Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Vocabularius breviloquus

Reuchlin, Johannes

Carlsruhe, 1478

Pars prima

urn:nbn:de:bsz:31-104913

Visual Library

A ā a domine deus ecce neſcio loqui quia puer ego ſum Hieremie p̄. Licꝫ iſtud verbū ꝓphetiā ab ipſo ꝓpheta alio fine ſit enarratū: tn̄ non abſqꝫ metaphora quadā noſtro ꝓpoſito ꝓ aliquali elucidatiōe applicari pōt: vt ſic q̄libet puer inſcī⁹ exiſtēs puerbia ꝛ vocabula bene vſitata vix intelligens licite pōt dicere: Ecce neſcio loq̄ id eſt nō poſſum mētis ꝯceptū exprimere. quod tn̄ maxime oportunūꝫ ꝛ neceſſariūꝫ eſt curā animarū gerentibꝫ: ꝛ qui gregulū cōmiſſum paſtu vite id eſt ſacra ſcriptura que ſcriptis cōprehendit̄ paſcere debent ꝛ exemplis. Preſupponit̄ nanqꝫ in qualibet ſciētia iux̄ dictū ph̄i p̄ poſterioꝝ: ſcire q̄d nōis eſt pn̄cipiū doctrine. Etiaꝫ dicit Remigius: Niſi nomē rei ſacris cognitio reꝝ perit. Sed q̄uis diuina pagina litteralit̄ itellecta (vt ait ap̄ls .2. Cori. 3°) occidat: tn̄ adoleſcenti neceſſariū eſt vt ipſe pꝰs eam litteralit̄ q̄ꝫ ſpūaliter itelligat. Nāqꝫ vinū de torculari eycere quō q̄s poterit ſi racemꝰ i eo cōprimere p̄mit̄ nō agnouit: Nec nō dictiones rare ꝛ verba inſolita intellectuꝫ ſepius puertere ſolēt: ꝛ quēadmodū frutex ſeu arbuſtū laborioſū īpedit arantē: ita ipſa ig̃rātia raraꝝ dictionū ꝛ vocabuloꝝ lectoris aīuꝫ procedere nō ſinit ad pfectū. Nec aīaduertendo ob neceſſitatē paupeꝝ quid nōis ignorantiū rara ꝛ incōſueta vocabula ſicut ab aliq̄s abſtracta ſūt ꝓ poſſe ī vnū ſidelit̄ colligā ſup ordine cōpetēti ad inueniendū q̄dlibet lucidiori modo quo potero ordinādo. Licꝫ vō Iſidorus Papias Brito ꝛ Alanus aliqꝫ q̄ꝫplurimi magiſtri ſatꝭ de his tractauerūt a quibꝫ etiā hoc opꝰ receptū eſt: attamē ob cauſam p̄fatā hoc opus p̄ſens aggrediar. Quoꝝdā nāqꝫ volumīa ita ſunt ꝓlixa ꝛ magno p̄cio cōparāda: vt tenuis noſtraꝝ reꝝ facultas ea non ſufficiat cōparare: Quoꝝdā quoqꝫ ita ſūt accurtata ꝛ ſparſim ꝛ inordinate conſcripta: vt paucꝰ in eis fructꝰ carpi poteſt: niſi valde diligent̄ req̄rat̄: q̄ꝛ oīa reformata ꝛ emendata etiā a quocūqꝫ vt ſic fierēt ſūmopere eſt affectanduꝫ: Idcirco p̄ſentē laborem aggrediens vniuerſis ſupplico cum Goffredo ī nouella poetria ſic dicēte: Quatenus nemo moleſtꝰ mihi exiſtens ſtimulis me pūgat inuidie. Si q̄ tāqꝫ inſcīꝰ ꝛ ignarꝰ adduxero: patientiam in me habe. Tu enī lima caritatꝭ fraterne corrige: ꝛ ſi in aliq̄bꝰ deuiauero non mihi ex toto ſed a quibus recipio imputet̄. Vn̄. Poſco q̄ꝫ doctores iuuenes ſimul ꝛ ſeniores. Vt quiquis dicta ſiuent hic non bene ſcripta. Quod minus eſt ſupple quod plus abrade quod hirtuꝫ Come quod obſcuruꝫ declara q̄ꝺ vicioſū Emenda: a curis iſtis ſint omnia ſana. Et in pn̄cipio cuiuſlibet operis īuocādus eſt pater oīuꝫ reꝝ ſcilicꝫ deus: quo pretermiſſo nullū rite fundat̄ exordiū: vt dicit Boetiꝰ in 3° de ꝯſolatione philoſophie. Vn̄ q̄dā Abſqꝫ deo facta ſua qui diſponere curat. Huiꝰ amor vere nō multo tempore durat. Dicit̄ ḡ in ſpeculo grammatice. Te precor omnipotēs vt me tua gratia gratū Ad finem ducat nauigātē p mare latū. Hic ſcribendaꝝ doctrinarū variaꝝ. Vt poſſint dero que ſcribo valere nouello. Vt aūt iſtud quod a lectore in libro iſto q̄rit̄ facilius inueniat̄: poſui vocabula ſc̄m ordinem alphabeti. Et eſt ordo alphabeti non ſoluꝫ in p̄mis ꝛ ſecūdis litteris vocabuloꝝ hic poſitoꝝ: ſ etiā in tertijs ꝛ quartis ꝛ ceteris litteris ſequētibꝫ vſqꝫ ad finē eoꝝ. Verbi grā: Aarō ſtat ante Abacuc ex eo q̄ licꝫ ambe in hac l̄ra a incipiūt: tn̄ ſecūda l̄ra in Aaron precedit ſecūdā litterā ī Abacuc. Etiā acetū ſtat ante acidum: q̄ licꝫ in ipſis p̄me due l̄re cōcordāt: tamē tertia l̄ra ī acetum precedit tertiā ī acidū. ꝛ quarta l̄ra in actor p̄cedit quartā in actrix: ꝛ ſic de aliq̄s. Et licꝫ talis ordinatio ſeu ordo in aliquibꝰ vocabulis non preciſe obſeruat̄: vel forte hoc eſt ꝓpter aliquā cōuenientiā ſimul poſitoꝝ: vl̄ forte ex inaduertētia. Ad meliorē autem intellectuꝫ ꝛ memoriam firmiorem: applicaui quibuſdam vocabulis verſus ex diuerſis autoribus collectos.

nūeri. In p̄ſenti ſubiūctiui ſimilit᷑. In p̄te-
rito īpfecto·pꝺ·oēs. In p̄terito pfecto coꝛ.
oēs. In pluſꝗꝑfecto pꝛoꝺ.oēs. In futuro
coꝛ.oēs. In infinitiuo pꝛoꝺ.penl᷑. in triſyll᷑.
ꝛ vltra·tam in p̄ſenti ꝗꝫ in p̄terito pfecto ꝛ
pluſꝗꝑfecto. ¶ In ſecūda cōiugatiōe ſp
e.penl᷑.pd.ante.re.tā in actiuo ꝗꝫ i paſſiuo ꝛ
deponenti·excepto futuro docebere. ¶ In
tēia ꝯiugatione·pma ꝛ ſecūda pluralis nu-
meri indicatiui modi coꝛ.penl᷑·vt legim⁹ le-
gitis. In p̄terito ipfecto·pꝛoꝺ.penl᷑.per to-
tum. In pꝛeterito pfecto.pdu.ſecunda ſin-
gularis nūeri.ꝛ ſecūda ꝛ tēia pluralis nūeri.
In p̄terito pluſꝗꝑfecto·.pꝺ.pma ꝛ ſecun-
da plural᷑ nūeri. In impatiuo·pꝛoꝺ.pma
pſona pl᷑alis nūeri in p̄ſenti. In futuro.pꝺ.
oēs pluralis nūeri. In p̄ſenti optatiui·pꝺ.
pma ꝛ ſecūda pluralis nūeri. In p̄terito cō
iūcto·pꝛoꝺ.oēs. In futuro pꝛoꝺ.pma ꝛ ſe-
cunda pluralis nūeri. In p̄ſenti ſubiūctiui
ſiliter. In p̄terito impfecto ſil᷑r. In p̄terito
pfecto coꝛ.oēs. In p̄tito pluſꝗꝑfecto·pd.
oēs. In futuro coꝛ.oēs. Preſens infinitiui·
coꝛ.p̄teritū.e.pe.ante.re.coꝛ. ſp in tēia cōiu-
gatione·niſi in pꝛeterito actiui.ꝛ in futuro
paſſiui. ¶ Quarta cōiugatio·pꝛoꝺ.pmā
ꝛ ſecundā p̄ſentis indicatiui modi pluralis
nūeri.ꝛ totū p̄teritū īpfectū.ꝛ in triſyll᷑.ꝛ vl-
tra·totū p̄tītū pfectū·excepta pma pſona
pluralis nūeri·niſi iteruenerit ſyncopa. In
p̄terito pluſꝗꝑfecto·pꝛoꝺ.pma ꝛ ſecunda
pluralis nūeri·ſic ꝛ i futuro. Sic ꝛ in p̄ſenti
ipatiui modi. In futuro·pꝛoꝺ. oēs i triſyll᷑.
In p̄ſenti optatiui oēs·pꝛoꝺ.i triſyll᷑.ꝛ vl-
tra.ꝛ in p̄terito ſil᷑r. In futuro·pꝛoꝺ.pma ꝛ
ſecūda pluralis nūeri·ſic ꝛ in p̄ſenti ſubiun-
ctiui. In p̄terito impfecto oēs pꝛoꝺ. In p̄-
terito pfecto oēs coꝛ. In p̄terito pluſꝗꝑfe-
cto oēs pꝛoꝺ. In futuro oēs coꝛ. In infini-
tiuo·pꝛoꝺ.penul᷑.in triſyll᷑.in p̄ſenti·p̄terito
ꝛ futuro·qꝺ ſumit᷑ ex ſupino. I·penul᷑.an̄
re.ſp pꝛod.in quarta cōiugatione. A·ante
re.vel ris pꝛod.in qualibet cōiugatione·vt
amaris vel amare·docearis vel re.legaris.
vel re·audiaris vel re·pꝛeter do·das cū ſuis
cōpoſitis qn̄ remanet pme cōiu. E·penl᷑.an̄
nūt·vel·re·pꝛoꝺ.in p̄teritis cuiuſlibet cōiu.
E·penl᷑.ante·ris·vel·re·nō p̄cedēte.b.pꝛoꝺ.
in q̄libet cōiugatione·niſi in pꝛeſenti tertie
coniugationis. E·penl᷑.ante·ris·vel·re·p̄ce-
dente.b.ſp coꝛ. ¶ Quattuoꝛ ſūt ꝟba q̄ nō
ſequūt᷑ has regulas. vt ſū·uolo·fero.ꝛ edo.
De volo di.ꝟ. Velle velim vellē ſūt vult
anoꝛmala vis vult. Itē in iſtis ſex locis eſt
anoꝛmaliū·i q̄bus ſequūt᷑ alia verba q̄ pro-
ferant᷑ ſicut illa. Alia etiā deficiūt in p̄ſenti.
vt odi·noui·cepi. ꝛ memini·q̄ aptant᷑ tēie
cōiu. Aio·ais·quarte cōiu.eſt. in impatiuo
ai. Inquio·quis·tēie cōiu.eſt.inque·inque-
ant. Forē·res·ret·fore·nō habet plus. Que-
ſum⁹ ex q̄ſo tm̄·nec plura reqrit. Aue auete
ſalue ſaluete·vale valete·ſūt ſecūde coniu.
Incipit incipiūt·explicit expliciunt·tertie
cōiu. Inſit.i.dixit.ul᷑ di faxo.i.faciā. Cedo
i.dic. Auſim·auſis·auſit.i.audeam·as·at·in
ſubiūctiuo. Apageſis·in imperatiuo apa-
gite.i.quieſce et quieſcite. Ouat.i.letatur.
ouant ꝛ ouās·nō plus reperit᷑ in vſu. Nō-
q᷒ vocalis ante vocalē in latinis dictioni-
bus coꝛ.vt capꝛea·fouea·video·doceo.ꝛ ſi-
milia. Excipit᷑ gt̄ūs in.ius. vt illius·iſtius.
tamē alteri⁹ coꝛ.q2 in duabꝫ ſyllabis ſupat
ntm̄. Alius aūt in ntō coꝛ.ſ; in gtō pꝺ. Ex-
cipit᷑ etiā gt̄ūs ꝛ dt̄ūs q̄nte declina. deſinēs
in ei·pꝛoducit᷑ eni ſi habet ei vocalē ante ſe
vt diei ꝛ aciei·ſi aūt cōſonantē·coꝛ. vt fidei
De grecis aūt ꝛ peregrinis h̄ ſit tibi regula
Quoniā noīa feminina cōſueuerūt pduci·
vt oſtrea·chorea·galathea·medea·platea
ꝛc. In·ia·ſi ſunt noīa mulieꝝ pꝛoducta p-
nūciam⁹. vt Maria Argia ꝛc. Si aūt de-
ſcendūt a maſculino·breuiamus·vt a Clau-
dius Claudia.a Iulius Iulia. Excipit᷑ Lu-
cia q̄ pducit᷑. Tetraſyllaba ꝛ vltra breuiat
vſus noſter. vt Athalia·Anaſtaſia·Ceci-
lia.ꝛ cetera ſimilia·ꝗuis quoꝛūdā vſus lō-
ga pꝛonūciet. ¶ Noīa regionū in.ia.latina
coꝛ.ꝗuis greca plus acuāt᷑. vt dic᷑ Priſcia-
nus in ſeptimo. vt libya·ſyria ꝛc. ¶ In ap-
pellatiuis vſū tene·nā regule grece a latinis
ignoꝛāt᷑. hec tm̄ acuere in penultima ſolem⁹.
ſic̄ e agonia·allegoꝛia·armonia·epiphania
hierarchia·phantaſia·logia.ꝛ ab eo cōpo-
ſita. vt genealogia·theologia·tropologia.
melodia·phyſonomia·ſimonia·ſympho-
nia·pſalmodia·vſia·modo illa in antepenl᷑.
acuim⁹·caſtrimargia·latria·neomenia·ſce-
nophegia. ¶ Nomē in·eas·ſolet pꝛoduci·
vt Andreas·Eneas·Egeas. Maſculinū i
ias·ſolet pduci. vt Helias·Hieremias ꝛc.
ſ; nomē fe.coꝛ. vt Herodias. Nomē i·aus
ꝛ in·eus·ſolet pduci. vt Menelaus·Bar-
tholomeus. Nomē i·eū·vt canopeū·mau-
ſoleū.pꝺ.ſ; Ptolomeū licꝫ cōmunius pꝺ.a
q̄buſdā tm̄ coꝛ. Nomē in·ius·qꝺ grece di-
in os·coꝛ. vt Cornelius·Claudi⁹·Tulli⁹ ꝛc.
Reliqua noīa breuiant᷑.ꝛ in fine acuunt᷑. vt
Berſabee·gelboe.ꝛ cetera huiuſmodi.

¶ Finis.

¶ Incipit Breuiloquus vocabularius.

A a a domine deus ecce neſcio loqui

quia puer ego ſum Hieremie p°. Licz iſtud
verbū ꝓphetiaū ab ipſo ꝓpheta alio fine ſit
enarratū: tñ non abſqz metaphora quadā
noſtro ꝓpoſito ꝓ aliquali elucidatiōe ap-
plicari pōt: vt ſic q̄libet puer inſci⁹ exiſtēs
puerbia ⁊ vocabula bene vſitata vix in-
telligens licite pōt dicere: Ecce neſcio loq̄
id eſt nō poſſum mētis ꝯceptū exprimere
quod tñ maxime opportunū ⁊ neceſſariū
eſt curā animarū gerentib⁹: ⁊ qui gregulū
cōmiſſum paſtu vite id eſt ſacra ſcriptura
que ſcriptis cōp̄hendit᷑ paſcere debent ⁊
exemplis. Preſupponit᷑ nanqz in qualibet
ſciencia iux̄ dictū phī p̄ poſterioꝝ: ſcire q̄d
nōis eſt p̄ncipiū doctrine. Etiāz dicit Re-
migius: Niſi nomē rei ſacris cognitio reꝝ
perit. Sed q̄zuis diuina pagina litteralit᷑
itellecta (vt ait ap̄ls .2. Cor. 3°.) occidat: tñ
adoleſcenti neceſſariū eſt vt ipſe p̄us eam
litteralit᷑ q̄z ſpūaliter itelligat. Nāqz vinū
de torculari exigere quō q̄s poterit ſi racem⁹
i eo cōprimere p̄mit⁹ nō agnouit? Vez q̄ñ
dictiones rare ⁊ verba inſolita intellectū
ſepius puertere ſolēt. ⁊ quēadmodū frutex
ſeu arbuſtū laborioſū īpedit arantē: ita ipſa
īgnātia raraꝝ dictionū ⁊ vocabuloꝝ lecto-
ris aīuz procedere nō ſinit ad pfectū. Hec
aīaduertendo ob neceſſitatē paupeꝝ quid
nōis ignorantiū rara ⁊ incōſueta vocabula
ſicut ab alijs abſtracta ſūt ꝓ poſſe ī vnū fi-
delit᷑ colligā ſup ordine cōpetēti ad inuenien
dū q̄dlibet leuiori modo quo potero or-
dinādo. Licz vo Iſidorus Papias Brito
⁊ Alanus aliqz q̄z plurimi magiſtri ſatiſ de
bis tractauerut. a quib⁹ etiā hoc op⁹ rece-
ptū eſt. attamē ob cauſam p̄fatā hoc opus
p̄ſens aggrediar. Quoꝝūdā nāqz volūīa
ita ſunt ꝓlixa ⁊ magno p̄cio cōparāda: vt
tenuis noſtraꝝ reꝝ facultas ea non ſufficiat
cōparare: Quoꝝūdā quoqz ita ſūt accur-
tata ⁊ ſparſim ⁊ inordinate conſcripta: vt
pauc⁹ in eis fruct⁹ carpi poteſt: niſi valde
diligent᷑ req̄rat᷑: q̄ oīa reformata ⁊ emen-
data etiā a quocūqz vt ſic fierēt ſūmopere
eſt affectanduz: Idcirco p̄ſentē laborem
aggrediens vniuerſis ſupplico cum Gof-
fredo i nouella poetria ſic dicēte: Quate-
nus nemo moleſt⁹ mihi exiſtens ſtimulis
me pūgat īuidie. Si q̄ tāqz inſci⁹ ⁊ ignar⁹
adduxero: patientiam in me habe. Tu enī
lima caritatiſ fraterne corrige: ⁊ ſi in aliq̄b⁹
deuiauero non mihi ex toto ſed a quibus
recipio imputet᷑. Vñ. Poſco qz doctores
iuuenes ſimul ⁊ ſeniores. Vt quiquis dicta
ſiment hic non bene ſcripta. Quod minus
eſt ſupple quod plus abrade quod hirtuz
Come quod obſcuruz declara q̄d vitioſū
Emenda: a curis iſtis ſint omnia ſana. Et
in p̄ncipio cuiuſlibet operis inuocādus eſt
pater oīuz reꝝ ſcilicz deus quo pretermiſſo
nullū rite fundat᷑ exordiū: vt dicit Boeci⁹
in 3°. de ꝯſolatione philoſophie. Vñ q̄dā
Abſqz deo facta ſua qui diſponere curat.
Hui⁹ amor vere nō multo tempore durat.
Dicit᷑ ḡ in ſpeculo grammatice. Te precor
omnipotēs vt me tua gratia gratū Ad fi-
nem ducat nauigātē p mare latū. Hic ſcri-
bendaꝝ doctrinarū variaꝝ. Vt poſſint de-
ro que ſcribo valere nouello. Vt aūt iſtud
quod a lectore in libro iſto q̄rit᷑ facilius
inueniat᷑: poſui vocabula ſm ordinem al-
phabeti. Et eſt ordo alphabeti non ſoluz
in p̄mis ⁊ ſecūdis litteris vocabuloꝝ hic
poſitoꝝ: ſ; etiā in tertijs ⁊ quartis ⁊ ceteris
litteris ſequētib⁹ vſqz ad finē eoꝝ. Verbi
grā: Aarō ſtat ante Abacuc ex eo q: licz
ambe in hac lr̄a a incipiūt: tñ ſecūda lr̄a in
Aaron precedit ſecūdā litterā ī Abacuc.
Etiā acetū ſtat ante acidum q: licz in ipſis
p̄me due lr̄e cōcordāt: tamē tercia lr̄a i ace-
tum precedit tertiā ī acidū. ⁊ quarta lr̄a in
acto: p̄cedit quartā in actrix. ⁊ ſic de alijs.
Et licz talis ordinatio ſeu ordo in aliquib⁹
vocabulis non preciſe obſeruat᷑: vel forte
hoc eſt ꝓpter aliquā cōuenientiā ſimul po-
ſitoꝝ: vl᷑ forte ex inaduertētia. Ad meliorē
autem intellectuz ⁊ memoriam firmiorem:
applicaui quibuſdam vocabulis verſus ex
diuerſis autoribus collectos.

Q Voniā q̄dē pſens collectio arti
deſeruit grāmaticę. q̄ ſm̄ q̄ſdā in
ſyllabā ī dictionē ⁊ orōnē diuidit'
A littera ſm̄ Iſidoꝝ in p̄ libro etymolo-
giaꝝ ī oībꝫ linguis pōr ē. q: ipſa naſcētiū
ora aperit. De q̄ dī in hiſtorijs: Maſcul⁹
recent' nat⁹ eiulādo dicit ⁊ clamat a. femi-
na vo e. Vñ. E profert aut a q̄ſquis pce-
dit ab Eua. Pręſentis q̄ꝫ operis pſecu-
tio p litteras alphabeti diſtinguit': ideo
a pmis lr̄is nō tm̄ latinoꝝ. ſʒ etiā hebręoꝝ
⁊ grecoꝝ incipiam⁹: ordinē tamē latinoꝝ
lraꝝ triplici alphabeto ſpālit' pſequēdo:
ſalꝫ noīuꝫ. vboꝝ. ac partiū idedinabiliū.
Aleph igit' pma lr̄a hebręoꝝ ul' hebraici al-
phabeti ē. ⁊ interp̄tat' doctrina. ul' via. ul'
beatitudo. Et eſt ſenſus Doctrina legis eſt
via ad beatitudinem ęternam.
Alpha grecoꝝ eſt pma lr̄a. ⁊ dī initiū lati-
ne. Vñ Apoc. vlti. Ego ſū alpha ⁊ o. Et
o grece eſt finis latine. Et eſt ſenſus: Ego
ſum principiū ⁊ finis.
A vo prima lr̄a noſtroꝝ ul' latinici alpha-
beti ē. cui ſm̄ Priſcianū tria accidūt. ſalꝫ
nomē q̄ſtū ad vocē. figura q̄ſtuꝫ ad pro-
tractionē. poteſtas q̄ſtū ad correptionē ⁊
pductionē. Etiā vt idē dic: A eſt nomen
indeclinabile neutri generis ⁊ oēs alie lr̄e:
vt a ul' b vel c ⁊ ſic de alijs. ē lr̄a vel figura
triāgulari. Qñqꝫ a ē p̄poſitio. vt A ſummo
vſqꝫ deorſuꝫ. qñqꝫ eſt interiectio dolētis
vt patꝫ ī verb Hieremię q̄ ī pncipio the-
matis dicta ſunt. ſalꝫ. A a a domine ⁊c.

A ante A vel B

A Alma. i. vgo abſcōdita ul' ſecreta.
Aaron. idedinabile. magn⁹ ul' for-
titudo interp̄tat'. ⁊ fr̄ Moyſi erat.
Ab. idediabile nomē ſm̄ hebręos dī mēſis
auguſt⁹. etiā ē p̄poſitio vt patet loco ſuo.
Abachuc eſt nomen pphę. ⁊ interp̄tat' am-
plexās vel luctator
Abacidentibꝫ. vna dictio idecli. dī ille q̄
ſcribebat accidētia. ita exponit' 2. Eſdre. 3°
Abactor. m. t. eſt fur iumentoꝝ vel pecoꝝ
quē vulgo abigeū vocam⁹ ab abigendo
Vñ latrones etiā abactores dicimus.
Abactrix. f. t. mulier dī faciēs ſic abactor.
Abactus. a. ū. i. fugat⁹ diſperſus ſeparatus
Abac⁹. m. s. eſt ppriū nomē. ⁊ vt q̄dā dicūt
phs fuit in arithmetica. vel abacus dī ab
abax qd̄ interp̄tat' decem. q: ī abaco ſunt
decē arc⁹ ſeſe decuplātes. ī pmo ē vnitas.
in ſecūdo denari⁹. in tertio cētenari⁹. Eſt
etiā abac⁹ vel abax vga geometricę ul' ta-
bula quā habēt phi vbi figuras in puluē
ſuppoſito faciūt: quę alio noīe dī pinax.
Abax etiā vel abac⁹ dī ſupior pars capitel-
li. i. ſaxū quadrāgulare qd̄ ſup columnas
ponit': dī etiā q̄libet menſa marmorea.
Abalienatus. a. ū. i. pfecte alienatus.
Abamita. f. p. eſt ſoror abaui. ff. de gra. l. iu-
riſconſult⁹. §. auunculus.
Abarcenū. n. s. i. inhoneſtum.
Abaneth dī ſbucula vel camiſia linea vel
cingulū ſacerdotale rotūdū polymita ar-
te ex cocco purpura ⁊ hyacintho ꝯtextuꝫ
Abarim. dī mons in quo obijt Moyſes.
vt habet' Deut. 32°
Abas ppriū nomē cuiuſdā viri. Vñ. Qui-
dā dicit⁹ abas monachoꝝ ſit pat' abbas.
Abaſo dī dom⁹ infirma vel infirmi. ⁊ dicit'
ab a qd̄ eſt ſine. ⁊ baſis. i. fundamentū.
Abatis. ꝯ. t. me. cor. indecli. qui vel quę cri-
bato diuidit auenā vel alia frumēta. Vñ
Abatis ad cenā dat equis abbatī auenā.
Abauia. f. p. dī mater paui vel pauię. ff. de
gra. l. iuriſcōſultus. §. q̄rto ḡdu.
Abauunculus. m. s. eſt frater abauię.
Abauus. m. s. me. cor. dī pater paui. Vñ
abauus dī pat' pris mei. ſʒ pauus dī pat'
aui. ſed abauus dicit' pater paui. ſed ata-
uus dī pat' abaui. ſed tritauus dī pr̄ ata-
ui. ⁊ hoc aſcendēdo. Sili' deſcendēdo. ne-
pos dicit' fili⁹ filij vel filię meę. ⁊ neptis fi-
lia filij vel filię meę. ſʒ pnepos filius nepo-
tis. abnepos filius pnepotis. atnepos fi-
lius abnepotis. ⁊ trinepos filius atnepotꝭ.
Vñ. Eſt auus pau⁹ abau⁹ atauus trita-
uuſqꝫ. Et ſic inde nepos. pro. ab. at. tri. ſu-
ſcipit hęc vox. Et ſic au⁹ ⁊ nepos cōponūt'
cum pro. ab. at. tri: ſic etiā neptis ſocer ſo-
crus nurus gener ⁊ filia. vt pſocer. i. pater
ſoceri. pſocrus. i. mater ſocrus meę ⁊c.
Abax. vide. ſ. in abacus.
Abba ſm̄ Papiā: ſyrum ⁊ hebręū eſt. ⁊ int'-
p̄tat' pat'. ⁊ accentuat' in fine. iux̄ iſtos ver-
ſus: Vis barbara vox nō declinata lati-
ne. Accentū ſup extremā ſhabit acutum.
Abbas. m. t. me. p. dī pr̄ monachoꝝ. ide ab-
batia dī plātio vel dignitas abbatꝭ. Vñ
Abba pat' ſignat hic abſalō exit ⁊ abbas
Abbatiſſa. f. p. dī mater monialiū ul' dn̄a.
Abdenago. indecli. interp̄tat' ſuiēs taceo.
Et erat vn⁹ d' tribꝫ puerij q fuerūt ī camio
ignis ⁊ accētuat' ī fine. Idem ⁊ Azarias.
Abdera eſt tra in qua in kal. ianuarij hoīes
indigenę vnū emptum p capitibus oīuꝫ

deuotū lapidabāt. Vñ Ouidi⁹ in Ibim. Aut te deuoueat certis abdera diebꝰ.

Abderites dī ſaturn⁹ a lapide quē ꝓ ioue deuorauit. q grece dī abadir.

Abdias. ſeruus domini interp̄tat᷑.

Abdicatoriū. n. s. dī locus habilis ad abdicandum. ⁊ deriuatur ab abdico as.

Abditū. dī ſecretū. occultū vel abſcōditū.

Abdomen. n. t. grece dī pinguedo carnis latine. ⁊ eſt ꝓprie pinguedo q̄ eſt in vētre porci vel porce. Vñ Iuuenal᷑. Atq3 bonā tenere placant abdomine porce.

Abdomitū. n. s. ē pinguedo latēs in oſſibꝰ carniū decoctaꝝ. vl᷑ margk. Et dī ab abdo. dis. i. abſcondo: q2 tal᷑ pinguedo abſcondita eſt in oſſibꝰ.

Abel ꝓpriū nomen viri. ⁊ fuit filius Ade. ⁊ interp̄tat᷑ luct⁹. q2 pat᷑ ei⁹ p ducētos ānos lugebat ꝓ eo q̄ interfectus fuit a frē ſuo Cain. ⁊ noluit Adā Euā vxorē eius cognoſcere propter tale nefas Cain niſi ex diuino iuſſu. vt habet᷑ in glo. ſup Geñ. ⁊ ponit᷑ trāſumptiue ī ſcolaſtica hiſtoria. Vel interp̄tat᷑ vapor vel fum⁹ q̄ſi cito trāſitur⁹ q2 cū trigīta eſſet ānoꝝ occidit eū frat᷑ ſu⁹ Vel q2 ſm Ioſephū non reliq̄t ſemē ſup terrā. Vel etiā interp̄tat᷑ iuſt⁹ ꝓpter holocauſtū. Abel etiā dī lapis ſup quē archa dñi fuit poſita. vel locus vbi ſteterat archa. vt patet in Geñ. Vel Abel eſt nomē ciuitatis q̄ ꝑus Bethſames dicebat᷑. Vñ Vox abba pī ſ abel luct⁹ lapis ⁊ vir.

Abela ꝓpriū nomē ciuitat᷑. vel nomen lapidis ſup quē archa dñi fuit poſita.

Abeſton. dī lapis preciosus diſpoſitus ad modum ferri.

Abeſtis. inteſtina beſtiaꝝ aſpiciens.

Abeſus. a. ū. pe. p. i. circūquaq3 comeſtus ⁊ corroſus. ⁊ cōponit᷑ ab am. i. circū. ⁊ eſus.

Abia. interp̄tatur pī dñs. ⁊ fuit filius Roboam. Vñ. Poſt Roboa3 regni ſuſcepit Abia coronam.

Abiectus. a. ū. i. ꝑuil iact⁹ vilis. vel ꝯtēpt⁹ ⁊ venit ab abijcio. Inde abiectio. onis. i. vilitas. ꝑuil iactio vel ꝯtemptus.

Abies. etis. f. t. eſt nomē arboris. ⁊ dī ab eūdo eo q᷑ ꝑ ceteri arboribꝰ longe eat ⁊ ī excelſū ꝓmineat. Inde abien⁹ p. n. ſine. g. et abiegnus cū. g. ſm q̄ſdā ī eodē ſenſu. i. de abiete exiſtēs. Itē abietari⁹. i. carpentari⁹ qui de abiete opat᷑. Itē abies reperit᷑ etiā in q̄nta declinatiōe. Vñ Claudianus. Et ſectas abies. Sed ſm Virgiliū dī abiete ſecta. Vñ Ex abies abietis fit ex abies abiei.

Abiecula. f. p. pe. cor. i. parua abies.

Abiges. gis. m. t. i. fur iumētoꝝ ⁊ pecoꝝ. eo q᷑ ipſa abigat alíorſū vt cōpetenti⁹ ea furari poſſit. Sz abigeat⁹ dī tale furtū vel etiā terrefactio ipſoꝝ pecudū.

Abigeus. vide. s̄. in abactor. vel abigeus ſm Papiā dī q̄ ſeducat alienū ſeruū.

Abimelech interp̄tat᷑ pat᷑ me⁹ rex. vel lingens ſanguine3. ⁊ eſt cōe nomen oīu3 regum paleſtinoꝝ.

Abiona interp̄tat᷑ deſideriū ꝯcupiſcētie.

Abinteſtato. i. ſine teſtamēto. vt iſte ē mortuus ab inteſtato. i. ſine teſtamento.

Abiram. interp̄tat᷑ p̄mitiu⁹ vel ꝑmitialis

Abiſac interp̄tatur patris riſus.

Abyſſus. f. s. eſt ꝓfunditas aquaꝝ inpenetrabilis a qua fontes ⁊ flui ꝓcedūt ⁊ per occultas venas ad matricē abyſſū reūtūt᷑ ⁊ dī abyſſus q̄ſi adipſus. q2 ad ipſā reuertunt᷑. vel q̄ſi abuiſus. q2 eius altitudo cerni non pōt. Vñ profunditas ſcripturarū dī abyſſus. Vl᷑ dī ab a qđ ē ſine ⁊ byſſus qđ eſt gen⁹ lini candidiſſimi: q̄ſi ſine byſſo. i. candore. vel ab a qđ eſt ſine ⁊ baſis fūdamentū. Vel dī infernus.

Abitio. onis. f. t. i. receſſio.

Abiud. interp̄tat᷑ pater meus.

Abiuratio. f. t. eſt rei credite abnegatio

Ablactatio. f. t. i. a lacte remotio. Et vt dic᷑ mgr̄ in hiſtorijs triplex ē ablactatio. Prima a lacte mā̄mille q̄ fit in tertio āno Secūda a lacte infantie q̄ fit in ſeptimo āno. Tertia a lacte pueritie. q̄ fit in duodecīo ⁊ ſic amouet᷑ puer a nutrice a pedagogo ⁊ tutore.

Ablactatus. a. ū. i. a lacte amotus

Ablas. ꝯ. t. dī ſtultus. inſipiens

Ablatiuus. a. ū q̄ aufert. vel ponit᷑ ꝓ caſu q̄ eſt auferentiū.

Abligurigo. inis. f. t. pe. p. i. ꝓdigalitas. deuaſtatio vel voracitas.

Abliguritor. m. t. i. ꝯſumptor vel guloſus. Iñ abliguritio. i. voracitas vel guloſitas

Ablegumina. n. s. ſunt partes extoꝝ.

Abluanatio. onis. f. t. i. luq̄ alienatio ⁊ abſentatio. ⁊ deriuat᷑ ab ablucino.

Ablutes. tiū. plis numeri. ſūt loca cenoſa ⁊ aq̄ plena. q̄ ⁊ ablutia dicūt᷑. ⁊ dicūt᷑ ſic ab abluēdo. ꝑ ꝯtrariū. q2 minime ſūt abluta.

Abluuio. f. t. inūdatio ſordium.

Abmatertera. f. p. ē ſoror abauie. Inſtitu. de gra. §. tertio gradu.

Abnepos eſt filius nepotis ſic᷑ nepos filius

filij vel filię.

Abneptis eſt filia nepotis vel neptis.

Abnormis .i. deformis·turpis·ianis·grandis·irregularis· illitteratus·craſſus. Vñ Oratiꝰ. Ruſticus abnormis ſapiēs craſſaq; minerua.

Abolitio ē accuſatiōis inſtitutę pemptio. vel abſolutio q̄ nomen alicuꝰ q̄ accuſauit cū oī inſcriptione iā facta ī totū abolet' remiſſa nc̄citate accuſādi. ff. de abo. l. abolitō

Abolitꝰ. a. ū. me. cor. i. delet'· deſtructꝰ· conſumptus·deuaſtatus· Ro. 4º Exinanita eſt fides· abolita eſt promiſſio.

Abolla abollę. f. p. ē genꝰ veſtis ſenatorię. 7 dī ſic q̄ſi abulla·eo q͛ vndiq; ſit bullata. Vñ. Vndiq; bullata veſtis dicat' abolla.

Abominiū. n. s. dī execratio.

Abomioſus. a. ū. i. plenꝰ fortūa·ab ab 7 omē

Aborigines pe. cor. plis numeri. ul' aborigo ginis·ſunt ſupflue frutices: q̄ non natalit' ſ; vitioſe in arborib; 7 cāpis oriūt'. Et dicunt' q̄ſi ſeorſū ab origine· nō q̄ nō hēant originē· ſ; q̄ nō naturalē. Itē aborigines inis. ꝯ. t. i. ruſticꝰ agreſtis·7 ignobilis. Vñ Saluſtius. Cunq; his aborigines genus hoīu; agreſte.

Abortiuus. m. s. ē puer ul' alt' fetꝰ añ debitū tp̄s natꝰ. 7 dī ſic·nō q͛ nō oriat'· ſ; aboriat' ſm Iſidoꝝ libro decimo. Vel dī abſciſus de aluo mr̄is quā dolor partꝰ inceſſabilit' cogit expirare. Sz Paulus dicit ſe abortiuū·q̄ xp̄m in carne non vidit. vel ex̄ tp̄s renatꝰ in xp̄o apl'atū accepit. Vel dī ille q̄ eſt mortuꝰ natꝰ. vel q̄ ad p̄ſentiā xp̄i nō venit·Vñ. Extat abortiuꝰ nō certo tēpore natꝰ. Eſt abortiuꝰ q ceſus tractus ab aluo Poſthumꝰ ē natꝰ poſt exeq̄as genitoris.

Abortus. a. ū. ab aborior: non q̄ nō oriat'· ſ; aboriat'· q̄ ſcilicz naturalit' nō eſt natus.

Abpatruus eſt frat' abaui vel abauię.

Abra·interp̄tat' ſpeculū. 7 ſm Huguitionē dī ancilla libertati. Etiā ē p̄priū nomē puellę. Vñ legit' Iudith. 18º Habuit pediſſequā noīe Abra. Et dī Abra q̄ſi abara·q̄ ad arā 7 de aris antiq̄tꝰ puellę ducebāt'. Vñ. Abra pediſſeq̄ nomē p̄priūq; puellę.

Abrā cōponit' ab abba·qđ eſt pr̄·7 ram qđ eſt excelſus. vñ Abrā q̄ſi abbarā. i. pater excelſus. 7 addita eſt ei a lr̄a·7 dictus eſt Abraam·qđ ſonat pr̄ multaꝝ. 7 ſubaudit' gentiū. 7 debet ſcribi ſine aſpiratiōe. Vñ. Eſt Abrā pr̄ excelſus·pr̄ 7 populoꝝ. Fertur multoꝝ· tūc a ſupaddit' vna.

Ab re. i. ſine cauſa. ut habet' in. l. Si q̄s huo pſuaſerit. C. de fur. 7 de indi. l. ꝯſentaneū.

Abreptitius. m. s. i. furioſus.

Abreth·interp̄tat' pater tenerrimus.

Abrogans. i. detrahēs vel iactās vel hūilis Sed arrogās. i. ſuperbꝰ. vide loco ſuo.

Abrotanū. n. s. herba ē habēs v̄tutē calidā

Abrotoniū. f. s. nomē mulieri ē· q̄ſi affrodoniū. i. venuſcula. 7 ē īpoſitū cauſa adulationis. Scđm Papiā grecū ē 7 iterp̄tat' amplexibus apta.

Abruptus participiū. dī ab aliq̄ ruptꝰ vel ſeparatꝰ· a rūpo. Sz abruptꝰ nomē·ē locꝰ excelſus·q̄ſi a viſu hoīu; ul' acceſſu raptus

Abrupta dicūt' loca aſpa int' mōtes 7 acuta

Abſalon·interp̄tat' pax p̄ris·p antifraſim·q̄ bellū ꝯtra patrē geſſit.

Abſcidiliū dī cultellꝰ quo vngulę equoꝝ abſcidunt'.

Abſconditꝰ. i. occultatꝰ· Et differūt abſcōditꝰ 7 abſcōſus. Vñ. Que nata tegit nobis abſcōdita dicas. Res ſunt abſcōſę q̄ celas calliditate.

Abſens. o. t. i. nō p̄ſens. ff. de v̄. ſig. l. abſētē.

Abſida. de. grecū eſt. 7 iterp̄tat' lucida. i. latus edificij vel triuia· eo q͛ luie accepto p arcū reſplendeat 7 lumē faciat.

Abſinthiū. n. s. grecū eſt ſm Papiaz·7 eſt amara herba.

Abſirtꝰ frater Medeę fuit: quē fugiens cū Iaſone interfecit. Abſirtus etiā eſt fluuiꝰ q̄ cadit in mare adriaticū.

Abſis. dis. f. t. i. abſida. Itē abſis dī p̄ncipiū exaltationis planetę in ſuo circulo. i. illa pars circuli ī q̄ planeta incipit eleuari. vel iſta pars in q̄ planeta adeo diſtat a ſole q͛ amplꝰ diſtare non poteſt.

Abſintes·tis. gēma eſt magna 7 pōderoſa: q̄ calefacta igni·ſeptē dieb; tenet calorē.

Abſolutꝰ. a. ū. i. a vinculo vel ab īpedimēto ſolutꝰ vel liberatus. Vñ 7 q̄dā noīa dicūt' abſoluta· q̄ p ſe dicta dant itelligi q̄cq̄d eis ꝯuenient' pōt addi· vt deꝰ meꝰ. Et quędam verba dicunt' abſoluta. i. nō trāſitiua· Vel abſoluta. i. nō diſcretiua rei ad rē in ſua ſignificatiōe· Vel abſoluta. i. pfecta q̄ non deficiūt in aliq̄ ſui modo. Et abſolutū. i. nō relatū. i. nō reſpectu alicuꝰ dictū.

Abſonus. i. diſſidēs 7 diſcordans vel non ſonans. Inde abſonantia. i. diſſonātia.

Abſorptus. a. ū. i. euacuatꝰ· ul' valde ſorptꝰ

Abſtemius. i. abſtinēs vel ſobrius. 7 dī ab ab 7 temetū: q̄ſi a temeto. i. vino abſtinēs

Abſteriū. n. s. dī domꝰ ſanctaꝝ monialiū.

Abſtruſura. f. p. dī occultatio vel incluſio.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Abſtula.i.napta. Vñ. Abſtula vel napta ſarmentū malleoluſq;. Quiſquilie ſtipule poſſunt ignem reuocare.

Abſurdus.a.ū.i.incōueniēs·ꝟ ſubſtantiuū q̇ non audit.

Abulla vide·ſ.in abolla

Abuſio vɫ malus vſus. vel eſt octaua ſpēs trāſumptiōis.⁊ fit qn̄ dictiones ꝯſilis ſignificationis tranſumūť p inuicem.vt breue p paruo·longū p magno.

Abuſiuus.a.ū.i.extra vſum ductus.

Abuſus.us.ui.i.peruerſus vſus.

A ante C

Acaliculis indecli.i.pincerna vel cuſtos uɫ mgr̄ calicū vel calicoꝝ quos ſolent habere diuites·vide.ĭ.acōmentarijs.

Acarina eſt ꝓuintia in grecia.

Acaris.ridis.vel acaris acaris.me.cor.ꝯ.t. ſm aliquos vɫ ab a qḋ eſt ſine ⁊ caris gr̄a q̄ſi ſine gratia vel ingratioſus.⁊ dicit̄ eſſe ſeruus cui dominus eſt ĭuidioſus.

Accaluaſter.i.ab āteriori parte calu⁹·ſic recaluaſter a poſteriori.⁊ vɫ ab ante ⁊ caluaſter. Vñ. Eſt accaluaſter vir calu⁹ ab āteriori Parte·recaluaſter retro caluat⁹ hēť.

Accaliſſa.f.p.vɫ vrtica.

Accaſia ē ſuccus expſſus a pomis vel piris.

Accaſiū eſt fructus accaſiꝗ.

Accaſius arbor quedam.

Accētus.us.ui.i.ſon⁹ uɫ modulatio vocis.

Acceptilatio.f.t.ē liberatio p mutuā introgationē q̄ vtriſq; ꝯtingit ab eo nexu abſolutio.ff.eo.ti.l.pluribꝫ.et.l.i.

Accerſitus.i.vocatus·collectus·vel circa ſe ſitus.63.diſ.q2 igiť.

Acceſſio vɫ aliqḋ adiacens alteri.vɫ oē id qḋ eſt acceſſoriuꝫ ⁊ neceſſariū in p̄ncipali vt capiſtꝝ equo·veſtis ſeruo.vt.ff.depo.l.i.§.que in depoſitis.

Acceſſoriū idem.

Acciatus vɫ cultellus magnus ⁊ acut⁹.⁊ vɫ q̄ſi acute ſcindens. Et ſunt plura noīa idē ſignificātia. Vñ Acciatus pugio cōuigo nouacula cultris. Cultelloſq; ſpatas raſoria iūgimus illis.

Accinctus vɫ armis inſtructus.⁊ paratus ad bellum.

Accipiť ſm Papiā ē auis armata vnguɫ ab accipiēdo dicta·eo q2 ſibi capiat ⁊ ab alijs rapiat. Vñ Ouidi⁹ de arte. Odim⁹ accipitrē q2 ſemp viuit in armis.

Accīſus.m.ſ.i.circūciſus.

Accitus.a.ū.me.cor.i.appellat⁹ vel vocat⁹.

Acclinis.nis.ꝯ.t. vel acclin⁹.a.ū. in eodem ſenſu.i.flexus vel incuruat⁹.⁊ ꝓꝑie ĭ aſcenſu.vel vɫ locus erect⁹ ſurſū. Vñ ĭ Aurora Debebant baculis acclinia corpora viri.i.flexa vel incuruata.

Acclinatoriū.n.ſ.eſt locus in q̄ acclinari uɫ requieſcere poſſum⁹.vel ſup̄ quod acclinať. vt culcitra vel puluinar.

Acclinatus.m.ſ.i.curuus vel obliquus.

Accola.ꝯ.p. ſm Papiā vɫ finitim⁹·ꝓpinquus·vicinus·alien⁹·ciuis·affinis·cultor loci in quo nō eſt natus. Vñ q̇dam. Accola non ꝓꝑiā·ꝓꝑiā colit incola terram.

Accubitus.us.ui.m.q.i.locus requiei.

Accuratus.a.ū.i.diligenť paratus.

Accuſatio f.t.eſt alicuius apud iudicem de crimine ꝓclamatio.

Accuſator.m.ſ.q̇ aliquē corā iudice accuſat ⁊ criminalem ſibi mouet queſtionem.

Acephalus.pe.cor.vɫ q̇ eſt ſine capite·ab a qḋ eſt ſine.⁊ cephas caput.93.diſ.nulla in Aut.de app.§.generalem.

Acephali gen⁹ clericorū ſine capite·q̇ quē ſequenť ignorāt. Vɫ ⁊ heretici dicti quoꝝ nullus eſt autor a quo exorti ſunt: hi triu Calcedonēſ.capſoꝝ īpugnatores·duaꝝ in chriſto ſubſtantiarū ꝓprietatē negāt.⁊ vnā naturā in eius pſona predicant.

Acer eſt eq̄uocū ad pl'a. Vñ. Vɫ arbor acer vir fortis iprobꝫ acer. Pro p̄mo dat eris ſꝫ p reliq̄s tibi dat cris: Et cōparať·acer or.cerrim⁹.⁊ moueť·h̄ acer h̄ acris h̄ acre. Vɫ etiā acer ſbtilis vel acut⁹ ingenio. Inde acrimonia.i.ſubtilitas ſenſus

Acerat⁹.a.ū.ab acer aceris·dicit̄ ſordidus inſtar aceris.

Acerbꝰ.a.ū.i.imaturus vel aſper.

Acernus.a.ū.i.de acere exiſtens.

Aceronicus vɫ q̇ nulli coīcat.

Acerre aꝝ·plis numeri voce·ſingularis ſignificatione·ſicut thebe athene·eſt nomen ciuitať.⁊ vɫ ab a quod eſt ſine ⁊ ceres dea frugū·q2 apud iſtā ciuitatē nō creſcūt fruges·q2 terra ſterilis eſt ⁊ infecūda.

Acerra.f.p.vɫ tumul⁹ vel vas ad cerrē recipiendā·in quo thus recipiť. vel q2 fertur ante cererē talem deā.vel q2 poniť ante cererem in ara. Vel vas in quo thus reſeruať. Vñ. Thuribulū thura ꝯſumit·ſeruat acerra. Et venit ab acer aceris pro arbore eo q2 de acere fieri ſolet

Aceruus vɫ ſtrues·moles·ꝯgeries·cumul⁹ congeſtū. Vñ. Congeries·moles·cumuluſq; ſtrues ſit aceru⁹. Inde aceruulus.i.

parũs aceru᷒. Jn̄ acerñoſus.a.ũ.i.plen᷒ aceruis. Jtē acerũs mercurij ſm q̄ſdam eſt vel argenti viui. Dicit̃ etiā ſm pħos Acerũs mercurij q̄ ꝓpter eloquentiam ⁊ diſcretionē ꝑeſſe mercatoribꝫ dicebat᷑: quibus iſta duo ſunt neceſſaria. Et dicit̃ mercuri᷒ q̄ſi mercatorꝫ kyros.i.dñs. Uñ ambulantes in via vbi ſepult᷒ eſt mercurius ꝯſuetudinē hēbāt ſm fabulas lapidem iacere in aceruū ipſi᷒. vnuſquiſq; in honorē eiuſdē. Uel aceru᷒ mercurij ſiat ei᷒ denarij. vbi ſi lapis ꝓijcit᷑ diſpergunt᷑: ſic qui ſtulto tribuit honorem. Uel dicitur ędificiū vel altare factū in honorē mercurij. q̄ laborat in eo ꝑdit opus ſuū. Uel eſt cumulus lapidū vel fabarꝫ vel denariorꝫ. ſiue aliarꝫ rerꝫ de q̄bus ſolet fieri numeratio: vbi ꝓ vno ſolido vel libra ponit̃ vna faba vel lapillus ⁊c.

Acetabulū.n.s.ē vas aceti plenū.ul' ad accipiendū acetū paratum.

Acetariū idem. eo ꝙ poſita in eo dom᷒ accipit.ul' dicit̃ vas in quo ſacerdotes ꝓuidebant quę debebāt offerri: vtrꝫ accepta eſſent ⁊ idonea deo vel non. Sumebant eñi ſacerdotes de his quę offerēda erant portiūculas. quas in his vaſis ponebant ad ꝓguſtandū. q̄ſi ꝓlibanda de ſingulis: q̄ libamina dixit Moyſes offerēda.i. de offerendis ſumenda.

Acetallum.n.s. eſt vas in quo aceta probantur. vel vas aceto plenū. vel vas ad acetū recipiendū paratū: vt acetariū. vel vas in quo oīa liquida ꝓbant᷑.

Acetoſa.f.p.herba quędam

Acetoſus.a.ũ.i.amarus.

Acetū.n.s.pe.cor. dr̄ quaſi acutū. vel quaſi aquatū. Uinū eñi cū aqua mixtū cito in hunc ſaporē redigit᷑.

Acetulū diminutiuū.i.paruū acetū.

Achab. interpretatur mater patris. Rex iſrael fuit q̄ deuicit Benadab regē ſyrię cū triginta duobus regibꝫ.

Achademia pe.cor.eſt villa ī q̄ Plato ſtuduit. Jnde achademic᷒.i.platonicus vel philoſophicus.

Achadeō dr̄ velū maximū. ⁊ ī media naue ꝯſtitutum.

Achaia.f.p.dr̄ ꝓuintia gręcię.

Acham interp̄tat̃ coluber inſidiās.

Achant᷒ ē arbor in ęgypto ſemꝑ frondens vel herba frondibꝫ ⁊ ſpinis plena.

Achantis grece auis ē q̄ ſpinis ⁊ cardonibus veſcit̃ quę latine carduellus dicitur.

Achar interp̄tat̃ turbatus. vel vallis. vel tumultus. vel nomē ciuitatis eſt.

Acharon dr̄ ciuitas paleſtinę. quę cęſarea poſtea dicta eſt.

Achates.tis.gen᷒ ē lapidis. quē ſi q̄s portauerit erit gratioſus. Uel ē ꝓpriū nomē viri. ⁊ interp̄tat̃ robuſtus. ⁊ dr̄ fuiſſe comes Enee.

Achaz interp̄tat̃ apprehendēs dñm.

Achea. dr̄ mulier greca.

Acheus.i.grecus.

Achei q̄ ⁊ achiui dicti ſunt. ab achgio filio Jouis. a quo achaia dr̄.

Acheldemac interp̄tat̃ ager ſanguinis. ab achel qđ ē ager. ⁊ emac qđ ē ſanguis. ⁊ dr̄ ager ꝯparatus ſanguine chriſti. ꝓ nūmis quibꝫ traditus erat.

Acheon grece. dr̄ ſplendēs latine. ⁊ dicitur equus ſolis.

Acheron. ontis. eſt palus infernal' ⁊ dicit̃ ab a qđ eſt ſine. ⁊ chere quod eſt ſalue vel gaude. q᷑ nulla ſalus. nullū gaudiū ī inferno eſt. ⁊ habet acheronta in acō. vel ſm Papiā acheronta in nō. ⁊ ꝯponit̃ ab a qđ eſt ſine. ⁊ cheronta qđ eſt gaudiū. Uñ Qđ ſine leticia nomē trahit h̄ acherōta.

Achila.f.p.pe.cor. q̄dā loc᷒ eſt. Uñ.i.Reg. 26. Ecce Dauid abſcōditus eſt in colle achile.

Achilles ꝓpriū nomē ē. ⁊ dr̄ ab a qđ ē ſine ⁊ chille qđ ē labiū. ꝑ ꝯtrariū. quia groſſa habuit labia.

Achiui vel achei. q̄dam greci dicunt̃. Uñ Orati᷒. Quicq̄d delirant reges plectunt̃ achiui.

Achinus dr̄ ortulanus in villis reſidēs nō habens manſos.

Achior. eſt locus vel ꝓpriū nomē viri. ⁊ interp̄tatur tumultus.

Achiron.n. indeclinabile. dr̄ locus inferni q̄ etiam dr̄ achironta.

Achirologia. eſt dictio ī pprie poſita. vt timeo requiem: ſpero laborem.

Achiſis. idis.f.t.i.auaritia. ⁊ dr̄ ab a quod eſt ſine. ⁊ chiſis ſacietas q̄ſi ſine ſacietate.

Achis interp̄tat̃ flos.

Achitophel interp̄tat̃ patris ruina.

Acholiti grece. dicūt̃ ceroferarij vel accendentes latine. a deportandis cereis qñ legendū eſt euāgeliū aut ſacrificiū offerendum.

Acia.f.p.eſt defectus viſus. qñ ſalz hoīes aptos oculos habent: ⁊ tñ nō vident.

Acidia.f.p.dr̄ īdurata mentis triſticia q̄ dū

q̄s laborat· vertit̄ i tediū. ⁊ dī ab acis gre-
ce quod ſonat cura vel anxietas vel tediū
uł moleſtia. Inde accidiola. i. triſtitia. Iā
accidioſus. i. moleſtus· triſtis· anxius.
Acidus. a. ū. pe. cor. i. amarꝫ vt acetū. Dicit̄
etiā dentes acidi. i. ſtupefacti.
Acies pl̄a ſigt. Nam acies eſt ferri ſūmitaſ
Itē acies oculorꝫ acumē. Itē acies exerci-
tus· eo ꝙ armatus erat ad bellū acutis ar-
mis. Vñ. Eſt acies oculi ferri belliq; cateruia
Acieculā. f. p. pe. cor. i. parua acies.
Acalus antiq̄tus niger ſigt. vel q̄ habet re-
curuū naſum ſicut aquila.
Acinatis. pe. cor. lígua medorꝫ· gladiꝰ mili-
taris eſt valde acutꝰ. etiā dī iſta materies
ferri ſalꝫ aciariū.
Acinus. m. s. me. cor. i. botrus ſalꝫ granellū
qđ ē i grano vuę. Vñ Grecismus. Cu di-
cas acinū qđ in vua cernis acutū.
Acinū vel aciatū dī a q̄buſdā q̄i aq̄dū· ſalꝫ
aqua qua lauant̄ torcularia exp̄ſſo vino:
⁊ eſt vilis potus ſeruorꝫ vel pauperꝫ.
Acinariū. n. s. i. groſſę· vel cortices vuarꝫ: q̄
poſt exp̄ſſionē proiciūtur.
Acitabula dicunt̄ muſica inſtrumēta ęnea
vel argētea· q̄ percuſſa ſonū faciūt grandē.
Acclaſis dī veſtis ad humeros non ꝯſuta.
Acliuis. uis. ꝯ. t. vel acliuus. a. ū. i eodē ſen-
ſu. i. inclinatꝰ vel paruꝰ· vel ſitus loci dif-
ficulter aſcenſibilis· vt mons ē acliuis.
Acolabus. m. s. dicit̄ brucus cum modicū
incipit volare.
Acōmentarijs vna dictio indecli. cōis. ge.
dī qui vices regis agebat· cuiꝰ iudicio le-
ges ſcribebantur· ita dicit glo. 2. Reg. 8.
In hiſtorijs vō dī ſcriptor geſtorꝫ tpis.
Etiam eſt idē quod cancellarius· qui in
hiſtorijs ſcriba dī. Dī aūt acōmentarijs
a cōminiſcor. eris. i. ad memoriā reuocari·
vel cōmendari· vel cōmemorari· excogita
re· fingere· cōponere. mentiri. Vnde ſcđm
Huguitionē· cōmentū· fraus· mendaciū·
machinamentū· inuentū· cōfictū idem ſūt.
Itē cōmētū ē pluriū i mēte habitorꝫ i vnū
collectio. Inde cōmentariꝰ. i. expoſitorꝰ.
a cuius dtō pl̄i vel ablatō ſalꝫ cōmenta-
rijs cōponit̄ acōmētarijs. Multa eni illo-
rum noīuꝫ ſunt (teſte Priſciano i maiori)
ꝯpoſita ⁊ indeclinabilia. ⁊ ſunt noīa offi-
ciorꝫ ⁊ mgrorꝫ: vt Acōmentarijs. i. magi-
ſter cōmentorum. Acalicis. i. cuſtos vel
mgr̄ calicum. Aſecretis. i. mgr̄ vel cuſtos
ſecretorꝫ. Abatis. i. batorꝫ vel frugū. Are-
ſponſis. i. reſponſorꝫ. Et ſunt multa alia. ⁊
ſunt oīa indeclinabilia.
Aconita. f. p. dī herba venenata. vel genus
aſpidis venenoſi. Vñ Quilibet hypocri-
ta facietenꝰ eſt heremita. Mēte tñ tacita
latet anguis aconita.
Acophilus. m. s. dī pincerna.
Acor. n. t. dī corruptio vini vel amaritudo.
Vñ. Mucor panis acor vini rancor q̄ꝫ
carnis. Nidor ab aſſata fit carne ſed a pe-
de pedor.
Acredo. dis. f. t. i. amaritudo. ⁊ ꝓprie dicit̄
de pomis. ⁊ ſilibꝰ rebus.
Acredula. f. p. q̄dā parua auis q̄ alit̄ dicit̄
lucinia. De hac dicit Cicero. Et matuti-
nos exercet acredula cantus.
Acrimonia. f. p. ꝓpe ē auſteritas i vultu· uł
dī viuacitas· acioſitas· aſpitas· fortitudo.
Vñ acrimonioſus. a. ū. i. fortis ꝯſtās aſper.
Sꝫ ſm legiſtas acrimonia eſt pena que
iſſigit̄ ſacrilegi· ſicut incarceratio· vel exilij
relegatio. C. de ſacroſan. ec. l. placet.
Acriſia. f. p. ē defectus qñ aliq̄s aptis ocu-
lis non videt. ⁊ dī ab a quod eſt ſine ⁊ cri-
ſis iudiciū q̄ſi ſine iudicio· qđ fit p viſum:
quod magi faciūt incātationibꝰ ſuis.
Acroceramina. orꝫ. n. s. pl̄is numeri· dicūt̄
pericula marina naues mergentia· ab acros
qđ eſt mons· ⁊ ceron cornu· ⁊ amnis aqua
quaſi montes aquarꝫ cornuti.
Acronicus. a. ū. i. ſine tēpore. ⁊ dī ortus iſte
qñ aliqua ſtella p dyametrꝫ ſoli oppoſita
orit̄ ſole occidēte. Et dī talis ortꝰ acronicꝰ
reſpectu ſolis· quaſi ſine tēpore ſolis. i. nō
in die.
Acta dicunt̄ publicę ſcripturę negociorꝫ
q̄ in iudicio agunt̄· ordinē eorꝫ modum ⁊
figurā ꝯtinentes. Acta etiā qñq; dicimꝰ
locū in quo iudex reſidet· inſtructꝰ de cau-
ſa· cognoſcens vbi acta degeguntur· vt qui-
libet factū ſuū audiat vel videat. ⁊ ſuū cō-
ſequat̄ meritū· q̄ locꝰ alit̄ etiā ius appellat̄
ff. de iuſti. et iu. l. pe. §. fi.
Acten eſt nomē ciuitatꝫ in grecia· q̄ poſtea
dicta eſt athenis.
Actio. onis. f. t. dī factio· ductio· vel opera-
tio. Vel actio ſm iuriſtas eſt ius pſequē-
di in iudicio quod ſibi debetur. Inſtit. de
act. in prin. Et addūt quidam· qđ ſuū eſt
vel alienum· ita vt illa diffinitio includat
oēm actionē tam in rem q̄ꝫ in perſonā. Sꝫ
illa diffinitio premiſſa ſolū cōprehēdit
actionē pſonalem. Illud aūt quod tuum
eſt tibi debetur. Si vō quod non tuum
eſt. ⁊ quicquid eſt in iudicio· debet includi

diuiſimo de q̄ petit᷑. Et includit᷑ in actione reali ⁊ pſonali· q: in pſonali peto mihi debitum. In reali ꝟo actione peto aliq̄d vt meum· quare hoc verbum actio ſumitur aliter ⁊ aliter vt p̄miſſum eſt. Et nota ꝙ hoc verbum ·debetur· quandoqꝫ large ſumit᷑. Et cum dr̄: quicquid in iudicio tibi debetur. i. res quam petis vt rem tuā ſiue rei vendicatione actione cōmodati· ſiue depoſiti ſm̄ Azo. in ſu. ti. de eden. circa prin. Itē actio olim dicebat᷑ cōceptio verboꝝ formata a magiſtratib᷑ vnde dicebat᷑ formula vulgaris: hodie autē fit ſine impetratione ⁊ cōceptione verboꝝ ſolēnium. Nec hodie eſt aliqua differentia inter interdicta ⁊ actiones: cū interdictuꝫ nihil aliud ſit q̄ꝫ actio p̄torıa. Dicitur ḡ actio ius ciuile vel p̄toriū quo debitum a te exigere poſſū· vel petere rem mihi reſtitui ſm̄ Azo. ⁊ Goff. de iudi. dilecti. Et eſt actio a iure ciuili Inſtit. de iu· na. gen. ⁊ ci. §. ius autem. Et ſcd̄m canones actio dicitur cauſa . c. forus. de ver. ſig. Et ſcd̄m leges· actio debet poni in cauſa· quia nemo ſine actione experit᷑. ff. de neg. geſt. ſi pupilli. in fi. Prohibent᷑ tn̄ attēti⁹ nimis ſubtiles actionū intētatiōes. vt in. c. dilecti. de iudi. Actionū ꝟo· queda͂ ſunt i rem· ⁊ queda͂ in pſona͂. Actio in rem dr̄ vēdicatio rei: qn̄ aliqs dicit rē de qua agit᷑ ſua͂. ⁊ aduerſarius dicit ea͂ eſſe ſua͂. Qn̄ ḡ petis rem aliquam vt tuam rei vendicatione· tūc agis actione in rem. Actio ꝟo in perſonam dr̄ qn̄ petis ab aduerſario aliquid tibi dari vel fieri. Item actiones quedaꝫ dicunt᷑ bonefidei· queda͂ ſtricti iuri. Actiones bonefidei dicunt᷑ non ideo· q: in eis debet ſuari bona fides· q: etia͂ bona fides ſeruat᷑ in actionib᷑ ſtricti iuris· ſ; dicunt᷑ bonefidei· q: maxime exuberare debet bona fides inter ꝯtrahentes in eis. ⁊ vltra id etiam veniūt oīa acceſſoria. ⁊ ea de quib᷑ nihil eſt cogitatum. vt in actione emp· ul᷑ contractu vendi. Venit etia͂ id quod expreſſe non eſt actū: videlꝫ a tempore more q̄ alteri nō reddit iſtud ad quod tenetur de natura contractus: veniunt damna ⁊ intereſſe que debent reſtitui· ⁊ ſic i eis multū exuberat officiū iudicis pingui⁹ q̄ꝫ in actione ſtricti iuri. Et actiōes bonefidei ſūt decē ⁊ ſeptem· que enumerant᷑ Inſtit. de act. §. actionū. Et ꝯtinent᷑ i his verſib᷑ Empti· ꝯducti· mandati· depoſitiqꝫ. Pignora· ciꝯcunde· cōi· pro ſocioqꝫ. Dotis ⁊ heredib᷑· tutele· cōmoda· geſtor. P̄ſcriptis verb· cū eſtimat· atqꝫ ꝑmutat. Iſte bonefidei ſunt ſtricti ceteri iuris. Alie ꝟo dicūt᷑ actiones ſtricti iuri: vt actio ex mutuo· ex ſtipulatu· ex arbitro ⁊ ꝯſiles. Et i ill᷑ nō venit acceſſoriū· nec ea de q̄b᷑ nō ē cogitatū· ut nō. Her. i glo. p̄all᷑. Nec i his a tempore more q̄ alteri nō reddidit illud ad quod tenet᷑ de natura ꝯtract⁹· veniunt damna ⁊ intereſſe que dicūt᷑ reſtitui. Itē actionū realiū· alie cōpetunt ꝓ reb᷑ corporeis· ⁊ ſic habet locum rei vendicatio: alie ꝓ incorporalib᷑ ⁊ ꝓ ſeruitutib᷑ adq̄rēdis ſeruiendi ⁊ defendendi· ⁊ ſic cōpetunt due actiones: quaꝝ vna vocat᷑ ꝯfeſſoria· alia negatoria. Item nota ꝙ actiones pſonales vſqꝫ in metas triginta annoꝝ extendunt᷑· vt. C. de cōſti. pec. l. ij. et ibi nō. tex. ꝙ poſſibile eſt oēs res in pecunia͂ cōuerti. C. de pſcrip. triginta a͂noꝝ. l. ſicut in rem. Reales autē vſqꝫ ad metas quadragita: vt. C. d̓ vendi. ping. l. i. et i glo. de vtroqꝫ caſu.

Actio ad exhibendū dat᷑ ꝯtra poſſeſſorem vel aduerſus eum qui dolo malo poſſidet ut rē exhibeat. i. i publicū deducat· vt fiat aduerſario copia vēdicādi ſm̄ Azo. i ſu. ti. ad exhi. in prin.

Actio arborū furtiꝫ ceſarū habet ꝯdemnationem aduerſus eum qui arbores furtim cedit inſcio ⁊ inuito dn̄o. ⁊ cōpetit contra ipſum damnū dantem ad duplū damni dati· in quo caſu huic etia͂ ꝯpetit actio legis aq̄lie· ita tn̄ vt deducere poſſit a condēnatione ꝙ actor ꝯſecutus eſt altera actione· vt. ff. arbo. fur. ceſa. l. i.

Actio caluiſiana eſt per qua͂ reuocant᷑ ea q̄ in fraudē patroni libertus alienauit. vbi etiam locū habet actio fauiana. ff. de iure pa. l. ſi libert⁹. ſm̄ Pla.

Actio fauiana ⁊ pauliana ſic dicta ſunt ab autoribus ⁊ earū inuentoribus. Et habent locū quādo debitor i fraudē creditorū alienauit ea que alienata fuerūt creditori· vt reuocet᷑ ipſa alienatio.

Actiones ciuiles q̄ ſunt ⁊ quot· vide in ſpe. ti. de act. ⁊ excep. ꝓponen. §. poſtremo. Et quādoqꝫ diſtinguit᷑ actio ciuilis ꝯtra criminalē: ⁊ tūc idē ē qd̓ actio intētata ꝓ aliquo intereſſe. Qn̄qꝫ diſtinguit᷑ ꝯtra p̄toriam· tunc idem eſt qd̓ actio ſatiſfactoria directa in re. P̄toria aūt dr̄ q̄ datur officio iudicis.

Actio cōmodati directa cōpetit ei qui rem

aliquā cōmodauit ꝯtra cōmodatariū ad
repetēdū ipſā rē· vt ei res ad eiꝰ acceſſio-
nes reſtituāt̄· facto ⁊ expleto vſu ꝓpt̄ quē
cōmodata eſt.ff.cōmo.l.i.ſm̄ Pla.
Actio cōmodati ꝯtraria cōpetit ei q̄ cōmo
datum accepit in eum qui cōmodauit· ⁊
impenſas in re accōmodata factas· veluti
ſi egrū ſeruū curauit· quod noīe cibarioꝝ
īpendit nō repetit.ff.cōmo.l.in reb9.§.poſ-
ſum.cum.§.ſe.
Actio cōmodati vtilis cōpetit vbi nō eſt
vere cōmodatū ſ; īterp̄tatiue. vt ſi amicꝰ
ex ꝯfidentia rem amici ex ꝓpria autorita-
te accepit
Actio ꝯfeſſoria eſt que cōpetit ei q̄ dicit ſe
habere ius vl̄ ſeruitutē ꝑ fundū viā eundi
vel agēdi vel altiꝰ edes ſuos leuandi vel
quācūq; aliā ſeruitutē in re ipſiꝰ· etiā in-
uito eo. Et hec actio dr̄ in rem· q2 rem tuā
corporalē· ſcil; ius eūdi ꝑ fūdū pet̄· ꝗuis
ipſa ſeruitꝰ ſit incorporal̄· vt.ff.ſi ſerui ven-
di.l.ij.i prin. Dr̄ etiā cōfeſſoria· q2 ex verb
affirmatiuis cōſtituit̄· ⁊ eiꝰ ꝯ̄ria verb ne-
gatiuis ꝓponit̄ q̄ dr̄ actio negatoria. Dn̄
actio negatoria cōpetit ei q̄ dicit aliquē
nō habere ius vl̄ ſeruitutē ad aliq̄d qd̄ fa-
cere volebat alter· ⁊ ipſū ꝑ hanc actionē
ꝓhibet: vt qn̄ dn̄s fundi intēdat aduerſū
te ſolitū ire ꝑ fundū ſuū dicens: Nō ē tibi
ius ire ꝑ fundū meū· Et hec actio ſilr̄ in rē
dr̄· q2 dn̄s fūdi vendicat libertatē qn̄ ipſā
ītēdat verbis negatiuis· dicēs· ꝙ alter nō
habet ius eūdi vel agēdi ꝑ fundū ſuū nec
altius edificādi edes· ne luminib9 ſuis no-
ceat. Et ſic ꝑ hāc dn̄s fundi ad hoc agit vt
fundus ſuus declaret̄ liber· ⁊ alter deſiſtat
⁊ ꝓhibeat̄ ne eū de cetero inq̄etet.ff. ſerui
vēdi.l.ij.et.l.loci corpꝰ.§.cōpetit.et Inſtit̄
de act.§.ecōtra. Et hec actio nō cōpetit de
dominio ſ; de iure ꝑdioꝝ· ſicut ⁊ cōfeſſoria
vt in ꝑall̄.l.ij. in prin. Et lic; ſm̄ Pla. di-
cat̄ iō negatoria· q2 v̄bis negatiuis ītētat̄:
tn̄ cōtrariū notat̄ in.l.ij.⁊.§. econtra.ē.all̄.
Nā q̄libet eaꝝ ſcil; ꝯfeſſoria ⁊ negatoria
pōt dari ꝑ verba affirmatiua ⁊ etiā nega-
tiua. Nō ḡ ſumūt differētiā ꝑ formā v̄bo-
rū· ſ; rōe materie· q2 cōfeſſoria dat̄ ad tuen-
dam ſibi ſeruitutē debitā· ⁊ negatoria ad
tuendā ſuam libertatem.
Actio cōīdiuidundo dat̄ inter eos q̄ ſine
ſocietate nec ex cauſa hereditaria aliquid
cōe habēt vt id diuidat̄ ſm̄ Pla. ⁊ Aço.
Actio cōducti cōpetit ei q̄ cōduxit a locāte
vel locatore fundū· vel ꝑdiū· vel domū
⁊ cōpetit ei ad hoc ꝙ liceat ſibi īhabitare·
vel in vſu rem habere cōductā. Etiā cōpe-
tit cōtra locatorē ſi aliq̄s expenſas vtiles
vel neceſſarias ibi fecerit.
Actio directa eſt qn̄ aliq̄d directe petit̄ in
ius· vt ex cōmodato vel depoſito ⁊ hm̄ōi.
Actio vtilis eſt que dat̄ nō ex iure aliquo
directo· ſ; vtilr̄ ⁊ ex equitate competit· vt
publiciana ⁊ huiuſmodi ſm̄ Pla. ⁊ Aço.
Actio depoſiti directa competit depoſitori
ad repetēdū depoſitū ⁊ acceſſiōes eiꝰ ⁊ cō-
petit in ſimplū· niſi forte res ſint incendio
ruina· naufragio depoſite· q̄ caſu q̄ depoſi-
tū ſic receperit· ſi negauerit ⁊ inficiet· ⁊ de
h' cōuincat̄· i duplo cōdemnabit̄.ff.depo.
l.i.§.ait ꝑtor.
Actio depoſiti ꝯtraria cōpetit ei penes quē
res depoſita eſt· ad petendū impēſas ſi q̄s
circa rē impēderit vt illas repetat vel dā-
num datū ꝑ ſeruū depoſitū ſm̄ Pla.
Actio de dolo cōpetit mihi qn̄ dānū dolo
malo alicuꝰ datū ē m̄ vel ſi q̄s adūſus me
verſet̄ doloſe ꝯſulēdo vel malicioſe nego
cia mea admiſtrando· nec ſupeſt aliq̄ alia
actio qua poſſum experiri.ff. de dolo.l.i.§.
v̄ba. S; nō dat̄ niſi lis duos aureos ex-
cedat. Hec actio ꝗ odioſa ē nō dat̄ liberi
cōtra parentes· quia in ea damnatus in-
famis efficit̄. Nec liberti ꝯtra patronos ſ;
loco eiꝰ actio in factū verb ſic temperādis
in cōditione libelli· in qua nulla eſt mētio
doli faciēda.ff.de dolo.l.ſi.oleū.§.ſi.cū.l.ſe.
Actio de dolo ⁊ furto coꝝ q̄ miſterio cau-
ponum ſtabulariū vel nauē exercent· dat̄
aduerſus ſtabularios ⁊ nautas· q̄ qn̄ offi-
cio maloꝝ hoīū vtunt̄ in duplo tenētur
quo dolo vel furtū cōmiſſū eſt in his reb9
q̄s ſaluas fore recepere.ff. furti.aduer.na.
cau.ſta.l.i.
Actio de cōſtituta pecunia cōpetit adūſus
eū q̄ ſine ſtipulatione cōſtituit ꝓ ſe vel ꝓ
alio ſoluere. C. de ꝯſti.pecu.l.ij· Nam oīa
cōſtituere ē debitorē ſe facere ſm̄ Pla·
Actio in rem verſo dat̄ aduerſus dn̄m vel
patrē· ſi ſeruꝰ vel filiꝰ pecuniā in rē p̄ris vel
dn̄i impēdit quā mutuo accepit.ff. de i rē
ver.l.i.in prin.
Actio d' tigno iūcto dat̄ ei cuiꝰ tignū alie-
no edificio iūctum eſt ab eo q̄ eſtimabat
ſuū tignū eſſe. Si vo ſciēs alienū· id dolo-
ſe fecerit· tenet̄ de tigno imiſſo ⁊ furti ⁊ ac-
tione ad exhibendum· non ꝙ tignū cogat̄
eximere· ſed quod interſit ꝓſtare.ff. de tig.
iūnc.l.i.et.ff. de rei vendi.l.in rem.§.i.

Actio de reb9 eccleſiaſticiſ vēditis.cuſtodi/
bus eaꝝ dat' aduerſus eos qui ſacras res
emerūt citra formā.nulla eis actiōe relicta
cōtra ſacroſanctas eccl'ias de p̄cio qd' de/
derūt repetēdo. Hec aūt actio dat' i factū
cū res i aliaꝫ rem eſt mutata.ut ex phiala
factus eſt cyphus. Si vo in ſui forma ſit.
rei vendicatio habet locū.
Actio de pauperie cōpetit aduerſus eū cui9
aīal damnū dedit ꝯtra naturā ſui generis
Verbigrā.vt ſi equ9 nō loci anguſtia vel
nō inſtigat9 calce pcutiat.ul' bos cornupe/
tat ex naturali feritate. Sec9 tū ſi inſtiga/
tus vel ex loci āguſtia damnū dederit.in
hmōi actionis cōdēnatione venit damni
reſartio aut i ſolutione venit ex lege duo/
decim tabulaꝝ noxe deditio. Dn̄s eni no
xali iudicio ſerui ſui noīe cōuentus.ſeruū
actori noxe dedendo liberatur. Inſtit. de
nox.act.§.i. Et ſi aīalia noxe dedāt'.profi/
ciūt reo ad liberationē Inſtit.ſi qua.pau.
fe.vi. Et vtrū malit vt ſoluendo damnū
ſufferat.aut alias ꝓ noxa det aīal. hoc per
eū ſtat.ff.ſi qua.pau.fe.vi.l.i.in prin.
Actio de appoſito vel ſuſpenſo quo iter eſt
vulgo.cui9 caſus nocere poterit.dat' adū/
ſus eum q̄ in ſubgrunda ꝓ tecto ve habet
id appoſitū vel ſuſpenſū qd' nocere potuit
Cui9 condēnatio ē decē ſolidoꝝ.ff.de his
q̄ eie.et effu.l.ſi vo.§.ait ꝑtor.
Actio de effuſis 7 eiectis dat' aduerſus eū
ex cui9 habitatione vel habitaculo aliq̄d
effuſū ul' eiectū ē ꝯ iter publicū. vn̄ dāmū
datū alicui trāſeūti reſtaurandū eſt i du/
plum.7 ſi liber homo inde periſſe dicat' in
q̄nq̄gīta aureos dat' h̄ actio . Si vo no/
cuerit libero hoī dat' quāti videt' iudici ex
bono.7 equo.cōpenſatiſ ipenſis factiſ 7 operi/
bus q̄b9 eſt cariturus inutilit'.ff. de his qui
eie.vel effu.l.i.in prin.
Actio edilicia cōpetit multis modis. Pri/
mo ſi res vendita ſit redibita ꝓpter vitiū
ſiue morbū.nec tū a venditore reſtituitur
p̄ciū emptori cū actionib9 7 alijs q̄ ediles
inhibent. Et i hoc caſu eſt ꝑpetua.ff.de edi.
edic.l. ediles. in p̄n.§.i. Secundo cōpetit
quando venditio fit.vt ſi res vendita nō
placet vt reddatur. 7 tunc eſt temporalis
vſqꝫ ad lx. dies.ff.e.ti.l.qd' ſi nolit.§.ſi q̄d
ita venerit. Tertio cōpetit ſi venditor nō
vult tradere ſeruū vel mācipiū vel iumē/
tū cū ornamēto cū q̄ oſtēderat tpe vēdi/
tionis.ꝓ ipſo ornamēto.ul' vt fiat redibi/
tio rei pncipal' ꝓpt' acceſſoria. 7 tūc cōpetit
etiā vſqꝫ ad.lx.dies.ff.e.ti.l.ediles.i prin.
§.vendēdi. Quarto vo cōpetit qū eo lo/
co quo iter eſt vulgo habet q̄s canē.lupū
vrſum.aprū.verrē.vel aliud aīal qd' no/
cere poſſet.ſiue ſit ligatū.ſiue ſit ſolutū.ff.
e.ti.l.hi eni.§.deinde aūt.
Actio de ſup'ficie in rem ꝯpetit ei qui ſup/
ficiem habet in alieno ſolo noīe cōducti
ad repetendū ſup'ficiem ſi poſſederat.ff.de
ſup'fi.l.i.§.q̄ ſup'ficiē.in fi.
Actio empti cōpetit emptori ad rē petēdā
quā emerat.in qua venit cōmodū qd' ac/
ceſſit. Et ſi q̄d i ſpeciali pacto cōprehēdit'
in hac actione attēdit'.put q̄ſqꝫ ſibi paci/
ſcitur.ff.de act.emp.l.ex empto.in prin.
Actio ex ſtipulatu naſcit' cuꝫ de re certa in
genere h̄ icerta in ſpē fit ſtipulatio.vt In
ſtit.de v.ob.in p̄n.. Nam ſi res eſſet ſim/
plicit' incerta.ſtipulatio nō valeret.ff.eo.
ti.l.ita ſtipulatus.in p̄n. Et ſtipulatio eſt
ꝯcepta.vt cū te ſpōdes dare hūc ul' ſpon/
des te facturꝫ domuꝫ. Et ꝑtinet hec actio
ad actiōes i ꝑſonā q̄ oriūt' ex ꝯtractu ver
boꝝ. Et nota ꝙ actio deſcēdēs ex ſtipula/
tiōe nō hꝫ dilationē āni ſic actio de dote
l.i.§.exactor. C. de rei vx.act.et.§.cū aūt.
Actiones ex ꝯtractu ſunt q̄ naſcunt' ex pa/
cto.ſiue pactū ſiue obligatio ſurgat ex re:
vt cō di.certi.de nu.pecu.conditio certitu/
dinaria.ꝯditio ob cauſā.actio cōmodati
depoſiti.pignoratitia. Siue etiā ꝯſurgat
obligatio ex verb.ſic in actiōe ex ſtipula/
tu.qū res certa i ſtipulatiōib9 deducta ē.
Siue etiā oriat' obligatio ex lr̄is.de q̄b9
ꝯditio odio deſidie dat' in eū q̄ cū ſpe fu/
ture numerationis ſcribit ſe debere qd' ei
non eſt numeratū. Numeratione aūt nō
ſecuta īfra bienniū nō repetit cirographū
Et eſt introducta 7 excluſa exceptiōe nō
numerate pecunie.cum minime cogat' ſolue/
re qd' ſcripſit ſe debere. Siue etiā oriatur
obligatio ex conſenſu.veluti.empti.ven/
diti.locati.cōducti.ꝓ ſocio.mandati.pre/
ſcriptis verbis. 7 actio de cōſtituta pecu/
nia.necnō actio i factū.7 de iureiuran. Et
iſte ſunt ſpēs actionū in ꝑſonā que oriunt'
ex cōtractu.ſiue re.verbis.lr̄is.aut ꝯſenſu
obligatio oriat'.
Actiones ex q̄ſi ꝯctu ſunt q̄ neqꝫ ex pacto
neqꝫ ex maleficio oriūt'.h̄ tū maiorē habēt
ꝯueniētiā 7 affinitatē cū pactis q̄ꝫ cū ma/
leficijs. Et ſūt iſte ſcilꝫ cōditio idebiti.cō/
ditio libere actionis. Actio negociorum
geſtoꝝ.tutele.ſubſidiaria.coīdiuidundo.

finiū regundoꝝ·familie herciſcūde·petitio hereditatꝫ directa·⁊ vtil' poſſeſſoria·fideicōmiſſaria·⁊ actio ex teſtamēto·actio de peculio·⁊ ꝓ iuſſu·⁊ de i rē v̄ſo·actio tributaria·iſtitoria·exercitoria·funeraria ad exhibēdū·de tigno iniūcto·actio i factū·de rei ven. de pauperie·interdictū q̄ꝝ bonoꝝ vti poſſidetꝫ vtrobi interdictū ſaluianū.

Actiōes vel obligationes ex maleficio ſūt quibꝰ delicta hoīuꝫ coercēt' quod publice vtilitatis intereſt. ff. de fideiuſſ.l.ſi aureo.§.fi.et.ff.ad.l.aq̄.l. ita vulnerat⁹·cum ſilibꝰ.vt eſt ꝯditio rei furtiue·actio arborum furtim ceſarū·actio furti·actio vi bonoꝝ raptoꝝ·actio legis aq̄lie·actio iniuriarum·quod metus cauſa·de dolo·actio ſerui corrupti·actio reꝝ amotaꝝ·cōditio ob turpē cauſā·interdictū vnde vi·interdictuꝫ q̄d vi aut clam·interdictū de libero hoīe exhibendo·de vxore ducenda·de liberis exercēdis·īterdictū quoꝝ legatorum·interdictū ꝓhibitoriū neq̄d in flumine ripa ve publica fiat·nec ī via publica·interdictū de itinere actuq̄ꝫ p̄uato

Actiones vl' obligationes ex q̄ſi maleficio ſunt q̄ neqꝫ ad pacta accedūt neqꝫ ad maleficia·ſūt tñ ſimilores maleficijs q̄ꝫ pactis: vt actio in factū aduerſus iudicē q̄ litē fecit ſuā.⁊ actio in factū de eiectis ⁊ effuſis·actio in factū de appoſito vel ſuſpēſo quorum intereſt·⁊ actio in factū de dolo ⁊ furto coꝝ q̄ miniſteriū cauponū aut ſtabularium aut nauē exercent.

Actio exercitoria ſm Aꝫo.in ſū.c.ti.datur ꝯtrahentibꝰ cum mgr̄o nauis ꝓpter nauigandi neceſſitatē ꝯtra exercitorē nauis q̄ mgr̄m naui ꝓpoſuit·quē equū fuit teneri·vt tenet' q̄ inſtitoreꝫ taberne vel negocio ꝓpoſuit.ff.de exer. act.l.i. Eſt aūt mgr̄ cui toti⁹ nauis ancora ⁊ cura mādata eſt.l.e.§.mgr̄m nauis·q̄ in vulgari lumbardorū ⁊ puintialiuꝫ comitus dr̄·⁊ in alemanico ſtyermā. Nec diſtiguit' an iſte mgr̄ ſit liber vel ſeru⁹·maior vl' minor.⁊ ſibi iputat' q̄ eū ꝓpoſuit·vt.l.i.p̄all'.§.cui⁹ āt cōditiōis Sꝫ exercitor dr̄ is ad quē obuētiones q̄tidiane ſeu reddit⁹ q̄ſtus·⁊ vtilitates nauis ꝑueniūt·ſiue ver⁹ ſit dñs nauis ſiue a dño nauis cōduct⁹. Hec aūt actio nō dat' ꝯ mgr̄m nauis ꝫ contra eū qui mgr̄m nauis ꝓpoſuit in eā cauſam in quā ꝓpoſitus eſt exp̄ſſe vel tacite.

Actio eſtimatoria.i.actio p̄ſcriptis verbis ſic cognoīata.ē actio q̄ ex eſtimato ꝓponitur gr̄a dubitatiōis tollēde·quādo res eſtimata vendenda dat'. Dubitatū enim eſt an ex vendito ſit actio·an ex locato·an ex cōducto·an mandati·vt ſi rē meam do tibi ⁊ eſtimo vt eam vēdas ꝓ decē·⁊ inde decem reddas mihi aut rem·vt nō.ff.de eſti.act.in rub.

Actio ex teſtamento nō ſolū ſcripto heredi competit ad petendū hereditatem·ſed etiaꝫ cōtra heredē ſcriptū legatarijs ⁊ fideicōmiſſarijs. C.coīa de le·⁊ fideicommiſ.l.i.

Actio familie herciſcūde inter eos ꝯpetit q̄ cōem habent hereditatē diuidendā.ff.fa. herc.l.i.et.ij. Et dr̄ familie herciſcūde.i.hereditatꝫ diuidūde ſm Aꝫo. Nomē aūt familia q̄nqꝫ pōit' ꝓ cognatiōe ut cū dr̄. Illi ſunt de familia Priami. Q̄nqꝫ ꝓ ſeruitute ⁊ ꝑtāte·vt cū dr̄·pr̄familias filiuſfamilias. ꝫ tn̄ ꝓ ſubſtātia ⁊ hereditate. Item herciſco eſt verbuꝫ grecum·⁊ idem eſt q̄d diuido·inde herciſcūde.i. diuidunde. Et vtimur hoc verbo ſicut repim⁹ apud antiquos qui gerundia ſua pronunciabant ī vndo: vt legundo·audiūdo·herciſcūdo ſm Aꝫo in ſū.

Actio finiū regūdoꝝ cōpetit finibꝰ ad diſtinguendū vel iudicandū inter eos q̄ cōfines habent agros vel predia. Inſtit. de act.§.item finiū regundoꝝ. Et habet locū in ruſticis p̄dijs tm̄·⁊ non in vrbanis·q: vrbana p̄dia non ſūt cōfinia ſed vicinia·q: parietibꝰ diſtingui cōſueuere·ſed confinia dicim⁹ q̄ adeo ſunt ꝓxima vt nullus paries in medio interponat'. Itē vrbana p̄dia dicūt' oīa p̄dia q̄ habēt edificia·etiā ſi ſint in villa·q: vrbanū prediū non facit locus·ſed materia habitandi cauſa facta. Vñ ſi in vrbe edificiū cauſa nō habitādi ſed gr̄a reponendoꝝ fructuū fiat·dicetur p̄diū ruſticū. Sed ⁊ orti in edificijs cōſtituti niſi plurimū ſint reddit⁹ vinearū forte ⁊ ſic alitoꝝ·cōtinēt' appellatione vrbanoꝝ p̄dioꝝ.ff.de v̄.ſig.l.vrbana. Ruſtica aūt p̄dia dicūt' agri nō hn̄tes edificia.

Actio funeraria dat' cōtra heredē bonoꝝ vel poſſeſſorē. ff.de re. et ſump.fu.l.⁊ ſi q̄s §.fi. Et dat' ei q̄ funerauit vt nō heres defunctū·ꝫ cauſa pietatis.

Actio furti manifeſti ſm Aꝫo.locuꝫ habet q̄ñ fur rem tenēs viſus vel dep̄henſus fuerit·ſiue in publico ſiue in p̄uato vel a dño vel alio āteq̄ꝫ ꝑueniat ad locū q̄ pferre rē deſtinauit. Et dat' actio furti in q̄druplū.

Inſtit. de obli. que ex mal. naſ. §. pena manifeſti.

Actio furti non manifeſti cõpetit qñcunq; p̄dictis modis furtũ nõ manifeſtũ ꝓbat. Et etiã ſi vidiſti furtũ fieri te tñ abſcõdiſti cũ furtũ faceret ne te occideret· nõ ē manifeſtum. Et dat̃ hec actio in duplũ. Inſtit. de obli. q̄ ex mal. naſ. §. pena.

Actiones hereditarie dicunt̃ que trãſeunt ad heredes vel contra heredes ſm Azo. Item q̄ ab heredibꝫ incipiũt vel contra heredes. Vt aũt plene ſciat̃ q̄ trãſeũt ad heredes vel nõ: diſtingue· aut naſcit̃ actio ex maleficio vel q̄ſi· vel ex ɔtͣctu uł q̄ſi ꝑut proſeq̃tur dñs Azo. in ſũ. His actionibꝫ cõueniunt̃ hi q̄ ſuccedunt in ius· 7 nõ hi q̄ ſuccedũt in rē· vt donatarij vel legatarij.

Actio in factũ aduerſus iudicē q̄ litē fecit ſuã· dat̃ aduerſus iudicē· q̄ ꝑ imperitiã male iudicauit· 7 tenet̃ ad damnũ reſtituēdũ qḋ per eiꝰ ſententiã illatũ eſt. Si vͦo dolo malo iudicauit· vͦe ē ex maleficio obligatus· uł actione ĩ factũ uł actiõe de dolo ad oē intereſſe ei quē leſit· 7 infamis eſt. Itē tenet̃ crimine falſi qḋ penã deportatiõis uł vltimi ſupplicij ɔtinet ſm Azo. Iudex aũt eccleſiaſticꝰ male inductꝰ ꝑ grãm vel ꝑ ſordes· ab executione officij ꝑ ãnũ eſt ſuſpenſus ad eſtimationē parti quã leſit nihilominꝰ cõdēnandus· Et ſi durãte ſuſpēſiõe ſe diuinis ingeſſerit· irregularis eſt· nec cū eo niſi ꝑ ſedē aplicam poterit diſpenſari. vt in. c. cũ ẽtni. de re iudi. li. 6º.

Actio in factū de eo qḋ certo loco· dĩ vbi aliq̄d eſt ꝓmiſſũ dari certo loco ſi iudiciũ in illo loco cõſtitui nõ poſſit· Introducta tñ ē q̄dam actio arbitraria vt poſſit etiā in alio loco agi. Pretor enĩ iniquũ eſſe arbitrat̃ nõ poſſe cõuenire debitorē in alio loco q̄z ĩ loco deſtinato ſolutioni. Et hec actio arbitraria ex ſui natura ē ſtricti iuris· in q̄ habita cõſideratione aliarũ actionũ ſtricti iuris: q̄cq̄d eſſet omiſſũ deberet haberi omiſſũ· tñ in illa etiã venit q̄cq̄d equũ 7 iuſtũ viſũ fuerit religioni iudicãtis. Et ꝓpter hoc appellat̃ hec actio arbitraria irregularis· q: ɔtra naturã aliarꝫ actionũ ſtricti iuris eſt.

Actio ĩ factũ ex edicto p̄toris de alienatione iudicij mutãdi cauſa facta· dat̃ ei ĩ cuiꝰ fraudē 7 illuſionē facta eſt alienatio 7 ſuis heredibꝫ· aduerſus eũ q̄ rē alienauit· quē ad intereſſe cõuenit quãti intereſt actoris corã ordinario vel delegato· de q̄ Hoſ. in ſũ. de alie. iudi. mu. cau. fac. 7 .c. i. e. ti. ĩ glo.

Actio in factũ de dolo 7 furto eorꝫ q̄rꝫ miſterio q̄s cauponē aut nauē uł ſtabulũ exercet· dat̃ aduerſus eos q̄ p̄ſunt cauponi aut naui vel ſtabulo· q̄ q̄m officio malorꝫ hoĩuz vtunt̃· ĩ duplo tenent̃ qḋ dolo aut furto eorꝫ cõmiſſum eſt in his rebꝫ q̄s ſaluas fore receperunt. ff. naute. cau. ſta. l. i. in ꝑin. 7 §. idem Pomponius.

Actio ĩ perſonã dĩ cõditio quãdo contendis aliquē dare aut facere tibi oportere. Quãdo vͦo agis vt reſtituat̃ tibi res tua 7 ſpãle nomē accipit 7 in depoſito dĩ ſimpliciter actio pſonalis 7 non cõditio. Hoc aũt nomen cõditio inde deſcēdebat· quia olim iudicia erant ordinaria· 7 certa verba· 7 que oportuit cõdici. i. ſimul dici· vt ſi quis caderet a ſyllaba caderet a tota cauſa. Sed poſtea ille ſolennitates in diſſuetudinem abierũt: attamen nomē remãſit ut adhuc 7 pſonales actiões que ſolennibus verbis interp̄tabant̃ ſeu interp̄tant̃ cõditiones vocent̃. Et harꝫ actionũ genera quedam naſcunt̃ ex cõtractu· quedã ex quaſi cõtractu· quedã ex maleficio 7 quedã ex quaſi maleficio. Et nota q᷑ actio pſonalis non ſequit̃ fundũ. ff. de cõtrahen. emp. 7 vendi. §. Lucius Titius. Itē actio pſonalis ita eſt affixa oſſibꝫ creditoris q᷑ in aliũ transferri non poteſt niſi fictiõe iuris ff. de pecu. l. ſi quis q̄.

Actio in rem dĩ vendicatio rei· ſcilꝫ quãdo dicis rem de qua agit̃ tuam eſſe· 7 aduerſarius dicit vel oſtendit ipſam eſſe ſuam ff. de act. et obli. l. actionũ genera. Et harꝫ actionum alia eſt directa in rem actio: vt rei vendicatio· actio confeſſoria 7 negatoria. Alia eſt actio in rem vtilis· que ſũt actiones de dominio non directe ſꝫ vtiles· que ex equitate dant̃· q̄ſiq; nõ dominis· vt ſũt publiciane q̄ ex aduerſis cauſis cõpetunt. 7 actio per quã querit̃ an actor iurauit· 7 actio in rem de ſuperficie· 7 actio fauiana 7 pauliana 7 caluiſiana· 7 actio in rem que cõpetit inter dñm tabule 7 pictorem. Sunt 7 alie in rem actiones in quibꝫ non de dominio ſed de pignore agit̃· ſicut actio ſeruiana· q̄ſi ſeruiana· d̄ q̄bꝫ vide loco ſuo·

Actio iniuriarꝫ competit ei qui iniuriã paſſus eſt cõtra eum qui intulit iniuriã vel inferri ꝓcurauit 7 pulſauit vel verberauit vel famoſũ carmē ad alteriꝰ ɔtumeliã ſcripſit uł recitauit uł quomodocũq; iniuria aliquē affecit· in qua iudex reũ tanti ɔdemnabit

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

quanti actor iurauerit ſe nolle illã iniuriã ſuſtinuiſſe: premiſſa tñ iudicis taxatione. Quidã tñ dicũt ꝙ iurare debet poti⁹ de ſuo ꝑdidiſſe tantũ vel tantũ ꝙ̃ talẽ iniuriã ſuſtinuiſſe. Alij dicũt ꝙ ſufficiat eũ iurare ſic ꝙ nollet lucrari tantũ vel tantũ ꝓ eo ꝙ talem iniuriã ſuſtineret vel ſuſtinuiſſet.

Actio inſtitoria ſm Azo. dat̃ ei qui cũ aliquo ↄtraxit in illa negociatione in q̃ prepoſitus eſt· cõtra eũ qui prepoſuit aliquã ſtationẽ vel negociationẽ gerẽdo ꝰ contrahentibꝰ cum prepoſito: ſiue prepoſitus ſit expreſſus ſiue tacitus. vt. ff. de inſtit. act. l. i. et. ij. et. l. ait. §. non tñ. cũ ibi nõ.

Actio legis aquilie duo cõtinet capita vl' tria· licz vnum nõ ſit in vſu. Primũ caput eſt de ſeruis occiſis vel quadrupedibus· q̃ numero pecudũ ↄtinent· vt in. l. lege aq̃lia ff. eo. ti. vbi di̾ de animalibꝰ que gregatim habent̃ ⁊ paſcunt̃: ſicut oues· capre· ⁊ boues· eq̃· muli· aſini. Et ſm Labionẽ ſues ſ₃ non canes. ⁊ longe min⁹ beſtie fere vrſi ⁊ leones ⁊c. Sʒ elephãtes ⁊ cameli quaſi mixti ſunt· ⁊ iõ ꝑmo capite eos cõtineri oportet. Quo caſu tanti fit condemnatio quanti plurimi ipſa res valuit anno preterito. Secundũ caput eſt· quod non eſt ĩ vſu hoc nõ ponit̃· vt. ff. e. l. ſi ſerui⁹ i. §. hui⁹ vbi di̾: Hui⁹ legis ſecundũ q̇dẽ caput in diſſuetudinẽ abijt. Tertiũ caput ẽ de eis vulneratis feris beſtijs occiſis ceteriſqʒ rebus ruptis· vt veſte vaſe ⁊ ſimilibus. Quo caſu condẽnabit̃ qui damnũ dedit quanti res fuit· triginta retro diebus· rei ꝑciũ ⁊ valorẽ eſtimando· vt dicta. l. ſi ſeruus ſeruũ. §. tertio aũt capite. Et ĩ hac actione ſi q̇s damnũ ſe dediſſe inficiat̃. i. negat· ↄdẽnabit̃ in duplũ. ff. e. l. i. §. i.

Actio mandati directa cõpetit mandatori ⁊ eius heredi· cõtra mandatariũ vel ꝓcuratorem poſt mandatũ ſuſceptũ. ff. ea. l. ſi remunerandi. §. i. Et inq̃tũ intereſt id factum eſſe qꝺ mãdauit· puta mandaui vt fundũ emeres· ſi mea intererat emi· teneberis poſt mandatũ ſuſceptũ: tñ ſi eũdem fundũ ego ipſe emo vel ali⁹ mihi· neqʒ intereſt aliud· ceſſabit hec actio.

Actio mandati cõtraria ↄpetit mãdatario vel ei⁹ ꝓcuratori ad expẽſas· adũſus mandatorem quaten⁹ fines non eſt egreſſus. Si ṽo aliq̇d erogauit vtilit̃· in eo nõ habet mãdati iudiciũ· ſ₃ tñ negocioꝝ geſtorum. Si ṽo mandauerim tibi vt mihi fũdum emeres· etiã ſi nondũ ꝑciũ ſolueris: ages mecũ mãdati vt ſuſcipiã obligationem q̃ teneris venditori. Nã ⁊ ego agere poſſũ vt cedas mihi actionẽ empti. ff. e. ti. l. ſi mandato meo. ꝑ. reſponſo.

Actio negocioꝝ geſtoꝝ directa eſt q̃ agit dñs rei geſte cõtra eum qui negocia eius geſſit vt admĩſtratiõis rõnem reddat· vt ff. de nego. geſt. l. ij.

Actio negocioꝝ geſtorum contraria competit illi qui ſine mandato ſe miſcuit alienis negocijs gerendis· aduerſus dominũ negocioꝝ ad repetẽdũ expenſas negociorum geſtatione factas. Et veniũt oĩa que expendit de ſuo neceſſario vel vtilit̃· non tñ voluptuoſe. ⁊ h̾ colligit̃. ff. e. ti. l. ij.

Actio de peculio vel peculietenus ↄpetit ei qui cum filiofamilias vel ſeruo peculium habentibꝰ cõtraxit· que poſt mortẽ filij vl' ſerui eſt annalis· ⁊ non poſt emancipationem· manumiſſionẽ· vel alienationẽ. ff. q̃ñ actio de pecu. eſt annalis. l. i. §. q̇dũ.

Actio noxalis ſm Azo. di̾ actio que naſcit̃ vel oritur ex delictis ſeruoꝝ. ff. eo. ti. l. i. et Inſtit. eo. ti. in prin.

Actio pignoratitia directa competit debitori contra creditorẽ vel eius tutorẽ vel curatorẽ ſi pignora acceperũt. ff. eo. ti. l. ſi ſolutũ. §. fi.

Actio pignoratitia cõtraria dat̃ creditori cõtra debitorẽ. ⁊ dat̃ ad multa. Si enim decipiat̃ a debitore vel ipſa re vel eius ↄpoſito· quia obligauit rem alienã vl' alij pignoratã ſiue obligatã· niſi eadẽ res ſit ampla ⁊ ad modicũ etiã fuerit alij pignorata q̃ſi ĩ nullo capt⁹ ſit q̇ pignora ſecũdo loco accepit. Et ſi debitor malicioſe ꝯſat⁹ ſit obligãdo es vl' ſtagnũ ꝓ auro vl' argento. vel ſi obligauit ſuũ ꝑ quẽ dãnũ datũ eſt. puta. furtũ vel aliud huiuſmodi· ⁊ h̾ ſi ſciuerit· tenet̃ in ſolidũ. i. in totum· ſecus ſi ignorauit· q: tunc liberabit̃ noxe deditione· ſ. ẟ dando ſeruũ ꝓ noxa.

Actio pignoratitia vtilis ſm Pla. dat̃ ei qui impignorauit rem alienã ſine cõſenſu dñi· ⁊ poſtea dñs pignoris eſt. vt. ff. e. ti. l. rem alienã. ⁊ tã directa ꝙ̃ illa dant̃ ꝑncipali ⁊ ſuis heredibus· ⁊ contra heredes creditoris.

Actio ꝑ quã querit̃ an actor iurauerit· ſm quoſdã dat̃ ei qui cum peteret rem ſuam delato ſibi iureiurando ab aduerſario eã ſuam eſſe iurauit·

Actiones preiudiciales in rem dicunt̃ eſſe ꝑ quas querit̃ an quis liber ſit· an libert⁹·

⁊ in parti agnoſcendo· vt in. §. ꝓiudicia/
les. Inſtiꝶ de act. Sʒ illa per quã querit̃
an aliq̃s ſit liber· partiꝫ cauſã ciuilẽ obti/
net· parti ꝓtoriã. Ciuilẽ aũt ſm formã do/
minij qua ĩ ea directe agit̃. Et ꝓtoriã ſm
formã ⁊ modũ petẽdi· q: tuũ a te ipſo· nõ
ab alio petit poſſeſſore. Cetere ꝟo due for
mã accipiũt ex ꝓtoria iuriſdictione. Et in
rem dicunt̃ eſſe ad inſtar actionũ de ſer/
uitute· q: in hac de iure patronat⁹ in re· in
illa ꝓprietatꝫ iure agit̃. Et ꝓiudiciales di/
cunt̃· q: quẽadmodũ exceptiones actio/
nib⁹ opponunt̃ ⁊ ante ꝑmam q̃ſtionẽ ter/
minant̃. Si aũt quis querat quare nõ ex/
ceptiones ſ; actiones dicãt̃· hanc cauſam
accipiat· q: nõ eſt exceptio niſi ſit actiõis
excluſio· he ꝟo ꝑiudiciales nullã actio/
nem excludũt· ſ; non cõpetere dicũt.
Actio ꝓſcriptis verb̃ ex ꝯtractibus inoĩa/
tis deſcendit· vbi ſciļ ciuilis cauſa ſubeſt
ſufficiens ad actionẽ introducendã. ⁊ ciꝫ
negociũ non cadit in certũ ⁊ ſpãle nomen
ꝯtractus· nec cauſa hmõi actionis exꝑmi/
tur· ceteregͅ hmõi actiones exꝑmunt̃ ſic· do
vt des· facio vt facias· do vt facias· facio
vt des. Ex quib⁹ naſcit̃ actio ꝓſcriptꝭ ver
bis noĩata alias ciuilis: Qñ mihi aliq̃d
adeſt vel abeſt vel affuturꝫ ẽ· nec tibi adeſt
nec affuturꝫ eſt· aut mihi non abeſt nec ti/
bi adeſt· aut ſi nec tibi aſſit nec mihi abſit
⁊ ceſſes implere quod cõuenit inter nos·
ego aũt feci in ſubſidiũ· intentatur actio
de dolo: nam vbi vn⁹ ceſſat iplere quod
in ſe eſt quod ꝓmiſit altero implẽte· locũ
habet hec actio.
Actiones ꝓtorie· que ſũt ⁊ quot· req̃re ĩ ſpe.
ti. d' act. ſeu perſ. ꝓpo. §. poſtremo. Dicunt̃
autẽ pretorie· quia a ꝓtore ſunt inducte.
vt Inſtiꝶ de act.
Actio ꝓ ſocio que ex vtraqꝫ parte directa
eſt· cõpetit ab vſufructu quẽ ſolus alt' ſo/
ciorꝫ ꝑcepit. vel ſi dolũ cõmiſit in reb⁹ coĩ/
bus. Et habet locũ qñ duo ineũt ꝯtractũ
ſocietatꝭ· ita q' tam lucrũ qꝫ damnũ inter
eos cõe eſt. Et ſi aliquis ſociorum male ⁊
doloſe verſet̃· tunc alteri cõtra eum datur
hec actio. Eſt aũt ſocietas ſm Azo. duo/
rum vel plurĩũ conuentio· contracta ob
comodiorẽ vſũ ⁊ vberiorẽ queſtũ. Naſcit̃
aũt hec actio demũ ſocietate finita· que fi/
nitur pluribꝫ modis ꝓut ꝓſequitur ipſe
Azo. in ſũ. eo. ti.
Actio publiciana ex equitate dat̃ ei q̃ rem
bona fide emit a non dño· ⁊ rem ſibi tra/
ditam bona fide cepit· credens vendẽteꝫ
tempore venditionis ⁊ traditionis dñm
eſſe. ff. de publi. et ſi res. §. v lꝫ. Et ſufficit
emptori habuiſſe bonã fidẽ· licꝫ venditor
malam fidem habuerit· ⁊ callido conſilio
vẽdiderit. vt e. l. §. ꝓtor ait.
Actio publiciana reciſoria dat̃ ei cui⁹ res
quã a non dño emit credẽs eum dñm vt
ſ. cuꝫ abſens erat cauſa reipublice uł' ſtu/
dij vel peregrinationis vel legationis ci/
uitatis vel cauſa appellationis ꝓſequẽde
vel teſtimonij ferendi vel q: in captiuita/
te fuit· uł' alia cauſa neceſſaria fuit abſens:
⁊ talis res ſua· cum eſſet abſens vſucapta
eſt· licet ei ꝓpter neceſſariã abſentiã infra
annũ poſtqꝫ reuerſus ẽ reſcindere vſuca/
pionẽ vt dicat aduerſariũ non vſucepiſ/
ſe qui vſucepit per auxiliũ ꝓtoris hoc re/
medium ſibi dantis. Si aũt ꝟe dñs fuit
rei· tũc cõpetit ei vendicatio reciſoria. Si
ꝟo tal' res fuit pignori obligata· compe/
tit ei hypothecaria reciſoria. ⁊ hoc in reali/
bus actionib⁹. In actione autẽ perſonali
cõpetit certi cõditio reciſoria.
Actio quanti minoris ꝓtoria locũ habet cũ
q̃s emit aĩal vel ſeruũ morboſuꝫ ſeu vitio/
ſum q̃ ꝓpter morbuꝫ vel vitiũ min⁹ valet
qꝫ empt⁹ ſit· ⁊ dat̃ ad petendũ id qđ mi/
nus valet· puta· ſi res non eſſet vitioſa uł'
morboſa valeret viginti: nunc aũt valet
q̃ndecĩ: ꝓponit̃ h̃ actio ad petendũ quãti
minoris interſit emptoris. Hoc aũt ſcias
q' de vitio nunqꝫ tenet̃ venditor niſi ĩ tri/
bus caſib⁹. Prim⁹ eſt qñ noĩatim ꝓmiſit.
⁊ tũc aget̃ ex ſtipulatu. Secundus eſt qñ
ſciebat ſeruũ habere vitiũ. ⁊ emptorẽ non
ãmonuit. ⁊ tũc tenet̃ ex empto· uł' q' redi/
beatur· vel q' admittere teneat̃. Tertius ſi
in vitio aĩ ſit admixtũ vitiũ corporis· dat̃
aũt infra annũ vtilẽ.
Actio ciuilis quãti minoris cõpetit quan/
do librũ vel aliã rẽ vitioſam vel morboſã
emit· ꝓpter quod res min⁹ valet. ⁊ agitur
quanti minoris eſſet empturus. De hac
actione nihil dicit̃ in arbore actionũ· ſ; de
ꝓtoria ſolum.
Actio qđ iuſſu perpetuo· dat̃ ꝯtra pãrem uł'
dñm· quorꝫ iuſſu cũ filio vel ſeruo aliq̃s
ꝯtraxit· ſiue videat̃ iuſſus ad ꝯtrahẽtem
ſiue ad ſeruũ. Nec ẽ ĩ ea opus verbis aut
ſcriptura. Vel vt diſtinguat̃ ſm Azo. an
videat̃ iuſſus ſpãliter in vno ꝯtractu. vel
generalit̃: vt ita q' volẽs cũ huo meo ge/
rere videor ei oĩa iuſſiſſe· niſi lex certa .i.

ꝯditio vl'pactũ ꝯtrariũ ꝓhibeat. Habet
ꝗ locũ hec actio quando dño viuente vl'
patre: ſeruus vel filius cõtraxit· quia hac
dominus vel pr̃ eo ꝙ iuſſit tenebit'.

Actio qđ metus cauſa· dat' ei q̃ probabili
vel iuſto metu coactus· rem ſuã vendidit
ꝟdidit vl' ꝓmiſit· aduerſus eũ q̃ metũ fecit
Sʒ infra ãnũ erit q̃drupli· ꝓpt' cõtumaciã
nolẽtꝗ rẽ reſtituere iuſſu iudicꝗ ante litẽ ꝯtꝗ.
poſt annũ vo ſimpli. vt in. l. ſi cũ emptore
ꝑ rriſo. et. §. poſt ãnũ. ff. qđ met' cauſa.

Actio rei vendicationis eſt· q̃ñ dicis rem
corporalẽ eſſe tuã· vt hunc ſeruũ· hãc veſtẽ
hunc equũ. Alia dr̃ vendicatio· quã legi-
ſtę non habẽt· quę dat' ꝓ re incorporali· vt
nõ. ꝑ doc. in. c. examinata. de iudicijs.

Actio redibitoria· dat' emptori ꝯtra vẽdi-
torẽ· vt ſeruũ vel aĩal morboſum recipiat
ꝛ p̃ciũ reſtituat. ꝛ dat' infra ſex mẽſes vti-
les· qꝛ hec actio tm̃ ſex menſib' durat· vt
ff. de edi. edic. l. i. Verbigratia. Si vẽdis
mihi animal morboſum· latentẽ morbum
habẽs· vel aliam rem vitioſam tali vitio:
qđ vitiũ ſi ſciuiſſem nullo modo emiſſem
mihi dat' actio contra te ad hoc ꝙ preciũ
receptũ reſtituas infra ſex menſes. ꝛ rem
tuã morbidã vel vitioſam reaſſumas.

Actio rerꝫ amotarꝫ ꝯpetit marito aduerſus
vxorẽ de reb' ꝯſtante matrimonio cauſa
diuortij ablatis. Dat' aũt poſt diuortiũ ꝛ
cõtinet rei pſecutionẽ: ſꝫ ſi pendẽte iudicio
reintegret' matrimoniũ· ſoluitur iudiciuꝫ
rerũ amotarꝫ. Et ſi reintegrato matrimo-
nio iterꝫ fiat diuortiũ· remanebit actio re-
ruꝫ amotarꝫ ob res amotas ꝑoris diuor-
tij cauſa. Et in quo caſu actio furti datur
contra extraneũ: in eodẽ actio rerꝫ amo-
tarũ locum habet· dũmodo illa ꝯcurrant
ſcilꝫ vt res mariti dolo malo amoueant':
ꝛ econtra. Item ꝙ fiat amotio conſtante
matrimonio: vel aliquid quod ꝑ amotio
nem habeat'. Item ꝙ fiat cauſa diuortij.
Datur etiam hec actio contra patrem fi-
lio vel filię· quaten' ex ea re locupletior ẽ
factus: ꝛ dolo malo eius factũ eſt quo mi-
nus fieret.

Actio rei vxorię vel vxoraticię ſublata eſt:
in cui' locũ ſurrogata eſt actio ex ſtipula-
tu· quę dat' marito vel eius patri vt dos
tradat'. Si enĩ a datiõe dos icipieret· hec
actio locũ non haberet· licꝫ q̃dam dicant
ꝯtrariũ. vt dicit Azo in ſũ. e. ti.

Actio ſeruiana dño fundi vel dom' cõpe-
tit ad proſequẽdas res conductoris pro
mercede dom'· q̃ſi res pignoratas· q̃uis
non cõuentione pignorent'· tñ iuris ꝯſti-
tutione obligant' tacite ꝓ locatione iure
pignoris ĩ vrbanis p̃dijs inuecta ꝛ illata:
in ruſticis vo predijs fructus tm̃.

Actio q̃ſi ſeruiana quę etiam hypothecaria
dr̃· pretoria eſt· per quã rem mobilem vel
ĩmobilẽ tibi pignori obligatã quã poſſi-
det aliq̃s ſiue ſit debitor ſiue ali' poteris ab
eo euocare ſeu petere. Et ẽ actio in rẽ vtil'
ꝛ dat' creditori ad pſequẽdũ pigń' hypo-
thecarię. i. rẽ mobilẽꝫ obligatã. Inſtit. de
act. §. ſeruiana.

Actio ſerui corrupti cõpetit nõ ſolũ aduer-
ſus eum cui' hortatu vel ꝯſilio ſeruus cor-
rupt' vel deteriorat' ẽ· ſꝫ etiã ꝯtra eũ no-
ua lex dat': Qui ſollicitauit ſeruũ· licꝫ bo-
nos mores eius corrumpe non potuerit.
Hec aũt actio in duplũ habet ꝯdẽnatio-
nem· ſcilꝫ quanti deterioratus eſt ſeruus:
quãti ve res fuerit a ſuo ſollicitato aſpor-
tata ꝛ tenet' qui corrupit ſiue ex bono ma-
lum ſiue ex malo deteriorẽ fecerit. De hoc
in. l. ſi quis ſeruo alieno perſuaſerit. C. de
furtis.

Actio ſubſidiaria dr̃· qꝛ in ſubſidiũ ꝛ auxi-
liũ alteri' quę inefficax facta eſt dat'· vt ſi
tutor res pupilli alienauerit vel male ad-
miſtrauerit· ꝛ ipſe tutor ꝛ ei' heredes nõ
ſunt ſoluẽdo. i. non ſufficiẽtes ad ſoluẽdũ
pupillo· dat' actio contra iſtũ in quẽ res
eius alienatę ſunt.

Actio tutelę ſubſidiaria competit pupillo
q̃ñ nec tutor nec heres ſoluere habet· ꝯtra
eum cui iura tradita ſũt a pupillo vt cau-
tionẽ exigat a tutore de indemnitate pu-
pilli· q̃ñ vel nullam vel parũ idoneam ad-
miſit cautionẽ.

Actio tutelę directa· dat' aduerſus tutorꝫ
ipſi pupillo inq̃ꝫtũ ꝯuenit ſi tutor in reb'
pupillarib' damnũ dedit dolo vel culpa
ipſi pupillo.

Actio tutelę cõtraria cõpetit tutori aduer-
ſus pupilluꝫ ſi in rem eius aliquid de ſuo
impẽdit· vel ꝓ eo fideiuſſit· aut rem ꝓpriã
impignorauit vel obligauit ꝓ pupillo.

Actio venditi cõpetit venditori ad petẽdũ
p̃ciũ ꝛ vſuras ex tẽpore more. Et ſi aliq̃d
ſpeciali pacto comprehendit' prout is ſibi
paciſcit' vel int' partes cõuentũ ẽ. Et hui'
ꝯtraria eſt actio empti· quã vide. ſ.

Actio vi bonorꝫ raptorꝫ de reb' mobilib'
vi ſurreptis· datur ei cui res mobiles per
violentiã ſunt ablatę: ꝛ cõpetit reſtitutio

infra annū ad quadruplū· ita q̄ in q̄dru-
plo contineat̄ rei reſtitutio. ⁊ hec eſt vis
ablatiua.
Actiuncula.f.p.pe.cor.i.parua actio.
Actor ſine.v.cū.c.venit ab ago.⁊ dicit̄ de-
fenſor·patron⁹·cauſidic⁹·aduocat⁹·factor
ductor vl' curator. Vñ. Actor agit libros
paſtor pecudes·puer ānos. Hic agit·hic
ducit·tēpora tranſit ⁊ h̄. Vel actor dī iſte
q̄ agit ⁊ pulſat aliū·rē aliquā ab ipſo pe-
tens in iudicio.ff.de iudi.l.in trib⁹. Actor
etiā eſt ꝓpriū nomē.⁊ grecū eſt·⁊ cor.pe.ſ;
qñ eſt latinū tūc.p. Vñ. Actoris ī ſpolijs
virtus actoris habet̄. Sed autor cū.v.ſi-
ne.c. venit ab autentim grece.i. autor vel
dignū latine·q2 ei⁹ dictū vl' factū ē dignū
imitatione. Inde autentic⁹. Inde etiā au-
toritas.⁊ ē ſentētia imitatiōe digna. Sz
auctor cū.c.⁊.u. venit a verbo augeo.⁊ dī
aliq̄s q̄ rē aliquā auget. Vñ. Inuenit au-
tor·agit actor·res ampliat auctor. Et ab
actor venit actrix. Inde etiam actiuus.i.
habilis agere.
Actualis eſt ille q̄ acta facit·vel res q̄ eſt in
actu
Actuari⁹ dī diuerſis actib⁹ ꝓoccupatus.
Etiā dī ſcriptor public⁹ q̄ facit acta.
Actuaria.f.p.ē nauis q̄ velo ⁊ remis ſil' agit̄
Act⁹.us.ui.i.opatio·ductio·actio·vl' fictio·
vl' p̄ſentialitas·vl' p̄ſentia. Eſt etiā idē qḋ
iter Sz tñ differūt·q2 act⁹ ē via apta cur-
ribus ⁊ iumentis.ab ago.is.i.duco·q2 res
ibi ducuntur·ſed iter eſt via apta hoīb⁹
tranſeuntib⁹. Vñ Greciſta. Eſt actus via
q2 curr⁹ iumentaq3 ducit. Sed p iter ſine
iumentis ⁊ curribꝫ ibis.
Aculegia.f.p. dī q̄dā peſtis vel piſcis q̄dā.
Aculeus.m.s.eſt ferrū acutū ⁊ recuruatum
mediante quo piſces ſolēt capi. Etiā ē ſti-
mulus q̄ mediāte pūgunt̄ boues. Ponit̄
etiā ꝓ ſtimulo apis vel ſerpentꝭ vel alteri⁹
aīalis pungentis. Eſt etiam expanſale in
quo expandit̄ pānus vel cutis ad facien-
dum ꝑgamenū. Vel dī quoddā gen⁹ tor-
menti ſcilꝫ patibulū·qḋ tñ ꝓprie dī ecule⁹
Aculeat⁹ participiū.i. aculeo monitus: vt
apis. vel ab aculeo punitus ab api.
Acumē.n.s.i.acutio·ab acuo. Vñ. Eſt aci-
es belli: ſ; acumen ſit tibi culti.
Acumeos.i. victima.
Acupedius vel ſm aliq̄s acupediens.i.cur-
ſor·q̄ſi acutis pedibꝫ currens.
Acupedineus.i. velox. vel ad acupediū per-
tinens.

Acupedilius.a.ū.i. velox.
Acupicta.f.p. dī veſtis acu cōtexta vel or-
nata vel picta. Eadē ⁊ phrygia dī·q2 in
phrygia inuenta eſt. Vñ ⁊ artifices illius
veſtis phrygiones dicunt̄.
Acus.us.f.q.eſt inſtrumētū ſuēdi. Etiā eſt
ſpinter quo moniales aptāt vela ſup ca-
pita. vel alie mulieres pepla. Itē acus dī
porta in hieruſalē·ut in euāgelio ſm Chri
ſoſtomū de diuite vbi dī. Sic poſſibile ē
camelū p foramē acus tranſire: ita poſſibi
le eſt diuitē intrare regnū celoꝝ. Sz acus
aceris.n.t.i.palea frumēti vel tritici. Vñ.
Puncta pūgit acus·gallinis ſpargit̄ ac⁹.
Et acus aceris.ꝓ palea dī ab a qḋ eſt ſine
⁊ ceres dea frugū q̄ſi ſine frumētis·q2 pur
gatur a frumētis. Sed acus.us.ui. dī ab
acuo is·q2 acuta eſt. vel ab acumē·q2 nihil
pene eſt niſi acumē. Et habet acubꝫ ī dati-
uo ⁊ ablatiuo plī. Vñ Ante bus.u.ſeruat.
Acutela le.pe.p.f.p.i.acumen.
Acutio onis.f.t.i. actio vel paſſio acuendi.
Acutor.oris.homo qui acuit Inde acutrix
mulier que acuit.
Acutus.us.ui.i.acutio. vel acutus.ū.a.

A ante D

Adagoniſta dī incitator certaminis.
Adam ꝓpriū nomē viri ꝓthoplaſti.i. ꝑmi
hoīs.⁊ interp̄tat̄ hō terren⁹ vel luc⁹. Sz
ſm Joſephū dī rube⁹ vel rubra terra· q2
de terra facta eſt caro illi⁹. Et illud nomē
īuentū ē a quattuor ſtellis q̄ttuor partiū
mundi.ſcilꝫ orientali·occidentali·ſepten-
trionali·⁊ meridionali. Et qñ Adā fuit
formatus: legit̄ q̄ creator creaturaꝝ poſt
creationē celi ⁊ t'r̄e volēs facere hoīes crea
uit Adam. Quo facto volens ei īponere
nomē·miſit q̄ttuor āgelos in q̄ttuor par-
tes mūdi. Et ꝑmū ſcilꝫ Michaelem miſit
in orientē vt afferret l'r̄am·q̄ quādā vidit
ſtellā anatole·q̄ iterp̄tat̄ naſcēs vel oriēs
q̄ rediens tulit inde. A. Secundū ange-
lum ſcilꝫ Gabrielē miſit in occidētē·q̄ vi-
dit ſtellā noīatam diſis·q̄ interp̄tat̄ occi-
dens·q̄ rediēs inde tulit. D. Tertiū ſcilꝫ
Raphaelē miſit in ſeptentrionē·qui vi-
dit ſtellam nomine arctos· que interpre-
tat̄ ſeptentrio· qui rediens tulit inde. A.
Quartū ſcilꝫ Vrielē miſit in partē meri-
dionalē·q̄ vidit ſtellā meſſembrꝭ·q̄ iterp̄-
tat̄ meridies·q̄ rediens tulit inde. M. Et
redeuntes ad dñm·dixit: legite l'r̄as·⁊ le-
gerūt Adā. Et ait dñs·h̄ erit nomē ei⁹. Et

p h̄ ſigt⁹ eſt pͥm⁹ hō Adā. vt pgenies ſua
quattuoꝛ partes mundi poſſideret. Vñ.
Anatole dedit a. diſis d. a cōtulit arctos.
Meſſembꝛis .m. collige fit Adam.
Adamiani ſunt heretici q̄ nudi oꝛāt. ꝛ nu/
di int̄ ſe mares ꝛ femine ꝯueniūt ꝛ coeūt
q̄ſi Ade imitent̄ nuditatem.
Adama hebꝛaice. latine hom⁹ vel terra dī.
Adamas. ātis. vt dicit Jſidoꝛ⁹. 16ᵒ etymo.
indic⁹ lapis ē ꝛ pu⁹ ꝛ indecoꝛ⁹. ferreū hn̄s
coloꝛē. ꝛ ſplendoꝛē cryſtallini. Nūq̄ȝ aūt
vltra magnitudinē nuclei auellane repit̄.
ꝛ ē duriſſim⁹. Hic nulli materiei cedit. nec
ferro q̄d ē. nec igni. ꝛ nūq̄ȝ caleſcit: hircino
tn̄ ſanguie recēti rūpit̄. ꝛ dī ab adimēdo
Jnde venit adamātin⁹. a. ū. i. de adamā/
te exiſtens. ꝛ pducit pe. Etiam dī ab ad ꝛ
amo. q: valde amat̄. nā valde p̄cioſus eſt
Vñ. Eſt adamas gēma quā nō ferꝝ neq̄ȝ
flāma Diſſoluit. ſanguis hircinus diui/
dit illum.
Adamāti⁹ ꝛ Origenes ſūt noīa cui⁹dā hoīs
Adaptus. a. ū. i. oꝛnatus vel preparatus.
Adar hebꝛaice dī mēſis marti⁹. ꝛ eſt gener̄
neut̄ ideclīabile. Et nō q: Beda dic̄ i ſuo
tractatu de menſibus. Hebꝛei q̄b⁹ ſūt cre/
dita eloq̄a dei. antiq̄ moꝛe mēſes obſua/
re nō ceſſant: pͥmū mēſē q̄ paſce cerimo/
nijs ſacratus eſt niſan appellātes. q̄ ꝓpter
multiuagū lune diſcurſum. nūc in martiū
menſem. nūc incidit in apꝛilē. nūc aliquot
dies mēſis maij occupat: h̄ recti⁹ apli de/
putat̄. q: paſca ſemꝑ in ipſo incipit̄ ul' de
ſinit vel totalit̄ in eo includit̄. Secundus
menſis ſcilꝫ maius dī iar. Tertius ſcilꝫ iu/
nius dī ſiban. Quartus ſcilꝫ iulius dicit̄
tanuȩ. Quītus ſcilꝫ auguſt⁹ dī ab. Sex/
tus ſcilꝫ ſeptēber dī elul. Septimus ſcilꝫ
october dī theſere. quē ꝓpt̄ collectionem
frugū ꝛ celeberrimas in ipſo feſtiuitates
nouū annū appellāt. Octau⁹ ſcilꝫ nouēber
dī marſan. Nonus ſcilꝫ december dicit̄
caſleu. Decim⁹ ſcilꝫ ianuari⁹ dī thebeth.
Vndecim⁹ ſcilꝫ februari⁹ dī ſabath. Duo
decim⁹ ſcilꝫ marti⁹ dī adar. Noīa aūt ꝛ
oꝛdo iſtoꝝ mēſiū pōt haberi ꝑ hos v̄ſus.
Menſib⁹ hebꝛe⁹ hic ponit noīa niſan. Ac
iar ꝛ ſiban thanuȩ ab elul theſerīq̄ȝ. Ma/
riſan caſleu thebeth ſabath ſimul adar.
Jnchoat apꝛilis h̄ martius eſt ibi finis.
Adaſia eſt ouis maioꝛ natu.
Adaſtria. i. ſoꝛs. eo q: dura ſemꝑ videat̄. vl'
dī eſſe femina.
Adaugma. n. t. i. augmētū vel additamētū.

Adaugiū. n. s. i. auctio. vel augmētatio.
Addict⁹. a. ū. i. deputat⁹. cōſcriptus. aſcri/
ptus. deſtinatus. Vñ Oꝛati⁹. Nulli⁹ ad/
dictus intrat in verba magiſtri.
Additus. a. ū. i. iūct⁹. appoſit⁹. Vñ. i. Ma/
chab. 3ᵒ Et additi ſunt ad eos exercitus.
Adelphus dī ab ad ꝛ delphus grece qḋ ē
frater latine. Vñ Terenti⁹ in adelphijs
i. i. comedia facta de duob⁹ fratrib⁹.
Ademptus. i. ſublatus. ab adimo. is.
Adēpta legata dicim⁹ illa q̄ teſtatoꝛ adi/
mit legatario cui pͥmo legauerat mutata
pͥma ſua voluntate.
Adeodatus eſt nomē Dauid q̄ datus fuit
a deo ad liberationē iſrael.
Adeps dī pinguedo. ꝛ eſt interioꝛ ꝓpꝛie.
Pinguedo eni ſuꝑ carnē. arui̇na ul' lard⁹
dī. que carni admixta dī pinguedo. Vñ.
Jntus adeps. aruina foꝛis. pinguedo q̄ȝ
mixta. Et ſic dī i hiſtoꝛijs triplex ē adeps
vitaliū ſcilꝫ coꝛdis ꝛ vētris. adeps iecoꝛ̄
i. epatis quē reticulū dicim⁹. q: inuoluit̄
ad modū retꝭ. adeps renū: Hos tres adi/
pes. duoſq̄ȝ renes. i. ilia ꝛ renūculos. ado/
lebat ſacerdos ſuper altare. Jtem adeps
dī medulla tritici q̄ eſt ipſius pinguioꝛ ꝛ
interioꝛ pars.
Adepticius. a. ū. pe. coꝛ. qḋ de facili adq̄rit̄.
Adeptus. a. um. i. aſſuetus. vel adquiſitus.
ab adipiſcoꝛ
Adgratio dī q̄ſi gris punitio. vel adgrata
p̄dia dicebant̄ ex quib⁹ gs puniebat̄. vt
habet̄ ex. l. i. C. de comi. re. mili.
Adipatus. i. adipe cōditus ꝛ impinguat⁹.
Adipatū ē qḋlibet edulīū adipe ipīguatū.
Adipex vermiculus q̄dam.
Adipiculus diminutiuū. i. paru⁹ adeps.
Adit⁹. us. m. ꝛ hoc adytū ti. pe. coꝛ. differūt:
Nam adit⁹ ē introit⁹. gradatio. oppoꝛtu/
nitas. vel aggreſſio. Sed adytū. ti. ē loc⁹
ſecret⁹ iuxta altare vnde dabant̄ reſpōſa
ꝛ dī ab adeundo ꝑ ꝯtrariū. q: mīme lice/
bat alicui adire locū illū niſi ſūmo pōtifici
Adiumentū auxiliū ſubuentio adiuuamētū
adiuuamē adiutoꝛiū oīa idem ſignt.
Adminiculū. li. i. auxiliū. Jnde adminicu/
latoꝛius. a. ū. i. auxiliatoꝛius.
Adminiſtratoꝛ. m. t. dī curie adoꝛnatoꝛ vel
coadiutoꝛ
Admiſſarius. i. equ⁹ ſeu emiſſari⁹: ſed diffe
runt in hoc. q: admiſſari⁹ eſt equ⁹ q̄ ad tē/
pus int̄ equas admittit̄ ad coitū. h̄ emiſ/
ſarius eſt q̄ ſemꝑ equab⁹ intereſt
Admiſſura dī q̄ñ aīalia ꝛ ꝓpꝛie iumenta

ad coitũ admittũt vt ꝯcipiãt. ⁊ dĩ ab admitto.i.ad coitũ mitto ꝑ vno ſignificato Vel admittere dĩ aſſumere ⁊ cũ agilitate equũ vertere ⁊ ducẽ. Vñ Ouidi⁹. Nil nocet admiſſo ſbdere calcar equo. Et admiſſus,a.ũ.i.aptus ad mittendũ. Vñ fortes ⁊ bonos equos admiſſarios vocam⁹. q: admittunt int̃ armẽta ad coitũ vel ad arandũ vel ad trahẽdũ. Vñ hec admiſſura.re.q̃ſi ꝗ dicunt̃ bruta aĩalia ⁊ ꝓprie iumẽta q̃ ad coitũ admittunt̃. Iſtas ſignificatiões ponit Huguitio in ſuis deriuationib⁹. Serotina aũt admiſſura ſic tangit̃ in hiſtorijs.erat ea que fiebat ĩ extremitate veris.in qua deteriores erãt fetus: q: in tarde appetentib⁹ coitũ.min⁹ viget natura. Vel ſerotina admiſſura dicta ẽ ĩ autumno. q: natura ouiũ Meſopotamie ⁊ Italie eadem eſſe traditur vt bis in anno pariant.

Admiſſũ ẽ peccatũ iam ꝑpetratũ. Vñ Admittit peccat aſſumit flectit equũq;. Hinc admiſſura ꝑmittere bruta coire.

Admirabilis,ꝯ.t.i.modeſt⁹.honeſtus.ſiue morigerat⁹.egregi⁹.tacitum⁹.facet⁹.venuſtus.decens.gratus.elegans.ſtupidus.⁊ admiratione plenus.

Adoleſcẽs.ꝯ.t. dĩ ille q̃ ẽ infra triginta annos. Vnde. Eſt adolens creſcens.nomen trahit hinc adoleſcens.

Adoleſcentia. f.p. dĩ tertia etas hoĩs durãs a q̃ntodecimo ãno vſq; ad viceſimũ octauũ. ⁊ dĩ adoleſcentia q̃ſi ad gignẽdũ apta ⁊ adulta.

Adoleſcentulus.a.ũ. diminutiuũ.paruus adoleſcens.

Adomiſedech.interp̃tat̃ dñs iuſtus.

Adonai nomẽ dei hebreũ.⁊ interp̃tat̃ dñs.

Adone⁹.i.dñs vel ad dñm pertinẽs.

Adon eſt nomẽ cuiuſdã ciuitatis.

Adonis adonis vel adonidis.me.p.in ntõ ⁊ me.cor.in obliquis.dicitur fuiſſe iuuenis pulcerrimus amaſius Veneris. Vñ Ouidius. Abſtinet a ſũmo celo ꝑfert̃ Adonis Et ſm fabulas dĩ fuiſſe venator ⁊ medus q̃ vulnerans aprũ Veneri ꝓ occiſus ẽ ab eo. Et dĩ reuixiſſe poſt mortẽ in mẽſe q̃ apud hebreos thanuz dĩ.i. in iulio.quẽ gentiles anniuerſario ſolebãt plãgere ſic ipſa plãxit. De q̃ ꝓpha iſraelitas icrepat Ezech. 8 Mulieres plãgẽtes Adonidẽ. Vñ. Quẽ tranſfixit aper Veneri vir fert̃ Adonis.

Adoptio. f.t.eſt g̃tuita quedã electio q̃ q̃s ſibi eligit aliquẽ in filiũ.⁊ qui ſic recipit̃ in filiũ.dĩ adoptiu⁹. ⁊ q̃ eum ſic recipit dicit̃ adoptiuus pater.

Adoptatio.f.t. ⁊ ꝑ ſyncopã dĩ adoptio.i. deſideriũ vel affiliatio.in filiũ acceptio.

Adoptat⁹.a.ũ. dĩ elect⁹ ĩ filiũ ul' deſiderat⁹

Ador.n.indecli.eſt quoddã gen⁹ ãnone ul' frumẽti vnde fiebat panis imolatiti⁹ quẽ q̃ imolabat deum adorabat.

Adoreus.a.ũ.i.tritici⁹. Adorius idem.

Adorea.f.p. dea frumẽti vel quedã veſtis triumphalis.

Adoria.f.p.i.gloria vel bona fama.

Adoraſtus.m.s.fantaſma dĩ.wl'.der alp.

Adorſus.a.ũ.i.inceptus vel allocutus

Adortus.m.s.i.noui' vel ſubito natus.

Adramoloch idolũ aſſyriorũ q̃d ſamarite colũt

Adremõ dĩ ciuitas ul' vrbs iux̃ ieçrael ĩ cãpo magedon.i q̃ Joſias rex vict⁹ a Pharaõe nechao vulnerat⁹ ẽ. Sup q̃ lamẽtationes ſcripſit Hieremias. De q̃ planctu dĩ Zacharie.12⁹ Erit plãctus magn⁹ in hieruſalẽ ſic plãctus adremon. Vel adremon dĩ nomẽ reg̃ regnantĩ tũc in charcamis.in cu⁹ auxiliũ venit Joſias ꝯtra nechao. Vñ Adremon caſtri vel regis nomen habet̃.

Adriaſtia.f.p. dĩ ſors.

Adria ẽ mare petroſũ. ⁊ dĩ ab adros grece i.petra,eo q̃ magĩ ẽ petroſũ q̃ alia maria. Vñ Ouidius. Serpẽtẽ medq̃s adria vidit aq̃s. Dĩ etiã regio vel nomen loci a q̃ dĩ mare adriaticũ. Etiã dĩ ſcopul⁹ ul' rupes. Vñ. Adria ſunt ſcopuli h ⁊ adria tra fretũq; Jnde adriaticus.a.ũ.i.petroſus.⁊ de adria terra exiſtẽs. vel ad eã ꝑtinens.

Aduena.f.p. dĩ eo q̃ aliunde veniat.ar.ff. de iudi.l.heres abſens.

Aduertibilis.ꝯ.t.i.ſolubil' ⁊ intelligibilis.

Aduentinus.m.s.q̃dam mons Rome.

Aduentiti⁹.i.aduena.ſcil; q̃ aliũde venit.

Aduerbiũ.n.s.i.allocutio.⁊ ſumit̃ ꝑ q̃dam parte orõnis q̃ determinat verbũ rõe ſignificationis. Jnde h ⁊ h aduerbial' ⁊ h le.i. ad aduerbiũ ꝑtinẽs. Jtẽ nomẽ aduꝰbiale dĩ quod ab aduꝰbio deriuat̃. vt heſternus hodiernus.

Aduncus.i. valde curuus.

Aduocatus.m.s.eſt q̃ alio noĩe q̃ legatus vel patron⁹ vocat̃.q̃ ĩ forẽſib⁹ ſeu extneis negocijs ꝑeminẽtib⁹ ꝓbet litigantib⁹ ſuũ patrociniũ.cu⁹ ꝓciũ oneraria vocat̃ ſub antiquo nomine.

Adula.f.p. dĩ caput lini.

Adulator.m.s.vī q̄ blādit̄ ſalz locutor ore
7 nō corde. Inde adulatrix
Adulatorculus.m.s.vī paruus adulator.
Adulatio.f.t.vī falſa laudatio
Adult̄.m.s.vī q̄ſi ad alt̄ 7 ē ille q̄ vxorē al
teri᷒ accedit ipſaʒ violādo. Inde adult̄a.
Adulteriū.n.s.vī q̄i ad alti᷒ thoꝝ acceſſus
vel ad alteriꝰ. quia ex adulterio ab vno
conceptus ad hereditatē alterius naſcit̄.
Adulteriū etiā ſm mḡrm q̄rto ſniaꝝ: eſt
illicit᷒ coitus cū maritata. Stupꝝ eſt de
floratio v̄ginis illicita. Inceſt᷒ cū ɔſāgui
nea vel affini vel religioſa pſona. Rapt᷒
eſt cum puella violent̄ deducit̄ de domo
paterna. Sʒ fornicatio ē coīs ad hec oīa:
fit tñ ſpālit̄ cū ſoluta vidua vel meretrice
Adulterin᷒ eſt de adulterio cōceptus vel
genit᷒. Vñ adulterina moneta vel ſigil
lū dicit̄ falſa moneta vel falſum ſigillū ad
inſtar vere vel veri facta vel factum.
Adulterine plātatiōes dicūt̄ meche plan
te ul̄ nō natales vt patet Sap.4.ͦ Et illā
l̄raʒ inuit Aug᷒ in libro ſecūdo de doctrina
chriſtiana. Sed Rabanus 7 antiqui di
cūt q᷑ ſint ſpuria vitulamina. Et vitula
men vī planta infructuoſa q̄ naſcit̄ ex ra
dice vitis vel alteri᷒ arboris.
Adultus venit a verbo adoleo es.eui. etū
vel itū pro quo vtimur adultum qḋ ſigt̄
cremare vel creſcere. Vñ adultus.a.ū.i.
cremat᷒ excretus matur᷒ vel annoſus. Et
p excret᷒ īuenit̄ frequent̄ in ſacra ſcriptura.
Aer.m.t.ſm vſū caret plī numero. 7 ē vnū
de quattuor elemētis. 7 ꝓprie eſt illud qḋ
ꝓtendit̄ a nob̄ vſqʒ ad ſperā lune. Et dī
ab a qḋ eſt ſine 7 er lis q̄ſi ſine lite p ɔtrū
q᷑ ibi eſt vētoꝝ ɔtrari᷒ ɔflict᷒: nā ibi cau
ſant̄ nebule tonitrua coruſcationes 7 ful
gura: Vel iḋ ſine lite q᷑ facilit̄ 7 ſine lite
cedit ferienti vel impellenti. Item aer eſt
corp᷒ elemētare humidū 7 calidū p natu
ram qḋ īſpirat̄ 7 reſpirat̄ a nob̄. Itē aer
etiā hʒ aera in accuſatiuo more grecoꝝ. 7
etiā format femininū in a. Nam q̄nqʒ ſunt
noīa habētia em vel a in accuſatiuo ſingu
lari a q̄bus formant̄ noīa.f.p.in a. q̄ noīa
ſic habētia em vel a in accuſatiuo ſingula
ri habēt es vel as i acc̄ō plī. Vñ. Ether 7
crater aer lampas iungas quoqʒ pariter.
Ex quo feminea q̄bꝫ eſt inflectio prima.
Sūt 7 alia noīa iſto modo faciētia vt ſtix
acheron heros vt patet in ſequentia vbi
canitur: Sed quid nos iſtos recenſemus
heroas.i.dominos.

Aeriani heretici ab aere dicti: Hi vetāt p
defunctis ſacrificiū offerri ſm Papiā.
Aerinus.a.ū.pe.p.i.ad aerem ptinens.
Aeri᷒ a.ū.idem. vel q̄nqʒ idē eſt qḋ alt᷒.
Aeripes.i.aereos hñs pedes.i.veloces ita
q᷑ in aere videant̄ ſuſtētari 7 figi. 7 idem
eſt qḋ ceruus.
Aeromātia pe.p.eſt diuinatio q̄ fit in aere
Inde aeromanticus.i.pfectus ī tali arte.
q̄dā dicūt aerimātia p i in tertia ſyllaba.

A ante F

Afer fuit vn᷒ ex poſteris abrahe de Cethura.
a quo africa dicta eſt. q̄ gētē illā deuicit 7
inhabitauit. vel dī aliq̄s de tali regione.
Aferesis vel auferesis eſt ſubtractio littere
vel ſyllabe in principio dictionis.
Affa idem eſt quod talpa.
Affabilis.ɔ.t.i.delectabilis.
Affat᷒.a.ū.participiū veniēs ab affor aris
Et affat᷒.us.ui.me.p.vī allocutio vel or
natus ſermo.
Affectus.us.ui.ſm Papiā eſt aī deuotio
amicitia fedus ſocietas dilectio caritas
ab affecto as. Et affectus participiū vī la
ceratus vel maceratus.
Affectio.f.t.eſt alt̄atio corpis. Vñ. Corpo
ris alt̄itas affectio dī eſſe. Ac ſpectat mēti
ad interiora affectus. Et differūt affectio
7 pietas q᷑ pietas inter cōiūctos ſangui
ne eſt. affectio int̄ extneos exhibet̄.
Affibulat᷒.a.ū.i.ɔnodat᷒ ul̄ fibula ornat᷒
Affict᷒ dī cenſus q̄ dat̄ rōne predioꝝ.
Affidoxe ſunt ſnie quaꝝ pars eſt honeſta
7 pars inhoneſta.
Affiliatio.i.adoptio vel imitatio nature.
Affinis.ɔ.t.vī cognat᷒ ul̄ ꝓpinqu᷒ vxoris
ul̄ mariti vel ecōuerſo. vel q̄ ē de gnē pa
tris aut mr̄is. Et differūt affinis 7 ɔfinis
Vñ. Affinis gnē ɔfinis ꝓximitate. Item
Cōfinis me᷒ eſt mihi manſio ꝓxima cui᷒
Affinis me᷒ eſt mihi natio proxima cui᷒.
Affinis genere ē cōfinis ꝓxim᷒ vrbe.
Affinitas eſt ꝓximitas pſonaꝝ ex coitu ꝓ
ueniēs omni carens parētela. 7 h̄ de iure
canonico. 7 ſic ɔtrahit̄ affinitas tā p coitū
legitimū q̄ʒ p fornicariū. Sed ſm leges
ē regularitas pſonaꝝ ex nuptijs ɔiūctaꝝ
oī carens parētela. vt. C. de nup.l.liberi.
Affirmatio.f.t.vī ɔfirmatio aſſertio.
Affla.f.p.eſt aīal quoddam.
Afflatus.m.s.i.inſpirat᷒ ab ad 7 flo flas.
Afflict᷒ us.ui.ab affligo.i.cruciamen.
Affluus.a.ū.i.abūdans vel diues.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Afflatices eſt lacus iudeę vbi nihil mergi
poteſt qđ habet animā·q̄ſi ſine flatu.
Afodillū.n.s.eſt albedo exiſtens in ouo.
Aforiſm⁹.m.s.ē ſmo breuis integꝛ ſenſuꝫ
rei ꝓpoſitę ſcribens. Etiā aforiſmi ſunt fo-
ramina in naui vnde remi emittunt̄. Itē
liber quidā in phyſica ſic dicitur.
Aforus.m.s.pe.cor. dī piſciculus qui ꝓpter
exiguitatem hamo capi nō poteſt.
Afoſon·indediabile·dī miſter crudelitatꝫ.
Afraſia vel afriſia.f.p. herba quedā.
Africa.f.p. dī regio q̄dā. ⁊ dī q̄ſi aprica·q꞉
ſunt apta ⁊ expoſita cęlo vel ſoli. vel ē ter-
tia pars mūdi a meridie.
African⁹.m.s.i.negociator vel īcola africę.
Africus me.cor. vent⁹ a meridie flans ver-
ſus africam. Vn̄ quattuor ſunt venti p̄n-
cipales. Prim⁹ ab oriente dī eurus q̄ ve-
nit ab oriēte ęq̄noxiali ab illa ſcꝫ parte
mūdi vbi ſol orit̄ circa feſtuꝫ Gregorij ⁊
ī exaltatiōe ſanctę crucꝫ. Hic habet duos
collaťales·ſcꝫ vultūrū q̄ venit ab oriente
ęſtiuo vbi ſol orit̄ circa feſtuꝫ ſcī Viti: ⁊
alteꝝ ſbſolanū q̄ venit ab oriēte hyemali
i.a loco vbi ſol orit̄ circa feſtū ſcę Lucię.
Deinde tres ſunt in occidēte quoꝝ p̄nci-
palis qui venit ab occidēte ęq̄noxiali dī
çephir⁹: h⁹ collaťalis veniēs ab occidēte
ęſtiuo dī circius·ſ ab occidente hyemali
dī fauonius. Deinde tres veniūt a parte
meridionali·quoꝝ p̄ncipalis ⁊ medi⁹ dī
auſter: h⁹ collaťalis declinās ad occaſum
verſus çephirū dī noth⁹·ſ alť collaťalis
vergēs ad orientē dī africus. Deinde ab
aq̄lone.i.ſeptētrione etiā veniūt tres·q̄ꝝ
medi⁹ ⁊ p̄ncipalis dī boreas: ille vō q̄ ab
eo declinat verſus occidentē dī chor⁹· de-
clinās aūt ad oriētē dī aq̄lo. Et ſubſola-
nus dī·q꞉ ſb ſole orť⁹ eſt. Eurus·q꞉ ab eo
flat ſalicꝫ ab oriente. Vultur⁹ eo ꝙ alte
tonat. Auſter dī ab hauriendo aquas·ſ
grece dī noth⁹: nā peſtilētiā gignit. Euro
auſter eo ꝙ ex vna pte habet euꝝ ⁊ ex al-
tera auſtrū. Auſtroafric⁹ eo ꝙ iūctus eſt
huic. Auſtrofauoni⁹ eo ꝙ foueat fruges
⁊ flores. Africus dict⁹ eſt chor⁹·eo ꝙ ipſe
circūdandat ⁊ q̄ſi chorū faciat. Septētrio
eo ꝙ in circulo ſeptem ſtellarū cōſurgat.
Aq̄lo dī circius eo ꝙ ſit iūct⁹ choro. Bo-
reas eo ꝙ ab hyperboreis ptibꝫ flat. ⁊ eſt
frigid⁹ ⁊ ſicc⁹. Natura enī ſeptētrionaliū
eſt frigida ⁊ ſicca: auſtraliū humida ⁊ ca-
lida: orientaliū calida ⁊ ſicca: occidētaliū
frigida ⁊ humida. Vn̄. Flat ſubſolanus
vultur⁹ ⁊ eur⁹ ab ortu. Atqꝫ dici medię
nothus hęret ⁊ afric⁹ auſtro. Circius oc-
caſū çephirus atqꝫ fauoni⁹ afflant. Sed
veniunt aquilo boreas ⁊ chorus ab arcto.
Afrodita.f.p. dī ven⁹. ⁊ dī ab afros qđ eſt
ſpuma·q꞉ nata dī fuiſſe ſm fabľas ex ſpu
ma marꝫ ꝓueniente ex genitalib⁹ ſaturni.
Vn̄ Martialis. Dēs vō illecebras circa
ſenſus cūctos appoſuit afrodita.
Afrodis grece·femina latine.
Afronitū.n.s.eſt ſpuma nitri. Vn̄ quidā
Ruſticus hęc neſcit q̄d greco noīe dicar.
Spuma vocor nitri grecis ⁊ afronitū ē.
Afrus.m.s.ſm Papiam eſt ciuis africus.
Afrumentū.n.s.i. dumetum.

A ante G

Agab⁹.pe.cor.q̄dā ꝓpheta de q̄ habet̄ Ac̄
21. Vn̄ i Aurora. Agab⁹ ecce famem prę-
dixit in vrbe futuram
Agagulo.m.t. dī van⁹ fornicator.
Agalma.n.t.i.figura. ⁊ dī q̄i agēs imaginē
alteri⁹. vel eſt ſpeculuꝫ p̄daꝝ. ponit̄ etiā p
cęlo vbi eſt veꝝ ſpeculū ſcꝫ facies chriſti
Vn̄ Intrat cū palma plebs alma ſalutis
agalma.i.regnū cęlorū.
Agamus.m.s.pe.cor.i.ſine vxore. ⁊ dī ab a
qđ eſt ſine ⁊ gamos vxor.
Agapa pe. vel agape.pes.i.labor alienus·
dilectio·caritas·oronū coio·vel elemoſy
na rogata. ⁊ ſm aliquos ē mādu catio q̄
fit in caritate ob memoriam defunctorū.
Inde agapitus.i. dilectus.
Agapeta.f.p.pe.pro.ancilla dei q̄.p chriſto
nubere noluit vt dicit Hugutio. Papi-
as aūt dicit agapeta vel agapetes.i.leno-
cinator·vel q̄ cū feminis illicite cōuerſat̄.
Agar interp̄tat̄ aduena ꝯuerſa. ⁊ erat con-
cubina abrahę.
Ageni.pe.pro. dicti ſunt ꝓſeliti ⁊ aduene
ab agar.
Agaritudo.f.t. dī ſuſpiriū vel anxietas.
Agarus.m.s. dī curſor pedeſter.
Agaſo ꝓprie dī q̄ curat iumenta q̄ſi agens
ſomariū. q̄n̄qꝫ tñ agaſo dī domeſtic⁹ mi-
niſter aſinorū. Vn̄ Grecīſm⁹. Eſt aſinorū
paſtor agaſo bouūqꝫ bubulcus.
Agates.m.t. dī lapis p̄cioſus.
Agaticia.f.p.eſt herba quędam.
Agea.f.p. dī locus vel via in naui p quaꝫ
citator ad remiges accedit. Vn̄ Ennius
Multa foro ponēs ageaqꝫ longa replet̄
Itē agea ageoꝝ·pluralit̄·dicit̄ victimę
quę p rebꝫ agendis offerebant̄.

Agelaſter dı̄ aliq̄s qui nūq̄ꝫ ridet.
Agellarius.m.s.i.ruſticus ab ager dictus.
Agenei.oꝝ.plīs numeri dicunt̄ victime q̄
ꝓ reb ageīdis offerebant̄.
Agenaria.f.p. dı̄ dea agēdi.cui feſta age/
naria dicunt̄.i plı̄.i ſingulari agenariū.
Agenator dı̄ q̄ rem ſuā celerit̄ agit.
Agēda dı̄ liber baptiſmatꝭ vel bn̄dictiōis
Agenus.a.ū.i.feſtinus vt lepus.
Ager dı̄ campus vel ſpaciū terrę q̄ colit̄ ⁊
arat̄. Et diuidit̄ ager a Virgilio q̄drifa/
rie. Eſt eni ager ſationalꝭ q̄ ē apt ſemībꝫ.
⁊ ē cōſitiu q̄ eſt aptus vitibꝫ ⁊ arboribꝫ.
⁊ ager paſcuus q̄ eſt aptus paſcuis. ⁊ eſt
ager floridus vel florēs q̄ eſt aptus flori/
bus ꝓducendis. Vn̄. Eſt bene tutus ager
quē circūſepit agger. Jn̄ agerculꝰ ⁊ agel/
lus.i.paruus ager.
Agger eſt cumulus terrę ſurſū eleuatę. etiā
dı̄ cuiuſlibet rei coaceruatio. Inde agge/
roſus.a.ū.i.cumuloſus.
Aggeſtꝰ.us.ui.i.cumulus vel coadunatio
Vn̄. Agger aggeſtus eſt congeries vel
aceruꝰ. Monticulꝰ cumulus aggero par/
turit hęc
Aggeus.m.s.interp̄tat̄ feſtinus ⁊ letus.
Ageromines.i.dilectus.
Agilis.ꝯ.t.dı̄ facilis ad agēdū. ⁊ cōparat̄
agilis.or.limus. Inde agilitas.i.facilitas
agendi.
Agia.f.p.dı̄ fragilitas ꝑ quā gignit̄ inuidia
Agina dı̄ foramen in quo ſe trutina vertit
vel dı̄ feſtinantia
Aginator.m.t.i.actor vel mercator qui reꝫ
ſuam agiliter agit.
Agiama dicūt̄ q̄dā loca in manibꝫ q̄ ꝑ ar/
tationē remoꝝ veniūt. vl̄ dicūt̄ foramia ꝑ
quę hortator remos accedit.
Agiographia.i.ſcā ſcriptura.ab agios qđ
eſt ſcā. ⁊ graphia qđ eſt ſcriptura.
Agiographus.m.s.i.ſanctꝰ ſcribens.
Agios grece.i.ſanctꝰ latine. ⁊ dı̄ ab a qđ ē
ſine. ⁊ ge quod eſt terra.
Agitator dı̄ vector q̄ currū agitat.
Aginon grece eſt vicus latine.
Agmen dı̄ turba vl̄ exercitꝰ ī aliq̄ itinere. ⁊
ſm̄ Rabanū dı̄ ab ago agis. qꝛ vbi agmē
eſt ibi frequēs actio exercet̄. Vel ſm̄ Iſi/
doꝝ dı̄ ab agēdo.i.eūdo. ſm̄ qđ ī lōgitu/
dine directū ē ſic exit a portꝭ alias abuſiue.
Agnati dicunt̄ cognati de pr̄e. eo qꝛ acce/
dunt ꝓ natis dum deſunt filij. vel dicunt̄
amici deſcendētes a pr̄e. ſ cognati dicunt̄
amici deſcendentes a matre. Vn̄. Attinet
agnatus ſexus a parte virilis.
Agnellus.m.s.i.paruus agnus.
Agnes ꝓpriū nomē virginis. ⁊ declinatur
agnes agnetis vel agna.nę. vel grece hęc
agne huius agnes. ⁊ interp̄tat̄ caſta vel
mater vel martyr.
Agniculus.m.s.i.agnellus.
Agniglossa herba q̄dā q̄ dı̄ agnilingua.
Agnomē.n.t.eſt nomē qđ alicui īponit̄ ab
euētu. vt Scipio dictꝰ eſt africanꝰ. quia
africā ſubiugauit. ⁊ Pilatus dı̄ pontius
ab inſula q̄ dı̄ pontus.
Agnoiatio.f.t. eſt q̄dam color rhetoricus.
vel dı̄ q̄ſiq̄ꝫ fędus cōiugale.
Agnus.m.s.eſt aīal ab agnoſcēdo dictum
qꝛ noſcit matrem perditā in voce. Vnde.
Agnus ab agnoſco cognoſcitq̄ꝫ parentē
Balatu. materq̄ꝫ noſcit̄ hinc in eodem.
Agolus.m.s.eſt baculꝰ paſtoralꝭ ab agen/
do pecora dictus.
Agon.onis.dı̄ pugna mortꝭ. Vn̄ canit̄ In
agōe triūphali. Et dı̄ certamē vl̄ pugna
ab ago agis. vel ab a qđ eſt ſine. ⁊ gonos
angulꝰ q̄ſi ſine angulo. qꝛ antiq̄tꝰ agones
in locꝭ rotūdis fiebant. Vn̄. 2. Machab.
4º. Quiquēnalis agon dicebat̄ certamē
quod fiebat de quiquēnio ad quiquēniū
quattuor medijs ānis vacātibꝫ. Locꝰ aūt
iſtius certaminis olimpias dicebat̄. qꝛ ſub
olimpo mōte agones hmōi ab hercule in/
ſtitutę ſunt. Etiaꝫ dı̄ cętus vel multitudo
hoīuꝫ ad certamē ordinata. ⁊ qđ nos cer/
tamen appellamꝰ greci agonē. ſępe tn̄ cętꝰ
hoīuꝫ ſignat̄ per agonem. Inde agonia.i.
agon. Agonia etiā dı̄ victima vl̄ fiducia
vl̄ hoſtia ⁊ ē pe.ꝓ.vl̄ cor. Apud grecos enī
in multis vocabulis. vocalis ante vocalē
ꝓducit̄. ſ q̄n̄ ad formā latinoꝝ reducit̄ pōt
corripi. qꝛ vocalis ante vocalē nō ꝓdu/
citur niſi in paucis. vt in agonia ⁊ ſceno/
fegia ⁊c̄. Et vſū eccleſię in qua es teneas.
Agoniſta.ꝯ.p.eſt q̄ vel q̄ in agone ē.i.pu/
gil vel certator.
Agoniſticꝰ.a.ū.i.victorioſus vl̄ bellicoſus.
Agonitheta.ꝯ.p. qui vel q̄ eſt in agone.i.
pugil ſm̄ Huguitionē. Papias ꝟo dic̄
agonitheta ꝓ̄ꝗ̄ actor q̄ ꝑeſt certantibꝫ.
Agoniceta.i.victor.
Agonomꝰ.m.s.i.ꝑnceps. q̄ſi ꝑ actionē no/
minatus ⁊ diuulgatus.
Agoniſma. dı̄ pugna vel duellū.
Agonalia dicunt̄ q̄ ad agonē pertinēt.
Agrāmatus.a.ū.i.illitteratus.
Agraria.f.p.i.lex data de agro vel precū

qđ ꝑ agro ſuſcipit.

Agrarius.i.ruſticus q̄ colit agrū. Vñ Eccl. 38. Cū operario agrario de oī opē tracta

Agredula.f.p. dī parua rana que in agris inuenit.

Agraſſum.i.violentia.

Agreſtis.i.agricola·quaſi ſtans in agro.ul' dī inexecrabilis ⁊ implacabilis·vel dicit' terra inculta.

Agricola dī quaſi agrū vel agros colēs. ⁊ eſt cōe nomē ad oēs agricolas·ſ; noīa ſpecialia agricolarū ſunt illa·quia agricolaꝝ q̄dā ſunt aſcriptitij·quidā ceſiti·q̄dā perpetui·q̄dā coloni cōditionales·q̄dam inquilini·alij originarij·alij ſimplicit' coloni nūcupant'

Agrimenſor.m.t.eſt q̄ agros mēſurat ⁊ metitur ⁊ fines p debitā mēſurā diſtinguit.

Agriculator ⁊ agricularius ⁊ agricolonus ⁊ agricultor idē ſignt.ſal; q̄ colit agros.

Agrimonia.f.p.herba q̄dā q̄ ꝓcipue abundat in agris.

Agriofagite hoīes qui ſolū ferarū carnes edunt·ab agrion qđ greci vocāt ferū. vel ab ager.ri. ⁊ fagin qđ ē comedere. Hi cyclopes dicunt' vel monoculi·q: vnū habere oculū ī media fronte ad modū cycli dicunt'.hos India gignit

Agrion grece.i.ferū vel agreſte latine.

Agripenni ſunt agri illi qui nō plene ſunt agri.

Agrippa eſt qui cū labore matris edit'·ſicut per pedes·non per caput·ab agros qđ eſt tractus ⁊ pes·q: in partu ꝑmo loco pedes remittit. Vñ Virgili9 enei. 8. Per te alia ventis ⁊ dijs agrippa ſecūdis. Dictus eſt etiā q̄dā Herodes agrippa. Vñ i Aurora Tertius Herodes rex ē agrippa vocat9.

Agrippina.f.p.ciuitas colonia ab Agrippa condita.

Agula.f.p.pe.cor.i.lena·quaſi agēs gulam.

Ain vel ai eſt dictio hebraica·⁊ interp̄tat' fons vel oculus

Aianea dī vltim9 calor in coitu q̄ oē corp9 cōcutitur.

Aios latine.i.agios grece.

A ante L

Ala ale.ꝑmo ſignt agmen vel turbā eq̄tū ul' militū ſic dicta eo q ꝓtegāt pedites alaꝝ vice. Inde alari.i.turma eq̄tat'. Vñ. Improuiſus adeſt ⁊ muris applicat alas. 2° dicit' falſa religio. Vñ Iob de hypocrit. Cū tēp9 habuerūt extēderūt alas.i. falſā religionē extius. 3° ſignt ꝓtectionē· vñ pſ. Sub vmbra alaꝝ tuaꝝ. 4° grām dei. vñ Proſper. Qui caret alis ad celi patriā nō h; vñ volet. 5° dī van9 act9. vñ Zacharias. Ecce due mlieres ꝓgredictes ⁊ ſpūſ in alis eaꝝ. 6° eſt pars piloſa ſb brachijs q̄ etiā dī aſcella. vñ Ouidi9. Quam ſepe amouī nec trux iret in alis.i.fetor ſb aſcell' 7° dī pars auis. vñ in euāgelio Quēadmodū gallina cōgregat pullos ſub alis. Itē ab ala venit alatus.i.aliq̄s hñs alas. Inde etiā aliger q̄ſi gerens alas. Itē alarica ce.eſt lancea q̄drata hñs ferrū quaſi alas. Vñ. Euolat ⁊ purgat humeris ſupponitur ala.

Alabaſtrites dī lapis candidus ⁊ intinctus varijs coloribus.

Alabaſter·idem.

Alabaſtrū dī pixis vnguēti de alabaſtro in qua incorrupta ſuat' vnguēta. Vñ ſm mgrm in hiſtorijs eſt ſilis mod9 loquēdi alabaſtꝝ vnguēti·ſicut cū dī·cyph9 vini. Vñ alabaſtrū vnguēti nardi.i.pixis alabaſtro plena vnguēto nardi·de q̄.j. dicet' vbi nard9. Vñ Marmorei lapidis niti·dum gen9 eſt alabaſtrū. Forſā ob h̄ dictū q: forma ſplēdet vt aſtrū. Marmoris eſt ſpēs alabaſtrū vaſcula de q̄ Pro ꝯſuandis vnguentis ſepe cauant'.

Alabanda dī etiam lapis ꝓcioſus.

Alabrū dī iſtrumētū cū q̄ fila vertūt'. Vñ. Vertit' h̄ alabro q̄cq̄d net femina fuſo. Et dī ab ala ⁊ brios mēſura quaſi menſura cū alis. Et nota q filū a colo ducit' in fuſū·de fuſo in alabrū·hinc ī girgillū· deīde ī glomicellū·hinc in pannū·poſtea in telā.

Alacer ſm Papiā dī fortꝫ·gaudēs·expeditu9·hilaris·velox Inde alacritudo ⁊ alacrimonia.i.letitia. Vnde. Eſt alacer validus·letus·velox·q; notat'.

Alani dicūt' ꝓpli q̄dā hitātes iux̄ alanū fluuiū·ſic alemani iux̄ alemanū.

Alapa eſt faciei ꝑcuſſio ſic colaphus colli. Inde venit alapus.pi.⁊ dī ille q̄ patiēdo alapas victū adq̄rit. Vñ. Si m̄ das alapam ꝺe tibi do talionem. Dic alapā male colli dicas colaphūq;.

Alauda.f.p.nomen auis. vl' ein lerch.

Alauſa.f.p.nomen piſcis.

Alba.be.q̄dam ciuitas eo q alba ſcropha fuit ibi inuenta. Itē alba etiam dī veſtis ſacerdotalis linea ⁊ ſtricta q̄ camiſia dī.⁊ poderis ⁊ talaris ⁊ ſubucula ſm Papiā; Vñ. Dī vrbs alba veſtit' pſbyter alba.

Albanę.a.ꝝ. ſunt nuces q̄ diu ſuatę ſunt albe ab albus.a.ū.
Albania Aſię eſt ꝓuintia vel regio.
Albani dicunt̄ hoīes eiuſdē regionis, ꝓpt̄ albos crines.
Albaſpina nomen eſt arboris.
Albea eſt ꝓpriū nomen aquę.
Albedo.inis.i.albitas.
Albicies.f.p.i.albedo.
Albidus.a.ū.⁊ albin⁹.a.ū.ē illud qđ nimis albū ē. Inde albiditas.i.albedo.
Albidol⁹.a.ū.eſt qđ aliquātulū albet.
Albinū ē formula q̄dam. vl̄.ein leiſt
Albo. indeclinabile.eſt liber in quo nomīa ſanctorum ſcribunt̄.
Albor dī pallida albedo.⁊ dī ſignū leprę.
Albugo ē ſubtil' mēbrana. tenuis pellicula viſum ipediens. ⁊ dī glaucitas ⁊ albedo oculoꝝ. Vñ. Aurora. Conturbās oculos albugo figurat hebreos.
Albula q̄dā fluui⁹ ꝓpter colorē aq̄ q̄ modo dī tiberinus a Tiberio rege ī eo ſūmerſo.
Albumē dī albus liq̄r ī ouo. Vñ. Albugo viſus. albumē dī oui. Itē Albumē. teſtacę mēbrana. vitell⁹. Sūt partes oui q̄s q̄uis diſcere debet
Alburnus ē q̄dam mōs Lucanię. eo q̄ albeat. vel ē idolū quoddam.
Albus.a.ū.i.candidus. Et differunt. Vñ. Albū natura facit. ſꝫ res cādida cura. Albus etiā ponit̄ p ventre q̄ſi alu⁹. Vnde ꝫ albiolus.li. Vñ. Iuuenalis. Cui⁹ ⁊ albiolus ⁊ lanam piguerat artus.
Albū ꝑtoris eſt q̄dam tabula dealbata q̄ ponebat̄ in curia vel turri ꝑtoris. in loco cōi. in qua ſcribebant̄ ⁊ ponebantur noīa vocatoꝝ ad iudiciū. ⁊ ad cui⁹ inſtātiā q̄libet citat⁹ eſſet. ⁊ ibi ꝓponebantur ſtatuta ⁊ edicta ꝑtoris in groſſa lr̄a. ita q̄ ab oībꝫ legi poſſent. Et erat certa pena cōtra iſtū q̄ delebat iſtud albū. qđ modo ſublatum ē. De hoc in de.i. de iudi. in Aut. de liti. §. oēm. coll'. viiij.
Albagaria ſunt ꝓcurationes q̄s certę villę debent dñis ſuis ad eos venientibꝫ. de reſcrip. ad audientiā.
Albergarię ſunt cēſus ſeu pactiones q̄ debent̄ p comeſtionibꝫ. De hoc per glo. in. c. preterea. de iur. patro.
Alcal dī acetū valens ad alchimiā.
Alce grece. virtus vel fortitudo latine
Alcea.f.p.i. verbena
Alcedo.inis. dī auis q̄ ꝑ ceteris auibꝫ pullos ſuos ſedule alit. ⁊ venit ab alo alis.

Alceus cei.pe.pro. fuit q̄dam poeta fort̄ qui inuectiuam ſcripſit.
Alchim⁹.mi. ꝓpriū nomē viri. Vñ Aurora Alchim⁹ ex Aarō deſcēdēs ſtirpe ſacdos.
Alchimia dī ſciētia docens facere aurū vel argentū ex pulueribꝫ metalli. vel q̄ ſcit ſeparare aurū a cupro.
Alchimiſta.ę.p. q̄ ſcit iſtam artem
Alcides.i.fort̄ ⁊ formoſus. ul' nomē ē Hercul'.
Alcyone ē auis marina q̄ ī hyeme ī ſtagnis oceani nidos facit. q̄ excubante fert̄ pelagus flantibꝫ ventis ꝯtinua ſeptem dierū tranq̄llitate putreſcere. ⁊ eius fetibꝫ educādis obſequꝫ ipſa rex natura ꝑbere. Vl' dī ab alcyone vxore Ceicis. q̄ dolore viri ſui mutata eſt in auē iſtā. Vñ Ouidius. Alcyones ſole memores Ceicis amati.
Alea.f.p. q̄dā ludus vel inſtrumētū q̄ ludit̄ ab Alea quodā milite. q̄ in troiano bello iſtū ludū inuenit ſm Huguitionē. Papias do dicit: Alea tabula luſoria dicta a quodā q̄ hūc ludū īuenit. Vñ Alea fortunę ſortes examinat aurum.
Aleariū.n.s. locus vbi aleę reponūtur. vel vbi luditur.
Aleator.oris. q̄ ꝑfect⁹ eſt in ludo aleaꝝ.
Aleatoriū.n.s. locus in q̄ ludit̄ cū alea. Inde aleatori⁹.a.ū. qđ pertinet ad aleas. vel q̄ cum eis ludit
Aleo.onis. dī qui frequēter ludit in alea ⁊ perdit. Vñ. Sum nudus ut paſſer ꝫ fecit teſſer ⁊ aſſer.
Aleola.f.p. diminutiuū.i. parua alea.
Alemania.i.germania. ⁊ dī ab alēdo. quia manat ī piguedie. ul' dī a lemano fluuio.
Alemanus aliq̄s de tali terra.
Alers.i. doct⁹ q̄ſi alien⁹ ab arte p cōtrariū.
Ales.tis.me.cor.ī obliq̄s.ꝯ.ge. ē auis. ⁊ dī ab alo.is. q̄ alit ⁊ nutrit pullos ſuos. vel ſm Huguitionē q̄ alit̄ a nobꝫ. vel dī mr̄ vel nutrix. vt in hymno: A ſolis ortu ⁊c. vel dī turma militū q̄ ⁊ acies dī. ⁊ hoc in bello q̄ñ fortiores ꝓponunt̄ ad modū alę. ⁊ tunc dī ab ala.lę. Vñ. Si volat eſt volucris ales ſi geſſerit alas.
Alexander. ꝓpriū nomen viri.
Alexandria nomē ꝓuintię vel regionis.
Alga.f.p. ſm Huguitionē eſt herba frigidiſſima creſcens in mari ⁊ eſt quaſi fenū diſpoſita. ⁊ dī a vbo algeo.es. Etiā alga ſumit̄ p quolibet qđ mare eijcit. vñ mare dī algoſū eo q̄ algā de ſe ꝓijcit. vel dī alga ab alligo.as. q̄ alligat pedes ul' man⁹. Vñ Alga fit herba mariſ ꝫ dī vlua paludis

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Algama.atis. dr̄ ſūmitas vel altitudo.

Algar.f.p. dr̄ ſedes alta ī celo·q̄ſi ales aīas.

Algema dr̄ dolor algidus.

Algiditas.atis.f.t.i.frigiditas.

Algidus.a.ū.i.frigidus.

Algor.oris.m.t.i.frigus.

Algorithmus eſt ars numerandi.

Algoſus.a.ū.i.frigoroſus.

Algus.us.ui.i.algor·vel frigus.

Alia.m.p.eſt nomen fluuīj.p vnū.l.ſ3 cauſa metri aliquando ſcribit̄ p duo.

Alibz.i.alabz eo q̄ in eo librant̄.i.voluūt̄ fila.vel librant̄.i.ſoluunt̄.

Alidus.a.ū.i.frigidus·vel dulcis ad modū ſoni organici.

Alienigena.ɔ.p. dr̄ quaſi alienȩ regiōis·vl̄ aliena gēte natus vel genit⁹. Et dr̄ ab allon.i.alienū.ꝛ geneſis natura vel gnātio. Sic etiā trigena frācigēa·oīa ttia ſt̄ ɔ.ge.

Alienus.a.ū.i.extraneus.

Alietus.ti.i.merillus·ab alo·is. vel vt dicit Papias: Aliet⁹ ē auis ſilis aq̄lȩ ul̄ maior. Vn̄. Exiguas ī ſe vires alietus habendo. Exiguas volucres depaſcit diripiēdo.

Aliger.m.s.i.auis.ꝛ dr̄ ab ala ꝛ gero·q: gerit ſe ſurſū alis ſuis exercēdo officiū volādi·ꝛ ſumit̄ p veloce trāſūptiue· dr̄ etiam aliger q̄ſi aera legās.i.trāſiens· q: volando aera pertranſit

Alimen·alimentū· alibū.i.nutrimentū.

Alimonia idem· vel etiā dicit̄ panis datus.p deo·ſcilz elemoſyna. Etiā eſt loc⁹ in quo ſuant̄ nutrimēta.ꝛ dr̄ ab alo. Vnde Eſt alo fons rectus alimonia nois huius. Nā panē q̄rens hinc alimenta trahit.

Alimones.m.t.plīs numeri.i.nutritores.

Aliphanus dr̄ cyph⁹ paruus hn̄s paruū foramē ad modū vitri gutturati. ꝛ dr̄ q̄ſi alens infantes.

Alipopiari⁹.m.s. dr̄ iaculator pilȩ.

Alipes.ɔ.t.i. velox·q̄ſi hn̄s alas in pede.

Aliptes.i.plagaꝝ curator·q: eas fomentis alit.i.curat. Vn̄ Juuenal̄. Grāmatic⁹ rhetor geometer pictor aliptes.

Aliquid eſt cōpoſitū ex alius ꝛ q̄s·ꝛ mouet̄ aliquis aliq̄ aliq̄d vel aliq̄d.ꝛ ſcribit̄ p d.

Aliquot eſt ge.o.īdecli.ꝛ plīs numeri.

Aliſoriū eſt cultell⁹ ſutoris·vl̄.ein pfriem.

Alitaris dr̄ meretrix q̄ a ſcurris nutrit̄

Alitus auis quedaꝫ q̄ gallice aſcia vocat̄. Vn̄ Ouidi⁹. Eſt hō fact⁹ auis vlnis alitus in alis·vel forte.i.aliet⁹.

Alitudo.f.t.i.pinguedo.

Alitus.us.ui.i.nutrimētū ul̄ paſtus·ſ3 alit⁹ a.ū.i.nutritus·ſ3 q̄n aſpirat̄ ſiḡt flatum·vt patet loco ſuo.

Alitut⁹.m.s. dr̄ vermis volatil̄. vl̄.humel.

Aliuus vel aliuus dr̄ ager vel agger iuxta aquam·

Alius me.cor.in ntō·habet alius ī gtō me.p. Et differūt alius ꝛ alter·q: alius inter multos·ſ3 alt̄ int̄ duos·Vn̄ Grecista. De multis ꝓprie ꝑm⁹ dices aliuſq3. Sed ꝑor ac alter dic ɔcordare duobȝ. Iſtis alteruter vter aſſocies ꝛ vterq3. Item alit̄ dicat̄·ſcilz q̄ cōueniūt in hoc q: importāt diuerſitatē ambo·ſ3 differūt·q: alius īportat diuerſitatē eſſentialē· ſ3 alter accidentalē. Differt etiā alius a ceteris·nam alij dicūt̄ ex alio numero·ſ3 ceteri ex eodem.

Alectorius· dr̄ lapis qui in ſtomacho galli reperitur.

Allecto.onis. dr̄ inſtabilis q̄ nō habet requiem·vel eſt q̄dā furia infernalis:quarū ſūt tres. Vn̄. Tres agitāt mentē furiȩ ratione carentē. Cum mens bachat̄ tūc allecto vocitat̄. Et cū mente fera diſpucat in ore megera. Tunc eſt theſiphone cum ꝓdunt iurgia voce.

Allect⁹.a.ū.q̄ palā ē elect⁹. vel dr̄ ɔfirmat⁹

Allec piſcicul⁹ ad liquorē ſalſamētoꝝ idoneus. Et dr̄ q̄ viuat ex ſola aq̄·nihil aliud comedēs. Vn̄. Quattuor ex puris vitaꝫ ducūt elementis. Allec vnda fouet·ignis paſcit ſalamandrā. Talpam terra nutrit aer q̄z cameleontē.

Allegoria.f.p. eſt myſteriū vel ſilitudo q̄n in ꝯfiguratione loquimr̄ vbi aliud ē ī voce aliud in ſententia. Et dr̄ ab allon quod ē alienum ꝛ gorus ductio vel locutio· quia vnū dr̄ ꝛ aliud intelligit̄. Circa q̄d notādum q̄ oīs ſacra ſcriptura q̄driformi rōe diſtinguit̄ ſiue exponit̄. Aut enī in hiſtoriaco vel lr̄ali ītellectu·aut allegorico· aut anagogico·aut tropologico vel morali ſolet accipi. Hiſtoria nāq3 eſt quando res aliq̄ quō ſm lr̄aꝫ dicta vel facta ſit·plano ſmone refert̄. vt cū dr̄: Populus iſrael ex egypto ſaluat⁹ tabernaculū dn̄o fecit. Et dr̄ ab hiſteron.i. videre vl̄ cognoſcere·q: antiquit⁹ nemo ſcribebat hiſtoriam niſi q̄ vidiſſet. Et ſic q̄n dictiones intelligūtur ſimplr̄ vt ſonāt·eſt ſenſus lr̄alis vel hiſtoriacus. Allegoria aūt eſt·cum verbꝭ ſiue rebus myſticis ꝓſentia chriſti.ꝛ eccliȩ ſacra ſignant̄. Verbis videlicet vt ait Iſaias: Egredit̄ v̄ga de radice ieſſe· q̄d aperte ē dicē: Naſcet̄ v̄go Maria d̄ ſtirpe Dauid

⁊ de ea chriſtꝰ naſcerẽ. Rebꝫ myſtice ẽ pplſ
iſrl̃ ab egyptiaca ſeruitute p ſanguinẽ agni
liberatus: Allegorice eccl̃ia ſigt̃ q̃ p paſ-
ſionẽ chriſti a demoniaca ſeruitute libata ẽ
Et nota q allegoria multimodis exponiẽ
Quãqꝫ a pſona ut Iſaac ſigt̃ xp̃m. Quãqꝫ
a re ⁊ nõ pſona. vt aries occaſus ſigt̃ chri-
ſti carnẽ paſſam. Quãqꝫ a loco. vt chriſtꝰ
pdicaturꝰ aſcẽdit in montẽ. vbi eminẽtia
loci ſigt̃ eiꝰ ſapiẽtiã ⁊ excellẽtiã. Quãqꝫ a
numero. vt apprehenderũt ſeptẽ mulieres
virũ vnũ.i.ſeptẽ dona gratiaꝝ chriſtum.
Quãqꝫ a negocio vel facto. vt interfectio
Golie a Dauid interfectionem diaboli a
chriſto ſigt̃. Anagogia aũt ad ſupiora eſt
ducens locutio q̃ de pmio futuro. ⁊ de ea
q̃ i celis eſt vita futura apertis ſiue myſtiq̃
ſmonibꝫ diſputat. Apertꝫ ut cũ dr̃: Beati
mũdo corde. Myſticis vt cũ dr̃: Beati q̃
lauãt ſtolas ſuas vt ſit illis ptãs in ligno
vite ⁊ per portas intrẽt ciuitatem. Mõ ſic
exponiẽ anagogice: Beati q̃ mũdãt cogi-
tationes ſuas ⁊ actus vt ſit illis ptãs vi-
dendi dñm nr̃m Ieſuꝫ chriſtũ q̃ dic: Ego
ſum via vita ⁊ veritas: ⁊ p doctrinã ⁊ exẽ-
pla pcedẽtiũ patrũ intrãt in regna celoꝝ.
Et ſic eſt differẽtia inter allegoriã ⁊ ana-
gogiã. q: allegoria eſt myſticꝰ ſenſus per-
tinẽs ad militantẽ eccliam in qua ſumus:
ſ anagogia eſt apertꝰ ſenſus pertinens ad
eccliam triũphantẽ q̃ eſt cõitas ſanctorũ
iam triũphãs ⁊ regnãs. Tropologia ꝟo
ẽ moralis locutio q̃ ad inſtructionẽ ⁊ cor-
rectionẽ aĩoꝝ myſtice ſiue apte reſpiciat.
Myſtice. vt ait Salomõ: Oi tẽpore ſint
veſtimẽta tua cãdida. ⁊ oleũ d̾ capite tuo
nõ deficiat. qꝺ eſt dicere: Oi tempore ſint
opa tua mũda. ⁊ charitas de corde tuo nõ
deficiat. Aperte. vt Ioannes dicit: Filio-
li nõ diligamꝰ verbo neqꝫ lingua ſ opere
⁊ veritate. Et vt breuiter habeas hiſtoria
docet factũ. Tropologia faciẽdũ. Allego-
ria credendũ. Anagogia appetendũ. Vñ
Littera geſta docet. q̃d credas allegoria.
Moralis q̃d agas. quo tẽdas anagogia
Hec patent in hac dictiõe hieruſalẽ. Hi-
ſtorice enĩ eſt nomen ciuitatis. Tropolo-
gice eſt typus aĩe fideliſ. Allegorice figura
eccl̃ie militãtis. Anagogice typum gerit
eccl̃ie triũphantis. Vñ. Sicut hieruſalẽ
polis eſt terrena fidelis. Cõſtans eccleſia
mons fortis patria ſũma.

Alleluia eſt hebraicũ ⁊ habet accẽtũ acutũ
ſup extremã. Et ſm diuerſos diuerſimo-
de exponiẽ. ⁊ diuerſa habet ſignificata ſm
Hug. Cũ autẽ gauiſum in hiſtorijs poniẽ
⁊ ſupabũdant. nec eius ſigtũ ppt̃ nimiã
mentꝫ iubilationẽ exp̃mi põt. tũc eſt inte-
ctio ſignificationis gaudẽtis vel exultan-
tis. ⁊ ſigt̃ letitiã dñice reſurrectiõis. vt pa-
tet in q̃buſdã officijs vbi cõtinue frequẽ-
tatur iſte terminꝰ alleluia. Sed expõ circa
expoſitores variat. ideo Hug. ſic expõit
All̃a.i. laudate nomẽ dñi. Hieronymus
ſic. Alle.i. creatꝫ.lu.i. laudat.ia.i. dñmqꝫ.
Augꝰ. Alle.i. ſalua.lu.i. me.ia. dñe. Am-
broſius. Alle. lux.lu. virtus.ia. vita. Gre-
gorius ſic. Alle pr̃.lu. filius.ia. ſpũs ſanctꝰ
Beda. Allelu.i. laudate.ia. dñm. Vel ſm
aliquos Al. altiſſimus.le. leuatus in cruce
lu. lugebant apl̃i.ia. iã ſurrexit. Vel all̃a.i.
laudate inuiſibileꝫ. vel narrate deo laudes
vel laus tibi chriſte. Et all̃a iſta vox leti-
tie ⁊ iubili primo audita fuit a Ioanne in
inſula pathmos. vt patet i Apoc. ⁊ vtimẽ
ea tm̃ in diuinis laudibꝫ. Et ſm aliq̃s eſt
nomẽ maſ.g. eo q vtimẽ ea p deo ⁊c. Vñ.
Gregꝰ patrem natuꝫ ſignat q̃ꝫ pneuma.
Denotat Ambroſiꝰ q ſit lux vita ſaluſqꝫ
Saluũ me dñe fac totuꝫ denotat Augꝰ.
Laus tibi ſit chriſte Hieronymꝰ cõpro-
bat eſſe. Et ſm Rabanum iſta duo noĩa
amen ⁊ all̃a non ſũt trãſlata ſ retinẽt pro-
priã ⁊ pmã impoſitionẽ ppter reuerẽtiam
q: Ioannes in Apoc. dicit ſe ea ab ãgelo
audiuiſſe. vel q: all̃a gaudiũ ⁊ laudẽ cele-
ſtem ſigt̃ qꝺ nemo nouit huiꝰ ſeculi. ⁊ per
cõſequẽs exponi non põt. q: ignota ſ ſub
notis vocabulis exp̃mitẽ improprie.

Albrati dicũẽ q̃ deſcripti ſũt i libro ciuiũ
vel cõitatis alicuius ciuitatis.

Alliſus.a.ũ.i. leſus.

Allitor.m.t.i. cementarius

Alliũ dr̃ q̃ſi olidũ.i. fetens. ul̃ ſm Papiã eo
q oleat. cuiꝰ odorẽ venenata fera nõ ſuſti-
net. leo ⁊ pardus fugiũt. Hõ p cibo ſumit
⁊ viſceribꝫ infũdit p medicamẽto. nõ p ci-
bo ſumaẽ ab egrotantibꝫ nõ ab epulanti-
bus. Hoc aũt genꝰ ſm Hypocratẽ calidũ
eſt ⁊ deducit vermes. Corporibꝫ q̃deꝫ bo-
num eſt. oculis ꝟo pnitioſũ. q: i cibo ſum-
ptũ oculis caliginem facit.

Allobroges dicitur burgundinenſes. no-
men gentile eſt.

Allodiũ.n.s. dr̃ hereditas quã vendere ul̃
donare poſſum ita vt mea ppria. Et pro-
prie vocaẽ fundus ſiue curia ruſticalis ad
quã agri vel manſus pertinẽt. ⁊ dicitur ab

allos quod eſt alienum ⁊ oda laus quaſi
aliena laus. q: alieni laudāt te ſi habes bo
nam hereditatē. vel q: allodiū talis here/
ditas laudat̄ ſi bona fuerit. Et habet etiā
ſcribi p ſimplex l. ⁊ tunc dr̄ ab alo. q: alit
⁊ nutrit nos. Etiam pōt dici ab alieno. q:
alienat̄ de vno ad aliū.

Allo. m. t. eſt inſtrumētū acuēdi cultellos. ⁊
eſt lapis rotūdus cū quo vel ī quo faber
purgat inſtrumēta ut ſint acuta. Itē alla
f. p. idem.

Allophilus. pe. cor. i. alien⁹. Vn̄ in Aurora
Cerne q̄ allophilus hoſtib⁹ ille dat̄.

Allon interp̄tat̄ alienū.

Allopathia vel allopathe grece ſm Hugi.
i. aliena paſſio que ab alio infert̄. vel ſm
Papiā paſſio ab alio in aliū trāſiens.

Allopeda eſt nomē piſcis.

Allota piſcis quidam.

Allotheta ē mr̄ oīuz figurar̄. ⁊ dr̄ ab allos
qd̄ eſt alienū ⁊ theſis poſitio. q̄ſi aliena po
ſitio accidētis, p accidēte. Cōfundit enim
genera. vt lis eſt de paupe regno. Nūer̄
vt turba ruūt. Caſū vt vrbem quā ſtatuo
veſtra eſt.

Alliopaſis eſt mod⁹ ↄſtruēdi reciproc⁹ vt
fit in ↄſtructiōe trāſitiua reciproca. Et dr̄
ab allion. i. alienū ⁊ paſis paſſio.

Allutes. tiū. ⁊ allutia. or̄. loca cenoſa. i. ceno
plena vbi fluui⁹ abluēdo dimittit cenū ⁊
putredinem

Alluuio. onis. ⁊ alluuies. ei. i. alluuiū. ul̄ aq̄/
ſitas. aquar̄ īundātia. Job 14. Alluuiōe
paulatim terra cōſumit̄.

Alluuiū. n. s. eſt latēs incremētū qd̄ fit cum
fluui⁹ ex vna parte addit̄ ripe. vel dr̄ con
ſumptio ripar̄ ab aquis.

Alluuius. m. s. dr̄ ager quē paulatī fluuius
abluēdo in agr̄ reddit.

Alluuioſus. a. ū. i. cenoſus. plen⁹ alluuio.

Allux dr̄ maxīa pedica ab ad ⁊ luceo. o in l
q̄ſi ad alias lucens in magnitudine. Vn̄.
Eſt manuū pollex ſ; dicat̄ pedū allux.

Almus. a. ū. i. ſanctus. pulcer. nutriens. Et
differūt alm⁹ ⁊ ſanct⁹. Vn̄. Ad corp⁹ ſan/
ctus ad mentē ptinet almus. Inde almi/
tas almitudo almicies. i. ſanctitas oīa idē

Almiluceria. f. p. locus amen⁹ qui frequē/
ter illuſtratur.

Alnia mons eſt apud ſmirniā.

Alnus. f. s. quedā arbor. eo q̄ a niue alatur.
Inde hoc alnetū. ti. ⁊ eſt locus ubi creſcūt
alni.

Alneus. a. ū. i. de alno exiſtens.

Alnū fructus alni.

Aloa. f. p. dr̄ arbor odoris ſuauiſſimi ſcd̄m
Papiā q̄ ī India naſcit̄ ⁊ lignū eius vice
thymiamatis altarib⁹ adolet̄ vnde ⁊ no
men traxiſſe credit̄. Item ſm Papiam ⁊
Iſidorū eſt herba ſuauiſſimi ſucci ⁊ con/
ſtringit̄ ſuccus iſte ad modū picis ⁊ ē fere
eiuſdē coloris ⁊ eſt valde medicinal̄. Et
pōt declinari h̄ aloe hui⁹ aloes vel h̄ aloa
hui⁹ aloe vt dicit Brito. ſm autē Hugi.
aloes. is. ſumit̄ p quodā vnguēto amariſ
ſimo facto de aloa.

Alogia dr̄ cōuiuiū ſine ſmone. q: antiq̄ ſi/
lenter prādebāt.

Alogi dicunt̄ heretici ſine verbo. q: verbo
dei nō credūt. reſpuētes Joannis euāge/
liū ⁊ apocalypſim

Alogus dr̄ lr̄a vel nota ī libris emēdādis.

Alopex. i. vulpes. Inde alopicia. i. vulpecu
la. ul̄ alopicia eſt alienatio capillor̄. Vn̄
Muſcul⁹ in tibia ſemp manet alopicia.

Alopicioſus. a. ū. i. caluus.

Alopia. f. p. lepra quedam.

Alopus eſt q̄ ppter mercedē patit̄ aliq̄d.

Alphabetū. n. s. i. abcdariū.

Alphag⁹ vel alpag⁹. i. ſcalpēs vel effodiēs

Alphanus. m. s. eſt falſus medicus.

Alphita. f. p. eſt p̄mū granū matur̄ ⁊ altiſ/
ſimū in ſpica. ⁊ dr̄ ab alpha. i. p̄ncipiū. ul̄
dr̄ farina ordei. vel polenta.

Alpis raro inuenit̄ in ſingulari. Et dicunt̄
alpes alti mōtes p̄ alijs mōtib⁹ eminētes
Et dicunt̄ alpes q̄ſi alta petētes vel quaſi
altipedes. i. montes. ⁊ nō eſt cōpoſitio. Et
eſt tractū a lingua gallor̄ qui alpes altos
montes vocāt Et ab alpes dr̄ alpin⁹. a. ū.
i. aliq̄s in montib⁹ habitās. Inde trāſal/
pinus. i. vltra alpes exiſtens.

Alpinas atis. ↄ. t. nomē gentile. aliq̄s nat⁹
in alpib⁹ vel de alpib⁹ exiſtēs.

Alſa fluui⁹ q̄dā. Inde alſatia, puītia: ⁊ al/
ſatius aliq̄s de tali, puintia.

Altare. n. t. i. ara. ⁊ dr̄ quaſi alta ara. q: alta/
ria ſolent fieri in altis loc̄. Et iſta noīa al/
tare altariū altar idem ſigīt ſcil; altu; lo/
cum vel altū edificiū vel lapidē in alto po
ſitū ſup quē offerunt̄ ſacrificia. Et nota q̄
ara ſm quoſdā differt ab his. q: ara dr̄ il
la eleuatio ſine lapide lato tegēte. ſ; alta/
riū vel altare ſigt̄ lapidē ſupra poſitū. vnū
tamē ſepe p reliquo ponit̄. Vl̄ ſic differūt
q: ara ſm aliquos eſt ſoli⁹ dei: altare ꝓ
ſanctor̄ ⁊ deor̄ gētiliū. Scd̄m ꝓ Gre
cīſtam ecōuerſo ⁊ meli⁹ altare dr̄ dei. ⁊ ara

ſanctoꝝ. Vñ. ꝓph̄a: Tunc iponēt ſup altare tuū vitulos. Vñ. Eſt altare dei·dinoꝝ dicim⁹ aras. Nō etiā ꝙ ara vl̄ altare ſigt̄ corp⁹ chriſti i cruce·calix tumulū vl̄ ſepulcrū·patena lapidē ſepulcri·corporale ſeu byſſus ſyndonē in qua chriſt⁹ erat īvolutus i ſepulcro. Vñ. Ara crucis·tumuli calix·lapidiſcꝫ patena. Syndonis officiū candida byſſus habet.

Altariolū.n.s.paruū altariū.

Altea.f.p.malua ſiluatica. Vñ. Alteā dico illā q: creſcit in altum.

Altellus dr̄ Romulus eo ꝙ a lupa ſit alit⁹

Alter ⁊ alius differūt vide.s.in ali⁹. Inde alteruter.i.alter de duobꝫ.i. ille vel ille·vl̄ vtercꝫ·ambo.

Alteratus.a.ū.i.alter effectus.

Altercatio.i.certatio vel litigatio.

Altercator. diſputator·certator·litigator.

Alteritas.f.t.i.viciſſitudo

Alterna.i.mutua.

Alternans.i.dubitās vel errans.

Alternus.a.ū.i.viciſſitudinarius.

Altiboans.i.alte clamans.

Alticula.f.p.dr̄ parua altilis·vel nutrix.

Altigradus.a.ū.i.alte gradiēs·vel q̄ eſt in alto gradu.

Altilis.ɔ.t.⁊ h̄ altile.pe.cor.dr̄ res q̄ ad hoc alit̄ vt pinguior fiat ⁊ vt occidat̄. vt porci ⁊ volucres domeſtice ⁊ dicitur quādocꝫ ſubſtātiue h̄ altilis·q̄ñcꝫ hoc altile. Vñ in euangelio. Tauri mei ⁊ altilia occiſa ſunt. Papias dicit: Altilia·volatilia ſaginata ſtudio. Et Priſcian⁹ dicit: Altilia dicim⁹ ab eo qđ ē alere. Altilia q̄ſi alitilia vocamus. ⁊ corripit pe. Vñ Grecista. Omnix ſiluarū·ſolet altilis eſſe domoꝝ.

Altiloquus.a.ū.q̄ alta loquit̄.

Altio.onis.i.alitio·ab alo.

Altiſonans.o.t.i.altū·vel ex alto ſonās.

Altiſonus.i.alte ſonans.

Altithronū.n.s.i. ſedes regia. Inde altithronus q̄ ſedet in iſta ſede.

Altitonans.o.t.i.qui alte tonat·vel ſubſtātiue dr̄ deus altitonās ⁊ trinitas ſancta. ⁊ verbum. ⁊ aer. ⁊ celū.

Altor: ꝑ ſyncopā ꝓ alitor.i.nutritor. Inde altrix.i.alitrix vel nutrix.

Altrinſecus.i.alter·vel ecōtrario·vtrūcꝫ.

Altriplex.o.t. qui vel q̄ eſt aio duplex ſm̄ Hugu.ſ ſm̄ Papiā.i.duplex doloſus.

Altus.a.ū.ꝑ ſyncopā ab altor vel alo.i.alitus. Vel altus.a.ū.ab alto.as.de quo etiā altiſonus ⁊ altitonans ſigt̄ plura. P̄ enim idē eſt qđ ſublime·vt celū ē altū. 2⁹.i. difficile·vt iſta q̄ſtio eſt alta.i. difficilis. Vñ Porphiri⁹: Altioribꝫ q̄dē q̄ſtionibꝫ abſtinens ⁊c. 3⁹ dr̄ ꝓfundū·vt infern⁹ vl̄ mare eſt altū·eo ꝙ ibi raro ꝑtingim⁹ fundū. Et nota ꝙ altū ⁊ ꝓfūdū ſunt reciproca eo modo·oē enī qđ eſt altū deorſū cōſiderādo eſt ꝓfundū. ⁊ oē ꝓfundū ſurſū cōſiderando dr̄ altum. Vñ. Oē qđ altū ſi retro numeres fit imū.

Aluear aluear e vel aluearū idē.⁊ ē vas in quo apes deliteſcunt.

Alueus.m.s.dr̄ venter fluuioꝝ. vel dr̄ vas factū ad modū aluei fluuij in quo pedes lauant̄ ⁊ olera ⁊ carnes. Inde alueol⁹.li.diminutiuū tam aluei fluuij q̄ꝫ aluei vaſis. Daniel.14⁹ Intriuerat panes in alueolo. Ponit̄ etiā alue⁹ ꝓ vaſe q̄drato capaci i quo metallū ardens imergit̄ vt ꝑ antipariſtaſim.i. ɔtra reſiſtentiā induret̄. Item

Alpheus ē nomē fluuij. ⁊ interꝑtat̄ rectitudo. Vñ fingit̄ ꝙ alphe⁹ ſeq̄t̄ arethuſaꝫ vt rectitudo virtutē.

Alumē.n.t.i.ſalſugo t̄re.i.luti. ⁊ dr̄ alumē eo ꝙ ceteris coloribꝫ ꝓbet lumē vl̄ alimētū·vl̄ ab alo·q: colores q̄bꝫ miſcet̄ alit. Sꝫ alij dicūt ꝙ alumē ſit itern⁹ ⁊ ſic ꝓduc̄ mediā. ⁊ dr̄ ab a qđ ē ſine ⁊ lumē·q̄ſi ſine lumine

Alūnatus.a.ū.i.nutritus.

Alūnus.m.s.dr̄ q̄ nutrit vel q̄ nutrit̄. Vñ. Eſt ⁊ q̄ nutrit ⁊ qui nutrit̄ alumnus.

Alus.a.ū.i.largus.

Aluta.f.p. dicit̄ pellis artificioſe ⁊ curioſe candidata. ⁊ dr̄ ab alo.is.q: alit pedes a frigore. Vñ Iuuenal. Appoſita nigrę lunam ſubtraxit alutę.

Alutari⁹ dr̄ pellipari⁹ q̄ vel opat̄ pelles candidatas vel tinctas·vel q̄ eas candidat.

Alutū dr̄ calceus peregrini. ⁊ dr̄ ab a qđ ē ſine ⁊ lutū·ꝑ ɔ̄riū·q: ſepe eſt cū luto·vel dr̄ cortex arboris quercuſ q̄ cerdones ꝑparant coriū·vl̄·eichin rind.

Alutariū dr̄ aliq̄d factū de luto. vt paries.

Alu⁹.f.s. ⁊ venter ⁊ vterus idē ſignt̄ ſalꝫ ꝑtē corporis aīalis·ſ tñ ꝓprie differūt·q: vent̄ eſt generali⁹ in ſigndo·q: cōuenit tā aīalibus brutis q̄ꝫ rationalibꝫ·ſ alia duo ſolū cōueniūt hoībꝫ. Sed adhuc differunt·q: aluus dr̄ v̄ginis·ſ vter⁹ mulieri ꝑgnātis. Vñ Grecista. Eſt vent̄ mari ⁊c. Attū etiā venter attribuit̄ mulieribꝫ. Vñ. Bñdict⁹ fructus ventris tui. Itē Beatus venter q̄ te portauit. Et ꝑ hoc patet ꝙ vnū ſepe ponitur ꝓ reliquo. Item aliter pōt aſſignari

differẽcia. q2 vent᷑ ẽ pars digerẽs ⁊ cõſu/
mẽs cibos acceptos. ⁊ dĩ venter q̃ĩ ventũ
tenẽs. vel q2 ꝑ totũ corpus vitę alimenta
tranſmittit. ⁊ dĩ pars exterioꝛ in qua ap/
paret pinguedo extrinſecꝰ. ⁊ ꝓtenditur a
pectoꝛe vſqꝫ ad iguinẽ. vel dĩ a venio. is.
q2 recipit cibũ venientẽ. Sed aluꝰ ẽ pars
in qua ſunt ſoꝛdes q̃ purgari ſolẽt. Et dĩ
aluus. eo ꝙ abluat vel purget vẽtrẽ itrin
ſecꝰ. Etiã ab dĩ alo. q2 alit corpꝰ ⁊ nutrit.
Itẽ aluus ꝟginis dĩ q̃ſi albo. q2 vt frequẽ/
ter virgines habent albos vteros. vel q2
debent eſſe albę. i. caſtę. Vterus ꝟo dĩ ab
vtilitate. ⁊ eſt mulieris ꝑgnãtis. vl᷑ dĩ ab
vtendo. q2 mulier vtit᷑ multiplici cibo ad
fouendũ fętũ. vel dĩ ſic eo ꝙ duplex ſit. ⁊
ab vtraqꝫ in duas ſe diuidit partes. vel
q2 interiꝰ ipleat᷑ fętu. Vñ. Venter ꝯſumit
vterus parit. egerit aluus.
Alulus. i. paruus aluus.

A ante M

Ama. f. p. auis nocturna ab amãdo paruu/
los dicta. vñ ⁊ lac ꝑbere fert᷑ naſcẽtibꝫ. hęc
⁊ ſtrix dĩ a ſtridoꝛe. Item ama dĩ vas ad
fundendũ vinũ Inde venit amula dimi/
nutiuũ. parua ama.
Amadrias ĩ ſingulari. ⁊ ĩ plĩ amadriades
deę ſunt arboꝝ. quaſi amantes driades. i.
arboꝛes. Drias enĩ ẽ arboꝛ.
Amalech ꝓpꝛiũ nomẽ eſt. ⁊ interp̃tat᷑ ꝯtra/
rius vel terrã lingẽs vel ꝓl᷑s labens. ⁊ fuit
filius Eliphaz ꝑmogeniti Eſau. ponitur
etiã ꝓ praua gẽte ab eo deſcẽdẽte. Vnde
Rex Amelech ſed gens amalech cogno/
ſcatur eſſe.
Amamẽ. amamentũ. amatus. us. ui. omnia
idem. i. amatio.
Aman interp̃tatur iniquitas.
Amanitis. tidis. f. ge. ẞ amanites ẽ ge. maſ.
Vñ. 2. Reg. 14º debꝫ dici. Naamã ama/
nitis. non amanites.
Amantilla herba quędam.
Amaracus. m. s. quędã herba. vel ẞm fabu/
las quidã puer q̇ dum ferret vnguenta ⁊
cecidiſſet moꝛtuus eſt. ⁊ mutatꝰ in floꝛem
ſui noĩs. Et vnguentũ qꝺ inde fit dĩ hoc
amaracũ.
Amarellus. m. s. auis quędam. Vel
Amarellus. a. ũ. diminutiuũ ab amarus.
Amarillus. arboꝛ quędam.
Amarillũ fructus eius.
Amaritilla herba quędam. vl᷑. baldrian.
Amartia. i. peccatum.
Amartigenia. f. p. dĩ oꝛigo peccati.
Amartigenati ſunt libri de oꝛiginali pctõ.
Amartius. i. peccatoꝛ.
Amartiolus. idem.
Amarina dĩ genus virgulti amari.
Amaroꝛ. m. t. i. amaritudo.
Amaricoſus. a. ũ. i. plenus amaroꝛe.
Amarus. a. ũ. i. aſper. crudelis. ſeuerus. ab ẞ
noĩe mare. vel ecõuerſo mare dĩ ab ama/
rus. Et amaꝝ ⁊ dulce oppõnũt᷑ ⁊ ſigñt ex/
tremas ſpẽs ſapoꝛis. Dulce enĩ ſigt̃ ſapoꝛẽ
delectabilẽ guſtui. ẞ amaꝝ ecõuerſo ace/
toſum ⁊ minꝰ delectabilẽ. Inde amaritu/
do qꝺ q̃ñqꝫ iuenit᷑ ꝓ triſtitia.
Amariſta. i. pomatiana. vl᷑. holtzepfel.
Amaruſcus. f. s. arboꝛ iſtiꝰ fructꝰ. pomus ſil/
ueſtris.
Amaſa. ſę. ꝓpꝛiũ nomẽ viri. de q̊ dĩ. 2. Reg.
17º Amaſan ꝟo ꝯſtituit Abſalõ ꝓ Joab
Amaſio. onis. m. t. i. amaſius.
Amaſiolus. m. s. diminutiuũ. i. paruꝰ ama/
ſius.
Amaſunculus diminutiuũ idẽ.
Amaſius. m. s. i. qui intẽperate amat vel q̇
intemperate amat᷑. Et eſt amaſius. luxurię
amicus. honeſtatis inimicus.
Amaſia. mulier q̃ amat ſine lege. Jñ ama/
ſiuncula. i. parua amaſia.
Amathi interp̃tat᷑ veritas.
Amatoꝛculus. m. s. paruus amatoꝛ.
Amatricula parua amatrix.
Amaçones dicunt᷑ quędã mulieres. ab a ⁊
maçon quod eſt mãma. quaſi ſine mãma
ſalꝫ dextra quã iurebant. ne ipediret eas
in ſagittando ⁊ eã nudabãt. ⁊ ẞ etiã facie/
bant de ſiniſtra ne clypeus impediret᷑. Eę/
dem dictę ſunt vnimamę. Hę ſine viris
viuũt. Vñ Virgilius Enei. xiº Pulſant ⁊
pictis bellant᷑ amaçones armis. Et ſcias
ꝙ vt dicit Iſidoꝛus etymol. 8º tria ſunt
genera cõſuetudinũ: Sicᷓ ſcythaꝝ vbi fę/
minę ⁊ viri in pugnam eunt. Amaçones
vbi ſolę fęminę. Romanoꝝ aliaꝝqꝫ gẽtiũ
vbi ſoli mares.
Ambactus. a. ũ. i. circũactus. ſicut ſolet eſſe
quiſquis dubitans.
Ambages. gis. dubia locutio.
Ambago. f. t. dĩ dubia locutio ẞmonis ꝓ/
lixitas verboꝝ ⁊ circũitus vel circũlocutio
Et ſic ẞ ẽ vera: Canẽ comedere panẽ. Jñ
ambagioſus. i. dubitabilis vel dubitatio
vel dubitatione plenus.
Ambaſiatoꝛ. m. t. ẽ legatꝰ ꝑncipis ĩ arduis
negocijs. ⁊ ambaſiata eſt hmõi legatio

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

conciliorum vel principum in cauſis ſuis.
Ambeſus vel ābeſꝰ.i.corroſus vł comeſꝰ.
Ambi.i.bini ab ambiēdo.i.circuieūdo dicti.
Ambidēs.f.t.i.ouis habens ī ſuperiori parte
dentē vnū et aliū in inferiori.
Ambidexter.m.s.dr̄ q̄ vtraqꝫ manu vtitur pro
dextera·ſicut fuit Aod·vt hr̄ ī libro Judicū.
Ambifarius.m.s.dr̄ dupliciter loquens.
Ambigna.f.p.dicebatur ouis q̄ cū geminos
pareret cū ipſis ſacrificabatur. vnde dr̄ q̄ſi
ex vtraqꝫ parte habens agnos.
Ambigarū.i.ex ambabꝰ partibꝰ.
Ambiguus.a.ū.i.dubiꝰ.et dr̄ ab ābo et ago
vel eligo·q: qui dubiꝰ eſt·nec hoc agit vel
eligit·nec hoc plene dimittit·ſꝫ aliqd vtri/
uſqꝫ partis ſectatur·vel dr̄ enſis Jn̄ ambi/
guitas et ambiguoſus.i. dubitabilis vel
plenus ambagibꝰ.
Ambiguū ē vbi opiniones ſunt et iura va/
ria videntur.de ſen.exco.int alia. Et ius am/
biguū eſt p ſūmū pontificē declarādū.c. p
venerabilē.§.rationibꝰ q̄ fi.ſunt legit.
Ambiloquus.a.ū.i.bilinguis·q̄ nūc h·nūc
illud affirmat. Jnde ambiloquiū.i.talis
locutio.
Ambitio.onis.t.f.i. circuitio vel cupidi/
tas et maxime honorū. Jn̄ ambitioſus.i.cu/
pidus.et ꝓprie honorū. Jnde ambitioſitas
i.cupiditas.et hec ambities·ei·pro eodē.et
quia ambitioſorum eſt blādiri et adulari·iō
ambitio ponitur quandoqꝫ p adulatione et
blanditijs.
Ambitus qn̄ eſt participiū idē ē qꝺ circū/
datus.et ſic eſt media longa. Vn̄ Ouidiꝰ
Juſſit et ambite·circūdare litora tre. Sꝫ
qn̄ ē nomē·tunc ē me.cor.et idē ē qꝺ circui/
tus. Vn̄ Lucanus· Letalis ambitꝰ vrbis
i.circuitus. Et Hug.exponit etiā p ſuper/
bia·vel dr̄ tranſūptiue affectus hoīs ſalꝫ
cupiditas ſ ab ambio.is.quia iſte qui vult
honores·ambit et circuit potentes et ma/
gnates ſicut muri ciuitatem· orando tam
per ſe qꝫ p amicos vt valeat honores ob/
tinere.
Ambo.onis.m.t.i.pulpitū·vbi ex ambabꝰ
partibꝰ ſunt gradus. Etiam ſumitur p loco
ſermocinandi· vel ubi legitur euāgeliū· vel
pro gradu ſimpliciter. Et idē dr̄ amo.onis.
Sed ābo.o.r.n.s. plis numeri tm̄ ab am/
pho greco quod equipollet amphi·qꝺ
ſignificat circū.i.vterqꝫ·vł duo. Et nota q̄ am/
bo diuidit et colligit·duo colligit et nō di/
uidit. Vn̄ bene poſſū dicē: Jſti duo ferūt
hūc lapidē·ſed nō: Jſti ambo ferūt hūc
lapidē·niſi vterqꝫ ferat. Vn̄. Pulpita de/
ſignat ambo·duo colligit ambo.
Ambra.f.p.herba q̄dā vł ſpēs valde chara.
Ambriſibera vel ambriſibula.f.p. dr̄ aſpis
que habet duo capita·vnum in loco ſuo
aliud ī cauda·cuiꝰ oculi lucent vt lucerna.
Ambro.onis.m.t.dr̄ ꝓprij patrimonij con/
ſumptor·leccator·guloſus.et eſt idē quod
lurco·manducus·ardelio· ganeo·ſed inter/
eſt: Ambro dr̄ iſte qui ſcit bene iudicare
de ſapore ciborum.et libenter guſtat bene ſapo/
rata· Lurco dr̄ iſte q̄ guloſe et imūde oīa
deuorat·ſic dictus a lues·quod eſt ſordes
vel a lura quod eſt os vtris. Manducus
dr̄ iſte qui ore hians turpiter manducat.
Ardelio ab ardeo·q: ardēs ē ī leccacitate
Ganeo qui moratur in tabernis·q: ganeū ē
tabna vbi fit leccacitas. Jn̄ ganea leccaci/
tas. Jn̄ ganeo talis leccator. Jtē ambrones
dicuntur hoīes deuorātes et leccatores. Et ab
ambro venit ambroninus.a.ū. Vn̄ q̄dā cū
vellet aliū redarguere ait: Tu habes lur/
coninā buccā et ambronina labia: volens
ſignificare q̄ multū et turpiter comedebat.et
libenter de bene ſaporatis.
Ambroſia vel ambroſiana .f.p. quedā her/
ba p̄dulcis ſaporis·diuina dicta·eo q̄
inde paſcantur equi deorū. Vn̄ et ambroſia
dr̄ q̄nqꝫ nectar vel cibꝰ deorū· Jnde am/
broſius.a.um.i. dulcis vel guloſus.et tunc
ab ambro dicitur.
Ambroſius.m.s.vnus de quattuor docto/
ribus.et interp̄tatur odor diuinꝰ·vel nec/
tar dulcis. Jnde ambroſianus aliquis de
ordine ſancti Ambroſij.
Ambubaia.f.p.femina frequens circa bal/
nea·quaſi ambiens balnea. Vn̄ Oratius.
Ambubaiarum collegia farina copule. Vel
ambubaia.i. tibicina vel ſymphoniſtica.
Ambulacrū et ambulatoriū p eodem·dicitur
locus ſpacioſus·ad ſpaciandū aptus· vel
etiā p portico reperitur· vel ſm Papiā am/
bulacrū eſt ſpaciū ambulandi.
Ambulus.a.ū.pe.cor.i.velox·quod et ſbſtā/
tiue ponitur p curſore·q̄ cauſa feſtinatio/
nis legatur.
Amburbale vel amburbiū.i.ſacrificiuꝫ qꝺ
circuit ciuitatem.
Ambuſtus participiū.i.circūuſtus vł vſtu/
latus.
Amella.f.p.quedā arbor que iuxta mellam
fluuiū creſcit cuius flos dr̄ hic amellꝰ. Vn̄
Virgilius ī georgi. Eſt etiā flos ī pratis
cui nomen eſt amello.

Amelech·nomē regis pro quo .3. Regũ. le
gitur ſm quoſdã Amalech ⁊ male·quia
dicit᷑. Apud Joas filiũ Amelech.
Amen.i. vere vel fideliť ſine ꝯtemaliť.⁊ ſic eſt
aduerbiũ qualitatis. Jtē idē ē qḋ fiat. ⁊
ſic eſt verbũ defectiuũ ſingularis numeri
tertię perſone·vt patet per equipollētiam
huiꝰ verbi fiat. Jtē idē ē qḋ veritas vel deꝰ
qui ē veritas.⁊ ſic ē nomē. neu.ge. indecli
nabile hebraicũ. Et ſm Papiã iſta noīa
hebraica amen ⁊ alleluia in alia lingua ꝓ
nunciare fas nō eſt·licz interp̄tari poſſũt:
Jntantũ enī noīa ſancta ſunt vt etiã Jo
annes i apocalypſi refert·ſe ſpũ reuelante
audiuiſſe voce exercitus dicētē amē all'a
⁊c.ac ꝓmiſit dici in terris ſicut vtraqꝫ re
ſonãt i cęlis. Vñ. Verũ·vere·fiat·amē tria
denotat iſta. Si verũ nomē·aduerbiũ ſit
tibi vere·Amen amē vere·duo ſunt adũbia
vere. Amen pro fiat·tibi vbũ deficiens eſt
Amenũ.n.s.i.locꝰ pulcer ⁊ delectabilis. ⁊
etiã ꝓ amenitate ponit᷑.⁊ dī amenꝰ a.ũ.
Amens ſm Papiã dī inops·turbatus·fu
rioſus·iratꝰ·ab a qḋ eſt ſine ⁊ mēs. Et hoc
idē dī aminens.enī qſi alienꝰ a mēte ⁊ ru
bore. Et dī aminens ab a ⁊ miniũ.i. color
rubeus·quaſi ſine minio.i.rubore.qꝛ palli
dus eſt. Amens etiã dī q̇ non pōt ſtare.
Vñ. Qui non pōt ſtare amens hic dī eē.
Et eſt differentia inter amens ⁊ demens
Vñ Grecista. Nil mentis retinēs homo
ſecũ dī amens. Partim mente furēs non
prorſus·ſit tibi demēs. Jnde amētia.i.fu
ror·vecordia·male mētis alienatio. Et vt
dicit Papias: Amentia perpetuũ·demen
tia vero temporale vitium.
Amentum.n.s. dicitur vinculum ꝑ quod
iaculũ faciliꝰ fibrat᷑·ſalz ſona vel corrigia
baliſtę vel arcus·in qua manꝰ ponit᷑ quã
do telũ mittit᷑·vel dī lignũ longũ vel fu
nis cum quo nautę ꝓfunditatē aquarum
ſcrutant᷑·ab a qḋ eſt ſine ⁊ mene defectꝰ.
vel dī corrigia ligata in medio haſtę.
Amentatꝰ.a.ũ.i.pulſus ⁊ armatꝰ amento.
Amenꝰ.a.ũ.ab amo dī ſm Varronē.⁊ idē
ē quod pulcer vel delectabił. ⁊ cōparat᷑ ⁊
mouet᷑. Et dī amenũ quaſi amuniũ.i.ſine
munio.i.ſine fructu·Delectationē enī ſolũ
ꝯfert. Et ſm Hug.amenũ ē qḋ ſolũ amo
rem p̄ſtat ⁊ ad ſe amandũ alliciat Jñ ame
nitas.i.pulcritudo vel delectatio. Et hęc
amenitudo.i.iocunditas.
Amethiſtus eſt lapis p̄cioſus indicꝰ q̇ int᷑
gemmas purpureas obtinet principatũ
vt dicit Jſidorꝰ. Vñ. Celſior in gemmis
fulgentior eſt amethiſtus. Jnde amethi
ſtina.ne. veſtis eiuſdē coloris. Vñ. Cauſi
dicũ vendũt·amethiſtina cōuenit illis.
Amiaton·lapis dictus a veteribꝫ·qꝛ ſi ex
ipſo fuerit veſtis cōtexta·cōtra ignē reſi
ſtit.⁊ igni impoſita nō ardet ſꝫ ſplendore
accepto inteſcit.
Amiculũ.n.s. dī faſcia capitis·ſalz peplũ.
Amictus.a.ũ.i.coopertus.ſꝫ amictus.us.ui.
⁊ amictoriũ.i. veſtimētũ quodlibet. Vñ.
Cũ demō aliquē ꝯfūdere vult maledictũ
Nititur vt longũ ſibi circũponat amictũ.
Amiculũ.n.s.ē mitra v̄ginalis·Vñ Ma
crobiꝰ. Virgo virginē texit amiculo·Vł
ē palliũ lineũ meretriciũ. Hoc enim apud
veteres·matronę in adulterio deprehenſę
induebantur.vt in tali amiculo potius q̄ꝫ
in ſtola polluerēt pudicitiã. Et erat olim
ſignũ meretricię veſtis·nũc vero in hiſpa
nia ⁊ alibi honeſtatis.
Amicus.m.s. dicitur qſi amoris·vel animi
cuſtos.⁊ ſm Ambroſiũ eſt alter ego. Vñ
Alter ego niſi ſis·non es mihi verꝰ amicꝰ
Ni mihi ſis vt ego non eris alter ego. vł
poteſt eſſe adiectiuũ ⁊ cōparat᷑ ⁊ mouet᷑.
Amygdalus ē nomē arboris·ſꝫ amygdala
eſt fructus iſtius arboris. Et ſm Jſidorũ
amygdala nomen grecũ eſt q̄ latine nux
longa dicitur·hanc alij nuculam vocant
i.minorē nucem. Et inuenit᷑ amygdala.lę.
⁊ hic amygdalus·ac hoc amygdalum pro
fructu amygdali. Cunctis enim arboribꝫ
prior eſt in flore ⁊ vltimus in ꝓferēdo fru
ctus. Et ex his·alię ſũt amarę·alię dulces
ſed agricolę hoc genere medicari ferũtur
vt ex amaris dulces fructus fiant. Terũt
enī illius arboris radicem ⁊ i mediũ inſe
runt ſurculũ arboris que grece dī pinus·
quã nos piceã dicimꝰ·q̄ facto ſua amari
tudo deponit᷑. Jñ amygdalinus.i.ḋ amy
gdalo exiſtens.
Amiliarius.m.s.lapis eſt vocatꝰ q̇ vbi eſt
poſitus miliariũ oſtendit viantibꝫ.
Aminadab interp̄tat᷑ ꝑpl's ſpontaneus.
Aminea. f. p. dī genꝰ vuę quod reddit al
bum vinũ quod amineũ dicit᷑.ab a ⁊ mi
nio.i.rubore·qꝛ vinũ eius nō rubet.
Aminiculũ.n.s. dī ſubſidiũ·ſolatiũ·adiuto
riũ·auxiliũ.⁊ venit ab aminiculor.
Amis nomen indeclinabile·vel ſm aliq̄s
amis itis·dī furcula retis vł hami. vel ſm
Hug.ē lignũ bifurcatũ ꝑ qḋ venatores
expãdũt ⁊ extēdũt retia ad capiēdũ feras

vel dr̄ furcula q̄ leuat rete q̄ capiūt̄ aues.
Amiſtides lapis eſt quē q̄ ſecum geſtaue-
rit inebriari non poterit.
Amita.f.p.eſt ſoror patris. Sȝ amita ma-
gna ſoror aui.
Amitinus eſt amitē filiꝰ.xxx v.q.v.c.vlt̄.
Amman eſt ꝓpriū nomen loci.
Amnēſis.f.t.q̄libet villa ꝑpe amnē ſita.
Amnicola.ꝯ.p.colens amnē.
Amnicalꝰ.m.s.diminutiuū.paruꝰ amnis
Amnicus.a.ū.i.fluuialis.
Amnis.m.t. dr̄ aqua ſuauit̄ currēs. ⁊ dr̄ ab
amenitate.q꞉ ibi ſꝑ locꝰ delectabil̄ inenit̄.
Papias uo dicit: Amnis fluuiꝰ ab ame-
nitate dictus.frondibus redimitus. Vn̄.
Dic amnē dicas q꞉ ripas reddit amenas
Amnites eſt gēma ſilis vitro ſ; durior.
Amomū.n.s.me.ꝑ.eſt arbor q̄daȝ in ſyria
albo flore vt violē. Jn̄ amomita uł amo-
mata ſpēs quēdā q̄ gutta dr̄.
Amon filiꝰ ꝑplī mei iterp̄tat̄. vel Amon fi-
delis ⁊ honeſtꝰ. Et fuerūt Moab ⁊ Amō
filij Loth. a quibꝫ moabite ⁊ amonite. ⁊
populi ſunt.
Amona dr̄ calamus menſurē.
Amonū.n.s. dr̄ genꝰ ſeīs quod facit flue-
re menſtruū ⁊ vrinaȝ.⁊ alij dicūt amomū
Amoroſus.a.ū.i.plenus amore.
Amorreus Araceus Aſeneꝰ ⁊ Aradius fu-
erunt filij Chanaā. Vn̄ q̄dā ꝑplī dicti ſūt
amorrei.alij aracei.alij aſenei.alij aradij.
Amos iterp̄tat̄ ꝑplīs auulſus. q꞉ ꝓpħa miſ-
ſus fuit ad ꝑplȝ iſrl̄ q̄ iā erat auulſus a deo
Amphi grece dr̄ latine circū uł dubiū.
Amphibolia.f.p. dicitur dubioſa locutio
dictiōis vel ſententiē.ab amphi qđ ē du-
biū.⁊ bole ſententia.
Amphibalus.m.s.i.ſclauina quē eſt veſtis
circumpiloſa vel villoſa.
Amphibrachus.m.s.pe.cor. eſt pes cōſtās
ex tribꝫ ſyllab̄ pma ⁊ vltima breuibꝫ ⁊ me
dia longa.⁊ eſt ꝯrius amphimacro.
Amphidoxus.i.ex vtraqȝ ꝑte glorioſus.
⁊ dr̄ ab amphi qđ ē circū ⁊ doxa qđ ē glīa
Amphimacꝰ.m.s.ē pes ꝯſtās ex tribꝫ ſyl-
labis.ex pma ⁊ vltima lōga.⁊ media bui.
⁊ dr̄ ab amphi qđ ē circū ⁊ macros qđ eſt
lōgū.q̄ſi habēs hic inde lōgā ſyllabā. Vn̄
Amphimacrus pmā media bui longat ⁊
imā Amphibrachꝰ varia poſtulat ire via
Amphion q̄dā citharedus pfectꝰ atqȝ the-
banus fuit.vel dr̄ fuiſſe filius Jouis.
Amphitapa.f.p.vel ſ; amphitapū vł ſm
alios amphitapa dr̄ tapetū circū villoſū

Amphitheatrū.n.s.locꝰ rotundꝰ ad ſpecta
culū factꝰ.vel dr̄ ſpectaculū qđ ſup vnam
ſtatuā circularit̄ eſt ēdificatū.vel dr̄ locus
gladiatoꝝ.i.cāpꝰ marti ubi gladiatores
antiquitꝰ ſedebāt ⁊ artes ſuas exercebāt
Et q̄n locꝰ iſte eſt circūdatꝰ ex toto muro
dr̄ amphitheatꝝ.ſ; ſi nō ex toto eſt muro
circūdatus dicit̄ theatrū.
Amphitheariū. dr̄ ꝓprie locus gladiatoꝝ.
Amphitrites.i.neptunꝰ ex amphi.i.circū ⁊
tridente quem tenet.vel dicitur mare vel
fretum.ab amphi.i.circum ⁊ tero eri.quia
circūterit litora vel terrā. Vn̄. Dic āphi-
tritē q̄ terram circuit omnē.
Amphitrita.dea marij matrona neptuni.
Ampho grecū ē ⁊ eq̄pollet āphi qđ ē circū
Amphora.f.p.i.concha vel vas in q̄ fertur
aq̄ vel aliꝰ liquor. Et dr̄ ab amphi grece
qđ eſt circū latine ⁊ foros ferre.quia hinc
inde leuat̄ vtpote ex vtraqȝ ꝑte manuta.
hec a figura ſua grece dr̄ diota.a dia qđ
eſt duo ⁊ ota qđ eſt auris. Et pōt ſcribi ꝑ
f vel ph.ꝑ m.vel n.
Amphorella.f.p.parua amphora.
Amporiſma dr̄ foramen ꝑ qđ exit ſudor.
Amplus.a.ū.ab am.i.circū ⁊ platos grece
i.latū q̄ſi circūquaqȝ latū. Jn̄ amplitudo
Ampulla.f.p.eſt vas amplū ſiue olla am-
pla.vel dr̄ ꝓprie vas amplum qđ dat̄ ad
altare in quo ſeruat̄ vinū vel aqua. Et dr̄
ab am.i.circū ⁊ bulla.q꞉ ē magna ⁊ circū-
quaqȝ inflata.vel ab amplū.eo q̄ fit am-
pla.vel dr̄ veſica quē fit ſupra aquam q̄n
pluit. Jnde ampulloſus.a.ū.i.ſuperbus ⁊
inflatus.vel plenus ampullis.
Amula.f.p.ſine h eſt quoddaȝ vas vel vr-
ceolus vel phiala in quo offerebat̄ vinū.
vel oblatio.de q̄ habet̄.3.Regī.7º. Fecit
q̄ȝ Hiras lebetes ⁊ ſcuta ⁊ amulas. Sed
hamula cum h dicitur fuſcinula ad extra-
hendas carnes de olla.⁊ venit ab hamo.
Amurca.cē.f.p.dicitur ꝓprie fex olei infe-
rior.⁊ componitur ab a ⁊ mergo.quia ab
oleo ſe mergit inferius. Jnde etiam ve-
nit amurcoſus.a.um.⁊ amurcoſitas. Et
ſcias q̄ amurca ꝓprie ē inferior fex olei: ſ;
quandoqȝ ponit̄ pro fece alterius liquorī
Amuſſis.f.t.eſt inſtrumentū plumbatū ce-
mentarioꝝ qđ emittitur a ſurſuȝ vſqȝ deor-
ſum ad perpendendā ēqualitatē parietis.
qđ alio noīe dr̄ perpendiculū.uł dr̄ regu-
la quē habet lapides in muro coēq̄re.⁊ dr̄
ſic q̄ſi ſine dubitatiōe.q꞉ cementariū red-
dit certū.⁊ dr̄ ab a quod eſt ſine ⁊ muſſis

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

dubitatio q̄ſi ſine dubitatiōe· vel dī ẟ ga illa cum qua examinatᷣ argentum.

Amiteria dicitur plagamenta ⁊ interno/dia articulo⁊.

A ante N

Ana grece dī ſurſū latine. Ana etiaʒ dī re. Dī etiam rectū. Iteʒ ana apud phyſicos ſigt̄ duos ſcrupulos.

Anabatrū.n.s.i.cortina· ab ana ſurſū ⁊ batin quod eſt gradus· q꞉ ſurſum graditur ⁊ extenditᷣ· vel anabatra dicuntᷣ gradus· q꞉ per eos ſurſū graditᷣ ⁊ aſcenditᷣ. Unde Iuuenalis. Conducto pendent anabatra tigillo· vel ſm̄ Papiā: Anabatra dicuntᷣ pulpita vel gradus ſcalę.

Anabalodiū.n.s. dī amictoriū lineū fgminarū quo humeri cooperiuntᷣ· circa renes alligatū ſtricte· latitudine diffuſū· oē genꝰ ꝯtinens colo⁊· quod greci ⁊ latini ſyndonem vocant.

Anabibaçon grece.i.ſupra ſcandens.

Anabolica· eſt expoſitio ſpūalis ſcripturę. ⁊ dī quaſi ſurſum ducens cor.

Anacephaleoſis eſt ſuperioris dicti recapitulatio.

Anachoreta ꝯ.p.pe.cor.i.heremita quaſi corangēs ad deū ieiunijs ⁊ afflictiōibꝫ· ⁊ deriuatᷣ ab ango.is. ⁊ ſm̄ h̄ ē nomē latinū. vel dī ab ana q̄d ē ſurſū ⁊ chorꝰ q̄i celeſtē cho⁊ mente inhabitans· vel ſm̄ Papiā: Anachoreta ē heremita recluſus q̄ deſerta petit ⁊ ſolus habitat. In̄ anachoreſis.i. heremꝰ vel vita anachoretalis. Inde anachoreticus.a.ū. nomē poſſeſſiuū.

Anadiplaſis, eſt geminatio eiuſdē dictionis in fine clauſulę ⁊ in p̄ncipio: Sic quādo ſequens verſus incipit· ſicut p̄cedens terminatᷣ. Et dicitᷣ ab ana.i.re. ⁊ dia duo ⁊ plaſis plicatio· quaſi duarū dictionum replicatio. vt: Sequitᷣ pulcerrimꝰ aſtur. Aſtur equus fidens.

Anaphora.pe.cor. ē repetitio eiꝰdē dictiōis per p̄ncipia plurū verſuū. ⁊ dī ab ana.i. ſurſum. ⁊ foros ferre· q꞉ quod ſurſū ē dictū iterū fertur ⁊ dī. vt: Nate meę vires mea magna potētia ſolus. Nate patris ſūmi.

Anaglypha pho⁊ dicitᷣ eminētes picturę ſicut ſunt in frontiſpicijs eccliā⁊ ⁊ in alijs altis locis· vel dicuntᷣ vaſa ſurſū ſculpta· ab ana ſurſū ⁊ glyphe.i.ſculpere ul' ſculptura. Dicuntᷣ etiā celaturę in conuicturis tabularum. Inde anaglyphus.a.ū.i. ſculptꝰ. ⁊ anaglypharíꝰ.m.s.i.ſculptor. Un̄ dic celaturas q̄ grecis anaglypha dicit.

Anagoge.ges. dī excellens vel ſupior itellectꝰ· vt de deo vel de angelis ⁊ hmōi. Et dī ab ana q̄d ē ſurſū ⁊ ge terra. vel ab ana ⁊ goge.i. ductio· quaſi ſurſū ductio. Inde anagogeticus.a.ū. q̄ tractat de celeſtibus Pōt etiā declinari hec anagogia gię. In̄uenit quidā modus p̄cedendi in theologia q̄ dī anagogicus ul' anagoicus· ſalʒ q̄n̄ illud quod geſtū eſt reducitᷣ ad celeſtē patriā. Un̄. Dauid vicit Goliā.i. ſancti ī celo exiſtētes vicerūt tribulationes· vide s. allegoria.

Analyſis.f.t.pe.cor.i.reſolutio· ab ana.i.re· ⁊ lyſis ſolutio.

Analytica.f.p.i.reſolutoria· vel ars reſolutionis.

Analogia.f.p. dī debita p̄portio· ul' ſimilis locutio· vel ſapientia· vel ratio.

Analogicus dī recte loquens vel equalis locutor· ab ana.i. rectuʒ vel ratio· ⁊ logus ſermo.

Analogiū dī pulpitū libro⁊ vel locꝰ eminens in quo p̄dicatᷣ.

Ananias gr̄a dei iterp̄tatᷣ. Idē ⁊ Sidrach ī lingua chaldea· q̄d interp̄tatᷣ decor meꝰ.

Ananiel gloria dei interp̄tatur. ⁊ eſt p̄priū nomen.

Ananiſapta· mala mors interp̄tatᷣ. ⁊ quelibet lr̄a rep̄ſentat vnaʒ dictionē· ſalʒ: Antidotū· naçareni· auferat· necem· intoxicationis· ſanctificet· alimēta· pocula· trinitas alma. Un̄. Eſt mala mors capta dum dī ananiſapta. Ananiſapta ferit mortem q̄ ledere querit.

Anantię.f.p. capilli a fronte depēdētes· q̄ſi antię ab ante· vel ab ana.i.ſurſū ⁊ ota vel otis.i. auris· q꞉ ſup aurē dependēt a frōte que ſuperior eſt aure.

Anapeſtus grece dicitᷣ repercuſſus. Greci anapeſtum repercuſſionem dicunt. ⁊ iō ſic dī· quia repercutitᷣ a dactylo. Eſt enim illi contrarius.

Anaphus.m.s. dī cyphus deauratus· ab ana ſurſum ⁊ phos.i. lux· quaſi in ſuperiori parte vel ſuperficie lucens.

Anas.atis.f.t. dī ab aſſiduitate natandi· q꞉ aſſidue natat. vl'. waſſerhon. In̄ anatinꝰ a.ū. ⁊ hic anatinus pro pullo anatis. Un̄.
O fluuialis anas quāta dulcedie manas
Si te nouiſſem fetidis cibis caruiſſem.

Anaſtaſis.f.t. inictus ul' reſurrectio· ab ana i.ſurſum ⁊ ſtaſis· ſtatus vel ſtans· q̄ſi ſurſū ſtatio vel erectio.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Anaſtaſius ꝓpꝛiū nomen viri.

Anaſtrophe.phes.q̄dā tropus.⁊ fit quādo
ꝓpoſitio poſtponit̃ ſuo caſuali.ab ana ſur-
ſum.⁊ ſtrophos cōuerſio q̄ſi recti ordinis
cōuerſio. vt dicendo.mecū.tecum.ſecum.

Anaſtropha.i.ſtomachi ſenſū euertens.cū
quis qd̕ accepit euomit. ab ana ſurſum.⁊
ſtrophos quod eſt cōuerſio. qꝛ conuertit̃
ſupꝛa quod īmiſſum eſt.

Anatheca.f.p.dr̄ herba quedam.

Anates.f.t.dr̄ morbꝰ q̄ ſolet ano.i.culo eue
nire. ſicut contigit philiſteis.

Anathema q̄n̄qꝫ eſt adiectiuū vtriuſqꝫ nu
meri oīs ge.⁊ tūc eſt idē qꝫ maledictus.ex-
coīcatus.⁊ dampnatꝰ. vt ille ⁊ iſte ſūt ana-
thema.i.excoīcati. Itē anathema q̄n̄qꝫ eſt
ſubſtantiuū.neu.ge.⁊ tunc idem eſt quod
ſuſpenſio vel excōicatio.dampnatio.perdi-
tio.vel ſeparatio. Et dr̄ ab ana ſurſum ⁊
theta figura que olim imꝓmebat̃ in fron-
tibus dampnatoꝝ.vel ab ana.i.rectū ⁊ to-
mos diuiſio quaſi recta diuiſio ab eccl'ia.
Vn̄ dicit̃ anathema quaſi ſuperna maledi-
ctio vel diuiſio. que ſolet fieri p ꝓlatos
ſm̄ Hug. Item anathema ponit̃ ꝓ ſepa-
ratiōe.i.Cor.12ᵒ. Nemo ī ſpū dei loquēs
dic̄ anathema Jeſu.i.nemo ſpū dei afflatꝰ
dic̄ ipſi Jeſu: tu es anathema.i.ſeparatꝰ a
deo p̄re ⁊ ſpū ſcō. vl' diuinitas tua ſepata ē
ab hūanitate vl' aliqd̕ aliud falſū. Itē ana
thema dr̄ etiā ciuitas deuotata ad morte͂
vt Joſue 7ᵒ. patet d̕ hiericho. Item ana-
thema maranatha.i.ꝑditio ī aduētu dn̄i.

Anatheoſis.f.t.dr̄ recta diuinitas.vl' dr̄ cultꝰ
deo debitus q̄ alio noīe dr̄ latria. ab ana
i.rectū ⁊ theos deus.

Anatole eſt quedā ſtella in oriēte.⁊ inter-
pꝛetatur naſcens.

Anatome.i.apertio ſuperius inciſa.ab ana
⁊ tome diuiſio vel ſectio.

Anax.i.rex.

Anceps.ꝯ.t.ꝓpꝛie ē res que habet duo ca-
pita. Vn̄ ⁊ anceps dr̄ homo cū dubitat
vtrū de duobꝰ vnū facere debeat. Et an-
ceps fauoꝛ q̄ habet ſe ad duo tm̄. Vn̄ gla
dius dr̄ anceps. qꝛ ledit ex vtraqꝫ parte.

Ancesa.f.p.vaſa circumpicta vel celata.ab
am.i.circū ⁊ cedo.

Anchille.n.t.eſt ſcutū rotundū qd̕ cecidit
a celo Numa ſacrificante. qꝛ circūcirca la-
biū ⁊ marginē habet.ab am.i.circū ⁊ chil-
le labiū. Vn̄ Ouidius. Idqꝫ anchille vo
cant quod ab oī parte rotundū. Quaqꝫ
notis oculis angulus oīs abeſt. vl' ancile
dr̄ idē ſcutū ab am ⁊ cedo is.quaſi anciſū
i.rotūdū. Vn̄ Grecīſta. Amqꝫ notat cir-
cum.ꝓbat hoc ancile rotundū.

Ancilla.f.p.dr̄ famula vel ſuā.ab am.i. cir-
cū ⁊ cilleo.les.i.moueo. qꝛ circūcirca mo-
uetur ad ſeruitiū.vel ab ana qd̕ eſt ſurſuꝫ
⁊ cilleo.i.moueo. vel ſuſtineo. eo qꝫ ācilla
ſit ſuſtentamētū dn̄e.vel ab ancon quod
eſt curuū. Vn̄ ancon grece dr̄ cubitus. qꝛ
curuat̃. Inde hec ācilla.le. qꝛ curuat̃ ad ſer
uitiū.vel qꝛ eſt cubitus vel ſuſtētamentū
dn̄e. Inde ancillus licꝫ non ſit in vſu.pōt
tn̄ dici artificialit̃: Ideo q̄dā dicūt h̕ ſer-
uus hec ancilla.ſꝫ hoc non eſt artificialiter
ſꝫ dr̄ hic ſeruus hec ſerua. Sed qꝫ dicatur
ſerua patet ī metaphyſica. vbi dr̄. Hoīuꝫ
natura multipliciter eſt ſerua.

Ancillaris.ꝯ.t.⁊ hoc re.i.res ancille vel per-
tinens ad ancillam.

Ancillula.f.p.i.parua ancilla

Anclabris.f.t.dr̄ mēſa diuinis officijs ap-
tata.cuiꝰ etiā vaſa anclabria dicunt̃

Anclabilis.i.hauſibilis.

Anclatoꝛ.i.miſtratoꝛ.vl' aliqs hauriēs aq̄s

Anclidia.f.p.dr̄ rota hauritoꝛia vl' ſentina.

Anclia idem.

Ancon grece latīe curuū. Vn̄ ancon apud
grecos dr̄ cubitꝰ qꝛ curuat̃. Et q̄dā ciuitas
dr̄ ancon.onis.ab ancon grece quod lati-
ne dr̄ curuū. quia cōcauitatem quandam
habet in portu.

Anconites ⁊ anconitanꝰ.i.de ancona.

Ancora.f.p.eſt inſtrumētū ferreū q̄ retinēt̃
naues.⁊ dr̄ ab am.i.circū ⁊ chiros manus.
quaſi circū manuta.habet enī duo roſtra
q̄bꝰ quaſi manibꝰ retinet̃. Itē ancora eſt
q̄dā nota q̄ apponit̃ ī libris.⁊ eſt ſuperioꝛ
⁊ īferioꝛ. Ancora ſupꝛioꝛ ponit̃ ubi res ma-
gna oīo eſt. Ancora īferioꝛ vbi aliq̄d vi-
liſſime denunciatū eſt.

Ancuba.i.ꝯcubina vel ſuccuba.ab am ⁊ cu-
bo.as.

Ancus.m.s.dictus eſt q̄dā rex romanꝰ. qꝛ
brachia habuit curua. Itē ancꝰ.a.ū.i.cur-
uus.⁊ dr̄ ꝓpꝛie d̕ his q̄ hn̄t curua brachia

Andabate ſunt hoīes quidam qui clauſis
oculis pugnant.

Andegauis.f.t.nomē ciuitatis.⁊ dr̄ ab āda
i.ſtercꝰ ⁊ auis. qꝛ vbi īuenta fuerūt ſterco-
ra auiū ibi fundauerūt ciuitatē. Cum eniꝫ
hoīes iſtiꝰ terre vellēt fundare ciuitatem
q̄ſierunt auguriū ⁊ vbi īuenerūt multitu-
dinē ſtercoꝝ auiū credētes eſſe bonū locū
ad habitandū fundauerūt ciuitatē.⁊ eam

andegauis vocauerūt. Vñ. Sic eſt ādegauis auiū de ſtercore dicta.

Andela vel andena.f.p.eſt ferꝝ ſup̄ quod apponunt̄ ligna in igne. ⁊ dicit̄ alio noīe hyppyrgiū. ab hyp.i. ſup̄ ⁊ pyr ignis. q̄ſi ſupra ſe tenēs ignem.

Andepagus vnde Virgilius fuit natus.

Andreas interp̄tat̄ decor' ſiue reſplēdens vel virilis. ab andros quod eſt vir. qꝛ viriliter chriſto adheſit.

Androa.f.p. gēma argēti nitorē hñs. ⁊ dr̄ nomē ei ipoſitū eſſe. qꝛ aioꝝ impet' ul' iracundias domare ⁊ refrenare dr̄.

Androgenus.a.ū. vir ⁊ mlier inſimul. ſalꝫ q̄ habet vtrūqꝫ ſexū. Idē ⁊ hermofrodita

Androma.n.t. gēma miri coloris ⁊ odoris vnde ⁊ nomē habet.

Andromoda.f.p. vel andromodes.is. eſt veſtis facta ex pellibus nobilibus. ⁊ dr̄ ab andros grece qđ ē vir latine. qꝛ tal' veſtis ptinet ꝓprie ad viros nobiles. licꝫ etiam mulieres portent.

Androna eſt ſpaciū inter duas domos.

Androneū.n.s. eſt loc' domiciliꝫ vbi mlti viri habitāt. ſicut gynecęum dr̄ locus vbi multę mulieres cōueniūt.

Anellus.m.s.i. paruus anulus.

Aneta.f.p. auis q̄dā aquatica. wl'. ein ant.

Anetarius maſculus iſtius auis.

Amfibulus.m.s.i. veſtis eq̄ villoſa. ſic̄ eſt ſclauina quę circumcludit̄.

Anfora vide.s. amphora.

Anfractus.us.m.i. circūfractio. ul' anfract' dicūt̄ vię ⁊ loca aſpera ⁊ diuerticul' plena ⁊ circūfractionib' ⁊ ruinis. ul' dicūt̄ fouęę vel cōcauationes ul' ſpelūcę latronū. ab am.i. circū ⁊ frango. ul' dr̄ ab anfringo.is. Inde anfractuoſus.a.ū.i. āfractib' plen'.

Angariatus.m.s.i. coactus vel cōpulſus.

Angarię i plī ſunt pſonalia ſuitia ſeu opa q̄ q̄s in pſona ſua implere cogit̄. ſiue cum q̄s ꝓprijs ſumptib' ſeruit. ul' angarię ſunt opa poſſeſſiōib' ipoſita. ſiue cū q̄s ſuptibus ſeruit alienis. vel in re ſua. vel in equo vel in aſino. vel hmōi. Sꝫ angaria dr̄ cōpulſio vel iniuſta exactio. wl'. vngelt. vel ſm̄ Papiā: Angaria publica officia dicunt̄. Inde angarius ⁊ eſt pedell' vel cōpulſor ſeu iniuſtus exactor. Et ſic patet qꝛ angari' mouet̄ vocē ⁊ nō ſignificatione: nam differūt vt dictum eſt. Itē angaria etiā dr̄ ieiuniū q̄ttuor tēpoꝝ anni. Vnde. Vult crux lucia cinerꝫ chariſmata die Vt ſit in angaria quarta ſequēs feria.

Angala.f.p. dr̄ cōpulſio facta ab angario.

Angariū ē locus vbi ſufferrant̄ eq̄. ab angulo vel anguſto vel ango.is. Vñ. Faber in angario annectit habata gumpho.

Angelus grece. hebraice amal ul' amolaoth latine nuncius interp̄tat̄. eo qꝛ dñi voluntatem ꝑplis annūciat. Et ſm Iſidoꝝ angeloꝝ vocabula officij noīa ſunt ⁊ nō naturę. Semp eni ſpūs ſꝫ cum mittūt̄ angeli ſunt. Et angeloꝝ chori vel ordines ſunt nouē. ſalꝫ angeli. archangeli. pncipat'. poteſtates. virtutes. dñationes. throni. cherubin. ⁊ ſeraphin. Itē angelus dr̄ ab ana i. ſurſū ⁊ gelon miſſus q̄ſi nunci' miſſus a ſuperiorib' ad inferiora. Itē angel' dr̄ ab agios.i. ſanct'. vel ab a qđ eſt ſine ⁊ ge terra qꝛ celeſtis eſt ⁊ ſine terrenoꝝ amore. Inde hoc angeliū.i. annūciatio. ⁊ in ſimplici nō eſt in vſu ſꝫ in cōpoſito. vt euāgeliū. quod patebit ī. Inde etiā angelic'.a.ū.i. ad angelum ptinens. ul' angelicā vitam ducēs.

Angelici hęretici q̄dā q̄ angelos colunt.

Angens.o.t.i. cōſtringēs. ſollicitās. afficiēs vel crucians. ab ango.

Anger.m.t.i. ſpatari'. ab ango. eo qꝛ anget̄ i. ſtricte ſpatā teneat. vel ſꝫ anger.i. cruciator. vel anger gen' ſerpentiꝫ. qꝛ anguloſe ⁊ tortuoſe incedit. Vnde. Anger angit gladios. ſerpens eſt ⁊ cruciator.

Angina.f.p. tumor faucium vel inflatio gutturis. Vñ Macer. Subuēit anginę melli nitroqꝫ ingate. Papias vo dicit: Angina glandula. morbus faucium. tubera porcorum.

Angiportus.us.m. vel angiportū.ti. eſt via ſtricta ſiue port' ſiue litus ſtrictū.

Angiſtrū.n.s.i. ventoſa. inſtrumentum minuendi ſanguinē.

Anglia.f.p. quędam regio.

Anglicus.a.ū.i. aliq̄s de tali regione.

Angor.i. triſtitia. āxietas. afflictio. ul' dolor

Anguis.o.t. eſt nomē cōe ſerpētū q̄ plicari pñt. ab angulo.as. eo qꝛ āguloſus ⁊ nūq̄ꝫ rect' icedit. vel ab ango.is. qꝛ āgit ⁊ p̄mit mordēdo. Et eſt ꝓprie anguis aq̄ꝝ. ſerpēs terraꝝ. draco tēploꝝ. Inde anguilla ⁊ eſt q̄dā piſcis wl'. ein ol. Et vt dicit Baſilius ꝯ anguillas nō alit̄ niſi de cęno naſci certiſſimū eſt. quaꝝ genus nec ouū nec alit̄ aliquis partus inſtaurat. ſꝫ de limo gignēdi ſortiunt̄ originē. Anguilla etiā dr̄ ſcutica qua pueri verberantur. Inde etiaꝫ venit anguillaris.o.t. ⁊ hoc re.i. exiſtens vel ptinens ad āguillā. Iñ āguillariū locus ubi

anguillę abūdant· Jn̄ etiā anguinꝰ.a.ū.
Anguicomus dī ſerpēs q̄ habet comas.
Anguipes.o.t. dī ſerpēs q̄ habet pedes· vn̄ ꝑ trāſūptionē gigātes dicūť anguipedes qꝛ adinſtar ſerpentis aſtuti erāt ⁊ ſapientes· vel quia ſerpebāt in terrenis in quibꝫ cōfidebant.
Angulꝰm.s. dī latitudo inť duo latera cōprehēſa·ab ango.gis.ſm̄ Hug.i.ꝯſtrigo qꝛ a parietibꝫ vndiq̄ȝ angiť. Vł ideo qꝛ parietes in vnū angit.i.ꝯſtringit. Sȝ anguli.oꝝ.ſępe poniť in biblia ꝑ ꝑncipalioribus vel ꝑncipibꝫ ꝑplo ꝝ. Et Jſaię.19ꝰ poniť ꝑ regno vel fortitudine. Jn̄ angularis ꝯ.t.⁊ h̓ angulare.i.ad angulū ꝑtinens.
Angularis.f.t. dī etiā lapis anguli.
Angulosus.a.ū.i.plenus angulis.
Anguſtus.a.ū. venit ab ango. Et differūt anguſtū ⁊ artū Anguſtū eni ꝑtinet ad tēpus· artū ad locū. Vn̄. Anguſtū tempus dicatur ⁊ eſt locus artus. Ango ſit primi caput arceoq̄ȝ ſecundi.
Anhelia.f.p.i.pugna.⁊ dī ab anhelus.
Anhelis.ꝯ.t.i.inanis.
Anhelitus.us.ui.incitatoꝛ ſpūs vel flatus.
Anhelus.a.ū.i.fatigatus
Anhetū.n.s.herba ortulana odorifera·i cibo ſūpta calefacit ⁊ ſtringit.⁊ ꝓhibet ſternutamentū naribꝫ appoſita. Vn̄ Macer. A medicis calidū ſiccū referť anhetum.
Anicius.a.ū.i.inuictꝰ. Vn̄ Boetiꝰ· dictus ē anicius quaſi inuictus· quia vitio vinci non potuit.
Anicos.i.inuictus·ab a ⁊ nicos.i.victus.
Anicula.f.p.pe.cor.i.parua anus.
Aniculoſus.a.ū.i.anilis vel ridiculoſus ad ſīlitudinem verboꝝ anuū.
Anilis.ꝯ.t.pe.cor.⁊ hoc le.res anus vel pertinens ad anuȝ. Jnde anilitas.i.ſenectus antiquitas.
Anima.f.p.i.ſpūs. Differūt tn̄ ſpūs ⁊ aīa: qꝛ aīa dī inq̄ſtuȝ eſt in corpore·ab aīo.as. qꝛ viuificat ⁊ fortificat corpꝰ: Spūs aūt dī aīa exuta corpore· Vel ſic differūt ſm̄ ſanctos doctores· qꝛ aīa eſt vita corporis ꝑſtans ſenſū ⁊ motū corpori: Spūs autē eſt quaſi vis aīę ac potētia rationalis per quā lege naturali videť diſtare a pecoribus· vnde flatꝰ vitę ē ⁊ aīalem hoīem facit. vel ſpūs eſt q̄ carnales cōcupiſcētias calcat atq̄ȝ mortalitatē ꝑimat vitę. Oīs enī aīa ſpūs eſſe pōt: nō aūt oīs ſpūs aīa. Nā ⁊ ipſe deus ſpūs eſt nō autē aīa. Eodem modo angeli ⁊ venti ſpūs ſunt: aīę tn̄ nō ſunt. Jtē nota aīa ꝓprie eſt ſb̄a incorporea ⁊ rationalis. Et eſt ęquocū ad plā· Nam q̄nq̄ȝ eſt ſpūs vegetans bruta aīalia. Vn̄ Gen̄.ꝑ. Producat aq̄ reptilia aīę viuentis Aīa viuens dī ſpūs vegetabilis. 2ꝰ dicit vita. Vn̄ Lucanꝰ Quid ſupeſt aīę trenę? Etiā in euāgelio. Qui amat aīam ſuā perdet eā. 3ꝰ dī ſanguis. Vn̄ Alexāder. Purpuream inuenit ille aīam.i. ſanguineȝ. 4ꝰ dī cōpoſituȝ ex corpore ⁊ aīa. Vn̄ legiť qꝛ octo aīę erant in arca Noe.i.octo hoīes. 5ꝰ dī diabolus. Vn̄. Aīę inclusę erāt i ſtatuis.i. demones. 6ꝰ dī intentio. Vn̄ Job Aīam meā i manibꝫ meis porto.i.intētionem meaȝ in operibꝫ meis ꝑpendo. Et ſic aīam in manibꝫ portare eſt intētionē cordis in opere vel operatiōe oſidere. 7ꝰ dī voracitas. Vn̄ Dilatauit infernꝰ aīaȝ ſuā i. voracitatē ſuaȝ abſq̄ȝ vllo termīo. 8ꝰ dī voluntas. Vn̄ Job. Jn ꝯſiliū coꝝ nō veniet ſic aīa mea.i. volūtas mea non ꝯcordat cum cōſilio coꝝ. Vn̄. Eſt ſimplex aīa vegetabilis vitaq̄ȝ ſanguis. Cōpoſitū· demon· intētio· gula· volūtas. Et ſm̄ aliq̄s aīa deriuať ab alo.is.eo qꝛ nos alat. Alij dicūt qꝛ ꝯponať ab a qd̓ ē ſine ⁊ neme ſanguis· eo qꝛ ſit ſine ſanguine. Alij dicūt eſſe ꝑmitiuū. Sȝ Hug. dīc qꝛ aīa deriuať ab anemos grece qd̓ dī ventus· qꝛ q̄daȝ putauerūt aīaȝ eſſe vētū· qꝛ ore trahētes aerē viuē videamur Jtē ab aīa venit animula i. parua aīa. Jnde h̓ ⁊ hęc aīalis ⁊ hoc le.i. ad aīal pertinēs. Vn̄ apl̄s Corī.2. Aīalis hō nō ꝑcipit ea q̄ ſunt ſpūs dei. Jn̄ aīalitas ⁊ eſt ꝓprietas qua aliq̄d dī aīal.
Animaduerſio.f.t.i.pena· punitio.⁊ ē genꝰ oīuȝ penaꝝ. Jtē aīaduerſio dī cuiuſlibet operis certa determinatio ſm̄ quaȝ q̄s ꝑ mercede ſua ſuſcipit certū opꝰ ⁊ determinatum ſuis impēſis faciēdū · vt terrā colēdam vel domū cōſtruendam.
Aīal.n.t. dī ab aīa vel animꝰ vł ab anemos grece qd̓ eſt vegetare latine· qꝛ vegetat ⁊ nutrit ſe actiue.⁊ eſt cōe nomen oīuȝ aīaȝ habentiū· dictum qꝛ animeť ſpiritu ⁊ moueatur. vł· ein tier. vel dicitur ab anima vegetabili· qꝛ triplex eſt aīa in aīatis ſcilȝ intellectualis in rationalibꝫ· ſenſibilis in aīalibꝫ brutiſ ⁊ vegetabil̓ in plātis Sȝ aīa vegetatiua ſenſitiua ⁊ intellectiua in hoīe nō dicunť aīę ſ̄ potētię. Siīr vegetatiua ⁊ ſenſitiua in brutiſ dicunť potētię. Jtē aīal eſt ſubſtantia aīata ſenſibilis.
Animatus.a.ū.i.habēs aīam· vel cordatus

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

vel volūtari⁹. Et vt dicit Papias: Aīatum eſt qcq̄d aīam.i. vitā habet ſicut hō bos arbos herba. Et dī aīatus q̄ſi aīo acutus. Aīoſus ↄ ꝯo.i. aīo ꝛ viribꝯ plen⁹. Itē aīoſus q̄n̄q̄ ꝛ.i. forꞇ audax ſupbꝯ. Jn̄ aīoſitas.i. fortitudo vel audacia.

Animequior.i. aīo vel aī equior.

Animequi⁹.i. patiens ſm̄ Papiā. Baruch 4⁰ Aīequior eſto hieruſalē. Itē aīequus a.ū.mc,p. dī aliq̄s exiſtēs equi aī ul' eq̄lis aī q̄ ſalz non mutat' ꝓpter pſpera ꝛ adūſa. ꝫ ſemꝑ eſt ꝯſtās ꝛ firmus.

Anim⁹.m.s.i. ingeniū. ꝛ eſt virt⁹ aīe ſupma mediāte qua aīa recipit ꝛ intelligit. Et in ſubſtātia idē ē anim⁹ aīa ſēſus mēs ratio ꝛ ſpūs ꝫ differūt in effectu q2 ſm̄ Iſidoꝛ anim⁹ eſt cōſiliꝗ ꝛ vigoris. aīa vite ſenſus dum ſentit mens dum intelligit vel recolit ratio dum diſcernit ſpiritus dū ſpirat vel cōtēplat'. Itē anim⁹ cōponit' multiꝗ modis vt equanim⁹ magnanim⁹ puſillanimus exanim⁹ ꝛ longanim⁹ q̄ ſūt ſecūde vel tertie declinationis

Aniſiū.n.s. herba q̄dā vel ſemē iſti⁹ herbe.

Anitas.f.t.i. vetuſta ſenectus ab anus pro vetula.

Anna.f.p. interp̄tat' gr̄a dei q2 cū p̄us eſſet ſterilis poſtea fecūdata eſt gr̄a dei.

Annalis.ↄ.t.ꝛ ꝫ le.i. ānu⁹ Et ꝫ annalis ꝛ eſt liber ī quo facta āni ſcribebant' ſm̄ Hug. Papias ꝯo dic: Annal'.i. liber ānua continens acta annales eoꝝ q̄ noſtra etas nō nouit hiſtoria que vidimus.

Annalis actio eſt q̄ certo tēpore fienda eſt puta in āno vt iniuriaꝝ vel minori.

Annaria.f.p. dī lex de anno facta.

Anniculus.m.s.i. parū⁹ ānus ſic eſt annus lunaris vel adiectiue āniculus a.ū.i. vni⁹ anni. Dn̄ Exo. 12⁰ Erit agn⁹ ſine macula maſculus āniculus.

Anniuerſariū.n.s. eſt dies ꝓ mortuis celebrata ſingulis annis. ꝛ cōponit' ab ann⁹ ꝛ verto. pōt etiā declinari adiectiue vt āniuerſaria dies.

Annona.f.p. dī ſeges vni⁹ āni eo q2 ſingul' annis renouet'. Inde annonari⁹ eſt aliq̄s habens multas annonas. Inde etiā ānonariū.i. granariū vel locus vbi ponūtur annone.

Annona ſm̄ Acō. dī ſalariū qꝺ cuiq3 pro capite ſuo remuneratiōis cauſa dat'.

Annone militares dicūt' quas milites ſingulis diebꝯ ꝯſeq̄bant' vt.C. de āno. mili. l.vltꝗ.

Annone ciuiles ſūt q̄ publice dabant' indicantibꝯ ciuibus vel oībꝯ tēpore neceſſitatis ꝑ ſingulos dies. vt.C. de āno. ꝛ tribu.l.ꝗ.li.x⁰

Annoſus.a.ū.i. antiquus vel plen⁹ annis.

Annotatio eſt cōſcriptio bonoꝝ vel eoꝝ cōuocatio ſeu cōſignatio. veluti cū aliq̄s cuiuſcūq3 criminis reus ſi abſentat ſe vocat⁹ ad iudiciū patiet' bonoꝝ ānotationē vt ſi infra annum venerit ꝛ ſe purgauerit bona ſua recuperet ſi autē nō venerit tūc fiſco applicentur.

Annotatio ſacra dī reſcriptū illud qꝺ iperator ꝓprio motu mentꝗ idulget alicui cōſtituēs ſm̄ p̄ces ei⁹ aliq̄d fieri vel nō fieri C. de diuer. reſcrip.l.fi. ꝛ ibi in glo.

Annotinus.a.ū.i. vni⁹ anni. Dn̄ Joſeph⁹ ī ſexto libro ānaliū. Arietē cū agno ānotino ī holocauſtū offerebant.

Annualis.ↄ.t.ꝛ ꝫ le.i. ānuus. ꝫ hoc ānuale lis ſubſtātiue.i. āniuerſariū.

Annuarius.a.ū. ſicut annuaria officia.i. ſinguloꝝ annoꝝ.

Annūcius.cꝗ. ꝛ hec annūcia idē qꝺ nūcius vel nuncia. ꝛ hoc annūciū id qꝺ annūciat'. Dn̄ Ambro. ſup Egeſippū. Irridebāt ꝓphetaꝝ annūcia fas oē calcabāt.

Annus.m.s. dī tēp⁹ ꝯtinēs ī ſe duodecim mēſes. Itē ānus ſolaris eſt ſpaciū tēporis quo ſol ab vno pūcto ꝫodiaci exiens ad idē reuertit'. Hoc aūt facit ī trecentꝗ ſexagintaquinq3 diebꝯ ꝛ ſex horis. Et dī ab an.i. circū ꝛ no nas q2 circūnat.i. circulariter voluit' vel dī ab Anna dea anni. Jn̄ annuus.a.ū.i. res anni vel ad annū ꝑtinens. Inde etiam biennis triennis quadriēnis ꝛ cōſil'ia plura noīa quātitatē ānoꝝ ī numero ſignificātia.

Annus iubileus dī ann⁹ remiſſionis quia eo āno debita remittebant'. Serui hebrei dimittebant' liberi ꝛ oīa reuertebātur in p̄ſtinū ſtatū. Et ē annus q̄nquageſim⁹ vt in.c. in iubileo. de pe. diſ. ꝑma.

Anologiū.n.s. dī lectoriū vel ambo ꝛ dicit' ab ana.i. ſurſū ꝛ logiū pulpitum q2 ibi ſup legit'. Idē ē anologiū a logos ſmo q2 ibi ſupra ſermocinat' ſm̄ Hug. Papias ꝯo dicit: Anologiū dī q2 ſmo inde p̄dicat'.

Anologia.f.p.pe. acuta eſt equalis locutio regularꝗ formatio vel ſiliū cōparatio ſiue ꝓportio Colligit' aūt octo modis cōparatio ſiue ꝓportio anologie ſalz q̄litate cōparatione genere nūero figura caſu extremitatibꝯ ſiliū ſyllabaꝝ. ꝛ ſimilitudine

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

tẽpoꝝ. Jñ anologicus.a.ũ.i.regulare ſm Hug. Papias etiã dic̃: Anologia grece ſiliũ cõparatio ſiue ꝓportio dĩ.

Anomalus.a.ũ.i.ſine lege vel ex̃ regulã.

Anomia grece latie iniq̃tas.i.ſine lege ab a qđ eſt ſine ⁊ noma vel nomia qđ eſt lex.

Anorma.f.p.i.iniq̃tas irregularitas vel illegalitas ab a qđ eſt ſine ⁊ norma reglã.

Anormalꝰ.m.s.i.iniquꝰ illegal' ul' irreglar'.

Anquina.f.p. eſt funis nauis q̃ antẽna ad malũ religat'. Vñ Lucanus. Atq3 anq̃na regat ſtabilẽ fortiſſima curſu.

Anq̃romagus genus nauigij eſt.⁊ dĩ ſic q: celeritate ſui ancoris ⁊ reliq̃s inſtrument' nauiũ vehẽdis ſit aptus.

Anſa.f.p.i.auris p quã vas ſuſtollit' ab ango.is. Jnde anſatus.a.ũ.i.hñs anſaꝫ. Vñ ⁊ anſatũ dĩ vas qđ tales habet anſas ſiue aures. Jtẽ anſa dĩ auris p quã cortina ul' veſtis ſuſpẽdit'. Jnde anſula.i. parua ãſa. Vñ Anſula cortinã ſuſtẽtat vas leuat ãſa

Anſariũ.n.s.eſt cultellus ſutoris cum quo purgat pelles.

Anſer,pmiſcui ge.q̃dã auis q̃ dĩ occa vel' ꝓpt' ſilitudinẽ anat'. Jñ anſerinꝰ.a.ũ.pe.p. ⁊ eſt calamꝰ anſeri' vtilis ad ſcribẽdũ. Vñ. Anſer ouẽ variat cui potũ vacca miniſtrat.

Antagoniſta.ↄ.p.i.certator qui ante commiſit aliquod bellum.

Antarcticꝰ.m.s. dĩ circulꝰ auſtralis ul' polꝰ ⁊ dĩ ab anti.i.ↄ̃ ⁊ arcticꝰ q̃i ↄ̃ arcticũ poſitꝰ

Antecenũ.n.s. vel antecena.f.p.i.merẽda ſalꝫ cibꝰ q̃ ante cenã ſumit'. Merẽda aũt quaſi vulgare ẽ ſic tamẽ dicta quaſi poſt meridiem edẽda.

Antela.f.p. dĩ cingulũ illud qđ ante pectꝰ equi tẽdit' ſic poſtela dĩ iſtud qđ poſteriꝰ tẽdit' ſub cauda equi vel ãtela dĩ q̃ſi ante ſellã.⁊ poſtela q̃ſi poſt ſellaꝫ.⁊ ſic põt dici qđlibet ornamẽtũ eq̃ añ ul' retro. Vel mãtica q̃ añ portat' ul' retro. Et dĩ ab ãte ⁊ telon.i.longũ. Vñ. Eſt ãtela qđ eſt ĩ pectore q̃drupedũ. Dicat' poſtela qđ ẽ a poſteriori

Antelucanus.a.ũ.i.añ luceꝫ vel die ſurgẽs vel exiſtẽs. Vñ Sap.xiꝰ Et tanq̃3 gutta roris ãtelucani q̃ deſcẽdit ĩ terrã. Vel ãtelucanꝰ ſubſtãtiue dĩ ſplendor matutinus.

Antemna.f.p. dĩ chorda capitalis ĩ naui q̃ ſurſũ dirigit velũ vel partica ex q̃ velum depẽdet q̃ſi añ amnẽ poſita. Vñ Ouidiꝰ triſtiũ Nõ tulit antẽnas aura ſecũda meas. Papias ṽo dicit: Antemna eſt lignũ ex tráſuſo mali poſitũ p qđ depẽdet velũ.

Antemurale.n.t.eſt defenſio añ murũ. Vñ Jſaie 26ꝰ Ponet' ĩ ea murꝰ ⁊ antemurale.

Antepenultimus.a.ũ.qui eſt ĩ ſecũdo loco ante penultimũ.

Antepes.m.t. ⁊ antepedes ĩ plĩ ſũt obſeq̃a amicoꝝ vel ipſi amici obſequẽtes.

Anteterminus.a.ũ.i. vicinus vel iuxta terminos poſitus.

Anteritas.f.t.i.antiquitas.

Anteriũ.n.s. dĩ p̃liũ ante vrbem factũ qđ alit' anteurbanũ dĩ.

Antes antiũ.m.t.plis numeri ſũt lapides ⁊ macerie q̃ claudũt vineas eo q' añ ſtant vel dicunt' extremi ordines vinearũ vel lignum in quo oſtiũ ſerat'.

Anteſignanus.a.ũ.i.ꝓmipulus vexillifer ab ante ⁊ ſignũ vel ſigna addita nus.

Antibachius.m.s. eſt pes cõtrariꝰ bachio Cõſtat eñi ex duabꝰ ꝑmis lõgis ⁊ tertia breui vt natura. Bachius ṽo ↄ̃ſtat ex ꝑma bñi ⁊ duabꝰ ſequẽtibꝰ lõgis vt poete. Vñ. Abbreuiat ꝑmã mediaꝫ ꝓducit ⁊ imã Bachius eſt antibachius hoſtis ei.

Antibibliũ.n.s.ẽ pignus ꝓ codice mutuato datum

Antica.f.p. vel anticũ.n.s.eſt oſtiũ anteriꝰ ſic' poſtica poſtiũs. Vñ. Eſt antica domus ingreſſus ab anteriori. Poſtica latẽs tibi ſit a poſteriori. Jtẽ alij ṽſus. Fallitur anticã q̃ me nõ dixerit eſſe. Ac noua ſũt de ſolue q̃d eſſe põt. Jtem antica dĩ pars eccleſie q̃ dĩ tremia. ⁊ venit ab anti ⁊ cõtra.

Antichriſtꝰ.m.s. dĩ q̃ſi cõtra chriſtũ ab anti.i.ↄtra. ⁊ chriſtꝰ.⁊ ſumit' ꝓ quodã regnaturo ante diem iudicij.

Antidicomarite q̃dã heretici dicti ſunt ex eo q: Marie ṽginitati ↄ̃dicunt aſſerẽtes eã poſt chriſtũ natũ viro ſuo cõmixtam.

Antidona.n.s. dicunt' dona ꝓditionis.

Antidotũ dĩ venenũ qđ dat' cõtra vitam. vel iſtud qđ dat' ↄ̃ venenũ ab anti qđ ẽ ↄ̃ ⁊ datũ q̃i ex ↄ̃rio datũ. Cõtraria eñi ↄ̃rijs curãt' vñ ſumit' ꝓ medicina. Vñ. Eſt ãalla dei ſimplex elemoſyna morti. Antidotũ venie porta ſalut' iter. Jnde antidotarius ⁊ eſt liber q̃dã cõtra vitia cõpoſitus.

Antifraſis.f.t.pe.cor. dicit' ↄ̃ria locutio ſalꝫ q̃ñ ſermo p ↄtrariũ intelligit'.⁊ differt ab ironia q: ironia ꝓñũciatione ſola etiã indicat qđ vult intelligi vt cũ dĩ hoi male agenti: Quod bonum eſt facis. Sed antifraſis nõ voce ꝓñũciant' ſig̃t cõtrariũ ſʒ tm̃ verbꝭ ſuis quoꝝ origo ↄtraria eſt.

Antigraphus.m.s. dĩ ab anti qđ ẽ ↄ̃ ⁊ graphus.i.ſcriptor. ⁊ idẽ eſt qđ cancellarius.

q̄ ⁊ archigraphus dr̄· q: reſcribit litteris miſſis ad dn̄m ſuū. Vn̄ antigraphia vel archigr̄phia.i.eiꝰ dignitas·ſalʒ cācellaria.

Antilibanꝰ.pe.cor. dr̄ ea pars libani·vl' ſup libanū que occidētalem partem reſpiciat quaſi cōtra libanū.

Antilogus ē ſmo de ſuperioribꝫ deſcēdēs.

Antiloquus.a.ū. dr̄ q̄ primo loquit'. Jnde antiloquiū dr̄ p̄ma locutio.

Antimetabola.f.p.pe.cor. vel antimetabole.les.grece·ē mutatio ſmonis cū ſnia· vt: Nō vt edas viuas ſꝫ edas vt viuē poſſis

Antiochia.f.p. dicta eſt ab Antiocho p̄re ſeleuci qui eam edificauit·a q̄ etiā ſeleucia alia ciuitas dicta eſt· vel dr̄ ſic ab anti. ⁊ ocas qd̄ eſt velox·q: cōtra velox.i.oceanū eſt poſita. Jnde antiochenus.i. exiſtēs de antiochia

Antiope· vna fuit mulierū quam corrupit Jupiter.

Antipagenta dicunt' valuaꝝ ornamenta.

Antipas·interp̄tat' teſtis fidelis.

Antipaſtus dr̄ pes q̄ fit ex ɔtrarijs ſyllab ſalʒ ex breui ⁊ longa ⁊ ex longa ⁊ breui:vt amauere.

Antipater.tris.pe.cor. Vn̄ in Aurora. Vir probꝫ antipat' idumeus cōſulit illi.

Antipenthemimeris pe.cor. ē q̄daʒ ſpēs ceſure·p quā vocalis naturalit' correpta ꝓducat' in p̄ncipio ſecūdi pedis·vt in h' v̄ſu Nox ecce nō tardat ⁊ ideo labit' hora.

Antiphona.f.p.i.cōtra pſalmū ſonans. vel q: pars illiꝰ canit' ab vna parte chori· alia ab altera. ⁊ dr̄ ab āti qd̄ ē cōtra ⁊ phonos ſonꝰ. Et pōt ſcribi p ph vl' f. Papias do dicit: Antiphona grece.i. vox reciproca duobꝫ choris alternatim pſallētibꝫ.

Antipoca dr̄ chirogr̄phꝰ quē facit debitor creditori·in q̄ cōfitet' ſe ſoluiſſe tantū.⁊ fit a debitore ī hūc modū: Cōfiteor me tantum vſuraꝝ noīe vel penſionis ſoluiſſe.

Antipofora.f.p. eſt r̄nſio tacite obiectioni facta· vt: Nil m̄ reſcribas·attn̄ ipſe veni·

Antipos.podis· dr̄ ꝑpl's ſubterraneꝰ contra nos hn̄s pedes·ut putāt q̄dā. Papias do dicit: Antipodes. pe.cor. dicti q' ɔ̄rij nr̄is veſtigijs putāt'. Jtē ātipodes genꝰ monſtri in libya·plantas verſas hn̄t pꝰ crura· ⁊ octonos digitos in plantis.

Antiptoſis pe.pro. q̄dam figura allothete. ⁊ fit qn̄ caſus ponit' p caſu.

Antiquariꝰ.m.s. dr̄ q̄ antiq̄ hꝫ in memoria vel ſcribit. Et differt a librario· q: librariꝰ dr̄ q̄ noua ⁊ vetera ſcribit· antiquarius q̄ ſolū vetera. Antiquarius etiam dr̄ ſenex vel antiquus.

Antiquus.a.ū.i.res multoꝝ ānoꝝ. ⁊ dr̄ ab ante· q: illud qd̄ eſt multoꝝ annoꝝ eſt ab ante reſpectu iſtiꝰ qd̄ eſt aliquoꝝ annoꝝ. ⁊ cōparat' antiquus.ior.iſſimꝰ. Jn̄ ātiquitas.i.eui longitudo.

Antiſima dr̄ ab anti qd̄ eſt cōtra. ⁊ ſima.i. curua· ⁊ eſt nota in his v̄ſibꝫ quoꝝ ordo ꝑmutatus eſt. Eadē nota cū pūcto ponit' vbi in eodē verſu duplices ſenſus ſunt. ⁊ dubitat' q̄s ſenſus potius eligendus ſit.

Antiſinicus.a.ū.i. vrbanꝰ nō amarus·non iracundus.

Antiſma eſt locus vbi cēſus eſt mutuādꝰ.

Antiſmos eſt tropꝰ floride ⁊ vrbane virtutis vel ſnie.

Antiſtes.ɔ.t.i.ſacerdos·q̄ſi ſtās p ꝑplo· q: ante ſtat ⁊ orat p plebe.

Antiſtitiū.n.s. dr̄ ſacerdotiū vl' dominiū.

Antiſtitia.f.p.idem.

Antiſta.f.p.i.ſacerdotiſſa.

Antiſtropha.f.p.ē qn̄ finito v̄ſu reincipit' ipſū r̄nſoriū vel eius medietas ſm̄ Hug· Papias do dicit ātiſtropha ē reciproca cōuerſio qn̄ totū reſpōſoriū cōuertit'.

Antitas.i.antiq̄tas.

Antitheſis ē lr̄e p lr̄a poſitio· vt olli p illi.

Antitheta eſt ɔ̄ria poſitio vel locutio. ⁊ dr̄ ab anti qd̄ eſt cōtra ⁊ theſis qd̄ ē poſitio: ſalʒ vbi cōtraria ɔ̄rijs opponūt'. vt cōtra malū bonū. Per īfamiā ⁊ bonā famā oppoſitiōes ſunt q̄ſi ɔtra thetā lr̄aʒ. Sꝫ antitheton vbi cōtraria cōtrarijs opponūt' ⁊ pulchritudinē ſnie reddūt· vt frigida pugnabāt calidis·humētia ſiccis.

Antiton dr̄ genus ligni incōbuſtibilis· vel lignū paradiſi qd̄ cōburēdo fit mūdius.

Antonomaſia.f.p. eſt qn̄ illud nomē quod eſt cōe pluribꝫ appropriat' alicui p excellentiā: ſicut Dauid dr̄ ſp̄alit' ꝓpheta ꝓpter excellentiā. Paulꝰ ap̄ls. Ariſtoteles ph̄s Et dr̄ ab anti quod eſt cōtra. ⁊ onoma qd̄ eſt nomē ⁊ theſis poſitio·quaſi contraria ⁊ impropria poſitio noīs p noīe.

Antonomia eſt noīs p noīe poſitio.

Antracidis·lapis p̄cioſus ſic dictus· q: ipſe eſt ignei coloris ut carbunculꝰ q̄ antrax dr̄·ſed calida vena ꝑcinctus. Cuius ꝓpriū eſt iactatꝰ in igne velut inter mortuos extinguit'. ⁊ ecōtrario aq̄s pfuſus exardeſcit

Antrax.i.carbūculus vel calculus.i.lapis.

Antrillus.m.s.eſt.inſtrumentū lapicidaꝝ

Anthropoſagi vel anthropoſagite ē gens

aſperrima q̄ humanis carnib⁹ veſcit᷑ ⁊ ſūt ſub regiōe ſcythie. ⁊ dī ab anthropos qḋ eſt hō ⁊ fagin qḋ eſt comedere.

Anthropomorphite heretici dicti ſūt, ꝓ eo ꝙ ſimplicitate ruſtica deū habere hūana mēbra · q̄ in diuinis libris ſcripta ſunt arbitrāt᷑. Anthropos enī grece hō latine int᷑pretat᷑ · ignorātes vocē dn̄i q̇ ait: Spūs ē deus incorporeus. Nec enī mēbris diſtinguitur · nec corporis mole cenſet᷑.

Anthropos eſt hō ſurſū erect⁹ vel cōuerſus ⁊ dī ab ana qḋ ē ſurſū ⁊ thropos cōuerſio q̄ſi ſurſū erect⁹ ⁊ ꝯuerſus ad celum vt ſuū creatorē aſpiciat. Et nota ꝙ hō dī ab humo q̄ ad materiā · q꞉ de terra formatus eſt ⁊ i terrā cōuertit᷑. Sꝫ dī anthropos ꝓpter cōuerſionē ſui capitꝭ in celū · qḋ alie create cōuertūt in terrā: vt plante q̄ ſic radices i. capita eaꝝ habēt. Itē āthropos i greco dī arbor cōuerſa q̄ cōuertit radices ſurſū. Vn̄. Os hoīꝫ ſublimeqꝫ dedit celūꝫ videre. Iuſſit ⁊ erectos ad ſidera vertē vult⁹

Anthropoſpatos ē hūana paſſio attributa deo · ſalꝫ iraſci vel ridere.

Antrū. n. s. grecū ē · latine ſpecꝰ dī · vl᷑ antra q̄ſi atra. i. obſcura loca. Et differt a ſpecu. Vn̄. Eſt ſpecus in ſaxū natura penit⁹ antꝝ

Anubis. m. t. dī mercuri⁹ q̄ſi ſine nube. Eſt enī deus ſmonis · q꞉ oīa reuelat. Et idē dī cynocephal⁹ a cynos. i. canis ⁊ cephas caput · q꞉ cum canino capite depigit᷑ apud egyptios ꝓpter ſagacitatē. Vn̄ Virgili⁹ Digenūqꝫ deū mōſtra ⁊ latrator anubis

Anularis. ꝯ. t. ⁊ hoc re. qḋ ꝑtinet ad anulū Sꝫ anularis. m. s. ſubſtātiue · ſecūdus digitus a minimo · q꞉ ibi frequent᷑ ponit᷑ anul⁹ Inde anulari⁹. i. q̇ fac᷑ anulos. Inde etiā hoc anulariū. i. locus vbi fiūt anuli.

Anulus. m. s. ꝑma breuis eſt ornamētū qḋdam ſalꝫ circulus q̇dam · vl᷑ · ein fingerlin ꝟ ꝑma longa eſt paruus anus. Inde anulatus. a. ū. i. habens anulū. Et dī ab anus ꝓ culo a rotunditate. vel dī ab annus per diminutionē q̄ſi annulus. i. circul⁹ · q꞉ in ſe redeat vt ann⁹. Quidā tn̄ dicūt ꝙ anul⁹ nō venit ab an⁹ ꝓpter ꝑdictā cauſam · ſed ob aliā. Fuit enī ꝯſuetudo olim ꝙ ſi aliq̇ſ eſſet homicida vel adulter deferret ſimiaꝫ in collo · os ſuū ad ſimie culū tenēs: ꝟ quia ꝟ erat nimis opprobrioſuꝫ · fecerūt torquē rotundū · quē in dedec⁹ deferebāt i digitꝭ ⁊ tunc nobiles fecerūt illū facere aureum vel argenteū · quod magꝭ videbat᷑ honori q̄ꝫ dedecori · ex eo tempore ꝯſuetudo inoleuit vt nobiles deferrēt anulos. ⁊ iō q̇dā dicūt ꝙ anul⁹ dict⁹ eſt ab ano ſimie. Alij dicūt ꝙ Prothe⁹ fert᷑ circūdediſſe ferreū circulū digito · lapide incluſo · qua cōſuetudine hoīes vſi anulos habere ceperunt ⁊ poſt gens cepit geſtare eos in quarto a pollice digito · quia in eo vena eſt q̄ vſqꝫ ad cor ꝑtingit · quā notandā ⁊ ornādā aliquo inſigni veteres putauerūt.

Anus. us. ui. dī antiqua vetula. eo ꝙ multos habeat annos · vel dī ab a qḋ eſt ſine ⁊ nus. i. ſenſus quaſi ſine ſenſu. Vn̄ q̇dam Pamphile tolle manus iāqꝫ redibit an⁹ Sꝫ anus ani. i. culus · ſimilit᷑ dī ab annus ꝓpter circulationem. Vn̄. Forma ſenilis anus pars q̄dā corporis an⁹. Itē Dum ſe curuat anus velut anſer ſibulat anus

Anutergiū. n. s. dī illud vnde anus. i. culus tergit᷑.

Anxilla. f. p. dī olla ſuperius ſtricta.

Anxioma ſm̄ Hugutionē dī concatenatio loquēdi · ſicut ſūt ſophiſmata. Papias ꝟo dicit Anxiomata ſūt, ꝓloq̇a · ⁊ maxime ꝓpoſitiones in topicas. Itē anxioma. i. obnoxiū veritati aut falſitati · vt Cicero diſputat · Cicero nō diſputat.

Anxius. a. ū. i. triſtis · ſollicit⁹. Inde anxietas. i. triſticia vel moleſtia.

Aonia eſt regio q̄dam i qua Cadmus rex edificauit thebas ciuitatē. Inde aonides nomē patronymicū. i. thebanus.

Aoraſia. f. p. dī cecitas qua ſodomite circa domū Loth fuerūt ꝑcuſſi. Geñ. 14.

A ante P

Apatia. tie. grece · latine iꝑaſſibilitas.

Apella. i. inde⁹ quaſi ſine pelle. Aurora. Extinguit dn̄i factus apella puer.

Apennius dictus eſt q̄ſi alpes acute. Pennū enī antiq̇ acutū vocabāt. Vel apēnū dī quaſi alpes penni. i. Anibal · ꝑ q̄s Anibal dux viam fecit dū Romā peteret.

Aper. m. s. eſt porcus ſilueſtris · ⁊ dī ab aperiēdo · eo ꝙ fodiēdo aperiat. Vel dī aper quaſi afer a ferocitate · ꝯuerſa. f. i. p. Inde ꝟ apercular⁹. i. effractor dom⁹. Et ē differentia inter aprū verrem ⁊ nefrendū: Nā aper dī porc⁹ ſilueſtris. Verres domeſticus habēs teſticulos. Nefrend⁹ dī domeſtic⁹ nō habēs teſticulos. Vn̄. Cultor aper nemoꝝ ſit tibi verreſqꝫ domoꝝ. Atqꝫ nefrendus ⁊ ꝟ caret vſu teſticuloꝝ. Et aper corripit ꝑmā. Vn̄ Ouidi⁹ A cane nō magno ſepe tenetur aper. Inde aperculus. i.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

parvus aper.
Aperus.m.s.eſt quidam piſcis.
Apes apis pl'a ſigt. Primo enī eſt q̄ddam
aial volatile mellificās. qd̄ naſcit̄ ex carni-
bus bouinis ſepult̄ 7 certo tēpore putre-
factis. Et ſūt pl'a talia aialia volatilia ex
ſtercoribꝫ 7 carnibꝫ aialiū putrefactis na-
ſcentia. vt bruci 7 locuſte ex ſtercoribus. 7
ſcabro de carnibꝫ equoꝝ. fucis de mulis.
veſpe de aſinis. Et dr̄ ab a quod eſt ſine 7
pes q2 p̄ naſcit̄ ſine pedibꝫ 7 poſtea accipit
pedes. Itē apes ul' apis vt ait Plini9 di-
cebat̄ q̄dā taurus q̄ de Nilo ſolebat exi-
re 7 geſticulatiōe ſui corporis p̄dicere fu-
tura. habens ī humero dextro ſignū can-
didū adinſtar lune corniculatū. ad quem
cum ſtatim cōfluxerūt egyptij cum inſtru-
mentis muſicis pſallētes. leuabāt eum in
aere. 7 ſup eos tanq̄ pſallēs ferebat̄. 7 ad
motū vel ſtationē ipſi9. illi ī terra moue-
bant̄ ul' ſtabāt. 7 eadem die euaneſcebat.
Dicūt tn̄ q̄dam q2 in feſto ſerapis vel ſa-
trapis annuatim taurus ille emugebat. i.
boabat. 7 vt ipſum idolū conſecrari debe-
rent annuatim ipſos egyptios vocauit.
Alij p decenniū ipſuz ſemel apparere di-
xerūt. Alij tn̄ tēpore iuſti ſacerdotij helio-
polis illud factū fuiſſe dicūt. 7 tēpore iniu-
ſti ſacerdotis nō vt q2 iuſticia dei iudicijs
indicaret̄ ſacerdotū. Hoc habet̄ in hiſto-
ria de ſubmerſione paruloꝝ hebreoꝝ in
egypto. Etiā apes vel apis erat ꝓpriū no-
men cuiuſdā regis grecoꝝ q̄ mortu9 ī egy-
pto ponebat̄ ī ſarcofago. 7 ibi cepit ado-
rari ꝓ deo. Et dic9 eſt poſtea ſerapis q̄ſi
ſorapis. a ſoros qd̄ eſt caro 7 apis. q2 car-
naliter adorabat̄. Item apes eſt de9 apū.
Et pro p̄mo ſigto eſt ge.fe. ſ; pro alijs ge.
maſ. Item in prima ſignificatione 7 vl-
tima corripit p̄mā ſyllabā ſ; ī alijs ꝓduc.
Vñ. Mel fert 7 deus eſt apis bos rex ſit
apis. Inde apecula vel apicula. i. parua
apis.
Apex.m.t.i.ſūmitas. Qd̄ enī ī ſūmo ē a pe-
dibꝫ remotū eſt. Et q̄nq3 apex dr̄ littera
Et ꝓprie apices dicunt̄ lr̄e q̄ ī frōtiſpicijs
muroꝝ vel eccl'iaꝝ ſcribunt̄. 7 in p̄ncipijs
libroꝝ 7 ī titulis legū. Itē q̄libet lr̄a q̄nq3
dr̄ apex. Vñ in Marco. Vnus apex non
p̄teribit. Et apex dr̄ ligamen. Itē apex dr̄
pileus ſubtilis q̄ gētiles ſacerdotes vte-
bant̄. Itē dr̄ ſūmitas galee ſcilꝫ con9 ſup
quē criſte ponuntur. Inde apiculus qd̄ 7
pro littera 7 pro ligamine quo philateria
dependent 7 pro filis accipitur. Papias
do dicit. Apex apicis dictus q2 longe ſit
a pedibus. i. ſūma pars verticis vel coni
vel galee vel mōtis vel lr̄e. Itē apex ē ſū-
mitas honoris vel diſtinctiōis nota. Vñ
Apex littera ſignū galee dignitas altiſſi-
ma mitra.
Apheduo ſ̄m qd̄ exponit glo. Daniel' xi°
cōpoſitum eſt. 7 idem eſt quod ſolij ſui.
Alij exponūt aphedno. i. Emaus. que eſt
ciuitas ad radicē montij oliueti diſtans a
hieruſalē fere tria miliaria. Alexāder neq3
dicit q2 aphedno idem eſt quod appēdix.
ſcilꝫ manſiūcula q̄ adheret magne domui
Et dr̄ ꝓſpectū ſi de lignis. menianū ſi de
lapidibꝫ cōſtructū eſt. Vñ. Dicas aphe-
dno ſolaria ſigteq3. Appendix q2 ſi lignuz
ꝯſtruxerit ipſū Dicas ꝓſpectū. ſi ſaxū dic
menianum.
Apia dicebat̄ Rome q̄dam publica via.
Vñ in paſſionali ſepe legitur Rome via
apia. Itē iux̄ hāc viā ven9 habuit tēplū
vnde ipſa dr̄ apias. Vñ Ouidi9. Nō il-
las lites apias ipſa ꝓbat. Apia etiam dr̄
fuiſſe vxor Philomonis.
Apiago.f.t. dr̄ herba cui9 flores apes libent̄
colligūt 7 maxime appetūt.
Apiane ſunt vue q̄ dulce vinū faciūt.
Apiariū.n.s.eſt locus vbi ſunt vel mellifi-
cant apes. ſic auiariū vbi ſunt aues. 7 vio-
lariū vbi viole. roſariū vbi roſe.
Apiſoriū 7 apiſteriū idem.
Apiaſter.m.s. dr̄ mgr̄ apū. 7 dr̄ ab ape ſic
catulaſter a catulo.
Apiaſtra.f.p.eſt auis que libēter comedit
apes. 7 eſt viridis coloris. q̄ 7 merops dr̄
Apiatellū.n.s.eſt herba quā q̄ ieiunus gu-
ſtauerit ridendo exanimat̄.
Apiciosus.a.ū.i. calu9 capite. cui9 frontij ſū-
mitas apparet.
Apicitus.a.ū.i. ligatus. ab apicio.
Apiſera.pe.cor. ſūt funes qui cornibus an-
temne dextra ſiniſtraq3 tēdunt̄ retro verſa.
ab a 7 pes pedis 7 fero. q2 longe a pede ma-
li vel veli ferūt cornua 7 extendūt cornua
veli.
Apiſoriū.n.s.pe.cor.eſt nomē oppidi.
Apiū.n.s. ſ̄m Huguitionē eſt herba q̄ ſo-
lebant coronari apices. i. capita hoīuꝫ. ſ;
ſ̄m Papiā apiū eſt genus herbe dictuꝫ.
eo q2 apices. i. capita antiquoꝝ triūphā-
tiū vel poetaꝝ ipſo coronabant̄. quo in-
ternoꝝ viſceꝝ dolores grauiſſimi ſopiūt̄
huiuſmodi herba ebrietatē dr̄ ꝓhibere.

Aplanos vl aplane aplanes.i.firmamētū
q̄ſi ſine errore·q2 ſemꝑ mouet̄ i eodē loco.
Apluſtre.ſtris.dr̄ gubernaculū nauis vel
armamentū.Vñ Iuuenalis.Dictēq3 tri-
remis apluſtre.Inuenit̄ etiā apluſtra.tre
Apoca.f.p.eſt ſcriptū quod creditor dat
debitori ſoluenti·in quo creditor pſitet̄ ſe
tantū accepiſſe.7 fit a creditore ſicut anti-
poca a debitore.Vñ.Apoca ſoluenti dat̄
anti ſuſcipienti.
Apocalypſis.ſis.vl ſeos.īterp̄tat̄ reuelatio
ſecretoꝝ.7 dr̄ liber Ioannis euāgeliſtę.q̄
nobis cęleſtia 7 multa ſecreta reuelauit.7
dr̄ ab apo quod eſt re.7 calypſis quod ē
velamentū·q2 ibi manifeſta ſunt quę erāt
abſcōdita.Aurora.Eſt apocalypſis my-
ſtica verba gerens.
Apocelesma dr̄ coniectura de futuris conſi
derata iuxta motū planetaꝝ.
Apocriphus.a.ū.pe.cor.i.occult9 7 ſecretus
7 dr̄ ab apo.i.de.7 criſis ſecretū.Itē apocri
pha ꝓprie dicunt̄ illa ſcripta quoꝝ origo
7 autor ignorat̄.7 q̄uis ibi ſint multa ve-
ra: non tñ habent̄ in autoritate ꝓpter plā
falſa quę ibi cōtinent̄.Inde apocriphari9
q̄ deſcribit apocripha.Item ſm̄ quoſdā
apocriphus dr̄ ab apo quod eſt longe 7
criſis.i.iudiciū·quaſi longe a iudicio·vel
de quo non pōt haberi certū iudiciū.Et
aliq̄s liber dr̄ dupliciter apocriphus·vl q2
autor ignorat̄ 7 veritas patet.7 talē rea-
pit eccl̄ia·non ad fidei ꝓbationē ſ3 ad er-
rorū deſtructionē·q̄les ſunt liber Iudith
7 alij quos enumerat Hieronym9 in ꝓlo-
go Regū.vel q2 de eius veritate dubitat̄.
7 tales non recipit eccleſia·vt eſt liber de
infantia ſaluatoris.
Apocripharius vel apocriſarius.i.ſecreta-
rius·cōſiliarius·vel etiā dr̄ cancellari9·q2
ipſe eſt ſecretarius regis vel imperatoris 7
eius ſecreta ſcit.7 dr̄ ab apo.7 criſis.i.ſecre-
tum·vel dr̄ ab apo qd̄ eſt ab vel de.7 chry-
ſos aurū.7 idem ē quod theſaurari9·eo q2
habeat aurū regis vel imperatoris in ſua
cuſtodia.
Apocriſarij ſunt nuncij dñi papę·q̄ſi ſecre-
tarij.vt di.16.c.ſeptuaginta:Nam criſis
dr̄ ſecretū·aurū·vel iudiciū.c.ſignificaſti.
de elec.in glo.i.Vñ.Aurū ſecretū dat iu-
diciū tibi criſis.
Apocopa.f.p vel apocope.pes.ē ſubtractio
lr̄e vel ſyllabę de fine dictionis·ut Achil-
li.p Achillis·fac.p face.
Apodisteriū.n.s.eſt locus vbi res ponunt̄
in balneo.
Apodixis grece ſm̄ Papiā.i.oſtēſio.Vu-
guitio vo dicit apodixis.i.oſtēſio·fanta-
ſia·ꝓbatio·experimentū·virtus·poteſtas.
Vñ in vita de beata Agnete legit̄.Ad fi-
liū meū voluiſti apodixin tuę artis magi-
cę demonſtrare.
Apoforetū.pe.p.eſt vas planū ad ferendū
poma vel aliq̄d aliud.Etiā eſt vas ad de-
ferendū reliquias.
Apoſragiſma.f.p.eſt ſignaculū anuli fere
circūflexū.
Apogeū gei.eſt ꝯſtructū ſub terra ędificiū
quod nos antꝝ vel ſpeluncā dicim9.7 dr̄
ab apo.i.de.7 ge terra.Idē 7 dr̄ hypogeū
ab hypo quod eſt ſub.7 ge terra.
Apoleſma dr̄ diffinitio 7 conſūmatio diſ-
putationis.
Apolides dicunt̄ q̄ ſunt ſine ciuitate·ab a
quod eſt ſine 7 polis ciuitas.
Apologus.m.s.eſt ſmo ruſticalis de brut-
alib9·inſtructioni hoīū coaptatus·ex-
emplum viuendi cōtinens.
Apolutū·n.s.eſt veſtibulū ſeu loc9 vbi ve-
ſtes abluendę exuunt̄.
Apollo.linis.m.s.ꝑma breuis ꝓpriū nomē
viri.Vñ Virgilius.Concutit 7 ſtimulos
ſub pectore vertit apollo.Aliq̄n autē eſt
indecli.Vñ.i.Cor.i.ꝯ.Ego q̄de ſū Pauli
ego Apollo.Etiā Apollo ſm̄ fabulas dr̄
de9 vl idolū grecoꝝ·ſcil3 de9 ſelotes·vim
ſup arcū 7 pharetrā geſtans·vel citharā 7
tibiā·quaſi donans hoīb9 mercedē gratię
vel vindictę·vel dr̄ ſol a gentib9.
Apollonius.m.s.ꝑma breuis ꝓpriū nomen
viri.Vñ in Aurora.Miſſus apollonius
dux nuꝑ factus ab illo.
Apollinariſtę hęretici ab apollinare vocati
ſunt·dicentes chriſtū corpus tm̄modo ſi-
ne aīa aſſumpſiſſe.
Apologia.f.p.i.excuſatio vel reſpōſio.7 dr̄
ab apo quod ē re.7 logos.i.ſmo·q̄ſi ſer-
monis relatio.i.reſpōſio.Vñ in decretis
Alexandri papę.Clerici q̄ alios accuſant
iuſtā accipiant apologiam.Et ponit̄ ibi
apologia ꝓ defenſione vel negatiōe ſola
Inde apologeticus.a.ū.i.excuſatori9 vel
reſpōſorius ſm̄ Hug.Papias dicit:Apo
logia.i.excuſatio.Inde apologeticū dr̄.
i.ſatiſfactiōis iudiciū vl verꝝ teſtimoniū.
Apompeius grece dr̄ emiſſari9 latine.
Apoplexia.f.p.eſt ſubita ſanguis effuſio.
qua ſuffocati intereūt·ſic dicta·q2 ex letali
percuſſione repentinus caſus fiat.Greci

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

igiť pcuſſionē apoplexim dicunt.
Aporia.f.p.pe. cor.plura ſigt. Eſt enī idem
quod apertio·labor·angor·aculeus·ſtimu
lus·ictus· vuln⁹·cura·tediū·moleſtia·pau
pertas·triſtitia·vertigo capitis.⁊ diciť ab
a quod eſt ſine ⁊ porus quod eſt minimū
foramen in corpore per quod ſudor ema
nat: ita diciť Hug. Super illud Eccl.27:
Aporia hoīs in cogitatu illi⁹·dicit glo.i.in
fluxio·ſtimul⁹·vel moleſtia. Itē ſup illud
Cor.4: Aporiam̄·ſ₃ nō deſtituim̄ ⁊c·dic.i.
pauperes ſumus· penos enī grece pauper
dī latine. Item ſuper illud Iſaie.59: Eſt
aporiatus.i.cōtriſtatus de iſeliatate cor.
Et ſm hoc aporia idē eſt quod triſtitia.
Sed Papias dicit: Aporia grecū nomē
eſt.⁊ eſt idē qđ fluxio·diuinatio·uel vna
tio glorię dei. Vel ſunt feces ⁊ reliquę ſor
des elementorū q̄ in aere purganť vnde
gignunť in terra diuerſa·ſcilȝ arbores·la
pides ⁊c. Itē aporus.a.ū.i.diuinus.
Aposiopeſis.f.t. eſt validus defect⁹ orōnis
Vn̄ Terentius in eunucho. Ego ne illam
q̄ illū·quę me·quę me non.
Apoſtata.ꝯ.p.dī peruerſus·renunciatus·
refuga·retromiſſus. Et proprie dī ille qui
ṗmo bene agit ⁊ poſtea peruertit ſe.⁊ male
agendo retro abit. Vel eſt aliq̇s recedēs
a fide vel religione. Et dī ab apo quod ē
retro ⁊ ſto ſtas. Vn̄ apoſtatic⁹.a.ū.i.puer
ſus. Inde apoſtaſia.i.renunciatio·retro
ad malū morē itio·quę in trib⁹ conſiſtit·ṗ
q̇dē in dimiſſione fidei chriſtianę.2° ī di
miſſione habit⁹ religionis.3° in dimiſſio
ne tonſurę clericali. Itē apoſtatic⁹ ē etiā
idē qđ ꝓſelitus·ſcilȝ q̇ ꝓcul ſalit de vna ſe
cta in aliam.
Apoſtema.n.t.pe.pro. diciť dura humorū
collectio in corpore·ſic dictū a collectione
humor: Nā greci apoſtemata collectio
nes vocant.
Apoſtolus.m.s.grecū ē.⁊ dī miſſus latine
⁊ hebraice liſan.⁊ dī ab apo qđ eſt de vel
re.⁊ ſtolos quod eſt miſſus·q̄ſi de celo vel
a deo miſſus. Miſſi enim ſunt apoſtoli a
chriſto in vniuerſū mūdū ad predicandū
euangeliū. Inde apoſtolatus.us.ui.i.di
gnitas uł officiū apoſtoli. Inde apoſto
licus.a.ū.⁊ hic apoſtolicus.p papa. Inde
etiā apoſtolaris.ꝯ.t.⁊ hoc re.
Apoſtoli in iure diciť lrę datę appellāti
in q̇b⁹ continenť allegationes.⁊ qualiť in
cauſa pceſſum ſit. Itē apoſtolor aliq ſunt
cōuentionales·ſcilȝ quādo pars admittit
appellationē·ſiue in iudicio iudice refutā
te·ſiue tacente·vel extra iudiciū· vt ex̄ de
appel.c.ſepe.⁊.c.oblatę. Aliq ſunt teſtimo
niales teſtificantes de appellatione facta
Aliq dimiſſorij·p quos apparet q̇ iudex
detulit appellationi. Aliq refutatorij p q̇s
apparet q̇ iudex non detulit appellationi
Aliq reuerendi ſiue reuerentiales·ſcilȝ q̄n
ob reuerentiā ſuperioris appellationi de
fertur·vt.c.t.de app.li.6°.in glo.
Apoſtolici heretici q̇dā qui ſibi hoc nomē
ſumpſerūt·q: nihil poſſidētes ꝓprium· ne
quaq̄ recipiūt illos qui aliq̄ ī hoc mūdo
vtuntur.
Apoſtrophe.phes.vel apoſtropha phę.
eſt ꝯuerſio locutionis ad aliquē per ſecū
dam perſonā·vt: Dn̄i ē ſalus ⁊ ſup ꝓplm̄
tuū benedictio tua.
Apoſtroph⁹.m.s.virgula·regula·q̄ſi pars
circuli dextra ad ſumā litterā poſita ī his
dictionib⁹ in fine·tribunal ⁊ pirrin·qua
nota oſtenditur deeſſe in ſermone vltima
vocalis·vt tribunal pro tribunale·pirrin
pro pirrine.
Apotheca.f.p.dī repoſitoriū vel recondi
toriū·quia in his hoīes elaboratas fruges
reponūt. Inde apothecarius.rij·q̇ cuſto
dit apothecā·vel mercator.⁊ apothecari⁹
a.ū.i.ad apothecā pertinens·Vel apothe
ca dī arca vel loc⁹ in q̇ aliq̇d ponit cuſto
diendi cauſa· vel in quo publice ⁊ coiter
merces vendunť.⁊ ſpāliter medicinales.
Apotheoſis·f.t.i.dinatio vel cōtēplatio.
Apoçima pe.cor.eſt vis herbar decoctar
Vn̄ Macer. Vis potius ſeminū vel apo
çima ꝓderit hui⁹.
Apparitores vel apparatores diciť ſerui
entes·quia appareant ⁊ videanť vt ꝓſto
ſint ad obſequiū. Vel apparitores diciť
illi qui citant partes ⁊ eas apparere faciūt
ī iudicio ·vel diciť miniſtri crudelitatis
ad interficiendū malefactores
Appellatio ſm Azo.eſt a minore iudice p
inuocationē maioris iudicis ꝓtextu ini
quitatis ṗmę latę ſententię reſciſſio.ff. de
mino.l.ꝓfecti.
Appellitę heretici q̇dā quor autor Appel
les ṗnceps fuit·qui creatorē āgelū neſcio
quem glorioſū ſuperiori dei faciēs deū le
gis iſrł·illū igneū affirmās·q̇ dixit chriſtū
non in veritate deū ſed hoīem in fantaſia
apparuiſſe.
Appendix.o.t.dī manſiuncula quę magnę
domui adheret·ſcilȝ q̄ appēdiť parieti·nō

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

habens tectū diuiſū in duo latera. Inde appendiciū.neu.s.idem.

Applauda vel applauda.f.p. dr̄ ſorbitiūcula ex paleis facta circa quā pueri ſolebāt applaudere. vel applauda dr̄ furfur.

Applūbatio ē diuiſaꝝ materiaꝝ ꝯſolidatio vt auri.argenti.plūbi.ſtanni ⁊c. ⁊ eaꝝ materiaꝝ cōiunctio dr̄ applumbatura.

Appoſtus.a.ū.i.peruerſus ⁊ cōtrarius.

Appulſus pecoris ad aquā. eſt ius adducēdi pecus vel gregē ad aquā fontꝭ alieni vl' riui ad aquandū.

Apricus.a.ū.pe.pro.i.iocūdus.amenus.calidus.delectabilis.⁊ dr̄ ab aprilis.eo ꝙ in illo menſe ſit pulcerrimū tempus ex ꝓductione florū. Inde apricitas.i.calor.iocunditas. Vn̄ Oratius. Quicquid ſub terra eſt in apricū ꝓferet etas.i.in apertū

Aprilis.menſis quidā.⁊ dr̄ quaſi aperilis. quia tunc terra aperit' ⁊ flores germinat. vel dr̄ ab aphrodite quod eſt venꝰ. vnde aprilis.i.aphrodil' vl' q̄ſi aphril'.i.venerꝰ q: iſte menſis dedicatus eſt veneri. vl' q: in eo habet feſtum ſuū. vel quia in eo nata fuit.

Aptitudo.f.t.i.cōuenientia. Inde aptitudinarius.a.ū. quod ſig̃t aptitudinē proprietatis. vt riſibilis.

Aptotus.a.ū.i.ſine caſu.ab a quod eſt ſine ⁊ ptoſis caſus.quaſi ſine caſu. Inde aptota noīa.incaſualia. vt frugi.

Aptus.a.ū.nomen ⁊ non participiū. quia verbū a quo deſcendit non eſt in vſu.ſcꝫ apiſcor.⁊ idē ē qđ habilis vl' diſpoſitꝰ. Iñ ieptꝰ.i. indiſpoſitus.⁊ ambo comparant'.

Apulia.f.p.eſt ꝓuintia vbi ꝯditū eſt Brundiſiū. Iñ apulus.a.ū.i.de apulia exiſtēs

A ante Q

Aqua dr̄ quaſi equa. Eſt eni plana in ſupficie. Et eſt quoddā elementū corporeum ſimplex humidū ⁊ frigidū. Inde aqueus.a.ū.i.humidus vel in aqua exiſtēs. Inde aquula diminutiuū.i.parua aqua.

Aquagiū.n.s. dr̄ aqueductꝰ.ſcꝫ cānalis in quo ducitur aqua.

Aqualiciū.n.s. dr̄ locus vel guttatoriū per quod aqua foras mittitur ⁊ elicitur a proprio alueo.

Aqualiculus.m.s.i. ventriculus. Vn̄ Perſius. Pinguis aqualiculus penſo ſexq̄pede extat.

Aqualis.is.⁊ hoc le.i.ad aquam pertinens Et ſubſtātiue hoc aquale eſt vas aquatile groſſū ⁊ latū. Vn̄ Plautus. Date illi ſellam vbi ſedeat ⁊ aquale cum aq̄. Item aquale etiā accipit' ꝓ ventre groſſo.

Aqualiū.n.s. dr̄ ſūma ꝑs capitꝭ.eo ꝙ ꝑus ſuſcipit aquā defluentē q̄ꝫ totū corpus.

Aquamanile.n.t. dr̄ vas ſuper quod cadit aqua qua abluunt' digiti ſacerdotū poſt ſumptionē corporis chriſti.

Aquarij heretici ſunt dicti.eo ꝙ aquā ſolā offerūt in calice ſacramenti.

Aquariolus.m.s. dr̄ ſeruus meretricis qui crebro fert aquam.

Aquarius.m.s.ꝓ quodam ſigno celi.eo ꝙ tunc cum ſol eſt in eo.eſt abūdantia aq̄ꝝ. Item aquariꝰ dicit' ſeruiens q̄ portat aquā Inde aquaria.i.ancilla q̄ aquā defert.

Aquaticus.a.ū.⁊ aquatilis.lis.⁊ hoc le.i.ad aquā pertinens. vel in aqua exiſtens.

Aquebibꝰ.m.s. dr̄ qui ſepe bibit aquam. ⁊ pōt declinari adiectiue.

Aqueductile eſt via per quā aqua agitat' ⁊ ducat' de ꝓprio loco.

Aqueductus eſt ius ducendi aquā ꝑ fundum vel agrū alienū ad irrigandū agrū meū vel alterius iure ſeruitutꝭ cōſtitute.

Aquehauſtus eſt ius hauriēdi aquā ⁊ portandi per agrū.fundū ſeu prediū alterius ratione ſeruitutꝭ. Et differt ab aqueductu q: aqueductus fit ī fiſtulis ⁊ meatibꝰ terraneis.ſed aquehauſtus fit per aīalia portando. vt.l.ſi prius.§.i.et ij.ff.đ aqua plu. ar. vbi dr̄ ꝙ non debet ille cui debet' ſeruitus aqueductꝰ lapidibꝰ ꝟ fiſtulis ordīare q: vſus dn̄i plus incōmodat'.ff.de ꝯtra. emp.l.ſi aqueductus.

Aquemomus.pe.cor. dr̄ q̄ aquam vomit. ⁊ poteſt declinari adiectiue.

Aquila epiceni ge. eſt nomen auis obtinens ꝑncipatum inter alias aues. vl'. ein adler. Et dr̄ aquila ab acumine oculoꝝ. q: irreuerberato viſu ſolem inſpicit. Vnde. Nobilitas aquile ꝓcellit oē volatile celi. Sūma volando petit ⁊ pendēs aere ſummo. In liq̄dis piſcē ſpeculat' acumine viſus. Inde aquilꝰ.a.ū. qui naſū habet curuū in ſūmitate vt aquile roſtrū. Itē aq̄la eſt ſignū in celo.

Aquilegia.f.p.eſt nomen herbe.

Aquiliana ſtipulatio ē ꝓmiſſio que nouat oēm cōtractū. ut ſic dicēdo: quecūqꝫ mihi debes ex quacūqꝫ cauſa illa m̄ promittes aīo nouandi. ⁊ dicat ꝓmitto. tunc ꝑ acceptilationē tollet' obligatio. Inſtitꝭ.quibꝰ mo.tol.obliga.

Aquilo.ſ.t.ē ventus quidā ſeren⁹ ⁊ aquas
ſtringēs ⁊ nubes diſſipās. vide.s̄.in afric⁹
Unde. Dic aquilā volucrem ventū dicas
aquilonem.

Aquilus.a.ū. dicebant antiq̄ p niger.a.ū.
Inde aquileus.a.ū.i.niger vel fuſcus.

Aquoſus.a.ū.i.plenus aqua. ⁊ ꝓprie locus
dr̄ aquoſus ⁊ potio aquata. Itē aquoſi-
tas.i.inūdatio aquaꝝ.

A ante R

Ara pma longa ſine aſpiratione.i.altare. ſ;
pma breuis ⁊ cum aſpiratiōe eſt ſtabulū
porcoꝝ. Unde. Eſt hara porcoꝝ breuis ⁊ nō
ara deoꝝ.

Arabarchus dr̄ pnceps arē. vel virtus.

Arabia.f.p.ē regio quedā. ⁊ interptat̄ ſacra
q2 regio illa thurē abūdat. Hāc greci eu-
demon.i.beatā noiauerūt. Eadē ē noia-
ta ⁊ Saba a filio Chus q̄ dict⁹ ē Saba.

Arabicus.a.ū.i.aliquis de tali regiōe ſalt;
de arabia. Arabs. idem.

Arabici quidā heretici in arabia exorti. di-
centes aiam cum corpore mori. ⁊ in nouiſ-
ſimo vtrūq; reſurgere.

Arabilis.lis.⁊ hoc le. dr̄ qđ eſt aptū ⁊ bonū
ad arandū. vt terra eſt arabilis.

Aradij q̄dā ꝓpli ſunt. vide.s̄.amorreus.

Aram indeclinabile interptat̄ electus.

Aranea.f.p. dr̄ vermiculus faciēs telam ad
capiendū muſcas. ab aere dictus. eo q2 in
aera fila gerat. Uel dr̄ aranea ab Aragne
regina que fuit mutata a Pallade in ara-
neam ſcḋm fabl'as. Inde h araneola.i.parua
aranea. Itē etiā h aran⁹ inuenit̄. ⁊ arane⁹
a.ū.i.ad araneā ptinēs. Inde h araneolus.

Arapagatus. a.um. ab area effoſſus. Unde
Plautus. Aurū mihi intus arapagatū ē.

Araphis.f.t. dr̄ domus luſoꝝ vel aratoꝝ.

Aratellū.n.s. dr̄ paruū aratꝝ.

Aratiūcula.f.p. dicit̄ foſſa parua que inſtar
ſulci aratur.

Aratorculus.m.s. dr̄ paruus arator.

Aratorius.a.ū. dr̄ locus q̄ pōt arari.

Aratrū.n.s.eſt inſtrumentū arandi. Unde
in Aurora. Noſtre carnis humum crucis
hic aratro quaſi ſulcant.

Arbiter.m.s. dr̄ reuelator cōſilioꝝ. ut ī Sa
luſtio. Procul arbitri oībꝫ amotis. Etiā;
eſt idē qđ teſtis. Unde in Geñ. Accidit aūt
vt Joſeph intraret domū ⁊ operis quippiā
faceret abſq; arbitris. Uel eſt idem quod
cōpromiſſarius vel iudex. ⁊ eſt ille qui ex
cōpromiſſo.i.ex ꝯſenſu partiū ⁊ ex litigā-
tiū electione de cauſa cognoſcit. qui nullā
habet iuriſdictionē ꝓpriā ſeu delegatā. ff.
de arbi.l.i. Sz electus ē a partibꝫ diſcor-
dantibꝫ. ad earū litem ſua ſententia diri-
mendā. Et eſt differētia int̄ arbitꝝ. arbi-
tratorē ⁊ amicabilē cōpoſitorē: Nam ar-
biter ⁊ arbitrator poſſunt eligi cum pena
ſed differenter: Nam arbiter dr̄ iudex p
cōſenſū litigantiū electus qui iudicij par-
tes ſuſcipit. ⁊ finem ꝯtrouerſijs ſua ſentē-
tia ſe pollicet̄ impoſituꝝ. ff. de arbi.l.ſi de
meis.§.recepiſſe. Et a ſententia talis non
pōt appellari. ff. de arbi.l. diē pferri.§. ſta-
re.et.l.i.C.eo.ti. Sed arbitrator ē in quē
aliq̄ cōpromittunt tali forma ut poſſit co-
gnoſcere ⁊ etiā iudicare alter ⁊ baiſſe. Sed
amicabilis cōpoſitor ē q̄ ſine pena tēptat
⁊ experit̄ an litigatores patiant̄ ꝯtrouer-
ſiam ſuo conſilio vel autoritate diſcuti.§.
quod ſi quis. in pall.l.ſi de meis.

Arbitriū.n.s. dr̄ libera volūtas vel ptās q̄
quis ſpōte bona vel mala appetere poteſt.
Item arbitriū eſt actus certaꝝ pſonaruꝫ
exequentiū cōpromiſſum ſcḋm Azo.

Arbor vl' arbos ſcḋm Iſidoꝝ dr̄ ab aruis. q2
terrē fixis radicibꝫ adheret. vel dr̄ ab her-
ba. eo q2 ad modū herbaꝝ pullulet naſcē-
do. Pri⁹ enī iacto ſemīe herba orit̄. dehinc
confota ſurgit in arborē. dehinc in paruo
tempore herbā quā videras. arbuſtū ſu-
ſpicias. Et arbos ꝓprie dr̄ de fructifera. ar-
bor žo de non fructifera ⁊ ſterili. Et ē ar-
bos generis fē. cum ſit mater ꝓprij fetus. Et
nota q2 noia arboꝝ ſunt ge.fē. q2 naturam
matris in ſuis fructibꝫ imitant̄. vt pirus ⁊
vlmus. Hec enī eſt quaſi obſtetrix puer-
peraꝝ bacchi. Unde oleaſter eſt ge.maſ. q2
non ꝯcipit. cum ſit ꝓpriū ſue genīs ꝯcipe.i.
oliuaꝝ. Pro pomis žo ſunt ge.neu.

Arboretū.ti.locus vbi arbores creſcit.

Arboreus.a.ū. ⁊ arborin⁹.a.ū.idem. ſalt; de
arbore exiſtens.

Arbuncula.f.p. diminutiuū.i.parua arbor

Arbuſtula.f.p. diminutiuū idem.

Arbuſtū.n.s. dr̄ locus vbi creſcit arbores
⁊ p ipſis quandoq; ponit̄. ⁊ pcipue no-
uellis. Arbuſtū etiā dr̄ quādoq; arbor no
uella ⁊ tenera ī qua inſertio quādoq; fie-
ri poteſt. ⁊ dicit̄ arbuſtū quaſi arboꝝ ſta-
tio vel haſta.

Arca dr̄ ab arceo. es. q2 arcet ⁊ phibet viſū
vel.ein arch. Item arcateſtamenti dr̄ te-
ſtificatio Exo.25°.i.ſcriniū in quo poſita
eſt teſtificatio.i.tabule in quibꝫ ſcriptum

erat teſtamentuꝫ· tñ q̄ꝗꝫ ibi repoſita pſūt
dici teſtamenta. Vñ ī ꝓdicta arca poſita
erat vrna aurea plena mãna· in teſtifica-
tionē ꝙ panē dedit eis de celo. Tabule
in teſtificationē ꝙ legē naturalē ſopitā
ī cordib⁹ etiā ſuſcitarent ī ſcripto. Virgā
Aaron in teſtimoniū quod dixerāt: Dia
que dixit dñs faciem⁹. Vñ tres arce fue-
runt in trib⁹ tempōrib⁹. Vñ. Temporib⁹
tres eſſe trib⁹ cognouimus arcas. Prima
Noe· Moyſi fuit altā· tertia xpi· Lignea
ꝑma· ſcd̄a metallica· tertia neutꝝ. Octo
prior· tria poſterior tulit· altā ſoluꝫ. Lege
carēs· ſub lege manēs· a lege ſoluta. Hāc
pelagus· hanc Moyſes· hanc ſpūs alm⁹.
Inde hic arcari⁹ dī q̄ facit arcas· vel q̄ cu-
ſtodit. Vel dī ille q̄ ſuſcipit aurū ⁊ argē-
tum publicū a poſſeſſionib⁹ ſm Accur· in
glo. C. de pon. l. li. x⁰. Vel poteſt dici ad-
iectiue· arcarius. a. ū. quod ꝑtinet ad arcā
vel ad arcariū.
Arcanus. a. ū. i. ſecretus. a. ū a q̄ ceteri arceñ.
Arcas. ꝯ. t. eſt nomen gentile. ⁊ dī aliquis
vel aliqua de arcadia.
Archangelus. m. s. dī princeps angeloꝝ
vt Gabriel. ⁊ dī ab archos q̄d ē princeps
⁊ angelus. ⁊ eſt vnus angelus de ordine
ſupmo. i. ſūmus nūcius. Vñ. Nunci⁹ an-
gelus eſt· archāgelus eſt ſibi ꝑnceps. Jñ
archangelicus. a. ū.
Archetypus. f. p. dicit̄ princeps figurarū.
Nam typ⁹ idē eſt quod figura. ⁊ archos
ꝑnceps. ⁊ pōt poni adiectiue. Vñ arche-
typus mūdus· dicit̄ ꝑncipalis figura ſen-
ſibilis mundi.
Archia chię. f. p. dī ꝑncipatus.
Archiater. m. s. dī ab archos. ⁊ ater. i. niger
quaſi ꝑnceps nigroꝝ· ſcilꝫ diabolus.
Archicācellarius. m. s. dī ſupm⁹ cācellari⁹.
Archicoquus. m. s. dī princeps coquorū.
Archidiaconus. m. s. dī ꝑnceps diaconoꝝ
Inde archidiaconatus. us. ui. dignitas
vel officiū archidiaconi.
Archieps. m. s. dī princeps epoꝝ. Inde hꝫ
⁊ hec archiepalis. ⁊ hoc le. ⁊ archiepat⁹. us
ui. ⁊ hoc archiepiſcopiū.
Archigallus. m. s. dī ꝑnceps galloꝝ· ſcilicꝫ
illoꝝ ſacerdotum.
Archigenes. pe. cor. dī ꝑncipalis medicus
q̄ optime ſcit mederi geneſi. i. nature
Archigraphus. vide. s. antigraphus·
Archileuita. tę. dī ꝑnceps leuitaꝝ.
Archilogus. m. s. dī ꝑnceps vel primus in
ſermone. Inde archilogiū dicitur ꝑnci-
piū ſermonis.
Archimandrita. m. p. dicit̄ paſtor ouiū Et
per tranſlationē poteſt dici eps vel archi-
epiſcopus· qui eſt paſtor ſpūaliū ouiū· vl̄
dicit̄ ſuprem⁹ paſtor ſcilꝫ chriſtus· qui eſt
ſupremus paſtor.
Archipirata. m. s. dī ꝑnceps pirataꝝ
Archipota. tę. pe. pro. i. magn⁹ potator. ⁊ dī
ab archos ⁊ poto· q̄ſi princeps potatorū.
Archipſbyter. m. s. dī ꝑnceps pſbyteroꝝ·
vel q̄ ſup cleros in aliq̄ eccleſia habet ali-
quā iuriſdictionē eccleſiaſticā ſm ꝯſuetu-
dinē loci. Jñ archipſbyterat⁹. us. ui. talis
dignitas.
Archiſynagogus. m. s. dicit̄ princeps ſy-
nagoge.
Archiſteriū. n. s. dī monaſteriū· ab archos
⁊ ſterion quod eſt ſtatio· quaſi pꝛīcipalis
i. ſpiritualis ſtatio· vel quia regulis ⁊ di-
ſciplinis arcetur.
Architector. m. t. dī q̄ facit tecta· vel dī ꝑn-
cipalis artifex q̄ ꝑeſt edificijs cōſtruēdis
qui etiā dī architect⁹. Jñ hꝫ architectura
talis ꝑncipalis tectura. Vñ. Artificū ꝑn-
ceps architector dicet̄ eſſe.
Architriclin⁹. m. s. dī ꝑnceps triclinij: Nā
tricliniū eſt domus trina ſeſſione cōuiuā-
tiū ordinata ſm Hug. Papias ꝟo dicit
Architriclinus dicit̄ maior domus vel in
domo ꝑnceps triū lectoꝝ· q: in lectis an-
tiqui ſolebant comedere: Nam clinos vl̄
cline grece· lectus dī.
Arcobaliſta eſt genus baliſte.
Archoniū. n. s. dī aceruus manipuloꝝ vel
aliaꝝ rerum.
Archontiani hęretici ab archontio appel-
lati· q̄ vniuerſitatē quā deus cōdidit opa
angeloꝝ defendūt.
Archos grece· latine dī ꝑnceps·
Arcicula. f. p. pe. cor. parua arx· ſiue rupes.
Arcipotens. o. t. cōponit̄ ab arcus ⁊ potens
Item arcus etiā cōponit̄ cum tenens· vt
arcitenens. vel arquitenens ſm āntiquos
q̄ dicebāt arquus ꝓ arcus. i. arcū tenens.
Arcippus. m. s. eſt ꝓpriū nomen viri.
Arcites. tis. dī ſagittarius cū arcu equitās
⁊ ſagittans· ſicut turci ⁊ traci. Vel poteſt
ſcribi ꝑ q more āntiquoꝝ· q̄ dicebāt arqu⁹
ꝓ arcus. ⁊ tunc dī arquites.
Arciuū. n. s. pe. pro. dī librariū vl̄ armariū.
Arcticus. m. s. dicit̄ pol⁹ iuxta arctū. ⁊ etiā
circulus includens illā· q̄ ⁊ ſeptētrio dī.
Arctophilax dī ſtella ſituata ꝟſus ſeptē-
trionem circa vrſam minorem. ⁊ dicit̄ ab

arctos.i.vrſa.⁊ philaxe ſeruare.ul' philos i.amor.quaſi ſeruans vel amans vrſaȝ.quia eã ſemꝑ ſequit'.vel eſt minor vrſa. Vel eſt aliud ſignũ arcturus qđ dicit boetes.

Arcturus.m.s.dr̃ cõſtellatio quedã in celo que etiã plauſtrũ cum ſeptẽ ſtellis dicit'. ⁊ dr̃ ab ardendo.eo ꝙ ſemꝑ ardeat iuxta polũ arcticũ.⁊ nũꝙ͂ occidit.vel ab arctos quod eſt maior vrſa. Eſt enĩ circa maiorem vrſam.

Arctus.cti.vel arctos grece.i.vrſa.ſalȝ pro illo ſigno celeſti.vel eſt ſeptẽtrio.quia ex ſeptem ſtellis conſtat.

Arcubi⁹.m.s.dr̃ ille qui cubat ĩ arce.

Arcula.f.p.i.parua arca. Inde arcularius q̇ facit vel cuſtodit arcas.

Arculus.m.s.diminutiuũ.i.paru⁹ arcus.

Arcus.us.ui.habens.u.ante bus ĩ dtõ ⁊ ablatiuo pluralibꝫ.eſt inſtrumentũ ſagittã.dr̃ q̇ tela iaciuntur. Juxta illud: Tolle arma tua ſcutũ pharetrã ⁊ arcũ. Et trãſumit' ad ſignãdũ teſtudinẽ ſeu partem ponti͛ incuruatam. Juxta illud: Saxeus ingẽti q͂ꝫ pons cõplectit' arcũ. 3⁹ tranſumit' ſignificare minas vel hoĩeȝ minãtẽ. Juxta illud: Nõ ſꝑ pereat cuicꝫ minabit' arcũ. 4⁹ ſigt circulũ iris.vt: Ponã arcũ meũ ĩ nubibus celi. 5⁹ ſigt curuã partẽ circuli.i.ſemicirculũ. 6⁹ dr̃ plicatura.ſicut dicimus.q̇nteru⁹ habet q̇ncꝫ arc⁹. 7⁹ dr̃ induſtria ſagittãdi Vñ ĩ planctu Dauid ſuꝑ Saul ⁊ Jonathan dic' Beda: Et p̄cepit Dauid vt docerẽt filios iuda arcũ.i.peritiã ſagittandi.

Ardea.f.p.dr̃ q̇dã auis volãs ĩ ſublimibꝫ vul'.ein reger.ab arduus.q2 volãdo petit ardua.ſalȝ aerem.

Ardelio.m.t.i.leccator q̇ ardens eſt ĩ leccacitate. Et talis q̇ ſic viuit ⁊ vagat'.ſortitur diũſa noĩa. Vñ. Hiſtrio vel palpo mim⁹ vel geſticulator. Eſt epulo ul' ardelio paraſitus ſcurra leccator.

Arduenna.ne.quedam ſilua.quia ei⁹ ligna ſunt ardua.

Arduus.a.ũ.i.excelſus.ſtrenuus.ab ardeo ꝑ cupio.q2 talis deſiderat cũ ardore ſublimitates honorꝝ.vel dr̃ arduuſ.q2 expedit ardua ⁊ magna. Inde hec arduitas.

Area.f.p.eſt locus apt⁹ ad excutiẽdũ frumenta.vel dicit' tabularꝫ equalitas.ul' ponitur ꝑ dom⁹ latitudine.vel pro mari.q2 latũ ⁊ ſpacioſũ eſt. Inde areola.i.parua area ul' viridariũ vel ortulus vbi nutriũt' arbores bone ⁊ herbe virtuoſe.

Areſicius dicit' demoniacus vel a demone poſſeſſus. Vnde areſicij dicunt' a demone poſſeſſi.

Arelatũ.pe.p.eſt vrbs gallie.

Arena.f.p.e multitudo lapidũ ꝫm planiciem. Inde arenula. Inde arenoſus.a.ũ.i plenus arena. Inde arenari⁹.a.ũ.idẽ vel quod ſit de arena. Inde arenariũ.i.locus plenus arenis.⁊ dicit' ab areo.es.vel ab aro aras per cõtrariũ.

Arenatores dicunt' qui in arenis deiecta ⁊ collapſa ſolent extrahere.⁊ dicunt' hũiles ꝑſone.vt.C.de inceſtu.nup.l.humilẽ.

Arenga eſt apta ⁊ cõcors verborꝫ ſentẽtia que ponit' poſt ſalutationẽ in p̄uilegijs arduorꝫ negociorꝫ.

Areologus.m.s.dr̃ ꝟtuoſus ⁊ potẽs in ſermone.⁊ dicit' ab ares.i.virtus ⁊ log⁹ ſmo

Areopagus dr̃ ab arioth quod eſt mars ⁊ pagus villa vel vic⁹.quaſi vicus marti͛ q2 ille erat vicus athenis in quo erat templum marti͛ vel vt alij dicunt dr̃ ab ares quod eſt virt⁹.⁊ pagus qđ eſt villa.i.villa virtuti͛ ſalȝ vicus athenis ubi ſtudebãt phi. Inde areopagita.i.p̄nceps vel mgr̃ illius ville Vñ Dionyſius dr̃ areopagita ꝫm Hugỹ. Vel areopagus curia erat athenienſiũ vbi erant iudices: Nam ares ꝟtus pagus villa.q2 ibi tota ꝟtus ciuitati͛ erat. Vñ areopagite athenieſiũ curiales vel p̄ncipales vt vult Papias.

Ares vel arete grece dr̃ virtus latine.

Areſponſis indeclinabile dr̃ q̇ dat reſpõſa p̄ncipis.vide.ĩ.a cõmentarijs.

Arfaxat interp̄tat' depopulatio.

Argentarius.m.s.dr̃ aurifaber vel q̇ de argento operat'.vel q̇ cuſtodit argentũ. Eſt aũt argentũ metallũ quoddã ſile ſtanno Inde argẽtatus.a.ũ.i.argẽto ſupinduct⁹ Inde argenteus.a.ũ.i.de argento exiſtẽs Inde argẽteol⁹.a.ũ.i.aliquãtulũ argẽte⁹.

Argẽtifodina.f.p.dr̃ loc⁹ vbi fodit' argẽtũ

Argentifficina dr̃ fornax argenti.vel locus vbi argentũ cudit'.p̄parat'.purgatur.⁊ format' in vaſa vel alia ornamẽta. Itẽ oĩa noĩa metallorꝫ poſſunt de ſe formare noĩa deſinentia in cina vel dina.vt aurifficina.⁊ aurifodina.⁊ cum terminant' in cina tunc ſigñt locũ vbi tale metallũ cudit'.fũditur vel format'. Sed q͂ñ terminant' in dina ſignificant locuȝ vbi tale metallũ fodit' ⁊ ꝑ inuenit'. Vñ. Cinas ul' dinas dãt ex ſe q̇cꝫ metalla. Sic' ferrifodinas vel quocꝫ ferrifficinas.

Argentina nomen ciuitatis germanie ab

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

argentin.i.candor.ꝙ ꝑ ceteri ciuitatibꝰ in
illis partibꝰ i diuitijs ⁊ honoribꝰ cādet.
vel dī quaſi argentea tina.ſic ab argento
appellata.ꝙ olim ibi erat argētū qd̄ du-
cebatur ad romam. vel quia olim argen-
tum ibi ſuabat romanis: Nam romani
olim toti orbi ꝑdn̄antes ordinabāt in q̄-
libet ꝓuintia certū locū in quo colligebat
⁊ ſeruabat tributū ⁊ cenſus eoꝝ. ⁊ ſic tri-
butū quod colligebat in illa ꝓuintia. ſer-
uabatur in argentina. Vel dicit argenti-
na ab argento quod ibidē i vicinis mon
tibus fodit ⁊ reperit. Item argētina tria
noīa habet in alemanico ꝙ an̄ natiuitatē
dn̄i.⁊ poſtea pluribꝰ ānis. vocabat argē
tina q̄ſi tina argenti. Deinde circa ānos
dn̄i.45ꝰ. Attila rex hunoꝝ.i. vngaroꝝ
paganus.in fauorē ſuoꝝ idoloꝝ q̄ſi oēs
ciuitates chriſtianitatis depopulatus eſt
ad rhenū vſ(que) perueniens cū ſuo exercitu
coloniā obſedit.ibiq(ue) vndecim milia vir-
ginū trucidauit. Ac int̄ ceteras ciuitates
rheni etiā argentinā depopulādo p ipſaꝫ
ciuitatē cū incendio ⁊ deſtructiōe. magnā
ſtratam ⁊ viā fecit. Vn̄ argentina primuꝫ
nomen perdēs. ſortita eſt nomē.vꝫ.ſtraſ-
burch: ſicut hodierna die in clypeo ⁊ ban-
nerio ipſoꝝ rubea platea vel via trāſit p
campū albū. Deinde poſt aliqua tēpora
argentinēſes viribꝰ ciuitatē ſuā reparan-
tes.cauſa euphonię mutauerunt burch in
burch. dicentes ſtraſburch.ſic modo ap-
pellatur.

Argi.maſ.ge.⁊ in plī.nomen loci eſt.

Argiletū.pe.p.locus in quo occiſus eſt ar-
gus. Poſſūt etiā eſſe duę dictiones.⁊ tunc
argi letū.i.mors argi.

Argilla.f.p.eſt terra tenax ⁊ humida vnde
fiunt lateres.ab argos vel argis ciuitate
in grecia.quia apud grecos primū ex ea
facta ſunt vaſa. Inde argilloſus.i.plenus
argilla. Itē argillator.i.operās in argilla.

Argyrus olim dicebat denariꝰ.⁊ dī ab ar-
gento.ꝙ maxime moneta de argēto ſolet
fieri. Item argyra eſt quędā inſula in me-
dio oceano. fecūda argēto. vt dicat ha-
bere ſuperficiem argenteā.

Argyſteria dicunt ſtationes nundinaꝝ.

Argonauta dicit ab argos quod eſt ꝓma
nauis.⁊ nauta. Et dicunt argonautę oēs
illi q̄ i illa naue ierūt p aureo vellere. Itē
argonauticꝰ.a.ū.poſſeſſiuū. Inde hec ar-
gonautica.cę.⁊ eſt liber cōpoſitꝰ ab Apol-
lonio de argonautis.

Argos nomen ciuitatis in grecia vbi olim
viguit ſtudiū. Et in ſingulari eſt generis
neu.idoclinabile. ſed in plurali eſt generis
maſ.⁊ declinat argi.oꝝ. Vn̄ dicti ſunt ar-
gi ab Argo rege.

Argumentū.n.s.dī tribꝰ modis: Nam dī
argumentū res ficta quę tamē fieri potuit
vt comedię Terentij. Dī etiā paruū opꝰ
ꝑmiſſū in quo tota materia ſubſequentis
operis ꝯglibat. Et dī argumentū.i.callide
inuentū. Dī etiam argumentū rei dubię
ꝓbamentū. Inde argumētoſus.a.ū.i.ple-
nus argumētis.⁊ quādoq(ue) dī expeditus
Inde argumentator.trix.tio. Et dī argu-
mentatio argutę mentis orō ſm Hug.
Papias xo dicit. Argumētū argute in-
uentū quod rei dubię facit fidem. Argu-
mentū.ꝓbatio vel breuis oratio. vel fabu
la veriſimil. vel inſtrumentū mechanicū.
Argumentū dicit eo ꝙ arguat mentem:
Arguit autē tanq(uam) ignaraꝫ vt intra ſe de
ignorantia cōfundat.⁊ derelicto menda-
cio veritatē deuote ſequat. Argumētū ē
ipſa ſententia quę fidē pręſtat. Argumē-
tatio eſt ipſius ſentētię per orationem ex-
plicatio. cuius duę ſūt ſpecies. ſyllogiſmꝰ
⁊ inductio. ſed ſyllogiſmo enthymema.⁊
inductioni ſupponit exemplū.

Argus.m.s.dī paſtor quidā qui fabuloſe
legit habuiſſe centū oculos. Item argus
idē eſt qd̄ cautus.⁊ tranſūptiue dicit hō
ꝓuidus.q̄ hinc inde reſpiat cōſiderando
illud quod eueniat.⁊ illud quod ſequit.
vel argus dicit piger vel vagꝰ. Inde ar-
gia.i.pigritia. Argus etiā dī q̄daꝫ mons
a quo vel a factore dicta eſt ꝓma nauis

Argutia.f.p.i.calliditas. aſtutia. diſertitu-
do. Sed argutię vt dicit Papias ſūt do
cumentoꝝ experimenta.

Argutus.a.ū. quando eſt nomen tria ſigt:
Nā argutū.i.breue. vt argutū caput. Et
argutū.i.ſonoꝝ: vt argutū organū. Et ar-
gutū.i.callidū: vt argutū aīal. Vnde. Eſt
breuis argutus. eſt callidus atq(ue) ſonorus.
Papias xo dicit Argutus eſt qui cito
argumentū inuenit. vrbanus in loquēdo
i.aſtutꝰ. Item argutꝰ participiū.i.cōuictꝰ
accuſatus. reprehenſus. cōſtrictus.

Aridus.a.ū.i.ſiccus.⁊ dī ab areo Inde ari-
ditas.i.ſiccitas. Itē terra dī arida. ꝙ eiꝰ
naturalis ꝓprietas ē ſiccitas: Gen̄.p°. Ap-
pellauit aridam terram.

Ariel hebraicū eſt.⁊ ſm Remigiū iterptat
leo deus. vel leo dei.⁊ ponit quandoq(ue) p

viro forti. vt.i.paralypo.xi°. Ipſe percuſſit
duos ariel moab.i. duos viros fortes ad
modũ leonis. Quandoq̃ ponit̃ p hieru-
ſalem Iſaie 29°. Ve ariel ariel. Et dĩ bis
ariel ꝑpter templũ ⁊ altare. Ponit̃ etiam
p altari. Vñ Ezech. 43°. Ipſe ariel quat-
tuor cubitorum. Vñ. Hieruſalẽ ſigt ariel
ſigtq̃ leonem.
Aries dicitur veruex non caſtratus. ⁊ ſm
Iſidoꝝ dicitur ab ara. quia primo in ara
imolatus eſt aries. Vñ Virgilius. Aries
mactat̃ ad aras. Vel dĩ ab areos.i.a mare
vñ etiã i grege maſculi mares vocãt. vel
dĩ ab ares.i. virtus. eo q̃ maioris virtut̃
ſit in grege. Eſt etiã inſtrumentũ bellicũ
quo muri quatiunt̃. quia ĩpugnat murũ
in modũ arietũ impugnãtiũ. vel quia ſit
in ſũmo cũ cornibꝫ ad ſimilitudinẽ arie-
tis. Item aries etiã eſt quoddã ſignũ in
celo. Vñ. Eſt aries veruex. ſignũ vel ma-
china belli. Credit̃ ex ares aries natus vel
ab ara. Inde arietulus.i. paruus aries.
Iñ ⁊ arietinus.a.ũ.i. de ariete exiſtens.
Arillũ.n.s. dĩ granũ inter folliculos vue.
Arillator grecũ eſt. ⁊ non habet deriuatio-
nem apud nos. ſed exponit̃ p mercatore.
vt patet in Cornuto.
Arimaſpi. hoĩes vnũ oculũ habẽtes. bellũ
gerunt cum griphibꝫ aĩalibꝫ terribilibuſ
⁊ ſibi ſmaragdos lapides precioſiſſimos
auferunt. Nam ſm Remigiũ precioſiſſi-
mi ſmaragdinei lapides reperiunt̃ in ſcy-
thia regione deſerti. quos tñ cuſtodiunt
griphes aĩalia quedã terribilia ⁊ fortio-
ra: que corpus habent leoninũ. pedes aũt
⁊ roſtrũ ⁊ alas vt aquila: Ideoq̃ p terrã
currunt vt leones. per aera volãt vt aues
Que beſtie cuſtodiũt ipſam deſti regio-
nem. ⁊ ſuant ipſos lapides. nõ q̃ ipſe in
ſuam eos cõuertant vtilitatẽ. ſed hoĩbus
ipſos auferũt. cum quibꝫ arimaſpi hoĩes
vnũ oculũ habentes bellũ gerũt. ipſoſq̃
lapides auferunt eis. Et dicuntur arima-
ſpi ab ares quod eſt virtꝰ ⁊ aſpicio. q̃d ẽ
virtuoſe aſpiciẽtes: licꝫ tñ vnũ oculum
habeant. vident tñ virtuoſe ⁊ acute.
Ariolus.m.s. dicit̃ ab ara. et eſt diuinator
q̃ circa aras idoloꝝ nefarias p̃ces emittit
⁊ funeſta ſacrificia offert. Vñ. Ariolꝰ va-
tes vel diuinator ab ara.
Ariolatheſis eſt fictio ariolãdi vel ſacrifi-
candi. ⁊ dĩ ab ara. ⁊ theſis poſitio. vel dicit̃
fictio q̃ fit in ipſis aĩalibꝫ imolandis.
Ariſta.f.p.i.ſpica. vel ſpicula ſpice ⁊ piſciũ

Iñ ariſtella.i.parua ariſta. Inde ariſtatꝰ
a.ũ.i. plenus ariſtis. ſicut dicimus piſces
ariſtatos q̃ habent plures ariſtas.
Ariſtoforũ.n.s. dicit̃ vas ad potus ⁊ pran
dia deferenda ruſticis in agros aptum. ⁊
dicit̃ ab areo. per cõtrariũ. eo q̃ nõ ſit ari-
dum. quia operarij ſemper indigẽt. vt vi-
num vel aqua ſit in eo qua vtant̃. vel dĩ
vas vbi reliq̃e cibo ꝛ reponunt̃.
Ariſtoteles.m.t. fuit quidã philoſophus
dictus. ab ares virtus. quia ꝟtuoſus fuit
virtute adquiſita.
Arithmetica dicit̃ ab ares.i. virtꝰ ⁊ rithmõ
numerus. quaſi ſcientia tractans de vir-
tute numeroꝝ.
Arma armoꝝ dicunt̃ ab armus. q̃ cum te-
gunt. vel quia armis.i. brachijs exercent̃.
Et dicunt̃ arma generalit̃ oĩũ generꝫ te-
la. ſed tñ ꝓprie arma q̃bꝫ defendimur: ⁊ te-
la q̃bꝫ oppugnamꝰ ⁊ que mittimꝰ. Iñ ar-
maturncula.i. parua armatio.
Armabilis.e.t. ⁊ hoc le. quod facile eſt ad
armandũ.
Armamentariolũ.i. paruũ armamẽtariũ.
Armamentariũ.n.s. dĩ locꝰ vbi arma ⁊ te-
la ponunt̃.
Armamentũ. locus vbi arma ponunt̃. vel
armamenta ſũt firmamẽta nauiũ.
Armariũ.n.s. eſt locus vbi arma reponũt̃.
differt tamen ab armentario. q̃ armẽta-
riũ eſt locus vbi tela ⁊ arma ponunt̃. ar-
mariũ ꝟo dicit̃ generalit̃ locus vbi iſtru-
menta ⁊ arma cuiuſcũq̃ artis reponũtur.
quia cuiuſlibet artis ſunt ſua arma. vt de-
ricoꝝ arma. ſũt libri. nautaꝝ. vela. remi. fu-
nes. feminaꝝ fuſi coli ⁊ hmõi. Frequenter
tamen nunc armariũ ſpecialiter dicimus
librorum.
Armatura.f.p. eſt preparatio oĩũ armoꝝ
ad bellum.
Armelauſa.f.p. eſt veſtis ante ⁊ retro diui-
ſa ⁊ aperta. i armis tñ clauſa. ⁊ dĩ q̃ſi armi-
clauſa. ablata c. ⁊ eſt ſclauina.
Armelus.m.s. ſm Rabanũ eſt veſtis hu-
meros tñ tegens. ſic̃ ſcapulare mõachoꝝ
Armelum.n.s. dicit̃ vas ſanctoꝝ vel victi-
marum.
Armeluſtrius dĩ locus metuendꝰ q̃ ab ar-
matis ſepe illuſtrat̃. vel dĩ ludus cũ armis
factus. ab armis ⁊ luſtro p circũdo.
Armenia.f.p. dĩ aſie ꝓuintia.
Armentũ ſm Hug. dĩ cõgregatio maioꝝ
aĩaliũ que ſunt apta ad arandũ. vt equi ⁊
boues. Inde armentariũ ⁊ idem eſt quod

armentū. Papias ꝟo dicit. Armentariū eſt locus vbi armenta ſunt. Jn̄ armētariꝰ ⁊ eſt cuſtos armentorum. Inde armentariolū.i. paruū armentuȝ. Et dī armentuȝ quaſi aramentū. vel dī ab arma. eo ꝙ cornibꝰ ſit armatuȝ. Et differt a grege. qꝛ armentū proprie eſt de maioribꝰ. grex de beſtijs minoribus.

Armigata dicunt̄ organa ad armū ligata vel poſita. vel ſm̄ quoſdam dicit̄ genꝰ organi quod ſonat cū aqua ⁊ ſine aqua nihil ſonat.

Armiger.a.ū.pe.cor.i. q̄ arma gerit. Et reperit̄ ſubſtantiue in quolibet genere. vt h̄ armiger pro ſcutifero. hec armigera pro ſcutifera.

Armillus mouet̄ voce ⁊ non ſignificatiōe. Nam armillus eſt diminutiuū ab armꝰ i. paruus humerus.

Armilla dī torques. brachiale. dextrocerium. ⁊ ſunt ꝓprie viroꝝ. ab armoꝝ virtute collate victorie cauſa. que olim virile dicebantur. Eedē ⁊ circuli. vel qꝛ in armis. i. humerī ferunt̄. ſed armilla pcipue mulierū latius extendit̄. Circulus ꝟo rotūdus fit. Item quandoqȝ reperit̄ pro hamo. vt in Job. Armilla perforabit maxillā eiꝰ.

Armillū.n.s. dicitur vas vinariū aptū ad portandū in humeris.

Armipotens.m.t.pe.cor.i. mars. Eſt etiam oīs ge. ⁊ idem eſt qꝺ in armis potens.

Armomantia.f.p. dī diuinatio q̄ fit ī armis i. in ſcapulis beſtiaꝝ.

Armon ſm̄ Joſephū dī fluuius a mōtibꝰ arabie deſcendens. ⁊ per deſertū fluens. in ſtagnū alphati erūpit. diuidēs moabitidem ⁊ amonticam. Quidam volunt eſſe ciuitatem in deſerto. que ponit̄ in finibus amorrei.

Armonia.f.p.i. dulcoratio ⁊ ꝯſonātia plurimoꝝ cātuū. Jn̄ armoniacus.a.ū.i. dulcis ſuauis. delectabilis cantus. vt armonia.i. dulcis cantus celi. Et videt̄ armonia eſſe compoſitū ex ad. ſ; ſm̄ antiquos mutatur d. in r. ⁊ ſic fit ar ⁊ monos. qꝺ eſt vnū. vbi ſcilȝ oēs cantus ad vnā cōſonantiā tēdūt vide. j. in pſaltes.

Armus.m.s.i. ſcapula ul̄ humerꝰ. ſ; humerꝰ ꝓprie eſt hoīuȝ. armus ꝟo beſtiaꝝ.

Arna grece. agna latine.

Arninus.a.ū.i. agninus.

Arnuſſa.f.p. dī agnus recenter natus

Arnagloſſa.f.p. vel arnagloſſus eſt herba quedā. ſcilȝ agnilingua. ab arna quod eſt agna. ⁊ gloſſa.i. lingua. Eadē a romanis dicitur plantago. quia planta eius cito adhereret terre.

Aroma.n.t. dī quaſi aeris oma. ⁊ eſt bonus odor. ⁊ ē vnguentū precioſū qꝺ ꝯficit̄ ex q̄nqȝ ſpeciebꝰ aromaticis. que ī his verſibꝰ cōtinent̄. Contere thus mirrham narduȝ calamū cīnamomū. His ſupinfūdās oleū ſic tibi fit aroma. Et aliqui loco nardum habent coſtū. ⁊ dicunt ſic. Contere thus mirrham coſtuȝ calamū cīnamomū. His ſupinfundans oleuȝ ſic fit aroma. Vel dī aroma. nomē trahens ab aere. ⁊ ē quodlibet pigmentum. quod odore ſuo inficit aerem. Vel aromata dicunt̄ queciqȝ fragrātis odoris India mittit. vel alie regiones. dicta ſic ab ara. qꝛ aris impoſita. diuinis inuocationibus apta videant̄. Vel ab aere. qꝛ ſeſe aeri inſeri. ⁊ miſceri. ꝓbant̄. Nam q̄d eſt odor niſi aeris cōtractꝰ. Vn̄ Aurora. Nectar aroma fauus thus mirrham balſama cunctas.

Arpago.i. fuſcinula. vel quoddaȝ genꝰ veſtimenti.

Arpage grece. rapina dī latine.

Arpax eſt inſtrumentū orci. ferreus vncinꝰ dictus. eo ꝙ rapiat qꝺ ī puteū cadit ſm̄ Papiā. ⁊ dī ab arpe grece.i. rapere.

Arpen eſt genus teli falcati. quo vtebatur Mercurius.

Arpes pis. eſt quoddā genus gladij.

Arpya.f.p. eſt quedam auis marina vultū hoīs habens. ⁊ eſt talis nature ꝙ ꝑmū hominē quem videt interficiat. ⁊ poſtea ſedit ſuper aquas ⁊ cōſiderat vultū ſuū ꝓpriuȝ in aqua tanqȝ in ſpeculo. ⁊ videns ꝙ ſibi ſilem interſecat. poſtea cū videt hoīem nimio dolore cruciat̄. ⁊ penitet eum interfeciſſe ꝑmū hoīem quē viderat.

Arquitenens ſm̄ antiq̄s. vel arcitenēs ſm̄ modernos. pe. cor. i. tenens arcū.

Arra.f.p. eſt illud quod dat̄ in certitudinē vt cōtractus firmus habeat̄. Vel dicitur pignus quod dat̄ ſponſe a ſponſo. Etiam aliquādo eſt pars precij. ⁊ hoc ſi tenet̄ ꝓ emptione vel venditione. ut rata teneat̄. Et hoc eſt de iure ꝙ ſi iſte q̄ dedit arram peniteat de contractu inito. amittit arrā. ſi ꝟo venditor peniteat. duplicatā arram debet refūdere. ſcilȝ reſtituere qꝺ recepit ⁊ tantū de ſuo.

Arrabo.m.t.i. vadimoniū. Vn̄ Terentius in tertia comedia. Ea relicta arraboni eſt pro illo argento. Et ꝓprie arrabo dī bona

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

arra·ſicut que datur ꝓ bona re· vt ꝓ cōiugio· que ꝟo dat̃ ꝓ mala re· vt ꝓ fornicatione nō eſt arrabo. Vñ· Pars arrabo venit p̃cij· dū res bona venit.i. vendit̃

Arreptitius.a.ū.i. poſſeſſus a demōe. vel q̃ agitatur ab ipſo. Vñ. Sūt arreptitij vexati demone multo. Eſt energumin⁹ quē demon poſſidet vnus.

Arriani heretici· ab Arrio alexandrino p̃ſbytero exorti· qui coeternū p̃ris filiū nō agnoſcēs· diuiſas i trinitate ſbas aſſeruit: ꝯtra illud qd̕ ait dñs: Ego pr̃ 7 vnū ſum⁹

Arrogans.i. ſuperbꝰ· elat⁹· inflatus· vel iactatoꝛ. Jn̄ arrogantia.i. ſupbia: differt tñ a ſupbia· q: ſupbia eſt ianis gloria de eo qd̕ q̇s habet· ſ; arrogātia eſt ianis gloria de eo qd̕ q̇s non habet· 7 cuȝ q̇s credit ea ſe ſcire vel habere· q̄ tñ nō ſcit vel habet.

Ars artꝭ.i. ſcia. 7 dr̄· ab arceo arces· q: arcet.i. cōſtringit nos regulis 7 doctrinis· vel dr̄ ab ares.i. virtus· q: intellectū nr̄m diſponit ad virtutes. vel ars eſt collectio multorū p̄ceptoꝝ ad vnū fineȝ tendentiū. Et ſm̄ Jſidoꝝ differūt ars 7 diſciplina· quia diſciplina eſt illoꝝ neceſſarioꝝ q̄ aliter ſe habere non p̄nt· ſalȝ qñ aliq̇d certi rationibus diſcutit̃. Sed ars eſt illoꝝ q̄ aliter ſe habere p̄nt· ſicut ſunt opinabilia.

Arſates ſūt reges perſaꝝ: ſicut auguſtus dr̄ ceſar romanoꝝ ſm̄ Papiā.

Arſeda.f.p.i. ſella valde ſplendēs.

Arſeniciū.n.s. dr̄ auripigmentū

Arſeuerſe dr̄ ꝓuerbiū· vel ē verbū defectiuū ipatiui modi ſecūde ꝑſone. 7 ſiḡt· auerte ignem. 7 dr̄ ab ardeo.

Arſeuerū.n.s. dr̄ veſtis mulieri rubei colori.

Arſis· eleuatio vocis.i. initiū.

Artabatite.pe.ꝓ. eſt gen⁹ mōſtri i ethiopia· ꝓni vt pecora ambulare dicūt̃· q̄drageſimū annū nullus ſupgredit̃. Et dicūt̃ ſic ab artus.a.ū. 7 batin qd̕ eſt gradus· q: artatim 7 curue gradiunt̃.

Artabe.pe.coꝛ. quedā menſure ſunt. Vnde Papias dicit: Artaba gen⁹ mēſure ſyriace· que tres modios facit

Artauus.m.s.me.coꝛ. eſt cultell⁹ ſcriptoꝝ.

Artemeſia eſt q̄da herba Diane a gētibus ꝯſecrata. Vñ 7 grece Diana artemis dr̄. 7 eſt illi⁹ nature q̄ cū vino decocta 7 mane bibita menſtrua educit.

Artemo· onis.pe.p. dr̄ paruū veluȝ quo in dulcibus potius vtim̄ aquis. Vñ i actibꝰ apl̄orum. Et eleuato artemone ſm̄ aure flatū tendebāt ad litus.

Artemū idem. Vñ. Eſt artemo vel artemū velū quoqȝ ratis.

Arteria.f.p. eſt vena ꝑ quā exit 7 intrat aer 7 ſp̄us. Vel ſm̄ Papiā: Arterie ſūt fiſtule vel vene dicte· eo q̄ artis teneāt itineribꝰ vitalē ſpiritū. vel q: per eas aer.i. ſpiritus a pulmone fert̃. Jnde arteriacus.a.ū. 7 eſt ille cuius fauces reumaticāt. Jnde arteriacū.n.s. 7 eſt medicina· que ꝓdeſt meatui gutturis.

Arteſis.f.t. dr̄ artuū morbꝰ. Vñ Prudēti⁹ Nodoſa quos podagra diſtorquet 7 arteſis. Jnde arteticus.a.ū. 7 dr̄ iſte q̇ habet infirmitatē i artubꝰ ex cōſuetudine· vel ut medici volūt· dr̄ ille q̇ quandā nodoſitatem in membroꝝ patit̃ iūcturꝭ. Et in eodē ſenſu dr̄ articus.a.ū. Jn̄ artetica 7 dr̄ paſſio vel infirmitas illa.

Articula.f.p. diminutiuū.i. parua ars.

Articulari. ꝯ.t. 7 hoc le.i. ad artem pertinēs. 7 dr̄ ab ars artis.

Articulus.m.s. diminutiuū.i. paruus art⁹ vt digitus. 7 dr̄ ab artus.us.ui. Jtē articulus dr̄ quedam pars oꝛonis apud grecos ſolam relationē ſignis. Jnde articulari. ꝯ.t. 7 hoc re. quod habet officiū articuli· ut h̄ hec 7 hoc. Articulus eſt etiā quidaȝ coloꝛ rhetoricus· q̇ fit quādo multe dictiōes ſit̃ ponunt̃ punctatim ſine cōiūctione media vt ibi: Solers· inermis· inops· inglorius vnde rediſti. Jtē articul⁹ etiā dicit̃ finis Jtē articulus.i. momentuȝ· vt in articulo diei illi⁹.i. in īitio· i fine· in hora· i momento. Jtem articulus· ꝯſſura artitudo. Jteȝ articulus eſt ſpecies numeri. Jteȝ articul⁹ eſt mīma pars ſymboli.i. fidei· ſm̄ qd̕ dicimus: duodecī ſunt articuli fidei. Etiam articulus ſumit̃ ꝓ ſigno· cū quo mulieres ſignāt panes in fornace· ne fiat cōfuſio int̃ alios. Vñ Grecіſta· Articul⁹ coloꝛ ē breue membꝝ· dictio greca. Articul⁹ nūerus per denos multiplicatus. Momentū articulus ꝯſſuraqȝ dicit̃ eſſe. Jtē articul⁹ eſt pars intentionis cōtinens illud qd̕ actoꝛ intendit ꝓbare· vt in.c. veniēs.q. de teſti. 7 glo.in.c. ꝓſentiuȝ.§. teſtes.eo.ti.li.6ꝰ Et articuli dicunt̃ capitula in iudicio ꝓbanda· eo.ti.ꝑ tuas. Et qñqȝ dicunt̃ intētiones· quandoqȝ aſſertiones.

Artifex 7 opifex differūt: Nam artifex dr̄ ex arte· opifex ꝟo ex ſola manu 7 iuſſiōe alterius. Jnde artificium qd̕ eſt manufactum. Jnde artificioſus.a.ū.i. plen⁹ artificio. Jnde etiā artificialis ꝯ.t. 7 hoc le.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Artificina.f.p.pe.p.eſt locꝰ vbi artes exercentur.

Articꝰ.a.ū.i.bonis artibꝰ inſtructus.ab ars.

Artocopꝰ.m.s.i.piſtor.quaſi artifex panis. Vñ Iuuenalis. Salua ſit artocopi reuerentia. Etiā dī panis cum labore factꝰ.ab artos quod ē panis.⁊ copos labor. Jn̄ artocopus.i.panis cū labore factus ad opꝰ dn̄i ſui. Vel dī panis piſtus in oleo.

Artocrea.f.p.dī qlibet cibꝰ artificioſe compoſitꝰ. Vel dī cibꝰ ex pane ⁊ paſta ⁊ carne factꝰ.⁊ dī ab artos.i.panis.⁊ creos caro ſm Hug. Papias vo dic: Artos panis.creos grece caro. Jn̄ artocrea panis carnē cōtinens.vulgo tortella.

Artopta.f.p.i.vas artificialiter operatum Vñ Plautus in aularia. Ego artoptam hinc pximo vtendā peto.

Artos grece.eſt panis latine.

Artotiritę heretici ab oblatiōe vocati.panem eni ⁊ caſeū offerūt.dicentes a primis hoībꝰ oblationē a fructibꝰ terrę.⁊ a fructibus ouiū fuiſſe celebratam.

Artotira.f.p.pe.cor.eſt cibus qui fit ex pane vel paſta ⁊ caſeo.⁊ dī ab artos panis. ⁊ tirus quod eſt caſeus.

Artuoſus.a.ū.i.mēbratꝰ.⁊ dī ab artus.

Artus.a.ū.i.ſtrictus. ſʒ artus.us.ui.i.mēbꝝ quod neruis artat.⁊ facit dtm̄ ⁊ ablatiuū in vbus.ad differentiā de ars.tis.artibꝰ.

Arualis.⁊.t.⁊ hoc le.pe.p.i.pertinēs ad aruū vel res arui.

Aruambale.n.t.eſt hoſtia cū qua arua ambiebant.quod etiā dī amburbale.ſʒ amburbalis vel amburbale ⁊ hoc amburbiū eſt hoſtia cum qua ciuitatē ambiebāt.ab ambio.⁊ vrbs. Papias dicit aruambale eſt ſacrificiū aruoꝝ.

Arugo.ginis.ē color quidā ſicut pedes accipitris.⁊ ſcribit p a ſolā ſm Papiā.ſed aurugo per au.ſm Hug.eſt morbꝰ regiꝰ. Item aurugo eſt corruptio aure.p quam ſegetes cōtrahunt inaturalē colorē ex aura corrupta.

Aruina.f.p.i.pinguedo. Vñ Job.15º Et de lateribus eiꝰ aruina dependet. Jn̄ aruinatus.a.ū.i.īpinguatus. Inde aruinoſus a.ū.i.craſſus. Inde aruinula.f.p.diminutiuū.i.parua aruina.

Aruiolū.li.dicitur paruū aruū ſiue corpus paruū.

Arula.f.p.pe.cor.ſm Hug.eſt parua ara ſiue altare. Vl ſm Papiā: Arula ē patella carbonū.craticula.vl vas eneū quadrangulū in quo ignis ardet.vel in quo prunę vel carbones aſportant.

Arulla.f.p.dī reſiduū pomi quod abijcit. Vñ. Tolle peripſima poſt ede pulpā ſed ſperne arullam.

Arundo ſm Hug.ppie dī folium dependens.ſʒ ſępe ponit pro canna.⁊ dicitur ab areo ares quia cito aret. Vñ. Cantat hyrūdo.floret arundo.natat.hyrudo. Inde arūdineꝰ.a.ū.i.aliqd de arundine exiſtēs. Inde arundinetū.⁊ eſt locus vbi creſcunt arundines.

Aruſpex.⁊.t.i.diuinator.quaſi araꝝ inſpector. Hi etiā exta ſeu inteſtina pecudū inſpiciūt vt futura predicent.

Aruſpicina.f.p.pe.p.i.domus aruſpicū.vel locus vbi diuinant.

Aruſpiciū.n.s.i.dinatio.

Aruū.n.s.i.campus.

Arx arcis.f.t.i.codea.ſcilicʒ turris.ab arceo arces.qꝛ arcet hoſtes. Vñ. Ars docet.arx munit.arcus tegit ⁊ ferit idem.

A ante S

As aſſis plura ſignificat.primo idē eſt qđ obolus. Vñ ī euangelio. Nōne duę paſſeres aſſę veniunt. Et tamen differunt as ⁊ obolus.quia obolus eſt factus ad ſimilitudinem totius denarij.valens denarij medietatem.ſed as eſt dimidiꝰ ſiue diuiſus denarius toti tamē obolo ęquiualens Et nota qꝫ ꝯpoſita ab as aſſis.p obolo in eſſis finiūt.preter tria que in uſſis finiūt ſcilʒ octuſſis.ſeptuſſis.centuſſis.et preter ſemiſſis quod in iſſis finit.⁊ monoſſis qđ in oſſis finit.2º dī pondus duodecī vnciaꝝ.3º dī punctus vnꝰ in decio vel teſſere.4º dī poſſeſſio oīuʒ bonoꝝ alicuꝰ quę habet. Vñ. As obolus pondus punctus poſſeſſio tota. Jn̄ venit ſemis ⁊ pl'a aliaquę patent loco ſuo. Et as pro obolo dī ab a quod eſt ſine ⁊ ſpera rotunditas.quaſi ſine rotūditate. Itē ī aſſe qui ſigt pondus ꝯtinēt duodecī ptes.quarū qlibet habet propriū vocabulum. Vnde. Aſſis biſſena pars dicitur vncia plena. Aſſi tollatur pars vna ſemiſqʒ vocatur. Tollit duas ſecūs ⁊ erit pars altā decuns. Excipit ſex quadrans.erit pars altera dodrans. Quattuor ablatis pars ē ſi bene numeratis. Illa triens biſſe quod reſtat credo fuiſſe. Si tollis quiqʒ qnconſqʒ relinque Septuncēʒ dicas ⁊ ſuberit pars altera ſemis. Septem ſi demis ⁊ erit pars altera

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ſemis.
Aſahel interpretat᷑ viſio dei.
Aſaph interp̄tat᷑ ſynagoga vel cõgregãs.
Aſbeſt᷒ eſt lapis ferrei colori· ab igne no/
men ſortitus· quia ſemel accenſus nunq̄
extinguit᷑. Nam aſbeſtus.i. inextīguibil᷑.
Aſcella.f.p. locus ſub brachijs· quia ab eis
aſcellis brachia allent᷑.i.mouent᷑.
Aſcia.f.p.i.dolabra· q̄ſi acute ſcindens· Jñ
aſciola diminutiuū.i.parua aſcia.
Aſcias.f.t. dı̄ ſecuris qua cementarij vtūtur
Jnde aſciculus.i.parua aſcias.
Aſclepius interp̄tat᷑ deus dura faciēs. ⁊
dı̄ fabuloſe fuiſſe medic᷒ ⁊ potiones cõfi/
ciens.⁊ emplaſtra cõponens.ꝑpter victus
quia indigens erat· nouiſſime in flumine
iactus a Joue propter Darij filiū quem
interemit.
Aſcolon villa vel vallis interp̄tat᷑.
Aſcolonita ciuitas paleſtine· que ⁊ dı̄ aſco/
lon· de q̄ fuit Herodes q̄ occidit infantes
Aſcopa.pe.cor. vas eſt aquaticū vtri perſi/
mile. Aſcopa enī grece· latine dicit᷑ vter.
Vñ Judith.x᷒ Jmpoſuit itaq̄ʒ abre ſue
aſcopam vini.
Aſcript᷒.a.ū.i.alicui rei dedit᷒ ⁊ deputat᷒.
Aſcripticius glebe dı̄ ille qui eſt aſcriptus
glebe· fundo ſiue ſolo terre.⁊ aſtrictus per
ſcripturā· in qua ꝓmittit dn̄o ſoli ſe nūq̄ʒ
a ſolo diſcedere·
Aſecretis.vide.s.acõmentarijs.
Aſer eſt ꝓpriū nomen ⁊ interp̄tat᷑ beat᷒· q᷑
Gen̄.30· dı̄· cū pepiſſet eū Zelpha· dixit
Lya. Hoc ꝓ beatitudine mea· beatā q̄ppe
me dicent mulieres.ꝓpterea appellauit eū
Aſer.⁊ ſcribit᷑ ꝑ vnū.s.Vñ Aurora. Ne/
ptalim ⁊ Judas Beniamin ⁊ Gad Aſer.
Aſia quedam femina fuit· que olim tenuit
imperiū oriētis· a qua dicta eſt aſia regio
illa· ſcilꝫ tertia pars mundi verſus orientē
Jnde aſianus.a.ū.⁊ aſiaticus.a.um. Vel
aſia iterp̄tat᷑ elatio vel eleuatio· quia illa
pars mūdi eſt elatior ⁊ altior. Jnuenitur
etiā aſia pro quadā palude ꝑma produ/
cta· que ī noīe regionis breuiat᷑. Vñ Lu/
can᷒. Europā miſeri· libyā aſiāq̄ʒ timere.
Aſilū.n.s. dı̄ domus refugij· quod Romu/
lus fecit· ſed modo eſt eccleſia. ⁊ dicit᷑ ab
a quod eſt ſine ⁊ ſilon quod eſt tactus· q᷑
nō eſt fas alicui ibi aliū tāgere vel offen/
dere.⁊ ꝓducit pe. Vñ Virgilius 7᷒ Enei.
Hinc lucū ingentē quem Romulus acer
aſilū Retulit.⁊ gelida monſtrat ſub ru/
pe lupercal. Papias xo dicit ꝙ aſiluꝫ eſt
templuꝫ quod Rem᷒ ⁊ Romulus cõſti/
tuerunt· ad quod quicunq̄ʒ cõfugeret· ab
oī noxa liber eſſet. Jtem hic aſilus.li.maſ.
s. eſt muſca que boues ſtimulat.⁊ conſu/
mit mel apum ⁊ eas conturbat· quā greci
oeſtrū vocant.⁊ ruſtici tabanū. Et videt᷑
etiam dici ab a quod eſt ſine ⁊ ſilon tact᷒
per cõtrariū· quia eius tact᷒ nimis ſentit᷑.
Vñ Greciſta Turbat aſilus apes miſeris
ſuccurrit aſilū.
Aſymphonia.i.ꝯſonātia· ab a ⁊ ſymphoīa.
Aſyntheton eſt quedā figura.⁊ fit ſm̄ Pa/
piam quādo vna oīo diuidit᷑ in duas.
Aſinus.m.s. dı̄ quaſi aſidus· a ſedendo· q᷑
hoīes anteq̄ʒ haberent equos· aſinis inſi/
debant· vel dı̄ ab a ⁊ ſenos ſenſus· quaſi ſi/
ne ſenſu· quia brutū ⁊ ſtolidū aīal eſt. Di/
citur etiam aſinus· quaſi alta ſinens· ſʒ hic
ē etymologia nō compoſitio. Jñ aſellus
i.paruus aſinus. Jnde aſina ⁊ aſella. Jñ
aſininus.a.ū.i.de aſino exiſtēs. Jñ aſina/
rius a.ū. quod pertinet ad aſinū· vt mola
aſinaria quam trahit aſinus ad molendū
Et hic aſinarius qui ducit vel paſcit aſi/
nos. Et aſina facit dtm̄ ⁊ ablatiuū plurales
in abus ad differentiā ſui maſ. qḋ facit in
is. Tamē inuenit᷑ in is. Vñ.i.Reg.9᷒. Et
de aſinis quas perdidiſti nudiuſtertı᷒ ne
ſollicitus ſis· q᷑ īuente ſunt. Et ſcias ꝙ vt
dicit Baſilius in hexamerō· omelia octa/
ua. Jntelligit aſinus ⁊ hoīs cõſuetus vo/
cem· nouit iter quod ſepi᷒ ambulauit· ad
audiendū ita vehement᷑ acutus· vt nullus
ei de terreſtrib᷒ comparari poſſit.
Aſmodeus.pe.p.eſt nomē demonis. Vñ
Tobie.3᷒ Demon noīe aſmode᷒ occide/
rat eos.
Aſopus nomen eſt fluuij. Vñ. Aſopū re/
trahas europam ſiue piropū. Et pirop᷒
nomen eſt gēme.
Aſparagus herba quedam· cui᷒ frutex eſt
aſper ⁊ ſpinoſus. Eſt etiā quidā piſcicul᷒
paruus ſed optimi ſaporis. Et etiā holer᷒
vocat᷑ aſparagus. Et vt Papias dicit:
Aſparagi ī cibo ſumpti ſtomacho ꝓſunt
calidi ſunt· ī aqua cocti oēs veſice cauſas
curant ⁊ calculos frangūt.
Aſper.a.ū.i. durus· acerbꝰ.truculentus.
Aſpergo.ginis.f.t.i.aſperſio· vel eſt nomen
cuiuſdam auis marine· vel eſt veſtis fe/
minaꝝ. vel veſtimētoꝝ ſuperfluitas· quod
etiam ſirina dı̄.
Aſpis.dis.f.t. dicitur genus ſerpentis. Et
eſt illius nature· dum enim incantatur a

dinatoribus. tūc vnā aurē ponit ⁊ trudit
in terram. ⁊ aliam obſtruit cum cauda. ne
audiat voces incantantiū vt illeſa pma-
neat. Et ideo incātaē. quia veneno extra-
cto. aſpis eſt medicinalis ⁊ precioſi valo-
ris. De hac dicit ꝓpheta: Sicut aſpidis ſur-
de ⁊ obturantis aures ſuas ne audiat vo
cem incantantis. Et ſm Iſidoꝝ: Aſpis ē
vocata. ꝙ morſu venena immittat ⁊ ſpar-
gat. Hyos enī grece venenū dicit. ⁊ inde
aſpis. quaſi aſpergens hyos. i. venenum.
eo ꝙ morſu venenato interimat. ⁊ cor. pe.
in gtō. Itē aſpis dī etiam ſcutū militare.
Inde aſpidula. i. parua aſpis.
Aſpriolus eſt aīal quoddā. vł. ein eichorn
Aſſa aſſe. f. p. dicitur lignum dolatū ⁊ latū.
Aſſecula vel aſſeda p ſyncopaꝫ. ꝯ. p. dicit
ab aſſequendo. ⁊ ē humilis perſona alteri
ſubiecta. vel idē ē qđ domeſtic⁹ familiaꝝ.
uł dī ab aſſideo. qđ in vna ſignificatione
valet incantū ſicut intendo. q: ſeru⁹ debet
eſſe aſſiduus iuxta dn̄m ſuū. ⁊ ſic dicit ſer
uiens vel comes qui ſequit aliū. Unde in
Aurora. Curſus vt i pmis vir ludq ⁊ aſſe-
da fumi. Aſtiterant dn̄o ⁊c.
Aſſer aſſeris. m. t. ſigt illas lōgas partes ⁊
tenues q̄ diuidūt ⁊ abſcindūt a truncis vł
ein bret. Et dicit ab aſſe. quia aſſeres ſoli
in tectis ponunt ⁊ nō cōiūctim. Aſſem enī
vnū dicim⁹. Uel dicunt aſſeres. quia aſ-
ſideant parietib⁹ ⁊ trabib⁹. vel q: vnus
alteri i parieti inſerit. Un̄ Ecc. 29º. Me-
lior eſt victus pauperis ſub tegmīe aſſeꝝ
q̄ꝫ epule ſplendide ⁊c.
Aſſeſſor dī quaſi aſſidens iudici in cogni-
tione cauſaꝝ. ſuū prebens conſiliū iudici.
qui alio noīe dicit officialis iudicis ⁊ cō-
ſiliarius.
Aſſidela. f. p. pe. pro. eſt menſa iuxta quam
ſedemus.
Aſſidei ſunt iudei qui diuino cultui ſemꝑ
inſidebant.
Aſſiduus. a. ū. i. ſtudioſus. ſollicitus. conti-
nuus. alicui rei intentus. ⁊ dī ab aſſideo.
Itē aſſidu⁹. i. diues ⁊ ponderoſus i pecu-
nia. ⁊ ſic dī ab as aſſis ⁊ do. q: diues pl'es
habet aſſes. i. obolos. Un̄ Naamā in hi-
ſtoria legit fuiſſe vir diues ⁊ aſſidu⁹. Un̄
Diues ⁊ intent⁹ notat aſſiduus ſub eodē.
As facit aſſiduū aſſidet aſſiduuſq₃. Etiā
aſſiduus dī qui expenſis erarij pꝛ̄erat. ⁊
ſic dī ab aſſe. ⁊ dando. nō q: multū grati
det diues. ſed coactus plus dat q̄ꝫ pauꝑ
in collectis faciendis.

Aſſimetra. f. p. dicit nomen generale oīuꝫ
manſoꝝ adiacētiū ville vel ciuitati. ab aſ-
ſideo. es. ⁊ metros. menſura.
Aſſiſteriū. n. s. ē locus vel dom⁹ monialiū.
ſicut monaſteriū monachoꝝ.
Aſſiſtria. f. p. monialis ibi aſſiſtens.
Aſſiſtrix vel aſtitrix ab aſſiſtendo videtur
dici. ⁊ dicit que ſiſtit iuxta ſeruitiū uł cir-
cūſiſtit. Unde Sap. 9º. Da mihi dn̄e ſe-
diū tuaꝝ aſſiſtricem ſapientiā. Et eſt ꝓ-
ducēda hec ſyllaba ſtri ſm Huguitionē.
Dicūt tamē quidā ꝙ hec littera corrupta
ſit. ⁊ debet dici aſtitricem ⁊ nō aſſiſtricem
Nam ſiſto quando eſt tranſitiuū accipit
preteritū mutuo a ſtatuo. ⁊ facit ſtatui. et
in compoſitione aſſiſto aſtitui aſtitutū. a
quo deſcenderet aſtitutrix. quando v̄o ē
neutrū accipit p̄teritū mutuo a ſto ſtas. ⁊
facit ſteti. ⁊ in compoſitione aſſiſto aſtiti
aſtitū. ⁊ ab hoc regularit deſcenderet aſti
trix. me. cor. et non aſſiſtrix. quia nihil eſt
nec ab aliquo verbo poteſt formari. Un̄.
Siſto facit ſtatui ſi tranſeat atq₃ ſtatutū
Si fuerit neutꝝ dicito ſiſto ſteti.
Aſſocius. m. s. i. conſoci⁹. cōſors. cōſodalis
contribulis. confedu ſtus. ⁊ dicitur ab ad
⁊ ſocius.
Aſſolatus. a. ū. i. ad ſolum deductus. vel ad
ſolitudinē redact⁹. vel de ſolio depoſitus.
Aſſula. f. p. pe. cor. dī id quod cadit đ ligno
quando dolat. ⁊ dī ab aſſa aſſe.
Aſſultus. us. ui. impetus aſſūptus ſaltu.
Aſſumentū. n. s. eſt illa pars que de aliquo
accipit vel aſſumitur ad aliquid faciendū
vel reparandum. Un̄ Marci. 2º. Nemo
aſſumentū panni rudis aſſuit veſtimēto
veteri. quaſi diceret: Nemo ſapiēs cōiū-
git panno veteri partem noui pāni quā
aſſūpſit de aliquo nouo panno.
Aſſur aſſuris fuit fili⁹ Sem. a quo dicta ē
aſſuria. Inde aſſurius. a. ū. i. aſſur. Unde
in Aurora. Sicut rex aſſur malus extitit
⁊ tamen idem.
Aſſus. a. ū. dī q̄ſi arſus. ab ardeo. Jn̄ aſſat⁹
a. ū. ⁊ h̄ aſſatura. re. Un̄. 2. Reg. 6º. Aſſa-
turā bubule carnis vnam. i. fruſtuꝫ bouis
aſſatum.
Aſtarten eſt idolū ſidonioꝝ.
Aſtericus vel aſteriſcus. m. s. i. forma aſtri.
⁊ ē q̄dā nota que in libris apponit. que de
his omiſſa ſunt vt eluceſcant per eam no-
tam que deeſſe videtur. ⁊ dicitur ab aſter
quod eſt ſtella. qua vſus eſt Origenes in
tranſlatione biblie. Circa qđ notandū ꝙ

trãſlatores ⁊ iterpretes biblie multi fuerũt
ſicut dicit magiſter in hiſtorijs: quia an-
te incarnationẽ dñi annis. 341. tẽporibꝰ
Ptolemei philadelphi regis egypti: ſe-
ptuaginta interpretes floruerunt. qui le-
ges ⁊ ꝓphetas hoc modo tranſtulerunt:
Ptolemeꝰ ſtudioſus ⁊ librorũ cupidꝰ per-
cipiens apud iudeos legem eſſe ore dei
editam ⁊ digito illiꝰ ſcriptã. miſſis epl'is
⁊ muneribꝰ rogauit Eleazarũ pontificem
iudeorũ vt ſibi viros ſeniores hebraice et
grece lingue peritos. qui interp̃tari ⁊ trãſ-
ferre valerẽt. dirigeret. Etenim ſua deſide-
ria eſſent eam in greco tranſlatã habere ⁊
archiuis regalibꝰ intereſſe. Eleazarus aũt
annuẽs eius petitioni. de vnaquaqꝫ tribu
ſex legiferos vel legiferentes deſtinauit:
Hi ſunt ſeptuaginta duo interpretes. q̃
licꝫ ſeptuaginta duo fuerunt more ſacre
ſcripture: tamẽ coiter dĩ ſeptuaginta. qꝛ
ſi duo ſuperſunt. hoc eſt modicũ reſpectu
ſeptuaginta: Qui venientes ad regẽ pen
tateucũ ⁊ ꝓphetas transferentes corã re-
ge diſputauerũt de vno deo colendo. ⁊
ꝙ nulla creatura eſſet deus: Jñ ẽ ꝙ vbi-
cunqꝫ occurrebat eis in trãſferẽdo de tri-
nitate. vel ſub ſilẽtio p̃teribãt vel enigma
te tranſtulerũt. ne tres deos colendos tra
didiſſe viderent̃. Similit̃ de incarnatiõe
verbi facientes. Vñ trãſlatio ſeptuagīta
duũ. quãdoqꝫ eſt ſuperflua. quãdoqꝫ di-
minuta. Poſt incarnationẽ aũt dñi ⁊ paſ-
ſionem annis centũ. 24. Aquila quidam
iudeus ad fidẽ cõuerſus. ſed poſtea ĩ he-
reſim lapſus. p̃mus interpres fecit aliam
tranſlationẽ de hebraico in grecũ tẽpore
Hadriani imperatoris. Deinde poſt ãnos
53. Theodotion fecit tertiã trãſlationem
ſub Comodo. Deinde poſt ãnos trigin-
ta Symmachus interp̃s claruit ſub Se-
uero. Deinde poſt annos octo ĩuenta eſt
quedã tranſlatio hieroſolymis. cuius au-
tor ignorat̃. que dicta eſt vulgata tranſla
tio vel quinta editio. Deinde poſt annos
18. tempore Alexandri. ſuperuenit Orige-
nes. videns iſtas trãſlatiões imperfectas:
incepit corrigere trãſlationẽ. 72. interp̃tũ
per poſteriores iam dictas tranſlationes.
vel ſ̃m aliquos ſolũ tranſlationẽ Theo-
dotiõis correxit. ⁊ miſcuit. ſcilꝫ ſupplẽs di-
minuta. ⁊ reſecans ſuperflua. Vbicũqꝫ igit̃
ad tranſlationẽ. 72. interp̃tũ aliquid ad-
didit ex tranſlationibꝰ ſequentibꝰ. vl' ubi
addidit que deerant. ibi ponebat aſteriscũ

vel aſteriſcũ. i. ſtellam vel formã aſtri. per
quod innuit ꝙ ꝑ additionẽ illã eluceſce-
bant que prius deerant. Et dicit̃ aſteriscꝰ
ab aſter ⁊ icon quod eſt imago vel ſignũ.
⁊ ꝓducit̃ pe. qꝛ apud grecos icon ſcribitur
ꝑ ei diphthongũ. ⁊ dicit̃ aſteriscꝰ ſ̃m mo-
dernos. vel aſteriſcus ſ̃m antiquos. ⁊ tũc
dĩ ab aſtri. i. ſtella ⁊ icon. Vbi vero erat ſu-
ꝑfluũ ponebat obelũ. Obelos enĩ grece dĩ
ſagitta latine vel veru ſignãs ꝑ hoc ꝙ lr̃a
ibi ſuꝑflua erat. Deĩde ipſe Origenes fe-
cit aliam tranſlationẽ per ſe plenam ſine
his ſignis. Hi oẽs trãſtulerũt de hebrai-
co in grecũ. Deinde quidã volentes ha-
bere oẽs iſtas tranſlationes ſil'. ſcribebãt
libros. ſic eos ordinãtes. ꝙ ĩ medio cuiuſ-
libet folij ponebãt ſex colũnas. a ſũmo de-
orſum deſcendentes. ponentes ĩ p̃ma. ver-
ba tranſlationis p̃me. in ſecunda ſecunde
⁊ ſic de alijs. Et iſti libri dicti ſũt hexapla
ab hexa grece qđ eſt ſex latine. quaſi ſexcu
pla. vel dicit̃ hexapla quaſi liber habens
ſex tranſlationes rectas vel rectificatas.
Quidã tamẽ hexapla exponũt ſimpliter
pro exemplaria. Et his temporibꝰ multi
vtriuſqꝫ lingue ſcioli fecerũt alias trãſla-
tiones de predictis grecis tranſlationibꝰ
in latinũ: Nouiſſime ſuperueniẽs beatus
Hieronymus. peritus in tribꝰ linguis he-
braica greca ⁊ latina. p̃mo correxit trãſla-
tionẽ. 72. interpretũ in latino cum aſte-
riscis ⁊ obelis. poſtea vero trãſtulit imedia-
te bibliã de hebreo in latinũ ſine aſteriscis
⁊ obelis. Et hac tranſlatione nunc vbiqꝫ
vtit̃ tota romana eccl'ia. licet non in oibꝰ
libris. Et ipſius tranſlatio merito ceteris
antefert̃. quia eſt verborũ tenacior ⁊ ꝑſpi-
cuitate ſententie clarior. Et tranſlatio pri-
ma ſcilꝫ. 72. ĩterpretũ. facta eſt in alexan-
dria ciuitate. que metropolis eſt egypti.
Alie autem tranſlationes ĩ diuerſis par-
tibus mundi vbi tunc magiſtri polluerũt
Nota ꝙ vbicunqꝫ in libris veteris teſta
menti mẽdoſitas reperit̃. recurrẽdũ eſt ad
volumĩa hebreorũ. quia vetus teſtamẽtũ
primo ĩ lingua hebrea ſcriptũ eſt. Si vero
in libris noui teſtamenti. recurrendũ eſt
ad volũia grecorũ. quia nouũ teſtamentũ
primo in lingua greca ſcriptũ eſt preter
euãgeliũ Matthei ⁊ epiſtolas Pauli ad
hebreos.

Aſterites eſt gẽma candida incluſam lucẽ
cõtinẽs ſicut ſtellã intus ambulãtẽ vnde
dicta eſt.

Aſty grece· dr̃ vrbs vel ciuitas.

Aſtiſmos.i.antiſmos.vide.ſ.

Aſtrea.f.p.pe.p.i.iuſtitia·ab aſtrū·quia de celo deſcendit. Vñ Ouidius in p̄ metha. Vltima celeſtiū terras aſtrea relinq̄t.

Aſtereus.a.um·pe.pro. dr̃ res que pertinet ad aſtrum.

Aſtirion gēma eſt cryſtallo ꝓpinqua·i cui⁹ centro lucet ſtella fulgore lune plene. ⁊ dr̃ ſic· quia aſtris poſtpoſita fulgorem rapit ⁊ gerit.

Aſtrolabiū.n.s.quoddā inſtrumētū ipſi⁹ artis aſtronomie.

Aſtrologus dicit̃ inſpector et menſurator aſtroꝝ. ⁊ dr̃ ab aſtrū ⁊ logus·q̄ſi loquens de aſtris ⁊ augurās. Inde aſtrologia q̄dam ars aſtronomie. Inde aſtrologic⁹.a.ū. Et ſcias ꝙ aſtrologia partim ē natural' partim ſuperſtitioſa. Naturalis dū exequit̃ ſolis ⁊ lune curſus vel ſtellarū certas tempoꝝ ſtationes. Superſtitioſa vo eſt illa quā mathematici ſequūt̃·qui in ſtellis augurant̃· quibus etiā duodecī ſigna p ſingula aīe vel corporis mēbra diſponunt· ſiderūq̄ꝫ curſu natiuitates hoīm ⁊ mores predicare noſcunt̃.

Aſtronomus.m.s. dr̃ qui docet legē vel regulā de aſtris· vel qui noīat ea.⁊ dicit̃ ab aſtrū ⁊ nomos q̄d eſt lex. vel norma.i.regula· vel onoma.i.nomē. Vñ aſtronomia ipſa ars. Inde aſtronomic⁹.a.ū. ſcd̃m Huguitionē. Papias dicit: Aſtronomia.i. aſtroꝝ lex·que curſus ſideꝝ docet.⁊ ē vna de ſeptē artib⁹ liberalib⁹.

Aſtroſia ul' atrophia.f.p.ē tenuitas corpis ex cauſis latētib⁹ ⁊ paulati cōualeſcētib⁹ dicta ſic ab īmutatione corpori: Nā greci nutrimenti ceſſationē aſtroſiam vel atrophiam vocant.

Aſtroſus.a.ū.i.lunaticus· quaſi malo ſidere vel aſtro natus.

Aſtrico.onis.i.dextrari⁹·ab aſtur p gente q: apud illā gentē hmōi eq̄ abundāt. Eſt etiam idē quod accipiter.

Aſtrū.n.s.i.ſtella.⁊ dr̃ ab Aſtro phō· qui p̄mus tractauit de aſtris· vel ab aſter q̄d grece dr̃ ſtella. Inde hic ⁊ hec aſtralis ⁊ hō le.i.ad aſtrū pertinēs. Et ſcias ꝙ ſtella dr̃ queli bet ſingularis Sidus plurium ſtellarū collectio. Aſtrū grandis ſtella· vt ſol luna ⁊ alij planete. Hec tamē noīa apud autores cōfundunt̃. Item aſtrū quādoq̄ꝫ ponit̃ p celo· non ꝙ idem ſignificet· ſed q: aſtra ſign̄t partem celi.

Aſtula.f.p. dr̃ illud q̄d cadit de ligno qñ dolat̃. ⁊ dr̃ a tollendo. Vñ quidā volunt dici aſciā ab aſtul'· q: eas a ligno eximit·

Aſtur.m.t.eſt quidā populus hiſpanie q̄ iuxta fluuiū q̄ dr̃ ſtura habitat. Vñ aſturia.f.p.regio ul' ciuitas eoꝝ. Inde aſturienſis ⁊ aſturienſe. Itē aſtur.m.t. dr̃ quedam auis que apud illā gentē abundat. ⁊ dr̃ ab aſtur p gente· ul' dr̃ ab aue ⁊ ſterno· q: ſternit aues·q̄ etiā dr̃ aſturco·ul' accipiter. Papias vo dic̃. Aſturco accipiter maior. Vñ Aſtrico quadrupes·aſturco dicit̃ ales.

Aſtus.us.m.calliditas·doloſitas·fraus·fallacia. ⁊ ſumit̃ in malo. Inde aſtutia.f.p.i. ingenioſitas·doloſitas·cautela·induſtria calliditas.⁊ ꝓprie dr̃ d' malo. Inuenit̃ etiā aſtu indeclinabile neu.ge.p eodē. Vnde Aſtu vincit hō cūcta creata ſolo.

Aſtutus.a.ū.i.callidus.⁊ dr̃ ab aſtu.

A ante T

Atacus.pe.cor.maior eſt bruco. Et vt dicit glo. Joel.j. Eruca vermis ē qui in oleribus maxime inuenit̃. Bruc⁹ vo fetus locuſte antēq̄ꝫ habeat alas. Deinde cū parū incipit volare dr̃ atelab⁹. Cū vo pleniter volat dr̃ locuſta. Et ē brucus multo grauior q̄ꝫ locuſta vel atelab⁹· q: iacēs ī vno loco radiatus comedit fructus. Atacus autē dicit̃ quaſi ategus.i.ſine tega· eo ꝙ nihil habeat quo inuolutus tegat̃. Papias aūt dicit Atacus auis ignota.

Atauus pater aui·vide.ſ.abauus.

Atelabus vide.ſ.in atacus.

Ater.a.ū.i.niger.

Atalanta eſt quedā virgo ꝓpter velocitatem. ⁊ dr̃ ab atas.i.leuitas.⁊ lentos plenū quaſi plena leuitate

Atlas.lan⁊.fuit frater Promethei rex africe optimus aſtrologus. vñ dic⁹ ē celum ſuſtinuiſſe. Et a noīe eius dictus ē mons africe atlas·qui ꝓpter ſuā altitudinē dic⁹ eſt celū ſuſtinuiſſe. Inde atlanteus.a.ū.⁊ atlanticus.a.ū.

Athalia interp̄tat̃ temp⁹ dñi.⁊ fuit regina in iſrael.

Athanaſia.i.imortalis.

Athanatos.i.imortalis· ab a q̄d eſt ſine. ⁊ thanatos mortale. Inde athanatus.a.ū. i.immortalis.

Athene.aꝝ.quedā ciuitas ī grecia·ab athanatos.i.imortalis·ꝓpter ſtudiū ſapientie q̄ imortalis eſt·q̄ olim ibi viguit.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Athenienſis.ↄ.t.⁊ hoc ſe.nomẽ eſt patriũ. ⁊ ſcḿ formationis analogiã deberet dici athenenſis.ſ; cauſa euphonię habet.i.ante penultimam.

Atheſis nomen fluuij.

Athleta.pe. pro.ↄ.p.i. luctator.pugnator.miles.fortis.⁊ dicit̃ ſic quaſi ad letũ fortis i.ad mortem.

Atomia grece.debilitas ſtomachi latine.

Atomus.f.s.dicit̃ corpus indiuiſibile propter ſui paruitatem.q̃uis forte nullum corpus ſit quod diuiſionem recipere non poſſit.⁊ dicit̃ ab a quod eſt ſine.⁊ tomus q̃d eſt diuiſio vel ſectio.quia non recipit ſectionem ſenſui ſubiacentẽ.

Atnepos filius abnepotis.vide.ſ.in abau⁹.

Atornati dicunt̃ procuratores apud acta cõſtituti.in.c.vnico.de ſta.mona.li.6⁹ in.§.porro.

Atramen.n.s.i.nigredo. Jñ hoc atramentum.ti.i.incauſtum.q: nigrũ facit liq̃rem in quo ponit̃

Atramẽtariũ.n.s.i.ſcriptoriũ.pluteũ.pulmaciũ. Vñ Ezech.9⁹. Et atramentariũ ſcriptoris ad renes eius. Jnde atramentariolũ.li.diminutiuũ.

Atrienſis.m.t.i.ianitor.oſtiari⁹.excluſari⁹.patiginarius.ianuarius

Atriolũ.n.s.i.paruũ atriũ.

Atriplices.herbę humidam ⁊ frigidã virtutem hñt.in cibo ſũpte ventrẽ diſſoluũt.

Atriũ.n.s.dĩ magna domus ampla ⁊ ſpacioſa.⁊ eſt ipſorũ nobiliũ. ⁊ dĩ atriũ quia ei addunt̃ tres porticus extrinſec⁹.vel ab ater dicit̃ ꝓpter caligine; ignis quę olim ſolebat eſſe in atrio.Vñ in paſſione chriſti: Et petr⁹ ſtans in atrio calefaciebat ſe ad ignem. Jtem atria dicunt̃ aulę.cimiteria vel loca ſancta.ab attero.is.q: pedibꝫ ambulantiũ atterũt̃. Vñ. Atria dic aulas eadẽ cimiteria dicas. Et loca ſanctorũ tibi ſit caput ⁊ atriũ.

Atriarij ſũt ſerui ſine cuſtodes atrij.

Atrox.o.t.i.efferus crudelis. Jñ atrocitas i.aſperitas.crudelitas.

Attabernalis.ↄ.t.i.ſocius.⁊ ꝓprie ĩ taberna leccator q̃ valde frequẽtat tabernã.

Attamen inis.n.s.i.ſetaciũ.

Atteſtationes ſunt dicta teſtiũ.vel teſtionia ordine iuris in ſcriptis redacta.

Attritus.eſt afflictus.cõſumpt⁹.exhauſt⁹.imbecillis.vel feſſus.

Attolitus media breuis.eſt eleuat⁹ vel q̃ſi quodam pauore cõcuſſus.

Attonitus.a.ũ. pe.cor.i.tonitruo ſtupefactus.territus.cõfuſus.perturbatus.

A ante V

Auarus dĩ qui inordinate cupit res temporales.⁊ dĩ auarus quaſi auens.i.cupiẽs aurũ.vel quaſi varas habens man⁹.i.curuas. Et auarus ꝓprie dĩ qui non ſatiatur ſed cupidus qui aliena deſiderat. Jnde auaritia.i.cupiditas.⁊ dĩ ab aueo aues.i.cupio.quia auari ſemꝑ ſunt cupidi. Etiã auaritia eſt rerũ temporaliũ inſaciabilis cupiditas.⁊ ẽ vnũ d̃ ſeptẽ peccatis mortalibꝫ

Auceps.ↄ.t.dĩ aues capiens.ab auis ⁊ capio vel capiens.

Aucipiũ dicit̃ locus aptus ad capiendũ aues.vel rete vel virga viſcata.vel tuguriũ ad hoc p̃ꝑparatũ.

Auctio.f.t.i.augmentatio.dĩ etiam auctio mercatio. Jnde auctionarius.a.ũ.i. mercator qui res ſuas auget. ⁊ ꝓprie dicit̃ ille qui hic vel illic res paruas ⁊ veteres ⁊ tritas ⁊ ruptas emit vt poſtea charius vendat. Jtem auctionator quãdoq; accipit̃ pro imperatore.

Auctor.oris.m.t.i. augmẽtator.dux.⁊ venit a verbo augeo auges.⁊ debet ſcribi ꝑ u ⁊ ct.vide.ſ.in actor.

Auctoriũ.n.s.dĩ illud quod addit̃ rei mẽſurate cũ vendit̃. Et eſt etiã cibꝰ q̃ menſę vacuatę ſuperaddit̃.

Auctrix.f.t.i.augmentatrix.

Aucupabilis.ↄ.t.⁊ hoc le.i.res quę eſt apta ad capiendum.

Aucupiũ.n.s.i.fortuniũ ⁊ bon⁹ euẽtus. Dĩ etiam officiũ capiendi aues.

Audax.o.t.dĩ qui aggredit̃ aggredienda ⁊ fugit non aggredienda. Jnde audacia Et differũt audax ⁊ temerari⁹.audacia ⁊ temeritas.q: audax nõ timet.temerarius non cogitat periculũ. Jtẽ audacia fit poſt cõſiliũ.temeritas ſine cõſilio. Jte; audax ponit̃ quandoq; ꝑ arrogante.

Audientia lic; etiã alit̃ capiat̃.tamẽ magis ꝓprie dĩ eẽ facultas ⁊ poteſtas loquendi corã ſuperiore alicui ↄceſſa.ꝑut dicimus: data eſt illi audientia.vel denegata eſt ei cõis audientia.

Auditoriũ.n.s.dĩ locus vbi cõſilia ⁊ miſſa audiunt̃.vel forus cauſarũ.vel loc⁹ in quo diuerſę cauſę audiunt̃ ⁊ tractant̃.

Auditor in curia papę vocat̃ q̃ vice iudicis alicuius cauſam vel cauſas audit.i de.auditor.de reſcrip.

Auditor camere pape dr̄ qui audit negocia ſup theſauro pape. ⁊ ſup his q̄ ad cameram pape pertinent.

Auditor cōtradictoriaꝝ dr̄ in curia pape q̇ audit impetrātes reſcripta ad lites. vel aliter ad ius cōe pertinentes grās.

Auellana.ne.tā.p arbore q̄ꝫ ꝓ fructu ponitᷓ in ſe.ge.⁊ dr̄ ab auellano monte vbi abūdant auellane.

Auena.f.p.genus herbe eo ꝙ auide ſurgat vel haber. Inde auenula.i. parua auena.

Auernus.m.s. dr̄ locus vbi eſt deſcēſus ad inferos. ⁊ ponitᷓ ſepe ꝓ inferno. ⁊ dr̄ ab a qḋ eſt ſine.⁊ vernos qḋ eſt delectatio. q: in inferno nulla eſt delectatio.

Augmentū.n.s.i.amplificamentū.

Augur.c.t.q̇ vl' que in garritu auiū diuinat ⁊ dr̄ ab auis ⁊ garrio. q: antiq̇tus diuinatores p garritū auiū futura ꝓdicebāt. Inde augurium. talis diuinatio.

Auguſtea.f.p.i.charta que ab Auguſto.i. īpatore mittebatᷓ. vl' quoddā gen⁹ charte ſic dictū in honore illius: Sicut auguſteū dr̄ gen⁹ marmoris in egypto tēpore Auguſti ꝑ inuentū. Sicut etiā tiberiū genus marmoris tempore Tiberij inuentū.

Auguſtus.m.s.ē ꝓpriū nomē ceſarꝫ. Quilibet etiā roman⁹ imperator poteſt dici auguſtus. ab augendo imperiū. Vn̄ in natiuitate dn̄i legitᷓ: Exijt edictū a ceſare Auguſto. Etiam antonomaſice Octauianus dictus eſt auguſt⁹. q: ſup oēs alios auxit romanū imperiū. Et ab illo dict⁹ eſt q̇dā menſis auguſtus. q: in eo mēſe natus ē. vl' q: obtinuit victoriā de Antonio ⁊ Cleopatra. vel iō ab augeo ges. q: ī iſto mēſe res augentᷓ ⁊ creſcit. Quñqꝫ vero adiectiue declinatᷓ auguſtus.a.ū.i.nobilis. illuſtris. inſignis. ꝓclar⁹. exgrex. ſegregari⁹. celtic⁹. heroicus. Et ē cōpoſitū ab aue ⁊ guſto.as. q: ſolis nobilibꝫ licebat olī guſtare aues. ⁊ tunc cōparatᷓ. Cum vero declinatᷓ p q̄rtā declinationē. hic auguſtus.us.ui. eſt q̇dā ſpēs diuinatiōis que fiebat ī guſtu auiū. ⁊ eſt cōpoſitū ab aue ⁊ guſtu. Solebant eni auē ſpargere gallinis ⁊ in guſtu ⁊ captōe illi⁹ eſte ſape auguriū. qḋ dr̄ auguſt⁹

Auia.f.p.ē mater patris vel matris.

Auiaria. ſecreta loca ⁊ a via remota. aut tm̄ auibꝫ adibilia.

Auicula.f.p. diminutiuū.i.parua auis.

Auicularius.m.s.q̇ capit aues. Itē auicularia pl'is numeri.n.s. dicuntᷓ loca ſecreta ſiluaꝝ ſolis auibꝫ adibilia.

Auidus.a.ū.i.multū cupidus. ⁊ ſm̄ q̄ſdaꝫ dr̄ ab habendo. q: ſemp habere deſiderat. Inde auidulus.a.ū.i.aliquātulū auidus.

Auigerulus.m.s. vel auigerula.f.p. dr̄ qui vel que gerit aues ad vendendū.

Auinū.n.s.pe.pro. quaſi extra vinū.i.aqua mixtum.

Auis.f.t.eſt nomē generale ad oīa volatilia pennata. ⁊ dr̄ ab a ⁊ via. quaſi ſine via. q: certā viam nō habet. ſed p auia queqꝫ diſcurrit. Poti⁹ tm̄ viderᷓ etymologia q̄ꝫ ꝯpoſitio. Etiā dr̄ ab aueo.ues.i.cupio. q: auis cupide ſumit cibū.

Auius.a.ū.i. a via remot⁹. Inuius ⁊ deui⁹ idem. Sed tm̄ ꝓprie differūt. q: deuiū ꝓprie eſt in ſiluis. Auiū ī paruis virgultis. Inuiū ī paludibꝫ ⁊ aquis. Vn̄. Deuia ſūt ſilue. virgultiqꝫ auia. lymphe Inuia. ſepe tm̄ h̓ legis improprie.

Aula.f.p.i.dom⁹ regia ſiue ſpacioſū habitaculū porticibꝫ quattuor cōcluſū. Inde hec aulula diminutiuū.i.parua aula. Itē aula dr̄ qñqꝫ ſcriniū ī quo res ponuntᷓ. Etiā aule pluralitᷓ dicuntᷓ fiſtule organoꝝ per quas eliciᷓ melodia. Inde aulidus.a.ū.i. dulcis inſtar ſoni organi

Aularis.c.t.⁊ hoc re.⁊ auletus.a.ū.p eodeꝫ ſcilꝫ ad aulam pertinens.

Aula grece. cānula dr̄ vel tibia latine.

Aules.lis.⁊ auledus dr̄ qui cū cānis cantat ſcilꝫ tibicen. Et cōponitᷓ choraules.lis.⁊ eſt q̇ cū cannulis cantat in choro.

Auleū.n.s. dr̄ cortina. q: in aula Attali regꝫ ꝑgamoꝝ ꝑmo fuit inuentū. vel q: in aulis extendi ſolet. Item auleus.a.ū.i.regalis. vel res aule.⁊ dr̄ ab aula.

Aulicus.a.ū.⁊ aulanus.a.ū.i.palatinus. q̄ſi aule cuſtos. q: aſſidue ē in aula cū ꝑncipe.

Auoth.i.villa vel ville. Vn̄ Numeri.32°. Quos appellauit auoth iair.i.villas iair.

Aura.f.p.qñqꝫ idem eſt qḋ ſplendor. Vn̄ Per ramos aura refulſit.i.ſplendor. 2° dr̄ ventus. vt aura flat.i.vent⁹. 3° dr̄ aer. Vn̄ Theodolus. Comit equi pēnas ⁊ ſe dimittit in auras.i. in aera. 4° dr̄ fauor. vt iſte habet bonā auram ſue ꝓmotionis. Unde Aera ſplēdorē ventū ſil' ac fauorē Quattuor hec aura ſignificare ſolet.

Aurata.f.p. dr̄ piſcis quidā q̇ in capite habet colorē ſil'em auro.

Aurea.f.p. dr̄ frenū. eo ꝙ circa aures ponatᷓ ⁊ dr̄ ab auris. Dicitᷓ etiā aure⁹.a.ū.adiectiue.i.ḋ auro. ⁊ tūc dr̄ ab auꝝ. Vn̄. Aurea frenat equos. eſt aurea mobile nomen.

Aureola.f.p dr̄ ꝓpe illud ꝑmiū ꝓueniēſ ex
operib ꝑcellētib qḋ daṫ ſanctis ī patria
ęt̄na. Et tale ꝑmiū ē t̄plex.ꝑmiū dr̄ crinale
q̄ cōiugati caſte viuētes coronāṫ·qḋ ſm
theologos fructus triceſim⁹ dr̄. Secūdū
dr̄ ſertū·quo hoīes exiſtentes in vidnita/
te cōtinentes·in ęterna patria coronanṫ.⁊
illud dr̄ fruct⁹ ſexageſim⁹. Tertiū dr̄ au/
reola·qua doctores·martyres ⁊ hoīes exi/
ſtentes virgines coronabunṫ. ⁊ dr̄ fruct⁹
centeſimus. ⁊ virginib caſtis ſpāliter in
ęterna patria attribuend⁹. Vñ Virgini/
bus cecidit centeſim⁹ integritati. Sȝ ſexa/
ginta ſeruant qui ſunt viduati. Triginta
ſeruant cōiugati caſte viuētes. Et dr̄ ab
aurū. ⁊ olon.i.totū·quaſi tota aurea.

Auricalchū.n.s.quoddā genus metalli ex
diuerſis metallis cōflatū·ſic dictū·q: ha/
bet ſiſitudinē auri ⁊ ęris:auri ī ſplendore:
ęris in duritia·⁊ dr̄ ab aurū ⁊ calchos.i.ęs.
vel ab aurū ⁊ calchos.i.fex·q̄ſi fex auri

Auricom⁹.a.ū dr̄ q̄ habet aureos capillos

Auricularis.m.s.vel auriculare.n.s.dr̄ mi/
nimus digitus·q: eo aurē purgamus.Et
adiectiue inuenit·vt hic ⁊ hęc auricularis
⁊ hoc re.i.ſecretus·vt auricularis amicus.
vel auricularis.i.res ad aurem pertinens.
⁊ p eodē auricularius.a.ū.ut auricularius
anulus·vel auricularius qui in aure ferṫ.
vel auriculari⁹.i.ſecretus ꝯſiliator.⁊ hęc au/
ricularia.i.ſecreta cōſiliatrix·q: ſecreta in
aure ſolent dici.

Auriculariūa ſecreto vna pars īdeclinabi/
lis.i.ſecretari⁹ ul' ꝯſiliari⁹. Vñ.2.Regū.23°
Fecitq; eū ſibi Dauid auriculariūa ſecre/
to.i.ſecretarium·cōſiliariū.

Auriculatus.a.ū.i. magnas aures habens
ab auricula dr̄.

Auricus.a.ū.i.res pertinens ad aures·ſicut
dicim⁹ auricos pilos q̄ creſcūt in aure

Aurifaber.m.s.dr̄ qui operaṫ in auro.

Aurifex.ꝯ.t.dr̄ qui vel q̄ facit aurū.

Aurificina.f.p.dr̄ fabrica aurificū·vel loc⁹
in quo faber excoquit aurū.

Aurifodina.f.p.dr̄ locus vbi fodiṫ aurum

Auriga.m.p.pe.pro.dr̄ rector currus. ⁊ dr̄
ab aure ⁊ rego·quia regit equos freno q̄ſi
auris auditu·vl' dr̄ ab ago ⁊ rego·q: agit
⁊ regit currum. vel diciṫ ab aurio·q: au/
rit.i·percutit equos iūctos. Vnde. Aurio
pcutio auriga dr̄ inde.

Aurigraphia.f.p.diciṫ aurea ſcriptura Itē
aurigraphus q̄ aureā ſcripturā facit.

Aurilegū·n.s.diciṫ loc⁹ vbi reponiṫ aurū.

Auripigmentū.n.s.eſt genus terrę ex quo
fit quandoq; vnguentū hñs colorē auri.

Auris.f.t.ſm Iſidorū dr̄ ab hauriēdo vo/
ces.Vñ Virgilius.Voceq; his auribus
hauſit·Vel dr̄ q̄ſi auide rapiens ſonū·vel
ab audiendo.⁊ nō eſt cōpoſitio ſ; etymo/
logia. Inde auricula.i.parua auris.

Auriſcidus.m.s artifex qui ſcindit aurum

Auriſia.f.p.dr̄ cęcitas qua ſodomitę circa
domū Loth fuerūt percuſſi.

Auritus.a.ū.dr̄ qui habet magnas aures·

Aurora.f.p.dr̄ initiū diei clareſcētiſ·ul' ꝑm⁹
ſplēdor aeris·q̄ grece eos dr̄.⁊ nos p deri
uationē ab aura aurorā q̄ſi eorā dicim⁹.

Aurugo.ginis.f.t.eſt morbus regius·vide
ī.arugo.

Aurulentus.a.ū.i.plenus auro.

Aurū.n.s.eſt quoddā metallū. ⁊ dr̄ ab au/
ra.p ſplendore·quia ꝑ cęteris metall' ful/
get·ul' diciṫ ab arion quod eſt ſeruare·q:
prę cęteris metallis ſuaṫ. Inde aure⁹.a.ū
i.de auro exiſtens. Inde aureolus.a.ū.i.
aliquantulū aureus.

Aurū coronariū dicebaṫ quod ꝯferebaṫ
ad coronationes principū·ul' qḋ corona/
rū faciendarū noīe ꝑſtabaṫ·quę in tēplo
pendentes a Tito ⁊ Veſpaſiano ſublatę
ſunt. Alij dicūt aurū coronatorū quod da
batur athletis.

Aurū publicū eſt quod pertinet ad erariū
fiſci. C. de au.pu.perſe.i.detectorib.li.x°

Auruſpex.ꝯ.t.i.diuinator vel dīnatrix·ab
auſpiciendis auib dictus vel dicta.⁊ vi/
detur dici ab aue ⁊ ſpecio. Inde auſpica/
tor.i.diuinator. Inde auſpicatrix.i.diui/
natrix. Inueniṫ etiā auſpicato aduerbia/
liter. Vñ Terenti⁹ ī andria. Haud auſpi/
cato huc me appuli. Auſpex idem.

Auſpiciū.i.dīnatio·auiū inſpect⁹·ul' bonus
euentus Sed auſpiciū iuris eſt exordiū litiſ
ſm Her.in.c.paſtoralis.

Auſter auſtri dr̄ ventus ꝑflans a meridie
dictus ſic ab hauriēdo aquas: Nam nu/
bila nutrit ⁊ aquas dat. Inde auſtralis
ꝯ.t.⁊ hoc le.⁊ auſtrinus.a.ū.p eodem.

Auſtralis plaga ē quę eſt ab auſtro ſiue
meridie·Vñ auſtralis.i.meridian⁹. Item
auſtralis inueniṫ p quodā paralello q̄ ⁊
brumalis dr̄. Et eſt auſter ita calid⁹ q: etiā
piſces dr̄ corrūpere in mari. Itē ab auſter
vel auſtrin⁹·auſtrino.as.i. corrūpo·vitio·
vel macrū facio. Inde auſtrinatus.a.ū.vt
auſtrinata animalia.i.macra·quaſi auſtro
corrupta·

Auſterus.a.ū. 7 hic 7 hec auſteris 7 hoc re. in eo-
dem ſenſu.i.aſper.ſeuerus.ſtrenu9. 7 dr̄ ab
auſter.q2 ille vent9 in p̄ncipio eſt aſp̄ 7 in-
ſuauis. Jnde auſteritas.i.aſperitas.

Auſtroafricus eſt quidā vent9 collateralis
auſtro.ſic dicit9.q2 inter auſtṝ 7 africū eſt.

Auſus.us.ui.i.audacia.ſed auſus.a.ū. dicit̃
audax.

Autenticus.a.ū.i.autoritate plenus vel fi-
dedignus.ſalicȝ cui p̄mo credebat̃ ex ſui
dignitate.ut autenticus ſermo. autentica
ꝓpoſitio. 7 dicit̃ ab autentim grece.quod
eſt dignū latine. Jtem autenticus etiam
dr̄ nobilis.

Autenticū.n.s.eſt liber iuris ciuilis. excerpt9
quaſi q̄dā ſūmula ex aliqs legalibȝ libris.
cōtinēs nouē collatiōes vt nouē partes
p̄ncipales. Sȝ autētica.f.p.ē lex.ul.§.in-
corporat9 in li.C. Et ĝ ſemp allegat̃ auten
tica.C.ti.tali vel tali.vt.C.de epi. 7 de.au
tentica.generalit̃. Et ſic addit̃ ti.ꝫ nō ad-
ditur numer9 coll̃.

Autor.m.t.i.fidedignus.ſalȝ p̄mordial̃ in-
uentor alicu9 artis. Et dr̄ ab autenti gre-
ce.quod eſt famoſū vel fidedignū latine.
Etiā autor idē eſt quod ligator.7 ſic dicit̃
a quodā verbo defectiuo ſalȝ auieo auies
i.ligo. Et ſm̄ p̄mam ſignificationē. phi 7
inuentores artiū.vt Plato Ariſtoteles.7
quelibet excellentes perſone debent dici
autores. Scd̄m vo ſecundā ſignificatio-
nem: Virgilius Lucanus Ouidius 7 ce-
teri poete debēt dici autores q̄ ligauerūt
carmina ſua pedibȝ 7 metris. Jnde autrix
mulier autentica.

Autoritas.f.t. eſt ſententia imitatione di-
gna.vel autoritas ꝓut ſumit̃ in topic̄. eſt
iudiciū ſapientis in ſcientia ſua. Vñ a rei
iudicio ſolet talis actus denoīari. vt Pla
to dicit celū eſſe volubile.ĝ ita eſt. q2 qđ
videt̃ alicui ſapienti 7 expto in ſua ſciētia
credenduȝ eſt ſic eſſe.iuxta illud: Experto
crede mḡro. Jnde autoriçabilis.ꝯ.t. 7 hoc
le.in eodē ſenſu cū autenticus.i. factū au-
tenticū.vel autoriçabile dr̄ ꝗd fit autori-
tate ſapientꝭ vel ſapientū.vt hō autoriça-
bilis.i.autoritatꝭ cui credi debet.

Autūnus.m.s.eſt quarta pars anni frigi-
da 7 ſicca.7 dr̄ a tempeſtate.quoniā folia
cadūt 7 oīa matureſcūt. vel dr̄ ab autūno
as.antiquo verbo.i.colligo.q2 in autūno
vue colligunt̃. 7 hoc ſm̄ Jſidoꝝ. Sȝ ſm̄
Huguitionē dr̄ ab augeo.es.q2 tunc oēs
fruct9 augent̃ 7 matureſcūt. Sȝ ſm̄ Pa-
piam dr̄ a tempeſtate. q2 in autūno ſunt
magne tempeſtates. Et ſūt quattuor par-
tes anni. Vñ. Ver Petro dat.eſtas ex in-
de ſequet̃ Vāc dabit Vrbanus. autūnū
ſymphorian9. Feſtū Clementꝭ caput hye-
mis eſt venientis.

Auunculus.m.s. dr̄ frater matris. ſicut pa-
truus frater patris. Vñ. Patruus a patre
pendet. auūculus a genitrice. Sȝ auūcul9
magnus eſt frater auie.

Auus.m.s. dr̄ pater p̄ris vel matris Jnde
auia.f.p.matris vel patris mater.vide.ſ.
abauus.

Aux augis vel auges in eodeȝ ſenſu. venit
ab augeo.7 eſt iſte punctus in quo ſol eſt
dum maxime appropinquat̃ nob. vt eſt
circa feſtū ſancti Viti.

Auxeſis.i.augmentū.7 eſt ꝓprie dictionis.

Auxiliū.i.ſubſidiū vel p̄ſidiū.ſed differūt.
q2 auxiliū eſt quod ab extraneis dat̃.ſub
ſidiū quod poſtea ſuperuenit.p̄ſidiū autē
loco vtili poſitū. Jnde auxiliaris.ꝯ.t. 7 hoc
re. 7 auxiliarius.a.ū q̄ vel q̄ vel qđ pōt p̄-
bere auxiliū. Jtē auxiliatorius idem.

Auxilla.f.p.i.olla vel mēſura paꝝ maior q̄
iuſta. Jnde auxillula diminutiuū parua
olla vel parua talis menſura.

A ante X

Axa filia Caleph fuit.

Axioma.n.t.i. dignitas. Jnde axiomatic9
a.ū.i. dignitatē habens.

Axis eſt celi ſeptentrionalis linea recta per
mediā plagam ſpere.

Axunga vel axungia.f.p.i. venter porci vel
alterius rei. Vñ Macer de viribȝ herba-
rum. Si porcina vetus axungia iūgit̃ illi.
Jnde axungarius.a.ū.i.ad axungiā perti
nens vel axungiā vendēs. Vel axunga ul̃
axungia.i.vnguentū porci. Vñ dicit Pa
pias: Axungia pinguedo ab vnctione
dicta.

A ante Z

Açabel interp̄tat̃ fluens ſanguinē. vel ſter-
quilinū dr̄.

Açaria interp̄tat̃ auxiliū dñi.

Açimus.a.ū.i.ſincerus ſine fermēto.7 dicit̃
ab a quod eſt ſine 7 çimos qđ ē fermētuȝ

Açonus.a.ū.pe.p. dr̄ ab a qđ ē ſine 7 çona
quaſi ſine çona ul̃ ex çonā. Vñ açoni di-
cūt̃ dij ex çonaȝ çodiaci manentes. Silr̃
ſigna dicunt̃ açona q̄ non cōtinent̃ intra
çonum çodiaci.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

B ante A

Baal nomē idoli cuiuſdā. ⁊ int̄pretat̄ ſingulare ſm̄ Iſidorū. vide ī in Belus.

Baalberith dr̄ idolū ꝯiuratōis

Baalim dicunt̄ idola aſſyrioꝝ.

Baalpharaſim interp̄tat̄ diuiſio viroꝝ.

Baalphaſis interp̄tat̄ diuiſio īimicorū.

Babatū dr̄ illud quod ānectit faber equo cum gūpho. vl̄ ein buſeyſen.

Babel iterp̄tat̄ ꝯfuſio. Inde Babylon vel Babylonia ciuitas vbi olim hoīes turrim ędificantes diſperſi ſunt. immiſſa diuinitus cōfuſione linguaꝝ inter eos. Inde babylonia regio. ⁊ babylonius.a.ū. nomē patriū vel gentile.

Babiger. baboſus. baburr⁹. idē. ſalʒ ſtult⁹. ineptus. hebes. inops.

Baburra.i.ineptia vel ſtultitia.

Bacca.cę.f.p. per duo c. eſt fruct⁹ oliuę. ⁊ etiā lauri. Ponit̄ tamen q̄nq̄ꝫ p quolibet fructu. ⁊ p̄cipue arboꝝ ſilueſtriū. Inuenit̄ etiā bacca pro gēma p̄cioſa. Vn̄ in Auiano. Quid nitido preciū cortice bacca daret. Inde baccatus.a.ū.i. baccis lapidib⁹ adornat⁹. Vel ſm̄ p̄mā ſignificationē d̄ fructu baccaꝝ abundans vel paſtus. Inuenitur etiā p catena. vt: Colla baccis attrita.i.catenis. Iū baccatus.a.ū.i.catenatus

Baccar. aris.f.t. dr̄ herba faſcinū pellens. ⁊ dr̄ a bacca. Vn̄ Virgilius in bucol. Baccare cinge caput.

Baccaulū.n.s. dr̄ feretꝝ in quo mortui deferuntur.

Baccha.chę. ſacerdotiſſa bacchi.

Bacchanalia bacchanaliū. vel liorū.i. feſta bacchi. Iuuenalis. Qui chairos ſimulāt ⁊ bacchanalia viuūt.

Bacchania.f.p.i.furor.

Bacchariū.n.s. quoddā vas vinariū.

Bacchanna.nę.f.p.idem.

Baccheus.a.ū. ⁊ bacchicus.a.ū.ī eodē ſenſu i. de baccho exiſtens.

Bacchides p̄priū nomē viri. de quo habet̄ in libro Machab.

Bacchinal.n.t.i. torcular. p̄ſſoriū.

Bacchis bacchidis.f.t. fęmina colens feſtū bacchi. ſalʒ ſacerdotiſſa eius.

Bacchius.m.s. quidā pes metric⁹ q̄ ī feſtis bacchi vtebant̄. vide. ſ. antibacchius.

Bacchiū.n.s.i. feſtum bacchi Bacchiū etiā dr̄ paruus vrceus quo vtebant̄ in feſtis bacchi ad vinū tenēdū. ſ poſtea in vſus aquarios tranſijt.

Bacchula diminutiuū.i. parua baccha.

Bacch⁹ bacchi dr̄ deus vini. ⁊ ponit̄ q̄nq̄ꝫ pro ipſo vino. Vn̄ Cato. Cum venere ⁊ baccho lis eſt ſ iūcta voluptas. Et ſm̄ fabulas dr̄ egiſſe nocturnas feſtiuitates. et fuiſſe mḡr ebrietatis. p̄priaꝝ vxorū violator. ⁊ p̄ximoꝝ vxores euellēs. ⁊ furiens ac furioſus. nouiſſimo d̄o a titanis occiſus eſt. Etiā bacch⁹ ē quoddā genus carmis quod in feſto bacchi canit̄. Item fabuloſe dr̄ q Iupiter generauit filiū q̄ dicebatur bacchus. cuius mater anteq̄ꝫ pareret intoxicata fuit. ⁊ moriebat̄. ⁊ fili⁹ de matre mortua fuit excīſus q̄ dicit̄ inueniſſe vinū. Vnde. Eſt menſura batus propriū q̄ꝫ dicitur bacchus.

Baculus.m.s. dr̄ a baccho ſm̄ Iſidorū. q̄ ab ipſo baccho dicit̄ repertus. quia hoīes vino moti. baculo innitebant̄. Vel dicit̄ a baiulo.as.

Badius.m.s. dr̄ equus quem antiq̄ vadiū dicebant. a baiulo.as. q̄ nos baiulat. vel dr̄ badius quaſi vadius. a vado.is. quia fortius vadit inter cętera aīalia.

Bafer.a.ū.i. groſſus vel agreſtis.

Bahen ē ornamentū colli ex anulis aureis ꝯfectū. Bahen enī grece. corona latine.

Baia.f.p. dr̄ portus. Itē baię.aꝝ. eſt ciuitas in italia iuxta mare. q̄ ibi eſt loc⁹ portuoſus ⁊ delectabilis. Inde baianus.a.ū. nomen patriū.

Baiulum.n.s.i. frenū equi.

Baiunola.f.p. dr̄ lectus q̄ ī itinere baiulat̄.

Bala.lę. interp̄tat̄ iueterata. Fuit enī ancilla Rachelis.

Balaam interp̄tat̄ vanus p̄plis.

Balach interp̄tat̄ p̄cipitans ſiue deuorās.

Balanitę.aꝝ.i. vuę vel vites iſtar glandiū vuas facientes grandes. Inde hęc balanitides.itidis. gēma p̄cioſa.

Balanon grece dr̄ glans.

Balans.antis. participiū.o.ge. a balo.as. Et balans.antis.f.p. p oue.

Balanus.pe.cor. quędā arbor. Et vt dicūt genus eſt quercuū. Iū hoc balanū balani. p fructu. ⁊ p vnguēto inde facto. Inde balanatus.a.ū.i. balano vnctus. ſm̄ Huguitionē. Quidā dicūt q balanus eſt caſtanea cocta. ſalʒ baloſa. ⁊ corripit la.

Balatro.onis.i. clamoroſus. ioculator. Vn̄ Oratius. Mēdici mane balatrones. Vel balatrones ſm̄ quoſdā dicunt̄ prodigi ⁊ leccatores a Seruilio balatrone ⁊c. Sed

ſm hāc ſignificationē melius dicit' baratro baratronis·a baratrum. ꝛ apte baratro·onis.i.leccator dī a baratꝝ·q: oīa baratro.i.ventri cōmittit.

Balatus.us.ui.dī clamor oniū.

Balbus dicit' balbuciens vel titubās· qui verba non exprimit ſed frāgit·a balbādo dictus. Sed bleſus dicit' qui litteras imperfecte ꝓfert.

Balducta tę.f.p. dī lac preſſuʒ a ſero· ſalicʒ mutata.ꝛ dī balducta q̄ſi valde ducta·q: valde preſſa eſt ꝛ ducta.

Balea.f.p.i.funda vel inſtrumentuʒ·quod vulgo vocat' baleſtrū. Inde balearius ꝛ hic baleator.i.fūditor vel baliſtrator.ꝛ dicitur a balin.

Balearis.ꝯ.t.ꝛ hoc re.i.cū balea iactabile· Inuenit' etiam balearis ꝓ funda . ꝛ deriuat' tunc a noīe inſulę. Baleros enim vel balerica vel balearis inſula ē hiſpanię. Et ſūt duę·ſalicʒ aphroſiades ꝛ gēnaſiades maior ꝛ minor. Vn̄ vulgus eas maioricā ꝛ minoricā vocat. In his inſulis ꝑmū reperta eſt funda·vnde balearis dicta ē funda.ꝛ balearis dicta eſt talis inſula. Et in vtraqʒ ſignificatiōe a balin·a quo balea·ꝛ a balea baleos vel balerica vel balearis· a quo etiam hic ꝛ hęc balearis ꝛ hoc re.nomen gentile.

Balena.f.p. quidā magnus piſcis. ꝛ dicit' a balin quod eſt fundere vel iacere·eo ꝙ effundat vel iaciat aquam huc ꝛ illuc altius cunctis beſtijs maris.

Baleſtrū.ſtri.n.s. a balin dī. Jn̄ baleſtro· ſtras.ſtrare.i. cū baleſtro aliquid ꝓijcere vel ꝑcutere.

Balin grece·latīe dī iacere ſiue emittere vł effundere

Balinon greci·balneū latini dicūt·q: āxietatem aī tollit·a balin ꝛ noys qd' eſt mēs quia iacit anxietatē de mente. Hinc hoc balneū balnei a leuatione meroris dicit'. Inuenit' etiā in fe.ge.balneę.aꝝ. Jn̄ balnerū.rij.ꝛ balneatoriū.rij.ambo pro loco in quo balneat'.

Baliſta.f.p.genus eſt tormenti·vel dicitur omne illud quod aptū eſt ad mittenduʒ iacula ꝛ tela.ꝛ dicit' a balin ꝛ haſta. Torquetur enī verbere neruoꝝ ꝛ iacit haſtas ꝛ ſaxa·Vel dicit' a baleros inſula quadā vbi vſus baliſtarū primitus eſt īuentus. Inde baliſtarius qui facit baliſtas vel q̄ iacit cum eis.

Balliuus eſt officialis domini tēporalis·vt de ſen.exco.c.dilecto.ꝛ in cle.i.de pen.

Balneolū.n.s.i.paruū balneū.

Balneū. vide.s.balinon.

Balſamus.f.s. dicit' arbos balſami·ſimilis viti in ſtipite·folijs ſimilis rutę·ſ; albioribꝰ ſpēqʒ manātibꝰ·i q̄ quinqʒ cōſiderāt'· ſalicʒ folia·lignū·cortex·fructꝰ ꝛ ſuccꝰ. Vn̄ Balſamū.n.s.ē lignū vel fructus vel liq̄r eius. Et nota ꝙ multiplex vnguentū balſamus affert. Primuʒ eſt precioſius alijs quod ſpōte manat de folijs.ꝛ illud vocatur balſamū. Secundū eſt carpobalſamū vel xirobalſamū. Tertiū eſt opobalſamū Quartū eſt foliobalſamū· Quintum eſt calobalſamū vel xilobalſamū. Et probat' ſic an ſit corruptū balſamū vel nō. Si feratur in manu contra ſolem·perurit carnē ſi non eſt corruptum. Inde balſamatꝰ.a. ū.i.balſamo īunctus·quod etiā poteſt eſſe participiū: Nam balſamo.as.i. balſamo īungere.qd' cōponit' cū in.ꝛ fit imbalſamo as.i.valde balſamo īungere.

Balteum eſt etherocliti in genere· quia in ſingulari eſt generis maſ.in plurali generi maſ.vel neutri.ꝛ ſemꝑ ſecūdę declinatiōis Et eſt balteus cingulū militare ſic dictus quaſi pendēs·quia ex eo dependent ſigna ad demonſtrandū legionis militari ſūmā i.ſex miliuʒ ſexcentoꝝ· ex q̄ numero ꝛ ipſi conſiſtunt. Vn̄ ꝛ balteus dicitur non tm̄ quod cingit·ſed etiam id a quo arma dependent. Vn̄ Job.12º. Balteuʒ regū diſſoluit.ꝛ ꝑcingit fune renes eoꝝ. Inde balteolus.i.paruus balteus.ꝛ balteatus.a.ū. i.balteo ornatus. Aurora. Balteꝰ ē carnis macies candorqʒ pudicus.

Baluſtriū.n.s. eſt locus vbi ſūt multa balnea·quaſi luſtratus balneis

Balluta.f.ꝑmę·eſt publica vtilitas· vel eſt vas luti. C. de metal.li.xi°. ſm Accur.

Bamoth interꝑtat' euentus mortis.

Bānū ſm vulgare gallicoꝝ ꝛ lumbardorū videtur eſſe edictum publicū: iuxta iſtud quod dicit Ray.c.ꝙ clericis·de fo.cōpe. ꝙ preco pariſienſis nūciat bānū noīe epi a rege.

Bannitoriū.n.s.eſt locꝰ cauſaꝝ·alias panditoriū.

Baptiſmus.m.s.interpretatur tinctio· dictus a baptes.quod ē flumē vel aq̄ uł etiā ſacrū. Vn̄ hꝰ baptiſma baptiſmatꝭ idē. Et differūt baptiſmꝰ· baptiſma · baptiſmū· ꝙ baptiſmū.n.s.ſm Iſidoꝝ valet tantū ſic vnctio·quia baptiſmū grecū tractū eſt

in latinū. ꝛ dicit̃ mētis purgatio ꝑ cōfeſſionē. Unde in euangelio: Erat Joānes in deſerto pdicans baptiſmū pnītētię. Sed baptiſma. tis. ē aqua ſiue ſacramentum ſub certa forma verboꝝ peractū. ꝑ qđ mūdatio aīę ꝛ corporis deſignat̃. Sꝫ baptiſmus cōprehēdit iſta duo. ꝛ tamē ſępe vnū ꝓ reliquo ſumit̃. Vñ. Baptiſmū ꝓprie ſit tibi mūdatio mētis. Exterior quę fit ꝑ aquā baptiſma vocat̃. Baptiſmus vox hęc nectit vtrūqꝫ ſimul.

Baptiſta. m. p. dī qui baptiçat.

Baptiſteriū. ſterij. n. t. i. ſtatio baptiſmatꝭ. ꝛ dī a ſterion qđ ē ſtatio ꝛ baptiſma. Et ſumit̃ tā ꝓ baptiſmate qꝫ ꝓ loco. quod ꝛ hoc baptiſatoriū dī.

Bar. lingua ſyria filius interꝑtat̃.

Barach interꝑtat̃ fulgurans

Barachias. interꝑtat̃ benedictus dñi. vel benedictus dñs.

Baratro. vide. ẜ. balatro.

Barathꝛū. n. s. nomen ē nimię altitudinis ꝛ ꝓfunditatis. ꝛ dī barathꝛū quaſi voratꝝ i. vorago atra ex ꝓfūditate. qꝛ oīa deuorat. Et dī barathꝛū. quādoqꝫ infern⁹ quādoqꝫ ꝓfundiſſimus locus inferni. in quo nulla eſt redēptio. quandoqꝫ foſſa. qñqꝫ gurges vꝛtiginoſus. quādoqꝫ vent̃. quādoqꝫ etiā ꝓfūdus puteus in quē execratores ꝓ̄cipitant̃. Vñ. Hoc etiā barathꝛū qm̄ deuorat oīa dico.

Barba. f. p. dicunt̃ crines qui creſcūt circa mentū viroꝝ. ꝛ dī barba quaſi virana a viro. quia viroꝝ eſt ꝛ non mulieꝝ. Et ꝓprie barba eſt hoīuꝫ. ſed barbę alioꝝ aīaliū. Inde barbula. i. parua barba. Inde etiā barbatus. a. ū. i. habēs barbā longaꝫ quod ꝛ ꝓ ſapiēte dī: Nam ꝛ olim pħi in ſignuꝫ ſapiētię ſolebant paſcere barbas. Iñ barbatulus. a. ū. i. parū barbatus.

Barbanus. pe. pro. i. patruus.

Barbara ꝓpriū nomē virginis. Eſt etiā quidam modus ſyllogiçandi in ꝑ̄ma figura. cōſtans ex trib⁹ vlib⁹ affirmatiuis ſic etiā baroco ꝛ baraliptō ſūt modi ſyllogiçādi.

Barbaria. f. p. dicta ē ꝗdā terra iuxta gręciam ꝓpter excellentiā crudelitatis.

Barbaries. riei. regio barbaroꝝ.

Barbariſmus. m. s. dī a barbarus et mos quaſi cōſuetudo ꝛ mos barbaroꝝ. ſcilicꝫ vitiū quod cōſiſtit in cōiūctione lraꝝ in ſyllaba. vel ſyllabaꝝ in dictione. vel i eaꝝ accentib⁹. quo vitio maxime barbari ſolent vti. ideo ab eoꝝ cōſuetudine nomen habuit. ul̄ dī a barba ꝛ rure ꝛ more. quaſi mos ꝛ cōſuetudo barbę rudis durioris ꝛ ruris: qꝛ eñi ruricolę vt pute inculti ꝛ duri rudes ꝛ incultas ſolent habere barbas. iō ad ei⁹ moris ſiſitudinē. barbariſm⁹ dicit̃ vitiū in dictionē quę nō ē culta ſua ꝓprietate. Itē barbariſmus ſi eſt in coī ſermone ſiue ratione vitiū eſt ꝛ euitandus. Si aūt in poemate fiat vel in aliꝗ ꝓſaico dictamine aliꝗ rōnabili de cauſa. figura erit. ꝛ dicet̃ methaplaſmus.

Barbarolexis ē alienę linguę corruptio. ꝛ dī a barbarus ꝛ lexis quod eſt ſermo. Et differt a barbariſmo. qꝛ barbariſmus eſt corruptio ꝓprię linguę vt ſi grec⁹ corrumpat linguā grecā. latin⁹ latinā. Barbarolexis vo eſt corruptio alienę linguę. vt ſi grecus corrūperet latinā linguā ꝛc.

Barbaroſtomus. m. s. dī qui verba plena barbariſmis ꝓfert.

Barbarus. a. ū. i. crudelis. incultus. auſter⁹. ſtolidus. Vñ olim gentes oēs dictę ſunt barbarę ꝑter grecos ꝛ latinos. Iñ barbaricus. a. ū. ꝛ barbaratinus. a. ū. in eodē ſenſu. Papias vo dicit Barbarus incultus vulgaris. imperitus. extraneus.

Barbitiſta. ꝯ. p. qui vel ꝗ cantat cū barbito. ꝛ dī a barbitus.

Barbitondiū. n. s. i. tonſura barbę. vel loc⁹ vbi tondet̃. ꝛ dī a barba ꝛ tondeo.

Barbitonſor. m. t. dī ꝗ barbā tōdet. ut barbarius. a barba ꝛ tonſor.

Barbitus. n. s. qđ ꝛ hoc barbitū inuenit̃. eſt quoddā inſtrumētū muſicū. q̄ſi barritus. qꝛ de oſſib⁹ barroꝝ fit.

Barca. f. p. dī parua nauis merces ad litus portās. Inde barcula ꝛ barcella. i. parua barca. Inde barcarius. ꝛ dicitur qui facit barcas.

Bardus. m. s. dī ſtultus. hebes. inept⁹. tardus. qui ꝛ alio noīe dī blennus. Bardus etiā ſumit̃ pro cantore laudis vel populo Vñ Lucan⁹. Plurima ſecuri fudiſtis carmina bardi. Iñ dicti ſunt longobardi ul̄ per ſyncopam lombardi quaſi longibardi. vel a longis barbis quas ſolebāt nutrire ꝛ non tondere. Inde lombardia vel longobardia ꝓuintia quā poſſederunt. a cuius noīe modo ſumit̃ gētile lōgobard⁹. a. ū. vel lombardus. a. ū

Barginus. a. ū. ꝛ hic ꝛ hęc barginis ꝛ hoc. ne i. alienigena. i. peregrinus ꝛ barbarus. vel gēs vel genitus. Vel bargines dicūt̃ fortes in bello. a baro et ago. vel genitus. qꝛ

ad modū baronū ſe agūt· vl' ſūt fortes q̄ſi eſſent geniti a baronib9.

Bari grece· latine dꝛ graue vel forte.

Baria. f. p. i. grauis linea a ſūmo ſiniſtrę depoſitę in dexterā. ⁊ eſt vna de decē figuris accentuū· quę p verboꝝ diſtinctionib9 a grecis apponunt̄.

Bariona fili9 colūbę interpꝛetat̄· a bar q̄d lingua ſyra filius. ⁊ iona lingua hebraica columba interpꝛetat̄. Vl' debet dici barioanna. i. filius Joannis· a bar. i. filius. ⁊ ioanna. i. Joannis.

Bariptes dꝛ gēma nigra cū ſanguineis ⁊ albis notis.

Barnabas leuites· cyprius genere· vn9 de ſeptuaginta duob9 dn̄i diſcipulis· Pauli apl̄i in p̄dicatione ſocius fuit. ⁊ interp̄tatur filius, pphetę· vel filius cōſolatiōis.

Baro. onis. m. t. i. nobilis dn̄s vel fortis vel grauis in moribus. vl' ein freiher. ⁊ dꝛ a barrus· q2 ſicut elephas cętera aīalia magnitudine ſupat· ita baro alios hoīes pręcellit· vel quod melius eſt· dicit̄ a bari· q2 grauis ⁊ fortis homo dicit̄ baro. Et denotat nobilitatē ⁊ fortitudinē· quādoq3 fortitudinē ſolā. Vn̄ Grecista. Eſt bari fortis baro q3 monſtrat idem.

Barunculus. i. paruus baro.

Baroniſſa. f. p. mulier baronis· vel virago ſcilz baronis habens aīuz.

Barrabas interp̄tat̄ filius mḡri eoꝝ· a bar q̄d ē filius. ⁊ rabi q̄d eſt mgr̄. ⁊ ab is pronoīe· vel a greco ei ęq̄pollenti.

Barridus. i. ſuperbus. ⁊ dꝛ a barrus.

Barritus. us. ui. pe. pro. vox elephantis.

Barrus. m. s. i. elephas. ⁊ dicit̄ a bari quod eſt graue vel forte· q2 grauis eſt ⁊ fortis.

Barſabas interp̄tat̄ filius quietis.

Bartholomeus interp̄tat̄ filius ſuſpēdētis aquas. i. dei· q̄ mētes doctoꝝ ſurſū eleuat· ⁊ inferius aquas diſtillat.

Baruch interp̄tat̄ fulgurans

Baſan. ⁊ eſt. n. lr̄a finalis· interp̄tat̄ ſiccitas vel cōfuſio.

Baſileos a baſis ⁊ leos quod eſt populus quod verſum eſt in latinū. ⁊ dicitur baſileus. i. rex vel impator· quia eſt ſuſtentamentum populi. Inde baſilica. i. eccleſia ⁊ baſilla ⁊ baſilliſſa. i. regina. ⁊ baſiliſcus rex ſerpentū.

Baſilea. f. p. eſt q̄dā ciuitas cis rhenū.

Baſilica. pe. cor. dꝛ domus regia· ſcilz palatiū regis vel imperatoris. Sed modo per trāſlationē dꝛ baſilica eccleſia· q2 ē palatium ſūmi regis.

Baſilicanus. a. ū. i. palatinus vel etiā eccleſiaſticus.

Baſilidiani heretici a Baſilide appellati: q̄ inter reliquas blaſphemias chriſtū paſſū negant.

Baſiliſca. f. p. eſt herba quę ⁊ gētiana dicit̄· cuius radix dat fortitudinē ⁊ ſanitatē oībus vtentib9 ea.

Baſiliſcus grece· latine interp̄tat̄ regulus. eo q̄ rex ſerpentū ſit· adeo vt eū videntes fugiāt· quia olfactu ſuo eos necat: Nam ⁊ ſi hoīez aſpiciat· interimit. Siquidē ei9 aſpectu nulla auis volās illęſa tranſit· ſed q̄uis pcul ſit ab eius ore ꝯbuſta deuorat̄: a muſtellis tamen vincit̄· quas illis hoīes inferūt cauernis quib9 delitefcūt· itaq3 ea muſtella viſa fugit quē illa pſequit̄ ⁊ occidit: Nihil enī pares ipſe creator rerum ſine remedio cōſtituit. Eſt aūt longitudine ſemipedalis· albis maculis lineatus. ⁊ i ethiopia inenit̄. Et dꝛ naſci ex ouis galloꝝ: Nā dꝛ q̄ gallus nouē ānoꝝ generat ouū· ex quo ouo naſcit̄ baſiliſcus.

Baſis. f. t. dicit̄ fultura quę ſupponit̄ colūnę Etiā ē nomē fortiſſimę petrę lingua ſyrorum. Eſt etiā extremitas plāte ſm̄ Hug. Papias ſic dicit: Baſis ſeſſio colūnarū· cōfirmatio fundamenti· nomen petrę duriſſimę.

Baſium. n. s. i. oſculuz. ⁊ differt ab oſculo ⁊ ſuauio. Vn̄. Baſia ꝯiugib9 ſꝫ oſcula dant̄ amicis. Suauia laſciuis miſcentur grata puellis.

Baſſan. interp̄tat̄ pinguedo.

Baſſaris. dis. f. t. a baſſa dꝛ quod eſt ouis pinguis. Et ſunt baſſarides vaccę mulſarię ⁊ vberes. Baſſarides etiā ſūt ſacerdotiſſę bacchi· a baccho dicte.

Baſſus. a. ū. i. nō altus· q2 pinguedo nō ſinit multū in altū creſcere. Vn̄ baſſa. ſe. f. p. dꝛ ouis pinguis.

Baſtangarij ſm̄ quoſdā dicunt̄ quaſi beſtię angarię· eo q̄ ruſticos angariabant. i. angebāt ad quintā beſtiā pręſtādā· vt. C. de muri. l. quod ad pręſens. li. xi. Et ſcd̄m Accur. Baſtangarij ſunt de domo principis· q̄ſi beſtigarij p̄mo modo· vl' quaſi feſtatores animaliū ſecundo modo· alias beſtatores.

Baſterna. f. p. eſt theca manualis. vel vehiculū itiner̄· q̄ſi veſterna· q2 mollib9 veſtib9 ſternitur ⁊ a duobus aīalibus trahit̄ vbi nobiles fęminę deferunt̄

Batha bathe ſiue beth apud hebreos dicitur mola olearia.
Batera.re.f.p. genus patere a batus.
Bath hebraice linū dī latine.
Bathin dicunt' veſtes linee ſalʒ brache line vſqꝫ ad genua ptingētes qͥbꝫ verēda ſacerdotis velabant'.
Batillū per geminū.l.i.thuribulū.pala inſtrumentū quo colligunt' carbones.ꝛ corripit primā. Vñ Oratius. Pretextā ꝛ latum clauū prunęqꝫ batillū. Inuenit' etiaꝫ hic batillus diminutiuū a batus.
Batus.ti.m.s.quedā mēſura capiēs quinquagita ſextarios que mēſura mole vna vice ſuperducit' vel ſm Hieronymū: Batus qui hebraice dī beth eadē mēſura eſt que ꝛ ephi.ſalʒ triū modiorū. ꝛ deputat' tm̄ liquidis ꝓprie licꝫ in alijs rebꝫ tal' mēſura habeat'. Ezech.45°.dī: Ephi ꝛ batus equalia ꝛ vnius mēſure erūt.

B ante D uel E

Bdelliū.lij. ē arbor aromatica.ꝛ etiā ꝓ gumi accipit'. Itē ſm Pliniū: Bdelliū arbor ē aromatica magnitudine oleagina cuius lachryma lucida.guſtu amara.boni odoris.ſꝫ odoratior infuſiōe boni vini. Bdelliū etiā eſt genus lapidis.
Beatitas.tatis.f.t.i.beatitudo. Vñ Augus in x° de ciui.dei. Alternāte ſępe beatitate ꝛ miſeria.
Beatulus.a.ū.i.aliquātulū beatus.
Beatus.i.felix.vel cui oīa ſuppetūt ad votū ille ſalʒ q̇ habet que vult.ꝛ nō ea que non vult.ꝛ nihil mali vult.
Beemoth hebraice.latine aīal ſonat.beſtia ignota eſt. Ideo aūt beemoth.i.aīal.diabolus dicit'.q: de excelſis ad terrena cadēs: ꝓprio merito aīal brutū eſt fact'. Ipſe eſt leuiathā.i.ſerpēs de aq̇s.qui in huius ſeculi mari volubili verſat' aſtutia.
Beel dī mors.ꝛ fuit idolū aſſyriorꝫ.vide.j. in belus.
Beghardus ꝛ beguina vel begutta.ſūt viri ꝛ mulieres tertij ordinis. Et dicit Jo. an.q' beguinarū genus pnitioſum eſt.nec de facili alios q̄ꝫ religioſos admittunt. a quibꝫ oībꝫ modis eſt cauendū,x viij.q.ij. diffinimus.
Bele.dī mens.
Belgis ciuitas gallię.a qua belgica ꝓuītia dī.ſalʒ lothoringia.
Belial vide.j.in belus.
Bellariū.n.s.dī oē genus cibi ſecūde mēſe ſicut ſunt poma ꝛ nuces.que extremi' apponunt'. Prima quidē mēſa eſt carniū.ſecunda fructuū.ſed carnes preualēt fructibus.ideoqꝫ bellariū ſumit' a diminutiōe vt notet' diminutio bonitatis. Vñ Macrobius de ſaturnalibꝫ. Adhuc dicēt eſurio.ſecūde menſę allata ſūt bellaria.
Belliger.a.ū.pe.cor.dī qui gerit bellū.
Bellipotens.ꝯ.t.dicit' deus vel dea belli.ꝛ bellipotēs.o.t.accipit' ꝓ potenti vel forti in bello.
Bellona.f.p.dea belli.a bellū dī.
Bellulū.n.s.i.paruū bellū.
Bellum.n.t.dicit' a bonū.per antifraſim.q: minime bonū. Inde bellicus.a.ū. ꝛ bellaticus.a.ū.ꝛ hic ꝛ hec ꝛ hoc bellax bellacis in eodem ſenſu. Et differt bellū a pugna et prelio: Nā pugna eſt que fit cuꝫ pugnis. preliū primus cōflictus.bellū totus cōflictus. Itē bellū dicit' vniuerſū ꝛ puniciꝫ. quaſi totū tēpus guerrę dicit' bellū. hui' partes ſunt pugnę.vt canēſis.cremenſis. Itē in vna pugna ſunt mlta prelia:aliud in cornibꝫ.aliud in medio.aliud in extrema acie gerit'. Bellū igit' totū eſt.pugna vnius diei.preliū pars pugnę ē. Et ſunt plura noīa idem ſignificātia. Vñ. Cōflictus.bellū.cōgreſſus.ala.duellū. Obſidiū mars atqꝫ rebellio preliuꝫ pugna. Sunt acies guerra predictis aſſociāda. Et ſunt quinqꝫ noīa que dicunt' ꝓ antifraſim. Vñ. Iſta per antifraſim dicunt' noīa quinqꝫ. Lucus ꝛ officiū bellū libitinaqꝫ mūdus.
Bellū iuſtū eſt illud quod fit precepto ꝓncipis de rebus repetēdis.vel ꝓpter iniuriaꝫ repellēdā. Sunt autē ſeptē genera bellorum. Primū eſt bellū romanorꝫ cōtra infideles. de here.excoīcamus.ij. Et dicitur romanū.quia romana eccleſia eſt caput fidei.xxiiij.q.i.hec eſt fides. Secūduꝫ eſt iudiciale.quod fit autoritate iudicis habentis merū imperiū.de ſen.exco.c. dilecto.li.vj.ff.de rei ven.l.qui reſtituere. Tertiū eſt preſumptuoſū.quod faciūt inobedietes iudici.de pe.diſ.vi.ad finē. Quartum eſt licitū.quod fit autoritate iuris quo ad illū cui cōcedit'.de reſti.ſpo.olim.ꝺ ſen. exco.ſi vo.C.vñ vi.l.i. Quitū temerariū ꝯ illos q̇ ſe iuſte defendūt. Sextū volūtariū.quo moderni ꝓncipes vtunt'.c. noli.xxiiij.q.i. Septimū eſt iuſtum ꝛ neceſſarium.quod fit ſe ꝛ ſua defendendo. Et in iuſto bello morientes ſalui fiunt.ceteris paribꝫ.xxiij.q.v.oīuꝫ regꝫ rex homicidiū

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ꝛ.ca.q.viij.oi timore. Sed qui ſine iuſſu ꝑncipis bellū ducit tenetˀ.l. Julia maieſ. ff.ad.l.iul.maieſ.l.iij.ꝛ in Autē. de armis. coll'.vi. Et in Autē. de man.princi. coll'.iij. Neceſſitate tamē iminente ſufficiat licentia magri officiorum ſm Hoſti.C.de fab.l. fi.li.xi.

Bellus.a.ū.i.pulcer.vel aliquātulū bonus. Inde bellulus.i.aliquātulū bell⁹. Inuenitˀ etiā hic belus.li.p quodā idolo.vt habetur in Daniele.ſ; tūc ſcribitˀ p vnū.l.

Belocilus.m.s.eſt gēma albicās.ꝛ pupillam cingit nigraꝫ in medio.aureo fulgore lucentē. ꝛ ꝑpt' ſpeciē.aſſyriorū regi belo dicata eſt. Vnde ꝛ dicitˀ belocilus quaſi oculus beli.

Beelphoegor ſcribitˀ p oe i Papia. Nūeri 25° inuenitˀ beelphegor. ꝛ cōponitˀ aꝫ bel ꝛ phegor. ꝛ poteſt dici beelphoegor.vel beelphegor.

Belua.f.p. dī imanis beſtia maris. Inde beluinus.a.ū.ꝛ beluꝰs.a.ū.i.turpis ꝛ belue.i.beſtie ſimilis.

Belues.ei.f.ge. dī egeſtas q̄ ſolet ꝯtingere per vaſtationē belue.

Belus.li.m.s.fuit patˀ Nini.prim⁹ rex aſſyriorum. ꝛ cepit poſtea haberi p deo ꝛ coli ibi ꝛ in africa. ꝛ factū eſt ei idolū i babylonia quod vocatū eſt bel.qd' interꝑtatˀ vetus. Vñ ꝛ lingua punica baal dī de⁹. ſ; apud aſſyrios bel.quod eſt deus vel vir.a quo ꝛ ȥebub.i.muſca. dictū ē idolū belȥebub i.de⁹ vel vir muſcarum.p imūdicia ꝛ ſordib⁹ idolatrie.ꝛ ſanguinis ibi imolati.ad quē multitudo muſcarum cōueniebat.vel p imūdicia belial.i.diaboli qui ibi colebatˀ. Et idē idolū dictū ē acharon ꝛ belial. ꝛ a bel ꝛ phegor q̄ fuit quidaꝫ mons dī belphegor.qd' interꝑtatˀ ſimulacrū ignorantie. Idolū enim fuit moab cognomento baal.ſup montē phegor. quē latini priapum vocāt.ſ.deū ortorum. Sic igitˀ baal belial.beelȥebub.beelphegor.belbuth. berith.belbus.idē ſūt.ſ.diabol⁹. vt dicit Hug. Beda autē dicit: Ninus conditor Niniue Belo pri ſuo ſtatuā.eiq; diuinos honores cōſtituit.cui⁹ ſimulacri conſuetudinem chaldei ſuſcipiētes.bel vocabant: paleſtini baal.moabite beelphegor. Iudei autē vnius dei cultores.ꝑpter deriſionem gentiū.beelȥebub appellabāt.aſſerētes in hoc ſimulacro principē demoniorum habitare. Et nota q̄ dicitˀ belphegor vel beephegor vt videtˀ dicere Hug. Vel belphegor vel beelphegor p oe.vt dicit Papias. Similitˀ belȥebub vel beelȥebub. ꝛ.b.eſt finalis littera.

Ben hebraice.i.filius. Vñ Joſue bennun.i. Joſue filius nun.

Benefactorius.m.s. dī ille q̄ p munere ſibi impenſo benefacit in beneficijs.

Beneficus.a.ū.pe.cor.i.benefactor.largus. elemoſyne deditus.

Beneficiū ſumitˀ latiſſime.p oi liberalitate Minus late.p liberalitate pricipis. Et ſic ſumptuꝫ ſignificat large ꝛ ſtricte. Large vt cōtineat beneficiū ſtricte ſumptū. ꝛ cū hoc reſcriptū ꝛ priuilegiū. Stricte dī beneficiū pricipis cōceſſio.facta a pricipe de aliqua re vel iure qd' eſt ꝑncipibus cōcedēdis. Et ꝑ hoc differt a reſcripto vl' priuilegio.

Beneficiū iuris ē illud qd' conceditˀ vel indulgetur a iure. Et horū beneficiorum iuris quedā ſūt ordinaria.ſicˀ ea que a iure oibus cōceduntˀ.quedaꝫ extraordinaria.ſicut ea que ex ſpeciali ꝑuilegio quibuſdā ſpecialiter indulgentˀ.ſicut beneficiū reſtitutionis i integrū.eccleſie.vel miori viginti q̄nq; annorum cōceſſum.

Beneficiū noue cōſtitutionis de duobus reis ſtipulādi vel ꝓmittēdi eſt ꝑ qd' ſubuenitˀ duobus reis debēdi vel ꝓmittēdi.vt ꝑ ipſū poſtulare poſſint ſe nō i ſolidū ſ; p parte poſſe cōueniri.niſi ſe obligauerit ꝛ huic bñficio renūcietˀ. ꝛ hoc adiecta noua cōſtitutione in actione de duobus reis ꝓmittendi vel ſtipulandi.

Beneficiū eccleſiaſticū datˀ ratione officij. Et ergo nō datˀ excoicato. q2 nō pōt officiare.nec fructus ꝑcipit ſm Goff. de de. ex cō.miſ.§.ſi tñ quens.

Benelinguatus.a.ū.i.eloquēs.facūdus

Beniamin interꝑtatˀ filius dextere.que eſt virtutis.

Benignus.a.ū.i.bonus vel mitis. et dī q̄ſi bene dignus.vel dī qui ſpōte eſt diſpoſitus vel expoſit⁹ ad benefaciēdū.ꝛ ē blandus ꝛ dulcis in alloquio.ꝛ ſic dī benign⁹ quaſi bene ignitus igne.i.amore ꝛ ardore. Inde benignitas. ꝛ eſt virtus ſponte ad benefaciēdū expoſita.lenis.blāda. dulcis alloquio.ꝛ ſua cūctos inuitans dulcedine.

Beniuolus.a.ū. dī a bene ꝛ volo. Iñ beniuolens ꝛ beniuolētia.

Bennun.i.filius nun.nomen ē Joſue.a ben i.filius. ꝛ nun ꝓpriū nomē patris Joſue.

Bepho grece.latine puer vel iuuenis dī.

Bephotrophiū.n.ſ.dr̄ locus venerabilis
vbi pueri ⁊ infantes alunt̄. Inde h̄ ⁊ hec
bephotrophita.te.q̄ vel que cuſtodit be-
photrophiū.

Berbex berbec̄.m.t.⁊ hic berbic⁹.ci. ē aries
caſtratus.⁊ hec berbica.i.ouis.⁊ dr̄ a ver/
uex mutata v in b.

Berillus p̄ geminū.l.ē gēma in India.ha/
bens nomē ſue gentis ſ̄m Hug. ſ̄m alios
ſ̄ʒo.berill⁹ eſt lapis p̄cioſus viridis apud
indos candidus.

Berith interp̄tat̄ cōiuratio.

Berſabee eſt p̄priū nomē mulieris.⁊ inter/
pretat̄ filia iuramēti.vel dicit̄ domus vel
puteus ſacietatis.⁊ fuit mater Salomo/
nis.⁊ vxor Vrie.

Bes.i.octo vncie.⁊ beſſus quidā populus

Beſeleel iterp̄tat̄ verbū dei.⁊ fuit polymi/
tarius.vt dr̄ in libro Exo.

Beſtia ⁊ fera differūt.q2 oīs beſtia eſt fera
⁊ nō ecōuerſo. Beſtie eni ſūt que morſib9
vel vnguibus ſeuiūt.exceptis ſerpentib9:
vt pardi leones ⁊ ſimiles.a vaſtādo dic/
te.quaſi vaſtie.vel a vi qua ſeuiūt.q̄ſi vi/
ſtie. Fere autē ſunt ille que ⁊ ſi nō ſeuiant
morſib9 vel vnguib9.tamen ſilueſtres ſūt
ſic dicte.q2 naturali vtant̄ libertate.⁊ de/
ſiderio ſuo ferunt̄. Quādoq3 oīs fera dr̄
beſtia. Quādoq3 etiā beſtia nō dr̄ niſi q̄
manſiōe hoīuʒ vtit̄.⁊ tūc dr̄ a beth.quod
eſt dom⁹.⁊ ſto ſtas. Inde beſtiola.i.par/
ua beſtia. Inde beſtiarius.a.ū.i.crudelis
⁊ viuēs ad modū beſtiaꝝ. Et hic beſtiari⁹
⁊ dr̄ qui ſeruat beſtias vel venat̄ eas. Et
hoc beſtiariū.⁊ eſt liber de beſtijs loquēs
vel locis vbi beſtie morāt̄. Inde beſtial̄
ꝯ.t.⁊ hoc le.i.faciēs ad modū beſtiaꝝ. Iñ
beſtialitas.i.crudelitas. Inde etiā beſti⁹
a.ū.i.crudelis inſtar beſtie.

Beth apud hebreos dr̄ mola olearia vel
etiā betha.⁊ beth eſt ſecūda littera eoꝝ.
Et a beth dicūt greci bethā ſecūdā lr̄am.
Et a betha dicimus nos B. Sic ergo be/
tha apud hebreos eſt mola olearia.apud
grecos ſecūda littera.⁊ tūc ē neutri generi
indeclina. Et inde apud nos betha.f.p.
eſt genus oleris.ſcilʒ ſecūdus caulis.qui
poſt abſciſionē naſcit̄ i magideri. Iñ be/
thace⁹.a.ū.diminutiuū.i.ad bethā p̄tinēs
vel de betha exiſtēs.vt cib9 bethace⁹.i.de
bethis exiſtēs. Itē beth interp̄tat̄ dom⁹.

Bethania.interp̄tat̄ domus obediēs.

Bethel ē vrbs ſamarie q̄ p̄ dicta ē luça.ſed
poſtq̄ʒ dormiēs ibi Iacob vidit ſcalā in/
nitentē celo.⁊ dixit: Vere hic domus dei
eſt ⁊ porta celi. Ex hac cauſa locus ille di/
ctus eſt bethel.i.domus dei.a beth quod ē
domus ⁊ el de⁹. Sʒ quādo ibi a Hiero/
boam vituli aurei fabricati ſunt.dicta eſt
bethauē.i.domus idoli.

Bethfage domus muſce vel maxillaꝝ iter/
pretat̄.vel domus vallis.

Bethleem ciuitas in iudea que primū di/
cta eſt ephrata.ſed quādo Iacob ibi pa/
uit pecora ſua.eidem loco bethleē quodā
vaticinio futuri īpoſuit.qd̄ domus panis
interp̄tat̄.p̄pter illū panē qui de celo de/
ſcendit.que ⁊ dicta eſt ciuitas Dauid. Iñ
bethleemita.ꝯ.p.nomē patriū. Inde hic
bethleemites.tis.2.Reg.21°. Polymita/
rius bethleemites.

Bethſaida.f.p. hebraice.latine dom⁹ pecu/
dū. Eadē p̄batica piſcina dr̄ Ioānis.5°.

Bethſura.f.p. quidā locus eſt.de q̄ habet̄
in libris Machab.

Bethis.fluui⁹ hiſpanie.eo q̄ humilis de/
currat. Inde bethica.i.hiſpania.⁊ bethic⁹
i.de hiſpania p̄uintia exiſtens.

Bethonica.f.p.quedam herba.

B ante I

Bia grece.violentia latine.

Biangulus.a.ū.i.habēs duos āgulos. Iñ
biangulat⁹.a.ū. ⁊ pōt poni ſubſtātiue.hic
biangulus.p̄ tali figura.

Biarcha vel biarchas dr̄ p̄riceps quadra/
ginta militū.a bis viginti. ⁊ archos prin/
ceps.vt colligit̄ de offi.queſto.vbi appa/
ret q̄ biarcha eſt minor dignitate cētra/
cha.cui eſt poteſtas cētenarij.q2 dux cētū
militū. Vel ē nomē p̄hi qui forte habuit
aureā cathedrā.vel q2 docebat ſciētiā que
p̄cioſior eſt auro.

Bibax.o.t.dr̄ q̄ multū bibit.

Biblio.onis.m.s.i. muſciones ſup̄natātes
in vino. Et bibliones dicūt̄ vermes q̄ ge/
nerant̄ ex corruptione vini.

Bibix.f.t.i.pugna.a bis dicta.q2 ſemp̄ int̄
duas partes fit.

Bibleus.a.ū.⁊ biblius.a.ū.amb9 poſſeſſiua
⁊ ſignt̄ aliq̄d factū ex iunco vel biblo. Bi/
blei ⁊ biblij dicunt̄ inſtabiles.⁊ etiā q̄ re/
parāt libros. Vel biblij dicunt̄ libri ſcri/
pti cū iūco.⁊ dr̄ a biblo inſula phenicis.in
qua inuenit̄ papyr⁹ mire magnitudinis
q̄ biblus dr̄. Vel dicūt̄ latomi peritiſſimi
q̄ poliūt lapides.⁊ faciūt imagines. Vel
dicunt̄ inhabitatores ī biblos ciuitate.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Biblia.f.p.eſt quidā liber diuerſoꝝ ānorū geſta cōtinēs. Cōtinet enī in ſe vet⁹ ⁊ nouū teſtamentū.⁊ dicit̃ a biblus·quia ātiq̄ libros biblis ſcripſerūt. vel dī a bibo. is. quia bibit.i.claudit in ſe vetus ⁊ nouū teſtamenta.

Bibliopola.ↄ.p.pe.cor.i.vēditor ⁊ ornator libroꝝ·q꜡ polit ⁊ punicat vt chari⁹ vēdat Et idē dī bibliator.oris.

Bibliotheca.f.p.eſt armariū ſeu locus vbi ponunt̃ libri.⁊ dī a biblus qḋ eſt liber· et theca qḋ eſt repoſitoriū·q̄ſi libroꝝ repoſitio vel recōditio. Vñ p ſimilitudinē q̄dā liber i eccl̄ia dī bibliotheca·quia ibi multi libri theologie cōtinent̃. Jñ bibliothecarius.i.cuſtos libroꝝ ſiue repoſitor.

Biblis.f.p.eſt dea.vel hūor afficiēs corp⁹.

Biblus.m.s.i.iūcus·⁊ dī a bibo·q꜡ aquarū eſt bibulus. ⁊ aliq̄n dī p libro·quia antiq̄ de iūcis ſolebant contexere pgamenū. ⁊ ibi ſcribere anteq̄ꝫ eſſet vſus charte.

Bibo.onis.ↄ.t.dī qui multū bibit.

Bibula.f.p.papyrus dicta·eo q꜡ humorē bibat.

Bibulus.a.ū.pe.cor.q̄ multū bibit· vel qui multū attrahit humorē·vt arena.

Bicellū.n.s.quod ⁊ bidinū dī·eſt domus ſub ſe hñs duas cellas·ſic̃ dom⁹ mercatorum in vrbe.⁊ dī a bis ⁊ cella.

Biceps.m.t.dī gladi⁹ ex vtraq̄ꝫ parte ſcindens·vel dī q̄ habet duas acies vel duo capita·vel etiā dī Janus.i.deus anni·q̄ſi duo capita habens.

Bicornis.ↄ.t.⁊ hͤ ne.i.hñs duo cornua.

Bicolor·quaſi duoꝝ coloꝝ.

Bicorpor·quaſi duoꝝ corpoꝝ·vel hñs duo corpora.

Bicubitus·eſt mēſura bis cōtinens cubitū. ponit̃ etiā p cubito·ſm aliquos.

Bidens.m.t.dī inſtrumētū quoddā ruſticorū biſurcatuꝫ·genus raſtri ꝓpter duos dentes. Sed bidens.f.t.ouis a duobus dentibꝫ qui ꝓeminēt dicta.⁊ cū q̄bus fert̃ naſci. Scd̄m autem Seruiū dicunt̃ oues bidētes q̄ſi biēnes.i.duoꝝ ānoꝝ·q꜡ talis etatis eligebant̃ ad ſacrificiū.

Bidental.n.t.eſt locus in quo cadit fulmē(Antiquit⁹ enī dij fecerūt fulmia· vt ꝓpt̃s ꝓterrit⁹ ad honorē deoꝝ ſacrificaret oues iumēta ⁊ alia ſacrificia. vt habet̃ in ſcholaſtica hiſtoria) ſic dictus a bidētibꝫ ibi ſacrificatis. vel aliq̄d fulmīe ꝑcuſſuꝫ. Perſi⁹ Triſte iacēs lucis euitādū q̄ꝫ bidētal. Vl̃ dī locus vbi oues mactant̃.

Biduū.n.s.dī q̄ſi duoꝝ dieꝝ ſpaciū.

Biennis.ↄ.t.⁊ hoc ne.i.duoꝝ annoꝝ. Jñ hͤ biennū.i.ſpaciū duoꝝ annorū.

Bifarius.a.ū.i.dupliciť loquēs· vir bilinguis q̄ duas nouit linguas. vel duplex ⁊ fallax·q̄ aliud habet in corde q̄ꝫ fac̃ in ore· vel qui nūc dic̃ hoc ⁊ nūc aliud. ⁊ dī a bis ⁊ for·a quo etiam trifarius.a.ū. quadrifarius.a.ū. multifarius. a.ū.⁊ ſiſr ea expone ſicut bifarius.

Bifax·acis.ↄ.t.q̄ duos habet obtuitus.

Bifidus.a.ū.i.in duas partes fiſſū.⁊ dicit̃ a bis ⁊ fidus.a.ū.qḋ nō eſt in vſu. et deriuatur a findo dis. Et ſcribit̃ p vnū.f. bifidus.trifidus·bifarius·trifari⁹ ⁊ hmōi·q꜡ corripiūt ꝑmam.

Bifiniū.n.s.eſt locus vel diuiſio int̃ duos fines·ſic̃ trifiniū dicimus ⁊ q̄drifiniū ⁊ diuerſifiniū.i.diuiſio int̃ diuerſas terras·vl̃ locus inter diuerſos fines· ſalꝫ vbi diuiſi fines cōueniūt.

Bifores.riū.f.t.plr̄is numeri· dicūt̃ ianue q̄ ſil̃ claudunt̃.⁊ i claudēdo ſe mutuo tāgūt. vel dicunt̃ duplices value· q꜡ bina foramina faciūt. Vñ Ouidi⁹. Argēti bifores radiabāt lumīe value. Jñ hͤ ⁊ hec biforis ⁊ hoc re.i.duplex.

Biformis.ↄ.t.⁊ hoc re.i.duaꝝ formaꝝ·ſicut triformis triū formarū.

Bifrons.m.t.dī Janus.⁊ dī a bis ⁊ frons· q꜡ duas habet frōtes hōis·ſalꝫ añ ⁊ retro

Biga bige.f.p.q̄ ⁊ biiuga ge.dī·vl̃ ſm alios·biges gis. eſt currus duaruꝫ rotarū a duobꝫ equis tm̄ tract⁹. Et biga ꝓprie eſt lune ꝓpter duas ꝓprietates· ſalꝫ q꜡ creſcat ⁊ decreſcat. Triga Plutonis·q꜡ capit homines de tribꝫ etatibꝫ·ſalꝫ pueritia·iuuētute ⁊ ſenectute· Quadriga ſolis propter quattuor tēpora anni·q̄ facit vicinitate ⁊ remotione ſua·ſalicꝫ·ver·eſtatē·autumnū hyemē·vel ꝓpter quattuor ꝓprietates q̄s habet in die. Rubet enī in mane· ſplēdet in tertia· calet in meridie·tepeſcit in nona. Seiuga curr⁹ Jouis·a ſex ⁊ iugo·q꜡ a ſex equis trahit̃.⁊ attribuit̃ Joui vt pute ſūmo deo ſm poetas. Et ita biga triga quadriga dicunt̃ a numero equorū ⁊ iugo.

Bigamus ſm Hoſti.dī qui diuerſis temporibꝫ ⁊ ſucceſſiue duas legitimas habuit vxores· Sed large ⁊ interꝑtatiue dī qui cōtraxit cū corrupta vl̃ vidua·vel q̄ duas vxores habuit ante baptiſmū· vel vnam añ baptiſmū ⁊ aliā p⁹· vl̃ q̄ caſtitatē promiſſā violauit· vt ſbdiacon⁹ vel mōach⁹

qui cōtrahit de facto·cum de iure nō poſſit·vel qui vnā de iure alterā de facto·vel qui de facto duas ducit vxores·vel qui vxorē adulterā poſtea ſcienter cognoſcit: Nā non pōt ꝓmoueri ad ſacros ordines cui⁹ vxor adulterata eſt: etiā ſi eā virginē duxerit·dū poſt adulteriū eā cognoſcit. alias ſec⁹.xxxiiij.diſ.ſi cui⁹ vxorē. Secū̄m tū̄ quoſdā īdiſtincte bigam⁹ cēſet etiā ſi ignorāt cognoſcat eā·ſicut q̇ publicā penitētiā egit. Et dī bigamus ſm̄ Inno.iuxta vulgare ꝓuītialiū·quaſi bis gamus.i. ſtultus vel fatu⁹·qꝛ ibi ſtult⁹ dī gam⁹. Vl' dicit a bis ꝛ gamos vxor·q̄ꝛ hō binę vxoris vel bini coniugij. Et licꝫ bigamus ad ſacerdotiū ꝓmoueri non poſſit: tū̄ in neceſſitate ordinat' ī ſubdiaconū·xxxiiij·diſ. ſubdiacon⁹. Et nō eſt bigam⁹ ille q̇ ꝯtrahit cū vidua ſi eſt incognita.c. debitū, de biga. Nec ē bigamus cōtrahens cū vnica ꝛ virgine·de de.cōiuga.c.ſane.

Bigamia eſt triplex·vna videlicꝫ q̄ñ quis duas vel plures habet vxores. Alia cum quis ꝯtrahit cū corrupta. Tertia q̇ caſtitatem ꝓmiſſā ꝑ votū ſolēne violat·vel q̇ ſciēter cognoſcit vxorē adulterā.ꝛ cū talibus nō diſpēſat'. Et qui tales ordinat·priuatur officio ꝛ poteſtate ordinandi. Siīr ordinatus tali ordine ꝓuat'·vt nō.e.ti.c.ij.

Bigens.tis.o.t.qui ex duabꝯ gētibꝯ ē nat⁹ ſicut ex patre tuſco ꝛ matre franca. ꝛ dicit' a bis ꝛ gens.

Bigenus.a.ū.pe.cor.dī a bis ꝛ gen⁹. Et dicunt' bigena aīalia q̄ ex diuerſis generibꝯ naſcunt'·vt mul⁹ ex equa ꝛ aſino·burdo ex equo ꝛ aſina·muſino ex capra ꝛ ariete·et muſinus eſt dux gregis ſm̄ Hug.

Bigermen.n.t.i.ſeges vl' legumē ex duobꝯ germinibꝯ cōmixtū.

Biiuga.ge.f.p.i.biga.

Biiugus.a.ū. vel biiugis.is.ꝯ.t.ꝛ hoc ge·in eodē ſenſu. ꝛ ſubſtātiue declinata inueniūt' hic biiugus.gi. ꝛ hic ꝛ hec biiugis.gis. Et dicunt' biiugi vel biiuges equi q̇ trahūt bigā·vel qui duo ſūt ad iugū. ꝛ ſm̄ h' cōponitur biiugus vel biiugis·a bis ꝛ iugū ꝛ corripit pe.

Bilanx.lanc.f.p.i.libra·ſtatera·a bis ꝛ lanx. q̄ſi habens duas lances.

Bilibris.ꝯ.t. ꝛ hoc re.i.duarꝫ librarꝫ pond⁹ vel mēſura ſm̄ Hug. ꝛ ꝓducit li ſicut libra. Apoc.6⁰ Bilibris tritici denario vno. Papias vō dicit qꝛ bilibris eſt ſextarius bis aſſumptus.

Bilinguis.ꝯ.t.ꝛ h' gue dī a bis ꝛ lingua·ſic trilinguis a tris ꝛ lingua.et dī q̇ duas vl' tres linguas nouit. vel qui duabꝯ vl' tribus linguis loquit'. Et ꝑ ſimilitudinē bilingues et trilingues dicūt' fallaces ꝛ duplices·qui aliud habēt in corde ꝛ aliud in lingua·vel inſtabiles qui nūc hoc habent in lingua nūc illud. Vñ Grecíſta. Duplicis ac cordis homo dī eſſe bilinguis.

Bilioſus.a.ū.q̇ frequēter iraſcit'. ꝛ ſemꝑ eſt triſtis·ab humore q̇ bilis dī.

Bilis.m.t.i.fellis ꝛ irę ſedes. vel ex fellis cōmotione ꝓcedens amaricatio. ꝛ ponitur q̄ñq̇ꝫ ꝓ ipſo felle. ꝛ ꝓ q̄libet nigro ꝛ malo humore. q̄ndoq̇ꝫ ꝓ ira. Vñ Perſi⁹. Turgeſcit vitrea bilis.

Bilix.f.t.i.lorica quę contexit' duobꝯ licijs accumulatis·texit' enī ponendo liciū ſuꝑ liciū. ꝛ dī a bis ꝛ liciū·cū quo cōponit' etiā tris. vt trilicū. ꝛ ē lorica quę tribꝯ ꝯtexitur licijs. Et hęc bilix.cis. ꝛ hęc trilix.cis. i.pannus tribꝯ filis aggregatim cōtext⁹. Inde hic ꝛ hęc bilicis. ꝛ hoc ce. ꝛ hic ꝛ hęc trilicis ꝛ hoc trilice.

Bimaritus.m.s.i. bigam⁹ q̇ bis fuit marit⁹ ꝛ dī a bis ꝛ maritus·qꝛ bis marcuit. luxuria enī facit marcere hoīem. Jñ bimaritatię talis ꝓprietas.

Bimaris.ꝯ.t. ꝛ hoc re.i. duo maria·vel int' duo maria exiſtens.

Bimatus.us.m.i.ſpaciū duorꝫ annorꝫ·ſcilꝫ bienniuꝫ·ꝛ dicit' a bimus.a.ū.quod componit' a bis ꝛ ann⁹. ꝛ dī ille q̇ eſt duorꝫ annorū·ſicut trim⁹ qui eſt triū annorꝫ.ꝛ ſic de alijs. Inde bimul⁹.a.ū.diminutiuū a bimus. Cū aūt dī in euāgelio a bimatu. ꝛ.ī. hoc pōt exponi dupliciter·vno modo. vt.ī. dicat ordinē tempori. Ordo aūt tempori ē qꝛ ꝑteritū tēp⁹ ꝓus ē q̄ꝫ ꝑſens. ꝛ ꝑſēs q̄ꝫ futurꝫ. ꝛ nō ecōuerſo. Et tūc a bimatu et.ī. valꝫ tantū·ſicut ab īfātibꝯ duorꝫ ānorꝫ vſq̇ꝫ ad pueros vni⁹ āni. Alio⁹ exponit' a bimatu.i.a pueris duorꝫ ānorꝫ vſq̇ꝫ ad pueros quīq̇ꝫ ānorꝫ·ita qꝛ.ī. dicat ordinē numeri·q̇ ē·qꝛ numer⁹ minor ꝓcedat maiorē ꝛ nō ecōuerſo·q̄re duorꝫ ānorꝫ erāt pueri quos Herodes occidit ꝛ deinceps vſq̇ꝫ ad quīq̇ꝫ. ꝛ q̇ q̄ttuor ānos hēbāt etiā nūerꝫ duorꝫ annorꝫ ī ſe habebāt. ꝛ nō ecōuerſo.

Bimenſis.ꝯ.t.ꝛ hoc ſe.i. duorꝫ mēſiū·quod aliter bimeſtris.ſtris dī.

Bimeter.a.ū.pe.cor. vbi ſunt duo metra·a bis ꝛ metrū.

Bimus.a.ū.i. duorꝫ ānorꝫ·a bis ꝛ ān⁹. Vñ

Grecaſta. Eſt geminus bin⁹ anni gẽmini quoq; binus.

Binoctiū.n.s.i.ſpaciū duaꝝ noctiū. ⁊ dı̄ a bis ⁊ noctiū. qd antiq̄ olim dicebant hoc noctiū. vel a gtõ pl̄i de nox noctis.

Binomẽ.n.t.i. duo noı̄a. Jn̄ hic ⁊ h̄ binomis ⁊ hoc me. q̄ habet duo noı̄a.

Binus.a.ū. nomen diſtributiuū. qd in ſingulari tantū valet quantū duo. vt Bina lectio.i. due lectiões. Sed in pl̄i tenet̄ diſtributiue ꝓprie. vt Jſti comedũt bini. Et qn̄q; tantū valet in pl̄i quãtū ī ſingulari. vt Vidi binos hoı̄es.i. duos. ⁊ dı̄ a bis ⁊ vnus. Jn̄ binari⁹.a.ū. adiectiue.

Bios.i. vita.

Biothanatus.m.s. dı̄ ille q̄ eſt bis mortu⁹ vt Laçarus. ⁊ dı̄ a bis ⁊ thanat⁹ quod eſt mors vel mortu⁹. ⁊ põt eſſe adiectiuū ſm Hug. Papias dicit Biothanatus.i. bis mortu⁹. dupliciť dãnat⁹. Vn̄ ī vita ſancti Andree legiť q Andreas int̄ biothanatos ſepult⁹ fuit.i. inter dãnatos corpore ⁊ aı̄a. Vel biothanat⁹.i. fatu⁹. Vn̄ legiť in paſſione ſancti Prothaſij. Vis biothanatus fieri ſicut frater tuus.i. fatuus.

Bipennis.f.t.i. ſecuris q̄ duas pẽnas hꝫ. Hec etiã dolabra dı̄ ſm Papiã. ⁊ corripit primam. Vn̄ Virgilius.4⁰ georg. Verſata alias. vrge ſata ⁊ validã in vites mollite bipennẽ. Hug. aũt dicit q cõponat̄ a bis ⁊ penna. ⁊ dı̄ hic ⁊ hec bipennis ⁊ h̄ ne. quia duas habet pennas. ſcꝫ ante ⁊ retro.

Bipes.ꝯ.t.i. duos habẽs pedes. ꝯſtructiõe tn̄ poteſt eſſe ge. oı̄s.

Biplex.oı̄s.t. dı̄ a bis ⁊ plica. cū quo etiaꝫ cõponit̄ alter. ⁊ dı̄ h̄ ⁊ h̄ ⁊ h̄ altriplex.i. eodem ſenſu. ſcꝫ duplex aı̄o. fraudulent⁹. ⁊ vtrūq; cõparat̄. Jnde h̄ biplicitas ⁊ altriplicitas.i. duplicitas. fraudulẽtia.

Biremis.f.t. dı̄ nauis bina remigatiõe vel nauigatiõe agitata. vel dı̄ nauis q̄ habet duos ordines remoꝝ.

Birrbatus.a.ū.i. birrbo indutus.

Birrbia.rbie. ꝓpriū nom̄ viri. ⁊ dı̄ a birrbū.i. groſſū veſtimẽtū. q: birrbo ⁊ viriliť indut⁹ erat. vel Birrbia q̄ſi virria. b ī v conuerſa. q: viriliter cõſulebat dn̄o ſuo.

Birrboſ⁹.a.ū. ⁊ birrbat⁹.a.ū.i. birrbo idut⁹.

Birrbū.n.s.i. groſſū veſtimẽtū. Et dı̄ a greco: Nam birrbū greci dicūt libeū.

Byrſa.f.p.i. cloaca. vel coriū bouis. Vnde ⁊ Cartago olim dicta eſt byrſa. quia circūdata fuit corio bouis. Jn̄ byrſus.a.ū.i. rufus vel niger

Biſamnis.m.s. q̄dã fluui⁹ currẽs circa Januam. a bis ⁊ amnis. quia duo amni vel amnes intrant illū fluuiū.

Biſlongus.a.ū. quaſi tantū bis longus.

Biſpilus.li. vbi mortuus portat̄.

Biſſe ſũt ptes aſſis. ⁊ cõtinent octo vncias nec dı̄ ad reſpectū toti⁹. cū nec duplicat⁹ reddit ſuū totuꝫ. ⁊ dı̄ a bes.i. octo vncie. Et a biſſe dı̄ biſextus. q: ex biſſe.i. minutī colligit̄. vel dı̄ a bis ⁊ ſextus. q: ſext⁹ dies ante kalẽdas martij bis ꝯputat̄ eo ãno. vt dicit Hug. ⁊ in ſequẽti die celebrat̄ feſtuꝫ Matthie. ⁊ eius vigilia in die precedenti. Vn̄. Biſſextū ſexte martis tenuere kalende. Poſteriore die celebrãtur feſta Matthie.

Biſſyllabus.a.ū.i. dictio cõſtãs ex duabꝫ ſyllabis. vt amo.

Byſſus.f.s. genus lini candidiſſimi. ⁊ molliſſimi. ⁊ naſcit̄ in egypto. Jnde byſſinus.a.ū. de byſſo exiſtens. vt veſtis byſſina.i. candida facta ex byſſo.

Biſtardus eſt nomẽ auis. vl̄. ein trap.

Bithalaſſū.n.s. dı̄ veſtigiū ī luto ꝓſſuꝫ. vel cõcurſus duoꝝ mariū: ſcꝫ loc⁹ vbi duo maria ꝯcurrũt. a bis ⁊ thalaſſū qd ē mare. Vn̄ Act.27⁰. Et cū incidiſſem⁹ in locum bithalaſſū. impegerũt nauẽ. Vn̄. Cõcurſu mariū binoꝝ dic bithalaſſum.

Bitidus.a.ū.i. biformis. vl̄ q̄tū ad corp⁹ vl̄ q̄tū ad aı̄am. ⁊ dı̄ a bis. ⁊ idea qd ē forma.

Bythynia.f.p. Aſie minoris ꝓuintia.

Bituligo.f.t. dı̄ vimẽ minutū. qd creſcit in bitumine.

Bitumẽ.n.t. eſt quoddã gen⁹ terre vtile ad cõpages nauiū. qd ⁊ gluten dı̄. ⁊ abũdat in aſphalto lacu iudee. Vel vt dicit glo. Gen̄.6⁰. Bitumẽ eſt gluten feruẽtiſſimū q̄ lita ligna nulla violentia diſſolui pn̄t. ⁊ ꝓducit tn̄. vel ē viſc⁹ qui fit de ſepo cera ⁊ reſina. qui valde eſt neceſſari⁹ ad cõpages nauiū. Vn̄ Aurora. Arcã liniuit ponendo forte bitumẽ. Jnde bitumine⁹.a.ū.i. exiſtens de bitumine. ⁊ bituminat⁹.a.ū.i. litus de bitumine.

Biuira re.f.p. q̄ duos habet vel habuit viros.i. maritos. a bis ⁊ vir.

Biuiū.n.s. dı̄ loc⁹ vbi due vie cõueniũt vl̄ cõcurrũt. Jnde biuialis.ꝯ.t. ⁊ hoc le.i. ad biuiū pertinens.

Byçantiū vel byçãte olim dicta ē ꝯſtantinopolis. Jn̄ byçanti⁹.a.ū. ⁊ byçãte⁹.a.ū.i. ꝯſtãtinopolitan⁹. Dı̄ etiã adhuc moneta iſti⁹ ciuitatī dı̄ h̄ byçante⁹ vel h̄ byçãti⁹

B ante L

Blandus.a.ū.i.mitiſ vel lenis in verbis. Jn̄ blandicia cie ⁊ blādicies ei.i.adulatio Jn̄ blandulus.a.ū.i.aliquātulū bland⁹ qꝺ ⁊ blandicellus.a.ū. Jn̄ ⁊ blandicella ꝺicūt verba diminutiua. ⁊ blādicioſus.a.ū.

Blas blatis.i.ſtultus vel inſipiens.

Blaſphemia.mie. ⁊ plr̄aliter blaſphemie a ꝛ i. detractio vel vituperatio. Vn̄ Prudentius i ſichomachia. Nō tulit vlteri⁹ capti blaſphemia mōſtri. Virtutū regina fides Et eſt blaſphemia irreligioſa rephenſio vel detractio vitupatio. Blaſphem⁹ ꝺo eſt maledic⁹ detractor vel vitupator. ⁊ ē adiectiuū. ⁊ pducit phe. ⁊ ꝺi a blas qꝺ eſt ſtult⁹ ⁊ femina: Nam feminaꝛ ē rē ſtulte blaſphemare. Et proprie blaſphemare ē iniuriā deo irrogare.

Blaſto.ſtonis.m.t.i.cubicular⁹ ſiue hoſpitalarius.

Blata.f.p.ē quoddā aīal tm̄ de nocte ambulās. Vn̄ ⁊ lucifuga ꝺi q̄ cōpreſſa manu tingit. Alij ꝺicūt ꝙ ſit veſptilio Quidam ꝺicūt ꝙ ſit gen⁹ muri i ſubterraneis habitās cauernis. Jn̄ hec blata te.i.purpura eiuſdē aīalis colorē imitās. Jn̄ blateus.a.ū. ⁊ h̄ ⁊ hec blatealis ⁊ hoc le.i.purpureus vel talis color ſcilꝫ blauius. Jtē a blata te. p aīali ꝺi h̄ blatea tee.i.illud qꝺ de calciamēto ꝛ ſoleis eradit̄ vel lutuꝫ ex itinere in calciamentis collectū.

Blatera.f.p.i.ſonus ranaꝛ.

Blatus.m.s.ꝺi ſtultus ⁊ inſipiens.

Blennus.m.s. ⁊ blēno.onis.in eodē ſenſu.i ſtultus vel hircoſus ⁊ impudicus.

Bleſus.a.ū.ꝺi quaſi freſus q: verba frāgit non bene ea pferens.

B ante O

Boa vel boas ꝺi q̄dā ſerpēs q̄ valde perſequit̄ boues: Nā plimo lacte riguis vberib⁹ ſe innectit. ⁊ ſugens interimit. ⁊ ꝺicit̄ boas a boū depopulatiōe. Boa etiam ꝺi tumor cruriū in vnū collect⁹ ⁊ rubor. ⁊ etiā lutū ꝺi boas.

Boanerges interptat̄ filius tonitrui. Sic dicti ſunt Joannes euāgeliſta ⁊ Jacobꝰ frater eius q: magna intonuerūt ſcilicet Joannes: Jn pncipio erat verbū ⁊c.

Boariū.n.s.ꝺi loc⁹ vbi vendunt̄ boues.

Boatus.us.ui.i.mugit⁹ boū vl̄ vox plena.

Bobicinator ꝯuiciator tricoſus ⁊ icōſtās.

Boema.n.s.i.boatus ſonus ſtrepitus.

Boetes.tis.f.t. vel boete ē ſtella fixa i polo arctico antecedens illas ſtellas q̄ apparēt facere figuraꝫ currus in celo. ⁊ eſt circa temonē. ⁊ iſta etiā arctophilax ꝺi ſm Grecistā. Vel potius ſumit̄ pro ſigno. Continet enim plures ſtellas ſcilꝫ duodecim. ⁊ ſequit̄ plauſtrū quaſi bubulcus.

Boeti legiſtaꝛ adiutores eoꝛ ſunt qui rationes publicas diſcutiūt. Boete eni grece latine ꝺicit̄ adiutor ſm Acuir. C. ꝺ ta. ſcri. ⁊ poe. li. x.

Boetiani heretici a Boetio ſunt vocati. Jdēq; eunomiani ab Eunomio quodaꝫ dialectico Etij diſcipulo ex cu⁹ noīe magis innotuerūt diſſilem patri aſſerentes filiū ⁊ filio ſpirituꝫ ſanctū ꝺicūt etiā nulli imputari peccatū in fide manentiū.

Boetius ppriū nomen cuiuſdā theologi ⁊ phi. ⁊ ꝺi a boetes.

Bogloſſa vide.j.in bugloſſa

Boia boie.f.p.ꝺi torquis dānatoꝛū quaſi iugum in boue.

Bois grece latine ꝺi bos ſm Papiam.

Bole.i.ſententia vel veritas.

Boletus.m.s.eſt genus fungi. Vn̄ Boleti leti cauſa fuere mei. Et ſunt plā noīa ideꝫ ſignificātia ſcilꝫ Aſparag⁹ bolet⁹ fung⁹ tub.

Bolis.lidis.m.t.eſt maſſa plūbi quaꝫ naute mittūt in mare ad experiendū profunditatē maris. Vn̄. Per bolidē plumbi ꝺic maſſā ſigni: Per quā naute ſolent maris explorare pfundum.

Bolus.m.s.i.morſellus vel bolus iactus. ⁊ ꝺi a bene vel bonus.

Bombix.m.t.ꝺi a bombo. Sūt aūt bombices vermes ex quoꝛ egeſtiōe efficit̄ ipſa lana ſerici vel vt ꝺicūt bombacie cōficit̄. Generāt eni ex ſe longiſſima fila vn̄ purpura ⁊ hmōi texunt̄. Jnde bombicinū q̄ noīe ipſa lana vocat̄ antequā texit̄. ⁊ textura que fit īde. A quo etiā bombicin⁹.a.ū.pe. cor.i.aliq̄d factū de ſerico vt fila. ⁊ pducit pe. Qꝫ aūt Juuenal̄ corripit eā hic: Quarum delitias pann⁹ bombicin⁹ vrit licentia poetica fuit.

Bombicinator ꝺi aliquis faciēs bōbicinū vel purpuram

Bombus a boo bas.i.ſonus a quo bombico.as.i.bombos facere vel clamare. ⁊ ppe eſt apū q̄n clamāt modo ſuo. Jn̄ h̄ bombicatio.onis ipſa vox apū. Jnuenit̄ etiā bombus pro ſono culi.

Bonus.a.ū.eſt pmitiuū. vel pōt deriuari a ven⁹. ⁊ ꝺi bon⁹ q̄ſi ven⁹ a venuſtate cor-

poris. ꝛ poſtea trāſlatū eſt ad aīuꝫ. cū enī bonū dicimus. cui non ꝑualet malū. cū ꝗꝫ optimū ꝗ peccat minimū. Jn̄ bonitas. atis.

Bona eorū ꝗ ſibi ipſis mortē cōſtituūt ſeu infligūt. ſi hoc faciūt ex ipatiētia doloris. vl' ob pudorē honoris alieni. tūc nō auferunt bona heredibꝰ. Si aūt faciūt ex cōſciētia delicti. ſalꝫ ſi aliqs infligit ſibi mortem iō qꝛ erat delictū vel crimē ob qđ non erant bona publicāda. puta furtū homicidiū vl' hmōi. tūc auferūt bona heredibꝰ. Jtē ſi erat crimē cuius accuſatio poſſet inchoari poſt mortē. vt repetundaꝝ. peculatꝰ. ꝛ leſe maieſtatꝭ. tūc etiā auferunt bona heredibus. Si aūt accuſatio nō poterit inchoari poſt mortē. nō auferunt ſibi bona niſi adiudicauerit ſibi poſt mortē poſtꝗꝫ fuerit ī ſcelere dep̄hēſus. ff. de bo. eoꝝ ꝗ āte ſen. mor. ſibi conſci.

Bona libertoꝝ. Patronꝰ ſuccedit in bōnis liberti ī tertia parte. addita locupletate hereditatis liberti. vel ab vno ex heredibꝰ. ꝛ nō relictis filijs a liberto. vl' etiā relictis. ſꝫ ingratꝭ. vt non poſſint arguere teſtamēta ſuoꝝ parētū ioffícioſa. Locuples aūt hereditas vocat. ſi ē maior centū aureis. ut dic̄ Azo. in ſū. C. de bo. liber. ꝛ iur. patro.

Bona materna ꝛ materni generis ſunt illa ꝗ ex matre vel auia debent filijſfamilias vl' etiā emancipatis deferunt. Et qn̄ꝗꝫ ꝑ nepotibꝰ. puta res auie ipſoꝝ.

Bona ciuitatis abuſiue publica dicta ſunt Sola enī publica ſunt ꝗ ꝓpl'i romani ſūt. vt. l. bona. ff. de ver. ſig.

Bona. dicunt ſic a beando. eo ꝙ beāt. i. beatos faciūt vel ꝓſunt: Nā beare idē eſt qđ ꝓdeſſe. ꝛ qđ ꝓdeſt beat. l. bonoꝝ. ff. de v. ſig. Sumit aūt hec dictio ꝑ oī bono vtili. delectabili vel honeſto. ſpūali vel tēporali. Jn iure aūt hec dictio bona in plī et neutralit. ſignat res nr̄as ꝗ ſunt in dominio nr̄o vel q̄ſi. vt in dicta. l. bonoꝝ. Et ipſas res ex ſuo ꝓprio ſignto coīter accepto ſignt deducto ere alieno. qn̄ꝗꝫ aūt nō deducto ſignificare concludit.

Bonoꝝ poſſeſſor dī ille ꝗ de iure ꝑtorio alteri ſuccedit. qꝛ bonoꝝ poſſeſſiōes a ꝑtore ſunt iuentę. Et ē differētia inter bonoꝝ poſſeſſorē ꝛ heredē: qꝛ bonoꝝ poſſeſſor de iure ꝑtorio ſuccedit. ſꝫ heres de iure ciuili.

Bonoꝝ poſſeſſio ponit ꝑ vna dictione ſcḋm Azo. ꝛ ſignt ius recipiēdi. ꝓſequēdiꝗꝫ ꝛ retinēdi illud qđ in bonis illiꝰ erat cui ſuccedit de iure ꝑtorio. Et differt a petitione hereditatis ꝗ eſt de iure ciuili. vt Jnſtit. et ff. gall. Jtē ē ius qđ ꝓſeqmur. Et in hoc differt ab actione hereditatis vniuerſali. ſalꝫ poſſeſſorię hereditatis petitione. Et qn̄ ponit ꝑ vna dictiōe ſignt hoc ius. Si autem dī poſſeſſio bonoꝝ ꝛ ſūt duę dictiōes. tūc ſignt factū. Diuidit āt bonorū poſſeſſio. qꝛ alia ē ordinaria. alia extraordinaria. Alij diuidūt bonorū poſſeſſionē in has ſpēs. ſalꝫ bonorū poſſeſſionē ſcḋm tabulas teſtamēti quā pretor dat liberis a prē in teſtamēto iniuſte preteritis. ꝛ bonoꝝ poſſeſſionē ꝯ tabulas teſtamenti. ꝛ eſt quā pretor liberis pollicetur. Bonoꝝ poſſeſſiōes extraordinarię ſūt duę ex teſtamēto. ſalꝫ ſcḋm tabulas ꝛ cōtra tabulas. Et quatuor abinteſtato. ſalꝫ bonoꝝ poſſeſſio vnde liberi. ꝛ dat filio emācipato. qn̄ pr̄ decedit abinteſtato Et bonoꝝ poſſeſſio vnde cognati. ꝛ dat his ꝗ ꝑ femineū ſexū ſūt cōiūcti. Et bonorum poſſeſſio vnde agnati. ꝛ dat ꝓris cognatis cōiūctis ꝑ virilē ſexū poſt liberos. Et bonoꝝ poſſeſſio vnde vir ꝛ vxor. ꝛ datur viro. muliere abinteſtato decedente: agnatis vl' cognatis nō exiſtētibꝰ. vl' ecōuerſo mulieri. viro abinteſtato decedēte: agnatis ꝛ cognatis non exiſtētibꝰ.

Bona vacare. eſt ipſa dn̄m nō habere.

Bonęfidei poſſeſſor eſt ꝗ credit ſe aliquam rem iuſte retinere. Sꝫ malefidei poſſeſſor ē qui iniuſte ſcit ſe aliquā rē poſſidere. vt in reg. poſſeſſor. de re. iuris. li. 6°. et Jnſtit. de vſuca. per totū.

Bonefidei emptor dī ꝗ ignorauit rē alienam eſſe. vel putauit vēditorē habere ius vendendi. ſalꝫ eſſe ꝓcuratorē vel tutorem ff. de v. ſig. l. bonęfidei.

Bonoſiani heretici a Bonoſio ꝗdam epō exorti ꝓdunt ꝗ chriſtū dei filiū adoptiuū non ꝓpriū eſſe aſſerūt.

Boos iterp̄tat in ꝗ fortitudo vel robur ē.

Boreas. reę. f. p. quidā ventꝰ eſt. ꝛ cor. ꝑmā. Vn̄ Ouidiꝰ epi. Jllic me teneas boreas vbi dulce morari eſt.

Borith herba fullonū eſt de qua panes faciūt. quos herbaticos vocāt. ꝛ ſiccāt illos habentꝗꝫ ꝑ ſapone ſcḋm Papiam. Scḋm aūt Hieronymū ſup Hieremiā. hebraicū eſt. ꝛ eſt quędā herba quā ſeptuaginta interpretes dicūt herbā fullonū. ꝗ in paleſtina in humidis ꝛ ī virentibꝰ locis inenit ꝛ eandē vim habet quā ꝛ nitrū ad lauandas veſtes.

Borrago. f. t. herba quędam.

d 6

Bos.ꝯ.t.ē aīal quadrupes domeſticū ara-
tro aptū.⁊ dī bos quaſi bon⁹ opator ſoli.
⁊ eſt etymologia.nō ꝯpoſitio.Et deberet
facere gtūs bois.ſ; interponit̄ v.⁊ dī bouis
cauſa euphonię. Genitiu⁹ plīs facit bouꝫ
dtīs ⁊ ablatiu⁹ bobus.Vñ Virgili⁹ Le-
ta boū paſſim cāpis armēta videmus.Et
nota ꝙ bob⁹ quod amiſit in ſyllabis re-
cuperauit in temporibus. Vñ licꝫ bouis ⁊
boue corripuit primā. quia Ouidi⁹: Nō
boue mactato celeſtia numina gaudent:
tñ bob⁹ eam ꝓducit. Vñ idē. Non pro-
fecturis litora bob⁹ aras.
Boſforus.m.s.pe.cor.i.illud mare ꝑ quod
trāſiit Yo in ſpecie bouis.vel ꝑ qḋ Ju-
piter in ſpecie tauri detulit europā. Ideꝫ
⁊ alio noīe ꝓpontides dī a tranſitu ponti
Inuenit̄ etiā boſſor⁹ ⁊ ꝓpontides ꝑ noīe
cuiuſdā ſtellę. Sumit̄ etiā ꝑ via quā va-
dunt boues ad cāpū ꝑ nutrimento.
Boſſequus.pe.cor.i.bubulc⁹.q̄i ſequēs bo-
ues in cuſtodia.vel quouis alio modo.
Boſtar.n.t.pe.p.eſt locus vbi boues ſtant
ſalꝫ ſtabulū.Dī etiā boſtar loc⁹ vbi cor-
pora boū cremant̄. Et inuenit̄ hic boſtar
ris.pe.cor.ꝓpriū nomē viri ⁊ ꝑmitiuū.
Botrio.onis.m.t.dī qḋ exit de ſarmento
qñ turgeſcit.⁊ qḋ dependet de cingulo.
Botr⁹.tri.f.s.ē id qḋ ē ī acino.ſ; ponit̄ qñqꝫ
pro acino.qñqꝫ pro vua.qñqꝫ ꝑ racemo.
Inuenit̄ tñ aliqñ ī maſ.ge.Vñ Deut. 32.
Botrus amariſſimus.
Bouariū vel boariū.n.s.locus vbi vendūt̄
boues.
Boucida.ꝯ.p.pe.pro.q̄ vel quę cędit bo-
ues.i.macellarius.
Bouilla lę.f.p.ē locus vbi vendunt̄ boues
Vñ Perſius. Accedo bouillas.Vel bo-
uillę bouillarū quidā loc⁹ iuxta Romam
vbi boues vendebantur. vel vbi boues
tm̄ ſacrificabant̄ iuxta ꝓceptū Mineruę.
Bouinus.a.ū.res bouis.vel ad bouē perti-
nens. Bouinus etiaꝫ vt dicit Papias.i.
boui ſimilis.
Bouiſcida.ꝯ.p.i.q̄ ſcindit boues.ſalꝫ ma-
cellarius.

B ante R

Brabantia.f.p.quędam ꝓuintia.
Brachale.n.t.i.lūbare.⁊ dī a brachę.aꝝ.
Brachatus.a.ū.q̄ indutus eſt bracha Vñ ⁊
brachata dī q̄dā regio gallię.ſalꝫ q̄ adia-
cet rheno.q2 ibi hoīes vtūt̄ laxis brachis.
Brachę.aꝝ.plīs numeri.ſūt indumēta q̄b⁹
verenda corporis velant̄ ⁊ tegunt̄. ⁊ dī a
brachos qḋ ē breue.q2 bues ſolēt eē: Nō
eni ſolēt habere tibialia ſ; extendūt̄ ſolū-
modo vſqꝫ ad genua.
Brachēū.i.vadū.⁊ dī a brachos qḋ ē bue.
Brachile.lis.i.lūbare.Brachile etiā dī cin-
gulum renū.
Brachiologia .f.p.eſt q̄dā figura locutio-
nis.⁊ fit cū plā ſub paucis verb̄ compħē-
dunt̄. vt vrit amor Paridē.nuptā rapit
armat atridē.vltro pugnat̄. fit machina.
troia cremat̄.
Brachis.f.t.dī inferior pars circuli.
Brachiale.lis.n.t.dī torquis ī brachio.ſiue
brachij quoddā ornamētū.qḋ ⁊ dextro-
cherū ſiue dextrochiriū dī.
Brachiū.n.s.dī a bari qḋ eſt forte vel gra-
ue.q2 cęteri mēbris forti⁹ ē. Jñ brachiolū
i.paruū brachiū.Et brachiat⁹.a.ū.i.habēs
brachia. Et nota ꝙ ſūt multę ꝑtes in bra-
chio: Nam ibi eſt torus ſiue muſculus.cu-
bitus.⁊ vlna.⁊ ala.ſiue aſcella.ſiue ſubhir
cus ⁊ lacert⁹. Et lacert⁹ eſt ſupior pars uł
etiā ipſū totū brachiū.⁊ dī a lacero.as.q2
lacerti vident̄ eſſe lacerati a toto corpore
Inde lacertoſus.a.ū.i.fortis.q̄ magnos ⁊
fortes habet lacertos. Torus ſiue muſcul⁹
eſt illa pulpoſa caro q̄ in lacerto ē.Cubit⁹
eſt vſqꝫ ad manū.⁊ dī a cubo.as.q2 hoīes
ſolent cubare ſup cubitū in cęna.vel dicit̄
a cubon qḋ eſt firmū.q2 firmū mēbrū eſt.
Vlna ſm quoſdā eſt cubitalis menſura
idē ſalꝫ qḋ cubit⁹: Scḋm alios ē extēſio
vtriuſqꝫ brachij. Ala eſt iſta pars piloſa
ſub brachijs.⁊ dī ſic.q2 piloſa ē vt ala. uł
q2 inſtar alaꝝ inde brachia emergant vel
moueant̄.Et eadē dī aſcella.q2 ab hoc lo-
co brachia cillent̄.i.mouent̄. Et idē locus
dī ſubhircus.q2 eſt fetid⁹.habet eni ſubt⁹
hircū.i.fetorē hirci.
Brachos gręce.i.breue latine.
Brachmanę.aꝝ.ꝓpli ſūt Indię. Et declinat̄
etiam hęc brachmana.nę.ꝯ.p.pe.cor.
Bractea . n.s.plīs nūeri.tenuiſſima auri la-
mina.⁊ dī a bracten gręco qḋ lamina auri
eſt. Inde hęc bracteola.f.p.i.parua brac-
tea.Bractea etiā uł bracteola dī cāpanula
aurea. Jñ bracteat⁹.a.ū.i.bracteis ornat⁹
ſcḋm Hug. Papias ꝟo dicit: Bractea
tenuis auri lamina vel alicu⁹ metalli.
Brancia.f.p.q̄daꝫ locus iuxta guttur. ⁊ vt
dī brancię ſūt fauces. Vñ legit̄ ī hiſtoria
Tobię ꝙ Tobiā iuniorē piſcē metuentē
ꝑhēdere iuſſit angel⁹ dicēs: Apprehende

brancias eius.
Branciola.f.p.i.parua brancia.
Branc⁹.m.s.i.guttur.a brachos qđ ē breue
q: breue eſt ꝗ̄tū ad alia mēbra. Itē inue/
nit᷑ hic branc⁹.ci.q̄dā paſſio ſiue morbus:
ſcilꝫ ꝓfocatio faucium frigido humore. ⁊
tūc dī a brancia brancie.
Braueta.te.ꝯ.p.pe.p.dī tam victor ꝗ̄ꝫ qui
accipit brauiū ꝗ̄ꝫ qui dat.
Brauiū.n.s.i.laurea.palma.mun⁹.premiū.
curſus.q̄ſi parauiū.i.paratū.adq̄ſitū vi ⁊
virtute.vel q̄ſi habitauiū.i.habitū ꝟtute
Breſith.i.liber geneſeos ſm̄ hebreos.
Breuigerulus.pe.cor.i.baiulus et portator
breuiū.
Breuilogia.f.p.breuis dictio.ſcilꝫ quādo
aliquis breuit᷑ dicit.
Breuiloquus.a.ū.pe.cor.q̇ breuiter loquit᷑.
Inde breuiloquiū.i.breuis locutio.
Breuis.ꝯ.t dī a brachos qđ ē breue.⁊ com/
parat᷑. Inde breuitas.ati. Itē etiam breue
breuis.n.t.p litteris.qđ ⁊ h̄ breuis.uis.in/
uenit᷑. Inde hoc breuiariū.n.s.locus vbi
reponunt᷑ vel reportant᷑ breuia.uł vbi ali/
q̇d cōtinet᷑ abbreuiatū. Vñ q̇dā liber i q̇
eſt totuꝫ officiū diurnū ⁊ nocturnū dicit᷑
breuiariū. Item a breuis dī breuio.as.
Bria.f.p.i.menſura q̄libet.⁊ dī a brachos qđ
eſt breue. Vbi eni nimietas ē ibi menſura
non eſt. Et bria dī terra quedā.vbi fiunt
boni caſei.
Briſca ce.i.fau⁹ vnde mel elicit᷑.⁊ dī a briſin.
Briſeus.m.s.i.bacch⁹.⁊ dī a briſin qđ ē ex/
primere vel elicere.q: ille p̄m⁹ docuit ex/
primere ⁊ elicere vinū de vua.lac de mā/
ma.mel de fauo.
Briſin.i.exꝓmere vel elicere.
Brito.onis.m.t.pe.cor.in obliq̇s.vel.ꝯ.ge.
nomen cuiuſdā gentis.⁊ dī a brutus. Sūt
eni britōes q̄ſi bruti.q̇ q̇dē Brut⁹ fuit pri/
mus rex britonū.⁊ qui p̄mo vna cum eis
habitauit illā inſulā.que modo vocat᷑ an
glia. Idē dicūt᷑ britanni ⁊ eadē cauſa. Itē
h̄ britānia ⁊ britonia.a quo ſumit᷑ modo
gentile brito ⁊ britann⁹.ni Et nota q̧ bri/
tanni q̄nqꝫ dicunt᷑ anglici.ſꝫ cū adiuncto:
vt flaui britanni.⁊ raro ſine adiuncto. Et
q̄nqꝫ dī quedā inſula vltra britannos. et
ꝓprie illi britāni q̇ eandē inhabitāt. Sed
q̇ nobis ſunt cōtigui.ꝓprie ſunt britones.
Iuuenalis. Qꝫ nec terribiles cymbri nec
britones vnqꝫ.
Bromin interp̄tat᷑ comedere vel cōſumere
Bromius.m.s.i.bacchus.

Bruchus.m.s.q̇dā vermis.a brachos qđ
eſt breue.q: breuis eſt.uł q: durat breuit᷑
ſm̄ Hugū. Papias ꝟo dicit: Bruchus lo
custe ſilis.vel q̇ nōdū volat tn̄ maior.
Bruma.f.p.i.gelu.temp⁹ hyemis.⁊ dicit᷑ a
brachos qđ eſt breue.⁊ emeras qđ ē dies
quaſi brachos emeras.i.breues dies.ꝓpt᷑
breuitatē dieꝝ qui tūc ſunt. Et dī bruma
matutinale frig⁹ ꝓprie.q: breuiter durat.
Et totū hyemale tēp⁹ dī bruma a breui/
tate dieꝝ. Vel bromin interp̄tat᷑ come/
dere vel cōſumere. Itē bromius.i.bacch⁹.
q: dat appetitū comedendi. Itē h̄ bruma
me.q̄ſi edacitas.q: comedit ⁊ corrodit fo/
lia arboꝝ.vel q: dat appetitū comedendi.
Itē brumani dicunt᷑ q̇ h̄nt faſtidiū ciboꝝ
⁊ inde brumarij i eodē ſenſu. Itē a bruma
hic ⁊ h̄ brumalis ⁊ h̄ le.vt brumale tēpus.
⁊ brumoſus.a.ū.i.immundus ⁊ frigoroſus.
Brunda grece.latine cornu vel caput cerui
dī. Inde h̄ brūduſiū.n.s.a ſitu loci.⁊ ē lo/
cus quidā vbi eſt optim⁹ port⁹. Vident᷑
eni cornua cerui ⁊ caput ⁊ figura i diſpo/
ſitione eiuſdē loci.
Brutus.a.ū.i.ſtolidus.inſulſus.ſtult⁹.imū/
dus. Vñ dicim⁹ ſtultū eſſe brutuꝫ ⁊ irra/
tionalē. Hē etiā aīal irrationale dī brutū
Qꝫ aūt dī brut⁹ q̄ſi obrut⁹.ſcilꝫ a ſenſu.q:
caret ſenſu: eſt eni ſine ratiōe.etymologia
eſt.nō cōpoſitio.

B ante V

Bubalus.pe.cor.bos ſilueſtris ⁊ ferinus.a
bos q: ſilis eſt boui. Itē bubala.f.p.pro fe
mina bubali.⁊ bubalin⁹.a.ū.i.bubal⁹.a.ū.
i eadē ſignatione.ſcilꝫ ad bubalū ptinēs.uł
de bubalo exiſtēs. Inuenit᷑ etiā bubulus
a.ū.2.Reg.6°
Bubaſthis.ſthis.f.t.dea bubulcoꝝ.
Bubo.bonis.incerti ge.a ſono vocis cōpo/
ſitū nomē habet.eſt auis feda ⁊ feral᷑ onu/
ſta q̇dē plumis.ſꝫ graui ſemꝑ detent᷑ pi/
gritia.i ſepulcris die noctuqꝫ verſat᷑.⁊ ſp
cōmorās in cauernis. De q̇ Ouidius. Fe
daqꝫ fit volucris venturi nūcia luct⁹. Igna/
uus bubo.dirū mortalib⁹ omen. Deniqꝫ
apud augures malū p̄tēdere fert᷑: Nā cū
in vrbe viſa fuerit.ſolitudinē ſignāre dicūt.
Bubulcus.m.s.dī cuſtos boū.ſicut ſubulc⁹
cuſtos ſuū.
Bucca.f.p.i.os vel oris folliculus uł iflatio
Vł bucca eſt nomē fictitiū ſūptū ex pro/
prietate vocis ipſi⁹ rei. Qꝫ aūt dī bucca
q̄ſi bolos.i.cibos capiens.etymologia eſt

non compoſitio.

Buccatus.a.ũ.q̇ habet buccas vltra modũ
magnas.

Bucco. conis.m.t. ꝺ̄bloſator: q̇ multũ loq̇t
⁊ q̇ multũ comedit. Prop̄e q̇dē bucco dr̄
garrulus qui cũctos loquacitate oris nō
ſenſu exuperat.

Bucula ⁊ buccella.f.p. tā.p morſella q̄ꝫ.p
parua bucca. Buccula etiā dr̄ vmbo. ⁊ q̇-
dam pars galeę-ſaliꝫ criſta vel con⁹. Vñ
Juuenalis . Et fracta de caſſide buccula
pendēs. Itē bucula p vnū c.i.iuuēca.⁊ tūc
deriuat̃ a bos. Vñ Virgilius in p̄ georg.
Aeria fugere grues aut bucula cęlū. Pa-
pias ꝺ̄o dic̃: Bucula vaccula a boue di-
minutiuū.

Buccella.f.p. dr̄ a bucca,tā.p morſello pa-
nis q̄ꝫ.p parua bucca.

Buccellarius.m.s.i.gluto.⁊ dr̄ a buccella

Bucetū.n.s. dr̄ locus vbi boues cunt̃.i. vo
cant̃-ſicut eſt ſtabulū vel paſcua vel foꝝ.⁊
dr̄ a bos.⁊ cio-cis.

Bucina.f.p.i.tuba. ⁊ dr̄ a bucca-vel dicit̃ a
boo-as.q: ſonat-vel dr̄ buccina quaſi vo-
cina a voce.⁊ eſt ꝓprie qua ſignū datur in
hoſtes. Sꝫ olim pagani agreſtes ad oēꝫ
vſū buccina ad cōpita vocabāt̃. Proprie
igit̃ agreſtib⁹ hoc ſignū fuit. Et differt a
tuba i vſu-q: buccina inſonās ſollicitudi-
nem ad bellū denūciabat-ſed tuba p̄gliū
indicebat. Inde bucino.as.i.cū bucina
ſonare. Inde bucineus.a.ũ.⁊ h̄ bucin⁹.i
clamor bucinę. Et corripit pe. Vñ Vir-
gilius in xi⁰ Eneı. Bucina cū muros va-
ria angere corona.

Bucicen.m.t.pe.cor.i.cū buccina canēs.

Bucolicus. a.ũ.pe.cor.i.bouin⁹. liber de bo-
bus factus vel tractās. Vñ ⁊ p̄laliter bu-
colica coꝝ-ille liber vbi tractat̃ de bobus
ſm Hug. Papias ꝺ̄o dicit. Bucolicum
carmen.i.paſtorale.

Bufo.fonis.m.t.i.rana terreſtris.

Bugloſſa.f.p.eſt quędā herba q̄ſi bouis lin
gua-q: folia aſperrima ad modū ligue bo-
uis habet. Et Papias bogloſſa p o in p̄-
ma ſyllaba dic̃ q̄ ſit herba lingua bouina
a grecis dicta-q: folia aſprima ad modū
linguę bouis habet. Sꝫ Macer ⁊ medici
dicūt vſualiter bugloſſa.

Bulla.f.p.p duo l ē tumor q̇ fit i aq̄ ex plu-
uia cadente:⁊ dr̄ a bullio lis. Inuenit̃ etiā
bulla.p ſtella-aliq̄n īuenit̃.p gēma-aliq̄n
dr̄ bulla ornamētū equoꝝ ⁊ nobiliū pue-
roꝝ. Solebāt enī pueri nobiles in ſignū
nobilitat̄ deferre quaſdaꝫ bullas aureas
a collo pēdētes p quaſdā corrigiolas. vñ
tales pueri dicebant̃ bullati. Vñ ⁊ q̄daꝫ
veſtis.⁊ etiā balteus dr̄ bulla-q: bullis or
nat̃. Et vt generalit̃ dicat̃-oīa ornamenta
aurea vel argētea q̄ fiūt quaſi īflata-bullę
dicunt̃. Et bulla dr̄ etiā q̄nq̇ꝫ ſigillū-qd̄
cerę imp̄mit̃. Inde bullo.as.are.i.ſigillo
Et a bulla ſm q̄libet ſignificationeꝫ dr̄
bullatus.a.ũ.i.plen⁹ bullis vel ornat⁹ vel
ſigillatus.

Bullio.onis.i.tumor aquę bullentis,⁊ dr̄ a
bullio.is.ire. Vñ bulliculus.i.paru⁹ bullio
⁊ bulliūculus diminutiuū.i.paru⁹ bullio

Bullor.oris.tumor aquę bulliētis.

Bumaſtha.f.p.⁊ h̄ bumaſthe-thes-eſt vui
vel vua magna in ſilitudinē mām̄ę bouis
⁊ dr̄ a bos. Inde ⁊ dr̄ bumaſtha-quaſi bo
uis mamma.

Burdigallis eſt q̄dā ciuitas-a burd⁹ ⁊ gal-
lus-q: hūc burdū galli habuerūt p̄us Vñ
h̄ ⁊ h̄ burdigallēſis. ⁊ hoc ſe-aliq̇s de tali
ciuitate.

Burdo.donis-eſt aīal qd̄ ex equo naſcit̃ ⁊
aſina ſm Papiā-ſic mul⁹ ex equa ⁊ aſino
⁊ dicunt̃ talia aīalia bigena.

Burgūdio dionis,p noīe cuiuſdā gentis-a
burgus gi-q: olim deuicti a romanis ho-
mines illi⁹ gētis-ab ipſis romanis p bur-
gos ſunt diuiſi.⁊ ob hoc burgūdiōes di-
cti ſunt. Vñ h̄ burgundia.f.p. dr̄ terra illa.
Inde modo ſumit̃ h̄ ⁊ h̄ burgūdio-gētile
qui eſt de terra illa.

Burgus.gi.m.s.i.caſtruꝫ vel fortiliciū . Et
caſtra crebra q̇dē p limites habitacl̄a cō-
ſtituta burgos vulgo vocāt. Vñ burga-
rius-a.ũ.⁊ hic ⁊ hęc burgēſis in eodē ſenſu
i.caſtrenſis.

Burgulio.lionis. vel burguliū-i eodē ſenſu
dicit̃ crinis genitaliū. Vñ. Burguliū ꝓpe
teſticulos creſcēs crinis extat.

Buris.ↄ.t. dr̄ lōgū lignū ⁊ curuatū in ara-
tro-vel poti⁹ curuatura illius ligni. ⁊ dicit̃
a bos quaſi bouis vros-q: curua eſt ad ſi-
militudinē caudę bouis. Papias ꝺ̄o dic̃
Buris curuatura aratri.

Burſa.f.p.i.marſupiū. ⁊ dr̄ a byrſa ſe-qd̄ ē
coriū bouis-quia de corio fit.

Burſella diminutiuū.i.parua burſa

Buſtari⁹.ſtarij dr̄ ille q̇ corpora cremat vel
ſepelit.⁊ dr̄ a buſtū.

Buſticeta.ↄ.p. dr̄ q̇ vel q̄ ſepulcra ſtruit.⁊
dr̄ a buſtū buſti

Buſtifrag⁹ pe.cor-q̇ frāgit buſtū.i.ſepulcrū

vt ſpoliat mortuū.
Buſtulū diminutiuū.i.paruū buſtū.
Buſtū.n.s.dr̄ ignis vel lignoꝝ ſtrues vbi corpora mortuoꝝ cremant᷑.⁊ dr̄ buſtuꝫ q̄ſi vſtū ab vrēdo.Et buſtū.i.ſepulcꝝ.
Buſtura.f.p.i.ſepultura.⁊ dr̄ a buſtū qḋ ē ſepulcrum.
Buphthalmō dr̄ aliq̄s hn̄s magnos ocu/los vt bos.⁊ dr̄ a bus.i.bos ⁊ ophthalmō ocul⁹.Dr̄ ſcḋm Yſidoꝝ eſt quidā flos croci ſilis oculo bouis.⁊ a grecis nomē accepit.
Butanicū.n.s.eſt quidā liber medicine vel phyſice.q̄ ⁊ herbariū dr̄.
Butyrū.n.s.me.p.dr̄ pinguedo lactis.⁊ ſic deriuat᷑ a buto qḋ eſt quoddaꝫ aīal lacte multū abūdās.Inuenit᷑ tn̄ me.cor.Vnde Virgilius.Lac niueū butyrūq̄ꝫ nouū cū melle comedi.Et ſic cōponit᷑ a bos ⁊ vter⁹ vel tyrus qḋ eſt caſeus.⁊ dr̄ butyrū q̄ddā quod fit ex lacte.
Buto.tonis.m.t.eſt quoddā genus aīalis qḋ valde in lacte abūdat.⁊ dr̄ a buo.as.
Butro.onis.m.t.i.iuuenis.
Butus.a.ū.i.perfuſus.a buo buis.
Buxus.m.s.eſt quedā arbor.⁊ dr̄ a byxos grece.Inde h̄ buxū.i.lignū vel fruct⁹ illi⁹ arboris.vtrūq̄ꝫ tn̄ indifferēter inuenit᷑.tā ꝑ arbore q̄ꝫ ꝑ ligno.Jn̄ etiā buxeus.a.ū.de buxo exiſtēs.⁊ hoc buxetū loc⁹ in quo creſcūt buxi.

C ante A

Cath penitētia uł patiētia dr̄.
Caball⁹.m.s.i.vilis equ⁹.⁊ dr̄ a cabo.Jn̄ caballin⁹.a.ū.pe.p.Vł caball⁹ dr̄ q̄ſi cauall⁹.q: pede ca/uat terrā.vel q: pedē hꝫ cauū.vt dextrari⁹
Cabo.onis.i.equus caſtratus.
Cabro.m.t.⁊ ſcabreus brei.ſūt diuerſa ge/nerū aīalia.⁊ dicunt᷑ ambo a cabo.i.equo.q: de putridis carnib⁹ equoꝝ ſepe naſcūt᷑ Papias vo dicit:Cabro vermis dictus a cabone.i.equo.eo q̄ᵭ ex equo creet᷑.ſic ca/bro ſcribitur ſine r in p̄ma ſyllaba.Ponit etiā crabro ita q̄ᵭ r eſt in p̄ma ⁊ ſcḋa ſyl/labis.Vn̄ dicit:Crabro vermis dictus a cabone ex quo naſcit᷑.Et hec lr̄a inuenit᷑ ī multis biblijs.Deut᷒ 7⁰ Inſup ⁊ crabro/nes mittet dn̄s deus tuus ī eos.Quedā aūt biblie habēt ibi s.⁊ dr̄ ſcrabrones.ita q̄ᵭ r eſt ī p̄ma ⁊ ſcḋa ſyllabis.Sꝫ Pa/pias vult q̄ᵭ ſcabrones ſcribat᷑ ſine r ī pri/ma ſyllaba.Vn̄ dicit:Scabrōes.i.veſpe longiora crura habentes.

Cabul in lingua phenicū ſonat diſplicere.Vn̄.3.Reg.9⁰ dicit᷑ q̄ᵭ Hirā appellauit oppida que dedit ei Salomō terram ca/bul.q: diſplicuerunt ei.Vn̄.Dico cabul terrā Salomon quā cōtulit Hirā.
Cabus cabi dicit᷑ mēſura.Vn̄.4.Reg.6⁰ Quarta pars cabi ſcilꝫ ſtercori columbarū Et vt dicit Joſephus.h̄ cōdiebāt cibos ꝑ ſale.Itē in hiſtorijs dr̄.Tradūt quidā noīe ſtercoris dici veſiculā colūbe.in qua recipiebāt᷑ grana deforis allata.Vn̄.Eſt mēſura cabo.caro ꝯmibus apta cadauer.
Cacabus.m.s.pe.cor.i.lebes a ſono feruori dictus.Feruēdo enī exꝑmit hūc ſonū ca ca ca ſcḋm Hug.Vn̄.In noſtro cacabo ꝑ/pter pulmēta cacabo.Papias dicit:Ca/cabus vas de terra ⁊ etiā de gramēto Vn̄ Deſipis in cacabum ſi fruſta remorſa re/trudis.
Cacephaton.i.turpis ſon⁹.a cacos ⁊ pho/ne.qḋ eſt ſonus vel turpis flatus.Jn̄ ca/cephatus.i.turpis ſon⁹ vel turpis flatus qḋ ⁊ alio noīe dr̄ cacophōia.i.cacephatō
Cacethes.this.m.t.i.malus mos.⁊ dr̄ a ca/cos ⁊ ethis qḋ eſt mos.Vn̄ Juuenalis.Inſanabile multos ſcribendi cacethes.
Cacexia.xie.uł cacoſia.dr̄ grece mala vexa/tio.q̄dā paſſio eſt.⁊ dr̄ a cacos ⁊ oxi.qḋ ē acutū.vel ethis qḋ eſt mos.q̄ſi acutū ma/lum.vel mal⁹ mos ſcḋm Hug.Papias vo dic᷑:Cacexia nomē ſūpſit a corpori habi/tu.Nā grece malū vel vexatio dr̄.Fit enī ītemperātia egrotātis vel medicātis.
Cachinnus.i.riſus inutilis ⁊ īmoderatus.⁊ dr̄ a cachinnor.aris.vel cōponit᷑ cū con.et cignus q̄ eſt albus vt nix.ꝑpter dentes q̄ vident᷑ albere in riſu.
Cachinnator ⁊ cachinno.onis.idem.ſcilꝫ deriſor
Cacodemon.onis.i.malus angelus.quaſi malū ſciēs.a cacos ⁊ demon.
Cacos grece.interp̄tat᷑ malū.
Cacoſyntheton.ē vitioſa cōpoſitio dictio/num.vt:Verſaq̄ꝫ viuētū terga fatigam⁹ haſta.
Cacumē.n.t.i.ſūmitas Inde cacumino.as.i acuere.in ſūmo ſublimare.et corripit.mi.Ouidius.Sūmaſq̄ꝫ cacuminat aures
Cacus.ci.dr̄ a cacos malū.q: fuit mal⁹.Fuit enī ſeruus Euandri ⁊ malus ⁊ fur.
Cadauer.n.t.dr̄ a cadēdo.eo q̄ᵭ morte ceci/derat.aut q: ſtare nō pōt.Nā mortu⁹ aut funus eſt.aut cadauer.Funus ſi ſepeliat᷑ a funib⁹ accēſis.i.cādelis.ſic dictū eſt.quas

ante feretrũ papyris cera circũdatas fe-
rebãt. Cadauer ꝟo ſi inſepultũ iacet. Itẽ
funus dr̃ in domo. Cadauer dũ portat᷑ vl̃
ſepelit᷑ vel cremat᷑. Exequias vel fun⁹ di-
cimus crematũ. Reliq̃as cõditũ iã ſepul-
tum corp⁹ ꝯſuetudine dicim⁹. Qꝫ aũt dr̃
cadauer · quaſi caro data ꝟmibꝫ · etymo-
logia eſt. Inde cadauerosus. a. ũ. i. plen⁹
cadaueribꝫ.

Cadax. ꝯ. t. i. claudus · qui ſepe cadit.

Cades. dis. f. t. vel hoc cades indecli. i. loc⁹
vel fons vbi erit iudiciũ. Et interpretat᷑
ſanctũ vel ſanctificãs vel ſanctificatio.

Cadeſa. f. p. i. ſcortũ. Vñ Geñ. 38°. de Iuda
dr̃. Quã cũ vidiſſet ſuſpicat⁹ eſt cadeſã. i.
ſcortũ.

Cadex. m. t. i. trũcus. ⁊ dr̃ a cado · quaſi caſũ
dans · qđ ⁊ caudex dr̃ ⁊ codex.

Caduceũ. cei. n. s. virga Mercurij cuꝫ q̃ di-
ſcordiã faciebat cadere in pacẽ ⁊ ſomnũ. Vñ
hic caduceator. toris. qui lites pacificat. Et
ꝓprie caduceatores dicũt᷑ legati pacꝭ ſcilꝫ
q̃ gr̃a pacis ferũt legationẽ int᷑ aliquos.

Caducifer. a. ũ. i. ferens caduceum · talẽ ſcilꝫ
virgam.

Caducus. a. ũ. pe. p. ⁊ cadabũdus. a. ũ. i. cre-
bro cadẽs. Caducus etiã dr̃ id qđ cadere
facit · vt caducus morbꝫ qui etiã comicial᷑
dr̃. Itẽ hoc caducũ. ci. ẽ illa hereditas que
cõtingit alicui ex morte alicu⁹ carẽtis he-
rede. Inde hic caducarius. rij. ⁊ hꝫ caduca-
ria. rie. ille vel illa cui hoc cõtingit · ſcilicꝫ q̃
accipit caducũ. Caduca etiã dicunt᷑ folia
maloꝝ vel flores · quos greci q̃ntinas vo-
cant ſm Hug. Papias ꝟo dicit. Cadu-
cum dr̃ quod ab vno cadit ĩ alterũ ꝑ he-
reditatem.

Caducũ legatũ ſm Azo. in ſũ. C. de cadu.
tollẽ. eſt qđ deficit poſt mortẽ teſtatoris q̃-
cunqꝫ rõe. Et q꞉ q̃buſdã modis ⁊ rõnibꝫ
iniq̃s. ⁊ oliꝫ legata fiebãt q̃nqꝫ caduca: iõ
lex ponit vnã rub. de cadu. tollen.

Cadula. loꝝ. i. gutte q̃ cadũt ex pingui car-
ne cũ aſſat᷑ · vel etiã ex cereo.

Cadurcũ. n. s. i. tẽtoriũ · q꞉ facile cadit · quod
⁊ cadurcus inuenit᷑. Itẽ cadurcũ ẽ mẽbrũ
virile vel potius femie Nã ꝓprie cadurca
dicunt᷑ ſumitates nature femie · ſic virorũ
preputia. Alij ſpondã lectuli eſſe dicunt.

Cadus cadi eſt vas · quod vulgo dr̃ barri-
le. Et vt dicit · vas ẽ vinariũ ꝯtinẽs tres
vrnas. ⁊ alio noie dr̃ ſitula. Vñ cadul⁹. li. ⁊
cadiolus diminutiua.

Capharnaũ interp̃tat᷑ ager ꝯſolationis · vl̃
villa pinguedinis. ⁊ ſcribit᷑ ꝑ. f. ſ̃ Papia-
põt etiã ſcribi ꝑ ph.

Caiphas. phe. m. p. pe. cor. interp̃tat᷑ inueſti-
gator vel ſagax vel vomẽs ore. Iniq̃ eni
ore ſuo iuſtũ dãnauit · q̃uis hoc myſterio
ꝓphetali ãnũciaſſet. Aurora. Ad Caiphã
ꝑperant cõſiliũqꝫ tenent.

Cain ꝓprium nomen viri. ⁊ fuit primoge-
nit⁹ Ade. ⁊ iterp̃tat᷑ lamẽtatio vel poſſeſ-
ſio vel augmentatio.

Cainiani heretici. ꝑinde ſunt appellati q̃m
Cain adorãt

Calabria. f. p. ꝓuintia iuxta apuliã.

Caladrius. drij. auis q̃dã eſt. ⁊ dr̃ etiã cara-
drion Leuit. xi°. Sed Deut°. 24°. dr̃: Ca-
ladriuꝫ ne comedatis. Aurora. Garrula
caradrion auis ẽ illoſqꝫ figurat. Et vt di-
cunt · caladrius ⁊ caradrion ꝓ eadem aue
accipiunt᷑.

Calamatus. m. s. eſt quoddã genus ſtricte
mitre. ⁊ dr̃ calamatus quaſi calorẽ machi-
nans · eo q꞉ ſtricta ſit ⁊ capiti impꝛeſſa. Vñ
Joſephus. Sup caput geſtat pileum in
modũ parui calamati.

Calamariũ. n. s. dr̃ cornu vbi tenet᷑ ĩcauſtũ

Calamiſtratus. a. ũ. i. calamiſtro ornat⁹ Vñ
calamiſtratulus. pe. cor. Vñ Hieronym⁹
in quadaꝫ epiſtola. Pueros cincinnacu-
los ⁊ calamiſtratulos. ⁊ ꝑegrina vnguẽta
olentia deuita.

Calamiſtrũ. n. s. ẽ acus ferrea ul̃ alteri⁹ me-
talli in ſilitudinẽ calami facta · qua crines
obtorquent᷑ vt criſpi fiant · quã ĩ cinere vl̃
in igne calefacere ſolẽt q̃ capillos criſpãt
vt calamiſtrati ſint.

Calamitas. atis. f. t. i. miſeria. ⁊ dr̃ a calam⁹
ꝓ canna · q꞉ eſt ĩanis ⁊ vacua iſtar calami.
Proprie q̃deꝫ calamitas eſt q̃ñ aliq̃s nec
in re nec in ſpe nec exterius nec interi⁹ ha-
bet · ſicut cãna vacua ⁊ vana eſt exterius ⁊
interi⁹. Vl̃ dicit᷑ calamitas a calamis ſti-
pulis. Cũ eni calami ſegetũ frãgũt᷑ ⁊ inde
oriũt᷑ fames ⁊ miſerie · tũc ẽ calamitas Vñ
⁊ quidã dicunt q꞉ calamitas dr̃ q̃ſi cada-
mitas a cado · d in · l · mutata · q̃ñ ita calami
cadũt ⁊ frãgunt᷑ · ſed potius videt᷑ etymo-
logia q̃ꝫ cõpoſitio.

Calamites. m. t. eſt genus rane · ſic dictus a
calamus · q꞉ morat᷑ in calamis.

Calamitoſ⁹. a. ũ. i. miſer ⁊ calamitate plen⁹

Calamus. m. s. eſt cãna vel ſtipula ſegetis
que ſuſtinet ſpicã. ⁊ dicit᷑ a caleo. es. quia
ĩmiſſo flatu caleſcit. Itẽ ſm Papiã cala-
mus dr̃ penna ſcriptoris · a calamo. as. qđ

eſt velū ponere· qꝛ calat.i.incauſtū iponit
ſup chartā. Jtē calamus eſt ꝓpriū nomen
artoris·a canēdo.i.fundēdo voces dictū
Jtem calam⁹ Ezech.40. eſt menſura ſex
cubitoꝝ ⁊ palmi. Jtē calamus eſt fluuiuſ
amnis cāpanie. Jtē calam⁹ ē ſpecies aro/
matica. Jtē calami ſūt haſte cādelabroꝝ
facte in modū calamoꝝ. Vñ. Eſt arbor ca
lam⁹·fit ſcriptoris ꝗ̄ȝ penna. Eſt culm⁹ ſe/
getis·ſpecies ⁊ aromatis extat.
Calaria.f.p.eſt nauis q̄ ligna portat. ⁊ dī a
calon grece·quod eſt lignū latine.
Calatus.m.s.i. caniſtrū·vel quoddā gen⁹
poculoꝝ ſm Hugi. ⁊ dī a calon quod eſt
lignuȝ.quia fit ex ligno· vel dī a calo.as.
i.pono·qꝛ ibi ponunt̄ penſa vel aliud. Pa/
pias ꝓo dicit. Calati ſunt ciati·caniſtri
de virgis·anguſti i fūdo·lati in ore.
Calcaneus dī a calx vel callus. ⁊ idē ē quod
calx. ⁊ eſt aliud ꝗ̄ȝ talus: Nam talus ē ſub
cruribꝫ·idem ⁊ talonus·⁊ ſub talo eſt cal/
caneus vel calx.
Calcar.n.t. dī a calcaneus·qꝛ in calce vł cal/
caneo religat̄. Et dicunt̄ calcaria ſtimuli
aialiū. Vñ Ouidius. Nil nocet admiſſo
ſubdere calcar equo. Jtē A calleo callus·
de quo calcar venit ⁊ calx.
Calcedonius eſt lapis precioſus ſicut dicit
glo.ſup Apoc.22°. calorē naturalē habēs:
ictu ſolis vel digitoꝝ attritus excandeſcit
⁊ paleas ad ſe trahit.
Calcitroſus equus eſt q̄ ſolet calce ferire.i.
pedibꝫ retro ſe percutere.
Calcula.le.i.lixa·vel ſeru⁹ militū· vł nūcius
curſatilis. Vñ Plautus. Video calculaȝ
militarem.
Calculus plͣ ſigt̄. Nam ꝑmo idē eſt quod
ratio·vt Jlle habet bonū calculū.i.bonam
rōeȝ. 2° ē numer⁹ vł ꝯputatio. Vñ i legibꝫ
Si q̄s errauerit i calculo.i.nō bñ diuiſerit
numeꝝ· dī errare i calculo. 3° ē ſētētia diſ/
finitiua. Vñ in decretī. Nō ꝓcedat calcul⁹
in abſentē. 4°.i.carbo. Vnde Jſaie. 6°. Et
volauit vnus ad me de ſeraphin ⁊ in ma/
nu eius calculus. Sȝ ibi dicit glo. qꝙ cal/
culus eſt lapis ignitus·vł carbūculus qui
ꝓpter flāmeū colorem ignitus dicit̄. 5° dī
mīma pars ponderis·q̄ etiā calcul dī·ſalȝ
quarta pars oboli. 6° trāſūptiue dī pre/
miū. Vñ in Apoc. Vincēdi dabo māna
abſcōditū ⁊ calculū cādidū.i.ꝑmiū. 7° dī
lapis leuis paruus rotūd⁹ ⁊ duriſſim⁹. ſic
dic⁹· qꝛ buitate ſui·ſine moleſtia calcat̄.
Cui cōtrarius ē ſcrupus· lapillus minut⁹
⁊ aſper·q̄ ſi inciderit in calciamentū nocet
⁊ eſt moleſtus aīo. vnde aī moleſtiā ſcru/
pulū dicim⁹. hinc ⁊ ſcrupea vel ſcrupulo/
ſa ſaxa.i.aſpa. 8° eſt idē quod gladi⁹. Jtē
calculus dī lapis q̄ eſt in veſica. Jñ calcu/
loſus.a.ū.q̄ talē patit̄ infirmitatē. Jtem a
calculus ꝓpter ſilitudinē calculi dicuntur
ſcaqui.qꝛ leues ſunt ⁊ rotūdi·vel dicunt̄ a
callis·qꝛ per vias ordinales eūt.i.ꝑ calles.
Ꝟ calculoꝝ partim ordine mouent̄: vnde
⁊ ordinarij dicunt̄·partim vage: vnde et
vagi dicunt̄·ac q̄ oio moueri nō poſſunt
incati dicunt̄. Vñ ⁊ egētes hoīes icati vo/
cant̄·q̄bꝫ ſpes vltra ꝓcedēdi nulla reſtat.
Vñ. Calculus eſt pōdus minimus lapis en
ſis acutus. Calculus eſt ratio·numer⁹·ſen/
tentia·carbo. Morbꝫ·⁊ in ludis ſcaquorū
calculus ibit.
Calculator.i.nūerator·cōputator. ⁊ ſm Jſi/
dorū dī a calculis.i.lapillis minutꝭ· quos
antiq̄ in manibꝫ tenentes ſolebāt nūeruȝ
cōputare.
Calcus.m.s.i.quarta pars oboli. ⁊ ē mīma
pars ponderis. Jtem chalcos greci dicūt
⁊ o mutata in v cōuertit̄ in latinū. ⁊ dicit̄
chalcus.ci.i.fex vel ꝯs.
Caldaria.f.p.ē vas quoddā·q̄ſi calidaria
a calidus dī. vł.ein keſſel.
Caldus.a.ū.ꝑ ſyncopā dī.p calidus.
Caleptra vide.j.capullulū.
Calerarius.m.s, dī miſter ferens ligna.
Calibs.libis.ꝯ.t. dī q̄dā ꝓuīs·⁊ dī a caleo
es·eo qꝙ ſemꝑ caleat fodiēdo illud genus
ferri·quod multū abūdat circa eoſ. Jnde
calibs.bis. dī illud genus ferri. Et cor.pe.
Vñ Lucanus in quarto. Nō calibē gen/
tes penitus fugiēte metallo Eruerāt ⁊c.
Calidus.a.ū. dī a caleo les. ⁊ cōparat̄. Jñ
caliditas.atis. Et vt dicit Papias. Cali/
dus.i.calore affect⁹· ſcribit̄ ꝑ vnū.l. Cor/
ripit enī ꝑmā ſicut caleo.es.
Caliendrū.dri.n.s.i.mitra·vel generaliter
quicquid caput inoluit·vt maiorē calorē
contrahat. Vñ Oratius i ſermonibꝫ Al/
tum ſagane caliendrū.
Caliga.f.p. dī calciamētū crurium ſiue ſit de
panno·ſiue de corio·ſiue de ferro. ⁊ dicit̄
a calcio.as.vł a colligo.as.qꝛ calige ligāt̄
vel dī a callo pedū. Jnuenit̄ etiā calicula
ꝑ codē. Vñ Aurora. Sume tibi caligas
⁊ veſtē ſtringe ſequēdo.
Caligatus.a.ū.i.caliga indutus· vel habēs
caligas. Vñ ⁊ milites caligati dicūtur a
q̄buſdā caligis ferreis quas ſolēt habere.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Vñ quidã Neronũ dictus ẽ caligula·qꝛ a pueritia inter milites eſt verſatus. Caligula põt etiã dici parua caliga.
Caligo.ginis.f.t.ẽ obſcuritas ⁊ vmbra ſpiſſitudine aeris facta·vel caligo dĩ fuligo.⁊ dĩ ſic·qꝛ maxime calore aeris vel ignis gignit̃. Vñ. Eſt veſtis caliga·nomẽ caligo tenebre. Verbũ caligo notat obſcuro vel vmbro·Inde caliginoſus.a.ũ.i.obſcurus caligine plenus.
Calimacus.pe.cor.ꝓpriũ nomẽ viri·de quo Ouidius in de remedio amorꝫ. Calimaci numerus nõ eſt dicendus Achilles.
Caliope.pes.eſt vna de nouẽ muſis·q̃ſi calophone.i.bona ſonoritas.⁊ dĩ a calo·qꝺ eſt bonũ.⁊ poteſt ſcribi p̱ k kaliope.
Calix.m.t.eſt quoddã genus poculoꝝ·qꝺ olim ex ligno fiebat.⁊ dĩ a calon·vel põt deriuari a caleo.es. Solebãt enĩ calidam ⁊ frigidã potionẽ miſcere in calice. Vnde calix dicit᷒ ẽ a calida potiõe. Et miſcere.p miſtrare·⁊ ꝓpinare vinũ. vñ adhuc miſcemus calida frigidis ⁊ ecõuſo·vinũ ⁊ aquã ⁊ ecõuerſo. Et corripit li. Vnde Oratius. Fecũdi calices quẽ nõ fecere deſertũ. Itẽ calix trãſũptiue p̱ta alia ſigt̃. Vñ. Vas ſacramẽti ſacra ſcriptura voluptas. Paſſio ſitqꝫ calix eterna qꝫ p̱mia regni. Iñ caliculus.i.paruus calix.
Callidus.a.ũ.i.ſubdolus·vel p̱ exercationẽ artis inſtructus. Et ſic callidus non pro aſtuto tñ·ſed.p aſtute etiã docto dĩ. Hic etiã dĩ verſutus·qꝛ aĩuꝫ cito vertit ⁊ facile ad quãlibet fraudeꝫ. Inde calliditas.i. fraudulentia
Callis.lis.dĩ ſemita callo pedũ perdurata ſtricta ⁊ anguſta inter mõtes. Et ẽ callis iter pecudũ ꝓprie·ſemita hoĩuꝫ·vel callis ẽ limes callide iacẽs.⁊ ẽm h̓ dĩ a calleo.es. p callide ſcio.
Callus.m.s.i.durities pedũ q̃ terraꝫ calcamus.⁊ etiã manuũ durities interior dicit̃ callus.⁊ etiã cutis lardi. Iñ calloſus.a.ũ.i. pinguis.carnulẽtus·callis plen᷒. Iñ etiã calloſitas.i.duritia:fortitudo·pinguedo Vñ. Callus durities dicat̃ ſemita callis.
Calo.m.t.dĩ ille qui portat ligna. Calones etiã dicũt̃ galee militũ. Vñ. Ponere dico calo·ſed refert pondera calo.
Calobalſamũ.n.s.dĩ lignũ balſami·vel liquor emanãs de ligno eius trito.
Calon grece·dĩ lignũ latine.
Calopodiũ.n.s.i.baculus ligneus·vel pes ligne᷒.⁊ dĩ a calon.⁊ podiũ qꝺ ẽ baculus quo terre ĩnitiũ vel a calon.⁊ pos.i.pes.
Calor caloris·dĩ a caleo cales.
Caluaria.f.p.i.locus patẽs ſup̱ duo ſupercilia. Vñ vt ĩ euãgelio habet̃. Locus in q̃ decapitabãt̃ latrones·locus caluarie appellabat̃·ſcilꝫ ꝓpter caluicieꝫ abſciſoꝝ capitũ q̃ ibi iacebãt·ul᷒ ꝓpter oſſa calua exiſtentia ibi.⁊ dĩ hebraice golgotha.
Caluaſter.i.aliquãtulũ caluus.
Caluiciũ.n.s.⁊ hec caluicies.ei.loc᷒ patens ſup̱ duo ſupcilia.
Calũnia.f.p.ẽ accuſatio falſa·crimen falſo obiectũ·iurgiũ aliene litis. Vl᷒ eſt petitio ĩiuſta ex certa ſcĩetia in iudicio facta.⁊ iniuſte petitioni ĩiuſta rñſio·vel eſt falſi criminis impoſitio.ff.de ver.ſig.l.i.in prin.
Calũniator·eſt falſus accuſator. vel q̃ ſcient̃ alicui falſa crimina imponit vexandi occaſione.
Calus.li.eſt vas vimineũ·vel de ſalice per qꝺ muſta colant̃.
Caluus.m.s.dĩ carẽs crinib᷒ in frõte capitꝭ Inde caluulus.i.paruus caluus.
Calx.m.t.dĩ p̱ma pars plãte·vel poti᷒ poſtrema·que ⁊ calcaneus dĩ.⁊ dĩ a callus· h̓ hec calix calcꝭ.i.cementũ.⁊ tũc dĩ a calidus q̃ſi calix·qꝛ ex lapide calefacto ⁊ aduſto fit·Calx etiã ponit̃.p fine cuiuſlibet rei·ſic dĩ. In calce libri.p in fine libri. Vñ. Pars pedis eſt hic calx·cõbuſtus calcul᷒ h̓ calx. Sed Papias dicit: Calx lapis coct᷒ aq̃ accẽdit̃·oleo extinguit̃.
Cama.f.p.eſt quoddã genus lecti breuis ⁊ circa terrã·quod ⁊ hoc cama·atis·ĩuenit̃ in Ambroſio de officijs. Etiam ẽm Iſidorũ Cama eſt quedã particula ſententie. Vñ. Dormit inops cama·combuſſit pergama cauma.
Cambyſes.pe.p.ꝓpriũ nomẽ. Vñ Aurora. Rex Nabuchodonoſor Cambyſes dict᷒ in anno.
Cameleon.leontꝭ.m.t.quoddã aĩal dictũ a camelus.⁊ dĩ ſic·qꝛ licꝫ ſit aſperſus albis maculis vt pardus·collo equo ſilis·pedibus bubalis·capite tñ camelo eſt ſilis ẽm Hug᷒. Papias dicit: Cameleõ ſilis lacerte q̃drupes·ſcilꝫ ſub aſpectu mutat colorẽ.⁊ viuit de aere·vide.s̃.allec.
Camelopardus dictus eſt eo q᷒ camelo ⁊ pardo ſilis ſit.
Camelus.m.s.eſt aĩal gibboſũ.⁊ dĩ a cami quod eſt breue vel humile·qꝛ cum cameli onerãt̃·ut breuiores ⁊ humiles fiãt·accubãt·vel dĩ a camur·qꝺ ẽ curuũ·qꝛ curu᷒ eſt

doꝛſo Itē camelus me.p.eſt funis nautic⁹
Camena.ne.f.p.i.cantilena vel muſa. quaſi
canēs amene. vel canēs melos.ꝛ ꝑduc̄ pe.
Vn̄ Oratius. Surge ꝛ inhumanę ſeniū
depone camenę.
Camerus.a.ū.i.curuus.ꝛ dicitur a camur
qd̓ eſt curuū. In̄ camera.f.p.i.curuatura.
Vn̄ ꝛ camera dicitur locus ſecretus vbi
cubamus. eo ꝙ quādam curuaturā ſolet
habere in ſupioꝛi parte quaſi ad modum
celi.q̄ teſtudo. dr̄ ꝛ lacunar In̄ camerariuſ
i.cubicularius vel pediſſequ⁹.ꝛ cameraria
i.pediſſeq̄. In̄ cameratus.a.ū.i.curuatus.
vel cameris oꝛnatus.ꝛ cōponit̓ bicamera-
tus.a.ū.tricameratus.a.ū. Vn̄. Eſt camur
curuū camerā dic inde venire.
Camillus.m.s.i.puer ingenuus q̄ cameraꝫ
ſolet frequētare. Inde etiā camilla.f.p.et
dr̄ puella ingenua. Inueniūt̓ etiā hę due
partes ī alio ſenſu.ſcilꝫ ꝑ pueris ſacerdo-
tum. Vn̄ Macrobius de ſaturnalibus.
Camillos inq̄t ꝛ camillas appellabāt fla-
minū ꝛ flaminarūqꝫ miſtros. Et ſm̄ hoc
tantū valet camillus. quantū miſter.ꝛ ca-
milla quātū miſtra. Vn̄ ꝛ Mercurius in-
uenit̓ appellari camillus. qꝛ miſter ē deoꝝ.
Caminus.m.s.pe.ꝑ.i.ignis vel foꝛnax.ꝛ dr̄
a caumate ſm̄ Papiā.
Camiſia.f.p. dr̄ a cama. qꝛ in ea doꝛmim⁹ in
camis.i.in lectis noſtris vel ſtratis. Vel
dr̄ ſic. qꝛ oliꝫ fiebat de canabe In̄ camiſia-
tus.a.ū.i.q̄ habet vel indutus eſt camiſiaꝫ
Inde camiſiola.i.parua camiſia.
Campana.f.p.me.p. dr̄ a cāpania ꝓuintia
qꝛ eius vſus ꝑmū ibi repertus eſt. In̄ hec
campanula.ꝛ hec cāpanella. ābo diminu-
tiua. In̄ etiā campanarius.i.q̄ facit cāpa-
nas. In̄ hec campanaria rie.ei⁹ vxoꝛ.vl̓ q̄
campanas facit.ꝛ hoc cāpanile.lis. turris
in qua ſunt campanę.
Campania.f.p.eſt ꝓuintia cui⁹ caput ē ca-
pua.
Campeſter.ꝯ.t. vel cāpeſtris. et hoc cāpeſtre
adiectiuū.ꝛ hoc campeſtre.hui⁹.ſtris ſub-
ſtātiuū. veſtis gladiatoꝝ q̄ tm̄ genitalia
tegunt̓. dicta ſic. qꝛ iuuenes dum nudi in
cāpo Martij gladiaturā exercebāt. illa ve
ſte pudēda cooperiebāt. Dicit̓ etiā cam-
peſtria. lūbaria. ſuccīctoꝛia. periçomata ſm̄
Hugi. Et hoc eſt qd̓ alij dicūt ꝙ cāpeſtria
dicunt̓ id quo virgines olim pudibūda
tegebant. vt periçomata.
Campiductoꝛ.m.t.i.pugil ſeu ductoꝛ vl̓ ca-
pitaneus.

Campio.onis.m.t.i.gladiatoꝛ. vel i campo
duellū exercens. ſcilꝫ pugnatoꝛ.
Campus.m.s.ꝓprie eſt planicies terraꝝ. et
dr̄ a cami qd̓ eſt breue ꝛ humile. qꝛ eſt hu-
milis ꝛ breuis pedib⁹ nō erect⁹. vt mons.
ſ.iacēs. Vn̄ ꝛ grece podion dr̄. Inde cam-
pulus ꝛ campellus. ambo diminutiua.
Camur grece. latine dr̄ curuū. In̄ camurus
a.ū.i.curuus. Et hi camures camuꝝ. boues
alti ꝛ decuruati. vel deriuat̓ a cami qd̓ eſt
breue. qꝛ habent coꝛnua breuia.
Cana vicus eſt galileę. Vn̄ Simon dic⁹
ē canane⁹. Joānis.2º. Nuptię facte ſūt in
cana galileę. Et iterp̄tat̓ çel⁹ vel emulatio
Canabū.n.s. dr̄ a cāna ꝓpter ſiliᷓtudinē can-
nę. vl̓ a greco canabi. qd̓ dicit̓ grea. In̄ h̄
canabis.bis.p eodē.ꝛ p choꝛda ide facta
ꝛ coꝛ.pe. Vn̄ Perſius. Tūc mare trāſiliēs
vtq̄ choꝛda canabē fultū.
Canalis.f.t. ꝛ hoc canale.lis. a canna dr̄. qꝛ
caua eſt ad modū cannę.
Cancellari⁹.m.s. dr̄ ille q̄ facit cācellos. Et
cancellarius dr̄ in curia impatoꝛis ab illa
ſigtione ſm̄ quā cancellus dr̄ ala palatij.
qꝛ ſemꝑ habitat in cācello.i.in ala palatij
Cū eni theſaurus impatoꝛis eſſet in cuſto
dia ipſi⁹. ipſe iuxta theſaurū manebat. q̄
erat repoſitus ī cancello. Vel cācellarius
nomē accepit a cācellando. Cācellare eni
eſt lineā ducere vel dānare. Vn̄ littera vl̓
ſcriptura q̄ dānat̓ cū linea p mediū duc-
ta dr̄ cācellata. Et inde dr̄ cancellari⁹ cui⁹
officiū eſt reſcripta vel miſſa imperatoꝛis ꝛ
mādata inſpicere.ꝛ mala ſcripta cācellare
ꝛ bene ſcripta cū ſignaculo ſuo ſignare. et
ſigillū eis impͥmere. Inde cācellaria tam
ꝑ illa q̄ habet illud officiū. qꝫ ꝑ vxoꝛe cā-
cellarij ꝛ eius dignitate.
Cancellus.m.s.eſt ala palatij. paruū foꝛa-
men parietꝫ. interſtitiū inter ꝓpugnacula
muratoꝝ. parietes ſine tectura. ſic q̄ clau-
dunt choꝝ. Papias ꝓo dicit. Cācell⁹ can-
toꝝ excellēs locus. Inde cācellarius q̄ in
cancellis ꝑmus eſt. Dr̄ etiā cācellus fene-
ſtra reticulata Prou.7º. De feneſtra eni
domus meę per cancellos ꝓſpexi. Et dicit̓
a cancer.cri.
Cancer.cri.m.s. dr̄ a conca. qꝛ eſt tota cōca.
Et nota ꝙ cācri viuūt de carnib⁹ oſtreoꝝ
miro ingenio. Nam qꝛ validā teſtā eoꝝ
aperire non pn̄t. explorant quoad oſtrea
clauſtra teſtarū aperiāt.ꝛ tūc cancer latent̓
lapillū inijcit.ꝛ īpedita cōcluſiōe oſtreoꝝ
carnes corrodit. Itē Papias dic̄. Cancer

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

cancri animal dictus. q: inteſtina in mo-
dum concaꝝ habet. Cancer etiã eſt q̃rtuȝ
ſignũ in celo dictus. q: cũ ad eũ ſol vene-
rit. retro gradit̃ in modũ cãcri. Dicit̃ etiaȝ
cancer ꝓ morbo. Et ſm antiquos fuit ge-
neu. ⁊ fecit gt̃us canceris. Vñ. Eſt cancer
aĩal ſignum vitiũqȝ malignũ. Cancer eſt
morb. cancri ſtellaqȝ piſcis.

Candacis. f. t. quedã regina fuit. ⁊ corri. pe.
Vñ Aurora. Cãdac regina virũ direxe-
rat iſtũ. Et vt dĩ in hiſtorijs. Oẽs regine
ethiopũ dicebant̃ candaces. ſicut roma-
ni imꝑatores dicebãtur ceſares. Nec ha-
bebat regimẽ regio illa niſi a feminis.

Candela. f. p. dĩ a candeo. des. quia accẽſa
candet.

Cãdelabrũ. n. s. pe. pro. dĩ a cãdela. q̃i cãde-
laferꝝ. q: fert candelã. vel dĩ cãdelabꝝ. q̃ſi
candele latorũ.

Candidarius. i. pelliparius q̃ coria facit al-
ba a candeo. Itẽ cãdidarius etiã vocat̃ q̃
lauat pãnos. Iñ cãdidaria. f. p. i. lotrix q̃
lauat pannos.

Candidatus. a. ũ. i. dealbatus.

Candidulus. la. lũ. i. parũ candidus. dĩ etiã
candulus per ſyncopã idẽ. Vñ Iuuenal.
Prebẽda gladio pulcra ẽ ⁊ cãdula cõiũx.
Inuenit̃ etiã candiculus. a. ũ. i. cãdid⁹ vel
candidulus. Vñ Merbotus in libello de
lapidib. Tertia cãdiculis trib eſt inſcri-
pta lituris.

Candidus. a. ũ. i. ſplendidus vel albus.

Candus. m. s. eſt veſtis regia

Canicies. ciei. ⁊ hec canitudo. f. t. in eodem
ſenſu. albedo crinũ generata ex malis hu
moribus.

Canicula. f. p. ⁊ hic caniculus. a canis di-
minutiua. i. paruus canis. Canicula etiaȝ
dĩ quedã ſtella in quã ſm poetas fuit mu
tata canicula hycari. Inde hic ⁊ hec cani-
cularis ⁊ hoc re. vt dies caniculares ĩ q̃b
canicula regnat ſm Hug. Papias do
dicit: Canicula vel canis nomẽ ſtelle q̃ eſt
vicina tauro. que ⁊ ſyrus dĩ. eſtiuis mẽſi-
bus in medio centro celi eſt. Et cuȝ ſol ad
eam aſcẽderit. duplicat̃ calor ⁊ diſſoluũt̃
corpora. vñ canis dĩ. quia corpora morbo
afficit.

Canis. ɔ. t. eſt aĩal latrabile. ⁊ dĩ a cano nis
vel canor. noris. Inde canicus. a. ũ. ⁊ cani-
nus. a. ũ. i. de cane exiſtens vel ad canem
pertinẽs. vel canis dĩ a cynos grece quod
canis dĩ latine. Item canis eſt piſcis ma
rinus. Itẽ eſt ſid⁹ celeſte. Vñ. Nat canis
in ponto latrat. extra. fulget in alto. Et nõ
q ſm Iſidorũ. 12º etymologiaꝝ. Canib
nihil eſt ſagacius. plus enĩ ceteris aĩalib
habẽt: Nam ſoli ſua noĩa recognoſcunt.
dños ſuos diligũt. dñoꝝ tecta defendũt
ꝓ dñis ſuis ſe mori ſubijciũt voluntarie
cũ dño ad predã currũt. corp⁹ dñi ſui etiã
mortui cuſtodiũt ⁊ non relinquũt. quorũ
poſtrema nature eſt ex hoĩes eſſe nõ poſſe

Caniſtrũ. n. s. dĩ ſportula vel vas de folijs
palmarũ cõtextũ ad portandũ panes q̃d
flexis cannis cõtexit̃. ⁊ dĩ a cãna. q: de cã-
nis fiſſis texit̃. vel dĩ a canus. a. ũ. q: cana
i. poma que ſũt cana. i. lanuginoſa ibi po-
nunt̃. Inde caniſtrellũ. i. paruũ caniſtruȝ.
Vñ. Sportula fert̃ de cãnis cõtexta cani-
ſtrum.

Cãna. f. p. pl'a ſigt̃. Nã cãna ponit̃ ꝓ arun-
dine. ꝓ canna gule. ⁊ ꝓ quodã fluuio. Iñ
cannella. f. p. diminutiuũ. i. parua canna.
Inde cãnetũ. n. s. eſt loc⁹ vbi creſcũt cãne
Inde cãnula. f. p. diminutiuũ. i. parua cã-
na. Inde cãnoſus locus vbi multe canne
creſcũt. Inde cãnalis. ɔ. t. ⁊ hoc le. i. ad can
nam pertinens. ⁊ cãnale. n. t. ⁊ eſt fiſtula vel
lignũ ducens aquã.

Canon. nis. m. t. grece. latine regula conſue-
tudo approbata ſiue inſtitutio. iiij. diſ. ca-
non. Et in vna ſigtione eſt id q̃d in ɔcilio
generali vel ꝓuintiali ſtatuit̃. Et ſic capit̃
de cõſti. c. canonũ ſtatuta. In alia ſigtio-
ne videtur eſſe id quod ab emphiteo-
ta de re emphiteotica ſoluit̃. ⁊ ſic videt̃
ſumi ab Azo. in ſũ. C. de iur̃. ẽphi. v. ex h̃
aũt cõtractu. Etiã dĩ illud q̃d ſumit̃ ꝓ pe-
dagio vel vectigali. ff. de publi. et vecti.

Canon largitionaliũ tituloꝝ eſt ſũma tri-
buti. ⁊ preſtat̃ de regulari ꝓſtatione a ꝓ-
uintialib fiſco. Et dicunt̃ tituli qui ex ſpe
cialib titulis. i. litteri breuib cauta legũt̃
vt. C. de iur̃. fiſci. l. pe. ⁊. C. de anno. ⁊ tribu
l. iij. §. acceptationes.

Canon frumentarius vrbis Rome ẽ cert⁹
numerus mẽſuraꝝ frumẽti q̃ ſingulis an-
nis metebat̃ Rome. l. i. ⁊. ij. co. ti. li. xi° q̃d
erat etiã de oleo. Et cõtra hoc non licebat
alicui beneficiũ vel indulgẽtiã aut ꝓuile-
giũ impetrare. ⁊ impetratũ non valuit. vt
ibidem dicit̃.

Canonica eſt ius quod ꝓuenit ex electiõe
⁊ receptione in fratrẽ. vel eſt ius papiẽdi
fructũ ꝓbẽde ſiue reddit⁹. c. relatũ. de ꝓbẽ.

Canonica monitio eſt q̃ñ interuenit citatio
cũ trib monitionib. vel vna perẽptoria

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

tres cõtinens. de qua in. c. cõſtitutionẽ. de ſen. excõ. li. vj.

Canonica portio de canõe deputata eccleſie parochiali de relictis parochiano defuncto illi eccłie vbi elegit ſepulturã cum alibi q̄z in parochiali elegerit eã. Et ẽ ſm varias ↄſuetudies alia ⁊ alia: Naz alicui medietas. alicui tertia. alicui q̄rta dat. de ſepul. c. certificari.

Canonica eſt nomẽ tituli ⁊ iuris. Prebenda ꝟo nomẽ facti. ⁊ cadit in extraneũ. vt nõt Inno. in. c. cũ. m. de cõſti.

Canonicus. a. ũ. i. regularis. qꝺ̃ ſubſtãtiue dr̃ hic canonic⁹. ⁊ h̃ canonica. tã ꝓ fg̃mia regulari. q̄z ꝓ eccleſia vbi regulares morantur Quelibet tñ eccłia inuenit̃ dici canonica: Nam in qualibet regularit̃ viuere debꝫ.

Canopeũ. n. s. dr̃ cortina ſubtiliſſima inſtar retiũ. plexa. texta. et feneſtrata. vnde lecti nobiliũ ornant̃ ad arcẽdos culices et muſcas. ⁊ dr̃ a canopus vel canopia. pie. q̄ ẽ quedã ciuitas egypti. q: in egypto hmõi rete ꝑ̄apue habet̃. Vñ Iuuenalis. Vt teſtudineo tibi lectule canopeo. Vel vt alij dicũt. conopeũ deriuat̃ a conos qꝺ̃ eſt ſumitas galee. ⁊ tũc conopeũ dr̃ q̄i conũ petens. q: ad ſilitudinẽ coni a lato tendit̃ in acutũ ad modũ reticuloꝝ q̄ cauſa arcendi pulueres ſup altaria collocant̃. ⁊ tũc ſcribitur per. o. in ꝑ̄ma ſyllaba.

Canopus vel canopia ciuitas egypti eſt a Canobo gubernatore Menelai. mutata b. in. p.

Canor. oris. m. t. i. ſon⁹. ⁊ ꝓducit. no. ĩ obliq̄s.

Canorus. a. ũ. i. dulcis. ſuauis cãtu. gratus.

Cantaber. a. ũ. ⁊ hic cantaber ẽ ꝓplus hiſpanie. a noĩe vrbis dict⁹. ⁊ hiberi amnis. cui inſidet. ſic dictus.

Cãtabrũ. n. s. i. purgamẽtũ frumẽti vł̃ farine. vel cibꝰ canin⁹ quo canes paſcunt̃.

Cantarida. f. p. dr̃ vermis terren⁹ corrodẽs cadauera.

Cantarus. m. s. eſt quoddam vas vinariũ ſalꝫ crater. ⁊ dr̃ a cano. is. q: cãtãdo portatur. Et ſũt p̃ſa idẽ ſig̃ntia. Vñ. Cantar⁹ ⁊ patera calices et pocula crater. Cyphus apud veteres tractantur cornua conche. Cimbria vel ciathus cardeſia iũgit̃ iſtis.

Canterius. m. s. dr̃ equus caſtratus.

Cantes pl̃is nũeri dicunt̃ fiſtule organoꝝ. in q̄bꝰ cãtus tẽperat̃. Vel vt Martiano placet: Cantes dicunt̃ dece ornamentoꝝ.

Canticum. n. s. vox cantãtiũ in letitia. laus. Itẽ canticũ pſalterij eſt cũ id qꝺ̃ organũ modulat̃. poſtea cãtãs loquit̃. Quidam etiã liber Salomonis ĩtitulat̃ cãtica canticoꝝ ꝓ excellentiã. eo q̄ oĩbꝰ canticis ꝑ̄ferat̃. ⁊ dr̃ hebraice ſyraſirim.

Cantilena. f. p. dr̃ a cantus ⁊ lenis. non eniꝫ dr̃ eſſe cantilena niſi ſit cant⁹ dulcꝭ ⁊ lenis i. ſuauis ⁊ non aſper.

Cantus. us. ui. dr̃ modulatio vocis. ⁊ dicit̃ a cano. is. Sed cãtus. ti. dr̃ curuatura vel circũferẽtia rote. ſalꝫ lignũ qꝺ̃ terrã calcat cui radius infigit̃. Vñ Perſius. Vertẽte ſeſe fruſtra ſectabere cantũ.

Canus. a. ũ. a caneo. nes. ⁊ canic⁹. a. ũ. ⁊ h̃ canus cani. tã ꝓ illo q̇ canet. q̄z ꝓ capillo q̇ ĩ capite canet. Vñ. Miles parce cani. cum crines ſunt tibi cani.

Capa. f. p. dr̃ a caput. q: ẽ ornamẽtũ capitꝭ. vel dr̃ a capio. is. q: capit totũ hoĩeꝫ. Iñ capatus. a. ũ. i. capa indut⁹. vel q̇ habꝫ capam. Iñ hoc capuciũ. ⁊ eſt idem qꝺ̃ capa Inde capula. i. parua capa.

Capaculus. li. diminu. i. aliquãtulũ capax.

Cappadocia. f. p. ẽ q̄daꝫ ciuitas. Vñ regio in qua eſt illa ciuitas. dicta ẽ cappadocia. Iñ cappadox. docis. ↄ. p. tã gẽtile. q̄z patriũ. ⁊ cor. pe. Vñ Iuuenalis. Ec q̄z ⁊ cappadoces faciãt equiteſq̄z bythyni Et ſm Papiã. Cappadoces orti ſũt. a. Maſoch filio Iaphet.

Capana. f. p. i. vilis caſa. vel domus. palea cooperta. ⁊ dr̃ a capio. quia capit tm̃ vnũ vt in vineis cuſtodiẽdis. licꝫ alie dicãtur capane. ſed ĩpropꝛie ſm Hugũ. Papias etiaꝫ dicit Capana a ruſticis dicta. quia vnũ tm̃ capiat. i. tugiriũ.

Capapellis. hui⁹ capapellis cõponit̃ ex ablatiuo ⁊ ntõ. ſicut legeius. qꝺ̃ in rhetoricis ĩuenit̃. q: dr̃ capapellis q̄ſi pellis cũ capa.

Capax. o. t. q̇ aliq̄ in ſe cape põt ⁊ cõtinere.

Capedo. dinis. f. t. i. ingeniũ. ſtudiũ. vel ſpaciũ. ⁊ dr̃ a capio. pis. Vñ ꝑ cõpoſitionem hec intercapedo. dinis. i. diſtãtia localis int̃ duos parietes. Itẽ capedo vel capica dr̃ q̇dã piſcis.

Capella. f. p. diminutiuũ. a capra. ⁊ dr̃ parua capra. Etiam capit̃ ꝓ parua eccleſia q̄ nec habet baptiſmũ nec cimiteriũ. ⁊ dicit̃ a capra. q: olim tabernaculũ de pellibꝰ capraꝝ erat coopertũ. Inde hec capellula. i parua capella. Inde hic capellanus taꝫ ꝓ ſacerdote illius eccleſie. q̄z ꝓ parochiano. Iñ capellana capellane. Inuenit̃ etiã capellanus. a. ũ. adiectiue. Capella etiã ꝓ eccleſia dc̃a ẽ q̄i capiẽs laos. i. ꝓplꝫ vł̃ laudẽ.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Capellus.m.s.qđ ⁊ h̄ capellū inuenit᷑· đı a capillus·qꝛ capillos tegit ⁊ caput. Qꝫ aūt đı capell⁹ q̄ſi capitꝭ pellis·etymologia ē nō ꝯpoſitio. Jñ capellat⁹.a.ū.i. capello tect⁹.

Caper.m.s.i.hirc⁹.⁊ đı a carpo.is.eo qꝫ carpat virgulta·vel a capio·qꝛ capit ardua uł aſpa·uł đı ſic ſm quoſdā a crepitu cruriū ſuoꝝ. Jnde hęc capra pre.

Capi.neu.ge.indecli.eſt quedā mēſura.

Capiciū.n.s. eſt os tunicę vel alteri⁹ veſtis vñ caput imittit᷑.⁊ đı a caput. Vñ Job 30. Quaſi capicio tunicę ſuccinxerūt me.

Capidula.lę. diminutiuū.i.parua capis.

Capilliciū.n.s. venit a capillus.⁊ idem eſt qđ capillatura. Vñ Martialis. Draconibus circumplexa crebro ⁊ capellicio fulſa. Vñ capilliciū· capillatura·capillamentū oīa idē·ſcilꝫ capilloꝝ ornatus· vel ſpiſſitudo capilloꝝ. Etiā capillamētū dicitur coma arboꝝ.

Capillus.m.s. đı quaſi capitꝭ pilus. et đı a caput. Jnde capillulus.i.parū⁹ capillus. ⁊ capilloſus.a.ū.i.plenus pilis. ⁊ capillatus.a.ū. q̄ multos vel lōgos habet capillos. Et eſt capillus tā viri q̄ꝫ mulieri· Vñ Eſt coma quadrupedis·colubri iuba ſiue leonis. Ceſaries hoīs·crinis ꝓprie mulieri. Huius ⁊ illius bene đı eſſe capillus.

Capis.idis.f.t.eſt quoddā vas· qđ vulgo đı caſa. ⁊ đı capis q̄ſi capiens hydros.i. aquas. Et facit acc̄m i es vel ī as·vt capides vel capidas. vñ magi grecū oſtēdit᷑.

Capiſteriū.n.s. eſt quoddā vas cū q̄ frumenta purgam⁹.⁊ đı a capio.

Capiſtrū.n.s.in ſingulari· ſ; in plr̄ maſ. vel neu.eſt quoddā ligamē cū q̄ equ⁹ uł aliud aīal ex pte capitis tenet᷑.et đı a caput·qꝛ caput iumentoꝝ ſtringit.

Capital.lis.n.t.vel capitale.lis.tā.p pecūia vel pena capitali·q̄ꝫ etiā.p ſentētia de capite puniēdo.

Capitalis.ꝯ.t.⁊ hoc le.i.res capitꝭ.uł ptinēs ad caput. Papias ꝟo đıc. Capital᷑ aſtutus·verſutus·ſupbꝰ. Capitale caput pecunię vel ſors.

Capitatus.a.ū.pōt eſſe nomē a capite·qui habet caput.⁊ pōt eſſe pticipiū hui⁹ ꝟbi capito.tas.qđ eſt alicui caput facere.

Capitecenſus.ns.ui.i.corona q̄ ī capite gerit᷑ vel taxatio poſſeſſionū. Et adiectiue capitecēſus.a.ū.q̄ de capite ſuo āinuatim reddit cenſū.i.tributū. vel q̄ ī capite gerit coronā.

Capitellū.li.n.s.ē diminutiuū de capitulū ī q̄libet ſui ſigtione. Vñ ⁊ capitella dicūt᷑ q̄ ſupponūt᷑ colūnis· qꝛ colūnaꝝ ſūt capita·q̄ſi ſup collū caput·q̄ grece dicunt᷑ epiſtilia.

Capitꝭ diminutio ē ſtat⁹ cōmutatio·vt qñ liber efficit᷑ ſu⁹. Et ē tplex diminutio capitꝭ·ſcilꝫ maxīa·media·et mīma. Mīma ē qñ q̄s nec ciuitatē in q̄ morat᷑·nec libtatē amittit·ſ; tñ patit᷑ ꝯ ſe ſtat⁹ cōmutationē vel minorationē circa familiā·vt q̄ iurꝭ ſui eſt·alieno iuri īcipit eſſe ſubiect⁹·veluti p arrogationē·aut cū q̄s emācipat᷑ q̄ ꝑmo erat in aliena ptāte. Media ē cū ſalua libertate ciuitas amittit᷑·vt cū q̄s deportat᷑ ſeu relegat᷑ ad exiliū p q̄nquēniū uł bānit᷑ Maxīa ē cū ciuitas amittit᷑·nec libtas retinet᷑·vt cū deportat᷑ q̄s in inſulā ⁊ ſeruus efficit᷑·aut in metallū dānat᷑.⁊ ſic etiā bannit᷑ in op⁹ metalli·vel ſi maior vigiti ānis patit᷑ ſe venūdari ad ꝑciū pticipādū· vel ſi manumiſſus in ſeruitutē ex ingratitudine reuocet᷑.

Capito.tonis.m.t.quidā piſcis· a quātitate capitis ſic dictus.

Capitolin⁹.a.ū.pe.p.i.de capitolio exiſtēs vel capitolio ſeruiens.

Capitoliū.n.s.đı a capitulū·qꝛ ibi ꝯueniebāt ſenatores·ſic ī capitulo clauſtrales.uł đı a caput·eo qꝫ ibi ſit caput romanę ciuitatis·vel quia ibi cōueniebāt capita ciuitatꝭ·vel qꝛ Tarq̄n⁹ ꝑſc⁹ dū capitolij fūdamēta apiret·in loco fūdamēti caput hoīs lrīs tuſcis notatū īuenit.⁊ inde capitoliū appellatū·a caput.⁊ laos· qđ eſt ꝑplus.

Capitulū.n.ſ.i.paruū caput. Capitulū etiā đı q̄nq; ille paruus locus in quē ꝯueniūt clauſtrales·q̄nq; ē illa ꝯgregatio clauſtraliū·q̄nq; aliq̄ diſtinctio breuis ī q̄libet libro. Vñ. Diſtinguit·īuenit·locat.⁊ collectio fert. Jñ capitulari.ꝯ.t.⁊ h̄ re.i.qđ ꝯuenit capiti vel caplo. Jñ capitulo.as.i. capitulis aliq̄d diſtinguere.

Capo.onis.eſt gallus caſtrat⁹. Vñ. Cantat nocte capō· vinū vult vēdere caupo.

Capparis.f.t.eſt q̄dā herba vel virgultū ſimile lentiſco· qꝛ habet in ſūmitatibus rotūda ſeminū capitula·ſicut dicit Hug. Diaſcordes ꝟo dicit qꝫ ē frutex ſpinoſus expaſſus ſup terrā vnctione plen⁹. Et đı qꝫ duricię ſplenis ſup oīa medicamenta iuuat.⁊ habet multas radices ⁊ magnas. Et cor.pe. Vñ Martial᷑. Cappari vt putri cepas allece natantes. Et ſcribit᷑ p.c.uł.h. ſm qđ ei⁹ orīgo ē greca. Vñ Eccleſiaſtes

12º Diſſipabit̃ capparis.

Capra.f.p.aĩal q̃ddã a caper dĩ. Capra do
ſiluatica, dicta. q̃ſi capiẽs ardua. Vñ̃ Pri/
ſcianus in.3º li. Capreolus uidet̃ a ntõ ca/
preus eſſe. cui⁹ feminiñ in vſu ẽ caprea: nã
capra a capro fit. ex quib⁹ capell⁹ ⁊ capel/
la diminutiua fiũt.

Caprarius.m.s.q̃ cuſtodit capras.

Caprea.f.p.i. capra ſilueſtris. dicta q̃ſi ca/
piens ardua. Capreę vt dicit̃ Papias ſũt
ibices. q̃ſi auices. eo q̃ iſtar auiũ alta petãt
Hę ſi q̃ñ aduerſitatẽ feraꝝ vel hoĩuꝫ pre/
ſenſerint. de altis cacumib⁹ ſeſe p̃cipitan/
tes. ſuis ſe cornib⁹ ĩ ramis arboꝝ recipiũt
illeſas.

Capreol⁹.li. diminutiuũ tã capri q̃ꝫ caprei
Vñ̃ hec capreola ſiue diminutiuũ tam ca/
prę q̃ꝫ capreę.

Capre⁹.i.ſilueſtris caper. Et nõ q̃ caprei et
capreę dicũt̃ dorcades. ⁊ etiã ibices

Capricornus.m.s. dĩ aĩal q̃ddã. q̃d rhino/
ceros ⁊ egloceros dĩ. et dĩ capricorn⁹ q̃ſi
caprina habẽs cornua. Capricornus etiaꝫ
dĩ quoddã ſidus celeſte. cui⁹ cauda in effi
gie piſcis format̃. vt in extrema ſui parte
pluuias deſignet.

Caprificus.f.s.q̃dã herba eſt. ſic dicta. quia
parietes q̃b⁹ innaſcit̃ carpit ⁊ fodit ⁊ erũ/
pit. ex̃ e latebris. q̃b⁹ cõcepta eſt. Vl' dĩ a
fico. q̃ fic⁹ arbor eius remedio fecũdatur.
Vñ̃ Perſius. Et q̃ ſemel int⁹ inata eſt ru/
pto iecore. Exierit caprificus ⁊c̃.

Caprigenus.a.ũ.pe. cor. q̃d meli⁹ dĩ capri/
gena. c̃.p. eſt pecus genitũ de capra.

Caprinus.a.ũ. ⁊ hic ⁊ hec caprilis. ⁊ hoc le.i
eodẽ ſenſu.i. de capra exiſtẽs. vl' ad caprã
pertinens. Itẽ hoc caprile.n.s. eſt ſtabulũ
capraꝝ.

Capriolus.li. dĩ a capio.pis. ⁊ ſũt caprioli
cincinni ſiue vncinuli q̃b⁹ ſe innectere vel
ſuſpẽdere arborib⁹ ſolent vites. ut ſine la/
pſu ſuſtineãt fruct⁹ ſuos. Sꝫ capreoli ſcḋm
Papiã ſũt filij caprę. q̃ acuti viſũ hñt. her
bas eligũt vt comedãt. ad alta nitunt̃.

Caprona.f.p. eſt anterior iuba equi. q̃ſi ca/
piti prona.

Capſa.f.p.i. ciſta ubi aliq̃d reponit̃. q̃d etiã
p̃ q̃libet pua domo ponit̃. ⁊ dĩ a capio.is.
eo q̃ capiat ĩ ſe ⁊ ſeruet aliq̃d. Iñ capſella
⁊ capſula ab⁹ diminutiua.i. parua capſa.

Capſarij dicũt̃ q̃ in balneis veſtimenta ſu/
ſcipiũt cuſtodiẽda. vel aliť ſũt illi q̃ portãt
aliq̃s libros ad ſcholas.

Capſus.m.s.i. carruca vndiq̃ꝫ c̃texta. qua/
ſi capſa. q̃ multa capit.

Captẽcula.f.p.i. verboꝝ ſubtilis deceptio.
ſicut ſũt ſophiſmata. Vñ̃ Martian⁹. Ca/
ptẽculis ludis illigantib⁹.

Captio.i. deceptio. Iñ captioſũ.i. decep/
toriũ vl' deceptioſũ aut doloſũ. vt no. Io.
an. de' offi. dele. ſi duo. li. vj. in glo. j. ĩ fine.

Captio cauſa mortiſ alias capio ſcḋm Açõ.
eſt q̃ñ p̃ mortẽ alicui⁹ occaſio capiẽdi ob/
uenit alicui. except̃ his capiẽdi figuris et
cauſis. q̃ certis et p̃prijs noĩb⁹ nũcupant̃. ut
hereditas. legatũ. ⁊ fideicõmiſſũ. q̃ talis
captio vel capio nõ incidit in naturaꝫ ac/
ceptiõis hereditatis legati vel fideicõmiſ/
ſi. Et cã mortis capio ſcḋm Açõ in ſũ. C. de
dona. cau. mor. eſt cũ poſt morteꝫ alicuius
aliq̃d dat̃ alicui cauſa c̃ditiõis iplẽdę. vl'
aliq̃d p̃uenit ad aliquẽ mortis occaſione:
nec tñ aliquo certo trãſlationis vel acce/
ptionis noĩe nũcupat̃.

Captiuus.a.ũ. dĩ q̃ſi capt⁹ vel q̃ſi capite di
minutus. Vñ̃. ⁊ ſic dĩ apud legiſtas. In/
genuitatis eñ fortũa excidit ab eo. Iñ h̃
captiuitas.i. detentio.

Captura.f.p.i. captio. Vñ̃ Luce. 5º. Stu/
por circũdederat eũ. ⁊ oẽs q̃ cũ eo erant in
captura piſciũ quã ceperãt.

Capua.f.p. q̃dã ciuitas eſt.

Capullulũ ⁊ capedulũ.n.s. ⁊ caleptra.f.p. in
eodẽ ſenſu. ſcilꝫ mitra tegẽs caput. quę et
alio noĩe dĩ pilleus. galer⁹. calamat⁹. cali/
endrũ. comatiũ. caticulũ. Caleptra tamen
p̃prie dĩ cuphia equi.

Capulus.m.s. dĩ a caput. q̃ eſt caput gla/
dij. Vl' dĩ a capio. q̃ ibi capit̃ gladi⁹ vt
teneat̃. Capul⁹ etiã dĩ lect⁹ ĩ q̃ mortui de/
ferũt̃. q̃ ſup̃ capita hoĩuꝫ defert̃. Vñ̃. Eſt
gladij capul⁹ capuluſq̃ꝫ cadauera portat

Capus.pi.i. falco auis. a capiẽdo dicta.

Caput.n.t. dĩ a capio.pis. q̃ oẽs ſenſus et
etiã nerui ab ipſo initiũ habẽt. ⁊ ex eo oĩs
vigẽdi cã orit̃. Ibi eñ oẽs ſenſus apparẽt
Vñ̃ ipſi⁹ aĩe quę corpori conſulit pſonam
q̃dãmõ gerit. Caput etiã mentẽ ſigt̃. q̃ ca/
put eſt aĩę ſcḋm Hug. Et ponit̃ q̃ñq̃ꝫ pro
principio. Vñ̃ p̃pha. In capite libri ſcri/
ptũ ẽ de me. q̃ñq̃ꝫ etiã poit̃ p̃ fine. Eccl. 32º
Habeat caput riſũ ſuũ. ponit̃ etiaꝫ q̃ñq̃ꝫ
p̃ dñatu. Vñ̃. Principiũ caput eſt. pars
corporis ⁊ dñatus. Itẽ caput cõponit̃ cũ
bis ⁊ cũ tris. ⁊ dĩ biceps. cipis. triceps. ci/
pitis. ge. oĩs. qui habet duo vel tria capita
Inuenit̃ etiã h̃ bicaput. hoc tricaput. neu.
ge.i. geminũ vel trinuꝫ caput. Cõponitur

etiam caput cū occiduū. ⁊ dī hoc occiput pitis.i.occidua ⁊ poſtrema pars capitꝭ. Vꝉ occiput cōponitᷣ cū ob ⁊ caput. ⁊ dī ſic qī ꝯ caput·q: ſit capiti retrorſū. ⁊ idē dī occipitiū. Itē cōponitᷣ cū ſincer⁹. ⁊ dī ſinciput pitis.i.prior ⁊ āterior pars capitꝭ·qī ſincera ⁊ pura ⁊ patēs ꝓpt̄ capilloꝝ abſentiā. Itē ꝯponitᷣ cū p̄ ⁊ dī p̄ceps. ⁊ cū an̄ ⁊ dī āceps

Carabrio.onis.ē gen⁹ auis muſtele ſilis

Carabus pua ſcapha ex vimīe facta. ⁊ crudo corio ꝯtexta·vt ē nauicula currēs ī pado. Etiā dī illud qđ eſt in medio nauis.

Character.ris.grece·imago·nouus vultus·effigies·forma. vel ſtilus·figura·lr̄a·ferrū quo note pecoribꝫ inurūtᷣ. Vn̄ ⁊ ipſa nota vel ſignū character dī.

Characteriſmus.m.s. eſt deſcriptio forme alicuius.

Caradrion eſt auis q̄dā alba tota·cui⁹ iteriora oculos caliginoſos curant. Si viuē debet infirm⁹ appropinq̄bit ſibi·ſi vo mori fugit ab eo. Per medias noctes ī ſublime celi dī volare.

Charagma.n.t.i.impreſſio·imago·vel lr̄a. Vn̄ Auian⁹. Sicᷣ nūm⁹ habet charagma ceſaris·ſic homo charagma dei.

Charaxis.f.t.i.notatio. ⁊ dī a character.

Carbaſus.m.s.in ſingulari·ſ; in plī carbaſa ſoꝝ.n.ge.i.velū·qī carēs baſe.i.ſuſtētamēto ab inferiori parte. Carbaſus etiā dicitᷣ quoddā gen⁹ veſtis ſubtiliſſime. Jn̄ carbaſe⁹.a.ū.ſm Hug. Et vt dī·ſ; carbaſus in ſingulari veſtis ſinuoſa·que tā viro q̄ꝫ mlieri cōuenire pōt. Sed carbaſa.ſoꝝ.ad vela nauiū ptinet. ⁊ cor.pe. Vn̄ Ouidius. Vidi p̄cipiti carbaſa tenſa notho.

Carbo.onis. dī a carpo·q: ab igne carpitᷣ·vel potius dī a careo.res.q: flāma caret. ⁊ qn̄ accenſus ē dī pruna·cū pruna extincta fuerit carbo vocatᷣ. Jn̄ carbonari⁹.rij.q̄ facᷣ carbones. Vn̄ Carbo carēs flāma ſucceſus pruna vocatᷣ.

Carbūculus.m.s.tā p paruo carbone q̄ꝫ p lapide p̄cioſo ignito ut carbo·cui⁹ fulgor nec nocte vincitᷣ. Et p morbo q̄dā īuenitᷣ eo q: ī ortu ſuo rubeus ſit vt ignis·poſtea niger vt carbo extinct⁹. Vn̄. Eſt lapis eſt morbꝰ carbo carbūculus extat.

Carcanus nomē ciuitatis vel loci.

Carcan·calcamo·arphat·emath·ciuitates ī oriente ſunt.

Carcer·ī ſingulari ꝓprie dī vbi rei clauduntᷣ Sꝫ ī plī vnde q̄drige emittūtᷣ uꝉ repagula antepoſita. ⁊ dī carcer q̄ſi capiēs reos.

⁊ eſt etymologia non ꝯpoſitio. Jn̄ carcerarius.rij.q̄ carcerē facit vel cuſtodit. Jn̄ hic ⁊ hec carceralis ⁊ hoc le.

Carcheſia·pocula a loco carcheſi. vel ſpelūca uꝉ ſūmitas arboris nauis. Vn̄ Grecis. Eſt īſtrumētū dicas carcheſia nauiſ. Hug. vo dicᷣ: Carcheſia ſūt ī cacumīe arboris nauis troche q̄ſi.f.lr̄a p q̄ funes trahūtᷣ. Vn̄ ⁊ quedā vaſa ad ſilitudinē illoꝝ facta carcheſia dicūtᷣ. Troche etiā ſūt dicte·q: rotulas habēt. Trochos enī grece·rota dicitᷣ latine. Itē carcheſia ſūmitas mali·in qua chorde cōcurrūt. Vn̄ Lucan⁹. Ac vtinam ſūmi curuet carcheſia mali.

Cardiacus.a.ū.pe.cor.i.cordis pulſū patiēſ q̄ſi cor ardēs habēs ꝓpt̄ ſiti. ⁊ dī ab ardeo ⁊ cor·p cōpoſitionem. Vel a greco cardia qđ eſt cor. Vn̄ Juuenalis. Cardiaco ciatum nunq̄ꝫ miſſur⁹ amico. Vel ē cōpoſitū a cor ⁊ hio·quaſi cor hians habēs ꝓpt̄ ſitiꝫ ⁊ tūc dī cordiacus.

Cardia grece·latine cor.

Cardinalis.ꝯ.t. ⁊ hoc le. ⁊ cardinari⁹.a.ū.in eodē ſenſu·ſcilꝫ qđ ad cardinē ptinet. Vn̄ cardinales venti dicūtᷣ a q̄ttuor partibꝫ mūdi flātes. Et q̄dā virtutes dicūtᷣ cardinales ad ſilitudinē cardinis·in q̄ mot⁹ oſtij firmatᷣ. Et hic cardinalis ſubſtātiue·p noīe dignitatꝭ·q: p cardinales mūdus debet regi ⁊ gubernari ⁊ moueri ſicᷣ oſtiuꝫ p cardinē.

Cardo.dinis·incerti ge. dī vna pars oſtij·ſcilꝫ cuneus q̄ in foramīe vertitᷣ·vel ponitᷣ pro ipſo foramine aliq̄n. ⁊ dī a cardia qđ eſt cor·q: ſicut cor hoīꝫ regit ⁊ mouet·ita ille cuneus ianuam regit ⁊ mouet. Cardo etiā dī extremitas rei. Vn̄ ⁊ cardines celi dicūtᷣ extreme ptes axis·ſic dicti·q: p eos vertitᷣ celū. Cardo etiā ponitᷣ p opportunitate vel articulo. Vn̄ ꝓuerbialitᷣ ſolet dici: Res eſt in cardine.i.in articulo vel in opportunitate. Vn̄ Virgilius. Aut tāto ceſſabit cardine reꝝ. Sꝫ cardo.donis. eſt herba nociua colonis vꝉ.ein diſtel. Vn̄. Cardo ſubeſt foribꝫ ſi cardīs ē gtūs. Sꝫ cardo cardonis eſt herba nociua colonis

Cardomomū.n.s.herba quedā eſt·granuꝫ quoddā·ſpēs aromatis

Carduelis.f.t.quedā auis dicta a carduus q: ſcirpis ⁊ carduis paſcitᷣ.

Cardularij iudices dicebantᷣ olim illi q̄ ab imꝑatore habebāt ꝑtātē iudicādi. ⁊ illos ſolū q̄ corā eis eligebāt litigare. ⁊ poterāt eligē ſine cōſenſu ꝓprioꝝ iudicū·ſic traditᷣ

in glo. l. i. ff. de iudi.

Carduus eſt genus herbe ſpinoſe cuius natura mordax ⁊ auſtera eſt. ⁊ iō ſuccus eius alopicias. i. capillorum fluxus curat. ⁊ radix eius in aqua decocta cupiditatē potatoribus miniſtrat. matrici vtiliſſima eſt. iuuans ad maſculos pcreādos. vel eſt genus cardonū. Jn̄ cardetū locus vbi abūdat talis herba.

Carectū. n. s. eſt locus vbi creſcit carex vel reponit̄. Vn̄ Virgilius in bucol. Titire coge pecus. tu poſt carecta latebas.

Carenū. n. s. dī tertia pars muſti. ⁊ dī a careo. es. eo ꝙ ferueādo tertia pte careat. Tertia enī parte muſti amiſſa qd̄ remanet dī carenū. Cui cōtrariū ē ſapa. q: ferueādo ad tertiā partē redacta deſcendit. Etiā aliqñ capit̄ p ipſo muſto.

Carex. cis. f. t. eſt quedā herba acuta. vulgo liſca. ⁊ ut dicunt. cāna paluſtris eſt. ⁊ dī a careo. q: robore caret.

Cariatharbe. que ⁊ hebron dī. ⁊ interptatur ciuitas quattuor. Arbe eniz quattuor. cariath ciuitas. q: ibi ſepultus eſt Adā maximus Abraā. Yſaac ⁊ Jacob. cum vxoribus ſuis.

Cariathſepher. interptat̄ villa pulcritudis vel ciuitas litterarum.

Carybdis. f. t. eſt quoddā periculum marinū. ſic dictuz. q: carinas abdit. i. abſorbet. Aquas enī accipit vt vomat. vomit vt accipiat. Vn̄ Ouidius. Euomit et potat dira carybdis aquas. Vel carybdis qdā vetula voraciſſima fuit. q̄ q: boues Herculis furata eſt. a Joue fulminata eſt. ⁊ ī mare pcipitata ē. antiquas ibi exercēs rapinas. Vn̄ ille locus dictus eſt carybdis. Vel carybdis vt dicit Papias. mare eſt vertiginoſū in ſicilia. dicta grece ꝙ gurgitibus occultis naues abſorbeat. Ter in die ſtringit fluctus. ⁊ ter vomit.

Carica. f. p. i. fructus palme. ⁊ ficus ſicce. vel potius maſſa illarum. ⁊ cor. pe. Vn̄ Ouidius. Quid vult palma ſibi vulgoſa ꝗ carica dici.

Charientiſmos tropus eſt. quo dure dicta gratius ſine minus pferunt̄. vt cū introgantibus nobis. an aliqs nos qſierit. reſpōdetur: bona fortuna. ex quo dat̄ intelligi neminē nos qſiuiſſe.

Caries. riei. i. putredo. q: caret ſoliditate. ſ; caries eſt pprie lignorum. putredo vo aliarū rerum. Jtē caria. f. p. idem.

Carina. f. p. eſt media pars nauis. quia cuz remis currēs diuidit aquas. et dī a cario. vel potius a curro dī. carina quaſi currina. Et eſt pprie media pars nauis ſ; veteres qñqz ponit̄ p ipſa naui. Vn̄. Dic lat⁹ ceratē ventrē dic eſſe carinā.

Carinator. toris. i. cōuitiator ⁊ maledicus. ⁊ deriuat̄ a carino. as.

Carinus. m. s. dī qdā vir a Terētio iductus. dictus ſic. qſi carēs noy. i. mente vel ſenſu.

Carioſus. a. ū. i. vetuſtus. putridus.

Charis grecū. ⁊ interptat̄ gr̄a. ⁊ pōt ſcribi p k. ſiue per. c.

Cariſia. f. p. i. lena. vetus ⁊ litigioſa. et dicit̄ a careo. es. Vn̄ ⁊ fallaces ancille cariſie dicunt̄. q: veritate carent.

Chariſma. matis. n. t. i. gr̄a. vel donū grē. ⁊ dī a charis qd̄ eſt gratia. ⁊ cor. pe.

Chariſteū. n. s. genus eſt marmoris viridis.

Charitas. f. t. i. dilectio. vel rerum emptio difficilis. quod magis pprie dī charitudo. inuſ. Et hec chariſtia. ſtie. qd̄ etiā dī feſtus ⁊ gratioſus dies. ⁊ etiā ſuauitas. ⁊ dulcedo. et gr̄a. Et h̄ charitia ī eodē ſenſu ſm Hug. Papias etiā dicit: Charitia dies feſtus int̄ cognatos. Et dī charitas qſi chara vnitas q: nos vnit deo.

Carmelus. qui hebraice chermel dī. mons ē in cōfinio paleſtine atqz phenicis. ſed nō ille de quo Nabal carmelus. Jlle enī mōs eſt galilee in terra pmiſſionis.

Carmen. inis. dī qcqd pedibus cōtinet̄. ⁊ dī a carpo. eo ꝙ carptim pnūciet̄. vel dicit̄ a carmētis dea carminū. Carmē dī etiā ſcriptū de aliquo delectabili cū metro. vt in Boetio: Carmīa qui quōdā ⁊c. Carmen dī etiā qlibet cantus cuz metro. Vn̄ liber odarum intitulat̄ liber carminū. i. cātuū. quia qlibet eius diſtinctio eſt cātabilis. Jnde carmineus. a. ū. i. ad carmē ptinēs. Carmē etiā dī cōiuratio vetularum q̄ carminicant pueros ⁊ alios infirmos.

Carmētis. tis. f. t. eſt dea carminū ⁊ fuit mat̄ Euandri. ⁊ dī a carpo.

Carnariū. n. s. dī locus ubi carnes reponūt̄ vel locus vbi oſſa mortuorum ponunt̄.

Carnicula. f. p. diminutiuū. i. parua caro.

Carnifex dī homicida. vel macellator. vel carnifex dī q̄ facit carnes.

Carnificina. f. p. pe. p. i. macellū.

Carnificiū. n. s. i. officiū vel actus carnificis

Carnulēt⁹. a. ū. i. plen⁹ carnibus. ſcilz pīguis ⁊ craſſus. Jn̄ carnulētia. i. craſſitudo.

Caro. carnis. f. t. dī a creos. vel a creo. as. vel dī caro quaſi chara. Et ē caro ex quattuor elemētis cōpoſita ⁊ cōpacta: Nam t̄ra in carne eſt. aer in halitu. humor in ſanguine

ignis in calore vitali. Et ꝓprie caro dicit᷑
que viuit. Sꝫ iā laxius vtimur iſto voca-
bulo caro. Itē ꝓprie caro in ſingulari hu-
mana. Carnes ī plurali queǭlibet aliē por-
cinę pecorinę vel aliē. Inde carneꝰ.a.ū.qď
ē ex carne vel pinguis. Et carnoſus.a.ū.i.
craſſus. Itē carnalis.ꝯ.t.ꝛ hoc le.i.carneū.
vel qui ſequit᷑ fragilitatem carnis.q̄ſi fra-
gile.ul᷑ quod ptinet ad carnē.ꝛ hꝰ carnali-
tas tatꝭ. Et habet primā breuē. Vñ. Vilis
ſepe caro fit ꝓ munere charo.

Carolus.pe.cor.rex frātię fuit.

Carpaſius dī color ſilis auro.vel color vi-
ridis. Vñ carpaſius color.i.aureus color.
Ita exponit᷑ in Heſter.

Carpentariꝰ.m.s.qui facit vel ducit carpē-
tū. Dī tñ generalit᷑ oīs artifex lignariꝰ car
pentarius. Inde carpentariolus.

Carpenta.f.p.dī aſtula ligni.

Carpentū.n.s.eſt quoddaꝫ genus vehiculi
ſeu curruū. Vel eſt currus ſup̱ quo ſedent
mulieres tectus pāno.ꝛ dicit᷑ quaſi curꝰ
pompaticꝰ.q꞉ in pompis ſolet haberi.

Carpobalſamū vel xylobalſamū.i.fructus
vel ſemē balſami.vel liq̄r qui fit ex eiꝰ fru-
ctu vel ſemine.

Carpocratiani heretici a Carpocrate q̇daꝫ
vocant᷑.q̇ dixit chriſtū hoīeꝫ fuiſſe tm̄.ex
vtroqꝫ ſexu ꝓgenitū.

Capoforus.m.s.dicit᷑ quidā deꝰ paganoꝝ
qui latine iterp̄tat᷑ fructifer vel vberrimꝰ.

Carpos grece.latine dī fructus vel ſemen.

Carrena ꝛ publica penitentia ꝛ quadrage-
na vnū ſunt. Qui igit᷑ iſtā penitētiā facit
quadraginta diebꝫ nō intrat eccleſiaꝫ.et
lanea veſte indutus.ab eſcis ꝛ potibꝫ qui
interdicti ſunt.a thoro gladio ꝛ eq̄tatu.il-
los ſupradictos dies abſtinet. In tertia
aūt ꝛ q̇nta feria ꝛ ſabbato.aliq̇ genere le-
guminū ac oleribꝫ.pomis vel piris ul᷑ pi-
ſciculis cū modica ceruiſia vtat᷑ tēperate:
hec oīa ex̄.de homi.

Carruca.f.p.i.biga.ꝛ dī a carrio qď ē diui-
do.q꞉ currēdo diuidit terrā.

Carrus.m.s.vel carrū.ri.eſt genꝰ vehiculi.ꝛ
dī ſic a cardine rotaꝝ quattuor.ul᷑ q꞉ cur-
rendo ſonet.vel quaſi currus dī.

Charta.f.p.a careo dī.q꞉ caret pilis et car-
nibꝫ. Itē hec chartula.pe.cor.i.pua charta
Et hic chartularius qui facit chartas.

Cartago.ginis.eſt q̇dā ciuitas.q̇ fuit circū-
data corio bouis. Itē hic ꝛ hꝰ cartaginēſis
ꝛ hoc ſe.i.aliquis de cartagine.

Cartallū.n.s.dī caniſtrū.cophinꝰ.vel vas
in quo mortui efferunt᷑.

Cartallus grece.fiſcella latine.

Cartilago.ginis.i.naris vel auris vel alte-
riꝰ rei oſſea teneritudo ꝛ ſine medulla.qď
genus auriculę ꝛ nariū diſcrimina ꝛ coſta-
rum extremitates habēt.ꝛ dī ſic.q꞉ leui at-
tritu caret dolore dū plectit᷑. Et vt dicit
Papias: Cartilago oſſis ſpeciē habet.for
titudinē non habet.ſicut diſcrimē nariuꝫ
ꝛ auriculę. Vñ Alexander. Cartilago ri-
get eadē mage carne rigeſcit.

Carūcula.f.p.i.parua caro.

Charꝰ.a.ū.ī duabꝫ ſignificationibꝫ: Charꝰ
enī eſt idē quod dilectū.ꝛ charū eſt cuius
emptio eſt difficilis.ꝛ dī a charis.

Caſa.f.p.i.parua domus pauperū.vel ha-
bitaculū agreſte.palis.virgultis.arundi-
nibuſqꝫ ꝯtextū.q̇bꝫ pſīt tueri a vi frigoris
vel caloris.

Caſelle ſunt granaria ī q̇bꝫ fructꝰ cōponūt᷑
ff.de iudi.l.i. Et dī q̄ſi cellulę granoꝝ.

Caſeus.m.s.dī a cado.is.q꞉ facile cadit et
cedit. Vñ quidā. Caſeus anguilla mortis
cibus ille vel illa. Ni bibas ꝛ rebibas et
rebibendo bibas. Inde caſeolus.i.par-
uus caſeus.

Caſia.f.p.eſt quedā herba cuius flores cito
cadūt. Vñ caſia flos illius herbę vel liq̄r
inde factus.ꝛ debet ſcribi p̱ vnū.s.ꝛ corri-
pit primā. Vñ Perſius in vltima ſatyra.
Hec ſibi corrupto caſiā diſſoluit oliuo.
Itē Ouidius. Qui ſimulas caſias ꝛ nar-
di lenis ariſtas.

Caſleu.nouember.menſis q̇ eſt nonus.

Caſma.n.t.i.porticꝰ aeriſ.vel fulgor ętherę.
ꝛ eſt grecū.latine dī fulgetra. Scdm hoc
Papiā: Caſma hiatꝰ t̃rę dū rūpit᷑ terra.

Caſoma.f.p.eſt acꝰ mulieris.qua caput ſcal
pit.a cado dicta.eo q꞉ cadē faciat imūda.

Caſſabundus.a.ū.i.caſſus.fruſtratus.

Caſſarius.m.s.i.retiarius q̇ retia facit.

Caſſicula.f.p.i.paruū rete.qď ꝛ caſſilis dī.
vel dī caſſilis.a careo.q꞉ caret ſoliditate
in foraminibꝫ.

Caſſidilis.f.t.ꝛ caſſidile.n.t. dī ſacculꝰ.pera
ſarcipuū.ſicariū.marſupiū.moculꝰ.loculꝰ
crumena ſm Hugū. Papias hoc dicit: Ca-
ſidilis ē pera paſtoralis. Caſſidile etiā vt
quidā dicūt.dī pera aucupis in modū re-
ticuli facta.in qua ponit aues.quas ī caſſe
i.in reti capit.q꞉ quicquid capit᷑ ī caſſe.ſe-
det incluſū ī caſſidilibꝫ. Vel dī quaſi caſ-
ſis ſedile.q꞉ breue ē vt ſedile.i.fudꝰ caſſis
ꝛ ſimili modo reticulatuꝫ. Item in oībus

antiquis ⁊ non corruptis biblijs inuenies Tobie. 8°. Protulit d' caſſiduli ſuo partē iecoris. Quedã tñ biblie noue habet de caſſidili ſuo. ⁊ cor. pe. ⁊ declinat' caſſidilis. lis. Quidã etiã legũt ibi caſſidili ſuo. declinantes caſſile. lidis.

Caſſis. idis. f. t. i. galea. q: caput tegit. et eſt de ferro. ⁊ eſt ꝓprie militũ. Galea vͦo de corio eſt. dicta a galeon quod eſt coriũ. et eſt peditũ. Et facit actm̃ caſſidē vl' caſſida. Vñ ⁊ ſumit' hec caſſida de. idē qd' caſſis. Sed caſſis. ſis. m. t. i. rete venatoriũ. et dĩ a careo. q: caret ſoliditate in foraminibꝰ. Dicit' etiã hic caſſis. idis. p helmo. Vnde. Fallit aues caſſis. munit caput ēnea caſſis Si caſſis caſſis dicas. ſigt tibi rete. Sed galeã ſigno cũ caſſis caſſidis aio.

Caſſus. a. ũ. quãdo eſt participiũ idem eſt quod ꝑuatus. quãdo vͦo eſt nomē idem eſt quod vanus.

Caſtanea. f. p. tam ꝓ arbore q̃ȝ pro fructu. Vñ. Arbor eſt in ſiluis que ſcribit' octo figuris. Fine tribꝰ demptis vix vnã inter mille videbis.

Caſtellanus. a. ũ. qui inhabitat caſtrũ. ⁊ dĩ a caſtrũ. Inde hic caſtellarius. i. dñs caſtri. vel qui ĝeſt caſtris.

Caſtellũ diminutiuũ. i. paruũ caſtꝝ. a quo caſtellulũ. i. paruũ caſtellũ. Caſtellũ etiaȝ vel caſtellus ſm Alb. dĩ receptaculũ. qd' aquã publicã ſuſcipit que ducit' ad aliqd' prediũ irrigandũ. vel dicit' vas ad aquã recipiēdã. ⁊ videt' ſic dici. q: ad modũ caſtri ſit diſpoſitũ.

Caſteriũ. n. s. dĩ locus vbi remi collocant'.

Caſtifer. a. ũ. pe. cor. q̇ flagella portat vt caſtiget. a caſtus. ⁊ fero fers.

Caſtimonia. f. p. i. caſtitas. a caſtus dĩ.

Caſtor. oris. fuit vnꝰ filiorꝝ Iouis ⁊ Pollux fuit frat' eiꝰ. q̇ apud paganos p diis habiti ſunt. quos etiã inter ſidera fixerũt quod ſignũ gemini dĩ. Caſtor etiã eſt aial quoddã mirabile quod viuit in terra ⁊ in aqua. cauda eius naturaȝ piſcis habet et corpus carneũ eſt. Vñ cauda eius in ieiunio comedit'. ⁊ corpus nõ. ⁊ habet q̃ttuor pedes. anteriores duos quaſi anſerinos cũ quibꝰ natat. poſteriores quaſi caninos In quãtitate parui canis ē. dentes habet acutiſſimos. ⁊ pellē precioſã. teſticuli eius multũ valēt medicis. Et dĩ a caſtro. as. q: cũ ſētit venatorē ſe ſequētē. ſeipſũ caſtrat vt euadere poſſit. ſciēs ſe fugari ꝓpter teſticulos. Idem ⁊ fiber. bri. ⁊ beuer. ⁊ canis ponticus dĩ. Inde caſtoreũ. n. s. i. medicamentũ. qd' fit de teſticul' caſtoris. Et adiectiue declinat' caſtoreꝰ. a. ũ. vt caſtorea caro. i. caro caſtoris. vel de caſtore exiſtens. Vñ quidã dixit. Queſtio ſoluat' cur caſtor ab hoſte fugat'. Cur ablatiuos detes gerit in genitiuos.

Caſtra i plali ſunt vbi milites ſteterũt. dicta q̃ſi caſta. vel q: ibi caſtret' libido. Caſtrũ vͦo i ſingulari ē oppidũ. ⁊ dĩ ſic. quia in alto loco ſitũ eſt. q̃i caſa alta. vel dicit' a caſtro. as. q: ibi caſtrat' licētia ĩhabitãtiũ ne paſſim vagari liceat. Inde caſtrēſis. ꝯ. t. ⁊ hoc ſe. aliqs vel aliq̃ in caſtris habitans vel exiſtēs. Et ſm Papiã: Caſtrenſis dĩ dignitas vel honor caſtroꝝ.

Caſtratus. a. ũ. dĩ ille qui eſt frigide cõplexionis. ⁊ ꝓpter frigiditateȝ nature nequit exercere libidinē. ⁊ dĩ q̃ſi caſte natus ſȝ nõ ſpõte. Et differt a ſpadone ⁊ eunucho. q: ſpado dĩ qui violent' caſtrat' ab hoibꝰ. et dĩ a ſpata. Spata enĩ ē gladius ſpacioſus ⁊ latus. ⁊ forte antiq̇tus tales tali gladio caſtrabãt. Eunuchus dĩ qui nec eſt ſpado nec frigide nature vel cõplexiõis. ſed ꝓ amore regni celeſtis ſe abſtinet. ⁊ dĩ ab eu qd' ē bonũ ⁊ nyche quod eſt victus vel victoria. q: eſt bonus victor ⁊ virtuoſus. Et de talibꝰ ait Augꝰ: Beati ſunt q̃s caſtrauit nõ neceſſitas ſed volũtas. Vel eunuchi regis vl' regine fuerũt miniſtri eorꝝ q̇ paruuli caſtrabãt'. Vñ. Caſtratũ reddit gelidũ natura. facitq; virtꝰ Eunuchũ genitalia ſecta ſpadonē. Et d' his ſpadonibꝰ quidã coeũt ſȝ virtus in ſemine nõ eſt.

Caſtrimargia vl' potius gaſtrimargia. f. p. i. cõcupiſcētia gule. ventris igluuies. ⁊ dĩ a caſtus per cõtrariũ. q: nõ facit caſtos.

Caſtus. a. ũ. primo a caſtratione dicꝰ. poſtea placuit veteribꝰ etiã eos ſic noĩari q̇ perpetuã libidinis abſtinentiã pollicētur. Inde caſtitas. ⁊ ꝓprie eſt corporis incorruptio. Sed cõtinētia eſt poſt corruptionē luxui abrenũciatio.

Caſula. f. p. i. parua caſa. Caſula etiaȝ dicit' vulgo planeta pſbyteri. q: inſtar parue caſe totũ hoiēȝ tegit.

Caſus. us. m. eſt inopinate rei euētus. Vñ dicimꝰ hoc accidit a caſu. ⁊ ſic accipit phs ſecũdo phyſicoꝝ cũ dicit: Caſus eſt cauſa ꝑ accidēs ⁊c. 2° caſus dĩ lapſus. ⁊ ſic dĩ a cado. is. Vñ: Quãto gradus altior tãto caſus declinior. 3° ē accidēs noĩs. Dĩ etiã fortuna vel omen vel piculũ. Inde caſualis

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ꝯ.t.⁊ hoc le. Vñ. Lapſus ⁊ euēt⁹ inflectio ſit tibi caſus.

Cata p̄poſitio greca eſt. ⁊ qn̄q₃ tantū valet quātū trans. vt catagrapho.i.trāſcribo. qn̄q₃ tantū quātū per. vt Cata antifraſim.i.per ātifraſim. quādoq₃ quātū ſupra uł iuxta. vt cata Mattheū.i.iuxta Mattheū. ⁊ ponit̄ ꝑ breui etiā. vt catalogus.

Catacariſia.f.p.i. ancilla ſup alias doloſa ⁊ fallax. ⁊ dī a cata ⁊ cariſia.

Catacliſm⁹.m.s.i. diluuiū. Vñ Ecc̄i.39°. Et qm̄ catacliſmus aridā inebriauit.

Catachreſis vel catachriſis eſt vſurpatio alieni noīs cū ꝓpriū deeſt. Vt cum patricidā dicim⁹ q̄ occidit fratrē. ⁊ piſcinā dicimus q̄ piſces nō habet.

Catafrigȷ dicūt̄ hęretici qui aduentū ſpiritus ſancti nō ī ap̄los ſed in ſe aduenıſſe aſſerūt. quoꝝ autores Mōtan⁹ ⁊ Priſca ⁊ Maximilla fuerūt.

Catafronicus.i. cōtumax. ꝯtēptor. ſupbus.

Catalecticus.a.ū.pe.cor. cui nihil ſupabundat. Vñ ille verſus dī catalecticus ī quo nihil de metro ſupeſt. Et cōponit̄ cū a vel hyper quod eſt ſup. Et dī acatalecticus a.ū. ⁊ hypcatalecticus.a.ū. Ille aūt v̄ſus dī acatalecticus. ad cui⁹ pfectionē₃ deeſt vna ſyllaba. Idē dī ⁊ claud⁹. Hypcatalectic⁹ v̄o eſt ille verſus cui ſupabūdat vna ſyllaba.

Catalog⁹.m.s. dī enumeratio. ordo. ſeries. vel breuis interp̄tatio ſeu deſcriptio. vel iuſtoꝝ numerus. ⁊ dī a cata quod ē breue ⁊ logos quod eſt ſermo vel ratio. q̄ı ſ̄mo multa breuit̄ cōprehēdens. vt: Oēs ſancti orate ꝑ nobis. Catalog⁹ etiā dicūt̄ duodecim libri veteris teſtamēti. Vñ Hieronymus in ꝓlogo Tobię. Que₃ hebrei de catalogo dinaꝝ ſcripturaꝝ ſecātes.

Catamane.i. iuxta mane. ſcił₃ diluculo vel ī ipſo mane. Vñ quidā. Quolibet a mane fieri dicas catamane.

Cataplaſma.n.t.i. inductio. medicamen. qꝫ ſupra formā morbi inducit̄. Itē dī h̄ implaſtrū vel emplaſtrū. ab en quod eſt in ⁊ plaſtes quod eſt forma.

Cataplectatio interp̄tat̄ cōuitiu₃. Vñ ſ̄m vnā tranſlationē dī obiurgatio. Ecc̄i.21°. Et pōt dici cataplectatio. a cata quod eſt iuxta. ⁊ plecto.is. quādo ſcił₃ eſt tāta rixa qꝫ fere plectūt ſe.i. puniūt ⁊ verberāt. Noſtra autē littera dicit: Obiurgatio ⁊ iniurię anullabūt ſubſtātiā. ſ̄ alia trāſlatio habet cataplectatio. vt dicit glo.

Catapuera.i. docta puella.

Catapulta eſt vas vt dicūt. vel potius ſagitta cū ferro bipēni. quā ſagittā barbatā vocant.

Cataracta.tę.ē via ſubterranea. qua aqua ſub terra diſcurrit. Vñ ꝑ trāſlationē ī cęlo dicūt̄ cataractę nubes. vel diſcurſus. ⁊ meatus pluuiaꝝ vel tonitrua ſ̄m Hug. Papias etiā dicit: Cataractę cęli feneſtrę i. nubes vel tonitrua. ⁊ cor. ꝑmā. Vñ ī pantheon. Et cataractaꝝ fūdit ī orbe faron.

Catarnę vel catarı̄ȷ hęretici q̄ ꝓpter mūdiciam ſe ita noīauerūt. gloriātes eni ď ſuis meritis. negāt pęnitētib⁹ veniā peccatoꝝ: viduas ſi nupſerint tāq₃ adulteras dampnant. mūdiores ſe cūctis p̄dicāt. ſi nomen ſuū agnoſcere vellēt mūdanos ſe poti⁹ q̄₃ mūdos vocarent.

Catarrus.m.s. eſt fluor reumatis iugis ex narib⁹. q̄ dū a faucib⁹ venerit dī brancus dū a torace vel pulmone dī tuſſis.

Cataſcopus eſt quoddā gen⁹ nauigȷ q̄ď latine dī ſpeculatoriū. q᷑ mittit̄ cauſa indagandi ⁊ ſpeculādi. ⁊ dī a cata.i.p. ⁊ ſcopim q̄ď eſt itēdere vel ſpeculari. Vñ ſꝑe cataſcopus dī explorator. indagator. circulator. inueſtigator.

Cataſta.f.p. eſt pęnę genus ſilē eculeo. vel lectus ferreus.

Catatypoſis fit qn̄ aliq̄d iuxta ſui formam deſcribit̄ vel figurat̄ ſ̄b noīe pr̄is vel mr̄is vel alterius rei. vt caluus. criſpus. ventroſus. ſophronicus. ꝑheatonius. Socrate₃ ſcribunt hec oīa ſolū.

Categorema.n.t.i. p̄dicamētū vel ſignificatiuū.

Categoria.rię.f.p. eſt p̄dicamētū vel p̄dicatio uł ſignificatio. Vñ p̄dicamēta Ariſtotelis dicunt̄ catagorię. Categorię etiā dicunt̄ accuſationes.

Cateia telū dī lingua perſarū vel galloꝝ. ⁊ vt dicūt. lācea uł haſta. Vel ut q̄dā dicūt Cateia lingua perſaꝝ ē ſagitta barbulata ſiue haſta q̄ vtebat̄ Hercules. Erat eni₃ cū ligulis catenaꝝ. ⁊ qn̄ eā ꝓȷciebat. iterū cu₃ catenula retrahebat. Vñ Virgilius. Soliti torquere cateias. Quidā tn̄ libri ī donato in cap̄lo de barbariſmo habēt catela.i. iaculū longū. q̄ď cū catena ꝓȷcit̄.

Catella.f.p. diminutiuū.i. ꝑua catena. Vñ ⁊ catellę dicunt̄ catenulę ⁊ circuli colli inuicem ſe compr̄hēdētes in modum catenę. Item catella diminutiuū.i. parua cata. ⁊ venit a catell⁹. Inuenit̄ etiā catela ꝑ vnū

l.i.iaculū longū vt patet.s.in cateia.
Catellus diminutiuū a catulus.i.paru⁹ ca-
tus. Jn̄ catellulus.i.paruus catell⁹.⁊ a ca-
tellus h̄ catella.⁊ a catellulus h̄ catellula.
Catena dr̄ a capio.is.q: capiēdo tenet. vł
q: capiēdo ſe tenet̄ pluribus nodis.⁊ eſt
etymologia. non compoſitio. ſicut illud:
Catena q̄ſi captiuos tenēs. Jn̄ catenula
i.parua catena.
Caterua.f.p.eſt multitudo hoīu3. et videt̄
deriuari a cata quod eſt iuxta.
Cateruarius.a.ū.qd̄ eſt caterue. vł qd̄ ſpec-
tat ad caterua. Cateruari⁹ etiā dr̄ q ſemp
in caterua eſt.i.in multitudine ppl̄i.
Cathecuminus.pe.cor.interp̄tat̄ inſtructus
vel audiēs.q: doctrinā fidei audit.necdū
tn̄ baptiſmū pceperit.
Cathedra dię.f.p.grecū.eſt excelſa ſedes iu
dicis vel p̄ſidētis.⁊ dr̄ a cathos quod eſt
ſedes.⁊ edra ſpōda.quaſi ſpōdata ſedes.
Et q̄ hic⁊hec cathedralis⁊ hoc le. Jn̄ etiā
cathedralit̄ cathedralitas. Jtē a cathedra
cathedratus.a.um. Cathedrate.cathedra-
ticus.a.ū. Cathedratice. Et ponitur etiam
pro ſede doctoris. Jta dicit glo.i.de.oudū
de ſepul. Et allegat grecismū. Vn̄. Rex
ſolium. doctor cathedrā. iudex q3 tribunal
Poſſidet ac ſedē p̄ſul. p̄tor q3 curulem.
Catheriſtica.f.p.pe.cor.i.determinata.
Catheſis vel catheteſis grece doctrina vel
locus doctrine dr̄ latine. Jnde cathetęci-
ço.ças.vel cathęçiço.ças.i.cōfirmare.in-
ſtruere.edocere.imbuere.redarguere.ob
iurgare.refutare. Jn̄ cathetiçeta.tę.et ca-
thęçiçeta.i.doctor.p̄ceptor.inſtructor. et
hic cathecismus.mi.i.inſtructio.doctrina.
⁊ maxime in fide.
Catholicon interp̄tat̄ vniūſale vel cōe. Jn̄
catholic⁹.a.ū.i.vniūſalis. vt Fides catho-
lica. Catholicus etiā idē eſt quod rectus.
Cathomus.me.cor.eſt flagellū ex virgis fer-
reis factū. vel flagellū ex virgis in modū
ſcobę.quo vtunt̄ religioſi in capitulis.
Catilio.onis.m.t.i.gluto.deglutator.q̄ qua
dam guloſitate ad modū catuli p domos
diſcurrit. Jnde catilioſus.a.ū.i.auidus ſic
catulus eſt ad eſcam.
Catillū.n.s.i.paruū catinū.
Catinū.n.s.ſm Jſidor eſt vas vinariū fi-
ctile.quod melius in neu.ge.dr̄ q3 in maſ.
ſicut ⁊ ſalinū dr̄ vas aptū ſali. Vn̄ quidā.
Qd̄ capiens vinū teneat dicito catinū.
Fictile vel luteū faciēs frigere lieū.
Cato.m.t.p̄priū nomē viri.⁊ dr̄ a catus.q:
aſtutus fuit ad modū illius aīalis. Jnde
catonicus.a.ū. Et hic ⁊ hec catoniſta.ſtę.q̄
vel quę Catonē ſequit̄ ⁊ ſectā illius. Duo
autē Catones fuerūt ambo amatores vir
tutis. Maior cenſorinus auūculus mino-
ris.p̄horū peritiſſimus. Minor nepos ei⁹
rigidus dict⁹ eſt.⁊ vticēſis.q̄ vtice ſe int̄-
fecit. vel Cato dr̄ a catus.a.ū.
Cattus.ti.m.s.quoddā aīal ingenioſū.ſcilz
murileg⁹.qd̄ alij dicūt gattus p.g.h̄ cor-
rupte. Jn̄ catta.tę.⁊ dr̄ cattus p ſyncopā a
caut⁹.eo q ſit cautus in murib⁹ capiēdis.
Catulaſter.m.s.i.paruus catulus.⁊ catula-
ſtra.i.parua catula
Catullus p geminū.l.fuit q̄dā poeta vero-
nenſis.de quo dicit Ouidius. Mantua
Virgilio gaudet verona catullo. Peli-
gnę gentis gloria dicor ego.
Catulus.m.s.me.cor.dr̄ a canis. Et ſunt ca-
tuli p̄prie filij canū. Abuſiue tn̄ filij q̄rūli-
bet beſtiar̄ dicunt̄ catuli
Catus.a.ū.i.cautus.⁊ eſt ſyncopatio hui⁹
qd̄ eſt caut⁹.ſm Hug. Papias aūt dicit.
Catus denoiat̄ ſiue denoiationē aſſumit
a cane.i.doct⁹.ſapiēs.acutus.ingenioſus.
Jnde Cato.tonis.vt.s.dictū eſt.
Caucaſus eſt mons ſcythię ab Jndia vſq3
ad taurū porrect⁹.p gētiū ⁊ varietate lin-
guarū dictus: Nam cū in oriēte in excel-
ſum cōſurgit. caucaſus dr̄.ſm qd̄ ipſoru3
lingua.p niue cādidū dr̄. Et cor.pe. Vnde
Carbaſus abbreuias ⁊ caucaſus ē comes
illi.
Cauda.f.p.eſt extrema pars aīalis. Jn̄ cau
datus.a.ū.qui habet caudā.
Caudex.m.t.i.trūcus.q: eſt quaſi cauda ar-
boris.quod ⁊ codex dr̄.
Caudicę nauiculę dictę.q: q̄ttuor vſq3 ad
decē capiāt hoīes ſm Papiā
Caudix.cis.f.t.i.radix q̄ inheret terre.
Cauea.f.p.eſt locus cōcauus.vel vbi aues
aut alia aīalia includunt̄. Cauea etia3 dr̄
theatrū vel ſeſſio hoīu3 in circuitu p̄ſiden-
tiū. Jnde caueola.i.parua cauea.
Cauerna.f.p.i.ſpelūca. Jn̄ cauernat⁹.a.ū.⁊
cauernoſus.a.ū.in eodē ſenſu.ſcilz pforat⁹
pfoſſus.pſcrobat⁹. Jn̄ cauernicula dimi-
nutiuū.i.parua cauerna.⁊ cauernula di-
minutiuū idē.
Cauilla.f.p.dr̄ a caueo.⁊ eſt lignū qd̄ inſe-
rit̄ foraminib⁹ ad modū claui. Jn̄ cauillo
las.i.clauis infigere.vel p̄firmare cauillis
Jnuenit̄ etiā cauilla.p rixa.cauillatione.
cōtētione.h̄ tūc venit a caluo.

Caula.f.p.i.ouile a greco aula. Greci enim vocāt aulas receptacula aialiū. ⁊ īde caula. addita.c. Caula etiā dī cancellus ante iudicē vbi ſūt aduocati·uł īgreſſus. Caule etiā dicunt̄ munimenta ouiū.

Caulis.m.t.eſt generalit̄ oīuꝫ herbaꝝ ⁊ olerum medius frutex·qui vulgo tirſus dī·qꝛ a terra ſurſū cōſcēdit. Ex quo tractū eſt vt ſpālit̄er quoddā genus oleꝝ caulis dī·qꝛ tirſus ipſi⁹ amplius ceteri oleribꝫ coaleſcit.i.creſcit. Vñ. Dic caules olera dicūt̄ ouilia caule.

Cauma.atis.n.t.i.incendiū·calor·eſtus.

Caupo.onis.m.t.eſt venditor vini. ⁊ dicit̄ a capio.is.qꝛ capit vinū uł aquā. Qꝛ aūt dī caupo quaſi capiēs potū·etymologia ē·nō cōpoſitio. Qui ⁊ alio noīe dī tabernarius. ⁊ tabernio ⁊ ganeo: A caupo dicit̄ cauponarius.rij.in eodē ſenſu·ſcilꝫ tabernarius. Inuenit̄ etiā capo. vide.s.capo.

Caupona.f.p.pe.p.taꝫ.p muliere tabnaria qꝫ.p taberna.

Cauſa.ſe.f.p.dī a caſu quo euenit. Eſt eniꝫ origo ⁊ materia negocij nedū diſcuſſiōis examie patefacta·que dū ꝓponit̄ cauſa ē·dum diſcutit̄ iudiciū·dum finit̄ iuſticia. c.for⁹·de ver.ſig.vbi Her.dicit in glo. Itē cauſa eſt res in dicendo poſita cum interpoſitione certaꝝ pſonaꝝ·ſcilꝫ actoris·rei·iudicis ⁊ teſtiū. Et dī a caſu·qꝛ caſualiter occurrit ꝑter hoīuꝫ volūtatē. Et differūt cauſa ⁊ actio: Nam cauſa eſt negociū vel contractus ex quo quis mouet̄ ad petendū vel litigandū·vt ē vēditio vel locatio rei·ex qua orit̄ obligatio. ⁊ ē cauſa.pxima obligationis·que obligatio parit actionem·cū obligatio mater ſit actiōis. Et eſt duplex cauſa·ſcilꝫ.pxima ⁊ remota·q̄ differūt in actione reali ⁊ pſonali: Nā in perſonali remota eſt ipſū factū·pxima ē ipſa obligatio. Et in pſonali nō ſufficit exprimere cauſā.pximā·dicendo: Ago ꝯ te·qꝛ obligaris mihi in decē·ſ3 oportet exꝓmere cauſam remotā·vt dicendo: Cōuenio te·qꝛ mutuaui tibi decē. In reali.pxima cauſa eſt dominiū·ſ3 remota eſt ex qua cōſeq̄t̄ quis dominiū. Et nō eſt neceſſe exꝓmere remotā·vt dicēdo: Ago contra te·qꝛ emi domū·ſed ſufficit exꝓmere.pximā cauſam dicēdo: Ago cōtra te·qꝛ ſum dñs domus illius. ⁊ hec no. in glo. et p doc.c.dilecti filij·de iudi. De diuerſis ſpeciebꝫ cauſarum vide bonā glo.xi.q.i.in ſū. Eſt enī quedaꝫ cauſa ſpūalis vel annexa ſpūali·vt illa q̄ fit de iure patronatus. Quedā ciuilis·vt cū agit̄ ſup rei vēdicatione in cauſa pecuniaria. Quedā criminalis·vt cū agit̄ directe de crimie. Quedā mixta·vt cū agit̄ de crimine ciuilit̄·vt de adulterio ad ſeparationē thori. In his tribꝫ vltimis caſibꝫ iurat̄ de calūnia·in primo non·ſed ſolū de veritate dicenda.

Cauſe criminales dicunt̄ in quibꝫ agit̄ ad vindictā ſiue ad pēnā. Etiā qñq3 agit̄ criminaliter qñ agit̄ ad vindictā publicam. qñq3 dī agi criminalit̄ qñ agit̄ ad pēnā p modū inq̄ſitōis denūciatōis·uł ad intereſſe partis per viā accuſationis.

Cauſa mima eſt duoꝝ aureoꝝ vel decē aureoꝝ·vel q̄nquagīta ſolidoꝝ·vel illa q̄ nō ſufficit ad ſūptos iudiciales.

Cauſa aūt argumento·ſcilꝫ naturalis rōnis cōſtat: aut.pbatione teſtiū vel tabulariꝫ ⁊ inſtrumētoꝝ.c.forus·de ver.ſig. facit eniꝫ .pbationē cōfeſſio·vt ibidē no.in glo.i.

Cauſe fauorabiles ſunt quattuor·ſcilicꝫ de libertate·m̄rimonio·dote ⁊ teſtamento.c.

Itē cauſa ſm logicū ē (duobꝫ·de re iudi. ad cui⁹ eſſe ſequit̄ aliud. Et diuidit̄ ī cauſam materialē.formalē·efficiētē· ⁊ finaleꝫ.

Cauſarius.m.s.i.amator litis·vel reus q̄ ex aliquo crimie ad cauſam ducit̄.

Cauſatiuus.a.ū.qꝺ ex cauſa ſequit̄. Vnde cauſatiua dicunt̄ effectus cauſaꝝ.

Cauſidic⁹.m.s.q̄ dicit ⁊ tractat cauſas ſm Hug. Papias ꝟo dicit: Cauſidicus orator·defēſor·patronus. ⁊ cor.pe. Vñ. Cauſidicus lites medic⁹ ꝑnoſtica vite. Vulnus amat medicus·pſbyter interitus.

Cauſtos grece·latine incenſum.

Cauſula diminutiuū.i.parua cauſa.

Cauteriatus.a.ū. pōt eſſe participiū a cauterio.as. ⁊ tūc tantū valet·quantuꝫ vſtus cauterio vel diffamatus. Vel pōt eſſe nomen. ⁊ tūc tantū valet quātū dur⁹·malus vel corruptus.

Cauteriū.n.s.eſt ferrū quo vrunt̄ īfirmi·q̄ſi cauturiū·qꝛ caute vrit. Et etiā quo iurunt̄ dānati.p ſigno·ut dū caro vrit̄·volūtas refrenet̄. Inde cauteriolū.

Cautes.tis.f.t.eſt petra duriſſima ⁊ aſperrima·dicta a cautus·quaſi cauta·qꝛ cauetur Vñ Theodolus. Lambūt aīalia cautem. ſm Hug. Papias ꝟo dicit: Cautes ſaxa aſperrima videlicꝫ mari·dicte a cauēdo a nauigantibꝫ ſcilꝫ quaſi caute.

Cauticus.a.ū.i.aſper ⁊ durus. ⁊ dī a cauterīū. Vñ Macer de viribꝫ herbaꝝ. A me-

dicis rite vis cautica di eſſe.
Cautio.onis.f.t.i.cautela.iuratio.obſerua/
tio.⁊ ponit̃ p̃ ſcripto vel charta in q̃ ſcri/
bitur cõputatio. vt Luce.16. Accipe cau/
tionẽ tuã. Et vt Papias dicit: Cautio eſt
breue chirographũ. Itẽ ſm iuriſtas: Cau
tio eſt generale nomẽ oĩuz ſecuritatũ q̃ti/
ens q̃s ſecurus reddit̃ de eo q̃d ſibi pro/
mittit̃. Et diuidit̃ ĩ infraſcriptas ſpecies:
q: cautionũ alia eſt hypothecaria vl' chi/
rographica. ſalz q̃ñ inter aliq̃s iteruenit
hypotheca vel chirographuz. et p̃ñt dici
ſatiſdationes.
Cautio rati dãda eſt cũ de mãdato dubi/
tat̃. C. de pcura. l. i. Et dĩ illa ſecuritas que
requirit̃ a pcuratore actoris p̃ dño. cuius
noĩe agit. q̃ ratũ hẽbit oẽ illud quod ĩ iu/
dicio p̃ illũ factũ fuerit. Vñ cauere de ra/
to ul' ſatiſdare eſt pcuratorẽ actoris pro/
mittere velle pſeuerare vſq3 ad finẽ litis.
Cautio fideiuſſoria eſt q̃ñ interuenit fideiuſ/
ſor p̃ncipali obligationi. Et dĩ ſatiſdatio
Et he multe ſunt. vt de lite pſequẽda. iu/
dicio ſiſti. iudicatũ ſolui ⁊ de rato.
Cautio fidei p̃prie interuẽtu dĩ q̃ fit p̃ fidẽ
p̃ſtitã ſine ſolẽnitate iuramenti.
Cautio iuratoria eſt q̃ñ cõpromiſſio iura/
mẽto firmat̃. ut q̃ñ iuro ſolẽnit̃ me debere
aliquid. vel impleturũ pmitto.
Cautio nudo pacto eſt cũ aliq̃s fidẽ tantã
habet de me q̃ cõtẽtus ſit nuda pmiſſio/
ne mea. Et hec p̃prie dicit̃ pollicitatio vel
pollicita cõuentio. Vñ & ⁊ p̃prie dĩ ſatiſ/
datio. ⁊ ſatiſfactio dici põt. Sed ſatiſda/
tio p̃prie eſt cũ duo paciſcẽtes. duas ſcri/
pturas ſub eadẽ forma verboꝝ int̃ ſe ↄſi/
ciũt ⁊ mutuo tradũt. Et pollicitatio et ſa/
tiſdatio cautele dici p̃ñt p̃prie loquendo
Cautio pignoratitia ſiue hypothecaria eſt
cũ pignus tradit̃ aut hypotheca ſupportat̃
⁊ dĩ etiã ſatiſdatio.
Cautio de euictione dĩ q̃ñ ſecuritas p̃ſtan/
da eſt vel p̃ſtita ẽptori a venditore ſit ea
ↄditione. vt ſi ab eo euincat̃ vẽditor reſti/
tuat eſtimationẽ rei ĩ duplũ. ul' in ſimplũ
put inter eos prius cõuentũ eſt.
Cautionũ aũt alie multe p̃ñt eſſe ſpẽs. put
ad diuerſas materias aplicant̃. Vñ ſpe.
in tractatu libelli ti. de pignoribꝰ. §. ſeq̃t.
vbi q̃ſdã alias ſpẽs cautionũ pſequit̃.
Cautio de dãno infecto eſt q̃ p̃ſtat̃ cũ tua
domus ruinoſa minat̃ domui mee ruinã.
vel etiã p̃ſtat̃ ſm quoſdã cũ timeo q̃ ali/
quis mihi inſidiet̃. poſſũ agere vt m̃ p̃ſtet
cautionẽ ne me offendat.
Cautio d' ope moliẽdo quã p̃ſtat ille q̃ñq3
cui nũciat̃ opꝰ nouũ. ſalz q̃ ipſũ opꝰ de/
moliat̃ ſi cõſtiterit eũ ĩiuſte edificaſſe.
Cautio de vſufructu in q̃ de duobꝰ cauet̃.
ſalz q̃ vſufructuarius re nõ male vtat̃. et
q̃ etiã vſufructu finito reſtituat q̃d ex re
ipſa ſupextat.
Cautio qua heres cauet ipſi legatario cum
heres dat fideiuſſores legatario de lega/
to p̃ſtãdo.
Cautio qua legatarius cauet heredi eſt illa
qua legatarius ſatiſdat heredi. vt ſi falci/
dia locũ habet q̃ ãplius noĩe legati rece/
pit q̃3 ratio legis falcidie patit̃. id heredi
reſtituat
Cautio arrogatoꝝ qua arrogator ſtipula/
tur ſuo publico q̃d reſtituat arrogato q̃
ab eo habuit ul' eis ad quos p̃uctura ſunt
⁊ q̃ dabit ſibi quartã partẽ de bonis ſuis
ſi eũ ſine cauſa emancipauerit ſeu exhere/
dauerit.
Cautio qua cauet̃ ei cui reſtitutio fieri de/
bet p̃ quã rogatꝰ reſtituere bona alicuius
ſi ſine liberis deceſſerit. quicq̃d poſt mortẽ
de hereditate extabit. cogit̃ cauere illi cui
debet fieri reſtitutio q̃ ſuat ei q̃rtã partẽ.
Cautio mutiana a Mutio iuriſcõſulto di/
cta eſt. ⁊ habet fieri in vltimis volũtatibꝰ
⁊ coĩter ſm doc. nõ in cõtractibꝰ. Et fit in
cõditionibꝰ negatiuis. puta ſic dicendo:
Si Titius capitoliũ nõ aſcẽderit. ſi huuz
nõ mãumiſerit. lego ei decẽ. l. mutiane cau
tionis. ff. de cõdi. ⁊ demon.
Cautus.a.ũ.i.q̃ ſibi cauet. aſtutus. callidus
gnarus. ⁊ dĩ a caueo. ⁊ põt eſſe nomen vel
participiũ. In grecismo ſic dĩ: Cautũ p̃/
uiſũ. cautũ ſignat q̃3 firmũ. Itẽ cautela dĩ
minutiuũ eſt. ⁊ tñ q̃ñq3 ſupabũdãtiã im/
portat. ut cũ dĩ: Abũdãs cautela nõ nocet
l. teſtamẽto ĩ fi. C. de teſta. Vñ cautelo ſus
i. puidus. circũſpectꝰ. vel plenus cautelis.
Cauus.a.ũ. dĩ a cauo.as. Et eſt cauũ natu/
ra. cauatũ manu Et cauus caui ſubſtãtiue
p̃ cauerna vel foramine. Vñ cauitas.atis.
Et p̃ cõpoſitionẽ cõcauꝰ.a.ũ.ĩ eodẽ ſenſu.

C ante E

Cecula.f.p. eſt genꝰ ſerpẽtis. ſic dicta. q: eſt
parua. ⁊ nõ habet oculos.
Cecuma.f.p.i. noctua. a cecus dĩ.
Cecus.a.ũ. qui neutro oculo videt. ⁊ dicit̃
a ceco.as. vel dĩ a careo. q: caret viſu. Vñ
cecitas.atis. Itẽ cecus cõponit̃ cũ ſemi. vt

ſemicęcus.a.ū.i.p dimidia pte cęcus.
Cęcū.a.n.s.eſt quoddā inteſtinū.7 dr̄ a cę-
cus.q: ē ſine foramine 7 exitu.qd̄ greci ti-
loneutron dicūt.
Cecuta.f.p.eſt genus fiſtulę.
Cecuticen.ↄ.t.q̄ canit in tali fiſtula.
Ceda.f.p.i.charta. Jn̄ cedula.i.pua charta
Cedar ē nomē loci videlꝫ regio ſaracenoꝝ
trans arabiā ſita. Vn̄ ꝓpheta. Habitaui
cū habitātibꝫ cedar. Jtē Cedar fuit filius
Hiſmael.7 interptat̄ tenebrę vel meror.
Cędes.dis.f.t.i.verberatio vel inciſio vel
occiſio.7 dr̄ a cędo.is. Jn̄ cędecula.i.par-
ua cędes.
Cedria.f.p.ē vnguētū factū q̄ aſſeres liniti
nō putreſcūt.vel tempore.vel vermibus.
Cedron nomē fluuij vel loci.7 interptat̄ te-
nebrę. Et nota q᷑ cedrō Joannis.28°. eſt
gtīs plis grecus. Et eſt ſenſus: Trās tor-
rentē quę dr̄ cedron.i.cedroꝝ.7 noiat̄ ſic
ꝓpter multitudinē cedroꝝ.7 ē verſus ori-
entē ꝓpe hieruſalē. Vel ſ̄m Joſephū: Ce-
dron eſt vallis vel torrēs iuxta hieruſalē
ad orientalē plagā.
Cedrus.dri.f.s.i.arbor.quā greci vocāt ce-
dron.quod ē arbor ardētis humoris.7 im-
putribilis. Jtē ſ̄m Jſidorū: Cedr⁹ eſt li-
gnū iocūdi odoris 7 diu durās.7 nunq̄ꝫ a
tinea aut teredine.i.lignoꝝ verme exter-
minat̄. Vn̄ ꝓpter eius durabilem ꝑpetui-
tatem ex cedris fiūt lacunaria in regū pa-
latijs 7 in tēplis. Hui⁹ arboris gumi vel
lachryma dr̄ cedria.q̄ ad cōſeruationē li-
broꝝ ſūme eſt neceſſaria: Nā libri ex hac
lachryma liniti.nec a tineis corrodūt̄.nec
tēpore ſeneſcūt. Naſcit̄ in terris africa et
ſyria.7 maxīe mōte libani. Et vt dic̄ Ra-
banus ſup pſalteriū: Cedrus eſt arbor al-
tiſſima.oīmꝫ arboꝝ dn̄a 7 regina. Eſt etiā
aſpectu pulcra.ſemꝑ retinēs virorē ſuū.et
inſup odorifera.cui⁹ odor fugat ſerpētes 7
oīa venenoſa. Jn̄ cedrin⁹.a.ū.i.de cedro
exiſtens.
Cęduus.a.ū. venit a cędo quod ē incidere.7
dr̄ ſilua cędua.q̄ eſt apta ad ſuccidēdū.7
cui⁹ arbuſta recreſcūt. Et ita ſumit̄ in iure
ciuili.
Ceila.ę.pe.cor.q̄dā locus eſt ſic dictus.
Cęlamen.n.t.7 cęlatura.ꝑ eodē.i.ſculptura
vel pictura. Et dicit̄ a cęlo.as.
Celeber.m.t.hęc celebris 7 hoc bre.i.feſtiu⁹.
ſolēnis.ſanct⁹.deuotus.frequēs.frequen-
tatus. Et ꝓprie ille locus dr̄ celeber qui a
multis eſt frequētat⁹.vel vbi celebria agūt̄
vt foꝝ eccl̄ia. Et cor.le. Vn̄ Ouidi⁹ in pri-
mo de arte amādi. Vt redit atqꝫ frequēs
longū formica ꝑ agmē. Sic ruit ad cele-
bres cultiſſima fęmina ludos. Jn̄ celebri-
tas.tatis.i.ſolēnitas.frequētia.cōuentus.
Cęlebs.bis.ↄ.t.i.cęleſtē vitā ducēs.ſcilꝫ
virgo vel caſtus ſine ſollicitudīe ſeculari.
vel vir caſtus ſine vxore. Vn̄ q̄dam. Si
mens lingua manus tibi ſit cęleſtis 7 an⁹.
Dimas ſecure clauſtrū nō ſit tibi cure.
Celer hic.7 hęc ris.7 hoc re.i.velox.7 cōpa-
rat̄.celer.ior.rimus.7 cor.ce. Sꝫ celer ſub-
ſtantiuū.p ſeruo Romuli producit ce. Et
cōponit̄ cū p.vt pceler.7 cū ꝓ.vt ꝓceler.
Celeriuſculus.a.ū.i.aliquātulū celer.
Cęleſtis.ↄ.t.7 hoc ſte.i.cęlic⁹.q̄ſi ſtās i cęlo.
Celeuma.matis.n.t.eſt clamor nauticus.q:
ad cęlū defert̄. Dr̄ q̄ꝫ generalit̄ ꝑ quolibꝫ
clamore Hieremię.48°. Nequaq̄ꝫ calca-
tor vuę ſolitū celeuma cātabit. Jn̄ celeu-
maticus.a.ū.quod cōponit̄ ꝓceleumatic⁹
ci.ſcilꝫ pes metricus cōſtās ex q̄ttuor bre-
uibꝫ ſyllabis.q: ad talē clamorē deſcribē-
dū fuit iuentus. Vn̄. Quattuor ipſe bre-
ues ꝓceleumatice ſeruies. Qꝫ autē dr̄ ce-
leuma q̄ſi calcātiū oma.i.cant⁹.etymolo-
gia ē ſ̄m Hugū. Papias ꝟo dicit. Celeu-
ma clamor nautaꝝ ſiue carmē ſuꝑ mortu-
os vel ſuꝑ lacū. Vn̄. Dicas celeuma quā
dat vindemia cantū. Editus a nautis cla-
mor celeuma vocat̄.
Cęlibatus.us.ui.i.virginitas.caſtitas.
Cęlicola.ↄ.p.pe.cor.q̄ colit deos vel cęlum
vel q̄ inhabitat cęlū.vt deus. Jtē cęlicolę.
licolarū facit ꝑ cōciſionē cęlicolū.qd̄ ma-
xime fit in compoſitis 7 patronymicis.vt
grauigenū.caprigenū.oīgenū.eneadrum
dardanidū.
Cęlicus.a.ū.pe.cor.i.cęleſtis.a cęlū.
Chelidon.i.hirūdo.q: in cęlo.i.in aere abū
capit.
Chelidonia.f.p.eſt q̄dā herba.q̄ erumpit i
aduentu hirūdinū.vel q: pulli hirūdinū
ſi patiūt̄ in oculis.mat̄ ex hac herba me-
deri dicit̄.7 ſtatim viſū recipiūt. Jtē che-
lidonia ē quędā gēma ex hirūdinū colore
vocata.q̄ 7 chelonites dr̄. Jn̄ hic chelido-
niacus.ci.gladi⁹ lati ferri.cui⁹ mucro du-
plex 7 bifurcatus in modū caudę hirun-
dinis format̄.
Cęligena.ↄ.p.pe.cor.i.genitus a dijs.
Cęlites cęlitū.ↄ.ge.p̄ſalit̄.vitā cęleſtē agen-
tes.ſcilꝫ dij.7 dr̄ a cęlū.
Celiū.n.s.idē ē qd̄ celtes qd̄ vulgo celionē

vel ſcalpellū vocant.

Cella.f.p. dī a celo.as. q: celat ī ea habitātes. Jn̄ cellula.i.parua cella. A cella etiaȝ dī cellita tę.i.ſtudēs vel ſtans in cella.

Cellariū.n.s. dī a colligo.gis. q: in eo colligunt̄ miniſteria mēſaꝝ. vel neceſſaria que victui ſupſunt. Et ē cellariū paucoꝝ dieruȝ. ꝟ pmptuariū lōgi tēporis Jn̄ h̄ cellararius. ⁊ hic cellerarius.i.cuſtos cellarij.

Celox.ocis.f.t. vel hęc celonis hui⁹ celonis i. velox nauis ⁊ ad miſteriuȝ claſſis apta. Vn̄ Enni⁹. Labit̄ uncta carina p equora alta celonis. Jn̄ hic ⁊ h̄ ⁊ h̄ celox.i. velox.

Celſus.a.ū.i.altus. q̄ſi celeſtis. et dī a cello. lis. vel a celo. q: ſublimis ſit ⁊ alt⁹. ⁊ cōponit̄ cuȝ ex. ⁊ dī excelſus. Jnde celſitudo.i. altitudo.

Celtes.tis.m.t. eſt inſtrumētū ferreū aptuȝ ad ſculpendū. ⁊ dī a celo.as. p pingere uł ſculpere. Vn̄ Job.19. Vel celte ſculpant̄ in ſilice. Quidā tn̄ legūt ibi certe. Vel dī a celleo vel ceculi.

Celtiber nomē gētile eſt vel ꝓplī. Vn̄ celtiberi ſunt ꝓplī mixti ex gallis et hiſpanis. Celte enī dicūt̄ galli. ⁊ hiberi hiſpani. ide dicunt̄ celtiberi mixti ex vtraq; gēte ꝓplī. Et format de ſe femininū ī a. vt celtibera.

Celticus.a.ū.i.nobilis. ⁊ dī a celſus.

Celum.n.s. dī a celo.as. q: celat nos. vel a celo.las. pro ſculpere. q: ſculptū eſt ⁊ inſignitū varijs ſtellis. vel cōponit̄ a caſa et elios qđ eſt ſol. q: eſt caſa ſolis. Et ē celuȝ ethero ditū genere. q: in ſingulari ē generi neu. in plī maſ. Et ſunt plā noīa idē ſignificātia. Vn̄. Ether ⁊ aſtra polus celū dicat̄ olympus. Et celuȝ eſt ſbā corporea ꝟm ſui naturā eterna varijs ſtell' ſculpta ⁊ ornata.

Cemētū.n.s.i. calx ⁊ minutoꝝ lapidū ꝯgregatio. ⁊ ceſura lapidū a fūdamētū domus ⁊ dī a cedēdo. eo q: ceſo lapide ſurgat. vel q: fit de ceſis lapidib⁹. Jn̄ cemētarius.rij q̄ diſponit lapides in muro. Cemētū etiā mēdaciū ſigt. Jn̄ cemētin⁹.a.ū.i.ad cemētum ptinēs vel de cemēto exiſtēs.

Cena.f.p. dī comeſtio ſerotina. ⁊ dī ab a. ⁊ cenon qđ eſt cōe. q̄ſi a coīone veſcēdi. Antiqui enī publice ⁊ in patulo comedebāt. nō ſolitarij ⁊ puati. ſicut modo. ne ſingularitas in delitijs luxuriā generaret. uł dī cena quaſi ſcena. a ſcenon qđ eſt vmbra. Et dī cena ꝓprie in ſero. ſicut gētaculuȝ in mane. Prādiū ī tertia. Merēda vel antecenia p nona. Abſoniū poſt cenā. A cena dī hęc cenula.i. parua cena. Et cenaticus. a.ū. ad cenā ptinēs. Et cōponit̄ cena h̄ ⁊ h̄ incenis.i. ieiunus. q̄ſi ſine cena. Jn̄ cenaculū.n.s. ⁊ cenatoriū. loc⁹ cenādi. ꝟm Hugū. Papias ꝟo dicit: Cenaculū dom⁹ ſuperior pars dictū a coīone veſcētiū. Jn̄ ⁊ cenobiū.bij. cōgregatio multoꝝ. Jn̄ cenatari⁹ m.s. ⁊ dī ille q̄ victū manib⁹ ꝗritat.

Cenith eſt pūct⁹ in firmamēto directe ſupꝑpoſitus capitib⁹ noſtris.

Cenobates.tis.m.t. q̄ ꝓpt̄ cenā ſup funē ambulat. Sȝ poti⁹ p s debet ſcribi. vide loco ſuo.

Cenobiū dī a cenon qđ eſt cōe. ⁊ bio. et idē eſt qđ mōaſteriū. ſcilȝ coīs habitatio plurimoꝝ. vbi ſūt plēs cōgregati ſimul ad coīter habitādū ⁊ comedēdū. Jn̄ h̄ ⁊ hęc cenobita.tę. qui vel q̄ illū locū inhabitat. Quidā tn̄ ſolēt ſcribere hoc nomē p ſc. vt dicat̄ ſcenobiū. a ſcenon quod eſt vmbra q: talis loc⁹ ſolet fieri ī vmbroſis locꝭ ⁊ nemoroſis. Jn̄ ſcenobita.ꝯ.p. p ſc. Jn Papia ſcribit̄ p.c. cenobiū ⁊ cenobita. Vnde dicit: Cenobitę gen⁹ monachoꝝ q̄s nos ī coī viuētes poſſum⁹ appellare.

Cenodociū.n.s.i. domus in qua cenādi refugiū eſt pauperib⁹. ſcilȝ hoſpitale Jn̄ h̄ cenodociarius.i. elemoſynari⁹. ⁊ hęc cenodociaria ei⁹ vxor vel elemoſynaria. Sȝ h̄ melius ſcribunt̄ p x. vt dicant̄ a xenos. vt ī. dicet̄ in x. littera.

Cenodoxus.m.s. ⁊ hęc cenodoxa.xę. q̄ uł q̄ eſt cupid⁹ vel cupida cenoſę ⁊ vanę glorię ſcilȝ mūdanę. Jn̄ hęc cenodoxia.i. vana gloria. ſicut eſt mūdana glīa ꝟm Hugū. Papias ꝟo dicit: Cenodoxia.i. iactantia ſeu vana gloria.

Cenodoxus. inanis glorię cupidus.

Cenofactoria.f.p. ars eſt illoꝝ q̄ opant̄ de ceno.i. luto. Act.18. dī Scenofactoria p ſc. ⁊ melius. vide ī. ſcenofactoria.

Cenomia.mię.f.p.i. coīs muſca. a cenon qđ eſt cōe. ⁊ ſcribit̄ p oe ꝟm Papiā. qui dicit: Cenomia canina muſca ſed oīo mordax. Scribit̄ etiaȝ Cynomia p y. ſed in alia ſignificatione.

Cenon vel cenos grece. latine nouū vel cōe vel mixtū.

Cenoſus.a.ū.i. fetidus ſpurc⁹. lutulent⁹ hircoſus. Jn̄ h̄ cenoſitas.i. fetor vel lutulētia

Cenotaphiū.n.s. eſt ianę ſepulcꝝ.i. monumentū ſine corpore. qđ cōſtat ad mēoriaȝ defuncti. Hūc autē locuȝ placet eſſe religioſū. ſicut in ea re teſtis eſt Virgili⁹. Sȝ duo fratres Antoni⁹ ⁊ Seuerus contra

ſcripſerūt· quoꝝ ſentētia ꝓualet· vt.ff. de re. diui.l. intantū.§.ſi.

Cenouectoriū.n.s.i. inſtrumētū cū q̄ deportat̄ cenū. Jnde cenouehū.hi.idem.

Cenſite dicunt̄ q̄ cenſent.i.cenſū p̄ebent.

Cenſitor eſt qui recipit ꝓſentatiōes collectoꝝ coloni ⁊ pignoris iure vēditis ꝓdiuꝫ ſi cenſus nō ſoluit̄· vt.ff. de cēſi.l. forma.§. illa.⁊.l.cū poſſeſſor.§.cū.ꝑ pecunia.

Cenſor.oris.m.t.i.iudex. ⁊ ꝓprie q̄ iudicat de moribus ⁊ eos corrigit.

Cenſorinus ⁊ cenſorius.m.s.ꝑ eodē· ſcilicet cenſor. Vn̄ Cato dictus eſt cēſorin⁹· quia moꝝ erat correctoꝛ. Et pn̄t eſſe adiectiua ⁊ poſſeſſiua· vt: Cēſoria res.i.res cenſoris. Jtē pn̄t eſſe deriuatiua a cēſus· vt h̄ cenſorius ⁊ hic cenſorinus.i.ille q̄ cenſū ſeruat vel pecuniā.

Cenſualis.ꝯ.t.⁊ hoc le.i. officialis q̄ cenſum exigit.puintialē.⁊ qui dat illū.

Cenſura.f.p.pe.p.i.iudiciū· vigor· ſeueritas mēſura· vindicta· ptās· ſentētia· decis.

Cēſus.us.ui.pecūia· facultas deſcripta publice vel eſtimata. Dicit̄ etiam hic cenſus ſi· quoꝝ patrimonia publice ānotata ſūt deſcripta vel eſtimata. Jnuenitur etiam ⁊ cēſus.a.ū. participiū a cēſeo. Jtē cenſus tributū ⁊ penſio publica idē ſunt· vt.C.q̄ cau.ping.cōtra.l.i.et.C.ſi ꝓpter penſionē publicā.l.ſi accipit̄. Vel cenſus ē penſio q̄ ſoluit̄ de ꝓuentib.

Centaurus.m.s.di̇ a gigno vel genit⁹. ⁊ aura· quaſi gētaur⁹.i. genitus ex aura. Siq̄dem ſm̄ fabulas poetaꝝ xion ſecretarius Junonis eā interpellauit de concubitu· q̄ cū filio Jouis formauit quādā nubem in ſuā ſpeciē ⁊ eā obtulit xioni· quā putās ille Junonē eſſe· effudit ſemen in nubē ⁊ inde nata ſunt̄ quedā monſtra· in media parte hoīes.⁊ ī media parte ſcilꝫ inferiori equi. Et dicti ſūt cētauri· quaſi gētauri.i. geniti ex aura. Jnde centaureus.a.ū. ⁊ hec centaurea.ree.q̄dā herba ſm̄ Hug. Papias ꝟo dicit: Cētauri a latinis dicti hūitate: Nam hypocētauri dicere debem⁹ ab hypo.i.ſubtus ⁊ centaur⁹ equus· q: cū ſupius eſſent hoīes· īferi⁹ erāt eq. Di̇ aūt h̄ nomē ſiue mōſtrū conſictū fuiſſe· ad exp̄mendā hūane vite velocitatē· q: equus eſt velox. Scd̄m aūt hiſtoriā xion prim⁹ in grecia centū milites armatos adunauit· q̄ eq̄tes cū ab indoctis ꝑmū viderent̄ ſup equos vnū aīal reputati ex hoīe ⁊ equo· dicti ſūt centauri q̄ſi cētū armati· vel q: cētū erant q̄ſi aura cito volātes terrā cōſumebant.

Centenarij dicūt̄ duces vl' magiſtri centū militū· quoꝝ ptās di̇ centena.

Centenarius.a.ū. ꝯtinēs cētū vel hn̄s cētū annos.⁊ di̇ a cētū vel cētenus. Et h̄ cētenarius.rij.ꝑ tali numero. Et hoc cētenariū rij.ꝑ quodā pondere cētū libraꝝ· q̄d pondus romani inſtituerūt.ꝑ ꝑfectiōe centenarij numeri.

Centenus.a.cētū di̇ ⁊ in ſingulari tantū valet quātū ſuū ꝑmitiuū· Sed ī plī tenetur diſtributiue ⁊ diſtribuit ꝑ parē numerū: ſic bini ⁊ trini· vt: Jſti icedūt cēteni. Jtē h̄ cētenū.ni. quoddā gen⁹ ānone· ſcilꝫ miliū eo q̄ ī pleriſq; locis ſemē eius in cremētū frugis cētesimū renaſcat̄. Vnde ⁊ miliū a multitudine fructus di̇.

Centeſim⁹.a.ū. nomē ē ordinale ⁊ di̇ a cētū.

Centimanus.us.ui. di̇ a centū ⁊ manus ſm̄ Priſcianū in.6°. li. Poteſt tn̄ declinari h̄ centimanus.ni. vel adiectiue: centiman⁹.a.ū. qui cētū habet man⁹. ⁊ cor.pe. Papias autē ſequēs Priſcianū dicit: Centimanus a manu cōpoſitū eius ſeruabit declinationē· hic cētiman⁹ hui⁹ cētiman⁹. Nota igit̄ nullū aliud ꝓpriū ꝑticipiū vl' adiectiuū vel mobile quarte declinatiōis eſſe.

Cento.tonis.m.t. di̇ a centū. Et dicebātur olī cētones q̄ de carminib Homeri vel Virgilij ad ꝓpria opera more centenario ex multis hīncinde cōpoſitis vnū ſarciebāt corp⁹ ad facultatē cuiuſcūq; materie. Sꝫ de cuiuſcūq; carminib q̄cūq; hoc modo faciūt centones dicūt̄. Et cento.tonis. di̇ ſartor puluinaris· vel velū de multis pānis vel qui facit filtra· vel ipſū filtrū. Vn̄ Juuenalis. Jntrauit calide veteri centōe lupanar. Quidā tn̄ dicūt q̄ hic cēto di̇ fetor veniēs ex libidis aſſiduitate. Et etiā cento ſit pānus ille imūdus cū quo meretrices tergūt īmundicias.

Centra di̇ portus egypti.

Centris.is.f.t. eſt quidā ſerpēs infectuoſus rectus incedens.

Centrix.f.t.a centū di̇ vel a cēto. Et dicunt̄ cētrices meretrices.i.lupe· multiuire· diabolares· nonarie. ⁊ dicunt̄ a cētū ꝓpt̄ multitudinē. Vl' a centonib.i. filtris· quia ex eis deſiccabant̄· vel q: ſternant̄ ī lupanari· vt locus reddat̄ calidior.

Centrū.tri.i.pūctū ī medio circuli vel alterius rei· a quo equalit̄ diſtat q̄libet pars periferie vel circūferētie· quod ⁊ hoc cētrū inenit̄ indecli.⁊ hic cētro.tronis inenitur.

Et ĩ quodã hymno centꝛ ſumitᷣ ꝓ ſole eo ꝙ ſit ĩ medio planetaꝝ. Etiã ſumitᷣ ꝓ tra.

Cetua.f.p.ẽ meſura terre vel vinee habens per ſingulas partes pedes centũ.

Centũ oĩs ge.indecli.ꝛ tm̃ plis numeri.ꝛ ẽ primitiuũ vt dicũt. vel potius deriuatur a cantus.ti.qḋ eſt circulus ꝛ circũferentia rote. qꝛ ibi circulatᷣ ꝛ curuatᷣ numerus ad primũ. vel quia ille numerus eſt ꝑfect⁹.

Centupeda.f.p.eſt genus aĩalis a multitudine pedũ dictũ.

Centuplus.a.ũ.pe.cor.i.centies tm̃.

Centuria.f.p.i.centũ hoĩes in re militari.et dĩ a cẽtũ vel cẽturio. Vñ Oratius. Cẽturie ſenioꝛ agitãt expertia frugis. Et cẽturia dĩ ducẽta iugera in agris. ſicut ager ducentoꝝ iugerũ. qui antiq̃tus a cẽtũ iugeribus centuria vocabatᷣ. ꝉ poſt duplicata eſt mẽſura.ꝛ nomẽ ꝓſtinũ retinuit. In numero enĩ cẽturie multiplicate ſũt. ſed nomen mutare nõ potuerũt ſm Hug. Papias dicit. Cẽturias dicim⁹ partes exercitus in cẽtenos milites diuiſas. Vñ et q̃ bis ꝓſunt centuriones dicũtᷣ.

Centurio.m.t.dĩ q̃ ꝓeſt centũ viris. ꝛ dĩ a centũ. vel q̃ ꝓeſt centũ militibꝫ.

Centuſſis.m.t.i.cẽtũ aſſes. vel ꝓciũ centum aſſiũ.ꝛ dĩ ab as.ꝓ obolo. Vñ Perſius. Et cẽtũ gratos curto cẽtuſſe licetᷣ. Sꝫ hic ponitᷣ ꝓ centeſima parte aſſis.

Cenũ.n.s.ſordidũ lutũ. vorago.ꝓfunda. et dĩ a ceno.as.ꝑ cõtrariũ. qꝛ non cenatᷣ. Inde cenulẽtus.a.ũ.i.plenus ceno.ꝛ dĩ a cenũ ꝛ lentos greco qḋ ſiḡt plenitudinẽ.

Cepe.n.indecli.in ſingulari.ꝛ in plĩ cepe cepariũ.f.ge.dĩ herba vel legumẽ cui⁹ virt⁹ ſolũ cõſiſtit in capite. ꝛ dĩ a cephas qḋ ẽ caput. qꝛ non eſt niſi caput. Inuenitᷣ etiã cepa.pe.in ſingulari. Vñ Ouidi⁹. Cadẽda eſt ortis eruta cepa meis

Ceparius.m.s.ortolan⁹ q̃ cuſtodit vel qui vendit cepas. Inde h̃ ceparia.rie.i.ortolana. Et ceparius.a.ũ.poſſeſſiuũ. vt foliũ ceparium.i.cepe. vel deſiḡt materiã. vt olus ceparium.i.de cepis.

Cephalea.f.p.pe.p.paſſio capit̃. Cephali enĩ greci caput dicunt ſm Papiam. Huguitio ꝯo dicit. Cephalea ul' cephalargia. vena vel doloꝛ capit̃. a cephas dĩ. Sꝫ ſm Papiã Cephalargia eſt humoꝛ capitis.

Cephas vel cephalim greci dicunt caput. Vñ cephas dictus eſt Petr⁹. qꝛ in capite ꝛ ꝑncipatu eſt cõſtitutus apſoꝝ. Itẽ cephas hebraice. Petr⁹ grece. latine agnoſcens. ſyriace caput.

Cepiciũ.n.s.vel hic cepicius.i.cepe.

Cepidines.dĩũ.f.t.i.ſaxa. ſcilꝫ in mari. vel q̃ ꝓeminẽt in ꝓruptis locis.

Cera.re.p.f.ab aue q̃ dĩ apes ſit. ſcilicꝫ cõfectio quã faciũt apes ex liquoꝛe aeri ad cõſeruandũ fauũ mellis. Itẽ cera. materies fuit litteraꝝ illaꝝ que paruuloꝝ nutrices fuerũt. Itẽ ſm aliquos cera accipitᷣ ꝓ cornu. Inde cerica.i.canẽs in cornu.

Ceramius.m.s.i.figulus q̃ ſicut fingit cerã ita argillã. a cera ꝛ limus.

Cerarius.m.s.q̃ facit vel vẽdit cerã. vel qui operatᷣ in ea.

Ceraſtes vel ceraſta dĩ ſerpẽs cornut⁹. Vñ Geñ.49°. Ceraſtes in ſemita. Et dĩ a ceros quod eſt cornu. eo ꝙ in capite cornua habeat arietũ. Vñ Lucanus l.6°. Aut viuentis adhuc libye mẽſure ceraſte.

Ceraſus.ſi.f.s.ciuitas fuit ponti. quã ciuitatẽ cũ Lucullus deleuiſſet. quoddã genus pomi inde aduexit. ꝛ dicta eſt arboꝛ h̃ ceraſus.ꝛ fructus ei⁹ hoc ceraſũ. vel dĩ ceraſus a cerite oppido vbi abũdãt.

Ceratim indecli.quoddã pondus. ſcilꝫ media pars oboli habẽs ſiliquã vnã ꝛ ſemis. hũc latini ſemiobolũ vocãt. Ceratim grece. latine ſiliqua cornuũ interꝑtatᷣ.

Ceratus.a.ũ.ꝛ cereus.a.ũ.differũt. qꝛ cereũ eſt quod totũ ex cera ꝯſtat. ſed ceratũ qḋ vel linitũ vel incruſtatũ eſt cera. Vnde ꝛ cerate dicũtᷣ tabule in quibꝫ ſcribitᷣ.

Ceraunia.nioꝝ.plĩs nũeri.i.acutiões vel exaltationes vndaꝝ in tẽpeſtate. q̃ſi ãnes cornuti. Vñ Lucanus in 5°. Monitꝫ ceraunia nautis. Vñ ceraunia dicũtᷣ ſaxa ꝓeminẽtia ĩ mari inſtar cornuũ. Itẽ a cera hec ceraunie.niaꝝ.i.vites ul' vue. qꝛ ſũt ſubrubee vt cera. Vel ceraunos grece. latine dĩ fulmẽ.ꝛ inde ceraunie.aꝝ. vites ul' vue qꝛ rubeãt vt ignis. Et h̃ ceraunia q̃dã gẽma ſic dicta. qꝛ alibi non inenitᷣ niſi ĩ loco fulmĩe icto. Et hoc cerauniũ.nij. nota q̃dã que ponitᷣ q̃ñ multi verſus improbãtᷣ. nec ꝑ ſingulos obelantᷣ. Et hec ceraunia.iorũ. ꝓrupte ſũmitates mõtiũ dicũtᷣ a crebra fulminatione. quod cõponitᷣ cũ acros qḋ eſt mõs.ꝛ dĩ acroceraunia.nioꝝ. illud idẽ. quaſi montes fulmiati. Vñ ꝛ ceraunij et acroceraunij. antonomaſice dicũtᷣ montes epyri ꝓpt' altitudinẽ ꝛ aſſiduos ict⁹ fulminũ. Ceraunos grece. fulmẽ latine

Cerberus.ri.m.s.canis infernalis. tria capita habere dĩ ꝓpter tres etates. ſcilꝫ infãtiã

iuuentutē ⁊ ſenectutē. Et coꝛ. pe. Vñ Virgiliꝰ Enei. 6º: Cerberus hic vigēs latratu regna trifantis.

Cercopa. pe. ꝓ. p. i. certatoꝛ. ⁊ dı̄ a certo et copia· quaſi certans copioſe.

Cerdo. donis. dı̄ qui ꝑparat coriū· ſic̄ calcifex. Vñ Perſius. Collat ſua mūera cerdo Itē cerdo. i. ſutoꝛ. Vñ Papias dic̄: Cerdones ſutores. Itē Cerdo dictus eſt q̇dā̄ hereticus· vnde: Cerdoniani heretia dicti ſunt· qui duo aſſerūt cōtraria ꝓncipia.

Cerdon interꝑtat̄ coriū.

Ceragius. gij. i. piſtoꝛ: q̇ ad modū cere deuicat paſtā. ⁊ dı̄ a cera ⁊ ago.

Cerealiū. lij. n. s. locus vbi panis ⁊ cibꝰ parat̄. ⁊ dı̄ a ceres cereris

Cerebrū. bri. m. s. pars capitis ⁊ ꝓprie medulla capitis appellat̄. Inde cerebellū. i. paruū cerebꝝ. Inde cerebroſus. a. ū. i. iracundus· vel qui vitiū habet in cerebro vel qui in eo patit̄.

Ceres cereri. f. t. eſt dea frumēti. ⁊ ſepe ponit̄ ꝓ ipſo frumēto. ⁊ dı̄ ſic· quia creat fruges. Ipſa eſt ⁊ terra. ⁊ ops opis· q꞉ melioꝛ ſit terra ope. ⁊ ꝓſerpina· q꞉ ex ea ſerpant fruges. ⁊ veſta etiā dı̄. Jñ hic ⁊ hec cerealis ⁊ hoc le. i. ad cererē ꝑtinēs.

Cerete. tis. n. t. dı̄ a chere. ⁊ eſt quedā ciuitas Vñ dū romani olim militarēt iuxta aq̇linam ciuitatē· q̇ſierūt a ciuibꝰ· quod eſſet nomē ciuitatꝭ. Illi v̄o inexptes lingue latine· vtpote greci· ſe a romanis eſſe ſalutatos credētes: rn̄derūt chere· quod ē ſalue: tūc romani chere nomē ciuitatꝭ eſſe credētes· ſubtraxerūt. h. ⁊ addiderūt hāc ſyllabā te. ⁊ dixerūt· hoc cerete. tis. Jñ antiqui ſupſerūt nomē patriū· hic ⁊ hec ceretis· et hoc te. pe. p. Poſtea romani antiq̇ cū differētie ad ꝓmitiuū· coꝛruperūt deriuatiuū mutātes. e. pe. in. i. ⁊ dixerūt· hic ⁊ h̄ ceritis ⁊ hoc cerite. ſiliꝛ pe. p. Sed moderni nomē amplius coꝛruperūt patriū ī ntō illo maſ. ⁊ fe. ge. ſalꝫ ceretis· ſubtrahētes ti ſyllabā· dixerūt ꝑ ſyncopā. ⁊ hic ⁊ hec ceres. et h̄ cerete· gtō ceretis vel ceritis. pe. p. Sed cū differētie ad ꝓmitiuū tāꝫ ī. e. q̄ꝫ in. i. pe. īuenit̄ in iſto noīe pe. coꝛ. apud autoꝛes. Cuꝫ ḡ in ꝓmitiuo īuenit̄. i. pe. coꝛ. nimis ipꝛope ponit̄· ſola poetica licētia.

Cerethi ⁊ phelethi noīa ſunt indecli· ⁊ accentuant̄ ī fine. Erāt aūt cohoꝛtes ſiue legiones pugnatoꝝ. ⁊ ſonat cerethi· extermīatoꝛes· phelethi· admirabiles. Hi erant pugnatoꝛes doctiſſimi. Vñ. 2. Reg. 8º Banaias filius Ioiade ſup cerethi ⁊ phelethi. Hi erant cuſtodes capitis Dauid. vt dı̄ in hiſtoꝛijs.

Cereus. a. ū. q̄d fit de cera. ⁊ hic cereus. rei. i. candela. ⁊ dı̄ a cera

Cerimonie. niarū. ſunt feſta cū cereis facta. vel cerimonie dicūtur quaſi carimonie· a carendo q̇buſdā eſcis· quibꝰ olim iudei in feſtis abſtinebant· vel q꞉ hoīes carēt vſu illaꝝ reꝝ· que in ſacrificijs diuinis offerunt̄ Inde hec cerimonia. oꝝ. ipſa ſacrificia. Et hic ⁊ hec cerimonialis. ⁊ hoc le. i. feſtiuus· religioſus· diuinus· ſanctus. vel ſacrificatiuꝰ Itē ꝑſit dici cerimonie a charis quod ē gra. ⁊ mene q̄d eſt defectus· quaſi defectꝰ grē· q꞉ hmōi obſeruationes de ſe gratiā nō cōferebāt. Et nota ꝙ in lege ⁊ ꝓphetis q̇nqꝫ erāt quoꝝ noticia valde neceſſaria eſt· ſalꝫ moꝛalia· iudicialia· cerimonialia· ꝓmiſſa· ⁊ ſacramētalia. Moꝛalia erāt ꝑcepta decalogi· de q̇bus habet̄ Exo. 20· Iudicialia erāt illa· de quibꝰ habet̄ Exo. 21º Si emeris ſeruū hebreū ⁊c. Et hmōi ꝑtinent ad pacē inter hoīes cōſeruādā. Alia erāt cerimonialia. ⁊ hec erāt in differētijs ſacrificioꝝ· in diſcretione ciboꝝ· in expiatione īmūdiciaꝝ· in obſeruatione ſolēnitatum· de q̇bꝰ habet̄ in Leuitico fere ꝑ totū. Promiſſa aūt erant ad alliciēdū: ſicut ꝓmiſſio terre manātis lacte ⁊ melle. Exo. 3º Etiā ꝓmiſſio angelice cuſtodie Exodi 24º Ecce ego mittā angelū meū qui ꝑcedat te. ⁊ cuſtodiat te in via· et inducat ad locum quē paraui. Et promiſſio de oīuꝫ bonoꝝ multiplicatiōe Leuit. 26º Si in ꝑceptis meis ābulaueritis ⁊c. Sacramentalia aūt erāt figure ſacramētoꝝ noue legi ſicut eſt phaſe Exo. 12º Tollat vnuſq̇ſqꝫ agnū ꝑ familias ⁊ domos ſuas ⁊c. Et ſacramentū vitule rufe Numeri. 19º Precipe filijs iſrl̄· vt adducāt ad te vitulā rufaꝫ etatꝭ integre· in qua ſit nulla macula ⁊c.

Cerinthiani q̇dā heretici a Cerintho quodam dicti. Hi inter cetera circūciſionem obſeruāt· mille annos poſt reſurrectioneꝫ in voluptate carnis ꝑdicāt futuros. Vñ ⁊ grece chiliaſte· latine millenarij ſūt appellati.

Cernida. de. f. p. lignū ſupra q̄d ducit̄ taratantara. ⁊ cernida dı̄ taratātara· q꞉ diſcernit pollinē a furfure.

Cernulus. a. ū. i. inclinatꝰ vel ingenioſus.

Cernuus. a. ū. i. acclinis· humilis· pnus· ī capite ruens. Cernui etiaꝫ dicunt̄ ſocci ſiue

ſolea. Cernuus etiã dĩ magnꝰ · infinitus.
Cgroferarius.rĩj.q̃ cereũ portat · ut acholytꝰ
vel qui fert ad vendendũ.
Ceroma.matis.n.t.quoddã vnguentũ vel
quedã cõfectio ex melle · herbis ⁊ cera · qua
paleſtrite capillos ſuos iungebãt vt eẽnt
labiliores. Jñ ceromaticus.a.ũ.i.ceroma/
te vnctus.
Ceros grece · dĩ cornu latine.
Cerotũ.ti.n.s.idez eſt qđ ceroma vel cõmi/
xtio herbaꝝ ⁊ vnguentoꝝ.
Cerritus.a.ũ.me.p.a ceres cereris dĩ · inter/
poſita.r.ne ſi diceret ceritus p vnũ.r.pu/
taret a cera dici · qui habet frumẽtũ. vl' in/
ſanus a nimia potatiõe vel comeſtiõe · de
qua qui plus recipit q̃ȝ natura reqrit · iſa/
nus efficit · ſicut antiq̃tus qñ ſacerdotes
cereris ei ſacrificabãt ſolebãt iſanire. Vel
dĩ a cerebꝛ · ſalz furioſus · q̃ cerebrũ habet
cõmotũ. Vñ Grecaſmus. Cerritꝰ dicetur
quẽ veſania torquet
Cherſydrus.m.s. q̃dã ſerpẽs q̃ alternatim ·
modo in aqua · modo in terra morat' ⁊ dĩ
a cherſon quod eſt terra ⁊ hydoꝛ quod ẽ
aqua. Et idẽ dĩ chelydrus. Et ab eiſdẽ cõ/
ponit · ſalz a chelon quod eſt curuũ · quaſi
cherſydrꝰ. Lucanꝰ tñ videt' velle q' aliud
genus ſerpentis ſit chelydrꝰ q̃ȝ cherſydrꝰ.
⁊ cõponit' ſm hoc a chelon quod ẽ curuũ
⁊ hydoꝛ aqua · q' ſemp curuat' ⁊ moratur ĩ
aqua · Jnde chelydrũ dĩ lignũ vel lapis
teres et longus ⁊ volubilis ad modũ ſer/
pentis illius · quo area adequat'. Vide qđ
quidã ſolẽt pferre has dictiões corrupte
dicẽtes celſydrus · ſ barbariſmꝰ eſt ĩ oĩbꝫ.
Chelindrus tñ iuenit' ſed in alia ſigtione ·
ſalz quedã figura q̃drata ſiẽ dĩ ĩ geome/
tria habens ſuperiꝰ ſemicirculũ. et dĩ ſic a
p̃dicto lapide vel ſerpẽte · pꝑter eq̃litatem
Jnde hic chelindroidos · dĩ vmbra eq̃lit'
creſcẽs in longũ.
Cherſon dicũt greci terram
Certamẽ.n.t. venit a certo.as. ⁊ ẽ idẽ qđ pu/
gna vl' litigiũ. Et ſũt noĩa pl'a idẽ ſigntia
Vñ. Certamen lites rixas ⁊ iurgia vites.
Et cõtentio vel diſſenſio litigiũq̃ȝ. Aſſit
agonia q̃ iugit' agonicãti. Cõtrouſia nec/
non diſceptatio ciſma.
Certus.a.ũ. dĩ a cerno.is. Et pꝓie certꝰ dĩ
ille q̃ cernit rem de qua certificat' · licȝ quã/
doq̃ȝ ad aĩam referat'. Et certus cõponit'
cũ q̃ȝ. vt Q̃ȝcertus.i.valde certus. ⁊ cũ in
vt Incertꝰ a.ũ.i.nõ certus ſm Hug. Pa/
pias vo dicit: Certa clara manifeſta. Jñ
certitudo ⁊ nihil aliud eſt q̃ȝ determiatio
intellectus ad vnũ.
Certũ dĩ nõ dubiũ. Vñ pcurator debȝ eẽ
certus. ff. de pcur. l. ij. Jtẽ arbiter certꝰ de/
bet eſſe. ff. de arbi. l. itez ſi vnꝰ. §. ſi in duas
Sili' tutoꝛ debet eſſe certus. ff. đ teſta. tu/
te. l. tutoꝛ incertus.
Certicõdictio cõpetit ex oĩ obligatione ⁊ ex
oĩ cauſa ex q̃ aliq̃d certũ ⁊ determiatũ pe/
tit' · ſiue ex cõtractu · ſiue ex cauſa legati · ſi/
ue ſuo noĩe · ſiue obliget' hereditario. Et
ſunt due certicõdictiones · vna generalis
in oĩ cõtractu ubi certũ petit'. Alia ſpãlis
in cõtractu mutui. Et licȝ nulla lex h' mani
feſte dicat · põt tñ elici ex tex. Inſtit · q̃buſ
mo. re. cõtra. obli. §. i. in fi. ibi ex eo cõtrac/
tu ſalz mutui naſcat' certicõdictio · q̃ pno/
men · eo · demõſtret ſpãlitatẽ in mutuo.
Ceruica.ce.f.p.i.alapa vel potiꝰ colaphus.
Ceruical.lis.n.t.i. puluinar aureale · quod ⁊
ceruicariũ dĩ a ceruix.
Ceruicatus.a.ũ.i.ſupbꝰ · furioſus · ꝯtumax.
Ceruicoſus.a.ũ.i.ſupbus · arrogans.
Ceruinus.a.ũ.pe.p.i.res cerui · vel de ceruo ·
a ceruus cerui.
Ceruiſia.ſie.f.p. genus potionis · a cerere dĩ.
Ceruix.cis.f.t. eſt poſterioꝛ pars colli · ſicut
gula anterioꝛ. ⁊ dĩ a cedo.is · q' ibi cedunt'
capilli. Ceruix etiã accipit' p ſupbia. ⁊ ma
xime in plĩ. ⁊ q̃nq̃ȝ etiã ĩ ſingulari. Vnde
Job. xv. Cucurrit aduerſus eũ erecto col/
lo ⁊ pingui ceruice armatus.
Cerulus.la.lũ.pe.coꝛ.i. fluidus iſtar cere · vi/
ridis · niger. glaucus. Pꝛop̃e q̃dẽ cerulum
eſt viride cũ nigro · vt ẽ mare. Jñ ceruleꝰ
a.ũ.pe.coꝛ. Et vt dicit Papias: Cerulꝰ dĩ
ipſe coloꝛ. Ceruleus vo qđ ex cerulo con/
ſtat. Jtẽ cerulus nature · ceruleꝰ figmẽti ẽ.
Ceruſa quedã materies apta ad pingẽdũ
que ex plũbo ſtãnoq̃ȝ cõficit' ſm Papiã.
Hug. vo dicit đ ceroma dĩ hec ceruſa ſe
quoddã genus coloris.
Ceruus eſt aĩal quoddã. ⁊ dĩ a ceros qđ ẽ
cornu. Jñ hec cerua Jñ ceruulus.li. dimi/
tiuũ.i. paruus cerꝰ. Jñ h' ceruula.le.
Ceſar dĩ a cedo.is.cecidi.vl' q' abſtractꝰ fuit
de ceſo vtero mr̃is · vel q' foꝛtiter cedebat
alios in p̃lio · vel q' pmo ſecuit ceſariẽ ſibi
vel q' cũ ceſarie ſit natus. vel a ceſus dicit'
quod eſt elephas · q' ĩ ſingulari certamie
deuicit elephantẽ. Et fuit ceſar ſalz Juliꝰ
pmus impatoꝛ romanus · a quo quilibet
impatoꝛ romanus dictus eſt ceſar · ſicut ⁊
auguſtꝰ ab Auguſto. Et a ceſar ceſareus

a.ū.⁊ h⁊ h ceſarieñſis⁊ hoc ſe. Inuenit᷑ etiã ceſar aliqñ in plũ nũero. Vñ Ouidi⁹. Ceſaribꝫ virtus cõtigit ante diem.
Ceſarauguſta.ſte.f.p.i.terracoñeſis hiſpanie oppidũ a ceſare Auguſto factũ ⁊ noiatum.
Ceſarea.ree.vel ceſaria.rie.quedã ciuitas ⁊ ſunt plẽs ceſaree vel ceſarie noiate.
Ceſaries.riei.f.ge.eſt coma capitis.et ꝓprie eſt viroꝝ.
Ceſia.ſie.f.p.i. lenticula. Inde ceſius.a.ũ.i. lenticuloſus. Qui eni lenticuloſus ẽ colorem nõ integꝝ ſ; interciſũ habet.
Ceſo.ſonis.m.t.q̇ de vẽtre mrĩs ceſo ſcĩdit᷑.
Ceſonia.nie. q̇dam carũcula in fronte eq̃ni pulli cũ ꝑmũ ꝓdit ex aluo vñ faciũt mulieres quãdã potionẽ mortiferã. Itẽ Ceſonia fuit ꝓpriũ nomẽ cuiuſdã mulieris.
Ceſor.oris.i.ciſor. Vñ.2.paralypo.24⁰. Et illi cõducebãt ex ea ceſores lapidũ.
Ceſpes.itis.m.t.terra cũ herbis euulſa. vel frutex.uł virgultũ.⁊ dr̃ ſic.q̃ſi circa pedes.
Ceſſabundus.a.ũ.i.ſimilis ceſſanti. vel ille qui ſepe ceſſat.
Ceſſio eſt iuris ⁊ actionis trãſlatio: Nã ꝑ ceſſionẽ iura ⁊ actiones in eũ cui ceſſi trãſferunt᷑. q: ſicut in vẽditione vel q̃libet titulo alienationis rei corporalis neceſſaria ẽ traditio q̃tũ ad dominij trãſlationẽ: Ita ad trãſlationẽ rei incorporalis ſ; iuris ⁊ actõis vtim̃ ceſſiõe q̄ reputat᷑ ꝓ traditõe.
Ceſtus.ſti.m.s.a caſtus vel ceſtos.⁊ hoc ceſton.indecli.i.cingulũ veneris quo accingunt᷑ ⁊ vtunt᷑ ĩ legitimis nuptijs. ⁊ dr̃ ceſton q̃ſi caſton. eo q᷑ in feminis maritatis caſtitatis ſignũ ſit. Vñ ponit᷑ q̃nq; ꝓ legitima copula et maritali concordia vel caſtitate.
Ceſtus.us.ui.a cedo cecidi.i.coriũ cũ plũbo infuſo quo manus ſuas pugiles muniũt ⁊ ſe ĩuicẽ cedũt. Ceſtus etiã dr̃ bacul⁹ pugilũ. qui corio ⁊ corrigijs ſolet eſſe circũdatus. Etiã generalit᷑ arma pugilũ dicũt᷑ ceſt⁹. Inde videt᷑ dici ceſticulus.li.circul⁹ in capite cũ aliq̇d portat᷑.
Ceſura eſt finalitas dictiõis in ꝑncipio pedis. ita q᷑ ſequẽs dictio a lõga poſſit incipere vel a breui. Non aũt fit in ꝑmo pede q̃uis poſſit incipe a monaſyllaba dictione. q: monaſyllaba dictio nõ habet aliq̇d ante ſe a quo cedat᷑. licz illa cedat᷑.i. ſepet᷑ a ſequẽti. vt ſi dicas: Nõ minor eſt virt⁹ q̃ querere parta tueri.
Ceſus.a.ũ.i.ꝑcuſſus. inciſus. maculatus.

Cetaria.i.vinaria in q̇bus cete ⁊ alij piſces ſunt. vel officina ĩ qua liquamẽ ex piſcibꝫ ꝯficit᷑. ⁊ dr̃ a ceto.
Cetarius.rij.m.s. dr̃ q̇ cetũ piſcez capit vel vendit. Et inde hoc cetariũ.rij. locus vbi vẽdunt᷑ cete vel vbi capiunt᷑ ⁊ abundant Quod ⁊ ꝓ ipſis ⁊ pro quibuſlibet piſcibꝫ ponit᷑.
Ceteri.i.reliqui ex eodẽ numero
Cetheus.pe.p.interp̃tat᷑ abſciſus.
Cethei q̇dã ſapiẽtes inuentores verboꝝ.
Cethura interp̃tatur thymiama. vxor fuit Abrae poſt Saram
Cetus.us.ui.i.ꝯgregatio hoĩu;.⁊ dr̃ a cedo ceſſi. ꝑ cõtrariũ q: nõ cedit. vel melius dr̃ a coeũdo. quaſi coetus. Vñ per oe diphthongũ debet ſcribi. Inde deriuat᷑ h cet⁹ per ſolã.e.maſ.ge.in ſingulari. In plĩ vo neu.ge.indecli. Plaliter cete hoꝝ cete pro piſce magno marino. q: copioſus ẽ inſtar cetus. Vñ. Eſt hoĩu; cetus ſ; viuit in eq̊re cetus.

C ante H

Chalcos grece. latine es vel fex dicitur.
Chaldei. interp̃tat᷑ feroces vel captiuãtes vel quaſi demẽtes. ⁊ dicunt᷑ a Caleph filio Nachor fratris Abrae. Vñ dici ſunt chaſdei qui nũc chaldei dicunt᷑.s.mutata in.l.
Caleph. interp̃tat᷑ canis. vel q̃ſi viride. ſiue cor. aut quaſi oẽ cor.
Cham interp̃tat᷑ calidus vel callidus. ſiue calor aut calliditas.
Chami. greci dicũt breue ⁊ humile.
Chamos idolũ moabitaꝝ.
Chamul interp̃tat᷑ ſurgẽs dolor vel neceſſarie parturiẽs. ſeu calens dolore. aut caliditas parturientis.
Chamus.m.s.eſt quoddã genus freni vel pars. ⁊ dr̃ a chami qḋ eſt breue ⁊ hũile. vł chamus capiſtrũ eſt.
Chanaan interp̃tat᷑ poſſidẽs dñi uł emulator gratie.
Chananeus interp̃tat᷑ emulator vel zelotes ſiue paratus aut negociator.
Chaos.n.indecli. vel chaon. ⁊ etiã h chaus chai. vł hic chaos chaoi.i.ꝓfũditas. foſſa vel ꝯfuſio. caligo. vel cõfuſio reꝝ vel initiũ reꝝ. ſ; ille in quo oĩa fuerũt cõfuſa ⁊ cõmixta. ⁊ a quo oĩa. ſm Hug. Papias vo dicit: Chaos greci dicũt materiam celi et terre ꝯfuſam.
Charram interp̃tatur ira vel iracũdia ſiue

furor· aut foramina. Vñ Tobie.xi°. Peruenerunt ad charraz que eſt in medio itinere circa Niniuen.

Chaſten· interp̄tat̄ ſpes eius· vel ſperãs in eũ.

Chele dicunt̄ brachia ſcorpionis ꝓpt̄ curuitatẽ. Itẽ chele.laꝝ. inuenit̄ ꝓ ſigno libre· q: ex pedibꝫ virginis. ⁊ brachijs ſcorpionis efficit̄. ⁊ dr̄ a chelon.

Chelydrus ſerpẽs q̄dã· vide ſ. i cherſydrus

Chelis.lis.m.t.i. cithara· q: in modum brachiorum curuata eſt.

Chelon grece· latine dr̄ curuũ. Vel chelon grece· latine dr̄ brachiũ· ſiue crus propter curuitatem.

Chere interp̄tat̄ ſalue vel aue vel gaude. et ꝓducit che. Vñ Perſius. Quis docuit pſitacũ ſuũ chere.i. ſuã ſalutationẽ.

Chermel· hebraice dr̄· qui ⁊ carmelus mons eſt in cõfinio paleſtine ⁊ phenicis. ⁊ interp̄tat̄ molle vel tenerũ· ſiue agnus tener· aut agnitio· ſeu ſciẽtia circũciſionis.

Cherub· cherubis· cherubim· cheruben· cherub· cherube. ⁊ pluralit̄ cherubim per oẽs caſus maſ.ge. ⁊ per. m. ſcriptũ. Item cherub indecli. in ſingulari ⁊ in plũ. ꝑ eodem. Itẽ hic cherubiꝫ indecli. maſ.ge. ⁊ ſcriptũ ꝑ m. ⁊ tm̄ ſingularis nũeri. ⁊ ſigt̄ vnũquẽqꝫ angelorum de illo ordine. ⁊ tunc debet dici: Sancte cherubim ora ꝓ nob. Itẽ pluralit̄ hec cherubin ⁊ idecli. ⁊ neu.ge. ⁊ tm̄ i plali ſcribit̄ ꝑ n. ⁊ ſigt̄ illũ ordinẽ angelorum. ⁊ tũc debet dici: Sancta cherubin orate ꝓ nob. ⁊ ſm̄ p̄mã declinationẽ põt dici: Sancte cherubin orate ꝓ nobis. Et interp̄tat̄ plenitudo ſeu multitudo ſciẽ· q: illi ãgeli vicinius poſiti deo· diuina ſcia amplius ceteris inferiorum ordinũ pleni ſunt.

Cherucus.ci.i. ſũmitas mali· ſcilicꝫ illud qḋ inſtar vexilli malo ſupponit̄. ⁊ ſm̄ ventũ mouet̄. Vñ Lucanus. Inſtabit ſummis minor vrſa cheruchis. Quidã tñ dicunt q cherucis ſũt capita ⁊ cornua antẽnarũ. vel funes in malo.

Cherumi· ſigt̄· vl' metuẽtes· ſeu formidantes aut inſaniẽtes interp̄tat̄.

Chidon· interp̄tat̄ ſcutũ vel clypeus.

Chilindroidos· dr̄ vmbra equalit̄ creſcens in longum.

Chile cũ aſpiratione eſt labrũ.

Chilones cũ aſpiratiõe· hoies breuioribꝫ labijs vocant̄.

Chimera.re.f. ē quoddã monſtrũ ſm̄ fabulas habens caput leoninũ· pectus et ventrem caprinũ. ⁊ caudã anguinã. Et ꝑ ſilitudinẽ meretrix dr̄ chimera. Vñ. Vis re vera meretrix eſt dicta chimera. Parte leo p̄ma media caper· anguis in ima. Vñ Virgilius in.6°. Enei. Horrendũ ſtridens flãmata chimera. Chimera etiã ē nauis Enee. Vñ Virgilius in.5°. Enei. Ingẽtẽqꝫ gias ingentiqꝫ mole chimerã.

Chios· inſula dr̄ lingua ſyra· q: ibi maſtix gignit̄. Syri enim maſticẽ chion vocãt. et inde chius.a.ũ.pe.p. q̄ in p̄mitiuo cor. Itẽ chios dr̄ ſilius. Itẽ chius chij q̄dam locus de quo dr̄ Act.20. Sequenti die venimus circa chiũ. Scḋm vo Papiã: Chius inſula· in qua bonũ vinũ naſcit̄ qḋ chiũ dr̄· in qua fons eſt hebetes faciens.

Chora· eccleſia vel cõgregatio interp̄tat̄.

Chobal· ꝯdẽnatus· vel ꝯdẽnatio· interp̄tat̄.

Chodorlaomor· interp̄tat̄ quaſi generatio manipuli· vel quaſi hñs decorum manipulũ

Choeleth hebraice· grece eccleſiaſtes· latine concionator.

Chomor· interp̄tat̄ laceſcẽs vl' ꝓuocãs ſiue laceſſiones aut ꝓuocationes.

Chonenias· interp̄tat̄ ꝑcuſſus dño· vel percuſſio dñi.

Choraula.ꝯ.p. dr̄ q̄ chorũ ducit· vl' q̄ i choro cum cãnulis cãtat· q̄ alit̄ dr̄ choraules. ⁊ ex eiſdẽ ꝯpõit̄. Vl' choraules ꝯpõit̄ a chorea ⁊ ago· gis· ſcilꝫ qui agit choreã ſm̄ Hug. Papias dicit: Choraules p̄nceps chori· vel qui cũ cannulis.i. fiſtulis canit i choro.

Chore· interp̄tat̄ caluaria· vel caluiciũ· vel caluus

Chorea.ree.f.p.i. ludicris cãtilena vel ſaltatio. ⁊ dr̄ a chorus. Papias vo dic̄: Chorea ſonus ludorum· cantus vel carmina.

Choreb· interp̄tat̄ menſa· vel maſſa· ſiue tẽptans aut temptatio.

Choreus· interp̄tat̄ iracũdus· vel liber· aut de foramine.

Choricanus.ni.m.s. dr̄ q̄ canit in choro· vel cũ choro. ⁊ dr̄ a chorus. ⁊ cano.

Choriciſta· idem.

Chorulus diminutiuũ.i. paruus chorus.

Chorus.ri.m.s. eſt multitudo in ſacris collecta. Dr̄ tñ ⁊ chorus locus vbi canũt qui in choro ſunt. ⁊ dr̄ a cõcordia. Alij dicũt q chorus deriuat̄ a corona· eo q olim in modũ corone circa aras ſtarẽt ⁊ canerẽt: ſed melius videt̄ q corona a chorus deriuetur. Vel chorus dr̄ a coeuns· q̄ſi coeuorum cantus· vel ſocietas vel locus. A chorus deriuat̄ hic corus.ri. q̄dam ventus collateralis zephiro· q: ventorum circulũ claudit

⁊ quaſi chorꝝ facit. Itē chorus eſt quedaꝫ
menſura decē modiorū· ſed hoc ex hebreo
deſcendit· qui vocatˀ chora ad ſilitudineꝫ
collis. Chora enī hebraice colles appellātˀ
Coaceruati enī trigīta modij inſtar collis
videntur. ⁊ onꝰ cameli efficiūt ſm Hug.
Item chorus eſt genus muſici inſtrumēti
cū duabꝫ cānis. i. fiſtul· p vnā recipit ven-
tum· p alterā reddit ſonū. Et corus p ven
to non aſpiratˀ· ſed p alijs ſignis aſpiratˀ. ⁊
pmā corripit· ſꝫ p vento pducit. Vñ. Cō-
ſona turba chorꝰ quatiens eſt aera corus.
Chorus chori. maſ. ge. ē pars celi· ſcilꝫ q̄ celuꝫ
cōtinetˀ· vel ipſū celū. Itē inuenitˀ chorꝰ chori
p quodā loco· de quo dī Act. 21ꝰ. A recto
curſu venimus chorū·
Chremes. etis. pprīū nomē cuiuſdā perſone
introducte in comedia quadā Terentij.
Chryſeus. a. ū. i. aureus. ⁊ dī a chryſos qđ ē
aurū. Inde chryſatus. a. ū. i. deauratus
Criſis grece latine dī ſecretū vl iudiciū. Sꝫ
chryſos idem eſt quod aurū.
Chriſma ē grecū. ⁊ ſcribitˀ p ch. ⁊ dī vnctio
latine. ⁊ dī a chryſos quod eſt aurū.
Chryſolithus. m. s. eſt lapiſ p̄ciosus ſimilis
auro cū marini coloris ſilitudine. ⁊ dicitˀ a
chryſos quod eſt aurū.
Cryſopaſſus q̄dam lapis p̄ciosus viridis
aureeq; mixture· a chryſos qđ eſt aurū ⁊
paſſos qđ eſt porꝝ pter colorē viridem.
Chryſopataſius lapis p̄ciosus ethiopicus
quē lux celat· pdit obſcuritas. Nocte enī
igneus· die aureus.
Chryſoſtomus a chryſos quod eſt aurū· et
omos qđ eſt os· dictus eſt Joānes chry-
ſoſtomus. i. aureū os.
Chriſteeleiſon· ab eli qđ ē deꝰ· dī quoddā
verbū grecū· ſcilꝫ eleiſon. i. miſerere. Inde
chriſteeleiſon. i. chriſte miſerere.
Chriſtianiſmus. mi. cultꝰ ⁊ ritꝰ chriſtiano-
rum. ⁊ dī a chriſtianus· et mos.
Chriſtianus. ni. Vñ chriſtiani a chriſto di-
cti ſūt· ſicut a Juda iudei. Seu ab vnctōe
deductū eſt hoc nomē· qđ nomē pmuꝫ in
antiochia per Petri p̄dicationē exortū ē
vt habetˀ Act. xi.
Chriſticola. ꝯ. p. pe. cor. i. chriſtū colens.
Chriſtus a chriſmate dictus eſt· quaſi chriſ-
mate vnctus. Chriſma enī grece· latie dī
vnctio· quod nomē chriſtus oliꝫ erat cōe
⁊ ſacerdotibꝫ ⁊ regibꝫ· qꝛ ⁊ hi q̄ vocabantˀ
ad regnū ⁊ qui ad ſacerdotiū iungebantˀ
De regibꝫ habetur i Iſaia. Dicite chriſto
meo Cyro. De ſacerdotibꝫ dī in pſ. No-
lite tangere chriſtos meos. Vñ dñs no-
ſter antonomaſice pprio noīe dictꝰ ē chri-
ſtus· qꝛ verꝰ rex ⁊ ſacerdos fuit ⁊ chriſma-
te vnctus. i. ſepteꝫ donis ſpūs ſancti ple-
narie delibutus.
Chus· interp̄tatˀ ethiops vel tenebroſus.
Chuſan· interp̄tatˀ tenebrās· donū· vl nigre
do gratificationis.
Chuſauraſathaim· tenebroſa iniquitas vel
nigredo impietatis interp̄tatˀ.
Chuſi· iterp̄tatˀ ſecretū· vel ſilētiū· vel arca-
num· aut pfunditas.

I ante I

Ciathus thi. m. s. eſt quoddā vas ad bibē-
dum. Et duodecim ciathi vnū ſextariuꝫ
faciūt. Itē ciathꝰ paruꝰ cyphꝰ· crateraliꝰ
porrectorꝰ. et cor. pe. Vñ. Ex magnis cia-
this multi periere ſciatis
Cibariū. n. s. i. cibꝰ. Et adiectiue cibariꝰ. a.
ū. q̄ vel q̄ vel quod ptinet ad cibū.
Cibatus. us. ui. i. comeſtio· declinatˀ etiam
adiectiue cibatus. a. ū
Cybe. bar. pluꝭ nūeri. i. teſſere q̄drate· ſcilꝫ
taxilli.
Cibeles. lis. vel hec cibele lis. i. mater deorū
ſcilꝫ terra que cibaria cōfert. ⁊ dī a cibo. as
vel potius a cibōn quod interp̄tatˀ ſolidū
vel firmū· quaſi cibele· eo qꝛ inter elemēta
nulluꝫ ſit firmius ⁊ ſolidius illo· vel dī ſic
a cibelo mōte in quo colitur. Et a cibele
vel cibelo dī cibelus. la. lū. poſſeſſiuū. ⁊ ci-
beleus. a. ū. idem.
Ciboriū. rij. n. s. quoddā vas ad cibos defe-
rendos·
Ciboſus. a. ū. i. cibo plenus. Jn hec ciboſitaſ
tatis· plenitudo ciborꝝ ⁊ dī a cibus.
Cibus. bi. m. s. dī a capio. pis. Qꝫ autē dī
cibus quaſi captus ore· qꝛ capitˀ ore· ety-
mologia eſt· non cōpoſitio. Iteꝫ ſm Pa-
piam: Cybus grecū eſt. Eſt autē figura in
geometria que longitudine· latitudine ⁊
altitudine cōtinetˀ fitq; corpꝰ ſolidū. Hec
etiā texera dī bis bini bis· latie cibꝰ Hu-
guitio etiā dicit qꝛ a cibon qđ interp̄tatˀ
ſolidū ſiue firmū· dī hic cibꝰ. bi. figura ſo
lida· vide. j. in cubus.
Cibutū. ti. n. s. i. arca cibiaria.
Cicada. de. dī a ciculus· qꝛ ex ciculorū na-
ſcuntˀ ſputo· vl dicitˀ ſic a ſono quē faciūt.
Qꝫ autē dī cicada quaſi canēdo cadens
vel cito cadēs· etymologia eſt nō cōpoſi-
tio. Et pducit pe. Vñ Ouidius in primo
de arte. Dere priꝰ taceāt volucres eſtate

cicade. Femina q̄ iuueni blande tēptata repugnet. Et ſm Seruiuz nō durat vita illius niſi p die. Dicit eni q̄ eodē die quo orit' morit'. Vñ quidā. Mors ⁊ vita dies vna cicada tibi. Sed aut falſū dic̄ aperte aut alia animalia vocauit cicadas q̄ȝ nos vocemus.

Cicatrix .i. veſtigiū obductio vulneri ⁊ di a ceco .as quis cecat ⁊ obducit vulnera q̄ſi cecatrix. Qz aūt di cicatrix q̄i cute carnis tritio ethymologia eſt nō cōpoſitio. Inde cicatricula diminutiuū .i. parua cicatrix. Inde ⁊ cicatricoſus .a .um .i. plenus cicatricibus.

Cicendela .f .p .i. luſula genus ſcabronū eo q̄ volans candeat.

Cicendulū .li .n .s .i. thuribulū vel licinus. ⁊ ponitur p candela.

Cicer .ris .n .t. eſt genus leguminis.

Cycla .de .f .p. ⁊ hec cyclas cladis quoddaȝ gen' palli circūtextū. ⁊ cōtinens multos intertextos cyclos. Et h' cyclas dis. di inſula q̄ cū q̄buſdā alijs in cyclo diſpoſita ē. Cyclades eni fuerūt ſexagintatres inſule circa delū in orbe ſite. ⁊ iō ſic dicte ſūt non q̄ in orbe ſunt digeſte. ſ; pp̄ter ſcopulos q̄ contra eaſdē ſunt ſm Hug. Papias dic̄ Cyclades inſule ſunt in egeo mari dicto q̄ in cyclo .i. in orbe ſūt poſite. Cyclas. dis. genus veſtis a rotunditate dicta ſurſum ſtricta deorſuȝ āpla. Vñ inuenit' in legēda beate Agnetis: Induit me dñs cyclade auro texta. Et cor. pe. gti. Stacī' achilleidos. Puppis ⁊ in mari mutabāt cyclades auras. Vñ in greciſmo. Eſt cyclas pānus circūdat cyclada pontus. Et ita teneas q̄ a media ante .d. corripiat'. Fortunatus tū eam pducit dicēs. Bractea gēmata cycladem filo catenant.

Cyclopea ſaxa i q̄bo cyclopes habitauerūt in ſicilia.

Cyclops .m .t. di a cyclus cycli. Et cyclopes naſcūt' in India ⁊ in ſcythia olim ſic dicti erāt q̄ vnū orbē .i. vnū oculū habere i medio frōte pbibent'. Hi ⁊ ariofagite dicūt' q̄ ſolas ferarū carnes edūt. Cyclopes iſti dicti ſunt eſſe fabri Iouis. ⁊ fabricare fulmina eius in ethna monte ſicilie. Vñ cyclopeus .a .ū. Et p. pe. Vñ Virgili' in 7° Enei. Ferrū exercebāt vaſto cyclopes in antro. Et Theodolus. Fulmina cyclopedes Iouis imperio fabricātes. Et q̄dā dicūt q̄ ſi cyclopes ē nomē cōe gentile. p. pe. Si vo ꝓpriū eaȝ cor. Itē inuenit' cyclopis p .r. ⁊ tūc cor. pe. in obliq̄s. Vñ Theodolus. Egregio ciclopi debetur cauſa litandi.

Cyclus .li. di a circulus p ſyncopā. ul' a greco cyclon quod greci rotūdū vel orbē vocant. Cyclus cōponit' epicyclus ſemicycl'. hemicyclus ab hemis ⁊ cyclus .i. medi' circulus. Vñ hemicycl' q̄n̄q; di ſedes dimidiū circuliȝ hñs .i. arcū. Et ſcd̄m compoſiſtas cyclus eſt ſpaciū aliquoꝝ annorū i ſe rediens ſm aliquos numeros.

Ciconia .f .p. ē q̄dā auis. ⁊ di a ſono q̄ crepitat q̄i cicania q̄ ſonus poti' ē oris q̄ȝ vocꝫ q̄ cū q̄tiete roſtro faciūt. Vñ ⁊ ciconiā qd̄ ⁊ ciconiū di vocāt hiſpani lignū lōgū q̄ i ortis hauriūt aquā q̄ imitat' naturā illi' auis leuātis ⁊ deponētis roſtra dū clāgit. Eandē ortolani telonā vocāt. Tale lignū īuenit' modo ſup quoſdā puteos cū catena ferrea.

Cicur .i. placidus māſuet' prudēs. Pluraliter cicures placidi q̄eti ſm Papiam.

Cicur' .rī .m .s .i. prudēs grat' caut' aſtut' vafer placidus manſuetus.

Cicurris .ris .m .t. eſt porcus natus ex apro ſiluestri et domeſtica porca.

Cicuta te .f .p. pe. p. q̄dā herba eſt a cec' dicta q̄i cecuta q̄ eius ſucc' nocet oculis vel q̄ in tirſo geniculato nodos hꝫ occultos vt cāna ſic di foſſa ceca q̄ occulta eſt.

Cicuticen .m .t. pe. cor. q̄ canit cū cicuta. ⁊ di a cicuta et cano. Vñ hec cicuticina femina q̄ canit cū cicuta.

Cidaris ris .f .t. eſt pilleus pontificalis ⁊ vt dicūt mitra cidaris. ⁊ tiara idē eſt.

Cidon donis .m .t. pueroꝝ amator. Cidōes pueroꝝ amatorēs.

Cidonia ciuitas cretēſis. Cidonia gen' pomi. Itē cidonia mala ab oppido qd̄ eſt in creta dicta ex quo p̄mo pomū cidoniciȝ cōficit'. Fit q̄ȝ ex eo vinū q̄ lāguētiū deſideria fallunt': nā vinū repſentat.

Cifra eſt figura nihili.

Cygnus eſt genus auis que ⁊ olor di quia totus ſit albus plumis a canēdo dict' eo q̄ carmina modulatis vocibꝫ fundat. Vñ cygnulus .li .i. pullus cygn'. Vñ etiā cygne' .a .ū. ⁊ cygnin' .a .ū .i. cādidus vel ad cygnū ptinens. vel de cygno exiſtēs. Vñ cygnit' us .ui. ⁊ eſt vox cygni. Item a cygnus dictus eſt amnis quidā cilicie cygnus tū q̄ miram habet aquarum ſuauitatem tum quia autumno et eſtate quando niues ſoluuntur tumeſcit. Quadam eni lingua

q̄cq̄d eſt candidū dī cygnus. Reliq̄s ꝟo temporib᷒ anni tenuis eſt ⁊ q̄etus.

Chile ē q̄daꝫ figura· q̄ apud grecos repreſentat mille.

Cilia venter interpretat᷑ Inde celiacus qui in ventre habet paſſionē.

Chiliarcha. che. m. p. dī q̄ p̄eeſt mille militibus· quē nos millenariū dicimus.

Chiliaſte· q̄dā heretici ſūt· vide. ſ. cerinthiani

Cilices q̄dā ꝑpli ſūt quos vicit Pompeius Pirate erant. ⁊ ponunt᷑ cilices ꝑ piratis. ⁊ pirate ꝑ ciliciꝰ.

Cilicia prouintia Aſie minoris iuxᵃ tauruꝫ montē· a cilice quodā nomen traxit Inde cilicius. a. ū. pe. cor. i. de cilicia exiſtens.

Ciliciū. n. s. dī velamentū factū de pilis caprarū vel taxorū vnde tētoria fiūt ⁊ mortui operiunt᷑. Inde cilician⁹. a. ū. de cilicio exiſtens· vt ciliciana veſtis.

Ciliū. lij. n. s. i. ordo piloꝝ· q̄ i folliculo quo oculus tegit᷑ ſiue in cilo creſcit· qḋ ꝯponit᷑ cū ſup ⁊ inter· vt Supciliū ⁊ Interciliuꝫ.

Cilliba. be. f. p. pe. cor. mēſa cibatoria· q̄ finita comeſtiōe remouet᷑. ⁊ dī a cilleo. les. et cillo. as. Hec ⁊ aſſidela dī.

Cillones ſine aſpiratione dicunt᷑ hoīes anguſti capitꝭ· quoꝝ capita oblonga ſunt.

Ciliū. lij. n. s. i. folliculus quo oculus tegitur q: oculos celat. ⁊ dī a celo. as. vel ſm· Iſidorū a cilleo. es.

Cima me. quaſi coma· ſcilꝫ ſūmitas oleꝝ vł arboꝝ. et dī a coma.

Cymba be. f. p. i. ima pars nauis ⁊ vicinior aquis· q̄ ⁊ dī cūba. Vñ ⁊ ipſa nauis ⁊ p̄cipue parua q̄ſiq; dī cymba. Vñ pſalit᷑ cymbia hioꝝ. dicūt᷑ pocula facta ad ſilitudinem cymbe nauis.

Cymbala· citabula q̄dā ſunt· q̄ pcuſſa ſe inuicem tāgūt ⁊ faciūt ſonū· ſic dicta· q: cum bellematia ſimul pcutiunt᷑. Et ē cymbaluꝫ pe. cor. inſtrm̄ muſicū ꝓprie quo acitur. i. aduocat᷑.

Cimia vel cimicia dī q̄dā herba· q̄ valde fetet. Inde hic cimex. cis. aīal valde fetidū· et ꝓprie iſte vermis ſcilꝫ cimex naſcit᷑ i carne putrida. Tinea i veſtimētis. Eruca i olere Teredo in ligno. Carm⁹ in lardo. Inde cimicoſus. a. ū. i. plenus cimiciꝰ.

Ciminile. lis. n. t. dī vas aq̄ticū· ad abluendas manus vt dicūt batinū.

Ciminū. n. s. pe. p. eſt gen⁹ herbe vel ſemis· qḋ vulgo dī cuminū. ⁊ eſt calidū ⁊ ſiccuꝫ Vñ Macer Eſſe putāt calidū media ſiccumq; ciminū.

Cimis grece· interp̄tat᷑ dulcis latine.

Cimiteriū vel potius cemiteriū. n. s. dicit᷑ a cimis quod eſt dulcis. ⁊ ſterion qḋ ē ſtatio· quaſi cimiſteriū. i. dulcis ſtatio aīarū· vel potius corpoꝝ. Vł dī cimiteriū q̄ſi ciniteriū· q: ibi cinis mortuoꝝ tenet᷑. Vel dī a cis· q: cis. i. ante ecclīam ſolet fieri. Inde cemiteriolū. i. paruū cemiteriū.

Cinara. re. pe. cor. inſtrm̄ muſicuꝫ eſt. ⁊ dī a cieo qḋ eſt mouere· q̄ſi ciens. i. cōmouens aera ſono ſuo. vel q: cietur. i. mouet᷑ ad ſonandū· Vñ dicit Papias: Cinare ſūt citabula· q̄ pcuſſa in modulo cōcitant᷑.

Cincinnus. m. s. dī crinis q̄ plixe dependet Vñ Cant. 5º Cincinni mei guttis noctiū pleni ſunt. Inde cincinnaculus. a. ū. i. capillatus· q̄ magnos habet capilloꝝ cincinnos. Itē cincinnus dī pāniculus vet⁹ pānoſus. ⁊ detritus. ⁊ tūc idē dī cincinoſus. a. ū. i. pānoſus· lacinioſus· tunicoſus. Papias ꝟo dicit: Cincini dicunt᷑ capilli depēdentes. Inde cincinoſus. a. ū. cui capilli criſpi depēdēt· vel crinitus ſicut mulier.

Cinctoriū. n. s. quo cingimur· a cingo.

Cinctura. re. pe. p. i. act⁹ cingēdi. ⁊ id q̄ cingimur· ⁊ dī a cingo.

Cinct⁹. cti. m. s. i. lata cinctura vel zona. Itē mobiliter cinctus. a. ū. participiū.

Cinctutus idē eſt qḋ cinctus. Vñ Oratius Fingere cinctutis nō exaudita chetegis.

Cyne grece· latine cinti vel cingere.

Cynedus. a. ū. ⁊ cynicus. a. ū. in eodeꝫ ſenſu· a cynos. i. caninus. Dicunt᷑ etiā cyniti vel cynedi molles ⁊ effeminati ⁊ īmūdi ſicꝫ canes· q̄ ⁊ publice coeūt. ⁊ ad vomitū redeūt Vel dicunt᷑ ſic ſatyrici. i. rephēſores· q: reprehēſione ledūt ſicꝫ canis morſu. Iuuenalis. Caſtigas turpia cū ſis int᷑ ſocraticos notiſſima foſſa cynedos. Vñ et per excellentiā īmūdicie· quidaꝫ phī heretici dicti ſunt cynici· qui publice ⁊ i patulo cū vxoribus concūbebāt· p̄dicantes publice eſſe cōcūbendū cū vxorib᷒ in vias et plateis ad modū canū· q: cōiugiū iuſtū eſt.

Cinerica· auis eſt cinereū hñs colorē.

Cingus. a. ū. pe. p. nomē gentis. Et vt dicit Papias: Cingi orti ſunt a Ietro genero Moyſi.

Cingulatus. ti. m. s. quoddā gen⁹ calciamēti. ⁊ vocant᷑ cingulati a q̄buſdā ſoliati.

Cingulū. n. s. a. cinctus. cti. ꝑ diminutioneꝫ quod ⁊ hic cingulus inenit᷑. Inde h̄ cingula le. f. p. Et ē cingulū hoīuꝫ. cīgula ꝟo alioꝝ aīaliuꝫ. Vñ. Cingula ſunt hoīuꝫ· cingula

ſtringit equū.

Cynicus.a.ū.i.caninus·a cynos.i.canis. Et cor.pe·Vñ Perſius. Si cynico barbā petulans nonaria vellat.

Cyniſes.fis.f.t.vel cyniſex indecli.p eodē vel p alio genere paruaꝝ muſcarum·ſcilz p çinçala·cerniciula. Et dr̄ a cynos qḋ eſt canis.⁊ ſic videt̄ p.c.ſcribēdū in prima ſyllaba. Sȝ multi addūt.s.⁊ dicūt ſcyniſes.p ſc·in p̄ma ſyllaba·ita coīter ſcribit̄ Exo. 8º Facti ſunt ſcyniſes in hoīb⁊ iumentis Itē Papias ponit p p̄ma littera.s.⁊ dicit Scyniſes culicū genus ē·aculeis pmoleſtū. Et ſcias ꝙ in pſalmo dr̄ ſcyniſes per s.in p̄ma ⁊ vltima lr̄is. Dixit inq̄t ⁊ venit cynomia ⁊ ſcyniſes. Et pōt ſcribi vel per.f. vel ph in vltima ſyllaba. In hiſtorijs aūt dr̄ ꝙ ſcyniſes muſcę ſūt adeo ſubtiles·vt viſū niſi acute cernētis effugiāt.⁊ corpus cui inſidēt acerbo terūt ſtimulo.

Ciniflo.flonis.m.s. dr̄ ille q̄ cum folliculo ignis flāmā excitat·vel q̄ calcamiſtruȝ caleſacit·ſcilȝ ferrū quo crines criſpāt̄. Hic vulgo ciniferus dr̄.

Cyniphis fluuius eſt libyę·iuxta quē magni abūdāt hirci. Inde cyniphei dicitur maiores hirci a flumine africę vbi plurimi ſunt ⁊ magni.

Ciner vel cinis hui⁹ cineris in eodem ſenſu eſt ſcintilla extincta.⁊ dr̄ a candeo.des.qꝛ ex cādore vel incēdio fit. Inde cinere⁹.a.ū ⁊ cineus.a.ū.i.de cinere exiſtēs. Itē ⁊ ciniſculus.i.parū⁹ cinis. Itē cinerulēt⁹.i.plenus cinere. Et vt dr̄ i grecismo. His duo noīa ſunt quę ſubſtātiua vocant̄. Quę in is vel in er.rectuȝ poſuere frequenter. Vt puluer vel puluis·vomer ul' vomis·ciner vel cinis·cucumer vel cucumis.

Cinnamolegus.pe.cor.q̄ legit cīnama·et q̄dam auis arabię·eo ꝙ legat ⁊ texat nidū ex fructib⁹ cīnami.

Cinnamū vel cinnamomuȝ.n.s. eſt breuis arbuſtula·ſed mirę virtutꝭ ⁊ odoris·cuius fructus dicunt̄ ſtacte. Et dr̄ cīnamū ul' cīnamomū a canna·qꝛ cortex eius ī moduȝ cannaꝝ eſt rotūdus ⁊ tenuis.⁊ tam cortex qꝫ arbor ipſa dr̄ ſic.

Cinnus.ni.m.s.i.tortio oris. Et cinn⁹ commixtio quarūlibet reꝝ ꝓportionalis.⁊ cōponit̄ concinnus concinni.

Cynocephalus.li.pe.cor.i.gens habens caput ad modū canini capitꝭ. Et etiā qḋdā genus ſimiarū ſic dr̄.

Cynogloſſa.ſę.q̄dā herba·a cynos canis·et gloſſa quod eſt lingua·de ſilitudine linguę canis ſic dicta·ul' quia ad morſum caninū trita cū ſale·⁊ impoſita ſuccurrat.

Cynomia.mię.i.muſca canina ⁊ venenoſa.⁊ dr̄ a cynos.i.canis.

Cynos grecę latine dr̄ canis.

Cinoth hebraice·dr̄ latine lamētatio Hieremię. Vñ dicit Hieronymus in ꝓlogo Regū. Hieremias cum cinoth.i.cū lamētationib⁹ ſuis.

Cinus.ni.eſt gen⁹ arborꝭ vt dicūt lentiſcus.

Cinxia.xię.f.p.i. Iuno·a cingo.is. Et dr̄ ſic qꝛ in eius honore et noīe puellę maritatę cingunt̄·cū illis ꝯſit nubentib⁹.

Cypariſſus.ſi.f.s.q̄dā arbor q̄ et cupreſſus et cypreſſus vocat̄.⁊ dr̄ a cephas qḋ eſt caput·qꝛ caput eius a rotūditate in cacumine erigit̄·vl' dicta eſt cypariſſus a q̄dā eius noīs puero in illā arborē ſ̄m poetas mutato. Inde hęc cypariſſa.ſę.nocturna imago. Et habet cypariſſus ſiue cypſſus lignū imputribile.

Cyphus.m.s.idē ē qḋ crater vel cantarus.

Cyppus.pi.p geminū.p. dr̄ a cepi p̄terito a capio.⁊ p trunco ⁊ p cumulo terrę.⁊ p lapide mortuo ſuppoſito.⁊ p cemiterio.⁊ pro inſtrumēto quo reoꝝ pedes reſtringunt̄·quaſi tenens pedes.

Cyprinū.n.s. vnguētū a flore cypro vocatum cuius odorē ꝓprie fert.

Cypri⁹.a.ū.de cypro vbi nobiles vites ſūt aſſuetes.⁊ dr̄ a cyprus.

Cyprus.pri.f.s.q̄dā ciuitas·vel inſula in q̄ eſt illa·dicta eſt cyprus. Vl' cypros interpretat̄ mixtura. Vñ ⁊ illa inſula dicta eſt cyprus·qꝛ multę ⁊ varię herbę ad ꝯfectiones faciēdas in ea reperiunt̄. Itē cypri⁹.a.ū.⁊ cypricus.a.ū. Itē a cyprus hęc cypria prię.gen⁹ colorꝭ·qḋ ibi valde abūdat. Et hęc cypris.pridis.i.venus·qꝛ in ea colitur Eadē inſula dr̄ ⁊ paphus. Et vt dic̄ Priſcianus in tractatu poſſeſſiuoꝝ. Cypr⁹ fac̄ cypricus. Cypricus ꝺo cypriacus.a.ū.

Chiragra.grę.f.p.i.manuū infirmitas·ſicut podagra dr̄ infirmitas pedū·a chirus qḋ eſt manus dr̄ chiragra.⁊ podagra dicit̄ a pos qḋ eſt pes ⁊ agros qḋ eſt tract⁹·cum manus vel pedes cōtrahunt̄.

Circinus.ni.m.s.i.machinula q̄ apud carpentarios circulū efficit.

Circius.m.s.i.ventus q̄ diuerſe ⁊ acrit̄ circuitū faciēdo volat.⁊ dr̄ a circus circi

Circulator.tori.m.t.ꝓprię q̄ famā portat.vel q̄ ingrēdo nō hȝ finē.⁊ ponit̄ p deceptore

Circulatoꝛ⁹.rij.m.s.dr̄ q̇ lectos toꝛnatiles facit.

Circuitores dicunt̄ q̇ circueūt vel circūdat patrias a nūdinis ad nūdinas deferētes res venales. q̇ alio noīe dicunt̄ circūmeatores.

Circulus.li.idē eſt qḋ circ⁹. q̄ſi diminutiuū ⁊ dr̄ a circus. Itē circulus eſt figura plana q̄ ſb vna linea ɔtinet̄. ad quā ex vno pūcto qḋ inter ipſam ē. oēs q̄ recte ducūt̄ lineę ęque ſibi ſunt. Item circulus armilla vel frenum.

Circūamictus.us.ui.⁊ adiectiue circūamictus.a.um.a circūamicio.⁊ debet ſcribi.m. ⁊ non ꝓferri quando eſt vna pars. Si aūt ſunt duę partes. tūc.m.ſcribit̄ ⁊ ꝓfertur.⁊ ita de ſimilib⁹ dicas.

Circūpes.pedis.m.t.a circū ⁊ pes dr̄. Et ſunt circūpedes obſeq̄a ſeruoꝝ. vel ſerui obſequentes. vel ſcandalia ſm Hug.

Circūcellio.onis.m.t.i.monach⁹ q̇ ꝑ diuſas cellas ſp vagat̄. deuaſtando ⁊ deuoꝛādo q̇cquid inuenit ibi. q̇ ⁊ circellio dr̄.

Circūcellio.onis.m.t.videt̄ dici a circū ⁊ cella. Et circūcelliones ſunt q̇daꝫ hęretici ſic dicti. q2 agreſtes ſunt. quos ſtocopicos vocāt. q̇ chriſtū filiū dei adoptiuū. nō ꝓpriū aſſerunt.

Circūciſio.f.t.eſt ī carne ꝑputij abſciſio. qḋ ſolis iudęis fit.⁊ dr̄ a circūcido.

Circūferētia.f.p.ē extremitas cuiuſlibet rei.

Circūforanus.ni.m.s. eſt ille q̇ circūit foꝛuꝫ cauſarū. cauſa aduocationū. vel foꝝ reruꝫ venaliū cauſa decipiēdi ⁊ auferēdi aliq̇d. q̇ ⁊ luſtro dr̄.

Circūluuiū.luuij.eſt locus quē aq̄ circūluit.

Circūſcriptus.a.ū. ꝑticipiū ī eadē ſignificatione q̄ ⁊ ſuū verbū. Itē circūſcript⁹.a.ū.i.caut⁹ vel callidus vel argutus vel ſtrictus.

Circūſeptus.a.ū.i.circūdat⁹. vndiq3 cinct⁹. vel ſepe ambitus.⁊ dr̄ a circū ⁊ ſeptus.

Circus.ci.m.s.i.circularis linea. ad idē pūctū rediēs. Vñ ⁊ hic circus. ci. dict⁹ eſt locus Romę. i quo equi currebāt in circuitu circa metā.i.theatrū. Et q̇libet loc⁹ in q̄ equi ita currūt. poteſt dici circus.

Cirene regina fuit libyę. q̄ ex ſuo noīe ciuitatē ɔdidit. quā cirenen noīauit.

Cirenus pe.acuta. interꝑtatur hęres.

Chirocopus.i.vnguētarius qui vendit vl̄ operat̄ vnguentū.⁊ dr̄ a chiros quod eſt manus ⁊ copus labor. Idē et mirocopus quod cōponit̄ a miron qḋ eſt vnguentuꝫ ⁊ copus labor.

Chirographus.m.s.⁊ hoc chirographū. ē cū duo paciſcētes duas ſcripturas ſb eadem foꝛma verboꝝ inter ſe cōficiūt. ⁊ mutuo ſibi tradūt. vel dr̄ inſtrumētū ſeu illa lr̄a in qua debitoꝛ cōfitet̄ ſe eſſe obligatū creditoꝛi. Et dr̄ a chiros quod eſt manus ⁊ graphus vel graphia.i.ſcriptura. Iteꝫ ab eiſdē ⁊ ſin quod eſt a vel ſimul ɔponit̄ ſingraphus.m.s. vel ſingraphū.neu.ge.⁊ hec ſingraphia indecli. Et chirographus ⁊ ſingraphus ſępe accipiūt̄ indifferenter. Differūt tñ ſm ꝓꝓꝛietatē. q2 chirograph⁹ dr̄ cōſcriptio manuū. ſcilꝫ cautio q̄ fit ꝓpꝛia manu debitoꝛis. ⁊ cōmittit̄ creditoꝛi. Singraph⁹ dr̄ cōſcriptio.i.duoꝝ ī ſimul ſcriptio. Antiq̇tus eni debitoꝛ ⁊ creditoꝛ ſimul ī ligno vel charta ſcribebāt. ⁊ nomē creditoꝛis ⁊ nomē debitoꝛis ⁊ teſtes ⁊ ſūmā pecunię. ⁊ in medio hoc nomē ſingꝛph⁹ capitalib⁹ lr̄is. ⁊ ꝑ mediū diuidebāt. Poſtea ſi creditoꝛ pl⁹ exigeret q̄3 debitoꝛ deberet. vel ſi debitoꝛ denegaret depoſituꝫ: vterq3 afferebat partē quā habebat. vt ꝑ duę partes cōuenirēt. ⁊ illud ꝓꝓꝛie eſt ſingraphū vel ſingraph⁹. Singraph⁹ etiā dr̄ nota aliqua vel ſcriptura in re aliq̄ cōfirmanda facta. ſicut ī chartis publiq̄ vbi non vnus ſcribit tm̄ ſed plēs ad ɔfirmationem chartę.

Cirogrill⁹.i.erinac⁹ ſpinoſus maioꝛ ericio.

Chiromācia.tię.f.p. diuinatio q̄ fit in manu. a chiros ⁊ manus ⁊ mācia diuinatio.

Chironomāta.f.p.⁊ h chironomans. tis.i. ioculatoꝛ q̇libet. q̇ manib⁹ ſuis ludit. mouēdo eas cū cultellis. ⁊ dr̄ a chiros man⁹. ⁊ nomos qḋ eſt mouēs. Inde etiā hic chironomon indeclinabile. in eodem ſenſu. ⁊ h chironomon dictus eſt ioculatoꝛ ꝓꝓꝛio noīe. quaſi per excellentiam leccacitatis ⁊ ioculationis.

Chiros grece. manus latine.

Chirotheca.cę.i.manuū tectura vel repoſitoꝛiū. a chiros ⁊ tego.gis. vel theca qḋ eſt repoſitio. ſcilꝫ ſcriniū vel aliud vbi aliq̇d reponit̄. Et nota q⁹ theca pōt eſſe grecuꝫ. ⁊ ſic aſpirat̄ cū ſuis cōpoſitis. Vel poteſt eē latinū a tego.gis. ⁊ ſic nō aſpirat̄. Iñ chirothecari⁹.m.s. q̇ chirothecas facit ul̄ vendit. Et chirothecarius.a.ū. adiectiuū.

Cirrus. plicatura capilloꝝ in anterioꝛi ꝑte capitis. ⁊ dr̄ a cirri qḋ eſt tondere. Iñ cirritus.a.ū.i.crinit⁹. Vñ. Eſt hō cirrit⁹ q̇ cirros vertice poꝛtat.

Chirurgicus.pe.coꝛ.i.medic⁹ manu ⁊ ferro

p̄aſſionē opans. ⁊ dī a chiros man⁹ ⁊ ago agis. Jn̄ etiā chirurgic⁹.a.ū. Jn̄ etiaꝫ hec chirurgia.gie.ipſa manuū eius operatio. Chirurgia etiā dī liber docēs ſanare plagas ⁊ vulnera.

Cis ꝓpriū nomē patris Saul.

Ciſon. interp̄tat̄ letificans eos. vel duricia eorum.

Ciſta.ſte.f.p.i.ſcriniū. ⁊ dī a coſta.ſte. quia a coſtis.i.ex cānis vel lignis q̄b; texit̄ fit. Et ſm̄ Papiā: Ciſta eſt grādis corb. Jn̄ ciſtella.i.parua ciſta.

Ciſterna.f.p.eſt loc⁹ aquā colligēs. Poteſt etiā dici loc⁹ ꝓfūdus vbi colligūt̄ aq̄ pluuiales. ⁊ dī ciſterna. q̄ſi inferi⁹ ſtricta.

Citatio eſt in ius vocatio vel inuitatio. vt cū q̄s de aliquo conq̄rit̄. et q̄rimonia ſua corā iudice depoſita. iudex emiſſo citationis edicto. ad eius inſtātiā vocat vel inuitat illū ad ſe in quē agere deſiderat q̄ conqueſtus eſt. Si vō in edicto iudex adiiciat hāc clauſulā: Si ī die p̄ſcripto nō veneris. q̄ſi ꝯtumax cōdēnaberis vel reputaberis. tūc edictū oliꝫ dicebat̄ pemptoriū Hodie aūt ſufficit ꝙ dicat̄: Citam⁹ taleꝫ pemptorie.

Citatus.a.ū.i.velox.a cito.as. ⁊ cōparatur. Etiā citat⁹ idē eſt qđ ad iudiciū vocatus.

Cithara dorica lingua dī pect⁹. Jn̄ h̄ cithara.re. dicta ſic. q: ī initio credit̄ fuiſſe ſilis hūano pectori. vt ſicut a pectore. ita ex ipſa cātus vł melodie ꝓdunt̄. Sꝫ paulati poſtea fuerūt pl̄es ei⁹ ſp̄es. Jn̄ citharīſta. ſte q̄ cū cithara canit. Et cithared⁹. pe.p.idē.

Cithariſtes.tis.m.t.grecū. ⁊ eſt q̄dā mons.

Citherus.ri.m.s.q̄dā mons eſt. Jn̄ citherea ree.i.venus q̄ in illo mōte colit̄. vel q: iux̄ illum montē fuit nata de ſpuma mari. Jn̄ cithereus.a.ū.i.venereus. uel a monte illo exiſtens.

Citiſus genus ē arboris pinguis. a citiſo inſula vbi abūdat. Iteꝫ citiſus gen⁹ fruticis. herba odorifera. ⁊ cor.pe. Vn̄. Theodolus. Veſper oues citiſo capras depellit ab humo.

Citimus.i.primus.

Citropedes. vide.ĩ.ſitropedes.

Citus.a.ū.i.velox. agilis. viuax. et dī a cio cis. Vn̄ Terentius. Citus puer natus eſt e Pāphilo. Et cōponit̄ cuꝫ p. vt percitus.i. valde citus.

Ciuicus.a.ū.pe.cor. ⁊ h̄ ⁊ h̄ ciuilis. ⁊ hoc.le.i. ad ciuem pertinens. vel res ciuis.

Ciuilitas.tatis.f.t. māſio ciuiū. vł p̄uilegio ciuiū vti poſſe vł gaudere. Vn̄ Act. 22⁰ Ego multa ſumma ciuilitatē hanc conſecutus ſum.

Ciuis.ꝯ.t.dī a coeo.eo ꝙ ciues coeāt ⁊ ſimul viuāt. vel dī a cio.cis. q: citant̄ ad ſimul habitandū. Et inde p cōpoſitionē conciuis. Et dicunt̄ cōciues q̄ habitāt in eadē ciuitate. Vn̄ q̄dā. Non bon⁹ eſt ciuis qui ꝓfert ciuib; hoſtē. Papias dicit̄. Ciues vocati. q: in vnū cetū coeant ſocietatis vinculo adunati ad cuſtodiēdā legē. Jn̄ ciuitacula.i.parua ciuitas.

Ciuitas.tatis.f.t. ē hoīuꝫ multitudo ſocietatis vinculo adunata. ab eodē iure viuēdi. Et ciuitas nō ſaxa. ſ; hītatores vocāt̄.

C ante L

Clades.dis.f.t. dī fames q̄ fit ex ſterilitate frugū. ex quoꝝ carētia ſequit̄ fames. ⁊ dī a cladeo.es. eo ꝙ tūc res īequalit̄ ꝯtingat vel a gladius. q̄ſi glades. Proprie enī clades dī eſſe peſtilētia. q̄ fit p gladiū ſiue p inf̄fectionē factā a gladio ſm̄ Hug. Papias vō dicit. Clades dicta ꝙ currendo facta ledat vel dā data. clades morb; tabes. calamitas. piculū. Et differūt clades. ſtrages. ⁊ morb;. Vn̄. De fructu ſterili pōt clades bn̄ dici. Dī ac ſtrages ocaſio facta per hoſtes. Que venit ex paſtu corruptio ſit tibi peſtis. Jnde cladecula.i. parua clades.

Clamdeſtinus.a.ū.i.occultus ⁊ latens.

Clādeſtinū cōiugiū eſt deſpecta pſonaꝝ p̄ſentia. vel iuris ſolēnitate vel denunciatiōe non p̄miſſa ſine ſacerdotis bn̄dictiōe occultū matrimoniū.

Clādeſtina electio dī q̄ in cameris p occulta cōuenticula fit. vel illa quā canonici int̄ ſe ſecretā tenent.

Chlamys.dys.f.t.i.palliū qđ ex vna parte induit̄ neq; ꝯſuit̄. ſ; fibula īfrenat̄. Et chlamys eſt veſtis militū. purpura regū. ſtola ſacerdotū. toga aduocatoꝝ. birrb⁹ ruſticoꝝ vel cuſtodū. cuculla monachoruꝫ. vt C. de veſti. alo. et aura.li.xi⁰

Clamor.oris.a clamo.as. dī. ⁊ ē clamor rationabiliū. clangor vō irrationabiliū.

Clanculus.a.ū.i.occultus. dubius.

Clangor.oris.i.ſonus. ⁊ eſt irrationabiliuꝫ. vt anſerū. tubaꝝ. alaꝝ. ſ; clamor rōnabiliū Vn̄. Clamorē faciūt tibi res rōne fruētes. Clangorē faciūt tibi res ratione carentes

Claredo.dinis.f.t.i.claritas. ⁊ dī a clarus. Jnde hec claritudo in eodeꝫ ſenſu. Et vt

dicit Papias: Claritas eſt ſplēdori claritudo nobilitatis.

Clarigatio. onis. i. clara actio. ſcilʒ q̄ exponit̄ clara ꝛ apta voce. Et pōt eſſe verbale a clarigo. gas. i. clarigationē facere. i. cauſas belli exponere. Et eſt ſūptū a romana cōſuetudīe. Cū eni romani hoſtib⁹ bellū indicere volebant paterpatratus ad fines hoſtiū ꝓficiſcebat̄. ꝛ clara voce eis expōebat. q̄b⁹ de cauſis bellū īdiceret. Que cauſaꝝ expoſitio clarigatio dicebat̄. q: clara voce fiebat. Expoſitis autē cauſis haſta emiſſa in fines indicebat pugne ꝑncipiū.

Clarius. rij. i. ſol. ꝛ dī a clarus. ri. vel dicit̄ a claro inſula in qua colit̄.

Clarus. a. ū. i. ſplēdidus. ꝑſpicax. illuſtrioſus. et dī a celū. eo q: ſplēdeat. Et cōponit̄ cum ꝑ. vt ꝑclar⁹. ꝛ cū q̄ʒ. ut q̄ʒclar⁹. ālio ꝓ valde clarus. Et ꝓducit cla. Vñ q̄dā. Quid tibi nobilitas q̄d virtus clara parētū.

Claſſari⁹. rij. m. s. i. tubicē ꝛ ꝓprie militū.

Claſſicarius. i. proreta q̄ nautis impat.

Claſſicū. n. s. i. cornu uł tuba uł aliud inſtrm̄ cauſa cōuocādi factū. ꝛ dī a calo. las. qd̄ ē vocare. Claſſicū etiā dī ſignū bellicuʒ. vel ſonus tube vel alterius inſtrumēti bellici. Ꝓprie tñ claſſicū eſt cōcētus ꝛ concordia oīuʒ īſtrumētoꝝ inſimul ſonātiū. ſiue ſint tube ꝛ cornua in bello. ſiue ſint cāpane ſiue etiā hoīes.

Claſſis. f. t. dī multitudo nauiū. Dī tñ ꝛ claſſis vna nauis. ꝛ dī a calō qd̄ ē lignū. q: de ligno fit. Claſſis etiā dī cornu ꝑ qd̄ vocātur hoīes. Et q: alia hēbāt ſigna bellica romani milites q̄ʒ pedites. iō milites dicūt̄ q̄n̄q̄ʒ claſſes. q̄n̄q̄ʒ etiaʒ tā milites q̄ʒ plebei dicūt̄ claſſes. Cū eni Romulus rēpublicā inſtituiſſet. romanos ī duas partes diuiſit. ſcilʒ in nobiles ꝛ ig̃biles. et vtrāq̄ʒ partē claſſē appellauit a q̄buſdā claſſicis. q: tā iſti q̄ʒ illi ſuū claſſicū. i. ſuū ſignuʒ habebāt. ſʒ illi ſcilʒ nobiles dicebāt̄ ꝑma claſſis. ignobiles ſecūda claſſis. Vñ. Naueʒ dic claſſis. eq̄tū ſit ī ordine claſſis. Naues collectas dic claſſem ſig̃re.

Clatrus. m. s. i. repagulū qd̄ opponit̄ oſtio vel ipſū oſtiū. ꝑcipue ortoꝝ vineaꝝ ꝛ viridarioꝝ. vel trūc⁹. Vñ Orati⁹. Obiectos valeat cōfringere clatros. Scd̄m Papiā: Clatri ligna volubilia in caueis validiſſimi fuſtes. q̄b⁹ oſtia obſerant̄ valli.

Clauā. ue. f. p. eſt baculus hñs maſſā ferri ī fine. ꝛ etiā aliq̄n in ꝑncipio. q̄ vulgariter dī maſſa. ꝛ dī a clau⁹. ui. q: eſt clauus ferreis religata. q̄ ꝛ cateia dī. Et differūt claua clauus ꝛ clauis. Vñ. Claua ferit. clauis aperit. clauus duo iūgit. Indue te clauo. rege clauo. ꝑcute claua.

Clauatus. a. ū. i. clauis cōfixus. vel clauo veſte uł inſtrumēto ornat⁹ ꝛ ꝑparat⁹. ꝛ dī a clauus. Itē clauat⁹. m. s. ē q̄dā gen⁹ calciamēti pedū. ꝛ dicūt̄ clauati. q̄i claui lati. q: minutiſ clauis. i. acutiſ ſolea calig̃ viciat̄.

Claudicari⁹. a. ū. q̄ cito claudicat. uł ſepe. et dī a claudico. as Inuenit̄ etiā hͣ claudicaria. rie. f. p. i. nauis oneraria vel ſonora.

Claudus. a. ū. q̄ inequalit̄ incedit. Iñ claudul⁹ a. ū. diminutiuū a claudus.

Clauiger. a. ū. pe. cor. q̄ claues gerit. Inuēit̄ etiam ſubſtantiue declinatū. in q̄libet genere. ꝛ cōponit̄ a clauis ꝛ gero. Pōt etiaʒ cōponi a claua ꝛ gero. gis. ꝛ tūc idē eſt qd̄ clauā gerens.

Clauis. is. f. t. faciēs actm̄ ſingularē in em uł in im ꝛ ablatm̄ in. e. vel in. i. ꝛ actm̄ pluraleʒ in es vel in is. eſt inſtrumētū aperiendi et ſerādi ſeras. ꝛ dī a claudo. is. quia claudit. Iñ clauicula. f. p. i. parua clauis. Iñ etiaʒ clauicular⁹. m. s. q̄ portat claues. ꝛ hͣ clauicularia rie. in eodē ſenſu. Item clauis, put ſumit̄ in theologia. eſt ptās ſoluendi ꝛ ligandi. q̄ eccleſiaſtic⁹ iudex dignos recipe ꝛ indignos excludere debet a regno.

Clauſtrū. n. s. dī inhitatio religioſoꝝ. uł domus includēs monachos ꝛ moniales ſub certa regula viuētes. ꝛ dī a claudo. Inde clauſtrellū. i. paruū clauſtrū. ꝛ hͣ et hͣ clauſtrenſis ꝛ hoc ſe. ꝛ hͣ ꝛ hͣ clauſtralis ꝛ hͣ le. in eodē ſēſu. i. res clauſtri vel ptinēs ad clauſtrū ꝛ pōt eſſe ſubſtātiuū. ꝛ hͣ ꝛ hͣ clauſtralis uł clauſtrēſis. i. monach⁹ vel monacha ſtās in clauſtro vł ī cenobio. Itē clauſtrū etiā idē eſt qd̄ clauſura vel ſera.

Clauſula. f. p. pe. cor. eſt diſtictio cōſtructionis. ꝛ dicit̄ a claudo. Et vt̄ Papias dicit: Clauſula eſt in oratione breuis ſententia.

Clauus. m. s. dī ferrū acutū quo lignum ligno adheret. vel ferrū ferro. vel ferruʒ ligno. ꝛ dī a calibs. q̄i calib⁹. i. ferreus. q: fit de ferro. Itē clau⁹ dī veſtis purpurea. q̄ vtebāt̄ ſenatores. q: q̄buſdā clauis aureiſ uł de alia maſia erat ornata ꝛ variata. Et in tali veſte ſepe denotat̄ dignitas. Clau⁹ etiā dī gubnaculū nauis. ſcilʒ temo vel manica temonis. Prou. 23º. Quaſi ſopitus gubnator amiſſo clauo. Dī etiā repagulū. vñ dī clauus tabernaculi.

Clemēs. tis. o. t. i. miſericors. nobilis. pius

⁊ ſanctus. ⁊ dī a cluo cluis. i. defēdo. quia cluit. i. defendit ⁊ ꝓtegit ⁊ tuet᷑. ſic ſolet patronus dicī. Jn̄ clemētia. ⁊ differt a miſericordia. Vn̄. Juſte dampnato miſeriſit cordia vere. Juiuſteq; rei clemētia dī eē. Jn ꝑ verſu cōmittit᷑ themeſis. q: illa dictio miſericordia diuidit᷑. ⁊ ſit interponit᷑.

Cleopatra. f. p. regia ⁊ ſoror Ptolemei regis Alexādrie. ⁊ cor. pe. Vn̄ Aurora. Nubit Alexādro Cleopatra regia rident.

Cleophas frat᷑ fuit Joſeph ſponſi ꝟginis Marie ⁊ marit⁹ ſcē Anne. Vn̄. Anna mat᷑ ꝟginis Marie hūit tres viros ſucceſſiue. ⁊ de q̇libet eoꝝ tm̄ vnā filiā noīe Mariā. Vn̄. Anna ſolet dici tres cōcepiſſe Marias. Has genuere viri Joachim Cleophas Salomeq;. Has duxere viri Joſeph Alpheus Zebedeus. Prima parit chriſtū. Jacobū ſecūda miorē Et Joſeph iuſtū peperit cū Symone Judaz. Tertia maiorē Jacobū volucreq; Joannem.

Cleos. i. gloria. Jnde indytus. i. glorioſus.

Cleps. pis. ꝯ. t. vel deptes tis. i. fur.

Clepſedra dre. f. p. pe. cor. i. duallus q̇ obdit foramen dolij. q: ꝑ illū q̇s furat᷑ liq̄rē. ⁊ videt᷑ eſſe cōpoſitū a depo is. ⁊ hydor q̇d eſt aq̄ ſiue liq̄r. Vn̄ q̇dā dicūt depſydra pe. cor. q̄ſi depēs hydor. ſ; poti⁹ videt᷑ etymologia q̄ꝫ cōpoſitio. Jtē depſydra dī q̇d ꝟ da inſtrm̄ q̇d imittit᷑ ī doliū ꝑ foramē ſuperi⁹ cā furādi vinū. Jtē depſydra dī illud inſtrumētū ꝑ q̇d hore colligūt᷑. ſcilʒ horologiū. Jn̄ depſydrarij dicūt᷑ illi q̇ ꝑ illud īſtrumētū horas colligūt. Clepſydre etiā dicūt᷑ vaſa ꝑforata. q̄ habebāt phi ad dimetiendā q̄ātitatē. Vn̄ Martialis ī ſua aſtrologia. Mōſtratū ē oīa ſigna paria ſpacia cōtinere multiplia appoſitiōe depſydrarum.

Cleptus. a. ū. i. furat⁹ paſſiue. q̇d ⁊ ꝓ guloſo dicit᷑.

Clericus. ci. m. s. dī a cler⁹ vel cleros. Et dicunt᷑ clerici generalit᷑ oēs q̇ ī eccīa chriſti deſuiūt. dū tm̄ ordinē habeāt. ⁊ ab illo tēpore ſic dicti ſūt. ex quo Matthias ſorte elect⁹ ē. quē ꝑmū ab aplis legim⁹ ordinatum. Jn̄ clericatus. us. ui. ⁊ h̄ ⁊ h̄ clericalis ⁊ hoc le. i. ad clericū ꝑtinēs. ⁊ h̄ clericalitas tatis. i. dignitas clericoꝝ ſm̄ Hug. Papias dicit: Clericus dict⁹ eſt. q: de ſorte dn̄i eſt. vel q: dn̄s ſors eſt ⁊ pars clericoꝝ.

Clerica dī corona clericoꝝ raſa. vt nō. Jo. an. de vi. ⁊ hone. cleri. c. clerici.

Cleronomus. m. s. i. heres. a cleros dī. Jn̄ cleronomia. i. hereditas.

Cleros grece. latine ſors vel hereditas.

Clerus. ri. m. s. i. multitudo clericoꝝ. quaſi hereditari⁹ vel ſortit⁹. eo q᷑ ſit ſortit⁹ deo i. de ſorte dn̄i. vel q: partē dn̄i habet. vel ſm̄ quoſdā. cler⁹ dī a clar⁹. eo q᷑ ſit clarus.

Clibanus. m. s. pe. cor. i. furnus vel fornax. ⁊ dī a clinus quaſi clinanus. q: in erectione eſt collectus. Clinus enī aſcenſus dī. Jtez ⁊ alio noīe dī clinacius. cū ſilr a clino. Jn̄ clibanarius. rij. qui cuſtodit clibanuz vel facit. et hec clibanaria rie. vxor clibanarij vel que facit vel cuſtodit clibanū. ⁊ adiectiue clibanarius. a. ū. Jn̄ etiā clibanicius. m. s. i. panis in teſta vel furno coctus. Vn̄ Eſt furnus cliban⁹ aſcēſus clinus habet᷑.

Cliens. ꝯ. t. dī ſeruiēs vel famul⁹ q̇cūq; vel nobilis ſeruus. et dī q̄ſi colens. a colēdis patribꝫ. vel a cluo. eo q᷑ cluat et defendat dn̄m ſuū ſm̄ Hug. Papias ꝟo dic. Cliens a colēdo patronū dict⁹. i. amicus domeſticus. Jtē clientes diſcipuli q̄ſi colētes mgr̄m. q̇ ꝑus colētes dicebant᷑. Vl᷑ cliens dī ille cuius cauſā aduocat⁹ tuet᷑ ⁊ defendit. Jn̄ clientulus in codē ſenſu. vel parui⁹ cliens vel ſeruiēs.

Clientela. f. p. i. ſeruitiū vel multitudo ſuoꝝ. ⁊ dī a colo. is. Vl᷑ ſm̄ Papiā: Clientela officiū domeſticū. ⁊ ꝓducit. te.

Clima. tis. n. t. dī tanta portio terre ſm̄ quā mutat᷑ meridies. ⁊ dī a cleo cles ꝓ inclinari. Et ſm̄ hoc in aſtrologia aſſignātur ſeptē climata in noſtra habitabili regione ſm̄ quoſdā. ul᷑ ſm̄ alios octo. Jtez clima dī plaga vel pars mūdi ſiue celi: ſicut conſueuit dici: Quattuor ſunt climata mūdi i. partes. ſcilʒ oriētalis. occidētalis. ſeptētrionalis ⁊ auſtralis. Jtez clima grece. dī latine gradatio. Jn̄ climateriū. rij. Et ſūt climateria q̄ gradatī diſcurrūt ul᷑ incerte rei dinationes vel incerta ꝑfugia.

Climax q̇dā color rhetoricus eſt. ⁊ fit cuz de vno verbo ī verb̄ fit gradatio. vt Mars videt hāc viſamq; cupit potitq; cupita. Vel vt Papias dicit: Climax gradatio cū a quo ſupior ſenſus terminat᷑. inferior incipit. vt eſt illud: Ex inocētia naſcit᷑ dignitas. ex dignitate honor. ex honore imperiū.

Cline grece. latine dī lectus. ⁊ vertit᷑ in latinū. ⁊ dī clinus clini. i. lectus. a quo clino.

Clinicus. ci. m. s. pe. cor. qui de lecto non deſcendit. ⁊ ꝓ̄prie paralyticus.

Clypeus. pei. i. ſcutū. Sed ſcutū eſt militū

clypeus ꝓ peditū. ⁊ dī a cluo .i. defendo· quaſi clupeus· q2 defendit nos ab ictibus vel a clepo. pis. quod eſt furari· q2 clepeus q2 furatꝛ corpora noſtra ictibꝫ. Itē clypeuz n. s. i. pictura vel imago ul' figura rotūda vbi tm̄ caput impingitꝛ· vl' dī ſic· locꝰ vbi imagines reponūtꝛ. Jn̄ clypeolus. li. dimi/nutiuū. Jn̄ clypeola. le. pe. cor. i. anulus. eo ꝙ ſit rotūdus inſtar clypei· ul' ē monile rotū/dū ad modū clypei. Jn̄ clypeatꝰ. a. ū. i. cly/peo ꝓtectꝰ vel armatꝰ. Vn̄. Quā manibꝫ clypeos ⁊ acute cuſpidis haſtam

Clyſtere. ris. n. t. ⁊ hoc clyſteriū inuenitꝛ· ſcilꝫ inſtrumentū medicoꝝ· quo ſtercus infir/mi in ventre ꝑduratū faciūt exire· ſic dictū quaſi clepēs ſtercus· vel dī ſic quaſi colus ſtercoris· vel quaſi colatio ſtercoris· q2 per ipſuz colatꝛ ſtercus extrinſecus. Et cor. ꝓ. clyſtere. Vn̄ Macer d' puluere abeti. Ap/poſitis digitis aut intus clyſtere fuſo. Jn/uenitꝛ etiā clyſter in ntō.

Clyto. onis. m. t. i. filius regis vel imꝑatoris vel qui multa reſplēdet nobilitate· a cluo is. ꝓ ſplendeo.

Clytus. a. ū. i. glorioſus nobilis· ſꝫ non eſt in vſu. ⁊ dī a cleos quod eſt gloria· Et ꝯpo/nitꝛ cū in· vt inclytus. i. valde glorioſus et nobilis.

Cliuus. m. s. i. collis· ſm̄ qḋ cōſideratꝛ in de/ſcēſu· ſcilꝫ aſcēſus· vl' potiꝰ deſcēſus mōtis vel flexuoſitas. Jn̄ cliuoſus. a. ū. i. monti/culoſus vel flexuoſus Itē cliuis cōponitꝛ hic ⁊ hec acliuis. ⁊ hoc ue. ul' accliuus. a. ū. de/cliuus· ꝓcliuus. ⁊ qḋlibet iſtoꝝ cōꝑatꝛ ſm̄ Hug. Papias ꝟo dicit: Cliuꝰ· aſcenſus· mōs nō altꝰ. Jn̄ cliuoſus. a. ū. i. inclinatus.

Cloaca. f. p. dī q̄libet foſſa· ad quaz ſordes defluunt. ⁊ dī a colo. as. eo ꝙ ibi colantꝛ q̄ emittūtꝛ· vl' dī a cleo cles· qḋ ē abſcōdere vel ſorbere· eo ꝙ ſtercora. ⁊ imūda abſor/beat vel abſcōdat. Vl' ſm̄ Papiā: Cloa/ce dicte ſūt· q2 ꝑ eas colantꝛ aq̄· vt q̄tiens pluuie inūdatio extiterit ꝑ eas aq̄ ex ciui/tatē emittantꝛ. Jn̄ cloacariꝰ. rij. q̄ cloacam facit vel purgat. ⁊ hec cloacaria rie· in eodē ſenſu. Et cloacariꝰ. a. ū. qḋ ꝑtinet ad cloa/cam vel res cloace.

Cloto vna de tribꝫ parcis q̄ finguntꝛ regē vitā hoīs. Vn̄. Cloto colū baiulat· lache/ſis trahit· atropos occat. Prima dat eſſe· ſecūda regit· ſed tertia finit·

Cluniculū. li. n. s. pe. cor. i. ſpata ſplēdona. et dī a clunis eo ꝙ reſplēdeat a clune· vl' dī a cluo. is. eo ꝙ defēdat. Cluniculū etiā dī foramē quod fit in camiſijs mulierū circa inguina· vel generaliter quod fit in pan/nis earū circa latus.

Clunis incerti generi .i. nates. ⁊ dī a culꝰ· eo ꝙ ſint circa culū· vel potius a cluo. is. ꝓ de/fendo· quia illa maſſa carnis defēdit [illegible] ſedentis

C ante O

Coactio eſt duplex· abſoluta ⁊ cōditionalꝛ Coactio abſoluta eſt cui reſiſti nō poteſt: cū quis violentꝛ trahitꝛ ad aliquid facien/dum· q̄ caſu q̄s oīo excuſatꝛ .l. di. preſby/teris .i. q. i. conſtat. Coactio conditiona/lis eſt que metū cruciatus vel aliq̄d gra/ue minatꝛ· que ſi excuſat a tāto· non tamen a toto. c. ſacris· de his que vi. me. ve. cau. ſi. i glo. ꝟbi attenuet ſm̄ Goff. in ſū. eo. ti.

Coactor. toris· qui cogit. Coactor etiam dī agitator aſelli ſm̄ Papiā.

Coactrix. tricis. f. t. dī mulier q̄ cogit

Coactus. a. ū. i. cōſtrictus ⁊ in vnū collectꝰ.

Coagulatus. a. ū. i. cōſtrictus vel ſil' ſtrictus

Coagulū. n. s. i. illud quod ponitꝛ in lacte vt coaguletur.

Coax· vox ranarū.

Cocytus. ti. fluuius infernalis. ⁊ interꝑtatꝛ luctus. ⁊ ꝓducit pe. ⁊ etiā ꝑmā· q2. c. dupli/cat. Vn̄ Job. 21: Dulcis fuit glareis coc/cyti. Et nota ꝙ Papias ponit quocytꝰ in. q. ⁊ etiaz in. c. Vn̄ in. c. dicit: Cocytꝰ in/ferni palus vel fluuiꝰ vel oīa flumia ignea· a coccytos. i. luctu vel gemitu. ⁊ ſigt q̄cq̄d hoīes i luctū lachrymaſq3 ꝯpellit. Vnde· Nō niſi lamēta tua dāt cocyte fluenta· Quidā tn̄ ſcribūt ꝑ vnū. c. tm̄.

Coccyteus. a. ū. dī a coccytus. Vn̄ Virgi/lius. 7º Enei. Hic ſubitam rabiē coccytea virgo obijcit. ⁊c

Coccus. ci. m. s. eſt genus tincture· ſcilꝫ me/diū inter rubeū ⁊ croceū. Coccum dicunt greci: nos rubeū ſeu vermiculatū dicimꝰ. Eſt eni vermiculus ex ſilueſtribꝫ frōdibꝫ. Jn̄ coccineus. a. ū. ⁊ coccinus. a. ū. i. illo co/lore tinctus. i. rubeus. Inuenitꝛ etiā hoc coc/cinū Jſa. ꝓ. Si fuerint peccata veſtra vt coccinū· vbi dicit glo. idē eſt coccꝰ ⁊ cocci/nū ⁊ vermiculus. Papias dicit: Coccine/tū. i. ſanguineū. a cocco dī.

Cochlea dī circūflexus aſcenſus ī muro vl' turri. Et dī a cōcha quaſi cōchula. Itē co/chlee dicuntꝛ alte ⁊ rotūde turres· ſcilꝫ a cyclo· quaſi cyclee· q2 ꝑ circulū cōſcendunt ad orbē. Vn̄ ſm̄ Papiā. Cochlea dicitꝛ

circulus aſcēſus. Vñ. Hic cochleā turris ſcalā teſtāq; limacis

Cochlear. n. t. vel cochleare huiꝰ cochlearis. di inſtrumentū q̄ cibi liquidi ſolent manducari. a cōcauitate. vel ab vſu prius cochlearū dictū. Cochlear etiā dicit̄ q̄dam mēſura. ſcilꝫ dimidia pars dragme appendens ſiliquas nouē. quod triplicatū conculaꝫ facit. Vñ. Eſt cochlear ꝓprie q̄ pultes ponis in ore.

Cochlearius. rij. m. s. eſt lapis marinus cochleis ⁊ arenis ⁊ lapillis ꝯcretꝰ ⁊ aſperimꝰ

Coctilis. ꝯ. t. ⁊ hoc le. pe. cor. quod coctū eſt vel aptū ad coquendū.

Coctus. a. ū. a coquo. is. di. Dr aūt coctum quaſi coactū ab igne ⁊ aqua di. etymologia eſt. nō ꝯpoſitio. ⁊ cōponit̄ ſemicoctus. a. ū. i. p dimidia parte coctus.

Cocula. vaſa oīa coquēdi cauſa parata.

Codex idē eſt quod caudex. quod ē truncus ⁊ mutata au in. o. di codex. Itē p tranſlationem a codex vel caudex di hic codex liber quidaꝫ in quo cōtinent̄ diuerſi libri partiales. ſicut in codice trūco continent̄ diuerſi rami. Et appellatio iſta mō āpliata eſt. vt etiaꝫ quilibet liber dicat̄ codex. Differūt tñ codex ⁊ liber. Quia codex eſt ꝓprie multoꝝ libroꝝ. ſed liber eſt vniꝰ voluminis. Iteꝫ codex ꝓprie eſt liber q̄ continet diuerſa p̄cepta imꝑatoꝝ. Vñ ante tēpus Juſtiniani erant tres codices. ſcilꝫ gregorianus. hermogenianus. ⁊ theodoſianus. ⁊ multe cōſtitutiōes extra illos deuagantes. p̄terea duo pene milia libroꝝ ⁊ tricies cētena milia verſuū. Vidēs igit̄ Juſtinianus legū tantaꝝ multitudinem. voluit circa hoc adhibere remediū ſalubre. pmo direxit aīuꝫ ſuū ad imꝑiales cōſtitutiones. ⁊ de iſtis trib; codicib; extrauagātib; fecit fieri vnū codicē. quem ſuo noīe appellauit codicem Juſtiniani. Deinde direxit aīuꝫ ad īmenſa veteris iuris volumina. ⁊ de illis duob; pene milibus libroꝝ ⁊ tricies cētenis milib; verſuū fecit fieri librū digeſtoꝝ ſiue pandectaꝝ. queꝫ diuiſit in q̄nquaginta libros partiales. ⁊ in tres integrales. ſcilꝫ. ff. vetus. infortiatū. ⁊ ff. nouū. Poſtea p iuuenib; ⁊ legū tyronib; fec librū Inſtit. ſcilꝫ mediocrē eruditionē. p quē quaſi p pontē iuuenes ad legū ſubtiliora ⁊ altiora ꝑuenirēt.

Codicillus. li. diminutiuū. i. paruus codex.

Codicillus etiā dicebat̄ illa charta ī qua ſcriptū erat teſtamentū alicuiꝰ mortui ex ciuitatē uł in ꝑegrinatiōe q̄ poſtea mittebat̄ ad romanos. Vł codicillus ē paruus codex vel ſcriptura. nulla indigēs ſolēnitate. ſ; ſolūmodo teſtatoris volūtatē ſignis loco teſtamenti habet̄.

Codiculus. li. i. paruus codex.

Coepiſcopus. pi. i. vicarius epi. a cō ⁊ eps. vel ſm Papiā: Coepiſcopus cōiūctus ⁊ vicinus eps.

Coeſus. a. ū. i. corroſus. a con ⁊ eſus.

Coętaneus. a. ū. i. vnius ⁊ eiuſdē ętatis. Vñ ad Gal. p̄. Proficiebā in iudaiſmo ſupra multos coętaneos meos.

Coęternus. a. ū. i. ſimul ęternus. ⁊ di a con ⁊ ęternus. Inde coęternitas.

Cogitatiūcula. f. p. i. parua cogitatio

Cognatus. m. s. i. frater. q̄ſi ſimul natus. ⁊ hec cognata. i. ſoror. q̄ſi ſimul nata. i. filia. ⁊ tūc īterponit̄. g. p ꝑthesim. Itē natus cōponit̄ cū con. ⁊ ad. ⁊ di cognatus. a. ū. ⁊ hic cognatus. hec cognata. Et agnatus. a. um. et hic agnatus. hec agnata. qui vel que uł quod ē de eodē genere natus vel nata vel natū. Tñ ibi ē differētia. q2 agnati dicūt̄ qui p virilē ſexū deſcendūt. Sed cognati q̄ per femineū ſexuꝫ. Et dicunt̄ agnati. q2 ſuccedunt p natis. ⁊ ſuccedūt loco natoꝝ dum deſunt filij. Sed cognati dicunt̄. q2 ſunt de eodē genere nati. vel q2 ſunt ꝓpinquitate cognationis cōiūcti: Qui ideo poſt agnatos habent̄. quia p feminei ſexꝰ perſonas veniūt.

Cognatio legalis ſm Hoſti. eſt quedā ꝓximitas ꝓueniens ex adoptiōe vel arrogatione.

Cognatio ſpūalis eſt ꝓpinquitas vel attinentia. que ꝓuenit ex ſacramēti datione vel ad ſacramentū recipiēdū atteſtatione vel tentione. Vñ ex cognatione ſpūali que in baptiſmo cōtrahit̄. nouē ꝓpinq̄tates naſcunt̄. Prima filiatio inter ſacerdotem baptiſantē ⁊ baptiſatū. Secūda cōpaternitas inter ſacerdotē ⁊ patrē baptiſati. Tertia cōmaternitas inter eūdeꝫ ⁊ matrē baptiſati. Quarta inter filios ſacerdotis ⁊ baptiſatū. ſcilꝫ fraternitas. xxx. q. i. hoīes. ⁊. q. iij. ita diligere. Quinta filiatio inter baptiſatū ⁊ ſuſcipientē de baptiſmo. Sexta filiatio inter eūdē ⁊ vxorem ſuſcipiētis. Septima fraternitas int̄ baptiſatū ⁊ filios ſuſcipiētis. Octaua cōpaternitas int̄ ſuſcipiētē et patrem ſuſcepti Nona cōmaternitas inter eūdē ⁊ matreꝫ pueri. vt. xxx. q. iij. p totū.

Cognomen.n.t.eſt cõe nomẽ toti⁹ cognationis. Inde hic ⁊ hec cognois ⁊ hoc ne.q̃ ſunt eiuſdẽ nois vel cognois.

Coheres.redis.ↄ.t.i.ſil' cũ alio heres. Vñ Ro.8°. Si aũt filij ⁊ heredes·heredes q̃dem dei·coheredes aũt chriſti.

Cohors.tis.m.t.dĩ a cohortor a frequentia cohortationis.⁊ eſt multitudo ruſticorũ. Sed caſtra multitudo militum. Cohors maior continet q̃ngentos.Cohors minor trecẽtos. Itẽ cors cortis dĩ quoddã gen⁹ munitionis·a coartãdo vel coercẽdo · eo q' coerceat cũcta iteriora.i.cõcludat· vl' q꞉ coerceat obiectu ſuo extneos.⁊ adire prohibeat.⁊ ſm hoc ĩ tali ſenſu melius ſcribit' ſine.h. ⁊ per vnũ.o.

Cohũ.hi.n.s.i.corrigia·qua iugũ ad temonem religat'.

Coitus.us.ni.i.cõcubitus·a coeo.is.

Colax.acis.fuit q̃dã leccator·a quo ⁊ q̃libet paraſitus poteſt dici colax.

Colema.atis.n.t.i.cõmixtio herbe ⁊ olei·ex qua luctatores in paleſtra vngebant'.

Cholera.re.f.p.pe.cor. dĩ a colos vel colon· quaſi folliculus·ſalʒ fellis effuſio.⁊ eſt vn⁹ de q̃ttuor hũoribꝫ corpori.Dĩ etiã cholera ipſe folliculus de quo fel effũdit'. Et nota q' ſũt quattuor hũores corpori hũani·ſalʒ ſanguis·cholera·melãcholia·⁊ flegma. Et vnuſquiſqꝫ p̃dictoꝝ humoꝝ elemẽtũ ſuũ imitat'. Sanguis nãqꝫ imitat' aerẽ· Cholera ignẽ. Melancholia terram. Flegma aquã. Inde cholericus.a.ũ.ille in q̃ magis dñat' cholera.

Coliciani heretici a quodã Colicio noiati· q̃ dicũt deũ nõ creaſſe mala·ↄtra illud qđ ſcriptũ eſt: Ego dñs creans mala.

Coliphiũ.n.s.i. panis qui poſt p̃mã ul' meridiem laborãtibꝫ dat'·vel panis azimus in modũ virilis mẽbri factus·quo ſolebãt vti agoniſte vt eſſent fortiores. Vñ Iuuenalis. Comedunt coliphia pauce. Papias dicit: Coliphia dicũt' panes azimi ⁊ genus carniũ. Carnes aſſe ⁊ ſemicocte· q̃ eſt victus athletaꝝ.

Colimbus.bi.m.s.eſt herba creſcẽs ĩ aqua. vel tirſus virẽs·vel aqueduct⁹· ſalicꝫ loc⁹ p quem diſcurrit aqua. In paſſiõe beati Thome inuenit'. Fecit colimbũ ⁊ lac⁹ aq̃rũ influentes. Papias dicit: Colimbus vbi mũdant' veſtimẽta·vel aquaꝝ iflués loc⁹.

Collactaneus.a.ũ.i.eodẽ lacte nutritus·vel eodẽ tẽpore lactatus.

Collacteus.a.ũ.i.eiuſdẽ lactis. Collactei ſũt qui idẽ lac ſuxerũt·vel in eodẽ tẽpore·q̃ſi coetanei.

Colaphus.phi.m.s.eſt colli p̃cuſſio·

Collariũ.rij.n.s.id qđ eſt in collo canis.

Collateralis.ↄ.t.⁊ hoc le.qui ẽ de latere·vt ventus collateralis·quaſi ↄtigu⁹ ⁊ vicin⁹ et a latere exiſtens.

Collatores dicunt' a cõferẽdo· q꞉ cõferunt in fiſcũ·ſiue ordinaria ſit collatio·ſiue extraordinaria.

Collatio ſm Azo.nõ eſt aliud q̃ꝫ coicatio qua res quõdã nõ ſua vel nõ hereditaria iam eſt ſua vel hereditaria·vel eſt cõfuſio ſiue coadunatio reꝝ ↄferẽtiũ ĩ res cões ſeu cũ rebꝫ coibꝫ diuidendis·vt nõ.in.l.ſi ſoror.C.de colla.

Collatiuus.a.ũ.i.largus·amplus·ſinuoſus capax·vbi multa cõferunt'.

Collectiuus.a.ũ.a colligo dĩ. Vñ collectiuũ nomẽ dĩ·qđ in ſingulari nũero multitudinem ſigt·vt p̃plus. Ples eni hoies in vno p̃plo colligunt'.

Collega.le.m.p.nomẽ eſt officij viroꝝ. Et dĩ a collego.gas. Prop̃e quidẽ collegę ſũt in officio· ſalʒ q̃ inſimul legant' ad aliquod officiũ agendũ·vt ad pacem inter aliquos cõponẽdã. Vñ. Cõſortes ↄiũgit amor· ſocios labor vn⁹. Miſſio collegas ad eũdẽ copulat actũ. Aſt eadẽ comites vnit via·menſa ſodales. Itẽ lego.gis.cõponit' cũ con.⁊ dĩ colligo.gis. Inde hic et hec collega.ge.ↄ.p.pe.cor.i.ſimul colligẽs vel legẽs. Sicut eni cõuenę dicunt' ſil' venientes·ſic collegę dicunt' ſimul legentes.

Collegarius· vnus ex talibus ſocijs.

Collegiũ eſt ſocietas collegaꝝ in vno honore poſitoꝝ.

Collegiati dicunt' aliq̃ q̃ ſũt de aliq̃ corpore.i.cõgregatione·vel artificio hoiũ.

Collibentia.tię.i.obediẽtia vel cõſenſus·et idẽ eſt collibeſcentia.

Collibertus.m.s.i.cũ alio libertus.

Collibiũ.bij.n.s.dĩ paruũ munuſculũ·vel fruct⁹·vt poma·nuces·cicer·frixũ·vua paſſa·quod ⁊ bellariũ dĩ ⁊ antepomẽtũ.et dĩ a collibet·q꞉ ſil' cũ alijs placet·poſt carniũ fercula fructus ſolẽt diligi p ſe nõ tm̃. Inde collibiſta.ſtę.dĩ q̃ recipit collibia ⁊ hmõi munuſcula pro vſura vel aliq̃ ſeruitio. Dĩ etiã collibiſta·qui vendit collibia.

Collibꝰ.bũ.pe.p.eſt genus pecunię·vel tota pecunia ſimul collibrata.

Collyrida.dę.f.p.pe.cor.eſt panis tenuis ⁊ quaſi ſubcinericius·vel eſt panis modic⁹

⁊ triangulus coctus ⁊ frictus detenſus.

Collyriū.rij.n.s.i.quelibet ſupunctio. ꝓprie
tū ad tergendas feces oculoꝝ ſm Hug.
Papias do dicit: Collyriū medicamētū.
Collyria ſonāt quia vitia oculoꝝ tergant
Apoc.3.° Et collyrio inunge oculos tuos
vt videas.

Collis.lis.m.t.a collū dī. Et ſūt colles pre-
eminentiora iuga montiū.quaſi colla.vel
ipſi aſcenſus circa ſūmitates montiū. Jn
colliculus.i.paruus collis.

Colliſio.onis.f.t. dicitur quaſi ſimul lēſio.⁊
dicitur a collido.is. Jtem colliſio eſt que
dam ſpecies methaplaſmi. que alio noīe
dī ſynalympha. Jtē colliſiones ſunt cum
aſpe conſonātes in cōſtructione occurrūt
ſibi.vt eſt illud: Si vires auriga per lora
p flagella.p frena.vt vult Papias. Et ſic
colliſio eſt vitiū cōtentū ſub barbariſmo.

Colliſus.a.ū.quaſi ſimul lēſus.

Colloquiū.quij.i.cōſiliū vel contio.quod
vulgo dī parlamentū.

Collū.li.n.s.dī a colūna.eo ꝙ ſit longus et
rotundū.vt colūna baiulās caput. cuius
āterior pars gula.poſterior ceruix. Jnde
collulū.n.s.i.paruū collū.

Colluſio eſt inter actorē ⁊ reū latēs ⁊ frau-
dulenta conuentio p quā alter in iudicio
ſe ſupari pmittit. vt dī de collu. in glo.c.
audiuimus.

Colluuiū.uij.n.s.⁊ hec colluuies.ei.et hec col
luuio.onis.in eodē ſenſu.i.aquaꝝ inūda-
tio.ul' ſordiū collectio ⁊ ꝯgregatio ex mul
ta fluxiōe ⁊ inundatione aquaꝝ.

Colobiū.n.s.dī palliū virginale vſq ad
talos depenſū ⁊ ſine manicis.⁊ dī colobiū
qͣſi collobiū a collo depēſū.vel qꝛ ſit lōgū.
Et nota ꝙ nō ſolū virgines ſꝫ etiā diaco-
ni vtebant colobio.loco cuius poſtea vſi
ſunt dalmatica. qꝛ ſalꝫ nuditas brachio-
rum culpabat.

Coloma.me.i.calamus cū ſpica ſua.

Colon greci dicūt.et interptat mēbꝝ. Jteꝫ
colon vel colos greci dicūt fel ul' aliud in-
teſtinū. Jtem a colon dī p cōpoſitionem:
monocolos.dicolos.ul' bicolos.tricolos
⁊ tetracolos.a monos qd' eſt vnū vel dis
ſiue bis quod eſt duo. vel tris quod eſt
tres vel tria.vel tetras.quod eſt quattuor
⁊ colon quod ē mēbꝝ.ſalꝫ qd' habet vnā
vel duas vel tres vel quattuor metri va-
rietates. Vn̄ inuenit in odis Oratij. Hec
oda eſt monocolos.hec dicolos.hec tricolos
i.habet in ſe vnā vel duas vel tres metri
varietates. Papias dicit: Colon.calare
inteſtinū.

Colonia.nie.f.p.i.ciuitas vel caſtrū ul' villa
quelibet a nouis inſtituta colonis. Vnde
Hieronym⁹ i ꝓlogo Hieremie. Jā tras
eoꝝ colonie gentiū poſſidebāt. Colonia
etiā dicebat olim ciuitas vel regio capta
a romanis.in qua veteribꝫ expulſis.ſup-
inducebāt noui coloni a romanis. Colo-
nia etiā dicebat ciuitas vel caſtrū ul' vil-
la in cōfinio duaꝝ regionū.a colonis ibi
frequenter mutatis a romanis.ne liceret
eis eſſe infideles.

Colonus.ni.m.s.i.terre cultor.⁊ ꝓprie aduc
na.qui aliūde veniēs agrū locatū ſibi co-
lit.vel qui habet ꝑdiū agri colendi cauſa.
Differt autē colonus ab inqͥlino.qꝛ hic in
rure.iſte autē in ciuitate morat. Et habet
plēs ſpēs agricolaꝝ ſm Aço.vt patebit.

Coloni cōditionales dicūt quaſi ex ſua cō
ditione ꝑdiū vel agrū colere debentes.

Coloni dñici dicebant qui colebāt agros
impatoris.vt.C.de pre.⁊ oibꝫ re.li.xi.°

Coloni illiriceni alias ⁊ melius illiriciani
de illirico.i.de ſclauonia dicunt.⁊ habent
in.l.cū q̄rebat.C.vn̄ vi.

Colonus inquilinus min⁹ eſt aſtrict⁹ qͣꝫ co-
lonus cōditionalis. Vn̄ inqͥlinus bn̄ pōt
in alia parte cuiuſlibet ſuburbij domum
cōducere ⁊ inhabitare. Sꝫ cōditionalis
colonus nō audet cū ſua familia recedere
a fundo quē colit.nec alibi habitare.

Colonus originarius dī coloni cōditiona-
lis filius. ex eo ꝙ originaliter conditioni
colonarie ſubiectus eſt. Nec refert ſiue in
ſolo fuerit natus ſiue ex̄ ſolū.qꝛ tāq̄ origi
narius ad terrā illā reducendus. quā pat
ſuus ſuſcepit colendā.

Coloni partiarij ſm quoſdā dicūt illi qui
terrā colūt.p parte dimidia vel tertia ſm
ſterilitatē ſeu fertilitatē terrarū.

Coloni paleſtini ſunt de paleſtina ꝓuintia
dicti.

Colon⁹ ſimplicit' dī q̄ ſub certa ānua mer-
cede in pecunia numerata predia colenda
accipit.

Colonus ꝓprie dī qui rē ruſticā ꝯducit nū-
mis.⁊ cōpetit cōtra eū actio ꝑſcriptꝭ verbꝭ
ſiue in factū.

Colonus ad nūmū cōductus eſt ille q̄ ſta-
tim cū fructus fuerint a ſolo ſeparati vt
vſufructuarius intelligit ſm Jo.ff.de fur.
l.ſi apes.

Colonus ſupficiarius eſt qui areā cōducit

ea conditione vt ſibi liceat in ea ędificare ⁊ domū tollere cū voluerit.

Coloni partionarij ſunt q̄ totū agrum ſuis expenſis colunt. ⁊ ex fructibꝫ p̄ſtant dn̄o fundi quantū conuenit.

Coloquintida. dę. vel hęc coloquintis. tidis eſt cucurbita agreſtis ⁊ vehement̄ amara q̄ ſtr̄r per terrā vt cucurbita flagella extēdit. fructu rotūdo ⁊ folijs ſilibꝫ cucumeri vſuali. Dn̄. 4. Reg. 4°. Et collegit ex ea coloq̄ntidas agri. Vel vt in hiſtorijs dr̄: Coloq̄ntidę ſūt agreſtes cucurbitę amariſſimę. minores his q̄ i ortis naſcūt̄. Vel vt quidā dicūt. herba eſt quaſi vitiſ ſe diffundens in ſepibꝫ. fructu modico purpureo ⁊ rotūdo cū maturus ē. Dn̄. Agreſtis tibi ſit coloq̄ntida cucurbita lector.

Color. oris. m. t. dr̄ qualitas p̄ceptibilis viſu in luce. ⁊ dr̄ a colo. as. q: oliꝫ colores colabant̄ ut eſſent nimię ſubtilitatis. Inde coloro. as. Alij dicūt q̄ a coloro fit color p apocopā. Itē color cōponit̄ cū hic ⁊ hęc bicolor. ris. quaſi duorū colorū. Jn̄ bicoloratus. a. ū. Et hic ⁊ hęc tricolor. i. triū colorū. Inde tricoloratus. a. ū. Et hic ⁊ hęc multicolor. i. multorū colorꝝ. Et hic ⁊ hęc diuſicolor. i. diuerſorꝝ colorꝝ. Et hic ⁊ hęc diſcolor. i. diuerſorū colorū vel alteri° coloris. Inde diſcoloratus. a. ū. Et hic et hęc vnicolor. i. vnius coloris. Et hic ⁊ hęc rubicolor i. rubei coloris. Et hic ⁊ hęc albicolor. i. albi coloris. Et cū oībꝫ illis cōponit̄ coloro. as. Itē oīa cōpoſita a color vt bicolor. a decor vt dedecor. a corpus vt bicorpor ſunt coīs ge. licꝫ irregularit̄ aliq̄n reperiātur in neu. ge. qđ autoritati attribuimus: Ezech. 16°. Et aſſumpſiſti veſtimēta tua multicoloria. Et cor. p̄mā color. Dn̄ Auian°. Ingenio morū ſubſiſtit forma colorū.

Colos vel colon. dicunt grecı fel. vel aliud inteſtinum.

Coloſeū. ſei. n. s. quidā locus romę. ubi oliꝫ erant imagines oīuꝫ p̄uintiaꝝ. et ī medio erat imago romę tenēs pomū aureū ī manu. vtpote dn̄a ⁊ regina oīuꝫ. Et erāt ita diſpoſitę arte necromātię q̄ q̄n aliq̄ prouintia volebat inſurgere ꝯtra romanos: ſtatim imago romę obuertebat dorſuꝫ illius p̄uintię imagini. Vl' vt dicūt imago illius p̄uintię inſurgebat cōtra imagineꝫ romę. ⁊ tunc romani ex improuiſo mittebant illuc exercitū. ⁊ p̄uintiā illā ſibi ſubiūgabāt. Et tali arte romani q̄ſi totū mūdum ſibi ſubiugauerūt.

Coloſus. ſi. m. s. i. aliqua res in memoriam alicuius mortui facta. vt tumuli ⁊ imagines apud antiquos. et dr̄ coloſus. q̄ſi colens oſſa. Et producit̄ pe. Dn̄. Juuenalis. Et de marmoreo citharā ſuſpēde coloſo. Papias dic̄: Coloſus vocat̄ ſtatua marmorea ⁊ alta.

Coloſtrū. ſtri. n. s. quod ⁊ coloſtra dr̄. i. lac cōcretū in mām̄is. vel potius nouū lac qđ ſtatiꝫ p̄mo mulget̄ poſt fetū. qđ cito coagulat̄.

Coluber. bri. m. s. pe. cor. ⁊ hęc colubra. brę. ē genus ſerpētis. eo q̄ colat vmbrā. Jn̄ colubrinus. a. ū. Itē coluber ceruū fugit. leonem interficit. Jn̄ caluberculus. i. paruus coluber.

Colū. li. n. s. eſt inſtrumentū p quod muſtū fluit. Dn̄ Virgilius. Tūc ſpiſſos vimine q̄los colaq̄ꝫ p̄lorū. Fumoſis de riſpe tectis. Inde colarū ⁊ eſt idē qđ colū. Item colū accipit̄ p quodā colore rhetorico. ⁊ ē punctū ſine vlla virgula q̄n videlicꝫ conſtructio eſt p̄fecta. ſed adhuc pendet itentio dictatoris. ⁊ talis diſtinctio vocat̄ media. ſiue cōſtans.

Columbus. m. s. ⁊ hęc colūba. auis quędaꝫ ſic dicta p̄pter diuerſos quos habet colores ī collo. ⁊ dr̄ colūba. quaſi colēs lūbos. Et habet ſeptē p̄prietates. Caret felle. nullum lędit. alienos pullos nutrit. gemituꝫ p cātu emittit. iuxta fluuiū morat̄. granū eligit qđ comedat. in foraminibꝫ petrę nidificat. Siḡt etiā ſpm̄ ſanctū.

Colūbar. baris. n. t. eſt latibulū vel foramē vbi nidificāt colūbę. Colūbar etiaꝫ dicit̄ qđdā gen° vinculi a collo. q: ē aptū collo Dicunt̄ etiā colūbaria loca cōcaua ī naui p quę remi emittunt̄.

Colūbinus. a. ū. pe. p. poſſeſſiuū de colūbus Itē hic colūbinus. ni. q̄dā lapis a colore illius auis ſic dictus.

Columen. mis. n. t. i. alacritas vel fortitudo Et cor. lu. Dn̄ Homer°. Hinc patrię columē pugnat mauortius Hector.

Columis. ꝯ. t. ⁊ hoc me. i. ſanus. alacer. ⁊ dr̄ a colūna. eo q̄ erectus ⁊ firmiſſim° ſit. A quo per cōpoſitionē hic ⁊ hęc icolumis. et hoc incolume. i. infirmus.

Colūna. nę. f. p. i. ſtatua. ⁊ dr̄ a columē. eo q̄ in ſūmo ſit longa. vel q: culmen ſuſtineat Inde hęc colūnula. lę. ⁊ hęc columnella. Et a colūnella p mutationē. m. i. b. inenit̄ hęc colubella. lę. Et corri. co. Dn̄ Oratius Nēpe inter varias nutrit̄ ſilua colūnas.

Colūnelli.loꝝ.m.ſ.p̄lis nūcii·ſūt dentes q̄ camini dicunť·a lōgitudine ſic dicti·quia ſunt longi ⁊ rotundi ad modū colūnę ſm Hug.Papias dicit colomelli.

Colurus dr̄ a colon ⁊ vrus·q̄ſi colon vri.i. mēbrū·ſcilȝ cauda bouis ſilueſtris: Nam vrus ē bos ſilueſtris. Inde colurus cauda illi⁹. Vn̄ ⁊ quadā ſimilitudine coluri dicunť duo circuli impfecti i celo·q̄ quadā ideali prudētia finguť i firmamēto. Sicut eni cauda bouis facit circulū īpfectuȝ: ita q̄dā circuli finguntť eſſe i celo impfecti·q̄tū ad viſū noſtrū.

Cholus.li.m.ſ.apud nos latinos·idē ē qđ chole vel choli·apud grecos·ſcilicȝ fel·vel aliud inteſtinū. Et in phyſica dr̄ iteſtinū culare. In̄ cholicus.a.ū.vt cholica paſſio que fit in iſto membro.⁊ cholicus homo·q̄ patiť infirmitatē choli. Vn̄ Macer de virib⁹ herbaꝝ. Illi⁹ ſemē cholicī cū melle medeť. Itē īuenit̄ hec colus.us.ui. vel colus.li.p rota feminaꝝ vel inſtrumēto vn̄ feminę nent.⁊ tūc dr̄ a colo.lis. Et cor.primam. Vn̄ Ouidius. Aptior eſt digitiſ lana coluſq; meis

Coma.mę.f.p.p̄prie capilli mulieꝝ·a comēdo·ſicut ceſaries viroꝝ a cedendo. Vel dr̄ coma p̄prie nō ceſi capilli.⁊ eſt nomē grecum. Item cuma·mę.vel potius coma·mę dicit̄ breuis dictio.⁊ dr̄ a cumulo.las.per cōtrariū. Itē hoc coma.tis.n.t.i.ceſura·incīſū. Itē coma ponit̄ p quodam colore rhetorico.⁊ eſt pūctū cū virgula ſurſū ducta·q̄ñ nec ſn̄ia nec conſtructio ē pfecta·et talis diſtinctio dr̄ ſuſpenſiua.

Comarchus.chi.i.p̄nceps ſup comites·et dr̄ a comes ⁊ archos

Comaticus.m.ſ.i.verſificator.⁊ dr̄ a coma comę Inde aduerbiū comatice.i.breuiter ꝯpendioſe. Comatic⁹ etiā dr̄ abbreuiator cōpendioſus·diuiſus.

Comatulus.la.lū.diminutiuū a coma.mę. Vn̄ Hieronym⁹ in q̄dā ep̄la: Comatul⁹ compt⁹.laſciu⁹.dom⁹ tuę tecta nō videat

Comatus.a.ū.i.comas hn̄s. Et h̄ comata tę.eſt q̄dā gallia·ſcilȝ lombardia·eo q̄ comas ſoleat nutrire.

Comedia.f.p.i.villanus cantus·vel villana laus.⁊ dr̄ ab oda quod eſt cantus vel laus.⁊ come qđ eſt villa·q: tractat de rebus ruſticanis.⁊ eſt affinis quotidianę locutioni·q: circa villas fiebat et recitabatť vel dr̄ comedia a comeſtione·Solebant eni poſt cibū hoīes ad audiēdū eā ꝯuenire. In̄ comedus.a.ū.q̄ comediā deſcribit. In̄ comedicus.a.ū.i.ad comediaȝ vel ad comedendū ptinens vel delectabilis. In̄ comedice.i.delectabiliť

Comes.itis.m.t.eſt nomē dignitatis.⁊ dr̄ a como.as.vl.ein graff. Inde comitiſſa ſę. Item īuenit̄ comes coīs ge.p ſocio.et tūc dr̄ a cōmeo.as. Et eſt comes p̄prie in itinere a cōmeando·ſocius in periculo·collega in officio·conſors in p̄mio·ſodalis in menſa.

Comes oriētis ſm Aço.in ſū·forte erat procurator reꝝ ceſaris q̄s habebat in oriente.

Comes palatin⁹ dr̄ q̄ curā gerebat p̄ncipuā vt miſſoꝝ notarioꝝ.⁊ iudicū negligētiaȝ argueret.⁊ a p̄uincialib⁹ tributa exigeret ⁊ cōſueta depoſceret.

Comes rerū p̄uatarū ſm Aço.erat forte procurator ceſaris in priuatis rebus.⁊ ſm eū etiā illuſtris fuit. Alij dicūt q̄ p̄uati commodi et fiſcaliū reꝝ habuit admīſtrationē·vt eas cōſuaret ⁊ in eis negociaret.

Comes ſacrarū largitionū ſm Aço.erat ille·p quē p̄nceps ſua ſtipēdia largiebať.⁊ hic forte erat procurator reipublicę·q̄ grece legiſta nūcupať. Alij dicūt q̄ imperator p hūc ſuā libertatē ⁊ magnificētiā exercebat ⁊ largitudinē agebat.

Comes ſacri patrimonij·erat q̄ impatoris procurabat patrimoniū·q̄ in hoc differt a comite reꝝ p̄uatarū·q: h̄ tenet cuſtodiaȝ rerū p̄uatarū ⁊ exercet negociationē circa mobilia·ſed ille patrimoniū ⁊ immobilia procurat.

Comites ꝯſiſtoriani ſunt qui cōſiſtorij milites dici meruerūt·qui etiā ſpectabilib⁹ proconſulib⁹ equiparabanť.vel cōſiſtoriani dicebanť·qui p̄erant caſtris principis ordinandis.

Comitarienſes milites alias comitatenſes dicūť milites ſtipēdiarij a comitatu dicti q: militāt nō ſoli·ſ; in comitatu.

Comeſatio.onis.dr̄ a comeſo.as. Et ſūt proprie comeſationes ſupflua ⁊ luxurioſa cōuiuia. Et debet ſcribi p vnū.ſ.ſicut ſuum verbū. Vn̄ ad Ro.13. In comeſationib⁹ ⁊ ebrietatib⁹·Comeſationib⁹ debet ſcribi p vnū.ſ.⁊ ſimiliť pferri

Comeſor vel comeſtor.i.guloſus.

Cometa.tę.f.p.dr̄ ordinatrix comaꝝ.⁊ deriuatur a coma·mę. Iuuenalis tn̄ grā metri interpoſuit.ſ.ibi. Ponūt coſmetę crinitas. Item inuenit̄ hic cometa comete·vel hic cometes.tis.vel comete. Et ē cometa

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

quedā ſtella crinita ⁊ emittēs de ſe radioſ flāmarū ad modū crinium. Et qñ apparet ſigt mortē vel imutationē alicui⁹ pncipis vel alicuius patrie deſtructionē. ⁊ ſemper dirigit radios ſuos ad illā partē cui minat. Quidā tñ dicunt ꝙ non ſit ſtella ſed quedā nubes ignea claritate accenſa. Papias dicit: Cometes eſt ſtella dictus. qꝛ comas lūis ex ſe fundat. quod gen⁹ ſideris qñ apparet. peſtilentiā. famē aut bellū vel regni imutationē ſigt. quod latini crinitē vocāt. eo ꝙ in modū criniū flammas ſpargit. Alij dicūt ꝙ cometes nihil aliud ſit q̄ꝫ vapor terreus groſſus. cuius partes ſibi multū cōiacēt. paulatim aſcēdens ab īferiori parte eſtus. ad ſupiorē eiuſdē. vbi cō cauitatē ignis ꝯtingit. ⁊ ibi diffuſus in flāmat. ⁊ iō videt lōgus frequēt ⁊ diffuſ⁹

Comicus. a. ū. i. comedus vl ad comediā ptinens vel facetus. ⁊ cor. pe. Vñ duo ſunt genera comicorū. ſalʒ comediā ſcribentiū ſalʒ veteres q̄ ioculatores extiterunt. vt Terenti⁹. Noui q̄ ⁊ ſatyrici. q̄bꝫ generaliter vitia carpunt. vt Perſi⁹ ⁊ Iuuenal. Et nudi pingunt. eo ꝙ vitia denudent.

Comis. mis. ꝯ. t. ⁊ hoc me. i. ſuauis vl curialis vel facetus. ſed facetus de doctrina. comis de natura. vel facetus in factis. comis ī dictis. Vel ſm Papiā: Comis. i. cōpoſitus. bilaris. benignuſ. Et nota ꝙ como. is ⁊ h ⁊ hec comis. ⁊ hoc me. ⁊ coma comatis ꝓducūt pmā. ſed coma. me. eā cor. Vñ. Cane colore comis me fallit femina comis. i. ſuauis vel curialis. Iñ comitas. atis. i. curialitas vel ſuauitas.

Comitatus. us. ui. i. comitꝫ dignitas vl tra ſiue tantū ſpaciū quātū vn⁹ comes tenet. ⁊ deriuat a comes. Inuenit etiā h comitat⁹. us. ui. i. ſocietas vel comitatio. ⁊ tūc dī a comitor. aris. Item inuenit adiectiue comitatus. a. ū.

Comitiū. tij. n. s. eſt tēpus in quo conſules eligunt vel intronizant. vel etiā ipſa electio. vel intronizatio dī comitiū. vel ſolennitas que tūc ibi fiebat. et cōuētus totius ppli ⁊ locus in quo fiebat. ⁊ dī comitiū q̄ſi coitiū. qꝛ totus ppls ad electionē ⁊ intronizationē cōſulū cōueniebat. h eſt etymologia potius q̄ꝫ compoſitio. Inde comitius vel comitialis morbꝰ. i. caducus. vel paſſiuus. qꝛ in comitijs illi q̄ patiebātur repulſā. p pudorē morbū caducū incurrebant. Vel ē comitiū placitū quod multi comites faciūt. Vñ Plaut⁹. Ibo inq̄t vt de capite meo faciāt comitia. ⁊ ſic deriuat a comes.

Comitulus. la. lū. ⁊ comitellus. la. lū. ābo diminutiua. i. paruus comes.

Cōmanipularis. ꝯ. t. ⁊ h re. i. cōſoci⁹. a con ⁊ manipularis. quaſi cū alio manipulariſ.

Cōmater. tris. f. t. q̄ſi ſimul mat. a con ⁊ mat. Et nota ꝙ due ſunt ſpēs cōpaternitatꝫ ſeu cōmaternitatis. Vna directa. ſalʒ quādo ego ſuſcipio de ſacro fonte filiū Berte. vl ipſa meū. vl ad ꝯfirmationē corā epo teneo filiū Berte. ⁊ ſi eā accepo. ſp ē ſeparādum cōnubiū. Alia eſt indirecta. qñ vn⁹ cōiugū poſtq̄ꝫ ſunt vna caro effecti. filiū alterius ſuſcipit. in quo caſu ambo parentes infantis cōpatres efficiunt. etiā alteri cōiugū q̄ nō ſuſcipit. ⁊ ābe ipediūt matrimoniū ꝯtrahēdū. ⁊ dirimūt cōtractū.

Cōmeatus. us. ui. i. ſil meatus. Itē cōmeatus etiā dī expēſa q̄ eſt neceſſaria in itinere ſimul cōmeantibus.

Cōmeatus dī licentiatus vel recōmendatio ſeu remuneratio ipſis licētiatis tēpore licētiature facta. vt in epla Alexādri magni et Ariſtotelis legit. Et eſt qđ vulgo dī cōductus liber. i. trāſitus a cōmeando deſcendēs. vt vbi dī: optimis nos ſuſcepūt cōmeatibus.

Cōmemoratio. onis. f. t. i. recordatio.

Cōmendaticius. a. ū. aliq̄s q̄ de ſuo nobis aliq̄d dat. vt res eius in noſtra babeam⁹ tutela. Eſt etiā cōmendaticia res que nobis ⁊ noſtre tutele cōmendat. Inuenitur etiā cōmēdatici⁹ q̄ cōmēdat nos vel laudat. Vñ. 2. Cori. 3º Aut indigem⁹ cōmendaticijs eplis?

Cōmendaticie littere ſunt dimiſſorie q̄bus clericus dimittit ⁊ abſoluitur a ptāte ſui epi. in quibꝫ phibetur de vita ⁊ ordinibꝫ illius teſtimoniū.

Cōmentarieſis dī cuſtos in carcere poſitorum. ff. de ori. iuris. et. C. de cuſto. reo. l. ad cōmētarieſe. vbi talis punit tali pena cū ſocio ſuo. qua punitus fuiſſet aufugiens ex negligētia eoꝝ. niſi ex neceſſitate ꝑpal ab officio egerit. tūc adiutor eius pari pena cōſtringit.

Comenda eſt cuſtodia eccle alicui cōmiſſa c. nemo deinceps. de elec. li. vj.

Cometarius. a. ū. i. expoſitorius. a. ū. a commentū. Et h cōmentarius. rij. q̄ cōmētat. Et cōmētator ⁊ cometari⁹ q̄ cōmētū cōponit vel ſcribit. Et h cōmentariū. i. armariū ubi reponūt cōmenta Et h cōmētariolus

Cōmenticius.a.ū.i.cōfict⁹.falſus.uł expoſitorius.vel ad cōmentū ptinens.

Cōmentus.a.ū.⁊ hoc cōmētū ti.i.fraus.mēdaciū.machinamētū.īuentū.cōfictū.ɔpoſitū. Vel cōmentū ē pluriū ſtudio vel doctrina in mēte habitorū in vnū collectio. Et ſm hoc ꝗlibet liber.⁊ quodlibet op⁹ de qualibet arte cōpoſitū dī cōmētū. Sed ī noſtro vſu cōmentū dī liber expoſitorius ſcilȝ ꝗ deſeruit expoſitioni ſnīe alicuius libri.⁊ nō cōſtructioni lrē. Et ſm h̄ ſic diffinit: Cōmētū eſt expoſitio verboꝝ iūcturā non cōſiderans.ſed ſenſū.

Cōmerciū.n.ſ.i.ex pluribꝫ rebꝫ vna vēditio.vel diuerſaꝝ rerū cōmutatio.vt ſi ꝗs daret vel cōmutaret mantellū p capa.vel ecōuerſo. Vñ dī cōmerciū quaſi cōmutatio merciū. Illa ꝟo mirabilis incarnatio Jeſu chriſti fuit cōmerciū.quaſi cōmutatio merciū.ſcilȝ diuinitatis ⁊ humanitatis: Nam homo quodāmodo ɔceſſit deo humanitatē.deus hoī largitus eſt diuinitatē. deſcēdit diuinitas.aſcēdit hūanitas.⁊ exaltata eſt ſup choros angeloꝝ. Vñ canit. O admirabile cōmerciū.

Cōmiſſura.re.f.p.i.incaſtratura.cōiūctura.ligatura.a cōmitto.is.

Cōmiſſū.ſi.i.in fide traditū.creditū.cōiūctū.peccatū.forefactū.a cōmitto.

Cōmodatarius eſt ille cui res aliꝗ datᷣ vtēda.videlicȝ ipſū cōmodatū.

Cōmodatū eſt alicui⁹ uł certe rei ad aliquē ſpālem vſum gratuita cōceſſio.

Cōmodus.a.ū.i.vtilis.bon⁹.māſuet⁹.ꝗſi cū modo. Vñ cōmoduȝ dī illud quod ē nrī iuris.⁊ ad aliū tēporaliṫ tranſlatū eſt cum modo tēporis.ꝗꝫdiu apud eū ſit.vnde ⁊ cōmodū dictū eſt.ꝗſi cū modo datuȝ.vel ad vtilitatē.nō ad ꝓprietatē datū.

Cōmoratio.onis.f.t.i.habitatio.māſio.tardatio.a cōmoror.aris.

Cōpactus.a.ū.i.impulſus vel cōiūct⁹ ⁊ conformatus.conglutinatus.

Cōpages.gis.f.t.i.cōiūctio. Et h̄ cōpago.ginis idem. Cōpagines etiā vel cōpages dicuntᷣ capita oſſiū.ꝙ cōpacta neruis velut quodam glutino ſibi adhereāt. Inde compagineus.a.ū.

Cōparatiuus.a.ū.⁊ hic cōparatiu⁹.ui. et h̄ cōparatiuū.ui.p qđ fit comparatio.i.collatio rei ad rem.vel quod ptinet ad comparationem.

Compaſcuus.a.ū.i.cōīs ad paſcua.vel ad paſcēdū. Vñ paſcuus ager dictus eſt.ꝙ cōiter ad paſcendū vicinis relictus eſt.

Cōpater.tris.m.t.ꝗ ſimul eiuſdē filij pr̄.ꝗ filiū alicui⁹ baptiȥat vel chriſtianū facit.vel ad baptiſmū vel ad cōfirmationē eū tenet. Inde cōpaternitas.

Compatriota.te.ɔ.p.pe.p.i.vnius ⁊ eiuſdē patrie.

Cōpeditus.a.ū.i.cū pede vel pedica aſtrict⁹ incatenatus.

Cōpendiū.n.ſ.ꝗcꝗd eſt breue ⁊ vtile. Inde cōpendioſus.a.ū.breuis ⁊ vtilis.

Compenſus.a.ū.i.redditus.vel equatus.uł remuneratus.

Cōpes.pedis.f.t.i.catena circa pedes.

Cōpetens.tis.oīs.ge.i.conueniens.

Compilator ſm Iſidoꝝ eſt ille qui aliena dicta ſuis pmiſcet. Et ſic ſolēt pigmētarij in pictura diuerſa mixta confūdere. Vñ. Pictoribꝫ atqꝫ poetis quodlibet audēdi ſp fuit equa ptās. Hoc ſcelere quōdā accuſabatᷣ Hercules mutianus.cum verſus Homeri trāſferēs.quaſdā voces ſuis permiſcuiſſet. Et cū cōpilator ab emulis diceretur.rn̄dit: Magnarū viriū eſſe clauā a manu Herculis extorq̄re.

Compitū.ti.n.ſ.eſt collectio pluriū viarū.ſcilȝ locus vbi plēs vie ſe cōpetūt ⁊ cōueniūt.ſic eſt biuiū triuiū.⁊ dī a cōpeto.is.uł a con ⁊ pital quod eſt via. Iñ hic ⁊ h̄ cōpitalis.⁊ hoc le.

Complexus.us.ui.i.brachijs cinct⁹.⁊ dī a cōplector.ris.quod eſt ſimul vtriſqꝫ manibus cingere. Iñ cōplexio.i.act⁹ cōplectēdi. Vel ꝗdā argumētatio ꝗ vndiqꝫ cōplectitᷣ aduerſariū. Et hec a latinis dicitᷣ cōplexio vel cornutus ſyllogiſmus.a grecis dilema. Et cōplexio dī natura vel diſpoſitio. Inde hic ⁊ hec cōplexionalis.et hoc le.⁊ cōplexionalitas.⁊ cōplexionat⁹.a.ū.i.cōplexiōe participās.vel diſpoſit⁹. Itē cōplex⁹ accipitᷣ in paſſiua ſigꝗone.i.coniūctus vel cōpoſitus.vt Sermo ɔplexus dī conſtās ex dictionibꝫ.ſcilȝ oīo ⁊ ɔpoſitio. Et cōponitᷣ incōplexus.a.ū.

Complex.o.t.i.in malo ɔſentiens.alterius dolo ſimul cōſentiēs. Prope ꝗdeȝ cōplex eſt ꝗ aliquo peccato uł crimīe eſt alīi implicatus. Et ſemp ad malū ⁊ nunꝗꝫ ad bonum dī complex.

Cōplexio onis.eſt act⁹ cōplectēdi.vel ꝗdā color rhetoricus.ꝗ fit ex eo ꝙ eadē dictio in pncipijs pluriū clauſularuȝ repetitur ⁊ altera circa finem earūdē.vt Benedicite angeli dnī dn̄o.benedicite celi dn̄o.

Complicitas.tatis.f.t.i. concors int' duos vel plures doloſitas·in malo conſenſus.

Cōploſus.a.ū.i.cōciſſus vel coniūctus.

Complutus.a.ū.i.pluuia irrigatus. Unde Amos.4°. Pars vna cōpluta eſt·et pars ſup quā non pluit aruit. Jñ cōpluuiū.7 ē locus ad quam multę pluuię confluūt vel cōpluunt.

Compos.otis.i.cōpotēs·aſſecutor ſui voti·cui oīa ſuccedūt ad votū.7 eſt coīe gener̃ dedi.7 cōſtructione ge.oīs. Uñ Boetius Conſtat ęternū bonū eſſe ſui compos.

Compotor.oris.7 cōpotrix.i.ſil' vel luxurioſe potās. Et cōpotator 7 cōpotatrix idem ſcilz ſil' potās·a cōpoto.as.are.

Cōpotus.ti.m.s.i.nūeratio· vel nūeri aſſignatio·vel doctrinalis ars.7 dī a cōputo as. vel cōputor.aris. Antiq tñ dicebant cōputus ſicut exigit deriuatio·quod nos abhorrem⁹ ꝓpter vocis abſonantiā. Jñ h̄ 7 hęc cōpotiſta ſtę.q̄ docet cōpotū· vel q̄ vacat compoto·

Cōpromiſſarius dī cui ſimplicit' vel ad tēpus cōmittit' vt eligat vice eoꝝ q̄ cōpromittūt·vt de elec.c.ꝓpter.

Comptus.a.ū.i.ornatus· planat⁹·a como comis. Uñ Ouidi⁹. Sint ꝓcul a nob̄ iuuenes 7 fęmina compti

Compuctio.onis.f.t.eſt peccatoꝝ cū merore recordatio.

Conamen.nis.n.t.i. niſus· temptatio·a conor conaris.

Conatus.us.ui.7 conatus.a.ū. adiectiue.i. niſus·temptatus.

Concha.f.p.dī a cauo.eo q ſit caua · vel q deficiēte luna cauat'.i.euacuat'. Et inuenit' concha ꝓ quodā terreo vaſe.7 ꝓ teſta cuiuſdā piſcis.7 ꝓ ipſo piſce qñq3 īuenitur. Jtē nota multa eſſe genera conchaꝝ·int' quas margaritifere habent'·q̄ et cochlę dicunt'·in quarū carne ꝑcioſus calcul⁹ ſolidat'.7 dicit q nocturno tēpore litora appetūt.7 ex cęleſti rore margaritas ꝯcipiūt Jtē concha generalit' appellat' oīs piſcis teſtam habens.

Concētus. us.ui.i. cōueniētia 7 cōcordātia 7 ꝓprie i cantu.7 dī a cōcino.is.ſm Hug. Papias dicit: Cōcētus cantus mixtus.i. ſymphonia·a concino. Concēt⁹ etiam cęli dī a q̄buſdā eſſe.i.cōſonantia planetarū. Concēt⁹ etiā dr cātus ꝯtinuus 7 laus bonoꝝ. Uñ Job.38. Cōcētū cęli q̄s dormire faciet?

Cōceptaculū.li.loc⁹ ꝯceptōis·a ꝯcepto as.

Cōceptio dī q̄ſi ſil' captio.et ē cōceptio q̄dam ſpēs allothetę·q̄ alio noīe dī ſilenſis

Conceſſio eſt apud rhetores cū reus nō id qd factū ē defēdit·ſ3 vt ignoſcat' poſtulat.

Conceſſio facta alicui de aliq̄ re reſpicit pſonā cui fit·nō autē ipſam rē·adeo q finit' morte ipſius cui facta ē·nec ad hęredes ei⁹ trāſmittit'·niſi in ipſa ꝯceſſione fiat mētio de hęredib⁹.l.cū.ſeruus.§.ſi q̄s.ff. de le.

Cōcadētia.tię . q̄ſi ſimul cadētia·vt cōcidētia generꝝ eſt·cū diuerſa genera ſil' cadūt in eadē voce.

Conchile.lis.n.t.vel cōchiliū.n.s.i.piſcis q̄ latitat i cōcha·d' cuius ſanguie tingit' lana 7 fit purpura. Uñ 7 qñq3 ponit' ꝓ tali tinctura·qñq3 ꝓ vitijs q̄ coinq̄nāt 7 tingunt 7 inficiūt ad modū illius tincturę·qñq3 ꝓ inq̄natꝭ 7 ſordidis 7 tinctis tinctura vitiorū. Uñ Juuenalis ꝓ vitijs vel vitioſis illud ponēs ait. Hoꝝ ego nō fugiā ꝯchilia.

Cōchilegus.m.s.dī q̄ cōchilia legit.i.colligit.7 dī a concha 7 lego.

Cōciliabulū.li.n.s.dī a cōciliū·quaſi conſiliabulū. vel locus in quo accipim⁹ cōſilia. vel locus ī quo multi hoīes ſunt ſui iuris.

Cōciliū.n.s.dī a con.7 ciliū q̄dā ſilitudine cilioꝝ·q: ſicut cilij iūgunt' cum oculi quieſcere cupiūt: Jta q̄3 cōcorditer iūguntur hoīes in cōcilio.7 ē tractū a romano more. Tēpore enī quo cauſę agebāt' cōueniebant oēs in vnū·7 coī intētione tractabāt Uñ 7 ꝯciliū a coī intētione 7 a coī cōuentione dictū ē·q̄ſi cōſiliū·vel quaſi cōſidiū.

Concinnus.na.nū.i.cōcors·affabilis· benignus·in quo mores cōcorditer compoſiti ſunt 7 cōmixti.7 dī a con 7 cinnus Jñ concinne aduerbiū.7 hęc cōcinnitas.tatꝭ.i.cōcordia·cōgruitas.

Concionabulū.li.n.s.i.ꝯciliū. vel loc⁹ cōciliorū. Uñ in decretis Innocētij papę· Si ſtatī decederes de tuo peſſimo ꝯcióabulo

Concipio.onis.f.t.a cōcipio.is. Et ſūt ꝯcipiones q̄dā ſtellę·q̄ ꝯcipiētib⁹ aptant' et fauent.

Cōciſio.onis..f.t.pe.cor.q̄ſi ſil' ceſio·a cōcido is. Uñ Phil'.3°. Videte conciſionem.

Concitaniū.nij.n.s.i.donū impatori·a cōcito.tas. quia concitat animos militum ad obediendum ei.

Conclauis.uis.f.t.vl' cōclaue.n.t.a cō 7 clauis.i.cella vel thalam⁹·camera ſecreta ſub claue domus alterius clauſa · vel quę ſub multis clauib⁹ continet'·7 ad quā p multas claues venitur. Uñ.2. Reg.4°. Jlle

dormiebat ſup lectū ſuū in condaui.

Concordia. die. f. p. i. cōueniētia. cū aliquo
pacificatio. ⁊ dr̄ a concors. Itē cōcordia ē
color rhetoricus. et fit qn̄ fines medietati
verſuū cōueniūt ⁊ cōcordāt. vt patet ī ver
ſibus leoninis: Fac tibi fortunā feſtines
frangere lunā. Et cōtra fatū faciet te cura
beatū. Inde concordioſus. a. ū.

Concors. cordis. o. t. quaſi vni⁹ ⁊ eiuſdem
cordis. Inde ꝯcorditer aduerbiū.

Concretus. a. ū. participiū a ꝯcreſco. ſcis. i.
coagulatus vel cōmixt⁹ creſcēdo vel ſimul
cretus. Sed cōcretus a concerno. i. cōiūc/
tus. conglobatus.

Cōcuba. be. ꝯ. p. q̇ vel q̄ cū alio cubit uł cu/
bat. a cōcubo. as. vel a concūbo. bis.

Concubina. ne. f. p. q̄ ad vſū venerī nō legi/
time tenet̃. ⁊ dr̄ a cōcubo. as. vel a cōcūbo
is. Iń concubinula. le. i. pua cōcubina. Et
hic ⁊ hec cōcubinalis ⁊ hoc le. ⁊ cōcubina/
rius. a. ū. in eodē ſenſu. quod ad cōcubinā
pertinet. ⁊ hic cōcubinatus. us. ui. talis ꝓ/
prietas.

Cōchula. le. f. p. i. parua cōcha. Et cōchula
dr̄ q̇dā mēſura. q̄ dracma ⁊ dimidia eſt.

Concurrēs ſm qd̓ ſumit̃ a ꝯpotiſtis. ē ſup/
excreſcētia vnius diei. vel pluriū ſup̄ qn/
quagintaduas ſeptimanas. vel pluriū iō
dicit̃: q: in anno biſextili ſupcreſcūt duo
dies. In reliquis xͦo annis vn⁹ tm̄. Vn̄.
Hebdomade decies quine numerant̃ in
āno. Atq₃ due poſt quas lux vna due ve
ſupſunt. Et ab illo incremēto originē ha/
bent cōcurrētes. alij poſtea formātur vno
addito. ſic tamē ꝙ ſeptenariū nūerū non
excedant.

Conchus q̇dā lapis qui in concha reperit̃

Condicio. onis. f. t. eſt lex vel pactū. et dr̄ a
con ⁊ dicio. onis. quod eſt ptās. ⁊ tūc cō/
dicio ſcribit̃ p. c. ſolū ſicut dicio. Inuenit̃
etiā cōditio p. t. ſolā. i. cōſtitutio. et tūc eſt
verbale hui⁹ verbi cōdo. dis. Vel ꝯdicio
deriuat̃ a cōdico. cis. xi. ctū. ⁊ ſubtrahit̃ t.
⁊ ſcribit̃ p ſolū. c. Et ſūt cōdiciones ꝓprie
teſtiū a cōdicendo. quaſi cōdictiones. q:
ibi nō tm̄ vnus teſtis iurat ſed pl̄es: Nā
in ore duoꝝ vel triū teſtiū ſtat oē verbū.
Vel cōdiciones. q: inter ſe cōueniat ſmo
teſtiū quaſi condictiones ſm Hug. Pa/
pias dicit: Condicio cōuentio. ptās. for/
tuna. caſus. exitus.

Conditio eſt diſpoſitionis ſuſpēſio ex eue/
tu incerto futuro ei appoſito. in quē euētū
eius diſpoſitionis facta eſt collatio. ff. ſi
cer. pe. l. itaq₃

Conditio certi eſt q̄ cōpetit ex oī cauſa. ⁊ oī
obligatione. ex qua aliq̇d certū petit̃. ſiue
ex certo cōtractu. ſiue incerto. ſiue ex lege
aquilia agatur. ſiue ſuo noīe. ſiue heredi/
tario obliget̃.

Cōditio ex lege ſm Azo. locū hab₃ qn̄ ſeu
quotiēs ex noua lege ſurgit obligatō nec
ī eadē lege cautū eſt quo genere actionū
expiat̃. q̄. p varietate cauſaꝝ. nūc ex ꝯtu
nūc ex debito naſcit̃.

Conditio furtiua cōpetit dn̄o rei ꝯtra furē
eiuſq₃ ſucceſſores ad ipſam rē ꝓſequen/
dam. vel eſtimationē eius quāti plurimi
fuerit poſtq₃ ablata fuit. eo ꝙ fur ſp eſt et
fuit in mora.

Cōditio indebiti cōpetit ei q̇ p errorē īde/
bitā pecuniā ſoluit alicui. credēs ei ſe tene
ri cū nō teneat̃. vel cū a ꝓcuratore ſuo ſo/
luta eſſet ipſo ignorante.

Conditio liberationis cōpetit ei q̇ qd̓ oīo
non debuit ꝓmiſit.

Conditio ob cauſā datoꝝ ſm Azo. ꝯpetit
⁊ locū h₃ vbicūq₃ duo ꝯctus inoiati int̃/
uenīūt. ſalz do vt des. facio vt facias.

Conditio ob turpē cauſaʒ eſt p quā repeti/
mus ea que dedimus alteri cauſa nō ſecu/
ta ob quā data ſūt ſi turpitudo tm̄ ex pte
accipientis verſet̃.

Conditio ob cauſam hāc cōditionē parit
res apud aliū cōſtituta. ſiue ab initio ſiue
iam ſiue poſtea ꝓuenit ad eū ex iuſta cā
poſtea ad inſtātiā redijt ut chirographū
apud creditorē p⁹ debiti ſolutionē recipit

Conditio ſine cauſa cōpetit qn̄ aliq̇d pmo
ex iuſta cauſa eſt apud alteꝝ. ſ; poſtea per
aliquē effectū eſſe nō debet. Verbigratia
Mutuaſti mihi centū feci tibi inſtr̄m in q̄
cōfeſſus ſum me tibi teneri. ſoluo tibi mō
inſtr̄m obligatoriū. eſt apud te ſine cauſa
p quā repetam ipſum.

Conditio triticaria generalis eſt de alijs
reb⁹ omnib⁹ cōpetens. ꝑterq₃ de pecunia
numerata. ſiue ſoli mobiles ſiue īmobiles
ſint. Ideoq₃ fundus ⁊ vſuſfructus. ⁊ cetere
ſuitutes ꝑdioꝝ p ipſā recte petunt̃. Rem
aūt ſuā nemo petit hac actiōe niſi ex certis
cauſis. vt ex cauſa furti vel rapine.

Conditiōes generales ſemp in pactiōib⁹
includunt̃ ⁊ intelligunt̃. utpote. Si deus
voluerit. Si res in eodē ſtatu pmanſerit
⁊ ſimilia. vt nō. in glo. verbi intelligenda
de reſcrip. c. ij. et. c. quēadmodū. de iureiu.
cum ſimilib⁹.

Condilomata.tę.f.p.eſt quoddã gen⁹ glã-
diũ inſtar nodoꝝ minutoꝝ.⁊ dĩ a cõdil⁹
Condilomatic⁹.a.ũ.i.nodoſus·puſtuloſus
Vñ cõdilomatica paſſio dicitur manuũ
nodoſitas. vel etiã alioꝝ mẽbꝛoꝝ q̃ ple-
na ſunt puſtulis·⁊ dĩ a condlus.
Condilus.m.s.i.nodus ⁊ ꝓcipue q̇ apparet
in articulis digitoꝝ·pugno clauſo·q̃ ſole-
mus qñq₃ capita pueroꝝ ꝑcutere luden-
do.⁊ maximã iferre leſionẽ. Vñ Martial'
capella. Ictib⁹ crebris verticẽ ꝯplicatiſq₃
in codilos digitos vulnerabat.
Conditoꝛ.toꝛis.m.t.pe.p. deriuat' a codio
dis. quod idẽ ẽ quod ſapoꝛare ul' dulco-
rare· Vel põt deriuari a cõdo.dis.dere.et
ſic coꝛripit pe.⁊ idẽ eſt quod factoꝛ· actoꝛ.
ul' etiã abſcõditoꝛ. Vñ Cõditoꝛ abſcõdit
conditoꝛ fercula condit.
Condit⁹.a.ũ.me.p.venit a v̓bo cõdio.dis.
dire.⁊ idẽ eſt qđ ſalſus vel cõdimentis ꝑ-
paratus. Sed cõditus.a.ũ.me.coꝛ·a con-
do.is.i.factus·ędificatus·ꝯſtructus·cõſti-
tutus vel abſcõditus.
Condoliũ.lij.n.s.i.anulus·a condo.is.
Cõdo.donis.m.t.i.gladiatoꝛ.a condo.is.
Conduplicatio eſt q̇dã coloꝛ rhetoꝛicus·et
eſt geminatio dictionis vel dictionũ vel
oꝛ̃onis ad laudẽ vel vituperiũ alicuius.⁊
non ſeruat locũ·q: fit in ꝑncipio· vel me-
dio·vel fine·vt: Tu ne patrẽ gladio cru-
delis nate necaſti? Tu ne patrẽ nũquid
moꝛs patris moꝛs tua nunquid?
Condus.di.m.s.eſt quoddã genus cyphi
a cõdo·is. Vel ſm̃ Papiã: Cõdus cyph⁹
patera·poculũ
Conſtabularius.rij.qđ frequẽtius inuenit'
coneſtabulari⁹·eſt q̇dã dignitas vel offi-
ciũ. Inde coneſtabularia.rię.eius vxoꝛ ul'
dignitas.
Confectus.a.ũ.reperit' in ſex ſigtionib⁹· ſic
ſuũ verbũ ſcilꝫ cõficio·vide.ↄ.in conficio.
Papias ſic dicit: Cõfecta debilitata·imu-
nita·exanimata.
Confęduſtus.a.ũ.in eodẽ fędere cũ alio cõ-
iũctus·ſcilꝫ ſocius·conſoꝛs· cõmanipula-
rius·cõſodalis·collateralis·cõcomes·col-
lega·cõſocius.cõtubernio· cõcubinarius·
cõiũctuarius·collaterẽſis.a cõfędero.ras.
Confertus.a.ũ.i.ſpiſſus.cõſtipat⁹· replet⁹·
a ꝯfertio.is. Papias dicit: Cõferta ĩ vnũ
collecta·plena·cõparata·cõſociata. Luce
6: Menſurã bonã ⁊ ꝯfertã coagitatã ⁊c.
Confinis.ↄ.t.⁊ hoc ne.pe.p.i.vicinus· eũdẽ
habens finẽ. Jñ cõfiniter aduerbiũ. Et h̃
confinitas.tatꝭ ⁊ hoc cõfiniũ·ambo.p vici-
nitate· vel locus vbi fines duaꝝ terrarũ
cõueniũt.
Cõfinia dicunt' q̃ adeo ſunt ꝓxima vt nul-
lus paries int' ea ſit· Vñ ꝑdia vrbana q̃
cõſueuerũt parietib⁹ diſtingui·ꝓprie non
dicunt' confinia ſ; potius vicinia. Pꝛędia
v̓o ruſtica pñt dici cõfinia·q: ſolo partis
finalis ſunt diſtincta.
Cõfirmatio eſt iuri ꝑus habiti coꝛroboꝛa-
tio·vt colligitur de.fi.inſtru.c.inter dilec-
tos. Alio modo ẽ ſacramẽtoꝛũ miſtratio
ſcilꝫ in fronte criſmatis aſſignatio.
Conflages.f.t.i.loca montuoſa ad q̃ multa
cõfluũt flãmina ſiue venti.⁊ facit gtũs·iũ·
cõflagiũ·ſicut naues nauiũ.
Cõflatoꝛiũ.rij.n.s. locus vbi fit cõflatio·a
cõflo.as. Vel cõflatoꝛiũ dĩ vbi ferrũ vel
argentũ conflat'.
Cõflict⁹.us.ui.i.belliũ· pugna. Jñ cõflicta-
tio.onis·cĩctatio·cõtẽtio·pugna verboꝝ
Vñ.i.Timoth.6: Conflictationes hoĩuꝫ
mente coꝛruptoꝝ.
Confoꝛmis.ↄ.t.⁊ hoc me.i.vnius ⁊ eiuſdẽ
foꝛmę. Jñ cõfoꝛmiter aduerbiũ.⁊ hęc con-
foꝛmitas.
Cõfoſſus.a.ũ.p geminũ.s.q̃ſi ſil' foſſus·ia-
culatus·vulneratus·a confodio·dis·
Confot⁹.a.ũ.i.ſil' fot⁹·a cõfoueo. Vñ Iſaię
59: Et qđ cõfotũ eſt erũpet in regulũ.
Cõfragus.a.ũ.i.tenebroſus·tumuloſus· vl'
potius aſꝑ ⁊ ſpiſſus·cõdenſatus ꝯfractio-
ne ramoꝛũ aridoꝛũ.⁊ dĩ a cõfringo· Vel
ſm̃. Papiã: Cõfraga dicũt' loca vbi vn-
diq₃ venti currũt ac frangũt ſe.
Confrater·tris.a con ⁊ frater cõponitur. Et
dicunt' cõfratres q̃ſi ſimul fratres· ſiue in
eccl'ia·ſiue in alio loco ul' ꝯſoꝛtio·ſiue etiã
ſm̃ carnem.
Confratriſſa.ſę.f.p.i.conſoꝛoꝛ.vel cõgrega-
tio confratrũ vel cõſoꝛoꝝ.
Cõfreſus.a.ũ.i.cõfractus·cõtritus·cõcuſſus
⁊ dĩ a cõfrẽdeo.des.
Confuga.gę.ↄ.p.ſimul cũ alio fugiẽs.
Cõfugiũ.gij.ul' cõfugela.lę.ſecuritas ⁊ tute-
la·vel adiutoꝛiũ.uel locus refugij.
Conger vel cõgrus.gri.q̇dã piſcis ſimilis
anguillę ſ; gradis.⁊ moꝛat' in cauernis pe-
trarũ ſub aqua.
Congeries.riei.fę.ge.i.cumulus.
Congeſtus.ſta.ſtũ.i.ſil' geſtus·cõgregatꝰ
accumulatus. Sꝫ cõgeſtus.us.ui.conge-
ries·accumulatio.
Cõgiariũ.rij.n.s.i.bñficiũ·donatio ĩpatoꝛi

q: quilibet impator fauorez ppli captans
adqiebat ut largior videret in donis Et
etiã congiariũ dr fruſtum carnis vndiqz
equatũ. Et hic ⁊ hec congialis. et hoc le.i.
rotundũ.
Congius. gij. m. s. genus eſt mẽſure. ſalicz
ſex ſextarioꝝ.
Cõgruus. a. ũ. i. cõueniẽs. ⁊ dr a cõgruo .is.
Cõhibentia. tie. i. aſſenſus. idẽ ⁊ cõniuentia
⁊ collibentia. vt ille ſine cohibentia vl' cõ-
niuentia vel collibentia fratrũ receſſit. i. ſi-
ne aſſenſu.
Coniector. oris. m. t. pe. p. tã in ntõ q̃z in ob-
liquis. dr interps vel cõiecturis perit⁹. ſa-
crilegus. diuinus. ⁊ dr a coniicio .is. Unde
Gen. xl. Ut cõiecturis veritas pbaretur.
Cõiectura. re. f. p. iudiciũ. ſuſpicio. opinio
ſuſpicioſa cogitatio. vel eſtimatio. Jñ h
⁊ hec cõiecturalis. ⁊ hoc le. quod piectura
aliqua ppenditur vel haber. vel qͦd cõiec-
tura pſumit. Jñ cõiecturalit' aduerbiũ q̃i
opinatiue. Jtẽ coniectura eſt veriſilis rõ
ſuſpicionẽ inducẽs. nõ de neceſſitate pſo-
nam vincens.
Conifer. ra. rũ. pe. cor. i. ferens conos
Cõniuentia tie. vide. s. cõhibentia.
Cõiugatio. onis. f. t. i. verboꝝ cõſequẽs de-
clinatio. ⁊ dr a cõiugo. as. q: p cõſonãtes
cõiugatas. i. affines ⁊ pſiles apud grecos
diſcernit' cõiugatio. ⁊ hec oro ad grecos
ſpectat. Uel dr declinatio verbi ſic. quia
plurima verba cõiugant' in ea. i. ſb eadez
declinatiõe ponunt'. ⁊ hec oro pertinet ad
latinos.
Cõiugiũ. n. s. dr legitimarũ pſonarũ int' ſe
coeũdi ⁊ copulãdi ptractus. vel legitima
viri ⁊ mulierꝫ cõiũctio. indiuiduã cõſuetu-
dinẽ vite cõtinens. ⁊ dr a cõiux.
Cõiugus. a. ũ. i. eiuſdẽ iugi vel ſub eodẽ iu-
go poſitus. ⁊ dr a con ⁊ iugũ. Jdẽ ⁊ ſiniu-
gus. a. ũ. quod ſiliter cõponit' a ſin ⁊ iugũ.
Uñ q̃dã pnoia ab Ariſtarco dicit' cõiu-
ga vel ſiniuga. i. eidẽ iugo certitudinis ul'
diffinitionis pſonarũ ſubiacẽtia. Et com
ponit' cũ in. vt incõiugus. a. ũ. i. diſſilis. nõ
eiuſdẽ cõiugij.
Cõiũctio. f. t. eſt quedã pars orõnis indecli.
cõiũctiua aliarũ partiũ orõnis. quibꝫ cõ-
ſignificat. Coniũctio etiã dr q̃dam color
rhetoricus. ⁊ eſt cũ due clauſule claudunt'
ſub vno verbo poſito in medio. vt: Aut
etas forme decus atterit. aut valitudo. i. i-
firmitas.
Cõiux. gis. p. t. ſm quoſdã cõponit' a con ⁊
iugũ. ⁊ dicunt' cõiuges quaſi eiuſdẽ iugi.
a iugo quod imponit' matrimonio cõiu-
gendis. ⁊ quo copulant' ne ſeparent'. Uel
dicunt' cõiuges. pe. cor. a cõiũgo. is. q: ſũt
coniũcti. Et habet. n. in ntõ ⁊ nõ in obliqs.
Conopeũ. n. s. rete quo culices ul' muſce ex-
cludunt'. in modũ tẽtorij. quibꝫ alexãdri-
ni magis vtunt'. q: ibi ex nilo culices co-
pioſi naſcunt'.
Cõſanguinitas eſt vinculũ pſonaꝝ. ab eo-
dem ſtipite deſcẽdẽtiũ. carnali ppagatio-
ne cõtractũ. Et dr cõſanguinitas a con et
ſanguis. quaſi cõem ſanguinẽ habẽtes ul'
de vno ſanguie pcedẽtes. Et ſcias q: ſm
canones duo fratres ſunt in pmo gradu.
filij duoꝝ fratrũ in ſecũdo. nepotes i tertio.
pnepotes in quarto. Gradus aũt eſt ha-
bitudo pſonarũ diſtãtiũ. quo cognoſcit'
quota generationis diſtantia due pſone
inter ſe differant.
Cõſciẽtia. f. p. i. cognitio cordis ſuipſius.
Conſcius. a. ũ. dr a cõſcio. cis. qͦd eſt ſil' ſcire
⁊ pprie in malo. Uñ q̃dã. Cõſcius ipſe ſibi
de ſe putat oĩa dici.
Conſectaneus. a. ũ. qui ſil' ſectat'. ⁊ dr a pſe-
ctor. aris. vel cõſectaneus. eiuſdẽ ſecte.
Conſentaneus. a. ũ. q̃ facile cõſentit. ul' con-
ueniens. congruus
Conſentes plis numeri ſunt dij ſibi vl' bo-
nis cõſentiẽtes. vel cõſentes q̃ſi coeſſẽtes
q: diuina eſſentia cui ſemp aſſiſtũt. ſemper
reficiunt'. Hi ⁊ cõſentanei dicunt'.
Cõſeptũ. n. s. i. ambit⁹. locus circũcirca clau
ſus. a cõſepio .is. Uñ. 4. Reg. xi⁰ Ducite
eã extra cõſepta tẽpli. i. extra ambitũ vel
clauſurã templi.
Conſeruator eſt iudex datus ad defẽdẽdũ
aliqs p manifeſtas iiurias iudiciali inda-
gine nõ vtẽs. de offi. dele. ſtatuim⁹. li. vj⁰
Conſiliũ. lij. n. s. quod ex aĩ. puidẽtia alicui
tribuit'. Jnde hoc cõſiliolũ. li. i. paruũ cõ-
ſiliũ. Et cõſiliarius. a. ũ. Et cõſiliatoriũ lo-
cus cõſilioꝝ. Jtẽ cõſiliarius qui conſulit.
vel ſecretarius. ſicut dei filius dr conſilia-
rius patris. i. ſecretari⁹. q: oĩa ſecreta eius
ab eterno nouit.
Conſiſtoriũ. n. s. i. veſtibulũ. porticus. locus
ad conſiſtendũ. Uñ Heſter. 5⁰ At ille ſe-
debat ſup ſoliũ ſuũ in conſiſtorio palatij
cõtra oſtiũ domus. Uel cõſiſtoriũ idẽ eſt
qͦd ptoriũ vel tribunal. ſciz locus in quo
ius reddit' ex more.
Conſobrini vocati ſunt qui aut ex ſorore ⁊
fratre. aut ex duabꝫ ſororibꝫ ſunt nati. q̃ſi

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

conſorini·ꝟ ſobrini ſunt cõſobrinoꝝ filij. Vñ. Vi cõſobrini quos genuere ſorores.
Conſors.ↄ.t.i.ſocius eiuſdẽ ſortis. Jñ hoc conſortiũ.n.ſ.i.ſocietas.
Conſpſio.onis.f.t.ẽ farina ꝑ aquã cõglutinata ſine fermẽto. Jdem eſt ⁊ azima. Vñ Cor.j.5ͦ. Vt ſitis noua conſpſio ſicut eſtis azimi.
Conſperſus.a.ũ.i.infuſus·repletus.
Conſpiciliũ.n.ſ.locꝰ ad cõſpiciẽdũ aptus.
Conſpicuus.a.ũ.i.aptus ⁊ habilis ad ↄſpiciendũ·vel ſpecioſus·ꝓclarus·altꝰ. Et conſpicax.o.ge.in eodẽ ſenſu·vel ſubtus ad cõſpiciendũ. Jñ cõſpicacia.cie.⁊ ꝟ cõſpicacitas·tatis·ſpẽs·vel ſubtilitas· vel aptitudo videndi.
Cõſpiratio eſt q̃dã frauduléta cõfederatio facta i ꝑiudiciũ alicuꝰ ꝑſone ul' dignitat̃. xxij.q.ij.ſi quis laicus·⁊ eſt palea.
Conſtantinopolis·ciuitas q̃dã impialis eſt in grecia. Jnde cõſtantinopolitanꝰ.a.ũ.de illa ciuitate.
Cõſtellatio.onis.ſepe ponit' pro ipſo ſigno ſtellaꝝ ſm Hug. Papias dicit: Cõſtellationes latini vocãt ſupſtitiões mathematicoꝝ.i. notationes ſiderũ·quõ habeat ſe vnuſquiſq3.
Conſternatus.a.ũ.i.territus·conturbatus. Cõſternatꝰ ꝓprie mẽte· ſtratꝰ ꝟo corpore.
Conſtitutio vel edictũ ponit' ꝑ eo qḋ rex cõſtituit vel edicit vel facit. ⁊ ſm ꝟ ſic deſcribit'. Eſt ius relatũ in ſcriptis redactũ. Cõſtitutiões etiã pñt dici qḋ facit eccl'ia vel cõgregatio aliqua religioſoꝝ.
Conſtitutor dĩ q̃.ꝑ alio ſe ſolutuꝝ ꝓmittit vel aliqua facturũ. ⁊ alteriꝰ in ſe transfert vel ſuſcipit obligationẽ.
Cõſtructio.f.t.i. edificatio·ordinatio·ꝓparatio.a cõſtruo.is. Jnde cõſtructiuus.a.ũ ⁊ hic ⁊ hec cõſtructibilis.⁊ hoc le· Scḋm ꝟo Papiã: Cõſtructio a multitudine lapidũ ⁊ lignoꝝ dicta.⁊ ſtrue quod ẽ compoſitio. Jtẽ cõſtructio eſt q̃dã dictionũ congregatio·vt Sortes legit Virgiliũ·quod etiã dĩ oĩo.⁊ etiã locutio.ſic cõſueuit dici: Sortes legit Virgiliũ. Hec eſt vna oĩo·vna ↄſtructio.⁊ vna locutio.
Cõſubſtãtialis.ↄ.t.⁊ hoc le.i.eiuſdẽ ſbſtantie. Vñ filius dei dĩ ↄſubſtantialis patri q: eſt vnius ⁊ eiuſdẽ ſubſtãtie ⁊ nature ſecum.i.cũ patre.
Cõſuetudo eſt ius quoddã moribꝫ ↄſtitutũ·quod ꝓ lege ſuſcipit' cũ deficit lex·vt i.diſ.cõſuetudo. Que enĩ in ſcriptꝭ redacta ẽ·vocat' lex ſiue cõſtitutio·q̃ aũt in ſcriptis nõ eſt·retinet nomẽ ſuũ conſuetudo·diſ.j.§.cũ ergo·
Conſul olim dicebat' ſenatus magiſtratus vt.ff.de ſena.⁊ Jnſtit. de iu.na.gen.⁊ ciui. Hodie aũt dĩ a cõſulendo·q: reipublice cõſulit. Jnde cõſulatus.us·ui.⁊ hic et hec cõſularis ⁊ hoc re.i.dignus cõſulatu. Et ꝑ cõpoſitionẽ ꝓconſul.lis.loco cõſulis poſitus. Exconſul.lis.i.extra cõſulatũ poſitus cũ eũ ꝑus habuerit·ſicut dicit Hug. Jſidorus ꝟo dicit·q cõſules appellati ſunt a cõſulẽdo ciuibꝫ·vel a regẽdo cũcta conſilia. Excõſules aũt dicunt' q̃ iã a cõſulatu exierint ſiue diſceſſerit pacto vicis anno· Procõſul dĩ q̃ vices cõſulis fungit'.
Conſultus.a.ũ.q̃ conſulit.vel diſertus ⁊ cũ cõſilio. Papias dicit: Cõſultus introgatus·cõſulturus interrogaturꝰ. Cõſultũ ꝓuidentia·cõſiliũ placitũ. Cõſultꝰ etiã dĩ cauſidicꝰ. Jtẽ cõſultꝰ q̃ ↄſiliũ a cõſulto accipit·q̃ ⁊ dĩ ↄſultor. Vñ. Cõſultor poſcit· qḋ cõſultꝰ bñ noſcit. Cõſultor rogitat·cõſultus conſiliũ dat.
Conſultatio dĩ in qua alicui papa de iure reſpondet.
Conſũmatio.onis.f.t.i.cõpletio. ⁊ dĩ ꝓprie in bono·ꝟ conſũptio.i.deuaſtatio· et ſumit' in malo. Vñ. Cõſũmare mea volo ꝟ cõſumere nolo.
Conſũmatus.a.ũ.i.ad finem perductus vel completus.
Conſũmator.i.ꝑficiẽs vel finiens.
Cõſũptus.us.ui.⁊ cõſũptio idẽ· ſcilꝫ deuaſtatio ⁊ expenſio inutilis.
Cõſũptor.oris.m.t.i.expenditor inutilis.
Conſutilis.lis.ↄ.t.⁊ hoc le. dĩ a con ⁊ ſuo·et cõponit' cũ in·vt incõſutilis. Vñ Joannis 19ͦ. Erat aũt tunica inconſutilis.
Cõtagiũ.gij.n.ſ.⁊ hec cõtagio.onis.i eodẽ ſenſu.i.labes·putredo·lues·vel morbꝰ pecorũ ſiue ouiũ. ⁊ dicitur a contingo.is· q: cõtactu vniꝰ totꝰ grex corrũpit'. Vñ contagiũ dĩ morbꝰ·q: q̃cq̃d tetigerit polluit. Jnde contagioſus.a.ũ.i.ſordidus.
Cõtẽplatiuus.a.ũ.q̃ morat' in cõtẽplatiõe· vel ad contẽplationem ꝑtinens.
Contẽporaneus.a.ũ.i.cũ tẽpore veniẽs· vel ſimul in tẽpore exiſtẽs vel veniẽs· ul' eiuſdem temporis.
Contẽptibilis.lis.⁊ hoc le.i. contẽptui habilis·⁊ venit a contemno.
Contẽptus.a.ũ.i.ſpretus·repulſus·
Contentio·onis.f.t.i. pugna· diſceptatio·

Et deſcribit̃ ſic: Cõtẽtio eſt ĩpugnatio ve
ritatis ex cõfidẽtia damorũ. Itẽ cõtẽtio ẽ
q̇dã colo: rhetoric⁹ ⁊ fit qñ ↄ̃riis reb⁹ oĩo
ↄ̃ficiũt ut: In luctu rides. int̃ cõuiuia luges
Vrbe rure cupis. laudas bona ruris vrbe.
Cõtẽtioſus. a. ũ. qui nõ ratione aliq̇d ſ̃ ſola
ꝑtinacia cõtẽdit. vel d̃r litigioſus.
Cõtẽt⁹. a. ũ. i. patiẽs. ſufficiẽs pauco. et ve
nit a cõtineo. nes. Põt etiã deriuari a cõ
tendo ⁊ tũc idẽ eſt qđ ſil̃ tẽtus ſiue tenſus.
Inuenit̃ etiã cõtẽpt⁹. i. ſpret⁹. Vñ. Cõtẽ
ptus ſpret⁹. cõtentus ſufficiẽs eſt. Primũ
cõtẽno: dat cõtineo q3 ſecũdũ.
Cõterminus. a. ũ. i. vicin⁹. cõiũct⁹. Jñ h̃ ⁊ h̃
cõterminalis ⁊ hoc le. i. cõfinalis. Et con
terminũ. i. vicinitas.
Cõternãs. anti. d̃r ille q̇ eſt in cõpletiõe triũ
ãnorũ. Vñ d̃r cõternãs q̇ cõplẽs triũ annũ.
q̇ triẽnis vel quaſi triũ annorũ exiſtens.
Vñ Iſa. 15⁰ Vectes ei⁹ vſq3 ad ſego: vi
tulã cõternãtẽ. i. vitulã triũ ãnorũ. ul̃ ſegor
ciuitatẽ paruã dicit vitulã cõternãtẽ. i. ro
buſtã. q2 ſ̃m glo. aĩalia ſũt robuſta tertio
ãno. ſic hõ in triceſimo ãno. Hieremie. 38⁰
d̃r A ſego: vſq3 ad oçonã vitulã ↄternã
tem. vbi q̇dã falſi libri habent cõſternãtẽ.
Cõticiniũ. nij. n. s. tẽpus noctis d̃r. qñ cun
cta ſilent. ⁊ d̃r a conticeo. ces.
Cõtignatio. onis. f. t. i. tignorũ cõiũctio. vel
coaptatio ĩ edificio. ⁊ d̃r a ↄtigno. as. qđ
ẽ tigna cõponere ⁊ cõiũgere. coaptare in
ſtructura edificij. Vñ. Tectũ tigna ferũt
que contignatio iũgit.
Cõtigu⁹. a. ũ. i. vicin⁹. ꝓxim⁹. a ↄtingo. gis.
q2 cõtingit domũ alteri⁹. Jñ cõtiguitas. i.
vicinitas. Sz ↄtinu⁹ ẽ vicin⁹ ſine intpoſi
tiõe. eo q2 ſil̃ teneat̃. ⁊ deriuat̃ a ↄtineo. es.
Vñ aq̄ ĩ vaſe ẽ vaſi ↄtigua. ſ̃ nõ ẽ ↄtinua
ei. ſ̃ aq̄ aq̄. q2 t̃min⁹ idẽ: nã ſ̃m ph̃m in. 5⁰
phyſicorũ. Cõtigua ſũt q̄rũ vltia ſũt ſimul.
Continua aũt quorũ termin⁹ idẽ et vnus
eſt vtriuſq3 que tangunt̃.
Contĩnẽs ois. t. i. caſtus. abſtinẽs. Jñ cõti
nentia. i. abſtinentia. caſtitas.
Contiquia. i. imbriũ collectio. q̄ſi cõtinens
aquã. ex q̇b⁹ videt̃ componi.
Cõtractio. onis. f. t. eſt collectio. conſtrictio
abbreuiatio. vel decurtatio. Vñ Ezech.
7⁰ Ecce venit contractio.
Cõtractus. vẽditio. locatio. et cetere ſpecieſ
cõductionis ſ̃m Papiã.
Cõtract⁹ eſt duorũ vel pluriũ in idẽ cõſen
ſus. Et ponit̃ q̄nq3 ꝓ d̃r pacto. ↄuẽtiõe. ul̃
q̇ cõtractu. vt ſi q̇s geſſit alteri⁹ negocia
vel tutelã. Jõq3 dicim⁹ q2 paciſcẽdo diuẽ
ſas in vnũ trahim⁹ voluntates. Vñ em
ptiones. cõductiões et ſilia ↄ̃ctus dicim⁹
q̇ aio obligatiõis ex cõtractu naſcunt̃.
Cõtrarius. a. ũ. i. adũſari⁹. Cõtrariũ etiã eſt
q̇daʒ colo: rhetoric⁹ ⁊ fit ex q̇ anim⁹ ex di
uerſis reb⁹ efficit̃ certus. vt: Qui ſibi nõ
parcit quõ mihi vel tibi parcet?
Cõtribulis. ↄ. t. ⁊ hoc le. i. eiuſdẽ trib⁹. et d̃r
a con ⁊ tribus.
Cõtritio. onis. f. t. i. ſil̃ tritio vel ex toto tri
tio. ⁊ deriuat̃ a contero. is. Et ſic deſcribit̃
Eſt dolo: de peccatis aſſumptus cũ ꝓpo
ſito cõfitendi ⁊ ſatiſfaciendi.
Cõtrouerſia. ſie. d̃r q̇ cõtraria verſio. ⁊ eſt
cõtrouerſia. negociũ. certamẽ. q̄ſtio. cõtẽ
tio. diſceptatio. collatio. cõparatio.
Cõtuberniũ. n. s. d̃r tabnaculũ vel ſocietas
vel ad tẽp⁹ cocũdi cõuẽt⁹. Et d̃r a con et
tabna. q2 ſic illi q̇ ĩ tabna cõueniũt ad tẽ
pus cõmanẽt ⁊ cito diſſoluũt. ita ↄtuber
niũ ꝓprie ſumẽdo cito diſſoluit̃. pacto ſalʒ
negocio ꝓ q̇ ad cõtuberniũ conuenit̃. Jñ
cõtubernio. onis. i. ſoci⁹ cõmilito q̇ eſt in
eodẽ cõtubernio cũ alio. Et hic ⁊ h̃ contu
bernalis ⁊ hoc le.
Cõtumax. o. t. i. ſuperb⁹. iniurioſus. vel repu
gnatiu⁹. vel inobediẽs. vel d̃r cõtũax. q̇a
cõtẽnit ⁊ negligit. ⁊ d̃r a cõtumeo. es. Et
cõponit̃ cũ ꝑ. ut ꝑcõtumax. i. valde ↄtũax.
Jñ cõtumacia cie. ⁊ eſt erga iudicẽ vel ꝓ
latũ cõmiſſa ĩobediẽtia. Jñ ⁊ cõtumacitaſ
tatis. i. ſupbia. iniuria. repugnãtia ↄtẽpt⁹.
Contumelia. lie. f. p. i. iniuria. vituꝑiũ. graue
cõuitiũ. ⁊ d̃r a cõtumeo. es. Idẽ ⁊ ↄtumia
mie. Jñ cõtumelioſus. a. ũ. q̇ audax ẽ ⁊ tu
met verb̃ iniurie ⁊ ſupbie. vel q̇ cõtumeliaſ
⁊ cõuitia inijcit.
Contus. ti. m. s. quoddã genus teli. ⁊ ꝓprie
qđ ferrũ nõ habet. ſ̃ eſt acuta cuſpide lõ
gũ ſic partica ꝓacuta quam portãt ruſtici
loco haſte. Cont⁹ d̃r etiã inſtrm̃ cuʒ q̇ pi
ſcato: piſcat̃ vel ſcrutat̃ aquaʒ inq̇rendo
piſces.
Cõuallis. f. t. i. magna vallis. vel loca t̃rarũ
depſſa inter montes
Cõnubiũ. bij. n. s. i. cõiugiũ. nuptie vel con
iunctio viri ⁊ femie. Jñ h̃ et h̃ cõnubialis
⁊ hoc le. Vñ Virgilius. Cõnubio iũgam
ſtabili ꝓpriãq3 dicabo.
Cõuena. ↄ. p. i. ſil̃ cũ alio veniẽs. vel qui cũ
alio cõuenit. Vel conuene dicũt̃ aduene
de diuerſis locis.
Conuentus. us. m. i. turba. cetus.

Côuerſio.onis.q̃ſi ſil' verſio. Jtē côuerſio ē q̃dā colo: rhetoric⁹.⁊ eſt qñ eadē dictio ĩ fine clauſularũ repetit̃.ut: Qui vitiũ ſper-nis-te ſpernis-friuola ſpernis.

Côuexus.a.ũ.i.vndiq3 iclinat⁹ ⁊ curuatus-q̃ſi côuerſus.⁊ dĩ a côueho.is. q: vndiq3 vehit̃ in circuitu ad viſũ. Jñ hec côuexitas tat̃.i.curuitas-rotũditas ſic⁊ celi. Vel ſcḋm Papiã: Côuexa dicũt̃ extrema celi flexa

Côuicaneus.a.ũ.i.côuicinus.

Côuicanus.a.ũ.idē ſcilz côuicinus.

Côuictor.oris.m.t.q̃ ſil' cũ alio viuit.⁊ tũc dĩ a côuiuo.is-vel côuictor q̃i cũ alio victor ⁊ tũc deriuat̃ a côuinco.cis.

Côuitiũ.tij.n.s.i.côtumelia-vituperiũ-vel opprobriũ iniuria.⁊ videt̃ q̈ debeat ſcribi per.c.ſic viciũ. qḋ deriuat̃ a vinco tis ſcḋm Hugũ. Alij dicũt q̈ vitiũ deriuat̃ a veto as.⁊ côuitiũ a con⁊ vita.⁊ ſic debēt ſcribi p.t.ſicut veto⁊ vita. ⁊ hoc veri⁹ videt̃. Jñ côuitiolũ.pe.cor.i.paruũ côuitiũ.

Côuiua.ę.p.dĩ q̃ cũ alio viuit⁊ comedit.⁊ ꝓducit vi. Vñ Oratı⁹ in epi. Tres m̃ con uiuę ꝓpe diſſentire vident̃.

Côuiuariũ.n.s.eſt locus in quo q̃s ꝯuiuat̃ quod ⁊ côuiuatoriũ dĩ.

Côuiuiũ.n.s.i.lata comeſtio⁊ magna. Jñ côuiuiolũ diminutiuũ.i.paruũ côuiuiũ

Conuotus.a.ũ.i. eodē voto aſtrict⁹.⁊ dĩ a con⁊ votũ.

Conus.ni.m.s.i.ſũmitas galeę ul' curuat̃ a q̃ ſup galeã ponit̃-ſup quã ſũt criſtę-a co nō grece qḋ dĩ latine acuta ul' alta rotun ditas. Vñ ⁊ conō dĩ figura q̃ ab amplo incipit ⁊ in acutũ finit̃-ſicut ortogoniũ.

Cophinarius.rij.m.s.q̃ cophinos facit ul' vendit vel portat.

Cophinus.ni.pe.cor.dĩ a cauo as-q̃i cauus eo q̈ ſit cau⁹. Et vt dic̃ Papias: Cophi-nos grece corbis latine. Cophin⁹ vas ex virgult̃ aptũ aliq̃d mũ dare. Vel cophi-ni ſũt vaſa ad fimũ portãdũ-vel cophin⁹ eſt geſtatoriũ fimi vel ceni-qḋ q̃ſi idē eſt. Vel cophini ſunt vaſa viminea ad opa ſeruilia deputata. Juxta illud: Manus eius in cophino ſuierũt. Jñ cophinulus i.paruus cophinus.

Copia.pię.f.p.i.multitudo-abũdãtia-dic-ta q̃i cũ opib⁹.⁊ dĩ a copos.i.labor-q: oĩs ſbſtãtia ex labore côſtat-Nō eni ſine labo re copia haberi pôt. Jñ copioſus.a.ũ.i.lo cuples-abũdans-plen⁹ copia: Quidã tñ dicunt q̈ copia deriuet̃ a cops.pis. Vñ Cops diues fert̃-copia naſcit̃ hinc. Jnde copiola diminutiuũ.i.parua copia.

Copos grece-dĩ labor latine.

Cops copis.o.t.i.diues-opulentus-q̃ſi cũ opibus. Vñ q̃dã. Fecũdus cops eſt dea terrę fertilis ops eſt. Fex domuũ-ſcops ē mũdarũ-foſſaq3 ſcrops ē. Jnuenit̃ etiã hec cops indecli.f.ge.⁊ tũc deriuat̃ a copia ię. ⁊ eſt idem quod copia.

Copula.lę.i.côiũctio-vel id qḋ côiũgit-vel vinculũ in collo canis.⁊ in ſingulari et in plũ eſt ge.fę. Jn plũ tñ inuenit̃ neu.ge.copu la.orũ. Et vt dicũt-ĩ ſingulari p côiũctio-ne canũ. Jn plũ copula neu.ge.p qualibet alia côiũctiõe-ſiue hoĩu3 ſiue aliarũ rerum.

Copulari⁹.rij.m.s.i.vinculũ in collo canis.

Copulatiuus.a.ũ.quod copulare habet.

Coq̃na.nę.locus vbi cib⁹ coquit̃.

Coquus.qui.i.q̃ cib⁹ coq̃t. Jñ coq̃lus di-minutiuũ.i.paruus coquus.

Cor cordis.n.t.dĩ a cardian qḋ eſt cor-qḋ aũt dĩ cor q̃ſi cuſtodia oĩu3 rerũ-etymolo gia eſt nō cōpoſitio. Et côponit̃ cũ multis vt concors-diſcors-excors-vecors-ſecors-vnicors.⁊ ſic de alijs q̃ patent locis ſuis.

Choragios grece-latine villa dĩ.

Coragiũ.gij.i.ſuffragiũ. Choragiũ etia3 eſt pars ludi ſcilz qñ ꝓuerbia dicunt̃.ul' cho-ragiũ eſt virginale ſignu3-vel virginalis pompa quã ſolēt virgines facere ĩ q̃buſ-dã locis circa mortuũ-ſcilz chorea.⁊ q̃libs chorea ſic pôt dici. ⁊ tũc côponit̃ a chorea ⁊ ago agis. S3 corragiũ p duo.r.aliud ē-ſcilz qḋ ex toto⁊ intimo corde petit̃.⁊ cô-ponit̃ a cor ⁊ ago.

Coralius.lij.naturã habet viminis ſb aqua-ſ3 detracta ſup aquã ſtatim dureſcit ⁊ rube-ſcit ⁊ lapideſcit. Jta occupariq3 ⁊ euelli retib⁹ ſolet-aut acri ferramēto ꝑcidi.

Corax.cis.i.coruus.⁊ ta3 illud q̃3 iſtud no-mē habet a ſono pectoris-q: grũnit pectore.

Corban oblatio ſiue donũ vel votũ ſonat. Math.7: Corban qḋ eſt donũ.

Corbio.onis.m.t.ille q̃ facit vel vendit vel portat corbes.

Corbis.bis.vas vimineũ q̃ mẽſurat̃ vinũ-vel etiã ãnona-vel p qḋ etiã fluit muſtum ⁊ dĩ a curuo as-q: ex curuatis virgis con-texit̃-vel dĩ a colando.

Corbita.tę.pe.p.f.p.i.nauis oneraria.

Corbius.bij.⁊ hic corbin⁹ bini-p eodē-ſcilz ille qui duplex habet cor.⁊ dĩ a binu3 et cor-q̃i binũ cor habēs.vel reuera q̃ ē ver-ſipellis ⁊ incôſtans.

Corbonan.vel hec corbona.i.gaçophylatiu3

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

vbi diuine oblationes reponuntur. Papias vo dicit: Corbonan gazophylatiū vbi pecūia ſacerdotū erat poſita. ⁊ iterptat̄ oblatio. Et ut dī in hiſtorijs ſup actus aplo℞. Corbonan erat arca ī q̄ reponebāt donaria ſacerdotū. Muſac erat arca in q̄ reponebant̄ donaria regū. vel principū. Gazophylatiū erat arca in qua reponebantur donaria tranſeuntiū.

Corbulus. li. m. ſ. pe. cor. i. paruus corbis.

Corcula. i. ioculatrix.

Corculū. li. diminutiuū. i. paruū cor.

Corcul⁹. i. Tade⁹ a corde dict⁹. Ipſe ⁊ Tadeus ipſe eſt ⁊ Judas Jacobi quē eccleſiaſtica tradit hiſtoria miſſuz Ediſſaz ad Abagar℞ regem.

Chorda. de. f. p. dī a cor. q2 ſicut pulſus cordis eſt in pectore. ita pulſus chorde eſt in cithara. Vñ ꝓpheta. Laudate eū in chordis ⁊ organo.

Chordatiſta. te. ꝯ. p. q̄ vel q̄ canit cū chorda ⁊ dī a chorda.

Cordatus. a. ū. i. ſapiēs. grauꝰ. audax. cōueniēs. Vñ Job. 34°. Viri cordati. i. ſapiētes audite me. Inde cordate. i. ſapienter cōuenienter. honeſte.

Chordex. cis. m. t. q̄ facit chordā. vel q̄ canit cū chordis.

Cordiacus vide. ſ. cardiacus.

Chordula. le. diminutiuū. i. parua chorda

Cordus. a. ū. i. ſerotinꝰ. ⁊ dī a cor. Vñ ⁊ vuge q̄ tarde veniūt ad maturitatē. corde dicūtur ſm Hug. Et Papias dic: Cordū ſerotinū qđ tarde naſcit̄.

Coredulus. li. q̄dā auis q̄ ſtati ⁊ citꝰ ꝙ̄ cetera mēbra cor auis capte edit.

Choriambus bi. eſt q̄dā pes cōſtās ex p̄ma lōga ⁊ duabꝰ medijs breuibꝰ ⁊ vltīa longa. vt Audierant. ⁊ dī ſic. eo q̄ carmē hoc pede cōpoſitū aptū ſit choro canētū.

Coriandrū. drī. n. ſ. genꝰ herbe a greco. qđ illi corion dicūt. Et vt dicit Papias: Coriandrū qđ greci corion dicūt. cuꝰ ſemen dulci vino datū priores redditī venerē: ſi ſup modū dederi. amētiā facit. In cibo ſūptū calefacit ⁊ ſtringit ⁊ ſomnū facit.

Coriarius. rij. m. ſ. q̄ parat coria uł q̄ opat̄ de corijs. ⁊ dī a corio.

Corimbus. m. ſ. fructus ē hedere. ⁊ dī a corona. q2 īde coronabāt̄ ātiq̄ ⁊ p̄cipue poete. Vñ Ouidiꝰ. 4° metha. Et grauidꝰ diſtiguit tela corimbis. Corimbi etiā dicūt̄ anuli vitis. q̄ ꝓxīa q̄q3 ligant ⁊ cōphēdūt ne longꝰ laxati palmites ventoꝝ flatibꝰ diſſipent̄.

Corinthꝰ. thi. m. ſ. i. tecā arcuū. Vñ Statius thebaidos ī 7°. Quā ſup a tergo velox corinthos ⁊ arcus. Itē corinthꝰ. thi. i. repoſitoriū ſagittarū ſalz pharetra. Vñ Ouidius triſtiū. In q̄bꝰ ē nemo q̄ nō corinthon ⁊ arcū. Corinthō actīn grecū ꝓtulit ꝑ corinthū. Inuenit̄ etiaz h̄ corinthus nomē ciuitat̄. Ī̄n corinthiꝰ. thia. thiū. Ad corinthios ſcribit Paulus duas epſas. Et ſcribit̄ p. h. in vltima ſyllaba.

Coriū. n. ſ. a carne dī. q̄ſi carniū. eo q̄ carnē tegat. vel q2 a carne extrahit̄. Ī̄n corioſus. a. ū. i. corio veſtitus. Ī̄n coriolū diminutiuū. i. paruū coriū.

Cornetū. ti. n. ſ. pe. ꝑ. locus ubi creſcūt corni ⁊ dī a cornus. ni. ꝑ quadā arbore dura in fructu vel ligno.

Corneus. a. ū. ꝑtinēs ad cornu vel de cornu exiſtens.

Cornicē. nis. m. t. q̄ canit cū cornu. qđ dicit̄ etiā hic ⁊ hec cornicēs. tis. ⁊ vtrūq3 cōponitur a cornu ⁊ cano.

Cornicena ne. f. p. pe. cor. femīa q̄ canit cum cornu ⁊ dī a cornicen.

Corniger. a. ū. pe. cor. i. gerēs cornu.

Cornipes. dis. oīs. t. i. corneos hñs pedes. qđ ꝑ equo īuenit̄. ⁊ tūc eſt ge. maſ.

Cornix. cis. f. t. q̄dā auis clamoſa. ⁊ dī a cornu. q2 clamoſa eſt vt cornu. vel quia diu viuit. vt cornu etiā durat. Ī̄n cornicula. i. parua cornix.

Cornu dī a carne. quaſi carneū. q2 ex carne ꝓcedit. Et in ſingulari eſt indecli. In plī vo hec cornua. nuū. Inuenit̄ etiā h̄ cornꝰ. nus. nui. in eodē ſenſu. Et nota q̄ cornua vocant̄ extreme partes antēnarū ꝑ tropum ab aīali. Itē cornua vocant̄ extremitates exercitus. q2 intorte ſūt ad moduz cornuū aīalis. ſ3 in hac ſignificatione ꝓprie īuenit̄ h̄ cornus. us. ui. ⁊ ꝑ cornu militū ſūr. Sz cornu ī ſingulari ⁊ cornua ī plī ꝓprie ꝑtiet ad aīalia. A cornu deriuat̄ cornutus. a. ū. ⁊ corno as. i. cornu reſonare. ⁊ hic cornꝰ. ni. ꝑ q̄daz arbore dura in fructu vel ligno. Ī̄n h̄ cornū. ni. i. fructꝰ illiꝰ arboris. Vñ. Corna gerit cornus pecudū ſūt cornua cornu Militis eſt q̄ñ ꝓperat ſua bella gerēdo. Itē cornu cōponit̄ hic ⁊ hec bicornis ⁊ hoc ne. ⁊ hic ⁊ hec vnicornis ⁊ hoc ne. Ī̄n corniculū. n. ſ. i. paruū cornu.

Cornicularij dicunt̄ illi q̄ gerebant cornua vel aciē in bello. vel q̄ in aures iudicū vota ꝑtulerūt ſua.

Cornupeta.te.pe.cor.i.bos. Vñ Exo.21° Qz ſi bos cornupeta fuerit ꝛc.

Cornuſtibij·tertia filia Job nomē accepit q: enī ꝑ cornu ꝛ tibiā vnū vbū ex vtroqꝫ cōpoſuit·vtrūqꝫ verbū ꝑ vnā orōnis ꝑtē in latina lingua trāſfuſum eſt·quo voluit genere licite demōſtrauit.ſcḋm Gregꝰ.

Cornutus.a.um.i.habēs cornua. Et facies Moyſi erat cornuta·ſicut dicit glo. Exo. 34°. ꝓpt̄ quoſdā radios ſplēdoris q̄s hūanus viſus cape nō potuit.

Corolla le. diminutiuū.i.parua corona.

Corollariū.rij.n.s.eſt ꝑmiū alicuiꝰ certaminis·ſcilꝫ corona vel aliud. vel corollarium eſt vnde aliquis meret̄ adipiſci coronam

Corona ne.f.p. dī a chorus·quia rotunda ad modū chori ſolet fieri. ꝛ eſt in ſignū victorię vel regij honoris·q̄ ideo in capite regū ponit̄ ad ſignḋuꝫ circūfuſos in orbe populos quibꝫ accinctus q̄i caput ſuū coronat̄. Papias vō dicit:q̄ corona generalit̄ dī·diadema vō ſpālit̄: Naꝫ ē geſtamen regij capitis. Corona vō quorūcūqꝫ. Itē corona dī circulus. Itē corona ē etiā raſura pilorū in ſupiori parte capitis clericorū·q̄ ꝛ clerica dicitur· Inde coronula.i.ꝑua corona.

Corporalis.ꝯ.t.ꝛ hoc le.i.ad corpus ꝑtinēs Inde corporalitas.tatꝭ. Et cōponit̄ cum in vt incorporalis. Et ut dīc̄ Priſcianꝰ. Corporale nomē eſt iſtud qḋ corporeā rē ſigt. ꝛ hoc in ꝓprijs ꝛ appellatiuis noībꝫ. In ꝓprijs vt Sortes. In appellatiuis vt homo. Incorporale vō nomen eſt illud·qḋ incorporeā rē ſigt in ꝓprijs ꝛ appellatiuis. In ꝓprijs ut pudicitia penolipes. In appellatiuis vt virtus. Itē corporale ſbſtantiuū.neu.ge.eſt alba palla in altari ſup q̄ ponit̄ ſacramētū eucbariſtię.

Corpulentus.a.ū.i.pinguis·craſſus. Inde corpulētia tię.i.craſſitudo ꝛ dī a corpꝰ et lentos quod notat plenū.

Corpus.oris.n.t.a corrūpo.pis. dī·eo q̄ ſit naturę corruptibilis. ꝛ cito corrūpat̄. Vl̄ corpus cōponit̄ a cor. ꝛ pus puris. Inde corpus quaſi cordis pus.i.cuſtodia·ſꝫ potius videt̄ etymologia q̄ꝫ cōpoſitio. Vel dī corpus q̄i corā poſitus. Iū corporeus a.ū. Inde ꝛ corporeitas.tatis.et cōponit̄ hec incorporeitas.tatis. Et corpus cōponitur bicorpor·tricorpor·quadricorpor. ꝛc. Inde corpuſculū.li. diminutiuū.i. paruū corpus.

Corpus quādoqꝫ dī collegiū ſiue vniuerſitas·cuiꝰ caput eſt ꝑlatus.c.nouit·de his q̄ fi.a pręl. Et tale corpus pōt habere vnū ſigillū·de excep.ꝑla. dilecta Dī etiā cōgregatio cuiuſcūqꝫ ciuitatis vel villę vel caſtri habere corpus. Itē q̄libet ꝯgregatio ꝓ iuſticia faciēda·ut ꝯgregatio ſcabinoꝝ vel totius vniuerſitatꝭ. Itē ſocietas cauſa religionis cū ꝓpuſu eſt vnū corpus habere debet inſtar reipublicę. Et res cōes. actorē ſiue ſyndicū cōem ꝑ quē agere pōt. ff.q̄ cuiuſ.vniū.no.agit̄.l.j. Itē eps cū capitulo ſuo facit vnū corpus·cuiꝰ ipſe eſt caput·ſed cū clero ciuitatis vel dioceſis non dī facere vnū corpus·ſic nec abbatiſſa cū clericis ſuis·licꝫ ſit caput·vnū corpꝰ facit.

Correctio.onis.f.t.i.emēdatio·caſtigatio·a corrigo.gis. Itē correctio eſt quidā color rhetoricus. ꝛ fit quādo tollit̄ quod prius dictū eſt:ꝛ quod magis idoneuꝫ videtur apponit̄·vt Suꝫ minꝰ oblitꝰ decori.quinimo dedecoris·ex q̄ dicor amans·imo veracius amens.

Corregionalis.i.ex vna regione.

Corrigia.gię.f.p. dī a coriū. vel a colligo.as q̄ſi colligia. Iū corrigiola.lę.i.ꝑua corrigia·Et corrigiatꝰ.a.ū.i.cū corrigijs ligatꝰ.

Corrigibilis.ꝯ.t.ꝛ hꝰ le.ad corrigendū habilis ſcḋm Papiam.

Correptio fratńa ē admonitio frīs de emēdatiōe delictoꝝ ex fratńa caritate ꝓcedēſ

Corriualis.ꝯ.t.ꝛ hoc le.i.cū alio potās eūdē riuū. Vñ ꝛ ꝑ ſilitudinē corriuales dicunt̄ qui eandē amicā habent.

Cors cortis·vide.ſ.in cohors.

Cortex incerti ge.eſt ſuꝑma pars arboris. ꝛ cōparat̄ pelli aīalis. ꝛ videt̄ ꝯponi a coriū ſꝫ eſt etymologia potiꝰ q̄ꝫ cōpoſitio. Corticē etiā vocāt q̄dā corticē. Liber ē ꝑs interior corticis dictꝰ a liberato cortice.i.ablato: eſt enī mediū quoddā inter lignuꝫ ꝛ corticē· Pōt etiā ibi pōni tertiū ſcilꝫ ſuber Vñ. Pars por ē cortex liber altā tria ſuber Vñ Theodolꝰ. Mutat flebilit̄ rigidū ꝑ corpore ſuber. Inde corticulus.li.i. paruꝰ cortex.

Cortina.f.p. vt dī in hiſtorijs. quādoqꝫ dī velū·quādoqꝫ tētoriū·quādoqꝫ tabnaculū· Vñ cortina eſt ornamētū eccliarūꝫ vel tabernaculoꝝ·ſic̄ vela depicta·q̄ i lateribꝫ altariū ſuſpēdunt̄·ne ſacerdos in aſpectu circūſtātiū ꝯfūdat̄. ꝛ dī a coriū·q: primo ex corijs ꝛ pellibꝫ fuerūt factę. Itē cortina etiā dicebat̄ locꝰ olim i tēplo vñ dabant̄

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

reſpōſa· vel potiꝰ mēſa in tēplo Apollinis
ſup quā ſtabat phebus q̄ dicebat oracla.
⁊ dicebatur cortina· q꞉ corio fitonis erat
tecta. Uel dī cortina quaſi certina· q꞉ ibi
certa dabant̄ rñſa· vel cortina quaſi cordi
cina· q꞉ ibi hoīuꝫ tenebant̄ corda. Jñ cor-
tinatus.a.ū.i. cortina ꝑparatus. Jñ ⁊ cor-
tinarius.rij· q̄ cortinas extēdit vel ꝑuat ul'
facit. Et hec cortinaria.rie. in eodē ſēſu. Et
cortinarius.a.ū. qđ ad cortinā ptinet. Jñ
etiā cortinula.i. parua cortina.

Corus.ri. ꝓma ꝓducta, p vento ſine aſpira-
tione.

Cos cotis.f.t. dī a cote greco· quod latine
dī incaſio· eo q̄ ferrū ad incidendū acuat.
Prope ꝟo dur lapides appellant̄ cotes
quaſi cautes. ⁊ ꝓduc̄ co. Unde Uirgiliꝰ.
Subiguntq꞉ in cote ſecures.

Coſmarcha.che. dñs vel ꝓnceps mundi· a
coſmos mūdus ⁊ archos princeps. Jnde
hec coſmarchia.chie. eius poteſtas.

Coſmarius.rij.m.s. dī dñs mūdi.

Coſmicus.a.ū.pe.cor.i. mūdanus.

Coſmographus.phi. dī q̄ mūdū deſcribit
⁊ dī a coſmos qđ eſt mūdus. ⁊ graphos
quod eſt ſcribere. ⁊ cor.pe. Uñ in Aurora
dicit̄. Coſmographo Moyſi mihi ꝓdu-
ce carmine huius. Jnde coſmographia.
phie. mūdi deſcriptio.

Coſmopeia.i. mūdi factura.

Coſmos dicūt greci. ⁊ cōuertit̄ in latinam
formā. ⁊ dī hic coſmus.i. mūdus.

Coſmus.mi.i. mūdus· a coſmos. Jtē coſmꝰ
dī ornamentū pontificis.

Coſta. ſte. dī a cuſtodio.is. q꞉ coſte cuſto-
diūt interiora. Jñ hec coſtula.le. ⁊ coſtel-
la.le. diminutiua. ⁊ hoc coſtariū rij· locꝰ co
ſtarū. Et coſtatus.a.ū. q̄ habet coſtas. vel
habens magnas coſtas.

Coſte· decas· gentos· vnū ⁊ idem ſignt.

Coſtus.ti.f.s. eſt radix herbe cuiuſdā.

Cotana.i. mala cogogna.i. genus malorū.
⁊ declinat̄ hoc cotanū.ni. ⁊ ſcribit̄ ſine.c. in
Papia. Uñ dicit: Cotana genus fructuū
nucū. Et cor.ꝓmā· vt patet in h' verſu. Cū
cotano morꝰ moriq꞉ ſoror ſycomorus.

Cote grece· incaſio latine.

Cotula.le.f.p. q̄dā menſura vini cōtinēs cia-
thos ſex.i. emina· q̄ ideo cotula dī· eo q̄
incaſio ⁊ diuiſio ſextarij ſit in duo equa·
⁊ ita fit cotula.

Coturnix.cis.f.t. a ſono vocis dī· quā greci
ortogon vocāt. ⁊ eſt auis regia. Hec pa-
titur morbū caducuꝫ vt hoīes. Et ꝓducit
pe. Uñ Aurora· Mane coturnices veſpe
vulgus habet.

Couterinus.a.ū.i. ex eodē vtero cū alio ꝓ-
genitus.

Coxa.xe.f.p. ⁊ coxe in plī· dicte ſunt q̄i con-
iūcte axes. Jn ipſis eni capita femorꝫ iū-
gunt̄. Jñ coxula diminutiuū.

C ante R

Cra· vox eſt cornorū.

Crapula.le.f.p.i. ſupabūdās edacitas· imo
derata ⁊ noxia voracitas. ⁊ dī a crudus· q̄i
cruda epula· cuius cruditate grauat̄ cor ⁊
ſtomachus turbatur. Eſt aūt vini abiq꞉.
Uñ. Uina bibit mane cerebrū reformat
inane. Que ꝑfudit heri crapula mixta me-
ri. Et ponitur q̄nq꞉ crapula pro exceſſu in
potu. Uñ pſ. Crapulatus a vino.

Craſſus.a.ū.i. pinguis· ſed abeſius plus q̄3
pinguis. ⁊ dī a creſco.cis· vel a creas· vl' a
creādo· quaſi aptus ad creandas carnes.
⁊ cōparat̄. Jñ h' craſſitas.tatis. Et h' craſſi-
tudo dinis. ⁊ hec craſſicies ciei. Et p cōpo-
ſitionē craſſilentus.a.ū.i. plenus craſſicie.
Papias dic̄: Craſſa fecūda pīguis ſpiſſa
Craſſari corporis eſt ⁊ ſanguis. Graſſari
aī ⁊ crudelitatis.

Craſtinus.a.ū. dī a cras· a q̄ etiā craſtio.as
qđ cōponit̄ ꝓcraſtino.as· vide loco ſuo·

Crater.eris.m.t. eſt genus calicū.i. poculoꝝ
duas habēs anſas. ⁊ fiebat ꝓmo de cōne-
xione virgultoꝝ. ⁊ dī a cratim· eo q̄ ſe in-
uicē teneat. Et vt dicit Papias: Crater ē
vas vinariū. Jtē crater fac̄ duplicē actm̄
in ſingulari· ſ. aꝫ craterē vel cratera. ⁊ cra-
tera eſt actūs grecus. Et ſilr̄ i plī geminū
habet actm̄· vt crateres vel crateras. Uñ.
Uirgilius enei.8ꝰ Jndulgent vino ⁊ ver
tūt crateras aenos. Jdē in ꝓ enei. Crate-
ras magnos ſtatuūt ⁊ vina coronant· Jñ
craterculus diminutiuū.i. paruus crater.

Cratera.re.ꝑ. poteſt eſſe actūs grecꝰ. ⁊ tunc
eſt maſ.ge. ſicut crater. Uel pōt eſſe ntūs
latinus. ⁊ ſic eſt fe.ge. ꝓme declinationis

Crates.tis.f.t. eſt inſtrm̄ qđ fit de vimibus
vel de ferro ad aſſādas carnes vel piſces
deſup. Jñ h' craticula, diminutiuū.i. pua
crateſ. Et nota q̄ iſtud diminutiuū reqrit
q̄ dicat̄ cratis in ntō p.i. Jn multis tñ li-
bris inenit̄ crates i ntō p.e. Uñ i Aurora
Altaris medio crates ꝓducta reſedit. Jn
greciſmo. Eſt crater patera cōnexio vir-
gea crates.

Creagra.gre.f.p. dī a creas quod eſt caro·

⁊ agros quod eſt tractus. Et ſũt creagrę tridẽtes fuſcinulę ad carnes de caldarijs ꝓferendas vel extrahẽdas.

Creber. a. ũ. i. denſus vel ſpiſſus. ſed differt ab his. quia creber dĩ de multitudine. vt creber paries circuit hanc domuz. i. multi parietes. Denſũ siue dẽſatũ ẽ qđ viſu nõ eſt penetrabile. vt ebur. licz tenue. Spiſſum do qđ nõ ẽ tenue. Et ꝓducit cre. Vñ quidã. Lectio crebra valet quã non oblivio tollit.

Crebrifurus. furi. m. s. eſt locus crebro hñs fures. ſcilz q̃ ſępe frequẽtat̃ a furibꝫ.

Crebro. onis. m. t. alio noĩe dicit̃ porca. eſt autẽ porca illa terra q̃ cõtinet̃ inter duos ſulcos. ⁊ dĩ a crebro. q: aqua crebro per ipſam diſcurrit.

Credibilis. ꝯ. t. ⁊ hoc le. qđ poteſt credi.

Creditarius. m. s. i. cõſiliari⁹ vel camerari⁹ cui ſecreta cõmittunt̃. Inde hꝫ creditari i. cameraria.

Creditor eſt q̃ alienã fidez ſequit̃ mutuatã pecuniã nũerãdo. Generalit̃ do creditor dĩ q̃ ex cauſa q̃cũqꝫ alienã fidẽ ſequit̃. Et dĩ iõ creditor q: credit debitori.

Credulus. a. ũ. q̃ ſemꝑ vel facile credit. Jñ hęc credulitas. tatis. Et cõponit̃ cũ in. vt Incredulus. q̃ nunq̃ꝫ vel vix credit. Vñ Grecism⁹. Rumor credibilis res credula q̃ cito credit. Sic incredibilis ⁊ res incredula diſtat.

Cremẽtũ ti. n. s. i. ſemẽ virile. ⁊ dĩ a creo. as q̃ſi creamẽtũ. Vñ Joſephus. Cremẽtum ad libidinẽ ſuo poti⁹ nutriuit ex corpore. Itẽ cremẽtũ dĩ a creſco. is. ⁊ tũc tãtũ valet quãtũ incremẽtũ.

Cremiũ. mij. n. s. i. ſiccamẽtũ lignoꝝ vel frixorũ in patella. ⁊ etiã qđ remanet in patella aridũ de carnibꝫ poſt pinguedinez liquefactam dĩ cremiũ. Vñ ꝓpheta. Oſſa mea ſicut cremiũ aruerũt. Et dĩ a cremo.

Cremiũ. n. s. i. ſacrificiũ. quod ⁊ holocauſtũ dicebat̃. ⁊ dĩ a cremo. as.

Creas grece. latine dĩ caro.

Creperon dubiũ dĩ. Inde creperus. a. um. i. dubius.

Crepido. inis. eſt riparũ obruptio. ſaxi vl̃ rupis vel mõtis extremitas. altitudo. ſũmitas. Ponit̃ tñ q̃nqꝫ ꝓ cauerna vbi vię cõueniũt. in qua ſolẽt pauperes latitare. vel mẽdicare. Vñ Juuenalis. Nulla crepido vacat. Et ponit̃ hꝫ ꝓ ſũmitate riparum. Et dĩ a crepo. as. q: ibi ẽ frequẽtius ſonitus ventoꝝ ⁊ ruptio lapidũ. Quidã tñ volũt deriuari a creperõ qđ eſt dubiũ vel incertũ. q: dubiũ eſt in tali loco ponere pedem. Item ſũmitas vel extremitas in circuitu altaris dicebatur crepido. et ipſum ꝓpitiatoriũ. Vñ Ezech. 43⁰. De ſinu terrę vſqꝫ ad crepidinẽ. i. ꝓpitiatoriũ.

Crepitus. us. ui. ⁊ hoc crepitaculũ. i. ſonit⁹.

Crepor. oris. m. t. i. ſonitus vel eleuatio. ⁊ dĩ a crepo. as.

Crepũdiũ. dij. n. s. i. cunabulũ. ⁊ dĩ a crepo as. q: in ea puer crepat. i. ſonat vagiẽdo. Itẽ ſm Papiã: Crepũdia puerilia ornamenta indita. q̃ expoſitis infantibꝫ adhibent̃. vt cunabulũ. Vñ Hieronym⁹. Int̃ crepũdia noui partus.

Crepuſculũ. n. s. i. dubia lux. ſcilz hora quę inter noctẽ ⁊ diẽ eſt. vel inter diẽ ⁊ noctẽ dubia. an ſit diei vel noctis. ⁊ dĩ a crepon quod eſt dubiũ. Et eſt duplex crepuſculum. ſcilz diei ⁊ noctis. Vbi aduertendũ ſm Hug. q: nox habet ſeptẽ partes. Prima pars noctis dĩ crepuſculũ vel veſpeꝛ a ſtella occidẽtali. Secũda ꝯticiniũ a cõticendo. Tertia gallicinius. a gallicantu. Quarta intẽpeſtũ. i. nõ opportuniũ. ⁊ non aptũ tẽpus alicui rei faciẽdę. q̃ſi nihil agi poteſt. q̃ſi ſine tẽpore. i. actu ꝑ quẽ cognoſcit̃ tẽpus. Quinta iteꝝ gallicinũ. ꝓpter gallos lucis ꝓnũcios. Sexta matutinuz inter abſceſſũ tenebrarũ ⁊ auroꝛe aduẽtũ. Septima diluculũ. nũcia diei. q̃ incipit q̃ſi diei parua lux. Idẽ etiã aurora dicit̃ poſtea iterũ ⁊ crepuſculũ.

Crẹſus. ſi. m. s. rex lidoꝛuz. Vñ Hieronymus in ep̃la ad Paulinũ. 8⁰ cap̃lo. Prefert̃ vidua diuitijs Crẹſi.

Creta. tę. f. p. q̃daz inſula eſt. in qua fuit nutritus Jupiter. Inde cretus. a. ũ. ⁊ creſus a. ũ. Et hic ⁊ hęc cretẽſis ⁊ hoc ſe. in eodez ſenſu. Et hęc creta tę. gen⁹ terrę albę. ſcilz argilla. q: in illa inſula melior abũdat creta. Jñ cretoſus. a. ũ. abũdãs creta. ⁊ crete⁹ a. ũ. id quod eſt de creta.

Creticus. ci. i. iudex vel medic⁹. ⁊ dĩ a criſis qđ eſt iudiciuz. q: ſm criſim iudicat de infirmo. an debeat euadere nec ne. vel dĩ a cerno. nis. Jñ creticus. a. ũ. i. iudicialis vel determinatiu⁹. vt cretic⁹ dies. in q̃ ſumit̃ iudiciũ infirmitatis.

Cretio. onis. f. t. i. iudicatio. vel cert⁹ nũerus dierũ. in quo inſtitutus eſt hęres. vl̃ adijt hęreditatẽ. vel finito tẽpore cretionis excluditur. ⁊ dĩ cretio. quaſi decretio. q: ibi decernit̃ vel cõſtituit̃.

Cribꝛũ.bri.n.s.ē inſtrumẽtũ aptũ ad purgãdũ fruges.⁊ dr̄ a currẽdo. qꝛ ibi currit frumẽtũ. Uel dr̄ a creber.a.ũ.quod ē idez quod denſus.eo ꝙ ſit crebro pforatũ. Jñ cribellũ diminutiuũ.i.paruũ cribꝛũ. Uñ quidã. Haurit aquaz cribꝛo deriꝰ abſqꝫ libꝛo.

Crimē.inis.n.t.dr̄ a careo.vt furtũ. falſitas ⁊ ſilia q̄ non occidũt ſed infamant.

Criminũ capitales erãt carceris cuſtodes.q̄ etiã ſtratores dicunt̄.a ſternẽdo.qꝛ dãnatos pungebant.

Crimen eccleſiaſticũ ē quod ptinet ad iuriſdictionẽ eccliȩ.vt hereſis.ſacrilegiũ.ſymonia.piuriũ.vſura.adulteriũ.xij.q.ij.in ſũ.lxxvij.diſ.j.

Crimē mere eccleſiaſticũ eſt.qḋ pncipalit̄ ortũ a canonibꝫ ſumpſit.⁊ ſolũ corã iudicibus eccleſiaſticis cogſci habeat.de cuiꝰ cognitione iudices ſeculares ſe nullatenꝰ intromittere poſſunt.vt eſt crimē hereſis. Sed crimē mere ciuile p oppoſitũ.eſt delictũ legibꝫ ciuilibꝫ phibitũ.alias in ſe nõ peccatũ.vt in ciuitate ire de nocte poſt ſonũ cãpanȩ vel cõſiſe. Crimē ꝟo mixtũ eſt quod ſpectat ad forũ vtrũqꝫ.vt eſt ſacrilegiũ.quod ſpectat ad foꝝ eccleſiaſticũ.⁊ põt etiã iudex ſecularis de pęna eius cognoſcere ⁊ ſacrilegiũ punire ſm glo.i ꝟbo adimimus.in.c.felicis.de pe.li.vj.⁊ de hoc eſt glo.ſũ.xi.q.i.

Crimē lȩſȩ maieſtatis eſt vbicũqꝫ q̄s contra vrbez aliq̄d molit̄.aut qui pfugit ad hoſtes.vel iſtos iuuat q̄licũqꝫ cauſa.ſaliz armis.conſilio.vel pecunia.vel q̄ ſubiectas puintias nitit̄ facere rebelles.vl̄ ſeditiones aut bella mouet in ciuitate.vel q̄ ꝑlatũ magiſtratũ vel pncipē occidit.vl̄ q̄ contra latus eius militat.vel arma fert et occupat cõtra rēpublicã. Et idē dr̄ crimē pduellionis.i.hoſtile. Nã pduelliões dicunt̄ hoſtes. Secus ſi cõmittit̄ hoc crimē non cõtra rēpublicã.qꝛ tũc nõ dr̄ pduellionis.ſed ſimplicit̄ lȩſȩ maieſtatis. Et nõ ꝙ nõ ſubditus.crimē lȩſȩ maieſtatis non cõmittit.vt in.§.ruſus.in cle.paſtoralis.de re iudi.vbi rex cecilie Robtus nõ eo modo ſubfuit Henrico impatori.ꝙ crimen lȩſȩ maieſtatis in eũ cõmiſerit

Crimē hereſis in multis cõuenit cũ crimine lȩſȩ maieſtatis.⁊ hmõi ſm canones ē ꝓpꝛie lȩſȩ maieſtatis.qꝛ lȩdit rēpublicam imperatorē etiã diuinũ ⁊ celeſte.

Crimen ſacrilegij ſm Aço.fit ꝓpꝛie quãdo ſacrum de ſacro auffert̄. Hc etiaz ſm eũ: ſi quis nõ ſacꝝ de ſacro recipit.vel ſacrũ de non ſacro. Sed ſm leges tunc ſacrilegiũ nõ eſt.qꝛ qñ res puate auferunt̄ de ſacro.tũc actio furti locũ habet. Hoſti.tñ dicit ꝙ ſi accipit̄ ſacrũ de ſacro.vel ſacꝝ de non ſacro.ſemꝑ ſacrilegiũ fit.vt.xvij.q.iiij.q̄ſquis.ꝟ.ſimplicit̄.

Crimē peculiatus ſm Aço.locũ habet pro pecunia publice recepta vel intercepta.vel quocũqꝫ modo cõtaminata.vt ſi in auꝝ vl̄ argẽtũ vel ȩs publicũ aliq̄s ferꝝ vel ſimile aliq̄d inducat.i.adijciat. Jdē eſt i ſacra re.vt in vaſis ecclȩ. Jdē eſt in religioſis.vt in ornamẽtis.ſepulcris.

Crimē ſtellionatꝰ ſm Aço.dr̄ a quodam aiali reptili.qḋ dr̄ ſtelliõ. Et cõmittit hoc crimē qui in varietate ai rez aliquã alteri pignori obligatã ſiue pignoratã.alij poſtea obligat. Et dr̄ a ſtellione.qꝛ ſicut ille vermis eſt varius in coloribꝫ.ſic ille q̄ cõmittit hoc crimē eſt varius in ore.⁊ inconſtans in mente.

Crimē fraudati cenſus cõmittit̄ cũ q̄s furat̄ publicã pecuniã ſibi accõmodatã.

Crimē fraudatȩ annonȩ eſt cũ portitores furant̄ victualia.a republica ad exercitum miſſi.

Crimē piaculare eſt quod morte expiat̄.

Crimē cõcuſſionis cõmittit q̄ ꝑtextu officij ſibi cõceſſi extorquet cõminãdo aliq̄d ab inuito. Et tali crimie punit̄ q̄s pęna q̄drupli.j.q.vij.ſanximus.in fi.

Criminũ alia ſunt puata.vt illa quoꝝ executio.i.accuſatio vl̄ denũciatio ptinet tm̃ ad illos quibꝫ inferunt̄.vt furta.dãna illata ⁊ iniurie. Alia ſũt publica quoꝝ executio dat̄ cuilibet de ꝑplo: Nã ad publicã vtilitatē ſpectat.ne maleficia maneãt impunita.vt ſunt homicidia.paricidia.adulteria.poſt q̄dragesimũ tñ diem.vt.l.iure mariti.C.de adulte. Jtē crimē lȩſȩ maieſtatis. Et nota ꝙ crimē dr̄ quiqꝫ modis. pͦ ſumit̄ ꝓ quolibet peccato ſiue mortale ſit ſiue veniale. 2ͦ ꝓ crimie irrogãte infamiã.qḋ eſt accuſatiõe ⁊ dãnatiõe dignisſimũ. 3ͦ ꝓ peccato qḋ euenit ex deliberatione.ſiue mortale ſiue veniale ſit.qḋ non delet̄ niſi p penitẽtiã. 4ͦ qḋ ſemel ꝯmiſſũ ſufficit ad cõdẽnatione.nõ tñ infamat. 5ͦ qḋ irrogat ꝑpetuam infamiã.ut no.xxv.diſ.c.vnũ orariũ.§.nunc autē.⁊.lxxxj.diſ.apls. Unde. Si q̄libet eſt peccator.nõ tñ quilibet eſt criminoſus.

⁊ agros quod eſt tractus. Et ſūt creagrę tridētes fuſcinulę ad carnes de caldarijs ꝓferendas vel extrahēdas.

Creber. a. ū. i. denſus vel ſpiſſus. ſed differt ab his. quia creber dī de multitudine. vt creber paries circuit hanc domū. i. multi parietes. Denſū ſiue dēſatū ē qđ viſu nō eſt penetrabile. vt ebur. licꝫ tenue. Spiſſum vō qđ nō ē tenue. Et ꝓducit cre. Vñ quidā. Lectio crebra valet quā non obliuio tollit.

Crebriſurus. ſuri. m. s. eſt locus crebro hñs fures. ſcilꝫ q̄ ſepe frequētat͛ a furibꝫ.

Crebro. onis. m. t. alio noīe dicit͛ porca. eſt autē porca illa terra q̄ cōtinet͛ inter duos ſulcos. ⁊ dī a crebro. q: aqua crebro per ipſam diſcurrit.

Credibilis. ꝯ. t. ⁊ hoc le. qđ poteſt credi.

Creditarius. m. s. i. cōſiliarꝰ vel camerarꝰ cui ſecreta cōmittunt͛. Inde hꝰ creditari i. cameraria.

Creditor eſt q̄ alienā fidē ſequit͛ mutuatā pecuniā nūerādo. Generalit͛ vō creditor dī q̄ ex cauſa q̄cūqꝫ alienā fidē ſequit͛. Et dī iō creditor q: credit debitori.

Credulus. a. ū. q̄ ſemꝑ vel facile credit. Vñ hec credulitas. tatis. Et cōponit͛ cū in. vt Incredulus. q̄ nūqꝫ vel vix credit. Vñ Grecismꝰ. Rumor credibilis res credula q̄ cito credit. Sic incredibilis ⁊ res incredula diſtat.

Cremētū. ti. n. s. i. ſemē virile. ⁊ dī a creo. as q̄ſi creamētū. Vñ Joſephus. Cremētum ad libidinē ſuo potiꝰ nutriuit ex corpore. Itē cremētū dī a creſco. is. ⁊ tūc tātū valet quātū incremētū.

Cremiū. mij. n. s. i. ſiccamētū lignoꝝ vel frixoriū in patella. ⁊ etiā qđ remanet in patella aridū de carnibꝫ poſt pinguedinē liquefactam dī cremiū. Vñ ꝓpheta. Oſſa mea ſicut cremiū aruerūt. Et dī a cremo.

Cremiū. n. s. i. ſacrificiū. quod ⁊ holocauſtū dicebat͛. ⁊ dī a cremo. as.

Creas grece. latine dī caro.

Creperon dubiū dī. Inde creperus. a. um. i. dubius.

Crepido. inis. eſt riparū obruptio. ſaxi vł rupis vel mōtis extremitas. altitudo. ſūmitas. Ponit͛ tñ q̄nqꝫ ꝓ cauerna vbi vię cōueniūt. in qua ſolēt pauperes latitare. vel mēdicare. Vñ Iuuenalis. Nulla crepido vacat. Et ponit͛ hꝰ ꝓ ſūmitate riparum. Et dī a crepo. as. q: ibi ē frequētius ſonitus ventoꝝ ⁊ ruptio lapidū. Quidā tñ volūt deriuari a creperō qđ eſt dubiū vel incertū. q: dubiū eſt in tali loco ponere pedem. Item ſūmitas vel extremitas in circuitu altaris dicebatur crepido. et ipſum ꝓpitiatoriū. Vñ Ezech. 43°. De ſinu terrę vſqꝫ ad crepidinē. i. ꝓpitiatoriū.

Crepitus. us. ui. ⁊ hoc crepitaculū. i. ſonitꝰ.

Crepor. oris. m. t. i. ſonitus vel eleuatio. ⁊ dī a crepo. as.

Crepūdiū. dij. n. s. i. cunabulū. ⁊ dī a crepo as. q: in ea puer crepat. i. ſonat vagiēdo. Itē ſm Papiā: Crepūdia puerilia ornamenta indita. q̄ expoſitis infantibꝫ adhibent͛. vt cunabulū. Vñ Hieronymꝰ. Int͛ crepūdia noui partus.

Crepuſculū. n. s. i. dubia lux. ſcilꝫ hora quę inter noctē ⁊ diē eſt. vel inter diē ⁊ noctē dubia. an ſit diei vel noctis. ⁊ dī a crepon quod eſt dubiū. Et eſt duplex crepuſculum. ſcilꝫ diei ⁊ noctis. Vbi aduertendū ſm Hug. q̄ nox habet ſeptē partes. Prima pars noctis dī crepuſculū vel veſpeꝛ a ſtella occidētali. Secūda ꝯticiniū a conticendo. Tertia galliciniū. a gallicantu. Quarta intēpeſtū. i. nō opportunū. ⁊ non aptū tēpus alicui rei faciēdę. q̄ſi nihil agi poteſt. q̄ſi ſine tēpore. i. actu ꝑ quē cognoſcit͛ tēpus. Quinta iteꝝ galliciniū. ꝓpter gallos lucis ꝑnūcios. Sexta matutinū inter abſceſſū tenebrarū ⁊ aurore aduētū. Septima diluculū. nūcia diei. q̄ incipit q̄ſi diei parua lux. Idē etiā aurora dicit͛ poſtea iterū ⁊ crepuſculū.

Crœſus. ſi. m. s. rex lidorū. Vñ Hieronymus in ep̄la ad Paulinū. 8° caplo. Prefert͛ vidua diuitijs Crœſi.

Creta. tę. f. p. q̄daꝫ inſula eſt. in qua fuit nutritus Jupiter. Inde cretus. a. ū. ⁊ creſus a. ū. Et hic ⁊ hęc cretēſis ⁊ hoc ſe. in eodē ſenſu. Et hęc creta tę. genꝰ terrę albę. ſcilꝫ argilla. q: in illa inſula melior abūdat creta. Vñ cretoſus. a. ū. abūdās creta. ⁊ creteꝰ a. ū. id quod eſt de creta.

Creticus. ci. i. iudex vel medicꝰ. ⁊ dī a criſis qđ eſt iudiciū. q: ſm criſim iudicat de infirmo. an debeat euadere necne. vel dī a cerno. nis. Vñ creticus. a. ū. i. iudicialis vel determinatiuꝰ. vt creticꝰ dies. in q̄ ſumit͛ iudiciū infirmitatis.

Cretio. onis. f. t. i. iudicatio. vel certꝰ nūerus dierū. in quo inſtitutus eſt heres. vł adijt hereditatē. vel finito tēpore cretionis excluditur. ⁊ dī cretio. quaſi decretio. q: ita decernit͛ vel cōſtituit͛.

Cribrū.bri.n.s.ē inſtrumētū aptū ad purgādū fruges .⁊ dī a currēdo· qꝛ ibi currit frumētū. Vel dī a creber.a.ū.quod ē idē quod denſus·eo ꝙ ſit crebro pforatū. Jn cribellū diminutiuū.i.paruū cribrū. Vñ quidā. Haurit aquā cribro deric⁹ abſq̧ libro.

Crimē.inis.n.t.dī a careo·vt furtū·falſitas ⁊ ſilia q̄ non occidūt ſed infamant.

Criminū capitales erāt carceris cuſtodes· q̄ etiā ſtratores dicunt̄·a ſternēdo·qꝛ dānatos pungebant.

Crimen eccleſiaſticū ē quod ptinet ad iuriſdictionē eccl̄ie·vt hereſis·ſacrilegiū·ſymonia·piuriū·vſura·adulteriū.xij.q.ij.in ſū.lxxvij.diſ.j.

Crimē mere eccleſiaſticū eſt·qᵈ pncipalit̄ ortū a canonibꝫ ſumpſit.⁊ ſolū corā iudicibus eccleſiaſticis cogſci habeat·de cui⁹ cognitione iudices ſeculares ſe nullaten⁹ intromittere poſſunt·vt eſt crimē hereſis. Sed crimē mere ciuile p oppoſitū·eſt delictū legibꝫ ciuilibꝫ phibitū·alias in ſe nō peccatū·vt in ciuitate ire de nocte poſt ſonū cāpanę vel cōſile. Crimē vō mixtū eſt quod ſpectat ad forū vtrūq̧·vt eſt ſacrilegiū·quod ſpectat ad foꝝ eccleſiaſticū.⁊ pōt etiā iudex ſecularis de pena eius cognoſcere ⁊ ſacrilegū punire ſm glo.i vbo adimimus.in.c.felicis.de pe.li.vj.⁊ de hoc eſt glo.ſū.xi.q.i.

Crimē leſę maieſtatis eſt vbicumq̧ q̄s contra vrbē aliq̄d molit̄·aut qui pfugit ad hoſtes.vel iſtos iuuat q̄licūq̧ cauſa·ſaliz armis·conſilio·vel pecunia·vel q̄ ſubiectas puintias nitit̄ facere rebelles·vl ſeditiones aut bella mouet in ciuitate·vel q̄ plati magiſtratū vel pncipē occidit·vl q̄ contra latus eius militat·vel arma fert et occupat cōtra rēpublicā. Et idē dī crimē pduellionis.i.hoſtile. Nā pduelliōes dicunt̄ hoſtes. Secus ſi cōmittit̄ hoc crimē non cōtra rēpublicā·qꝛ tūc nō dī pduellionis·ſed ſimplicit̄ leſę maieſtatis·Et nō ꝙ nō ſubditus·crimē leſę maieſtatis non cōmittit·vt in.§.rurſus·in cle.paſtoralis.de re.iudi.vbi rex cecilię Robertus nō eo modo ſubfuit Henrico impatori·ꝙ crimen leſę maieſtatis in eū cōmiſerit

Crimē hereſis in multis cōuenit cū crimine leſę maieſtatis.⁊ hmōi ſm canones ē pprie leſę maieſtatis·qꝛ lędit rēpublicam imperatorē etiā diuinū ⁊ celeſte.

Crimen ſacrilegij ſm Azo.ſit pprie quādo ſacrum de ſacro aufert̄. Hoc etiā ſm eū: ſi quis nō ſacꝝ de ſacro recipit·vel ſacrū de non ſacro. Sed ſm leges tunc ſacrilegiū nō eſt·qꝛ qñ res puate auferunt̄ de ſacro·tūc actio furti locū habet. Hoſti.tñ dicit ꝙ ſi accipit̄ ſacrū de ſacro·vel ſacꝝ de non ſacro·ſemp ſacrilegiū fit·vt.xvij.q.iiij.q̄ſquis.ꝯ.ſimpliciter.

Crimē peculatus ſm Azo.locū habet pro pecunia publice recepta vel intercepta·vel quocūq̧ modo cōtaminata·vt ſi in auꝝ vl argētū vel ęs publicū aliq̄s ferꝝ vel ſimile aliq̄d inducat.i.adijciat. Jdē eſt i ſacra re·vt in vaſis eccl̄ię. Jdē eſt in religioſis·vt in ornamētis·ſepulcris.

Crimē ſtellionat⁹ ſm Azo.dī a quodam aīali reptili·qᵈ dī ſtellio. Et cōmittit hoc crimē qui in varietate aī rē aliquā alteri pignori obligatā ſiue pignoratā·alij poſtea obligat. Et dī a ſtellione·qꝛ ſicut ille vermis eſt varius in coloribꝫ·ſic ille q̄ cōmittit hoc crimē eſt varius in ore ⁊ inconſtans in mente.

Crimē fraudati cenſus cōmittit̄ cū q̄s furat̄ publicā pecuniā ſibi accōmodatā.

Crimē fraudatę annonę eſt cū portitores furant̄ victualia·a republica ad exercitum miſſi.

Crimē piaculare eſt quod morte expiat̄.

Crimē cōcuſſionis cōmittit q̄ ptextu officij ſibi cōceſſi extorquet cōminādo aliq̄d ab inuito. Et tali crimie punit̄ q̄s pena q̄drupli.j.q.vij.ſanximus.in fi.

Criminū alia ſunt puata·vt illa quoꝝ executio.i.accuſatio vl denūciatio ptinet tm̄ ad illos quibꝫ inferunt̄·vt furta·dāna illata ⁊ iniurię. Alia ſūt publica quoꝝ executio dat̄ cuilibet de ꝑplo: Cū ad publicā vtilitatē ſpectat·ne maleficia maneāt impunita·vt ſunt homicidia·pricidia·adulteria·poſt q̄drageſimū tñ diem·vt.l.iure mariti.C.de adulte. Jtē crimē leſę maieſtatis. Et nota ꝙ crimē dī quiq̧ modis. p̄ ſumit̄ p quolibet peccato ſiue mortale ſit ſiue veniale. 2° p crimie irrogāte infamiā·qᵈ eſt accuſatiōe ⁊ dānatiōe dignuſſimū. 3° p peccato qᵈ euenit ex deliberatione·ſiue mortale ſiue veniale ſit·qᵈ non delet̄ niſi p penitētiā. 4° qᵈ ſemel ꝯmiſſū ſufficit ad cōdēnationē·nō tñ infamat. 5° qᵈ irrogat ppetuam infamiā·ut no.xxv.diſ.c.vnū orarū.§.nunc autē·⁊.lxxxj.diſ.apl̄s. Vnde. Si q̄libet eſt peccator·nō tñ quilibet eſt crimino ſus.

Crinalis.ↄ.t.⁊ hoc le.i.ad crinē ptinens.⁊ dī a crinis. Sed crinalis.m.t.i.acus q̄ crines aptant̄.

Crinis.nis.m.t.a cerno dī.⁊ ſūt crines ꝓprie mulieꝝ.ſic dicti.eo q̄ crinibꝫ a viri diſcernant̄. ⁊ ita q̄ṫtū ad vocē deſcēdit crinis a cerno.ſꝫ q̄ṫtū ad ſignificationē poti⁹ a diſcerno. Etiā dī alio mō ħ cirrus.ri. qḋ ⁊ ꝑplicata dī capilloꝝ.a cirrim qḋ ē tōdere. Jn̄ criniculus.i.parū⁹ crinis. Et crinit⁹ a.ū.pe.p.i.magnos habens crines.

Crypta pte.i.ſpelūca cauerna.ul̄ turba hominū.⁊ dī a crepo.

Criſta.ſte.f.p.dī illud qḋ eminet ſup galeā ⁊ ſup capita quarūdā auiū. Jn̄ criſtat⁹.a.ū.i.criſta ornat⁹.vel q̄ magnā habet criſtā Jnuenit̄ etiā criſtat⁹.i.galeatus.

Cryſtallus.li.f.s.genus eſt cādidi lapidis quaſi nix.⁊ fit glacie durata p ānos. vn̄ ⁊ greci ei nomē dederūt. Et nota q̄ āntiqui dicebāt hoc cryſtallū.li. Vn̄ Aurora. Cryſtallina facit facta feneſtra decēs. Et cryſtall⁹ appoſita radijs ſolis adeo rapit flāmam.vt aridis fungis vel folijs p̄rebeat ignem.fulgidū aūt nihil aliud q̄ꝫ frigidū pati poteſt.

Croce⁹.a.ū.⁊ ħ crocea ceę.f.p.i.cuna īfantiū Vn̄ ī Trenis Hieremię dī: Qui nutriebant̄ in croceis.āplexati ſunt ſtercora.

Crocodilus.li.quoddā aīal quadrupes.et dī a crocus.eo q̄ croceū habeat colorem. Et eſt pleruꝫq̄ꝫ in longitudine viginti cubitoꝝ.dentiū ⁊ vnguiū īmanitate armatus.tante duricię q̄ fortiū ictus lapidum tergo repercuſſus nō ſentiat. Nocte ī aq̄s ⁊ die humi requieſcit. Solus ex aīalibus ſuperiorē mandibulā mouere dī. Quidā tamē dicūt q̄ componat̄ a crocus ⁊ dilus quod eſt metus. Vn̄. Herba crocus diluſq̄ꝫ metuens venit hinc crocodilus. Nā croceis maculis variat̄ et eſt metuendus. R.poſt.c.ꝑmū ſibi dans.l. ſcriptito ſolo.

Crocus.ci.q̄dā puer verſus ī florē ſcḋm poetas. Jnde hic croc⁹.ci.dictus eſt flos. Sꝫ ꝓprie hoc crocū.ci.p flore.ſed p puero hic croc⁹.licet p flore īueniat̄ hic crocus croci: tamē hoc fit gr̄a pueri. Vl̄ crocū dī a coricio oppido cilicię.vbi melius ⁊ pl⁹ abūdat q̄ꝫ alibi. Jn̄ croceus.a.ū.⁊ hęc crocea ceę.ſubſtantiue.

Croma grece.dī latine color. Jn̄ cromaticus.a.ū.q̄ colore nō cōfundit̄.nec colorē mutat ſcḋm Hug. Papias dicit: Croma grece.dī color vel humor.

Chronia.nię.plixus corporis morbus.qui multo tēpore morat̄.vt podagra vel tiſis.

Chronicus.a.ū.i.tēporalis.terren⁹. Et plaliter hęc chronica.coꝝ.i.tēpora vel tēpoꝝ ſeries.vel ordo.vel liber vbi deſcripta tēpora cōtinent̄.vel facta diuerſoꝝ tēpoꝝ.

Chronographus pe.cor.q̄ deſcribit tēpora ⁊ dī a chronon qḋ eſt temp⁹.et graphus qḋ eſt ſcriptor. Jn̄ chronographia.phię.i.breuis ſcriptura.vel tēpoꝝ deſcriptio.

Chronon grece.latine dī tempus.

Cruciabilis.ↄ.t.⁊ hoc le. qḋ eſt dignū vel aptū cruciari.

Cruciamē.inis.⁊ hoc cruciamētū.⁊ hoc cruciū.cij.oīa idē.ſcꝫ tormentū quodlibet. Vn̄ Lucilius. vinū cruciū inſuaue dixit.

Cruciarius.rij.qui eſt cruce dignus vel qui fert crucē ad ſuū diſpendiū.vel ad officiū ſuſpendij.vel ad ſignū profeſſionis ⁊ religionis ſuę.⁊ dī a crux. Jn̄ cruciarius.a.ū. adiectiue.

Crucibolū.li.n.s.i. lucerna.et dī a crucio.et bolus.q̄ꝛ bolus.i.morſellus ſępe ibi cruciat̄ ⁊ diminuit̄. Cruciboliū etiā dī mortariū.

Crucicula.lę.f.p.i.parua crux.

Crucifer.a.ū.qui fert crucē.

Crudelis.ↄ.t.⁊ hoc le.i.crudus. Et eſt crudelis in ſanguine.ſęuus in ira.

Crudus.a.ū.dī quod nō eſt coctū.q̄ſi non ſine ſanguie. Et dī a cruor. Et inde p trāſlationem dī homo crudus.q̄ſi nō coctus nec eſui habilis. Eſt eñ aſp ⁊ crudus. Jn̄ hęc cruditas.tat. Vn̄. Crudus nō coctus eſt crudelis q̄ꝫ crudus.

Cruentus.a.ū.i.ſanguine inq̄natus.vl̄ qui amat effuſionē ſāguis. Jn̄ cruentat⁹.a.ū. ⁊ differt a cruētus.q̄ꝛ cruētat⁹ dī proprie ſanguine inq̄nat⁹.ſed cruentus q̄ amat effuſionē ſanguinis.

Crumena.nę.pe.p.ſaccus.marſupiū.qḋ et cruma crumę dī.

Cruor.oris.a curro dī.eo q̄ cruor currēdo corruat.⁊ eſt cruor effuſus.ſanguis ꝯo in corpore. Vn̄. Sanguis alit corp⁹.cruor ē a corpore fuſus. Vl̄ ſanguis eſt hoīuꝫ.cruor victimarū. Vel cruor eſt corrupt⁹ ſanguis q̄ emittit̄.⁊ dī ſanguis q̄ꝛ ſit ſuauis.

Crus cruris.n.t.dī a curro.is.q̄ꝛ cruribꝫ currimus ⁊ greſſū facimus. Et ſunt crura ſub genibꝫ vſq̄ꝫ ad ſuras. Vel crus ē os tibię anterius. Jnde cruſculū.li.i.paruuꝫ crus. Et cruſculus.a.ū. qui parua habet crura. Et curatus.a.ū.q̄ magna habet crura

Cruſcumulus.li.m.s.eſt tumor cruruꝫ.⁊ dī

a crus.
Cruſtū.ſti.n.s.vł cruſtulū.p fragmēto pa-
nis ⁊ p quolibet edulio.
Cruſta tę.vł cruſtula lę.diminutiuū pe.cor.
eſt lamina ꝗlibet vel fragmētū auri.uł ar-
genti.vel alteri⁹ metalli.vel ligni.uł lapi-
dis.Vn̄ marmorati lapides cruſtati di-
cunt̄.Itē cruſta vel cruſtula ſupficies vel
cortex panis vel alterius rei.
Cruſtaria.rię.i.taberna.a vaſis cruſtatis ſic
dicta
Cruſtoſus.a.ū.i.plen⁹ cruſtis.⁊ dr̄ a cruſta.
Jn̄ cruſtoſitas.tatis.
Cruſtumiū.mij.quoddā gen⁹ piri.q₂ durā
habet corticē cruſtā.vel dr̄ a cruſtumia re-
gione.⁊ in eadē ſigūtione poteſt declinari
adiectiue.
Crux crucis dr̄ a crucio.as.q₂ cruciat.⁊ facit
gtūs p̄lalis crucū.q₂ formatʳ ab hoc abla-
tiuo cruce.e.mutata in.ū.Et corripit.v.
ante.c.Vn̄ Oratius in epl̄is.Nō hoīem
occidi.nō paſces ī cruce coruos.Et ī Au-
rora.Extat imago crucis q̄ domat oē ma-
lignū.Et nota q̄ crux chriſti quattuor li-
gnorū genere fuiſſe perhibetur.ſcilȝ pal-
mę.cypreſſi.oliuę.⁊ cedri.Vn̄ q̄dā.Ligna
crucis palma.cedrus.cypreſſus.oliua.Hāc
differentiā lignorū videtʳ apl̄us innuere
cū dicit.Vt poſſitis cōphendere cū oīb⁹
ſanctis quę ſit latitudo.longitudo.ſubli-
mitas ⁊ pfundū.

L ante B

Cubatoriū.rij.tā.p lecto q̄ꝫ p alia re cui in-
nitimur.⁊ dr̄ a cubo.
Cubicularius.rij.m.s.i.lecti cuſtos uł fabri-
cator vel p̄parator.Jn̄ cubicularia.rię.in
eodē ſenſu.Pōt etiā declinari adiectiue
cubicularius.a.ū.qd̄ ptinet ad cubiculū
vel ad cubiculariū.
Cubicularij dicunt̄ ſerui q̄ cubiculum dn̄i
ſui parāt.
Cubiculū.li.i.lectus.a cubo.as.
Cubile.lis.n.t.dr̄ a cubo bis.vel cubo.as.et
eſt pprie cōcubinariū.ſicut genialis ſpōſarū
Fit enī ad lectū cōcubinarū poti⁹ deſceſus
⁊ inclinamētū q̄ꝫ aſcenſus.
Cubio.onis.m.t.i.maſculus.
Cubitus.ti.m.s.eſt quędā pars brachij.et
dr̄ a cubon.eo q̄ firmū ⁊ ſolidū mēbrū ſit.
vel dr̄ a cubo.as.q₂ ſup cubitū ſolēt cuba-
re in comeſtione.⁊ durat vſq₃ ad manū.
Vel eſt menſura quędā a medio brachij.
vſq₃ ad finē digitorū ſe extēdēs.Jn̄ hic ⁊
hęc cubitalis ⁊ hoc le.Et ſūt cubitalia ſup
quę cubitū vel ceruicē reclinam⁹.vt aure-
alia ⁊ puluinaria vel etiā alia.Itē₃ cubi-
talis cōponitʳ bicubitalis lę.⁊ tricubitalis
le.Similitʳ cubitus cōponitʳ bicubit⁹.a.ū.
tricubit⁹.a.ū.Et vt dicit Papias:Cubi-
tus dupliciʳ ſumitʳ.vnus q̄ naturalitʳ ad
digitorū ſūmitatē a cubito vſq₃ ptendit:
quali Moyſes arcā mēſurauit.Alius cu-
bitus eſt q̄ ⁊ maior dr̄.qui brachio extēſo
toto cubito capiti p̄lato ſe eſſe demon-
ſtrat.quo arca Noe demenſa eſt.Vnde.
Eſt p mēſura cubit⁹ cubituſq₃ lacertus.
Cubon.interp̄tatʳ firmū ſiue ſolidū.
Cubus.bi.m.s.eſt figura ſolida quę longi-
tudine.altitudine.latitudine cōtinetʳ.Vn̄
Cubicus dr̄ numerus ſolidus.ſcilȝ habēs
in ſui denoīatione quattuor voces.ut bis
duo.bis ter.ter tria.Jn̄ cubicus.a.ū.⁊ hic
cubicus.p illo ſolido nūero.ſcilȝ idem qd̄
cubus.Et vt Papias dicit:Cybo grecū
eſt.latinū cubus.
Cucullus.m.s.i.veſtis capuciata ⁊ lata hu-
meros tm̄ ⁊ caput tegens inſtar capucij.
Vn̄ Juuenalis.Sumere nocturnos me-
retrix anguſta cucullos.Itē cucull⁹ ē qd̄-
dā gen⁹ pocułorū.Vn̄ Oratı⁹.Reges di-
cunt̄ multis vrgere cucullis.
Cuculus.auis quędā a ſono vocis dictus.
Vn̄.Jn ſiluis cuculū.in clauſtris q̄re cu-
cullū.Itē.Licȝ per multos cuculus canta-
uerat annos.Pſallere neſcit adhuc aliū
cantū niſi guck guck.
Cucuma.mę.f.p.a ſono feruoris dr̄.ſic caca-
bus.i.vas ereū deſup coopertū.in q̄ cale-
ſcit aqua vel coquitʳ cib⁹.Itē cucuma vel
cucurma dr̄ quoddā genus clauę.
Cucumer vel cucumis huius cucumeris.eſt
herba cuius fructus humidę naturę eſt.et
dr̄ ab amarus.eo q̄ interdū ſit amarus.q̄
dulcis naſci phibetʳ.ſi lacte mellico eorū
ſemen infundatʳ.
Cucumerariū.rij.n.s.locus vbi cucumeres
abūdant ⁊ ſeruantʳ.Inde cucumerari⁹.rij.
m.s.⁊ hęc cucumeraria.q̄ vel q̄ eos cuſto-
dit vel vendit.Vn̄ Iſa.p̄.Sicut tigurriū
in cucumerario.
Cucurbita.tę.f.p.pe.cor.dr̄ q₂ ſit fructu ro-
tundo ⁊ folijs vt cucumer vſualis.ſed p̄ci-
pue agreſtis cucurbita.q̄ ⁊ coloquintida
dr̄ ſm̄ Hug.Papias ꝟo dicit:Cucurbi-
ta.i.cuccara q̄ſi ſpeciem cucumeris habet.
Eſt aūt frigida ⁊ humida.Cucurbita etiā
eſt ventoſa vnde trahitʳ ſanguis.

Cudis.f.t.i.malleus.

Cuias-cuiatis.ↄ.t.eſt interrogatiuũ-poſſeſ
ſiuũ-infinitũ-relatiuũ-gentile.⁊ patriũ-et
deriuatur a cuius.a.ũ. Et habet q̃rere de
gente vel patria-tñ ſimul ⁊ ſemel non põt
querere de vtroqꝫ. Ad qḋ pñt reſpõde
ri iſta duo pronoia noſtras ⁊ veſtras-vt
Cuias eſt iſte-rñdet noſtras.i.de nr̃a gẽte
vel patria-vel pñt reſpõderi noia gẽtilia
ſeu patria-vt romanus italicus-vel ſpeci
ficantia gẽtẽ vel patriã-poſita ĩ ablatiuo
caſu cũ hac ꝓpoſitione de-vt: Cuias ẽ iſte
rñderi põt de tuſcia-ꝟ bononia. Et circũ
flectit̃ in fine cuias-qꝫ olim dicebat̃ hic et hec
cuiatis ⁊ hoc te.qḋ penul.circũflectebat.

Cuiũs.a.ũ.deriuat̃ ab hoc gtõ cuius.⁊ ẽ in
finitũ-interrogatiuũ-poſſeſſiuũ-relatiuũ.
Et differt a cuius gtõ-qꝫ cui⁹.a.ũ.poſſeſſi
uũ eſt.⁊ acuit̃ in fine.⁊ tenet̃ cõcordare cũ
ſubſtãtiuo in tribꝫ. Vñ Virgili⁹ ĩ bucol.
Dic mihi Dameta cuiũ pec⁹ an Melibei.
Sed gtĩs cuius-nõ acuit̃.⁊ eſt ꝑmitiuũ
⁊ nõ reqrit ꝓdictã cõueniẽtiã accidentiũ-
Itẽ ad interrogationẽ factã ꝑ cui⁹.a.ũ.de
bent rñderi noia vel ꝑnoia poſſeſſiua-vel
gtĩs ſpecificãs poſſeſſorẽ.vt Cuiũ ẽ iſtud
mãcipiũ-rñdet̃ petrinũ meũ mei martini.

Culcitra.re.f.p.pe.cor. dr̃ a calco-q̃ſi calcitra
qꝫ calcat̃.i.farcit̃ plumis-vel dr̃ a colo.lis.
qꝫ colit̃ diligenti cultura.

Culex.cis.m.t.eſt aĩal paruũ volatile-dict⁹
ab aculeo-quo ſanguinẽ ſugit. Culices nõ
tangũt hoiẽ ſi abſinthio cũ oleo cocto-ſe
pungat.⁊ cor.li. Vñ Auroza. Diſcurrunt
culices hoiem turbãdo quietũ.

Culina.ne.f.p.pe.p. dr̃ a coquina per dimi
nutionẽ. Vel vt dicit Priſcian⁹ in 4º li
bro de denoĩatiuis-a coquus dr̃ hec coq̃na
⁊ culina.⁊ ꝑdu.li. Vñ Iuuenalis. Centũ
conuiuę ſequit̃ ſua queqꝫ culina. Papias
dic: Culina vel coq̃na loc⁹ coquẽdi-a co
quo dicta-q̇ eſt artifex coquẽdi.

Culla.le.f.p.eſt genus veſtis monachorum
Inde cullula.f.p.i.parua culla. Et cullat⁹
a.ũ.i.culla indutus-Et hec cucullã idẽ qḋ
culla. Inde cucullatus.a.ũ. Alij dicunt qꝫ
cuculla ſit diminutiuũ a cella-quaſi mĩor
cella vel caſa: alij ꝟo a culla dicunt quaſi
minor culla.

Culleus.lei.m.s.eſt q̃daz ſaccus de corio-in
q̇ dãnati inſuebant̃-ſcilꝫ qui patrem vel
matrẽ vel fratrẽ occiderãt-vel patriaꝫ ꝓ
diderãt-vel aliud magnũ ſcel⁹ cõmiſerãt-
⁊ cũ dãnato includebant̃ ſimia-ſerpens.⁊
gallus gallinacius.⁊ canis.⁊ ſic ĩ mare ul̃
etiam in flumen vicinũ-ſm qualitateꝫ il
lius regionis ꝓijciebat̃-at tũc canis ſimiã
ſimia gallũ-gallus ſerpentẽ ꝑſeq̃bat̃-do
nec ſerpens ꝑ os vel ꝑ podicẽ dãnati in
trare cogebat̃.⁊ ſic magnis ꝑpenis affligē
bat̃. Vñ Iuuenalis. Cuius ſupplicio non
debuit vna parari. Simia nec ſerpens ca
nis nec culleus vnus. Et dr̃ a claudo dis.
ul̃ dr̃ ab occulo.lis.quaſi occuleus. De ꝓ
dicta ꝑpena dr̃ in.l. vnica. C. de his q̇ pa.
vel li.occi. Vel culleus eſt ſacc⁹ in q̇ portat̃
triticũ.⁊ maxĩe de corio q̃ ſuppõit̃ equo
Inde culleatus.a.ũ.i.in culleũ miſſus. Et hic
culleolus li.i.paruus culleus.

Culmẽ.mis.n.t.i.ſũmitas tecti-qꝫ tecta do
morũ apud quoſdã culmo cooꝑiunt̃. Inde
culmineus.a.ũ.

Culmites.ↄ.ge.plis nũeri.pe.cor..i. diuites
q̇ ſibi diuitias accumulant.

Culmus.mi.m.s.eſt ipſe calam⁹ ſpicę qui a
radicibꝫ naſcit̃-licꝫ ⁊ culmus q̃nqꝫ inueniat̃
ꝓ ipſo folliculo vnde ſpica exit-vel q̃nqꝫ
ꝓ ipſa ſpica. et dr̃ a calamo q̃ſi calamus.
Vñ hic coloma mę.i.calamus cũ ſpica ſua.

Culpa.pę.i.noxa-crimẽ-mala fama-repre
hẽſio. Et videt̃ deriuari a cello.lis.qḋ nõ
eſt in vſu-eo qꝫ ꝑcellat ⁊ ꝑcutiat hoiẽ. Inde
hic ⁊ hec culpabilis.⁊ hoc le.⁊ hec culpabi
litas.tatis. Inde etiaꝫ culpulula lę.dimi
nutiuũ.i.parua culpa.

Culpone⁹.nei.m.s.calciamẽtũ ruſticoꝝ am
pliũ ⁊ latũ-qḋ alio noĩe dr̃ pero.onis.

Culter.tri.m.s. dr̃ a colo.is.qꝫ anteqꝫ falces
eſſent repertę-vites ⁊ arbores cũ cultellis
putabãt ⁊ colebãt. Inde cultellus.i.par
uus culter.

Cultrũ tri.n.s.i.patella Vñ. Culter cultell⁹
ſit tibi cultrũ qꝫ patella.

Cultus.a.ũ.ſm Papiã.i.ornatus-aptatus.
ſed cultus.us.ui.i.religio-quã credẽtes ex
hibemus. Et cõponit̃ cũ in-vt incultus-et
q̃ñ incultus idẽ eſt qḋ nõ cultus ẽ nomen
ſed incultus.i.inhabitatus participiũ eſt
ab incolor.leris.

Culus.li.m.s.i.anus ani.⁊ dr̃ culus q̃ſi cur
rus-eo qꝫ ꝑ eũ interiora diſcurrãt.

Cumba bę.f.p.⁊ cymba bę.i. una pars na
uis ⁊ vicinior aq̇s-ſic dicta-qꝫ aq̇s ĩcũbat
Vñ ⁊ ipſa nauis ⁊ ꝓcipue parua q̃nqꝫ dr̃
cumba ſiue cymba.

Cuminũ.ni.n.s.pe.p.latine dr̃-ciminũ gre
ce-herba q̇dã eſt-vide.s.ciminũ.

Cumulus.li.i.ſũmitas ⁊ aliq̇ꝝ coaceruatio.

⁊ dr̃ a cumulus. Jñ cumuloſus.a.ū.i.plen⁹ cumulo. ⁊ cumuloſitas. tatis.

Cuna ne.f.p.quaſi cyna.i.lectulus vbi pueri iacere cõſueuerũt. Jdẽ ⁊ alio noĩe dicit̃ crepũdiũ. ⁊ dr̃ ſic-q: partui ſolet adhiberi vel q: puer in ea iacet cunct⁹. Cuna etiã dr̃ dea paganoꝝ· q̃ cunã dr̃ iſãti ad miſtrare Jñ hoc cunabulũ dr̃ tẽp⁹ in q̊ puer iacet ĩ cunabulo. ⁊ cõponit̃ incunabulũ·idem q̃ꝺ cunabulũ.

Cuncta.te.i.mora. ⁊ dr̃ a cunct⁹.a.ū. Unde Cato. Proſpicito cũcta tacitus· q̃ꝺ q̃ſq; loquat̃. Non põt hic cũcta eſſe plĩs nũeri ⁊ acti caſus-q: cõſtructio eſſet incongrua. Eſt ergo cũcta ablatiu⁹ ſingularis. ⁊ ẽ talis ſẽſus: Tu tacit⁹ ꝓſpicito id q̃ꝺ quiſq; loquat̃·ꝓſpicito dico cuncta.i.ꝑ cunctaȝ i.morã·anteq̃ꝫ des reſponſũ·vt intelligas q̃ꝺ dr̃-q: q̊ ꝑus rñdet q̃ꝫ audiat·ſtultuȝ ſe eſſe demõſtrat ⁊ cõfuſione dignũ.

Cũctipotens.pe.cor.i.deus cũcta potẽs.

Cũctitenẽs.tis.pe.cor.i.cũcta tenens.

Cũctus.a.ū.i. vniuerſus· vel collecta ĩ vnũ vniuerſa multitudo· quaſi cunneus·eo q̃ oẽs in vnũ coeãt. Cũcti enĩ dicunt̃ oẽs cũ cũcti ſunt ⁊ ſimul faciũt·alit̃ dicunt̃ oẽs et nõ cũcti. ⁊ ſcribit̃ ꝑ.u.in ꝑma ſyllaba. Jnuenit̃ etiã cont⁹ ꝑ.o.vide.s.cont⁹. Jtẽ declinat̃ hec cuncta te. Unñ q̊dã. Proſpicito cũcta ſi vis bene dicere cũcta.

Cuneus.nei.m.s.i.collecta in vnũ militum vel peditũ multitudo Unñ q̊ in vnũ coeũt dicunt̃ cuneus.quaſi couneus·eo q̃ ĩ vnũ coeãt ⁊ cogant̃ oẽs. Cuneus etiã dr̃ q̊ddã inſtrm̃ ligneũ ad findendũ ligna· ⁊ ad firmandũ ſtilũ in ferramẽto aliquo· vel alia re·ſiſr a coeo·eo q̃ coeat ĩ ſũmitate·vel q: ſui interpoſitione diuerſa faciet coire vel coartari. Ad cui⁹ ſilitudinẽ dicũt cuneũ ĩ expeditione dici.

Cuniculus.li.m.s.idẽ eſt quod cune⁹·ſcilicȝ via occulta ⁊ ſubterranea. Jñ hic cuniculus.li.pe.cor.quoddã aĩal in ſubterraneis habitãs cauernis. vel dr̃ cuniculus quaſi caniculus· eo q̃ canũ indagine capiatur. Hinc cuniculinus.a.ū.poſſeſſiuũ·ut cuniculine pelles. Jtẽ cuniculus eſt quoddam genus machinarũ caute ad vrbes capiẽdas inuentũ. Uel eſt caſtrũ ſub terra factũ inſtar cunoꝝ. Unñ Ambroſi⁹ ſup Egeſippum. Joãnes ꝑnceps ſeditionũ cuniculũ ſuffodit. Et põt intelligi cuniculus·tã via illa ſubterranea q̃ꝫ machina ĩ ea facta: nã hmõi fouee ſubterranee ſepe fiũt ad capiẽdas oppida.

Cunnus.ni.m.s. dr̃ a cunio.nis.q̃ꝺ ideȝ eſt q̃ꝺ putreſcere vel ſtercus facere. ⁊ eſt vas mulierũ. Jnde cunnulus idem.

Cunus.ni.m.s.i.foramẽ· occulta via ⁊ ſubterranea.

Cupedia die.f.p.i.cupiditas edẽdi ⁊ bibẽdi. ⁊ dr̃ a cupidus. Unñ Aug⁹ in libro de doc.chriſtiana. Fieri poteſt ut ſine aliquo vitio cupedie vel voracitatis ꝑcioſiſſimo cibo ſapiẽs vtat̃. Jñ cupedioſus.a.ū.i.ſuperbus vel cupidus.

Cupes cupiũ. ꝑlalis nũeri.i.cibi lautiores vnde poteſt oriri cupido ſcḋm Hug. Papias dic̃. Cupes faſtidioſ⁹ ſupbꝰ· cupid⁹.

Cupidenarius.rij.m.s.i.denarioꝝ cupid⁹. ſicut mercator· ul' adiectiue põt declinari: cupidenarius.a.ū.i.cupiẽs denarios Unñ Terentius in Eunucho. Cõcurrũt leti obuiã mihi cupidenarij.

Cupidineus.a.ū.i.voluptarius.

Cupido.dinis.ꝑ cupiditate vel auaricia ẽ ge.fe.ſed ꝑ filio veneri·ſcilȝ deo amoriſ eſt ge.maſ. Et ꝑ ambobꝫ ſignis illis ꝑduc̃ pi. Unñ ꝑ cupiditate ĩ Ouidio de arte. Q̃ꝺ latet ignotũ eſt·ignoti nulla cupido Pro filio veneri ĩ Ouidio de reme. Parce tuũ vatẽ ſceleris dãnate cupido. Jnuenitur etiã cupido datĩs vel ablatiu⁹ de cupid⁹ a.ū. ⁊ ſic cor.pi. Unñ Ouidius in epi. A iuuene ⁊ cupido credat̃ reddita virgo. Et ſic repit̃ in tribꝫ ſignis. Unñ. Jpſe cupido nocet multis cupido q̃ꝫ cupido.

Cupidus.a.ū.i.auarus·ſed cupid⁹ in acquirẽdo·auarus in retinendo. Jñ cupidulus i.aliquãtulũ cupidus.

Cupla.ple.f.p. dr̃ a copulo·las. Et ſunt cuple partes edificioꝝ ſic dicte·q: copulant inter ſe luctãtes. Luctãtes ſiliter ſũt ꝑtes edificioꝝ ſic dicti·eo q̃ erecti inuicem ſe teneant more luctantiũ.

Cuppa pe.idẽ eſt quod doliũ. Unñ Lucan⁹ in.4.º Nanq; ratẽ vacue ſuſtẽtãt vndiq; cuppe.

Cura.re.f.p.i.ſollicitudo·anxietas. Et aũt dr̃ cura quaſi cor edẽs·vel cor vrẽs·vel q̃ſi a corde ruens·vel cor agitãs·etymologia eſt nõ cõpoſitio. Differt tñ cura a ſollicitudine·q: ſollicitudo moderata eſt ⁊ tẽporalis·ſꝫ cura ſine moderamine eſt. Jtẽ cura eſt mediana. Unñ. Cura fugat morbos ⁊ auarũ pectus adurit.

Curator.toris.m.t. dr̃ qui curã fert de pueriſ q̊ ei⁹ ętatis ſũt vt ſua negocia admĩſtrare

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

nō poſſint. Uel q̄ curā alicu⁹ gerit defendēdo ipſū a ꝑtore ſm leges legitime datus. Uel q̄ res adoleſcētis admiſtrat. Et differt a tutore. q: curator dat̄ ꝑncipalit̄ reb⁹ ⁊ ſecūdario ꝑſone. Tutor vo ꝑmo ⁊ principaliter dat̄ perſone. ⁊ ſecūdario rebus vel patrimonio.

Curcalia. lie. f. p. Et curculias vocāt naute funes q̄b⁹ i tēpeſtate vtūt̄ ſm Hug. Papias dicit: Curculias naute ſuo more vocant funes· quib⁹ in tēpeſtatib⁹ vtunt̄.

Curculio. onis. f. t. q̄dā vermis q̄ comedit legumīa. ⁊ dr̄ a gutture· q: pene nihil aliud eſt q̄ȝ guttur· q̄ſi eni totus ꝯſtat i gutture. Et hoc nomē vitioſe inuenit̄ ſcriptū p. g. cū certū ſit eſſe ſcribendū p. c. ſ. curculio· ſed hic error ꝓceſſit a deriuatiōe facta a gutture. Dr̄ eni curculio q̄ſi gurgulio a gutture. ⁊ hinc facta trāſlatiōe curculio dr̄ priap⁹. Cū eni priapus eſt inflatus eſt ſimilis illi vermi. Totus eni videt̄ conſtare in gutture. ⁊ fere nihil aliud ēē videt̄ niſi guttur ſm Hug. Papias dic̄: Curculio vermis frumēti vel fabe. Jn̄ curculiūcul⁹ li. diminutiuū. i. paru⁹ curculio.

Curia. rie. f. p. eſt loc⁹ vbi reddit̄ ius vl̄ habitatio principis. ⁊ dr̄ a cura· quia ibi frequēs cura ē ⁊ ſollicitudo de reb⁹ adminiſtrandis. De curia dicit q̄dā. Curia curarū genitrix· nutrixq̄ȝ malorū. Iniuſtq̄ vic tos· inhoneſtis equat honeſtos. Et eſt ibi q̄dā color rhetoric⁹· q̄ dr̄ agnoīatio. Item curia. i. meretrix. Un̄. Curia ius curat meretrix eſt curia dicta.

Curialis. ꝯ. t. ⁊ hoc le. qui eſt de curia. vel ꝑtinens ad curiā· vel res curie. Itē curialis dr̄ ille q̄ eſt officio curie vel iudicis obnoxius. i. obligatus. ⁊ adulat̄ ꝑncipib⁹. diſ. xxxvij. nonne. Un̄ curiales dicim⁹ oēs q̄ quacūq̄ȝ cōditione obligati ſunt curie alicuius publice ꝑtātis· ſiue milites· ſiue aduocati ſint· ſiue iudices· ſiue officiales· ſiue hiſtriones. ⁊ breuit̄ q̄cūq̄ȝ· ſiue habentes officiū honeſtū ſiue inhoneſtū.

Curio. onis. m. t. q̄ eſt de curia. ⁊ cōponitur cū de· vt decurio. Curiones etiam dicunt̄ q̄ accipiūt curā de plebe. ⁊ ciuilia officia ꝓcurant ⁊ exequunt̄. Idē ⁊ decuriones ⁊ curiales dicti ſunt.

Curioſus. a. ū. i. facetus· dicax· vrban⁹. Itē ꝓprie curioſus dr̄ q̄ vitā alioꝝ inueſtigat ⁊ ſua interiora ignorat. Jn̄ curioſitas ⁊ ſumit̄ ꝓ ſubtilitate nimia cura exq̄ſita· de renū. c. j. li. vj.

Currax. o. t. i. velox ⁊ curſu potēs. Jn̄ curraculus la. lū. i. aliquātulū currax vel velox.

Curriculū. li. n. ſ. i. paruus curſus. vel tēporis curſus· ſiue ſpaciū· vel etiā ipſū temp⁹· q: non ſtat ſed currit· vel locus ſiue ſpaciū i quo fit curſus vel officiū currēdi. Et ablatiuus ſingularis hui⁹ noīs ſ. curriculo ponit̄ aduerbialit̄ ꝓ cito vel celeriter. Un̄ Plautus. Licet nos abire curriculo. Et Terenti⁹. Percurrere curriculo. Sȝ ſm Hug. melius eſt vt hic ⁊ ibi teneat̄ in vi ablatiui. ⁊ ponat̄ ꝓ curſu· vt ſit ſenſus: Curriculo. i. cito curſu.

Curritis. tis. i. Juno. ⁊ dr̄ a cura. q: credebat̄ curā gerere ꝑplo· vel poti⁹ dr̄ a curr⁹· quia Juno vtit̄ curru ⁊ armis. Eſt eni dea belli. ꝓtegēdo ꝑplm. Et ꝓducit pe. Un̄ Martial̄. Curriti debent memorare bellantes.

Currus. rus. rui. q̄ddā gen⁹ vehiculi. Inde curriculus. i. paruus currus.

Curſilis. ꝯ. t. ⁊ hoc le. pe. cor. i. ad currendum facilis.

Curſio· onis. f. t. eſt ipſe actus currendi.

Curſor· oris. m. t. dr̄ a curro· vt curſor domini pape.

Curſus. us. m. ē velocitas pedū. ⁊ dr̄ a curre.

Curruca. ce. f. p. eſt q̄dā auis· q̄ alienos pullos educat vel nutrit. et dr̄ a cucul⁹· eo q̄ dū cucul⁹ eius oua ſorbeat ſua relinquēs curruca tamdiu ea fouet. ⁊ pullos natos educat· donec filij inde nati ⁊ excreti· eam currucā comedant. Un̄ ⁊ curruca dr̄ ille q̄ cū credat nutrire filios ſuos· nutrit aliēos Hec eadē auis linoſa dr̄.

Curulis. m. t. eſt ſedes conſulū vel pretorū ⁊ edilium. ⁊ dr̄ curulis q̄ſi currulis· q: i curru ferebat̄. Jn̄ hic ⁊ hec curulis. ⁊ h le adiectiuū. Et hic et hec curulis· q̄ ex dignitate ſedet in tali ſede. Et cor· ꝑmā· ꝓducit pe. Un̄. Poſſidet hanc ſedē ꝯſul ꝑtorq̄ȝ curulem.

Cuſpis. dis. f. t. dr̄ ꝓprie poſterior ps haſte ⁊ dr̄ a ceſpite q̄ſi a virgulto. Dr̄ tñ q̄nq̄ȝ cuſpis ipſa haſta· q̄nq̄ȝ ſummitas haſte· quādoq̄ȝ haſtile amentatū.

Cuſtos. dis. ꝯ. t. i. ſuator· paſtor· ꝓcurator· Inde hec cuſtodia die. ⁊ cuſtodela. le. pe. ꝓ· in eodē ſenſu. Et hic cuſtodiari⁹· et hec cuſtodiaria· idem quod cuſtos.

Cuſtodia eſt exhibitio reoꝝ· vt dic̄ Azo. Scḋm legiſtas eſt cuſtodia que fit i carcerib⁹ publicis. ⁊ etiā ꝓhibet carceres ꝑuatos· vt patet. ff. et. C. de ꝑua. carce. mihi.

Cutis. tis. f. t. i. pellis. ⁊ dr̄ a cote grece quod

ſonat inciſio. Sed pellis dr̄ q: extraneas
iīurias corporis tegēdo pellit: Pellis ꝓo
detracta iam dr̄. Coriū a carne quā tegit.
ſed hoc brutis aīalibꝫ eſt ꝓpriū. Cutis ꝓo
dr̄ q: pͥmā inciſionē patit̄. ꝛ cor. cu. Vñ
Birrbia. Pgna tenet ſtimulos inouat illa
cutē. Jñ cuticula. le. i. parua cutis.
Cuticus. a. ū. i. ſtupratus corruptꝰ. ꝛ dr̄ a cu
tis. ꝛ cōponitur cū re. vt recuticus. a. ū. in
eodē ſenſu. vel q̄ retrouerſam habet pellē
mēbri virilis. Vñ recutici ꝓprie dicunt̄
iudei. q̄ſi retro habentes cutē. i. circūciſi.
Carēt enī anteriori pelle virilis membri.
Vñ Martialis ad ſuā vxorē ait. Nec re
cuticorū fugis inguina iudeoꝝ. Et Perſiꝰ
Recuticaq; ſabbata pell'. Et vocauit ſab
bata recutica ꝓpter recuticos. q: ad eos
ꝑtinent. ꝛ ea celebrant.

D ante A

DAbir ſiue dauir oraculū dr̄. vt
in libro Reg. interp̄tat̄ loq̄la.
Dabreiamin. liber q̄ dr̄ ſermo
dierū. i. paralypomenon.
Dactylos grece. latine digitus dr̄.
Dactylus. li. m. s. i. fructus palmarū. et dr̄ a
dactylo. quod ē digitus. q: digitoꝝ ſi
militudinē imitari videt̄. Item dactylus
eſt q̄dā pes metricus. q̄ ad modum digiti
a longiori modo inchoās. in duas deſinit
breues. vt carmina. menalus. Jñ dactyli
cus. a. ū. vt dactylicū metrū. quod cōſtat
ex dactylis. vel in quo dactylus magis do
minat̄. Dactylus etiā īuenit̄ p digito vel
anulo apud nos ſm Hug.
Dacus. ci. quidā ꝑplus. ꝛ dr̄ dacus q̄ſi dagꝰ
q: de gethorū genere dicunt̄ fuiſſe creati
daci. Et declinat̄ h dacꝰ. ci. p ꝑplo illiꝰ t̄re
ꝛ hec daca ce. p femina. ꝛ dacus. ca. cū. Jñ
hec dacia. cie. terra eoꝝ.
Dagon. indecli. maſ. ge. idolū fuit in azoto
vbi arca dei capta fuit.
Dalila. interp̄tat̄ paupercula vel ſitula. con
iunx Samſonis fuit.
Dalmanuta. locus q̄dā eſt de quo habetur
Marci. 8.
Dalmatia regio eſt. Jñ dalmaticꝰ. a. ū. Itē
dalmatica ce. pe. cor. eſt q̄daꝫ veſtis ſacer
dotalis pͥmū ī dalmatia regione ꝯtexta.
Dalū. li. n. s. minimū velū ad nauis proraꝫ
defixū.
Dama. me. f. p. eſt quoddā aīal quadrupes
vt dicit. caprea. ꝛ videt̄ dicā a de ꝛ manu
Inde dama q̄ſi dema. eo q: de manu fu
giat. Papias ꝓo dicit: Dama incerti ge.
aīaliū genus timidū ꝛ imbelle. canes nimiū
fugiens.
Damaris. pe. cor. nomē eſt cuiuſdā mulieri.
Vnde i Aurora. Credis ꝛ o Damari quā
morū gratia ditat.
Damaſcus vrbs eſt ſyrie. cōdita ꝛ denoīa
ta a damaſco vel ab Eleazaro diſpēſato
re Abrae. Hec antea ī oī ſyria tenuit pͥn
cipatū. Damaſcus interp̄tat̄ ſanguinem
bibēs. q: interfectus ibi fuit Abel a Cain:
abſcōſuſq; ī ſabulo fluminis. Inde dama
ſcenus. a. ū. pe. p. nomē gentile. Vñ. i. pa
ralypo. 18. Superuenit aūt ꝛ ſyrꝰ damaſce
nus. Itē damaſcena. ne. q̄dā arbor. ſalicꝫ
quoddā genꝰ prunoꝝ. q: ibi multū abun
dat ꝛ melior. vel q: pͥmo inde aduecta eſt
Jñ hoc damaſcenū fructus eius.
Damnū eſt diminutio vel adēptio patri
monij. ꝛ dr̄ a demo vl' diminuo ſm Ho
ſti. ff. de dā. ifec. l. ij. Etiā q̄nq; dānū ē lucꝝ
ceſſans. Itē dānū ſubito et nobis neſcie
bus fit. ſed iacturā ſcientes. ꝛ vltro patim̄.
detrimētū ꝓo leue dānū eſt. Jñ damno
ſus. a. ū. q̄ fert dānū. ꝛ cōparat̄. Jñ dāno
ſe aduerbiū. ꝛ dānoſitas. tatis.
Damula. le. f. p. pe. cor. i. parua dama ſcd̄m
Hug. Papias dicit: Damula genus fere
caprioli ſimilis. vel vt q̄dā dicit muſtela.
Dan. interpretat̄ iudiciū aut iudicās. Fuit
enī filius Jacob ex ancilla Rachel. Bala
enī dū eū peperiſſet dixit Rachel dn̄a eiꝰ:
Judicauit me dn̄s. ꝛ exaudiēs dedit m̄ fi
liū. ꝛ ita cauſā nois exp̄ſſit. ut q: iudicaſſet
dn̄s filio ancille iudiciū nomē imponeret
De cuius genere vel tribu naſciturus eſt
antichriſtus. Et in huiꝰ figurā Dan nō cō
numerat̄ int' cētū q̄draginta q̄ttuor milia
ſignatos. Apoc. 7.
Danai dicunt̄ greci. a Dano rege.
Daniel. interp̄tat̄ iudiciū dei. a dan q̄d eſt
iudiciū. ꝛ el quod eſt deus.
Daniſta. ſte. m. p. i. fenerator. ꝛ dr̄ a danus.
Danubius. bij. m. s. germanie fluuius dr̄ a
di ꝛ copia niuiū. q̄bꝫ magis auget̄. Iſte ē
qui ꝛ in europa plus oībꝫ habet famam.
Idē hiſter. q: dū p innumeras vadit gen
tes. mutat nomē ꝛ maiores vires adq̄rit.
Orit̄ aūt germanicis iugis in occidētali
bus partibꝫ barbaroꝝ. pgens ꝯtra oriē
tem. ſexaginta fluuios in ſe recipit. ſeptē
oſtijs in ponticū mare intrat.
Danus dani. m. s. i. fenerator. a do das.
Dapax. o. t. i. loquax ꝛ facundus ex dico. et

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

dī a dapes. Inde dapaticus.a.ū.pe.cor. qđ ꝛ dapticus īuenit.i.manifeſtꝰ ꝛ aptꝰ.ꝛ largus. dapſilis. munificꝰ. magnificꝰ. Inū dapatice aduerbiū.i.magnifice vel large dapſiliter vel munificenter.

Daps vel dapes dapis.i. epulū.ſ dapes nobiliū ſūt. epule ꝑuatoꝝ. vl' dapes deorum. epule hoīuz. ꝛ cor. da. Vñ q̄dā. Nobilitat viles frons generoſa dapes.

Dapifer.a.ū.pe.cor.q̄ fert dapem.

Dapſilis.ꝯ.t. ꝛ hoc le.i.largus. ꝛ ꝑcipue in cibis. ꝛ cōparatꝰ. Inde dapſilitas.i.largitas. ꝛ cor.pſi. Vnde. Dapſilis eſt dapibꝰ alijs rebus q̄z largus.

Dardanus.pe.cor.filius Iouis ꝛ Electre.q̄ ꝓpter fratricidiū receſſit de italia. ꝛ tenuit illa loca vbi poſtea troia fuit. q̄ cōgregatis hincinde ruſticis illorū locorū inſimul. primus actor troie extitit. Vñ troia dī dardania. ꝛ troiani dardanij ꝛ dardanides. a cuius nīō ſingulari ſubtracta de ſyllaba fit hec dardanis.nidis.i.femīa troiana.

Darius rex chaldeorū.

Data vel datū eſt characterizatio in fine cōſtitutionū vel litterarū inſcripta. ex q̄ cognoſci pōt quo mēſe vel die inſtrumētuz vel q̄libet lr̄a emanauit. ꝛ a quo tempore obliget cōſtitutio vel ꝓſit gratia in ſcriptis facta. vide de hoc Io.an.in fine li. vj. ſup data.

Daticus.a.ū.i.facilis ad dandū. Et datici dicunt̄ditici. ſcilȝ q2 victi vel vincēdi tradūt ſe hoſtibꝰ victoribꝰ.

Datio in ſolutū ē datio ꝓ ſolutiōe et ſatiſfactione. ꝛ eſt vna ſpēs cōtractus innoīati ſcilȝ do vt facias. Verbigratia. Cū Petrꝰ deberet Ioanni cētū. agit̄ inter ipſos vt Petrus det ei in ſolutū.i.ꝓ ſolutiōe et ſatiſfactione eiuſdē vnā domū.

Datiuus.ui.ꝓ tertio caſu. a do das. dicit̄.

Dauid. interp̄tat̄ manu fortis. vel deſiderabilis. Dī etiā adeodatus. ſcilȝ in regē. Dī etiā filius ſaltus vel ſaltās. q2 đ ſaltu vbi oues paſcebat aſſūptus eſt in regē. Etiā dī polymitarius ex genere. q2 mater eius fuit ex genere Beſeleel. q̄ erat polymitarius. vt patet in Exo. Poteſt etiā declinari. Vnde. Dic Dauid Dauidis declinabile ſi vis.

Dauus.ui.m.s.fuit ſeruus Symonis. ſed malus ꝛ fraudulentꝰ. ꝛ interp̄tat̄ deuiꝰ. q2 faciebat Symonē deuiare. vel q̄ſi dans viā. Nā eius cōſilio oīa agebat Pāphilus. Vel q̄ſi dans vana. ſic faciebat Symoni. Modo aūt ꝓ q̄libet ſeruo fraudulento ꝛ callido ponit̄.

D ante E

Deambulacrū.cri.n.s.pe.cor. vbi deambulari bene poteſt.

Deambulatoriū.rij. qđ ꝓprie dī lobiū. qđ fit iuxta domos ad ſpaciādū.

Debilis.ꝯ.t.ꝛ hoc le. quod facile debellatur ꝛ dī a debello las. vel dī a de ꝛ bilis quod eſt humor corpus afficiēs. quaſi ꝑ bilem factus fragilis ꝛ deorſū a viribꝰ. Inū debilitas. tatis.

Debitū eſt qđ aliq̄s alteri ex naturali vel ciuili obligatione tenet̄.

Debitor eſt q̄ accipit pecuniā a creditore.

Debitores ciuitatū ſunt q̄ tenent̄ ciuitatibꝰ ſed in actione debiti fiſcus ꝑcedit. vt. C. co.ti.l.ij.li.xj.

Deca.i.decē. ſed deca dicūt greci. nos decē. Decas. caſte. gentos vnū ꝛ idem ſignt. Et deca decas cadis.i.decē. Vnde q̄dā. Per decades cētū. ꝑ centū mille redūdant.

Decachordus.a.ū.i.decē chordarū.

Decalogꝰ.gi.m.s.pe.cor.i.decē ꝑcepta legis.

Decania.f.p.i.ſocietas decē virorū. vel dignitas decani.

Deaniſſa.ſe.f.p.eſt vxor decani. vel q̄ decē viros habet ſub ſe.

Decanꝰ.ni.m.s.pe.p.qui decē viros habet ſub ſe. ſiue in eccl'ia ſiue ex̄ ſcḋm Hugū. Papias dicit. Decani dicti q2 decē militibꝰ ꝑferunt̄ vel decias.

Decapolis.lis.i.ciuitas vel regio q̄ decem habet ciuitates ſub ſe. ꝛ dī a deca quod ē decē. ꝛ polis quod ē ciuitas. Et facit gtīis decapolis vl' decapoleos. Vñ Marci. 7º. Inter medios fines decapoleos. Inū decapolitanus dn̄s illius ciuitatis. vel ep̄s vel archiep̄s illius ciuitatis.

Decem a deca dī. ꝛ eſt nomē nūerale indeclinabile oīs ge.

December bris. eſt decimus menſis a ꝑmo mēſe.i.a martio. ꝛ dī a decē ꝛ imber. quia pluuioſus eſt ꝛ imbribꝰ abundare ſolet. Pōt etiā declinari adiectiue. hic ꝛ hec december ꝛ hoc bre. ꝛ facit ablatiuꝰ ſingularis i. ꝛ acc̄ūs pluralis es vel is.

Decemocto cōponit̄ a decē ꝛ octo. ꝛ eſt oīs ge. ꝛ indecli. ꝛ pluralis nūeri. a quo decimuſoctauus.a.ū.

Decempeda.de.pe.cor.i.pertica decē pedū. Vñ Oratius in odis. Nulla decēpedas metata porticus.

Decēſeptē.oīs.ge.nūeri.p̄lalis indecli. Jn̄
decimuſſeptimus.a.ū.
Decēnalis.i.bellū decē annis geſtū. poteſt
etiā declinari adiectiue.hic ⁊ hec decēna/
lis.⁊ hoc le.i.decē annorū.
Decēnis.ꝯ.t.⁊ hoc ne.i.decē annoꝝ. Jn̄ de/
cēniū.nij.ſpaciū decē annorū.
Decēnouē.oīs.ge.indecli.p̄lis nūeri. Jn̄
decimuſnonus.a.ū.
Decens.tis.o.t.participiū.⁊ decens aliq̄n
nomē. Et dr̄ decēs motu corporis.ſpecio/
ſus ſpecie.formoſus.natura ul' forma. Jtē
decēs.i.cōpoſitus.pfectus.egregie forme
⁊ pfecte.⁊ cōparat' decens.tior.tiſſimus.
Decētarius.rij.i.ingenioſus.pmpt⁹.para/
tus.vel copioſus.⁊ dr̄ a decem.
Decētrix.f.t.nauis compta.a decē dr̄
Deceſſus.us.ui.i.mors.
Decibilis.ꝯ.t.⁊ hoc le.quē decet aliq̄d vel
poteſt decere.vel quod decet.
Deciduus.a.ū.i.ad cadēdū facilis.
Decimula.le.f.p.i.parua decima.
Decimus.a.ū.⁊ hec decima me.a decem dr̄
Et nota q̄ antiq̄ dicebāt decum⁹ p deci/
mus.⁊ decima.p decima.
Decima ſm Hoſti.ē oīuȝ bonoꝝ mobiliū
licite adq̄ſitoꝝ pars decima.deo data.di
uina cōſtitutiōe debita.humanaq; ꝯſue
tudine approbata. de deci.c.i.et.c. parro/
chianus.c.non eſt.c.tua nobis.§. veruȝ.c.
cū non ſit ab hoīe.
Decimarum tres ſunt ſpēs ſm Hoſti.in ſū.
Quedā pſonales que debent' ex ope per/
ſonali.ut ex artificio.ſciā.militia.negocia/
tione ⁊c. Quedā p̄diales q̄ pueniūt ex p̄/
dijs.vt vinū.blada.fructus arboꝝ. Tales
eni dande ſunt illi eccl'ie in cui⁹ parrochia
ſita ſunt predia. de deci.ad aplice. Etiam
iudei tenent' ſoluere decimas p̄diales.c.
de terris.eo.ti. Jtē debēt ſolui de diuiſis
ſemib⁹ vnius agri.nō tm̄ d' vno ſi fuerint
ſucceſſiue ſemiati.c.ex parte canonicorū.
eo.ti. Etiā ciſtercieſes ⁊ alij q̄ ſi nullo gau
dent p̄uilegio.dare tenent' decimas de
terris de nouo adq̄ſitis.licȝ eas proprijs
manib⁹ excolāt.c.nup.e.ti. Quedā ſūt de/
cime mixte.⁊ pn̄t dici he de q̄b⁹ dubitat'
vtrū ſint p̄diales vel pſonales.ut d' agnis
⁊ fetib⁹ aliorū aīaliū.q̄ ſunt in paſcuis et
gregatim paſcunt'.
Decipula.le.f.p.pe.cor.dr̄ inſtrm̄ qd ad ali
quid decipiēdū efficit' ſicut muſcipula ad
mures capiendos. Vn̄ decipula pōt eſſe
deceptio.muſcipula.laque⁹.pedica.et dr̄
a decipio. Vn̄ Job.9. Abſcōdita ē i terra
pedica ei⁹.⁊ decipula eius ſup ſemitā. Jn̄
decipuloſus.i.fraudulentus.
Declinis.nis.ꝯ.t.⁊ hoc ne.et declin⁹.a.ū.pe.
p.in eodē ſenſu.i.deorſū inclinat⁹ ul' pla/
nus.q̄i deorſū a cliuo. Jn̄ declinitas.
Declinatio.f.p.i.inclinatio.inflexio.
Declinabilis.ꝯ.t.⁊ hoc le.⁊ declinatus.a.ū.
qd pōt declinari.vel qd declinat'.
Decolor.loris.ꝯ.t.i.ſine colore.
Decor.oris.m.t.i.honor.⁊ dr̄ a decet.⁊ corri
pit.o.in gtō. Vn̄ Danielis.xi. Et ſtabit
i loco eius viliſſimus ⁊ idign⁹ decore re/
gio. Jnuenit' tm̄ ſm quoſdā antiquos p
honoris.ra.rū.adiectiue poſitū. Et cōpo/
nit' cū in vel de.⁊ dr̄ hic ⁊ hec indecor.coꝛi.
⁊ hic ⁊ hec dedecor.cori.correpta.o.in gtō
in eodē ſenſu.ſcilȝ inhonorus.dedecoro/
ſus. Vn̄ Virgilius. Nō tm̄ idecorē tua te
regina reliq̄t. Jnde decorus.a.ū.me.cor.i
honorus. Vel decorus.i.honor⁹ pōt deri/
uari a decus.oris. Vn̄ Stati⁹ thcba. Ter
rarum decora alta viri decoriq; iugales
Jtē decor.oris.pducta.o.in gtō.i.venu/
ſtas ⁊ pulcritudo.⁊ dr̄ a decoro.ras. Jn̄
decor⁹.a.ū.me.p.i.pulcer.egregi⁹.ul' pfec/
te forme.venuſt⁹. Vn̄ q̄dā. Ad celi deco/
ra nos erige virgo decora.
Decrepitus.a.ū.i.valde ſenex.quaſi iā de/
orſum a crepore.q: iam deſierit crepare.i.
ſonare.ſcilicȝ aperte loqui vel ꝓlationem
exprimere.
Decretiſta.ſte.ꝯ.t.qui ſtudet in decretis.
Decretus.a.ū.⁊ hoc decretū ti.ſtatutū pa/
trū.definitū iudiciū. Jn̄ hic ⁊ hec decre/
talis ⁊ hoc le.vt Jſta dicta ſūt decretalia
i.que in decretis cōtinent'. Et p̄lalit' h' de
creta p libro q̄ cōtinet' decreta. Jnuenit'
etiā decretalis ſubſtātiue.ut Jn tali de/
cretali dr̄. Jtē decret⁹.a.ū.inuenit' a de/
creſco.is.decreui.⁊ pōt ibi eē augmētati/
uū vel priuatiuū. Et decretuȝ eſt ſupinū
duoꝝ verborū.ſcilȝ decreſco ⁊ decerno.⁊
decreui eſt eorū p̄teritū.
Decretū ſm Spe.dr̄ multis modis. q̄nq;
dr̄ ſnīa diffinitiua.vt.ff.de re iudi.l.de/
creta.vel interlocutoria.ff.de appel.l.i.i fi.
Q̄nq; id qd papa ꝯſtituit ſeu ſtatuit de
conſilio cardinaliū.nulla facta ꝯſultatio/
ne. Et tūc in ſcriptis redigit'.vt d' reſcrip.
p̄ſenti. Q̄nq; dr̄ cōſenſus eligētiū in ſcri/
ptis redactus.vt.ij.q.i.legū.de elec.inno/
tuit. Q̄nq; eſt illud quod caplm ul' ordo
ſiue vniuerſitas ul' maior pars ordinauit

vt. ff. ꝙ cuiuſ. vni. no. l. plane. Nūcq3 eſt iudicis autoritas in alienationibꝰ rerum ꝑcipue minoꝝ interpoſita. vt. C. de ꝑdi. minorū. l. interpoſita. Nūcq3 dr̄ autoritas ꝓncipis i reſcriptis bn̄ficialibꝰ īterpoſita vt̄ de reſcrip. c. gr̄a. li. vi. Et ſm̄ Azo. illud decretū eſt cōfirmatoriū gr̄e. q2 ex h̄ princeps inſinuat ſuā volūtatē ꝙ ſeruāda eſt. etiā ſm̄ eū ligat ignorātes. Eſt etiā q̇ddā decretū decurionū. quod in inuitos ſuper muneribꝰ reꝝ tribui poteſt. exceptis q̇ liberaliū ſtudioꝝ laboribꝰ inſunt ⁊ q̇ medēdi cauſa funguntꝰ. C. de decre. decuri. l. exceptis. li. xͦ Nūcq3 decretū eſt iuſſus iudicis quo mādat bona alicuiꝰ ꝓpt̄ eiꝰ contumaciam poſſideri.

Decretalis ſm̄ Hoſti. in ſū. eſt ep̄la in qua papa ad cōſultationē alicuius reſpōdet. de reſcrip. c. j. ſiue ſolus. ſiue de cōſilio fratrū. vt de elec. bone memorie ꝑ. Vn̄. Decretū ſtatuit decretaliſq3 reſpōdet. Sed canō eſt cōſtitutio eccliaſtica. vel ſtatutū in cōcilio generali editū.

Decubie. arū. i. vigilie. vel qͦ vulgo dicitꝰ palee mulierꝫ. Vn̄ dr̄. Hec iacet i decubijs

Decumanus. ni. m. s. i. maximus limes intꝰ agros. qui ab oriēte in occidētē ꝑ trāſuerſum dirigitꝰ. qui q2 formā decē efficit. decumanus eſt appellatꝰ. Ager eni bn̄ diuiſus figurā denarij nūeri efficit: Nā cardo dr̄ alius limes i agris. q̇ a ſeptētrione directus eſt. ⁊ dr̄ a cardine celi. q2 ibi celum voluitꝰ.

Decurio. onis. i. de curia eiectus. vel potius de curia exiſtēs. In eodē ſenſu iuenitꝰ hic decures. ris. ⁊ hic decurdes dis. Inueniūtꝰ etiā hec noīa in alia ſignificatione. ſalʒ pro eo qui decimā partē de bonis ducit. vel qui eſt ſup decē milites cōſtitutus i curia dominoꝝ vel ꝓncipū. ſicut centurio ſup cētū. Vn̄. Centurio cētū. bis q̇nq3 decurio dicit. Alij dicūt ꝙ decuriōes appellati ſūt ex eo. ꝙ cū ciuitates ⁊ mūcipia cōſtruebantꝰ cuiuſq3 loci. gr̄a cōſilij. decima pars hoīuʒ pia colligebātꝰ. vt. ff. de v̄. ſig. ſi pupillus. Vel dicuntꝰ decuriones ex eo ꝙ cū colonie ducerentꝰ. decima pars eoꝝ q̇ ducebātꝰ cōſiliū publicū cōſtituebant.

Decus. habēs correptā. oris. in gt̄ō. i. honor vel veneratio. Et ſm̄ Papiā eſt glorie. ſꝫ decor. corꝫ. eſt forme. Et a decus ꝑ cōpoſitionē dr̄ dedecus. oris. i. vituperatio ꝙ fit cōtra decus. Vn̄ Augꝰ. Nūcq3 eſt dedecꝰ culpe ſine decore iuſticie. Jn̄ dedecoroſus

a. ū. i. vitio plenus. īpudibundus.

Dedalus. li. pe. cor. dr̄ a dedalon qͦ interpretatur doctus. dr̄ q̇dam qui fuit valde doctus ⁊ ingenioſus artifex. Inde q̇libet ingenioſus artifex. pōt dici dedalus.

Dedicatio. onis. f. t. i. cōſecratio tēpli. vl̄ cōſūmatio. a dedico. as. i. ſacro.

Deditio. onis. f. t. dr̄ traditio aut redditio qua q̇s ſe reddit victū vel vincēdū hoſtibus victoribꝰ. ⁊ dr̄ a verbo dedo. is. qͦ ē ſe victū reddere. Inde deditus. a. ū. q̇ ſic ſe tradit. Itē deditus dr̄ etiā q̇ de ſua ꝓuintia ad aliā ſe tradidit. Papias vͦo dicit: Dedititij a deditione dicti. quōdā durꝫ aduerſū ꝑplm̄ romanū ſerui arma ſūpſiſſent. comphenſi ſtigmatibꝰ affecti ſunt. ex his poſt manumiſſionē ꝓpter ſuppliciorū notas ad dignitatē ciuiū romanoꝝ non ꝑuenerūt.

Deductio eſt defalcatio vel ſeparatio. q̇a deducere ſeparare dr̄.

Defecatus. a. ū. pe. ꝓ. i. ſine fece vel ſine ſordibus vel purus.

Defenſor. ſoris. i. actor patronꝰ. vel dr̄ ille q̇ ſine mādato cautione ꝑſtita de iudicato ſolui aliū defendit. vel eiꝰ defēſioni ſe offert. vt. ff. de ꝓcur. l. ſi ꝓcurator. §. ſi.

Defenſaculū. li. n. s. i. defenſio. vel id quod defendit.

Defluus. a. ū. qͦ cito diſcurrit. a defluo

Defluū. deflui. n. s. i. diſcurſio.

Deformis. ꝯ. t. ⁊ hoc me. i. turpis. q̇ſi deorſū a forma ſalʒ pulcra. Itē deformis. i. vltra modū magnus. q̇ſi deorſū a forma. ſalicꝫ iuſta. Et ſm̄ Papiā: Deformis. cui deeſt forma. ⁊ ſpectat ad corpus. Turpe aūt ad crimē vel ad aīuʒ refertꝰ.

Defreſus. a. ū. i. detritꝰ. decuſſus. a frēdeo.

Defunctus. a. ū. i. mortuus. ⁊ dr̄ a defūgor. geris. i. deorſū a fūctione eſſe. q2 deorſum eſt a functione vite. Itē quōdā functi dicebātꝰ quoddā genus ciuiū q̇ fungebantꝰ officio ⁊ honore aliquo. Inde defunctos mortuos dicimꝰ. q̇ cōpleuerūt vite officia. Nihil eni iā faciūt. Jn̄ defūctio. onis i. mors. Itē defunctio etiā idē eſt quod a debito liberatio. ⁊ defunctꝰ. i. liberatus.

Degener. cois ge. decli. ſꝫ oīs ꝯſtructione. ē qui deorſū eſt a genere ⁊ nobilitate. i. indecor. Et cor. pe. gti. Unde Lucanꝰ in. 6ͦ: Degeneres trepidant aī peioraq3 v̄ſant. Papias vͦo dicit: Degener qui ex nobili genere naſcitꝰ ⁊ inhoneſte viuit. Degener īgͦbilis impari genere. ſuo generi diſſilis

Degina grece latine morſus.
Degulator.i.gule deditus.
Dehiſcēs.ois.t.i.aptū hiatū ⁊ diffuſū hñs valde hiſcens.
Deicida.ↄ.p.pe.cor.q̄ deū occidit.
Deicola.ↄ.p.pe.cor.q̄ deū colit.
Delator.toris.i.accuſator.⁊ dī a defero deferꝰ quod eſt accuſare. Vñ.2. Machab. 4º Symon autē ꝑdictus pecuiaꝝ ⁊ patrie delator.i.accuſator. Et vt Papias dicit: Delator·accuſator· eo ꝙ detegit qđ latebat·aut facultates ꝑdit alienas.
Delatura re. dī accuſatio vel ꝑditio·detractio vel deportatio.
Delatus.i.de vno loco ad aliū latꝰ· vel deorſū latus·accuſatus.
Delbora interꝑtat̄ apex ⁊ loquax. ⁊ cor.pe. Vñ Aurora. Hic ſubijt mortē Rebecce Delbora nutrix.
Delectus.us.ui.i.electio facta ex multis· et delectus.a.ū.adiectiue.i.electꝰ ex multis.
Delegatꝰ ē cui cauſa cōmittit̄ t̄minanda vel exequēda vices delegātis repſentās·⁊ in iuriſdictione nihil ꝓpriū habens·vt.ff. de offi.eiꝰ cui man· eſt iur.l.j.ī ñ.⁊.l.iij.de offi. dele. Vel delegatus eſt is cui a ſūmo pōtifice vel ordinario vel delegato ꝑncipis cauſa cōmittit̄. Inde ſubdelegatꝰ q̄ dr reſpectu delegati.
Deletus.a.ū.pe.p.i.deſtructus
Delibatio.onis.f.t.i.deguſtatio·imolatio Et ꝑm hāc ſignificationē dī ad Ro.xiº Si delibatio eſt facta et maſſa. Delibatio etiā accipit̄ ibi ꝓ particula vel portiōe ad ſimilitudinē eius qui parū cōtingit vl̄ deguſtat de re vt habeat experiētiā totiꝰ.
Delibatus.a.ū.i.deguſtatus.
Deliberatio eſt ꝓuida cauſe circūſpectio cū qua rō totū agit.⁊ furor ſibi nō vendicat. xj.q.iij.illa ꝓpoſitoꝝ.⁊.c.ſe.
Delibutꝰ.a.ū. q̄ſi oleo vl̄ liq̄re iunctꝰ· Vel vt dicit Papias: Delibutꝰ ꝑfuſus· bene unctus·cōtactus·delicatus·oleo vnctus.
Delicatus.a.ū.i.delitijs aſſuetus·inſolens anguſtiarū ⁊ dolorū.
Delitie.arū.f.p. dicunt̄ a delecto· q: delectant·vel dicunt̄ delitie·q: inde delectant̄ hoīes. Vñ delitioſus.a.ū.i.plenꝰ delitijs. Inde delitioſitas.
Delictū.n.s.eſt qñ q̄s dimittit id quod ab ipſo debet fieri.⁊ dī a delinquo.quis·q̄ſi derelictū· q: derelinquit officiū ſuū. Et ē delictū in omiſſione·ſcilꝫ qñ nō impletur dei mādatū. Peccatū ꝟo in cōmiſſiōe fit qñ ſcilꝫ ꝓhibitū fit· ſꝫ tamē vnū pro alio accipitur.
Delinimētū.ti.i. placatio· dulcedo·blādimentū.⁊ cōponit̄· vt deliniſicus.a.ū.i.callidus·cōſultator· vel blādiloquus.
Deliquiū.quij· deliquatio.i. decurſio·diſtillamen defectus.
Deliquus·qua.quū.i.defluus· purus· vel liquidus.
Delirametū.ti.n.s.i.fatuitas·demētia diſcordia· vel deuiatio a rectitudine.
Delirus.a.ū.me.cor.idē eſt qđ diſcors. ſed in alijs ſignificationibꝫ ꝑducit li. ⁊ idē ē qđ fatuus·inſanus·inſipiēs·inſulſus· ſtolidus.⁊ dī a de ⁊ lira. Vñ. Reddūt delirū femina vnia virū.
Delos interꝑtat̄ manifeſtatio. Vñ q̄dam inſula dicta eſt delos. ⁊.o.cōuerſa i.v. dī hic delus.li.q: Apollinis reſponſa q̄ alibi dabant̄ obſcura·ibi dabant̄ manifeſta.vl̄ q: poſt diluuiū quod Egopgi tēpore fuit ante oēs terras radijs ſolis illūiata eſt·et ꝑma manifeſtata ē viſibꝫ. et inde dicta ē delos.⁊ ciuitas ⁊ inſula. Et hoc fuit rei veritas·licꝫ ſꝫm fabulas aliter dicat̄. Vñ delius·lia.liū. Et hic delius.delij.i. Apollo ⁊ hec delia.i. Diana· vel q: ibi colunt̄· vel q: ibi nati ſunt.
Delphin.inis. vel delphinos.⁊ etiam delphinus.ni.q̄dā piſcis marinus·qui voces hoīuꝫ ſequit̄. Vel q: ſymphoniā gregatiꝫ faciūt.a phone qđ eſt ſonꝰ. Et ꝑduc̄ phi. Vñ Ouidiꝰ in ep̄lis. Iā nr̄as cuiui norūt delphines amores.
Delubrū.bri. pe.cor. dī tēplū.⁊ dī a delendo·quaſi delēs vmbrā·q: in ſacris tēplis delent̄ vmbre peccatoꝝ. Itē delubra dicunt̄ tēpla ſacros fontes habentia·in q̄bꝫ peccatores diluunt̄ ſiue abluunt̄ ⁊ regenerant̄ ꝑ baptiſmū.
Delūbis.ↄ.t.⁊ hoc be.i. debilis·q̄ſi deorſū a lūbo.i.fortitudine.
Demarchus.chi.i.ꝑnceps ſup decē.
Demas.i.ornans.
Demēs.o.t.i.amēs·inſanus·q̄ſi deorſum a mēte. Vñ demētia.i.amētia. Demens eſt tēporalis·amēs ꝟo perpetuus.
Demenſū.i.inciſū·ſectū·defectuꝫ·vel menſuratum.
Demon.onis.interꝑtat̄ ſciens vel peritus. Inde hoc demoniū.nij.illud idē ē ſcilꝫ malus ſpūs. Et demonicus.a.ū.i.a demone poſſeſſus. Et a demoniū demoniacꝰ.a.ū idē. Itē demon cōponit̄ cū cacos qđ eſt

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

malū. ⁊ calo quod ē bonū. ⁊ dr̄ cacodemō ⁊ calodemon. Et ſūt cacodemones mali angeli quaſi mali ſciētes. vł malū ſciētes. Calodemones boni angeli quaſi boni vel bonum ſcientes.

Demōſtratio eſt rei ſubiecte oculis vel q̄ſi ſubiecte oculis vel intellectui repreſentatio. Inde hic ⁊ hec demōſtrabilis ⁊ hoc le. et demōſtratorius. a. ū. ⁊ demōſtratiuꝰ. a. ū q̄d demonſtrat vel q̄d demōſtrat̄.

Demulus. a. ū. pe. cor. i. emulus. ⁊ dr̄ a demulor. ⁊ ꝓprie demulus eſt eiuſdē artis emulator.

Denarius. a. ū. ⁊ hic denarius. rij. ꝑ tali numero. ⁊ ꝑ nūmi q̄dā genere. q2 decē nūmiſ olim īputabat̄. ⁊ pēſat ſiliq̄s decemocto. Inde denariolus. li. i. paruꝰ denarius.

Denoīatiuū nomē eſt illud q̄d a noīe deriuat̄. vt iuſticia ab hoc noīe iuſtus.

Denūciatio eſt crimis alicuꝰ apud iudicē ſine inſcriptiōe legitima facta delatio. ad penitētiā agēdā vel aliā legitimā penam imponēdā. vel etiā ad vtrūq3.

Dens. tis. m. t. dr̄ a demo mis. co q2 auferāt oīa dentes. vel dicunt̄ quaſi decentes. q2 pulcri decēt ſicut deformes dedecent. vel dicunt̄ quaſi diuidentes cibos. vel greci dicūt odētes ⁊ inde nos dicimus dētes. quoꝝ ꝑmi inciſiui vel ꝑciſores dicunt̄. q2 oē quod accipit̄ ipſi ꝑus incidūt. Sequētes canini vocant̄. quoꝝ duo in dextera maxilla ⁊ duo in ſiniſtra ſūt ſic dicti. q2 ſicut canis ipſis oſſa cōfringit. ſic ⁊ homo. ⁊ q̄d non pñt ꝑores ꝑſcindere. illis tradunt. vt cōfringāt. Hi ꝓ lōgitudine ⁊ rotūditate colūnelli vocant̄. Ultimi dicunt̄ molares qui cōtrita ⁊ cōciſa a priaribꝰ ⁊ confracta a ſequētibꝰ ſuſcipiūt vt molāt ⁊ maſticēt. Et ſūt plures dentes in viris q̄3 in mulieribꝰ

Denſetus. a. ū. i. denſus vel ſpiſſus. ſalȝ per ſe. licȝ aliq̄ñ īueniat̄ ꝓ denſato. ſ. denſatuȝ ab aliquo.

Dentana ne. f. p. ferrū vnde medici dentes tollunt.

Dentale. lis. n. t. dr̄ illud in q̄d inducit̄ vomer quaſi dens.

Dentatus. a. ū. q̄ dentes habet. vel qui magnos dentes habet.

Denticulus. li. diminutiuū. i. paruus dens.

Denter eſt nauis ab āteriori parte ad modū dentis acuta

Dentoſus. a. ū i. dentibꝰ plenus.

Dentrix eſt genꝰ piſciū. ꝓ magnitudine et granditate dentiū ſic dictū.

Denus. a. ū. in ſingulari tātū valet quantū ſuū ꝑmitiuū. In plū accipit̄ diſtributiue ꝓ pares nūeros. ut Iſti īcedūt deni. i. decem ⁊ decem.

Depigis. ꝯ. t. ⁊ hoc ge. pe. p. i. ſine naribꝰ. et dr̄ a de ⁊ piga q̄d eſt ſūmitas narū.

Depontanus. ni. m. s. q̄ ad tā graueȝ deuenit etatē ⁊ vitā. vt magis ꝓſit ei de ponte ſe ꝓicere q̄3 viuere. q̄d etiaȝ faciebant in aliquibꝰ ꝓuintijs.

Deportatio dr̄ in iure exiliū perpetuū.

Depoſitū. ti. n. s. eſt pignꝰ ad tēpꝰ cōmēdatū. Itē depoſitū traditū. vel cōmendatuȝ cauſa cuſtodie cōmiſſum.

Depoſitarius eſt apud quē res aliqua deponit̄ cuſtodiēda. Et differt a ſeq̄ſtro. q2 depoſitarius ad hoc ꝑ ſe tenet̄ vt depoſitoriū reſtituat. Tenet̄ etiā maximā diligentiā adhibere. Sed ſequeſter neutri litigantiū tenet̄ ꝑ ſe reȝ reſtituere. ſed indeterminate illi q̄ vicerit.

Depubis. ꝯ. t. ⁊ hoc be. pe. p. i. deorſū a pube. i. a barba. Unde ⁊ depubis dr̄ porcꝰ ſugens. quaſi deorſū a ſetis. Et hic ⁊ hec impubes ⁊ hoc be. i. imberbis. ſine pube q̄ nūdum habet pubem.

Derelictuȝ dr̄ illud quod caret poſſeſſore. vel q̄d in nulliꝰ eſt poſſeſſiōe. vt Inſti. de re diui. §. hoc amplius. circa finē.

Deriſus. a. ū. i. deluſus. ⁊ hic deriſus. us. ui. i. deriſio.

Deſertores dicunt̄ clerici q̄ ꝓprie eccl̄ie miniſtris deſtitutis ad aliā vitio fuge ſe trāſferunt. vt. xxj. q. ij. placuit. Sed ſm leges deſertores dicunt̄ milites vitio fuge ſuā militiā deſerētes. ut. C. e. ti. l. i. et. ij. li. xij°

Deſertū. ti. n. s. i. derelictū. dictuȝ. ſic q2 nō ſerit̄. vel pōt dici deſertuȝ q2 deſerit̄. i. ab hoībus nō habitat̄.

Deſes. dis. ꝯ. t. i. piger remiſſus. Inde deſidia. i. pigricia. ⁊ deſidioſus. a. ū.

Deſiderius. rij. vtō o deſideri. ꝓpriū nomē viri. de q̄ dicit Hieronymꝰ ī ꝓlogo pentateuci. Nūc te ꝓcor Deſideri chariſſime

Deſideriū. rij. i. cupiditas. ⁊ ꝓprie celeſtiuȝ Inde deſiderioſus. a. ū.

Deſolatus. i. de ſolo eiectꝰ inops deiectꝰ.

Deſpectio. onis. i. refutatio.

Deſpectus. us. ui. idē eſt q̄d deſpectio. ſ. deſpectus. a. ū. i. refutatus.

Detonſus. a. ū. i. non tonſus.

Detractio vel detrectio ē alioꝝ bona opa in malū malicioſe verſio. vel detractio ē reuelatio defectꝰ abſentis proximi facta

alicui· vt ipſū in bono minorem eſtimet.

Detrimētū.ti.n.s.i.dānū·iactura·diminutio.

Detruſus.a.ū.pe.p.i.incluſus·expulſus.

Deuexus.a.ū.i.inclinatus·incuruatus·ī rotundū verſus·q̄ſi deuerſus.ꝛ dī a deuerto.tis.Vel dī a deueho·q2 vndiq3 deorſum vehit᷑.Inde deuexitas.tatis.Et nota ꝙ celū ꝓprie dī cōuexū vel deuexū·vel ſi q̄d aliud ita ſit factū.

Deuius.a.ū.i.inuius·vel auius·ſcilȝ loca ſecreta ex viā a via remota· vide ſ͛ in auia.

Deunx.i.decē vncie·vel quod melius ē vndecim vncię·q̄ſi vncia dēpta de aſſe.Vn̄ Perſi⁹.Pergāt auidos ſudare deunces.

Deus dī a greco theos quod ſig̃t metum·ꝛ inde mutata.o.in.v.ꝛ d·poſita.p th .dicit᷑ deus·q2 timor eſt oībꝫ rebꝫ colētibꝫ eum·vel dī a do das·q2 dat oīa cōmoda oībꝫ vl᷑ a diligo·q2 oīa diligit.ꝛ nihil odit eorum q̄ fecit·vel dī a deſū dees.p cōtrariū eo ꝙ nihil ei deſit.Itē de⁹ ſumit᷑ tripliciter.p̄ modo eſſentialit᷑ ꝛ ſic ē vnus de⁹.ꝛ ſic caret plī nūero.2º modo vnitatiue vel adoptiue ſic ꝯpetit hoībꝫ·q̄ diuinę bonitatis ſunt ꝑticipes·ꝑ grām ut ſancti·de q̄bꝫ dī: Ego dixi dij eſtis.ꝓpt᷑ hoc ī Exodo ponit᷑ dijs.p ſacerdotibꝫ.3º ponit᷑ nūcupatiue·ut antiq̄ ꝛ gētiles arbores ꝛ multa aīalia appellabant deos.ꝛ in his duobꝫ ſig̃tis habet plēm numerū.

Deuterogamia.i.ſecūda gamos·ſcilȝ ſecūde nuptię. ꝛ dī a deuteron ꝛ gamos qđ ē vxor.Eadē dicit᷑ digamia ꝛ bigamia

Deuteron grece dī ſecūdū latine.ꝛ nomon vl᷑ nomos lex.Vn̄ q̄dā liber dicit᷑ ē deuteronomiū.mij.i.ſecūda lex·q2 replicat ea quę dicta ſūt·ita tn̄ ꝙ videt᷑ noua lex·ꝛ ē ꝓfiguratio euāgelij.Inuenit᷑ etiam duteronomius. vn̄ in Aurora dī hoc noīe deuteronomius·lex eſſe ſecūda.

Deuteroſis.ſis.f.t.i.nouitas.ꝛ dī a deuterō

Dextera.rę.quod ꝑ ſyncopā dī dextra trę. dī a do das· q2 ipſa pign⁹ pacis ꝛ teſtis fidei ſolet dari·vl᷑ q2 ea damus.Et a dextera dī dext᷑tra.trū.i.ex dextra parte exiſtēs vel bon⁹.ꝓſpitius·pſper.

Dextralia·ornamēta q̄dā q̄ ſunt cōia viri ꝛ feminis larga ꝛ ampla.ꝛ āte manicas portant᷑.ꝛ iūgunt᷑ vno clauo.ꝛ dicūt᷑ a dextra

Dextralis.ꝯ.t.ꝛ hoc le.i.ad dextrā ꝑtinens Vn̄ dextralis dī ſecuris.i.dextrę habilis

Dextrarius.rij.i. equus·a dextra·q2 ꝑ dextram ducitur.

Dextrocheriū.rij.ornamentū dextrę·q̄ſi dextrochiriū . a dextra ꝛ chiros qđ eſt manus.ꝛ eſt torquis aureus.

D ante I

Dia. vel potius dyo apud grecos plures habet ſig̃tiones. Scdm̄ eni ꝙ ſcribit᷑ p.y. grecū nomē ē ꝛ ſig̃t tātū quātū duo . Cū vero p.i.noſtrū ſcribit᷑ valet tātū quātū de Vn̄. Scribe p.y.grecū dyo ꝛ duo ſignificabit. Scribe p.i.ſimplex de tibi ſig̃bit.

Diabolaris.ris.f.t.i.meretrix· a dia.i. duo ꝛ obol⁹ qđ eſt medalia q̄ſi duob⁹ obolis empta.ꝛ pōt ſępe haberi.p duobꝫ obolis.

Diabolatorius.rij.q̄.p opę ſuo duos obolos promeret᷑.

Diabolus.li.m.s.dī a dia quod eſt duo et bol⁹·quaſi duplex morſellus· mordet eni aīam ꝛ corpus.Vel diabolus dī hebraice deorſū fluēs·q2 ſupbię pondere deorſum corruēs cecidit· ſ3 grece dī criminator· q2 crimia ī q̄ ipſe illicit ad deū refert·vl᷑ quia electoꝝ inocētiā crimibꝫ fictis accuſat Inde diabolicus.a.ū.

Diacones grece·latine miſtri dicunt᷑· quia ſicut in ſacerdote cōſecratio·ita in diacono miſterij diſpenſatio habet᷑. Et declinat᷑ hic diaconus ni.ꝛ hic diacon vel diacōes nis. Inde diaconatus.us.ui.i. officiū vl᷑ ordo diaconi.Et cōponit᷑ cū ſub·vel hypo· vel archos.ꝛ dī ſubdiacon⁹· hypodiaconus·archidiaconus.

Diadema.tis.n.t.i.regia·corona· a dia qđ eſt duo ꝛ demo.is·q2 duo demit·ſcilȝ ꝑncipiū ꝛ finē. et differt a ſerto ꝛ corona·q2 ſertū eſt quod fit de floribꝫ inſertis. Corona dī q̄libet circulus capitis de q̄cūq3 metallo.Diadema vero tm̄ de auro ꝛ lapidibus p̄cioſis.Vl᷑ diadema dī a dia qđ eſt duo.ꝛ demas qđ eſt ornās·q2 vtrāq3 partē capitis ornat Vel dī a dia quod ē de ꝛ demos quod eſt cōiūgere vel ligare q2 tale ornamētū in circūactis extremitatibus retro aſtringit᷑ ꝛ poſtea ligat᷑.Et eſt regū ꝛ matronaꝝ ornamētū.Vn̄.Virginis eſt ſertū deniq3 corona poetę Laurea rex geſtat diadema vel induperator.

Diaforeſis eſt dubitatio·ut Eloquar an ſileam.ꝛ dicit᷑ a dia quod eſt duo ꝛ foreſis quod eſt locutio.

Dialectica.cę.f.p.dī a dia qđ eſt duo ꝛ logus ſermo·q̄ſi dualis ſermo·q2 dialectica diſputatio tota verſat᷑ ꝛ finit᷑ inter duos ſcilȝ opponentē ꝛ reſpōdentē·vel dī a dia

quod eſt de. ⁊ lectos quod eſt dictio. q: in ea diſputatˀ de dictis.

Dialis. ꝯ. t. ⁊ hoc le. di a dies. ut dialis cibꝰ i. quotidianus. Inde dictus eſt dialis ſacerdos Jouis.

Dialyton fit ſm Donatū qñ ſine cōiūctionibꝰ pūctatim ꝓferuntˀ dictiones. vt: Jte ferte cito ferꝫ. date tela. impellite remos.

Dialogus. gi. pe. cor. i. dualis ſermo. ſcilꝫ q̄ verſatˀ inter duos.

Diamas. mantis. m. t. lapis eſt ꝑcioſus. illiꝰ nature q͛ reddit hoiem gratioſū. Etiaꝫ dī vir diligēs vel hñs duas vxores. Unde Eſt diamas cōiūx geminus. diamas lapis extat.

Diametrū. tri. n. s. vel hec diametrꝰ. tri. vel diametros. ⁊ in maſ. ge. īuenitˀ diametˀ tri i. recta linea p cētrū ducta in duas eq̄les partes circulū diuidēs. ⁊ cor. pe.

Dian grece. latine dī lux vel claritas.

Diameron grece neu. ge. eſt genꝰ liquoris medicinalis a ſucco mori dictū ex quo cōficitur.

Diana eſt dea venationis. ⁊ ponitˀ ꝓ luna. Hanc greci ſm fabulas ſororē Apollinis venatricē dicūt. ⁊ arcū habuiſſe cū pharetra. ⁊ eam errare ī montibꝰ ſolā cū canibꝰ vt capet ceruū vel caprā. et dī q̄ſi duana. q: ipſa ē luna. ac luna die ⁊ nocte apparet Jpſa eſt ⁊ lucina. eo q͛ luceat. vel q: lucem ꝑbet naſcētibꝰ. Eadem ⁊ triuia. q: tres hꝫ vias. i. ꝑtātes. Unū ⁊ tribꝰ fingitˀ figuris. eſt enī diana in ſiluis. luna in celo. ⁊ ꝓſerpina in inferno ſm poetas.

Diapaſon. muſice artis ſymphonia ꝯſtanſ ex quinqꝫ tonis ⁊ duobꝰ ſemitonijs. habet enī octo voces.

Diapente. ſymphonia q̄ cōſtat ex tribꝰ tonis ⁊ ſemitonio. habet aūt q̄nqꝫ voces.

Diaphonia. i. diſſonātia vocū.

Diapſalma. me. f. p. i. diuiſio pſalmi. et volunt q̄dā hoc eſſe hebreū. ⁊ ſigt͛ q͛ illa q̄bꝰ interponitˀ ſempiterna eſſe ꝯfirmat. Alij volūt eſſe grecū ⁊ ſigt͛ interuallū pſallēdi vt pſalma ſit qđ pſallitˀ: diapſalma ꝟo interpoſitū in pſallēdo ſilētiū. Et ſic ſympſalma dī vocis copulatio in cātādo. ita diapſalma diſiūctio eius. vbi quedā requies diſtincte cōtinuationis oſtēditˀ ſcilꝫ pauſatio. Unū dicˀ Caſſiodorus. Eſt diapſalma ſermonū rupta cōtinuatio. docēs vbicūqꝫ reptū fuerit ꝑſonarū fieri mutationē. Hieronymꝰ tñ ꝯfirmat diapſalma cōtinuationē eſſe ſpūs ſancti.

Diaptotus. a. ū. vel diptotus. a. ū. ſcilꝫ nomen qđ in vno nūero ⁊ in vno genere habet tm̄ duas terminatiōes in diuſis caſibꝰ vt tabi tabo.

Diaria. rie. f. p. iugiſ ventris curſus ſine vomitu. ⁊ dī a dies. Jtē a dies dī diariū. rij. i. cibꝰ vnius diei vel ꝑciū. Unū Oratius. Cū huis vrbana diaria rodere mauis.

Dias. dis. f. t. i. binarius.

Diaſcholi vel diaſcholes dicuntˀ iaſij. i. dictatores vel diſtinctores legū. hoc ē publice rōnis. ⁊ ſm hoc accipitˀ in glo. de tabu. ſcrip. vel pic. C. li. xj.

Diaſynthactica vel diaſynthetica dicitˀ illa pars grāmatice vbi agitˀ de cōſtructione Jñ diaſynthacticꝰ. a. ū. i. de conſtructione tractans.

Diaſirtos eſt figura locutionis in theologia familiaris. qñ aliqua vox vel dictio ad duo trahitˀ. ut: Nequando rapiat vt leo aiam meam. ſcilꝫ ille qui eſt leo. vel leo non rapiat.

Diaſtalis dī diſſenſio aiorū. qđ q̄dā ſeditionem vocant.

Diaſtole eſt cū dictio breuis vnū tēpꝰ habeat. mittit illā in duo tēpora ꝓducēdo. et dī a dia qđ eſt diuiſio vel diuidēs. ⁊ ſtolos quod eſt miſſio.

Diateſſeron. ſymphonia q̄ ꝯſtat ex duobꝰ tonis ⁊ ſemitonio. ⁊ habet q̄ttuor ſonos.

Diatoniū dī genus modoꝝ in muſica

Diatonius. i. media diuiſio. vel eſt luna cū eſt in partes diuiſa.

Dibellū. li. i. ſecūdū bellū.

Dica. ce. f. p. i. tabula. vel cautio. vel charta ꝓprie vbi cōtinetˀ ſūma debiti ⁊ noīa debitorū. vel debentiū ⁊ ponitˀ ꝓ qualibet parte charte.

Dicacitas. tatis. f. t. breuis et acuta dictio ad hoium riſus. vel īmoderata vel multa locutio.

Dicaculus. la. lū. i. aliquātulū dicax. Unde Plautus. Dicacula inq̄t eſt meretrix.

Dicax. o. t. i. facetꝰ vrbanꝰ vel q̄ verbꝭ bene loquitˀ. vel q̄ īmoderate vel multū loquitˀ Jñ dicacitas. tati. ⁊ cor. i. ante. c. ſicut veridicus. maledicus.

Dicteriū. rij. eſt iocoſe verbū dictū.

Dicolos vide. s. in colon.

Dictator. ori. m. t. q̄ dictat. Unū dictatores olim dicti fuerūt q̄ ſūmū magiſteriū gerebant. quoꝝ erat in minoribꝰ cauſis ſniās ferre ſeu dictare. ut. ff. de ori. iu. l. ij. Et ꝓpo dicuntˀ auctores quoꝝ creati fuerunt tres

a romanis poſt ceſarē. Inde dictatura.re.
eorꝫ dignitas. vel honor.

Dicio.onis.f.t.i.ptās·cōditio·impiū.⁊ dī a
dico.as.⁊ debet ſcribi ꝑ ſolā.c.⁊ ntūs eiuſ
raro eſt in vſu. Vñ in Judith di. In di/
cione tua dñe ſunt cūcta poſita. Sed di/
ctio.onis.ꝑ.ct.eſt pars ɋlibet orōnis.⁊ dī
a dico.is.eo ꝙ dicat aliqd.i.ſignificet vel
intelligi faciat.

Didaſcal⁹·grece·latine dī magiſter ſiue do/
ctor. Inde hic didaſcalatus.us.ui.i.ma/
giſtratus. Et didaſcalicus.a.ū.i.mgrālis.
ſiue doctrinalis. Vñ gen⁹ quoddā loquē
di diſcipuli ad magiſtꝝ dī didaſcalicuꝫ
quo Boetius vtit̄ in libro de ꝯſolatione
phie.

Didymus.pe.cor.greçe·dubius latie. Tho/
mas aplus dictus eſt didymus·qꝛ diu
heſitauit in fide.

Didrachma.me.i.duę drachmę vel mēſurę
Vñ Matthei.17⁰. Magiſter veſter non
ſoluit didrachmaꝫ.⁊ debet ſcribi ꝑ.ch.nō
per.g.

Diemeron grece·dī biduū latie.⁊ dicitur a
dyo quod eſt duo.⁊ emeras qd̄ eſt dies.

Diennium.nij.i.duoꝝ annorū.

Dierectus.cti.i.malus dies·dict⁹ ſic ꝑ con/
trariū.⁊ dī a dies ⁊ rectus.

Dieresis eſt diuiſio ſyllabę vnius in duas
facta·vt apud Ouidiū. Tertia poſt illuꝫ
ſucceſſit ęnea proles.

Dies.ei.a dian dī·qꝛ clarus ſit·uł dī a dijs
qꝛ eoꝝ noīb⁹ dies appellat̄·qꝛ noīb⁹ pla/
netarū quos qdā deos reputauerūt. Sꝑ
enī dies ſumit nomē ab illo planeta·q̄ in
illo die habet ꝓmā horā. Vñ qꝛ ſol habet
primā horā in die dñico· dictus eſt dies
ſolis vel dies dñicus·qꝛ ſol maior ē ⁊ qſi
dñs inter planetas. ⁊ ſic de alijs. Et ē in/
certi generꝭ in ſingulari dies·ꝫ in ꝑłali eſt
ge.maſ. Et nota ꝙ quidā dies dī natural'
qdā artificialis. Dies artificialis eſt clari/
tas ſolis in aere· vel eſt ſpaciū tēporis i q̄
ſol vertit̄ ab oriēte in occidētē. Dies natu
ralis eſt ſpaciū diei ⁊ noctis.i.ſpaciuꝫ in
quo ſol ꝓcedit ab oriēte in occidētē.⁊ iteꝝ
ab occidēte reūtit̄ ī oriētē. Huī⁹ aūt diei
ꝓncipiū diuiſo modo aſſignat̄. Chaldei ⁊
pſę a ſolis ortu faciūt īitiū diei naturalis
Egyptij ab initio noctis. Romani a me/
dia nocte. Athenienſes a ſexta hora diei.
Et dies habet.e. vel v.in abltō. Vñ. Im/
petus atqꝫ dies rit⁹ nox.e. vel.v.caſu. Di/
cunt in ſexto·quę quattuor eſſe memento.

Iñ diecula.pe.cor.i.parua dies.⁊ ponit̄ ꝑ
qualibet parua mora temporis.

Dieſpiter.tris. vel piteris.pe.cor.i. Jupit̄.⁊
dī a dies.⁊ pater· qſi diei pr̄. Vñ Ma/
crobius de ſaturnalib⁹. Ipſi qꝫ romani
dieſpitrē Jouē appellabant.

Dięta.tę.pe.p.i.diei itineratio. Item dięta
dī obſeruatio legis ⁊ vitę· vel corporꝭ diſ/
penſatio·vel cib⁹ infirmoꝝ. Dięta etiā dī
cęnaculū·quo die magis ɋ̄ nocte ſolent
hoīes reſidere· vt.ff.de dona.l. Luci⁹. Dł'
domūcula cōſtructa in ortis ꝑ colligēdis
fructib⁹ ſeu·oblectationis gratia. Ita ac/
cipit̄ in.l.ſenatus.§.marcell⁹.ff.de le.j. Itē
dięta dī ſpaciū vnius diei vel lapſuſ· Dī
etiā vnius diei operatio. Poteſt etiā di/
ci vnius diei certa ⁊ determinata cōme/
ſtio. Continet autē dięta legalis viginti
miliaria italica. Dięta ꝟo vulgaris dicit̄
illa quę habet̄ ſm conſuetudinē regionis

Diętarij dicunt̄ q̄ in cęnaculo alieno ſe di/
rigunt aīo furandi·a dięta ſm illā ſignifi/
cationem· qua dięta ſignificat cęnaculū.
ſic exponitur in.l.ſaccularius· in prin.ff.de
ędi.edic.

Dięticus.a.ū.i.regularꝭ· ſcilꝫ ſe de die ī die
cuſtodiēs·ſicut faciunt clauſtrales.

Dięcenſis diſiūctio dī ſm Papiā.

Difficax.cacis.oīs.t.i.difficilis. ⁊ cōparat̄
Iñ difficacia.cię.⁊ hęc difficacitas.tatis.
in eodē ſenſu.

Difficilis.lis.ꝯ.t.⁊ hoc le.cōponit̄ a dis ⁊ fa
cilis.⁊ cōparat̄.⁊ facit ſuplatiu⁹ limus. Iñ
difficultas.tatis.i.grauitas. Itē difficile
qñqꝫ ponit̄ ꝑ nullo modo·vt.ij.q.vj.bi/
duū·ꝟ.ſed aduerſus.

Diffinitio.onis.f.t.i.termin⁹ demonſtrans
quid eſt eſſe rei. Vel diffinitio eſt oratio
exꝓmens eſſe rei ꝑ ſubſtantialia·vt aīal
rationale mortale·exꝓmit eſſe hoīs ꝑ ge/
nus ⁊ differētias q̄ ſunt ſibi ſubſtātialia.⁊
argumentat̄ a diffinitione affirmando ⁊
negando. Diffinitio etiā eſt quidā color
rhetoricus.⁊ eſt breuis demonſtratio rei
per orationem facta·proprias rei ample/
ctens ꝓprietates·vt Prodigus eſt quaſi
vitio retinēda ꝓfundens. Largus q̄ ſum/
ptum facit ex ratione libenter ⁊c. Vel dif
finitio ideꝫ eſt quod corona.vt dicit glo/
ſa ſuper illud Ezech.43⁰. Diffinitio eius
vſqꝫ ad labiū.

Diffugus·diffuga·diffugum.i.in diuerſa
fugiens·vel vndiqꝫ fugiens. Inde diffu/
gium gij.fuga.

Digāma ſigura.f.dicta.eo ꝙ habeat duo gama.i.g.

Digamus.a.ū.pe.cor.dr̄ qui duabꝰ nupſit ſalꝫ viris vel vxoribus.⁊ dr̄ a dyo quod eſt duo.et gamos vxor. Inde digamia mie.i.due nuptie.vel ꝓprietas qua aliq̄s dr̄ digamus.

Digeries.riei.f.ge.i.digeſtio.euacuatio.et cōponit̄ indigeries.riei.i.indigeſtio.

Digeſtibilis.⁊.t.⁊ hoc le.quod facile digeri poteſt.

Digeſtiſta.te.⁊.p.q̄ vel que docet digeſtū vel qui docet.

Digeſtū.n.s.dr̄ quidā liber legalis.ſic dictus ꝓpter legalia ꝑcepta ibi excellent̄ digeſta.qui alio noīe dr̄ pandecta ſeu liber pandectaꝝ.Jn̄ hic et hec digeſtalis et hle.quod ptinet ad digeſtū.

Digeſtus.a.ū.i.cōſūptus.ordīatus.expoſitus.Jn̄ p cōpoſitionē Indigeſtus.a.ū.q̄i nō digeſtus.Et digeſtio.onis.i.ꝯſūptio ordinatio.explicatio.⁊ hic digeſtꝰ.us.ui.

Digitabulū.li.inſtrm̄ in quod digitus intromittit̄.quod ⁊ digitale dr̄.

Digitellus.li.vel digitulus.li.diminutiuū i.paruus digitus.

Digitus.ti.a decē dr̄.quia decē ſunt digiti in vtraqꝫ manu vel in vtroqꝫ pede. Vel digiti dicunt̄.q: decēter iūcti exiſtūt: naꝫ habent in ſe nūerū pfectū ⁊ ordinē decentiſſimū.Primus dr̄ pollex.quia inter ceteros pollet ꝟtute ⁊ ptāte ⁊ groſſitudine. Secūdus ſalutatorius vel demōſtratorius vel index dr̄.q: eo fere ſalutamus vel aliq̄d indicamus vel demonſtramꝰ.Tertius dr̄ medius vel impudicus.q: p eum plerūqꝫ ꝓbri inſectatio exp̄mit̄. Quartꝰ dr̄ anularis.q: i eo ſolet ferri anulus.⁊ idē medicinalis dr̄.q: i eo trita collyria a medicis colligūt̄.Quītꝰ auricularis.q: eo aurē ſcalpimꝰ.vl̄ q: eo ſolemꝰ aurē purgare.

Digma.i.dignitas.vel nomen.decus.laus gloria.

Dignitas.ē alicuꝰ honeſta autoritas.cultu.honore ⁊ verecūdia digna.Itē dignitas.decus.laus.nomē.gloria.ſumꝰ honor.

Dignitoſus.a.ū.i.dignus.Vn̄ Chryſoſtomus ſup Mattheū.Cū in illo ſeculo caro infirma dignitoſe aīe fuerit ſubiecta.

Dignus.a.ū.i.equus.cōgruus.cōpetēs.honeſtus.probus.

Dilatio eſt tēporis in cauſa ꝓrogatio.Vel ſm̄ Bal.eſt tēpus quod habet certū p̄ncipiū ⁊ certū finē.Vel ſic.eſt tēpus datuꝫ a lege vel a iudice partibꝫ ad veniēdum. Et talis ē duplex.ſalꝫ p̄ma q̄ dat̄ ab homine vel a iudice.ſecūda q̄ dat̄ a iure vel a lege.vt patet in Rub.de ferijs.Et dilationū ſm̄ Hoſti.in ſū.ti.de dila.§.j. Alie ſunt citatorie q̄ dant̄ vocato ad cauſā ad veniēdū ad iudicē ante liti cōteſt.infra q̄s citatꝰ ſe ꝑparabit vt veniat in termino.⁊ nihilominus poſt terminū.vt de offi.dele.cōſuluit.Alie reſtitutorie q̄ dant̄ his q̄ ſpoliati fuerūt ſeu ſunt.vel que dantur ad appellādū.que ſūt decē dierū.vel ad reſtitutionē in integrū petēdā.que olim infra ānū vtilē.hodie quadriēniū cōtinuū dat̄ vt.C.de in inte.reſti.l.fi.Alie ſunt deliberatorie q̄ dant̄ reis ad deliberādū.de q̄bꝫ C.de liti.cōteſt.Alie ſunt pemptorie.que dant̄ volēti ꝓbare.de q̄bꝫ in.l.i.C.de dila.Alie ſunt executorie q̄ dant̄ cōdēnato ad hoc ꝙ ſatiſfaciat.de his.l.ij.C.de vſu. Alie ſunt reuocatorie q̄ dant̄ habentibꝫ ius reuocādi domū.d̄ q̄bꝫ habet̄.l.ij.§.legati.ff.d̄ iudi.Alie ſūt vacatorie ſiue feriales.ut i.l.de ferijs.ff.e.ti.et.xxv.q.iiij.p totū.Alie pſecutorie q̄ dant̄ ad appellationem pſequēdā.de q̄bꝫ in Auti.ei q̄ appellat.C.de temp.app.Alie ſūt ſaluatorie.ut penitētiales.Alie ꝑceptorie.de app.c.ꝑterea.Alie electorie.vt de conuerſi.cōiu.c. ex publico.ff.de adop.l.mancipioꝝ.⁊ de elec.ne p defectu.Alie expertorie.ut d̄ frigi.et male.laudabilē.Alie exemptorie.ut q̄ mat̄.accu.poſ.c.fi.Alie refutatorie.ut de appel.pſonas.et.c.req̄ris.ij.Alie exceptorie.ſalꝫ ad ꝓponēdas exceptiōes ꝯceſſas a iure.de excep.paſtoralis.

Dilema.q̄dā argumētatio.q̄ a q̄buſdā vocat̄ complexio.⁊ dr̄ a dyo q̄d eſt duo.et lema vorago.q: vndiqꝫ cōplectit̄ adūſariū.A q̄buſdā ꝟo cornutꝰ ſyllogiſmus dr̄

Dilucidus.a.ū.i.clarus.⁊ apertus.

Diluculū.li.pe.cor.tēpus illud cum incipit parua lux eſſe.⁊ a nocte diuidi.ſm̄ Hug. Papias ꝟo dicit:Diluculū.aurora

Diludiū.dij.locꝰ vbi diuerſi ludi exercent̄ vel ludus diuiſus ⁊ diuſus ab alio.Vn̄ Oratius in epi.Diſplicet ille locꝰ clamo ⁊ diludia poſco.

Dilutus.a.ū.i.diſtēperatꝰ.liq̄dus.vl̄ ꝓpter liquiditatē diuiſus.⁊ p.lu.Vn̄ Perſius. Dilutas q̄rit̄ geminet q: fiſtula guttas.

Diluuiū.uij.n.s.catacliſmus.nimia aquaꝝ inundantia vel deſtructio.⁊ ꝓprie ex nimia aquarum inundatione.ſic dictum

q: aquarū dade oīa q̄ inundauerit diluat
i.cōmiſceat ꝛ deſtruat.

Dimenſio.onis.dr̄ mēſura vel menſuratio
vel nūerus.vel nūeratio. Jn̄ hic ꝛ hec di-
menſionalis ꝛ hoc le.i.ad dimēſionē per-
tinens.

Dina.ne.eſt ꝓpriū nomē filie Jacob.

Dinaſcia vt habetur in hiſtorijs ſup Geñ.
caplo de ortu regnoꝝ: dinaſciam egyptij
ſūmā ptātē vocant.

Dioceſis.ſis.f.t.interptat̄ gubernatio. et h̄
non ſm ꝓprietatē verbi vel ptātē. ſed ſm
effectū. Et eſt dioceſis ꝓprie baptiſmalis
eccleſie territoriū ꝛ gubernatio.

Diogenes.nis.ꝓpriū nomē viri.z.cor.pe.ſic
Hermogenes.nis.

Diomedes.dis.pe.p.ꝓpriū nomē ē cuiuſdā
viri. Et vt narrat Papias: Diomedē pa
gani deū aſſerūt. cuius ſocios in aues cō-
uerſos ita ſe ludificare dicūt. vt ſuis.i.gre
cis colludāt. alienos verberēt. ꝛ ad tēplū
diomedis roſtro aquā portāt. ſed hoc vel
fingūt. vl̄ ſi aquā portāt. vel tale aliq̄d lu-
dificationibꝫ fit demoniū. qui eos a veri
dei cultu abſtrahūt. Hug. etiā dic̄. Dio-
medes aues dicti ſunt a ſocijs diomedis
quos ferūt fabule in illas aues fuiſſe con-
uerſos.

Dione.i.venus.ꝛ dr̄ a dian. quia pulcra ſit.
vel dicta eſt dione a matre ſua que ſiliter
dicta ē dione. quaſi duos nectēs i amo-
re. Nō eni amor pōt expleri ſine duobus
Vel dr̄ dione. quaſi ex duobus nata. Jn̄
dioneus.nea.neū.i.venere⁹. Vn̄ Virgi-
lius. Ecce dionei ꝓceſſit ceſaris aſtrū.

Dionyſius.ſij. dictus eſt bacchus. Vn̄ plu
raliter hec dionyſia dicunt̄ feſta bacchi.
Jtē dionyſius dr̄ quidā lapis fuſcus ꝛ ru
bentibꝫ notis ſparſus. ſic dictus. q: ꝛ ſi aq̄
admixtus ſit. contritus nimiū fragrat ſm
Hug. Papias v̄o ſic dicit: Dionyſia. gē-
ma nigra mixtis notis rubeis valēs ꝯtra
ebrietatē. Jtē Dionyſius ē ꝓpriū nomen
cuiuſdā ſancti doctoris. qui areopagita
a vico ciuitatis in quo habitabat dictus
eſt. ꝛ interptat̄ vehementer fugiēs vel ele-
uatus.

Dioſcorus.ri.m.ge.pe.cor.i.iunius.

Dyota dr̄ vas vinariū duas aures.i.duas
anſas habens. a dyo quod eſt duo. ꝛ ota
quod eſt auris. Hoc alio noīe dr̄ ampho
ra. ꝛ ꝓduc̄.o. Vn̄. Auris otis tibi ſit inde
dyota venit.

Diotrepes.pis.pe.cor. q̄dā hereſiarcha. et
interptat̄ ſpecioſus. inſulſus. vel decor in-
ſaniens.

Diauolares. ſunt viliſſime meretrices par-
ui ſtipendij. Vel diauole ſm Papiā. Vl̄
he alio noīe dicunt̄ diuoltres. ut videtur
velle Hug.

Diplois.ploidis.f.t. duplex veſtis. ꝛ dr̄ a
diplo.as.eo q ſit duplex amictus. et eſt
veſtis militaris. Vn̄ pſ. Sicut diploide
confuſione ſua

Diplonia.nie.f.p.i. duplex locutio. ꝛ dicit̄
a diplo.as. Jnde etiā diplonius.a.um.i.
duplicatus. ꝛ hic diplonatarius.i.dupli
cator.

Dipondius.dij.m.s.i. duo pondera. ſcilꝫ
genus ponderis ex duobꝫ aſſibꝫ ꝯpoſitū
Vn̄ in euāgelio. Nōne duo paſſeres ve-
neunt dipondio?

Dipſa.pſe.f.p. ꝛ hec dipſas.ſadis. ꝛ hec di
pſis huius ſis vel ſidis. genus ē ſerpentis
ꝛ interptat̄ ſitibūda. Vn̄ ꝛ latine dr̄ ſitu-
la. q: quem mordet ſiti facit perire. Unde
Deut. 8. Jn qua erat ſerpens flatu ad-
urēs. ꝛ ſcorpio ac dipſas. vbi dicit gloſa.
Dipſas genus aſpidis. q̄ latine dr̄ ſitula:
quecūq3 momorderit. ſiti ꝑimit vel perit.
adeo parua. ut cū calcat̄ nō videat̄. cuius
venenū ante extinguit q̄ ſentiat̄. nec tri-
ſticiā ſentit moriturus.

Diptica.ce.f.p. tabula manualis. q̄ ꝛ pugil
laris dr̄ ꝛ ephimeris. Vn̄ quidā. Clerice
dipticas lateri ne depreſſeris vnq̄. Vel
ſm Papiā: Diptice ſunt tabule. quibus
corruptores amorē ſuū inſcribūt puellis.
ꝛ ꝓducit pti. Vn̄ in decretis. xxiiij.q.ij. ca
none. Sane ꝓfert̄. circa principiū dicit̄. Et
i ſacris dipticis ſcripſerit. qđ glo. ibidē
exponit dicens: Diptice a dico.cis. Et di
cit eadē glo. poſtea q diptice ſunt colūne
in quibꝫ imagines patrū in ſuo catalago
ponunt̄.

Diphthongus.f.s. eſt cōglutinatio duarū
vocaliū in vna ꝛ eadē ſyllaba vim ſuā re-
tinentiū. Et ſunt quattuor. ſcilꝫ au. eu. ae. ꝛ
oe. quaꝝ due ſcribunt̄ ꝛ ꝓferunt̄. ſcilꝫ au ꝛ
eu. alie due ſcribunt̄ ꝛ non ꝓferunt̄. ſcilꝫ
ae ꝛ oe.

Dira.re.f.p.i. furia. ꝛ dr̄ a durus. q: dura ſit
Et dicunt̄ ꝓprie eumenides vl̄ erinnydes
in inferno furie in terra. dire in celo. quaſi
deorū ire. q: ex ira deoꝝ ꝓueniūt. ꝛ ē ety-
mologia non compoſitio ſm Hug. Pa-
pias dicit: Dire dee pēnaꝝ dicunt̄ vltri-
ces.

Dirus.a.ū.i.crudelis·reus·imiſericors· aſp
atrox·deteſtabilis. Et aūt dī dir⁹. quaſi
diuina ira inūdatus·etymologia eſt non
cōpoſitio. Prope aūt dī dirū qđ diuina
infert ira. Dī etiā dirus.i.magnus.⁊ pro/
uicat di. Vñ qdā. Blanditie pluſq̄ dira
venena nocent.

Dis.ꝯ.t.⁊ hoc dite·gtō huius ditis.i.diues
opulētus·ſ neutrū in ſingulari nō ē ī vſu
⁊ cōparat·dis·ditior·ditiſſim⁹. Itez dis
ditis.i.pluto·a ditādo·q: nr̄is mortibus
orbē ſuū ditat.

Dis grece·latine dī bis.

Diſcerniculū.li.pe.cor.ornamētū virginale
vt acus·cū qua virgo diſcernit ⁊ diuidit
capillos.

Diſcidiū.dij.i.ſepatio·diuortiū.a diſcido
dis·eo q̄ q̄s a pacto diſcedat. Iñ diſci/
dioſus.a.ū.q̄ frequēs ē in diſcidijs·et qui
diſcidia amat. Pōt etiā dici diſcidiuz a
diſſido.dis.

Diſcinctus.a.ū.i.deligatus·remiſſus·incō/
poſit⁹.⁊ dī a diſcingo.gis. qđ eſt deliga/
re. Vñ.3.Reg.22°. Non glorieť accinct⁹
eque vt diſcinctus.

Diſciplina.ne.dicit a diſco vel diſcipulus:
quia diſcit plena. Et eſt diſciplina in di/
ſcipulo. Doctrina in mgr̄o. Facultas vel
pfeſſio vel ſciētia in vtroq̄.

Diſcipulus.li.m.s.q̄ addiſcat. Iñ diſcipu/
la.le.et hic ⁊ hec diſcipularis ⁊ hoc re. Et
diſcipulatus.us.ui.

Diſcoforus.a.ū.pe.cor.i.diſcū ferēs. Vnde
Hieronymus in pLogo Danielis. Cū đo
ad Abacbuc venerat ⁊ de iudea ad chal/
deā raptū diſcoforū lectitabat.

Diſcolor.loris.ꝯ.t.i.diuerſoꝝ coloꝝ·uł al/
terius colori. Vñ Hieremie.22°. Nunqđ
auis diſcolor·hereditas mea mihi?

Diſcholus.la.lum.pe.cor.i.diſcors·a ſchola
indoctus·idiota·illitterat⁹·a ſchola diui/
ſus ⁊ diuerſus. Vñ.j. Petri 2°. Non tm̄
bonis ⁊ modeſtis ſ etiā diſcholis.

Diſcors.ꝯ.t.q̄i diuerſi cordis·uł q̄i deorſū
a corde alterius. Iñ hec diſcordia die.⁊
diſcordioſus.a.ū.

Diſcretio.onis.f.t.diuiſio·ſciētia·diſcuſſio
quarūlibet rerū cōſideratio ad qđ tēdāt.
Et vt dicit qdā poeta. Dibꝫ ī rebꝫ res eſt
diſcretio ſūma. Itē diſcretio ē attributio
actus vel paſſionis aliquibus cum exclu/
ſione alicuius vel aliquoꝝ.

Diſcrimen.inis.i.periculū vite·aliquando
diſcrimen dī linea uł diſtantia que diui/
dit capillos capitis alicuius·q̄nq̄ dicit
differētia·ſeparatio ī duo. Vel ſm Pa/
piam: Diſcrimē eſt periculū·diſtantia·la/
bor·a diſcernēdo·q: aliquādo duaꝝ rerū
ſeparatio oſtēdit que cōiūcte eſſe poſſūt:
vt in ornamentis mulierū. Vñ diſcrimi/
nalia dicunť que diuidūt capillos p me/
diam frontem.

Diſcriminalis.ꝯ.t.⁊ hoc le.quod diuidit.⁊
dī a diſcrimē. Et hoc diſcriminale.lis. Et
ſunt pprie diſcriminalia mulierū capitis
ornamenta dicta q̄ caput mulieris a viro
diſcernūt·vel crines diuidūt.

Diſcūbens.tis.oīs.t.i.ad diſcū ſedēs.⁊ fer/
cula ſumēs·a diſcūbo.bis.

Diſcus.ſci.m.s.i.ſcutella.⁊ dī a ſcus quod ē
rotūdū·que olim ⁊ ſcus dicebať·ſic ⁊ di/
ſcus a rotūditate·ſ nūc diſcus dī·quia et
eſcas ⁊ fercula apponit·vel poti⁹ ē etymo/
logia: diſcus quaſi dans eſcas. Inde hic
diſculus.li.diminutiuū.i.paruus diſcus.
Et diſcūbens·ad diſcū ſedēs. Et nota q̄
diſcus pprie eſt ſcutella ⁊ nō menſa·licz p
ea ponať quādoq̄ p metonomiā. Et a di/
ſcus dictus eſt diſcus ludus plumbee ſcu/
telle.⁊ ipſa plumbea ſcutella·q: facta erat
ad ſimilitudinē ſcutelle.⁊ ī aere pijciebať·
qui ludus nūc dī ludus pijciēdi lapidē.
Vñ Oratius in poetria. Indoctuſq̄ pi/
le diſci ue trochi ue q̄eſcit. Diſcus etiā dī
mapa vel menſale. Vñ ⁊ aīalia dicuntur
apparuiſſe Petro in diſco·qđ alibi liber
Actuū aploꝝ linthеū vocat. Vñ. Diſcus
ſcutellā menſā notat atq̄ mapellā·vel ſic.
Eſt diſcus ludus diſcus q̄z regia menſa.
Diſcus ſcutella tibi ſit diſcus q̄z mapa

Diſertus.a.ū.nomē.i.ſapiens·eloquens.⁊
facūdus.⁊ dī a diſſero.is.⁊ ſm Hug.ſub
trabiť vnū.s.q̄uis ſint duo in verbo·par
ticipio ⁊ verbali·vt diſſero·diſſertor·diſ
ſertus. Vñ ⁊ prima corripiť in diſertus.
Vñ Oratius. Fecundi calices quez non
fecere diſertū. Et comparať diſertus.ior
tiſſimus. Alij dicūt q̄ diſertus cōponiť
a di.⁊ ars.interpoſita.s.⁊ ſic eſt nomē. Cū
đo eſt participiū ſcribiť p geminū.s. Iñ
diſertatio ⁊ eſt ciuilis ſapientia·vt.C.de
or.cog.l.qualis.

Diſinteria.rie.f.p.pe.acuta.i.diuiſio conti/
nuationis uł vlceratio iteſtinoꝝ.⁊ fit an/
tecedēti fluore·quē greci diariā vocant.⁊
dī ab interia vel enteria·quod eſt inteſti/
na: Et ſcđm hoc poteſt dici diſinteria vel
diſenteria·ſm Huguitionē. Papias đo

dicit q̄ diſinteria eſt ſanguineus fluxus ventris cū excoriatione inteſtinorū.

Diſnoicus .i. ſuſpicioſus· qui plus recipit q̄ȝ emittit. ⁊ videt̄ eſſe cōpoſitū a dis q̄d eſt diuiſio vel diuerſū. ⁊ noicus quod eſt infirmus. Jn̄ diſnoicus qui nō eq̄ modo recipit ⁊ emittit.

Diſpectus.a.ū.i.contemptus· Et diſpectio faſtidiū·ſuperbia.

Diſpendiū.dij.n.s.⁊ hec diſpenſa.ſe.i.nimia largitas vel nimia diſpēſa. ⁊ dr̄ a diſpēdo dis. Et diſpendiū dr̄ quod eſt contrariū cōpendio .i.longū ⁊ inutile. Jnde diſpendioſus.a.ū.i.long⁹ ⁊ inutilis. Et cōparat̄ diſpendioſus.ſior. ſiſſimus· Jn̄ h̄ diſpendioſitas.tatiſ.ſm Hugi. Papias ṽo dic: Diſpendiū damnū vel detrimētū

Diſpenſator ſm Papiā dr̄ cui credit̄ adminiſtratio pecuniarū· q: prius q̄ dabāt pecuniā·nō nūerabāt·ſ; appēdebant eam.

Diſpenſatio eſt iuris cois,puida relaxatio vtilitate ſeu neceſſitate penſata ſm Guil. in ſpe.ti. de diſpen. Vel ſic. Eſt rigoris iuris p eum ad quē ſpectat canonice facta relaxatio.j.q.vij.niſi rigor.⁊.c.ſe. Qn̄q; tamē diſpenſatio capit̄ impp̄rie·ſalz p iuris declaratiōe·vt in.c.quintauallis·de iureiur.

Diſploſus.a.ū..i. diſſut⁹.apertus.dirupt⁹.

Diſſyllabus.a.ū.i.duarū ſyllabarū · et dr̄ a dis ⁊ ſyllaba.

Diſſitus.a.ū.pe.cor.i.ſeparatus.

Diſſuria eſt arida vrine digeſtio vel difficultas mingēdi.

Diſſutus.a.ū.pe.p.i.diſſūctus · ⁊ in ſutura fractus.

Diſtichon.n.s.⁊ hoc diſtichū inuenit̄.i.carmē vel opus duorū verſuū. ⁊ dicit̄ a di.i. duo ⁊ ſtichon quod eſt verſus· Vn̄ Theodolus. Quos ī diſtichij carmē ↄplecteris emi. Itē diſtichon dr̄ quoddā genus dicēdi·cū ſalz autor totuz loquit̄ p ſe ſine pſona introducta.

Diſtinctus.a.ū.i.diuiſus·ſeparat⁹·deſignatus·pūctatus· determinatus.

Diſtinctio.onis.i.diuiſio·pūctatio·ſeparatio. Et diſtinctionis tres ſūt ſpecies·ſalicz colū·coma·piodus·de q̄bꝫ vide loc̄ ſuis.

Diſtrictus.a.ū.i.ſeuerus·aſper·auſterus·et comparat̄.

Diſtrophos dr̄ oda illa·que ſemp ī ſecūdo verſu repetit varietatem verſus·vide.ī.in ſtrophos.

Diualis.ↄ.t.⁊ hoc le.pe.p.i.diuinus. Vnde diualis dr̄ pnceps vel impator· q̄ q̄ſi de⁹ habebat̄.

Diuerſiclinium.nij.n.s.i.loc⁹ ubi diuerſe vie cōiūgunt̄. ⁊ dr̄ a diuſus.a.ū. ⁊ clino.as· q: illic diuerſe vie acclināt̄·ul' q: illic via iclinatur ad diuerſa·quod aliter grece dicit̄ hoc eteroclitū. Item eteroclita ſiue diuſiclinia dicunt̄ quedā noia ī arte grāmatica·quaſi ad diuerſa ſe inclināntia ſalz que inclināt ſe ad diuerſas dictiones in diūſis caſibꝫ· vt Jupiter Jouis·ul' ad diuerſas ſignificationes·vel ad diuerſas declinationes· vel ad diuerſa genera in diuerſis numeris· vt veſpa.re. vas vaſa· celum celi.

Diuerſorium.rij.n.s.i.diuerſitas viarū· ſalz vbi viator ad callē diuertit̄· vel locus remotus ab alio·ul' receptaculū·ſalz hoſpitiū vel hoſpitale. ⁊ dr̄ a diuerto.tis· quia illuc diuertim⁹·vel q: ex diuerſis vijs ibi cōuenit̄. Vn̄ in Luca. Non erat ei locus in diuerſorio. Et vt dicit glo. Diuſoriuz eſt domus inter duos muros· duas hn̄s ianuas· vt ſaliz ex diuerſis vijs recipiat aduenictes. ⁊ ſigt eccliam inter paradiſū ⁊ mūdum.

Diuerſus.a.ū.i.diuiſus·ſeparatus·nō concors·malus. ⁊ cōparat̄. Jn̄ hec diuerſitas tatis.i.varietas.

Diuerticulū.li.n.s.i.flexus viarū·vbi vna via diuertit ab alia·vel ipſe callis p quē diuertim⁹ ab alia via·quaſi diuerſa via.

Diues cois ge.declinatione·ſed ois ↄſtructione dicit̄ quaſi diu habens.i. cupiens diuitias.i. opulētus vel pecunioſus· ſiue vtat̄ ſiue non.

Diuitioſus.a.ū.i. copioſus plen⁹ diuitijs. Jnde diuitioſitas tatis.i.copioſitas.

Diuidēs.dentiſ.m.t.i.ouis ul' agn⁹ duos habens tm̄ dentes. ⁊ dr̄ a duo ⁊ dens. Item diuidēs.tis.ois ge.pōt eſſe participiū de diuido.dis.

Diuidia.die.ſe.p.i.diſcordia vel bellona. Jnde diuidioſus.a.ū.i.diſcordioſus·q̄ p ſuā diſcordiā alios diuidit ⁊ diſcordare facit·q̄ ⁊ diuiſioſus dicit̄.

Diuidiculū.li.n.s.dr̄ caſtellū · in diuiſione terrarū poſitū.

Diuiduus.a.ū.q̄ diuidit ul' diuidit̄. Jnde diuiduitas·tatiſ. ⁊ p cōpoſitionē īdiuidu⁹ a.ū. ⁊ hec indiuiduitas.tatis.

Diuinus.a.ū.quod eſt deorū vel pertinens ad deos. ⁊ dicitur a diuus.a.ū. Et diuini dicūt̄ celeſtes deificati. Itē diuini q̄ tractāt de deo·q̄ magis ꝓprie dicūt̄ theologi.

Et diuini qui diuinãt ⁊ aſtutia quadam fraudulẽta hoīb9 futura cõiecturãt. Jnde diuinitas.tatis.

Diuinatoꝛ futura cõtẽplans dr̃ ⁊ ſemꝑ in malo accipit.

Diuinatio accipit᷑ tripliciter. ꝑmo ꝑ ſcientia theologię. a qua theologi dicunt᷑ diuini. Secũdo ꝑ ſciẽtia infuſa a deo. ⁊ ſic accipitur Prouer. 42°. Diuinatio in labijs regis: Nam ĩ iudicio nõ errauit os eius. Tertio ꝑ ſciẽtia magica. vel fallaci ꝑꝓbatione vel ꝓphetiſatione. q̄ falſi ꝓphetę ⁊ magi fingũt ſe ꝓuidere vel ꝑſcire futura. ita capit᷑ in. l. nemo. C. de male. ⁊ mathe. Et vt dicit Varro quattuoꝛ eſſe genera diuinationis. i. terrã. aquã. ignẽ. aerẽ. hic geomãciã. hydromãtiã. aeromãtiã. pyromanciã dicimus.

Diuiſoriũ dr̃ cella ab alijs diuiſa.

Diuoltres. viliſſimę meretrices q̄ ſe ſuaqꝫ gratia nũmoꝝ pręben̄t. Et dicuntur diuoltres q̄ſi deſideriũ volãtes vel q̄i pro nũmo volutę.

Diuoꝛtiũ. n. s. dicit᷑ quaſi diuerſũ. i. via vl̕ ſemita in diuerſũ tendẽs. ⁊ ponit᷑ generaliter pro ſeparatiõe ⁊ diuiſione. ⁊ ſubterfugitione. Vñ diuoꝛtiũ ſm̄ Goff. et Hoſti. eſt inter virũ ⁊ mulierẽ legitime facta ſeparatio. ⁊ dicit᷑ a diuerſitate mentium. quia hi q̄ matrimoniũ diſtrahũt. i. diuerſas ptes eũt.

Diurnus. a. ũ. i. vni9 diei. vel durãs ꝑ vnũ diẽ. ⁊ dr̃ a diu ſm̄ quod accip itur ꝑ determinato ſpacio tempoꝛis.

Diuus. a. ũ. i. diuinus ⁊ ſanctus. ⁊ dr̃ a deus.

Diuturnus. a. ũ. dr̃ a diu ſm̄ quod accipit᷑ ꝑ ĩdeterminato ſpacio tẽpoꝛis. ⁊ ẽ qđ habet indeterminatã ſignificationẽ tẽpoꝛis. ſicut diurnus determinatã. Et diutin9. a. ũ. in eodẽ ſenſu. i. longus. plixus. diu durans. continuãs. ⁊ dicit᷑ diutinus. a. um. a diu ſicut diurnus ſm̄ Hug. Papias do dicit: Diutina dicta ab eo q᷑ diu durauerint. diuturna a perpetuitate dicta q̄ſi ęterna.

Diuus. a. ũ. i. deificatus. et dr̃ a deus. Sed deus eſt ſemꝑ. diu9 do fit quaſi q̄ ex moꝛtali fit ĩmoꝛtalis. Vñ ſm̄ Papiã: Diuus dr̃ deus vel impatoꝛ. q̄ poſt moꝛtẽ velut deus habetur.

D ante O

Docibilis. ⁊ le. ⁊ hic ⁊ hęc docilis et hoc le. ꝑ ſyncopã differũt: Nam docilis ẽ diſcipul9 q̄ facile docet᷑. Nõ eni dr̃ docilis q̄ ſit doctus. ſed q̄ doceri põt: Eſt eñ ingenioſus ⁊ ad diſcẽdũ paratus. Docibilis do eſt liber qui facile diſcit᷑ vel diſci põt. ponit᷑ tñ vnũ ꝑ altero. Vñ Joannis 6°: Erũt oẽs docibiles dei. i. dociles.

Docillus. li. m. s. i. depſydra.

Docimẽ. inis. qđ ⁊ hoc documen inuenitur pe. coꝛ. i. documentũ.

Dociloquus. qua. quũ. q̄ docte loquit᷑. Jñ dociloquiũ. quij. i. doctũ eloquiũ ul̕ docta ⁊ ſapiens locutio.

Dodona. nę. f. p. i. dea glandiũ. Et dodona etiaꝫ dicta eſt quędã ſilua epiri a dando dona. i. glandes hoīb9. Jnde dodone9. a. ũ. poſſeſſiuũ.

Dodrans. antis. ẽ q̄dã pars aſſis. q̄ ex nouẽ vncijs ꝑficit᷑. nec dr̃ ad totũ. vt Jnſtit. de hęre. inſti. §. hereditas.

Dogma. tis. n. t. i. doctrina vel iteratio doctrinę. vel decretũ placitũ. cõſenſio. cõſolatio. Jnde dogmaticus. a. ũ. i. doctus. ſagax. prudẽs. ſophiſtic9. inſtruens. vel inſtructus. vel cõſolatus.

Dolabra. bꝛę. f. p. ⁊ hoc dolabꝛũ. bꝛi. ꝑ eodẽ ſalꝫ inſtrumẽto dolãdi. ſalꝫ pro bipenni. Jnde dolabella. lę. ⁊ hoc dolabellum. li. ambo diminutiua.

Dolatura. rę. f. p. i. dolatio vel id quod dolando aufert᷑ de ligno. vel id cuꝫ q̄ dolat᷑. ⁊ dr̃ a dolo. as. a quo etiã dolatilis. ⁊ le. i. aptũ ad dolãdũ. ⁊ hoc dolatoꝛiuꝫ rij. locus in quo dolat᷑.

Doliũ. lij. n. s. dr̃ vas terrę rotũdũ

Dolo vel dolon. onis. a dolus dr̃. Et ſunt dolones tela abſcõdita in ligneis vaginis ꝓpter dolũ. ⁊ etiaꝫ ipſe lignee vaginę dicunt᷑ dolones. inter quas latet pugio ſub ſpecie baculi. ⁊ dicunt᷑ ſic. eo q᷑ fallant ⁊ decipiãt ferro cũ ꝑferant ſpeciem ligni. Hos etiã vulgus greco noīe oxos uocãt i. acutos. Vñ ⁊ apud medicos acut9 moꝛbus oxea dr̃. ab oxi quod ẽ acutũ.

Doloꝛ. oris. m. t. eſt coꝛpoꝛis inq̄etudo. Et nota q᷑ doloꝛ nõ eſt lęſio ſed lęſiõis ſẽſus

Doloꝛoſus. a. ũ. i. plen9 doloꝛe.

Doloſus. a. ũ. i. inſidioſus vel malignus. eo q᷑ deludat. Vt eñ decipiat occultaꝫ maliciã blãdis ſermonib9 adoꝛnat.

Dolumẽ. inis. n. t. idẽ eſt quod dolabra

Dolus. li. m. s. i. fraus. malicia occulta. blandis ſermonibus adoꝛnata. calliditas mẽtis. Et dicitur a doloꝛe. eo q᷑ doloꝛem inferat. Vel componitur dolus a deludo

quaſi delus eo ꝙ deludat ⁊ decipiat. Et ſit dolus aīo· inſidię loco vel telo· fraus circa fidē mutuatā. Et eſt dolus cū aliud agit̄ aliud ſimulat̄. Et inde ꝑ cōpoſitionem ſubdolus. a. ū. ⁊ ſubdolus li. ſubſtantiuū.

Doli capax eſt ꝓximus pubertati· ſcilꝫ q̄ñ mas habet vndecim annos ⁊ dimidium. Tūc enī poteſt delinquere· ꝓterq̄ꝫ ī adulterio ſm̄ Accurſ. Femina ꝟo q̄ñ habꝫ nouē ⁊ dimidiū annos· vt no. ff. de re. iuris. in. l. pupillis. Aug⁹. ꝟo dicit in ep̄la ad Renatū ꝙ puer dī doli capax cū eſt ſeptē annoꝝ· qꝛ tūc mentiri ⁊ verū loqui poteſt· vt no. in. c. oīs vtriuſq̄ꝫ ſexus· de pe. et remiſ.

Doma. tis. n. t. greci tectū dicūt· poteſt etiā dici doma tectū vel etiā atriū qđ nō tegitur. Vñ Phiſiolog⁹. Deq̄ꝫ pilis ei⁹ fiat ſub domate ſum⁹ Et. 2. Reg. 5. Domatū fiſtulas ⁊c. Et appellant̄ domatum fiſtulę cānales· q̄b⁹ ſtillicidia defluebant.

Domeſticus. a. ū. i. notus ⁊ familiaris· q̄ſi in domo eadē ſtans.

Domeſtici ſunt libertus· colonus· aſcriptitius· mercēnarius· oēs de familia alicuius ſiue ſint liberti ſiue nō. ⁊ oēs familiares q̄ habitāt cū aliquo ⁊ vxor· ⁊ ſi ſunt in eius poteſtate ⁊ ꝓpinqui.

Domeſtici iudices dicunt̄ eſſe ex quib⁹ ꝑ magna parte ius pendet ⁊ cōſiliū. Di etiam dicunt̄ aſſeſſores· eo ꝙ aſſidēt iudici. ⁊ in cauſę cognitione ſuū p̄ebent conſiliū vel officiū· vt patet ex rub. C. de aſſeſ.

Domicellus. li. ⁊ dominellus li. dicūt̄ a dominus ꝑ diminutionē. ⁊ domicella. lę. ⁊ dominella· ambo diminutiua a dñā. Domicellus etiā ⁊ domicella dicūt̄ q̄ñq̄ꝫ pulcri iuuenes magnatū ſeu liberoꝝ· ſiue ſint ſeruientes ſiue non.

Domiciliū. lij. n. s. i. domus faſtigiū ⁊ altitudo. ⁊ dicit̄ ſic quaſi ciliū domus. Dicit̄ tamē quādoq̄ꝫ domiciliū dom⁹ ipſa vel habitatio· vel māſio· vel ius ⁊ ptās ſcd̄m Hug. In pſalmo aūt vbi ſic dī· Sicut nycticorax ī domicilio. dicit glo. vel ī parietinis. q̄ vulgo dicunt̄ ruinę vbi parietes ſtant ſine tecto· Di aūt parietina q̄ſi parietū ruina.

Domiciliū alicuius eſt ibi vbi maiorē partem fortunę ſuę cōſtituit· vel magnā partem bonoꝝ ſuoꝝ· vel ſi ibi habet larē. i. familiam· vt. C. de inco· et cenſi. l. ſi ciues. li. decimo.

Domicula. lę. f. p. i. parua domus.

Domiduca. cę. f. p. pe. cor. Juno dī· qꝛ vſq̄ꝫ in domū puellas maritatas introducere credebatur.

Dominatio. onis. idē eſt quod dominatus. Dominationes etiā dicunt̄ quidā angeli Et vt Greg⁹. dicit: Ea angeloꝝ agmina quę mira potentia p̄eminent· pro eo ꝙ eis cętera ad obediendū ſubiecta ſunt dominationes vocant̄.

Dominicus. a. ū. a domin⁹ vel domina dī Inde dominica. cę. ſubſtātiuū. ꝓ p̄ma feria. ⁊ hic ⁊ hęc dominicalis ⁊ hoc le quod ſumit̄ tā a dominica. ꝓ illa die. q̄ꝫ a dñic⁹ a. ū. Et vt Papias dicit: Dominic⁹ dies ꝓinde dī· qꝛ in eo reſurrectionis domini noſtri a chriſtianis gaudiū celebrat̄. Itē hic dominicus. ci. dictus eſt q̄dā egregi⁹ cōfeſſor· pater ⁊ inſtitutor ordinis fratrū p̄dicatoꝝ.

Dominiū. nij. n. s. i. ius· tutela· ptās. Jn̄ dominoſus. a. ū. i. impioſus· dñs. ⁊ homo qui habet ardua ꝓpe· ſcilꝫ homo magnę autoritatis

Dominiū directum ſm̄ Azo. in ſū. de iure emphy. dī habere ille qui poſſidet ciuilit̄ tanq̄ꝫ dñs. ⁊ ideo dī habere dominiū directū· qꝛ ſine oī alia obligatione liberā poteſtatē habet rei· qualit̄ nō eſt ī illo q̄ habet dominiū vtile vel mixtū.

Dominiū vtile ſm̄ Azo. dī habere ille qui ſolū naturaliter poſſidet ⁊ nō ciuiliter. vt emphyteota ⁊ vſufructuari⁹ ⁊ feudatari⁹.

Dominus. ni. s. i. heros· et dī a domus· eo ꝙ domui ꝓſit. Uel autē domin⁹ dī quaſi dans minas· vel quaſi dās mun⁹· ſcilꝫ ſeruitiū· vel dās minus ſcilꝫ pęne· etymologia eſt· nō cōpoſitio. Et cōponit̄ cū h̄ gtō legū. ⁊ dī dominus legū· iuriſperit⁹· ſed q̄ñ ſunt duę partes tūc dī dñs legū ſol⁹ imperator· qꝛ ipſe habet ptātē cōdendi ⁊ deſtituendi iura.

Domini recti erāt q̄dā officiales deſēſores ciuitatū vel municipioꝝ.

Domini minori magiſtrat⁹ ſic dicti· qꝛ dñi recti· qꝛ ſuffragio duoꝝ eligebant̄· vnus cōſtituebat̄ a plebe· alter a maioribus· vt C. de iudi. l. vlt.

Domnus. ni. ⁊ hęc domna. nę. ꝑ ſyncopā dicunt̄ a dominus dñā· quod ꝓprie conuenit clauſtralib⁹. ſ; dominus dñā mundanis. Vñ in eccleſia cantat̄. Jube dōne benedicere. ⁊ domn⁹ abbas· domn⁹ por.

Domus ſecūdę vel quartę declinationis ē

que cōſtat ex parietibꝰ· tecto. ⁊ fūdamēto ꝓtegens nos a caumatibꝰ ⁊ imbribus. Vl' eſt vnius familie habitaculū. ſic vrbs vnius populi. ⁊ ſicut orbis domiciliū eſt totius humani generis. Itē domꝰ dī cōmixtio viri ⁊ vxoris. ⁊ etiā familia ſed incipit a duobꝰ. Nam ꝓprie familia eſt liberi ex liberis legibꝰ ſuſcepti a femore dicta. Itē aliqñ ſumit' ꝓ agnatione· vt. l. cū vnꝰ in prin. ff. de ali. ⁊ ciba. le. et ad ſylle. ī prin. Recipit' etiā ꝓ oībus gerētibꝰ eadem ſigna vel arma. Jn̄ domuncula. le. i. parua domus.

Domuſiuramenti. i. domus federis· ſcilꝫ tabernaculū.

Domuſſaltus libani de qua habet'. 3. Reg. 7ᵒ dicebat'. q2 erat edificata de lignis libani.

Donariū. rij. n. s. idē eſt quod donū. Item donariū eſt locꝰ vbi dona q̄ offerunt' in tēplo reponunt'. Et donarius. a. ū. qd' donat' vel qd' facile donari pōt.

Donatica. ce. f. p. i. corona qua autor donatur. Et donaticius. a. ū. quod donatur vl' accipit'.

Donatio ſm Aço. in ſū. C. de dona. eſt rei licite nullo iure cogēte mera libalitate facta collatio· vt. ff. e. ti. l. donari.

Donatio ante nuptias vel ꝓpter nuptias ſm Aço. eſt illa quā facit ſponſus vl' aliqſ ſuo noīe ſponſe vel alteri noīe ſponſe

Donatio cauſa mortis ſm Hoſti. eſt timore mortis iminētis· vel future alicuꝰ rei. ꝓinde ⁊ liberaliter facta collatio. Et huius tres ſunt ſpecies. Prima cum quis donat metu mortalitatis future ⁊ nō inſtantis. Secūda cū quis donat metu mortalitatis inſtātis deſperans de cōualeſcentia. ⁊ hec donatio cōparat' ei que eſt inter viuos. Tertia quando magis vult ſe habere q̄ꝫ eū cui donat. ⁊ magis donatariū q̄ꝫ ſuuꝫ heredem.

Donatio inter viruꝫ ⁊ mulierē ſm Aço. in ſū. eſt que fit cōſtāte matrimonio· que ſm leges eſt ꝓhibita· ideo ne mutuo amore in inicē ſpoliarent'· donationē nō ſperantes· ſed ꝓfuga erga ſe facilitate abutētes. Nec eēt eis ſtudiū liberos potiꝰ educādi

Donatio inter viuos ſm Aço. in ſū. eſt qñ rem quā dono· malo habere illū cui dono q̄ꝫ me.

Donatio mera eſt eadeꝫ cū ſimplici· ſcilicꝫ qñ inter viuos donatio fit. Quicꝫ etiam dī pura liberalite nō ob cauſā ſecutā. Si vo fit ex cauſa ꝓcedente· tunc dī remuneratio potius q̄ꝫ donatio· vt. C. de do. lib. l. cum oportet. §. cū aūt.

Donatio facta ob cauſam interpoſitā ſm Hoſti. in ſū. eſt q̄dā donatio inter viuos que fit ob cauſā interpoſitā. ⁊ denotat vt aliquid fiat vel non fiat. vel ꝓpter q̄d fiat donatio ſecuti ꝓpter finē· iuxta ea q̄ habet' l. j. §. j. ff. de dona.

Donatio ꝑfecta ⁊ pura eſt ſpēs donatiōis ſimplicis. ⁊ eſt qñ ſtatim pura liberalitate trāſfert' dominiū rei date.

Donatio imꝑfecta ſiue cōditionalis vl' ſb modo· ē etiā ſpecies donationis ſimplicis. ⁊ eſt qñ ſtatim trāſfert' dominiū rei date. ⁊ nō niſi ſub cōditione vel modo vl' ī die: vt dono tibi ſi rex intrauerit italiā· vel dono nō q2 tuū ſit hinc ad annū· vel aliquid huiuſmodi.

Donatio ſimplex eſt que cauſā non habet. ⁊ cuꝫ donans nullo caſu velit ad ſe redire quod dedit vel daturū ſe ꝓmiſit· vt. ff. de dona. l. i.

Donatio ſponſalitia ſm Aço. dī illa que a ſponſo ſponſe fit vel ecōuerſo· licꝫ raro accidat.

Donatꝰ. ti. ē quidā autor· Hinc liber ab eo cōpoſitꝰ dī donatꝰ. Jn̄ hic ⁊ hec donatiſta. ſte. q̄ ſequit' donatū· vl' q̄ ſtudet ī eiꝰ libro.

Donatiſte dicunt' heretici quidā a Donato quodam afro dicti· qui aſſerebāt filiū dei eſſe minorē patre. ⁊ minorē filio ſpiritūſanctū.

Donifer. a. ū. vel doniferus. ri. pe. cor. q̄ defert dona.

Donū. ni. n. s. ē datio irreddibilis. Et differt a munere· q2 donū deo debet'. munus vo hoī. Itē donū honorariū eſt· munꝰ vo debitū· vt patrono: Nā ꝓprie mūera dicunt' obſequia· que pauperes diuitibꝰ loco munerū ſoluūt· ſic dicta· q2 manibꝰ accipiunt' vel dant'. Itē donū dantis eſt a dādo vel donādo. munꝰ accipiētis a manibꝰ vel muniēdo vel monēdo. ⁊ ꝓdu. do Vñ Ouidius de arte. Placat' donis Jupiter ipſe datis.

Dorcas. cadis. f. t. i. caprea. ⁊ dī a dorcas vl' dorco quod ē videre· eo q2 acute videat ⁊ de longinquo. He etiā ibices dicunt' qi auices· eo q2 inſtar auiū ardua et excelſa teneāt. ⁊ ī ſublimis habitēt· ita vt de ſublimitate vix humanis obtutibꝰ pateant. Itē Dorcas ꝓpriū nomē eſt mulieris.

Dorciū. cij. q̄dā mlier ſic dicta cā adulatōis

ꝛ blandimēti·q̄ſi inuēcula.ꝛ dī a dorcas·ꝛ interp̄tat̄ pulcra viſu.

Dorco.onis.m.t.i.auidus·vorator·dictus ſic a dorcas q̄d eſt videre·q: ſolo viſu ac cendit̄ ad leccacitatem.

Dorus fuit filius Neptuni. Unde dori vel dores quidā greci dicti ſunt·q: ab eo ori ginē duxerūt. Inde doric⁹.a.ū.

Dorica.ce.pe.co.eſt vna ex linguis grecoꝝ quā habent egyptij ꝛ ſyri.

Dorſū.n.s.eſt illa pars a ceruice vſq₃ ad re nes.ꝛ dī a durus·quaſi durſum·eo ꝙ illa pars corꝑis ſit durior ad modū ſaxi fortꝫ ad portandū ꝛ perpetiendū.

Dos.tis.f.t.dī quod datur vxori a marito qñ nubit. Donatio quod dat̄ eidē ab eo dē ꝓpter deuirginationē. Parafernū q̄d dat̄ ei ab amicis poſt nuptias per aliquot dies·ſm cōſuetudinē diuerſarū terrarū. ꝛ dī parafernū a para quod eſt iuxta·et fernos quod eſt dos·q: iuxta ꝛ poſt dotē dat̄. Et nota ꝙ antiq̄tus ritus erat ut ma ritus ꝛ vxor īuicē ſe emerēt ꝛ dotarent·ne vxor videret̄ ancilla.ꝛ ideo dicit̄ dotem quaſi doitē·q: p̄cedēte in nuptijs viri do natiōe·ſequit̄ dos vxoris. Et nota ꝙ dos quādoq₃ dicit̄ ꝓprietas ꝛ virtus alicuius Unde Boetius in p̄mo de cōſolatione dic̄ Ut breuiter oēs eius dotes includā·patri ſimilis eſt. Et ꝓducit.o.ante.t. Unde Oui dius de reme. Quā potes in peius dotes deflectere puelle.

Dos ſm Azo.in ſū.C.de iur.dotiū·ē quod dat̄ a muliere marito·vel ab eius p̄re·vel ab extraneo propter onera matrimonij ſupportanda.

Dos aduentitia ſm Azo.eſt que nō profi ciſcit̄ a parēte vel tanq₃ a parēte·vt ſi ex traneus dederit patri ut daret in dotē.l. ꝓfectitia.§.ſi q̄s certā.ff.de iur.do. Vel ſi pater nō tanq₃ pater·ſed vt extrane⁹ de dit·puta q: debebat filie ꝛ eius volūtate dedit in dotē viro·vt dicta.l.ꝓfectitia.§. ſi.ꝟ.ceterum.

Dos ꝓfectitia eſt que nō a patre vel tanq₃ a patre vel ab auo vel ꝓauo ꝓfecta ē·ſalꝫ de bonis eius vel facto eius ꝓ filio vel ne pote eius·vel quā alius de mandato eorū cōſtituit·vt p̄ſes aut curator dedit de bo nis alicuius eoꝝ·ſi erat parēs ꝓdig⁹ vel furioſus.

Dotalis.ꝯ.t.ꝛ hoc le.i.doti aſcriptus·vel in dote habitus.et dī a dos. Inde dotalic⁹.a. ū.idem quod dotalis. Inde hoc dotaliciū

ci.i.dos vel dotis preciū.

Dotatus.a.ū.qui dotē habet. Inde dotatī ꝛ dotate·aduerbia.i.abūdāter.

Doxa grece·latine dī gloria. Inde doxula.i. parua doxa ſiue gloria.

D ante R

Dracena.ne.f.p.vxor vel filia draconis.et dī a draco.

Drachma.me.quoddā pondus·ſalꝫ octa ua pars vncie ꝛ denarij pondus·trib⁹ cō ſtans argēti ſcrupulis.i.decē octo ſiliquis ſm Hug. Papias ꝟo dicit: Drachma octaua pars vncie·cōſtat a trib⁹ ſcrupul.

Drachma denarij genus·vel certū pondus argenti. Unde Luc.15° Aut que mulier ha bens drachmas decē ꝛc.

Draco.conis dī a greco dracon. Greci enī draconē draconte vocāt. ꝛ dī ſerpens.ꝛ ē draco tēploꝝ·anguis aquarū·ſerpēs tre. Qui enī eſt in tēplo·ꝓprie dī draco. Qui in aquis·anguis. Qui ī terra·ſerpēs. Glo. aūt Iſa.27° dicit:ꝙ draco vt ferūt in tra ſerpit·natat in aquis·volat in aere. Et vt dicit Iſidorus etymo.12° Draco maior ē cunctoꝝ ſerpentiū·ſiue oīum aīantiū ſup terraꝫ·q̄ ſepe a ſpeluncis abſtractus fertur in aerē·cōcitat̄q₃ ꝓpter ipſū aer. Eſt autē criſtatus·ore paruo ꝛ artis fiſtulis·per q̄s attrahit ſpiritū ꝛ linguā exerit. Uim aūt non in dentib⁹ ſed in cauda habet.ꝛ ver bere pōtius q̄₃ ictu nocet·innoxius ē a ve nenis. ꝟ ideo huic ad mortē faciendā·ve nena nō erant neceſſaria·q: ſi quē ligaue rit·occidit·a quo nec elephas tutus ē ſui corporis magnitudine: Nā circa ſemitas deliteſcēs·p quas elephātes ſoliti gradi untur·crura eorū nodis illigat ac ſuffoca tos perimit. Gignit̄ autē in ethiopia·et in India.ꝛ in ipſo incēdio iugis eſtus.

Draconarius.rij.i.vexillifer·vexillarius·ſi gnifer qui fert vexillum vbi eſt draco de pictus.

Dracontea.tee.quedā herba·que vulgo dī herba draconis·q: haſta eius varia ſit in modū colubri.ꝛ ſimilitudinē draconis imi tetur·vel quia eam herbaꝫ vipera timeat. Papias ꝟo dicit: Dracontea herba dic ta ſic·q: a ſanguīe draconis fert̄ nata.ꝛ ē draconis colori.ꝛ flos eius vt lingua dra conis. Si q̄s radicē hui⁹ herbe ſanis con fricet manib⁹·ſerpētes ſine piculo p̄ēdet.

Draconia.nie.vel draconita.te.f.p.q̄dam gēma ex capite draconis eruta.

Draculus.li. diminutiuũ.i.paruus draco.

Dragma.tis.n.t.eſt queſtio ſiue interrogatio. Inde dragmaticus.a.ũ.i. iterrogatiuus. Vñ quoddã genus loquẽdi dr̃ dragmaticũ·ſcilz quod fit inter interrogantẽ ⁊ reſpondẽtẽ.⁊ ꝓprie ꝑ ꝑſonas introductas·ut in Terẽtio ſm̃ Hug. Papias dicit ꝙ dragmaticon eſt gen⁹ dicẽdi·in quo poeta nuſq̃ʒ loquit᷑·ſ ꝑſone itroducte tm̃.

Driades·dee arboꝝ·a drindos qđ eſt arbor

Drindides.didis.m.t. dr̃ q̇dã lapis·a drindos quod eſt arbor.

Drindos grece.i.arbor latine.

Drindus.di.arbor.⁊ dr̃ a drindos.

Dromedarius.rij.m.s.camelarius·qui ſcilz ducit dromedos. Vñ Iſa.6⁰: Dromedarij madian ⁊ epha.

Dromedus.medi.m.s.⁊ hec dromeda.de. quoddã genus cameloꝝ·minoris quidẽ ſtature·ſed velocioris·unde a velocitate currẽdi nomen habuerit. Centũ eni ⁊ amplius uno die miliaria ꝑgere ſolent.⁊ dr̃ a dromos grece quod dr̃ curſus ul' velocitas latine.

Dromo.onis.m.t.lõga nauis ⁊ velox i curſu.⁊ dr̃ a dromoſ quod eſt curſus·velocitas·vel curuitas.

Dromones dicunt' q̇ gerãt nauib⁹ ad ſeruandũ traiectum maris in hoc reipublice militantes ⁊ maris tranſitũ tenentes vel tuẽtes. C. de offi.ꝑfec.ꝑtoris. afri.l.ij. Vñ adhuc coꝝ naues noĩe vulgari dromones appellantur.

D ante V

Dualis.e.t.⁊ hoc le.i.geminus·diuiſus. Iñ hec dualitas.i.duplicitas·altriplicitas

Dubitatio ẽ q̇dã color rhetoricus.⁊ fit cũ aliq̇s oſtẽdit dubiũ ſe eſſe ⁊ ignorat quid ſit poti⁹ eligendũ·vt: Tu quis es ignoro quo te q̇ʒ noĩe dicam.

Dubius·quaſi duuius.i.incert⁹.q̃ſi duarũ viarũ.vel quaſi duas vias tenens.

Dubius in fide·eſt infidelis·de here.c.j.

Dubiũ ſiue obſcurũ verbũ interꝑtãdũ eſt ꝓ reo·niſi in quattuor caſib⁹·ſcilz q̃ñ agit' de cauſa liberali·de inoffi.teſta·de matrimonio.⁊ de dote·ut de fi.inſtru.c.int' dilectos·in glo.vlti·de re iudi.c.vlti. Item dubia ſunt in meliorẽ partẽ interꝑtanda·de re·iur.eſtote. In quib⁹ ad cõem intelligẽtiam verboꝝ recurrẽdũ eſt.c.ex litteris.de ſponſa. Et tutior via i dubijs eſt eligẽda·de homi.ad audẽtiã.⁊ de ſpon.iuuenis.

Ducatus.us.ui.i.dignitas ducis·ul' ei⁹ t̃ra. Et ducat⁹.i.ductus vel guida.⁊ dr̃ a dux ⁊ cor.ꝑmam.

Ducenti.te.ta.dr̃ a duo ⁊ centũ. Iñ ducenties aduerbium nũerale.⁊ ducenteſim⁹.a.ũ ⁊ ducẽtenus.a.ũ.

Ducẽtarij dicunt' duces vel mgr̃i ducẽtorũ militũ·quoꝝ dignitatẽ dicim⁹ ducenã

Ducentuplus.pla.plũ.i.ducẽties tm̃.

Ducilla.le.diminutiuũ.i.parua dux.

Ducillus.li.diminutiuũ.i.paruus dux.

Ductilis.e.t.⁊ hoc le.dr̃ q̇cq̇d ferẽdo·feriẽdo·vel extẽdẽdo ꝓduat'·ſcilz res vel metallũ·que duci pőt in longũ vel latũ. Vñ. Malle⁹ ars ignis argentũ ductile cudit. Ars follis forma fornax vas fuſile fundit Quelibet iſuſa crib⁹ vas futile futit. Ars argilla rota fornax vas fictile fingit. Ars natura labor tibi lignũ fiſſile findit. Inde ductiliter aduerbiũ.⁊ ductileus.a.ũ.⁊ ducillus.la.lũ·quod ⁊ docillus.la.lũ. dr̃ i.cleꝑſydra.

Ductor.toris.m.t. dr̃ a duco.cis. Iñ ductrix cis.⁊ ductus.us.ui.⁊ ductim aduerbiũ.i. tractim.

Duellũ dr̃ ſingularis pugna·q̄ fit ꝓpter ꝓbationem alicuius·ita ut q̇ vicerit ꝓbaſſe credat'.⁊ victus in ꝓbatione defeciſſe·et dr̃ q̃ſi duebellũ ul' dubellũ.i. duoꝝ bellũ factũ ad ꝓbationẽ veritatis·ac ſi ꝑ teſtes q̇s intẽtionẽ ſuã fundaſſet·vt.c.ij. de pur. vul. Inde duellator.toris.ille qui duellũ ꝑegit.⁊ hic duellio.onis.i.pugil·qui etiã duell⁹ dr̃. Et ide ꝑ ꝯpoſitionẽ ꝑduell'.lis.i.pugil q̇ ꝑſeuerant' durat in duello. Vñ Militis eſt bellũ fortis pugiliſq̃ duellũ.

Dulcis.e.t.⁊ hoc ce.i.ſuauis·iocũdus·amabilis·mitis·miſericors. Iñ dulciculus.la.lũ.i.aliquãtulũ dulcis.

Dulcoratus.a.um.i.dulcedine repletus.

Dulenſis.ſis.f.t.i.caritatiua ſeruit⁹·q̄ fit int' duos·⁊ dr̃ a duo·vel deriuat' a dulia qđ eſt ſeruitus.

Dulia.lie.f.p.i.ſeruituſ que exhibẽda ẽ hoĩ·ſicut latria eſt ſeruitus q̄ debet' deo·et dr̃ a dulos. Et cõponit' cũ hyper qđ ẽ ſupra.⁊ dr̃ hyꝑdulia.lie·quaſi ſupra duliã. et h̃ chriſti hũanitati debet'.

Dulos grece·dr̃ ſeruitus latine.

Dumetũ.ti.pe.pro.i.locus dumo plen⁹·qđ ⁊ domicetũ.ti.dr̃.i.ſpinetũ

Dumus.mi.m.s.eſt ſpina·ul' potius ſpinarum collectio. Inde dumoſus.a.ũ.i. ſpinoſus·vel ſpinis plenus. Inde dumoſe

aduerbiũ.⁊ hec dumoſitas.⁊ hic ⁊ hec du
malis ⁊ hoc le.i.ſpinoſus.
Duo a dyo di· pluraliter hi duo·he due.⁊ hec
duo·gtõ hoꝝ duorũ harũ duarũ horum
duoꝝ vel duũ·dtõ bis duobꝫ ⁊c.
Duodecẽnis.c̃.t.⁊ hoc ne.i.duodecim ãno/
rũ.⁊ di a duodecim ⁊ ãnus. Jñ hoc duode/
cenniũ.nij.i.ſpaciũ duodecim annorum
Duodecim di a duo ⁊ decẽ.⁊ eſt oĩs ge.nu
meri plĩs ⁊ indeclinabile.
Duodenarius.a.ũ. di a duodecim·a q̃ etiã
hic duodenarius rij.⁊ duodecimus.a.ũ.et
duodecies aduerbiũ.i.duodecim vicibꝫ
Duodẽnis.i.duodecim annoꝝ.⁊ videt̃ cõ
poni a duodecim ⁊ annus·ſicut ſeptennis
a ſeptem ⁊ annus.
Duodenus.a.ũ.a duodecim di.
Duodeuiginti.i.duo minus de viginti
Duonus.i.bonus qui libenter tribuit.⁊ di a
duo.is.
Duplex.oĩs ge.i.duplus.a.ũ.
Duplicarius.rij.m.s.qui duabꝫ partibus
fauet·ſalꝫ fraudulentus.
Duplicatio eſt allegatio que dat̃ reo ad i/
firmandũ replicationẽ actoꝝ·vt Jnſti.de
repli.§.rurſum. Uel ſm alios eſt eliſio vel
anihilatio replicationis. Et habet fieri a
reo contra replicationẽ actoris.
Duplonia·ut di.ff.de v̾.obli.l.cõtinuus.§.
cũ ita·eſt iter duplicatũ vel ſterilitas ſm
glo.ibidẽ·vel di ille q̃ duplata vtit̃ die/
ta·vel ille qui fortuito temporis euẽtu de
duabꝫ dictis facit vnam.
Durã indecli.eſt q̃dã fluuius·iuxta quẽ gi/
gantes edificauerunt turrim. Jtẽ ſicut di
Danielis.3º. Durã eſt cãpus in q̃ rex Na
buchodonoſor poſuit ſtatuã auream
Duribuccis di ille q̃ nunq̃ꝫ vult apire os.
Duricies.ei.fe.ge.i.duricia.⁊ di a durus.
Durus.a.ũ.i.aſper·firmꝰ·vel nõ mollis. Jñ
dure·duriter·aduer.⁊ duritas·tatis. Et
cõponit̃ durus·ꝑdurus.a.ũ.ꝑdurꝰ.a.um.
⁊ q̃ꝫdurus.a.ũ.edurus.a.ũ.i.valde durus
Duſius.ſij.m.s. demon qui hoĩes educit a
ſenſu·vel q: ducit eos vſqꝫ ad mortẽ. Pa
pias dicit: Duſios galli demones noiant
quos romani faunos ficarios dicunt.
Duſſis.ſ.t.i.duo aſſes.
Duſtria.pe.cor.in ſimplici non eſt in vſu·ſꝫ
in cõpoſitis·ſalꝫ induſtria.i.nobilitas.et
venit a noĩe adiectiuo duſtrius.a.ũ.i.no/
bilis·quod in fe.genere ſubſtãtiuat̃·ſicut
curius·iurius.
Dux.cis.c̃.t.di a duco.cis.et deſignat di/
gnitatẽ ⁊ officiũ. Di eni dux·q: ſit ductoꝛ
exercitus·ſꝫ nõ ſtatim q̃cũqꝫ pncipes vel
duces ſũt·etiã reges dici poſſũt. Jn bello
v̾o melius eſt ducẽ noĩare q̃ꝫ regem: Nã
hoc nomẽ exꝑmit in ꝓliũ ducẽtẽ. Jñ du/
ciſſa. Jtẽ dux cõponit̃ hic ⁊ hec redux cis.
⁊ hic et hec tradux.cis.

E ante A vel B

Eacides pe.cor.i. Eaci nepos.i.
Achilles. Unde q̃dã. Aio te Ea/
cida romanos vincere poſſe.
Eadem me.p.qñ eſt ablatiuus
caſus. Jn reliq̃s caſibꝫ me.cor. Unde Jn re/
liquis eadẽ·faciet ablatiuus eadẽ. Et eſt
ꝓnomẽ cõpoſitũ ab is ⁊ demũ.et ponit̃ in
fe.ge.⁊ in neu.⁊ declinat̃ ſicut ſuũ ſimplex.
Ea tenus ſunt due partes.⁊ ſub duobꝫ ac/
centibꝫ ꝓferũt̃.i.eodẽ modo vel eadẽ rõe
Ebriolus.la.lũ. diminutiuũ.i. aliquantulũ
ebrius. Unde Plautꝰ. Triſtes ac ebrioſi in/
cedũt.⁊ corripit.o.
Ebrius.a.ũ.i.extra meſurã bibens·⁊ di ab
e·⁊ bria quod eſt meſura Jñ ebrioſus.a.ũ
q̃ ſepe ⁊ multũ bibit.⁊ hec ebrietas.tatis. Jtẽ
ebrius quãdoqꝫ·ebrioſus ſepe ⁊ multũ bi/
bit. Unde ebrietas aliqñ: Ebrioſitas fre/
quens vini temulẽtia.
Ebur eboris·os elephãtis. Jñ eburneꝰ.a.ũ
illud quod eſt de ebore·vel quod eſt can/
didũ ſicut ebur. Unde in Cant. Collum tuũ
ſicut turris eburnea. Jnuenit̃ etiã eburnꝰ
na.nũ.in eadẽ ſigñone. Unde Uirgilius in
6º eneí. Proſequit̃ dictis portaqꝫ emittit
eburna.

E ante C

Ecbaſis huiꝰ ecbaſis·eſt euagatio ꝓter ma
teriã.⁊ di ab e quod ẽ extra.⁊ baſis qđ eſt
fundamẽtũ·q̃ſi extra materiã q̃ eſt funda/
mentũ·cũ ſm materiã ingrẽdi ſint ſmões.
Unde doctrinale. Extra materiã deſcribens
vana vagat̃ Autoꝛ ⁊ hanc plẽs ecbaſim
dixere figurã. Quidã dicũt eubaſis p eu
diphthongõ. Et eſt eubaſis bona digreſ
ſio·ſicut ſepe autores faciũt qñ relicta ma/
teria digreſſionẽ faciũt.
Eccleſia.ſie.f.p.cõuocatio interꝑtat̃·q: oẽs
ad ſe conuocat.⁊ eſt fideliũ. Sed ſynago/
ga·quod interꝑtatur cõgregatio·ꝓprie ẽ
iudeoꝝ·q̃ꝫuis etiã eccleſia dicta ſit·ſꝫ no/
ſtraꝫ apl̃i nũq̃ꝫ ſynagogã dixerũt·ſed ſp
eccleſiã·ſiue diſcernẽdi cauſa·ſiue ideo·q:
int̃ cõgregationẽ ⁊ ſynagogã ⁊ cõuocatõnẽ

vnde eccleſia nomen accepit diſtet aliq̇d:
q: ſalz cōgregari pecora ſolent· quoꝝ gre-
ges ꝓprie dicimus. Cōuocari aūt eſt ma-
gis vtētiū ratione· ſicut ſūt hoīes. Vt aūt
notaret̃ iudeoꝝ infidelitas· dicta eſt hoꝝ
ſynagoga.i. cōgregatio· q̄ſi pecoꝝ ⁊ indiſ-
cretoꝝ. Et vt fidelitas noſtra ipſo voca-
bulo inueret̃· dicta eſt noſtra eccleſia.i. cō
uocatio· quaſi rationabiliū et diſcretoꝝ.
Que eccleſia dr̄ catholica.i. vniūſal': Nō
eni ſicut cōuēticula hereticoꝝ in aliquib⁹
regionū partib⁹ coartat̃· ſꝫ ꝑ totū orbē ter-
raꝝ dilatata diffūdit̃. Jn̄ eccleſiola.le. di-
minutiuū. ⁊ eccleſiaſticus.a.ū.

Eccleſiaſtes grece· hebraice coeleth· latine
cōcionator dicit̃ Salomon. Unde dicit
Hieronymus: Trib⁹ noīb⁹ vocatū fuiſſe
Salomonē· ſcriptꝫ manifeſtiſſime docēt
Pacificū.i. Salomonē· ⁊ ididā· hoc ē di-
lectū dn̄i. ⁊ qd̓ nunc dr̄ coeleth. Eccleſia-
ſtes aūt greco ſmone appellat̃· eo q' cetū
i. eccleſiā cōgreget· quē nos nūcupare poſ-
ſumus cōcionatorē· eo q' loquat̃ ad ꝑplm
⁊ ſermo eius nō ſpāliter ad vnū· ſꝫ ad vni-
uerſos generalit̃ dirigit̃.

Eccleſiaſticū librū Jeſus filius Sirach ne-
pos Jeſu ſacerdotis magni Hieroſoly-
mitani ꝯpoſuit· q̇ liber apud latinos ꝓpt̃
eloquij ſilitudinē titulo Salomōis pre-
notat̃. Dictus aūt eccleſiaſtic⁹· q: de toti⁹
eccleſie diſciplina religioſe cōuerſationis
magna ſit editus cura ⁊ ratiōe. Hic apud
hebreos reperit̃· ſed inter apocriphos ha-
betur ab eis.

Echinus.ni.i. paru⁹ piſciculus ſemipedalis
ſic dictus· q: herēdo nauē retineat. Licet
eni ruāt venti· licꝫ ſonant ꝓcelle nauis· tn̄
quaſi radicata in mari ſtare videt̃ nec mo-
ueri niſi retinēdo· ſed tm̄modo adherēdo
Vt eni dic̃ Aug⁹: Nō ꝯtingit hoc ex ꝓ-
pria fortitudine· ſed ex natura eius. Hūc
latini morā appellant· eo q' cogat morari
nauigiū. Et hinc dr̄ hic echin⁹ vas ad ſi-
militudinē illius piſcis factū. Jtem Am-
broſius in.5⁰ hexameron dicit: Echinus
aīal exiguū vile ac deſpicabile· mariū lo-
quor· plerūqꝫ index future tēpeſtatis· aut
tranquillitatis· aut nūcius ſolet eſſe naui-
gantib⁹. Deniqꝫ dūꝫ ꝓcellā ventoꝝ pre-
ſenſerit· calculū validū arripit· eūqꝫ velut
ſaburrā vehit ⁊ tāqꝫ ancorā trahit· ne ex-
cruciet̃ fluctibus. Jtaqꝫ ſe nō ſuis liberat
virib⁹· ſꝫ alieno ſtabilit ⁊ regit pondere· q̇
viſo naute velut ſigno future ꝑturbatio-
nis tabeſcūt· ⁊ ſibi ꝓcauēt· ne eos imparatoſ
turbo improuiſus inueniat. Et ꝓducit pri-
mā. Vn̄ Lucanus in.6⁰: Jn medijs echi-
nus aquis oculiſqꝫ draconū. Jtē inuenit̃
echinus ꝓ ericio. Vn̄ dicit Ambroſius in
6⁰ hexameros. Echinus iſte terreus quē
vulgo iriciū vocāt· ſi q̇d inſidiaꝝ ꝓſēſerit
ſpinis ſuis claudit̃· atqꝫ in ſua arma ſe col-
ligit· vt q̇cūqꝫ cū eū cōtingere putauerit
vulneret. Jdeoqꝫ Hic echin⁹ futuri pro-
uidens geminas ſibi reſpirādi vias munit
⁊ cū boreā flaturū collegerit· ſeptētriona-
lem obſtruit· qn̄ nothō cognouerit dete-
gi aeris nubila· ad ſeptentrionalē ſe ꝯfert
vt flatus declinet obuios ⁊ e regione no-
xios.

Eclipſis.ſis.f.t. eſt defectus ſolis vel lune
vel alterius rei. Jn dictamie ꝟo ſi fiat de-
fectus dictionis vel orōnis· dr̄ eclipſis· ſꝫ
defectus littere vel ſyllabe nō dr̄ eclipſis
ſed aferesis· vel ſyncopa· vel apocopa. Jn̄
ecliptic⁹.a.ū.i. defectiu⁹. Vn̄ linea zodia-
ci per quā ſol diſcurrit dr̄ ecliptica. Ad hꝫ
eni q' ſol vel luna patiat̃ eclipſim· oportet
vt in illa linea ſit ſol vel luna.

Echo indecli.neu.ge. eſt ſonus aeri vel val-
liū· vel rupiū· vel montiū· ſcilꝫ ſonus red-
ditiuus· q: eſt imago ⁊ repꝛeſentatio voc̃.
Quidā tn̄ dicūt q' echo ſaxū eſt· qd̓ hūa-
ne vocis ſonū captās· ꝟba loquētiū imi-
tat̃. Et dr̄ ſic· q: ad vocē reſpōdens alieni
efficit̃ imago ſermonis· ſꝫ potius ⁊ verius
videt̃ hoc euenire a natura locoꝝ· ſic̄ con-
ualliū ⁊ hmōi ſm Hug. Papias dicit q'
echo eſt vox aeris· ſonus in ſilua vel in ca-
uernis reſonās. Vn̄ Sap.17⁰: Aut reſo-
nans de altiſſimis montib⁹ echo.

Economus.pe.cor. grece· latine dr̄ diſpēſa-
tor domus· miſter· q̇ modo aduocatus dr̄
vel diſpenſator ꝓprie familie. Jnde econo-
mia.i. diſpenſatio talis· ⁊ economicus.a.ū
pro cor.i. diſpenſatiuus. Jnde economica
i. ſciētia qua inſtruimur in diſpēſatiōe ꝓ-
prie familie.

Ecors.dis.oīs ge. quaſi ſine corde. ⁊ dr̄ ab
e ⁊ cor. ⁊ eſt idē qd̓ excors. Jnuenit̃ etiam
hic ⁊ hec ecordis ⁊ hoc ecorde

Ecquis.i. ecce q̇s. ⁊ dr̄ ab en aduerbio ⁊ q̇s
mutata.n.in.c. vt ecquis.

Eculeus eſt genus tormēti ad modū crucis
diſpoſitū. C. de male. ⁊ mathe. l. et ſi exce-
pta in ſi.

E ante D

Edaculus.la.lũ.pe.cor.i.aliquantulũ edax·vorax.⁊ dr̃ ab edax.

Edax.cis.oĩs g.q̃ multũ ⁊ aſſidue comedit ⁊ cõparat. Jnde edaciter aduer.⁊ hec edacitas.tatis.⁊ cor.pmã in ñtõ·⁊ in obliquis. Unde Ouidius de reme. Rumpe liuor edax iam magnũ nomẽ habemus.

Eden hebraice dr̃ paradiſus terreſtris·et iterp̃tat̃ delitię. Uel eden dr̃ ꝑ eiden·qđ eſt videre.⁊ ſm hoc põt etiã cõuenire illi loco. Eſt enĩ ibi viſus diuus quodãmõ ⁊ delitioſus.

Edentatus.a.ũ.i.extra dentes·qui dentibꝫ caret.

Edentulus.la.lũ.i.extra dentes q̃ dentibuſ caret. Unde grecismus. Dente carẽs edentulus eſt· ſed nat⁹ habere. Qui dẽtes habuit nec hꝫ dentes nec habebit. Eſt edentatus·ꝓ quo eſt infans·vetus alter.

Edepol.i.ꝑ ędẽ pollucis·aduer.iurãdi.

Edes ędis.f.t.i.domus. ⁊ dr̃ ab edo·es·eſt. qꝛ pmo facta fuit ad edẽdũ. Jn euãgelio aũt dr̃ de Zacharia qͥ perijt inter altare ⁊ ędẽ.⁊ dr̃ hic ędem.i.templũ.

Edicula.lę.diminutiuũ.i.parua ędes.⁊ cor.cu. Unde Aug⁹.in.2º libro de ciui.dei. Ne ai malis que p̃cipue cauẽda ſũt mores corrumpent̃ humani·nulla ſacra ędicula dignũ putauerũt.

Edictũ.ti.n.s.i.p̃ceptũ ſiue mandatũ.et ꝓprie regũ ⁊ impatorꝫ. Unde in Luca. Exijt edictũ a ceſare Auguſto. Quãqꝫ idẽ ẽ qđ generale ſtatutũ pncipis. Unde. Edicit reges indicit feſta ſacerdos. Et differt a cõſtitutione·qꝛ cõſtitutio põt eſſe generalis uł ſpãlis·vt.l.i.ff.de cõſti.pnci. Quãqꝫ idẽ eſt quod ſtatutũ vel mãdatũ p̃toris·ſic oĩa p̃toria edicta·vt edictũ de albo ſcribendo ⁊ de in ius vocando.⁊ hmõi·de q̃bꝫ vide ſpe.de act.ſeu.peti.ꝓponẽdis.§.poſtremo ꝟ nũc dicamus de edic.

Edictũ ꝓhibitoriũ eſt illud in quo regulariter oĩs pmittit̃ q̃ nõ ꝓhibet̃·vt i ꝓcuratoribꝫ ⁊ teſtibꝫ.ff.de teſti.l.i.et de trãſla.p̃la.c.inter corporalia.

Edictũ pmiſſoriũ eſt illud quod regulariter eſt ꝓhibitoriũ.⁊ tñ in certiſ caſibꝫ pmittit̃· vt in.c.romana.

Edictũ ędiliciũ eſt idẽ quod actio ędilicia. Nã actio ędilicia ab edicto ędilicio deſcẽdit·vt.l.ci aũt.§.hę actiones iuncto.§.ędilicię.in.l.fi.de ędi.edic.

Edictũ p̃toriũ eſt quod p̃tor edixit·iubẽdo mãdãdo·vel cõſtituẽdo·vt fecit in edicto de dam.infec.vt.ff.đ dam.infec.l.p̃tor ait

Edictũ ſucceſſoriũ eſt quo ꝓuidet̃ creditoribꝫ·ne eis longa mora fiat.

Ędiliciũ.cij.n.s.honor vel officiũ ędil.et dr̃ ab ędilis·a quo etiam ędilitas.tatis·illud idem.⁊ ędilicius.a.ũ.i.res ꝑtinẽs ad ędilẽ

Ędilis.lis.m.t.pe.cor.i.cuſtos ędis q̃ cuſtodiebat de dignitate ⁊ officio granũ uł capitoliũ·vel curiã regis ſiue impatoris·ne morboſa aĩalia·ut capꝛę vel porci et hmõi intrarẽt ⁊ aerẽ ibi corrũperẽt.

Ędilis olim dicebat̃ q̃ nõ ſolũ cõſtituebat̃ a plebe ad hoc ut p̃eſſet ędibꝫ·ſꝫ etiã p̃fuit plebiſcitis·q̃ etiã ęditiuus dicebat̃ a noĩe ędes ⁊ verbo tueor·qꝛ tuebat̃ ędes ne i ciuitate eſſent dom⁹ ruinoſę vel inordinate poſitę in p̃iudiciũ reipublicę.

Ędiles curules ſunt ꝯſtituti poſtq̃ꝫ placuiſſet plebi·q̃ etiã curãt de ędibꝫ patrum et negociationibꝫ·vel etiã de ędendis curaꝫ habebãt·vt no.ff.de offi.p̃fec.vigi.l.i.

Ędilis cerealis dr̃ a cerere·qꝛ p̃fuit ãnone.i frumẽto diſtribuẽdo.

Ediſſa.ſę.vrbs meſopotamię·quã cõdidit Nemroth·que antea dicta eſt arech.

Editio.onis.f.t.i.expoſitio.⁊ dr̃ ab edo.is.

Editus.a.ũ.pe.cor.i.altus vel manifeſt⁹ vel natus·vel emiſſus·cõpoſitus·expoſitus.

Ęditiuus·tui·tuo.idẽ eſt quod ędilis·ſcilicꝫ cuſtos ędis.⁊ dr̃ ab ędes ⁊ tueor·quaſi ędẽ tuẽs ⁊ cuſtodiẽs. Unde boni poetę dicitur ęditui·qꝛ ꝑ carmina ſua·fortia facta virorũ cuſtodiũt.

Edom filius Eſau·a quo idumei.⁊ interp̃tat̃ terrenus aut ſanguineus.

Edulis.e.o.t.⁊ hoc le.i.habilis ad edẽdũ.

Eduliũ.li.n.s.i.cibꝰ.⁊ dr̃ ab edo.is. Unde dicit Papias. Eduliũ ab edendo dictũ·q̃ſi p̃guſtiua comeſtio uł eſca·edulia cibi alimẽta apta ad manducandũ.

Edulus.li.i.eſtor uł vorator q̃ młtũ cõedit

E ante F

Effabilis.lis.e.o.t.⁊ hoc le.quod aptũ eſt vt q̃s loquat̃ illud.⁊ cõponit̃ cũ in·⁊ dr̃ hic ⁊ hęc ineffabilis ⁊ hoc le.

Effectiuus.a.ũ.qui habet uł põt habere effectũ·vt medicina ẽ effectiua ſanitatis.

Effamen.inis.n.t.i.loquela·locutio.

Effeminati dicũt̃ ſacerdotes Cibelis·q̃ dr̃ mater oĩuꝫ deoꝝ naturali actu·vt dicit magiſter in hiſtorijs ſup.3º Reg. Jtem effeminati dicunt̃ molles et eneruati ad fragilitatẽ femię deducti. Jtẽ dicũt̃ caſtrati

⁊ fęminis turpit' abutētes · vel in ephebos turpiter peccātes.

Effęminatoriū.rij.domus meretriciū.

Efferratus.a.ū.dī mente ferina effect⁹ ſine ratione.

Efferus.ra.rū.i.valde ferus·crudelis.⁊ immanſuetus.

Effeta.i.adapertio vel adaperire·ſicut Marcus euāgeliſta exponit.⁊ cor.pe.Vñ Aurora.Effeta ſic audit ſic hō verba ſonat.

Effętus.a.ū.i.debilis·quaſi ſine fętu.i.ſine fortitudine viriū.⁊ dī ab ex ⁊ fętus.a.um. Sed ꝓprie dī de muliere effęta·quaſi ext' fętū poſita·q̄ iam parere nō pōt. Et hinc facta eſt trāſlatio vt ille dicat' effętus qui iam euacuatus eſt a viribꝰ.⁊ p.ſę.

Efficax cacis.oīs ge.i.potens·q̄ nullā difficultatē habet in qualibet re faciēda·ſ; eā; ad effectū ducit. Vñ ⁊ eam medicinā dicimus efficacē·q̄ efficit illud ꝓpter qd' data eſt.⁊ ꝯparat'. Papias dicit: Efficax effectus capax·q̄ facile pōt implē qd' vult.

Effigies.ei.f.p.i.imago.

Effractores dicunt' q̄ ſiue diurni ul' nocturni furādi cauſa ſolēt domos effringere·ut ff.de effrac.⁊ expila.l.j.et.ij. vel q̄ carcerē; ſeu aliq̄d frāgunt ut euadūt.

Effraim filius Joſeph dictus eſt·q̄a auxit eum deus.Et ex eo vocabulo in linguam noſtrā transfert' augmentū.

Effrateus.tea.teū.pe.p.dicit' ab Effraim.⁊ ſcribitur per geminū.ff.ſed ephrateus ab ephrata per.ph.

Effrenatus.a.ū.dī q: p̄ceps ⁊ ꝓnus ⁊ ſine freno rationis ſit.

Effrenis.⁊.t.⁊ hoc ne.⁊ effrenus.a.ū.i eodē ſenſu.i.ſine freno.

Effrons.ontis.cois ge.i.inuerecūdus·ſine fronte.⁊ ſine verecūdia.⁊ dī ab ex ⁊ frōs.

Effugiū.gij.i.fuga effectus fuge·vel locus refugij·⁊ dī ab effugio.gis.Vñ Job.xi? Et effugiū peribit ab eis.

Effugus.a.ū.pe.cor.i.fugitiu⁹ vel extra fugiens·q̄ ſcil; cōtinue ⁊ ſepe fugit.

E ante G

Ega grece·latine dī capra.

Egens.entis.oīs ge.i.nō hñs·ul' op⁹ hñs.⁊ dī ab egeo.es.

Egenus.a.ū.pe.p.i.paup·egens·inops.

Eger.gra.grū.i.triſtis vel infirm⁹.⁊ dicitur ab egeo.es·eo q' egeat viribꝰ vel letitia. Inde egritudo.inis.i.triſticia vel infirmitas·et hec egrimonia.nię.idē.⁊ egrot⁹.ta.tū.i.eger·ſed eger ꝓprie aīo.⁊ egrot⁹ corpore. Item eger.i.triſtis et infirmus ad tempus. Sed egrotus tm̄ infirm⁹ ⁊ diu ⁊ ſępe. Vñ q̄dā. Ingemit egrotus q: lāguet corpore totus·Eger langueſcit mētis vitiū; q: creſcit.

Egeſtas.ſtatis.f.t.i.pauptas vel inopia·et ē egeſtas peior q̄; paupertas·paupertas eni; honeſta pōt eſſe·ſed egeſtas ſemp eſt turpis. Jn egeſtuoſus.a.ū.i.egeſtate ⁊ miſerijs plenus

Egeſtus.a.ū.i.euacuatus vel foras per anū miſſus ul' vomit⁹. Vñ q̄dā. Poſt res egeſtas multos affligit egeſtas.

Egeus egei pater fuit Theſei poſtea deus maris factus qñ in illud ſe p̄cipitauit. Jñ egeus dictū eſt mare illud in q̄ ſe p̄cipitauit. Inde egeus.a.ū.⁊ hic egeator·toris.i.hortator nauis in mari.

Egilopiū.pij.n.s.⁊ hec egilopa.pe.i.vlcus vel caro q̄ naſcit' in angulis oculorū;. Vñ Macer de viribꝰ herbar;. Egilopā curat ſi quis cōmaſticat illā. Inde egilopic⁹.a.ū.pe.cor.q̄ talē infirmitatē patit' ul' curat

Egyptus.ti.f.s.eſt q̄dā regio. Jñ egyptius.tia.tiū.⁊ interp̄tāt' egyptij lingua hebraica affligētes·q: afflixerūt ꝓplm dei·ꝓuſq; diuino auxilio liberaret·Et egyptiac⁹.a.ū.pe.cor. Vñ in quolibet mēſe dicunt' duo mali dies egyptiaci·q: ab egyptijs fuerunt dep̄henſi ſm quoſdā. In egypto n̄o erant peritiſſimi aſtronomi.⁊ inuenerūt q̄ſdam cōſtellationes eſſe nociuas actibus hoīu; in his diebꝰ.i.in aliqua hora horu; dierū.⁊ ideo notauerūt hos dies·ſ; nō debent obſeruari·quia ſancta mater eccleſia ꝓhibet fidē talibꝰ adhiberi.

Egloga.ge.dī quaſi egaloga.⁊ eſt ſmo de capris vel quaſi de ruſticis vel vilioribꝰ rebꝰ·vel dī egloga.i.caprinus ſermo.vel ꝓpter feditatē ⁊ turpitudinē materiei·vt apud ſatyricos·vel q: ibi ſmo habeat' de capris p̄cipue·vt apud Virgiliū i bucol. ⁊ cor.pe. Vñ Virgili⁹. Egloga verbenaſq; adole pingues ⁊ maſcula thura.

Ego·onis.⁊ egona ne.i.ſeculū·vel vt dicit Papias. Egones pe.pro.ſunt ſacerdotes ruſtici.

Egoceron.ontis.quoddā aīal·qd' alio nomine dī capricornus. Et pōt dici ꝓ eodē aīali egoceron vel egoceros.⁊ acuit' i fine Vñ quidā;. Eſt tibi ſaturne domus egocerontis ⁊ vrne.

Egomet.i.ego ⁊ nō ali⁹. vñ dic' Priſcian⁹

in.13º libro de caſib9 pnois. Dicẽdo: ego dico. vel poſſũ ⁊ ſolus ⁊ cũ alio itelligi. ſolet tñ met addita pleriq3 ſignificatiã vel diſcretionẽ oſtẽdere. Egomet.i. ego ⁊ nõ ali9. Necnõ egoipſe vel egometipſe. Et nota ꝙ ſyllabica adiectio imutat ſpeciẽ. ſ; non figuraz. Vñ egomet eſt ſpeciei deriuatiue ab ego. ſed figurę ſimplicis.

Egregius.a.ũ.i. nobilis. maximus. ꝑapu9. ⁊ dr̃ ab e ⁊ grex. q̃i extra gregẽ alioꝝ. ⁊ cõparat̃ egregius magis egregi9 egregijſſimus. Inde egregietas.tatis. talis proprietas. ſ; nobilitas.

Egrimonia.nię.f.p.i. triſticia vel infirmitas ⁊ dr̃ ab eger.

E ante I

Eiulath indię regio ſic dicta. eo ꝙ poſſeſſa ſit ab Eiuloth filio Iectan p9 diluuiũ.

Eiulatus.tus.tui.i. ploratus vel clamor ꝑ dolore cõfuſus.

Eiulatio.onis. idẽ eſt quod eiulatus

E ante L

El. eloi. ⁊ eloe noĩa dei ſunt apud hebręos. ⁊ interp̃tat̃ el deus ul' kiros qđ eſt fortis. Eſt aũt el apud hebręos p̃mũ nomen dei eloi ſecũdũ. eloe tertiũ.

Elamitę pe.pro. dicunt̃ perſę ab Elam filio Sem.

Elatę ſunt palmarũ folia q̃ ſurſũ eleuãtur. nec pendẽt deorſũ ſicut aliarũ arboꝝ. Elatę ⁊ palmarũ ſunt ꝑductiores rami et excellẽtiores interdũ aurei colori criſpãtes. vel circũſtãtes. ⁊ ſemp ad excelſa tẽdẽtes. nũq3 virorẽ amittũt. Quidã elatas abietes dicũt. ita dicit Papias. ⁊ ſm hoc dr̃ elata quaſi eleuata ab effero efferis. ⁊ producit la. Vñ quidã: Canti. 5º vbi dr̃: Comę eius ſicut elatę palmarũ. ꝑducũt ibi mediã de elatę. ſed hoc nõ videt̃. quia ibi glo. dicit: Alia trãſlatio: Crines eius abietes. Abies grece elates vocat̃. Vñ ibi elatę ul' elates nõ eſt latinũ ſed grecũ videt̃. ⁊ iõ multi corripiũt hanc ſyllabã. la. ad differẽtiã de elate ꝑ ramo palmę ⁊ ꝑ ipſa palma. ⁊ adiectiue elatus.a.ũ. ⁊ vt dicũt Elatę eſt nomẽ arbori ſimilis palmę altitudine vel folijs.

Elatus.a.ũ.i. extra lat9. quaſi eleuat9. ſupbus. ⁊ dr̃ ab effero efferis. Inde hec elatio.i. iactãtia. confidentia.

Elbus.a.ũ. ſiue elbidus.da.dum. eſt color medius inter nigrũ ⁊ albũ. ⁊ dr̃ ab albus. Inde elbę quaſi albę. dicunt̃ vites vel vuę neq3 purpureę neq3 nigrę neq3 albę quas quidã varias appellãt.

Eleadaberim hebraice. deuteronomiũ grece. quidã liber eſt.

Eleaçar interp̃tat̃ dei adiutoriũ.

Electros dr̃ ab helios quod eſt ſol. Iñ hoc electrũ tri. q̃dã ſpẽs metalli. eo ꝙ ad radiũ ſolis clarius auro argentoq3 reluceat. Et ſunt tria genera electri. Vnũ gen9 eſt gũmi. quod fluit ab arborib9 ⁊ dureſcit i lapidẽ. quod ⁊ ſucinũ dr̃. Secũdũ genus electri ẽ. qđ ex auro ⁊ argẽto fit. auri ſ; tribus partib9 ⁊ argẽti vna. Tertiũ eſt metallũ quod naturalit' inuenit̃ ⁊ p̃cio habet̃. Vñ. Electrũ ſucinis. electrũ gẽma vocat̃. Electrũ cũctis ꝑlucens dico metallũ.

Electuariũ.rij.n.s. dr̃ ab electione reꝝ quibus conficit̃.

Electus.a.ũ.i. ſplẽdidus. excelſus. clar9. ex alijs lectus. Inde electio.onis. cũ quis ex multis eligit̃.

Electio eſt alicui9 ꝑſonę idoneę ad dignitatẽ vel fraternitatẽ ſiue ſocietatẽ ſeruata forma canonice facta vocatio.

Elefrons grece dr̃ mons.

Elegans.tis. oĩs ge. dr̃ valẽs. excellẽs. nobilis. egregius. decẽs. pulcer. bon9. Inde elegãtia.tię. ꝑſtãtia. excellẽtia. pulcritudo valitudo. Inde etiã eleganter.i. vrbane nobiliter.

Elegus.ga.gũ.i. miſer. ⁊ dr̃ ab eleiſon qđ ẽ miſereri. Vñ viri ſancti de miſeria dicũt̃ elegi. Inde hęc elegia.gię.i. miſeria. ⁊ elegiacus.a.ũ.i. miſer. vel de miſeria ꝯpoſit9. ⁊ cor. le. Vñ Boeci9. Et veris elegi fletibus ora rigant. Et vt Papias dicit: Elegiacũ carmẽ dictũ ꝙ modulatio eiuſdez carminis miſeris cõueniat. quod metrũ cõſtat ꝑ ꝟſu heroico. ſecundo penthemimeri p̃ma heroica. ſecunda dactylica. vt: Carmina q̃ quõdã ſtudio florente pegi. Flebilis heu mę ſtos cogor inire modos.

Elemẽtũ dr̃ quaſi ilimentuz. ab ile. q2 deus primo de nihilo creauit ilem. ⁊ ex ile fecit elemẽta. ⁊ ex elemẽtis oĩa alia. Vł dr̃ elementũ quaſi eliciamẽtũ. q2 oĩa ex elemẽtis elicita ſunt ⁊ extracta. Vel dr̃ elemẽtũ q̃ſi eleuamẽtũ. q2 vnũ ſup aliud eſt eleuatum ſ; aq̃ ſup terraz. aer ſup aquã. ignis ſup aerem. Vel elementũ quaſi alimẽtum. q2 oĩa aĩalia alunt̃ in elementis. Et nota ꝙ elemẽtũ quãdoq3 dr̃ ipſũ elementatũ vt terra quã videm9 ⁊ calcam9. ⁊ aqua quaz

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

videm⁹ ⁊ potamus. ⁊ ſic de alijs. qn̄qȝ eſt etiā ipſū verū elemētū. cuius ꝗlibet pars eſt eiuſdē generiſ cū ipſo toto. vt elemētū terra dr̄ illud corpus. cuius ꝗlibet pars ē terra. ⁊ ſic de ceteris. ſꝫ hoc poti⁹ ad ph̄iam ꝑtinet. Inde hic ⁊ hec elemētaris ⁊ hoc re. i. res elemēti. vel quod ꝑtinet ad elemētū. Et qꝛ elemētū ē ꝓma pars corpori in compoſitione. ⁊ vltima in reſolutione: inde ē ꝙ quodaȝ modo loquēdi ꝗcꝗd eſt pars ꝓma alicuius rei in cōpoſitiōe ⁊ vltima in reſolutiōe dr̄ elemētū. vt lr̄a eſt elementū vocis litterate. ⁊ dictio eſt elemētū vocis ſignificatiue.

Elemon grece. miſericors latine.

Elemoſyna. ſyne. f. p. i. mādatū miſericordie vel munus datū ꝑpter deū. ⁊ dr̄ ab elemonia quod eſt miſericordia. ⁊ ſyna quod eſt mādatū. vel dr̄ ab eli quod eſt de⁹ ⁊ ſyna mādatū. quaſi mādatū dei. Ipſe eni mādauit fieri eam. Vn̄ i Luca. Date elemoſynā ⁊ ecce oīa mūda ſunt vobis. Vel dr̄ ab eli. et moys aqua. quaſi diuina aqua. Sicut eni aqua extinguit ignē. ſic elemoſyna extinguit peccatū. Et nota ꝙ ſunt ſeptem elemoſyne corporales. q̄ ꝯtinentur in hoc verſu. Viſito. poto. cibo. redimo. tego. colligo. cōdo. Itē ſeptē ſunt elemoſyne ſp̄uales. que cōtinent in hoc verſu. Cōſule. caſtiga. ſolare. remitte. fer. ora. Inde hic elemoſynarius. rij. ⁊ hec elemoſynaria rie. ⁊ mobiliter elemoſynarius. a. ū.

Elenchus. chi. m. s. i. titulus libri. eo ꝙ totū opus illumiet. Vn̄ euāgeliū Luce ſic intitulat. Elenchus Luce. i. titulus. Hinc etiā elenchos vocam⁹ ꝑcioſos lapides in ſupficie ornamēti. eo ꝙ illuminēt illud. Et qcunqȝ ꝑcioſi lapides in loco notabili ponunt dicunt elenchi. Vn̄ Iuuenal. Auribus extenſis magnos cōmiſit elenchos. Elenchus etiā dr̄ i dialectica qdā gen⁹ argumentationū. ſcilꝫ ſyllogiſmus ꝯtradictionis. Et diffinit ſic. Elench⁹ ē ſyllogiſmus cōtradictionis vnius ⁊ eiuſdē. nō nois ſolū. ſed rei ⁊ nois. nō ſynonimi ſed eiuſdē. ſꝫ ex his que data ſūt de neceſſitate accidere. nō cōnumerato qd̄ erat i ꝑncipio ſꝫm idē ⁊ ad idē. ſilr̄ ⁊ in eodē tēpore.

Elephantus. ti. m. s. ⁊ elephas qd̄ habet. n. in obliquis elephantis. anti. ſꝫ non in ntō eſt aīal quod. apud Indos vocatur barrhus. vn̄ ⁊ eius vox barrhitus dr̄. ⁊ dr̄ ab elephon qd̄ eſt mons a magnitudine ſui corporis. eo ꝙ formā mōtis ꝑferat. Et vt dr̄ mire caſtitatis eſt. ita vt ſi ꝑdit coniugē nulli copulet. inť ſiluas ſol⁹ cōmorat. Biennio autē portat fetū. nec amplius ꝗ̄ ſemel gignit nec plures ſꝫ vnū tm̄. Viuit autē trecētis annis.

Elephantia. tie. f. ge. eſt ꝗdā ſpecies lepre. ⁊ dr̄ ab elephas. qꝛ ſicut elephas eſt maior oīb⁹ alijs aīalib⁹. ita paſſionib⁹ ceteris ſꝫ maior eſt.

Eleſmot. liber eſt qui dr̄ exodus.

Eliachim. interp̄tat reſurrectio dn̄i.

Elicon. conis. m. t. eſt vnuȝ de duob⁹ cacuminibus parnaſi. in quo ſolebat eſſe olim ſtudiū. ⁊ dr̄ ab elicio. cis. qꝛ olim eliciebat inde ſapiētia. Inde eliconius. a. ū.

Eliconis eliconidis. f. t. dr̄ muſa. q̄ i parnaſo habitabat. vel femina illius loci. ⁊ dicitur ab elicon.

Elimas interp̄tat magus. Et ſic oē nomen maleficoꝝ appropriatū eſt elime mago in actib⁹ apl̄oꝝ. ⁊ cor. pe. Vn̄ Aurora. Obſtat eis Elimas mago vtēs arte recenti.

Elinguis. ꝯ. t. ⁊ hoc. gue. i. ſine lingua uꝉ mutus. ⁊ dr̄ ab e ⁊ lingua.

Elion quintū apud hebreos nomē dei. ⁊ interp̄tat excelſus.

Elypſis eſt quedā ſpecies methaplaſmi. et eſt quādo in ſcanſiōe abijcit cōſonās cū ꝑcedēte vocali. qn̄ ſequēs dictio icipit a vocali. ⁊ hoc fit frequēter in hac littera. m. vt apud Oratiū. Oib⁹ hoc vitiū eſt cantoribus inter amicos. Qn̄qȝ fit in hac lr̄a s. vt apud Catonē. Succeſſus indignos noli tu ferre moleſte. Qn̄qȝ abijcit ſine vocali. ut apud Oratiū Reg. opus ſterilis diu palus aptaqȝ remis.

Eliquus. qua. quū. i. purus. liquidus. uꝉ liquore plenus.

Eliſabeth. interp̄tat dei mei ſaturitas. vel dei mei iuramētū.

Elyſius. a. ū. i. valde ſolutus. vel extra ſolutionem poſitus. Vn̄ ⁊ elyſij in inferno dicunt campi vbi reqeſcunt aīe beatoꝝ ſꝫm fabulas poetaꝝ. Et dicūt illi campi elyſij quaſi ſolutoꝝ. vel quaſi extra ſolutionē poſitoꝝ. Sūt eni ibi cōmorantes beati. et ita nūqȝ patiunt diſſolutionē.

Eliſus. a. ū. pe. p. i. valde. vel extra. vel euidenter leſus. ⁊ dr̄ ab elido.

Elixū. xi. n. s. vocat quod in aqua ſolū decoquit. Lixa eni aqua dr̄. eo ꝙ ſit ſoluta. Vn̄ mēbra loco mota lixa dicunt.

Elleborus fluuius eſt. Itē hec elleborus. et hoc elleborū. ē quedā herba. q̄ circa fluuiū.

illũ plurimũ naſcat̃. Hãc romani veratrũ dicit· q: ſũptũ ĩ potu mẽtẽ in inſaniã devẽtit. Eſt aũt ellebor⁹ pabulũ no cẽs· eſca tamẽ coturnicũ. z plerũq3 tempat̃ ad ſalutem hoĩs. z cor. pe. Vñ Macer de viribus herbarũ. Qualiter elleborus ſit nobis accipiendus.

Elogiũ. gij. n. s. i. eloquiũ· pũbũ z reſponſũ diuinũ z ignominia z ordo z text⁹ carminum. z ꝓprie malorũ vel criminũ· vel text⁹ malorũ geſtoꝝ· vel deoꝝ myſteriũ. Jñ h elogius. verſiculus.

Eludiani heretici quidã ab Eludio dicti qui dicũt poſt natiuitatẽ chriſti Mariã alios filios de viro Joſeph peperiſſe.

Elul nõ ebul ut quidã legũt· ſm Bedã dĩ ſeptember· vel ſm alios october.

Elũbis. bis. ↄ. t. z hoc he. i. debilis· qĩ extra lũbos. i. extra fortitudinẽ.

Elutus. a. ũ. pe. p. i. mũdus· madid⁹· inſipid⁹.

Eluuies. ei. z h eluuiũ. uij. z hec eluuio. onis i. nimia aquaꝝ ĩundãtia· vel deſtructio ex aquaꝝ abũdãtia· ſalz diluuiũ.

E ante M

Emacitas. tatis. f. t. i. emẽdi auiditas·

Emaculus. a. ũ. pe. cor. i. aliquãtulũ emax.

Emanceps. pis. m. t. q̃ cũ ꝑmo fuiſſet manceps· iam ab illa ſeruitute z poteſtate eſt liberatus.

Emãcipatio ſm Azo. eſt relaxatio patrie ꝑtãtis corã iudice facta. z dĩ quaſi ex manũ. i. ꝑtãtem patris poſitio· q: qñ filius ex manũ patris ponit̃· tũc emancipat̃· vt in ti. C. de emanci. libero.

Emancipatus dĩ filius vel nepos· q̃ a iugo a ꝑtãte vel manu patris vel aui ẽ relaxatus. z ſui iuris effectus.

Emanſor dĩ q̃ diu vagus fuit extra caſtra· tandẽ rediens ad caſtra· vt. ff. de re mili. l. iij. §. emanſor. Et ponit̃ de pe. diſ. j. §. pene Vel dĩ q̃ iminẽte lite fugit extra caſtra· z pace reformata redit.

Emanuel hebraice· qđ in latino ſermone ſignificat nobiſcũ deus· ſalz q: ꝑ virginem deus natus· hoibꝰ in carne apparuit.

Emaus ꝓpriũ nomẽ caſtelli· qđ poſt nicopolis dictũ eſt.

Emax. acis. i. emptor auidus· vel qđ facile emit̃. Jnde emaciter aduerbiũ.

Emblema. matis. n. t. i. eminẽs ſculptura ul' ornamẽtũ vaſorũ· vel varietas paumẽti ſiue diuerſitas coloꝝ in pauimento· q̃ dĩ lithoſtratos· vel fruſtum auri vel argenti. Vñ Prudentius in ſychomachia. Sordent argenti emblemata. z ꝓducit ble. et corripit. ma.

Embolíſmus. mi. m. s. i. ſupaugmẽtũ. Jñ h z hec emboliſmalis z hoc le. i. ſupexcreſcẽs: ut annus emboliſmalis dĩ quaſi ſupexcreſcens· q: ſupat duos ãnos ꝓcedẽtes vna lunatione. Habet enĩ ann⁹ emboliſmalis tredecim lunationes· ſalz duodecim ſicut z alij anni cõẽs. z illã tertiãdecimã ſupadditam· que nullo menſi tribuit̃.

Emẽbris. ↄ. t. z hoc bre. i. ſine mẽbro. ab e. et mẽbrũ· quaſi extra mẽbrũ. i. extra fortitudinem.

Ememor. ↄ. t. me. cor. i. oblitus.

Emenſus. a. ũ. quaſi extra mẽſus. vel euidẽter menſus.

Emeras· interptat̃ dies.

Emeritus. ta. tũ. i. iam extra meritũ poſitus q̃ nõ poteſt iã mereri z exercere officiũ ſuũ imo liberatus z ſolutus eſt a labore ſui officij. Sicut miles olim poſt ſexagita ãnos non cogebat̃ militare· ſ ſoluebat̃ a labore ſolito, z dabat̃ ei ager vel villa ul' aliud vnde viueret. z tunc erat emeritus· quaſi extra meritũ poſitus· q: nihil poſtea labore ſolito merebat̃. Jnde h emeritio. onis. talis ꝓprietas ul' talis liberatio. Jtẽ emeriti milites veterani· q: iã ſoluti a militia ſunt. Emerita ciuitas quam poſtq3 ceſar edificauit· veteranos ibi conſtituit· Vel emeritus. i. valde meritus.

Emigraneus· vermis capitis· Vñ dicimus dolorẽ capitis emigraneũ eſſe.

Emina. ne. f. p. quedã mẽſura· mediũ ſextariũ cõtinẽs ad emendũ vinũ vel ãnonam

Eminẽs oĩs ge. i. excellẽs· apparẽs. Jñ eminulus. i. aliquãtulũ eminẽs.

Eminus. i. ꝓcul· quaſi extra manũ. z dĩ ab e z minus. Sed cõminus. i. ꝓpe a cõ z min⁹ Vñ quidã. Eminus ad longe ſ cõminus ad ꝓpe ſpectat. Et ſunt aduerbia loci.

Emiſſarius. a. ũ. i. valde ad mittẽdũ aptus ſicut ſunt curſores regũ vel alioꝝ diuitũ qui frequẽter emittunt̃ ad nũcia ferenda. Jtẽ hircus apompeius dicebat̃ emiſſari⁹ q: emittebat̃ in deſertũ. Apompei⁹ grece emiſſarius latine. Jtẽ hic emiſſari⁹. ſarij. dĩ equus fortis z velox· q̃ extra alios eligit̃ z ad equas mittit̃ ad coitũ. Jdẽ z admiſſarius dĩ. Jtẽ emiſſarius dĩ percuſſor gladiator vel flagicioꝝ z luxurie ſatelles Vñ. Emiſſarius equus hirc⁹ atq3 ſatelles

Emiſſicius. a. ũ. quod ſepe z cito in diuerſa

loca emittit· vt oculus. ⁊ dī ab emitto.

Emola.le.ē vas coquinariuꝫ ſicut caldaria vel coculuꝫ. Cocula autē dicunt vaſa coquine a coquendo dicta: oīa nanqꝫ vaſa cauſa coquēdi parata cocula dicunt. Vñ Eſdre.2º vbi nos dicimꝰ: Hoſtias coxerunt in emolis ⁊ ollis. greci hñt· Hoſtias coxerunt in eneis ollis.

Emolimentū.ti.n.s. ꝓprie eſt lucrū molēdini· ſcilꝫ quod habet ex molēdino propter moliturā· ſꝫ ponit ꝑ quolibet lucro vl' pro qualibet cōmoditate. Vñ Malachie.3º Et quod emolimētū q: cuſtodimus ꝓcepta eius: Vel emolimētū capit ꝑ ſuſtentamento in diſpoſitione cōtēto · et onere ſibi annexo· q: ex emolimēto regulat onꝰ vt oneris vel quolibet alio medio diſponente cōcluſum videt. ⁊ materia ſubiecta patitur.

Emorrois.roidis.m.t.eſt q̄dam infirmitas qñ aliqs patit fluxū ſanguis· ⁊ dicitur ab hemach quod ē ſanguis. Inde emorroiſſus.ſa.ſū. qui talē infirmitatē patit· Vñ i euāgelio dī: q: dñs mulierē emorroiſſaꝫ ſanauit.i. fluxū ſanguinis patiētē· qđ etiā emorrogiꝰ dī. Itē dī qui ſanguine mīgit ꝑ vrinā. Itē emorrois dī q̄dā ſerpens· q̄ſi ſanguinolēta · q: eiꝰ quē mordet totū ſanguinē effluere facit.

Emphaſis eſt expſſio loquēdi. ⁊ fit cū volentes exꝓmere aliqđ accidēs vtim̄ noīe ſubſtantiuo ꝑ adiectiuo ſignte illud accidens ad maiorē expſſionē· vt ſi ponat ſcelus ꝑ ſcelerato· virtus ꝑ virtuoſo.

Emphyteoſis.oſis.f.t.i. melioratio ſiue cōtractꝰ meliorationis. Vñ cū qs dat agrū alicui· vt excolat et melioret illuꝫ· iſte dat agrum in emphyteoſim. ⁊ ille accipit in emphyteoſim. Et videt cōpoſituꝫ ab en quod eſt in· ⁊ phytos quod eſt fides· et theſis poſitio· quaſi in fide poſitio. Inde hic ⁊ hꝫ emphyteota vl' emphyteotheca· q̄ rē accipit in ēphyteoſim. ⁊ ēphyteoticꝰ ca.cū. qđ ꝑtinet ad emphyteoſim. ⁊ ēphyteothecarius.ria.riū idem qđ emphyteotheca vel emphyteoticus.

Emphyteomata vel emphyneumata ſm Hugo. ſunt res melioratę. Vel meliorationes· quibꝫ ager labore ſic retinētis melior efficit.

Empicus.m.s. dī ſpuēs ſanguinē. ⁊ ꝓducit pe. Vñ Macer de betonica. Empicos tuſſimqꝫ iuuat ſuſpiria ſedat. Etiā ſm Papiam: Empici dicunt illi quibꝫ collectio facta eſt in pulmone vel torace ⁊ crepuerit ⁊ ſanauerit. Idē ſunt ſanioſi.

Empyreū.n.s. dī quaſi intus ardēs· ab en quod eſt in. ⁊ pyr ignis· quaſi intꝰ igneuꝫ nō ardore· ſꝫ ſplēdore: ⁊ eſt celū intellectuale vel ſpūale.

Empirici.pe.cor. ſunt medici q̄ ſolā experientiam ſiue practicā ſectant vel ſequunt.

Emplaſtrū.tri.n.s. dī ab en qđ eſt in ⁊ plaſtes forma· eo q ſup formā morbi inducit. Pōt etiā dici implaſtrū.

Empos.tis.c̄.t.i. patiēs emptor. Item empos pōt eſſe cōpoſitū ab en qđ eſt in. ⁊ potis· quaſi nō potens· cui adimitur ptās· q̄ſi adempta ptāte· iminutus.

Empticius.a.ū.i. emptus vel facit ad emēdum. Vñ ſerui empticij dicebant illi qui in ſeruitutē emebant.

Emptoriū.rij.n.s.i. locus vbi emit· quod ⁊ hoc emptiriū dī. Vñ Joſephus i.9º: Ad portū nauigare ad emptiria nequaq̄ ꝓualuit. Et dī emptoriū vbicūqꝫ negociationes exercent. Inuenit etiā hoc emporiū quod deriuat ab empo grece· qđ latine dī forū vel mercatū. Et dī emporiū ꝓprie locus iuxta mare vbi negociationes vel mercationes exercent. Inde emporicꝰ a.ū. quod ꝑtinet ad emporiū. Vñ emporica charta dī quoddaꝫ genus charte· q: in ea merces inuoluunt· cuꝫ ſit in ſcripturis minus idonea.

Emulus.a.ū.i. diligens vel inuidus vel ſequax vel eiuſdē rei ſtudioſus.

Emunctoriū.rij.n.s.i. purgatoriū· ſcilꝫ ferrū cū quo candelā emūgimꝰ. ⁊ dī ab emūgo gis. Inde etiā emūctus.a.ū. vel emunxus xa.xū.i. purgatus. Vñ Exo.25º: Emūctoria q̄ꝫ ⁊ vbi ea que emūcta ſūt extinguūt.

Emunitas ſm Goff. in ſū· eſt libertas conceſſa eccleſijs vel eccliaſticis ꝑſonis ⁊ rebꝫ alijs ad eas ſpectātibꝫ. Vel eſt ꝓuilegiuꝫ eccliaſtice libertatis vel ꝑſonarū vel rerū ad eā ꝑtinentiuꝫ. ⁊ dī ab e qđ eſt extra· et munia.i. officia· vel onera· a quibꝫ eccleſie ſunt imunes.

E ante N

Ena.i. vnitas.

Encauſtū.ti. dī ab en quod eſt in ⁊ cauſtos quaſi muſtū· ſcilꝫ tinctura ſcribendi. Ideꝫ incauſtū.

Encenia.nior. dicunt īitiationes vel initia ſiue noua feſta· ſicut dedicatiōes eccleſiarum. ⁊ dī ab en quod eſt in ⁊ cenon qđ eſt

nouū. Vel dicunt̄ illa dona vel fercula q̄ amicus infert alteri cauſa honoris vel reuerentię vel amoris. ⁊ p̄cipue in p̄ncipio noui anni. Vn̄. Eſt nouū egnon ex hic encgnia dicas.

Enchiridion. i. liber mān̄ualis. ⁊ dī a chiros quod eſt manus. ⁊ en quod eſt in. Itē enchiridion dī inſtrm̄ medicoꝝ. ſic dictum q: manu aſtringat̄ dum plura contineat ferramenta.

Endeſis. ſis. f. t. i. īclinatio. ⁊ dī ab en ⁊ deo quod eſt inclinare. Inde endeticus. a. ū. i. inclinatiuus. vt endetica cōiūctio dī illa que ſe īclinat ſe ſub accētu p̄cedētis dictionis. remittēdo ſuū accētū in illam ⁊ īclinat accētū illius ſupra ſe. vt q̄i ſub accētu illi⁹ p̄feratur.

Endecas. cadis. f. t. i. vndecim. ⁊ dī ab ena quod eſt vnitas ⁊ deca.

Endecaſyllabus. ba. bū. i. vndecī ſyllabaꝝ.

Endelicia. cię. f. p. fuit mater ſiches. i. aię. ⁊ interp̄tat̄ intima ętas. vel abſoluta p̄fectio. Vel endelicia ſm̄ calcidium perfecta ętas. quaſi endos lechia. i. intima ętas. ſm̄ Ariſtotelez. abſoluta p̄fectio. ſm̄ Platonem. aīa mūdi.

Endiadis. eſt cū duo adiūgunt̄ ſubſtātiua ⁊ alterū reſoluit̄ ī adiectiuū. vt Arma viruꝫ cano. i. armatū virū.

Endogenia. i. natura. Inde endogenic⁹. a. ū. i. naturalis. ⁊ endogenice aduerbiū.

Endor grece. aries latine.

Endromis vel endromedes. i. veſtis villoſa de arietinis pellib⁹ facta. qua induebant̄ romani ꝯ̄ frigus. ⁊ dī ab endor qd̄ eſt aries. Vl̄ endromis dī duplex veſtis duplex palliū forte ⁊ villoſū ⁊ hyemale.

Eneades. dę. maſ. ge. i. fili⁹ vel nepos Enee ⁊ etiā q̄cūq; deſcēderūt ab Enea dicitur eneades. ut romani. ⁊ inde ſubtracta de ſyllaba dī hec eneas eneadis filia vel neptis enee. Itē inenit̄ hic eneus enei. ⁊ inde hec enides de. ⁊ ſbtracta de ſyllaba ab eo qd̄ deberet dici eneides fit hec eneis. dis. i. filia vel neptis enei. Sꝫ iam hoc noīe magꝭ vtimur p̄ hiſtoria facta de enea. et cor. pe. eneades. Vn̄ liber Virgilij ſic intitulatur Incipit eneis Virgilij. ⁊ corri. pe. eneidis gtīs de eneis. hui⁹ eneidis vel eneidos.

Eneator. toris. i. cornicē. cornicrepa. liricen. liricinator. ſcilꝫ ere canens. vel in eneis inſtrumentis canens.

Energia eſt vis ⁊ efficacia effect⁹. Vn̄ Hieronymus ī ep̄la ad Paulinū. Habet neſcio quid latētis energię viuę voc̄ actus ⁊c. Energia etiā dī agilitas ⁊ reꝝ geſtaꝝ aut quaſi geſtarū ſub oculis inductio. Dī etiā ſi anxietas. Vn̄ Fulgētius. Demōes p̄ energiā non credim⁹ illabi aię. Et nota q̄ inuenitur inerguminus ⁊ inergia ſcriptū p̄ in. ⁊ idē valet. q: tm̄ valet en apud grecos quātū in apud latinos. Vn̄ hmōi noīa greca ſine nota. q̄ p̄dictā p̄poſitionē habent in ſui cōpoſitione p̄nt ſcribi ⁊ ſcribunt̄ indifferenter modo p̄ en modo p̄ in vt encauſtū ⁊ incauſtū. enthymema ⁊ inthymema. emplaſtrū ⁊ īplaſtrū. energuminus ⁊ inerguminus. ⁊ ſic de ſilib⁹. Vel dī energia interior labor vel interior operatio. ab en qd̄ eſt in. ⁊ erge qd̄ eſt opatio vel labor.

Energuminus. i. demoniac⁹. a demōe poſſeſſus ⁊ vexatus. ⁊ dī ab en quod eſt in. et erge quod eſt opus vel labor. ⁊ mene qd̄ eſt defectus vel luna. quaſi inefficax. non laborās. nō opans ſ; in ope deficiēs. ul̄ dī energumin⁹. ab en. i. in. ⁊ erge labor. ⁊ mene defectus. noys. i. mens. quaſi laborans in corpore. deficiēs in mente.

Eneruis. uis. ꝯ. t. ⁊ hoc ue. i. ſine neruis. ſolutus. debilis. effeminatus. ab. e. quod ē ſine ⁊ neruus. q̄ſi ſine neruo. i. virtute.

Engaddi. indecli. eſt locus vbi finit̄ mare mortuū. ⁊ interpretat̄ hebraice fons. i. baptiſmus. vel oculus celi aut vituloꝝ.

Enigma. matis. n. t. eſt ſermo figuratus vl̄ obſcura locutio ſiue ſilitudo. vel q̄ſtio occulta vel obſcura. q̄ difficile intelligit̄ niſi aperiat̄. ut illud Iudic̄. De comedēte exiuit cib⁹. ⁊ de forti egreſſa eſt dulcedo: ſignificās ex ore leonis fauuꝫ eſſe extractū. Vn̄ hic ⁊ hec enigmatiſta. ſtę. q̄ vel q̄ obſcurę ⁊ figuraliter loquit̄. Et enigmaticus a. ū. i. obſcurus ad exponēduꝫ. vel q̄ p̄ enigmata loquit̄.

Enixa. i. conata. ad efficiēdū aliq̄d vel partu liberata.

Ennoian. i. in mēte. i. accidēs. quod dī eſſe in mēte. q: nullo corporeo ſenſu cōprehendit̄. ſ; ſolo intellectu mētis. Vn̄ ennoimaticus. a. ū. i. accidētalis. Vn̄ Iſidor⁹: accidentales diffinitiōes vocat ennoian vel ennoimaticas. q: nō ſubſtantialia ſ; accidentalia declarantur.

Ennos. interp̄tat̄ habitator vel p̄fundū.

Ennoſigeus dī ab ennos qd̄ interp̄tatur habitator. ⁊ ſigeū quod eſt q̄dā mōs iux̄ troiā. vn̄ dict⁹ eſt Neptun⁹ ennoſigeus

i.habitatoꝛ ſigei illius ꝓmontorij·in quo habebat tēplū iuxta troiā. Vł ennoſige⁹ interp̄tat̄ ꝓfūdū ſilētiū. Ennoſ eni ꝓfūdū dr̄·ſige ſiletiū ul' latibulū.⁊ vocat̄ Neptunus ſic a ꝓfunditate maris ⁊ a ſilētio qd̄ ē in ꝓfundo maris. Vel ennoſigeus dr̄ ab ennos quod eſt habitatoꝛ ⁊ ſicheꝰ qd̄ ē ꝓfundū·q̄ſi ennoſicheus.i.habitatoꝛ ꝓfūdi

Enoch·interp̄tat̄ ędificatio. Ipſius eni nomine ciuitatē ędificauit Cain fili⁹ Adam

Enodis.dis.ꝯ.t.⁊.hoc de.pe.ꝓ.i.ſine nodo extra nodū.

Enoꝛmis.mis.ꝯ.t.⁊ h̄ me.i.defoꝛmis·turpis·inanis·grādis·irregulari·illitteratus·craſſus·ſine mēſura vel foꝛma.

Enos·leticię locus interp̄tat̄.

Ens entis oīs ge.pōt eſſe nomē vel participiū de ſum es eſt.

Enſatus.ta.tū.i.enſe armatus.⁊ dr̄ ab ēſis.

Enſiciū enſicij occaſio facta cū enſe.et dr̄ ab enſis.

Enſiculus.li.m.s..i.paruus enſis.

Enſifer.ra.rū.pe.coꝛ.qui fert enſem.

Enſis.ſis.m.t.i.ſpata.⁊ dr̄ a ſecādo.

Enteria.rioꝝ.i.inteſtina.

Entheca.cę.i.repoſitę rei copioſa ſubſtātia quaſi i theca repoſita. Vel entheca.cę.i.peculiū vel ꝓpriū. Inde enthecarius.ria.riū.⁊ hic enthecarius.carij.i.negociatoꝛ·et pe.ꝓ.eſt theca ſicut ⁊ apotheca.

Enthymema.n.t.eſt quoddā gen⁹ argumētationis·ſcꝫ feſtinata cōcluſio.⁊ dicit̄ a thymo quod eſt mēs.⁊ en quod eſt in·q̄ſi in mēte vnicū·q: in enthymemate vnū ex vno īfert̄. Vel dr̄ ab en ⁊ thymos ul' thyme quod eſt mēs ⁊ monos vnū·quaſi in mente vnū·q: vna ꝓpoſitio tacet̄ in mēte vel retinet̄. Enthymema aūt eſt ſyllogiſmus impfectus.i.oīo in qua nō oībꝫ ꝓpoſitionibꝫ antepoſitis·feſtinata infert̄ concluſio·vt oē aīal currit·ḡ oīs homo currit. In hac argumētatione ſubintelligit̄ hęc ꝓpoſitio oīs hō eſt aīal.⁊ non apponit̄ ibi q: ſi apponeret̄ eſſet ſyllogiſmus.

Ęnū.nı.n.s.dr̄ ab ęs. Jn̄ hoc ęnulū.li.dimi.i.paruū ęnū·ſcꝫ caldariū.

E ante O

Eos.eoi.gręce dr̄ ſol vel oriēs·vel primus ſplēdoꝛ aeris clareſcētis·q̄ auroꝛa dr̄.

Eous.eoi.ꝑmus equus ſolis·declinat̄ etiā adiectiue eous.a.ū.i.oriētalis. Et nota ꝙ ſol quattuoꝛ equos habere dr̄.ꝓpt̄ quattuoꝛ ꝓprietates q̄s in ſe habet ⁊ oſtendit quotidie: Nam de mane dr̄ eous.i.oleuſ vel rubeus·q: tūc eſt auroꝛa. Circa tertiā̄ ꝯo pallet·q: tūc aſcēdit aera.⁊ tunc dicit̄ ethous·q: tūc apparet in aera ſiluis ⁊ montibus. In meridie dr̄ pyrous.⁊ tūc feruet ⁊ maxīe circa horā nonā. Sed hora veſperoꝝ in occidēte.⁊ tūc dr̄ philogeus·q: tūc apparet ſubire terrā.

E ante P

Epacta eſt nūerus īuariabilis datus āno ad ſciēdū quota ſit luna ī kalēdis cuiuſlibet menſis.⁊ dr̄ ab epi quod eſt ſupra·et aucta qd̄ eſt augmētū.i.exceſſus āni ſolaris ſupra lunarē.

Epanalepſis vel epinalepſis eſt ſermonis in ꝑncipio ꝟſus poſiti eiuſdē ī fine repetitio vel replicatio·ut Multa ſup Priamo rogitans ſup Hectoꝛe multa.

Epar.n.t.eſt inteſtinū aīalis·ſcꝫ iecoꝛ vel ficatū.⁊ dr̄ ab epi qd̄ ē ſupra·eo ꝙ ſupra poſitū ſit. Jn̄ epatic⁹.a.ū.pe.coꝛ·q̄ patitur in epate. Et facit gt̄ūs epatis ꝑ.t.pe.coꝛ.ſm vſum·tamē ſm Hug.facit eparis vel epatis.

Epatiarius.a.ū.quod ꝑtinet ad epar. Vn̄ Plautus. Cū te moꝛbo agitat epatiarius

Epenthęſis eſt appoſitio ad mediā dictionem litterę vel ſyllabę·vt Reliquias diuinaū.ꝓ reliquas.⁊ indupatoꝛ.ꝓ impatoꝛ.

Ephebia.bię.f.ꝑ.eſt ꝑma pars adoleſcētię ſm Papiā. Ephebia etiā dr̄ iuuenū eminens pulcritudo·vel collectio epheboꝝ.⁊ dr̄ a ephebus. Vł vt dicit Alexander. Quo ꝓſtant pueri loc⁹ ē ephebia dict⁹. et ſic ponit̄ ꝓ ephebian.

Ephebian.f.gc.eſt locus ꝓſtitutionis vbi iuuenes meretricabant̄ ⁊ ꝓſtituebāt̄. Vn̄ 2. Machab.4º. Sup hoc ꝓmittebat et alia centū quīquaginta ſi ꝑtāti ei⁹ ꝯcederet̄ gymnaſiū.⁊ ephebian ſibi cōſtituere

Ephebus.m.s.i.valde iuuē⁹·ſcꝫ iuuenis pulcer ⁊ imberbis. Inde ephebiolus.li.diminutiuū.i.paruus ephebꝰ. Et poteſt mobilit̄ declinari.ephebꝰ.ba.bū.⁊ ephebiolus.la.lū.pe.coꝛ. Sꝫ ephebꝰ.ꝑ.pe. Vn̄ Lucan⁹ in tertio. Grādeuoſqꝫ ſenes mixtis armauit ephebis.

Ephi q̄dā mēſura eſt·ſcꝫ triū modioꝝ

Ephimera.rę.quidā piſcis·q̄ vno die orit̄ ⁊ in eodē morit̄. Inde dr̄ ephimera.rę.ꝑ.coꝛ.febris ſimplex.⁊ non moleſta·quę in vno die affligit hoīem.⁊ eodem die perit quaſi ſupra diē nō excedēs·q: vltra vnū

die non ſolet durare. Et inde hec ephimeris idis. gen. eſt hiſtorie ſcilicet vnius diei digeſtio. vel vnius diei regulari abbreuiatio cõputatio. calculatio. Ephimeris etiã dicitur tabula manualis. vel liber in quo quotidiani actus ſcribi ſolent. Et ſonat ephimeris apud nos diurnũ vel quotidianũ: Nam quod latini dicũt diurnũ. greci dicũt ephimerida. Vel ephimeris dicitur ab epi. i. ſupra et mereo. es. quod est dolere: Jnde ephimeris meridis dicitur tabula vel liber in quibus vſurarij ſcribũt denarios quos mutuo dãt ad pignora que recipiũt. per quod cognoſcũt ſi lucrant vel nõ. et ſi dãnificant. dolent ſuper dãno quod ipſis creſcit.

Ephot indeclinabile. est veſtis ſacerdotalis quod latine iterpretatur ſuperindumẽtũ. Erat enim palliũ ſuperhumerale. quo tota ſacerdotalis ambitio tegebatur. Et erãt duo genera. vnũ lineũ et ſimplex. quod ſacerdotes habebãt. Aliud ex diuerſis coloribus auro gẽmiſque cõtextũ. habens in vtroque humero lapides duos ſmaragdinos auro cõcluſos. in quibus ſculpta erãt nomina patriarcharum. quo olim põtifices vtebantur. Vñ. Veſtis ephot proprie dicitur põtificalis. Ex auro mũdo filo que texta quaterno.

Ephrata. te. pe. cor. ciuitas eſt. que dicta eſt Bethleem. et non debet vltima accẽtuari in ephrata. Jnde ephrateus. tea. teũ. pe. producta.

Epi grece. latine dicitur ſupra.

Ephialtes. est quedã ſpecies phãtaſmatis. que cõtingit in ſomnijs. et dicitur ab epi quod eſt ſupra. et altes quod est premẽs. quaſi ſupra premẽs. quia ſuo pondere videtur ſuffocare et grauare dormientem.

Epibata. te. cõ. t. pe. cor. grece. quod latine dicitur laicus. vel ſuperueniẽs. hic nihil negocij habet in naui. ſed naulo dato in alias terras ire diſpõnit. et dicitur ab epi quod eſt ſupra. et batõ quod eſt nauis.

Epicauſtoriũ. rij. n. s. eſt inſtrumẽtũ quod fit ſuper ignẽ cauſa emittẽdi fumũ. et dicitur ab epi. et cauſtos quod eſt incẽſum. Jtẽ epicauſtoriũ dicitur locus vnguentorum. vbi ſe vngebant ad ignem. vel vbi vnguẽta fiebant ad ignem. Epicauſtoriũ etiã dicitur locus diſcernendi cauſas. Et in qualibet iſtarum ſignificationũ accipitur cõpetẽter in paſſiõe ſancti Thome.

Epicenus. na. nũ. pe. p. i. ſupra cõe. Vñ quedã noia dicũtur epicena. ut aquila.

Epicyclus. cli. pe. p. i. paruus circulus poſitus ſuper maiorẽ circulũ. ita vt epicycli centrum ſit in linea maioris circuli.

Epictaſis. ſis. f. t. eſt adiectio lr̃e vel ſyllabe ſuper ſtatũ dictionis.

Epicurus. ri. m. s. quodã genus philoſophorũ qui curã ſuper cutẽ corpori habebãt. et dicitur ab epi et cura vel cutis. Dicebãt enim voluptatẽ eẽ ſũmũ bonũ. ignorantes ergo aliã eſſe voluptatem preter carnalẽ. dimiſſa aĩa. tm̃ corpori curã impedebãt. Jnde epicureus. rea. reũ. Vel epicurei dicti ſunt ab Epicuro quodã philoſopho amatore voluptatis et vanitatis. non ſapiẽtie. quẽ ipſi philoſophi porcũ noiauerũt. quaſi voluptate que vanitatis et voluptatis amator. non ſapientie. ſũmũ bonũ voluptatẽ corporis aſſerebat. cuius traditiões epicurei ſequebantur. Vñ dicebãt deũ ex prouidentia nihil agere. Jn mũdo oia cõſtare ex corporibus. Animã nihil aliud eẽ que corpus. Vñ et dixiſſe fertur: Non ero poſtque mortuus fuero.

Epicus. a. ũ. i. laudabilis. et dicitur ab epos. i. laus. Vñ Martialis. Epica vulgo liricaque pagina cõſonaret. Videtur tamẽ hec epica poni pro dactylico. Dactylus enim inuentus eſt ad deſcribendũ geſta heroũ. ex quibus conſecuti ſunt laudem. Vel epicus dicitur ab. e. et pede. i. proſaicus. Põt ergo ibi legi epica i. proſaica.

Epidiocesis fit cũ ſupradictũ in meliorem partẽ corrigitur. vt Jſte eſt certus amãs. imo certior. imo certiſſimus.

Epidromus. mi. pe. cor. eſt quoddã genus nauis. et dicitur ab epi. et dromos quod eſt nauis Et dicitur epidromos vel epidromus. velũ ſecunde amplitudinis. ſcilicet ad puppim.

Epiphora. re. pe. cor. i. lippitudo oculorum. quaſi ſcilicet pellicula ſuperducitur oculo. et dicitur ab epi. quod eſt ſuper. et phoros quod eſt ferre.

Epigrãma. tis. n. t. i. ſuperſcriptio. ſcilicet titulus vel breuis annotatio eorum que diffuſius dicuntur in ſequẽti opere. et dicitur ab epi quod eſt ſupra. et gramma quod est linea vel littera. Etiã epigramma dicitur illa ſuperſcriptio que ſupponitur titulo. ſcilicet epitaphiũ vel que ſupponitur imagini alicuius. ad ſignãdũ cuius imago ſit. vel ad ſignãdã aliquã proprietatẽ illius cuius imago est. et producit penultimam. Vnde. Theodolus. Grecorũ primus veſtigat grãmata Cadmus.

Epigrus epigri. m. ge. i. clauus quo ligno lignum adheret. Et dicitur ab epi quod eſt ſuper. et agros quod eſt tractus. quia ſupertrahitur.

Epilema.maťꝭ.i.emplaſtruꝫ.⁊ dī ab epi.et lema vel lemos qd̕ ē vorago.q: ſup lema i.vulneris vel vlceris voragine ponať.

Epilenſia.ſię.eſt q̄dā paſſio ſic dicta.quia mētē apprehēdēs patiť ⁊ corp̕ poſſideat Greci enī apprehenſionē epilenſiam vocāt. Hęc paſſio dī caduca.⁊ alias lunatio ⁊ morbus comitialis.q: apud gētiles cuꝫ comitioꝝ dies cuidaꝫ accidiſſet.comitia dimittebāť. Cui tāta vis eſt vt hō valēs cōcidat ⁊ ſpumet. Hos vulgus lunaticoſ vocat.eo ꝙ ꝑ lunę curſū cōtingat eis. Jñ epilenſiacus.ca.cū.q̄ talē īfirmitatē patiť Et epilēticus.ca.cū.pe.cor.in eodē ſenſu.

Epilogus.ga.gū.idē eſt qd̕ reuolutio vel ſuplocutio alicuius rei.vel ſupradictoꝝ breuis recapitulatio.

Epimelas dī cū in cādida gēma ſupingreſcit color. Vnde ⁊ nomē accepit ab epi et melon quod eſt nigrū.

Epimenia.nioꝝ.pluralis nūeri.i.expēſę vł exenia vel tributa quę dantur ꝑ ſingulos mēſes poſt defectū lunę.i.poſt nouilunū.

Epimone eſt tropus in theologia qñ dictio reperiť ad maiorē certitudinē vel deſiderij expſſionē.vt Amen amē dico vob Alij dicūt ꝙ epimone fit qñ dictio nō tota repetiť.ſ; pncipiū ⁊ finis variať.vt Expectans expectaui dñm. Canens canebat Laudans laudabo.

Epinichia.oꝝ.dī feſtiuitas ⁊ gr̄aꝝ actio ꝓ victoria ꝑhabita. Vñ.2.Machab.8.º dī Et cū epinichia agerenť hieroſolymis.et dī ab epi quod eſt ſupra.⁊ nichos qd̕ eſt victoria.

Epinicion.ſicut dicit gloſa.interlinearis.ſ Paralypo.15.º In cithariꝭ ꝓ octaua canebāt epinicion ⁊c.⁊ interptať victori dō triūphus ⁊ palma. Alia lr̄a dicit epinichion quod vt dicūt interptať victori deo.palma vel victoris dei triūphus.

Epiphania.nię.f.p.i.ſupna apparitio.⁊ dī ab epi quod eſt ſupra.⁊ phania qd̕ ē apparitio. Vel dicit ab epi.⁊ phone ſonus. Inde epiphania quaſi ſupnus ſonus vel diuinus ſonus.q: eo die vox pr̄is ſonuit de cęlo: Hic eſt filius meus dilectus. Vł plenius ⁊ clarius ſic pōt dici: Epiphania quadruplici vocabulo nūcupať.ſm qd̕ quadruplici miraculo iſta dies decorať. Hoc enim die magi chriſtum adorant. Cū enī chriſtus eſſet tredecim dierū.magi ad eū ſtella duce venerūt.⁊ inde ꝓprie dicit epiphania.ab epi quod eſt ſupra ⁊ phanos quod eſt apparitio. Eadē etiam die reuolutis vigintinouē annis ⁊ tredecim dieb;.in iordane baptiſatus eſt.⁊ ob h̕ vocať theophania.a theos qd̕ ē deus ⁊ phanos apparitio vel phonos ſon̕.q: deus trinitas tūc apparuit.pater in voce.filius in carne.ſpūſſanctus ī colūbę ſpecie Ipſo iteꝝ die āno reuoluto.cū eſſet chriſtus annoꝝ triginta ⁊ tredecī dieꝝ.aquā in vinū mutauit in nuptijs.⁊ ideo vocať bethphania.a beth qd̕ ē dom̕ ⁊ phanos apparitio.q: miraculo facto ī domo.ver̕ deus apparuit Ipſa inſup die.reuoluto anno.cū eſſet chriſtus annoꝝ trigītaunī̕ ⁊ tredecim dierū.ſatiauit qnqꝫ milia hominū de quinqꝫ panib;.ſicut dicit Beda Et ob hoc vocať phagiphania a phage vel phagin qd̕ eſt bucca vel mādueare.⁊ phanos apparitio.

Epiphia.oꝝ.plis numeri ge.neu.ſūt ornamenta equoꝝ.vt frena vel pectoralia. Vñ Oratius. Optat epiphia bos piger.optat arare caballus. Jñ epiphiare.i.equū totaliter ornare.

Epiredium.dij.n.s.⁊ epiredia in plurali dicunť ꝓprie parua ⁊ minora vehicula.

Epiſcopus.pi.i.ꝯſul.⁊ dī ab epi quod eſt ſupra.⁊ ſcopim qd̕ eſt intēdere vel ſpeculari.quaſi ſupſpeculator ⁊ ſupintēdēs curā ſubditoꝝ gerēs. Vł dī ab epi.⁊ copos qd̕ eſt labor.quaſi ſuplaborās.ſcilꝫ ſup gregē ſuū.⁊ eſt nomē operis ⁊ oneris vt Papias dicit.ſm illud apoſtoli: Qui ep̄atum deſiderat.bonū opus deſiderat.ſed nunc magis videť honoris ꝙ̄ oneris. Jñ hic et hęc ep̄alis ⁊ hoc le.⁊ aduerbiū ep̄aliť.et h̕ ep̄atus.us.ui.⁊ hoc epiſcopiū.pij.i.dignitas vel officiū epiſcopi.

Epiſynalęgpha.f.p.i.cōcurſus duaꝝ vocaliū in eade ſyllaba ⁊ in eadē dictiōe poſitarū cū colliſione vtriuſqꝫ. Hęc alio noīe dī ſyneręſis ſm quoſdā. Vñ dicit Papias: Epiſynalęgpha vel ſyneręſis ē cōglutinatio duarū ſyllabarū in vnā.vt Neri ꝓ nerei.

Epiſtiliū.n.s.eſt capitellū quod ſupponiť colūnę.⁊ dī ab epi.⁊ ſtilus.q: ſupponitur ſtilo colūnę. Vñ epiſtilia dicūť q̄ſi ſuper ſtilos.i.ſup colūnas. Et nota ꝙ tres ſunt partes colūnę.ſcilꝫ baſis.i.fundamentū.ſtilus ſcilꝫ illud rectū qd̕ ſup baſim erigiť Epiſtiliū vo dī illud qd̕ ſtilo ſupponiť.

Epiſtola.f.p.eſt legatio litteralis abſenti perſonę vel abſētib; mittētis plene ſigñs

voluntatē. ꝛ dī ab epi ꝛ ſtolon quod eſt miſſio· quaſi ſup̄ miſſio· q꞉ ſupra intētionē mittentis gerit officiū nūcij· vel q꞉ epiſtola i dignitate p̄eminet ſimplici miſſioni. Inde epiſtolaris. ꝯ.t. ꝛ hoc re. qđ eſt epiſtole· vel quod ptinet ad epiſtolā· Et hoc epiſtolare ris. ꝛ hoc epiſtolarium. i. liber epiſtolarum.

Epitaphiū. ij. n. s. ē ſcriptura ſiue titulus in lapidib⁹ ſepulcroꝝ ſcript⁹. ꝛ dī ab epi ꝛ taphos quod eſt tumulū vel ſepulcrū.

Epithalamiū. mij. i. cantus q̄ fit ſup thalamū. i. ſup ſponſuꝫ ul' ſpōſam. Inde epithalamius. mia. miū. ſm Hug. Papias dic꞉ Epithalamia ſunt carmina nuptiaꝝ· que decantant' a ſcholaſticis in honorē ſponſi ꝛ ſponſe. Hoc p̄miū Salomon edidit in laudē chriſti ꝛ eccleſie· et quo gētiles epithalamiū ſibi vendicauerunt. Vñ Hieronymus in epiſtola ad Paulinū caplo 7° Salomon pacificus ꝛ amabilis· dñi mores corrigit· naturā docet· ecctiaꝫ iūgit ꝛ chriſtū ſanctarum nuptiarū dulce canit epithalamiū.

Epithematicus. ca. cū. i. ſuppoſitus vel appoſitus. Vñ· Ipſe ipſa ipſū dicit' epithemateton. i. appoſitiuū· quia apponit'. i. iungit' cum prima ꝛ ſecūda ꝛ tertia perſonis· ut Ipſe lego· ipſe legis· ipſe legit.

Epithetū. ti. ē adiectiuū quodlibet· ꝛ dī ab epi. ꝛ theſis· q꞉ ſupponit'. Sꝫ p̄prie epithetū dī illud adiectiuū qđ cōuenit oī rei alicuius maneriei ſed nō ſoli· vt cygni ē epithetū albus. ꝛ corui niger. Itē epithetum dī accidēs quod eſt p̄priū· ſed differūt· q꞉ epithetū eſt quod cōuenit oī rei alicuius maneriei· ſ nō ſoli· vt eſſe nigrū cōuenit coruo· ſ nō ſoli. Propriū vo oīb⁹ vnius maneriei rebus ꝛ ſolis conuenit. Vñ epitheton dī q̄daꝫ figura cū tale accidēs vel adiectiuuꝫ addit' tali rei imediate.

Epitoma. tis. n. t. ul' epitome. mes. i. abbreuiatio ſermonis. ꝛ dī ab epi. ꝛ tomus vel tomos diuiſio· p̄ciſio· q̄ſi p̄ſectio ſmonis Vñ Hieronym⁹ dic' in ep̄la ad Paulinū Paralypomenō liber īſtrumēti veteris epitome tātus ac talis eſt ⁊c. Dicit' aūt epitomia abbreuiatio veteris teſtamēti quod dī inſtrm· q꞉ inſtituit in doctrina fidei et moꝝ. ꝛ ponit' hic abſolute p abbreuiatiōe q꞉ breuit' tāgit p̄miſſa. Vñ epitomaticus ca. cū. i. breuiter dicens vel dictus

Epithymū. mi. i. flos thymi. ꝛ eſt tymbre ſimilis. ꝛ dī ab epi ꝛ thymū quod eſt flos. q꞉ ſolet ſupponi a medicis alijs adiutorijs p̄cedētib⁹. Inde epithymicus. ca. cū. i. cōcupiſcibile. Et epithymū etiā dī thuribulum· quod alio noīe dī thymiamateriuꝫ. a ſuppoſitione thymioꝝ· qđ alio noīe dī thuricremulū. Vñ dī. Pone thymiama in thuricremulo.

Epiſenſis eſt eiuſdē verbi in eodē verſu ſine aliqua dilatione cōgeminatio· vt Me me. Itē. Cōſurge· conſurge.

Epitrophiū. n. s. eſt domus in qua aluntur pauperes infantes.

Epos grece· latine dī laus.

Epto. onis. i. memoria.

Epudoratus. ta. tū. i. extra pudorem poſit⁹

Epudorus. a. ū. i. extra pudorē. i. verecūdiā impudēs· et dī ab. e. et pudor⁹ qđ eſt pudore plenus.

Epulū. li. n. ge. in ſingulari· et hę epulę. arū. in plurali eſt eteroditū genere ꝛ declinatione· dicit' quaſi opulū ab opulētia rerū Et dī ſm q̄ſdā epulū p corporali· ſ epulę aꝝ p ſpūali. i. p refectione ſcię vel virtutꝫ. Vñ Plato in Thi. Veniſtis ad epulas heſternas.

Epulonus. ni. m. s. i. gluto· epulis dedit⁹· q̄ aliter dī hic epulo. onis. Vñ Aug⁹. đ ciuitate dei. Epulones etiam deos Iouis paraſitos eſſe dixerunt.

Epulus. i. lux.

E ante Q

Equabilis. lis. ꝯ. t. ꝛ hoc le. ꝛ p ſyncopā hic ꝛ hec equalis. ꝛ hoc le. i. ſimilis in qualitate. ꝛ dī ab equo equas. Inde hec equalitas. tatis. ꝛ equaliter. ꝛ per cōpoſitionem inequabilis vel inequalis· inequale· inequalitas· inequaliter· inequabilitas· inequabiliter.

Equanimis. ꝯ. t. et. hoc me· et equanim⁹. a. ū. i. eq̄ et patientis aī. Vñ equanimitas. tatꝭ. i. aī equitas et patiētia.

Equarius. rij. i. cuſtos equoꝝ· et dī ab equ⁹ equi. Inde etiā equaria. rię.

Eques equitis. cois. tertię. i. miles. Vñ hec equitiſſa. femina eq̄tās. ꝛ cor. e. ſicut equ⁹ ſubſtātiuū. Vñ quidam. Et modo vadit eques qui ſolet ire pedes.

Equeſter. ꝯ. t. vel equeſtris ꝛ hoc equeſtre ul' poti⁹ ſm modernos h equeſter h tris ꝛ h tre· q̄ vadit i eq̄· ꝛ dī ab equ⁹ eq̄ Vñ. 2. Machab. xj° Apparuit p̄cedēs eos equeſter. Equeſter etiā ſm Papiā ſumit' pro illo q̄ certaminib⁹ medius īteruenit· per

quem vtraqꝫ pars equaꝫ fidem ſectatur. ⁊ tunc videtur dici ab equus equa equū.

Equeſtris etiā dignitas erat ī his q̄ romā cuſtodiebant: Nam ⁊ hi habebāt ꝓ abſentibus reipublice cauſa. Et dicit Accuri. ꝙ aliq̄ erant ꝓſidētes. qꝛ ſimplex militia nō erat dignitas.

Equidiū equidij idē eſt ꝙ equnoxiū. q̄ſi eq̄tas dierū cū noctibꝫ. Jn̄ hic ⁊ h̄ eq̄dialis ⁊ hoc le. i. equnoxialis.

Equiferus. ri. m. s. pe. cor. i. ferus equꝰ ⁊ ſiluēſtris. ⁊ dī ab equus ⁊ ferus.

Equimanuſ. na. nū. q̄ equalit̄ vtraqꝫ manu ad gladiū uł ad aliud tenēdū vtit̄. ⁊ dicit̄ ab equus ⁊ manus.

Equinoctiū. tij. i. equalitas noctiū cū diebus. ⁊ fit bis in āno. ſcꝫ ī feſto ſancte crucis. ⁊ idibꝫ martij. Vn̄. Equa crucis feſtuꝫ dat tempora martis ⁊ idus. Jtē equinoctiū eſt maxima diei artificialis ⁊ noct̄ adequatio. Jn̄ h̄ ⁊ hec equnoctialis. ⁊ hoc le. ⁊ hic equnoctialis. lis. tā ꝓ paralello q̄ꝫ ꝓ coluro in quo fit equnoctiū.

Eq̄ricia. cie. vel eq̄ria eſt armentū equorū vel vaccarū. ⁊ dī ab equus.

Equiſtatiū. ſtatij. n. s. i. ſtabulū vbi eq̄ ſtāt ⁊ dī ab equus ⁊ ſto ſtas.

Equitania. nie. q̄dā terra. ⁊ dī ab eq̄tate aq̄ cuiuſdā fluuij. qꝛ fere eam cingit. vel ꝑ cōtrariū. quia oblique eam cingit. vel dī ab aqua. Jnde eq̄tanicus. ca. cū. pe. cor. de illa terra exiſtens.

Equitatus. us. ui. i. actus eq̄tandi. vel multitudo eq̄tū. Vn̄ in Cant. Equitatui ī curribꝫ Pharaonis aſſimilaui te.

Equiuocus. ca. cū. quod vna voce plura ſignificat. Et deſcribit̄ ſic: Equiuoca ſūt q̄ꝝ ſolū nomē eſt cōe ⁊ ſm̄ illud nomen ratio ſubſtātie eſt diuerſa. vt cuꝫ aīal ſignificet aīal verū ⁊ aīal pictū. nomē eſt eis cōe ſoluꝫ. ⁊ ratio ſubſtātie vtriuſqꝫ ſm̄ illud nomē eſt diuerſa. Dicimus eni de leone picto in pariete: Ecce terribile aīal. ⁊ de aīali vero quod eſt leo. idē dicimꝰ equocando hoc nomē aīal ad vtrūqꝫ. Jtē equocatio ſic deſcribit̄: Eſt eiuſdē dictionis diuerſa itētio ſiue ſigtio. Vł ſm̄ alios: Eq̄nocatio ē cū diuerſe reꝝ rationes in codē noīe ſimpliciter vniunt̄.

Equor. oris. n. t. i. mare trāquillū. ⁊ dicit̄ ab equalitate. Vn̄. Cū fremit eſſe fretū. mare dicas cū ſit amarū. Pontus ponte caret. ſed ab equo dī equor.

Equuleus. lei. m. s. ꝓ quodā tormento facto ad modū equi ſm̄ Hug. Papias do dicit: Equulus uł equuleus diminutiuū ab equus. i. paruꝰ equꝰ. vel genꝰ tormēti.

Equus. qui. m. s. i. caballus. ⁊ dī ab equus equa equū. eo ꝙ eque currat. Vł dicit̄ ab equo. as. qꝛ olim q̄n̄ equi quadrigis iungebant̄ equabant. Jnde equa eque fēmina equi. ⁊ equinus. na. nū. pe. ꝓ. i. res equi. vel ad equū ꝑtinens. Et ſcribit̄ ꝑ e. ſolam ⁊ corripit ꝑmā. Sed equus equa equum ſcribit̄ ꝑ ae diphthongū. ⁊ ꝓducit ꝑmam. Vn̄. Non eſt dignus equo cui carior eſt equus equo. Miles pungit equū. ſed iudex iudicat equū. Et nota ꝙ noīa equoꝝ ⁊ genera ſunt diuerſa. ⁊ diuerſis de cauſis impoſita. Equus nāqꝫ eſt generale nomē oīuꝫ equoꝝ. Caballus dī quaſi cauallus. qꝛ pede cauat terrā. uł qꝛ pedē habet cauū vt dextrarius. Vel cabo dī equꝰ caſtratus. quaſi cauo. ide caballus quaſi diminutiuū. i. vilis equꝰ. Dextrariꝰ dī quia ꝑ dextrā ducit̄. Palefredus dī a paſſu leni ⁊ freno ⁊ ducēdo. qꝛ leni paſſu ꝑ frenuꝫ ducit̄. ⁊ idē dī gradarius a gradu. ⁊ dicit̄ ſic: Gradarius eſt equus mollis inceſſus ſine ſuccuſſura incedēs. Jtē pōt dici mānꝰ qꝛ manu nitat̄ ⁊ ducat̄. vel qꝛ māſuetudine manuꝫ ſequit̄. Veredus dī equus qui vehit redā. Vadius dī equus q̄ſi vadius a vado. is. qꝛ fortius vadit int̄ cetera aīalia. Jpſe eſt etiā ſpadix. quē frenaticū vocant. Et dī ſpadix a colore palme. quā ſiculi ſpadicā vocāt. ⁊ eſt glaucus. q̄ q̄ſi pictos habet oculos. ⁊ quodā ſplēdore perfuſos. Nam glaucon albū greci dicūt. Et ſcias ꝙ equi non coeunt cū matribꝫ ſicut nec cameli.

Equus equa equū. i. rectus. iuſtus. Et differt a iuſto. qꝛ iuſtus ex lege eſt quaſi ius cuſtodiēs. Equꝰ equa equū ex natura. Jn̄ equitas. tatis. ⁊ eſt cōueniētia rerū q̄ cuncta coequiparat. ⁊ ī paribꝫ rationibꝫ paria iura. vel iudicia deſiderat. vt. C. ad l. fal. l. ſi. Verbigratia: Mutuaſti mihi cētū aureos mutuo. modo equū eſt vt iſti numerationi conueniat ſolutio ſm̄ eandem qualitatē ⁊ quātitatē. vt. ff. ſi cer. pe. l. mutuū. Jtem dedi tibi damnū centū aureorum. dignū equū ⁊ iuſtū eſt vt ſm̄ candē quantitatē damnū tibi reſarciā. Equitas etiam dī q̄dā mitigatio temperans iuris ſcripti rigorē.

E ante R

Era.ęrę.f.p.i.pecūia ſiue moneta.⁊ dī ab ęs

Eramentū.ti.n.s.eſt inſtrm̄ de ęre·ſicut ferramentū de ferro.⁊ dī ab ęs.

Erarius.rij.m.s.i.monetarius.⁊ hec eraria i.monetaria·vel ęrarius ſiue ęraria dicit̄ quicūqꝫ vel quęcūqꝫ opat̄ in ęre. Itē ęrarius.ria.riū.qḋ ad ęs vel ad ęrā ꝑtinet.

E regione.i.ex oppoſito·ſic̄ vna regio opponit̄ alij·vt contra eam diſtinguit̄.⁊ eſt quędā irregularis vocū cōgeries potius ꝙ̄ cōpoſitio.

Ereus.a.ū.⁊ ęneus.a.ū.in eodē ſenſu·ſcilicꝫ quod cōſtat ex ęre.

Ergaſteriū.rij.n.s.eſt locus vbi aliqḋ opꝰ fit·⁊ dī ab erge quod eſt opus. ⁊ ſterion qḋ eſt ſtatio.qſi operaria·ſtatio. Et ergaſteriū dī magiſteriū quod fit in tali loco·

Ergaſtulū.li.n.s.i.carcer ruſticꝰ.⁊ locꝰ dānatoꝝ·ſcilꝫ ad quē rei ligati mittebant̄.⁊ ibi opabant̄ ſibi iniūcta. Vñ Exo.6ͦ. de ergaſtulo egyptioꝝ dī. Inuenit̄ etiā qñqꝫ ꝓ carcere corporis in quo aīa in hac vita tenet̄ quaſi incarcerata. Itē ergaſtula dicunt̄ vincula ⁊ compedes quibꝫ illi q̇ erāt in ergaſtulis ligabant̄. Vñ Lucanus i.5ͦ. Vt ꝑmū fortūa redit ſuilia ſoluit· Agmina cōflato ſęuas ergaſtulo ferro exacuere Papias ꝓo dicit: Ergaſtulꝫ carcer vel locus vbi dānati marmora ſecant aut aliq̇d operant̄. Itē ergaſtulū·durū opꝰ aliquod dī.

Ergata.tę.ꝯ.p.i.opator vel vicinus.

Erga grece·latine dī opus.

Erica.cę.f.p.dicitur ab vro·quaſi vrica·qꝛ ignee ſit virtutis.

Ericanus.a.ū.pe.cor. q̇ canit cū ęre. ⁊ dī ab ęs ęris ⁊ cano. Idē dī eriſonus.

Ericius vel iricius eſt aīal ſpinis ſuis coopertū. ⁊ dī ab erigo.is.qꝛ erigit ſe quādo ſpinis claudit̄·quibꝫ vndiqꝫ ꝓtectus ē ꝯ inſidias: Nam ſtatim cuꝫ aliq̇d ꝓſenſerit ꝑus ſe ſurrigit·⁊ in globū cōuerſus ſe i ſua recolligit arma. Huius q̇dā prudētia eſt qꝛ vitē aſcēdit ⁊ vuā excaccinat ut acini cadāt ſup trā·tūc ſpinis ſuis volutat ſe ſup illos ita vt acini figant̄ in ſpinis ſuis.⁊ ſic portat eſcā filijs ſuis· Idē aīal ē erinaciꝰ ⁊ irinacius. Quidā tñ dicit ꝙ ſunt diuerſa aīalia. Dicunt enī ꝙ erinacij ſunt aīalia de cauernis petraꝝ aggregatim ꝓcedētia Erinacius figurā porcelli lactātis habet· ſed deforis ſpinoſus eſt.

Eridanus.i.padus.

Erinnys.nys.vel dis.i.furia īfernalis.⁊ dī ab eris grece·quod latine dī lis.quaſi ad litem ⁊ diſcordiā nata.⁊ p.ꝯ. Vñ quidā. Ergeqꝫ notat litē·ſignat erinnys idem.

Eripes.dis.ge.oīs.q̇ habet pedes ęreos·et dī ab ęs ⁊ pes.

Eris grece·latine dī lis. Itē eris eſt verbū futurū indicatiui de ſum es eſt.⁊ cor.ꝑmā Itē ęris eſt gtūs huiꝰ nois ęs.⁊ p. ꝑmam Vñ quidā. Verbū fiet eris·gtūs dī ęris.

Eriſonus.na.nū.pe.cor.qui ſonat cum ęre.⁊ dī ab ęs.⁊ ſono.nas. Idē ⁊ ęricanus

Erpica.cę.f.p.inſtrm̄ ruſticoꝝ ad terendas glebas .et trahit̄ a bobus. ⁊ dī erpica qſi arpica·ab arpe quod ē rape. Vel qſi arapeta.i.arata petēs·ꝑus enī terra arat̄ ⁊ poſtea erpicat̄. Vñ erpicarius·qui erpicam facit vel trahit. ⁊ pōt adiectiue declinari erpicarius.a.ū. Inde ⁊ erpico.as.

Erro.onis.m.t.i. quilibet vagꝰ ⁊ iſtabilis. ⁊ dī ab erro.as. Vñ Oratius in ſermōibꝫ Teqꝫ ipſū vitas fugitiuus ⁊ erro. Vl̄ erro eſt puſillus fugitiuus·q̇ non q̇dē fugit ſꝫ ex cōſuetudine quadā aberrare ſolet et frequēter ſine cā vagat̄ tēporibuſqꝫ i rebus nugatorijs cōſūptis·tandeꝫ licꝫ ſero redit ad domū·vt.l.ſi q̇s ſit fugitiuus.§. errorem.ff.de ędi.edic.

Error eſt qñ aliquid aliter ꝯtingit ul̄ aliud eſt ꝙ̄ credit̄ vel putat̄.

Error calculi eſt error ꝯputatiōis· veteres enī cōputabāt ꝑ lapillos· q̇ calculi vocabant̄·ꝓ eo ꝙ pedibꝫ aliqñ calcant̄.

Error itolerabilis eſt error a iure reꝓbatꝰ.

Eruca.cę.f.p.eſt modicus vermis frondiū ⁊ dī ab erodo.dis. quaſi eroda. Itē eruca eſt q̇dā herba.⁊ tūc dī ab vro.is.quaſi vrica·eo ꝙ ignee ſit virtutis.⁊ in cibo ſępe ſūpta veneris incēdiū ſępe moueat.⁊ cor.pe. Vñ Ouidius. Nō te minꝰ erucas iubeo vitare ſolaces.

Erugo.ginis.i.ſanguiſuga. Itē erugo vitiū rodēs ferrū.⁊ ſegetes ⁊ naſcit̄ hęc corruptio ex minutiſſima pluuia circa feſtū ſancti Joānis. Et ponit̄ ſępe ꝓ amore pecunię.⁊ dī ab erodo·eo ꝙ erodat. Vel dī ab ęs ęris.⁊ ſm̄ hoc eſt ꝓprie ęris. Vñ dī erugo quaſi ęris rubigo·ſicut ferrugo ferri rubigo. Vñ erugineus.nea.neū.i.de erugine exiſtens.⁊ eruginoſus.ſa.ſū.i. erugine plenꝰ.⁊ p.ꝯ. Vnde Matthei.6ͦ. Vbi nec erugo nec tinea demolit̄.

Erūna.nę.f. p.i.miſeria·inopia· calamitas ⁊ dicit̄ ab e.⁊ rumē· quaſi extra rumē.i.cibum. Inde erūnoſus.ſa.ſū.i.miſer·paup.

naturarū.⁊ dr̄ ab eteros vel eteron.qđ eſt
diuerſū.⁊ gen⁹ qđ eſt natura.vt patet in
hoīe q̄ eſt tot⁹ eterogene⁹.i.diuerſaꝝ na/
turarū. Hoc etiā patet ī partibꝫ organi/
cis.vt in manu vel in pede.q: man⁹ ⁊ pes
ꝯſtat ex rebꝫ diuerſaꝝ naturaꝝ. puta ex
pelle.carne.neruis.oſſibꝫ.⁊ venis. Sꝫ alit̄
ē in homogeneis.q: ī homogeneis totū ⁊
pars ſūt vnius nature.ſicut frumētū.piꝑ.
vinū.argētū.caro.⁊ oſſa.q: q̄libet ps fru/
mēti frumētū ē.⁊ ſic de alijs.Et dr̄ homo/
geniuꝫ ab homos quod eſt vnū.⁊ genus
natura quaſi vnius nature.

Ethicus.a.ū.pe.cor.i.moralis.⁊ dr̄ ab ethoſ
qđ eſt mos. Jn̄ ethica.ce.i.moralitas.vel
ſciā q̄ tractat de moribꝫ.Et ethicus.a.ū.i.
ꝓpriū ſcḋm Hug. Jtē vt dicit Pap̄. Ethi/
ca genus febris eſt.cui⁹ tres ſūt ſpēs.ꝑma
ſcḋa ⁊ tertia.⁊ habet eſſe in mēbris.De
ꝑma leuiter liberat̄ aliq̄s.de ſecunda vix.
de tertia nunq̄.

Etymologia eſt expoſitio vni⁹ vocabuli ꝑ
aliud vocabulū.ſiue vnū ſiue pl'a magis
notū vel magi nota ī eadē lingua vel di/
uerſis ſcḋm rerū ꝓprietatē vel lraꝝ ſilitudi/
nem.vt lapis q̄ſi ledēs pedē.piger q̄ſi pe/
dibus eger.⁊ dr̄ ab etymos vel etymon
grece qđ eſt verū latine.⁊ logos ſmo. Jn̄
etymologicus.a.ū.i.figuratiu⁹.vel qđ ꝑ/
tinet ad etymologiā.vel q̄ etymologiçat
Jtē etymologia eſt vna ſpēs grāmatice
ſciē voces de ſiḡtis vel cōſiḡtis dictionū:
quarū ſūt q̄ttuor.ſalꝫ ortographia.ety/
mologia.diaſynthactica.⁊ ꝓſodia.

Ethiopeia.peię.f.p.i.cōfirmatio moꝝ.in q̄
hoīes ꝑſonā fingim⁹ ꝓ exꝑmēdis effecti/
bus etatiſ.ſtudij.fortitudīs.letiacię.ſenſus
merorꝭ.audacię.⁊ dr̄ ab ethos qđ eſt mos
et poio pois.i.fingo.gis.ſcḋm Hug. Pa/
pias dicit:Ethiopeia eſt cū ſermonē ex
aliena ꝑſona inducim⁹.vt cū fingim⁹ ꝑſo
nam mulieris vel vocē.

Ethiops p.ps.ſcribit̄.et cor.pe.tā in ntō q̄
in obliquis. Et ethiopes dicti ſunt a filio
Cham q vocatuſ eſt Chus.a quo originē
traxerūt.Ch⁹ eni hebraica lingua ethiopſ
interp̄tat̄. Jn̄ ethiopia.pię.ſę.ge.qđ int̄/
p̄tat̄ tenebrę. Jn̄ ethiopicus.a.ū.et ethio
pius.pia.piū.ōbꝫ.gētilia.

Ethos grece.latine dr̄ mos.

Etna.nę.eſt mons ſicilię ex igne et ſulphu/
re dictus.

Ethnicus.ca.cū.pe.cor.i.gentilis.

Ethnos grece.latine dr̄ gens.

Ethronius.na.nū.pe.cor.q̄ nullū habet thro
nū.ſalꝫ q̄ nullā partē regni habet.⁊ dr̄ ab
e.et thronus.q̄ſi extra thronū.

E ante V

Eu grece.latine bonū dr̄. Vel ſcḋm Papiā
Eu vox rīdētis. Eus vō aduerbiū ē vo/
cantis.

Eua.interp̄tat̄ vita.ſiue calamitas.ſiue vę
Vita.q: origo fuit naſcēdi. Calamitas ⁊
vę.q: ꝓpt̄ ꝑuaricationē cauſa extitit mo/
riēdi. A cadēdo eni nomen aſſūpſit cala/
mitas.quaſi cadamitas.

Euan.tis.m.t.i.bacchus.dict⁹ ſic a voce ſa
crificātiū ꝓclamantiū euoe. Vel dr̄ ab eu
qđ eſt bonū.quaſi bon⁹ deus.

Euāgeliū.bona annūciatio īterp̄tat̄. Grę/
ce eni eu bonū.latine angel⁹ nūci⁹ interp̄/
tat̄ ſcḋm Papiā. Hug. aūt dicit.q' angel⁹
dr̄ ab agios qđ ē ſanct⁹.inde h' euāgeliū
i.ānūciatio.qđ cōponit̄ ab eu qđ ē bonuꝫ
v.vocali cōuerſa in cōſonātē.⁊ fit euāge/
liū.i.bonū nūciū. Jn̄ h' euāgeliſta.ſtę.qui
euangeliū cōpoſuit.

Eucharis.ris.vel charidis.i.hō bn̄ gratio/
ſus.⁊ cor.cha. Vn̄ Eccl̄.6°. Et ligua eucha
ris in bono hoīe abūdabit.

Euchariſtia.ſtię.i.bona gr̄a vel gr̄aꝝ actio.
⁊ dr̄ ab eu qđ eſt bonū ⁊ charis gr̄a. Vl' eu/
chariſtia dr̄ ſacrm̄ panis ⁊ calicis.ſalꝫ ſa/
crificiū corporis ⁊ ſanguis chriſti.

Euchius.chij.i.bacchus.et dr̄ ab eu qđ eſt
bonū.⁊ chios filius.quaſi bon⁹ fili⁹.q̄ no/
mine eū Jupit̄ noīauit.cū gigātē int̄fecit

Eudoxia.xię.f.p.i.bona gloria.claritas.

Eudulia.lię.f.p.i.bonuꝫ ſeruitiū.⁊ dr̄ ab eu
qđ eſt bonū.⁊ dulia qđ eſt ſeruitus

Euētus.us.ui.i.caſus.finis.ꝑncipiū. Vnde
Ouidius. Exitus acta ꝓbat careat ſucceſ
ſibuſ opto. Quiſq̄s ab euētu facta notā/
da putat. De p̄dictis tribꝫ ſiḡtionibꝫ di
cit q̄dā. Euētus dic ꝑncipiū.finē q̄ꝫ caſū.

Eueus filius Chanaā.a quo dicti ſūt eugi.
Jpſe ſūt ⁊ gabaonitę de ciuitate gabaon
qui ſupplices venerūt ad Joſue.

Euſemia.mię.i.bona fortuna.ab eu qđ ē bo
num. Jn̄ q̄dā virgo dicta eſt euſemia.q̄ſi
bene fortunata.

Eufortuniū.nij.i.bonū fortuniū.⁊ dr̄ ab eu
quod eſt bonū ⁊ fortuniū.

Euphrates huius euphratis.vel euphrate
maſ.ge.⁊ hoc euphrate hui⁹ euphrates.eſt
fluuius meſopotamię de paradiſo exiens
copioſiſſimus gemmis.qui per mediam

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

balyoniā iſluit· hic ab vbertate nomē ac-
cepit: Nam hebraice euphrata fertilitas
īterp̄tat. Meſopotamiā in quibuſdā locꝭ
ita irrigat· ſicut nilus alexandriā. ꝛ p.pe.
Vñ Lucan⁹. Tigris ꝛ euphrates vno ſe
fonte reſoluūt. Itē Aurora. Frugifer eu-
phrates natat hic ꝙ plurima ꝓfert.
Euphratęus. tea. teū. dī ab euphrates flu-
uio· ꝟ effratęus ꝑ duo. f. ab effrata venit.
Euphonia eſt pulcra locutio· vt meridies
ꝓ medidies. Et ſm quoſdā fit dupliciter
Vel qñ lr̄a tranſponit· vt Nobiſcū· ꝓ cū
nobis. Vel ſcribit ꝛ nō ꝓfert· vt Circūeo
circūamicto· ꝓpter malā conſonoroſitatē
ꝛ dī ab eu quod eſt bonū ꝛ phonos ſon⁹.
quaſi bona ſonoritas vel bon⁹ ſon⁹. Inde
euphonicus. a. ū. i. bene ſonās. Et excuſat
cacephaton ſm doctrinale. Vñ. Cū reti-
ces q̄ turpe ſonāt euphonia habet.
Eugenes pe. cor. greci dicunt· qđ nos inge-
nuos vel nobiles. i. boni generis dicim⁹.
Euictio ſm Azo. in ſū. ſic diffinit. Euictio
eſt rei emptę vel ex alia iuſta cauſa acce-
pta ꝑ ſniam iudicis abductio· vel ut petat
alio euicēte omiſſio· Nec enī ſemꝑ eſt ne-
ceſſariū rē abduci vt videt euicta· vt. ff. ꝺ
euict. §. j.
Euidēs. tis. oīs ge. i. clarus vel apt⁹. Iñ h̄
euidētia. tię. i. aptio vel claritas. Et cōpo
nit cū· in. ꝛ dī ineuidēs oīs ge. i. obſcurus
vel inaptus. Iñ ieuidētia tię. i. obſcuritas
Euilath filius Chus· a quo getuli. i. mauri
Itē euilath dī ꝓpriū terrę.
Euitatus. a. ū. i. valde vitatus vel euidēter
vitatus. ꝛ dī ab euito. tas. Vel pōt cōpo-
ni ab e ꝛ vita. ꝛ tūc euitat⁹. i. vita ꝑuatus.
Vnde dicit Papias: Euitat⁹· vita ꝑua-
tus. i. ꝑterritus.
Eulogiū. gij. n. s. i. ſapiētia· vel bona fama.
vel teſtimoniū· vel cantus. Item eulogia
dicunt laudes electę ꝛ ſūmati collectę· vt
ſi q̇s in imagine alicui⁹ laudes ſcribat· eu-
logia dicunt. Itē eulogia. gię. fę. ge. dī ab
eu qđ eſt bonū. ꝛ logus. ꝛ ſūt elogię bene-
dictiones· ſalutationes· et bonę donatio-
nes. Vñ in decret. x vj. diſ. de eulogijs ad
ſacra cōcilia cōſtitutis. Inde eulogic⁹. a. ū
et eulogius. gia. giū. i. benedictus.
Eumenis. dis. fę. ge. furia infernalis· quaſi ī
bono deficiēs. ꝛ dī ab eu qđ eſt bonū· ꝛ me
ne defectus. ꝛ cor. pe. Vñ Grecīſmus. Eu-
menides q̄ deficiūt bonitate vocant.
Eunuchus. chi. m. ge. grecū eſt. i. ſpado. Et
eunuchia. chię. i. facies. Sed eunuchię. a ꝑ
ſunt delitię.
Euocatio eſt dictionū diuerſarū intrāſiti-
ua adiūctio· ita ꝙ vna trahat ad impro-
prietatē alterius· vt ego Petrus lego·
Euphemiſmos ē bona verbi ꝓ verbo muta
tio· vt Exultabit lingua mea iuſticiā tuā
i. exultādo ꝓnūciabit. ꝛ dī ab eu qđ ē bo-
num· ꝛ phemiſmos qđ eſt mutatio· quaſi
bona mutatio. Vñ. Euphemiſmos erit ꝓ
verbo ponere verbū. Exultat dñi vocem
lingua mea ſupni.
Eupolis. f. t. pe. cor. latine· eupoleos grece. i.
bona ciuitas. ꝛ dī ab eu qđ eſt bonū. ꝛ po-
lis ciuitas.
Euprepia. pię. i. pulcritudo· decor.
Euripus. pi. m. s. i. maris ęſtuatio· vel loc⁹
in mari periculoſus. ꝛ dī ab eu qđ eſt bo-
num. ꝛ ripa quaſi bona ripa· ꝑ contrariū.
Vñ Boetius. Eſtuātis more fert euripi.
ſm Hugu. Papias dicit: Euripus eſt re-
ductio maris vel aquarū· qđ fit ſm cre-
mentū vel decremētū lunę·
Euroauſter. ſtri. eſt ventus collateralis· et
dī ab euro ꝛ auſter· q̄ eſt inter eurū ꝛ au-
ſtrū. Inuenit etiā euroaquilo.
Europa fuit filia Agenoris regis libyę·
quā Iupiter ab africa raptā· cretā aduc-
xit. ꝛ ab ea tertiā partē mūdi europā vo
cauit. Iñ europicus. ca. cū. ꝛ europi⁹. pia
piū. Et nota ꝙ ſūt tres partes mūdi· ſcilꝫ
europa· libya. ꝛ aſia. De quibꝫ Lucanus ī
6⁰. Europā miſeri libyā aſiāqꝫ timere.
Eurus. ri. m. s. eſt ventus flans ab oriēte· et
dī ab eos eoi· quaſi ab eoo ruēs.
Euſebia. bię. i. pietas. Iñ euſebius. i. pius.
ꝛ cōponit ab eu quod eſt bonū. ꝛ ſebes qđ
eſt pietas· quaſi bona pietas. Hinc etiā
grece ciconia dī euſebes. i. bonę pietatis
auis Fert enī ꝙ ſicut alit a parentibꝫ dū
parua ē· ita poſtmodū ſenes parētes alat.
Euſtochiū. f. s. i. bene fortunata. ꝛ dī ab eu
qđ ē bonū. ꝛ tichis qđ interp̄tat fortuna.
Euticiani q̇dā heretici dicti ab Eutice cō-
ſtantinopolitano abbate· q̇ chriſtū poſt
hūanā aſſūptionē negauit exiſtere ī dua
bus naturis· ꝟ ſolā diuinā aſſeruit in eo eſſe
naturam.
Euū. n. s. i. ſeculū vel tēpus vel ſpaciū qđ
cū mūdo cepit eſſe. ꝛ dī ab hoc infinitiuo
eſſe. Euū etiā eſt p̄ſentiarius ſtatus oīū.
quę ſunt ꝛ fuerūt ꝛ futura ſunt. i. in cui⁹ p̄-
ſentia ſunt oīa p̄terita ꝛ futura tāqꝫ p̄ſen-
tia. Iñ euiternus. na. nū. ꝛ euitaneus. a. ū.
i. ꝑdurabilis in euo.

I is

E ante X

Exactio. onis. f. t. i. iniuſta petitio.

Exactor. oris. i. iniuſtus petitor.

Exact⁹. a. ū. i. pfect⁹. ꝑquiſitus. delectabilis.

Exallage eſt mutatio quando ꝑ nūero plr̄i ſingularis ponit̄.

Examē. inis. i. filū mediū quo trutina ꝛ ſtatera regit̄ ꝛ lances equant̄. Vn̄ ꝛ in lāceis amētū dr̄. Vel examē dr̄ lingula q̄ in foramine trutinę vertit̄ huc ꝛ illuc. ſm quā cōſiderat̄ ęqualitas ponderatoꝝ. Vnde ꝛ examē dr̄ iudiciū. diſcretio. ꝓbatio. inq̄ſitio. Examē etiā dr̄ apū cōgregatio. ꝛ per trāſlationē hoīm̄.

Exanguis. c. t. ꝛ hoc gue. i. extra ſanguinem vel pallidus. ꝛ dr̄ ab ex ꝛ ſanguis.

Exanimatus. a. ū. i. debilitatus. ꝑterrefact⁹ conſternatus.

Execedra. drę. ab hydor vel hydro quod ē aqua dr̄ hic hydrus vel hydra ſerpēs aq̄tic⁹. De hydra legit̄ ꝙ fuit draco multorum capitū. qualis fuit in lerna palude ꝓuintię archadię. Hęc latine execedra dr̄. q: vno ceſo tria capita excreſcebāt. Sʒ hꝰ fabuloſū ē: Nam cōſtat hydrā locū fuiſſe vomētē aquas vaſtātes ciuitatē vicinam. in quo vno meatu clauſo multi erūpebant. Qꝺ Hercules vidēs loca illa cōbuſſit. ꝛ ſic aquę meatus clauſit vnde ꝛ hydrā dr̄ int̄feciſſe. Et nota ꝙ i aliq̄bꝫ libris ſcribit̄ execedra p. c. ꝛ tūc eſt etymologia execedra quod excelſa hydra. In aliq̄bus p. t. excetra q̄ſi excelſa tria. Et iſta littera corꝛ eſt. ꝛ habet mediā naturalit̄ ꝓductā. Excetrę aūt cōparat Hieronymus ęmulum ſuū ꝑpter detractionis ſibilū. vel forte q: quādo aufert̄ vna via detrahēdi. inuenit detractor aliā viā vel plures. Vn̄ in ꝓlogo Eſdre dicit. Itaqꝫ licet excetra ſibilet victorqꝫ Sinon icēdia iactet. Sinō aūt fuit q̄dā ꝓditor. cuius inſidijs capta fuit troia. Et ideo dr̄ victor cui comparat Hieronymus ęmulū ſuū detractiōis incendia iacientē.

Excelſus. a. ū. i. altus vel ſublimis. Vn̄ excelſitudo. inis. i. altitudo. ſublimitas.

Exceptio eſt rei defenſio. ꝑ quā ſe defendit ꝛ tuet̄ ab actore. Et ſm Azo. in ſu. C. eo. ti qn̄qꝫ ponit̄ large ꝛ improprie ꝓ oī defenſione. q̄ reo cōpetit. etiam ſi nulla actori cōpetit actio. Et tūc quidā vocāt eā exceptionē facti. vt q̄ñ ſine actione q̄s calumnioſe ponit.

Exceptio dilatoria eſt q̄ cauſaʒ differt. vt Inſtit. e. §. appellant̄.

Exceptio ꝑemptoria ſm ſpe. vocat̄ ſic. q̄a actionē vel intētionē agentis perimit.

Exceptio perpetua ē q̄ ꝑpetuū habet effectū. vt cum petis a me debitum. excipio ꝙ tu remiſiſti mihi. Hęc exceptio perpetua dici pōt. ꝛ ꝑpetuo competit qn̄cūqꝫ actor agit. q: exceptio non cōpetit niſi q̄s agat ff. de. excep. l. exceptio.

Exceptio tēporalis eſt q̄ ad tēpus vtilis ē ut cū petis debitū. excipio ꝙ feciſti pactū mecū d̄ nō petēdo. Hęc exceptio vſqꝫ ad annū vtilis eſt. poſtea vo nō. de qua de reſcrip. c. plerūqꝫ.

Exceptio anomala eſt q̄ nō ſequit̄ normā aliaꝝ. q: poteſt opponi ante liti. cōteſtat̄. ꝛ poſt ꝛ infra litis cōteſtat̄. vt exceptio excoīcationis ꝛ alię. ſalꝫ de quibꝫ dubitat̄ an ſint perpetuę an tēporales. vt exceptio matrimonij. ꝛ exceptio nō nūeratę pecunię. ꝛ non nūeratę dotis. vt no. Inſtit. de excep. §. appellant̄.

Exceptio rei iudicatę nō poteſt opponi. q̄ñ fit ſup eadē re. ꝛ q̄ñ eſt ex eadē cauſa ꝛ eadem perſona.

Exceptorius. a. ū. dr̄ ab excipio. pis. Exceptoria ſunt q̄ excipiunt̄ vel debēt excipi.

Excidiū. cidij. i. deſtructio vel euerſio uł caſus. Vn̄ excidioſus. a. ū. i. excidio plenus.

Exciduus. dua. duū. qꝺ facile cadit.

Excipulū. li. i. venabulū. ꝛ dr̄ ab excipio. is eo ꝙ excipiat apꝛū venientē.

Excipuus. a. ū. i. ꝑcipuus ꝛ melior. et dr̄ ab excipio. pis. q: meliora ſolēt excipi ꝛ eligi. quaſi extra alia.

Exclamatio. eſt cū frequēter clamat̄. vt O quantis. o quibꝫ. o qualibꝫ es viduata.

Excluſor. oris. qui ꝛ excluſari⁹ dr̄. i. ianitor qui foras excludit hoīes.

Excolēs. entis. oīs ge. qui excolit. vel pur⁹ ꝛ delicioſe ꝛ diligēter paratus. ꝛ tūc comparat̄ excolēs. tior. tiſſimus. Vn̄ Joānes caſſianus dicit. Excolētiores cibi aię non adimūt puritatē. ſi cū moderamīe ſumāt̄.

Excolitus. ta. tū. i. bene cultus ꝛ diligēter

Excoīcatio. f. t. eſt extra coīonē ecclię ſeparatio. vel cēſura eccleſiaſtica excludens a coīone fideliū. xi. q. iij. c. nihil. et. §. euidēt̄. Vł ē ęternę mortꝭ dānatio. xi. q. iij. nemo. epoꝝ. ꝛ. c. nullā. Et excoīcationis duę ſūt ſpecies quę frequēter vſitant̄. de quibꝫ. iij q. iiij. Engeldrudā. Vna quę maior eſt. et dr̄ anathema. ꝛ excludit ab ingreſſu ecclię

⁊ a cōione fideliū ⁊ a ſacramētis. Alia minor· q̄ ſolū ſepat a ſacramento ꝑ pceptione· de qua in.c. Si celebrat· de cele.miſ. ex noſtris.
Exconſul eſt q̄ deſijt eſſe conſul.
Excors.cordis·oīs ge.i.iners·fatuus·īſipiens.⁊ dī ab ex ⁊ cor· quaſi extra cor. Et in eodē ſenſu ex.e.⁊ cor. dī ecors.dis.ge.oīs· q̄ſi ſine corde. Vñ Oratius in epi. Sub dñā meretrice fuiſſet turpis ⁊ excors.
Excrementū·ē qđ ſupexcreſcit·ut in arboribus qđ putat·ſeu quod expuimus.
Excubię.arū.i.vigilię·cuſtodię·inſidię.
Excuſatio eſt alicuius iuſtę cauſę allegatio in defenſionē vel ſupportationē alicuꝰ·ne cogat̄ cōparere in iudicio·de q̄ in.l.ij.ff. ſi quis cautionibus.
Excuſator ſm Acço.eſt qui venit ad ꝓponē dum cauſas abſentię alicuꝰ qui nō poſſit ſimul ratione ſui vel cauſę ꝓcuratorē conſtituere· vt in cauſis criminalibꝫ·in quibꝫ licꝫ ꝓcurator non interueniat·tñ allegari cauſis abſentię·bene admittit̄· vt in.l. abſens.ff. de ꝓcura. vel vocatꝰ erat ut ꝑſonaliter cōpareret.
Executor ſm ſpe.ē officialis· ꝑ quē litꝫ executio vel ipſius cauſę preparatio iubente iudice ſuo expedit̄. Vel ſm Acço. ꝓprie eſt ille qui diſcuſſam cauſam ⁊ ſentētiaꝫ executioni mandat· qui etiam in iure vocat̄ apparitor.
Execratio.onis.f.t.i.maledictio uł deteſtatio. Jñ execrabilis.i.deteſtabilis.
Execratus.a.ū.i. maledictus vel excoīcatꝰ.
Exedra.dre.i. cathedra·thronus·ſedes·ſella·ſuggeſtus. Vel exedra ē camera ſecreta·vel locus theſauri·vel locꝰ ſubſellioꝝ.i. abſida vel camera·vel locus quidā ſeparatus modicū a ꝑtorio vel a pallatio. Vł exedra genus eſt feneſtrę quę exteriꝰ dilatatur·ſed interius coartat̄. Jtē inuenitur exedra ꝓ gaçophylatio ⁊ etiā ꝓ thalamo
Exemplū.pli. dī ab amplus.pla.plū.⁊ dī illud quod fit. Jñ exemplar.aris.ad cuiꝰ ſiltitudinē fit. Vñ q̄dā. Exemplar genꝰ eſt exēplū quod trabis inde. Vel exemplar liber eſt·exēplū quod trabis inde· Et eſt exēplū alicuius dicti uł facti ꝑteriti ꝓpoſitio·cū certi autoris noīe·vt Dēs ꝓ ſupna patria laborare debemꝰ ſicut fecit apoſtolus qui tot verbera paſſus eſt. Jtē exemplū eſt q̄dā ſpecies argumētationis.⁊ ſm hoc exemplū eſt·quādo fit ꝓceſſus ab vno particulari ad aliud· vt athenienſes pugnare cōtra thebanos eſt malū· q̄ thebanos pugnare cōtra focēſes eſt malum.
Exemplaris dī illa ſubſtitutio q̄ fit filio furioſo ſeu mēte capto in euētu morꝫ in furore ſeu non ſana mente
Exēptus.a.ū.i.ſubtractꝰ· ſublatus.extractꝰ ⁊ dī ab eximo.mis.q̄ſi ex aliquo emptꝰ. i.tractus.
Exēptus dī iſte q̄ a ſuo iudice ſiue iuriſdictione ordinarij ſubductus eſt·
Exemptio ꝓprie eſt vbi aliqua cōuētualis eccleſia canonicoꝝ ſecularium vel regulariūꝫ monachoꝝ vel monialium immediate ſubeſt papę. Et eſt duplex·ſcilꝫ vniuerſalis ⁊ particularis. Vniuerſalis ē quę cū vniuerſitate iuris ſpectat ad papā· ita ꝙ metropolitano aut dioceſano nihil iuris manet in eadē. Particularis eſt q̄ pro parte in certis caſibꝫ ab eoꝝ iuriſdictiōe eximit̄.⁊ alias ꝑtinet ad eoſdē.
Exeniū.nij.n.s.munus paruū·⁊ quodcūqꝫ munus mittit̄ alicui.⁊ dī ab exenos qđ ē peregrinū ſm Hug. Papias dicit: Exenia·ꝑmia·dona·mūera· bñficia. Vñ Eccį. 20. Exenia ⁊ dona excęcāt oculos iudicū.
Exenſis.ſis.ꝯ.t.⁊ hoc ſe.i.extra ſenſū.⁊ dicit̄ ab ex ⁊ ſenſus.
Exentera dicunt̄ inteſtina· q̄ ſic dicūt̄· q̄ſi exintera.
Exequię.arū.plis nūeri.fę.ge.i.officiū mortuoꝝ.⁊ obſeq̄a q̄ fiūt circa ſepulturā. Jñ hic ⁊ hęc exequialis.⁊ hoc le.i.ad exeq̄as ꝑtinens·vel res exequiaꝝ.
Exercitor dī is ad quē quotidianꝰ queſtꝰ ⁊ vtilitas nauis pertinet. Magiſter do nauis dī cui tota nauis ⁊ ancora cōmiſſa ē·
Exercitus.us.ui.i. collectio hoīꝫ ī expeditione
Exermis.ꝯ.t.⁊ hoc me.i.extra arma.⁊ exermus.ma.mū.idē.
Exeſus.a.ū.i.corroſus·extra vel ualde eſus cōſumptus·euacuatus.
Exhauſtus.ſta.ſtū.i.cōſūptus· euacuatus· extenuatus.
Exhebenus.ni.f.s. q̄dā gēma ꝑcioſa ⁊ candida·qua aurifices aurū poliūt.
Exheredatio eſt alicuius a ſua ſubſtantia vel hereditate excluſio.⁊ alterius ſeu alieni inſtitutio·veluti cū parētes exheredāt filios.⁊ ſcribūt alienos heredes in teſtamēto. Jta accipit̄ Inſtit. de exhere. libe.
Exitiū.tij.n.s.i. tormētū· vel mors· clades. calamitas· caſus aduerſus·exitus malus. Jnde exitioſus.a.ū.⁊ hic ⁊ hęc exitialis ⁊

hoc le.i.periculoſū·vel qđ infert exitiū Jñ
⁊ exitioſū.li.diminutiuū.i.paruū exitiū.
Exiguus.gua.guū.i.paruus.⁊ dī ab exigo
quod eſt diuido·quod enī exiguū eſt al/
terius eget ſuffragio ſm Hug. Papias
dicit: Exiguus imbecillis·infirmus·mul
tum egēs·paruus.
Exilis.lis.coīs.t.⁊ hoc le.i.tenuis ⁊ macer.⁊
dī ab ex ⁊ ilius·vel exilis·quaſi ſine ilibꝫ.
Nō enī exilis videt̄ habere ilia·vel exilis
dī ab exeo·qꝛ poſſit quaſi ꝑ anguſtū exi/
re. Jñ hec exilitas.tatis.i.tenuitas. Et ꝓ.
pe.exilis.⁊ videt̄ eſſe aſpirādū qñ compo
nit̄ ab ilius·alias nō. Vñ Oratiꝰ in epi.
Exilis domus eſt vbi nō multa ſuꝑſunt.
Exilium.li.i.ꝑegrinatio·uel dānatio·quaſi
extra ſoliū eiectio.
Eximius.i.maximus·p̄clarus·nobilis·ſub/
limis.⁊ dī ab ex ⁊ imus·quaſi extra imū
poſitꝰ. Et habet vim ſuꝑlatiui.vñ ꝯſtruit̄
cū gtō plurali·vt Dauid eximiꝰ ꝓphetaꝝ
Vel dī ab ex quod ē valde.⁊ eminēs·q̄ſi
valde eminens. Jñ eximietas.tati.i.ſubli/
mitas·magnitudo·nobilitas·claritas.
Exitus.tus.tui.pl'a ſigt: Nā exitus.i.finis·
Vñ Ouidius epi. Exitus acta ꝓbat ca/
ret ſucceſſibꝫ opto. Quiſq̄s ab euētu fac/
ta notāda putat. Itē exitus.i.mors. Iteꝫ
exitus.i.egreſſus. Vñ ꝓpha. In exitu iſrl'
de egypto.
Exlex exlegis oīs ge.i.ſine lege·extra legeꝫ
⁊ dī ab ex ⁊ lex.
Exodiū.dij.i.primus cātus·initiū cātilene
⁊ dī ab ex.⁊ oda qđ eſt cantus. Jñ hic ⁊ h
exodiarius.rij.i.p̄cētor·q̄ cantū incipit añ
alios.⁊ exodiarius.ria.riū.i.ad exodiū·ul'
ad exodiariū ꝑtinens.
Exodus.di.pe.cor.m.s.i.exitꝰ.⁊ dī ab ex·et
oda qđ eſt via·q̄ſi itus.viatio extra. Hic
quidā liber dī exodus·q̄ cōtinet exitū vel
egreſſū ꝓpli iſrael de egypto.
Exoletus.a.ū.i.excretus·nutritꝰ·vel adultꝰ
Vñ Plautus in Empidico. Domi reliq̄
virginē exoletā.i.grādē.⁊ dī ab ex ⁊ oleo
les. Itē exoletꝰ.ta.i.valde.fetidꝰ.⁊ tūc dī
ab ex.⁊ oletus.i.fetidus.⁊ eſt nomē.
Exomnis.ꝯ.t.⁊ hoc ne.i.extra ſomnū·et dī
ab ex ⁊ ſomnus.
Exomologeſis.ſe.g.grece·latine dī ꝯfeſſio
vel p̄ces·ſiue ſit laudis·vt cū dī Matth.
xj. Cōfiteor tibi patr̄ celi ⁊ terre ⁊c.·ſiue ſit
peccatoꝝ. Et differt a letanijs·q̄ interp̄/
tant̄ rogationes·qꝛ exomologeſis ꝓ ſola
ꝯfeſſione peccatoꝝ agit̄. Letanie aūt ꝓpt̄
rogandū deum ⁊ impetrādū in aliq̄ malo
miſericordiā eius ſiūt.
Exorabilis.ꝯ.t.⁊ hoc le.quod facile poteſt
exorari·ſcilꝫ ꝯcedere rogata. Jñ exorabi/
liter aduer. Et cōponit̄ inexorabilis.i.nō
exorabilis.
Exorciſmus.mi.eſt increpatio vel cōiura/
tio aduerſus diabolū ut recedat·ut ē illud
Zacharie.3º Increpet in te dñs ſathan.
Inde hic ⁊ hec exorciſta.ſte.i.cōiurator ul'
increpator. Inuocat enī ſuꝑ cathecumios
⁊ ſuꝑ eos q̄ habent ſpm̄ imūdū nomē dñi
noſtri Jeſu chriſti·adiurās ꝑ eū vt egre/
diat̄ ab eo·
Exordiū.dij.n.s.i.inceptio. Item exordiū
dī p̄ma pars oīonis in rhetorica: Nā ſm
Iſidoꝝ in libro etymo. Parteſ oīonis in
rhetorica arte ſunt quattuor·ſcilꝫ exordiū
narratio·argumētatio.⁊ cōcluſio. Harū
p̄ma auditorū aīūꝫ ꝓuocat. Secunda res
geſtas explicat. Tertia fidē aſſertoribus
facit. Quarta finē totius oīonis ꝯplectit̄
Et vt dicit̄ Papias: Exordiū dī p̄ncipiū
oīonis·quod orator ī ſua cauſa facit·in q̄
reddit auditores beniuolos·dociles.⁊ at/
tentos. Jñ exordiarius.ria.riū.i.ad exor/
diū ꝑtinēs. Et hic exordiariꝰ.rij.q̄ incipit
vel exordiū facit.
Exoria.rie.f.p.i.naſcentia.et dī ab exorior.
Exors.ortis.ꝯ.t.i.extra ſortē.⁊ abijcit̄.s.p̄/
cedente.x. Vñ Sap.2º Nemo noſtꝝ ſit
exors luxurie noſtre.i.alienꝰ ul' extra ſortē
Exorſꝰ.a.ū.i.locutꝰ·īceptꝰ.⁊ dī ab exordior
Exoſus.a.ū.i.valde vel ꝑfecte odiēs.⁊ con
ſtruit̄ cū actō·vt exoſus bella.i.odiēs val
de. Et ſm Papiā: Exoſus eſt q̄ aliquem
odit. Odioſus vo q̄ odit̄.
Expeditus.a.ū.i.exolutus·liber·ꝓmptus.⁊
dī ab expedio dis.qđ idē eſt qđ liberare·
explicare·exoluere. Itē expedire.i.cōue/
nire vel ꝓdeſſe vel vtilē eſſe.⁊ ſm hoc ſepe
inuenit̄ inꝑſonale·expedit·vt ibi: Expedit
vobis ut vnus hō moriat̄ ꝓ ꝓplo ne tota
gens pereat.
Expenſe ſunt ſumptus volūtarij ⁊ non ne/
ceſſarij.⁊ dī expenſa q̄ſi extra penſas ⁊ de/
bitū facta.
Experectus.a.ū.i.ꝑ ſe vigilans
Expers.pertis.ꝯ.t.i.imunis·ſine parte. Jñ
expertus.a.ū.i.expers ſm Hug. Papias
vo dicit: Expers.i.extra partē vel patriā
alienus extraneus. Jñ expatia.i.extranea
Expes oīs ge.⁊ deficit in obliquis.i.extra
ſpem vel ſine ſpe·deſperatus. Vñ Perſius.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Donec decept⁹ ⁊ expes. Et ē quinte decli.
Expilatores ſm̄ Açọ. in ſū. hi ſunt q̄ ex re-
bus vacantis hereditat̄ aliq̄d ſurripiunt
⁊ expilant. de pe. diſ. j. aut facta.
Expinis. ꝯ. t. ⁊ hoc ne. i. extra ſpinas. vel ſi-
ne ſpinis. ⁊ dī ab ex. ⁊ ſpina.
Expiatio. oniſ. f. t. i. purgatio. pia actio. mū-
datio. Expiamē. pe. p. idem.
Expiatus. a. ū. i. purgatus
Expletus. ta. tū. i. finitus.
Explicatio. onis. f. t. eſt allegatio. q̄ ſuppli-
catione īfirmat. ⁊ eſt actori ꝯtra reū. Vn̄
replicatio eſt allegatio cōtra exceptionē
⁊ adiuuat actorē. Et ſupplicatio eſt allega-
tio q̄ replicationē infirmat ⁊ reū adiuuat
Explicitus. ta. tū. i. extenſus. finitus. ul' ter-
minatus.
Exploſa. i. excluſa. c. inq̄ſitioni. de ſen. excō.
Expolia. lie. f. p. q̄da ſic dicta ab expoliādo
Expulſor. oris. eſt aliq̄s expellēs. Jn̄ expul-
trix. tricis. mlier expellēs. ⁊ format̄ ab ex-
pulſor. ⁊ deberet dici expulſrix. ſ3 mutat̄
s. in. t.
Expunctor dī ab expūgo. Et expuctores
dicimus eos q̄ expellūt alios ab heredi-
tate. ⁊ delēt noīa eoꝝ de tabula teſtamēti
Vel eos ſic dicim⁹. q2 in ſignādis ꝑerant
teſtamētis. ⁊ eoꝝ inſerebāt pūctos q̄ erāt
in hereditate. vel eoꝝ quotieſ expediebat
auferebant noīa q̄ erāt exheredādi.
Exqueſtor eſt q̄ publice pecunie cōgregan-
de conſeruāde. ⁊ q̄rende officiū habebat.
Vel dī ille q̄ q̄ſtoris deponit admīſtrati-
onem. vt no. Jnſtit. in p̄he. §. cūq3.
Exta ſunt medie pecoꝝ partes. inteſtina. fi-
bre ſm̄ Papiā. Scd̄m aūt Hugi. dī hoc
extū. ti. inteſtinū. ⁊ dī ab exeo. is. vel ab
exto. as. Vn̄ Ezech. 21° Jntrogauit ido-
la extra cōſuluit.
Extales ⁊ ani idē ſunt. i. vie alui purgādi.
Vn̄. i. Regi. 5° Cōputreſcebāt p̄minētes
extales eoꝝ. Quod dicit Joſephus fac-
tuz fuiſſe ex violēta paſſiōe diſinterie. ut
⁊ putrefacta inteſtina egererēt. Vn̄ mu-
res ebulliētes de agris comedebāt exta-
les eoꝝ. Et declinat̄ hic extalis. lis. ⁊ p̄du-
cit. ta.
Extaſis. ſis. f. t. pe. cor. i. exceſſus mētis. ſalꝫ
cū homo ponit̄ extra ſtatū ſue mētis. ſicut
in articulo mortis. ⁊ dī ab ex ⁊ ſtaſis. q̄d
eſt ſtatus. Vel ſm̄ Papiā: Extaſis ē ex-
ceſſus mētis q̄ fit pauore mentis vel aliq̄
reuelatione. Jtē extaſis eſt q̄dā ſp̄es me-
taplaſmi. ⁊ eſt extēſio ſyllabe cōtra natu-
ram. vbi. vt Jtaliā vado p̄ſug⁹: cū italiā
corr̄. prima ſyllaba dici debeat. que dia-
ſtole a q̄buſdā dī. Vel extaſis ē p̄ductio
ſyllabe naturalit̄ breuis. ⁊ interp̄tat̄ extē-
ſio. ⁊ dī ab ex quod eſt extra. ⁊ ſtaſis q̄d
eſt ſtatus. q̄ſi extra p̄priū ſtatū poſitio. Et
dī extēſio ſyllabe. q2 breuitas extendit̄ in
longitudinē. Quidā tn̄ dicūt exthesis ab
ex ⁊ thesis poſitio. quaſi ex ſuā poſitionē
Exter. ra. rū. i. vltimus vel extraneus. exter-
nus. ⁊ dī ab extra.
Externus. na. nū. i. alienus. Jn̄ externo. as.
are. i. alienare.
Exterus. ra. rū. i. externus.
Extipex. oīs. t. vel extiſpex. cis. i. augur. q̄ in-
ſpicit extra.
Extollēs. tis. oīs. ge. i. ſup̄bꝰ. elat⁹. inſolens
Jnde extollētia. i. ſup̄bia.
Extorris. ꝯ. t. i. expers. vel extra terrā poſit⁹
exul. ⁊ p̄prie expulſus de terra ſua vi. ⁊ dī
ab ex ⁊ terra. Vel pōt cōponi ab ex ⁊ torri
⁊ dī extorris. i. exul. p̄prie cui interdice-
bat̄ ignis patrie.
Extraduce ſunt due partes. ⁊ ex ꝑpoſitio.
traduce nomē. quod eſt caſus ablatiui de
tradux. cis.
Extraneus. nea. neū. q̄ſi exterraneus. i. extra
terram ſuā poſitus. ⁊ dī ab extra.
Extraordinariū remediū eſt quod ob ali-
quā cauſam extra vel vltra curſū ſolitum
alicui dat̄. vt reſtitutio minori leſo. ul' ab-
ſenti cauſa iuſta neceſſaria vel p̄babili. ad
que remedia nunq̄3 recurrēdū eſt q̄3diu
remedio ordinario locuſ eſt ad q̄d poteſt
haberi recurſus.
Extraordinariū iudiciū eſt coraꝫ delegato
vel q̄ſi non p̄cedit̄ in figura iudicij. ſed ex
officio iudicis. in modū inquiſitionis vel
denūciationis. vide tex. iūcta glo. i. c. q̄m̄
contra. de p̄ba.
Extremus ul' extimus ab extra exterior. ad-
uerbio. i. p̄clarus. p̄cellēs. nouiſſim⁹
Extricabilis. ꝯ. t. ⁊ hoc le. i. explicabilis. ſo-
lubilis. et p̄ducit tri. Vn̄ Virgilius in. 6°
enei. Hic labor ille domus ⁊ extricabilis
error.
Exuberis. ꝯ. t. ⁊ hoc bere. dī ab ex ⁊ vber p̄
māma. Et dicunt̄ exuberes infantes q̄ ex-
tracti ſunt ab vbere.
Exul. lis. ꝯ. ge. i. extra ſolū p̄priū poſit⁹. ⁊ dī
ab exulo. lis. remota. o. Jn̄ exiliū. lij. q̄ſi ex
ſolū p̄priū poſitio. extra t̄minū. ⁊ exulari⁹
ria. riū. q̄ exulat.
Exultatio. onis. f. t. i. gaudiuꝫ. Et differt a

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

leticia·qꝛ exultatio eſt verboꝝ atqꝫ mem/
broꝝ· Leticia ꝟo mētis gaudiū eſt·
Exutus.a.ū.i. ſpoliatus·extract⁹·expulſus.
Exuſtus.a.ū.i.cōbuſtus·de q̄ nihil ſupeſt.
Exuuię.arū.i.ſpolia·veſtes·indumēta·quia
exuunt̄. Exuuię ⁊ iduuię dicunt̄ tunicę ſer
pentū·quia induunt̄ ⁊ exuunt̄ ſm Hug.
Papias ꝟo dicit: Exuuię ſpolia occiſoꝝ
hoſtiū vel tunicę ſerpentū.
Ezechias·interp̄tat̄ fortis dn̄s vel fortitu/
do dn̄i·
Ezechiel·interp̄tat̄ fortitudo dei·vel impe/
riū dn̄i.

F ante A

A In latinis dictionibꝫ ponim⁹ vt fama fili⁹. In grecis ꝟo dictionibꝫ ph·vt orphe⁹·phiton. Scire tamē debes q̄ nō tā ſixiſ labris eſt pnunciāda.f.quō ph·atqꝫ hoc ſolū intereſt·ſicut dicit Priſcian⁹ in p̄mo libro maioris.

Faba fabę dī quaſi faga·a fagin qd̄ eſt comedere. Jn̄ fabari⁹.ria.riū. qd̄ fit d̄ fabis vel quod ptinet ad fabas. Et hic fabari⁹ i.cantor. Et dicebant̄ apud gētiles cātores fabarij·qꝛ illo legumine maxime vtebant̄ i cibo. Et p cōpoſitionē hęc fabafreſa ſę·qꝛ eā hoīes frēdēt.i.frāgūt cū molendo eā cōminuūt. Vel ſūt duę partes.⁊ dī freſus.a.ū.i.fractus a frendeo des.

Fabella.lę. diminutiuū.i.parua fabula.

Faber.bri.dī q̄ſi facer a faciendo ferrū.⁊ dī a facio.cis.q̄ſi faciēs ferꝝ. Hic etiā poſtea hoc verbū traductū eſt ad aliaꝝ rerū artifices·ſcilꝫ cū adiectiōe·vt faber lignarius faber carpentari⁹. Jn̄ hic fabercul9.li.diminutiuū.⁊ hęc fabriſa.ſę.vxor fabri. Jn̄ h̄ fabrilla.lę.⁊ fabercula.lę.diminutiua. Jn̄ ⁊ fabrica.cę.locus fabricādi. Itē faber cōponit̄ hic aurifaber.bri. Itē a faber bri·dī faber.bra.brū.i.ingenioſus·cautuſ·pulcer cōpoſitus. Inde fabre aduerbiū·qd̄ componit̄ fabrefact⁹.cta.ctū.i.artificioſe ⁊ ingenioſe factus. Et cōponit̄ faber·affaber bra.brū.i.valde faber.⁊ etiā infaber.bra.brū..i.non faber·nō pulcer·nec cōpoſitus

Faber lignarius dī non ſolū q̄ ligna dolat ſed generaliter oīs q̄ ędificat.ff.de ꝟ.ſig.l.fere.§.fabros.

Fabricēſes dicebāt̄ q̄ erāt deputati armis faciēdis·reparādis.⁊ vendēdis·vt.l.C.e.ti.li.xi. Sed Jo·an·de ſen. excō.ſi iudex.li.vi.dicit q̄ fabricenſis dicitur q̄ publica arma facit.⁊ in publicis fabricis ⁊ non alibi.⁊ dat p̄micerioꝛ ut reponat i publicis armamentis·quoꝝ brachia ſtigmate figurabant̄

Fabrateria.rię.i.ornatus fabroꝝ·vel locus vel dom⁹ vbi fabricę ſunt. Vel fabrateria rię.eſt ciuitas cāpanię. Inde fabraternuſ na.nū. Noīa eni deſinentia in teria faciūt poſſeſſiuū in.nus.r.p̄cedēte.

Fabrilis.ꝯ.e.⁊ hoc le.pe.p.i.ad fabricā ptinens·vel a fabro pfectū·

Fabula.lę.f.p.i.res q̄ nec vera eſt·nec veriſimilis. Et fabula illa eſt vera·q̄ nihil veritatis habet in ſe. Et illa falſa ē·q̄ aliquid veritatis in ſe cōtinet admixtū. Sic enī eſt in amore modus nō habuiſſe modū: ſic eſt in fabula veritatis nō habuiſſe veritatē.⁊ dī fabula a fando·qꝛ in ſolo fatu cōſiſtit. Itē fabula quādoqꝫ dī hiſtoria ſiliter a fando·qꝛ eam famur·quādoqꝫ locutio. Inde fabuloſus.ſa.ſū·⁊ hic ⁊ hęc fabularis ⁊ hoc re. Et h̄ fabulo.lonis·recitator fabulaꝝ vel inuētor.⁊ fabulor.laris.i.fabulas dicere vel falſa.

Facetia.tię.i.curialitas·vrbanitas·elegantia·ſuauitas.⁊ p̄prie in factis.⁊ dī a facetus.

Facetus.ta.tū.i.curialis.vrbanus.p̄prie de doctrina.⁊ p̄prie in factis·ſcilꝫ q̄ iocos ⁊ luſus geſtis.⁊ factis cōmodat.⁊ cōparat̄. Qz aūt dī facetus·quaſi fauēs cętui etymologia eſt.

Facies.ei.dī a facio facis·qꝛ facit noticiam hoīs·ul̄ qꝛ facta ſit a natura. Eſt enī facies naturalis.⁊ cert⁹ ⁊ īmutabilis oīs habit⁹ Vult⁹ q̄ artificialis ⁊ varius ē.⁊ ſm affectionē aī modo triſtis modo let⁹. Vn̄ ſolet dici q̄ facies facta ē.vult⁹ ꝟo fit. Vn̄ Conſiſtit facies·ſ; vultus ſępe mutat̄. Jn̄ faciecula.lę.diminutiuū.i.parua facies.

Facilis.ꝯ.e.⁊ hoc le.quod de facili pōt fieri vel ſine difficultate. Et vt dicit Grecismus·Dī id facile qd̄ nō grauat ad faciēdum. Cui non pondus ineſt dī eſſe leue. Oppoſitū facili graue dico leui q̄ꝫ pōd⁹.

Facin⁹ facinoris dī a facio facis. Et differt a flagicio. Quicq̄d enī agit īdomita cupiditas ad corrūpendū aīꝫ flagiciū vocat̄ Sed quicq̄d agit ut alteri noceat·facin⁹ dī. Et hęc ſunt duo genera oīuꝫ peccatorum. Sed flagicia peiora ſunt·q̄ cū corrumperint aīꝫ·ad facinora pſiliūt. Sunt enī flagicia in dictis vel cogitationibꝫ·ſ; facinora in factis. Vn̄ ⁊ illa dicunt̄ flagicia a flagitando facere qd̄ ſibi noceat·vel a

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

flagitãdo corruptelã libidĩs. Sʒ hͦ dicũt facinora a facti cõmiſſione · q2 facit quod alteri nocet. Inde facinoroſus.ſa.ſum. Et nota q facin⁹ aliqñ accipit̃ ĩ bona ſigtione · ſalʒ p facto · qd fere ſemp diſcernit̃ ex adiũcto · vt pulcrũ facin⁹ · p̃clarũ facinus.

Facitergiũ.gij.i.togilla · ſiue paruulũ gauſape · ad tergendũ faciem.

Facticius.a.ũ. dĩ a factus. Et dĩ nomẽ facticiũ qd factũ eſt ad ſimilitudinẽ ſoni illi⁹ rei q̃ ſonat. Vel facticiũ nomem eſt illud quod a p̃prietate ſonorꝫ ĩuentũ eſt p imitationẽ · vt turt̃ · taratantara · tintinabulũ

Factio,onis.f.t.i.act⁹ faciẽdi · vel paſſio fiendi. Et factio dĩ ficta actio. Cũ enĩ aliqs fingit ſe aliquid facere cauſa cõmodi alicuius.ꝛ facit vt incõmodet illi · factio ꝑpe dĩ. Vñ ꝛ factio dĩ proditio. Inde factioſus.ſa.ſũ.i.ficticioſus · q̃ ſe fingit facere vt pſit · facit tamen vt noceat. Jñ ꝛ factioſus dĩ ꝓditor.

Factus.ctus.ctui. dĩ a facio · et hoc factũ.cti vel potius a fio.ꝛ eſt actus faciẽdi ul̃ paſſio fiẽdi. Factũ qd fit. Declinat̃ etiã adiectiue factus.cta.ctũ.

Facula.le. diminutiuũ.i.parua fax. Jñ faculo.las.i.fingere faces vel facere.

Faculentus.ta.tũ.i.lucidus · clarus. et dicit̃ a phos ꝛ lentos. Jñ faculẽt⁹.i.plenus luce · lucidus ꝛ ornatus. Jñ faculẽter aduer. Et hͦ faculentia.tie.i.ſplendor · declaratio.

Facultas.tatis.f.t.i.facilitas vel poſſibilitaſ Vñ ꝛ facultas alicuius dĩ ſcĩa illi⁹ · in qua p̃ ceteris eſt facilis ꝛ potẽs ad reſpõdẽduꝫ ꝛ qd q̃rit̃ ſoluendũ. Facultas etiã dĩ q̃libet ſciẽtia · eo q reddat eũ facilẽ ꝛ potentẽ ad p̃dicta faciẽda. Itẽ facultas dĩ copia opũ.

Facũdus.da.dũ.i. diſertus · qui facile fari poteſt quod intelligit. Inde hec facũdia die.ꝛ facũditas.tatis. Et eſt facũdia · magnũ dei donũ · dũ quis cõmode pt̃ eloq̃ q̃ cõmode intelligit. Jñ facũdioſus.ſa.ſũ. et facũdatus.ta.tũ.i.plenus facũdia.ꝛ facundo.as.i.facũdũ facere.

Fage vel fagin grece.i.comedere latine.

Faginus.na.nũ.pe.cor.ꝛ fagineus.nea.neũ. in eodẽ ſenſu · qd ẽ de fago · vel qd ptinet ad fagũ.ꝛ dĩ a fagus. Jñ hoc faginetũ.ti. locus vbi abũdãt fagi.

Fagolydoros grece mãducãtes maledictũ latine. Fage enĩ comedere · lydoros maledictũ.ꝛ acuit̃ vltima. Vñ Hieronym⁹ in ꝓlogo ſup Ezech dic. Sʒ vereor ne illud eis eueniat · qd grece ſignificãti⁹ dĩ · ut vocent̃ fagolydoros · hoc ẽ. mãducantes ſenecias · quaſi diceret · vereor ne ipſis ſpõte legentib⁹ ꝛ detrahẽtib⁹ eueniat quod grece ſignantius dĩ in deteſtationẽ taliũ q̃ʒ latine · q2 apud grecos verbũ vſitatũ ẽ ꝛ maxime detractionis expſſiuũ · ut vocẽt̃ fagolydoros.i.maledicta comedentes ꝛ incorpõrãtes ſibi eadẽ q̃ pri⁹ maledixerũt detrahendo. Quidã vͦo exponũt fagolydoros.i.comedẽtes maledictũ vel maledictionẽ. Tales enĩ detractores nihil aliud vident̃ habere in ore niſi maledictiones vel detractiones maledictas · hoc eſt apud nos mãducãtes ſenecias. Predicti apud grecos emphatice vocant̃ fagolydoros. Vel ſm alios · ſenecia grecuꝫ eſt · et latine dĩ belua imũdũ aĩal. Hãc Phiſiologus dicit aliqñ marẽ · aliqñ feminam.ꝛ q2 eſt aĩal imũdũ · ponit̃ hic p immũdicia. Et eſt ſenſus · mãducãtes ſenecias.i.quod vnus detrahẽdo euomit · alius audiẽdo deglutit.ꝛ ita ĩ hmõi ĩmũdicijs delectant̃. ſicut famelici ĩ cibo. Vñ mãducãtes ſenecias.i.detractionũ imũdicias.ꝛ delectabilit̃ manducãtes.i.incorporãtes ſibi · ſalʒ in occulto ea de q̃b⁹ ĩ publico maledicunt.

Fagus.gi.eſt arbor q̃dã glãdifera.ꝛ dĩ a fagin quod eſt comedere · q2 eius fruct⁹ olĩ hoĩes comederũt ꝛ eſcã habuerũt. Vnde ſepe ꝓ agro ponit̃ · q2 olim pauit hoĩes · ſic̃ modo ager. Et ꝓducit fa. Vñ Virgilius

Titire tu patule recubãs ſb tegmine fagi

Falcarius.rij. qui falces facit. vel q̃ falce ſecat.ꝛ dĩ a falx falcis.

Falcaſtrũ.ſtri.n.s. dĩ inſtrm ferreũ curuuꝫ cũ longo manubrio ad denſitatẽ veprũ ſuccidendũ.ꝛ dĩ a falx · q2 recuruũ ẽ ad ſimilitudinẽ falcis. Idẽ ꝛ runco · conis dĩ · a runcando vepres.

Falcicula.le.f.p.i.parua falx.

Falcidia lex dĩ a Falcidio tribuno plebiſ qui ſub Octauiano ipſã adinuenit · ad hͦ q quis extraneo in teſtamento ſuo legare non poſſet · quin ad minus quarta parſ remaneret heredibus q ſi ꝯ faceret · locũ non haberet. Et nota q ſi heredes ſũt filij.ꝛ ſũt quattuor vel pauciores · legitima oĩuꝫ eſt tertia pars hereditatꝭ. Si vͦo ſũt quinq3 vel plures · legitima oĩuꝫ erit medietas hereditatꝭ. Si aũt ſunt extranei · ſiue pauci ſiue mlti · q̃rta pars hereditatꝭ erit legitima. Et in quolibet iſtorꝫ caſuuꝫ iſta legitima eſt inter ipſos heredes vbi

plures ſunt equalit᷑ diuidẽda. Vñ quidã
Quattuor aut infra dant natis iura triẽ
tem. Semiſſem vo dant natis quinqȝ ul
vltra. Arbitriũ ſequit᷑ ſubſtãtia cerᷓta pñs

Falco. onis. auis q̃dã eſt. ⁊ dı᷑ a falx. cis. eo
ꝙ vngues habeat recuruos ad ſſiltudinẽ
falcis

Falera. re. pe. cor. eſt ornamẽtũ equoꝝ. ſꝫ po
nit᷑ q̃nqȝ ꝓ ornatione aliarũ rerũ. vt vbo
rum. Itẽ falera inuenit᷑ etiã ꝓ ſupbia. ⁊ ina
ni iactatione. Et cor. fa. Vñ Aurora. Plu
me ſunt falere Ciceronis picta poete. In
uenit᷑ etiã fallere infinitiuus de fallo. lis. ⁊
ꝓducit ꝑmã poſitione. Vñ Ouidius epi.
Fallere credẽtẽ non eſt operoſa puellã.

Falernus. ni. mons eſt ĩ cãpania vbi opti
mũ abũdat vinũ. Ideo falernũ dı᷑ bonũ
vinũ. Inde falernus. na. nũ. ⁊ falernic⁹. ca
cũ. pe. cor. ⁊ ꝑma. q: oĩa illa ſcribũt᷑ ꝓ vinũ. I

Fallax. lacis. oĩs ge. i. deceptor. ⁊ dı᷑ a fallo
lis. q: fãdo decipit. Inde fallacia. cie. i. de
ceptio. Et nota ꝙ fallax differt ab eo qui
mentit᷑. q: oĩs homo fallax id agit vel dıc̃
vnde quis fallat᷑. ſed nõ oĩs hõ vult falle
re q̃ mentit᷑. vt ioculatores q̃ ſepe mẽtiant᷑
magis ſtudio delectandi q̃ꝫ volũtate fal
lendi. Vñ ⁊ fallacia dı᷑ apud dialecticos
in argumẽtatione. Vel voce aliqua. ut cũ
quis videt᷑ aliud fari. i. dicere. vel ſigñre q̃ꝫ
ſigt̃. vnde ⁊ homo decipit᷑.

Falſarij. ſunt qui crimine falſi tenent᷑. vel q̃
crimẽ falſarioꝝ admittũt. vt de cri. fal. ad
falſarioꝝ.

Falſidicus. ca. cũ. i. falſa dicens. ⁊ cor. di.

Falſus. ſa. ſũ. ſm quoſdaꝫ eſt ꝑticipiũ. ⁊ idẽ
eſt qḋ deceptus. Scḋm vo qḋ eſt nomẽ
falſus. eſt q̃ fallit. vel q̃ negat quod verũ ẽ
Inde hoc falſũ. ſi. ⁊ falſus. ſa. ſũ. dı᷑ qḋ ve
rum nõ eſt. q: fallat. Inde falſe adu. Et hꝫ
falſitas. tatis. ⁊ differt a mẽdacio. q: falſi
tas eſt negare qḋ verũ eſt. Mẽdaciũ eſt
fingere quod verũ nõ eſt. Vñ q̃dam. Si
vera ſupprimas falſus agnoſceris eſſe. Si
falſa cõfingas. ſic mendax eſſe videri. Itẽ
falſũ differt a ficto. q: falſũ ad oõnes ꝑ
tinet vbi veritas ita ſepe videt᷑. vt q̃ facta
ſint negent᷑. Sed fictũ ad poetas ꝑtinet
vbi q̃ facta nõ ſunt facta dicunt᷑. Falſũ g̃
eſt quod verũ non eſt. Fictũ qḋ veriſile
eſt. Itẽ falſus. a. ũ. i. iniuſtus. ut falſo q̃rit d᷒
ſua natura humanũ gen⁹. i. iniuſte. ſic ⁊ veꝝ
dı᷑ iuſtũ. Et hinc denarius dı᷑ falſus. q̃ nõ
habet iuſticiã ſuã. Deeſt eni ei vel ĩ põde
re vel in forma vel in ſupſcriptione. Vñ ⁊

moneta dı᷑. q: monet ne qua fraus ⁊ iu
ſticia ſubſit.

Falx. cis. eſt inſtrumẽtũ aptũ ſegetib⁹ vi
neis ⁊ pratĩ. ⁊ dı᷑ a filice. q: hac ꝑmũ mili
tes herbã filicẽ abſcĩdere ſolebãt. Vnde
Falce puto vineã meto ſata tõdeo prata
Itẽ. Falx metit ⁊ ſcindit. fax vrit. faux q̃ꝫ
mandit.

Fama. me. f. p. eſt ſine certo autore ĩuentus
rumor. cui malignitas dedit initũ. fides
aũt incremẽtũ. Vel ẽ vehemẽs vulgi. vel
maiorĩ ꝑtis opinio rei de qua querit᷑ cõ
ſentiẽs vel conſonãs. ⁊ dı᷑ a famulor aris.
q̃i famula. q: famulat᷑ nobis dũ ad modũ
famule diſcurrẽdo rumores de nob̃ por
tat ꝑ diuerſas terras. etiã nobis ignorã
tib⁹. vel dı᷑ a fando q: fando ꝑuagat᷑. Et
eſt nomẽ bonaꝝ ⁊ malarũ rerũ. ſꝫ ſine ad
iuncto ſepius accipit᷑ in bono. Vñ Fama
volat tranſitqȝ modũ quocũqȝ ferat᷑. Iñ
Famoſus. ſa. ſũ. de q̃ fama loquit᷑. ſiue be
ne ſiue male. Vñ q̃nqȝ accipit᷑ in bono. ſꝫ
ſepius in malo. ſcilꝫ ꝓ infami.

Famoſũ carmẽ ſm Açço. in ſũ. C. de iniur.
ẽ dictamẽ. vel hiſtoria cõpoſita ad alicu⁹
infamiã.

Famoſus libell⁹ põt dici liber cõſcript⁹ ob
alicuius infamiaꝫ. vt. ff. de iniur. l. lex cor
nelia ꝝ. §. ſi q̃s librũ. Et imponit᷑ ei pe
na capitis qui edidit libellũ vel qui ĩuẽtũ
non corrupit ſed alij manifeſtauit. ⁊ q̃ eũ
dictauerit ſi nõ ꝓbauerit de calũnia. capi
taliter puniet᷑ ſm Açço. in ſũ.

Famelicus. ca. cũ. i. eſuriẽs. ieiun⁹. ⁊ dı᷑ a fa
mes. ⁊ cor. pe. Vñ. j. Reg. 2. Et famelici
ſaturati ſunt.

Famen. inis. n. t. i. locutio.

Fames famis. fe. ge. qḋ antiq̃ fames famei
dixerũt. vnde adhuc ablatiu⁹ deſinit in e
ꝓductã. q̃ſi q̃nte declinatiõis. Et ẽ fames
appetit⁹ edẽdi. cõtuſio faucis. quaſi ꝑ dẽs
meãs. ⁊ ẽ etymologia. Iñ famelic⁹. ca. cũ.
⁊ fameticus. ca. cũ. ⁊ fameteus. tea. teũ. in
eodẽ ſenſu. i. eſuriẽs. Fameteus etiã dicit᷑
mortifer. Et cor. ꝑmã fames. ſed fama caꝫ
ꝓ. Vñ. Nil mage triſte fame. nil clare cõ
paro fame.

Famicus. ci. m. s. pe. cor. loc⁹ tabernaꝝ ĩ vrbe
quẽ frequentant᷑ ꝓpter famẽ pellendam.

Familia. lie. f. p. a femur dı᷑. Et eſt familia li
beri ex liberis legib⁹ ſuſcepti. Nã familia
ꝓ ſeruis abuſiue. non ꝓprie dı᷑. Et cõponit᷑
cũꝫ pater. mat᷑. fili⁹. vt pat᷑familias. mat᷑
familias. filiſfamilias. Et ẽ familias gñis

grecus. Et incipit familia a patre ⁊ termi‑
nat in tritauo · ſ ſtirps ex longa generiſ ſi‑
gnificatione vocat. Itẽ familia · familias
greco more facit ꝑ familię. Vñ h familia
familię vel familias.
Familiaris. ꝯ. t. ⁊ hoc re. i. domeſticus amic⁹
de ꝓpria familia · aſſuetus · viſitatus. Inue‑
nit etiam ſubſtantiue poſituꝫ · vt Iſte eſt
nimis familiaris.
Famulamẽ. inis. i. famulatus · ſeruitiũ vl ſer
uitus. ⁊ dr a famulor. aris.
Famularis. ꝯ. t. ⁊ hoc re. dr a famulus. ⁊ cõ‑
parat. Iñ famulariter aduer. ⁊ h famula‑
ritas. i. famuloꝝ ſeruitiũ vel ſeruitus.
Famulitiũ. litij. i. ſeruitiũ vel obediẽtia.
Famululus. li. i. paru⁹ famul⁹. Iñ famulula
i. parua famula.
Famulus. li. dr a famulor. aris. Et ſunt ꝓprie
famuli qui ex ꝓpria ſuoꝝ familia ſunt orti.
⁊ dr famulus quaſi vnus de familia Sed
ſeruus ex cõditione ſeruitutis. Iñ hec fa‑
mula. le. ⁊ famulus. la. lũ. adiectiue. Et ſũt
plura noĩa idẽ ſignãtia. Vñ. Mãcipiũ fa‑
mulusq3 cliẽs ⁊ verna miſter. Atq3 mini‑
ſtrator puer aſſecla vernula ſeru⁹. Satra‑
pa ꝑdictis cõiũgit atq3 ſatelles. Necnon
athleta hec vnũ ſignificabũt.
Fandus. da. dũ. qd q̇s debet fari · et dicit a
for. ⁊ cõponit infandus ⁊ nefandus.
Fans. tis. oĩs ge. i. loquẽs · ⁊ põt eſſe nomen
vel participiũ.
Fantaſia. ſię. ſm Papiã eſt imago alicuiuſ
corporis viſa. ⁊ cogitãdo i aĩo poſtea figu
rata · vtputa patris ſpẽs quam vidimus.
Fantaſia poetica ẽ rei inaĩatę ſenſũ dare:
ut mirãt auctores. Fãtaſma vo ẽ quã nũq3
vidimus ſpẽs aĩo figurata · vtputa ſpecies
auis quã nũq3 vidim⁹ · fantaſma viſio va‑
na. Sꝫ ſm Hug. fãtaſma. dr a phaſmos
qd eſt apparitio. ⁊ hec fantaſia. ſię. ideꝫ qd
phaſma · ſ phaſma ſp ẽ dubia · fãtaſma vl
fantaſia qñq3. Itẽ fãtaſia eſt de cognitis
ſpẽs in aĩo figurata. Sed fãtaſma ẽ de in‑
cognitis. Et hic tractũ eſt vt fallacia i ar‑
gumẽtatiõibꝫ dr fãtaſia · cũ apparet aliud
q̃3 ſit · Iñ fantaſticus. ca. cũ. qd ſic apparet
vel qd ꝑtinet ad fãtaſma. vel qd i ſe ꝯtiet
fantaſiã. Vñ ⁊ cellula q̃ ẽ in ãteriori parte
capitis · in qua eſt vis intelligendi dr fan
taſtica · q2 ea hõ fantaſtice ⁊ imaginatorie
cõꝑhenſa ꝑ intellectũ ꝑcipit. Et predicta
noĩa poti⁹ ſcribẽda ſũt ꝑ ph · cũ ſint greca
Far farris. n. t. dicit quoddam genus an‑
nonę ⁊ dicit a frãgo. gis. Generaliter tñ

oĩa ſemina frugũ farra dicunt a frãgẽdo
q2 olim frãgebãt in pila anteq̃3 vſus mo‑
larũ eſſet. Iñ farre⁹. rea. reũ. i. de farre exi‑
ſtens vel factus.
Farcimẽ. inis. n. t. ⁊ hoc farcimentũ ti. id eſt
repletio extoꝝ vel ventris. i. caro conciſa
⁊ minutata · eo q2 ea iteſtina fartiant. i. re‑
pleant cũ aliaꝝ rerũ cõmixtiõe. ⁊ dr a far‑
tio. tis. Idẽ fartũ. ti. qd ⁊ fertũ. ti. inenit.
Farina. nę. f. ꝑ. dr a far. farri · eo qd ex eo fi‑
at. Iñ hec farinula. lę. diminutiuũ. i. par‑
ua farina. ⁊ farinaceus. cea · ceũ. i. de farina
factus. ⁊ farinoſus. ſa. ſũ. i. plenus farina.
Farracium. ci. n. s. eſt puls ex farre facta vel
pinguis cibꝫ generaliter. ⁊ dr a far farris.
Farrago. ginis. f. t. i. ſtramẽ vel q̄libet vilis
annona · vel q̄libet mixtura pabuloꝝ. Vñ
Perſius. In tenui farragine mendax. Et
hinc facta trãſlatiõe · farrago dr multitudo
ſcholariũ quaſi deſpectiue · q2 ex diuerſis
⁊ varijs gẽtibꝫ ſit collecta. Ꝓprie tñ far‑
rago eſt herba ordeacea adhuc viridis et
granis ad maturitatẽ adhuc nõ turgeſcẽ‑
tibus.
Fartũ ti. vide. s. in farcimẽ. Itẽ fartũ eſt ſu‑
pinũ de fartio. tis.
Fas. i. licitũ. ⁊ dr a facio. cis. Et differt a iu‑
re · q2 fas eſt lex diua · Ius eſt lex humana
Fas ẽ ꝑ alienũ agꝝ trãſire. Nõ aũt ẽ ius.
Faſcenia. nię. f. ꝑ. i. clauſibilis vallatio circa
caſtra ⁊ ciuitates · q̃ ſolet fieri q̇buſdã faſci
bus ſtipularũ ⁊ lignoꝝ. ⁊ dr a faſcis.
Faſcia. ſcię. i. ligatura · ſcꝫ pann⁹ quo ſtrin‑
gitur pect⁹ vel mãmillę mulieris. ⁊ dr a fa‑
ſcis · q2 ea tegit pectus. ⁊ papillę cõprimũt
Vel ligatura qua puer inuoluit · q2 i modũ
faſciculi corpus ligat.
Faſciale. lis. n. t. i. faſcia. Et ꝓprie faſciale eſt
latũ cingulũ · quo puer circuligat i faſcijs.
Faſcinus. ni. m. s. vel hoc faſcinũ. ni. i. icãta‑
tio. ⁊ dr a faſcis vel faſcia · q2 in q̇buſdã fa‑
ſciculis vel faſcijs herbarũ ſoleat fieri. Fa‑
ſcinus etiã dr priapus · q2 q̇buſdaꝫ faſcijs
ſolebat olim inuolui cũ carerent brachis.
Itẽ faſcinus ſiue faſcinatio dr etiã vulgo
quę nocet infantibꝫ. dicunt enĩ quorũdã
oculi viſu vrẽtes · q2 ſi homo aliq̇s vl aliud
aĩal ab eis iſpectũ fuerit · ex tali viſu emar‑
ceſcat. ⁊ hinc eorũ actus faſcinatio dr.
Faſciola. lę. diminutiuũ. i. parua faſcia · qua
vulnera ligant.
Faſcis. ſcis. m. t. i. onus. Et plr̃aliter hi faſces
ciũ. i. inſignia honoꝝ. ⁊ qñq3 ipſi honores
dicunt faſces · quaſi a faſcibꝫ lignorũ · quia

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

graues ſunt pōdere dignitatis ⁊ autorita
tis ſm̄ Hugū. Papias etiā dicit. Faſces
faſciū dignitates cōſulares. Faſcis colli/
gatio lignorū ad deportādū colligatorū.
Vñ. Pondera ſunt faſces. faſces dicunt
honores.

Faſianus.ni.m.s.pe.p.q̄dā auis.⁊ dī a faſiſ
ſis. vel faſidis quadā inſula grecie. q: inde
pmū aſportat⁹ ē. vel dī a fagin q̄d ē come
dere. quaſi fagianus. q: eius caro ſuauis ē
ad comedendū.

Faſſio.onis.f.t.i. cōfeſſio.⁊ dī a fateor.

Faſſus.ſa.ſū.i.cōfeſſus. locut⁹.⁊ dī a fateor
Vñ. Ouidius in epi. Da veniā faſſi mihi
nō tua munera tanti.

Faſtigiū.gij.i.ſūmitas. altitudo. honor. Jñ
faſtigiolū.li. diminutiuū.

Faſtuoſus.ſa.ſū.i.ſupbus.⁊ dī a faſt⁹ quod
idē eſt quod ſupbia. Jnde faſtuoſe aduer
biū. Et faſtuoſitas.tatis.i.ſupbia. elegan/
tia. elatio.

Faſtus.ſta.ſtū.i.licitus.⁊ dī a fas. vt faſtus
dies.i.licitus. in quo licebat romanis ne/
gocia agere. cauſas exercere. vl' aliq̄d tale
Nefaſtus v̓o dies dī quaſi illicitus. q: il/
licitū aut quaſi nefas erat in illo die p̄di/
cta agere. q: in illo die male cōtigerat ro/
manis.⁊ dī nefaſtus a nefas. Et hinc q̄dā
liber Ouidij in quo tractat' de faſtis ⁊ ne/
faſtis diebꝫ. a digniori intitulat' liber fa/
ſtorū. Hinc etiā annales libri. in q̄bꝫ ſcri/
bebant' facta romanoꝝ totius āni. ſilr a
digniori parte dicti ſunt faſti. Jnuenitur
etiā hic faſtus.tus. quarte declinatiōis .p
annali libro Vñ. Lucanus in .x⁰ An nimiſ
andori vincet' faſtibꝫ annis. Sed magis
ꝓprie .p libro annali eſt ſecūde declinatio/
nis: Nam faſtus .p ſupbia eſt quarte de/
clinatiōis. Vñ. Feſta dies faſtus faſtuſqꝫ
ſupbia fert. Faſtus.i.licitus. faſtos q̄z di/
cito libros. Dat terrā faſtus opi faſtuſqꝫ
nefaſtus.

Fatatus.ta.tū.i.fato deſtinatus.⁊ dī a fato
as.are.

Fatidicus.ca.cū.pe.cor.i.fata dicens.

Fatū.ti.n.s. dī a for faris.⁊ dicūt fatū eſſe
quicq̄d deus fat'. Vel fatū ē tēporal' ſuc/
ceſſio vel euētus rerū a deo .puiſarū. Et
fingūt tria fata in colo ⁊ fuſo ⁊ digitis fila
ex lana trahentibꝫ ꝓpter trinā variationē
rerū. Queda v̓o deſinūt eſſe. quedā inci/
piunt eſſe. quedā pſeuerāt. vel ꝓpter tria
tempora. ſcilꝫ p̄teritū quod in fuſo iā ne/
tum ⁊ inuolutū eſt. Preſens q̄d int' digi/
tos mentis trahitur. Futurū q̄d eſt in la/
na. q̄ in colo implicata eſt. ⁊ quod adhuc
p digitos mētis ad fuſū tanq̄ p̄ſens ad
p̄teritū traijciēdū eſt. Et eſt idē fatū ⁊ for/
tuna. Sed in hoc differūt. q: fortuna eſt
in his que fortuitu veniūt. nulla palā cau/
ſa. Fatū v̓o eſt appoſitū ſingulis ⁊ ſtatu/
tum. ſed hoc alterius cōſiderationis eſt.
Scd̄m v̓o Quitilianū de cauſis. fatū dī
a facio vel fio. Vñ ait. Quid eſt fatū niſi
quod fit ⁊ nō habet cauſas? Boetius v̓o
in 4⁰ libro de ꝯſolatiōe dicit. Prouiden/
tia eſt ipſa diuina ratio in ſūmo oīuꝫ pnci/
pe cōſtituta. q̄ cūcta diſponit. Itē fatū eſt
inherēs rebꝫ mobilibꝫ diſpoſitio. p quā
.puidētia ſuis queqꝫ nectit ordinibꝫ

Fatus.ta.tū.i.locutus.⁊ dī a for faris

Fatalis dies ſm̄ Azo. in ſū. C. de tem. et
repa. appel. dī ſpaciū tēporis infra q̄d ap
pellans debet appellationē .pſequi.

Fatuus.tua.tuū.i.ſtultus.⁊ dī a for fariſ. q:
imperitiā ſuā oſtēdit fando quicq̄d latet
in aīo. vel reſpōdēdo ad interrogata. vel
ideo dī fatuus a fando. q: quod nec ipſe
fat'. nec q̄d alij dicūt intelligit. Et differt
a ſtulto. q: ſtultus eſt q̄ p ſtuporē nō mo/
uet'. iīuriā et ſeuitam pfert. nec vltus ē. nec
vllo ignominie cōmouet' dolore. q: ſtult⁹
eſt hebetior corde. Vnde q̄dā. Ego ſtultū
me eſtimo fatuū eſſe non opinor.

Faudicus.ca.cū.pe.cor. eſt ille q̄ vera dicit.
cui cūcti fauēt. et videt' cōponi a faueo et
dico. quia eius dictis fauet'.

Fauilla.le.f.p.i.ſcintilla.⁊ dī a phos q̄d eſt
ignis. Sed ſcintilla ꝓprie dī accēſa. fauil/
la v̓o extincta ⁊ igne deſerta. q: fauilla eſt
extinctus ſcintille ignis vel cinis.

Fauillus.li. diminutiuū.i.paru⁹ fau⁹. Idē
etiā faululus.li. dī

Fauiſſor.ſoris eſt piſcator q̄ ſemp rogat et
fauet deo vt ſibi bn̄ eueniat.⁊ dī a faueo.

Fauius.a.ū.i.lenis ⁊ impōderoſus. ⁊ dī a
fauonius.nij. q̄ dī ventus lenis.

Fauni dicti ſunt q̄dā dij ſiluaꝝ. a fando vl'
phonos. q: voce non ſignis oſtendebant
futura in lucis cōſulti a paganis. Hi vul/
go incubi vel incubones. a romanis vero
faunificarij dicunt'.

Fauonius.nij. lenis ventus qui ⁊ zephiruſ
dī. Et vocat' ſic. quia ei⁹ fauore flores .p/
ducunt'. ⁊ terra germinat. Vñ. Ouidius.
Vſqꝫ ſub aduentu ſpirantis leue fauoni.
Jnde fauonius.nia.niū. Et hoc fauoniū
nij. leue odiū quod cito tranſit ⁊ cadit ad

moduꝫ illius venti. Fauonij etiam dicebantur ſpurij· qui ex patre incerto ⁊ matre vidua ſut geniti.⁊ hoc iō· q: q̄dā aīalia fauonio ſpū hauſto cōcipe extimant̄.

Fauor.oris.m.t.i.auxiliū·laus·aſſenſus. Jn̄ fauoroſus.ſa.ſū.i.fauore plenus. Jdem et fautorius.ria.riū.a fautore. Et hic ⁊ h̄ fauorabilis.⁊ hoc le. Jn̄ fauorabilit̄ aduer.⁊ hec fauorabilitas.tatis.

Fauſtus ſta.ſtū.i.felix cui fortūa fauet. Jn̄ adūbiū fauſte·feliciter· pſpe. Et h̄ fauſtitudo.dinis.i.felicitas. Et fauſt⁹ cōponit̄ infauſt⁹.ta.tū.i.īfelix·cui fortuna nō fauet·ſ ſꝑ eſt aduerſa·⁊ ei non cōtingit niſi male.

Fautor.oris.m.t.i.laudator·cōſenſor in malo ⁊ dī a faueo.ues. Jnde fautio·onis.i.lauſ vel cōſenſus in malo·ſicut amicicia cōſenſus in bono. Qð eni eſt amicicia inter bonos·hoc idē eſt fautio int̄ malos. Jn̄ fautioſus.ſa.ſū.i.in malo cōſentiens.

Fauuſ.ui.mel eſt in cera ſalꝫ hulca.⁊ dicit̄ a fagin grece qð eſt comedere latine·q̄ſi fagus·q: magis comedit̄ q̄ꝫ bibit̄.

Faux.cis.m.t.dī a phos quod eſt vox. Et ſunt fauces anguſtę fiſtulę gutturis quaſi phos.i.voces per quas vocalis ſpiritus ab intimo pectore exiliēs·ſonū voc̄ emittit. Et dī ſic vel a fūdēdis vocib⁹· vel q̄a ꝑ eas famur voces. Vel fauces dicunt̄ a phos quod eſt aer·quaſi phos capientes i.aerē. Vel dicunt̄ fauces a fagin quod ē comedere.⁊ ſm hoc fauces dicūt̄ maxillę quibus comedimus. Et ad ſilitudinē faucū·dicunt̄ fauces loca ſtricta ⁊ anguſta·ſicut eſt adit⁹ viarū inter altos mōtes. Similiter ad ſilitudinē faucū dicunt̄ fauces oſtia fluuioꝝ ⁊ exitus in mare·q: loc⁹ iſte ſolet eſſe ſtrictus ⁊ anguſtus ad modum faucū·vel q: ꝑ illū loci aq̄ ⁊ naues exeūt ſicut ꝑ fauces voces. Vñ. Faux eſt faſcꝫ licet reſecat falx fax q̄ꝫ lucet.

Fax facis.f.t.i.teda.et dī a phos quod eſt lux· q: facit lucem. Jn̄ facula.le.i.ꝑua fax

F ante E

Febris·morbus q̄dā.⁊ dī a ferueo.ues.q̄a facit hoīem feruere. Vel dī a frigeo.ges. q: facit hoīem frigere. Et deſinit acūs ſingularis in em vel ī im·vt febrē vel febrim ⁊ ablatiuus in.e.vel in.i.⁊ acūs plis in es vel in is·vt febres vel febris.

Februa.orū.n.s.⁊ plis numeri.i.ſacrificia ⁊ purgationes·q̄ olim ſolebāt fieri.ꝑ aīab⁹ defunctoꝝ. Jn̄ februatus.ta.tū.i.purgat⁹ ta.tū. Et h̄ febru⁹ februi.i. Pluto· Februi etiā dicūt̄ manes·q: eis fiebāt hmōi purgationes. Et a februus vel febrius dī hic februarius.rij.quidā menſis dictus ſic·q̄ſi ſacrificatorius vel purgator⁹ ſiue purgatiuus·q: in illo mēſe olim ꝓcipue fiebant februa.ꝑ aīab⁹ defūctoꝝ ⁊ ipſi Plutoni.

Fecialis.lis.m.t. quaſi fędialis.i. ſacerdos ꝑ quē fędera fiebāt·uł q̄ bella annūciabat qui potius dicebat̄ ſecialis. Vnde olim feciales dicebant̄ fędiales· q: ꝑ eos fędera fiebāt·ſicut ꝑ ſeciales bella. Fecialis ḡ ꝓprie dicebat̄ ille qui legatione vtebatur ꝓ fędere ⁊ pace ſm Hug. Papias dicit: Feciales dicunt̄ ꝑ quos fędera ⁊ bella indicebant̄.i.ſacerdotes.

Fęcinū.nij.n.s.dī a fęx. Et dicunt̄ fęcinia minuti acini ⁊ durę cutis. q: plus fęcis faciant q̄ꝫ alij acini.

Fęcula.lę.diminutiuū.i.parua fęx. Fęcula etiā dī vua decocta vel pinguis.

Fęculentus.ta.tū.i.fetidus.⁊ dī a fęce uł fęcula·vel dī a fęce.⁊ lētos qð eſt plenū. Jn̄ fęculētus.ta.tū.i.fęce plenus vel fetid⁹ Jn̄ hęc fęculētia.tię.i.fetiditas.

Fęcūdus.da.dū.i.fertilis vel abūdans·q̄ſi fętūdus.i.fętu vndans vel q̄ſi fętū dans. Jn̄ fęcūditas.tatis. Jteꝫ cōponit̄ fęcūdus infęcūdus.da.dū.i.nō fęcūdus·ſterilis.

Fedoſus.ſa.ſū.i.fedus.a.ū.

Fędus fęderis.i.pactū vel pax quę fit inter dimicantes.⁊ dī a fedus.da.dū. Fuit eni olim cōſuetudo ꝙ cū aliq̄s vellet inire fędus· quędā porca ſacrificaret̄ in hūc modū·maior ex iſta parte.⁊ minor ex alia·ſiue eſſet imꝑator·ſiue rex·ſiue ali⁹ ꝓnceps tenebāt illā porcā ⁊ ipſam ꝑcutiebāt ⁊ turpiter occidebāt:quaſi dicerēt·ſic occidat̄ ille qui a pace reſilierit·⁊ inde dictū ē fęd⁹ a porca feda.⁊ turpiter occiſa·cuius mors optabat̄ ei qui a pace reſiliret. Vł dicit̄ fędus a fide. Vel dī ab hirco ⁊ hedo.f.lr̄a addita·vel potius poſita ꝓ.h.q̄ habet ī h̄ noīe hircus.⁊ dī fędus ſic·q: hirc⁹ ⁊ hedus cū porca īmolabant̄ in fędere faciendo. Et fędus ꝯuenit pacē·ſed fęderis partes ſūt inducię dictę·quaſi ī dies ocij·vel inducta ocia.⁊ ſcribit̄ ꝑ.oe.diphthōgū. Jnuenit̄ fedus.da.dū. adiectiuū.i. turpis deformis·ſordidus.⁊ dī a fedo.as. Jn̄ fedidius.ſiue aduer.⁊ hęc feditas.tatis.⁊ ſcribitur ꝑ.e.ſolaꝫ.ꝓducit tñ ꝑmā. Vñ. Sordidus eſt fedus.ꝑ pacto dicito fędus

Fel.lis.dī a follis·co ꝙ ſit follicul⁹ geſtās

humor ē qui vocat̃ bilis. Et dicit̃ fel tam folliculus q̃ȝ ille humor. ⁊ ſcribit̃ ꝑ gemi-nū .l. in gtõ. Inde felleus. lea. leū. i. de felle exiſtens vel amarū.

Felena. ne. f. p. q̄dā beſtia valde timida ſci-licȝ ceruа. Et ꝑ eodē inuenit̃ hec feles in-decli. Vñ Ouidius in. 5º meta. Feles ſo-ror phebi niuea ſaturnia iacta.

Felix. cis. ois ge. i. beatus. fortunatus. diuеſ. Et dr̃ felix. ⁊ qui dat felicitatē. ⁊ q̇ accipit ⁊ ꝑ quod dat̃ felicitas. ut felix tēpus. felix locus. Inde feliciter aduer. ⁊ felicitas. tat. Et ꝓducit fe. Vñ Lucanus in. 4º. Felix q̇ potuit mūdi vitare ruinā. Quo iaceat ia-ſcire loco ⁊c.

Femella. le. diminutiuū. i. parua femina.

Femellarius. larij. i. mulierari⁹. femineis ul̃ femineo operi deditus. vel femineos hn̄s mores. vel volūtati femine deditus ⁊ ob-noxius. q̇ alio noīe dr̃ vxorarius.

Femen. nis. n. t. dr̃ a femur. ⁊ ſunt ille parteſ femorū. quibꝫ in eq̇tando tergis equorū adheremus. Vñ ⁊ ꝑliatores olim ſub fe-minibꝫ amiſiſſe equos dicebant̃. Vel fe-men. inis. eſt coxa femie. Vñ Cant. 7º. Et iūcture feminū tuorꝫ ſicut monilia. Inde hoc feminale. lis. brache feminarū. eo qꝫ te-gant femina. Et hinc femen dr̃ q̄nqꝫ pin-guedo illa q̄ eſt in pube mulieri. Et femur q̄ eſt in pube virorū. Hec tn̄ ꝓprietas ſepe corrūpit̃ apud autores vtētes ꝑdict̄ vo-cabulis indifferenter.

Femina. ne. f. p. dr̃ a phos quod eſt ignis. quaſi ignita. qꝛ vehemētius viro ardet et cōcupiſcit. Vel dr̃ a fetiditate. quaſi feti-da qꝛ generat fetū. Inde hic ⁊ hec femel-la le. ⁊ feminella le. ⁊ feminula. le. oīa dimi-nutiua. ⁊ femine⁹. nea. neū. ⁊ feminin⁹. na. nū. i. res femine. vel ꝑtinens ad feminam. Itē femina pōt eſſe pluralis nūeri ꝓ coxiſ mulierū a femen. inis.

Femur. oris. n. t. pe. cor. Et ſūt femora ab īgui-ne vſqꝫ ad genua. dicta a femina. quia ibi eſt diſtinctio eius ⁊ viri. Vel femur eſt coxa virilis ꝓprie. Inde h̄ femorale. lis. bra-che virorū. eo qꝫ femora tegāt. Et ſcias qꝫ femur. ⁊ genus. et ſtirps dr̃.

Fenerator. oris. q̇ dat ⁊ qui accipit fen⁹. q̄ſi fenoris actor.

Feneſtra. tre. f. p. dr̃ a phoſ quod eſt lux. qꝛ lucē ferat. vel qꝛ ꝑ eam videam⁹ foris lucē. Vñ ⁊ feneſtra dr̃ quaſi ferēs nos ex̄. Vel feneſtra cōponit̃ a phos ⁊ miſtro. qꝛ mini-ſtrat lucē domui. Et ſunt ꝓprie feneſtre q̇-bus exterior pars anguſta eſt. ſ̄ interior dif-fuſa. Inde feneſtrella. le. i. parua feneſtra. ⁊ feneſtratus. ta. tū.

Fenicū. cij. eſt herba fullonū. q̄ nigrā facit tincturā. Vñ Iſaie. p̄. Si fuerint peccata veſtra quaſi fenicū.

Feniculū. li. pe. cor. herba q̄dā. ⁊ dr̃ a fenum qꝛ tirſus huius herbe ⁊ radices acuūt viſū. Inde ⁊ feniculū dr̃ quaſi oculorꝫ fenū. vel dr̃ ſic. qꝛ hec herba eſt calida ⁊ ſicca.

Fenū. ni. n. s. dr̃ a phos q̇d ē ignis. qꝛ faci-le igne accēdit̃. vel eo flāma facile nutrit̃. ⁊ ſcribit̃ ꝑ oe diphthongū.

Fenus fenoris. n. t. i. vſura. ſed vſura ē lucrū de capitali acceptū. Fenus ṽo lucrum de vſura acceptū. Vel vſura eſt ſine detmi-nato tēpore. ſicut q̇ accōmodat duodecim denarios ꝓ vno denario quotq̇t mēſibꝫ acceptor voluerit. Fenus ṽo eſt cū tēpo-re determinato. ſicut q̇ accōmodat viginti ꝓ triginta vſqꝫ ad mēſem. Vñ fen⁹ vocat̃ auidū. qꝛ qui ſic accōmodat ſemꝑ auet ut illud tēpus veniat cito. Vñ Lucan⁹. Hic vſura vorax auide q̇d in tēpore fen⁹. In-differenter tn̄ vtimur ꝑdictis vocabulis. Inde fenereus. rea. reū.

Fera fere dr̃ ois beſtia. et dr̃ a fero fers. eo qꝫ toto corpore ferat̃. vel qꝛ vtat̃ naturali libertate. ⁊ deſiderio ſuo. ⁊ volūtate ꝓpria ferat̃. fere ſūt etiā ſi non ſeuiūt. Beſtie ṽo a vaſtando dicte ſūt. qꝛ morſu vel vngui-bus ſeuiūt. quaſi vaſtie. Inde ferinus. na. nū. i. de fera exiſtens.

Feraculus. la. lū. i. aliquātulū ferax.

Feralis. ꝯ. t. ⁊ h̄ le. i. mortalis lugubris. fune-bris. ⁊ dr̃ a feron quod eſt mors.

Feratrū. tri. n. s. dr̃ a fera. Et ſūt feratra tec-ta ſiluarū ſpiſſa.

Ferax. cis. ois ge. i. fecūdus. abūdās. Inde feraciter aduer. ⁊ hec feracitas. tatis

Ferculū. li. n. s. i. miſſoriū. ⁊ dicit̃ a fero fers. Ferculū etiā dr̃ mēſa ſuꝑ quā ponūt̃ fercu-la. Itē ferculū etiā dr̃ vaſculū in quo por-tatur ferculum. Vñ in Cant. Ferculū fecit Salomon rex de lignis libani. ſm̄ Hug. Papias ṽo dicit: Ferculū. diſcus. menſa edētiū. aut vaſculū miſſoriū. in quo epule ferunt̃.

Ferentarius. rij. m. s. i. vexillifer ul̃ fūdibu-lus vel ſagittarius. quia ferat arcum. Vñ Ambroſius ſuꝑ Egiſippū. Sed vt ſolet in ferētariorꝫ ꝓlijs plura vulnera q̄ȝ necē inferebant̃.

Feretrū. tri. n. s. eſt quoddā inſtrumētū cū

quo portãt᷑ corpora mortuoꝝ. ⁊ dĩ a feron qđ eſt mors. eo ꝙ ferat mortuũ. Nã antẽ dĩ feretrũ q̃ſi ferẽs atrũ etymo. eſt. Qui/dã tñ volũt deriuari feretrum a fero fers. q꞉ ferat mortuoſ. Alij dicũt feretꝝ dici. q꞉ ferat tetrũ. i. mortuũ. ħ potꝰ eſt etymolo.

Feria. rię. i. ceſſatio ab ope ſeruili. ⁊ dĩ a ferio feris. Vñ ⁊ feria dĩ feſtiuꝰ dies. i. quo ceſſare debemꝰ ab opibꝫ ſeruilibꝫ. in q̃ ſola res diuina dȝ geri. ⁊ dĩ feria a ferẽdis victimis. et ſm ħ ſoli feſtiui dies dicũt᷑ ferię ꝓprie. i. q̃bꝫ ſacrificia ꝑcipue ſolẽt fieri. Sȝ q꞉ q̃libet die debemꝰ ceſſare a vitijs: inde eſt ꝙ q̃libet dies põt dici feria. Scđm ğ cõſuetudinẽ chriſtianoꝝ ſic appellãdi ſunt dies. Dies ſolis ꝓma feria. uł dies dñica Et dies lunę ſecunda feria. Et dies martij tria feria. Et dies mercurij q̃rta feria. Et dies iouis q̃nta feria. Et dies veneris ſexta feria. Et dies ſaturni ſeptia feria. Et ẽ duplex ſenſus. q꞉ ꝟo dies ab initio habitus eſt ferialis: iõ dies dñica nũcupat᷑ ꝓma feria. q꞉ ꝓmꝰ dies eſt a feria. i. a ſabbato qđ feriale ſolet eſſe. Dies lũę dĩ ſecũda feria. q꞉ ſecũdus a feria. i. a ſabbato. et ſic de cęteri. Vel dies dñicꝰ dĩ ꝓma feria. q꞉ eſt ꝓmꝰ dies ſeptimanę q̃ eſt feria. ⁊ ſic de alijs. Itẽ ferię ſũt q̃dã ſolẽnitates. in q̃bꝫ cauſę tractari non debent.

Feriatꝰ. ta. tũ. i. feſtiuꝰ. Propе q̃dẽ dies feriati dicũt᷑. q̃bꝫ res diuina fit. ⁊ abſtinẽ etiã oportet hoĩem a litibꝫ et opibꝫ ſeruilibꝫ.

Ferinus. na. nũ. ẽ poſſeſſiuũ. ⁊ dĩ a fera. Et ħ ferina. nę. i. venatio. Vñ Virgilꝰ. Implent᷑ veteris bacchi pinguiſqꝫ ferinę.

Fermentum. ti. i. çyma. ⁊ dĩ a ferueo. ues. q꞉ excreſcat. Iñ fermẽtatus. ta. tũ. Vñ q̃dã panis dĩ fermẽtatꝰ. i. fermẽto corruptus Et q꞉ panũ fermẽti totã maſſã paſtę corrũpit: iõ q̃nqꝫ ponit᷑ ꝓ peccato. q꞉ etiã puũ mõtale magnã maſſã ꝟtutũ mortificat. q꞉ q̃ i vno offẽdit factꝰ ẽ oĩuꝫ reꝰ. teſte aplõ.

Ferocia. cię. f. p. idẽ ẽ qđ ferocitas. ⁊ dĩ a ferox. Vñ Martialis. Pythagorici edocu erũt ferociã aĩ cũ tibijs mollire. Et ĩ hymno martyrũ. Vi ꝓ te furias atqꝫ ferocias.

Feron grece. latine dĩ mors.

Feronia. nię. q̃dã fons vel palꝰ. ⁊ dĩ a fero fers. eo ꝙ cõferat vtilitatẽ bibẽtibꝫ. Et ħ ferocinia. nię. dĩ dea illius aq̃ vel fontis.

Ferrarius. rij. q̃ in ferro operat᷑. vel q̃ ferruꝫ equi facit. ⁊ dĩ a ferrũ.

Ferriminatio eſt eiuſdẽ generis materiaꝝ ſolidatio ⁊ cõiũctio. vt ſi cypho argenteo fundus ferreus apponat᷑. de hoc no. in. l. in rem ff. de rei ven.

Ferrifodina. nę. locꝰ vbi ferrũ foditur.

Ferrugo. ginis. i. ferri rubigo. Itẽ ferrugo dĩ q̃dã color ſilis ferro. ⁊ eſt purpurę ſubnigrę. ⁊ fit in hiſpania. Inde ferrugineus nea. neũ. de ferrugine exiſtens. ⁊ ferruginoſus ſa. ſũ. i. plenus ferrugine.

Ferrũ. ri. n. s. ẽ metallũ qđdã. ⁊ dĩ a far farris. q꞉ farra. i. ſemĩa frugũ terrę cõdit. Iñ ferreus. rea. reũ. i. de ferro exiſtens. Itẽ a ferrũ dĩ hoc ferramẽtũ. ti. i. inſtrm̃ ferreuꝫ ⁊ accipit᷑ collectiue. ⁊ hoc ferrũ ferri ꝓ ferro cę. q꞉ ex puro fit ferro. Et ĩ tali ſig̃tiõe ferrũ hꝫ pl̃alitatẽ. Et nõ ꝙ purgamenta ferri ſũt rubigo ⁊ ſcoria. Itẽ repit᷑ ħ ferrũ ri. maſ. ge. ꝓ ꝓꝓo noĩe. q꞉ q̃litas vocis eſſentiã rei nõ mutat. põt tñ declinari. ħ ferrꝰ. ri.

Fertilis. lis. ⁊ c. ⁊ ħ le. i. abũdãs. multa ferẽs Fertilis ager eſt Fructuoſus ꝟo quicũqꝫ cõpendio eſt.

Fertũ. ti. i. oblatio q̃ altari offert᷑. et poſtea a põtificibꝫ ſacrificat᷑. ⁊ dĩ a fero fers. Itẽ fertũ q̃nqꝫ ponit᷑ ꝓ fartũ. vide. s. fartum.

Feruidus. da. dũ. i. calidus ⁊ iracũdus. Iñ feruide aduer. ⁊ hęc feruiditas. tatis

Ferula. lę. f. p. pe. cor. quoddã genꝰ herbę. et palmatoriũ inde factũ dĩ ferula: Dicit᷑ enĩ Cornutꝰ ꝙ ferula eſt genꝰ feniculi qđ creſcit in mõte gargano. ⁊ inde affert᷑ a peregrinis in modũ retorti baculi. qđ ẽ tã calidę naturę ꝙ cũ auſter flat q̃ ſũr eſt calidꝰ fit q̃dã ꝯflictꝰ ⁊ cõfractio int᷑ herbas illas ⁊ inde ꝓcreat᷑ ignis adeo magnꝰ. ꝙ q̃nqꝫ cõburit᷑ tota regio. a qua cõbuſtione beata Agatha ſiculos ⁊ romanos liberaſſe legitur.

Ferulariũ. rij. locꝰ vbi ferulę abũdãt. ⁊ dĩ a ferula. Et ꝓ eodẽ inuenit᷑ hoc feruletũ. ti.

Feruoriũ. rij. i. caldariũ. ⁊ dĩ a ferueo. ues

Ferꝰ feri. m. s. dĩ a fero fers. Vñ pš. Singulari ferꝰ depaſtꝰ ẽ eaꝫ. Et ħ fera ferę. de q̃. s. loco ſuo. Et a fera deriuat᷑ ferꝰ. ra. rũ. i. crudelis. durus. aſp. Iñ feritas. i. crudelitas. Et ħ ⁊ hęc ⁊ hoc ferox. cis. i. crudelis. immanſuetus. Item a ferox dĩ ferocitas tatis. Et ħ ferocia. cię. ĩ eodẽ ſẽſu. Et nota ꝙ ferox ẽ aĩus. ferꝰ eſt leo. Itẽ ferocitas ſępe laudi habet᷑. Eſt enĩ ferocitas militũ. ⁊ ferox inuẽtꝰ dĩ. Sȝ feritas diri aĩ eſt. Et ferox cõponit᷑ ħ ⁊ ħ ⁊ ħ ꝑferox. cis. Et cor. fe. Vnde Lucanus in 4º. Nõ ſonipes in bella ferox non iret in equor.

Feſcenia. nię. f. p. mulier q̃ expellit faſcina.

Feſcenini. noꝝ. maſ. ge. pluralis nũeri ſunt

carmīa q̄ dicit mulier q̄n expellit faſcinū.
Et hec faſcinine.naꝝ. carmīa q̄ mulier dicit mouēdo cunas vt ſopiat pueꝝ. Et q̄nq̄ feſcenine dicūtur laudes. Vn̄ habetur in q̄dā ſermōe. q̄ angeli aſtātes dn̄o nato i p̄ſepio canebāt: Gloria in excelſis deo. ⁊ in terra pax hoībꝫ bone volūtatis. p faſceninis q̄i loco feſceninaꝝ. i. tales feſcenias dicebāt circa eū vt q̄i dormiret. ſcilꝫ glīa i excelſis deo ⁊c. ⁊ ſic laudabāt eū. Itē inuenitur feſceninꝰ.a.ū. a feſcenino oppido. Vn̄ Oratiꝰ.
Feſcenina p hunc inuenta licētia morū. ſcḋm Hug. Pap. etiā dicit: Feſcenia cātica nuptialia q̄ in nuptijs cātātur. Feſceninꝰ.a.ū. i. nuptialis a feſcenio oppido q̄dā cāpanie.

Feſſus.ſa.ſū. dī a findo. dis. q̄i fiſſus. i. diuiſus a ſanitate. nec iā integer ſalute. Et eſt generale nomē. ad oīa eni refertur. Dicimus ẽo feſſus aīo. feſſus corpe. q̄d magis ē propriū. ⁊ feſſus rerū ad caſū veniētiū. q̄ſi inops copiarū. ⁊ ſcḋm hoc eſt nomē. ſcḋm ẽo q̄d eſt participiū dī a fatiſcor. ſceris.

Feſtialis. ⁊.t. huiꝰ feſtialis. i. ſacerdos vel orator p quē belluꝫ indicitur ⁊ pax cōponitur qui ⁊ fecialis dī.

Feſtiuitacula. le. dimi. i. parua feſtiuitas.

Feſtiuus.na.uū. idē eſt q̄d feſtꝰ. Vn̄ p trāſlationē dī hō feſtiuꝰ. i. letꝰ. comptꝰ. ſuauis
Iñ feſtiue adū. Et hic ⁊ hec feſtiualis. ⁊ hoc le.
Iñ feſtiualiter. ⁊ hec feſtiualitas. tatis. i. ſolēnitas. uł ſuauitas. dulcedo. ornatꝰ. leticia
Et dī feſtiuitas q̄i feſtiditas. a feſtis diebus. ⁊ eſt etymologia.

Feſtra. ſtre. dī a feneſtra p ſyncopā. i. pua feneſtra. Vn̄ Macrobiꝰ de ſaturnalibus
Feſtra q̄dē eſt minuſculū oſtiū i ſacrario.

Feſtuca. ce. i. ſtipſ. ſcilꝫ minimū pōdus uł puluis. vel atomꝰ. Iñ effeſtucare. verbū iuris i. abrenūciare.

Feſtulū. li. pe. cor. i. paruū feſtū.

Feſtū. ti. eſt illud lignū in ſūmitate domus. ad q̄d oīa diriguntur tigna. ⁊ in q̄ cōueniūt
Iñ hoc feſtū. ti. p ſolēnitate. Sicut eni ad feſtū lignū tigna domꝰ cōueniūt. ſic ad feſtū. i. ad ſolēnitatē hoīes cōueniūt. Vł feſtū dī a feria. q̄i feriatū. Iñ feſtꝰ. ta. tū. vt feſtus dies. Et ſūt feſti dies tm̄ ocij ⁊ religionis. q: in eis ſola res diuina fit. Et nō q̄ feſti dies dicūtur ex cōſuetudine. ſꝫ ſolēnes q̄ ad hoīes ptinēt. ut parētela. ut cū q̄s defūcti officia explenit. dī ſolēnia p̄ſtitiſſe.

Fetulētus. ta. tū. i. plenus fetore. Iñ fetulētia. tie. i. fetiditas.

Fetura. re. i. fetus. partus. ⁊ dī a fetus. a. ū.

Fetus. us. ui. i. partꝰ. natꝰ. filiꝰ mulieris uł pecoris. ⁊ p̄prie adhuc exiſtēs i vtero. ſic dictus. q: adhuc in vtro foueatur. licꝫ p iā parto inueniatur. Vn̄ fetus. ta. tū. i. plenꝰ. ⁊ q̄nq̄ liberatus. vt Iſta mulier eſt feta. i. partu vel filio plena vel iā liberata. Et ſilr ſi inueniatur feta partu. i. liberata vel plena.

Fetutina res. i. fetida ⁊ inq̄natiſſima ac muliebris ſordida actio. q̄ p mulierē fetū facere pōt ſcḋm Papiā.

Feudū. di. eſt beneficium ⁊ beniuola actio tribuēs gaudiū capiēti. capiēſq̄ tribuēdo in id q̄d facit. ⁊ ſua ſpōte parata. Vel feudū eſt illud bñficiū q̄d ex beniuolētia alicuiꝰ ita traditur alicui. vt p̄prietate rei q̄ in feudū datur penes dātē remanente vſufructū eiuſdē rei ita ad accipiētē trāſferat vt ad eū heredeſq̄ ſuos maſculos ⁊ feīas ſi de eis noīatim dictū fuerit ⁊ imp petuū ptineat. ad hoc vt ipſe ⁊ eiꝰ heredes fideliter ſeruiāt. dn̄o ſiue illud ſeruitiū noīatim dictū fuit a dn̄o q̄le eſſe debeat. ſiue indeterminate p̄miſſū ſit. Di aūt feudū a fidelitate vel a fide. quā vaſallus dn̄o p̄ſtare tenetur. Nec eni debet aliq̄ inueſtitura fieri ei q̄ fidelitatē facere recuſat. niſi feudū co pacto ſit adq̄ſitū. vt de eo fidelitas nō p̄ſtetur. vt in ↄſtitutiōibꝫ feu. p q̄s fiat inueſti. ⁊ p quos recipitur. ibidē i q̄bꝫ cau. feu. amit. in. c. ij. §. j. in vſi. feu. no.

Feudū legiū ſcḋm ſpe. ē q̄n cā ⁊ occaſio homagij cepit a dn̄o. ut q̄ baro dixit alicui pauperi militi q̄ aliquā rē imobilē ſibi daret ſi ei faceret homagiū. ⁊ illā dedit. talis res vocatur feudū legiū. ⁊ talis vaſallus homolegius.

Feudatarius eſt q̄ feudū recipit. qui etiam vaſallus dī.

Fex. cis. f. t. dī a figo. gis. q: ſe mergēdo in fūdo vaſis affigit. vel dī a fedo. das.

F ante I

Fiber. bri. m. s. eſt q̄dā aīal. q̄d cū venatores ſequūtur ſe caſtrat. ⁊ ſibi mētulā fundit. vn̄ ⁊ alio noīe dī caſtor. q: ipſe ſe caſtrat ſcḋm q̄ſdā. Iñ fibrinus. na. nū. ⁊ hoc fibrinū ni. lana illius aīalis. Vn̄ hec fibrina. ne. dī veſtis. q̄ tramā de fibri lana habet.

Fibra. bre. f. p. idē eſt quod vena. ſꝫ differūt q: fibra eſt ipſa chordaſ. alicꝫ ipſe folliculꝰ p quē ſanguis diſcurrit. Vena ipſe ſanguinis curſus. Vel fibre ſunt iecoris extremitates. ſic dicte. quia apud gentiles i ſacrificijs ad phebi aras ferebātur ab ariolis vt ibi reſpōſa acciperēt. Fibre etiā dicūtur vene interiores vel vene iecoris vel viſcera

vel mēbrorū iūcture. Jn̄ fibroſus.ſa.ſū.i. plenus fibris. Vn̄ i hymno ſcti Joānis baptiſte. Vt queāt laxis reſonare fibris.

Fibula.le.f.p. dī illud quo pectus feminarꝫ ornat' ꝛ dī a phibuli greco. Vl' fibula dī firmatoriū. quo palliū tenet' in humeris vel angulū in lūbis. Jn̄ hoc fibulariū.rij. illud qđ apponit' in mātello. vel p qđ immittunt' fibule ne diſſipēt mātellū. Et potius ſcribendū eſt p ph.phibula.

Ficarius.rij.q̇ colligit fic⁹. Itē ficarius.rij. dī q̄dā deus ſilueſtris. ſcilꝫ pan vel faun⁹ vel ſatyrus. ꝛ dī a fic⁹. Vn̄ Hieremie.50. dī. Habitabūt dracōes cū fatuis ficarijs vbi dicit glo.interlineari.i.cū hoībꝫ ſiluanis. Alij dicūt ꝙ ficarij dicunt' fauni ꝛ ſatyri. q̇ int' ficus ꝛ alias arbores morant'. q̇ Iſa.54.° onocētauri ꝛ piloſi appellant'.

Ficatū.ti.i.iecor.ſiue epar. ꝛ dī a ficus.

Ficedula.le.pe.cor.q̄dā auis a fici dicta. q᷑ ficus magis edat. Hec eadē ꝛ ficedulēſis dī. Quidam tn̄ dicūt ꝙ ficedulēſes ſunt parui piſces.

Ficetū.ti.pe.p.loc⁹ vbi creſcūt arbores fici.

Ficoſus.ſa.ſū.qn̄ deriuat' a fic⁹ p morbo. dī tali īfirmitate plenus. Ficoſus.ſa.ſū.etiaꝫ pōt dici a fico arbore. q̄ſi plen⁹ illis arboribus. Et a fico fructu. quaſi plen⁹ tali fructu. ſcilꝫ ficuū.

Ficticius.cia.ciū. ꝛ ficticioſus.ſa.ſū.i. q̇ fingit. vel qđ fingit'. Itē ficticij vel ficticioſi ꝓprie ſunt falſi amici ꝛ ſimulatorij. ſcilicꝫ q̇ fingūt facere aliq̇d ad ſeruitiū amici ꝛ faciūt vt ei incōmodū ꝓſtēt. Vn̄ ꝛ fictio dī falſa ꝛ ficta amicitia. q̄ſi ficta actio. ꝛ ficticij dicunt' ficte agentes.

Fictilis. ꝯ.t. ꝛ h le.pe.cor. qđ facile fingi pōt vel qđ iā fictū eſt. ꝛ dī a fingo.gis. Vn̄ et vaſa terrea fictilia vocant'. q̄ſi ficta ꝛ cōpoſita. vt aliquā formā habeant.

Fictor.oris.m.t. q̇ ꝯponit vel ornat aliq̇d. ſic' q̇ capillos mulierū linit. ꝛ ptractat. vngit ꝛ mitigat. Jn̄ fictori⁹.ria.riū. q̇ fingit. vel qui fingit'.

Ficulnea.nee.eſt ꝑua ficus. ꝛ dī a fico arbore. Jn̄ hoc ficulnetū.ti.loc⁹ vbi creſcunt ficulnee. qđ ꝛ hoc ficetū dī a fico. Et ficulne⁹.nea.neū. de ficulnea exiſtēs. uł ad ficulneā ꝑtinēs. qđ ꝛ fice⁹.cea.ceū. et ficuln⁹.na.nū dī. Ficeus etiā pōt deriuari a fici fructu

Ficus.ci.f.s.p arbore. Vn̄ Luce.13.° Arborē fici habebat q̇dā. Et dī a fecundus. eo ꝙ ſit fecūdior ꝛ feracior oībꝫ alijs arboribus q᷑ bis vel ter generat fructū in āno. ꝛ vno matureſcēte alter orit'. Hinc ꝛ carica dicit' fruct⁹ ei⁹ vel maſſa fructuū ei⁹ a copia. Jn̄ hec fic⁹.us.ui.p fructu illi⁹ arboris q̄rte declina. ꝛ deſinit ablatiuus in vbꝫ. Inuenit' etiā p q̄dā īfirmitate. ſilr fic⁹.cus.q̄rte declina. ſꝫ differunt. q᷑ ficus p morbo eſt ge. maſ. ſꝫ ficus p fructu eſt ge.fe. Cecilian⁹ tn̄ voluit ꝙ ficus pro morbo eſſet ſecūde declinatiōis. Vn̄ Martialis coqu⁹. Cū dixi ficus. rides q̄ſi barbara verba. Et dixi ficos Ceciliane iubes. Dicem⁹ ficus q̄s ſcimus i arbore naſci. Dicemus ficos Ceciliane tuos. Itē verſus. Arbore de fico maturas collige fic⁹. Sꝫ tumidos ficos nullus tn̄ mittat amic⁹. Inuenit' etiā fic⁹.ci.fe.ge. ſecūde decli.p fructu Hieremie.24.° Et ecce duo calati pleni ficis. Itē Marci xj.° Nō enī erat tēpus ficorꝫ. Vn̄ grecuſm⁹ Eſt ficus morbo ē ficus fructus ꝛ arbor. Dī hic ficus pro morbo. ſꝫ pro reliq̇s hec.

Fidecula.le. diminutiuū.i.parua fides.

Fidelia.lie.f.p.i.olla dicta a fideliſ. quia ſit fidelis in ſeruādo. Vn̄ Perſi⁹. Reſpōdet viridi nō cocta fidelia limo. Fidelia etiaꝫ pōt eē ꝑſis nūeri. ꝛ tūc declinat' h ꝛ h fidelis ꝛ h le. ut in pſ. Fidelia oīa mādata ei⁹.

Fideliola.le.dimi.i.parua fidelia ſiue olla

Fidelis. ꝯ.t. ꝛ hoc le.i. fidus. ꝛ dicit' fidelis ab eo ꝙ dicit vel ꝓmittit bonū. Vn̄ q̇dā. Eſt viri i obſequijs fidus ſermōe fidelis. Jn̄ fideliter adū. ꝛ hec fidelitas.tatis.

Fidelitas ſm Hoſti.nihil aliud eſt niſi iuſiurandū. qđ a vaſallis ꝓſtat' dn̄o.

Fides.dei.fe.ge.eſt qua veracit' credimus qđ nequaq̄ꝫ videre valem⁹. ꝛ dī a fio fis. Nā credere nō poſſum⁹ qđ videm⁹. Et ē fides ſi in aīo fiat qđ dictū eſt. vel ꝓmiſſū vel placitū int' vtroſqꝫ. q̄ſi int' deū ꝛ hoīem Vn̄ ꝛ Aug⁹ dicit ꝙ fides dī ex h ꝙ fiunt dicta. Et nota ꝙ dī hec fidis.dis.p chorda. ꝛ cor.ꝑmā. Itē inenit' hec fides dis.p virgine quadā. ꝛ cor. etiā ꝑmā. ꝛ hec fides dei. qđ etiā cor.ꝑmā. ſꝫ fido.dis. vbū ꝓd. ꝑmam. Vn̄ Orphea nulla fidis tangit q̇ tangere fidis. Item. Virgo fides fidis ē reſonat fidis in citharando. Iungit amicorum corda fides fidei. Ponit' etiā fides fidei pro credulitate ꝛ pro articulo fidei. Vn̄. Credulitaſqꝫ fides articuluſqꝫ fides Et nota ꝙ ſicut dicit Paulus. Fides eſt ſubſtantia ſperandarū rerū argumentum non apparētiū. Et appellat' hic fides ſubā nō q᷑ ſubā ſit in genere ſubſtantie. ſꝫ quia quādā ꝓprietatē habet ſubſtātie. ſicut enī

ſubſtātia eſt fundamentū et baſis omniū alioꝝ entiū· ita fides eſt fūdamentū toti⁹ ſpūalis ędificij. Et ꝑ hūc modū dī etiā ꝙ lux eſt hypoſtaſis coloꝝ· qꝛ in natura lucis oēs colores fundant̄.

Fideicōmiſſū eſt illud legatū vel relictum· qđ cōmittit̄ fidei heredis alicui dādū ab eo cū teſtatoꝛ dicit heres fidei tuę cōmitto vt des legata ⁊ cōmiſſa· vt ſm̄ Aꝫo. in ſū. C. e. ti. §. ſequit̄.

Fideicōmiſſarius eſt ille cui⁹ fidei legatū vel relictū cōmittit̄.

Fideicōmiſſaria hereditatꝭ petitio eſt q̄ cōpetit ei cui fideiuſſoꝛia hereditas reſtituit̄ ex ſenatuſcōſulto trebelliano· vt q̄ habet agros cōfines· ꝙ ꝑ ipſam diuidant̄ agri vel fundi.

Fideiuſſoꝛ eſt q̄ alienā obligationē in ſuā recipit ul' ſuſcipit fidē ꝑncipali nihilominus manēte obligato· videlicꝫ q̄ ſe ꝓ alio obligat vt eo ſalꝫ ꝑncipali debitoꝛe non ſatiſfaciēte ipſe ſatiſfaciet. Et dī q̄ſi iuſſu alterius ponēs fidē ſuā· vt Inſtit. e. ti. in prin. et ff. eadē. l. j. et. ij.

Fideiuſſoꝛ in rē ſuā dī q̄ fideiubet ꝓ aliqua re in ea cauſa q̄ res futura eſt eius Verbi gratia Dedi ꝓcuratorē ad defēdēdū in cā mea. ⁊ fideiuſſi ꝓ eo iudicatū ſolui· hoc caſu fideiuſſoꝛ in rē meā dicoꝛ· vt. l. ſi deſūct⁹ ff. de ꝓcur̄.

Fideiuſſio ita fit. Si interroget̄ fideiuſſoꝛ ſic· fide tua iubes ꝙ iſte debeat. Et ille reſpondeat fideiubeo· vt Inſtit. e. ti. §. i ſtipulationibꝫ. Hodie tū̄ ſm̄ Hoſti. in ſū. e. ti. §. q̄liter vulgares vtunt̄ hoc mō· es fideiuſſoꝛ ꝓ tali. ⁊ ꝓmittis mihi ꝓ eo· et iſte reſpondet· ſic· vel ꝓmitto.

Fidicen. cinis. pe. coꝛ. maſ. t. q̄ canit cuꝫ fide ſiue choꝛda. ⁊ dī a fidis· choꝛda. ⁊ cano. is.

Fidicina. nę. pe. coꝛ. f. p. cithariſta q̄ cū fide canit. ⁊ dī a fidicen.

Fidicula. lę. f. p. dī quoddā gen⁹ tormenti· ſalꝫ parua choꝛdula vnde ligabant̄ man⁹ martyrū. ⁊ dī a fidis· choꝛda. Vñ Prudētius in hymnis. Ignes ⁊ fidiculę ſęuiāt· et tūc dī a fides· qꝛ hoc genere tormēti rei in eculeo toꝛq̄bant̄ vt fides inueniret̄. Idem etiā vngula dī.

Fidifragus. ga. gū. i. fidē frangens.

Fidis. dis. fę. ge. i. choꝛda citharę. ⁊ dī a findo dis ſm̄ Hug. Vl' ſm̄ Papiā Fidis. i. choꝛda dicta· qꝛ ſibi fidē ſeruet· ne alterius ſonos imitet̄. ⁊ coꝛ. fi. vide. ſ. in fides.

Fiducia. cię. f. p. dī a fidus. Et ē fiducia i bonis rebꝫ ⁊ in malis· ſ; ſęp⁹ in bonis rebus. Vñ fiducialis. ⁊. t. ⁊ hoc le. Et fiducialiter adū. ⁊ hęc fiducialitas. tatis. Itē a fiducia dī fiduciari⁹. ria. riū. i. fid⁹. Itē fiducia eſt cū res aliq̄ ſumendę pecūię mutuę grā· vel mācipat̄· vel in iure credit̄. ⁊ hinc fiduciarius dī poſſeſſoꝛ· vel q̄ rē aliquā fiducialit̄ accipit. i. in fiducia ⁊ tutela.

Fidus. da. dū. i. fidelis· qđ ⁊ fiſus dī· ſ; non eſt in vſu. ⁊ dī a findo. dis. Et cōponit̄ bifidus da. dū. trifidus· da. dū· q̄drifidus. da. dū. multifidus. da. dū. qđ eſt fiſſuꝫ in duas vel tres vel q̄ttuoꝛ vel multas ꝑtes Itē fidus pōt deriuari a fido. dis. ⁊ tūc dī fidus q̄ fidit ⁊ in q̄ q̄s fidit. ⁊ dī fid⁹ amic⁹ fidelis amic⁹. Vñ fide. di⁹. ſime. adū. Iteꝫ fidus cōponit̄ infidus. da. dū. i. nō fidus. ⁊ ꝑfidus. da. dū. ⁊. ꝑ. ſi. Vñ Lucanus. Infid⁹ ꝑmis ducibꝫ dubiuſqꝫ ꝑoꝛi. Itē infidus pōt cōponi ab in. ⁊ fides. ⁊ tūc coꝛ. fi. Vñ Virgili⁹ i q̄dā libello. Infida me celeri facta tuliſſe moꝛa. Silr̄ dic de ꝑfidus ⁊ de cōſilibꝫ· ꝙ ſi ꝯponat̄ a fid⁹ ꝓdu. ꝑmā· vt ꝑfidus. i. valde fid⁹· ſi aūt a fides coꝛ. ſi. Vñ q̄dā. Perfidus eſt neqꝫ· ꝑfidus coꝛde fidelis. Item. Nō caret ille fide cui mētis gratia fidi.

Figmē. minis. i. figmētū. ⁊ hic hoc figmētū ti. i. cōpoſitio· inētio. Vñ figmētatus. ta. tū i. fictus.

Figulus. li. pe. coꝛ. i. ollari⁹· luti cōpoſitoꝛ· q̄ lutū cōfingit ⁊ redigit in aliquā foꝛmā· et dī a fingo. gis.

Figulina. nę. pe. p. eſt foꝛnax in quo coquūt figuli vaſa terrea· ſalꝫ ollas.

Figura. rę. i. foꝛma vel ſiſitudo· Et ē figura hoīs· foꝛma naturę. Itē figura i grāmatica ē ex eodē vel diuiſo ꝓueniēs q̄dā diſpoſitio dictiōis. Tres aūt ſūt figurę· ſalꝫ ſimplex· cōpoſita. ⁊ decōpoſita.

Filatiſta. ⁊. p. dī q̄ vel q̄ ꝓ mercede filat. ⁊ dī a filū. li.

Filialis. ⁊. t. pe. p. res filij vel filię· vel ꝑtinēs ad filiū vel filiā. Vñ filialit̄ adū. Et h̄ filialitas. tatis. ⁊ hęc filiatio. onis. in eodē ſēſu ſalꝫ ꝓpꝛietas qua q̄s dī filius vel filia.

Filiaſter. ſtri. m. s. q̄ filiā habet vxorē ul' potius ꝓuignus. Vñ h̄ filiaſtra. i. ꝓuigna·

Filiatus. ta. tū. pe. p. i. curiat⁹. ⁊ dī a filū· qꝛ filū cito curiat̄.

Filica. cę. i. curialis. ⁊ dī a ꝑbile qđ ē mliēr.

Filicariū. rij. locus vbi filix abūdat· et dī a filix. cis. Filicetū. ti. pe. p. idem.

Filice⁹. cea. ceū de filice exiſtēs· ul' ad filicē

ptinens.7 vı̄ a filix.cis.

Filiolus.li.i. paru⁹ filius· vel quē de ſacro fonte leuamus.7 vı̄ a filius. Itē a filia vı̄ hec filiola.i.parua filia· vel etiā quam de ſacro fonte extrahim⁹.

Filius.lij.m.s.vı̄ q̄ſi famulus a familia. Iñ h filia·lię.7 deſinut dtīs 7 ablatiuus ī abꝫ vt filia filiabꝫ ad differētiā maſculini. Et dicūt filij 7 filię a familia· qꝛ ꝑmi exiſtūt ī ordine naſcētiū. Familia eni īcipit a pře 7 terminat̄ in tritauo. Sꝫ ſtirps ex longinqua generi ſāguine vocat̄. Quidā tñ dicunt ꝙ filius vı̄ a philos qđ eſt amor· qꝛ ſit amor pr̄is uł matris. Vel vı̄ a filo generationis. Eſt eni filius filū generationis ꝓcedēdi in poſteris·ſ ubi deeſt fili⁹· frangit̄ filū generationis·nec vltra ꝓcedi pōt. Scđm do Augꝰ. filius vı̄·qꝛ fit vt ille.i. vt pr̄.ſ poti⁹ eſt etymologia q̄ꝫ cōpoſitio 7 cōuenit ꝓprie filio dei·qꝛ ꝑ oīa ſilis ē pr̄i Et nota ꝙ quadripītus eſt ordo filiorū· ſcilꝫ vnigenit⁹·ꝑmogenit⁹·medius.7 nouiſſim⁹. Primogenit⁹ vı̄ ante quē nullus Vnigenit⁹ vı̄ ante quē vel poſt quē null⁹ ē natus. Medi⁹ int̄ oēs. Nouiſſim⁹ poſt oēs. Idez ē 7 mimus a monade Nouiſſimus aūt·qꝛ nou⁹: Nā cęteri ꝑcedēdo antiquiores exiſtūt. Itē q̄ttuor modis dicūt̄ filij·ſcilꝫ natura·vt filij naturales. Imitatione·vt iudei cū dicunt̄ filij Abrae·ipſi⁹ fidē imitātes ex gētibꝫ. Adoptiōe.7 pōt adoptari q̄libet tā maſculus q̄ꝫ femia dūmodo ſit minor ętate pře adoptiuo·ita ꝙ fili⁹ naturalis ei⁹ eſſe poſſit. Doctrina·ſic apſtus appellat eos filios q̄bꝫ euāgeliū ꝑdicauit. Itē dicunt̄ filij liberi·qꝛ ſic ſeruuſ eſt in ptāte dn̄i·ſic filius ē in ptāte patris Et inde etiā filio fit emācipatio vt ſit lib a patre ſicut ſeruo manumiſſio. Vł dicūtur liberi· qꝛ ex libero ſint matrimōio orti. Nā filij ex libero 7 ancilla orti·ſeruił ꝯditionis ſūt·ſemꝑ eni q̄ naſcit̄·deteriorē parentis ſtatū ſumit.

Filiuſfamilias vı̄ q̄ eſt in ptāte pr̄is uł parentis·vt accipit̄ in l.ſi.ff. de his q̄ ſui vel alieni iurꝭ ſunt·ſicut fili⁹ emācipat⁹ vı̄ qui extra ptātem patris eſt.

Filij naturales ſꝫm Açço.in ſū.C.eo.ti.ſunt multiplices. Aliq̄ ſūt naturales 7 legitimi vt q̄ naſcunt̄ ꝑ legitimū thorū. Alij ſūt legitimi tm̄·vt adoptiui. Alij natales tm̄· vt nati ex cōcubina vnica 7 i domo indubitato affectu cōiūcta. Alij neqꝫ natales neqꝫ legitimi·vt qui ex illicito 7 dānato coitu nati ſunt.

Filij ſpurij dicunt̄ q̄ de adulterio ex ſoluta cū nō ſoluto vel ecōuerſo cōcepti ſunt.

Filiuſſaltus vı̄ Dauid. Vn̄.2.Reg.2j.vı̄. Tertiū q̄ꝫ bellū fuit in gob ꝯ͂ philiſteos in quo ꝑcuſſit adeodat⁹ filiuſſalt⁹ polymitarius bethleemites goliath gethęū.

Filix.cis.m.t.q̄dā herba·de cui⁹ cinere fiūt vitra.7 vı̄ a filū·qꝛ ei⁹ folia q̄ſi fila ſūt.7 corpe.in gtō. Vn̄ Virgili⁹ in.2ᵒ georgi. Et filicē curuis iuiſam paſcit aratris.

Filtrū.tri.n.s.vı̄ a filū·qꝛ ex filiſ.i.pilis aīaliū fit. Iñ filtrat⁹.ta.tū. Filtrū etiā vı̄ q̄dā herba venenoſa. Vn̄ 7 ſępe īuenit̄ ꝑ veneno acutiſſimo poſitū.

Filū.li.n.s.vı̄ a philō· uł vı̄ ſilū q̄ſi pilū·qꝛ ex pilis aīaliū fit.

Fimarius.rij.vı̄ hō vel equus q̄ portat fimū.7 vı̄ a fimus.

Fimbria.brię.f.p.vı̄ extremitas veſtis.vel filuꝫ quod appēdit̄ ad decorē in extremitate veſtis·ſicut fit in ſtolis 7 manipulis. Itē fimbrię dicunt̄ ille ſciſſurę vel lingulę in tunicis ioculatorū 7 quorūdā nobiliuꝫ quę poti⁹ diſſolutionis ſigna ſūt q̄ꝫ nobilitatꝭ. Iñ fimbriat⁹.a.ū.i.fimbrijs ornat⁹.

Fim⁹.mi.m.s.i.ſterc⁹ qđ ꝑ agros iacit̄·qđ vulgo letamē vı̄·qꝛ ſuo nutrimento lęta facit arua.7 reddit pīguia. Et corripit ꝑmā. Vnde q̄dā. Fętat vbiqꝫ fim⁹ vitioſi corpore fimus.

Finis.nis.incerti ge.i.t̄min⁹·7 vı̄ a funis·qꝛ agroꝝ fines funiculis ſūt diuiſi. Vn̄ ꝓpha Funes cęciderūt m̄ i ꝑclaris. Męſurarū eni lineę i terrarū partitione tēdūt̄ vt dimenſionis ęq̄tas teneat̄. Et nota ꝙ finis vı̄ termin⁹·cōſūmatio·mors·patria. Vn̄. Eſt finiſ patria mors ꝯſūmatio meta. Iñ hic 7 hec finalis 7 hoc le. In finalit̄· Et eſt finis cōſūmās.7 eſt finis cōſumēs. Vnde Finis cōſumēs.7 conſumatio finis. In eo ꝙ cōſūmat ſiue ꝑficit habet nomē maris ſeu habet ſe ad modū maris. In eo ꝙ cōſumit habet ſe ad modū femię. Vnde cōuenienter eſt incerti ge.i.maſ. vel fę.

Finitimus.ma.mū.i.ꝓpinquus·vicinus.

Finitus.ta.tū.vı̄ a finio.nis. Inde finitiu⁹ ua.uū.qđ finit vel finit̄.7 cōponit̄ infinit⁹ ta.tū.i.nō finitus·ſcilꝫ cuius menſura non habet finē. Et īfinitiu⁹.ua.uū.i.nō finitiu⁹ Et hinc q̄dā modus verbi vı̄ infinitiuus

Firmaculū.li.pe.cor. vel firmatoriū·eſt illud quo aliq̄d firmatur.

Firmamentū.ti.n.s. vı̄ eo ꝙ nō ſit inualidum

neqꝫ remiſſū· vel celū in quo ſidera ſūt· et dr̄ a firmo.mas.eo ꝙ firmum ſit·nec caſui ſubiacens.

Firmus.ma.mū.i.valēs·ħ firm⁹ ex nata·valens ꝟo ex ꝓpriis virib⁹· vt athleta·et dr̄ a formon qḋ eſt calor· q̄ſi cū calore·et cōpat̄. Jñ firme.mi⁹.ſime.adū.⁊ etiā firmiter dicit̄. Et hec firmitas.tatis.⁊ ħ firmitudo.dinis.qua aliq̄d firmat̄.

Fiſcella.le.f.p.dimi.i.parua fiſcina. Et hic fiſcellus.li.i.mollis caſei appetitor.

Fiſcina.ne.f.p.i.vas vel corbulus ex iuncis vel vimine fact⁹·i quo fit caſeus·et cor.pe. Vñ Virgilius. Nūc facilis rubea ꝯtexit̄ fiſcina virga. Jñ fiſcinula.le.pe.cor.dimi.i. parua fiſcina.

Fiſcus.ſci.m.s.i.ſacc⁹ vel burſa reg.ubi publicus cēſus reponit̄. Vel eſt ſacc⁹ regi⁹ in quē reducūt̄ vel cui applicant̄ bona bānitor̄ vel ꝓſcriptor̄·ita accipit̄.ff.locati.l.ħ ades §.fiſc⁹. Dr̄ tñ q̄nqꝫ ꝑ q̄libet ſacco Jñ hic ⁊ hec fiſcalis.⁊ hoc le.⁊ ħ fiſcale.lis. i.reddit⁹ regalis. Dia eni publica dona dicūt̄ fiſcalia. Et ut dicit Aug⁹ ꝯ auaros Qḋ nō accipit chriſt⁹ accipit fiſcus. Jtez fiſcus etiā eſt pellis in qua teſticuli ſunt.

Fiſſilis.lis.ꝯ.t.et hoc le.qḋ facile findi vel frangi pōt.⁊ cor.pe.

Fiſſus.ſa.ſū.i.diuiſus vel ſciſſus.⁊ dr̄ a findo dis. Jñ ħ fiſſura.re.i.ſciſſura.⁊ ſcribit̄ ꝑ geminū.s.ħ fiſus.ſa.ſū.a fido.dis.ꝑ vnū. Vñ. A fido fiſum ħ findo dat tibi fiſſum.

Fiſtula.le.f.p.eſt inſtr̄m ad canēdū ex cannulis cōpactū.⁊ dr̄ a phos qḋ eſt vox·et ſtolon qḋ eſt miſſio·q: vocē ul̄ aerē emittit. Vñ q̄dā. Fiſtula dulce canit volucrē dū decipit auceps. Jñ ⁊ fiſtula dr̄ aq̄ductus ⁊ meat⁹·q: aquā fūdat ⁊ emittat ſicut fiſtula inſtr̄m voces. Fiſtula etiā dr̄ q̄dā infirmitas. Jñ fiſtulat⁹.ta.tū.⁊ fiſtuloſus ſa.ſū.q̄ illā patit̄ infirmitatē. Vñ. Fiſtula dulce canit·eſt fiſtula morbo dur⁹. Fiſtula etiā dr̄ aroma ſiue arbuſtula ħuis aromatica q̄ ⁊ caſia dr̄. Vñ Canti.4⁰. Fiſtula ⁊ cinnamomū cū vniūſis lignis libani.

Fixula.le.f.p.i.phibula·q̄ ad firmādū palliū infigit̄.

Fixus.xa.xū.i.ſtabilis firm⁹.⁊ dr̄ a figo.is. Jnuenit̄ etiaꝫ fiſſus.ſa.ſū.a findor.deris. Vñ. A figor fixus a findor ſit tibi fiſſus

F ante L

Flabellū.li.muſcariū·ſcilicꝫ cū quo muſcas abigimus ⁊ flatū facim⁹.⁊ dr̄ a flabrū.

Flabrū.bri.i.vent⁹ ul̄ flat⁹ vēti.⁊ dr̄ a flo.

Flactus.cta.ctū.i.marcidus.⁊ dr̄ a flacteo.

Flagitiū.tij.n.s.i.dedec⁹·peccatū.⁊ dicit̄ a flagito.tas. Jñ flagitioſus.ſa.ſū.i.vitioſus·libidinoſus·turpis·criminoſus·ſic dictus·q: frequēter flagitet et appetat libidinē vel noceat ſibi. Jnde flagitioſe.ſius ſime.adū.et hec flagitioſitas.tatis.

Flagrū.gri.n.s.dr̄ a flo flas.et inde hoc flagellū.li.dimi. Et ſunt flagra vel flagella ꝟgule vel poti⁹ ſūme ꝑtes virgarū·q: cū flatu et crepitu in corpore ſonāt. Ul̄ ſūme ꝑtes artor̄ dicūt̄ flagella·q: crebros ventorū flat⁹ ſuſtinēt. Eadē rōne dicūt̄ et flagra. Jtē q: flagrū ꝑcutit et vrit dr̄ flagrū q̄nqꝫ verberatio·quādoqꝫ ardor.

Flāma dr̄ radi⁹ flatus ignis·vel fumus ardens.⁊ dr̄ a flo flas·q: flatu excitat̄. Jnde flāmula.i.parua flamma

Flamē.inis.m.t.dr̄ ſacerdos Jouis·et dr̄ a filū·q̄i filamē·q: reliq̄as a collo ꝑ fila pēdētes portet. Vel iō dr̄ a filo·q: quicūqꝫ erat ſacerdos·in ſignū ſacerdotij deferebat almutiū·ħ ingruēte calore·cū ex caloris nimietate nō poſſet id deferre·ligabat ſibi capillos quodā filo·ul̄ flocculū lane filo in vertice ligatū deferebat·in ſignū ſacerdotij. Sꝫ flamē a flo flas neu.ge.i.flatus·ſpiramē·vel vent⁹. Vñ. Hoc flamen flatus·hic flamē ꝓſbyterat⁹. Dū cātat flamen reſpōdet filius amen.

Flameū.mei.n.s.ē vitta ſiue infula nuptiarū tenuis et rubea·qua vtebant̄ nubētes ad deſignādū pudoris leſionē·operiētes vultū cū ea. Vñ Lucan⁹ in.2⁰. Lutea dimiſſos velarūt flamea vult⁹. Jn flameolū.li.i.paruū flameū. Vnde Prudēti⁹ in ſychomachia. Flameolū ſtrophiū diadema monile.

Flameus.mei.m.s.i.ꝑminiſter ſacror̄.

Flamita.te.i.ſacerdotiſſa.⁊ dr̄ a flamen.

Flaminia idem.vel eſt filia ſacerdotis.

Flamineū.nei.n.s.i.ſacerdotiū vel officiuꝫ flaminis.

Flāmiger.ra.rū.pe.cor.i.gerēs flammā.

Flandria.drie.pe.cor.q̄dā ꝓuintia vel comitatus. Jnde hic et ħ flādrienſis·natus vel nata de illa ꝓuintia ul̄ illo comitatu.

Flatus.tus.ui.i.vent⁹·ſpūs·vel aer.

Flatilis.lis.pe.cor.ꝯ.t.et hoc le.i.facilis ad flandū. Jnde flatilit̄ adū·et ħ flatilitas.

Flauus.ua.uū.i albus vel rube⁹·et dicitur a flaueo.ues.ſed proprie flauus eſt qui vulgo dicit̄ blundus. Flaui etiā dicti ſūt

anglici teutonici et flādrienſes. Itē flaua eſt arena. Flaua ē ſpica cum eſt matura. Inde flaueo.nes.ſime. adū. ⁊ h flauedo.nis. Et vt dicit greciſm⁹. Flau⁹ eſt crinis. ſed fuluū metallū. Vnde. Dicapte flauū crinē fuluūq; metallū.

Fleuus.ua.uū.i.vanus.

Flexibilis.lis.ꝯ.t.⁊ hoc le. qd̓ facile flectit̓ vel flecti pōt. Inde flexibilit̓ adū.⁊ hec flexibilitas.tatis.

Flexuoſus.ſa.ſū.i. plen⁹ flexu. nō rectus. ul̓ q̄ nō cedit recta via. Inde flexuoſitas. tatꝫ.

Flocc⁹.ci.m.ſ.i.parua maſſa lane vel niuis ⁊ dī a flo flas. q: leuit̓ flatu impellit̓ huc ⁊ illuc. Inde flocculus.li. diminutiuū.i.paruus floccus.

Flora.re.f.p.eſt dea florū.

Floralis.lis.ꝯ.t.⁊ hoc le. qd̓ ptinet ad florā deā.⁊ dī a flora.re. Et plur̄ floralia.liū. vl̓ floraliorꝫ. feſta florꝫ. q̄ ab antiqs celebrabāt̓. Itē inuenit̓ h ⁊ h floralis.⁊ hoc le. qd̓ ptinet ad flores. Et tūc dī a flos. Vnde ⁊ floralia dicunt̓ tēpora florū.

Florariū.rij.locus vbi flores creſcunt. vel ubi reponunt̓.

Floretū.ti.locus vbi flores abūdāt.

Floſulētus.ta.tū.i.plenus floribꝫ.⁊ dicit̓ a flos ⁊ lētos qd̓ ſigt̄ plenitudinē. Floſulēti ſunt cāpi ⁊ prata. Sed floride ſūt arbores ⁊ herbe.

Flos floris.maſ.t. dī a fluo fluis. q̄ſi fluos. ⁊ flores q̄ſi fluores. q: cito fluāt. Inde flore⁹ rea.reū. de floribꝫ tot⁹ exiſtēs. vel floribꝫ plenus. vel pcreandis floribꝫ aptus.

Floſculus.li.i.paruus flos.⁊ cor.pe.

Fluctiulus.li.i.paruus fluct⁹.⁊ cor.pe.

Fluctiuag⁹.ga.gū.pe.cor.i.vagās p fluct⁹.

Fluidus.da.dū.i.madidus vel currēs. Inde fluiditas.i.madiditas. decurſio.

Flumē.inis.n.t.eſt aqua decurrēs. Sꝫ fluuius. ipſe aq̄ decurſus dī. Et a flumē. flumineus.nea.neū.

Fluor.oris.m.t.i.decurſio vel madiditas.

Fluſtrū.ſtri.i.aqua vel vnda criſpās. et dī a fluo fluis. Prope fluſtra ſunt mari mot⁹ ſine tēpeſtate fluctuantis. Vnde q̄dā. Vaſtabant in fluſtris. ac ſi diceret. In ſalo ⁊ in criſpantibꝫ aquis.

Fluuidus.da.dū.idē eſt q̄d fluidus. Vnde Lucanus. Traxit iners telū fluidū cōtagia peſtis.

Fluuiolus.li.diminutiuū.i.paru⁹ fluuius.

Fluuius.uij.m.ſ.eſt ipſe aq̄ decurſus. Inde fluuioſus.ſa.ſū.⁊ hic ⁊ hec fluuialis.⁊ h le.

F ante O

Foca ꝓpriū nomē ceſaris. vel foca dī porc⁹ vel piſcis marinus.

Focacius.cia.ciū.a focus dī.⁊ dī panis focaci⁹ in cinere coct⁹. Idē ⁊ ſubcinerici⁹ dī.

Focaria dī coquinaria a foco. Vnde.j. Regū. 8. Filias q̄ꝫ veſtras faciet ſibi vnguentarias ⁊ focarias. Itē focaria dī cōcubina.

Focaris.ꝯ.t.et hoc re.eſt aliquid hn̄s in ſe ignē virtualit̓. et dī a focus. Vnde focarem petram vulgus vocat. q̄ ferro pcuſſa ſcintillam emittit.

Focariū.rij.locus in quo fit ignis.

Focus.ci.dī a phos qd̓ eſt ignis.⁊ colo.is. vel a foueo.ues.q: fouet ignē. Ignis etiā eſt ipſa flāma. et quicq̄d ignē fouet. focus vocat̓. ſiue ſit ara. ſiue ſit illud in q̄ ignis fouet̓. ſicut locus in quo ignis fit in domibus. ponit̓ tn̄ q̄nq; p igne. Inde foculus li.i.paruus focus.

Fodine dicunt̓ loca vel fouee vbi aliquid fodit̓. di.ſ.xxj.deros.

Foliobalſamū.mij.n.ſ.dī foliū balſami. ul̓ liquor manās de certis folijs illi⁹. ⁊ dicit̓ a foliū ⁊ balſam⁹. Vnde in greciſmo dī. Balſam⁹ eſt arbor foliū folibalſama reddit. Et ſm hoc dicēdū eſt folibalſamū. ita q̄ nō eſt.o. tertia ſyllaba. ſed bal. h poteſt dici q̄ ibi eſt ſyncopa.

Foliū.lij.n.ſ.dī a foueo.ues.q: fouet florē q̄ꝫ pus pꝛumpit. vel dī a fluo.is.q: facile fluit. Et ide foliū dī q̄dā herba. q: ſine radice vlla inatat huc et illuc. Et dicunt q̄ pcedat de fontibꝫ paradiſi. et colligit̓ in litoribꝫ Indie. et inde cōficit̓ p̄cioſū vnguentū. qd̓ vocat̓ foliatū. Itē folia dicūt̓ librorꝫ ꝓpter ſilitudinē foliorꝫ arborꝫ. vel q: ex follib⁹.i.ex pellib⁹ fiūt. quorꝫ partes pagine dicunt̓. q: ſibi inuicē cōpingant̓ i.cōiūgant̓. Itē a foliū dī foliat⁹.ta.tū.i. habēs folia. vel abūdās folijs. vel circuatus. Itē foliū cōponit̓ trifoliū. quīq; foliū et cor.fo. Vnde Alexāder. Pampin⁹ eſt foliū vitis ramuſculus huius.

Follicia.cie. ul̓ folletia.tie.i.vanitas. ſuperbia. ſtulticia.

Folliculus.li.i.paruus follis. Follicul⁹ etiā eſt theca frumēti i qua granū ſeruat̓ interius. Hic ſup ſpicā vallo inſtructa munimen ꝓtendit. ne cuiū minorꝫ moꝛſibꝫ ſpica ſuis fructibꝫ exuat̓. vel veſtigijs pteratur. Et vbicūq; aliq̄d ita cōtinet̓ pōt etiā dici folliculus.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Follis.lis.m.t.mantibꝛū fabꝛi.ꝛ dī follis qͥ folis a folēdo·qꝛ fouet ignē flādo. Et qꝛ folles inflanť qſi quadā re inani: inde ē qꝛ follis dī ſtultus·ſupbꝰ·vanus·inflatus·

Fomen.inis.n.t.i.nutrimētū·eſca·q̄ fouet.ꝛ dī a foueo.ues.

Fomētū.ti.n.s.i.nutrimētū·eſca.

Fomes.atis.m.t.idē eſt qꝺ fomē·vel fomētū·ſcilꝫ nutrimētū·eſca·q̄ fouet. Fomites etiā dicunť ſcintille q̄ ꝓſiliūt ex ferro candente·ſicut aſtule q̄ cadūt ex aſſeribꝰ cum dolanť. Itē fomes dī radix ſꝫm Papam. Vn̄ peccatū oꝛiginale dī fomes.

Fonaſgū vel fonaſgo.ādedi. dī q̄dā potio ꝛ dī a phonos qꝺ eſt ſonus.ꝛ ge quod eſt terra.ꝛ dī ſic qꝛ creat vocē· Naꝫ tra creat oīa·qua potione vtebanť poete cū recitare habebāt.

Fons fontis.m.t. dī quaſi fūdēs aquam·et dī a fundo·eo qꝛ aquā ex ſe effundat. Eſt enī oꝛigo naſcentis aque.

Fontana.ne.idē eſt quod fons.

Fontanus.na.nū.i.iuxta fontē habitās·vel ad fontē ꝑtinens.ꝛ dī a fons.

Fonticulus.li. diminutiuū.i.paruꝰ fons.

Fontoſus.ſa.ſū.i.plenꝰ ꝛ abundās fontibꝰ

Foꝛago.ginis. dī illud filū alterius coloꝛis qꝺ mulier ponit in capite vel in fine· vel ī latere tele·ad diſtinctionē vel oꝛnatū faciendum.

Foꝛamen acus de quo Matthei.19ͦ Facilius eſt camelū ꝑ foꝛamē acus tranſire ꝛc. ſic exponiť ī hiſtoꝛijs·Quidā dicūt ī hieruſalē fuiſſe poꝛtā·q̄ dicebať acus·ad quā cū veniebāt cameli.ꝑ cōpēdio vie·cū oneribꝰ ſuis nō poterāt ꝑtrāſire vel ſubire eā: exonerati ergo trāſibāt·ꝛ iterum receptis oneribꝰ minabanť. Scḋm hoc ḡ ſilitudo vocať·nō īpoſſibilitas. Opoꝛtet enī auarum amoꝛē opū dimittere·ſi vult ad vitā īgredi eternā. Itē alia expoſitio. Facilius ſigt hic minus poſitiuo ſui contrarij.i.minus difficile·qꝛ minus impoſſibile. Pōt enī deus facere vt camelus ꝑ foꝛamē acꝰ trāſeat nullo obſtāte ꝑiculo. Auarū vo q̄ hic noīe diuitis intelligiť ponere ī gloꝛia ſi pōt de potētia nō pōt de iuſticia. Foꝛamen etiā dī ꝑſpicuitas alicuius rei groſſe ſcilicꝫ ligni.

Foꝛaneus dī q̄ foꝛū tenet vel de foꝛo venit iij.q.vij.peregrina.

Foꝛceps.picis.m.t.eſt inſtrumentū fabꝛile cū quo teneť ferrū ad fabꝛicādū· licꝫ āti.q̄ poſuerūt hoc nomē in fe.ge· Vn̄ Nenius.

Signare opoꝛtet frontem calida foꝛcipe. Et dī a ferruꝫ ꝛ capio·qſi ferriceps·eo qꝛ ferrū candēs capiat ꝛ teneat. Vel dī foꝛceps quaſi foꝛmiceps·qꝛ cū eo aliq̄d foꝛmū capimꝰ ꝛ tenemus: Nā foꝛmū eſt calidū. Itē ferrū ꝯponiť cū filo.ꝛ dī h foꝛfex cis·qua inciditť filū·quaſi ferrū filoꝛum.i. aptatū ad fila incidenda. Vel cōponiť a foꝛis ꝛ capio·qꝛ capiat qꝺ foꝛis eſt in veſte vel in panno. Et ſꝫm hoc ꝓpꝛie ē fullonum. Itē cōponiť ferrū cū pilo.ꝛ dī h foꝛpex.cis.qua incidiť pilus·ſcilꝫ ferrū piloꝛum·ſcilꝫ aptatū ad pilos incidēdos· Et ab iſtis tribꝰ noībꝰ deſcēdūt tria diminutiua·ſcilꝫ hec foꝛcicula: hec foꝛficula·et hec foꝛpicula. Vn̄. Foꝛfice fila·pilū cape foꝛpice·foꝛcipe ferrū. Itē Fex eſt filoꝝ ceps ferri pexqꝫ piloꝝ. F.cedit filū.c.ferrū.p.qꝫ capillū. Vl'ſic. F.reſecat filū.p.pilū·ceps q̄ꝫ ferrum.

Foꝛculus.li.pe.coꝛ. deꝰ q̄ ꝑeſt foꝛibꝰ·vt eas cuſtodiat.ꝛ dī a foꝛes riū.

Foꝛenſis.ſis.ꝯ.t.ꝛ hoc ſe.i.in foꝛo vel in foꝛi manēs ꝛ habitans. Vn̄ Ozatius. Ac velut innati triūꝑis penes foꝛenſes.

Foꝛes·riū.fe.ge.pluraliť.i.poꝛte·ꝛ dī a foꝛis vel foꝛas·qꝛ foꝛis ponunť ꝛ foꝛis aperiunť ꝛ voluunť. In ſingulari tn̄ īueniť·gtūs foꝛis·actūs foꝛē·ablatiuꝰ foꝛe.

Foꝛica.ce.f.p.i.cloaca·ad quā publica ciuitatꝫ ſtercoꝛa cōfluūt ꝛ ꝓijciūť: Nā latrine dicunť a latendo·ſcilꝫ cloace ꝑuate·q̄ ī domibꝰ latēt. Foꝛica etiā dicunť foſſa extra poꝛtā·ad quā cōfluūt īmūdicie.ꝛ dī ſic·qꝛ foꝛis eſtꝰ. Si vo ē intra poꝛtā·dī latrina. Itē foꝛica dī q̄cq̄d īmūdū foꝛas iaciť.

Foꝛeſta·eſt locus vbi fere inhabitāt vel includunť.ꝛ vbi q̄s habet vſū venandi ſꝫm Ber. de dona.cū dilectus·in glo.j.

Foꝛinſecus.ca.cū.i.extraneus·de foꝛis veniens vel exiſtēs. Et poniť foꝛinſecus q̄nq̄ adū·ſicut ꝛ intrinſecꝰ ꝛ extrinſecꝰ.ꝛ coꝛ.pe.

Foꝛma.me.f.p.i.pulcritudo·pulcra diſpoſitio.ꝛ dī a foꝛmon qꝺ eſt caloꝛ·ꝓpꝛie enī caloꝛ ſanguinē mouet ꝛ ſanguis pulcritudinē. Inde foꝛmoſus.ſa.ſum.i.pulcer·cū caloꝛ ſāguis ex rubore pulcritudinē creat Inde foꝛmoſe.ſius.ſime.ꝛ hec foꝛmoſitas tatis. Itē a foꝛma ꝑ ꝯpoſitionē Biformis triformis·cōfoꝛmis·defoꝛmis·diffoꝛmis·infoꝛmis·vnifoꝛmis·multifoꝛmis·a q̄bus aduerbia qualitatis ꝛ noīa ꝓpꝛietatꝭ ī tas. vt bifoꝛmiter.tas.confoꝛmiter.tas.defoꝛmiter.tas.vnifoꝛmiter.tas.ꝛc.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Formella.le.dr̄ paruus caſeus. Vn̄ mgr̄ in hiſtorijs ſic expōit illud qđ ſcribit̄.j. Reg. 17°. Decē formellas caſei.i.decē caſeos par uos ⁊ recētes. Vn̄ Alex.neqȝ. Caſeus exiguus dat quod formella figurat. Itē formella.le.⁊ formula diminutiua ſunt a forma: ⁊ ſunt ꝓprie inſtrumēta alutarioꝝ q̄bꝫ formant ſubtalares.

Formica dr̄ a fero qđ eſt porto. ⁊ mica. eo q̄ ferat micas ānone. Vn̄ Ouidi⁹. Grande opus exiguo formicas ore gerētes. Jn̄ formicinus.na.nū. ⁊ formiceus.cea.ceū. ⁊ hoc formicariū.rij.loc⁹ formicarū. qđ ⁊ formicetū dr̄. Et dicit quidā ſapiēs. Exemplū p̄bet nobis formica laboris. De qua dicit Jſidorus etymologiaꝝ.12°. Formice ſolertia multa. Prouidet eni in futurū. et p̄parat eſtate quod comedat ī hyeme. Jn meſſe aūt colligit triticū. Ordeū nō tāgit. Vn̄ pluit ei ſup frumētū totū eijcit.

Formicales.liū.m.ge.pluralit̄.i. forcipes fabroꝝ. q: p hormā.i.calida d' fornace extrahūt

Formicoleon.ontis.m.t.eſt aīal paruū formicas ſatis infeſtū. qđ ſe ī puluere abſcōdit. ⁊ formicas frumētū geſtātes interficit. ⁊ dr̄ a formica. ⁊ leon qđ eſt leo. quaſi formicarū leo. vel certe formica pariter ⁊ leo. Propterea aūt formica ⁊ leo vocat̄. q: alijs aīalibus vt formica ē. formicis aūt vt leo eſt.

Formicula.le.diminutiuū.i.parua formica

Formido.dinis.f.p.i.pauor vel metus vel timor. ſꝫ differūt. q: formido obijcit̄ oculis vel aīo ſine habita ratione. ⁊ maxime paruulis. Sed pauor cū timiditate cū ſubita eſt. cōturbās oculos q̄n̄ tn̄ ſoluit̄ rōne vel tēpore nō conſtat. Metus eſt interior motus cū ſubitus ſine cordis. fact⁹ ex aliq̄ triſti recordatione. Sed timor ē accidēs dolor mētis extrinſecus ex aliq̄ occaſione accidēti. Itē formidines etiā dicunt̄ pēne ſagittę alligatę q̄bꝫ venatores ceruos capiunt.

Formidolus.la.lū.pe.cor.qui habet formidinem. Inde formidoloſus.ſa.ſū.ī eodē ſenſu.i.q̄ patit̄ formidinē. Ponit̄ tn̄ īproprie.p eo q̄ infert formidinē. Vn̄ Saluſtius. Nō aliena virtus ſemp ē formidoloſa his.i.inferēs formidinē. Jn̄ formidoloſe.ſius.ſime.aduerbiū. Et formidoloſitas.tatis.

Formidus.da.dū.pe.cor.i.calidus. et dr̄ a formus.

Formon.i.calor vel ignis. Jn̄ formus.ma.mū. dixerūt antiqui calidus ⁊ feruens. Et hoc formū.i.calida materia ferri. ſic̄ extrahitur ab igne.

Fornax.cis.dr̄ a phos qđ eſt ignis. quaſi phos vrina vel quaſi phos vrgēs. Item fornax.cis.dicebat̄ q̄dā dea apud gētiles. Inde hęc fornacula.lę. diminutiuū. ⁊ hoc fornacaliū.lij. vel fornacale lis. Et dicunt̄ fornacalia feſta illius deę apud ātiquos. Fornacalia etiā dicunt̄ q̄dā iſtrumenta ad opus fornacis aptata.

Fornicatio.onis.f.t.ē cuiuſlibet illiciti coitus genus q̄ fit extra vxorē legitimā. ſpecialiter in vſu viduarū. meretricū. vel concubinarum.

Fornix.cis.m.t.dr̄ arcus triūphalis iuxta ſuperbiā gentiliū. in ſignū victorię erect⁹. Et ſicut dr̄ ī hiſtorijs ſup.j.Reg.15°. Fiebat de mirtis vel palmis vel oliuis. Et ſicut dicitūr ibi. depingebat̄ ſeries belli ⁊ gloria triūphi. ⁊ dicebat̄ fornix q̄ſi foris nitens.i.apparēs. q: in loco eminenti fiebat. vt ab oibꝫ poſſet videri. ⁊ cor.pe.in obliq̄s. Vn̄ Virgilius eneī.5°. Magna conſpicio atqȝ aduerſo fornice portas. Vl' fornix dr̄ arcus lapideus. ⁊ dr̄ a fornax. q: de coctura fornacꝫ extruit̄. vel q: curuat⁹ vl' arcuatus ſit. vt fornax. Et q: meretrices ſolent meretricari in hmōi fornicibꝫ: ideo etiā fornix dr̄ lupanar. ſcilꝫ domus meretricū. Vn̄ Juuenalis. Lenonū pueri q̄cunqȝ in fornice nati. Itē grecīſm⁹. Fornix lenonis locus eſt pariter meretricis. Aſt arc⁹ muri dr̄ exterior. Itē. Eſt arcus fornix. ſꝫ fornax ſaxa perurit.

Fors.fę.ge.i.euētus rerū. ⁊ dr̄ a foros. Vn̄ ſepe īuenit̄ poſitū aduerbialit̄.p aduerbio euēt⁹. nec habet hoc nomē niſi iſtas duas voces. ntō ſꝫ fors. ablatiuo ab hac forte.

Fortis.tis.ꝯ.t. ⁊ hoc te. ſm̄ Rabanū dicit̄ a fero fers. eo q̄ fortiter ferat aduerſa ⁊ q̄cunqȝ acciduñt. Scđm vo Jſidoꝝ a ferro q: durus ſit ad flectēdū nec molliat̄. Et ē fortis ad picula. Inuict⁹ ad labores. Or aūt dr̄ fortis. quaſi phos vel phormon tenens. etymologia eſt. Jn̄ fortit̄.tius.ſime. adū. Et hęc fortitudo.dinis. vna de q̄ttuor cardinalibꝫ virtutibꝫ. Et eſt fortitudo mentis que adūſa equanimit̄ tolerat. licꝫ quādoqȝ dicat̄ corporis. Et deſcribit̄ ſic: Fortitudo ē piculoꝝ ꝯſiderata ſuſceptio. ⁊ laborū diuturna ꝑpeſſio. vt ſic non timeamus. ⁊ ſic eſt fortitudo cōtra timorē. Itē fortis cōponit̄ q̄ſi fortis. tamfortis.i.valde fortis.

Fortuitus.ta.tũ.id quod forte cõtingit· vt bona fortune ⁊ tẽporalia. Jñ fortuitu.adũ. euẽtus.ꝑ q̃ etiã quandoqꝫ inueniť fortuito ablatiuus poſitus aduerbialiter.

Fortuna.ne.f.p. dr̃ quaſi forte vna· qꝛ vix aut raro ꝑmanet eadẽ. Vñ depingiť eius imago quaſi voluẽs rotã·ꝓpter ſui volubilitatẽ. Et ſcribuntur ibi verſus: Glorioꝛ elatus·deſcẽdo minorificatus. Infim⁹ axe teroꝛ·rurſus ad aſtra feroꝛ. De qua dicit Jſidor⁹ etymo.8°. vbi loquiť ď dijs gentium. Fortunã a fortuitis nomẽ habere dicunt·quaſi deã quandã res hũanas varijs caſib⁹ ⁊ fortuitis illudentẽ. Vñ ⁊ eã cecaꝫ appellãt·eo qꝛ in quolibet paſſim incurrẽs ſine vllo examine meritoꝝ et ad bonos ⁊ ad malos venit. Sꝫ h̃ dea aut nihil ẽ·aut eſt temporalis euẽtus rerũ a deo ꝓuiſarũ· Scd̃m Papiã: Fortuna dr̃ felicitas·euẽtus·exitus. Et licꝫ fortuna ſe habeat ad ꝓſperitatẽ ⁊ ad adũſitatẽ·tñ ſine adiuncto ſemꝑ accipiť in bono. Jnde fortunat⁹.ta.tũ.i.cui fortuna fauet.⁊ ſemꝑ ẽ ꝓſpera· Et cõponiť Jnfortunatus.ta.tũ.cui fortuna ſemꝑ eſt aduerſa.⁊ vtrũqꝫ cõparať.

Fortuniũ.nij.n.s.ꝓſper euẽtus.

Forulus.li.pe.coꝛ.i.burſa vel ſcriptoriuꝫ.et dr̃ a forus.ꝑ foramine·qꝛ crebro ſit ꝑforatum ad pennas.⁊ cornua imponẽda. Vel theca vł ciſta libroꝝ. Vñ Juuenalis. Hic libros dabit h̃ ⁊ forulos mediãqꝫ mineruã·

Forũ.ri.n.s. dr̃ locus deputatus ad emẽdũ vel vendendũ.⁊ dr̃ a foris· qꝛ ſꝑ ſit foris. Forũ etiã dr̃ locus vbi tractanť cauſe et tũc dr̃ a fando. Jñ hoc forulũ.li.diminutiuũ.i.paruũ foꝝ.

Forũ apij·qđ Apius ſenatoꝛ cõdidit.

Forus foꝛi.m.s.ad multa equiuocať. For⁹ enĩ eſt exercẽdarũ litiũ locus·a fando dictus. Vel a Phoronio rege q̇ p̃ grecis literis legẽ dedit·vt ď ꝟ.ſig.c.forus.⁊.vij.diſ. Moyſes. Et cõſtat ex trib⁹·ſcilꝫ cauſa·lege.⁊ iudicio. Forus etiã eſt locus vbi vua calcať·ſic dictus·qꝛ pede calcantis feriať·quod ⁊ calcatoriũ dr̃. Jtẽ forus etiaꝫ dr̃ vbi res venduntť·a fando·vel qꝛ foris ẽ Et forus eſt tabulariũ nauis·a ferendo·qꝛ ferat īceſſũ hoīuꝫ· Forus etiã dr̃ foramẽ illud in naui ꝑ quod remus imittiť·a forando. Vñ quidã dicit. Cauſať venditqꝫ forũ.ſigtqꝫ foramẽ. Jnueniesqꝫ foros datqꝫ carina foros.

Foſſa ſe.f.p.i.fouea. Jñ foſſatũ dictũ eo qꝛ multas foſſas habeat·

Foſſoꝛ.ſoris.ille qui fodit terrã.

Foſſoriũ.rij.i.ligo cũ quo fodiť.

Fotilis.lis.ꝯ.t.⁊ hoc le.i.nutribilis·vł apt⁹ ad fouẽdũ.⁊ coꝛ.pe.

Fotiniani ne.p.q̇dã heretici a Fotinio gallo grecie ſmirne epõ dicti·q̇ hebionitaꝝ hereſim ſuſcitans:aſſeruit chriſtũ a Maria ꝑ Joſeph nuptiali coitu fuiſſe ꝯceptũ

Fotio.onis.fe.ge.i.nutritio.⁊ dr̃ a foueo.

Fotus.tus.tui.⁊ fotus.ta.tũ.i.nutrit⁹·refocillatus·refectus.⁊ dr̃ a foueo.

F ante R

Fractitius.tia.tiũ.qđ facile frãgi poteſt.

Fractillus.li.m.s.cauda vel fragmẽ panni fiſſi·cauſa ornatus pendẽs ex inferioꝛi ꝑte Fractillus etiã dr̃ villus in tapeto vł alia veſte villoſa.

Fractus.cta.ctũ.i.debilitatus·lacerat⁹.diſſolutus.⁊ dr̃ a frãgo. Jñ hec fractio.onis.⁊ h̃ fractura.re.⁊ h̃ fragmẽ·⁊ fragmẽtũ.ti.

Fraga.poma ſiluestria vel genus rubicunde herbe q̃ terre adheret.⁊ dr̃ camelia·vel loca mõtoſa. Jñ fragoſus.a.ũ.

Fragidica.ce.i.ſtilus.⁊ dr̃ a frango.

Fragilis.lis.ꝯ.t.⁊ hoc le.i.debilis.⁊ ꝯparať Jñ fragilitas.tatis.⁊ fragiliť aduerbiũ.

Fragoꝛ.oris.m.t.eſt tonitruũ vel ali⁹ ſonuſ ⁊ dr̃ a frango.gis·qꝛ queqꝫ ſicca ⁊ arida facile frãgit. Jñ fragoſus.ſa.ſũ.i.plen⁹ fragore·vel aſper·vel ſpiſſus denſitate reruꝫ fractaꝝ·vt ſunt loca in ſiluis vbi frequẽť fiunt fragores fractione ramoꝝ aridoꝝ.

Fragus.gi.m.s.i.curuatio genuũ·vel ipſũ genu.⁊ dr̃ a frãgo·qꝛ videť ibi os fractũ·

Framea.mee.f.p.eſt gladi⁹ ex vtraqꝫ parte acutus.⁊ dr̃ a ferrũ quaſi ferrea. Jdem eſt ⁊ ſpata ⁊ rõphea. Sed machera ẽ gladius longus ex vtraqꝫ parte acut⁹. Vel ſcd̃m alios framea dr̃ quaſi fremea·a fremo mis·qꝛ mẽticuloſos fremere facit. Vñ ꝓpheta Erue a framea de⁹ aiam meã. Vñ Alex.necꝫ. Jd qđ dat gladius frameam ſignare memento. Jtem framea multas alias ſigtiones habet q̃ poſſunt haberi ꝑ hos verſus. Framea vindicta rog⁹ enſis lancea dicta. Framea mors aie deus hic defendat ab hac.

Francigena.ne.ꝯ.p.aliq̇s vel aliq̃ genitus vel genita a frãco·vel in frãcia.⁊ dr̃ a francus·⁊ genero vel genitus.

Franciſta.ſte.dr̃ a franc⁹. Et ſũt frãciſte inſignia q̃ ante cõſules ferebanť·vt ſecures ſic dicte a cõſuetudine francoꝝ.

Francus.ci.fuit q̇dā dux francoꝝ. Inde h̄ francia.cie.⁊ francus.ca.cū. Vel franci dicunt͛ a feritate moꝝ. Vñ dicta ē frācia.cie terra eoꝝ.⁊ hinc francus.ca.cū.gentile.

Fratellū.li.n.s.i.ſtillicidiū ſtercoris uł ſterquilinij.

Frater.tris.m.t.a fructu dī. Vł aūt dī frat͛ quaſi fere alter.etymologia eſt: ꝓprie aūt frēs ſunt qui ſunt nati ex eodē pr̄e. ꝟ diuſis matrib⁹. Vñ ⁊ dicūt͛ fratres.eo ꝙ ſint de eodē fructu.i.ſemīe nati. Sꝫ germani ſunt qui ſūt ex eadē matre.ꝟ diuerſis patrib⁹ ꝓcreati. Vñ ⁊ germani dicunt͛ quaſi ab eadē genitrice manātes.non vt aliq̄ dicūt ex eodē germine.q̇ tm̄ frēs dicitur Itē germani dicunt͛ vterini.q: ſūt ex diuerſis patrib⁹ ⁊ vno vtero editi. Germane etiā ītelligūt͛ ut germani.⁊ ſoror ut frat͛ Et eſt ſoror ex eodē ſemine dicta.q: ſola cū fratrib⁹ in ſorte cognationis habetur. Si ỽo habeāt eūdē pr̄em ⁊ eādē matrē: dicunt͛ fratres germani. Et ſilit͛ intellige de feminneo ſexu. Quattuor aūt modis in ſcripturis ſacris frēs dicunt͛: Natura.vt Eſau ⁊ Jacob. Petr⁹ ⁊ Andreas. Cognatione q̇ ſunt de eadē familia ſiue parentela.ſiue cōſanguinitate.vt Abraā ⁊ Loth. Vñ Geñ.13° dixit Abraā ad nepotē ſuū Loth. Non ſit rixa inter me ⁊ te.⁊ int͛ paſtores meos ⁊ tuos.frēs enī ſum⁹. Gente vt oēs iudei inter ſe frēs dicūt͛. Vñ apl̄s ad Ro.9° Optabā enī ego ipſe anathema eſſe a chriſto ꝓ fratrib⁹ meis q̇ ſūt cōgnati mei ſm̄ carnē q̇ ſunt iſraelite. Affectu etiā fratres dicunt͛.⁊ hoc dupliciť.ſcilꝫ coiter ⁊ ſpāliter. Coiter.ſcilꝫ coī affectu.ſicut oēs hoīes qui de eodē patre nati ſūt fratres vocāt͛ ⁊ pari germanitate adiuicem cōiūgunt͛. Vñ. Dicite his q̇ oderunt vos.frēs noſtri vos eſtis. Spāli affectu oēs chriſtiani frēs vocant͛. Vñ ps̄. Ecce q̄ꝫ bonū ⁊ q̄ꝫ iocundū habitare fratres in vnū. Et nota ꝙ ſm̄ iura īuenit͛ fratnitas ſpūalis q̄ attēdit͛ int͛ illū q̇ ſuſcipit͛ de ſacro fonte ⁊ filios ⁊ filias carnales prīs ſui ſpūalis ſiue patrini. De ꝑdictorū matrimonio ſine aliq̄ dubitatiōe ita teneas ꝙ oēs filij duoꝝ cōpatꝝ.ſiue ante cōpaternitatē geniti ſint.ſiue poſtea pn̄t legitime matrimonialiť copulari.excepta illa perſona qua mediāte cōpaternitas eſt contracta: Nā illa pſona nunq̄ꝫ pōt copulari alicui filioꝝ prīs ſui ſpūalis.

Fratres cōſanguinei ſunt frēs ex eodē pr̄e ⁊ eodē ſanguine geniti.ita exponit tex. in §.ſunt aūt cognati. Inſtit. de legi.ag.ſuc. et.l.itaq̄ꝫ.C.e.ti.

Fratres patrueles ſūt duoꝝ fratrū filij.

Fratres vterini ſunt filij eiuſdē matris.vt exponit glo. Juſtit. de legit.ag.ſuc.§.hoc habendum.

Fraterculus.li.dimi.i.paruus frater.

Fraternus.na.nū.i.res frīs.vel ad frēs ptinēs. Vñ fraternitas.tatis.⁊ hic ⁊ h̄ fraternalis.⁊ hoc le.⁊ fraternalitas.tatis.

Fratriſſa.ſe.f.p.eſt vxor fratris.

Fratria.rie.i.filia uł vxor fratris.vel ꝯgregatio.⁊ dī a frater.

Fratruus.trui.m.s.i. fili⁹ frīs. Inde h̄ fratrua.true.i.filia vel vxor fratris. Inde hic ⁊ h̄ fratruelis.⁊ hoc le. qđ ꝑtinet ad frēm vel res fratris. Vł fratruelis.i.fili⁹ fratris vel filia fratris uł fratrui. Et dī fratruelis vel fratru⁹ q̄ſi frat͛ alius.h̄ ē etymologia. Fratrueles etiā dicūt͛ duoꝝ fratrū filij.

Fraus.dis.f.t.i.dolus.ſed differūt.q: fraus ē circa fidē mutuatā. Dolus ī aīo. Inſidie ỽo loco vel telo. Inde fraudulētus.ta.tū i.plenus fraude. Et hic ⁊ hec ⁊ hoc fraudulens.tis.in eodē ſenſu. Inde fraudulēter aduerbiū.

Fraxinetū.ti.pe.p.loc⁹ vbi fraxini creſcūt.

Fraxinus.ni.pe.cor.q̇dā arbor.⁊ dī a frag⁹. q: magis in aſperis ⁊ montanis loc̄ ſolet naſci.ſicut ⁊ fragus. Vel dī a frango.gis. q: facile frāgit͛. Inde fraxineus.nea.neū.

Frea free.i.ptās vel mūdia.⁊ a parente ſuo relicta.⁊ dī a fremo.mis. Vnde h̄ mūdiū dij.dī dominiū.

Fremebūdus.da.dū.i.ſimilis fremēti.vel qui cito fremit.

Fren neu.ge.indecli.q̇dā exagitatio furoris a cerebro deſcēdēs.⁊ dī a frēdeo.

Freneſis.ſis.m.t. ipſa rabies.⁊ dicit͛ a fren. Vñ freneticus.ca.cū.q̇ freneſim habet.q: dentes ꝯcutiat. Vel freneſis dī ab īpedimēto mētis.q: greci frenas mētē dicūt.

Frenū.ni.n.ge.in ſingulari.ſed in plr̄i īuenit͛ ma.ge.⁊ neu.ſcilꝫ hi freni.⁊ h̄ frena.⁊ dicit͛ a frēdeo.dēs.quia dentib⁹ eq̄ ſemp cōcutit͛ ⁊ imp̄mit͛: Nam equi hoc ſemp frēdēt i.imp̄mūt dentib⁹ ⁊ cōcutiūt ⁊ mordēt.vel dī a fremo.q: facit equū fremere.⁊ ꝓduč fre. Vnde Ouidius. Prepoſitis frenis ſepe repugnat equus. Inde frenulū.li.pe.cor.i.paruū frenū.

Frenuſcul⁹. li.pe.cor.dī a frenū. Et ſunt frenuſculi vlcera circa rictum oris.ſiſia his q̄

fiũt imẽtis aſperitate frenoꝝ.

Frequens.oĩs ge.i.multus vel aſſiduus uł creber.q꞉ ſepe fruat᷑ curia. Pro pe q̃dẽ frequens dĩ qui aſſiduus eſt in curia. et ſepe fruit᷑ ea.⁊ cõ꞉.fre. Vñ Ouidius. Vt redit atqꝫ freq̃uẽs longũ formica p agmen.

Frequẽtidicus.ca.cũ.q̃ freq̃uẽter dicit. vel freq̃uẽs eſt in dicẽdo.ſicut eſt incãtato꞉.⁊ dĩ a freq̃uẽs ⁊ dico.

Freſus.ſa.ſũ.i.fract⁹.cõtritus.cõcuſſus Vñ ⁊ fabã freſam dicim⁹.q꞉ habet thecã molitam.i.fractã.cõcuſſam.⁊ cõtritam.

Fretũ.ti.n.s.dĩ a ferueo.ues.eo ꝙ ferueat. vel a fremẽdo. Et ẽ ꝓp̃rie fretũ ipſe feruo꞉ maris.ſed ponit᷑ p mari. Itẽ fretũ eſt ãguſtum.⁊ quaſi fluens mare.ab vndaꝝ feruore dictũ.vt gadicanũ ⁊ ſiculũ. Et noĩat᷑ mare diuerſis noĩbꝫ. Vñ. Cũ fremit eſſe fretũ.mare dicas cũ ſit amarũ. Pont⁹ põte caret.ꝫ ab equo dĩ equo꞉.

Fretus.ta.tũ.i.fultus.tutus.impauid⁹.⁊ dĩ a fretũ.p cõtrariũ.q꞉ fretũ facit hoĩem pauidũ. Vel dĩ a feruore.q꞉ feruo꞉ ⁊ ira reddit hoĩem impauidũ. Vel poti⁹ dĩ a fruo꞉.eris. Fruitio enĩ nata ſolet rerũ cõferre tutelã. Ille enĩ ẽ fretus q̃ auxilio alicui⁹ fruit᷑. Non aũt fretus eſt participiũ ꝫ nomen.⁊ pducit fre.ſed fretũ.ti.co꞉ripit eam Vñ. Poſcit nauta fretũ.tu debilis appete fretũ Item. Intrat nauta fretũ.vento ꝝ turbine fretus.

Frigdo꞉.doris.m.t.i.frigus.

Frigidariũ.rij.locus vbi aliq̃d ponit᷑ ne calore co꞉rũpat᷑.

Frigidus.da.dũ.dĩ a frigeo.ges.⁊ cõparat᷑. Vñ frigide frigidi⁹ ſime.aduer.⁊ hec frigiditas.tatis.

Frigilla.le.f.p.eſt auis q̃ frigore cãtat.⁊ dĩ a frigeo.ges.

Frigo꞉es.goꝝ.pluralis nũeri.maſ.ge.i.febres.q̃ faciũt hoĩem frigere.

Frigoroſus.ſa.ſũ.i.plenus frigore.

Frigus.go꞉i.m.t.i.gelu.⁊ dĩ a frigeo.

Fritillũ.li.n.s.i.molinellũ ĩ quo piper teritur.⁊ dĩ a frango.gis.q꞉ grana piperi vel alia frangit.⁊ eſt pfo꞉atũ ab inferio꞉i pte. ⁊ inde piper tritũ recolligit᷑. Ponit᷑ etiam p quodã vaſe pfo꞉ato.p q̃d ſolẽt pijci taxilli ne fiat ibi fraus. Vñ Iuuenalis. Par uoqꝫ cedere monet arma fritillo.

Friuolus.la.lũ.pe.co꞉.i.vanus.inutilis.mẽdax.caducus.incertus.dubius.ſimulatuſ paruĩ p̃cij. Vñ friuolũ quaſi fere valens obolũ. Inuenit᷑ q̃ñqꝫ ſcriptũ p.h.friholuſ la.lũ.ꝫ antiq̃tas eſt. ꝓp̃rie autẽ friuola dicunt᷑ fictilia vaſa ⁊ inutilia.

Frixa.frixe.f.p.i.carbonella.ſalꝫ parũ carnis.que ſup carbones cito ſolet decoqui.⁊ dĩ a frigo.gis. Et hoc frixũ.xi.genus cibi dictũ a ſono quẽ facit qñ ardet in oleo uł ſagimine.

Frixatura.re.f.p.⁊ hec frixura.re.in eodem ſenſu.ſalicꝫ coctura illa.talis actio.vel q̃d frigit᷑. Frixura dĩ a frigo.gis. ꝫ frixatura a frixo.as.frequentatiuo.

Frixo꞉iũ.rij.n.s.patella vel ferꝝ ſup̃ quod coquit᷑. Vñ ꝓpheta. Cõfrixa ſũt oſſa mea tanqꝫ in frixo꞉io. Itẽ frixo꞉iũ cõponit᷑ cũ con.vt cõfrixo꞉iũ.⁊ dĩ patella.ſartago.

Frondato꞉.o꞉i.m.t.qui frondes colligit ad paſtũ aĩaliũ. Vel q̃ euellit frõdeſ a vitibꝫ vt citius matureſcãt. Vel q̃ canit fronde. Vel auis q̃dã.q̃ ex frondibꝫ nidum facit Vñ Virgili⁹. Hic alta ſub rupe canet frõdato꞉ ad auras.

Frondatus.ta.tũ.⁊ fronde⁹.dea.deũ.⁊ frondoſus.ſa.ſũ.differũt.q꞉ frondeũ eſt q̃d de frondibꝫ totũ eſt. Frondatũ vel frõdoſũ eſt q̃d frõdes habet ⁊ eis abũdat.vt loc⁹ arbo꞉ũ.ſicut gramineũ ⁊ graminoſũ.

Frondicula.le.dimi.pe.co꞉.i.parua frons

Fronitus.ta.tũ.i.prudẽs.vel ſapiẽs.⁊ dĩ a ph꞉onos uł ph꞉onus. Et cõponit᷑ ĩfronitus.ta.tũ.i.inſipiẽs.inſulſus. Vñ Eccl.23. Aio irreuerẽti ⁊ infronito ne tradas me. Sed ibi coĩter legit᷑ infrunito.

Frons frondis.f.t.dĩ a fo꞉os.quaſi fo꞉ons. quia ferat virgulta vel vmb꞉ã. Vel dicit᷑ a fluo fluis.q꞉ cito fluat. Vñ frondoſus.ſa ſũ.i.plenus frondibꝫ. Inde frondoſitas tatis.abundãtia frondiũ. Et frons frõdis eſt arbo꞉is.ſed frons frontis ẽ ps capitis. Vñ. Frons foliũ frondis.frons ẽ ĩ vertice frontis.

Frontiſpiciũ.cij.n.s.i.inſpectio frontꝫ. Vñ ⁊ anterio꞉ pars eccleſie frontiſpiciũ dĩ

Fructuarius.ria.riũ.i.vtilis vel fructu abũdans.vel ad fructũ ptinens. Itẽ fructuarius eſt.qui rei dñs non eſt.ut in.l.vti.fru. ff.ſi vſufruc.peta.tñ in q̃buſdã caſibꝫ pro domino habet᷑.ſalꝫ in pcipiẽdis fructibꝫ ff.de vſufruc.l.ſi Titij.§.i.

Fructus.ctus.tui.dĩ a fruo꞉. Vñ fructuoſus ſa.ſũ.⁊ fructuoſe.ſius.ſime.⁊ hec fructuoſitas. Itẽ fructus.cta.ctũ.eſt participiũ de fruo꞉.frueris.

Fructus dicunt᷑ q̃ ſupſunt deductis expenſis q̃ fiũt grã fructuũ q̃rẽdoꝝ colligẽdoꝝ

⁊ cõſeruando ⁊c. quod locũ habet tã in bone q̃ʒ i male fidei poſſeſſoribꝫ. ⁊ i ꝓdoībꝫ vt. ff. d̃ peti. here. l. ſi a te. §. fruct⁹. Fructuũ aũt alij ſũt induſtriales. vt frumentũ. vinum. oleũ ⁊ ſilĩa. ſalʒ lac ⁊ lana. q̃ ſine induſtria hoīs nõ ꝑueniũt. Alij ſunt fruct⁹ naturales. qui ex ipſa natura ꝑueniunt. ſine magna induſtria hoīs. vt poma. pira. fic⁹. ⁊ hmõi.

Fructus ꝑcepti dicunť q̇ aliquo modo ſũt a ſolo ſeparati. ⁊ in horreis reconditi

Fructus ꝑcipiẽdi dicunť q̇ imaturi ſũt. q̃s verus dñs poſſidet.

Frugalis. lis. ꝯ. c. ⁊ hoc le. i. vtilis. ſobri⁹. moderatus. cõtinens. Jñ frugaliter adũ. Et h̃ frugalitas. tatis. i. vtilitas. parſimonia. modeſtia. cõtinẽtia. tẽperãtia. paratas. ſobrietas. Eſt aũt frugalitas virt⁹ inť auaritiam ⁊ ꝓdigalitatem.

Frugena. ne. dea frugũ. ⁊ dĩ a fruge.

Frugi. oīs ge. indecli. p oẽs caſus. i. bonus vtilis. valens. tẽperatus. modeſtus. Uel ſm Priſcianũ: frugi eſt datiuus huius noīs fruges. ⁊ figurate ⁊ itrãſitiue cõiũgiť cũ oī caſu. cũ vtroqʒ numero. cũ quolibet genere. Vñ Eccꝫ. 31⁰ Homo frugi. Jdeʒ dicas de nihili. cordi. mãcipi. nemancipi.

Frugifer. ra. rũ. i. ferens frugẽ. i. vtilitatem vel fructũ. Et hec frugifera. re. i. terra. et h̃ frugifer. i. ager.

Frumen. inis. n. t. i. ſũma ⁊ eminẽs pars gule vel gutturis. prima pars gurgulioni. q̃ cibus ⁊ potio deuoratť. qua ſapor cibi ⁊ potus diſcernitť. ⁊ qua fruimur cibis ⁊ veſcimur. Et eadẽ ructa ⁊ rumẽ. Sed rumẽ in beſtia. Ructa vel rumen in hoīe. Sed in grecĩſmo dĩ. Gutturis eſt imũ. rumẽ frumen q̃ʒ ſũmũ.

Frumentũ. ti. n. s. dĩ a frumen, vel fruor. q2 ꝑcipuũ eſt ad fruẽdũ. Jñ frumẽtoſus. ſa. ſũ. i. plenus ⁊ abũdans frumento.

Fruſtratus. ta. tũ. dĩ labori fructu euacuat⁹ illuſus. ⁊ dĩ a fruſtror. aris.

Fruſtũ. ſti. n. s. ſine. r. in vltima ſyllaba. ẽ p̃ticula carnis vel panis. ⁊ dĩ a frumẽ. q2 capiť a frumine.

Frutex. cis. m. t. i. dẽſitas virgularũ ul' paruarum arborũ vel ſpinarũ. ⁊ dĩ a fruor. eris. ul' a fruge. Oʒ aũt dĩ frutex q̃ſi frõde terrã tegẽs etymolo ẽ a cor. fru. Vñ Ouidi⁹ de arte li. 3⁰ Turpe pec⁹ mutilũ turpis ſine gramine campus. Et ſine frõde frutex ⁊ ſine crine caput. Jtẽ in epi. Mons fuit apparẽs frutices in vertice rari. Jñ frutetum. ti. loc⁹ vbi frutices creſcũt. Vñ Hieremie. xi⁰ Et cõbuſta ſunt fruteta eius.

Frux vel fruges gis. fe. ge. ſed ntĩus deficit in vſu. ſm Papiã dĩ anni vtilitas. alimonia. copia. cibaria. annona. Et ſunt fruges liquide. frumẽta do arida ⁊ ſicca. Et ſunt frumẽta oĩa q̃ habent ariſtas. fruges do reliqua. Et nota q̇ ſegetes dicunť dũ ſerunť. a ſerendo. i. ſeminando. Meſſes dũ colliguntť. a meto. tis. fruges dũ fruũtur. a fruendo. i. veſcendo.

F ante U

Fucatus. ta. tũ. i. coloratus ul' fuco ſuppoſitus. Et vt dicit Papias: Fucata. depicta tincta. adulterio ꝯtaminata. ficta. nõ vera. i. diuerſi coloris.

Fucoſus. ſa. ſũ. i. ſuptinctus fuco. ⁊ dĩ a fuc⁹

Fucus. ci. eſt maior ape. minor ſcabrone. et dĩ a fagin qđ eſt comedere. q̃ſi fagus. eo q2 alienos labores edit: Nõ enĩ mellificat ſed aliarũ mel comedit. Unde Uirgilius Jgnauũ fucus. pecus a ꝓſepibꝫ arcet. Et hinc hic fucus. ci. gen⁹ herbe vnde fit q̃dã tinctura. q̃ ſilr dicitť fucus. ⁊ p quolibet colore naturali ſuppoſito dĩ fuc⁹. q2 alienum mentitť colorẽ. Vñ Sap. 13⁰ Rubicundũ faciẽs fuco colorẽ. Jtẽ fucus ponitť q̃dã ſilitudine p deceptione q̃ ſupponitť veritati celande. Vñ Boetius de cõſolatione. Jntelligo inquit multiplices fucos illius ꝓdigij.

Fuga fuge. poteſt ꝑtinere ad illũ q̇ fugit. et tũc deſcẽdit a fugio. vel ꝑtinere ad illũ q̇ inſequitť fugiẽtẽ. ⁊ tũc dĩ a fugo. gas. Vñ A fugio fuga cũ venerit ſit tibi fugientis. Sed fugo ſi caput illi⁹ ſolet eſſe fugãtis.

Fugax. gacis oīs ge. i. aſſiduus. frequens in fuga. ⁊ cõparatť. Jnde fugaciť. ⁊ hec fugacitas. tatis.

Fugillus. li. m. s. ferrũ. quo extrahitť ignis de petra. ⁊ videtť dici a phos qđ eſt ignis. ⁊ gero. quaſi phos gerẽs. Jñ fugillo. as. i. ignem de petra fugillo extrahere. Jnde h̃ fugillator. oris. ⁊ hinc p figurã fugillatores dicunť vmbre demonũ. q̇ ignẽ ferunt.

Fugitiuus. ua. uũ. dĩ a fuga. Et fugitiu⁹ recte nemo dĩ niſi q̇ fugit dñm: Nã ſi paruulus puer a nutrice aut a ſchola diſceſſerit fugitiuus non eſt.

Fulcimen. inis. n. s. i. ſuſtẽtamẽtũ. firmamẽtum. auxiliũ. Fulcimentũ. ti. idem.

Fulcrũ. cri. n. s. ꝓprie dĩ ſponda ſiue pes lecti. ⁊ dĩ a fulcio. cis. q2 fulcit lectũ. Jnueniť

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

q̄ñq𝔷 ꝑ ornamēto lecti. Inde fulcrat⁹.ta.tū.i.fulcrū habens.

Fulgethra.thre.lux q̄ apparet āte tonitruū 7 dī a fulgeo vel fulgens 7 ethra·quaſi fulgens ethra·vel quaſi fulgor ethre.hoc grece dī caſina·vulgo aeris porticus. Et hoc ꝓprie etiā dī ſplendor ignis.

Fulgetū.ti.i.fulgor.7 dī a fulgeo.

Fulgidus.da.dū.i.ſplendidus.7 cōponit̄ ꝓfulgidus 7 ꝯfulgidus·ambo ꝓ valde fulgidus.

Fulgor.ori.m.t.i.ſplēdor.7 dī a fulgeo Vñ in euangelio. Sicut lucerna fulgoris illuminabit te.

Fulgorus.ra.rū.i.ſplēdidus·7 dī a fulgoro

Fulgur.guris.eſt ictus celeſtis iaculi.7 dī a fulgeo. Fulgus idem.

Fulica.ce.f.p. vel fulex.cis.q̄da𝔷 auis.7 dī a fuligo.ginis. Vl' fulica dī quaſi fuliga·q: caro eius quaſi leporina ſapit. Lagos enī grece·lep⁹ dī latine. Vñ 7 apud grecos·lagos vocat̄.7 eſt auis ſtagnēſis.i.in ſtagnis 7 paludib⁹ morās. Hec habet nidū in medio aque vel in petris·quas aq̄ circūdat·maritimoq𝔷 ſemꝑ delectat̄ ꝓfūdo·q̄ dum ꝓſenſerit mari cōmotionē fugiēs in vado ludit ſm̄ Iſidor.7 cor.li. Vñ Alex. Cū fulic̄ puppiſq𝔷 petiit excelſa volando.

Fuligo.ginis.f.t.i.nigredo illa q̄ dependet de trabib⁹.7 fit ab igne. Que aūt dī fuligo quaſi fumo ligata·etymologia eſt. Vñ fuligineus.nea.neū.i.niger·vel de fuligine exiſtens·vel ad fuliginē ꝑtinens. Item a fuligine fuliginatus.ta.tū.i.fuligine denigratus·quod pōt eſſe participiū.7 fuligino ſus.ſa.ſū.i.plen⁹ fuligine. Et ꝑd.fuligo pe.nti·ſed pe.gti cor. Vñ Iuuenalis. Ille ſupciliu𝔷 madida fuligine tinctum. Obliquo ꝑducit acu.7c.

Fulina.ne.f.p.i.coquina. Vñ fulinari⁹.rij.i.coquus 7 fulinarius.ria.riū.

Fullo.lonis.m.t.q̄ pannos parat 7 excandidat.7 eos fulgere facit ſm̄ Hug. Pap. dicit: Fullo lauandarius·decorator.

Fulmen.inis.n.t.ē ictus celeſtis iaculi 7 dī a fulgeo. ges. Vñ fulmineus.nea.neū. Et nota q ſm̄ opinionem Hug.qñ duo vel tres vel plures venti in aere intercipiunt nubē aliquā·eam cōfringūt 7 collidūt.7 ex illa colliſione fiat ſonus ī aere.7 ꝓcreatur ignis 7 ſonus·ille ꝓprie dī tonitruū·quaſi tonus.i.ſonus terrēs·q: terreat. Splēdor illius ignis ꝓprie dī fulgethra vel fulgor. Ignis ille ſine iaculū ex eo factū vel ictus illius iaculi·ꝓprie dī fulgor vel fulgus·vel fulmen a fulgēdo·vel fulgus feriendo vel ꝑcutiēdo. Sed ꝓprie dī fulgur·q: incēdit 7 vrit· Fulgus·q: tāgit· Fulmē·q: findit. Sunt enī tria genera fulmis. Vnū quod afflat 7 tāgit·ita q non vrit. Secūdū qd̄ vrit. Tertiū quod findit.7 ideo cū tribus radijs depingit̄ fulmē. Hinc 7 triſidā flammam dī habere·q̄ñq𝔷 tñ ꝓdicta noīa confundunt̄.7 dicunt̄ eſſe noīa vnius 7 eiuſdem rei.

Fultus.ta.tū.i.ſuſtētatus·ſubnixus.

Fuluus.ua.uū.i.rubeus aliquātulū·vel cū nigro rubeus.7 cōparat̄. Vñ fulue adū.et hec fuluedo.dinis.

Fumariū.rij.i.caminus ꝑ quē exit fumus.

Fumidus.da.dū.7 fumoſus.ſa.ſū.idē·ſcil𝔷 fumo plenus.

Fumus.mi.m.s.dī quaſi phos meās.7 eſt etymologia. Vñ fumoſus.ſa.ſū.7 fumoſitas.tatis. Inde Fumulus.li.diminutiuū.

Funalis.lis.o.t.7 hoc le.ꝑtinens ad funem.7 dī a funis. Et hoc funale.lis.id quod funis. Et funale licinius ad candelā faciēdā. Vñ 7 ſepe ponit̄ ꝑ candela. Et dicunt̄ funalia licinij a funib⁹ inter cerā·quos ante vſum papyri cera circundatos habuere maiores.

Funambulus.li.pe.cor.eſt ille q̄ ſuꝑ funem ambulat.7 dī a funis 7 ambulo.

Functoriū.rij.i.tranſitoriū ſm̄ Papiā·

Functus.cta.ctū.i.vſus.7 dī a fungor.ger. Hinc fūcti dicebat̄ quoddā gen⁹ ciuiū·q fungebant̄ officio 7 honore aliquo.

Funda funde dī a fundendis lapidib⁹·q: ex ea lapides fundant̄.i.mittant̄. Itē inuenit̄ hec fūda de.genus piſcatorie retis·q: in fundū mittat̄. Idē 7 iaculū a iacio.7 tūc deriuat̄ funda a fundus.di.

Fūdamētū.ti.dī a fūdo.as.dictu𝔷 ſic·q: ſit fundus domui.7 ē etymo. Idē 7 cementū q: ceſo craſſo lapide ſurgat.

Fundanus.ni.i.ruſticus q̄ fūdos colit.

Fundibalū.li.n.s.machina bellica·Vnde poſſunt dici fūdibalarij qui talib⁹ machinis ꝓſunt.7 videt̄ cōponi a funda 7 balim quod eſt iacere vel emittere. Vñ.j. Machab.6⁰ dī. Et ſtatuit illic baliſtas 7 machinas 7 ignis iacula 7 tormenta ad lapides iactādos.7 ſpicula 7 ſcorpios ad mittendas ſagittas 7 fundibala.

Fundibalus.li.m.s.7 hic fūdibalarius.rij.7 hic 7 hec fūdibaliſta.ſte.in eodē̄ ſenſu.i.cū funda iaciens 7 emittēs.7 cor.ba.

Fundibula.le.pe.cor.i.fũda.

Fundator.toris.m.t.q̃ cũ fũda iacit.

Fundula.le.f.p.i.parua funda.

Fũdulus.li.i.puus fũdus. Jtẽ fũdulus dĩ q̃dã piſcis paru⁹.q̃ fundo adheret.

Fũdus dĩ.m.s.dĩ ⁊ p fũdo aq̃.⁊ p agro. et ꝓprie pro allodio.eo ꝙ fundat aquas vel opes ſiue diuitias. Et dĩ fũdus tã in ciuitate q̃ʒ extra. Vñ fũdus dĩ vrbanũ edificiũ ⁊ ruſticanũ ſm Hug. Multi dicũt ꝙ p fũdo aq̃ dĩ hoc fũdũ. ſ; p agro hic fundus. Vñ dicit Papias: Fũdi ſũt poſſeſſiones agri.cãpi.p̃dia.vici. Fũdũ.ima ps aq̃.fundũ mariũ. Vñ grec. Allodiũ fũdus dicas fundũ maris imũ. Jtẽ. Fũdus fundit opes diffũdit fũda lapillos. Fũdũ ciʒ tenui murmure fũdit aq̃s. Et dĩ Jſidorus. Fũdus dictus eſt. q: in eo fundat̃ ⁊ ſtabilitur patrimoniũ.

Fũdus eſt manſio alicuius cũ acceſſiõib9.

Fũdus dotalis eſt q̃ matrimonio cõtracto datus eſt ſponſo.

Fũdus quaſi dotalis dĩ q̃ tradit⁹ eſt ſpõſo nõdũ ſecuto matrimonio.p quo ⁊ ſupiori dicto.facit.l.i.ff.de fũda.dota.

Fundus inſtructus ẽ edificatus vel cultus.

Fundus nigẽs ẽ terra q̃ modo nõ arat̃ licʒ olim fuerit fertilis. alias que modo arat̃ licʒ olim fuerit ſterilis.

Fũdus limitatrophus alias militatroph⁹ dĩ a trophus.i. deſcriptio.⁊ milite.quaſi deſcriptus ad vſũ militũ.q̃ imperiũ cuſtodiũt.vt.C.de fũ.limitato.l.i.⁊.l.ſi accipit̃ li.xi⁹ Aliter dĩ fũdus limitoſus.vt ibidẽ de fun.limi.⁊ pal.

Fũdus ſaltuenſis eſt fũdus in q̃ eſt ſalt⁹.C. de fun.ſaltu.li.xi⁹

Fũdus releuatus dĩ q̃ olim erat paluſtris nũc aũt factus eſt ſerenus alias terrenus. C.de fũ.pa.l.ſi.li.xi⁹

Fũdũ diuidi in certas regiões.eſt ipſũ diuidi in determinatas partes.

Fungus.gi.i.boletus.⁊ dĩ a phos quod eſt ignis.eo ꝙ fungi aridi ignẽ acceptũ cõcipiant ⁊ retineãt. Vel dicunt̃ fũgi a fũgor geris.ſm vocẽ.a defũgor ſm ſigtionẽ. q: ex eoꝝ genere q̃dam ſunt interemptorij. Unde ⁊ defũcti mortui dicũt̃. Vñ quidã Boleti leti cauſa fuere tui. Jnuenit̃ etiam fungus.p veteri panno.

Funiculus.li.i.paruus funis.

Funis.nis.m.t.i.chorda.⁊ dĩ a phos q̃d eſt ignis.q: funes ante vſum papyri olim in vſu luminis fuerũt circũdati cera.

Funus.neris.n.t.i.cadauer.⁊ dicit̃ funus a funib9 acceſſis.i.cãdelis quos ante feretrũ ante papyri vſũ cera circũdatos ferebãt. Jnde funereus.rea.reũ.⁊ funeſtus.ſta.ſtũ ⁊ hic ⁊ hec funebris.⁊ hoc funebre.oĩa i eodem ſenſu.ſcilicʒ luctuoſus.mortalis. Tñ differũt ſm ꝓprietatẽ.q: funebre ẽ luctuoſum. Et funereũ eſt quod ex funere ꝯſtat. vel quod ad funus ptinet. Funeſtum do quod funere eſt inqnatũ. Et funebris corpe.naturalit̃. Vñ Orati⁹ in epi. Jra truces inimicitias ⁊ funebre bellũ.

Funuſculũ.li.i.paruũ funus.

Fur furis.c̃.t.ꝓprie eſt ille q̃ clam.⁊ plerũq; de nocte rẽ alienã amouet inuito dño gra lucrãdi Et ſubaudi.ſine armis. vt i Aut. ſ; nouo iure.C.de fur.⁊ ſer.cor. Et dĩ a furnus.na.nũ.quod eſt nigꝝ. q: vt plurimuʒ in obſcuro furat̃. Sed latro dĩ q̃ latet in ſiluis ⁊ expoliat trãſeũtes. Vñ. Fur latet i furno. latro ſe fert obuius vltro. Et pduc̃ fu.in gtõ. Vñ Oratius in epi. Et dominũ fallũt ⁊ ꝓſunt furib9 ergo. Jnde furũculus li.diminutiuũ.i.paruus fur.

Fur manifeſtus dĩ q̃ i ipſo maleficio ẽ deprehenſus. vel in loco in quo cõmiſſuʒ eſt furtũ. vel poſt furtũ factuʒ.dũ tñ de furto depꝛehẽdit̃ anteq̃ʒ deportauerit ad locuʒ ad quẽ deſtinauerit. Jnſtit.eo.ti.§.manifeſtus.

Fur nõ manifeſtus dĩ q̃ cũ re furtiua i ipſo actu furãdi nõ depꝛhendit̃. ſ; iã deportauerat ad locũ in quẽ deſtinauerat.nihilominus poſtea cõuincit̃ de furto.

Furabula.loꝝ.nũeri plĩs neu.ge.i.tenebre q: furant̃ nobis viſũ ⁊ diſcretionẽ rerũ.

Furca.ce.f.p.dĩ a fur ⁊ calleo.q: ibi fures callent.i.mouent̃. ⁊ habet min⁹ pene q̃ʒ crux q: ſtatim ſtrãgulat ⁊ interficiat. Jtẽ furca ẽ inſtrm quoddã ruſticoꝝ.⁊ ſm hoc dicit̃ a frumẽtũ ⁊ calleo.q: cũ ea mouet̃ frumentũ in area. Vl̃ furca dĩ a fero fers ⁊ caput.q: ãtiq̃ ſolebãt deferre capita occiſoꝝ hoĩuʒ in ea. Jnuenit̃ etiã furca trãſlatiue.p q̃dã violẽtia. Vñ Orati⁹ i epi. Naturã expellens furca tñ vſq; recurret. Jñ furcat⁹.ta.tũ.quod cõponit̃ bifurcatus.ta.tũ. trifurcatus.ta.tum.

Furcella.le.dimi.i.parua furca

Furcelles.liũ.f.t.ſunt ꝓprie ille furce vbi ſuſpendunt̃ fures ⁊ latrones.q: ibi callent̃.

Furcifer.ra.rũ.pe.cor.i.ferẽs furcã.⁊ dicit̃ a furca ⁊ fero. Furcifer etiã dicebat̃ olim q̃ ob leue delictũ cogebat̃ a dñis.ignominie

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

magis q̄ ſupplicij cauſa furcaȝ circa viam ferre· p̄dicans peccatū ſuū. ⁊ monere ceteros ne q̄d ſimile peccarēt. Furcifer etiaȝ dicebat homicida dānatus ad furcaȝ. vel qui dignus erat furca· q꞉ conſuetudo oli erat dānatos ſua patibula portare ad locum ſuſpēſionis· ſicut legit̄ chriſtuȝ Jeſū dn̄m noſtrū feciſſe.

Furcula. le. dimi. i. parua furca.

Furfur furis. m. t. dicitur a farina vel farre· q꞉ eoꝝ purgamētū eſt. Inde furfureꝰ. rea. reū. i. de furfure factꝰ. Et vide fur ſimplex eſt latro· ſed fur geminatū. i. furfur· ē cibus porci. Vñ quidaȝ· Fur ſimplex ē latro· geminatū fit cibus apro. Et eſt ge. maſ. licet q̄dā dixerūt eſſe ge. neu. cōtra quos dicit̄ Furfura qui dixit ſp̄ de furfure vixit. Itē furfur furis ē q̄dā auis q̄ nō paſcit̄ niſi furfure. hec eadē dī fufurio onis.

Furia. rie. f. p. i. inſania. ⁊ dī a ferio. ris. quia ferit corda hoīuȝ. ⁊ ea reddit cōmota. Iñ hic ⁊ hec furialis. ⁊ hoc le. Iñ furialit̄ adū. ⁊ hec furialitas. tatis. Et furioſus. ſa. ſū. q̄ ritu furiarū fert̄. ⁊ ab eo furor nunq̄ᵹ recedit. Et furiatꝰ. ta. tū· q̄ furit ex cauſa. Iteȝ furie. arū. ſūt pene infernales· eo q꞉ furere faciant.

Furibundus. da. dū. i. ſiſis furenti.

Furnus. ni. m. s. dī a furfure· q꞉ panis ex eo factus ibi coquit̄. Vel dī a phos quod ē ignis· inde furnus quaſi phos vrna. Iñ furnarius. ria. riū. i. ad furnū ptinēs· et hic furnarius. rij. ⁊ hec furnaria· qui vel q̄ cuſtodit furnū. Inde furnulus. li. i. paruus furnus.

Furo. onis. m. t. quoddā aīal. ⁊ dī a furnus Tenebroſos eni ⁊ occultos cuniculos effodit. ⁊ eijcit p̄dā quam īuenit.

Furtū. ti. n. s. eſt aliene rei īuito dn̄o cōtrectatio. Inde furtim adū. ⁊ furtiuꝰ. ua. uū. ⁊ furtioſus. ſa. ſū. i. plenus furto· q̄ ſepe cōmittit furtū· vel quod ptinet ad furtum. Furtioſus etiā dī q̄ pugnat vbi merces certa parat̄. Iñ etiaȝ furtulū. i. puū furtū.

Furtū cōceptū eſt cū q̄s p̄ſentibꝫ teſtibus apud aliquē rem furtiuā q̄rit ⁊ inuenit· vt Inſtit. de obli. q̄ ex delic. naſ. §. cōceptū furtum.

Furtū oblatū eſt cū q̄s rē furtiuā alicui obtulit vt potiꝰ penes eū q̄ᵹ penes ſe īueniret

Furtū ꝓhibitū dī cū quis volentē rē furtiuam q̄rere ꝓhibuit· vt dicto ti. de obli. ex delic. §. eſt etiā· vbi dī q꞉ he actiōes furti cōcepti· oblati· ꝓhibiti· ⁊ nō ꝓhibiti ī diſſuetudinē abierūt.

Fuſarius. rij. m. s. dī q̄ facit fuſos. ⁊ adiectiue· fuſarius. ria. riū. qđ ad fuſū ptinet.

Fuſcina. ne. eſt quoddā inſtrm̄ ferreū ⁊ tridens· quo vtunt̄ gladiatores ad ſe capiēdum· piſcatores ad piſces capiēdos· coq̄ ad carnes extrahēdas de caldaria vel de lebete vel de olla· ⁊ cor. pe. Vñ in Aurora. Carbones carnes forceps vel fuſcina tollit. Inde fuſcinula. i. parua fuſcina.

Fuſilis. lis· ꝯ. t. ⁊ hoc le. qđ tm̄ fūdit̄· ſicut ductile qđ tm̄ malleo ꝓducit̄ ſc̄m Papiam.

Fuſoriū. rij. n. s. vas in quo aliq̄d infūdit̄.

Fuſtis. ſtis. m. t. i. palus ul̄ baculus ad verberandū. Et dicunt̄ pali fuſtes q̄i fixi ſtātes· q꞉ fixi in foſſis ſtant.

Fuſus. ſa. ſū. i. fugatꝰ vel ꝓſtratꝰ· ſparſus· et dī a fundo. dis. Inde fuſio. onis. ⁊ fuſim aduer. Itē a fūdo. dis. hic fuſus. ſi. i. iſtrm̄ filādi· eo q꞉ p eū fundat̄ qđ netum eſt. Iñ fuſellus. i. paruus fuſus.

Futilis. ꝯ. t. ⁊ hoc le. qđ cito ⁊ facile decurrit vel decurrere pōt. Vel futilis dī qđ nihil pōt retinē queadmodū nec illud vas qđ dī futis. Vñ ꝓpe futilia dicunt̄ vaſa illa fictilia q̄ caſſa ⁊ rimoſa nō tenēt ea q̄ imittunt̄. Et hic facta trāſlatione futilis dicit̄ homo vanus· ſupfluus· loquax· qui nihil ſcit celare· nec audita poteſt retinere· nec abſcondere. Vñ. Futile vas illud qđ nulla receptio claudit. Sic hō futilis eſt diuulgans oē quod audit.

Futis. tis. ꝯ. t. quoddā vas ī tēplo vbi reponebat̄ qđ de ſacrificio reſtabat. Non enī licebat cuiq̄ᵹ manu tāgere vel effūdere· Vas aūt illud os habebat amplū ⁊ latum· fundū ꝟo acutiſſimū· adeo q꞉ inſtare nō poſſet· Vñ ſtatiȝ iclinabat̄· ita q꞉ illud ſacrificij qđ intus erat effūdebat̄· q꞉ non licebat illud reſeruari.

Futurus. ra. rū. pōt eſſe participiū de ſū es ē. ⁊ de fio fis fit. Et p h̄ cognoſcit̄ q꞉ ē pticipiū de ſuȝ· q̄ñ expoit̄ p eꝰ futuꝝ· vt Sū futurus eps. i. ero eps· q̄ñ aūt exponitur p futurū de fio fis· tunc eſt pticipiuȝ eius· ut Sū futurus miles. i. ego fiā miles.

G ante A

G Apud latinos nullius ſyllabe eſt terminalis· niſi cū loco. d. vel b. ꝑonit̄· vt in ad vel ſub vel ob p̄poſitiōe· vt agger· aggredior ſuggero.

Gabaon fuit quedaȝ ciuitas. Inde hic hec

gabaonita.te.nomē patriū. Et eadē ciuitas gabaa dī.

Gabelus.li. ꝓpriū nomē cuiuſdam viri. Et ꝑdu.pe. Vñ Aurora. Angel⁹ implet op⁹ iāqꝫ Gabelus adeſt.

Gabriel hebraice in nr̄a lingua interꝑtatur fortitudo dei. Vbi enī potentia diuina vel fortitudo manifeſtat̄ Gabriel mittit̄.

Gaddir.ris.n.t. ciuitas eſt in hiſpania.

Gades.dis.f.t. ciuitas eſt. ⁊ gades.dis. inſula eſt in fine hiſpanie. q̄ dirimit europā ab africa. i qua Herculis colūne inferunt̄ q̄ de noīe inſule gades dicte ſunt.

Gaius gai gaio ꝓpriū nomē cuiuſdā viri.

Gala grece. latine dī lac.

Galata.te. cōis ge. nomē ꝓpli. ad quem ſcripſit beat⁹ Paulus. Et dī a galius. Item galata eſt nomē gētile. ⁊ cor.pe. Vñ Aurora. Inde petit galatas phrygiā luſtrās regionem.

Galatia.tie. ꝓuintia galataꝝ.

Galaticie.arū.f.p. i. leticie. delitie. lauticie. ſalꝫ cibi delicati ꝓprie ex lacte ⁊ inteſtinis facti. Jñ galaticioſus.ſa.ſū. i. delitioſus.

Galaxias uł galaxia.xie. i. lacte⁹ circulus q̄ vulgo dī via ſācti Jacobi. Et ſcias q̄ galaxia q̄ idē eſt qđ via lactea ſiue alba. vel lacteus circulus. nihil aliud eſt niſi multe ſtelle parue q̄ſi cōtigue i illo loco orbis. in quib⁊ diffūdit̄ lumē ſolis. ⁊ iō videt̄ circulus albeſcēs quaſi fumus.

Galbanū.ni.n.s. eſt genus pigmēti. uł ſuccus ⁊ lac ferule. Jnde hoc galbanū q̄dam color inde factus. ⁊ hic galbane⁹.nea.neū. et h̄ galbanū.ni. quoddā gen⁹ veſtiū dictū a galbaneo colore. q̄ eſt ſublucidus. et ſubalbus cū pallore. Vñ Lucanus in.9⁰. Hic ebulū ſtridet pegrinaqꝫ galbana ſudant. Jnuenit̄ tamē in maſ.ge. Eccł.24⁰. Quaſi galbanus nō inciſus. Et vt dicit Papias: Galbanū eſt ſpecies multū apta medicaminib⁊.

Galea.lee.f.p.pe.cor. i. caſſis. Sed caſſis ē de ferro et militū. Galea ex corio ⁊ ē peditum. Jñ hoc galear.aris. i. galea. ⁊ galeat⁹.ta.tū. q̄ galeā habet. Jnuenit̄ etiā h̄ galea lee.pe.p. gen⁹ nauigij. Vñ. Armo caput galea. pelagus peurro galea.

Galeron grece. latine dī coriū.

Galerus.ri. ⁊ hoc galerū.ri. ⁊ hoc galeriū.rij in eodē ſenſu. ſalꝫ pilleus ex corio. ⁊ ꝓprie ex pelle ceſe hoſtie factū. Jñ galerat⁹.ta.tū. i. galerū habens vel galero ornat⁹. et pro.pe. Vñ Statius thebaidos. Obnubitqꝫ comas ⁊ tēperat aſtra galero.

Galicia.cie.f.p. dī a gala qđ ē lac. eo q̄ gignat hoīes cādidiores reliq̄s hiſpanie populis. Jñ galician⁹.na.nū. gētile. Hi galiciani grecaꝫ originē ſibi aſſerūt. vñ ⁊ naturali ingenio callent.

Galilea.lee.f.p. regio eſt paleſtine. Jñ galileus.lea.leū. Et galileus iterꝑtat̄ volubilis. Vñ ſepe iuenit̄: Galilei ſūt. i. volubiles. Et ē duplex galilea. ſalꝫ ſupior ⁊ inferior. terra optima ⁊ ferax. ⁊ cor.ꝑmā. Vñ Aurora. Hic tāta trā galileā pace beauit

Galla.le.f.p. ē inſtrm̄ cerdonū q̄ coria purgant ⁊ dealbant. Galla etiā dī q̄dā herba ⁊ fruct⁹ granū. vñ fit q̄ſi puluis ad aptāda coria. q̄ ſimilit̄ galla vocat̄. Galla etiā fuit nomē cuiuſdā mulieri. Jñ h̄ gallarius. rij. ⁊ gallicari⁹.rij. i. cerdo. q̄ in gallo opat̄. Et adiectiue declinat̄ gallari⁹.ria.riū. vel gallicarius.ria.riū. qđ ꝑtinet ad gallā.

Gallus.li. fluui⁹ eſt phrygie. de q̄ hoīes potātes reddunt̄ inſani ⁊ ebrij. Vnde ſacerdotes Cibeles dicti ſunt galli. ab illo fluuio vbi colit̄ Cibele. de q̄ potātes i ſacrificio nimietate furoris agitabant̄. q̄ſi vini nimietate. Vel dicti ſunt galli. q̄ſi gallinacij. q: caſtrati ſunt. Et ꝑ cōpoſitionē archigall⁹.li. i. archipſbyt̄ ⁊ q̄ſi ꝑnceps galloꝝ.

Galliacus.ca.cū.pe.cor. i. gallicus.

Gallicinū.nij. ⁊ hic gallicātus.tus.tui. i eodem ſenſu. ſalꝫ cāt⁹ galli. Vñ ⁊ q̄dā pars noctꝭ dī gallicinū uł gallicāt⁹ a cātu galli.

Gallina.ne.f.p.tā. ꝑ vxore galli. q̄ꝫ. ꝑ q̄daꝫ ſigno celeſti.

Gallinacius.cia.ciū. qđ ad gallinā pertinet

Gallinaci⁹ etiā dī gallus. q: vocē ⁊ formā galline exꝑmit. Gallinacius etiā cap⁹ vel capo dī. q: quaſi gallina eſt. Vñ gallinacios dicim⁹ imbecilles ⁊ molles ſiue vxorarios hoīes. Et nota q̄ galluſ gallinaci⁹ dī q̄ quaſi gallina nutrit pullos. q: mulieres ſolēt ei deplumare ventrē. ⁊ fricare cū vrtica. q̄ talit̄ vrticat⁹ libentiſſime cubat ſup pullos. ⁊ nutrit eos ſicut mat̄. ⁊ gracillat ſicut gallina. Jteꝫ galluſ gallinacius repto cibo dat vocis ſignū vt gallina.

Gallinella.le.f.p. i. parua gallina.

Gallinula.le. dimi. idem.

Gallio.onis. ꝓpriū nomen viri. de q̄ habetur Act.18⁰. ⁊ ꝑdu.pe. in obliquis.

Gallogrecus.ca.cū. dī a gallo ⁊ grec⁹. Gallogreci idē ſunt q̄ ⁊ galate. Jnde h̄ gallogrecia.cie. eadem regio q̄ ⁊ galatia. Siquidem olim galli in auxiliū a rege bythinie

euocati·regnum cum eo peracta victoria
diuiſerūt·ſicq̧ de eiſdē grecis admixti·p̄/
mū gallogreci dicti ſunt. ⁊ eoꝝ regio gal/
logrecia·nūc ex ātiquo noīe galatē dicūt̄
⁊ eoꝝ regio galatia.
Gallulus.li. diminutiuū.i.paruus gallus.
Gallus galli eſt auis q̄dā. ⁊ dr̄ gall⁹· quaſi
caſtrus vel caſtratus·a caſtro.as.q꞉ inter
aues hec ſola caſtrat̄. Itē a gala greco dr̄
gallus.la.lū.tā p gēte q̄z p hoīe illi⁹ gētis.
⁊ dicti ſunt galli a cādore corporiſ. Scđm
enī diuerſitatē celi.⁊ facies hoīuz ⁊ coloreſ
⁊ corpoꝝ qualitates. ⁊ aīoꝝ diuerſitates
exiſtūt. Et hinc romanos graues·gaios
leues·afros verſipelles·gallos natura fero
ces ⁊ acriores ingenio videm⁹·qđ natura
climatū facit·inquam·non neceſſitate ſed
quadā inclinatione vel diſpoſitione. Vn̄
inueniť apud autores q᷑ p̄dicta gētiū noīa
deſignant ꝓprietates p̄dictas·vt Iſte eſt
afer·q̄ſi malign⁹ ⁊ verſipellis ſm̄ Hugi. Et
a gallus deriuat̄ gallia·lie·regio eoꝝ. Et
ſūt tres partes gallie·ſcilȝ comata·toga/
ta·brachata. Gallia comata eſt lombar/
dia·ſcilȝ ab alpib⁹ vſq̧ ad rubiconē. Gal
lia togata eſt ab alpib⁹ vſq̧ ad mare bri
tanicū. Gallia brachata eſt q̄ rheno adia/
cet·vt pars burgūdie·lotoringia·flādria
colonia.⁊ terra ligonicēſiū. ⁊ etiā q̄daȝ alie
regiones cōtinent̄ in gallia brachata· Et
hinc gallus.la.lū.gētile.⁊ gallican⁹.na.nū
Proprie tn̄ gallus q̄ in gallia nat⁹ eſt dicit̄.
gallicus ex gallia latus·gallicanus qui ex
gallia aliq̄d affert. Itē galli germani ſunt
teutonici·ſꝫ galli ſenones ſūt frāci. Pap.
autē ſic dicit: Gallie ſunt tres. Togata.i.
lōbardia ad morē romanoꝝ. Comata.i.
burgūdia. Brachata.i. teutonica·a lōgis
brachis. Vn̄. Sūt ꝓpri galli·tenebris dāt
cantica galli. Gallus auis·ꝓprīs·fluuius·
bacchiq̧ ſacerdos.
Gamaliel.interp̄taṫ retributio dei.
Gāma eſt tertia littera apud grecos.
Gamo grece·nubo dr̄ latine. ⁊ inde gamoſ
i.nuptie vel vxor vel mulier. Et cōponit̄
monogam⁹·vnigamus·bigamus·triga/
mus·q̄drigamus·pentagam⁹·ſexagamus
ſcilȝ qui vel q̄ vni vel duob⁹ vel trib⁹ vel
quattuor vel quinq̧ vel ſex nupſit. Inde
hec monogamia·vnigamia·bigamia·tri/
gamia·q̄drigamia·pentagamia·ſexaga/
mia·ꝓprietas qua q̄s dr̄ monogam⁹·vni/
gamus. ⁊ ſic de ſingulis.⁊ cor.ga.
Ganearia.rie.f.p.i.taberna.⁊ dr̄ a ganea qđ
eſt leccacitas·q꞉ ibi multa inutilia ganiūt
Inde hic ganearius.i. tabernarius. ⁊ hec
ganearia.i.tabernaria.
Ganeo.onis.i.leccator in ganea.
Ganeū.nei. dr̄ a ganio.nis.ſcilȝ loc⁹ in terra
defoſſus·ad quē ad ludēdū ⁊ ſcortanduȝ
cōfluebāt. Sed vbicūq̧ eſt leccacitas·il/
le loc⁹ poteſt dici ganeū·q꞉ ibi multa inu/
tilia ganiunt. Inde hec ganea.nee. leccaci/
tas q̄ ī ganeo fit. Inueniť q̄nq̧ ganea p
putana·ſed hoc fit ꝓpter expſſionē lecca/
citatis. Inde hic ganeus.nei.i.luxurioſuſ
leccator.
Ganges.gis.m.t.q̄dā fluuius qui exiēs de
paradiſo pergit ad regiōes indie. Hic et
phiſon dr̄.i.caterua·q꞉ decē magnis flu/
minib⁹ ſibi adiūctis impleť ⁊ efficiť vnus
Et dr̄ gāges a Gangari⁹ q̄ fuit rex indie
Garamas.mantis.m.t.quidā rex fuit apol/
linis filius. Inde hec garama.me. qđdaȝ
oppidū·qđ ille in africa condidit. ⁊ ex ſuo
noīe garamā appellauit. Et hic ⁊ hec gara/
mas·mantis·quidaȝ ꝓp̄lus africe locū illū
inhabitās. Vnde Lucanus. Nudi gara/
mantes arant.
Garganus.ni.pe.p.mōs in apulia. Sed p
hoīe cor.pe. Vn̄. Mons eſt garganus·ſed
garganus incola montis.
Garrulus.la.lū. dr̄ q̄ſi graculus.⁊ dr̄ ꝓprie
garrulus qui vulgo verboſus appellatur·
accedēte leticia nec volēs nec valēs tace/
re. Et eſt ſumptū nomē a graculis auib⁹.
q꞉ importuna loquacitate ſemp ſtrepunt
nec vnq̧ q̄eſcūt. Vn̄ garrulitas.tatis.i. ver/
boſitas vel talis leticia.
Gaſtaldus eſt maior dn̄s qui habet curaȝ
exterioꝝ rerū epī.
Gauata.te.f.p. eſt vas eſcariū· q̄ſi cauata.
g.poſita p.c. Et differt a concha· q꞉ hec ca/
uata illa cōcaua.
Gauſape.pis.n.t.i.mantile· Et īueniť p q̄/
dam genere pallij. Et cū deberet regula/
riť facē ablatiuū in.i.frequēs vſus habet
vt faciat in.e.tm̄. Et ab iſto ablatiuo fit
plurale gauſapa:nā a gauſapi gauſapia
deberet eſſe ⁊ non gauſapa ſm̄ Huguit.
Priſcian⁹ autē ī.4°. li.ſic dicit. Antiqſſimi
⁊ hec gauſapes ⁊ hec gauſapia ⁊ hoc gau/
ſape·⁊ plurale neu. hec gauſapa· q̄ſi a ntō
gauſapū ꝓtuliſſe inueniunť. Idē in codeȝ
Gauſape facit ablatiuū ī.e. Vn̄ Oratius
2° ſermonū. Gauſape purpureo mēſam
p̄terſit ⁊ alter. Vnde Perſius q̄ſi in.e. tm̄
deſinēte ſup̄dicti noīs ablatiuo gauſapa

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

dicit pluraliter. nō gauſapia. Iā chlamy-
des regū iam lutea gauſapa captis.
Gaça. ce. f. p. lingua perſarū dicunt̄ diuitie
theſaurus. Jn̄ h̄ gaçetū. ti. pe. p. i. gaçarū
repoſitoriū. qd̄ ⁊ p ipſa gaça poit̄. Et hec
gaça. ce. quedam ciuitas paleſtine. q2 ibi
Cambiſes rex perſarū theſauros ſuos po-
ſuit cū bellū egyptijs intuliſſet. Jnde hoc
gaçetum ti. vinū inde latū.
Gaçophylaciū. cij. n. s. arca vel locus vbi
cōis cenſus reponebat̄. Vel vbi i templo
colligunt̄ ea q̄ in vſus indigētiū paupez
reſeruant̄ ſm̄ Hug. Jn hiſtorijs aūt ſup
euāgeliū dr̄ q̄ gaçophilaciū erat arca de
ſup foramē habēs. poſita ad dextrā igre-
dientib9 cōtra altare. in qua mittebat̄ pe-
cunia offerētiū ad ſartatecta tēpli inſtau-
rāda ⁊ ſeruabat̄. Jn Eçechiele aūt gaço-
phylacia dicunt̄ cellule parue vbi theſau
ri recondunt̄.
Gaçophylax. lacis vel lagi. vtrūq3 enī in-
uenit̄ maſ. ge. Vn̄ Joſephus. Nō pmiſit
vt qn̄ opus eſſet a gaçophylage peteret̄
eiſdē pontificē Viſmaele ⁊ Eçechiam ga-
çophylacē. Et dr̄ gaçophylax q̄ preeſt
gaçophylacio. vl̄ q̄ cuſtodit vl̄ ſuat illud
Gaçula. le. dimi. i. parua gaça.

G ante E

Ge grece latine dr̄ terra. Jnde h̄ geon flu-
uius de paradiſo exiēs. ⁊ vniuerſā ethio-
piam angēs. dictus ſic. q2 incremēto ſue
inūdatiōis trā egypti irriget. Hic apud
egyptios nilus vocat̄. ꝑpt̄ limū quē tra-
hit qui efficit fecūditatē. Vn̄ ⁊ nil9. q̄ſi ni-
lon. i. limū trahēs. Nā ātea nil9 latine melo
dicebat̄. ⁊ ſcribit̄ geon p. e. non per. i. ſm̄
Hug. ⁊ Papiam. ⁊ etiā ſm̄ Jſidoꝝ. i3° li.
etymo. vbi agit de flumib9. Vnde patet
q̄ Gen̄. 2° ⁊ Ecc. 24° dicēdū eſt geon. nō
gion. Gion enī eſt q̄dā locus in quo iun-
ctus eſt Salomon in regē. de quo habet̄
3. Reg. p̄. Et poſuerūt inq̄t Salomonez
ſup mulā regis Dauid. ⁊ adduxerūt eū in
gion ⁊c.
Gedeon. interp̄tat̄ experimētū iniq̄tatis eo-
rum. ⁊ p. pe. gti. Vn̄ Aurora. Angel9 acce
dit cū Gedeone loquens.
Gehennon. ē vallis q̄dā iuxta hieruſalē q̄
fuit filioꝝ Hennon. ⁊ inde dicta eſt ge-
hennon quaſi terra Hennon vel filiorum
eius. Et fuit hec vallis olim ꝯſecrata ido-
lis. ⁊ ſcelere idolatrie plena. repleta cada-
ueribus mortuoꝝ. Jbi enī hebrei filios ſuos
imolabāt demonib9. Jnde dicta eſt ge-
henna. i. locus ignis ⁊ ſulphuris. infernus
vel pena inferni. Futuri enī ſupplicij locus
vbi peccatores ſunt cruciandi. p̄dicti loci
vocabulo deſignat̄. ſm̄ Hug.
Gela. le. fluuius ſicilie. q2 frigidus eſt. Jnde
q̄dā ciuitas dicta ē gela. Et hic gela9. a. ū
Gelicidiū. dij. i. gelu cadēs. ⁊ dr̄ a gelu.
Gelima. me. f. p. i. garba vel coma ſegetis. ⁊
dr̄ a genu. ⁊ ligo. gas. q2 cū manu ligatur
ſuper genu.
Gello vel gillo. lonis. dr̄ ruſticus inept9. q̄
aliter bacalis vel bacalaris vel lucalis dr̄.
Gelonus. ni. q̄dā ꝑplus. q2 ſit frigide ꝯne
ꝓpinquus. ⁊ dr̄ a gelu.
Gelos grece. latine dr̄ riſus.
Gelu. neu. ge. indecli. i ſingulari. ſed gelua
geluū i plr̄. i. frig9. ⁊ dr̄ a ge quod ē terra. ⁊
ligo. as. eo q̄ liget terrā. i. ſtringat. Jnde
gelidus. da. dū. ⁊ cōparat̄. Jnde gelide
dius. ſime. aduer. ⁊ h̄ geliditas. tatis. Et
cor. ge. Vn Ouidi9 epi. Queq3 micat ge-
lido paſſis vrſa polo.
Gemebūdus. da. dū. i. ſitis gemēti. vel qui
facile gemit. ⁊ dr̄ a gemo gemis.
Gemellipera re. pe. cor. q̄ geminos parit. et
dr̄ a gemellus. ⁊ pario vel pariens.
Geminus. na. nū. i. duplex vel duo. ⁊ dicit̄
a gigno. gnis. Jnde gemini dicunt̄ duo
ſimul nati. ⁊ non tm̄ duo ſimul nati dicūt̄
gemini. ſed etiā plures. De geminis vno
abortiuo. alter qui legitime fuerit natus.
volpic9 dr̄. Gemini etiā quādoq3 dicūt̄
pares. ſimiles. equales. Jnde gemell9. la.
lū. dimi. Jtē Beniamin. q2 vtraq3 manu
eq̄ vtebat̄ p dextra. gemin9 eſt dictus. et
ei9 filij geminei. Vn̄. 2. Reg. 20. Vir ge-
mineus. ⁊ videt̄ q̄ deberet dici. vir gemi-
nius. ita q̄. j. eſſet in pe. ſyllaba. ſi vſus nō
obſiſteret. q2 coīter dr̄ gemineus p. e.
Gēma. me. dr̄ quaſi guma. q2 inſtar gumi
trāſlucet. ⁊ ſcribit̄ p duo. m. ⁊ p. pma. Vn̄
Ouidius epi. Nec p̄ciū ſtupri gēmas au
rumq3 popoſci. Jnde gēmatus. ta. tū. i. gē
mis abūdās. ⁊ gēmoſus. ſa. ſū. i. plen9 gē-
mis vel pulcer. ⁊ gēmoſe. ſius. ſime. adū.
Gēmula. le. f. p. i. parua gēma.
Gena. ne. eſt locus lachrymarū vel inferior
pars oculoꝝ. illa pars vultus q̄ eſt inter
malas ⁊ auriculas vnde barba inchoat. ſic
dicta. q2 ibi barba gigni incipit. Gena
etiā dr̄ palpebra. Vnde Terentius. Ho-
die nō compreſſi genā. Et cor. ge. Vnde
Ouidius epi. S. Et ſecuri madidas vngue

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

rigente genas. Item Aurora. Et ſteriles habuit ⁊ ſine flore genas.

Genealogus. ga. gū. i. de geneſi loquēs ſicut beatꝰ Mattheus. Inde hec genealogia gie. i. generatio vel ſermo de genere vel linea generationis.

Genearcha. e. p. i. princeps vel caput totius generis. ⁊ dī a geneſis. ⁊ archos.

Gener generi. i. maritus filie. et dī a gyne quod eſt mulier. quia propter mulierē habetur vel a genus. quia propter augmentandū genus aſciſcitur. Vñ. Sum ſocer eſq; gener tibi ſi mea filia nupſit.

Generalis. e. t. ⁊ hoc le. i. vniuerſalis. et dī a genus. Inde generaliter. lius. ſime. adū. ⁊ generalitas. i. vniuerſalitas. Nomē etiā generale dī. quod in diuerſas ſpecies pōt diuidi. vt aīal ⁊ arbor.

Generoſus. ſa. ſū. i. nobilis. boni generis. et dī a genus. Licz enī ruſtici genus habeāt nō tñ dicuntur generoſi. Soli enī nobiles ſolēt deſcribere ſuas genealogias. Unde ipſi ſoli dicuntur habere genꝰ. nō ruſtici. licz genꝰ habeāt. Vñ ⁊ aborigines dicūtur. q̄ſi ſine origine. Inde generoſe. ſiꝰ. ſime. ⁊ hec generoſitas. tatis. i. nobilitas. pulcritudo.

Geneſar. eſt ſtagnū ſiue lacus in iudea amplisſimus. lōgitudine centū q̄draginta ſtadijs extēditur. latitudine q̄draginta diſtendit. Lacꝰ etiā iſte dī ſtagnū geneſareth.

Geneſis. ſ. t. i. natura vel generatio. ⁊ dicitur a gigno. nis. ſm Hug. Vel potiꝰ ſm alios a genos quod eſt natura. Inuenitur etiā hec geneſis. genitiuo huiꝰ geneſis vel ſeos. q̄dā liber veteris teſtamēti ſic dicitꝰ. quia exordiū mūdi. vel generatio in eo cōtinetur.

Geneſtra. ſtre. parua arbor ⁊ vtilis mulieribus. propter lanificiū quod inde habetur ſcḋm Hug. Vel vt dicit Papias: Geneſtra genus virgulti amariſſimi.

Genetaliacus. ca. cū. pe. cor. i. mathematicꝰ. Genetaliaci q̄dā magi dicti ſūt propter cōſiderationes naturaliū dierū. quia geneſim hominū per duodecim ſigna celi deſcribūt. ſiderūq; curſū naſcētiū mores ⁊ actus ⁊ euētus p̄dicare conantur. i. quo ſigno fuerit natus. aut quē effectū habeat vite q̄ naſcitur. Hi ſunt qui vulgo mathematici vocantur. Inde hoc genetaliacū. ci. i. natiuitas.

Geniatus. ta. tū. i. gratus. delectabilis.

Geniculū. li. dimi. i. paruū genu. Inde hic ⁊ hec genicularis et hoc re. quod pertinet ad genu. Et hic genicularis q̄dam herba q̄ ob repellēdā vim ſcorpionū ſubſternitur.

Genimen. inis. i. generatio vel germē. ⁊ dī a gigno. gnis. Et cor. pe. tā in nō q̄ in obliquis. Vñ Matthei. 24ᵒ Genimina viperarū quis oſtēdit vobis fugere a ventura ira.

Genioſus. ſa. ſū. i. plenus genio. ſcilz genio deo. vel genio. i. ingenio.

Geniſta. ſte. e. p. dī a genus. Et ſūt geniſte q̄dā heretici ſic dicti. quia de genere Abrahe ſe eſſe gloriantur: Nā ⁊ in babyloniā cū veniſſet populus dei. plerique relinquentes vxores ſuas. babylonijs mulieribꝰ adheſerūt. q̄dam aūt iſraeliticas cōiugijs tñ contenti vel ex eis geniti. dum reuerſi eſſent de babylonia. diuiſerūt ſe ab oī populo. ⁊ aſſūpſerūt ſibi hoc nomē geniſte iactantie cā.

Genitale lis. n. t. dī a genio deo. vel a gignēdo. Et genitalia dicuntur q̄dā corporis partes ſcilz ſexus virilis ⁊ feminei. Hec ⁊ pudenda ⁊ verēda. a verecūdia dicuntur. vnde et operiuntur. Dicuntur etiā inhoneſta. quia nō habent ſpeciē decoris ſicut mēbra q̄ in promptu ſunt. idē quod veretrū. Inde hic ⁊ hec genitalis ⁊ hoc le. quod ſpectat vel ptinet ad genitale vel ad genitura ſm Hug. Papias etiā dicit: Genitalia vnde vir generat aut mulier parit.

Genitiuus. ua. uū. quod ptinet ad genituram ſcilz naturalis. vt genitiua forma. vel imago. i. in qua genitus eſt. Et hic genitiuus genitiui. p quodā caſu. quia alios caſus ex ſe gignit. vel quia per ipſū genꝰ ſignificamus. vt cū dī. hoc genus Priami.

Genitor. toris. m. t. dī a gigno. nis. ⁊ ē nomē nature vel originis. Pater vero dignitatis et honoris. Vñ ſenes patres dicimus.

Genitura. re. i. generatio vel ſeculi poſteritas.

Genitus. ta. tū. dī a gigno. gnis. Et hic genitus. ti. p filio. ⁊ hec genita. p filia. Et cōponitur genitus Ingenitus. ta. tū. i. nō genitus. Primogenitus. ta. tū. ⁊ vnigenitꝰ. ta. tū. Primogenitus. ante quē nullus ē genitus. Vnigenitus ante quem ⁊ poſt quē nullus eſt genitus.

Genius. genij. m. s. deus qui p̄eſt nuptijs vel deus nature. ⁊ dī a gigno. gnis. quia quaſi vim habeat oīum rerū gignēdarum. Vel dī a gignēdis liberis. Inde hec genialis. lis. dī lectus q̄ in nuptijs ſternitur. ſcilz in quo ſpōnſus ⁊ ſpōnſa cubāt. Sed cubile eſt cōcubinalis lectus. a cubando. nō a gignēdo dictus. Inde hic ⁊ hec genialis ⁊ hoc le. i. naturalis vel nuptialis vel voluptuoſus. ⁊ hinc genialiter aduerbium. i. naturaliter vel nuptialiter vel voluptuoſe

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Vñ Ouidi⁹ .xi⁹ meta. Hoſpitis aduētu
feſtū genialit̄ gerit. Item genius ⁊ geniū
inueniunt̄ in alijs ſignificationibus. Ge-
niū honor priuatus. Geni⁹ honor public⁹
ſm Hug. Papias vo dic: Geniu honor
aut dignitas·vigor·ordinatio. Genialis
gratus·propinquus·affinis.

Genorbadū. di.n.s. qđ vulgo di· gerindu-
us. Vñ quidā. Aurileg⁹ bene ſcit cui⁹
genorbada lambit.

Genos grece·latine dī barba· vel natura.

Gens gentis.f.t. eſt ab vno principio orta
multitudo·vel ab alia natione ſm ꝓpriā
collectionē diſticta. vt Grecie Alie. Di-
cta gens ꝓpter generationes familiarū· a
gignēdo·ſicnatio a naſcēdo. Gēs gen⁹ ē
natiōis vel familie·vt claudie·iulie· Gens
ad qualitatem refert̄· vt pomi·pecoris. Et
nota ꝙ gens inenit̄ i eodē ſenſu· in q̄ gen-
tilitas. Vñ in actib⁹ aploꝝ. Ecce conuer-
timur ad gentes. Et in euangelio. In viā
gentiū ne abieritis.

Gentilicus.ca.cū.pe.cor.i. de gētib⁹ exiſtēs
vel ad gētiles ptinēs· ⁊ dī a gentilis.

Gentilis.lis. ꝯ.t. ⁊ h̄ le. dī a gēs. Et ſūt gē-
tiles ꝓprie· q̄ nec circūcidunt̄· vt iudei. nec
baptiçant̄. vt chriſtiani. Vñ ⁊ gētiles di-
cūt̄· qꝛ tales exiſtūt· vt ſūt geniti· Sꝫ chri-
ſtiani nō ita ſūt vt fuerūt geniti·quia ſunt
baptiſati. Similit̄ ⁊ iudei mutant̄· qꝛ cir-
cūcidunt̄. Iñ gentilitas. tatis.i. collectio
gentiliū· vel ꝓprietas q̄ aliq̄s dicitur gen-
tilis. ⁊ gentilicus.ca.cū.

Gentos.i. decē. ⁊ cōponit̄ cū bis. ⁊ dicit̄ vi-
ginti·q̄i biginti. ⁊ cū tris. ⁊ dī triginta ⁊c.

Genu.neu.ge. in ſingulari idedinabile·h̄ in
plurali genua·genuū·nib⁹. Et ſunt genua
cōmiſſiōes femoꝝ ⁊ cruꝝ·dicta a gena. ne
eo ꝙ in vtero ſint genis oppoſita. Ibi eni
cohęrent ſibi·qꝛ infans in vtero caput te-
net inclinatum inter genua.

Genuin⁹.na.nū.i. naturalis. Et h̄ genuin⁹
ni.i. dens maxillarij. ⁊ etiā q̄libet dens pōt
dici genuin⁹·a genio·ul̄ a gigno·qꝛ natu-
ralit̄ gigni habet. Vñ Perſius. Et genui-
nū fregit in illis.

Gen⁹.neri.n.t. plura ſigt̄. ꝑ eni ſigt̄ pncipiū
generatiōis· vt Romulus fuit principiū
romanoꝝ. Itē gen⁹ ſumit̄ ꝓ multitudine
ab vno pncipio deſcendente· vt romani
ſunt vnū genus. Itē dī loc⁹ naſcēdi. Itē
ſumit̄ ꝓ parētela· vt Ille ē dē genere meo.
Itē eſt diſcretio ſexus. Itē ſigt̄ materiem
vel eſt generalis cōditio ꝓprietati. vt Iſte
arbores ſūt eiuſdē generis. Itē dicit̄ vnū
de quinqꝫ vniuerſalib⁹. ⁊ deſcribit̄ ſic: Ge-
nus eſt· qđ p̄dicat̄ de plurib⁹ differētib⁹
ſpecie in eo qđ quid. Itē capit̄ ꝓ accidēte
partiū orationis.

Geographus.phi.m.s.i. terrę deſcriptor. ⁊
dī a geos. tra ⁊ graphus. ſcriptor. Iñ hęc
geographia.phię.i. terrę deſcriptio.

Geomātia.tię.f.p.i. diuinatio q̄ fit in terra
⁊ dī a geos·qđ eſt terra. ⁊ mātia diuina-
tio. Et nota ꝙ demones expreſſe inocati
aliqñ futura p̄nūciāt ꝑ hoīes viuos· ſicut
i arreptitijs patet. Et h̄ diuinatio fit ꝑ phi-
tones. Aliqñ vo futura p̄nūciant ꝑ aliq̄s
figuras vel ſigna·q̄ i rebus inaīatis appa-
rent in aliq̄ corpore terreſtri· puta vngue
vel ferro· aut lapide polito. ⁊ vocat̄ geo-
mantia· Si aūt in aqua·hydromātia. Si
aūt in aere· aeromātia. Si aūt i igne·py-
romātia. Si aūt in viſcerib⁹ aīaliū imo-
latoꝝ in aris demonū· vocat̄ auruſpiciū.

Geometer· vel geometra.i. terrę menſor.

Geometria.trię.i. mēſuratio terrę. Ge eniꝫ
terra·metron grece menſura dicitur.

Georgicus.ca.cū.pe.cor.i. agricultor· ul̄ de
cultura terrę tractās. Vñ liber Virgilij in
titulat̄: Liber georgicoꝝ.i. de cultura terrę
ſm Hug. Papias vo dic: Georgia trę
opa vel cultura. Iñ ⁊ georgicū carmē·de
terrę cultura factū. Georgicus· ruſticus·
operarius terrę·ruſticanus.

Gerara.rę. ⁊ geraris i plurali dī Gen̄. 20.
Et ē gerara pe. cor. puintia vbi Berſabee
oppidū cōſtat. Vñ Aurora. Saphaciam
gerarā quos liber iſte notat.

Gergeſęus fili⁹ Chanaā. A quo gergeſęi.

Gereon.onis. fuit rex hiſpanię tricorpor·
qđ nihil aliud fuit·niſi ꝙ fuerunt tres fra-
tres tantę concordię· vt in trib⁹ corporib⁹
q̄ſi vna aīa eſſet. Vel quia ille habuit tria
regna. Prefuit eni Balericę maiori. ⁊ Ba-
lericę minori. ⁊ Ebuſo·ſ. hijs trib⁹ inſu-
lis: ⁊ ideo fictus eſt eſſe tricorpor.

Germania.nię.f.p. terra diues ꝓplis ima-
nibus. ⁊ dī a gigno. ⁊ immania. Vñ ꝓpter
fęcūditatē gignendoꝝ ꝓploꝝ imaniū· di-
cta ē germania. Et ſūt duę germanię·ſ.
ſupior iuxta ſeptētrionalē oceanū. Infe-
rior circa rhenū. Vel dī germania· q̄ſi ge-
rens imania· qꝛ plurimū abūdant ibi cor-
pora imania hoīū. ⁊ imanes nationes ſę-
uiſſimis duratę frigorib⁹. Quę mores ex
ipſo celi rigore traxerūt· Feroces aīo ſūt
ibi hoīes. ⁊ ſp indomiti· raptu venatuq̄

vīuētes. Hoꝝ pl'ime gētes varie armis
diſcordes habitu linguis diſſone. ⁊ ori-
gine vocabuloꝝ incerte. Jn̄ german⁹. na.
nū. ⁊ germanicus. ca. cū. i. de germania ex-
iſtens vel natus. Et hinc germanicus. ci.
quidā ceſar q̄ germaniā deuicit vel q2 eo
anno nat⁹ ē q̄ pater ei⁹ germaniā deuicit.
Germanus. na. nū. dicit' a genitrix. ⁊ manos
as. Ꝓpe q̄dē germani vel germane di-
cūt' q̄ vel q̄ habēt eandē matrē ꝫ diuſos
patres. i. ab eadē genitrice manantes. Et
hinc quoddā genus anatū dicūt' germa-
ne quia plus ceteris diligant ⁊ nutriant
fratres. Germani etiā dicūt' qui habent
eundem patrē ⁊ eandem matrem.
Germen. inis. i. ſurculus ꝑgnās vel botrus
qui exit a ramo vel radice turgeſcendo. i.
initiū floris. ⁊ dī a gigno. Et germē dicit'
ſemē. Vel dicit' a gero. geri. Jn̄ germine⁹.
nea. neū. de germine exiſtens vel ad ger-
men pertinens.
Geron ontꝭ. vel geronta. te. i. ſenex. Jn̄ ge-
ronte⁹. tea. teū. ⁊ gerōticus. ca. cū. i. ſenilis.
Gerotecomiū. mij. n. s. i. hoſpitale loc⁹ ve-
nerabilis in quo pauperes ⁊ ꝓpt' ſenectutē
ſolā infirmi hoīes curant' ⁊ paſcunt'.
Gerra. re. f. p. i. nuga vl' ineptia. ⁊ dī a gero
ris. Et gerra eſt piſcis inſipidus. ⁊ nullius
ſaporis. Jn plurali ꝟo adhuc aliud ſigt:
Nā gerre raꝝ dicūt' ſepes ferree circa al-
taria ⁊ choros. Jnde gerratus. ta. tum. i.
gerris circūdatus ⁊ ſeptus.
Gerſa. ſe. f. p. i. baltea. ⁊ dī a gero. ris.
Gerulus. la. lū. q̄ gerit. i. baiulus portator
ſomarius iumentū. ⁊ dicitur a gero geris
Gerula nutrix portatrix. ⁊ inueni' h nomē
ſubſtantiue poſitū in quolibet genere.
Gerundia vel gerundiua dicunt' quedam
noīa que gerunt oīmodā ſigtionē ſuoꝝ
verboꝝ. Et inſup ſi veniūt a ꝟbis actiuis
vel coībus vtrāq3 gerūt ſigtionē ſcilꝫ ac-
tiuā ⁊ paſſiuā ſm Hugi. Alij dicūt q2 ge-
rundiū deſcendit a verbo actiuo paſſiuo
⁊ ipſonali. neutro cōi. ⁊ deponēti. Et ſi de-
ſcēdit a ꝟbo actiuo expoit' p ꝟbū actiuū.
vt Magiſtꝝ legendū eſt Virgiliuꝫ. Si
ꝟbo deſcendit a verbo paſſiuo debet ex-
poni per paſſiuū. vt Magiſtrū honoran-
dū eſt a diſcipulis. i. magiſtrū dignū eſt
honorari a diſcipulis.
Geſa. ſe. f. p. eſt genus armoꝝ qd̄ gallice
dicitur giſarma vel ceſa. ſe. a cedendo. Et
geſe vel ceſe galloꝝ pila romanoꝝ ſariſſe
macedonū.

Geſſemani interpretat' villa pinguiſſima.
Geſſen loc⁹ egypti in q̄ habitauit Jacob.
Geſtatoriū. rij. illud in quo aliq̄d portat'
vt feretrū. ⁊ dicitur a geſto. ſtas.
Geſtiuncula. cule. diminutiuū. i. parua ge-
ſtio vel res aliqua minuta.
Geſtoriū. rij. n. t. a. ferculum. ⁊ dī a gero.
Geſtuoſus. ſa. ſū. i. flexibilis. ⁊ diuſis mo-
dis agitabilis. Jn̄ geſtuoſe aduerbiū. i.
agiliter flexibiliter ⁊ hec geſtuoſitas. tatꝭ.
Geſtus. ſta. ſtū. i. factus portatus admini-
ſtratus. Et h geſtus. tus. tui. i. act⁹ vl' cor-
poris agitatio. Jnuenit' etiā hoc geſtum
geſti. pro actu.
Gete. i. gothi poſt getuli dicti.
Getulia. lie. f. p. q̄dā t'ra. Hinc getulus. la.
lū. nomē gentile a quo getulic⁹. ca. cū. Et
vt fertur getulia piſcatores nō habet.

G ante J

Gibberus. ra. rū. qui ſarcine nimis icubit.
ſed ſuccūbit. ⁊ dicit' a gibber.
Gibbus. bi. m. s. i. ſtruma. Sed ſtruma eſt
tumor in pectore. Gibbus in poſteriori
ſcilꝫ ī dorſo. Vn̄ Juuenalis. Strumoſiꝫ
atq3 vtero pit' gibboq3 tumentē. Jnde
gibboſus. ſa. ſū. q̄ habet gibbū ſicut ſtru-
moſus q̄ habet ſtrumā. ⁊ cōpat'. Jn̄ gib-
boſe. ſius. ſime. adū. ⁊ hec gibboſitas. tatis
Jtē a gibbus h gibber hui⁹ gibberi qui
habet gibbū vel potius ipſe tumor ſcilicꝫ
idē qd̄ gibbus. Jn̄ gibberoſus. ſa. ſū. qui
habet gibberꝫ qui pluribꝫ tumoribꝫ one-
ratur. Quidā tamē ponūt differentiā int'
gibbus ⁊ gibber. Vn̄. Jn dorſo gibbus
in pectore gibber habetur.
Giganteus. tea. teū. a gigas dī. Vn̄ Nu-
meri. 3⁰. De genere giganteo. Et pdu. pe.
Vnde Ouidius. Jāq3 gigantes iniectā
faucibus etnā. Tranſierunt ⁊c.
Gigantimachia. chie. f. p. i. pugna gigan-
tū aduerſus deos. ⁊ dicit' a gigas. ⁊ ma-
chia. i. pugna.
Gigas. gantis. ɔ. t. dī a ge. qd̄ eſt terra. et
gigno vel genitus q̄ſi gegātes. i. de terra
geniti. Vel dicunt' gigantes q̄ſi gegines
i. terrigenes: q2 filij terre fabuloſe dicunt'
fuiſſe. Ge eni terra gignes genus dicit'.
Gillo. vide. s. gello.
Gymnas. dis. i. pugna lucta curſus. ⁊ dī a
gymnos qd̄ eſt nudus q2 ſolent nudi ex-
erceri in talibus ludis. Jn̄ hoc gymnaſiū
ſij. i. gymnas vel locus in q̄ fiebat. Ante
eni in loco alieno certantes cincti erāt ne

nudarent̄·poſtea relaxato cingulo repente proſtrat⁹ ꝛ excitatus eſt q̄dā curſor·quare ex p̄alij decreto archonipomenes vt nudi deinceps exercitarent̄ p̄miſſum eſt. Ex illo deinceps gymnas ꝛ gymnaſiū dictū eſt a nuditate·q꞉ iuuenes nudi exercent̄ ibi· vbi ſola tantū verenda coopiebant̄. Et hinc facta tranſlatione·ſtudiū ſcholariū. ꝛ magiſtroꝝ dicit̄ gymnas. ꝛ locus ſtudij dicit̄ gymnaſiū. ꝛ q̄nq꞉ ipſum ſtudiū· q꞉ ſicut in paleſtra corpus· ſic i ſtudio anim⁹ exercet̄. Et hinc accidit vt oīuꝫ p̄p̄e artiū exercitiū· vel loc⁹ exercitij gymnaſiū dicatur. vt ſchola. Et vt dicit quidā·gymnaſiū grece·exercitiū vocat̄ latine. Et hic gymnaſiū dr̄ generalis loc⁹ exercitiorū: Nā ꝛ balnea ꝛ loca ſcholariū. ꝛ curſorū·et athletaꝝ·gymnaſia ſūt. quia ibi hoīes in ſui artis ſtudio exerceantur.

Gymnaſiarches. chis. princeps in gymnaſio. ꝛ dr̄ a gymnaſiū. ꝛ archos princeps.

Gymnaſiolū. li. i. paruū gymnaſiū·uł p̄uus locus ſtudij·vel paruū ſtudiū.

Gymnaſiſta. ſtę. cois ge. luctator· paleſtriſator. ꝛ dicit̄ a gymnas. dis.

Gymnia. nię. f. p. i. exercitiū·quod fiebat in gymnaſio. Hęc gymnitia. tię. idem.

Gymnicus. ca. cū. dr̄ a gymnas. vt Gymnicus ludus. Et eſt gymnic⁹ ludus velocitas. ꝛ viriū gloria. Cui⁹ q̄nq꞉ ſūt genera ſciłꝫ·ſaltus·curſus·iactus·virt⁹. ꝛ luctatio.

Gymnos grece·latine dr̄ nudus. ꝛ vertit̄ in latinū. ꝛ dicit̄ gymnus. na. nū.

Gymnoſophiſta. ſtę. ꝯ. p. i. doctor· vel magiſter i gymnaſio. ꝛ dr̄ a gymos. ꝛ ſophiſta. Et ide gymnoſophiſtę dicti ſūt q̄dā philoſophi·q̄ nudi p̄ opacas indię ſolitudines ſolebāt philoſophari·adhibentes tm̄ genitalib⁹ tegmina ad modū iuuenuꝫ q̄ nudi exercebant̄ in campo. Vn̄ Hieronymus in ep̄la ad Paulinū cap̄lo. p̄. Vt gymnoſophiſtas ꝛ famoſiſſimā ſolis mēſam videret in ſabulo.

Gyne grece·latine mulier dicitur.

Gynęceū. cę. acuta·eſt locus vbi multę mulieres ꝯueniūt. vel eſt lupanar· vel textrinū·q꞉ ibi multitudo feminaꝝ ad meretricandū vel ad opus lanificij exercendi cōueniūt. Vn̄ gynęcearius. ria. riū. q̄ vtit̄ vel p̄eſt gynęceo· vel textor in gynęceo.

Gynęcearij·ſunt q̄ pannos impiales texūt inſerendo·ſericum ꝛ aurū.

Gynęceū·etiā dr̄ locus vbi hęc fiunt. vt. C de murileg. ꝛ gynęcea. li. xj.

Gingiua nę·eſt caro vbi dentes gignūtur ꝛ dr̄ a gigno. gnis·eo q꞉ ibi dētes gignāt̄ Vn̄ gingiuari⁹. ria. riū. qđ ad gigiuā p̄tinet

Gion locus eſt· vbi Salomon fuit iunct⁹.

Gipſum. pſi. neu. ge. cognatū eſt calci. ꝛ eſt nomen grecū. Vn̄ gipſeus. pſea. pſeuꝫ. de gipſo exiſtens vel ad gipſū p̄tinēs. Et gipſo. ſas. i. gipſo linire. Inde gipſatus. i. gipſo linitus.

Giraculū. li. eſt illud cū quo pueri ludunt· qđ in ſūmitate cannę vel baculi voluitur ꝛ contra ventū cum impetu defert̄.

Girgillus. li. m. s. dr̄ inſtrumentū feminaꝝ· qđ alio noīe dr̄ volutoriū. ꝛ dr̄ a girus. ri. q꞉ vertendo in girū inde fila deuoluūtur· Filū eni de colo ducit̄ i fuſū·a fuſo in alabrum vel traductorium · ab alabro in girgillum vel deuolutoriū · a girgillo in glomicellū·a glomicello·in pannū· a panno· in telā. Iteꝫ girgillus·eſt lignū mobile ex quo funis in puteū cum ſitula dimittit̄ ad hauriendū aquam.

Girouagus. ga. gū. i. erroneus· inſtabilis· circūcirca vagans.

Girus. giri. m. s. ꝛ hoc girū giri·inenitur. i. circuitus·curuus·corona·circulus.

Git· eſt genus leguminis ſimile cimino in quātitate· ſ; nigri coloris. ꝛ in pane dulcorando ſpargit̄. vt dicit glo. Iſaię. 27°. Vel vt dicūt medici: Git calidū ꝛ ſiccū ē in ſecundo gradu. Et eſt git herba·q̄ inter frumentū orit̄. ꝛ ſemē nigrū ꝛ quaſi triangulū facit· aliquantulā habens amaritudinē·ꝟtutē habet diſſoluēdi ꝛ cōſumēdi.

G ante L

Glabellus. la. lū. i. nud⁹·ſine pilis. Vn̄ hᷣ glabella. lę. ḡna capit̄·q꞉ nuda eſt ꝛ ſine pilis.

Glaber. bra. brū. i. lenis facie·imberbis·ſine pilis·curioſus·nudus·vel timoroſus. Vn̄ Aug⁹ de ciui. dei. Glabros inq̄t aut male barbatos videmus.

Glabrio. brionis. maſ. ge. i. calu⁹· uł imberbis·vel timoroſus. ꝛ dicit̄ a glaber.

Glaciecula. lę. i. parua glacies.

Glacies. ei. dr̄ quaſi gelaquies. i. gelata aq̄ ꝛ dr̄ a gelu. ꝛ aqua. Vn̄ glacialis. ꝛ hoc le. i. frigidus glacie plen⁹. De glacie dic̄ Donatus. Mater me genuit·eadem mox gignitur ex me.

Gladiator. toris. m. t. dr̄ q̄ gladio dimicat. Et eſt nomen cuiuſdaꝫ officij quod olim romę exercebat̄ in arena. Vn̄ hęc gladiatura. rę. ars illa·uł lud⁹ ille. Et gladiatori⁹

ria.riũ. qđ ptinet ad gladiatores· vel qđ exercet᷑ a gladiatore. Vñ gladiatoriꝰ enſis i.enſis gladiatoris. ⁊ gladiatorius ludus· q̄ exercetur a gladiatore.
Gladius. dij.m.s.i.enſis pugio mucro vel ſpata. Gladiꝰ tñ generalit᷑ dī. Enſis ĩ ꝑlio Sʒ enſis ferrũ tm̄ ē· gladiꝰ ꝟo totꝰ. Proprie aũt gladiꝰ dī q̄ſi guladiꝰ·q: gulã diuidit. Nã cetera mēbra ſecuri magis ſolēt truncari· ſʒ gladio collũ tm̄.⁊ ad h̄ primuʒ factus eſt:⁊ ē etymologia. Et ſcias q̄ mucro·enſis· ſpata·ſunt ſynonyma. Jñ gladiolus.li. paruus gladiꝰ. Gladiolus etiã dī q̄dã herba·q: ſit folijs gladio ſilis·tirſo cubitali· floribus purpureis.
Glandicula.lę.i.parua glans. Et cor.pe.
Glandioſus.ſa.ſũ.i. glandibꝰ abundãs.
Glandula.lę.f.p. ⁊ h̄ glandulũ. li.idē· ſcilʒ pars inteſtinoꝝ· vel nodus q̄ ſub cute naſcitur ex humoꝝ abundantia.⁊ cor.pe.
Glans. dis.f.t. eſt fructus quercuũ. Glandes etiã dicũt᷑ maſſę plũbeę factę ad modũ glandiũ·q̄ ꝓijciuntur cũ fundis.
Glarea.reę.i.argilla·ſcilʒ terra humida·vel lapilli parui quos fluuius trahit. Vnde Job.30. Aut ſuper glaream.
Glaucoma.matis·qđ antiq̄ dicebant hęc glaucoma.mę.i.macula in oculo·ul᷑ nebula·vel caligo oculoꝝ. ⁊ obſcuritas. Vnde Plautus. Glaucomã oculis ſubijciemus eũqʒ ita faciemus·ut qđ videt ne videat.
Glaucus.ci.m.s. dī quidã piſcis. ⁊ dicit᷑ a glaucũ·qđ greci dicũt albũ·eo q̄ ſit albꝰ. Jñ glaucus.ca.cũ.i. ſplendidus. vt oculi glauci.i.ſplendidi· habēt enĩ candorē admixtũ virori. Et glaucꝰ.ca.cũ.i.ſubniger. Eſt enĩ glaucus color ferrugineꝰ ſubniger Et glaucus viridis ⁊ flauus. Glaucus ģ albus·ſplendidus·ſubniger·rubeꝰ·flauus viridis dicit᷑. Qᷓ glaucꝰ dicit᷑ albus vel ſplendidus·vel flauus·tractũ eſt a greco. Qᷓ ꝟo glaucꝰ dicit᷑ viridis·vel ſbniger tractũ ē a Glauco·q̄ dī deus maris. Nã color maris· viridis ⁊ ſubniger eſt. Inde glaucitas.tatis. ⁊ hęc glaucedo. dinis.
Gleba.hę.f.p.i. durus ceſpes cũ herba.⁊ dī a globus·q: ſit quaſi globꝰ. Jñ h̄ glebula lę.⁊ h̄ glebella.lę.dimi.⁊ glebosus. ſa.ſũ. ⁊ inde glebositas. tatis. Item a gleba hic glebo bonis.i.ruſticus·arator.
Glyceriũ.f.s. ꝓpriũ nomen mulieris· cauſa adulationis ⁊ blandimenti·quadã diminutione impoſitũ·vt mea glyceriuʒ·quaſi mea dulcicula. ⁊ dicitur a glyci.

Glyci vel glycon grece·latine dicit᷑ dulce.
Glirius.ria.riũ.⁊ glircus.ca.cũ.i.ſtupidus torpēs·ſomnolētus·q̄ multũ dormit. Glirius.ria.riũ.etiã dī de glire factus· vel ad glirem pertinens.
Glis·gliris·quoddã genꝰ muriũ·qđ multũ dormit.⁊ dicit᷑ ſic· quia ſomnꝰ facit glires pingues ⁊ creſcere. Tota enĩ hyeme dormiunt ⁊ quaſi mortui exiſtunt· ęſtate reuiuiſcunt. ⁊ dī a gliſco.ſcis. A quo etiã glis gliſſis.i.carduus·q̄ aliter dī lapa. Item a gliſco.ſcis.dī h̄ glis.tis.t̄ra argilloſa. Vñ Glis aĩal· glis terra tenax· glis lapa vocat᷑. Ris primũ·gliris tenet altera·tertia gliſſis. Ris aĩal·tis t̄ra tenax·ſis lapa vocatur· Hic aĩal·hęc terra tenax· hoc lapa vocatur. Sic genus ⁊ nomen cognoſcit᷑ ⁊ genitiuus. Itē a gliſco.ſcis.hęc glis glidis.i.muſa panis·vel vini.
Gliſſoſus.ſa.ſũ.i.lapoſus· ul᷑ lapa·ſeu gliſſe plenus.⁊ dicitur a glis.gliſſis.
Gliteus.tea.teũ.i.terreus.⁊ dī a glis.tis.
Glitoſus.ſa.ſũ.i.argilloſus.⁊ dī a glis.tis.
Globus.bi.m.s.⁊ h̄ glomus.mi.⁊ hoc glomus. meris.differunt. Glomus.meris eſt coadunatio ⁊ glomeratio filoꝝ. Glomus mi.illud idē· vel circulus. Globus ꝟo eſt aliarũ rerũ coadunatio ⁊ cumulus. Tamē ꝓprie dī globꝰ qđlibet ſolidũ ⁊ rotundũ· ſcilʒ ſolida rotunditas habens tres ęq̄les dimēſiones. vt mundus. Vñ mũdus dī ꝓpe globoſus ul᷑ globatꝰ. Vñ Martialis Mundus genitus ex quattuor elemētis Ideoqʒ totus ĩ modũ ſphere globatꝰ. Jñ globoſus.ſa.ſũ.⁊ ꝯpat᷑. Jñ globoſitas.tatis
Gloria.rię.i. frequens fama cũ laude. ⁊ dī a clarus·quaſi claria a frequētia claritatis vel dicit᷑ gloria·q̄ſi glaurea.i. gerens laureã.⁊ eſt etymologia. Jñ glorioſus.ſa.ſũ. ⁊ cōpat᷑. Jñ glorioſitas.tatis. Et cōponit᷑ inglorioſus. ſa. ſũ. q̄ eſt ſine gloria.i. triũphis. ⁊ inglorioſus·ĩmemor glorię.
Gloriola.lę.diminutiuũ.i.parua gloria.
Glos gloris.f.t.i.cognata· ſcilʒ vxor fratris ſʒ glos gloris.i.flos·ſʒ glos gloſſis.ē lignũ putridũ. Vnde. Glos ris flos eſt· ſʒ glos glotis femina fratris. Glos gloſſis lignũ vetus eſt de nocte ſerenum.
Gloſa.ſę.dī a gloſſa qđ ē lingua Et diſtat inter cōmētũ·gloſam·trãſlationē·⁊ textũ Cōmētũ expoſitio ē ꝟboꝝ iũcturã nō ꝯſiderãs· ſʒ tm̄ ſenſũ·deſeruit enĩ expoſitioni ſnię alicuius libri ⁊ nō cōſtructioni litterę Accipit᷑ tamen q̄n̄qʒ cōmentuʒ largius·

ſalz.p quolibet libro.⁊ tūc ſic diffinit̄.Cō-
mentū eſt pluriū ſtudio vel doctrina in
mente habitoꝝ in vnū collectio. Gloſa ē
expoſitio litterę ⁊ ipſius ſnię·que nō ſoluꝫ
ſentētia·ſ; etiā v̄ba attēdit. Vel gloſa dī
expoſitio ſentētię litterā cōtinuās ⁊ expo-
nens.Vñ dī gloſa·quaſi gloſſa.i. lingua·
q: tanq̄ꝫ lingua doctoris adeſſet ⁊ expo-
neret·ſic litterę exponendę inſiſtit.⁊ ſenſū
enucleat. Trāſlatio·eſt expoſitio ſentētię
ꝑ aliā linguā.Textus·eſt liber ipſius do-
ctoris cōtinēs tractatū ſine litterę vel ſnię
expoſitione. Et a gloſa dī hͤ gloſula.lę.i.
ꝑua gloſa.⁊ gloſarius.ria.riū.qui gloſat·
vel q̄ gloſatur.
Gloſſa.ſę.i.lingua.⁊ ꝓduč pͥmā.Vñ. Oſſe
caret gloſſa·ꝑ quā frangunt̄ ⁊ oſſa. Inde
gloſſula.i.parua gloſſa.
Gluten.tinis.n.t.eſt t̄ra tenax vtilis ad cō-
pages nauiū ⁊ alioꝝ vaſoꝝ·qd̄ ⁊ bitumē-
inis dī. Iñ glutineus.nea.neū.i.de gluti-
ne exiſtēs·vel ad glutē ꝑtinēs.⁊ glutino-
ſus.ſa.ſū.i.plenus glutine·vel tenax.
Glutinū.ni.n.s.dī quicq̄d cōiungit·ſalicꝫ
vinculū. Iñ hoc glutinariū.rij.adē.Pro-
prie tamē glutinū·ē illud tenax·qd̄ fit de
glutine ad aliq̄d liniendū.⁊ cor.ti.Vnde
in Aurora. Inuiſcat limus ſic ⁊ ex glutino
quodam.
Gluto.onis.m.t.i.leccator·vel deuorator.

G ante N vel O

Gnarus.ra.rū.i.ſciens·peritus·doctus.ſalꝫ
qui ex arte ſcit qualiter aliquid fiat vel ſit
faciendum·vel qualiter fieri debeat·ſiue
illud faciat·ſiue nō. ⁊ dī gnarus.ꝑ narus.
⁊ apponit̄.g.per protheſim.
Gnatus gnati.i.filius·quaſi generatus Et
hęc gnata.i.filia·quaſi generata.
Gnauus. ua. uū. dicit̄.ꝑ nauus. ⁊ apponit̄
ibi.g.per protheſim.
Gnidus.di. gnido inſula eſt· de qua Act.
27º Et vix deueniſſemus circa gnidum.
Gnoſtici·quidā heretici q̄ ꝓpter excellētiā
ſciētię ſe ita appellare voluerūt. Aliam na-
turā dei eſſe fingunt·deū autē eſſe bonū ⁊
malū ſuis dogmatibus fingentes.
Golgotha ſyrū eſt.⁊ interp̄tat̄ caluaria·nō
ob caput·vel caluitiū Adę. qd̄ mentiunt̄
ibi ſepultū·ſ; ob decollationē dānatorū.
Vñ Joānis.19º Hebraice golgotha.
Goliardi·bufones·ioculatores·idem ſunt.
Golias.lię.ꝓpriū nomen cuiuſdā philiſtei
quē interfecit Dauid.Vñ Aurora. Exiguꝰ
magnū vicit puer ille Goliam.
Gomor·menſura eſt antiq̄ continēs quīqꝫ
ſextarios.
Gorgon·interpretat̄ terror.
Gorgones·quas fingunt poetę meretrices
fuiſſe crinitas ſerpētibꝫ·q̄ ſe aſpiciētes cō-
uertebāt in lapidē·habentes vnū oculū·
quo inuicem vtebant̄. Fuerūt vō tres ſo-
rores·ſalꝫ Stennio·Euriale.⁊ Meduſa
vniꝰ pulcritudinis·Phorcynis filię vniꝰ
oculi·quo ita ſpectatores ſtupefaciebant·
vt etiā vertere eos putarent in lapides.
Gorgones dictę·quaſi georgę.i.t̄rę cul-
trices: nam ge terra·orge cultura dī.

G ante R

Grabatū.ti.n.s.i.reclinati capitꝭ ſuſceptio.
⁊ videt̄ cōponi ex gra·qd̄ eſt caput.⁊ ba-
tin·qd̄ eſt gradus·ſalꝫ ad qd̄ gradimur
vt ibi caput reclinemus·Genus lecti ē.⁊
ꝓducit penl̄. Inuenit̄ etiā hoc grabatū.pe.
cor.ꝑ gremio.Vñ.Pro gremio grabatū·
pro lecto pone grabatū.
Graculus.li.auis quędā.⁊ dicit̄ a garrio.is
Eſt enī loquaciſſimū genus aīalis.⁊ voci-
bus importunū.⁊ cor.cu.
Gradale.lis. dī a gradus·q: gradatim ca-
nitur poſt reſponſoriū·ſm̄ Hug. Quidā
tamen dicunt graduale.lis.
Gradarius.rij.i.palefredus.⁊ dī a gradus
Et ē equus mollis inceſſus ſine ſuccuſſa-
tura innitens ⁊ incedens. Et gradarius·
ria.riū.quod fit gradatim.
Gradatio·color rhetoricus eſt.⁊ fit cū de ꝑ-
cedenti voce ſubſequēs format̄·quaſi per
gradū vocū.vt Quid leuiꝰ fumo vel flā-
ma·flamē·q̄d flamine·ventus·quid vento
mulier·quid muliere·nihil.
Gradiuus.ui.i.mars·⁊ dī a gradus·q: gra
datim incedit̄ ad bellū. Vel gradiuus a
gradiu dī·qd̄ eſt vibratio haſtę.Vel gra
diuus dī·q̄ſi craton diuus.i.potēs deus.
Gradus.dus.dui.dī illud per qd̄ aſcendit̄
ad altare·vel ad pulpitū·vel ad aliū locū
Gradus etiā eſt ſtatus.⁊ ꝓprie dignitatꝭ.
Et gradus ē iter ordinatū. Iñ gradatim
i.ꝑ g̃dus. Itē gradus ſm̄ Goff.⁊ Hoſti.
i ſū. de conſan.⁊ affi. ē q̄dā habitudo ſiue
diſtantia ꝑſonaꝝ ad inuicē conſanguinitate
⁊ affinitate ſibi cōiunctaꝝ·facta collatiōe
ad cōem parentē. Vel eſt vniꝰ ꝑſonę di-
ſtantia ad aliā in linea cōſanguinitatꝭ.vt
l.j.cū ſe.§.vſqꝫ ad.§.affinitatis.
Grāme.mes.grece·latine dī linea.vñ greci

dicũt hoc grãma.tos.i.littera.Vñ Theo-
dolus.Grecoꝝ primus veſtigat grãmata
Cadmus. Jñ grãmatus.q̄ ſumit initiũ le-
gendi.vel qui paginas legere poteſt.
Grãmatica.ce.vel grãmatice.ces.dr̃ a grã-
ma.qḋ eſt littera.q̄ſi litteralis ſciẽtia.non
a ꝑma parte ſui.q: ꝓ tractat de lr̃is.ſ; ꝑ ef-
fectũ.q: efficit litteratũ.Vñ ſic deſcribit̃:
Grãmatica.eſt ſciẽtia.recte ſcribẽdi.recte
ꝓnũciandi.recte conſtruendi gnara.
Gramen.inis.n.t.põt dici q̄libet herba.et
dr̃ a germino.nas.eo q͛ germinet.ſicut ro-
bur oĩs ligni ãtis ⁊ ſpecies.q: ſit firmiſſi-
ma.Specialiter tamẽ gramẽ.eſt q̄dã her-
ba q̄ naſcit̃ ex humano ſanguine.Et etiã
q̄dã alia herba.q̄ etiã mortua recenti her-
ba renaſcit̃.⁊ vulgo ita vocat̃.⁊ dr̃ ſic.q:
multũ germinãdo multiplicet̃.Vel dr̃ a
ſitu.ſcil; ab agro.q: plurimoꝝ agroꝝ ſit.
Vñ ⁊ ipſũ greci agreſte nuncupauerunt.
Qñq; etiã inicit̃ ꝓ radice talis herbe.Jñ
gramineus.nea.neũ.qḋ totũ ẽ ex gı̃mine.
vel qḋ ad gramen ꝑtinet.⁊ gı̃minoſus.ſa.
ſũ.quod gramine abundat.vt locus.
Grandeuus.ua.uũ.pe.ꝓ.i.grandis eui.ſcil;
ſenex.⁊ dr̃ a grande.⁊ euũ.Vñ Jnnocẽtiꝰ
lxxvij.diſ.Quicũq; i ꝟbo grandeuꝰ ⁊c̃.
Grandiloquꝰ.qua.quũ.i.grãdia loquẽs.
Grandis.dis.ↄ.t.⁊ h̓ de.i.magnꝰ.S; grã-
dis ad corpus.Magnꝰ ad aiũ refertur.
Jñ granditudo.dinis.⁊ h̓ grãditas.tatꝭ.
Et cõponit̃ grãdis.ꝑgrãdis.tamgrãdis.
q̄ꝫgrandis.i.valde grandis.
Grandiſonus.na.nũ.i.grandia ſonans.
Granduiſculus.la.lũ.pe.cor.i.aliquantulũ
grandis.
Grando.dinis.dr̃ a granũ.ni.eo q͛ ſimili-
tudinẽ grani habeat.Jñ grãdineus.nea.
neũ.⁊ grandinoſus.ſa.ſum.
Granũ.ni.n.s.eſt generale nomẽ cuiuſlibet
ſeminis.⁊ dr̃ a grandis.q: creſcẽdo grãde
efficit̃.Per excellẽtiã tñ frumẽtũ dr̃ gra-
num Jñ h̓ gı̃nulũ.li.⁊ h̓ gı̃nellũ.li.dimi.Et
h̓ granariũ.rij.locus vbi granũ reponit̃.
Graphia.phie.i.ſcriptura.⁊ dr̃ a graphos
i.ſcriptor.Jtẽ gı̃phius.phij.⁊ h̓ graphiũ.
phij.i.ſtilus cũ quo ſcribitur in cera.
Graſſator.toris.m.t.q̄ crudeliter agit.latro.
ꝑdator.ſeuiens crudeliter.⁊ homicida.
Grates.tiũ.fe.ge.i.gratie.Sed grates deo
agunt̃.Gratia ꝟo hoibus.Sed ſepe vnũ
pro alio ponitur.
Gratia.tie.dr̃ a gratis.Et eſt donũ.vel do-
natio.amor.⁊ dr̃ gı̃tia.q̄ſi gratis data.Jñ
hec gratiola.le.dimi.i.parua gratia.Jñ
gratioſus.ſa.ſũ.i.plenus gı̃tia.Et dr̃ ꝓprie
gı̃tioſus.q̄ plus vnicuiq; q̄ꝫ meret̃ tribuit.
Gratuitus.ta.tũ.i.gratis datus.⁊ habit̃.
Gratus.ta.tũ.tria ſignı̃.Nã gratus.i.gı̃tiã
ſeruãs.gratioſus.acceptabilis.placitus.
Et gratus.i.memor beneficij.Et gratus.i.
remuneratꝰ.Et ꝓducit ꝑmã.Vñ Oraꝰ.
Grata ſupueniet que nõ ſperabit̃ hora.
Grauaſcellus.li.m.s.i.aliquantulũ grauis.
Grauis.uis.ↄ.t.⁊ h̓ ue.dr̃ a grãdis.quia q̄
grandia ſũt.gı̃uia ſolent eſſe.Et eſt graue
de natura.ſ; gı̃uidũ de accidẽti.i.fecũditate
vt Arbor grauida pomis.⁊ mulier gı̃uida
fetu.Jtẽ graues dicimꝰ autenticos.vene-
rabiles.Vñ ⁊ cõtẽptibiles.leues dicimꝰ.
Et dr̃ grauis ꝓ cõſilio.⁊ cõſtantia.q: non
leui motu diſſilit.⁊ fixa cõſtantie gı̃uitate
conſiſtit.Jñ hec gı̃uitas.tatis.i.firmitas.
venerabilitas.maieſtas.⁊ h̓ gı̃uedo.dinis.
Grauitas ex pondere ai ⁊ ſentẽtia cõſtat.
S; grauedo.vel gı̃uitudo corporis ẽ.Jtẽ
quita hois etas dr̃ gı̃uitas.q̄ eſt declinatio
a iuuẽtute in ſenectutẽ.nec dũ ſenectus.ſ;
iã nõ iuuẽtus.Jtẽ grauis multa ſignı̃.Vñ.
Pondus ꝑſona.vir.lectio.femina ꝑgnãs
Quodq; moleſtat̃.dicit̃ eſſe graue.
Grauiſonus.na.nũ.⁊ Grauidicus.ca.cũ.⁊
Grauiloquꝰ.q̄.quũ.i.gı̃uia ſonãs.dicens.
loquẽs.i.põderoſa.moleſtia.vehemẽtia.
Grecus.ci.fuit rex grecie.Jñ hec grecia.cie.
⁊ hinc grecus.ca.cũ.⁊ greculus.la.lũ.Jtẽ
greci diuiſi ſunt in quinq; partes.Quidã
dicit̃ attici.q̄dã boetes.q̄dã eoles.quidã
dores.quidã iades.Vñ ⁊ lingue grecorũ
dicunt̃ quinq;.ſcilic; attica.boetica.eolica.
dorica.iadica.
Gremiũ.mij.n.s.i.ſinus.Jñ gremiolum.li.
dimi.⁊ gremioſus.ſa.ſũ.⁊ gremiatꝰ.ta.tũ.
qui habet gremiũ.
Greſſus.ſus.ſui.i.paſſus.vel pes.vel veſti-
giũ pedis.⁊ dr̃ a gradior.Jtẽ greſſus.ſa.
ſũ.participiũ.
Greſſutus.ta.tũ.pe.ꝓ.q̄ magnos habet pe-
des.vel magnos facit greſſus.
Grex.gis.m.t.differt ab armẽto.q: armẽ-
tũ maioꝝ eſt aĩaliũ.vt equoꝝ.boũ.Grex
minoꝝ.vt capraꝝ.ouiũ.
Grillus.li.nomẽ habet a ſono vocis.hic re-
tro ãbulat.terrã terebrat.ſtridet vocibꝰ.
venatur enĩ formicã.Jñ hoc grilletum.ti.
locus vbi abundant grilli.
Griphes.phis.maſ.ge.uł griphe.phes.eſt
aĩal q̄drupes.⁊ pennatũ.Sũt enĩ griphes

alites fere. ⁊ ſunt in oībus leonibꝫ ſimiles ꝓter alas ⁊ facies q̄bus aq̄lis cōueniūt. ⁊ multū equos infeſtāt ⁊ eis īmicant̄ adeo ꝙ equitē armatū cū equo in ſublime rapiāt. Vl' ſm Remigiū: Griphes ſt̄ aīalia terribilia ⁊ fortia. q̄ corpꝰ habēt leoninū. pedes aūt ⁊ alas ⁊ roſtrū vt aq̄la: idcꝫ ꝑ t̄rā currūt vt leones. ꝑ aera volāt vt aues

Gripus. pi. i. ſupbꝰ. ceruicoſus. Unde canes ſuꝑbos ⁊ ignobiles gripos vocamꝰ. quia pre ceteris ſuꝑbi ſunt.

Groſſus. ſa. ſū. i. rudis. villanꝰ. Jn̄ hec groſſitas. tatis. ⁊ hec groſſitudo. inis. ⁊ hec groſſicies. ei. Et hic groſſus. ſi. Et ſūt groſſi ficꝰ īmature. inhabiles ad comedendū. ⁊ ꝓpe primitiue. q̄ ad pulſū venti facile cadunt. Vn̄ Apoc. 6º. Sicut ficus mittit groſſos ſuos. cū a vēto magno mouet̄.

Grucula. le. diminutiuū. i. parua grus.

Gruinus. na. nū. qd' pertinet ad gruem.

Grumus. mi. i. cumulus. aceruus. cōgeries. Jn̄ hic grumulus. li. in eodē ſenſu. Itē grumus. vel grumulꝰ. di. ager a tumore. Et hec gruma. me. cruſta q̄ fit ī lateribꝫ dolij ꝓpt̄ vinū. Jn̄ grumoſus. ſa. ſū. ⁊ hec grumoſitas. tatis.

Grūda. de. f. p. i. inferior pars tecti capane a q̄ ſtillat aq̄. Jn̄ hec grūdula. le. dimi. Et hoc grūdatoriū. rij. idē qd' grūda. ul' qd' ſtillat a grūda. vel ſup quod ſtillat. Et p cōpoſitionē. hec ſuggrūda. de. qd' eſt int' tectū ⁊ parietē. vel ipſa grunda.

Grus. gruis. auis q̄dā. ⁊ di. a ſono vocis.

G ante U

Guadia. debita cōſtitutio. Jn̄ guadiare. i. guadiā conſtituere. vel guadiā firmare.

Guardia feuda ſunt. que cōſtituūt̄ aliq̄bꝫ ꝓpter cuſtodiā rei domini cōſtituentis.

Guardio. di. ille cui talis cuſtodia eſt commiſſa. Vl' di. guardianꝰ. q̄ etiā ē ſupior int' fratres minores cuſtodiens conuentū.

Gubernio. onis. i. gubnator. ⁊ di. a gubno.

Guidagia. dicūt̄ q̄ dant̄ ꝓ ducatu. vel cōductu ꝑ terrā alicuius. vt ſecurius vadat Sꝫ gabelle dant̄ de ꝯtractibꝫ. vt de emptione per emptorem ⁊c.

Gula. le. f. p. i. anterior pars colli. Poſterior vo di. ceruix. ⁊ di. a gala. q2 illa pars colli ſolet eſſe candida. vel di. a gutture. Jnde guloſus. ſa. ſū. i. leccator. ⁊ guloſitas. tatis Et cor. gu. Vn̄ Aurora. Cepas pꝰ manna turba guloſa petit.

Gulo. onis. ⁊ gulonus. ni. ābo ꝓ leccatore.

Gulus. li. genus nauigij pene rotundū ad modū gutturis.

Gumi. nen. ge. indecli. eſt lachryma arborꝫ. q̄ ē q̄ſi gutta. ⁊ ꝑ gutta exit a ligno. ⁊ inde dureſcit. ⁊ fit gumi. Jn̄ gumoſus. ſa. ſū.

Gurdus. da. dū. i. ineptꝰ. ſtultꝰ. inutilis. iportunꝰ. ⁊ ꝑcipue ī comeſſationibꝫ recipiēdis

Gurges. gitis. m. t. ꝓprie eſt locus altus et ꝓfūdus in flumine. Per tapinoſim tamē ponit̄ ſepe ꝓ mari. ul' ꝓ loco ꝓfūdo ī mari. quā tapinoſim ſolēt etiā autores eleuare ꝑ adiūctionē epitheti iſtius. ſcilꝫ magnꝰ ⁊ altus. vel vaſtus. vel cōſimiliū. ⁊ dicit̄ gurges a guttur. q2 ē q̄ſi guttur fluminis Et cor. pe. in gtō. Unde Ouidius de arte. Quo minime credis gurgite piſcis erit.

Gurgulio. onis. f. t. quedā pars in ore. cui ꝓximū ē rumen. cuius meatꝰ ad os ⁊ nares ꝓtēdit̄. habēs viā qua vox ad linguā tranſmittit̄. vt poſſit verba collidere. Itē gurgulio īuenit̄ ꝓ quodā verme. q̄ comedit legumina. Sꝫ in hac ſigt̄ione debet potius ſcribi per. c.

Gurguſtiū. ſtij. cella modica. ul' domꝰ pauperū. anguſta. ſecreta. ⁊ tenebroſa. Vel locus tabernarꝫ tenebroſus vbi turpia conuiuia fiunt. Vel vbi piſces mittuntur. vel rete piſcatoriū. Vn̄ Job. 40. Nunquid implebis ſagenas pelle eius. ⁊ gurguſtiū piſciū capite eius

Gurgutinus. na. nū. i. ad gurgitem ꝑtinēs ⁊ dicitur a gurges. gitis. ⁊ ꝓducit. ti.

Guſtꝰ. ſtꝰ. ſtui. vnꝰ de q̄nqꝫ ſenſibꝫ corpis.

Gutta. te. eſt aqua q̄ ſtat ⁊ parꝫ fluit. Stilla vo q̄ cadit. hinc ſtillicidiū. ſtilla cadēs. Stiria eni grece. i. gutta. Jn̄ di. ſtilla di. Vn̄ aūt ſtat ⁊ pendet de tectꝭ vel arboribꝫ q̄ſi glutinoſa gutta ē. Vn̄ gutta. q̄ſi glutta i. glutinoſa. a glutine. dūꝫ ceciderit ſtilla. Gutta etiā di. q̄dā infirmitas. Itē gutta eſt q̄dā ſpecies aromatica. ſuauis odoris guſtus aūt amariſſimi. ⁊ di. alio noīe aromata. Vn̄. Eſt pluuie gutta ſpēs vel aromatis extat. Dicit̄ ⁊ ſepe paſſio gutta fore.

Guttoſus. ſa. ſū. i. guttis plenus.

Guttula. le. diminutiuū. i. parua gutta.

Guttulus. li. quidā minutus piſcis.

Guttur. turis. n. t. eſt pars colli. ⁊ di. a garrio. ris. quaſi garrur. q2 inde garritꝰ ꝓcedit. ⁊ ꝓducit primā. Vn̄ Aurora. Quod guttur tranſit non cōperitur ibi.

Gutturna. ne. f. p. i. infirmitas gutturis. q̄ ſolet cū inflatione gutturis euenire. Jn̄ gutturnoſus. ſa. ſū. habēs talē īfirmitatē.

Gutturniū.nij.qͦd dā vas aq̃tile.i inferiori
pte pforatū.qͦd inferius deguttat aquā.
Guttus.ti.m.s.genus vaſis vnguētarij.p
breuitate a gutta dicit᷑. Jn̄ h̄ guttū.gutti
vnguētū i eodē repoſitū. Vn̄ Juuenalis
Nō oppoſito pauid᷒ tegit iguina gutto.
Guua.vel guina.vas vitreū.ul' cucurbita
qͦd ventoſa dī.ꝛ videt᷑ dici a gula.quaſi
guloſa in ſanguine accipiendo. Papias
ꝯo dicit: Guua vas vitreū q̃ a latinis a
ſimilitudine cucurbitę vētoſa vocat᷑.quę
aīata ſpiritu p igniculū in ſupficiē trahit
ſanguinem.

H ante A

Habel.interp̃tat᷑ iuſtus.ul' luct᷒.
q̃ noīe pfigurabat᷑ occidēdus.
Jdē ꝛ vanitas.q꞉ cito ſolutus
vel ſublatus eſt.ꝛ ſubtractus.
Habena.nę.f.p.i.lorū ꝛ retinaculuꝫ freni.ꝛ
dī ab habeo.q꞉ ea habem᷒.i.retinem᷒ eq̄s
Jn̄ habenatus.ta.tū.i.habenā habens.ul'
habena ornatus.
Habenula.lę.diminutiuū.i.pua habena.
Habilis.lis.ꝯ.t.ꝛ hoc le.i.ad habendū cō-
modus.apt᷒.ꝛ opportun᷒.ꝯgru᷒.ꝛ cōpat᷑.
Jn̄ habiliter.adū.ꝛ h̄ habilitas.tatis.Et
cōponitur inhabilis.i.non habilis. Jnde
inhabilitas.tatis.
Habitabilis.lis.ꝯ.t.ꝛ h̄ le.qͦd habitari pōt
ꝛ dī ab habeo.Et cōponit᷑ inhabitabilis.
i.nō habitabilis.Et hoc habitaculū.li.
Habitus.tus.tui.i.q̃litas corpori p appli-
cationē adueniēs.difficile mobilis. Ha-
bit᷒ ille nihil aliud ē.q̄ȝ habilitas ad actū
Jtē habit᷒ ē veſtimētū.vt Jſte monach᷒
habitū gerit monachalē. Jtē habit᷒.i.ſta-
tus.ul' volūtas.ul' appetit᷒.vel actus ſiue
paſſio habēdi. Jtē habit᷒ ē participiū d̾
habeo. Jtē habit᷒.ta.tū.ponit᷑ p pingui.
Jn̄ habitudo.dinis.i.cōpoſitio corporis.
vel moles.vel pinguedo. Vel habitudo
dī aptitudo.ul' ppetas habēdi.ul' cōue-
nientia. Jn̄ habitudinarius.ria.riū.q̄ aliq̄
habitudine ſe habet ad aliq̄d.vel quod
ptinet ad habitudinem.
Haeriani.quidā heretici ab Haerio dicti
ſunt. Hi offerre officiū.vel ſacrificiū pro
defunctis ſpernunt.
Halitus.tus.i.odor.ul' ſpūs.ꝛ pd.ha. Vn̄
Halitus eſt flatus alitus nutritus habet᷑.
Hamis.tis.m.t.i.fuſtis aucupabilis.ſalicꝫ
virgula quę ſuſtinet rete q̄ capiūt᷑ ferę.ul'
quę leuat rete.in quo capiunt᷑ aues.

Ham᷒.mi.m.s.ē ferrū recuruū.cū q̄ capiūt᷑
piſces.ꝛ pd.primā.h̄ amo.as.eā cor. Vn̄
Vnā ſp amo cui᷒ nō ſoluor ab hamo. Ha-
mus etiā ē macula loricę.ꝛ pduc̄ pmā. Jn̄
hamatus.ta.tū.i.curuat᷒ ad modū hami
vel vncinis circūdatus.vel ſquamis con-
textus. Vn̄.j.Reg.17. Et lorica hamata.
Dī eni ham᷒ aſſer cōclauis.q̄ ſubtegit᷑ tre
in vineis ſub arboribus defendendis.vel
in domo circa ſcrinia ꝛ theſauros.vt ſi ali-
quando fur ingrediat᷑.eius pedib᷒ īfigat᷑.
ꝛ ita fur dep̄hendat᷑.ꝛ ſic cor.primā.
Hara.rę.quę ponit᷑ p ſtabulo porcoꝝ aſpi-
ratur.ꝛ cor.pmā.ſ3 p altari pducit primā
ꝛ non aſpiratur. vide.s.in ara.
Haſta.ſtę.f.p.ab aſtu dicit᷑.q꞉ aſtutū ḡrit
dn̄m in ea vtenda.
Haſtifer.ra.rū.qui fert haſtam.
Haſtiger.ra.rū.i.haſtam gerens.
Haſtile.lis.n.t.pe.p.ponit᷑ p ligno lanceę ꝛ
p pte cādelabri a ſtipite directe pcedēte.
Haſtiludiū.dij.q̄dā ludus militū cū haſt̄
ſcilꝫ qn̄ eq̄tes currūt ꝛ frangūt haſtas.
Hauſtus.tus.tui.i.attractio.euacuatio.ul'
bibitio. Jtē hauſtus.ē ius hauriēdi aquā
de puteo viciui cui eo inuito iure ſeruitu-
tis aſcribitur.
Hauritoriū.vel hauſoriū.n.s.dī loc᷒ de q̄
vel vbi haurit᷑.vel inſtrumētū hauriēdi.
Haurítori᷒.ria.riū.qͦd ptiet ad hauriēdū.
Hauſtra.ſtrę.f.p.qͦd ꝛ hauſtruꝫ inuenit᷑.i.
rota hauritoria.ab hauriendo aquas.qͦd
etiaꝫ h̄ girgillus dicit᷑.q꞉ in girum vertit᷑.

H ante E

Hebdoas.adis.pe.cor.ē ſpaciū ſeptē dieꝝ
ꝛ dī ab hepta.qͦd eſt ſeptē.ꝛ doas.qͦd eſt
dies. Et ſimilit᷑ dī hic ogdoas.adis.ſpa-
ciū octo dieꝝ.ꝛ dicitur ab octo ꝛ doas.
Hebdomas.dis.ꝛ h̄ hebdomada.dę.dī
ab hepta grece.qͦd latine dī ſeptē.q̄ſi he-
ptomada.a nūero ſeptē dieꝝ.q̄rū repeti-
tione.ꝛ menſes.ꝛ anni.ꝛ ſecula pagūt᷑. Vn̄
Danielis.9. Hebdomas vna.ꝛ cetera.
Jn̄ hebdomadari᷒.ria.riū.qͦd ptinet ad
hebdomadā. Et h̄ hebdomadarius.rij.q̄
p hebdomadā curā gerit p ſocijs ſup a-
barijs.vel in choro officiū facit. Et vt dic̄
Papias: Hebdomada deberet ſcribi p
p.nā deriuat᷑ ab hepta greco.i.ſeptē la-
tine.ſ3 q꞉ apud latinos.p.ante.d.nō repit᷑
tranſit.p.in.b. Jtē hebdomades etiā ſunt
cōceptiones quę fiunt in mēte.quę ptin
notę ſunt oībus.vt Si de equalibꝰ eq̄lia

demas·que relinquũť ſũt equalia·partim
nota ſapiẽtibꝫ tm̃. vt incorporea i loco nõ
eſſe. Et declinať h̓ hebdomas.adis. ⁊ plu/
ralit̓ hebdomades.haꝝ hebdomadum.
Heber·fuit pnepos Sem. ⁊ interpťať trã/
ſitus. Et h̓ iterpťatio eſt myſtica· eo ꝙ ab
ei⁹ ſtirpe trãſiret deus·nec pſeueraret i eis
trãſlata ad gẽtes grã. Ex ipſo eni orti ſũt
hebrei. Ab heber hebreus.brẽũ.breũ.quod
interpťať tranſiẽs· vel traſitus·vel tranſi/
tor ꝓpter p̃dictã cauſam. Vñ hebrei dicti
ſũt q̃dã heretici·q̃ſi tranſitores·q̃ noie ad/
moneť. vt de peioribus ad meliora trãſ/
eant ⁊ priſtinos errores relinquant.
Hebenus.ni.pe.pro.fe.ge.arbor q̃ ceſa du/
reſcit in lapidẽ· cui⁹ lignũ nigꝝ ẽ. ⁊ dı̃ he/
benũ. Jñ hebenin⁹ na.nũ. d̓ hebeno exiſtẽs
Hebes.beť.i.piger·tardus·obtuſus·ſtupi
dus·amens.
Hebeo.onis. vel hebeon.onis.i.paup. Jñ
hebeonei. vel hebeonite dicti ſũt q̃dã here/
tici·q̃ſi a pauptate intelligẽtie. Chriſtum
eni p ꝓuentũ ſolũ viꝝ iuſtũ putãt effectũ
Hi ſemiiudei ſunt ⁊ ita tenent euangeliũ
vt legem carnalit̓ ſeruent. Jñ hebeoneus
nea.neũ ⁊ hebeonicus.ca.cũ.
Hebetudo.inis.f.t.i.pigritia·fatuitas·ob/
tuſio·tarditas. Et inenit̓ ſcriptũ p bi.q̃dã
tamen volunt ꝙ ſcribatur p.he.
Hectheca.ce. dı̃ ſolariũ. Vñ dicit glo. ſup
illud Ezech.41°. Hecthecas ex vtraqꝫ pte
ⷱc. Hecthecas quas rome vocãt ſolaria.
de cenaculo p̃ pietibus eminẽtia· vel me/
nialia ab eo qui ea primo inenit.
Hector.tori.pe.gti cor.ſicut greca ꝓpria i or.
vt Actor.oris. Hector.oris. Vñ Ouidi⁹
Hectora donauit Priamo·prece motus
Achilles.
Hedera.dere.pe.cor.ẽ gen⁹ herbe·qd̓ arbo/
rib⁹ adhẽt. ⁊ dı̃ ab hereo.res.q̃ſi arboribꝫ
rependo adhereat. Jñ hederin⁹.na.nũ.
Hedus. di.m.s.eſt fetus capelle. Jñ hedu/
lus.li. diminutiuũ.i.paruus hedus.
Helchana·interpťať dei zelus·vel dei poſ/
ſeſſio. ⁊ cor.pe. Vñ Aurora· Helchana q̃
dñm poſſeſſio dicitur illos.
Heleiſon·vel potius eleiſon.eſt quoddam
verbũ grecũ ⁊ idẽ eſt quod miſerere. Vñ
dı̃ Chriſte eleiſon.i.chriſte miſerere.
Helena.ne.pe.cor. ꝓpriũ nomen cuiuſdam
mulieris.
Heliades.de.maſ.ge.filius vel nepos ſolis
⁊ dı̃ ab helios·qd̓ eſt ſol. Et ſubtracta de
ſyllaba ab heliades. dı̃ h̓ helias heliadis.
filia vel neptis ſolis.
Helias ꝓpriũ nomẽ. ⁊ intepťať dñs deus.
Heli vel potius eli lama eſabthani·idẽ qd̓
deus me⁹· deus me⁹ vt q̃d dereliq̃ſti me.
Heliodor⁹ ꝓpriũ nomẽ cuiuſdã viri. ⁊ iue/
niť pe.p. Vñ. Orati⁹. Hoſpitio modico
recto comes Heliodorus. Jnueniť etiaꝫ
⁊ correpta. Vñ Pantheon. Corpus He/
liodori fodiũt abeũtqꝫ latenť· Sicut eni
Theodorus cor. pe.ſcđm cõem vſum·ita et
Heliodorus·licꝫ aliq̃n iueniať pe.p. Vñ
Juuenalis. Lautoꝝ pueros artẽ dicens
Theodorus·qd̓ autoritati aſcribimus.
Helios grece·latine dicitur ſol.
Heliotropia.pie.q̃dã gẽma valde clara ⁊
pſpicua q̃ colores mutat ſcđm variationẽ
coloꝝ in ſole. vñ rubea apparet in mane ⁊
veſpere. ⁊ dı̃ ab helios·qd̓ ẽ ſol. ⁊ tropos·
qd̓ eſt cõuerſio. Vel dı̃ ſic·q: poſita in la/
bris eneis·radios ſolis mutat ſanguineo
colore repcuſſos·ſ extra aquã i modũ ſpe
culi ſolẽ accipit. Jnueniť etiã heliotropi⁹
pij pro eodem lapide.
Heliotropiũ.pij.eſt q̃dã herba ⁊ dicit̓ ab
helios·qd̓ ẽ ſol. ⁊ tropos conuerſio· quia
ſolis motibus folia circumacta conuertit.
Vñ ⁊ a latinis ſolſequiũ dı̃. Nam ⁊ ſole
oriẽte·flores ſuos aperit·ſero claudit cum
ſol occubuerit. Jpſa eſt quã latini incibũ
ſiluaticũ vocant. Hec ⁊ verrucaria dicit̓·
quia extinguit verrucas.
Heliſeus·interpťať dñi ſalus·quia multas
virtutes fecit. ⁊ famẽ pellens· populum a
morte liberauit ⁊ ſaluauit.
Hema grece·ſanguis interpťať latine.
Hemathia.i. ſanguinolẽta ꝓpť mlťa bella.
Hemicyclus.cycli.i. dimidi⁹ circulus. ⁊ dı̃
ab hemis ⁊ cyclus. Vñ hemicyclus q̃nqꝫ
dı̃ ſedes dimidiũ circulũ habens.i.arcũ.
Hemina.ne.q̃dã menſura mediũ ſextariũ
cõtinens. ⁊ dı̃ ab hemis· qd̓ ẽ dimidiũ.
Hemiolius.lia.liũ.i.cõtinens totũ ⁊ dimi/
dietatẽ. Jnde hemiolicus.ca.cũ.
Hemis dicunt greci dimidiũ.
Hemiſpheriũ. ſpherij.i.dimidiũ ſphere.
Et ſunt duo hemiſpheria · ſcilꝫ ſupius et
inferi⁹. Supius colimus nos ⁊ antei nr̃i
Jnferius colũt antipedes noſtri ⁊ eorum
antei·ſi tamẽ verũ eſt iſtos ꝑſos eſſe.
Hemiſtichiũ.chij. dı̃ dimidius v̓ſus. ⁊ dı̃
ab hemis· qd̓ eſt dimidiũ. ⁊ ſtichos· qd̓
eſt verſus.
Hemitheos. thei.i. dimidi⁹ de⁹· ſcilꝫ q̃ ex
pte pr̃is uľ matris eſt tm̃ de⁹·ſcđm poetas.

Hemitogium.gij.n.s.i.dimidia toga.⁊ dr̃ ab hemis.⁊ toga.qđ eſt veſtis.

Hemitriceus.tricei.i.febris acuta. Et ſunt tres hemitricei.minor.medius.⁊ maior.

Henatini.gigãtes.ſiue robuſti.ſiue potentes.aut humiles cõſurgẽtes.

Hẽnon.vallis triſticie.ul' vallis inffectiõis

Hgnophor.ri.vas vinariũ aptũ ad ferẽdũ vinũ.⁊ dr̃ ab hgnon.quod eſt vinũ.⁊ phoros.quod eſt ferre.

Hgnon grece.vinũ dicit' latine.

Hgnomellũ.li.i.vini.vel mulſi ⁊ mellis cõfectio.⁊ dr̃ ab hgnon.qđ eſt vinũ.⁊ mel.

Hepta grece.latine dicitur ſeptem.

Hepthemimeris.eſt q̃dã ſpẽs ceſure.q̃ ſeptima ſyllaba naturalit' correpta ꝓducit'. Septima dico.reſpectu triũ ſpondeicoꝝ pedũ.vt h: Tantalus ⁊ ſene periit iniuria mẽſe. Et fit in principio quarti pedis.ſiue ſuper ſeptimã ſyllabam.

Herba.be.dr̃ ab arvo. Jacto enĩ ſemine in arvũ.nõ longo tẽpore poſt ipſũ pullulat ĩ herbã. vel q: terre fixis radicib9 adheret. Jñ h herbariũ.rij.i.loc9 vbi herbe creſcũt vel abũdant. Jñ herbe9.bea.beũ. de herba factus.ul' ad herbã ptinẽs.vel viridis. Et herboſus.ſa.ſũ.i.plen9 ⁊ abundãs herbis. Et herbidus.da.dũ.pe.cor.i.herba plenus.herboſus.vel q̃ habet herbã. Jnde hec herbiditas.tatis.

Herbilis.⁊ ꝯ.t.⁊ h le.pe.cor.i.herba abũdãs Herbilis etiã vocat' anſer herba paſtus.

Herbula.le.pe.cor.i.parua herba.

Hercules.dr̃ q̃ſi heris deos.i.lite glorioſus.ab heris.qđ eſt lis.⁊ deos glĩa.vel q̃ſi heros glorioſus.ab heros ⁊ deos. vel q̃ſi here.i.dñe.ſcilꝫ Junonis gloria.ab hera ⁊ deos. Jñ hercule9 lea.leũ.⁊ herculin9.a.ũ

Herebus.bi.i.infernus.⁊ dr̃ ab hereo.q: nimis adheret illi quẽ capit. Et ẽ hereb9 ꝓpe tartarus.ſcilꝫ ꝓfundiſſim9 loc9 inferorũ. Et cor.pe. Vnde Lucanus in.2° O vtinã celiqꝫ deis herebiqꝫ liceret.

Heredicapa.pe.ꝯ.p.qui hereditatem alterius capit.

Heredipeta.te.ꝯ.p.qui alterius hereditatem petit.vel capit.

Herediſcinda.de.ꝯ.p.q̃ alterius hereditatem ſcindit.vel aufert.

Hereditacula.le.dimi.i.pua hereditas.

Hereditalis.lis.ꝯ.t.⁊ h le.⁊ hereditarius.ria.riũ.i eodẽ ſenſu.ſcilꝫ ad hereditatẽ ptinẽs.ul' q̃ hẽditatẽ accipit.ul' accipe debet.

Hereditas.eſt ſucceſſio ĩ vniuerſũ ius.qđ defunctus habuit. vt.ff.de v.ſigni.l.nihil aliud eſt hereditas.et.l.bonoꝝ.e.ti.

Hereditas addita.eſt illa de qua heres ſe intromiſit autoritate p̃toris.imo autoritas pretoris nõ eſt neceſſaria.ſed ſola voluntas ſufficit.vt Jnſtit.de here.qua.⁊ dif. §.Jtẽ extraneus. Secus in petitione bonorum poſſeſſionis.vt ibi no.

Hereditatus.tus.tui.i.hereditas.

Heredũ.dij.i.p̃diũ hereditatis.

Heremicola.le.ꝯ.p.i.heremũ colens.

Heremipeta.te.ꝯ.p.qui heremũ petit.

Heremita.te.ꝯ.p. dr̃ ab herem9.quaſi ab aſpectu hoiũ remotus. Morat' enĩ in heremo ſolitarius. Jdẽ ⁊ anachoreta. Jnde heremiticus.ca.cũ.⁊ ꝓducit mi.

Heremũ.mij.i.heremus.

Heremus.mi.f.s.dr̃ ab hereo.res.ꝑ ꝯtrariũ. q: nũqꝫ ul' raro fit ibi mãſio. Vel herem9 dicit' ima ſolitudo.vbi nunqꝫ habitatũ eſt. Sed deſertũ.vbi aliquãdo habitatũ eſt.⁊ nũc derelictũ ẽ. Jñ heremitic9.ca.cũ.

Heres.dis.ꝯ.t.dicit' ꝓprie filius heri.quia hero ſuccedere debet in hereditate.licꝫ et heredes dicant' alij.qui in hereditatẽ ſuccedunt. Vel heres eſt ille.qui ſuccedit in vniuerſuꝫ ius defuncti.l.cum heres.ff.de diuer.⁊ temp.p̃ſcrip. Vel ẽ dñs hereditatis.qui fit a dicione in volũtarijs.§.fi. Jnſtit.de here.q̃.⁊ dif. Sꝫ in neceſſarijs defertur ipſo iure hereditas.

Heredẽ inſtituere.ẽ aliquẽ poſt mortẽ ſuã loco ſui ĩ oĩbus bonis ſuis dñꝫ ꝯſtituere.

Heres abinteſtato.ẽ ille qui ſuccedit ĩ ius defuncti ſine oĩ teſtamento.vt Jnſtit.de here.que abinteſta.deferunt'.

Heres fideicõmiſſarius.eſt cui ex fideicõmiſſo relicta eſt hereditas danda illi cui teſtator diſpoſuit.dicendo ſic: Fidei tue cõmitto.vt hoc des illi.

Heres legatari9.ẽ ille q̃ legatũ accipit.vel cui legatũ factũ ẽ.vt.l.q̃tiẽs.C.đ hẽ.inſti.

Heres legitimus.eſt qui ex lege.xij.tabularũ.aut ex iuri conſti.etiã ſine teſtamẽto ſuccedit defuncto. vt ſunt agnati.ꝓximi. Jnſtit.de legit.ag.ſuc.in prin.

Heres neceſſarius.ẽ ſeruus heres iſtitutus in teſtamento dñi ſui.ab eo q̃ facultates ſuas habet ſuſpectas.ne poſſit ex ipſis ſatiſfieri creditoribus.q̃bus eſt obligatus. adeo ꝙ nõ credit alienũ hereditatẽ ſuam adire.ſi heredẽ eũ iſtituerit.q̃ huius heres factus: ideo neceſſarius dr̃ heres.q: ſiue velit.ſiue nolit.cogit' ſuã hereditatẽ adire

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

vt ſatiſfaciat creditoribus. vt Inſtit. de here. q̄. et diſ. §. j.

Heres ſuus. dr̄ filius q̄ eſt in ptāte patris tēpore mortis ipſius patris.

Heres domeſticus. dr̄ q̄ ē in ptāte morietis tēpore morti. dn̄ cū alius nō pcedit. Filio eni ſupſtite ꝛ in ptāte patris exiſtēte nepos ex eo q̄ in ptāte aui eſt. ſuus heres nō eſt. Inſtit. de here. q̄. ꝛ diſ. §. ſui.

Heres ſubſtitutꝰ. dr̄ q̄ alij heredi īſtituto ſbſtituit᷑. vbigratia. Si teſtator ita dicat ille heres eſto. q̄ ſi nō velit. vel non poſſit eſſe heres. iſte eſto ei ſubſtitutus: Et hoc ſiue ſecūdo. tertio. vel quarto loco alio in locū inſtituto deficiēte ſubſtituat᷑: Nam ſecundus dr̄ oīs q̄ poſt primū ſequit᷑. etiā ſi decimus ſit. ff. de vul. ſubſti. in prin.

Heredes ſui ꝛ legitimi. ſm̄ Aço. de ſuis ꝛ legitimis heredibus. appellant᷑ q̄ in ptāte morietis fuerūt. ut filius. filia. nepos. neptis ex nepote natus. ex filio pnatus. pronata ſeu pnepos. pneptis. legitimi ꝛ naturales vel etiā legitimi tm̄ vt adoptiui.

Heredes teſtamentarij. dicunt᷑ q̄ ex teſtamento heredes ſcripti ſunt.

Heredes tutoꝝ. licz nō ſint tutores. tenent᷑ tm̄ in q̄buſdā q̄ſi tutores inchoatiōis. ſalz p defectū omiſſū. vt. ff. de here. inſti. l. j.

Hereſiarcha. che. ꝯ. p. i. hereſꝰ pnceps. ſalz q̄ falſam de fide opinionē gignit. uł pmo inenit. ſicut Arrianus. ꝛ alij conſimiles.

Hereſis. ſis. vel ſeos. f. t. ab electione dicit᷑. eo q᷑ quiſq̄ vnā opinionē hereticā. vel diſciplinā ſibi elegerit. putat eā eſſe meliorem. vt. xxiiij. q. iij. hereſis. Vel hereſis interpretatur diuiſio. ꝛ eſt grecum.

Hereticus. dr̄ errans in fide. Vn̄ quicūq᷑ in fide dubitauerit friuola adheſione hereticus cenſet᷑. vt. c. j. de here. Etiā p heretico habet᷑. q̄ ſcienter hereticū nō reuocat vt eo. ti. c. ij. Et ſm̄ Aug. Hereticꝰ dicit᷑ qui certaꝫ opinionē nouā ꝛ pverſam gignit vel ſequit᷑. gratia alicuius tēporalis cōmodi. vel alicuꝰ glorie. vel pncipatus. Itē q̄ pvertit ſacra eccleſie. ſic ſymoniacꝰ j. q. j. eos. Itē ſacre ſcripture pverſus itellector. xxiiij. q. iij. hereſis. Itē oīs excōicatus. iiij. q. j. qđ aūt. Item romane eccleſie publicus iniuriator. xxij. diſ. oīs. Item qui aliter ſentit de articulis fidei q̄ꝫ romana eccleſia. xxiiij. q. i. hec eſt fides.

Heretic⁹. ca. cū. i. diuiſus ab vnitate fidei eligēdo qđ ſibi melius videtur. Sꝫ ſciſmatici ſūt. q̄ ab alijs ſūt ſegregati. Solo eni cōgregatiōis gaudēt diſcidio. q᷑ eodē cultu ꝛ eodē ritu icedūt vt ceti. ꝛ q̄ ieadē opinat᷑. heretici xᵒ penitꝰ alia opinat᷑.

Herilis. lis. ꝯ. t. ꝛ hoc le. res heri. vel ptinēs ad herū. ꝛ dr̄ ab herus. Vn̄ h̄ herilitas. tatis

Heritudo. dinis. f. t. i. dominatio.

Hermaphroditꝰ. ti. m. s. ꝛ hec hermaphrodita. dicitur qui vel que vtrūq᷑ ſexū habet. ꝛ dr̄ ab herma. qđ ē maſculus. ꝛ phrodi. qđ femina nūcupat᷑. Hic alio noīe dr̄ androgenus. hi dextram māmillā virilē. ſiniſtrā muliebrē habētes. viciſſim coeūdo ꝛ gignūt ꝛ pariunt. Et q᷑ talis homo nec vir. nec mulier videt᷑. ꝛ vtꝝq᷑ videt᷑: ideo quadā ſimilitudine hermaphroditus dr̄ caſtratus. quia nec vir. nec mulier videt᷑. Vel hermaphroditus. dr̄ ab hermes. qđ eſt mercurius. ꝛ phrodita. quod eſt venꝰ. i. filius veneris ꝛ mercurij. qui cōmixtus ex illis vtrūq᷑ ſexū habuit: Ideo ab illo dicit᷑ hermaphroditus ꝛ hermaphrodita in quo vterq᷑ ſexus apparet.

Hermagedo. cōſurrectio in pora. ſiue mōs globoſus. interpretatur.

Hermenia. nie. dicit᷑ intpretatio. Et ſcd̄m grecā declinationē hermenias facit gtm̄. qđ cōponit᷑ cū peri. ꝛ dr̄ perihermenias.

Hermeneuma. matis. i. interpretatio. ꝛ dr̄ ab hermenia. Vn̄ hermeneumatiço hermeneumatiças. i. interpretari.

Hermeneuticus. ca. cū. i. interpretatiuus. ꝛ dicitur ab hermenia. nie. quod eſt intpretatio. Inde quoddā genus loquendi dicit᷑ hermeneuticū. i. interptatiuū. quo ſalz aliquā rem iterptamur. i. exponimꝰ vel enarramus. vt in rhetorica oratione. vel in vulgari ſermone. Sunt autem tria principalia genera loquendi. ſalicz dragmaticū. didaſcalicum. hermeneuticum ſiue enarratiuū. Dragmaticum eſt. quod inter interrogantem ꝛ reſpondentem fit ſiue verſatur. quod ſalicz decīſum eſt frequenti interrogatione ꝛ reſponſione. vt in dialectico tumultu. Et dicit᷑ dragmaticuꝫ. quaſi interrogatiuū. a dragma. tis. quod eſt interrogatio. Didaſcalicum. eſt quod conſiſtit inter doctorem ꝛ diſcipulum. Et dicitur didaſcalicū. quaſi doctrinale. a didaſcalo. quod ē doctor vel mḡr. Hermeneuticū. vel enarratiuū eſt. quod conſiſtit inter cōtinuā orationē decurrentem ꝛ audientem. vbi vnus continue loquitur. alter vel alteri tacent ꝛ audiūt. Et differt a didaſcalico in hoc. quia illud

ſit cū doctrina. illud ꝟo mīme ē doctrinale

Hermes. me. maſ. ge. vel h hermes. mis. uł
hermetis. i. interꝑtatiuus. ⁊ dī ab herme-
nia. Vñ ⁊ mercuri⁹ dictus eſt hermes. q̄z ē
interpres dei ⁊ hoīuz. Vñ h herma. mę. et
h hermula lę. dimi. dī imago mercurij et
ſtatua. Hinc etiā tractū eſt vt q̄libet ſta-
tua ⁊ p̄cipue ſine manib⁹ dicat̃ herma. uł
hermula. le. Similit̃ dī capitellū colūnę
ſupius ⁊ inferi⁹. ſcilz qd̄ ſupponit̃ ⁊ ſuppo-
nit̃ colūnę dī herma. Herma etiā apud
grecos maſculus dicitur.

Hermogenes. nis. pe. cor. ꝓpriuz nomē viri.

Hermon. monis. mons eſt.

Herne lingua ſabina. ſaxa vocant̃.

Hernia. nię. eſt tumor. vel defluxio inteſti-
norū in mentulā. Inde herniosus. ſa. ſum.
talē tumorē inteſtinorū patiens.

Herniculus. ca. cū. pe. cor. i. ſaxoſus vel mōti-
culoſus. vel q̄ habitat in locis ſaxoſis. uł
mōticuloſis. ⁊ dī ab herne. Vñ Virgili⁹
Et roſidarius hernica ſaxa colunt.

Herodes. interꝑtat̃ pellice⁹. uł glorioſus.
clar⁹. ⁊ ē etymologia. Et nō q̄ tres fuerūt
Herodes. Prim⁹ fuit Herodes aſcalo-
nita fili⁹ Antipatri. q̄ pm⁹ alienigena reg-
nauit in iudea p⁹ Hircanū. Iſte totū regnū
obtinuit dolo. Iſte Herodes pueros in-
terfecit bethleemitas a bimatu. ⁊ infra.
Fuit alius Herodes antipas. q̄ fuit fili⁹
iſtius. ſub q̄ paſſus ē dñs. vt habet̃ Luc.
23⁰. Qui etiā decapitauit Joannem ba-
ptiſtā. vt habet̃ Matthei. 14⁰. Iſte etiaz
idē Herodes adiudicāte Ceſare ipatore
ſucceſſit pr̄i in galilea. ⁊ frat̃ ei⁹ Archelaus
in iudea. Fuit ⁊ tertius Herodes q̄ dict⁹
eſt Agrippa. nepos magni Herodis. a
q̄ Jacob⁹ frat̃ Joānis occiſ⁹ ē gladio. vt
hr̄ Act. 12⁰. Prim⁹ ḡ Herodes dict⁹ eſt
Aſcalonita. Secūdus Antipas. Terti⁹
Agrippa. Vñ. Aſcalonita necat pueros
Antipa Joānem. Agrippa Jacobū. clau
dens in carcere Petrum.

Herodias. diadis. ⁊ h herodi⁹. dij. īuenit̃
ꝓ eodē. ⁊ .i. grī mutata in .a. ⁊ aſſūpta. des
fit h herodiades herodiade. nomē patro
nymicum. i. filius vel nepos Herodis. ⁊
hinc ſubtracta. de. ſyllaba. fit h herodias.
dis. i. filia vel neptis Herodis.

Herodi⁹. dij. idē ē qd̄ herodes. Itē hero-
dius eſt rapaciſſima auis. oīuz volatiliū
maior. ⁊ aq̄lā vincit. Ita dic̄ glo. ſup illud
p̄s. Herodij domus dux ē eoꝝ. Alia lr̄a
hz. Fulice dom⁹. Itē Deut. 14⁰. ſup illud.
Hec aūt ne comedatis: Accipitrē iux̄ gen⁹
ſuū. herodiū ⁊c. Dic̄ glo. int̃linear. Vul-
go girfalco dī. q̄ aquilā rapit. Herodion
onis. idē ē qd̄ herodi⁹. Pap. ꝟo dic̄. He-
rodi⁹ grece. fulica. i plaſmo ardea putat̃.

Heroic⁹. ca. cū. dī ab heros. Vñ dī Hocē
heroicū carmē. Heroica geſta q̄ ſūt de ma-
gnis viris ⁊ heroib⁹. Et heroicus īuenit̃ ꝓ
dactylicus. quia geſta heroū dactylico
metro ſolent deſcribi.

Herois. idis. fę. ge. i. baroniſſa. ſcilicz vxor
herois. Vñ intitulat⁹ eſt lib Ouidij epłaꝝ
Incipit liber heroidū. q̄z fere oēs epłę in
eo ꝯtētę ſūt miſſę ab heroidib⁹ ad viros.
Et ſi aliq̄ ibi ē miſſa a viro ad mulierē. nō
fuit de propoſito autori.

Heronicus. ca. cū. i. heroic⁹. vel antiquus.

Heros herois. maſ. ge. i. baro. uł vir fortis
⁊ ſapiēs ⁊ potēs. q̄ſi vir herus. ⁊ q̄ſi dñs
terrę. ⁊ dī ab her uł heros. Vel dī heros. q̄ſi
ethere⁹. q̄z ꝑ ſapiā ⁊ fortitudīe celo dign⁹
ē. Proprie q̄dē heroes dicūt̃. q̄ olim poſt
mortē credebant̃ deificari ob ſua merita:
vt Hercules Eneas ⁊ ꝟliſſes. Et ē h nomē
tractū a Junone. Grece eni Juno dicta ē
hera. Vñ q̄dā eius filius. heros dictus ē.

Herus. ri. maſ. ge. i. dñs terrę. Inde h hera
i. domina. ⁊ cor. he. Vñ Eſopus. Utiliter
ſeruit nemo duobus heris.

Heſdras. dre. interpretatur adiutor.

Heſperia. rie. i. hiſpania. ⁊ dicit̃ ab heſpero
ſtella. q̄ in ea parte lucet. Et h heſperia re-
ſpectu italię. q̄ dī ſiliter heſperia. Siq̄dē
heſper⁹ fuit frat̃ Atlātis. pulſus a germano.
italiā tenuit. eāq̄z d̄ ſuo noīe uł noīe ꝓſtinę
regionis quā reliq̄rat heſperiā appellauit.
Si ḡ dicas heſperiā ſine additamēto. ita-
liā ſigt. Si addis aliq̄d. ſm̄ diuīſa addita
pōt ſigre. nūc hiſpaniā. vt ſi dicas vltimā
uł aliq̄d tale: Nunc italiā. vt ſi dicas ma-
gnā. vel cōſilē. Vñ heſperius. ria. riū. i. hiſ-
pan⁹. uł italic⁹. Et h heſperes. ridis. italia
uł hiſpaīa. Vñ filię Atlātis dictę ſūt heſpe-
rides. uł ab hiſpania. uł a patruo heſperō.

Heſpera. rę. dicunt greci. i. hora quę eſt int̃
diem ⁊ noctē. vel econuerſo. inter noctē ⁊
diē. Vñ h heſperus. ri. ſtella occidentalis
q̄ in veſpere poſt ſolē apparet. Hec etiaz
dicit̃ veſperus ⁊ veſper. ⁊ cor. ſpe.

Heſter. indecli. quędā mulier fuit.

Heſtern⁹. na. nū. dī ab heri. ꝑ herin⁹ cū alt̃-
nitatis vitād. Heſtern⁹ dies. i. heri. ⁊ heſt̃-
nus cib⁹. i. heri coct⁹. ſcilz ab heri ſeruat⁹.

Hex. dicunt greci ſex.

Hexameron.i.liber ſex dierū.⁊ dī ab hex·
quod eſt ſex.⁊ emera·qđ eſt dies.
Hexameter.tra.trū.i.verſus cōſtans ex ſex
metris ul' pedib9.Et cor.pe·naturalit᷑. Vñ
q̇dā. Fugit᷑ hexametrū pedib9 ſex mobile
metrum.
Hexaploiſ.dī ab hex.qđ ē ſex.⁊ plois·qđ
ē plica·q̄i ſex hñs plicas.i.ſex colūnellas.
Et ſm q̇dā debet pferri hexaplis·qđ eſt
triū ſyllabaꝝ. Oy eni diphthong9 greca
que ſonat.j.tā apud nos ꝙ̄ apud grecos·
Vñ Hieronym9 in ꝓlogo Joſue. Ut ꝑ
grecoꝝ hexaplois que ⁊ ſumptu ⁊ labore
maximo indigēt: editionē nr̄az habeant·
Et ponit᷑ hexaplois h̄ ꝑ ſex exemplarib9
vel interpretationibus·
Hexaptot9.ta.tū.ē nomē ſex caſus habēs
⁊ cor.pe.Vñ illa noīa dicūt᷑ hexaptota·q̄
in vno nūero ⁊ genere ſex diuſas termi/
nationes habēt ī diuerſis caſib9·vt vn9·

H ante J

Hyacinth9.ti·fuit q̇dā puer v̄ſus ī florem
ſm poetas.Vñ ⁊ ille flos·ſilit᷑ dict9 ē hya
cinthus·⁊ ē purpure9.Et hic q̇dā lapis ē
dict9 hyacinth9 hñs purpureū ⁊ ceruleū
colorē·ad modū illius floris.Vñ·Flos ē
hyacinthus·lapis ē hyacinth9 homoq3.
Jñ hyacinthus.tha.thū.⁊ hyacinthinus
na.nū.qđ eſt de colore hyacinthi.
Hyas.adis.fe.ge. ē quoddā ſignū celeſte.
Et q̄libet ſtella illi9 ſigni pōt dici hyas.⁊
h̄ ſignū ē in frōte tauri. Et dicūt᷑ hyades
ab hyados grece·qđ ē pluuia latie·q: ortu
ſuo efficiūt pluuias.Vñ ⁊ latini ſuccolas
illas appellant.Vel dicūt᷑ hyades ab hy/
dor·qđ ē aq̄·⁊ cor.pe.Vñ Aurora. Grece
dicunt᷑ hyades gutte pluuiaꝝ.
Hialin grece·latine dī vitrū.Jñ h̄ hialū.
li.quoddam genus puriſſimi vitri.Jnde
hialinus.na.nū.i.vitreus.
Hiat9.tus.tui.i.fiſſura·aptio t̄re·ꝑruptio
terre ꝓfūda·q̄ſi itus.Sz ꝓprie hiat9 ē oris
hoīs aptio. Jtē hiat9 ē quoddā vitiū qđ
ꝯtinet᷑ ſub barbariſmo.Vñ dic Donat9
Fiūt autē barbariſmi ꝑ hiat9. Et dicunt᷑
hiat9·q̄tiens due ul' plures vocales ꝓnū/
ciant᷑ ſil'.vt muſa amabit.ul' muſe aonides
Hibern9.na.nū. dī ab hyems.Vñ hyber/
nū tēpus ē int᷑ hyemē ⁊ ver·quaſi hyeme
vernū·qđ tēpus plerūq3 a pte totā hymē
ſignat.Vnde.2.Heſdre.9°. Multitudo
magna eſt ⁊ tēp9 hibernū.Jñ h̄ hibernū.
ni.⁊ hoc hibernaculū.li.ꝑ eodē·ſcilz dom9
in q̄ hyemam9 in expeditione.Et h̄ hiber
nia.nie.ꝓuīcia q̄dā·q: ibi eſt hyems q̄ſi ꝑ/
pue dura.Jñ hibernus.na.nū.⁊ hibernic9
ca.cū.⁊ h̄ ⁊ h̄ hibernenſis.⁊ h̄ ſe·gentilia.
Hiberus.ri.maſ.ge.fluui9 hiſpanie.Jñ hec
hiberia.rie.dicta eſt hiſpania.Et hiberus
ra.rū.gentile.Et nota q̄ hiberus gentile
deſignat gētē hiſpanie·⁊ quelibet de illa
gente.Et cā differentie ad nomen fluuij
apocopat᷑ ab autorib9 ītūs tm̄.⁊ dī hiber
ra.rū.⁊ hiber.beri.Et hic hiber.beri.nomē
alteri9 gētis ab hiberis ꝓfecte·q̄ eſt vltra
armeniā.Dī tm̄ ⁊ hiber hiberi·ꝑ hiſpania
⁊ hiber.beris·q̄ñ de illa gēte loq̇mur·q̄ eſt
vltra armenios.⁊ hiberus.ri.fluuius.Vñ
Lucan9 in.4°. Qui preſtat terris tibi no/
men aufert hiberus.
Hydor·vel hydro grece·latine dī aqua.
Hydra.dre.ul' hydr9.dri.vide.ſ.i excedra
Hydria.drie.ē quoddā vas aquatile.⁊ dī
ab hydor·vel hydro grece·quod eſt aqua
latine·Et cor.pe.
Hydrius.drij.i.aquari9.⁊ dī ab hydro.
Hydrophoba.be.i.aq̄ meatus·Hūc mor/
bū latini ab aq̄ meatu lymphaticū vocāt
Et fit ex canis rabidi morſu·ul' ex ei9 ſpu/
ma quā ſi hō ul' beſtia tetigerit·aut demē/
tia replet᷑·aut ī rabiē vertet᷑.Et dī ab hy/
dro.⁊ phobos.quod greci timorē·ul' mea/
tum dicunt.
Hydromalū.li.pe.pro.i.vnguentū qđ fit
ex aqua ⁊ malis macianis.
Hydromātia.tie.ē diuinatio q̄ fit in aq̄.⁊
dī ab hydro.⁊ mātia·qđ ē diuinatio.Eſt
eni ꝓp̄e hydromātia ī aque īſpectiōe vm/
bras demonū euocare.⁊ imagies ⁊ ludifi/
catiōes coꝝ vidē·⁊ ab eis aliq̄ ibi audire
vbi adhibito ſanguine etiā infās ꝓhibet᷑
ſuſcitari·qđ gen9 diuinatiōis a perſis ſert᷑
illatū.Jñ hydromāti9.tia.tiū.ul' hydro/
mātic9.ca.cū·q̇ talē artē exercet diuinādi.
Hydromellū.li.n.s.eſt aqua mellita·q̄ cō/
ſtat ex aq̄ cocta ⁊ melle.⁊ cōponit᷑ ab hy/
dor·aq̄·⁊ mel.Jdē ⁊ medo dī.Sz mulſū
eſt quod fit ex aqua cruda ⁊ melle.
Hydropis.piſis.ul' hydrops.pis.i.aq̄ſus
humor.Eſt eni humor ſuccutaneus cū īfla/
tione ⁊ anhelitu fetido.Jñ hydropic9 ca.
cū.pe.cor.q̇ talē īfirmitatē patit᷑.Et h̄ hy/
dropiſis.idem qđ ydropis.⁊ cor.pe.
Hyems.mis.dī ab hemys·qđ ē dimidiū·
q: tūc breuior ⁊ diminuto vſq3 ad medie/
tatē vel vltra ſol v̄tit᷑ circulo·ul' poti9 ab
hyein·qđ ē pluere.Et eſt hyems frigida

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

⁊ humida. Jn̄ hic ⁊ hec hyemalis. ⁊ hᷣ le.

Hiera grece·latine dr̄ ſacrū·vel ſanctū.

Hierapigra·vel hierapitagra·dr̄ a hiera· qḋ ē ſacꝝ. ⁊ pigra·qḋ ē medicina·q̄ſi ſacra vel ſancta medicina ꝓpt̄ ei⁹ vtilitatē. Eſt enī optima medicina.

Hierarcha.chꝫ.i.ſacer ꝑnceps·ſicut epṡ. ⁊ dr̄ a hiera. ⁊ archos·qḋ ē ꝑnceps. Jn̄ hierarchia chię.ei⁹ ptās·ul' ſacer ꝑncipat⁹. Et ſūt tres hierarchię. ⁊ ī q̄libet ſūt tres ordines angeloꝝ. Jn̄ hierarchic⁹.ca.cū.i.ſacer ul' ſacrat⁹·ul' ad hierarchiā ꝑtinēs. vt act⁹ hierarchici.i.ad hierarchiam ꝑtinentes.

Hierapolis.pe.cor.quedā ciuitas.

Hieremias·iterꝑtat' excelſus dn̄i·q: dictū eſt ei: Ecce cōſtitui te ſup gētes ⁊ regna.

Hieroboā·iterꝑtat' ſupi⁹ diiudicās·vel cā ꝑplī·aut diuiſio ꝑplī·ſiue diſcernēs ꝑplm· q: in regno eius diuiſus fuit ꝑpl's iſrael·et ꝑciſus a regno ſtirpis Dauid.

Hieronym⁹ iterꝑtat' ſacra lex. Fuit enī ſanctus.i.firm⁹. ⁊ mūdus·ul' ſanguine tinctus vel ſacro vſui deputat⁹·ſic' vaſa tēpli dicebāt' ſacra·q: ſacro vſui deputata. Et nō ꝙ cū olim in eccleſia vnuſq̄ſqꝫ caneret qḋ volebat: Theodoſi⁹ impator Damaſum papā rogauit·vt alicui viro docto eccleſiaſticū officiū cōmitteret ordinādū. Jpe igit' ſciens Hieronymū in lingua latina· greca. ⁊ hebraica ꝑfectū. ⁊ in oī ſciā ſūmū: eidē ꝑdictū officiū cōmiſit. Hieronymus ḡ pſalteriū ꝑ ferias diſtinxit. ⁊ vnicuiqꝫ ferię nocturnum ꝓpriū aſſignauit·ac: Gloria patri ⁊c. in fine cuiuſlibet pſalmi dicēdū inſtituit. Deinde epl'as ⁊ euāgelia·ꝑ anni circulū decātandas·ceteraqꝫ ad officiū ꝑtinētia·ꝑter cantū rationabilit' ordinauit. Miſitqꝫ idē de Bethleē ad ſūmū pōtificē. ⁊ tā a papa q̄ꝫ a cardinalib⁹ fuit valde approbatū. ⁊ ꝑpetuo autenticatū. Tandē aūt in ore ſpelunce·vbi dn̄s iacuit·monumentū ſibi cōſtruxit·vbi expletis nonagintaocto ānis ⁊ mēſib⁹ ſex ſepult⁹ fuit.

Hieroſolymipeta tę.pe.cor.⁊.p.peregrin⁹ qui petit hieruſalem.

Hieruſalē grece·latine pacifica·vel viſio pacis interꝑtat'. Jtē Hieb⁹ ꝓpriū nomē fuit cuiuſdam viri. Jn̄ hiebuſeus.ſea.ſeū. Hiebuſei edificauerūt hiericho. Unde ⁊ dicta eſt hiericho·quaſi hiebico·q: Hiebus hieruſalē āpliauit: ideo hieruſalem dicta eſt hiebus. Siq̄dē hieruſalē ꝑmo dicta eſt ſalē·a cōditore·q̇ dicebat' ſalem Poſtea dicta ē hiebus·ab ampliatore q̇ vocatus eſt Hiebus. vel a hiebuſeis habitatoribus. Poſtea illis duob⁹ noībus cōiunctis ꝑ cōpoſitionē·ſalꝫ hieb⁹ ⁊ ſalē dicta ē hieruſalē·q̄ſi hiebuſalē. ⁊ videtur ꝓferendū eſſe ꝑ geminū.s. ſꝫ dic ꝙ in cōpoſitione vnū.s.abijcitur. Hec poſtea a Salomone dicta eſt hieroſolyma·quaſi hieroſalomonia. Et nota ꝙ īuenit' hᷣ hieroſolyma.mę. ⁊ hę hieroſolymę.marū·et hieroſolymis indeclinabile·in eodē ſenſu ſalꝫ pro illa ciuitate. Et hec etiam corrupte a poetꝭ ſolyma dicta ē. Et poſtea ab helio hadriano vocata eſt helia. Jn ipſa eſt ſion·que hebraice ſpeculatio interpretatur·quia in ſublimi conſtructa ⁊ de longe venientia contemplat'. Et nota ꝙ hieruſalē hiſtorice eſt nomē ciuitatis cuiuſdā Tropologice eſt typus aīe fidelis. Allegorice figura eſt eccleſię militantis. Anagogice typuꝫ gerit eccleſię triūphantis. Jtē ſcias ꝙ hieruſalē ciuitas euerſa eſt a Nabuchodonoſor·reſtituta ē a Neemia ⁊ Jeſu ſūmo ſacerdote. Euerſa ꝑo eſt a romanis·reſtituta eſt ab helio hadriano. ſed non in eodē loco·nec in priſtinū ſtatū vt dicit glo. ſup illud Jſa.25°. Poſuiſti ciuitatē in tumultū·vrbē fortē in ruinam· Qꝫ aūt in alio loco ſit modo hieruſalem q̄ꝫ eſſet cū fuit dn̄s crucifixus·patet ex hᷣ· q: loc⁹ in q̇ crucifixus ē dn̄s ⁊ hortus in q̇ ſepultus eſt·modo ſunt in medio ciuitat ⁊ tunc erant extra. Dn̄ apl's ad Heb.13: Propt' qḋ ⁊ Jeſus vt ſanctificaret ꝑplm ꝑ ſuū ſanguinē·extra portā paſſus eſt.

Hieu ꝓpriū nomē viri. ⁊ interꝑtat' patiēs vel faciēs·ſiue cōmotus·vel cōmotio.

Hilaramen.minis.n.t.i. leticia vel gaudiū ⁊ dicitur ab hilaro.as.

Hilarius.rij. quidā ſanctus dictus ab hilaro·as·q: ſemꝑ fuit hilaris ī dei ſeruitio. Et hinc Hilario.onis.pro alio ſancto.

Hylas·eſt fluuius Aſię. Jtē hylas ul' hyla fuit quidā armiger·vel amaſius Herculis·q̇ fuit rapt⁹ a nymphis·cū exhauriret aquā de q̇dā fonte·ſᷣm fabulas poetarū.

Hyle hyles.fę.ge.interpretatur ſilua. ⁊ dicta ē ſic primordialis materia·quā q̇daꝫ vocauerūt ſiluā·q̇dā poſſibilitatē·quidā int' aliq̇d ⁊ nihil·q̇dā int' aliquā ⁊ nullam ſubſtantiā·quidam receptaculum oīum formarū·quidam corpus incorporeum· ⁊ alijs adhuc noībus ꝑhi eam vocauerūt. Si queres vtꝝ hyle ſit aliq̇d ul' nihil· Nō hoc cōcedim⁹·ſꝫ eſt inter aliq̇d ⁊ nihil. De

hoc dicit Calcidius ſup Platonē. Sicut
nihil vidēdo videm⁹ tenebras. ⁊ nihil au/
diendo audim⁹ ſilētiū. ſic nihil itelligēdo
itelligim⁹ hylem. Vñ Aug⁹. Cū aliquid
informe cōcipio. primo nihil intelligo q̄
intelligā. Et ab hyle dicit⁹ ē hyleus q̄daz
gigas ꝓpter cōfuſionē ⁊ magnitudinem
elementorum.
Hilus. li. m. g. ⁊ hilū. li. granū. putamen qḋ
adheret fabe. vel medulla penne. ſcilꝫ illud
tenue. qḋ eſt in medio penne.
Hymen. nis. maſ. ge. eſt mēbranula illa in
qua puer īuoluit in vtero matris. q̄ alio
noīe matrix dicit. In qua ſūt ſeptē cellule
forma humana impreſſe. nec plures. Vñ
nō cōtingit plures q̄ ſeptē pueros ſimul
concipi a muliere.
Hymeneus. nei. deus nuptiaꝝ. Aliq̄n aūt
ponit p nuptijs. q̄nq̄ꝫ p coitu. ⁊ interpre/
tatur dormiēs. Et pducit pe. Vñ Ouidi⁹.
Maior hymeneus adeſt nō illi gratia le/
ctor. Item Ouidius. Ecce vocant hyme/
neo ⁊ ignibus atria fumant.
Hymnicanus. ni. qui canit hymnos.
Hymnidicus. ca. cū. qui dicit hymnos.
Hymnigraph⁹. pha. phū. i. hymnoꝝ ſcri/
ptor. Inde hec hymnigraphia. phie. i.
hymnoꝝ deſcriptio.
Hymniloquus. qua. quū. q̄ loq̄t de hym/
no. Itē p eodē hymnilog⁹. ga. gū. Inde
hymnilogia. gie. i. ſmo vl laus de hymno
Hymniſta. ſte. ꝯ. ge. q̄ facit vl cātat hymnos
Hymnus. ni. maſ. ge. i. laus dei cū cantico.
Proprie enī hymnus eſt cōtinens laudē
dei. Si ergo ſit laus. ⁊ nō ſit dei. nō ē hym
nus. Si ſit laus. ⁊ ſit dei. ⁊ nō cantet. non
hymnus eſt. Si ergo in laude dei dicit ⁊
cantat. tunc eſt hymnus. Cui cōtrariū eſt
threna. qḋ eſt canticū lamenti ⁊ funeris.
Hin. quedā menſura eſt. ſcilꝫ ſextarius.
Hinnitus. tus. tui. p geminū. n. clamor eſt
equorū. Et pducit. ni. Vñ Iob. 39⁹. Aut
circūdabis collo eius hinnitum?
Hinnulus. li. dicit fili⁹ ceruoꝝ. Iñ hinnu/
linus. na. nū. ⁊ hinnuleus. lea. leū. in eodē
ſenſu. ⁊ hic hinnule⁹. lei. idē qḋ hinnulus.
Vñ Cant. 2⁰. Similis eſt dilectus meus
capree hinnuloq̄ꝫ ceruorum.
Hypallage. ſm Iſidoꝝ fit quotiēs p cō/
trariū vba itelligūt. vt Date claſſib⁹ vē/
tos. cū ecōtrario. claſſes vent. ⁊ nō vētos
claſſibus demus. Item Perflauit fiſtula
buccas. Vel ē cōuerſio caſuū. vel conſtru/
ctionū. vel q̄nq̄ꝫ totius ſnie. ⁊ dr̄ ab hypo
qḋ eſt tranſ. ⁊ allage. qḋ ē mutatio: inde
hypallage. i. tranſmutatio.
Hypaton. dicitur greci iecur. Iñ hypatic⁹.
ca. cū. qui patit in iecore. vel ptinens ad
iecor. Et cor. ti.
Hyper grece. i. ſup latine.
Hypaſpiſtes grece. idē qḋ ꝓtector latine.
Vñ Hieronym⁹ in ꝓlogo Geñ. Ariſtes
eiuſdē Ptolemei hypaſpiſtes.
Hypbaton. eſt q̄dā trāſcenſio vboꝝ ordi/
nē turbās. Vel ē longa ⁊ ſupgrediens cō/
ſtructionis vel ſnie trāſceſio. ſcilꝫ cū vbū
aut ſnia ordine cōmutat. Cui⁹ quinq̄ꝫ ſunt
ſpecies. ſcilꝫ hyſterologia. vel hyſteron/
pteron. anaſtrophe. parentheſis. temeſis.
ſyncreſis.
Hypbole. ē dictio fidē excedēs. augēdi. mi/
nuendi ve cā. Augēdi. vt Iſte ē niue can/
didior. aquilis velocior. leonibus fortior.
Minuendi ve. vt Terrebit te ſonit⁹ folij
volantis. ⁊ Denigrata eſt ſup carbones
facies eorum.
Hyperbolicus. ca. cū. i. excedens veritatem.
clatus. ⁊ dicitur ab hyperbole.
Hypboreus. rea. reū. i. ſup qḋ boreas flat. ⁊
dr̄ ab hyp ⁊ boreas. Vñ ⁊ q̄dā mōtes di/
cūtur hypborei. ſup quos ⁊ a q̄bus boreas
flat. qui ⁊ hypbata. bate. dicunt.
Hypcatalecticus. vide. ſ. in Catalecticus.
Hyperdulia. vide. ſ. in Dulia.
Hypphan⁹. na. nū. i. ſupbꝰ. ⁊ dr̄ ab hyper ⁊
phanus. qḋ eſt apparitio. Iñ hꝰ hyppha/
nia. nie. i. ſupbia. ſcilꝫ cū aliquis vult appa
rere ſup illud quod eſt.
Hyperion. onis. i. ſup oīa. ⁊ dicit ab hyp. ⁊
on. qḋ eſt totū. vl oē. qḋ q̄nq̄ꝫ dr̄ de Ioue
q̄ ſup oīa ē. q̄nq̄ꝫ de ſole. q̄ ſup faciē toti⁹
terre in circuitu fert. q̄nq̄ꝫ de q̄dā gigāte.
qui ſup omnes alios fuit.
Hyplidi⁹ dr̄ ab hyp ⁊ lidi⁹. qḋ dr̄ acut⁹ ſo/
nus in muſica. ⁊ ē hyplidi⁹. idē qḋ lidius.
ſcilꝫ acutus ſonus in muſica.
Hypſintelicon. i. pluſq̄ pfectū. qḋ pteritū
apud grecos deſig̃t rē multo añ pteritā. ⁊
dr̄ ab hyp. ⁊ ſintelicon. qḋ eſt pfectū.
Hypſophia. phie. i. ſupgrediēs ſapiētia.
Hyphen. interpretatur copulatio. Eſt enī
hyphen. modus pronunciandi qui con/
ſiſtit i cōtinua ꝓlatiōe dictionū ſine vlla
diſtinctione. vt hꝰ: Populus gētiū ⁊c. Et
dicit ſic. quia vna dictio ſub. i. poſt aliaz
ſine diſtinctione copulatim profertur.
Hippocentaurus. ri. idē eſt qḋ centaurus.
ſcilꝫ monſtꝝ ex pte homo. ⁊ ex pte equus

ſicut onocentaurus monſtrū ex pte aſin⁹. ⁊ ex pte homo. Nā onos aſinus dī. Et dī ab hippos qđ eſt equus. ⁊ centaurus.

Hypocrita. te. ꝯ. p. dī fictor ſimulator. ⁊ repñtator alti⁹ pſone. Simulat eni ſe eſſe id qđ nō ē. Et dī ab hypo ⁊ criſis qđ ē iudiciū. q: dū intus malus ſit bonū ſe palā oſtēdit. ⁊ ideo de eo habet falſum iudiciū dū falſo vultu incedit. ⁊ ſimulat quod nō eſt. Inde hypocriſis. ſis. i. ſimulatio.

Hypodiaconus vel hypodiacon grece dī ſubdiaconus latine.

Hippodromus. mi. m. ſ. i. ſtabulū equoꝝ. vel tormentū factū ad modū vel ad ſimilitudinē equi. ⁊ dī ab hippos qđ ē equus. ⁊ dromos qđ ē curuitas. Vel hypodromus. mi. dicitur locus obſcurus. ⁊ domus declinandi ad neceſſitatē. vel locus ſupra vel citra q̄ ſūt arcus deambulatorij ſuper quos hoies ambulāt. Et ſm̄ h̄ hypodromus ꝯponit ab hypo qđ ē ſub. ⁊ dromos quod eſt curuitas. Vel ab hyper quod ē ſupra. ⁊ dromos qđ eſt curſus q: deſuper hoies currunt ⁊ ambulant. Vñ in legēda beati Sebaſtiani dī. Tūc iuſſit eū in hypodromo palatij tamdiu fuſtigari q̄diu ſpiritū exalaret. Et cor. dro. Vñ. Hypodromicꝫ decus par ſit loc⁹ bis duoden⁹.

Hypophora eſt obiectio que pōt fieri ab aduerſario. ⁊ dicit̄ ab hypo qđ eſt ſub. et phoros quod eſt fero. i. dico.

Hippogabus. gabi. maſ. ge. i. nauis q̄ equi trahunt̄. ⁊ dicit̄ ab hippos qđ eſt equus.

Hypogeū. gei. i. ſub terris cōſtructū edificiū qđ nos antrū vel ſpelucā dicimus. et dī ab hypo. ⁊ ge qđ eſt terra. Sed h̄ hypogeus maſ. ge. dī ſol q: ſub terris vadit in nocte. Vel hypogeus dī ab hyp quod eſt ſup. ⁊ ge qđ eſt terra. q: in die ſup trā ferat̄. Unde Aurora: Vulpibꝫ hypogeis aſſociandus abis.

Hypolidius dī grauis ſonus in muſica q̄ ⁊ ſublidius dī ab hypo. ⁊ lidius.

Hippomanes. nis. m. t. q̄ſi velox ad modū equi. vñ ꝓpter ſuā velocitatē dicit̄ ſupaſſe Atlante curſu. Sed hoc hippomanes indeclina. neu. ge. eſt q̄dā herba q̄ ſe comedentes facit furere. Vel potius hippomanes eſt virus qđ ſtillat ab inguine eque ex nimia luxuria dū amoris rabie fertur. Et dicit̄ ab hippos qđ eſt equus. ⁊ manonas q: ab inguine eque diſtillat. Hoc nouerce ⁊ malefice ſolēt colligere. ⁊ potionē mortiferā inde facere. qđ venenū ſimiliter dicitur hyppomanes.

Hypopyrgiū. gij. n. ſ. dicit̄ illud ferreum inſtrumētū qđ retinet ⁊ ſuſtinet ligna in igne. ⁊ dī ab hypo ⁊ pyr ⁊ gero q̄ſi ſubt⁹ ignem gerens.

Hypo. i. ſub. Sed hippos. i. equus.

Hypoſtaſis. ſis. f. t. i. ſubſtātia itellecta ſine forma ſalꝫ primordialis materia. ⁊ dī ab hypo qđ eſt ſub. ⁊ ſtaſis qđ eſt ſtatus vel ſtans quaſi ſubſtās quia habet ſubſtare oībus accidentibus. ⁊ in ſe oīa accidētia recipit nullo tñ informat̄. Iñ hypoſtatic⁹. ca. cū. Et nota ꝙ greci vtunt̄ eodē modo h̄ noīe hypoſtaſis ſicut nos vtim̄ h̄ noīe pſona. Vñ pōt dici ꝙ tres pſone ſunt in diuinis vel hypoſtaſes. i. tres ſubſiſtētes.

Hippotam⁹. mi. i. equus fluuialis ſalꝫ q̄dā piſcis ſic dictus q: ſit equo ſimilis dorſo iuba hinnitu roſtro reſupinato a primis dētibꝫ cauda tortuoſa. vngulis binis die in aquis cōmorat̄ nocte ſegetes depaſcit.

Hypotheca. ce. f. p. eſt cū res cōmodat̄ ſine diſpoſitione pignoris pacto vel cautiōe ſola interueniente. Et differt a pignore quia pignus eſt quod ꝓpter rem crediti obligat̄. Item fiducia differt ab vtroqꝫ. Eſt autē fiducia cum res aliqua ſumende mutue pecunie gratia vel mācipat̄ vel in iure credit̄. Item hypotheca dicit̄ idē ꝙ apotheca. Iñ hypotecarius. ria. riū. qđ ad hypothecā ptinet. Et hic hypothecarius. i. apothecarius. vel qui rem noīe hypothece accipit.

Hypotheſis dī cauſa vbi cū certa pſona controuerſia eſt. Et hypotheſis ē ſubſtātia vel diſputatio ⁊ ꝯditio vl̄ ſuppoſitio vel conſenſus. Iñ hypothetic⁹. ca. cū. i. cōditionalis vel ſuppoſitiu⁹. ⁊ dī ab hypo qđ eſt ſub. ⁊ theſis qđ eſt poſitio. Iñ hypotheſis. i. ſuppoſitio.

Hypoſenſis. ē vbi diuerſa verba ſingulis q̄buſqꝫ clauſul̄ ꝓpe ſbiūgūt̄. vt Sic regi adijt ⁊ regi memorat nomēqꝫ genuſqꝫ.

Hir vigil interpretat̄.

Hyrcania. nie. dī quedā ſilua que ſubiacet ſcythie. Iñ hec hyrcania. nie. quedam regio illi ſilue adiacēs. Iñ hyrcanus. na. nū pe. pro. Vñ Aurora. Poſt annos plures hyrcanus ſumpſit vnū.

Hircinus. na. nū. pe. pro. ⁊ hircoſus. ſa. ſū. in eodē ſenſu q̄ eſt fetidus inſtar hirci q̄ſi q̄ ſudore corporis fetido fetet. Hircin⁹ etiā eſt poſſeſſiuū de hircus.

Hircus. ci. vide. j. in hirquus.

Hirquulꝰ.li.dimi.maſ.ge.puer libidinoſus ⁊ laſciuus vt hircus.⁊ q̇ oculos ſemp retorquet ad angulos ex nimia laſciuia.

Hirquus.qui.maſ.ge.ſcḋm Suetoniuꝫ.eſt oculoꝝ angulus vbi putredo colligitur. Et qꝛ ex nimia laſciuia ⁊ luxuria ſolēt q̇dā retorquē oculos ad hirquos: Inde dꝛ h hircus.ci.caper.ſcilꝫ aīal laſciuū ⁊ petulcū ⁊ feruens ſemp ad coitū. Cūꝰ oculi ad libidinē in trāſuerſū aſpiciūt.⁊ ad hirquos retorquent.⁊ inde dictus eſt hircꝰ. Dicitᷣ enī in naturali hiſtoria: hircos ita eſſe libidinoſos.vt indignentur ſi videant aliquos coeūtes.vt in eos impetū faciāt. Jn̄ hirculus li.⁊ hirciolus.li.diminutiua.

Hirſutus.ta.tū.i.aſper pilis.vel piloſus ut hircus. Jn̄ hirtus.ta.tū.ꝑ ſyncopam pro hirſutus.ta.tū Vn̄ de ſancto Joanne dꝛ. Prebuit hirtū tegimē camelus. Proprie quidē eſt hirſutus.cuiꝰ pili erecti extant.

Hirudo.dinis.i.ſanguiſuga.⁊ dicitᷣ ab hereo.eo qꝛ carni adhereat. Et.ꝑdu.ru. Vn̄ Oratius. Non miſſura cutem niſi plena cruoris hirudo. Jn̄ hirudineꝰ.nea.neū.⁊ hirudinꝰ.na.nū.i eodē ſenſu. Inuenitᷣ hec hirundo.dinis.ꝑ.n.ꝓ quadā aue. Jn̄ hirundininꝰ.na.nū.⁊ hirundineus.nea.neū. in eodē ſenſu. Hirūdininus etiā dꝛ paruꝰ filius hirūdinis. Vn̄. Ales hirūdo volat nat hirudo.agitatᷣ arundo. Vel ſic. Cantat hirūdo.ſugit hirudo.creſcit arundo.

Hyſchiros grece.latine dicitᷣ fortis.

Hiſpanus.ni.fuit quidā rex conditor hiſpanie. Inde dicta ē hiſpania.nie. Et hinc hiſpanus.na.nū.gentile ⁊ poſſeſſiuū.⁊ hic ⁊ hec hiſpanienſis.⁊ hoc ſe.gentile. Et habet ſex prouintias.ſcilꝫ terracōnēſem.cartaginēſem.luſitaniā.galiciam.beticam.et tranſ fretū in regione africe tingitaniam. Et ſunt due hiſpanie.ſcilꝫ citerior.que in ſeptentrionali plaga a pirenio vſqꝫ ad cartaginē porrigitᷣ. Vlterior que in meridie a celtiberis vſqꝫ ad gadicanū fretum extenditᷣ. Citerior aūt ⁊ vlterior dicta eſt. quaſi citra vel vltra. Sꝫ citra.quaſi citra terras.⁊ vltra vel quod vltra ſit.vel quia non ſit poſt hanc vlla ⁊ alia terra.

Hiſpidus.da.dū.i.aſper.fetoſus.piloſus.hirſutus.ſqualidus. Et cor.pe.

Hiſter.ſtri.maſ.ge.fluuius eſt q̇ ⁊ Danubius dicitur. Vnde hiſtri dicti ſunt: Siquidē de colcho inſula quidaꝫ miſſi ad ꝑſequēdos argonautas.a ponto ītrauerūt hiſtrum fluuiū.⁊ inde a vocabulo amnis quo a mari receſſerunt.hiſtri dicti ſunt. Inde hec hiſtria.ſtrie.dicta eſt terra quā incoluerunt. Inde hiſter.ſtra.ſtrū.gētile. Et hec hiſtrix.cis.quoddā aīal q̇drupes ſpinoſū.quia in terra illa abundat.

Hiſtoria.dicitᷣ ab hiſtorin.qḋ interpretatᷣ videre.vel cognoſcere. Antiquitus enim nullus ſcribebat hiſtoriā.niſi qꝛ interfuiſſet.⁊ ea que ſcribēda eſſent vidiſſet. Vel ideo dicitur ab hiſtorin.quia diu preterita ad noſtrā memoriam ⁊ noticiā reducit. Eſt autē hiſtoria res geſta a memoria hoīuꝫ.ꝓpter vetuſtatē remota. Jn noſtro tamen vſu ⁊ ſi nuꝑ vel aliquātulū res retro geſta ſit.tamē dicitur hiſtoria. Inde hiſtoriola.le.diminutiuū.

Hiſtoricꝰ.ci.qui hiſtoriā deſcribit.vel narrat.⁊ cor.ri.⁊ poteſt adiectiue declinari.

Hiſtoriographus.phi.i.deſcriptor hiſtoriarū. Jn̄ hiſtoriographia.phie.hiſtorie deſcriptio.

Hyſterologia.vel hyſteronproteron.eſt ſententie cū verbis ordo mutatᷣ. vt Torrere parant flāmis.⁊ frangere ſaxa. Qḋ ſic intelligas. Hyſterologia.eſt mutatus ordo ſentētie cū verbis. vt in ꝓdicto exēplo. Torrere parāt ⁊c.ꝑ enī ſolent ī mola frangi triticū.⁊ poſtea torreri.i.flāmis coqui. Ergo ⁊ ſenſus ⁊ verba cōfūdunt. Itē Virgilius. Moriamur ⁊ in arma ruamꝰ. Itē Nutrit ⁊ pepit. Itē ⁊ vomit ⁊ potat.

Hiſtrio.onis.m.t.i.geſticulator.ioculator. q̇ diuſos geſtꝰ ⁊ habitꝰ hoīuꝫ ſcit repſentare.⁊ dꝛ ab hiſterion.qḋ ē geſticulari.q̇ hiſterio. Vn̄ hiſtriōes dicebantᷣ repſentatores comediaꝝ.q̇ ī recitatōe laruas ſue faciei apponētes.repſentabant habitus ⁊ geſtus diuerſoꝝ.

Hiulcus.ca.cū.i.hians.fiſſus.rimoſus.⁊ dꝛ ab hio.as. Jn eſtate tra ē hiulca.cū ē fiſſa ⁊ rimoſa calore ſolis. Et cōponitᷣ ſemihiulcꝰ.ca.cū.i.aliquātulū hians.aptꝰ.ex pte.

H ante O

Holigopomenon.ē ſub paucis vbis multoꝝ ꝯphenſio.vt h. Vrit amor Paridem Vel hic. Mors mala.mors intus.malus actus.mors foris vſus. Tumba.puella.puer. Laçarus.iſta notant.

Holocarpanū.nij.n.s.dꝛ ab holon.qḋ eſt totum.⁊ carpos.qḋ eſt fructus.quaſi totꝰ fructus. Et cor.pa.

Holocauſtoma.atis.n.t.idē eſt quod holocauſtū.⁊ p.pe.nti.ꝫ pe.gti corripit.

Holocauſtū. ti.n.s.i. ſacrificiū quod olim fiebat de aīalibꝫ brutis. ⁊ dī ab holon. qđ eſt totū. ⁊ cauſtos. qđ eſt incenſū. q̄ſi totū incenſum. qꝛ totū incendebat̄. ⁊ comburebat̄. ⁊ non comedebatur.

Holofernes. dī ab holon. qđ eſt totum. et fero fers. ⁊ necis. quaſi ferens oībus necē. vnde bene diabolū ſignificat.

Holographū. phi.i. teſtamētū manu autoris totū ſcriptū. ⁊ dicit̄ ab holon. qđ eſt totū. ⁊ graphia ſcriptura.

Holon grece. latine dicitur totum.

Holoſericus. ca. cū.i. totus ex ſerico. ⁊ dicit̄ ab holon. qđ eſt totū. ⁊ ſericus. Jn̄ h̄ holoſerica. ce. q̄dā veſtis tota ex ſerico facta.

Homagiū. idē eſt qđ fidelitas. tn̄ ſpe. e. ti.i li. de feu. ponit illā differētiā. qꝛ homagiū eſt de his q̄ ad tēporalia ꝑtinent. Et ideo ꝓ ſpūalibus indignū eſt vt q̄s homagiū facē ꝯpellat̄. Fidelitas tn̄ ꝓ ſpūalibꝫ ꝓſtat̄ qꝛ ꝓlati bene ꝓſtant fidelitatē. vt in. c. antiqua. de ꝓuile. Vel pōt ſic deſcribi: Homagiū. eſt q̄daꝫ aſtrictio ſeruitutis liberi hoīs facta dn̄o ſuo ꝑ pactionē. vel petitionē. ſiue ſtipulationē. ꝓmittente libero hoīe dn̄o ſuo fidelitatē. ⁊ conſtituente ſe hoīeꝫ vel vaſallū ſuū. Et in aliq̄bꝫ ꝑtibꝫ fit hoc modo. ille qui facit homagiū corā dn̄o ſuo flectit genua. tenens manꝰ ſuas ꝯiunctas. ſimplicit̄ inter manus dn̄i. iuſiurādū de fidelitate ꝓſtans. Et mutuo ſe in ſignū fidelitatis oſculantur.

Homagiū decretale tale eſt: Nam heres hoīs mei. q̄ cū de ꝯſuetudine poſſit infeudari. ⁊ ꝑ ꝯſequēs in homagiū ſuccedere debet infra certū tēpus me in dn̄m agnoſcere. ⁊ fidelitatē mihi ꝓſtare. ⁊ ego teneor eū ratiōe talis feudi ī hoīeꝫ recipe. ⁊ in recipiēdo videor ſibi ius feudi decernē. ꝓpt̄ qđ dici poteſt homagiū decretale.

Homagiū edictale ſiue hēditariū. ſm̄ ſpe. eſt qđ aliq̄s habet eoipſo qꝛ ē heres. Nā eoipſo qđ adit hereditatē hoīs mei. pſonā eius repſentat. ⁊ videt̄ hoīs homagiū ſubiſſe.

Homagiū legiū ſm̄ ſpe. ē qđ fit impatori uł regi nulliꝰ alteriꝰ fidelitate ſalua. Jllud aūt qđ fit alijs. nō dī legiū. qꝛ fit uł iurat̄ ſalua impatoria. vel regia fidelitate.

Homagiū nō legiū. eſt qn̄ aliq̄d excipit̄. puta. facio tibi homagiū excepta fidelitate quaꝫ dn̄o tali legio teneor. vel ſaluo qꝛ poſſū cū voluero dn̄ꝫ legiū m̄ ꝯſtituē. vel ſaluo. qꝛ nolo tibi contra talē iurare.

Homęoſis. eſt minꝰ note rei ꝑ ſimilitudinē eiꝰ q̄ magis nota eſt demōſtratio. ⁊ interpretatur ſimilitudo. Huius tres ſunt ſpecies. Jcon. parabola. paradigma. i. imago. ꝯparatio. exemplū. vide locis ſuis.

Homęoptoton. eſt cū in ſilēs caſus exeūt vba diuerſa. Sicut apud Enniū inuenit̄. Merētes. flētes. lachrymātes. ⁊ miſerantes. ſm̄ Donatū. Vel ſm̄ Bedā Homęoptoton. eſt cū diuerſis caſibꝫ variat̄ oīo. vt ait apłus Ro. xi. Quoniā ex ipſo. ⁊ ꝑ ipſū. ⁊ ī ipſo ſunt oīa. ipſi gloria in ſecula.

Homęoteleuton. ē cū ſilī modo dictiones plurimę finiūt̄. vt Eos reduci. q̄ꝫ relinqui deuehi. q̄ꝫ deſeri malui. Et fit ꝓpꝛie ī vbis vt Abijt. abceſſit. euaſit. erupit.

Homerocētonas ⁊ virgiliocētonas. excerptiōes q̄dā ſūt de libris Homeri ⁊ Virgilij in duobꝫ libris redactę. in q̄bꝫ multi vſus ꝓter dictorū autorū intentionē adaptāt̄ chriſto. Vn̄ Hieronymꝰ ī epła ad Paulinū. 6ꝰ. Quaſi nō legerimus homerocētonas ⁊ virgiliocentonas. i. opuſcula de vſibꝫ Homeri ⁊ Virgilij ꝯpoſita. Et ꝓdu. to. Quidā ſane excerptores librorū Homeri ⁊ Virgilij trāſcurrētes. vbicūq̄ inuenerūt aliq̄d qđ ſuę materię poſſent adaptare. pūcto ſignerūt. vt qn̄ ꝯpilarent ꝓmptius inenirēt. ⁊ ab hmōi punctatiōe centones dicūt̄ ſcripta ex vſibꝫ ꝯpilata hinc inde collecta. ⁊ ſm̄ materiā ꝯtinuata. Cento eni vt dicūt. eſt vbū grecū. idē qđ pūgo. Jn̄ dī cento. onis. idē qđ pūctꝰ. Et declinat̄ h̄ vgiliocēto. tonis. h̄ homerocento. tonis. Vn̄ virgiliocentonas ⁊ homerocentonas ſunt acti plurales greci.

Homicida de. pe. p. i. hoīeꝫ cędēs. i. occidēs

Homicidiū. dij. dicit̄ hoīs occaſio. ab homine facta.

Hominiū. nij. in. s. i. hoīs ſeruitiū. vel ē idē quod homagiū.

Homo. inis. ꝯ. t. dī ab humꝰ. q̄ſi humo. qꝛ ex humo ē effectꝰ. Jn̄ q̄ttuor diminutiua ſalꝫ homūculꝰ. homūcio. homullus. ⁊ homullulus. Nā vt dic̄ Priſcianꝰ in 3ꝰ libro q̄ gemināt. l. ante. us. uł. a. vel. ū. ī vlus vla vlū faciūt iterū diminutiua. ut homullus. homullulus. pauxillus. pauxillulus. Et pōt dici qꝛ homo quattuor diminutiua habuit ꝓpter eiꝰ quattuor trāſgreſſiones Prima fuit in paradiſo. Secunda legis naturalis. Tertia legis moſaicę. Quarta legis euangelicę. Diminutus eſt etiaꝫ homo in temporibus. quia antiquiſſimi

vt dicit Priſcianus in .6°. li. declinabant
hō homonis. ſ mutata eſt .o. pdu. in .j. cor.
⁊ dicimus homo hois. Vñ Ennius. Vul-
turis in ſiluis miſeꝝ mandebat homonē.

Homophagia. gie. f. p. vna vel ſimilis co-
meſtio. ⁊ dicitur ab homos. qđ eſt vnū. ⁊
phagin. quod eſt comedere.

Homogeneus. nea. neū. i. vnius nature. vi-
de. s. eterogeneus.

Homonymus. ma. mū. i. equiuocus. ſm dia-
lecticos. ſcilꝫ vnū nomē principaliter ex
diuerſis impoſitionibus plura ſignificans.
Jn̄ hec homonyma. me. i. equiuocatio. ſm
Hug. Vel vt Priſcianus dicit: Homo-
nymū eſt vnū nomē plura ſignās. ⁊ hoc in
ꝓprijs ⁊ appellatiuis. Jn ꝓprijs. vt Pirrhus
filius Achillis. ⁊ Pirrhus rex epirotarū.
Jn appellatiuis: vt Nepos. filius filij. et
nepos. luxurioſus. Jtem acies ferri. ocu-
lorum. ⁊ militum.

Homopaſia. eſt attributio ꝓprietatis vnius
alteri. vt Lingua mea meditabit̄ iuſticiā
tuā. Lingue enī eſt loq̄. ⁊ cordis meditari.
Vnde quod cordis eſt. attribuit̄ lingue.

Homophoſis. eſt expoſitio ignoti p eque
vel magis ignotū. vt q̄d eſt palmito. tas
ꝑtaxo. as. Vel qñ p grecū exponit̄ latinū.
vt quid eſt homo. Antropos.

Homos grece. latine dicitur vnū.

Homouſion. vl' homouſios. i. vnius ⁊ eiuſdē
ſubſtātie vel aſſimilatio. ⁊ dr̄ ab homos.
qđ ē vnū ⁊ vſia. qđ ē eſſentia. vl' ſubſtātia
Vñ Jeſus chriſtus dñs noſter. dicit̄ ē ho-
mouſius. i. vnius eſſentie vel ſubſtātie cū
patre. Vñ ipſe dicit̄ Joānis .16°. Ego ⁊ pat̄
vnū ſumus. Jtē ſm Papiā: Homouſion
i. ſilis ſubſtātie. qr q̄lis deus. talis imago eius

Homoceuſis. interp̄tat̄ ſimilitudo. p quā
minus note rei p ſimilitudinē eius q̄ magis
eſt nota. pandit̄ demōſtratio. ſm Hug.

Honeſtus. ſta. ſtū. qui nihil habet turpi-
tudinis. quaſi ſtatū honoris conſeruans.
Jnde honeſtas. ſtatis. i. ꝑpetuus honor.
quaſi honoris ſtatus.

Honor vel honos. ſm Papiā ē gratia di-
gnitatis. collatio in rebus vel dictis. ꝑmiū
ſacrificiū. dignitas aliq̄. Vel ē reuerentia
alicui exhibita. ⁊ ē ī honorāte. Et attēdit̄
nō ſolū in reuerētia. ſ; etiā in adminiſtra-
tione eoꝝ q̄ ſunt corpori neceſſaria. Et vt
dicit phs in .4°. ethicoꝝ: Virtutis ꝑmiū
honor eſt. ⁊ attribuit̄ bonis.

Honorculus. li. pe. cor. i. paruus honor.

Hora. re. cū. h. eſt dierū. ⁊ eſt ſpaciū in quo
medietas alicuius ſigni oritur in oriēte. et
medietas alterius occidit in occidēte. Jtē
ora re. ſine. h. ē regionū. vl' finiū. vl' veſtiū.
Cū eni regionē. vel finē. vel extremitatem
veſtimētoꝝ deſignare volumus. p h no-
mē ſcribendū ē ſine h. Jtē aliqñ ē pluralis
numeri. de os. oris. ora. Vñ. Oras mūdus
habet. nox horas. chlamys oras. Aſpiras
horā vbi tempus ſignificabit.

Hordeaceus. cea. ceū. vel hordeiceus. cea.
ceū. quod fit de hordeo vel eſt.

Hordeolū. li. diminutiuū. i. paruū hordeū
Jnde hic hordeolus. li. dimi. paruiſſima
collectio in pilis palpebrarū ī medio lata
hordei granū ſimilans.

Hordeū. dei. eſt quoddā genus frumenti.
⁊ eſt frigidum ⁊ humidum.

Horno. aduerbiū tēporis. i. hoc anno. ⁊ dr̄
ab hoc ⁊ ānus. Jnde hornus. na. nū. ⁊ hor-
notinus. na. nū. pe. cor. in eodē ſenſu. i. huius
anni. deſignāt tamē qñq3 tēpus indeterminate.

Horologicus. ca. cū. pe. cor. qui in horolo-
gio colligit horas. vel qđ pertinet ad ho-
rologium.

Horologiū. gij. n. s. vbi hore legunt̄. i. col-
liguntur. vel intelligunt̄.

Horoſcopus. pi. m. s. i. horaꝝ inſpector. et
dicit̄ ab hora. ⁊ copos. quod eſt labor. vl'
intentio. q̄ſi in cognitione horaꝝ intēdēs
vel laborans. vel dr̄ ab hora. ⁊ ſcopin. qđ
eſt ſpeculari. qr p horas natiuitates hoīuꝫ
ſpeculatur diſſimili. ⁊ diuerſo fato. Jnde
hoc horoſcopiū. pij. i. horaꝝ ſpeculatio.

Horreū. rei. eſt locus vbi reponit̄ hordeū
⁊ dr̄ ab hordeū. dei. q̄ſi hordeū. Genera-
liter tamē locus vbi reponit̄ ānona que-
libet dicitur horreuꝫ. vel dicit̄ ab horreo
res. quia ſpicis horret.

Horridulus. la. lū. diminutiuū. i. aliquan-
tulum horridus.

Horridus. da. dū. i. terribilis. abhoīabilis.
frigoroſus. tremens.

Horripilatio. onis. eſt quādo pili capitis
pre horrore erigunt̄.

Hortolonus. ni. m. s. i. cultor horti. Et nō q
ātiq̄ dicebāt hortulanus p. v. ī ſecūda ſylla-
ba. Sꝫ moderni dicūt hortolanus p o.

Hortus. ti. m. s. i. ager amenus oleribus abūdās
vl' padiſus. Jn̄ hortulus. li. dimi. i. paruus hortus

Horula. le. dimi. i. parua tēporis hora.

Horus. ri. qui primus horas īuenit.

Horuſpex. cis. vel horiſpex. cis. ille q̄ īſpicit
horas. Et hic horuſpicus. pici. i. horarum
inſpector. qui etiā horoſcopus dicitur.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Hoſpes.ſpitis.ↄ.t.q̄ recipit ⁊ q̄ recipitur.⁊ dr̄ ab hoſtiū.⁊ peto. quaſi hoſtipes.i. hoſtiū petens. q̄ſi hoſtio pedem inferat. Antiquit⁹ eni hoſpites q̄ recipiebāt.⁊ qui recipiebant. veniebāt ad hoſtium.⁊ ponebant pedē in eo.⁊ firmabāt. q: vn⁹ nō deciperet aliū. Vn̄ q̄ recipit ⁊ q̄ recipit̄ hoſpes dr̄. Vterq3 eni ponēdo pedē in hoſtio amicitię pactū firmabāt. Vn̄ q̄dā. Eſt q̄ ſuſcipit̄ ⁊ qui me ſuſcipit hoſpes.

Hoſpitari⁹.rij.⁊ h̄ hoſpitaria.rię.cuſtos hoſpitij.⁊ dicitur ab hoſpitiū.

Hoſpitiolū.li.dimi.i.paruū hoſpitiū.

Hoſpitiū.tij.n.s. vbi q̄s ad tēpus hoſpitati iure īhabitat. ⁊ inde tranſiēs migrat. Hoſpitiū vo ſcholariu3 eſt. h̄ domus eſt burgenſis qui eam locat.

Hoſpita.tę.f.p.in ſingulari q̄ recipit ul̄ recipit̄ in hoſpitiū. ſcil3 peregrina. aduena. h̄ i plurali ē ge.neu.babēs tm̄.ntm̄. actm̄. ⁊ vtm̄.⁊ ſic ē eterocitū. Vn̄ pluralit̄ ntō h̄ hoſpita.actō h̄ hoſpita.vtō o hoſpita.

Hoſpitabilis.lis.⁊ h̄ le.ↄ.t.q̄ libent̄ hoſpitat̄. vel q̄ ē dignus ut recipiat̄ ī hoſpitiū.

Hoſpitalis.ↄ.t. ⁊ hoc le.pe.p. qui benign⁹ ⁊ pn̄us eſt ad hoſpitandū. Itē hoſpitale lis.neu.ge.ē vbi peregrini recipiūt̄ in hoſpitio. Inde hic hoſpitalarius.rij. cuſtos hoſpitalis. ul̄ q̄ eſt de hoſpitali. Et h̄ hoſpitalaria.rię.in eodem ſenſu.

Hoſtia.hoſtię.f.p. dicit̄ ab hoſtis. Hoſtię aūt erant ſacrificia. q̄ fiebāt anteq̄3 pgerent ad hoſtes. q̄ſi p hoſtib9 deuincendis facta. S3 victimę erant ſacrificia. q̄ poſt victoriā victis hoſtib9 īmolabāt̄. Et erāt victimę maiora ſacrificia q̄3 hoſtię. Vnde Victima p vict̄ dat̄. hoſtia p ſupandis.

Hoſtiator.toris.m.t.i. viator. q ⁊ hoſtiari⁹ dr̄. quia cuſtodit hoſtiū. Et inde hoſtiari⁹ dr̄ in eccleſia ab officio. q: p̄ſit hoſtijs tēpli. Ipſe eni tenēs clauē oīa intus ⁊ exterius cuſtodit. ⁊ int̄ bonos ⁊ malos habēs iudiciū. fideles recipit.⁊ infideles reſpuit Et hęc hoſtiaria.rię. quę cuſtodit hoſtiu3 Et hoſtiarius.ria.riū.qd̄ ptinet ad hoſtiū

Hoſticapa.pę.ↄ.t.qui vel q̄ capit hoſtē.

Hoſticida.dę.ↄ.p.q vel quę cędit hoſtem.

Hoſticinda.ↄ.p.qui vel q̄ ſcindit hoſtem.

Hoſticus.ca.cū.i. hoſtilis. vel inimicus. vel hoſtis.⁊ cor.ſti. Vn̄ in Aurora. Hoſtica ſunt eius colla ſubacta manu.

Hoſtilis.lis.ↄ.t.⁊ hoc le.qd̄ ptinet ad hoſtem.⁊ pducit pe. Inde hoſtiliter aduer.⁊ hec hoſtilitas.tatis.i.inimicitia.

Hoſtimentū.ti.n.s.i. ęquamentū. ęqlitas. vel illud ē qd̄ pondus exęquat̄ in libra.

Hoſtiolū.li.dimi.i.paruū hoſtiū.

Hoſtis.ſtis.ↄ.t. dr̄ ab hoſtio.ſtis. quod ē ęquare. q: ęqua fronte eat ab bellū. Proprie quidē hoſtes dicunt̄ q̄ ęquales ſunt ⁊ ęqualit̄ ſibi inicē debent. quaſi qui nihil ſibi debent. nec vnus magis tenet̄ alteri q̄3 ecōtrario. Vn̄ hoſtes ꝓprie nō poſſūt eſſe chriſtiani inter ſe. nec hoſtile ꝑliū int̄ eos. quia chriſtiani ſemper debēt ſibi inuicem aliq̄d. ſaltē3 cauſa chriſtianitatis. ſed chriſtiani ⁊ ſarraceni. ꝓprie dicūt̄ hoſtes q: nihil ſibi inicē debent. Si eni viliſſim⁹ ſarracen⁹ capet regē frācię tātū deberet illi. quātū rex francię deberet illi ſi eū caperet Vel hoſtes dicūt̄ ab hoſtiēdo.i. ęquādo mœnia victor3. Solent eni hoſtes victores mœnia victorū hoſtiū adęq̄re.i. cū terra ęqua facere.i. deſtruere ⁊ deijcere p terrā.

Hoſtiū.ſtij.n.s.i.introitus domus. ſcil3 ianua.⁊ dr̄ ab hoſte. quia hoſtes arcet.⁊ ſic aſpiratur in principio. Vel poti⁹ dicitur ab obſtando.⁊ ſic nō aſpirat.⁊ ſimilit̄ oīa quę veniūt ab eo. nō aſpirant̄. Hinc eni hoſtia dicūt̄ fluuiorū exitus in mare. ſcil3 loca vbi itrant mare. q: hoſtib9 illac ſolemus occurrē.⁊ nos eis ibi opponere. Vel dicunt̄ loca illa oſtia. q: p illa loca tanq̄3 p oſtia in domū. intrāt flumina mare. vel res exportāt̄ vel īportāt̄ p loca illa. tanq̄3 p oſtia. Vel q: hoīes p loca illa tanq̄3 per oſtia egrediunt̄ ⁊ ingrediunt̄ fluuiū. vel terrā ſuam. quaſi domū.

Hoſtorium.rij.n.s. dicit̄ lignū cu3 quo modius. vel ſextarius adęquat̄. illud vide3 lignū quod ducit̄ ſup menſurā. vt ſi quid ibi eſt ſupfluū amoueatur.⁊ ſi quid deeſt ſuppleatur.

H ante V

Huiuſcemodi. eſt cōis ge.⁊ indeclinabile ab huius.⁊ modi.⁊ interponit̄ ce. ſyllabica adiectio.⁊ deſignat iſte gtūs modi qualitatē. vt Huiuſcemodi. id eſt talis.

Human⁹.na.nū.qd̄ habet hūanitatē.ul̄ qd̄ ptinet ad hoīe3. Itē human⁹. benign⁹. manſuetus. miſericors. q̄ circa hoīes h3 amorē ⁊ miſerationis affectū. Et pdu.pmā. Vn̄ Orati⁹. Hūano capiti ceruice pictor eq̄nā. Iūgē ſi velit varijs īducē plumas. In hūanitas.tat̄.⁊ ē ꝑpetas q̄ q̄s dr̄ homo. Et hūanitas.i.manſuetudo. miſericordia quędā affectio qua nos inicē tuemur.

Humectus.cta.ctū.i.humidus.

Humeralis.lis.ꝯ.t.ꝛ h̄ le. qḋ ptinet ad hu/meros.ꝛ dī ab humerus. Et h̄ humerale lis.dī qḋdā palliū.qḋ ꝛ ſuphumerale dī Vñ Ecc.45º. Et humerale poſuit ei.

Humerillus.li.q̇ extremitati axis infigit᷑.

Humerus.ri.m.s.dī ab armus.q̄ſi armer⁹ vt eēt diſtinctio hoīuꝫ.quoꝝ ſūt humeri ad aīalia q̇drupedia.quoꝝ ſunt armi. Jñ humeroſus.ſa.ſū.i.forꝰ.ꝛ magnos habēs humeros.

Humidus.da.dū.qḋ iteri⁹ habet humorē Sed vuidū.qḋ exterius habet humorē. Inde hec humiditas.tatis.

Humilis.lis.ꝯ.t.ꝛ hoc le.i.abiect⁹.ignotus vel mitis.ꝛ dī ab hum⁹.q̄ſi humi acclinis Et cōpat᷑ humilis.lioꝛ.llim⁹. Vñ Daniel 4º Humillimū hoīeꝫ. Et ſcribit᷑ p duo.l. ſuplatiu⁹.licꝫ humilis ſcribat᷑ p vnū.l. Formatᷣ eni ab hūīlis.remota.is.ꝛ addita li/mus. Et ſic q̇nqꝫ ſuplatiua q̄ deſinūt ī lim⁹ Vñ. In limus q̇nqꝫ dat ſag⁹ cetera linq̇.

Humoꝛ.oris.m.t. dī ab humeo.mes. Inde humoroſus.ſa.ſū.i.humore plen⁹. Et.pd. pmā humoꝛ nomē.ſ humoꝛ mari paſſiuū de humo.as.coꝛ.eaꝫ. Vñ q̇dā. Me terret ꝙ humoꝛ.nō terret quod ſonat humoꝛ.

Humus.mi.f.s.i.terra.ꝛ proprie humida ꝛ inferioꝛ. Et nota ꝙ humus eſt quaſi ꝓpriū nomē tr̄e. Vñ ꝛ caret pluralitate. Et coꝛ. hu. Vnde Oratius epi. Luxuriat frigido ſanguine pinguis humus.

Hus terra eſt in finibus idumeę.ꝛ interp̄/tatur feſtinans.vel conſiliatoꝛ.

I ante A

IA eſt nomē dñi.ſm qḋ eſt inui/ſibilis.ex quo ꝛ allelu.quod eſt laus vel laudare.componit᷑ alle luia.i.laus inuiſibilis.uł laudate inuiſibilem.

Jabel.interpretatur aſcenſio.

Jabin.interp̄tatur ſapiens.vel ſenſus.ſiue prudentia.

Jach⁹.chi.maſ.ge.i.bacch⁹. Vñ Virgili⁹. Populus alcide gratiſſima vitis Jacho.

Jacob.interp̄tat᷑ ſupplantatoꝛ.qꝛ ī ortu ſuo plantā naſcentis fratris apphēdit.uł qꝛ poſtea fratrem arte decepit.

Jacobipeta.tę.ꝯ.p. qui vel quę petit eccle/ſiam ſancti Jacobi.

Jacobus zebedei.a patre cognoīatus eſt quē cū Joāne relinquēs.veꝝ patrē ſecuti ſūt. Hi ſūt filij tonitrui.q̇ etiā boanerges ex infirmitate ꝛ magnitudine fidei noīati ſūt. Hic ē Jacobo fili⁹ zebedei.frat᷑ Joānis q̇ poſt aſcenſionē dñi ab Herode occiſus eſt. Et interp̄tat᷑ ſupplantatoꝛ.quia curaꝫ carnis ſupplantauit dño vocāte.ꝛ ipſam carnē Herode cruciāte cōtempſit. Inde iacobitan⁹.na.nū.ꝛ h̄ ꝛ h̄ iacobēſis.ꝛ h̄ ſe.

Jactantia.tię.i.arrogātia.ſupbia.vanitas.

Jactura.rę.f. p.i.iactus. Jactura dī etiam dānū.ꝛ ꝓprie qḋ nautę patiūt᷑ cū iminēte ꝛ ingraueſcente tēpeſtate.res ſuas ī mare iaciunt.ſalꝫ.panē.vinū.pānos.ꝛ genera/lit᷑ q̇cq̇d habēt q̄nqꝫ.ne ipſa nauis nimio pondere reꝝ ſubmergat᷑. Jñ h̄ iactari⁹.rij q̇ frequent᷑ dānū patitur.ꝛ ꝓprie qui ita res ſuas iactat. Et iactuari⁹.ria.riū.i.dā/noſus.patiens.vel inferens dānū. Inter dānū aūt ꝛ iacturā ē differētia.qꝛ iacturā ſciētes ꝛ vltro patimur. Damnū xo inſo/lito ꝛ nobis neſciētib⁹. Itē iactura aliq̄n capit᷑ p quocūqꝫ dāno alicui p violētiaꝫ illato vndecūqꝫ pueniat. Vel dī leſio fa/cta cum lapide vel ligno.

Jaculū.li.n.s.i.miſſile.ꝛ dī a iacio.cis.eo ꝙ iacit᷑ ꝛ mittit᷑ īpetuoſe. Itē iaculū dī qḋdā rete piſcatoꝛū. Jñ iaculatoꝛ.oris.q̇ iaculū iacit vel facit.

Jaculus.li.m.s.q̇dā ſerpens volatilis.a ia/ciēdo dictus.qꝛ de arboribus ſe iacit ſup aīalia ꝛ ea pimit. Vñ Lucanus in.9º. Et natrix violatoꝛ aquę iaculiqꝫ volucres.

Jair.interp̄tat᷑ vigilās.ſiue illuminās.

Jairus iairi.ꝓpriū nomē cuiuſdā viri.cui⁹ filiā dñs ſuſcitauit.ut habet᷑ Marci.5º. Et interp̄tat᷑ illuminās.ſiue illuminatio.ſeu vigilię.aut vigilātius.ꝛ pducit pe. Vnde in Aurora. Menſa leui ſplendet curatur nata Jairi.

Jambus.bi.eſt quidā pes metricus cōſtās ex breui ꝛ longa. Et dī a iābuſim.qḋ ē re/prehēdere.vel detrahere venenū.qꝛ inuen/tus fuit ad deſcribēdū venenū irę.ꝛ repre henſiones.ꝛ detractiones. Vñ Oratius. Archilocū ꝓpo rabies armauit iābo. Jñ iambeus.bea.beū.ꝛ iābicus.ca.cuꝫ. Et eſt biſſyllabū iambus.q̄uis in p̄dicto verſu ſit triſſyllabū p dięreſim iambo.

Jamin.i.dextra.ꝛ cōponit᷑ cū ben.ꝛ dicitur beniamin.

Jamnes.interp̄tat᷑ marinus.ſiue vbi eſt ſi/gnū eius. Ceſſit eni ꝛ defecit ſignū ei⁹ corā ſignis Moyſi. Vñ dixerunt magi. Hic digitus dei eſt.

Janiculū.li.templum Jani.ꝛ dī a Janus.

Janiculũ etiã dicit᷑ oppidũ quoddã italie. Et hic ianiculus mons apud Romã· q: ibi olim colebatur Janus.

Janitor. toris. q̇ ⁊ ianuator dı̄ .i. cuſtos ianue· ſcilꝫ q̇ obſeruat ianuã. ⁊ dı̄ a ianua.

Janitrix. tricis. f. t. dı̄ illa q̄ obſeruat ianuã. Et ianitrices dicũt᷑ vxores duorꝝ fratrũ· quaſi eandẽ ianuã terẽtes· vel ꝑ eandem ianuam iter habentes.

Jantaculũ. li. n. s. dı̄ cibꝰ quo ſoluit᷑ ieiuniũ ante prandiũ.

Janua. nue. f. p. dicit᷑ ꝓprie primꝰ ingreſſus primus introitus· ſcilꝫ porta. ⁊ dı̄ a Janꝰ. q: Janus eſt deꝰ ꝓncipiorꝝ· cui antiq̇ oẽs introitũ ⁊ exitum ſacrificabãt. Vel ianua dı̄ oſtiũ ꝑforatũ· q̄le videmus in cellarijs ꝑ qḋ videri põt intus ⁊ extra· ſicut Janꝰ videt ãte ⁊ retro. Itẽ a ianua porta dicta eſt Janua q̄dã ciuitas iuxta mare ſita. ⁊ ẽ quaſi introitus ⁊ porta lombardie· tuſcie ꝓuintie. Jñ hic ⁊ hec ianuẽſis ⁊ hoc ſe. patriũ ⁊ ianuinus. na. nũ. poſſeſſiuũ.

Januariꝰ· mẽſis q̇dã· ⁊ dı̄ a ianua· q: ianua ẽ ⁊ introitꝰ anni. Vel dı̄ a Jano· q: ianuarius ẽ ꝓncipiũ anni· ſic Janus ẽ ꝓncipiũ oĩuꝫ operꝝ. Et inde ianuarius. ria. riũ. Hic alio noĩe iunoniꝰ dı̄· q: oĩuꝫ mẽſiũ ẽ pat᷑.

Janus. ni. a paganis dicꝰ eſt deus ꝓncipiorꝝ. Et dı̄ bifrõs .i. habere duas frõtes ſcilꝫ ãte ⁊ retro. Et ſm hoc dı̄ Janꝰ mũdus ul᷑ celũ· qḋ habet duas facies .i. duas portas· ſcilꝫ orientẽ ⁊ occidentẽ· vel cancrũ et capricorniũ. Sꝫ cũ Janus dı̄ quadrifrõs hoc refert᷑ ad q̄ttuor mũdi partes· vel ad q̄ttuor elemẽta· vel ad q̄ttuor ãni tẽpora.

Japhet· interp̄tat᷑ latitudo. Ex eo eni pp̄ls gentiũ natus eſt. Et q: lata eſt ex gentibꝫ multitudo credentium· ab illa latitudine Japhet dictus eſt.

Jas· viride dicitur.

Jaſpis. dis. f. t. que dã gẽma ꝑcioſa ẽ ⁊ viridis. Jas eni viride· pinaſim gẽma dı̄.

I ante B

Jbex. cis. f. t. genus eſt q̄drupedalis aialis· ſcilꝫ caprea· q̄ alio noĩe dı̄ dorcas. Et dicũt᷑ ibices q̄ſi auices· q: inſtar auiũ ardua ⁊ excelſa teneãt ⁊ in ſublimi inhabitant· ita vt de ſublimitate vix humanis obtutibꝫ cerni poſſunt. De ſiq̄ñ aduerſitatẽ aialiũ vel hoĩuꝫ ꝑſenſerint· de culminibꝫ ſaxorũ altiſſimis ſeſe ꝑcipitãtes ſuiſqꝫ ſe cornibꝫ illeſas ſuſcipiũt· ſm Papiã. Et declinat᷑ hic ibex huiꝰ ibicis. ⁊ cor. bi i obliquis. Vñ Job. 39º. Nunq̇d noſti tẽpus partꝰ ibiciũ i petris? Vñ. Cornua fert ibex· Job teſtis ⁊ ibicis inde.

Jbis. bis. vel bidis. f. t. eſt ciconia· ſcilꝫ auis imũda· q: nunq̄ꝫ ꝓijcit ſe ad volandũ niſi priꝰ potet aquã· q: roſtro poſteriora purgat. Et q: auis eſt imunda: ideo Ouidiꝰ vocauit ibim aduerſariũ ſuũ ⁊ corriualẽ· q̇ cũ vxore ſua mechabat᷑. ⁊ librꝝ quẽ in euꝫ ſcripſit ſic intitulauit: Ouidius in ibim .i. contra ibim. Unde ſic dicit. Ibidis interea tu quoqꝫ nomen habe.

Jbix. cis. f. t. auis ẽ aq̄tica· ſerpẽtibꝰ inimica vt dicit glo. ſuꝑ illud Jſa. 34º. Poſſidebunt eũ onocrocalus ⁊ ericius. ⁊ ibix. Itẽ Jſidorꝰ etymo. 12º. Ibices aues meridiana plaga vocat· q̄ nili fluẽta inhabitant. Unde. Ibix ibicis auis ẽ· niliqꝫ fluentis Et ꝓducit penultimã genitiui.

I ante C

Jcarus ri. fuit filius Dedali. Jñ icariꝰ. ria. riũ. Et hinc mare dictũ eſt icariũ· in quo ſubmerſus eſt. Et hec icaria. rie. inſula iux̄ quã ſubmerſus eſt.

Jchthyophagus. ga. gũ .i. piſces comedẽs ⁊ dı̄ ab ichthyus· qḋ ẽ piſcis. ⁊ phagin· qḋ eſt comedere. Jñ ichthyophagi ſũt q̇dã ꝑpli· q: venãdo in mari valeãt ⁊ piſcibus tm̄ alantur.

Jchthyus. thyi· quidã piſcis eſt.

Jcon· eſt ꝑſonarꝝ inter ſe vel eorꝝ q̄ ꝑſonis accidunt cõparatio. vt Vidimus gloriã eiꝰ gloriã quaſi vnigeniti a patre.

Jcon. conis. ⁊ hec iconia. nie. ⁊ hec icona. ne. i. imago vel ſignũ· ſm Hug.

Jconomus· vel potiꝰ economꝰ pe. cor. eſt tã pecunie q̄ꝫ frugũ ⁊ oĩuꝫ q̄ poſſident᷑ diſpẽſator. Jñ economicus. ca. cũ. xenofontis pulcer liber eſt· q̇ nõ gubernationẽ ville· ſꝫ diſpenſationem vniuerſe domus Tullio interpretante deſignat.

I ante D

Jdaliũ. lij. quedã ſilua in cypro inſula in q̄ colit᷑ venus. Vñ ⁊ ipſa venꝰ ⁊ q̄dã tra ei adiacẽs dicta eſt idalia. lie. vel idalis. lis. vel idis. Inde idalius. lia. liũ.

Jdea. dee. pe. acuta· exemplar vel forma. ⁊ dı̄ ab idos· qḋ eſt forma. Jñ hic ⁊ hec idealis ⁊ hoc le .i. formalis· imaginarius.

Jdẽ ꝯponit᷑ ex is ⁊ demũ· q̄ſi is demũ· hoc eſt iterꝝ is ⁊ eiꝰ femininũ ẽ eadẽ. ⁊ neutrꝝ idẽ i correpta· q̄ in maſculino ꝓducit᷑. Unde.

Neutꝛ curtat idē ſed mas ꝓducit idem.
Et geminatur cōpoſitio in neu. ge. Dica/
mus eni idētidem.i.idem.⁊ idem.
Jdida.dę.pe.cor.nomē eſt Salomonis.⁊
interpꝛetatur dilectus dn̄i ꝓpter deū. vl'
amabilis dn̄i ꝓpter dn̄m.
Jdin.interpꝛetatur videre.
Jdioma.tis.neu.ge. eſt ꝓꝓꝛietas loquendi
in qualibet lingua.⁊ dr̄ ab idios. quod ē
ꝓꝓꝛiū.⁊ omū.qđ eſt ſermo vel modulatio.
Quot eni ſunt linguę.tot ſūt ⁊ idiomata
Vnuſq̄ſq; eni ſuo idiomate loquit'.
Jdiopathe.thes. greca declinatione.⁊ hec
idiopathia.thię.i.ꝓꝓꝛia paſſio q̄ aliunde
nō infertur.ſꝫ intrinſecus naſcatur.
Jdios grece.latine dicit' ꝓꝓꝛiū.
Jdiota.tę.c̄.p.i.illitteratus.indoct⁹.⁊ inſi/
piens.⁊ dr̄ ab idios.qđ eſt diuiſio.⁊ iota.
qđ ē littera.q̄ſi diuiſus a litter̄.Et ꝓd.pe.
Vn̄.Vir bene veſtit⁹ ī veſtib⁹ eſſe perit⁹
Creditur a mille q̄uis idiota ſit ille.
Jdithum.interp̄tat' tranſiliens eos vel ſal/
tans.Vnde. Saltatoꝛ eſt idithū.ſꝫ ama/
bilis idida conſtat.
Jdolatra.trę.pe.cor.i.cultoꝛ idoloꝛū.ſcilꝫ q̄
culturā quā debet īpendere deo ſuo crea/
toꝛi.impēdit idolo.Jn̄ hec idolatria.trię
i.cultura idoloꝝ.ſcilꝫ quā idolatra idolo
impendit.
Jdoliū.lij.dr̄ locus vbi idolatrę venerant'
⁊ colunt idolū.ſm̄ Papiā.Vn̄.j.Cor.8°.
Jn idolio recūbentem ⁊c.
Jdolothitū.ti.n.s.c̄ponit' ab idolū ⁊ theos
qđ eſt deus.quaſi idolo deificatū.i.ſacri/
ficatū.i.illud qđ idolo cōſecrat' ⁊ offertur.
Et ſm̄ cōpoſitionē penultima deberet coꝛ/
ripi.quam quidā cōſueuerāt ꝓducere.Et
pōt dici q' eſt ſimplex.⁊ deriuat' ab idolū
⁊ ſic ꝓdu.pe.ſicut hmōi noīa a noībus de/
riuata.Vn̄ quidā.Eſt locus idoliū qđ ibi
dat' idolothitū.Vnde.j.Cor.8°.Jdolo/
thitum manducant.
Jdolū.li.i.ſimulacrū.qđ humana effigie fa
ctū ⁊ cōſecratū ē.⁊ dr̄ ab idos.qđ ē foꝛa.
Jdoneus.neū.neū.i.irrep̄henſibilis.aptus
vtilis.c̄ueniēs.q̄ſi cōfoꝛmis cuilibet.⁊ dr̄
ab idos.qđ eſt foꝛma.Jn̄ idoneitas.tat̄.
i.conuenientia.aptitudo.vtilitas.
Jdos grece.latine dr̄ foꝛma.Jn̄ idea.deę.
i.foꝛmalis.
Jdumęa.mę.quedā regio indię.Jn̄ idu/
męus.męa.męū.pe.acuta.Et interp̄tatur
rufa vel rubea.ſeu terrena.aut ſanguinea.
Jdus.iduū.idibus.fę.ge.quarte decli.plu/
ralis nūeri.i.diuiſio.Vn̄ q̄dā dies mēſis
dicit⁹ ē idus q̄ſi diuiſio.qꝛ tūc diuidebāt' a
nūdinis.q̄ durabāt a nonis vſq; ad id⁹.
Vel qꝛ tūc diuidit' menſis:nō qꝛ in idib⁹
ſit medietas cuiuſlibet mēſis.ſꝫ qꝛ in idib⁹
eſt diuiſio menſis q̄tū ad appellationem
dieꝝ.Ab idibus eni menſis nō cōputat'
niſi ꝑ kalendas ſequentis menſis.

J ante E

Jecur.oꝛis.i.epar.ſiue ficatū.⁊ dicit' iecur
q̄ſi iapyr.qꝛ ignis ibi iaceat.⁊ ibi habeat
ſedem.qui in cerebrū ſubuolat.⁊ inde ad
oculos ⁊ ad alia mēbra diffundit'.⁊ caloꝛe
ſuo ſuccum ex cibo tractum vertit in ſan/
guinem.Et nota q' antiq̄ dicebāt hꝫ iecoꝛ
oꝛis.vel iecus.oꝛis.ꝓ quo nos dicimus hꝫ
iecur.oꝛi.Et cōſiſtit in iecoꝛe c̄cupiſcētia:
Sicut eni cozde ſapimus.ita iecoꝛe ama/
mus.⁊ coꝛri.pe.in gtō.Vn̄.Splen ridere
facit.cogit amare iecur.
Jeiuniū.nij.dicit' quoddā inteſtinū tenue
ſemꝑ vacuū.Jn̄ dr̄ ieiuniū.qꝛ ſui inedia
viſcera vacua ⁊ exinanita exiſtunt.Et eſt
ieiuniū parſimonia victus.⁊ abſtinentia
ciboꝝ.Qn̄ aūt ieiunia quattuoꝛ tēpoꝛib⁹
anni agant' bis verſib⁹ habet'.Vult crux
Lucia.cinis.chariſmata dia.Qꝫ det vo/
ta pia.quarta ſequens feria.
Jepte.interpꝛetat' aperiens vel apertus.
Jeſſe.interp̄tat' in ſole ſacrificiū.vel incēſū
vl' incēdēs.ſiue incendiū.⁊ fuit pr̄ Dauid.
Jeſus hebꝛaice.grece ſoter.latine autē ſa/
lutaris.ſiue ſaluatoꝛ interp̄tat'.qꝛ cunctis
gentibus ſalutifer venit.
Jetro.cognitoꝛ veritatis interpꝛetat'.

J ante G

Jgnarus.ra.rū.i.inſcius.rudis.⁊ dr̄ ab in.⁊
narus.vel ab in.⁊ naris.Et q̄ ignoꝛat ⁊ q̄
ignoꝛat' ſic appellat'.Et dr̄ ꝓꝓꝛie ignarus
qui eſt oblitus.⁊ ꝑdidit memoꝛiā.q̄ſi ſine
naribus.Olfeciſſe eni veteres ſciſſe dice/
bant.Et nō q'.g.apponit' huic noī gnarus
ꝑ ꝓtheſim.⁊ oībus ab eo deriuat̄.Quidā
tamen dicūt q' ſit ibi naturalit'.⁊ in com/
poſitione.n.nō tranſit in.g.ſꝫ ſubtrahitur.
Et ꝓducit.pe.Vn̄ quidā.Pandit ⁊ ignar̄
queſtio certa frequens.
Jgnauus.ua.uū.i.inefficax.piger.inſipiēs
ſtultus.Jn̄ ignauia.uię.i.pigritia.tardi/
tas.ſtulticia.⁊ eſt coꝛpoꝛis.
Jgnearius.ria.riū.i.ignē continens.Jnde
hoc ignearium.rij.i.focariū.

Igneus.nea.neũ.i.ad ignẽ ꝑtinens· vel de igne exiſtẽs·vel reſplendẽs·vel ardens.⁊ dr̃ ab ignis. Jñ igneolus.la.lũ.pe.cor. Vñ Prudentius in libro hymnorum. Vigor igneolus non vritur.

Ignibulũ.li.i.thuribulũ.⁊ dr̃ ab igne.

Ignicremus.ma.mũ.pe.cor.i.igne crematꝰ vel igne cremans.

Igniculus.li.diminutiuũ.i. paruus ignis.

Ignis.nis.m.t.dr̃ ab in.⁊ gigno·quaſi non gignens·q2 nihil ab eo gigni põt·ſ; cõſumit cuncta ꝗ rapit. ⁊ eſt ꝓprie ignis ipſa flãma. Qz aũt fouet ignẽ·focꝰ eſt. Et ſũt tres ſpecies ignis·ſcilꝫ lux·flãma·carbo.Et nota ꝙ ignis in ſua ſphera nõ lucet·quia ſic tegeret corpora celeſtia.

Igniti ſerpentes in Numeri dicebãt· q2 minimi ⁊ veloces erãt ad modũ ſcintillarũ. Vel quia tactu veneno inflãmabant vſq3 ad tumorẽ ⁊ ruborẽ igneũ · ita dicit in hiſtorijs.

Ignivomus.ma.mũ.pe.cor.i.ignẽ vomẽs. ⁊ dr̃ ab ignis.⁊ vomo.mis.

Ignobilis.ꝯ.t.⁊ h̃ le.i.nõ nobilis·obſcurꝰ· cõtemptus·qui fere nõ cognoſcit·cuius ⁊ nomen ⁊ genus ignoratur.

Ignominia. nie.i.infamia·q̃ſi cõtra nomẽ. Sz ignominia iponit ꝑtãte alicuius· Sz infamia fit multoꝝ ꝯſentiẽte ſermone Jñ ignominioſus.ſa.ſũ.i.infamis·vituꝑatus Et vt dicit Iſidorus in.5º etymo· octo penaꝝ genera in legibus cõtineri Tulliꝰ ſcribit·ſcilꝫ dãnũ·vincula·verbera·talionẽ· ignominiã·exiliũ·ſeruitutẽ.⁊ mortẽ. Inuenitur etiã ignominiũ.nij. Vñ dicit Pap. Ignominiũ dictũ· eo ꝙ deſinat habere nomẽ is qui in aliquo crimine deprehendit·quaſi ſine nomine.

Ignorans.antis.oĩs.ge.dr̃·neſciens·negligens·obliuioſus. Jñ ignorãtia.i.obliuio negligentia·ignauia.

Ignotus. ta.tũ.i.obſcurꝰ· nulli notꝰ· ignobilis·incertus.

I ante L

Ile.ilis.tertie decli. ⁊ in ſingulari ⁊ in plurali· vel tm̃ pluralis numeri. Vñ Alexander. Ilia declinat tibi tẽia ſ; nõ niſi plura. Et ſunt ilia inteſtina parua ⁊ rotũda circa renes aĩaliũ. Et dicunt ab ilios qđ eſt obuoluere·q2 ibi nos obuolumꝰ. Vnde Lucanꝰ in.4º. Alligat ⁊ mediũ cõpreſſis ilibus artat. Et ſm quoſdã ꝯponit·exilis quaſi extra ilia.

Ilex.cis.f.t. eſt quedã arbor glandifera. et dr̃ ilex·quaſi elex·ab eligendo·ſiue eligo. gis· q2 huius arboris fructũ·primũ hoĩes elegerunt.⁊ ſcribit ꝑ vnũ.l.⁊ ꝓducit ꝑmã Vnde in Aurora dr̃. Tres iuuenes vidit ſtantes inde ſub ilice mambre. Jñ iliceus cea.ceũ.i.de ilice exiſtẽs·vl̃ ad ilicẽ ꝑtinẽs

Ilios grece·latine dr̃ obuoluere. Jñ ilios· vel ilion·obuolutio.⁊ dr̃ dolor inteſtinoꝝ q2 inteſtina ſepe ꝑ dolore obuoluunt. Jñ iliacus.ca.cũ.ꝗ talẽ infirmitatẽ patit. Hi ⁊ torminoſi dicũt ob inteſtinoꝝ tormẽta

Ilus fuit ꝗdaꝫ rex troianus. Vnde Troia dicta eſt iliũ. Et nota ꝙ troia dicta eſt regio aſie. Iliũ ͦo eſt ciuitas troie. Nũq3 tamen troia accipit ꝓ illa ciuitate.⁊ tunc iliũ accipit ꝓ quadã eminentiſſima turri illius ciuitatis. Et inde ĩuenitur hoc ilion ĩdecli.⁊ h̃ iliũ ilij.⁊ h̃ ilios ilioy. ⁊ hic põt dici h̃ ilius ilij. Jñ h̃ ⁊ h̃ilienſis .⁊ hoc ſe. Et iliacus. ca.cũ.i.troianus.⁊ hic iliades. dis. troianꝰ.⁊ ſubtracta· de· ſyllaba· dicit ilias. dis.femina troiana.

Illecebra.bre.f.p.i.carnalis delectatio que hoĩem illicit·licz ⁊ ꝓ alia delectatione inueniat. Jñ illecebroſus.ſa. ſũ.i.delectabilis illecebris plenus·fallax· inſidioſus. Inde illecebroſitas.tatis.

Illectus.cta.ctũ.i.illaqueatus· ſeductus·in licio poſitꝰ. Vñ Jacobi. ꝑ.dr̃. Abſtractꝰ ⁊ illectus ⁊c.

Illepidus. da. dũ.i.inſuauis·inſipidus.

Illex.cis.oĩs.ge.ꝗ aliquẽ ducit ĩ fraudem. Qz etiã abſolute ꝓ fraudulẽto dr̃.⁊ deceptore. Vnde Plautus. Eſca eſt meretrix ⁊ pectus illex.

Illibatus.ta.tũ.i.intactus.

Illiberalis.lis.ꝯ.t.⁊ h̃ le.i.non liberalis.

Illicitus.ta.tũ.i.non licitus.

Illiria.rie.f.p.regio ẽ iuxta mare adriaticũ ꝗ dr̃ ſchlauonia. Jñ illiris. dis.⁊ illiricus. ca.cũ.pe.cor. Vñ Ro.15º. Vſq3 ad illiricũ ⁊c. Et illiris dr̃ idẽ qđ illiria. Et h̃ illirica ce.herba quedã que in illiria abundat.

Illitteratus. ta.tũ.i. ſine litteris· non litteratus·idiota.

Illotus.ta.tũ.pe.ꝓ.i.nõ lotus· imundus.

Illunis.nis.ꝯ.t.⁊ h̃ ne.i.ſine lũa·vl̃ obſcurꝰ.

Illuſtris.tri.ꝯ.t.⁊ h̃ ſtre.i.ꝓclarus·ꝑſpicuꝰ· nobilis·qui valde illuſtratur.

Illuuies.illuuiei.f.e.ge.dr̃ ſqualor· vel imũdicia morbus· vel ſordes.⁊ dr̃ ab illuo.is. qđ eſt maculare·q2 deturpat ⁊ maculat rẽ in ꝗ eſt. Vñ Virgilius eneı.3º. Reſpicimꝰ

dira illuuies immiſſaq̧ʒ barba. Et Deut.
28°. Super filij ⁊ filię carnibus et illuuie
ſecūdinarū .i. ſup illuuioſis ⁊ putridis ſe-
cundinis. vt fiat Endiadis.

I ante M

Imaginatio. onis. f. t. vis aīę q̄ q̄s cōpre-
hendit formas cū materia re abſente. Sʒ
h̄ aut eſt recordatiōis aut imitatiōis aut
cōfictiōis. Recordatiōis cū rē imaginam̄
q̄ prius fuit ſubiecta noſtro ſenſui. Imi-
tationis cū rē ſimilē nō eandē. Cōfictiōis
qn̄ cōformam⁹ aliq̄d in mente qđ in rerū
numero naťa nō patiť inueniri vt chimerā
ex capite leonis pectore hoīs vētre aſini
cauda ſerpētis. Prima imaginatio nobis
cōis ē cū beluis ſecūda ⁊ tťia ē ppa hoīs.
Imago. ginis. fe. ge. repſentatio alicui⁹ rei.
⁊ dī ab imitor. aris quaſi imitago q: imitať
rem cuius eſt in corporalib⁹ lineamētis ⁊
diſpoſitione partiū. Jn̄ imaginari⁹. ria.
riū. qđ ptinet ad imaginē vel qđ papiť
vmbratilit' ⁊ quadā imaginatione.
Imbecillus. la. lū. ⁊ h̄ ⁊ h̄ imbecillis. ⁊ hoc le.
in eodē ſenſu .i. ſine baculo .i. ſuſtētamēto
virtū .i. debilis fragilis.
Imbellia. lię .i. debilitas fragilitas.
Imbellis. lis. ɔ. t. ⁊ hoc le. i. enerius fragilis
debilis.
Imber. bris. m. t. pluuię vis repentina ad
nubes vel pluuiā ptinēs ſic dictus quia
terrā inebriet ad germinandū.
Imbricū. cij. n. s. p qđ aq̄ eiciať ſalicʒ laua-
rū fluuiū vel canalis qđ aliť dī imbrex
cis. ⁊ cor. pe. gtī. Vn̄ Prudentius. Imbri-
cibus ruptis vndantis deſup auxi. Im-
brices etiā diciť tegulę q: capiūt imbres
Imbriculus. li. diminutiuū .i. paru⁹ imber.
Imbricus. ca. cū. pe. cor. ⁊ imbricoſus. ſa. ſū.
i. pluuioſus. ⁊ dicitur ab imber.
Imbulus. buli. maſ. ge. pe. cor. porticus lata
⁊ ſpacioſa. Et dī imbulus q̄ſi inambulus
locus ad ambulādū ſpacioſus ſm̄ Hugi.
Papias ſō diciť: Imbuli dicti vel quia
ſub volumine ſūt vel q: ſub his ābulam⁹.
Sunt enim platearum porticus.
Imeon vel imon grece dicitur ceruix.
Imitatorius. ria. riū .i. dignus imitatione
vel qui aliquem imitatur.
Immanis. nis. ɔ. t. ⁊ h̄ ne. qui nō ē bonus ſ;
crudelis tribilis effer⁹. ⁊ dī ab in ⁊ manū
qđ eſt bonū q̄ſi ſine manu .i. bono. Scđm
Pap: Immanis dī ingens informis hiſ-
pidus. ⁊ horrendus. Itē imanes ſunt qui
electis cogitationib⁹ ſe extollunt. Ita ex-
ponit Greg⁹ in moralibus illud Job. 36:
Immanibus abſcondit lucē. Idem aliter
exponit In manib⁹ vt ſint duę dictiōes
Vtrāq̧ʒ expoſitionē inuenies in moralib⁹.
Immaturus. ra. rū .i. nō maturus acerbus.
Vn̄ Iſa. 18: Ante meſſē eni tot⁹ efflorebit
⁊ imatura pfectio germinabit. Jn̄ h̄ ima-
turitas. tať .i. non matura acerba. Imma-
turitas etiā dī nocturnū tēpus qđ nō eſt
maturū .i. oportunuʒ vt aliq̄d agať vigi-
lando quod etiam vulgo dici ſolet hora
importuna.
Immemor. oris. q̄ oblitus ē. ⁊ cor. me. Vn̄
q̄dā. Immemor accepti nō timet eē boni.
Immemoratio. onis. fe. ge .i. obliuio īgra-
titudo nō recognitio. Vn̄ Sap. 14: Bo-
norum dñi imemoratio.
Immitis. ɔ. t. ⁊ hoc te .i. nō mitis.
Immot⁹. ta. tū. pōt eſſe participiū de imo-
ueor. Vel poteſt eſſe nomen cōpoſitū ab
in. ⁊ motus quaſi non motus.
Immūdus. da. dū .i. ipur⁹. Inde imundi-
cia. cię .i. impuritas.
Immunis. nis. ɔ. t. ⁊ h̄ ne .i. ſine munio .i. tri-
buto ſalʒ liber q̄ nulli ē tributari⁹. Vn̄ ⁊
ſepe imunis dī expers alienus ſine parte.
Itē imunis .i. nō munificus q̄i ſine munio
i. munere. Vn̄ i pūbio veteri dī: Immu-
nes ciues odore ſui. Itē imunis dī qui nō
facit munia .i. officio nō fungiť. Eſt eni oī
priuilegio vacuus ⁊ dono ſalʒ vitioſus
piger ventri īdulgēs. Jn̄ h̄ imunitas. tať.
Impar. imparis. oīs. ge .i. ſine pare nō par
infimus inequalis.
Impatiens. entis. oīs ge .i. nō patiens ſine
freno. Jn̄ ipatienť adū. ⁊ h̄ ipatientia. tię.
Impedatura. turę. f. p. dī pedę menſura vel
impreſſio vł iueſtigatio. Peda aūt diciť
veſtigiū hominis.
Impendiū. dij. n. s. ⁊ h̄ impenſa. ſę. ambo p
expenſa vel diſpenſa. Inueniť etiā impen-
diū p ſtudio ⁊ ſedulitate. Jn̄ ipendioſus
ſa. ſū .i. ſedulus intētus. ⁊ ipendioſitas. tať.
Impenetrabile .i. inacceſſibile ſm̄ Papiā.
Impenitēs. tis. oīs ge .i. non penitens.
Imperator. toris. m. t. qđ dī aliq̄n indupa-
tor. du. ſyllaba inťpoſita cauſa metri. ⁊ tūc
oportet. m. mutari i. n. añ. d. Jn̄ impatrix
tricis. ⁊ impatorius. ria. riū. Et h̄ imperiū
rij .i. poteſtas iuſſio ppetuū regnū. Jn̄ h̄ ⁊
h̄ impialis. ⁊ h̄ le. ⁊ imperioſus. ſa. ſū .i. alt⁹.
nobilis. ⁊ autenticus impio ⁊ ptāte ⁊ di-
gnitate plenus. Jn̄ imperioſe. ſius. ſime.

adũ. ⁊ hec imperioſitas.tatis.i.maieſtas.

Imperitus.ta.tũ.i.nõ peritus.nõ inſtruct⁹. non doctus. Inde imperitia.tie.

Impers.ipertis.i.expers.ſine parte. Unde Ambroſius ſup Egeſippũ. Ueſtro p̃elio oẽs implicabunt. nec erit noſtra vlla regio veſtri impers decoris.

Impetigo.ginis.f.t.i.ſicca ſcabies,pueniẽs cũ aſperitate ⁊ rotunditate forme. Inde impetiginoſus.ſa.ſũ.i.ſcabioſus. Inde hec impetiginoſitas.tatis.i.ſcabioſitas.

Impetus.tus.tui.⁊ hec ĩpes.tis in eodẽ ſenſu. ã feruor.incurſus.ĩpſſio. Inde ĩpetuoſus.ſa.ſũ.i.furibũdus.cũ impetu omnia faciens.

Impiger.gra.grũ.pe.cor.i.non piger.

Impius.pia.piũ.qui ſine pietate eſt. Et ponit̃ p infideli.iniquo. quia nõ eſt equ⁹. ſed inequalis ⁊ prauis opibus macilat⁹. ⁊ oĩs impius eſt iniquus. ſz nõ ecõuerſo.

Implumis.⁊.t.⁊ hoc me.i.ſine pluma. ſine barba. ⁊ pducit plu. Unde Ouidius. Implumes calue puer cetuſqz fuerunt.

Impluuiũ.uij.i. lauariũ. guttatoriũ. p qd decidit pluuia in domũ.

Impolitus. ta.tũ. dĩ inornatus. nõ cõplanatus.non ſculptus.

Impomentũ.ti.n.s. eſt id qd extremius in cena ponit̃.ſicut ſunt nuces ⁊ poma.

Imporcator.oris.maſ.ge.qui porcas facit.i ſulcos in agro. Nota porca dĩ terra eminens inter duos ſulcos.

Importunus.na.nũ.i.infeſtus. proteruus. inquietus. ⁊ dĩ ab in ⁊ portunus. quia nõ habet portũ.i.quietẽ ſine oportuno. Unde Importuni dicũt̃. q̃ in naufragiũ cito ferunt̃. Inde hec importunitas.tatis.i.infeſtatio.inquietudo.

Importuoſus.ſa.ſũ. locus vacu⁹ portub⁹. Inde hec importuoſitas.tatis.

Impos.tis.cõis ge.i.impotẽs.q̃ votũ ſuũ ad effectũ deducere nõ põt.puſillanimis.

Impoſtor.oris.maſ.t.i.deceptor. qui male agit. Inde impoſtorius.ria.riũ.i.deceptori⁹ ria.riũ. Et impoſtus. ta.tũ.in eodẽ ſenſu. ſcʒ deceptorius.malus. puerſus. Unde Statius thebaidos. Mens cũctis ĩpoſta manet. Et hec ĩpoſtura.re.i. deceptio. dolus. Unde. Decipit impoſtor.dolus impoſtura vocatur.

Imprecatio.onis.f.t. dĩ optatio mali.

Improbus. ba.bũ.i. nõ pbus. vel inſaciabilis.importunus pſeuerans. Unde. Labor improbus oĩa vincit. Et dĩ improb⁹. q̃ſi inſtans,phibenti.⁊ eſt etymologia. Unde in greciſ. Improbꝰ eſt aliq̃s verbis factiſqz proteruus. Inde improbulus. la.lũ. pe.cor. i.aliquantulũ improbus.

Improperiũ.rij.n.s.i.cõuitiũ.dedecus.iniuria.deriſio. Unde in pſ. Improperia ĩproperantiũ tibi ceciderũt ſup me.

Improuiſus.ſa.ſũ.i.nõ prouiſus. ⁊ dĩ ab in ⁊ puiſus. Et eſt ĩprouiſũ qd nõ puidetur ſed ſubito accidit quod fit.

Imprudens.tis.oĩs ge.i.non prudens. vel valde prudens. in quo ſenſu raro ĩuenit̃. Unde Uirgilius in georg. Nunqz imprudentibus imber offuit.

Impubes. vel impuber. uł impubis.beri.i. puer qui nõ dũ habet barbã. vel q̃ nõ dũ generare poteſt.

Impudens. dentis.i.nõ pudens. nõ verecundus.cui pudor ⁊ pudicitia,pcul ẽ. Unde Danielis.8⁰. Cõſurget rex impudens facie. Et cor. pu. Unde Ouidius de arte. Si doctus videare rudi petulanſve pudenti.

Impudicus.ca.cũ.i. adulter. obſcen⁹. libidinoſus.corruptor. ⁊ dĩ ab in ⁊ pudicus. Quidã tamen dicũt q̃ cõponat̃ ab in. et podice. q̃ podicẽ.i. fetorẽ dicit q̃ turpitudinem infert.

Impulſus. ſa.ſũ.i. valde pulſus. vel intus pulſus. ⁊ dĩ ab ĩpello lis. ⁊ hec ĩpulſus. ſus.

Impunis.nis.⁊.t.⁊ hoc ne. ⁊ impunus.na. nũ. in eodẽ ſenſu.i. nõ punitus.ſine pena. Et qñqz impunis dĩ imunis. Inde ĩpune. ⁊ impunit̃ adũ. Et hec ĩpunitas.tatis. Et ẽ impune ſine pena. liber.ſine vindicta. vt Impune nõ cedit.i.nõ habet ſucceſſũ. vel non accidit ſine pena.

Impunit⁹.ta.tũ.i.nõ punit⁹. q̃ penã euaſit.

Impurus.ra.rũ.i.nõ purus.coinquinatus pollutus.turpis.fedus.

Imus.ma.mũ.i. depreſſus.infimus.

I ante N

Inacceſſus.ſus.ſui.locus quo nõ accedit̃.

Inaffabilis.lis.⁊.t.⁊ hoc le.i.inſuauis. ⁊ auſterus ad loquendũ.

Inanis.nis.⁊.t.⁊ hoc ne. dĩ ab in. ⁊ vanus. quaſi inanus.i. valde vanus. ⁊ vim nullã habens. Inde inanitas.tatis. Et inanio.nis. niui.i.inanẽ facere. adnihilare. euacuare. deprimere. ⁊ pducit a. Unde Cato. Hoc faciunt ſtulti quos gloria vexat inanis.

Inauris.ris.i.anulus q̃ in aure pforata geſtatur. Itẽ inaures dicũt̃ philateria ĩdolorũ.ſicut dicit glo.ſup Geñ.25⁰.

Incãtator.toris.q̃ artẽ incãtãdi verbis pagit

Incaſtratura.re.f.p. vr̄ incauatura lignoꝝ ꝑ quā mutuo ſibi copulant̄ ſicut patet in extremitatibus aſſerum cõtinuatoꝝ. et vr̄ incaſtratura. q: in ea q̄ſi in caſtro vniuntur ligna ⁊ muniunt̄.

Incauſtum. vide. ſ. encauſtū.

Incenat⁹.ta.tū.i.nõ cenat⁹. Vn̄ Daniel.6: Et abijt rex i domū ſuā.⁊ dormiuit icenat⁹

Incendiarius eſt qui ob īimicitiā. aut p̄ret̄ gratiā. ędes. arbores. ſiue ſegetes incendit vt.ff. de pęnis.l.capitaliū.§.incendiari⁹.

Incenis.nis.ↄ.t. ⁊ hoc ne.quaſi ſine cena.i. ieiunus. ⁊ dicitur ab in ⁊ cena.

Incenſum.ſi.i.thus. vel dicit̄ holocauſtuꝫ. eo q̄ ab igne cõburatur ⁊ cõſumatur dū offert̄.⁊ dicitur ab incendo.dis.

Incentiu⁹.ua.uū.⁊ hoc incentiuū.ui. quod incendit. vt ęſtus libidinis. deſideriū carnis ſtimulus. irritamentū.⁊ ꝓduc̄.pe.

Incentor.ori. ſm̄ Iſidoꝝ vr̄ ab eo q̄ icendat atq; inflāmet. Et addit: Incentor eſt qui praua ſuggeſtione cor alioꝝ ſuccēdit. ⁊ ꝑſuadendo inflāmat.

Incertus.ta.tū.i.dubius. nõ cert⁹. obſcur⁹.

Inceſſus.ſus.ſui.i.itio. ⁊ vr̄ ab incedo.dis.

Inceſtus.ta.tū. q̄ſi icaſt⁹. q̄ cū moniali. cõſanguinea. uł v̄gine concūbit. Jn̄ h̄ iceſtū ti. Et inceſtus.tus.tui. talis coit⁹ illicitus.

Inceſtuoſus dr̄. qui cognatā. vel affinem. vel etiā ſanctimonialē nefario amore vel coitu violat ſeu maculat. ſiue in matrimonio. ſiue ſine matrimonio.

Incinctus.ta.tū.i.nõ cinctus. Itē incincta tę.fę.ge.i.pregnās. q̄ſi ſine cinctu. q: ꝑangi fortiter vterus nõ ꝑmittit.

Incircūſcriptus. pta.ptū.i. termino carēs qui circūdudi nequit.

Inciſiuus.ua.uū.i.non in tēpore ſectus. vel imatur⁹. vel ſupfluus. Vn̄ Orati⁹ in odis Vt gaudet inciſiua decerpens pira. Et h̄ inciſiuū.ui. ſubſtantiue. põt dici ſupfluuꝫ illud quod inciditur de aliqua materia.

Incitamentū.ti.i. inflāmatio. ꝓuocamētū.

Inciti dicūt calculi q̄ in ludo ſcaquoꝝ oīo moueri nõ poſſunt. Inde ⁊ hoīes egentes inciti vocant̄ quibus ſpes vltra ꝓcedēdi i. ꝓficiendi nulla reſtat.

Inclemēs.tis.oīs ge.i.inexorabilis. crudelꝫ. imiſericors. impius. Jn̄ inclementia.tię. ⁊ ꝓdu.de. Vn̄ Aurora. Donec honoret eas ſumi clementia regis.

Indyt⁹.ta.tū.i.glorioſus. īuictus. illuſtris.

Incluſor.oris.m.t.⁊ h̄ incluſorius.rij. dicit̄ ille q̄ vicinoꝝ claudit pecora ꝓ forefacto. ſm̄ Hugi. Incluſor etiā põt dici. q̄ aliq̄d includit. ſicut aurifaber. q̄ includit gēmaꝫ in anulo. ⁊ ꝓdu.pe.tā in ntō q̄ȝ in gtō.

Incola.lę.ↄ.p.pe.cor. vr̄ q̄ in aliquā regionem domiciliū cõtulit vel cõtrahit. quaſi ſedē ibi poſiturus. vel māſionē. ita q̄ trāſactis decem annis domiciliū retinuit. licꝫ etiam cauſa ſtudij ibidem ſteterit. vt.ff. de v̄.ſig.l.pupillus.⁊.l.incola. vel q̄ ꝓpriā terrā colit. Itē icola.i.aduēticius. Incola enī nõ indigenā. ſed aduenam deſignat.

Incolatus.tus.tui.i.inhabitatio. uł māſio. Vn̄ ꝓph̄a. Heu mihi quia incolat⁹ meus ꝓlongatus eſt.i.inhabitatio. peregrinatio. manſio.

Incolumis.mis.ↄ.t.⁊ h̄ me.idē eſt q̄d columis Et ē ibi.i.nõ ꝑuatiuū. ſ; intētiuū. q̄ſi valde erectus. fortis. ſtabilis. alacer. Jn̄ h̄ icolumitas.tatis.i.ſanitas. alacritudo.

Incõmodū.di.i. diſpendiū. dāmnū.

Incõmutabilis.lis.ↄ.t.⁊ hoc le.i. nõ mutabilis. vt deus q̄ ſꝑ idē ꝑmanet. nec mutat̄.

Incõpetens.tent̄.oīs.ge.i. incõueniēs. Jn̄ hęc incõpetentia.i.inconuenientia.

Incõplexus.xa.xū.i.nõ cõplexus. Vnde a dialecticis terminus complexus dr̄. q̄ cõſtat ex plurib⁹ dictionibꝫ. vt homo alb⁹. Terminus v̄o incõplexus dr̄ ille q̄ vnica dictione contentus eſt. vt homo.

Inconcinnus.na.nū.i. incõgruus. nulli cõcors. in quo diſcordant mores inter ſe. et ab alijs. Inde incõcinnitas.tatis.

Inconditus.ta.tū.i.incõpoſitus. iordinat⁹ impolitus. rudis.

Inconiugus.ga.gū.i. diſſimilis. nõ eiuſdē coniugij. ⁊ dr̄ ab in ⁊ cõiugus.

Inconſultus.ta.tū. dr̄ ab eo q̄ nõ accipiat conſilium. ⁊ dr̄ ab in ⁊ cõſultus.

Inconſutilis. lis.ↄ.t.⁊ h̄ le.i. cū paucis ſuturis. ⁊ cor.pe. Vn̄ Joānis.19: Erat autē tunica icõſutilis.i.cū paucis ſuturꝭ. ut eſſet minoꝝ ſūptus. Pauperes enī ſolent q̄ȝto minus poſſūt pānos diuidere. ⁊ paucas partes facere. vt fortiora ſint indumenta ⁊ minoris ſūpt⁹. Quidā v̄o ſic exponūt. Incõſutilis.i. ſine ſutura ac⁹. ſ; reticulato opere facta. ⁊ ideo apte ſcindi nõ poterat Sꝫ non eſt veriſimile. q̄ iſta tunica tantę eſſet artꝭ. cum chriſtus pauꝑ eſſet ⁊ ſummę humilis.

Incõtaminatus.ta.tū.i. impollut⁹. icorruptus. nõ deturpatus. nõ cõtaminatus.

Incontinens.tis.oīs ge.i.nõ cõtinens. Jn̄ hęc incontinentia. tię.i.non cõtinentia.

Incuba.be. cōis ge. pe.cor. ꝗ vel que ſemꝑ
incumbit vel incubat.
Incubi vel incubones. idē qđ piloſi. ꝗdaꝫ
demones ſūt qui aſſumūt corpora ad op/
primendas mulieres. vel ſupponentes ſe
viris. quia ſunt ſpiritus multū luxurioſi.
Incudineus. nea. neū. qđ ꝑtinet ad icudē.
Incunabula. ſunt infantis primordia.
Incuria.rie.f.p.i.negligentia.ab eo ꝙ cure
non ſit.ſcḋm Papiā.   (tudine.
Incurioſus.ſa.ſū. qui eſt ſine cura ⁊ ſollici/
Incus.dis. dr̄ inſtrumentū ferreū ſuꝑ qđ
fabricat̄ ⁊ dr̄ ab i ⁊ cudo.dis.ꝗꝛ i ea cudit̄
aliqd.i.feriendo ꝓducit̄. Veteres eni non
incudē. ſꝫ intudē vocabant. ꝗꝛ in ea metal/
lum tundat̄.i.tēdat̄. Unde intudis dicit̄
malleus. a tundendo.i.tendendo.
Indago.ginis.f.t.i.ineſtigatio. inquiſitio.
Indecor.oris.i.inhonorus. vide.ſ.decor.
Indefeſſus.ſa.ſū.i.īfatigabilis.vl' īdeficiēs
Indemnis.nis.ꝯ.t.⁊ hoc ne.i.ſine dāno vel
dānatione. ſcilꝫ nō dānatus. Unū Proſp.
Indēnis ꝓpriū ſeruat ſapientia cenſum.
Indemutabilis.ꝯ.t.⁊ hoc le.i.incōmutabilis
Indeptus.ta.tū.i.acquiſitus.
Indetonſus.ſa.ſū.i.non detonſus.
Index.cis.oīs.ge.ꝗ indicat. Unū hoc indiciuꝫ
cij. Index etiā dr̄ penultim⁹ digitus. ſcilꝫ
collateralis pollici. quia eo indicamus. et
tunc eſt tm̄ maſ.ge. ⁊ corripit. dr̄ in grō.
India.die.quedā regio. Unū indus.da.dū
⁊ indicus.ca.cū.gētile. Unū ⁊ quoddā ge/
nus coloris dictū eſt indicū. ꝗꝛ in indicis
calamis īuenit̄ ſpuma adherente limo. ⁊ ē
color ꝗ cianei mixturā purpurei ceruleiqꝫ
mirabilē reddens. Et indicus.ci. quidam
lapis albus. Unde Job.28°. Nō cōfer/
retur tinctis indie coloribus. Et nota ꝙ
indie tres ab hiſtoriographis aſſerunt̄.
Prima eſt ꝗ ad ethiopiā mittit. Secūda
ꝗ ad medos. Tertia ꝗ finē facit. In hanc
ingreſſus eſt Bartholomeus apoſtolus.
Indictio.onis. eſt numer⁹ annoꝝ cōſiſtēs
ex trib⁹ luſtris. Eſt aūt luſtrū quīquēniū.
Itē indictio.i.edictio. vel annūciatio ſiue
edictū. Itē idictio ſolet appellari indictio/
nū cyclus.i.quīdeciꝫ annoꝝ tēp⁹. ut patet
Quīqꝫ etiā indictio appellat̄ ꝗlibet ann⁹
illius tēporis. vt primus annus dicatur
prima indictio. ſecundus ſecunda. tertius
tertia. ⁊ ita ꝑ ſingulos annos. Sic vſqꝫ
ad ꝗntūdecimū annū. idictiōes veniētes
rurſus ad primū anni principiū reuoluūt̄
Quīqꝫ etiam dicebat̄ olim indictio illud
tempus in quo cōſimilia tributa ꝑſolue/
bant̄ romanis. ſcilꝫ ſpaciū quīqꝫ annorū.
Et nota ꝙ indictiōes īuente ſūt ad deno/
tādū quo tēpore aliqd actū ſit. Et īoleuit
talis conſuetudo a romanis. ⁊ talis ap/
pellationis ratio ab eis ſumpſit exordiū.
Romani eni debellato orbe ⁊ ſibi tribu/
tario facto. triplicē ordinem tēpoꝝ ad tri/
plex genus tributoꝝ ꝑſoluēdū ꝑſcripſe/
runt. Erat eni edictū in vniuerſos dicioni
eoꝝ ſubditos. vt ſꝑ infra quīdecim ānos
auro vel argento. ere. ferro. ſoluerent tri/
buta. Et hoc tali ordine. vt ꝑmo quīquēnio
ſoluerēt auꝝ ⁊ argētū ad ſuſtētādā rēpu/
blicā. Et ita illi quīqꝫ anni dicebāt̄ ꝑma
īdictio. Deinde ī alio ꝗnquēnio.i.in alijs
quīqꝫ ānis ſoluerent̄ es. ⁊ hmōi metallū ad
faciendas imagines illuſtrib⁹ viris ꝗ ꝓme/
ruerant. ⁊ ad depingēda fortia facta eoꝝ
vt eſſent in memoria. Unū finitis primis
quīqꝫ annis. ī principio ſexti anni fiebat
edictū. ut deīceps ſoluerent̄ es. Et iſti ꝗnqꝫ
anni dicebant̄ ſecūda indictio. In tertia
indictione ſoluebat̄ ferrū. ex quo fiebant
arma ad debellandos hoſtes. Unū finita
ſecūda indictione. in principio vndecimi
anni fiebat edictū. vt in illis quīqꝫ annis
ſoluerent̄ ferrū. Ultra aūt numerū quīdeci
annoꝝ nō ꝓcedebāt. Et appellatū eſt hoc
tempus quindecim annorū. indictio vna
vel indictionū vnus cyclus. in ꝗ plenarie
mundus expleuit. qđ a romanis indictū
erat. Sicut aūt romani actiones ſuas no/
tabiles ꝑ indictiones ānotauerūt. ſic ec/
cleſia romana adhuc ſpiritualia ꝑſoluēs
tributa. notabilia facta ꝑ indictiones cō/
ſueuit annotare. Item indictio reperit̄ in
alijs ſignificationib⁹ a ꝑdictis. Unū.3.Reg.5°.
vbi dr̄. Et erat indictio triginta milia vi/
rorū.i.ſūma eoꝝ quibus indicebat̄. Uel
ſicut exponit̄ in hiſtorijs. Indictio eſt ibi
determiata hoīuꝫ collectio. ſicut ē cohors
vel legio. Itē indictio ꝓ exactione vel ꝓ/
cepto ꝗui ⁊ ītolerabili ponit̄. 2. Heſdre
8°. vbi dr̄. Nec vlla alia indictio irroget̄
ꝛc. Inuenit̄ etiam indicio caſus ablatiui
huius nois indiciū.cij. ſꝫ tunc cor. antepe.
Unū Ouidius epi. Eminet indicio ꝓdita
flama ſuo.
Indictus.cta.ctū.i.ꝓceptū vel annūciatū.
Unde.2.Heſdre.4°. Sed nec indicto.i.
nondū imꝑato vel annūciato.
Indifferēs.entis.oīs ge.i.nō differēs. ſine
differentia.i.idē vel ſilis. Unū hoc idifferētia

tię.i.idētitas vel expreſſa ſimilitudo.
Indigena.nę.ꝯ.p.dī qͥ inde genitᵘ·ulꝰ qſi i
eo loco natus in ꝙ habitat·ſm Iſidoꝝ.
Indigens.gentis.oīs ge.paup·egens. Jn̄
indigentia.tię.i.pauptas·egeſtas.
Indiges.getis.i.deificatus. Proprie ꝗ dē
indigetes dicūt de hoībꝫ facti dei.⁊ imor/
tales. Et dicunt indigetes ab indigeo·ꝑ
ꝯtrariū·qꝛ nulliᵘ rei indigēt. Vn̄ ⁊ ꝗlibet
dij dicunt qn̄qꝫ indigetes·ſꝫ improprie ⁊
abuſiue. Vel indigetes dicunt quaſi int
deos agentes.i.cōuerſantes·vel quaſi de
die in diem agētes.i.pficientes·vel quaſi
numeꝝ dieꝝ augētes·vel qſi inde geniti
i.ex terra. Ge eniꝫ terra dī. Vel indiges
ſm quoſdā dī ab indigito.tas. Et dice/
bant indigetes·indigetei·apud ātiquos
quos noīare non audebant.
Indigeſtus.ſta.ſtū.i.inordinatus·nō con/
ſumptus·vel nō cōfectus. Jn̄ indigeſtio.
onis.qn̄ cibus nō digeritur.i.nō cōficiꝰ.
Indignus.na.nū.i.non dignus·inhabilis.
Indiguus.a.ū.i.paup·egenus·indigēs.
Indiſcretus.ta.tū.i.inſipiens·nō facūdus·
non eloquens.
Indiſertus.ta.tū.i.ineloquens.
Inditus.ta.tū.i.impoſitus·imiſſus·inſertᵘ.
Indiuiduᵘ.dua.duū. qđ nō diuidit ulꝰ nō
diuidiꝰ. Jn̄ indiuiduitas.tatꝭ. Et nota qꝛ
indiuiduū dī tribus modis. vel carentia
partiū.vt atomᵘ. vel duritia·ut adamas.
vel qꝛ ꝑ iſeriora ſuę naturę philoſophice
diuidi non poteſt.vt Socrates.
Indocilis.lis.ꝯ.t.⁊ hꝫ le.pe.cor.i. nō docilis·
qui nihil diſcere poteſt. Sed indoctᵘ.cta
ctū dī·ꝙ nō dū diſcit·ſed tn̄ diſcere pōt.
Indoles.lis.f.t.pe.cor·qſi ſine dolo.i.ętas
iuuenilis·īgeniū·origo·ꝓgenies·ſm Hugꝰ
Scđm vͦ Papiā: Indoles eſt origo·ulꝰ
incremētū ſobolis·nobilitas generꝭ·ꝓge/
nies·ꝓpago. Scđm autē Iſidoꝝ in.xᵒ
etymo. Indoles ꝓprie eſt imago ꝗdā vel
ſignum vel initium futurę ꝓbitatis·ſicut
apparet in multis pueris.
Indomitus.ta.tū.i.īuincabilis·effrenatus·
impudens.
Induciȩ.arū.ſūt partes fęderis.⁊ dicꝰ ab
induco.cis.quaſi inducta ocia.vel dī ab
in.⁊ dies ⁊ ociū.vn̄ induciȩ·quaſi in dies
ocia. Jn̄ induciarius.ria.riū.⁊ hꝫ ⁊ hꝫ indu/
cialis.⁊ hoc le.vt Hoc eſt tēpᵘ induciale.
i.in ꝙ habentꝰ vel debent haberi induciȩ.
Inductio.onis.f.t.eſt quędā ſpecies argu/
mentationis apud logicū. Et ſm hoc ſic
deſcribiꝰ: Inductio·eſt oratio ꝑ quā fit ꝓ/
greſſio a ꝑticularibꝫ ad vniuerſale.vt hic
Sortes currit. Plato currit.⁊ ſic de ſingu
lis.ꝗ oīs homo currit.
Inducula.lę.pe.cor.i.idumētū.⁊ dī ab īduo
Indumen.inis.n.t.quicꝗd induimus. Vn̄
Joſephus in.17ᵒ. Quādo ciuitatē intra/
bat priuatis induminibus vtebaꝰ. Jn̄ hꝫ
indumentum.ti.
Induperator aliquando dī imperator·inꝰ/
poſita.du.cauſa metri.qꝛ i heroico carmīe
impator ſtare nō poteſt.⁊ ibi ē epēthеſis.
Induſtrius.ſtria.ſtriū.⁊ hꝫ ⁊ hꝫ īduſtris.⁊ hꝫ
ſtre.ꝑ eodē dī.i.ſtudioſus·agilis·vigilās
efficax·pſeuerans·impiger·ſollers. Inde
induſtrie·adū.⁊ hęc induſtria.ſtrię.i.aſſi/
duitas·ſtudiū·cupiditas·ardor·auiditas
pſeuerantia·ſollertia·vigilantia.
Induuię.aꝝ.pluralis numeri.i.indumenta
⁊ ꝓprie tunicę ſerpentū. Eędē exuuię·quia
exuūtur·ſicut induuię induūꝰ.
Inędia.dię.f.p.i.pauptas quę eſt in ęde.i.
in re familiari.⁊ dī inędia·quaſi ſine eſu.
Vn̄ Job.18: Inędia īuadat coſtas illiᵘ.
Ineffabilis.lis.ꝯ.t.⁊ hoc le. qđ ꝗs nō pōt
loqui·vel qđ quis pōt loqui cū difficul/
tate·Vn̄ ⁊ deus ē ieffabilis:nō qꝛ dici nō
pōt·ſꝫ qꝛ finiri ſēſu ⁊ itellectu humano nul
latenus pōt. Et qꝛ de eo nihil digne dici
pōt:ideo ineffabilis dī. Similiter ⁊ eadē
ratione quoddā nomē dei·dī ineffabile.
Inefficax.cis.oīs.ge.i.nō efficax·ſalꝫ ꝗ nō
pōt deducere ad effectū qđ intendit. Et
ſm Paꝑ: Inefficax·ignauᵘ·iners·piger.
Inenarrabilis.ꝯ.t.⁊ hoc le.pe.cor. qđ enar/
rari nō pōt·ulꝰ qđ cū difficultate narraꝰ.
Inenodabilis.ꝯ.t.⁊ hꝫ le.pe.cor. quod ſolui
non poteſt.
Ineptiola.lę.pe.cor.dimi.i.pua ineptia.
Ineptus.pta.ptū.i.apto cōtrarius·qͥ nō
aptus.i.ſtultᵘ·ſm Papiā. Hugꝰ vͦ dic:
Ineptus.ta.tū.i. indiſcretus·qui adꝗrit·
ſed non habet modū in expendendo.
Inergia.idē qđ energia.vide.ſ.energia.
Inerguminus.idem quod energuminus.
Inermis.mis.ꝯ.t.⁊ hꝫ me.⁊ Inermus.ma.
mū.in eodē ſenſu.i.ſine armis·ſine viribᵘ.
Vn̄ Virgilius. Tūc ſtudio effuſę matres
⁊ vulgus inermū.
Iners.tis.oīs.ge.qſi ſine arte·ꝗ ad nihiluꝫ
faciendū vel patiendū eſt aptus. Inde hꝫ
inertia.tię.i.hebetudo·qua quis neſcit ꝗd
facere debeat ex nimia pigritia.
Inerticula.le.f.p.i.vitis nigra·quam greci

re ipſa q̧ p ſe ſufficit ad reuocationē donationis· licȝ ꝓpoſitum vel conſilium donantis non interueniat. vt no. in glo. in. l. ſi liqueat. C. e. ti.

Jnops. pis. oīs. ge. i. ſine opibus· pauper· ⁊ dr̄ ab in. ⁊ ops q̄d eſt diues· fecundus. opulentus. Sȝ differūt inops ⁊ pauper Jnops ꝓprie dr̄· q̇ nihil habet· q̇ nec ſibi ſufficere pōt· nec alijs largiri. Sed paup dr̄· q̇ licȝ alijs largiri nō poſſit· ſibiipſi tn̄ ſufficit. vn̄ ⁊ copulationē recipiūt· vt ibi: Ego ſum paup ⁊ inops. Et alibi. Paupi ⁊ inopi· tu eris adiutor. Vel inops dr̄ ab in ⁊ ops. pis. p tra· q̄ſi ſine tra. i. inſepult⁹ q̇ ſcilȝ caret ſepultura. Jn̄ hec inopia. pie. ſm Hug. Vn̄ in grecismo dicit̄. Nullius poſſeſſor inops homo dicitur eſſe.

Jnquilinus. li. i. aduena· q̄ſi incolēs aliena. Non eni ꝓpriā ſedem· ſed in terra aliena inhabitat. ⁊ dicit̄ ab incolo. lis. Sȝ differentia ē inter inq̄linū. ⁊ aduenā· ul' incolā. Nam inq̄lini ſunt q̇ emigrāt ⁊ nō ꝑpetuo ꝑmanēt. Aduene vel incole aduētici ſunt ſed ꝑmanētes. Jdem ⁊ accole. Peregrini ꝟo dicunt̄· q: parentes eoꝝ ignorantur. Sūt eni de lōginqua regione. Jndigene ꝟo ſunt· inde geniti. ⁊ in eodem loco nati vbi habitant. Vel inq̄linus dicit̄ ab in. ⁊ culina· ſcilȝ vilis ciuis ⁊ aduētici⁹ ſm q̄ſdā.

Jnquiſitio. onis. i. ꝑſcrutatio· Vel eſt alicui⁹ criminis p ſupiorem reſpectu inferioꝝ ſuoꝝ iueſtigatio. vt in ti. de accu. ⁊ inqui. ⁊ denūc.

Jnſana. ne. f. p. eſt gens herbe que ſi edatur inſaniam facit.

Jnſanus. na. nū. i. nō ſanus· amēs vel furioſus. Jnde inſania. i. furor· amentia.

Jnſcitia. tie. f. p. i. ignorātia. Vn̄ Orati⁹ in epi. Sed turpeȝ putat inſcitie metuitq; liturā. Jtem Sap. 19⁰. Aliam aſſūpſerūt ſibi cogitationē inſcitie. Jtem Sap. 14⁰. Sȝ ⁊ in magno viuētes inſcitie bello. Et nota q̧ inſcitia format̄ ab inſciti genitiuo de inſcitus. ta. tū. addita. a. quia regula eſt J. ante. cia. breuiat̄ in denoīatiuis· q̄ formant̄ addita. cia. vt iuſtus. ti. iuſticia. Sȝ inſcitia nō format̄ addita. cia. ſed addita a. vt inſcit⁹. ti. addita. a. fit inſcitia. ⁊ iō nō ꝓducit̄. j. an̄. tia. Vn̄ ⁊ ſcribit̄ p. t. in penult. ſyllaba. Jtē iſcitia ē ſine doctrina. Jnſciētia ꝟo ſine ſcientia.

Jnſcius. a. ū. quaſi ſine ſcientia ⁊ dr̄ ab in. ⁊ ſcius· quod eſt ſciens.

Jnſcriptio· ē quidā libellus quē accuſator offert iudici ſub hac forma: Ego. N. corā vel apud. N. pretorē· vel iudicem refero talem reuȝ legis iulie· de adulterio quod cōmiſit cum. B. dum eſſet cum ea· menſe tali· in domo tali· cōſule tali regnante. Et opat̄ inſcriptio q̧ accuſator ſi crimen nō ꝓbauerit q̄d ipoſuit ad talionē obligat̄.

Jnſenſis. ſis. ꝯ. t. ⁊ h̄ ſe. i. ſine ſenſu.

Jnſidie. arū. pluralis nūeri. fe. ge. dicit̄ ab inſideo. des. Et ſunt inſidie loco vel telo· fraus circa fidem mutuataȝ· dolus in aīo. Jnde inſidioſus. ſa. ſum.

Jnſignis. gnis. ꝯ. t. ⁊ h̄ ne. i. ꝑclarus· ornat⁹· nobilis· glorioſus· magne fame· q̄i habēs eminens ſignū p̄ alijs. Jn̄ h̄ inſigne. gnis. ſubſtantiue. i. ornamentū.

Jnſipidus. da. dū. pe. cor. i. nō ſapidus. Jn̄ inſipiditas. tatis.

Jnſipiens. entis. oīs ge. i. nō ſapiens. ⁊ dr̄ ab in. ⁊ ſapiens· q̄ſi ſine ſapore ⁊ ſapiētia. Jnde hec inſipientia. tie.

Jnſitio. onis. f. t. i. idē eſt q̄d plātatio. Vel inſitio dr̄ cuȝ fiſſo trūco ſurculus inducit̄. Etiā inſitio eſt tempus ſerendi aliq̄d· vel actio qua ſerit̄. Vn̄ Ouidi⁹ de reme. Venerat inſitio fac ramū· ramos adaptet.

Jnſolens. ent. oīs ge. i. ſupbus· fatuus· moribus nō cōueniēs. Jnde inſolentia. tie. i. ſupbia· fatuitas.

Jnſomnis. nis. ꝯ. t. ⁊ hoc ne. i. ſine ſomno· ꝑuigil· q̇ dormire nō pōt. Jnde h̄ inſōnia nie. i. vigilia· vel vigilātia. Et hoc inſomniū· quod videt̄ p ſomnū. Et eſt quedaȝ ſpecies ſomnij. vide. j. in ſomniū.

Jnſons. ſontis. oīs ge. i. inocens· innoxius. Vnde Eſop⁹. Jnſontis aīos florida lingua polit. Jn̄ h̄ inſontia. tie. i. inocentia.

Jnſtans. tis. dicitur tēpus ſimplex. Et ſic deſcribit̄· q̄d cū ſit finis ꝑteriti. ⁊ pncipiū futuri· vel cū incipit· ſtati eſſe deſinit. Vel inſtans eſt breuiſſima pars temporis que nō expectat ſucceſſionē. Jtē pōt eſſe participiū de inſto. ſtas.

Jnſtantia. tie. eſt tēpus q̇ iudiciū diſcutit̄ ⁊ finiri debet. c. venerabilis. de iudi.

Jnſtar neu. ge. indecli. i. ſimilitudo· vel potius ad ſimilitudinē. Habet eni in ſe vim huius ꝑpoſitionis ad. Vn̄ nō debet recipere ꝑpoſitionē· ad· niſi in expoſitiōe. Vn̄ dicendū eſt· Hoc eſt inſtar illius. i. ad ſimilitudinē illius. Aliquādo tamē īuenit̄ adinſtar· ſed tunc ꝑpoſitio abundat.

Jnſtinct⁹. cta. ctū. i. inſtigatio· ꝑſuaſio· ſtimulatio· incitatio.

Inſtita.te.f.p.eſt quedã veſtis talaris que ⁊ ſtola dĩ. Inſtita etiã latũ cingulũ dĩ cũ quo puer ligatur in cuna. Inſtite etiã vt dicit Papias: ſunt panni linteole q̃ mortuũ inuoluũt. Vñ Joannis.xj°. Ligatus manus ⁊ pedes inſtitis.⁊ corripit ſtĩ.

Inſtitor.toris.i.mercator.⁊ dĩ ab inſto.ſtas quia inſtat mercib⁹ emẽdis. Vnde Job 28°. Filij inſtitorũ ⁊c. Vnde. Qui vẽdit merces mercator dĩ ille. Inſtitor ẽ inſtat qui ꝑ ꝓcio minuendo. Mercator vendit. inſtitor illud emit.

Inſtitor eſt ille qui tabernis. vinis vẽdendis. vel alicui alteri negocio ẽ ꝓpoſitus.l. inſtitor prima.ff.de inſti.acci.

Inſtitutũ.ti.n.s.⁊ h̃ iſtitutio.nis.i.moꝝ informatio. Sʒ poĩt etiã ꝑ q̃dã libro legali tm̃ in plurali.he inſtitutiões.inſtitutionũ ⁊ h̃ inſtituta.hoꝝ iſtitutoꝝ dĩ. Et dĩ liber inſtitutionũ. quaſi inſtructionũ. q2 in hoc primis legũ ꝓceptis inſtruimur. vel quia in ſtatum humani vel romani iuris nos erigit.ut dicit Accur.in glo.in prin.inſtitutionũ.vel inſtitutorum.

Inſtitutio. eſt primus gradus oĩum inſtitutoꝝ.vt no.C.de libe.prete.l.j. Etiam ſi mille eſſent ſm leges. Sed ſm canones Inſtitutio. eſt eccleſie vel eccleſiaſtici beneficij collatio.quaſi ius habẽtẽ ad beneficiũ ꝑ ꝓſitationẽ int⁹ ul̃ i bñficiũ ſtatuẽs.

Inſtrumentũ artis.dĩ ꝑ qd̃ ipſa ars opat̃.

Inſtrumentũ in iure. dicit̃ quicq̃d cauſam inſtruit. Vel inſtrumentũ. ẽ ſcriptura ad aſſertionẽ ſeu ꝓbationẽ alicui⁹ rei facta.

Inſtrumentũ publicũ.eſt ſolẽnis ⁊ rite ordinata ſcriptura ꝑ autentice ꝑſone manũ publice facta cauſa memorie.c. ſcriptura. de fi.inſtru.

Inſtrumẽtũ priuatũ.eſt qd̃ ꝑ manũ ꝓuatã confectũ eſt. vel a tabellione. nõ tamen in forma publica ſcriptũ .vt quia nec nomẽ impatoris.nec cõſulis.nec pape appoſuit

Inſubulus.li.quoddã inſtrumẽtũ i texẽdo telã.ſcilʒ circa qd̃ pann⁹ vel ſtamẽ inoluit̃ ⁊ dĩ ab iſubulo.las.q2 iſubulat̃.i.ꝑforat̃ ut poſſit inolui ⁊ retineri ꝑ volũtate texentĩ.

Inſula.le.dĩ terra mari vndiq3 circũſepta. vñ inſula dĩ.q2 in ſolo ſit ſita.i.in mari.

Inſularij ſerui ſunt qui in inſula retinẽtur. vt l.in lege.ff.de v̉.ſig.

Inſulſus.ſa.ſũ.i.nõ ſalſus. quaſi ſine ſapore ſalis vel ſapiẽtie. Vñ Job.6°. Aut poterit comedi inſulſũ qd̃ nõ eſt ſale conditũ?

Inſultus.tus.tui.maſ.ge.i.inuaſio.aggreſſio quaſi ſaltus in aliũ impetuoſe factus.

Integer. gra.grũ.i.incorrupt⁹. incolumis. plen⁹. Jñ itegritas.i.religioſitas.caſtitas

Intellectus.intelligentia.⁊ intelligibilitas differunt. Proprie quidẽ itellectus.ẽ vis aĩe cõprehenſiua incorporeaꝝ ſubſtãtiaꝝ formis ſubtractaꝝ vel formarũ circa eas. Intelligentia v̉o eſt vis aĩe que aſpirat vt aliquid circa diuinã ſubſtantiã cõprehendat. Intelligibilitas v̉o eſt quedã uis aĩe oĩuʒ formaꝝ i quadã ſimplicitate cõplicatiua abſq3 ordine naturali vel tẽporali. ⁊ tali modo deus cõprehendit res. q2 eas oẽs vno intuitu abſq3 oĩ ſucceſſione dicitur comprehendere.

Intemerata.incorrupta.intacta.⁊ nulla temeritate violata.

Intemperies.riei.⁊ hoc intemperiũ.rij.vbi nulla ſecuritas ⁊ nullũ temperamentũ eſt.

Intempeſtiuus.ua.uũ.i.incõgruus ⁊ incõueniẽs. nõ in ſuo tẽpore veniẽs. vt añ vel poſt. Vnde Boetius in ꝓ de cõſolatione. Intempeſtiui funduntur vertice cani.

Intempeſtus.ta.tũ.i.incõgruus.inutilis. q̃ſi ſine tẽpore.i.actu. Vñ nox dĩ intempeſta. quaſi incõgrua. q2 nõ habet idoneũ tẽp⁹ gerendis rebus. Et nota qꝫ quedaʒ pars noctis dĩ intẽpeſtũ. vide.s.in crepuſculũ.

Interaſile. dĩ interpolatũ.celatura ⁊ plano Planuʒ enĩ inter celaturas quaſi raſũ videt̃.⁊ declinat̃ h̃ ⁊ h̃ intaſilis.⁊ h̃ le.pe.cor. Vel ſm Papiã: Intaſilis ẽ anaglypha. ſculptura. Alexander v̉o dicit: Nõ nunc ſculpturis. nũc plancie variat̃. Hoc ⁊ nõ aliud opus interaſilie dicas.

Intercalaris.ris.ꝯ.t.⁊ hoc re.i.intpoſitiuũ. vel interpoſitũ. ſcilicʒ qd̃ interponitur. vt Verſus intercalaris dĩ q̃ ſepe interponit̃. Inde h̃ intcalaritas.tatis.i.interpoſitio.

Intercapedo.dinis.i. diſtantia localis. vt inter duos parietes.

Interceſſor.dicit̃ q̃.ꝑ alio ꝓces facit ul̃ ſinuit. Itẽ dicim⁹ interceſſorẽ illũ. q̃ intcedit ⁊ interponit ſe inter debitoreʒ ⁊ creditorẽ ad hoc qꝫ ei pecunia mutuet̃.⁊ eſt quaſi fideiuſſor ⁊ conſtitutor.

Intercilũ.lij.i. ſpaciũ qd̃ eſt int̃ duo ſupcilia.quod ſine pilis eſt.

Intercolumniũ.nij.dĩ illud quod eſt inter duas colũnas. vel ſpaciũ diuidens eas.⁊ dicit̃ ab inter ⁊ colũna. quaſi int̃ colũnas exiſtens. Vñ.3.Reg.7°. Media intercolumnia quadrata. non rotunda.

Interconfiniũ.nij.i.terminus. vel loc⁹ inter

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

duos fines exiſtens.
Intercus.cutis. oīs.ge.i. illa res quā pati-
mur inter carnē ⁊ cutem· ſicut eſt infirmi-
tas·ul' malus humor·ul' aliud huiuſmodi.
Jn̄ intercuticus.ca.cū.⁊ intercutaneꝰ·nea
neū. ⁊ intercutanꝰ.na.nū. oīa ꝓ eo qꝺ eſt
inter cutem ⁊ carnem·
Interdictū·cti.n.s. dī ab interdico.cis. q̄ſi
interim dictū·ſcilicꝫ qꝺ interim ānunciat'
a iudice·non ꝙ ꝑpetuo maneat·q̄ſi cōdiu
dictū ⁊ ſtatutū eſt a iudice. Nō hic ꝙ in
generali interdicto debent iſta cōferri ab
eccleſia·ſcilꝫ·baptiſmus paruuloꝝ·ꝑni-
tentię morietiū. Pōt etiā epūs paruulos
baptiſatos confirmare. Itē ſemel i menſe
vel ſeptimana populū interdictū ⁊ etiam
excoicatum ad eccleſiā aliquā conuocare
⁊ ei pṙedicare· Item poteſt eucharistia in
morte vere pęnitētibus dari. Pn̄ decre-
talis noua. Permittimus eccleſiarū mini-
ſtris ſemel in hebdomada tēpore inter-
dicti·nō pulſatis cāpanis·voce ſubmiſſa
ianuis clauſis·excoicatis ⁊ interdictis ex-
cluſis· miſſaꝝ ſolennia celebrare·cauſa cō-
ficiendi corpus dn̄i·quod decedentibꝫ in
pęnitentia nō denegat'. Item ꝑmittit' ꝙ
clerici decedentes q̄ pene ſeruauerūt int'-
dictū·in cęmiterio eccleſię·ſine cāpanaruꝫ
pulſatione·ceſſantibus ſolēnitatibꝰ oībꝫ
cū ſilentio tumulent'. Item concedit' ꝙ in
cōuentualibꝫ eccleſijs·bini ⁊ bini ul' ſimul
tres·horas canonicas valeāt legere·potiꝰ
q̄ꝫ cantare·ianuis clauſis·interdictis ⁊ ex-
coicatis excluſis·voce ita dimiſſa ꝙ exterꝰ
nō poſſint audiri. Per qꝺ patet ꝙ inter-
dicti. ⁊ multo fortius excoicati nō debent
auſcultare horas canonicas. Itē peregri-
nis accipientibꝫ ſignū crucis·ob reuerē-
tiam crucifixi·nō eſt pęnitētia denegāda·
quod etiā alijs peregrinis pōt miſericor-
diter indulgeri. Itē nō ꝙ extrema vnctio
nō debet dari alicui ꝑſonę laico·ul' clerico
vel etiam religioſo in loco generali inter-
dicto ſuppoſito· niſi ſup hoc habeant pri-
uilegiū ſpeciale.
Interdictū olim erat quędā formata ⁊ ſo-
lennis conceptio verborū· quibus pṙetor
aliq̄d fieri iubebat vel ꝓhibebat· qꝺ tunc
maxime faciebat cū de poſſeſſione ul' q̄ſi
poſſeſſione inter aliquos cōtendebat'.vt
Inſti.de interdic. circa prin. ⁊ ff.e.ti.
Interdictum de aqua quotidiana ⁊ ęſtiua
dat' habenti ius aquę quotidianę ul' etiā
ęſtiuę ducendę ad pṙedia ſua·cuꝫ aliquis
ducere ꝓhibet.vt.ff.e.ti.l.i.in prin.
Interdictū de aq̄ de caſtello ducenda·dat'
habenti ius ducēdi aquā de cānali vel ca-
ſtello ad irrigandum.
Interdictū de arboribꝫ cędendis·dat' ꝯtra
hos q̄ habent arbores quaꝝ folia pendēt
ſup ędificia vicinoꝝ ul' agrū·ita ꝙ eis dā-
nū inferant. ⁊ cōſulit' eis ꝙ hmōi arbores
ſuccidant. ⁊ ligna tollant. ⁊ eas deglobent
a terra vſqꝫ ad quīdecim pedes. Idē eſt·ſi
ꝑ radices minat' ꝑiculū.vt.l.i.C.de inter-
dic. Et hoc interdictū ꝓhibitoriū eſt.
Interdictū de cloacis priuatis reficiēdis.
Si volens q̄s ſuā cloacā priuatā· ul' etiā
publicā· vel fiſtulas· vel meatus reficere·
vel purgare·ul' de nouo facere·ab alio ꝓ-
hibet'·tunc ꝓuiſū eſt ei de īterdicto cloacꝫ
qꝺ ē interdictū publice deputatū. ⁊ pri-
uatū de priuatis cloacis. ⁊ ē ꝓhibitoriū.
Etiā eſt aliud reſtitutoriū· ſcilꝫ qꝺ datur
cōtra imitētē in cloacā meā vel publicam
vel qꝺ īmiſſū ī cloacā īpedit. vel quo iubet'
auferri qꝺ īmiſſū eſt.vt.ff.de cloacis.l.i.§.
i.et.§.deinde.et.§.cloacę.l.fi.e.ti.
Interdictū de aqua pluuiali arcēda·vel de
aqua pluuia: Si facis opus aliquod in
fundo tuo ꝓpter qꝺ aq̄ pluuialis nocere
pōt fundo vicini tui·datur cōtra te actio
pluuię arcendę ꝑ quā tuis expenſis opus
teneris deſtruere· ⁊ dānū cōtingēs emen-
dare. Si ṽo poſſideas opus ab alio fa-
ctum·teneris patiētiā pſtare vt deſtruat'
ar.l.i.et.ij.§.iij.in.fi.et.l.ſi tertius colonꝰ.§
cellꝰ ſcribit.ṽ.ſi q̄dē aliꝰ.ff.e.ti.et.ſpe.ibidē
Interdictū de fonte eſt qꝺ dat' ei q̄ duxit
aquā de fonte h̄ anno·nec vi nec clam nec
p̄cario de alterius fonte.vel lacu· puteo·
piſcina·foſſa· ſtagno.vt.ff.e.ti.l.i.in prin.
Interdictū fraudatoriū·eſt q̄ tutori ſ credi-
tor pupillo tenet'· vt ſi eū cōſilio fraudis
participaſſe cōſtabit vt fraudaret'.vt.ff.
de ſolu.l.pupilli·circa prin. Hoc int'dicto
tenet' q̄ fraudē ꝑticipādo emit a creditore q̄
n̄ ſit ſoluēdo·meliꝰ forte dicēt' a debitore.
Interdictū de glande legēda ul' alios fru-
ctus·dat' ei cuius glans vel aliꝰ fructꝰ in
fundū alienū ceciderit·vt ſingulo tio die
legere ⁊ exportare liceat. Et glandis noīe
oēs fructus cōtinent'.vt.l.vnica.ff.e.ti.
Interdictū de itinere actuqꝫ priuato reſti-
tuēdo ꝓhibitoriū ad tuēdas tm̄modo ru-
ſticas ſuitutes·dat' ꝯ ꝓhibētes aliquē vti
ſuitute ſua.vt.ff.e.ti.l.i.§.i. Et dat' cōfeſ-
ſoria cōtra negantē ſeruitutē .vt.l.ſi forte

§.ſciēdū.ff.ſi ſeruitꝰ vēdi. Et etiā aduerſus
eū q̄ aliū iniuſte ꝓhibet ſua vti ſeruitute
imo etiā tunc dat̄ confeſſoria. vt dicto.§.
ſciendum.l.ꝗalt̄.

Interdictū de libero hoīe exhibendo cōpetit vnicuiqꝫ de ꝑplo ad petendū in publicū hoiem liberū contra ⁊ aduerſus eū q̄ liberū hoiem inuitum captū dolo malo detinet in ſeruitute.

Interdictū de liberis exhibēdis ſeu deducendis dat̄ patribus vel parētibꝫ cōtra eos qui liberos vel nepotes in ꝑtāte eoꝝ exiſtētes ſine eoꝝ volūtate detinēt. vn̄ .l. j.ff.e.ti.ait pretor. Qui q̄ve i ꝑtāte Lucij Titij eſt ſi is ea ve apud te ē dolo ve tuo factuꝫ eſt quo minus apud eſſet ita eum eam ve exhibeas.

Interdictū de migrando dat̄ inquilino vt ipſe libere cum rebus ſuis poſſit de habitatiōe migrare ſi tamē locatori ſatiſfaciat ⁊ de penſione totius tēpōris. vt.ff.e. ti.l.j. §.ſi penſio.

Interdictū de mortuo inferendo habet locum vt quis nō ꝓhibeat mortuū inferre ⁊ ſepelire quo licet ei inferre ⁊ ſepelire. vt ff.e.ti.l.i.in prin. vt ſi via ꝓhibeat vel ſepulcrū edificare vel lapides ad edificandum ꝑ fundū ducere. vt.ff.e.l.i.§.ꝑtor ait ⁊.§.ſi iter mihi.§.vim habere.et.§.ſi.

Interdictū momētanee poſſeſſionis ē quo agitur de poſſeſſione retinenda ſicut vti poſſidetis. vt.ff. vti poſſi.l.i.§.i.vel quo agitur de poſſeſſione adipiſcenda. vt eſt quoꝝ bonoꝝ quoꝝ legatoꝝ vel quo agit̄ de poſſeſſiōe recupāda. vt vn̄ vi.ff.e.ti.§.j

Interdictū ne quid in loco ſacro fiat. ⁊ oīa ſequentia hmōi dant̄ cuilibet ex populo ad exhibendū ne fiat ꝯtra quā ꝓhibitionem ſi quid factū fuerit interdicto qͦd vi aut clam ſuis ſumptibꝫ vel deſtruere cogetur oē quod factū fuerit aut in priſtinū ſtatū reducere vel reddere tenet̄. vt.ff.ne quid in lo.pu.l.ij.§.ait ꝑtor ꝗ in via.

Interdictū ne quid fiat in loco publico ul̄ itinere. Hoc intēdictū ꝓhibitoriū ē. Et tā publicis vtilitatibus ꝗꝫ priuatoꝝ ꝑ hoc ꝓſpicit̄. Loca enī publica vtiqꝫ priuatoꝝ vſibus deſeruiūt iure ſcripto ciuitatis. vt l.i.§.i.

Interdictū ne q̄d fiat in mari vel flumine publico ripa ve eius q̄ peius nauigaret̄ aut in via publica quō peius eatur. Hoc intēdictū dat̄ ꝑpetuo oībus. ⁊ i oēs habet cōdemnatione in id qͦd actori interat. vt l.i.ſi.ff.ꝺ via publi.⁊ itinē pub.reficiēdo

Interdictū ne quid fiat in flumie publico. vt aliter fluat ꝗꝫ priori eſtate fluxit.i. vt aqua fiat altior depreſſior rapidior cum incōmodo ēnellētiū. vt.ff.ne q̄d i flu.pub. l.i.in prin.§.non autem omne.

Interdictū de noui opis nūciatione datur ei q̄ ꝓhibet̄ edificare poſtqꝫ ſatiſdederit. vt.ff.e.ti.l.ꝑtor ait.§. hoc aūt interdictuꝫ.

Interdictū de loco publico fruendo ē publice vtilitatiſ cauſa ꝑpoſitū q2 tuet̄ vectigalia publica q̄ ꝓhibet̄ q̄s vim facere ei ſocio ve eiꝰ q̄ cōduxit locū publicū fruendū ab eo q̄ locandi ius habuit q̄ minus loco publico ſibi frui liceat ex.l. locatiōis vel cōductionis. ⁊ hec habent̄ in.l.i.§.i.et in prin.ff.de lo.pu.fru.

Interdictū de ꝑcario quod reſtitutoriū ē datur ei q̄ ꝑcario rogauit ⁊ ꝑcario habet imo etiā ſi nō rogauit dū tamen poſſidet. vt.ff.e.ti.l.in rebꝰ.§.i. ⁊ ꝑ totā legē ꝑcariū videt̄ rogare ⁊ habere ſi rogauit pro ſe et habet ꝓ ſuo vel ſi rogauit ꝓcurator ſuus vel negocioꝝ geſtor ⁊ ipſe ratū habet. vt ff.e.ti.l. certe.§.i. dū tamen accipiat in ꝑſonā ſuā contractū aliter nō. vt.ff.de acq̄. poſſ.l.poſſeſſio.§.ſi.

Interdictū qͦd vi aut clam dat̄ aduerſus eū qui in loco alteriꝰ aliqͦd opꝰ cōſtruxit vel deſtruxit dū tamē ſit factū in ſolo.ff.e. ti.l.i.§.hoc iterdictū. Et etiā ſi vi.i. ꝑ violentiā aut clam.i.occulte ſine notificatiōe alteri facta fecit cū timeret ne ſi ſciret ſibi ꝓhiberetur. vt.ff.e.ti.l.i.

Interdictū quoꝝ bonoꝝ a pretore īuentuꝫ eſt. ⁊ dat̄ filio emācipato adūſus heredē vel poſſeſſorē. vel ꝯtra illū q̄ ꝓ herede vel poſſeſſore poſſidet ad vniūſa bona adipiſcēda nō ad ſingulas res. Et ē duplex. ſcilꝫ directū ⁊ vtile. Directū dat̄ ei q̄ ē bonoꝝ poſſeſſor. Vtile dat̄ ei q̄ ſuccedit in re ciuili ex teſtamento vel abinteſtato.

Interdictū quoꝝ legatoꝝ cōpetit heredi ad repetendū legata q̄ ſine voluntate eiꝰ legatarius occupauit repetet itaqꝫ heres vt deducat falcidiā alioquin ſi repeteret ſtatim repetiturus exceptione doli poterit remoueri.

Interdictū de riuis eſt vtiliſſimū q2 riuos ſpecꝰ ⁊ ſepta reficere ⁊ purgare ꝑtor aque ducende cauſa ꝑmittit dum tamen non aliter aquā ducat ꝗꝫ priore eſtate fluxit. vt in.l.i.in prin.ff.de riuis.

Interdictuꝫ ſaluianū competit dn̄o fundi

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

aduerſus colonũ in ſua domo habitantẽ. ⁊ eius heredes de rebus coloni tacite pi-gneratis ꝓ mercedib⁹ q̃s colon⁹ inſũduz intulit. vt.l.j.ff.e.ti.

Interdictũ de ſepulcro edificando locum habet. vt q̃s nõ ꝓhibeat̃ edificare ſepul-crum. quo licet mortuũ inferre.

Interdictũ de tabulis exhibẽdis. dat̃ oĩb9 quibus aliq̃d eſt aſcriptũ in tabulis. vel pure. vel in diem. vel ſub conditione. ſiue ſint heredes. ſiue legatarij. ſiue ꝯmiſſarij.

Interdictũ de ripa muniẽda merito ꝓpo-ſitum fuit: Nam ripas fluminũ publicoꝝ reficere: ⁊ munire vtiliſſimum eſt. ne ob id omiſſum nauigatio deterior fiat. vt in.l. vnica.§.j.ff. de ripa munienda.

Interdictũ vt in flumine publico nauiga-re liceat. eſt quo ꝓſpiciẽ ne quis in flumĩe publico nauigare. nauim ratem ve agere vel in ripa onerare ꝓhibeat̃. Sꝫ vt ꝑ la-cum. foſſam. ſtagnũ publicũ nauigare li-ceat. vt.l. vnica.§.j.⁊ i prin.ff.e.ti. vbi ſub-dit. Vulpianus. Lac⁹ ẽ qui ꝑpetuã habet aquã. Stagnũ vo. qd̾ tẽporalẽ continet aquã ibidẽ ſtagnãtẽ. que q̃dẽ aq̃ plerũqꝫ hyeme colligit̃. Foſſa ẽ receptaculũ aque manufactum.

Interdictũ vnde vi. locũ habet cũ q̃s poſ-ſeſſionẽ ſoli ꝑ vim amiſit. Et dat̃ directe contra deiectorẽ illi qui vi de poſſeſſione alicui⁹ rei ĩmobilis deiect⁹ eſt ſine oĩ cã vt reſtituat̃ poſſeſſio de q̃ deiect⁹ ẽ. ⁊ oĩa ab-lata. imo dato ꝙ ibidẽ eſſent aliq̃ q̃ penes violentũ fuerint mortua. vel alique res q̃ caſu fortuito ꝑierunt. nõ ꝓpter hoc libera-bitur. ſed in totum cõdemnabit̃ ad earuꝫ extimationem. q: nec mortalis. nec fortui-tus caſus liberat deiectorem.

Interdictũ de vi ⁊ vi armata cũ interdicto vnde vi. dat̃ ⁊ ꝓponitur ei qui deiectus ẽ Fuit enĩ equiſſimũ vi deiecto ſubueniri. q̃ ad recuperãdũ poſſeſſionẽ hoc interdictũ ĩuentũ ẽ. Ne q̃d enĩ ꝑ viꝫ amittat̃. legib9 ꝓſpicitur publicoꝝ ⁊ priuatoꝝ. necnõ cõ-ſtitutionibus principũ. vt.l.j.ff.e.ti.§. hoc interdictum.et.§.ſe.

Interdictũ vti poſſidetis. locũ habet in re-bus ĩmobilibus. ſcilꝫ ſi de fundi vel ediuꝫ poſſeſſione cõtendit̃. Inſti.e.ti.§. h inter-dictũ. Habet etiã locũ in corporalib⁹ vt in quaſi poſſeſſione. ⁊ dat̃ poſſidenti ciui-liter ⁊ naturaliter. vel etiam quaſi poſſi-denti gratia retinende poſſeſſionis. Et ꝓ-ponitur q̃tiens inter litigatores cõtentio eſt vtrũ poſſideant. quia alteruter magis ſe poſſidere affirmat.

Interdictũ vtrobiqꝫ. idẽ eſt cũ interdicto vti poſſidetis. niſi ꝙ in hoc differũt. quia illud locũ habet cũ queſtio ẽ de retinẽda poſſeſſione reꝝ mobiliũ. ut.ff. vtrobiqꝫ.l. vnica.§. hoc interdictũ. Sꝫ vti poſſidetis locũ habet. cum queſtio eſt de retinenda poſſeſſione rerum ĩmobiliũ.

Interdictum de vxore deducenda marito dat̃ marito aduerſus eũ qui dolo eã ob-tinet ſine volũtate mariti. licꝫ ipſa volẽte ff.e.ti.l.j.

Interdiu. cõponit̃ ab inter ⁊ diu.i. interim dũ dies eſt. Jñ interdi⁹. dia. diũ.i. iugis ⁊ cõtinuus. Inuenit̃ etiã ꝑdius. dia. diũ. in eodem ſenſu.

Interduca. ce.i. Juno: ⁊ dĩ ab inter ⁊ duco cas. eo ꝙ intererat qñ puelle maritabant̃. vel q: eas introducebat. vel q: interiꝫ dũ erãt i itinere eas ducebat. Eſt enĩ ꝓnuba que etiam domiduca dicebat̃. quia vſqꝫ in domũ puellas maritatas introducere credebatur. ⁊ ꝓduẽ. penl̃.

Intẽſſe. h v̾bũ cũ ꝓnoĩe neutli poĩt̃. ⁊ q̃nqꝫ ſigt̃ dãnuꝫ. qd̾ euenit. q̃nqꝫ lucrũ amiſſũ. Dãnũ qd̾ accidit. ex̾bigra. Perſuaſiſti fa-milie mee. ꝙ de domo vel poſſeſſiõe cedẽt q̃ facto dãnũ mihi euenit: tu teneri ad intẽ-eſſe mihi ꝑſtandũ.i. dãnũ qd̾ paſſus ſum reſarciẽdũ. Itẽ de lucro amiſſo ponit̃ ex-emplũ. Debuiſti m̃ ſoluere centũ aureos Rome. tu ſoluere deſideras Baſilee. exti-mãdũ ẽ quãtũ iterfuerit mea. pecuniã ſuo loco mihi ſolutã fuiſſe.i. lucrũ qd̾ ex mea negociatiõe ex eo loco facẽ potuiſſem. Et h actio ꝑ quã h fit dĩ arbitraria loca. Vel intẽſſe ẽ dãnũ emergens. vel lucꝝ ceſſans ſuꝑ eo qd̾ dari vel fieri omiſſũ ẽ. ex̾bigra. In Papia dare mihi pecuniã promiſiſti tali die ⁊ nõ feciſti. h dãni ⁊ lucri ratio eſt habenda. Dãni. q: in mora fuiſti ⁊ nõ ſol-uiſti die tali ſicut ꝓmiſiſti. non habui vt ſoluerẽ. quare pꝯnã incurri ⁊ dãnũ. qd̾ nõ incurriſſem ſi mihi loco ⁊ termino ꝑſtitis ſoluiſſes. nec dãnũ h paſſus eſſem. Lucri etiã cõſideratio habenda eſt. q: ſi mihi in loco ⁊ t̾mino debitũ ſoluiſſes. mercimonia cõparaſſem: ⁊ multa lucratus fuiſſem. Eſt ergo intereſſe extimatio dãni qd̾ taliter euenit. vel lucri qd̾ ceſſat ex eo ꝙ aliquid tibi nõ detur. vel nõ fiet vt debet.

Intereſſe cõuentũ eſt ſcilꝫ cũ non facis qd̾ ꝓmiſiſti mihi. vel cũ nõ fecero qd̾ ꝓmiſi

tibi. Aliud itereſſe eſt cōe· ſalʒ extimatio
cōis damni vel lucri qḋ euenit vel ceſſat·
Aliud ſingulare· ſalʒ extimatio q̄ euenit
ex ſpeciali caſu vel vtilitate. vide de h̄ ſpe.
ti. de fruc. intereſſe.
Interia qḋ ⁊ enteria etiā dicit̄ .i. inteſtina.
Inde interia dicunt̄ q̄ diſſolutionē pa⸗
tiunt̄ ventris. ⁊ producit .ri.
Interiectio· quędā parsorationis indecli.
apud latinos. ⁊ dī ab interiaceo ces.
Interitio. onis. f. t. i. mors. Vñ ꝓpħa. Eri⸗
puit eos de interitionibus eorum.
Interlineari. ꝯ. t. ⁊ h̄ re. qḋ eſt inter lineas.
⁊ dī ab int̄ ⁊ lineari. Vñ q̄dā gloſę dicūt̄
interlineares q̄ ſūt int̄ lineas. Vel interli⸗
nearis poteſt deriuari ab interliniū. nij.
Interluniū· nij .i. ſpaciū temporis quod vi⸗
detur inter defectū lunę ⁊ cremētū eiuſdē.
Interminus. na. nū .i. ſine termino exiſtens
Vñ in hymno ſanctę trinitati dī. In ſim⸗
plici ſubſtātia virtus manēs intermina.
Papias xo dicit: Intermina· internūcia
mediatrix· inſeꝑabili termino carens.
Internecio. onis. f. ę. ge. quaſi quędam hoīs
magna nectio· mors· vl̄ pęna. Internecīū
dī bellū in q̄ oēs perierūt nullo remanēte.
Internicida. dę. idē qḋ homicida· q̄ſi eni⸗
cida· ſalʒ q̄ falſū teſtimoniū fecit ⁊ cōmiſit
⁊ ob id hoīem occidit. Vñ h̄ int̄nicies. ciei
mors ab illo facta.
Internicidiū. dij. vel interniciū .i. mors· oc⸗
ciſio· quā internicida cōmittit. Et interni⸗
cidiū· vel int̄niciū· quaſi quędā hoīs ene⸗
catio. Et iudiciū int̄nicidij dabat̄ in int̄⸗
nicidā ⁊ accuſatorē eius poſſeſſio bonorū
ſequebat̄. Interniciū etiā dī bellū in quo
oēs perierunt nullo remanente.
Internodiū. dij. ſpacium inter nodos· vel
illud groſſū os· qḋ eſt in genu. Et dī int̄⸗
nodiū· q̄ īnodat ſimul crus ⁊ coxā int̄ ſe.
Vñ Ouidi⁹ in. 5°. meta. Mollia nodoſuſ
facit internodia poplex.
Internūcius. cij. ⁊ h̄ internūcia. cię. q̄ vel q̄
inter duas partes aliq̄d nūciat· vl̄ nūciū
portat. Vñ h̄ internūciū. cij. id quod inter⸗
nūcius nunciat vel portat.
Internus. na. nū .i. interior. ⁊ dī ab intus.
Interpola. lę. eſt quędā veſtis q̄ dū ſit vet⁹
ad nouā ſpeciē reducit̄ ⁊ fit quaſi noua.
Interpres. pretis. ꝯ. t. dī q̄ diuerſa genera
linguaꝝ nouit· ſalʒ q̄ vnā linguā exponit
ꝑ aliā· vel vnā linguā trāſfert in aliā. ⁊ dī
ab inter ⁊ pres· qḋ eſt diues· q̄ int̄pretes
ditant loquelaʒ· trāſferētes vocabula de
vna loquela in aliā. Vel dī a pars partꝭ
quia interpres eſt medius duaꝝ linguaꝝ
cū tranſfert vel exponit vnā ꝑ aliam.
Interſcalare. ris· eſt lignū ex tranſuerſo in
ſcala poſitū. Inde int̄ſcalari. ꝯ. t. ⁊ h̄ re. dī
int̄poſitiuus. Vñ. v̄ſus int̄ſcalari dī q̄ nō
cōtinue int̄ponit̄ ad modū ſcalariū ī ſcala
Interſcapuliū. li. n. s. eſt ſpaciū qḋ eſt inter
ſcapulas. ⁊ corripit. pu.
Interſignū. gni. vel interſigniū. gnij. quod
eſt inter duo ſigna· vel ſignū qḋ eſt inter
aliq̄s· ſicut aliq̄d ſolet mitti de vno loco
ad aliū cauſa ſigni ⁊ noticię.
Interſticiū. cij .i. interuallū· ſpaciū int̄ aliq̄.
⁊ dicitur ab inter. ⁊ ſto. ſtas.
Int̄uallū. li. n. s .i. ſpaciū int̄ capita vallorū
.i. ſtipitū q̄bus vallū fit. Vñ ⁊ cętera ſpa⸗
cia q̄ſicq̄ dicūt̄ interualla. Sʒ magꝭ ꝓprie
interuallū dī ſpaciū tempoꝝ· Int̄capedo
xo localis diſtātia ꝓprie appellat̄. Vñ h̄
interuallulū. li. diminutiuū.
Interuentus. tus. tui .i. interceſſio.
Interula. lę. f. p .i. camiſia· ⁊ dī ab intus· q̄
int⁹ iux̄ carnē induit̄. Vñ iterulat⁹. ta. tū .i.
interula ſiue camiſia indut⁹. Itē ab inte⸗
rula dī interulus. la. lū .i. iterior. Et cor. pe.
Vñ Martialis capel. Quin etiā interu⸗
los gaudēs diſſoluere nexus.
Inteſtata hereditas· eſt q̄ teſtimonio ſcri⸗
pta nō ē· aut ſi ſcripta ſit· iure tñ n̄ ē edita.
Inteſtabilis. lis. ꝯ. t. ⁊ h̄ le. q̄ nō ē dign⁹ vt
in teſtē recipiat̄· vl̄ vt teſtamentū faciat.
Inteſtat⁹ dī· q̄ oīo nō fecit teſtamētū· vl̄ ſi
fecit ⁊ nō rite ⁊ poſtea rupit ex certꝭ cauſis
vl̄ ſi ex iſto teſtamēto nemo ſit heres. Inſti.
de here. quę ab inteſta. deferunt̄ in prin.
Inteſtinus. na. nū .i. intrinſecus. ca. cū. ⁊ dī
ab int⁹. Vñ h̄ inteſtinū. ni. Et dicūt̄ inte⸗
ſtina iteriora· q̄ in interiori parte corporꝭ
cohibent̄· q̄ ideo longis nexib⁹ ad modū
circuloꝝ ordinata ſūt: vt ſuſceptas eſcas
paulatim egerāt ⁊ ſuꝑadditis cibis non
impediant̄. Vel inteſtin⁹ dī ab in. ⁊ teſta.
Vñ bellū dī inteſtinū· qḋ eſt inter teſtas .i.
muros ciuitatis. Et inteſtina· interiora· q̄
quaſi in teſta recondita ſunt.
Inthroniſatio. onis. ē alicui⁹ ī ſuā dignita⸗
tē vl̄ ſuū thronū itroductio· vl̄ īueſtitura.
Intimas. atis. ꝯ. t .i. interius habitans· vel
ſecretarius· vel cōſiliarius· creditarius· q̄
ſcit ſecreta ⁊ intima cordis· vel domus.
Intolerabilis. lis. ꝯ. t. ⁊ h̄ le. quod nō valet
nec debet tolerari. ⁊ ſcribitur ꝑ vnū .l.
Intonſus. ſa. ſū .i. non tonſus.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Introneus.nea.neū.i.interior.⁊ ꝓprie qui quadaꝫ importunitate ſe ingerit intro vt comedat.

Introrſus.ſa.ſū.i.intrinſecus.Sꝫ frequētiꝰ introrſum īuenit in vi aduerbij.

Inualitudinarius.i.languens.ſine valitudine.ſm Papiam.

Inualitudo.dinis.fe.ge.i.debilitas.imbecillitas.infirmitas.

Inuectiuus.ua.uū.i.detractorius.malignꝰ ⁊ dr̄ ab inueho.his.Et hoc īuectiuū.uī.⁊ hec īuectiua.ue.ipſa īuectio.detractio.vituperatio.Vn̄ ⁊ quidā liber Ciceronis dictꝰ ē Inuectiue.uaꝝ.ꝓpter īuectiuas factas ibi in cantilenas.

Inueſtitura.ē alicuiꝰ in ſuū ius introductio ⁊ ē ꝓprie poſſeſſio.vel poſſeſſiōis traditio.

Inuentarius.ria.riū.i.facilis ad īueniendū Itē īuentariū in iure dr̄ libellus quidā.in quo oīa bona hereditaria q̄ apud aliquē īueniunt.cōſcribunt.Et oīa in illo libello cōtinent.vt ſciat quātū eo tēpore vel die q̄ ſcribebat in bonis ſuis cōtinebat.

Inuidentia.tie.i.īuidia.⁊ dr̄ ab īuidēs.Vn̄ Augꝰ.Nō eſſet īuidentia.ſi eſſet concors differentia.

Inuidus.da.dū.q̄ inuidet.Vn̄ hec inuidia die.Et ē īuidia odiū aliene felicitati.Vel īuidia ē ex aliena felicitate ī aīo cuiuſcūqꝫ īnata triſticia.Vn̄ īuidioſus.ſa.ſū.cui īuidet.⁊ raro q̄ īuidet.Vn̄.Inuidioſus ego nō īuidus eſſe laboro.Et vt dicit Oratiꝰ.Inuidia ſiculi nō īuenē tyrāni Tormētū maius ⁊c.Priſcianus dicit:Inuidus qui habet inuidiam.

Inuiolatus.ta.tū.i.ītactꝰ.ītegerſm Pap.

Inuitus.ta.tū.i.nō volens.q̄ſi contra vitā i.voluntatem.⁊ dr̄ ab in ⁊ vita.

Inuius.a.ū.i.nō patēs vie.vbi nō eſt via extra viam.⁊ dicit ab in.⁊ via.

Inuolutrū.tri.n.ſ.i.īuolutio cuiuſlibet rei qđ fit cū in noſtris dictis aliud īuoluitur q̄ꝫ dici videat.ſm Hug.Papias ꝯo dicit:Inuolutrū.abſconſū.occultū.dictum ſic q̄ in ſe habeat aliud inuolutuꝫ.Vnde Ezech.27°.Inuolutris hyacinthinis.

Inuolulus.li.maſ.ge.pe.cor.quedā beſtia que vt hoīes facilius decipiat inuoluit ſe aliqua re.

I ante O

Ioab.interꝑtat ſpirans.vel dn̄i robor.

Ioas.iterꝑtat vbi ē īcēſū dn̄i.Propꝛia etymologia ē nois:Iſte ē q̄ ſilacra cōbuſſit.

Ioathan.interꝑtat ꝑfectꝰ.pulcer.Etymologia nois ē.Fecit eni ratiōnē in cōſpectu dn̄i.⁊ portā dn̄i edificauit excelſam.

Iob.interpꝛetatur dolens.ꝓpter paſſionē carnis.⁊ paſſionem dolorum.

Iociſta.te.ꝯ.ge.qui vel q̄ iocis ſꝑ intēdit.quaſi in iocis ſtans.

Iocoſus.ſa.ſū.i.vſus iocis.vel plenꝰ iocis.

Ioculus.li.diminutiuū.i.paruus iocus.

Iocūdus.da.dū.i.letꝰ.hilaris.⁊ dr̄ a iocꝰ.q̄ ſemꝑ iocis ſit aptꝰ.⁊ hilaritati frequētior.Inde iocunditas.tatis.

Iocꝰ.ci.maſ.ge.in ſingulari.ſꝫ ī plurali maſ.⁊ neu.hi ioci.⁊ hec ioca.i.lepos.vrbanitas.feſtiuitas.ridiculus.Et ē iocꝰ ꝓpꝛie in ꝟbis.

Ionas.vel iona.iterꝑtat colūba.uł dolēs.Colūba ꝓ gemitu.q̄ñ ī ventre ceti triduo fuit.Dolēs ꝓpt triſticiā quā de ſalute habuit niniuitaꝝ.uł ꝓpt hederā ſubito areſcentē.cuiꝰ umbra tegebat ꝯ ſolis ardorē.

Ionathan.interpꝛetat columba dn̄i.

Ionicꝰ.dr̄ q̄dā pes metricꝰ ab īuentore.vel ꝓpt nūeroꝝ.uł ſyllabaꝝ īequalē ſonū.Iones eni grece.īeq̄le dr̄.Habet eni q̄ttuor ſyllabas.duas breues.⁊ duas lōgas.Et ē ionicꝰ duplex.ſcilꝫ maior ⁊ minor.vel a maiori.uł a miori.Ionicꝰ maior vel a maiori ꝯſtat ex duabꝫ lōgi ꝓcedētibꝫ.⁊ duabus breuibꝫ ſequētibꝫ.vt Acerrimꝰ.Ionicꝰ mior uł a miori cōſtat ex duabꝫ ꝑmis breuibꝫ.⁊ duabꝫ ſequētibꝫ lōgis.ut Peramabas.Vn̄.Lōgat ꝑmores.⁊ curtat poſteriores.Pes ionicꝰ maior.obuiꝰ huicqꝫ mior.Itē ionica ē vna ex linguis grecoꝝ.

Ioppe.ioppes.ioppen.ioppe.oppiduꝫ paleſtine maritimū.Inde ioppita.te.

Iordanis.nis.maſ.ge.iudee fluuiꝰ.a duobus fontibꝫ noiatꝰ.quoꝝ vnꝰ ior.alt dan dr̄.Hi copulati iordanē faciūt:Naſcitqꝫ ſub libano mōte.⁊ diuidit iudeā ⁊ arabiā q̄ pꝰ multos circuitꝰ iux hiericho in mare mortuū fluit.Et interꝑtat riuus iudicij.

Ios.i.fluuius.

Ioſaphat.interpꝛetat iudiciū dn̄i.

Ioſeph.q2 mater aliū ſibi addi optauerat vocauit augmētū.Hūc Pharao ſaphanet appellauit.qđ hebraice abſconditoꝝ repertor ſonat.q2 obſcura ſōnia reuelauit ⁊ ꝓdixit ſterilitatē.Interpꝛetat eni ſaphanet egyptio ſermone.ſaluator mūdi.q2 orbē terre ab īminente famis liberauit excidio.

Ioſue.interpꝛetatur ſaluator.Ipſe enim in figura chriſti.ꝑꝑlm a deſerto liberauit ⁊ in terram ꝓmiſſionis induxit.Et dicꝰ

eſt Joſue bennun· vel benthelcon.i. filius
Nun. Jtē dicit᷒ ē Jeſus fili᷒ naue. Vnde
Hieronym᷒ in ꝓlogo Reg. Et incipiunt
a Jeſu filio naue·q̄ apud eos Joſue ben-
nun dicitur.

Jota ꝓprie di hͤ littera.j. apud grecos.⁊ ē
minor ceterꝭ litteris· qꝛ vno ductu fit· ſm
Aug. Sꝫ q̄nq̄ ponit̄ ſimplicit̄ ꝓ q̄libet
littera. Vn̄ in Mattheo. Jota vnuꝫ aut
vnus apex nō ꝑteribit a lege.

Jotaciſmus.mi.ē vbi.j. plurimū ſonat. vt
ſi dicas. Juno Jouis iure iraſcat̄. Vel io-
taciſmus eſt cū dtoꝝ coniūctio in huius j
littere aſſiduitate collidit̄·ut i p̄dicto exē-
plo patet. Vl' ſm Hug. Jotaciſm᷒ ē vo
caliū lraꝝ exilis ꝓnūciatio. Vel qn̄ i iota
littera ē duplicat᷒ ſonus· ſcilꝫ qn̄ ꝓ vno
iota ꝓnūciant̄ duo· vel econuerſo. vel qn̄
vnū exilius· duo ſpiſſius ſonāt. Nā vnū
ſpiſſius· duo exilius ꝓferri debent.

Jouenſiles cōis ge.i. dij ad nūcia ꝓferēda
deputati· quaſi Joui.i. creatori ſaltatores
⁊ di a Joue ⁊ ſalio. Et cor.ſi. Vn̄ Mar-
cial' capel. Lymphe dijq̄ꝫ iouenſiles. Vel
ſm aliam litteram nouenſiles.

Jouinianiſte· quidā heretici a Jouiniano
quodā monacho dicti· aſſerentes nullam
nubētiū ⁊ virginū eſſe diſtātiā· nulliuſq̄ꝫ
int̄ abſtinētes ⁊ ſilr epulātes eē diſcrimē.

Jouom᷒.i. ianuari᷒· qꝛ oīuꝫ menſiū ē pat̄.

J ante P

Jpapanti· indecli.i. obuiatio vel occurſus.
⁊ di a ipa grece· qͦd latine di ire.⁊ anti· qͦd
eſt cōtra. Vn̄ repꝛeſentatio dn̄i in tēplo.i.
feſtū purificationis beate virginis dicit̄
ipapanti· qꝛ tūc Symeon chriſto occur-
rit· ⁊ obuiauit.⁊ in vlnis ſuis accepit eum
⁊ in tēplo repꝛeſentauit· ſm Hug. Papias
etiaꝫ dicit: Jpapanti grece· obuiatio di
Symeonis ſcilꝫ ⁊ Anne ⁊ ceteroꝝ.⁊ ſcri-
bitur per.a. antepenul'.ſyllaba.

Jpſe· ipſa· ipſū· pōt iungi cū ꝑma ⁊ ſcd̄a
⁊ tertia ꝑſona· vt Jpſe lego· ipſe legis· ipſe
legit. Sꝫ cū prima ⁊ ſecūda figuratiue· cū
tertia ſine figura. Et ē.p.d' ſecūda ſyllaba
Et vt dicit Priſcian᷒ in.xij᷒. li. de ꝓnoib᷒
Jllud attēdēdū· qꝛ cū ille illud iſte iſtud·
is id· faciūt neutra· ipſe ſolū qͦd ⁊ ipſus in-
uenit̄ a vetuſtiſſimis ꝓlatū· neutrū i ū. de-
ſinēs facit. Vn̄ Terēti᷒ in andria. Jpſus
mihi Dauus· q̄ intimus eſt coꝝ conſilijs.
Jpſa eni q̄ q̄buſdaꝫ viſa ē ratio· nō adeo
firma videt̄: iō in.ū. facit neutrū· qꝛ in us
deſinit maſculinū: Nam alius cum in us
terminet̄· aliud tamen neutrū facit.

J ante R

Jr neu. ge. indecli.i. palma man᷒. Vn̄. Si
vis mnā vir na· dabit̄ tibi nanq̄ in ir mna

Jra.re.f.p. eſt furor recens cito tranſiens· q̄
ſic diffinit̄: Jra eſt repentina aī motio ex
qua nō ꝓuenit odiū. Vel ira ē ſanguinis
accenſio circa cor· ſm phm. Et eſt ira bre-
uis furor· ſꝫ iracūdia vel odiū qͦd idē ē· in-
ueterata ira de vltione ſp cogitās. Jtē ira
eſt ꝑſens cōmotio aī.⁊ ex cauſa naſcitur.
Jracūdia· eſt vitiū naturale ⁊ ꝑpetuū. Et
ſic iratus eſt ꝓ tēpore ꝯcitatus. Jracūdus
frequenter iratus ⁊ leuiter.

Jris.iris. ul' iridis.maſ.ge.ē arcus celeſtis.⁊
di ab aere· q̄ſi aeris· eo qꝛ ab aere deſcen-
dat ad terrā. Sꝫ arcus ꝓprie eſt via ipſi᷒
dee· ſꝫ Jris ipſa dea. Et di iris· quaſi eris·
qͦd latine di lis· qꝛ raro mittit̄ niſi ad litē
⁊ diſcordiā cōcitandā. Et eſt nuncia ⁊ pe-
diſſeq̄ Junonis. Et nō qꝛ iris nihil aliud
ē q̄ꝫ nubes ſoli oppoſita· radijs ſolis mul-
tipliciter informata. Ea enim eſt natura
luminoſi corporis. vt ſemp in oppoſitā ptē
radios dirigat. Sol eni cū ſit luminoſuꝫ
corp᷒· radios ſuos mittit in partē oppoſi-
taꝫ· in q̄ q̄nq̄ꝫ nubē inenit· q̄ in vna parte
ſui eſt denſa· in alia dēſior· in alia denſiſſi-
ma. Jtē in alia ſui parte eſt rara.⁊ in alia
rarior.⁊ i alia rariſſima. Jn illa q̄ ē denſa
ſolares radij quaſi in vitro incluſi rubeū
colorē faciūt· in denſiori· ceruleū· in dēſiſſi-
ma nigrū. Jtē in rara parte faciūt viridē·
in rariori· croceū· in rariſſima· albā. Et ita
ſm maiorē denſitatē illius nubis· magi' ac-
cedit ad colores nigredini affines. Scd̄m
maiorē raritatē· magis accedit ad colores
albedini affines. Pretea nubes illa qͦdā
corpus eſt cōpoſitū ex quattuor elemētis
⁊ aquoſuꝫ· q̄ ſolis radio accenſa a q̄ttuor
elemētis q̄dripertitū cōtrahit colorē. Con-
trahit ab igne rubeū· ab aere ceruleū ſiue
lucidū vel purpureū· ab aqua viridem· a
terra nigrū. Hinc eſt· qꝛ ſi videat̄ iris in
mane· videt̄ in occidente· ſꝫ in veſpere vi-
detur in oriente. Si in meridie· videt̄ in
ſeptētrione. Jn meridie videri nūq̄ꝫ pōt
cū ſol in oppoſita parte nunq̄ꝫ poſſit eſſe.
Et hinc ꝓpt̄ varietatē coloꝝ· iris di q̄daꝫ
gēma.⁊ etiā quedā herba· qꝛ eius flos co-
loꝝ varietate celeſtē arcū imitet̄. Vn̄. Cir-
culus eſt iris· lapis eſt· herbaq̄ꝫ dicit̄ iris.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Irinos· eſt ſeries orationis vel cōſtructio tenorē ſuū vſq3 ad vltimū ſuāſ. vt apud Virgiliū. In principio celū ac terras cāpoſq3 liquētes. Lucētēq3 globū lune titaniaq3 aſtra Spūs int⁹ alit· ſm Donatū. Beda vo dic: Irinos.i. ↄueniētia dr̄ qn̄ ſeries oratiōis tenorē ſuū vſq3 ad vltimū ſeruat· nulla videlicʒ alia cā ul' pſona mutata. vt in p̄s. Deus in noīe tuo ſaluū me fac ꝛc. vſq3 dū ait. Et nō ꝓpoſuerūt deū ꝛc.

Ironia· eſt tropus p cōtrariū qd̓ conatur oſtendēs.i. tropus oſtēdēs id p cōtrariū qd̓ conat'· id eſt· qd̓ vult. vt ı̄ libro Reg. Clamate voce maiori: De⁹ enī Baal forſitan loquit'· vel diuerſorio ē· aut dormit· vt excitet'. Hāc niſi ḡuitas ꝓnūciationis ı̄nuerit· ↄfiteri videbit'· qd̓ negare ↄtēdit ſm Donatū. Hug. enī dicit: Ironia eſt ſnīa ꝓnūciationi cōtrariū habēs ı̄tellectū ſcilʒ ſic: Laudās· vt vituperare intelligat'.

Irrefragabilis.lis. ↄ.t. ꝛ hoc le.i. inuincibilis cui reſiſti vel inſtari non poteſt.

Irregularitas· eſt quedā nota ſiue impedimentū canonicū ex facto ſiue de facto ꝓueniēs· q̄ q̄s ad eccleſiaſticos ordines ꝓmoueri. ꝛ iā ꝓmot⁹ in eis miſtrare ꝓhibet' ꝛ degradari ſiue deponi qn̄q3 meret'.

Irreuerēs. entis.i. nō reuerēs· inuerecūdus Inde irreuerentia.tie.

Irriguus.gua.guū.i. madidus· vel fertilis vel fecundus· vel ſtercorat⁹. ꝛ dr̄ ab irrigo gas. Vn̄ Oratius in ſermonib⁹. Irriguo nihil eſt elucius horto. Et h̓ irriguū.gui. Vn̄ Iudic. p̄. Irriguū ſuperius ꝛc.

I ante S

Is.ea.id. ſcribit' ſine.h. Vn̄ in plurali.ij. et ee.et.ijs. ſine.h. debent ſcribi ꝛ p geminū.i Sʒ hi.he.his. debent aſpirari. ꝛ p vnū.i. ꝛ p vnū.e. ſcribi. Et nota q3 id eſt. ꝛ h̓ eſt· ſūt due partes. vt cū dr̄. Marc⁹· id eſt· Tullius. vel Marcus· hoc eſt· Tullius· Id eſt vel hoc ē· nō pōt eſſe vna dictio cōpoſita q3 cōſtat ex nō ꝛ verbo. Etiā nō ſunt coniunctiones expoſitiue vt q̄dā putauerūt q3 nec etiā talis ſpecies ↄiūctionū inuēta ē. Sūt ḡ oratiōes expoſitiue. Et illud ꝓnomen hoc venit demōſtratiue. ꝛ h̓ ꝓnomē id relatiue. ꝛ reſpicit intellectū p̄cedentis termini. ꝛ nō ſuppoſitū. ꝛ ideo ſumit' ı̄ neutro genere. ꝛ in ſingulari numero.

Iſaac· interpretatur riſus· ſm Papiam.

Iſachar· interp̄tat' merces. Et cor.pe. Vn̄ ı̄ Aurora. Eſt aſinus fortis Iſachar recubans prope metas.

Iſagoga.ge.i. inſtructio· vel introductio. Vn̄ apud dialecticos introductiōes ad artē dialecticā iſagoge dicūt'. Et etiā lib Porphirij· dr̄ Iſagoga· q3 introductori⁹ ē ad librū p̄dicamentorū. Inde hic iſagogus.gi. introductor litterarū.

Iſboſeth· vir confuſionis interpretat'.

Iſcalidus.da.dū. dr̄ ab excolo.lis. vt ager iſcalidus· quaſi excolidus· q3 iā a cultura exierit· ſic excōſul· q3 a cōſulatu diſceſſerit

Iſis.idis.f.t. eſt dea laniſicium· ſm fabulas egyptiorū· que habuit duos fratres· ſcilʒ oſirim ꝛ tiphonē. Et ipſa dea Iſis nupſit oſirim ꝓ marito· qd̓ alter frater dolens· eū occidit· q̄ ꝓpt' oſirim cū filio ſuo oro fugit in biblū ſyrie querēdo occiſū oſirim amariſſime lamentādo· donec orus creuit· qui interfecit tiphonē patruū ſuū· ſui patris occiſorem ꝛ fratrem· ac ſuū auūculum.

Iſopus. pi. ē herba pulmonibꝫ apta purgandis. Iſopus etiā dr̄ ſparſoriū aq̄· q3 in q̄buſdā locis fit ex illa herba. vel dr̄ ſic ꝓpt' ſimilitudinē purgationis. Et ē ge.ſe. ſm Hug. Inuenit' tn̄ in neu.ge. h̓ iſopū. Vn̄ Macer de viribꝫ herbarū. Et iſopū ſiccū· calidū quoq3 terti⁹ illi Eſt ı̄ vtroq3 gradus ꝛc. Et ſm aliq̄s cor. pen'. Vnde ı̄ Aurora· Pectoris humores iſopi decoctio mūdat. Itē alius dicit. Iſopus eſt herba purgās d' pectore phlegma. Alij dicūt q3 iſop⁹ ſit grecū ꝛ ꝓdu.pe. Vn̄ Bernardus ait. Pectoris herba cauas rupes ı̄ſedit iſopo Itē ali⁹. Ad pulmonis opus cōfert medicamē iſopus. Itē. Ius ſinapis cerebrū ſed purgat pectus iſopus.

Iſpalis· eſt quedā ciuitas hiſpanie. Inde iſpalienſis.ſis. ↄ.t. ꝛ hoc le.

Iſrael.maſ.ge.indecli. ꝛ etiā declinabile inuenit'· h̓ iſrael· huius iſraelis: Iacob dictus fuit iſrael. ꝛ interp̄tat' vir videns deū· Is enī dr̄ vir· ra· vidēs· el· de⁹. Tūc enī nomē h̓ accepit· qn̄ tota nocte luctat⁹ vicit angelū in certamine. ꝛ oriēte lucifero b̄ndict⁹ ē. ꝛ inde ꝓpt' viſionē dei· iſrael appellat⁹ ē. Sicut ꝛ ipſe ait: Vidi dn̄m facie ad faciē. Et ex hinc· duodecī tribꝫ filiorū iſrael vocabulū ſortite ſūt. Vn̄ Exo.14°. Fugiam⁹ iſraelē. Inde h̓ ꝛ h̓ iſraelita.te.pe.p. ꝛ iſraeliticus.ca.cū.pe.cor. Et ſolēt q̄dā in h̓ noīe iſrl' tacere.s. q3.s. ante.r. ı̄ eadē ſyllaba ſonare nō pōt in latinis dictionibꝫ· ſ3 errāt. Nō enī iſrael eſt latina dictio ul' greca· ſ3 barbara. ꝛ ı̄ barbarij dictiōibꝫ in multis licet

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

barbariçare. Nõ enĩ barbaries uł lingua
hebrea artat̃ regulis artis grãmaticę.

I ante T

Italia.lię. dicta est ab Italo rege. Et nota
ꝙ italia olĩ a grecis occupata·magna grę
cia dicta est. Jñ italicus.ca.cũ. ⁊ italus.la.
lũ. Sȝ h̃ magis dĩ ab Italo rege. Et cor.
ꝑmã italia·licȝ aliqñ inueniat̃ longa per ex
tasim. vt Italiã ꝓhug⁹ ⁊c. vt dic. Donat⁹
Iter.iteris.neu.ge. ⁊ h̃ itiner.neris. ⁊ h̃ itio
onis. ⁊ h̃ itus.tus. oĩa ab eo is·h̃ differũt·
ꝗr itus ẽ via ꝗ̃ it ab hoĩe quaqȝ v̾sũ pot̃
Sȝ iter ⁊ itiner diuersam habet ſignionẽ
Iter enĩ est locus trãſitu facilis. Vñ ⁊ euȝ
appellam⁹ aditũ. Itiner aũt·est iter longę
vię. ⁊ ipſe labor ambulãdi·vt q̃ velis ꝑue
nias. Accipiũt̃ tñ qñqȝ in eadẽ ſignione.
Et ſm̃ h̃ ex iſtis duobus noĩbꝫ·ſcilȝ iter ⁊
itiner effectũ est vnũ h̃ modo: Iste noĩa
tiuus iter est in vſu·ſ eius obliqui nõ ſunt
in vſu. Item iſti obliq̃ itineris·itineri·iti
nere·ſunt in vſu·ſ eorũ ntĩs obleuit. ⁊ ſic
factũ ẽ vt ex iſtis obliq̃s ⁊ ex illo ntõ iter
efficeret̃ vnũ nomẽ. ⁊ declinat̃ h̃ iter·nerĩ.
Itinerachę dicũt̃ itinerĩ cuſtodes. ab eo.is
⁊ archos grece.i. princeps hoc nomen tra
hẽtes·ꝗr ad ꝓuĩciaꝝ tutelã ꝑ ſingula loca
pacis ⁊ quietis faciũt ſtare cuſtodiaȝ. vt
in.l.j.C. de cuſto.reoꝝ.

I ante V

Iuba.bę.f.p.est crinis equoꝝ ⁊ etiã alioꝝ
aĩalium irrationabiliũ. ⁊ dicit̃ a iubeo.bes.
Iuba etiã dĩ criſta·q̃ galeę ſupponit̃·vel
ꝓpt̃ noticiã·uł ꝓpt̃ fruſtratione ictuũ. Jñ
iubatus.ta.tũ.i. crinitus·vel criſtat⁹. ⁊ iu
boſus.ſa.ſũ.i. iubis abundans.
Iubar.iubarĩ.i. ſplendor vel initiũ ort⁹ ſolis
vel ſol· vel lucifer. ⁊ dĩ a iuba.be. ꝗr ꝓpter
radios q̃libet iſtoꝝ videt̃ iubatũ· quia
dirigit radios ad modũ iubaris. Et cor.
ꝑmã. Vñ. Exẽplũ q̃i ſol collaterale iubar
Iubileus.lei.m.s.i. ann⁹ recreationis·gaudij
⁊ leticię ⁊ remiſſiõis·q̃ ſerui liberati dona
bant̃·debita relaxabant̃· captiui abſolue
bant̃·poſſeſſiones gratis reſtituebãt̃. Ita
dicit Hug. In hiſtorijs aũt ſup Geñ.13o
dĩ. Ab hac victoria Abrahę tradũt iubileũ
habuiſſe initiũ ꝓ hac remiſſione captiuoꝝ
Iobel enĩ remiſſio vel initiũ dĩ. Jñ iubileꝰ
i. remiſſiuus·vel mitians. Ob hoc autem
cõſtituit⁹ est qnq̃geſim⁹· ꝗr tũc erat Loth
vt dicũt quidã qnq̃ginta annoꝝ. vel tũc
erat qnq̃geſim⁹ annus ex q̃ dñs deus lo
cut⁹ erat Abrahę in via· vel ex q̃ egreſſus ẽ
de tairam. Et nota ꝙ ſi iubileus deriuat̃
a iubilo.las. tũc dicendũ est iubileꝰ p.j. in
antepenult̃. ſyllaba. Si aũt a Iobel· tũc di
cendũ est iubeleus p.e. in añpenult̃. ſyllaba
In ꝑma aũt ſyllaba cauſa euphonię ſcri
bitur per.u. ⁊ non per.o.
Iubilus.li.i. argutus· ſonor⁹. ⁊ lętabũdus
cantus. Proprie quidã iubilus ẽ vox cõ
fuſa ꝓ gaudio. Vel ſm̃ quoſdã: Iubilus
est gaudiũ qđ verbis explicari nõ poteſt
nec tñ penit⁹ reticeri. Vel iubilus est cum
tanta leticia corde cõcipit̃·quãta ſermonis
efficacia nõ explet̃. vt dicit Papias. Vñ
in greciſmo dĩ. Fert̃ inexpleta iubilus lę
ticia mentis.
Iuda filius Iacob·cõfeſſio iterp̃tat̃. Nã
enĩ cũ peperit Lia· laudẽ dño retulit dicẽs:
Nũc ſup h̃ dño cõfitebor. Et nota ꝙ pro
filio Iacob inuenit̃ Iudas uł Iuda Iudę.
⁊ Iuda īdeclinabile. Jñ iuda.dę. uł iuda
indeclinabile·tã ꝓ ꝓꝓ̃io q̃ȝ ꝓ t̃ra iudeoꝝ
Et qñ est indeclinabile debet accẽtuari in
fine·iuda cauſa differentię·ſm̃ Hug. Vñ
Alex. Cũ declinat̃ demittit̃ vltima iuda.
Cum manet īmota ipſius poſtrema leuat̃
Et a iuda vel iudea dĩ iudaicus.ca.cũ.
Iudas Iacobi qui appellat̃ alibi lebę⁹· fi
guratũ nomen habet a corde·qđ nos di
minutiue corculũ poſſum⁹ appellare Ipſe
ĩ alio euãgelio Taddeus dĩ·quẽ eccleſia
ſtica hiſtoria tradit miſſum Ediſſam ad
Abagarum regem.
Iudas ſcarioth·uł ſcariothis·vel a vico in
quo natus est· vel a tribu Iſachar voca
bulũ ſũpſit·quodam ꝑſagio futuri in cõ
demnatione ſui· Iſachar enĩ interp̃tatur
merces. vt ſignaret̃ ꝑciũ ꝑditiõis·q̃ ven
didit dñm. Scarioth· intp̃retat̃ memo
ria mortis. ꝗr nõ repente ꝑſuaſus·ſ diuti⁹
meditatus pegit ſcelus.
Iudęi·dicũt̃ q̃ moſaicã legẽ ad litterã imi
tantes tenent circũcidendo ⁊ alia legalia
faciendo.
Iudeus.dea.deũ. dĩ a Iuda filio Iacob·
qđ nomẽ ſciſſura decẽ tribuũ hebreis ĩpo
ſuit. Nã ante hebrei· vel iſrael dicti ſunt·ſ
ex quo in duo regna ꝓłs dei diuiſus est:
tũc duę tribus q̃ de ſtirpe iuda reges ha
bebant·iudeoꝝ nomẽ ſortitę ſũt. Reliqua
pars decẽ tribuũ·quę in ſamaria regẽ ſibi
cõſtituit·ob ꝓłi magnitudinem pꝛiſtinũ
nomẽ obtinuit iſrael. Et iterp̃tat̃ iudeus

n

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

cōfeſſor ſiue confitens. Nomē ꝯo modo nō dū eis cōuenit. interptatio aūt ei⁹. ab eis longe abſentat. Nō eni ꝯo noīe nunc dicunt cōfeſſores. ſ; diffeſſores potius.

Iudex. dicis. dr̄ quaſi ius dicens ꝑplo. vel iure diſceptās. ⁊ ē etymologia. Iure aūt diſceptare. eſt iuſte iudicare. Nō eniz eſt iudex. ſi nō eſt in eo iuſticia. vt in. c. forus §. in oī q̄z negocio. de ꝟ. ſig. Et iudex eſt. q̄ ex iuriſdictione ꝓpria. aut ſibi delegata ⁊ cōmiſſa ius habet ſup cauſas litigioꝝ vel litigatorum cognoſcendi.

Iudex ordinarius. eſt ille q̄ habet ptātem iudicandi a ſe iure ſuo hocipſo q eſt talis vt epūs balīu⁹ ꝑſes ꝓuintię. ⁊ cōſimiles.

Iudex delegatus. eſt ille q̄ habet ptātē de cauſa aliqua cognoſcēdi ab aliq̄ ſibi commiſſam. q̄ etiā dicit iudex ex ordinarius.

Iudex cōpetēs. dr̄ q̄ cauſę iuriſdictionē hz cū exercitio dato. qḋ p exceptionē poſſit elidi. ſiue exceptio cōtingat pſonā. vt q: ſuſpect⁹. ſiue iuriſdictionē. vt q: reſcriptū ſurreptitiū. vt i glo. i de. cū lite. ut lite pen.

Iudex incōpetens. eſt in quē licz conſenſerim⁹. vel q: ipſe nullā iuriſdictionē habebat. vel q: interuenit error in adducendo vel adeundo ipſuz. vel quia vi cōpulſus ſum in eum conſentire.

Iudex cōpromiſſari⁹. ē ille q̄ ex cōpmiſſo i. ex cōſenſu ptiū ⁊ ex litigantiū electione de cā cognoſcit. q̄ nullā habet iuriſdictionē ꝓpriā ſeu delegatā. ff. de arbi. l. i.

Iudices pedanei. dicūt illi quoꝝ officiū ē de minutis cauſis ⁊ infimis cognoſcere. ⁊ inutilibus vel vilibus. licz ſint ordinarij.

Iudices cartularij. erāt olim q̄ ab iꝑatore priuilegiati erāt. vt q̄ vellent corā eis litigare poſſet. ſ; ipſi nō poterāt cogē aliquē ad litigandū corā eis. Et dicūt etiā hodie iudices ordinarij creati a comite palatino. q̄ nō habēt admiſtrationē niſi habitu vt no. in. l. j. ff. de iudi. ⁊ l. fi. C. vbi ⁊ apud quos reſti. agen. ſit.

Iudices domeſtici. vide. ſ. domeſtici.

Iudicē delegare. eſt vice ſua aliū de cauſa cogniturū conſtituere.

Iudiciū. Hec dictio multipliciter ſigt. p̄. modo idē eſt qḋ caſus fortuitus. vt dicit Hoc de meo iudicio venit. 2° ē diſcretio vt dicendo. In pueris nō ē iudiciū. facit Inſti. qui. non eſt pmiſ. fa. teſta. §. p̄terea. 3° eſt actio. vt cū dr̄. Iudiciū familię herciſcūdę. ff. de iudi. l. in familię. 4° ē vltima volūtas teſtatoris. 5° eſt iudiciū vel ſnīa iudicīs. l. i. ff. de re iudi. 6° ponit p examinatione uł deliberatiōe. 7° p autoritate. lxij. diſ. c. ij. 8° q̄ñq; p pena. l. diſ. c. expurgabat. 9° capit p inſtātia vel ordinatiōe cauſę diſcutiēdę in iure corā iudice. ſic ſumitur in ti. de iudi. ⁊ i l. ꝓperādū. §. i. C. de iudi. et. ff. e. ti. l. ꝓponebat. Et ī hac ſigtōe diffinit ſic. Iudiciū. eſt act⁹ legitim⁹ triū pſonaꝝ. ſcilz iudicis. actoꝛ. ⁊ rei. ſup eadē q̄ſtione. aut ſup eodē iudicio cōtract⁹. de ꝟ. ſig. c. for⁹. in glo. Et dr̄ iudiciū. q̄ſi iuriſdictio ⁊ oſtēſio. Et ē iudiciū dū diſcernit. Cauſa cū ꝓponit. Iuſticia cū finit. Et a iudiciū dr̄ h iudiciolū. li. dimi. ⁊ iudiciari⁹. ria. riū. qḋ ptinet ad iudiciū. ⁊ h ⁊ h iudicialis. ⁊ hoc le. in eodem ſenſu.

Iudiciū cōtradictoriū dr̄. ſi dicerē hoc eſſe cōſuetudinē. ⁊ tu aduerſari⁹ meus diceres nō eſſe ꝯſuetudinē. vt in. c. abbate in glo. fi. de ꝟ. ſig.

Iudicia capitalia. ſunt q̄bus caput eximit a ciuitate morte uł exilio. ḋ hiſ vide Inſti. de pub. iudi. in. §. publicoꝝ.

Iudicia publica ſunt de publicis cauſis. ⁊ dicunt quaſi populica. q: cuilibet de ꝑplō cōmiſſa eſt executio. vt cōtra crimen leſę maieſtatis in quo oēs de ꝑplō poſſūt accuſare. Qñq; iudiciū publicū. dr̄ eſſe iudiciū qḋ intendit a crimine. de hoc Inſti. de publi. iudi. in prin.

Iudicia priuata. ſunt quę ciuiliter tractant ſiue intentantur.

Iudith vidua laudanda. q̄ interfecit Holofernē. ⁊ liberauit iſrael de manu hoſtis. ⁊ interptat laudans. uł iudea. uł cōfitens.

Iugabilis. lis. ꝯ. t. ⁊ h le. qḋ etiā. h ⁊ h iugal ⁊ h iugale inuenit p ſyncopā. i. iungibilis. vel iugo habilis.

Iugalis. lis. ꝯ. t. ⁊ h le. i. iugo aſſuetus. ſub iugo poſit⁹. q̄ſi domit⁹. Itē inuenit iugalis i. iungibilis. ⁊ dr̄ tūc a iugabilis p ſyncopam. Vñ. 2. Reg. 8: Subneruauit oēs iugales curruū.

Iugeꝝ. ri. ſcdm q coīter accipit. ē ſpaciū terę qḋ vnū aratrū pōt arare in die. Et inuenitur h iuger iugeri. in eadē ſigtione. Iſidorus dic in libro etymologiarū. Iugeꝝ cōſtat longitudine pedū ducentoꝝ quadraginta. latitudine centū viginti.

Iugis. gis. ꝯ. t. ⁊ h ge. i. aſſiduus. ꝯtinu⁹. pſeuerās. ⁊ pducit pmā. ſ; iugū cā cor. Vñ. Expers eſſe iugi veneris neq̄o prece iugi.

Iugitas. tatis. f. t. i. aſſiduitas. pſeuerantia

Iuglans dis. dr̄ a Ioue ⁊ glās. Et dicunt

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

iuglandes caſtanee quaſi iouis glandes q2 ſit ɔſecrate ei vel q2 ſūt ab Ioue dign⁹

Iugulus.li.i.guttur. vel gutturi iciſio. Vñ Lucanus in.2º Dis dabit hic pacē iugulus finēq3 malorum.

Iugulū.li. diminutiuū.i.paruū iugum.

Iugū.gi.n.s.eſt cacumē mōtis.ꝛ dr̄ a iūgo iūgis. q2 ꝓpinq̇tate iugoꝝ colles iungāť. Jñ iugoſus.ſa.ſū.i.cacuminoſus vel montuoſus. Dicit etiā iugū illud ligneū iſtrumentū cum quo boues iunguntur. Vñ q̄dā ſimilitudine iugū dr̄ ſeruitus. ꝛ inde hic iugulus. Et cor.ꝓmā iugū. Vñ Proſper. Non ſeruile grauat libere corda iugū.

Julianus.na.nū. ē nomē poſſeſſiuū de Julius ceſar. Inde Julianus.ni. dicit ꝓpriū nomen cuiuſdā viri.

Julus.li.fuit filius Enee.ꝛ ē biſſyllabū. licz qn̄q3 cā metri ponat triſſyllabū. Et hinc ceſar dictus eſt Juli⁹ q2 de eiuſdē ꝓgenie pceſſit. Vñ illud. Juli⁹ a magno dimiſſū nomen Julo. Jñ iulius.lia.liū.nomē poſſeſſiuū. Et h iulia.lie.quedā colūna rome ī cuius ſūmitate eſt vrna. in q̄ poſita fuerūt oſſa ꝛ cīnis corporis ceſaris. ꝛ hinc dicta eſt iulia. Itē a Julio impatore dictus eſt hic iulius.lij. q̄dā menſis. q̄ primo vocabat q̄ntilis. ſ3 poſtea in honorē Julij ceſaris q̄ eo mēſe nat⁹ eſt. vel q2 in eo aliquā victoriā obtinuit dict⁹ ē iuli⁹. Jñ iulius.lia.liū.

Julos. ꝓprie dr̄ ꝓma barba. ſcilz lanugo.

Jumentū.ti. dr̄ a iuuo.uas. vel a iuuamētū p ſyncopā. bos. vel equ⁹. vel aſin⁹. ꝛ dicūť hmōi aīalia iumenta. q2 noſtrū laborē vel onus ſuo adiutorio ſubuectando ꝛ arādo iuuent. Nā carpenta trahit bos. ꝛ duriſſimas terre glebas vomere euertit. Equus ꝛ aſinus portāt onera.ꝛ hoīū in gradiēdo labores tēperant. vñ ꝛ iumenta appellanť. q2 iuuant hoīes. Eadē r̄ōe dicunť armēta Jñ iumentarius.ria.riū. qd̓ ꝑtinet ad iumentū.ꝛ hic iumentarius.rij.ꝛ hec iumentaria.rie. cuſtos iumenti.

Juncata.te.ē lac cōcretū.ꝛ in iūcis inolutū ꝛ dicitur a iuncus.ci.

Juncus.ci.i.ſcirpus vel papyrus.ꝛ dicit a iungo.gis. q2 eo aliq̇d iūgiť ꝛ ligať. vel q2 iūctiſ radicibꝫ hereat. Jñ h iūculus.li. diminutiuū.ꝛ h iuncetū.ti. locus vbi iunci abūdant.ꝛ iūceus.a.ū.i. de iūcis exiſtens vel ad iūcos ꝑtinēs. vel macer. vel ſubtilis ad modū iunci.

Jūgibilis.lis.ꝯꝫ.ꝛ h le. apt⁹ ad iūgendū.

Junipy⁹.ri. q̄dā arbor cui⁹ cineres pleno anno ſeruant ignē.ꝛ dr̄ quaſi gignipyrus i.gignēs pyr.i.ignē. q2 cōtectū diu teneat ignē. adeo vt ſi prune eius cinere fuerint coopte vſq3 ad annū ꝑueniūt. vel q2 ab amplo vſq3 in acutū finit vt ignis.

Junius.nij.menſis quidā. vide.j.maius.

Junix.cis. fe.t.eſt idē qd̓ iuuēcula.i. parua bos. ſm Hug. Papias xo dicit: Junces boues iuuenes. Et pdu.pe.gti. Vñ Perſi⁹ Tot tibi in flāmis iunici omēta liqueſcūt

Juno Junonis.fe.ge. dr̄ a iuuo.uas. quaſi iuuas nouos. Eſt eni Juno diuia bonitas q̄ nouos iuuat. q2 creata gratia ſua nutrit Eſt etiā aer q̄ ſimiliť iuuat nouos. q2 infātes a calido ꝛ humido vtero venientes.ꝛ ſimiliū qualitatū bn̄ficia poſcētes recipit fouēs humore ꝛ calore. q2 ipſe ſolus inter elementa calidus ē ꝛ humidus. Hec etiā eſſe dr̄ Lucina.i.dea part⁹. Vel Juno dr̄ q̄ſi iano a ianua.i.ianua ꝓpagatōis ſciaꝝ q2 quaſi portas matronaꝝ pandit.ꝛ naturas nubentiū maritis. Eſt eni dea parturientiū ꝛ nubentiū. Jñ iunoni⁹.nia.niū.i. res ꝑtinētes ad iunonē vel res iunonis. ſicͭ pauo q̄ dr̄ auis iunonia. Vñ Ouidi⁹ de arte. Laudatas oſ̄dit auis iunonia pēnas.

Jupiter iouis. eſt vnus de ſeptem planetis erraticis. in ſuis qualitatibꝫ tempat⁹ calidus ꝛ humidus. Malitiā qn̄q3 Saturni tēperat. Curſū ſuū in duodecī ānis cōplet. Itē ſm fabulas poetaꝝ ferť alioꝝ deoꝝ pať.ꝛ dr̄ a iuuo vel iuuās.ꝛ pať. Et ꝓducit primā poſitione. Vñ Ouidius in epi. Jupiter eſſe piū ſtatuit qd̓cunq3 iuuaret. Et inueniť in ntō Jupiter vel iouis. vt dicit Priſcian⁹: Tamē moderni vtunť tm̄ h ntō Jupiter. Hug. aūt dic: A iuuo as. dr̄ h iouis hui⁹ iouis.ꝛ h iupiter. teri. vel iupitri. Antiq̇tus eni ita declinabanť oīa iſta. ſ3 poſtea obliq̇ iſti⁹ nois iupiter.ꝛ iſte ntūs iouis aboliti ſunt. Vñ poſtea ex obliquis iſtius ntī iouis.ꝛ iſto noīe iupiť facta eſt quedā cōmixtio.ꝛ redacta ſūt q̄ſi in vnū nomen. ſcilz h iupiter huius iouis Inde hic ꝛ hec iouialis.ꝛ hoc le.

Juramentū.ti. eſt affirmatio vel negatio ſacre rei aſſertiōe vel atteſtatione firmata ſm Goff. vel adhibita religione. ſm Pla.

Juramentū aſſertoriū. eſt cū iurať de p̄ſnti vel de ꝑterito ſic eſſe vel nō eſſe. fuiſſe vel nō fuiſſe. Sz iuramentū ꝓmiſſoriū. eſt qn̄ iurať de futuro aliq̇d datuꝝ. vel facturū. Aliquādo etiā iurať p execrationē. vt Si hoc non fecero. hoc accidat mihi vel filijs

meis aut huiuſmodi.

Juramentū calūnię eſt cū q̄s iurat ſe bona fide. ⁊ nō aio calūniandi agere vel̄ reſpōdere · nec egiſſe vel reſpondiſſe . vn̄ illud iuretur q̄ ſibi lis iuſta videt̄. Et ſi ꝗretur verū · nō inficiet̄. Nihil ꝑmittet̄ · nec falſa ꝓbatio det̄ · vt lis tardet̄ · dilatio nulla petetur. c. j. de iura. calū. in glo. iiij.

Juratus. ta. tū. d̄r a iuro. as. ⁊ ponit̄ actiue vel paſſiue. Vn̄ Ouidi⁹. Tu mihi iurat⁹ per numina matris aquoſę. actiue dixit. Et alter. Jurata numina non reducūt te. paſſiue dixit.

Jurgiū. gij. i. litigatio · vel verberatio. ⁊ d̄r a iurgo. gas · quaſi iuris garriū · uł q̄ſi iuris actio · ſm Hug. Vel ſm Papiā: Jurgiū d̄r cōuitiū · caſualis cōtentio. Jde iurgamen. inis.

Juridicialis. lis. ꝯ. t. ⁊ hͦ le. q̄ de iure tractat Vn̄ ⁊ quędā, cōſtitutio in arte rhetorica d̄r iuridicialis · q: de iure tractat.

Juridicus. ca. cū. i. rectus · qui dicit̄ ius.

Juriſconſultus. i. iuriſperitus · ſm Papiā.

Juriſdicio · eſt ptās de publico itroducta cū neceſſitate iuris dicendi vel ęquitatis ſtatuēdę · ſm Aʒo. Et dicit̄ a ius. ⁊ dicio onis · quod eſt poteſtas.

Juriſprudentia · eſt diuinaꝝ ⁊ humanarū rerū noticia · iuſti atq̧ iniuſti ſcientia · iuſti ſcilʒ ad faciendū · iniuſti ad euitandū · q: nō ſufficit ſcire · q̄d ſit iuſtū · aut iniuſtū · niſi et ipſaꝝ reꝝ cōtrariarū uł corporaliū habeat q̄s noticiā · ſm quā ſm varias ꝯditiones varia iura ſūt ſtatuenda. Juſti · de iuſti. et iure. in prin.

Jus iuris · d̄r a iubeo. bes. q: iubet. Et ē ius lex diuina. Fas lex humana. Trāſire aūt ꝑ agrū alienū · fas eſt. Jus v̄o nō eſt. Jtē ius d̄r eſſe lex ſcripta. Jtē leges humanę ſūt · Jura diuina ſūt. Jtē ius generale eſt Lex ei⁹ ſpecies. Et caret hͦ nomē ius gtō dtō ⁊ ablatiuo pluralib⁹ ſm vſū. Et nō q̄ ius repit̄ i alijs ſigtionib⁹. Vn̄. Jus aq̄uis recti · ius d̄r eſſe ptās. Jtē ius ꝓphanū d̄r brodiū uł aqua in qua coquūt̄ carnes porcinę · q̄ ꝓphanę ſūt iudeis. Et vt dicūt quidā. Jus iuris ꝑ lege · vel ptāte · vel ratione p̄ ris. Sʒ ius iutis p̄. t. ꝑ aqua vel brodio. Vn̄. Jus iutis mādo · ius iuris in agmine pando.

Juſiurandū. d̄i. neu. ge. i. iuriſiuratio.

Jus naturale eſt · qd̄ eſt cōe oī nationi · eo q̄ vbiq̧ inſtinctu naturę habet̄ · non aliq̄ cōſtitutiōe facta ab hoīe · ſʒ ab ipſo naturę cōditore. vt maris ⁊ femine cōiūctio · liberoꝝ ſucceſſio. ⁊ pueroꝝ educatio. Jtē ius naturale d̄r ęq̄ſſimū · veluti · qd̄ tibi nō vis irrogari · alijs nō irroges. Jn̄ dicūt̄ etiaʒ ꝑcepta naturalia · q̄ in lege ⁊ euāgelio continent̄. vt Non mechaberis ⁊c̄.

Jus ciuile inenit̄ accipi diuiſimode. vt diſ. j. c. ius naturale. Vno modo ē qd̄ quiſq̧ ꝓpl̄s vel queq̧ ciuitas ſibi ꝓprinʒ diuina hūanaq̧ cauſa cōſtituit · ſm Jſidoꝝ li. 5º 2º d̄r ius ciuile. l. xij. tabulaꝝ. 3º d̄r · qd̄ ex legibus · plebiſcitꝭ · cōſtitutionib⁹ · ſenatuſcōſultis · principū decretis · vel autoritate prudētū inenit̄. 4º d̄r ius · qd̄ nō ē ꝑtorū 5º d̄r diſputatio prudētū · q̄ fuit facta ſub lege. xij. tabulaꝝ. 6º quicq̄d habem⁹ ſcriptū de iure. 7º quicq̄d iure natali uł iure gentiū ſubtrahit̄ · vel qd̄ nō eſt ius natale nec gentiū. Et ſic accipiēdo · ius canonicū d̄r ius ciuile. Et ita ſumit̄. j. diſ. ius autē aut naturale. vt in glo. j. no. in fi.

Jus gentiū eſt ſediū. i. hoſtiliū occupatio · mūitio · bella · captiuitates · ſuitutes poſtliminia · fędera pacis · inducię legatoꝝ nō vetandoꝝ vel violādoꝝ · religio · cōnubia int̄ alienigenas ꝓhibita. Et d̄r ius gētiū · q: eo oēs fere gētes vtūt̄. c. iuſ gētiū. j. diſ.

Jus aureoꝝ anuloꝝ · ſm quoſdā d̄r · qd̄ oli liberti anulos aureos ferre nō poterant. Sʒ ſm Aʒo. eſt priuilegiū qd̄ ꝯcedebat̄ libertꝭ in ſignū ſemiplenę igenuitatꝭ. Viuebāt eni · ut igenui · ſʒ moriebāt̄ vt liberti.

Jus militare · eſt belli inferendi ſolēnitas · fęderis faciēdi nex⁹ · ſigno dato egreſſio i hoſtes. ⁊ pugnę ꝯmiſſio. Jtē ſigno dato receptio. Jtē flagicij militaris diſciplina ſi locus deferat̄. Et ſm canones · qui fugit in bello publico infamis ē. vi. q. i. īfames. Et ſm leges capite puniūt̄. ff. de re mili. l. cauſę. §. quę in acie.

Juſ poſcendi · eſt ex habitatione domicilij ⁊ coitatis.

Jus patronat⁹ · eſt autoritas ſiue poteſtas quā patronus habet in libertū. Alit̄ ſm Goff. eſt autoritas ſiue ptās, ꝑueniēs ex bn̄ficijs an̄ cōſecrationē eccleſę collatꝭ. Et ꝑuenit ex trib⁹ · ſcilʒ fūdatione · dotatiōe ⁊ ędificatiōe · aut ſola collatiōe · vt. xvi. q. vi filijs. ⁊ c. q̄cūq̧. xviij. q. ij. abbates. Vn̄. Patronū faciūt · dos · ędificatio fundus.

Juſpublicū · eſt qd̄ generalit̄ · alias principalit̄ ad publicā deſeruit vel ſpectat vtilitatē · veluti · ne i portis vel muris ciuitatꝭ ⁊ alijs ſacris iudicib⁹ vel ſacerdotib⁹ vel

magiſtratib͛ aliq̄d cõmittat᷑ vel inferat᷑.
Jus priuatū·dr̄ qḋ ſpecialit᷑ ad ſingularē
vtilitatē ꝑtinet·ſecūdario tamē etiam ad
rēpublicā. vt in pactis ꝛ cōuētiōib͛ mu/
tuis priuatoꝝ ſpecialiter initis cōſpicitur
Inſti. de iuſti. et iu. §. ij.
Jus quaſi naturale· eſt qḋ dn̄s vel patro/
nus habet in ſeruū vel libertum.
Jus quiritū· dr̄ a quirino. i. a romulo. Et ē
ꝓprie romanoꝝ· q꞉ nulli tenent h̄ ius niſi
q̄rites. i. romani· ſm̄ Iſidoꝝ li. 5° ethymo.
Jus ſibi facere vel dicere· eſt aliq̄d facē qḋ
manifeſte ſpectat ad iudic̄ officiū· ſcilꝫ qḋ
a iudice faciendū ſit. veluti· q̄s rē ſuā ꝑpa
rapuit autoritate· putās ſibi h̄ licere i iure
confitet᷑ ſe h̄ feciſſe. de q̄ q̄rit᷑ vtroq꞉ caſu
ipſe facit. vn̄ debet ſuſtinere cōtrariū cal/
culū. i. cōtrariā ſententiā. ut ꝓ debito quo
teneris alicui· is pign᷒ tuū capit te inuito
ius qḋ ſibi iure cōpetebat amittit.
Jus ꝑtoriū· eſt qḋ ꝑtores induxerūt adi/
mendi· ſupplendi· vel corrigēdi iuri ciuilis
gr̄a. vt. ff. de iuſti. ꝛ iu. l. ius aūt. Hoc etiā
ius dr̄ honorariū· q꞉ q̄ honores gerūt· ſcilꝫ
magiſtratus· autoritatē huic iuri dederūt
vt Inſti. d̄ iu. na. gē. ꝛ ciui. §. ꝑtoriq꞉ edicta.
Jus ſuccedendi habet heres. Itē patron᷒
in bonis liberti.
Jus verſutum· dicitur· preſtigia· veſtigia·
ſiue captiones verboꝝ· quibus obūbrant᷑
delicta. Et dicebāt᷑ v̄ſuta· ſm̄ Ac̄o. q꞉ q̄s
repellebat᷑ ab actione ꝑ quaſdā verſutias
i. machinationes verborum.
Juri auſpiciū. i. exordiū litis. vt in. c. paſto/
ralis. de cau. poſ. et. C. de excep. l. penul. et
de codicillis. l. vltima. §. reſponſo.
Juris ꝓcepta tria ſunt· ſcilꝫ honeſte viuere
alterū nō ledē· ꝛ ius ſuū vnicuiq꞉ tribuē.
Jus canonicū diuidit᷑ ī decretū ꝛ decreta/
les· quaꝝ volumē dr̄ extrauagans in quinq꞉
libris maxime reſpectu iuri ciuilis. Quoꝝ
libroꝝ materia his habet᷑ v̄ſibus. Pars
prior officia· creat eccleſieq꞉ miniſtros. Al/
tera dat teſtes· ꝛ cetera iudicioꝝ. Tertia
de reb͛ ꝛ vita p̄ſbyteroꝝ. Dās thoꝝ q̄rta
mulieꝝ q̄ docet ea. Vltima de vitijs ꝛ pe/
nis tractat eorum. Vel ſic. Iudex iudiciū
clerus· ſponſalia· crimen.
Jus v̄o ciuile diuidit᷑ in q̄ttuor libros ꝑn/
cipales· ſcilꝫ ff. C. Inſti. ꝛ auten. Quib͛ ad/
dit᷑ collatio decima· ſeu liber feudoꝝ ꝛc.
Juſta iuſtoꝝ· pluralis nūeri. i. exequie mor/
tuoꝝ· q꞉ iuſtū eſt· vt hō hoīeꝫ ciuis cinerē
ſepeliat. Vn̄ Ouidi᷒. Iniuſta iuſta pegi.

Juſticia. cie. f. p. eſt cōſtans ꝛ ꝑpetua volū/
tas· reddēs vnicuiq꞉ qḋ ſuū eſt. Et diffe/
runt ius ꝛ iuſticia· q꞉ ius eſt ars eq̄ ꝛ boni·
ſꝫ iuſticia eſt cōſtans ꝛ ꝑpetua voluntas·
vel eſt virtus tribuens vnicuiq꞉ qḋ ſuū ē
Itē oē ius eſt iuſticia· ſꝫ nō ecōuerſo. Itē
ius dr̄ in re· ſꝫ iuſticia in actu ꝛ exercitio uł
operatione. Vn̄ ꝛ dr̄ iuſticia· q̄ſi iuris ſtat᷒
vel ſtatio· q꞉ ꝑ iuſticiā ſtat ius. i. exercet᷑.
Juſtitiū. tij. i. taciturnitas iuris ꝛ ceſſatio. ꝛ
dr̄ a ius. ꝛ taceo· uł dr̄ a ius ꝛ ſtatio· quaſi
iuris ſtatio. i. iuris ceſſatio. Tūc enim ius
ſtat. i. ceſſat cū non exercet᷑. Vn̄ Lucan᷒ in
2°. Ferale per vrbem iuſtitiū.
Juſtus. ſta. ſtū. dr̄ a ius· q̄ſi ius tuens uł te/
nens· ſcilꝫ q̄ ius cuſtodit ꝛ ſm̄ legem viuit
Et differt iuſtus ab equo· q꞉ iuſt᷒ ex lege
eſt· quaſi ius cuſtodiēs. Equ᷒ ex natura ē
Jutus. ta. tū. i. adiut᷒· ꝑticipiū de iuuo. ari
Juuenalis. lis. 2. t. ꝛ hoc le. qḋ ꝑtinet ad iu/
uenē vel laſciuus ſiue ſtultus ꝛ fatuus ad
modū iuuenis. Inuenit᷑ etiā hic ꝛ h̄ iuue/
nilis. ꝛ hoc le. in eodē ſenſu. Vn̄ Oratius
i epi. Alta iuuenales tardat arena pedes.
Inuēit᷑ etiā h̄ Juuenalis. lis. ꝓpriū nomē
viri· ꝛ deſinit ablatiuus in. e. tm̄.
Juuenculus. li. dimi. i. paruus iuuēcus. Jn̄
h̄ iuuēcula. le. q̄ alio noīe dr̄ iunix.
Juuenc᷒. ci. m. s. i. bos nouellus cū a vitulo
diſcedit. ꝛ iuuare incipit hoīs vſus terraꝫ
excolēdo. Jn̄ h̄ iuuenca. ce. Et cor. prima.
Vn̄ Ouidi᷒ epi. Et male inequales ve/
niūt ad aratra iuuenci.
Juuenis. nis. coīs ge. dr̄ a iuuo. as. q꞉ iuua/
re poſſe incipit. Et eſt iuuenis in ipſo etati
incremēto poſitus ꝛ ad auxiliādū parat᷒.
Et nota q꞉ antiq̄ dicebāt h̄ ꝛ h̄ iuuenis. ꝛ
hoc ne. ꝛ cōparabat᷑· iuuenis· iuuenior· ſimus
ſed modo iuuenis cōpat᷑ tm̄ ꝑ duo gene/
ra. ꝛ caret ſuꝑlatiuo. ꝛ habet cōparatiuū ir/
regulare· ſcilꝫ h̄ ꝛ h̄ iunior. ꝛ h̄ iuni᷒. Et hic
dr̄ h̄ iuni᷒. nij. q̄daꝫ menſis· ſicut mai᷒ a ma/
iorib͛. Jn̄ iuni᷒. nia. niū. vt Junie kalēde.
Juuentus. tutis. f. t. eſt collectio iuuenum. ꝛ
etas plurimoꝝ iuuenū. Sꝫ iuuēta. te. etas
vnius iuuenis. Et eſt iuuētus vel iuuenta
a viceſimooctauo anno vſq꞉ ad q̄nqua/
geſimū. Itē iuuētus etiā dr̄ dea iuuētuti.
Ixion. ixionis. maſ. ge. pat᷑ fuit centauroꝝ
qui iunonē de cōcubitu īterpellauit. ꝛ inte/
pretat᷑ dignitas. Vn̄ ꝛ dr̄ ixion q̄ſi anxion
qḋ ē dignitas vel quaſi anxion ab ango
gis· q꞉ dignitas reddit hoīeꝫ anxiū. Inde
ixioneus. nea. neū. ꝛ hic ixionides· ixonide.

filius uł nepos ixionis. ⁊ ſubtracta. de. ſyl-
laba. vł ħ ixionis. hui⁹ ixionidis. filia vel
neptis ixionis. Et ē ixion. onis. auis de ge-
nere vultur. alba ⁊ minor ꝙ̄ vultur. Vñ
Deut. 24° Ixion. p auē i q̄duſdā libri dī

K ante A

K Et. q. q̄uis figura ⁊ noīe vide-
ant̄ aliquā habere differentiaꝫ
cū. c. tñ eandē tā in ſono vocꝫ
ꝙ̄ in metro cōtinēt ꝑtātē. Et. k
quidē penitus ſupuacua eſt. Nulla eni vi-
detur ratio cur ſequēte. a. debeat ſcribi. k.
Cartago eni ⁊ caput ſiue p. c. ſiue. p. k. ſcri-
bant. nullā faciūt nec in ſono. nec in ꝑtāte
eiuſdē cōſonantis differentiā. ſicut dicit
Priſcian⁹ i ꝑ maiori. Et vt dicit Papias
Dia greca qualicūqꝫ ſequēte vocali. p. k.
ſcribenda ſūt. ſꝫ hoc a ſcriptoribꝫ nō ſeruat̄.
Hug. ħo dicit. ꝙ hec figura. k. ſuperfluit
apud nos. ſꝫ nequaꝙ̄ apud grecos. Vbi
eni nos ſcribim⁹. c. greci ſcribūt. k. ⁊ vocat̄
apud eos kappa. In nullis ḡ latinis dic-
tionibꝫ debet ſcribi. k. ſꝫ tm̄ i grecꝫ. In no-
this ħo idifferent̄ pōt ſcribi tā. c. ꝙ̄. k. qꝛ
eni reducte ſūt ad latinitatē poſſūt ſcribi
p. c. Sed qꝛ a grecis habēt originē poſſūt
(ſcribi p k

Kala grece. latine lata dicit̄.

Kalendariū. rij. liber ē vbi kalende diſtin-
cte ſunt. ⁊ dicitur a kalende. darū.

Kalende. daꝝ. i. primus dies menſis. ⁊ dī
a kalo. qḋ eſt voco. qꝛ eo die ſolebat pō-
tifex aſcendere turrim de cōſuetudine ro-
manorū. ⁊ volēs nūciare quota eſſet luna
eo die. vel principiū menſis. dicebat plu-
ries kalo. kalo. quaſi voco vos. venite. ⁊
audite etatē lune. vel principiū menſis. et
ideo menſis ille dictus eſt kalende. quaſi
vocationes. Vel alit̄ de cōſuetudine ro-
manoꝝ erat. ꝙ i ꝑncipio cuiuſlibet mēſis
celebrarent nūdinas. ⁊ eas incipiebant in
nonis. qꝛ ḡ venturi neſciebant principiuꝫ
menſis: ideo ſemꝑ in prima die ꝑco turrī
aſcendebat. ⁊ totiēs vocabat kalo. quaſi
voco vos ad nūdinas. q̄t dies reſtabant
vſqꝫ ad diē in quo volebāt incipe foꝝ. vt
ſi quarto die. quat̄ dicebat kalo. ſi i ſexto
ſexies. vñ ⁊ ille menſis habet quattuor
nonas: iſte ħo ſex nonas. qḋ ideo ſic di-
miſerunt. vt latrones neſcirent qñ deberet
eſſe foꝝ. qꝛ abſcōdebāt in ſiluis. ⁊ veniētes
ad foꝝ occidebāt ⁊ ꝑdabāt. Vł kalēde di-
cūt̄ qſi colēde. qꝛ ꝑma dies cuiuſlibet mē-
ſis colebat̄ antiqtus in honore Iunonis
vñ i li. fauſtoꝝ. Vēdicat auſonias iuno-
nis cura kalēdas. Vł dicūt̄ kalēde a kalō.
qḋ ē bonū. qꝛ i ꝑ die mēſ ſolebāt ſibi iuicē
mūnuſcula mittē ⁊ dare. ⁊ ex illo bonā for-
tunā ꝑ totū menſem ſibi ſperabāt euēturā
None aūt dicebant̄ a nūdinis. q̄a ꝑ tot
dies durabant nūdine. quot ſunt none.
Vel dicebant̄ none. qꝛ in iſtis diebꝫ nul-
lus deus habuit feſtū. qꝛ ꝑ tales dies du-
rabāt ſola feſta nūdinaꝝ ⁊ nō deorū. Vñ
Ouidi⁹. Nonaꝝ tutela deo caret. i. none
carent tutela dei. ut fiat hypallage. Idus
ħo dicunt̄ quaſi diuiſiones. ab iduo. qḋ
eſt diuido. quia fere quemlibet menſem
diuidunt in duas parte equales. vel qꝛ
tūc ꝑpl's diuidebat̄ a nūdinis. Ab iſtis ḡ
tribus diebus appoſitis dictionibus nu-
meralibꝫ. ceteri oēs denoīant̄: vt. 16. kalē-
das. 3. idus. 4. nonas ⁊c̄. vt patet in kalē-
dario. Et in oīb⁹ iſtis ſubintelligenda eſt
hec dictio ante. vt ſit ſenſus. 4. nonas. i. 4
die ante nonas. 16. kał. i. 16. die ante kał.
⁊c̄. Et nota ꝙ vbi ponit̄ numer⁹ binarius
circa ꝑdicta. nō debet ꝓferri ſic. ſecūdo kał
ſecūdo nonas. vel ſecūdo idus. quia hec
dictio ſecūdus. dī a ſequor. eris. talis aūt
dies nō ſequit̄ diē kalendaꝝ. nonaꝝ. vel
iduū. ſꝫ ꝑcedit. Vñ debet dici. ꝑdie kał.
ꝑdie nonas. uł idus. i. priori die ante kał.
nonas. vel idus. Itē nota ꝙ feſta que oc-
currunt in kalendis. nonis. ⁊ idibꝫ. debēt
in ablatiuo ꝓnūciari. ſcilꝫ kalēdis. nonis
idibus aprilis luna tali. Et ē ſenſus: Luna
eſt in kalendis. nonis. vel idibus. Quādo
ħo feſta ꝑcedūt. debent ꝓnūciari in acī̄ō.
Et ē ſenſus: Luna ē talis tali die ante ka-
lendas. nonas. uł idus. Vñ. De kalo ſiue
colo nos dicimus eſſe kalendas.

Kalo. lonis. m. t. i. ille q̄ fert ligna. ⁊ dī a ka-
lon quod eſt lignū. Kalones etiā dicunt̄
galee militū.

Katerina. ne. ꝓpriū nomē cuiuſdam ſancte
virginis. ⁊ dī a cata. qḋ ē vniūſuꝫ ⁊ ruina
quaſi vniuerſalis ruina. Vē eni edificium
diaboli in ea vniuerſalit̄ corruit. Nā in ea
ruit edificiū ſupbie ꝑ humilitatē quā ha-
buit. Carnalis cōcupiſcētie ꝑ virginitatē
quā ſeruauit. Cupiditatis mūdane. quia
oīa mundana deſpexit.

Kyrios ꝑ vnū. r. i. dñs. Kyrrios ꝑ duo. r.
i. porcus ſiue ſus.

Kyrieleiſon. i. dñe miſerē. Et ſūt due ꝑtes
⁊ non dictio cōpoſita. Nam Kyri. i. dñe.
Eleiſon. i. miſerere.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

L ante A

L Abarū.ri.i. ſignū bellicū qđ ex auro fit ⁊ lapidibus preciosis in vexillū ſancte crucis trāſformatū. inter alia bellica ſigna preciosius erat. qđ imperator ⁊ cōſules adorabant. Hoc ſignū ⁊ adoratione eius Conſtantinus fieri iuſſit.

Labdaciſmus. eſt vbi.l. plurimū ſic ſonat. vt ſol ⁊ luna luce lucēt. Labdaciſmꝰ etiā ē vel ſi ꝓ vno.l. duo ꝓnūciant. vel quotiēs vnū.l. exiliꝰ. duo largius ſonāt. Nā vnū largius. duo exilius ꝓferri debent.

Labecula.le. diminutiuū.i. parua labes.

Labellū.li. diminutiuū.i. puū labrū. Jn labellulū.li. aliud diminutiuū.

Labeo.onis.m.t.i. tabernarius vel leccator ⁊ dr̄ a labor.beris. Et labeo fuit quidā legiſperitus. et etiā quidā vilis poeta.

Laberintus.ti.i. ꝯplexū edificiū. qualē erat apud cretā factū a Dedalo. ⁊ dr̄ hic laberintus. qꝛ nemo poſſet inde labi. vel quia erratilis eſt. ⁊ ad labendū facilis. ⁊ dicit a labor.beris. Vel dr̄ laborintus ꝑ o. a labor oris ⁊ intus. qꝛ habet intus laborem.

Labes.bis.f.t.i. putredo. pnicies. ruina. miſeria. ⁊ dicitur a labor.beris.

Labilis.lis. ꝯ.t. ⁊ hoc le. qđ cito labit. vel in quo quis facile labitur.

Labiolū.li. diminutiuū.i. puū labiū.

Labina.ne.f.p. terra aquoſa ⁊ mobilis ⁊ labilis in qua quis facile labitur.

Labioſus.ſa.ſū. qui groſſa habet labia.

Labor. vel labos.oris.i. ſtudiū. cura. vigilie. miſeria. calamitas. conatus. ⁊ dicitur a laboro.as. Jn laboroſus. ⁊ laborioſus.ſa.ſū.i. plenus labore. q̄ patit laborē. ⁊ qui exigit laborem vt fiat.

Labroſus.ſa.ſū.i. groſſa labia habens.

Labrucetū. ceti. locꝰ vbi labruſte abūdāt.

Labrū.bri. ⁊ h̄ labiū.bij. ambo a lambo.bis. differūt. qꝛ labiū dr̄ ſupius. labrū inferiꝰ. Vel labiū mulierꝫ. labrū virorꝫ. ꝓpt' pilos. quaꝫ aſpitatē ſigt hec littera.r. poſita in h̄ noīe labrū. Vn̄. Labra ſunt virorꝫ. ſꝫ labia ſunt mulierū. Vel labrū eſt vaſis. labium vo oris. Vn̄ ⁊ labrū inuenit ꝓ ipſo vaſe in quo pedes lauant. ⁊ tūc labꝝ dr̄ a lauādo quaſi lauū. qꝛ lauatio ſiue lotio infantiū ī eo fieri ſolet. Jdem dicitur ⁊ alueus.

Labruſta.ſte.f.p. vitis ſilueſtri. ſic dicta. qꝛ ī labris.i. extremitatibꝰ terre vel agrorū finibus ⁊ marginibꝰ naſcit. Et ponit qñqꝫ ꝓ fructu illius vitis. Vn̄ Jſaie. 5ͦ Et expectauit vt faceret vuas ⁊ fecit labruſtas.

Labruſtetū.ti.i. locꝰ vbi labruſte abūdāt.

Labruſtoſus.ſa.ſū.i. plenus labruſtis.

Lac lactis.n.t. a colore noīat. eo ꝙ ſit albus liquor. Leucos eni greci. albū dicūt. Cuiꝰ natura ex ſanguie ꝓcreat. Nā poſt partū ſi q̄d ſanguinis nōdū fuerit veteri nutrimēto cōſūptū. naturali meatu fluit ī mām[m]as. ⁊ eaꝝ virtute albeſcēs lactis accipit qualitatē. Et a lac dr̄ hec lactis.tis. q̄dam pars inteſtinoꝝ. Et lactis eſt id q̄ lac coagulat. et vt dicūt illud inteſtinū eſt q̄daꝫ pellicula in qua lac in q̄buſdā locis coagulatur. Vn̄ Perſius. Pulmone ⁊ lactibus ūctis. Lactis etiā eſt genitiuus de lac.

Lacer.ra.rū.i. laceratꝰ. Jnde laceroſus.ſa.ſū. in eodem ſenſu.

Lacerna.ne.f.p. eſt palliū fimbriatū. q̄ oliꝫ ſoli milites vtebant. ⁊ dr̄ lacerna. quia ſit laceratis.i. amputatis capitibꝰ fimbriarū neqꝫ ita laxis vt ſūt penulaꝝ.i. palliorꝫ. Vn̄ Juuenalis. Criſpinus tyrias humere reuocante lacernas. Jn̄ lacernatus.ta.tū. i. illo pallio indutꝰ. Vn̄ Juuenalis. Jpſe lacernate cū ſe iactaret amice.

Lacertoſus.i. fortis. q̄ magnos habet lacertos. ⁊ dr̄ a lacertꝰ. Vn̄ Ouidiꝰ in.xiͦ meta. Dura lacertoſi fodiebāt arua coloni. Jtē lacertoſus.i. plenus lacertis. ⁊ dr̄ a lacertꝰ vel a lacerta reptili.

Lacertulus.li. ⁊ h̄ lacertellus.li. dimi. a lacertus. Jtē lacertulus. dr̄ etiā auis q̄daꝫ.

Lacertula.le. ⁊ lacertella.le. dimi. a lacerta.

Lacertus.ti.m.s. dr̄ brachiū. ⁊ dr̄ a lacero. qꝛ ſit ad lacerandū habilis. vel qꝛ a corpe videt laceratꝰ. Et eſt ꝓprie lacertꝰ ſupior pars brachij vel muſculus. Et hinc deriuatur lacerta.te. ⁊ h̄ lacertus.ti. quoddaꝫ reptile. ſic dictū. qꝛ brachia habeat. Vl' qꝛ lacerta in horto ſolet morari: iō qñqꝫ ponitur ꝓ hortulo. Et lacertꝰ ſiue lacerta. eſt cōplexꝰ brachiorꝫ. ſcilꝫ tātū ſpaciū. quātū aliqs brachijs pōt cōplecti. Et cor. primā lacertꝰ. Vn̄ Ouidius epi. Eſt aliud collū ſolitis tetigiſſe lacertis.

Lacheſis. ſꝫm poetas vna eſt de tribus parcis. que trahit filū.i. ꝓducit vitā. ⁊ interꝑtatur ſors vel alteratio quā recipimus in hac vita. ⁊ dr̄ lacheſis. quaſi lactis cheſis.i. productio vite.

Lacinia.nie. eſt veſtis lacerata vel ora ſiue extremitas veſtimenti. Jn̄ lacinioſus.ſa.ſū.i. laceratus vel pannoſus.

Lachryma.me.f.p.i.gutta fluens de oculis ⁊ di a lacero.as. q: lacerat mentē. Unde Mente triſtamur·qñ oculis lachrymā̄ſ. Jñ lachrymoſus.ſa.ſū.i.plen⁹ lachrymis· vel lachrymas conferens.

Lachrymabilis.⁊.t.⁊ h le.i.flebilis·ul'triſt.

Lachrymula.le.dimi.i.parua lachryma.

Lactans.antis·que lac p̄bet·ꝟ lactens cui p̄betur lac.

Lactatū.ti.cibus qui fit ex lacte·vt ex lacte amygdalorum.

Lacteolus.la.lū.pe.cor.idem qđ lacteus.

Lacteus.tea.teū.de lacte exiſtēs.vel ad lac ptinens·vel albū vt lac. Jñ hic lacte⁹ vel h lactea q̇dā circulus ī celo·ſcilz galaxias.

Lactuca.ce.f.p.herba quedā.⁊ dicitur a lac eo q: ex abundātia lactis exuberet· vel feminas lacte nutriētes impleat. Hec etiā in viris veneris vſū coercet. Jñ hoc lactucetū.ti.⁊ hoc lactucariū.carij.locus vbi lactuce creſcunt ⁊ abūdant. ⁊ lactucari⁹.ria.riū. Et vt dicit Macer. Frigida lactuce vis conſtet ⁊ humida valde.

Lacturnus.ni.de⁹ q̇ p̄eſt ſegeti lactenti.

Lacula.le.f.p.quedā veſtis que quoſdā lacus quadratos cū pictura habet intextos

Lacuna.ne. que alio noīe dicit̄ lacus. ⁊ eſt foſſa vbi remanent aque poſt effuſionem imbriū.vel ad quā cōfluūt imundicie. Et eſt p̄prie intra fores·ſicut forica extra. Et quadā ſimilitudine lacuna dicit̄ venter vel foſſa ventris. Jñ h lacunar.naris. qđ quādoq̄z idem eſt qđ lacuna.

Lacunar.naris.n.t.i.teſtudo que ſolet eſſe in cameris ⁊ in domib⁹ arcuata ⁊ cōcaua ad modū lacune. Antiq̇tus enī fiebāt teſtudines curue ⁊ cōcaue in domib⁹.⁊ ideo lacunar di a lacuna· vel a lacu· q: teſtudo quoſdam lacus rotūdos·vel quadratos gipſo·ul'alijs coloribus habet depictos cū ſignis intmicātibus. Uñ etiā ipſa teſtudo ſepe di lacus. Uñ Lucā⁹. Reſultāt edeſq̄z lacuſq̄z. Et inde h lacunariū rij.p eodē. Jtē lacunar eſt cōiunctio trabiū·a lacu· q: ſicut plures riuuli in vno lacu·ita trabiū capita ⁊ lignoꝝ in vno loco cōueniūt. Jtē lacunar idē eſt qđ lacuna. Et lacunar di ſupellex dom⁹ ul' locus vbi tota ſupellex dom⁹ reponit̄. Jtē lacunar·dicit̄ lampas ardens in aere.⁊ tūc di a luce.et aer·quia lucem p̄beat aeri.

Lac⁹.cus.cui.maſ.ge.⁊ etiā h lac⁹.ci.ſecūde declinationis īuenit̄.i.cuppa in qua vinū decurrit.⁊ foſſa que alio noīe dicit̄ lacuna ⁊ ē receptaculū aq̄rū. Et differt a ſtagno ⁊ piſcina. Stagnū enī eſt aq̄ ſtās artificio ⁊ habēs piſces. Piſcina ē aq̄ ſtās artificio carens piſcibus. Unde ⁊ di a piſce·p cōtrariū. Lacus eſt aqua ſtans naturalit̄ vel parū fluens·ſiue habeat piſces·ſiue non.

Laganū.ni.n.s.eſt quoddā genus cibi qđ priuſ in aqua coquit̄·poſtea in oleo frigit̄ Et fiūt lagana de paſta·quaſi quedā mēbranule·q̄ q̄ñq̄z ſtatim in oleo friguntur. ⁊ poſtea melle cōdiūt̄· quādoq̄z prius in aqua coquūtur·poſtea in oleo friguntur. Jlla vō in vulgo dicunt̄ cruſtella·iſta laſania. Et cor.ga. Uñ in Aurora. Lagana lata notant ⁊ fratris ⁊ hoſtis amorē.

Lagena.ne.f.p.eſt vas vinariū p̄prie· licz etiā aq̄tile īueniat̄. Uñ in euangelio. Jte in ciuitatē ⁊ occurret vobis homo lagenā aq̄ baiulans.⁊ p̄du.pe. Uñ Aurora. Corpora ſubdentes morti fregere lagenas.

Lagois.ſe.ge.quedā auis habens leporinā carnē.⁊ di a lagos· qđ eſt lepus. Et etiā lagois dicit̄ piſcis quidā·eadē ratione.

Lagos grece.di curſus vel velocitas. Uñ apud grecos lep⁹ vocat̄ lagos ul' lageos eo q: velociter currat. Et inde quedā vitis di lageos grece· leporina latine· q: velocius currat ad maturitatem vt lepus·vel quia vinū eius venas hoīz cito tranſit.

Laguncula.le.dimi.i.parua lagena. Unde Jſaie.5°. Decē enī iugera vinearū facient lagunculam vnam.

Laicus.ca.cū.i.popularis. ⁊ di a laos· qđ eſt populus·qđ di a laas·quod eſt lapis: inde laicus·quia durus ⁊ extraneus eſt a ſcientia litterarū. Jñ h ⁊ h laicalis.⁊ h le. Jñ laicaliter· aduer.⁊ laicalitas.tatis.proprietates qua quis dicitur laicus·vel laicorum congregatio.

Lama.me.f.p.eſt locus voraginoſus·ul' lapis in via abrutus vel obrutus. ⁊ dicitur a lema vel lemos· Lemos enī vel lema di vorago. Jñ h lema.me.loc⁹ ul' via aſpera· ul' voraginoſa. Jñ lamoſus.ſa.ſū.i. voraginoſus·plenus lamis. Jtē lama.i.fruſtū latū auri vel argenti vel alterius metalli. ⁊ tunc di a latus.ta.tū. eo q: lata ſit ⁊ ſpacioſa·ſm Hug. Papias aūt dicit: Lame dicunt̄ cōfractiones viaꝝ que fieri ſolent pluuia īteruenīēte. Lame·facture cuiuſlibet metalli ſunt.

Lama ſebthani Matthei.27°. Eli eli lama ſebthani·hoc eſt deus meus·de⁹ me⁹ vt quid dereliquiſti me.

Lamech· interpretatur percutiens· quia percuſſit et interfecit Cain· quod et ipſe poſtea perpetraſſe vxoribus confitetur.

Lamentatio.onis.i. lachryme· gemitus· fletus· vlulatio. Item lamentabilis.i.flebilis.

Lamia.mie.f.p.i. ſtria dicitur quaſi lania· a laniando pueros· quia fabulantur vetule lamias ianuis clauſis domos intrare· infantes corrumpere ac laniare· et poſtea viuos reſtituere. et habent facies hominis et corpus beſtiarum. Super illud autem Threnorum.4°. Sed et lamie nudauerunt mammas. dicit glo. Lamia crudelior ſuis fetibus quam cetere beſtie dicitur. Unde lamia quaſi lania dicitur· quia catulos ſuos laniare fertur. Item Iſaie.34°. dicit glo. Lamia pedes habet equinos· cetera membra vt femina.

Lamina.ne. dicitur parua lama. Unde Iob 19°. Quis mihi det vt exarentur in libro ſtilo ferreo. et plumbi lamina. vel celte ſculpantur in ſilice?

Lampas. padis.f.t. et hec lampada. de. dicitur vas quoddam quod eccleſiam illuminat. Et proprie lampas· eſt vas vel flamma in vertice lucens. et dicitur a lambo.bis. quia lambentis motum oſtendere videtur. Unde fax et candela dicitur lampas. Et facit actus ſingularis lampadem· vel lampada.

Lana.ne.i. vellus. et dicitur a lanio· quia laniatur cum carpitur. Vel quia olim lane prius laniarent.i.euellerent non tonderent. Unde et vellus dictum eſt a vellendo. Inde lanoſus.ſa. ſum. et lanutus.ta.tum.i. lanam habens· vel lana abundans. et laneus.nea.neum. de lana exiſtens.

Lancea.cee. eſt proprie haſta habens in medio amentum. et dicitur a lance pro libra· quia equa lance.i.equali amento ponderata vibretur.

Lanceola.le. dimi.i. parua lancea· vel herba eſt.

Landula.le.i.alauda· genus auis eſt.

Langor. goris.maſ.ge. i. dolor· infirmitas· labor· ſtupor· pigritia· defectus. Inde langoroſus.ſa.ſum.i.plenus langore· Et ſcribitur ſine.v.tam in nominatiuo quam in genitiuo.

Languidus.da.dum.i. infirmus· vel excors· ſtupidus· vel deficiens.

Lanarius.rij.i.retiarius. et dicitur a lana.

Laniatorium. rij.i. macellum vbi carnes laniantur. et dicitur a lanio.as.

Lanicius.cia.cium. pe.cor.i. laneus. et dicitur a lana.

Laniena. ne.f. p. domus medicorum vbi laniantur infirmi. Unde Prudentius in libro hymnorum. Laniena quam ſeruit hypocrita.

Lanifex.ficis.c.t.qui vel que lanam facit· vel qui vel que ex lana operatur.

Laniger.ra.rum.i.gerens lanam. vt ouis.

Lanio.onis.maſ.ge.qui laniat· qui etiam laniſta· ſte dicitur et lanius.nij. Laniones et laniſte et lanij dicuntur carnifices et homicide et macellatores· a laniando ſcilicet carnes.

Laniſcus.ſci.faſciola· ex lana facta.

Lanoculus.la.lum.qui frequenter lanam adhibet ad infirmos oculos tergendos.

Lanugino ſus.ſa.ſum.i.plenus lanugine.

Lanugo. ginis.f.t.i.lana ſuper poma· vel flos tribuli· que poſtquam bene ſiccatus eſt· leui flatu effertur in aerem. et dicitur a lana· quia colorem lane habet et eſt leuis ad ſimilitudinem lane. Unde Sap. 5°. Spes impij tanquam lanugo eſt· que a vento tollitur. Item lanugo eſt prima barba ad ſimilitudinem lane. et producit nu·

Lanus.ni.maſ.ge. quidam fluuius eſt vltra danubium.

Lanx.lancis. fe.ge.eſt latus diſcus. et dicitur a latus.ta.tum. Sed proprie lances ſunt ſcutelle de libra pendentes. Et hinc lanx ponitur quandoque pro libra. Unde Homerus. Suſtinet auratas equali pondere lances. Et ſecundum hoc componitur· hic bilanx.cis.libra vel ſtatera duas quaſi habens lances.

Laodicia· ciuitas aſie. et interpretatur amabilis tribus.

Laas grece· latine dicitur lapis. Inde apud grecos· laos dicitur populus· quaſi lapideus· vel durus· quia non ſequitur rationem·

Lapa.pe.f.p.genus eſt tribuli· herba ſpinoſa· ſic dicta· eo quod habeat ingentem caulem per terram diſpoſitum. Hec herba a grecis philantropus dicitur. Et producit primam. Quidam tamen dicunt quod geminetur ibi.p. et ſic eſt ibi poſitio.

Lapas.patis.ſecundum magiſtrum in hiſtorijs· eſt cibus ex oleribus confectus. Ita dicitur in li· Iudith.

Lapatica.ce.f.p.quedam herba que in cibo ſumpta ſtomachum confortat· venerem reprimit· vrinam prouocat· ructum excitat.

Lapene· ſtelle fulgentes. (tine.

Lapes grece· ignorantia· vel turpitudo la

Lapetum.ti.pe.pro.locus vbi lapides abundant vel creſcunt.

Lapicedina.ne.pe.p.locus vel domus vbi lapides ceduntur· quod et lapicidina dicitur.

Lapicida. de.pe.pro.i.lapidis ceſor.

Lapideus.dea.deum.i.de lapide exiſtens.

Lapidicedius.dij.i.ceſor lapidis.

Lapidoſus.ſa.ſum.i.plenus lapidibus.

Lapillus.li. dimi.i.paruus lapis.

Lapis.idis. dicitur ſecundum Hug. a laas· quod eſt lapis· Vel a ledo. dis. quia ledit pedem. Vnde ſunt dicitur lapis· quaſi ledens pedem· etymolo.eſt.

⁊ eſt lapis mollis. Petra võ dura ⁊ aſpera. Saxa aũt herẽt. ⁊ de mõtibus excidũt. Petra grecũ ẽ. ⁊ dĩ ꝓprie de dur. a petros qđ eſt durꝫ vel firmũ. Silex lapis durus qui ⁊ focaris dicit̃.

Lapiſta. ſte. f. p. eſt genus vaſis lapidei et aquarȳ. ⁊ dicit̃ a lapis.

Lappates ſm glo. Judith. x⁰ dicit̃ cibꝰ ex oleribus cõfectus. Vñ quidã. Lappates cibus eſt. ⁊ olus cõponit eundẽ. Hug. võ dicit: Lappates carice ficus ſicce.

Laquear. aris. n. t. i. cõiunctio trabiũ in ſũmitate domus. ⁊ dĩ a laqueꝰ. Vel laq̃aria ſunt q̃ ſup tigna ponũt̃. ⁊ ipſis tignis illaqueant̃. Itẽ laq̃aria ſũt q̃ camerã ſbtegũt ⁊ ornãt. Sꝫ laquear ipſa teſtudo camere dĩ. iſtar laquei curuati facta. qđ alio noĩe dĩ teſtudo ⁊ lacunar. Jñ hꝯ laqueariũ. rȳ. idẽ qđ laquear. Jñ laquearꝰ ria. riũ. Vñ Joſephus in. 8⁰ De lignis celatis opere laqueario auroq; veſtitis.

Laqueatꝰ. ta. tũ. dĩ laquearibꝰ ornatũ. vel teſtudinatum. ad modũ laquei curuatꝫ. Vñ Aggei p̃. vbi nos dicimꝰ: In domibꝰ laqueatis: Septuaginta interptes dicũt. In domibus cõcauis. Itẽ laqueatꝰ dicit̃ laqueis captus vel ligatus.

Laqueolus. li. dimi. i. paruus laqueus.

Laquetiſmꝰ. mi. maſ. ge. i. tendicula. ⁊ dicit̃ laquetiſmus. quaſi laqueus tenſus.

Laqueus. quei. i. vinculũ vel retiaculũ. ⁊ dĩ a liciũ. quia de filo ſolet fieri.

Lar. laris. maſ. ge. i. domus. ⁊ dĩ a lagior. iris. vel a largꝰ. gi. q2 inde ꝓcedit largitas. Et hic lar. laris. dicit̃ ignis. Vñ in antiquoꝝ ꝓuerbio dĩ. Vidi larẽ ĩ laribus. i. ignẽ in domibꝰ. Itẽ lar laris. dĩ q̃dã nympha q̃ p̃ ꝓpt̃ garrulitatẽ ſuã dicta ẽ lar. lar. q̃ſi latrans. ſꝫ ꝓpter turpẽ ſonũ abſciſa eſt vna ſyllaba. ⁊ dicta ẽ lar. Et ꝓducit primã lares. Vñ Lucanꝰ in 5⁰ O vite tua facultas paupis anguſti lares. O munera nondũ intellecta deũ. Itẽ lar fuit quidã rex. ſꝫ tũc facit gtĩm lartis. ĩterpoſita. t. cã differẽtie. Ponit̃ etiã lar pro loco vbi fit ignis.

Lardariũ. rȳ. locꝰ vbi lardũ ſuat̃ ⁊ retinet̃.

Lardꝫ. di. neu. ge. eſt pinguedo porci adherẽs cuti. ⁊ dĩ a lar. qđ eſt ignis uł domꝰ eo q2 in igne cõſumat̃. vel q2 ĩ lare. i. domo repoſitũ cõſeruat̃. Vel dĩ lardũ. q̃ſi large aridũ. vel potius eſt etymologia. Jñ lardulũ. li. dimi. Et lardoſus. ſa. ſũ. i. plenus lardo. Et lardo. das. i. lardo ĩpinguare. vel guttatim lardo aſſare. uł lardatũ facẽ.

Largifluus. flua. fluũ. i. largꝰ. Jñ largiflue aduerbiũ. i. affluenter.

Largitor. oris. maſ. ge. i. donator. Jñ largitrix. ſe. ge. pe. ꝓ. tã ĩ ntõ q̃ȝ ĩ gtõ. i. donatrix.

Largitio. onis. i. retributio. donatio. ⁊ ẽ abſtiõis. ſꝫ largitudo. uł largitas ẽ hũanitatȝ.

Larguſculus. la. lũ. i. aliquãtulũ largior.

Largus. ga. gũ. i. abũdans. affluẽs. ⁊ qui libenter dat. Et cõponit̃ ꝓlargus. q̃ȝ largꝰ. dilargus. oĩa ꝓ valde largus.

Laruа. ue. ẽ ſimulacrũ qđ terret. qđ vulgo ſolet dici maſcara. q2 apponitur faciei ad terrendũ pueros. Itẽ larua dĩ maleficus incantator. ⁊ vmbra demonũ. uł demon. Dicũt enĩ laruas eſſe demones factos ex hoĩbꝰ. q̃ meriti mali fuerunt. quoꝝ natura dĩ eſſe terrere puulos. ⁊ ĩ angulis garrire tenebroſis. Vñ in hymno apłoꝝ Petri ⁊ Pauli: Laruas repellunt demonũ vltra mũdi limites. Et inde tractũ eſt illud qđ apponit̃ faciei. ne quis cognoſcat̃. Vel ad t̃rorẽ dicit̃ larua. q̃ videt̃ eſſe imago demonis. ſm Hug. Papias etiã dĩc. Larue noxie vmbre dãnatoꝝ aĩe. Larua imago. quã q̃s portat ante vultũ. Jñ laruula le. dimi. i. parua larua.

Larus. ri. vt dicit glo. Leuit. xȷ⁰ aĩal eſt tã in terra q̃ȝ in aquis habitãs. volat enim ⁊ natat. Itẽ Deut. 14⁰ dicit glo. Et auis volat. ut aq̃tile natat. parua auis ẽ ut fert̃ nigra ⁊ pinguis. ſemp habitãs iuxta aq̃s nec põt longe volare. Vñ ⁊ agiles hoĩes frequenter eam capiunt.

Laſciuus. ua. uũ. dĩ q̃ſi laxiuus. q2 ſit laxus i. ſolutus ⁊ vanꝰ. ⁊ dĩ a luxus. xa. xũ. Proprie laſciuus eſt. q̃ ꝓpt̃ luxuriã eſt ſolutus ⁊ vanus. qđ vulgarit̃ ventoſus uł petulãs dĩ. Jnde laſciuia. uie. i. luxuria.

Laſciuioſus. ſa. ſũ. i. luxurioſus. plenꝰ laſciuia. qui multũ ⁊ petulanter ludit.

Latebra. bre. f. p. i. obſcuritas. Jñ latebroſus. ſa. ſũ. i. plenus latebra. vel obſcurus.

Lateralis. ⁊ le. ⁊ hꝯ le. i. a latere exiſtens.

Laterculus. li. dimi. i. paruus later.

Later. teris. m. t. ẽ gleba cocta vñ fit murꝰ. Et dicũt̃ lateres a latꝰ. ta. tũ. q2 lati ⁊ ſpacioſi formant̃. Et nota hanc naturã lateris. q2 quãto plus abluit̃ tanto plus exaſperaſcit ⁊ deterior fit. Vñ q̃dã volens ſignificare ſeruire ſe inutiliter cuidã a quo nũq̃ȝ remunerationẽ cõſequi deberet. interrogatꝰ a quodã. q̃d ageret. ꝓuerbialit̃ dixit: Lauo laterẽ: quaſi inutiliter ſeruio. ſicut inutiliter laborat qui laterem lauat.

Latericius cia.ciū.i. de latere exiſtens.

Laterna.ne.f.p. di a lateo.tes. q2 ibi intus lateat cādela. Vñ dic' Papias: Laterna di eo q2 ignis in ea luceat 7 lateat. vas lucerne eſt.7 cor.pmā. Vnde. Quo candela latet. tibi ſit locus ille laterna.

Laternula.le.dimi.i.parua laterna.

Latex.ticis.m.t.ꝓprie ē aqua ſubterranea 7 di a lateo.tes.q2 latet in venis tre. Quilibet tñ liqr di latex. ſ3 determiate p adiūctū vt bacchic' latex. ul' aq̄ticus latex.7 ſilia.

Latomia.mie.f.p.eſt lapidis ceſio.

Latom'.mi.i. ceſor lapidū. 7 di a laas. qđ eſt lapis. 7 tomos. quod ē diuiſio. ſectio. vel inciſio. q2 incidit lapides 7 diuidit.

Latibulū.li.pe.cor.i. latebra vel obſcuritas

Laticoſus.ſa.ſū.i.aq̄tic' ul' aq̄ſuſ. ul' liq̄roſuſ

Latin'.na.nū.pe.p. Et ꝓprie latini dicti ſūt italici. a latio ul' a latino patre lauinie. S3 poſtea etiā latini dicti ſunt 7 alij ex italiā. ſ3 nō niſi litterati ꝓprie. q̄ litteras habēt latinas. Jñ h' latinitas.tat.i. multitudo latinoꝝ.7 ꝓprietas qua quis di latinus. vel lingua latina.

Latini dicebāt olim q̄dā q̄ ita erāt a dñis manumiſſi vt erāt in vita liberi.7 gauderent plenaria libertate i bonis ſuis. ſed in morte ſerui erant. q̄re poſt obitū eoꝝ non poterant ſuccedere heredes eoꝝ. ſed bona eoꝝ tanq̄3 ſeruoꝝ ad dños deuoluebāt.

Latiū.tij. ponit' p Roma. Et vt dicūt hiſtorie Saturn' e grecia Jouē filiū fugiēs circa fines vbi nunc Roma eſt latuit. et ab eius latebra. latiū eſt appellata. Vnde Lucanus in p°. Gentib' inuiſo latiū ꝑlbere cruorē. Et latiū pōt ibi poni adiectiue. vt latiū cruorē.i.romanū cruorē. Jñ latialis. ⁊.t.7 h' le. Vñ idē i eodē. Percuſſit latiale caput.

Latratus. eſt vox canū.

Latria.trie.eſt ſeruitus. q̄ ſoli deo debet exhiberi 7 exhibet'. Et eſt latria quedā virt' cardinalis.7 reducit' ad iuſticiā. Conſiſtit eñi latria i eo q2 reddit' deo qđ ſibi debet'. 7 ꝑpter h' ad iuſticiā reducit'. nō q̄ſi ſpecies ad genus. ſ3 ſicut virtus annexa ad principale. que participat modū principalis.

Latrienſis.⁊.t.7 h' ſe. qui latriā impendit.

Latrina.ne.pe.p.eſt priuatus receſſus. ſcil3 cloaca que latet in domo in loco priuato. vñ 7 priuata di. Que autē di latrina q̄ſi latratus ani. q2 ibi anus latrat. etymologia ē. Sup illud aūt.4. Reg.x°. Deſtruxerūt ꝑdem Baal.7 fecerūt p ea latrinas. dicit magiſter in hiſtorijs.i. ſubtrancos cuniculos ad mūdandas vias vrbis.

Latro.tronis.cōis ge. di a latus. Et dicūt' latrones. ſatellites magnatū. q̄ circūdant latera eoꝝ. q̄ſi latrones. Item latro di viſpilio q̄ i ſiluis latet 7 expoliat trāſeūtes. 7 tūc di a lateo.tes. Jñ latrocinū.nij.

Latrūculus.li. diminutiuū.i.puus latro.

Latumia.mie.eſt vinculū. catena. carcer. ul' cuſtodia carceris.

Latus.lateris.n.t. eſt pars corporis hūani vel alterius rei.7 di a lateo.tes. q2 nobis iacētib' latet. ſ3 latus.ta.tū.i.amplus. patulus. ſpacioſus. a lato.tal. Vñ. Eſt āplus latus. etiā latus eſt hōis pars. Eſtq3 por in.j. genitiuus. in eriſq3 ſecundi.

Latuſculū.li.dimi.i.paruū latus.

Lauacrū.cri.n.s.i. lotio. ablutio. Et cor.pe. naturalit' lic3 in vſu poſitione poſſit eam pducē. Vnde Aurora. Illud de lauacro gallica lingua tenet.

Lauatio.onis.i. baptiſm'. ablutio. Vnde Ecci.34°. Qui baptiſat' a mortuo.7 iterū tangit mortuū. quid pficit lauatio eius?

Laudabilis.⁊.t.7 h' le. q̄ dign' ē vt laudet'.

Laudū. eſt ſententia arbitri.

Lauerna.ne.eſt dea latronū 7 furū.

Laurus.ri.fe.ge.7 h' laurus.rus.rui.7 h' laurea.ree. q̄dā arbor q̄ nunq̄3 viriditatē deponit. q̄ſi laudus ul' laudea. vñ a laus di. q2 olim cū laudib' ea victoꝝ capita coronabāt'. Vñ laudea dicebat'. ſ3 poſtea mutata ē.d.in.r.7 di laurea.7 inde laure'.rea reū.i.de lauro exiſtēs. vel ad lauꝝ ptinēs Et h' laurea.ree.i. victoria. vel corona de lauro Jñ laureat'.ta.tū.i.laurea coronat' Itē a laurea di hoc laureū.rei. Jñ h' laureolū.li. Laureū etiā di remūeratio q̄ cōſeq̄bat' ex ludo. p q̄ laurea corona victores remunerabāt'. Laureolū vo di ludus ille. Et dicūt q̄dā q2 ludus ille ē diſc' vel virga q̄ ſupponit' virge 7 ibi voluit'. Vñ Juuenalis. Laureolū velox etiam bene lentulus exit.

Laus.dis.f.t.eſt ipſa virtus innitens. que etiā ſine celebratione conſtat. Item laus claritas. ornamentū. decus. gloria. nomē Itē laudatio eſt ipſa laudantis oratio.

Lauſans.i. laudās. Lauſantes.i. laudātes.

Lauticia.ticie.7 h' laucia.cie.i. epulaꝝ magnificētia. Proprie laucie vel lauticie dicunt' delitioſi 7 delicati cibi vel mundicie Jñ lauticioſus.ſa.ſū.7 laucioſus.ſa.ſū.i. delitioſus. Jñ lauticioſitas.tatis.7 h' laucioſitas.tatis.i. delitioſitas.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Lautus.ta.tū.i.lauatus.ta.tum. ſiue lotus. ⁊ dicitur a lauo.uas. vel lauor.aris. Item lautus accipit̃ actiue ſm q̇ eſt nomen. ⁊ tūc tātū valet laut⁹ quātū ſe bene ꝓparās quaſi mūde ⁊ delitioſe ſe ꝓparās. Unde Gregori⁹. Lautiores cibos qn̄qꝫ ſine cul/pa ſumim⁹.i.p̄cioſiores. vel delicatiores.

Laꝫarus. interpretat̃ adiut⁹. eo q̇ a morte a dn̄o fuerit reſuſcitatus.

L ante E

Lea.leę.vel leena.nę.dr̄ vxor leonis. Un̄ Job.4°. Vox leenę ⁊ dētes catuloꝝ leo/nū contriti ſunt.

Lebes.betis.maſ.ge.paruus cacabus coq̇/nalis.⁊ facit acc̄m ſingularis lebetē ul' le/beta. Inde ſumit̃ hęc lebeta.tę.ꝑ eodem. Un̄ lebetas inuenit̃ in plurali numero in veteri teſtamēto.ut patet Exo.27°. Et ꝓ/ducit penl'. gtī. Unde Aurora. Dignos p̄ſbyteros credo ſignare lebetas. Et nota q̇ ꝓprie cacabus appellatur vas ęneū. Le/bes v̓o vas lapideū.

Lebeus dictus eſt Judas Jacobi.

Lecca.cę.eſt ꝓprietas lingendi.⁊ dicit̃ a lin/go.gis. Jn̄ hęc leccacitas.tatis.⁊ hic lec/cator.oris.⁊ hęc leccatrix.cis. Nam taliuꝫ eſt lingere.

Lechi.i.maxilla.ſicut habet̃ Judic.15°.

Lechitus.ti.maſ.ge. vas eſt.ſcilꝫ ampulla de aurichalco. ſm Hug. Pap. v̓o dicit: Lechitus in regnoꝝ libro ampulla olea/ria. Et ꝓducit penl'. Un̄ in doctrinali dicit̃ Et ꝓducunt̃ lechitus ⁊ hermaphroditus.

Lectica.cę.i.currus in q̄ defert̃ lectus.⁊ dr̄ a lectus. Uel eſt cortina circa lectū. vel etiā ipſe lectus.⁊ dr̄ tūc lectica ſm quoſdaꝫ a lectis herbis.⁊ eſt idē qd̄ thor⁹. ſm Hug. Papias v̓o dicit: Lectica dicitur lectus impatoꝝ. Et ꝓd.pe. Un̄ Ouidi⁹. Lecticā dn̄ę diſſimulant̃ abi. Itē Iſa.66°. In le/cticas ⁊ in mulis ⁊ in carruc̄. Jn̄ lecticari⁹. rij.qui ducit currū. vel qui facit lectulos. vel q̄ in lectulo iacēs portat̃. Et lecticari⁹. ria.riū. mobilit̃.i.eodē ſēſu. ul' q̄ ꝑtinet ad lecticā.⁊ hic ⁊ hec lecticalis.⁊ hoc le.i.eodē ſenſu.

Lectio.onis.f.t.id quod legitur.

Lectiſterniū.nij.i.lectus ſtratus.⁊ p̄paratus. Uel locus in quo lectuli ſternūt̃.i.p̄pant̃. Uel panni ⁊ ſtramēta lectoꝝ. Uel locus in quo hoīes ſedere ul' iacere cōſueuerūt.

Lectiūcula.le.dimi.i.parua lectio.

Lector.oris.m.t. dicit̃ a legēdo.i.pcurrēdo Un̄ ⁊ nauis dicitur legere quicq̇d ꝑtran/ſit. Uel a legēdo.i.colligendo oīa q̄ legit quaſi collector. Uel a legendo.i.figurarū ſonos ꝓnūciādo. Et differt a participio quia nō cōueniūt alicui ex eadem cauſa. Participiū enim cōuenit alicui ex actu ul' paſſiōe. ſꝫ nomē v̓bale cōueīt alicui nō ex actu ul' paſſione. ſꝫ ex frequētia ul' aſſidui/tate vel induſtria. Dr̄ eni aliq̇s lector. vel quia ſcientiā. vel etiaꝫ ꝑitiā habet legēdi vel quia aſſidue. vel quia frequent̃ legit. Unde ⁊ ab officio dicit̃ in eccleſia lecto/res a legendo frequent̃. ſicut pſalmiſtę a pſalmis canendis.

Lectorius.ria.riū.quod ꝑtinet ad legendū vel ad lectorem.

Lectrū.tri.⁊ hoc legiū.gij.ꝑ eodē.ſcilꝫ ꝓ pul/pito.⁊ dicunt̃ a lego legis.

Lectus.ti. dicit̃ a legendo. q̇r antiq̇ ſolebāt legere in lectis. q̇ ⁊ circa lectulos habebāt pietes illitos cera. vt ſi aliq̇d dignū me/moria occurreret animis eoꝝ ſtatim gra/phio i illa cera illud deſignarēt. ne poſſet tradē obliuioni. Inde lectulus.li. dimi. Et nota q̇ exterior pars lecti dicit̃ ſpōda interior pluteū. Item lectus.ta.tū.mobi/liter declinat̃.⁊ tūc ē ꝑticipiū de legor.eri.

Ledo.ledonis.fę.ge.i.mari exūdatio.ſicut malma eſt eiuſdem retractio.

Legatio.onis.f.t.i.miſſio.⁊ dr̄ a legatus.

Legatū.ti.eſt donatio quędā in teſtamēto a teſtatore relicta. Inſti. de lega. §.i.et ff. d' lega.q.l.legatū. Et differt a caduco.qd̄ ſcilꝫ cum filius deeſt cadit ſup nepotē vel aliū de cognatione. ſꝫ legatum extraneo dimittit̃. Un̄ Juuenalis. Legatū oē ca/pis necnō ⁊ dulce caducū. Jn̄ legatarius ⁊ hęc legataria. cui aliquid legatū eſt vel qui vel quę legatum accipit.

Legatus.ti.m.s.⁊ hęc legata.tę.i.miſſus. ſiue miſſa. vel nūcius. ſiue nūcia.⁊ dicitur a lego.gas.ꝓ mittere. Un̄. Legat̃ miſſus legatum morte relictū.

Legatus eſt ille cui certa patria vel ꝓuin/cia cōmittit̃ gubernāda. vt in.c.nouit. de appel. Pōt etiā dici legatus quicūqꝫ ab aliq̇ ad aliquos eſt miſſus. Alit̃ legatos dicim⁹ eoſdē q̇s aduocatos ul' patronos cauſaꝝ. q̇ i foreſib⁹ negocijs p̄eminētib⁹ litigātib⁹ ſuū p̄bent patrociniū. Et nō q̇ ſūt tria genera legatoꝝ. Quidā de latere dn̄i papę mittuntur. ut cardinales. quos appellat fratres. Et tales poſſunt abſoluē hoīes ſuę ⁊ alterius ꝓuincię in ꝓuincia ⁊ extra.⁊ ęquipant̃ ꝓconſulib⁹. Alij ſunt nō

de latere· ſ datiui. Illi ſimpliciť in lega‑
tionē mittūť· vt plati qui tm̄ abſoluūt ꝓ‑
uinciales ⁊ in ꝓuincia· nō extra conſtitu‑
tos. Et equipantur preſidibꝫ ꝓuinciaꝝ.
Tertij ſūt natiui q̄ ſuaꝝ eccleſiaꝝ ꝑtextu
legatione funguntᷣ· vt archiepūs cantua‑
rienſis· de quo in.c.j.de offi.dele.no.li.vj.
Et ſunt quattuoꝛ· ſcilꝫ archiepūs Eboꝛa‑
cenſis· Cantuarienſis· Remenſis. ⁊ Piſanꝰ
vt no.in al.c.i.eo.ti.li.vj.

Legatus ꝓconſulis· eſt cui ꝓconſul poſtꝗ̄
ꝓuinciā eſt ingreſſus mādat iuriſdictionē
determinatā ⁊ aſſignatā· aut qñqꝫ in itinē
morā paſſus vel neceſſariā trahens. vt in
l.aliquando.de offi.ꝓconſul.⁊ lega.

Legia.gie.f.p.eſt parua nauis. ⁊ dī a legō
gis· eo q̄ legat.i.ꝑcurrat ⁊ ꝑtranſeat aq̄s.

Legibilis.⁊.e.⁊ hoc le.aptus ad legendū.

Legifer.ra.rū.i.legē dans vel ferens.

Legio.onis.fe.ge. dī a lego.gis. q̄ꝛ lege‑
bāť.i.eligebant q̄ deberēt eſſe de legione.
Vel dicit̄ a lex legis· q̄ꝛ lege in caſtris ſe
habebāt· vel lege in legione diſpoſiti erāt
Pꝛopꝛie q̄dē lingua macedonū dicitur
phalanx vel phalanga: Galloꝝ caterua.
noſtra legio. Et ſunt in legione ſex milia
ſexcenti ſexagintaſex homīes. In cohorte
quīgenti. In manipulo· ducenti. In cen‑
turia· centū. In turma ul'ala· triginta. Sꝫ
turma· eſt peditū. Ala militū. In decania
decem· ſm Hugꝰ.

Legionarius.ria.riū.de legione exiſtēs· ul'
ad legionem ꝑtinens.

Legiſta.ſte.cōis ge.qui docet legē· vel qui
vacat legibus.

Legitimꝰ.ma.mū.i.bonus ſm legē habitꝰ
vel factus.⁊ coꝛ.añpenl'. Vñ Ouidius de
arte. Legitimū finē flāma virilis habet.

Legumen.nis.dī a lego.gis.q̄ꝛ legit̄.i.col‑
ligit̄ manu. Vñ ⁊ legumē· q̄ſi lectū manu
dī. ⁊ ē etymologia. Vel legumē a legēdo
i.eligendo. Veteres enim queqꝫ melioꝛa
erant· ſcilꝫ fabam· piſam. ⁊ lenticulā lege‑
bant.i.eligebant. Vel q̄ꝛ melioꝛa eligunť
p ſemine.⁊ ꝓducit penul'.

Leguminarius.rij.⁊ hec leguminaria.rie.q̄
vel que cuſtodit vel vendit legumina. Et
adiectiue leguminarꝰ.ria.riū.qđ fit de le‑
gumine· vel qđ ꝑtinet ad legumen.

Lelex.lelegis.⁊.c.quidā ꝓpꝛ'ſ eſt qui pꝛimo
dicebat̄ lex legis· ſ poſtea cauſa differētie
geminata eſt ſyllaba. Vñ lelegiꝰ.gia.giū.

Lema vel lemos grece· latine dī voꝛago.

Lemanus.ni. quidā fluuius in alemania.

Lembus.bi.maſ.ge.i.parua nauicula. ⁊ dī
a lego.gis. Vñ lembulus.li.dimi. Alio noīe
dī linter.i.carabus· qua naue in fluuijs et
paludibus vtuntur.

Leminas· in libya tradunt truncos ſine ca‑
pite naſci.⁊ os ⁊ oculos habere in pectoꝛe
Ita dicit Iſidoꝛus.xjº. etymologiaꝝ.

Lemur· lemuris.maſ.ge.fuit frať Romuli
Vñ lemur· q̄ſi remur. Lemures dicte ſunt
ꝓpꝛie fantaſtice apparitiōes ⁊ nocturne q̄
apparebāt Romulo poſt moꝛtē Remi
quē interfecerat· vel interfici fecerat. Et iō
dicti ſunt lemures· quaſi remures. Que‑
libet tm̄ fantaſtice apparitiōes ⁊ nocturne
dicunť lemures. Vñ Oratiꝰ epi. Nocturnos
lemures poꝛtētaqꝫ theſſalaride.

Lena.ne.i.leccatrix vel conſiliatrix ſtupꝛi.
Lena etiā īuenit̄ p quodaꝫ genere pallij.
Vñ Perſius. Cui circa humeros hyacin‑
thina lena.

Lendex.cis.fe.ge.i.tarmus· vermis in lardo

Lendiculus.li.dimi.i.paruus lens.

Lendoſus.ſa.ſū.lendibus plenus. ⁊ dicit̄ a
lens.lendis.

Leneus.nei.maſ.ge.i.bacchus. ⁊ dicit̄ a le‑
nio.nis. q̄ꝛ leniat curas· vel q̄ꝛ ſit lenis ad
poꝛtandū. Vel leneus a lenoy· qđ eſt lacꝰ
vel cuppa in quē vel in quā vinū decurrit
expꝛeſſū. Et etiā bacchus dicit̄ ꝓducere
lacū: inde leneus.nea.neū.i.bacchicus.

Lenimen.inis.i.lenimentū.

Lenipes.pedis.ōis ge.i.lenes habēs pedeſ
⁊ coꝛ.penul'.tam noīatiui qꝫ genitiui.

Leno.nonis.maſ.ge.eſt qui ꝓciū ꝓ ꝯparato
ſtupꝛo accipit· vel dānataꝫ de adulterio
duxit· vel qui eam adulterio ſubijcit· vel
adulterū ſe facit· vel queſtū de adulterio
vxoꝛis accipit. vel q̄ mancipia queſtiaria
habet· ſcilꝫ qui taberne vel alicui negocia‑
tioni ꝓponit meretrices vt plus lucretur.
Et h eſt infamis· vel qui vxoꝛē depꝛehenſaꝫ
in adulterio ī matrimonio retinuit. vt.C.
ad.l.iuliā.de adul.l.crimen lenocinij.

Lens.dis.fe.ge.eſt fetus ſextupedis. Sed
lens.tis.eſt quoddā genus legumis. Vñ
quidā. Lens lendis capiti· lens lentis cō‑
uenit oꝛi. Item alius. Lens moꝛdet per.d
moꝛdet ſi capiat.t. Itē. Lens aīal lendis·
lens pꝛo legumine lentis.

Lēticula.le.dimi.quoddā legumē idē qđ
lens lentis. Item lenticula· parua ⁊ rotūda
macula in carne ad ſimilitudinē lentꝭ. Vñ
lenticuloſus.ſa.ſū.i.plenꝰ lenticulis. Et in
his ſignificationibus lenticula dī a lens lentis.

Item lenticula dicitur vas oleariū ex auro ⁊ argento ꝓprie. ⁊ tunc dī a liniendo· quia reges ⁊ ſacerdotes inde liniebantur ⁊ inungebantur.

Lentigo. ginis. f. t. i. veſtigiū puulaꝝ maculaꝝ in corpore· ſcilꝫ lenticula. ⁊ pd. ti. Vñ quidā. Eſt bona lens comedi· nō lentigo faciei. Jñ lentiginoſus. ſa. ſū. i. plenꝰ lentigie.

Lentiſcꝰ. ſci. fe. ge. quedā arbor dicta a lentꝰ qꝛ cuſpis eiꝰ lenta ſit. i. mollis ⁊ flexibilis.

Lentos grece· dī plenus vel plenitudo latine. Et hinc ꝯponūtur deſinentia in lentus vt vinolentus· ſomnolentus.

Lentus. ta. tū. i. flexibilis. vt lenta ſalix. Et lentꝰ. i. ocioſus. Et lentus. i. piger ⁊ tardus Et lentus. i. mollis· nō fortis. vt arcꝰ lentꝰ Et lentus. i. nō bene ſiccꝰ. vt Frumētū eſt lentū cū nō ſit bene ſiccū. Qr aūt quidaꝫ dicit lentus. i. plenus. ꝓpter hec cōpoſita vinolentꝰ· ſomnolentus. ⁊ ſimilia· friuolū eſt. Nūqꝫ enī lentus īuenitur in tali ſignificatiōe nec ꝑdicta noīa cōponūtur a lentus· ſ a lentos greco qđ ſignificat plenitudinē· ſm Hug. Papias dicit: Lentus. i. tardus· ſegnis· ineſſicax· languidus· ocioſus.

Lenulus. li. diminutiuū. i. paruus leno.

Lenūculus. li. diminutiuū. i. paruus leno.

Leo· a leon abiecta. n. dicimus nos latini hic leo. onis. Et vt dicit Iſidorꝰ. 12º etymolo. Leo grece· iterpretatur rex latine· eo qꝛ ſit princeps oīuꝫ beſtiarū. Virtus eoꝝ in pectore eſt. Firmitas in capite. Cū dormiūt vigilāt oculi. Cū ambulāt cauda ſua cooꝑiūt veſtigia ſua ne eos venator inueniat. Cū genuerint catulos· tribus diebꝰ ⁊ tribus noctibꝰ catulus dormire fertur. tunc deinde patris rugitu vel fremitu veluti tremefactus cubilis locus ſuſcitare dī catulū dormientē. Circa hoīes enī eoꝝ natura eſt· vt niſi leſi nequeāt iraſci. Patet enī eoꝝ miſericordia exēplis aſſiduis. Proſtratiſ enī parcūt· captiuos obuios repatriare ꝑmittūt· hoīeꝫ nō niſi in magna fame interimūt.

Leuchryſis. m. t. gēma ē colore aureo· vena candida interueniēte. ⁊ dicitur a leucos· qđ eſt album. ⁊ chryſos· quod eſt aurum.

Leoninus. na. nū. pe. pro. i. res leonis· vel ad leonem pertinens.

Leontophonus. phoni. fe. ge. eſt quedam beſtia modica. ⁊ dī a leon· qđ eſt leo· qꝛ ſi capiatur ⁊ exuratur. ⁊ eius cinere carnes aſperſe ponātur ꝑ vias· leones necāt ſi quātulūcūqꝫ ex illis ſumpſerint.

Leopardus. leopdi. maſ. ge. qđ regularius diceretur leoniſpdi· vt ex vtraqꝫ parte denaretur. Et naſcitur leopardus ex adulterio leene ⁊ pardi. vel parde ⁊ leonis. Et hinc leoparda. de. ſm Hug.

Leos apud grecos equiuocū eſt. Leos. i. ꝑpls Et leos. i. princeps vel rex. Vñ greci dicūt leon qđdā aīal· qꝛ princeps ſit oīuꝫ beſtiaꝝ.

Lepidus. da. dū. i. ſale ſapiētie conditus· ſuauis· curialis· mollis· dulcis. Jñ lepiditas. tatis. ⁊ lepidulus. dula. dulum. i. aliquātulū lepidus. Et hec lepida. de. i. antiquoꝝ patrū imago. Et grecíſmus facit differentiā inter lepidus ⁊ facetꝰ. Vnde. Sꝫ verbis lepidus aliqs factiſqꝫ facetꝰ.

Lepos. oris. maſ. ge. eſt dulcedo ⁊ ſuauitas in verbis. ⁊ dicitur a lepus· qꝛ leporina caro ſuauis eſt. ⁊ pducit penultimā gti. ſ lepus. oris. eam cor. Vñ. Silua tenet leporē· ſapiētis lingua leporē. Lepos etiam interpretatur vrbanitas. ⁊ fit qñ vnus vel ad vnuꝫ fit locutio pluraliter· vt Noſtis bone ꝯſul.

Lepra. pre. ē aſperitas· cutis ſquamoſa cū pruritu. ⁊ dī a lepida herba cui ē ſimilis in aſperitate ⁊ in ſquamoſitate. Jñ leproſus.

Lepus. oris. maſ. ge. eſt aīal timidū. ⁊ dicitur a leuis ⁊ pes· qſi leuis pes· qꝛ leues habet pedes ⁊ velociter currit. Jñ leporinꝰ. na. nū. pe. pdu. ⁊ leporius. ria. riū. pe. cor. Jtē hec leporia. rie. dī quedā vitis· que cito tendit ad maturitatem.

Lepuſculus. li. dimi. i. paruus lepus. Vñ Prouerbiorum. 30. Lepuſculus plebs inualida.

Leſibilis. ꝯ. t. ⁊ hoc le. idem qđ lędibilis.

Leſio. onis. i. leſura.

Leſus. ſa. ſū. i. afflictus· offenſus.

Letalis. ꝯ. t. ⁊ hoc le. i. mortalis.

Letamen. inis. n. t. i. fimus· ſic dictus· eo qꝛ ſuo nutrimento leta reddat gramina.

Letania. nie. i. rogatio vel inuocatio. ⁊ ꝓprie ꝓ mortuis facta. ⁊ dī a letū. ti. ſm Hug. Papias vero dicit: Letanie grece· latine dicuntur rogatiōes que indicuntur ꝓpter rogandum deum ⁊ impetrandū.

Lethargus. gi. maſ. ge. morbus obliuionē afferens ⁊ ſomnū. ⁊ dī a lethe· qđ interpretatur obliuio. Vnde in Boecio· philoſophia inquit. Lethargū patitur· ſcilꝫ cōem morbū illuſaꝝ mētiū. Jñ lethargicus. ca. cū. pe. cor. i. obliuioſus. vel qui lethargū patitur. Et hec letargia. gie. penultima acuta· ipſa obliuionis infirmitas· ſcilꝫ oppreſſio cerebri cum obliuione ⁊ ſomno iugi.

Letatus. ta. tū. i. mortuus vel mortificatus. ⁊ dī a letū. leti. Vñ Ouidius meta. Quo

ſimul itrauit letata quoqꝫ corpa vidit. Et
ſcribit̃ p oe diphthongũ ſicut letũ. Inue
nit̃ etiã letatus.ta.tũ.a letor.letari.partici-
piũ. Vñ in ps. Letatus ſuz in his q̃ dicta
ſũt mihi. Et tũc ſcribit̃ p ae diphthongũ
ſicut letor.aris.

Lethe.thes.i.palus infernalis.⁊ di a leo.les
q: delet memoriã. Vñ ⁊ interptat̃ oblivio
q: ex quo aiẽ bibũt de aqua illius patiũt̃
oblivionẽ peccatoꝝ ſm poetas. vel futu-
roꝝ ſm phos. Inde letheus.thea.theũ.i.
infernalis. vel ptinẽs ad lethem. vel obli-
viosus. Vñ ⁊ lethea papavera dicim⁹. q:
oblivionẽ mandentib⁹ conferũt. Et acuit̃
penl̃. Vñ Lucanus in.3⁰ meta. Nõ letheẽ
cõiunx oblivio ripẽ.

Lethes.fẽ.ge.quedã arbor cuius ſuccus gu-
ſtatus confert oblivionẽ. ⁊ di a lethe. Itẽ
lethes cõponit̃ cũ phagin.qḋ ẽ comedere
⁊ di h lethophag⁹.gi.fructus illi⁹ arboris
q̃ valet ad irritandũ amorẽ. Vñ Ouidi⁹
de reme. Illo lethophagos.illo ſerenos
in antro Eſſe puta ⁊c. Vel legit̃ ibi leto-
phagos p oe diphthongũ in pma ſylla-
ba.⁊ ſine.h.in ſecunda ſyllaba. Eſt aũt le-
tophagus vermis corpora mortuoꝝ co-
medẽs.⁊ di a letũ.ti.qḋ ẽ mors.⁊ phagin.
quod eſt comedere.

Letifer.ra.rũ.pe.cor.i.ferẽs mortẽ. ⁊ dicit̃ a
letũ.⁊ fero. Vel letifer.ra.rũ.i.ferẽs leticiã
⁊ dicit̃ a letus vel leticia.⁊ fero.fers.

Letũ.ti.i.mors.⁊ ſcribit̃ p oe.⁊ di a leo.les.
qḋ i ſimplici nõ ẽ in vſu. Vñ letũ res ipſa
q̃ delet vitã. Vñ quidã. Linque metum
leti.nam ſtultũ eſt tempore omni.

Letus.ta.tũ.p ae ſcribit̃.i.hilaris.gaudens
⁊ di a latus.q: latã ⁊ extẽſam habet faciẽ
Solẽt eni leti faciẽ diſtendere.ecõtra tri-
ſtes.corrugare. Itẽ a let⁹.ti.addita.cia.fit
leticia.cie.quaſi laticia. Et eſt leticia vult⁹
gaudiũ mentis.exultatio ꝓo verboꝝ ⁊
mẽbroꝝ. Itẽ letus cõponit̃ pletus.cõlet⁹.
tamletus.i.valde letus.

Leua.ue.fẽ.ge.i.ſiniſtra. ⁊ di a levo.as. q:
aptior eſt ad leuandũ ⁊ portandũ aliquid
Ipſa eni portat clypeum ⁊ enſem ⁊ cetera
vt dextra expeditior ſit ad agendũ. Inde
leu⁹.ua.uũ.i.ſiniſter.vl' malus.vl' pverſus.

Leuatoriũ.rij.locus in quo leuat̃ vel pla-
natur aliquid.

Leucos greci dicunt albũ.

Leucothoe.leucothoes.fẽ.gen.i.alba dea.
ſcilicꝫ aurora.vel ino mater portuũ.⁊ di a
leucos.qḋ eſt albũ.⁊ theos de⁹.ſm Hugi.

Papias etiã dicit: Leucothoe vel leuco-
thea.i.alba dea.que eſt aurora.

Leuca.ce.f.p.finit̃ paſſib⁹ mille q̃ngentis.
Leucas galli vocãt. Greci ſtadia.nos mi-
liaria.ſm Papiam.

Leui.interptat̃ additus.vel aſſumptus.

Leuia.leuie quedã mẽſura terre q̃ quĩgẽtis
paſſibus finitur.⁊ dicit̃ a levo.as.

Leuiathan.eſt ſerpens tortuoſus in aquis.
ſcilꝫ diabolus in mundo.q̃ in huius ſeculi
mari volubili verſat̃ aſtutia. ⁊ interptat̃
additamentũ eoꝝ.quoꝝ ſcilꝫ niſi hoĩuꝫ.
quibus in paradiſo ſemel culpã pvarica-
tionis intulit.⁊ hãc vſqꝫ ad eternã mortẽ
q̃tidie peſſimis ſuggeſtionib⁹ extẽdit.q̃bo
dum reatũ fenore peccati multiplicat.pe-
nas procul dubio ſine ceſſatione coaceruat.

Leuidenſis.maſ.ge.quedã veſtis dicta.q:
rharo filo ⁊ leuiter denſata ſit.⁊ videt̃ cõ-
poni a leuis.p nõ ponderoſo.⁊ denſus.

Leuiga.ge.inſtrumentũ leuigandi.qḋ etiã
cõplanatoriũ dicitur.

Leuipes.dis.oĩs ge.pe.cor.i.leues habens
pedes.ſcilicꝫ planos ⁊ agiles.

Leuir.leuiri.maſ.ge.i.cognatus.ſcilꝫ mariti
vel vxoris.quaſi leuus vir.

Leuis.⁊ le.⁊ h ue.habet duo ſigta. Leue eni
i.agile ⁊ nõ ponderoſũ. Et leue.i.planũ.
ſcilꝫ qḋ pilis ⁊ aſperitate caret. Et ſm hoc
etiã eſt differentia in tẽpore. Vñ quidaꝫ.
Pro plano leuis.p leuitate leuis.

Leuita.te.pe.pro.i.diacon⁹.⁊ dicit̃ a Leui
filio Jacob. De leui eni leuite exorti ſunt
a quibus in tẽplo dei myſtica ſacramenti
miniſteria explebãt̃. Hi grece diacones
latine miniſtri dicũt̃.q: ſicut in ſacerdote
cõſecratio.ita in diacono miſterij diſpen-
ſatio habetur. Vñ leuiticus.ca.cũ.pe.cor.
res leuite.vl' ptinẽs ad leuitã. Vñ quidaꝫ
liber appellat̃ Leuiticus.ci.eo q leuitarũ
miniſteria.⁊ diuſitates victimaꝝ.totuſqꝫ
in eo ordo leuiticus annotet̃.

Leuitiſſa.ſe.i.vxor leuite.vel q̃ habet illud
officium.

Leuitonariũ.narij.i.collobiũ lineũ ſine ma
nicis.i.dalmatica.quali egyptij monachi
vtunt̃. Hoc leuite olim vtebant̃.

Leunculus.li.diminutiuũ.i.paruus leo.

Lex legis.f.t.ẽ ius ſcriptũ.aſciſcens honeſtũ.
phibẽs ꝯriũ. Vl' lex ẽ ſcriptũ.pplo.pmul-
gatũ.magiſtrato q̃rẽte.⁊ pplo reſpõdẽte.
Solebat eni magiſtratus ciuitatis cũ aliquã legẽ
vellet ꝯſtituẽ.aſcẽdere pulpitũ in media
contione ⁊ q̃rere a populo ſi vellet illud

ratū eſſe.⁊ accepta reſponſione a populo deinceps ꝓ lege habebat. Itē lex eſt conſtitutio ꝑpl'i qua maiores natu ſimul cum plebib⁹ aliq̄d ſanxerūt. ſm Iſidoꝝ.li.v. ⁊ diſ.j. lex eſt. Et dicit glo. q̄ olim ꝑplus ſtatuit leges. Sed hodie tranſtulit hanc poteſtatē in impatorē. Inſti.de iu.na.gē. ⁊ ciui.§.ſed quod principi.

Lex aquilia loquit' i eo caſu cū quis culpa ſua alicui dānū dederit. veluti equū ſeruū ul' aliud aīal occiderit ul' vulnerauerit ſeu veſtē ſuā ſciderit. aut in illis reb⁹ damnū dederit. talis tenet' ad damnū reſtituēdū ſiue pecūs tradere in extimationē.

Lex cōmiſſaria ꝓpe nō ē lex neq̧ ſenatuſconſultū. ſed potius pactū. Et habet locū cū ita venditor cōuenit cū emptore. vt ſi nō fuerit ſolutū p̄ciū totū ul' pars cū q̄dā portio ſtatim ſoluta eſt. vt in tali die vel tēpore ſit res īempta vel īuendita ſi dictū ſit vt redeat poſſeſſio ul' dominiū ad venditorē. Tale aūt pactū nō habet locū in pignoribus. ſ; in emptionib⁹. vt.ff.de le. cōmiſ.l.vlt.et.l.ſi.fundus.

Lex cornelia de falſis p̄nā irrogat his qui falſum teſtimoniū dixerūt. vel falſum teſtamētū ul' aliud q̄dlibet iſtrm ſcripſerūt aut ſigillauerūt. aut alias falſū cōmiſerūt. puta in moneta vel mēſura. Et dr̄ cornelia a Cornelio inuentore. Dicit' etiā teſtamentaria.

Lex cornelia de ſiccarijs loquit' de his qui hoīem dolo malo interficiūt. ſcil; telo vel iactu furtiuo.⁊ hm̄oi. Vel etiā dr̄ lex cornelia de veneficijs a veneno. puta qū q̄s aliū interficit veneno aut magicis ſuſurris vel incantationibus. vel q̄ mala medicamenta publice vendidit.

Lex duodecī tabulaꝝ fuit origo toti⁹ iuris ciuilis.ſm glo. Inſti.de iu.na.gen.⁊.ciui.§ ex nō ſcripto.i.ꝟ.origo.ff.de origi.iur.l.ij. §.i. Et dr̄ lex ſcripta i.xij.tabulis. q̄ꝝ decē a ciuitatib⁹ athenienſiū ⁊ lacedemonioꝝ a decē viris fuerūt allatę. Et duę ad illarū declarationē per eoſdē decē viros poſtea additę. vt dicit glo.in.ꝟ. decem viros.§. deinde.c.Moyſes.diſ.vij.

Lex falcidia. diſ.ij.c.quędā.in fi.ꝓhibet ne quis in teſtamēto plus extraneis legare poſſit q̄; vt quarta pars ſit heredib⁹ data. Dicit' aūt falcidia a Falcidio tribuno autore. Vel ſm Acō. dicta eſt a fabri falce.i. diminutione. quia iā in p̄mo ſingularib⁹ relictis reſecat legatis. vt falce reſecantur ſegetes.

Lex fauia de plagiarijs eos pſequitur qui liberos aut ſuos ul' filios alienos ab vrbe vel de vna ꝓuītia ad aliā ſubducūt.⁊ eos vendunt fraudulent' inſcijs dn̄is ⁊ patribus ſuis. vt.ff.ad.l.fa. de pla.l.i.et.l.lege.

Lex fuſia alias ſuſia vel ſuffia canina nō pmittebat in teſtamento manumiſſiones fieri niſi vſq; ad certū modū vel numeꝝ ſeruoꝝ. lic; inter viuos ſit. S; hodie iſta ſublata ē.⁊ multomagis hoc liceret in vltima voluntate. Et dr̄ canina forte a q̄dā inducta qui canis vocabatur.

Lex heliaſcentia dedititioꝝ eſt de lata libertate. de qua Inſti.qui ⁊ qui.mo.mānumit. non poſ.§.eadē lege heliaſcentia. q̄ dn̄o minori viginti annis nō aliter manumittere pmittit' q̄; ſi vindicta.i.virga p̄toris apud conſiliū.i.apud locū cōſilij ſup hoc iuſta cauſa manumiſſionis approbata fuerint manumiſſi. vt ibidē tex.inquit.

Lex iulia de adulterijs ⁊ ſtupro pſequitur adulteros ⁊ eos qui ſine vi virgines. viduas. aut honeſtas. aut honeſte viuentes corrūpūt. aut violāt. Et non ſolū temeratores aliaꝝ nuptiarū gladio punit. ſ; etiā eos qui cū maſculis nefandā libidinē exercere audēt ſiue nō verent'. Inſti. de publi.iudi.§.item lex iulia. de adulterijs.

Lex iulia de ambitu punit eos q̄ p ambitū ſeu ambitionē munerib⁹ datis ad honores. ad officia publica accedunt ſeu ſucceſſerūt. de quo Inſti. de publi.iudi.in.§. ſūt p̄terea. in glo.

Lex iulia leſę maieſtatis eos punit qui in principē. aut in rem publicā aliquid cōmittunt ⁊ machinant'. Et eſt contra tales ſtatuta p̄na capitalis. Item q̄ vſq; ad quartā ꝓgeniē non ſuccedunt nati ab eis niſi p principē diſpenſet' cum eis.

Lex iulia repetundaꝝ loquit' de his plectēdis qui tēpore adminiſtrationis aliq̄d acceperint vt iudicarēt vel nō iudicarent ul' aliquē in vincula deicerent vel non.

Lex iulia de reſiduis punit eos qui officiū publicū aut adminiſtrationē habuerunt ⁊ tempore adminiſtrationis ſuę publicā pecuniā quā acceperūt in q̄d cūq; negociū erogandā retinuerūt ⁊ nō erogauerūt. ul' qui rēpublicā quā acceperūt tradendā in coī erario nō repoſuerūt ibidē. ſed penes ſe furtiue ⁊ doloſe retinuerunt. vt.ff. ad.l. iul.pec.l.ij.et.l.iij.§.lege.

Lex iulia de vi publica punit eos q̄ vi; cū

armis fecerūt vel intulerūt. Et ē pena de-
portationū. vt Inſti. de pub. iudi. §. item
lex iulia.

Lex iulia de vi puata punit eos q̄ ſine ar-
mis inferūt in publicatione t'tie parti do-
noꝝ. Si aūt vi rapt⁹ virginis. viduę. vel
ſanctimōialis. aut alias fiat. faciētes ⁊ opē
flagitio dātes. pena capit' puniūt. Inſti.
de pub. iudi. §. itē lex iulia. de vi priuata.

Lex iulia norbana loq̄t de latina libertate
vt Inſti. de liber. §. libertinoꝝ autē.

Lex iulia de ānona. ɔpetit cōtra illū q̄ facit
ul' pcurat ānonā fieri chariorē. q2 i h̄ ledit'
reſpublica. vt. ff. ad. l. iul. de āno. l. ij.

Lex iulia peculat⁹ cōpetit ɔtra illos q̄ pecu-
niā vel rēpublicā. vel ſacrā. vel religioſaꝫ
furātur. vt Inſti. de pub. iudi. §. lex iulia.

Lex iulia miſtellia alias viſtellia habet lo-
cū quando maritus relinquit vxori in te-
ſtamēto aliq̄d ſub certa cōditiōe ſi alteri
nō nupſerit. ⁊ cōditione nō ſeruata. nō te-
netur heres dare relictū p iſtam legem.

Lex ortenſia lata. i. facta ⁊ a rege nomē ſor-
tita ē. q̄ eā ſtatuit ⁊ fecit. q̄ ɔcordauit inter
plebē ⁊ pplm ⁊ principē q̄ cōſtituit vt nō
min⁹ aut pluſ valeāt plebiſcita q̄ȝ lex ppli
d' q̄ Inſti. d' iu. na. gē. ⁊ ciui. §. ſꝫ ⁊ plebiſcita

Lex papia patrū cōtinet pmia p ſuſcipiē-
dis liberis. Et dī a Papio autore. alias
papiniana a Papiniano autore. vide de
hoc Inſti. p quas pſo. no. ius acqui. in. §.
ſanatum ceteri.

Lex pompeia de patricidijs. alias parici-
dijs. punit eos q̄ patri. aut matri. aut auo
proauo. aut alteri de conſanguineis. aut
parentibus ſuis mortē infligunt.

Lex ppli antomaſtica. dī lex p excellentiā.

Lex publiciana dicta eſt a publiciano prę-
tore autore.

Lex rodia de iactu ſbuenit his quoꝝ mer-
ces cauſa cōis periculi euitandi eiectę ſunt
⁊ ppt' iactū nauis ſalua facta eſt. Quibus
datur actio cōtra magiſtrū nauis. ul' eos
quoꝝ merces ſūt ſalue. Et dicit' rodia ab
inſula rodo. alias rodiſis. in qua antiq̄t⁹
plurimū fuit vſus mercatoꝝ.

Lex ſatyra. eſt que de pluribus ſimul loq̄t'
reb⁹. dicta ſic a copia reꝝ. ⁊ q̄ſi a ſaturitate

Lex attilia loquit' de cōmiſſione tutelę in
pruīcijs ⁊ pro pſidib⁹ eaꝝ. Romę pcario
vrbani ⁊ maiori parte tribunoꝝ plebis.
de quo Inſti. de attilia. tu.

Lex vitellia. loquit' de liberto appetēte ea q̄
ingenuis tm̄ cōpetūt. puta honores ⁊ di-
gnitates. aſſerendo ſe ingenuū eſſe.

Lex viarū. dī ſolitaria excellentia.

Lex municipalis. dī quā aliq̄ ciuitas con-
ſtituit ſibi. ⁊ eſt ius ciuile. Inſti. de iu. na-
gen. ⁊ ciui. §. i. in tex. ⁊ in glo.

Lex canonica appellat' diuina. c. nimis. de
iureiur. et. c. i. de iura. calū. Et lex ciuilis dī
lex humana. c. ij. d' pſcrip. li. vi. Pōt tamē
ius canonicuꝫ dici lex humana. q2 ſunt in
eo multa ab hoībus ſtatuta. licet reſpectu
alioꝝ iuriū ciuiliū dicat' lex diuina. Si-
militer lex ciuilis. pōt dici diuina aliquo
reſpectu. imo ſacra dī. ⁊ per ipſam q̄s reli-
gioſus efficit'. ut. C. de legi. ⁊ cōſti. l. leges.

Lexis. interpretat' pauſatio vel ſermo. Et
īde barbarolexis. ſm Hug. Pap. do dic̄
Lexis grece latine locutio. i. quęlibet ſyl-
laba vel vox que ſcribi debet vel pōt.

L ante I

Lia. interpretat' laborioſa. Que fuit labo-
rioſa in generādo. Plures eni dolores q̄ȝ
Rachel fęcunditate pariendi ppeſſa vel
experta eſt.

Libamen. inis. neu. ge. i. ſacrificiū vel cibus
⁊ dī a libo. as. ⁊ pduc'. ba. Et ſcias q̄ ſicut
dī in hiſtorijs in principio Leuit. triplex
coꝝ q̄ offerebant' occurrit diſcretio. Aut
eni erat oblatio de aīalibus. et ſacrificiuꝫ
dicebat'. nec ante octauū diē natiuitatis
pōterat offerri. nec eadē die ⁊ mater ⁊ fęt⁹
ei⁹. Aut de ſicca matia. ut de ſimila pane.
thure. ⁊ ppe dicebat' oblatio. Aut de liq̄-
dis. vt de vino ⁊ oleo. q̄d ppie libamen
vel libatio dicebatur. licꝫ his nominib⁹
ſcriptura q̄nq̄ȝ indifferent' vtat'. Itē alibi
dī. libamē ⁊ libamētū erat ſimila oleo glu-
tinata. ⁊ vinū. q̄ cū hoſtia adolebāt'. vt q̄ſi
vinū ⁊ panis ⁊ caro dn̄o offerant'.

Libanus. bani. maſ. ge. mōs phenicū altiſ-
ſimus. dictus ſic ppt' thus q̄d ibi colligit'
vnde fit libatio. ſm Hug. Vel vt Pap.
dicit: Liban⁹ eſt phenicuꝫ mons. in quo
cedri ſunt altiſſimę. Alter liban⁹ eſt mōs
arabię. vbi colligit' thus. Sꝫ h̄ liban⁹ ar-
bor ē arabię imcēſa atq̄ȝ ramoſa. ſuccū aro-
maticū fūdēs. Et dī ppe h̄ liban⁹ p mōte
h̄ liban⁹ p arbore. hoc libanū p thure. Ve-
aūt dī Ecc. 24⁰ Quaſi liban⁹ nō inciſus
i maſ. ge. autoritati aſcribim⁹. Itē liban⁹
ponit' p tēplo Iſaię. 33⁰ Confuſus ē liban⁹
⁊ obſurduit. vbi dicit glo. Cōfuſus eſt li-
ban⁹. i. templū. ⁊ obſurduit. ne ibi audiat'
preces a dn̄o. ſicut ante.

Libaſius.ſij.maſ.ge.i.bacch⁹.7 vi a libo.as.
Libatoriū.rij. locus vbi ſacrificat᷑.
Libat⁹.ta.tū.i.ſacrificatus.ul' parū͛ degu-
ſtatus.Et ↄponit᷑ illibat⁹.ta.tū.i.nō tact⁹.
Libella.le.i.parua libra.
Libellulus.li.dimi.i.paruus libellus.
Libellus.li.pluribꝫ modis accipit᷑.ꝓ ē par-
uus liber vel codicillus.vel cedula in qua
actor cauſam 7 actionē expmit. Et ē du-
plex.q̇dā accuſatiōis.7 ille in criminalibꝫ
locū habet.Et q̇dā ↄuentiōis.7 ille in ci-
uilibus.Et debent plura ↄtineri in libello
vt in his verſibus cōtinet᷑.Quis.q̇d.corā
q̊.quo iure petat᷑.7 a quo.Recte cōpoſit⁹
quiſq3 libell⁹ habet.2⁹ ponit᷑ ꝓ pane aci-
mo ſeu ſucinericio.vt.C.de epiſ.audien.
l.iudices.vbi tex.inq̇t q̄ incarceratꝭ debet
victualis ſubſtantia miſtrari vel tradi li-
bellis duobꝫ aut tribus diurnis.Et dicit
glo.ibi.i.panibus.a libū.bi.vel a liba.bę.
qd̓ eſt panis albus.vel ſucinericius.3⁹
capit᷑.ꝓ pab⁹ pncipi oblatis.C.qn̄ libel.
prin.ob.fa.lit.cōceſ.4⁹.ꝓ iudice delegato
ff.de offi.cōſul.l.nec quiſq̄3.5⁹.ꝓ ſcriptura
demādatoris.6⁹.ꝓ ſcriptura recuſatiōis.
7⁹.ꝓ ſcriptura quā vir dat vxori quā re-
pudiat.7 illa di libellus repudij.8⁹.ꝓ ſcri
ptura appellationis.ff.de appel.l.j.9⁹ pro
ſcriptura quā iudex dat appellanti.ſalz
apl̄is.de appel.c.cordi.li.vj.Decimo pro
ſcriptura īfamatoria.q̄ di libell⁹ famoſus
quā nullus debet ſcribere nec dictare ſub
pena capitꝭ ſm leges.Proprie tn̄ libellus
eſt ſcriptura agētis q̄ſtionē cōtinēs 7 fu-
turam actionem depromens.
Libens.entis.oīs ge.i.volūtari⁹.q̄ſi plena
voluntate volens.7 dicit᷑ a libeo.bes.
Liber.ra.rū.di q̇ nō ſubiacet iugo ſeruitutꝭ.
7 di a libero.as.Jn̄ libertas.tatis.Item a
libero.as.di h̓ liber.qd̓ ī q̄ttuor ſigtiōibꝫ
īuenit᷑.Nā liber.i.cortex.ul' codex.bacch⁹
vel īgenuus.ſ₃ eſt differētia in gtō.Nā ꝓ
baccho vel ingenuo facit gtm̄ liber liberi.
S₃ ꝓ codice vel cortice liber.libri.Unde
Liber ē bacchus vel vir ſine cōpede nat⁹.
Ac liber ē codex.vel rapt⁹ ab arbore cor-
tex.Liber.beri.di fili⁹ īgenu⁹.q̄ ex libero
matrimonio ſit nat⁹ ul' ort⁹.Nā filij ex li-
bero 7 ancilla orti.ſeruilis cōditionis ſūt.
Sp enī q̇ naſcit᷑ deteriorē ſtatū pentū ſeq̇t᷑.
Liber.beri.di bacch⁹.q̄ liberat hoīem a
curꝭ.vel q̄ mares in coeūdo p ei⁹ bn̄ficiū
emiſſis ſemibꝫ liberant᷑.Ite₃ liber mulie-
bri 7 delicato carne depigit᷑.q̄ dicit mu-
lieres ei attuliſſe vinū ꝓpt᷑ excitādā luxu-
riā ul' libidinē.vn̄ 7 frons ei⁹ pāpino cin
git᷑.ſ₃ iō coronā vitreā 7 cornu hab₃.q̄ cū
grate 7 moderate vinū bibit᷑.leticiā ꝓſtat
cū vltra modū.excitat lites 7 quaſi cornu
addit.Vn̄ illud.Cū venere 7 baccho lis ē
ſ₃ iuncta voluptas.Vn̄ Ouidius.Uina
parant animū₃ veneri ſi plurima ſumas.
Liber.bri.eſt interior tunica ul' pars corticꝭ
q̄ ligno adheret.7 di a libero.as.q̄ liberat
7 defendit interi⁹ lignū.vel q̄ iſte interior
cortex defendit᷑ ab exteriori.vel di liber a
liberato cortice.i.ablato.Eſt enī mediu₃
quoddā int᷑ lignū 7 corticē.Jn̄ liber di in
q̊ legim⁹.q̄ an̄ vſū charte ul' mēbranę de
libris arborꝫ fiebāt volumīa 7 cōpagine-
bāt᷑.Vn̄ 7 ſcriptores a libris arborꝫ libra-
rij vocāt᷑.Et ide dicti ſūt bibliopolę 7 āti-
q̄rij.S₃ librarij ſūt q̇ noua ſcribūt 7 vete-
ra.Antiq̄rij q̇ tm̄ vetera vn̄ 7 dicti ſunt.
Uel di liber a libertate legentiū.q̄ olim
ſolis liberis ſtudiū legendi dabat᷑.
Liberalis.lis.ↄ.t.7 h̓ le.i.largus.humanus
benign⁹.ſalz q̇ libet᷑ donat 7 nō mmurat.
Jn̄ liberalitas.tatis.i.largitas.hūanitas
benignitas.7 ꝓ libertate īuenit᷑.ſ₃ ꝓprie li-
bertas ē ↄditōis.liberalitas vo bn̄ficētię
7 largitatꝭ.Jtē liberalis di qd̓ ad liberu₃
ꝑtinet.Vn̄ q̄dā artes dicūt᷑ liberales.q̄
nō niſi liberꝭ licebat eas addiſcere.vel q̄
volūt liberꝫ ab oī cura 7 ſollicitudine.Vn̄
pauperes ſtudē nō poſſūt.q̄ nō ſūt liberi
ab oī cura ꝓpter defectū rerū temporaliū.
Libertas.ē naturalis facultas ei⁹ qd̓ cuiq3
facē libet.niſi qd̓ vi aut iure ꝓhibet᷑.Jnſti.
de iure pſo.in pn̄.Et h̓ facultas q̄uis late
pateat.tn̄ ei q̄nq3 reſiſtit᷑ de facto.vt qn̄
nō poſſum⁹ qd̓ deſideram⁹.ul' de iure.vt
qn̄ nō facere furtū aut rapinā ꝓhibemur.
Libertas latina fuit libtas q̄ habebat qd̓
ſi moreret᷑ ille cui dabat᷑ libertas.tunc te-
nuit.ſ₃ ſi ſupuixit tūc nō tenuit.S₃ hodie
eſt correcta p.l.j.C.de lati.liber.tol.
Libertas fideicōmiſſaria.ē quā teſtator di
recte voluit cōpetē.ſ₃ ꝑ māumiſſionē alt⁹
cui⁹ fidei h̓ cōmiſit.ſalz vt manumitteret.
Libertas teſtamētaria.ē q̄ ex ipſo teſtō di
recte cōpetit.vt.C.de teſta.ma.i pn̄.iglo.
Libertas vindicta eſt q̄ fit ꝑ vindictā.C.
de vindi.liber.in prin.glo.
Libertus.ti.eſt qui ex ſeruo factus eſt liber
q̄ſi liberatus a iugo ſeruitutꝭ.Jn̄ liberta-
tę que de ancilla facta eſt libera.Et hic
libertinus.ni.fili⁹ liberti.7 h̓ libertina.ne.

filia liberti · q̄ſi de liberto natus vel nata. Et libertin⁹.na.nū.ad libertū ptinēs. Itē libertus cōponit̄·collibertus·ul' colliberta q̄ ul' q̄ cū alio ē libert⁹ ul' liberta·ul' fit. Eſt ḡ ordo ſeru⁹ libert⁹ q̄ de ſeruo fit liber. Itē collibert⁹ vel manumiſſus·libertinus fili⁹ liberti filius libertini·ſimpliciť iam liber. Vn̄. Libert⁹ prim⁹·libertinuſq3 ſecūdus. Tertius eſt liber poſteritaſq3 ſua. In legibus autē ,p codē habent̄ libertus collibertus libertinus·ſcilʒ ,p illo q̄ ex iuſta cā a ſeruitute manumiſſus ē. Magiſter aūt in hiſtorijs ſup illud actuū. Surrexerunt aūt q̄dā de ſynagoga libertinoꝝ ſic dicit. Libertini a regione ſic dicti·vel libertini.i. manumiſſi·q̄ cū prius fuiſſent ſerui poſtea fuerunt libertati donati.ꝛ ſic fuerūt de ſeruili ꝯditione qui primo fidei reſtiterunt.

Libertus abortiuus· eſt q̄ in teſtamēto ei⁹ q̄ abortus eſt.i.mortuus·manumittiť.

Libertus aſſignatiu⁹· eſt quē patron⁹ eius ex liberis ſuis eſſe velit·ipſū aſſignauit.

Libya.bye.filia fuit Epaſi· q̄ regnūʒ libye poſſedit· ex cuius noīe terra illa dicta eſt libya. Vn̄ libycus.ca.cū.ꝛ h̄ ꝛ h̄ libes ul' libys.i.libycus. Et h̄ libycus ventus flans a libya· q̄ aliter dr̄ afric⁹. Et libyus.bya.byū.i.libycus. ꝛ hī ꝛ he libyes· indeclina. q̄daʒ ,ppl'i libye. Vn̄ Ezech.27°. Perſe ꝛ lydi ꝛ libyes. Et dicit̄ libya tertia pars orbis. Vn̄ Lucanus in.6°. Europā miſeri libyam aſiāq3 timere.

Libyana.ne. quoddā gen⁹ charte·ſic dicta ad honorē libye.ꝛ libyan⁹.na.nū.i.libyc⁹.

Libido.dinis.f.t.i.voluptas·ul' luxurioſa volūtas.ꝛ dr̄ a libet·ul' a libero·q̄ puellaꝝ corpore depingit̄. Vn̄ libidinoſus.ſa.ſuʒ. voluptari⁹·vel luxurioſus· q̄ facit quod libet. Et libidine⁹.nea.neū. Et ſm̄ Pap. Libido cupiditas aī ē. Sūt aūt multe variet̄q3 libidines · ſic vlaſcēdi· q̄ ira vocat̄ vel habendi pecuniā·q̄ auaritia noīatur.ꝛ cetere. Cū igit̄ nō addit̄ cuius libido·non ſolet aīo occurrere·niſi illa q̄ in carne illa corruptibili plus oīb⁹ ſeuit. Hec aūt ſibi nō ſolūmodo corpus· veꝝ etiā intrinſec⁹ totū cōmouet ꝛ vendicat hoīem.

Libitina.ne.dea libidinis· qđ etiaʒ ,p feretro ꝛ morte accipitur.

Libitus.ta.tū.pe.cor.dr̄ a libet.ꝛ componit̄ illibitus.ta.tū.i.non libitus. Et hic libit⁹. tus.tui.ꝛ hoc libitum.ti.

Libra.bre.f.p.pficit̄ duodecī vncijs.ꝛ inde habet̄ pfecti pōderis genus·q: tot cōſtat vncijs·q̄t menſib⁹ ann⁹.ꝛ dr̄ libra·quia ſit libera ꝛ cuncta in ſe pondera p̄cedētia vel minora cōcludat. Et nota q: libra·dicunt̄ viginti ſolidi·q: tātū ſolēt pōderare. Itē libra dr̄ qđdā ſignū in celo·qđ ſol intrat i ſeptēbri.ꝛ dr̄ libra·q: tunc dies ꝛ noctes equant̄. Et cōponit̄ libra·h̄ ꝛ h̄ bilibris.et h̄ bre.i. duaꝝ libraꝝ pondus vel menſura ꝛ ſic trilibris ꝛ q̄drilibris.ꝛ ,pducūt li.ſicut ꝛ libra naturalit̄ ,pducit li· h̄ liber.bri.cor. li. Vn̄. Pro cētū libris nolo carere libris.

Libramentū.ti.i.equamentū.

Librarius.ria.riū.qđ ad librā ptinet. Item librarius vel libraria dr̄ qui vel q̄ in libra apponēdo pōdera cauſas reꝝ determinat· vel dr̄ tenēs librā. Itē librari⁹ ul' libraria· dr̄ ſeruus vel ancilla·q: ad librā.i.ad menſurā cibū accipiāt. Itē librari⁹ ul' libraria· ſcriptor vel ſcriptrix· q̄ vel q̄ ſcribit librū vel libros vendēs vel cuſtodiēs.ꝛ ,pdu.li Vn̄ Heſter.8°. Scribis ꝛ librarijs regi.

Librellū.li.quidā flos. ꝛ dr̄ a libro.bras· q: creſcendo cito ſurſum libretur.

Liburla.le.eſt baculus cū corrigia plūbata ad librandū carnes. Et liburla dr̄ inſtrumentū librandi.i. pcutiēdi lapides in caſtra·ſcilʒ manganus.

Libripēs.dis.dr̄ tenēs librā·q: de manu ei⁹ pendeat libra·vel q: librā pendentē ſuſtineat. Vn̄ Nenius. Qui librā tenet appellatur libripens.

Libū.bi.eſt panis imolatiu⁹·ſcilʒ q̄ ſacrificatur vel offert̄·alio noīe dr̄ placēta. Vn̄ Numeri.28°. Preter holocauſtū ſempiternum ꝛ liba eius.

Liburnia.nie. quedā regio cuius hoīes ſūt agiles.ꝛ ad currendū habiles ꝛ veloces. Vn̄ liburn⁹.na.nū.gētile. Et q: liburni ſūt veloces: ideo parua nauis ꝛ habilis ad currendū dicit̄. hec liburna.ne. Et q: ſiĉut illi liburni ſūt adeo agiles ꝛ veloces: ideo ab illis dr̄ h̄ liburnus·quoddā gen⁹ curris velociſſimi. Vn̄ Iuuenalis. Omnes et ingēti curret ſup ara liburno. Et ab eadē ratiōe dr̄ h̄ liburnus.ni. p̄co ul' diſcurſor. Vn̄ Iuuenalis. Prim⁹ clamāte liburno.

Licentia.tie.,pprie ē abuſio ꝛ iproprietas cū aliq̄s de cōceſſione coī ul' aliq̄ facit qđ nō debet vel cōtra artē. Vn̄ licētia autorū dicimus·cū corripiūt ,pductas· vel ,pducūt correptas.ꝛ dr̄ a liceo.ces. vel a licet·qđ ē licitū : inde licens.entis.ti.addita.a. fit licentia. Itē licentia dr̄ quecūq3 conceſſio. Item licētia dr̄ cōmeatus·qđ vulgariter

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

diciť cõmeatio. Inde licentioſus.ſa.ſuz.i. laſciuus. vel cui omnia licent.

Lycia.cię.regio eſt. Ińn lycius.cia.ciũ.pe.cor. Vñ Ouidi⁹ epl. Sãguine tricolomi lyciã tepeſecerat haſtã. Autores tñ quãq3 poetica licentia penl.iſtius nois pducũt.

Liciatoriũ.rij.lignũ in quo liciũ inoluiť.

Lychnos.grece.latine diciť lux. vel lumen. vl'lucerna. Iñn h lychnus.ni.vl' lychin⁹.ni. in eodẽ ſenſu.ſcilz funis candelę qui ardet in candela. vel cicẽdela lucernę. Et diciť ſic. q3 dent lumẽ.7 ponũť quãq3 p ipſis cãdelis. vel lucernis. Vñ Virgili⁹ in p̃ enei.
Fit ſtrepidus tectis voceſq3 perampla volutant. Atria dependent lychini.

Liciniũ.nij.genus veſtis.dictũ a ligo.gas. q3 textura eius ligata eſt p totũ.qſi lignũ 7 eſt.c.poſita pro.g.

Lycyſc⁹.ſci.7 hęc lycyſca.ſcę.di a lycos.qđ eſt lupus. 7 cynos.qđ ẽ canis. Et vt dicit Plini⁹. Lycyſci vl' lycyſcę diciť canes nati ex lupis 7 canib⁹.cũ forte inť ſe cõmiſcenť

Licitatio.onis.fę.ge.eſt pprie qñ aliqđ venditur.7 emptores ſup ſe augmẽtũ vel diminutionẽ faciũt. vel ſponſionẽ. vel pmiſſionẽ. Vñ 7 ſepe licitatio di ſponſio vel pmiſſio.ſ3 pprie p̃dicto modo facta.

Licitarij dicunť q̃ emẽdo. vendẽdo. vl' cõducendo rẽ aliquã. vel negociãdo aliqđ aliud.plus offerẽdo alter alteꝝ contendit ſuperare.

Licium.cij.filum innodatũ telę p quod ſtamen trahitur 7 licitur.

Licon vl' poti⁹ glycõ grece.latine di dulce.

Lycos grece.latine di lupus.ab auiditate. vel rapacitate.quia rabie rapacitatis quę inuenit trucidat.

Lictor.oris.maſ.ge. q̃ de officio portat gladiũ 7 ſecurim ante regẽ vel ĩpatorẽ.vt ad puniẽdos reos p̃ſto ſit. 7 di a lito.tas.qſi litor.q3 litat 7 interficiat reos. Vñ 7 q̃cũq3 regi. vel iudici. vel alicui p̃ſidi obſequenť ad puniẽdos reos.lictores dicunť. Item lictor di portitor cadauerũ. ſcilz q̃ portat cadauera ad buſtũ vel ſepulturã. Itẽ lictor põt dici leccator. vel q̃ lingit. 7 tũc di a lingo.gis.

Lydia.dię.regio ẽ. Ińn lyd⁹.da.dũ.7 lydi⁹.dia.diũ. Vñ Ezech.30. Ethiopia 7 libya. 7 lydij.

Lien.lienis. maſ.ge.p.j.id eſt ſplen. ſ3 lyen p.y.id eſt.venus.

Lienon.i.leue.

Lienteria.rię.di a lienon.qđ eſt leue. 7 enteria.qđ eſt inteſtina.qſi molle inteſtinũ. q3 cibũ tanq3 p aliena inteſtina nullis obſtantib⁹ facit plabi.qualẽcũq3 enĩ cibũ accepit incoctũ egerit. Ińn lienteric⁹.ca.cũ.q̃ talem infirmitatẽ patiť.

Lyęus.lyęi.maſ.ge.i.bacch⁹.vl' vinũ.dictũ ab eo q curã ſoluat. Iñn lyęus.ęa.ęũ.i.bacchicus. Et pducit pe. Vñ Ouidi⁹ de arte.
Turpe iacẽs mlier multo madefacta lyęi.

Lignũ.ni.di a lychnos greco. eo q incẽſũ conũtať in lumẽ.vl' q3 cõuſũ in ignẽ lumẽ faciat. vel q3 aptũ eſt flãmis 7 luminibus Iñn ligne⁹.nea.neũ.de ligno exiſtẽs.vl' ad lignũ ptinẽs. Et h lignariũ.rij.loc⁹ lignorum vel lignoꝝ aceruus. Itẽ h lignarius generaliter opifex lignoꝝ appellať.

Ligo.gonis.maſ.ge.i.ſarpa quoddã iſtrumentũ ruſticanũ.ad fodiendũ aptũ. 7 di a leuo.as.q3 leuat terrã. Vñ ligo.qſi leuo 7 ligones.quaſi leuones. Et pducit pe.gti ſ3 ligonis.ligones.nomẽ gẽtile cũ corripit

Ligula.lę.i. parua faſcia vel corrigia cum qua aliquid ligať. Iñn ligulat⁹.ta.tũ.i. ligulis ligatus. vel plenus. Et h ligulat⁹.ti i.coqu⁹ cui multę ligulę ſũt neceſſarię. ppť veteres pannos quos induit.

Liguria.rię.quędã puĩcia.in qua ſũt ↄcelle nouaria. mediolanũ. papia. dicta ſic ab abundãtia legumis. Iñn hic 7 hęc liguris vel ligus.guris.gentile.

Ligurius.rij. maſ.ge. quidã lapis p̃cioſus dict⁹ a linx. q3 ſit ex vrina lincis tempore indurata. Vñ Exo.39. Liguri⁹ achates.

Liguſtic⁹.ca.cũ.pe.cor. di a liguria. Vnde Iuuenaľ. Nã ſi pcubuit q̃ ſaxa liguſtica portat. Itẽ hoc liguſticũ.ci. quędã herba a liguria dicta.q3 abũdat in liguria.

Liguſtrũ.tri.q̃dã flos dict⁹ a liqueo.ques. q3 cito liquet 7 marceſcit. Vñ Virgilius.
Alba liguſtra cadũt vaccinia nigͣ leguntť

Liliũ.lij. di flos lacte⁹. 7 q̃dã herba lactei coloris.ſimiliť di liliũ.a lacte.qſi lacteũ. 7 lilia qſi lactea. quorũ candor eſt in folijs.

Lima.mę.f.p. eſt inſtrumẽtũ fabrile 7 ferreũ q̃ metalla rodũť. poliũť. minuũť. 7 purgãť.7 di a lim⁹.q3 limũ aufert de metallis.

Limaca. cę.f.p. 7 limax. cis. pro eodẽ verme q3 in limo morať. vel de limo naſciť.vl' q3 totus eſt imũdus 7 limoſus.

Limarius.rij.i.retiarius.7 di a limus.

Limas.atis.fę.ge. veſtis q̃ ptẽdiť ab vmbilico vſq3 ad pedes. 7 di a limus.q3 inferius in extremo ſui habet limbũ limum.i. obliquũ.7 eadem veſtis dicitur limus.

Hac publice vtebanť ſerui ⁊ coqui.

Limbellus.li. dimi. paruus limbus.

Limbulus.li. dimi. paruus limbus.

Limbus.bi.quā nos ornaturā dicimus.fa/
ſciola eſt q̄ ambit extremitatē veſtiū· aut
ex filis·aut ex auro cōtexta·aſſūptaqꝫ ex/
trinſecus in extrema parte veſtimēti vel
chlamydis. Dicit̄ tñ limb⁹ vndecūqꝫ fiat
talis ornatura. Dicit̄ etiā limb⁹ qñqꝫ cir/
cūitus cuiuſlibet rei. vel ora maris·vl' veſti
vel chlamydis. Jñ limboſus.ſa.ſū. limbo
ornatus vel plenus. Itē limbo ponit̄ pro
q̄dā parte inferni. Quattuor eñi ſūt loca
inferni· ſcilꝫ infern⁹ dānatoꝝ· limb⁹ pue/
roꝝ·purgatoriū. ⁊ limbus patrū.

Limen.inis. eſt termin⁹ domus vel lignuꝫ
in foribus domoꝝ ꝑ qḋ intrat̄·dictū a li/
mes: Nā limina oſtioꝝ dicūt̄ a limes·qꝛ
tranſuerſa vt limites ſunt.⁊ ꝑ ea ſicut per
limites in agros·i domū itroeat̄ vel exeat̄
Jñ h̄ ⁊ h̄ liminar̄. ⁊ h̄ re.ad limitē ꝑtinēs.
Et hoc liminare.ris.idem qḋ limen.

Limes.mitis.maſ.ge.i.callis. ⁊ dī a limus.
qꝛ ꝑtrāſuerſū ducit ⁊ extra viā. Vl' limes
eſt terminus agris poſitus vel pratis ſeu
campis.vel etiā dicit̄ meta. Itē limes eſt
regionū vel finiū. Limen ꝓ edū. Et li/
mes cor.penl'.gti. Vñ Proſper. Anguſto
virtus limite celſa petit.

Liminarche·dicūt̄ principes locoꝝ·in q̄bꝰ
ſunt diuerſaꝝ ꝓuinciaꝝ·aut regnoꝝ diui/
ſoꝝ limites ⁊ termini. Jñ colliminarche
q̄ cōfinia oppida vel ciuitates tenent trāſ
limitē locorum.

Liminiſcus.ci.virgula inter duos pūctos
iacens. ⁊ dī a limo. as.i.obliquo· quia ex
tranſuerſo iacet. Et ponit̄ in his locis·que
ſacre ſcripture interpretes eodem ſenſu· ſꝫ
diuerſis ſermonibus tranſtulerunt.

Liminiū.nij.n.s.i.captiuitas·exiliū·expul/
ſio extra limen vel extra domū. Et cōpo/
nit̄ poſtliminiū.nij.i.reuerſio de exilio ad
iura q̄ amiſerat·vel ius qḋ quis vendicat
ſibi ſup reb⁹ ſuis poſt reuerſionē de exilio
vide.j.loco ſuo.

Limis.mis.ꝯ.t. ⁊ h̄ me.⁊ lim⁹.ma.mū.i.ob/
liquus·vel diſtorquēs oculoſ· ſcilꝫ ſtrabo
Jñ hic limes.mitis.i.callis.⁊ inde ꝯpōnit̄
hic ⁊ hec ſublimis.⁊ hoc me.

Limitanus.ni.deus qui ꝑeſt limiti q̄ etiam
terminus dicitur.⁊ dicitur a limes .itis.

Limoſus.ſa.ſū.i.plenus limo.

Lympha.phe.i.aqua.⁊ dī a nympha·mu/
tata.n.in.l. Lympha etiā dī q̄daꝫ humor
vel ſpuma in fronte canuꝫ qua diſpſa per
caput īſaniūt ⁊ ī rabiē vertūt̄. ⁊ dī a lym/
pha liquore· qꝛ ad modū illius diſcurrit·
vl' qꝛ patiētes h̄ vitiū vitāt ⁊ timēt aquā

Lymphaticus .ca. cū.i. inſan⁹.⁊ dī ſic·eo ꝙ
aquā timeat· quē greci hydrophobā di/
cunt. Et dī ꝓprie lymphaticus q̄ vitiū ex
aqua contrahit·cuius vitiū eſt huc ⁊ illuc
curſu ire·ſumpto vitio a fluore aq̄. Sꝫ iā
poete vſurpāt nomē h̄ gnālit̄ ꝓ furioſus
Vñ lymphatic⁹ ꝓprie dī canis·a lympha
quā habet. ⁊ hinc tranſlatū eſt ad alia.

Limpidus.da.dū.i.purus·lucidus·clarus
manifeſtus·q̄ſi limphidus. Et cōpat̄·lim/
pid⁹.dior.diſſim⁹. Vñ Ezech.24º Sup
limpidiſſimā petrā effudit illud.

Limula.le.dimi.i.parua lima.

Limus.mi.fe.ge.terra hūida ⁊ cenoſa·ſicut
q̄ eſt in ꝓfundo aq̄. ⁊ dī a leuis. Itē adie/
ctiue declinat̄ limus.ma.mū.i.obliqu⁹· vl'
diſtorquēs oculos·ſcilꝫ ſtrabo.

Linarius.rij.i.retiarius.⁊ dī a linū. Et lina/
rius.ria.riū. ⁊ h̄ linariū.i.locus vbi abun/
dat linū vel ſemen lini.

Linea.nee.ē chorda cū q̄ aliq̄d dirigit̄. ⁊ dī
a linū. ni.eo ꝙ fiat d' lino. Et ſi nō fiat etiā
de lino tñ linea dī. Et etiā ſignū qḋ per li/
neā fit dī linea·vt i ſcriptura. Et linea etiā
longitudo dī ſine latitudine. Item linea
eſt collectio ꝑſonarū ab eodē ſtipite de/
ſcendentiū·diuerſos gradus continens ⁊
numeros diſtinguēs. Itē in veteri teſta/
mento appellat̄ linea ſtricta·camiſia totū
corp⁹ operiens·q̄ ita ſtrictis manicis adhe/
rebat corpori·ut nulla ineſſet ruga. ⁊ deſcē/
debat vſqꝫ ad pedes. vñ grece poderis.i.
talaris dicebatur.

Linearis.ꝯ.t. ⁊ hoc re. qḋ ꝑtinet ad lineā. ⁊
cōponitur interlinearis.ris. ⁊ hoc re.

Lineus.nea.neū. de lino exiſtēs· vl' ad linū
pertinens. ⁊ dicitur a linum.

Lingua.ue. dī a linguo .gis· qꝛ ea lingimus
vel dī a ligo .gas. qꝛ ligat verba ⁊ voces
ꝑ articulatos ſonos. vel dī a ledo. dis. qꝛ
dentib⁹ illidit̄. Sicut eñi plectrū chordis
ita lingua illidit̄ dentibus ⁊ vocalē efficit
ſonū. Jñ linguoſus.ſa.ſū.i. loquela plen⁹
⁊ abundās·ſcilꝫ loquax. Et linguat⁹.ta.tū
q̄ magnā habet linguā·vl' in lingua potēs
Itē lingua ponit̄ ꝓ liguagio. Vñ.j.Cor.
13º Siue lingue ceſſabūt. Sūt autē tres
lingue ſacre· ſcilꝫ hebraica· greca. ⁊ latina·
que maxime toto orbe colunt̄. Et his lin/
guis titulus ſup crucē dñi fuit ſcriptus·ut

o

habet Joannis.19. Jtē lingua ē ęquocū. Vñ. Eſt inſtrumētū mod⁹ ac idioma loquēdi. Examēq₃ libeꝛ lingua vocari ſolet

Linguax.cis. ois ge.i. multū loq̄x· aſſidue loquēs·copioſus lingue. Jñ linguacitas.

Lingulata.tę.f.p. piſcis q̄ formā h₃ lingue vel auguratrix ſiue incantatrix mulier.

Lingula.lę.i.parua lingua.

Liniamentū.ti.i. diſpoſitio· ſimilitudo. vel figura ſimilitudinis.

Linifex.ficis.pe.coꝛ. tam in ntō q₃ in gtō· q̄ vel quę facit vel opat̄ linū.

Linificiū.ficij.eſt ipſa lini operatio.

Linipes.pedis.maſ.ge. ⁊ h̄ linipediū. dij.in eodē ſenſu·ſalʒ lineū calciamentū.

Liniſtema. matis. eſt veſtis ex lino ⁊ lana cōtexta.⁊ dī a linū ⁊ ſtamē· q: in ſtamine linū.⁊ in trama lanā habet.⁊ pducit ſte·

Linna.nę.f.p.i.ſagū q̄drū ⁊ molle.⁊ eſt galloꝝ. Quibuſdaʒ enī nationibꝰ ſua cuiq₃ ꝑpria veſtis eſt.vt parthis·ſarabarę· gallis·linnę·germāis·renones·hiſpanis·ſtriges·ſardis·maſtrucę. Et a linna·linnatus ta.tū.i.linna indutus.

Linoſis.ſis.f.t.moꝛbus ſplenis.⁊ dī a lien· q̄d eſt ſplen. Et hinc linoſus.ſa.ſū.⁊ lienoſus.ſa.ſū.i.ſplenetic⁹ q̄ patit̄ ī ſplene. Vñ Plautus. Coꝛ vt opinoꝛ lienoſum habet.

Linter.terꝭ.f.t.i.pua nauicula dicta a linio· q: vadit ⁊ currit ſup aquā·quaſi liniendo ⁊ coꝛ.penul̄.genitiui.

Linteū. tei.i. velū q̄d in lectulo ſternit̄. vel mantile.⁊ dī a linū.ni. Jnde h̄ linteamen minis·q̄d in lectulo ſternit̄.⁊ pducit penl̄. nti. Et a linteū dicit̄ hoc linteolū.li. dimi. Vñ Ezech.30. Faſciaretur linteolis.

Linū.ni. dī a lenis · q: ſit molle ⁊ lene. Vel greci dicūt linatin.⁊ ide nos dicim⁹ linū.

Lynx.cis.generiſ īcerti.⁊ h̄ lynca.cę.p eodē aīali· q̄d vulgo dī lupus ceruarius. ⁊ dī a lycos·q: ī lupoꝝ genere numerat̄.⁊ ē eis ſimilis. Et dī lynx oculos habere tā acutos vt etiā viſu parietes penetret. Jñ dicit̄ lynceus·cea.ceū. Et h̄ lynceus.cei. dictus fuit q̄dā habēs oculos tā claros ⁊ tā acutos q̄ exiſtēs ī ſicilia vidit naues exeūtes de africa. vt dī. Jtē lynce⁹.cei. q̄dā mons archadię· dictus ſic·ab abundātia lupoꝝ.

Lynxa.xę. dicta eſt dea beſtiarū. Hęc dea ſplendoꝛ vel viuacitas viſus intelligit̄. Dī aūt h̄ dea magꝭ dea beſtiaꝝ q₃ hoīuʒ· q: acuti⁹ vidēt bruta aīalia q₃ hoīes. Vñ nocte habēt ſui viſus contēpamētū·q: tūc aliq̄ īueniūt obſtacula·de die aūt q: nulla inueniunt·ferę nihil vident·

Lipper⁹.pera.peꝝ.i.tener·mollis·delicatus·

Lippitudo. dinis.lachrymatio·ul̄ putredo oculi.⁊ dicitur a lippus.pi.

Lippus.pa.pū. p geminū.p. dī qui habet oculos lachrymātes quodā marcoꝛe plenos.⁊ dī a pus.i. putredo.i.a putredine oculoꝝ·ut deriuatio ſumat̄ ab vltima ſyllaba. Vꝫ aūt dī lipp⁹·q̄ſi liquoꝛē putridū p oc̄los emittēs poti⁹ ē etymo. q₃ ꝯpoſitō

Lipſanū.ni.grecū eſt.⁊ eſt ge.neu. Pꝛopꝛie lipſana dicūt̄ reliq̄ę q̄ remanēt·ſm Hugꝭ Jnuenit̄ etiā lipſanū ut q̄dā dicūt.p vaſe in q̄ ponūt̄ oſſa ſanctoꝝ. Papias etiā dic̄ Lipſana reliquię. Joānes epūs in q̄dam ſermone de ānūciatione dñica dicit: Paleſtina lipſanū Abrāę habꝫ Joſeph oſſa vnū amplectit̄ ſepulcrū Moyſi·nec inuenitur ſepulcrum.

Liquamen.inis.n.t.⁊ h̄ liq̄mentū.ti.p codē Liquamen ꝑpꝛie dicit̄ piſciū· q: ſoluti in ſalſamentū piſciculi eūdē humoꝛē liquāt. Cuiuſmodi liq̄r dī ſalſugo vel muria·ſed ꝑpꝛie muria dī aq̄ ſale cōmixta ⁊ effecta guſtu in modum maris.

Liqueſcentia.tię.f.p.i.apparentia· vel defectus. vel liq̄ditas.⁊ dī a liqueſcens.tis.

Liquidus. da. dū.i.fluidus·māifeſt⁹· clar⁹. pſpicuus·⁊ dī a liqueo.ques.

Liquoꝛ.oꝛis.m.t.aq̄· humoꝛ· ſoluta puritas.

Lyra.rę.f.p. dī quoddā inſtrumētū canēdi ⁊ dī a lyrin·q̄ſi a varietate vocū·q: diuiſos ſonos efficit.⁊ coꝛ.pmā. Jtē lira dī ſulcus ⁊ ꝑpꝛie aratri.⁊ pd.pmā. Vnde. Pollice tango lyrā·facio cū vomere liram.

Lyricen.cinis·maſ.ge.i.cū lyra canens.

Lyricina.nę.mulier quę cum lyra canit.

Lyricus.ca.cū.i. dulcis ⁊ ſuauis.⁊ dī a lyra. Vñ carmina Oratij dicunt̄ lyrica·q: cuʒ lyra cātabant̄·vel a lyrin dī lyric⁹.ca.cū.i. vari⁹ vel diuiſus. Et hinc carmia Oratij dicūt̄ lyrica a varietate carminū q̄ in eis cōtinēt̄. Et lyrici poetę·q: lyrica ſcribebāt Jtē lyric⁹ cōponit̄ plyricus.ca.cū.i. dulcꝭ ⁊ delectabilis ſup alios·ul̄ ſup cantū lyrę.

Lyrin grece·latine dī diuiſitas ul̄ varietaſ.

Lis.litis.fę.ge. dī a limes mitꝭ · q: cōmittit̄ int̄ duos.⁊ moꝛa finit̄. Rixa int̄ multos.⁊ īiuria cōſtat. Et dī lis.a cōtētione limitꝭ q̄ agros diuidit. Vñ Limes erat poſit⁹ litē vt diſcerneret agri. Et pducit.j.añ.t. Vñ q̄dā. Abſentꝭ partē ſtudeas in lite tueri. Et ſcribit̄ litiū gtīs pluralis p.t.⁊ etiā retinet ſonū.t. licꝫ ponat̄ int̄ duas vocales

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

⁊ hoc ad differentiam de liciū.cij. Et facit actūs pluralis es ul' is. Vñ Cicero in frumētaria. Sedaſti inquit etiā litis illoꝝ.
Litē pēdere·eſt litē cōteſtationē eſſe·ul' litē ī certo eſſe cuꝫ tñ ābiguus ſit eius exitus ⁊ euentus: Nam litis ⁊ iudicioꝝ euētus eſt incertus.ff. de peculio.l.quod debetur.
Litē cōteſtari dī qñ actor ꝓponit ītētionē ſuā ⁊ actionē corā iudice ꝯtra aliquē ⁊ ille ſtatī negat·tūc ē lis cōteſtata ⁊ dī pēdere: nā in ſuſpenſo ſunt oīa donec lis ſopiat.i. finiet·ul' ad ſupiorē negociū trāſmittat.
Litis conteſtatio eſt negocij pncipalis ab actore ⁊ reo hinc inde facta narratio·quā narrationē ꝑcedē debet libellus·niſi forte de conſenſu partiū remittat.
Litigioſa res ē ſup q̄ lis mouet' ul' mota ē.
Litis q̄ſi cōteſtatio·ē qñ aliq̄s cōuent' ī iudicio ſup reb' mobilib' q̄s poſſidet noīe alieno·noīat dñꝫ in iudicio ⁊ accipit iducias ad denūciādū dño vt ad iudicē ueniat ul' mittat·ſi ipſe dñs nō ꝯparet ī termio ſibi dato·tūc lis ē q̄ſi cōteſtata cōtra dñm·ſiue habet' p cōteſtata ad intrūpendū lōgi tēpori pſcriptionē. vt in.c.qm̄ frequēt.§.in alijs.x.q ſi ſup. vt lite nō ꝯteſ.
Liſa vel liſan hebraice dī·apoſtolus grece·miſſus latine·ſm Papiam.
Liſciuiū.uij. dī a lixen·qd eſt aqua·q: fit ex aqua mixta cineri.
Lyſis·interpretat' ſolutio.
Liſtrimos·ē cū plures ſēſus ī vnū locū breuit' expeditos coaceruat. ⁊ cū q̄dā feſtinatiōe decurrit. vt Cicero rēpublicā q̄ritās vitāqꝫ hoīuꝫ cōiuges liberos·ſm Papiā
Lithargyriū. gyrij. purgamētū argēti qd ſpuma argēti vocat' ⁊ fit ex argēto ⁊ plūbo. ⁊ dī a lithos·qd ē lapis. ⁊ argyros qd eſt argētū. Idē ⁊ hoc lithargyꝝ. gyri. dī. Jñ lithargyricus. ca. cū. qd fit de lithargyro·vel quod pertinet ad lithargyrum.
Littera.re.f.p. ſic diffinit': Eſt mīma pars cōpoſitę voc̄·vel ē vox īdiuidua q̄ ſcribi pōt. ⁊ dī a lego. ⁊ iter ul' itero·q̄ſi legitera q: legēdi ꝑbet iter·ul' q: legēdo iterat'. Jñ h ⁊ h l'ralis. ⁊ hoc le. vt Sciētia litteralis quę de litter' tractat. vel q̄ litteratū efficit. Itē a littera dicit' hic litteratus.ti. et hic litterator.tori ⁊ litterat'.ta.tū. Litterator vel litterat'·nō dī ille qui habet multos libros. ⁊ inſpicit ⁊ reuoluit·vt monach' q̄ ꝓprie pōt dici antiq̄rius·q: antiq̄s hiſtorias habet ad manū·ſ ille dicit' litterator vel litterat' q̄ ex arte de rudi voce ſcit for-

mare l'ras ⁊ cōiūgē in ſyllabis. ⁊ ſyllabas ī dictiōib' ⁊ dictiōes ī orōnib'. ⁊ orōnes ſic cōgrue pferre ⁊ accentuare. Vñ Hieronymus ſuper Matthęū. Litterator inquit erat qui gramatus grece dicitur.
Litteratorius.ria.riū.qd ptinet ad l'ras·ul' ad litteratorē·vel qd tractat de litter'·vel qd efficit litteratorē·vel litteratū.
Litterari'.ria.riū.idē qd litteratori'·ul' l'ris plenus. Vñ Aug' de ciui. dei. Cū quidaꝫ litterarius Varronis opa ꝑdicaret.
Litterula.lę. dimi.i.parua littera.
Lithimos.i. impatiētia calcata·vel crudelitate irriſa. ⁊ dicitur a lithos.
Lithos grece·latine dicitur lapis.
Lithoſtratū.ti.n.s. ⁊ h lithoſtrata.tę.i.pictura arte elaborata. ⁊ dī a lithos·qd ē lapis. ⁊ ſtratos qd ē variatio. Fit aūt paulis cruſtis ac taxillis.i. q̄dratis lapillis tinctꝫ in varios colores. Idē dī lithoſtratos. ⁊ hic lithoſtrat'. Vñ Joānis.19°. In loco q̄ dī lithoſtratos. Eſt ꝗ lithoſtratos variatio coloꝝ in pauimēto. ⁊ cōgeries diuerſorū lapidū diuerſoꝝ coloꝝ·ul' pauimentū·ul' opus mirifice factū·ul' etiā aliud op' dūtaxat ſit lapidū varioꝝ coloꝝ. Et nota q glo.int'linear' Joānis.19°. dic̄: Lithoſtratos grece.i.iudiciū vel iudiciale latine.
Liticen.cinis.i.canēs cū lituo. ⁊ dī a litu'. ⁊ cano. Jñ h liticina.nę.pe.cor. mulier q̄ cuꝫ cornu cantat.
Litote.tes. vel litota.tę. vt ait grecīſm' ſub ſcemate·īterp'tat' min' dicēs ⁊ plus ſignāt Nō nouus·imo vet'. Iſte nō ē īſipiēs· ſ ſapiēs·Gen' ⁊ ſpecies nō videt' ſimpliciter dici·imo multiplicit'. Et munera nō ſpernas, p libent' ſuſcipias. Vel ecōuerſo·cū plus dicit ⁊ min' ſiḡt·vt dic̄ Papias. Et ut dic̄ doctrinale. Fiet ſub ea firmādo negatio bina. Et ſic litote fit cū duę negatiōes vnā faciūt affirmationē·ut Sedeo necnō ⁊ ſcribo. ⁊ dī a liton qd ē diſſolutio quia duę partes reſoluūt' in vnā.
Litura.rę.i. deletio·vel feditas·nō q̄liſcūqꝫ ſed maxime litterarū.
Litus.toris.neu.ge.eſt terra aquę vel mari vicina. ⁊ dī a lędo.dis.q: fluctu elidat' vel illidat'. Vel dī a lito.tas.qd ē ſacrificare·q: marinarij piculis marinis liberati·in litore ſolēt dijs marinis litare. Vñ Donatus dicit in cōmēto ſup Virgiliū·q litus dī locus iux' altare vbi litatio ⁊ mactatio beſtiaꝝ fiebat. Seruius aūt cōtradicit ei dicēs·h nō valere·q: pma hui' noīs litus

ꝓducit᷑. Vñ Ouidi⁹ epi. Nō pfectur litora bobꝰ arat. Sꝫ pma hui⁹ ꝟbi lito corripit᷑. hͦ tñ magis friuolū eſt. qꝛ ſepe ſyllaba q̄ ꝓducit᷑ i pmitiuo corripit᷑ i deriuatiuo ul᷑ ecōuſo. Dr̄ lit⁹ dr̄ a ligo. gas. qꝛ ligat trā. Vñ litore⁹. rea. reū. ⁊ hͦ ⁊ hͦ litoralis. ⁊ hͦ le. Inuenit᷑ etiā lit⁹. ta. tū. a lino. nis. ⁊ cor. li.

Lituus. tui. m. s. i. cornu gracile. ⁊ dr̄ a litotas. qꝛ eo cōuocabant᷑ ad litandū. Lituus etiā dr̄ baculus curu⁹ q̄ augures vtebāt᷑ vel paſtores. ⁊ tunc eſt ge. fe.

Liuens. entis. i. niger. liuidus. inuidus.

Liuidus. da. dū. i. niger. ſubniger. iratus. inuidus. ⁊ dicit᷑ a liueo. ues.

Liuor. oris. m. t. i. liuiditas vel inuidia. dolor. ul᷑ vuln⁹ ſm Hug. Pap. dic᷑: Liuor ē macula nigra. nigredo ul᷑ inuidia. Prōpe autē liuor ē plaga virgaꝝ. inflatio vulneris cum pallore. Et pd. pma. Vñ Ouidi⁹. Paſcit᷑ in imis liuor poſt facta quieſcit.

Lixa. xe. m. p. i. mercenarius. puta q̄ ſequit᷑ exercitū in expeditione. ⁊ portat aquā ad opus exercitus in caſtris.

Lixabūdus. da. dū. q̄ latis incedit paſſibꝰ ad modum lixe. vel ſimilis lixanti.

Lixen. i. aq̄. ⁊ dr̄ a luxos. q̄i luxē. qꝛ ſit ſoluta.

Lixiuiū. uij. i. liſciuiū. ⁊ dicit᷑ a lixen.

Lixor. oris. m. t. i. portitor aque.

Lixus. xa. xū. i. in aqua coctus.

L ante O

Locator. oris. eſt ille q̄ rē aliquā p certo p̄cio vel certa mercede alicui vtēdā cōcedit. ul᷑ aliū re ſua mercede ſibi cōuenta vti pmittit. vt cū loco tibi domū meā ad habitandū in ea. ego dicor locator. Tu ꝟo qui ſic vteris ſeu ad vſū recipis ꝯductor nūcuparis vt in. c. j. de lo. ⁊ condu.

Loculus. li. dimi. a loc⁹. vñ ⁊ locellus aliud dimi. Eſt aūt loculus. pe. cor. paruus loc⁹. Itē loculus ē burſa. Vñ Joānis. 12⁰. Fur erat ⁊ loculos habens. ea q̄ mittebāt᷑ portabat. Itē eſt feretrū. Vñ Luc. 7⁰. Et tetigit loculū. i. feretrū.

Locuples. pletis. ois ge. i. diues. ⁊ dr̄ a loc⁹ ⁊ plen⁹. q̄ſi loc᷑ plen⁹. ⁊ plurimaꝝ poſſeſſionum poſſeſſor.

Locus. ci. nomē eterocitū ē. Nā in ſingulari ē ge. maſ. hͦ loc⁹. ſꝫ in plurali ē ge. maſ. ⁊ neu. hi loci. ⁊ hͦ loca. Et dr̄ loc⁹ tā ſba q̄z quātitas q̄ aliq̄d locale circūſcribit᷑. Itē locus dr̄ maxima ꝓpoſitio vel habitudo vñ trahit᷑ argumētū. tā in dialectica q̄z in rhetorica. Vñ hͦ ⁊ hͦ localis. ⁊ hͦ le. q̄d loco cōtinet᷑ ul᷑ circūſcribit᷑. Vñ localit᷑ adu. ⁊ hͦ localitas. tat. Et nō q̄ loc⁹ ꝓpe ē quātitas circūſcribens corp⁹. Sꝫ hͦ loca. coꝝ ꝓprie de his dicūt᷑ i q̄bꝰ paſſiones habēt. Loci aūt ad logicos ptinēt. Et ſic talis ſit diuiſio locoꝝ: alij itrinſeci. alij medij. Itē loc⁹ ē ſedes argumenti. vel id ex q̄ ad ꝓpoſitā q̄ſtionē ꝯueniēs trahit᷑ argumētū. Item locus dr̄ facultas. copia. ptās. cōditio. tēpus. occaſio. oportunitas. dignitas. auctoritas. honor. magnitudo. maieſtas. faſtigium. ſplēdor. gradus. glia. Et vt grecīſm⁹ dic᷑. Argumēta locos. hoīes loca dicis hre.

Locuſta. ſte. ē puū aīal dēte noxiū. ⁊ pluſq̄z cetera aīalia frugibꝰ nocet. ⁊ dr̄ a lōgus ⁊ haſta. eo q̄ pedibus ſit longis velut haſta. Raban⁹ aūt ſup Mattheū. dic᷑. In dicis Arnulphi galliaꝝ epi repim⁹ minimū gen⁹ locuſtaꝝ fuiſſe i deſerto iudee. q̄ paſtus ē baptiſta. ⁊ vſq̄z hodie apparet. q̄ corpuſculis in modū digiti manus exilibꝰ ⁊ breuib⁹ in herbis facile capiūt᷑. coctēq̄z i oleo pauperꝝ p̄bēt victū. Chryſoſtom⁹ ꝟo dic᷑. Iſte locuſte ſūt volatilia q̄dam mūda. ſꝫ parua. ⁊ nō ſatis in altū volātia. Locuſta etiā īuenit᷑ p quodam genere herbaꝝ.

Locut⁹. ta. tū. participiū ſcribit᷑ p. c. licꝫ ſuū ꝟbū. ſ. loq̄r ſcribat᷑ p q. Dicit eni Priſcianus q̄ deponētia deſinētia i quor mutāt eā in cu. ⁊ ſumētia tū. faciūt ſupinū. vt loquor locutū. ſequor ſecutum ⁊c.

Lodix. dicis. maſ. ge. quicq̄d in lectulo ſup ponit᷑. ⁊ ꝓprie pānus villoſus. Et pdu. pe. gti. Vñ Juuenalis. Magne mētis opus nec de lodice parata.

Logicus. ca. cū. i. ſermocinalis ul᷑ rationalis ⁊ dr̄ a logos. q̄d ē ſermo vel ratio. Vñ logica dr̄ triuiū q̄ſi ſmocinalis. qꝛ ꝯſiſtit i ſermonibꝰ. ⁊ excellēt᷑ dialectica dr̄ triuiū. qꝛ p̄ alijs artibꝰ triuij cōſiſtit in ſermonib⁹. Et īuenit᷑ grece declinari. p̄ eodē hͦ logice. ces. Vñ logici dicūt᷑ triuiales ul᷑ dialectici. Itē logica dr̄ quedā ſpecies medicine. i. rationalis. Vñ logici dicunt᷑ q̄dā medici q̄ diſcuſſis etatū. regionū. ul᷑ egritudinū q̄litatibꝰ. artis curā rōnabilit᷑ ſcrutāt᷑. Et a logica ſm qualibet ei⁹ ſigtionē. hͦ ⁊ hͦ logicalis ⁊ hͦ le. Vñ logicalit᷑ adu. ⁊ hͦ logicalitas. tatis.

Logiſma. me. f. p. i. cogitatio ul᷑ ſermo ul᷑ rō ſm Hug. Pap. ꝟo dic᷑. logiſm⁹ cogitatio

Logiſticus. ca. cum. pe. cor. i. ſermocinalis. vel rationalis. vel cogitabilis.

Logiū. gij. n. s. rationabile reſpōſū. i. ſine inuolutro. ⁊ dr̄ a logos. q̄d ē rō. Itē hͦ logiū

gij. dī manuale. ſcilꝫ exiguꝰ pānus ⁊ du-
plex auro ⁊ gēmis. ⁊ q̄ttuoꝛ cōtexꝰ colo-
ribus habēs magnitudinē palmi p̄ q̄drū
cui intexti erāt duodecim p̄cioſi lapides.
Hic pannꝰ etiā rationale dī. ⁊ ſup humē-
rali circa pectus pontificis ānectebat̄.
Logographus. i. ſcriptoꝛ publice rationis
⁊ dī a logos qd̄ ē rō ⁊ graphos ſcriptura.
Logos. i. ſermo uł ratio ſm̄ Hugi. Vel ſm̄
Hieronymū ī epl̄a ad Paulinū. In prin-
cipio inq̄t erat v̄bū. ⁊ v̄bū erat apud deū
⁊ deus erat v̄bū. Logos grece multa ſigt̄
Nā ⁊ verbū ē. ⁊ ratio. ⁊ ſupputatio ⁊ cauſa
vniuſcuiuſq; rei p̄ quaꝫ ſūt ſingula q̄ ſub-
ſiſtūt q̄ vniuerſa recte itelligimꝰ in chriſto
qꝛ videlꝫ chriſtus dī v̄bū q̄tū ad patris
dicētis māifeſtationē. Cauſa q̄tū ad rerꝫ
creationē. Ratio q̄tuꝫ ad creatarū ordi-
nationē. Supputatio q̄tū ad ordinatoꝝ
diſtinctionem.
Logotheca. ce. ꝯ. p. q̄ vel que ſermonē facit
in populo. Vel qui edictū īpatoris vel
alicuius principis populo nūciat.
Loligo. ginis. f. t. q̄daꝫ piſcis vt dicūt ſepia
q̄ habet ſtrumā nigerrimi coloris ⁊ amariſ-
ſimi ſaporis plenā. Vn̄ ponit̄ q̄nq; p̄ nimia
amaritudine. Ponit̄ etiā loligo p̄ herba
amara. In̄ loliginꝰ. nea. neū. ad loliginē
ptinēs uł de loligine exiſtēs. Et loligino-
ſus. ſa. ſū. plenus ⁊ abundās loliginibus.
Loliū. lij. n. s. illa mala herba q̄ creſcit inter
ſegetes malū ſemen facit qd̄ ſimiliter dī
loliū. In̄ lolioſus. ſa. ſū. i. plenus lolio.
Longanimus. ma. mū. ⁊ h̄ ⁊ hec lōganimis.
⁊ h̄ me. p̄ eodē. ſcilꝫ q̄ nullis paſſiōibꝫ p̄-
turbat̄ ſꝫ ad vniūſa ſuſtinēda patiens eſt.
Longeuus. ua. uū. i. longi eui ſcilꝫ ſenex. In̄
h̄ lōgeuitas. tatis. i. longi eui vita vel etas.
Longinquꝰ. q̄. quū. i. remotꝰ In̄ lōginq̄tas
Longiturnꝰ. na. nū. i. diuturnꝰ lōge durās.
In̄ lōgitūnitas. i. diutūnitas. Vn̄ Baruch.
4o In longiturnis diebꝫ. Et. 3o Vt ſcias
ſimul vbi ſit longiturnitas vite. Vel ſm̄
aliā litterā. Vbi ſit longiturna vita.
Longus. ga. gū. dī a lien eo qꝛ ſic porrectuꝫ
ad modū lienis. Et ꝯpatur lōgꝰ gioꝛ. ſimꝰ
In̄ lōge. giꝰ. ſime. ⁊ h̄ lōgitudo. dinis. Et
cōponit̄ longus bilōgus oblōgus ſemi-
longꝰ. Itē tālōgꝰ ꝯlongꝰ. i. valde longꝰ.
Lophos. vel potiꝰ laphos grece. i. ceruus.
Loq̄culus. la. lū. pe. coꝛ. i. aliquātulū loquax
Loquax. cis. oīs ge. i. aſſiduꝰ abūdās ī locu-
tiōe. In̄ h̄ loq̄catas. tatis. i. abūdās locutio
Loquela. le. p̄ vnū. l. pe. p. ⁊ dī a loquoꝛ.

Loramētū. ti. dī a loꝝ. ⁊ dicūt̄ loramenta
plura lora. vel laq̄aria. vel in parietibus
tabule. vel aliqua ligna que mittunt̄.
Loranꝰ. ria. riū. qd̄ ad loꝝ ptinet. vel tortuſ
⁊ ſolutus vel ligatꝰ. ⁊ h̄ loranꝰ. rij. i. tortoꝛ.
Loreus. rea. reū. i. tortus vel ſolutus vel li-
gatus vel ad lorū ptinens.
Lorica. ce. pe. p. dī a loꝝ. ri. qꝛ loris caret. So-
lis enī circulis ferreis cōtexit̄. In̄ loricatꝰ.
ta. tū. q̄ habet loricā vel lorica indutus.
Loripes. dis. cōis ge. i. claudus q̄ hꝫ pedes
tortos ad ſimilitudinē loꝛi. Vel q̄ hꝫ pedē
ligneū q̄buſdā loris religatū. Et coꝛ. pe. taꝫ
in ntō q̄ ī gtō. Vn̄ Iuuenalis. Loripedē
rectus derideat ethiopem albus.
Lorū. ri. i. corrigia uł corīū uł habena freni.
Et p̄d. lo. Vn̄ Oratiꝰ in epi. Seruus ha-
bens preciū loris non vteris aio.
Loth interp̄tat̄ declinās uł inuictus qꝛ factis
ſodomoꝝ nō cōſenſit ſꝫ eoꝝ illicita carnis
incendia declinauit.
Lotio. onis. i. ablutio vel lauatio.
Lotiū. tij. ē lixiuiū cū q̄ veſtes abluūt̄. Vel
lotiū dī vrina. Et vt dicūt. Vrinas hoīuꝫ
ſed lotia dic aſinoꝝ.
Lotus. ta. tū. i. ablutus. ⁊ dī a lauo. as.

L ante V

Lubricus. ca. cū. i. labilis. ⁊ dī a laboꝛ beris.
Proprie lubricū ē illud qd̄ quāto magis te-
net̄ tanto magis labit̄. vt anguilla. Et etiā
illud dī lubricū in q̄ quis labit̄. vt via lu-
toſa. ⁊ aq̄ſa. ⁊ glacies. Vn̄ in p̄s. Fiat via
illoꝝ tenebre ⁊ lubricū. Et vt dicit Pap.
Lubricus differt a labili qꝛ labile ē qd̄ la-
bit̄ ſicut fluuiꝰ. Lubricū v̄o nō dī p̄prie qꝛ
labit̄ ſꝫ in q̄ q̄s labit̄. Itē lubricꝰ dī q̄cq̄d
labit̄ dū tenet̄. vt piſcis ⁊ ſerpens. Vnde
Labilis ē fluuiꝰ dicat̄ lubricꝰ anguis. Itē
lubricus aliq̄n dī leuis vitioſus vanus
friuolus ieptꝰ laſciuꝰ luxurioſus defluēs
Lucanar. naris. n. t. fouea in luco. ⁊ dī a lucꝰ.
Lucanica. ce. qd̄dā genꝰ cibi. ⁊ vt dicūt ſal-
cicia. ⁊ dī a lucania qꝛ p̄ in lucania ē facta.
Lucaniſta. ſte. ꝯ. p. q̄ legit lucanū uł imitat̄.
Lucanꝰ. ni. q̄dā poeta. ⁊ dī a lux qꝛ int̄ ceťos
poetas eluxit. ⁊ vt dilucide tractaret lon-
gū conſtructionis hyperbaton ſp̄ euitauit.
Itē lucanꝰ. na. nū. adiectiue p̄t eſſe pa-
triū vel gētile. Itē h̄ lucania p̄uīcia vltra
Romā. Item īuenit̄ hec Luca. ce. quedā
ciuitas. In̄ lucanꝰ. na. nū. patriū. ⁊ h̄ ⁊ hec
lucēſis. ⁊ h̄ ſe. Itē īuēit̄ h̄ lucanꝰ. ni. i. ſplē-
doꝛ matutinꝰ. ⁊ tūc cōponit̄ āte lucanꝰ. ni. i.

eruptio auroꝛe ante lucē canēs.i.albēs. ⁊ adiectiue añlucan⁹.na.nū.i.añ lucē ſurgēſ

Lucar.carꝭ.n.t.pecunia vel p̄ciū ex luco collectum. qđ vulgo đ ſiluaticū.⁊ foꝛeſtage gallice.⁊ đ a lucus.ci.⁊ pdu.pe.gti. Item inuenit̄ h lucar.carꝭ. maſ.ge.p q̄dā aue q̄ pulcre ⁊ dulcit̄ canit p̄ mane quando lux emanat.⁊ tunc dicit̄ a luce.⁊ coꝛ.pe.gti.

Lucas interp̄tat̄ ipſe cōſurgēs ul' ipſe eleuans.⁊ đ a luce. Ipſe enī fuit cōſurgens a mūdanoꝝ amoꝛe eleuās ſe in amoꝛē dei per contemplationē.

Lucellum.li.i.paruū lucrum.

Lucerna.nę.đ a lucnū ul' a luce. q̄ſi ītra ſe lucē arcēs. Eſt tñ breuis h ſyllaba.lu. Vñ Perſi⁹. Diſponite pinguē nebulā doꝛmire lucernā. Jn h lucernula.lę.dimi.i. pua lucerna. Et h lucernariū.narꝭ.i. cādelabꝛū q̄ ſuſtinet lucernā.⁊ lucernoſuſ.ſa.ſū.i.plenus lucernis.⁊ lucernari⁹.ria.riū.qđ ptinet ad lucernā. Et hic lucernari⁹.narꝭ. q̄ facit lucernas.⁊ hęc lucernaria.rię.vxoꝛ ei⁹. vel etiā mulier faciens lucernas.

Lucibilis. ⁊.t.⁊ h le. qđ aptū eſt vt luceat.

Lucidarius.darꝭ.quidā liber ī quo multa elucidantur.⁊ dicitur a lucidus.

Lucidulus.la.lū.pe.coꝛ.aliquātulū lucid⁹.

Lucidus.da.dū.i.ſplēdidus. Et differt a lucibili. q: lucidū ē qđ aliū de illumiat̄. Lucibile vo ē qđ p ſe lucet. Jñ luciditas.tatꝭ

Lucifer.ra.rū.pe.coꝛ.i.lucē ferēs. Itē h lucifer.ri.i.ven⁹ vel ſol. Et h lucifera.rę.i.luna. q: p̄ alijs ſtellis iſte ferūt lucē. Lucifer aūt ſolē p̄cedēs ⁊ mane nūciās tenebras noctꝭ lumine ſui fulgoꝛis aſpergit. Lucifer etiā metaphoꝛice đ quidā angelus malus.

Luciferani hęretici a Lucifero ſmirnę ep̄o oꝛti. q̄ ep̄os catholicos q̄ inſtāti pſecutōe pſidię arrianoꝝ cōſentictes erāt. ⁊ poſtea correcti in cathedrā redire delegerūt. dānātes qđ p̄us crediderunt. ſiue qđ credidiſſe diſſimulauerūt. q̄s eccleſia catholica matno recepit ſinu tanq̄ Petꝛ poſt fletū negationis. hāc illi matri charitatē ſupbe accipiētes eos recipe nolētes ab eccleſię coīone receſſerunt. ⁊ cū ipſo Lucifero auctoꝛe ſuo q̄ mane oꝛiebat̄ cadere meruerūt.

Lucifuga.gę.cois ge.lucē fugiēs. ⁊ đ a lux ⁊ fugio.gis. Itē hęc lucifuga.gę.đ q̄dam auis q̄ ſemp fugit aſpectū diei.

Lucigena.nę.cois ge.luce genit⁹ ul' genita.

Lucina.nę.dea part⁹. ſcilꝫ Juno ul' Pallas. vel Diana. ⁊ dicit̄ a lux eo q: naſcentibus p̄beat lucē. vel q: p̄ſit ī luce naſcētibꝰ.⁊ eos recipit ⁊ fouet. vt fingūt poetę. Et dēpta media ſyllaba đ hęc luna. Et pdu.pēl.ſic alia denoīatiua deſinētia in na. ſicut vult Priſcian⁹. Et in grecīſmo đ. Ipſaq̄ caſtrenſis ſimul eſt lucina curialis.

Lucinia.nię.auis q̄dā ē q̄ mane canē īcipit. ⁊ đ a luce. q: cātu ſuo ſignat oꝛtū diei. q̄ī lucidia. Hęc eadē đ acredula. Hęc vulgo đ roſmol⁹.i.philomena. Vñ Orati⁹ ī ſmo. Lucinias ſoliti ipēſa pādē coēptas.

Luciniū.nꝭ.cincīdela lucernę. q: dat lumē

Lucratiuus.ua.uū.i.adq̄ſitus. qđ aliq̄s lucratur. vel p qđ q̄s lucrat̄. ⁊ dicit̄ a lucrū.

Lucrinus.ni.maſ.ge. quidā lacus dictus a lucrū. quia olim p copiā piſciū vectigalia magna p̄ſtabat. Inde lucrinus.na.nū.

Lucrū.cri.i.adq̄ſitio. ul' ex negocio icremētum. Inde lucroſus.ſa.ſū.i. plenus lucro.

Lucta.tę.i.pugna. ⁊ đ a latus.teris.i.a cōplexu lateꝝ. q̄bꝰ cōmin⁹ certātes initūt. q̄ greca appellatione athletę vocant̄.

Luctificus.ca.cū.pe.coꝛ. qui facit vel deſignat luctū. vel de quo habetur luctus.

Luctuoſus.ſa.ſū.i.plenus luctu.

Luctus.tus.tui.i.ploꝛatus. ⁊ đ a lugeo.

Lucublandus. da. dū.i.lucēs blande.

Lucubꝛatio.onis.f.t.nocturna vigilia. Jñ lucubꝛatiūcula.lę.dimi.i.vna modica vigilia. ſcilꝫ ſtudiū ⁊ vigilantia vnius noctꝭ vel minimū de luce.

Lucubꝛ.bꝛi.i.modicū lumē ul' modic⁹ ignis q̄ ſolet ex ſtuppa ⁊ cęra fieri. h vnde cūq̄ fiat ſic dicit̄.⁊ fit in vmbꝛa. Idē ⁊ lucubꝛa.

Lucubꝛatus.ta.tū.i.parū lucens.

Luculentus.ta.tū.i.plen⁹ luce.i.clarus. apt⁹ ſplendidus. ⁊ đ a luce ⁊ lentos. quod eſt plenū. Vñ ⁊ homo đ luculēt⁹. q̄ ē lingua clarus.⁊ ſermone ſplēdidus. Jñ luculētia tię.i.claritas ⁊ lucis plenitudo.

Luculeū.lei.gen⁹ ē albi marmoꝛis.⁊ naſcit̄ in chio inſula. cui Lucull⁹ cōſul nomē dedit q̄ delectatus in illo. p̄mū Romā vexit vel aduexit. ſolūq̄ pene h marmoꝛ ab amatoꝛe nomen accepit.

Luculus.li.i.paruus lucus.

Lucus.ci.maſ.ge.i.denſitas arboꝝ ſoli lucē detrahens.i.nemus adeo denſū. q: ſol ibi lucē nō pōt. Vñ p ꝯriū đ luc⁹ a lucēdo.

Ludibilis. ⁊ h le.apt⁹ ludo. vel ad ludēdū.

Ludibriū. brꝭ.i.deriſio. ⁊ qđ illudit̄. ⁊ đ a ludo.dis. Vel ludibriū ē res aliq̄ q̄ ludo ⁊ cōtemptui haberi digna ē. Vñ 2 Machab. 8: Ludibꝛio habitę ciuitatꝭ iniuriā.

Ludibūdus.a.ū.i.ludo plen⁹.⁊ ſilis ludēti.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Ludicrū.cri.n.s.i.ludꝰ.⁊ dī a ludo.dis.Et ludicrus.cra.crū.⁊ hic ⁊ hec ludicris.⁊ hoc cre.⁊ in plurali ludicres.ludicra.⁊ nō ludicria. vt vult Priſcianꝰ.⁊ ſūt i eodē ſenſu.ſcilꝫ ludo plenus.vł qd ludis gerit᷑.Jn̄ ludicroſus.ſa.ſū.i.plenꝰ ludicris.vł ludibilis.ſc̄m Hug. Pap.vo dicit.Ludicra ſūt ludoꝝ carmia vł turpia ⁊ ihoneſta.vł certamia q̄ i ludis gerūt᷑.Et cor.di.Vnde Auroꝛa.Ludicra dicturus ocia noſtra noces.

Ludius.dij.maſ.ge.i.ioculatoꝛ.Jn̄ hec ludia die.i.ioculatrix.

Ludix.cis.fe.ge.quedā veſtis ē.⁊ dī a ludo dis.Et dicūt᷑ ludices veſtes a ludis theatri.Cū eni egrediebant᷑ de ludi pſtibulo iuuenes hacꝝ velamēto tegebāt caput et faciē ne cognoſcerent᷑.q2 ſolebat erubeſcē qui lupanar intrauit.

Ludulus.li.pe.cor.dimi.i.paruus ludus.

Luecula.le.diminutiuū.i.parua lues.

Lues.luis.f.t.i.macula.ſoꝛdes.vł peſtilētia.moꝛbꝰ repētinꝰ.⁊ dī a luo.is.p deturpare vel dī a labe.vel a luctu.q2 luctū facit.Eſt eni repētinꝰ langoꝛ ſimul cū moꝛte veniēs.

Lugubris.⁊.t.⁊ hoc bre.i.flebilis.

Luidus.da.dū.i.maculoſus.vel lue.i.tabe fluēs.⁊ dī a lues.Jtē liuidꝰ repit᷑ p eodē.

Lumbago.ginis.f.t.i.lumboꝝ debilitas.

Lumbare.ris.n.t.qd ⁊ hoc lumbar.baris.dī p apocopā.i.cingulū circa lūbos.⁊ dī a lūbꝰ q2 eo lūbi religant᷑.vel q2 lūbis inhereat.Jdē dī ⁊ coxale.⁊ bracharium.⁊ renale.Sꝫ ppꝛie renale.eſt quod renibꝰ alligat᷑.ſicut ventrale circa ventrem cingulum.

Lumbatoꝛiū.rij.idem quod lumbare.

Lumbifragiū.gij.n.s.i.fractio lumboꝛum.

Lumbricꝰ.ci.pe.pro.vermis inteſtinoꝝ ⁊ terre.⁊ dī a lubricus.vel lūbus.q̄ſi lubricꝰ.q2 labit᷑.vel q2 in lūbis ſit.Jn̄ lumbricoſus.ſa.ſū.i.plenus lumbricis.

Lumbulus.li.dimi.i.paruus lumbus.

Lumbꝰ.bi.ob libidinis laſciuiā dictus eſt.q2 in viri coꝛpoꝛe voluptatꝪ cauſa in lūbis eſt.ſicut in vmbilico in feminis.

Lumē inis dī a luo.is.q2 luit.i.purgat ⁊ delet tenebras.Jn̄ luminenꝰ.nea.neū.de luce exiſtēs.vel ad lumē ptinēs.vł clarꝰ.Et luminoſus.ſa.ſū.i.clarꝰ.eo q2 ex ſe habeat lumē.Sꝫ lumiatū ē.qd aliū de lumē accepit.

Lumiare.ris.n.t.i.lumē.vł qd lumen facit.⁊ dī a lumē.Et hic ⁊ hec luminaris.⁊ hoc re.adiectiuū.

Luna.ne.f.p.dicta ē q̄ſi lucina.q2 luce lucet aliena.Lumē eni a ſole accipit.⁊ acceptū reddit.Et ē eadē luna.diana.⁊ pſerpina. hec luna in celo dī.diana in ſiluis.pſerpina i iffernis.Jn̄ lunatꝰ.ta.tū.i.curuatꝰ ad modū lune iā dimidie.Et lunatio.onis.i.tēpus in q̄ luna recedit a ſole.⁊ poſtea cōſequit᷑ eūdē.Jtē lunatio.i.curuatio ⁊ tūc dī a luno.nas.Jtē inuenit᷑ hec luna.ne.p quadā ciuitate oli edificata ad modū lune iā dimidie.ſed modo deſtructa eſt.Jnde hic ⁊ hec lunenſis.⁊ hoc ſe.

Lunaticꝰ.ca.cū.q̄ ſingulis lunatiōibꝰ vexat᷑ ⁊ mēte laboꝛat.⁊ dī a luna.q2 ſingulis lunationibꝰ cōtingit.cū luna ē plena.Hos etiā lunaticos vulgꝰ vocat.q2 p lune curſū cōcomitāt᷑ eos iſidie demonū.Et nō q2 ex vitio lune nō patiūt᷑ lunatici.ſꝫ demones eos his vexant tēpoꝛibus.vt p lunā infament lune creatoꝛem.

Lunula.le.dimi.i.pua luna.Vel ē quoddā genꝰ monilium.Ppꝛie lunule ſunt auree bullule dependētes i ſilitudinē lune facte.Vn̄ Jſa.3ꝰ.Jn die illa auferet dn̄s oꝛnamētū calciamētoꝝ ⁊ lunulas.⁊ toꝛques.Jn̄ lunulatꝰ.ta.tū.i.moniliatꝰ.lunulis oꝛnatꝰ.

Lupa.pe.vxoꝛ lupi.Et etiā meretrix dicit᷑ lupa ppter ſimilitudinē rapacitatis.

Lupanar.naris.i.pſtibulū.domꝰ meretricū.

Luparius.parij.⁊ hec luparia.dī canis q̄ lupos pſequit᷑.⁊ ad hec officiū eſt ꝑapiuus.

Lupatū.ti.n.s.qd dā genꝰ aſperoꝝ frenoꝝ factū ad modū dētiū lupoꝝ.q̄ inequales ſūt Sꝫ iꝰ lupatū inequale eſt ⁊ grauiꝰ moꝛdet Alij dicūt q2 lupatū eſt molinellū ipſius freni.⁊ pducit pa.

Lupcus.ci.i.pan.vel ſacerdos panis.⁊ dī lupcꝰ.q̄ſi lupos arcēs a pecoꝛibꝰ.q2 pan.i.deus paſtoꝝ lupos arcet.Jn̄ hoc lupcal.cal᷑ pe.p.feſtū vł tēplū panis.vel foſſa paſtoralium ludoꝝ in luco q̄ſi theatrū facta.

Lupillus.li.dimi.i.paruus lupus.

Lupinariū.rij.⁊ lupinetū.ti.in eodē ſenſu.i.locus vbi creſcit vel abūdant lupini.

Lupinꝰ.ni.m.s.pe.p.qd dā genꝰ legumis.⁊ dī a lupus.q2 ſonitu ſuo terret lupos.Cū eni lupꝰ lupinos itrat.ipſi folliculi ſonāt.⁊ ita ille terret᷑.Jtē lupinꝰ.na.nū.adiectiuū i.res ptinēs ad lupū.vel de lupo exiſtens

Lupus.pi.eſt beſtia voꝛax q̄ valde iſidiat᷑ ouibus.⁊ dī a lycos grece.qd dī lupꝰ latine.Vel dī lupus.q̄ſi leopus.q2 q̄ſi leoni ita ſit illi virtus in pedibꝰ.Vn̄ q̄cq̄d pede pſſerit nō viuit.Accipit᷑ etiā lupꝰ p lupato.Vn̄ Ouidiꝰ triſtiū.Et placide duros accipit oꝛe lupos.i.frenos.Jtē lupus dī etiā q̄dā piſcis ad ſimilitudinē lupi.quia

etiã improba voracitate piſces alios pſequit᷑. Lupus etiã dĩ ferreus arpax q̃ et canicula dĩ. Et dĩ ſic· q᷑ ſiq̃d ĩ puteũ cecíderit· rapit ⁊ extrahit. Itẽ lupus etiaʒ dĩ morbus· q̃ vt plurimũ in q̃libet dimite dĩ naſci. Et dĩ ſic· q᷑ rodit carnẽ hoĩs· ſic lupꝰ niſi remediũ aliquod fiat· ſcilʒ gallina vel aliud aĩal loco dolenti ſupponat᷑.

Lura. re. f. p. i. os ventris vel cullei.

Lurco. conis. maſ. ge. i. auidus ⁊ immũdus deuorator· q̃ multũ ⁊ turpiter comedit.

Luridus. da. dũ. i. pallidus· obſcurꝰ· tenebroſus· ſordidus. ⁊ dĩ a lura. Sʒ ꝓprie luridꝰ color· dĩ color mortui. Vel luridꝰ dĩ a loro· q᷑ hmõi habeat cutẽ· ſcilʒ pallidã.

Luſciacio. onis. ipſum oculoꝝ vitiũ.

Luſcilioſus. ſa. ſũ. q̃ ⁊ luſticioſus. ſa. ſũ. dĩ. i. q̃ veſpere nil videt. ⁊ dĩ a luſcus vel luce.

Luſcus. ſca. ſcũ. q̃ tñ habet vnũ oculũ. ⁊ altero caret. ⁊ dĩ a luce ⁊ carẽs· q᷑ luſcꝰ paꝝ lucis habet· vel q᷑ caret luce. ⁊ nõ lucibus Vel dĩ a luce ⁊ cuſtos· quaſi lucis cuſtos ſcilʒ oculi nõ oculoꝝ.

Luſor. oris. m. t. dĩ a ludo. dis. ⁊ luſoriꝰ. ria. riũ. ⁊ hoc luſoriũ. rij. locus vbi ludit᷑.

Luſtralis. lis. ꝯ. t. ⁊ h̃ le. Idẽq₃ ⁊ luſtrabilis bile. i. qđ facile põt luſtrari. Itẽ luſtralis· qđ luſtrat· vel qđ aptũ eſt ad luſtrandũ. i. purgandũ ⁊ circũdandũ· vel luminandũ.

Luſtramen. inis. n. t. i. purgatio· vel circuitio· vel luminatio.

Luſtricus. ci. pe. cor. i. nouus dies naſcẽtiũ. ⁊ dĩ a luſtro. as. quia forte in tali die puer purgabat᷑ apud gentiles.

Luſtro. tronis. maſ. ge. dĩ ille q̃ vagus eſt ⁊ nihil aliud agit· niſi q᷑ foras luſtrat.

Luſtrũ. ſtri. dĩ ſpaciũ quinq₃ annoꝝ. ⁊ dĩ a luſtro. ſtras· q᷑ oliʒ ſemꝑ in fine q̃nquẽnij ſolebãt luſtrare ciuitatẽ. ⁊ purgare· faciẽdo ĩ circuitu eiꝰ amburbale. Similit᷑ circa agros faciebãt. Vñ in hymno. Luſtra ſex q̃ iam pacta ⁊c. Itẽ luſtrũ dĩ obſcurũ latibulũ ferarũ. i. cubile ferarũ. Et luſtruʒ dĩ lupanar meretricũ. Et ĩ vtraq₃ ſignĩõe dĩ a luſtro. as. ꝑ ꝯtrariũ· q᷑ parũ illuſtrat᷑ i. illuminat᷑. Vñ. Luſtra cubile ferę quinquẽnia luſtra fuere. Vel ſic. Luſtrum circuitus· ſpaciũ· purgatio· ſilua.

Luſus. ſus. ſui. i. iocus· a ludendo dictus.

Lutatꝰ. ta. tũ. i. iunctus ⁊ luto obuolutus. ⁊ dĩ a lutũ ꝑ cęno. ⁊ eſt tractũ a porcis· q̃ ſe luto obuoluũt. Et põt eſſe participiũ de lutor taris. paſſiuo.

Luter. teris. i. concha. vel cantarus aq̃rius ſm Hug. Lut᷑ etiã dĩ lauatoriũ. ⁊ qđ cũq₃ vas purgãdis ſordibꝰ deputatũ. Vnde quidã. Dic luteres vaſa purgãdis ſordibus apta.

Luteus. tea. teũ. i. croceus· vel q̃ſi rubeꝰ· vel roſeus. ⁊ dĩ a lutus ꝑ colore. Iñ luteolus. la. lũ. Itẽ a lutũ ꝑ cęno· dĩ luteus. tea. teũ. i. ſordidus· vel luto plenus. Itẽ luteus dĩ de luto exiſtens· vel ad lutũ ꝑtinens.

Lutoſus. ſa. ſũ. i. luto plenus vel ſordidus. ⁊ dicit᷑ a lutũ pro cęno.

Lutulentus. ta. tũ. i. ſordidus· fetidus· luto plenꝰ. ⁊ dĩ a lutũ. ⁊ lentos. qđ ẽ plenũ. Iñ lutulẽtia. tię. i. fetulẽtia· feditas· ſordidatõ

Lutũ. ti. i. ſordes terrę· cęnũ. ⁊ dĩ a luo ꝑ turpare· uł maculare. Vel lutũ dĩ· quaſi lotũ ꝑ cõtrariũ· q᷑ nõ ſit lotũ. i. mundũ. Et nõ q᷑ ĩuenit᷑ hic lutus. ti. ꝑ quodã colore croceo. ⁊ q̃ſi rubeo. Et differũt in tẽpore· quia lutus ꝑ colore ꝑmã ꝓducit· ſed lutũ ꝑ cęno eaʒ corripit· licʒ q̃ñq₃ gratia metri hęc diſtinctio cõfundat᷑. Itẽ lutũ eſt ſupinuʒ de luo. is. ⁊ tũc ꝓducit ꝑmã. Vñ. Tellus vnda lutũ faciũt ⁊ a luo lutũ. Item. Cęnũ dico lutũ· crocꝰ color ſit tibi lutus. Vas luteũ fragile· toga lutea tegmen herile.

Luuio. onis. i. tabes· fluxꝰ· feditas· ſordes· uł turpis voracitas. Vñ in hymno. Mẽtibus pulſa luuione. i. tabe vitioꝝ· vel feditate.

Lux. lucis. f. t. ꝓprie eſt ipſa ſubſtantia· ſ̃ lumen qđ a luce manat. i. candor ⁊ ſplendor lucis. ⁊ dĩ a luceo. ces. ſm Hug. Sʒ Priſcianꝰ videt᷑ velle· q᷑ luceo deniet᷑ a lux.

Luxos grece· latine dicit᷑ ſolutio.

Luxus. xus. i. ſolutio libidinis· voluptas· delectatio· diſſolutio· abũdantia· licʒ etiã ponat᷑ ꝓ qualibet ſupfluitate ⁊ magnificentia. ⁊ dĩ a luxos. Et luxꝰ. a. ũ. i. libidine ſolutus. Vñ ⁊ mẽbra loco mota dicuntur luxa. i. ſoluta. Iñ luxuria. rię. idẽ qđ luxꝰ. ſcilʒ ſolutio libidinis ꝓpe. Sʒ modo ampliata ẽ appellatio. vt luxuria dicat᷑ ſupfluitas in coitu. ⁊ in cibo ⁊ in veſtitu. ⁊ etiã in alijs rebus. Iñ luxurioſus. ſa. ſũ. i. ſolutus in voluptatibꝰ. ⁊ in libidine ꝓmptus Sʒ ꝓdigus eſt ſuptuoſus· qui oĩa porro agit ⁊ q̃i ꝓijcit. Itẽ a luxus dĩ h̃ luxuries riei. idẽ qđ luxuria. Sʒ luxuria ꝓprie ẽ in coitu. Luxuries ĩ alijs attẽdit᷑. Et differt luxuria uł luxuries a libidine. Vñ. Factũ luxuries notat affectũq₃ libido. A luxus primũ dic a libet eſſe ſecundum.

Luça· interpretat᷑ nux vel amygdalum.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

M ante A

M Littera obſcurū in extremitate dictionū ſonū habz. vt Teplū. Aptū in pncipio. vt Magn⁹. Mediocrē i medio. ut Umbra. Itē ſola h̄ ſemiuocalis poſt.s. ponit᷑. quod mutū ē. vt Smaragdus. ⁊ ante liq̄dam vt Ramn⁹. ⁊ añ.s. poſita in finali ſyllaba nois. more mutę interpoſita.j. facit gtīū. ut Hyems. hyemis. velut inops. inopis. celebs. libis. Itē.m. trāſit in.n. et maxīe.d.c.q.t. ſequētib⁹. Uocali q̄z ſequēte incapit b. vt Combuſt⁹. cōburo. Finalis dictiōis ſubtrahit᷑.m. in metro. plerūq̄ʒ ſi a vocali incipiat ſequēs dictio. vt Illū expirantē tranſfixo pectore flāmas. Uetuſtiſſimi tñ nō eā ſp ſbtrahebāt. Enni⁹ i. x. aialiū. Inſignita fere cū milia milit̄ octo. Anceps etiā vel liquida dr̄. q̄r poſt mutā poſita ſicl. r. n. in eadē ſyllaba cōem facit ſyllabā.

Macedo. donis. fuit q̄dā rex. Un̄ q̄dā tra dicta eſt macedonia. In̄ macedoni⁹. nia. niū. ⁊ h̄ ⁊ h̄ macedo. inis. ⁊ h̄ ⁊ h̄ macetes tis. gentilia. Et cor. ce. Un̄ Lucanus. In macedū terras miſcēs aduerſa ſecundis. Item Aurora. Paulo vir macedo poſt hoc in troia de paret.

Macedoniani hęretici a Macedonio ep̄o dicti ſūt. negātes deū eſſe ſpiritū ſanctū.

Macellū. li. n. s. dr̄ a macto. tas. q̄r ibi mactant᷑ pecora. In̄ macellulū. li. dimi. Et h̄ macellio. onis. ⁊ h̄ macellari⁹. rij. q̄ pecora mactat. ⁊ carnes vendit. Uel macellū dr̄ a macero. ras. q̄r ibi carnes macerantur.

Macer. cra. crū. i. tenuis ⁊ ſubtilis. In̄ macritudo. dinis. ⁊ hęc macies. ciei. i. exilitas corporis. Macer etiā eſt ꝓpriū nomen.

Macera. rę. i. macellū. Inde hic maceran⁹ i. macellarius.

Maceria. rię. f. p. dr̄ a macros. Et macerię dicunt᷑ longi pietes. q̄bus vinee vel aliud claudūt᷑. Itē maceria dr̄ mēbranula ſecūdinaꝝ. qua inuoluūt᷑ pueri in vtero. q̄ diuidit᷑ in partu ⁊ ſequit᷑ puerū. Un̄ ſuper Geñ. 38. Quare diuiſa eſt ꝓpt᷑ te maceria: dic᷑ vna glo. Secūdinaꝝ mēbranula quā rupit cū manū emiſit.

Macerio. onis. i. maceriarū conſtructor.

Machera. rę. f. p. pe. p. i. gladius long⁹ ex vna pte acut⁹. ⁊ dr̄ a machia. qđ ē pugna.

Machia grece. latine dicitur pugna.

Machil. eſt tunica talaris tota hyacinthina hñs ad pedes ſeptuagitaduo tintinabula. totidēq̄ʒ īmixta ac dependentia mala punica. ⁊ acuitur in fine.

Machina. nę. f. p. oē qđ īgenio pat᷑. vt manualis baliſta. ⁊ ſiłia. et ꝓpe illa q̄ ad pugnā parant᷑. licz etiā q̄libet artificioſa cōpoſitio. uł ꝯſtructio dicat᷑ q̄nq̄ʒ machina. Et inenit᷑ etiā machina. p iſidꝗ. ⁊ cor. pe.

Machinis. nis. dr̄ a machina. Et ſunt machines inſtrā edificioꝝ. ſic dicta a machinis. q̄bus inſiſtūt ꝓpt᷑ altitudinē parietū.

Machinoſus. ſa. ſū. i. plenus machinis. vel argumētoſus. ⁊ ingenioſus ad machinas faciendas. vel inſidioſus.

Machinula. lę. dimi. i. parua machina.

Macia. cioꝝ. pluralis nūeri. i. iteſtina. ſciłz q̄ ſordes eliciūt. Inuenit᷑ etiā macia. cię. p quadā ſpecie valde clara.

Maciecula. lę. dimi. i. parua macies.

Macilentus. ta. tū. i. macer. macie plenus. In̄ macilentia. tię. i. macies.

Macor. oris. i. macies. ⁊ dr̄ a maceo ces.

Macredo. dinis. i. macies. Unde Aurora Mortalis maculę nulla macredine fuſca.

Macrobi⁹. bij. longeu⁹ interp̄tat᷑. ⁊ eſt nomē pħi platonici latini. ⁊ dr̄ a macros. qđ ē longū. ⁊ bios. qđ ē vita. q̄ſi longę vitę.

Macrobij etiā dicti ſunt quidam in india duodecim pedū ſtaturā habentes.

Macrocoſmus. mi. i. maior mundus. ⁊ dr̄ a macros. qđ eſt longū. ⁊ coſm⁹ mundus. Unde grecismus. Sz ſignas mundū maiorē p macrocoſmū. Hic alio noīe dicitur megacoſmus.

Macrologia. eſt longa ſentētia. res nō neceſſarias cōp̄hendēs. vt Legati nō impetrata pace retro vnde venerant domum reuerſi ſunt.

Macros vel macron grece. latine dr̄ lōgū

Mactus. cta. ctū. i. magis auctus. i. plenus gloria. ſciłz bonus. valens. ⁊ dr̄ a magiad uerbio ⁊ auctus. Inuenit᷑ etiaz mactus p mactatus. ⁊ tūc dr̄ a mactor. ari. Et nota q̄ nulla termīatio iſtius nois mact⁹. cta. ctū. eſt in vſu. niſi terminatio vti. ſciłz macte. q̄ terminatione vtimur tā p ntō q̄ʒ p vtō.

Macula. lę. i. nota. vitiū. turpitudo. Macula etiā dr̄ ſquama loricę. ⁊ filū retis.

Maculat⁹. ta. tū. i. cōtaminat⁹. deturpat⁹. corruptus. inq̄natus. ⁊ dr̄ a maculo. as.

Madian ⁊ epha regiōes ſūt vbi habitāt dromedarij.

Madiditas. tatis. idē eſt qđ mador. dori.

Madidulus. la. lū. i. aliquātuluz madidus

Madidus. da. dū. i. hūidus. ⁊ dr̄ a madeo

Madius dij. ſm Papiã menſis quidã ſic
dict⁹. eo q tũc t̃ra madeat. q̃ ꝛ maius dĩ.
Mador. doris. m. t. i. pluuia. humiditas.
Madula. le. vas ad vrinã recipiendã. qḋ
etiam hoc madellũ dicitur.
Magale. lis. n. t. dicit̃ a magar. quaſi ma-
gare. l. poſita pro. r. Et ſunt magalia caſę
paſtorales. vel caſę afroꝝ viles. Eadem ꝛ
mapalia. ſed in magalia p̃ma ꝓducit̃. ꝛ in
mapalia corripitur.
Magal. lingua punica noua villa dicitur.
Magdalũ. li. quoddã oppidũ fuit. Jñ ma-
gdalenus. na. nũ. Hinc dicta eſt Maria
magdalena. Et h̃ magdalene. nes. grece
ꝛ acuit̃ in fine. ꝛ interp̃tat̃ turris. ſm Hugũ
ꝛ eſt. g. eiuſdẽ ſyllabę cũ. d. Et nota q cũ
addit̃ Maria. debet dici Maria magda
lena. licꝫ hoc nomen magdalena p quãdã
noticiã ſumat̃ p Maria peccatrice. Pōt
etiam dici magdalenę ſi magdalenę po-
natur expoſitore.
Magiſter. ſtri. i. autor. didaſcalus. erudi-
tor. Inde hęc magiſtra. ſtrę. ꝛ hic magi-
ſterculus. li. i. paruus magiſter in pſona
vel potius in ſcientia. Jñ magiſtercula. lę.
Itẽ a magiſter. tri. dĩ magiſter. ſtra. ſtrũ.
adiectiue. Et hoc magiſteriũ. rij. honor. ut̃
dignitas. vel officiũ magiſtri. ꝛ hic ꝛ hęc
magiſtralis. ꝛ h̃ le. Item magiſtri dicunt̃
maiores ciuitatis. vel ſenatores. cõſules.
iudices. Jñ hic magiſtratus. tus. tui. eoꝝ
dignitas. Et ſepe magiſtratus inenit̃ col-
lectiue. p ipſis. ſcilꝫ q̃ magiſtratũ habent
Et magiſtrat⁹ eſt v̓bale hui⁹ v̓bi magi-
ſtro. as. Itẽ magiſter cõponit̃ cũ gtõ mi-
litũ. ꝛ dĩ magiſtermilitũ. hui⁹ magiſtri-
militũ. ꝛ tũc notat dignitatẽ magnã quã
q̃s habebat i vrbe romana. ꝛ is modo dĩ
mareſcalcus. Sꝫ quãdo ſunt duę partes
poteſt fieri ſuppoſitio p quocũqꝫ aliquos
milites magiſtrante.
Magnas. loc⁹ q̃dã ẽẽ q̃ habet̃. j. Reg. 13.
Magnamentũ. ti. i. diuinamentũ. Et p ſyn
copam. hoc magmentũ. ti. quoddã pin-
guiſſimũ extũ vel ſecũdũ pfectũ. Papias
etiã dicit: Magmentũ alij pinguiſſimũ
inteſtinũ. alij ſecũda pfecta. Cornutus do
quicquid mactatur. i. diſtrahitur.
Magnalis. lis. ꝯ. t. ꝛ hoc le. i. magnus. vel q̃
magna facit. Unde illud. Loquebantur
varijs linguis apoſtoli magnalia dei.
Magnanimus. ma. mũ. pe. cor. ꝛ hic ꝛ hęc
magnanimis. ꝛ hoc me. in eodẽ ſenſu. i. au-
dax. fortis. magni ai ad difficilia incipiẽda
ꝛ patiẽda. Unde Judic. 5. Magnanimoꝝ
repta eſt cõtẽtio. Jñ magnanimitas. tatis.
ſcilꝫ ſpontanea reꝝ difficiliũ aggreſſio.
Magnas. natis. ꝯ. t. qui magn⁹ eſt in ꝓplo
ꝛ potens. Et p eodẽ dĩ magnat⁹. ta. tũ. pe.
prod. Unde Eccl. 20. Uir prudẽs placebit
magnatis.
Magnes. netis. m. t. quidã lapis p̃cioſus
indicus. ferrũ ad ſe trahens. ꝛ pd. pe. gtĩ.
Magnificus. ca. cũ. i. ſublimis. generoſus.
glorioſus. q̃ magna facit. Jñ magnificen-
tia. tię. ſpontanea reꝝ difficiliũ ꝯſũmatio.
Magniloquus. qua. quũ. q̃ magna loquit̃
Jñ h̃ magniloquiũ. quij. i. magna locutio.
Magnus. na. nũ. cõpat̃ irregularit̃. maior
maxim⁹. Et cõponit̃ pmagnus. pmagn⁹.
tãmagnus. q̃ſmagn⁹. oĩa p valde magn⁹.
Magog ꝛ gog ſunt gentes ferociſſimę int̃
caſpios montes ꝛ mare caſpiũ. a magno
Alexandro incluſę. ꝛ hę ſunt exiturę circa
finẽ mũdi. ꝛ magnã ſtragẽ hoibꝰ illaturę.
Magudaris. mas. ge. vel magudar p apo-
copam. Et eſt magudaris ſecũdus caulis
qui naſcit̃ in tirſo abſciſo. vel ipſe tirſus
abſciſus. Unde Priſcianus dicit: q ſignt̃ fru-
gem. i. genus caulis qui naſcit̃ ex ea parte
cuius radix ſirpis euellit̃. Uel vt alij di-
cũt ſaliginẽ. Et facit actm̃ in im. ꝛ ablatiuũ
in j. tm̃. Unde. Jm tm̃ faciunt hęc quartũ
noĩa caſum. Uim burim tuſſim magude-
rimqꝫ ſitimqꝫ.
Magus. gi. mas. ge. ꝛ ut dĩ i hiſtorijs. magi
dicunt̃ a magnitudine ſciẽtię. Quos enĩ
greci phos. perſę magos appellant. indi
ſcribas. latini magiſtros. ſm Hug. Pap.
dicit: Magi olim ſtellaꝝ interpretes di-
cebantur. ſcilꝫ qui p̃diuinabant qualit̃ ſe
haberet quiſqꝫ cũ naſceret̃. ſicut de his le-
git̃ in euangelio qui natũ chriſtũ ãnũcia-
uerũt. Cuius artis ſciẽtia vſqꝫ ad euãge-
liũ fuit conceſſa. ut edito chriſto nemo de-
inde natiuitatẽ alicuius de cętero interp̃-
taret̃. Poſtea magi etiam dicti ſunt qui
vulgo incantatores ꝛ malefici ob facinoꝝ
magnitudine nũcupant̃. Hi elemẽta cõ-
cutiũt. mẽtes turbãt hoiũ. ꝛ ſine vllo ve-
neni hauſtu violẽtia tm̃ carminis iterimũt
Inde magicus. ca. cũ. Et nota q orienta-
les ſolẽt p̃ualere i arte magica. Unde quãqꝫ
oẽs oriẽtales dicũt̃ magi. Et diuidit̃ ars
magica in p̃ſtigiũ ꝛ maleficiũ. Preſtigiũ
eſt ſenſuũ humanoꝝ illuſio. ſm hoc incre-
dibiles reꝝ mutationes videnť fieri. vt
ſcilꝫ t̃rę cumulus videat̃ caſtꝝ. lapill⁹ ta-

lētū·ſeges cohoꝛs militū galeata. Male-
ficiū aūt cū gn̄alit̄ poſſet dici qδlibet ma-
lefactū: hic tn̄ ſpecialiter illud dr̄ q̄ nobis
ita demones ſubijcim⁹ vt nobis pareant
miſſatica nr̄a deferētes. Vn̄ q̄dā. Vir ma-
gus ē magn⁹·mag⁹ ē cū fit lupus agnus.
Maialis. lis.m.t.poꝛc⁹ domeſticus et pin-
guis carens teſticulis.
Maieſtas.ſtatis.f.t.i.honoꝛ·dignitas·ſplē-
doꝛ.⁊ dr̄ a maioꝛ·q̄ſi maioꝛ p̄tās. Jn̄ ma-
ieſtatiuus.ua.uū.i.poteſtatiuus.
Maioꝛica ⁊ minoꝛica inſule ſunt hiſpanie
maioꝛ ⁊ minoꝛ·q̄ ⁊ baleares dicunt̄.
Maius maij·q̄dā mēſis dict⁹ a maioꝛibuſ
ſic iuni⁹ a iunioꝛib⁹. Cū eni Romul⁹ iſti-
tuiſſet rēpublicā·diuiſit p̄plm̄ ī duas p̄teſ
ſcilꝫ ī ſenes ⁊ ī iuuenes.i.i maioꝛes ⁊ mio-
res. ⁊ ad honoꝛē p̄tiū·ab illis p̄tib⁹ duos
mēſes noīauit·ſcilꝫ a maioꝛib⁹ maiū·a iu-
nioꝛib⁹ iuniū·ſic habet̄ in Ouidio faſtoꝝ.
Maius dr̄ a maieſtate·vel a maia matre
mercurij .⁊ iuni⁹ a iunone·vel iuuentute·
vel a cōiunctione romanoꝝ ⁊ ſabinoꝝ.
Mauiſcul⁹.la.lū.pe.coꝛ.i.aliquātulū maioꝛ
Mala.le.f.p.i.maxilla.⁊ dr̄ a malon·qδ eſt
rotūdū·q̄ rotūda ē. Vel dr̄ mala·q̄i mola
a molo.lis.ul' a mādo.is. Et ē mala ſupioꝛ
mādibula ꝯo iſerioꝛ. Prop̄c aūt male ſūt
eminētes p̄tes ſub oculis ſic dicte p̄p̄t ro-
tūditatē. Jtē a malon·dr̄ h̄ malus.li. q̄dā
arboꝛ·q̄ fruct⁹ ei⁹ oīuꝫ pomoꝝ ſit rotūdiſ-
ſimus. Vn̄ ⁊ illa ſūt vera mala·q̄ vehemēt̄
ſūt rotūda. Jn̄ h̄ malū.li.fruct⁹ illi⁹ arboꝛi.
Et h̄ malus.li.arboꝛ nauis dr̄·q̄ rotūdus
ē ad modū mali. vel dr̄ malus· q̄ſi malle⁹.
q̄ q̄ſi q̄buſdā ligneis malleolis ſit·quoꝝ
volubilitate vela facilius eleuant̄. Vnde
Jſa.30. Donec relinquamī q̄i mal⁹ nauiſ.
Et p̄ducit p̄mā mala p̄ maxilla. ⁊ malus
pro arboꝛe.⁊ malum p̄ fructu.⁊ malus pro
arboꝛe nauis. ⁊ hi mali.loꝝ.p̄ dentibus. ⁊
malo verbū.i.magiſ volo. Sꝫ malus.la.lū
⁊ h̄ malū.li.i.peccatū coꝛripuit p̄mā. Vn̄.
Mala mali malo mala ꝯtulit oīa mūdo.
Jn rate triſti malū cū frāgit nauita malū.
Malo carere malis q̄ꝫ mala mādē malis
Mala etiaꝫ dr̄ ouis alba.⁊ inde cōponit̄
malonomus.
Malach hebraice·latine rex·interp̄etat̄.
Malachias·interp̄tat̄ angelus dn̄i.i.nūci⁹
Quicq̄d eni loquebat̄·quaſi a dn̄o eſſet
mandatū ita credebat̄.
Malachim.i.regū·q̄ t̄tio ⁊ q̄rto regnoꝛuꝫ
volumie ꝯtinet̄. Meliuſq̄ꝫ ē multo mala-
chim.i.regū·q̄ꝫ malachod.i.regnoꝛū dicē.
Nō eni multaꝝ gentiū regna deſcribit·ſꝫ
vni⁹ iſraelitici p̄p̄li q̄ tribub⁹ duodecī cō-
tinet̄·ſic dic̄ Hieronym⁹ in p̄logo regū.
Malagma.matis.n.t. qδdā medicamētū.
⁊ dr̄ a malus.la.lū. Vel malagma dr̄·quia
ſine igne marcet̄.i.cōterit̄. Sine igne dr̄
q̄ herbe ul' ſpecies ex q̄b⁹ fit·nō decoquūt̄
ſed macerant̄.i.cōterunt̄. Et dr̄ malagma
ſic·q̄ſi molagma·q̄ molēdo.i.terēdo agit̄
Vel pōt dici malagma·quaſi malū agēs
i.educens curando. Vn̄ Sap.16. Eteni
neq̄ꝫ herba neq̄ꝫ malagma ſanauit illos.
Maledicus.ca.cū.i.maledicens.⁊ coꝛri. pe.
Jteꝫ maledicus eſt q̄ obloquit̄ hoī·ei de-
trahendo. ⁊ eū obloquijs dep̄mēdo. vt
c.j.de de.male.
Maleficus.ca.cū.pe.coꝛ.i.malefaciēs·incā-
tatoꝛ. Jnde hoc maleficiū.cij.
Malefidus.da.dū. quando ē vna dictio
ꝯpoſita ex male ⁊ fides·ſig̃t illū q̄ leuitatē
habet.⁊ nō ſeruat fidē. Sed q̄n ſunt due
partes·ſig̃t illū cui non ſeruatur fides.vt
Jſte eſt fidus male inter hoſtes.
Malicia.cie.f.p. dr̄ cogitatio p̄ue mentis.
Malicioſus.ſa.ſū.i.detioꝛ malo·q̄ frequēt̄
malus·callidus·aſtut⁹·verſut⁹·ſubdolus·
inſidioſus. Jn̄ hec malicioſitas.tatis.
Malignus.na.nū.i.malus·rixoſuſ. Et p̄p̄e
dr̄·q̄ malicie votū ⁊ opus p̄agit. Jn̄ ma-
lignitas.tat̄.i.malicie opus vel votū.
Maliuolus.la.lū. dr̄ a malus ⁊ volo.vis.
Jn̄ maliuolens.entis. Jn̄ maliuolent̄.ti⁹.
ſime.aduerbiū. Et h̄ maliuolentia.tie.
Malleatoꝛ toris.maſ.ge. dr̄ faber ferrari⁹.
Malleolus.li. dimi.i. paru⁹ malleus. Jtē
malleolus.pe.coꝛ. dr̄ nouellus palmes in-
natus p̄oꝛis anni flagello·dictus ſic·ob
ſimilitudinē rei· q̄ ī ea parte qua decidit̄
ex veteri ſarmēto p̄minēs·vtriuſq̄ꝫ mallei
ſpeciem h̄bet. Jn glo.aūt Daniel.3. dicūt̄
malleoli vimina vel ſarmenta arentia. Et
coꝛ.o. Vnde quidā. Malleoli ſarmenta
notant·atq̄ꝫ viminia ſicca.
Malleus.lei.eſt inſtrumentū fabri. ⁊ dicit̄
a mollio.lis·q̄ſi molleus·q̄ mollit ferrum
vel q̄ dū calet ⁊ molle eſt·cedit ⁊ p̄ducit
illud. Jnde malleolus.li.dimi.
Malluuiū. uij.vas ad abluēdas manus.⁊
ad ſoꝛdes manuū recolligēdas aptū. Jn̄
malluuian⁹.na.nū.vt malluiane ſoꝛdes.i.
ſoꝛdes manuū in malluuio collecte.
Malo.lonis.maſ.ge. dr̄ a malon·quod eſt
rotundū. Malonem greci comā capitis
dicunt·quē nos cirrū vocamus.
Malobatrū.tri.n.s. quoddā vnguentū·a

malis lauandis ſic dictum.
Malogranat⁹.ti.q̄daʒ arbor.cui⁹ fruct⁹ dr̄
malogr̄natū.ti. q: habeat grana interius.
Idē ē malūpunicū.Et nota q̄ ſepe inuenit̄
malūgranatū.p malogranatū.7 malagra
nata pro malogranata.
Malomellū.li.gen⁹ pomi melliflui 7 dulcꝫ
7 dr̄ a malū 7 mel.q: fructus ei⁹ habet ſa/
porē mellis.vel q: in melle ſeruetur.
Malon grece.latine dicit̄ rotundū.
Malonomus.mi. paſtor ouiū. Mala enī
dicit̄ ouis alba.nomos paſtor.7 cor.pe.
Malua.ue.dr̄ q̄dā herba.7 dr̄ a mollio.lis
q̄ſi mollia.q: vētrē molliat. Jn̄ maluace⁹
cea.ceū.res malue.vel ptinēs ad maluaʒ.
Maluace⁹ etiā dr̄ vilis nō bon⁹ vt malua
Maluicia.cie.quedā veſtis dicta a malua.
q: ex maluaꝝ ſtamīe ɔficit̄.quā alij malo/
cinam.alij maluellā vocant.
Malū.li.i.pomū.Et dr̄ malū multimodis.
Eſt enī malū armenicū.vel armeniacū.q:
ab armenia pmū ſit aductū.Et ē malū ci/
doniū dictū ab oppido crete.ex cui⁹ pomo
cidonicū ɔficit̄.Et ē malū macianū a loco
dictū vn̄ pmū aductū ē.Et ē malū ame/
rinū.q: amari ſit ſaporis.Et ē malū pſicū.
q: eā arborē i egypto inbuit.Perſi⁹. Hec
arbor i pſida fructū ſiccū gnāt interfecto/
riū.Apud nos ꝟo rotūdū 7 ſuaue.Et eſt
malūpunicū dictū ſic.q: ex punica regio/
ne ſit aductū.vel q: gn̄a habeat rubea.q̄i
punicea.Idē ē malūgranatū.q: int̄ corticꝫ
rotūditatē granorū cōtineat multitudi/
nem.Itē ut dicit Pap.Mala dulcia vix
egerunt̄.phlegma nutriūt.fellis ardoreʒ
mouēt.īflationes faciūt.q: ſunt frigida 7
humida.Mala ꝟo acida 7 matura.cibo
cōmoda ſūt.7 bn̄ digerunt̄.Sunt 7 agre/
ſtia mala.ſtridunt cocta bene digerūtur.
Malus.la.lū.dr̄ a melan.qđ ē nigꝝ.q: ni/
ger ſit 7 pūſus.7 cōpat̄ anormale.malus
peior.peſſim⁹.Jn̄ male peius peſſime.adū.
7 hec malicia.cie.7 hoc malū.li.ſubſtātiue.
Mambres.īterptat̄ mare pelliceū.uł mare
i capite.Et fuit pprīū nomē ciuiſdā.Vn̄
q̄dā ciuitas dicta fuit mābre a noīe illi⁹.
Māma.me.f.p.dr̄ a mala.le.q: rotūda eſt
vt mala.Jn̄ māmilla.le.dimi.Et ſūt mā/
me mulieꝝ.māmille viroꝝ.vbera pecorū.
Papille ꝟo ſūt capita māmaꝝ q̄ ſugētes
cōprehēdūt.Et cor.pmā mamilla.Unde
Juuenalis.Et nuſcꝫ viſis triginta clara
māmillis.Licꝫ i illo ꝟſu pma ponat̄ lōga
Māmillas vir hꝫ.pec⁹ vber.fēia māmas.

Māmona.interptat̄ diuitie.7 ē nomē de/
monis.q̄ p̄eſt diuitijs.et dr̄ a māmon.nō
q: i ei⁹ dicione ſint diuitie.ꝟ q: eis vtit̄ ad
decipiēdū.irretiendo laqueis diuitiarū.
Māmotrephus.phi.puer q̄ lac diu ſugit.
Man.i.videre.Vel vt dicit̄ Pap: Man
qđ ē māna.interptat̄ q̄d ē ꝟ.Cū enī deus
pus plueret māna filijs iſrael.q̄i mirātes
dixerūt.Manhu.ꝟ eſt.quid eſt hoc?
Manaa.iterptat̄ mun⁹.uł ſacrificiū.uł ho/
locauſtū.uł cōſolatio.Vn̄ Baruch.p̄.De
quib⁹ emite holocauſtomata 7 thus.7 fa/
cite manaa.vbi aliq̄ libri habēt miſericor/
dias.vel māna.Sꝫ manaa eſt vera lr̄a.
Manaſſes hebraice.dr̄ oblivio latine.Vn̄
dictus eſt manaſſes.q̄ſi obliuioſus.eo q̄
pater eius Jacob ſit oblit⁹ laboꝝ ſuorū.
Manceps.cipis.m.t.i.ſuus.7 dr̄ māceps.
q̄i manu capt⁹.q: maxīe illi ꝟ noīe cēſebāt̄
q̄ i bello capiebāt̄.7 i ſeruitutē redigebāt̄
Jn̄ ꝟ mācipiū.pij.in eodē ſenſu.ꝟ modo
āpliata ē appellatio hui⁹ noīs māceps.uł
mācipiū.vt dicat̄ fili⁹ uł filia nōdū emā/
cipata a pr̄e.Et inde q̄cq̄d manu capi et
ſubdi pōt.dr̄ mācipiū.vt bō.equus.ouis
Hec enī aīalia ſtati vt nata ſūt.mancipia
eē putāt̄.Nā 7 ea q̄ de nūero beſtiaꝝ ſunt
tūc vidēt̄ mācipia eſſe.q̄ſi capi uł domari
ceperint.Itē māceps ɔpoīt̄ cū e.vt eman
ceps.7 cū ne.ut nemāceps.Et ut dic̄ Pap
Mancipiū nō ſexū.ꝟ cōditionē ſigt.
Mancinus.na.nū.q̄ vtit̄ ſiniſtra manu.p
dextra.vel ecōuerſo.7 pducit pe.
Mancipi.indecli.quicq̄d manu pōt capi.
Mancus.ca.cū.dicit̄ quaſi manu carens.
Manc⁹ etiā dr̄ cui aliq̄d deeſt ad pfectio/
nem.Jn̄ mācatus.ta.tū.i.manu truncat⁹.
Mandatela.le.i.mandatum.
Mandatū.ti.n.s.qđ mittit̄.Vel mādatuꝫ
i.pceptū.Vn̄ dn̄s in euāgelio Joannis.
Mandatum nouū do vobis.Vel man/
datū ſm̄ Aco.eſt officiū ab eo q̄ gratuitū
gratis ſuſcipit exhibendū.
Mandator dr̄ ille q̄ aliq̄d mādat alicui ut
ſibi vel alij aliquid faciat.
Mādatari⁹.ē q̄ mādatū ſuſcipit ad iplēdū
Mādibula.le.i.ferior maxilla.7 dr̄ a mādo
dis.Vn̄ Judic.15: Inuētāqꝫ maxillaꝫ.i.
mādibulā aſini.Et infra.In maxilla aſini
7 in mādibula pulli aſinaꝝ deleui eos.
Mando.donis.m.t.q̄ multū mandit.ſcilꝫ
leccator.ardelio.gulo.comedo.auidus.
eluo 7 epulo.Et in eodē ſenſu ꝟ 7 hec 7 ꝟ
mandax.dacis.7 pdu.pe.gū.

Mandra.dre.maſ.ge.i.bubulcus.ꝛ dicit᷑ a
bobus ſibi cõmendatis.vel qꝛ noĩa boum
mãdat memorie. Vel mandros dĩ ouis.
Inde mandra.paſtor ouiũ

Mandragora.gore.pe.cor.eſt genus pomi
ſimilis paruo peponi.odore ꝛ ſapore vel
ſpecie.vel qꝛ habeat mala ſuaue redolen/
tia in magnitudine mali maciani.vnde ꝛ
eam etiã latini vocant malũ terre. Hanc
poete antroporeos appellant.eo qꝛ habeat
radicẽ formã hoĩs ſimulãtẽ. Antropos enĩ
grece.latine dĩ homo: Cuius cortex vino
mixtus.ad bibendũ dat᷑ illis quoꝝ corp⁹
ꝓpt᷑ curã ſecandũ ẽ.vt ſopoꝛati doloꝛẽ nõ
ſentiãt. Hui⁹ ſpecies due ſũt. Femina fo/
lijs lactuce ſimilib⁹.mala generãs in ſimi/
litudinẽ prunoꝝ. Maſculus folijs berbe
ſimilib⁹. De h̄ aũt pomi genere q̄dã opi/
nant᷑ qꝛ acceptũ in eſcã feminis ſterilibus
fecũditatẽ pariat. Vñ Geñ.30. Egreſſus
Ruben tẽpoꝛe meſſis triticee.ĩ agro reppe
rit mãdragoras q̄s matri Lie detulit. Et
infra. Dormiat tecũ hac nocte ꝓ mãdra/
goris filij tui vir tuus.

Manducus.ci.pe.pro.i.ioculator.oꝛe biãs
turpiter mandens.

Mane.nomen indeclinabile eſt.vel aduer
biũ tẽpoꝛis.ꝛ dĩ a manũ.qd̄ ẽ bonũ. Quid
enĩ melius mane.q̄ñ de tenebris deuenit᷑
ad lucem?

Mane.techel.phares.exponit᷑ in textu Da
nielis.5°. Vñ. Mane thetel q; phares vi/
gili ſi mente notares. Rapta reſignares
ꝛ melioꝛa dares.

Manes.niũ.nibus.actõ manes.uł manis
maſ.ge.i.dij infernales.ꝛ aĩe infernales.ꝛ
dicit᷑ a manũ.qd̄ eſt bonũ.ꝑ cõtrariũ.qꝛ
nõ ſũt boni.ſ; efferi ꝛ crudeles. Vel manes
dicit᷑ a mano.nas.qꝛ late manãt ꝑ auras
Et ꝓducit ꝑ mã. Vñ Orati⁹ epi. Carmie
dij ſuperi placant᷑ carmine manes.

Mango.gonis.m.t.i.mercator.ꝛ ꝓprie vẽ/
ditor equoꝝ.ꝛ dicit᷑ a manus eo qꝛ manu
agat equos. Et etiã q̄libet mercator põt
dici mango.quia res ſuas manu agat.

Mania.nie.ẽ ſane mentis alienatio.furor.
dicta ſic ab inſania.quã greci mãniã vo/
cant. Vel dĩ a mantin.qd̄ eſt diuinare.qꝛ
hec amẽtes ꝛ inſanos facit.quoꝝ alij effi/
ciuntur leti.alij triſtes.alij furioſi. Mania
etiã dicitur quedã furia infernalis.

Manica.ce.pe.cor.eſt catena vel vinculũ q̃
captiuoꝝ manus ligant᷑.ꝛ dicit᷑ a man⁹.
q̄ſi manũ capiens. Vñ ꝓpħa. Et nobiles
eoꝝ in manicis ferreiſ. Itẽ manica eſt illa
pars tunice.q̃ ẽ ab humero vſq; ad ma/
nũ. Vñ dicit Papias: Manice ſunt vin/
cula q̄bus manus vinculant᷑.licz etiã tu/
nicarũ ſint. Iñ manicatus.ta.tũ.

Manichei.heretici a q̄dã perſa extiterũt
q̃ vocatus ẽ Manes: Hic duas naturas
ꝛ duas ſubſtãtias introduxit.i.bonam et
malã.ꝛ aĩas ex deo.q̄ſi ex aliquo fõte ma/
nare aſſeruit. Teſtamẽtũ vetus reſpuũt.
nouũ ex parte recipiũt.

Manifeſtus.ſta.ſtũ.i.apt⁹.clarus.certus.
et dicitur a manus ꝛ feſtus.quaſi ad ma/
num poſitus ꝛ ꝓmptus. Naz manifeſtus
exponi ſolet.ꝛ nõ abſcõdi. Vñ etiã dĩ ma
nifeſtus.q̄ſi manẽs feſtus.ꝛ ẽ etymologia
Itẽ in feſto oĩa debẽt extrahi pulcioꝛa
ꝛ in apto poni. vñ ꝛ dĩ manifeſtus.i.ꝓm/
ptus.apt⁹.ꝛ palã poſit⁹. Iñ manifeſtari⁹.
ria.riũ.q̃ manifeſtat.uł manifeſtat᷑.uł ma/
nifeſte ꝛ apte aliq̄d faciẽs. Itẽ manifeſtũ
ẽ publica ꝛ famoſa ꝓclamatio ex certa ſciã
ꝛ certi autoꝛitatib⁹ ꝓueniẽs. Et põt mãi/
feſtũ ꝓbari ꝑ multos teſtes uł autores.nõ
tñ ꝑ tot qd̄ fiat notoꝛiũ. vide glo.iiij.in.c.
cõſtitutionũ.de ꝟ.ſig.li.vi.et.vi.q.ij.pla/
cuit. Spe.ti.d̄ noto.crimine.§.ſeq̄t᷑ d̄ ma/
nifeſto circa ꝑn.ꝟ.dĩ. Manifeſtũ eſt.qd̄
patet pluribus.ſed nõ oib⁹. Sz notoꝛiũ
omnibus publice patet.

Mantin grece.i.diuinare.

Manipularis.ꝛ.t.ꝛ h̄ re.ꝛ manipularius.
ria.riũ.ad manipulũ ꝑtinens.uł de mani/
pulo exiſtẽs.ut manipulares milites.qui
ſũt de manipulo. Manipulares etiã di/
cimus eos qui ſigna ante regẽ poꝛtãt. Et
cõponit᷑ cõmanipularis.ris.

Manipulus.li.ẽ tantũ ſegetis.quãtũ man⁹
cape põt.ꝛ dĩ a manus.q̄ſi manũ implẽs
ꝛ eſt etymologia. Itẽ manipulus dĩ ſo/
cietas ducentoꝝ militũ.qꝛ anteq; ſigna
eſſent.manipulos.i.faſciculos ſtipule vel
alicu⁹ herbe ſibi ꝓ ſignis faciebant.uł qꝛ
oli bellũ manib⁹ incipiebãt. Inuenit᷑ etiã
maniplus ꝑ ſyncopã. Vñ Lucanus. Cõ/
uocat armatos extemplo ad ſigna mani/
plos. Itẽ manipulus dĩ oꝛnamentũ ſini/
ſtre manus ſacerdotis.

Manna.indecli.ꝛ hoc manna.natis.pe.cor.
dicit᷑ quidaz cibus qualis de celo cecidit
filijs iſrael.ꝛ dicit᷑ a manũ quod eſt bonũ
quia bonũ erat. Cuiuſcũq; enĩ rei ſapoꝛem
exigebat qui manna comedebat.talem
habebat. Unde Sap.16° Paratũ panẽ

de celo ꝓſtitiſti illis ſine labore oē delectamētū in ſe habentē. ⁊ oīs ſapori ſuauitatē. Vel mānā dictū eſt a manhu aduerbio admirātis apud hebreos· q̄ſi quod ſignū ē hoc· vel quid eſt hoc. Et inde a manhu .i. ab admiratione quā ī mane habuerūt cū ꝑmū māna repperrerūt· dictū eſt māna Cū enī in mane ꝑ vidiſſent māna· admirātes ceperūt dicere māhu· q̄ſi dicerēt· q̄d eſt h̄ q̄ꝫ bonū· q̄ꝫ dulce. Inuenit̄ etiā h̄ manna ne. neu. ge. ſicut ⁊ paſca. ce. h̄ videt̄ eſſe ꝯ regulas Priſciani· q: nullū nomē neutꝝ ī ꝑma declinatiōe uł q̄nta īuenit̄. Sꝫ pōt dici ꝙ Priſcian⁹ ītelligit de noīb⁹ latinis

Mannus. ni. i. palefred⁹. ⁊ dī a manſuet⁹· eo ꝙ māſuetudinē manuū ſeq̄t̄. vel q: māſuet⁹ ſit· vel a man⁹ q: manu nitat̄ ⁊ ducat̄

Manſionarius. ria. riū. i. manēs· vel ad māſionem pertinens. ⁊ dicitur a maneo. nes.

Manſiūcula. lę. dimi. i. parua manſio.

Manſucius. cij. i. edax· ad mandēdū parat⁹.

Manſuet⁹. ta. tū. i. mitis· nulli īiuriā faciēs· uł domitus· q̄ſi manu vel manui aſſuetus.

Manſus. ſa. ſū. i. comeſtus. ⁊ dī a mādo dis. Itē māſus. ſa. ſū. i. māſuet⁹. ⁊ tūc dī a manſueo. ſues. ſꝫm Hug. Itē manſus pōt deriuari a maneo. nes. Vn̄ dic̄ Pap: Māſa comeſta· māſueta· māſus dict⁹ a manēdo ꝙ integꝝ ſit duodecī iugerib⁹. Itē māſus ſꝫm vulgare italicoꝝ dī pars terę q̄ duob⁹ bobus ſufficit in anno ad laborandum.

Mantia. tię. i. diuinatio. ⁊ dī a mātos. Et ab eo cōponit̄ necromātia· pyromantia· aeromātia· hydromātia· geomātia· chiromātia· cniçomātia. de q̄b⁹ vide locis ſuis.

Mantica. cę. f. p. i. ſarcina· ſcilꝫ mola. ⁊ dī a manus. Inde māticatus. ta. tū. i. mantica oneratus. ⁊ corripit ti.

Manticula. lę. diminutiuū. i. parua mātica

Manticula etiā dī pera paſtoralis.

Manticulus. li. dimi. i. paruus mātellus.

Mantile. lis. pe. pro. ⁊ h̄ mātele. lis. i. velamen mēſę uł mapa. ⁊ dī a mando dis· q̄ſi mādele· uł mādile· Vł mātile· ſiue mātele· q̄ſi manu tergile. et ſꝫm hoc ꝓprie ſic dicit̄ gauſape· q: ī tergēdis manibus ꝓbet̄· vł ⁊ dī mātile· vel mātele· quaſi manus tela.

Mantos. i. diuinatio. ⁊ dī a mantin· quod eſt diuinare. Itē hoc mante. tes. illud idē ſcilicꝫ diuinatio· ſcilꝫ viſio poſitorū· id eſt ꝓmiſſoꝝ a deo. Et hinc filia Tireſię dicta ē mantes· q̄ſi diuinatrix. Vel mātes dicta eſt taꝫ diuinatio q̄ꝫ filia Tireſię· a manes ⁊ tueor· quia manes tueatur.

Mantua. tuę. quedā ciuitas lombardię de q̄ oriūdus fuit Virgilius. Vn̄ Ouidius. Mantua Virgilio gaudet Verona Catullo. Pelignę genti gloria dicar ego. Iñ mantuan⁹. na. nū. gentile vel patriū.

Mantus. ti. eſt breuis amict⁹. ⁊ dī a man⁹ quia manus tegat tm̄.

Manualis. lis. ꝯ. t. ⁊ h̄ le. ad manū ꝑtinens Et hoc manuale. lis. ꝓ quodā libro qui q̄ſi ad manū ſemꝑ habetur.

Manubię. biaꝝ. i. excubię q̄ ꝑ ſpacia noctis vigilāt. ⁊ dī a man⁹· q: ꝑ man⁹ .i. cateruas fiūt. Manubię etiā dicūt̄ ſpolia· exuuię· q̄ victis extrahunt̄· ſic dictę· q: manib⁹ victorū extrahūt̄ ſꝫm Hug. Pap. ꝟo dicit: Manubię· ſpolia· rapinę· res de ꝓda māu collectę. Manubię dictę ſūt· q: manibus detrahūt̄ .i. veſtes mortuoꝝ. Vn̄ Ezech. 38: Et diripies manubias infinitas.

Manubriū. brij. dī manica uł manicū cultel ferri. ⁊ dī a manus· q: manu tenetur. Iñ manubriatus. ta. tū. Et videt̄ ꝯpoſitū a manu. ⁊ bria· q̄d eſt menſura· q: ita commēſurat̄ ꝙ poſſit teneri in manu· ſicut patet in cultello ⁊ ſecuri.

Manulea. leę. i. manica. ⁊ dī a manus. Iñ manuleatus. ta. tū. i. manicatus.

Manū grece· latine dicit̄ bonū.

Manumiſſio. onis. eſt datio libertatis. ff. de acq̄. re. domi. l. adeo. §. cū quis. in fi. Et manumiſſus dī q̄ eſt liberatus a manu et ꝑtāte dn̄i. ⁊ dī ſic· quaſi extra manū. i. poteſtatem dn̄i ſui miſſus.

Manupiariū. rij. i. gauſape· q̄ man⁹ piās.

Manus. nus. nui. fę. ge. dī a munus· eo ꝙ ſit totius corpori mun⁹. Ipſa enī ori cibū miniſtrat. ⁊ facit. ⁊ diſpenſat· oīa dat. ⁊ accipit. Vn̄ ab Ariſtotele· manus appellat̄ organū organoꝝ. Inde manutus. ta. tū. i. magnas hn̄s man⁹. Et cor. ꝑmā. Vn̄ pū. xi: Man⁹ in manu nō erit inocēs malus.

Manutergiū. gij. ē togilla cū q̄ tergit̄ man⁹.

Mançer ceris. maſ. ge. i. fili⁹ ſcorti· uł adulterinus. Vn̄ Deut. 23: Nō ingredietur mançer. h̄ ē de ſcorto natus in eccleſiā dn̄i vſqꝫ ad decimā generationē. Iñ maçerinus. na. nū. i. adulterinus.

Mapa. pę. i. togilla. ⁊ dī a manus· q̄ſi manupia. i. manū. pians. Iñ h̄ mapella. lę. uł mapula. lę. uł mapellula. le. diminu. Mapa etiam dicit̄ pictura vel forma ludorum Vnde dicitur· mapa mūdi.

Mapalia· paſtoralia tabernacula.

Maranatha· vt dicit q̄dā glo. ſuꝑ illud. i.

ad Cor. 16: Sit anathema maranatha. Sit anathema .i. ſepat⁹ a deo uł cōdēnat⁹ Maranatha .i. donec veniat dñs vel in aduentu dñi. Maranatha eñi interpretatur dominus venit.

Maratron grece .i. feniculū.

Marceſcabilis. 2. t. a. b le. i. putreſcabilis.

Marcha· dr̄ comitatus terre alicu⁹. Vñ ⁊ marchio dicit̄ pnceps vel dñs marche. Marcha etiā dicit̄ quoddā pondus· ſalz media libra. vt dicit̄· marcha argēti.

Marcaton. neu. ge. genus vnguenti.

Marcidulus. la. lū. i. aliquātulū marcidus

Marcidus. da. dū. i. putridus· areſcēs· languens. Inde hec marciditas. tatis.

Marcioniſte· q̄dam heretici a Marcione ſtoico pħo appellati· q̄ Cerdonis dogma ſecut⁹· alterꝫ bonū· alterꝫ iuſtū dñꝫ aſſeruit tanꝗ̄ duo pncipia creationis. ⁊ bonitatꝭ.

Marcor. cori. i. marciditas· macies· defect⁹ q̄dā. Iñ marcoroſus. ſa. ſū. i. plē⁹ marcore

Marculus. li. i. puſillus malle⁹. ⁊ eſt dimi. a marcus· qđ ⁊ martellus dicitur.

Marc⁹. ci. dr̄ malleus. ⁊ eſt marc⁹ maior ꝗ̄ malleus. ⁊ dr̄ a mollio. lis. ſicut ⁊ malleus uł q2 maior ē ⁊ fortior ad cędēdū. Marc⁹ etiā dr̄ q̄dā euāgeliſta ⁊ īterptat̄ excelſus mandato. Excelſus vtiqꝫ ꝓpt̄ euāgeliū altiſſimi qđ p̄dicauit· Vel ſblimis mādato dr̄ rōne pfectiōis ī vita· q2 nō ſolū ſuauit mādata coīa· ſ; etiā ſblimia· ſic̄ ſūt cōſilia. Et vt dr̄ in q̄dā chronica. Claudi⁹ impat. Marc⁹ euāgeliſta ſcribit· apli p orbē diuidūt̄. Marc⁹ alexādrię martyriū ꝯpleuit

Mare. ris. n. t. pōt dici aquarū gnālis collectio· ⁊ dr̄ a meo. as. q̄ſi meare· q2 ſp eſt ī motu. Vis eñi aq̄ꝝ collectio· ſiue ſalſa ſit· ſiue dulcis abuſiue dr̄ mare. Vñ Geñ. p̄. Cōgregationes aquaꝝ appellauit maria. Sꝫ ꝓpe mare dr̄· cui⁹ aq̄ amarę ſūt. Idē dr̄ ęquor· pelagus· fretū· pontus· oceanus· abyſſus. Iñ marin⁹. na. nū. Et marinari⁹. na. nū. q̄i iux̄ mare exiſtēs. Itē īueīt̄ mare tiberiadis. ⁊ ē idē qđ lac⁹ tiberiadis. Itē īuenit̄ mare rubꝝ. Et vt dr̄ ī hiſtorijs ſup Exo. Mare rubꝝ nō ē aqua rubea· ſ; oīs terra circūſtās rubea ē· ex q̄ dirivat̄ gurges ⁊ inficit̄. vnde miniū acutiſſimū decerpit̄. Quicq̄d etiā ad eſū ī fructib⁹ ē· in hūc colorē cadit. Ob h̄ gēmę ibidē rubeę īueniūt̄ q̄ humo īuolutę. ⁊ int̄ arenas attritę· terrę colorē ⁊ marꝭ habēt· Et vbi nos dicimus rubrū· hebręus habet cānoſū· eo q2 cannę ī litorib⁹ abūdāt. Itē īuenit̄ mare mortuū Et dr̄ mortuū vt dicit Iſidorus· ꝓpt̄ h̄ q2 nihil gignit viuū· nihil recipit ex genere viuētiū: Nā neqꝫ piſces habꝫ· neqꝫ aſſuetas aquis ⁊ lętas mergēdi vſu patit̄ aues ſ; q̄cūqꝫ viuētia mergēda tētauerꝭ· q̄cūqꝫ arte demerſa· ſtatī reſiliēt. ⁊ q̄ꝫuis vehemēt̄ illiſa· ſtatim excutiūt̄. Hoc ⁊ mare ſalinarū vocatur· quod eſt in iudęa.

Margarita. tę. f. p. eſt q̄dā gēma precioſa cādida· a mari dicta. Vñ dic̄ Iſidor⁹. 16. etymo. Margarita pma cādidaꝝ gēmarū· quā inde margaritā aiūt vocatā· q2 in cōchulis marꝭ h̄ genus lapidis īueniatur. Ineſt eñi in carne cochlę calculus nat⁹. ſicut in cerebro piſcis lapillus. Gignitur autē de cęleſti rore· quē certo anni tēpore cochlę hauriūt. Itē īuenit̄ h̄ margaritū ti. Prou. 25. Inauris aurea ⁊ margaritū fulgens q̄ arguit ſapientē. Inuenit̄ etiā hęc margarita. tę. p quadā virgine glorioſa· a margarita gēma dicta.

Margo. ginis. incerti ge. licꝫ q̄dā dixerint q2 ſit coīs· eſt litus maris. ⁊ dr̄ a giro. as. ⁊ mare· q̄ſi girās mare. Transfert̄ etiā hoc nomen margo· vt dicat̄ qđlibet litus vel limb⁹. ⁊ generalit̄ extremitas· uł extrema pars cuiuſlibet rei. Iñ margine⁹. nea. neū. ⁊ hic ⁊ hęc marginalis. ⁊ h̄ le. qđ ptinet ad marginem· vel quod eſt in margine. Vñ gloſę dicunt̄ marginales q̄ ſunt ī marginib⁹ libri· ad differentiā interlineaꝝ gloſaꝝ· quę ſunt inter lineas textus.

Maria. rię. f. p. mater dñi ꝓpt̄ claritatem. Vñ ⁊ Maria illumīatrix ſiue ſtella marꝭ interpretat̄· q2 genuit lumen mundi. De viris ⁊ filijs duaruꝫ mariaꝝ ſororū beatę Marię matris dñi. vide. s. Cleophas.

Mariſan· octauus menſis eſt.

Mariſca. cę. f. p. dr̄ ꝓpe veſica q̄ circa podicem mariū ex nimio fricatu ex vſu agēdi op⁹ ſodomiticū ſolet eructare. Vñ Iuuenal. Si podice leui· Scindūt̄ tumidę medico ridente mariſcę. Dr̄ tñ q̄nqꝫ mariſca quęlibet veſica quę ex aſſiduo carnis fricatu naſcitur.

Maritellus. li. m. s. dimi. i. pu⁹ maritus. et h̄ maritella. lę. pua vxor· vel marita.

Maritimus. ma. mū. q̄i iuxta mare exiſtēs Iñ hęc maritima. mę. dr̄ tr̄a quę iux̄ mare eſt. Vel maritima dicunt̄ loca mari vicina· ſic dicta· quaſi maris intima.

Maritus. ti. maſ. ge. i. vir q̄ coniugē habet ⁊ dr̄ a mas. Iñ hęc marita. tę. i. vxor. Et maritus. ta. tū. pertinens ad maritum· vel

maritā· vel maritatus.ta.tū. Et hic ⁊ hec
maritalis. ⁊ hoc le.
Mars martꝭ dicitur deus belli. Et ꝑ ipſo bello
inuenitur. ⁊ dicitur a mas marꝭ: quia mariū eſt mars.
Sed hoc enī quia ſit mars. i. bellū ꝑ viros pugnatur
maxime apud nos vbi ſoli mares pugnāt.
Marſia. ſie. quedā terra ē. Inde marſus. ſa. ſū. Vel
marſi ſūt dicti· qui martē ſciētes· uel ſitiētes
quia bellicoſi ſūt. Et quia marſi multū valent
in incantatiōe ſerpentū: ideo quandoque inuenitur
marſus ꝑ incātatore ſerpentū. Quandoque ge-
neraliter pro incantatore.
Marſilia. lie. quedā ꝓuīcia eſt· ſiue regnū.
Marſupiū. pij. ſacculus pecunie· ſiue burſa
⁊ dicitur a marſupon greco· quod greci ſic vocāt.
Martellus. li. dimi. mediocris malleus.
Martyr. tyris. ge. cōis grece· latine dicitur teſtis.
Vnde ⁊ teſtimonia· grece martyria dicuntur.
Inde martyr teſtis dicitur· quia ꝓpter teſtimoniū
chriſti paſſiōes ſuſtinuit. ⁊ vſque ad mortē
ꝓ veritate certauit. Et inde hoc martyriū. rij.
cruciatus martyris· vel locus· vel templū
martyrꝭ· quia in memoria martyrꝭ ſit cōſtructū
vel quia ſepulcra ibi ſunt ſanctorum martyrū.
Martius. tia. tiū. i. ad martē ꝑtinens· uel belli-
coſus. ⁊ dicitur a mars. Et hic martius. tij. quidam
mēſis· ſic dictus ꝓpter Martē romane gētis
auctorē. Fuit enim pater Rhomuli. Et ideo Rho-
mulus in honorē patris ꝑmū menſem ab
eius noīe martiū vocauit· Vel ideo martius
dicitur a marte· quia in eo ē feſtū martis. ⁊ ei cōſe-
cratus ē menſis ille· quia eo tēpore cūcta aian-
tia ad martē aguntur cōcubēdi volūtate. Et
idē dicitur menſis nouorum· quia martius olim erat
initiū anni. Et inde martius. tia. tiū.
Mas mari. maſ. ge. i. maſculus. vel maritus
⁊ cor. ma. Vnde. Illibata timet foſſorē gle-
ba timeſcat. Ad maris acceſſū virginita-
tis honor.
Maſculus. la. lū. i. maſculini ſexus· uel fortis
uel baro· uel vir. ⁊ dicitur a mas. Et hinc maſcu-
linus. na. nū. Et cōponitur cū con. ⁊ dicitur cōmaſ-
culus. la. lum. ſecundum Hug. Et ſecundum Papiam
Maſculus eſt dimi. de mas.
Maſloth· liber ē qui dicitur ꝓūbia Salomonis.
Maſpiter maſpiterꝭ uel maſpitris. maſ. ge.
i. martis pater. ⁊ dicitur a mars ⁊ pater. Vel maſ-
piter dicitur marꝭ pater. ⁊ tūc cōponitur a mas. ⁊ pater.
Maſſa. i. villa· uel caſula· uel maſſa apud he-
breos ſiue pōdus dicitur. ⁊ ꝓpe metalli alicuius.
Inde hic maſſarius. rij. cui cōmiſſa ē cura totius
familie. Et hec maſſaria. rie. Item maſſa
palatarū inuenitur. ⁊ dicitur pōdus ficuū. Ficus
enim inter palas cōpreſſe dicuntur palate. Vnde

magiſter in hiſtorijs. 2. Reg. 16: Onerati
maſſis palatarum. i. ficuū· quia inter tabulas quas
palas dicimus preſſe compinguntur.
Maſſageta· vel maſſagetes dicitur a maſſa quod
eſt pondus graue. ⁊ geta· quod eſt gothus.
Et ſūt maſſagete vt dicitur gentes habitātes
inter ſcythas ⁊ albanos. Et cor. pe. Unde
Lucanus in. 2o. Agmina maſſagetē ſcythius
nō alliget iſte. Itē Hieronymus in epiſtola
ad Paulinū ꝑ. capitulo Pertrāſiuit caucaſū
albanos ſcythas maſſagetas.
Maſſicus. ci. mons eſt vbi optimū vinum
abūdat. Et ponitur quandoque ꝑ vino. Inde maſſi-
cus. ca. cū. ⁊ maſſicū. ci. ꝑ optimo vino.
Maſtigia. gie. 2. p. malus ⁊ nequā ſeruus·
vel ancilla. ⁊ dicitur a mano. nas. quaſi a ſtige
manās. Itē maſtigia pōt deriuari a ma-
ſtico. cas. ⁊ tūc eſt ge. fe. ⁊ ē corrigia baltei
vel qua mātellus cōglutinatur ante. Et po-
nitur quandoque pro flagello.
Maſtix. cis. maſ. ge. genus coloris eſt. ⁊ ut dicitur
lentiſci arboris gutta ē. Inde hec maſticiana
ne. quedā veſtis· quia colorē maſticis habet
ſecundum Hug. Et vt fertur· maſtix eſt genus gu-
mi conſolidans dentes.
Maſtruca. ce. f. p. veſtis ſardorum ex pellibus
ferarum. ⁊ dicitur a monſtrum· quaſi mōſtruoſa· quia qui
ea vtitur· quaſi in ferarum habitū trāſformatur. Inde
maſtrucatus. ta. tū. i. maſtruca indutus.
Mater. tris. dicitur a meter grece· quod idem eſt
quod mater. Vel autē dicitur mater· quaſi māmas
tritas habēs· uel qui māmas gerēs· etymo-
logia ē. Inde matercula. le. dimi. ꝑua mater· vel
in ſtatura· vel in diuitijs. Et maternus. na.
nū. Et hic ⁊ hec maternalis. ⁊ hoc le. Et ꝑducitur
primā mater naturaliter. Vnde Ouidius epi.
Mater eris tauro ſenior ipſe truci. Inde
materfamilias· materfamilie· vel materfa-
miliarū fe. ge. i. mater ſuper familiā. vel que
ꝑ quādā iuris ſolēnitatē in familiā tranſit
mariti. Tabule enim matrimoniales inſtru-
mēta ſunt ſue emptionis. Vel materfami-
lias eſt illa que plures enixa ē· quia familia ex
duobus eſſe incipit.
Materia. rie. dicitur a mater· quaſi mater rei. Inde
materiola. le. dimi. Et ē materia in vocabulis
⁊ ſciētijs· ſed materies in alijs rebus. Itē a
materia materiatus. ta. tū· quod ex materia
conſtat. Et materio. as. i. materiā cōſtruere.
Et hic ⁊ hec materialis. ⁊ hoc le. ad materiā
ꝑtinēs· uel ex materia cōſtās· uel in ſua materia
deſignāda poſitus. Vnde ⁊ hoc vocabulū dicitur
materialiter poſitū· quod ponitur ad deſignādū
materiā ſuā. i. ſeipſū. ⁊ qualitatē ſuppoſitus.

Matertera.re. eſt ſoror matris. ⁊ dī a mat' q̄ſi altera mater·ſicut amita dī ſoror pr̄is.

Mateſis.ſis.pe.cor.i.vanitas.

Mateſis.ſis.pe.p.⁊ ſine aſpiratione.i. diuinatio. In̄ matematicus.ca.cū.i. diuinator. Vn̄ Iuuenalis. Nemo matematic⁹ genium̄ indēnatus habebit.

Matheſis.pe.cor.cū aſpiratiōe.i. doctrina ſcilʒ q̄druuiū. Vn̄. Scire facit matheſis·ſ; diuinare mateſis. In̄ mathematic⁹.ca.cū.i.doctrinalis·q̄druuialis. Et h̄ mathematica.ce.i.ſcīa q̄druuialis ſiue q̄druuiū·q̄ſi doctrinalis ſcīa.ul' q: p illā venit' ad theologiā·q̄ ē doctrina doctrinar̄.⁊ ſcīa ſcīar̄·vel q: maior doctrina ſit in mathematica q̄ȝ ī alijs. Et cū ī alijs artib⁹ ſolo ſermone ſit doctrina·in hac etiā viſu fit·q: qd̄ v̄bo dī.⁊ ratione ſ; figur| oculis oſtendit'. Vel dī doctrinalis·q: circa poſteriora cōſiſtit·q: ibi fit doctrina de corporib⁹ p ea q̄ circa corp̄a ſūt. Vn̄ mathematica dat initium·phyſica,pfectū·theologia ꝯſūmat ipfectū

Matheſicentrū.tri.n.s.i.diſciplinalis vel doctrinalis punctus circuli. ⁊ dī a matho vel matheſis.⁊ centrū.qd̄ eſt punctus.

Matho grece.i.diſco latine.

Matricida.de.ꝯ.p.pe.p.qui vel q̄ occidit matrē. Inde h̄ ⁊ h̄ matricidalis.⁊ h̄ le.res matricide·vel ptinēs ad matricidā. ⁊ hoc matricidiū.dij.

Matricula.le.pe.cor.ē dimi. de matrix.cis·qd̄ etiā,p cartula īuenit'.et,ppriē,p cartula pmiſſiōis. Vn̄ in vita beati Silueſtri legit' q̄ habebat noīa viduar̄ ⁊ orphanor̄ in matricula ſua ſcripta·hoc eſt in,pmiſſionis cartula.

Matrimes.mis.ꝯ.t. q̄ vel q̄ viuit ſupſtes defūcta matre. Vel matrimes dicit' puer ſimilis matri. Vn̄ ⁊ dicit' tunc matrimes quaſi matrem imitans.

Matrimoniū.nij.idē ē qd̄ nuptie.⁊ dicit' a mater.⁊ ſic diffinit'. Matrimoniū eſt viri ⁊ mulier| legitima cōiūctio·īdiuiduā vite conſuetudinē retinēs.xxvij.q.ij.§.j. et de ꝯſūp.c.illud. de cōuer.infideli. ex lr̄is. Et ſubaudi h̄ ſcilʒ ad,ppoſitū in q̄ debēt eſſe tēpore q̄ nubūt vel matrimoniū cōtrahūt Inſti.de pa.po.in prin. Et matrimoniū ē duplex·ſcilʒ verū ⁊ ꝯſūptū. Verū quod ꝯtrahit' int' pſonas legitimas p v̄ba apta nullo īpedimēto ſubſiſtente. Preſumptū dī·q̄ſi inter pſonas legitimas interuenit tractat⁹ de ꝯtrahēdo·ul' v̄ba apta ī euētū tm̄ cōditionis vel arbitrij alieni.⁊ ſuccedit copula carnalis. vt inq̄t Goff. Et nota q̄ nō dī patrimoniū·licȝ a digniori debeat fieri denoīatio.⁊ tantū votū habeat pr̄ ī liberos·ſicut mater·q: mat' mai⁹ exercitiū vel officiū exercet circa liberos q̄ȝ pat'·q: añ partū onerōſa·in ptu doloroſa.⁊ poſt partum laborioſa·igit' ad honorē eius dī matrimoniū. vt de cōuer. infide.c.ex lr̄is. Et nō q̄ matrimonij ſūt tria ſubſtātialia q̄ dicūt' bona eius·ſcilʒ·fides·ples.⁊ ſacramentū. Et ſi apponit' cōditio cōtra aliqd̄ iſtor̄·nullū erit matrimoniū. Exēplū de p̄. Si dico. Cōtraho tecū ſi te pro queſtu adulterādā expoſueris·nō eſt mr̄imoniū·q: eſt cōtra bonū fidei·qd̄ cōſiſtit in eo·q̄ alter cōiugū ſuū corpus·qd̄ ſuū nō eſt·ſ; ꝯſortis ſui nō exponat ul' det alteri·alias ē adulter·fur·⁊ fidei fractor. Exemplū de ſecūdo. vt ſi dico. Cōtraho tecū·ſi generationē ,plis euites·ſi venenū ſterilitatis accipias·nō ē mr̄imoniū·q: ꝯ ſecūdū bonū·ſcilʒ bonū ,plis,ppt' quā multiplicandā fuit matrimoniū a deo inſtitutū. Exēplū tr̄ij. Si dico. Cōtraho tecū donec ditiorē vel pulcriorē habebo·nō tenet mr̄imoniū q: eſt cōtra ſacramētū indiuiduitatis·q: nullū debet eſſe diuortiū inter cōiuges.

Matrina.ne.f.p.que aliquē de ſacro fonte leuat·vel in eccleſiam introducit. Itē matrina.i.nouerca.⁊ pducit pe.

Matrix.cis.f.t.eſt locus cōceptionis·vel pellicula qua puer īuoluit' in vtero matri ⁊ dī a mat'·q: fetus in ea generat'. Semē enī receptū matris cōfouet·cōfotū corporat·corporatū in mēbra diſtinguit.

Matrona.ne.f.p.que iā nupſit ⁊ genuit.⁊ dī a mater·q̄ſi mater nati·vel q: pōt fieri mater. Inde hic ⁊ hec matronalis.⁊ h̄ le.

Matros ul' poti⁹ mer' grece·latine dī mat'.

Matruelis.lis.f.t.idē qd̄ matera. Itē hic ⁊ h̄ matruelis.⁊ h̄ le.ptinēs ad materterā.

Matrueles etiā dicūt' filij matere ul' filie

Mattheus in hebreo donat⁹ exp̄mit'. Idē etiā appellat' leui ex tribu a q̄ ort⁹ eſt. In latino autē ex ope publicani nomē accepit·q: ex publicanis fuit electus.⁊ in apoſtolatū tranſlatus. Et ſcribit' p duplex.t. ſicut ⁊ Matthias.

Matthias q̄ int' ap̄los ſine cognomento ſolus habet·īterp̄tat' donat⁹. vt ſ;audiat' ,p Iuda. Iſte enī ī loco Iude elect⁹ eſt ab ap̄lis·cū,p duob⁹ ſors mitteret'. Vn̄ ⁊ Matthias pōt dici a manū·qd̄ ē bonū.⁊ theſis poſitio·q̄ſi bonū poſitū,p malo·ſcilʒ,p iuda

Maturus. ra. rū. dī quaſi mandurus. i. ad
mādendū apt⁹. Itē matur⁹. ra. rū. i. feſtin⁹
Matuſalē inťpretať mortu⁹ ē. Euidēs ety/
mologia ē noīs. Quidā eni eū cū pře trāſ/
latū fuiſſe. ⁊ diluuiū pteriſſe putauerūt. ſꝫ
ideo h̄ noīe dicť⁹ ē vt ſignificeť nō vixiſſe
cū poſt diluuiū. ſꝫ in eodē cataclyſmo fuiſſe
defūctū. Vixit eni Matuſalē fili⁹ Enoch
nongētiſ ſexagīta noue ānis. vt dī. Geñ. 5º
Matuta. tę. pe. p. i. aurora. uľ dea q̄ pꝫeſt illi
horę ſcilꝫ q̄ ē inť noctē ⁊ diē. ⁊ dī a mane. Iñ
matutin⁹. na. nū. ⁊ h̄ matutinū. ni. tā p ipſo
officio. q̄ꝫ p ipſa hora in qua caniť uľ pul/
ſať. Sꝫ pl'aliť matutini. noꝝ. ipſa officia.
Inde hic ⁊ hęc matutinalis. ⁊ hoc le.
Mauors. tis. m. t. i. mars. Iñ mauorti⁹. tia
tiū. ptinēs ad mauortē. vel bellicoſus. Dī
etiā mauors matronale opimētū. q̄i mas
uľ q̄ſi mars. Signū eni ē maritaliſ digni/
tatis. ⁊ ptātis eſt caput in q̄ ē. Caput eni
mulieris vir eſt. Vñ ⁊ ſup caput mulieris
eſt. Idem ⁊ ſtola dicitur.
Mauricius. cij. dī a mauron. qđ eſt nigrū
Fuit eni niger ppť ſui deſpectionē. ⁊ mūdi
cōtemptū. Mauric⁹ martyr vir inclytus
⁊ in ſanctiſſima legione q̄ thebea dī. dux
extitiſſe phibeť. Et debet ſcribi p c. Vñ.
Dicere mauriti multi voluere periti. Sꝫ
puto mauricii iubet ars ⁊ regula dici.
Mauruſia. ſię. eadē terra ē quę ⁊ maurita/
nia. ⁊ dī a mauron vel maurus. Iñ mau/
ruſius. ſia. ſiū. adiectiue.
Mauron grece. latine diciť nigrum.
Maur⁹. ra. rū. dī q̄dā pplš a mauron qđ ē
nigrū. q: hoīes illi⁹ ppli nigri ſūt. Eſtifero
q̄ppe calore afflati. ſpeciē atri coloris trahūt
Iñ mauritania. nię. terra quā poſſidebāt.
Et hic mauritan⁹. na. nū. ⁊ maur⁹. ra. rū. q̄/
cūqꝫ eſt de t̄ra illa. ſiue ſit niger. ſiue non.
Vel maurus dictus eſt a medis. q̄i med⁹
Medi eni in africa trāſfretauerūt. ⁊ mixti
ſunt cū libyis. quoꝝ nomē libyes paulati
corrūpe ceperūt barbara lingua mauros
pro medos appellantes.
Mauſoleū. lei. dī ſūptuoſuꝫ monumētū a
Mauſoleo rege ſic dictū. Vñ dic Iſido/
rus etymo. 15º Mauſolea ſunt ſepulcra
regū ſiue monumēta. dcā ſic a Mauſoleo
rege egyptioꝝ. Nā eo defuncto vxor ei⁹
mire magnitudinis extruxit ei ſepulcruꝫ:
intantū vt vſqꝫ hodie oīa monumēta p̄/
cioſa ex noīe ei⁹ mauſolea nūcupēť. Et p̄d.
pe. Vñ Lucan⁹. Pyramides claudūt indi/
gnacqꝫ mauſolea. Itē quidā. Qui mauſo/
leum pnunciat aut canopeū aut teloneuꝫ
haud reor eſſe reum.
Maxilla. lę. dimi. a mala Iñ h̄ ⁊ h̄ maxilları
⁊ h̄ re. ⁊ h̄ maxillaris. ris. dens molaris.

M ante E

Meander⁹. dri. maſ. ge. uľ h̄ meander. dri. i.
flexuoſitas cuiuſlibet amnis. qđ etiā gñā/
liť p q̄libꝫ tortuoſitate ⁊ deceptiōe inueniť
Vñ Prudenti⁹ i libro hymnoꝝ. Tortuoſe
ſerpēs qui mille per meandros fraudeſqꝫ
flexuoſas agitas q̄eta corda. Et inde etiā
dī meander vel meandrus quidā amnis
aſię flexuoſus. ſic dictus. q: ſit flexuoſus ⁊
nunq̄ꝫ currat rectus.
Meapte. pnomē ē. i. mea cā. Et ē ſpeciei de
riuatiuę a mea. Et ē figurę ſimplic̄. Et pte
ē ſyllabica adiectio. Nā vt dic Priſcian⁹
in 12º li. Hęc ſyllabica adiectio pte addiť
q̄ñqꝫ ablatis femīnis poſſeſſiuorū pnoīꝫ.
vt meapte. tuapte. ſuapte. noſtrapte. ve/
ſtrapte. Et vt exponit Pap̄. meapte. tua/
pte. ſuapte. i. mea. tua. ſua. ppē mea cauſa
vel meapte. i. meo vſu vel more.
Meatus. tus. tui. i. tranſitus. decurſus. Itē
cōductus p quē aliq̄d tranſit dī meatus.
Mechanic⁹. ca. cū. i. adulťin⁹. ⁊ dī a mech⁹.
Vñ artes diciť mechanicę. q̄i adulterinę
reſpectu liberaliū. etiā quecūqꝫ remoueāt
defectū ⁊ ꝯferāt cōmoditatē uľ vtilitatē.
Iñ h̄ mechania nię. i. ſcientia humanorū
operū neceſſitati corporū obſequentiū.
Mechia. chię. i. adulteriū. ⁊ dī a mechus.
Mech⁹. chi. i. adulť. Et h̄ mecha. i. adulťa.
Mechus. cha. chū. adiectiue. i. adulť. ra. rū.
Medela. lę. pe. p. i. medicatio ſiue medica/
Medianus. na. nū. i. medius. (mentū.
Mediarcitus. ta. tū. i. in medio ſtatutus ⁊
artatus. ⁊ dī a medius ⁊ arceo.
Mediator. toris. m. t. q̄ cōiūgit. ⁊ inť aliq̄s
eſt medius vt eos coniungat ⁊ pacificet.
Vñ Ieſus chriſt⁹ dī mediator dei ⁊ hoīuꝫ
q: inť deū ⁊ hoīeꝫ cōſtitut⁹ eſt medius. vt
homines ad deum pduceret.
Medica. cę. qđdā gen⁹ legumis. ⁊ dī a me/
dia. puīcia. q: a medis ē trāſlata in gręciā
tēpore q̄ eā xerxes rex pſarū inuaſit. Hoc
genus legumis ſemel ſeritur ⁊ decē annis
permanet. ⁊ quater vel ſexies per annuꝫ
poteſt reſecari. Et hęc herba abūdat ve/
netijs. ⁊ eſt triū folioꝝ ⁊ ſemper vireſcat.
Quidā dicunt q̄ ſit illud legumen quod
vulgo dī triſiſi. Itē medica ē q̄dā arbor
pmū aſportata a medis. vñ ⁊ dicta ē. Nā

greci hydromellā· latini citrū ul' citriā vo-
cāt· q: eius poma in folia citri odorē refe-
runt· malū ci⁹ ē inimicū venenis. Hęc arbor
pene oī tēpore plena eſt pomis· parti ma-
turis· partiꝫ acerbis· paret adhuc in flore
poſitis· qd' i alijs arborib⁹ rarū ē. Et dicūt
q̄ reuera h̄ arbor ē citrus· ſ Apulei⁹ h̄ ne-
gat. Itē inueniť h̄ medic⁹.ci.i. phyſicus. Et
hęc medica.cę· ⁊ adiectiue medicus.ca.cū.
⁊ tunc deriuať a medeor.deris.

Mediana.nę. dī q̄ſi modiana· q: cū modo
debet exhiberi. Inī hic ⁊ hęc medianalis.
⁊ hoc le. ad medianā ptinens.

Mediestinus.na.nū.i. in medio ſtans. vel
mediū tenēs. ⁊ dī a medi⁹. ⁊ ſto ſtas. ⁊ te-
neo. Itē mediestin⁹.na.nū.i. i medio ciui-
tatis exiſtēs. ⁊ tūc ꝯponiť a medi⁹. ⁊ aſtin
qd' ē ciuitas. Vñ Orati⁹ i epi. Tu medie-
ſtin⁹ tacita pce rura petebas. Itēꝫ medie-
ſtinus dī balneator. Ideꝫ ⁊ mediuſtin⁹.

Mediminus.ni.m.s. dī a mina vel emina
q̄ſi media mina· ul' mēſura q̄nqꝫ modiorū
ſic dicta· q: medieť q̄nqꝫ modijs· q̄ ſūt p-
fecti nūeri medietaſ. Et inueniť mediminū
p mediminorū p ſyncopā. Vñ Cicero in
frumētaria. Sꝫ tritici ſepties mediminū
ex niphonis orationib⁹ tollit. Medimi-
nū p mediminorū p ſyncopā poſuit· ſicut
ingeriū p iugerorū.

Mediocris. ꝯ. t. ⁊ h̄ cre. cui mediū q̄d ſuffi-
cit· q̄ſi q̄ excedē nō vult vltra ul' citra· ſ in
medio.i. in virtute conſiſtere. Inī medio-
criter aduerbiū. ⁊ mediocritas.tatis.

Mediocricul⁹.la.lū.i. aliquātulū mediocri.

Mediolanū.ni. ciuitas eſt i lōbardia. ⁊ dī
a medi⁹ ⁊ lana· q: ſus media lanea fuit inuē-
ta in ei⁹ ędificatione. Et fuit factū medio-
lanū a gallis illuc olim veniētib⁹ expulſis
indigenis. Inī h̄ ⁊ h̄ mediolanēſis. ⁊ h̄ ſe.

Medioxim⁹.ma.mū. qd' ē inť mediū ⁊ ex-
tremū. vt duę habitabiles ꝯonę· q̄ ſūt inť
extremas ⁊ torridā· q̄ media eſt· medioxię
ſūt. Et dij q̄ ſūt inť aereos ⁊ terreſtres· ul'
inť aereos ⁊ cęleſtes· medioximi ſunt. Vñ
Plaut⁹. Atqꝫ ita medij deiqꝫ ſuperi iferi ⁊
medioximi. Et Martialis capel. Quos
greci demones· latini medioximos vocāt.

Meditatiūcula.lę. dimi.i. pua meditatio.

Mediterrane⁹.nea.neū. dī q̄ſi in medio t̄rę
habitās· ul' mediū t̄rę tenēs. Vñ. 2. Ma-
chab. 8. Per mediterraneā fugiens.

Meditatio.onis.f.t.i. excogitatio. delibe-
ratio ⁊ dī a meditor.tari. A quo etiā me-
ditatiuus.ua.uū. Vñ vba dicūť medita-
tiua quę deſignāt meditationē.

Meditulliū.lij.i. medietas· ſcilꝫ id qd' ī me-
dio ē· vt in ouo vitellus. ⁊ quicq̄d eminet
in medio rotę diciť meditulliū. ⁊ eminēs
locus in medio campo.

Medius. dij. ſcd'm Papiā dī intnunci⁹· pa-
cificator· actor ꝯcordię. Itē medi⁹.a.ū. ad-
iectiue. Inī medietaſ.tatis. Et medio.as ⁊
cor. pmā. Itē medi⁹ dī q̄ diuidit ⁊ ſeq̄ſtrat
Mediator vo q̄ ꝯiūgit ⁊ pacificat. Itē
medi⁹ ꝯponiť cū fidius. ⁊ dī mediuſfidi⁹
adū. iurādi.i. p mercuriū· qui mediator eſt
⁊ fidius interpres deorū ⁊ hoīꝫ. Vel me-
diuſfidius componitur a medius ⁊ fides
quaſi mediante fide.

Mediuſtinus.ni.i. balneator· q̄ſi in media
vſtione poſitus. Idem diciť mediestin⁹.

Medo.onis. potio melle mixta. ⁊ dī a mel·
q̄ſi melo. Idē ⁊ medus· quaſi melus· q: ex
melle fit· ſicut calamitas p cadamitas dī
Idē ⁊ mulſū· q̄ſi melſū· vel a mulceo. Sꝫ
mulſū ex aqua cruda vel vino. Sꝫ medo
vel medus ex aqua decocta fit.

Medulla.lę.f.p. ꝓprie dī illud molle qd' eſt
in ꝯcauitate oſſis iteri⁹. ⁊ dī a medi⁹· q: i
medio ē. Itē medulla q̄nqꝫ large ſumiť p
īt̄imis lignorū· p adipe frugū ⁊ hmōi. Vñ
⁊ dī medulla cedri. ⁊ medulla tritici. Inī
medullinus.na.nū.pe.pd.i. ad medullam
ptinēs· ul' de medulla exiſtēs. Sed h̄ me-
dullina.linę. ꝓpriū nomē ē cuiuſdā feminę

Medus.di. q̄dā rex· a q̄ dc̄a ē media regio
ul' puīcia. A q̄ med⁹ da.dū. gētile. Et pd.
pmā medus. ⁊ media ab eo deſcēdēs. Vñ
Daniel. 5. Dari⁹ medus ſucceſſit ī regnū.

Meduſa ꝓpriū nomē filię phorcynis ⁊ inť-
pťať obliuio· quę oēs aſpiciētes ſe victa
eſt in ſaxa ꝯuertere. (ne.

Mega vel megalon grece· dī magnū lati-

Megacoſmus.mi.i. maior mundus. ⁊ dī a
mega vel megalon ⁊ coſmus qd' eſt mun-
dus. Itē alio noīe dī macrocoſmus.

Megera.rę. quędā furia infernalis· ⁊ inter-
pretatur magna contentio.

Megiſtus.i. maximus.

Mel mellis.n.t. grecę appellatōis ē· qd' ab
apib⁹ nomē habere pbať. Nā apiſ grece
meliſſe dī. Inī melle⁹.lea.leū. ⁊ mellin⁹ na
nū. ⁊ mellic⁹ ca.cū. Et diť Auicēna vbi lo-
quiť de ſimplicib⁹ medicinis· ſic dicēs. q̄
mel eſt occult⁹ ros cadēs ſup flores ⁊ alias
plātas. ⁊ ſup lapides qd' apes recolligūt.
Et aliq̄n ē ros manifeſt⁹ q̄ poſſūt colliḡ
hoīes. In idē eni redit gnātio mānatis· q:

mãna ẜm Auicēnā ē ros.⁊ ē ꝺe gnē mellis in terris calidis cadēs ſpiſſius melle cõi. Vñ ⁊ exiccat.⁊ multā virtutē cõtrahit ab eo ſuper quod cadit.

Mel ſiluestre·ꝺi mel ĩ ſilua reptũ·ẜm Hieronymũ. Cũ q̃ videt̃ cõcordare Iſidor⁹ etymo.20. ꝺicēs. Cāna ꝺe rore mel gerit īueniťq; in arũdinũ folijs. Vñ ⁊ Virgili⁹ Hacten⁹ aerij mellis celeſtia ꝺona. Siquidem buciſq; in iudea ⁊ arabia colligatũ repit̃·ramis inberēs in ſimilitudinē ſalis. Arnulph⁹ aũt q̇dā expoſitor ſic ꝺicit. In ꝺeſerto iudee ſunt arbores folia lata ⁊ rotunda habētes lactei coloris ⁊ mellici ſaporis·q̃ natura fragilia manib⁹ cõfricant̃ ⁊ edunt̃. Chryſoſtom⁹ aũt ſic ꝺic̃. Mel ſiluestre īueniebat̃ in trũcis ſine arũdinib⁹. Sũt eni̇̃ quedā arũdines plene melle naturaliter·ꝺe quo ſit zuccarum.

Mela.le.quedam veſtis·a melan ꝺicta·eo q̄ ſit nigro colore.

Melan grece·latine ꝺicitur nigrũ.

Melancholia.lie.f.p.est nigri ſanguinis cũ felle mixtio.⁊ est peſſima cõplexio. ⁊ ꝺĩ a melan·qꝺ est nigrũ.⁊ chole·qꝺ ē fel·eo q̄ ſit ex nigri ſanguinis fece admixta abundantia fellis. Vñ melancholic⁹.ca.cũ.in q̃ melancholia ꝺñat̃. Melancholici etiā cõuerſationē hũanā refugiũt·eo q̄ gaudiũ cũ alijs habere nõ poſſunt. Et est melancholia frigida ⁊ ſicca.

Melanurus.ri.q̇dā piſcis·ꝺictus a melan qꝺ ē nigrũ·q: nigrā habet caudā.⁊ nigras pennas.⁊ in corpore lineas nigras.

Melchiſedech·interp̄tat̃ rex iuſtus. Rex·q: imperauit ſalē. Iuſtus·q: ꝺiſcernens ſacramēta leg̃·et euãgelij·nõ pecudũ victimas ẜ oblationē pãis ⁊ calic̃ ĩ ſacrificiũ obtulit.

Melchiſedechiani ꝺicti ſũt q̇dā heretici ꝓ eo q̄ Melchiſedech ſacerdotē ꝺñi nõ hoiẽ fuiſſe·ſed virtutē ꝺei eſſe arbitrant̃.

Melchon·qꝺ ſonat rex eoꝝ·idoluz ē amonitarũ.ꝺe quo ꝺicit.glo.2.Reg.12⁹

Melculũ.li.ꝺimi.i.paruũ mel.⁊ cor.pe.

Meliſſe grece·ꝺicunt̃ apes.

Melibe⁹·est ꝓpriũ nomē ruſticũ bucolicũ paſtorale. Vñ Virgili⁹ in bucol̃. O melibee ꝺeus nobis hec ocia fecit.

Melior.oris.ꝯ.t.⁊ hoc melius·ꝺĩ a mollior ioris.quaſi mollior ⁊ non ꝺurus.

Melipepo.ponis.qꝺdā gen⁹ peponis.⁊ ꝺĩ a melo ⁊ pepo.⁊ ꝓd.pe.tā in ntõ q̄ȝ in gtõ.

Meliuſculus.la.lũ.i.paꝝ vel aliquantulũ melius.⁊ est ꝺimi.a melius.

Mella.le. quā greci latio vocant·q̃ vulgo ꝓpt̃ formā ⁊ colorē faba ſyriaca ꝺĩ. Arbor eni̇̃ ē magna·fructũ ferēs ⁊ comeſtibilem ⁊ guſtu ꝺulcē. vñ ⁊ mella ꝺicta est. De qua in laudē ſapiētie ꝺĩ. Et ſuꝑ mellā ꝺulcis est. Itē īuenit̃·hec mella.le.ꝓ quodā fluuio. Et cõponit̃ cũ a. vt amella.le.

Mellantes.tis.m.t. quidā lapis melleũ et ꝺulcē ſuccum emittens.⁊ ꝺicitur a mello.

Mellariũ.rij.n.s. vas in q̃ mel cõſeruat̃·uł in quo vinũ ponit̃·vel vue calcant̃.

Mellicratũ.ti.cõfectio cõſtans ex aqua et melle·quā latini mulſum vocant.

Melliſluus. flua. fluũ.i.fluēs.⁊ abundans melle vel ꝺulcedine.

Mello indecli. erat ꝑcapitiũ ⁊ q̄ı q̇dā ꝓfũda vorago vallis.⁊ poſtea ipſa ciuitas vocata ē mello. Ita ꝺĩ ĩ hiſtorijs. Andreas ꝺo q̇dā expoſitor ſuꝑ illũ textũ.3. Reg. xj⁹ Salomon edificauit mello ⁊ coequit voraginē ciuitat̃ ⁊c. ſic ꝺicit. Idē est voraginē coeq̄re ⁊ mello edificare·ꝑcedentis eni̇̃ expoſitio est.q̄ autē ſupponit̃ ⁊ ꝓ idē accipi ꝺebet mõs ſion ĩ q̃ arx erat·ciuitas Dauid ꝺicebat̃. Int̃ mõtē ⁊ ciuitatē erat q̇dā vaſta ꝓfũditas ⁊ vorago mello noīe hanc repleri ⁊ reliquo ſolo coequari conſtituit Salomon.

Meloflos.fe.ge.arbor q̇daȝ in africa·eo q̄ habeat florē in ſilitudinē malorũ. vel ꝺĩ ſic lingua punica. Ex hac ꝓfluit lent⁹ ſuccus·qui a loco armoniacus ꝺicitur.

Melon grece·rotundũ ꝺicit̃ latine.

Melopeus.pei.i. ꝺulcis cantus vel cantus fictor.⁊ ꝺĩ a melos.⁊ peo·quod est fingo.

Melos.fe.ge.q̇dā inſula ex nũero cycladũ oĩuȝ rotũdiſſima.⁊ ꝺĩ a melon.qꝺ est rotunduȝ. Vñ hec melinũ.lini.gen⁹ coloris·q: eiuſdē metalli ferax ſit melos. Itē melos põt ꝺeriuari a mel. Et ꝺeclinat̃ hec melos odis. vel hec melos indecli.i. ꝺulcis cantus ꝺulcis modulatio. Vñ hec melodia.ꝺie. ⁊ hoc melodiama.atis.in eodem ſenſu.

Meloſonus.na.nũ.pe.cor.q̇ ꝺulcit̃ ſonat.

Melota.te.f.p. vel melus.li.uł melo.lonis quoddā aĩal· ſcilȝ taxus. ⁊ ꝺĩ a mel·eo q̄ fauos mellis petat ⁊ aſſidue mella captet.

Melo etiā olĩ ꝺictus ē nilus. Et a melo ꝺĩ hec melotes.tis.⁊ hec melota.te.q̇dā veſtis ꝺ̄ pilis vel ꝺe pellib⁹ illi⁹ aĩalis facta·a collo pendēs vſq; ad lũbos·q̃ monachi vtunt̃. Et iſte habit⁹ ē neceſſarius ꝓpt̃ ad opis exercitiũ. Eadē ⁊ pera·ut ꝺicit. Vñ Heb xj⁹ Circũierũt ĩ melotis ⁊ ĩ pellib⁹ caprinis

Quidā dicūt ꝙ melota ſit veſtis aſpera de pilis cameloꝝ facta. ⁊ ꝓducit pe. Unde hic ſi ꝑcedat ⁊ idem melota vocatur.

Melus. la. lū. i. dulcis vel dulcit̄ ſonās vel ꝑtinēs ad melodias vel qḋ cōſiſtit in melodijs vel qḋ tractat de melodijs. Inde melicus. ca. cū. pro eodem.

Membrana. ne. f. p. illa pellis tenuiſſima q̄ eſt ī alis veſpulionis. Dicit̄ etiā mēbrana charta uł ꝑgamenū. q: ex membris aialiū ex corticet̄. Et ſic ſumit̄. 2. Timot. 4º. Affer tecū. ⁊ libros. maxime aūt membranas

Membranula. le. dimi. i. parua mēbrana.

Membrulū. li. dimi. i. paruū mēbꝝ.

Membrū. bri. n. s. ps corporꝭ. Inde mēbratus ta. tū. magna hn̄s mēbra. Et mēbroſus ſa. ſū. idē. vel mēbris plenus. Inde mēbroſitas tatis. mēbroꝝ magnitudo. vel plenitudo. ⁊ abundantia. Itē mēbrū cōponit̄. hic ⁊ h̄ vnimēbris. ⁊ hoc bre. bimēbris. bre. trimēbris. bre. quadrimēbris. bre. ſeximēbrꝭ. bre. (emēbrꝭ. bre.

Memere. i. triſtis.

Memeris. idem quod meris. i. diuiſio vel pars. ⁊ cor. pe.

Memon grece. latine dicit̄ memoria vel monimentum.

Memor. oris. qui memoria tenet. ⁊ q̄ memoria tenetur. ⁊ dī a memoro. ras.

Memoria. rie. f. p. eſt firma cōprehenſio ⁊ mora in mente. Inde memorioſus. ſa. ſuz. qui bone eſt memorie.

Memphis. i. egypt⁹. Et dicit̄ egypt⁹ mēphis a mēphi ciuitate egypti. quā edificauit Mēph⁹ filius Iouis. vt dicit Iſidor⁹. Et declinat̄. h̄ mēphis. hui⁹ mēphis vel mēpheos. Unde Hieremie. 2º. Filij thaneos ⁊ mēpheos. Inde mēphitic⁹. ca. cū. Unde Hieronymus in ep̄la ad Paulinū. Sic pythagoras adijt mēphiticos vates. i. egyptios philoſophos. ⁊ cor. pe.

Mena. ne. q̄dā piſcis. q̄ cū luna creſcit ⁊ decreſcit. ⁊ dī a mene. qḋ eſt luna vel defect⁹

Menādriani. quidā heretici. q̄ mūdū nō a deo ſ; ab angelis factū eſſe aſſerūt. ⁊ dicūt̄ a Menādro mago. diſcipulo Simonis.

Menaſ. menadis. f. g. ge. i. ſacerdotiſſa bac (chi.

Mēceps. pitis. ois ge. i. mēte capt⁹ insanus. ⁊ dī a mēte ⁊ captus. Quotiens eni captus cōponit̄ vel iūgit̄ cū dictione deſignante membrū. ſemꝑ deſignat carētiam iſtius mēbri. vt Menceps. i. mente captus. Oculiceps. i. captus oculis. ⁊c.

Menda. de. f. p. ⁊ hoc mendū. di. i. macula. maxime illa que ſolet eſſe in libris nondū emēdatis. ſ; mendū in alijs reb⁹. Et ponit̄ q̄nq; ꝓ mēdacio. vel culpa corporis. Et a menda. dī mēdus. da. dū. i. ſordidus. maculoſus. Unde Ouidius de reme. Tunc aio ſigna qḋ cūq; in corpore mendū eſt.

Mendaciolū. li. dimi. i. paruū mendaciū.

Mendaciū. cij. ſcḋm Aug. ē falſa ſignificatio vocꝭ cū intentione fallendi. Et nota ꝙ vt dicit Aug⁹ ī libro de mēdacio. octo ſūt genera mendacioꝝ. Primū eſt qḋ fit in doctrina religionis. vt chriſtū nō eſſe natū de virgine. vel nō eſſe paſſū. vel ſimile cōtra articulos fidei. Secūdū. vt aliquē lędat iniuſte. qḋ tale eſt vt nulli ꝓſit. ⁊ obſit alicui vt eſt mendaciū detractionis. et falſus teſtis in cā crimiali. Tertiū. qḋ alicui ꝓdeſt ita vt obſit alicui. c̄tuis nō ad īmundiciā corporalē. vt mēdaciū teſtis in cā pecuniaria. Quartū. qḋ fit ſola mētiēdi fallēdiq; libidine. ſine cauſa ⁊ vtilitate. quod mirū mēdaciū ē. Quītū. quod fit ſola placēdi cupiditate. ut mēdaciū adulatorꝭ. Sextū qḋ nulli obeſt ⁊ ꝓdeſt alicui ad vitandū piculū pecunie. vt ſi q̄s pecuniā alicui⁹ iniuſte tollēdā a fure uł ꝑdone vbi ſit neſcire ſe mentiat̄. Septimū. quod nulli obeſt. ⁊ ꝓdeſt alicui ad euitandū piculū pſone. vt ſi q̄s mētiat̄ nolens ꝓdere hoīes q̄ſitū ad mortē. Octauū eſt. qḋ nulli obeſt. ⁊ ad h̄ ꝓdeſt vt ab īmundicia corporali aliquē tueat̄. vt ſi volente corrūpe virginē mentiatur eam eſſe cōiugatam.

Mēdacul⁹. la. lū. dimi. i. aliquātulū mēdax

Mendax. dacis. q̄ mētē alterius fallit. Et eſt differētia int̄ mendacē ⁊ vanū. q: mēdax dī. q̄ gratia ⁊ ſpe lucri vel voluntate decipiendi mentit̄. Sz van⁹. q̄ ſine cā vel vtilitate mentit̄. Inde mendacitas. tatꝭ. Itē mendax. i. fragilis ⁊ mutabilis. Unde ꝓpha Omnis homo mendax.

Mendiculus. la. lū. i. pauper. tenuis.

Mendic⁹. ca. cū. ex toto paup. ⁊ dī a man⁹ ⁊ dico vel duco. q̄ſi mādicus. quia mos erat antiq̄tus egenū os claudere ⁊ manū extendere. q̄ſi manu ducere. vel q̄ſi manū ducere. Inde hic ⁊ hec mendicitas. tatis.

Mendoſus. ſa. ſuz. i. maculoſus. ſordidus. ſpurcus. turpis in factis. ſ; mēdax in v̄bis Inde mēdoſe. adū. i. maculoſe. turpit̄. mendacit̄. Unde Oratius in epi. Falſus honos iuuat ⁊ mendax infamia terret. Quē niſi mendoſum ⁊c.

Mene. i. defectus. Unde apud grecos luna dī mene. eo ꝙ ſingulis mēſib⁹ deficiat. Et

ſic mene.i.luna·vel defectus.

Menia.niũ.nibꝫ.ſũt ꝓprie muri ciuitatis·a munio·nis·qſi munia·q꞉ muniãt ciuitatẽ. Sꝫ abuſiue dicunť menia oĩa edificia ciuitatis.ꝛ ſcribiť p oe diphthongũ.

Menianũ.ni.n.s.i.ſolariũ.ꝛ dĩ a menia·q꞉ menibꝰ ſolet addi. Vel Menianꝰ collega Craſſi ĩ foro ꝓicãt macerias ut eſſent loca in qͥbus ſpectãtes inſiſterẽt·q̃ ex noĩe eius menia appellata ſũt. Hec ꝛ ſolaria dicũť. q꞉ patẽt ſoli. Et inde inoleuit poſtea conſuetudo.vt meniana domibus adiacerẽt. Jñ menianatꝰ.ta.tũ.i.menianis ornatꝰ ꝛ pꝛeparatus.

Meniatus.ta.tũ.i.menibus circũdatus·uľ conſtructus·vel abundans.

Mennon fuit filius auroꝛe·rex orientalis Jñ mennoniꝰ.nia.niũ. Hic ĩ troiano bello perijt·cuius filie mutate ſunt in aues·q̃ ab eo dicte ſunt mennonides. He cateruatĩ ex egypto ad iliũ volare dicũť iux̃ Mẽnonis ſepulcrũ.ꝛ inde ilieſes mẽnonides eas vocãt. Quĩto aũt ãno ad iliũ veniũt ꝛ cũ biduo circũuolauerint·tria die ineũtes pugnã viciſſim ſe vnguibꝫ dilacerãt.

Mens.entis.eſt pars aĩe q̃dã·p quã oĩs rõ intelligẽtiaqꝫ papiť·mens vocata·eo q̄ emineat in aĩa·ſm Papiã. Vel ẽ ipſa aĩa vñ meminit ꝛ ſẽſibilia ad memoꝛiã reducit.

Menſa.ſe.eſt tabula ſup quã comediť.ꝛ ẽ ꝓprie pauperꝝ.ꝛ dĩ a mene·qꝺ eſt defectꝰ. multa eni ibi ſolent deficere. Sed tabula diuitũ ẽ·qſi tenabula·q꞉ tenet multa. Vľ menſa dĩ·qſi mẽſurata·q꞉ mẽſuratim res ibi miniſtranť. Vel mẽſa·qſi comeſa·a comedo.dis. Jñ hic ꝛ hec mẽſalis.ꝛ hoc le.ad mẽſam ꝑtinẽs. Et hoc menſale.lis.i.mantile.

Menſiculus.li.dimi.i.paruus menſis.

Menſis.ſis.maſ.ge.dĩ a mene·qꝺ eſt luna q꞉ ſm lunationes mẽſes olim fuerunt diſtincti. Qz autẽ dĩ menſis.i.mene ſaltus. etymologia eſt. Quot autẽ dies q̃libet mẽſis habeat·his verſibꝫ declarať. Juniꝰ apꝛilis ſeptẽqꝫ nouẽqꝫ tricenos. Plus vnũ reliqui·ſꝫ habet februꝰ octo vicenos. Cui ſibi ſextus fuerit ſupadditur vnus. Et nota q̄ mẽſis nouoꝝ dĩ martius·q꞉ anni initiũ hic mẽſis eſt apud hebꝛeos·q̃ olim erat apud romanos.

Menſoꝛ.ſoꝛi.maſ.ge.q̃ mẽſurat. Vñ Zacharie.2º Jn manu eiꝰ funiculus mẽſoꝝ.

Menſoꝛiũ.rij.n.s.quod ẽ in menſa·vt mãtile.ꝛ vas eſcariũ.

Menſtruũ.ſtrui.n.s.dĩ qꝺ ſolet euenire ſm menſem·vel ſm circuitũ lune·ſic doloꝛ capitis.ꝛ ꝓfluuiũ ſanguinis mulierũ.ꝛ dĩ a menſe. Ꝓpꝛie mẽſtrua ſũt ſupfluꝰ ſanguis mulieris·dicta a circuitu menſis vel lune q̃ ſolet hoc ꝓuenire ꝓfluuiũ. Hec et muliebꝛia dicũť·q꞉ ſola mulier aĩal menſtruale eſt. Cuius cruoꝛis ꝯtactu·fruges nõ germinant·aceſcũt muſta·moꝛiunť herbe· amittũt arboꝛes fetꝰ·ferꝝ rubigine corrũpit·nigreſcũt era. Si q̃ canes idẽ ederint in rabiem efferunť·glutinũ aſfalti·qꝺ nec ferro nec aquis diſſoluiť·cruoꝛe ipſo pollutũ·ſpõte diſpergiť. Jñ hic ꝛ hec mẽſtrualis ꝛ hoc le.qꝺ patiť menſtruũ·vel ꝑtinens ad mẽſtruũ. Et mẽſtruoſus.ſa.ſũ.ꝛ mẽſtruatus.ta.tũ.i.mẽſtruis pollutꝰ·vel menſtrua patiens.

Menſula.le.dimi.i.parua menſa.

Menſura.re.f.p.i.res aliqua ſuo modo uľ tẽpoꝛe circũſcripta. Vel menſura ẽ q̃cq̃d pondere·capacitate·lõgitudine·altitudie· latitudine aĩoqꝫ finiť. Hec aũt eſt ꝑs coꝛpoꝛis·aut tẽpoꝛis. Coꝛpoꝛis·vt hoĩuꝫ·lignoꝝ colũnaꝝ.ꝛ ſimiliũ longitudo·uľ breuitas. Tẽpoꝛis.vt horaꝝ·dieꝝ·annoꝝ. Ꝓpꝛie aũt menſura dĩ·q꞉ ea metiamur aliq̃d.vt vrna vel amphoꝛa. Jſidoꝛus etiaꝫ dicit. Ꝓpꝛie aũt mẽſura vocata eſt·q꞉ ea fruges mẽſuranť atqꝫ frumẽtũ.i.hũida ꝛ ſicca.

Menſurnus.na.nũ.i.mẽſtruꝰ.ꝛ dĩ a mẽſis.

Menſus.ſa.ſũ.vide.ĩ.in metioꝛ.tiris.

Menta.te.f.p.eſt herba odoꝛifera·de qua Macer. Trita canis moꝛſũ ſupaddita cũ ſale curat.

Mentula.le.dĩ v̓ga virilis·uľ vas vitreũ vel deus hircoꝝ. Vñ. Mentula vas vitreũ deus hircoꝝqꝫ pꝛiapus.

Mentũ.ti.dĩ qſi mouẽtũ·a moueo.ues·q꞉ ſemp eſt in motu. Vel dĩ mentũ·q꞉ inde mandibule oꝛiũť·vel q꞉ ibi iũgant. Jnde mentoſus.ſa.ſũ. Et mentatus.ta.tũ.i.habens magnũ mentũ.

Meraca.ce.f.p.q̃daꝫ potio de vino ad viciatũ cerebꝛũ purgandũ facta. Jñ meracꝰ ca.cũ.i.purgatoꝛius.ꝛ ꝓd.pe. Vñ Perſiꝰ. Antichiras melius ſoꝛbere meracas.

Meraculus.la.lũ.aliquãtulũ merax.ꝛ dĩ a merax. Et hoc meraculũ.li.queđã potio de vino facta·idem quod meraca.

Merax.cis.ge.oĩs.i.purꝰ·clarus·defecatꝰ. Et cõpať·merax.cioꝛ.ſimꝰ. Vñ Deut.32º Et ſanguinẽ vue biberũt meraciſſimũ. Jñ meracitas.tatis.i.puritas·claritas.

Mercatus.tus.tui.cetus multoꝛũ vẽdẽtiũ

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

vel ementiũ· vel locus vbi vendit̃ ⁊ emit̃. Vñ Ezech. 27°. Et auro qđ ꝓpoſuerũt in mercatu tuo. Et h̃ mercatu.ti.res q̃ vẽdit̃ ⁊ emit̃. Et ponit̃ q̃ñq꞉ ꝓ mercatu.

Mercedarius.darij.m.s. ſeruus vel alius qui diſtribuit pecuniã ſub dño ſuo.

Mercedonius.nij. q̃ ꝓ labore ſuo impenſo dat mercedẽ· ſalicꝫ dñs q̃ ſoluit mercedẽ operarijs ſuis. ⁊ dicit̃ a merces. ⁊ dono.

Mercedula.le.dimi.i. parua merces.

Mercẽnarius.rij.i. p̃cio cõduct⁹· ſalꝫ q̃ accipit mercedẽ. Idem ⁊ baro· q꞉ fortis ẽ in laboribus· a bari· qđ eſt grauis.i. fortis· cui contrarius eſt leuis.i. infirmus.

Merces.cedis.i. p̃miũ vel p̃cium. ⁊ di̇ a mercor· vel merx.cis. Sed p̃ciũ cũ par. ꝓ pari dat̃. Merces cum minus.

Mercula le. diminutiuũ.i. parua merx.

Mercidius.dij.i. ꝓpter mercedẽ dicẽs· vel loquẽs. ⁊ di̇ a merx.cis. ⁊ dico.

Mercimoniũ.nij.idẽ qđ merx· ul̃ res q̃ de vna patria portat̃ ad aliã vt chari⁹ vẽdat̃.

Mercurialis.lis. ⁊ hoc le.i. res mercurij· vel ptinens ad mercuriũ. Inuenitur etiã hic mercurialis ꝓ ꝓprio noĩe cuiuſdã viri.

Mercurius.rij deus mercatoꝝ· ſic dict⁹ q̃i mercatoꝝ kyrios. Mercurius eni nepos Atlãtis· multarũ artiũ perit⁹ claruit· q̃s ⁊ hoĩes docuit. vñ p⁹ mortẽ deũ eẽ voluerũt. Et iterp̃tat̃ ſmo ul̃ eloquẽtia: Nã mercatoribꝫ maxĩe neceſſaria ẽ affabilitas. Vel di̇ mercuri⁹· q̃ſi mercatoꝝ chere.i. aue. Illi enĩ ad reꝝ venaliũ coẽptionẽ pace ſalutationis alliciũt. Vel mercuri⁹ di̇ q̃i medi⁹ currẽs· eo q꞉ ſermo medius currat int̃ auditorẽ ⁊ loquentẽ. vñ ⁊ hermes grece di̇ i. intp̃res. Et ſm h̃ bene di̇ de⁹ mercatoꝝ q꞉ int̃ ementes ⁊ vendẽtes ſermo eſt medius: ideo fingitur habere pennas· q꞉ cito diſcurrit· q̃ꝫ cito exit ab ore loquẽtis. ⁊ replet aures audiẽtis. Nũcius di̇· q꞉ ꝑ ſermonẽ oĩa cogitata enũciant̃.

Merda.de. ⁊ h̃ merdũ.di. di̇ a mer⁹.ra.rũ. ꝑ ꝯtrariũ· q꞉ nõ ẽ mera. Vel di̇ a meri· qđ eſt diuiſio· vel pars· q꞉ ſterc⁹ in digeſtione diuidit̃ ab eo qđ icorporat̃. ⁊ ꝑ ſeceſſũ emittit̃. Vñ merdula.le.dimi. Et ꝑ cõpoſitionẽ merdifer.ra.rũ.pe.cor.i. merdã ferẽs.

Merenda.de. di̇ cibus q̃ in nona ſumitur. Idẽ ⁊ antecęnia. ⁊ di̇ a merus. ⁊ edendus q̃i mere edẽda· q꞉ tũc pur⁹ panis dat̃ de ꝯſuetudine. Vl̃ di̇ a meridies ⁊ edẽda· q̃i p⁹ meridiẽ edẽda. Vñ h̃ merẽdula.le.di.

Meretricula.le.dimi.i. parua meretrix.

Meretrix.tricis.fe.ge.i. ſcortũ. ⁊ di̇ a merces ⁊ trico.cas. q̃ſi ꝑ mercede hoĩeꝫ tricans.i. impediens· vel decipiẽs. Vel di̇ a mercor aris· q꞉ mercat̃ p̃ciũ libidinis. Vñ meretricius.cia.ciũ. Et h̃ meretriciũ.cij. dom⁹ meretriciũ· vel turpis actus eaꝝ· vel officiũ.

Merga.ge.fe.ge.i. furca cũ qua ſegetes vel fenũ ſuꝑ currũ leuat̃· ul̃ cona ſegetũ portat̃.

Merges.tis.maſ.ge.i. garba ſegetis· ſalicꝫ gononus· ſine cona· vel manipulus. ⁊ di̇ a mergo.gis. q꞉ ligatus mergit̃ in terra.

Mergulus.li.maſ.ge.pe.cor.ẽ dimi. de mergus. Et eſt ęquocũ ad ferrũ qđ mergit̃ in lampade ⁊ ad tenendũ papyrũ. ⁊ ad auẽ mergum.

Mergus.gi.maſ.ge. q̃dã auis· dicta ſic ab aſſiduitate mergendi.

Mergus.gorꝫ.neu.ge. ſitula cuꝫ q̃ aqua de puteo trahit̃. ⁊ di̇ a mergo.gis.

Meridies.diei· di̇ q̃ſi medidies.i. medius dies. Vel aũt di̇ meridies· q̃ſi mer⁹ dies· q꞉ tũc mer⁹ dies eſt.i. purior· etymologia eſt. Inde meridianus.na.nũ.

Meringa.ge.f.p. ẽ pellicula in aure vbi fit auditus.

Meris.i. diuiſio vel pars.

Meriſcę dicti ſũt q̃dã heretici· q꞉ ſeperant ſcripturas ⁊ partiũt̃· nõ credẽtes ĩ oĩbus ꝓphetis· dicẽtes alijs ⁊ alijs ſpiritibꝫ ꝓphetaſſe. Et dicũt̃ a meri· qđ ẽ diuiſio· ul̃ ꝑs.

Meritoriũ.rij. domuncula vbi ciues res ſuas faciũt· vel vendũt. ⁊ vbicũq꞉ mercimonia tenent̃· vel taberna· vel locus tenebroſus vbi patrant̃ adulteria. ⁊ fornicationes di̇ meritoriũ. Vñ h̃ meritoria dicit̃ meretrix· ſic̃ etiaꝫ caupona· tã ꝓ loco· q̃ꝫ ꝓ femina. Eadẽ di̇ ⁊ meraria· vel a merẽdo· vel a mero.i. vino. Itẽ meritorius.ria.riũ quod meret̃· vel qđ dignũ eſt merito· vel remuneratione.

Meritũ.ti.n.s. eſt bñficioꝝ p̃miũ qđ q̃ſq꞉ meret̃. Itẽ meritus.ta.tũ. adiectiue. ⁊ cõponit̃ emeritus.ta.tũ. ⁊ ĩmeritus.ta.tũ.

Merops.pis. di̇ q̃dã auis viridis coloris q̃ etiã apiaſter di̇· q꞉ libenter apes comedit. Et etiã gallus di̇ merops.pis. Merops etiã fuit ꝓpriũ nomẽ cuiuſdã hoĩs.

Meroſus.ſa.ſũ.i. vinoſus. ⁊ dicit̃ a meruꝫ. Meroſũ dicim⁹ vinũ. Meracã potionẽ.

Merotheca.cę.pe.ꝓdu.ſ. meri.i. vini cuſtodia· ul̃ repoſitoriũ. Vñ h̃ merothecari⁹.rij. i. vini cuſtos· vel etiã repoſitor. Inde hęc merothecaria.rię.

Merulus.li. ⁊ h̃ merula.le. auis nigra. ⁊ di̇

a merus.ra.rū.q̄ſi mera volans.ul' merus
q: mere cantat. Vel merula dr̄.q̄ modula
eo q modulet'. Vn̄ ⁊ olim dicebat' medu
la. Inde merulinus.na.nū.pe.pro.
Merū.ri.n.s.i.vinū.⁊ ꝓprie bonū.⁊ clarū.⁊
a fece ſegregatū.⁊ dr̄ a meris.qd̄ ē diuiſio
vel pars. Jn̄ merus.ra.rū.i.purus.clarus
manifeſtus. Jn̄ meritas.tatꝭ.i.puritas.cla
ritas ſm̄ Hug. Papias do dicit: Mer
vinū purū ſigt. Nā mer dicimus.q̄cq̄d
puꝝ ē.ſic aq̄ mera.nulli vtiqꝫ rei īiecta.ul'
admixta.⁊ cor.me. Vnde Aurora. Nāqꝫ
merꝝ reddit cor letū.ſpheraqꝫ figurat. Et
Ouidius de reme. Non ſtupeant multo
corda ſepulta mero.
Merx.mercis.eſt ipſa res q̄ vendit'.ſꝫ ntūs
nō eſt in vſu. Vn̄ Apoc.18. Merces eoꝝ
nemo emet amplius: mercē auri ⁊ argēti.
Meſpila.le. arbor ſpinoſa. fructū in ſilitu
dinē maloꝝ faciēs.ſꝫ paulo breuiorē.⁊ dr̄
a malū ⁊ pila.q: pillule formam habeant
eius poma.
Meſopotamia.ꝓuīcia eſt grecie.dicta ſic.
q: ambiat' fluminibꝫ tigride ⁊ euphrate.
Meſſias hebraice.grece criſt⁹.latie ūct⁹ dr̄
Meſſicula.le.dimi.i.ꝑua meſſis.⁊ cor.pe.
Meſſio.onis.fe. ge. dr̄ a meto.tis. Vn̄ Job
29. Et ros morabit' in meſſione mea.
Meſſis.ſis.fe.ge.i.ſeges. Sꝫ ſeges a ſeren
do dū ſeminat'. Meſſis a metēdo dū ma
tura colligit'. Meſſis etiā dr̄ tempus vel
actus metendi.
Meſſor.oris.maſ.ge.qui metit.
Meſſoriū.rij.i.vas eſcariū.⁊ dr̄ a mēſa.q̄ſi
Meſſori⁹.ria.riū.apt⁹ ad metēdū.(mēſoriū
Meſſulus.la.lū.i.maturus ad meſſem.
Meſtus.ta.tū.i. triſtis.⁊ dr̄ a merco.res.⁊
eſt tm̄ nomē.non participiū. vt q̄dā vo
luerūt. Et eſt meſt⁹ naturalit'. Triſtis do
caſu. Idē ⁊ merēs. Itē meſtus vel merens
aīo. Triſtis aſpectu. Jn̄ hec meſticia.cie.⁊ hec
meſtitudo. dinis. Et eſt meſticia cordis.
Triſticia do vultus. Itē triſticia ipſius
ſpiritus eſt.⁊ fit q̄nqꝫ ex aliquo accidenti
dolore.ſꝫ meſticia vitiū naturale ꝑpetuū ē
Meta.te.f.p.i.circuitus.ul' alicui⁹ rei finis.
vel terminus. Meta etiā dr̄ ꝓmiſſio.vel
conofigio.i.obligatio in die nuptiarum.
Itē meta eſt ꝓpoſitio greca.⁊ valet tātū
quātū tranſ.vel de.vel iuxta.
Metaciſm⁹.mi.ē.m.lr̄e ꝑ ſcanſionē colliſio
Et ē.o.ſecūda lr̄a.ſicut videt' velle Hug.
Itē Papias dicit: Motaciſmus.ē q̄tiēs
m.lr̄am vocalis ſequit'. Sꝫ metaciſmus ē
quotiēs vocalis ſequit'.m.ut bonoꝝ aurū
Et ita vult q ſecūda lr̄a ſit.o.in vno loco.
In alio do loco q ſit.e. Sꝫ coīter in do
nato in capl'o de barbariſmo in fine. ſcri
bit' p.e.in ſecūda littera.vbi dr̄. Sūt etiā
male cōpoſitiones.i.cacoſyntheton.quas
nōnulli barbariſmos putāt.in q̄bus ſunt
metaciſmi. labdaciſmi. ⁊ iotaciſmi.⁊ hoc
magis placet.
Metalēſis.ē dictio ꝑdatī ꝓgēs ad id qd̄
oſtēdit.⁊ ab eo qd̄ ꝓcedit id qd̄ ſeq̄t' īſi
nuās. vt Labores fructuū tuoꝝ mādnca
bis. Labores enī poſuit.ꝑ his q̄ laborādo
adq̄rūnt hoīes.ſm̄ Bedā. Vel metalēſis
eſt diſtinctio gradatim ꝓgens ad id qd̄
oſtēdit.ſcilꝫ de cauſa euenire ad cauſatuꝫ
per multa media. vt Poſt aliquot mea
regna vidēs mirabar ariſtas. Hic enim
gradatī ꝓgit dictio ul' diſtictio ad id qd̄
oſ̄dit.q: ꝑ ariſtas ſegetes.ꝑ ſegetes eſta
tes.ꝑ eſtates ānos itelligere debemus.
Metallū.li.n.s.dr̄ a metallon.qd̄ iterp̄tat'
ſpes.q: natura ei⁹ ea eſt. vt vbi vna vena
apparuerit.ibi ſit ſpes inueniēdi aliā. Septē
aūt ſunt gnā metalloꝝ. Auꝝ.argentū.es.
electꝝ.plūbū.⁊ qd̄ domat oīa ferrū. Spe
cialiter tm̄ hoc noīe dr̄ quoddā metallū. Jn̄
metallic⁹.ca.cū. Et nō q q̄nqꝫ hmōi noīa
cōplexiua.ut es ⁊ metallū.ſūt noīa gnālia
q̄nqꝫ ſpālia. Prout ſūt gnālia in vtroqꝫ
nūero declināt'.q: multe ſūt ſpecies eris ⁊
metalloꝝ. Prout ſunt ſpecialia.declinant'
in ſingulari tm̄.vt aurū.⁊ ferrū ⁊c.
Metamorphoſis.phoſis.ul' phoſeos.i.trāſ
mutatio.⁊ dr̄ a meta.qd̄ ē trāſ.⁊ morpho
ſis.qd̄ ē mutatio.⁊ ꝑ ſube. Vn̄ ī titulo
Ouidiano dr̄: Incipit liber metamorpho
ſeos. Poſſūt tm̄ ibi eē due partes ꝑ appo
ſitionem. vt Incipit liber meta morpho
ſeos.i.de mutatione ſubſtātie. Greci eniꝫ
carētes ablatiuo.gtm̄ ponūt ꝑ eo cōſtru
ctum cū ꝓpoſitione ad modū ablatiui.
Metaphora.re. eſt reꝝ verboꝝqꝫ trāſlatio.
⁊ dr̄ a meta.qd̄ eſt tranſ.ul' iux. ⁊ phoros.
qd̄ eſt ferre. Hec aūt fit quattuor modis
ſcilꝫ ab aīali ad aīale.vt Thiphin aurigā
celeres fecere carine. Ab inaīali ad iaīale
vt Pelagus tenuere rates. Ab aīali ad
inaīale. vt Ericcat⁹ ē vertex carmeli. Ab
inaīali ad aīale.vt Auferā a vobis cor la
Metaplaſm⁹.eſt trāſmutatio (pideū.
quedā recti ſolitiqꝫ ſermonis in alteram
ſpeciē metri.ornatus neceſſitatꝭ ve cauſa.⁊
dr̄ a meta.qd̄ ē trāſ.⁊ plaſma. qd̄ ē forma

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

q̄ſi trāſformatio·q: lr̄a vel ſyllaba· vel ei⁹
accidētia de ꝓꝑia poſitione in aliā ſpeciē
trāſformāt. Cui⁹ ſm̄ Donatū ſūt q̄ttuor/
decī ſpecies·ſcilꝫ ꝓthēſis· epēthēſis·para/
goge·afereſis·ſyncopa·apocopa·extaſis·
ſyſtole·dieréſis·ſyneréſis·vel epiſynalle/
pha·eclipſis·antitheſis·metatheſis. de qui/
bus vide locis ſuis.
Metarpus.pi.maſ.ge.i. caſtroꝝ metator.
Metatheſis· ē trāſlatio lr̄aꝝ i alienū locū·
pte nulla tñ ex dictiōe ſblata. vt Euādre
p Euāder. ⁊ h̄ fit cauſa neceſſitatis. Unde
Ouidius. Agnoſcēs in me fratꝫ meleagre
ſororē. Nā ſi dixiſſet·meleager·nō fuiſſet
Metator.ori.maſ.ge.q̄ caſtra deſignat.(verſus
Metaxarius.rij.maſ.ge. qui foro imponit
reb⁹ que venduntꝫ metā p̄cij. Idem etiam
licitator. ⁊ taxator dicitur.
Metellus.li.maſ.ge. mercēnarius q̄ metit.
Meticulus.la.lū. pe.cor. ⁊ meticuloſus. ſa.
ſū.i.formidoloſus.
Metis. itis. fe.ge. di q̄libet locus de ſe fe/
torē emittēs. ⁊ di a mitto.tis. Vel vt dicꝫ
Seruius: Metis eſt ꝓprie fetor terre q̄ ex
aquis ſulphureis naſcitꝫ. ⁊ in ſiluis pluri/
mū abūdat ꝓ denſitate arboꝝ. Vñ Perſi⁹.
Gutture ſulphureas lēte exalēte metites
Metodica.ce.q̄dā ſpēs medicīe q̄ remedia
ſectatꝫ ⁊ carmīa. ⁊ di a metod⁹· qḋ ē reme/
diū. Inde metodici· dicūtꝫ hi q̄ nec elemē/
toꝝ rationē obſuāt·nec tēpora·nec etates
nec cauſas·ſ; ſolas morboꝝ ſubſtātias.
Methodus.di.i.via·vel poti⁹ finalis ter/
min⁹. ⁊ di a meta· qḋ ē tranſ. ⁊ odos qḋ ē
via·q̄ſi trāſitiuū.i.breuis via. Vñ Ariſto/
teles in p̄ncipio topicoꝝ dicꝫ: Propoſitū
q̄dē negocij eſt methodū īuenire·a q̄ po/
terim⁹ ſyllogiſare de oī ꝓbleumate ex ꝓ/
babilibus. Inde dialectica tranſūptiue di
method⁹·q: ad oīū methodoꝝ principia
viā habet. Sola enī dialectica ꝓbabilitꝫ
diſputat de principijs oīū artiū.
Metonomia· eſt veluti q̄dā tranſnoīatio.
Cui⁹ ſūt multe ſpecies· aut enī continens
ponitꝫ ꝓ cōtēto. vt Fūdite hydriaſ.i.vinū
vel aquā q̄ ē in hydrijs. Aut cōtentū pro
cōtinēte. vt Dimittite arcā ire. ⁊ aſpicietꝫ.
vt habetꝫ.j.Reg.xj. Nō enī arca. vt dicit
Beda· ſ; plauſtrū q̄ cōtinebatꝫ arca vl' bo/
ues ire poterant. Aut īuentor ꝓ īuento. vt
Sine cerere ⁊ baccho venus friget. Ceres
ſm̄ poetas di fuiſſe dea ⁊ īuētrix frumēti.
⁊ bacch⁹ īuētor vini. Per iſtos ergo īuen/
tores ſignatꝫ īuētiōes ſiue īuēta. Per venerē
ītelligitꝫ cōcubit⁹. vt ſit ſenſus. Sine cerē
⁊ baccho friget ven⁹.i.ſine pane ⁊ vino de/
ficit voluptas. Aut ecōuerſo īuētū ꝓ īuē/
tore. vt Vinū p̄cari.i.bacchū vini īuētorē
Itē ꝓ efficiēte effectus. vt Frig⁹ pigrū.i.
efficiēs pigritiā. Aut ecōuerſo·effectus ꝓ
efficiēte. vt Spumātia frena.i.equ⁹. Fit
etiā cū materia ponitꝫ ꝓ materiato·vt Ac/
cinct⁹ ferro.i.gladio. Vel cōſequēs ꝓ an/
tecedēte. vt Pallet.i.timet. Et di a meta·qḋ
eſt de. ⁊ onoma·qḋ eſt noīatio· vel nomē
q̄ſi denoīatio·q: vnū ꝓ alio noīatꝫ. Vñ et
hic tropus a Tullio vocatꝫ denoīatio.
Metreta.te.q̄dā mēſura eſt liq̄doꝝ. ⁊ di a
metior.tiris.vl' a metron greco·qḋ ē mēſura
Et licꝫ vrna ⁊ amphora. ⁊ q̄cq̄d plus vel
minus capit·ſic bñ poſſet dici metreta: tñ
ideo h̄ ſpecialitꝫ ſibi h̄ nomē aſſūpſit·eo q̄
ſit menſura ꝑfecti numeri.i.denarij. Vñ
Joannis 2° Capientes ſingule metretas
binas vel ternas. Eadem dicitꝫ metron.
Metric⁹.ca.cū. di a metrū. Vñ ars metrica
di q̄ ē vl' tractat de metri·vl' ꝑtinēs ad me/
tra. Et cōponitꝫ bimetric⁹.ca.cū.trimetric⁹.
ca.cū.q̄drimetric⁹.ca.cū.iābimetric⁹.ca.cū.
Metron vl' metros grece·latine di mēſura
Metropolis.lis.ciuitas ad cui⁹ mēſurā alie
ciuitates diſponūtꝫ·ſcilꝫ vbi ē archiepūs.
⁊ di a metros·qḋ ē mēſura. ⁊ polis ciuitas
Inde metropolitanus.na.nū. ⁊ h̄ metropo/
litanus.ni.archiepiſcopus illius ciuitatꝫ.
Metrū.tri.n.s.qḋ cōſtat ex vno pede. Vñ
ille verſus di hexameter vbi ſūt ſex pedes.
Itē metrū dicitꝫ legitima pedū cōiunctio
⁊ ſm̄ h̄ metrū q̄nq; di verſus· q̄ſi cōſtat ex
duob⁹ iambis. Itē metrū·di q̄cq̄d men/
ſura ſyllabaꝝ ꝑficitꝫ. vt in rythmis. Et ſm̄
qualibet ei⁹ ſignationē cōpetetꝫ di a metros·
q: mēſurꝫ pedū vl' ſyllabaꝝ fit.i. mēſurādo
ſyllabas lōgas ⁊ breues·vel numeꝝ ſylla/
baꝝ in cōſtructione ei⁹. Et cōponitꝫ metrū
bimetꝫ.tra.trū.trimetꝫ.tra.trū.tetrametꝫ·tra
trū.pētametꝫ.tra.trū.iābimetꝫ tra.trū.hexa/
meter.tra.trū. vbi ſunt·duo·tria·q̄ttuor·
quinq;.vel ſex metra. Et cor.primā metꝝ.
Vñ. Ambulat in tenebris errādo cleric⁹
oīs. Qui ſine metroꝝ lege legēda legit.
Metus.tus.tui.eſt mot⁹ aīi interior ſubitꝰ
factus ex aliqua triſti recordatione. Vel
ſm̄ iuriſtas. Metus eſt inſtantis vel fu/
turi periculi mentis trepidatio.

M ante I

Mica.ce.f.p. reliquie panis· vel qḋ cadit

ꝙ pane dū frãgit̾ ⁊ comedit̾. ⁊ dī a minutꝰ
ta. tū. quaſi minutatim cadēs. Jn̄ micatꝰ
ta. tū. i. ꝯtritꝰ ⁊ i micas diminutꝰ ⁊ ꝯfractꝰ.
Mica etiã ponit̾ ꝑ pane modico. q̇ fit in
curijs magnatoꝝ. uł i monaſterijs. Et pd.
ꝓmã mica nomē. ꝫ mica ꝟbū eã cor. Vn̄.
Chare phebe mica dabit̾ tibi cū ſale mica
Michael. elis. vel michael indecl. iterꝑtat̾
q̇s vt deus. Et quotiēs mire ꝟtutꝭ aliq̇d
agitur Michael mitti ꝓhibet̾. vt ex ipſo
actu ⁊ noīe det̾ ītelligi. ꝙ nullus pōt facē
qđ facere ꝓualet deꝰ. vt dic̄ btūs Gregꝰ.
Michanemites. tis. maſ. ge. i. michanator.
uł ꝓnceps michanatoꝝ. ⁊ dī a michania.
Michania. nie. i. ingenioſitas. Jn̄ micha-
nicus. ca. cū. i. ingenioſus.
Michęas. iterꝑtat̾ q̇s h̄. uł q̇s iſte. qm̄ mi-
nat̾ ſamarię ob cãꝫ ſimulacroꝝ illo modo
q̇ dī de Helin: Quis ē iſte īuoluens ſen-
tentias ſermonibus imperitis.
Micon. interpretatur celſum.
Microcoſmus. mi. i. minor mūdus. ſcilꝫ hō
q̇ dī minor mūdus. Minor. q̄ nō conſtat
ex q̄ttuor elemētis integralit̾. ſicut maior
mūdus. Mundus ꝟo dī ꝓpt̾ expreſſam
ſimilitudinē quã habet cū maiori mūdo.
⁊ dicit̾ a micron. qđ eſt minor. uł breuis. ⁊
coſmos. quod eſt mundus.
Micrologꝰ. gi. maſ. ge. q̇ breuit̾ loq̇t̾. vel q̇
magnã rē anullare cupiēs. q̄i paruã deſpi-
ciendo narrat. Jn̄ h̄ micrologū. gij. i. bre-
uiloquiū. ⁊ cor. lo.
Micros uł micron. iterꝑtat̾ mior uł breuis
Micropſychꝰ. chi. maſ. ge. i. puſillanimis
⁊ dī a micros. i. minor. ⁊ pſyche. qđ ē aīa.
Migale. lis. pe. cor. aīal eſt natū ad deridē-
dum. doloſū. rapax. ingluuioſū.
Migma. mat̾. n. t. eſt ordeuꝫ cū palea. Vn̄
Jſaię. 30. Et pulli aſinoꝝ q̇ opant̾ trã cō-
mixtū migma comedēt. ſic̄ i area vētilatū
eſt. Et nō ꝙ Daniel. j2. Migma ē ordeū
cū palea vnde faciūt mulieres decoctio-
nē. forte ad nitorē faciei. Quidã tn̄ dicūt
ibi ſmigma ꝑ. s. vide. j. ſmigma.
Milago grece. piſcis dictus. q̄ euolat ſuꝑ
aquã. q̇ quotiēs cernit̾ tēpeſtas ſigtur.
Miles. itis. dī a mille. q̄ in vno nūero erāt
olim mille. utpote ꝑ millenariū diſtincti.
Vel q̄ vix vnus de mille erat electus vt
militiã exerceret. Jn̄ h̄ ⁊ hęc militari. ⁊ hoc
re. Et debet miles ſcribi ꝑ vnū. l. ꝓduc̄ tn̄
ꝓmã. Vn̄ quidã. Miles pūgit equū. ſed
iudex iudicat equū. Et nō ꝙ miles iuſticię
noſtro tēpore pōt eſſe vna dictio ꝯpoſita

⁊ tūc ꝑtinet ad quoddã officiū reddendi
iuſticiã. Sꝫ quādo ſūt duę partes. miles
iuſticię dī quicūqꝫ eſt miles iuſtus.
Miletū. ti. quidaꝫ locus ē. de quo habetur
Actꝭ. 20. ⁊ ꝓducit penult̾. Vn̄ in Aurora.
Lęti cū Paulo ꝑuenimus vſqꝫ miletū.
Miliariū. rij. vel miliare. ris. ſpaciuꝫ mille
paſſuū. uł mille equitū. ⁊ dī a mille. quaſi
millenariū. Menſuras viaꝝ nos dicimꝰ
miliaria. ꝫ greci ſtadia. galli leucas.
Militia. tię. eſt officiū militis. ⁊ dī a miles
Vn̄ qn̄ vnus miles ꝑcutit aliuꝫ ⁊ deijcit.
dī militiã facere. Et militia. dī expeditio.
Et etiã quidã locus Romę ſic vocatus ē.
vbi olim milites poſt militiã ſolebant re-
quieſcere ⁊ curari.
Militaris. ris. ⁊ hoc re. i. res militis. vel qđ
ꝑtinet ad militem.
Milito. tonis. maſ. ge. i. miles. ⁊ dī a miles.
Miliū. lij. n. s. eſt genꝰ ſemis minuti. a mul-
titudine fructus dictū. q̄ vt dī. qui vnū
granū milij ſeminat. poſtea facit mille. Jn̄
mileus. lea. leū. ⁊ milinus. na. nū. ⁊ miliacꝰ
Mille ge. oīs pluralis numeri (cea. ceū.
indecl. dī a multꝰ. q̄ſi multe. Vn̄ ꝓ̄lalit̾ h̄
milia. hoꝝ miliū. Et ꝯponit̾ duomilia. tria
milia. q̄ttuormilia. ⁊ ſic de alijs. Et differt
mille a milia. Nã mille copulat millena-
riū. Milia ꝟo plures millenarios copu-
lat idefiniate. vn̄ recipit h̄ adiūcta. duo-
milia. triamilia. Et etiã pōt eſſe oīo. ⁊ ſic
conſtruit̾ duo milia hoīuꝫ currūt. Et pōt
eſſe vna dictio. ⁊ tūc ſic ꝯſtruit̾. duomilia
hoīes currūt. licꝫ ſit tn̄ neu. ge. Jungit̾ tn̄
īmediate ⁊ intrãſitiue cū maſculino. femi-
nino. ⁊ neutro genere. vt duomilia hoīes
duomilia mulieres. duomilia aīalia. Et
ſcribit̾ mille ꝑ duplex. l. milia ꝟo ꝑ vnū. l.
Millenus. na. nū. dī a mille. Jn̄ millenariꝰ
ria. riū. Milleſimꝰ ma. mū. ⁊ h̄ millenariū.
Milleus. lei. maſ. ge. i. calciamētū. Et ꝓprie
calcꝰ regis dī milleꝰ. ꝓpt̾ diuiſos eiꝰ pūc-
Millus. li. i. collare circa collū canis. (tos
Miluus. ui. eſt auis rapaciſſima. ⁊ q̄ſi ſeꝑ
domeſticis auibꝫ inſidiat̾. ⁊ dī a mollis.
q̄ſi mollis. q̄ auis mollis eſt. ⁊ viribus. ⁊
volatu. Jnde miluinus. na. nū.
Mimilogus. gi. pe. cor. q̇ mimos docet. vel
alloq̇t̾. vel mimis loquēs. Jn̄ mimilogiū
gij. i. locutio mimi.
Mimus. mi. maſ. ge. i. ioculator. ⁊ ꝓprie reꝝ
humanaꝝ imitator. ſicut olim erāt in reci-
tatione comędiaꝝ. q̄ qđ verbo recitator
dicebat. mimi motu corporis exprimebāt

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Inde hec mima.me.i.ioculatrix.
Mina.ne.f.p.d' libra vna vel talentū·ſicut dic' Papias: Et ſubdit. Mna grece appellat'.⁊ habet.60.ſiclos q̄ faciunt obolos mille.200. Hug.autē dicit ſic: Mina in ponderib' drachma·uł due libre ⁊ ſemis extimat'. Mna aliud pondus ē qđ appenditur centū drachmis. Item minas altitudines murorū dicimus.
Minax.cis.oīs ge.i.iracundus ⁊ feruidus Iñ minacit' adū. Et h̄ minacitas.tatis.
Minera.re.f.p.d' herba·vel radix·uł vena terre. Iñ mineralia.i.corpa in venis terre generata.vt plūbū·vel aliud metallū.
Minerua.ue.apud grecos athena d'.i.femina Apud latinos aūt vocata q̄ſi dea.⁊ multaꝝ artiū inuentrix·ſcilꝫ lanificij·oliue.⁊ fabrice. Eadē dicta ē ⁊ Pallas a pallone inſula thracie vbi nutrita fuit·uł quia pallantem gigantem occidit.
Miniator.tori.q̄ minio deſcribit. vel q̄ parat minium.⁊ d' a minio as.
Miniogph'.phi.maſ.ge. q̄ minio ſcribit. Iñ miniogphia.phie.ſcriptura cū minio
Miniſter.ſtri.i.q̄ minor i ſtatione. (facta vel q' officiū debitū manib' exeq̄t'. Iñ h̄ miniſtra.ſtre.⁊ miſter.ſtra.ſtrū.⁊ h̄ ⁊ h̄ miniſtral'.⁊ h̄ le.res miſtri·uł ptinēſ ad miſtrꝫ
Miniſterculus.la.lū.i.paruus miniſter.
Miniſteriarches.i.pnceps miniſterij.⁊ d' a miniſter.⁊ archos·qđ eſt princeps.
Miniſteriū.rij.i.ſeruitiū·vel officiū miſtri.
Miniū.nij.n.s.genus eſt coloris rubei.⁊ d' a minuo.is.eo q' minuat' anteq̄ꝫ color ide efficiat'. Itē minius.nij. d' q̄dā fluui' galicie. Et h̄ ⁊ hec minia.nie. q̄dā populus.
Minorculus.la.lū.i.parū minor.
Minotaurus.ri.mōſtrū dictū·q' ex hoīe.i. paſiphe ⁊ tauro nat' fuit·caput taurinū·p cetera mēbra homo fuit.
Minſabilis.ꝯ.t.⁊ h̄ le.qđ facile mingit'·uł qđ cito emingimus·ſicut nimis aquoſū.⁊ parū coctū.⁊ d' a minſo.ſas.
Minſatoriū.rij.loc' uł vas ad mingendū·ſcilꝫ qđ recipit vrinā. Minſaterū idem.
Minutia.tie.i.minima cuiuſlibet rei portio Vñ legit' in paſſione beati Vincētij martyris. Sales ignibus ſparſi crepitantib' minutijs p mēbra diſſiliūt.
Minurritio.onis.i. cātilena minutiſſimaꝝ
Minuſculus.la.lū.i.paꝝ minor.(auiculaꝝ
Minutal.talis.n.t.i.minutū fruſtū.vel genus cibi·ſic dictū a minuo.is.eo q' fiat de piſcib' ⁊ micis.⁊ minutij oleribꝰ minutati cōciſis. Vñ Iuuenalis. Veſternū ſolitus medio ſeruare minutal.
Minutulus.la.lū.i.aliquātulū minutus.
Minutū.ti.qđ daꝫ pondus·ſcilꝫ media ps quadrātis. Vnde paup vidua miſit duo minuta.i.quadrantē. Vñ in alio euāgelio d'·q' miſit in corbonā vnū quadrātē. Itē minutus.ta.tū.adiectiue declinatur.
Mioparo.ronis.ē nauicula uł ſcapha piratarū ex vimine ⁊ crudo corio contexta. Vñ legit' in hiſtorijs. Gens ſaxonū mioparonib' nō viribus vtūt'·fuge poti' q̄ꝫ bello parati. Et pducit pa. Vnde. Barca celox paro denē muſculus mioparo.
Mirabilis.lis.ꝯ.t.⁊ h̄ le.d' a miror.ari.qđ idē eſt qđ pſpicere·uł laudare·uł p miro hie. Iñ mirabilit' adū. ⁊ mirabilitas.tatꝫ.
Miraculū.li.n.s.d' a miror.ari.⁊ licꝫ multa naturalia q̄ q̄tidie fiunt·aliq̄ñ dicant' miracula·ppe tñ d' miraculū qđ fit ꝯ ꝯſuetū curſū nat'e·ut part' v̄gis·reſuſcitatio mortui.⁊ ꝯſilia. Iñ miraculoſus.ſa.ſū.i. plen'
Mirica.ce.f.p.nomē eſt arbori (miraculis q̄ geneſtra d'.⁊ d' ab amar'·quia valde amara ē.⁊ naſcit' i deſerto.⁊ in ſaxoſa humo. Vñ Hieremie.17° Quaſi mirice in deſerto Et.pd.pe. Vñ Ouidi' meta. Perpetuoq̄ꝫ virens buxus tenueſq̄ꝫ mirice.
Miridicus.ca.cū.i.mira dicens.
Mirificus.ca.cū.q̄ facit mira. Itē mirificēs entis idem. Iñ hec mirificentia.tie.
Myrmex grece·latine d' formica.
Myrmica.ce.i.formica.⁊ d' a myrmicon·uł myrmex. Iñ myrmice'.cea.ceū.i.formice'. Et h̄ myrmicea.cee.i.verruca corpori.
Myrmicites.tis.maſ.ge.quedā gēma·que formice reptantis effigiem imitat'.
Myrmicoleon.onis.maſ.ge.idē ē qđ formicoleō. Vñ Iob.4° Tigris perijt eo q' nō habēt pdā. Vñ ſm aliā lr̄aꝫ myrmicoleon
Myrmicoleon q̄ppe puū aial ē valde formicis aduſū·qđ ſe i pulue abſcōdit.⁊ formicas frumēta geſtātes int'ficit·int'fectaſq̄ꝫ cōſumit. Myrmicoleon aūt latine d'·vel formicaꝝ leo·uł certe expſſi' formica parit' ⁊ leo. Recte aūt formica ⁊ leo noiat'·q' ſiue volatilib'·ſiue q̄buſdā alijs minutis aialib' formica eſt: Ipſis autē formicis leo. Has eniꝫ vt leo deuorat·ꝫ ab illis quaſi formica deuoratur.
Myrmidones·gēs greca·dolipes·dicti ꝑpt' aſtutiā·quaſi myrmice.i.formice.
Miro.ronis.maſ.ge.i.mirator.⁊ dicitur a miror.ari. Itē miro.onis.i.vnguētarius·ꝫ

tūc dī a mirō grece· qđ latine dī vnguētū

Mirobalanū.ni. dī a miron. ⁊ balanū· qđ eſt vnguentū de balano factū· q̄ ꝗ redolēs balanū· q: ex glande balani odorata fit.

Mirocopus.pi.i. vnguētariuſ qui laborat circa vnguēta faciēda vel vendēda. ⁊ dī a miron· qđ eſt vnguentū. ⁊ copos labor. Et idem dī chirocopus.

Miron grece· latine dī vnguentū.

Miropola.lę.q̄ vel quę vendit vnguenta. ⁊ dī a miron. ⁊ pole· qđ eſt vendere. Inde h̄ miropoliū.lij.i. domus vnguētaria· vbi vendūť vnguēta. Eadē dom⁹ dī ⁊ ꝓpola polę.a.p ⁊ pole· qđ ē vendere· q̄i ꝓ vēdere facta. Hoc etiā noīe pōt dici q̄libet dom⁹ ad vendendū aliquid facta. ⁊ pd.po.

Mirotheca.cę.i. vnguētorū repoſitoriū.

Mirrha.rhę.f.p. arbor ē q̄ grece ſmirnia dī cuius virgulta arabes exurunt vt melius exudent ⁊ fructificent· ſicut dī in hiſtorijs. Itē mirrha· eſt gūmi illius arboris. ⁊ dicıť mirrha· q̄ſi amara. Vn̄ Iſidor⁹. Mirrha ē arbor arabię altitudinis quinq3 cubitorū ſilis ſpinę· cui⁹ gutta viridis ē ⁊ amara· vn̄ ⁊ nomē accepit. Et mirrha gutta ei⁹ ſpōte manās ꝓcioſior eſt· elicita corticiſ vulnere vilior iudicať. ⁊ ſic patet· ꝙ mirrha dicıť ⁊ arbor ⁊ gutta illius.

Mirrhū.rhi.i. vnguētū ē odoriferū ex mirrha factū. Vnde Iudith.x. Vnxit ſe mirrho

Myrtetū.teti. loc⁹ vbi myrt⁹ creſcit. (optīo

Myrteus.tea.teū.i. de myrto exiſtens· vel ad myrtum ꝑtinens.

Myrtus.ti. eſt quędā arbor q̄ in litore maris abundat. ⁊ dī amari. Vn̄ ⁊ a grecis myrene dī. Vel dī myrtus· eo ꝙ mire redoleat. Inde myrtoſus.ſa.ſū.i. plenus myrtis.

Miſach· interp̄tať gaudiū vel riſus. Idē ⁊ Miſael· qui interpretať ꝑplś dn̄i.

Miſcelio.onis.maſ.ge. q̄ nouit artē miſcē dī diuſos cibos vel pot⁹. ⁊ dī a miſceo.ces

Miſcelaneus.nea.neū. ⁊ miſcelanuſ.na.nū. in eodē ſenſu.i. mixt⁹. Inde hoc miſcelaneū.i. cōmixtū. vt cibꝫ gladiatorū. Vel miſcelaneū dicıť vas in quo prandia gladiatorū miſcebantur. Vnde Iuuenalis. Fictile ſic veniūt ad miſcelanea ludi.

Miſellus.la.lū. dimi. parū miſer. Inde miſellulus.la.lū. ſimiliter dimi.pe.cor.

Miſer.ra.rū. ſcđm vocē dī a mitto.tis. ſ3 ſcđm ſigtionē ab amitto.tis. Et ꝓprie miſer dī q̄ oēm felicitatē amiſit. Miſer etiā dicıť triſtis. Inde miſeria.rię. erūna vbi nulla eſt felicitas.

Miſericors. cordis.oīs ge. dī a miſerū· vel poti⁹ a miſerās. ⁊ cor· q̄i miſerū· vł miſerās cor habēs ſup aliquē afflictū cōpatiēdo. Inde miſericordia. dię. q: miſerū vł miſerās facit cor dolentis aliena miſeria. In deo tamen ē miſericordia ſine vlla cordis miſeria. Et differt a miſeratione· q: bn̄ velle miſericordia eſt. ⁊ bene facē miſerationis. Eſt enī miſeratio miſericordię actio· q: miſericordia tm̄ affect⁹ cordis ē· q̄ cōpellim̄ ut miſeris ſbueniam⁹· vł cōpatiam̄ ſi ſuccurrē nō valem⁹· ſ3 miſeratio ex ope cōprobať

Miſſus.ſa.ſū. dī a mitto.tis. ⁊ h̄ miſſus.ſi.i. nūci⁹. Et h̄ miſſa.i. nūcia. Et hinc ī eccleſia dī miſſa· q: p̄ces noſtras ferat ⁊ mittat ad deū. S3 miſſa ꝓprie dī in tēpore ſacrificij q̄ñ cathecumini foras mittūť· clamante leuita: Si q̄s remāſerit cathecumin⁹· exeat foras. Et inde miſſa· q: ſacramētis altaris inteſſe nō poſſūt· q: nōdū regn̄ati noſcūť.

Miſſalis.lis.ꝯ.t. ⁊ h̄ le. ad miſſam ꝑtinēs· ⁊ dī a miſſa. Et h̄ miſſale.lis. ꝓ q̄dā libro vbi cōtineť myſteriū miſſę. ⁊ ꝓducit.ſa.

Miſſaticus.ca.cū.pe.cor. q̄ frequēť mittiť ⁊ dicıť a miſſo.ſas. Et hic miſſatic⁹.i. nūci⁹. Et hęc miſſatica.i. nūcia. ⁊ hoc miſſaticū.i. nūciū· qđ ꝑ miſſaticū mandam⁹. Itē inuenitur hic miſſaticus.ci. q̄ frequenter canit miſſam. ⁊ tunc deriuať a miſſa.

Miſſia.ſię. quędam ꝓuincia. ⁊ dī a meſſis· quaſi meſſia a meſſiū3 prouentu. Vnde ⁊ eā veteres cereris horreū appellabāt. Inde miſſius.ſia.ſiū. ⁊ cor.ſi.

Miſſilis.lis.ꝯ.t. ⁊ hoc le.i. ad mittendū habilis. Vn̄ ⁊ quoddā iaculū hoc miſſile dī Et cor.pe. Vnde Prudētius. Miſſile de multis quę fruſtra miſerat vnū.

Miſſilia· alias miſſalia dicūť donalia· vel quędā ꝓſtationes quas nou⁹ ꝓtor creat⁹ mittebat in vulgus· vt qđ quiſq3 apprehēderet eius fieret. vt ī coronatiōe papę vł impatoris fieri ſolet. vt ꝑ h̄ ꝓſſura minuať. de q̄ glo.i.ſ. h̄ āpli⁹. Inſti. đ re. diui.

Miſſicius.cia.ciū. ad mittendū aptus· vel qui militiā exhibet. ⁊ dī a mitto tis.

Miſſoriū.rij. concha modica vbi aliquid liquoris īmittiť. ⁊ dī a mitto tis.

Myſta.ſtę.cōis.ge.i. ſecretari⁹· vł myſterij auctor. ⁊ dicıť a myſtis greco· quod latine dicıť myſterium.

Myſteriū.rij.n.s.i. ſecretū· diuinū. ⁊ figuratiuū· ſeu occultū. ⁊ dī a myſtis· vel myſticen. Inde myſticus.ca.cū.i. ſacer· diuinus occultus· figuratiuus· eo ꝙ in ſe ſecretā ⁊

recōditā habeat intelligentiā· ſcilicȝ cū
aliud dicit̄· ⁊ aliud intelligit̄. Et hoc my/
ſteriū. rij.i. ſacramentū ſacrū· vel abſcon/
ditū· vel ꝑfiguratio occulta· vel occultū
ſecretū· quia ſecretā ⁊ recōditā habet diſ/
putationē· ⁊ intelligentiā. Et differt a mi/
niſteriū· quia miniſteriū in temporalibus
attendit̄. Sed myſteriū in ſpiritualibꝫ:
vt fuit incarnatio Jeſu chriſti. ⁊ ſicut eſt
conſecratio panis ⁊ vini in altari. ⁊ ſimi/
lia· que ſecretā in ſe cōtinent intelligentiā
ꝓpⁱe myſteria dicūt̄. Unde apl's. j. Cor.
15. Ecce myſteriū vobis dico: Oēs qdē
reſurgemus· ſed nō oēs imutabimur. Et
ꝓducit̄. e. i myſteriū. Unde Oratius. Pan/
dim⁹ interdū doctis myſteria regū. Licȝ
i libro ſacrificiorū corripiat̄. Unde. Myſte/
riū ferē ꝑhimuiſſe cruci· Sȝ forte hoc ꝓpter
neceſſitatē metri accidit.
Myſtis ul' myſticē grece· latine dī ſecretū.
Myſtrū. ſtri. i. latens odiū. ⁊ dī a myſtis.
Mitia. tie. f. p. i. manſuetudo. Itē mitia eſt
plurale neutrū de mitis.
Mitilena. ne. quidam locus· de quo habet̄
Act. 28. Et ꝓdu. pe. Unde in Aurora. Poſt
tantas clades nos inſula que mitilena.
Mitis tis. ꝯ. t. ⁊ hoc te. i. humilis· mollis·
benignus· nō durus· maturus. Unde poma
dicunt̄ mitia· matura ⁊ mollia. Et ꝓducit
mi. Unde Ouidi⁹ de arte. Sȝ caret inſidijs
hoīuȝ· quia mitis hirundo. Et nota ꝙ licȝ
mitis ⁊ māſuet⁹· vel mititas ⁊ māſuetudo
idē videant̄ in eſſentia· differūt tñ in effi/
catia· q: mititas attēdit̄ in affectu. Mitis
enī vt dic̄ glo. ſup illud Math. 5. Beati
mites ⁊c. Mitis inqt eſt quē mētis aſpe/
ritas· ſeu amaritudo nō afficit· ſed ſimpli/
citas ad oēȝ iniuriā ſuſtinēdā patiēt' iſtruit
Mitis eſt quē nec rancor· nec ira afficit· ſ;
oīa equanimiter ſuſtinet. Manſuetudo
ꝟo attendit̄ in effectu. Unde dicit Caſſio/
dorus ſup pſalteriū. Manſueti· qſi manu
ſueti. i. tolerātes iniurias· nō malū ꝓ malo
reddentes.
Mythos grece· fabula dī latine· ſm̄ Pap.
Mitra. tre. f. p. pilleū phrygiū caput pein/
gens· quale eſt ornamentū capitis deuo/
tarū feminarū. Sed pilleū virorū eſt· mitra
feminarum. Mitra etiā eſt epiſcoporū. Et
mitra funis eſt quo media nauis vincit̄.
Mitridates· rex ponti dicit̄ fuiſſe· ⁊ cor. pe.
Unde in Aurora. Antonius Marcus ⁊
Mitridates id in aurē.
Mythus. thi. maſ. ge. i. fabuloſus· iocoſus.
⁊ relatu dulcis. ⁊ dī a mythos.

M ante O

Moab ⁊ Ammon filij Loth· a qbus moa/
bite. ⁊ āmonite dicti ſunt.
Mobilis. lis. ꝯ. t. ⁊ hͦ le. i. motioni habilis.
Moderat⁹. ta. tū. i. tēperat⁹. Et ē moderat⁹
q nec plus· nec minus facit qȝ debeat.
Modernus. na. nū. i. iſtius temporis. ⁊ dī a
modus. Unde hͦ modernitas. tatis.
Modeſtus. ta. tū. i. tēperatus. ⁊ diſcretus·
nec plus quicquaȝ· nec minus agens· nec
etiā iraſcens. Unde modeſtia. ſtie. i. manſue/
tudo· verecūdia. Et eſt modeſtia in facto
ſed modus in dicto vel cōcupiſcentia.
Modicus. ca. cū. i. rationalis· menſuratus·
moderat⁹. Et modicus. i. paru⁹. ſ; iprope
⁊ abuſiue dī. Unde modice· adū. Et hec mo/
dicitas. tatis. Et cōponit̄ modicus· imo/
dicus. ca. cū. i. intēperatus· imenſuratus.
Modiolus. li. dimi. i. paruus modius· ſm̄
Hug. Dicitur etiā modiolus pe. cor. illud
groſſū lignū i rota p qđ caput axis imit/
titur· in quo radij in circuitu infixi ſūt. Et
dicit̄ tūc modiolus a modio· q: in modū
modij capax eſt ⁊ concauus.
Modius. dij. eſt mēſura librarū qdragita/
qttuor. i. ſextariorū viginti duorū. ⁊ dicit̄ a
modus· q: in ſuo modo pfectus ē. Cuius
numeri cauſa inde tracta eſt· q: i pncipio
de⁹ viginti duo opa fecit: Nā pma die ſe/
ptē opa fecit. i. materiā informē· angelos
lucē· ſupiores celos· trā· aquā. ⁊ aerē. Se/
cunda die firmamentū ſoluȝ. Tertia die
qttuor· ſcilȝ maria· ſemia· ſationes. ⁊ plan/
taria. Quarta die· ſolem· lunaȝ. ⁊ ſtellas.
Quīta die tria· ſcilȝ piſces. ⁊ reptilia aq/
rū. ⁊ volatilia. Sexta aūt die qttuor· ſcilȝ
beſtias· pecudes· reptilia terre. ⁊ hoīeȝ. Et
facta ſūt oīa vigītiduo genera in diebus
ſex. Et vigintidue generationes ſunt· ab
Abraā vſqȝ ad Jacob· ex cui⁹ ſemīe nata
eſt oīs gens iſrael. Et vigintiduo libri ſūt
veteri teſtamenti vſqȝ ad Heſter. Et vi/
gītiduo ſūt litterarū elemēta· qbus cōſtat
diuine legis doctrina. His igit̄ exemplis
modius vigītiduorū ſextariorū a Moyſe
ſm̄ ſacre legis doctrinā effect⁹ ē. Et qȝuis
diuerſe gentes huic menſure pondus· vel
adijciāt ignorant̄· vel detrahāt· tñ apud
hebreos cōſtitutione diuina tali ratione
ſeruat̄. Itē modi⁹ ē cui arbor nauis inſiſtit
ob ſimilitudinē mēſuralis vaſis ſic dict⁹.
Modulamē. inis. i. cātatio dulcis ⁊ mellica.

Modulus.li.dimi.i.paruꝰ modus. Item hic
modulus.li.i.tropus·cantus q̇ ꝓcanit̃ in
ꝑncipio miſſe·vel matutini·vel veſperaꝝ.
Modus.di.m.s.i.terminus·finis·ul' mẽſura
vel maneries·ul' cõditio·vel tempamẽtũ.
Et ponit̃ dtĩus 7 ablatiuus huiꝰ nois·ſcilꝫ
modo·aduerbaliter·ꝓ nũc·vel aliquando
vel paulo ante·vel tm̃modo. Et cõponit̃
Amodo.i.deiceps. Tm̃modo·ſolũmodo
7 poſtmodũ.i.poſtea.et admodũ.i.valde
Itẽ iſte gtĩus modi cõponit̃ Iſtiuſmodi.
illiuſmodi.aliuſmodi.huiuſmodi.huiuſ/
cemodi·noĩa indeclinabilia. 7 omnis ge.
Modus etiam eſt accidens verbi.
Moys grece·latine dicitur aqua.
Moyſaicus.ca.cũ.pe.cor.res Moyſi·ul' ad
Moyſen ptinẽs.7 dĩ a Moyſes.7 tacet̃
ꝑmũ.y.in pnũciatione·licꝫ ſcribat̃.
Moyſes.ſi.i.aquaticus·7 dĩ a moys·qḋ ẽ
aqua.q: in aqua fuit inuentus.7 ex aqua
ſumptus. Vñ Moyſes·iterp̃tat̃ ſumptꝰ
ex aqua. Inuenit enĩ eum ad ripaꝝ fluuij
expoſitũ filia Pharaonis·quem colligẽs
adoptauit ſibi 7 vocauit eum Moyſen·
quia de aqua ſumpſiſſet eũ.
Mola.le.f.p. dĩ lapis latꝰ 7 rotũdus·in q̇
molit̃ 7 acuit̃ ferꝝ.7 dĩ a molo.lis. Et mo/
la.le. dĩ puls ex farina.7 aq̃.7 ſale·q̇ oli vi/
ctime int̃ cornua pfũdebãt. Et ſi patiẽtes
erãt·bone erãt.7 ſi recalcitrabãt·male erãt
7 reijciebant̃. Vñ p cõpoſitonẽ dĩ imolo.
las.i.ſacrificare·q̇ molã infũdẽ. Itẽ mola.
le. dĩ lapis i q̇ frumẽtũ molit̃ 7 terit̃.7 dĩ
a molendo. Vel ſcḋm Iſidoꝝ dĩ mola·q̇ſi
mala·a malon.i.a rotunditate ſui. Mola
aſinaria dĩ·q: cũ ea molit aſinus. q: i qui/
buſdã molẽdinis aſinꝰ voluit rotã cũ mo/
la. Vel mola aſinaria dĩ grauis 7 põde/
roſa vt aſinus·q: onerat aſinũ.7 cor.mo.
Molaris.ris.ꝯ.t.7 hoc re. ad molã ptinens.
7 dicit̃ a mola. Et hic molaris·lapis mole
vel vnde fiunt mole·vel magnꝰ ad modũ
mole. Et hic molaris·dens maxillaris·q:
cibũ illis dentibus quaſi mola molimus.
Molendinũ.ni.n.s. domus vbi molit̃ fa/
rina 7 terit̃. Inde hic molendinarius.rij.
7 hec molendinaria.rie.
Moles.lis.fe.ge.i.difficultas·magnitudo
magnũ pondus. Et pducit primã·ſcḋm molo
lis.7 mola.le.cor.mo. Vñ. Que frumenta
molit mola·ſit moles tibi pondus. Nõ le/
nitate mole·ſed aque currit rota mole.
Moleſtus.ſta.ſtũ.i.eger·triſtis·turbatus.
7 dicit̃ a moles·quaſi a mole turbationis.

Et moleſtus etiã dicit̃ moleſtiã inferens·
inquietans. Inde hec moleſtia.tie. Inde
moleſtioſus.ſa.ſũ.i.moleſtiã inferens.
Molimen.mis.n.t.i.conamẽ.7 dĩ a molior
liris. Põt etiã habẽ ſigtiones de molior.
Molimẽtũ.ti.n.s.i.conamẽ.7 dĩ a molior.
Molitor.oris.m.t.artifex·fabricator.7 p/
ducit li. Vñ Ouidiꝰ in.x. meta. Primeqꝫ
ratis molitor Iaſon. Et dĩ a molior liris.
Molleſtra.ſtre.pellis ouina.7 dĩ a mollio.
Mollicia.cie.7 hec mollicies.ei.in eodẽ ſenſu
ſcilꝫ fragilitas·eneruatio·mitigatio.
Molliculus.la.lũ.i.aliquãtulũ mollis.
Mollis.lis.ꝯ.t.7 hoc le.i.fragilis·tener·tẽpe/
ratꝰ·blãdus·iocũdus·placitꝰ·i verbis lenis·
effemiatꝰ.7 dĩ a mollio.lis·q: vigorẽ ſexꝰ
eneruati corporis dedecoret 7 q̇ſi mulier
emolliat̃. Et cõponit̃ pmollis·ꝯmollis.
Et inuenit̃ mollis nomẽ 7 verbũ. 7 vtrũqꝫ
primã·pd.poſitione. Vñ q̇dã. Tu verbis
mollis·me blandis femina mollis.
Moloth·quoddã idolũ fuit.
Moloſus.ſi.i.magnus canis.7 dicit̃ a mo/
lo.lis.quaſi ad molendũ aptꝰ·ſeu paratꝰ.
Vel moloſus fuit pat' Pirrhi. Inde di/
cta eſt moloſia·quedaꝫ terra·ſcilꝫ epirus·
vel pars epiri. Vñ moloſus.ſa.ſũ.7 molo/
ſius.ſia.ſiũ. Et hic moloſus.ſi.q̇dã pes ꝯſtãs
ex tribꝰ longꝰ dictꝰ a ſaltatione moloſorũ
quã exercuerũt armati. Et hic moloſus.ſi.p
cane·q: ibi optimi 7 magni abũdãt canes
Et hic moloſicꝰ.ca.cũ.i.mordax ul' rapax
Hinc etiã videt̃ dici hic moloſus quidaꝫ
lapis viridis 7 grandis.7 pducit lo.
Molucrũ.cri. dĩ illud cũ quo mola vertit̃.
Et molucrũ.i.tumor ventris.7 dĩ a mola.
Momen.inis.n.t.i.momentũ.tã pro motu
qꝫ p ſpacio tẽporis.7 cor.pe.gti.
Momentũ.ti.minimũ tẽpꝰ·a motu ſiderũ
dictũ q̇ſi monimẽtũ·q: cito 7 in tranſitu
monet̃ tã breue ſpaciũ tẽpori. Momẽtũ
etiã dĩ ſtilus i q̇ momẽta colligũt̃·q: cito
ad modũ momẽti inclinat̃. Itẽ momẽtũ
ſtatere Iſaie.40. dĩ ſtilus vel lingula in
tranſuerſali ligno poſita·p quã dinoſcit̃
vtre lances in trutina eq̃lit̃ põderent. Et
nota q' hora eſt viceſimaq̃rta pars diei
naturalis. Punctũ eſt quarta pars hore.
Momẽtũ eſt decima pars puncti·vel q̇/
dragesima pars hore. Vñ momẽtaneus.
nea.neũ.7 momẽtarius.ria.riũ.i.trãſitoriꝰ
cito tranſiens·parũ durans.
Monachus.chi.grece.i.ſingularis latine. et
dĩ a monas·qḋ ẽ ſingularitas·eo q' ſingu/

lari ſit τ ſolitari⁹· q: monachi a ſecularib⁹ actib⁹ τ vita ſegregati· q̄ſi ſoli morāt̄. Si ḡ ſolitari⁹ iterp̄tat̄ vocabulū monachi· q̄d facit in turba q̄ ſolus ē. Qz aūt vī monachus· q̄ſi vnius aīe cuſtos· etymologia ē. Et ſunt plura gnā monachorū· ſcilz cenobite· q̄s in coī viuētes poſſum⁹ appellare Anachorete. Idē τ heremite ꝛc. Et a monachus vī· h̄ monacha. che. τ facit dtīs τ ablatiu⁹ plīs monachab⁹. Et h̄ τ h̄ monachalis. τ h̄ le. τ hic τ hec monachilis. τ h̄ le (τ monaſticus. ca. cū.

Monar. i. ſtult⁹.

Monarcha. che. i. princeps vnius ciuitatis· vel ſingularis princeps· ſcilz quia ſingularē poſſidet p̄ncipatū· ſicut Alexander apud grecos. τ Juli⁹ apud romanos Inde hec monarchia. chie. i. ſingulari p̄ncipatus· vel poteſtas.

Monarſiculus. li. i. ſtultus· iracundus. τ vī a moneo. nes. τ ardeo· uł ardore· quia cito monet̄ ad irā. Vn̄ Plaut⁹. Quid tu monarſicule p̄ſumis ꝛc. Et cor. pe.

Monas. monadis. i. ſingularitas· p̄ncipiū ſcilz numeri q̄ vī vn⁹ uł vnitas. i. ſingularitas. Jn̄ h̄ τ h̄ monalis. τ h̄ le. i. vnialis· ſingulari. Jn̄ monalitas. tatis. i. ſingularitas. τ monalit̄ aduerbiū. i. vnialit̄· ſingulariter.

Monaſteriū. rij. n. s. habitatio monachoꝝ τ vī a monos. τ ſterion· qd̄ eſt ſtatio· q̄ſi ſingularis τ ſolitaria ſtatio· q: ibi habitātes a ſecularibus ſegregati actibus τ vita· q̄ſi ſoli morāt̄. Jn̄ hoc monaſteriolū li. dimi. τ hic τ hec monaſterialis. τ hoc le.

Monedula. le. f. p. ē auis q̄daz. τ vī a moneta· q̄ſi monetula· q: cū aurū vel aliquaz monetā īuenit· aufert τ occultat. τ cor. pe.

Moneta. te. f. p. i. nomiſma. τ vī a moneo. nes· q: monet ne q̄ fraus ī metallo uł pōdere ſit. Jn̄ h̄ monetari⁹. rij. τ monetarius ria. riū. Et h̄ monetariū. rij. locus monete q̄ etiā vī h̄ monetū. Itē moneta dicta eſt Juno· q: monuit romanos p anſerē. Vn̄ Lucan⁹. Numina caſtrēſis miſcebis flāma monete.

Monialis. lis. f. t. pe. p. i. monacha. Jn̄ h̄ et h̄ monialis. τ h̄ le. τ cōpōit̄ ſanctimonialis.

Monibilis. lis. τ h̄ le. qd̄ cito monet̄.

Monile. lis. n. t. quoddā ornamētū pectoris mulieris. τ vī a munio. nis. eo q: muniat pect⁹ mulieris ne leccatores poſſint manū īmittere in ſinū ei⁹. Vel a monēdo· q: caſtitatē monet. Monet eni vidētes ea· abſtinere ab ea· tāq̄ꝫ viro cōiūcta· q: ſole maritate oli ferebāt monilia. Vel vī monile a munere· q: p munere ſolebat dari. Vn̄ ī 20. etymo. dicit Iſidor⁹. Monile ornamentū ex gēmis eſt· qd̄ ſolet ex feminarū pendere collo· dictū a munere. Hoc etiaz ſerpētū vī· q: cōſtat ex amphorulis q̄buſdā aureis. τ varijs gēmis ī modū facture ſerpentis. Pleruq̄ꝫ etiā p monile oīa ornamenta mulieꝝ ſignant̄. τ p̄ducit ni.

Monimen. inis. n. t. τ h̄ monimentū. ti. per qd̄ ad aliq̄d monem̄. τ nobis aliq̄d reducit̄ ad memoriā. Vn̄ hiſtorie dicunt̄ monimenta· quia p̄terita āmonent. τ ad memoriā reducūt. Et etiā indicia amoris· ſcilz que nobis relinquūt̄ ī ſignū amoris τ memoriā· monimenta dicūt̄. Et dicit̄ monimentū· quaſi monēs mentē. Vn̄ grecīſm⁹ Momētū dicas tēp⁹· monimē monimētū

Monitoriū. rij. locus monēdi· ſicut ſchola vbi diſcipulos docem⁹ τ monem⁹. Inuenitur etiā monitoriū p monimen.

Monocentaurus. ri. maſ. ge. i. monſtrū caput habens bouis.

Monoceros. rontis. maſ. ge. i. vnicornis. τ dicit̄ a monos· qd̄ eſt vnū. τ ceros qd̄ ē cornu· eo q: ī media frōte habeat vnū cornu. Et ē idē aīal qd̄ rhinoceros. Pōt etiā declinari latīe· monocer⁹ ri. τ rhinocer⁹. ri.

Monocolos· qd̄ hꝫ vnaz metri varietatē τ vī a monos. i. vnū. τ colon· qd̄ ē mēbꝝ.

Monocoſm⁹. mi. gen⁹ vehiculi qd̄ ab vno iumento trahit̄. Et h̄ monocoſmū. i. carr⁹ vnū tm̄ portans. τ vī a monos. τ coſmus.

Monoculus. li. i. qd̄ vnū habet oculū tm̄.

Monogam⁹. mi. pe. cor. q̄ vni tm̄ vxori nupſit. Jn̄ monogama· vxor vnius viri.

Monopolis. lis. fe. ge. ciuitas ſub ſe habēs ciuitatē vnā· vel q̄ſi vnica τ ſingularis ciuitas· ſcilz que reliquis ī aliqua regione melior ſit τ liberior. τ cor. po.

Monopoliū. polij. eſt ſtatio vbi vna res vendit̄. τ dicit̄ a monos· qd̄ eſt vnū. τ pole· quod eſt vendere. Vel monopoliū eſt alicui⁹ negociationis· aut officij ſup̄ioris vnica exercitatio cū p̄rogatiua τ ſingulari īito pacto. verbigrā. Cū negociatiōis aliq̄ inter ſe paciſcunt̄ ne poſſeſſio aliqua p̄cio minori vendat̄ q̄ꝫ ipſi inter ſe cōſtituerūt Vel venditores panis vel cuiuſcūq̄ꝫ negociationis inter ſe pacti ſūt vt rē aliquā venalem vtilem τ neceſſariam reipublice non debent p minori p̄cio q̄ꝫ conuenerūt vēdere. vel ne aliq̄s inſtruāt ī arte ſua· niſi filios uł nepotes· ut ipſi ſoli cōmodū artis uł negociationis faciāt τ habeāt. Iſti eni

dicunt̃ monopoliū exercere. Et grauiſſime
puniēdi ſūt. q2 directe hmōi cōuēctiones
ſūt ꝯ pncipē. Itē monopolus ē q̄ vult eē
ſol9 in ciuitate vēditor. ſcilꝫ is q̄ ipetrat q̄
ſibi ſoli liceat in ciuitate aliq̄ ſpālia vēde-
emē. vel facere. Itē monopoli ſūt q̄ impe-
trant q̄ ipſis ſolis liceat hmōi facere. etiā
in vendēdis reb9 certū p̄ciū ſtatuere. con-
tra quod nemini licet vendere.
Monoptotus. ta. tū. i. vnū caſū habens.
Monos grece. latine dr̄ vnū. vel ſingularꝭ.
Monoſtichon vel monoſtichiū neu. ge.
i. opus vnius verſus. 7 acuit̃ in fine.
Monoſtrophus. dr̄ oda illa que tm̄ vnaꝫ
metri varietatē habet.
Mons. montis. maſ. ge. altus terre tumor.
Et diuidit̃ in tria. ſcilꝫ radicē. lat9. 7 iugū
qd̄ ē ſūmitas mōtis. Idē 7 collis. Et dr̄ a
moueo. ues. eo q̄ a tra q̄ſi in altū moueat̃
Vel p ꝯtrariū dr̄ mōs a moueo. q2 mīme
mouet̃ de loco ad locū. Vel a munio. nis.
q2 munit nos. Vel ab emineo. eo q̄ emi-
neat. Nā ſm Iſidorū. Mōtes ſūt tumo-
res terraꝝ altiſſimi. dicti. q2 ſūt eminētes.
Vel aūt dr̄ mons. q̄ſi moles oppoſita ſoli
naſcēti. etymolo. ē. Inde mōtan9. na. nū. Vn̄
q̄dā. Pro vanis v̄bis montanis vtimur
herbis. Montan9. ni. maſ. ge. etiā dictus
eſt q̄dā vir p̄prio noīe. Itē a mōs dr̄ mō-
tana. noꝝ. tm̄ in plurali numero. i. mōtes.
7 p̄prie mōtes magni. Vn̄ Luce. p̄. Abijt
in montana cū feſtinatione.
Montani dicti ſūt q̄dā heretici q̄ tempore
pſecutiōis i mōtib9 latuerūt. q̄ occaſione
ſe a catholice eccleſie corpore diuiſerūt.
Monticulus. li. dimi. i. paruus mons. Inde
monticuloſus. ſa. ſū. 7 mōticuloſitas. tatꝭ.
Montu9. tua. tuū. 7 hic mōtuoſus. ſa. ſū. in
eodē ſenſu. i. aridus. aſper. macer. incultus
plenus mōtibus. Inde montuoſitas. tatis.
Mōſtrū. ſtri. n. s. ut ait Pap. ē qd̄ ex̄ natu-
rā naſcit̃. vl̄ nimis grāde. vl̄ nimis breue. 7
dr̄ a mōſtro. ſtras. q2 mōſtrat aliq̄d futuꝝ
Et ſicut dicit Hug. Monſtruꝫ p̄prie eſt
qd̄ ſtatim monſtrat quid appareat.
Monumētū. ti. n. s. ē ſepulcrū mortuoꝝ. et
dr̄ a moneo. nes. q2 monet trāſeuntiū mē-
tes vt cogitent de morte. Itēꝫ monet ad
memoriā defuncti 7 ad ſui contēptū.
Mora. re. f. p. i. ipedimētū. tarditas. Mora
aūt ē q̄ ipedit. tarditas q̄ ipedit̃. Itē mora
in re. tarditas i hoīe. Inde morula. le. dimi.
Et moroſus. ſa. ſū. i. tardus. 7 h̄ moroſitas
tatis. Et cor. pmā. Et a mora dr̄ moratus
ta. tū. 7 cor. primā. h̄ q̄n deriuat̃ a mos pd.
primā. Itē inenit̃ etiā h̄ morus. ri. p q̄daꝫ
arbore. 7 h̄ moꝝ. ri. 7 pluraliter hec mora. p
fructu. 7 pducit mo. Vnde. Sunt matura
mora. pira. perſica. coctana. mora.
Moracia. cie. f. p. i. nux dura. diu ſeruata.
Moralis. lis. ꝯ. t. 7 h̄ le. qd̄ ptinet ad mores
vel qd̄ hꝫ mores. vl̄ q̄ tractat de moribus.
Inde h̄ morale. lis. p q̄dā libro q̄ tractat de
moribus. Et hec moralia. liū. p eodē libro
Et h̄ moralitas. tatꝭ. Et nō q̄ morale v̄bū
ſiue imitatiuū dr̄ v̄bū ſignās morē ſui rei
pmitiui. vt patriço. i. morē patris gero.
Moratus. ta. tū. i. morib9 inſtruct9. 7 infor-
matus 7 bonos habēs mores. Itē morat9
i. ſequēs mores. Itē moratus. i. ſm mores
deſcriptus. i. ſm p̄prietates. Et pdu. pmā
Vn̄ Orati9 i poetria. Interdū ſpecioſa locꝭ
morataq3 recte. Itē morat9. ta. tū. pōt de-
riuari a mora. Eſt etiā participiū de mo-
ror. raris. 7 tūc cor. pmā. Vn̄. Nos me mo-
ratū. mora me facit eſſe moratū.
Morbus. bi. m. s. i. infirmitas. 7 dr̄ a morte
eo q̄ inferat mortē. Inde morbidus. da. dū
i. infirm9. vl̄ inſanus. Et morboſus. ſa. ſū. i.
plen9 morbo 7 aſſuet9. vl̄ q2 ſua corruptiōe
morbuꝫ infert. Vn̄ porci. 7 capre. 7 hmōi
aīalia dicūt̃ morbida. q2 corrūpendo aerē
morbū inferūt. Inde morboſitas. tatis.
Mordax. dacis. oīs ge. dr̄ a mordeo. des.
7 cōpat̃. Inde mordacit̃ adū. 7 hec morda-
citas tatis. Et cōponit̃ pmordax. i. valde
mordax. Et pduc̄. pe. gtī. Et a mordax dr̄
mordaculus la. lū. i. aliq̄ntulū mordax.
Moribūdus. da. dū. i. ſilis morienti. vl̄ mori
icipiēs. Hmōi eni noīa in būd9 deſinētia
ſignt ſilitudinē. vl̄ aptitudinē. Vn̄. Vſus
plena notat. bundus ſimilat. bilis aptat.
Moriger. ra. rū. i. obediēs. 7 dr̄ a morigero
Morio. onis. ſm Pap. i. amēs. 7 dr̄ a mor-
te. eo q̄ nō vigeat intellectu. Moriones
vulgo dicunt̃ fatui. nō multū a pecoribus
diſtantes. 7 pducit mo. Vn̄ quidā. Non
eſt vngendus. furioſus. morio. paruus.
Moroſus. ſa. ſū. i. laſciuus. faſtidioſus. tar-
dus. ſuperbus vel nobilis. 7 dicit̃ a mos
Tamen moroſus potius ponitur in mala
ſignificatione q3 i bona. quaſi malos ha-
bens mores. Et pd. prima. Itēꝫ moroſus
pōt deriuari a mora. 7 tūc cor. pmā. Vn̄.
Nos me moroſū. mora me fac̄ eē moroſū
Morphea. phee. quedā infirmitas. ſcilꝫ q̄n
aliq̄s mutat̃ in aliū colorē. 7 dr̄ a morphe
quod eſt mutatio.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Morphoſis.ſis.i. mutatio ꝓprie ſubſtātie.
Et ponit ſimpliciť ꝑ mutatione. ⁊ dicit a
morphe. ⁊ yſios. quod eſt ſubſtantia.
Mors.mortis.f.t. diſſolutio corporis ⁊ aīe.
vel priuatio vite. Et ponit ꝑ qualibet de-
ſtructiōe ⁊ corruptiōe. ⁊ dī a mordeo des
q: mors mordet. Vel a morſu primi hoīs
qui vetite arboris pomū mordens. mortē
incurrit. Vel dī mors. quaſi amaror. quia
ſit amara. Et ſūt tria genera mortis. ſcilꝫ
acerba. īmatura. ⁊ merita. Acerba infātiū.
īmatura iuuenū. merita.i.naturalis ſenū.
Item aliter ſm ternariū diſtiguiť mors.
Alia eſt naturalis. alia fatalis. alia caſua-
lis. Naturalis eſt. q̄ de natura contingit.
cui vltra centū viginti annos nō ē cōceſſū
q: naturaliter centū viginti annis pōt hō
viuere. Fatalis eſt. que contingit fato.i.
cōſtellatione. Tali eni cōſtellatione pōt
quis naſci vel diſponi q viuit plus vel
minus fato nonagita annis. ſi tres curſus
ſaturni exitiuꝫ creat. niſi forte benignitas
aliaꝝ ſtellarū ſuperet curſum. Caſualis.i.
accidentalis. eſt que cōtingit vel cōtingē
pōt aliquo accidēti. ſcilꝫ ꝑ occaſionē. vel
ſubmerſionem. vel ruinā. ⁊ huiuſmodi.
Morſilis.lis.ꝯ.t. ⁊ hoc le. qđ eſt aptum ad
mordendū. Vñ morſiliter. adū. ⁊ cōꝑ.
Morſus.ſus.ſui. actus vel paſſio mordēdi
vel vuln⁹ qđ ſit mordendo. vel bolus. Vñ
morſellus.li. dimi. Item morſus.ſa.ſū. iue
nitur in actiua ſigtione. qui mordet ⁊ co-
medit. quaſi nō ieiun⁹. Vñ cōponiť īmor-
ſus.ſa.ſū.i. ieiunuſ q̄ nihil momordit. Vñ
Oratius i ſermo. Flagitat īmorſus refici.
Inueniť etiaꝫ morſus.ſa.ſū. in paſſiua ſi-
gnificatione. a mordeor. deris.
Mortalis.lis. ⁊ hͦ le.i. morti ſubiacēs. Que-
cūqꝫ ſunt a luna inferius. ſunt mortalia.i.
morti ⁊ corruptioni ſubiacentia. Vñ mor-
taliter adū. Et hec mortalitas.tatis. Et hͦ
⁊ hec mortalis ſubſtantiue.i. homo. in oī
genere. Et q̄uis multa alia ſint mortalia:
dī tamē hō mortalis ꝑ excellentiam miſe-
rie ⁊ anguſtie. Pluribus enī mortib⁹. paſ-
ſionibuſ. anguſtijs. miſerijs. tribulationi-
bus. doloribus. ⁊ infirmitatibus ſubiacet
miſer hō. q̄ aliq̄ alia res. Vñ cū īuenitur
mortalis poſitū ſubſtātiue in maſ.ge. vel
fe.ge. vel in cōi genere. ſp deſigt hoīeꝫ. Et
cōponiť. hͦ ⁊ hec īmortalis. ⁊ hͦ le. Vñ īmor-
talitas.tat. Et īmortalis etiā poniť ꝑ deo
ꝑ excellētiā īmortalitatꝭ ⁊ incorruptionis.
Mortariū.rij.n.s. dī a morte. eo q ibi iam

ſemina ī puluerē redacta ⁊ mortua ꝯdiant
Vel cōponiť a morte. ⁊ tero.ris. quia ibi
quicq̄d teritur. moritur. Inde hoc morta-
riolū.li. diminutiuū.
Mortician⁹.na.nū.pe.ꝓ.i. morte ceſus. ⁊ inte-
fect⁹. ⁊ dī a mors. ⁊ cedo. dis. ⁊ ꝓd.pe. Itē
morticinus.na.nū. diciť a mors ⁊ cado.i.
morte cadens. ſicut quādo eſt mortalitas
aīaliū. ⁊ tunc corꝑ.pe. Vnde. De cado mor-
ticinū. de cedo morticinū. Iteꝫ. morticina
ferro cadūt. morticina morte. Morticina
de cedo comeduntꝰ. Morticina de cado
comedi nō debent. Morticinū nō eſt no-
men niſi mortuoꝝ. Sed mortalia nomen
eſt viuentiū corpoꝝ. Et inde hoc mortici-
nū.nij. talis mortalitas. uł morticinū. Et
nota q morticina Iſaie.4⁰ vbi dī. Mor-
ticina eoꝝ ⁊c. producit penł. q: dicit glo.
Morticina eoꝝ ꝓſtrata a romanis. Itē
morticina Hieremie.7⁰ producit penł. Et
erit morticinū ipſi huius in cibū.
Mortuariū.rij. dī quod q̄s reliquit ī mor-
te. vt in.c. cōquerēte. de offi.indi.ordi.
Mortuus.tua.tuū. ē participiū de morior
reris. Et cōponiť ſemimortuus.tua.tuū.i.
ex parte mortuus. Immortu⁹.tua.tuū.i.
non mortuus. vel valde mortuus.
Morus.ri. quedā arbor. ⁊ deriuať a greco
mauron. qđ latine dī nigrū. eo q fructus
eius ſit niger. Vñ hoc moꝝ.ri. fructus eius
Hāc arborē latini rubū vel celſaꝫ appellāt
quia fructus eius vel virgultū rubeat.
Mos.moris.maſ.ge.i. ꝯſuetudo. vt Talis
mos eſt in partibus noſtris.i. talis cōſue-
tudo. ⁊ Iſte ſequiť morē patrie ſue.i. con-
ſuetudinē. Sed differunt. quia mos eſt
qđ fecit morā. Vnde ⁊ ſic diffiniť: Mos
eſt quedā longa conſuetudo de moribus
tracta tm̄modo. Vel ſic. Mos eſt quedā
lex viuēdi. nullo vinculo aſtricta. ſiue lex
nō ſcripta. ſꝫ tm̄ vſu cui retenta. Vel mos
eſt vetuſta ⁊ ꝓbata cōſuetudo. ſiue lex nō
ſcripta. Sꝫ ꝯſuetudo ē qđdā ius morib⁹
inſtitutū. qđ ꝓ lege ſuſcipiť cū lex deficit.
Itē mos.i. vtus hoīs. ſꝫ ꝓprie ī plurali ha-
bet hanc ſigtionem. vt Iſte habet bonos
mores. ⁊ ꝓpe dī de bono. ſic vitiū đ malo
Itē moroſus.ſa.ſū. ⁊ ꝓdu.ꝑmā mos mori.
Moſculus.li. dimi. a mos moris.i. paru⁹
mos. Inde moſcullus.li. aliud dimi.
Mot⁹.tus. dī a moueo. Et mot⁹.ta.tū. ad-
iectie. Et vt diť Ariſtoteles ī ꝑdicamētꝭ.
ſex ſūt gnā mot⁹. ſcilꝫ gnātio. corruptio.
augmētatio. diminutio. alťatio. ſm locū

mutatio. Sex ergo modis mouetur res ſcilʒ generādo·uł corrūpēdo·uł augmētā-
do·uł diminuēdo·uł alterādo·uł ſm locū
mutādo. Et nō q̄ gnātio ē exit⁹ a nō eſſe
in eſſe. Corruptio ē pgreſſus ab eē ad nō
eſſe. Augmētū ē p̄exiſtēti quātitati addi-
tamētū. Diminutio eſt p̄exiſtētis quāti-
tatis minoramētū. Alteratio ē mutatio a
cōtraria q̄litate ad cōtrariā vel in mediā·
vt cū q̄s mutat̄ ab albedine in nigredinē
vel in medios colores. Motus autē ſm
locum· eſt mutatio ab vno loco in alterū.
Motus ſm locū·ſex ſūt ſpecies ſiue diffe-
rētie·ſcilʒ ſurſū·deorſū·ante·retro·dextrū·
ſiniſtrū. Ad oēs eni has partes fit mot⁹.
Mocina.ne.f.p.gen⁹ ē repoſitorij.ꝛ dicit̄ a
modus·quaſi modina.c.pro.d.ſicut anti-
quiſſimi ſolebāt dicere·hogie pro hodie.

M ante V

Mucid⁹ da.dū.di a muc⁹. Et dī mucidus
panis q̄ hʒ muſā·uł mucū. Vn̄ Juuenał.
Vix fractū ſolide iā mucida fruſta farine.
Mucro.cronis.i.cuiuſlibet rei acumē.ꝛ dī
a macros·qđ eſt longū. Vn̄ ſepe iuenit̄ p
gladio. Et ſunt iſta ſynonyma·enſis·gla-
dius·mucro·ſpata·rumphea.
Mucus.ci.maſ.ge.ē lanugo q̄dā·vel pu-
tredo in pane·ex vetuſtate pueniēs.ꝛ dī
a marceo.ces·q̄ſi marcus. Jn̄ h̄ mucor.ori.
idē. Sʒ pprie muc⁹ ī pane·mucor in vino
ꝛ aq̄·ſcilʒ muſa vini. Jn̄ mucoroſus.ſa.ſū.
Jtē muc⁹ pōt deriuari a mūgo.gis.ꝛ tūc
muc⁹ ē putredo q̄ de naſo exbit̄ ꝛ pijcit̄.
Jn̄ muculentus.ta.tū.i.ſordidus·plenus
muco Jn̄ hec muculentia.tie.i.abūdantia
ꝛ plenitudo muci.
Muſa.fe.idem eſt qđ mucus·vel mucor.
Mugil.lis.q̄dā piſcis velociſſim⁹.ꝛ dicit̄ a
multū.ꝛ agilis·eo q̄ ſit multū agilis in fu-
giēdo retia piſcatoꝝ: Nā vbi diſpoſitas
ſenſerit īſidias·cōfeſtiʒ retrorſū rediēs ita
trāſilit rete.vt volare videat̄.ꝛ cor.pe.gti.
Mugitus.tus.tui.pe.p.i.vox boū·ſtridor·
Mulcebris.bris.o.t.ꝛ h̄ bre.i.ſuauis (dolor.
delectabilis·mulcibilis.ꝛ dī a mulceo.ceſ
Jtē hec mulcedo.dinis.i.ſuauitas.
Mulcibilis.lis.ꝛ h̄ le.i.ſuauis·delectabilis
Mulcifer.feri.maſ.ge.dicit̄ a mulceo.ces.ꝛ
ferꝝ. Et h̄ mulciber.beri.uł bri.dī a mulceo
ces.ꝛ imber. Et vtroqʒ hoꝝ noīuʒ vocat̄
Vulcan⁹. Eſt eni faber Jouis.ꝛ iō dict⁹ ē
mulcifer.i.mulcens ferrū. Jdē ꝛ mulciber·
q̄ mulcet imbrē.i.aquā·temꝑando ferrū.
Vel q̄ mulcet ferrū imbre.i.aqua.
Mulctrale.lis.ꝛ h̄ mulctrū.ctri.ꝛ hec mul-
ctra .ctre.vas in q̄ intus mulget̄.i.lactat̄.
Mulctrū etiā vel mulctra dī hora mulgē
di Et hoc mulgariū. Et h̄ mulcꝝ·idē·ſcilʒ
vas i q̄ mulget̄. Vel mulcrū dī nouū lac.
Muliebria.briū.pluralit̄·dicit̄ mēſtrua·
q̄ mulier ſolū aīal mēſtruale eſt. Et dicit
magiſter i hiſtorijs ſuper illud Geñ. De-
fierāt. Sare muliebria.i.menſtrua·quib⁹
deficiētibus·deficit vis pariendi.
Mulier.eris.f.t.dī a mollis·q̄ſi mollier·q̄
mollis ē ꝛ debilis reſpectu viri: Jdeo vi⁹
viri eſt maior.ꝛ mulieri minor·vt patiens
viro eſſet·ſcilʒ ne feminis repugnātibus
libido cogeret viros alias appetere.vel i
aliū ſexū pruere. Dicitur ḡ mulier ſm fe-
mineū ſexū·nō ſm corruptionē integritat̄·
ꝛ h̄ ex ſacra ſcriptura: Nā Eua ſtati facta
de latere viri·nōdū cōtacta a viro·mulier
dicta ē.ibi. Et formauit eā in mulierē. Q̄
aūt dicit̄·mulier·q̄ſi mulcens viꝝ·vel q̄ſi
molliēs viꝝ·etymologia eſt. Et pducit̄
in obliq̄s. Vn̄ Stati⁹. Si q̄ deū ſoboles
ſi qua mulieri origo. Jn̄ h̄ ꝛ hec muliebris
ꝛ h̄ bre.res mulieri·uł ad mulierē ptinens
Jn̄ muliebritas.tatis.ꝛ muliebrit̄ adūbiū
Mulierarius.rij.maſ.ge.frequēs mulieruʒ
appetitor.vel voluptati mulieris dedit̄.
Muliercula.le.dimi.i.parua mulier.
Mulio.onis.muloꝝ cuſtos·vel ſeſſor·vel
ductor.ꝛ dī a mulus. Et h̄ mulius.lij.pro
eodē. Et a mulio·mulionicus.ca.cū.
Mulle⁹.lei.maſ.ge.ē gen⁹ calciamētoꝝ. Et
dicti ſūt mullei a mullo piſce·ſiue a colore
rubro q̄lis ē color mulli piſc̄. Jtē adiectiue
dī mulle⁹.lea.leū.qđ ptinet ad mullū piſcē
Mulſa.ſe.f.p.potio q̄dā ex vino·vel ex aq̄
ꝛ melle facta.ꝛ dī a mulceo. Eadē dī ꝛ h̄
mulſū·ſimilit̄ a mulceo·vel a melle·quaſi
melſū. Jnuenit̄ etiā h̄ mulſū p nouo vino
Neemie. 8. Comedite pinguia.ꝛ bibite
mulſū.i.vinū nouū. Vel ſm glo. Mulſū
eſt vinū melle dulcoratū. Jtē mulſū idē ē
qđ medo. Ponit̄ etiā mulſū i alia ſignificatiōe
in greciſmo.i. p lacte a mulgeo.ges. Vn̄
dī. Jn q̄ mulget̄ lac tēpus mulctra vocat̄
Vas ē mulctrale·mulſū quod defluit idē.
Jtem mulſū etiam eſt ſupinū de mulceo
ces.ꝛ mulgeo.ges.
Multa.te.i.vīdicta·pena. Vn̄. 4. Reg. 23.
Impoſuit multā trē centū talenta argēti.
Multa.te.eſt aīaduerſio·uł pena pecunia-
ria arbitrio iudicij inflicta ad correctionē

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

malorꝫ morꝫ. Pena eſt aũt certa impoſita
a lege· quã quiſqꝫ euitare põt. vt no. in. l.
q̃ñcũqꝫ. in glo. ſup ỽ. vel tertio. C. de ſer.
fugi. et in. l. multa. ff. de cõdi. ⁊ demon.
Multatus. ta. tũ. i. ỽberatꝰ· punitꝰ· dãnatꝰ.
Multatio. onis. i. ỽberatio· punitio· dam/
Multiciũ. cij. Et ſunt multicia ve/ (natio.
ſtes ſubtiles ⁊ luciḋiſſime· facte de nobili
ſerico· vel molliſſima lana· vel lino. Et di/
cunt̃ ſic a multitudine colorꝫ· vel a multi/
tudine cõtexionis filorꝫ. Quo eni veſtis
eſt ſbtilior· eo plura fila in ea cõtexũt̃. Vl̃
dicunt̃ ſic· q: ſua lenitate corpus hoĩs de/
mulceant ſuauit̃. Vñ Iuuenalis. Quid
faciunt alij· cũ tu multicia ſumas.
Multicolor. loris. i. multorꝫ colorꝫ. ⁊ dicit̃ a
multus. ⁊ color. oris. Et ẽ ge. coĩs. ⁊ cor. co.
Inuenit̃ tñ aliq̃ñ in neu. ge. in plurali nu/
mero. Vñ Ezech. 16. Et ſũpſiſti veſtimẽ/
ta tua multicoloria. ⁊ operuiſti illa.
Multifarius. ria. riũ. i. multũ vel multa lo/
quẽs. ⁊ varijs modis. Iñ multifarie adũ.
Et inuenit̃ actũs q̃ñqꝫ aduerbialit̃ poſitus
multifariã ꝑ multifarie. Et eſt multifarie
i. multis modis· multiplici ſermone.
Multifidus. da. dũ. i. fiſſus i multas ptes.
Multiformis. ⁊ e. ⁊ h̃ me. dĩ a multus. ta.
tũ. ⁊ forma· Cũ q̃ cõponit̃ etiã bis· tris· q̃t/
tuor. ⁊ ſeptẽ. ⁊ dĩ h̃ ⁊ h̃ biformis. ⁊ hoc me.
triformis. ⁊ h̃ me. ⁊ abijcit̃. s. de bis ⁊ tris
i biformis ⁊ triformis· q̃drifomis· me. ſe/
ptiformis. me. i. duarꝫ· vel triũ· vel q̃ttuor
ul̃ ſeptẽ· ul̃ multarũ formarꝫ. Et hinc mul/
tiformit̃. biformit̃· triformiter ⁊c. Et mul/
tiformitas. tatis. biformitas tatis. ⁊c
Multiloquus. qua. quũ. q̃ multa loquitur
Iñ h̃ multiloquiũ. quij. i. multa locutio.
Multipedes. dis. maſ. ge. i. vermis capitis
multos habens pedes. ⁊ cor. ti.
Multiplica. ce. fe. ge. i. veſtis multaſ plicaſ
habens. ⁊ dĩ a multus ⁊ plica. ⁊ cor. pli.
Multiuolus. la. lũ. dĩ a multus. ⁊ volo. las
q̃ſi ꝑ diuerſa volãs. Vñ mulier dĩ multi/
uola que ꝑ diuerſa loca volat. Itẽ multi/
uolus. la. lũ. i. multa volẽs. ⁊ tũc cõponit̃ a
multus. ⁊ volo. vis. ⁊ cor. vo. ſemꝑ.
Multus. ta. tũ. dĩ a moles. Qꝺ eni multũ
eſt· molẽ facit. Vñ ⁊ dĩ multus. ta. tũ. q̃ſi
molẽ tenẽs· vel tuens. ⁊ eſt etymologia.
Mulus. li. a mola dĩ· q: molẽdo tarde du/
cat molas in girũ. Vel mulus eſt nomen
grecũ. Induſtria q̃ppe hũana diuſũ aĩal
in coitũ coegit· ſicqꝫ adulterina ꝑmixtiõe
genus aliud reperit. Iñ hec mula. le. ⁊ fa/
cit datiũs ⁊ ablatiuus pluralis mulabus.
Mulus ⁊ mula ſpecies aĩaliũ· ab equo et
aſino generant̃· nec generant. (dus
Mũdiũ. dij. neu. ge. i. dominiũ. ⁊ dĩ a mũ/
Mundus. da. dũ. i. purꝰ· integer· ſine ma/
cula. Et cõpat̃ mũdꝰ. dior. ſimꝰ. Iñ mũde
dius. ſime. Et h̃ mũdicia. Et h̃ mũdũ. di.
i. mũdicie ꝑaũ· ul̃ qꝺ facit mũdiciã. Vñ i
libro Heſter. Accipiãt mundũ muliebrẽ
⁊ que ad vſũ neceſſaria ſũt. i. vnguenta ⁊
pigmenta· ⁊ cetera q̃bus mulieres mun/
diores ⁊ ornatiores habent̃.
Mundus. di. ſcḋm Yſidorũ in. 13. etymo. dĩ
a mouẽdo· q: ſemꝑ in motu eſt. Nulla eni
requies eiꝰ elemẽtis ↄceſſa eſt. Idẽ in. 14.
Mũdus eſt celũ. ⁊ terra. ⁊ mare. ⁊ q̃ in eis
ſunt opa dei. Mũdus latine a ꝑhis dictꝰ
eo q: in ſempit̃no motu ſit. Greci ỽo de
ornamẽto nomẽ mũdo ĩpoſuerũt. ⁊ ꝑpter
diuſitatẽ elemẽtorꝫ. ⁊ pulcritudinẽ ſiderꝫ.
Appellat̃ eni apud illos coſmos· qꝺ ſig̃t
ornamentuꝫ. Nihil eni mundo pulcrius
aſpiciamus oculis carnis. Et nõ q: mũdus
q̃ñqꝫ dĩ vniuſitas creaturarꝫ· ſalꝫ qꝺ cõ/
ſtat ex q̃ttuor elemẽtꝭ totis. q̃ñqꝫ mũdus
dĩ architypꝰ. q̃ñqꝫ hõ. vñ ⁊ microcoſmꝰ
dĩ. q̃ñqꝫ ſupior ⁊ dignior ps magni mũ/
di· ſalꝫ firmamẽtũ ꝑ excellẽtiã· q: ꝑ̃apue
ẽ in motu. ⁊ q: ꝑ̃apue purꝰ ⁊ mũdũ ẽ· nihil
habẽs t̃rene fecis ⁊ grauitatꝭ. Mũdi etiã
noĩe amatores mũdi deſignant̃. Vñ Io/
annis. ꝑ̃. Mũdus ꝑ ipſũ factꝰ ẽ ⁊ mũdus
eũ nõ cognouit. In ꝑ̃ loco deſig̃t hũc mũ/
dũ. In ſecũdo amatores mũdi. Iñ mun/
danus. na. nũ. ⁊ h̃ ⁊ hec mũdialis. ⁊ hoc le.
Et ꝑ cõpoſitionẽ mũduagus. ga. gũ.
Munerariꝰ. rij. q̃ munera dat. ⁊ dĩ a munꝰ
Et mũeroſus. ſa. ſũ. i. largꝰ ul̃ munẽ dignꝰ
Muniacus. ca. cũ. dĩ a muniũ. Et muniaci
dicunt̃ regis cõſiliarij· vel q̃ munia. i. offi/
cia ſua adimplẽt· vel tributarij· vel largi.
Municeps. cipis. ⁊ h̃ ⁊ hec municipalis. ⁊
h̃ le. ⁊ municipariꝰ. ria. riũ· oĩa i eodẽ ſenſu
Hoc eni noĩe cẽſent̃ caſtellani in munici/
pio nati ⁊ ꝑmanentes. ⁊ etiaꝫ milites ſti/
pendiarij q̃ ꝑ cuſtodiaꝫ municipij mune/
ra capiũt. Et etiã originales ciues. ⁊ in lo/
co officiũ gerentes dicunt̃ ſic. Et etiã qꝺ/
dã genus romanorꝫ ciuiũ olim dicebat̃
ſic. Vñ Act. 21. Paulus cũ dep̃hẽderet̃
dixit. Ego ſũ Paulus tarſenſis nõ ignote
ciuitatis municeps· volẽs eis ſignificare
q: eſſet ciuis romanus. ⁊ ſtatim eũ dimiſe
rũt. Itẽ municipalis. le. ⁊ municipialis. le

⁊ municipiarius vel municipan⁹.ria.riū. poteſt dici qđ ptinet ad municipiū.

Municipiū.pij.n.ſ.dī a muniū ⁊ capio. Et ē municipiū qđ manēte ſtatu ciuitatꝫ ius aliqđ maioris vł minoris officij a pncipe ip̄etrat. Et dī municipiū a munijs.i.officijs. q: tm̄ munia.i.tributa debita vel munera reddit. Nā liberales ⁊ famoſiſſime cauſe ⁊ q̄ ex pncipe pficiſcūtur ibi nō agūt. He enī ad dignitatē ciuitatꝫ ptinēt. Vel municipiū dī caſtꝝ munitiſſimū. ⁊ ppe i cōfinio regionū vbi ſolēt morari ſtipēdiarij milites p cuſtodia. Vñ ⁊ dī municipiū. q̄ſi capiēs munia.i.mūera ꝓpt ſtipēdiarios milites ibi p cuſtodia manētes ⁊ munera

Municiū.cij.n.s.i.obſidio. Vñ 4. Regū 19° dī. Rex aſſyriorꝝ non ingredietr̄ vrbē hāc nec circūdabit eā municio. (capiētes

Munificēs.cētꝭ.oīs ge. ⁊ hic ⁊ hec ⁊ hoc munifex in eodē ſenſu.i.munificus. Et cōpat munificēs.tior.ſim⁹. Jn̄ munificēt.tius.ſime. adū. Et hec munificētia.tie.i.largitas. Et nō q: poſitiuū munificēs nō eſt in vſu. ſꝫ loco eius ſubit munific⁹. ⁊ ſit cōpatio anormala munificus munificentior.ſimus.

Munific⁹.ca.cū.i.larg⁹ q̄ſi munera faciēs. vł q̄ muniū.i.officiū qđ debet adimplet ſm̄ Hug. Pap. etiā dic. Munific⁹ honorificus largitor liberalis largus copioſus.

Munimen.inis.i.defenſio firmamentū auxilium. ⁊ produc. pe.nī. (abundās.

Munimētū.ti.n.ſ.i.firmamētū defēſio au-

Munitiūcula.le.dimi.i.parua mūicio. (xiliū

Munitoriū.rij.locus in q̄ fiunt munimēta vel ipſum munimentū.

Muniū.nij.i.debitū officiū vł tributū vel mun⁹. ⁊ dī muniū q: manu ſit factū. Vñ đ beato Martino dī. Munia tua deuotus implebo.

Munus.neris.n.t.i.donū. Et dat munus ex merito. Sꝫ donū cōfert ex grā. Vñ q̄dā. Dat meritū munus ſꝫ cōfert gratia donū.

Mūuſculū.li.dimi.i.paruū mun⁹. Jn̄ mūuſcularius.ria.riū.q̄ p mūere huit vł q̄ munus

Murale.lis.n.t.idē eſt qđ murus. (dat.

Murena.ne.f.p. dī a mus qđ ē terra. ⁊ eſt q̄dā gēma quā humorē ſub terra putant denſatū colore. vnde ⁊ nomen aſſumpſit.

Murena etiā eſt quidā piſcis ſimilis anguille. Vñ dicit Yſidor⁹ etymo.12°. Murenā greci iſmyrenā vocāt eo q: cōplicat ſe i circulos. Hāc feminini tm̄ ſex⁹ eſſe tradūt. ⁊ cōcipe a ſerpente. Ob id a piſcatoribus tanꝙ a ſerpente ſibilo euocat. ⁊ capit. Jctu aūt fuſtis difficulē interimit. ferula aūt ptin⁹. Aiaꝫ habere i cauda certū eſt: Nā capite percuſſa vix intimit. cauda aūt percuſſa exaiat. Jn̄ murenula.le.dimi.

Murenula etiā dī quoddā ornamentū mulierū qđ ſcilꝫ auri metallo in virgulas lateſcente quadā flexuoſi ordinis catena cōtexit in ſimilitudinē murene ſerpētis. q̄ ad collū ornādū aptat. Hoc intēdū auri ⁊ argēti cōtexit̄ vgulis. Vñ Cātic.p. Murenulas aureas faciem⁹ tibi vmiculatas

Murex.cis.fe.ge.i.eminēs acumen argētū ⁊ ꝓruptū. ⁊ excelſū ſaxū vł cacumē montis Vñ ⁊ murex dī frutex vł virgultū aſperū in acutꝫ ⁊ ꝓruptis mōtibꝫ. Et inde hic murex dī q̄dā piſcis ſcilꝫ cochlea maris ſic dicta ab acumie ⁊ aſperitate. q̄ alio noīe cōchiliū vł concha dī. Vel q: circūciſa ferro lachrymas purpurei coloris emittit ex q̄bus purpura tingit̄. Vñ ⁊ oſtꝝ appellatū eſt. q: hec tinctura ex teſte humore elicit̄. Et hic murex ſepe iuenit̄ p ipſa tinctura. ⁊ ſepe p ipſa purpura. Et cor. pe. in obliq̄s. Vnde Ouidi⁹ epi. Scilꝫ ipſa gerā ſaturatas murice veſtes. Jtē idē de arte. Cōſule de gēmis de tincta murice lana.

Murgiſſor.ſoris.i.callid⁹ ⁊ fallax ſꝫ murator

Muria.rie.f.p.ſupior fex olei. ⁊ dī a murus eo q: ſit oleo quaſi p muro. q: naturalius retinet liquorē q̄ꝫ ſi eſſet ſine fece.

Muricida.de.pe.p.q̄ mures inſiciat ⁊ cedit

Murilegus.gi.maſ.ge. ⁊ hec murilega.ge.i. catt⁹ vł catta q: legit.i.colligit mures. Vñ q̄dā. Murileg⁹ bene ſcit cui⁹ genorbada

Murinus.na.nū.res muris vel ad murem ptinens. ⁊ producit ri. (labit.

Muriſcidus.di.maſ.ge.homo ignau⁹ ⁊ remiſſus. ⁊ piger ad nihil aliud vtilis niſi ad mures ſcidēdos.i.excoriādos. ⁊ cor.ſci.

Murmur.muris.neu.ge.ſm̄ modernos. Jnuenit̄ tamē in maſ.ge. Vñ Joānis. 7°. Et murmur mult⁹ erat de eo in turba.

Murtetū.ti.n.s.i.aq̄ calida de tra manās ſcilꝫ balneū. ⁊ dī a morior q̄ſi moritetū eo q: ibi morbi moriāt̄ ⁊ pereāt. Vel q̄ſi mortuetū q: a mortuis.i.ab inferis tradit̄ venire. Vñ Oratius in epi. Sane murteta relinqui. Legit̄ hec ⁊ hec murteta. ⁊ ponit̄ pro balneis myrtis obſitis.

Mur⁹.ri.m.ſ.dī a munio.nis.eo q: muniat ⁊ dī mur⁹ q̄ſi muniēs robur. ⁊ ē etymolo. Jn̄ hic murul⁹.li.dimi. Et hic ⁊ hec muralis ⁊ hoc le. qđ ptinet ad murꝝ. Et murat⁹.ta.tū.i.muro ornat⁹. Jtē hic murator.toris.i.faciēs murꝝ

Mus idem eſt quod terra. Inde hic mus muris quoddā aīal· q: ſub terra facit ſuuz cubile· ſm Hug. Papias vo dic: Mus t̃ra. Mus puſillū aīal .i. ſorex. Alij dicūt mures· q: ex humore t̃re naſcant̃. Vn̄ dicit Baſilius in nona omel. hexameron. Mures ⁊ ranas ex t̃ra gnāri videm⁹. Denicꝫ i egyptia q̄ thebis ſi pluuias largiores eſtiuo tēpore fuderit· mox infinitꝭ muribus regio tota replet̃.

Muſa. ſe. f. p. dī a moys· qḋ eſt aq̄. Et ſm phos ſūt nouē muſe .i. nouē inſtrumenta loquēdi· ſcilꝫ duo labia· q̄ttuor dētes pn̄cipales· plectrū lingue· arteria gutturꝭ· cōcauitas pulmōis. Et h̄ iſtra dicūt muſe a moys· qḋ ē aq̄· q: ſine humectatiōe iſtorꝫ nō pōt naſci vox. Itē muſa dī q̄n̄cꝫ cātilena· q̄n̄cꝫ ſapiā. Et a muſa dī muſicus. ca. cū. ⁊ muſaicus. ca. cū. Aſtrologi vo nouē muſas dicūt nouē ſonos q̄ celeſtē armoniā faciūt. Primi ſeptē· ſūt ſeptē planetarū. Octauus· eſt firmamēti. Nonū quidē aſſignāt t̃re· q̄ licꝫ nō moueat̃ p ſe· mouet̃ tñ circūactione aliarꝫ ſpherarꝫ circa ipſaz Et adeo ſonū habet raucū vt vix etiā cōputetur inter alios ſonos.

Muſach· erat archa in qua reponebāt̃ donaria regūz vel pn̄cipū ad reficienda ſartatecta tēpli. Vn̄ .4º Reg. 16º Muſach q̄ꝫ ſabbati qḋ edificauerat i templo. ⁊ ingreſſū regis exteri⁹ cōuertit in tēplū dn̄i.

Muſca. ſce. ē aīal paruū volatile ⁊ debile ⁊ dī a mus ꝓ terra vel ꝓ ſorice· q̄ſi muris eſca. ⁊ eſt etymologia.

Muſcetū. ti. ⁊ h̄ muſculetū. ti. loc⁹ vbi abūdāt muſce. Et h̄ muſcariū. rij. Et h̄ muſcularıū. rij. ꝓ eodē loco· ul' multitudine muſcarū. vel ꝓ flabello q̄ muſcas abigimus.

Muſceraneus. nei. eſt aīal exiguūz aranei forma ⁊ muris· qḋ ⁊ ſolifuga dī· q: diem fugiat. Et dī muſceraneus· q: eius morſu aranea interimitur.

Muſcio. onis. maſ. ge. dī q̄i muſtio· q: muſtū bibat. ⁊ dī a muſtū· Idē ⁊ bibio. onis.

Muſcipula. le. f. p. deceptio ad mures capiēdos· ſic muſtricula. ⁊ dī a mus. ⁊ capio Et ponit̃ gnālit̃ ꝓ q̄libet deceptione. Vn̄ muſcipulator. toris. i. deceptor. Itē muſcipula ponit̃ ꝓ pedica .i. laq̄o q̄ pedes ligāt̃.

Muſco. onis. i. magna muſca. ⁊ dī a muſca Et muſcoſus. ſa. ſū. i. plen⁹ ⁊ abūdās muſcꝭ Vn̄ h̄ muſcoſitas. tatꝭ. i. abundātia ⁊ plenitudo muſcarꝫ.

Muſcula. le. dimi. i. parua muſca.

Muſculoſus. ſa. ſū. i. fortis· lacertoſus· plenus muſculis. Vn̄ muſculoſitas. tatis. i. fortitudo· plenitudo muſculorꝫ.

Muſculus. li. pe. cor. i. pu⁹ mus. Et muſcul⁹ etiā dī curuū gen⁹ nauigij. Et muſculi dicunt̃ capita neruorꝫ ex ſanguine ⁊ neruis copulata· ſcilꝫ illa nodoſa caro q̄ ē i tibijſ ⁊ brachijs. Et dī muſcul⁹ a murium ſilitudie q: lateat in mēbrꝭ· ſicut mures ſub t̃ra. vel q: diſpoſita eſt ad ſilitudinē muri. Idē dī ⁊ lacertus. In hac ſiḡtione iuenit̃ a Palladio poſitū vbi docet eligē bonos equoſ dicēs· q pulcritudo boni eq̄ i his cognoſcit̃: Si corp⁹ ei⁹ ē vaſtū ⁊ ſolidū· lat⁹ lōgiſſimū· clunes rotūde. ⁊ maxie pect⁹ late patēs. ⁊ totū corp⁹ muſculorꝫ dēſitate nodoſū· pes ſicc⁹· cornu ꝯcauū· alti⁹ calciat⁹. Itē muſculi ſūt cochlee· de q̄rū lacte cōcipiunt̃ oſtree. Et dicūt̃ muſculi· q̄i maſculi q: ſunt maſculi oſtrearꝫ. ⁊ etiam balenarꝫ. Eorꝫ eni coitu cōcipe balene ꝓhibēt̃. Itē muſculus dī bellicū machinamētū ſimile cuniculo quo murus ciuitatis ꝓfoditur ⁊ diſſoluit̃. ⁊ tūc dī a mur⁹ q̄ſi muruſculus.

Muſcus. ſci. q̄dā herba· vel lanugo in fontib⁹ ⁊ circa arbores creſcēs. Vn̄ muſcoſus. ſa. ſū. muſco plenus ⁊ coopertus. Vn̄ Virgili⁹. Muſcoſi fontes ⁊ ſono mollior herba. Inde muſcoſitas. tatis.

Muſica. ce. ē vna de ſeptē artib⁹ liberalib⁹ ⁊ dī a moys· qḋ ē aq̄· q: tractat de vocib⁹ ul' de ꝓportionib⁹ vocū. ⁊ ſine humoris bn̄ficio nulla cātilene vel vocꝭ ſtat ul' ſb̄ſiſtit delectatio. Vn̄ muſic⁹. ci. q̄ tractat de muſica· vel q̄ docet eā. ⁊ muſicus. ca. cū. ⁊ h̄ ⁊ h̄ muſicalis. ⁊ h̄ le. in eodē ſenſu. Itē muſica. i. ſapiā· ⁊ tūc deriuat̃ a muſis· q̄ ſūt cā ſapie· ul' inſtrumēta ſapiētie ⁊ eloquētie.

Muſcino· vocat̃ aīal qḋ ex capra ⁊ ariete naſcit̃. Eſt aūt dux gregis. Muſcino mōſtrū ſimile ſimie· ſm Papiam.

Muſio. onis. dī a mus· eo q muribꝫ īfeſt⁹ ſit. Hunc vulgus cattū a captura vocat. Alij dicunt q captat. i. videt. Nā tanto acute cernit. vt fulgore luminis noctis tenebras ſupet. Vel muſio dī fatuus.

Muſiū. ſij. i. nidus muris. ⁊ dī a mus.

Muſtaciū. cij. n. s. potus qui ex muſto fit· ⁊ alijs potionib⁹. Vnde Iuuenalis. Cauſa nec eſt quare cenam ⁊ muſtacia pdas.

Muſtela. le. quoddā aīal. ⁊ dicitur a mus. ⁊ telon· quod eſt longū· q̄ſi longus mus. Et ſūt duo gnā muſtelarꝫ. Vnū ē ſilueſtre diſtans magnitudine. Alterꝫ i domibus

oberrās. Hec igenio ſb dola i domib9 vbi
nutrit catulos ſuos trāſfert. mutatq3 ſedē
ſerpētes etiā ⁊ mures pſeqt̄. Falſo aūt opi
nāt̄ q̄ dicūt muſtelā ore ɔcipe. aure partū
effūdere. Jn̄ muſtelin9.na.nū.pe.pd.i.pti
nēs ad muſtelā. uł d̄ muſtela exiſtēs. Et h̄
muſtelariū.rij. fouea muſtele. q̄ ⁊ muſteliū

Muſtricula.le. iſtrumētū ad mu (dicit̄.
res capiēdos. dicta ſic. q2 ſtringit mures.

Muſtū.ſti. eſt vinū nouū ex ꝑlo ſtati ſbla
tū. ⁊ dī a mus. qđ ē tra. eo q2 credit̄ i ſe hie
trā. ⁊ limū mixtū. Jn̄ muſt9.ſta.ſtū.i.nouū
Vel pōt deriuari muſtū. a mulceo.ces. eo
q2 mulſum ſit.i.ſuaue ad bibendū.

Mutatoriū.rij. veſtis ꝑcioſa. p q̄ ſumenda
alia mutat̄. ⁊ dī a muto.tas. Vn̄ legit̄. 4.
Regū. 5. de Naaman. Qui cū tuliſſet de-
cem mutatoria veſtimētoꝝ detulit litte-
ras ad regem iſrael.

Mutil9.la.lū.i. minut9. trūcat9. ſine cornib9
uł alia pte. Et a mutil9 dicti ſūt mutili q̄
drāguli q̄ min9 hn̄t. Et mutili dicūt̄ capi-
ta trabiū. quia mutilata ſūt. ⁊ cor.pe. Vn̄
Ouidi9. Turpe pecus mutilū. turpis ſine
gramine campus.

Mut9.ta.tū. dī a mugio.gis. eo q2 mugiat
⁊ nō loquat̄. Vox enī eius non eſt ſermo
niſi mugitus. Vocalē enī ſpiritū p nares
quaſi mugiens emittit.

Mutuus.tua.tuū.i. mutuo dat9 uł accept9
⁊ dī a muto.tas. Jn̄ hoc mutuū. q2 mutuo
dat̄ ⁊ accipit̄. Ꝟ aūt dī mutuū. q̄ſi meū
tuū. q2 id qđ a me tibi dat̄. ex meo tuū fit
etymologia eſt.

N ante A

Nabal ſtult9 iterꝑtat̄. uł iſipiēs.
Nabilis.lis. ɔ.t. ⁊ h̄ le.pe. cor.i.
ad nandū habilis. ⁊ dī no.nas
Et nabūd9. da. dū.i. facilis ad
nandū. vel ſimilis nanti.

Nablum.li. hebraice. grece pſalteriū. latine
organū dī. ſm Pap. Ponit̄ tn̄ differētia
inter pſalteriū ⁊ nablū. q2 pſalteriū eſt ca-
nora cithara decē chordis coaptata q̄ p-
cutitur cū plectro. Nablū vo duodecim
ſonos habens digitis tangit̄.

Nabulū.li.i. merces nautica. ⁊ dī a no.nas.
eo q2 natare videat̄ cū p mare transfert̄.

Nactus.cta.ctū.i. inueniēs. adq̄ſit9. adept9.
ɔſecutus. Vn̄ 2. Machab. 14. Tempus
aūt opportunū dementie ſue nactus.

Naides ſunt dee aquarū. vel nympharū.
vel nymphe pluuiaꝝ ⁊ fontiū.

Nanea.nee.me. pro. dī dea fortune. vel dī
diana. de qua. 2. Machab. ꝑ.

Naos grece. latine dī templum.

Naophylax grece. cuſtos templi dī.

Napea. eſt dea florum.

Napocaulis.lis. maſ.ge. genus oleꝝ. q̄ cu3
ſit ſaporis ſimilis napo. nō in radicē. ſed in
ſurſum cōdeſcēdit. vt caulis.

Napta.te.f.p. vt in Daniele legit̄. genus ē
fomitij apud perſas. q̄ maxime nutriūt in-
cēdia. Alij oſſa oliuaꝝ q̄ pijciūt cū amur-
ca arefacta. naptam eſſe dicūt. ſm Hug.
Napta etiā ſm Pap. dī purgamētū lini
uł cuiuſlibet rei. Plini9 aūt dicit: Naptā
circa babyloniā modo liq̄di bituminis p-
fluere. ⁊ nutriēdis ignib9 amicā eē. vt etiā
lōge admota ignē cōcipiat. Vn̄. Ignem
napta fouet. manatq3 bituminis inſtar.
Oſſa p hanc olei repta vocant̄ amurca.

Napus.pi. dī a rapa. q̄ſi rap9. ⁊ dī ſic ad
ſimitudinē rape. niſi q2 folijs ē latior. ⁊ radic
guſtu ſbacrior. Nois aūt affinitas ē inde
q2 vtriuſq3 ſemē in alteꝝ viciſſim mutat̄:
Nā rapa in alio ſolo. vt dī. p biēniū mu-
tat̄ i napū. Jn alio vo ſolo napus trāſit i

Nar.nari. q̄dā fluuius q̄ h3 duos (rapā.
meatus ad modum nariū. vel q2 p nares
grei tauri exit. Jn̄ narinus.na.nū.pe.pd.

Narciſſus gen9 herbe odorifere purpuree
fabuloſe dicta a puero eiuſdē nois. cuius
mēbra dicunt in hunc florem tranſiſſe.

Nardus.di.fe.ge. herba eſt ſpicoſa. ⁊ aro-
matica. fragili radice. ſb nigra. ⁊ folijs denſa
q̄ꝝ ſūmitates cōſurgūt in ſpicas. Jn̄ hoc
nardū.di. dī vnguētū. Vel ɔfectio ex ea
facta nardūpiſticū dī.i. fidele. puꝝ. ſine oī
īpoſit̄a ⁊ cōmixtura cōpoſitū. nō adulte-
tū alijs herbis. Piſtis enī grece. latine dī
fides. Nardūſpicatū dī. q2 ſpecies nardi
ī eo ſit. vel q2 ſpicā ⁊ folijs nardi ē cōfectū.

Naricia cie. q̄dā regio. Jn̄ narici9 cia.ciū.

Naricus.ci.i. huc9. cuius nares ſp ſtillant.

Naris.ris.fe.ge. dī a narus.ra.rū. Et dicūt̄
nares. q̄ſi gnares. q2 p eas cognoſcim9 et
ſcimus aliq̄d odorare. Vel nares dicunt̄
a mano.nas. q2 per eas manat odor ⁊ ſpi-
ritus. Et ſunt in eis tria officia. vnū duce-
di ſpiritum. aliud capiendi odorem. ter-
tiū ducendi purgamētū cerebri. Et pro-
ducit primā. Vnde Ouidi9 de arte. Fer-
re noue nares tauroꝝ terga recuſant.

Narratio.onis.fe.ge. dicit̄ a narro.ras. Et
eſt ſm Tulliū Narratio rerum geſtarū
aut quaſi geſtaꝝ expoſitio. Aliqn̄ enī res

geſtas exponim⁹ aliqñ nõ geſtas q̃ tñ ſũt ad narratiõis officiũ q̃ſi geſte. Debet aũt narratio eẽ breuis lucida ⁊ v̾iſilis. Breuis ē qñ nõ niſi neceſſaria cõp̄hēdit habito reſpectu ad materię quãtitatē. Lucida eē debet .i. itelligibilis ⁊ apta ſ̾m capacitatē ingenij auditoꝝ nihil habens ambiguũ nihil tortũ nihil curuũ nõ ſumēs p̄ncipiũ a remotis nec nimis lõge materiã pſequēs. de his aũt q̃ ptinēt p̄ncipalit̾ nihil omittens. Veriſilis ē narratio ſi reb⁹ ⁊ pſonis debitas circũſtãtias aſſignem⁹ narrãtes vt mos ⁊ opinio ⁊ mat̾ia videbit̾ poſtu(lare.

Narratiũcula .le. di .i. pua narratio.

Narus .ra .rũ .i. ſciēs peritus ſcilꝫ q̃ ex arte ſcit q̃lit̾ aliq̃d fiat vel ſit ad faciendũ vel fieri debeat ſiue illud faciat ſiue non. Et aliqñ .g. apponit̾ p pthesim. ⁊ d̾ gnarus.

Naſilis .lis .o .t. ⁊ h̾ le. ad naſũ ptinēs ⁊ p̾d. pe. Et hoc naſile lis quod naſum ptegat.

Naſo .ſonis. dictus eſt Ouidi⁹ q̾ magnũ habuit naſũ. Vñ Cato. Naſonē petito ꝛc.

Naſſa .ſe. quoddã inſtrumētũ ex viminibus tanq̃ꝫ rete cõtextũ ad capiendos piſces.

Naſtale .lis .n .t. cingulũ vel fibula qđ reſtringit palliũ circa collum.

Naſturciũ .cij. quędaꝫ herba q̃ acrimonia ſui naſũ torquet. ⁊ dicit̾ a naſus. ⁊ torq̃o.

Naſus .ſi. maſ. ge. eſt id p qđ odor intrat et exit ⁊ eſt pars faciei. ⁊ d̾ a narus .ra .rũ. q̾ narus q̾ ſapiens eſt in diſcernendo res odore. Vel d̾ a nãdo q̾ ſemp nat .i. fluit putredinē. Vl̾ naſus d̾ elatio. Et a naſus d̾ h̾ naſellus .li. ⁊ naſiculus .li. ⁊ naſitellus .li. oĩa dimi. Et naſoſus .ſa .ſũ. ⁊ naſutus .ta .tũ. in eodē ſenſu .i. magnũ habens naſũ.

Natale .lis .n .t. ⁊ h̾ natalis .lis. in eodē ſenſu .i. natiuitas. Vñ Ouidi⁹ de arte. Parcite natales timidi numerare deoꝝ. Ceſarib⁹ virt⁹ ɔtigit ante diē. In kalẽdario tñ vt dic̾ Hugo. differũt natale .lis. ⁊ natiuitas q̾ ibi natiuitas appellat̾ a matre in terra: vt Natiuitas chriſti. ſancte Marię. ſancti Joannis baptiſtę. Et nõ q̾ beata virgo ⁊ ſanct⁹ Joãnes baptiſta in vtero in nouo teſtamēto ſanctificati ſũt: Inde eſt q̾ coꝝ natiuitatē ex vtero p̄ alijs ſanctis eccleſia celebrat. Sed natale vel natalis d̾ obit⁹ vel dies obit⁹ ſanctoꝝ q̾ coꝝ obit⁹ in terra fuit natiuitas in cęlo. Tũc eñi de nõ eſſe ad eſſe de morte ad vitã de tenebris ad lucē de exilio ad regnũ tranſierũt.

Natalicius .cia .ciũ .i. natalis vel ad natalē ſiue natiuitatē ptinēs. ⁊ d̾ a natalis. ⁊ hoc natalicium .cij .i. natiuitas.

Natatoriũ .rij .i. loc⁹ in aq̃ vbi frequēt̾ natat̾. ⁊ d̾ a nato .tas. Dr̾ etiã h̾ natatoria .rię. Vñ i hiſtoria ſup illud. Jo .ix. Vade laua i natatoria ſiloe ꝛc. d̾. Siloe fons ē ad radicē montis ſion q̃ nõ iugib⁹ aquis ſ̾ incertis horis ebullit cui⁹ aquę vt exaperēt̾ q̃ſi ſtagnũ nõ lõge a fonte cõſtructũ erat quã collectionē modo natatoriã modo piſcinã ſcriptura vocat. Vel ſ̾m q̃ſdã d̾ natatoria a nato .tas. p ãtifraſiꝫ q̾ ibi nullus natabat ſic̾ ⁊ piſcina q̾ piſcib⁹ caret.

Nates .tis. fę. ge. d̾ illa ps inferior mollis circa poſteriora ſcilꝫ clunis. ⁊ d̾ a nitendo q̾ in natib⁹ nitimur dũ ſedem⁹. Vñ ⁊ cõglobata eſt in eis caro ne p̄mētis corporis mole vel faſce oſſa dolerēt. Caro tñ inuenit̾ in ſingulari. Et pdu. p̄mã ſ̾ nato .tas. eã corripit. Vñ q̃dã. Quãuis arte nates tñ apparent tibi nates.

Nathan interp̄tat̾ dedit ſiue dantis.

Nathanael interp̄tat̾ donuꝫ dei q̾ dolus .i. ſimulatio dono dei in eo nõ fuit.

Nathinei hebraice hypodiaconi grece ſ̾bdiaconi latine dicũt̾. Et dicũt̾ nathinei .i. in humilitate deo ſeruientes.

Natica .cę .i. nates. Jñ naticoſus .ſa .ſũ. magnas habens nates.

Naticula .lę. dimi .i. parua nates.

Natio .onis. fę. ge .i. p̄prietas naſcendi ſcilꝫ actus vel paſſio naſcendi. Proprie natio d̾ gēs ſ̾m p̄priã cognationē ⁊ collectionē ab alia diſtincta. vt greci italici franci Et natio p̄uincia eoꝝ eſt. Et natio q̃nq̃ꝫ regio vel terra paꝝ vl̾ nihil habitata d̾.

Natiũcula .lę. dimi .i. parua natio.

Natiuus .ua .uũ .i. naturalis vel genitiuus.

Natrix .tricis. fę. ge. mulier q̃ natat. Jteꝫ h̾ natrix d̾ q̃dã ſerpēs q̃ veneno ſuo inficit aquas in q̃bus fuerit. Vnde Lucan⁹. Eſt natrix violator aquę iaculiq̃ꝫ volucres. Vel ſ̾m quoſdã ē ge. fę. ſ̾ Lucan⁹ maſ. ge. ſcilꝫ violator retulit ad ſerpentē. Legitur in quibuſdã libris rinatrix.

Natura .rę. fę. ge. d̾ a naſcor. ⁊ idē ē qđ natiuitas. Et natura d̾ de⁹ q̾ oĩa creauit ⁊ naſci fec̾. Et nat̾a d̾ q̃libꝫ creat̾a. Et nat̾a d̾ cõplexio. Et nat̾a d̾ q̃daꝫ vis natalit̾ reb⁹ inſita de ſilib⁹ ſilia p̄creãs. Nat̾a etiã d̾ q̃dã ſigtio vocabuli ⁊ cã eſt q̃re vocabulũ naſcat̾ .i. iponat̾. Natura etiã d̾ ipoſitio vel inentio vocabuli q̾ vocabuluꝫ naſci nihil aliud ē q̃ꝫ virtus naturalis ex p̄p̄o beneplacito ipſũ inenire vel imponi.

Naturalis.lis.⁊ h̄ le.i.ad naturā ꝑtinēs·vl' de natura ꝓcedens. Vn̄ naturales dicūt filij cōcubinaꝝ·quos ſola natura genuit· nō honeſtas cōiugij.⁊ ꝓducit.ra.

Nat⁹.tus.tui.i.natiuitas.⁊ dī a naſcor.ceri. Et natus.ta.tū·Et h̄ natus.ti.i.filius.Et h̄ nata.i.filia.Et ſepe ſolent inueniri p.g.p ꝓ/theſim.i.poſitionē.vt gnata·gnatę·gnat⁹· vel ſine.g. Eſt eni de naturali integritate iſtaꝝ dictionū·qꝛ dī gnatus·q̄i generat⁹. ⁊ gnata·quaſi generata.

Naualis.lis.ꝯ.t.⁊ h̄ le.i. ad nauē ꝑtinens. Vn̄ Ariſtoteles. Neceſſe ē nauale belluʒ fore vel nō fore. Itē h̄ nauale.lis.loc⁹ vbi naues ſtant·ſcilʒ portus. vel locus vbi fa/bricant̄. Hoc ⁊ textrinū vocat̄.⁊ ꝓdu.va.

Nauarchus.chi.i.princeps nauis.

Nauargus.gi.i.magiſter nauis.⁊ dī a na/uis ⁊ argus·ſm Papiam.

Nauci·indecli.neu.ge.i.putamē nucis· vel exterior cortex nucis· vel id qđ eſt intra nucleū nucis q̄ſi in medio qđ eſt nigruʒ q̄n nux deſiccat̄·vel illud in quo voluitur nucle⁹· qđ quidē nihil valet. Et iō nauci ponitur pro nihilo.

Nauderus.ri. vel nauderius.rij. qui nauē in ſorte ⁊ ꝑtāte habet.⁊ dī a nauis ⁊ clerus Et ꝓducit de. Vn̄ Act.27: Cēturio autē magis credebat gubernatori ⁊ naudero.

Naufragiū.gij.n.s.i.nauis fractio·quod ⁊ naufragum gi.dicitur.

Naufragus.ga.gū.i.nauē frangēs·vel qui patit̄ naufragiū periclitatus.

Nauicula.lę.dimi.i. parua nauis. Itē na/uicilla.lę.aliud dimi.idem.

Nauiculari⁹.rij.i.nauis cuſtos·vl' nauifex.

Nauigabilis.ꝯ.t.⁊ h̄ le.qđ aptū natū ē ad nauigandū.i.vt nauiget· ſicut homo· vel vt nauigetur·ſicut mare.

Nauigiū.gij.i.actio nauis·ſcilʒ nauigatio vel nauis·vel multitudo nauiū.

Nauis.nauis.fę.ge. Greci dicūt nays: ide nos dicim⁹ nauis interpoſita.v.cōſonāte. vel dī a no nas·vel nauis dī·qꝛ gnaruʒ.i. peritū rectorē quęrat. Et fit actūſ pluralis in es·vel in.is.vt has naues vel nauis. Et actūs ſingularis in em. vel in.im.vt hanc nauē vel nauim.⁊ ablatiuus in. e.vel in.i.

Naulū.li.n.s.dī ꝓciū ꝑ trāſmeatione datū ſiue qđ dat̄ ꝓ his quę portant̄ in naui· et dicit̄ naulū·quaſi nauis lucrum.

Naum· interꝑtat̄ germen· ſiue conſolator orbis. Increpat eni ciuitatē ſanguinuʒ·⁊ poſt euerſionē illius cōſolatur ſion dicēs Ecce ſup montē pedes euangeliçantis et annunciantis pacem.⁊ acuitur in fine.

Naumachia.chię.i.naualis pugna.⁊ dicit̄ a nauis ⁊ machia·quod eſt pugna.

Naupicus.ci.nauis pater.i. dn̄s vel factor ⁊ dī a nauis ⁊ pater.⁊ cor.pi.

Nauplus pater fuit Palamedis·a q̄ nau/plia dictus eſt q̄dā ludus ab eo īuentus vel in honorē illius p̄mo celebratus circa eius ſepulturā. Et fit de quattuor pomis duobus in aerē miſſis. Vn̄ Ouidius de arte. Diſce etiā duplici genitalia nauplia palma Vertere ⁊c.

Nauſea.ſeę.i.vomit⁹ in naui ex turbatiōe cerebri ꝓpt̄ aquā vel fetorem. Vel potius nauſea eſt voluntas vomēdi ſine effectu ⁊ ꝓprie in naui. Inde nauſeola.lę.dimi.

Nauſtrologus.gi.nauis diſpenſator·vl' al/locutor·vel exhortator.⁊ cor.pe.

Nauta.tę.maſ.ge. quicūq3 ducit nauē· vel nauigando laborat·vel maior in naue. Vn̄ h̄ nauita.tę.ꝓ eodē. Hoc frequenti⁹ vte/bant̄ antiqui q̄3 nos.

Nautea.teę.a q̄ fetida·in q̄ coria macerant̄

Nauticus.ca.cū.dī a nauta·ſicut nauiticus ca.cū.a nauita.i.naualis.⁊ cor.ti.

Nauus.ua.uū.i.doctus·ſapiēs·ſtudioſus· īuigilās·ſtrenu⁹·agilis·impiger. Vn̄ naue vel nauit̄ adū. Et h̄ nauia.uię.i.ſapientia· ſtrenuitas·īuigilantia. Et aliq̄n apponit̄ g.p ꝓtheſim.⁊ dicitur gnauus.ua.uū.

Naçareth·q̄dā vicus eſt vel ciuitas i qua dn̄s noſter Jeſus chriſtus conceptus eſt ⁊ nutritus. Et interꝑtat̄ flos ſiue germen ſiue mūdus. Vn̄ naçarenus.na.nū. Et na/çarenus.rea.rēū. Et hinc q̄dā heretici dicti ſunt naçareni·qꝛ cū chriſtū q̄ a loco dictus eſt naçarenus· filiuʒ dei confiteantur·oīa tamē veteris legis cuſtodiunt mandata.

Naçarenus etiā dī ſanctus vel mundus a merito. Naçarenus olim dicebat̄ q̄ ſācti/moniā nutriebat.⁊ nihil cōtaminatū acci/piebat·abſtinēs ſe a vino.⁊ oī ſicera q̄ mē/tē ab integra ſanitate pūtit. Etiā naçarę⁹ interꝑtat̄ ſanctus dei ſm Hug. Itē nota qꝛ dicebant̄ naçareni quidaʒ q̄ ex voto ſe obligabāt ſanctimonię vſq3 ad determi/natū tēpus·vel iugiter· vt Samuel.⁊ cō/ſecrabant ſe dn̄o.⁊ quaſi ſeparabant ſe a coī vita hoīum·ſicut quis modo ꝑ vnum annū vl' duos fuit in hoſpitali hieruſalē.

N ante E

Nea greci dicunt nouem.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Neapolis.lis.quedã ciuitas.⁊ dĩ a nea.qđ eſt nouẽ.⁊ polis ciuitas.q̃ſi habens ſub ſe nouẽ ciuitates. Uel dĩ a neos.qđ ẽ nouũ ⁊ polis ciuitas. q̃ſi noua ciuitas. Jñ neapolitanus.na.nũ. Et hꝰ neapolitanꝰ ni. dñs vel epiſcopus illius ciuitatis.

Nebel.interpretatᷣ vter.

Nebrida.de.f.p.i. planeta que ĩduebatur tempore ſacrificij.

Nebris.bridis.fe.ge.ẽ pellis lyncis.uł cerui

Nebula.le. dĩ a nubes. Exalant enĩ valles humide nebulas.q̃ ſurſũ aſcẽdẽtes nubes fiũt. Sũt enĩ ꝓprie nubes celi.nebule terre ⁊ circa terrã. Uel dĩ nebula a nubo.bis.ꝓ tegere.q꞉ tegit terrã. Jñ nebuloſus.ſa.ſũ. i.obſcurus.q̃ſi nebula plenus. Jtẽ in greciſmo dĩ. Aeris ẽ nubes.nebule de flumine ſurgũt. Ac panis nebula tibi ſubtiliſſimus extat.

Nebulo. lonis.i.leccator.⁊ dĩ a nebula.q꞉ vanus eſt vt nebula ⁊ cito vaneſcit.

Neceſſe neu.ge. ĩdeclinabile.i. ineuitabile qđ aliter eſſe nõ põt.⁊ dĩ a necto.ctis. q꞉ nexũ eſt ⁊ firmũ.nec diſſolui põt. Jtẽ neceſſe.i. vtile. vt Neceſſe eſt orare deũ. Oz aũt dĩ neceſſe.q̃ſi nõ ceſſans eſſe. etymologia eſt. Et cor.ꝑmã. Uñ Ouidius epi. Ut culpent alij tibi me laudare neceſſe ẽ. Jñ neceſſarius.ria.riũ.i. ineuitabilis. vel vtilis. Et hic neceſſarius.i. amicꝰ. domeſticus.quotidianꝰ.q̃ſi a quo nõ ẽ ceſſandũ Et cõponitᷣ ꝑneceſſariꝰ.q̃ꝫ neceſſarius.ãbo ꝑ valde neceſſarius. Jnuenitᷣ etiã hoc neceſſariũ ꝑ ineuitabili. vel vtili.poſitũ ſubſtãtiue. Et ponitᷣ neceſſario ⁊ neceſſe.pro neceſſarie.aduerbialiter.

Neceſſitas.tatis.f.t.⁊ neceſſitudo.dinis.differũt.q꞉ neceſſitas aliq̇d fieri cogit. Sed neceſſitudo .i.amicitia.dilectio. affectus. affinitas.ꝓpinq̇tas.vel vinculũ ꝓpinq̇tati vt vxor vel filius. Sed hec ꝓprietas ſepe cõfunditᷣ. Et hinc neceſſitudinariꝰ.ria.riũ. Et nota q̇ triplex eſt neceſſitas. ſcilꝫ abſoluta.ſicut neceſſariũ eſt deũ eſſe. vel triangulũ habere tres angulos. Alia neceſſitas eſt ex cã efficiẽte.q̃ dĩ neceſſitas coactionis. Tertia ẽ neceſſitas ex ſuppoſitiõe finis. Et hec eſt duplex. q꞉ vno modo dĩ neceſſariũ ſine q̃ aliq̇d nõ põt ꝯſeruari in eẽ.ſicᷣ nutrimẽtũ alicui. Alio modo ſine q̃ nõ põt haberi.qđ ꝑtinet ad bene eẽ. ſicut equus dĩ neceſſarius ambulare volenti ⁊ medicina ad hoc q̇ homo ſane viuat.

Necromãtia.tie.i. diuinatio mortuoꝝ. vel que fit ꝑ mortuũ.⁊ dĩ a necros. qđ ẽ mortuus.⁊ mantia.qđ eſt diuinatio.q꞉ q̇buſdã incantationibꝰ videntᷣ mortui reſuſcitati diuinare.⁊ ad interrogata reſpondere. ad quos ſuſcitãdos hũani cadaueris ſanguis additᷣ: Naꝫ amare ſanguinẽ dicuntᷣ demones: Jdeoq꞉ quotiẽs necromantia fit.cruor aque miſcetᷣ. vt colore ſanguinis facilius ꝓuocetᷣ. Jñ necromãticus.ca.cũ.⁊ necromãtius.tia.tiũ.

Necros grece.dicitᷣ mortuus latine.

Nectar.taris.neu.ge.i. dulcis liquor. vinũ pigmẽtatũ.⁊ cor.pe.gtĩ. Uñ Lucanꝰ. Stipant ⁊ dulci diſtentãt nectare cellas. Jñ nectareus.rea.reũ.

Necula.le.i. parua nex.i. mors. ⁊ eſt dimi. de nex.licꝫ nex nõ ſit in vſu.

Neemias cõſolator. ſicᷣ Heſdras ĩterꝑtatᷣ adiutor. Quodã enĩ preſagio futuri.noĩa iſta cõſortiti ſũt. Fuerũt enĩ ad adiutoriũ ⁊ cõſolationẽ dĩ illo ꝑplo redeunti ad patriã. Nã ⁊ tẽplũ dñi reedificauerũt.⁊ murorũ.⁊ turriũ opus ipſi reſtaurauerũt.

Nefandus. da. dũ. qđ quis nõ debet fari.

Nefarius.ria.riũ.i.nõ dignus farre.⁊ dĩ a ne.⁊ far. quo cibi genere vita hoĩuꝫ ꝑmo ſuſtẽtabatᷣ. Uel nefarius.i.nefandus.nec dicendus.a ne.⁊ for faris. Uel nefarius.i. ſceleſtus.a nefas.

Nefas.neu.ge.indeclinabile.q̃ſi non fas.i. illicitũ. Uñ ⁊ q̃nq꞉ ponitᷣ ꝑ ſcelere. q꞉ illicitũ eſt. Jñ nefarius.ria.riũ.i.ſceleſtus.

Nefaſti dies erãt ĩ q̇bꝫ nõ licebat ius fari.

Nephrendus. di.maſ.ge.i.porcꝰ domeſticꝰ carẽs teſticulis .⁊ dĩ a nephren. qđ dicitᷣ greci renes. Uł dĩ a frẽdeo. des.q꞉ nõ frẽdet dẽtibꝫ. Hic alio noĩe dĩ maialis. q̃ ⁊ citurꝰ dĩ.natus ex apro ſilueſtri ⁊ domeſtica porca. Et hinc dĩ hꝰ ⁊ hec nephrẽdis dis.porculus vel porcula adhuc lactẽs.eo q̇ nihil frendeat.i. nihil dentibꝫ cõcutiat ⁊ cõminuat. Et eadẽ ratione nephrendis dĩ infans.q̃ nõ dẽtibꝫ frẽdẽs.i.cõcutiens aliq̇d. vel cõminuẽs dẽtibꝫ. Et a nephrẽdus vel nephrẽdis dĩ nephrẽdinꝰ.na.nũ. Et nephrẽdicius.cia.ciũ. vt nephrendina caro ⁊ nephrẽdinũ ferculũ. Et inde hoc nephrendiciũ. cij.i.ãnuale tributũ.quod ruſtici ſuis dñis circa natiuitateꝫ vel alio tẽpore anni ſolẽt afferre. Et etiã qđ parui diſcipuli ſuis doctoribus apportãt dũtaxat ſit carneũ.ſcilꝫ porcellus.vel hmõi.

Nephreſis.ſe.ge. quidã morbꝰ. ſcilꝫ dolor renũ.⁊ dĩ a nephren.qđ greci dicitᷣ renes.

Jñ nephreticꝰ. ca.cū.pe.cor. q̇ talē dolorē patit̄. Et cor. pe. Vñ Macer de viribus herbaꝝ. Jdē nephreticq̇ elixū ſumere iuſſit

Negatio.onis. eſt enunciatio alicuius ab aliquo. vt Homo non eſt lapis.

Negatiūcula.le.dimi.i.parua negatio.

Negligētia.tie.ē eiꝰ qd̓ fieri debet vel pōt (omiſſio.

Negociata.te.cois ge.pe.pro.i. negociator.inſtitor.opifex.mercenarius.

Negociū.cij.n.s.i.mercatꝰ.vel actꝰ alicuius rei.cui cōtrariū eſt ociū.ꝛ dī a nego.as. et ociū.q̄i negās ociū. Vel negociū.q̄ſi nec ociū.i.ſine ocio. Modo etiā negociū ſigt̄ actionē ꝑ modū cauſe.qd̓ ē iurgiū litꝭ. Eſt ergo negociū in cauſis. Negociatio i cōmercijs: vbi aliquid datur vt maiora q̇s lucret̄. Jñ negociolū. li. dimi. Et negocioſus.ſa.ſū.i.vtilis.uł plenus negocio. ꝛ rebus agendis intentus.

Nemanceps. cipis.i.emāceps.ꝛ dī a ne.ꝛ manceps.q̄ſi q̇ iā nō ē māceps. Jtē a māceps ꝛ nemāceps.dī mācipi ꝛ nemancipi noīa indecli. ꝛ oīs ge. Vel ſꝫm Priſcianū potiꝰ ſūt datiui ꝓdictoꝝ noīuꝫ figuratiue cōiuncti cū q̄libet gnē.ꝛ cū q̄libet nūero.ꝛ cū q̄libet caſu intrāſitiue. Vel mācipi.ē cōpoſitū a manu.ꝛ capio.qd̓ vlteriꝰ ꝯponit̄ cū ne. ꝛ dī nemācipi. Et ſūt noīa indeclinabilia.ꝛ oīs ge. Res mācipi dī q̄ cū alienat̄.i.q̄ cū ꝑtāte vendētis tranſit in ꝑtātē emētis ꝙ manu capi pōt.vt Equus. Sꝫ res nemancipi dī.que cum ꝓmiſſo modo alienat̄.manu capi nō pōt.vt Ager.

Nemo.ſiue ſit ex nō ꝛ hō cōpoſitū.ut q̇buſdā videt̄.ſiue nō.cois ge.eſt ꝛ.o.mutata ī j.ꝛ addita.nis. fit gt̄us neminis.ꝛ dī non ſolū de hoībus.ſed etiā de dijs.

Nemus.oris.neu.ge.i.ſilua.ꝛ dī a numen.q̄i munꝰ.a numinibꝰ ibi ſacrificatꝭ ꝛ cultꝭ. Jñ nemoroſus. ſa.ſū. Et hinc nemoroſe adū. Et hec nemoroſitas.tatis. Et cor.ne. Vñ. Donat ligna nemꝰ q̄ corde numine nemꝰ.

Nenia.nie.eſt funebris cantus.ſcilꝫ cātilena que fit ſup mortuū. Et ponit̄ q̄nq̄ꝫ ꝓ cantilena pueroꝝ.q: pueroꝝ eſt flere.ꝛ facile mouent̄ ad fletū. Jtē nenie dicūt̄ viles ꝛ vane fabule. Vñ Hieronymus in ꝓlogo pētateuci. Et hiberas nenias libri autētici ꝓferūt. Hiberas nenias appellat fabulas ab hiberis.i.hiſpanis inētas.uł apud eos vulgatas. Jtē vt q̇dā dicūt.nenia dī cantilena q̄ fit ſup mortuo.vel ſup cunis pueroꝝ.vt dormiāt. Jtem nenie fabule viles. Jtē nenie.i.nuge. Vnde. Nenia nutricis dictus quaſi cantus inanis. Que canit infanti ſonū ſic repat illi. Jtē in greciſmo dī

Nenia ſūt nuge funebria carmia nene.dī nene.q: nenie nō potuit in vſu poni. Et ē nenia nomē onomatopeiū.vel ficticium q̄ſi fictū a ſono.vt ne.ne.ne.ꝛ maxīe ꝯgtū ad cātilenā que fit ſup cunis pueroꝝ.

Neomenia.nie.quoddā feſtū iudeoꝝ.qd̓ faciūt in nouilunio.ꝛ dī a neos.qd̓ ē nouū ꝛ mene qd̓ ē luna.q̄i noua luna.uł nouiluniū. Vñ neomenia ſonat inouatio lune.ꝛ q: iudei i legitimis ſuis lunationes ꝑ mēſibꝰ habebant ex lege: ideo dic̄ noue lune vocabant kalendas legales.ꝛ erat dies ſolennis apud eos. Et nō ꝙ ſeptem ſolēnitates legales erāt.ſabbatū.neomenia.phaſe.pētecoſtes.feſtū clangoris.feſtū ꝓpitiationis.ſcenophegia. Alias feſtiuitates adiecerūt his hebrei ꝓpt̄ varios euentus ſicut encenia ꝛ phurim.i.feſtum Heſter. ſꝫ nō dicunt̄ legales.i.lege inſtitute.

Neophitus.ti.grece.i.nouellus.nouicius rudis.fidelis.vel nuꝑ renatus.ꝛ dicitur a neos.qd̓ eſt nouū.ꝛ phicos.qd̓ eſt fides. Vel a neos ꝛ phico.qd̓ ē quero.q̄ſi nouꝰ q̄ſitor. Qui eñ ad fidē nuꝑ cōuerſus eſt de fide querere ſolet.

Neos grece.nouū dicit̄ latine.

Neotericus.ca.cū.pe.cor.dī a neos. Et ſunt neoterici hoīes huius tēporis nouicij.recentes vel cōmunes.

Nepa.pe.fe.ge.q̇dā ſerpens q̇ natos ſuos cōſumit.excepto eo q̇ in dorſo eiꝰ īſederit vel inheſerit.poſtea ipſe q̇ ſeruatus ē cōſumit patrē. Et dī nepa.q̄ſi necās partus.i.necās filios.uł nepa q̄ſi necās partꝰ.i.filiꝰ q: necat patrē. Et hinc tractū eſt ꝙ hoīes qui bona parentū ꝑ luxuriā cōſumūt nepotes dicūtur.i.luxurioſi.ꝛ ꝓdigi.

Nephi.i.purificatio.

Nepos.potis.maſ.ge.i.filiꝰ filij vel filie.ꝛ dī a naſcor.ſceris.q̄ſi natꝰ poſt.ſcilꝫ poſt filiū vel filiā. Jñ nepotulꝰ.li.dimi. Etiā nepos capit̄ ꝓ filio fratris.c.ij.de arbi.c.fūdamēta.de elec.li.vj. Et nepos.potis.ꝓuū ꝯgultū q: de pomo q̄ſi de filio naſcit̄. Jteꝫ nepos cōponit̄ ħ ꝓnepos.filius nepotis.q̄ſi ꝓpe nepotē. Hic abnepos.filius ꝓnepotis.q: abiūgit̄ ab nepote. Hic atnepos.filiꝰ abnepotis. Trinepos.filius atnepotis.q̄i tetranepos.i.q̄rtus poſt nepotē. Jtē nepos dī luxurioſus.conſūptor.dictus a nepa quodā genere ſcorpionū qd̓ natos ſuos ꝯſumit ut.ſ.dictū eſt.in nepa.ꝛ tūc eſt ge.

cōis. Inde nepotatio.onis.i. luxuria.
Neptalim·latitudo· vel dilatatio· vel cō-
paratio·interpretatur.
Nept̄.tis. fe.ge. dī filia filij ul' filię. Jn̄ ne-
pticula.le.dimi. Et cōponit̄ pneptis· ab-
neptis·atneptis·trineptis.
Neptun⁹.tuni.de⁹ marꝫ·ul' ipſū mare. ⁊ dī
a nein.i.mare.⁊ ptai.i. volare·q̄ſi volans
mare. Vel dī a nubes.⁊ tono.nas·q̄ſi nube
tonās. Mare enī vaporalit̄ erectū·nubes
facta.⁊ contrario ventorū pulſu tonitrua
creat. Vel dī a nubo.bis. q̄ꝛ nubit ⁊ tegit
terram. Jn̄ neptunius.nia.niū. ⁊ pdu.pe.
Nequā oīs ge. ⁊ indecli.i.malus. Sꝫ mal⁹
vt dicunt naturalit̄. Nequā do q̄ neq̄t ſe
cōtinē a ſceleribꝫ. Itē nequā dī luxurioſ⁹
q̄ꝛ incōtinēs ē. Jn̄ nequicia.cię.i.malicia ⁊
luxuria. Vn̄ q̄dā. Neq̄cia ē q̄ te non ſinit
eē ſenē. Jn̄ neq̄ciola.lę.dimi. (nō aliq̄s.
Neq̄s·neq̄·neqd̄ ul' neq̄d·dī a ne. ⁊ q̄s.q̄ſi
Nereus.nerei.maſ.ge. dī de⁹ mari. Et pōit̄
p ipſo mari. Et iterp̄tat̄ mot⁹· q̄ꝛ mare ſp̄
ē in motu. Jn̄ h̄ nereis nereidis·nympha
marina· q̄ſi nerei filia. Et h̄ nerina.nę. Et
nerinis.nis.dicit̄ filia nerei.
Nero onis.ꝑpriū nomē cuiuſdā tyranni ꝑ-
ſecutoris eccleſię. Itē nerones romani im-
peratores poſt Auguſtū dicti ſunt.
Neruiceus.cea.ceū.i.de neruo exiſtēs. Vn̄
Judicū.16°. Si ſeptē neruiceis funib⁹ liga
tus fuero. Vl' ſm aliā lr̄āꝫ neruicꝫ. Et tūc ē
abltūs plr̄is de neruic⁹.ca.cū. qd̄ idē ē qd̄
Neruus.ui.ē vinculū mēbroꝝ (neruice⁹.
dict⁹ a greco. Greci enī neruos neura vo-
cāt. Alij latine vocari neruos putant·eo
q̄ꝛ artuū cōiunctiones ſibi inuicē inhereant:
vn̄ dicūt̄ ab inhęrēdo. Jn̄ neruul⁹ li.dimi.
Et neruoſus.ſa.ſū.i.plen⁹ neruis·ul' fortis
robuſt⁹·firm⁹. Et q̄nq̄ꝫ ſic dī ſupbꝫ. Inde
neruoſitas.tatꝭ. Et neruat⁹.ta.tū. Et neruu
loſus.ſa.ſū. idē qd̄ neruoſus. Item neru⁹
pōit̄ p cippo q̄dā pedū tormēto. Vn̄ Job
13°. Poſuiſti in neruo pedem meū.
Neſtoriani q̄daꝫ heretici a Neſtorio con-
ſtātinopolitano epō nūcupati·q̄ beatam
Mariā v̄ginē nō dei·ſꝫ hoīs tm̄modo ge-
tricē aſſeruit·ut aliā ꝑſonā carnis·aliā face
ret deitatis·nec vnū chriſtū in verbo dei ⁊
carne credidit·ſꝫ ſepatim atq̄ꝫ ſeiūctim al-
terum filiū dei·alteꝝ filiū hoīs p̄dicauit.
Netus.ta.tū.i.filat⁹. ⁊ dī a neo nes. Et hic
netus.tus.tui.i.filamen. Vn̄ Martialis
capel. Ex candentis byſſi netib⁹ ludebat̄.
Neuma mat̄.neu.ge.⁊ h̄ neuma mę.i.vocū
emiſſio·modulatio. Jn̄ neumatic⁹.ca.cū.i
modulator dulcis ⁊ ſuauis·cōſonans. Et
cor.pe.in tertia decli. Vn̄ i Aurora. Chriſtus
mons vitę cū ſancti neumatis igne
Neuter.tra.trū.gtō neutrius.i.nec iſte· nec
ille·nullus. Et nō q̄ꝛ ātiq̄ dicebāt neut̄.tra
trū.gtō neutri.trę.tri.dtō neutro.trę.tro.
Vn̄ adhuc dicimus: Cuius generis neutri
Eſt enī neutri genitiui caſus.
Neutrobi.i.in neutra parte·ſcilꝫ in neutro
loco·qd̄ etiā dī neutrobiq̄ꝫ. Vn̄ Plaut⁹.
Neutrobiq̄ꝫ habeo ſtabile ſtabulū.
Neuus. neui. maſ. ge.i. macula q̄ naſcit̄ in
corpore hoīs. Et ponit̄ q̄nq̄ꝫ p culpa·ul' of
fenſa. Jn̄ neuulus.li.dimi.i. pu⁹ neu⁹. Et
neuoſus. ſa.ſū.i.plenus neuis. Jn̄ neuoſe
aduer. Et h̄ neuoſitas.tatꝭ. Vn̄ Bernard⁹
in Cantꝭ ſmone.71°. dic̄: Si in ꝯſcīa neu⁹
fuerit·nec qd̄ ex ea ꝓdierit carebit neuo.
Nex necis.i.mors·ul' ſuppliciū. ⁊ dī a neco.
cas. ſꝫ ntūs nō ē in vſu·quē tn̄ Ambroſius
ſup Egeſippū poſuit dicēs. Et erit nex mor
Nexibilis.lis.ꝯ.⁊ h̄ le. (tuoꝝ plurima.
qd̄ ⁊ h̄ ⁊ h̄ nexilis. ⁊ h̄ le·inuenit̄. Et ē nexi-
bilis vel nexilis· qd̄ pōt necti·vel quod
multis nexibus eſt nexū. vt rete.
Nexus.a.ū.i.ligat⁹·cōiūct⁹. ⁊ dī a necto.tis
Et nexus. xus. cuiuſlibet rei ligatura. Jn̄
nexuoſus.ſa.ſū.i.nexibus plenus.

N ante I

Nibatus.ta.tū.i.ſplēdidus. ⁊ dī a niue. Et
h̄ nibata.tę.aqua ex nubib⁹.ul' ex niuibꝫ.
Nice ul' nicos grece·latine dī victoria vel
Nicea.cee.q̄dā ciuitas. ⁊ dī a (victus.
nice· quaſi victorialis· quam Alexander
condidit in India poſt victoriam.
Nicepolis.polis.pe.cor. q̄daꝫ ciuitas Hāc
Auguſtus fecit. ⁊ a victoria ſic appellauit
poſtq̄ꝫ deuicit Antoniū.
Niceteriū.rij. dī a nice vel nicos. Et dicūt̄
niceteria philateria q̄ geſtabāt athletę fa
cta de ſūmitatib⁹ armorū q̄ a victis acce-
perāt· ⁊ ea collo ſuo ſuſpēſa gerebāt·q̄tiēs
victores extiterāt· quaſi ſigna victorię.
Nichanor.noris.ꝓpū nomē·de q̄ dī in Au-
rora. Enſe metūt dextrā linguaq̄ꝫ Nicha-
Nicodemus.mi.pe.pro. (noris hoſtes.
ꝓpriū nomen cuiuſdā viri eſt.
Nicolaitę dicti ſūt q̄dā heretici a q̄dā Ni-
colao diacono ecclię hieroſolymarū·q̄ cū
Stephano ⁊ ceteris ꝯſtitut⁹ ē a Petro·q̄
ꝓpt̄ pulcritudinē reliquēs vxorē dixit· vt
q̄cūq̄ꝫ vellet vtēt̄ ea·poſtea ꝯſa ē i ſtupꝝ.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

talis cōſuetudo ut inicē ꝯiugia coīcarent.

Nicolaꝰ.lai.ꝓprīū nomē·ꝛ iterp̄tat̄ victoria p̄pl'i.i.victoꝝ q̄ ſūt popularia ꝛ vilia.ꝛ ꝺi a nice·qꝺ eſt victoria ꝛ laos p̄pl's.Vñ grecilmꝰ.Ne laos ē p̄pl's mōſtrat ꝺe Nicolaus.

Nyctages heretici a ſono nūcupati·q' vigilias noctis reſpuāt ſupſtitionē eſſe ꝺicētes iura temerari ꝺiuina q̄ noctem ad requiē tribuit.

Nyctalinꝰ lini.i. q̄dā paſſio q̄ p ꝺiē viſus ꝺenegat̄ patētib' oculis.ꝛ noctnis irruētibus tenebris reddit̄. Vel ecōuerſo ꝺie reddit̄·nocte ꝺenegat̄.ꝛ ꝺi a nyctos·qꝺ ē nox. Jñ nyctalinicꝰ.ca.cū.qui talē morbū patit̄.

Nyctamen·inis.n.t.i.vigilamē.

Nycticorax.ac.a q̄buſdā noctua q̄ ꝛ bubo appellat̄. Quidā aūt ꝺicūt eſſe oriētalem auē·q̄ nocturnꝰ corūꝰ ꝺi.ꝛ ꝺi a nyctos·qꝺ eſt nox·ꝛ corax·qꝺ eſt coruus·q̄i coruꝰ nocti.q: ꝺe nocte volat·ul' q: ꝺ nocte vigilat

Nyctilius.lia.liū.i.nocturnꝰ.ꝛ ꝺi a nyctos·qꝺ eſt nox.Et h̄ nyctilius.lij.i. bacchꝰ·q: ꝺe nocte ei ſacrificabant·vel ꝺe nocte potationi vacabant ꝛ inebriabant.

Nyctimene nyctimenes·fē.ge.i.noctua.

Nyx·huius nyctos grece·latine ꝺicit̄ nox.

Nyctꝰ.tus.i.vigilamē·vel motꝰ palpebraꝝ

Nidor.ꝺori.maſ.ge.i.odor.ꝛ ꝓp̄ie aſſatoꝝ.

Nidulus.li.pe.cor.i. paruus nidus. Unde Job.30. Jn nidulo iam moriar.

Nidus. ꝺi.ꝓp̄ie habitatio volucꝝ·ex ꝺiuerſis virgultis cōtexta.

Nigellus. la.lū.i. aliquātulū niger. Jñ nigellulus.la.lū.aliud ꝺiminutiuū.

Niger.gra.grū.ꝺicit̄ q̄i nubiger.i.nubē et obſcuritatē gerens.vñ ꝛ a nubes ꝺi·quia nō eſt ſerenus ſ; fuſco opertus.ꝛ videt̄ eſſe cōpoſitio. Jtez niger cōponit̄·ſubniger.i. aliquantulū niger.ꝛ cor.ni.

Nihilū.li.neu.ge.iuenit̄.ꝛ p apocopā ꝺi·h̄ nihil indecli. A quo p ſyncopā·h̄ nil·indeclinabile.Et ꝺi nihilū·q̄ſi nō hilū.i.nō aliq̄d: Nā h̄ hilus vel h̄ hilū·ꝺi illud tenue qꝺ ē in penna·qꝺ nulliꝰ valoris ē.Jtē iuenit̄ h̄ ꝛ h̄ ꝛ h̄ nihili indecli.vel potiꝰ ſ̄m Hug.eſt gtūs.ꝛ figuratiue cōſtruit̄ cū q̄libet caſu ꝛ gnē.ꝛ cū vtroq; nūero in tranſitiue·ut nihili hō·nihili hōis·nihili hoi ꝛc. i.nullius vtilitatis·ul' p̄cij·vel valoris hō. Et ꝺebent predicta ſcribi p.h.ꝛ ſine.c.

Niliacꝰ.ca.cū.ptinēs ad nilū·ul' egyptiacꝰ ꝛ ꝺi a nilus.Et niloticꝰ.ca.cū in eodē ſenſu Unde Lucanus in 9º. Rege ſub impuro nilotica regna tenente.

Niligena.ne.cōis ge.pe.cor.genitus a nilo vel in egypto.

Nilotis.tidis.egyptiacus.ꝛ ꝺi a nilus.

Nilus.li.maſ.ge.i.fluuiꝰ egypti·ſic ꝺictꝰ q̄i nilion.i.limū trahens q̄ fecūditatē efficit.

Nimbus.bi.maſ.ge.i.ꝺenſitas nubis in tēpeſtate obſcura.ꝛ ꝺi a nubes.Et ſūt nimbi repentine pluuię. S; pluuias vocamus lentas ꝛ iuges·q̄i fluuias·vel q̄i fluentes. Jñ nimboſus.ſa.ſū.i.tēpeſtuoſus.nubiloſus. Et hinc nimbus·ventꝰ aquę mixtus. Jtē nimbus eſt faſciola trāſuerſa ex auro inſuta in linteo·qꝺ eſt in frōte femiaꝝ. Jñ nīboſus.ſa.ſū·ul' nībatꝰ.ta.tū.i.nībo ornatꝰ

Nimmarus.i.maritus·cuius vxor mechat̄ ꝛ ipſe tacet.

Nympha. phę.fē.ge. eſt ꝺea aq̄ꝝ.ꝛ ſpālit̄ fontiū.ꝛ ꝺi a nubes·q: a nubib' aquę veniunt.ꝛ habent originē.Et ꝺicūt̄ nymphę eędē q̄ ꝛ muſę·nec imerito: Nā aq̄ motus muſam efficit. Jtē nympha ꝺi ipſa aqua Vñ nympha ꝺi ſpōſa in nuptijs·ſic ꝺicta pro officio lauationis·qꝺ etiā ad nomen nubētiū alludit. Vñ Ouidiꝰ epi. Grata ferūt nymphis p ſaluis ꝺona mariti.Et cōpōit̄ cū para·qꝺ ē iux̄.ꝛ ꝺi paranympha

Ningidus.ꝺa.ꝺū.i.niueꝰ·cādidꝰ.ꝛ cor.gi.

Niſus.ſus.ſui.i.conamē.ꝛ ꝺi a nitor.teris. Et niſus.ſa.ſū.participiū. Jtē h̄ niſus niſi p q̄dā aue·q̄ alio noie ꝺi alietus.ꝛ ꝺicit̄ a Niſo rege magarēſiū·q̄ in illā auē ſ̄m fabulas poetaꝝ mutatꝰ fuit.ꝛ pduc̄ p̄mā. Jtē niſi ē cōiūctio.ꝛ tūc cor.p̄mā. Vñ q̄dā Nō ſūt q̄nq; niſi ꝺño ꝺare vulnera niſi. Nō eſt tuta niſi ſine niſo filia niſi.

Nitedula.lę.pe.cor.quoddā aīal q̄ſi ignis i nocte lucens.ꝛ ꝺicit̄ a niteo nites.

Nitella.lę.fē.ge.i.paruus nitor.

Nitens.entis.oīs ge.participiū ꝺ niteo.tes i.lucēs·micās·ſplendēs.ꝛ cor p̄mā. Jtē nitens participiū ꝺe nitor.teri.i. incūbens, laborās.ꝛ tūc pd.p̄mā.Vñ·enitēs·renitēs ꝛ ꝯſilia p̄nt pe.cor.ꝛ pducere ꝺiuerſis reſpectibus.Vñ.Rex byſſo renitēs aſinus ſit clune renitēs. Jtē. Eſt virgo renitens ad amantū verba renitens.

Nitidus.ꝺa.ꝺū.i.ſplēdidus·clarus.ornatus·cultus·pbus.ꝛ ꝺi a niteo.tes.quaſi nitori ꝺatus. Jnde nitiditas.tatis.

Nitor.ori.maſ.ge.i.ſplēdor·cādor·ꝛ ꝺicit̄ a niteo.tes.ꝛ cor p̄mā.ſ; pduc̄ pe.gti.ſ; nitor teri, verbū eam pducit. Vñ. Res eſt pulcra nitor in quē ſup oīa nitor.

Nitrū.tri.n.s. q̄dā ſpecies t'rę ſilis minuto

ſabulo·cui ſi aqua infundit̄ fumigat· ex q̄
medicine fiūt.⁊ ſordes veſtiū.⁊ corpoꝝ la/
uant̄. Vn̄ ⁊ dī a niteo· vel a nitēdo· q2 res
nitidas fac̄. Vl' dī a nitria regione· ul' op/
pido vbi naſcit̄· nata ei⁹ nō multū diſtat
a ſale. Habet enī ꝟtutē ſalis. ⁊ ſilit̄ orit̄ in
litoribus caneſcentib⁹ ſiccitate ſm Hug.
Pap. ꝟo dicit: Nitrum ſpēs ſalis ex aq̄ ⁊
terra factū īuenit̄ in egypto. Nitrū de aq̄
fit ex nimio ſolis colore in paleſtina. Vn̄
pū. 25: Acetū in nitro. Itē Hieremie. 2°
Si laueris te nitro ⁊c.
Niuoſus. ſa. ſū. i. niue plenus. ⁊ dī a nix.
Nix. uis. fe. ge. dī a nubes· q2 a nube venit.
Jn̄ niue⁹. nea. neū. i. cādid⁹. Et h̄ ⁊ h̄ niua/
lis. ⁊ h̄ le. ⁊ cor. ni· nix· uis. ⁊ ab eo veniētia
Nixus. xus. xui. i. part⁹· ul' conat⁹. ⁊ dī a ni/
tor. teri. Itē dī mobilit̄ nix⁹ xa. xū. ꝑticipiū

N ante O

Nobilis. lis. ō. t. ⁊ h̄ le. i. igenu⁹· generoſus·
ꝑclarus· feſtiuus· venuſt⁹. ⁊ dicit̄ nobilis
q̄ſi notabilis· eo q2 facile notat̄· ſalꝫ cuius
nomen ⁊ genus cognoſcitur.
Nocticorax. racis. vel nycticorax· ipa eſt ⁊
noctua· q2 noctē amat. Eſt enī lucifuga. ⁊
ſolem videre nō patit̄. ⁊ cor. co.
Nocticula. le. pe. cor. dimi. de nox. i. parua
nox. Item nocticula. i. luna.
Nocticuca. ce. q̄dā vermis nocte lucēs. ⁊ dī
a luceo luces· vel a lux. ⁊ ꝑducit lu.
Noctipugn⁹. na. nū. i. obſcur⁹. ⁊ dī a nox. ⁊
pugno. q2 q̄i noctib⁹ cōpugt̄· ul' cōpugt̄.
Noctiū. cij. dixerūt āti q̄ A q̄ cōponit̄ tri/
noctiū· q̄drinoctiū· q̄nq̄noctiū· eq̄noctiū.
Itē ſm q̄ſdā noctiū eſt gtūs plīs de nox.
Noctua. tue. h̄ ⁊ nyctimene dī. ⁊ dī a nox. p
eo q2 de nocte circūuolat. ⁊ p diē nō poſſit
vidē. Nā exorto ſplēdore ſolis· viſus illi⁹
hebetat̄. Hanc aūt ſola inſula cretēſis nō
habet. ⁊ ſi veniat aliūde· ſtatī morit̄. Noc/
tua autē nō eſt bubo· nā bubo maior eſt.
Nocturnus. na. nū. ⁊ h̄ ⁊ h̄ nocturnalis. ⁊ h̄
le. res noctis· vel ꝑtinēs ad noctē.
Nocuus. cua. cuū. i. nocens· ul' cui nocetur.
⁊ componit̄ Innocuus. (nodus.
Nodel⁹. li. ⁊ nodul⁹. li. ab⁹ dimi. i. paruus
Nodus. di. maſ. ge. i. ligatura· iuolutio. Et
dī nod⁹ i exercitu deſa peditū multitudo
ꝑ difficultate dict⁹· q2 vix poſſit ſolui. Jn̄
nodoſus. ſa. ſū. i. plen⁹ nodis. Et cōponit̄
Enodis· trinodis· q̄drinodis. Et hinc tri/
nodiū· q̄drinodiū. Et ꝑd. no. Vn̄ Ouidi⁹
epi. Oſſa mei fratri dacia ꝑfracta trinodi.
Idē Ouidius in meta. Mollia nodoſus
facit internodia poplex.
Noe· interp̄tat̄ requies· q2 ſub illo oīa ve/
tera opa q̄euerūt p diluuiū. Vn̄ ⁊ cū pat̄
ei⁹ vocaret nomē ei⁹ Noe· dixit: Iſte re/
q̄eſcere nos faciet ab oīb⁹ opib⁹ noſtris.
Noemi· interp̄tat̄ cōſolata· q2 marito ⁊ li/
beris perege mortuis: Ruth moabitidez
ni cōſolatione ſua tenuit.
Noetiani heretici a q̄dā Noeto vocati· q̄
dicebāt chriſtū eūdē eē ⁊ patrē ⁊ ſpiritū
ſanctū· ipſamq3 trinitatē i officioꝝ noīb⁹
nō ꝑſonis accipiunt. Vn̄ ⁊ patripaſſiani
vocant̄· quia patrem paſſum dicunt.
Noys. i. mens vel ratio· ſūma ps aīe. Itez
noys· volūtas dei ul' mēs q̄ ꝑuidētia dī.
Nola. le. fe. ge. q̄dā ciuitas cāpanie. Itē h̄
nola. le. illud tintinabulū qđ appēdit̄ coll'
canū· ul' pedib⁹ auiū. vel aliud qđ appēdit̄
frenis ⁊ pectorib⁹ eq̄ꝝ. vt cum q̄dā ſonitu
icedāt eq̄. Et dī a nola ciuitate· q2 ibi ꝑmū
fuit factū ⁊ iuentū tale iſtrumētū. Et am/
pliato noīe· inuenit̄ nola ꝑ q̄libet ꝑua cā/
pana· vel ꝑ cāpanella refectorij. ⁊ cor. no.
Vn̄ nolis pluralis nūeri caſus ablti corri.
no· h̄ nolis ꝟbū ꝑdu. no. Vn̄ q̄dā. Cuius
colla nolis reſonāt hec tangere nolis.
Noma forte apud grecos nō ē in vſu· h̄ ap
ponit̄. o. ⁊ dicit̄ onoma idē quod nomē. ⁊
dī a nemin ꝟbo greco· quod eſt tribuere·
quaſi tribuens· quia tribuit vnicuiq3 rei
qualitatem. Et cōponitur cū dis. ⁊ tris. et
tetras. ⁊ dī h̄ dionymū· trionymū· tetra/
onymū. Itē cū polys. ⁊ dī polyonymū. di/
onyma· trionyma· tetraonyma. polyony/
ma· ſūt duo· vel tria· ul' q̄ttuor· ul' pl'a noīa
idē ſignātia ⁊ appellatiua. Jn̄ dionymus.
ma. mū. trionym⁹. ma. mū. tetraonym⁹ ma
mū· polyonym⁹. ma. mū. i eodē ſenſu· ſcilꝫ
ille q̄ hꝫ duo· ul' tria· ul' q̄ttuor· ul' pl'a noīa
Nomen nois· dī ab onoma greco· qđ idē
eſt qđ nomē· ſicut dicit̄ Priſcian⁹. Vel vt
alij dicūt a notamie· q̄i notamē· q2 p ipſū
ſbam ⁊ q̄litatē alicui⁹ notamus. Nomen
etiā dī fama· ul' opinio. Jn̄ noioſus. ſa. ſū.
i. famoſus. Itē a nomē cōponit̄· h̄ binomē
nis. i. duo noīa· h̄ trinomē. nis. q̄drinomē
inis. i. tria ul' q̄ttuor noīa. Jn̄ h̄ ⁊ h̄ bino/
mis. ⁊ h̄ me. trinomis. ⁊ h̄ me. q̄drinomis
⁊ h̄ me. Et binomi⁹. mia. miū. ⁊ trinomi⁹.
mia. miū. q̄drinomi⁹. mia. miū. q̄ duo vel
tria ul' q̄ttuor noīa hꝫ. Et ut dic̄ Priſcian⁹
ꝓpriū nois ē ſignāre ſbam ⁊ q̄litatē. Noīuꝫ
aliud ꝓpriū· aliud appellatiuū. Propriū no/
mē ē illud qđ ꝑuatā ſbaꝫ ⁊ ꝑuatā q̄litatē

ſigt. vt Joānes. Appellatiuū nomē ē illud qḋ naturalr̄ cōe ē multoꝝ. ꝗs eadē ſuba ul' q̄litas gnālis ul' ſpālis ſiīgit. gnālis ut aīal. ſpālis vt hō. Spēs ꝓꝓoꝝ noīuꝫ tm̄ ſūt q̄ttuor. ſcilꝫ nomē. ꝑnomē. cognomen ꝛ agnomē. Nomē ē ꝓꝓꝛie ꝓꝓꝛiū qḋ iponit' alicui non habenti nomen. vt Socrates. Pnomē qḋ ipōit' alicui cā differētie. vt Luci⁹ catilina. Cognomē eſt cōe toti⁹ cognationis nomē. vt Scipio. Agnomen qḋ imponit' aliquo euētu. vt ab africa dictus ē Scipio african⁹. q: deuicit africā.

Nomia vel nomos grece. i. lex.

Nomiſma. matiſ. n. t. i. figura ul' imago ꝗ ſit in numis. vel etiā idē eſt qḋ numus. ꝛ cor. ꝑmā. Vn̄ Oratius in epla. Retulit acceptos regale nomiſma philippos.

Nomius. mia. miū. i. legalis. ꝛ dī a nomos ul' nomia. Itē h nomi⁹. i. paſtor. a nomeoſ i. a paſcuis ſic dict⁹. Jn̄ nomi⁹. mia. miū. i. paſtoralis. Vn̄ apollo dictus ē nomius. i. paſtoralis. vel legalis a lege chordarum.

Nomos grece. dicit' paſtor latine.

Nonaginta. dī a nouē ꝛ gētos. qḋ eſt decē q̄i nonies decē. Jn̄ nonagen⁹. na. nū. ꝛ nonagenari⁹. ria. riū. ꝛ nonageſim⁹. ma. mū.

Nonaria. rie. i. meretrix. ꝛ dī a nona. q: āte nonā nō licebat ei exire de ꝓſtibulo. Cōſuetudo eni' erat olim apud romanos vt vſqꝫ ad nonā horā de cōmodo reipublice diſputarēt. neqꝫ alicui delectationi añ nonā vacarēt. Vn̄ meretrices dicte ſūt nonarie. q: ad horā nonā ꝛ nō añ de ꝓſtibul' exibāt. ne ſi pri⁹ egrederēt' iuuenes ipedirēt.

Nonarius. ria. riū. dī a nouē. Et nouenus. na. nū. Et nouenus. ni. Et nouenarius. rij.

None. nonaꝝ. q̄dā dies mēſis. ſcilꝫ quītus vel ſeptimus. q: tūc incipiebāt nundine. Jn̄ hic ꝛ hec nonalis. ꝛ hoc le.

Nongēti. te. ta. i. nonies centū. ꝛ dī a nouē ꝛ centū. ꝛ mutat' c. in g. añcedēte. n. ſic etiā in q̄drigenti. q̄ngēti. ſeptingēti. octingēti Jn alijs aūt noībus retinēt. c. vt tricenti. ducenti. ſeſcenti. vel ſexcenti.

Nonus. na. nū. dī a nouē. Et hec nona. ne. pro quadā hora diei.

Noris. ſe. ge. q̄dā ciuitas ē. Jn̄ noric⁹. ca. cū vt Noric⁹ enſis. q: ibi optimi ſiūt enſes.

Norma grece. i. regula latine. Et inde dicit' norma cemētarioꝝ. ad quā oportet fidē ſtructurā parietū ex quā nihil rectiꝰ fieri pōt. Itē a norma cōponit' abnormis. denormis. enormis. inormis. oīa i eodē ſenſu ſcilꝫ deformis. turpis. inanis. ꝛ grādis. irregularis. illitteratus. craſſus. Jn̄ h abnormitas. denormitas. enormitas. inormitas Vn̄. Ruſtic⁹ abnormis ſapiens craſſaqꝫ (minerua.

Nota. te. ſe. ge. i. macula. ul' culpa. ul' ſignū qḋ aliq̄d notat. vt litē ul' rephenſionē. Jn̄ hec notula. le. ꝛ h notella. le. ābo dimi. Et ē notula breuis lucida ꝛ apta traditio eoꝝ ꝗ ſūt alibi diffuſi⁹ ꝯtractata Itē a nota dī h notarius. rij. q̄ notas fac. vt in chartiſ publicis. Et adiectiue notarius ria. riū. qḋ ad notariū ul' notas ꝑtiet. Vn̄ ꝛ ars notoria dicta ē ꝗ oli ꝯſiſtebat i ſolis notulis. Itē note dicūt' argumēta ſig. ratiōes. iudicia. teſtimonia. cōiecture. ſuſpicationes. Et cor. ꝑmā nota. h not⁹. ta. tū. cā ꝓd. Vn̄. Eſt i frōte nō furti ꝑ crimie nota

Nothus. thi. maſ. ge. ꝛ h notha. the. q̄ ul' ꝗ natus ul' nata ē de nobili patre ꝛ ignobili matre. ſicut de cōcubina. Et dī noth⁹. q: nat⁹ ſit de nota. i. de īfamia ꝛ culpa. Huic ꝯrius ē ſpuri⁹ q̄ ſcilꝫ nat⁹ ē de nobili matre ꝛ ignobili patre. Jn̄ nothus. tha. thū adiectiue. Vn̄ noīa a grecis i ꝑte detorta dicūt' notha. q: nobilē hñt pſēꝫ. i. ꝑncipiū ſcilꝫ grecſmū. ꝛ ignobilē matrē. i. finē. ſcilꝫ latinitatē. Sūt ꝗ latina noīa ꝗ ꝑncipiū ꝛ finē habent latinū. vt albus. Greca ſūt ꝗ grecū hñt ꝑncipiū ꝛ finē. vt agios. Notha vo ſunt ꝗ grecū habēt ꝑncipiū. ſ; latinū finē. vt pat'. Ex affinitate tm̄ ꝑncipij notha dicūt' qñqꝫ greca. Sed ex affinitate finis qñqꝫ dicitur latina ſcḋm Hug.

Notorius. ria. riū. i. manifeſtus. Et ſcḋm iuriſtas notoriū multiplicit' dī ul' diſtīguit' Nā aliud eſt notoriū iuris. aliud facti. Notoriū iuris eſt de q̄ q̄s eſt canonice ꝯdēnat⁹ vel in iure cōfeſſus. vel ꝑ legitimas ꝓbationes cōuictus. Notoriū vo facti ē cui⁹ teſtis eſt ꝓpls. ꝛ diſſimulationi ſiue inſtificationi nō eſt locus. Et intelligit' ꝓpls eſſe teſtis ſiue ſit crimē oībus notū q̄ ſūt i loco illo ſiue maiori pti. Itē in notorio iuris exigit' qñqꝫ ꝓbatio cōtra negātē. Jn notorio vo facti nō req̄rit' ordo iuris q̄ eſt alias regularit' obſeruādus. Euidentia eni patrati ſceleris clamore nō īdiget accuſatiōis. Et ſi forte iudex velit talit' deliquētē ſcḋm q ius poſtulat corrigē ul' punire. ꝛ ille appellat. nō ē appellationi hui⁹modi deferēdū. Itē notoriū facti ſb diuidit'. q: aliud ē notoriū facti ꝑmanētis actu. vt cū q̄s publice tenet adulterā ul' ꝯcubinā i domo. Aliud eſt notoriū facti traſeūtis actu. vt ſi aliq̄s in publico interficit hoīes. ul' fecit ſacrilegū vel aliq̄d ſile. Aliud eſt notoriū facti preſumpti. vt ſi aliq̄s publice habit⁹ ē ꝑ filio

cõsanguineo vel affini alicuius. Et hoc a
q̄buſdã dr̄ notoriũ ꝑſũptũ. Dicũt aũt qḋ
ē notoriũ iurꝫ notoriũ facti. ⁊ notoriũ ꝑſũ-
ptũ. Et eſt notoriũ ꝑſũptũ. vt ſi aliq̇s pu-
blice habit⁹ ē ꝓ filio alicuius. vbi nõ ſeq̇t
alia ꝓbatio neqꝫ req̇rit. Qꝫ eñ aliq̇s ſit
filius iſtius. nõ põt de ꝓbari. Idez dicũt
i fornicatiõe. Si eñ cleric⁹ inuenis ⁊ cupi-
dus ſecũ habeat euident̄ i domo iuuẽculã
ſuſpectã. nõ eſt notoria fornicatio. ſ; ꝑſum-
pta. Nã vt dicit Ouidi⁹ epi. A iuuene ⁊
cupido credat̄ reddita virgo.

Notria. triç. fe. ge. i. pinna.

Notus noti. q̇dã ventus. ſcilꝫ auſter. ⁊ cor.
ꝓmã. ſ; not⁹. ta. tũ. ꝑ cognit⁹ ꝓducit ꝓmã.
Vñ quidã. Perflat ſũma notus. crebro
mihi flãmine notus.

Notus. ta. tũ. i. cognit⁹. ⁊ dr̄ a nõſco. ſcis.

Nouacula. le. fe. ge. i. raſoriuꝫ. ⁊ dr̄ a nouo.
nas. qꝛ nouat hoiẽꝫ. Vñ Iudic. 13. No-
uacula nõ aſcendet ſuꝑ caput eius. Et ps.
Quaſi nouacula acuta feciſti dolũ. No-
uacula etiam dicitur ferreuꝫ inſtrumentũ
quo ſolet radi ⁊ parari ꝑgamenũ.

Nouale. lis. neu. ge. ⁊ h̄ nouails. lis. i eodē
ſenſu. i. ager q̇ ſingulis ãnis renouat̄ arã-
do. vel q̇ ꝓmũ nouus ꝑſcindit̄ ⁊ arat̄. vel
q̇ alternis ãnis vacat. nouãdaꝝ ſibi viriũ
cã. ⁊ dr̄ a nouo. nas. Vñ Virgili⁹ i bucol.
Impi⁹ h̄ tã culta nouailia miles habebit.
Ecce in neu. ge. poſuit. Idẽ in geor. Alt⁹
ſi tu tonſas patiare nouales. ecce in fe. ge.
Et hic ⁊ hec nouails īuenit̄ in eodē ſenſu
ſm Hug. Papias vero dicit: Nouales
dicimus ſiluas vel campos nuꝑ ſatos.

Nouatiani heretici a Nouatio rome vrb
ꝑſbytero exorti. q̇ aduſus Corneliũ cathe-
drã ſacerdotalē conatus īuadere hereſim
inſtituit. noluit apoſtatas ſuſcipe. ⁊ reba-
ptiçans baptiçatos.

Nouatio. eſt ꝓorꝫ debiti a ꝓori obligatiõis
ptibꝫ h̄ volẽtibꝫ. exꝓſſe in aliã obligatio-
nẽ trãſfuſio. vl̄ tranſactio. ꝯbigrã. Debui
tibi centũ aureos ſub conditione ſi nauis
venerit ex aſia. placuit inter nos nouare
obligationē. ut illud quod debui tibi ſub
cõditione pure ⁊ ſine cõditione debeã.

Nouellus. la. lũ. dr̄ a nouus. Itē nouella. le
dr̄ ramus arboris. tener ⁊ nouus. Vñ ps.
Filij tui ſicut nouelle oliuaꝝ.

Nouē. nomen numerale ꝑlis nũeri oĩs ge.
indecli. ⁊ dr̄ a nea greco. qḋ eſt nouē.

Nouēber. mēſis q̇dã dict⁹ a nouē et imber.
qꝛ non⁹ a martio ē mēſe. ⁊ tũc imbres abũ(dant

Nouēnis. nis. ꝯ. t. ⁊ h̄ ne. i. nouē
ãnoꝝ. ⁊ dr̄ a nouē. ⁊ annus. Inde h̄ nouē-
niũ. nij. ſpaciũ nouē annorũ.

Nouēſiles. ꝑlis nũeri. cõis ge. q̇daꝫ dij ſic
dicti a nouē. ⁊ ſalio. qꝛ nouē īſultibꝫ nauē
infeſtãt. Vñ dicũt q̄ ſi euaſerit nauis de-
cimũ inſultũ nõ deinceps timet. Vñ Lu-
can⁹ i. 5. Hoc fatũ decim⁹ ductu mirabi-
le fluct⁹ Inualida tũc puppe leuat. Pap.
etiã dic: Nouenſiles. i. ſaltatores Iouis.

Nouerca. ce. f. p. patris vxor ſecũda. dicta
ab eo q̄ noua ſuꝑducat̄. ⁊ cor. primã. Vñ
quidã. Gaudet in afflictos ſeuire nouerce
ꝑtãs. Iñ nouercalis. ꝯ. t. ⁊ h̄ le. i. ad nouer
cam ꝑtinens. vel malus vl̄ peſſimus. quia
nouerca ſolet eſſe mala ꝑuignis.

Nouicius. cia. ciũ. i. nouit̄ cõuerſus. ⁊ dr̄ a
nou⁹. q̄ſi ad noua parat⁹. Et cor. j. ante. c.
Iuuenalis tñ neceſſitate cõpulſus cã ꝓd.
dicēs. Iã ſedet i ripa tetraqꝫ nouici⁹ horret

Nouiluniũ. nij. tēpus qñ luna noua eſt. i.
cũ incipit illuminari a ſole.

Nouus. ua. uũ. i. recēs. nõ vetuſt⁹. ſcilꝫ i ꝓn-
cipio ſui. ⁊ dr̄ a neos. vel neon. qḋ ē nouũ
Et nõ q̄ nou⁹ dr̄ qñqꝫ īuſitat⁹. qñqꝫ ma-
gnus. Itē nouiſſim⁹ ē ſuꝑlatiuus de nou⁹
⁊ tñ mutat ei⁹ ſigtionē. Dr̄ eñi nouiſſim⁹. i
vltimus. Et raro īuenit̄ in ea ſigtione quã
debet habere ſuꝑlatiu⁹ iſtius poſitiui no-
uus. ua. uũ. Vñ Matth. 20. Sic erũt no-
uiſſimi primi. ⁊ primi nouiſſimi. i. vltimi.

Nox nocti. qḋ grece dr̄ nyx nyctos: eſt ſo-
lis abſentia q̄diu ab occaſu ad ortũ rur-
ſus aſcēdat. Inde hec nocticula. le. dimi.

Noctis partes ſunt ſeptē. ſcilꝫ veſperum
crepuſculũ ⁊c. vide. ſ. in crepuſculũ.

Noxa. xe. f. p. i. culpa. delictũ. ⁊ dr̄ a noceo.

Noxius. xia. xiũ. i. nociuus. culpabilis. ma-
lus. ⁊ dr̄ a noxa. Iñ hic ⁊ hec noxialis. ⁊ h̄
le. idem quod noxius.

N ante V

Nubes. bis. fe. ge. ſm Iſidoꝝ in. 13. etymo.
dr̄ a nubo. bis. i. tego. qꝛ nubit. i. tegit celũ.
Iñ ⁊ nupte. qꝛ vult⁹ ſuos velēt. Et neptu-
nus. eo q̄ nubat. i. mare ⁊ trã tegat. Nu-
bes aũt aeris denſitas facit. Vēti eñi aerē
cõglobãt. nubēqꝫ faciũt. Iñ nubecula. le.
dimi. i. parua nubes. ⁊ ꝓducit nu.

Nubidus. da. dũ. i. obſcurus. ⁊ dr̄ a nubes
quaſi nubi datus. ⁊ cor. bi.

Nubilis. lis. ꝯ. t. ⁊ h̄ le. i. ad nubēdũ habil̄.

Nubifer. ra. rũ. i. ferēs nubē. ⁊ cor. pe.

Nubiger. ra. rũ. pe. cor. gerens nubem.

Nubiliũ. lij. i. nubes vel obſcuritas. ⁊ dicit̄ a

nubes. Jñ nubil⁹.la.lũ.i.obſcur⁹. ſpiſſus. Vñ Ouidi⁹ triſtiũ. Cũ fueris felix multos numerabis amicos. Tẽpora ſi fuerint nubila ſolus eris. Jnde nubiloſus.ſa.ſũ.

Nucicula.le.dimi.i.parua nux.

Nucilla.le.i.amygada.ſcilʒ minor nux.

Nuclearı⁹ rij.fe.ge.arbor q̃ fert nuces. ꝛ dĩ a nux. Jñ nuclearıũ.rij.idẽ.uł loc⁹ vbi nu/ (ces creſcũt

Nucleus.clei.id qđ latet intra teſtã nucꝫ. ꝛ dĩ a nux. vel nucle⁹ dĩ a nubo bis.co ꝙ duro corio ſit nupt⁹.i.tect⁹. Jñ (nucleol⁹.li.di.

Nucula.le.dimi.i.pua nux.

Nudipes.dis.fe.ge.i.nudis pedib⁹. Jñ h̃ nudipedalia.liũ.i.nuditas. ꝛ ꝓprie pedũ.

Nudulus.la.lũ.pe.cor.i.ex toto nudus.

Nudus.da.dũ.i.expoliatus.ſiue veſtibus exutus. Jnde hec nuditas.tatis.

Nuga.ge.fe.ge.i.beffa.deriſio.mendaciuʒ. turpitudo.macula. ꝛ dĩ a nugor.ari. Jñ h̃ nugula.le.ꝛ h̃ nugella.le.ab⁹ dimi. Et nugoſus.ſa.ſũ.i.plenus nugꝫ. Jñ nugoſitas tatꝫ. Jtẽ h̃ ꝛ hec ꝛ h̃ nugax.gacꝫ.i.van⁹.fatuus q̃ aſſidue nugꝫ ĩtẽdit. Jñ nugacitas.

Nugaculus.la.lũ.i.aliquãtulũ nugax.

Nugican⁹.na.nũ.pe.cor.i.canens nugas.

Nugidicus.ca.cũ.pe.cor.i.nugas dicens.

Nugiger.ra.rũ.i.nugas gerens.

Nugigerulus.la.lũ.pe.cor.i.nugaꝝ portitor.ꝛ turpis nũcius.

Nugiparus.ra.rũ.pe.cor.i.nugas pariẽs.

Nugas.ois ge.indecli.ĩ ſingulari. ꝛ in plĩ. idẽ eſt qđ nugax. Et vt dicũt nomẽ ẽ hebreũ. Vñ Sophonie.3⁰. Nugas q̃ a lege receſſerãt ꝯgregab⁹. Nugas.i.vanos.uł q̃ ad nullã vtilitatẽ ꝑtinẽt. Dicit q̃dã expoſitio vt noſſe poſſum⁹ hebraicã linguã oĩuʒ linguaꝝ eſſe matrem.

Nullatenus.vel eſt dictio compoſita.vel potius q̃daʒ irregularis vocũ congeries loco vnius dictionis poſita.

Nullus.la.lũ. dĩ a nõ ꝛ vllus. Et fac̃ gtĩs nullius. ſm modernos.et dtĩs nulli. Cũ antiq̃ dixerunt.gtõ nulli.nulle.nulli. dtõ nullo.nulle.nullo. Vñ Hieremie.13⁰. Lũbare qđ nullo vſui aptum eſt.

Numa.rex romanoꝝ q̃ poſt Romulũ ſecũd⁹ regnit. h̃ ꝑm⁹ romanis ſacra ĩſtituit

Numarius.rij.maſ.ge.dĩ a num⁹. (deoꝝ. Et dicebãẽ numarij q̃dã ciues q̃ publicũ numũ erario inferebant. Jtẽ a numus dĩ hec numaria.rie.lex de numis.

Numat⁹.ta.tũ.i.plen⁹ numis. Vñ Orati⁹ ĩ epi. Ac bñ numatũ decorat ſuadela ve/ (nuſq̃ꝫ

Numella.le.qđ dã genus catenaꝝ q̃ q̃drupedes ligãẽ.ĩmunerimaculis cõtextũ. Jñ numellat⁹.ta.tũ.i.numella ligat⁹.

Numẽ.inis.neu.ge.i.diuinitas.uł ipſe de⁹ vel dei ꝑtãs. vel maieſtas. Et cor.pe.gtĩ. Jñ numinoſus.ſa.ſũ.i.plenus numinib⁹.

Numeraria.rie.fe.ge.dea numeri.

Numerus.ri.maſ.ge. dĩ a Numa ĩꝑatore romano.q̃ ꝓ repperit nũeꝝ apud romanoſ Et ẽ nũerus collectio vnitatũ.ſiue aceru⁹ ex vnitate ꝓfuſus. Et ſm h̃ tm̃ pluralitas dĩ nũerus.ſcilʒ binarius.uł ternarius.vel maior nũerus. Jtẽ nũerus dĩ q̃nq̃ꝫ ſingularitas.i.vnitas. Numer⁹ etiã dĩ accidẽs partiũ oꝛõnis.ſcilʒ q̃dã modus deſignãdi q̃ dictioni ineſt.ex eo ꝙ ꝑ ipſũ ſit ſmo.uł tanq̃ꝫ de vno.vel tanq̃ꝫ de plurib⁹. qđ ꝑ detĩminationẽ diſcernit̃.uł cõſtructionem eius. Jñ numeroſus.ſa.ſũ.i.multus nũero abundãs. Et numeroſitas.tatis.i.multitudo. Et numerarius.ria.rũ.

Numida.de.ligua numidaꝝ.vage ꝛ icertę ſedes dicũẽ. Jñ h̃ ꝛ hec numida.de.pe. cor.i.vagãs.icert⁹.incõſtãs.ĩfidelis. Et q2 olĩ numide vagabãẽ huc ꝛ illud nõ hñtes certaʒ mãſionẽ: iõ dicti ſũt numide. Jñ h̃ numidia.die.tra coꝝ. Et hic modo ſumit̃ h̃ ꝛ hec numida.de.q̃ eſt de tra illa.ſiue ſit inſtabilis.ſiue nõ. ꝛ numidicus.ca.cũ.idẽ.

Numillus.li.i.paruus numus.

Numiſma.atis.n.t.idẽ qđ num⁹. Et numiſma.i.numi ꝑcuſſura.figura.imago q̃ ĩ numis ſit. Jdẽ ꝛ denari⁹ dĩ. Vñ dĩ numiſma q̃ſi numi imago. Vñ Matth.22⁰. Oſtẽdite m̃ numiſma cenſus. at illi obtulerũt (ei denariũ.

Numoſus.ſa.ſũ.i.numis plenus. Jnde hec numoſitas.tatis.

Numularius.rij.i.monetari⁹.mẽſarius.cãpſor. negociator. Vñ Matth.25⁰. Oportuit ẽ te ꝯmittẽ pecuniã meã numularijs.

Numul⁹.li.ꝛ numill⁹.li.ab⁹ dimi.i.pu⁹ num⁹

Numus.mi.i.denari⁹ ꝛ dĩ q̃ nom⁹.a noĩe. q2 noĩat̃.uł q2 noĩb⁹ ꝑncipũ numi effigiãt̃ Vñ ꝯo q̃daʒ dicũt ꝙ a numa pompilio. uł a nũero dicat̃. nõ ꝓcedit.cũ num⁹ ꝑmã lõgã habeat. ꝛ numa uł nũer⁹ ꝑmã breuẽ: alit̃ neceſſariũ eſſet ꝙ numus ꝑ duplex m ſcriberet̃. ꝙ tm̃ antiq̃ꝝ autoritati ꝛ vſui repugnat. Vnde Juuenalis. Creſcit amor numi.q̃ꝫtũ pecunia creſcit. Jtẽ Oratius in epi. Et bene numatũ decorat ſuadela venuſq̃ꝫ. Jtẽ Cato. Diues habet numũ. ſed num⁹ nõ habet ipſũ. Et olĩ num⁹ dicebat̃ argyrus.q2 fiebãt numi ꝑmũ de argento qđ grece argyros dĩ. Et tria ꝗrũt̃ ĩ numo ſcilʒ metalluʒ.figura.ꝛ pondus. ꝛ ſi aliqđ iſtoꝝ defuerit.numus nõ erit.

Nuncius.cij.maſ.ge.7 h̄ nūcia.cię. q̄ vel q̄ nūciat. Et h̄ nūciū.cij.qd̄ nūciat. Cōfūdit tamē hęc ꝓprietas. Jnde nūciolus.li.7 hęc nūciola.lę.7 h̄ nūciolū.li.dimi. Et cor.o.

Nūdinę.narꝫ. plis nūeri: Jn ſingulari aūt raro iueit. Et ſūt nūdię mercātū public⁹ cōuent⁹ ad merces emēdas vel vēdēdas.

Nūquis cōponit ex nū.7 q̄s.7 mutat m.in n.ſequēte.q. Cū qui aūt nūq̄ cōponit nū.

Nuper⁹.ra.rū. dicebāt ātiq̄.i.nou⁹.nouici⁹ a nuꝑ adūbio. Sꝫ nuper⁹ dr̄ q̄ſi nuꝑ veniens ꝟ nouicius q̄ſi ad noua patus. Vñ Plaut⁹. Poſtulaſti hoīeꝫ nuperꝝ atq̄ nouiciū. Jñ nupere adū.7 h̄ nuperitas.tatis.

Nuptię.arꝫ. viri 7 mulieris legitima ꝯiūctio īdiuiduā vitę cōſuetudinē cōtinēs. Et dicunt̄ a nubo.bis.eo q̄ nubentiū capita in ſolēni bn̄dictione velabāt̄ 7 q̄ſi nube coperiebant̄. Jñ hę nuptiolę.arꝫ.i.pue nuptię.7 hic 7 hęc nuptialis.7 hoc le.

Nuptię ſecūdę dicūt̄ oēs q̄ ſequūt̄ ꝑmas licꝫ ſint t̄tię q̄rtę vel q̄ntę ⁊c. vt ſi aliquis nubit p⁹ ꝑmas nuptias. C.e.ti.ſiq̄s.§.tale

Nuptoriū.rij.ul' nuptatoriū.rij. domus ul' locus vbi ſiūt nuptię vel vbi nubūt.

Nuptus.pti.i.marit⁹. Et hęc nupta.ptę.i. vxor.7 dicit̄ a nubo.bis.i.tego.eo q̄ vult⁹ ſuos nubāt ul' velēt.i.tegāt. Jñ nupt⁹.a.ū.

Nurus.rus.ui.fę.ge. ē vxor filij ſic dicta a nou⁹.ua.uū.q: nouella 7 iuuēcula ē. Vñ.7 ꝓ iuuēcula ſępe ponit̄.7 cor.nu. Vnde. Ac vxor nati dr̄ eſſe nurus. Et cōponit̄ cū p.7 dr̄ ꝓnurus.rus.i.vxor filij filij.i.nepotis 7 dr̄ ꝓnurus quaſi ꝓpe nurū.

Nus.i.ſenſus. Jnde cōponit̄ anus q̄ſi ſine nus.i.ſine ſenſu idem eſt quod vetula.

Nutabundus.da.dū.i.dubius.7 incertus nutanti ſimilis.7 dr̄ a nuto tas.

Nutio.onis.fę.ge.i.cōſenſio ꝑmiſſio.

Nutricius.cia.ciū q̄ nutrit ul' nutrit̄.7 dr̄ a nutrio.tris. Et h̄ nutricius.cij. q̄ nutrit vel nutrit̄. Et hęc nutricia.cię.in eodē ſenſu.

Nutricula.lę.dimi.i.parua nutrix.

Nutritor.ori.maſ.ge.dr̄ q̄ nutu eruditor.7 ꝓduc̄.pe.tā in ntō q̄ in gtō ꝟ ꝑmaꝫ habet coēꝫ in ꝟſu. Jñ nutrix.tricis.fę.ge.dr̄ cā euphonię. Deberet eni dici ꝟm forationē h̄ nutritrix.tricis. ꝟ cā euphonię ſiue alternitatis mediam ſyllabā cōcidit.7 ꝓducit pe.gti.

Nutritorius.ria.riū. q̄ nutrit vel nutrit̄.

Nutus.tus.tui.i.voluntas conſenſus vel geſtus vel ſignū.7 ꝓprie oculoꝝ.

Nux nucis.fę.ge.ablatiuo nuce.e.in.ū.ſit nucū gtūs pluralis.7 dr̄ a noceo.ces.eo q̄ vmbra ul' ſtillicidiū folioꝝ ei⁹ ꝓximis arborib⁹ noceat. Hāc alio noīe inglandē vocant q̄ſi iouis glandē. Fuit eni h̄ arbor ꝟm poetas ꝯſecrata Joui. Et dicūt̄ nuces gnālit̄ oīa poma tecta corio duriore ut pinee nuces caſtaneę auellanę glādes amygdali. Hīc 7 nuclei dicti ſunt q: ſūt duro corio nupti.i.tecti. At econtra oīa poma exteri⁹ mollia.i.mollē corticē hn̄tia dicūt̄ ꝓprie poma vel mala ꝟ cū adiectiōe trarꝫ i qb' ātea nata ſūt. vt perſica punica maciana cidonia ⁊c. Et cor.ꝑmā nux i gtō. Vñ Aurora. Arida ꝟga nuces iteꝝ ꝟgo deū.

O ante B

O Nomē eſt litterę.7 eſt ge.neu. indecli. Et vt dic̄ Priſcian⁹.o. pl'a ſigt. Vñ. O ſtupet o dubitat vocat indignat̄ adoptat. Clamitat ꝯquerit̄ velut exemplis reperit̄. Vel ſic. O dolet o clamat vocitat mirat̄ 7 optat. O dedignat̄ ſe noiat vt ꝓhibet̄.

Obab interpretatur ſpes.

Obba.bę.genus eſt calicis.

Obductus.cta.ctū.i.ſecretus ul' obuelatus ul' optus.7 dr̄ ab obduco.cis. Vñ 7 cicatrix dr̄ obducta q̄ñ ex optiōe labioꝝ vulneris ſibi adhęrētiū apparet caro integra. Siūlit̄ cicatrix pietis obducta dr̄ q̄ñ ſciſſura ul' rimulę operiūt̄. Jñ h̄ obductio.onis.i. obducta actio optio deletio obuelatio. Et obduct⁹.tus.in eadē ſigtione. Obductio etiā dr̄ mors quia in morte palpebrę obducūt̄.i.ꝯtra ſe ducūt̄ in clauſione oculoꝝ. Et ſimilit̄ labia in clauſione oris.

Obeditio.onis.fę.ge.i.obediētia. Vñ Ro. 6o. Siue obeditionis ad iuſticiā.

Obel⁹.li.pe.p. dr̄ q̄dā ꝟgula iacēs ſic facta q̄ apponit̄ in ꝟbis ul' ſentētijs ſuꝑflue iteratis. vel i bis locis vbi lectio aliq̄ fallacia ul' falſitate notata ē. vt q̄ſi ſagitta iugulet ſuꝑflua.7 falſa ꝯfodiet. Obelos eni ſagitta dr̄. Aſteriſcus ē alia ꝟgula ſic facta 7 ponit̄ in his de quibus dubitat̄ an tolli debeant vel apponi.

Obęrat⁹.ta.tū.i.ęre cōduct⁹. Vñ i vita bt̄i Martini. Obęratos hꝫ meos ſcriptores.

Obeſus.ſa.ſū.pe.p.i.pinguis imo plus q̄ piguis. Prope q̄dē obeſus pigus 7 rotundus vndiq̄ q̄ſi circūquaq̄ eſſet eſus. Et eſt obeſus forinſec⁹. Craſſus intrinſec⁹ Vñ Geñ.41o. Obeſis carnibus.

Obex.bicis.maſ.ge.i.obſtaculuꝫ qd̄ obijcit̄. Jnuenit̄ etiā ni fę.ge.apud autores.

Obitus.tus.i.mors tranſitus.7 dr̄ ab obeo.

obis. Et differt a morte· quia obit⁹ per-
tinet ad bonos hoies. Mors bonis ⁊ ma-
lis· ⁊ etiam beſtijs cõuenit.
Oblatiũcula.le. dimi. i. parua oblatio.
Obligatio eſt iuris vinculum quo neceſſi-
tate aſtringimur mutuo cõtrahentes· vt
Inſti. de obli. in prin. Et eſt duplex· ciui-
lis ⁊ ꝑtoria. Ciuilis q̄ aut legibꝫ conſtitu-
ta· aut certo iure ciuili cõprobata ē. Sed
ꝑtoria ē· quã ꝑtor ex ſua iuriſdictione cõ-
ſtituit· que etiã oneraria vocat̃.
Oblit⁹.ta.tũ. ē pticipiũ de obliuiſcor. ſceris. ⁊
tũc ꝑduc̃. pe. Itẽ eſt pticipiũ de oblinor
neri. ⁊ tũc cor. pe. Vñ. Immemor oblitus
manet oblit⁹ atq̧ linitus. Vel ſm grecis.
Immemor oblit⁹· notat oblit⁹ imaculat⁹.
Hinc obliuiſcor eſt· illius obliuio caput.
Oblongus.ga. gũ. dr̃ ab ob ⁊ long⁹. Et il-
lud dr̃ oblongũ· qḋ in medio dilatat̃· ſed
in capitibus reſtringit̃. vt nauis ⁊ ouũ.
Obnix⁹, xa, xũ. i. ꝯ conat⁹· vl' ſbiect⁹· hũilis.
Obnoxius, xia, xiũ. i. ſbditus. ⁊ dr̃ ab ob· et
noxius. Vel obnoxius dr̃ ab ob. ⁊ noxa.
Proprie q̇ dẽ obnoxius alicui dr̃· q̇ ꝓpter
noxã. i. culpã· vel ꝓpt̃ offenſam aliquã illi
ẽ ſuppoſit⁹· debitus· vel obligatus. Et po-
nit̃ ꝑ ſbiecto· vel ſuppoſito q̄cũq̧ modo.
Obolus.li. pe. cor. i. dimidi⁹ ſcrupulus· q̇ pẽ
ſat ſiliq̄s tres· bñs cerates duos· chalcos
q̄ttuor. Et fiebat olĩ ex ere adinſtar ſagit-
te. Vñ etiã a grecis nomẽ habet. Dicit̃ enĩ
ab obelus· qḋ eſt ſagitta. Obolus etiã dr̃
medalia ſiue medietas denarij.
Obriçũ. riçi. i. aurũ dictũ ſic· quia obradiet
ſplendore. Eſt enĩ coloris optimi qḋ hebrei
offon· greci chiron vocant. Vel obriçũ dr̃
q̄ſi obrude aurũ. ⁊ eſt etymolo. Et ꝑduc̃.
pe. ꝑpoſitione· q: ç. eſt duplex cõſonãs.
Obſcenus.na.nũ. dr̃ ab ob. ⁊ cenũ. Vel ab
ob ⁊ cena· q̄ſi ꝯ cenã. Nã obſcena ſũt cene
ꝯtraria. ⁊ iterponit̃. s. Nã vt dicit Priſci-
anus i. 2º maio. Ob q̄z ē q̄n aſſumit. s. cũ
cõpõit̃ cũ dictiõe incipiẽte a. c. vt obſcur⁹
obſcenus. Vel obſcen⁹ põt ꝯponi ab obs
⁊ canẽdo. Vñ dic̃ Priſc. in. 9º li. Inuenit̃
obs· a q̇ cõpõit̃ obſcen⁹. Obſcen⁹ enĩ ꝓp̃e
dr̃ de voce. Vox enĩ obſcena dr̃. i. dura. ⁊
turpis· licꝫ de alia re imũda. ⁊ turpi dicat̃
Obſcur⁹. ra. rũ. pe. ꝑ. dr̃ ab ob. ⁊ cura. ⁊ int̃-
ponit̃. s. Et ẽ ꝓp̃e obſcurus· q̇ eſt ob curã.
i. cõtra curã hoĩꝫ. i. de q̇ nõ curant hoies.
Itẽ obſcurũ. i. obuelatũ· tectũ· tenebroſũ·
Itẽ obſcura dicebant̃ ſacrificia q̄ de no-
cte fiebãt ꝓſerpine vl' alij i loco obſcuro.
Iñ obſcure adũ. Et hec obſcuritas, tatis.
Obſes, obſidis. cõis ge. i. vas vadis. ⁊ cor.
pe. gtĩ. ⁊ dr̃ ab obſideo. des. Et dicũt̃ ꝓp̃e
obſides· q̇ ab obſeſſis dant̃· vel q̇ dari ſo
lent. ⁊ cum honore cuſtodiri.
Obſoniũ. nij. n. s. i. pu⁹ cibꝰ ⁊ delicat⁹ q̇ p⁹
cenã ꝯtra ſõnũ ſumit̃. Itẽ q̄libet modic⁹ ⁊
delicat⁹ cibꝰ int̃ alios ſupt⁹ dr̃ obſoniũ·
qḋ vulgo cõpanaticũ dr̃. Iñ obſonatus
tus. act⁹ obſonãdi· vl' ipſa cena· vel obſõ-
niũ· vl' ſupt⁹ q̇ expẽdit̃ i cena ſiue obſonio.
Obſtetrix. tricis. fe. ge. me. cor. i. femia q̄ ſterã
tractat· ſalꝫ q̇ colligit puer̃ de vẽtre ꝓce-
dentẽ. ⁊ dr̃ ab ob. ⁊ ſtera· Vel ab obſto.
ſtas. q: obſtat parturienti.
Obſtinat⁹. ta. tũ. i. i malo idurat⁹· offirma-
tus. vel intẽtus. Inuenit̃ etiã obſtinat⁹ in
bona pte. i. i bono ꝓpoſito firm⁹ ⁊ ſtabilis.
Vñ Ruth p̄. Vidẽs q: obſtiato eſſet aio
Obſtip⁹, pa, pũ. i. idinat⁹. ⁊ dr̃ ab ob. ⁊ ſti-
pus· q: q̇ petit ſtipẽ ⁊ accipit· caput idinat
Vel ꝯpõit̃ ab ob. ⁊ ſtipes· q̄ſi ꝯ ſtipẽ idiat⁹
Obſtrigillus. li. maſ. ge. qḋ dã gen⁹ calcia-
mẽti. ⁊ dr̃ ab obſtrigo. gis. Et ſũt obſtri-
gilli· q̇ p plantas ꝯſuti ſũt. ⁊ ex ſupiori pte
corrigia ꝯtrahũt̃ vt ſtrigãt̃ vñ ⁊ noiant̃.
Obſtructus. ta. tũ. i. ꝯcluſus· oppilatus.
Obſtruſus. ſa. ſũ. i. incluſus· abſconditus.
Obtentus tus. i. impetratio· adq̄ſitio.
Obtrectatio. onis. i. detractio· inuidia· liuor
emulatio.
Obtuſus. ſa. ſũ. ſtolidus· hebes· ſtultus·
Obtutus. tus. i. intuitus· viſus· aſpect⁹· fa-
cies imobilis· intentio oculoꝝ.

O ante C

Occa. ce. quoddã iſtrũ ad trã ſcindẽdã· ſic
Occator. toris. i. inſitor arboꝝ· vl' ſbrũ· (raſtri-
cinator· ſator· vl' actor· arator. Hos omnes
agricole pagani deos habuerũt.
Occaſio. onis. fe. ge. i. facultas· copia· ptãs·
cõditio· tẽp⁹· loc⁹· caſus· fortũa. ⁊ etiã põit̃
Occaſus. ſus. ſui. i. occidẽs. ab occi- (ꝑ cã-
dente ibi ſole. Vñ ꝓpha. A ſolis ortu vſq̧
ad occaſũ. Itẽ occaſus dr̃ obitus· euerſio
occiſio· vl' dies ſupma. ⁊ dr̃ ab occido. dis
Ocean⁹. ni. dr̃ ab ocys. i. velox· q: velox ẽ
vl' ocean⁹ dr̃ a celo. vt deriuatio ſumat̃ a
media ſyllaba. q: oceanũ. i. mare· magnã
ſilitudinẽ hꝫ cũ celo i colore. Iñ ocean⁹ na
nũ. Et h̄ oceanides. de. i. filius vel nepos
oceani. Iñ h̄ oceanis. nidis. filia vl' neptis
oceani· ſm Hug. Vel ſm Pap. Oceanũ
greci ⁊ latini ideo noiant· q: in circuli mõ
ãbiat orbẽ· ſiue a celeritate q: ocy⁹ currat
Et cor. pe. Vñ Theodol⁹. Sol petit occa-

nū frigus ſuccedit opacū. Et nō ꝙ omnia
maria ꝯtinuant ad oceanū. Et ſm deſcri-
ptionē factā ſb Julio ceſare maria medi-
terranea toto orbe habitabili ſūt trigīta.
Occidens. dentis. maſ. ge. vbi ſol occidit. Jn̄
hic ⁊ hec occidētalis. ⁊ hoc le. res occidētis vel p-
tinēs ad occidētē ſm Hug. Pap. vo dic̄
Occidēs dictus q2 diē fac̄ occidē. Abſcō
dit enī lumē mūdo. ⁊ tenebras ſupinduc̄.
Occiput. pitis. poſterior pars capitis dī.
Vn̄ in grecismo dicit̄. Sinciput āterior
pars capitis dicit̄ eſſe Occiput ac partē
deſignat poſteriorē. Jnde hoc occipitiū.
pitij. idem quod occiput.
Occult⁹. ta. tū. i. abſcōſus. tect⁹. clauſus. Et
pducit pmā poſitione. Vn̄ Orati⁹ i pma
epl. Occultū viſus decurrit piſcis ad hamū
Occupatio eſt color rhetoric⁹. ⁊ fit quādo
dicimus nos pterire aut neſcire aut nolle
dicē hec q̄ maxie dicim⁹ hoc modo. Quid
referā q̄tis tua ſit maculata inuētus fla-
gicijs. Et grecismus dicit. Occupat hic
color cū quid trāſire parabat nec tranſit.
Pretereo cedes piuria furta rapinas. Te
dia forte darē ſi verba iſta referrē.
Ocellus. li. dimi. i. paru⁹ oculus. ⁊ cor. pri-
mā. Vnde in Aurora. Spōſa colūbinis
ſine felle potit̄ ocellis.
Ocyma. me. dicit̄ vehiculū velox. ⁊ dicitur
ab ocys. ⁊ pducit. cy.
Ocys grece dī velox latie. Et ꝯpat̄ ocyor.
ſimus. Et nō ꝙ ut dicit Hug. antiq̄ dice-
bāt ocis. oca. ocū. i. velox. ab ocys greco
Et ideo ocyor ocyſſim⁹. ſed ocis modo nō ē
in vſu. ⁊ iō ocys grecū ſubit loco poſitiui. ⁊
dī ocys. cyor. ſim⁹. Jn̄ ocy⁹ ocyſſime adū.
Octabulū. li. qd̄dā pōdus eſt hñs drach-
mas ſedecim. ſcrupulos q̄draginta q̄nq3.
Ociū. cij. n. s. i. quies. ſecuritas. Sed ociū cor-
poris ē. Quies aī. Jn̄ ocioſus. ſa. ſū. i. q̄et⁹
ſecurus. ocio vacās. ocio plen⁹. nil opans
inutil̄. Vn̄ vbū dī ocioſū. qd̄ ſine vtilita-
te ⁊ cā pfert̄. Jn̄ ocioſitas. tatis. Itē ociū
philoſophicū ē ſtudiū. q2 p hus ociat̄ q̄n
ſtudet. Sed ociū vulgare q̄n vacat̄ ab ope-
buli. Et nō ꝙ triplex ē ociū. ſcilz deſtituto-
riū qd̄ ē ribaldorū. q̄ apud athenas ſuſpē-
debāt. ⁊ de hoc dī. ꝙ ocioſitas ⁊ voluptas
arma ſūt hoſtis antiq̄ ad miſeras aīas capiē-
das. de reliq̄ niſi cū pdē. ſ. vez ſi ppt. Se-
cūdū ē reſtitutoriū q̄n q̄s ceſſauit a labo-
re. ⁊ iterū accedit ad opus. Tertiū retribu-
toriū qd̄ dat̄ emeritis ⁊ ſenibꝰ. Jn̄ ociolū. li.
i. paruū ociū. Item ociabūdus. da. dū. i.
ocioſus. vl' ſimilis ociāti. ⁊ pduc. o. ante. c.

Ocrea. cree. dī a crus. Et ſūt ocree tibialia
calciamēta q̄ ſuras tegūt. ſic dicte q2 crura
tegāt. Jn̄ ocreatus. ta. tū. q̄ ocreas hz. Et
ſunt ocree ſiue de ferro ſiue de corio ſint.
Octau⁹. ua. uū. dī ab octo. Jn̄ hec octaua. ue.
i. octau⁹ dies alicui⁹ feſtiuitatis. Et octen⁹.
na. nū. ⁊ octonari⁹. ria. riū. ⁊ hic octonari⁹. rij
Octingēti. te. ta. i. octies centū. ⁊ dī ab octo
⁊ centū. ⁊ mutat̄ c. in g. antecedente. n.
Octo. nomē numerale indeclinabile.
Octoginta. oīs ge. nūeri plis. i. octies decē.
October. octobris. quidā menſis. ab octo
⁊ imber dicit⁹. Eſt enī octau⁹ a martio q̄ ē
pncipiū āni. Jn̄ hic ⁊ hec octobri. ⁊ hoc bre. Et
vt dicūt q̄dā debet ſcribi p. o. i ſecūda ſyl-
laba. q2 cōponit̄ ab octo. Alij dicūt ꝙ dz
ſcribi p. v. q2 mutat̄. o. in. v. i ꝯpoſitiōe cū
Octuſſis. ſis. maſ. ge. i. octo aſſes (euphōie
vl' pciū octo aſſiū. Vn̄ Oratius in ſermo.
Quāto etenī puo quāti q̄ octuſſib⁹ hēu.
Oculat⁹. ta. tū. ⁊ oculoſus. ſa. ſū. ⁊ ocule⁹. lea.
leū. i. eodē ſēſu. ſcilz plen⁹ oculis. Et cōpat̄
oculoſus. ſior. ſim⁹. Itē inenit̄ oculiſſimus
ma. mū. q̄ plen⁹ ē oculis. vl' qd̄ frequēt̄ in-
ſpicit̄ ab ocul'. ſic dicūt q̄dā: Oſtiū amice
tue oculiſſimū ē. eo ꝙ oculi tui ſp aſpiciūt
i illud. Vn̄ Plaut⁹ Hic primū illud oſtiū
oculiſſimū ſalue. Itē oculat⁹ inenit̄ in alio
ſenſu. ſcilz manifeſt⁹ apt⁹. acut⁹. vt Fides
oculata. i. māifeſta ⁊ apta. ſcilz q̄ oculis hī.
Oculus. li. maſ. ge. videt̄ dici ab occulo. lis.
qd̄ ē abſcōdo. Vn̄ dic̄ Yſidor⁹. xi. etymo.
Oculi dicti ſūt. q2 eos cilioꝝ tegmina occul-
tāt. ne q̄ incidētis iniurie offenſiōe ledāt̄. ſiue
q2 occultū lumē habēt. i. ſecretū. vel intus
repoſitū. Hi int̄ oēs ſenſus viciniores aīe
exiſtūt. Jn oculis enī oē mētis iudiciū eſt
vel aī pturbatio. vl' hilaritas in oculis ap-
paret. Et cor. primā ⁊ ab eo deriuata. Vn̄
Ouidi⁹ epi. Inuitis ocul' hec mea vba leges

O ante D

Oda grece. latine dī laus. Et oda dī cant⁹.
Et oda finis. Et odos via. Hic q̄dā liber
Oratij intitulat̄ liber odaꝝ. i. cantuū. vel
laudū. q2 ibi laudare intēdit. Et q̄libet ei⁹
diſtinctio dī oda. q̄ſi laus vel cantus.
Odenta. dicitur dens.
Odeporicus. ca. cū. i. itinerarius vel viato-
rius. Sed odeporiū. dī laus cantilene.
Odibilis. lis. ꝯ. ⁊ hoc le. i. odio habitus. vel
Odiū. dij. i. inueterata inimicitia. de (habilis
vltione cogitās. Jn̄ odioſus. ſa. ſū. i. odio
plenus. odio habitus. ⁊ q̄nq3 dī ſic odio
habēs. Et in eodē ſenſu odioſicus. ca. cū.

Odiolū.li.dimi.i.paruū odiū.

Odolla.dollę.quidam locus eſt.

Odor ul' odos maſ.ge.dī ab aere q: tractu aeris ſentit'. Et dī odor ꝓpꝛe de bono. Jn̄ odoꝛ⁹.ra.rū.i. odoꝛe plenus ſalȝ qđ ex ſe mittit odoꝛē.vt flos.tħ⁹.pomū. Jn̄ odoꝛe adū. Et cōponit' odor.odoꝛifer.ra.rū. qđ odoꝛē fert. Et odoꝛiſequ⁹.q̄.quū.pe.coꝛ.q̄ odoꝛē ſeq̄t' ut canis. Et licȝ h̄ noīa odoꝛū. odoꝛiferū.odoꝛatū.ꝛ odoꝛiſequ⁹ ita diſti guant'.vt odoꝛum dicat' qđ ex ſe emittit odoꝛē.vt flos. Jdē ꝛ odoꝛiferū: Odoꝛatū qđ odoꝛe receptū ē vel qđ odoꝛē ꝑcipit vel odoꝛē aliūde accepit: Et odoꝛiſequū qđ odoꝛē ſeq̄t'. vt canis: cōfundūt' tn̄ hęc vocabula apud autoꝛes.ꝛ ſępe ꝑ ſe inuicē poſita inueniūt'. Et nō q̄ ſūt q̄ttuoꝛ noīa q̄ faciūt nt̄m in oꝛ vel in os. Vn̄. His duo ſunt oꝛ ꝛ os caſus retinētia rectos. Arboꝛ odoꝛ q̄ȝ laboꝛ his ſociat' honoꝛ.

Odoꝛabil'.lis.ꝛ h̄ le.qđ aptū ē ad odoꝛādū

Odoꝛculus.li.dimi.i.paruus odoꝛ.

Odoꝛia.rię.dea q̄ odoꝛib⁹ putabat' p̄eſſe. Et ꝑ ipſo odoꝛe inuenit'. Vn̄ Plaut⁹ i amphitrione. Odoꝛia afficit plures filios.

Oeſtrū.tri.neu.ge.qđdā gen⁹ muſcaꝝ ſalȝ aſilus ul' cabanus. Et dī grece a ſono quē facit.ꝛ ita oeſtrū nomē grecū ē ꝛ ficticiū. Oeſtꝝ ponit' q̄nq̄ȝ ꝑ ſapiētia vel ſpiritu poetico q: ſicut oeſtrū aīalia mouet ꝛ pungit ita ꝛ ſpiritus poetā. Vn̄ Statius thebaidos. Tempus erit cum laurigero tua foꝛtioꝛ oeſtro facta canā.

O ante F

Offella.lę.dimi.de offa.i.pua offa. Et ſubtrahit' ab offella vnū.f. q̄nq̄ȝ in metro vt poſſit ꝑma breuiari ſicut dic' Hug. Et ſic videt' velle Hug. q̄ offella debeat ſcribi ꝑ geminū.f. licȝ vnū aliq̄n ſbtrahat' cā metri. Jtē dicit Pap. Offa geminat.f. facit tn̄ dimi.non gemiata.f.ofella q: in diminutione multa mutant'. Vnde q̄dā. Hęc eſt excepta quā guſto libenter ofella.

Offa.fę.fruſtū panis h̄ūectati.ꝛ dī ab ob.ꝛ fans q̄ſi obfans.i.ꝯ fantē eo q̄ noceat fanti q: os implet. Vn̄ Daniel'.14. Offa picis. Vn̄. Offa nocet fanti ſ ꝓdeſt eſurienti. Jn̄ h̄ offari⁹.rij.i.coqu⁹. Et offatī.i. particulatī. Et offatus.ta.tū.i.ꝑticulatus cōminutus. Et vt dicūt: differētia eſt int' offā ꝛ vipā. Vipa enī ꝓpꝛe fit i vino. Vn̄ vipa dī q̄ſi panis i vino. Offa i alijs liq'.

Offendix.cis.maſ.ge.i.nodus.ꝛ (ribus ꝓpꝛe q̄ reſtrīgit' ꝛ remittit' vel q̄ liber ligat'

Offenſa.ſę.i.culpa foꝛefactū.

Offenſaculū.li.i. ſcandalū ul' ira vel impedimentū.ꝛ dī ab offenſo.ſas.

Offendiculū.li.i.culpa vel id ad qđ pedē offendimus vel obex vel impedimentū.

Offenſio.onis.fę.ge.i.culpa foꝛefactū.

Offenſiūcula.lę.dimi.i.parua offenſio.

Offenſus.ſa.ſū.i.lęſus vel cōmotus ad irā.

Offerēda.dę.i.antiphona q̄ canit' cū oblatio debet celebrari.ꝛ dicit' ab offero.fers. Jtē offerendus.da.dū.i.dignus offerri.

Offertoꝛiū.rij.i.oblatio q̄ſi ꝑfertū q: ꝑmo loco fit oblatio.ꝛ poſtea ſacrificiū. Et offertoꝛiū dī locus vbi reponūt' ul' vbi ſiūt oblationes.ꝛ dī ab ob.ꝛ fertū.ti. quod ē oblatio q̄dā. Vl' pōt deriuari ab offero.

Officina.nę.f.p.dī locus vbi ſiūt officia.et ꝓducit fi. Vel officina eſt quaſi tuguriū vel tegmē q̄n videlȝ palęa.i. ſtramia ponūt' ſupra artoꝛes vt paſtoꝛes ſubtus exiſtentes ab imbribus ꝓtegant'.

Officiū.cij. dī mult̄ modis. ꝑ miſteriū. 2° obſequiū.3° actus ꝑſonę coꝛrigēt.xxi.q.i. monach⁹.4° plebania ꝺ ſta.monach.qđ dei. Jtē aliq̄n ſumit' ꝑ dignitate vel ꝑſonatu.de ꝑben.ad h̄ de de.nō reſi.q: de cōceſ.ꝑben.c.ij.§.j. Aliq̄n ꝑ litigio.xxi.q.i. de ꝑſentiū.i fi.vbi litigātes dicūt' officiū exercere. Jtē is cui cōmiſſa ē diſpenſatio habet officiū. Jtē is q̄ hȝ ꝑtātē ſecularē ꝛ tabellionatū. Jtē dī ꝑpoſitura. Sed ꝓpꝛe ē aliud a dignitate ꝛ a ꝑſonatu. Et dī ſimplex officiū q̄n q̄s hȝ admiſtrationē aliq̄rū rerū ſine aliq̄ ꝑrogatiua in choꝛo vel capitulo vltra alios ſui oꝛdis rōne hmōi officij.ꝛ ſic habet on⁹ ānexū ſine honoꝛe ul' ꝑrogatiua honoꝛi.vt ſyndici ꝓcuratoꝛes gaſtaldi.i.q.iij.ſaluatoꝛ.ꝟ.i noīe. Jtē vicedn̄s q̄ hȝ eꝑatū diſponē dī hēe officiū. 99.diſ.§.officiū.i.q.i.ſi q̄s eps.j.reſpōſo. Jtē officiū ſm̄ cardinalē eſt ꝑtās exiſtēs in iudice exercēdi oīa ea q̄ ꝑtinēt ad eius iuriſdictionē.ꝛ capit' h̄ iuriſdictio gnālit' vt includat oīa ꝑtinētia ad merū ꝛ mixtū imperiū. Jtē officiū ꝓpꝛe dī qđ hō debet hoi ex natꝛa.vt in.c.cū in officijs.de teſta.

Officiū iudicis ſm̄ Goff. eſt ꝑtās iudicis a iure aſſūpta. Et habet locum tam in his q̄ ante iudiciū fiunt q̄ȝ in his q̄ in iudicio occurrūt faciēda. Et iploꝛat' loco ꝑncipal' actiōis cū alia oꝛdiaria actio deficit.vt i c.ſi.de offi.iudi. Et ē duplex ſalȝ nobile ꝛ mercēnariū. Nobile iō appellat' q: a ſeipſo interponit' nec iure actiōis ſeu obligatiōis. vtputa ſi minoꝛ petit ſe reſtitui in integrū

hoc nō cōpetit iure obligationis. q2 iudex nō fuit obligatus. nec iure actiōis. ſ3 iudicis officiū miſericordit' iploret 7c. Mercenariū iudicis officiū ē ſeu ſic appellat' q2 debuit actiōi itētatę. Puta peto a te viginti actōe mutui. iudicis officiū debuit in hac actione q2 cōdēnat te vt reſtituas mihi viginti.

Officioſus. ſa. ſū. i. ſedulus. officio itēt'. Jn̄ h' officioſitas. tatis. Jtē officioſa dicit' q̄ cōtinēt pietatē. q̄ nulli obſūt 7 alicui pſunt. Sic a ꝯrio teſtamētū di ioffcioſū qd ē ꝯ officiū pietatis. di. ſi. ad ſcriptas. i glo. j.

Offula. le. dimi. i. parua offa.

Ophimach'. chi. pe. cor. ē qddā aīal qd pugnat ꝯ ſerpētē. De q̄ hr̄ Leuit. xj. Et di ab ophis. qd ē ſerpēs. 7 machia. qd eſt pugna.

Ophiophagitę pars ethiopum dicta q2 ſerpētes comedat. Ophis eni grece ſerpēs. phagin comedere ſm Pap. 7 pducit gi.

Ophis vel ophi grece. latine di ſerpens.

Ophitę qdā heretici a colubro noiati. dicētes ipſū colubrū in paradiſū induxiſſe veritatis cognitionē.

Ophites. tis. qdā paruus ſerpēs multas 7 paruas hn̄s maculas. Et vt dicūt ſtellio ē. Vn̄ Lucan'. Et paruis pict' maculis theban' ophites. Vn̄ 7 qdā lapis ſerpētū maculis ſimilis. dictus eſt ophites.

Ophiulcus. ca. cū. ſerpētinus. 7 di a ophi. qd ē ſerpēs. Sic dict' ē Eſculapius q̄ i ſpecie ſerpētis colebat' apud romanos. 7 cinctus ſerpēte. trāſlatus fuit in celū. vn̄ di ophiulc' q̄ſi ſerpētis cuſtos. vel ophiulc' di q̄ſi ſerpēs loquēs. Legit' eni i fabulis poetarum q2 qdā ſerpēs locut' ē cū Ope vxore Saturni. 7 eā docuit vſū ſeminādi. Et p hunc volūt qdā itelligē ſerpētē q̄ Euā decepit q2 poſtq̄ȝ peccauit ſine agricultura viuere (nō potuit.

Ophir grece. latine di aurum.

Ofni. interptat' diſcalciatus. Fuit eniȝ filius Heli. electus in miniſteriuȝ ſacerdotij cuius amiſſionē ſuo expreſſit vocabulo.

O ante G uel L

Og. interptat' cōcluſio. rex baſan fuit.

Ogdo dicunt greci octo. Jn̄ hęc ogdoas ogdoadis. i. octo. vel octonari'. Et apud nos hi 7 hę 7 h' octo idecl. et. poſitis p gd.

Olax. acis. ois ge. i. olidus. q̄ aſſidue olet. 7 cōpat'. olacior. ſimus. Jnde olacit'. cius. ſine aduerbiū. 7 hęc olacitas. tatis.

Olda. interptat' diſtinctio. ſiue diuiticulū.

Olea oleę. di fructus oliuę. vel ipſa arbor oliuę. Vel ſm Jſidorū: Olea ipſa arbor eſt. fructus oliua. ſuccus oleū.

Oleaginus. na. nū. i. de olea exiſtens. vl' ad oleā ptinens. 7 cor. gi.

Oleariū. rij. vas vbi oleū reponit'.

Oleaſter. ſtri. maſ. ge. i. ſilueſtris oliua vel olea. Et vt dic' Jſidorus. Oleaſter dicit' quia ſit folijs oliuę ſīūs. ſ3 latioribꝫ. arbor inculta. 7 ſilueſtris. amara atq3 ifructuoſa cui inſert' oliuę ramus. vim mutat radicis 7 vertit in ꝓpriam qualitatem.

Oleomella. lę. qdā arbor. 7 di ab olea. 7 mel eo q2 ex eius trunco oleū defluat in craſſitudine mellis ſapore ſuaui.

Olerinus. na. nū. pe. p. i. oi' vl' de olē exiſtēs

Oletū. ti. i. fetor vel loc' vbi frequēt' mīgit' q̄ gñit' fetet. 7 di ab oleo. les. Ponit' etiaȝ p q̄libet re fetida. Jnuenit' etiā oletus. ta. tū. i. fetidus. Et cōponit' exoletus. ta. tū.

Oleū vl' oliuū ſm Hug. p eodē accipit'. i. p liq̄re oliuę. Et vt dicūt. Oleū ſi q̄s inter aq̄s merſus. ex ore emiſerit. clariora fac' ea q̄ pfūdi tegunt' occulto. Nā eius natura habet vt oculos cōdiat. lumini fomentū p̄beat. 7 laſſū longo itinere corpus dum eo vnctū fuerit. pſtinę ſanitati reſtituat.

Olfatoriū. rij. di ab olfacio. cis. Jnde hoc olfatoriolū. li. dimi. vas vnguētariū muliebre. in quo odoramēta geſtantur.

Olfatus. ta. tū. i. odoratus. ta. tū. 7 di ab olfacio. cis. Et h' olfatus. tus. tui. p odoratu.

Olidus. da. dū. i. fetidus. 7 di ab oleo. les.

Olibanus. pe. cor. i. albū incenſum. 7 cor. pe.

Olympias. adis. 7 h' olympica. cę. in eodē ſenſu. feſtū vl' ſolēnis ludus. qd vl' q̄ fiebat ad honorē Jouis ſemel p q̄nquēniū. ne ſi vlterius ptenderet. in negligentiā. 7 obliuionē corrueret. vl' ſi citra p q̄nquēniū celebraret'. expenſę nimietas eos grauaret. Jn ipſa celebratōe lex talis erat q2 q̄cūq3 victor exiſteret ibi i aliquo ludo haberet qdcūq3 munus vellet req̄rere. Vnde inenit' in rhetorica. ut q̄cūq3 tyrānū interficeret olympicaruȝ p̄miū accipet. Jnde olympicus. ca. cū. 7 olympiacus. ca. cū. pe. cor.

Olymp'. pi. q̄daȝ mōs macedonię tātę altitudinis. vt i eius cacumie. nec vent' ſentiat'. nec nubes ſe colligant. q2 excedit iſtū aerē hūidū in quo aues celi volitant. qd ab eis pditū eſt q̄ ſolebant neſcio quorū ſacrificiorum cauſa memoratū montē aſcēdē 7 aliq̄s notas in puluē ſcribebāt. q̄s p alio āno integras iuenieb āt. qd fieri nō poſſet ſi loc' ille vētis aut pluuia pateret' Deīde tanta ē tenuitas illius aeris. ut nō ſuſpirare durarent. Jlluc eniȝ ire non poterant. niſi ſpōgias huectatas naribꝫ applicarent. vn̄

craſſiorē 7 ꝯſuetū ſpm̄ ducerēt. Vi gͣ idi/
cauerūt etiā nullā auē i loco illo aliqñ vi/
diſſe. Et dī ab holon. qđ ē totū. 7 phos.
qđ ē lux. qͥ totꝰ lucēs. qꝛ ē qͥ celū altitudīe
ſua. vñ 7 ſepe ponit̃ ꝓ celo. Jñ olympius
pia. piū. 7 olympicꝰ. ca. cū. Et h̄ olympū
pi. i. mons vel oppidū. Jñ h̄ olympica. ce.

Oligopomenon. ē ſub paucꝪ v̄bis multoꝝ
cōphenſio. vt hic: Urit amor Paridē.
nuptā rapit. armat atridē. vltro pugnat.
fit machina. troia crematur.

Olitor. tori. i. ortolanus. ſcilꝫ cuſtos olerū. 7
dī ab olus. Olitor etiā dī fimarius q̄ por/
tat fimū. 7 cor. li.

Oliua. ue. dī ab oleō. qđ greci dicūt oliuā
Jñ h̄ olea olee. Et ab iſtis h̄ oliuū uł ole/
nū. Oliua arbor. olea fructꝰ. oleū uł oliuū
liqͦr. bacca fructꝰ. Sꝫ hec ꝓprietas cōfun/
dit̃ ſepe. Quidā dicūt olea uł oliua arbor.
Ab oliua dī h̄ oliuetū. ti. Et hoc oliuariū.
rij. locꝰ vbi oliue creſcūt. Et h̄ 7 h̄ oliuarl.
7 hoc re. ad oliuā ꝑtinens. 7 ꝑdu. li. oliua.

Oliuifer. ra. rū. pe. cor. i. ferens oliuas.

Olla. le. fe. ge. vas ad coquēdū aptū. 7 dī a
bullio. lis. q̄ſi bolla. eo q̄ bulliat i ea aqua
igne ſuppoſito. Uel dī ab oleo. les. eo q̄
diu ſeruet imiſſū odorē. Jñ h̄ ollarꝰ. rij. q̄

Ollifer. ra. rū. q̄ fert ollas uł portat. (facͭ ollas

Ollula. le. diminutiuū. i. parua olla.

Olor oloris. auis q̄dā. ſcilꝫ cygnꝰ. Vñ Oui/
dius epi. Ad vada meandri cōcinit albꝰ
olor. Jñ olorinus. na. nū. Jtē inuenitur hic
olor. loris. i. fetor. 7 tūc deriuat̃ ab oleo. les.

Olus. leris. quedā herba ortolana. 7 dī ab
alēdo. quia primū hoīes alebant̃ de olere
anteq̄ꝫ fruges vel carnes ederent. Olus
etiā dī cibꝰ inde factꝰ. 7 ſūmitas herbaꝝ.

Oluſculū. li. dimi. i. paruū olus.

O ante M

Omaſus. ſi. maſ. ge. i. tripa vel vētriculus q̄
cōtinet alia viſcera. 7 dī ab omen. qꝛ i ipo
reꝝ euētꝰ iſpiciebāt. 7 ꝑdu. ma. Vñ Ora/
tius in epi. Patinas cenabāt omaſi. Jtē
aliꝰ. Noſcit̃ ꝑ naſū mulier q̄ vēdit omaſū

O mega dī ab. o. qđ ē apud grecos nomē
iſtius elemēti. o. 7 mega vel megalon qđ
eſt magnū. quo noīe vocāt h̄ elementū. o
cū ꝑducit̃. Cū vo breuiat̃ vocāt iſtud ele/
mentuꝫ. 7 illius repn̄tatiuā figurā omi/
cron. q̄ſi breuis vel minor. o. a micros. qđ
eſt breuis ſiue minor.

Omelia. lie. grece. latine dī ſermo. uł collo/
quiuꝫ. 7 dicit̃ ab omelein. i. colloqui. Uel
omelia dī popularis ſermo. vel cantꝰ po/
pularis. vel dulcis cantus. i. tractus.

Omen. inis. i. augurīū uł auſpiciū. 7 dī ab
ore. q̄ſi orimē. qꝛ fit ore augurīū. Jn omi/
noſus. ſa. ſū. i. plenꝰ augurio. vel fortunatꝰ
Vñ Quintilianus de cauſis. Senex omi/
noſus morte filij mei viuo. Jñ ominoſe
aduer. i. fortunate. 7 cor. pe. gti omē. Vñ. 3.
Reg. 20. Qđ acceperūt viri ꝓ omine.

Omentū. ti. n. s. mapa vētris. ſcilꝫ mēbrana
q̄ cōtinet maiorē partē inteſtinoꝝ. 7 dicit̃
ab omē. Et q̄ñq̄ꝫ dicūt̃ omēta inteſtina.

Omnebonū. boni. ꝓpriū nomē. maſ. ge. ē. qꝛ
q̄litas vo͛ eſſentiā rei nō mutat. Et inde
licꝫ omnebonū cōponat̃ ex duobꝰ rectis
nō declinat̃ tñ ex vtraq̄ꝫ parte recti. ſꝫ tm̄
in fine. vt omnebonū. omneboni ⁊c.

Omnimorbia. bie. q̄dam herba ſic dicta. eo
q̄ multis morbis ſubueniat.

Omnipotēs. tis. maſ. ge. q̄ oīa pōt. ſcilꝫ deꝰ
Uere enī deus oīpotēs eſt. qꝛ pōt quicq̄d
vult fieri. vel qꝛ pōt q̄cq̄d poſſe eſt potē/
tie. Ex q̄ patet q̄ deus nō poteſt peccare
mētiri. vinci. vel mori. qꝛ ꝓdicta 7 ꝯſimilia
poſſe nō eſt potētie. ſꝫ defectus 7 ipotētie.
Jteꝫ oīpotens poteſt declinari adiectiue
hic 7 h̄ 7 h̄ oīpotens. Jñ hec oīpotentia.

Ois. 3. t. 7 h̄ oē. ē nomē diſtributiuū. 7 facͭ
actm̄ pluralē in es. vel in is. ut oēs vel oīs
Et differt a totū. qꝛ oē ꝑtinet ad multitu/
dinē. Totuꝫ ad magnitudinē. Oē ſingu/
laria cōtenta ſub noīe cōprehēdit cui ad/
iungit̃ diſtribuēdo. Sꝫ totū partes ſin/
gulares contentas ſub noīe cui adiungit̃
cōprehendit. vt totꝰ hō. i. totalit̃ acceptꝰ
ſcilꝫ cū oībꝰ ſuis ꝑtibꝰ. ſcilꝫ hō 7 q̄libet ps

Omnitenēs. nentis. maſ. ge. i. deus q̄ (hoīs.
oīa tenet. Jtē pōt declinari adiectiue. h̄ 7
hec 7 h̄ oitenens. entis. Jñ hec oitenētia.

O ante N

On grece dī ens. Et hinc etiā deus dictus
eſt on. qꝛ ſuꝑ oīa eſt. 7 in oībus eſt.

Onager. gri. maſ. ge. pe. cor. i. ſilueſtris 7 fe/
rus aſinus. 7 dī ab onos. quod eſt aſinus.
7 ager vel agrios. qđ eſt ferū vel agreſte.

Oneſimus. mi. pe. cor. ꝓpriū nomē viri eſt.

Oneſiphorus. pe. cor. ꝓpriū nomen viri.

Onias onie. ꝓpriū nomē viri. 7 acuit penl.

Onyca. herba aromatica ē ſm̄ Pap. Ut
dicit̃ in hiſtorijs. Onyca dī oſtreola pua
ſuaue redolēs. magnitudine humani vn/
guis. Jnde 7 onyca. qꝛ onyx grece. vnguis
latine dī. Oſtreola aūt eſt quidam piſcis
Jtem Alexāder neq̄ꝫ dicit. Ungula dat
nobis. quod 7 onyca ſignat 7 onyx.

Onycinus.ni.maſ.ge.pe.cor.gen⁹ ē lapidis vel metalli ſm Paꝑ. Et eſt appoſitiua cōſtructio cū di· lapis onycinus. Pōt etiā declinari·mobilit' onycinus.na.nū.poſſeſſiuū de onyx.⁊ tūc ꝓducit penultimā.

Onyculus.li.pe.cor.idem lapis q̄ ⁊ onix.

Onyx onycis·quedā gēma appellat'·dicta ſic·eo ꝙ habeat in ſe ꝑmixtū candorem in ſimilitudinē vnguis hūani. Onyca enim greci·vnguē dicūt. Jn̄ h̄ onycis vel onyculus.ꝓ eodē lapide.⁊ cor.pe. gti onycis.

Onocentaurus.ri.maſ.ge.homo mixtus aſino·natura agreſtis.⁊ di ab onos·qđ eſt aſinus.⁊ cētaurus·eo ꝙ ſupior pars ſit ſilis hoi·poſterior ꝟo aſino· vt dic̄ Paꝑ.

Onocrocalus.li.uł onocrocalon·q̄dā auis. ⁊ di ab onos·qđ ē aſin⁹·eo ꝙ faciē gerat aſini. Nā ſic di ſculpta facies ⁊ obducta. Vel onocrocalos grece·latine lōgū roſtꝝ di.⁊ eſt auis ſimilis cygno. Et cor.pe. Vn̄ in Aurora di. Par onocrocalus cygno ſonitū dat in vndis.

Onoma grece·latine dicitur nomen.

Onomatopeia.ꝑeie.i. cōfirmatio vel confictio nois.vt i noie fictio.⁊ di ab onoma·qđ eſt nomen.⁊ ꝑeo· quod eſt fingo.

Onomatopeia tn̄ quoqꝫ ita large ſumitur ꝙ etiā cōꝓhendit ꝟbi cōfirmationes. Jn̄ onomatopeius.a.ū.ad onomatopeiā ꝑtinēs·vel platū·vel fictū ꝑ onomatopeiā ſm Hugi. Donat⁹ aūt in tractatu de tropis ſic dicit: Onomatopeion eſt nomen fictū a ſono.vt tinnit⁹ eris·clāgorqꝫ tubaꝝ. Beda ꝟo dic̄: Onomatopeion eſt nomē de ſono factū·ut cymbalū tinniēs·clāgor tubaꝝ. Et ſilit' ꝓprietas aīaliū.vt rugitus leonis·balat⁹ ouis·ruditus aſinorū·ſibilus ſerpentū·latrat⁹ canū·ceterorūqꝫ voces cōfuſe aīantiū·q̄ in ſcripturiſ ſanctiſ ſepe reperiūt'.vt in Job.4⁰. Rugitus leonis ⁊ vox leene. Et feruēs ⁊ frēdēs ſorbet terrā.

Onos grece·latine di aſinus.

Onus.ri.neu.ge.i.ſarcina·pōdus.⁊ cor.pe. gti. Jn̄ h̄ onuſculū.li. Et onuſtus.ſta.ſtū. i.ſarcinat⁹. Et oneroſ⁹.ſa.ſū.i.pōderoſus.

O ante P

Opacus.ca.cū.pe.pro.i.obſcurus vel viriditate condenſus. Jn̄ h̄ opacitas.tatis.

Opalia·ſūt opis dee feſta·q̄ ⁊ fautia di·q2 fauet frugibꝫ.⁊ faria etiam vocat'·q2 tunc puer fari ꝑmū ⁊ loq̄ incipit cū eā attigit.

Opella.le.fe.ge.dimi.i.parua opa· vel domūcula vbi opes vendunt'·vel vbi officia agunt' in foro.

Opera.re.fe.ge.di in reb⁹ agēdis ſedulitas vel ſtudiū·intentio·vel labor·vel auxiliū.

Operepreciū.ꝑcij.i. vtilitas· vel neceſſitas ſm Hugi. Vel ſm Papiā: Operepreciū eſt neceſſariū· vtile· vel magne opere.

Operimē.inis.neu.ge.i.tegimen.⁊ ꝓdu.ri.

Operoſus.ſa.ſū.i.laborioſus·intēt⁹·ſtudioſus.⁊ di ab opera. Vel operoſus dicit' ab opere.i.vtilis·vel operibus plenus.

Opicus.ca.cū.i.corrodens.⁊ di ab opico.cas. Vn̄ Juuenal'. Et diuina opici rodebāt carmina mures. Et hinc opici dicūt' balbuciētes.⁊ ꝟba q̄damodo diminuētes. Opic⁹ etiā di q̄ alteri⁹ lingue gen⁹ corrūpit.

Opifer.a.ū.i.opē ferēs.⁊ di ab opis.⁊ fero

Opifex.ficꝭ.pe.cor.cois ge.i.opē faciēs·vel ferēs.⁊ di ab opis.⁊ facio vel fero. Jtem opifex.cis.i.artifex·ꝑitus·ſalꝫ op⁹ faciēs.

Opilio·onis·cuſtos·uł paſtor ouiū.⁊ dicit' ab oue·q̄i ouilio.⁊ eſt idē qđ ouilio. Nō ꝟſus differentiales de greciſmo. Mango caballorū ſit·porcorūqꝫ ſubulcus. Aſt aſini paſtor agaſo·boūqꝫ bubulc⁹. Mulio muloꝝ·dux ennoicuſqꝫ capraꝝ. Nam caper eſt ennos·ouiūqꝫ ſit opilio dux. Et ꝓdu.o.opilio. Vn̄ Virgili⁹ i bucol. Venit ⁊ opilio tarde venere bubulci. Alexāder ꝟo dic̄: Dux ē opilio cui nomē ouile miniſtrat.

Opimat⁹.ta.tū.i.opulētus fecūdatus.⁊ di ab opimo.mas. Et cōpat' opimatus.tior.tiſſimus. Vn̄ Judith.2⁰ Ciuitatem opimatiſſimā.i.opulētiſſimā. Quidā tn̄ legūt ibi·opinatiſſimā.i.famoſiſſimā.

Opim⁹.ma.mū.i.opulētus.diues·abundās·pinguis·ꝑfluēs·fertilis·cāpeſtris.⁊ ꝓducit pe. Vn̄ Oratius in epi. Jnuidus alterius marceſcit reb⁹ opimis.

Opinatus.ta.tū.i.opinione ꝑceptus.vel manifeſtus. Et cōpat'·opinatus.tior.tiſſimus. Jnde opinate.tius.ſime.aduer.

Opinax.nacis.cois ge.i.frequent' opinatus vel manifeſtus·ſicut dicimus leccatorem opinacē eſſe.i.manifeſtū oībus.

Opinio.onis.f.t.i.putamē·vel ſuſpicio·uł fama.⁊ ꝓpe di dubia. Et eſt opinio q̄dā extranea poſitio.vt vult Ariſtoteles i 2⁰ topicorū· Paꝑ.ꝟo dicit: Opinio·rumor fama·nomen·aura popularis.

Opinoſus.ſa.ſū.i. opinione plen⁹·ꝑcept⁹ vel percipiens.

Opipar⁹.ra.rū.i.elegās·uł abūdās. Jn̄ opipare adū.i.elegant'·uł abūdant'.⁊ cor.pa.

Opiter opitri vel opiterū.i. Jupit'·q̄ſi opis pat'.i.auxilij·vel illi⁹ dee ſalꝫ tre. vel opū pat'.⁊ tūc ꝯponit' ab opis.⁊ pat'. vel opit'

dī q̄i obiter.i. puer q̇ natus ē poſt obituꝫ
patriꝫ. Idē ⁊ poſthum⁹. Vel dī opit' puer
cui auo viuo pater eſt mortuus·añq̄ꝫ ille
puer naſceret'. Et dī opiter·quaſi ob pat'·
quia auus in loco eſt patris.
Opobalſamū.mi.i.inciſio·vel cauerna· vel
cortex balſami·vel liquor manās de cōci/
ſione corticis balſami ꝑ cauernas. Cortex
ꝺo illius ligni ꝑcuſſus virgulis ferreis ꝑ
cauernas eximij odori diſtillat guttas.
Oportunus.na.nū.i.vtilis·cōueniēs·ul' ne/
ceſſari⁹. Jñ oportunitas.tatis.i.facultas
copia·vtilitas.
Opos·dī inciſio·vel cauerna·vel cortex.
Oppidanus.na.nū.i.caſtellanus·in oppido
manens.⁊ ꝓducit da.
Oppidulū.li.dimi.i.paruū oppidū.
Oppidū.di. dī q̄libet ciuitas ꝑter Romā.
Et oppidū dī caſtꝛ.⁊ ꝓꝓe magnū caſtrū.
Et ꝓducit ꝑmā. Vñ Lucan⁹ in.4°. Erue/
rent nulli vallarent oppida muri.
Opprobriū.brij.n.s.i.vituperiū·dedec⁹·de/
riſio. Inde hoc opprobriolū.li.dimi.
Ops.pis.fe.ge. ⁊ pl'r·hę opes·opū·ꝟ ntūs
ſingularꝫ deficit ſm vſū. Et ē nomē diuiſi/
diuū.i.aliud ſiḡt ī ſingulari.⁊ aliud in pl'i
Opis.opi.opē.ope.i.auxiliuꝫ·tutela·ſtu/
diū·niſus. Sꝫ opes ī pl'i.i.diuitię. Jnue/
nit' tñ q̄ñq̄ꝫ ī ſingulari ꝓ diuitijs.⁊ in pl'i
ꝓ auxilio. Et hinc ꝟ opis.opis·q̄daꝫ dea
q̄ putabat' opib⁹ ꝑeſſe.⁊ cor.o. Vñ. Que/
rit paup opē·querit auarus opes. Et nō
q' ops ꝓ terra habet ntm̄ in vſu.⁊ īterpo/
ſita.j.facit gtm̄ opis.⁊ eſt ꝑmitiuū. Et dī
ops terra·eo q' opē ferat frugibꝫ·q̄ alio
noīe dī cybele. Iteꝫ ops antiq̄t⁹ dicebat'
in oī gnē.i.diues·fecūdus·opulentus. Et
inde pōt cōponi·inops.i.paup.
Optatiuus.ua.uū. ⁊ īterpoſita.v.cōſonāte
frequētius dī·optatiuus.ua.uū.i.deſide/
ratiuus. Jñ hic optatiuus.tiui.q̄dā mo/
dus verbi·q' deſiḡt optationem.
Optimas.matiſ.cois ge.dī ab optim⁹. Et
ſūt optimates optimi ⁊ maiores ⁊ hono/
rabiliores ī ꝑplō. Et etiā milites electi di/
cūtur optimates.⁊ ꝓducit.ma.
Optatio.onis.fe.ge.⁊ ꝑ ſyncopā·ꝟ optio.
onis.i.deſideriū·vel electio. Et optiones
etiā dicti ſūt quidā milites· q' ſunt electi.
Opulentus.ta.tū.⁊ hic ⁊ hęc ⁊ ꝟ opulens.
tis.in eodē ſenſu.i.diues· vel opibꝫ abū/
dans.⁊ plenus.⁊ vtrūq̄ꝫ cōpat'.
Opus.peri.n.t.dī ab ops opis·qꝺ ē tra.⁊
ē id qꝺ fit·ꝟ opatio ipſa rei actio ē. Et ab
opus dī hoc opuſculū.li.i.paruū opus. Et
operari⁹.ria.riū.ad opus ꝑtinēs.vel qui
facit opus. Et ꝟ operarius.rij.ꝓ eodē. Et
operoſus.ſa.ſū.i.vtilis·vel opibus plen⁹.

O ante R

Ora.rę.ſine aſpiratiōe ſiḡt finē·ul' extremi/
tatē rer·ꝑcipue regionū·ul' veſtiū. Vñ.j.
Reg.24°. Dauid orā ꝑſcidit chlamydis
Saulis. Qñq̄ꝫ eſt pl'is nūeri de os orꝫ.⁊
ſic etiā nō aſpirat'·ꝟ qñ ſiḡt tēp⁹ aſpirat'.
Oraculū.li.i.diuinū reſpōſū.⁊ dī ab os orꝫ
q' ore petit'.⁊ ore dat'. Et oraculū ē locus
vbi dat' reſpōſū.⁊ ſic accipit' oraculuꝫ ſm
Hug'. Pap.etiā dicit: Oraculū celeſte re/
ſponſū·vel ipſū delubrū. Et ſm q̄ſdaꝫ dī
ab oro.oras. Vñ in hiſtorijs dī· Reſpōſū
diuinū oraculū dī·q' orantibus dat'.
Orariū.rij.dī limbꝫ q̇ appōit' orę.i.margini
⁊ extremitati alicui⁹ veſtimēti cā ornat⁹.⁊
dī ab ora orę.ꝓ extremitate veſtiū. Item
orariū pōt dici ab os oris. Et tūc orariū
dī peplū·ſcilꝫ infula illa q̄ īuoluit ⁊ operit
ora.i.vult⁹. Orariū etiā dī ſtola ſacerdotꝫ
eo q' orationes ⁊ q̄libet ſacramēta eccleſię
ſine eo fieri non debent.
Oratio.onis.fe.ge.dī q̄i oris rō: Nā orare ē
loq̇ ⁊ dicere. Eſt aūt oīo cōtext⁹ ꝟboꝝ cū
ſenſu. Cōtext⁹ aūt ſine ſenſu nō eſt oīo·q'
nō ē oris rō. Itē oīo petitio ē·q' orare idē
ē qꝺ petere. Ita dicit Pap. Itē oīo copu
lata ⁊ ligata ē in metris·abſoluta ī ꝓſa·al/
locutiua in epl'is·diſputatiua ī dialecticꝫ
relatiua in hiſtorijs. Itē oīonū·alia per/
fecta·alia īꝑfecta. Perfecta ē illa q̄ ꝑfectū
ſenſū gnāt ī aīo auditorꝫ.vt hō currit. Vl'
oīo ꝑfecta eſt ordinatio dictionū ꝯgruā
ꝑfectāq̄ꝫ ſniāꝫ demōſtrās. Impfecta oīo
eſt illa q̄ imꝑfectū ſenſū generat in aīo au
ditoris.vt albus homo.
Oratiūcula.lę.dimi.i.parua oratio.
Orator.oris.i.actor·defenſor·patron⁹·cau/
ſidicus·aduocatus·ſm Papiam.
Oratoriū.rij.i.locus orādi·tm̄ orationi cō/
ſecratus·in q̄ nemo aliq̄d aliud agē debet
niſi ad qꝺ factū eſt·vnde ⁊ nomē accepit.
Orbis orbis maſ.ge.i.rotunditas circuli.⁊
etiā cuiuſlibet rei.⁊ dī a rota·q' q̄i rota ē.
Itē orbis dī circul⁹ ſeptimanę. Vñ Job
ꝑ. Cūq̄ꝫ ī orbē trāſiſſent dies cōuiuij. Itē
orbis dī mūdus ul' circulus terrę ꝑpt ro/
tūditatē. Jñ ꝟ orbiculus.li.dimi. Et orbi/
culus dī etiā q̄libet breuis rotella. Et ꝯpo
nit' orbis cū terꝫ ul' tra ꝝ.⁊ dī ꝟ orbiſtę. vel
orbiſterraꝝ maſ.ge.qꝺ dinoſcit' ex ſui ꝑn
cipio·ſic q̄ſq̄ꝫ·q' ſcilꝫ orbis ē maſ.ge.⁊ q̇a.

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Orbita.te.pe.cor.i. veſtigiū carri ul' rote. ab
orbe. 7 rota dicta. ſcilʒ act⁹ q̄ pec⁹ agi ſolet.
Et dī orbita. q̄ſi orbis iter vel via.
Orbiūnei. cōponit' ex itegri diuiſo⁊ gene⁊
7 nūero⁊. Et videt' mirabilis cōpoſitio.
Et declia' orbiūnei. gtō orbiqueorū. dtō
orbiouēis ⁊c. Ciuitas enī ē q̄ vocat' orbiū
7 vocat' vel. ħ corrupto noīe nūc dī orbe/
uetus. 7 inde ꝓprie dicebant' ciues orbiti/
ſiue uiētani. Vel cōiunctim orbitiuiētani
qui nūc dicūt' orbeuetani.
Orbo.ba.bū.i. ꝑuat⁹. cec⁹. Sʒ orbo q̄ filios
amiſit. ħ cecus q̄ oculos ꝑdidit. ħ ſepe vnū
ponit' ꝑ reliq̄. Jn̄ hec orbitas. tatꝭ.i. amiſ/
ſio oculo⁊ ul' etiā filio⁊. Jtē orbus dicit'
ſine paretib⁹ ſm Hugꝰ. Jtē grecism⁹ pōit
talē differētiā. Vn̄. Cecus inutilit' gerit in/
ſtrumēta vidēdi. Lumīe priuat⁹ violent'
dī orbus. Vī orbatus cecatus ul' viduat⁹.
Orca.ce. vas olei. ul' ſpēs amphore magne.
7 dī ab orce. qd̄ ē recipe. Et ħ orce⁹.cei. q̄i
vice⁹ ꝑ eodē vaſe. Jn̄ ħ orceolus.li. dimi.
Orcas.cadis. qd̄dā gen⁹ oliua⁊. 7 dī ab or/
ce. qd̄ ē recipe. q: multū liq̄ri ꝑcipit. Vel
orce etiā dī grece rotūdū. Jn̄ orci apud
grecos dicūt' teſticuli ꝓpt' rotūditatē. Et
inde q̄dā oliue dicūt' orcades. q̄ſi teſticu/
lares. q: i modū teſticulo⁊ creſcūt. 7 cor.
Orce grece. latine dī recipe (pe. orcades.
Vel orce grece dī etiā rotūdū latine.
Orceſtra.tre.i. pulpitū ul' cathedra nobiliū
7 dī ab orce. quia eos ſeꝑatim a ꝑplo reci/
piebat. Et orceſtra dicebat' locus ſepat⁹
in cena vbi nobiles ſedebāt. Vnde 7 ſepe
ponit' ꝑ nobilib⁹. Vn̄ Juuenalis. Quos
reportādis poſita ē orceſtra cathedris.
Orcula.le.pe.cor. dimi.i. parua orca.
Orcus.ci. maſ. ge.i. infernus. 7 dī ab orce.
qd̄ eſt recipe. q: ſꝑ parat⁹ ē recipe. vel q:
multa recipiat. Vn̄ Orati⁹ in epi. Quid
viā ꝑſūt aut horrea ſi metit orcus. Gran/
dia cū paruis nō exorabilis auro.
Ordinarius eſt. q̄ iure ſuo vel ꝑncipis bn̄/
ficio vniuerſalit' iuriſdictionē exercē pōt
vbilibet. Jtē eſt is cui vniūſitas cauſarū
cōmiſſa eſt. Vnde ſm ſpe. officiales epo⁊
ordinarij vocāt'. Jtē ſm Goff. ordinari⁹
iudex ē q̄ a collegio eligit'. 7 a ſuꝑiore cō/
firmat'. ut elect⁹ i rectorē. q̄ ꝑ cōfirmatiōē
ſortit' iuriſdictionē. ſic 7 epūs in oīb⁹. ꝑt'
ea q̄ maiorē diſcutionē exigūt. Jtē ordi/
narius miles eſt qui ꝑ integrum ordinem
militat. q̄ alio noīe dī gregarius.i. hūilis
Ordinarij loco⁊ ſūt nō tm̄ epi. ħ etiā q̄cūqꝫ
iſeriores q̄ hn̄t iſtitutionē 7 deſtitutionē.
c. cū ab eccleſiarū. de offi. ordi. et. c. iiij. §. in
conferendis. e. ti. li. vj.
Ordinaria onera ſūt illa q̄ ex cōſtitutione
vel cōſuetudine ꝑſtant'. vt q̄ q̄libet talis
fūdus ul' dom⁹ q̄libet āno tātū debeat ꝑ/
ſtare dn̄o ſuo. ul' ꝑncipi. Sʒ extraordinaria
onera ſunt q̄ ex curſu 7 more ex iopinato
euētu ul' caſu ſeu neceſſitate emergēte idu
cunt'. vt ſi dn̄s velit maritare filiā ſuā. vel
guerre imineāt. 7 iō a ſuis ſbditꝭ exigat' ali
Ordinatus.ta.tū.i. diſpoſit⁹. elect⁹. (q̄d.
Ordo.inis. maſ. ge.i. diſpoſitio. ul' gd⁹. 7 dī
ab ordior. diri. Jn̄ ordiari⁹. ria. riū.i. ordie
ſtatut⁹. factus. ul' elect⁹. Et ħ 7 ħ ordialis.
7 ħ le. Jtē ordo ē vnū ſacramētū de ſeptē.
Orea.ree.i. mons. 7 dī ab oros. qd̄ ē viſio.
Jn̄ ħ oreas.adis.i. nympha. ul' dea mōtiū
Orexis.xis.i. vomit⁹ exiens ab ore. 7 dī ab
os. ori. Jn̄ ħ orexia. xie. poliphagia.i. mul
ta comeſtio. nimiū deſideriū comedendi.
Et cōtigit hec infirmitas cū extra naturā
comedimus.
Organic⁹.ca.cū.pe.cor.i. ad organū ꝑtinēs.
Organū.ni.pe.cor. ē gnāle nomē oīuʒ iſtru
mēto⁊ vel vaſo⁊ muſico⁊. Vī etiā ſpālit'
ꝑ q̄dā iſtrumēto. Organū etiā dī modu/
latio q̄ fit i cātilena. 7 ꝓꝑe cū talib⁹ iſtru/
mētis vel vaſis. Jn̄ ħ 7 ħ organiſta. ſte. q̄
vel que in tali inſtrumento canit.
Orge grece. dicitur ira.
Orgia.orū. plis nūeri tm̄. ſacra bacchi mi/
niſteria. ul' ſacrificia. dicta a ſaltationib⁹.
Oria.orie.i. frenū qd̄ ori iponit'. 7 dī ab os.
Oric⁹.ca.cū.pe.cor.i. loquax. 7 dī ab os. ori.
Oridicus.ca.cū.pe.cor.i. ore dicens.
Oridurus.ra.rū.i. aſpere loquēs. vel q̄ non
vult aꝑire os. 7 ꝑducit du.
Oriēs.entꝭ. maſ. ge. ꝑ orietali plaga mūdi.
Jn̄ ħ 7 hec orietalis. 7 ħ le. Pōt etiā eē. ge.
Orificiū.cij.n.s.i. foramē iſe/ (oīs 7 ꝑticipiū
rius. 7 dī ab os. ori. 7 facio. Pōit' etiā ꝑ q̄li/
bet foramīe. Et vt dic' Ambro⁹. Vētri duo
Origanū.ni. q̄dā herba calida. (ſūt orificia
Origenes ꝓꝑriū nomē doctoris. de quo dī.
Vbicūqꝫ Origenes bene poſuit nullus
eo melius. 7 vbi male. nullus eo peius.
Origeniani heretici ab Origene autore ex
orti ſūt. dicētes q̄ nō poſſit videre filius
pr̄ez. nec ſpūs ſcūs filiū. Aias q̄ʒ ni ꝑnci/
pio mūdi peccaſſe dicūt. 7 ꝑ diuſitate pec
cato⁊ de celis vſqꝫ ad t'rā diuiſa corpa q̄i
vincula meruiſſe. eaqꝫ cā factū eſſe mūdū.
Originarius.rij.i. vernaculus.

Originarij dicūť aſcripticij·ſcilʒ litones·ſic
dicti·eo ꝗ ita glebe ſūt aſtricti ꝗ trā ſine
volūtate dn̄i ſui nō poſſūt dimittē·dicti
originarij·q: ad trā talē ipſa origine pr̄is
aui,paui ad ſeruitutē tenēť·ʒ bi ſm̄ leges
ſerui glebe vocantur·qui ſm̄ vulgus ma/
nentes a manendo dicūť.
Origo.ginis.fe.ge.i.genus·ſtirps·p̄ncipiū
Jn̄ origine⁹.nea.neū.ʒ h̄ ʒ h̄ origīalis.ʒ h̄
le. Jn̄ originaliť adū. Vn̄ originale pecca/
tū dī qđ ab origine natiuitatis cōtrahiť.
Orion.onis.maſ.ge.dī quoddā aſtrū ante
tauri veſtigia fulgēs. Et dī orion·q̄i vriō
ab vrina.i.ab inundatiōe aq̄x. Tēpore eni
hyemis oriť.ʒ mare ʒ trās aq̄s ac tēpeſta/
tib⁹ turbat·ſm̄ Pap̄. Et ꝑd.ꝑmā ſyllabā
ʒ mediā orion. Vn̄ Ouidi⁹. Obſtitit oriō
lacona nitētib⁹ aſtris. Jtē orion īueniť ꝑ
q̄dā citharedo.ʒ tūc.ꝑd.pe.ſ ꝑmā cor. Vn̄
Virgili⁹. Orphe⁹ inſiluit inť delphinas
orion hic ſumiť ꝑ citharedo. Et nō ꝗ ſm̄
Lucanū: Orion ꝑdu·pe.in gtō. Vn̄ dic in
ꝑ g. Enſiferi nimiuʒ fulget latus orionis.
Jdē in.9⁰ f. Teſte tulit celo decus ʒ victi
orionis. Sʒ ouidius in meta.13⁰ corripit
dicēs. Diuerſaſqʒ vrbes nitidūqʒ orionis
enſeʒ. Plurimū vſus ſeq̄ť Ouidiū q̄ʒ Lu/
canū. Vn̄ ī vocabulis in q̄b⁹ autores ſibi
ꝯriāť·ſꝑ tenēda ē cōſuetudo loci ī q̄ legiť.
Oriundus.da.dū.nomē.i.natus vel naſcē/
dus. ʒ regit gtm̄. Vn̄ in Boetio. Si re/
miniſcaris cuius patrie ſis oriundus.
Orix vt dicit glo. Yſaie. 51⁰ aīal eſt imūdū
nec ſacrificijs aptū. Et vt dicūt quidam.
Orix ē aīal qđ dā ī heremo ſiłe capre·cuius
pili ſunt reflexi ꝟſus caput ꝯ naturā oīuʒ
aīaliū. Alij dicūt ꝗ ſit mus aq̄tic⁹ q̄ cū ca/
pt⁹ ē,ꝑijciť ī vijs ſiue in cōpitij. Alij dicūt
ꝗ orix ē aīal ſiłe muri qđ nos dicim⁹ glirē
Et declinať h̄ orix·origis·origi·origē ⁊c. De
q̄ hī Deut⁹ 14⁰ Origē camelopardulum.
Noīa eni deſinētia in.x.faciūt gtm̄ ī cis·uł
in gis.exceptis nix·nox·ſenex.ʒ ſupellex.
Oriça.çe.maneries ē pulmēti.ʒ ut dicūt de
Oriçon.çontis.maſ.ge.media (hordeo.
ſphera apparēs ſup terrā·ſm̄ Papiam.
Ornia·iterp̄tať anathema·uł anathemati/
Ornix ē gallina ſilueſtris·Vł vt dic (çatio.
Pap̄. Ornix ē gallina africa pinguiſſima
Orniçomātia.tie.i.diuinatio q̄ fit ī pectore uł
ī ortu·uł ī guſtu pullox.ʒ dī ab ornix qđ
iterp̄tať gallina ſilueſtris·ʒ mātia·qđ ē di/
Oroma·viſio iterp̄tať ſm̄ Pap̄. (uinatio
Oros orontis ꝑpriū nomē cuiuſdā montis
Hinc videť dici·h̄ Orontes.ontis. dux
licioꝝ·quia magnus fuit.
Orphanotrophiū.phij.i.hoſpitale·uł ali⁹
locus venerabilis in quo orphani cōuer/
ſanť·vel paſcunť. Jn̄ h̄ ʒ h̄ orphanotro/
phita.te.q̄ uł que eſt cuſtos orphanotro/
phij·ſiue dn̄s·ſiue dn̄a talis loci.
Orphanus.na.nū. idē ē qđ pupillus. Sʒ
illud grecū nomen eſt.ʒ hoc latinū. Vn̄ in
pſalmo vbi legitur: Pupillo tu eris adiu
tor·grecus habet orphano.
Orſum.ſi.i.principiū loquendi vel locutio
ʒ diciť ab ordior ordiris.
Orſus.ſa.ſū.i.inceptus.ʒ dī ab ordior.diri.
Et h̄ orſus.ſus.ſui.i.actus ordinandi telā·
vel locutio·vel principiū locutionis.
Orticola.le.pe.cor.i.ortolan⁹.ʒ dī ab ortus.
ʒ colo.quaſi ortū colens.
Ortygia.gie.quedā inſula·ſcilʒ delos.
Ortigometra·tre.q̄dam auis.ʒ vt dicūt eſt
coturnix·q̄ grege ducit·terre eā appropin
quātē accipiť vidēs·rapit ſm̄ Hug. Pa
pias etiā dicit: Ortigometra·genus auiū
i.coturnices·q̄s veteres veſca inť dixerūt.
Solū eni hoc aīal·ſicut homo morbū ca/
ducū habet. Et ꝑdu.penł.ab Alexandro
Vn̄. Hic coturnices deſigne ortigometra.
Ortilio.lionis.maſ.ge.idē qđ ortolanus.
Ortix ortigis.fe.ge.grece·latine dī coturnix.
Orthodoxus.xi.maſ.ge.i.vir recte glorie
ſcilʒ recte credēs.ʒ vt credit viuēs.ʒ diciť
ab orthos·qđ eſt rectū.ʒ doxa glīa. Quo
noīe nō pōt vocari qui aliter viuit q̄ʒ cre/
dit. Jn̄ hec orthodoxa.xe.i.femina recte
glorie. Et h̄ orthodoxia.xie.i.recta gloria
Et pōt declinari adiectiue·orthodoxus
xa.xū.ſm̄ Hug. Pap̄. ꝟo dicit. Ortho/
doxus grece·nre catholic⁹ hō dī·fide rect⁹
ʒ vita ꝑbabilis·qui latine vir recte glorie
diciť·ʒ ꝑducit penł.poſitione.
Orthogomenus.na.nū.i.recte accentuat⁹.
ʒ dī ab orthos·qđ eſt rectū·ʒ gomenos
qđ eſt accentus·q̄ſi nō encleticatus.
Orthogonus.na.nū.i.recte angulať⁹. ʒ dī
ab orthos.ʒ gonos.qđ eſt angulus. Et h̄
orthogoniū.nij.i.rectus angulus·figura
plana. Eſt eni triangularis.ʒ habet angu/
lum rectum.ʒ cor.go.
Orthographia.phie.pe.acuta.i.recta ſcri/
ptura litterarū ʒ ſyllabaꝝ.ʒ dī ab orthos
qđ eſt rectū.ʒ graphia ſcriptura.
Ortolanus.ni.i.cultor orti.ʒ dī ab ortus.ti.
Orthoneumen⁹.na.nū.i.recte modulať⁹.ʒ
dī ab orthos·qđ ē rectū.ʒ neuma. Vn̄ q̄dā

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ꝓnoia apud grecos·ſcilʒ diſcretiua·dicit᷑ orthonemmena·q̄ſi recte modulata.i.recte accentuata·ad differentiā illoꝝ que ſunt inclinatiua.

Orthonoycus·q̄ tātū emittit quātū recipit ⁊ dī ab orthos·qḋ eſt rectū.⁊ noycus. Jn̄ orthonoycus·qui equo modo recipit et emittit.⁊ cor.pe.

Orthos grece·latine dicit᷑ rectū.

Ortus.ta.tū.participiū ab orior oriris. Et hic ortus.tus.tui.i.natiuitas. Et h̄ ort⁹.ti. ſecūde decli.q꞉ ſꝑ ibi aliq̄d oriat᷑.⁊ nunq̄ȝ ſit ſine fructu·ſm̄ Hug. Papias vō dic: Ortus.ta.tu.natus·genitus·ſubito viſus Ortus vō tus.tui.natiuitas genitura·ſubita apparitio·ꝓceſſus. Ort⁹ vō orti orto·ager amenus·oleribꝫ abundās·vel paradiſus. Ortus oleꝝ inde dicit᷑·q꞉ ſempꝫ ibi aliq̄d oriat᷑: Nā cū alia terra ſemel in āno aliquid creet·ortus nunq̄ȝ ſine fructu eſt. Jn̄ ortulus.li.dimi.i.paruus ortus.

O ante S

Os oris neu.ge.dī ab oſtiū·quaſi oſtiū·q꞉ ꝑ ipſū q̄ꝫ ꝑ oſtiū cibos intromittim⁹.⁊ ſpiritū foras eijcim⁹·vel q꞉ ꝑ os egrediant᷑ vba ⁊ ingrediant᷑ cibi. Et ꝓducit᷑ os oris·ſed os oſſis corripit᷑. Vñ. Os oris loq̄t᷑·corio veſtit᷑ os oſſis. Ab os oris·dī h̄ os oſſis·qḋ antiqui dicebāt hoc oſſū.⁊ hoc oſſu.et inde gt̄is pluralis oſſuū·ſ; nūc dicimus os·oſſis·oſſe·oſſiū p.j.in penultia ſyllaba gt̄i pluralis. Et dicitur oſſa ab ore·eo q꞉ pateāt i ore aptius q̄ȝ alibi·imo ī alia pte corporis nō patēt. Nā vbiq꞉ cute ⁊ viſceribus obtecta celant᷑. Vel dicunt᷑ oſſa ab vro.ris.quaſi vſta·q꞉ olim cremabātur.

Oſa.ſe.fe.ge.qḋdā gen⁹ calciamēti.⁊ dī ab os oſſis·q꞉ ꝓ de corijs boū oſe facte ſunt.⁊ quāuis nūc ex alio gn̄e fiāt·ꝓſtinū tm̄ nomē retinēt. Jn̄ oſat⁹.ta.tū.i.oſas habens.

Oſanna hebrēū eſt.⁊ accētuat᷑ in fine. Et vt dicit Hieronym⁹ in.127. pſalmo q̄ manifeſte de aduētu ſaluatoris ſcript⁹ eſt·ꝓ eo q꞉ in ſeptuaginta habet᷑ iterpretibus: O dn̄e ſaluū me fac. Jn hebreo legimus: Anna·adonai·oſanna·quod manifeſtius Symmach⁹ interꝑtat⁹ ē·dicēs: Obſecro dn̄e ſaluū me fac·obſecro. Nemo ḡ putet ex duobus vbis·greco videlicꝫ ⁊ hebreo ſermone oſanna eſſe cōpoſitū·ſ; totū hebraicū.⁊ ſigr̄e q꞉ aduent⁹ chriſti ſal⁹ mūdi ſit·necnō ꝑ h̄ q꞉ ſubiūgit᷑: Oſanna.i.ſalus in excelſis·ꝑſpicue oſtendit᷑·q꞉ aduentus chriſti nō tm̄ hoīuꝫ ſalus·ſed totius mūdi ſit·terrena iūgens celeſtibus. vt oē genu ei flectat᷑·celeſtiū·terreſtriū.⁊ infernoꝝ. Eſt aūt vt dicit Remigius: Oſanna cōpoſitū ex itegro ⁊ corrupto. Oſi enī latine dicit᷑ ſalua·ſiue ſaluifica. Anna vō apud illos interiectio obſecrātis. Nā apud illos ab obſecrante dī anna·ſicut apud nos latinos a dolente dī heu. Et ſm̄ hoc deberet dici itegre oſianna·ſ; corrupte dī·oſanna dēpta.j.vocali. Et iterꝑtat᷑ oſanna ſalua vel ſaluifica·obſecro·q꞉ ſicut dictū eſt·oſi interꝑtat᷑ ſalua vel ſaluifica·anna eſt interiectio obſecrantis apud hebreos. Et ſubaudit᷑: Populū tuū·vel totū mūdū·hoīes ⁊ angelos ipſoꝝ ruinā ex hoīb⁹ reparādo Quidā dicunt·q꞉ oſanna interꝑtat᷑ ſalus q̄ꝫ dicat: Dn̄e tibi debet᷑ ſalus mūdi. Auguſtinus vō dic꞉ q꞉ oſanna eſt vox obſecrātis·magis affectū indicās q̄ȝ rē aliquā ſignās·ſicut ſūt i lingua latina interiectiōes. Et ideo oſanna in aliaꝫ linguā transferri non potuit·ſicut nec racha.

Oſaureū.rei.dictus eſt Chryſoſtomus. et declinat᷑ tm̄ in fine·licꝫ cōponat᷑ ex duobꝫ rectis·ſicut ⁊ omnetonū.

Oſcen.oſcinis.maſ.ge.q̄ ore canit·ul᷑ folijs vel alio modo vt decipiat aues.⁊ dī ab os.⁊ cano. Dicūt᷑ etiā oſcines q̄libet aues ore canētes.i.cantu augurīū faciētes·ſm̄ Hug. Et Papias etiā dicit: Oſcines·ore canētes·aues dicūt᷑ quarū augurīū voce capit᷑·vt corui.⁊ cor.pe.oſcines.

Oſcillū.li.quoddā gen⁹ ludi·ſcilʒ cū funis ſuſpendit᷑ de trabe·in quo pueri ⁊ puelle ſedentes ipellūt᷑ huc ⁊ illuc.⁊ dī ab os oris.⁊ cilleo·eo q꞉ ibi ora cilleāt᷑.i.moueāt᷑ huc ⁊ illuc. Jtē oſcillū.li.i.paruū oſculū.⁊ tūc eſt dimi.de oſculum.⁊ eſt ſimplex.

Oſculū.li.format᷑ ab os·addita culū·ſicut a mas maſculus.⁊ a flos floſculus.⁊ a mus muſculus. Et eſt oſculꝫ dimi.de os oris quātū ad vocē. Et q꞉ aliā habuit ſigtionē a ſuo primitiuo: ideo os fecit aliud dimi. ex ſe·ſcilʒ oſcillū.i.paruū os ut dic Priſc. Et differt oſculū a baſio·q꞉ oſculū eſt religionis. Vñ dī: Recepit eū i oſculū pacꝫ Baſiū vō eſt amoris. Suauiū luxurie et libidinis. Vñ. Baſia cōiugibus·ſ; oſcula dant᷑ amicis. Suauia laſciuis miſcentur grata puellis. Jtē oſculū filijs. Pacē amicis. Baſiū vxoribus. Suauiū ſcortis. Jtē oſculum charitatis. Baſium blandicie. Suauiū voluptatis.

Oſor.oris.maſ.ge.i.oditor. ⁊ dr̄ ab odi.odi-
ſti. Vn̄ Plaut⁹ in ãphitrione. Scito illū
madidū ⁊ incõtinētē atq̧ oſorē vxoris ſue
ſm̄ Hug. Pap. autē dicit: Oſor.oris.ab
odio.dis.dicit⁹ .i. inimic⁹ q̄ aliū odio habet
Oſſeus.ſea.ſeū.pe.cor.i.de oſſibus exiſtens
vel fact⁹. ul' ad oſſa ptinēs. ul' oſſibꝰ plen⁹.
Inuenit' etiā h̄ oſeū.ſei. p burſa iteſtino-
rum. Vn̄ Auicēna. Cū inteſtina deſcēdūt
in oſeū ⁊c. ⁊ tūc. pdu.pe.⁊ ſcribit' p vnū.s.
Oſſiculū.li.dimi.i.paruū os.
Oſſifragiū.gij.i.oſſiū fractio. ſicut dicim⁹
aliquē feciſſe oſſifragiū. q: oſſa alic⁹ fregit
Oſſifragus.ga.gū.i.oſſa frãgēs.⁊ cor.fra.
Oſſillū.li.dimi.i.paruū os.
Oſſoſus.ſa.ſū.i.oſſibus plenus.
Oſſulū.li.dimi.i.paruū os.
Oſtētū.ti. dr̄ mõſtꝝ. ſiue res admirationē
faciēs. q: ꝓpoſita ad oculū põt oſtendi.
Oſtentus.tus.tui. dr̄ irriſio. ⁊ maxime q̄ fit
cū aliq̄ ſigno notabili. q̄ irriſus oſtendit'.
Vnde Heb.6°. Crucifigentes filiū dei ⁊
oſtentui habentes.
Oſtentaculū.li.i.demonſtratio.
Oſtia.ſtię.eſt quędã ciuitas. Jn̄ oſtienſis.
vt epiſcopus oſtienſis.
Oſtra grece. latine dr̄ teſta. Jn̄ h̄ oſtra.ſtrę.
teſta cuiuſdã piſc̄. Et hinc h̄ oſtreū oſtrei
⁊ hęc oſtrea oſtreę. q̄dã piſcis q̄ i oſtra la-
titat. Sꝫ oſtrea.oꝝ. p ipſis piſcibus dr̄ i
neu.ge. Sꝫ oſtreę.arū.in fę.ge.ſūt carnes
eoꝝ. Jn̄ h̄ oſtrearius.rij. q̄ piſcē illū vēdit
vel capit. Et h̄ oſtruꝫ.oſtri.i.purpura. q:
oſtroꝝ ſanguīe tingit'. Jn̄ oſtre⁹.trea.treū
i.purpure⁹. Et oſtreatus.ta.tū.i.purpu-
ratus. Et h̄ oſtrearius.rij.qui in purpura
opat'. vel qui eã facit. vel tingit. ſm̄ Hug.
Papias dic̄. Oſtrea aĩalia marina. dicta
a teſta. q: mollicies carnis interior mutat'
vel minuit'. Grece eni teſta oſtra dicit'.
Oſtratites.tis.maſ.ge.q̄dã lapis q̄ ſimili-
tudinē teſtę habet. ⁊ viſus eſt p punice.
Oſtratus.ti.maſ.ge.i.pauimentū teſtaceū
dictū ab oſtra. q: q̄buſdã minutis ⁊ fract̄
teſtis ul' lapidibꝰ calce admixto fiat. Jn̄ h̄
oſtratarius.tarij.q̄ oſtratū facit. Et oſtra-
tarius.ria.riū.ad oſtratariū ptinēs.
Oſus.ſa.ſū.i.odiēs. ⁊ dr̄ ab odi.odiſti. ⁊ ha-
bet vim participij. vnde cõſtruit' cū actō
ad modū participij.

O ante T vel V

Ota grece. latine dr̄ auris. Inde hęc ota-
gia otagię. dolor auricularū.
Ouale.lis.n.t. corona que ꝓpt' pugnã dat'
victoribus. ⁊ dr̄ ab ouo uas.
Ouatio.onis.i.leticia. ul' exultatio victoꝝ
ſcilꝫ que exhibet' q̄i triūph⁹ victoribus.
Ouicula.lę.dimi.i.parua ouis.
Ouile.lis.n.t.i.caula ouiū. Et pd.pe. Vnde
q̄dã. Dux ē opilio cui nomē ouile miſtrat
Ouilio.onis.i.opilio. ⁊ dicitur ab oue.
Ouilla.lę.dimi.i.parua ouis.
Ouinus.na.nū.pe.pd.i.res ouis. vel de oue
exiſtens. vt carnes ouinę.
Ouis ouis.fę.ge. dr̄ q̄ſi oblatis. ab oblati-
one. eo q̧ antiq̄t⁹ i initio nõ tauri. ſ3 oues
ſacrificarētur. ſeu in ſacrificio mactarētur.
Priſcianus xo dicit q̧ deſcendit a greco
Greci eni dicūt oyos. ⁊ nos cauſa vitãdi
hiatū. ouis dicim⁹. Ex his ſcilꝫ ouibꝰ q̄dã
dicūt' bidētes. q: int' dētes ſuos duos al-
tiores habēt. cū q̄bꝫ dicūt' naſci. q̄s gētiles
maxīe in ſacrificijs offerebãt. ⁊ corri.pmã
ouis. ſ3 ouū ui.pdu. Vn̄. Que male feret
ouis. nõ eſt melior tribus ouis. Itē. Nõ
eſt vilis ouis. centum mihi charior ouis.
Ouiſpex.ſpicis.cois.ge.qui vel que viſce-
ra ouiū inſpicit. ⁊ cor.ſpi.
Ouum oui. dicunt greci oum. ⁊ interpoſita
v.cõſonante. inde nos dicim⁹ h̄ ouū oui.
Vel dr̄ ouū. q̄ſi vuū. ab vua. eo q̧ ſit hu-
midū ſicut vua. q: ſicut vua exteri⁹ ſicca ē
⁊ interius vuida ul' hūida. ſic ouū exteri⁹
ſiccū ē. ⁊ interius hūidū. Jn̄ hoc ouulū.li.
dimi. ⁊ h̄ ouiculū.li.ſilit' dimi. ſm̄ Hug.
Et pdu.pmã. ſ3 ouo.uas. cã cor. Vn̄ Pru-
dens frat' oua. cū dãt tibi ſep⁹ oua. Pa-
pias xo dicit: Oua dicta. q: ſunt vuida
ab eo q̧ itrinſec⁹ humore ſint plena. Nã
humidū eſt. qd̄ exterius humorē habet.
vuidū. quod interius.

O ante X

Oxea oxeę. vel oxia. eſt acut⁹ morbus vel
velox. ⁊ dr̄ ab oxi. qd̄ eſt acutū. vel velox.
q: cito tranſit vel necat. vt freneſis. Et hęc
oxea vel oxia. acutus accentus. Sūt eni
decē figurę accētuū. que a grecis ꝓ ſubioꝝ
diſtinctionibus apponūt'.
Oxi apud grecos. ⁊ acutū ⁊ velocē ſigt. Jn̄
oxus xa.xū.i.acutus vel velox. Vn̄ ⁊ qd̄-
dã gen⁹ teli acuti dr̄ hic oxus xi. Et mor-
borū quidã dicunt' oxi. q̄dã chronici. Oxi
ſunt qui cito interficiūt vel trãſeūt. Chro-
nici aūt ſūt qui diu languere faciūt. Item
ab oxi qd̄ ē acutū. dr̄ apud grecos acetū
oxi. eo q̧ ſit acutū. Itēꝫ ab oxi qd̄ ē acutū

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

vel velox· dicitur oxi· quedã medicina.
Oxiphalus.li. genus eſt mẽſure· ſcilȝ acita-
bulũ· vel ocitabulũ. ⁊ ꝓprie ad acetũ feren
dũ. vnde ⁊ dĩ oxiphalus· q̃ſi oxiphorus
vel dĩ a phalon· qđ eſt lignũ· eo ꝙ ligne⁹
ſit. ⁊ coꝛ. pha.
Oxigaros. maſ. ge. vel hic oxigarus. gari.
i. acetũ cum liquamine.
Oxigoniũ. nĩj. i quo tres anguli ſunt acuti
⁊ dĩ ab oxi· qđ eſt acutũ. ⁊ gonos· qđ eſt
angulus. Et oxigonus. na. nũ. i. habens
tres angulos acutos.
Oximel. neu. ge. vel oximellũ. li. eſt aceti et
mellis ꝑmixtio· id ẽ· duas partes habẽs
aceti. ⁊ tertiã mellis· vnde talis confectio
dulcedinem retinet ⁊ acoꝛem.
Oximentũ. ti. acetũ cũ vino mixtũ.

O ante Z

Oza. ze. ꝓpꝛiũ nomẽ cuiuſdã viri. De quo
habet̃. 2. Reg. 6°. Iratus eſt dñs indig-
tione cõtra Ozã. Et. j. Et vocatũ ẽ nomẽ
loci illi⁹ ꝑcuſſio Oze. Et nõ debet accẽtu-
ari i fine cũ ſit hebꝛ. Et interp̃tat̃ Oza ro-
bur. vel viſio· ſiue vidẽs· vel robuſtus.
Ozias. oza. vel ozi. interp̃tatur robur. Vñ
Ozias dict⁹ eſt· qꝛ interpꝛetatur foꝛtitudo
dñi. Ipſe eſt q̃ ⁊ Azarias· duplici noĩe.
Iſte ẽ q̃ illicitũ ſibi ſacerdotiũ vendicare
conatus eſt· lepꝛa in fronte ꝑcuſſus eſt. vt
dicit̃ 2° Paralipo. 26°. Itẽ. 4. Reg. 15°.
Ozimũ. mi. dĩ ab oza vel ozi· qđ interp̃tat̃
robur. Et ozima inteſtina boũ dicũt· ſcilȝ
tripe· qꝛ in eis conſiſtit foꝛtitudo. Vnde
Perſius. Cum bene diſtincto cantauerit
ozima neruo.

P ante A

P Littera apud hebꝛeos nõ ha-
betur· nec vllũ nomẽ eſt apud
eos qđ hoc elemẽtũ ſonet. Ab-
uſiue igit̃ accipienda ſunt noĩa
hebꝛea q̃ñ p. p. inueniũt̃ apud nos ſcripta.
Pabulũ. li. a paſcendo dĩ· ſcilȝ paſtus vel
paſcua. Inde pabuloſus. ſa. ſũ. i. pabulis
plenus.
Pacalis· lis. ꝯ. t. ⁊ h̃ le. i. pacẽ deſignas· vel
ad pacẽ ꝑtinẽs. Vñ Ouidi⁹ in. 6°. meta.
Circũit extremas oleis pacalibus hoꝛas.
Pacat⁹. ta. tũ. i. pacificatus. ⁊ dĩ a paco. cas
q̃i pacẽ tenẽs· Et cõpat̃ ſm ꝙ eſt nomen
pacatus. tioꝛ. ſim⁹. Vñ ad Heb. 12°. Fru-
ctũ pacatiſſimũ exercitatiꝑ eĩ reddet iu-
Pacifica· dicebat̃ oblatio q̃ fiebat (ſticie·
pro pace ad deum· vel ad hoĩes. vel qꝛ ad
bonũ pacis fiebat· ſicut ſalutaria ſacrificia
ꝓ ſalute data· vel danda vel reſeruanda
offerebantur· ſicut dĩ in hiſtoꝛijs.
Pactio· nis. fe. ge. i. ꝯuẽtio· ꝯditio. ꝓmiſſio
Pactoꝛius. ria. riũ. i. ad pactũ ꝑtinẽs. ⁊ dĩ
a pactũ. Et hoc pactoꝛiũ. rij. idem quod
pactũ· vel locus vbi fit pactũ.
Pactũ. cti. eſt int̃ partes ex pace ꝯueniẽs
ſcriptura· legib⁹ ac moꝛibus cõpꝛobata.
de v̄. ſig. c. pactũ. Vel pactũ· eſt cõſenſus
duoꝝ vel pluriũ in idem placitũ· ſcilȝ ad
dandũ vel faciẽdũ aliq̃d alteri ab altero
eoꝝ. ff. de pac. l. i. § i. Et dĩ a paciſcoꝛ. ſceriſ.
q̃ſi de pace factũ· vel pacis actũ. Itẽ ſm
quoſdã pactũ eſt cõtractus· qꝛ paciſcẽdo
diuerſas in idẽ cõtrahimus voluntates.
Et capit̃ q̃ñq; late. ꝓ eo qđ nõ tranſit in
cõtractũ noĩatũ. vt venditio ⁊c. Et ſic oẽ
pactũ põt dici cõtract⁹ inoĩatus. vt trãſ-
actio· do vt des ⁊c. Qñq; ſtricte pro ſim-
plici pacto gratis facto. vt pꝛomitto tibi
decẽ ⁊c. Et ſic a trãſactione ⁊ pollicitatiõe
differt· qꝛ pollicitatio eſt ſolius offerẽtis.
Et aſſignat̃ differẽtia int̃ pactũ ⁊ tranſa-
ctionẽ· qꝛ pactũ ẽ de re certa ⁊ nõ litigio-
ſa ⁊ gratuita. Trãſactio v̄o de re incerta
⁊ litigioſa ⁊ nõ gratuita.
Pactũ ꝯuentũ dĩ· qđ ſub certis v̄bis ⁊ ſb
certa foꝛma factũ exp̃ſſũ ⁊ redactũ eſt.
Pactũ tacitũ dĩ· qđ in v̄itate nõ eſt exp̃ſſe
factũ· ſ; ex aliq̃ lege ſpeciali ac ſi fieret ſta-
tutũ ex caſu habere iubet̃. v̄bigr̃a. Con-
duxi domũ a Seio. ⁊ res meas intuli· i ſb
caſu res mee illate ꝓ mercede dom⁹ debẽt̃
Seio iure ſb ſtatuẽte vel iubente lege pi-
gneri ita eſſe obligate· ac ſi ſpecialit̃ ⁊ ex-
preſſe int̃ nos cõcoꝛdatũ eſſet ⁊ ꝯuentũ:
dato tñ ꝙ nõ ꝯueniem⁹ ⁊ ſup ſb dixerim⁹.
Pactũ adiectionis in diẽ talẽ eſt. vt vẽdo
tibi domũ. ⁊ ſi potero habere maius ꝑciũ
vſq; ad mẽſem· ego repeto ipſam domũ.
Pactuȝ legis cõmiſſarie eſt. vt vendo tibi
domũ. ⁊ ſi nõ ſoluerij infra mẽſem· volo ꝙ
ſit inempta. vt. C. de pac. int̃ emp. ⁊ ven.
Pactũ ꝑſonale eſt· qđ nõ gnãlit̃ fit· ſ; tñ ꝓ
vna ꝑſona ul̃ duab⁹. Et dĩ ꝓ tãto ꝑſona-
le· qꝛ fit ꝑſone ſoli· ſic ꝙ tali ⁊ non alij ꝓ-
deſſe poſſit. vt ſi paciſcoꝛ pecuniam a te m̃
debitam non petiturũ a te ſ; a tuo herede·
tũc illud pactũ tñ ꝑſonã tuam tuet̃. ⁊ non
heredem tuũ.
Pactũ reale vel in rẽ eſt gnãle. ⁊ nõ cõtinet
ſpecialit̃ vnã duas vel plures ꝑſonas· ſ;

gnalit̃ cõplectit̃ oẽs ad q̃s illa res ꝑtinet vel ꝑtinere põt. vt cũ debitũ meũ oĩo remitto tam tibi q̃ȝ heredibus tuis· ita vt oẽs liberemini tu ⁊ heredes ⁊ fideiuſſores ⁊ nullus mihi reſeruet̃ regreſſus ad pecuniã vel ad rem petendam.

Pactũ nuduȝ dicı̃ põt qđ ab oı̃bus iuris ſolẽnitatibus eſt deſtitutũ.i. iuris ſolẽnitatibꝰ eget·ſcilȝ qñ nec chirographũ·nec inſtrumentũ interuenit q̃ pactũ cõfirmet̃ vel roboret̃. Et dı̃ nudũ a cauſa q̃ ſufficere põt ad ꝑfectaȝ obligationẽ. vt do vt facias·facio vt des ⁊c. Cuiuſmodi conuentiones dicũt̃ cõtractus inoı̃ati. Item dı̃ nudũ a foro negocij·vt qñ negociuȝ non īcidit in certũ nomẽ cõtractus·vt in noı̃e emptionis·venditionis·locatiõis ⁊ ſiliũ. Itẽ nudũ dı̃ a rei īteruentu vt tali nõ intercedat res q̃ poſſet ſuo interuẽtu ꝑfectam reddere cauſam obligationis·ſicut ī mutui datione. Itẽ dicit̃ nudũ a cõtinentia qñ ſi incõtinẽti poſt cõtractũ adijciat̃ pactum·ex ꝑcedẽti obligatione vires ↄ̃bit vt videat̃ ineſſe ↄtractui. ⁊ cauſaȝ veſtire vt pactũ qñ ſemel factũ ẽ. ⁊ poſt traditionẽ intercedit res ſi veſtit̃ interuẽtu rei.

Pactũ veſtitũ dı̃ ſex modis ſm qꝫ ſex modis veſtit̃·ſcilȝ re·verbis·litteris cõſenſu·contractu·coherentia. ⁊ rei interuentu ſm Goff. Inſti. de v̈. obli.

Padus. di. fluuius lombardię·ſic dictꝰ ab vno triũ fontiũ·ex q̃bus habet originem q̃ padus dı̃. Itẽ fluuius padus dictus ẽ eridanus a phetonte in eũ ſ̃merſo q̃ eridanus dicebat̃. Iñ padanꝰ. na. nũ. pe. pd.

Paganiſmus. mi.i. ritus ⁊ mos paganoꝝ.

Paganus. na. nũ.i. villanus·vel incultus. ⁊ dı̃ a pagꝰ· qđ ẽ villa. Et q̃cũqȝ habitat in villa dı̃ paganus. Preterea q̃cũqȝ eſt extra ciuitatẽ dei.i. eccleſiã dı̃ paganus·q̃ſi villanus. ⁊ nõ habitãs in ciuitate dei.i. eccleſia·ſ; longe eſt in pago ſm Hug. Scđm Iſidorũ aũt pagani dicũt̃ a pagis athenienſiũ vbi orti ſunt. Ibi enĩ ī locis agreſtibꝫ ⁊ pagis·gẽtiles lucos ⁊ idola ſtatuerunt. ⁊ a tali initio pagani vocabulũ ſortiti ſũt. Iñ paganicꝰ. ca. cũ. Et h̃ paganitas. tati.i. multitudo ⁊ collectio paganoꝝ·vel ꝓprietas q̃ pagani dicũt̃·vel t̃ra eoꝝ.

Paganicũ aduẽticiũ·ẽ peculiũ qđ ex ꝓſpa fortuna aduenit·veluti ex teſtamento cognatoꝝ vel etiam agnatoꝝ.

Pagella. lę. dimi.i. parua pagina. Unde Hieremię. 36ᵒ Cũqȝ legiſſet tres pagellas·vel q̃ttuor·ſcidit illud ſcalpello ſcribę.

Pagina. nę. fę. ge.i. pars folioꝝ librorꝝ. ⁊ dı̃ a pango. gis. ꝓ iũgere· vel īpellere· q: paginę ſibi inuicem cõpingũt̃·vel q: folia ibi iũgũt̃. Pagina etiã dı̃ q̃ñqȝ charta·q̃ñqȝ liber·q̃ñqȝ ſcriptura. Unde cõſueuit dici: Hoc īuenit̃ in diuina pagina. Inde hec paginula. le. dimi.i. parua pagina.

Pagulus. li.i. paruus pagus.

Pagus. gi.i. villa. ⁊ dı̃ a pige· quod apud grecos ſonat fons·quia iuxta fontes villę ſolent ędificari. Et ꝑducit primã.

Pala. lę. eſt inſtrumẽtũ q̃ ventilat̃ frumẽtũ vt a palea purget̃. vide. ī in pale.

Palefredus. di. pe. pro. eſt genus eq̃ q̃ alio noı̃e dı̃ mãnus. ⁊ gradarius. ⁊ dı̃ a paſſu ⁊ leni. ⁊ freno. ⁊ ducendo· q: leni paſſu per frenũ ducit̃.

Palans. antis. oı̃s ge. q̃ nũqȝ in aliq̃ loco habet certã manſionẽ. ⁊ dı̃ a palo. las. Iñ palant̃.i. manifeſte vel vagant̃. Et palabundus. da. dũ.i. errabũdus·vagabũdꝰ· ſm Hug. Unde Iudicũ. 9ᵒ Hę aũt turmę palantes ꝑ cãpũ aduerſarios ꝑſequebãt̃. Pap. vo dic̃. Palãtes gaudẽtes·palã vagãtes·diſpſi. Palant̃.i. īcõpoſite·ul̃ diſpſe.

Palanteũ. tei. neu. ge. qđdã oppidũ in palatino mõte·vbi modo eſt Roma. Et q: palanteũ altũ erat: ideo palanteũ dicit̃ murus altus·vel faſtigiũ.

Palata. tę. pe. pro. maſſa q̃ fit de palis. Et palatę ſunt maſſę q̃ de recentibus ficubꝫ cõpingi ſolent· quas inter palas ad ſolẽ ſiccant. Et ſic ſumitur. 2. Regũ. 15ᵒ.

Palatinus. na. nũ. pe. pd.i. de palatio exiſtẽs. Et tũc dı̃ a palatiũ. Uel palatinꝰ. na. nũ.i. ꝑtinẽs ad palatiũ. ⁊ tũc dı̃ a palatũ.

Palatinus comes dı̃· q̃ curã gerebat ꝑ̃ncipũ vt miſſis notarijs ſuis negligentiaȝ iudicũ argueret. C. de offi. recto. l. nullã.

Palatiũ. tij. ampla domꝰ ī q̃ multi vagari poſſunt. Iñ palatinus. na. nũ. pe. pro.i. de palatio exiſtens. Uel hic Palans. tis. rex fuit archadię·in cuius honore regina aulã ipſius noı̃e conditam palatium vocauerat. Sic q̃ appellauerũt a Palãte h̃ palatiũ. Et cor. pa. Unde Lucanus in. 3ᵒ Dixi odiſſe vacat phebea palatia cõplet.

Palatũ. ti. dı̃ a palatiũ· eo qꝫ magnũ ſit et ãpliũ. vel q: ſit q̃ſi palatiũ oris·vel linguę vel dı̃ a palo. las. q: ibi lingua vagatur. Uel palatũ dı̃·q̃ſi poletũ a polo·q: ibi pro ſui concauitate cęli habet ſimilitudinem. Unde ⁊ gręci palatũ vranon vocãt. Inde

palatinus.na.nū.i.ad palatiū ꝑtinēs.
Pale.la℞.fe.ge. plīs numeri.i. doꝛſi dextra
leuaqꝫ eminētia mēbra.⁊ dicunt̄ a palin.
qḋ eſt motus vel lucta.qꝛ in luctādo eas
pꝛemimus.qḋ ſalꝫ luctari vel luctā greci
dicūt palin. Inuenit̄ etiā in ſingulari.ħ in
alio ſenſu.qꝛ ſalꝫ pala dī vētilabrū ⁊ latū
inſtrumentū ferreū ad opus ignis. Pala
etiā dī ille concauus locus in anulo.i quo
ponitur lapis ꝓcioſus.
Palea.lee. ſicut dič Iſidoꝛ⁹ in.17°. etymo.
dī a pala.eo q̄ pala ventilet̄. vt frumēta
purgēt̄. Vel a Pale frugū inuētrice.quā
gētiles cererē eſſe volunt. De q̄ Virgili⁹
Te q̄ꝫ magna pales.⁊ te memoꝛādā canē-
mus. Vel dicat̄ a pabulo.eo q̄ palea ſola
paſcēdis aīalibus pꝛimū ꝓbebat̄. Cuius
natura ex contrario frigida eſt intantum
vt obꝛutas niues fluere non ſinat. Adeo
calida ut matureſcere poma compellat.vt
dič Aug⁹ de ciuitate dei. Et coꝛ.pa. Vn̄
in Auroꝛa. Nō vult nudari paleis donec
ſit aduſta. Inde hec paleola.le.dimi.
Paleare.ris.n.t.⁊ ħ paleariū.rij.locus vbi
palee reponūt̄.⁊ dicat̄ a palea. Et etiaꝫ ſic
dī pellis q̄ ſub collo bouis fluitat huc ⁊ il-
luc ad modū palee. Vn̄ ħ ⁊ hec palearis.⁊
ħ re. Vel a pelle deriuat̄ hoc paleare.ris.
vel paleariū.rij.pellicula que pendet ante
pectus bouis.q̄ſi pelleariū. Vel ſic dicat̄ a
palo.las.quia vagat̄ huc ⁊ illuc.⁊ fluitat.
Vn̄ palearia dicūt̄ q̄dā partes iugi q̄ ſub
illa pelle colligāt̄. Et coꝛ.pa. Vn̄ Ouidi⁹
meta.xij°. Colla toꝛi extant armis palearia
Pales.fe.ge.indecli. vel pales.lis. (pēdēt.
eſt dea pabuloꝝ. Vn̄ ħ palatualis.ei⁹ ſa-
cerdos. Et plr ħ palilia.boꝝ paliliuꝫ vel
palilioꝝ.illius dee feſta. Vn̄ Perſi⁹. Fu-
moſa palilia feno. Et paliliosus.ſa.ſū.i.fu
moſus a feſto palis.in q̄ fenū cōburebat̄.
Paleſtina.a philiſtim vrbe oīs regio circa
eā dicta eſt paleſtina. Vn̄ paleſtin⁹.na.nū
Paleſtra.ſtre. dī lucta.vel loc⁹ (gentile.
luctationis.⁊ dī a palin.qḋ eſt lucta. vel
motus.qꝛ ibi frequēter ſe moueāt. Vl̄ dī
a pale dea paſtoꝝ.in cuius honoꝛē ꝑmo
fuit celebrata. Vel a palude q̄ vngebant̄
luctaturi āteq̄ꝫ haberēt oleū. Vn̄ paleſtri-
cus.ca.cū. Et ħ paleſtrica.ce.q̄ in paleſtra
luctat̄. Et qꝛ ad paleſtrā fortes vocabāt̄:
ideo paleſtrica q̄nq̄ꝫ pro forti ponit̄ ſm
Hug. Papias ho dicit: Paleſtra grece
lucta.vbi athlete exercēt ſe: Luctatio q̄ fit
in gymnaſio. Et coꝛ.ꝑmā. Vn̄ Ouidi⁹ in
16°. epi. Aut fera nos retinent aut vncta
dona paleſtre.
Palimbachius.bachij. idē eſt qḋ antiba-
chius.ſalꝫ pes cōtrarius bachio. Conſtat
enī ex ꝑmis duabꝫ longis.⁊ tertia breui.
vide.s.in antibachius.
Palin.i.iteꝝ. Itē palin.i.motus vel mobi-
litas. Item palin.i.lucta.
Palinodiū.dij. dī a palin.qḋ ē iteꝝ.⁊ oda
qḋ eſt cantus.vel laus. Et palinodia di-
cunt̄ laudes iterate.vel cantus iterati. Vn̄
palinodius.dia.diū.i.iterū cantatus.vel
laudatus. Et ħ palinodicus.ci. q̄ palino-
dia facit.vel dicit.
Paliſcus.ci. dī a palin.i.iterū.quaſi iteruꝫ
veniēs.vel q̄ſi iterū nat⁹. Vn̄ paliſci dicti
ſūt duo filij Iouis ⁊ Ethne.q̄ſi bis editi.qꝛ
ſemel de matre.⁊ poſtea iterū de terra.ſm
poetas. Vn̄ Ouidi⁹ in.5°. meta. Stagna
paliſcoꝝ rupta feruētia terra.
Paliſma.mat̄.locus lucte.⁊ dī a paleſtra.
Paliurus.ri.carduus eſt ſpinoſus.⁊ aſpri-
mus. De q̄ habet̄ Iſa.34°. Papias etiaꝫ
dicit Paliur⁹ herba aſprima ⁊ ſpinoſa. Et
ꝓd.pe. Vn̄ Virgili⁹ in bucol̄. Carduus ⁊
ſpinis ſurgit paliurus acutis.
Palla.le.fe.ge. quadrū palliū mulierū de-
ductū vſq̄ꝫ ad veſtigia.affixis in oꝛdine
gēmis.dicta ſic a palin.i.a mobilitate q̄
circa finē eſt hui⁹ indumēti. Vel qꝛ ꝟgis
vibrātibus ſinuata criſpet̄. Vel dī pānus
quadrus q̄ tegit̄ ⁊ oꝛnat̄ altare.
Pallas.dis.fe.ge.dea belli ē.⁊ dī a palin.i.
a motu ⁊ excuſſione haſte. Vel dī pallas
a pallone inſula thracie vbi nutrita fuit.
Vel qꝛ pallantē gigantē occidit.q̄ ⁊ mi-
nerua dī.q̄ſi moꝛtalis.vel q̄ſi minus va-
riarū artiū.qꝛ fuit inētrix multoꝝ igenio-
rū.vt dicūt. Et a pallas ħ palladiū.dij.
imago vel ſimulacrū palladis. Et palla-
dius.dia.diū.ad palladē ꝑtinens.
Pallex.icis.cōis ge.i.adulter vel iuuenis.
Pallidus da.dū.q̄ habet palloꝛem.defoꝛ-
matus.abiectus vultu.diuerſi coloꝛis.⁊ dī
a palleo.les. Vn̄ ħ palliditas.tat̄. Et ē ſi-
gnū amoꝛi palliditas. Vn̄ q̄dā. Pallida
furtiuū facies manifeſtat amoꝛē.
Palliū.lij. dī a palla.qḋ eſt palliuꝫ. Et eſt
palliū q̄ miſtrātiū ſcapule tegūt̄.⁊ vt dū
miſtrant expedite diſcurrāt. Vn̄ Plaut⁹.
Siq̄d facturus es appende ī humeri palliū
⁊ pgas q̄ꝫtū valet tuoꝝ pedū ꝓmptitas.
Vel dī palliū a pellibus vn̄ fiebat ꝑmū.
Sꝫ modo dī palliū quoddā gen⁹ panni

ex ſerico. Et q̄libet mātellus. Jn̄ palliolū
li. dimi. i. paruū palliū. Et palliat⁹. ta. tū
i. palliū habēs. vel pallio indutus. Pōt
etiā palliatus deriuari a pallio. as. Et tūc
palliatus. i. pallio tectus. vl' occultus. co/
optus. vt Jſte habet v̾ba palliata. i. oc/
culta. coopta. Et ꝓducit p̄mā palliū. Vñ
Auian⁹. Exiguo pu⁹ circūdās pallia collo

Pallor. loris. maſ. ge. i. deformitas. timor.

Palma. me. dī a pando. dis. quaſi panſa. ꝛ
extenſa. Eſt eni palma. manus extēſa. ſcilꝫ
extenſis ſiue expaſſis digitis ꝛ explicatꝭ.
Cui cōtrarius ē pugnus. ſcilꝫ man⁹ digitꝭ
cōtractis ꝛ clauſis. Eſt ḡ palma extenſa.
Pugnus v̾o clauſus. Jtē a palma manu
dī hec palma. me. q̄dā arbor. q̄ ad manus
victoris ornata ē. vel q̄ oppaſſis ē ramis
i modū palme hois: Eſt eni arbor īſignis
victorie. ꝓcero decoroq̄ꝫ v̾gulto. diutur/
nis etiā veſtita frōdib⁹ ꝛ folia ſua ſine vl/
la ſucceſſione conſeruās. Hāc greci phe/
nicē appellant. q̄ diu durat. ex noīe auis
illius arabie q̄ multis annis viuere phi/
bet̄. Que dū in multis locis naſcat̄. nō tñ
in oībus fruct⁹ ꝑficit maturitatē. Frequēt̄
autem in egypto ꝛ ſyria. Sola hec arbor
vulgo fulminari mime credit̄. Fructus aūt
ei⁹ dactyli dicūt̄. ad digitorū ſilitudinē.
Jtē palma dī victoria. q̄ palma arbore
victores coronabāt̄. Jn̄ h̄ ꝛ hec palmalis
ꝛ hoc le. Et palmoſus. ſa. ſū. i. victorioſus.
triūphalis. gl'ioſus. Et h̄ palmariū. rij. pal
me p̄miū. Et dī palma. q̄ſi pacis alma. q̄
a victoribus ferebatur. ꝛ eſt etymologia.
Vñ. Palma man⁹. palma ē arbor. victoria
palma. Palma notat laudē. belli victoria

Palmes. mitis. maſ. ge. dī ramus (finē.
vitis vbi vua naſcit̄. ꝛ dī a palma ꝓpter
fecunditatē. ꝛ cor. mi. in obliquis.

Palmetū. ti. locus vbi palme abundant ꝛ
creſcunt.

Palmula. le. dimi. eſt a palma. Et palmula
etiā eſt extrema latitudo remi. q̄ extēſa ē
ad modū palme. Et palmula ē inſtrumē/
tū ruſticoꝝ in area cū trib⁹ vel q̄tuor vel
etiā pluribus ramis. eo q̄ habeat ramos
extenſos. ſicut palma digitos ſm̄ Hug.
Et Pap̄. dic̄ Palmula extrema latitudo
remi. qua mare ipellit̄. Palmula guberna/
culi pars ima.

Palmus. mi. maſ. ge. q̄dā mēſura. ſcilꝫ pal/
me. ꝛ dī a palma ꝓ manu. Et eſt palm⁹ a
pol lice vſq̄ꝫ ad minimū digitum extenta
manus. Pugillus v̾o eſt cōtractis digitꝭ
pugnus. ſicut dicit q̄dā glo. Jſa. 40. Jn̄
palmulus. li. maſ. ge. dimi. i. puus palm⁹.

Palpebra. bre. fe. ge. i. ſinus oculoꝝ. ꝛ dī a
palpo. pas. q̄ palpebre ſp̄ mouent̄ pilis
in ordine aſtātib⁹ ad eoꝝ munitionē. Et
cōcurrūt ideo īuicē. vt aſſiduo motu refi/
ciant intuitū. Jn̄ palpebroſus. ſa. ſū. i. ma/
gnas habens palpebras. ꝛ cor. pe.

Palpo. ponis. qui palpat. vt cec⁹. Vel pal
po dī adulator. Vnde. Palpo manu tra/
ctans. ꝛ palpo vocat̄ adulans.

Paludamentū. ti. n. s. q̄dā veſtis regum ꝛ
impatoꝝ. q̄ vtebatur rex vel impator ad
oſtendēdū bellū in ꝓximo eſſe futuꝝ. ꝛ dī
a palā. q̄ tūc oībus fiebat etiā palā ꝛ ma
nifeſtū bellū in ꝓximo eſſe futurū. Jn̄ pa/
ludatus. ta. tū. ꝛ paludamētatus. ta. tū. i.
paludamēto idut⁹. vl' paludamētū hñs.

Palūbes. bis. maſ. ge. i. ſilueſtris columba
q̄ in arboribus nidificat. Sꝫ colūba que i
domibus. Et dicūt̄ palūbes a pabulū. q̄
ſūt fortes pabulo. Q̄z aūt dicūt̄ palūbes
q̄ſi parcentes lūbis. ſicut colūbe colentes
lūbos. etymologia ē. Jnuenit̄ etiaꝫ h̄ pa/
lūbus. bi. ꝓ pullo palūbis. Vñ Perſius.
Aut cur nō potius teneroq̄ꝫ palūbo. Jn̄
palumbinus. na. nū. ſm̄ Hug.

Palus. paludis. fe. ge. dī a pales dea pa/
buli. q̄ paleā. i. pabulū nutriat iumētoꝝ.
Jnde paludoſus. ſa. ſū. Et hic ꝛ hec palu/
ſtris ꝛ h̄ tre. ſimilis paludi. vel in palude
exiſtēs vel creſcēs. Et paludanus. na. nū.
paludi imixtus. vel in palude morās. Et
ꝓducit lu. Vñ Lucanus. Tuta fruge tri/
conos addit nil leſa palude.

Palus. li. dī ſudes vl' lignū q̄d terre infigit̄
in vineis. ꝛ dī a palā. q̄ in apto figit̄. Jn̄
paxillus. li. dimi. i. paru⁹ palus vineaꝝ.

Pamphilus. li. interp̄tat̄ totus amor. ꝛ cor.
pe. Vñ. Pamphile tolle manus. male nūc
offendis amicam. Jāq̄ꝫ redit anus. pam/
phile tolle manus.

Pampinus. ni. foliū vitis. ꝛ dī a palmes.
eo q̄ a palmite dependeat. Jn̄ pāpineus
nea. neū. q̄d totū ē de pāpinis. Et pāpi/
noſus. ſa. ſū. q̄d eſt plenū pāpinis. Et cor.
pi. Vnde Ouidius. Nō hic pampineis
amittit̄ vitibus vlmus.

Pan grece. latine dī oē. Jn̄ h̄ pan panos
dictus eſt q̄dā deus paſtoꝝ. quē in ſilitu/
dinē nature formauerūt. q̄ volūt eū reꝝ ꝛ
toti⁹ nate deū eſſe. vñ pan q̄ſi oīa dicūt.

Panates. herba eſt ex qua ꝓfluit ſuccus q̄
ꝛ panatus dicitur.

Pancelenos·ꝺɩ̄ a pan·qꝺ ēſt oē̄. ⁊ celenos qꝺ eſt lucens. ⁊ ꝺɩ̄ pancelenos·quo noīe ꝺɩ̄ luna in plenitudine·q̄ſi tota lucens.

Pancrariū.rij.n.s.genus eſt ſpectaculi. vt fieri ſolet ab his q̄ cū beſtijs congrediunt̄ ferociſſimis. ⁊ ꝺɩ̄ a pancracior.arɩ̄.

Pancra.cre.i.rapina.

Pancraciū.cij.i.tormētū·uꝉ flagellū·uꝉ q̄dā ludus q̄ fit ſubtrahendo aliq̄d ꝺe manu in manū. Vel pancraciuꝫ eſt colluctatio cū fuſtibus. vel locus lignis circūdatus·in q̄ certo ordine ſtāt pugnātes. vt i pugilib⁹ videmus. Glo. eſt in.l.qua actione.§. ſi quis in colluctatione.ff.ad.l.aquil.

Pancrus.cri. lapis varius·pene ex oībus coloribus cōſtans. ⁊ ꝺɩ̄ a pan·qꝺ eſt oē̄.

Pandecta.cte.fe.ge.liber oīa ferens ⁊ cōtinens·ſicut totū corpus legis·vel vetus ⁊ nouū teſtamentū ſm Hug. Papias videtur dicere: Pandecter.

Pandicularius.rij.maſ.ge.homo hians et toto corpore oſcitans. ⁊ ꝺɩ̄ a pando dis.

Pandona.ne.quedā porta apud Romā q̄ ſemꝑ pandebat̄. ⁊ dicit̄ a pando dis.

Pandox.cis.i.ebrioſus·vel guloſus·leccator q̄ ſꝑ pandit ora ꝑpt̄ eſcas. ⁊ ꝺɩ̄ a pādo dis. Jn̄ pādociū.cij.i.leccacitas·uꝉ ebrioſitas·taberna·vel caupona.

Panduca.ce.fe.ge.genus eſt organi.

Pandus.da.dū.i.curu⁹. ⁊ ꝺɩ̄ a pādo.dis. Sꝫ pandū ꝓpͥe eſt qꝺ dirigit capita in inferiorē partē. Curuū qꝺ in ſupiorē. Vē tn̄ curuū pōt eſſe pandū. ⁊ ecōuerſo·diuerſis reſpectibus. Jn̄ pandulus.la.lū.i.aliquātulū curu⁹. Et ꝯponit̄ repādul⁹.la.lū.

Panegyriſta.cois ge.i.laudis decātator.

Panegyricus.ca.cū.i.laudādo decātatus. Jn̄ panegyrice.i.laudant̄·laudabilit̄. Et h̄ panegyricū.ci.ſcꝫ licēcioſū ⁊ laſciuioſū gen⁹ dicēdi i laudib⁹ alicui⁹. Jn cui⁹ ſpecie ⁊ ꝯpoſitiōe hoīes multiſ mēdacijs adulāt̄.

Paneta.te.ꝯ.p.qui vel que facit panem.

Panphagius.gia.giū.ꝺɩ̄ q̄i oīa comedēs ⁊ ꝺɩ̄ a pan·qꝺ eſt oē̄. ⁊ phagin·qꝺ eſt comedere. Vn̄ ⁊ panphagi dicti ſūt quidā hoīes in ethiopia·q̄bus eſt cib⁹ oē̄ quod mādi pōt. ⁊ oīa fortuitu gignētia.

Pangitoriū.rij.n.s. locus vbi multi ſimul canūt·ſcꝫ chorus.

Paniceus.cei.maſ.ge. ⁊ h̄ panicea.cee.q̄ uꝉ q̄ facit panē. ⁊ ꝺɩ̄ a panis. Et panice⁹.cea ceū.ad panē ꝑtinēs·uꝉ de pane exiſtēs·ſic dicim⁹ paniceas mēſas·que ad panē comedendū parant̄·vel que fiūt de pane.

Paniciū.cij.qꝺdā gen⁹ ānone. ⁊ ꝺɩ̄ a panis q: in q̄buſdā locis eo hoīes ſuſtentāt̄ vice panis. vnde ⁊ dicitur paniciū·q̄ſi panis viciū q: vice panis fungit̄ ſm quoſdam.

Paniculus.li. dimi.i.paruus panis.

Panifex.cis.cois ge.q̄ uꝉ q̄ facit panē. Idē ⁊ panific⁹.ca.cū. Vn̄.j.Reg.8: Filias q̄ꝫ veſtras faciet ſibi vnguentarias. ⁊ focarias ⁊ panificas.

Panificiū.cij.locus vbi panis fit·uꝉ factio panis. vel artificiū piſtoris. ⁊ ꝺɩ̄ a panifico

Panificina.ne.ſiliꝛ ꝺɩ̄ locus vbi fit panis.

Panis.panis.maſ.ge.ꝺɩ̄ a pan·qꝺ ē oē̄·q: cū oī cibo apponit̄·uꝉ q: oē aīal eū appetit. Itē ut ꝺɩ̄ in hiſtorijs ſup Exodū. Panes ꝓpoſitiōis vocant̄ duodecī panes azimi de ſimila mūdi valde·q̄ ponebāt̄ ſup mēſam ſeni altrinſecus. ⁊ cōſtabāt ſinguli de duab⁹ decimis ephi. ⁊ ſingulis ſupponebat̄ patena aurea. ⁊ ſup patenā pugillus thuris. Joſephus dicit: Phialas aureas ſuperpoſitas plenas thure. In diluculo ſabbati recētes et calidi panes iponebāt̄ menſe. ⁊ erāt ibi imoti vſq̄ꝫ ad ſabbatum ſequēs. Tūc illis ſublatis ⁊ thure incenſo ſup altare·noui cū alio thure ſb̄ſtituebāt̄. Sublatos v̄o ſoli ſacerdotes comedebant·vn̄ ſacerdotales dicebant̄. Vel etiā ideo q: ut ait Joſeph⁹ dn̄s p̄cepat q̄ ſoli ſacerdotes panes illos formarent. ⁊ coq̄rent. ⁊ ponerēt in mēſa. ⁊ tollerēt. Dicebāt̄ etiā panes ꝓpoſitiōis·q: ꝓpoſiti erāt corā dn̄o i memoriaꝫ ſempiternā duodecī tribuū filiorū iſrael. vel porro poſiti.i.a lōgo tēpore poſiti·quia ꝑ totā hebdomadā·vel ingeternū ꝑ ſucceſſionē ponendi.

Pannoſus.ſa.ſū.i.cincinoſus·vilib⁹ pānis indutus. Itē pānoſus pōt dici plenus ⁊ abundās pānis. Jn̄ hec pānoſitas.tatis.

Pānucius.cia.ciū.i.pānoſus·vilib⁹ pānis indutus. ⁊ ꝺɩ̄ a pānus. Et hec pānucia.cie ꝺɩ̄ q̄da veſtis·q: fit d̄ diuiſis pānis abſciſſa

Pann⁹.ni.maſ.ge.ꝺɩ̄ a pan·qꝺ ē oē̄·q: ab oī hoīe appetit̄. Jn̄ panniculus.li.dimi.i.

Panoci⁹.cia.ciū.ꝺɩ̄ a pan·qꝺ (pu⁹ pān⁹ eſt oē̄. ⁊ ota vel oti·qꝺ eſt auris. Et ſūt panocij ſm q̄dā·apud ſcythas quidā hoīes menſtruoſi cū diffuſa magnitudine auriū vt oē̄ corpus ex eis contegant.

Panſelenos.i.tota lux nocti·ſcꝫ luna plena vel pleniluniū. ⁊ dicit̄ a pan.quod eſt totū ⁊ ſelenos·quod dicitur lux noctis.

Panſus.ſa.ſū.i. aptus·extenſus·diffuſus·ſcꝫ qui ambulat nudis pedibus.

Pantapoles grece· dr̄ negociator q̄ multa vendit· qui latine ſeplaſſarius dicitur.

Panther. theris. actō pantherē vel ra. Et hec panthera. re. pe. pro. genꝰ lupi. ⁊ dr̄ a pan. qd̓ eſt oē· eo q̄ oīuꝫ aīaliū ſit amicus niſi draconis. vl̓ q̄ in ſui generis ſocietate gaudeat. ⁊ ad eandē ſilitudinē q̄cdq̄d accipit (reddit.

Pantheus. thei. deus in ſe oīa re ꝑſentās. ⁊ dr̄ a pan· qd̓ ē oē ⁊ theos deus. q̄ſi oīuꝫ deus. Idē q̄ ⁊ pan. Et hoc pātheuꝫ vel panthеon· tēplū illius dei· vel tēplum oībꝫ diis ꝯſecratū· ſicut ē tēplū oīuꝫ ſcōꝝ. Et ut ferēt· romani cū vniūſo orbi dn̄arēt· qd̓dā tēplū maximū ꝯſtruxerūt· in cuius medio ſuū idolū collocātes· oīuꝫ ꝓuīciaꝝ ſimulacra ꝑ circuitū ſtatuerūt· reſpicientia recti vultibꝫ idolū romanoꝝ. Si q̄ſi autē aliq̄ ꝓuīcia rebellaret· ꝯtinuo arte diabolica illiꝰ ꝓuīcie ſimulacrū idolo romanoꝝ poſteriora voluebat· tāq̄ꝫ inuens q̄ ab eiꝰ dominio receſſiſſet. Cōcitati ḡ romani ad ipſam ꝓuīciā· copioſū exercitū deſtinabāt. ⁊ ipſaꝫ ſuo dominio ſbiugabāt. Sed ꝓ nō ſuffecit romanis· q̄ oīuꝫ ꝓuīciaꝝ ſimulacra in vrbe ſua haberēt· q̄npotiꝰ fere ſingulis diis tēpla ſingula cōſtruxerūt· tāq̄ꝫ q̄ eos oīuꝫ ꝓuīciaꝝ victores ⁊ dn̄os effeciſſent: ſed q̄ oīa idola tēpluꝫ ibi habere nō poterāt: ad maiorē ſue veſanie oſtētationē· vnū tēplū ceteris mirabilius ⁊ ſublimius in honorē deoꝝ oīuꝫ erexerūt. ⁊ pātheon qd̓ ſonat oī dei nūcupauerūt. Pontifices enī idoloꝝ ad maiorē populi deceptionē finxerūt· q̄ ſibi a Cybele· quā oīuꝫ deorū matrē appellabāt fuit impatū. vt ſi de oībus gētibꝰ vellēt victoriā obtinere: filiis ſuis templū magnificū fabricarent.

Pantomimus. i. ꝑ oīa iocullator. ⁊ dr̄ a pan vel panton. i. oē. ⁊ mimus.

Panꝰ. ni. maſ. ge. virgula illa circa quā trama inoluit. ⁊ dr̄ a pannus· quia eo pannꝰ texitur Idē ⁊ cannellus dr̄· q̄ ⁊ de cannis fit ī q̄buſdā locis. Unde Lucilius. Intentus monſtret rectus ſub tegmine pannus. Inde hec panucula. le. dimi. panicula textricū· q̄ eius diſcurſu panni texuntur.

Papa pape. i. admirabilis· maior pater ⁊ cuſtos. ⁊ dr̄ a pape· qd̓ eſt interiectio admirantis· quia vices dei gerit in terris. Et vicarius illius eſt· cuius eſt terra ⁊ plenitudo eius. c. tua. de deci. et. ix. q. iii. cuncta ꝑ mundū. Qꝫ aūt dr̄ papa· q̄ſi pat̓ patrū etymologia eſt. Iñ hic ⁊ hec papalis. ⁊ hoc le. ⁊ hoc papale. lis· Et hic papatus. tus. tui.

Papas. pantis. i. gnartio· q̄ circa culinas papando incedit. Vel papas dr̄ pedagogus cui infantis diſciplina cōmittit̓. Vñ Iuuenalis. Timidus ꝑguſtat pocula papas. Sꝫ hic papas. atis. dr̄ grece qd̓dā genus lini candidiſſimi ⁊ molliſſimi.

Papauer. ueris. neu. ge. herba eſt ſōnifera. De q̄ dicit Virgiliꝰ. Letheo ꝑfuſa papauera ſōno. Soporē eniꝫ languētibꝫ facit. Et alia eſt vſualis· alia agreſtis· ex q̄ fluit ſuccꝰ· qui apion appellat̓. Et Pap. addit: Papauer ſiluaticū. i. agreſte cū aceto tritū. ⁊ fronti īpoſitū· ſedat dolorē. Succus ꝟo eius ſi frontē ex eo pungas ei q̄ vigilias patit̓· ſōnū cū ſopore adducit.

Paphus. fe. ge. inſula eſt veneri cōſecrata. Iñ paphius. phia. phiū. qd̓ ſepe inuenit̓ ꝓ venereus. rea. reū. Et inde quedā olim dicunt̓ paphie.

Papia. fe. ge. admirabilis ciuitas. ⁊ dicit̓ a pape. Iñ hic ⁊ hec papienſis. ⁊ hoc ſe. Et dicit̓ papia· q̄ſi paupibus pia. Hec oli dicebat̓ (ticinū.

Papias. pie. nomē cuiuſdā autoris ⁊ cōſequenter libri ſui· ſiue voluminis.

Papilio. onis. fe. ge. auicula q̄daꝫ q̄ in ſuo aduētu meret̓ admirationē. De qua dicit Iſidorus. xii. etymo. Papiliones auicule ſunt q̄ maxime abūdāt florētibus maluis ⁊ faciūt naſci vermiculos de ſtercore ſuo q̄ ſimili noīe nūcupant̓. Et addit Papias: He auicule lumīe acceſo cōueniūt ⁊ circūuolitantes· ab igne ꝓximo interire cogūt̓. Iñ papiliones dicūt̓ tentoria ad ſimilitudinē illius auis volantis.

Papilla. le. fe. ge. eſt caput mamille. ⁊ dicit̓ a papo. pas. q̄ pueri eā quaſi papāt dū lactent. Mamilla enim eſt oīs eminentia vberis. Sꝫ papilla eſt illud breue vnde lac trahitur. Et cor. pa. Vnde Virgilius. Haſta ſubexertā donet plata papillā.

Papyrio. onis. ē locꝰ in q̄ creſcūt papyri.

Papyrus. ri. fe. ge. pe. pro. quedā herba vel genus iūci. vt dicūt. Et dr̄ papyrus· q̄ſi parās pyr. i. ignē· eo q̄ in cereis ⁊ lampadibus ponit̓ ad ardendū. Dicit̓ etiā hec papyrꝰ charta bombicinata· ſiue bombicina. Iñ papyrꝰ. ra. rū. ad papyrū ꝑtinēs vel de papyro exiſtēs. Dr̄ etiā papyrius ria. riū. ꝓ eodē. Vñ Iſa. xviii. Que mittit i mare legatos. ⁊ ī vaſis papyriis· vel papyri ſup aquas. In vaſis papyriis. i. in nauibꝰ de papyris. i. iūcis· q̄ papyri tante ſunt magnitudinis ſcḋm hiſtoriam Alexandri vt naues fiāt ex eis. Vel in vaſis

papyrijs.i.in charti de papyris factis.q̄s
egyptij p legatos mittebāt duob⁹ tribu/
bus eūtes sup aq̄s. Vel i vasis papyrijs
i.pyxidibus de papyro factis.in quibus
continebantur vel deferebant̃ epl'e misse
ab egyptijs p legatos ad exhortanduȝ et
animandū duarum tribuū iudeos.
Papula.le.sicut dicit Isidorus.ē pu'issima
cut'erectio circūdata rubore:⁊ iō papula
dicta ē.q̄i papilla. Hug.aūt dic̃. Papu/
la ē carbūcul⁹. Sūt eni papule minutissi/
ma vlcera q̄ nascūt̃ alicui in cute.⁊ dolorē
afferūt ⁊ scabiē.⁊ ardorē. Vn̄ Virgili⁹ in
geor. Ardētes papule atq̄ȝ imūdis olētia
sudor Mēbra seq̄tur ⁊c. In̄ papulosus.
sa.sū.i.papulis plenus. In̄ papulositas.
tatis.i.plenitudo ⁊ abūdātia papularuȝ.
Et papulētus.ta.tū.in eodē sensu. In̄ hec
papulētia.tie.idē q̄d papulositas.
Par.pari.deriuat̃ a paro.ras.q̄tū ad vocē
s̄ q̄tū ad sig̃tionē a cōparo.ras. Proprie
eni pares sūt q̄ int̃ se cōparari possūt. In̄
parit̃ adū.⁊ h' paritas.tat̃. Et cōpōit̃ par:
Cōpar.pari.i.coeq̄lis.cōsilis. Dispar.ris.
i.dissilis. Impar.ri.i.nō silis.nō par. Se/
par.ris.i.seorsū a pari.i.dissilis. Suppar
ris.i.subiect⁹ pari. In̄ disparitas.cōpa/
ritas.iparitas.separitas.supparitas. Et ē
par.ois ge. cū suis cōpositi.⁊ cor.pa. Vn̄
Ouidi⁹ epi. Si q̄ voles apte nubē.nube
pari. Inuenit̃ etiā h' par paritn̄ ī neu.ge.
vt vnū par boū.duo paria caligarū.
Para.p̄positio greca est.i.iuxta.vel apud.
vel re.vel preter.vel trans.
Parabola.sicut dicit Donatus.ē rerū gnē
dissiliū cōpatio.⁊ dī a para.q̄d est iuxta.
⁊ bole.q̄d est sn̄ia.q̄i silitudo siue cōpatio
ex dissilibus sūpta iuxta sn̄iaȝ.vt cū semē
ponit̃ p euāgelio.leo p christo. Semē est
v̄bū dei. Vicit leo de tribu Iuda ⁊c. In̄
parabolicus.ca.cū.i.similitudinarius.vel
parabolis vtēs. Itē dic̃ Pap̃: Parabole
grece.latine pu'erbia vocant̃.eo q̄ i ipsis
sub cōparatiua silitudine figure verboruȝ
⁊ imagines veritatis ostendunt̃.
Parabolani.sūt medici q̄ ad curandū egra
mēbra vel corpora debiliū deputāt̃.dicti
parabolani.a parabola.q: plura pmittūt
hoīb⁹ q̄ȝ faciāt.⁊ q: sepi⁹ vtunt̃ pabolis.
vt. C. de epi.⁊ de.l. pabolani.vbi tex.pa/
Paradesis grece. (rabolani qui ⁊c.
latine dī aduocatio vel cōsolatio.
Paradet⁹.ti.mas.ge.i.cōsolator.⁊ dī a pa/
radesis.q̄d ē ɔsolatio. Et s̄m h' sp̄ūssanct⁹
dī paradet⁹.i.cōsolator.q: ɔsolat̃ nos in
oibus angustijs nostris. Itē paradet⁹.i.
aduocatus.⁊ dī a paradesis.q̄d ē aduo/
catio. Et s̄m h' cōuenit filio.q: ipse p no/
bis interpellat apud patrē. Pōt etiā spi/
ritussanct⁹ cōgrue dici paradet⁹.i.aduo/
cat⁹ ⁊ cōsolator.q: p nobis aduocat.⁊ nos
Paradigma.est p̄positio vel (consolat̃.
enarratio exēpli hortātis.aut deterrentis
Hortantis.ut Helias hō erat silis nobis
passibilis.⁊ oratiōe orauit vt nō plueret
sup t̄rā.⁊ nō pluit. Deterrentis.vt In illa
hora q̄ fuerit in tecto ⁊ vasa eius in domo
nō descēdat tollere illa ⁊c.⁊ dī a para.q̄d
est iuxta.⁊ digma.q̄d est dignitas.ul' no/
men.vel decus.laus.⁊ gloria.
Paradisus.si.mas.ge.est locus in orientis
partib⁹ cōstitut⁹.cui⁹ vocabulū ex greco
in latinū v̄tit̃.hort⁹. Porro hebraice.eden
dī.q̄d ī nostra lingua delitie itēp̄tat̃.q̄d
vtrūq̄ȝ iūctū facit.hortū delitiaȝ. Est eniȝ
oī genere ligni ⁊ pomiferarū arboȝ cōsit⁹.
hn̄s etiā lignū vite.nō ibi frigus.nō estus
s̄ ppetua aeri tēperies. Ex cui⁹ medio fons
prūpens.totuȝ nemus irrigat:diuidit̃ in
q̄tuor nascētia flumia. Cuius loci aditus
post peccatū hoīs interclusus est.
Paradoxus.xi.i.admirabilis.⁊ dī a paro
as.vel para p̄positionē greca.q̄d ē ad.vel
iux̄.⁊ doxa gloria.q̄si par⁹ ad vanā gloriā
hui⁹ mūdi. In̄ h' paradoxa.doxe.mulier
talis. Et adiectiue pōt declinari parado/
xus.xa.xū. Vn̄ q̄dā liber Tullij intitulat̃:
Tullius de paradoxis.q: in eo tractat̃ de
paradoxis. Et dicūt̃ ibi paradoxa dicta
vel sn̄ie ad mūdanā gloriā ptinētes.quasi
laudes gloriose ul' parate. In̄ h' parado/
xia.xie.talis gloria vel laus.
Parafernalia bona ul' res parafernales di
cūt̃ res q̄s mulieres iuxta dotē inferūt in
domū viri.a para.q̄d est iuxta.⁊ ferna.q̄d
est dos.vel donatio. In̄ parafernale dicit̃
q̄cq̄d mulier habet vltra dotē vndecūq̄ȝ.
Et si ē ɔsuetudo pōt talia retinere pro se.
nec maritus debet se de his intromittere
muliere iuita.s̄m Hosti.de do.⁊ dona.p̄p̄t
Paraphrastes.tis.mas.ge.i.loquax. (nup.
⁊ dī a para.q̄d est iuxta.ul' a paro.ras.⁊
phrasis.q̄si iux̄ loq̄lā.vel locutionē.ul' pa
ratus.i.pmptus ad loquēdū. Vel para/
phrastes dī.p̄pe nō disertor.nō bonus.s̄
malus interpres. Vel s̄m q̄sdā dī.q̄ min⁹
bene interp̄tat̃.q̄ salȝ nō trāsfert litterā ex
littera.s̄ sensū ex sensu. Vn̄ paraphrastes

locutoꝛ iuxta ſenſū· ſ; nō iuxta litterā. Vn̄ Hieronym⁹ in ꝓlogo regū. Vel inťpꝛetē me exiſtimato ſi grat⁹ es. vel paraphraſtē ſi ingratus· q̄ꝗ̄ mihi oīo cōſcius non ſim mutaſſe me q̄dpiā de hebꝛaica veritate.

Paragoge· eſt appoſitio q̄dā ī fine dictionis lr̄e vel ſyllabe. vt magis ꝓ magi. ⁊ poteſtur pro poteſt. ⁊ amariter pro amari. Hancalij ꝓparaleſim appellant.

Paragāda· oꝛnamētū pallij· ul' veſtis q̄dā.

Paragoꝛia. ne. i. mitigatio. Et paragoꝛia· dī quedā medicina· quia lenit.

Paragraph⁹. phi. vel h̄ paragraphū. phi nota ſic facta. §. q̄ apponiť ad ſeparandas res a reb⁹· q̄ in cōnexu occurrūt. ⁊ coꝛ. gra.

Paragus. gi. auis mali ominis· vt dicunt.

Parakimenon· dī a para· qđ ē ad. ⁊ kimenon· qđ eſt iacens. ⁊ dī parakimenon. i. adiacēs· q̄ noīe vocať apud grecos ꝑteritū ipfectū· qđ deſigt̄ rē pauloāñ pfectā· q̄ adiacēs tēp⁹. Vl' pōt dici paraq̄menon.

Paralella. le. dī a para· qđ eſt iuxta. Et ſūt paralelle· linee eque diſtātes· q̄ q̄uis ī infinitū ducanť· nuꝗ̄ cōcurrūt· qđ nō fieret ſi vna linearū ad aliā plus ex vna pte q̄ ex alia accederet. Et h̄ paralellus. li. ⁊ hoc paralellū. li. circulus eque diſtās ab alio. Et ſūt circuli illi q̄nꝗ̄ ī ſphera q̄ paralelli vocanť· q̄ſi eque diſtātes· non qꝛ eq̄lis ſit diſtātia inť quoſlibet ſibi pꝛoximos· ſ; qꝛ q̄libet paralellus a ſibi pꝛoximo ſm oēs ſuas partes equaliter diſtat.

Paralipomenon grece dī· quod nos derelictoꝝ ul' ꝑtermiſſoꝝ dicere poſſum⁹: quidā liber eſt veteris teſtamneti· ſic dictus eoq ea que in lege vel libꝛis regum ꝑtermiſſa vel nō plene relata ſūt· in ipſo ſummati ⁊ breuiť explicanť. Et dī a para· qđ eſt de· vel ꝑter. ⁊ lipomenon. i. relictū. Et acuitur in penul'. Vn̄ Hieronym⁹ in epl'a ad Paulinū. ⁊ᶜ caplo. Paralipomenon liber inſtrumenti veteris epitome talis ac tantus eſt. vt abſq; illo ſi quis ſcientiā ſcripturaꝝ ſibi voluerit arrogare· ſeipſū irrideat. Per ſingula quippe noīa iuncturaſq; vboꝝ ⁊ ꝑtermiſſe in libꝛis regū tanguntur hiſtorie. ⁊ innumerabiles explicanť euāgelij q̄ſtiones.

Paralyſis. ſis. fe. ge. i. reſolutio· ſcil; moꝛb⁹ quo mēbꝛa diſſoluunť. ⁊ dī a para· qđ eſt re. ⁊ lyſis ſolutio. Jn̄ paralyticus. ca. cū. q̄ patiť talē infirmitatē.

Paralogiſmus. mi. maſ. ge. i. ſophiſtica argumētatio. ⁊ dī a para· qđ eſt iuxta. ⁊ logos ratio· q̄ſi iux̄ ratione· vel diffinitionē ſyllogiſmi. Jnde paralogiſticus. ca. cū.

Paranympha. phe. i. pnuba· q̄ viro nympham iūgit. ⁊ dī a para. qđ eſt iuxta. ⁊ nympha ſponſa. Et hinc paranymphus phi. i. internuncius inter ſponſum ⁊ ſponſam. ſcil; qui viro nympham cōiungit.

Paranomaſia· eſt q̄ñ cū aliq; de noīe efficiť aliud nomē· veluti q̄dā denoīatio. ut Terentius in comedia. Nō inceptio ē amātiū· ſ; amentiū· ſm Donatū.

Paranomeon. eſt cū ab eiſdē litterī multa ichoāt vba ul' finiūť. vt O Tite tu te tāte tibi tanta tyranne tuliſti. vt talis ſit oꝛdo O Tite tante tyrāne tuliſti tu te. i. tuipſe (tāta tibi.

Parapſis. ſidis. fe. ge. i. diſcus. ⁊ dī a par. ⁊ abſida. qđ ē lat⁹. ⁊ mutať. b. in. p. ⁊ ſcribiť ꝑ ps. Vn̄ Juuenalis. Qui multa magnaq; parapſide cenat. Et dī parapſis vas quadrangulū. ⁊ quadrilaterū· quaſi paribus abſidis. i. lateribus.

Paraſceue. ues. neu. ge. i. ꝑparatio cene. Hoc noīe dicebať feria ſexta ſabbati· i q̄ ꝑparabanť neceſſaria ſabbati ſm Hug. Jn hiſtoꝛijs aūt dī. Paraſceue grece· latine ꝑparatio. Sic dicebāt feriā ſextā· qꝛ i ea ꝑparabāť neceſſaria ſabbato· ſicut ⁊ in deſerto duplex colligebať māna. Greci enī admixti iudei· greci utebāť vocabulis.

Paraſitus. ti. dī a parapſis. ⁊ ſitus· quaſi ī parapſide ſitus. i. leccatoꝛ. Vel paraſitus cōponiť a paro. ras. ⁊ ſitus. tus. q̄ſi parās i. reꝑſētās ſitus. i. cōpoſitiōes ⁊ geſt⁹ diuſoꝝ. i. ioculatoꝛ· ul' leccatoꝛ q̄ ſcit ſuo geſtu repreſentare geſtus ⁊ cōpoſitiōes multoꝝ. Vel dī a para. i. iuxta. ⁊ ſitus vēter· q̄ſi iux̄ vētrē. Vel a para. i. iux̄. vel apud ſitos. i. frumentū· q̄ſi ad aliquē frumētatus. i. nutritus. ⁊ paſtus. Vn̄ ſitoꝛiū diciť vas vbi cibus de frumēto ſolet reponi. Et a paraſitus h̄ paraſitulus. li. dimi. Et h̄ paraſitaſter. ri. Et hic ⁊ hec paraſita. te. Et paraſitula. le. dimi.

Paraſtata. te. diciť a par. ⁊ ſto ſtas. Et ſūt paraſtate ſtipites pares ſtantes quibus arboꝛ nauis ſuſtinetur.

Parca. ce. fe. ge. i. furia infernalis. Et dicunť parce a parcendo· ꝑ contrariū· qꝛ minime parcūt. Quas tres eſſe voluerūt. Vnā q̄ vitā hoibus oꝛdinet. Alterā q̄ contexat. Tertiā q̄ rūpat. Jncipimus enī dū naſcimur. Sum⁹ cū viuim⁹. Deſinim⁹ cū interimus. Jn̄ h̄ ⁊ h̄ parcalis. ⁊ h̄ le. ſm Hug. Pap̄. vero dicit: Parce· fata dicta ſunt a

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

paganis que q̄dez tria eſſe dicunt clotho lacheſis atropos dicta cata antifraſim q: nemini parcit. Unde. Clotho colũ baiulat lacheſis trahit atropos occat.

Parcopollex.cis.i. tramellus. ⁊ di a parco cis. ⁊ pollex q: parcit pollici.

Parcus.ca.cũ. di a parco.cis. ⁊ q̄nq₃ deſignat auarũ q̄nq₃ int̄ auaꝝ ⁊ ꝓdigũ plus tñ accedit auaro q̄₃ ꝓdigo ſicut ecõtrario largus plus accedit ꝓdigo q̄₃ auaro. Unde q̄dã. Prodigus eſt cui vitio retinẽda ꝓfũdẽs. Larg⁹ q̄ ſũptus facit ex ratione libẽt̄ Parcus q̄ retinet q̄cq̄d nõ poſtulat vſus. Nã retinet cupide q̄d res depoſcit auar⁹. Et cõpatur parc⁹.cior.ſim⁹. Jn̄ parce.ci⁹.ſime.adũ. Et cõponit̄ cũ parc⁹ ꝑparcus.i. valde parcus ſm Hug. Pap. vo dicit: Parce honeſte moderate non nimium. Parcus.i.frugi q̄d ẽ moderator ſuator ⁊ abſtinẽs alieno ſuo cõtent⁹. Parc⁹ nimis tenax ſordid⁹.

Pardus.di.beſtia varia ẽ ⁊ velociſſima. Jn̄ cõponit̄ leopardus di.

Pargneticus.ca.cũ.i.monitorius. Unde q̄dã ode Oratij itĩtulãt̄ pargnetice.i.monitorie.

Parens.tis.duũ generũ.i.pat̄ ⁊ mat̄. Et facit gt̃is plãlis parẽtũ. Inuenit̄ etiã parentiũ q̄d ꝓbat̄ p acm̃ pluralẽ q̄ deſinit in.es.vel in.is.q̄ ꝓprius eſt in iiij terminãtiũ gtĩ. Et dicit̄ pr̄ ⁊ mat̄ parentes a pariẽdo. ⁊ nõ a parẽdo q̄d patet q: pareo p̄mã ꝓducit. ꝫ parens in p̄dicta ſignificatione p̄mã cor. Parẽs etiã accipit̄ p cõſanguineo vel affine. Jn̄ hic parẽtela.le.i.cognatio cõſanguinitas cõgermanitas cõtribulitas. Et hic ⁊ hec parẽtalis. ⁊ hoc le. Jn̄ parẽtalit̄ adũ. Et hec parẽtalitas.tatis.i.cõſanguinitas. Inuenit̄ etiã parens.tis oĩs ge.i.obediẽs a pareo.res. ⁊ tunc ꝓducit p̄mã. Unde. Nõ ſum prole parens nõ ſuz niſi pareo parens.

Parentalis.⁊.t. ⁊ hoc le. di a parẽs. Et hec parentalia.liũ.vel.liorũ. dies feſtus paganorũ cũ ſacrificabant aĩabus parẽtũ ſm Hug. Pap. vo dicit: Parẽtalia dies feſti paganorũ ꝓpinquitas.

Parentheſis eſt interpoſita ratiocinatio diuſe ſnie. Ut Eneas (neq₃ eni patri⁹ cõſiſtẽ mentẽ Paſſus amor) rapidum ad naues p̄mittit Achatẽ ſm Donatũ q̄tiens ſnia inchoat̄ eiq₃ interponit̄ q̄libet ratiocinatio parẽtheſis eſt. vt in p̄dicto exemplo. Debuit eni dicere. Eneas rapidũ Achatem p̄mittit ad naues. Et ſic demũ ſubiũgere. Neq₃ eni patrius amor paſſus eſt cõſiſtere mentẽ. Uel parentheſis eſt ſnie interpoſitio qua ex medio remota integer ſermo perdurat. vt. Dij ceptis (nam nos mutaſtis ⁊ illas) aſpirate meis.

Parẽticida.de.pe.pd.q̄ vel que parentem occidit. ⁊ di a parẽs ⁊ cedo.dis. Jn̄ hic ⁊ hec parẽticidalis ⁊ hoc le. Et hoc parẽticidiũ dij.i.occiſio parentũ.

Paries.etis.maſ.ge. di a par q: ſp ſũt duo parietes vel a latere vel a frõte q̄ cõſpiciũt ſe alit̄ ſtructura deformis eſſet ⁊ cor.pe.in ntõ ⁊ gtõ.

Parietina.ne.pe.p.ẽ parietũ ruina ſcilꝫ vbi parietes ſtant ſine tecto ⁊ habitantibus. Unde Ezech.36. Mõtibꝫ ⁊ collibus vallibuſq₃ ⁊ deſertis parietinis.

Parietulus.li.dimi.i.paruus paries.

Parilis.lis.⁊.t. ⁊ hoc le.i.eq̄lis. Jn̄ parilitas.tatis.i.equalitas ſimilitudo.

Paris paris vel paridis fuit fili⁹ Priami qui Helenã rapuit. Et cor.pe.paridis.

Pariſcus.ſci.maſ.ge.queſtor qui clamat in foro. ⁊ dicit̄ a paro.ras.

Paritonus.ni.pe.cor.i.cantor qui parit tonos. ⁊ di a pario. ⁊ tonus.

Parius.rij. di a paros inſula. Et q: in illa inſula marmor abũdat ideo q̄nq₃ parius ponit̄ p marmoreus. Q̄nq₃ etiaꝫ parius planus vel albus ad modũ marmoris di. Unde inuenit̄.j.paralip.29. Marmor pariũ. Et Heſter p̄. Pario ſtratũ lapide.

Parma.me.fe.ge. leue ſcutũ rotũdũ ornamentũ militare. ⁊ di a paruus q̄ſi parua. Et q̄libet leuia arma poſſunt dici parme q̄ſi parue. Itẽ parma dicit⁹ ẽ q̄dã fluui⁹ a paruitate. A q̄ ciuitas adiacẽs di hic parma.me. Et ẽ p fluuio ge.maſ. ꝫ p ciuitate ge.fe. Jn̄ hic ⁊ hec parmenſis. ⁊ hoc ſe.

Parmeus.mei.i.partus means.

Parnaſſus.ſi.maſ.ge. q̄daꝫ mons theſſalie cui⁹ duo ſũt iuga Cirra ⁊ Niſa in q̄bꝫ ſingulis Apollo ⁊ Liber colebãt̄. Hec iuga a duobꝫ f̄ribꝫ Citherone ⁊ Elicone appellant̄.

Paro.onis.maſ.ge.nauis piratarꝫ.

Parochia.chie.i.adiacens domus dei vel incolatus vel dioceſis. Uel parochia eſt locus in q̄ degit ꝓplꝫ alicuius eccleſie deputat⁹ ſm Goff. in ſũ.e.ti. Et parochiarũ diuiſio icepit a Dionyſio.xiij.q.j.c.j. Cõſiſtit aũt ius parochiale in hoc ſm Goff. in ſũ.e.ti. q̄ oẽs parochiani in dieb⁹ dñicis ⁊ feſtiuis miſſam audiãt in eccleſijs in quaꝝ parochijs habitãt. vt.c.j.e.ti. de cõſe.di.j.ſiqs. Etiã cõſiſtit in decimis pſonalibus q̄ eccleſie parochiali debent. xvj.q.j.ſiqs

laicis. Et i oblationib⁹ q̄ dādę ſūt ſacer-
doti parochiali q̄ p pplo orare debet. x. q.
j. q: ſacerdotes. Et a parochia ꝺī paro-
chian⁹. na. nū. i. ꝺ parochia exiſtēs. Paro-
chiani etiā ꝛ parochı̄ olī dicebāt q̄ legatı̄
reipublicę iter faciētib⁹ neceſſaria ꝓbebāt

Paroemia. ē accōmodatū reb⁹ tēporib⁹q̄z
ꝓuꝫbiū. Reb⁹ ut Aduſus ſtimulū calcitra
i. ſupbis reſiſte. Tēporib⁹ ut Lup⁹ ē in fa-
bula. i. tace. Fert̄ q̄z q̄ hō ſi a lupo ꝑus vi-
deat̄ amittit loq̄lā. Vn̄ lup⁹ ē i fabula ꝺī
cū aliq̄s i media locutione tacet. Et ut di-
cūt aliq̄ natales: Lupus ē aīal venenoſū. ꝛ
inficit aerē. aer ꝟo infect⁹ veniēs ad hoīeꝫ
ipſius arterias igredit̄ vn̄ loq̄laꝫ aufert.
Sꝫ ſi homo prius videt lupū naturaliter
confortat̄. ꝛ ideo non inficitur.

Parophoniſta. tę. i. cātator. ꝛ ꝺī a paro. as
ꝛ phonos. qꝺ ē ſon⁹. q̄ſi parās. i. incipiēs cāt⁹

Parotida. dę. glob⁹ q̄ naſcit̄ in aure. ꝛ ꝺī a
para. i. iux̄. ꝛ ota. qꝺ ē auris. Jn̄ parotidus
da. dū. q̄ glob⁹ hꝫ i aure. ꝛ cor. ti. (n⁹ rei.

Paroximū. i. cōmotio febris. vel etiā alte-

Parricida. dę. ꝺī a parenticida. ꝛ abiiciūt̄
e. et n. ꝛ mutat̄ t. in r. vel ꝺī a patre. vel a
pari. vel a patria. ſcilꝫ q̄ occidit patrē. vel
parē. uł patriā ꝓdit. Jn̄ h ꝛ h parricidał.
ꝛ h le. ꝛ h parricidiū. Et h parricidia. diç.
lex de parricidio. q̄ ꝛ parenticidia ꝺī ſm
Hug. Et vt dicit Priſcianus. parricida
ſiue a pari. ſiue a pr̄e. ſiue a parente cōpo-
natur. dicēdū ē parricida p geminū. r. Et
Pap. dicit: Parricida ꝓprie ꝺī q̄ parētē
occidit: quē quidē veteres parēticidam
dixerūt. q̄m parricidiū in q̄cūq̄z intelligi
poſſit. cūꝫ ſint hoīes hoīb⁹ pares. Et nō
q̄ antiq̄ dixerunt patricida dę. q̄ patreꝫ
occidit. Vn̄. j. Timot. p̄. inuenit̄ Patrici-
dis. ꝛ matricidis. Pap etiā dicit Patrici-
da. ꝛ parricida q̄ parētes occidit. Et h eſt
verū ſm antiquos: Nā ſm Priſcianuꝫ ꝛ
modernos dicēdū ē parricida. ſiue a pari
ſiue a patre. ſiue a parente cōponatur.

Pars partis. fę. ge. ꝺī a partior. tiris. Vn̄. Si
fueris q̄ꝝ diuiſor ꝑticulaꝝ. Hāc diſcas ar-
tē maiorē ſuſcipe ꝑtē. Jn̄ partiꝫ adū. Et a
ps. h ꝛ hęc ꝑtialis. ꝛ h le. Jn̄ ꝑtialitas. tatꝫ.
ꝛ ꝑtialit̄ adū. Et ꝯponit̄ pars. Cōpers. tis
Expers. tis. Jmpers. tis. oīa oīs ge.

Parſimonia. nię. fę. ge. i. abſtinētia. ſcilꝫ mē
ſurā refectiōis nō excedēs. Et ē ꝟtus ſm
Hug. Pap. ꝟo dic̄: Parſimonia fruga-
litas. tēperātia. pcitas. pietas. modica cō-
(tinētia

Partha. thę. ē q̄dā ꝓuīcia. Jn̄
parthus. tha. thū. ꝛ parthicus. ca. cū. Vn̄
Actı̄. 2⁹. Parthi ꝛ medi ꝛ elamitę.

Particeps. cipis. oīs ge. i. capiēs partē. cō-
ſors. cōſcius. adiutor. ſocius. Vn̄ ꝓpheta.
Particeps ego ſum oīuꝫ timētiū te. ꝛ cor-
ripit penultimā. tam in ntō q̄z in gtō.

Participiū. pij. n. ſ. ꝺī a particeps. q̄ſi ꝑti
capiū. q: ꝑtē ſuoꝝ accidētiū capit a ꝟbo. ꝛ
partē a noīe. Jn̄ h ꝛ h participialis. ꝛ h le.
Et ꝺī nomē participiale illud qꝺ a par-
ticipio deſcendit. vt amans. amator. trix.
ꝛ amatus. Jn̄ amatio ſm Priſcianū.

Particula. lę. dimi. i. parua pars. Jn̄ h ꝛ h
particulari. ꝛ h re. Jn̄ particulariter adū.
ꝛ hęc particularitas. tatis.

Particus. ci. maſ. ge. i. negociator. particu-
las vendens. ꝛ dicit̄ a pars.

Partus. tus. tui. act⁹ uł paſſio pariēdi. ꝛ id
qꝺ parit̄. i. puer. fet⁹. ſoboles. ꝓgenies. Et
deſinit dtīs ꝛ abltīs ꝑſalis i ub⁹ ad dif-
ferētiā dtī ꝛ ablti de pars partib⁹. Jtē
part⁹. ta. tū. adiectiue. i. acq̄ſit⁹. Vn̄ Oui-
dius. Nō mior ē ꝟtus q̄z q̄rere ꝑta tueri.

Paruculus. li. i. parua nauicula pirataruꝫ.
et eſt dimi. de paro. ronis.

Paruus. ua. uū. i. exiguus. modic⁹. inualidus
Et cōparatur pu⁹ mior minı̄⁹ irregularit̄. uł
paru⁹. puior. puiſſim⁹. regularit̄. Jn̄ pue
adū. Et h paruitas. tatꝫ. Et paruul⁹. la. lū.
Et ꝺī paru⁹. q̄ſi paꝝ valens. ꝛ eſt etymo.

Paſca. cę. hebręū eſt. ꝛ interꝑtat̄ tranſitus. ꝛ
ꝺī a phaſe. q̄ſi phaſca. Tūc eni dn̄s noſt
a morte trāſiuit ad vitā. de mūdo ad pr̄eꝫ
Paſca enī fuit q̄n̄ iudęi ęgyptū exeuntes
mare rubꝝ trāſierūt. ꝛ poſt tranſitū leticię
canticū cecinerūt. Et paſca tūc ꝑmū cele-
bratū ē. Jn̄ h ꝛ hęc paſcalis. ꝛ h le. Et nō
q̄ paſca declinat̄ irregularit̄ ſm gen⁹. vel
ſm declinationē. Cū enī ſit ꝑmę declina-
tionis i. a. deſinēs. nō deberet eſſe neu. ge.
Jtem cū ſit neu. ge. nō deberet eſſe primę
declinatiōis. cū deſinat in. a. ꝫ deberet re-
gulariter declinari. hoc paſca paſcatis. vel
hęc paſca. cę. h modo declinat̄ cōtra regu-
lā. h paſca. cę. Vel forte hebręa eſt declina-
tio. Jtē paſcha ſm aliq̄s ſcribit̄ p. ch. per
oēs caſus: Nā apud gręcos p chi litteraꝫ
ſcribit̄. cuius loco nos vtimur ch. Sc̄dm
ꝟo hebręos ſine. h. videt̄ ſcribi. cū a phaſe
qꝺ eſt tranſitus latine. nomen hoc eſſe vi-
deatur. vt dictum eſt.

Paſcilis. lis. maſ. ge. aīal uł auis q̄ in manu
paſcit̄. ꝛ cor. ci.

Paſcua. cuę. in ſingulari eſt ge. fę. Vn̄ i ps.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

In loco paſcue ibi me collocauit. Sed in
plu͞r e ge.neu.ſalʒ paſcua.cuo͞r. Vñ Ezech.
34º. Nōne ſatis erat vobis paſcua bona
depaſci: Inuenit͞ etiaʒ in fe.ge.hec paſcue
a͞r. Vñ idē ꝓpha in eodē caplo. Inſup ⁊
reliq̄as paſcuaꝝ veſtrarū cōculcaſtis pe/
dib⁹ veſtris. Idē in eodē caplo. In mō/
tibus excelſis iſrael erūt paſcue earū.

Paſiphe fingit͞ a poetis fuiſſe q̄dā ſolis fi/
lia. q̄ cū tauri amore fureret Dedalo operā
dāte. lignea vacca īcluſa. ad nefariū īnita/
ta eſt. ex q̄ natus eſt minotaurus.

Paſſer.ſeri.auis q̄dā minuta. ⁊ dī a paru⁹.
q꞉ paruus ē. Inde hic paſſerulus.li.dimi. Et
paſſerin⁹.na.nū. Et hic paſſerin⁹.ni. ꝓ filio
paſſeris. Vel dī paſſer a patiēdo libidinē.
q꞉ petulcū.i.luxurioſū aial eſt.

Paſſio.onis.fe.ge. dī infirmitas. ſic dicim⁹
extaſis eſt paſſio.i. infirmitas. Vel dī q̄/
litas nata imutare ſenſū cito recedens. vt
ira. ⁊ ſic capit͞ in ꝓdicamēto q̄litatꝭ cū dī.
Tertia ſp̄s ē paſſio ul̄ paſſibilis q̄litas.
Vel dī mot⁹ in ipſo paſſo. ſicut dicimus
calefactio eſt paſſio calefacti. Vel dicit͞
ꝓprietas. vt riſibile eſt paſſio hoīs.

Paſſionariū.rij. liber continens paſſiones
ſanctorū. vel paſſiones.i.morbos.

Paſſiūcula.le.dimi.i.parua paſſio.

Paſſus.ſa.ſū.i.ſparſus. diffuſus. patēs. ex/

Paſſus.ſus.ſui.ſpaciū ſeu lōgitudo (teſſus
q̄nq; pedū. Et Hercules inuenit paſſus. ⁊
dicit͞ a pateo.tes. quia patet ī itinere. Inde
paſſutus.ta.tū.i. habēs magnos paſſus.

Paſtus.tus.dicit͞ a paſco.ſcis. Et hec paſta
te. Inde paſtillus.li.dimi. quidā paruus
paſtus ex paſta vbi piſcis vel caro vel
alius cibus includit͞. Vñ Orati⁹. Paſtil/
lus ruſillus olet gorgonius hircū.

Paſtinaca.ce.fe.ge. quedā herba cuius ra/
dix ſit ꝓcipuus paſtus hoīs. ⁊ dī a paſco
ſcis. Inde paſtinaceus.cea.ceū.

Paſtophoriū.rij. grece. cellula latine. ⁊ tha/
lamus dicitur. vel atriū templi. vel gazo/
phylaciū. vel paruū ſacrariū āte templū.
Et videtur dici paſtophoriū. quaſi foris
ſit poſitū. Gloſa autē ſuper.j. Machab.
3º dicit: Poſtophoria grece. latine dicūt͞
thalami vel cubilia in quibus leuite excu/
babāt in atrijs domus dñi. quorū cōme/
moratio fit ī vltima viſione Danielis ꝓ/
phete. In hiſtorijs aūt ſup.2. Reg.9º dī
In porticibus laterū erant paſtophoria
i.loca ſeparata ad comedendū. in quibus
ſacrificantes de partibus ſacrificiorū que

eos contingebant veſcebantur corā dño.
Itē paſtophoria Amos ꝓ. dicūtur loca
paſtoꝝ paſcendis aialibus apta.

Paſtor.ſtoris.i. magiſter pecorū. cuſtos. et
dicitur a paſco.ſcis. Inde paſtorculus.li.
dimi.i. paruus paſtor. Et paſtorius.ria.
riū. Et paſtoricus.ca.cū. Et hic ⁊ hec pa/
ſtoralis. ⁊ hoc le. in eodem ſenſu.

Paſtos grece.i.ſpaciū.

Patagiū.gij.i.gula ad ſūmū tunice vel mā/
telli aſſuta. ⁊ dicit͞ a pateo.tes. Vel palliū
auro. vel argento purpuraq; variatū.

Patena.ne.i.operculū calicis. ⁊ dicit͞ a pa/
teo.tes. eo ꝙ ſit patens ⁊ diffuſa. Et vi/
detur ꝙ deberet proferri pe.cor. ſed vſus
hoc nō recipit. ſed oīo repugnat. vnde eā
producas.

Patenula.le.dimi.i.parua patena.

Pater.tris. greci dicunt patir: inde nos di
cimus pater.i.genitor. Vt autē dicit͞ pa/
ter. quaſi panthotir.i. ſeruans oīa. a pan.
quod eſt omne. ⁊ thotir. quod eſt ſeruās.
etymologia eſt. Et dicitur pater multis
modis. Dicitur eniʒ pater natura. Item
ſimilitudine cure. Itē pater formalis. vel
doctrinalis. Item pater etate. Itē pater
reuerentia ⁊ dignitate. Pater naturalis
dī qui generat. Pater ſimilitudine cure
dicit͞ qui qualē curaʒ pater gerit filij. talē
ille gerit alterius. ⁊ qualem curam pater
impendit filio. talem impendit ille alteri.
Pater formalis vel doctrinalis dicit͞ ma/
giſter qui informat diſcipulū bonis mo/
rib⁹ ⁊ diſciplinis. Pater etate. ſenex. Ta/
les enim patres appellare ſolemus. Pat͞
reuerentia vel dignitate dicitur quē re/
ueremur: Nam cui honorē ⁊ reuerentiaʒ
impendimus. ſepe patrē vocare ſolemus.
Inde patcul⁹.li.dimi.i.paru⁹ pr̄. Et patn⁹
na.nū. Et hic ⁊ hec patnalis. ⁊ hoc le. Inde patni/
tas.tatꝭ. Et hec paternalitas.tatꝭ. Vel dic ꝙ
pater in ſacra ſcriptura q̄nq; modis dī.
ſcilʒ natura. imitatiōe. adoptiōe. doctrina
⁊ etiā ꝓ honore. reuerētia. ⁊ etate. Natura
vt Abraā fuit pr̄ Iſaac. Imitatione. vt ī
euangelio dñs dic. Si filij Abrae eſſetis
opa Abrae faceretꝭ. imitādo ſcilʒ fidē eius
Itē Vos ex patre diabolo eſtis ⁊ deſide
ria pr̄is veſtri vultis facere. ſcilʒ imitādo
eius maliciā. Adoptiōe. ſicut cū aliq̄s hu
mana cōſuetudine adoptat aliquē ī filiū.
Et ſicut nos deo. nō natura. ſʒ adoptione
dicimus: Pater noſter qui es ī celis. Do/
ctrina. ſicut aplus ad Gal.ait. Filioli mei

quos iterũ parturio donec formet' chriſt⁹ in vobis. Itē ꝑ honore reuerētia ⁊ etate. ſicut. 4. Reg. 5° Serui ad Naamam dixerũt. Pater ⁊ ſi rem grandē dixiſſet tibi ꝓpheta. certe facere debueras. Vñ grecıſm⁹

Eſt pater hic cura. pat' eſt alius genitura.
Hic pater etate. pater ille vocat' honore.
Ac ſumũ regeȝ vocat ipſa creatio patrē.

Et nō q qñ latinũ eſt ꝑſus eiuſdē ſigtionis cuȝ greco noīe vel hebreo. nulla eſt ibi deriuatio. ſ ſolũmodo qdā detorſio vni⁹ lingue ad alterā. vt Jacob. inde Jacob⁹. Et ideo ꝓprie loquēdo. deus nō deriuat' a theos. nec pater a patir. nec mat' a metir: q idē ſunt. nec differũt in ſigtione. nec in modo ſignificādi. Itē pater cōponit' cum h gtō greco familias. ⁊ acuit' i fine. h pat'familias. hui⁹ patriſfamilias. Et dī pr̄familias. is q eſt ſui iuris ⁊ ptātis ꝓprie. cui⁹cūqȝ ſit etatis. Vel dī pr̄familias. q oībꝫ in familia ſua poſitis. tā ſeruis qȝ filijs. pari deuotione cōſulit. Sed quicqȝ dñat' ſeruis. h noīe nō debet appellari. Et i eodē ſenſu inenit' pr̄familiaꝝ. vel paterfamilie ſm Hug. Et nō q ꝓprie pr̄familias qñ ē vna dictio ſigt illũ q eſt dñs hereditatis de iure. etiā ſi nō eſſet nat⁹. dũmodo eſſet viuus in vtero matris. Sed qñ ſunt due ptes. ſigt illũ cuius ꝓles iā ē vna familia.

Patres conſcripti dicebant'. quoꝝ noīa in tabulis aureis ſcribebant'.

Patera. tere. fe. ge. i. magn⁹ ⁊ patēs cyph⁹ ⁊ dī a pateo. tes. ſm Hug. Pap. xo dic' Patere. phiale ſunt dicte. q i ipſis potare ſolemus. vel q patentes ſint. diſpaſſiſqȝ labris. Et cor. pe. Vñ qdā. In fundo patere ſcio turpia multa patere.

Paterniani quidaȝ heretici a Paterno ſũt exorti. q inferiores corporis partes a diabolo factas opinant'.

Patibulũ. li. tormentuȝ. ⁊ ꝓprie furca. ⁊ dī a patior. Et eſt patibuli mior pena qȝ cruc' quia patibulũ ſtatim exanimat appenſũ. ſed crux affixos diu cruciat. ⁊ cor. bu.

Pathic⁹. ca. cũ. i. ſodomita. ihoneſta. ⁊ turpia patiens. ⁊ dī a patior. teri. ſm Hug. Pap. xo dic' Pathici patiētes libidinē. Nā pathos grece. paſſio dī. ⁊ cor. thi.

Patiens. entꝭ. oīs ge. eſt pticipiũ de patior teri. Et pōt eē nomē. ⁊ ſm h cōpat' patiētior. ſim⁹. Vñ patiēter. ti⁹. ſime. adũ. Et h patiētia. tie. Et ē patiētia ai vigor aduſitates fortune ⁊ vitoꝝ aſperitates eqnimit' portans. Proprie tamen patiētia corpori

eſt. Tolerantia xo amini.

Patina. ne. fe. ge. ſartago vel ſcutella. ⁊ dī a pateo. tes. q ſit patēs. Vñ hec patella. le. dimi. Et cor. pe. patina. Vñ Perſius. Sȝ grandes patine.

Patinarius. ria. riũ. ad patinaȝ ptinēs. vel in patina coctus. ⁊ dī a patina. Et patinarius rij. qui facit patinas.

Patinula. le. dimi. parua patina. i. patella

Pathos grece. latine dī defect⁹. vel paſſio.

Patratio. onis. fe. ge. eſt opis venerei conſũmatio. ⁊ dicit' a patro. tras.

Patreus. trei. i. vitricus. ⁊ dī a pater. Et h patrinus. ⁊ hic patriaſter ꝑ eodē.

Patrius. tria. triũ. dī a pater. Et h patria trie. eſt locus. in q qs natus eſt. Et eſt ꝓpe patria ciuitas vel villa. licȝ qñqȝ ponat' ꝑ regione vel ꝓuīcia. Vñ Patrius honor. i. honor patris. vel honor patrie. Itē nomē patriũ eſt qđ a ꝓprio noīe loci deriuatur vt a Baſilea baſilienſis.

Patria poteſtas ſm Aco. in ſũ. C. e. ti. ē ius quoddā qđ habēt hi q ſunt de impio romano in liberos natales ⁊ legitimos. qđ ius alij nō habēt. vt Inſti. de pa. potes.

Patriarcha. che. i. ſũmus ⁊ princeps patꝝ ⁊ dī a pater. ⁊ archos. qđ eſt princeps. q pmũ. h eſt. apoſtolicũ retinet locuȝ. ſic romanus. antiochenus. alexandrinus. Vñ h patriarchatus. tus. tui. eius dignitas. vel ei⁹ diſtrict⁹. Et h ⁊ h patriarchalis. ⁊ h le. ſm Hug. Pap. aũt dic' Patriarcha grece. ſũmus patrũ pater interptat'. q pmuȝ i. apoſtolicũ tenet locũ. ſicut romanus. antiochenus. ⁊ alexandrin⁹. Sunt eni auctoritate beati Petri apoſtoli iſtituti. Prima qdē Petri apl'i ſedes romana. Secunda apud alexādriā beati Petri noīe a Marco ei⁹ diſcipulo ⁊ euāgeliſta conſecrata. Tertia apud āntiochiā beatiſſimi Petri hi honorabil'. eo q illic ꝑuſqȝ romā veniſſet fuit. ⁊ illic pmũ nomē chriſtiano ꝝ nouelle gentis exortũ eſt. Quāuis autē ꝑ orbem diffuſe eccleſie catholice vnus thalamus chriſtus ſit: ſancta tamen romana eccleſia nullis ſinodicis conſtitutis. ceteris eccleſijs prelata eſt. Aliter ſumunt quidaȝ nomen patriarche. ⁊ dicũt q patriarche ſũt minores papa. maiores auteȝ metropolitanis. Et dicũt q h noīa patriarcha. pmas ꝑ eodē ſupponũt. Nā int' patriarchā ⁊ pmatē nō eſt realis differētia. ſ vocalis. Vel ꝓprie dicũt' patriarche qttuor pncipales ſcilȝ Cōſtātinopolitan⁹. alexādrin⁹.

antiochen⁹· hieroſolymitan⁹· Filij ꝟo di/
cūť ꝓpꝛie ꝓmates· ſicut aq̇legienſis· gran/
deſis· bituricēſis· licꝫ ⁊ iſti qn̄qꝫ noīent ſe
Patriciani· ſūt q̇dā heretici (patriarchas
a q̇dā Patricio dicti· eo q̄ ſbſtātiā hūane
carnis a diabolo conditā dicūt.
Patricius. cia. ciū. i. nobilis. ⁊ de genē patꝝ
natus. Itē patrici⁹· ē is quē impatoꝛ ſibi
elegit ī patrē. vt Inſti. qui. mo. iuſ. pa. po.
ſol. §. filiuſfamilias. et. C. de cōſoꝛ. eiuſdē
li. l. ſi. Vel patricij dicūť q̇ ꝓuidēt reipu/
blicę ſicut pať filio. Vel patricij ſūt q̇daꝫ
nobiles de ciuitate. ⁊ olim dicebāť pꝛes
pꝛincipū· ſalꝫ ad cōſilia ꝑſtanda.
Patricus. ca. cū. i. paternus. ⁊ dī a pater.
Patrimes. mis. i. puer ſuperſtes defuncto
patre. Vel patrimes dī puer patri ſilis.
Et cōponiť a pře ⁊ imitoꝛ· q̄ſi pꝛeꝫ imitās.
Patrimoniū. nij. dī hēditaſ pris. ⁊ dī a pře
Patrimus. mi. dī ille qui cū ſit pater habet
auū viuū. ⁊ ꝓducit tri.
Patrin⁹ uľ patrina dī fili⁹ vel filia ſpūalis
cōpatrū vel cōmatꝝ matri vel patris quē
vel quaꝫ q̇s de ſacro fonte leuauit. vel ad
ſacramentū cōfirmationis tenuit.
Patripaſſiani ſunt quidā heretici q̇ dicūt
deū patrē fuiſſe paſſum. Vñ dicit beatus
Aug⁹. Erubeſcāt ſabelliani· q̇ dicūt ipſuꝫ
patrē eſſe q̇ eſt filius cōfundētes pſonas
qui ⁊ dicti ſunt patripaſſiani qui dicunt
patrem fuiſſe paſſum. ⁊ ꝓducit pe.
Patrociniū. nij. i. auxiliū· ꝓtectio· defenſio
Patronymicū dī nomē· a noīe patris de/
riuatū. Nā noīa patronymica dicunť· eo
q̄ trahunť a noībus patruꝫ ſm̄ Iſidoꝛū.
vt Eneades Eneę filius· q̄uis etiaꝫ a ma/
tribus dicantur ⁊ ab auis.
Patronus. ni. i. cauſidic⁹· aduocať⁹· vel de/
fenſoꝛ· q̇ talē affectū clientib⁹· uľ alijs exhi/
bet· ut q̇i pꝛ illos regat. Iñ h̄ patrona. nę.
Et h̄ patroniſſa. ſę. Et h̄ patronať⁹ tuſ. tui
Patronus ſm̄ canones dī ille q̇ habet ius
ꝑſentandi aliquē ad beneficiū eccleſiſticū
Sꝫ ſm̄ leges eſt· q̇ manumiſit ſeruū ſuuꝫ
ſpōte· qui ſeruus dī libertus eius.
Patruelis. lis. ꝯ. t. ⁊ h̄ le. ad patruū ꝑtinēs
⁊ dī a patruus. Et h̄ ⁊ h̄ patruelis. huius
lis. fili⁹ vel filia patrui. Filij duoꝝ fratrū
ſunt patrueles inter ſe ſm̄ Hug. Unde
Hieremię. 32⁰. Patruelis meus filius pa
trui mei. Et ſm̄ Iſidoꝝ etymolo. 8⁰. Pa/
trueles ſunt dicti· eo q̄ patres eoꝝ ger/
mani fratres fuerunt inter ſe. Conſobrini
ꝟo vocati· q̇ aut ex ſoꝛoꝛe ⁊ fratre· aut ex
duab⁹ ſoꝛoꝛib⁹ ſunt nati· q̇i cōſoꝛini. So/
brini· cōſobrinoꝝ filij. ⁊ ꝓd. penľ. patruelis
Patruus. trui. maſ. ge. frať patri· q̄ſi pꝛ ali⁹.
vñ ⁊ mouēte pře· pupillū pꝛioꝛ patru⁹ ſuſ/
cipit. ⁊ q̄ſi filiū lege tueť. vt diť Iſidoꝛ⁹.
Patulus. la. lū. pe. coꝛ. i. diffuſus patēs. Sꝫ
ꝓpꝛie patulū eſt qḋ ſemp patet· ut auris·
naſus· naris· arboꝛ. ⁊ ſilua. Sꝫ patens qḋ
ad horā patet. ⁊ ad horā nō patet· h̄ occul/
tať. vt oculus. Et cōponiť ꝓpatulus. la. lū.
i. valde patulus ⁊ aptus.
Paucedo. dinis. ⁊ hęc paucitudo. dinis. in
eodem ſenſu. i. paucitas.
Paucus. ca. cuꝫ. dī reſpectu multi. vt multi
hoīes· pauci hoīes. Et cōpať· pauc⁹. cioꝛ.
ſimus. Iñ pauce. ci⁹. ſime. Et h̄ paucitas.
tatis. Et pauculus. la. lū. dimi. Et pauc⁹
cōponiť ꝑpauc⁹. ca. cū. q̄ꝫ paucus. ca. cū. i.
valde paucus. Itē a paucis dī paucēs
entis. oīs ge. i. paucis· rarus. ⁊ noīatiuus
qn̄qꝫ poniť aduerbialiter ꝓ raro.
Pauia. uię. vel pauſia· eſt quoddaꝫ genus
oliuę· quā coꝛrupte ruſtici puſiam vocāt·
viridi oleo ⁊ ſuaui· ſic dicta a pauio· eo q̄
pauiatur. i. tundať.
Pauidus. da. dū. quem vexat trepidatio
mentis. Habet eni cordis pulſationē. Iñ
pauiditas. tatī. Et dī pauidus q̇ ſp pauet
Pauēs· qui ad tempus pauet ex cā. ⁊ coꝛ.
pe. Vñ Pamphilus. Nō mare tranſiſſet
pauidus ſi nauta fuiſſet.
Pauimētū. ti. neu. ge. i. elaboratū ſolū eccle/
ſię vel palatij· uľ vicij. ⁊ dī a pauio. uis. qḋ
eſt ferire· pcutere· q̄ ſępe pede feriť. vel q̄
lapidib⁹ minutiꝫ cęſis ſit factū. Iñ pauī/
mētať⁹. ta. tū. i. pauimēto oꝛnať⁹. Et h̄ ⁊ h̄
pauimētalis. ⁊ h̄ le. ad pauimētū ꝑtinēs.
Pauliani· quidaꝫ heretici a quodā Paulo
exoꝛti· qui dixit chriſtum nō ſemp fuiſſe·
ſed a Maria ſumpſiſſe iītiū.
Paulus. la. lū. i. paruus modicus. Iñ pau/
lulus. la. lū. dimi. Et vt dicit Priſcianus
in. 3⁰ li. Paulus nō geminat. l. in diminu/
tiuo· nec mirū· cū au diphthongus poſt ſe
geminari ꝯſonantē ꝓhibeat. Facit igitur
paulus paululus. ⁊ ex h̄ pauxillus. ⁊ pau
xillulus. Quas foꝛmas ſeruāt femininū ⁊
neutꝝ· paula· paulula· pauxilla· pauxillu/
la. ⁊ ſimiliter neutrū. Et poniť qn̄qꝫ adū/
bialiter iſta noīa· paulū· paululū. ⁊ paulo
Paulus· interpꝛetať mirabilis· uľ requies· uľ
miles· ex tribu beniamin apoſtolus gētiū
ſecūdo anno poſt paſſionē dñi baptiſať⁹
ſub Nerone romę eodē die quo Petrus

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

decollatus eſt.

Pauo. onis. auis q̄dā oculatis pēnis nomē de ſono vocis habet. Dr̄ aūt dī pauo. q̄ſi pauorē vehēs ore. ethymologia ē. Habet enī horribilē vocē. et ſepe incutit audienti pauorē. Itē habet pulcras pēnas. et turpeſ pedes. et hinc eſt q̄ liber extēdit et reſpiciat caudā. et alas. ſ; reſpiciēdo pedes triſtat̄. Vn̄ Ouidius de arte. Laudatas oſtēdit auis iunonia pēnas. Inuenit̄ etiā hic pauuſ ui. in eodē ſenſu. Jn̄ hec paua. ue. p̄ femina. Vn̄. 3. Reg. x°. dī q̄ claſſis Salomonis deferebat aurū et argentū. dētes elephātorū. ſimias et pauos. Et vt refert Aug° 19° de ciui. dei. Caro pauonis tā dura eſt vt vix putredinē ſentiat. nec facile decoquit̄. q̄ inq̄t: Cū icredibile videret̄ euenit vt apud cartaginē nobis apponet̄ cocta hec auis de cui° pectore pulpaȝ quātū viſū eſt. diſcretū ſeruari iuſſim°. q̄d poſt dierū tātū ſpaciū quantū alia caro q̄cūq; cocta putreſcet. platū atq; oblatū nihil noſtrū offendit olfatum. Jdēq; repoſitum p̄ dies āplius q̄; trigīta. idē quod erat inuētū eſt. Jdēq; poſt ānū. niſi q̄ aliquātulū corpulētię aridioris fuit et cōtractioris.

Pauor. oris. maſ. ge. dī a pauio. uis. eo q̄ mentē hoīs feriat et cedat.

Paup. peris. dī q̄ſi paȝ potēs. uł paȝ putās uł parū imperās. et eſt etymo. Jn̄ hic pauperculus. li. Et hec paupcula. le. dimi. Et paupculus. la. lū. Et pauperus. ra. rū. Et hec pauperies. rei. Et hec paupertas. tatis. Sed pauperies eſt dānū. Paupertas uō cōditio Et cōponit̄ paup. ꝑpaup. q̄; paup. i. valde paup. Et vt dicit Pap. Paup dī q̄ aliq̄d habet. licȝ paȝ. Jnops uō. q̄ nihil habet. Itē nō q̄ paup eſt ge. coīs declinatione. ſ; hoīs cōſtructiōe. Vn̄ pōt dici Paup hō. femia. regnū. Siłr et diues. Vn̄ Ouidius Addidit heſterno marmore diues opus. Et hoc intelligas niſi ī terminatione tem vel tes. Vn̄. Tem vel tes neutrū fugiunt ſed cetera ſumunt.

Pauperies. ē dānū ſine iniuria facientis ipſū datū. ut ab aīali q̄d ſenſu caret factū. vt ſi equus tu° ſegetē meā pauit. vel aliter m̄ dānū dedit: Nō enī pōt dici iniuriā feciſſe cū ſenſu careat. Inſti. ſi qua. pau. fe. di. §. pauperies. vbi dicit glo. q̄ eſt mirabilis expoſitio et legalis.

Pauſa. ſe. fe. ge. i. requies. quādo paululū intermittit̄ labor.

Pauxill°. li. dimi. a paulul°. vide. ſ. ī paul°

Pauxillus. li. etiā nomē menſurę eſt.

Pax pacis. ſm̄ Goff. eſt diſcordię finis. ut in. c. j. de treu. et pace. in glo. j. Itē pax eſt vinculū charitatis. vt in. c. nouit. §. ſ; ſorſan. de iudi. Et ſūt ſex cauſę ꝓpter q̄s nō ē pax int̄ hoīes Prima q̄ nō puniūt̄ maleficia. Secūda abūdātia tēporaliū Tertia q̄ nō pugnam° cōtra demones. Quarta q̄ non conſideramus dāna litis vbi diuitias. corpus et aīā pdimus. Quīta dubius euēt° belli q̄ nō cōſiderat̄. Sexta q̄ nō ſeruam° p̄cepta dei. nec ſolim° decimaſ et ſic q̄d nō capit chriſtus tollit fiſcus. xvij q. vij. maiores. Hec ē glo. no. de. re iudi. li. vj. ad apoſtolicę. Et pduc̄ pa. pax. Vn̄ Proſper Nonbo in ſanctis pulcra eſt cōcordia pacis.

Paxillus li. ē parū° palus vineaȝ. vel paxillus. gen° ferramenti. et vt dicūt cultrū.

P ante E

Pean. maſ. ge. dictus ē ſol. a phos. q̄d ē lux q̄ſi phoan. q̄ luceat. Vel pean. q̄ſi phian. a phitone quē interfecit. Vn̄ et pean peanis dī q̄nq; laus. et ꝓprie Apollinis. licȝ et pro laude generalit̄ cuiuſlibet īueniat̄. Et pd. pe. gti. Vn̄ Virgilius in. x°. Enei. Conclamant ſocij lętū peana ſecuti.

Peccator. toris. dī a pecco. cas. et antiq̄tus hec nomē tm̄ flagicioſus. et libidinoſus ſignificabat: ſed poſtea trāſijt in appellationē oīuȝ iniq̄ȝ et dī peccator. quaſi pellicator.

Peccatū. ti. dī a pecco. cas. Et ē peccatū ſm̄ Aug. ſpreto icōmutabili bono. bono cōmutabili adherere. Vel ſic Peccatuȝ eſt oē dictū. vel factū. vel concupitū. q̄d fit cōtra legē dei. Vel peccatū ē volūtas retinendi uł cōſequēdi q̄d iuſticia vetat. Et nota q̄ peccata mortalia ſūt ſeptē. q̄ in hoc verſu cōtinēt̄. Luxus. guſtus. auet. triſtis. furit. inuidet. ambit. Lux°. i. peccatū luxurię. Guſt°. i. peccatū gulę. Auet. i. peccatum auaritię. Triſtis. i. peccatū triſticię. ſeu acidię. Furit i. peccatū irę. Jnuidet. i. peccatum inuidię. Ambit. i. peccatū ſupbię.

Pecten. inis. maſ. ge. inſtrumentū pectendi vel texendi. plectrū citharę. īferior pubes viri vel mulieris. raſtrū. q̄dā piſcis. agmē uł chorea. Vn̄. Pecten agit telas laudes trahit os ſubit aures Mulcet et eſt pubes pecten et ordo ſimul. De p̄ dic̄ Ouidi° meta. 6°. Percuſſi feriūt inſerti pectine dentes. De. 2°. dicit̄ in. 4°. eiuſdem. Sepe cithariſta deducit pectine crines. De 3° Oratius

Pectinibꝰ patulis iactat ſe molle tarētū.
De 4º dī in Theolodo. Traitius vates
cōmouit pectine manes. De 5º Juuenalis
Inguina tradūt medicis cū pectine nigro
Pro chorea ponit̄ in Statio vbi dicitur:
Pectine amaçonio q̄ ꝯcitat orbe lacenas
Pro roſtro ponit Ouidius dicēs. Raro
pectine vertit humū.
Pecticus.ca.cū.i.digeſtibilis. ⁊ dī a pectꝰ.
Pectinariū.rij.locus vbi pecten ponit̄.
Pectinarius.rij. ⁊ hec pectinaria.rie. q̄ vel
que facit pectines.
Pectoralis.lis.ꝯ.t.⁊ h̄ le.ad pectus ptinēs.
Et h̄ pectorale.lis.ꝯona circa pectus eq̄ uł
mulieris uł alteriꝰ aīalis. Vn̄ Hieremię.
2º Faſcię pectoralis.ſuę ⁊.pducit ra.
Pectus.tori.dī a pecto.ctis. q: mulieres in
pectore ſolēt ſibi pectere capillos. Vel dī
pectꝰ a plecto.ctis.qđ ē flecto.eo ꝙ ſit fle-
xū int̄ eminētes mamillaꝝ ptes. Vel dī a
ſpecio.cis. Alia q̄dē aīalia pectꝰ habēt ad
terrā oppreſſū.⁊ ab aſpectu remotū.ſ; hoīeſ
patēs ⁊ erectū.vtpote plenū ratione.⁊ iō
nō decebat latere. Q; aūt dī pectꝰ.q̄i pec-
cati thorus.etymolo.ē. Jn̄ pectoreus.rea.
reū. ⁊ pectoroſus.ſa.ſū. magnū hn̄s pectꝰ.
Pectuſculū.li.dimi.paruū pectꝰ ⁊ cor.ſcī.
Pecudariꝰ.rij.maſ.ge.i.paſtor. ⁊ dī a pecꝰ
dis. Et pecudariꝰ.a.ū.ad pecudes ptinēs.
Peculiū.lij.eſt puſilla ſubſtātia uł pecunia
ſepata a rebꝰ ⁊ ratiocinijs patris vel dn̄i
data uł pmiſſa filio vel ſeruo.ff.de pecu.l.
depoſiti.§.peculiū. Itē peculiū dī res pa-
rafernalis.ff.de iure do.l.ſi ego.§.do. Itē
peculiū ponit̄ p hēditate uł pr̄imonio.C.
d epi.⁊ de.l.ſi qs pſbyt̄.ff.ad trebel.l.cogi.
Peculiū caſtrēſe.ē qđ miles adq̄rit dū mi-
litat in caſtris.⁊ illud ē filij pleno iure.taꝫ
quo ad ꝓprietatē.q; quo ad vſufructum.
Peculiū q̄i caſtrēſe dī illud qđ aduocatus
adq̄rit pſtando dictulis ſuis patrociniū
ī cauſis. Vel quod magiſter grāmaticus.
logicus vel rhetoricꝰ in ſcholis ſuo lucrat̄
exercitio.in.l.fi.C.de inoffi.teſta.
Peculiū palatinoꝝ dī etiā caſtrenſe. ſcilꝫ
militū palatij q̄ pncipē ſequūt̄ ſm Acurſ
C.eo.ti.li.xijº in rub.
Peculiū aducticiū eſt qđ filio aduenit ab
auo paterno vel materno vel ab altero.ut ex
pſpera fortuna.⁊ ex teſtamēto agnatorū.
vel cognatoꝝ. ⁊ qđ ſic filio aduenit.ipſiꝰ
eſt q̄ ad ꝓprietatē.patris ꝟo q̄ ad vſufru-
ctuꝫ. Et dī alio noīe paganicū aducticiū.
Peculiū ꝓfecticiū.dī illud qđ de rebꝰ pat-
nis vel dn̄i dicitur pficiſcit̄.⁊ filio vel ſeruo dat̄
vt in eo negociet̄. Et illud eſt patris q̄ ad
ꝓprietatē.ſ; filij vel ſerui q̄ ad vſufructū.⁊
etiā alias dī paganicū ꝓfecticiū.
Peculiū clericoꝝ.eſt patrimoniū clericoꝝ.
Nā peculiuꝫ pr̄imoniū appellat̄.ff.ad tre-
bel.l.cogi.ī pn. Vn̄ illud qđ a clerico velut
ꝓpriū poſſidet̄.eiꝰ peculiū dī.ſecūdo modo
tn̄ ⁊ vſualit̄ peculiū dici ſolet filioꝝ ⁊ ſer-
uoꝝ patrimoniū. quod eis a dn̄o vel pṫe
datur. vt.ff.e.ti.p to.
Peculiū clericorū ꝓfecticiū ē. qđ de bonis
ecclię pcedit.uł qđ ecclię ꝯtēplatiōe acq̄rit̄
Peculiū aducticiū eorūdē eſt. qđ acq̄ritur
ex opa coꝝ.vel alias.ꝓuenit ex intuitu ꝑ-
ſonę.⁊ hoc no. Goff.in ſū.e.ti.
Peculiaris.ꝯ.t.⁊ h̄ re.i.ad peculiū ptinens.
vel ꝓprius.priuatus.vel familiaris.
Peculator.oris. reipublicę defraudator ⁊
Peculatus.tus.tui.furtū de (furator.
coī pecore.⁊ generaliter de coī re.
Pecularius.rij.i.armentarius qui cuſtodit
pecua vel ad pecua ptinens.
Pecunia.nię.fę.ge. dī a pecus. q̄ſi pecudia
q: olī de corio pecudū numi īcidebāt̄ ⁊ ſi-
gnificabāt̄. Vel q: oīs ſubſtātia ātiquoꝝ
ī pecoribꝰ vel pecudibꝰ erat.vn̄ ⁊ ꝓprie dī
q̄ cōſiſtit ī hmōi aīalibꝰ. Sꝫ iā appellatio
iſtius noīs āpliata ē ad alia. Jn̄ pecunio-
ſus.ſa.ſū.i.pecunia plenꝰ. q̄ſi pecudioſus.
Ppe q̄dē olī ſic dicebat̄.q̄ plurimā ha-
bebat pecuniaꝫ.i.pecora.ſ; modo ad aliud
trāffert̄. Jn̄ pecunioſitas.tatꝭ. Itē a pecūia
dī h̄ pecuniariū.rij.locꝰ vbi pecunia repo-
nit̄. Et cor pimā. Vn̄ Oratius in epi. Et
genus ⁊ formā regia pecunia donat.
Pecus.coris.neu.ge.⁊ h̄ pecꝰ.cudis.fę.ge.⁊ h̄
pecu.indecli.ī ſingulari.ſ; in plī hec pecua
pecuoꝝ.uł pecuū.deriuant̄ a paſco.ſcis. Et
dicimꝰ pecꝰ oē aīal qđ hūana effigie caret
⁊ hūana lingua. Sꝫ ꝓpe nomē pecoꝝ his
aīalibꝰ accōmodari ſolet q̄ ad vſū hoīuꝫ
aliq̄ modo ſpectāt.ſic q̄ ſūt ad veſcendum
apta.vt oues ⁊ ſues. Aut in vſū hoīuꝫ cō-
moda.vt eq̄ boues. Et olim pecora gnālit̄
ꝓ oībꝰ aīalibꝰ. Pecudes ꝟo tm̄ illa aīalia
quę eduntur.quaſi veſcudes. Sed modo
pecora dicimꝰ maiora.vt boues.eq̄s.aſi-
nos. Pecudes ꝟo mīora.ut oues.capras.
porcos. Pecua ꝟo dicimuſ coīa aīalia. Et
cor.pmā pecꝰ. Vn̄ Ouidiꝰ de arte. Turpe
pecus mutilū.turpis ſine gramine cāpus.
Peda.dę.dī veſtigiū humanū. ⁊ dī a pes.
Pedagia dicunt̄ q̄ dant̄ a tranſeūtibus in

locū cōſtitutū a pͥncipe. Et capiēs peda-
giū debet dare ſaluū cōductū. ꝛ territoꝛiū
eius tenere ſecurū. adeo ꝙ ſi aliqͥs ſpolieť
teneť ei dñs tre rapinā reſarcire ſm Bal.
ī vſi. feu. ď pa. iura. firma. in. §. cōueticulas
Pedagogus. gi. pe. pro. q̄ ſp puer̄ ſtudētē
ducit. ſcilꝫ cui puulus aſſignať. ꝛ dī a pęs
pędos. qď ē puer. ꝛ ago. agis. eo ꝙ agat
ꝛ ducat puer̄. vt laſciuiētē refrenet ętatē.
Jn̄ h̄ pędagogiū. gij. i. magiſteriū. ul' offi
ciū pędagogi circa puer̄. ul' loc⁹ vbi puer
eruditť a pędagogo. Vn̄ ad Gal. 3º. Lex
pędagogus noſter fuit in chꝛiſto Jeſu vt
ex fide iuſtificemur ꝛc.
Pedalis. lis. ꝯ. t. ꝛ h̄ le. pe. pd. ad pedē ptī-
nens. Jtē pedalis. i. mēſurā pedis habēs.
Et in hac ſignificatione ponitur Hieremię. 51º.
vbi dī. Venit finis tu⁹. pedalis pciſionis
tuę. q̄ſi dicēt. Jta pcideť regnū tuū ꝙ nec
paſſus pedis de terra remanebit tibi. Et
componitur ſemipedalis. bipedalis. Vn̄
Oꝛati⁹. Tot⁹ moduli bipedalis ꝛc. Pap.
dicit: Pedalis. quaſi menſura pedis.
Pedana. nę. fę. ge. i. catena circa pedes. ſcilꝫ
cōpes. Jtē pedana dī pedules nouus. ul'
de veteri panno fact⁹. q̄ caligę veťi aſſuiť.
Pedarius. ria. riū. i. nudis pedib⁹ ābulās.
Pedellus. li. dimi. i. paruus pes.
Pedes. peditis. cōis ge. i. pedeſter. pedibꝰ
p equo vtēs. Vn̄ qͥdam. Et modo vadit
eques qui ſolet ire pedes. ꝛ coꝛ. pe. gti.
Pedeſter. ꝯ. t. vel pedeſtris. ꝛ hoc ſtre. i. pe-
dibus ambulās ſm Hug. Pap. vo diċ:
Hic pedeſter. ꝛ hęc pedeſtris. ꝛ h̄ ſtre. Et
illud magis tenent moderni.
Pedica. cę. pe. coꝛ. catena pedū. vel qͥď daꝫ
inſtrumentū capiēdi pedes aīaliū. vel la-
queus. ꝛ dī a pes. ꝛ capio. q̄ſi capiēs pe-
des. Vnde Job. 18º. Abſcōdita ē i tra pe-
dica ei⁹. Jn̄ pedicat⁹. ta. tū. i. catenat⁹. vel
pedica captus. Vnde Ouidi⁹ meta. 15º.
Retia cū pedic laqueos arteſqꝫ doloſas.
Tollite. nec volucrē viſcata fallite virga.
Pediculus. li. pe. coꝛ. dicit illud qď ſuſtinet
fructū ad ramū. ꝛ dī a pes. Etiaꝫ pedicul⁹
dī vmis cutis. eo ꝙ minios ꝛ multos ha-
beat pedes. Jn̄ pediculoſus. ſa. ſū. i. plen⁹
pediculis. Jn̄ pediculoſe adū. Et h̄ pedi-
culoſitas. tatꝭ. i. pediculoꝝ plētudo ꝛ abū-
dātia. Pediculi etiā dicūť q̄dā argentea
ſuſtētacula. a q̄bus vaſa vel res q̄libet ve-
lut pedibus ſuſtētāť. Jta poniť in. l. pedi-
culis argēteis. ff. de auro ꝛ argen. le.
Pedicuus. cua. cuū. ꝛ pedoꝛoſus. ſa. ſuꝫ. qui
ſoꝛdidos habet pedes. ꝛ dī a pedoꝛ doꝛis
Pediſſequ⁹. qua. quū. q̄ ſeqͥť pedes dñi ſui.
Et h̄ pediſſeq̄. quę. p ipſa famula ul' āncilla.
Et etiā h̄ pediſſequ⁹. p huo ul' famulo. Vn̄
3º. Reg. 20. dī. Per pediſſeqͥs pͥncipū p-
uinciaꝝ. Et ſcribiť vltima ſyllaba p. q. nō p
c. Si enī ſcriberet p. c. dicēť pediſſecus. q̄ſi
ſecās pedes. a ſeco. cas. ꝛ nō a ſeqͥr. ris. cō-
Peditatus. tus. tui. i. peditū mul- (ponēť.
titudo. vel ꝓpꝛietas peditandi.
Pedo. donis. i. pedes ul' pedicul⁹. ꝛ dī a pes
Jn̄ h̄ pedūculus. li. dimi. Jtē h̄ pedo. onis
q̄ pedit ul' fac bombū. ꝛ tūc dī a pedo. dis
Pedoꝛ. oꝛi. maſ. ge. i. pedū fetoꝛ ul' ſqualoꝛ.
ꝛ dī a pes. Vn̄ Lucan⁹. Lōguiſqꝫ in carcē
Pedoꝛa. rę. fę. ge. p'lis nūeri. i. pe- (pedoꝛ.
dum vel auriū ſoꝛdes.
Pęs pędos grece. latine puer dicitur.
Pedules. lis. maſ. ge. pars caligaꝝ q̄ pedē
capit.
Pedulus. li. ꝛ h̄ pedell⁹. li. dimi. i. pu⁹ pes.
Pedū. di. neu. ge. i. bacul⁹ paſtoꝝ recuru⁹.
ꝛ dī a pes. eo ꝙ eo coercēť pedes aīaliū.
Vn̄ Virgili⁹ i bucol. Et tu ſume pedū ꝛc.
Pedux. cis. videť cōponi a pede. ꝛ capio.
Et ſūt peduces laqͥ q̄bꝰ pedes illaqueāť
Pegina. nę. fę. ge. i. baculus cū maſſa plūbi
ī ſūmitate pēdēte. Et dī pegina. q̄ſi ꝓpu-
gna. qď ātiq̄ dicebāt. Vn̄ Juuenalis. Et
pegina ꝛ iā ad velaria raptos. Et vt diċ
Cornutus. Tali baculo ſcenici ludebant.
Pelagaris. ris. ꝯ. t. ꝛ hoc re. ꝛ hęc pelagian
ris. i. magna nauis pelago apta. ꝛ dicit a
pelagus. ꝛ pducit ga.
Pelagiani. q̄dā heretici a Pelagio mona-
cho exoꝛti. Hi liber̄ arbitriū diuinę gra-
tię anteponūt. dicētes ſufficere volūtatē
ad implenda iuſſa diuina.
Pelagiu. interpꝛetať latitudo.
Pelagus. gi. interpͥtať latitudo. Jn̄ h̄ pe-
lagus. gi. latū ꝛ pfūdū mare. vel latitudo
maris ſine portu ꝛ litoꝛe. Et ē neu. ge. in ſin-
gulari. ſ; in plurali eſt ge. maſ. hi pelagi.
Et coꝛ. pͥmā. Vn̄ in grecismo dī. Nō pe-
nit⁹ lateat pelag⁹. mare cū ſit amarū. Jn-
ueniť etiā pelag⁹ gi. maſ. ge. apud ātiqͥs.
Pelaſgus. ga. gū. i. grec⁹. Et ſūt greci dicti
pelaſgi a pelago. qꝛ p pelagus p̄ vt dicit
Varro ad italiā applicuerunt. vel ſic dicti
ſunt a pelaſgo Jouis ꝛ Lariſſę filio. Jn̄
hęc pelaſgias. pelaſgiadis. i. grecia.
Pellex. licꝭ. i. ꝯcubina. ꝛ dī a pellicio. cis. eo
ꝙ pelliciat. i. decipiat. Vel pellex dī a pel
lo. lis. qꝛ ante vxoꝛē pellex teneť. ꝛ poſtea

veniente vxore de domo pellit᷑. Uel pellex dr̄ illa ꝑ quaꝫ vxor de domo pellit᷑ ſimilit᷑ a pello. lis. Uñ aũt dr̄ pellex· q̄ſi pelle decipiēs· etymolo. eſt ſm̄ Hug. Aug⁹ ſup glo. 2. Petri. 2º dr̄: Pellices dicunt᷑ meretrices a pollutione. vel a pellis formoſitate· q̄ incautos alliciũt. Et ꝓduc̄. pe. Unde Ouidius i q̄nta epi. Et mihi ꝓ vira pellice blanda fuiſti. Itē in ſexta epi. Argoicas timui nocuit m̄ barbara pellex.

Pelicanus. ni. vt dicit Iſidor⁹ etymo. 12º eſt auis egyptiaca habitās in ſolitudine nili fluminis. vñ ꝛ nomē ſumpſit. Nam ꝛ canopos egyptus dr̄. Fert᷑ ſi veꝝ eſt· eam occidere natos ſuos· eoſq₃ ꝑ triduũ lugē· deinde ſeipſũ vulnerare ꝛ aſperſione ſui ſanguīs viuificare filios ſuos. Aug⁹ etiā hoc narrat. ꝛ addit· ꝙ ut dr̄· roſtro occidit filios. ꝛ roſtro ſanguinē ſuũ ſup eos fūdit ꝛ viuificat. Et eſt auis nimie maciei· que habitat in ſolitudine.

Pellicat⁹. tus. tui. i. cōcubinatus· ſalꝫ peccatũ qḋ cũ pellice cōmittit᷑. ꝛ dr̄ a pellex. Itē pellicatus. ta. tũ. i. luxurioſus· pellici deditus· ſm̄ Hug. Pap. ṽo dicit: Pellicatus· locus cōcubine· cōcubinatus.

Pellacia. cie. i. fallacia· pellis deceptio.

Pellax. cis. oīs ge. i. deceptor· fallax· fraudulentus. ꝛ dicitur a pelle. i. a vultu. Foris enī vt fallat arridet· ſ; intus nequiciā gerit· ut doloſus. Uñ aũt dr̄ pellax· quaſi pelle fallax· etymologia eſt.

Pellicea. cee. qḋdā indumentũ qḋ de pellibus fit. ꝛ dr̄ a pellis. Unde pelliceat⁹. ta. tũ i. pellicea indutus. Itē a pellis· dr̄ pelliceus. cea. ceũ. i. pellibus indutus· vel magnaꝫ vel groſſam habens pellē. Inuenit᷑ etiā pellicia. cie. ꝛ pellicius. cia. ciũ. ꝛ pelliciatus. ta. tũ. in eodem ſenſu.

Pelliparius. rij. maſ. ge. q̇ parat. i. ꝑparat pelles. ꝛ dicit᷑ a pellis. ꝛ paro. ras.

Pelliriſ. ris. fe. ge. i. galea ex corio vel pelle.

Pellis. lis. fe. ge. i. cutis. ꝛ dr̄ a pello. lis. q꞉ exteras iniurias corporis tegendo pellit. Unde hec pellicula. le. dimi. i. parua pellis.

Pelluuiũ. uij. n. s. vas ad pedes abluēdos ꝛ ſordes pedũ recolligendas aptum ſeu paratũ. Unde pelluuianus. na. nũ.

Pelta. te. fe. ge. ē ſcutũ breuiſſimũ in modũ lune dimidie factũ· quo amaçones vtunt᷑ maxime. Unde. 3. Reg. xº Fecit Salomon ducenta ſcuta de auro puro. ꝛ trecentas peltas de auro ꝓbato. ꝛ dicit᷑ a pello. lis. Uñ q̇dā. A pello pelta· q꞉ pellit fortit᷑ ict⁹.

Peluis. uis. fe. ge. vas vbi pedes lauantur. ſalꝫ concha· vel aliud vas ſm̄ Hug. Et Papias dicit: Peluis vocat᷑· q꞉ ibi pedes lauant᷑. Uñ aũt dr̄ peluis· q̄ſi pedũ lauandoꝝ vas· etymo. ē. Et facit actm̄ ſingularē i em. vel i im. Unde i euāgelio Ioānis. Poſuit aquā in peluim. Et ablm̄ i. e. vel in. i. Et a pelui addita. ũ. fit gtĩs pl̄is peluiũ. Et actm̄ pluralē in. es. vel in. is.

Peluſiũ. ſij. ē oppidũ alexandrinuꝫ fortiſſi(mũ.

Pena. ne. i. ſuppliciũ· ul᷑ eſt delictoꝝ debita coertio ul᷑ ſatiſfactio q̄ a lege ul᷑ a miſtris legis īponit᷑. ꝛ dr̄ a pendo. dis. q꞉ penam q̄ſi debitũ pēdim⁹. i. ſoluim⁹. ꝛ ſuſtinem⁹ ꝓ forefacto. Et ſũt octo gnā penaꝝ i legib⁹. ſalicꝫ vincula· verbera· talio· dānũ· ignominia· ſeruitus· exiliũ. ꝛ mors. Itē pena ꝛ ſuppliciũ differũt. Pena ſine ſanguine eſſe pōt. S; ſuppliciũ nō niſi cũ ſanguine. Dr̄ ſuppliciũ ꝓprie cũ q̇s ita dānat᷑ vt eius bona cōfiſcent᷑. ꝛ in publicũ redigant᷑. Unde hic ꝛ hec penalis. ꝛ hoc le. Unde penalit᷑ adũ. Et hec penalitas. tatis. Et ſcribit᷑ ꝑ oe diphthōgũ

Penarius. rij. i. cellerarius. ꝛ dicit᷑ a penus. Et penarius. ria. riũ. ad penũ ꝑtinēs.

Penates penatũ· maſ. ge. pluralis nũeri. i. dom⁹ interiores ꝓprie vel domeſtici ꝛ priuati dij domibus ꝑſidētes· q̇s antiq̇ i domibus colebāt. ꝛ eoꝝ imagines in domo habebāt. Unde ꝛ dicti ſũt penates· q̄ſi penes nos nati. ꝛ eſt etymologia. ꝛ ꝓducit na.

Pēdul⁹. la. lũ. pe. cor. qḋ pēdet. ꝛ ē eleuatũ.

Penetraliſ. lis. ꝯ. ı. ꝛ hoc le. dr̄ a penetro. tras ꝛ hoc penetrale. lis. Et hic ꝛ hec penetrabilis. ꝛ hoc le. Et dr̄ penetrale qḋ penetrat ul᷑ aptuꝫ eſt penetrare. Penetrabile ṽo qḋ penetrat᷑· vel aptũ ē penetrari. Uñq₃ tñ ponit᷑ vnũ ꝓ altero· vt Frig⁹ penetrabile. i. aptũ penetrare. Et hoc penetrale. lis. vel hoc penetral. lis. ē ſecreta camera· ſecretus interior locus in domo vel in tēplo vbi dabant᷑ oracula. Et pōit᷑ q̄ñq₃ ꝓ domo. In grecismo tales ponũt᷑ verſus. Qḋ leuit᷑ penetrari pōt penetrabile dices. Qḋ dom⁹ iterior capit hoc penetrale vocabis. Pap. aũt dic̄ Penetralia· interiora ſecreta domoꝝ· dicta ab eo qḋ ē penit⁹. i. pene itus ſecreta. Et ſm̄ hoc videt᷑ ꝙ debeat dici in pſalmo. In penetralib⁹ regũ ipſoꝝ. Et in Amos 3º et. 6º Et Matth. 24º In penetralib⁹ ꝛ nō in penetrabilib⁹. Et hoc maxīe ſm̄ modernos. Dicũt etiā q̇dā ꝙ penetrale ſiue penetral ē qḋ penetrat. Unde dicit Pap. Penetrale quod penetrat. Penetrabile

ꝺo qꝺ penetraẗ. Et ſm h̄ ↄſueuit ꝺici. Eſt
penetral penetrāſ· penetrabile qꝺ penetraẗ
Peniculū.li.7 h̄ peniculū.li. 7 h̄ penicula.le.
i. molle genus ſpungię ad tergendos hu-
mores. 7 ſcutellas· a pendeo.des.
Peniculus.li. quidā panniculus de q̄ diſci
terguntᷣ. 7 dı̄ a pannus.
Penis.nis. fę.ge. cauda eq̄na. 7 dı̄ a pēdeo
des. eo ꝙ pēdeat. 7 ſuſpenſa feraẗ. Et h̄ pe-
nis.nis.i. priapus· ſcilꝫ virile mēbꝝ· eo ꝙ
pendeat· vel q2 ſuſpenſus feraẗ. Vel penis
dı̄ a penetro.tras. qꝺ eſt officiū eius circa
iuncturā humani generis. ſm Hug.
Penitentia. tię. dı̄ q̄ſi punitētia· eo ꝙ hō i
ſe puniat penitēdo qꝺ male admiſit. Vł
penitētia dı̄ q̄ſi penę tentio. 7 eſt etymo-
logia. Et ſcribiẗ p oe diphthongū. Et eſt
penitētia ꝺa 7 pfecta· mala pterita deplā-
gere. 7 plangēda iterꝝ nō cōmittere. i. ꝓpo
ſitum cōmittendi nō habere.
Penitudo. dinis. fę.ge.i. penitētia. Vn̄. j.
Reg.15°. Penitudine nō flecteẗ.
Penitus.ta.tū.i. ſecretus· interior· intimus·
7 diciẗ a penitus aduerbio. q̄ſi pene intus.
vel potius quaſi pan intus. i. totus intus.
Penna.nę.fę.ge. dı̄ a pendeo.des. eo ꝙ pē-
deat. i. volet· q2 auxilio pennarꝝ mouenẗ
aues 7 volant. Vel penna dı̄ a pennū qꝺ
eſt acutū· eo ꝙ ſit acuta. In̄ pennoſus.ſa.
ſū. 7 pennatus.ta.tū.
Pennula.lę. dimi.i. parua penna. 7 diciẗ a
penna. Itē pennula.lę.i. ſūma pars auris.
7 tūc dı̄ a pēnū qꝺ idē eſt quod acumen.
Pennū.ni. dicebāt antiq̄ acutū. In̄ h̄ pēnū
dı̄ acumen· vel extremitas ferri acuti.
Penſationes.i. preciū· exolutio· tributa· li-
brationes. Vn̄. 2. paralipo. 21°. Deditq3
eis paẗ ſuus multa munera auri 7 argenti
7 penſationes.
Penſilis.lis. 7 h̄ le.pe.cor.i. leuis. Recipro-
ca enī ſunt penſilis 7 leuis. i. vnū poniẗ pro
alio viciſſim. Inde penſiliẗ aduerbiū. i. le-
uiter. Et hęc penſilitas.tatis.i. leuitas. Et
cōponiẗ ꝓpenſilis.le.i. valde leuis.
Penſio.onis. fę.ge.i. libratio· equatio· vel
pōderis equalitas. Et penſio· p̄cij ſolutio
vel ipſū tributū. vel p̄ciū qꝺ daẗ p agro
ad penſionē cōducto. In̄ penſionari9.ria.
riū. ad pēſionē ptinēs· uł q̄ pēſionē reddit
Penſitationes publicę ſm alcō. in ſū. C. ſi
ꝓpter pub.pen.ven. dicunẗ ānuę exactio-
nes tributorꝝ· vel veſtiū auri· vel argenti
q̄ a certis pſonis p̄ſtabanẗ fiſco. Sꝫ pē-
ſiones publicę dicunẗ quę ad viarū vel
pontiū refectionē p̄ſtanda ſunt a poſſidē-
tibus· ut ſic fiat oīuꝫ datorꝝ q̄dā collatio.
Et ſic penſitatio eſt q̄ſi penſionis ſolutio.
Penſū. ſi.n.s.i. deliberatio· cogitatio· cōſi-
liū. 7 dı̄ a pendeo.des. q2 dū aliq̄d delibe-
ram9· pendem9 .i. i pendulo 7 dubio ſum9
Itē h̄ penſū.ſi. dı̄ mulierꝝ· ſcilꝫ lana uł linū
ad opus datū· vel filatura. 7 dı̄ a pendeo
vel pondus· q2 ad pōdus 7 meſurā dabaẗ.
Penſus.ſa.ſū.i. perſolut9· vel ſuſpenſus· vel
ponderatus· vel libratus· equatus. 7 dı̄ a
pendo.dis. Et ſm h̄ cōparaẗ pēſus. ſior. ſim9
In̄ penſe. ſius. ſime. aduer. Vnde in epła
Felicis papę. In epiſcopio poſiti ſunt in
celeſti militia· q̄ penſius ponderanda eſt.
Pente grece· latine diciẗ quinq3.
Pentacontarchus.chi. pnceps 7 magiſter
ſup q̄nq3 hoīes. Vn̄. j. Machab. 3°. Con-
ſtituit Judas duces ꝓpli cēturiones 7 pē-
tacōtarchos· Vel vt q̄dā dicūt· pentacō-
tarch9 dı̄ q̄ q̄nquaginta regit. Sꝫ pētar-
cha· qui q̄nq3. Vn̄ in grecismo dı̄. Quin-
q̄ginta regēs pentacōtarcha vocaẗ. Pen-
tarchā dicēs q̄ ſibi q̄nq3 tenet. Et tūc pōt
cōponi· pentacōtarchus a pēta· qꝺ ē q̄nq3
7 coſte decē. 7 archos pnceps· q̄ſi pnceps
ſupra q̄nq̄ginta. Pētarcha ꝺo a pēta qꝺ
eſt q̄nq3. 7 archos pnceps· quaſi pnceps
Pentagamus.ma.mū.pe.cor. (ſup q̄nq3.
q̄ uł q̄ cū q̄nq3 nupſit. In̄ h̄ pentagamia
mię.i. q̄nq3 nuptię· vel ꝓprietas q̄ aliquis
dicitur pentagamus.
Pentameter.tra.trū.pe.cor.i. verſus cōſtās
ex q̄nq3 pedibus. Vn̄ illud Ouidij. Nil
mihi reſcribas attamen ipſe veni.
Pentangulus.la.lū.i. q̄nq3 āgulos habēs.
Inde pētangulatus.ta.tū. Et ſubſtātiue
hic pētangulus.li. p tali figura.
Pentaphilon· herba a nūero foliorꝝ dicta:
Hanc latini q̄nq3foliū vocant.
Pentapolis.lis.fę.ge.pe.cor. ciuitas habēs
ſub ſe q̄nq3 ciuitates· vel regio in ſe con-
tinēs q̄nq3 regiōes. Et hinc ſpecialiẗ q̄dā
regio in cōfinio arabię 7 paleſtinę ſita di-
cta ē pentapolis a q̄nq3 ciuitatib9 ipſorū:
quę celeſti igne conſūptę ſunt. i. ſodoma·
7 gomorra· adama· ſeboim. 7 bale· ipſa ē
ſegor. Eſt 7 alia pentapolis in libya ſiliẗ
dicta a q̄nq3 ciuitatibus. Eadē etiā cauſa
regio q̄dā dicta ē tripolis a trib9 ciuita-
Pentaptotus.ta.tū.pe.cor. nomē tibus.
habens q̄nq3 terminationes. vt domin9.
7 dı̄ a pente. qꝺ eſt q̄nq3. 7 ptotis caſus.
Pentarcha· pnceps habēs ſub ſe q̄nq3.

Pentateucus. ci. liber diſtinctus in quinq̱
voluibus. vt ſūt q̄nq̱ libri Moyſi. ⁊ dī a
pente. q̄nq̱. ⁊ teucos volumē: inde pen/
tateucus. pe. pdu. i. quinq̱ volumina. vel
liber diſtinctus in q̄nq̱ voluminibus.
Pentecoſte. ſtes. vł pentecoſten indecli. dī
a pente. qđ ē q̄nq̱. ⁊ coſte decē. q̄ſi q̄nq̄es
decem. q: quinquaginta dies ſūt a reſur/
rectione dn̄i vſq̱ ad pentecoſten vtroq̱
die incluſo. ⁊ acuit᷑ in fine. Et ſonat q̄nqua/
gita. vł eſt ipſa q̄nquagena dieꝝ. q̄bꝰ cō/
pletis vltima dies dicebat᷑ feſtuꝫ pente/
coſtes. i. cōpletiua q̄nquaginta dierū. Et
fiebat in memoriā date legis. q̄ in q̄nq̄ge/
ſima die ab exitu filioꝝ iſrł de egypto eſt
data: Nūc aūt ī memoriā ſancti ſpiritus
dati diſcipulis. qđ q̄nq̄geſima die poſt
reſurrectionē dn̄i fiebat. Et ſic pētecoſte ē
ęq̇uocū ad q̄nq̄genā. ⁊ ad ſolēnitatē ſeptē
dieb; ꝓtelatā. Dn̄ in actibus apl'oꝝ. Cū
cōplerent᷑ dies pētecoſtes. i. q̄nq̄geſimę.
Illa eni dies erat q̄nq̄geſima a reſurrec/
tione. Et cū inchoarent᷑ dies pētecoſtes. i.
illius ſolēnitatis. ſeptē diebus ꝓtelandę
erāt oēs diſcipuli in eodē loco in q̄ facta
eſt electio Matthię. ſcilꝫ in cęnaculo.
Penter⁹ grece. latine ſocer. Petera ꝟo ſo/
Penthemimeri. fę. ge. i. media diui/ cius.
ſio. vel media ps ꝟſus pentametri. q̄ſi ſe/
miq̄naria diuiſio. vel pars. ⁊ dī a pēte qđ
eſt q̄nq̱. ⁊ hemis. qđ eſt dimidiū. Item
penthemimeri. dī q̄dā ſpecies cęſurę. p quā
poſt duos diuerſos pedes in pͥncipio tͥij
pedis ſyllaba naturalit᷑ correpta ꝓducit᷑:
vt patet in exēplo: Qui petit excelſa de/
bet vitare ruinā. Ecce h̄ ſyllaba. ſa. ꝓducit᷑
cū ſit naturalit᷑ breuis. ⁊ q̄ſi ſubleuat᷑ q̄daꝫ
ꝓductione. ⁊ fit ad oſtendendū ꝙ licꝫ ille
duę ſyllabę. ſcilꝫ. ſa. ⁊. de. efficiāt vnū pedē
tn̄ nō ſūt eiuſdē dictionis. Et dī pēthemi/
meris. q̄ſi diuiſio ſup q̄ntā ſyllabā. qđ dī
reſpectu duoꝝ ſpondeicoꝝ pedū. q: ſi duo
ſpondei p̄cedūt. q̄ttuor ſyllabę p̄cedent. ⁊
erit diuiſio ſup q̄ntā ſyllabā. ⁊ ſi duo da/
ctyli. vel dactylus. ⁊ ſpondeus p̄cedāt. ſp
p duobus ſpondeis reputant᷑.
Penula. lę. i. palliū quoddā. ⁊ ꝓprie cū lon/
gis fimbrijs. ⁊ dī a pendeo. des. vel dī a
pęnis ꝓplis. q: maxime tali veſte vtunt᷑. ⁊
apud quos iniciū habuit. Dn̄ Iuuenalis
Et multo ſtillaret penula nimbo. Inde pe/
nulatus. ta. tū. illo pallio indutus. vł illud
palliū habēs ſm Hug. Dn̄. 2. Timot. 4°.
dicit aplus. Penulā quā reliqui troade
apud Carpū veniens affer tecū ⁊ libros.
Vbi ſic dī ī ꝯtinuo Hęc penula ſm Hai/
monē data fuit patri Pauli in inſigne a
romanis q̄n ſuſceptus eſt in ſociū ⁊ ciueꝫ
romanū. Dn̄ ⁊ Paulus ſe ciuē romanum
appellat. Penula eni erat veſtis cōſularis
q̄ induebāt᷑ cōſules romani ingredientes
curiā. Hāc aūt penulam ſiue veſtē Paulꝰ
poſt mortē patris ob recordationem ſibi
retinuit. Vł penula dī volumē legis. Dn̄
Hieronymꝰ. Volumē hebrę̄ū replico. qđ
Paulus iuxͣ q̄ſdā penulā vocat. ⁊ cor. nu.
Penultimus. ma. mū. i. pene vltimus. ſcilꝫ
qui eſt in ſecundo loco ante vltimū.
Penuria. rię. fę. ge. i. inopia. egeſtas. paup/
tas. ⁊ ꝓprie q̄ ē in penore. ⁊ dī a penus ſm
Hug. Et nō ꝙ penus cor. ꝑmā. ſ; penuria
eā ꝓduc. Dn̄ Virgiliꝰ eneī. 6°: Exiguā in
cererē penuria adegit edēdi. Et iō videt᷑
q̄buſdā ꝙ penuria dicat᷑. quaſi penurgia. a
pęna ⁊ vrgeo. vel a pęna ⁊ vro. q̄ſi pęna
vrēs vel vrgēs. ſ; potius ſūt etymologię.
Penus. ni. maſ. ge. et h̄ penus. ni. et h̄ penū
peni. ⁊ h̄ penus. nus. nui. ⁊ h̄ penu indecli.
⁊ h̄ penus. noris. oīa ī eodē ſenſu. i. cellariū.
⁊ dicit᷑ a peno greco. qđ dī nutrio. q: ī eo
reponūt᷑ ea vn̄ hoīes nutriunt᷑. Et nota ꝙ
penora etiā dicūt᷑ res neceſſarię ad nutri/
mentū. vel victū quotidianū ſm Hugi.
Et cor. ꝑmā penus. ⁊ penū. Sꝫ pęnus pro
cartagineñ ꝓplo ꝓducit ꝑmā. Vnde. Eſt
ꝓplus pęnus. ſeruat edenda penus. Et vt
dicit Papias: Pęnus. i. afer. p oe ſcribit᷑.
ſed penus p cellario p ſimplex. e.
Pęon medicus q̄dā fuit: A q̄ pęonia herba
ꝓhibet᷑ eē inuēta. Itē pęon fuit q̄dā autor
a q̄ quidā pes inuentus dictus eſt pęon. ⁊
conſtat ex quattuor ſyllabis q̄libet pęon.
Sūt eni q̄ttuor pęones. ⁊ ſūt ꝯrij epitrici
Pęon ꝑmus cōſtat ex ꝑma longa ⁊ tribꝰ
breuibꝰ. vt legitimꝰ. Pęon ſecūdus ex ſe/
cūda lōga. ⁊ ceteris breuibus. vt amabilis.
Pęon tertius cōſtat ex tͥia lōga. ⁊ reliq̄s
breuibus. vt habitator. Pęon quartꝰ cō/
ſtat ex quarta longa. ⁊ p̄cedētibꝰ breuibꝰ.
vt habilitas. hūilitas. Item a pęon dicit᷑
pęonius. nia. niū. ⁊ pęonicus. ca. cū.
Peplū. li. ē matronale palliū ex purpura
ſignū. cuius fimbrię aurei ſtamīs ſūmitate
reſplendēt. Et vt dicit ꝓprie capitis eſt.
Pepo. ponis. idē ē qđ melo. onis. ſm Hugi.
Et vt dic᷑ Pap. Pepo grecū ē. ⁊ origo eiꝰ
latinis icerta. cuiꝰ natᷓ nimiū frigida. diſ/
ſiale digerit᷑. ⁊ creſcit ī ſiſitudie cucurbitę

Pera.re fe.ge.i. ſacculus q̄ taſca vulgo dr̄.
7 dr̄ a peri.q̄d eſt circū.eo q lata ſit 7 ſi-
nuoſa ſm̄ Hug. Vel ut dicit Pap. Pera
eſt pellis a collo pendens ꝑcincta vſq ad
lūbos. Eſt aūt habitus ꝓprie neceſſari⁹ ad
opis exercitiū. Hec etiā melotis dr̄. Itē
pera ſportella.saccul⁹ paſtoralis.i.mātica
Vel vt dr̄ in hiſtorijs ſup.j. Reg.17°. Pe
ra eſt vas in q̄ mulget᷑. vel panis portat᷑.

Perangaria.ē ſeruit⁹ pſonaꝝ 7 reꝝ.7 dr̄ q̄ſi
pfecta 7 magna angaria. Eſt aūt angaria
huiꝰ pſonaꝝ.7 nō rerū. Itē pangarie di-
cūt᷑ exactiōes.7 pſtatiōes patrimonioꝝ.
ſalz onera q̄dā q̄ pdio incūbūt ul᷑ impo-
nūt᷑. Et erāt forte exactiōes eq̄rū vel vec-
turarū ad portandū ānonā militibus.vt
colligit᷑ C. de curſu pub.an.in rub.li.xij.

Peracutus.ta.tū.i.valde velox.

Perculſus.ſa.ſū.i.aīo cōmotus.pterritus.
turbatus.7 dicit᷑ a pcello.lis.

Perditio.onis.fe.ge.i.amiſſio. Vn̄ Aurora
Sint tua pditio nobis q̄ dona paraſti.

Perdius.dia.diū.i.iugis cōtinuus.7 dr̄ a
per.7 diu.7 cor.di.

Perdix.cis.epiceni ge.de voce nomen hz:
auis doloſa atq imunda.nā maſculus in
maſculū inſurgit.7 obliuiſcit᷑ ſexū libido
pceps. Adeo aūt fraudulēta eſt.vt alteri
pdicis oua diripiēs foueat.ſ3 fraus fructū
nō habet: Nā cū pulli vocē ꝓprie genitricis
audierint.naturali quodā inſtinctu hāc
q̄ fouet relinquūt.7 ad eandē que genuit
reuertunt᷑. Dicit᷑ aūt pdix a pdo.dis.q̄d
eſt amittere.delere.deſtruere. Dicit enim
Hug.q ſi maſculus nidū ſue ꝯiugis inue-
nit.deſtruit.7 oua abſorbet. Vel dr̄ a per-
dēdo.eo q amittit oua ſua 7 alīa foueat
vel q3 deſtruat nidū3. Vel dr̄ a Perdice
nepote Dedali quem fabule dicūt in illā
auē mutatū fuiſſe. Et pducit pe.gti. Et nō
q p aue declinat᷑ h perdix. Vn̄ Ouidius.
Garrula ramoſa pſpexit ab ilice perdix.

Perdix.cis.ſororis Dedali filius dicit᷑ inue-
niſſe ſerram 7 circinū.

Perduellio.onis.eſt q̄ in ſuos ciues cōiu-
rationē exercet.

Perduellis.lis.i.hoſtis.

Peredia.die.i.edendi ſupfluitas.ſicut bi-
bula bibendi.7 dr̄ a per 7 edax.

Peregrinus.na.nū.dr̄ a peregre.q̄ſi pgens
longi⁹. Vn̄ peregrini large dicūt᷑ oēs q̄
a loco ſui domicilij pficiſcūt᷑. Prope aūt
dicunt᷑ romipete apl'oꝝ 7 alioꝝ ſanctorū
limīa 7 oratoria viſitātes. Peregrini etiā
dicunt᷑ oēs qui non ſunt de cōfratri ordinā-
tis.ſiue ſint clerici.ſiue laici ſm̄ Goff.i ſū.
de cle.peregri.

Peremptus.ta.tū.i.occiſus.7 dr̄ a pimo.

Peremptoriū.dr̄ a perimēdo.eo q oīo pe-
rimat.vt terminus pēptorius.vltra quē
nō dāt᷑ vlteriores dilationes. Similiter
exceptio dr̄ pemptoria q̄ pimit actionē.
Etiā citatio dr̄ pemptoria.quia oēs alias
citationes abbreuiat 7 accelerat.

Perennis.ꝯ.t.7 h ne.i.iugis.7 dr̄ a p.7 ann⁹
cōuerſa.a.in.e. Vn̄ pennit᷑ adū.7 h penni-
tas.tatis.i.iugitas.ppetuitas ſm̄ Hug.
Pap.uo dicit: Perēnis.q̄ſi ppetu⁹ ānus.

Perfidus.da.dū.i.pdens fidē.7 dr̄ a p.et
fides.7 cor.fi. Et eſt mercatoꝝ.7 ꝓpe cau-
ponū. Inde hec pfidia.die. Et pfidioſus
ſa.ſū.i.plenus pfidia. Itē pfidus.i.valde
fidelis.vel fidus.7 tūc dicit᷑ a p 7 fidus.7
pducit᷑ fi. Vn̄. Perfidus eſt nequā.pfidus
corde fidelis.

Perfuga.ge.cōis ge.qui de vno exercitu
fugit ad aliū.7 dr̄ a pfugio gis.7 cor.fu.

Perfugiū.gij.i.tuta latebra.locus refugij.

Perfūctorius.ria.riū.i.ad pfūgēdū aptus
vel deſtructorius.leuis.7 tranſitorius.vel
imaginarius. Vn̄ in Platone inuenit᷑ per-
fūctoria forma mūdi.i.deſtructoria 7 trāſ-
itoria.7 dr̄ a pfungor.geris.

Pergama.morū.ſunt edificia troiana.7 dr̄
a pyr quod eſt ignis.7 gamos.q̄d eſt mu-
lier.q̄ſi p ignē 7 mulierē deſtructa. Vel a p
7 gamos. Vn̄ pergameus.mea.meū.i.tro-
ianus. Et q3 pergama altiſſima erat: ideo
olim oīa alta edificia vocabant᷑ pgama.

Pergamenū.ni.pe.p.i.charta.7 dr̄ a pga-
mo ciuitate.q3 ibi primo excogitatū fuit
7 inuentū. Itē pōt declinari adiectiue per-
gamenus.na.nū.i.res de pergameno.

Pergamū.mi.quedā3 ciuitas. Inde pga-
meus.mea.meū. Et pgamenus.na.nū. Et
hic 7 hec pergamenſis.7 hoc ſe.

Pergulū.li.i.paruū tugurīū in alto poſitū
7 dr̄ a pgo.gis. Et hec pgula.le.i.famula
q3 ad diuerſa pgat officia.7 cor.gu.

Peri.i.circū vel de.7 acuit᷑ in fine.

Periarchon grece.latine dr̄ de principib⁹
7 principatibus. Archos enī grece dicit᷑
princeps: Libri ſunt ſic dicti.

Peribolus.li.maſ.ge.7 h pibolū.li.i.deam-
bulatoriū.deābulacrū.ſpaciatoriū.pam-
bulatoriū.7 dr̄ a peri.7 ābulo. Itē Ezech.
42°. ſigt murū q̄ erat exterior ad deambu-
landū.7 cingebat gazophylaciū cantorū

cuſtodientiũ altare. ꝛ cor. lo.

Perichelis. lidis. fe. ge. ornamentũ mulieꝝ circa brachia. vel potius circa crura· quo greſſus eaꝝ ornat̃. ꝛ dr̃ a peri· qḋ eſt circũ. ꝛ chele· qḋ eſt curuũ· ſm̃ Hug. Pap̃. etiaꝫ dicit: Periſcelides armille pedũ mulieꝝ. Periſcelides dicũt̃ q̇bus noſter greſſus ornat̃· Et ſcribit Pap̃. periſcelides p. ſc. ſic ãtiq̇ ꝯſueuerũt ſcribere. Sꝫ moderni ſcri/ bũt perichelides p. ch. In grecismo ſic dr̃. Atqꝫ perichelides exornãt brachia nym/

Periculũ. li. neu. ge. i. experimentũ. (phis. Unde Terẽti⁹ in eunucho. Fac periculũ in litteris· fac in paleſtra. ꝛ dr̃ a perio. ris. Itẽ h̃ periculũ. li. ꝛ qñ qꝫ ſyncopat̃ ꝛ dr̃ h̃ periclũ. li. i. diſcrimen vel damnũ. Jñ peri/ culoſus. ſa. ſũ. ſm̃ Hug. Pap̃. xo dic̃: Pe/ riculũ a perio peris· q: pene perire faciat. i. diſcrimen· vel experimentũ.

Periphraſis· ẽ deſcriptio vel circũlocutio cũ vna res plib; vbis deſigt̃. ꝛ deſcribit̃ ꝓpt̃ veritatẽ ſplẽdide ꝓducẽdã· vel veri/ tatẽ circũitu euitãdã. Jñ periphraſic⁹. ca. cũ· ut Iſte loq̇t̃ periphraſice. i. ꝑ periphra/ ſim. Et periphraſtic⁹. ca. cũ. in eodẽ ſenſu.

Peri hermenias ſũt due ꝑtes. Peri eni grẽ ca ꝑpoſitio ẽ. ꝛ valet tãtuꝫ q̃ſtũ de. hermenias eſt grecus gtũs a noĩe greco hermenia· qḋ latine ſonat interp̃tatio· qui gtũs hermenias ponit̃ ĩ intitulatione illi⁹ libri Ariſtotelis· vbi habet̃: Incipit liber peri hermenias. Et ẽ ſenſus: Liber peri hermenias. i. de ĩterp̃tatione. Greci eni carẽtes ablatiuo· cõſtruũt ſuas ꝑpoſitiones cum gtĩs loco ablatiuoꝝ. Quidã tamen min⁹ intelligẽtes vtunt̃ hoc q̃ſi noĩe cõpoſito.

Perimetrũ. tri. i. linea circũcirca mẽſurans. ꝛ dicit̃ a peri. i. circũ. ꝛ metros· menſura. ꝛ cor. me naturaliter.

Periodica. cę. dr̃ a peri· circum. ꝛ odos via. Periodicę febres ſunt· q̃s quotidianas· tertianas· quartanas vocant· ſic dictę· eo q̣ certo tẽporis circulo moueant̃. ꝛ nõ cõ/ tinue affligant. ꝛ cor. di.

Periodus. di. pe. cor. dr̃ quaſi circũitus· vel ambitus· vel q̃ſi circa finẽ. ꝛ dr̃ a peri qḋ ẽ circũ. ꝛ odos· qḋ ẽ via vel finis. Vel peri/ odus. i. clauſura. Itẽ ſm̃ Pap̃. Periodus vltima diſtinctio q̄ totã ſentẽtiã claudit. Cuius ꝑtes ſunt colum ꝛ coma.

Peripateticus· dr̃ a peri· qḋ eſt circũ· ꝛ pa/ tos· qḋ eſt calcãs· vel ambulans· q̃ſi circũ/ calcans· vel ambulans. Vel peripatetici ſunt quidã ph̃i ab ambulatione· q̃ſi circũ calcantes· vel ambulãtes· q: Ariſtoteles autor eoꝝ deambulãs diſputare ſolitus erat. Vl' q: ꝑambulãt de ſchola ad ſcholã diſputãtes ꝛ inq̇rentes q̇d meli⁹ ſuę ſnię poſſent acq̇rere vel adiũgere. ꝛ cor. ti.

Peripetaſma· matis. neu. ge. i. velũ vel ten/ toriũ· vel cortina· vel potius q̄libet adie/ ctio eius in circũitu facta. ꝛ dr̃ a peri. ꝛ pe/ taſma· qḋ eſt velũ· vel tentoriũ· ul' cortina Vñ ꝓprie peripetaſma dr̃ ſuꝑior pars in cortinis q̄ depicta eſt. Improprie tñ dr̃ peripetaſma q̃ñqꝫ limbus. Antiq̇ dicebãt hoc peripetaſmatũ. ti.

Peripecio· inciſio ſcripturarũ· vel capitulũ vel ſnĩa· ſm̃ Pap̃. ꝛ acuit̃ in fine.

Peripneumonia. nię. i. vitiũ pulmonis cũ dolore. ꝛ dr̃ a peri ꝛ pneumonia.

Peripſima. matis. n. t. i. purgamentuꝫ qḋ eijcit̃ d' tritico qñ vẽtilat̃. vel purgamen/ tũ pomoꝝ. ꝛ raſura. ꝛ limatura cuiuſlibet rei· qua circũcirca res ſemat̃. i. diminuat̃. ꝛ dr̃ a peri· qḋ ẽ circũ. ꝛ ſimus. ma. mũ. qḋ eſt curuus. vel ſemus· qḋ ẽ iꝑfectus· vel ſeco cas. ſm̃ Hug. Peripſima dr̃ etiaꝫ quęli/ bet domoꝝ quiſquilia. Vñ. Qḋ purgas d' re dic eſſe peripſima vere. Vt ſuber po/ mi quiſquiliaſqꝫ domi. i. purgamentũ· ul' ſordes. Vñ Ap̃lus. i. Cor. 4°: Diuꝫ peri/ pſima factus ſum.

Periſſologia· eſt ſuꝑuacua vboꝝ adiectio ſine vlla vi reꝝ. vt Ibant quo poterant. ꝛ quo nõ poterant nõ ibant.

Peritomũ. mi. i. circũciſio. ꝛ dr̃ a peri· qḋ ẽ circũ. ꝛ tomos· qḋ eſt diuiſio vel inciſio.

Peritus. ta. tũ. i. doctus· inſtructus· ſapiẽs. ꝛ dr̃ a perio. ris. Et cõpat̃· perit⁹ tior. ſimus Jñ perite. tius. ſime. adũ. Et hęc peritia. tię i. diſcretio. Et peritus põt eſſe participiũ de pereo. ris. ꝛ tunc cor. pe. h̃ peritus a perio ris. ꝓducit pe. Vñ Orati⁹ in epi. Viuere ſi recte neſcis diſce de peritis. Et q̇dã dic̃. Ne tendas peritũ· poſt chriſtũ tende peri/ tũ. Nõ vadit peritũ· q̇ vult audire peritũ.

Periurus. ra. ruꝫ. pe. cor. dr̃ a ꝑiuro. ras. q̃ſi perdens· vel ꝑdens ius. Jñ h̃ ꝑiuriũ. rij.

Periuriũ ꝓprie dr̃ qñ aliq̇s iurat cõtra ca/ nonica ſtatuta vel temerarie. Et dr̃ multi/ pliciter. ꝓ. i. falſa iuratio q̄ ſi ignorant̃ ad/ hibita oĩ diligẽtia facta fuerit· ſic nullum peccatũ ẽ. xxij. q. ij. hoĩes. 2° dr̃ trãſgreſſio liciti iuramenti. ꝛ ſic eſt mortale. vj. q. j. q̇/ cũqꝫ· Illicitũ aũt ſciẽter iurãs peccat· h̃ nõ cõtrauenieñs. 3° dr̃ indiſcretũ iuramentũ et eſt veniale. xxvi. diſ. §. criminis in fine.

ſ

4º dí mendaciũ iuramento firmatũ. ⁊ eſt
ſp mortale. xxij. q. ij. qḋ ait. Et eſt crimen
adeo magnũ ꝙ clericus piurus ab officio
⁊ beneficio ſuſpendi debet. c. ꝑuenit. de fi/
deiuſ. c. inter dilectos. s. de exceſ. ꝑla. et. c. q̃/
relã. de iureiur̃.

Periçoma. maſ. neu. ge. ẽ q̃dã veſtis hoĩuz
antiq̇ſſima. i. ſuccinctoriũ femorale q̇ tm̃ ge
nitalia ꝯtegũt̃. Alij dicũt ꝙ ſit tunica fo/
lijs conſuta q̃lẽ dñs fecit Ade poſt lapſũ.
Ita dic̃ Hug. tamẽ Geñ. 3º ſcribit̃. Fecit
q̃z dñs deꝰ Ade ⁊ vxori eiꝰ tunicas pelli/
ceas. i. de pellibꝰ mortuoꝝ aĩaliũ. vt ſignũ
ſue mortalitatꝭ ſecũ ferret. In hiſtorijs aũt
dĩ ſic. Fecerũt ſibi piçomata. i. ſuccinctoria
quaſi brachas breues. Et ꝑd. pe. nti. ꝓ cor.

Perliſus. ſa. ſũ. pe. ꝑd. i. valde leſus. (pe. gti

Perlitor. toris. maſ. ge. i. occiſor.

Perna. ne. i. petaſo. ſcilz baconus. vel baſſa
porci. Vñ Pap. dicit: Perna vulgo que
baſſa dicit̃. Vñ q̇dã. Eſſe vbi perna retur
nec forſan torquis habet̃.

Pernicies. ciei. fe. ge. i. mors vel interitus. ⁊
dĩ a pneco cas. Iñ pniciosus. ſa. ſũ. i. mor/
tifer. letalis. Iñ pniciositas. tatꝭ. Itez pni/
cies. i. velocitas pedũ. ⁊ dĩ a pernix. i. velox

Pernix. cis. oĩs ge. pe. cor. i. perniciosus. de/
ſtructor. ⁊ dicitur a pneco. cas. Inde h̃ p/
nicitas. tatis. Et hec pnicioſitas. i. deſtru/
ctio. interitus. Itẽ pnix. cis oĩs ge. pe. p. ĩ
obliq̇s. i. pſeuerãs in conatibꝰ. vel velox. ⁊
ꝓprie ĩ pedibus. ⁊ dĩ a pnitor. terꝭ. Iñ pni/
citas. tatis. i. velocitas. celeritas. Et eſt p/
nicitas pedũ. Sz celeritas ⁊ velocitas pẽ/
naꝝ vel veloꝝ. Vñ. Pro pernice citũ. pro
pernice dico nociuũ. Pernitor ꝑmũ. pne/
co dat reliquũ. Qui necat ẽ pnix. feſtinat
currere pnix.

Pernox nocꝭ oĩs ge. i. vigilãs. ⁊ ꝓprie noc/
te. Vñ de beato Domico cãtat̃. Pernox
cũ chriſto ꝓpriũ nõ poſſidebat lectulũ ⁊c.

Pero. ronis. maſ. ge. qḋdã calciamẽtũ ru/
ſticoꝝ ãplũ ⁊ altũ. qḋ alio noĩe dĩ culpo/
neus. Et dĩ a peri. qḋ eſt circũ. q2 ꝑ nimia
ãplitudine circũcirca vagat̃. Iñ peronatꝰ
ta. tũ. i. peronibus calciatus. Vñ Perſius
Nauũ ſi poſcat ſibi peronatus arator.

Perpaucꝰ. ca. cũ. i. valde paucꝰ. Vñ Heb.
13º Eteni ꝑpaucis ſcripſi vobis ⁊c.

Perpẽdiculũ. li. inſtrumẽtũ eſt cemẽtarioꝝ
plũbatum qḋ alio noĩe dicit̃ amuſſis. qḋ
ipſi demittũt ad ꝑpẽdẽdũ eq̃litatẽ muri.
Iñ h̃ ⁊ h̃ ꝑpẽdicularis. ⁊ h̃ re. Illa linea dĩ
ꝑpẽdicularis. q̇ ſurſũ vel deorſũ recte diri/
git̃. Itẽ ꝑpendiculũ. li. dĩ illud vñ lebetes
ferunt̃. ⁊ ſuſpendũt̃. Et in iſta ſigtione dĩ
ꝑpendiculũ a ꝑpendeo. des. q2 ĩ eo lebetes
ꝑpẽdẽt. Pro inſtrumẽto aũt cemẽtarioꝝ
dĩ ꝑpendiculũ a ꝑpendo. dis. qḋ eſt itel/
ligẽ. cõſiderare. aĩaduẽtẽ. ꝑcipe. trutinare.

Perpenſilis. lis. pe. cor. i. valde leuis.

Perperus. ra. rũ. i. ꝑuerſus. prauꝰ. nõ rectꝰ.
Iñ ꝑpere adũ. i. ꝑuerſe. male. praue. nõ re/
cte. ꝓ quo ſepe ponit̃ ꝑperã. qḋ non debet
acui in fine. ſicut nec multifariã. nec palaz.
Vñ Aplus. j. Cor. 13º Nõ agit ꝑperã.

Perpes. petꝭ. oĩs ge. i. ꝑpetuus. ⁊ cor. pe. gti.

Perpeſſiuus. ua. uũ. q̇ frequẽt̃ aliq̇d patit̃.

Perpeſſus. ſa. ſũ. i. valde vel diu paſſus. ⁊
dĩ a ꝑpetior. terꝭ. Vñ Marci. 5º Et fuerat
multa ꝑpeſſa a cõpluribus medicis.

Perpetuus. tua. tuũ. qḋ nũq̃ʒ habebit finẽ
ꝟ habuit ꝑncipiũ. vt aĩe ⁊ angeli. Inde h̃
ꝑpetuitas. tatis. ſtatus vite quã habet res
aliqua ex eo ꝙ habuit principiũ ꝟ non ſit
habitura finem.

Perplexus. xa. xũ. i. implicatus. irretitus.
inuolutꝰ. colligatus. obſcurus. Inde hec

Perplexitas. eſt cõſtringens ⁊ ĩeuitabilis
neceſſitas peccandi. q̃ ꝓuenit ex erronea
volũtate. vt. c. j. et. in ſũ. diſ. xiij. vbi glo.

Perproperus. ra. rũ. i. valde ꝓperus. (bo/

Perſepolis. lis. pe. cor. quedã ciuitas quam
Perſus condidit.

Perſeuerantia. tie. i. aſſiduitas. cura. ptina/
cia. Sed pſeuerantia ẽ in virtute. Perti/
natia ꝟo in vitio.

Perſicus. q̃dã arbor. ⁊ dĩ a Perſo rege q̇ ĩ
egypto ꝑ inſeruit illã. Iñ h̃ perſicũ. ci. fru/
ctus illiꝰ arbori. Et h̃ perſicetũ. ti. locꝰ vbi
perſici creſcũt. Item adiectiue declinatur
pſicus. ca. cũ. pe. cor. i. perſeus. ſiue de per/
ſide exiſtens.

Perſis. ſidis. mulier de perſida. ſm Pap.

Perſolens. entis. oĩs ge. i. aſſiduus. Iñ hec
pſolentia. tie. i. aſſiduitas.

Perſolus. la. lũ. i. aſſiduꝰ. ⁊ dĩ a pſoleo. les.
⁊ cor. ſo. Vñ Plautꝰ. Ebrioſe ⁊ pſole nuge
Si aũt ĩueniat̃ pſolus cõpoſitũ a ꝑ ⁊ ſolꝰ
tunc producit ſo.

Perſona. ne. fe. ge. eſt rationabilis creature
indiuidua eſſentia. ⁊ ſm hoc dĩ pſona. q̃ſi
ꝑ ſe vna. ⁊ eſt etymologia. Et ſm h̃ pſona
videt̃ ſpectare ad deitatẽ. Itẽ pſona dĩ
hiſtrio. repſentator comediarũ. q2 diuſis
modis pſonat. diuerſas pſonas repreſen
tãdo. Et hinc pſona dĩ in grãmatica ipſũ
ſuppoſitũ. q̃nq; ꝓprietas ſuppoſiti. q̃nq;

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ꝓprietas vocis· qñqꝫ vox ipſa· quãdoqꝫ
modus ſignificandi.ꝛ qñqꝫ pſonalis pro-
prietas. Itẽ pſona ꝺr in eccleſia· q̇ ꝺigni-
tatẽ habet p̄ ceteris. Et h̄ ab hiſtrione ſu-
ptũ eſt· q̇ ꝺiuerſas pſonas repñſentãdo· ꝺi-
uerſos ſolet accipe ornatus. ꝛ ſm̄ ꝺigni-
tatem pſonę quã habebat repñſentare. Et
hic tractũ ẽ vt pſona ꝺicat̃ i eccleſia. Nã
ſm̄ ꝺiuerſos gradus ꝺignitatꝭ pſonę ꝺi-
ſtinguũt̃ i eccleſia. Et hinc etiã tractũ ẽ vt
in grãmatica vna pſona ꝺicat̃ pma· alia
ſecũda· alia tertia· qḋ fit ratione ꝺignitatꝭ
Et ꝺeberet pſona· penl̃· correpta ꝺici· ſꝫ ad
ꝺifferentiã huiꝰ impatiui· pſona pſonet
qḋ corripit penl̃. ꝺr penl̃· pducta. Vñ q̇dã
Paup pſona · nõ eſt mea pſona regi. Or
aũt ꝺr pſona· q̄ſi p ſe ſonãs· etymologia ẽ.
Iñ h̄ ꝛ hec pſonalis.ꝛ h̄ le. Iñ pſonaliter
adũ. ꝛ hec pſonalitas.tatꝭ. Itẽ a pſona ꝺr
pſonatus.ta.tũ. Et h̄ pſonatꝰ.tus.tui. ꝺi-
gnitas vel officiũ pſonę ſm̄ Hugi.

Perſpicuus.cua.cuũ.i. clarus· lucidus· per-
ſpicui peruius. ꝛ ꝺr a pſpicio.cis.

Perſpicax.cacis.oĩs ge.i. clarꝰ· ſubtilis· ul̃
pfecte ꝛ plura videns. ꝛ ꝺr a pſpicio.cis.

Perſus Perſi q̇dã rex fuit q̇ quandã terrã
ꝺebellauit. ꝛ eiꝰ noĩe ꝺicta eſt perſia. ſic ꝛ
hec pſis.idis. ꝛ hec pſida.ꝺe. Iñ perſeus.
ſea.ſeũ. ꝛ perſicus.ca.cũ. Et h̄ ꝛ h̄ perſa.ſe.

Pertęſus.ſa.ſũ.i. p̄moleſtus· oꝺioſus· faſti-
ꝺitus. Vñ Macrobiꝰ. Pertęſus neceſſi-
tatis ꝺixit· ꝛ ꝺr a tędet.

Pertinax.nacis.pe.cor.in ntõ. ſed pḋ· i gtõ
oĩs ge.i. valde vel ĩpudent̃ tenẽs· ꝺurꝰ p-
ſeuerãs· impudẽs· cõſtãs· irreuocabilis·
indocilis· obſtinatus. Iñ ptinacitas.tatꝭ.
i. aſſiduitas· pſeuerãtia· impudẽtia. Idẽ ꝛ
ptinacia.cię. Et ſm̄ Pap̄. Perſeuerantia
eſt in virtute. Pertinacia ꝟo in malo.

Pertuſus.ſa.ſũ.i. pfecte cõfractus. ꝛ pḋ.tu.
Vñ Aggei p̄. In ſacculum pertuſum.

Peruicax.cacꝭ.i. iprobꝰ· ptenꝰ· malicioſus·
ĩportunus.ꝛ ꝺr a p.ꝛ vice· q: vicẽ ſuã obti-
nere vult. vel q: puertit vices rex· quod
bonũ ẽ iudicãdo malũ· vel ecõuerſo. Vel
ꝺr a p.ꝛ vicio.as.eo q: ĩ vicio pſiſtat. Vel
a p ꝛ vicio.ꝛ cadẽs· q̄ſi p viciũ cadẽs. Vel
a p ꝛ viribus. ꝛ cadẽs· q̄ſi p ſuas vires ca-
ꝺẽs. Vel ↄponit̃ a p ꝛ vicia quã antiq̇ vi-
ctoriã ꝺicebãt. inde puicax. ꝓpe ꝺr· qui in
ꝓpoſito ſuo ad victoriã pſeuerat. Iñ pui-
cacia.cię. Et peruicacitas.tatis. ſm̄ Hug.
Pap̄. ꝟo ꝺic: Peruicax.i. pſeuerãs cõtu-
max· obſtinatꝰ· ꝺurꝰ· ĩmobilis. Et cor.pe.

nti. ꝛ pducit penul̃.gti.

Peruigil.i. valde vigilans.

Peruigiliũ.lij.i. vigilatio.ꝛ ꝺr a puigil.

Peruius.uia.uiũ. per qḋ via patet.

Perula.lę.ꝺimi.i. parua pera. ꝛ cor.pe.

Peruſiũ· oppidũ i italia. Iñ peruſinꝰ.na.nũ

Pes pedis maſ.ge. ꝺicit̃ a pos podis greco
qḋ idẽ eſt qḋ pes. Et accipit̃ tripliciť· ſcilꝫ
p mẽbro cũ q̇ ãbulamꝰ. Vel p metrorꝫ pe-
ꝺe. Vel p menſura. Pes in metro eſt ſylla-
barũ ꝛ tẽporꝫ certa ꝺinumeratio. Pes in
mẽſuri agrorꝫ· ꝺigitos q̇ndecĩ hꝫ· palmos
q̄ttuor. Itẽ pedes ꝺicunt̃ extremi anguli
velorꝫ. vel potius illi ꝺuo in naui funes q̇
extremos velorꝫ angulos tenẽt. Itẽ pes
ↄponit̃ h̄ ꝛ h̄ ꝛ h̄ bipes.ꝺis. tripes.ꝺis· q̄-
ꝺrupes.ꝺis.i. habẽs vel aptũ natũ habẽ
ꝺuos vel tres vel q̄ttuor pedes. Iñ bipe-
ꝺius.ꝺia.ꝺiũ.ꝛ hic ꝛ hec bipedalis.ꝛ hoc
le.ꝛ hec bipedalitas.tatꝭ. Tripedius.ꝺia.
ꝺiũ. ꝛ h̄ ꝛ h̄ tripedalis.ꝛ h̄ le. ꝛ hec tripe-
ꝺalitas.tatꝭ. Quadrupedius.ꝺia.ꝺiũ. et
h̄ ꝛ hec q̄drupedalis.ꝛ hoc le.ꝛ hec q̄dru-
pedalitas.tatis. ꝛ q̄drupedãs.ꝺãtis.oĩs
ge.i. q̄drupes. Itẽ pes aĩę ĩtelligit̃ amor
q̇ itur ad ꝺelectationẽ· q̄ eſt locꝰ aĩę· quia
amor cũ prauꝰ ẽ· ꝺr cupiditas· vel libido·
cũ ꝟo rectus eſt ſeu bonus ꝺr charitas.

Peſſariũ.rij. eſt genus medicamis. ꝛ ꝺr a
peſſũ· eo q: intus ĩtiat̃· vel intromittat̃.

Peſſulũ.li. ꝛ hoc peſſellũ.li.i. ſera lignea· q̄
firmat̃ oſtiũ. ꝛ ꝺr a pello.lis. q: pellit̃ ꝛ re-
pellit̃. Et cor.ſu. Vñ Cant. 5°. Peſſulũ oſtij
mei aperui. Pap̄. ꝟo ꝺic: Peſſulũ.i. oſtiũ
a pede ꝺictũ. Habet eñ ĩferiorẽ cardinẽ
quaſi pedem.

Peſti grece· latine humor ꝺr̃. ꝛ acuit̃ ĩ fine.

Peſticula.lę.ꝺimi.i. parua peſtis.ꝛ cor.pe.

Peſticus.ca.cũ.pe.cor.i. peſte plenus.

Peſtilens.tis.oĩs ge.ꝛ peſtilentus.ta.tũ.i.
plenus peſte. Iñ peſtilẽtia.tię.ꝛ eſt idem
qḋ peſtis. Sꝫ ꝓprie peſtis· eſt nomẽ ipſiꝰ
morbi. Peſtilẽtia ꝟo ẽ id qḋ ex ſe efficit
morbũ. Iſidorus ꝟo ꝺic: Peſtilẽtia ẽ cõ-
tagiũ qḋ ꝺũ vnũ apphendit· celeriter ad
ples trãſit· Gignit̃ autẽ ex corrupto aere
ꝛ viſceribus penetrãdo iniit̃. Dicit̃ autẽ
peſtilẽtia· q̄ſi paſtulẽtia· eo q: veluti icen-
ꝺiũ ꝺepaſcat· ꝺũ ꝺeſcẽdit p totũ corpus.
Et ſũt tres modi peſtilentię· aut ex terra
aut ex aqua· aut ex aere· ſm̄ Papiam.

Peſtis.ſtis. fę.ge. ꝺr quidã morbꝰ· qñ ſcilꝫ
mẽbra ꝺiſſoluũt̃ ꝛ putreſcũt. ꝛ ꝺr a peſti·
qḋ eſt humor. vel ꝺr peſtis· q̄ſi paſtis· a

paſcendo·q: veluti incendiũ depaſcit·vñ
deſcẽdit p totũ corp⁹.⁊ gignit̃ ex corrupto
aere. Et eadem·contagiũ di.⁊ contagio·a
cõtingendo·q: quẽ cõtigerit polluit·uł q:
tactu vni⁹ deſcendit p oẽs. Jpſa ⁊ ingui-
na ab inguinũ pcuſſione. Eadẽ ⁊ lues·a
labe vel luctu. vel luendo dicta·q̃ tãto eſt
acuta·q; non habeat ſpaciũ tẽporis in q̃ vel
vita ſperet̃·uł mors·ſ3 repẽtinus morb⁹ ſil'
cũ morte venit. ⁊ ẽ q̃ſi idẽ qđ peſtilentia.
Peſtuoſus.ſa.ſũ.i.peſte plenus. Jñ hec pe-
Petalũ.li.i.forma marmo- (ſtuoſitas.tatꝭ.
rea iſtar teſſere q̃drata. vñ pauimẽta ſter-
nebãt̃. Vñ Joſeph⁹ in.8. Strauit autem
pauimẽtũ tẽpli petalis aureis. Jtẽ petalũ
ẽ lamina aurea i frõte uł in pectore põtificꝭ
q̃ illud nomẽ dei ieffabile tetragrãmaton
q̃ttuor litteris hebraice habebat ſcriptũ.
Petaſo.ſonis.i.perna porci·ſcilꝫ bacon⁹ ſiue
baſſa. Jñ h petaſũculus.li. dimi. ⁊ for̃at a
petaſo.o.mutato in vnculus·uł i.vn.⁊ ad-
Petaſus.ſi.maſ.ge.⁊ h petaſũ (dita culus.
taſi·in eodẽ ſenſu·qđ dã calciamẽtũ Mer-
curij ad volãdũ.⁊ di a peto vbo greco·qđ
eſt volare. Vñ Martial' coqu⁹. Petaſo
aut a talarib⁹ ꝯcitatꝭ cepit pire Mercuri⁹.
Petaurus.ri.maſ.ge. q̃dã ludus qñ hoĩes
a tapetib⁹ mittũt̃ i auras.⁊ di a peto ⁊ au-
ra·q̃i petẽs auras. Vel di petaurus·q̃i pe-
tens taur⁹. Jn africa eni ſũt q̃dã tauri ita
edocti q; cũ cornib⁹ emittũt hoĩes i aurã.⁊
illeſũ int̃ cornua recipiũt. Et dicũt̃ petauri
q̃i petentes tauri. Vel petaurus di a peto
greco·qđ eſt volare.⁊ aura·q: cũ hõ i tali
ludo emittit̃·videt̃ p aurã volare. Unde
Juuenal'. An magis oblectãt aĩuꝫ iacta-
Peticus.ca.cũ.⁊ petic⁹.cia.cũ. (ta petauro
qui petit·vel qui amat aliq̃d petere.
Petilius.lia.liũ q̃ ſup petit.⁊ di a peto.tis.
Petitio.onis.fẽ.ge.i.queſtio uł poſtulatio
Petitiũcula.lẽ.i.parua petitio.
Petitor.oris.maſ.ge.i.poſtulator vel que-
ſtor.⁊ di a peto.tis.⁊ pducit ti.
Petitus.ta.tũ.i.poſtulatus.⁊ di a peto.tis.
Et h petitus.tus.tui.i.poſtulatio.⁊ pd.ti.
Petoricũ.ci.qđ dã gen⁹ curr⁹.⁊ di a peto.tꝭ
Petra.trẽ.grecũ ẽ.i.lapis.⁊ di a petros·qđ
eſt durũ·q: dura eſt. Nã aũt di petra·q̃ſi
pedib⁹ trita·etymologia eſt. Jñ petrinus.
na.nũ.⁊ petroſus.ſa.ſum.
Petrella.lẽ.dimi.i.parua petra.
Petro.onis.maſ.ge.di a petra. Sunt autẽ
petrones particulẽ q̃ abſcindũt̃ de petris·
ſicut quiſquilias dicimus inutilẽ materiam

quẽ abradit̃ de lignis quando dolant̃.
Petros grece·latine dicit̃ durũ.
Petroſelinũ.ni.eſt q̃dã herba ſiĩis apio. et
di a petros. ⁊ ſelinũ·qđ eſt apiũ·eo q; ſit
ſiĩis apio.⁊ naſcit̃ i petris ⁊ i mõtib⁹ pru-
ptis·qđ nos petrapiũ dicẽ poſſum⁹. Se-
linũ eni grece·apiũ di latine. Et eſt gen⁹
apij. Aliud eſt genus hyposelinũ. Tertiũ
oleoſelinũ.⁊ pducit li.
Petrus aplus dictus eſt a petra·q: dur⁹ ⁊
firm⁹ fuit i fide. Vel petr⁹ dict⁹ ẽ a petra.i.
a chriſto·ſup quẽ fundata eſt eccleſia·ſm
Hug. Et iterptat̃ Petr⁹ agnoſcẽs uł diſ-
calcãs. Agnoſcẽs·q: videlꝫ deitatẽ chri-
ſti agnouit·cũ dixit. Tu es chriſt⁹ fili⁹ dei
viui. Diſcalcians vo interptat̃·q: pedes
affectuũ ſuoꝝ ab oĩ ope mortuo ⁊ ſreno
diſcalciauit·cũ dixit: Ecce nos reliq̃mus
oĩa.⁊ ſecuti ſumus te.
Petulans.lantꝭ.oĩs ge.i.luxurioſus·laſciu⁹·
ĩportune petẽs·plus petens. vñ ⁊ pcax di·
q: petulãtia ⁊ pcacitas vicina ſibi quadã
mẽtꝭ iũgũt̃ iſania·vt plus velit petulãs te-
meritate·laſciu⁹ ludo. Jnde petulantia.i.
laſciuia·libido·importunitas.
Petulcus.ca.cũ.i.ĩportunus in petẽdo.⁊ di
a petulor.larꝭ. Vñ meretrices petulcas vo-
cam⁹. Et petulc⁹ di luxurioſus·q̃ ſepe petit
coitũ·qđ ppe de aĩalib⁹ irrõnabilib⁹ di.
Petulus.li.equus q̃ habet albos pedes.
Petus.ti.maſ.ge.i.guelcus·ſtrab⁹ aliquã-
tulũ·ſcilꝫ cui⁹ oculi quadã velocitate cito
voluũt̃ huc ⁊ illuc. ⁊ di a peto.tis. Et hec
peta.tẽ.i.guelca.⁊ aliq̃ꝫtulũ ſtraba. Et pd.
pe. ſ3 peto.tis.⁊ peti infinitiuus cor.pe. Vñ.
Vult ſibi ſtrab⁹ peti·ſe dicit noĩe peti.
Pexus.xa.xũ.i.pectinat⁹·pectine ornatus.

P ante H

Phaeton.tontꝭ.filius ſolis.⁊ di a phos·qđ
eſt ignis·q̃ſi tot⁹ ardẽs. Jpſe eni p̃ voca-
bat̃ Eridan⁹·q̃ cũ male regeret currũ pris
fulmĩe a Joue extinct⁹ ẽ ⁊ cõbuſt⁹·a q̃ cõ-
buſtiõe dict⁹ ẽ poſtea phaeton. Et q: tũc
cecidit in padũ: inde poſtea padus dict⁹
eſt Eridan⁹·ab illo in eo ſubmerſo. Jnde
phaetõte⁹.tea.teũ. Et h phaetõtides.dẽ
fili⁹ uł nepos illi⁹. Jñ h phaetontis.tidis
filia uł neptis.ppe.⁊ iproprie ſoror illius.
Phala.lẽ.i.lignea turri.⁊ di a phalon. Vñ
Juuenal'. Cõſulit an phalas delphino-
Phalanx.gis.⁊ hec phalã- (rũq3 colũnas.
ga.gẽ. lingua macedonũ·di legio ſiue ca-
terua. Jñ phalãgari⁹.ria.riũ.i.legionari⁹.

ſcilꝫ de phalāga exiſtēs· vl' ad phalangā
ptinēs. Et phalāgo. gas. i. phalāgā facē.
Phalarica. ce. qͦdā telū ingēs tornofactū
hn̄s ferrū cubitale. ⁊ rotūditatē de plūbo
ad modū ſphere. ⁊ in ipſa ſūmitate dicit'
ignē hie affixū. Hoc telo pugnat' de tur-
ribus· q̄s greci phalas vocāt. ⁊ mittit' tor-
mēto nō manib9. Et q: h' telum tormento
mittit'. Jn̄ ē q̄ qn̄qꝫ ponit' p tormēto· qͦd
vulgo dī petraria vl' manganū. Jn̄ pha-
laric9 ca. cū. q̄ fert tale telū· vl' quod ptinet
ad phalaricā. Et cor. pha. ſic' ⁊ phala. Vn̄
Lucan9 in. 6°. Nūc aut tortilibus vibrata
phalarica neruis Obruat ⁊c.
Phalon grece· latine lignū dicit'.
Phanatic9. ca. cū. i. lunatic9· iſan9 ꝑpt' pha-
nū violatū· vel q: ad phanū ducebat' vt
liberaret'. ⁊ dī a phanū. Et phanaticū dī
qͦd ptinet ad phanū. Et hinc phanatic9.
ci. i. cuſtos phani· ſcilꝫ ſacerdos. Phana-
tici etiā dicūt'· q̄ futura canūt. ⁊ cor. ti.
Phantaſma ⁊ phantaſia· ſpecies viſionis
nocturne imagines. vide. ſ. in f. littera.
Phanū. ni. i. tēplū. ⁊ dī a phonos vl' pho-
ne· qͦd ē ſonus· q̄ſi phonū· q: ibi dīj reſpō-
ſa dabāt ī voce hūana. Jnueīt' etiā aliqn̄
phanū ī bona pte p eccleſia. ⁊ pd. primā.
Pharao· nomē eſt honori apud egyptios
ſic' ceſar apud nos. Jn latino aūt exꝑmit'
denegās eū vtiqꝫ deū· ſiue diſſipator. Po-
puli enī dei fuit afflictor ſm̄ Pap̄. Hug.
ꝟo dic̄: q̄ pharos ciuitas vel turri· qn̄qꝫ
ponit' p egypto· vn̄ īuenit' phari9. ria. riū.
i. egyptiacus. Et hinc oēs reges egypti
dicti ſunt pharaones.
Phares· interpretat' diuiſio.
Pharetra. tre. fe. ge. pe. cor. vbi portant' ſa-
gitte. ⁊ dī a pheron· qͦd ē mors· q̄i phare-
tra. i. mortis repoſitoriū. Quot enī fert ſa-
gittas· tot fert et mortes. Jn̄ pharetrat9.
ta. tū. i. armatus ⁊ inſtruct9 pharetra· vel
qui habet pharetrā ſm̄ Hug. Pap̄. ꝟo
dicit: Pharetra eſt theca ſagittarꝫ.
Phariſe9. ſea. ſeū. i. diuiſus. ⁊ dī a phares
qͦd eſt diuiſio. Et hinc q̄dā heretici dicti
ſunt phariſei· q̄ diuiſi interꝑtant'· q: tra-
ditiones ⁊ obſeruationes legis quas illi
deuteroſas vocant iuſticia ꝑferūt. Vnde
⁊ diuiſi vocāt' a ꝑplo· q̄ſi p iuſticiā dei. vel
q: decalogū legis in mēbranulis ſcribētes
⁊ cōplicātes eas ⁊ ligātes in fronte geſta-
bāt vt religioſi iudicarēt'. ⁊ inde phariſei
i. diuiſi a ꝑplo dicti ſūt. Et vt dī in hiſto-
rijs ſup euāgelia. Tres erāt ſecte iudeorū

a coī reliquorꝫ vita ⁊ opinione diſtātes:
phariſei· ſaducei. ⁊ eſſei. Phariſei cultu
auſtero. ⁊ victu pauco vtebāt'· traditiōes
ſuas ſtatuētes· q̄bus traditiones Moyſi
determinabāt· pictacia chartarū in frōte
gerebāt. ⁊ in ſiniſtro brachio circūligata·
q̄bus decalogus inſcript9 erat· q: dixerat
dn̄s: Hec habebis q̄ſi q̄d appenſū ⁊ ī ma-
nu tua ⁊c. Et h' dicebāt' phylatia· a phy-
laxe· qͦd ē ſuare. ⁊ thorath· qͦd ſonat legē.
Jſti etiā maiores fimbrias alijs deferētes
ſpinas eis alligabāt· q̄b9 pūcti in deābu-
latione memores mandatorꝫ dei fierent.
Pharma vel pharmacon· lingua ſyrorꝫ dī
vnguentū vel medicamentū.
Pharmaceuticus. ca. cū. dī a pharmacia.
Et nō q̄ tria ſūt genera curationis. Vnū
eſt pharmaceuticū· a pharmacia· q̄ eſt me-
dicamētorꝫ curatio. Secūdū ē dieticū· a
dieta· qͦd ē obſeruatio leg' ⁊ vite. Tertiū ē
chirurgicū· a chirurgia· q̄ ē ferramētorꝫ ici-
Pharmacia. cie. ē medicamētorꝫ me- (ſio.
dicina· vel dom9 vnguētaria. ⁊ dī a phar-
ma. Vel dic q̄ pharmacia largo modo
dī oīs medicina maxīe cōpoſita· h' ſtricto
modo ⁊ ꝓꝓe pharmacia ſumit' p medici-
Pharmacopola. le. i. vnguē- (na laxatiua
torꝫ ſiue medicamētorꝫ vēditor vel vēdi-
trix. ⁊ dī a pharmacon· ⁊ pole· qͦd ē vēdē.
Vel cōponit' a pharma ⁊ copos· qͦd ē la-
bor. et dī pharmacopola. le. i. vnguētari9.
qui laborat circa vnguenta. ⁊ cor. po.
Pharmacus. ci. i. maleficus. Et h' pharma-
ca. ce. Vel ſm̄ grecā declinationē· phar-
mace. ces. i. mulier malefica· ſcilꝫ maleficia
Pharū. ri. vl' h' pharos. ⁊ vertit' in (faciēs.
latinū. ⁊ dī h' phar9 phari· turris maxima
iux̄ alexādriā in mari· dicta a phos qͦd ē
lux vl' ignis· q: flāmarꝫ īdicio lōge videa-
tur. q̄i phoſphoros vl' q̄i phoſoros. Oros
viſio dī. ⁊ inde pharos· q̄i phoros. i. viſio
ignis. Viſus enī luīs ē ad ꝑnūciādū naui-
gātibus vada ⁊ port9 ītroit9· vel portū ibi
eſſe. Hinc etiā quelibet montē iux̄ portū
poſitū. ⁊ quālibet turri ſiſiter iuxta portuꝫ
poſitā· ſup quē vel ſup quā igne accenſo
poſito deſignabāt nauigātib9 ibi eē portū
⁊ ītroitū ad portū· pharon vocabāt. Vn̄
⁊ q̄dā turris in italia dicta ē pharos ꝑpt'
vtilitatē talē. Et hinc etiā in porticib9 ma-
china ad ꝑlucendū fabricata· pharos di-
cta eſt. Jtē a pharos turri alexādrie q̄dā
ciuitas ī egypto dicta ē pharos. Et pha-
ros ciuitas vel turri qn̄qꝫ ponit' p egypto

Vñ inueniť pharius.ria.riũ.i.egyptiacus. Et hinc oẽs reges egypti dicti ſunt pharaones.

Phaſe.i.tranſitus dñi. Nõ qꝛ q̃rta decima die primi mẽſis ad veſperã comedebant iudei agnũ paſcalẽ. ⁊ nox illa dicebatur Phaſe.i. tranſit⁹ dñi·ſicut dĩ in hiſtorijs ſup Exo.12⁹ qꝛ i ea trãſiuit ãgelus ꝑ egyptũ·ꝑcutiẽs ꝓmogenita ab hoĩe vſq₃ ad pec⁹.⁊ trãſiuit ſup tecta hebreoꝝ linita ſanguine.⁊ aggreſſus eſt iter tranſeũdi iſrael ab egypto.

Phaſelus.li.fe.ge.dĩ parua nauis habilis ad tranſeũdũ huc ⁊ illuc. Phaſelus etiaʒ diciť quedã inſula grecie. Itẽ hĩ phaſelus li.quoddã gen⁹ legumis· quod plurimũ abũdat i illa inſula· vel qꝛ ꝓmũ inde allatũ eſt. Iñ hic phaſeolus.li.dimi. Item hĩ phaſelariũ.larij.herba phaſeli· vel locus vbi abundat.⁊ ꝓducit peniť.phaſelus.

Phaſma.me.fe.ge.⁊ hoc phaſma.matis.i. apparitio ꝑ noc te vana ⁊ incerta.vt ĩ nocte. Et hinc quedaʒ fabula Menandri dicta eſt phaſma·a quadã apparitione.

Phaſmos grece·apparitio iterꝑtať latine.

Phebe.hes.i.luna. ⁊ dĩ a phos· qđ eſt lux· vel clarũ· Itẽ hĩ pheb⁹ bi.i.apollo· vel ſol. Vñ diť Pap. Pheb⁹ ⁊ phebe ſol ⁊ luna dicunť·a phos.i.a claritate. Pheb⁹.i.clarus·ab eo qꝛ ẽ phos.i.lux. Hug. vo dicit: A phos qđ ẽ lux·dictus eſt ſol pheb⁹.i. lucidus.⁊ eſt q̃ſi adiectiuum.vñ phebus apollo·q̃ſi lucid⁹. Vel pheb⁹ grece·latine interꝑtať cõis· quia cõmuniter temperat ⁊ frigidos ⁊ calidos planetas. Inde phebeus.bea·beũ.

Pheleti ⁊ cereti·noĩa ſunt idecli nabilia. Et ſonat pheleti admirabiles. Cereti exterminatores. Et ſcribiť ꝑ.l.pheleti·ꝓ cereti ꝑ.r.

Pheniceon grece·latine dĩ rubeũ. Iñ phenicens.cea.ceũ.i.rubens. Vnde phenicẽã veſtẽ dicunt greci·quã nos coccineã dicimus. Iñ puniceus.cea.ceũ.i. rubens· q̃ſi pheniceus. Et hic ⁊ hec phenix. cis.i. hõ rubens· qꝛ q̃ illi ex vicinitate ſolis ſũt punicei ſeu phenicei·dicti ſũt phenices. Vñ etiã qꝛ ipſi ꝓmi inuentores litterarũ fuerũt adhuc capitales litteras rubeo colore.i. minio vermilione ſcribim⁹·vt colore repꝛeſentem⁹ illos fuiſſe inuentores litterarũ.⁊ ab eis terra quaʒ coluerũt·dicta eſt phenicia. cie. Inde hic ⁊ hec phenix.cis.gentile·ſcilicʒ quicũq₃ eſt de terra illa·ſiue ſit rubens·ſiue non. Et pheniceus.cea.ceum. in eodeʒ ſenſu. Item a phenicea·dicitur penus·pena·penũ·ſubtracta aſpiratiõe. Et a pen⁹ mutata.e.in.v. fit pun⁹.na.nũ. Inde punicus.ca.cũ. ⁊ hinc punice⁹.cea. ceũ.oĩa i eodẽ ſenſu. Et nõ qꝛ peni ⁊ puni ⁊ punici.⁊ punicei diciť tã illi de punicea q₃ cartagineſes ⁊ africani. Dido q̃dã qui fuit de tyro ⁊ ſidone ciuitatibus phenicie fugiens fratrẽ ſuũ Pigmalionẽ·venit in africã cũ magna multitudine ſuoꝝ·cũ q̃b⁹ cartagineʒ edificauit. Et hic cartagineſes dicti ſũt peni·uľ puni·vel punici·vel punicei.⁊ terra cartagini adiacens·dicta eſt punica. Tamẽ poſtea ãpliata ẽ appellatio ⁊ dicta eſt generaliť africa·terra punica.⁊ africani dicti ſunt punici·peni·vel puni. Vñ ⁊ quoddaʒ genus maloꝝ·dĩ malum punicũ· qꝛ de illa regione fuit allatũ· vel quia ibi plurimũ abundet· vel qꝛ grana habeat rubea.

Pheniceus.cea.ceũ.in trib⁹ ſigtionib⁹ inueniť: Nã pheniceus.i.rube⁹· a pheniceon. Et pheniceus.i. de phenicea. Et pheniceus.cea.ceũ.qđ ꝑtinet ad phenicẽ auẽ.

Phenix.cis. cõis ge.i.hõ rube⁹· ⁊ dĩ a pheniceus. Itẽ phenix.i.hõ de phenicia. ⁊ ſic dĩ a phenicia.⁊ ſic in iſtis duobus ſigtionibus eſt ge.cõis. Itẽ phenix.cis.maſ.ge. pe.pd.eſt q̃dã auis arabie.de q̃ diť Ambroſius i hexameron. Phenix q̃dã auis i locis arabie phibeť degere·atq₃ ea vſq₃ ad annos q̃ngẽtos longeua etate ꝓcedẽ q̃ cuʒ ſibi ſinẽ vite adeſſe aduerterit·facit ſibi thecã de thure ⁊ mirrha ⁊ ceteris odoribus·in quã ĩpleto vite ſue tẽpore intrat ⁊ moriť· de cuius humore carnis·vermis exurgit·paulatimq₃ adoleſcit·ac ꝓceſſu ſtatuti temporis induit alaꝝ tegmina·atq₃ in ſuperioris auis ſpeciẽ formãq₃ reparať. Iſidor⁹ aũt dicit: Phenix arabie auis dicta· qꝛ colorẽ phenicũ habet·vel qꝛ ſit in toto orbe ſingularis ⁊ vnica: Nã arabes ſingularẽ phenicẽ vocãt· Hic q̃ngẽtos ⁊ vltra ãnos viuẽs·dũ ſe viderit ſenuiſſe·collectis aromatũ virgulis·rogũ ſibi iſtruit.⁊ conuerſa ad radiũ ſolis alaꝝ plauſu voluntariũ ſibi incendiũ facit·ſicq₃ iteꝝ de cineribus ſuis reſurgit.

Phiala.le.pe.cor. vas patulũ ad potandũ vel ad oleũ retinendũ. ⁊ dĩ ab hialin·qđ eſt vitrũ. Vñ phiala·q̃ſi hiala·qꝛ olim ex vitro fiebat. Et ut diť Pap. Phiale vaſa ãplitudine diffuſa·corda charitatꝭ ſigñt.

Phibulin greci dicũt: inde nos dicimus

phibula.le.⁊ eſt illud q̄ pectus feminarū ornatᷣ vel firmatoriū quo palliū tenetᷣ in humeris vel angulū in lūbis. Inde hoc phibulariū.rij.illud quod apponitᷣ mantello vel per quod immittuntur phibule ne diſſipent mantellū.

Philadelphia.phie.ciuitas arabie.

Philanthropos. herba q̄ dicitᷣ lapa eo ꝙ veſtibus hoīuȝ inhereat ob ſui aſperitatē. ⁊ dicitᷣ a philos. qđ ē amor.⁊ anthropos. qđ eſt hō. quia quadā affectione videtur veſtibus hoīuȝ adherere.

Philargyria.i. auaritia. amor pecunie vel argenti. ⁊ dī a philos.⁊ argyros.

Phylateriū.rij. dī mēbranula vł breuicellus in quo erat ſcripta lex.⁊ ſeruabatᷣ quā deferebāt ante frontē vł pectus. vt ſic viderētᷣ religioſi. Sȝ hͦ nō fiebat niſi cauſa iactantie ⁊ vanitatis. vñ ⁊ ſepe inuenitᷣ ꝓ vanitate. Et dī a phylaxe. qđ ē ſeruare. ⁊ thorath. quod eſt lex. Unde Matthei 23º. Dilatāt enī phylateria ſua.⁊ magnificant fimbrias.

Phylaxe grece. latine dī ſeruare. Inde hͦ phylaxa.xe. vas vbi aliq̄d recōditᷣ ⁊ ſeruatᷣ. hͦ fuit a principio. hͦ poſtea phylaxe in vſum vini tranſierunt. Et a phylaxe trahitur phylaxo.xas.i.ſeruare.

Phile grece. latine dicitᷣ mulier.

Philippica. eſt liber quē ſcripſit Cicero circa philippū.

Philippis. vrbs macedonie. ſꝫm Papiā.

Philippus.pi.īterꝑtatᷣ amator eq̄rū. Philos enī grece dī amor.⁊ ꝯponitᷣ cū hippos qđ eſt equus. Jñ philippꝰ.i.amator eq̄rū Uel philippus. interpretatᷣ os lampadis ꝓpter ſuā luculentā ꝑdicationē. Dī etiam os manuū ꝓpter aſſiduā oꝑationē. Philippus etiam dictus eſt pater Alexandri putatiuus. Jñ ⁊ philippi. porū. dicti ſunt campi theſſalici in quibꝰ regnauit. Unde Lucanus. Et mutina lentos prauos fecē philippos. Et byçantij ī q̄bꝰ erat ſcripta illiꝰ imago. Uñ Oratiꝰ. Retulit acceptos regale nomiſma philippos. Jñ philippēſis. Ad philippēſes ſcribit aplus. Et ſcribitur per vnū.l. ⁊ ꝑ geminū.p.⁊ cor.phi.

Philiſtim vrbem cōdiderūt allophili. que aſcalon nūc dicitᷣ. Jñ philiſteus.tea.teū.

Philiſtei. ipſi ſunt ⁊ allophili.i. alienigene. q: ſemꝑ fuerunt īimici iſrael.⁊ ab eoruȝ genere ⁊ ſocietate ſeparati. Sed philiſtijm per duo.j. dicitur pro gente.

Philohiſtoricus.ca.cū.pe.cor.i.amator hiſtoriarū. ⁊ dī a philos. qđ eſt amor.⁊ hiſtoria. Uñ Hieronymꝰ in epła ad Paulinū. 7º. Et totius mundi philohiſtoricꝰ.

Philoſtratos.pe.ꝓd. ꝓpriū nomē cuiuſdā

Philocalus.li.pe.cor.i. amator boni. (viri et dī a philos. qđ eſt amor.⁊ calon bonū.

Philocopus.pi.pe.cor.i.amator iactātie. q̄ vult vt labor ſuus appareat ꝓpter vanam gloriā.⁊ dī a philos. qđ ē amor.⁊ copus. quod eſt labor.

Philogeus.gei.maſ.ge.pe.ꝑ. quartꝰ equus ſolis.⁊ dī a philos. qđ eſt amor.⁊ ge. tra. q̄ſi amās terrā. Uidetᷣ enī ſol amare terrā cū poſt nonā declinat ad eā. Tūc enim ad occaſum tendit.

Philon grece. latine dī foliū.

Philos grece. latine dī amor.

Philoſophus.phi.i.amator ſapiētie. ⁊ dī a philos. qđ eſt amor.⁊ ſophia. quod eſt ſapia. Jñ philoſophia.phie. amor ſapie. Et hinc philoſophicus.ca.cū. Et philoſophor.aris.i.ſtudere. vel docere phiam. vł tractare eā. vel morē philoſophi ſeq̄. Et pōt eſſe verbuȝ morale vel imitatiuū. Et nō ꝙ phus ꝓꝓe dī. q̄ diuinaꝝ ⁊ hūanaꝝ rerū ſciētiā habet.⁊ oēȝ bñ viuēdi tramitē tenet. Et fertᷣ hͦ nomē pͥmū eſſe exortuȝ a Pythagora. Nā greci veteres cū ante ſophos vł ſophiſtas.i.ſapiētes vł doctores ſapie ſemetipſos iactātiꝰ noīarēt. iſte interrogatus q̄d ꝓfiteretᷣ. verecūdo noīe philoſophū.i.amatorē ſapie ſe eſſe reſpōdit. q: ſapiētē ꝓfiteri arrogātiſſimū videbatᷣ Jta deinceps. poſtea poſteris placuit vt q̄ſtalibus de rebus ad ſapiētiā ꝑtinētibꝰ doctrina quiſꝗ vel ſibi vel alijs videretur excellere. nō niſi phus vocaretᷣ.

Phyſicus.ca.cū.i.naturalis.⁊ dī a phyſis. qđ eſt natura. Jñ phyſiculo.las.i. diuinare. vel ꝓnūciare. Inde phyſiculatus.i. diuinatus vel ꝓnūciatus.

Phyſica.ce.q̄dā ars. q̄ de rerū naturis tractat.⁊ dī a phyſis. qđ eſt natura. q̄i ſcia ꝺ naturis. Jñ phyſicus.ca.cū. q̄ de arte illa tractat. vł qđ ad artē illā ꝑtinet. vt Phyſicus liber. Et hͦ phyſicus. ci.⁊ hͦ phyſica. ce. q̄ vel q̄ tractat artē illā. vel ſꝫm artē illā.

Phyſiologus.gi. qui loquitur vel tractat de naturi rerū. ⁊ dī a phyſis. qđ ē natura. ⁊ logus. ſermo. vel ratio. Et cor.lo.

Phyſis grece. latine dī natura.

Phiton.nis.maſ. ge. fuit q̄dā ſerpēs creatꝰ a terra. quē Apollo in parnaſſo mōte interfecit. Et interpretatᷣ phiton conſulere. vel

dubitatio. Et dī a ꝟbo greco· ſcilꝫ phito qḋ ē gro. Hinc phiton dubitatio dicit̄· quē apollo int̄fecit· q꞉ ſapiā dubitationē abſoluit. Et hinc ipſe apollo victus eſt phiton· uł phiti°. Et hinc phitia phitioꝝ dicti ſunt ludi· vel feſta facta in honorem apollinis· ꝓpter victoriam quā habuit de phitone. Et a phiton· dī phitius.tia.tiū. vel phiteus.tea.teū.i.apollineus. Vel a phitone ſerpente poſſunt hec deriuari.

Phitonic°.ca.cū.pe.cor.⁊ h̄ phiton.onis.⁊ h̄ phitoniſſa.ſe.i. diuinator uł icātator· plen° phitonico ſpū.⁊ dīnatrix vel incātatrix phitonico ſpū plena.⁊ dicunt̄ a phitone apolline· q꞉ apollo autor fuit diuinationis.

Phlebotomū· ſm Iſidoꝝ etymo.4°. ab iciſione vocatū ē. Nā inciſio· grece tomū dī

Phlegeton.tontis.maſ.ge. fluuius iſernalis tot° ardēs.⁊ dī a phos· qḋ ē ignis· uł phlegi· qḋ ē iflāmās.⁊ tot°. Jn̄ phlegetonte°.

Phlegi grece· latine dī inflāmās. (tea.teū.

Phlegma.matis. eſt vnus de q̄ttuor principalibus hūoribꝫ hūani corporis· ſic dictū q꞉ ſit frigidū. Greci enī frigorē phlegmonē dicūt. Jn̄ phlegmatic°.ca.cū. i q̄ dn̄at phlegma.⁊ qḋ confert ⁊ efficit ⁊ generat phlegma.⁊ qḋ ꝑtinet ad phlegma.⁊ qḋ ꝓcedit.⁊ ꝓuenit ex phlegmate. Et phlegmatiꝫo.cas.i. phlegmate abundare· vel phlegmā eijcere· multū ſaliuare ⁊ ſpuere.

Phlegmen.inis.neu.ge. eſt tumor ſanguis ſicut vbi abūdāt crura ſanguie. Itē phlegmina ſunt· cū in manibꝫ ⁊ pedibꝫ calloſi ſulci ſunt.

Phlemmon· ē morbꝫ inq̄et° cū rubore.⁊ dolore.⁊ tenſione.⁊ duricia.⁊ dicit̄ a phlegi· quod eſt inflāmans.

Phobos grece· latine dī timor vel metus.

Phonos grece· latine dī ſon°.⁊ ꝟtit̄ in latinū.⁊ dī phon°.i.ſon°. Jn̄ phonic°.ca.cū. ꝯſonās muſic° q̄ docet phonos.⁊ cor.ni.

Phoros grece· latine dicit̄ ferre.

Phos grecū ē.⁊ ad multa eq̄uocū· q꞉ phos i.lux uł ignis.⁊ phos.i.vox.⁊ phos.i.aer.

Phoſphoros uł phoſphor° grece· latine lucifer.

Phoſoros.i.viſio ignis.

Phraſis.i.locutio· uł interꝑtatio· uł ſermo· ſm Pap.⁊ dī a phraxo ꝟbo greco· quod idē eſt qḋ loq̄r. Et inde phraſis.i.locutio uł mod° loquēdi. Et h̄ phraſtes.i.locutor

Phrygia.gie. fuit filia Europe. Jn̄ h̄ phrygia· dicta ē q̄dā ꝓuicia. Hec ⁊ dardania a Dardano filio Jouis. Hmōi regio troia eſt· quā ex ſuo noīe appellauit Tros rex troianoꝝ pr̄ ganimedis. Et ſūt due phrygie· maior ⁊ minor. Maior phrygia ſmirnam habet. Minor ꝟo iliū. Jn̄ phrygius gia.giū. Et h̄ ⁊ h̄ phryx.gis· quo noīe ſepe vocāt̄ troiani· cū volūt° eos appellare timidos. Pro q̄litate etiā negocij autores dāt troiāis diuſa noīa. Si volūt eos appellare timidos· appellāt eos phryges· uł phrygeos. Si generoſos· dardanidos Si ꝑfidos· laomedonciades. Si fortes· troios. Si audaces· hectoreos. Itē phrygia.gie dī q̄dā veſtis· q̄ alio noīe dī acupicta· q̄ fit i phrygia. Hui° veſtis artifices phrygiones dicūt̄· q꞉ in phrygia ē reptavel q꞉ illi periti ſunt in tali veſte facienda.

Phrygiū.gij.neu.ge.i. phryſellū· vel q̄daꝫ mitra pontificalis· eo q͛ in phrygia meli° fiat Jn̄ phrygio.as.i. phrygiū apponere· vel phrygio ornare Itē a phrygia dī hic phrygi°.gij. q̄dā lapis q̄ naſcit̄ i phrygia.

Phroneſis.ſis.fe.ge.i. prudētia vel ſapiā.⁊ dicit̄ a phronos· quod eſt prudens.

Phronitus.ta.tū.i. prudēs· vel ſapiens. Et ꝯponit̄ iphronitus.ta.tū.i. inſipiēs· inſulſus. Vn̄ Eccl.25°. Alio irreuerēti ⁊ iphronito ne tradas me. Sed ibi coīter legitur infrunito. Et ꝓducit penł.

Phronos grece· latine dī prudēs. Et ꝟtit̄ in latinū.⁊ dicit̄ phronus.na.nū.

Phur.i.fors.ut habet̄ Heſter.9°. Jn̄ phurim.i.ſortium.

P ante I

Piacular.ꝛ.t.⁊ h̄ re. qḋ piat· vel qḋ eſt dignū expiatione.⁊ dī a piaculū. Et piacularis· dī hoſtia q̄ offert̄ ꝓ peccato.

Piaculū.li.neu.ge.i. culpa· peccatū· ſcelus.⁊ dī a pio.as. eo q͛ piandū ſit. vt Eua intulit piaculū.i. mortē· culpā· peccati. Et piaculū dī qḋ piat· ſcilꝫ ſordis ablutio· peccati et culpe piatio· remediū culpe· ut Maria cōtulit piaculū.i. vitā ⁊ remediū culpe Inde ⁊ quedā ſacrificia dicūt̄ piacula.

Pica.ce. auis q̄dā.⁊ dī pica· q̄ſi poetrica· q꞉ pice verba in diſcrimine vocis exprimūt vt homo. Et ſi linguas in ſermone explicare nequeūt· ſonū tn̄ humane vocis imitant̄. Et ꝓducit ꝑmā· h̄ oblīq̄ de pix corripiunt pi. Vnde. Sunt nigra vaſa picis roſtra redolētia picis. Nigrior vna pice pars altera candida pice.

Picea.cee. quedā arbor· de cuius ſucco pix efficitur.

Picta.cte. tinctura ſiue pictura.⁊ dicitur a pingo.gis.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Pictaciū.cij.neu.ge.epl'a brevis ⁊ modica
Itē pictaciū dī ſcedula de mēbrana exci-
ſa. Inde hec pictatiūcula.le.i.mēbranula.
Item pictaciū dī illa corij particula que
ſolee repeciate inſuta eſt. Et dicit' a pingo
gis quia ſicut partes picture diſtincte in
pauimento ſūt ſic apparet pictatia in cal-
ciamēto. Jn̄ pictaciat' ta.tū.i.repeciatus.

Pictauis indeclinabile fe.ge. quod antiq̄
dicebāt hoc pictauiū.uij. quedā ciuitas.
Inde hic ⁊ hec pictauiēſis. ⁊ hoc ſe. Inde
hec pictauia regio adiacēs. Et ſi inueniat'
pictauenſis nomē gentile fit p ſyncopā.
Et nota q' penul'. de pictauis īuenit' pdu-
cta. Vn̄ quidā ait. Erige pictauis libera
facta caput. Itē inuenit' correpta. Vn̄ alt'
ait. Pictauis inermis ſubigit ſua rura nec
vltra. In talib' emulādus ē vſus autoꝝ.

Pictura.re.fe.ge.imago exprimēs ſpeciem
alicuius rei. ⁊ dī a pingo.gis. Et dicit' pi-
ctura q̄ſi fictura ſicut pingere q̄ſi fingere.
⁊ eſt imago ficta nō veritas. Jn̄ picturat'
ta.tū.i.pictura variatus.

Picus q̄dā auis a Pico Saturni filio di-
cta qui ea in auſpicijs vtebat'.

Pierus fuit pater nouē picarū quas nouē
muſe deuicerunt. Inde hec pieris.idis.
filia vel neptis pieri. ⁊ q2 eas ſcilꝫ pieri-
des muſe deuicerūt: ideo ab illis muſe pi-
erides dicte ſunt. ⁊ cor.ri. Et pierius.ria.
riū.i. muſatic'. Vnde. Pierijs tedet inſe-
ruiſſe ſtilum.

Pietic'.ca.cū.i.pius ꝯpaſſiu'. ⁊ dī a pius.

Piga.ge.fe.ge.i.ſūmitas natiū vl' nat. ⁊ dī
a pige qd' eſt depreſſū q2 depſſa eſt. Itez
piga dī burſa ⁊ ꝑpe teſticuloꝝ. Vn̄ Ora-
ti'. Ne mimi pereāt aut piga aut deniq3

Pigargus.gi.maſ.ge.q̄dā auis. ⁊ (fama.
dī a pige qd' eſt depſſū q2 forte auis pua
eſt. Et numerat' inter aīalia comeſtibilia
Deut. 14. Pigargon vel pigargū.

Pige grece dī depreſſū vel depreſſio la-
tine. Vnde pige apud grecos dicit' fons
quia in depreſſis locis ſolet eſſe.

Pigella.le.quoddā gen' vaſis ſcilꝫ arto-
pta. ⁊ dī a pige quia depreſſa eſt.

Piger.gra.grū.i.tardus lent' ⁊ dī a piget
eo q' ſp eū pigeat. Et dī piger q̄ſi pedib'
eger. Eſt eni tardus ad incedēdū. Jn̄ pi-
gritia.tie. Et h' pigritudo.dinis.i.torpor
h' pigritudo vigilātꝫ torpor dormitantis.

Pigmea.mee. quedā regio eſt. Jn̄ pigme'
mea.meū.pe.pro. Et ſunt pigmei. vt dicit
Aug' ſemicubitales hoīes q̄ tertio āno pfe-
cte etatis ſunt ſeptimo ſeneſcūt. Et dicūt'
pugnare cū gruibus. ⁊ armati deferri ab
ipſis ſic narrat Hug. Iſidor' xo dic. In
india eſt gens ſtatura cubitali quos greci
a cubito pigmeos vocant. Hi montana
indie tenēt quibus eſt vicinus oceanus.

Pigmentū.ti.eſt confectio ex vino ⁊ melle
⁊ diuerſis ſpeciebus ſuauis ⁊ odorifera. et
dicit' a pila q2 in pila agit'.i.tundit'. Vn̄
3.Reg.20. Pigmenta.i.odoramenta ſm
glo. Inde pigmentarius.ria.riuꝫ. ad pi-
gmētum ptinens. Et pigmētarius.tarij.
q̄ facit vel vendit pigmenta. Et pigmen-
tatus.ta.tū.i.pigmēto mixt' vel cōditus.

Pigneratus.ta.tū. res q̄ p pignere ponit'
vel accipit'. ⁊ dicit' a pignero.ras. Vnde
Amos.2. Et ſup veſtimētis pigneratis
accubuerunt.

Pignus.noris.p.o.neu.ge.i.filius vl' amor
vel indiciū vel ſignū amoris vel cōfede-
ratio vel cōfirmatio amoris. Itē inuenit' h'
pign'.neris.p.e.in obliquis.i. vadiū qd'
p aliqua re dat' vt poſtea recolligat'. Vel
ſm Papiam: Pignus eſt qd' ꝓpter rē cre-
ditā dat' cuius poſſeſſionē ſolū ad temp'
cōſequit' creditor ſed dominiū penes de-
bitorē eſt. Vnde quidā. Pignora natorū
dicūt' pignera rerū. Pignus in.o.naturꝫ
ſed in.e.facit eſſe vadiatū.

Pigra q̄dā medicina ē ⁊ interptat' amara
q2 eius guſtus eſt amarus. ⁊ pd.pi.

Piguus.gua.guū.i.piger vel verecūdus.

Pila.le.i.pilocellus cum quo ludit'. ⁊ dicit'
a pilus eo q' ſit pilis plena. Pila etiam
dicit' taberna. Pyla etiā dī pes pōtis vel
quod ſuſtinet parietem vel effigies hoīs
in cōpitis poſita. Et pyla īſtrumētū con-
cauū in quo frumentū teritur vel aliud.
In hac ſignificatione dicit' a pindo.dis.
Et pyla dicūt' tela romanoꝝ. Et nō q' pi-
la p taberna ⁊ p inſtrumēto ⁊ p telis pri-
mā pducit ſ3 in alijs ſigniōnibus eā cor.
Vn̄. Eſt pyla pes pontis pila ludus pila
taberna. Pyla terit pultes in bellis pyla
feruūt'. Pila p pilocello cōpōit' cū ludus. ⁊
dī piludi'.a.ū. ⁊ ludipilus.la.lū.q̄ cū pila
ludit ſm Hug. Dicūt tū alij q' pila p lu-
do ⁊ p mēſula rotūda ⁊ pila p q̄dā ciuita-
te corripit pmā ſ3 h' pylū ⁊ h' pyl' inſtrū
terēdi ⁊ h' pila p taberna ⁊ p vaſe piſtādi
⁊ p pede pōti pd. pmā. Vn̄ illud vitioſū ē
Eſt pyla pes pont' pila lud' pila taberna.
Nā Virgili' in.8. enei.ita dicit. Saxea
pyla cadit lōgiſq3 mollib' ante. Corrige

ꝙ pdictū vſū.ꝛ dicas. Pes pōtis pyla·pi-
la ludus·pila taberna. Et hꝫ videt᷑ veri⁹·ꝙ
ſcilꝫ pyla ꝓ pede pontis pma ꝓducat. vt
patuit ꝑ Virgiliū. Itē ḋ pila ꝓ taberna.ꝛ
ꝓ ludo dicit q̄daꝫ. Ludū laudo pile·plus
laudo pocula pile.
Pylan⁹.ni. q̇ cū pylo.i.telo gradit᷑ armat⁹
Pilaſca.ce.i. vaſ vinariū corio piloſo optū
Pylata.te. cois ge.i.fur ſiue latro.ꝛ dicit᷑ a
pylū.ꝛ lateo.tes. Vñ hoc pylatulum·tale
latrociniū·qꝛ cū pylo·id eſt·telo lateat.
Pylatus.ta.tū.i.pyluꝫ habēs·vel pylo ar-
matus.ꝛ dī a pylo.ꝑ telo.
Pilatus. ti.interp̄tat᷑ os malleatoꝝ·qꝛ dñ
chriſtū ore ſuo iuſtificat.ꝛ condēnat·more
malleatoꝝ·vtraqꝫ pte ferit. Et coꝛ.pi. Vñ
i Aurora dī. Mutari titulū rogat hoſtis
atqꝫ Pilat⁹. Vl᷑ ut fert᷑ Pilat⁹ fuit baſtar-
dus. Vñ legit᷑ in q̄dā hiſtoria ꝙ fuit q̇dā
rex noīe Tyr⁹·q̇ quādā puellā noīe Pilā
filiā cuiuſdā molēdinarij noīe Atus·car-
nalit᷑ cognouit.ꝛ filiū de ea genuit. Pila
aūt ex noīe ſuo ꝛ noīe patris ſui·qui dice-
batur Atus·vnū nomen cōpoſuit.ꝛ nato
puero impoſuit nomen Pilatus.
Pilax.acis.maſ.ge.catt⁹ murileg⁹.ꝛ dī a pil⁹
eo ꝙ multꝫ pilis abūdet.vl᷑ qꝛ ei⁹ pilus eſt
ꝑcioſus. Vñ in vita beati Sanſonis le-
git᷑·ꝙ cellerarius fecit venenū.ꝛ ꝓbauit ꝑ
pilacē eſſe mortiferū.
Pylentū.ti.neu.ge. qḋdā gen⁹ currūū.ꝛ dī
a pyla.ꝓ inſtrumēto terēdi·eo ꝙ terat trā
Pililudius.dia.diū.qui cū pila ludit.ꝛ dī
a pila.ꝓ pilocello.ꝛ ludo.dis.
Pilleus.lei. maſ.ge. ꝛ hꝫ pilleū.lei. eſt gen⁹
ſacerdotaliū veſtimētoꝝ i lege·q̄ ſunt po-
deri·abaneth·pilleū·machil·ephot·legiuꝫ
petalū·bathin·ſiue femialia. Et ē pilleū ex
byſſo rotūdū q̄.i ſphera media·caput te-
gēs ſacerdotale.ꝛ i occipitio vitta ꝯſtrin-
ctū. Hoc greci ꝛ noſtri tyarā ꝛ galeꝝ vo-
cāt. Sꝫ modo pilleū gnālit᷑ ꝓ capello ſu-
mit᷑.ꝛ dī pille⁹·a pilis·qꝛ pilos capitꝭ te-
git·vl᷑ qꝛ ex pilis fit. Vñ pilleolus.li.ꝛ hoc
pilleolū.li.dimi.i.pu⁹ pille⁹. Vñ Orati⁹.
Vt cū pilleolo ſoleas cōuiua tribuliſ. Et
pilleat⁹.ta.tū.i.pilleū hñs·vl᷑ pilleo īdut⁹.
Piloſi· ſicut dic̄ glo. Yſa.34°. Mōſtra ſūt
ad ſiſitudinē hoīuꝫ·vl᷑ demones icubones
vl᷑ ſatyri.i.ſilueſtres hoīes·q̄ruꝫ forma ſm
Pap.ab hūana effigie icipit·ꝫ beſtiali ex-
tremitate t̄minat᷑. Yſidor⁹ aūt etymo.8°
ſic ait. Piloſi dicūt᷑·q̇ greci panitꝭ·latine
icubi appellāt᷑·ſiue inuj ab ieūdo paſſim cū
aīalib⁹. vñ ꝛ incubi dicūt᷑ ab incubādo.i.
ſtuprādo. Sepe enī iꝓbi exiſtūt mulie-
rib⁹.ꝛ eaꝝ pagūt cōcubitū·q̄s demones
galli duſios noīant·qꝛ aſſidue hāc pagūt
imūdiciā·ꝫ quē vulg⁹ icubonē vocat·hūc
romani faunūficariū dicūt.
Pylumen.inis. dī quicq̇d i pyla tunditur·
vel potius qḋ ꝓijcitur a rebus vel granis
in pyla tunſis.ꝛ ꝓducit lu.
Pilus.li.ꝓ capillo dī a pelle·q̄ſi pellus·qꝛ a
pelle ꝓcedit. Itē pyl⁹ dī iſtrm̄ cū q̇ tūdit᷑ ꝛ
terit᷑ i pyla. Sꝫ ꝓ iſtrō·ꝓmā ꝓ.alit᷑ eā coꝛ.
Vñ. Qui terit ē pyl⁹·pil⁹ ē i frōte capill⁹.
Pylū.li.neu.ge.qḋdā gen⁹ teli.ꝛ eſt roma-
norū.ꝛ dī a pello.lis.qꝛ pellit᷑.i.emittitur.ꝛ
torquet᷑.ꝛ ꝓdu.ꝓmā. Vnde Lucan⁹ in ꝓ.
Signa pares aquila ꝛ pyla minātia py-
lis. Itē hꝫ pilū.li.ponit᷑ ꝓ raſorio.ꝛ ꝓducit
ꝓmā. Vñ Ad tactū pili mille ruere pili.
Pin grece·dicitur altū latine.
Pina grece·fames dicit᷑.
Pinax.acis.i. pugillari·ephimeris·tabula
manual᷑ ex pino facta. Et pinax dī tabula
i q̄ phi figuras faciūt in ſuppoſito pului.
Pincerna.ne.maſ.ge. dī vini diſpēſator· vl᷑
poti⁹ ꝓpinator·q̇ porrigit ex officio poculū
dño ſuo.ꝛ dī pincerna·q̄ſi penus cernēs.i.
cellariū·qꝛ ſꝑ habet oculū ad vinū ſuo tpe
Pinguis.guis.cois ge.ꝛ hꝫ gue.i.ꝓpinādū
craſſus.ꝛ cōpat᷑ pinguis·pinguior·ſſimus.
Pinna.ne.eſt ſūmitas cuiuſlibet rei·ꝫ ꝓprie
tēploꝝ vl᷑ muroꝝ.ꝛ dī a pin grece·qḋ dī
altū. Itē pinna dī qḋ ſupeminet in dorſo
piſcis·qḋ aliter dī notria. Vñ pinnula.le.
dimi. Itē a pinna·hꝫ pinnaculū.li.cuiuſli-
bet domus vl᷑ tēpli faſtigiū. Vñ Matth.
4°. Et ſtatuit eū ſup̄ pinnaculū tēpli. Et
ſepe pro cuiuſlibet rei faſtigio ponitur·ſm
Hug. Beda xo dic̄. Pinna vl᷑ pinaculū
eſt ſūmitas tēpli·q̄ dī tabulatū. Et An-
ſelm⁹ dicit: Mos erat in paleſtina ꝙ te-
cta eſſent plana.ꝛ a latere q̄daꝫ ꝓpodia-
tiones·ne quis laberet᷑ incaut⁹. Pinaculū
xo tēpli erat ei⁹ deābulatoriū·qḋ erat ta-
bulatū·planū i ſūmitate tēpli·in q̇ ꝑdica-
bāt ſacerdotes·ſm glo. De q̇ Matth.x°.
Qḋ in aure auditis·ꝑdicate ſuper tecta.
Pinnirapus·pi.i.gladiator.ꝛ dī a pinna.ꝛ
rapio·eo ꝙ rapiat pinnas.i. ſummitates
galeaꝝ a deuictis·quas colūnis in ſignū
victorie ſuſpēſas ferebāt. vel pinnirapus
quaſi pennirapus·ſcilꝫ qui plumat aues
vel qui rapit pēnā de capite alteri⁹. Qui
enim ſe de velocitate iactabāt·pēnam in

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

capite ſuo ponebant in ſignũ velocitatis. Deniq̧ ſi quis interueniret velocior: rapiebat pennã de capite eius. Vñ Iuuenal. Pinnirapi cultos iuuenes: iuueneſq̧ laniſtę.

Pinnoſus. ſa. ſũ. i. altus. ſupbꝰ. vel lanioſus Inde hęc pinnoſitas. tatis. i. altitudo. vel ſupbia. vel lanioſitas.

Pinnula. lę. dimi. i. pua pinna ſm Hug. Vñ in Leuit. debet legi pinnula. illud per qđ piſcis in altũ leuat̃. licȝ q̃dã legant ibi pẽnulę. Pap. vero dicit: Pinnula. ſũma pars auris vel naris: ab acumine dicta.

Pinnũ. nĩ. p duo. n. i. acutũ. vt dic̃ Pap.

Pinſus. ſa. ſũ. i. piſtritus. vel pinſus. i. tritꝰ. tunſus. ⁊ dĩ a pindor. deri. Itẽ h̄ pinſa. ſę. malleus inſtrumẽtũ pinſendi. ⁊ dĩ a pinſo ſis. Vnde q̃dã. Neq̧ pinſis pinſui. neq̧ molis molui. Inde hęc pinſula. lę. dimi.

Pinus. nus. nui. vel pinus. ni. q̃dã arbor: et dĩ a pin. qđ eſt altuȝ. vel dĩ a pinnũ. qđ ẽ acutũ. q̃ſi ab acumĩe folioꝝ. pinũ aliã picin. aliã greci peucẽ vocãt. quã nos piceaȝ dicimus. q: deſudat picem. Inde pineus nea. neũ. ⁊ hoc pinetũ. ti. locꝰ vbi pini creſcũt.

Piper. peri. neu. ge. Et ĩuenit̃ in maſ. ge. ⁊ dĩ a pyr. qđ eſt ignis. q: calidus eſt. vel q: ab igne denigrat̃. Et piper arbor ĩ india naſcit̃ in latere mõtis caucaſi. folia habet ad iunipyri ſimilitudinẽ. cuiꝰ ſiluã ſerpẽtes cuſtodiũt. h̄ cũ maturũ fuerit: incẽdunt̃ illa loca vt fugiãt ſerpẽtes. vt poſſit colligi. Sȝ piperis diuerſus eſt fructus. Nã quod ĩmaturũ eſt. pip longũ vocat̃. incorruptũ ab igne piper albũ dĩ. qđ do cute rugoſa ⁊ horrida fuerit ex calore ignis trahit colorẽ. ⁊ ex colore trahit nomẽ piper. Si leue eſt. vetuſtũ ẽ. ſi graue nouellũ. Vitãda ẽ in his mercatoꝝ fraus. Solẽt enĩ vetuſtiſſimo piperi humecto argenti ſpumã ⁊ plũbuȝ aſpgere vt põderoſius fiat. Iñ piperatꝰ ta. tũ. i. pipere cõditꝰ vel ꝯfectꝰ. Et hęc pipata. tę. q̃dã confectio ex pipe. Et pipereus. rea. reũ. ⁊ piperinꝰ. na. nũ. Et h̄ pipertinus. ni. ſubſtãtiue q̃dã lapis ſubalbidus cũ pictis venis nigris.

Pipio. onis. maſ. ge. pullus colũbaꝝ.

Pipinnculus. li. ⁊ hęc pipiũcula. lę. i. accipiter.

Piplę dicũt̃ muſę a pipleo (pit̃. ⁊ cor. ci.) fõte macedonię. vl̃ mõte. aut peplo veſte.

Pyr grece latine dicit̃ ignis.

Pyra. rę. ſę. ge. i. rogꝰ vel cõgeries lignorũ in igne. ⁊ dĩ a pyr. qđ eſt ignis. Sȝ rogꝰ eſt dũ nõdũ eſt accenſus. Pyra ẽ ex quo ardet. Buſtũ poſtq̧ arſerit. Vñ Act. 28: Accẽſa enĩ pyra. reficiebãt nos oẽs ꝑpter imbrem.

Pyracmon. onis. faber Iouis. fulminũ eiꝰ fabricator. ⁊ dicit̃ a pyr. quod eſt ignis. ⁊ acmon. qđ eſt incus. q̃ſi ignea incus. eo q, ſemp ſit iuxta ignẽ ⁊ incudem.

Pyrama. atis. neu. ge. ⁊ hic pyramis. idis. q̃dã alta ſtructura q̃ fiebat antiq̃tus ſup ſepulcrũ mortuoꝝ. ⁊ talis ędificatio ſurgit. vt a latitudine incipiat: ⁊ in anguſtuȝ finiat̃ ſicut ignis: Nã apud maiores potentes. aut ſub mõtibus vel in montibus ſepeliebãt̃: inde tractũ eſt ut ſupra cadauera. aut pyramides fierent. aut ingẽtes colũnę collocarent̃. Item ⁊ pyramis dicitur quędam figura quę in modũ ignis ab amplo in acutũ cõſurgit.

Pirata. tę. pe. pd. i. marinus latro. viſpilio: Inde piraticus. ca. cũ. ſm Hug. Papias do dicit: Piratę. ſunt prędones marini ab incendio nauiũ vel inſularũ. quas capiebant dicti.

Piratica. cę. ſę. ge. latrocinũ in mari.

Pyreneus. nei. ⁊ hic pyrene. nes. mõs hiſpanię altiſſimꝰ. dictus a pyr. vel q: igneꝰ eſt. vel quia igni. i. ſupiori elemento eſt ꝓpinquus. ⁊ ꝓducit pe.

Pyretrũ. tri. vel pyretron. quędã herba q̃ habet radicem incendioſam. ⁊ dĩ a pyr.

Pyrgus. gi. maſ. ge. lignũ vel tabula ĩ alea ſup quod ponũt̃ illa rotunda inſtrumẽta. ſed p ſynedochen q̃ñq̧ ponit̃ ꝓ ipſa alea. vt cũ dĩ: Iſte amiſit oĩa in pyrgo. ⁊ dicit̃ a pyr. quia illud lignuȝ eſt acutũ in ſũmitate ad modum ignis.

Pyrgus grece. dicit̃ turris. a pyr quod eſt ignis. quia ad modũ ignis cõſcendit. Et hinc pyrgus dĩ. eo q, ſpeciẽ turris habeat

Pyritus. ti. maſ. ge. quidã lapis aeris qualitatẽ ſimilians. dictus a pyr. eo q, plurimuȝ ignis inſit ei. Eſt alius pyritus vulgaris. quẽ viuũ lapidẽ dicũt. ſalȝ petram focarem. q: ferro vel lapide ꝑcuſſus. ſcintillas emittit.

Pyromãtia. tię. i. diuinatio quę fit in igne vel in aſtris. ⁊ in ſcintillationibus ignis. ⁊ dicit̃ a pyr. qđ eſt ignis. ⁊ mãtia. quod ẽ diuinatio. Inde pyromantius. tia. tiũ. et pyromãticus. ca. cũ. ⁊ acuit. ti.

Pyropus. pi. maſ. ge. quędam ſpecies metallica ex tribꝰ denarijs auri. ⁊ ex ſex ęris. vel quidam lapis flãmaticus. ſic dictus. q: viſionẽ ⁊ colorem habeat ignis. Vnde

Ouidius. Flāmas imitante pyropo.
Pirrhikius.kij. quidā pes metricus ↄſtans
ex duab⁹ breuibus. vt Legit. ſic dictus a
Pirrho filio Achillis. q̄ ad funus patris
armat⁹ eo metro ſalutauit. Vñ ⁊ pirrhi/
kia apud grecos ſalutatio dicitur.
Pirrhus. rhi. filius Achillis. ⁊ dī a pyr. q̄
igneos ⁊ rufos habuit capillos. Itē pir/
rhus rex epirotaꝝ. ⁊ ſic eſt nomē onony/
mū. ⁊ ponit̄ aſpiratio p⁹ r. ſm̄ Priſcianū.
Pirus. ri. q̄dā arbor. Jn̄ h̄ piru. fruct⁹ illius
arboris. Et h̄ piretū. ti. locus vbi piri cre/
ſcūt. Et hec pirula. le. extremitas a forma
ipſius piri. ⁊ cor. pi. ſm̄ Hug. Pap. autē
dic. Pirula dī extremitas naſi. a formula
Pis grece. latine dicit̄ aurū. (piri.
Piſa. ſe. quoddā genus leguminis. ⁊ dī a pis
qd̄ eſt aurū. q̄ ea penſabat̄ aliq̄d auri mi/
nutim. Et peccāt qui dicūt q̄ piſa ſit plis
nūeri. ⁊ neu. ge. ſalꝫ piſa. ſoꝝ. Peccauit ḡ
q̄ dixit: Hec piſa ſūt bona. ſūt q̄ꝫ pinguia
ſūt ſine lardo. A pis vel piſa dicta ē piſa
q̄dā ciuitas grecie. ab abūdantia auri vel
illius leguminis. Jn̄ piſeus. ſea. ſeū. Et plr̄
he piſe. ſaꝝ. q̄dā ciuitas tuſcie. q̄ illi q̄ hāc
ciuitatē edificauerūt. ab illa piſa ciuitate
grecie venerūt. vel piſe q̄ſi penſe. a pēſādo
i. deliberando. cū eni p̄polleat ſapiā cū pē/
ſatione. ⁊ cōſilio agit. Jn̄ piſanus. na. nū.
Piſceus. ois ge. indecli. i. piſcās. ul̄ piſcator
Vñ Juuenal̄. Cūc piſces accipe dixit.
Piſciculus. li. dimi. i. paruus piſcis.
Piſcina. ne. aq̄ collecta nō habēs piſces. ⁊
dī a piſce p̄ cōtrariū. q̄ nō habet piſces.
Piſcarius. rij. maſ. ge. i. piſcator. ſ; piſcator
p̄prie q̄ capit piſces. Piſcarius q̄ vendit.
Piſcis. ſcis. maſ. ge. dī q̄ſi paſcis. a paſcēdo
eo q̄ ſit paſtus hoīm. Jn̄ piſcoſus. ſa. ſū. i.
piſcibus plen⁹ ul̄ abūdās. qd̄ etiā piſco/
lentus. ta. tū. dī. q̄ſi piſcibus plen⁹. Jn̄ h̄
piſcolētia. tie. plēitudo ⁊ abūdātia piſciū
Piſciuorus. ra. rū. pe. cor. i. piſciū vorator.
Piſantia. ē q̄ſtio cui nō pōt vna voce re/
ſponderi. vt Qua gerem⁹ bellū. q̄ auxilia
nobis parata erūt. q̄s erit q̄ ſb̄uenire velit
cū tā acerbe ſocios tractauerim⁹. Et vo/
cat̄ a Tullio hec figura interrogatio.
Piſſaygra. gre. fe. ge. i. pix liquida.
Piſſaxera. xere. i. pix que dura eſt ⁊ ſicca.
Piſtacia. cie. quedā arbor. a piſtis vl̄ piſti/
cus. eo q̄ cortex pomi eius nardipiſtici
odorem ferat.
Piſticus. ca. cū. i. fidelis. ⁊ dī a piſtis grece
quod latine dī fides. Vñ nardū piſticū

i. fidele. puꝝ. non adulteratū cōmixtione
aliaꝝ rerū. ⁊ cor. ſti.
Piſtillū. li. neu. ge. ⁊ hoc piſtellū. li. quod ⁊
maſ. ge. inuenit̄ hic piſtillus. li. ul̄ piſtellus
cū quo piper terit̄. vel aliud in mortario.
Piſtis grece. latine dī fides.
Piſtor. oris. maſ. ge. q̄ facit panē. ⁊ p̄du. pe.
gti. ſ; h̄ piſtoris. p̄ quadā ciuitate cor. pe.
Vñ. Piſtoris eſt rectus. piſtori ſit gtūs.
Piſtoris. ris. fe. ge. quedā ciuitas. que a q̄/
buſdā modo dī piſtoria. ab alijs piſtoriū
ſed hoc fit ex cōſuetudine vulgarj ſermo/
nis. Proprie eni dī piſtoris vt penultima
corripiat̄. ⁊ ntūs ſit par gtō i ſyllabis. Si
xo ibi inueniat̄ piſtor pro ntō p̄dicti nois
dicendū eſt litterā ibi eſſe corruptā. Jn̄
piſtorenſis. ſis. cois ge. ⁊ hoc ſe. gentile.
Piſtricus. ca. cū. i. mixtus ex diuerſis. ſicut
electuariū.
Piſtrinū. ni. locus vbi piſtrit̄. i. molēdinū
vel furnus. ⁊ dicit̄ a piſtrio. ris. Jn̄ h̄ pi/
ſtrilla. le. p̄ eodē. Vel piſtrinū. quaſi pili/
ſtrinū a pilo. q̄ pilo antea tūdebat̄. ⁊ fin/
debat̄ granū. Vñ ⁊ apud veteres nō mo/
litores dicebant̄. ſ; piſtores. q̄ſi pinſores
a pinſendis granis frumenti. i. terendis.
Molarū eni vſus nōdū erat. ſed granū
ibi pilo tundebat̄ ⁊ findebat̄. Et hic tra/
ctū eſt. vt dicat̄ piſtrinū pena ſeruilis. q̄
ſerui in piſtrinū mittebant̄ ligati. ⁊ ibi ad
modū iumētoꝝ molā trahebant. Et ſm̄ h̄
videt̄ piſtrinū magis p̄prie dici molēdi/
nū q̄ꝫ furnus. Vſus tamē habet vt piſtri/
num vel piſtrilla dicatur furnus potius a
pinſendo. q̄ꝫ a pilo. Et p̄du. penl̄. piſtrinū
Vnde Hieronymus in p̄logo Danielis
Cū me in lingue hui⁹ piſtrinū reduxiſſem.
Piſtrix. cis. femina q̄ pinſit. Et hec piſtrix
tricis. quoddā monſtrū marinū. ſalꝫ ba/
lena. vt dicūt. Sed piſtris per. s. nomen
fuit cuiuſdā nauis Enee.
Pitiaſis. vrine feruor. Vl̄ pitiaſes. ſūt fur/
fures qui fiunt in vrina.
Pitiſma. tis. neu. ge. eſt genus ludi q̄ mira/
bili arte voluit̄ ⁊ girat̄. Vnde Juuenalis
Qui late demonio pitiſmate lubricat or/
Pituita. te. i. humectatio ſiue illa infir/ (be.
mitas que ex abūdantia phlegmatis ac/
cidit. ⁊ facit capita gallinaꝝ diſtorqueri.
Vnde ⁊ ponit̄ p̄ vanagloria. que meriti
cōſcientie diſtorquet. cū quis ad fauorem
populoꝝ ⁊ ad oculos facit. Et p̄du. p̄mā.
Vnde Perſius. Sōnia pituita qui pur/
gatiſſima mutant. Et cor. pe.

Pius.pia.piū.i.religioſus·miſericors·beni
gnus·ꝓpiti⁹. Jn̄ pietas.tatꝭ.i. ꝟtus ꝑ quā
patrię ⁊ beniuolis ⁊ ꝯiūctiſ ſanguie officiū
⁊ diligens attribuit̄ cultus·vel q̄ ſangui
ne cōiuncti beniuoli efficiūt̄.
Pix.cis.fe.ge.qđ ex pino fit. Hoc a grecis
dr̄ doma·quā nos ramellā dicē poſſum⁹.
Et inde pice⁹.cea.ceū.de pice exiſtēs·vel
ad picē ꝑtinēs·ul̄ niger·ul̄ obſcur⁹. Et hęc
picea.cee.q̄dā arbor·de cui⁹ ſucco pix effi
cit̄. Et nō q͛ pix alio noīe apud grecos dr̄
piſſa.ſe. Jn̄ ſm̄ q̄ſdā dr̄ apud nos pix.
Pyxis.xidis. fe.ge.i.buſſula· ſalꝫ vas vbi
medici reponūt ſuas cōfectiones ⁊ dicit̄ a
pyxos· qđ dr̄ buxus. Silit̄ dr̄ vas vbi
mulieres ſuas lauaturas ponūt. Et ſic cor
rupte dicim⁹ buxū. Siliter ſeruātes eādē
corruptionē· q̄daꝫ a bux⁹ dicūt h̄ buxis.
xidis.ꝑ pyxis.dis. Et fac̄ actūs ſingulari
hāc pyxidē ul̄ pyxida. Et actūs plis·has
pyxides vel vas. Vn̄ Ouidius de reme.
Pyxidas īuentes ⁊ rerū mille colores.
Pyxos grece·latine dicit̄ buxus.

P ante L

Placēta.tę.i.libū·focacia. ⁊ dr̄ a placeo.eo
q͛ placeat· Jn̄ hic placētari⁹.rij. ⁊ h̄ pla
cētaria.rię.q̄ ul̄ q̄ fac̄ placētas· qđ etiā dr̄
h̄ placētinus. ⁊ hęc placētina.nę. Item a
placēta·hęc placētia.tię. q̄dā ciuitas i lō
bardia·eo q͛ ibi optimę fiāt placentę. Jn̄
placentinus.na.nū.nomen patriū.
Placidus.da.dū.i.mitis·māſuetus·quaſi
placori dat⁹. Jn̄ placiditas.tatꝭ.ſm̄ Hug
Pap̄.ꝟo dicit: Placidus·q̄ oībus placet
ſpiritus·ſerenus·quietus·trāquillus.
Placitus.ta.tū.qđ placet vel placuit. ⁊ dr̄
a placeo·ces. Et h̄ placitū.ti.neu.ge. ſilit̄
a placeo·ꝑ antifraſim·q͛ diſplicet·ſalꝫ ꝑ
lite. Jn̄ placito.as. vel placitor.taris.i. liti
gare. Et hic placitator·ul̄ placitatori⁹.ria
riū. Et h̄ placitatoriū·loc⁹ vbi fit placitū.
Placor.oris.maſ.ge.i.trāquillitas·mitigatio
Et ꝓdu. pla. Vn̄ Ecc̄.4º Cōplectit̄ pla
corem eius. Et ꝓducit co.
Plaga.gę.i.vulnus·tuber·q̄ſi flagra· q͛ cuꝫ
q̄dā ſtrepitu.i.flatu ⁊ flagris plagę corpori
infligūt̄. Et nō q͛ plaga q̄nq̄ȝ dr̄ circulus
vel pars celi·eadē ⁊ clima. Et ſilr̄ ꝑ patria
vel vico aliq̄ accipit̄. Et plaga.i. rete. vel
potius funis retis. Ꝓpe q̄ dē plagę ſunt
funes illi q̄bus retia tēdūt̄ circa imā ⁊ ſū
mā ptē·ſ ponūt̄ q̄nq̄ȝ ꝑ ipſis retibus. Et
plaga ꝑ vulnē ꝓducit ꝑmā. Jn alijs ꝟo
ſigtionib⁹ cā corripit. Vn̄. Vulnera ſunt
plagę· regio plaga·fit plaga rete. Itē nō
q͛ plagę q̄ Pharaoni inflictę fuerūt ſunt
decem. vt patet in his ꝟſibus. Sāguis·
rana·culex·muſcę·pecus· vlcera· grando.
Bruc⁹·caligo·mors obtinuere necando.
Plagiarius.rij. ⁊ h̄ plagiator.toris.in eodē
ſenſu·ſalꝫ vēditor hoīuꝫ·ul̄ ſeductor hoīuꝫ
ul̄ deceptor·ſalꝫ q̄ ſeducit ⁊ ſollicitat pue
ros ⁊ ſuos alienos. Vn̄ apl's.j. Timot.j.ꝑ
Plagiarijs mēdacib⁹ ꝑiuris. Vl̄ plagiari⁹
etiā dr̄ q̄ mācipiū aut pec⁹ alienū ſeducē
do diſtrahit. Et dr̄ plagiari⁹· ul̄ plagia
tor·a plagio.i. obliq̄·q͛ nō recta via ꝯdit̄
ſ ꝑlliciēdo dolis ⁊ pollicēdo. Vn̄ Alexā
der. Qui pueros vēdis plagiarius ē tibi
nomē. Itē plagiari⁹·vel plagari⁹·dr̄ re
tiari⁹·ul̄ plagas faciēs·vel īferēs·ul̄ curās
vt ē medic⁹· q̄ſi plagā agēs· ſ plagarius
magis ē in vſu in iſta ſigtione. Vn̄ Pap̄.
Plagari⁹·plagas curās·plagiari⁹·q̄ ſedu
cit pueros·⁊ ſollicitat ſeruos alienos.
Plagiū.gij.eſt plaga vel dolor q̄ parētib⁹
vel dn̄is infert̄ de ſurreptione filiorū vel
ſeruoꝝ ab ipſis plagiarijs.
Plagilla.lę.⁊ hęc plagella.lę.ambo dimi.i.
parua plaga.
Plagioſus.ſa.ſū.ul̄ plagoſus.ſa.ſū.i.plagis plen⁹
Plagioxipus. pi.i. acutā plagā inferens.
Hoc noīe dicūt̄ hoīuꝫ vēditores·q̄ acuta
īferūt vulnera. Vn̄ Cicero. Videte iudi
ces quēadmodū plagioxip⁹ iſte me tra
ctauit.
Plagi⁹.gia.giū.i.plagas faciēs ul̄
curās·ul̄ obliqu⁹·q͛ plagę hoīeꝫ faciūt ob
liquari
Planca.cę.i.tabula vel aſſer. ⁊ dr̄
a plan⁹·vel platos· eo q͛ plana ſit ⁊ lata.
Jn̄ plancula.lę. ⁊ hęc plācella. lę.i.parua
planca. Et plancus.ca.cū. q̄ pedes habet
planos ⁊ latos inſtar plancę.
Planeta.tę.maſ.ge.i.errās. Sꝫ h̄ planūta
tę.i.errorē icutiēs. Dicūt̄ ꝯ q̄dā ſtellę pla
netę.i.errātes·q͛ ſingulis dieb⁹ mouēt or
tū ⁊ occaſū ſuū. Hę ⁊ dicūt̄ planūtę.i. er
rorē incutiētes·q͛ ſingulis dieb⁹ ortū ⁊ oc
caſū ſuū ſic variādo hoīb⁹ incutiūt errorē
⁊ faciūt eos errare. Vnde ſm̄ Oratiū·nō
debēt planetę dici.i. errātes· ſ planūtę.i.
errorē incutiētes. Planetę eni non errāt·
imo eundē motuꝫ ⁊ eandem mouendi le
gem nūc habent·quā ab initio ſuę condi
tionis habuerūt: ſed errare vident̄ mor
talib⁹·cū ita variāt ort⁹ ⁊ occaſus ꝑ diuſa
loca. Vn̄ poti⁹ debēt dici planūtę.i.errare
faciētes·q̄ȝ planetę.i.errātes. Nō eni ipſi

errāt·ꝰ nos circa eoꝝ motꝰ errare faciūt. Itē planeta dī febris erratica. Itē planeta dī ꝗdā vestis laxa circa oras·q: erratibus oīs euagat᷑. Et a planeta dī planeticus.ca.cū. Et h᷑ 7 h᷑ planetaris. 7 h᷑ re. Et planeta est ge. maſ. ꝓ ſtella. In aliꝭs ꝺo ſigtionibꝫ eſt ge.fe.7.ꝓd.pe. Et ſm Paṗ. Planetes grece eſt ge.maſ. vñ apud nos ꝙ3 planeta ē ge.maſ. Et ſūt ſeptē planete ſcilicꝫ Saturnus· Jupiter· Mars· Sol· Venꝰ· Mercuriꝰ· Luna. Itē plāeta grece latine dī caſula·q: totū tegit.7 ſigt chari/(tatē.

Planipes.dis.oīs ge.i.planos habēs pedes. vt Funabulꝰ ul᷑ recitator cuiꝰ/dā fabule·ꝗ planipedia dicebat᷑. Et dicebat᷑ planipedia.diç.tale genꝰ fabularū q: planis 7 nudis pedibus recitabat᷑.

Planos grece· latine dī error ul᷑ vagatio.

Plāta.te.dī plāicies pedū.7 dī a planꝰ·q: plāte nō ſūt rotūde·ut i ꝗdrupedibꝫ: Nō eni hō cū ſit bipes poſſet ſtare. Et ſūt plā/te antiores ptes·ꝗ ex multꝭ oſſibꝫ conſtāt. Calx ꝺo ꝑma ps plāte· ſic dictꝰ a callo·ꝗ trā calcamꝰ. Hic 7 calcaneꝰ. Itē plāta dī olus qꝺ plātat᷑.7 ramus arborū ꝗ inſerit᷑. Inde h᷑ plantula.le.dimi. Et h᷑ 7 h᷑ plātaris 7 h᷑ re.ad plātā ptinēs. Et h᷑ plantare.ris. i.planta arboꝝ ꝓprie. Differūt tñ·q: plāte ſūt rapte de ſūmitate arboꝝ. Sꝫ plātaria ꝗ cū radicibꝫ 7 trā euellūt᷑.7 alibi plātant᷑ Et hoc plantatoriū.rij.idē qꝺ plantare.

Plantago ginis.maſ.ge. ꝗdā herba. 7 dī a plāta ꝓ ramo arboris ꝗ inſerit᷑· q: planta eius adhereret terre.7.ꝓdu.ta.

Planus.na.nū.pe.cor.i.clarus·certꝰ·equal᷑ manifeſtus·apertus.7.ꝓdu.pla.

Plaſmator.tori.maſ.ge.i. formator·factor.

Plaſmatura.re.7 h᷑ plaſma.matis.pe.cor.gtī. i.factura·formatura·ſcilꝫ qꝺ eſt formatū· vel forma. Et qñqꝫ ponit᷑ ꝓ ꝗdā electua/rio·qꝺ format vocem.

Plaſtes.ſtis.maſ.ge.i. forma· ul᷑ formatio· ul᷑ figulus. Vñ Iſa.45º Ipſe deꝰ formās trā 7 faciēs eā·ipſe plaſtes eiꝰ. Et pōt dici h᷑ plaſtes huius plaſte. Et inde plaſticen ſcilꝫ parietū ex gipſo vel alio effigies.

Plaſtographꝰ.phi.i.falſus ſcriptor. Inde plaſtographia. i. falſa ſcriptura. Et hoc plaſtographū.i. falſū ſcriptū. 7 cor.gra.

Platanꝰ. ni.ꝗdā arbor a latitudine foliorū ſic dicta. vel quia ipſa arbor patula eſt et āpla. Nā greci platos latū vocāt. Expſſit aūt ſcriptā h᷑ arboꝝ nomē 7 formā: dicēs Eccl.24º Quaſi platanꝰ exaltata ſū iux aquas i plateis. Et cor.pe. Vñ Ouidius. Et platanꝰ hyemalis atqꝫ coloribꝫ ipar.

Platea.tee.i.lata 7 ſpacioſa via.7 dī a platos. Inde h᷑ 7 h᷑ platealis.7 h᷑ le. 7 h᷑ 7 h᷑ pla/

Plato.tonis.ꝗdā phus.7 dī a (tear. 7 h᷑ re platos· qꝺ eſt latitudo. Vñ a latitudine argumētoꝝ ſic dictꝰ ē. Inde platonicus.ca. cū.pe.cor. Et hic 7 hec platoniſta.ſte. qui ſequit᷑ Platonē· vel ſtudet in eo.

Platos grece·latine dī latū vel latitudo.

Plauſidicus.ca.cū.qui dicit plauſum.

Plauſificus.ca.cū.qui facit plauſum.

Plauſtrū.ſtri.neu.ge.eſt vehiculū duarū rotaꝝ. 7 dī a pila ꝓ iſtrumēto terēdi. vel a pila ludo·ꝗſi pilauſtrū·q: voluit᷑. Inde plauſtellū.li.dimi. Et mutata.au.in.o.dī ploſtrū. Inde ploſtellū. Itē vt dicit Paṗ. Plauſtrū·ſeptētrio dictū ē·q: i modū vehiculi voluit᷑·modo tres ad ſūma eleuat· modo quattuor inclinat.

Plauſtus. ſta. ſtū.i.formatus. Et cōponit᷑ ꝓthoplauſtos.i.primus formatus.

Plauſus.ſus.ſui.manuū percuſſio·exultatio manꝰ repcutiēdo. 7 dī a plaudo.dis. Et plauſus.ſa.ſū.7 h᷑ 7 h᷑ plauſibilis.7 hoc le.ſm Hug. Paṗ.etiā dicit: Plauſus.ſus letitie indiciū·fauor populi. Plauſibile 7 plaudibile vnū ē·qꝺ fit ad aurā populi.

Plebes.bei.fe.ge.pro eccleſia baptiſmali ꝓprie in villis int᷑ plebē.7 dī a plebs bis ꝓ collectiōe hoīum. vñ dī ſic a polis·q: a pl᷑alitate ꝑplī. Inde plebanꝰ.na.nū.ad plebē ptinēs. Et h᷑ plebanatꝰ.tus.tui.eiꝰ dignitas·ul᷑ deſtrictꝰ plebani. Et dī ꝓpe plebs hoīuꝫ·ꝫ plebes eccliaꝝ. Vñ. Plebs hoīuꝫ dicas·ꝫ plebes eccleſiaꝝ· ſm modernos. Antiꝗ tñ dixerūt plebes· bei.ꝓ populo.

Plebicola.le.cois ge.ꝗ colit 7 amat plebē.

Plebiſcitū.ti.dicit᷑ quod in coī ſenſu plebis ſtatuit᷑ 7 ſancit᷑. Vnde 7 dicitur plebiſcitū.i. ſcitū 7 ſtatutū ꝑplī· vel q: ſciat᷑ a ꝑplo.7.ꝓdu.pe. Vel plebiſcitū·ē qꝺ plebeio magiſtratu.i. tribuno īterrogāte an oībꝫ placeat plebs īſtituit·dictū ꝗſi ſtatutū. Orta eni int᷑ plebē 7 maiores ciuitatꝭ romane diſcordia·plebs ſibi leges cōſtituit·ꝗ dicte ſūt plebiſcita. vt.ff.de ori.iuris l.ij.§.eiſdē. Reliquꝰ ꝺo ꝑplꝰ cū ſenatoribꝫ 7 patricꝭs ius ſibi ꝯſtituit·qꝺ dī lex ꝑplī antonomatice.i.ꝑ excellētiā ſm Iſidoꝝ.

Plebs.bis. dī ꝑplꝰ igbilis·ſiue vulgꝰ.7 dī plebs a pl᷑alitate·q: plures ſunt ignobiles ꝙ̄ nobiles. Eſt eni plebs collectio tñ ignobiliū. Sꝫ āntiꝗ dicebāt h᷑ plebes.bei.

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Vñ Lucanus in .3º Potẽtes vulgus aũt
neſcit plebes ieiunia timere. Jñ hec plebe
cula. le. dimi. Sʒ a plebs hec plebicula. le.
dimi. Et plebeius. beia. beiũ. de plebe ex
iſtens. vel ad plebẽ ptinẽs. ſalʒ ruſticus.
Et nõ q gtũs plebei cor. pe. q regula eſt:
qñ gti ꝛ dti qnte decli. habẽt tres vocales
cõtinuas. pducũt. e. ãte. i. ut dies diei. Si
aũt habeant cõſonãtẽ ante ei. corripiũt. e.
ante. i. vt fides fidei. ſpes ſpei ꝛc.

Plecta. cte. dr q̃libet nexus ex virgulis. vel
papyro. vel charecto fact⁹ vñ cophinos
faciebãt. ꝛ dr a plecta. cte. Jñ hec plectula.
le. dimi. Vñ Joſeph⁹ in. 8º Erãt crateres
ex criſpantib⁹ plectulis facte. Plecta etiã
dr calix duas anſas habẽs. Jdẽ ꝛ crat. ſm
Hugi. Glo. aũt. 4. Regi. 7º ſic dic. Tabu
le q̃b⁹ baſes facte ſũt. q̃drate fuerãt. in q̃b⁹
rotũde erant formule q̃ coronule ſiue ple
cte appellabant. circuli quidã erant.

Plectrũ. tri. neu. ge. i. gubernaculũ nauiſ. vl
lingua in corpore. vl potius vltima ps lin
gue. ꝛ pcuſſoriũ cithare. ꝛ dr a plecto. ctis
p flecte. q flectit huc ꝛ illuc. Vel dr a plec
to. p punire. vel verberare. q plectrũ verbe
rat ꝛ pcutit. Jñ hec pectellũ. li. dimi. i. puũ

Pleias. iadis. pe. cor. dr ſignũ ce (plectr
leſte. ꝛ dr a pluuia. Et ſũt ſeptẽ ille ſtelle.
ſalʒ pleiades. Et dicũt ſic q̃i pluuiades.
q̃i pluuiã dãtes. q eis oriẽtibus abũdat
pluuia. Vl dicũt pleiades a Pleione cõ
iuge Atlãtis matre eaꝝ. vel a pluralitate
Sũt eñi ſeptẽ ꝛ ñ apparẽt niſi ſex. Scdm
eñi fabulas poetaꝝ ſex cõcubuẽ cũ dijs. ſꝫ
vna tñ cũ mortali. vñ ꝑpt verecũdiã ap
parere non vult. Et nota q pleias qñq
dr ſignũ illud. ꝛ ſm hec caret plurali nũero.
qñq vna illaꝝ ſtellaꝝ dr pleias. ꝛ ſm hoc
habet pluralẽ nũeꝝ. Et p ſyncopã inenit
plias pliadis p pleias pleiadis. Vnde
Job. 38º Nũquid cõiũgere valebis mi
cãtes ſtellas pliades? Et cor. pe. Has ſtel
las dicit vulgus gallinam.

Plemina. ſũt vlcera ꝛ ſulci in manibus ꝛ in
pedibus calloſis.

Plenilunũ. nij. neu. ge. dr tẽpus qñ luna ẽ
plena. Et vt dicit phus: Noctes pleni
lunij ſunt calidiores.

Plenus. na. nũ. i. diſtẽtus. corpulentus. cõ
pletus. ꝛ dr a pleo ples. Et pdu. ple. Vñ
Oratius. Dẽ ſupuacuũ pleno de corpore
manat.

Pleonaſmos ſm Donatũ eſt adiectio vbi
ſupuacua ad plenã ſigtionẽ. ut ſic: Ore lo
cuta ẽ. Et Auribꝰ audite ſidera celi. Po
terat eñi ſufficere. ſi dixiſſet ſic: Locuta ẽ.
etiaʒ ſi nõ addidiſſet ore. Ore eñi loquimr
nõ oculis vel aure.

Plerus. i. frequẽs. ex maiori pte. a pluribꝰ
deriuat. Jnde pleriq. i. aliquãti. nõnulli.
multi. ſm Pap. Et nota q pleraq fe. ge.
acuit penl. ꝑpt ꝯſortiũ maſ. ꝛ neu. ſalʒ ple
riſq ꝛ pleraq. q̃ ꝺ neceſſitate acuũt penl.

Pleureſis. ſis. fe. ge. eſt dolor lateris acutus
cũ febre ꝛ ſputo ſãguinolẽto. ꝛ dr a pleu
ron grece. qꝺ dr lat⁹ latine. Jñ pleuretic⁹
ca. cũ. q̃ talem infirmitatem patit. vel ad
pleureſim ptinẽs. vt pleuretica paſſio.

Plexus. xus. xui. i. flexus. vel punitio. Jñ
plexuoſus. ſa. ſũ. i. flexuoſus vel punitus.
Et hic ꝛ hec plexibilis. ꝛ hec le. i. habilis ad
plectendum. Jtem adiectiue declinatur
plexus. xa. xũ.

Plica. ce. fe. ge. dr a plico cas. Et cõponit hic
ꝛ hec ꝛ hoc ſimplex. cis. q̃i ſine plica mali
cie. Jteʒ ſimplus. pla. plũ. i. ſimplex. Jteʒ
duplus. pla. plũ. Tripl⁹. pla. plũ. Qua
druplus. pla. plũ. ꝛc.

Ploratus. tus. tui. i. flet⁹ vel planct⁹. ſꝫ plo
ratus lachrymaruʒ eſt. Planct⁹ tñ vocũ.
Flet⁹ vo ad vtrũq ptinet. q̃ pleraq ponit.

Ploſus. ſa. ſũ. dr p plauſus. i. (te cõfũdũt
repcuſſus. vel clauſus. ꝛ cõiunctus.

Pluma. me. fe. ge. dr q̃ſi piluma. a pilus p
capillo. q ſicut pili ſunt in corpore q̃dru
pedũ. ita pluma in auibus. Jñ hec plumula
le. ꝛ hec plumella. le. dimi. i. pua pluma. Et
hoc plumatum. ti. ceruical vel pluteũ. Et
plumatus. ta. tũ. i. plumis tectus. Et plu
moſus. ſa. ſũ. i. plen⁹ plumis. Jñ plumo
ſitas. tati. Et pduc plu. Jtẽ a pluma dicit
plumarius. ria. riũ. ad plumas ptinẽs. Jñ
hec plumariũ. rij. dr opus in modũ plume
factum ꝛ depictũ. ſm Hugi. Jn hiſtorijs
autẽ ſup Exo. dr q pluma lingua q̃dam
dr acus. Et inde dr hic plumari⁹. rij. maſ.
ge. i. operarius q̃ aliq opat cũ pluma. i. cũ
acu. Et inde plumarius. ria. riũ. dicit op⁹
acupictũ vel variatũ.

Plumaciũ. cij. i. ceruical. vel ſcriptoriũ.

Plũbũ. bi. eſt metallũ fragile ꝛ molle. ꝛ dr
a pila. eo q ex eo pmũ. pilis factis. maris
altitudo tẽptata eſt. Huius duo ſũt ge
nera. nigrũ ꝛ candidũ. ſꝫ melius ẽ candidũ
Jñ plũbeus. bea. beũ. i. de plũbo exiſtẽs.

Plũbatũ. ti. i. plũbo aptatũ. vel tormentuʒ
vel flagellũ de plũbo factũ.

Pluralis. lis. ꝯ. et hoc le. dr a plus. Jnde

pluraliter adū. Et hec pluralitas.tatis.
Plurimus.ma.mū. dī a plus. Et cōponit̄
cōplurim⁹.ma.mū. ꝗ̄plurimus.ma.mū.
Pluris.ꝯ.t.⁊ hoc re.dī a plus. Et cōponit̄
ꝗ̄pluris ꝗ̄plure.compluris cō plure. p̄/
pluris.re.tāpluris.re.oīa p valde pluris.
Plus pluris.dī a polys.q̄d eſt pluralitas.
Et eſt ī ntō actō ⁊ vtō neu.ge. ī ſingulari.
In alijs ꝟo caſib⁹ tā ī ſingulari ꝗ̄ in plu/
rali eſt ge. oīs in vna voce vel ī diuerſis.
Vnde. Cum p tres caſus neutrum genus
obtineat plus. Caſib⁹ in reliquis obtinet
omne genus. Et deſinit ablatiuus ſingu/
laris in.e.vel.in.i.vt plure vel pluri. Itez
ntūs pluralis facit plures vel plura.⁊ an/
tiq̄tas pluria. Item actūs pluralis facit
in.es.vel in.is.plures vel pluris. Itē pl⁹
eſt cōpatiuū de multus. Vn̄ dicit̄ Priſcia/
nus in.3º libro. Plus q̄z videt̄ eſſe cōpa/
tiuū huius nois multus. ſ in ſingulari ntūs
nō īuenit̄ niſi neu.ge. Pluralis ꝟo īuenit̄
etiam oīs ge. hi ⁊ he plures. ⁊ hec plura.
Antiqui tamē pluria dicebāt. Suplati/
uus tamē ab hoc ipſo oīuz generū īuenit̄
plurimus.ma.mū.
Pluſculus.la.lū.i.parū plus.⁊ dī a pl⁹ ad/
dita culus. Et cōponit̄ cōpluſculus.la.lū.
Pluteū.tei.dī a plantis q̄ ibi ſubſternūt̄.i.
tabulis ligneis a q̄bus libri ſuſtētant̄. Et
pluteū eſt ſcriptoriū ſup q̄d ſcribit̄. Item
pluteū dī tabulatū.vel crat̄ crudo corio
intexta.q̄ in ope faciendo oſtio obijcitur
ſm Hug. Pap. ꝟo dicit. Pluteus inte/
rior pars lecti.ſcriptoriū. Plutei ſunt cra/
tes corio crudo intexte.q̄ in ope faciendo
oſtio iūgunt̄. ſ magis eſt ſm vſū neu.ge.
Pluto.tonis.deus inferni dī. Pluto grece
latine dis vel diues dicit̄. quia infernus
oīa recipit.
Pluuia.uie.dī q̄ſi fluuia.a fluo fluis.q̄r fluit
Naſcit̄ enī de terre ⁊ maris halitu.q̄ cū al/
tius eleuata fuerit.aut ſolis calore ſoluta
aut vi ventorū cōpreſſa.ſtillat ad terram.
Et eſt pluuia lenta ingis aqua. Inde hec
pluuiola.le.dimi.i.parua pluuia.
Pneumon grece.latine dicit̄ pulmo. Vel
pneumon.dī ſpiritus p quē mouet̄ ⁊ agi/
tat̄ ⁊ aperit̄ pulmo vt capiat flatum.
Pneumonia.nie.dolor ul' tumor pulmonis

P ante O

Pochotrophiū.phij.locus in q̄ paupes ⁊
infirmi paſcunt̄.⁊ dī a pochos.q̄d ē paup
⁊ trophos.q̄d eſt cōuerſio. Inde hic ⁊ h po/
chotrophita.te.qui ul' q̄ eſt dn̄s vel dn̄a
talis loci.⁊ pducit phi.
Poculū.li.i.potus.vel vas cū quo bibit̄.et
dicit̄ a poto.tas.quaſi potulum.
Podagra.gre.q̄dā infirmitas pedū.⁊ dī a
pes.⁊ agros.q̄d eſt tract⁹.vel agrios q̄d
ē ferū agreſte.imite.crudele.q̄ſi retracta/
tio pedū.vel fer⁹ dolor pedū: nā oē quod
īmite eſt.abuſiue agreſte vocamus. Inde
podager.gra.grū. Et podagricus.ca.cū.
Poderis.ris.fe.ge.veſtis ſacerdolis linea
corpori penit⁹ aſtricta.⁊ vſq̄z ad pedes de/
ſcendēs. Vn̄ ⁊ camiſia ⁊ ſubucula dī. Et
dī a pos podis. Inde poderis.q̄ſi pedibus
herens. Et cor.pe. Vn̄ quidā. Talarē tu/
nicā poderē cenſere memento.
Podex.dicis.maſ.ge.i.culus.eo q̄ feteat.⁊
dī a pedor.dori. Vnde Iuuenalis. Sed
podice leni.
Podiū.dij.baculus ſup quē īnitimur cum
ſepe terrā ferimus. Vnde ⁊ podiū dicitur
vbicūq̄z īnitimur.
Poema.matis.pe.pro.in ntō. ⁊ cor. in gtō
ꝓprie eſt opus vnius.licz generalit̄ p ope
poete accipiat̄. Inde poematicus.ca.cū. Sz
poeſis eſt opus multoꝝ libroꝝ.
Poemaneus.nea.neū.i.ī poemate manēs.
Poeſis.ſis.fe.ge.ipſa ars poetandi.vel fi/
gmentū.⁊ dī a pgo.q̄d eſt fingo. Vel poe/
ſis eſt materia totius carminis.in q̄ poeta
verſat̄. Vel poeſis eſt op⁹ multorū libro/
rū. Sed poema eſt ꝓprie opus vnius. Et
pducūt.e.poeſis ⁊ poema. Vn̄ ī greciſmo
dī. Arte poetria fingor dū fingo poema.
Ipſe poeta vocor.ſit fictio dicta poeſis.
Poeta.te.coīs ge.i.fictor. ⁊ ꝓprie carminis
alta verba loquēs.⁊ dī a pgo.q̄d ē fingo.
Inde hec poetiſſa.ſe.vxor poete.vel que fin/
git. Eadem dī hec poetrida.de. Et inde
poetridus.da.dū.i.poeticus. Itē a poe/
ta.poetricus.ca.cū. Et hec poetria.trie.i.
ars poetica.
Pole grece.latine dī vendere. ⁊ pduc̄.po.
Polemos.⁊ polementū.i.pugna ſiue bellū
Polenta.te.genus legumis vel farina ſub/
tilis de fabis.vel d̄ tritico.vel de hordeo.
vel q̄dā cibus inde fact⁹ dī polēta. Et dī
a pollis vel pollen pollinis. Et cor.pma.
Vn̄ Perſius. Inuigilat ſiliquis ⁊ grandi
paſta polēta.i.farina mixta aqua. In hi/
ſtorijs aūt ſup Ioſue dī. Polēta ſūt gna
toſta ⁊ manib⁹ cōfricata ad modū grani
pilo tunſi.vn̄ dicit̄ polenta.q̄ſi pilenta.
Quidā tamē tradūt polētas eſſe pultes

de purgatiſſima farina factas. ⁊ dictã po-
lentã a pollen· qđ eſt purgatiſſima farina
Polya. polyę. i. armẽtũ vel grex. Et ꝗlibet
pluralitas vel collectio equoꝝ· vel aliorũ
iumẽtoꝝ· vł generaliter beſtiarũ dr̃ polya
⁊ dicit̃ a polys· qđ eſt pluralitas.
Polyandrũ. drĩ. neu. ge. i. cumulus terrę vł
ſepulcrũ· vel cęmiterũ. ⁊ dr̃ a polio. lis· et
antrũ· q̃ſi politũ antrũ· q: ibi ſepulcra mor
tuoꝝ poliũt̃. Et polyandrũ· interpᵉtat̃ mul-
titudo viroꝝ· a polys· qđ eſt pluralitas. ⁊
andros· qđ eſt vir. Et ſm̃ hoc ꝓprie dicit̃
cęmiterũ ꝓpt̃ multitudinẽ hoiũ ibi ſepul
Polictor. tori. maſ. ge. dr̃ a polys-　　{torũ.
qđ ẽ pluralitas. ⁊ lictor. ctoꝛ· qđ ẽ portitor
cadaueꝝ. Et ſm̃ Pap̃. Polictores ſũt hu-
matores oſſiũ· ſiue cadauerũ ſepultores.
Polydamas. mę. vel mãtĩ. maſ. ge. i. multi-
cuba. ⁊ multigamus· q̃ plures vxores ha-
bet· ſicut fuit Nero q̃ dict̃ᵘ ẽ polydamas:
nã dr̃ fuiſſe vir oĩuȝ mulieꝝ. ⁊ mulier oĩuȝ
viroꝝ. vtpote· q̃ veſte talari ſępe indutus
ne agnoſceret̃· lupanar intrauit.
Polydectes vel polydectᵘ. i. plura cõtinẽs
Et dr̃ a polys· qđ eſt pluralitas. ⁊ dectes·
quod eſt continens.
Polyloquus. qua. quum. pe. cor. i. multilo-
quus· verboſus· vaniloquus.
Polymnia· dr̃ a polys· qđ eſt pluralitas. ⁊
mnimon· qđ eſt memoria· Et dicta ẽ vna
muſaꝝ. ⁊ interpᵉtat̃ plura recordans.
Polymitus. ta. tũ. i. textᵘ vel ornatᵘ multis
coloribus. ⁊ rotundis imaginibus. ⁊ dr̃ a
polys qđ eſt pluralitas. vel a polus li.
Polymita. tę. q̃daȝ veſtĩ· ſic dicta ꝓpt̃ mul-
tos colores. ⁊ imagines rotũdas. Jñ po-
lymitarius. ria. riũ. i. variatus. Vñ i con-
ſtructione tabernaculi ꝓcipit̃ vt illa fiant
ope polymitario. Et h̃ polymitariᵘ. i. ſcul-
ptor vel pictor i tali ope· vel q̃ opat̃ tales
veſtes. ⁊ ꝓducit penl̃. Vñ in Aurora. Qz
polymita fuit oſcula dãdo pedi. Papias
vo dicit: Polymita veſtis multicoloris
a rotunditate dr̃· quod eſt polus.
Polyonos· q̃dã herba quã latini herbã ſan-
guinariã vocant· quia miſſa in nares ſan-
guinem vomit. ⁊ dicit̃ a polys.
Polyos· q̃dam herba· q̃ a latinis dr̃ omni-
morbia· eo ꝙ multis morbis ſubueniat.
Polypodion· dicta ẽ q̃dã herba cuiᵘ radix
ẽ hirta ⁊ crinita ut ẽ polypᵘ. ⁊ dr̃ a polypo
Polyptoton· eſt multitudo caſuũ　{piſce.
varietate diſtincta· vt Litora litoribᵘ cõ-
traria· fluctibus vndas. Et nota ꝙ poly-
ptoton grece· latine dr̃ multitudo caſuũ·
vbi ſcilȝ multi caſus ponũt̃· ſ; diuerſi. vt
in ꝑdicto exemplo.
Polipus. pi. maſ. ge. i. fetor. ⁊ maxime qui
ſolet eſſe in ciuitate. ⁊ dr̃ a polis ciuitas. ⁊
pus· qđ eſt putredo. Sȝ ponit̃ ꝑ ꝗlibet
fetore. Sicut i libro ſmo. Oratij: ꝑ fetore
naſi. ut ibi. Veluti balbinũ polipus agne.
Et de licentia poetica ꝓducit̃ ꝑma. Jtem
polypus ponit̃ ꝑ q̃dã piſce q̃ multos ha-
bet pedes Vñ Ouidius i. 4ᵒ. meta. Vtqȝ
ſub ęquoribus deprenſũ polypus hoſtẽ.
Et tũc cõponit̃ a polys· qđ ẽ pluralitas. ⁊
pes· pedis. ⁊ ꝓd. ꝑmã. vt patuit ꝑ Ouidiũ
ſed ꝑ fetore. cor. eã. Vñ in grecıſmo dicit̃.
Eſt polipus naris· oſcedo qȝ dicitur oris.
Polypus eſt piſcis· polipus fedatio nari.
Polis ꝑ ciuitate ꝑmã cor. ſ; ꝑ pluralitate
eã ꝓducit. Vñ. Vrbs ẽ dicta polis· dicit̃
plurima polys. Polis ꝑ ciuitate cõponit̃
hęc tripolis· tetrapolis· pentapolis· hexa-
polis· neapolis· decapolis· vndecapolis. i.
regio in ſe cõtinẽs· vel ciuitas ſub ſe hñs
tres· vel q̃ttuor· vel q̃nqȝ· vel ſex· vel nouẽ
vel decẽ· vel vndecim ciuitates. Et a ꝓdi-
ctis deſcẽdũt adiectiua· ſcilȝ tripolitanus.
na. nũ. Et h̃ tripolitanᵘ. ni. i. dñs vel epũs
illius ciuitatis vel prouincię. Et ſimiliter
diſtingue ea quę deſcendunt ab alijs.
Polyſyllabus. ba. bũ. i. plurĩũ ſyllabaꝝ. et
dr̃ a polys· qđ eſt pluralitas· ⁊ ſyllaba. Et
cor. li. Vñ i doctrinali. Quę polyſyllaba
ſunt breuies· baliſtaqȝ remes. Et in gre-
ciſmo. Eſt plurale polys. ⁊ ab h̃ polyſyl-
laba dicas. Et ponitur hic. po. breue cuȝ
producat̃.
Polyſyntheton· eſt multis ãnexa cõiũctio-
nibus dictio. vt Mat̃ paterqȝ nepoſqȝ.
Jtẽ i pſalmo. Dñs cõſeruet eũ. ⁊ viuificet
euȝ. ⁊ beatũ faciet eũ in terra. ⁊ non tradat
euȝ in aĩam ĩimicorũ eius.
Polyſſenus. na. nũ. i. plurium ſenſuũ· vł ſi-
gnificationũ. vt h̃ vbũ cano ẽ polyſſenũ.
Polyſtoria. rię. i. pluralitas hiſtoriaꝝ. Vñ
⁊ q̃dã liber quẽ Solinᵘ ꝯpoſuit ex multi
hiſtorijs vel cõpilationibꝫ polyſtor di-
ctus eſt· quaſi pluralitas hiſtoriarũ.
Politicus. ca. cũ. i. ciuilis. ⁊ dr̃ a polis· qđ ẽ
ciuitas. Jñ hęc politica. cę. ſciã q̃ tractat
de gubernatione ciuitatũ. Et h̃ politicus
ci. liber vbi deſcribit̃ vita vrbana. Et po-
litici dicit̃ qui valent in policia· vel qui
gubernãt ciuitates. ⁊ cor. ti.
Politus. ta. tũ. limatus· ornatus· mundus·

planatus·ſculptus.ꝛ dı̄ a polio.lis.

Polyxenus.na.nū. qđ ē pluriū ſenſuū vel ſigtionū.ꝛ dı̄ a polys· quod ē pluralitas ꝛ xenos·qđ ē ſenſus. Inuenit̄ qñqꝫ polyxenꝰ.ma.mū.i eodē ſēſu· ſꝫ lr̄a corrupta ē.

Pollen.linis. vel hic pollenus.ni.i. tenuis flos farine·vel farina illa minuta·q̄ volat in molendino a mola. Vñ pollineus.nea.neū. de polline factus· vel ad pollinē ptinens.ꝛ cor.li.

Pollex.licis.maſ. ge.groſſior digitꝰ.ꝛ dı̄ a polleo.les.eo ꝙ polleat int̄ ceteros ꝟtute ꝛ poteſtate. Et cor.li.in obliquis.

Pollinctor.toris.i.ſepultor mortuoꝝ.ꝛ dı̄ a pollingo.gis.q̄ſi pollutoꝝ vnctor.i.cadauerū cremator. Vñ Ezech.39. Donec ſepeliāt illud pollinctores. Et hinc pollictoriū.rij. locꝰ vbi cadauera ponūt̄. Et pollinctꝰ.cta.ctū.i.funeratus·ſepultus·q̄ſi pollutus vnctus.i.cadauer crematū.

Polliones·portitores mortuoꝝ dicuntur.

Pollutio.onis.i. deturpatio· inquinatio· maculatio·que accidit aliq̄ñ·qñ quis corrūpit̄ in ſomno.

Pollutꝰ.ta.tū.i.maculatꝰ·deſpatꝰ·inq̄natꝰ.

Pollux.lucis.quidaꝫ deus dı̄ qui tonū oē credebat̄ tonare.ꝛ pđ.pe.gti.

Poloſus.ſa.ſū.i. altus·vel ſupbꝰ·vł ornatꝰ.

Polubrū.bri.neu.ge.i.peluis.

Polus.li.dicit̄ a polio.lis. Poli ꝓp̄e ſunt due ſtelle i capite axis. Et dicūt̄ a poliēdo q: plani ꝛ rotūdi ſūt. Et ponit̄ polus qñqꝫ ꝓ celo· q: politū ꝛ ſculptū ē varijs ſtellis. Iteꝫ polus a rotūditate dı̄. vñ ꝓ rotunditate ponit̄.ꝛ cor.po. Vñ. Iure poli nō iure fori cōia conſtant· ſupple oīa.

Pomariū.rij.locus vbi poma reponūt̄ vł reſeruāt̄.ꝛ dı̄ a pomū.mi. Et hꝰ pomariū· mollis ꝛ liq̄dus cibꝰ· vel potꝰ ex pomis factus. Et hec pomaria·dea pomoꝝ.

Pomellū.li.dimi.i.paruū pomū.

Pomeriū.rij.neu.ge.ꝛ hꝰ pometū.ti.ꝓ eodē i.locus vbi poma creſcūt.ꝛ dı̄ a pomus. Vel dı̄ pomeriū locus ꝓximus muro·q̄ſi poſtmeniū·vel q̄ſi poſtmuriū· quia poſt menia vel poſt muros poſitū eſt.

Pomilio.onis. vel pomo.onis.i. venditor pomoꝝ·vel pomoꝝ cuſtos. Pomilioneſ etiam dicunt̄ aquaꝝ vel lignorū portitores·q: vili p̄cio·q̄ſi pomo cōducebant̄.

Pompa.pe.fe.ge.i.laus·magnificētia·gloria·pceſſio q̄ ſolet eſſe victoribus in triūpho·vł obſequiū funeri. Et pōpe dicunt̄ ludoꝝ imagines. Et dı̄ a greco pompei.i. publice oſtētari: Vñ pompa·q̄ſi publice oſtenſa. Et victoria p̄cedit pōpā· q: ituri ad certamen p̄miū ꝛ votū victorie ꝓmittebat̄. Inde pōpoſus.ſa.ſū.i.ſupbus·altꝰ magnificus. Inde pōpoſe adū. Et hꝰ pōpoſitas.tatis. Itē a pōpa· dı̄ pōpaticus ca.cū.pe.cor.i.pompoſus.

Pompator.toris.q̄ aliq̄d ſupbe ꝛ p̄ſūptuoſ.

Pompeius.pei.q̄dā nobilis int̄ (ſe agit. reliquos p̄cellēs romanus·q̄ multotiens pōpā duxit· ſꝫ poſtremo a ceſare victꝰ ē.

Pompula.le.dimi.i.parua pompa.

Pompulentus. ta.tū.i. pōpa plenꝰ· pompoſus. Vñ hꝰ pōpulētia.tie.i.ſupbia.

Pomulū.li. dimi.i.paruū pomū.

Pomus. mi. arbor quedā. Et hꝰ pomū. mi. fructus pomi arboris. Et notandū ꝙ oīs fructus dı̄ pomū· ſꝫ ꝓprie corticē mollem habens·licꝫ ſpecialit̄ poma dicūt̄ mala.

Pōdo· īdeclinabile neu.ge. ꝓ q̄dā modo. ꝛ ꝓ pondere.ꝛ dı̄ a pondus. Vñ in vita beati Nicolai habet̄· ꝙ auri pondo triuꝫ virginū ademit pudorem.

Pōdus.deris.neu.ge.onus vel grauitas· vł qđ trutinat̄ ꝛ meſurat̄. ꝛ dı̄ a pēdeo.des. q: in ſtatera libraꝝ pēdeat·hinc ꝛ penſuꝫ dı̄·q̄ſi ponſū. Sꝫ abuſiue pondus vna libra · vł vnꝰ as eſt. Vñ pōduſculū.li.dimi. i.puū pōdꝰ. Et pōderoſus.ſa.ſū.ꝛ hꝰ pōderoſitas.tatis. Et nō ꝙ ſūt diuerſa noīa pōderū·ſcꝫ trutina·q̄ ꝛ moneta dı̄.ꝛ ſtatera·cāpana·examē·calcꝰ·ſiliqua·ceratin· obolus·ſcrupulus·drachma·cochlear·olche·ciathus·ocitabulū·denarius·ſolidus ſextula·ſtatera· quadrās· ſichel·vncia·libra·mna·talentū·centenariū.

Pons pontis maſ.ge.i. iter ſup fluuiū· ſcala nauiū·edificiū vltra aquā vł aliquā vallē. ꝛ dı̄ a pono.nis.q: ad trāſmeandū ponit̄.

Pōtellꝰ.li.illud cui aliq̄d innitit̄.ꝛ dı̄ a pōs.

Ponticulus.li. dimi.i.paruus pons.

Pontifex.ficis.i.epūs.vel ſacerdos. ꝛ dı̄ a pōtifico.cas.q̄ſi pōtē vel iter alijs faciēs.

Pontificatus.tus.tui. dignitas vł officiuꝫ

Pontius·interp̄tat̄ declinās cōſiliū· (epi. Fugit vtiqꝫ conſiliū iudeoꝝ·accepta eni aqua lauit manus ſuas· dicēs: Innocens ego ſū a ſanguine iuſti huius. Et dı̄ a pōtus inſula de q̄ oriūdus fuit. Eo ꝟo tp̄e q̄ chriſtus crucifixus ē·puīcie ſyrie p̄ſidebat

Pontus.ti.maſ.ge.i.mare. ꝛ dı̄ a pōte·ꝑ ↄtrariū·q: nō poſſit pontari ſine ibi pōs fieri. Vel dı̄ pōtus·q̄ſi punctus·a puncto Proprie eni pontus· dı̄ mare breue·q̄ſi

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ad modū puncti. Jn̄ h pontulus.li.dimi. Et hic pontus.ti. q̄dā inſula·eo q̄ ſit i pōto. Jn̄ ponticus.ca.cū. Et hec pontica.ce. pro quadam gēma.

Popa.pe.i.pinguedo·h ponit' quādoq̄ p pingui·vel craſſo·vel graui·ſpiſſo.

Popeanū.ni.neu.ge.ē.qͦdā vnguentū·vl' medicamentū ad puocādū cutis candorē ⁊ eſt craſſū. Vn̄ Juuenalis. Parte tumet facies·aut pinguia popeana ſpirat.

Popellus.li.dimi. paruꝰ pplꝰs. Vn̄ Perſiꝰ. Ante diem blādo cuidā lactare popello.

Popina.ne.i.coq̄na. ⁊ dī a popa·quia ibi tractatur pinguedo ⁊ pdu.pe. Vn̄ Juuenalis. Sȝ cū peruigiles placet inſtaurare popinas. Jn̄ popinariꝰ.ria.riū.ad popinā ptinēs. Et h popinariꝰ.narij.i.coquus. Et hec popinaria.i.coq̄. vide etiā.i. in ppina.

Popino.onis.gluto·luxurioſus·ābro·deuorator·coquꝰ·vel leccator q̄ frequentat coq̄nā. Vn̄ Oratius. Jmbecillis iners ſi quid vis addi popino.

Popiſma.matis.neu.ge.idē eſt qͦd popeanū. Jtē popiſma eſt extrema pars coitus vn̄ pinguedo exit·vl' ſemē qͦd emittit' i coitu. Et hinc ponit' pro coitu. Vn̄ Juuenalis. Prebebit vati crebꝝ popiſma roganti.

Poples.plicis.maſ.ge.i.genu·vel potius curuatura ſub genu. ⁊ dī poples·q̄ poſt plicā.i.flexurā habet ⁊ cor.pe.gti.

Popularis.⁊.t. ⁊ h re. ad populū ptinēs. vl' familiaris. Pap̄. aūt dicit: Popularis.i. ſupbꝰ·inflatꝰ·ventoſus·arrogās·imemor·incertus·ambitioſus·⁊ dicit' a populus.

Populona.ne.i. Juno. ⁊ dī a pplus p vulgo·q̄ credebat' tutari populū.

Populonia.nie.q̄daȝ ciuitas·dicta ſic ab abundantia populorū. vel q̄ populona i. Juno ibi colebatur.

Populus.li. dī a polis·qͦd eſt ciuitas. Eſt eni pplus hūane multitudinis cetus·iuris cōſenſu.⁊ cōcordi cōione ſociatꝰ. Vel pplꝰs ē collectio tā nobiliū q̄ȝ ignobiliū eiuſdē ciuitatis. Sȝ plebs eſt collectio tm̄ ignobiliū. Et dī a pluralitate·quia plures ſūt ignobiles q̄ȝ nobiles. Vel dī a pleo ples q̄ plebs replet. Vulgus eſt paſſim inhabitans multitudo·a volēdo·q̄ quiſq̄ faciat qͦd vult. Tribꝰ tm̄ dicūt' turme ⁊ ꝯgregationes diſtincte pplorꝝ·ſic dicte·q̄ in pncipio romani fuerūt a romulo diſptiti trifarie·ſcilȝ i ſenatores·milites.⁊ plebē·q̄ tm̄ tribus multiplicate·p̄ſtinū retinēt nomē. Et a pplus dī populoſus.ſa.ſū.i. plenus pplꝰs. Jn̄ h populoſitas.tatis.i. pplorum abundātia. Jtem a pplꝰs·populatꝰ.ta.tū.i. pplo habitatꝰ·vel plenꝰ. Jn̄ h populatio onis·ppli abūdantia·vel pprietas·q̄ aliq̄d dī populatū. Jtē iuenit'·hec pplus.li. pro q̄dā arbore vel trūco.⁊ tūc pducat primā. h p vulgo corripit eā. Vn̄. Populus eſt arbor·pplꝰs collectio gentis. Populus pro arbore dī a polys·qͦd eſt pluralitas·q̄ ex eiꝰ radice multitudo pullulat ⁊ creſcit ac naſcit'. Vn̄ Ouidius. Popule viue p̄cor q̄ cōſita margine ripe. Jn̄ populeus.lea.leū. Et populinus.na.nū. in eodem ſenſu. Vn̄ Gen̄.30. Tollēs Jacob ꝟgas populeas. Et h populetū.ti.locꝰ vbi ppli creſcūt

Porca.ce.fe.ge. t̄ra illa q̄ eminet int' duos ſulcos.⁊ dī a porcus.ci. Sȝ qͦd defoſſuȝ eſt dī lira. Jdē ⁊ ſulcus. Et dī ſic·q̄ cū porca ſit·terra eleuat'. ⁊ ita aperit' ⁊ manifeſtat'. Hec ⁊ alio noīe dī crebro.bronis·q̄ aq̄ crebro p ipſaȝ decurrit. Jnde hec porcula le.dimi. Jtem porca.ce. dicitur ſus.

Porciſtetū.ti.neu.ge. locus vbi porci ſtāt. ſcilȝ ſtabulū porcorꝝ. ⁊ dicit' a porcus.

Porcitor.toris. q̄ facit porcas. Et cōponitur imporcitor.toris·pro eodem.

Porcula.le.dimi.i.parua porca.

Porcus.ci. dī a purus·cata antifraſim·q̄ minime ſit purus. vn̄ ⁊ porcus dī·q̄ſi puro carēs. Vel dī porcus·q̄ſi ſpurcꝰ ⁊ imūdus·q̄ ingurgitat ſe ceno.⁊ luto ſe imergit. vn̄ ⁊ dī porcus·q̄ſi purus cuſtos.⁊ eſt etymolo. Jn̄ porculus.li. ⁊ porcellus.li.dimi. Et hec porca.⁊ porcula. ⁊ porcella. Jtē a porcꝰ porcinus.na.nū. Et hic porcarius.rij. Et hec porcaria.rie.cuſtos porcorꝝ.

Poriſma.matis.i.apertio. ⁊ dī a porꝰ.ri. Vn̄ ⁊ illumiatio ſenſus dī poriſma. Et etiā regule q̄s geometre ſupponunt ad aliquid oſtēdendū dicūt' poriſmata·eo q̄ aperiāt ⁊ illuminēt mētem lectoris. Poriſma etiā dī q̄ſtus vel lucrū.

Pormeus.mei.i. portus vbi frequēt' meat'. Vel pormeus.i.nauta q̄ p vadū vel portū portat hoīes vltra fluuiū. ⁊ dī a portus. ⁊ meo.as. q̄ſi portū meās. Vnde ⁊ Charon portitor aiarꝝ vltra paludem infernalē dī pormeus.

Pormina.i.fornicatio.

Porphyrio.onis. vel porphyrius.rij. p q̄ ſeptuagita interpretes trāſtulerūt pelicanū·auis eſt quedā·que in lege comedi phibebat'. ⁊ producit pe.gti.

Porrigo.ginis.pe. pro.ē infirmitas q̄ ſolet porcis cōtingere. ⁊ dī a porcus. Vel dī a

porrigo.giſ.quia de vno porrigit᷑ ad aliū. Et ponit᷑ generalit᷑ p morbo ⁊ vitio capitꝭ cariē faciente·ſcilꝫ pro ſcabie. Jn̄ porriginoſus.ſa.ſū.i.porrigie plen⁹·ul᷑ ſcabioſus.

Porrū porri.neu.ge.in ſingulari·ſ; in pl̄ali hi porri. ⁊ hec porra·q̄dā herba.⁊ dicit᷑ a porrigo.gis.q꞉ in lōgū porrigit᷑. Jn̄ hoc porrulū.li.dimi. Et porroſus.ſa.ſū. porrꝭ plen⁹. Et hoc porrariū.rij.loc⁹ vbi porri creſcunt ⁊ abūdant. Et h̄ porrata.te.cibus de porris. Itē hoc porrū.ri.quedam infirmitas q̄ fit in manibꝫ ul᷑ in pedibꝫ ad ſilitudinē porroꝝ. Et porro aduerbiū·q꞉ eni porri plātāt᷑ cōſequēt᷑·ſcilꝫ vnū p⁹ aliud: iō inde dr̄ porro.i.cōſequēt᷑·adū.ordinis. Porro etiā dr̄ certe·ul᷑ valde·ul᷑ lōge·ul᷑ ſ;.

Porta.te.f.p.dr̄ q̄ aliq̄d exportat᷑·vel iportat᷑.⁊ ē ꝓprie vrbiū ⁊ caſtroꝝ. ⁊ dr̄ a porto tas. Vel porta dr̄ a portatiōe aratri.⁊ ſm h̄ porta ē ꝓprie tm̄ vrbiū. ⁊ ē tractū a cōſuetudine āti꜒ꝝ. Anti꜒᷑ eni q̄n deſignabāt muri ciuitat̄·trahebat᷑ aratrū i giro. ⁊ fiebat aratiūcula vbi muri debebāt edificari vbi aūt debebāt eſſe porte·ſuſtollebat᷑ ⁊ portabat᷑ aratrū. vn̄ porta dr̄ ab aratro portato. Jn̄ portari⁹.rij.i.cuſtos porte.

Portella.le.dimi.i.parua porta.

Portenſis.ſis.maſ.ge.i.ianitor.

Portentū.ti.neu.ge.i.mōſtꝝ·⁊ dr̄ a portēdo.dis. Jn̄ portētuoſus.ſa.ſū.i.mōſtruoſus. Et nō q꜒ portētū nō ē ꝯ naturā natū: vt Varro dicit: Nā nihil ꝯ volūtatē dei q̄ nat̄a ē oīuꝫ reꝝ pōt fieri·ſ; ē portētū nō cōtra naturā·ſ; ꝯtra qd̄ ē natura. Itē portētū·ꝓdigiū·mōſtꝝ.⁊ oſtētū differūt. Nā portentū dr̄·q꞉ aliq̄d p⁹ oſtēdit. Prodigiū·q꞉ porro dicat.i.futura ꝓdicet. Vel portētū in t̄ra·ꝓdigiū i celo·q̄i ꝓcul a digito. Vel portentū qd̄ porro futuꝝ ſigt·ꝓdigiū qd̄ deuaſtationē ſigt. Mōſtꝝ qd̄ ſtati mōſtrat qd̄ apparet. Oſtētū qd̄ aliq̄d futuꝝ demōſtrat. Et h̄ ꝓꝓetaſ ē·ſ; abuſiōe autoꝝ pleruq꜒ corrūpit᷑. Itē differētia ē int᷑ portētū ⁊ portētuoſū·q꞉ portēta ſūt q̄ trāſfigurāt᷑·ſicꝫ fert᷑ i libya mulierē peperiſſe ſerpētē. Portentuoſa ṽo ſūt q̄ leuē ſumūt mutationē. vt nat⁹ cū ſex digitis.

Porticulus.culi.baculus p̄u⁹ ad portādū habilis.⁊ dr̄ a porto.tas. Et h̄ porticulus li.vel portuſculus.li.malleolus in naui cū quo gubernator dat ſignū remigantibus in vna vel in gemina ꝑcuſſione.

Porticus.cus.cui.fe.ge.i.domus illa q̄ ꝓ̄eſt foribꝫ.⁊ dr̄ a porta.te.q꞉ ibi tranſitus ſit.⁊ nō ſit ibi ſtandū·quaſi porta.

Portio.onis.fe.ge.i.pars·vel partitio.

Portitor.toris.i.ianitor. ⁊ dr̄ a porta. Item portitor.i.portator.⁊ tūc dr̄ a porto.tas.

Portula.le.dimi.i.parua porta.

Portunus.ni.maſ.ge.q̄daꝫ deus marin⁹ q̄ portubꝫ ꝓ̄eſt·ſm fabulas. Et portun⁹.na.nū.i.quietus·tranquillus.

Portuoſus.ſa.ſū.i.portubꝫ plenus. ⁊ abūdans. Jnde hec portuoſitas.tatis.

Portus.tuſ.tui.maſ.ge.i.ſtatio nauiū tuta ⁊ cōtinua.⁊ dr̄ ſic a deportādis cōmercijs quē locū a bainlādis ꝯmercijs·baias vocabāt āti꜒. Et ē ꝓprie port⁹ loc⁹ ab acceſſu vētoꝝ remot⁹ vbi naues hyemāt. Et fac᷑ dtīuſ ⁊ ablatiu⁹ pluralis in vb⁹.portub⁹. Vn̄ Judic.v°. Et in portubꝫ morabat᷑.

Porus pori.minū ⁊ ſubtile foramē i corpe p qd̄ ſudor emanat. Jn̄ poroſus.ſa.ſuꝫ.i.plen⁹ pori·ſm Hug. Pap. ṽo dic᷑: Pori meat⁹·quidā trāſitus·vel vie in carne·vel oſſe·ſubtiliora foramina.

Pos podis dicūt greci·inde nos dicimus pes.dis. Pos etiā inuenit᷑ p potꝭ. Vn̄ Cato Hoc bibe qd̄ pos ſis ſi tu vis viuē ſan⁹. Et ꝯponit᷑·cōpos·impos·ꝓpos. Poſſuꝫ aūt nō cōponit᷑ a pos·ſed a potis.

Poſitiuus gradus dr̄ eo·q꜒ ponat᷑ primus in cōꝑationis gradibꝫ·q̄ſi fundamentuꝫ graduū·vel q̄ſi depoſitiuus·q꞉ deponit caſum. vt doctus.ctior.ſimus.

Poſſeſſio ſm Aꝯo.C.de acq̄.⁊ retinē.poſ. ē corporalis rei detētio corporis ⁊ aī ⁊ iurꝭ adminiculo cōcurrēte. Vel ſic. Eſt ius qd̄·dā q̄ aliq̄s rē corporalē vere in ꝑtāte hꝫ. Et dr̄ corporalis rei ideo·q꞉ ſola corꝑalia poſſidēt᷑. Jncorporalia aūt dicūt᷑ q̄i poſſideri.⁊ q̄i tradi p patiētiā ⁊ vſū. Nā icorporalia nō poſſūt corꝑalit᷑ appͥhēdi·ſicut iura ⁊ ſeruitutes.⁊ iō nō poſſident᷑.c.conqueſtus.de fo.cōpe.in glo.ff.de vſuca.l.ſequitur.§.ſi vina. Et tamē ꝓſcribunt᷑.

Poſſeſſiōes ſūt agri·fūdi late patētes·publici·priuati·q̄s etiā initio q̄ſq꜒ vt potuit occupauit atq꜒ poſſedit·vn̄ ⁊ nūcupati ſūt.

Poſſeſſiūcula.le.di.i.ꝑua poſſeſſio.

Poſtela.le.fe.ge.i.corrigia q̄ ſub cauda eq̄ tēdit᷑·ſicꝫ antela q̄ an̄ tēdit᷑. Et dr̄ poſtela·q̄i p⁹ ſellā.⁊ ātela·q̄i an̄ ſellā. Et ſm h̄ pōt dici ſic·qd̄libet ornamētū eq̄ an̄ ul᷑ retro·ul᷑ mātica q̄ an̄ portat᷑ ul᷑ retro.⁊ ꝓduc̄ pe.

Poſteriora.roꝝ.vocata·eo q꜒ retro ſūt ⁊ a vultu auerſa·ne duꝫ illa purgant᷑·inq̄nemur aſpectu. Et ſunt ꝓprie ipſe podex.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Poſteritas.tatꝭ.fe.ge.i. grad⁹ ſubſtitutiõis ſalꝫ progenies.uł ꝓpagatio filioꝝ i nepotes.uł nepotū in ꝓnepotes. Nã poſteritaſ a nepote incipit. q̃ſi poſtera etas. vel poſteritas ſequens generatio.

Poſter⁹.ra.rū.i.ſequẽs. Et ꝯpõit ꝑpoſter⁹ ra.rū.i. trãſuſus. nõ rect⁹. nõ recto ordine diſpoſit⁹. q̃ñ q̇ dꝫ eẽ poſterior fact⁹ ẽ prior.

Poſthac. q̃dã vocū irregulari ꝯgeries ſeu aggregatio videtᷣ eſſe. fugẽs loco vnius dictiõis.i.poſt. Vñ ad Heb.4º. Nunq̃ꝫ de alia loqueretᷣ poſthac die. Vel hac eſt ibi ſyllabica adiectio.

Poſthepthemimeri.ris.fe.ge. q̃daꝫ ſpẽs ceſure. q̃ ꝓducitᷣ ſyllaba nãlitᷣ breuis poſt hepthemimerim.i.i pͥncipio q̇nti pedis. ſic ꝑ hepthemimerī in pͥncipio q̃rti. vt h̄. Nõ pax lõga remiſerat arma bona reparabãt

Poſthum⁹.mi.⁊ h̄ poſthuma. q̇ uł q̃ naſcitᷣ poſt humationẽ pr̃is.i.poſt obitū. Et cor. pe. Vñ q̇dã. Poſthum⁹ ẽ nat⁹ poſt exeq̇aſ genitori. Et Virgili⁹ in.6º. Tu poſthuma ꝓles ⁊c. Impropͥe aũt q̇libet dͥ poſthumus q̇ naſcitᷣ poſt teſtamẽtū. ſm̄ ꝑ.c.o.C. e.ti. Poſthum⁹ etiã dͥ nepos q̇ poſt humatõeꝫ aui nat⁹ ẽ. ꝓprio pr̃e ſupſtite. ⁊ ille ꝓpͥe dͥ nepoſthum⁹. q̃i nepos poſthum⁹.

Poſtica.ce.fe.ge. dͥ latẽs igreſſus a parte poſteriori. ⁊ dͥ a poſt. Et h̄ poſticũ.ci.idẽ Et.pd.pe. Vñ Orati⁹. Atria ſeruãtẽ poſtico falle clientẽ. Et h̄ poſticũ.ci.ꝑ eodẽ Vñ Daniel.13º. Irruerũt famuli ꝑ poſticū. vel ꝑ poſticũ. ſm̄ aliaꝫ lr̃aꝫ. Itẽ a poſt poſtic⁹.ca.cū.i.vltiõr. uł a poſteriori fact⁹. Vñ Perſi⁹. Occipitiq̃ꝫ ceco poſtice occurrite ſanne.

Poſtis.tis.maſ.ge.i.latẽs ingreſſus a parte poſteriori. Et dicũtᷣ poſtes. eo ꝙ poſt oſtiũ ſtent. Vñ poſticulus ⁊ h̄ poſtellus. ⁊ h̄ poſterula.le. oĩa dimi.

Poſtliminiũ.nij.i. reuſio de exilio ad iura q̃ amiſerat. vel ius qᷦ q̇s vẽdicat ſibi ſup rebꝫ ſuis poſt reuſionẽ d̄ exilio. Vñ poſtlimini⁹.nia.niũ. q̇ poſt captiuitatẽ reuſus iura ſua q̃ amiſerat recepit. Vñ Prudẽti⁹ Hunc poſtliminio redeũtẽ ſuſcipit alto.

Poſtpridie.i. altera die poſt tr̃ia diẽ. ſm̄ Pap. Vł ſm̄ Hug. Poſtpridie.i.hodie.

Poſtrem⁹. d̄ mulꝭ dͥ. poſterior d̄ duobꝫ. ⁊ dͥ a poſt. qᷦ cõparatᷣ p⁹ poſterior poſtrem⁹. Vñ poſteri⁹ poſtreme uł poſterrime. Et h̄ poſtremitas.tatꝭ. Et poſtrem⁹ q̃ñq̃ꝫ ĩ poſitiui accipitᷣ. ⁊ ꝯpatᷣ poſtrem⁹. mior. ſimus. Vñ poſtreme.mi⁹.ſime.adũ. Et poſtremo.i.ad vltimũ adũ.tpis vel ordinis.

Poſtridie.i.poſt tres dies. ⁊ dͥ a p⁹. ⁊ tris

Poſtulatio. ẽ alicui⁹ ꝑſone ad dignitatẽ uł ſocietatẽ fr̃atꝛis canonica facta vocatio. uł ꝑſone ad eligẽdũ petitio q̃ eligi nõ põt. Vel ſic ſm̄ Goff. ẽ grẽ petitio.

Poſtulaticius cia.ciũ.qui freq̄ter poſtulat vel poſtulatur.

Potẽs tẽtꝭ.oĩs.ge.i.reb⁹ late patẽs. Vñ potẽtia tie.i. valitudo firmi corporis. uł ptãs.

Potẽtat⁹ tus.tui.i.potentia vel ptãs dñatoris opus preualidũ.

Poteſtas.tatꝭ. qᷦ q̇s põt. ⁊ id ꝑ qᷦ q̇s põt ⁊ ille q̇ põt. Vñ poteſtatiu⁹ ua.uũ.i.potẽs vel q̇ videtᷣ dign⁹ ptãte ſm̄ Hug. Pap. ꝟo dicit. Ptãs dͥ ꝙ pateat illi q̇cq̇d velit Ptãs ab eo qᷦ ẽ poſſe nomẽ accepit. Et vt dͥ in grecismo. Si recte dicas ſolet eẽ potẽtia ſani. Dicq̃ꝫ ptãtẽ digni. da poſſe cui vis. Et nõ ꝙ ſic ſubſtãtiuũ recipit adiectiuũ. vt bon⁹ hõ. ita h̄ ꝟbũ ſũ. vt ſũ bonus. ⁊ ſum⁹ boni. ita ꝙ nullũ aliud ſubſtãtiuũ ẽ ibi neceſſariũ. ⁊ h̄ in pͥma ⁊ ſecunda ꝑſona. ſꝫ non in tertia. Vñ põt dici: Ego ptãs ſũ bon⁹. ita ꝙ adiectiuũ recipiat ꝟbũ tm̄ ratione ſuppoſiti cõſignati. Sꝫ in t̃tia ꝑſona male dͥ. Ptãs eſt bon⁹. ꝙ ꝟbũ t̃tie ꝑſone nõ hꝫ in ſe ſuppoſitũ finitũ. Ptãtes etiã vt dicit Gregori⁹. vocãtᷣ hi ãgeli q̇ h̄ potẽtius ceteri in ſuo ordine receperũt. vt eoꝝ dicioni ꝟtutes aduerſe ſubiecte ſint. q̃ꝝ ptãte refrenãtᷣ ne corda hoĩuꝫ tẽptare ꝑualeant quãtum volunt.

Potatio.onis. ⁊ h̄ potio.onis. ꝑ ſyncopã. Et ẽ potio idẽ qᷦ potatio uł cõfectio ex vino ⁊ herbis. vel medicina. ⁊ dͥ a poto. tas. eo ꝙ potatur.

Potis.tis. ꝯ.t. ⁊ h̄ pote.i.poſſibilꝭ uł potẽs Et ꝯpatᷣ. potꝭ.tior.ſim⁹. ⁊ h̄ cõpatio eſt tm̄ ſm̄ vocẽ. ꝙ ſignificatio mutatᷣ. potior enĩ ⁊ potiſſim⁹.i.melior ⁊ optim⁹. Vñ potiter.tius ſime.adũ. Et potiſſime q̃ñq̃ꝫ põitᷣ ꝑ maxime. uł ꝑcipue. ſm̄ Hug. Pap. ꝟo dicit Potior. melior. ſupior. altior. valentior.

Potomiũ.mij. eſt nauigiũ fluuiale tardũ ⁊ graue. qᷦ nõ niſi remigio ꝓgredi põt. Dicetiã traiectus dͥ. extẽtus eſt enĩ ⁊ latus.

¶ P ante R

Pragma.matꝭ.neu.ge.i.cã. Vñ pragmatic⁹ ca.cũ.i.cauſatiuus. uł cauſidic⁹. ſm̄ Hug. Pap. etiã dicit. Pragma grece. latine cauſa dͥ. Vñ ⁊ pragmatica dicũtᷣ negocia. Et actor cauſaꝝ ⁊ negocioꝝ pͥgmatic⁹ noĩatᷣ.

Pragmatica ſanctio. dͥ cauſa in cõſiſtorio

ꝓncipis ventilata corã ꝓceribꝫ ſacri pala-
tij. ⁊ ẽ cõſtitutio quã imꝑator cõſilio ꝓce-
rũ ſtatuit ſeu ſanxit. qñq etiã dĩ ꝯfirma-
tio in ſcripꝰa facta ab imꝑatore cũ cauſe
cognitione ſup cõtractatu ꝑmutationis.
vt i c. j. d rer ꝑmu. in glo. Et pragmaticũ
ſacrũ eſt principis reſcriptũ. vt in. c. fun-
damenta de elec. li. vj.
Pragmaticarij ſũt q̃ ſcribũt pragmaticas
ſanctiones. ⁊ alio modo dicũt ſcrinarij vl
magiſtri ſcrinioꝝ. vl ſcrinioꝝ memoriales
eo ꝙ adeptã ſcripturã ſanctiõis i ſcrinio
poſitã cuſtodiebãt ad memoriã.
Prandeũ. dei. q̃dã ꝯona. ⁊ dĩ a prandiũ.
Prãdiũ. dij. dĩ quaſi paratũ. ab apparatu
edẽdi. q plura i mane parãt ꝙ in ſero ad
comedendũ. Et olĩ ꝓꝑe dicebãt prandia
oĩuꝫ militũ. ſcilꝫ cibꝫ añ pugnã. quaſi cito
paratũ. ſ nũc dĩ comeſtio in tertia. Inde
hoc prandiolũ. li. dimi. i. paruũ prandiũ.
Prãſoriũ. rij. neu. ge. domꝰ vl locꝰ vbi prã-
Pranſus. ſa. ſũ. accipiť actiue. i. q̃ prã- (deť
deť. ⁊ tũc deſcẽdit a prãdeo. des. Itẽ acci-
piť paſſiue. prãſus. i. comeſtꝰ. ꝯſũptꝰ. ⁊ tũc
deſcẽdit a paſſiuo iſtius verbi. qd̃ iueniť
in tertia ꝑſona. ſcilꝫ prandeť prandebať.
Praſis vel praſim grece. latine dĩ viride.
Inde praſis. dicit creta viridis.
Praſinus. ſia. ſiũ. i. viridis. ⁊ dĩ a praſis. Et h
praſinus. ſij. quidã lapis viridis.
Pratũ. ti. neu. ge. locꝰ vbi creſcũt gramĩa ꝑ
nutrimẽtis aĩaliũ domeſticoꝝ. Vel cãpꝰ
abſq graui labore ⁊ cultura multa gĩmĩa
admĩſtrãs. ⁊ dĩ a paratꝰ. q̃ſi paratũ. quia
paruũ exigit laborẽ culturę. Inde h pratellũ
li. ⁊ h ꝑtulũ. li. Et h ⁊ h pratẽſis. ⁊ h ſe. Et
h pratũ parati. qd̃ dã caſtꝝ. q herba pra-
tenſi abũdat. vl q i prato fuerit cõſtructũ
Inde h ⁊ hec pratẽſis. ⁊ h ſe. nomẽ gẽtile ẽ.
Prauicors. cordis. oĩs. ge. dĩ prauus corde
vl praui cordis. Vñ Eccꝫ. 3º. Prauicors in
illis ſcãdalizabit. Hec ẽ lra ãtiq̃ꝝ. ⁊ corre-
ctoꝝ libroꝝ. Raban tñ dic prauicordiꝰ.
Prauꝰ. ua. uũ. i. malus. ⁊ ꝑuerſus. Sꝫ malꝰ
nãliť. prauꝰ exercitio ⁊ vſu. ⁊ ꝑdu. hãc ſyl-
labã. bra. Vñ q̃dã. Opto placẽ bõis. ꝑuis
odioſus hrĩ. Quis niſi ſit. ꝑuis nemo pla-
Preambulus. la. lũ. i. añ ãbulãs. (cere põt
qd̃ etiã poteſt ſubſtantiue poni.
Prebenda. ẽ ius ꝑcipiẽdi ꝓuẽtꝰ i eccꝉia col-
legiata ex actione ꝓueniẽs. cõpetẽs alicui
tanq vni de collegio. qd̃ ius ex canonica
deſcẽdit. Nõ debet eni canonicꝰ ſine ꝑbe-
da eẽ. vt in. c. relatũ. e. ti. Et ꝓcedit ex iſti-
tutione ⁊ officio. q ex h ꝙ facit q̃s officiũ
debet ꝑcipe ꝑbendã ⁊ bñficiũ. Itẽ ꝑbẽda
qñq capiť large. ꝓ iure qd̃ alicui nõ tanq
d collegio. ſ ratione miſterij. officij. pau-
ꝑtatꝭ. vel vtilitatꝭ cõcediť. vtẽdo ⁊ fruẽdo
in vita ſua certꝭ rebꝫ eccleſię. vt redditibꝫ
q̃s canonici recipiũt. vel alij. Et laici ma-
xime nobiles habent tales ꝑbendas.
Prebendariꝰ. ria. riũ. qd̃ ꝑtinet ad ꝑbendã.
Prebẽdariꝰ. rij. q̃ ꝑbẽda dat. vl potiꝰ q̃ reci
Prebendula. lę. dimi. i. parua ꝑbẽda. (pit.
Prebendicula. lę. dimi. i. parua prebenda.
Precariꝰ. ria. riũ. i. ꝑcabilis. Vel ꝑcariũ dĩ
qd̃ ꝑce obtineť. q̃ſi ꝑcadiũ. q ꝑce audiť. et
videť potiꝰ etymologia q̃ cõpoſitio. Inde
ꝑcarie adũ. i. ꝑcabiliť. vl ꝑ ꝑces. Et pro eo
ſępe iueniť ꝑcario. Vñ Terẽtiꝰ in Eunu-
cho. Iã vel ꝑcario fac. tradas. ſm Hug.
Pap. ṽo dic: Precariũ ẽ. cũ ꝑce creditor
rogať ⁊ ꝑmittit debitorem in poſſeſſionẽ
fũdi ſibi obligati demorari ⁊ fructꝰ cape-
dictuꝫ quaſi ꝑcadiũ. quia prece audiť.
Precariũ ſm Azo. in ſũ. ẽ id qd̃ ꝑcibꝫ vtẽ-
dũ ꝯcediť petẽti. tãdiu q̃ꝫdiu patiť q̃ cõ-
ceſſit. Sꝫ ſm Goff. ẽ illud pignꝰ obliga-
tũ creditori. ⁊ a creditore ipſi debitori cõ-
ceſſũ ⁊ vtẽdũ. q̃ꝫdiu patiť. ⁊ ꝑmittit q̃ cõ-
ceſſit. vt ẽ tex i. l. j. de ꝑca. ff. vbi dic Vul-
pianꝰ. qd̃ h genꝰ libertatis ex iure gentiũ
deſcẽdit. Et ſubdit ibidẽ. Differt aũt ꝑca-
riũ a donatione. q q̃ donat ſic dat vt nõ
recipiat illud qd̃ dat. ſ q̃ ꝑcariũ cõcedit.
ꝑ ſic ꝯcedit. vt recipiat qñcũq placebit.
Vel ꝑcariũ ẽ cõtractꝰ inť dñm ⁊ colonũ. ⁊
ẽ cõtractꝰ gratuitꝰ ⁊ ſĩlis cõmodato. itãtũ
vt q̃dã dicerẽt hos cõtractus nõ differre
niſi ṽbis. q̃ tñ etiã differũt in re. Nã licꝫ i
multis cõueniãt ꝑcariũ ⁊ cõmodatũ: dif-
fert tñ ꝑcariũ a cõmodato: nã cõmodatũ
fit ad certũ vſũ. nec põt reuocari niſi vſu
expleto. Precariuꝫ ṽo qñcũq placuerit
põt reuocari. Itẽ ꝑcariũ qñq dĩ ꝯtractꝰ
de q̃nquẽnio in q̃nquẽniũ reuocãdus. Et
ſi q̃nquẽnio elapſo ſb tacitnitate ꝑtereať
tũc reuocari itelligiť talis ꝯtractꝰ. Dĩ aũt
ꝑcariũ ideo. q ẽ ꝯtractus ad ꝑces factus.
Precaria dĩ donatio ad ꝑces facta vſq ad
mortẽ recipiẽtis. xij. q. ij. ſępe. xvj. q. iij. de-
rici. Et ẽ cõtractꝰ ille affinis emphyteoſi.
Itẽ ꝑcarię dicũť q̃dã ꝑſtationes ſeu cõ-
ceſſiones vſufructꝰ ad ꝑces factę in recõ-
penſationeꝫ eius ꝓprietatis q̃ dať eccleſię
cuius forma habeť. x. q. ij. precarię.
Precator. tori. i. rogator. Inde precatrix. tricꝭ.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Et ꝑd.pe. Vñ Aug⁹. Adhibe ꝑcatores.i.
Precẽtor.tori.maſ.ge.q̄ i ecclia (rogatores
vocẽ ꝑmittit in cãtu.ſalꝫ pnapalis cãtor.
Precẽt⁹ tus.tui.i.dignitas ul' ptãs ꝑcẽtori.
Preceps.pitis.oĩſ ge.q̄ cadit capite iclinato
7 corpore ſequẽte. Et cor.pe.gti. Preceps
etiã dr̃ hõ oĩa ſine modo.7 cũ piculo faciẽſ
Preceptor.tori.q̄ ꝑcipit. ul' mgr̃. ul' doctor
7 dr̃ a ꝑcipio.pis. Et hꝫ ꝑceptus.tus.tui.
Et preceptorius.ria.riũ, quod precipit.
Precep tũ.ti.neu.ge.i. mãdatũ. 7 dr̃ a ꝑci/
pio.pis. Et ſm Pap̃. ꝑcepta ſũt q̄ an ali/
q̄d faciẽdũ ſit. an nõ faciẽdũ docẽt. Et nõ
ꝙ decẽ ſũt ꝑcepta decalogi.q̄ ꝯtinẽt i his
ꝟſib9. Idola ſpne.dei nõ ſit tibi nomẽ in/
ane. Sabbata ſãctifices.habeas i honore
parẽtes. Nõ occiſor eris.mech⁹.fur.teſtis
iniqu⁹. Nõ alij nuptã.nec rẽ cupias alie/
Precadane⁹.nea.neũ.i.apt⁹ad ꝑcedẽdũ. (nã
Precinũ.nij.i.laus alicu⁹ rei. ul' laus ante/
Preciosus.ſa.ſũ.i.multũ ꝓciũ va/ (cedẽs.
lens.7 dr̃ a ꝓciũ. Vñ ꝓciosi lapides dicti
ſũt. qꝛ chare valẽt. ſiue vt a vilib9 diſcer/
ni pñt. ſiue qꝛ rari ſũt.oẽ eñi qd rarꝫ ẽ ma/
gnũ 7 ꝓciosũ vocat'. vñ.j. Reg.3⁰. Sermo
dñi erat ꝓcioſus.i.rar⁹. Jñ ꝓcioſitas. tatiſ.
Precipiciũ.cij.ꝑrupta foſſa.vel rupes.
Precipuus.pua.puũ.i. maximus. primus
ſingularis.ſenior.ſm Papiam.
Precisio.onis.fe.ge.i. anteciſio. Itẽ ꝑciſio
ẽ q̄dã color.7 ẽ cũ dictis q̄buſdã qd cõce/
ptũ ẽ relinq̄t i audiẽtiũ iudicio. Vñ greci.
Cõcipe cõceptũ cela ꝑciſio fiet. Ut te nõ
ꝯquũ certamẽ ponẽ mecũ. Nũq̄d ego re/
colo qd tu feciſti h̄ dicẽ nolo. Vl' ꝑciſo fit
cũ q̄s ꝟba i aĩo ꝯcipit 7 loquẽdo intrũpit
Preciũ.cij. neu.ge. illud qd ꝓ re aliq̄ emẽ/
da dat'. dictũ a precꝫ ꝓcis. qꝛ cũ ꝓce ſolet
dari. Jñ ꝓcioſũ.li. dimi.i.paruũ preciũ.
Preclinis.nis.i.indytus. valde glorioſus.
Nã grece deos. dr̃ latine glia. ſm Pap̃.
Hugi.ꝟo dic̃: A ꝑcluo.is.dr̃ h 7 h ꝑcluiſ
uis.i.celtic⁹. nobilis. valde fulgẽs.7.ꝑd.di
Preco.onis.maſ.ge.q̄ q̄dã ꝑconatu aliq̄d
ãnũciat.7 dr̃ a ꝑcano.nis. Vel ꝑco etiã dr̃
mercator.q̄ q̄dam ꝑconatu iuitat ad mer/
ces ſuas emẽdas. Jnde hic ꝑconatus.tus
tui.talis annũciatio.
Precocia.ciẽ.gen⁹ vini ul' vuarꝫ.7 dr̃ a pre/
coquo q̄s.q̄i ꝑcoqua. qꝛ añ alias ſole co/
quit'.7 citius ad maturitatẽ venit. Et eadẽ
dr̃ ꝑcoq̄.que. Et h ꝑcox.cis. Sꝫ a greci dr̃
lageos. eo ꝙ velocius currat ad maturi/
tatẽ.vt lepus. Et põt declinari mobiliter
ꝑcoqu⁹,qua,quũ.i.ꝑ alijs coctũ ꝯmaturꝫ
ꝑ calore ſolis coctũ. Vñ ꝑcoqua ficus. vel
vua. ſm Hugi. Pap̃.ꝟo dicit: Precocię
genus vuarꝫ. dictę quaſi ꝑcoquę. qꝛ ante
alias matureſcunt.
Preconiũ.nij.neu.ge.7 h ꝑconat⁹.tus.tui.i.
ãnũciatio ꝑconis. Itẽ ꝑconiũ dr̃ laus vel
annũciatio laudis. Ponit' etiã q̄ñqꝫ ſim/
pliciter ꝓ ãnũciatione.ſꝫ ꝓprie in bono.
Precordiũ.dij.neu.ge. qd dã itestinũ. 7 dr̃
a ꝑ 7 cor.eo ꝙ ꝓſit cordi. Jñ h 7 h ꝑcordia/
lis.7 h le.qd q̄ñqꝫ põit' ꝓ itimo ſecreto ꝙ
7 familiari.ſm Hugi. Iſidor⁹ ꝟo dic̃: Pre/
cordia ſũt loca cordi vicina.q̄b9 ſẽſus ca/
pit'.dicta ſic.qꝛ ſit ibi pnapiũ cordis 7 co/
Precurſor.ſori.añcedẽs.ꝓueniẽs. (gitatõis
Preda.dę.fe.ge.ẽ cũ aliena violẽt rapiũt'.
Et ſm Hugi. Preda ẽ d vicinis.7 cõfęde/
ratiſ. Rapina de hoſtib9. Vel ꝑda de tota
patria. Rapina d parte. Itẽ ꝑda ẽ ex ho/
ſte. Lucꝝ ex negociatione. Cõpẽdiũ ꝓpe
Predanus.na.nũ.i. de ꝑdio (ex pondere.
exiſtẽs. 7 dr̃ a ꝑdiũ. Vñ Ambro⁹. Inter
cõuiuia ꝑdanas epulas ructantẽ.
Predeſtinatio.eſt ꝓparatio gratię in prę/
ſenti.7 glorię in futuro.
Prediatus.ti. maſ.ge. deus prediorꝫ. ſalꝫ
Saturnus. vt dicunt.
Prediolũ.li. dimi.i.paruũ ꝑdiũ.
Preditus.ta.tũ.i.ꝑdijs datus. ul' ꝑ alijs di/
tatus. 7 dr̃ a pręs ꝑdis. Vel ꝑditus dr̃ a
ꝑdo.dis. qd eſt ꝑ alijs dare. Et eſt ꝑdit⁹
ſm Pap̃.ſublimat⁹.ornatus.clarus.ꝑcla/
rus.ãtepoſitus.7 cor.di. Vñ Theodolus.
Preditus igenio decorauit mœnia tẽplo.
Prediũ.dij.i.poſſeſſio.villa.ager.ſꝫ ꝓpe al/
lodiũ. 7 dr̃ ꝑdiũ a ꝑda. qꝛ ãtiq̄ agros q̄s
ceperãt ꝑdę noie vocabant. Vel ꝑdiũ dr̃
qꝛ ex oib9 ptib9 patriſfamilias ꝓuidet'.i.
apparet. Vñ dr̃ ꝑdiũ.q̄ſi ꝓuidiũ. Vel prę/
diũ dr̃. q̄ſi ꝑ alijs ditãs. a ꝑ 7 dis ditis.
qd eſt diues.ſꝫ potius eſt etymologia.
Predo.donis.maſ.ge.i.raptor.7 dr̃ a ꝑda.
Et vt dicit Pap̃. Predo vel predus dr̃
qui prędã habet vel ſcit.
Prefatio.onis.fe.ge.ſm Hugi.i.prologus
ꝓlocutio. Vñ in miſſa dr̃ ꝑfatio. qꝛ ꝓnit'
ante ſacramẽtũ corporis 7 ſanguinis chriſti
Pap̃.ꝟo dicit: Prefatio.ꝓlocutio librorꝫ
q̄ ante oẽm narrationẽ fit ad inſtruẽdas
audiẽtiũ aures ad qd optauit. dicta ꝑfa/
tio.q̄ſi ꝓlocutio.i.prima locutio.
Prefatiũcula.lę.i.parua prefatio.
Prefatus.ta.tũ.i. ante locutus. 7 dr̃ a ꝑfor
faris.7 producit fa.

Prefectus.cti.i.alijs p̄poſitus dignitatem deſignat. Jn̄ hec p̄fectura.re.ei⁹ dignitas Et prefectori⁹.ria.riū.qd̓ ad p̄fectū ptinet Et eſt idem prefectus quod pretor.

Prefectus auguſt⁹ ul' auguſtalis di p̄fect⁹ egypti.vt.ff.d offi.p̄fec.auguſta.l.vna.C e.ti.l.q2 impator. Nā impator maximus Auguſt⁹ i egypto p̄ p̄fecti ptātē itroduxit

Prefect⁹ p̄torio ab initio mgr̄ eqtū creat⁹ ē cū dictatores ſibi ātiqtus mgros militū eligerēt q̄ pncipali ſollicitudini aſſociati ſūmā poſt dictatores gerebāt ptātē. h̓ exemplo pncipes ad q̄s gubernaculū reipublice ptinēt poſtea eligerūt p̄fectos p̄torio q̄bꝫ publice diſcipline emēdatio ꝯceſſa ē. q̄r autoritas ita eſt āpliata.ꝛ adeo approbata.vt nec ab eorꝫ ſetētijs appellari nec i itegꝝ reſtitutio facile poſſet poſtulari. Et erant q̄ttuor. ſcilꝫ p̄fectus p̄torio orientis p̄fectus p̄torio africe cui⁹ ſedes eſt in cartagine p̄fect⁹ p̄torio illuſtris.ꝛ prefectus vrbis.ff.de offi.prefec.preto.l.j.ꝛ ibi nō.

Prefectus vigilū idē ē qd̓ p̄fect⁹ nocturn⁹ Horꝫ aūt officiū ē de nocte facē excubias Prefuerūtqꝫ icēdijs arcēdis q̄ etiā cauebāt.iq̄rebāt.ꝛ puniebāt icēdiarios.fures graſſatores.effractores.niſi delinquēs eēt tā famoſa pſona ut ad p̄fectū vrbis debēt mitti punienda. Poterāt etiā iudicare de capſarijs q̄ i balneis veſtimēta cuſtodiēda ſuſcipiūt ſi aliq̄d dolo fecerūt.vt.ff.de offi.p̄fec.vigi.l.ij.§.cognoſcat.

Prefectus ānone dicebat q̄ de ānona.i.de blada curā habebat.

Prefect⁹ vrbis dicebat cui ab ipatore cōceſſa ē vrbis admiſtratio q̄ ceteris mgratibꝫ ex q̄cūqꝫ cā ab vrbe pficiſcētibꝫ ꝛ recedētibꝫ i vrbe relictis ius dicebat.ꝛ oībꝫ dignitatibꝫ i ciuitate āñcedebat ſua dignitate q̄ cū ab vrbe pgrediebat nō habuit iuriſdictionē quā p̄bere tamē potuit i ciuitate. Sꝫ ſm̄ Azo.C.e.ti. extra vrbē intra centeſimū miliare habebat iuriſdictionem.vi.de offi.prefec.vr.per to.

Prefica.ce.cois ge.i.ſacerdos qui incipiebat cantus.ꝛ p̄erat plangentibus.

Prefulgorus.ra.rū.di preclarus p̄fulgid⁹.

Pregnās.antis.i.grauida. ſꝫ pregnās ē q̄ cōcepit. Grauida quā vteri grauedo proximam partui oſtendit.

Preiudiciū.cij.neu.ge.i.cauſe impedimētū ꝛ di a p̄iudico q̄i ſup alia iudiciū.i.dānatio aliorꝫ. Vn̄ Serui⁹ i cōmēto ſup Virgiliū. Quicq̄d fit preter naturā nō aufert p̄iudiciū gn̄alitati. Vn̄ p̄iudiciū.i.p̄cedēs iudiciuꝫ. Vn̄.j.Timot.5o. Sine p̄iudicio nihil faciēs.i.ſine p̄cedēti iudicio in alterā partē declinando.

Preiudiciū eſt q̄ſi q̄dā p̄latio vel p̄poſitio ſine p̄locutio vnius rei reſpectu alterius.

Preliares dies ſunt q̄bꝫ fas eſt hoſtē bello laceſſere. Sic in libro Reg.legit. Tēpore quo reges ſolebāt ad bella procedere.

Preliū.lij.neu.ge.i.bellū vel pugna. ſꝫ p̄liū p̄prie p̄mi⁹ cōgreſſus di vel ipſe cōflict⁹ Bellū vo ipſa guerra. Vn̄ dictū eſt. Romani ſepe victi ſūt in p̄lio ſꝫ nūq̄ꝫ in bello. q2 ſepe in cōgreſſibꝫ vincebāt vel in ipſis cōflictibus ſꝫ nunq̄ꝫ in fine vel in guerra. Inde p̄liolū.li.dimi.i.paruū preliū.

Preludiū.dij.di paruus ludus ante maiorem factus.ꝛ di a preludo.dis.

Prelū.li.di trabs q̄ vue calcant a p̄mēdo q̄i p̄ſſoriū latū.ꝛ di a p̄.ꝛ lōgū q2 pre alijs eſt valde lōgū. Vn̄ in prologo ſup prouerbia dic Hieronym⁹. Sꝫ ſtati de p̄lo puriſſime cōmendata teſte ſuū ſaporē ſeruāuerint.

Preluſtris.ꝯ.t.ꝛ h̓ ſtre.i.p̄clar⁹ nobilis alt⁹ q̄ p̄ oībꝫ luſtrat.ꝛ ābit.ꝛ prod.lu.

Premiū.mij.neu.ge.di a p̄mo.mis. q2 per p̄miū ſolet p̄mē alios. Vel di a p̄.ꝛ emo qd̓ ē p̄ alijs emere. Vel a p̄.ꝛ muniū q̄i p̄ muniū.i.pro officio datū. Vn̄ Pap.vo dicit: Premia mercedes dona emolimēta palme munera victorie.

Prenomē.mis.neu.ge.i.nomē qd̓ iponit cā differētie vel cauſa amicitie.ꝛ di p̄nomē quia preponit p̄prio nomini.

Prepes.petis.ois ge.di a p̄peto.tis.qd̓ eſt p̄ alijs petere. Et p̄petes dicūt q̄dam aues. Auiū eni q̄dā dicūt oſcines q̄ ore ꝛ cātu auguriū faciūt.vt coruus.cornix.ꝛ picus. Quedā dicūt alites q̄ futa volatu oſtēdere videt.vt aquila accipit q̄ ſi aduerſe ſunt inhibe dicūt q2 inhibeāt.i.detent ſi proſpere p̄petes. Et dicūt p̄petes quia p̄ alijs petūt ad auguria. vel dicūt p̄petes q2 oēs aues pre.i.p̄ora petūt volātes. Et ſm̄ h̓ q̄libet auis pōt dici p̄pes. Itē p̄pes di velox q2 petat anteriora. Sed p̄prie id di p̄pes q2 p̄ pedibꝫ habet alterā velocitatē.vt auis q̄ p̄ pedibꝫ habet velocitatē alarū.ꝛ tūc di a p̄.ꝛ pes.dis.ꝛ cor.pe.gti.

Prepos.tis.ois ge.i.valde vel p̄ alijs potens.ꝛ di a p̄.ꝛ pos potis.ꝛ cor.pe.gti.

Prepoſitio.onis.fe.ge.i.āñpoſitio. Vnde p̄poſitio di q̄dā p̄s orationis que alijs p̄ appoſitionē vel cōpoſitionē preponit.

Prepoſitor.tori.ꝛ h̓ p̄poſit⁹.ti.p̄prie i eccl̓ia ſꝫ p̄tor in ciuitate. Jn̄ h̓ p̄poſitura.tur.ei⁹

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

dignitas. Itē ꝓpoſitus.ta.tū.i. añpoſit⁹.
Prepoſit⁹ pōt dici qlibet q̄ alijs ꝑeſt. vſus
tn̄ obtinuit vt ꝓpoſitus dicat᷑ qui quodā
ꝓrat⁹ curā ſup alios geſſit. d' ꝓ.ſig. q̄uis
Prepoſiti labaꝝ. alias laboꝝ. vel ſm̄ aliq̄s
labioꝝ a labijs dicūt᷑. q꞉ forte corrigebāt
eos q̄ male de principe loquebant᷑.
Prepoſiti ſacroꝝ ſcrinioꝝ erāt illi q̄ preerāt
ſcrinijs īpialibꝫ. q̄ alias dicebāt᷑ proximi
eo q꞉ magis ꝓncipi approximabāt q̄ꝫ alij.
Preputiū.tij. di anterior pars pellis priapi.
q̄ ꝑputat᷑ ⁊ ꝓſcīdit᷑ iudeis. Vñ ꝑputiat⁹
ta.tū. di habens ꝑputiū ꝑciſū. ſic iudei q̄
dicunt᷑ ꝑputiati. Preputiū etiā qñqꝫ di
ipſe priap⁹. Vñ ꝑputiat⁹ di magnū hñs
ꝑputiū.i.priapū. Et ꝑputiū aliqñ ponit᷑
pro imꝑputiato. qui habet preputiū nō
putatū. ſic ſūt gētiles. ⁊ oēs alij a iudeis. q̄
ꝓpt' h̄ a iudeis imūdi reputāt᷑. Itē ꝑputia
dicūt᷑ ꝓmi fruct⁹. q꞉ imūdi dicebāt᷑ ſicut
ꝑputiati. Vñ ꝑceptū fuit filijs iſrael Leuit.
19. cū intrarēt terrā promiſſionis vt
auferrēt ꝑputia arboꝝ quas plantarent.
Prerogatiua.ue.i. ſingularis excellētia. vel
priuilegiū.
Prerogatiuus.ua.uū.i. excellens. vel ad ꝑrogatiuā ptinens.
Prerupt⁹.ta.tū. di añ rupt⁹. vl' ab ālteriori
pte rupt⁹. ⁊ di a ꝓrūpo.pis. Itē ꝓruptus
di ī alto poſit⁹. ꝓceps. excelſus. ⁊ tūc di ꝓrupt⁹.
q̄ſi ꝓraptus. q꞉ pre alijs ī altū rapit᷑
Pres.dis.maſ.ge.i. diues. ⁊ di a prediū. q̄ſi
ꝓdies. ⁊ ꝓpe q̄ multa habet ꝓdia. Et pres
di medius vel mediator. Et pres.i. fideiuſſor.
vel obſes. Vñ p cōpoſitionē cōpres
des dicūt᷑ ſimul fideiuſſores. vel obſides.
Et ſūt iſte ſignificationes tracte ex ꝓma. Diuites
eni ſolent eſſe mediatores int' aliq̄s ⁊
ſolēt ēē fideiuſſores. ⁊ obſides. Vt aūt di
pres. q̄ſi p alijs diues ul' ditās. etymo. ē.
Preſagiū.gij.i. diuinatio futuroꝝ. preſciētia.
vel āñūciatio. ⁊ di a preſagio.gis.
Preſagus.ga.gū.i. preſcius futuroꝝ.
Preſbyter grece. latine ſenior interꝑtat᷑. nō
pro etate. ul' pro decrepita ſenectute. ſed
ꝓpt' honorē ⁊ dignitatē quā accepit. pſbyt'
vocat᷑. Vel ideo. q꞉ illo utit᷑ officio. ⁊ ſi nō
etate. tñ ſenſu ⁊ diſcretiōe ſenior pſbyter
debet eſſe. Ideo aūt pſbyteri ſacerdotes
vocāt᷑. q꞉ ſacrū dāt ſicut epi. q̄ licꝫ ſint ſacerdotes.
tñ pōtificatus apicē nō habent
q꞉ nec chriſmate frōtē ſignāt. nec paraclitū
ſpiritū dāt. qd' ſolis debet᷑ epis. vnde
⁊ apud veteres idē epi ⁊ pſbyteri fuerūt.
q꞉ illud nomē eſt dignitatꝭ. etatꝭ. ⁊ officij.

Vñ pſbytculus.li. ⁊ pſbytellus.li. ⁊ pſbyterculus.
li. dimi. Et h̄ pſbytera.re.i. vxor
pſbyteri. vel ſacerdotiſſa. Et h̄ pſbyterat⁹
tus.tui. Et hoc pſbyteriū.rij.i. officiū. vel
dignitas. vel ordo preſbyteri.
Preſcius.ſcia.ſciū.i. pſagus. futura ſciēs.
Preſcriptio.onis.ſe.ge. ē acq̄ſitio dominij
ſup aliquā rē. aliq̄ certo ſpacio tēpori poſſidendo.
Vel preſcriptio ē exceptio rei ex
tēpore ꝯgruēs. ab autoritate legū vim capiens.
negligētibꝫ pena inflīgēs. ⁊ finem
litibus imponēs. Et req̄rūt᷑ ſex ad preſcriptionē
ſi valere debet. ſcilicꝫ titulus. poſſeſſio.
bona fides. res ꝑſcribenda. perſona
ꝑſcribēs. ⁊ pſona cōtra quā ꝑſcribit᷑. Int'
q̄ poſſeſſio ⁊ bona fides ſūt maxime ſubſtātialia.
vt no.in.c.illud de ꝑſcrip. Et eſt
q̄dā preſcriptio longi tēporis. ſcilꝫ continuata
poſſeſſio int' preſentes decē anoꝝ. ū.
int' abſentes viginti. Alia eſt preſcriptio
longiſſimi tēpori. ſcilicꝫ triginta. vel q̄draginta.
vel centū annoꝝ.
Preſegmen.inis. di illud qd' preſcindit᷑. ⁊
di a preſeco.cas. ſm̄ Hug. Pap. vo dic.
Preſegmina partes corporis incilſe.
Preſens.tis.oīs ge. di quicq̄d alicui quicꝫ
ſenſuū ſubiectū eſt. ⁊ di a pre. ⁊ ſenſus. q̄ſi
ꝓ ſenſibꝫ poſitū.i. ante ſenſus. vel pſto ſenſibus.
ſicut oculo. vel alicui ſenſui. Et di
qñqꝫ preſens. prop. ⁊ benign⁹. ⁊ ꝓpitius.
q꞉ q̄ nobis ꝓpitia ſūt. q̄ſi preſentia ſūt. Et
aliq̄rū preſentia q̄ſi fauor ē. vt deoꝝ. Vñ h̄
pſentia.tie. ⁊ hic ꝑſītialitas.tatꝭ. ſm̄ Hug.
Pap. vo dic. Preſens dictū. q꞉ ꝓ ſenſib⁹
i. corā oculis. Preſens tēp⁹ di illud iſtās
pūctū qd' diuidi nō pōt. qd' eſt finis ꝓteriti
⁊ ꝓncipiū futuri. Eſt igitur terminus
vtriuſqꝫ cōis. Itē preſens.i. preſtās. ſupſtans.
⁊ tunc deriuat᷑ a preſum pres.
Preſentaneus.nea.neū.i. in pſentia exiſtēs
vel ſepe repreſentans. ⁊ dicit᷑ a pſentia.
Preſepiū.pij.neu.ge. ⁊ hoc pſepe.pis. loc⁹
pſeptus. in quo beſtie rodunt.
Preſes.ſidis.cōis ge. q̄ pſidet in aliq̄ loco
ſm̄ Hug. Et Pap. dicit. Preſides rectores
ſūt prouinciaꝝ. dicti. q꞉ pſūt. ⁊ corpe.
Preſidiū.dij.i. auxiliū. vel defenſio. ꝓprie q̄
dat᷑ a maiori. Itē pſidiū di refugiū. ſubſidiū.
loc⁹ refugij munit⁹ ad quē q̄s ꝓfugit
vt ſe defendat ab hoſtibus.
Preſſoriū.rij.i. torcular vbi vue calcant᷑ et
ꝓmunt᷑. ⁊ potius illud lignū longū q̄ vue
ꝓmunt᷑. Et idem dicit᷑ prelum.
Preſtans.ſtantꝭ.i. multū ꝓcellens ⁊ ꝓ alijs

valēs. Jn̄ h̄ ꝑſtātia.tie. Et h̄ ⁊ h̄ ꝑſtabilis ⁊ h̄ le.i.multū ⁊ ꝑ alijs valēs. Pap. ꝟo dicit
Pręſtās.i.añ ſtās·nobil'·pſcuerās·ꝑcipu9 Jn̄ ꝑſtātius·ſignanti9·ſublimi9·ꝑclarius.

Pręſtigiū.gij.q̄dā ſpēs magicę artis·ſalicꝫ humanoꝝ ſenſuū illuſio. ⁊ dī a ꝑſtrīgēdo q2 aciē oculoꝝ ꝑſtringit. Scōm ꝑſtigiū incredibiles reꝝ mutationes vident̄ fieri vt t̄rę cumulus videt̄ caſtꝝ. ⁊ lapillus ta/lentū·ſeges cohors militū galeatoꝝ. Vel cōponit̄ ꝑſtigiū·a pręꝫ ſtige·q2 q̄daꝫ ſti/gialia facta ꝑ.i.ante faciūt. Hāc ſpeciē arti magicę dr̄ īueniſſe mercuri9. Jn̄ ꝑſtigio/ſus.ſa.ſū. ⁊ h̄ ⁊ hęc ꝑſtigialis. ⁊ hoc le. ſm̄ Hug. Pap. ꝟo dicit: Pręſtigiū dolus·fraus·mendaciū·fallacia·maleficiū.

Pręſtites.ſtitū.maſ.ge.plalis nūeri.pe.cor. qui preſto erant ad petitiones hominū.

Pręſūptio.onis ſm̄ ſpe.eſt argumentū ad credendū vnū factuꝫ·ſurgēs ex ꝓbatione alterius. vt ex coexiſtentia vel cōiacentia ꝑſonaꝝ ſuſpectaꝝ ꝑſumit̄ coitus.c.litteris e.ti. vbi ſolus cū ſola·nudus cum nuda in eodē lecto ex ꝑſūptione violēta ꝓbat̄ copulari carnalit̄. Sꝫ ſm̄ Goff. diffinit̄ ſic·eſt alicuius facti dubij aliq̄tiēs plena· aliquotiēs ſemiplena īueſtigatio ſeu pro/batio. Itē ꝑſumptio ē q̄ddā mediū itel/lectuale veritatꝫ eliciendę ex circūſtantijs īſurgēs. Et ſūt tres ſpēs ꝑſūptiōis. Vna ē temeraria q̄ conſurgit a malis hoīb9. ⁊ ex cauſis pluribꝫ·alias puerilib9 ⁊ ſuſpicio/nib9 lenib9. Et h̄ repellit̄. ⁊ reprobabilis ē ij.q.i.§. vi.q.i.oues. de ſi.ex inquiſitioni. Alia ē ꝓbabilis ſiue veriſilis·q̄ conſurgit ex multꝫ cauſis ⁊ ſuſpitiōib9. ⁊ h̄ admittit̄ ad ꝓbationē ſemiplenam. vñ adiuuat ad ꝓbationem ſi ſint alia coadminicula. c. a nobis· qui mat̄.accu. poſ. ꝟ.glo. admittit̄ etiā ad purgationē indicendā.c. ſi q̄s. de pur.cano.ij.q.iiij. pſbyter. Tertia ē vio/lenta q̄ ad ꝓnūciandū vel condēnanduꝫ ſufficiēs reputat̄. vt.xxxij.q.i. dixit dn̄s. ff. de his qui ſui vel alie.iur̄.ſunt.l.filiū. ⁊ c litteris de pręſump.

Pręſul.lis.cōis ge.q̄ vel q̄ ꝑeſt ſollicitudie· vel nūc ꝓ epō ponitur. Pręſul.ꝓtector·fa/uens·iudex·actor. ⁊ cor.pe.gtī.

Pręſūptuoſus.ſa.ſuꝫ.q̄ ꝑſumit vel ꝑſumit̄ audax·impudēs. Jn̄ ꝑſūptuoſitas.tatis ⁊ ꝑſūptiu9. ua.uū.i. ꝑſūptuoſus. Et h̄ ⁊ h̄ ꝑſūptibilis. ⁊ h̄ le. Vn̄ h̄ ꝑſūptibilitas.tatꝫ

Pręterta.tę.q̄dā veſtis nobiliū romanoꝝ. ⁊ dī a ꝑtexo.xis. q2 ꝑtexebat̄ ei q̄ ea vte/bat̄. Et hac veſte vtebant̄ pueri nobiles vſq3 ad q̄ndecim annos ſub diſciplina· poſtea vtebant̄ virili toga. Jn̄ ꝑtextat9 ta.tū.i.ꝑtexta indutus vel ornat9. Et hęc pręterta.tę. ⁊ hęc ꝑtextata.tę·ſalicꝫ comę/dia de factis nobiliū·ſi a latinis cōdita·q̄ nulli9 ꝑcij erat. Vñ Oratius. Vel q̄ ꝑte/xtas·vel qui docuere togatas·ſm̄ Hug. Pap. dicit q2 dicebat̄ ꝑtexta·q2 ꝑtexebat̄ ei latior q3 purpura.

Pręto.tori.maſ.ge.i.ꝑpoſitus. Sꝫ ꝑpoſit9 in eccleſia. Pręto in ciuitate. Et dicūt̄ ꝑ/tores·q2 ꝑſūt ⁊ torqueāt· vel q2 ꝑerāt tor/mētis·a ꝑ· ⁊ torqueo.ques. Vel dicunt̄ a ꝑeūdo. Vel ꝑtores dicūt̄·q̄ſi ꝑpoſitores. Vel ꝑtores·q̄ſi ꝑceptores ciuitatꝫ ⁊ ꝑnci/pes·ita q2 ꝑceptor ſyncopet̄. ⁊ dicat̄.h̄ prę/tor·q̄ſi pręceptor·q2 ꝑcipiat. Jdē ē ⁊ ꝑfecti· q2 ꝑtoria ptāte pręſint. Jdē ē ⁊ q̄ſtores·q̄ſi q̄ſitores· q2 ꝑ oīb9 q̄rūt. Jn̄ hęc ꝑtura.rę. dignitas ꝑtori. Et ꝑtorius.ria.riū. Et hoc prętoriū.rij. locus vbi ꝑtor reſidet ad diſ/cutiēdū·domus iudiciaria. Et ꝑd.pe. gtī.

Pręto ē q̄ in vrbe romana iudicio ſenatus ad diſſipandū·vel diſceptandū dubios actus ⁊ cauſas ordinabat̄. Et erat ei9 offi/ciū ānuū vel ānale· q2 ſolo āno durabat. Et anteq3 a ꝑplo romano ad ꝑncipē trāſ/lata fuiſſet ptās. vel anteq3 romana ptās ſub impatore veniret·habuit ptātē plenā faciēdi ius ⁊ ſtatuta ⁊ edicta·cuius edicta iuri onerarij noīe cenſet̄·q2 hm̄oī honore ⁊ autoritate pollebāt. vt.C. de offi.ꝑto.l.i. ⁊ Inſti.d iur̄ gen.na. ⁊ ciui.§.ꝑtoꝝ q̄ꝫ edi/cta. ⁊ no.in.l.certū.C. vnde legit. q2 pręto viuus potius debet ſequi pręturē mortuū q3 ius ciuile.

Pręto fideicōmiſſarius dicebat̄ ille q̄ de fideicōmiſſis relictis cognoſcebat. ⁊ ius dicebat ⁊ reddebat·dicēs: ius dabo.ff. de origi.iur̄.l.neceſſariū.

Pręto peregrinus dicebat̄ ille q̄ int̄ pere/grinos q̄ in ciuitate affluebāt vel cōſue/bāt ius reddebat.

Pręto vrbanus dicebat̄·q̄ cū cōſules ad bella finitima alias vicina vocarēt̄·ius ne/ceſſariuꝫ in ciuitate reddebat.ff. de origi. iur̄.l.ij.pręallē.

Prętoriū·eſt locus in q̄ ius ex more reddit̄. Etiā loc9 in q̄ q̄s ꝑfecturā exercet cuꝫ ſuis officialib9. ⁊ cauſam tractare ſolet. Jdē ē dom9 ꝑſidi ꝓuincię aſſignata. vt locus de/putatus iudicib9 ad cognoſcēdū ⁊ depu/tādū·vel ad ſentētiādū de cauſis. (dicē.

Prętoriū pign9 dī illud q̄d alicui dat̄ a iu/

Pręto.iolū.li. dimi.i.paruum pręturiū·vel

parua domus in naui.

Preuaricator.toris.i.trāſgrediens. ⁊ dicit̄ a preuarico.cas. Et dicunt̄ preuaricatores legis.i.trāſgreſſores leg̃ q2 ꝑ alijs ⁊ pluſq̄ȝ debeāt in legē varicāt.i. claudicāt. ul' am/bulāt

Precurſ⁹.ſoria.ſoriū.i.ꝓcedēs.ꝓcurſor. antepoſitus in via preambulans.

Prex.cis.hec ꝓces.bar precū.ſꝫ ntūs ſingu/laris nō eſt in vſu.i.rogationes. ſupplica/tiones.⁊ cor.pre.

Priamus.mi.pe.cor.ꝓpriū nomē cuiuſdam ⁊ dī a priaſce. qd̄ eſt emere vel redimere. quaſi emptus vel redēpt⁹. Et a gtō ꝑami addita.des.fit ꝑamides.huius priamidȩ filius vel nepos priami. Et a ntō priami/des remota.de.ſyllaba.fit h̄ ꝑamis pria/midis pe.cor.filia vel neptis priami.

Priapus.pi. fuit iuuenis q̄daȝ de lapſato ciuitate helleſponti. vnde depulſus ē ꝓpt' magnitudinē viril' mēbri. ⁊ habit⁹ ꝓ deo eſt a femīs. Et dī deus hortoꝝ ꝓpt' fecun/ditatē eoꝝ. q2 hort⁹ nūq̄ȝ eſt ſine fructibꝫ. Et ꝓduc̄ pe. Vñ Ouidi⁹ in libro faſtorū. Hic rubet hortoꝝ deus ⁊ tutela priapus. Itē dī deus furū. ⁊ deus auiū. Et ab illo dī priapus virile mēbꝝ. Vel ſcʒm Hug. dī a priaſce. qd̄ eſt redimere. q2 generis hūani iacturam redimit. Jñ priapiſmus mi.pudendoꝝ tenſio. vel paſſio.

Priaſce grece. dī emē vel redimere latine.

Primarius.ria.riū.i.primus. ⁊ dī a prim⁹.

Primas.mat.cōis ge.dī q̄ primus habet̄ in ꝑplō. Inde ꝑmatus.tus.tui. ei⁹ digni/tas. vel magiſtrat⁹. Itē primas deſignat quādaȝ dignitatē in eccleſia. ⁊ tūc eſt ge. maſ. Et vt dicit Pap̄. Primas.mat.inter reliquos maioris dignitatis ⁊ poteſtatꝭ eſt. ⁊ producit penultimā genitiui.

Primeuus.ua.uū.pe. pro.i. primus in euo. vel ꝑmi eui.i.ſenex. ul' ꝑmus. ul' antiquus.

Primicerius.rij. qui ꝑmū cereū portat ante epiſcopū. vel regē de dignitate. ⁊ dicit̄ a primus ⁊ cereus. Inde hec primiceria.riȩ eius dignitas.

Primitiȩ.aꝝ.pluralis numeri. ſūt q̄ primo de frugibus ꝑcipiūt̄. vel q̄ deo ꝑ offerūt̄. hic eſt ꝙ ſacerdos primā miſſam cantans dī celebrare primitias. Jñ ꝑmiti⁹.tia.tiū. i.ꝑncipius. ⁊ int' alios primus vel maior. Et declinat̄ in plurali nūero tm̄. ſcʒm vſuȝ. Inuenit̄ etiaȝ in ſingulari primitia.tiȩ.i. ꝑma pars frugū dño offerēda. Hec aūt debetur ꝓcepto dñi. q̄ Exo. 22° ꝓcepit. Decimas ⁊ ꝑmitias nō tardabis offerre dño. Et vt dicūt. hoc ꝓceptū ex toto fuit cerimoniale. Sʒ ꝓceptū de decimis ptīꝫ fuit cerimoniale. ⁊ parti morale. Et vt dic̄ Hieronym⁹. Qui plurimū q̄dragesimā ꝑtē dabāt ſacerdotibꝫ. q̄ minimū ſexageſi/mā. Inter q̄drageſimā ⁊ ſexageſimā lice/bat offerre quodcūq3 voluiſſent. ⁊ hoc in aridis ⁊ liquidis. In fetibus aīal primo/genitum dabatur.

Primipylus.li.maſ.ge. ⁊ h̄ ꝑmipylius.lij. ⁊ hic primipylarꝭ.in eodē ſenſu. vexillifer qui portat ꝑmū pylū.i.primū vexillū āte regem. vel ī bello. Jñ h̄ ⁊ hec ꝑmipylaris ⁊ hoc re. ⁊ hic primipylat⁹.tus.tui. digni/tas. vel officiū primipyli.

Primiuirgius.rij. qui primaȝ virgam fert ante regem.

Primogenitus.ta.tū.i.primo natus. ⁊ poſt quē ē alius vel alij. ſic Eſau dī primoge/nitus Iſaac. Item primogenitus dī ante quē nullus. nec poſt quē alius. ⁊ ſic chriſt⁹ Jeſus dī ꝑmogenitus beatȩ virginis.

Primogēita dicūt̄ ius ꝑgeniturȩ. Vñ ſuꝑ illud. Gñ.25°. Paruipendens ꝙ ꝑgenita vēdidiſſet. dī ī hiſtorijs. Erāt aūt ꝑgenita dignitates q̄s habuerūt ꝑgeniti ī cogna/tōibꝫ ſuis vſq3 ad Aaron. Habebat enī ꝑgenit⁹ veſtē ſꝑalē. q̄ induebat̄ tm̄ in ſa/crificio offerēdo. ⁊ receptur⁹ finalē bñdi/ctionē a pr̄e. Itē in ſolēnitatib⁹ ⁊ cōuiuijs bñdicebat minoribꝫ. ⁊ ī his duplicē cibꝫ portionē recipiebat. Tradūt etiā ꝙ ī di/uiſione hereditatꝭ ſꝑ duplū reciperet ꝑge/nitus. Nō etiā ꝙ ꝑmogenita mors dicit̄ ſuꝑbia. q̄ fuit prima cauſa apoſtaſiȩ.

Primor.oris. dī maior ⁊ dignior in ꝑplō. vel ꝑm⁹ ī ordine. ſcʒm Hug. Pap̄. vō dic̄. Primores pen. ꝓducta. ſūt ꝑmarij. ꝑmi viri electi. Vñ Oratius in ſmo. Primo/res populi arripuīt populūq3 tributū.

Primorculus.la.lū.i.aliquātulū ꝑmor.

Primulus.la.lū. dimi. de ꝑm⁹. Et inuenit̄ ꝓ primus. ⁊ corripit mu.

Princeps.cipis.cōis ge. dī q̄ſi ꝑm⁹ capiēs ul' q̄i ꝑmū capiēs. ⁊ dī a ꝑmū ⁊ capio. Nō aūt dicit̄ princeps quaſi ꝑmū caput. ety/mologia ē. Si enī cōpoſitū eſſet a caput faceret q̄dē gtm̄ in tis. ſꝫ q2 a capio cōpo/nit̄ ⁊ facit in pis. ⁊ deſigt ordinē ⁊ digni/tatē ꝑnceps. Jñ hoc ꝑncipiū. ſcʒm Hug. Scʒm Pap̄. Princeps dictus eſt. quia ꝑm⁹ capiat ſubſtātiā. locū. vel dignitatē.

Principatus.tus.tui.i. dñatio. Et vt dicit Ariſtoteles.ī 5°.ethicoꝝ. Pricipat⁹ virū oſtendit. Eſt etiā ſic dī q̄dam ordo ange/lorum. quibꝫ deus maxime principatur.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

vel q̄ alijs p̄ſunt. ⁊ ſubditos angelos ad explendū diuinū myſteriū diſponūt.

Prinus grece. lentiſcus latine. arbor dicit̄ ſ̄m Pap. Vel ſ̄m Hug. Prinus arbor ē ſcilꝫ ilex. vt dicūt. Et eſt grecū.

Prior. ori. q̄n̄qꝫ ē cōparatiuū a p̄dē p̄oꝛ p̄m⁹. Itē prior q̄n̄qꝫ non habet vim cōparatiui. ſ̄ ſimpliciter deſig̃t ordinē. ſ. ſine cōparatione. ⁊ tūc p̄oꝛ ꝓprie dī de duob⁹. p̄m⁹ de trib⁹. vel q̄ttuor. vł de plurib⁹. Nā de dictione diſſyllaba q̄n̄qꝫ ſolet queri. p̄oꝛ quāta. De polyſyllaba. p̄ma quanta. Vñ. De multꝫ ꝓpe p̄m⁹ dices. aluiſve. Sꝫ p̄oꝛ ac alt̄ dic ꝯcordare duob⁹. Itē p̄oꝛ q̄n̄qꝫ deſig̃t dignitatē in eccleſia. ⁊ tunc eſt tm̄ maſ. ge. ſicut h̄ p̄oꝛ p̄oris. Vñ h̄ p̄oriſſa. ſe. mulier talem habens dignitatē. vel vxoꝛ p̄oris. Et h̄ p̄oratus. tus. ei⁹ dignitas. vł diſtrict⁹. Et nō q̄ inueniꝫ ſepe p̄oꝛ ꝑ melior poſitū. ⁊ tūc ſine dubio habet vim cōparatiui. Et p̄m⁹ ꝑ optim⁹. ⁊ tūc ſuplatiui ſignificationē obtinet. ſeu comparationē. Vñ Virgil⁹. Et p̄mos inuenū tot miſerit ordo p̄mos. Primos poſuit ꝑ optimos. Prim⁹ etiā ꝑ maxim⁹ inueniꝫ. Vñ. j. Timot. j. ꝓ dī. Chriſt⁹ venit in hūc mūdū peccatores ſaluos facere. q̄ꝝ p̄m⁹ ego ſuꝫ. vbi dic̄ glo. Prim⁹. i. maxim⁹. Peior enī oīb⁹ fui. q̄ pſecutor. q̄ nō erat peior. Prim⁹ ḡ fuit nō ordīe tp̄is. ſ̄ magnitudīe iīq̄tat̄.

Prioꝛculus. li. i. paruus prior. vel ī ꝑſona vel in dignitate.

Priſcillianiſte q̄dā heretici a Priſcilliano vocati. q̄ in hiſpania in errore gnoſticoꝝ ⁊ manicheoꝝ ꝑmixtū dogma cōpoſuit.

Priſcus. ca. cū. i. ātiqu⁹. vetuſt⁹. vł lōgeuus

Priſtinus. na. nū. pe. cor. i. antiquus.

Priuatus. ta. tū. i. expoliatus. orbatus. vel alienatus ab aliq̄b⁹ reb⁹. vel honore. vel dignitate. Et olī p̄uati dicebāt ab officijs publicis extranei. Eſt enī nomē magiſtratū habētī cōtrariū. Itē p̄uati ꝓprie dicūt̄ q̄ nō ſūt cōſtituti in aliq̄ dignitate xxiiij. q. j. q̄ cōtra. Itē dicūt̄ oēs excepti a iure cōi. ſiue ſit collegiū. ſiue aliq̄ ſpecialis ꝑſona. vij. q. j. petiſti. ⁊ diſ. iij. priuilegia.

Priuata ꝑſona. eſt ꝑſona carens functione publica.

Priuatū ius. eſt illud q̄d p̄ncipalit̄ ad ſingulorꝫ vtilitatē ꝑtinet. vt in pactis. ⁊ cōuentione ſingulariū ꝑſonaꝝ.

Priuata delicta dicūt̄ q̄ ciuiliter tractant̄. vt ſi m̄ furatus ſis decē. ⁊ ego vt rehabeā ago. nō vt corporaliter puniaris.

Priuignus. gni. eſt q̄ ex p̄oꝛi viro genit⁹ ē. dictus. q̄ſi p̄uigen⁹. i. ex p̄oꝛi viro genitus vel quaſi p̄uatus igne. i. dilectione. quia parꝫ diligit̄ a nouerca. vel a vitrico. Vñ vulgo antenatus dī. ſcilꝫ anteq̄ꝫ mat̄ cōtraheret cū altero viro. Vñ h̄ p̄uigna. ne. q̄ ex vxore viri nata fuit āteq̄ꝫ eſſet vxor ſua. Et eſt filia vxoris ab alio viro priori

Priuilegiū. gij. eſt lex p̄uata ⁊ ſingulari q̄ ad vnū ꝑtinet vł ad paucos. Et p̄uilegiū dī ꝓrogatiuū. vel honor ſingularis. vel ꝓpria ꝓſūptio. Priuilegiū etiā dī. q̄d iure debet. ⁊ b̄nficiū q̄d a p̄ncipibus cōcedit̄. Vel p̄uilegiū ē p̄ncipis b̄nficiū cōtra ius cōe indultū. Nō enī ē p̄uilegiū niſi aliq̄d idulgeat ſpāle. c. abbatē. de v̄. ſig. et. c. i. his d̄ p̄uile. Et dī q̄ſi p̄uās legē. vel eſt lex p̄uata. i. vnius ante alios honor vel dignitas aut īmunitas que ſibi cōuenit eoꝝ q̄ alijs incūbūt. vel q̄ de iure coi allegant̄. Vñ p̄uilegiat⁹. ta. tū. Et priuilegiarius. ria. riū. i. ꝓrogatus. vel q̄ vtit̄ p̄uilegio. Et nō q̄ p̄uilegiū meret̄ amittē q̄ conceſſa ſibi abutit̄ ꝑtāte. Itē vt dicit Hieronymus. Priuilegia paucorū non faciunt legem coēm. (genita

Priuus. ua. uū. i. priuatus. vel ꝓprius.

Proaſtiū. ſtij. locus ante ciuitatē. ſcilꝫ ſuburbiū. ⁊ dī a pro. i. ante. ⁊ aſty. q̄d eſt ciuitas. ſ̄m Hug. Pap. v̄o dicit. Proaſtiū. viridariū ꝓpe muꝝ arboꝝ.

Proauliū. lij. neu. ge. i. porticus.

Probatic⁹. ca. cū. i. pecualis. ⁊ dī a ꝓbaton. q̄d interꝑtat̄ ouis. Hinc dicta ē probatica piſcina. i. pecualis. quia cadauera beſtiaꝝ ibi abluebant. Vñ Ioānis. v⁰. Erat aūt hieroſolymis probatica piſcina. que cognoīabat̄ hebraice bethſaida. i. dom⁹ pecudū latine. Et ſatis cōcordat cū greco ſcilꝫ ꝓbaton. vł probatica. Et nō q̄ tres piſcine erant hieroſolymis. Vna piſcina ibi erat q̄ dicebat̄ ſuꝑior. Et h̄ erat extra ciuitatē. De q̄ Iſa. 7⁰. dic̄ dn̄s ad Iſaiā. Egredere in occurſū Achaꝫ tu. ⁊ q̄ derelictus eſt Iaſub filius tuus ad extremū aqueductus piſcine ſuꝑioris ab iuia agri fullonis. Alia piſcina erat inferior. ⁊ hec erat in ciuitate ad vſū ciuiū. Tertia autē erat iuxta tēpliū. q̄ſi ad radicē mont̄ ſion. De q̄ piſcina ſumebat̄ aq̄ ad ſacrificia abluēda. Et fiebat h̄ piſcina ex cōgregatiōe aq̄rū ſiloe. q̄d erat fons ad radicē montis ſion. In hac piſcina nathinei hoſtias lauabant ſiue oues ſacrificandas. Itē probaticus. i. qui probat vel probatur. ⁊ tūc dicitur a probo. bas.

Probaton grece·latine dr̄ ouis.

Problema.matis.neu.ge.qđ latine dicit̄ ꝓpoſitio·q̄ſtio eſt difficilis hn̄s aliq̇d qđ diſputatiōe ſoluēdū ſit.⁊ cor.pe.gti. Jn̄ ꝓblematicus.ca.cū.grauis.⁊ difficilis vel q̇ ꝓblema ꝓponit. Et videt̄ ꝓblema cōponi a pro.⁊ lema·qđ eſt vorago·q꞉ ꝓponit̄ vt voret.⁊ decipiat.⁊ producat ble.

Probus.ba.bū.i.modeſtus·morigeratus·gratus·cōmodus·aptus·bonus. Jn̄ probitas.tatis. Et cor.pro.Vn̄. Es probus expirat probitas·es honeſtus honeſtas Labit̄·es fortis·fortia morte iacent.

Proboſcida·uł promuſcida·roſtꝝ elephātꝭ q꞉ illa pabulū ori admouet.⁊ videt̄ declinari·h̄ proboſcis.dis.vel promuſcis.dis.

Probrū.bri.neu.ge.i.crimē·turpitudo·cōuitiū.dedec⁹. Jnde probroſus.ſa.ſū.i.dedecoroſus. Jnde hec probroſitas.tatis.

Procaſtrū.trī.locus foris ante caſtra vel caſtrū.⁊ dr̄ a pro.⁊ caſtrum vel caſtra.

Procax.cacꝭ.ois ge.i.petax·auidus petitor īportun⁹ ad petendū·qđ maxime ſolēt facere proci.⁊ ꝑtinet ad meretrices. Jn̄ procacitas.tatis.i.impudentia·intēperantia. Et proculus.la.lū.i.aliquātulū procax.

Proceleumaticus.ci.vide.ſ.in celeuma.

Procella.le.fe.ge.i.ſubita vis ventoꝝ cum pluuijs.⁊ dr̄ a procello.lis.eo q꞉ ꝑcellat.i.ꝑcutiat. Et ē ꝑcella ꝓpe terraꝝ ⁊ celi. Tēpeſtas fluctuū tm̄. Dicit̄ tn̄ q̄nq꞉ procella eleuatio fluctuū·ſ ꝓpter ventos. Jn̄ procelloſus.ſa.ſū.i.tēpeſtuoſus. Jn̄ procelloſitas.tatis.i.tempeſtuoſitas.

Proceres·ut ait Pap.ſūt ꝑncipes ciuitatis q̄ſi ꝓcedes·eo q꞉ an̄ oēs honore ꝑcedāt. Jtē capita trabiū q̄ eminēt ex parietes ꝓceres dicunt̄·eo q꞉ ꝑ procedāt. Hic facta trāſlatione ad ꝑmores.⁊ ad q̄ſdā nobiles ꝓceres dicūt̄·q꞉ cetere multitudini ꝓminent. Et declinat̄ h̄ procer huí⁹ proceris·ſ raro ī ſingulari inuenit̄·niſi q꞉ Juuenalis dixit. Agnoſco procerem ⁊c. Et cor.penl̄. proceres. Vn̄ Lucanus in 5⁰ Fata vacēt procerū motus hic cuncta ſequūt̄.

Procerus.ra.rū.i.long⁹·alt⁹·formoſus.⁊ dr̄ a ꝓcedo.dis. Jn̄ h̄ ꝓceritas.tatꝭ.i.lōgitudo·altitudo. Et ꝑd.ce. Vn̄ Daniel 4⁰ Et ꝓceritas ei⁹ cōtingens celū. Et Deut. 2⁰ Populus magn⁹ et mult⁹ ⁊ procere longitudinis. Et Numeri.13⁰ Populus quē aſpeximus procere ſtature eſt.

Proceſſus.ſus.ſui.i.ꝓſper euēt⁹ uł augmē

Proceſtria.oꝝ.pluralis nūeri·loca (tum. extra ciuitatē·ſic procaſtria·loca ex caſtra Vel proceſtria dicūt̄ loca ex ciuitatē degradata ꝑ que murus aſcendit̄.

Procinct⁹.i.apparatus belli uł pugne. Jtē procinct⁹.cta.ctū.i.expeditus·armatus.

Procliuus.ua.uū.⁊ h̄ ⁊ h̄ procliuis.⁊ h̄ ue. in eodē ſenſu.i.procurū⁹ in anteriorē ptē q̄ſi ꝓceps. Et pōit̄ q̄nq꞉ pro itēt⁹·ſedulus ꝓmpt⁹.q̄nq꞉ ꝓ facilis. Qui enī ī ꝓcliuitate ē·valde ē itētus ne cadat.⁊ ideo ponit̄ pro itent⁹. Jtē facile ꝓcipitari pōt.⁊ ideo ponit̄ pro facilis. Jn̄ procliuitas.tatis.

Procōſul dr̄·q̇ vice cōſulis fūgit̄. Vn̄ dic̄ Jſidor⁹.9⁰ etymo. Procōſules ſbiecti erāt cōſulibꝫ.⁊ dicti procōſules·eo q꞉ vice cōſulis fungerentur.

Procōſul dr̄ iudex ordinari⁹.⁊ eſt iudex a ꝑplo cōſtitut⁹·nō a ꝑncipe·nec ab alio·ſed āte īꝑatoriā dignitatē creat⁹·cui⁹ officiū erat ī prouīcijs dirigi·ſcilꝫ in regno tributarijs·ut ꝑ eū prouīciales ſua negocia expedirēt. Hic ꝯo pluries nō potuit vti faſcibꝫ q̄ꝫ ſexies. Nemo enī ſeptimo ē creatus procōſul.⁊ niſi ſemel procōſulat⁹ fungebat̄ inſignijs.⁊ in prouīcia.⁊ ad eū ꝑtinebat·ut ad q̄ſcūq꞉ magiſtrat⁹ reſpiceret ff.de offi.proconſul.l.procōſules.

Procōſul legat⁹ eſt cui procōſul prouinciā ingreſſus mandat iuriſdictionē.

Procor⁹.ri.pe.cor.ꝓpriū nomē cuiuſdā viri Vn̄ ī Aurora. Phillip⁹ Procorus Stephanus ꝑclarus honore. Et additur vnū l.in Philippus.vt prima producat̄.

Proculus.li.pe.cor.filius q̇ naſcitur pr̄e exiſtente procul a patria. Et h̄ procula.le.i.filia talis. Et ꝑcula q̄dā veſtis ꝑcioſa q̄ ꝑ ꝑcul afferebat̄.vn̄ ⁊ dr̄ ꝑcula·q̄ſi ꝑcul lata.

Proc⁹.ca.cū.dr̄ a procor.caris. Et h̄ proc⁹.ci. i.petitor.⁊ ꝓprie mulieꝝ·uł nonē cōiugis ⁊ nuptiaꝝ. Vel dr̄ a ꝑcando·q꞉ frequēter ſolet ꝑcari ⁊ petere donis eā quā vult.

Procurator.toris.eſt qui aliena negocia mandato ſibi a dn̄o facto gerenda gratuite ſuſcipit vnuꝫ vel plura.ff.de nego. geſt.l.iij.§.negociū.

Prodigialis.lis.⁊.t.⁊ h̄ le.i.mōſtruoſus. Jn̄ h̄ prodigialitas.tatꝭ.i.mōſtruoſitas. Et h̄ prodigiator.toris.i.ꝓdigioꝝ intꝑres.

Prodigiolū.li.dimi.i.paruū prodigiū.

Prodigiū.gij.i.monſtrū turpe.⁊ ad vaſtādum paratū.⁊ dicit̄ a prodigo.gis. Sepe tamen ſimpliciter pro mōſtro accipit̄. Jn̄ ꝓdigioſus.ſa.ſū.i.mōſtris plen⁹. Vel ſcḋm q̄ſdā. Prodigiū appellatuꝫ eſt·quaſi porro dictū·eo q꞉ porro dicatur.i.porro ſignificet.⁊ aliq̇d futuruꝫ eſſe protendat.

Vel prodigiuȝ pōt dici· q̄ſi procul a digito· q: ꝑfigurat aliq̄d remotū ⁊ futurū.

Prodigua. guę. i. hoſtia multū ↄſumēs. Jn̄ h̄ ꝓdignitas. tatꝭ. Et ꝓdigu⁹. gua. guū. i. ↄſumēs

Prodigalitas. tatꝭ. f. t. i. vaſtitas.

Prodigus. ga. gū. i. diffuſus· vltra moduȝ larg⁹ ⁊ effūdēs· ſm̄ Hug. Pap. vo dicit: Prodig⁹. i. profuſus· ↄſūptor· luxurioſus· ſūptuoſus· gluto. Vn̄. Prodigus excedit menſuraȝ· largus honori. Seruit· fructificat parcus· auarus eget.

Prodigus· ē q̄ neq; tēpus· neq; finē expēſarū adūtit· neq; modū. ff. de cur. furioſis. l. j. ſ; bona ſua dilapidādo ⁊ diſſipando ꝓfūdit· cui intdicit̄ bonoꝝ adminiſtratio a iudice ꝑ legem. xij. tabulaꝝ. vel alias a lege. vt quia in. l. Juli. maieſt. cōmiſit. vt. C. ad. l. Jul. maieſ. l. fi.

Proditor· ē qui ſecreta ſibi cōmiſſa reuelat de pe. diſ. vj. ſacerdos.

Productilis. ↄ. t. ⁊ h̄ le. pe. cor. di a ꝓduco cis. Et opus illud di productile quod nō ē fuſile· ſ; productū tuſionibus malleorū.

Prophan⁹. na. nū. i. execrat⁹· ſacrilegus. ⁊ di a pro. ⁊ phanū. q̄i ꝓcul a phano. Prophanū etiā di· qd̄ nō ē ſacrū. Vn̄ ꝓphani dicūt̄ oēs laici ⁊ illitt̄ati· q̄ſi ꝓcul a phano ꝓphetię. Vn̄ ſuper illud Ezech. 48: Prophana erūt vrbis ⁊c. laica ſciļ· ꝗ paſſim ꝓ̄ſo habitare liceat· non q: imunda ſint.

Profect⁹. tus. tui. i. itus. ⁊ di a ꝓficiſcor. ceri. Jtē profect⁹ di proficuū. ⁊ tūc di a proficio. cis. Vn̄ quidā. Pro paruo profectu eſt quis ſępe profectus.

Profeſſio. onis. fę. ge. i. ſciētia· ſ; nō q̄libet· imo illa di ꝓprie profeſſio alicuius· i qua ille a ſe ⁊ ab alijs credit̄ excellere. Vn̄ ꝓfeſſor alicuius artis di· q̄ ꝑ ceteris ſe eā ſcire ⁊ alij h̄ ipſū profitent̄. Vel profeſſio ē ſtudēdi alicui⁹ vitę vel ſcīę q̄dā ſingularis electio. Jn nr̄o t̄n vſu di profeſſio alicuius ſecta ul' diſciplina quā profitet̄· ſiue in ea excellat· ſiue nō· ſm̄ q: ē chriſtianę ꝓfeſſionis. Vn̄ di. Cui⁹ ꝓfeſſionis es tu chriſtianę an Tullianę: Et ego feci profeſſioneȝ vel profeſſus ſum in ordine fratꝝ minoꝝ.

Profeſtus. ſta. ſtuȝ. i. dies oīo feſtus. ⁊ di profeſtus· q̄i prorſus feſtus. Profeſt⁹ etiā dies di vigilia feſtoꝝ dieꝝ· q̄i ꝓpe feſtū. i. ante feſtū. Et q̄libet dies nō feſtiu⁹ dicit̄ profeſtus· q̄i lōge a feſto ul' procul. Hinc Macrobius de ſaturnalib⁹· dies oēs aut feſtos· aut ꝓfeſtos· aut intciſos vocauit.

Proficuū. cui. neu. ge. i. profectus.

Profligat⁹. ta. tū. ſm̄ Pap. i. piect⁹. deui⁹. ꝑuſus· afflict⁹. ſcelerat⁹· infect⁹. ⁊ ꝓd. ſi.

Prophoneſis· ē cū aliq̄s exclamādo deuȝ letitiā· ul' īdignationē exꝑmit. vt O deus ī quātā anim⁹ ↄſat amātis. ⁊ di a pros· qd̄ ē ad· ⁊ phonos ſon⁹· q̄ſi ſe h̄ns ad ſonū. i. exclamationē· q: h̄ color di exclamatio.

Profugus. ga. gū. pe. cor. i. procul fugiens· fugitiuus· expulſus. Profugus ꝓꝑe di· q̄ ꝓcul a ſedib⁹ ſuis vagat̄· q̄ſi porro fugat⁹

Profūdus. da. dū. i. prodigus· largus· diſſipator· q̄ nimis profūdit. ⁊ di a profūdo dis. Jn̄ profūditas. tatꝭ. i. ꝓdigalitas. Jtē profundus. da. dū. di q̄ſi procul a fundo habēs ſupficiē· vel q̄i procul habēs fūdū ⁊ di a pro. ⁊ fundus. Jn̄ hoc profūdū. di mare altum. ⁊ profūditas alicuius rei. ſm̄ Hug. Pap. dic̄: Profundū· vorago· altū· īmenſū· magnū.

Profuſus. ſa. ſū. pe. ꝓd. qd̄ ī vi nois accipit̄ in actiua ſigtiōe. Vnde Saluſti⁹. Aliena appetēs· ſui profuſus· ardēs ī cupiditatib⁹ Profuſus ſui. i. profundēs ſua. i. diſſipās vel diſpergēs. Pap. dic̄: Profuſus. i. largus· diſſipator.

Progenies. niei. fę. ge. i. ꝓpago· poſteritas· ſtirps. ⁊ di a progigno. nis· Et nō q: filij ⁊ nepotes nō ſūt progenies· q: nō ſunt ꝓcul geniti· ſ; pronepotes. ⁊ exinde ſūt progenies· q̄i procul geniti. ⁊ inde progenies incipit a pronepotib⁹. Sed poſteritas a nepote· q̄ſi poſtera ętas. Et ſicut inferius longe editi· progenies dicunt̄· ita ſupius proaui· abaui· ataui· tritaui· progenitores vocant̄· quaſi procul generantes.

Progama· ſm̄ q̄ſdam di ꝓcedēs ſcriptura q̄ ꝑ plures prouīcias ſiue loca deſtinat̄. Sȝ ſm̄ Azo· in ſū. C. e. ti. ē ſcriptura publice ꝓpoſita. vt ibi di in. §. mutationes.

Prohemiū· ē ſermo gnāl̄is ꝓambulans in ꝑncipijs libroꝝ· oſtēdēs ī gnāli q̄ poſtea cōtineat̄ in ſpeciali· intdūcq; alia plura cōplectēs. vt no. Jo. an. in exordio de. ſuper ↄ̄lo qm̄. Et di a ꝓ vel protos· qd̄ ē ꝑmū ⁊ hemi· qd̄ ē ſermo· ul' modulatio· q̄i ꝑm⁹ ſermo· ul' ꝑma modulatio· ſciļ prologus.

Proheres· dicit̄ q̄ loco heredis fungit̄· aut inſtitutus· aut ſubſtitutus. ⁊ producit he·

Prohibeſis· verbū defectiuū. i. prohibeas nec de eo iuenit̄ amplius. Vn̄ Plautus. Vnde queſo vt prohibeſis.

Prolatibilis. lis. ↄ. t. ⁊ h̄ le. qd̄ ē aptū ꝓferri

Prolepſis· eſt ꝓ̄ſūptio reꝝ explicādaꝝ ordine ſecutaꝝ. vt Aquilę volauerūt· h̄ ab oriēte· illa ab occidēte. ⁊ di a pro· qd̄ eſt ꝓ ⁊ lepſis· qd̄ eſt ſumptio· q̄ſi ꝓ̄ſumptio.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

Proles.lis.fe.ge.i.progenies.ꝓpago.nati.
vel proles.i.filius vel filia.
Proletanꝰ.rij.maſ.ge.q̄ ad ꝓlē tm̄ gignē/
dā vacabāt.Erāt eni q̄dā apud romanos
q̄ i vrbe ſp morabāt cā gnāndoꝝ filioꝝ.⁊
nō cogebāt ire i arma.⁊ hij ꝓletarij dice/
Prolios.herba q̄ florē velut cādorē (bāt.
habet.⁊ canos hoīuꝫ capillos facit.
Prolixus.xa.xū.i.ꝓductꝰ.lōgus.extenſus.
implicitus.qḋ nomen tractū eſt a longis
lixarū paſſibus. Jn̄ hec prolixitas.tatis.
Prologꝰ.gi.i.ꝑfatio.ꝓlocutio.⁊ dī a ꝓtos
qḋ ē p̄mū.⁊ logos.qḋ eſt ſermo.q̄ſi ꝓtos
Proludiū.dij.ē imago (logꝰ.i.p̄mꝰ ſmo.
veri ludi.i.exercitiū.ſm Papiam.
Proluuies.uiei.fe.ge.⁊ h̄ ꝓluuiū.uij.i.aq̄rū
īundatio.uł deſtructio ex aq̄ꝝ īundatiōe.
uł ſordes.vel purgatio.vel decurſus q̄ in
cuiuſlibet rei larga ⁊ indiſcreta effuſione
vel deuaſtatione īuenit̄.
Promethꝰ.Atlātis frat̄.a paganis d̄ luto
finxiſſe hoīes dī.ꝓpt̄ mirā īgenij excellētiā
celūq; aſcēdiſſe ignē furatū hoīb; dediſſe
vnde dij irati ipſū in caucaſo mōte ferrea
catena ad ſaxū ligauerūt.eiuſq; cordi aq̄/
lā appoſuerūt.hoīb; ꝟo febres ⁊ morbos
Promiſcuū vulgꝰ dī ex vtroq; (dederūt.
ſexu ꝑmixtū.⁊ declinat̄ ꝑmiſcuꝰ.cua.cuū.
⁊ dī a ꝑmiſceo.ces. Jtē ꝑmiſcuū genus ī
noīe.quod grece epicenum.i.ſupra cōe
dicit̄.eſt qḋ ſub vna voce.⁊ vno articulo
cōprehendit aīalia vtriuſq; ſexus.
Promontoriū.rij.dī mons q̄ ꝓcul apparet
pro ſui eminentia.
Promptuariū.rij.neu.ge.i.cellariū.⁊ dī a
ꝓmo.mis.q2 inde neceſſaria victui ꝓmūt̄
i.ꝓferunt̄.Vn̄ ꝓpha.Promptuaria eoꝝ
plena.Et eſt ꝓmptuariū longi temporis
Sed cellariū paucoꝝ dieꝝ.
Promptꝰ.ta.tū.i.paratꝰ ⁊ expeditꝰ ad ali/
q̄d agēdū.uł dicēdū.⁊ dī a ꝓmo.mis.Jn̄
ꝓmptulus.la.lū.i.aliquātulū ꝓmptꝰ.Et
cōponit̄ ꝑpromptꝰ.i.valde ꝓmptus.Jtē
ꝓmptus tus.tui.i.aptio.Et ꝑ cōpoſitionē
impromptu.i.in apto.ſ; potiꝰ in ꝯpoſitio
adiūgit̄ ꝓmptu ꝑ appoſitionē.
Promulcus.ci.maſ.ge.dī funis cū q̄ nauis
ducit̄.uł ſcapha q̄ maiorē nauē duc̄ ⁊ regit
Promurale.lis.neu.ge.i.murꝰ ante muruꝫ
dictū ex eo q̄ pro munitione muri ſit.
Promuriū.rij.i.anteſpaciū circa muꝝ.
Promus.mi.maſ.ge.i.cellariū.Et ponitur
q̄nq; pro cuſtode ipſius promi.
Promuſcida.vide.s.in proboſcida.

Pro nefas.ſcelus ꝯ fas.cōtra iuſticiā.⁊ ſunt
due ꝑtes.ꝓ interiectio.nefas nomē. Nō
enī pōt ibi eſſe vera cōpoſitio.q2 interiectio
non poteſt componi.
Pronepos.eſt filius nepotis.ſicut ꝓneptis
eſt filia neptis.
Pronoe.es.dī a protos.quod eſt p̄mū.⁊
noys.qḋ ē mens.quaſi protonoe.i.p̄ma
noys.ſcilꝫ diuina mens.
Pronoſticū.ci.neu.ge.i.ſignū futuri.⁊ dī a
pronoſco.ſcis.Et pronoſticꝰ.ca.cū q̄ ꝑco/
gnoſcit.uł añ ſigt̄.ſm Hug.Pap.dicit:
Pronoſtica.ꝯiūſio egritudinū.dicta a ꝑ/
noſcendo.Oportet enī medicū ꝑterita.ꝑ/
ſentia ⁊ futura ꝑuidere.
Pronoſticon.liber ē.⁊ pōt ſcribi ſine.g.vel
pōt addi.g.ꝑ ꝓtheſim.ut ꝓnoſticon.uł ꝓ/
Pronuba.be.dicta ē Juno.q2 (gnoſticon
nubētibꝰ ꝑeſt.q̄i ꝓnuba.Et gnālit̄ ꝓnuba
dī q̄ aſtat nubēti.⁊ q̄ nubētē viro ꝯiūgit
Jpſa ē ⁊ paranympha. Jnuenit̄ etiaꝫ h̄
pronub;.ſic̄ ⁊ h̄ paranymphꝰ.Vn̄ Judic
14º dī.q̄ vxor Sanſonis accepit maritū
vnū de amicis eiꝰ.⁊ pronubis.i.paranym
phis ſibi aſtātib;.Et cor.nu.Vn̄ quidaꝫ.
Pronuba curtat̄ cui pronub; aſſociat̄.Et
Ouidius in ſecunda epi.Pronuba creſi/
phone talamus vlulauit in illis.
Promurus.ri.ſpaciū iuxta murū.
Pronus.na.nū.i.ī anteriorē ꝑtē flexꝰ.incli/
natus.curuus.ſubiectus.humilis.⁊ dī a
pro.⁊ no nas.tracta metaphora a natāte.
q2 caput in anteriorē ꝑtē īclinat.⁊ poſte/
riora eleuat.Pronus etiā dī obſequens ⁊
promptꝰ.Jn̄ pronitas.tatis.i.ꝓmptitudo
Propagineus.nea.neū.i.ad ꝓpaginē ꝑti/
nens.vel de ꝓpagine exiſtens.
Propago.ginis.fe.ge.i.linea.origo.extēſio
flagellū vitis extēſū ſub terra.⁊ cor.pe.gn̄.
Propaſſio.onis.fe.ge.dī a ꝓ ⁊ paſſio.Et
dī ꝓpaſſio q̄ñ caro titillat viſo vulnere.
Sꝫ paſſio q̄ñ ille malus affectus erūpit
poſtea in effectū.Vn̄ dicit Hieronymus
in glo.Matth.5º ſup illud.Qui viderit
mulierē ad cōcupiſcēdū eā ⁊c.Propaſſio
eſt ſubitus motꝰ aī ſine deliberatione bo/
ni vel mali operis.Paſſio ꝟo eſt affectio
deliberati aī ſi ſit locus ꝑficiendi.Jtē nō
q̄ paſſio iportat imutationē patient̄.Nō
aūt dī aliq̄d imutari ſimpliciter q̄ñ id qḋ ē
ꝑncipale i ipſo imutatū ꝑmanet.⁊ iō ſim/
pliciter loquēdo q̄ñ ratio ñ mutat̄ a ſui eq̄/
tate uł eq̄litate.nō dī paſſio.ſ; ꝓpaſſio.q̄i
ꝑ vel īcepta paſſio.uł ꝓpaſſio q̄ſi īꝑfecta

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

paſſio. Sꝫ paſſio dı̄ cōſūmata paſſio ꝑ
Propatulus.la.lū.i.valde patu/ (cōſenſū.
lus.in palam ductus.coram factus.
Propatruus.trui.frater proaui.
Propenſus.ſa.ſū.i.extenſus.dilatatus. Jn̄
ꝓpenſius aduerbiū.quaſi extenſius.
Proper⁹.ra.rū.i.feſtinus ⁊ citus. ⁊ dı̄ a ꝓpe.
Propes.dis.maſ.ge.ē funis q̄ pes veli alli/
gat.quaſi ꝓpe pedes. ⁊ cor.pe.gtı̄.
Propheta.te. quaſi ꝑfator.a ꝑdicēdo futa
dı̄.a.pfor.fari.qđ ē.paul ab itētiōe fari.ſcılꝫ
aliud ꝟbo ꝓferre. aliud corde. Vel dı̄ a.ꝓ
cul.⁊ phonos.qđ eſt ſonus.q̄ı lōge ꝑuiſa
ꝓnūciās. Jn̄ h̄ ꝓphetiſſa.ſe.vates fēmia.ul̕
ipſa fēmia ꝓphetās. Et ꝓpheticuſ.ca.cū. Et
h̄ ⁊ h̄ ꝓphetalis.⁊ h̄ le. Et vt dıc̄ Jſidorus
ethimo.7⁰. q̄s gētiles vates appellāt: hos
nr̄i ꝓphetas vocant. q̄ſi ꝑfatores. q᷑ paul
fant ⁊ futa ꝑdicāt.q̄ ⁊ ı̄ veṫı teſtō vidētes
appellebāt. q᷑ videbāt ea q̄ ceṫı nō vide/
bāt.⁊ pſpiciebāt q̄ ı̄ myſtīo abſcōdita erāt
Prophetia.tie.ē ꝑſciētia futuroꝝ. Jtē ꝓphe
tia.ē reꝝ latētiū ꝑteritoꝝ.ul̕ ꝑntiū.ul̕ futu
roꝝ ex dina iſpiratiōe manifeſtatio. Cui⁹
ſeptē ſūt gnā. Primū gen⁹ ꝓphetie dı̄ ex
taſis.qđ ē mētis exceſſus.ſic vidit Petr⁹
vas de celo ſūmiſſū ı̄ ſtupore mētı̄ cū varijſ
aīalib⁹. Acti.x⁰. Secūdū eſt viſio.ſic Jſa.
6⁰. Vidi dn̄ꝫ ſedētē ſup ſoliū excelſū. Ter
tiū gen⁹ ē ſōniū.ſic Jacob ſubnixā in celo
ſcalā dormiēs vidit Gen̄.28⁰. Quartū ge
nus ē ꝑ nubē.ſic ad Moyſē.⁊ ad Job p⁹
plagā loq̄t deus. De Moyſe hı̄ Exo.19⁰
Veniā ad te ı̄ caligīe nubis vt audiat me
ꝓplus loquētē ad te. Quītū gen⁹ ē vox de
celo.ſic ad Abraā ſonuit dicēs Gen̄ 22⁰
Ne extēdas manū tuā ſup pueꝝ. Et ad
Saulē Acti.9⁰. Saule Saule q̄d me pſe/
q̄ris? Sextū gen⁹ ē accepta pabola.ſicut
apud Salomonē ı̄ ꝓūbijs. Et apud Ba
laam cū euocaret a Balach Nūeri. 24⁰
Septimū genus eſt repletio ſpūs ſancti
ſicut pene apud omnes ꝓphetas.
Propitiatoriū.torij.loc⁹ ꝓpitiādi.⁊ dı̄ a ꝓpi
tior.ari.q̄ı ꝓpitiatiōis oraculū. Et ſic dı̄ in
hiſtorijs ſup Exo. Propitiatoriū erat ta
bula aurea eiuſdē lōgitudinis ⁊ latitudis
cui⁹ ⁊ arca.vt arcā tegē ſufficeret. De ſpiſ/
ſitudie ꝟo ei⁹ nō legit̕. Hoc dicebat̕ ora/
culū.q᷑ dn̄s de illo reſpōſa dabat. Reſpō
ſū aūt dı̄ oraculū diuinū.q᷑ orantib⁹ dat̕.
Dicebat̕ etiā ꝓpitiatoriū.q᷑ ex ide loquēs
dn̄s ꝓpitiabat̕ ꝓplō.ul̕ q᷑ dic ꝓpitiationis
dicebāt gloriam dn̄i ſꝑ ibi deſcēdere. Ex
vtraq ꝫ ꝟo pte oraculi.ſcılꝫ ı̄ duob⁹ āgul̕
āterioꝛib⁹ poſiti ſūt duo cherubin aurei ⁊
ꝓductiles.non ſcılꝫ fuſiles.ſꝫ tunſionibus
malleoꝝ ꝓducti. Jn glo.aūt ad Heb.9⁰
dı̄. q᷑ dicebat̕ ꝓpitiatoriū ſiue oraculū.q᷑
ibi apparebat āgelus dn̄i loquēs Moyſi
q̄ſi dn̄s ꝓpitiaturus erat populo.
Propitius.tia.tiū.i.bon⁹.benign⁹.miſeri/
cors.mitis.pſper.placatus.⁊ dı̄ a ꝓpe.
Propitiatio.onis.i.placatio.mīa.⁊ dı̄ a ꝓ
pitior.ari. Et ꝓpitiatori⁹.ria.riū. Et ꝓpitia/
Propina.ne.fe.ge.loc⁹ iux̄ bal/ (ri⁹.ria.riū
nea publica vbi poſt lauacrū a fame ⁊ ſiti
reficiūt̕ hoīes. Et dı̄ ſic.q̄ı ꝓpellēs famē.eo
q᷑ h̄ loc⁹ famē pellat. Et dicūt greci popi
na.⁊ inde corrupte nos dicim⁹ ꝓpina pro
tali loco ſimplicit̕. Tn̄ ꝓpina modo dicit̕
taberna q̄libet.eo q᷑ famē pellat. Jn̄ h̄ ꝓpi
nula.le.dimi. Et ꝓpino.nas.i.vinū miſcē
potū adminiſtrare. Jn̄ h̄ ꝓpinator.toris.qui
potū adminiſtrat. Vn̄ Ouidius. Inde ꝓpi
nator nimiū qui vinū ꝓpinat.
Propinatoriū.rij.domus vel locus vnde
ꝓpinatur.vel vbi ꝓpinat̕.
Propinq̄ue⁹.nea.neū.i.ꝓpinqu⁹ ⁊ cōiunct⁹.
Propinqu⁹.qua.quū.i.ꝯiūct⁹.vel ſm̄ locū
ul̕ ſm̄ ſanguinē. Jn̄ ꝓpinquitas.tatis.
Propinula.le.dimi.i.parua ꝓpina.
Propius.pia.piū.i.ꝓpinqu⁹ ⁊ cōiunctus.
Propola.le.f.p.dom⁹ vbi vēdūt̕ vnguēta.
Pōit̕ etiā ꝓ q̄libet domo vbi aliq̄d vēdit̕
Propōtides dı̄ illud mare ꝑ qđ trāſijt Jo
ı̄ ſpecie bouis.vel ꝑ qđ Jupit̕ ı̄ ſpecie tauri
detulit europā. Jdē ⁊ alio noīe dı̄ boſpho
rus. Jnuenit̕ etiā pro noīe cuiuſdā ſtelle.
Proportio.onis.fe.ge.i.ſılı̄tudo.habitudo
cōꝑatio. Jn̄ h̄ ⁊ h̄ ꝓportionalis.⁊ h̄ le. Jn̄
ꝓportionalit̕ adū.⁊ h̄ ꝓportionalitas.tatis.
Et differt a ꝓportiōe.q᷑ ꝓportio ē habitu/
do vni⁹ ad aliud. Sꝫ ꝓportionalitas plu
riū habitudinū int̕ ſe cōꝑatio.ſm̄ Hug.
Et nō q᷑ loc⁹ a ꝓportione ſm̄ logicū dif
fert a loco a ſimili.q᷑ in loco a ſılı̄ accipit̕
ꝯꝑatio ſm̄ ſılı̄tudinē ı̄herētiū.vt ſicut ri/
ſibile ıeſt hoī.ita ⁊ hinnibile ineſt eq̄. Jn
loco aūt a ꝓportiōe nō attēdit̕ ſic ſılı̄tudo
inherētiū.ſꝫ ꝯꝑatio habitudinis.vt ſicut
ſe habet nauta ad nauem.ſic ſe habet mgr̄
Proprius.pria.priū.i.ꝓuatū (ad ſcholas
ſuū.qđ alij nō ꝑtinet.dictū ſic q̄ı porro ꝓ
uatū.i.ſepatū a coitate.ul̕ dı̄ a ꝓpe.q᷑ qđ
ꝓpriū eſt.ꝓpe eſt. Et cōꝑat̕ ꝑ ſupplenonē
magis.proprius mag̕.proprius propriſ/
ſimus. Jnde proprie magis proprie. ſıme.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

adū. Et h̄ ꝓprietas. tatꝭ. Inuenit̄ tn̄ ꝓprior. Vn̄ ad Ro. iij°. ſm vnā lr̄az. Nūc ꝓprior ē nr̄a ſalus q̄ꝫ cū credidim⁹. Et nō q̄ ꝓpriuz ſm dialecticū dī q̄druplicit̄. Vno modo qd̄ ī eſt alicui ſpeciei. ꝛ nō oī. vt eē gramaticū cōuenit tm̄ hoī. ꝛ non oī. 2° modo dī ꝓpriū qd̄ ī eſt oī. ſ3 nō ſoli. vt eſſe bipedem cōuenit oī hoī ꝛ nō ſoli. 3° modo dī ꝓpriū qd̄ ī eſt oī ꝛ ſoli ꝛ nō ſp̄. vt caneſcere ī eſt oī hoī ꝛ ſoli. ſ3 nō ſp̄. q꞉ nō niſi ī ſenectute. 4° modo dī ꝓpriū qd̄ appellat̄ ꝓprie ꝓpriuz. ꝛ ꝓpriū ꝑ ſe dictū. qd̄ ī eſt oī ꝛ ſoli ꝛ ſemꝑ. vt riſibile ī eſt oī hoī ꝛ ſoli ꝛ ſp̄. Nō tn̄ hō dī riſibilis q̄ actu rideat. ſ3 q꞉ apt⁹ nat⁹ ē ad ridēdū. Et h̄ q̄rto modo dī ꝓpriū. qd̄ appellat̄ vnū de q̄nq꞉ p̄dicabilib꞉. Et diffinit̄ ſic ab Ariſtotele: Propriū eſt qd̄ ſoli ineſt. ꝛ cōuerſim p̄dicat̄ de re. i. ſpecie. ꝛ nō īdicat q̄d ē eſſe. vt riſibile ē ꝓpriū hoīs. q꞉ cōuerſim p̄dicat̄ de ipſo: Nā oīs homo ē riſibilis. ꝛ omne riſibile eſt homo.

Propudiū. dij. ꝑſcurrilis locus.

Propudioſus. ſa. ſū. i. ignominioſus. iurioſus. turpis. ipudibūdus. iuerecūdus. impudens. irreuerens. infrontioſus.

Propugnaculū. li. dī a ꝓpugno. gnas. Et dicūt̄ ꝓpugnacula pinnę muroꝝ ſiue ſumę partes. q꞉ ex his pugnat̄.

Prora. rę. fę. ge. eſt anterior pars nauis.

Proreta. tę. maſ. ge. q̄ in prora. i. in p̄ncipio nauis morat̄. vt maior q̄ hortat̄ ſocios. vl̄ gubernator. Nā ī Iona vbi Hieronym⁹ gubernatorē. ſeptuagita proretā īterp̄tati

Proſus. ſa. ſū. i. longus. ꝛ ꝑductus. ꝛ (ſunt. prolixus. ꝛ dicit̄ a proſon.

Proſa. ſę. oratio ꝑducta. ꝛ a lege metri ſoluta. ꝛ dī a proſon. q̄ȷ a plixitate vboꝝ. q꞉ nō coartat̄ nūero pedū vl̄ ſyllabaꝝ. ſed in lōgū ꝑ volūtate ꝑducit̄. Vl̄ ꝑſa dī q̄ȷ ꝑfuſa. vl̄ q̄ſi ꝑrua. q꞉ ꝑruit ſpacioſe ꝛ excurrit. nullo termino ſibi p̄fixo vl̄ p̄finito. Jn̄ proſula. lę. dimi. i. pua ꝑſa. ꝛ ꝑſaic⁹. ca. cū.

Proſapia. pię. ꝛ h̄ proſapies. piei. i. progenies. generatio. ꝛ dī a proſipo. pas. quia procul ſipat̄ ꝛ ſpargit̄ vſq꞉ in poſteros.

Proſcenīū. nij. i. locus an̄ ſcenā vbi ludebāt vel ſacrificabāt. ſm Hug. Pap̄. vo dic: Proſcenia pulpita ſūt an̄ ſcenā vbi ludicra exercebant̄. theatrales ludi.

Proſcriptio. eſt adūſus abſentē iudicialis ꝓnūciatio vt impoſterū ꝑcul agat. i. maneat ab impio. Et talis cōtra quē fit pronūciatio talis. ꝛ cuius bona palam ꝛ apte ſcribunt̄. dicit̄ proſcriptus.

Proſectū. cti. i. extū. ꝛ dī a proſeco. cas.

Proſelitus. ti. eſt aduena ꝛ circūciſus qui miſcebat̄ ꝑplo dei. ꝛ ē grecū. Et aūt dicit̄ proſelitus. q̄ȷ ꝑcul a ſolo ſit⁹. etymologia eſt. Coīter aūt dicūt̄ proſeliti de gentib⁹ ad ritū iudeoꝝ cōuerſi. ꝛ cor. pen̄.

Proſeneta. tę. ē ꝑanymph⁹. i. media ꝑſona ꝑ quā aliq̄s cōtract⁹ celebrād⁹ aut ieūdus ꝓcurat̄. ꝛ talis ꝓcurator ī ſpōſalib꞉ dī paranymph⁹. q̄ explorat voluntatē hoīuz. q̄ ꝛ cū q̄b⁹ velint cōtrahere. ꝛ q̄ ſit facultas cōtrahentiū vel cōtrahere volentiū. cui⁹ remuneratio vel merces dī proſeneticū. Et cōſiſtit officiū ei⁹ circa amicitias cōplendas. ꝛ circa aſſeſſores ꝯgrēdos ordiarijs iudicib꞉. vide. c. j. de h̄ ī glo. ij. ꝯ teſti. li. vj

Proſequiū. quij. i. ſeruitiū. ꝛ dī a proſeq̄r.

Proſerpina. nę. filia cererꝭ. ſcil3 luna. vl̄ ipſa ceres. vl̄ t̄ra. ꝛ dī a ꝑſerpo. ꝑis. q꞉ circa noſ ſerpit. Et ē luna vicinior nobis ꝛ inferior oīb꞉ planetꝭ. Vn̄ q̄dā. Inferior reliq̄s eſt luna planeta planetiſ. Vel ꝑſerpina filia cereri dī ſemē vl̄ ſeges. eo q̄ ꝑcul ſerpat a t̄ra creſcēdo. Et cor. pe. Vn̄ Virgili⁹ ęnei. 6°. Hec ſibi pulcra ſuū ferri ꝑſerpina munus.

Proſeuca. cę. dī dom⁹ paupeꝝ ꝛ mēdicoꝝ. i. q̄ elemoſynaſ petūt. ꝛ dī a ꝑſeucō grece. qd̄ latine dī orare ꝛ dep̄cari. Item proſeuca dī oratio vel dep̄catio. Jn̄ proſeuticus. ca. cū. i. dep̄catorius. Jn̄ proſeutice. i. hūiliatiue. ꝛ dep̄catorie. ꝛ dep̄catiue

Proſcius. cia. ciū. ꝛ ꝑſiciu⁹. ciua. ciuū. q̄cq̄d ſupfluitatꝭ abſcīdit̄ ꝯ q̄libet matīa. qd̄ alit̄ dī ſuciſiu⁹. ua. uū. ꝛ ſucidane⁹. nea. neū. ꝛ ciſiu⁹. ua. uū. Et pōt dici ſbſtātiue. h̄ ꝑſiciū. cij. vl̄ ꝑſiciuū. ui. vl̄ ſuciſiuū. vl̄ ciſiuū qd̄ ita ſupfluū abſcīdit̄ de aliq̄ materia.

Proſiciū. cij. dī ꝑma ps extoꝝ. ꝛ dī a proſeco. cas. vel poti⁹ proſiciū dī a pros. qd̄ eſt ad. ꝛ icos. qd̄ eſt ſignū vl̄ imago. Jn̄ proſiciū. quaſi adimaginatio vel ſignū.

Proſimetric⁹. ca. cū. i. cōſtās ex ꝑſa ꝛ metro.

Proſintū. ti. dī funiſ q̄ nauis alligat̄ ī litore ad palū. ꝛ dī a proſon. qd̄ eſt longū. eo q̄ longus ſit.

Proſocer. dī mariti auus. Proſocr⁹ ē vxoris (auia

Proſodia. dię. fę. ge. i. accent⁹. ꝛ dī a pros. qd̄ eſt ad. ꝛ oda cantus.

Proſon grece. latine dī lōgū. prolixū. productū. vel rectū. ꝛ acuit̄ in fine.

Proſopō grece. ꝑſona dī latie. q̄ſi ad faciē. Et nō q̄ h̄ nomē ꝑſona ſigt̄ ſubſtātiā ꝑticularē. q̄ ſonat in dignitatē. Et ſilr̄ ꝑſopa vel ꝑſopon apud grecos. Et ideo ꝑſona

non eſt niſi in natura intellectuali. Et ſm
Boetiū ſūptū eſt nomē pſone a pſonādo
eo ꝙ in tragedijs ⁊ comedijs recitatores
ſibi ponebāt quādā laruā ad repſentādū
illud cui⁹ geſta narrabāt decātando. Et
inde eſt etiā ꝙ tractū ē in vſū vt qḋlibet
īdiuiduū hoīs ḋ q̇ pōt talis narratio fieri
pſona dicat̃. Et ex hoc etiā dī pſopon in
greco· a pro qḋ eſt in. ⁊ ſopos· qḋ eſt fa/
cies· q꞉ hmōi laruas āte facies ponebāt.

Proſopopeia fit qñ res fingit̃ loqui q̄ loq̇
nō pōt· vel qñ ſermo dirigit̃ ad rem q̄ nō
papit. ⁊ dī a proſopon· qḋ eſt pſona· et
peo· qḋ eſt fingo· q̄ſi fictio pſone loquētꝭ
vel fingentis loq̇ vel papientis. vt Terra
loquit̃ fontibꝰ ⁊ maribꝰ. Vel Ego terra
calcor ab hoībus. vel Audite celi q̄ loq̄r.

Proſper. ra. rū. dicit̃ fauſtus· ſecundus· felix
Inde pſpitas. tatꝭ. i. ſuceſſus· vel felicitas

Proſtibulū. li. neu. ge. i. lupanar· dom⁹ me/
retricū. ⁊ dī a pſto. ſtas. ibi eñi meretrices
pſtant. i. pro ſpacio ſtant. ⁊ meretricāt̃. Vel
dī pſtibulū· a pſternēdo· eo ꝙ p⁹ ludos
pactos ibi meretrices pſternāt̃. Vel dī a
pſtituo. tuis. qḋ eſt p ſpacio ſtatuere· ppo/
nere· q꞉ meretrices p ſpacio ſe ſtatuūt.

Proſtibula. le. pe. co. i. meretrix. ⁊ dī a pſti/
tuo. tuis. Vnde Hieronym⁹. Inter vir/
ginem ⁊ proſtibulam.

Protector. torꝭ. eſt q̇ ſtat armatus cū prin/
cipe. Vñ Oliuius ⁊ Belliſanus erant do/
meſtici ptectores Iuſtiniani· ſm Accur.

Proteruus. ua. uū. i. crudelis. valde terribilis
⁊ dī a pro vel proſ. ⁊ toruus. Iñ proterue
adu̇. Et pteruia. uie. i. crudelitas. vel terri/
bilitas. Et hec proteruitas. tatꝭ. Vnde in
grecismo dī. Improbus eſt aliq̇s verbis
factiſq̄ proteruus.

Protheſeoſpalange quedaꝫ figura eſt. ⁊ fit
qñ vna ppoſitio poīt̃ p alia. vt Accepit
eū in vlnas ſuas. i. inter vlnas ſuas. Ro/
gant ſup Priamo. i. de Priamo. ⁊ dī a p/
theſeos· qḋ eſt ppoſitio. ⁊ palange· qḋ ē
trāſmutatio· q̄ſi ppoſitionis trāſmutatio.

Protheſis· ē q̄dā figura. ⁊ ē appoſitio q̄dā
ad pncipiū dictionis littere vel ſyllabe.
vt gnato p nato. ⁊ tetulit pro tulit· ſic eñi
dicebāt antiq̇. ⁊ dī a protos. ⁊ theſis.

Protociū. cij. i. xenodociuꝫ. ⁊ dī a protos
quod eſt primū.

Protocollū. li. eſt abbreuiata ſcriptura de
aliq̇ ꝯtracta āteq̄ꝫ charta fiat. ⁊ dī a protos
qḋ eſt pmū. ⁊ collū· q꞉ in collis chartaꝝ p
loco fiebat talis ſcriptura. ⁊ poſtea habe/
bat̃ p exemplari. Eadē ⁊ ſceda dicitur.

Protologia. i. ſubtilis locutio qñ res ſin/
gule minutatim proferunt̃· ſm Papiam.

Protomartyr. tyris. i. primus martyr· ſicut
Habel in veteri teſtamēto. ⁊ Stephan⁹
ī nouo. ⁊ dī a protos· qḋ ē pm⁹. ⁊ martyr.

Protoplaſtus. ſti. i. pm⁹ format⁹· vt Adā.
⁊ dī a protos· qḋ eſt pm⁹. ⁊ plaſtus. Vñ
in hymno. De parētis protoplaſti frau/
de factor condolens ⁊c.

Protos. i. pmus. ⁊ accentuat̃ in fine.

Pro tribunali. i. in tribunali· protheſeoſpa/
lange. i. ppoſitio pro ppoſitione. Vel p
tribunali. i. ad tribunal. Vel p tribunali. i.
p iudicio dādo ī tribunali. i. in ſede iudi/
(ciaria.

Prot⁹. ta. tū. i. pm⁹ ⁊ dī a protos.

Prouectus. cta. ctū. i. procul vel ante vect⁹·
promot⁹· ſublimat⁹· auct⁹· cumulat⁹. Vñ
prouecta etas dī annis aucta ⁊ cumulata.

Prouentus. tus. tui. i. abūdantia. ⁊ dicit̃ a
prouenio. nis. Itē Prouēt⁹· caſus· bonus
euētus· ſors· fruct⁹· proſperitas· ſm Pap.

Prouerbiū. bij. neu. ge. i. ſimilitudo· parabola
vbi aliud dī. ⁊ aliud intelligitur· q̄ſi poſt
verbū poſitū· vel q̄ſi pbū pro alio. Inde
pūerbiolū. li. dimi. i. puū pūbiū. Et hꝫ ⁊ hꝫ
pūbialis. ⁊ hꝫ le. Pap. vo dic̄: Prouerbia
ſunt aliud habentia in medulla· aliud in
ſupficie pollicentia.

Prouerbioꝝ librū edidit Salomon. Vñ
dicit Iſidor⁹ etymo. 6º. Salomon filius
Dauid regis iſrael· iuxta nūerū vocabu/
loꝝ ſuoꝝ· tria volūia edidit. Hoꝝ prim⁹
maſloth hebrei· greci parabolas· latini pro/
uerbia vocāt· eo ꝙ in ipſo ſb cōpata ſimitu/
dine· figuras pboꝝ ⁊ imagines veritatis
oſtēderit· Ipſam autē veritatē ad intel/
ligendam legentibus reſeruauit.

Prouidētia. tie. fe. ge. ſm Boetiū in. 4º de
ꝯſolatiōe· ē ipſa dina ratio in ſūmo oīuꝫ
pncipe ꝯſtituta· q̄ cūcta diſponit· hꝫ qḋ tu
iuſtiſſimū ⁊ eq̇ huātiſſimū putas oīa ſciēti
puidētie diuiſū videt̃ q̇cq̇d citra ſpem vi/
deas geri. Rebꝰ q̇dē rectus ordo ē. Opi/
nioni vo tue pūſa confuſio. Et in. 5º libro
idē dic̄. Quis poſtulat vt neceſſaria fiāt
q̄ a dino lumie illuſtrant̃: cū nec hoīes ne/
ceſſaria faciāt eſſe q̄ videāt̃· dina pnotio
naturā reꝝ ppietatēq̄ꝫ nō mutat· manet
ītemerata mortalibꝰ arbitrij libertas. Itē
prouidētia ſumit̃ etiā pro quadā cura et
ſollicitudine rerū tēporaliū in futurū.

Prouincia. cie. dī a p vel pcul. ⁊ victus· q̄ſi
pcul poſita ⁊ deuicta. Cū eniꝫ romani oli

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

vincēdo totū orbē in ius ſuū redigerent.
ꝑaul poſitas regiones ꝓuincias appella/
uerūt. Prouīcia etiā dī regio ſubiugata.
7 tributaria facta. Jn̄ hic 7 hec ꝓuīcialis. 7 hoc
le.i.tributari⁹. Prouīcia etiā dicit̄ cōfiniū
regionū. Et ꝓuīcia ſiḡt celeriter adūbiū.
Et ꝓuīcia.i.ꝓuidētia. 7 officiū. vt Ex ꝓuī/
cia factū eſt.i.ex officio. Jtē hec ꝓuīcia dī
regio ſpecialiter. vn̄ comes ꝓuīcię dicit̄.
Jnde prouīcialis lis. 7 hoc le. gentile nomē.
Prouidus.da.dū. dī a ꝓuideo.des. Et eſt
ꝓuidus q̄ prouidet. Prouiſus cui ꝓuidet̄
Et ꝑ cōpoſitionē Jmprouidus.da.dū.
Et improuiſus.ſa.ſū. Et ꝓuidus cor.vi. Et
prouiſus producit vi.
Proximus.ma.mū.ē ſuplatiuū de ꝓpe. Dī
enī ꝓpe ꝓpior ꝓximus. Jn̄ ꝓpe ꝓpi⁹ xime.
adū. Et hec proximitas.tatꝪ. Jtē proxim⁹
q̄nq̄ʒ accipit̄ ꝑ cognato. vel ꝓpinq̄. ul' ſcḋm
ſanguinē. ul' ſcḋm locū. 7 ſcḋm hoc habet vim
poſitiui. 7 cōparatur proximus proximior.
7 caret ſuplatiuo. Jn.3° aūt ſniaꝝ dī. Hic
notādū eſt proximū dici diuerſis modis
ſcilʒ cōditione primę natiuitatis. ſpe con/
uerſationis. ꝓpinq̄tate cognationis. rōne
beneficij exhibitionis.
Prudens.dentꝪ.oīs ge. dī a porro 7 vidēs
q̄ſi porro.i. longe vidēs futura. perit⁹. vſu
doct⁹. callid⁹. exercitatiōe artis iſtructus.
cōſideratus. facūdus. q̄ facile fari pōt. Jn̄
hec prudētia.tię. virtus cardinalis. ſcilicʒ
bonaꝝ 7 malaꝝ rerū vtrarūq̄ʒ diſcretio.
Prudētiūcula.lę.i.parua prudentia.
Pruina.nę.fę.ge. frigus vel gelu matutini
tēporis. 7 dī a pyr. q̄ vrit ſic̄ ignis. Fri/
gus enī ſicut calor vrit. Jn̄ hic 7 hec pruina/
lis 7 hoc le. 7 pruinoſus.ſa.ſū. 7 ꝓd.pe.
Pruna.nę.eſt carbo viuus. Et dū ardet dī
pruna. a pereundo. vel a pyr. Sʒ dū extī/
cta fuerit. dī carbo. eo q̄ careat flāma. Jn̄
prunalis.lis 7 hoc le. 7 prunoſus.ſa.ſū. Jtē
prunus.ni. q̄dā arbor. cuius fructus rubet
vt ignis. Jn̄ hoc prunū.ni. fructus ei⁹. Et
hoc prunetū.ti. locus vbi pruni creſcunt.
Et pruneus.nea.neū. Et produ.pru. Vn̄.
Jlle calet pruna. fert prun⁹ dulcia pruna.
Prurigo.ginis. dī ardor 7 aduſtio carnis
ul' aurīū. cogēs ad ſcalpēdū. Jtē prurigo
dī ipſa ſcabies q̄ pruritū cōfert 7 ardorē.
Vn̄ 7 dī prurigo. q̄ſi purigo.i. puſtionem
agēs. Jn̄ pruriginoſus.ſa.ſū.i.ſcabioſus.
Et pruridus.da.dū. in eodē ſenſu. ſcilicʒ
pruritu 7 ſcabie plenus. Et ꝓdu.u.ante.r.
Pruritus.tus.tui. idem eſt quod prurigo.

Ps ante S

Pſalma.matis. vel hec pſalma.mę.i. pſal/
mus. 7 cōponit̄ diapſalma.
Pſalmodia.dię. cantus pſalmi. 7 dicitur a
pſalmus. 7 oda. Sʒ pſalmodes. in veſica
arenę ſunt. q̄ ex indigeſtione ciboꝝ naſcūt̄
Pſalmographus.phi.pe.cor.i. deſcriptor
pſalmorū. Jnde hec pſalmographia.phię
i. deſcriptio pſalmoꝝ.
Pſalmus.mi. dī a pſalteriū. q̄ ad pſalte/
riū cantabat̄. Jn̄ hic 7 hec pſalmiſta.ſtę. q̄
pſalmos cantat vel componit.
Pſalteriū.terij. quoddā inſtrumētū muſi/
cū. 7 dī a pſallo lis. q̄ eo pſallebant̄ 7 cā/
tabant̄ pſalmi. Jnde pſalteriū dicit̄ vbi
pſalmi cōtinentur. Jtem pſalteriū grece.
hebraice nablū. latine organū dicit̄.
Pſaltes pſaltę. dī peritus in cithara vel or/
gano. Vnde.j. Paralipo.23° Quattuor
milia ianitores. 7 totidē pſalte canentes
dn̄o in organis. Vel ſcḋm Pap. Pſaltes.i
pſallēs. Et vt ſcribit̄ in hiſtorijs. Tradūt
phi q̄ armonia letū reddat letiorē 7 triſtē
triſtiorē. Et ut dicūt mathematici. Multi
demones armoniā ferre nō poſſūt. 7 q̄nq̄ʒ
nulli. Vn̄ etiā.j. Reg.16° dī. q̄ ſpūs dn̄i
malus recedebat a Saul. q̄n̄ Dauid corā
eo pſallebat in cithara.
Pſeudo grece. latine dī decipiēs ul' falſus
Jn̄ pſeudomen⁹.i.fallax. Et pſeudol⁹.la.
lū.i.fallax. falſus. decipiēs. ul' pſeudol⁹ dī
falſus ſeru⁹ 7 malus. a pſeudo. qḋ ē falſus
7 dulos. qḋ eſt ſeruus. Et cōponit̄ pſeu/
doapl's.i.falſus apl'us. Pſeudoꝓpha.i.fal
ſus ꝓpha. Vnde Apoc.16° Vidi de ore
pſeudoꝓphe exire ſpūs tres imūdos. Et
pſeudochriſtian⁹.i.falſus 7 decipiēs chri/
ſtianus. Pſeudograph⁹.i.falſus ſcriptor
Et ſic in ſilib⁹ pōt eſſe cōpoſitio ul' appo/
ſitio. Et eſt pſeudo īdeclinabile ī vtroq̄ʒ
numero. 7 oīs ge. ſcḋm Hug.
Pſychomachia.chię. eſt virtutū vitiorūq̄ʒ
pugna. quę fit in aīa. 7 dī a pſychi. quod
eſt aīa. 7 machia pugna. quaſi pugna aīę.
Pſitacus.ci. q̄dā auis q̄ in indię litoribus
gignit̄. colore viridi. torquē habens pu/
niceū circa collū. grandi lingua. 7 ceteris
auibus latiore. vn̄ 7 articulata v̄ba exp/
mit. ita ut ſi eā nō videas. hoīeʒ loqui pu/
tes. & ex natura ſalutat. 7 dicit chere. qḋ ē
aue. & cetera verba dicit inſtructione. Vn̄
quidā ſub pſona pſitaci dicit. Pſitacus
a vobis alioꝝ noīa diſco. Hoc per me
didici dicere ceſar aue.

Ptolemei dicuntur reges egypti·ſicut ro/
mani imperatores ceſares appellant.

Ptiſana.ne.fe.ge.eſt ſuccus hordei·vł pul/
mētū inde factū. Vel ptiſane dicūt̃ grece
q̄ ꝓprie fieri ſolent in pyla. Jn̄ hoc ptiſana/
riū rij. vas fictile in q̄ coquit̃ ptiſana. Et
ptiſanari⁹.ria.riū.ſm Hug. Papias. vo
dic: Ptiſane ex diuiſis pigmētis fiūt ⁊ liq̄/
ribus. Vas q̄dā faciūt de hordeo quod ī
pyla decorticāt. Et ſcribit̃ ſm eum p.p. in
pma ſyllaba. Glo. dic. 2. Reg. 17: Quaſi
ſiccāſ ptiſanas. Ptiſana dr̄ hordeū ſiccatū
pylo tūſū·decorticatū ⁊ fit inde cibꝰ apt⁹
carētib⁹ dentib⁹. Vn̄ quidā. Cortice nu/
dato ptiſanas nempe hordea dicas.

Phthongus. gi.i. ſonus. Jn̄ diphthōgus
i. dualis ſonus.

Ptotos .i. caſus. Jnde p compoſitionem
polyptoton·monoptotus.

P ante V

Puber·cōis ge. vel pubes· vel pubis·gtō
huius puberis.i. puer pubē iam habēs vel
emittens·ſcilꝫ q̄ iam generare pōt. Hic
vir incipit eſſe a q̄ttuordecī ānis· hec femia
incipit eſſe viri potens ab ānis duodecī
Et ita voluīt q̄dā puberē ex ānis dici·ſcilꝫ
qui quattuordecī ānos expleuerit·q̄uis
tardiſſime pubeſcat. Sꝫ certū eſt puberē
eē q̄ ex habitu corporis pubertatē oſtēdit
⁊ generare iam poſſit. vn̄ ⁊ puber·a pube
i. a pudendis corporis·quia hec loca tunc
primitus lanuginem ducūt.

Puberculus.li. maſ.ge. ⁊ hec pubercula. le.
dimi. ſcilꝫ adoleſcētulus. ⁊ adoleſcētula.

Pubertas.tatis. eſt collectio puberū· vel etas
definita q̄ttuordecī ānis· vel q̄ puer pu/
(beſcit.

Pubes.bis. etas pueri iā q̄ttuor/
deci annorū. Et pubes.i. collectio taliū iu/
uenū ꝓprie. Et pubes.i. prima barba· ſcilꝫ
lanugo. ⁊ ꝓprie pars inferior· ſcilꝫ pecten.
Vn̄ dr̄ pubes·quaſi nubes pudendorū.

Pubeta.te. ⁊ pubeda. de. in eodem ſenſu.i.
adoleſcens·puer. ⁊ dr̄ ſic·q̄ſi pubi datus.

Publicanus.na.nū. dr̄ a publicus. Et pu/
blicani dicebant̃ cōductores vectigaliū
fiſci·vł rerū publicarū·ſiue q̄ vectigalia pu/
blica exigūt. vł q̄ p ſecularia ⁊ publica ne/
gocia lucra ſectāt̃· vn̄ ⁊ dicti ſūt ſm Hug.
Vel ſm Bedā. Publicanus dr̄ q̄ amiſſo
pudore·publice peccat· vel q̄ vectigalia. i.
tributa publice exigit. Glo. aūt ſup illud
Matth. 5: Nōne publicani hoc faciunt·ſic
dicit: Publicani exactores romanorū·q̄s
iudei ſic vocant· qꝛ de republica curā ge/
rebāt. Dicūt̃ etiā nomē traxiſſe a Publio
romano rege·qui primus eos ordinauit.
Scd̄m vo Remigiū·publicani dicebāt̃
miniſtri Herodis cōſtituti a Publio roma
no rege·ad exigienda vectigalia· ſiue qui
publica negocia exercebāt. ⁊ p fraudes.
⁊ piuria·iniuſta lucra ſibi accumulabant.

Publicaria·dicūt̃ ea q̄ ob aliq̄d delictū ſic
enorme in publicū erariū deuoluūt̃. ⁊ ide
dicit̃ publicatio bonorū.

Publica iudicia·ſūt dicta q̄ſi populica·qꝛ
cuilibet de ꝑplo ꝓmiſſa eſt eorū ꝓſecutio.

Publicū ius eſt·qꝛ principaliter ſpectat ad
publicam vtilitatem.

Publicus.ca.cū.i. cōis. Sꝫ ꝓprie cōe eſt q̄d
ptinet ad oēs hoies eiuſdē ciuitatis. Pu/
blicū hoc q̄d ad oēs generaliter. Et dr̄ pu/
blicus a Publio. Publius enī fuit q̄dam
qui rē ſuam ꝓ loco cōem fecit ⁊ publicam.

Pudens. dentis.i. verecundus· hic pudens
opinionē verā ⁊ falſam metuit. Sꝫ vere/
cundus non niſi veram.

Pudēda.i. genitalia·ab eo qꝛ pudeat illorū
vel a pube dicta· ſm Papiam.

Pudicus.ca.cū.i. caſt⁹. ⁊ dr̄ a pudor· quaſi
pudoris cuſtos·vel amic⁹. Jn̄ pudicicia.
cie.i. integritas·vel caſtitas. Differunt tn̄
in hoc· qꝛ caſtitas eſt virt⁹ mot⁹ libidinis
domās. ⁊ eius ſig̃ abhorrēs. Sꝫ pudicicia
eſt virtus motū libidinis domās· hec eius
ſigna nō abhorrens. Signa aūt eius ſunt
geſtus corporis·vox blanda·accurate or/
nari. Vn̄ virgines caſtas dicim⁹. Ma/
tronas aūt pudicas. Et ꝓduc. dr̄. pudic⁹.
Vnde Ouidius epi. Jlle tn̄ pietate mea
ꝓcabuſqꝫ pudicis. Jtem q̄daꝫ. Sobrius
a menſa· de lecto ſurge pudicus.

Pudor. doris. ē verecūdia ex aliq̄ caſu īnata
q̄ nō auferēs memoriā·linguā īpedit. Et ē
corporis· ſicut pudicicia mētis. Jn̄ pudo/
roſus.ſa.ſū. Et pudor⁹. ra. rū.i. eodē ſenſu.
i. pudore plenus Et cor. pu. Vn̄. Porcorū
ſiliquis pudor eſt inhiare famillis.

Pudoratus. ta.tū.i. pudore ſuffuſus. ⁊ dr̄
a pudor. Et cōponit̃·expudorat⁹.i. extra
pudorē poſitus·impudēs. Et impudora/
tus.ta.tū. in eodem ſenſu.

Puer.ri. dr̄ a pus puris·q̄d eſt cuſtodia·qꝛ
in pure .i. in cuſtodia tenet̃. Vel vt No/
nio marcello placet·puer dr̄ a punio.nis
qꝛ pueri verberib⁹ ſolent puniri ⁊ coerce/
ri. Vel puer dr̄ a puritate vel a paruitate
⁊ pilorū ⁊ aliarū rerū. Et notādū qꝛ trib⁹

modis dicitur puer. Natiuitate ſalz. vt Puer natus eſt nobis. Etate. vt nouenis decenis. Obſequio. ut fidei puritate. Vñ dñs ad Hieremiã: Puer meus es tu noli timere. Itẽ nõ q antiq̃ dicebãt hic puerus pueri. ⁊ hic ⁊ hec puer pueri. Et a puer dr̃ hec puera. i. puella. Et hic puerulus. ⁊ hic puerculus. li. dimi. Et hec puerula. le. ⁊ puercula. le. dimi. ſũt ſimilr̃. Et hic ⁊ hec puerilis. ⁊ hoc le. penl. pd. Iñ puerilr̃ adũ. ⁊ hec puerilitas. Itẽ a puer dr̃ hic puellus. li. dimi. Iñ hic puellulus ſimilr̃ dimi. Et hec puella. ⁊ hic puellula. oĩa dimi. Itẽ a puellus dr̃ hec puella. ⁊ hic ⁊ hec puellaris. ⁊ hoc re. ⁊ hinc puellariter adũ. ⁊ hec puellaritas. tatis. Et nõ q puellus. ⁊ puera nõ ſũt in frequenti vſu. nec puerus. licz ab eo dimi. ſit in frequẽti vſu. ſalz puerul⁹. pe. cor. Nã a puer dr̃ puerculus. ⁊ a puer⁹ puerulus. pp̃e dr̃.

Puericia. cie. fe. ge. dr̃ ſecũda etas. ⁊ dicit̃ a puer. q̃ſi pura. ⁊ nõ ad gignendũ apta. ⁊ durat a ſeptimo. vſq₃ ad q̃rtũdecimũ annũ. Sz pubertas ẽ etas adulta q̃ iã gignẽ põt. ⁊ incipit a quartodecimo anno.

Puerpera. re. fe. ge. q̃ puerũ ul' puerã parit. Et ꝓprie puerpera dr̃ in p̃ partu. Et inde dr̃ hoc puerperiũ. rij. partus pueri ul' puere. ⁊ ꝓprie pmus. Vel puerperiũ dicit̃ locus in quo puer cõcipit̃ ⁊ morat̃ ĩ vtero matris vſq₃ ad partũ. ſm Aug. Papias uero dicit: Puerperiũ primus partus. ul' puer in vtero formatus. ⁊ cor. pe. puerpera.

Pugil. gilis. maſ. ge. qui certat pugnis.

Pugillator. toris. i. pugnator. pugil. hic pugil ex ꝓpria fortitudine. Pugillator ex arte. Et pugillator. i. pancracian⁹. ſalz q̃ aliq̃d de manu in manũ ſubtrahit.

Pugillatus. tus. tui. ars vel act⁹ dimicãdi ſeu pugillãdi. ⁊ dr̃ a pugil. ul' pugillator.

Pugillus. li. maſ. ge. ⁊ hoc pugillum. li. qd̃ pugno defert̃. ⁊ in q̃ ſcribit̃. vt liber ul' tabula. vel charta. ⁊ dr̃ a pugn⁹. Vñ Martial' capel. Pugillo aſſeuerãte dictauerit. Et idem pugillar. ris. ⁊ hoc pugillare. ris. et hec pugillaris. ris. i eodẽ ſenſu. ſalz penna. vel cornu. vel tabula manualis. Vñ Luc. p̃. Et poſtulans pugillarẽ ſcripſit dicẽs ⁊c. Et hic ⁊ hec pugillaris. ⁊ hoc re. quod ptinet ad pugnũ. vel qd̃ põt replere pugnũ.

Pugillo. lonis. maſ. ge. i. cũ gladio pugnãs ⁊ dr̃ a pugio. onis.

Pugio. onis. maſ. ge. eſt qddã inſtrumẽtũ ferreũ longũ ⁊ acutũ. ⁊ dr̃ a pungendo. i. transfigẽdo. Vel eſt gladius paruus bis acut⁹ lateri adherẽs. Idẽ ⁊ clunabulũ. vel cluniculũ. eo q religet̃ ad clunẽ. Vñ Numeri. 25. Pugione arrepto. ⁊ pd. pe. gti.

Pugna. gne. fe. ge. dr̃ a pugn⁹. q: olĩ in ĩtio vſus fuit in bello pugnis contendere. vel q: olim p̃ bellũ pugnis incipiebat̃. Vñ et pugna etiã duoꝝ eſt. ⁊ aliq̃ñ ſine ferro.

Pugnella. le. dimi. i. parua pugna.

Pugnax. nacis. q̃ ſepe ⁊ aſſidue pugnat. ⁊ dr̃ a pugno. nas. Iñ pugnaculus. la. lũ. i. aliquantulũ pugnans.

Pugnabũdus. da. dũ. i. pugnãti ſimilis.

Pugnula. le. dimi. i. parua pugna.

Pugnus. gni. dr̃ man⁹ clauſa cũ cõprehenſione digitoꝝ. ⁊ dr̃ a pũgo. gis. q: cũ pũgere volumus. manu pugnũ facim⁹. ⁊ cũ eo pũgimus. Item pugn⁹ q̃ñq₃ accipit̃ p modico. qd̃ q̃ſi põt cõprehẽdi ĩ pugno qd̃ tamẽ ꝓprie hoc pugillũ dicit̃.

Pulcer. cra. crũ. a ſpecie cutis ⁊ pellis dicit̃. ſalz q̃ pulcraz habet ſupficiẽ cutis. Et nõ q licz pulcer ꝓprie dicat̃ de corpore. transfert̃ tñ ad alia. ⁊ nõ debet aſpirari pulcer. Vñ dicit Apulei⁹. q errant q̃ pulcer ⁊ ſepulcꝝ p. ch. ſcribẽda exiſtimãt. q: ĩ latinis dictionib⁹ poſt. c. nota aſpirationis ſalz h. nunq₃ reperitur.

Pulex. licis. maſ. ge. dr̃ a puluis. q: ex puluẽ naſcit̃. vel q: magis ex puluere nutrit̃. Iñ pulicoſus. ſa. ſũ. i. plenus ⁊ abũdans pulicib⁹. Iñ hec pulicoſitas. tatis. i. plenitudo ⁊ abũdantia pulicũ. Et pulicarius. ria. riũ. Et hoc pulicariũ. ⁊ pulicetũ. locus vbi pulices abundãt. ⁊ cor. penl. genitiui.

Pulios. q̃dã herba. q: ſemẽ ſiſe pulicib⁹ habet. Vñ ⁊ eã latini herbã pulicariã vocãt.

Pullus. la. lũ. dr̃ a paruus vel pup⁹. Et hic pullus. li. i. paruus. Vñ homo paru⁹ dr̃ pullus. Itẽ nati recẽtes oĩuz auiũ. ⁊ etiaz q̃drupedũ pulli dicũt̃. q̃i pupi vel parui. Vel pulli dicũt̃. q̃ſi polluti. a polluo. is. q: polluti ſũt. Iñ hic pullus. la. lũ. i. niger. gra. grũ. qd̃ eñi nigrũ eſt. q̃ſi pollutuz eſt. Vñ Hieronym⁹ ad Nepotianũ. Veſtes pullas eque vita vt cãdidas. Et ĩde pullat⁹. ta. tũ. i. nigris veſtibus indutus. Vñ Iuuenalis. Horrida mater pullati pceres. Itẽ a pull⁹ p nato. dr̃ pullul⁹. la. lũ. dimi.

Pulmentũ. ti. neu. ge. cibus delicat⁹ ⁊ ſuauis. ⁊ dr̃ a pulpa. pe. Iñ ⁊ hoc pulmẽtariũ. rij. p eodẽ. Et pulmentarius. ria. riũ. Itẽ pulmentũ ul' pulmentariũ. dr̃ q̃libet cib⁹ p̃ter panẽ. Quidã tñ dicunt q pulmẽtũ deriuetur a puls pultis.

Pulmo.monis.eſt quoddā iteſtinū aīalis
quod greci pleumon vocāt. eo ꝙ cordis
flabellū ſit. in quo pneuma.i. ſpūs ineſt.
ꝑ quē ⁊ agitatur ⁊ mouetur. vnde ⁊ pul
mones vocati ſūt. Nā grece pneuma ſpi
ritus dr̄. q̄ flando ⁊ agitādo aerē emittit
⁊ recipit. a q̄ mouet̄ pulmōes ⁊ palpitāt
⁊ aperiēdo ſe vt flatū capiāt ⁊ ſtringēdo
vt eijciant.
Pulpa.pe. caro ſine pinguedine. ſicut eſt
groſſa ⁊ tumida caro crurū ⁊ brachiorū. ⁊
dr̄ a palpo.pas. q̄ſi palpa. q꞉ palpitat. et
reſilit ſepe. Et ponit̄ ſepe ꝓ adulatiōe ⁊ de
lectatione. q꞉ talis caro ſuauis eſt ⁊ dele
ctabilis ad veſcendū. Jn̄ hec pulpula.le.
dimi. Et pulpoſus.ſa.ſū.i. pulpis plenus.
Jn̄ pulpoſitas.tatꝭ. Vel dr̄ pulpa a puls.
q꞉ olim cū pulte mixta comedebat̄.
Pulpamētū.ti.i. pulmētū. uł delectamētū.
⁊ dicit̄ a pulpa.
Pulpitū.ti.neu.ge. analogiū. legiū. lectrū.
legitoriū. ⁊ dr̄ a publicus. q꞉ ibi publice
legunt vt poſſint conſpici a populo.
Pulpula.le.dimi.i. parua pulpa.
Puls.tis.fe.ge. pulmentū ſimplex ex fari
na. a pellendo ſcilꝫ īfirmitatē ⁊ debilitatē
dicta. Pultes placente q̄ tenuiſſime ſunt
dicunt̄ ſc̄dm Papiam.
Pulſus.ſa.ſū.i. eiect⁹. fugatus. ⁊ dr̄ a pello.
Pulſus.ſus.ſui vocatus eſt q꞉ pulſitat vel
palpitet. cuius indicio aut infirmitatem
intelligimus. aut ſanitatē.
Puluinus.ni.maſ.ge.i. ceruical. ⁊ dr̄ a plu
ma. q̄ſi pluminus. q꞉ de pluma fit. Vel dr̄
a pullus. q꞉ de plumis pulloꝝ fit. Jn̄ hoc
puluinar.nari. idē q̄d puluinus. Et pul
uinaria dicunt̄ q̄nq꞉ ipſi lectuli. vel lecti
ſternia q̄ ſternebant̄ in tēplis. vn̄ ipſa tē
pla ⁊ feſta dicūt̄ puluinaria. Sꝫ puluin⁹
priuati hoīs eſt. Ceruical vel puluinar re
gū ⁊ diuitū. Puluini etiā ſūt machine q̄b⁹
naues deducūt̄ ⁊ ſubducunt̄ in portū. Et
ꝓd. penł. puluin⁹ vel puluinar. Vn̄ Oui
di⁹ i.ꝫ. epi. Collaq꞉ puluino nr̄a ferēda
dedi. Jnde puluillus.li. ⁊ puluinulus.li.
dimi.i. paruus puluinus.
Puluis.uis. uł puluer. dr̄ q̄d vi tollit̄ vēti
Tollit̄ eni flatu. nec reſiſtit. nec ſtare no
uit. Vn̄ ꝓpheta. Tanq꞉ puluis quē ꝓijcit
ventus a facie terre. Jn̄ puluere⁹.rea.reū.
q̄d eſt de puluere. vel ad puluerē ꝑtinēs.
Et puluerosus.ſa.ſū.i. puluere plenus. Et
puluerulēt⁹.ta.tū. in eodē ſenſu. Et vtrūq꞉
cōpat̄. Jn̄ h̄ puluerositas.tatꝭ. ⁊ hec pul
uerulētia.tie.
Pumex.micis. dr̄ lapis leuis ⁊ cauernoſus.
⁊ dr̄ a ſpuma. q̄ſi ſpumex. q꞉ ſpume denſi
tate concret⁹ fit. ⁊ tantā habet refrigerādi
naturā. vt in vas miſſus muſta deferuere
deſināt. Jn̄ pumicoſus.ſa.ſū. Et pumice⁹
Pumicellus.li.dimi.i. pu⁹ pumex. (cea.ceū
Pumiculus.li.dimi. idem.
Punctorius.ria.riū. dr̄ a pungo.gis. Et h̄
punctoriū.rij. cū quo pungimus.
Punctus.ctus.tui. actus uł paſſio pūgēdi
vel q̄d pūgēdo facimus. ⁊ dr̄ a pūgo.gis
Et h̄ pūct⁹.cti. ⁊ h̄ pūctū.cti.i. eodē ſenſu.
ſcilꝫ q̄d pūgendo facimus. vel principiū
linee. Jtē pūctū eſt ſimplex uł idiuiſibilis
quātitas. ꝓma in cōpoſitione linee. ⁊ vlti
ma in reſolutiōe. Jtē pūctū dr̄ in cōpoto
q̄rta ps hore. Et nō ꝙ maſculinū ſcilꝫ pū
ct⁹.cti. iā ceſſauit i freq̄nti vſu. q꞉ nō vtim̄
niſi neutro. Dicim⁹ eni h̄ pūctū.cti. Jdē
dicendū eſt de ſtadius ⁊ ſtadiū. catinus ⁊
catinū. q꞉ eoꝝ maſculinū iā ceſſauit in fre
quenti vſu. Jtē pūctū eſt ſignū ſegregās
intellectū. ⁊ ſpiritū recreās, platoni. Et ſc̄dm
hoc coma. colū. ⁊ periodus. ſunt puncta.
Punicus.ca.cū.pe.cor. vide.ſ. phęniceon.
Pupa.pe. dr̄ a pup⁹. Et pupe dicūt̄ q̄dā
ſtatiūcule q̄s virgines ſolēt facere in mo
dū filiaꝝ ⁊ veſtibus obuoluere. q̄s poſtq̄
ad ānos nubiles veniebant ⁊ puerilibus
abrenūciabāt. q̄ſi ſb ꝑtāte veneri futuri.
veneri ſacrificabāt. Vn̄ Perſius. Dicite
pontifices in ſacro q̄d facit aurū. Nempe
h̄ q̄d veneri donare a virgine pupe. Jn̄
pupula.le.dimi.i. parua pupa.
Pupillus.li. dr̄ q̄ cū impubes ſit. deſijt eſſe
in ꝑtāte patris. aut morte pr̄is. aut emā
cipatione patris. Et ſic pupillus dr̄ etiā
ſi habeat patrē. l. ſi ſeruus. §. pupillus. ff.
de v̄. ſig. Pupilla ſilit̄ dr̄ infra annū pu
bertatis emācipata. vel morte patri deſi
nens eſſe in ꝑtāte eius. ſcilꝫ. xij. annoꝝ. ſic
pupillus infra. xiiij. Vel pupillus vel
pupilla dr̄ q̄ vel q̄ caret patre. vel matre.
vel vtroq꞉. ſcilꝫ orphanus. vel orphana.
Sꝫ orphan⁹ ē grecū. Pupill⁹ v̄o latinū.
Nā in pſalmo vbi legit̄. Pupillo tu eris
adiutor. grecus habet orphano. ⁊ dicit̄ a
pupus. q꞉ habet paruā cōſolationē. Jtē
pupilla.le. dr̄ meditulliū oculi. ſcilꝫ medi⁹
pūctus oculi. in q̄ vis eſt videndi. ⁊ dr̄ a
pupus. eo ꝙ ſit parua. vel dicit̄ a puella
eo ꝙ ſit pura ⁊ īpolluta. ſicut puella. Vāc
pleriq꞉ papulā vocant. ſꝫ falſo. Et hinc

pupilli dicūť·qͥ ſine oculis.i.a parētibꝫ orbi. Sꝫ hi vere dicūť pupilli qꝝ pentes añ deceſſerūt qꝫ ab illis nomē acciperēt. Ceteri orbi vocāť. Jn̄ h̓ ⁊ hec pupillaris ⁊ h̓ re.⁊ pupillariť adū. Et h̓ pupillaritas tatꝭ. Et nō ꝙ pupillꝰ ꝓduč pͥmā·licꝫ. Anticlaudianꝰ eā corripiat dicēs. Suſtētet regat ⁊ paſcat·foueatqꝫ pupillos. Oratiꝰ enī ꝯtradicit ei dicēs. Pupillos qͥs dura premit cuſtodia matrū.

Pupillaris ſbſtitutio dͥ q̄ fit ipuberi i euentu mortꝭ eiꝰ i etate pupillari·ſiue v̓ba ſint expſſa·ſiue tacite itellecta. Inſti.e.ti. §.i.

Puppis puppis fe.ge.p geminū.p. eſt poſterior ps nauis.⁊ dͥ a poſt·qͥ poſtpoſita. Et ponit ſepe.p naui. Vñ in grecismo dͥ. Prora prior nauis pars·vltimā dicito puppis. Dic latꝰ eē ratē·vētrē dic eſſe carinam.

Pupus.pa.pū.i.paruus.

Purgatoriū.rij.neu.ge. locus vbi purgāť aīe.⁊ dͥ a purgo.gas. Et purgatorꝰ.a.ū.

Purgatio.onis.fe.ge.eſt de obiecto crimie inocētie oſtēſio. Et eſt duplex·ſalꝫ canonica·q̄ fit p iuramētū. ⁊ hec approbať. Et vulgaris ſalꝫ quā ſibi vulgus inuenit. Et h̓ fit p ferrū caudēs·p duellū·p aquā frigidā ſiue bullictē. ⁊ hec reprobať. vt.e.ti.c. ex tuarꝫ.⁊ p totū ti.et.ij.q.iiij. memina.

Purpura.re.fe.ge.dͥ a purꝰ.ra.rū. eo ꝙ ſit pura ⁊ mūda. Vñ dic Iſidorꝰ.19ͦ etymo. vbi agit de coloribus veſtium. Purpura apud latinos a puritate lucis vocata. apud grecos v̓o porphyra cū aſpiratiōe Itē ſup illud.pu.31ͦ. Byſſus ⁊ purpura indumētū eius. dicit glo. Byſſus ē cādidi coloris. Purpureꝰ aūt color de ſanguine aīantꝭ qd̓ purpura vocať·ſic ⁊ ſanguinis habet ſpeciē. Itē alia glo. Canti.7ͦ. ſuper illud. Purpura regis iūcta canalibꝰ.dič. Cochlee maris ferro circūciſe lachrymas purpurei coloris emittūt·qͥbus collectis purpurei coloris tinctura ꝯficiť. Jn̄ purpureꝰ.rea.reū.⁊ purpurinꝰ.na.nū.⁊ purpuratus.ta.tū.i.purpura iduťꝰ uľ ornaťꝰ.

Purus.ra.rū.i. mundus·liqͥdus·ſine cōmixtiōe alicuius rei·imunis·inocēs·expers. Et ꝓducit pu. Vñ Ouidiꝰ epi. Quātum ꝯfulges radijs argētea puri. Et Iuuenaľ. Pauca licꝫ portas argēti vaſcula puri.

Pus puris.fe.ge.i.cuſtodia.⁊ dͥ a purus. eo ꝙ purū cuſtodiat ⁊ retineat. Itē iueniť h̓ pus indeclinabile.i.putredo.vel q̄dam infirmitas q̄ hoīeꝫ reddit putridū. ⁊ tunc dͥ a puteo.tes.qd̓ eſt fetere. Vñ quidaꝫ.

Pus pro putredo nō declinabile credo·
Pus declinať cuſtodia quādo vocať.

Puſca.ſce.fe.ge.q̄dā cōmixtio aque ⁊ vini vbi plus aque adhibeť·q̄ puſculētis maxime prodeſt.⁊ dͥ a pus vel puſcula.

Puſillanimis.ꝯ.t.⁊ h̓ mea puſillanimꝰ.ma mū.in eodē ſenſu.i. puſillū hn̄s animū.⁊ dͥ a puſillus ⁊ animus. Jn̄ puſillanimiť adū. Et h̓ puſillanimitas.tatꝭ.⁊ cor.ni.

Puſillus.la.lū.i.paruulus.⁊ dͥ a puſio·qd̓ eſt paruus puer. Jn̄ hec puſillitas.tatis. i.paruitas. Et nō ꝙ puſillus cor.pͥmā.licꝫ puſio eā ꝓducat. Sꝫ Oratiꝰ ꝓduč pͥmā de puſilla dicēs. Rufā aut puſillā appellat fortiqꝫ marito. Sꝫ dic ꝙ ibi eſt ꝓprium nomē.

Puſinnus.na.nū.i.paruus.⁊ dͥ a puſio. Et fixe·h̓ puſinnꝰ.ni.i. paruꝰ puer Vñ Labeo poeta. Crudū māduces priamū priamiqꝫ puſinnos.

Puſio·onis·ideſt paruus infans·uľ puer. Et ꝓducit pͥmā. Vñ Iuuenalis. Nonne putas melius ꝙ tecū puſio dormit.

Puſiūculꝰ.li.dimi.a puſio. Et puſiūculus.la.lū. Et puſillus.la.lū. Et puſiolus.la.lū. diminutiua ſimiliter.

Puſtella.le.i.parua puſtula.

Puſtula.le.eſt in ſupficie corporis turgida collectio. ⁊ dͥ a pus·qd̓ eſt putredo·vel ifirmitas. Jn̄ puſtuloſus.ſa.ſū. Et puſtulētus.ta.tū.i.vlceroſus. puſtulis plenus·tali ifirmitate infirmatus. Jn̄ hec puſtuloſitas.tatis. Et h̓ puſtulentia.tie.

Putamen.mis.i.alicuius materie reciſio et purgatio. Item putamen pōt dici cogitatio.⁊ producit hanc ſyllabā.ta.

Puteal.alis.neu.ge.q̄dā locus vbi pecunie diſtribuebanť ad vſurā. Et dicebať puteal·qꝛ ibi ſepe ꝑdebāť pecunie diſtribute ac ſi eſſent in puteū demiſſe vel ꝓiecte.uľ qꝛ ibi hauriebať pecunia·ſicut de puteo aqua. Vñ Perſius. Si puteal multa tāťꝰ vibice flagellas·ſm Hugi. Pap̄ v̓o dič: Puteal·locꝰ in foro vbi feneratores dabāt ⁊ accipiebāt pecuniā.

Puteolus.li.maſ.ge.i.paruus puteꝰ. Iteꝫ ſicut dič q̄da glo. ſup illud Acti.vltimo. Secūda die venimꝰ puteolos. Puteoli locꝰ vltra romā vbi Virgiliꝰ fecit balnea medicīalia·ſingula ꝓprijs ſcripta titulis· vt dͥ·cōtra quā ſalꝫ valerēt egritudinē. Vñ ſalernitani iuidia ducti ſupuenictes in manu forti titulos deſtruxerūt.⁊ edificia mutilauerūt.⁊ corripit.o.

Puteus.tei.dͥ a potas.tas. qͥ potās·Eſt

aūt oīs puteus fōs· ſ; nō ecōuerſo. Si tñ in ꝓmptu ⁊ ī ſupficie ſit aqua· fons tm̄ dr̄. Si aūt in alto ⁊ ꝓfundo ſit· puteꝰ eſt. Jñ h̄ ⁊ h̄ putealis. ⁊ h̄ le. ſm̄ Hug. Vel fons ꝓprie eſt q̄ aquas fūdit ī ſupficie tr̄e. Puteus aūt dr̄ q̄ eas tenet intrinſecꝰ. Vñ dic̄ Chryſoſtomus. Fōs dr̄ vbicūq; aq̄ manat d̄ t̄ra Sȝ ſi ī ſupficie fōs tm̄· ſi ī pfūdo etiā puteꝰ dr̄. Et Pap̄. dic̄. Puteus aqua viua in alto eſt. Fons in ſupficie. Omnis puteus fons· ſed non cōuertit̄.

Puticulus. li. i. buſtū. ⁊ dr̄ a putor. toris. eo ꝙ ibi puteat cadauer. Et puticulus dr̄ q̄ cadauer inſpicit. ⁊ cor. pe.

Putidus. da. dū. i. fetidus. ⁊ dr̄ a puteo. tes Jnde putitas. tatis. Et putida. de. i. meretrix· eo ꝙ puteat. i. feteat.

Putio putionis. ⁊ h̄ putatio. onis. i. alicuꝰ rei abſciſio ul' purgatio. Vñ Cāt. 2ᵒ. Tēpus putatiōis aduenit. Sup q̄ loco dic̄ Bernardꝰ. Parū ē ſemel putaſſe· ſepe putandū eſt: Nā ⁊ putata ſepe repullulant. Jtem putatio poteſt dici excogitatio.

Putor. oris. maſ. ge. i. fetor.

Putris. ꝯ. t. ⁊ h̄. tre. i. putridus· marcidus. ⁊ dr̄ a putreo. tres. Et putri. i. ſolubilis· pulnerulētus. Et putrus. tra. trū. ī eodē ſenſu. Vñ Virgiliꝰ. Quadrupedāte leuis putrū ferit vngula cāpū. Jñ h̄ putredo. dinis. Et putridꝰ da. dū. Et h̄ putriditas. atiſ

Putulentus. ta. tū. i. putore plenus. Jnde hec putulentia. tie. i. fetulentia.

Putus. ta. tū. i. purgatus ⁊ purꝰ. Vñ aurū excolatū pur dicimus. Et nuces expurgatas putas eſſe affirmamꝰ. Et rationem purā ⁊ apertā putā fore aſtruimus.

Q ante V

Q Littera ꝓus nō erat. Vñ ſuperuacia vocata ē· q: p. c. veteres cuncta ſcripſerūt. Hanc preter latinos nulli reſonāt ul' habēt.

Quadragenariꝰ. ria. riū. ⁊ q̄dragenꝰ na. nū i. quadragīta annos habēs· vel ad illum numer ptinēs· ſcilȝ ad quadraginta.

Quadrageſimꝰ. ma. mū. dr̄ a q̄dragīta. vt Annꝰ q̄drageſimꝰ. Et h̄ q̄drageſima. me. dr̄ tēpꝰ ieiunij. Et hic h̄ ⁊ hec q̄drageſimalis. ⁊ h̄ le. qđ ē q̄drageſime· ul' ad q̄drage

Quadragīta· plis nūeri· oīs (ſimā ptinēs. ge. dr̄ a q̄ttuor ul' q̄drꝰ. ⁊ gētos· qđ ē decē· quaſi quater decem.

Quadrāgulus. la. lū. i. q̄ttuor āgulos hñs. Jñ q̄drāgulatꝰ. ta. tū. Et ſubſtantiue pōt

declinari· h̄ q̄drāgulus. li. p tali figura.

Quadrans. drātis. i. quarta ps numi ul' libre. Jñ h̄ quadrātal· vel quadrātale. lis. quoddā vile vas ꝑcij vnius quadrant.

Quadreſſis. ſis. fe. ge. i. quattuor oboli· vel ꝑciū quattuor obolor.

Quadriēnis. ꝯ. t. ⁊ hoc ne. quattuor ānor. Jñ h̄ quadriennīū. nij. i. ſpaciū quattuor ānor. Jñ h̄ ⁊ hec quadriēnalis. ⁊ hoc. le.

Quadrifidus. da. dū. in q̄ttuor ptes effuſus vel diuiſus. ⁊ cor. fi.

Quadriformis. ꝯ. t. ⁊ hoc me. i. q̄ttuor formarū. Jnde hec quadriformitas. tatis.

Quadriga. ge. i. carruca a quattuor equis tracta vel ducta. Jñ quadrigariꝰ. ria. riū. qui quadrigam ducit. ⁊ ꝓducat du.

Quadrigamꝰ. mi. q̄ q̄ttuor nupſit vxoribꝫ

Quadriiugꝰ ga. gū. ⁊ h̄ ⁊ h̄ q̄driiugis. ⁊ h̄ ge. ī eodē ſenſu. i. cū q̄ttuor iugatꝰ ad iugū. Et ſbſtantiue iuenit̄ h̄ q̄driiugꝰ. ⁊ h̄ ⁊ h̄ q̄driiugis. huiꝰ iugi· equꝰ ad iugū cū quattuor cōiugatus. ⁊ cor. iu.

Quadrilibri. i. q̄ttuor librar pōdꝰ· ul' mēſu

Quadrimatus. tus. tui. i. quat (ra. ⁊ pd. li. tuor annor ſpaciū. ⁊ ꝓducit ma.

Quadrimēſis. ſis. ꝯ. t. ⁊ h̄ ſe. i. q̄ttuor mēſiū qđ aliť dr̄· h̄ ⁊ h̄ q̄drimeſtris. ⁊ hoc ſtre.

Quadrimodꝰ da. dū. ⁊ h̄ ⁊ h̄ q̄drimodis. ⁊ h̄ de. ī eodē ſenſu· dr̄ a q̄ttuor vel q̄drus ⁊

Quadrimꝰ. ma. mū. i. q̄ttuor ānor. (modꝰ Vñ Oratiꝰ in odis. De ꝑ q̄drimū ſabino metu diota. Jñ quadrimulus. la. lū. dimi.

Quadrigēti. te. ta. i. q̄ť cētū. ⁊ mutat̄. c. in. g.

Quadrinoctiū. ctij. ſpaciū q̄ttuor noctiuȝ.

Quadrinodis. ꝯ. t. ⁊ h̄ de. i. q̄ttuor nodor ul' q̄ttuor nodos hñs. Jñ q̄drinodiū. dij.

Quadrupedās. dantis. oīs ge. i. quadrupes. Vñ Virgiliꝰ in. 8ᵒ. eneī. Quadrupedante putrē ſonitu quatit vngula campū.

Quadrupes· pedis. i. quattuor hñs pedes. ⁊ dr̄ a q̄drus. ⁊ pes. Et ē ge. coiſ ꝯſtructiōe ſ; oīs declinatiōe· ſic̄ ⁊ diues. Et hic quadrupes. dis. i. equus. Et h̄ quadrupedes. dis. q̄libet beſtia quattuor habēs pedes.

Quadruplus. pla. plū. dicit̄ a quattuor ⁊ plica· quaſi quattuor habens plicas.

Quadruplator. toris. ⁊ quadruplicator· dr̄ vſurarius in quadruplūȝ ſua recipiens. Quadruplator etiā dr̄ ſenex vel cōtractꝰ q̄ duobus pedibꝫ. ⁊ duobꝫ baculis ſuſtētatꝰ p plātas incedit. ⁊ cor. du. naturaliť.

Quadrus. dra. drū. i. quattuor āgulos hñs ī quattuor lateribꝫ. ⁊ dr̄ a quattuor. Jñ h̄ quadra. dre. i. q̄rta ps panis ul' alteriꝰ rei.

Vñ Juuenal. Vt bona ſũma putes aliẽa viuere quadra. Et q̃dro. dras. vbũ actiuũ Inde hec quadratura. re. z cor. qua.

Quadruuiũ. uij. neu. ge. loc⁹ vbi quattuor vie conueniũt. z tẽdũt ad idẽ. Jñ q̃druuialis. z e. z h le. q̃d ptinet ad quadruuiũ.

Qualia. lie. eſt q̃dã auis. z dr a qualis. vel dr q̃lia a voce quã facit. ſcilz quaquera.

Qualis ge. cõis. z h quale. nomẽ relatiuũ. z introgatiuũ qualitat̃. Jñ q̃lr aduerbiuz introgatiuũ. Et h qualitas. tat̃. Et q̃lificatiu⁹. ua. uũ. Et ẽ q̃litas ſm quã quales eſſe dicimur. vt ſm albedinez albi dicim̃. Et ẽ ppriũ q̃litat̃ ſm eã ſile uł diſſimile dici. Et nõ q relatiuũ qualitat̃ trahit genus a ſequẽte dictiõe. vt Nullũ deo tale ſacrificiũ. qualis eſt zelus aiar. z producit qua.

Qz paucis. ca. ciũ. i. valde paucis.

Quãtus. ta. tũ. deriuat ab actõ quã. Jñ z h quãtitas. tat̃. z quãtitatiu⁹. ua. uũ. Et ablatiu⁹ pl's de quãtus. ſcilz quãtis. cõponit cũ p. z dr quãtiſp. i. quãti. vt Quãtiſper valet res iſta. tãtiſp. Et nõ q quãtus q̃rit de quãtitate cõtinua. ad q̃d debem⁹ r̃ndẽ noĩa quãtitatiua. vt Quãt⁹ es tu. monocubitus. tricubitus. magnus. puus. Sz q̃t q̃rit d quãtitate diſcreta. ſiue numero. ad q̃d reſpõdẽt noĩa nũeralia. vt Quot ſunt iſti. duo. tres. Et huic expoſitiõi cõcordat Pap. dicẽs: quãta. q̃magna. q̃puua. Vñ Jacobus in ep'la ſua: Ecce quãtus ignis q̃ magnã ſiluã incẽdit. i. q̃puus ignis q̃ magnã ſiluã incẽdit. Quãtus z tãtus ad menſurã. Quot z tot ad nũez ptinẽt. Jñ quãtillus. la. lũ. z quãtul⁹. la. lũ. abo dimi.

Quartan⁹. na. nũ. i. q̃rtus. uł q̃d quarta die ptigit. uł affligit. z dr a q̃rt⁹. Et h q̃rtana ne. p quadã febre q̃ quarta die vexat.

Quartariũ. rij. q̃dã menſura. q̃ q̃rtã ptẽ ſextarij capit. Q̃d etiaz h quartallũ dicit.

Quartallũ etiã dr caniſtrũ vel cophinus in quo mortui efferunt.

Quartar tres ſũt ſpẽs. Vna ẽ debita iure nature q̃ dr bonoruz ſubſidiũ. q̃ hodie eſt aucta ad triẽtẽ z ſemiſſẽ. ſm numez filior. Vñ. Quattuor aut infra dãt nat̃iura triẽtẽ. Semiſſẽ vo dãt natis q̃nqz vel vltra. Alia ẽ trebellianica. Tertia falcidia. de q̃bus i. c. renũci⁹. de teſtã. i glo. ſup vbo q̃rtã ptẽ. et i. c. ſi pi. e. ti. li. vj. Et differũt trebellianica z falcidia i h. q: teſtator põt auferre falcidiã z ĩuare hedẽ q ipſaz nõ detrahat. trebellianicã vo nõ põt int̃dicere

Quartus. ta. tũ. tã ordiale q̃ nũerale. (ſibi.

Quart̃denari⁹. uł q̃ttuordenari⁹. ria. riũ. dr a quattuordecĩ. Vñ Hieronym⁹ i plogo Matth. Sicqz quart̃denario nũero triformit̃ poſito. i. ter. uł triplicato quaterdenario poſito in ſerie genealogie. Hoc aũt dixit. q: in genealogia illa tres quart̃dene ponũt̃. Vna patrũ. alia regũ. tertia ſimpliciũ. Et ſunt quadragintadue perſone ibi nũerate. q: ter quattuordecĩ. uł tres quart̃dene faciunt quadragintaduo.

Quaternarius. ria. riũ. dr a quaternus. Et hic quaternarius. rij. pro tali numero.

Quatnio. onis. dr q̃ q̃ttuor milites habet ſub ſe. z dr a quattuor. Vñ Act. 12. Tradens quattuor quatnionib⁹ militũ ad cuſtodiẽdũ eũ. Quidã pferunt quaternio. pro quaterno. ſed falſo.

Quaternus. na. nuz. dr a quattuor. Et hic quaternus. ni. vbi quattuor charte. ſcilicz octo folia ſunt. Jñ quatnulus. li. dimi.

Quatriduũ. dui. neu. ge. i. quattuor dier. z dr a quattuor. z dies. Jñ quatriduan⁹. na. nũ. i. habens quattuor dies.

Quattuor. eſt oĩs ge. z indecli. z tm̃ plural̃ nũeri. Et vt dic̃ Pap. Duobus. t. ſcribit̃

Quattuor vigilias noctis ponit mgr̃ i hiſtorijs ſup illũ textũ Matth. 14. Quarta autẽ vigilia noct̃ venit ad eos. vbi dic̃.

Quattuor vigilias faciũt excubãtes i caſtris. Prima dr ↄticiniũ. in qua oẽs ſimul vigilant. Secũda vo intẽpeſtũ. in q̃ adoleſcẽtes. Tertia gallicaniũ. i q̃ viri. Quarta antelucanũ. in qua ſenes. Has dñs alijs noĩbus noĩauit. ſcilz ſero. an media nocte. an gallicantu. an mane Marci. 13.

Quattuordecim. ẽ oĩs ge. plural̃ numeri. z indecli. z cõponit̃ a quattuor. z decem.

Quattuorden⁹. na. nũ. z quattuordenari⁹. ria. riũ. a quattuordecim. Et h quattuordenarius. rij. Et quattuordecim⁹. ma. mũ. Et quartuſdecim⁹. ma. mũ. Et q̃ttuordecies. i. quattuor vicibus decẽ. aduerbiũ.

Quaxũ vel quaſquũ. dr ſonus ranar.

Quendã p. n. ſcribit̃ in pma ſyllaba. q: m. in. n. mutat̃. z dr a qui. z declinat̃. q̃daz. q̃dã. q̃dã. uł q̃ddã. Et vt dicit Hug. Cũ dicimus quẽdã. certũ aliquẽ volum⁹ itelligere ſi nõ expſſerimus nomẽ q̃ dinoſcit̃. vt illud Matthei. 26. Ite in ciuitatẽ ad quẽdam. ſi eni dixiſſet ad quẽcũqz. vel ad quẽlibet. non eſſet certus hõ. Sciebat eni quippe dñs ad quẽ mitteret.

Quenqz. eũdẽ. eadẽ. veruntamẽ. ſcribunt̃ p n. mutat̃ eni. m. in. n. z ita de ſimilibus.

Quercetũ. ti. locus vbi quercus creſcunt. z

abūdāt ⁊ dī a querc⁹. Et querce⁹.cea.ceū
qđ de quercu totū ē.⁊ ꝑdu.pe.quercetū.
Quercus.cus.cui. arboꝛ ē multū annoſa ⁊
dī a q̄ro.ris.eo ꝙ ea ſoliti erāt dīj gētiū
q̄rentibꝫ reſpōſa ꝓcanere·ſic ait Jſidoꝛus
ethymo.17⁰. Vel dī a quęrēdo·qꝛ antiqui/
tus quęrebāt ibi glādes ad comedēdū.
Querimonia.nię.i.lamentatio.⁊ dī a que/
roꝛ.ris. Jn̄ querimonioſus.ſa.ſū.
Querela·ē ius quoddā reſcindendi teſta/
mentū vel donationē vel dotē ī totum ce/
ptā.⁊ cōpetebat reo ex his q̄ acta ſunt·ul'
in partem. Nō enī eſt ꝓprie actio·qꝛ non
agit' vt quid det' vel p̄ſtet'. Nec eſt ꝓprie
accuſatio·qꝛ non accuſat' q̄s vt puniat' in
corpoꝛe·ſ; obtinet mediā viā.⁊ aperit viā
ſuccedēdi ſm̄ Azo.i ſū.C.de inoffi.teſta.
Querela·inofficioſę damnationis inducit'
adinſtar inofficioſi teſtamēti·⁊ cōpetit li/
beris ul' parentibꝫ a dn̄o debito bonoꝝ
poſſeſſoꝝ·ſbſidio iniquo excluſo·Et dat'
cōtra illos quibꝫ datū ē in vſū·ſm̄ Azo.
Querela inofficioſę dotꝭ iducit' adiſtar do/
natiōis iofficioſę.⁊ cōpetit filijs cū matre
cū oīa vel pene oīa in filioꝝ fraudē dedit.
ꝓ ſe ul' ꝓ filia ul' muliere alia.ſm̄ Azo.e.ti.
Querela inofficioſi teſtamēti·dat' oībus
q̄ tēpoꝛe moꝛtꝭ iminētis abinteſtato poſ/
ſūt ſuccedere exheredatis vel p̄teritis·cō/
tra ſcriptos heredes ul' fideicōmiſſarios.
Quern⁹.na.nū.i.ad quercū ptinēs·vel de
quercu exiſtēs.
Querq̄ra.rę.i. febris acuta.⁊ dī a queroꝛ.
reris·qꝛ facit hominem cōqueri.
Querulus.la.lū.pe.coꝛ.i.garrulus.la.lū. ul'
ſępe vel frequēter q̄relas faciens. Jn̄ que/
rulosus.ſa.ſū.i.querela plenus.
Quęſitio.onis.fę.ge.dī a q̄ro.ris.⁊ ſynco/
pat.⁊ dī q̄ſtio.onis.i.inquiſitio·cauſa·vel
diſceptatio. Jn̄ h̄ q̄ſtiūcula.lę.dimi.⁊ q̄/
ſtionarius.ria.riū.qđ ad q̄ſtionē ptinet.
Et h̄ q̄ſtionarius·rij.qui facit q̄ſtionē.
Quęſtio·ſm̄ Azo.in ſū.C.eo.ti.eſt inqui/
ſitio veritatis ꝑ toꝛmēta. Vel ē oratio in/
terrogatiua. Vel alia ſignificatione idē ē
qđ toꝛmētū·qꝛ toꝛmentis veritas inq̄rit'.
vt cū ſu⁹ toꝛquet' ꝓ crimine fraudati cen/
ſus·aut lęſę maieſtatis.vt de dn̄o dicat q̄
nouit·ita capitur pꝛo toꝛtura in.l.ſi ſuus.
§.ſi q̄s an̄ q̄ſtionē.ff.de vſufruc. Jn̄ q̄ſtio/
narij·⁊ dicūtur toꝛtoꝛes.
Quęſtio incidēs·dī illa q̄ an̄ litē ceptā cō/
petebat reo·ex his q̄ acta ſunt int' ſe ⁊ ac/
toꝛē.vt pac.de non pe.rem iudi.
Quęſtio emergens·dī ea q̄ ꝓponit' ex his
q̄ emergūt ī lite·ut ſi q̄rit'·an iſte poſſit te/
ſtari·vel an dāda ſit dilatio·ul' cōſimilia.
Quęſtio ꝓprietatis ē·in qua de ſola ꝓprie/
tate·h̄ ē de dominio vel quaſi dominio ē
q̄ſtio.de cau.poſ.⁊ ꝓpri.cū dilect⁹. Et di/
co quaſi dominio·ꝓpter res incoꝛpoꝛales
q̄ nō poſſidēt'·vt in ſpūalibꝫ. Jnſti.de re.
coꝛ.⁊ incoꝛ.§.in coꝛpoꝛalia.
Quęſtio poſſeſſionis ē·ī q̄ de ſola poſſeſ/
ſiōe ꝯtrouſia vētilat'.de oꝛ.cogni.ſup ſpo.
Quęſtio ſtatus mouet'·cū q̄s vēdicat' ī ſer/
uū. C.de aſſer.tollen.l.vnica.in p̄n.⁊ liiij.
diſ.frequens. Jtē q̄ſtio debet eſſe de du/
bio.c.cū ī iure.de elec.c.de muliere·de ſpō.
⁊.l.ancillę. C.de fur. Jtē debet eſſe de diſ/
ficili.ff.ad carbo.
Quęſtiūcula.lę.fę.ge.i.parua q̄ſtio.
Quęſtoꝛ ſtoꝛis.idē ē qđ q̄ſitoꝛ·ſcilꝫ q̄ in lo/
co iudicij exq̄rit d' cauſis.⁊ dī a quęro ris
ꝑ ſyncopā.ꝓ q̄ſitoꝛ. Vl' dī q̄ſtoꝛ·q̄ q̄ſtio/
nibꝫ pꝛeeſt. Et q̄ſtoꝛ dicebat' olim q̄ quę/
rebat ⁊ ꝓcurabat tributa ꝓpli romani. Jn̄
h̄ q̄ſtura.rę.eius dignitas. Et q̄ſtori⁹.ria.
riū.qđ ad q̄ſtoꝛē ptinet. Siliter ꝑ ſynco/
pā dī h̄ q̄ſtrix·idem ꝙ quęſitrix·vel vxoꝛ
quęſtoꝛis ſm̄ Hug. Jtē q̄ſtoꝛ q̄n̄q; dicit'
mercēnarius·qui p̄dicat ꝓpter ſumptus.
Quęſtoꝛes illuſtres·ſic dicti ſunt·eo ꝙ pe/
cunię publicę querēdę ꝑ mūdū ⁊ ꝯſeruan/
dę ſiue cōgregādę curā ⁊ ſollicitudinē ha/
berēt.⁊ ad h̄ creati erāt.⁊ dicebāt' quęſto/
res erarij·ab ere.i. pecunia dicti.ff. de oꝛi.
iuri.l.ij.§.exactis deīde regibꝫ·poſt p̄n.le.
Quęſtoꝛes ſacri palatij dicunt' q̄ in pala/
tio p̄ncipis libris p̄ncipalibꝫ legēdis va/
cabāt. Nō dico ſententijs·qꝛ illuſtres tm̄
illas legebāt. Vel dicebātur q̄ idem offi/
ciū gerebāt ī domo iperatoꝛis. Talis etiā
candidatus pꝛincipis dicebat'.⁊ ſic capi/
tur in ꝓhę. Jnſti.⁊.ff.de offi. q̄ſto.l.j.in fi.
⁊.ff.de oꝛi.iuri.l.ij.§·deinde.
Quęſtoꝛes patricidij dicuntur·qui cauſis
capitalibꝫ pꝛefecti vel pꝛepoſiti erant.ff.
de oꝛi.iu.l.ij.§.q̄ſt. Jnde exq̄ſtoꝛ.i. extra
quęſturam poſitus.
Quęſtuarius.ria.riū.q̄ q̄ſtu viuit·ſicut mer/
catoꝛ.⁊ dī a q̄ſtus. Jn̄ q̄ſtuarię dicūt' me/
retrices.qꝛ quęſtu coꝛpoꝛis viuūt
Quęſtus.tus.tui.i.acquiſitio alicuius rei.⁊
dī a q̄ro ꝑ ſyncopā.ꝓ q̄ſit⁹. Jn̄ q̄ſtuoſus
ſa.ſū..i.q̄ſtibus plenus vel lucroſus. Jtē
q̄ſt⁹.ſta.ſtū.mobilit' ē pꝛīcipiū d' q̄roꝛ.eri.
Quicūq; cōpōit' ex q̄ ⁊ cū ⁊ q; Ab h̄ rela/
tiuo q̄ trahit vī relationis·qꝛ req̄rit duo
v̄ba ſic hoc relatiuū qui. A ꝓpoſitione cū

habet vt ſit collectiuū. A cōiunctione q̃ʒ habet vt ſit diſtributiuū.

Quiddā.i.aliq̇d modicū neu.ge.ē. Quidā vo p vnū.d.maſ.ge.eſt.

Quies.q̇etis.7 q̇es q̇ei.i eodē ſenſu.i.tranq̇llitas.ul' pax.7 dr̄ a q̇eo.es. Et cōpōit' req̇es ei.7 req̇es.etis.i eodē ſēſu. Sʒ diſtiguit ſimplex i vſu ē ſm ꝯtiā declinationē.7 nō ſm q̇ntā. Sʒ cōpoſitū ſm q̇ntā declinationē ē i vſu.7 nō ſm ꝯtiā. Itē a q̇eo.ul' a q̇es.dr̄ q̇es.q̇etis.ge.ōis.i.q̇et'. Et cōponit' inq̇es.etis.ōis ge.i.ſine q̇ete. Et licʒ q̇es 7 inq̇es habeāt.e.correptā i nō.tn̄ eā pd.i obliq̇s

Quietus.ta.tū.ꝑticipiū.a q̇eo q̇es.i.q̇ q̇euit. Et q̇et'.ta.tū.nomē.i.quiete plenus.

Quinarius.ria.riū.dr̄ a q̇nq̃ʒ. Et ſubſtantiue h' quinarius.rij.p tali numero.

Quicuns.ē ps aſſis ꝯſtās ex q̇nq̃ʒ vncijs.7 nō dr̄ reſpectu toti' aſſis.q: nec multiplicat'.nec duplicat' reddit ſuū totū. Inſti. de here.inſti.§.hereditas.in glo.

Quidecim.nūeri pluralis.ōis ge.7 indecl.7 cōponit' a quīq̃ʒ 7 decem.

Quiden'.na.nū.pe.pd.dr̄ a q̇ndecī. Et q̇ntuſdecim'.ma.mū. Et q̇ndecies adū.i.q̇nquies (decī viab'.

Quigenti.te.ta.i.q̇nquies cētū.7 dr̄ a quīq̃ʒ.7 centū.7 mutat'.c.in.g.

Quinio.onis.dr̄ a q̇nq̃ʒ.ſicut hic quatnio.onis.a q̇ttuor. Vn̄ 7 i ꝓlogo Sophonie dic' Hieronym'. Hoc ſi verū ē.Sophonias ꝓpħa q̇nione (vt ita dicā) ꝓpħetico.7 glorioſa maiorū ſuoꝝ ſtirpe gnāt' ē. Hec dic' Hieronym'.q: Sophonias q̇ntus nūerat' i gnātiōe ſua. Sʒ q: q̇nio nō ē in frequēti vſu: ideo dic' Hieronym'.ut ita (dicā.

Quiquagen'.na.nū.pe.pro.dr̄ a q̇nquaginta. Itē q̇nq̇geni dicūt' q̇ in capite ſunt quiquaginta militū cōſtituti.

Quiquageſima.dr̄ a q̇nq̇ginta.7 durat a dn̄ica qua cantat'. Eſto mihi zc.7 terminat' in ipſa die paſce.

Quiquangulus.i.q̇nq̃ʒ angulos habens.

Quinq̇tres.boꝝ q̇nq̇triū.7 h' q̇nq̇tria.boꝝ triū.ul' triorū.q̄dā feſtū ſic dictū.a q̇nq̃ʒ atris diebꝫ. Quīq̃ʒ enī dies atros.i.adūſos habuerunt romani ab Anibali 7 gallis obſeſſi.q̇bꝫ diebꝫ nemo fuit auſus exire.ſ poſtea liberati.ad illoꝝ dieꝝ memoriā.fecerūt illud feſtū. Vn̄ Oratius i epi. Acpon' puer vt feſt' q̇nq̇tribꝫ olim. Alij dicūt q̇ q̇nquatria dicūt' a q̇nq̃ʒ.7 trib' q: q̇nq̇es fiūt i tribꝫ ānis.vel q: ter i q̇nq̃ʒ ānis.7 durabat tale feſtū p q̇nq̃ʒ dies.

Quiquatriū.trij.vel q̇nq̇ſtriū.i.quīq̃ʒ porticuū ābit'.ul' ſpaciū vbi ſūt q̇nq̃ʒ portic'

Quīq̃ʒ.nomē idecli.ōis ge.plis nūeri. Inde q̇nq̇es adū. Et q̇nt'.ta.tū.7 q̇nus.na.nū.

Quinq̃ʒfoliū.lij.herba quedam.quā greci vocāt pentaphilon a numero foliorū.

Quiquēnis.nis.7 t.7 h' ne.i.q̇nq̃ʒ ānoꝝ. Inde h' q̇nquēniū.nij.ſpaciū q̇nq̃ʒ ānorū. Et h' 7 h' q̇nquēnal'.7 h' le. Vn̄.2. Machab.4o. Cū aūt q̇nquēnalis agon tyro celebraret'. Et ꝓdu.na. Inde h' q̇nquēnalitas.tatis.i.q̇nqueniū.ul' q̇nquēnis tēpori ꝯtas. Et nō q̇ q̇nquēna tēporl' ē.ſ q̇nquēne ꝯtatis. Itē q̇nquēnalē dicim' annū.ſ q̇nquēnē puerū.

Quiqueſſis.hui' q̇nq̇ſſis.i.q̇nq̃ʒ oboli.ul' p̄ciū q̇nq̃ʒ oboloꝝ.7 dr̄ a q̇nq̃ʒ.7 as aſſis.

Quiquinatus.tus.tui.i.ſpaciū q̇nq̃ʒ ānoꝝ

Quiquimus.ma.mū.i.quīq̃ʒ annorū.vel quinquies ānus. Sicut enī dicim' bim' duoꝝ ānoꝝ. Trim' triū ānoꝝ. Quadrimus q̇ttuor ānoꝝ. Sic dicim' q̇nquim' quīq̃ʒ ānoꝝ. Inde quinq̇mul'.la.lū.dimi.

Quiquinoctiū.ctij.ſpaciū q̇nq̃ʒ noctiuʒ.et dr̄ a quīq̃ʒ.7 nox.ctis.vel potius a noctiū ctij.ſicut dicebant antiqui.

Quiquiuir.uiri.q̇ ſub ſe habʒ quīq̃ʒ viros 7 dr̄ a q̇nq̃ʒ.7 vir. Et hinc q̇nq̇uirat'.tus.tui.ei' dignitas. Et q̇nq̇uira.re.vxor q̇nquiuiri.vel q̇nq̇uira pe.cor.dr̄ mulier que habet quīq̃ʒ viros ſub ſe.

Quitanus.na.nū.i.quīt' vel quīta die cōtingēs.ul' affligēs.7 dr̄ a q̇nq̃ʒ ul' quītus. Inde quitana.ne.dr̄ febris q̇ quinto die affligit. Et hec quitana vel quītina.dicit' quīta pars platee.q̇ carpentū ꝓgredi pōt

Quitine etiā dicūt' flores malorū punicorū.7 tunc eſt grecū nomen.

Quītilis.lis.quidaʒ mēſis.ſ.ꝺʒ iulius.7 dr̄ a quīq̃ʒ ul' quītus.q̇ quītus a martio. Inde h' 7 hec quītilis.7 h' le. Et nō q̇ iulius 7 auguſtus olim dicebant' quītilis 7 ſextilis.a nūero q̇ diſtabāt a p̄ncipio āni.i.a martio. Antiq̇ enī ānū incipiebant a martio vſq̃ʒ ad tēp' Nume pompilij.q̇ addidit ianuariū 7 febeuariū.7 appoſuit illos i p̄ncipio āni.ſ diſtinxit illos mēſes.ſm lunationes.ſic' 7 oēs alij erant diſtincti. Et ita ānus remāſit incorrect' vſq̃ʒ ad tēp' Iulij ceſaris.q̇ cū moraret' in egypto cū Cleopatra.ānū correxit 7 diſtinxit ſm curſum ſolis ad idē pūctū i fine āni redeūtis. Scdʒ ꝯ cōſuetudinē antiq̇ꝝ q̇ annū incipiebāt a martio.oēs mēſes dicti ſunt a numero q̇ diſtabāt a p̄ncipio āni.i.a martio poſt ianuū.vt quītilis.quītus a martio. Sed poſtea ad honorē Iulij ceſaris q̇ in illo mēſe

natus eſt· vel aliquã victoriã obtinuit· di/
ctus ẽ iulius. Sextilis õo dict⁹ ẽ q̃ sext⁹
a pncipio ãni.i.a martio· ħ poſtea ad ho/
norẽ Auguſti q̃ i illo mẽſe natus ẽ· ul' i eo
aliquã victoriã obtinuit· dict⁹ ẽ auguſt⁹.
Noĩa õo ſequẽtiũ mẽſiũ cõpoſita ſunt a
numero videlʒ q̃ diſtabãt a pncipio ãni.
i.a martio.⁊ ab ħ noĩe imber. vt ſeptẽber a
ſeptẽ ⁊ imber· october ab octo ⁊ imber· q̃ſi
octauus ab imbre.i.a martio· in q̃ imbres
⁊ pluuię abundant.⁊ ſic de alijs.
Quiparũ.ri.neu. ge.ẽ genus herbę a gręcĩ
dictũ· q: habeat ṽtutẽ feruẽtẽ. Et vt di/
cũt q̃dã· ſpẽs q̃pari dĩ cinaber. Et videt'
cõponi ab equo.⁊ pyr· qḋ eſt ignis· q: dĩ
equari igni ꝓpter calorẽ.
Quiris· lingua ſabinorũ dĩ haſta. Jñ hęc
quirina.nę.i.haſta. Et ħ quirin⁹ ni. dictus
ẽ Romulus· qui ſp haſtatus icedebat· vel
q: haſta eius poſt mortẽ in auẽtino mõte
fixa· dĩ floruiſſe. Jñ ħ quiris· ritis. dict⁹ ẽ
q̃libet ciuis roman⁹· q: romani a Romu/
lo· Vel romani dicti ſunt quirites· q̃i ha/
ſtati ⁊ fortes. vñ ⁊ q̃nq3 quirites dicũt'
milites qui haſtã ſecũ deferũt. Et ꝓd. q̃ris
penl' gti. quiritẽ.⁊ circũflectit vltimã quiris
in ñtõ· ſicut olim i integro fiebat· q: decli/
nabat' hic quiritẽ· hui⁹ quiritis. Et definit
ntũs in is ꝓductã quiris.
Quis vel q̃. Quis habet ſedecĩ cõpoſitio/
nes ⁊ ſyllabicas adiectiões. Cõpoſitiões
enĩ ſũt ſeptẽ· ſcilʒ ſiquis· nequis· aliquis·
nũquis· ecquis· vnuſq̃ſq3.⁊ quiſq3. Quis
aũt habet quinq3 adiectiones· ſcilʒ quiſnã·
quiſpiã· quiſputas· quiſq3.⁊ quiſq3. Sed
qui· recipit q̃ttuor adiectiones· ſcilʒ q̃dã
quinis· quilibet.⁊ quicũq3.
Quiſpiã· deriuat' a quis.⁊ ẽ figurę ſimplicĩ
⁊ importat purã infinitatẽ· ſic aliquis diuĩ/
ſam· q: piare eſt facere purũ. vñ quiſpiã
hõ currit.i. pure vnus.⁊ ſic quãdã diſcre/
tionẽ facit circa infinitatẽ. Recipit aũt ħ
femininũ piã i accuſatiuo caſu· q: femina
de facili imutat'.⁊ cũ hoc nomẽ piã videat'
pati ⁊ extra ſuã naturã poni· recte ſumit' ꝑ
accuſatiuũ qui rẽ denotat patientẽ. Pap.
dicit: Quidpiã· aliquid modicũ.
Quiſputas ſpeciei deriuatiuę a quis. Et ẽ
ibi putas ſyllabica adiectio· ⁊ ẽ accentus
pncipalis ſup q̃s. Vñ Luc.ꝑ. Quiſputas
puer iſte erit? Et Matth.18. Quiſputas
maior eſt i regno celorũ? Et debet acui q̃s·
⁊ ſequẽtes duę ſyllabę debent grauari· q:
ſup ſyllabica adiectione nõ eſt ponẽdus
pncipalis accẽtus. Et nõ q: quis ideo re/
cipit ħ ṽbũ putas in ſecũda pſona· quia
oĩs interrogatio mouet.⁊ pcipue illum ad
quẽ ſermo dirigit'.⁊ ſic talis adiectio cã
cuiuſdã excitatiõis iuenta fuit: Oĩs autẽ
excitatio fit ad ſubſtãtiã ⁊ nõ ad accidẽs
⁊ ideo cũ alijs infinitis nõ iũgit'.
Quiſquilię.arũ. ſũt ſtipulę immixtę ſurculis
ac folijs aridis· ſcilʒ q̃dã paleę minutiſſi/
mę q̃s vocãt ſtipulas. Dicũt' etiã q̃ſquilię
q̃i q̃cq̃d cadit.i.q̃cq̃d ſupfluitatiſ ex arbore
ul' aliq̃ materia cadit. vt purgamẽta fru/
mẽti.⁊ terrarũ.⁊ modica ſurculi· ſtercora. et
ſilia.⁊ ſic ſm Hug.a quid neutro.⁊ cado
cõponit' Jñ quiſq̃lioſus.ſa.ſũ. plen⁹ q̃ſq̃/
lijs. Vel dicũt' quiſq̃lię a quis ⁊ curo.ras.
q̃ſi cui curę ſunt illę· vel quis curat de illis
ꝓpter ſui vilitatẽ.⁊ cor.j.ante.l.
Quotennis.⁊ ne.⁊ ħ ne.⁊ quotẽnus.na.nũ·
i.q̃t ãnorũ.⁊ habet quęrere de nũero ãnorũ
Ad qḋ debẽt rñderi hmõi noĩa· decẽnis·
triẽnis ⁊c. vel iſte gtũs ãnorũ cũ noĩe nu/
merali· ut quotẽnis es tu: Biẽnis· triẽnis·
bimus· trimus. Triũ vel q̃ttuorũ annorũ.
Quot oĩs.ge.indecli.⁊ tm̃ pluralis numeri
eſt.⁊ interrogatiuũ· infinitũ· relatiuũ. Jñ
quotus.ta.tũ. nũerale.⁊ ordinale. vt q̃tus
es in bãcho· pm⁹· ſecũdus. Quot⁹ ẽ in or/
dine· q̃tus· quit⁹.i. acholyt⁹· ſubdiacon⁹.

R ante A

R Sine aſpiratione ponit' in la/
tinis dictionibꝰ. Jn grecis õo
ſi in pncipio dictiõis fuerit· de/
bet aſpirari. ut rhetor· rhod⁹ ⁊c.
Si õo i media dictiõe· debet tũc gemina/
ri.⁊ poſt geminationẽ aſpirari. vt Pyr/
rhus· mirrha.⁊ hmõi: Jta enĩ Priſciano
lingue grecę ac latinę doctiſſimo placet.
Raab· meretrix fuit in hiericho q̃ abſcõdit
ſpeculatores de filijs iſrl'.⁊ interptat' latitu/
do· vel fames· vel impetus.⁊ acuit' in fine.
Rabbi· acuitur in fine.⁊ interpretatur ma/
giſter· ſiue docẽs me· aut magiſter meus.
Rabboni· idem.⁊ acuit' in fine.
Rabies.biei.fę.ge.i. furor· inſania· decurſuſ
cũ impetu. Jñ rabiecula.lę. dimi.i. pua ra/
bies. Et rabioſus.ſa.ſũ. Jñ ħ rabioſitas.
tatĩ. Jtẽ a rabies· dĩ rabulus.la.lũ. Et ra/
bidus.da.dũ.pe.cor.i. rabie plen⁹· rabici
datus· furore plenus· iratus· inſanus. Jñ
rabidulus.la.lũ. dimi.
Rabſates· ſcribit' ꝑ.h. in interpretationibus
⁊ cor.penl'. ꝓpriũ nomen viri eſt.
Racemifer.ra.rũ.i. racemos ferẽs.⁊ cor.mi.
Racem⁹.mi.ẽ botriõis ps· ſcilʒ ramuſculus

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

cū vuis·vel vua. Et botrio grecū eſt.

Racha.i.inanis ⁊ van⁹·quē vulgata īiuria abſq3 ſenſu·vl' abſq3 cerebro dicē poſſum⁹ ⁊ ē hebreū. ⁊ acuit' in fine. Vel qd̄ meli⁹ eſt Racha ē infiectio affectū idignāti oſ̄dēs. ſic̄ cū dolem⁹ dicim⁹ heu. ⁊ cū letam̄ vah. ⁊ ſimilit' cū indignamur·dicimus racha.

Rachel·iterp̄tat' ouis·q: p ea Jacob pauit oues Laban ſoceri ſui. Itē iterp̄tat' viſuz p̄ncipiū·vl' mūda·vl' vidēs deū. Et pōt eē indecli. vel pōt declinari·h̄ Rachel.lis. Et pducit.pe.gti. ⁊ ſig̃t vitā cōtemplatiuā.

Radicoſus.ſa.ſū.i.plenus radicibus.

Radicula.le.dimi.i.parua radix.

Radius.dij.maſ.ge.inſtrumētū ē texendi· ſcilz pecten·vl' nauicula·vl' lignū qd̄ diſtingut ſtamia. ⁊ dī a rado.dis·eo q radēdo fiat. Itē radius dī qd̄dā gen⁹ oliuaꝝ ob lōgitudinē·q: longe ſunt ad ſilitudinē radioꝝ. Radius etiā dī vga q̄ geometri figuras faciūt in ſuppoſito puluere. Itē radius dī ſplēdor ſtellaꝝ ⁊ ſolis. ⁊ dī ſic ꝓpt' longitudinem·q: longe emittit' ⁊ dirigit'. Itez radius dī illud rectū ⁊ ſubtile lignū qd̄ a modiolo rote vſq3 ad cantū dirigit' ⁊ in vtroq3 infigit'. Vn̄ grecīſmus. Dicas textoris radiū·radiuz q̄z ſolis. Atq3 rote radius tibi ſit·nō īuenio plus. Forte non fuit memor virgule geometri. Vn̄ dicamus ſic: Sitq3 rote radius·radius ſit puluere tractus.

Radix.cis.fe.ge. dī a radius·q: q̄ſi q̄buſdā radijs fixa terre i pfundū demergit'. Vel dī a rado.dis·q: ſi eradat' nō repullulat. Jn̄ radicitus adu̅.i.fūditus vſq3 ad radicem. ⁊ pducit radix penl'.gti.

Raphan⁹.ni. greci·nos radicē vocam⁹. eo q totus deorſū mittit'·cū reliq̄ olera magi ī ſūma pſiliant. Cui⁹ ſemīe macerato q̄ſq3 ſuas manus infecerit·ſerpentes īpune tractabit. Ex ipſius radice etiā ebur albeſcit.

Raguel·elis.ꝓpriū nomen viri. De quo in Aurora dī· Clauſit opes habuit que Raguelis erant.

Ralla.le.fe.ge. veſtis q̄ vulgo dī raſilis· et dī a rado.dis· Et h̄ rallū.li.i.raſoriū.

Rama·ciuitas eſt iuxta gabaa·ſicut habet' Judic̄.19° Et diſtat.12.miliarib3 a bethleē·ſicut dicit glo. ſup illud Matthei.2° Vox in rama audita eſt ⁊c̄. Et interpretatur excelſa·vel exaltata·ſeu tonitruum aut exaltatio. Et ē indeclinabile. ⁊ acuit' ī fine. Vel ſm̄ Pap̄. Rama eſt vicul⁹ ſecus bethleē·in q̄ ſepultus fuit Samuel·h̄ nūc trāſlat⁹ ē ī thraciā. ⁊ pōt declinari·h̄ rama.

me. ⁊ tūc nō accētuat' in fine.

Rameſſes·indeclinabile·acuit' in fine.q̄dā ciuitas·de qua dī Exo.ꝑ̄ Edificauerūtq3 vrbes tabernaculoꝝ pharaoni·phiton ⁊ rameſſes· Itē Geñ.47° In optimo ſolo terre rameſſes. De hac dicitur in Aurora. Rameſſes ex ſe nomē myſteria pfert.

Ramix.cis.i.mentula vel vga virilis. Vn̄ Juuenalis. Jacet exigu⁹ cū ramice neru⁹. Jn̄ ramicoſus.ſa.ſū.q̄ magnā habet mentulam·ſcilz hernioſus.

Ram⁹.mi. dī a radix·q̄i a radice meās. Jn̄ h̄ ramuſcul⁹.li.dimi· Ram⁹ ꝓpe ē qd̄ a radice vl' trūco manat·ſic̄ a ramuſculo cetera. Et ramoſus.ſa.ſū.i.dilatatus ⁊ ramis diffuſus. Itē a ramus·dī h̄ ⁊ h̄ ramalis. ⁊ h̄ le. Et hic ramalis.lis.i.ramus. Et pducit ra. Vnde quidā. Pampin⁹ eſt foliū vitis ramuſculus huius. Item Perſius. Vt ramale vetus purgandi ſub ere coctū.

Ran·indeclinabile.i. ira vel locus ire. Vn̄ etiam euenit q efficit' homo rabioſus.

Rana.ne.fe.ge. dicit' a ran·qd̄ eſt ira·quaſi iracunda. Cū eni Jupiter oībus aīalibus dediſſet regē·ranis dedit quoddā lignuz breuiſſimū p rege·quod cū nunq̄ ſe moueret·rane id ſpreuerūt·quare Jupit' irat⁹ dedit eis ibim·q̄ ranas veſcit'. ⁊ ideo p̄ore rege amiſſo·rane cōqueriit'. ⁊ iraſcūt'. Ita dicit Hug. Iſidorus aūt dic̄ etymo.12° Rane a garrulitate vocate·eo q circa genitales ſtrepunt paludes. ⁊ ſonos vocis importunis clamoribus reddūt. Itē dicit magiſter in hiſtorijs ſuper Exo. Tria genera ſunt ranarum. Vnū fluuiale ⁊ vocale. Aliud minū·qd̄ calamitū dicit'·quod ſi pijciat' in os canis·obmuteſcit. Tertiuz magnū veneno ſū·quod ⁊ rubeta dicitur.

Ranetū.ti.locus vbi rane abundant.

Rancidus.da.dū.i.iracundus·vel fetidus amarus ex vetuſtate. ⁊ inſipidus. ⁊ dicit' a rancor. Inde rancidulus.li.dimi.i. aliquantuluz iracundus·vel rancidus. Vn̄ Perſius in p̄ma ſatyra. Rancidulū qd̄ dā balba de nare locutus. Poteſt etiā rancidum dici ex vitio·eo q rancos faciat. Et corripit penultimā rancidus.

Rancor.coris. dicit' ira·indignatio·dolor·amaritudo mentis·vel fetor. ⁊ ꝓprie carnis ex vetuſtate proueniēs. Inde rancoroſus.ſa.ſū.i.rancore plenus. Et hic ⁊ hec rancors.dis.i.iraſcens·vel iratus. Jn̄ rancorditer aduerbiū.i.iraſcibiliter. Et h̄ rancordia.die.i.ira. Inde rancordioſus.ſa.ſū iracundia vel ira plenus.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Ranella.le.dimi.i.parua rana

Ranūculus.li.dimi.i.parua rana.ꝛ nō ſer/
uat gen⁹ ſui ꝑmitiui·q: rana eſt ge.fe.ra/
nūculus ꝟo maſ.ge.vt dicit Priſcianus.

Rapa.pe.fe.ge.di a rapio.pis.eo ꝙ rapi/
at.i.cōp:ehēdat plus tre radice ꝗ̄ nap⁹.
Jn̄ hec rapula.le.dimi.quod ꝛ hec rapulū.li.
īuenit᷑.Et hoc rapariū.rij.locus vbi creſcūt
rape.qđ ꝛ hoc rapulariū di.Et hoc rapulatū
ti.di cibꝰ de rapis.ꝛ ꝓducit ꝑmam.

Raphael·īterp:etat᷑ curatio·vel medicina
dei.Vbicūq3 enī curādi uł medēdi opus
neceſſariū eſt·hic angelus a deo mittit᷑.

Rapax.cis.i.auidus·ſpoliato:·cupidus·uł
aliena violenter rapiens.

Rapidus.da.duz.i. velox.vel rapax cum
impetu currens.

Rapacitas.tatis.i.cupiditas·expoliatio.

Rapina·ē violēta receptio reꝝ.vt i.l.j.C.
vi.bo.rap.Et di a rapio.pis.Et ē rapina
ꝗ̄de·raptatio ex pōdere Jn̄ rapinula.le.
dimi.i.pua rapia.Et rapinoſ⁹.ſa.ſū.i.ra/
pina plen⁹.Cōmittit᷑ aūt ꝓp̄e crimē rapie
cū p violētiā·vi·ꝛ apte res alienas q̄s ra/
pit vndecunq3·excepto loco ſacro·vel re
eccleſiaſtica·q: tūc cōmitteret᷑ ſacrilegiū.

Rapto:.tori,maſ.ge.di duobꝰ modis.Eſt
enī rapto: rerū qui bona aliena vi rapit ꝛ
apte.ff.ne q̄s eū q in ius.l.ſ3 eximēdi.Et ē
raptoꝝ hoīuz.ꝛ maxime mulieꝝ.Et di ra/
pto: a rapiēdo.i.corrūpēdo·q̄ꝛ corrupto:.
Et pōt rapto: excoicari·nō ſolū a ſuo epo
ſ3 etiā ab ipſo in cui⁹ epātu rapinaz facit.
Jtez denegatur ei pṇitētia·niſi reſtituat
ablata.vel plenā ſecuritatē faciat de reſti/
tuēdo·ſi tamē habeat vn̄ reddere poſſit.

Raptus.tus.tui.di act⁹ uł paſſio rapiēdi.
ꝛ di a rapio.pis·Vel rapt⁹ ꝓp:ie ē illicit⁹
ꝯcubit⁹ ꝛ di a rapiēdo.i.corrūpēdo.Et hoc
raptū.ti.īuenit᷑ p eodē·ſm Hug.Jtē ꝓp̄e
rapina ē reꝝ.ꝛ rapt⁹ mulieꝝ.Cōmittit᷑ aūt
crimē rapt⁹ dupliciť.videl3 cū ipſa puel/
la violēt᷑ rapit᷑ vt ī ꝑpetuū teneat᷑.Jtē cū
nō ipſa violēt᷑ rapit᷑·ſ3 vſus ei⁹ ea,ꝓhibēte
violēt᷑ vſurpat᷑·Jtē tūc demū cōmittit᷑ ra
pt⁹·cū ipſe rapto: nō deſpōſauerat ꝑ ipſā
puellā.Large nō ſolū cōmittit᷑ in ꝟginē
ſ3 etiā i viduā ꝛ ſanctimonialē.Aliqn̄ acci
pit᷑ ꝓ q̄libet illicito cōcubitu uł coitu.Et
nō ꝙ fornicatio lic3 videat᷑ eſſe gen⁹ cui⁹/
libet illiciti coit⁹ q̄ fit ex̄ vxorē·tn̄ ſpecialit᷑
ītelligit᷑ in vſu viduaꝝ.ꝛ meretricū.ꝛ cō/
cubinaꝝ.Stupꝝ aūt ꝓp:ie ē ꝟginū illici/
ta defloratio.Adulteriū ꝟo ē alieni thori
violatio.Vn̄ adulteriū di·q̄ꝛ ad alterius
thoꝝ acceſſio.Jnceſt⁹ ē cōſanguineaꝝ uł
affiniū abuſus.vn̄ inceſtuoſi dicūt᷑ q̄ cō/
ſanguineis vel affinibꝰ ſuis abutūt᷑.Ra/
ptus cōmittit᷑ cū puella violent᷑ a domo
patꝛ rapit᷑ ſeu educit᷑ vt corrupta i vxorē
habeat᷑·ſiue puelle ſolūmodo·ſiue paren/
tibus tm̄·ſiue vtriſq3 vis illata fuerit.

Rarus.ra.rū.i.nō ſpiſſus.ꝛ cōpat᷑.Jn̄ rare
rarius.ſime.adū.ꝛ hec raritas.tatis.

Raſilis.lis.ꝯ.t.ꝛ hoc le.i.res raſa·uł piloſa vt
radi poſſit·vel apta ad radendū.ꝛ dicit᷑ a
rado.dis.Et hoc raſoriū.rij.Jn̄ hoc raſoriolū
li.ꝛ cor.penł.raſilis.

Raſtrū.ſtri.neu.ge.ꝛ pł'alit᷑ hi raſtri.ſtroꝝ
inſtrumentoꝝ ruſticoꝝ.i.foſſoriū duplex
ut dicūt.ꝛ di ſic a raritate dētiū·uł a rado
dis·q: radit terrā.Raſtrū etiam di aliud
īſtrumentū ruſticorū dentatū quo paleā
remouēt a granis.Jn̄ hoc raſtellū li.dimi.

Ratio.onis.di a ratus.ta.tū.i.firm⁹.eo ꝙ
firma ſit.Et eſt ratio mētis motus in his
q̄ dicūt᷑ diſcernere vel cōnectere valens.
Vel ratio ē q̄dā mot⁹ ai viſū mētis aciēs
veraq3 a falſis diſtinguēs.Sz ratiocina/
tio·eſt rationabilis ſubtiliſq3 diſputatio
ꝛ a certis ad incertoꝝ indagationē nitēs
cogitatio.Jtē ratio.i.diffinitio.Et cori.
prumā ratio.Vnde quidā.Sic volo ſic
iubeo·ſit pro ratione voluntas.

Ratio ſm Aço.C.de eden.eſt ſcriptura cū
negociationis mutue edita de datis ꝛ ac
ceptis·ſecus ſi ibi cōtinet᷑ de pignere tm̄·
uł de mādato tm̄·uł de cōſtituta pecunia
tm̄.Alit᷑ ſumit᷑ ratio dū dicit᷑·rationē eſſe
reddēdā de oibus.ar.de reſcrip.ſi q̄n̄ i.ꝟ.
rationabilē cauſam·q: teſtis nō valet niſi
rationē ſui dicti reddat ſi q̄rat᷑ ab eo.ij.q.
j.in ꝑmis.tūc enī ratio ſumit᷑ ꝓ cauſa.Si/
milit᷑ ibi·qđ ratiōe caret extirpare neceſſe
eſt.vt.lxviij.diſ.co:.epi.Etiā ꝑlat⁹ debet
eſſe parat⁹ rationē reddere oī poſcenti.§.
ecce.in fi.xxxvj.diſ.ꝛ in.l.ſiquis.§.ſ3 inter/
dum.ff.de reli.ꝛ ſump.fu.

Ratiocinia ſunt rationū redditiōes ad q̄s
aliq̄s obligat᷑ ex admiſtratione reipubli/
ce vel ꝑuate quā geſſit.Vn̄ publica·ſicut
illa q̄bꝰ obligāt᷑ officiales curie ex admi/
niſtratione aliq̄ ad rēpublicā ꝑtinentem
vt in.l.officialis.C.de epi.ꝛ cle.Priuata
aūt ſunt illa quibus obligant᷑ aliq̄ ex ad/
miſtratione rerū ꝑtinētiū ad ꝑuatos.vt
tuto:es·curato:es·vel ꝓcuratores ꝛc.Vn̄
obligatus ad ratiocinia·eſt ad rationem
reddendā alicui aſtrictus.

Rationalis.lis.ꝯ.t.ꝛ hoc le.ꝛ hoc.ꝛ hoc rōnabił.

⁊ h̄ le. dicit̄ a ratio Et lic; quidā iſta noīa
indifferēter accipiāt· differūt tñ· q: rōnale
dr̄ quod vtit̄ rōne· ut hō. Sz rōnabile eſt
qḋ rōne agit̄ ul' dicit̄· ⁊ rōnabilit̄ viuit.
Vnde multi· imo omnes homines ſūt ra/
tionales. i. aptitudinē habēt ratiocinādi·
ſ; nō oēs ſunt rationabiles· q: nō oēs du/
cunt̄ rōne. Et h̄ rationale. lis. neu. ge. dice/
batur pannus in pectore ſacerdotis qua/
dratus· in quo lapides p̄cioſi erāt inſerti.
Ratis. tis. fe. ge. dicebat̄ pmū ⁊ antiquiſſi/
mū nauigij genus· e rudibꝰ tignis aſſeri/
buſq; cōtextū· ad cuius ſimilitudinē facte
ſūt naues q̄ ratarie dicunt̄: Nūc ∂o ratis
q̄libet nauis abuſiue dr̄: Nā ratis ꝓp̄e dr̄
ꝯnexio nauiū ul' ſtrues lignoꝝ ⁊ trabiū ul'
incaſtrat̄a nauiū. Vel rat̄ē illa ps nauis
ſalz q̄ ē int̄ carinā ⁊ prorā vel puppi· dicta
q: radit aquā· vel q: ſit rata ⁊ firma. Et ꝑ
ſynecdochē q̄libet nauis dr̄ ratis· q: radit
aquā. vel q: rata ſit ⁊ firma. ⁊ firmiter cur/
rat. Jn̄ h̄ raticula. le. dimi. i. parua ratis.
Et cor. ra. Vnde q̄dā. Hic latus eſſe ratē·
vētrē dic eſſe carinā. Jtē aliꝰ. Qz rata ſit
ratis eſt· q: cōcaua dicta carina.
Ratiūcula. le. dimi. parua ratio.
Ratus. ta. tū. pticipiū ē de reor· reri· ratꝰ ſū
reri. i. extimare· putare: Jn̄ ratus ſū. i. pu/
taui. Et ratꝰ. ta. tū. nomē: ⁊ tūc tantū valet
quātū firmus. Jſidorus aūt dic: Ratū dr̄
qḋ rōnabile ⁊ rectū ē. vn̄ ⁊ qui pollicetur
dicit: Ratū eſſe pfiteor· h̄ ē· firmū atq; ꝑ/
petuū. Et Pap. dicit: Ratū· firmū· ſtabi/
le· imutabile· acceptū. Jtem ratus. i. arbi/
tratus. Et cor. pmā. Jtē inenit̄ rata in alia
ſignificatione. vt Jſte ſoluat vel recipiat
ꝓ rata. i. ꝓ parte ſibi cōtingente.
Raucidus. da. dū. i. raucuſ. Jn̄ raucidulus
la. lū. i. aliquantulū raucus· q: ⁊ raucilꝰ dr̄.
Raucus. ca. cū. dr̄ a rauci qḋ ē raucitas. Et
cōparat̄ raucus. cior. ſimus. Jn̄ rauce. ciuſ
ſime. aduer. Et h̄ raucitas. tat̄. Et h̄ rauce/
do. dinis. i. vocis āputatio· ſiue ipuritas.
Raula. ule. i. vox rauca. Jn̄ hec raulla. le. i.
cauſidicus· q: clamādo efficit̄ raucus.
Rauiatus. ta. tū. i. raucus. ⁊ dr̄ a rauio. as.
Jn̄ h̄ rauiatio. onis. i. raucitas.
Rauni· nomē indeclinabile. i. raucitas.
Rauus. ua. uū. i. rapax· vel fului coloris. ⁊
dr̄ a rapio. pis. Vn̄ inuenit̄ Lupa raua.
Et in vtraq; ſignificatione cōuenienter dr̄
lupa raua. Nā rapax ē: ⁊ fului coloris. Jn̄
raulus. la. lū. ⁊ rauiſcellꝰ. la. lū. ābo dimi.
Et raua. ue. talis color· vel rapacitas. Et
Pap. dic· Raua· niger color mixtꝰ fuluo.

R ante E

Reatus. tus· tui. dr̄ a reus· quaſi rei actꝰ. Et
accipit̄ reatus in ſcriptura multipliciter·
ſalz ꝓ culpa· pro pena· ꝓ obligatiōe pe/
ne temporalis ⁊ eterne. Si eni mortale eſt·
obligat nos pene eterne. Si veniale· ob/
ligat nos pene tēporali. vt dicit mgr̄ i 2°
ſniarū. Tñ ſcias q: reatus dr̄ ſm qḋ quis
eſt reus pene: ⁊ ideo ꝓp̄e reatꝰ nihil aliud
eſt· q̄ obligatio ad penā Et q: obligatio
q̄damō ē media int̄ culpā ⁊ penā· ex eo q:
ꝓpter culpaz aliq̄s obligat̄ ad penā· ideo
nomen medij trāſumit̄ ad extrema. vt in/
terdū ipſa culpa vel pena· reatus dicat̄.
Rebecca· interp̄tat̄ patiētia· vel q̄ multū ac/
Rebellis. lis. ꝯ. i. ⁊ h̄ le. i. inobediēs. (cepit
reſiſtēs· cōtrarius. Jn̄ hec rebellio. onis. ⁊
hoc rebelliū· lij. in eodez ſenſu. i. repulſio·
vel reſiſtimentū: ⁊ poſt pacē factā ad bellū
reuerſio· belli iteratio.
Recaluaſter. ſtra. ſtrū. i. retro aliquātulum
caluus. Et pro eodē inenit̄ recaluꝰ. ua. uū.
Recēs. entis. oīs ge. i. nouus. ⁊ dicit̄ a reci
qḋ ē iteꝝ vel retro· q̄ſi renouatus vel ite/
rū nouus. Sz recēs naſcit̄· nouū fit. Jnde
recentulus. la. lū. aliquātulū recēs. Et cō/
ponit̄· precens· q̄ſi recens. i. valde recens.
Recēſitus. penl̄. pd. dr̄ renouatus· recēs fa/
ctus. Sz recēſitus· pe· cor. ē idē qḋ nume/
ratus· recitatus· rememoratus. Vn̄. Vaſa
recenſita· h̄ poma recenſita dicas.
Receptaculū. li. neu. ge. locꝰ vbi fit alicuiuſ
Receptatores dicunt̄ qui (rei receptio.
aliq̄s receptāt: ⁊ vt frequētius ſonat i ma
lū. Sūt eni illi· q̄ fures· raptores· ⁊ ceteroſ
malefactores recipiūt. vt. C. de his q̄ la/
tro. l. i. ⁊. ff. de recepta. l. i. Sine q̄bꝰ latere
nō poſſūt. vt in. c. ſicut ait· de here. vbi he/
reticoꝝ receptatores anathematiçant̄.
Sed receptores ſm Jnno. dicunt̄ aduo/
cati. in. c. ex parte de poſtu.
Reci. i. iterum· vel retro· grecum eſt.
Recidiuus. ua. uū. ⁊ rediuiuus. ua. uū. i. re/
nouatus· poſt caſuz reparatꝰ· qḋ nō po/
teſt eſſe· niſi caſus p̄ceſſerit vel mors. Vn̄
recidiua arboꝝ ſunt q̄ aliq̄s ſectis repullu
lant. Et eadē dicunt̄ rediuiua· q: redeunt
ad id qḋ fuerunt· quaſi denuo viua.
Reciduus. dua. duū. i. retro ul' iteꝝ cadēs.
Recinū. ni. ul' h̄ reciniū. nij. matronale ope/
rimētū· q̄dā ſalz veſtis vel palliū. ⁊ dr̄ ſic
quaſi reijcinum· q: dimidia pars eius re/
tro abijcit̄. Jdē ⁊ a grecis dr̄ ſtola
Reciprocꝰ ca. cū. i. iteꝝ cōuerſiuꝰ· repetitiuꝰ

Unde reciproca dr̃ constructio in q̃ eadẽ
ꝑsona itez̃ repetit᷑. vel in qua eadẽ ꝑsona
videt᷑ agẽ ⁊ pati. vt Ego diligo me. Tu
diligis te. Petrus diligit se. Et cor. pro.
Recõsus. sa. sũ. i. recõdit᷒. ⁊ dr̃ a recõdo. is.
Recõuẽtio. onis. fe. ge. ẽ actio rei ꝯ actorẽ.
Recta linea ascẽdẽs sũt pr̃. au᷒. ꝓauus. ab-
auus. atauus. tritauus. sicut i sgnis linea;
dicimus. matrẽ. auiã. ꝓauiã. abauiã.
Recta linea descendẽs. sunt filius. filia. ne-
pos. neptis. ꝓnepos. ꝓneptis. abnepos.
Rector. toris. mas. ge. dr̃ regẽs aliq̃d ꝑ suũ
officiũ. ⁊ dr̃ a rego. gis. R q̃ etiã rect᷒. cta.
ctũ. Jñ rectitudo. dinis. i. iusticia. eq̃tas.
Recusatio ẜm spe. e. ti. est iurisdictionis vel
audiẽtie cã suspiciõis ꝓposita declinatio
vt. C. d̉ iudi. l. aptissimi. Et fit vsq; ad. xx.
dies ẜm leges. ẜm canones duntaxat ꝑ de-
Recuticus. ca. cũ. idẽ est q̃d cuticus- (cem
vel recuticus. q̃ retrouersã h; pellẽ virilis
mẽbri. Vñ recutici ꝓpe dicũt᷑ iudei. quasi
retro habẽtes cutẽ. i. circũcisi. Carent enĩ
anteriori pelle virilis mẽbri. Vñ Persius
Recuticaq; sabbata pelles. Et vocauit
sabbata recutica. ꝓpt᷑ recuticos. q: ad eos
ptinẽt. ⁊ ea celebrant. Et producit. ti.
Reddit᷒. ta. tũ. dr̃ a reddo. dis. Vñ Oui-
dius epi. Ā iuuene ⁊ cupido credat᷑ red-
dita virgo. Jtẽ redditus. tus. tui. i. lucrũ.
merces. fructus. vectigal. ꝓstatio. census.
Redibitio. onis. ẽ emptionis resolutio. vt
ff. d̉ acq̃. possess. l. põponius. §. ꝓterea in fi.
Redimiculũ li. neu. ge. monile. ul᷑ corona. ul᷑
vitta. q̃ mitra i capite femĩaꝝ alligat᷑. ⁊ dr̃
a redimio. mis Vl᷑ redimiculũ. succictoriũ
vel brachiale q̃d ꝑ ceruicẽ descẽdẽs. ⁊ a la-
teribꝫ colli diuisũ. vtrasq; alaꝝ sin᷒ ãbit
⁊ hincinde succingit. ut cõstringẽs latitu-
dinẽ vestĩ ad corp᷒ ꝯtrahat ⁊ iũgẽdo cõ-
ponat. Hoc vulgo brachile dicit᷑. q̃i bra-
chiale. q̃uis nõ brachioꝝ. ẜ renũ sit cĩgulũ
Redimitus. ta. tũ. i. ornatus. coronatus.
Reditus. tus. tui. pe. cor. dr̃ a redeo. dis. Et
sig̃t duo. Reditus enĩ dr̃ q̃d redit. q: sin-
gul᷑ ãnis redeat. Vñ Ouidi᷒ d̉ sine titulo
Turpi thori reditu cẽsus augere paťnos
Jtẽ reditus. i. reuersio. Vñ Ouidius epi.
Hela queror reditu verbi carere fide.
Redux. cis. oĩs ge. q̃ redit. ⁊ dr̃ a re. ⁊ dux
cis. vel a reduco. cis. ⁊ cor. du. q: tenet na-
turã huius ꝓteriti duxi.
Refectoriũ. rij. locus vbi reficiunt᷑ famelici
Jtẽ refectoriũ dr̃ locus vbi insimul come-
dunt fratres vel monachi.
Refect᷒. cta. ctũ. i. replet᷒. recreat᷒. releuat᷒.

Refertus. ta. tũ. i. repletus. Et dr̃ a refertio
tis. ẜm Hug. Papias ꝟo dicit: Referta
plena. bene ferta. obesa. crassa. ꝛc.
Refrigeriũ. rij. neu. ge. i. subsidiũ. opitula-
men. auxiliũ. solatium. leuamen. requies.
Refugiũ. gij. i. auxiliũ. tutela. securitas. ad-
iutoriũ. ⁊ dr̃ a refugio. gis.
Refugus. gi. pe. cor. q̃ fugit ꝓpriã patriã. et
ꝓprie apostata. quasi refugiũ q̃rens.
Regillũ. li. est vestimẽtum regiũ. ⁊ ꝓprie dr̃
regine latũ vestimentũ vel peplũ sericũ.
Regio. onis. fe. ge. patria regi sbiecta. ⁊ dr̃
a rex regis. Jnde regionarius. ria. riũ. ad
regionẽ ptinẽs. vel de regione existens.
Regia. gie. dr̃ domus regis. dicta a rege.
Registrũ. stri. neu. ge. q̃dã liber de regimie
ecclesie. scil; ex cuius dictis ecclesia regit᷑
ẜm Hug. Pap. ꝟo dic: Registrũ liber q̃
reꝝ gestaꝝ memoriã cõtinet. Vñ ⁊ dr̃ q̃si
rei geste statio.
Regiũcula. le. dimi. i. parua regio.
Regius. gia. giũ. i. regalis.
Regula. le. fe. ge. i. norma viuẽdi. ⁊ dr̃ a re-
go. gis. q: rectã viã viuẽdi ꝓbet. vel quia
ad recte viuendũ regat. ⁊ declinare nõ ꝑ-
mittat. vel q: q̃d prauũ est ⁊ distortũ cor-
rigat. ⁊ ad rectã viam ducat. Regula dr̃
etiã instrumentũ edificioꝝ. quasi rectula.
q: sit recta ⁊ impedimẽtũ nõ habeat. Vñ.
Regula ꝓceptũ dat normã regula lignũ.
Jñ regularis. ris. ꝯ. t. ⁊ h̉ re. ⁊ h̉ regularitas.
Regula ẜm Jco. ẽ pluriũ reꝝ narratione
facta cõpẽdiosa traditio. Vel ẽ cõpẽdiosa
diffinitio reꝝ vniũsitatẽ ꝯplectẽs. Jtẽ re-
gula q̃nq; dr̃ spãlis norma. ul᷑ modus vi-
uẽdi monachoꝝ. ul᷑ canonicoꝝ. q: tal᷑ nor-
mã recte viuendi ꝓbet. de sta. mona. ꝑ to.
Et inde dr̃ regular᷑. Jtẽ q̃nq; regula dr̃
ꝯstitutio canonica. xi. di. hoc vestre indi-
cim᷒ charitati. Jtẽ regula ẜm Goff. ⁊ le-
gistas ẽ q̃ rẽ q̃ est breuit᷑ enarrat. nõ vt ex
ea ius sumat᷑. ẜ ex iure q̃d ẽ regulare fiat.
nã ex regula nõ fit ius. ẜ ex iure q̃d est re-
gulare fit regula. alias enim dici deberet
ius regulariũ. ⁊ nõ regula iuris. Et dr̃ re-
gula ideo. q: recte ducit. nec aliorsũ trahit
q̃si a rego. eo q: recte regat. Et debet re-
gula fieri signo vniuersali. ul᷑ indiffinito.
Aliter i grãmatica. regula est multorum
similiũ collectio vel cõiunctio.
Regulares ẜm Goff. sũt q̃ ad viuẽdũ sẽc-
gulariť astringũt. siue sint monachi. q̃ de-
bẽt vacare diuis. siue sint canonici regu-
lares. Nã idẽ ẽ iudiciũ de ãbob᷒. vt in. c.
ex pte. de postu. ⁊. c. non magno. ne de. vel

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

monach. Et h̄ eſt verū quo ad rē. nō q̄ ad
regulā latiorē. vt in ti. de ſta. monach.
Regulꝰ. li. maſ. ge. i. puꝰ rex. ꝑtate vel regno
ul' dignitate. Et cōponit' ſubregulꝰ. li. i. puꝰ
regulus. Itē regulus dr̄ q̄dā ꝑua auis. ſic
dicta a ꝑuitate ſui. Itē regulꝰ dr̄ q̄dā ſpēs
ſ. ſcilicʒ baſiliſcꝰ. rex ſerpētū. Idē ꝛ ſibilꝰ dr̄
q2 ſibilo occidit anteq̄ȝ mordeat ꝛ exurat
Vn̄. Regulꝰ ē ſerpēs auis ꝛ rex paruꝰ oīs
Relatio. onis. fe. ge. ē rei pꝰ cognite iterata
cognitio. Vel relatio. ē an̄ late rei ſecūda
Relatio ſc̄m ſpe. C. e. ti. ē in/ (repſētatio.
dic̄ dubitātiū de iure ad ꝑncipē miſſa ꝯſul/
Relatiuus. ua. uū. q̄d ad aliq̄d re/ (tatio.
fert'. Vel potius q̄d iterꝫ fert aliq̄d ad me/
moriā. q̄ſi iterꝫ portatiuū. Cū eni dico Sor
tes legit. ꝑ h̄ nomē ſortes. ſortē cognitiōi
ſubijcio. Cū aūt poſtea ſbiūgo. ꝛ ipſe diſ/
putat. ꝑ illud ꝓnomē ipſe. ſortes refert'. i.
iterū fert' ad cognitionē. Vn̄ ꝛ illud ꝓno/
mē ipſe dr̄ relatiuū. eo q2 ſic aliq̄d referat.
Relatus. ta. tū. dr̄ a refero. fers. Et vt dicit
Pap̄. Relatum. pe. ꝓd. i. reportatū. vel ad
aliquid datū vel dictum.
Relegatio. onis. fe. ge. q̄d dā genus dāna/
tiōis. cū aliq̄s ꝓ aliq̄ cōmiſſo intedicebat'
a patria. ꝛ ꝓuati videbat' recedē. ꝛ ſua nō
amittebat. ꝛ ſpem habebat reuertendi. Et
differt a deportatione. q2 relegatio fit ad
tempus. ſ3 deportatio imperpetuū. Vn̄ rele/
gatus. ta. tū. ſic dānatus.
Religio. onis. ē ꝟtus q̄ ſupiori nature quā
diuinā vocāt cultū cerimoniāq̄ȝ ꝯfert. ꝛ dr̄
a religo. gas. eo q2 nos religet ad dei ſer/
uitiū ul' cultū. Vel dr̄ a relego. gis. q2 reli/
gioſi relegūt ꝛ tractāt q̄ dei ſūt. Vel dr̄ a
rigeo. ges. eo q2 rigida ſit. Vn̄ religioſus.
ſa. ſū. ꝛ cōpat'. Et cōponit' irreligioſus. ſa.
ſū. i. non religioſus. ꝛ ſimilit' cōparat'. Et
vt dic̄ Pap̄. Religio ē appellata. q2 ꝑ eāȝ
religemꝰ vni deo aīas nr̄as ad cultū diuinū
vinculo ſeruiēdi. Tria ſūt aūt ſicut ait Iſi/
dorus in. 8° etymo. q̄ i religionis cultu ad
colendū deū in hoībus ꝑq̄rūt'. ſalʒ fides.
ſpes. charitas. In fide q̄d credēdū. In ſpe
q̄d ſperandū. In charitate q̄d amādū. Et
aſſigt' Pap̄. differētiā int' religionē ꝛ ſup/
ſtitionē dicēs. q2 religio eſt in ꝟtute. ſup/
ſtitio ꝟo in vitio. i. in cultu illicito.
Religioſi ſūt q̄ vitā regularē ꝓfeſſi ſūt. Et
large dicūt' religioſi q̄ i ꝓprijs domibꝫ re/
ligioſe viuūt q̄uis nō ſint ꝓfeſſi. Vn̄ tria
ſbſtātialia vite regulari ꝓfiteri debet re/
ligioſꝰ. ſalʒ obedietiā. caſtitat̄ cuſtodiā. ꝛ

ꝓpͥetat̄ abdicationē. vt. xij. q. j. nō dicat.
xix. q. iij. q2 igrediētibꝰ. Nec i his diſpen/
ſandū ē. vt in. c. cū ad monaſteriū. de ſta.
monach. i fi. Nā ꝓfeſſio ē ſolēnis ꝓmiſſio
religionis. i q̄ ꝑdicta tria cōcurrūt. Et re/
ligioſi ſic' ꝛ aliq̄ ꝑlati phyſicā ꝛ leges nō le/
gāt neq̄ȝ audiāt. Et ſi ꝯ fecerint. ipſo iure
ſūt excoīcati. vt. c. nō magno. et. c. ſup ſpe/
cula. ne de. vel mona.
Reliq̄e. q̄ar. dicūt' ptes reſidue. Itē reliq̄e
dicūt' oſſa ꝛ veſtimēta ſcōꝝ q̄ nob̄ relin/
quūt' vt eoꝝ merita recolētes. eos digne
veneremur. ꝛ eoꝝ vitā imitemū. Et h3 ꝑmā
breuē. ſc̄m Donatū. vn̄ ꝑ vnū. l. ſcribi de/
bet. licet aliq̄n neceſſitate metri addatur
vnū. l. vt ꝑma ꝓducat'. Vn̄ Virgilius in
ꝑmo enei. Troas reliquias danauū atq̄ȝ
imitis Achilli. Et eſt ibi epentheſis.
Reliquū. q̄. ē q̄d reſtat ul' ſupat. ſc̄m Pap̄.
Reliſus. ſa. ſū. pe. ꝓd. i. retro. vel iterū leſus.
Reluctās. tāt̄. i. ꝯ luctās. reſiſtēs. repugnās
icertꝰ. heſitās. pedēs. ꝛ dr̄ a reluctor. taris.
Rematopeia. peie. fe. ge. i. ꝟbi cōfirmatio
vt in ꝟbis ficticijs q̄ ſūt ꝓlata ꝛ iuenta ꝑ
rematopeiā. vt Tinnit. Vn̄ rematopeius
peia. peiū. i. ad rematopeiam ptinēs. vel
ꝓlatū. vel fictū ꝑ rematopeiā.
Remediū. dij. neu. ge. medicina q̄ poſt la/
pſū ſuccurrit. ꝛ dr̄ a remedeor. deri. Vn̄ hoc
remediolū. li. dimi. i. paruū remediū.
Remex. remigis. maſ. ge. nauigator q̄ remū
agit. ꝛ dr̄ a remigo. gas. Vꝫ aūt dr̄ remex
q̄ſi remi actor. etymologia ē. Et foiat' gtūs
a ntō. e. mutata in. i. ꝛ ablata. x. ꝛ addita. gi
Vn̄ dicit Priſcianꝰ in. 6° In. x. deſinētia
ſi a verbis ſint in go deſinētibus. ablata. x
ꝛ addita. gis. faciunt gtīm. vt grex. gis ꝛc.
Remigiū. gij. actꝰ ul' officiū remigis. Quidā
tn̄ dicūt q2 remigiū ē remoꝝ collectio. vn̄
dr̄ i greꝗ. Eſt remex ducēs. ē remex ductꝰ
i amne. At vbi remorū collectio remigiū
Rhemis. indecli. q̄dā ciuitas francie (ſit.
Vn̄ hic ꝛ h̄ rhemenſis. ꝛ hoc ſe. patriū.
Remiſſio. eſt cauſe cōmiſſe ad cōmittenteʒ
facta miſſio. Itē q̄nq̄ȝ ſigt' idē q̄d indul/
gētia ſc̄m ſpe. Et ſic ſumit' in ti. de pe. ꝛ re.
Remiſſus. ſa. ſū. q̄d retro mittit'. ul' q̄d non
ex toto itēdit'. ſ3 parūꝑ lenit'. Vn̄ ꝛ q̄ddā
adūbiū dr̄ remiſſiue. q̄d deſigt' remiſſio/
nē alicuius rei. ſc̄m Hugi. Pap̄. ꝟo dicit:
Remiſſus. feſſus. benignus. ſimplex. idul
gens. dimiſſus. diſſolutꝰ. lenis. negligēs.
tractabilis. condonatus.
Remora. re. i. mora. ipedimētū. Vn̄ Liuiꝰ.

Oꝫ nā noꝫ greſſui meo remorā facit.

Remoramen.inis.neu.ge.i.mora vel īpedimentū.⁊ ꝓprie greſſuū.⁊ dī a remoror. Et producit ra. Vñ Ouidius meta.4°. Remoramina que ipſam nocebant.

Remulcū.ci.neu.ge.funis q̄ nauis deligata trahit᷑ vice remi. Jn̄ remulco.cas.i.remulco nauē trahere. uł nauē remulco ad litus (ducē.

Remus.mi.maſ.ge.dī a remoueo. (ducē.nes. eo ꝙ remoueat ⁊ cōcutiat fluct°. Jn̄ h̄ remul°.li.dimi. Et remillus.li.idē. Sꝫ palmula ē extrema latitudo remi.a palma dicta.q̄ mare īpellit᷑. Jtē rem° cōponit᷑ biremis.⁊ ē nauis q̄ h̄ꝫ ordines duoꝝ remoꝝ. Et h̄ triremis.q̄driremis.q̄nq̄remiſ uł pētiremis.hexaremis.a pēte qđ ē q̄nqꝫ ⁊ hex qđ ē ſex.⁊ rem°.ſcilꝫ nauis q̄ habꝫ tres uł q̄ttuor.uł q̄nqꝫ.uł ſex ordies remorū. Jnueniūt᷑ aūt oīa h̄ adiectiue ⁊ mobilit᷑ dediata.ſcilꝫ h̄ ⁊ hec biremis.⁊ h̄ me.

Ren renis maſ.ge.ſ̄m Varronē.dī a riu° q2 a renibus riui obſcēni ⁊ cenoſi humori deriuāt᷑. Nā venę ⁊ medullę tenuit᷑ liq̄rē deſudāt in renib°.q̄ liq̄r rurſus a renibus calore venereo reſolut° decurrit ad gēitalia. Et a ren dī hic rien rienis.idē qđ ren uł porcellus. Vel rien dī qđdā inteſtinū.⁊ intꝑpretat᷑ fluēs.⁊ tūc deriuat᷑ a vbo greco.ſcilꝫ reo.quod eſt fluo.

Renale.lis.neu.ge.ē ꝫona circa renes.⁊ dī a ren. Et h̄ ⁊ h̄ renalis.⁊ h̄ le.ad renes ptinens.

Renitēs.tenꝭ.vide.ſ̄.in nitens. (nens.

Renūcul°.li.dimi.i.paru° ren. Vł renūculi dicūt᷑ iteſtina q̄dā renib° adherētia.⁊ ſūt rotūda ad modū teſticuloꝝ.⁊ ſūt comeſtibilia. Vñ greḉ. Jnteſtinoꝝ pars eſt renūculus.aut ſūt Renes luxurię ſedes.nec non alimenta.

Renūciatio ꝓprie ē rei uł iuris ſpōtanea refutatio. Et pōt fieri per illū ad quē ꝑtinet illud cui renūciat᷑.alias gnālit᷑ renūciatio pōt fieri ꝑ quēlibet de re ſua vel iure ſuo ꝓ ſe.vt.vij.q.i.ꝗ̄ꝑiculoſū. C. de pac.l.ſi quis in conſcribendo.

Repagulū.li.neu.ge.i.obex.qđ ad impedimētū opponit᷑.⁊ dī a repando.dis.eo ꝙ claudat ⁊ pandat iter.vt ſera.⁊ cor.gu.

Repandus.da.dū.i.recuru°.qđ acutū eſt cū illud retūdit᷑ repādū ē.ſ̄m Hug. Pap̄ vo dic᷑ Repādū.recurnū.paratū.repāſū.

Repens.entꝭ.nomē.i.ſubit°. Jn̄ repēte adū. Vñ Ouidi° in libro faſtoꝝ. Vina repens oculis obtulit ora meis. Et inde repētinus.na.nū.ſubitus.improuiſus.

Repertor.toris.i.autor.inuentor.ſ̄m Pap̄.

Repetitio.ē color rhetoric°.⁊ fit ex eo ꝙ eadē dictio i ꝑncipio pluriū clauſularū repetit᷑.vt Laudate dñz đ celis.laudate eū (i excelſis.

Repetitio capit᷑ in iure ꝑ reac᷑ceptiōe i teſtō uł ſbſtitutione heredū.vt dū q̄rit᷑ de repetitiōe emolimēti.oneris.cōditionis.modi.uł alteri° q̄litatis.⁊ ſig̃t eodē modo q̄ ꝓbabilit᷑ ſig̃ri ꝯcludit᷑.vbi gr̄a. Teſtator heredē iſtituit q̄ legata ab eo reliq̄t.⁊ vulgarit᷑ ei ſubſtituit.ibi repetitio facta cēſet᷑ a ſbſtituto.vt i.l.licꝫ.ff.de le.j.⁊ rō ſumit᷑ ex volūtate i ſbſtitutione.

Repetendus.da.dū.ſ̄m modernos.⁊ ſ̄m antiq̄s repetūdus.da.dū.dī a repeto.tis. Vñ repetūdę.daꝝ.dicūt᷑ pecunię repetitę. Siq̄dē mos erat romę.ꝙ ſiq̄s depoſuiſſet pecuniā alicui.nec poſſet eā rehabere veniebat ad ꝑtorē.ꝑtor vo mādabat debitori.⁊ ꝯſtituēs t᷑minū quēdā ꝑcipiebat vt infra terminū illū pecuniā profiteret᷑ ⁊ redderet.⁊ tūc poterāt dici.petūdę.danī. Si vo debitor i t᷑mino nō cōfiteret᷑.iterꝫ depoſitor veniēs ad ꝑtorē pecuniā repetebat.⁊ tūc dicebāt᷑ repetūdę.daꝝ. Tūc vo debitor clamāte ꝑtore.re° erat repetūdaꝝ Vñ Saluſti°. Poſt paulo Catilina pecuniaꝝ repetūdaꝝ reus. Jtē cōſuetudo erat antiq̄t° romę ꝙ legat° reipublicę acciperet ꝑ ſe ⁊ ꝑ ſuis victualia de coī vbicūqꝫ eſſet ſꝫ nō vltra q̄ꝫ deberet. Finito poſtea t᷑mio illi° cū ali° legat° eadē deberet fūgi legatiōe.ſecū ducebat legatū ꝑteriti āni.⁊ licebat cuilibet infra q̄dragita dieſ q̄rimoniā facere đ eo ꝙ pecuniā vltra q̄ꝫ deberet accepiſſet.⁊ pecuniā repetē ſuꝑflue acceptā.⁊ tal᷑ pecunia ſic repetita dicebat᷑ repetūdę daꝝ.⁊ tūc ſi ille nō poſſet ſe excuſare.reus erat repetūdaꝝ.⁊ cogebat᷑ eas reddere.

Repofocaliū.lij.eſt id qđ tegit ignē i nocte vel qđ retro ponit᷑.q̄ſi cāliū foci ſup qđ a poſteriori parte foci ligna ponūt᷑.qđ vulgo lar dī.⁊ dī a repono.⁊ focus.⁊ calium.

Replicatio ſ̄m Spe.e.ti.đ excep.§.mīti.ē exceptiōis facte excluſio. Et ſic ē q̄dā exceptio ꝯpetēs actori cōtra exceptionē rei ⁊ iſtā ſp opponit actor. Et ꝯ̄ replicationē actori dat᷑ duplicatio reo. Et iterꝫ contra duplicationē rei dat᷑ actori triplicatio.⁊ ſic i iſinitū extēdere licet. Jnſti.e.ti.in ꝑn.

Repreſſalia.eſt ptās pignerandi contra quēlibet de terra debitori data creditori ꝓ iiurijs ⁊ dānis. De his repſſalijs dī de iiur.⁊ dam.da.c.⁊ ſi pignerationes li.vj.

vbi ꝓhibet̃ extẽdi ꝯ pſonas eccłiaſticas ſub pena excoĩcationis vł int̃dicti. Vnde breuit̃ repreſſalie dicũt qñ aliq̃s oriũd⁹ d̃ vna t̃ra ſpoliat̃ vł dãnificat̃ ab alio oriũdo ab alia t̃ra. vł etiã ſi debitũ nõ ſoluerit ei. tunc enĩ dat̃ poteſtas iſti ſpoliato q̈ ei ſatiſfaciat ꝯtra quelibet in terra illa vnde eſt ſpoliator vel debitor.

Repmiſſio. ẽ ꝓmiſſiõis iã facte ꝯfirmatio. ⁊ differt a ꝓmiſſione. q2 ꝓmittẽdo negociũ inchoam⁹. ſ3 repromittẽdo adimpletũ cõſolidam⁹. Et eſt repromiſſio. q̃ſi iterata promiſſio vt res magis ſit in ſecuro.

Reptilis. lis. ꝯ. t. ⁊ h̃ le. di a repo. pis. ⁊ corpe. Vnde in Aurora. Reptile ſubijcit̃ cuꝫ ꝑſtas ei famulatũ. Et nõ q̈ reptiliũ q̃daꝫ gnã ſũt t̃reſtria. q̃dã aq̃tica. Di enĩ reptile qđ ſe rapit. Hoc aũt cõtingit multipliat̃. Qđdã enĩ rapit ſe v̾tute coſtarũ. vt ſpẽtes. qđdã vi anulorꝫ vt aĩal anuloſũ. qđdã vi oris. vt q̃dã v̾mes q̃ ore t̃re affixo totũ corpus poſt ſe trahũt. qđdã v̾o eſt qđ in vi pinnularũ quarũdã ſe mouet. vt piſc̃. Et vniuerſalit̃ oẽ aĩal videt̃ reptile dici cui⁹ corpus a t̃ra nõ multũ eleuat̃ ꝑ iſtrumenta motus. Et vt dicũt q̃dã. Reptilia ꝓprie ſunt aquarꝫ. Reptĩtia v̾o t̃re. Iſta tamẽ ꝓprietas nõ ſemp obſeruat̃.

Repudiũ. dĳ. di repulſio vł ſcriptũ repulſionis qđ ſub teſtimonio teſtiũ pñſenti vel abſenti mittit̃. ⁊ di a re. ⁊ podiũ. qđ ẽ baculus ſup quẽ initimur. Podiũ etiã dicit̃ vbicũq3 initimũ. Uir aũt ẽ podiũ ſiue ſuſtentamẽtũ mulieris. Jn̄ repudiũ di diſcidiũ. diuorciũ. vł repulſio mulieris a viro. Uel cõponit̃ a re. ⁊ pes pedis: inde repudiũ. q̃ſi repediũ. Cũ enĩ repudiat̃ mulier tũc repedat. i. reũtit̃ ad ſuos. Uł ꝯponit̃ a repello. lis. ⁊ edes. qđ ẽ dom⁹: ĩde repudiũ di q̃ſi repelledũ. i. repulſio ab ede.

Repulſus. ſa. ſũ. i. retro pulſ⁹. fugat⁹. eiect⁹. ⁊ di a repello. lis. Et h̃ repulſa. ſe. i. repulſio ĩiuria q̃ repellũt̃ hoĩes ab honori petitiõe.

Reputatio ſm Pla. ẽ cõpẽſatio. vt. i. ff. de

Reqes. i. refrigeriũ. ſolatiũ. pauſa. (ſolu.

Res rei. a reor reri di ſm Hug. Propẽ q̃ dẽ res ſũt q̃s ſola extimatione ⁊ itellectu ꝯp̄hẽdim⁹. vt icorporee. Alia v̾o appellãt̃ corporea. Vñ dic̃ Priſcian⁹. Corporũ ſeu rerꝫ. Res etiã di q̃libet. Eſt enĩ res vnũ d̃ traſcẽdẽtibꝫ. Nã q̃ttuor ſũt traſcendẽtia Res. ens. vnũ. ⁊ aliq̃d. Et etiã ſm leges res ſũt q̃ ĩ nr̃o iure cõſiſtũt a recte habẽdo Vñ dicit Iſidor⁹ in. 5° etymo. vbi agit de rebꝫ. Res ſũt q̃ ĩ nr̃o iure ꝯſiſtũt. Jura aũt ſunt. q̃ a nobis iure poſſidẽt̃. nec aliena ſũt. Dicta aũt res a recte habẽdo. Jus aũt a iuſte poſſidẽdo. Hoc enĩ iuſte poſſidet̃ qđ bene. Qđ ãt male poſſidet̃ alienũ ẽ. Male aũt poſſidet q̃ male ſuis vtit̃ vel aliena ꝑſumit. Poſſidet aũt iuſte q̃ nõ irritat̃ cupiditate. Qui aũt cupiditate tenet̃ poſſeſſ⁹ ẽ. nõ poſſeſſor. Uerba ſũt Iſidori. Itẽ a res di h̃ ⁊ h̃ realis. ⁊ h̃ le. Inde realit̃ adũ. ⁊ hec realitas. tat̃. Et cõponit̃ res cũ publica. ⁊ di reſpublica. gtõ hui⁹ reipublice. S3 põt q̃ri. an ſicut fit iſta cõpoſitio reſpublica. poſſit fieri hec ꝯpoſitio mulier alba. Rñdet̃. q̈ ois cõpoſitio imutat. ⁊ cõmoditatẽ h3. alioq̃n ẽ inutilis. ⁊ nõ tenẽda. Reſpublica ġ q2 aliq̃d imutat. eſt vna cõpoſitio. Nã qñ res publica ſũt due ptes. idẽ eſt res publica. qđ res notoria ⁊ manifeſta. Cũ aũt eſt vna dictio ꝯpoſita idẽ eſt reſpublica qđ cõe. Hec aũt mutatio nõ contingẽt in mulier alba. quia ſiue eẽt vna dictio. ſiue due. ſꝑ fieret ſuppoſitio pro muliere alba. ⁊ ſic nulla eſſet vtilitas ĩ tali cõpoſitione. vnde nõ ẽ facienda.

Res iudicata ſm Aço. e. ti. di ſñia q̃ finem ꝯtrouerſiarꝫ ꝓnũciatiõe iudic̃ accipit. vt ff. e. ti. l. j. Uel ẽ qđ cõdẽnatione vel abſolutiõe ꝯtingit. Itẽ res iudicata ẽ a iudice ⁊ ĩ iudicio ei⁹ qđ deductũ ẽ rõne ꝑ eũ adiudicatio. vt dicta. l. i. cũ ibi nota. Nã ibi notat̃ q̈ res iudicata nõ eſt ſñia. ſ3 id qđ ẽ deciſum ꝓnũciatione iudicis. Sñia v̾o ẽ diſpoſitio vel ꝓnũciatio iudicis legaliter declarata. Ex q̃ ſeq̃t̃ q̈ interlocutoria nõ põt appellari res iudicata. q2 nõ capit finẽ cõtrouerſiarꝫ. licꝫ qñq3 ex interlocutoria cã diffiniat̃. Nec ſñie arbitrorꝫ dicũt̃ res iudicate. q2 nõ imponũt finẽ. nã ꝑ ſolutionem pene poſſunt reſiliri.

Res cões naturali iure dicũt̃ quarũ vſus oibꝫ aĩalibꝫ eſt cois. vt aer. aqua ꝓfluens ⁊ mare. ⁊ eius litora. ſm Aço. Et Inſti. de rerꝫ diui. §. flũia aũt. ⁊ ff. de acq̃. re. do. li. j.

Reſpublice dicũt̃. q̃ ſunt oĩuꝫ ꝑſorꝫ ⁊ hominũ tm̃. vt ſunt flumĩa ⁊ portus. ⁊ q̃ ſunt dedicata vſibus ꝑplĩ. vt forũ. ſtadiũ.

Res ſancte dicunt̃. que ab omi leſione munite ſunt. vt muri ⁊ porte ciuitatis. q̃ ideo ſancte dicũt̃. q2 pena ſanguinis cõſtituta eſt cõtra eos. ſeu aduſus eos q̃ aliq̃d ĩbis delinquũt violãdo vł aliud cõmittendo vel tales res tranſcẽdendo ſcalis admot̃. vel etiã aliq̃d in eorꝫ leſionem auferẽdo.

vel qualibet alia ratione occupando. vt Inſti. de re. diui. §. ſi quis do. Naȝ ciues romanos alias ꝙ̄ p portas egredi non decet. cū iſtud hoſtile ⁊ abominandū ſit. Naȝ ⁊ Rhemus frater Rhomuli occiſus tradit᷑ ob id ꝙ muꝝ tranſcendere voluit. Unde Lucan⁹. Fraterno primi madue/runt ſanguine muri.

Res ſacre dicūt᷑ q̄ rite deo p pōtifices cō/ſecrate ſūt. vt Edes ſacre. ⁊ alia dona pia q̄ ad diuina miſteria cōſeruāda dedicata ſūt. vt Cruces ⁊ thuribula. q̄ etiā alienari ꝓhibēt᷑. excepta cauſa redēptiōis capti/uoꝝ. vt. C. de poſtli. re. l. ab hoſtib⁹. ⁊ l. fi.

Res religioſe. ſepulcra ſunt in q̄bus hoīes ſepeliūt᷑. vt Inſti. de re. diui. §. religioſū.

Res ſoli. eſt res imobilis. vt. ff. de diuer. et tempo. ꝓſcrip. l. quibuſdā.

Res emphyteotica. eſt res emphyteotice cōditioni ſubiecta. ſcilȝ illa quam eccleſia vel aliq̄s dn̄s dominio ⁊ ꝓprietate retēta cōceſſit emphyteote ꝙ̄tū ad ſolā poſſeſ/ſionē. Vn̄ ſi h̄ emphyteota rē illā in aliaȝ ꝑſonā trāſponere velit. nō pōt tradere eā i. dominiū trāſferre. eo ꝙ ipſe nec hȝ. nec habuit illud. ⁊ ideo alteri dare nō pōt. q2 nemo ī aliū plus iuris trāſferre pōt ꝙ̄ ipſe habeat. vt in regula. Nemo pl⁹ ⁊c. de re. iur. li. vi.

Reſcriptū ſm Goff. eſt mandatū p̄ncipis qd̄ ad inſtantiā alicuius vel aliquoꝝ ſine ꝓprio motu. vel ex relationibus abſentiū vel ex ſuggeſtionibus p̄ſentiū. vel ad ali/cuius cōſultationē facit. vel cuȝ alicui vel aliq̄b⁹. corpori collegij. vniuſitati. vel ciui/tati aliq̄d mandat᷑ vel indulget᷑. talia eni ius faciūt. nō gnāle ſ; ſpeciale in negocijs ⁊ inter ꝑſonas in quib⁹. ⁊ inter quas pro/mulgata ſunt. vt. C. de legi. ⁊ conſti. l. ij.

Reſes. ſidis. cois ge. i. piger. ⁊ quaſi retro morans. ⁊ cor. ſi.

Reſina. ne. pe. pro. dr̄ lachryma ſudore liq̄ri exaltata lignoꝝ. vt ceraſi. lentiſci. balſami ⁊ aliaꝝ arboꝝ virgultoꝝ q̄ ſudore ꝓhāt᷑.

Reſolutoriciniū. nij. i. acus pectoralis. ſcilȝ firmaculū q̄ camiſia ſup pectus firmat᷑. vel q̄ palliū aſtringit᷑. ⁊ dr̄ a reſoluo. uis. Vel ē inſtrumētū q̄ crines diſcernunt᷑. ⁊ tūc dr̄ a reſoluo. ⁊ cincinnus. qd̄ ē capillus. Vn̄ Martialis. Reſolutoriciniocȝ flāmaruȝ iſtar. Quidā tn̄ legūt ꝑ duab⁹ dictioni/bus. ſcilȝ reſoluto ⁊ ricinio. Et eſt ricinio idē qd̄ dicimus eſſe reſoluto ricinio. qd̄ ꝙ̄uis veꝝ ſit. tamē ꝑ vna pte meli⁹ legit᷑ reſolutoriciniō. ſi quis cōſideret copula/tionis vim ⁊ ordinem.

Reſponſū. ſi. neu. ge. dr̄ a reſpōſo. ſas. qd̄ ē frequētatiuū de reſpōdeo. Et h̄ reſponſo/riū. rij. Sȝ reſponſū qd̄ dat᷑. Reſponſoriū verbuȝ vel verſus q̄ ſepe iterat᷑. Et dr̄ ſic. q2 vno deſinente id alter reſpondeat.

Reſticula. le. eſt dimi. a reſtis. i. pua reſtis. Inde reſticularius. ria. riū. q̄ facit reſticulas vel ad eas ptinēs. Reſticule etiā ſunt q̄s ſuccinctoria uł redimicula. ⁊ ꝓp̄e brachia/toria appellare poſſumus.

Reſtis. ſtis. fe. ge. i. funis. vel qd̄ fit ex funi/bus ad aliq̄d trahēdū. Et dicūt᷑ reſtes. q2 his retia tendūt᷑. vel q2 rates cōtineant.

Rete. tis. neu. ge. dr̄ a retineo. nes. eo ꝙ re/tineat piſces vel aues. Et habet. i. tm̄ ī ab/latiuo. licȝ olim faciebat. e. Vn̄ Ouidi⁹ in 5⁰ faſtorū. Cur tibi pro libitis clauduntur rete leones. Rete dixit ꝑ reti. Et dicunt᷑ retia. q̄ſi retinentia. ⁊ nō aſpiratur.

Retiaculū. li. dr̄ a retineo. nes. Et dicunt᷑ retiacula in modū retis facta. Et eſt retia/culū. ſicut ⁊ reticulū dimi. a rete retis. ſcilȝ paruū rete. Et reticulū etiā dr̄ puū inte/ſtinū tenue. vel quaſi reticulatū qd̄ operit

Retiarius. ria. riū. i. ad rete ptinēs (vitalia vel decipiens. vel qui retia facit.

Reticula. le. dimi. i. paruū rete. vel mitra virginalis capitis.

Retiolū. li. neu. ge. dr̄ illud qd̄ colligit co/mas. ⁊ dr̄ a rete. q2 quaſi paruuȝ rete eſt. vel q2 retinet crines ne effundant᷑.

Retinaculū. li. i. habena. dictū a retinēdo. q2 eo retinet᷑ impetus equoꝝ. vel idem eſt quod reticulum.

Retortus. ta. tū. uł retorſus. ſa. ſū. qd̄ ē idē iteꝝ cruciatus. vel retro. vel iterū flexus vel iterū volut⁹. ſicut filū bis filatū. Vel retortus. i. iterū miſſus. ſicut iaculū. quod iteꝝ mittit᷑ in hoſtes. ⁊ dr̄ a retorq̄o. ques qd̄ ſiḡt cruciare. flectē. voluē. mittē. iacu/

Retrimentū. ti. dr̄ q̄ſi retinimētū. Et (lan. ſunt retrimēta ea loca in q̄bus digerunt᷑ ſtercora. vel q̄ retinēt capita venaꝝ. q̄bus laxant᷑ vincula. q̄bus retrimenta vſqȝ ad digeſtionis opportunitatē continebant᷑. ⁊ iterū muſculi qb⁹ naſcebāt᷑ retrimentorū meatus.

Retrogradus. da. dū. i. retro iens. uł retro gradiens. vt Cancer dr̄ retrogradus. Et planeta eſt q̄nqȝ retrogradus. q̄nqȝ eſt ꝓceſſiuus. q̄nqȝ ſtationarius. Et mulus vitioſus ſimiliter q̄nqȝ eſt retrogradus.

qñqꝫ ꝓceſſiuus·qñqꝫ ſtationarius.

Reu.i.radix. Et cõponit' cū barbaꝝ vel põtus. ⁊ dī reubarbaꝝ·ſiue h' reupõticū·illud qđ eſt trans danubiū in ſolo barbaro· et hoc circa pontū colligit'·ſic dictū·q̄ſi radix barbara·vel quaſi radix pontica.

Reuerens.entis.oīs.ge.i.valde verēs·vel honorans. ⁊ dī a reuereor.reri. Et pōt eſſe nomen vel participiū. Inde h' reuerētia.tie. ⁊ eſt honor qui cū pauore exhibet'.

Reuma.matis.neu.ge.i.tempeſtuoſa maris inundatio·vel ille feruor aque qui fit ex remorū agitatione. Reuma etiā ē eruptio·vel feruor humoꝝ·qđ ducit' vel a capite·vl' ab alio mēbro. Inde h' reumatiſma.matis.i.fluxus abūdantis aque. vel humoris.

Reuolutilis.ꝯ. t. ⁊ h' le.pe.cor. ⁊ hic ⁊ hec reuolubilis. ⁊ hoc le.in eodē ſenſu·a reuoluo nis. Vñ Aug⁹ de ciui.dei. Mundi reuolutilis ortus eiuſdem circuitibus inſerite.

Reus. rea. reū. dī a re que petit'· qui q̄uis ſcelerꝭ cõſci⁹ nō ſit·reus tamē dī q̄diu ius ī iudicio ꝓ re aliq̄ petit'. Et reus fideiuſſor dī·a re de q̄ eſt obnoxius. Inde h' reatus Itē reus maieſtatis ꝑus dict⁹·q: aduſus rēpublicā aliquid egiſſet. Et quicūqꝫ hoſtibus cõſenſiſſet·dict⁹ ē reus maieſtatꝭ·q: maius ē ledē patriā·q̄ꝫ ciuē vnū. Poſtea etiā ille qui aduerſus maieſtatē ꝑncipis egiſſe videt'·vel qui leges reipublice detulerat·vel vtiles abrogauerat·ſm Pap.

Rex regis dictus·eo q: regere debeat rem ꝑpli ⁊ ſalutē. Inter regem ⁊ tyrānū prius nulla erat differētia·nūc in vſu accidit reges vocare modeſtos ⁊ tēperatos. Tyrānos ꝟo impios. Et rex·a recte regēdo dī Nō aūt regit qui nō corrigit. Recte igit' faciēdo regꝭ nomē tenet'·peccādo amittit' Et ꝑd.re.h rego.gis eā cor. Vnde. Sibi ñ regna regis·es dignus noīe regis.

R ante H

Rhānus.ni.gen⁹ ē ſpinaꝝ.vt dicit'·ſpina alba·vl' ram⁹ eius. Pap.etiā dic. Rhān⁹ ē ſpina alba·vl' lignū ſpinoſū. Rhān⁹ gen⁹ ſpinarū denſiſſimū·que ī herba ē mollis ⁊ pulcra·ibi ſunt tamē ſpine poſtea. Vñ in ps. Priuſqꝫ itelligerēt ſpine ṽr rhānū ⁊c

Rhea. ꝓpriū nomē matrꝭ Romuli ⁊ Remi·q̄ ⁊ Ilia dicit'. Vel Rhea dī dea terre que ⁊ ops vel ceres dī. Vel ſm aliq̄s fuit vxor Saturni.

Rheda. de. genus eſt vehiculi ad eundū ⁊ redeundū habilis. ⁊ eſt quattuor rotaꝝ.

Rheno.nonis. veſtis eſt de pellibus. Sunt enī rhenones ſm Iſidorū·velamina humerorū ⁊ pectoris de pellib' villoſis vſqꝫ ad vmbilicū· ⁊ nō dī a renibus· ſ a rheno germanie fluuio vbi his maxime vtunt'. Rhenones etiā vulgo dicūt' repti· q: lōgitudine villoꝝ quaſi reptant.

Rhenus.ni.ē q̄dā fluui⁹ diuidens germaniam ⁊ galliam.

Rheſis·interꝑtat' locutio. Inde h' rhetorica.ce. q̄ a copia locutiōis dicta. Vel rhetoreſis dī copia dicēdi·vel loquēdi·a rheſis. Inde rhetorica·ars illa. Inde rhetor.toris. ⁊ rhetoricus.ca.cū. de arte illa tractans·vel ad illā artē ꝑtinens. Et h' rhetorica.ce. ⁊ pluralit' rhetorica.coꝝ. ⁊ rhetorici.coꝝ. liber in quo docet' ars illa. Et cor.pe.gtī rhetor. toris. Vñ Iuuenalis. Cedūt grāmatici·vincūt' rhetores omnes.

Rhinoceros.cerotis. idē aīal·qđ ⁊ egoceros ſm quoſdā·vel ꝓ alio aīali. ⁊ dī a rhinos qđ eſt naris. ⁊ ceros· qđ ē cornu. Dī quoqꝫ rhinoceros ꝓ virili mēbro·eo q: rigeat·vl' q: ſit vnicorne inſtar rhinocerontis. Vñ Iuuenalis. Et magno cū rhinocerōte lauari. Predictū etiā aīal dī monoceros.i. vnicornis·eo q: vnū cornu in media frōte habeat. Et nō q: inuenit' h' rhinoceros. ⁊ tūc facit gtīs rhinocerotis·interpoſita.ti. pe.ꝑd. vt ſacerdos.dotis. ⁊ accuſatiu⁹ ſingularis deſinit in.em. vel in.a. vt rhinocerotē.vel ta. Item inuenit' rhinoceron. ⁊ tunc facit gtīs.rontis. ⁊ format gtīs a ntō·addita.tis ⁊ actīs deſinit in.em.vel.a. vt rhinocerōtem·vel ta. Poteſt etiā dici h' rhinocerus ri.pe.cor. ⁊ tūc eſt ntīs latin⁹. Itē Grego⁹ expōnēs illud Iob.39. Nūq̄d volet rhinoceros ſuire tibi? ita dic. Rhinoceros indomite oīo nature eſt·ita vt ſiq̄ñ capt⁹ fuerit·teneri nullatenus poſſit. Impatiēs quippe vt fert'·ilico morit'. Ei⁹ ꝟo nomen in latina lingua interꝑtatū·ſonat in nare cornu. Et q̄d aliud ī nare·niſi fatuitas·q̄d in cornu·niſi elatio deſignat'. Rhinoceros iſte qui etiā monoceros grecꝭ exēplarib⁹ noīat'·tante fortitudinis dicit'·ut nulla venantiū ꝟtute capiat'. Sꝫ ſicut hi aſſerunt qui in deſcribēdis naturis aīaliū laborioſa iueſtigatione ſudauerūt·ꝟgo ei puella ꝓponit'· que venienti ſinū aperit in q̄ ille oī ferocitate poſtpoſita caput depōit. Sicqꝫ ab eis a quib' capi q̄rit'·ſoporatus velut inermis inuenit'. Buxei coloris q̄ꝫ eſſe deſcribitur·qui etiā cū elephantis quando

certamē aggredit̄ eo cornu quod in nare
ſingularit̄ geſtat· ventrē aduſantiū ferire
ꝓhibet· vt cū ea q̄ meliora ſunt vulnerat
impugnantē ſe facile ſternat· hec Greg⁹.
Solinus aūt dicit: Rhinoceros ē mon-
ſtrū qđdā· rugitu horrido· corpore eqno·
capite ceruino· ex eius frōte media cornu
ꝓcedit· ſplēdore mirifico· ad magnitudi-
nē q̄ttuor pedū· ita acutū· ut quicq̄d impe-
tierit· facili ictu pforet· nature indomite q̄
ſi captus teneat̄· cito morit̄.
Rhinos· interp̄tat̄ auris vel naris.
Rhodus· inſula eſt que ante ophiuſa dice-
batur. Et corripit p̄mā.
Rhodi· dicti ſunt quidā q̄ venerunt iuxta
rhodanū. ⁊ edificauerūt quoddā oppidū
quod rhodū vocauerunt.
Rhodanus. dani. quidā fluui⁹ gallie. ⁊ dī
a rhodanizo. zas. qđ latine dī torqueo. q̄
torquet lapides. ⁊ arbores euellit impetu
ſuo. ⁊ cor. da.
Rhoma. me. dī a Rhemus· q̄ ille fuit p̄m⁹
fundator illius ciuitatis. Et nō dī a rho-
mulus. Tūc enī deberet dici rhomula. le. ⁊
nō rhoma. Jn̄ rhoman⁹. na. nū. Et vt dic̄
Priſcian⁹: Sūt quedā gentilia ſimilē poſ-
ſeſſiuis habentia formā· vt rhomanus ci-
uis. ⁊ rhomanus ager.
Rhomphea grece· latine dī gladi⁹. Nam
vbi Geñ. 3° dī. Gladi⁹ flāme⁹ ⁊ v̄ſatilis
in greco rhomphea habet̄. Jtē rhomphea
eſt gladius ex vtraq̄ p̄te acutus· quē vul
go ſpatā dicūt. Jpſe ē ⁊ framea· ſm̄ Pap̄
Rhomulus. li. fuit frater Rhemi. Jn̄ rho-
muleus. lea. leū. Et rhomulides. de. filius
ul̄ nepos rhomuli. Rhomulide etiā dicūt̄
rhomani qui fuerūt de ꝓgenie illius. Jn̄
hec rhomulis rhomulidis. i. filia vel nept̄
illius. vel rhomana.

R ante J

Ricinū. nij. idē eſt qđ reſolutoriū ricinū· ſm̄
Hug. Pap̄. dicit: Ricinū eſt matronale
operimentū· latine dictū q̄ dimidia eius
ps retro abijciat̄· qđ vulgo mauortē dicūt
Ricinū· acus ſiue ſpinula· quo virginei cri
nes diſcriminant̄.
Ricinus. ni. vermis caninus. ⁊ dī a rhinos
quod eſt auris. ⁊ cynos qđ eſt canis· eo q̄
inheret auribus canū.
Rictus. ctus. i. ferar̄ oris aptio. ⁊ dī a rigo
gis. Vel qđ dī riſus i hoīe· dī rict⁹ i beſtia
Ridiculus. la. lum. de q̄ pōt haberi deriſio·
vel q̄ aliū deridet· vel q̄ in rebus turpib⁹
ridet· ⁊ dī a rideo. des. Et h̄ ridiculū. li. i.
deriſio. Jn̄ ridiculoſ⁹. ſa. ſū. ⁊ h̄ ⁊ h̄ ridicu-
laris. ⁊ hoc re.
Rien rienis. vide. ſ. in ren.
Rigidus. da. dū. i. dur⁹· reſiſtēs· validus·
ſeuerus· imobilis. ⁊ dī a rigeo. ges. Jnde
hec rigiditas. tatis.
Riguus. gua. guū. i. madidus· vel fertilis·
vel fecundus. ⁊ dicit̄ a rigo. gas.
Rigor. goris. maſ. ge. i. duricies· rigiditas.
Rima. me. i. fiſſura. Jn̄ hec rimula. le. ⁊ h̄ ri-
mella. le. ābo dimi. i. p̄ua rima. Et rimoſuſ
ſa. ſū. i. rimis plenus.
Rinatrix· tric. eſt ſerpēs aquā veneno infi-
ciēs. De q̄ Lucan⁹. Rinatrix violator aq̄.
Legit̄ ibi ⁊ natrix violator. vt. ſ. dictū eſt
in natrix. Pap̄. vo dic̄: Rinatrix ſerpens
aquā veneno inficiens. in quocūq̄ enim
fonte fuerit· ſuū ibi imiſcet venenū.
Ripa. pe. locus ꝓxim⁹ fluuijs· a rapiendo
dicta· q̄ ab aq̄ quotidie diſſoluit̄· Nam
ripe ꝓprie ſunt fluuior̄· ſic litora mari· Jn̄
h̄ ripula. le. dimi. i. p̄ua ripa. Et ripar⁹. ta.
tū. i. ripā hn̄s. Et h̄ ripatū. ti. tributū qđ
acapit̄ i ripis. Et ripati. i. ꝑ ripas· vel de
ripa i ripā. ⁊ deſiḡt locū ripar̄· ſic oſtiati
oſtior̄. Et ꝓduc̄ p̄mā ripa. Vn̄ Lucanus
in. 3° Ne nō lecte cōiux obliuio ripe. Ri
pa etiā dī paru⁹ fluui⁹ veniēs a magno.
Riphe· interp̄tat̄ impet⁹. Jn̄ riphe⁹ phea.
pheū. i. impetuoſus Vn̄ q̄dā mōtes dicti
ſūt riphei· ab impetu grādinū ⁊ ventor̄.
Riſcus. ſci. maſ. ge. i. fiſſura vel feneſtra pa-
tēs in pariete. Vn̄ Terenti⁹. Jn riſco vel
odioſa ſita eſt· ſm̄ Hug. Pap̄. vo dicit:
Riſcus· feneſtra parietis. vas ex iūcis et
viminibus.
Rythmus. mi. pe. cor. dī ꝓſa cōſonātias re-
tinēs i fine clauſular̄. ⁊ dī a rythmos gre-
ce· qđ dī numer⁹ latine· q̄ cōſtat ex certo
numero ſyllabarū.
Ritus. tus. tui. i. cōſuetudo a moribꝰ tracta
⁊ ꝑtinet ad iuſticiā. ⁊ dī a ratus. ta. tū. qđ
ē firm⁹. Vn̄ ritus dī q̄ſi rat⁹· q̄ q̄ rata ſūt
⁊ firma ritui debent tradi. Vel ritus dicit̄
q̄ſi rectus· a rego. gis. ex q̄ equū· piū· ⁊ ſan-
ctū ꝓſpicim⁹. Et eſt ritus in re· mos in ſer-
mone. Vel ritus ē mos vetuſtior ⁊ firmor
ſm̄ Hug. Et dicit Priſcian⁹· A ritu etiā
rite. ꝓ recte dī· q̄ nihil tradit̄ ritibus niſi
qđ rectū credit̄ eſſe. Pap̄. vo dic̄: Rite
recte· iuxta morā· legitime· ꝓbe. Rit⁹ mos
inſtitutū· ſequela· exēplū. ⁊ ꝓducit ri.
Riualis. lis. ꝯ. t. ⁊ h̄ le. ad riuū ꝑtinēs· ul̄ cū
alio potans eundē riuū. ⁊ dī a riuus. Vn̄

⁊ p ſimilitudinẽ riuales dicũtur illi q̃ eandẽ habent amicã coẽm· q: q̃ſi de vno riuo .i. de vno amore bibũt. Et p cõpoſitionẽ h corriualis. ⁊ hoc le. in eodẽ ſenſu. ⁊ pducit hanc ſyllabã va.

Riuus. riui. dr̃ a ruo. ruis. eo q2 cito ruat. vel dr̃ a rigo. gas. q: ducitur ad irrigandũ trã. Et ſic dicit Iſidorus etymo. xiij. Riuus· fons torrẽs. fluuius· ⁊ amnis· ita diſtiguũt. Riuus ſubito fit ⁊ celeriter decurrit ⁊ deficit. Fons vo eſt caput ⁊ decurſus aque q̃ naturaliter manat. Torrẽs aũt eſt ⁊ repẽtinis imbribꝰ factus· magnũ ĩpetũ habẽs· ſ3 adueniente eſtate· calore ſolis torreſcit. vñ ⁊ nomẽ habuit. Fluuius ẽ pennis aqr decurſus. Flumẽ ẽ aq̃ decurrẽs. Amnis ẽ fluuius nemore ac frõdibꝰ redimitus. Itẽ a riuus dr̃ riuulus. li. dimi. i. paruus riuus. Et riuoſus. ſa. ſũ. Et pdu. ri. Vñ Virgilius. Claudite iã riuos pueri ſat prata biberũt. Itẽ alius. Riuus meſſis agro meſſe probatur ager.

Rixa. xe. ſic dicit Pap. dr̃ lis q̃ inter multos cõmittitur. ⁊ iniuria cõſtat. ⁊ dr̃ a ringo. gis. Iñ rixula. le. dimi. i. pua rixa. Et rixoſus. ſa. ſũ. ⁊ rixuoſus. ſa. ſũ. i. rixa plenꝰ ⁊ vtrũq3 cõpatur. Inde rixoſe vel rixuoſe adũ. Et rixoſitas. vel rixuoſitas. tatis.

R ante O

Roboam· interpretatur latitudo pp̃li. Et hoc p antifraſim· q: decẽ tribubꝰ ab eo ſepatis due tm̃ tribus ei relicte fuerant.

Robur. boris. maſ. ge. i. fortitudo· valitudo· cõſtantia· firmitas. Itẽ robur generaliter· dr̃ ex oĩ materia quicq̃d eſt firmiſſimũ. Iñ etiã quoddã genus arborũ dr̃ robur· q: valde firmũ eſt. Et etiam q̃libet arbor vel lignũ dr̃ robur. Iñ robuſtꝰ. ſta. ſtũ. i. fortis· validꝰ. ⁊ (firmus

Roda. de. grece· latine dicitur roſa.

Rodomellũ. li. neu. ge. dr̃ vinũ vel cõfectio ex ſuco roſe ⁊ melle. ⁊ dr̃ a roda greco· qḋ dr̃ roſa. ⁊ mel. lis.

Rogatiũcula. le. dimi. i. parua rogatio.

Roga. ge. fe. ge. i. elemoſyna.

Rogus. gi. maſ. ge. i. ignis p mortuo accẽſus. ⁊ dr̃ a rogo. gas. Itẽ rogꝰ proprie eſt cõpoſitio lignorũ. Pyra q̃ſi corpꝰ cõpoſitũ ẽ ⁊ ardet. Funus mortui apparatus. Buſtũ corpꝰ cõcrematũ. Sepulcrũ vbi oſſa cõduntur. Tumulꝰ cõgeſtio terre i regione ſacra q̃ ⁊ ſine oſſibus põt eſſe. Monumẽtũ vo eſt cuiuſlibet rei memoria q̃ monet mẽtẽ.

Ros. roris. dr̃ a rarꝰ. eo q2 ſit rarꝰ ⁊ nõ ſpiſſus vt pluuia. Vel droſor dicũt greci. ⁊ inde nos dicimꝰ ros roris. Vel ros dr̃ a ruo. ruis q: ab aere ruit ad terrã. Iñ roſcidus. da. dũ. i. rore plenꝰ. Et hic roſcidulꝰ. la. lũ. di.

Roſa. ſe. eſt genus floris. ⁊ dr̃ a roda greco· qḋ apud nos roſa dr̃. Vel roſa dr̃ a rubeo bes. eo q2 eius color rubeat. Iñ h roſula. le ⁊ hec roſella. le. ambo dimi. Et h roſariũ. rij. collectio roſarũ· vel locꝰ vbi roſe reponũtur vel abũdãt. Itẽ a roſa dr̃ h roſetũ. ti. locꝰ vbi roſe creſcũt. Et roſaceus. cea. ceũ. ⁊ roſeus. ſea. ſeũ. Iñ roſcolus. la. lum. Roſeus dr̃ a colore. Roſaceus ex materia. Roſeum rubor facit. Roſaceum ex materia. Et ita color roſeus erit. Roſacea corona.

Roſata. te. q̃dã veſtis· quã greci phenicẽã vocant· nos coccinũ.

Roſella. le. dimi. i. parua roſa.

Roſorius. ria. riũ. i. corroſorius· vel reprehenſorius. ⁊ dicitur a roſor. oris. Et hoc roſoriũ. rij. locus vbi aliquid roditur.

Roſtrũ. ſtri. neu. ge. dr̃ os auiũ. Et gr̃a ſimilitudinis dr̃ nauiũ. Et roſtrũ dr̃ etiã forũ· vbi tractabantur cauſe rome· q: deuicti Antonio ⁊ Cleopatra· Auguſtꝰ de roſtris nauiũ illorũ fecit fieri ſedes i foro cauſarũ. Iñ h roſtellũ. li. dimi. Et cõponitur h proſtrũ. i. roſtrũ· q: in anteriori parte eſt. Itẽ a roſtrũ dr̃ roſtratus. ta. tũ. i. roſtro armatus.

Rota. te. dr̃ a ruo. ruis. eo q2 ruat. Inde h rotula. le. dimi. Ab q̃ h rotella. le. aliud dr̃. Et h rotulus. li. Et h rotula. le· dr̃ illud rotundũ de charta aliq̃. Itẽ a rota. dr̃ rototas. Iñ h rotabulũ. li. i. furca· vel illud lignũ cũ q̃ ignis mouetur in fornace gr̃a coquendi. ⁊ dr̃ ſic· q: rotat ⁊ pruit ignẽ furni gratia coquẽdi· vel ſtercora gr̃a purgãdi.

R ante V

Ruber. bra. brũ. i. rubeus. Iñ rubericulus. la. lũ. ⁊ rubellus. la. lũ. ambo dimi. i. aliquãtulũ rubeus. Et hoc rubellũ. li. ſubſtantiuũ· genus ruberrimi vini.

Rubeta. te. i. rana in rubis manens. ⁊ dr̃ a rubus. Vñ Iuuenalis. Porrectura viro miſcet ſiciente rubeta. Sed hoc rubetũ. ti. dr̃ locus vbi rubi creſcunt.

Rubia. bie. fe. ge. q̃dã herba. ⁊ dr̃ a rubeo. bes· eo q2 radix eiꝰ ſit rubea. vñ ⁊ colorare lanas phibetur. Iñ rubiatus. ta. tũ. i. rubia (tinctꝰ.

Rubicidus. da. dũ. i. ſilis rubẽti· vel rubeus. Iñ rubicundulus. la. lũ. i. aliquantulũ rubeus.

Rubigo. ginis. fe. ge. eſt vitiũ ferri ⁊ ſegetũ ⁊ dr̃ a rodo. dis. q̃ſi rodigo· eo q2 rodat· vel

a rubeo.bes.quia facit aliq̄d rubere. Inde rubigineus.nea.neū.i.de rubigine exiſtēs Et rubiginoſus.ſa.ſū.i.rubigine plenus.

Rubiliana.ne.fe.ge.dr̄ vitis uł vua. dicta a rubeo.bes.qꝛ eius materia rubet.

Rubos. indeclinabile. quoddam oppidū. ex abundantia rubrorū dictum. Inde rubeus.bea. beū.nomē patriū.ꝑma ꝓducta.

Rubeus.bea.beū. etiam poteſt deriuari a rubeo.bes.⁊ idē eſt quod rubicundus.

Rubrica.ce.fe.ge.regula vel filū rubro tinctū.q̄ aliq̄d dirigit᷑. ⁊ dr̄ a ruber.bra.brū. Et rubrica. ce. ipſa tinctio. vel t̄ra illa rubra.vel qḋ fit de illa tinctura. Vn̄ Perſi⁹. Nō cec⁹ acin oculo rubrica dirigat vno. Rubrica etiā dr̄ q̄dā color rubeus. Vnde Iſidorus etymo.19ᵒ. Rubrica vocata. eo qꝛ ſit rubra ⁊ ſanguineo ꝓxima.h̄ locꝭ plurimis gignit᷑.ſ3 optima ponto. vnde ⁊ pōtica dicitur.

Rubus.bi.maſ.ge.eſt genus ligni ſpinoſi. de q̄ dicit Iſidorus etymo.17ᵒ. Rubum latini appellāt.eo qꝛ fructus uł virgula ei⁹ rubeat. Hec arbor a grecꝭ morus dr̄. Vn̄ h̄ rubetū.ti. locus vbi creſcit rubus. Vnde dicit Ouidi⁹ in ꝑ meta.de ꝑmitiuis hoibꝰ. Cōtentiq3 cibis nullo cogēte creatis. Arboreos fetus montanaq3 fraga legebant. Cornaq3 ⁊ in duris herentia mora rubetꝭ.

Ruceus.cea.ceū.i.ſordidus. ⁊ dr̄ a rus.

Ructa.cte.eſt eminēs ꝑs gutturi. vide.i.in rumen. Inde ructus.ctus.ctui.eſt cū ſapor cibi ad rumen reducit᷑. Vn̄ ructim adū. et ructatim. ⁊ ructant᷑. Et ructuoſus.ſa. ſū.i. plenus ructibꝰ. Vn̄ h̄ ructuoſitas.tatis.

Rudens. dentꝭ. dr̄ chorda rudis. Vn̄ dicit Iſidorus etymo.19ᵒ. Rudētes ſunt funes q̄bꝰ velū ſurſū trahit᷑.⁊ dicūt᷑ ſic ex nimio ſtridore quē faciūt. Vn̄.2. Petri. 2ᵒ dicit᷑ Sed rudētibus inferni detractos in tartarū tradidit cruciandos.

Ruditus.tus.tui.clamor aſini. vel alterius aīalis.⁊ dr̄ a rudio.dis.

Rudis.dis.ꝯ.ge.⁊ hoc de.i.nouus.indoctus vel nouit᷑ inſtructus. q̄ q̄ſi adhuc rudit et dr̄ a rudio.dis. Vn̄ ruditer adū. Et h̄ ruditas.tati.i.nouitas.vel noua inſtructio. vel idiotatio.inſipiētia. Inuenit᷑ etiā rudis.dis.i. virga ꝑtoris.q̄ ſerui tacti efficiebant᷑ liberi. Vel rudis erat que dabat᷑ emeritis in ſignū ſue emeritionis. Et ſepe ponit᷑ ꝓ libertate. Vn̄ grecı̄ſmus. Virga rudis.rudis eſt incurı⁹ ⁊ ſine laude. Et rudis q̄n̄q3 eſt nouū.quod ſepe reptū eſt.

Rudimentū.ti.i.nouū īitiū.noua īſtructio. ⁊ dicit᷑ a rudio.dis.

Rudiſta.ſte.coīs ge.qui vel que rudera de humo eījcit.

Rudus.rudi.dr̄ a rus. Et rudi dicūt᷑ lapides cōtūſi.⁊ rotundi.⁊ calce admixti qui ī pauimētis faciēdis ſupfūdūt᷑.⁊ dicūt᷑ ſic a rure.qꝛ in t̄ra ponūt᷑.⁊ dicunt᷑ ſic a duritia vt deriuatio ſumat᷑ ab vltima littera rudi q̄i duri.qꝛ duri ſūt. Vn̄ h̄ ruder vel rudus hui⁹ ruderꝭ.ſtercus brutoꝝ aīaliū.⁊ cor.pe. gti. Rudi etiā duri ſūt ⁊ rotūdi.⁊ inde dicūt᷑ rudera ſtercora brutoꝝ aīaliū: Rudera illa ꝓprie q̄ ita facta ſūt vt rudi.vt ſtercora capraꝝ.aſinoꝝ.ouiū. Rudus vel ruder etiā dr̄ oē illud qḋ eījcit᷑ ⁊ extrahit᷑ de terra effoſſa. Vn̄ Beda ī expoſitione ſup parabolas. Qui theſauros effodit.eījcit rudus terreſtre. Et etiā ruine maceriarū. vel ipſe macerie rudera dicūt᷑. Vn̄ Prudentius in libro hymnoꝝ. Aurū qḋ ſatis effoſſa gignūt rudera.

Rufus.fa.fū.i.rubeus.⁊ dr̄ a rubeo. Vn̄ rufatus.ta.tū.i.ſanguine cruētatus. Et ꝯponit᷑ cū ſub.⁊ dr̄ ſurrufus.fa.fū. Et ꝓduc᷑.ru. Vnde ī Aurora. De vitula rufa victima grata deo. Et ſcribit᷑ ꝑ vnū.f.

Ruga.ge.fe.ge.collectio uł plicatio cuiuſlibet rei in vnū. Vn̄ rugula.le.dimi.i.parua ruga. Et rugatus.ta.tū.i.cōtractus.rugis collectus. Et rugoſus.ſa.ſū.i.plen⁹ rugis.

Rugitus.tus.tui.penł ꝓdu.i.clamor leonis ⁊ dicit᷑ a rugio.gis.

Ruina.ne.i.interitus.caſus.incēdiū.⁊ dr̄ a ruo.ruis. Vn̄ ruinoſus.ſa.ſū.i.ruina plen⁹.

Ruma.me.eſt eminēs pars gutturis. vide ī.in rumen. Itē ruma.i.mām̄a vel papilla que ruminat᷑ a puero. vide in rumes.

Rumen.inis.⁊ hec ruma.me.dr̄ eminēs ꝑs gutturis ꝓxima gurgulioni.q̄ cibꝰ ⁊ pot⁹ deuorat᷑.⁊ vbi ſapor cibi diſcernit᷑. Eadē dr̄ frumen ⁊ ructa. S3 frumē. vel ructa in hoīe Ruma vel rumen in beſtijs. Vn̄ ruminare dicūt᷑ aīalia. ⁊ ructare hoīes. ⁊ dr̄ ſic a ruo ruis.qꝛ inde cibus ruit ⁊ demittitur.in ſtomachū.

Rumes.mis.vel ruma.me.i.mām̄a vel papilla q̄ ruminat᷑ a puero. Vn̄ h̄ ruminalis. lis.i.ficus.qꝛ ſb̄ ipſa Remū ⁊ Romulū lupa aluit.vel qꝛ ſepe ruminat᷑ ꝓpt᷑ fructū.

Rumigerulus.la.lū.pe.cor.i.gerēs rumores

Rumor.moris.i.murmur.vel qḋ vulgo dr̄ ſonū.⁊ dicit᷑ a ruo.ruis.eo qꝛ celerit᷑ ruat. Vn̄ h̄ rumoruſcul⁹.li.⁊ rumuruſcul⁹.li. ābo di.

Runcina ponit̃ p quadã dea. Itẽ rũcina .ne. eſt qoͩdã artificiũ lignarij gracile ꝛ recurvũ quo cauãt̃ tabulę dom⁹. vt vna alteri cõnectat̃. De quo Iſa. 44º. Artifex lignarius extendit normã formauit illud in rũcina. Et vt quidã dicunt ꝓducit .pe. quia ſm eos deriuatur a runco. cas. quia rũcina aufert ꝛ auellit iteriora ligni cauãdo ipſũ. Vel di rũcina a rũcone. qꝛ curua eſt ad modũ rũconis. Vñ Alexander neq̃ʒ dic̃: Rũcina rũco lector generare memẽto. Itẽ alius. Vtilis eſt rũcina fabro. ſed rũcina nulli. qꝛ nihil ſigt̃ ſm iſtos dũ penl̃ corripit̃. Item alius dicit: Runco rũcinã parit vt medeor medicinã. Alij dicũt ꝙ rũcina cor. penl̃. p inſtrumẽto fabrili. ꝛ eſt ꝓmitiuũ. Vñ quidã. Nil rũcina fabro cõferet. ſ rũcina multũ. Itẽ vt dicit Aug⁹ in 4º libro de ciui. dei. Rũcinã dixerũt ãtiq̃ deã illã q̃ ꝓſidet ſegetibus cũ runcant̃. i. a terra auferũt̃. Nã runco. cas. di herbas a terra euellere. Et ꝓduc̃ pe. ſine opinione. Itẽ inenit̃ rũcina p quodã aĩali.

Runco. conis. q̃ herbas euellit. vel inſtrumentũ quo herbę euelluntꝛ ꝛ vepres ſecãt̃.

Rupes. pis. fe. ge. i. rupta pars mõtis. ꝛ di a rũpo. pis. eo ꝙ ibi ſit rupta. vel ꝑ ꝯtrariũ. qꝛ nõ facile rũpit̃. ꝛ ꝓducit ru.

Ruricola. lę. cois ge. pe. cor. i. colens rus.

Rurigena. ne. cois ge. i. in rure vel in villa natus.

Rus. ruris. i. villa. t̃ra. ager. ꝛ di a ruo. ruis Sʒ rura ꝓprie inculti agri. vt ſiluę paſcua q̃ſi rudia. Ager ṽo q̃ colit̃. Inde hoc ruſculũ. li. i. paruũ rus.

Ruſcus. ſci. maſ. ge. quoddã gen⁹ ſpinoſuz fruticꝫ. ꝛ di a rus. Inde ruſculus. li. dimi. Et hinc ruſcũ vel ruſculũ. di qꝺ colligit̃ ꝛ cõgregat̃ imũdũ in terra. vel ad dandum pullis. vel igni. Inde ruſcoſus. ſa. ſũ. i. ſpinoſus. imundus. ruſco plenus.

Ruſticus. ci. maſ. ge. ꝛ hec ruſtica. cę. ꝛ ruſtic⁹ ca. cũ adiectiue põt dici a rure. ſcilʒ operarius. qꝛ in rure morat̃ ꝛ colit rus. Iteꝝ aũt di ruſticus q̃ſi ruris cuſtos. vel rus colẽs etymo. eſt. Vel ruſticus di inordinatus ꝛ deformis in moribus. Et ſm hoc cõpat̃ ruſticior. ſimus. Inde ruſtice adũ. Et hec ruſticitas. tatis. ꝛ hec ruſticatio. onis. Sʒ ruſticitas eſt moꝝ. Ruſticatio ṽo operis. Vñ ruſticatio di op⁹ vel opera ruſtici. vt cultura terrę q̃ſi ruſtici actio. ꝛ eſt etymolo. Vñ Ecc̃ 7º. Nõ oderis laborioſa opera ꝛ ruſticationẽ ab altiſſimo creatã. i. homini impoſita in penã ꝓmi peccati. Itẽ a ruſticus di ruſticanus. na. nũ. i. ruſticus. vel ruſticanus. paterfamilias. Vñ in grecismo di. Ruſtic⁹ a rure quoniã rus ẽ ſibi cure. Villicus a villa qꝛ res diſponit in illa.

Ruta. tę. ẽ herba q̃dã. dicta ſic. eo ꝙ ſit feruẽtiſſima. hãc venenis repugnare muſtelę docẽt. q̃ dũ cũ ſerpente dimicauerint cibo eius armant̃. vt dicit Iſidorus etymo. 12º in fine. Et eſt calida ꝛ ſicca in tertio gradu Vñ Macer dicit. A medicis rutę vis calida dicit̃ eſſe. Siccaq̃ʒ fert̃ ibi gradus ille tertius eſſe.

Rutellus. maſ. ge. i. fornicator.

Rutenus. ni. quidã ꝑplꝰs. vt dicũt flãdrenſes. ꝛ di rubeo colore. ꝛ ꝓducit. ru.

Ruth. interꝑtat̃ feſtinans. Alienigena eni erat. ſcilʒ ex ꝑplo gentili. qꝛ relicta patria feſtinauit trãſire ĩ t̃rã iſrael. dicẽs ſocrui ſuę. quocũq̃ʒ prexeris pergã.

Rutilus. la. lũ. i. ſplẽdidus. ul̃ criſp⁹. ul̃ tremulus.

Rutili. dicti ſunt quidã populi apulię a rutilo colore. Inde hec rutilia. lię. t̃ra coꝝ. vel rutilia a Rutilo rege. Inde rutilus. la. lũ. gentile. ꝛ cor. ti.

Rutrũ. tri. foſſoriũ. vel antrum vnde arenę mouent̃ vbi ſal efficit̃.

S ante A

Saba. ſicut dicit glo. Iſa. 45º. ciuitas eſt in finibꝰ ęthiopię ſita Sed ſm Pap. ſaba eſt arabia regio. in qua nũc ſabei habitãt dicta a filio Chus. q nũcupatus ẽ Saba Alij dicũt ꝙ ſaba eſt fluuius a quo tota regiõ nũcupat̃.

Sabanũ. ni. pe. cor. grecũ eſt idẽ qꝺ mapa vel facitergiũ.

Sabaoth. vnũ ẽ de decẽ noibus. q̃bꝰ de⁹ noiat̃ apud hebręos. ꝛ iterꝑtat̃ exercituũ ſiue virtutũ. Et nota ꝙ decẽ ſunt noĩa dei apud hebręos. Primũ eſt El. qꝺ alij deũ alij etymologiã eius ponẽtes Iſchyros i. forte interꝑtati ſunt. Secũdũ eſt Eloi. Tertiũ Eloe. qꝺ vtrũq̃ʒ in latino de⁹ di. Eſt aũt nomẽ latinũ ex greca appellatiõe trãſlatũ. Naʒ de⁹ grece theophobos di. i. timor colẽtibꝰ eũ. Quartũ nomẽ di Sabaoth qꝺ cõuertit̃ ĩ latinũ. exercituũ ſiue virtutũ. Quĩtũ ẽ Elion. qꝺ interꝑtat̃ ĩ latinũ excelſus dñs. Sextũ nomẽ ẽ Eleie. i. q̃ eſt. de⁹ eni ſolus ętern⁹ ẽ. i. qꝛ exordiũ nõ habet. eſſentię vere nomen tenet. in cõparatione eni eius q̃ vere eſt. qꝛ incõmutabilis

eſt·ꝙ mutabilia ſūt·ſūt qͣſi nō ſint. Septi/
mū eſt Adonai·qđ interpͭtatᷓ generaliter
dn̄s·eo ꝙ dn̄etᷓ cuncte creature. Octauū
eſt Ia·qđ in deū tm̄ ponitᷓ·qđ etiā in allā
in nouiſſima ſyllaba ſonat. Nonū ē Te/
tragrāmaton.i.q̄ttuoꝛ litterarū· qđ ꝓꝓꝛie
apud hebꝛeos ī deo ponitᷓ: Ioth·he·vau
he.i.duabꝰ ia·ꝙ duplicata ieffabile illud
⁊ glorioſū dei nomē efficiūt. Dr̄ aūt ieffa/
bilis·nō q2 dici nō pōt·ſꝫ q2 finiri ſenſu uł
intellectu humano nō pōt.⁊ ideo q2 nihil
digne dici de eo pōt·ineffabile eſt. Deci/
mum eſt Sadai.i.oīpotens·q2 oīa pōt.⁊
omnia ipſius ſunt.

Sabath dr̄ februarius· non ianuariꝰ ſicut
ſcribitᷓ in Papia. Sꝫ forte vitio ſcriptoꝝ
ſic erratū eſt. Sic ⁊ hodie multi errant le/
gētes ſabbato pro ſabath Zacharie p̄.
vbi vera littera eſt. Hec in die viceſima/
quarta vndecimi mēſis ſabath. vbi dicit
glo. Sabath interpͭtatᷓ virga. Illud idē
ꝓbatᷓ p textū qui dicit. vndecimi menſis.
Sabath eni.i. februarius vndecimus eſt
apud hebꝛeos· ſicut oſtenſū eſt.ſ̄. vbi ex/
ponitur adar.

Sabbati iter·dicitᷓ mille paſſus vltra q̄s
nō licebat iudeis ire die ſabbati Act.p̄.
Et mille paſſus faciūt octo ſtadia.

Sabbatū dr̄ a ſabbe·qđ eſt ſeptē·ſm̄ he/
breos. Vel a ſabba· qđ lingua ſyroꝝ dr̄
ſeptem.⁊ eſt ſeptima dies ſeptimane. Et
ipſa ſeptimana dr̄ q̄nq3 ſabbatū. Vnde
Luc.18. Ieiuno bis ī ſabbato .i.in ſepti/
mana·ſcilꝫ q̄rta ⁊ ſexta ferijs. Vel ſabba/
tū iterpͭtatᷓ reqes. Iñ ſabbatiço. ças.i.re/
quieſcere·vel ſabbatū obſeruare. Iñ hic
ſabbatiſmꝰ.mi.i.reqes. Et ſm̄ h̄ ſabbatū
dr̄ ꝓꝓꝛie ſeptimus dies ſeptimane·q2 tūc
actoꝛ oīm requieuit ab oī ope qđ patrarat
Gen̄.2. Et p ſynecdochē ſabbatū dr̄ ipſa
ſeptimana. Sabbatū etiā īuenitᷓ p quo/
libet die ſeptimane·cū tali adiūcto·p̄ma
ſabbati·ſecūda ſabbati ⁊c. ſꝫ ſeptimꝰ dies
ſimplicitᷓ dr̄ ſabbatū·vel ſabbatū ſabba/
toꝝ p excellentiā. Vn̄ in euāgelio legitᷓ.
Veſpere aūt ſabbati·ꝙ luceſcit ī p̄ma ſab/
bati. Et ē ſenſus·p̄ma ſabbati.i.p̄ma dies
ſeptimane· vel prima dies que eſt ſab/
batum·vel prima dies a ſabbato vel poſt
ſabbatum. Scđm ergo hebꝛeos noīandi
ſunt dies ſic·p̄ma dies ſabbati.⁊c. Sed
ſeptima dies ſimplicitᷓ dicitᷓ ſabbatū vel
ſabbatū ſabbatoꝝ p excellentiā. Scđm
vo conſuetudinē chꝛiſtianoꝝ·ſic noīandi
dies ſūt: Dies dominicꝰ· vel dominica·vel
p̄ma feria·ſecūda feria·tertia feria·quarta
feria·q̄nta feria· ſexta feria· ſeptima feria
Dies dn̄icus dictus ē· quia tali die dn̄s
noſter reſurrexit.

Sabburra.re.i.arena litoꝛis·vel lapis·vel
multitudo lapidum· vel inutilis ſarcina
nauis·ꝙ ſolet eſſe de lapidibꝰ ⁊ arena. Et
geminatᷓ ibi.b.et.r.vnde p̄ma ꝓducitᷓ po/
ſitione·ſꝫ q̄nq3 in metro ſubtrahitᷓ vnū.b.
⁊ coꝛ.primā cauſa metri. Vn̄ Virgilius in
geoꝛ. Vt tūbe inſtabiles fluctu iactante
ſaburram Tollunt ⁊c.

Sabelliani· quidam heretici vocati ſunt a
Sabellio. Hi vnā pſonā patris ⁊ filij et
ſpūſſancti aſſerūt·⁊ aſtruunt.

Saber.bra.brū.i.aſper vel nodoſus.

Sabulū. li.eſt terra leuis.⁊ arenoſa.

Sabeus.bea.beū.i.arabs.

Saccus.ci.i.marſupiū·vel fiſcus·ꝙ neceſſa/
ria cōdūtᷓ.⁊ dr̄ a ſagū.gi.q2 eo cōſuto effi/
citᷓ q̄ſi ſagū. Inde ſaccellus.li.⁊ ſacculꝰ.li.
ambo dimi.i.paruus ſaccus.

Saccatū.ti. eſt liquoꝛ aq̄· feci vini admi/
xtus·⁊ ſacco expꝛeſſus.⁊ dr̄ a ſaccus.

Saccularij· dicūtᷓ q̄ vetitas artes exercē/
tes·ex ſacculo partim ſubducūt·⁊ partim
ſubtrahunt vel diſtrahunt. vt.ff. de extra
oꝛ.cri.in rub.

Sacer.cra.crū. dr̄ a ſancio.cis. vel a ſanctū.
cti·q̄ſi ſanctū vel ſancitū. Et nō· ꝙ ſacer po/
nitᷓ ſepe p execrabili·de veteri ꝯſuetudine
numātinoꝝ. Numātini eni quedā paupe/
rē p totū ānū delicatis cibis paſcebant.⁊
optimis veſtibꝰ induebāt. In fine autem
āni·cū lapidibꝰ obꝛuebāt·⁊ de alto mōte
ꝓcipitabāt.⁊ ſic quē pꝰus habebāt p ſacro
⁊ ſancto·poſtea habebāt p execrabili.

Sacerdos.dotꝭ.cois ge. dr̄ ſacra dās. Iñ h̄
ſacerdotiſſa.ſe. vxoꝛ ſacerdoti. Et h̄ ⁊ h̄ ſa/
cerdotalis.⁊ h̄ le. Et dr̄ a ſacer. et do das.
quaſi ſacra dans·q2 largus debet eſſe. Hi
apud gentiles flamines dicebātᷓ. Initiū
autē ſacerdotij· p̄mꝰ Aaron fuit. Hic eni
in lege·ſacerdotale nomē pꝰus accepit·q̄
iubēte domino·victimas obtulit. In no/
uo autē teſtamēto ſacerdotalis oꝛdo poſt
chꝛiſtū·a Petro cepit. ipſi eni p̄mū datꝰ
eſt pontificatus in chꝛiſti eccleſia.

Sacerdotulus.li. dimi. filius ſacerdoti. Iñ
h̄ ſacerdotula.le.ſimiliter dimi.nata uł fi/
lia ſacerdotis.⁊ coꝛ.tu.

Sacerimus.mi.i.ſacer animus vel excellētioꝛ
ps anime. ⁊ videtᷓ cōponi a ſacer ⁊ animꝰ.

Sacra-ſancta. ⁊ ſcāſanctoꝝ. ita diſtinguūť
ab Iſidoꝛo. 15° etymo. vbi agit de ſacris
edificijs. Sacra ſūt loca diuinis cultibus
inſtituta. vtpote ea in q̄bꝰ altaria litātibꝯ
de moꝛe pōtificibus cōſecrant᷑. Sācta iux̄
veteres extioꝛa tēpli ſūt. Sanctaſanctoꝝ
locus tēpli ſecretioꝛ. ad quē nulli erat ac-
ceſſus niſi tm̄ ſacerdoti. dicta autē ſancta
ſanctoꝝ. q2 iterioꝛa oꝛacula ſanctioꝛa ſūt.
vel q2 ſanctoꝝ cōpatione ſanctioꝛa ſūt. ſic
cāticacāticoꝝ. q2 cātica vniuerſa p̄cellūt.
Sanctū aūt a ſanguine hoſtie nūcupať.
Nihil enī ſanctuʒ apud veteres dicebať
niſi qđ ſanguine eſſet hoſtie ꝯſecratū aut
conſperſū. Pap. xo dicit: q2 ſacra dicunť
ſacrificia ſolēnia. Sācta religiones. ceri-
monie are. foci. delubꝛa. templa.

Sacramētū. ti. neu. ge. eſt inuiſibilis gratie
viſibilis foꝛma. ita vt eiꝰ ſilitudinē gerat
⁊ cauſa exiſtat. Oꝛ aūt di ſacramentū. q̄ſi
ſacre rei ſignū. vel ſacrās mentē. vel ſacruʒ
ſecretū. etymologia ē. Itē ſicut ait Pap.
Sacramentū ē pignus ſpōſionis. ſicut ē
iuſiurandū. ⁊ di a ſacer. q2 cuſtodiri debet
q̄ſi ſacroſanctū. q2 violare qđ q̄s pmittit
ꝑſidie ē. Itē ſacramentū ē cū celebratiōe
cū res geſta ſit. ita vt ſigñe credať. vt ba-
ptiſmꝰ. chriſma. coꝛpꝰ. ſāguis. q̄ ſacramēta
dicunť ideo. q2 ſub tegumēto coꝛpoꝛaliū
reꝝ. virtus dei ſecretius ⁊ latēť eoꝝ ſacra-
mētoꝝ opať effectū. Vñ a ſacris vel a ſe-
cretꝭ virtutibꝯ ſacramēta dicūť. q̄ ⁊ grece
myſteria dicūť. q2 ſecretā ⁊ recōditā habēt
diſpēſationē. Iñ ſacramētariꝰ. ria. riū. Et
h ⁊ h ſacramentalis. ⁊ h le. Et nō q2 ſacra-
mēta noue legi ſiue eccleſiaſtica ſūt ſeptē
⁊ cōtinenť in hoc verſu. Abluo. firmo. cibo
dolet. vngiť. oꝛdino. iungo.

Sacra ānotatio di reſcriptū qđ impatoꝛ
p̄p̄o mētꝭ motu alicui indulget cōſtituēs
ſm p̄ces illius aliq̄d fieri vel nō fieri.

Sacrariū. rij. neu. ge. ꝓpꝛie locus tēpli. in q̄
ſacra reponūť. ſicut donariū in quo collo-
canť oblata. ⁊ ſicut lectiſternia dicūť vbi
hoīes ſedere vel iacere cōſueuerūt.

Sacrificiū. cij. di q̄ſi ſacrū factū. q2 p̄ce my-
ſtica cōſecrať ꝓ nobis in memoꝛiā dñice
paſſionis. i. q. j. c. multi. Sʒ gn̄alīꝰ accipit
Iſidoꝛus ſacrificiū. cum dicit: Sacrificiū
eſt victima ⁊ queciiq3 in ara cremanť ſeu
ponūť. Unde dicit ꝓpha. Sacrificiū deo
ſpiritus contribulatus.

Sacrificulus. la. lū. i. ſacrificiū faciēs. ⁊ di a
ſacrifico. cas. Vñ Macrobiꝰ de ſaturna-
libus. Pontifex lune obſeruabat aſpectū
inſanieq3 regi ſacrificulo nūciabat.

Sacrilegus. ga. gū. pe. coꝛ. q̄ legit. i. furať ſa-
crū de ſacro. uľ nō ſacrū de ſacro. Iñ h ſa-
crilegiū. gij. ſacre rei furtū. ſic ſacrilegꝰ ſa-
cre rei fur. Inueniť etiā ſacrilegꝰ ꝓ ſcelera
to vel flagicioſo. Et ſacrilegiū etiā iueniť
ꝓ ſcelere. uľ enoꝛmi facto. uľ pro ſacrificio
demonibꝰ facto. Vñ diť Pap. Sacrile-
gus q̄ ſacra legit. i. furať. vel cultū dei veri
furať. idolis tribuēdo. Et di ſm quoſdaʒ
ſacrilegiū. q̄ſi ſacriledium. q2 ſacrū ledit. ſed
ꝑotius ē etymologia. Et pōt ſic deſcribi:
Sacrilegiū ē ſacre rei violatio. uľ eiuſdē
vſurpatio. Cōmittiť aūt ſacrilegiū q̄nq3
ratione ꝑſone. vt cū q̄s ꝟberat clericū. uľ
ꝑſonā religioſaʒ. Ratione loci. cū eccleſie
uľ cemiterij emunitas violať. Ratiōe rei
cum res ſacrata vel ſacro vſui deputata
vſurpať. Circa aūt h vltimū mēbꝛū. ſic di-
ſtinguiť: Sacrilegiū cōmittiť auferendo
ſacrū de ſacro. vel non ſacruʒ de ſacro. vel
ſacꝝ non de ſacro.

Sacriſta. ſte. uľ ſacriſtariꝰ. i. ſacroꝝ cuſtos.

Sacrū. cri. i. tēplū. uľ locus diuinis cultibꝯ
inſtitutus. Iñ ſacellū. li. dimi. i. paruū tē-
plū. Vñ Virgiliꝰ Nymphe riſere ſacello

Sadai. nomē dei. i. oīpotēs. q̄ſi potēs oīa
ſalʒ a faciendo qđ vult. q2 ſi ei accideret
nō eſſet oīpotens. Facit enī quicq̄d vult.
Et inde oīpotēs eſt. q2 eius ſūt oīa. q̄ vbi-
cūq3 ſūt. Solus enī totiꝰ mūdi hʒ impiū.

Sadoch. interp̄tať iuſtus ſiue iuſtificans.

Sadducei. q̄daʒ heretici. iuſti interp̄tanť.
vēdicabāt ſibi qđ nō ſūt. coꝛpoꝝ reſurre-
ctionē negāt. ⁊ aīaʒ cū coꝛpoꝛe iterire di-
cunt. q̄nq3 tm̄ libꝛos Moyſi recipiūt. ꝓ-
phetaꝝ vaticinia reſpuunt. Vñ Act. 23°
Sadducei dicunt non eſſe reſurrectionē
moꝛtuoꝝ. neq3 āgelū. neq3 ſpm̄. Phariſei
aūt vtrūq3 cōfiteť. ⁊ acuit penľ. Beda etiā
diť: Sadducei dicūť. q2 ſadduceū quēdā
magiſtꝝ legi ſequētes. neq3 reſurrectionē
credētes. neq3 āgelos. neq3 ſpūs eſſe. Hi
tm̄ q̄nq3 libꝛos Moyſi recipiētes. oꝛacu-
la ꝓphetaꝝ reſpuebāt. Phariſei ecōtra. q̄
diuiſi interp̄tanť. eo q2 a ceteri in q̄buſdā
obſeruatiōibꝯ ſe ſeparent. ⁊ reſurrectionē
credebant coꝛpoꝝ. ⁊ angelos ⁊ ſpūs eſſe
fatebanť. ⁊ nō ſolū q̄nq3 libꝛos Moyſi.
ſed etiā oꝛacula ꝓphetaꝝ recipiebāt.

Saphon. phonis. ē finis in ꝓra nauis po-
ſitus. Vñ Cecilius. Venereō curſu veni
ꝓbato pede vſq3 ad ſaphonem.

Saphoꝛiũ.rĳ.i.atriũ templi.
Saga.ge.i.ingenioſa incãtatrix·diuinatrix.
⁊ dĩ a ſagio.gis. Vñ Oratiꝰ i epi. Som-
nia terroꝛes magicos miracula ſagaſ. Jtẽ
ſaga dĩ gẽma puriſſimi colori. Inuenit̃ h̃
ſagũ.⁊ pluraliter hec ſaga.goꝝ.ꝓ veſte.⁊
tũc coꝛ.ꝑmã.Vñ q̃dã. Femĩa ſaga malis
me fallit·ſunt ſaga veſtis.
Sagana.ne.fe.ge.i.igenioſa incãtatrix·di-
uinatrix. Sagana etiã fuit ꝓꝓꝛiũ nomen
cuiuſdã incãtatricis. Sagana·genꝰ gumi
vel veſtis dĩ.⁊ coꝛ.ga.Vñ grecíſmꝰ. Sa-
gana gumi·ſagana veſtis·ſagana vates.
Sagax.gacͦ.ge.oĩs.i.ingenioſus·ul'ineſti-
gatoꝛ·vel diuinꝰ·ul' velox·aſtutꝰ·ꝓuidus
ꝓſcius futuroꝝ. Et ꝯpat. Jñ ſagacit' adũ.
Et hec ſagacitas.tatͥ. Et ſagaculus.la.lũ.
aliquãtulũ ſagax.⁊ coꝛ.primã.
Sagena.ne.eſt genus retis piſcatoꝛĳ.⁊ dĩ
a ſagũ.gi.ꝓpter ſui raritate. Jñ ſaginarꝰ
rĳ.i.retiarius. Et ſaginariꝰ.ria.riũ.ad ſa-
genã ꝑtinẽs.⁊ ꝑd.pe.ſagena.Vñ i Auro-
ra. Agri theſaurꝰ iuentaq; gẽma ſagena.
Sagina.ne.fe.ge.i.pinguedo·qͦd ⁊ h̃ ſagi-
men dĩ. Jñ ſaginatꝰ.ta.tũ.i.pinguis·ul'ad
ſaginã ꝑtinẽs·incraſſatus·obeſus. Et ꝑd.
gi.Vñ Juuenalis. Jſta dies ꝓſpera ſto-
machũ laxare saginis. Jtẽ alius. Ventre
ſaginato veneris ſuſpirat ad vſũ.
Saginula.le.dimi.i.parua ſagina.
Sagitta.te.fe.ge.dĩ a ſagio.gis.eo q' ſaga-
ci.i.ingenioſo·ul' veloci iactu mittit'·pẽnis
fert' q̃i auis·vt moꝛs celerit' ꝑcurrat ad ho-
minẽ. Et hinc ruſtici ſagittã vocãt nouiſ-
ſimã ꝑtẽ ſurculi in ſarmẽto·vel qͦd lõgius
a matre ex q̃ ꝓſilĳt receſſit·vel q: acumis
tenuitate teli ſpeciẽ ꝓferat·ſũmitates vi-
tiũ ⁊ fruticum flagella dicunt'·eo q' flatu
agitẽt'. Jñ ſagittula.le.⁊ hec ſagittella.le.
dimi. Et ſagittarius.rĳ.⁊ h̃ ſagittaria.rie.
Et ſagittarius.ria.riũ. Et coꝛ.ꝑmã ſagitta
q̃uis ſagio ea ꝑdu.⁊ ſcribit' ꝑ duplex.t.
Sagittifer.ra.rũ.qui fert ſagittas.
Sagma.me.fe.ge.q̃ coꝛrupte vulgo dicit'
ſauma vel ſalma.i.ſella ul' pondus vel ſar-
cina·q̃ ſup ſellam ponit'. Et dĩ a ſtractu ſa-
goꝝ.i.ſellaꝝ.vel q: ſelle ſago ſolent ſterni
Jñ ſagmarius.i.caballus. Et h̃ ſagmaria
i.equa vel mula·vel vt generalit' dicatur·
qͦlibet iumentũ põt dici ſagmarius vel
ſagmaria pro diuerſitate ſexuũ.
Sagmula.le.dimi.i.parua ſagma.
Sagũ.gi.neu.ge.eſt qͦddã genus pãni ul'
veſtis tenuis ⁊ abraſa.⁊ dĩ a ſagio.gis.⁊
coꝛ.ꝑmã·q̃uis ſagio eã ꝓducat. Vñ Ju-
uenalis. Jn ſaga vendẽti nubat caupone
relicto. Jñ h̃ ſagulũ.li.idem. Jn hiſtoꝛĳs
aũt ſup Exo.ſic dĩ. Secũdũ opimẽtũ erat
ſaga cilicina·q̃ ⁊ vela caplaria vel capilla-
ria q̃nq; vocãt'·q̃ facta erãt de pil' capra-
rum·q̃s capillos q̃nq; dicimꝰ·ad differẽ-
tiã lane ouiũ·d' q̃bꝫ cilicia fiũt·vnde ⁊ illa
ſaga cilicina dicta ſunt q̃.ꝑ aſꝑitate ſaga
dicebãt'.Vñ ⁊ q̃ſdã pãnos aſperos ſagiaſ
dicimus·ul' forte ex q̃dratura ſaga dicta·
Vñ ⁊ militare palliũ a gallis ĩuẽtũ quia
q̃drũ erat·ſagũ dictũ ẽ·qͦd tñ q: ex aſpero
fiebat pãno contra aeris intẽperiẽ potuit
etiã dici ſagũ. Pap. ꝟo dicit: Sagũ ve-
ſtimẽtũ cilicinũ·ſagũ·ſaccũ·diplois·pal-
liũ virgatũ. Põt etiã dici ſagũ veſtĩ moꝛ-
tuoꝛuꝫ vt ciliciũ. Vñ q̃dã. Moꝛtis cerne
ſagum·tu vita mobile ſagum.
Sal ſalis maſ.ge.qͦd ãtiq̃ dicebãt·h̃ ſal ſal'
neu.ge. Vnde. Accipe ſalem ſapiẽtie. Et
Marci. 9º Bonũ ẽ ſal. Et dĩ a ſalio ſalis
eo q' ſaliat in igne. Fugit enĩ ignẽ cum ſit
aqueꝰ ⁊ naturã aque ſequat'·q: ignis ⁊ aq̃
int' ſe ĩimica ſũt. Vel ſal dĩ a ſalo ⁊ ſole·q:
de aqua maris fit.⁊ ſole ſiccat'. Vñ dicit
Jſidoꝛꝰ.16º etymo. Sal aq̃s mari ſponte
gignit'·ſpuma in extremis litoꝛibꝫ vel ſco-
pulis derelicta ⁊ ſole decocta·ſũt ⁊ lacꝰ·⁊
flumĩa ⁊ putei ex q̃bꝫ haurit'·dehinc i ſa-
linas ingeſta ſiccat'. Jtez in grecíſmo dĩ.
Sal neutri generi condimẽtũ notat oĩs.
Hic ſal ſi dicas·id qͦd ſapiã ſignat. Cuius
plurale rephenſio dicit' eſſe. Verbaq; cũ
ſalibus aſperioꝛ dedit.
Salamãdra ul' ſalamãdria·qͦddã aĩal·tñ i
igne viuẽs·q: ſola int' aĩalia incẽdia ſuſti-
nere valeat·q̃i ſola amans pyr.i.ignẽ. Si
q̃dẽ in medĳs flãmis exiſtit·⁊ nõ ſolũ nõ
vrit'·ſꝫ etiã incendiũ extinguit. Et iſtius ẽ
maxima vis int' oĩa venenata. Cetera ꝟo
ſingulos feriũt·h̃ plurimos parit' intimit
que ⁊ ſi arboꝛi irrepſerit·vel in puteũ ceci-
derit·poma ⁊ aquã veneno ĩficit·⁊ oẽs co-
medẽtes ⁊ bibẽtes interficit. Et ẽ vnũ de
q̃ttuoꝛ aĩalibus illis·q̃ ſingula ex ſingulis
puris viuũt elementis. Vñ. Talpe terra
cibꝫ·chameleon in aere viuit. Allec vnda
fouet·flãme paſcunt ſalamandrã.
Salamina.mine.⁊ h̃ ſalamen.inis.ciuitas
q̃dã. Jñ ſalaminꝰ.na.nũ. Et h̃ ⁊ h̃ ſalami-
nenſis.⁊ h̃ ſe. Et ſalaminatꝰ.ta.tũ. Et ꝑd.
mi.Vñ in Auroꝛa. Ad cypꝛũ tendũt poſt
intrantes ſalaminã.

Salaria.riẽ.vnda vel eſtuatio maris.q̃ ad mare redit. ſic̃ venalia dĩ q̃ ad litꝰ venit.
Salariũ.rij.neu.ge.i.ſtipendiu̵z.redditus. ⁊ ꝓprie cois diariũ quotidianũ.cibarium vict⁹. Unde legit̃. ꝙ olim poete viuebãt de cõmuni ſalario.i.ſtipendio.
Salathiel.interp̃tat̃ petitio mea deus.
Salax.cis.ois.ge.i.luxurioſus.⁊ dĩ a ſal.q: luxuria ſalſa ẽ ⁊ amara. Vñ Ouidiꝰ. Caudacq̃ ſalacẽ. Vl̃ dĩ a ſalio.quia freque̅ter ſalit.ſicut facit priapus ex luxuria.
Salebra.bre.fe.ge.i. fractura et aſperitas viaru̵z.⁊ dĩ a ſal.q: ſal aſper ⁊ amarus eſt. Vel ſalebra locus lutoſus. vel molle lutũ in via. ⁊ tũc dicit̃ a ſalio.eo ꝙ facile ſaliat. Vñ Oratius Qui ſequit̃ ſalebras. Inde ſalebroſus.ſa.ſũ.i.aſper.durus.amarꝰ. vel (lutoſus.
Salem.acuit̃ in fine. Et interp̃tat̃ pax. Et olim dicebat̃ hieruſalẽ.ſalem.
Salentinũ.quidã mons vel oppidũ italie. Inde ſalentinus.na.nũ.patriũ.⁊ pd.ti.
Sales. p̃ralis numeri de ſal.qđ ĩ ſingulari accipit̃ ꝓ cõdimento vel ſapiẽtia. ſz ĩ plurali. hi ſales ꝓ verbis amaris. Vñ Iuuenꝰ. Verbacq̃ cũ ſalibꝫ aſperiora dedit. Item ſales dicũt̃ verba iocoſa ⁊ facete inuenta vel dicta. Vñ h ⁊ h ſalaris ⁊ h re.ſic̃ dicimꝰ ſalares ludos. vbi verba iocoſe vel amare intimiſcẽt.⁊ dicũt̃ ſales a ſalio. Itẽ a ſalio.lis.h ſalius.ſalij.⁊ pluralit̃.hi ſalij ſaliorum.hi ſales ſaliũ. Et dicunt̃ ſalij vel ſales ſacerdotes martis. q: ſaltãdo ei ſacrificabant. Vñ Lucanꝰ. Et ſalius leto portans ancilia collo. Itẽ idẽ. Nõ ſoliti luſere ſales. Hic tñ ſales poſſũt dici ioculatores.
Salgamũ.mi.i.culcitra. ⁊ dicit̃ a ſalio. vel ſaluo.⁊ gamos.⁊ cor.ga.
Salinator.toris.qui facit ſal.ſm pap̃.
Salina.ne.dĩ locꝰ vbi ſal efficit̃. vel ĩuenit̃ vel vbi vendit̃. Vñ ſalinarius.ria.riũ.ad ſalinã ꝑtinens. Et h ſalinarius.rij.q̃ facit vel vendit ſal.
Salinũ.ni.neu.ge.i.vas vbi reponitur ſal. Et ponit̃ ꝓ tota ſupellectili. q: ſal ẽ cõdimẽtũ oĩu̵z ciborum. Vñ Perſius in illa ſatyra. Nẽpe aſſidue.ꝛc. Eſt tibi far modicu̵z pur.⁊ ſine labe ſalinũ
Saliſator.toris.dĩ a ſalio.lis. Et dicuntur ſaliſatores diuini q̇dã.q̇ dũ eis mẽbrorũ q̃ucq̃ ꝑtes ſalierint.aliq̇d ſibi inde.pſperũ vel triſte ſignificari ꝑdicant.
Saliua.ue.ẽ humidũ ĩ ore.ſciliz ſputũ.⁊ dicit̃ a ſal.eo ꝙ ſalſa ſit ⁊ ſalis habet ſaporẽ. vel a ſalio.lis.eo ꝙ ſaliat de ore.vl̃ a ſaluo ſaluas.eo ꝙ ſaluat nos. Vñ ſaliuoſus.ſa.ſũ. Et nõ: ꝙ ieiuni hoĩs ſaliuã ſi ſerpẽs guſtauerit morit̃.
Saliũca.ce.q̇dã herba ſpinoſa.⁊ dĩ a ſalio lis.q: eã calcantes facit ſalire. vñ ⁊ vulgo calcacrepa dĩ. q: calcantes facit crepare. Vñ Virgiliꝰ. Puniceis ꝯtũ cedit ſaliũca roſetis. Iſaie aũt.55º ſuper illud Pro ſaliũca aſcẽdit abies.glo.dicit. Saliunca aculeis ⁊ cõpũctionibꝰ plena. abies alta.ꝓcera.fabricãdis domibꝰ apta. Pro ſaliũca ergo aſcẽdit abies.i.pro vitijs v̇tutes. ꝓ vitioſis ⁊ ſpinoſis virtutibꝫ exaltati.
Saliũcula.le.herba medicinalis habẽs ſpicas miri odoris.creſcit ĩ mõtibus. Sz ſaliuncula herba ſalſa.ſm Papiam.
Salius ſalij.vide.ſ.in ſales.
Salix.cis.fe.ge. arbor q̇dã. ⁊ dĩ a ſalio. eo ꝙ cito ſaliat.i.excreſcat. Arbor lenta.vitibus habilis vinciẽdis.cuiꝰ ſemen huiꝰ dicũt eſſe nature.vt ſi q̇s illud ĩ poculo hauſerit liberis careat. ⁊ feminas infecundas efficiat. Et corripit penl̃.gti. Unde ꝓpheta. In ſalicibꝫ in medio eius ſuſpendimꝰ organa nr̃a. Vñ ſaligiꝰ.gina.ginũ.ad ſalicẽ ꝑtinẽs. vel de ſalice factus. Et ſaliceꝰ.cea.ceũ. Et ſalicinus.na.nũ. Et h ſalicetũ.ti.locus vbi ſalices creſcunt.
Salmẽtũ.ti.vl̃ h ſalſamẽtũ.ti.ĩ eodẽ ſenſu. a ſalio.lis.vl̃ a ſale.vl̃ a ſalſo. Vel ſalmentũ ꝓprie dĩ piſcĩ cõfectio. ⁊ tũc dĩ a ſalmo. onis.piſce q̇ dĩ ſic a ſale.q: ide fit ſalſamẽtũ.vl̃ q: habeat saporẽ ſalis Sz ſalſamẽtũ oĩs res ſalſa. vt piſcis ⁊ hmõi. Et inde h ſalſũ.ſi
Salmo.onis.quidã piſcis.
Salomon. ĩterp̃tat̃ pacificus. q: in regno eius fuit pax. Idẽ dictus ẽ ⁊ Iditha. q: fuit dilectꝰ ⁊ amabilis dñõ. Idẽ ⁊ celeth qđ grece dĩ eccleſiaſtes. latine ꝯcionator eo ꝙ ad populũ loqueret̃.
Salona.ne.vl̃ he ſalone.narum.inſula. ⁊ q̇dã ciuitas dalmatie iux̃ mare Vñ ſaloninꝰ.na nũ. Et saloninus dictus ẽ filius pollionis q̇ natus ẽ in eo ãno q̃ parẽs ſuus deuicit illã ciuitatẽ. Et producit penl̃.ſalona.
Salpiga.ge. q̇dã ſerpẽs q̇ habitat ĩ dep̃ſſis locis.⁊ dĩ a ſalũ.qđ eſt locus. ⁊ pige. qđ eſt dep̃ſſũ. Hec eadẽ dĩ ⁊ cecula. quia parua eſt ⁊ oculos non habet.
Salſicia.cie.quoddã genꝰ cibi. ⁊ vt dicũt lucanica.⁊ dĩ a ſalſus.eo ꝙ ſalſa ſit.
Salſugo.ginis.fe.ge.i.liq̃r ſalis.vl̃ res que ſalſũ facit.⁊ dĩ a ſalſus. Itẽ ſalſugo dĩ amarus.⁊ ſalſus humor terre. Vñ ſalſuginoſus

ſa.ſū. Et ſalſugineus.nea.neū.
Salſus.ſa.ſū.pticipiū a ſallo.lis. Pōt etiā
eſſe nomen. ⁊ tūc deriuat᷑ a ſale. Et dicit᷑
ſalſus-quaſi ſale aſperſus ⁊ conditus.
Saltia.tie. dī a ſalſus-quia ſalſa.
Saltria.trie.fe.ge.i.ioculatrix mulier. Vñ
Iuuenal᷑. Nouerūt mauri atq͡ʒ indi q̄ ſal‐
tria panē. Vl᷑ ē ibi pſalteria-a pſallo.lis.
Saltrix.tricꝭ.mulier ſaliēs-ul᷑ ſaltū faciēs. ⁊
dī a ſalio.lis. Iñ ſaltricula.le.dimi.i.pua
Saltus.tus.tui.actus ul᷑ paſſio (ſaltrix.
ſaliēdi.⁊ dī a ſalio.lis. Itē ſalt⁹ dī loc⁹ ſil‐
ueſtris ⁊ vaſtus vbi arbores exiliūt i altū
pluſq͡ʒ in alijs locis. Vel ſaltus dī ſilua
rara vbi beſtie inter arbores facile poſſūt
ſalire. Vñ extremitas ſiluaꝝ dī ſaltus-q꞉
arbores ibi iam rareſcūt. Iñ ſaltuoſus.ſa.
ſū.i.ſaltibꝫ plenus. Vñ q̄dā. Eſſe nemus
ſaltus ſaliendi dicit᷑ actus.
Saluber.ꝯ.t.vel ſalubris.⁊ h̄ bre.ſm̄ āti꙼q̄s
Scd̄m aūt modernos-hic ſaluber-h̄ ſalu‐
bris.⁊ h̄ bre.i.ſan⁹-vtilis-ſalutē ꝯferēs. Iñ
h̄ ſalubritas.tatꝭ. Et ē ſalus integritas cor‐
pori. Salubritas ſaluti cōueniēs cauſa-p
quā ſanitas ul᷑ ſeruat᷑ ul᷑ reſtaurat᷑. Et pd.
lu. Et ſm̄ Paꝑ. Saluber ad locū refertur
vel cibū-ſalutaris ad conſiliū.
Saluia.uie.eſt herba quedā ſalubris. ⁊ dī
a ſalus-quaſi ſalutis via.
Salū.li.neu.ge.i.mare.⁊ dī a ſal-q꞉ ſalſum
ē ⁊ amarū. Vñ Hieronym⁹ ad Paulinū.
&꞉ Et herētis in ſalo nauicule funē magis
precide q̄ʒ ſolue.
Salus.lutꝭ.fe.ge.dī a ſal-q꞉ ſicut ſal eſt cō‐
dimētū oīuʒ ciboꝝ-ſic ſalus eſt cōdimētū
oīuʒ mēbroꝝ. Et ē ſalus itegritas corpori
Salubritas ſalutis cōueniēs cā-p quā ſa‐
nitas ſeruat᷑ ul᷑ reſtaurat᷑. Et cor.pmā ſal⁹.
Vñ Proſp. Cur dubiū expectat cras ho‐
Salutatio.onis.fe.ge.dī (dierna ſalus.
q̄ſi ſalutis optatio. Illū eni ſalutam⁹ cui⁹
ſalutē deſideram⁹. Et ē ſalutatio pma ps
epiſtole. Et ſm̄ h̄ ſalutatio ē limē epiſto‐
le-debita ordinatiōe tā noīa q̄ʒ merita p‐
ſonaꝝ cōnectēs.⁊ affectione declarās. Et
nō q꞉ illud qd̄ ē ꝓpriū narrationuʒ ſaluta‐
tione nō debet claudi. Vñ vitioſa eſt illa
ſalutatio-Ioāni pr̄i reuerēdo.p.ci⁹ filius
hūilis Bononie leges audiēs ul᷑ decreta
cū ſubiectione ſalutē. Nam eadē ratione
poſſet dici Bononie comedēs ul᷑ ſcribēs
codicē ul᷑ digeſtū. Sufficit ḡ dicē Bono‐
nie ſcholari. Si aūt dicat-Bononie dedi‐
tus ſcholaſticꝭ diſciplinis-ul᷑ ſtudio lraꝝ-
dicimus q꞉ ſtudiū ē attributū pſone. Vñ
cōmode pōt dici. At ſi attributuʒ ſolius
negocij eēt-nō eſſet dicendū-ut Bononie
legēs lras. vel leges audiens-vel decreta.
Salutatorꝭū.rij.locus in quo aduenientes
ad ſalutandū excipiebant᷑.
Salutifer.ra.rū.qui ſalutes fert.
Salutiger.ra.rū.⁊ ſalutigerulus.la.lū. qui
fert vel gerit ſalutem verbis vel opere.
Samaria.rie.ē q̄dā regalis ciuitas. Iñ ſa‐
marita vel ſamaritan⁹.na.nū.i.cuſtos. Hi
nō coicāt iudeis-imo vitāt eos i cibis ⁊ in
vaſis coꝝ. Et vt dic᷑ Paꝑ: Samaritani
ul᷑ ſamarite iterptāt᷑ cuſtodes-eo q꞉ a ba‐
bylonijs illic in cuſtodiā collocati ſūt iu‐
deoꝝ. Ideo h̄ nō q꞉ ſamaritani erāt illi q̄
miſſi fuerāt ad ihabitādū trā illā decē tri‐
bubꝫ captiuatꝭ.⁊ dicti ſūt ſamaritani ꝓpt᷑
locū.⁊ iſti recipiebāt q̄nq͡ʒ libros Moyſi
⁊ nō ꝓphas.⁊ vocabāt᷑ a iudeis duaꝝ tri‐
buū iacobite-q꞉ videlʒ ſupplātauerāt iu‐
deos decē tribuū de tra ſua.⁊ ideo hos ſa‐
maritanos abomiabāt᷑ iudei. Et ab illa ci‐
uitate oīs regio circa illā dicta ē ſamaria.
Sambuca.ce. ul᷑ h̄ ſambuc⁹.ci.penl᷑.pd.dī
q̄dā pua arbor ⁊ mollis. Iñ ſambuce⁹.cea
ceū.⁊ ſambucin⁹.na.nū.de ſābuca exiſtēs
Et h̄ ſābucetū.ti.loc⁹ vbi ille arbores cre‐
ſcūt. Itē h̄ ſābuca.ce.qd̄dā gen⁹ ſympho‐
nie muſicū-qd̄ fit de illa arbore. Vñ Per‐
ſius. Sabucā citius caloni aptaueri alto.
Iñ ſābucinari⁹.rij.q̄ canit cū ſābuca. Et h̄
ſābuſtria.ſtrie.mulier q̄ canit cū tali iſtro
Et h̄ ſābucul⁹.li. ſaltator ad vocē ſābuce.
Samia.dicuntur vaſa fictilia-a ſamos in‐
ſula vbi figuloꝝ ars p̄ iuēta eſt. Paꝑ. ꝯo
dicit: Samia tra-a ſamio dicta-glutinoſa
⁊ cādida-medicamētis ⁊ vaſculis neceſſa‐
ria. Vñ Iſaie.45꞉ dī Teſta d᷑ ſamijs tre.
Samna.ne.eſt frūcatio nari-vel os diſtor‐
tū cū vultu. Iñ ſamnores dicūt᷑ qui rectū
vultū nō habent. Et q꞉ cū ridem⁹.⁊ os ſo‐
lemus diſtorquere.⁊ naſum frūcare: ideo
ſamna dī deriſio. Vñ Perſius. Occipiti
ceto poſtice occurrite ſamne.
Samnis-ciuitas eſt in apulia.
Samnū-eſt beneuentū-ſm̄ Paꝑ.
Samnula.le.dimi.i.parua ſamna.
Samothracia.cie. q̄dā inſula-cuius incole
cōmixti ſūt ex thracꝭ ⁊ ſamnis.⁊ dī a ſānos
q̄dā inſula.⁊ thracia alia iſula. Iñ h̄ ⁊ hec
ſamothrax.thracꝭ. Et h̄ ⁊ h̄ ſamothracēſis.
⁊ h̄ ſe. Et ſamothrace⁹.cea.ceū. Et ab illo
loco dictus ē ſamothrates-aure⁹ anulus-

ħ capulo ferreo·q: ibi primū factus eſt.
Samuel· indecli. ꝓpriū nomē viri· vel etiā
pōt declinari· ħ Samuel.elis. Vñ i Au/
rora. Cū Samuele loquens facta futura
Sanctimonia.nie.i.ſanctitas. ⁊ (dabat.
dī a ſancio.cis. Vñ Heb.12º. Pacē ſeq̄/
mini cū oībꝰ ⁊ ſanctimoniā. Jñ ſanctimo/
nialis·femīa ſanctitati dedita. Vel ɔpōit
a ſanctꝰ cta.ctū.⁊ monialis·qđ ē monacha
Jñ ſcīmonialis·q̄i ſancta ⁊ cōſecrata mo/
nialꝭ. Jñ ħ ⁊ ħ ſcīmonialis. ⁊ ħ le.i. ſanctū
uł ad ſcīmoniā·uł ad ſcīmoniales ꝑtinēs·
Sanctio dī ꝓprie illa cōſtitutio uł lex ɔtra
quā ſi factū fuerit· ꝑena irrogaꝭ ⁊ iponiꝭ.
vt nō.iij diſ.in ſū. Et capiꝭ qñq₃ late.vt i
ꝓhe.de.no. Jo.an.in.ꝟ.ſanctio.
Sanctio impatorꝭ· eſt cui ꝑena ſanguinis
addiꝭ.
Sanctio quādoq₃ diciꝭ quelibet impialis
cōſtitutio vel inſtitutio·qñq₃ dī totꝰ iuri
collectio. Et ſumiꝭ etiā ſtricte pro conſti/
tutione ꝑenali.vt no.iij diſ.in ſū.
Sāctiōes·leges·purificatiōes·ſm Pap.
Sanctuariū. rij.res ſancta· vel locꝰ· vel cu/
biculū vbi ſancte res geruntꝭ· vel vbi res
ſancte reponuntꝭ vel conduntꝭ.
Sāctitas.tatꝭ.i.caſtitas·religio ·itegritas.
Sanctū dī quod defenſū ⁊ munitū eſt ab
īiuria hoīū.vt.ff.de re.diui.l.ſacrum.
Sanctꝰ.cta.ctū.i. mūdus· firmꝰ·ſine tra· q:
ſancti nihil hñt terrene fecis. ⁊ dī a ſancio.
cis.i.conſecro vel firmū facio. Vñ ⁊ leges
ſancte ſūt. ⁊ mores ſancti diciūꝭ·ſm Hugi.
Sanctaſanctoꝝ.ſ.exponiꝭ vbi Sacra.
Sandaliū. lij.q̄dā pānus q̄ equi nobiliū
ſolēt operiri.vt pape ⁊ cardinaliū. ⁊ dī a
ſandix.dicis. Sādalia etiā diciūꝭ ſbtalares
q̄bꝰ papa aut epī ſolēt miſſas celebrare
q̄les beatꝰ Bartholomeꝰ deferebat. Sā/
daliū etiā dī pānus q̄ operiebātꝭ vulnera
vel corpora mortuoꝝ·ſm Hugi. Jtē ſuper
illū textū Matth.6º. Sed calciatos ſan/
dalijs ⁊c. dicit Beda: Vt pes nec tectus
ſit·nec nudus ad terrā. Et in hiſtorijs dī.
Juſſit eos vti ſoleis.i.ſādalijs ⁊ peronibꝰ
Sandapila.le.i.ſcurra. ⁊ dī a ſamna· qđ ē
deriſio. Jtē hec ſandapila·feretrū in quo
mortui portantꝭ· ⁊ maxime plebei gladia/
tores. Et tūc deriuaꝭ a ſandaliū·quod eſt
pānus quo operiebātꝭ vulnera uł corpora
mortuoꝝ. Vñ Juuenalis. Jnter carnifi/
ces ⁊ fabros ſandapilaꝝ ⁊ cor.pi.
Sandix·dicis. fe.ge.genus rubre herbe· de
q̄ fit q̄dā tinctura . Jñ ſandicius.ca.cū. Et

ſandicius. cia.ciū. tali colore inſertus. Et
ſandicinꝰ.na.nū.in eodē ſenſu. Et hec ſan/
darica. rice. genꝰ coloꝝ ·colore cinabario
odore ſulphureo. Et pd.pe.gti ſādix.cis.
Sanguinarius.ria.riū.i.ſicarius·homicida
ꝑcuſſor· vel ſanguine abūdans· vel fluxū
ſanguinis patiens. ⁊ diciꝭ a ſanguis. Jn/
ueniꝭ etiā hic ⁊ hec ſanguinaris. ⁊ hoc re.
Vnde Ecc.42º. Latus ſanguinare. Jtem
inueniꝭ hic ſanguinarius.rij. pro quadam
arbore. Et hec ſanguinaria·q̄daꝫ herba ſic
dicta· q: miſſa i naribꝰ ſanguinē moueat.
Sanguinus.ni.q̄dā parua arbor. ⁊ diciꝭ a
ſanguis · q: fructꝰ ⁊ cortex eius ſit ſangui/
nei coloris. Jnde hoc ſanguinetū.ti.locus
vbi abundant ſanguini.⁊ cor.gui.
Sāguis.inis.maſ.ge.latine vocatus·eo q
ſit ſuauis . Vñ hoīes q̄bꝰ dñaꝭ ſanguis·
dulces ⁊ blādi ſūt. vel dī a ſalio.lis. eo q
ſaliat. Et ut dicit Priſcianꝰ·caret plurali/
tate. Jnueniꝭ tamē in diua pagina· Qui
nō ex ſanguinibꝰ. Et alibi: Viri ſanguinū
⁊ doloſi.⁊c. Jtē Libera me ꝺ ſanguinibꝰ.
Ad hoc pōt dici· q ꝑ peccatꝭ pōt inueniri in
plī. Vel dic q q̄uis alicubi inueniaꝭ i plī·
nō idcirco eſt in vſu. Et Priſcianꝰ dic q
deficit in plurali ſolo vſu·ſ illud dī eſſe in
vſu·qđ coīꝭ eſt apud oēs. Tū ſcias q cō/
plexiua q̄ magis vim vnitiuā habēt,ꝓpe
debēt in ſingulari nūero declinari. vt pul
uis·ſanguis·lutū. Hec enī vehementē ha/
bent aggregationē. Jtē a ſanguis dī ſan/
guinoſus.ſa.ſū.i.ſanguine plenus ⁊ abū/
dans. Et ſanguineꝰ nea.neū. Et ē ſanguis
calidus ⁊ hūidus.⁊ ɔuenit cū aere ⁊ vere.
Et cōponiꝭ ħ ⁊ ħ exanguis.⁊ ħ gue.i.ſine
ſāguine. Jtē ſāguis plura ſig̃t. Vñ. Sā/
guis ꝓgenies·ſanguis q̄₃ dī humor. Sit
tibi peccatū ſanguis ſanguis q̄₃ vita.
Sanguiſuga.ge.eſt vermis aquatilis·ſcilꝫ
hirudo Que nō aliꝭ ·potātibꝰ inſidiaꝭ·cūq₃
illabiꝭ faucibꝰ uł vbi vſpiā adheſerit·ſan/
guinē haurit. ⁊ cūꝫ nimio cruore madue/
rit euomit qđ hauſit. vt recentior denuo
ſugat. Et vt diciūt q̄dā· licꝫ cōponaꝭ a ſan
guis ⁊ ſugo·qđ ꝑmā ꝓdu. tū ſanguiſuga
penł.cor. Alij diciūt q ſanguiſuga pel.ꝓd.
qđ cōponiꝭ a ſugo gis· cuiꝰ ꝑma ꝓduciꝭ·
Nec inueniꝭ in aliq̄ bono autore q ſit penł
breuis. Vñ Prouꝫ.30. Sāguiſuge due ſūt
filie· dicentes: affer affer· Penultima ſine
ſu·debet produci.⁊ debet ſcribi per vnū.ſ.
De q̄ dicit Oratius in poetria. Nō miſ/
ſura cutem niſi plena cruoris hirudo.

Sanies.niei.fe.ge.i.putredo.⁊ dr̄ a ſāguis Unde Iſidorus. 4° etymo. vbi agit de morbis in ſuperficie ſic ait. Sanies dicta quia ex ſanguine naſcitur. Excitato enim calore vulneris ſanguis in ſaniem vertitur. Nam ſanies non fit in quocūq; loco niſi vbi ſanguis aduenerit. q: oē qḋ putreſcit niſi calidū ⁊ hūidū fuerit qḋ ē ſanguis putreſieri non pōt. Et differt ſanies a tabe. q: fluē ſanie viuoꝝ ē tabe mortuoꝝ Itē ſanies ē q̄ fluit. tabes q̄ ſtat q̄i ſtabes

Sanir interp̄tat̄ lucerna. ⁊ ſigt̄ nocturnā auē.

Sanſon interp̄tatur ſol eoꝝ. ul̄ ſolis fortitudo. Fuit enī virtute clarus. et liberauit iſrael de hoſtibus.

Santonicus.ca.maſ.ge.color fuſcus ⁊ viliſſimus q̄ inficiebāt ſe q̄ nolebāt agnoſci.

Sanus.na.nū. dr̄ a ſanguis. Sanꝰ ẜo ſine pallore ē. ⁊ ſanguis ſanitati cōſeruatiuꝰ ē. Jn̄ h̄ ſanitas.tatis.i. integritas corporis. ⁊ tēperātia nature ex calido ⁊ humido qḋ eſt ſanguis. vn̄ ⁊ dr̄ ſanitas q̄i ſanguis ſtatꝰ. Itē ſanus q̄nq; ponit̄ pro validus. Itē ſanus cōponit̄ cū male ⁊ dr̄ maleſanꝰ.na.nū.i. leproſus. Sꝫ q̄n male ſanꝰ ſunt due dictiōes ſigt̄ illū q̄ habet ſanitatē īpfectā.

Sapa.pe.fe.ge. dulce acetū ul̄ dulce acidū vinū. ⁊ dr̄ a ſapio.pis. q̄i ſapori parꝫ hn̄s.

Saphira.re. nomē cuiuſdā mulieris. ⁊ cor.pe. Vn̄ in Aurora dr̄. Cōiuge cū ſaphira fallente cupidine victus.

Sapphyrus.ri.maſ.ge. lapis ē p̄cioſus. Et vt dr̄ i glo. Apoc. vlt̄. Sapphyrus ſilis ē ſereno celo. q̄ p̄cuſſus radijs ſolis ardentē emittit fulgorē. ⁊ producit penl̄.

Sapidus.da.dū.i. ſaporem habēs. ſapori datus. Inde ſapiditas.tatis.

Sapiētia.tie.fe.ge. eſt rerꝫ diuinarꝫ ⁊ hūanarꝫ cognitio. Et dr̄ ſapia. q̄i ſapida ſciā. ⁊ ē etymo. Vn̄ Ecc̄i. 6°. Sapiētia enī doctrine ſc̄m nomen eius eſt.

Sapiēs.entis.oīs ge. participiū. ⁊ nomen. ⁊ tūc cōpat̄. Et ſapiēs diuina ⁊ hūana rimat̄ Sꝫ prudēs ea q̄ ſenſibus corporeis experiūt̄. Vel ſapiēs ī diuinis. Prudēs ī hūanis

Sapo.ponis.maſ.ge. quedā confectio muliebris. ⁊ dicit̄ a ſapio.pis.

Sapor.poris. dr̄ a ſapio.pis. Jn̄ ſaporꝰ.ra.rū. Et cor.ſa. Vn̄ Virgilius. Corpora curamus feſſus ſapor irrigat artus.

Saporifer.ra.rū.penl̄.cor.i. saporē ferens.

Sara.re. fuit vxor Abraā. vide in Sarai.

Saraballū.li. ⁊ ſaraballa.loꝝ. lingua chaldaica vocāt̄ crura hoīuꝫ. vel tibie. Unde ⁊ brache q̄bus h̄ teguñt̄ dicūt̄ pluralit̄ hec ſaraballa. q̄i tibiales ⁊ crurales. Vn̄ Daniel. 3°. dr̄. q̄ ſaraballa eoꝝ nō fuiſſet immutata. Saraballa eius dixerūt ibi Aq̄la ⁊ Theodotion. nō vt corrupte q̄dā legunt ſarabara. Et ſunt ſarabara laxa ⁊ ſinuoſa veſtimēta ul̄ capitiꝫ tegimina q̄lia videmus ī capitibꝫ magoꝝ picta. Et ſūt ſarabare p̄pe parthoꝝ. Et ē nomē tractū a ſaraballis q̄ laxa ⁊ ſinuoſa ſūt. ul̄ a ſare qḋ ē laxare. Jn̄ ſaritus.ta.tū.i. laxatꝰ et deſtructus. Et producit ſaraballa penl̄. poſitiōe

Saraceni dicti ſūt. ul̄ q: ex ſara ſe genitos p̄hibēt. cū nō ſit verꝫ. Et ita dicūt̄ ſaraceni q̄i ſarageni.i. ex ſara geniti. ⁊ ē etymo. Vl̄ ſic gētiles aiūt. q: ex origine ſyroꝝ ſint. q̄i ſyriceni. Ipſi ſūt ⁊ hiſmaelite. q: ipſi ſūt ex hiſmaele. Ipſi cedar a filio hiſmael̄. Ipſi agareni ab agar. q: vt dicimꝰ p̄uerſo noīe ſaraceni vocant̄. q: ex ſara ſe eſſe genitos gloriāt̄. cū ſuis ex ancilla ſint. Vn̄ dic̄ glo. ſup illḋ Iſa. 21°. Onꝰ ī arabia. Arabes inq̄t ſūt ſaraceni ab hiſmaele. ⁊ cedar filio eius q̄ melius a matre ſua agareni. ſ; maluerūt vocari ſaraceni. q̄i ſare libere nō agar ancille ſint filij. Jn̄ ſaracenicꝰ.ca.cū. Et ſaracenus.na.nū. Et ſaraceniço.ças.i. more ſaracenorū ſe habē. Et ſaracenia.nie.i. multitudo ⁊ ſocietas ſaracenoꝝ. ul̄ ritus eoꝝ.

Sarai interp̄tat̄ p̄nceps (ul̄ regio ipſoꝝ. mea. Cū eſſet tm̄ vniꝰ domꝰ matfamilias poſtea cauſa noīs īmutata. ablata de fine noīs.j. littera. dr̄ Sara.i. princeps. Omꝫ q̄ppe gentiū futura erat p̄nceps. ſic̄ ⁊ dn̄s pollicitus fuerat Abraā Geñ. 17°. Dixit quoq; deus ad Abraā. Sarai vxorē tuā nō vocab Sarai ſ; Sarā. ⁊ bn̄dicā ei ⁊c̄.

Sarcina.ne.i. onus vel pōdus. p̄prie qḋ ex carne fit. ⁊ dr̄ a ſarcos. qḋ eſt caro. Caro ẜo pondus facit. Et hinc qḋlibet pōdus dr̄ ſarcina. Vel a ſarciēdis rebꝫ inſimul. Jn̄ hec ſarcinula. Et hec ſarciūcula.le. ābo dimi.i. parua ſarcina. ⁊ cor.ci. Vn̄. Sarcina dedecoris dāno ꝯpondeat omnis ⁊c̄.

Sarcitectus.cti. ⁊ hic ſarcitector.toris. qui tecta facit. ⁊ dicit̄ a ſarcio ⁊ tectū. quia ex multis hinc inde cōiunctis tabellis vnum tecti faciūt corpus. Idē ⁊ tignarius. q: tectoria tignis inducit. Et h̄ ſartatectū.i. reſtauratio tectoꝝ ul̄ tēploꝝ. ul̄ tributū qḋ colligit̄ ad reſtaurāda tecta tēploꝝ. Vn̄ 4. Reg. 12°. legitur. Et inſtaurent ſartatecta templi. Et nō q̄ Pap. ⁊ Huguitio ſcribunt p. ci. ſarcitector. a ſarcio. ⁊ tectum

ꝯ coiter habet in libro regum· ſartatectū. ⁊ tūc cōponit· a ſartio.tis.ſartū. ⁊ tectū. ⁊ tenet naturā huius ſupini ſartū. Et ſm hoc ſartatector· a ſarti poſſet dici p.c.

Sarcophagus· vt ait Hug. dr̄ lapis in q̄ mortuoꝝ corpora cōdūt. ⁊ dr̄ a ſarcos· qđ ē caro. ⁊ phagin· qđ ē comedē· q: corpora i eo cōdita abſumūt. Vñ ⁊ qđlibet ſepulcrū ul' arca i q̄ ponit mortu᷒· dr̄ ſarcophagus· q: ibi carnes cōſumūt. Scđm Pap. ⁊ Jſidoꝝ videt q̄ debeat dici hꝰ ſarcophagū. Sarcophag᷒ eni lapis i troade ſilua naſcit. ⁊ corpora mortuoꝝ cōdita i eo īfra q̄draginta dies abſūmi dicunt· exceptis dētibꝫ· vñ ⁊ nūcupat. Jdē dr̄ ſorophag᷒· a ſoros· qđ ē arca· vel ſepulcrū. ⁊ phagin.

Sarcos ul' ſarcian grece· latine dr̄ caro. Jñ dr̄ ſarcia.i. ſupfluū carnis incremētū· quo vltra modū corpora ſaginant.

Sarcoſmicus.ca.cū.i. irriſorius· vel hoſtilis· vel amarus. ⁊ dicit a ſarcoſmos.

Sarcoſmos· ē plena odio ul' hoſtil' irriſio· auxiliāte modo dicēdi ſigta. vt Alios ſaluos fecit· ſeipſū nō pōt saluū facē. Si rex iſrael ē· deſcēdat nūc de cruce ⁊ credim᷒ ei. Jtē. Oēs q̄s gladio pcuſſiſti mortui ſunt cū hꝰ dr̄ alicui q̄ nemīnē gladio pcuſſit.

Sarculū.li.neu.ge. ul' hꝰ ſarculus.li. ē ferramētū cū manubrio ad cultas agroꝝ neceſſariū· ul' foſſoriū duos dentes hñs. Et ſm Ouidiū ſarculū eſt ge.neu. Vnde dic. xj᷒ meta. Sarculaq3 raſtriq3 graues lōgiq3 ligones. Jtē ſarculū idem eſt qđ ſarpa.

Sarda.de. ⁊ hꝰ ſardina.ne. qđdā gen᷒ piſciculoꝝ· a ſarra qđ ligua tyria dr̄ q̄dā piſcis. Jñ hꝰ ſardinia.nie. q̄dā inſula iux̄ quā mltū abūdāt ſardine piſciculi. vel q: ſard᷒ de hercule pcreat᷒ cū magna mltitudine a libya pfectus ſardiniā occupauit. ⁊ ex ſuo noīe inſule nomē impoſuit. Et inde ſardinius.nia.niū. Et hꝰ ⁊ hꝰ ſardiniēſis. ⁊ hoc ſe. Et ſardus.da.dū. de ſardinia exiſtens.

Sardinia ⁊ corſita inſule· puo freto .i. decē miliaribꝫ diuidūt. Jnde ſardinienſis.ſe.

Sardis.dis.fe.ge. q̄dā ciuitas ul' inſula. ⁊ dr̄ a ſarda piſce. Vñ Oratius in epi. Q: creſi regia ſardis. Etiā īuenit i plurali· he ſardes.diū.dibꝫ. ſardis in actō p eodē loco. Jñ ſardic᷒.ca.cū. Et ſardo.das.i. itelligere· q: hoies iſti᷒ loci ſubtiles ſūt ad itel⸗ (ligēdū.

Sardi᷒.dij. q̄dā lapis p̄cioſus. ⁊ rube᷒ marmorib᷒ pſtās. ⁊ int' gēmas viliſſimus. ⁊ dr̄ a ſardinia īſula· eo q̄ primū a ſardis ſit repertus.

Sardona.ne. q̄dā herba amariſſima· d' cu᷒ flore ſit fel amariſſimū. Et ē ſimilis apiaſtro· q̄ ora hoīuꝫ ſic dolore ⁊ amarore contrahit· vt q̄i ridētes interāt. ⁊ dr̄ a ſardinia q: i illa īſula abūdat. Jñ ſardoni᷒.nia.niū. Et ſardon᷒.na.nū. Vñ Virgili᷒ Jmo ego ſardonijs videor tibi amarior herbis.

Sardonyx.nyc. q̄dā gēma. ⁊ dr̄ a ſardius. ⁊ onyx· eo q̄ habeat colorē vtriuſq3 illaꝝ gēmaꝝ. Vñ Perſius. Et natalicia tādē cū ſardonyce albꝫ. Jñ ſardonyc᷒.ca.cū.pe.cor. i. ad ſardonycē ptinēs· ul' de ſardonyce exiſtēs. Jnuenit etiā Job. 28. Hic ſardonyc᷒ ſubſtātiue· vbi dr̄. Nō cōferet tinctis idie colorībꝫ· nō lapide ſardonyco p̄cioſiſſimo ul' ſapphyro. Jtē glo. Apoc. vlt. ſup illud. Quit᷒ ſardonyx. ⁊c dic. Sardonyx īferius niger· i medio cādid᷒· ſupi᷒ rube᷒.

Sarepta.te. erat vrbs modica int' tyrū et ſydonē. Et etiā ſilua iux̄ vrbē illā ſarepta dicebat· ſic dr̄ i hiſtorijs. Jñ ſareptanus na.nū. ad ſareptā ptinēs· ul' d' ſarepta ex⸗ (iſtēs.

Saric᷒.ca.cū. vide. s. in ſaraballa.

Sarmata.te. q̄daꝫ pplus. ⁊ dr̄ ab arma· q: ſarmate patētibꝫ cāpis armati eq̄tabant ꝑuſq3 eos Lētulus danubi᷒ phiberet. Et ideo ob ſtudiū armoꝝ ſarmate dicte ſunt q: ſp arma tenētes· ul' q̄i ſciētes arma tenē. Et cor.pe. Vñ Lucan᷒ i p̄. Et q̄ te laxis imitant ſarmata brachis. Jñ ſarmatic᷒.ca.cū.

Sarmētū.ti.neu.ge. dr̄ a ſario.ris. vl' ſarpo pis· q̄i ſarimētū· q: purgat ⁊ p̄ſcidit. Vl ſarmētū dr̄ a ſero.ris. q̄ſi ſerimētū· q: ſerit. Jñ ſarmētin᷒.na.nū. Et ſarmētoſus.ſa.ſū. ſm Hugi. Pap. ſic dicit: Sarmēta purgamēta· arboꝝ putamia. Vñ q̄dā. Pampinus ē foliū vitis ramuſcul᷒ hui᷒. Palmes ſarmentū ramus p̄cīſus ab ea.

Sarpa.pe.fe.ge. idē eſt qđ ſarculū· quod ⁊ ſirpa.pe. īuenit.

Sartago.ginis.pe.pd.i. patella· olla enea. ⁊ dr̄ a ſarcos· qđ ē caro. ⁊ ago.gis. q: in ea caro agitat. Vel ſartago dr̄ a ſtrepitu ſoni q̄ñ ardet i ea oleum. ⁊ ponit p garrulitate tracta metaphora a ſtrepitu eius ad multiloq̄ū garrulitatꝫ. Jtēꝫ q̄ñq3 ponit p ariditate· q: ſartago arida ē. ⁊ i ea areſcūt oīa. Sic ⁊ loq̄la quorūdā arida eſt. ⁊ ſine ſuco ⁊ humore ſapientie. Vnde Perſius. Vnde hec ſartago loquendi venerat in linguas. Et inde ſartagineus.nea.neū. de ſartagine exiſtens· vel ad eam ptinens· vel ī ea coctus. Et ſartaginoſus.ſa.ſū. idē vel ſartaginibus plenus vel abundans.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Sartatectū.cti.dī reparatio tectoꝝ vel tē/
ploꝝ.ul' tributū qd' colligit' ad reſtauran/
da tecta tēploꝝ.vide in ſaratector.
Sartor.toris.dī ſutor.vel veſtiū reparator.
Jñ ſartrix.cis.i.ſutrix.ul' mulier q̄ ſartit.
Sartoriū.rij.locus vbi veſtes ſartiūt'.qui
et h' ſarcinū dī. Jñ h' ſartorius.qui veſtes
ſartit. Et ſartorius.ria.riū.
Satelles.litis.maſ.ge.miniſter crudelitati
ꝛ ſceleꝝ.ꝛ miles tyrāni.ꝛ malefactoꝝ ſocī⁹
latronū domeſticus ſiue fautor nō bonus
ad ſatiſfaciēdū.et tūc ſatelles dicit'.q̄ſi ſa/
tis ledēs vel deſtruēs.ꝛ ē etymo. Jtē ſa/
telles etiam dī.qui adhēret alteri ad eius
cuſtodiā.ꝛ tūc dī ab al'.ꝛ latus lateris.q2
adhēret alteri iuxta latus.ad ei⁹ cuſtodiā.
ꝛ tūc dī ſatelles.q̄ſi ſatis tuēs latus.q2 tu/
etur ꝛ defēdit illū.cui aſſiſtit. Quilibet tñ
miles pōt dici ſatelles. Et cor.penl'.gti.ſed
penl'.nti.poſitione pducit. Vñ Orati⁹ i.x.
epi. Jnterea patruis vultu merente ſatel/
Satellitiū.tij.neu.ge.officiū vel ex/ (les.
ercitiū.vel ſtipēdiū ſatellitij. Jñ etiā cuiuſ/
libet artis.ꝛ cuiuſlibet officij.ſuū ē ſatelli/
tium.nō tm̄ militię.
Sathā vel ſathanas.ſonat aduerſari⁹.vel
cōtrarius.ſiue trāſgreſſor.ꝛ ſunt noīa dia/
boli. Vnde. Eſt ſathā aduerſans.belialq3
apoſtata ſigt. Eſt q3 leuiathan tibi tāq3
pace ſiniſter. Dī eſſe demon.q2 plurima
nouerit vſu. Jñ diabolus.q2 duplex ē bo/
lus eius.
Satietas.tatis.dī a ſatis.ul' ſatio.tias. Et
ſatietas.diuſo et vario genere ſpectacu/
loꝝ contingit. Saturitas vo.ciboꝝ tm̄.
Jtē ſatietas ex vno cibo dici pōt.q2 ſatiſ ſit
Sȝ ſaturitas.ex vario alimētoꝝ apparatu.
Satio.onis.fę.ge.dī q̄ſi ſemis actio.vel q̄ſi
ſatoꝝ actio.ſm Pap. Vñ Ecci.40. Gra/
tiā ꝛ ſpeciē deſiderabit oculus.i.gratioſā
ſpeciē artificialiū.ꝛ ſup h' virides ſationes
i.ſata virentia.q̄ſi diceret: Pulcriora ſūt
opa naturę q̄3 artis.
Satyra.rę.fę.ge.ē carmē rephēſoriū ul' re/
phenſio correctoria.q2 ad h' rephendit vt
corrigat.ꝛ dī a ſatura.qd' ē lanx.q2 ſic ſa/
tura erat repleta diuerſis generib⁹ fercu/
loꝝ.ſic ꝛ ſatyra plena ē diuſis generibus
vitioꝝ. Vl' ſatyra dī a ſatyri deis nemoꝝ
ppt' q̄ſdā ꝓprietates tā ſatyrę q̄3 ſatyri con/
uenietes. Sūt vo ſatyri leues ludificātes
deriſores ſaltores. Siłr ꝛ ſatyra. Et hinc
eſt q2 ſatyri q̄nq3 ponūt' p ſatyra.q̄nq3 p
ſatyricis. Et a ſatyra dī ſatyricus.ca.cū.i.
ſatyraꝝ deſcriptor.ul' rephenſor.
Satyr⁹.ri.maſ.ge.pe.cor.dī a ſatur. Et ſa/
tyri ſūt homūtiones.dicti ab vncis nari/
bus.habētes cornua in frontib⁹.ꝛ capraꝝ
pedibus ſiſes.qualē in ſolitudine ſanctus
Antonius vidit.q̄ etiā interrogat⁹ a dei
ſeruo.reſpondiſſe fert'.dicens: Mortalis
ego ſū vn⁹ ex accolis heremi. Quos va/
rio deluſa errore gentilitas.faunos ſaty/
roſq3 colit. Dicunt' q̄dē ꝛ ſilueſtres hoīes
q̄s nōnulli faunos ſatyroſq3 vocāt.ſic dic
Jſidorus etymolo.xi⁰. Et dicunt' ſatyri a
ſaturitate.quia laſciui ꝛ luxurioſi ferunt'.
Satyriaſis.inge deſideriū veneris.
Satyrion.herba dicta a ſatyris ppt' incen/
diū libidinis.
Satiſdatio.onis.eſt cautio fideiuſſoria ul'
etiā iuratoria ſi fideiuſſoriā q̄s dare non
Satiſfactio.onis.fę.ge.dī a ſatis. (poſſit.
ꝛ facio. Et ē ſatiſfactio ps pęnitētię. Nā
ptes tres ſūt penitētię.ſcilȝ cōtritio.cōfeſ/
ſio.ſatiſfactio. Conſiſtit aūt ſatiſfactio in
tribus.ſcilȝ i oratione.ieiunio.ꝛ in elemo/
ſyna. vt iſte ternarius contra illū nefariū
diaboli trinariū opponat'. Oratio contra
ſupbiā. Jeiuniū cōtra carnis cōcupiſcen/
tiā. Elemoſyna contra auaritiā.
Sator.tori.dī ſemiator.q̄ ſpgit ſata.i.ſemia
Satrapę.dicūt' ſapiētes iudices ul' reges
ul' duces ꝛ p̄fecti perſarū. Et dicūt' ſatra/
pę.q̄ſi ſatis ſapiētes vel potentes. Vñ.j.
Regū.29⁰. Strapis nō places. Et decli/
natur.hic ſatrapa.pę.
Satū.ti.genus eſt menſurę.iuxta morē pro/
uincię paleſtinę.vnū dimidiū modiū ca/
piens.cuius nomē ex hebręo ſermone tra/
ctū ē. Satū eni apud eos noīat' ſumptio
vel eleuatio.eo q2 q̄ metit' eandē menſurā
ſumat vel leuet. Et eſt aliud ſatū menſura
ſextarioꝝ vigītiduoꝝ capax q̄ modius.
Vñ Geñ.18⁰ dī. Accelera.tria ſata ſimilę
cōmiſce.ꝛ fac ſubcinericios panes. Jtem
ſatū etiā ē ſupinū de ſero.ris. Et a ſatu ad
dita.s. fit ſatus.ta.tū.i.ſeminatus. Vnde
Matth.12⁰ Abijt Jeſus ſabbato per ſa/
ta. Et Marci.2⁰. Cū ſabbatis ambularet
p ſata.i.ſeminata.
Satur.ra.rū.i.ſaturat⁹.cibo plen⁹.ul' reple/
tus. Vñ Lucan⁹ Saturꝫ cū obſidet hoſtē
Satura.rę.fę.ge.q̄dā diſcus ul' lanx.q̄ in ſa/
crificijs deoꝝ diuſis ferculis referta ſup
altare ponebat' vñ ſacerdotes ſaturabāt'
Saturcia.cię.q̄dā herba calida.ꝛ pp̄e igni/
ta.vñ ꝛ ſic dī.eo q2 pnos faciat i libidinē.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Saturnalia.lioꝝ vel liū. feſta ſaturni.q̄ ab
antiq̄s colebāť. Et nō q̄ ſic dicit Priſcia-
nus tractās de dtō ⁊ ablatiuo ſecūde de-
clinationis. Feſtorū noīa dierū in a deſi-
nentia. ſemp pluralia. gtm̄ quidē ſm̄ for-
mā ſecūdeq̄ʒ tertie pferūt. Dtm̄ ꝟo ⁊ ab-
latiuū ſm̄ tertiaʒ. vt h̄ ſaturnalia. hoꝝ ſa-
turnalioꝝ. vel ſaturnaliū. his ⁊ ab his ſa-
turnalibꝰ. Silr̄ vulcanalia. floralia. ⁊c.

Saturnus.ni. quidā deꝰ. origo deoꝝ. ⁊ dr̄
a ſatur. ⁊ ānus. q̄ſi ſatur ānus. Eſt eni tēpꝰ.
qḋ q̄ſi ānis ſaturatť. Vn̄ ⁊ greci eū chronō
vocant. i. tēpus. Vel ſaturnꝰ dr̄ a ſatur. q̄ꝛ
ad ipſū ſatio ptinet oīuʒ reꝝ. Jn̄ ſaturninꝰ
na.nū. Et ſaturnius.nia.niū. Vn̄ Varro.
Jā redit ⁊ virgo. redeūt ⁊ ſaturnia regna.
Et dicūť ſaturnia regna. aureū ſeculū. qḋ
ſub Saturno rege primū fuiſſe fingūt.

Sauciatus ta.tū. vel ſaucius.cia.ciū. p ſyn-
copā. vulneratus. pcuſſus. Sed ſaucius.
ſemel. ſauciatus. ſepius. Vel ſm̄ quoſdaʒ
ſaucius. vulneratus. vel etate cōſumptus
quaſi ſanguine hauſtus.

Saul. indeclinabile. vel poteſt declinari. h̄
Saul. huiꝰ Saulis. ꝓpriū nomē pmi regi
iſrael. Et interptatť petitio. q̄ꝛ populus iſrl̄
petiuit eū regē. ⁊ accepit eū. nō ſm̄ deū. ſ;
ſm̄ volūtatē ſuā. Et eſt tryſſyllabū Sau-
lis. ⁊ pducit penl̄. Vn̄ in Aurora dr̄. Re-
gis cui vitā conceſſit mucro Saulis.

Saulus hebraice. tēptatio vel anguſtia la-
tine dr̄. eo q̄ pꝰus in tēptatione eccleſie ſit
verſatꝰ. Perſeq̄baťeni chriſtianos. ⁊ ide
habuit h̄ nomē. Poſtea mutato noīe de
Saulo factus ē Paulus. qḋ interpretatť
mirabilis ſiue electus. Latino aūt ſermo-
ne Paulus a modico dictus eſt. q̄ꝛ hūilis
fuit ⁊ modicus. Vn̄ ⁊ ipſe ad Gal. dicit.
Ego ſum minimus apoſtoloꝝ.

Sauma.me. dr̄ onus ſm̄ quoſdā.

Saurex antiquitus. nūc ſorex dicitť.

Saxifraga.ge. eſt q̄daʒ herba. ⁊ dr̄ a ſaxū.
⁊ frango. q̄ꝛ ſemē eius petras frangit ⁊ cō-
minuit. ⁊ cor. fra.

Saxon. onis. cōis ge. dr̄ a ſaxum. eo q̄ ſit
duꝝ ⁊ validiſſimū genus hoīuʒ. Jnde h̄
ſaxonia.nie. regio eoꝝ. Jn̄ h̄ ⁊ h̄ ſaxonis
gētile. Et ſaxonꝰ.na.nū. ⁊ cor. pe. ſaxones.

Saxū.xi. i. lapis vel petra. Et ſunt ſaxa du-
riſſima. ſed lapis mollis. ⁊ petra dura. Et
dicūť ſaxa. a ſcīdo. dis. q̄ꝛ cū difficultate
ſcinduntť ⁊ ſecantť. Vel ſaxa ꝓprie ſciſſa ⁊
ꝓrupta ſūt. ſicut in montibꝰ. Jn̄ ſaxeꝰ. xea
xeū. Et ſaxoſus.ſa.ſū. ut Hec res ē ſaxea. i.
de ſaxo. vel ptinēs ad ſaxū. Et iſte locus ē
ſaxeus. i. plenus ſaxis.

S ante C

Scabellū.li. dr̄ illud qḋ paruulis lectulis
apponitť. Scamnū ꝟo qḋ altioribꝰ. Jn̄ h̄
ſcabellū.li. dimi. ⁊ dr̄ q̄ſi ſcamellū mutata

Scabies.biei. ⁊ lepra. vtraq̄ʒ (m.in.b.
paſſio dicitur ab aſperitate cutis cū pru-
ritu ⁊ ſquamatione. h̄ ſcabies tenuis aſpe-
ritas ⁊ ſquamatio. vn̄ ⁊ dr̄ ſcabies. quaſi
ſquamies. ⁊ eſt etymo. Lepra ꝟo ē ſpiſſa.
Jn̄ ſcabioſus.ſa.ſū. i. ſcabie plenus. Jtē a
ſcabies ſcabiecula.le. ⁊ ſcabiola.le. dimi.
i. parua ſcabies.

Scaber.bra.brū. ⁊ ſcabioſus.ſa.ſū. ⁊ ſcabi-
dus.da.dū. ī eodē ſenſu. i. aſper. vitioſus.
Jn̄ ſcabidulus.la.lū. i. aliquātulus ſcabi-
dus. Jtē ſcaber.bris. ſm̄ q̄ſdā ē illud iſtru-
mētū q̄ purgatť pes equi. vel ferrū q̄ ꝓſcin-
duntť vngule equoꝝ. ⁊ dr̄ a ſcabo.bis. i.
ſupfluā cutē remoueo. ⁊ tūc eſt ſubſtātiuū
Vn̄. Eſt ſcaber ferrū q̄ pes purgatť equinꝰ
Ac hoīeʒ ſcabꝝ dic quē cernis ſcabioſuʒ.

Scabreus.brea.breū. i. aſper ul̄ vetuſtus. ⁊
etate plenꝰ. ⁊ decrepitus. Jn̄ ſcabreolus.
la.lū. Et ſcabritudo. dinis. i. aſꝑitas corꝑis

Scabioſa.ſe. eſt queđā herba.

Scabro.bronis. ſm̄ q̄ſdā. dr̄ a ſcaber.bra.
brū. Et ſūt ſcabrones veſpe lōgiora crura
habētes ſm̄ Pap. Jtē īuenitť cabro.bronis
⁊ tūc deriuatť a cabo. vide. ſ. in cabro.

Scalaria.rie.fe.ge. nauis piratica. ⁊ dicitť a
ſcala. q̄ꝛ ibi ſunt tranſtra diſpoſita ad mo-
dū ſcalarū in ſcala.

Scala.le. volūt tn̄ q̄dā dicē ſcale.laꝝ. ſiue
ſit vna. ſiue plures Jnuenitť tn̄ ī ſingulari
numero Gen̄. 28. Vidit Jacob ī ſomnis
ſcalā. Et eſt ſcala inſtrumētū cū gradibus
aptū ad aſcendēdū. ⁊ dr̄ a ſcando. dis. q̄ꝛ
p eā ſcādit. Vn̄ Virgiliꝰ eneī. 8. Reſcin-
dit vallū ⁊ ſcalā in menia poſcit. Jn̄ hic ⁊
hec ſcalaris. ⁊ hoc re. Et hoc ſcalare.ris. li-
gnū ex tranſuerſo in ſcala poſitū. qḋ ⁊ h̄
interſcalare.ris. dr̄. Jtē ſcala eſt poculoꝝ
genꝰ ex ligno factū. ⁊ dr̄ a calon. Vn̄ dicit
Jſidorus etymolo. 20. vbi agit de vaſis
potatorijs. Calices ⁊ calathi ⁊ ſcale pocu-
loꝝ gnā ſūt. antea ex ligno facta vnde vo-
cata. greci eni oē lignū calon dicebant.

Scalenos grece. latine dr̄ gradatio.

Scalinꝰ.ni. nauis. vel illud ad qḋ nauis re-

Scalprū.pri.neu.ge. ⁊ h̄ ſcal- (ligatť.
prus. eſt ferrū cum quo corīū aptatur. vel

radit᷑· vel cultellus· vel capulus ſcriptoꝝ.
Itē ſcalprū vel ſcalprus dī qḋdā ferreū
inſtrumentū· qḋ alio noīe dī celtes. Iſ̄ h̄
ſcalpellū.li. ⁊ h̄ ſcalpell9.li. dimi. Vñ Hie-
remie.36. Scidit illud ſcalpello ſcribe.
Scamnellū.li. dimi.a ſcamnū· Et ꝑ ſbtrac-
tionē.n.inuenit᷑ h̄ ſcamellū li.ſimilit᷑ dimi.
Iñ h̄ ſcamellulū.li.aliud dimi.
Scānū .ni.neu.ge.qḋ altiorib9 lectulis ap-
ponit᷑· h̄ ſcabellū qḋ ꝑuulis lectulis appo-
nit᷑. Idez dī ſuppedaneus ⁊ hypodeon· a
greco. Et ē.m. de vltima ſyllaba ī ſcamnū.
Scandalū. li.neu.ge.ē dictū vel factū· mi-
nus rectū· ꝓbēs alijs occaſionē ruine. Vel
ſic. Scādalū eſt dictū vel factū vel ſignū·
occaſione cui9 trahit᷑ q̄s in cōſenſū peccati
mortalis . ⁊ dī a ſcandalon grece· qḋ nos
offenſionē vel offendiculū vel ruinaz· vel
impactionen pedis dicere poſſumus.
Scādula.le.ge.fe.qḋdā genus ānone.qḋ ⁊
ſcandella dī. Et dī ſcandula q̄ſi ſcindula·
eo q̄ ſcindat᷑ ⁊ diuidat᷑. Scādula etiam
pōt dici idem quod ſcindula.
Scanſilis.ꝯ.t.⁊ h̄ le.pe.cor. dī a ſcādo. dis.
Et h̄ ſcanſile.lis.ferrū ꝑ qḋ equū aſcendi-
mus. Scanſilia etiā ſūt ğdus· vbi hono-
rati in ſedib9 ſedent.
Scapha.phe·eſt modica nauis.⁊ dī a ſca-
phon grece· qḋ ē ſpeculū· q: hmōi nauicu-
lis vtunt᷑ pirate ad ſpeculādū. ⁊ explorā-
dū. Et deferunt᷑ hmōi nauicule ul' ſcaphe
ī̄n nauib9. ⁊ periculo imminēte deponūt᷑ in
mare· ad ſubueniēdū nauib9· q: his nauis
accingit᷑· ⁊ ꝑ cinctu ipſi9 armat᷑. Vñ Act.
27°. In iſulā aūt decurrētes q̄ vocat᷑ cau-
da· potuimus vix obtinere ſcapham.
Scaphiū.phij.neu.ge.locus vbi arma re-
ponūt᷑. vel gen9 vaſis· ad turpes vſus ap-
tū· ſciļz ad requiſita nature· ſcilicꝫ vas ad
mingendū· ⁊ egerēdū. ⁊ dī a ſcādo. dis.
Scaphus.phi.maſ.ge.certus numerus.
Scapula.le. dī ſpatula vel humerus· et dī
a ſcaphus. Iñ ſcapuloſus.ſa ſū.i.ſcapulis
dilatat9. Et h̄ ⁊ h̄ ſcapularis.⁊ h̄ re.ad ſca-
pulā ꝑtinens. Et h̄ ſcapulare.ris.q̄dā ve-
ſtis ſcapulas tm̄ tegēs. Et cōponit᷑ inter-
ſcapulū.li. Et cor.pe. Vñ ꝓpha. Scapulis
ſuis obūbrabit tibi.
Scapus.pi.maſ. ge.i.ſūmitas· vel cacumē
vel humerus. Vñ Aug9 de ciui. dei. Sup
priapi ſcapū noua nupta ſedere videbat᷑
Scaria· arbor ē ſpinoſa. ⁊ fac᷑ fructū rubeū.
Scarioth· q̄dā vicus eſt. Iñ hic ⁊ h̄ ſcario-
this. ⁊ h̄ the. Hic Iudas dictus ē ſcario-
this Ioānis.13°. Vt traderet euz Iudas
Simonis ſcariothis.i. Iudas Simonis·
filius· ſciļz ſcariothis ſic a loco illo noiat9
Pōt etiā declinari· h̄ ſcariothes· hui9 ſca-
riothe· ſic̄ teſbites huius teſbite. ⁊ cor.pe.
Scarus.ri.genus piſcis qḋ ſolū int᷑ piſces
ruminare ꝑhibet᷑.
Scatebra, bre. aque eruptio vel ebullitio
q̄ fit cū aq̄ fluit ꝑ aliq̄s rimas· vel int᷑ ſaxa
vel cū erūpit in loco humido.⁊ in balneo
Iñ ſcatebroſus.ſa.ſū.i.ſcatebris plen9. Iñ
ſcatebroſitas.tat. Et cor.te naturalit᷑. Vñ
Virgili9. Scatebriſq; arētia tēpat arua.
Scaturigo. ginis. eſt aquaꝝ ebullitio vel
eruptio. Vñ Aug9 d ciui. dei. In occidēt
plagi ſcaturigines ⁊ ꝑluuiones dic̄ ſtra-
ges dediſſe. Et Martialis capel. Si ꝓ-
ꝯcepta ex ipſius ſcaturiginis vena Pro-
fluxerit· properus ſcrutator inq̄rit. Et po-
nit᷑ in loco h̄ traſlatiue ꝑ ſciētia. Nā aqua
tres habet ꝓprietates. Abluit ſordes.⁊ ſe-
quit᷑ declima. ⁊ reficit ſicientes. Sic ⁊ ſciā
purgat ignorantiā· de magiſtro trāſit ad
diſcipulū faciēs decliuia· q: oīs imitatio
citra ꝑfectionem eſt· nec par erit imitator
autori· reficit hauſtu ſui ardore cognoſcē-
di vera flagrantes.
Scauillū.li.p̄eda dicit᷑.
Scaurus.ri. dī q̄ aliquātulū bulbutit· ul' q̄
habet talos extentos· vel excedētes. Vel
ſcaurus grece· latine dī calix. Iñ ſcaurus
ra.rū.i.aſper.ra.rū.
Scaçon· dī claudū· vel claudico· ſiue ineq̄-
litas.⁊ ē grecū.⁊ ē vitiū metri. Tūc metrū
dī hic ſcaçon.i.tūc dī claudicare qñ ſylla-
ba correpta ꝓducit᷑. ⁊ ꝓducta corripit᷑.
Sceda. de. grecum eſt.i.charta ſcripta· vel
ſcriptū qḋ adhuc nō eſt emēdatū nec in
librū redactū. Proprie quidē ſceda ē ab-
breuiata ſcriptura de aliq̄ cōtracta añq̄
charta fiat. Eadē dī ꝓtocollū. Iñ ſcedula
le. dimi.i.parua ſceda. Et ſcedari9.ria.riū
Et a ſcedula ſcedulari9. ria.riū.i.ad ſcedā
vel ad ſcedulā ꝑtinens· ſm̄ Hugi. Pap.
ꝓo dicit: Scedula· pagina· epiſtola.
Scelus.leri. neu.ge.i. facinus· flagitiū. Iñ
ſceleſt9. ſta.ſtū.i. facinoroſus· proteruus.
Dicit᷑ etiā hic ⁊ hec ſceleſtis. ⁊ hoc ſte.in
eodem ſenſu. Inuenit᷑ celeſtis a celo ſine
s. Vñ quidā. Regi celeſti nūq̄ placuere
ſceleſti. Vt ſis celeſtis· nō aſſimilare ſcele-
ſtis. Item a ſcelus dī ſceleroſus.ſa.ſum.i.
plen9 ſcelere. Iñ ſceleroſitas. tatis. Item
a ſcelus dī ſcelero.ras.⁊ inde ſceleror.rari.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Inde ſceleratus.ta.tū.in quo eſt ſcelus. Sȝ ſceleſt⁹.ſta.ſtū.p quē fit. Sceleroſus vo q̄ fac̄. Et ē ſceleroſus pluſq̄ ſcelerat⁹.

Schema.mat̄.neu.ge.i.imago.uł figura.uł modus loquēdi.ſcilȝ ſoleciſm⁹ figura. Et fit ſchema ꝓprie ſolū ornatus cauſa. Metaplaſmus vo cauſa neceſſitatis fit.uł ornatus in metro. Trop⁹ cauſa vtriuſq̄.tā in metro q̄ in proſa.ſm Hug.

Schematiſmenos.i.defect⁹ modi loquendi.ꝛ dr̄ a ſchema.qđ eſt modus loquēdi.ꝛ mene.qđ eſt defectus. Itē ſchema dicit̄ ornatus vel figura. Vn̄ in Donato dicit̄. Schemata lexcos ke dianeas.i.figure dictionis ꝛ ſnię. Sicut enī homo varijs veſtibus decorat̄.ita oratio latinitatis tam ſoluta q̄ ligata ſchematibꝫ adornat̄. Et ſic dr̄ ſchematiſmenos.i.defect⁹ ornatus ꝛ figurę.q̄ fit ex carentia debitę itelligētię.vel dr̄ ſnia figuratiua.ꝛ defectiua. Sigtio ergo dictionis ē q̄ſi ornat⁹ ꝛ figura ipſi⁹. vnde q̄n deficit a ꝓpria ſigtione.ē ibi defectus ornatus ꝛ figurę.i.formę dictionis q̄ eſt ſigtio. Et cor.me.ꝛ acuit̄ in fine. Vn̄ Hieronymus in prologo Job. Et greci rhetores vocant ſchematiſmenos.

Scęna.nę.fę.ge.i.vmbra.ꝛ dr̄ a ſcenos.qđ eſt vmbra. Et ſcęna.i.vmbraculū.loc⁹ obumbratus in theatro ꝛ cortinis coopertus ſimilis tabernis mercenarioꝝ.q̄ ſūt aſſeribus ꝛ cortinis coopertę. Et ſm h̄ ſcęna pōt dici a ſcenos qđ eſt dom⁹.q: in modū domus erat ꝯſtructa. In illo vmbraculo latebāt pſonę laruatę.q̄ ad vocē recitatorꝫ exibāt ad geſtus faciēdos. Et hinc ſcęna dr̄ q̄n̄q̄ totū theatrū.q̄n̄q̄ recitatio ſcripturę.q̄n̄q̄ ipſa ſcripta.q̄n̄q̄ allocutio diuerſaꝝ pſonaꝝ.vel diſtinctio ſcripturę q̄ ibi recitabat̄. vt in Terētio. Vn̄ ſcenic⁹.ca.cū.pe.cor.i.vmbratilis.vel theatralis.vel q̄ faciebat ludos ꝛ geſtus in theatro.vel qui recitabat ibi ſcripturas.

Scęnobates.tis.i.funābulus q̄ gradit̄ ſup funem. Et cor.ba. Vn̄ Iuuenalis. Augur ſcęnobates medicus magus oīa nouit.

Scęnobiū.bij.vide.ſ.in cęnobiū.

Scęnofactoria ars.de q̄ fit mētio Act.18⁹.dr̄ ars faciēdi tabernacula vel vmbracula vel funes. Scęnos enī grece.dr̄ vmbra uł funis. A ſcęnos.qđ eſt vmbra.dr̄ grece domus ſcenos ab vmbratione. Hinc ꝛ ſimiliter grece dr̄ tabernaculū ſcęnos. Tabernaculū enī ad ſilitudinē domicilij factū eſt. Scęnos q̄ ſiue p vmbra.ſiue p tabernaculo.ſiue p fune.pōt cōponi cū facio.ut dicat̄ ſcęnofacio.cis.i.vmbraculū.vel tabernaculū.uł funes facē. Inde h̄ ſcęnofactor dr̄ artifex faciēs tabernacula.vmbras.vel funes. Et ſcęnofactorius.ria.riū.ad ſcęnofactionē.vel ad ſcęnofaciendū ptinens.

Scęnophegia.gię.fę.ge.qđ dā feſtū iudeorū.ſcilȝ fixio vel dedicatio tabernaculi.ꝛ dr̄ a ſcęnos.qđ ē vmbra.ꝛ phagin.qđ eſt comedere.q: tūc in vmbraculis ſalicū comedebāt. Vel eſt cōpoſitū a ſcęnos.qđ ē tabernaculū ſic factū ad ſimilitudinē domicilij.qđ grece ſcęnon dr̄ ab obumbratione. Inde hęc ſcęnophegia.gię.feſtū p̄dictū.ſcilȝ dedicatio tabernaculi.in qua vt dictū eſt comedebāt ſub vmbris ſalicū. Et celebrat̄ a iudeis ī memoriā expeditionis.q̄n ab egypto ꝓmoti in tabernaculis degebāt. Vn̄ Ioānis.7⁹. Dies feſtus iudeoꝝ ſcęnophegia. Qđ ſcilȝ feſtū iudei ſingulis annis faciebāt in memoriā beneficiorū.q̄ eis dn̄s cōtulerat in deſerto.q̄n in tabernaculis habitabāt. De hoc feſto habet̄ Leuit.23⁹. A quīto decimo die mēſis ſeptimi erūt ferię tabernaculoꝝ ſeptē diebꝫ dn̄o. Et vt vult Hug.in hoc noīe ſcęnophegia licet corripere ꝛ ꝓducē penł. p volūtate legētis. Eſt vo nomē nothū.quia q̄ a gręco deſcendit.pōt penł.ꝓduci. Apud grecos enī in multis.vocalis ante vocalē ꝓducit̄. S̄ q: ad formā latinitatis reductū eſt.pōt etiā corripi in legendo. Apud latinos enī vocalis ante vocalem nō ꝓducit̄ niſi in paucis. In ſcanſione tn̄ ſine dubio illa penł.breuis eſt.

Scęnos.i.funis. Et ſcęnos vel ſcęnon grece dicit̄ vmbra latine.

Scęnotaphiū.phij.neu.ge.i.vacuū ſepulcrū.i.imaginaria ſepultura q̄ fit cū corp⁹ deeſt.ꝛ dr̄ a ſcęnos.ꝛ taphos.qđ ē ſepulcrū.

Sceptriger.ra.rū.pe.cor.qui gerit ſceptrū.ꝛ dr̄ a ſceptrū.ꝛ gero.

Sceptrū.tri.neu.ge.virga ptātis.ꝛ dicit̄ a cepi p̄terito de capio.ſm Hug. Papias vo dicit: Sceptrū vel ſceptron dr̄ regimen.vel virga regalis.ꝛ eſt grecū.

Sceſioſonomaton.ſm Bedā ē multitudo noīuȝ cōiūctoꝝ.diuerſo ſono vnā rem ſignificantiū.vt ī Iſaia. Vę gēti peccatrici pplo graui iniq̄tate.ſemini neq̄.filijs ſceleratꝫ. Et in pſalmo. Peccauim⁹ cū patribꝫ noſtris.iniuſte egimus.iniq̄tatē fecimus. Vel ſm alios.ſi dicā: Nebula.nix.grādo procella.flumina.venti.

Sceuus.ua.uũ.i.ſiniſter·malus· peruerſus inimicus.
Scibilis.lis.ꝯ.t.⁊ hoc le. ad ſciẽdũ habilis
Sciens.entis.eſt peritus ſcientia ⁊ rebus.
Sciolus ꝟo ſimulatoꝛ ſciẽ ac peritię·q̃ appe tit videri ⁊ ſcire quicq̇d alius ſciat· aut q̃ ſe ſcire ꝓfitet̃ oĩa·aut etiã futura ꝑdicere.
Sciẽtia.tię.ſm Ariſtotelẽ·ẽ habitus con cluſionis ꝑ demõſtrationẽ adquiſitus
Scientificus.ca.cũ.i.ſapiens·ſciens.
Scylla.lę.nomẽ ẽ herbę.⁊ ſcylla grece lati ne dr̃ herba·ſiue ꝑda.Et ſcylla ꝓpꝛiũ nomẽ puellę.Et fuerunt duę ſcyllę·ſm fabulas ſalꝫ filia Niſi·q̃ fuit mutata in alaudam. ⁊ filia phorci·quę fuit mutata in mõſtrum marinũ.Vñ ſcylla ſepe dr̃ illud mõſtꝝ vel locus piculoſus maris in q̃ ẽ illud mõſtꝝ. Jñ ſcylleus.lea.leũ.ſm Hug. Jſidoꝛ⁹ ꝟo dicit i.13°.etymo.Scyllã a colle ſaxũ emi nẽs appellãt·ſimile celatę formę.paul vidẽ tibꝰ.Vñ ⁊ mõſtruoſã faciẽ fabulę illi de derũt·quaſi formã hoĩs ſuccinctã capitibꝰ caninis.⁊ colliſi illic fluctus latrat⁹ viden tur expꝛimere·carybdis dicta·q꞉ gurgiti bus occultis naues abſoꝛbeat. Pap. ꝟo dicit:Scyllę ſaxa latentia in mari.
Scindula.lę.latus aſſer·quo dom⁹ operiũt̃
Scyniphes·quidam ſcribunt ꝑ.s.in pꝛima ſyllaba.vide.ſ.in cyniphes.
Scinodenta.dr̃ ab odẽta·qđ eſt dens.Et vocam⁹ ſcinodẽtas·qbꝰ voces cũ gemitu ꝓcedũt.⁊ duplices habent dentes.
Scintilla.lę.fę.ge.dr̃ a ſcindo.dis.eo q꞉ ꝓ ſilit ab igne. Et eſt ſcintilla dũ ardet. Fa uilla dũ extincta ẽ. Jnde hęc ſcintillula.lę dimi.Et ſcintilloſus.ſa.ſũ.
Sciolus.la.lũ.i.aliquãtulũ ſciens.
Sciopodas ſicut dic̃ Auguſtin⁹ in.16°. de ciui.dei.ferũt eſſe gentẽ vbi ſingula crura in pedibus habent·nec poplicẽ flectunt·et ſunt mirabilis celeritatꝭ· quos ſciopodas vocãt·eo q꞉ ꝑ ęſtũ in t̃ra iacẽtes reſupini pedũ vmbꝛa ſe ꝓtegãt. Jſidoꝛ⁹ etiã in.11°. etymo.dicit:Sciopodũ gens fert̃ eſſe in ęthiopia·a ſingulis cruribꝰ ⁊ celeritate mi rabili·quos inde ſciopodas greci vocant q꞉ ꝑ ęſtum in terra reſupini iacentes·pedũ ſuoꝝ magnitudine adumbꝛant̃.
Scyphus.phi·calix maioꝛ·pocilũ q̃ bibi mus·ſm Hug. Vel ſm Pap. Scyph⁹ calix regius q̃ ⁊ patera vocat̃·vel phiala. Et eſt.s.ꝑma lr̃a·ſm Hug.et in Papia nec debet.s.in ꝓnũciatione oĩo taceri·nec oĩo ꝓferri·ſꝫ quaſi medio modo·q꞉.s.ſibi quãtũ ad ſonũ liqueſcit aliqualiter. Alij autẽ ſcribunt ſine.s.cyphus.
Scipio.onis. virga cõſulũ·uł baculus ad capiendũ aptus.⁊ dr̃ a cepi ꝑterito.Vñ ⁊ quidã romanus dictus eſt Scipio·q꞉ baculus ⁊ ſuſtentamẽtũ reipublicę fuit·uł parentũ ſuoꝝ.Et fuerũt duo ſcipiones· auus ⁊ nepos.
Sciroma·ſaxa dicuntur.Jnde hęc ſciroſis duritia in ſenſibus ſine doloꝛe.
Scirpus.pi.genus iũci eſt.⁊ eſt plan⁹ ſine nodo.Jnde ſcirpeus.pea.peũ.i.de ſcirpo exiſtens.Vñ Exo.2°. Fiſcellã ſcirpeam.
Sciſma.matꝭ.neu.ge.dr̃ diſcoꝛdia·diuiſio Vñ Jſidorus etymo.8°. Sciſma dr̃ q̃ſi a ſciſſura aĩoꝝ.Eodẽ eni cultu ⁊ eodẽ ritu credit ſciſmaticus vt cęteri·ſolo con gregationis delectat̃ diſcidio.Jnde ſciſ maticus.ca.cum.i.diuiſus.Et diffinitur ſic ſm Goff.Sciſma eſt illicita diſſenſio diuiſio vel diſceſſio eoꝝ inter quos vni tas eſſe deberet.Vł ſic.Eſt illicit⁹ ab vni tate eccleſię·uł ab vniuerſitate diſſenſus. Differt aũt ſciſma ab hęreſi·q꞉ hęreſis in ꝑncipio ſui habet ꝑuerſũ dogma·ſed ſciſ ma i fine fingit aliquã hęreſim vt recte ab eccleſia videat̃ receſſiſſe.vt dicit Hiero nymus.xxiiij.q.iij.hęreſis ⁊ ſciſma diffe runt ſicut genus ⁊ ſpẽs·q꞉ oĩs hęreticus eſt ſciſmaticus.⁊ nõ ecõuerſo niſi durauerit.
Sciſſura.rę.i.diuiſio·ſeꝑatio.⁊ dr̃ a ſcindo
Scitalis.lis.q̇dã ſerpẽs q̃ ſolus cũ (dis oẽs ſerpentes pellẽ ſuã deponũt in ęſtate ipſe deponit ſuã i hyeme.Vñ ⁊ ſic dicta ẽ q꞉ ſciẽtioꝛ eſt alijs deponẽdo pellẽ·cũ eã deponit in hyeme ſine lęſione.Vel dr̃ ſci talis·a ſcile·vel a ſcele·qđ eſt lux.Jñ ſcital̃ q̃ſi lucẽs·q꞉ lucens ⁊ noua efficit̃ depoſita pelle· vel q꞉ tanta ꝑfulget varietate tergi ſui.vt notaꝝ gr̃a aſpiciẽtes retardat. Et q꞉ reptando pigra eſt·quos aſſequi non valet·miraculo ſui ſtupẽtes capit. Vnde Lucanus in.9°. Et ſcitalis ſparſis etiam nũc ſola pꝛuinis.Et coꝛ.pe.
Scythę·dicti ſũt a qđdaꝫ milite perſico·q̃ ſcythas ab eis diuiſit·ſcytha cognoĩato. Jñ hꝫ ſcythia.thię.coꝝ regio.Jnde hꝫ ⁊ hꝫ ſcytha.thę.gentile.Et ſcythicus.ca.cũ.
Scythipolis·oppidũ eſt qđdã ſcythię.
Scitus.tus.tui.i.ſciẽtia vel cognitio.⁊ dr̃ a ſcio.ſcis.Et hoc ſcitũ.ti.i.decretũ·ſtatutũ· vel indiciũ.Et cõpõit̃ hꝫ plebiſcitũ.Et ſci tus.ta.tũ.i.ſapiens.Jñ ſcite adũ.i.ſapient̃. Et ꝑ ꝯpoſitionẽ·ꝑſcit⁹.ta.tũ.i.ꝑfecte ſcit⁹

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Et inſcitus.ta.tū.i.inſipiēs. Jn̄ h̄ inſcitia.
tie.i.inſipientia.vel ignorantia.
Scius.ſcia.ſciū.i.ſapiēs.⁊ dī a ſcio.ſcis. Et ꝑ
cōpoſitionē inſci⁹.inſcia.inſciū.i.neſciens.
Scobs.bis.fe.ge.ferrū quo ligna planant
vel purgamētū domus. Vnde q̄dā. Vi/
lia ſcoba leuat.ſcobs ſcobis aſpera tollit.
Schola grece.latine dī vacatio.q: ibi ſtu/
dio vacam⁹. Et i ſingulari cū dicim⁹. Ma
gnā ſcholā habeo.de loco itelligit᷑. Cū ꝯo
dī in plali. Magnas ſcholas.de ſcholari/
bus itelligit᷑.q̄ſi multos ſcholares habeo.
Jn̄ ſcholaſtic⁹ ca.cū.i.ad ſcholaſ.uł ad ſcho
lares ptinēs.uł aſſiduus.uł frequēs i ſcho/
la. Et h̄ ⁊ h̄ ſcholari.⁊ h̄ re.ad ſcholā vel ad
ſcholas ptinēs. Et ſubſtātiue ſepe ponitur
tn̄ in coī genere pro ſcholaribus.
Scholaris.eſt pſona vacās ab humanis
negocijs.ſcholaſticis dedita diſciplinis.
⁊ dī a ſcholi grece.qd̓ eſt vacatio latine.
⁊ aris.qd̓ ē ꝟtus.q̄ſi virtutibus vacans.
Scopa.pe.fe.ge.q̄dā arbuſtula. Et ſcopa
pe.etiā dī illud cū q̄ dom⁹ purgat᷑.⁊ fit ſepe
ex ſcopa arbore. Vn̄ in euāgelio. Jnuenit
eā ſcopis mūdatā ⁊ ornatā. Jn̄ h̄ ſcopula
le.dimi.i.pua ſcopa. Jn̄ ſcopuloſus.ſa.ſū.
i.ſcopulis plenus.qd̓ ⁊ ſcopoſus ſa.ſū.dī.
Scopetū.ti.pe.p.locus vbi abūdāt ſcope.
Scopeus.pea.peū.i.de ſcopis exiſtens.
Scopin grece.latine dī itedē.uł ſpeculari.
Scopulus.li.pe.cor.i.arduū ſaxū.ardua ⁊
ꝯrupta rupes.apta ad ſpeculandū.⁊ dicit᷑
a ſcopin: vel q: facile inde poſſum⁹ ſpecu/
lari.vel q: alōge videt᷑ talis loc⁹. Jn̄ ſco/
puloſus.ſa.ſū.i.plen⁹ ⁊ abūdās ſcopulis.
Scoria.rie.fe.ge.purgamētū ⁊ ſordes me/
tallorū.et dī ſcoria ab excoquēdo.vel ex/
cutiēdo.q: q̄n excoquūt᷑ metalla.tūc ſor/
des cadūt ⁊ excutiūt᷑. Vn̄ Jſa.p̄. Argētū
tuū ꝟſū eſt in ſcoriā. Jtē ſcoria.rie.ē ſuffo/
catio veſice.ita vt vrina deneget᷑.uł vētri
officiū.⁊ tumor in pectore reperiat᷑.
Scorio.onis.maſ.ge.dicit᷑ ſtult⁹.ſtolidus.
fatuus.⁊ dicit᷑ a ſcoria.
Scorpio.onis.maſ.ge.vel ſcorpi⁹.pij.qd̓
idem eſt.dī qd̓daꝫ aīal venenoſū.⁊ dicit᷑
ſcorpio.q̄ſi ſcorte poio.q: ab anteriori pte
fingit blādicies.ſꝫ a poſteriori pungit. Ca
pite eniꝫ blandit᷑.ſꝫ cauda pungit. Vel dī
ſcorpi⁹ ab arcu.vel ab arpe.qd̓ ē incuruat⁹
gladius.eo q͛ caudā figat.vel arcuata ve
nena diffūdat. Jtē ſcorpio dī q̄dā piſcis
vel vermis q̄ ledit dū manu tollit᷑. Scor/
pio etiā dī ſagitta venenata.arcu vel tor/

mētis excuſſa.q̄ dū ad hoīeꝫ ꝑuenit vir⁹
qd̓ habet infundit. Jtē ſcorpio eſt genus
duplicis flagelli.vel magni fuſtes. Jtem
ſcorpio eſt quoddā ſignū i celo.in qd̓ ſm
poetas ſcorpio aīal fuit trāſlatū.vel quia
cum ſol eſt in ſcorpione.ꝑmos ſentimus
frigoris aculeos.ſm Hug. Vn̄. Scorpi⁹
eſt ſignū.vermiſqꝫ.ſagitta.flagellū. Ma/
giſter aūt i hiſtorijs ſup illud.3. Reg.12°
Pater me⁹ cecidit vos flagellis ⁊c.ſic dicit
Scorpio eſt rubus aculeat⁹ vel flagellū
virgarꝫ nodoſū vel ſcutica.habens in ſū/
mitate glandes plūbeas.
Scorpitis.hui⁹ ſcorpitis.q̄dā gēma.ſcor/
pionē.⁊ colore.⁊ effigie referens.
Scorte grece.latine dicit᷑ dulce.
Scortes.tis.fe.ge.pellis arietis.
Scortū.ti.neu.ge.i.meretrix.q̄ apud gre/
cos ſcytha vocat᷑.⁊ dī a ſcortes pelle ariet̄
q: defricat᷑ pelles q̄bus corruptela fit. Vł
dī a ſcorte.qd̓ eſt dulce.q: ſcortatoribus
dulce eſt. Vn̄ Job.31°. Scortū alteri⁹ ſit
vxor mea.
Scotomia.mie.q̄dā infirmitas.⁊ accepit
nomē ab accidenti.eo q͛ repentinas tene/
bras ingerat oculis cū vertigine capit̄. Jn̄
ſcotomic⁹.ca.cū.talē infirmitatē patiens.
Screa.ſcree.fe.ge.pituita.ſterc⁹.ſpurcicia
que per os ꝓijcit᷑.
Scriba.be.nomen eſt officij.i.cācellarius.
Jn̄ ſcribat⁹.tus.i.ſcribe officiū uł dignitaſ
Sꝫ ſcriptor dī qui frequent᷑ vel aſſidue
ſcribit.vel qui peritiā habet ſcribendi.
Scribe tabularij.ſm quoſdam olī creabāt᷑
ad tēpus triennij ad ſcribēdū publica ra/
tiocinia.ꝓuinciarū.ſeu ciuitatū.ſm Accurſ.
C.e.ti.in rub.li.x°. Et ꝓprie ſunt illi.q̄ ſcri/
būt noīatos ad munera.et honores.et tri/
buta ſoluta.⁊ ſūt tabularij.q: publicis in/
ſtrumētis ꝓſunt i ſingulis ciuitatibꝫ. Et hi
appellant᷑ libellarij.vt.ff.de re.iudi.l.libel/
larius. Et tabelliones.vt i Auct̄.de tabell.
coll.ij. Alias ſcribe dicuntur.qui circa ꝓn/
cipes vel alios magnos iudices ſunt de/
putati.ꝓ actis ⁊ geſtis cōficiendis. Hi q̄ꝫ
vocant᷑ ſcriptores.notarij.libelleſes.pra/
gmaticales.epiſtolares.exqueſtores.vt
C.de appel.l.ꝓcipimus.⁊.l.in offerēdis.
Scribe logographi ſm Accurſ.dicūtur q̄
publicis rationib⁹ ſcribēdis deputati ſūt.
Nā logos grece.rōnes publicas dicim⁹
latine.⁊ graphos ſcriptura. Hi etiaꝫ nu/
merarij appellant᷑.vt. C.de ſuſcepto.prep/
po.⁊ archa.l.duos.li.x°.

Scribe cenſuales ſunt qui ſcribunt.cēſū.C.
de tabu.in rub.li.xij.
Scriniū.neu.ge.dī q̄ſi ſecretoꝝ uł ſcripto-
rum publicorum reconditio.ſcilicet locus
vbi ſecreta reponuntur.
Scriniarij ⁊ ſcriniorū memoriales idē ſūt.
⁊ mgr̄i ſcrinioꝝ.Etiā ſcriniarij appellāť ta-
belliones. vt c.ad audiētiā.d̄ ꝑſcrip.ī glo.
Scrobs.bis.fe.ge.i.foſſa.maxime illa quā
ſcrophe faciunt.
Scropha.phe.fe.ge.i.porca. et eſt nomen
ficticiū.ſcilꝫ de ꝓprietate ſoni ſūptū. Jn̄ h
ſcrophula.le.⁊ ſcrophella.le.ambo dimi.
Scrophule etiā dicuntur quedā apoſte-
mata.q̄ ſolent naſci pueris circa collū. Jn̄
ſcrophuloſus.ſa.ſū.⁊ ſcruphulatus.ta.tū.
i.plenus ⁊ abūdās ſcrophulis.⁊ cor.phu.
Scrophina.ne.fe.ge. qđ daꝫ inſtrm̄ carpē-
tarij.⁊ dī a ſcrobs.q: hͤ rēdo ſcrobē facit.
Scrupus.pi.maſ.ge.lapis paruus ⁊ aſp.
qui ſepe ſub talo iacēs in calciamēto mul-
tū ledit.⁊ offendit.⁊ dī a ſcrutor.aris.quia
q̄n latet in calciamento.ledit nos. ⁊ cogi-
mur ipſū ſcrutari. Cui cōtrari⁹ ē calculus.
Et inde h ſcrupulus.li.dimi.pe.cor.Et h
ſcrupus uł ſcrupulus.dī qđdā pōdus ſex
ſiliquaꝝ pondere cōſtās. Et ꝑ ſimilitudi-
nē ſcrupus vel ſcrupulus dī moleſtia.ſol-
licitudo āxietas.⁊ dubietas ai.remorſus
cōſciētie.Vn̄ j Reg.25°. Nō erit tibi hoc
in ſingultū ⁊ in ſcrupulū cordis. Jtē diffi-
cultas.ſubtilis queſtio. Sicut eni ſcrup⁹
paruus eſt.ſic ſubtilis queſtio parua eſt
ad videndū. Et ſicut ille multū ledit.ita
⁊ ſubtilis queſtio multū ledit eū q̄ nō eſt
ꝓmptus in diſcernēdo. Jnquiſitio eni ⁊
q̄ſtio reꝝ ſubtiliū.multū ſolēt ledere. Jtē
a ſcrupus dī ſcrupeus.pea.peū. Et ſcrupo-
ſus.ſa.ſū.i.ſcrupis plenus.⁊ abundans.⁊
aſper.anxius.dur⁹.difficilis.nodoſus.ob-
ſcurus. Jnde hec ſcrupoſitas.tatis. Vnde
ſcrupea vel ſcrupoſa ſaxa dicunť aſpera.
Jtem a ſcrupulus dī ſcrupuloſus.ſa.ſū.i.
ſcrupulis plen⁹.⁊ abūdans.vel aſp.anxi⁹
dubius.difficilis.nodoſus.obſcurus. Jn̄
h ſcrupuloſitas.tatꝭ.i.anxietas.difficultas
Scrutiniū.nij.i.ſcrutatio.vel quicq̄d quis
ſcrutať interius de aliqua re. Vn̄ ꝓpheta.
Defecerunt ſcrutantes ſcrutinio.
Scrutū.ti.neu.ge.dī veſtimentū pauperū
lacerata ⁊ detrita. ⁊ dī a ſcrutor.tari. Jtē
ſcruta dicunť exta.ſcilicꝫ tripe.q: in extis
ſcrutabanť futura.vel ſordes purgantur.
Vnde Oratius epi. Vilia vendente tu-
nicato ſcruta popello.
Scurra.re.maſ.ge.i.leccator.vaniloquus.
Proprie ſcurra dī.qui ſequiť curiā gratia
cibi. Vn̄.2.Reg.6°. Et nudatus eſt quaſi
ſi nudeť vnus de ſcurris. Jnde h ⁊ h ſcur-
rilis.⁊ hoc le.pe.pro.⁊ ꝑ geminū.r. Jnde
ſcurriliter aduerbiū. Et hec ſcurrilitas.tatꝭ
i.leccacitas.turpitudo.turpis ludus.io-
cularitas.q̄ a ſtultis dī curialitas. Vnde
ad Eph.5°. Scurrilitas q̄ ad rē nō ꝑtinet
Scus.neu.ge.indeclinabile.i.rotundū.vel
rotunditas.
Scutella.le.dī a ſcus vel ſcuta.q: rotunda
eſt. Jn̄ ſcutellula.le.dimi. Et ſcutellarius
ria.riū. Et hic ſcutellarius.rij.qui facit vel
vendit ſcutellas. Et hoc ſcutellariū.rij.lo-
cus vel vas vbi reponunť ſcutelle.
Scutica.ce.pe.cor.i.lorū cū quo verberanť
pueri.ancille.ſerui.⁊ dī a ſcuta.qđ eſt for-
ma rotunda.ꝓpť rotūditatē corrigiaꝝ.
Scutiger.ra.rū.pe.cor.i.gerēs ſcutū. Et iue-
nitur ſubſtantiue in quolibet genere.
Scutra.tre.vas qđdā ē.⁊ dī a ſcus vel ſcu-
ta. Et enumeranť ſcutre.3.Reg.7°.inť vtē-
ſilia templi.altaris vaſa.ſcilꝫ equalis am-
plitudinis ī ore ⁊ ī pfūdo ad calefaciēdū.
Scutula.le.fe.ge.monile rotundū ex auro
vel argento.⁊ dī a ſcuta.qđ eſt forma ro-
tunda. Vn̄.j.Machab.4°. Ornauerunt
faciē templi coronis aureis ⁊ ſcutulis. Et
cor.tu. Jn̄ ſcutulat⁹.ta.tū.i.ſcutula ornat⁹.
vel ſcutulā poſſidēs.vel qđ habet in ſe or-
bes in ſimilitudinē ſcutulaꝝ.ſicut quedaꝫ
veſtes.⁊ quedā aīalia. Vn̄ ⁊ ſcutulatus dī
equus ꝓpter orbes quos habet candidos
inter purpureos. Jtē hec ſcutulata.te.uł
hoc ſcutulatū.ti.dī indumentū quoddaꝫ
ꝓcioſū.⁊ eſt ꝓprie veſtis q̄ habet in ſe q̄ſdā
orbes vel circulos.ſicut patet in q̄buſdaꝫ
pannis ſericis. Vn̄ Ezech.27°. Gēmam
purpurā ⁊ ſcutulata ꝓpoſuerūt ī mercatu
tuo. Jtē inueniť hoc ſcutulū.pluraliter hec
ſcutula.dimi.i.paruū ſcutū.
Scutū.ti.neu.ge.dī a ſcuta.te.q̄ ē forma ro-
tunda.eo q antiq̄tus ſcuta fiebāt rotūda
Vel dī ab excutio.tis.eo q a ſe excutiat
⁊ eijciat ictū teloꝝ. Jn̄ h ſcutulū.li.dimi.
Et ſcutatus.ta.tū.i.ſcutū habens.uł ſcuto
armatus.vel inſtructus. Et ſcutarius.rij.
qui facit vel vendit ſcuta.

S ante E

Sebaſtus.ſti.i.auguſtus mēſis. Greco eni
ſmone ſebaſt⁹ tātū valet quātū auguſt⁹.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Jnde ſebaſtia·nūc dī quedā ciuitas· que olim dicebatᷣ auguſta ab Auguſto.

Sebū.bi. dī a ſus· qđ modo dī vulgo ſepū.pi.i.adeps· piguedo· axungia. Et dī ſica ſue·quaſi ſuenū·q₂ plus pinguedinis habet illud aīal ꝙ̄ aliud.

Secenti.te.ta. dī a ſex.⁊ centū.⁊ abijcitᷣ.x. ⁊ dī ſecēti·vel mutatᷣ in.s.ſm quoſdā.⁊ dī ſeſcēti.te.ta. Sȝ vſus fere oīuȝ ſcribit p.x. Nec valet ratio in cōtrariū cū dī·tres cōſonātes nō ſimul poſſe ꝯiungi·qđ alij dicūt fieri ſi p.x.ſcribatᷣ·cū.x.vim duplicꝪ cōſonantis habeat· Patet error eorū· q₂ nō ītelligitᷣ regula illa niſi cū vna ⁊ eadē cōſonās duplicatᷣ imediate ad aliā ꝯſonātē.

Seceſſus. ſus. ſui. locus ſecretus.⁊ dī a ſecedo.dis·quaſi ſine acceſſu.

Secus.i.aliter·a ſecus ꝯparatiuū·ſm Pap.

Secmentū· eſt faſcia qua matrona faſciat caput. Vn̄ Juuenalis in ſatyra ꝗ incipit ꝗdringēta ⁊c. Secmēta ⁊ longos habitꝰ ⁊ flāmam ſumpſit.

Secors. dis.ge. oīs.i.ignauus· ſtultꝰ.⁊ dī a ſe ⁊ cor·quaſi ſeorſū a corde. Jnde hec ſecordia.die.i.ignauia.

Secretꝰ. ta.tū. dī a ſecerno.nis. Et hꝰ ſecretū.ti.i.arcanū·occultū·optiuȝ·myſticū. Jn̄ ſecretarius.rij. Et hoc ſecretariū.rij.locus vbi dantᷣ vel cōſeruantᷣ ſecreta.

Secta.cte.fe. ge. dī ꝓpoſituȝ in malo circa aliquaȝ diſciplinā.⁊ dī a ſeco.cas. Vnde ſecta hereticoꝝ·q₂ ſūt ſecti ⁊ diuiſi ab vnitate eccleſie vel fidei. Secta etiā accipitᷣ ī bono.vt Secta phoꝝ.⁊ tūc dī a ſequor· q₂ tūc ſequēda.i. tenēda ē.vt ſecta apl̄oꝝ ſecta ꝓphaꝝ. Quidā tn̄ dicūt ſectā etiā in malo·a ſequēdo. Et eſt ſecta·habitꝰ aīoꝝ ⁊ inſtitutū vl̄ ꝓpoſitū in malo circa aliquā diſciplinā·quā tenēdo ſequūtᷣ longe alia in religionis cultu opinantes ꝙ̄ ceteri.

Seculū. li.eſt ſpaciū centū decē ānoꝝ.⁊ dī a ſequor. queri.q₂ vnū ſequitᷣ aliud. Jnde hoc ſeclū.cli.p ſyncopā. Jtem ſeculū qn̄qȝ ponitᷣ p vita vel p ꝗlibet ſpacio tēporꝭ aliquātulū longo. Vn̄ dicit Pap. Seculuȝ dī etas· euū·tēporis ſpaciū· iteruallū·vite curſus. Jnde hꝰ ⁊ hec ſecularis.⁊ hꝰ re.i.res ſeculi·vel ad ſeculuȝ ptinens. Jnde hec ſecularitas.tatis.⁊ ſeculariter aduer.

Secundus. da.dū.nomen ordinale.⁊ dī a ſequor.queri.q₂ ſtatim ſequitᷣ poſt primū. Et ſecundus. da·dū.i. proſper.⁊ bonus·a ſequēdo·q₂ ꝗ ſecunda ſunt de ꝓpe ſequūtᷣ. Vn̄ ⁊ ſecūda dicitᷣ fortuna ꝓſpera· q₂ ꝓpe nos ſequitᷣ.⁊ iuxta nos eſt·ſicut aduerſa oppoſita eſt.⁊ recedens. Jtem hoc nomen ſcđm·ponitᷣ loco aduerbij loci vl̄ qualitatꝪ vel potiꝰ ſimilitudinis·cū dī: Scđm Lucam·vbi greci dicūt·cata Lucā. Jtē ſecūda de.dī folliculus in ꝗ puer inuoluitᷣ in ventre matris.⁊ ꝗ ſimul cū infante naſcitᷣ ⁊ ſeqꝛtᷣ eū ⁊ egreditᷣ. Jtē ſecūda.de. dicitᷣ quidā vicus in hieruſalē. De quo habetᷣ 2.Reg. Qui habit in hieruſalē ī ſecūda. Pap. vō dicit: Secūda·ꝓſpera·abūdās·felix·beata. Secunde·dicūtᷣ folliculi ꝗ ſitᷣ cū infante naſcūtᷣ·dicte ſic·q₂ cum infans egreditᷣ eū ſequūtᷣ. Macer etiā de viribꝰ herbaꝝ dicit: Jſtas pelliculas medici dixere ſecūdas. Deutꝰ aūt.28ᵒ dī. Et illuuie ſecundaꝝ. Jnuenitᷣ etiā ibi·ſecūdinaꝝ·ſed melius dī ſecundaꝝ. Pōt tn̄ deriuari a ſecūda de·ſecūdinus.na.nū.i. ptinēs ad ſecundā·vel res ſecunde.⁊ pđ. dī. Vn̄ Bernardus. Tunica tua fuit pellis ſecundina.

Securis.ris.fe.ge. dī a ſeco.cas.q₂ ſecat. Vel ſecuris·dī ꝗſi ſuccuris· q₂ ea arbores ſuccidūtᷣ. vel ſecuris· ꝗſi ſemicuris. Ex vna eni parte acuta eſt.⁊ ex altera foſſoria. Jnde hec ſecuricula.le.dimi. Et inde ſecuricularius·qui ſecurim defert. Et cor. ꝓmā ſecuris. ſꝫ ſecurus·eam ꝓducit. Vn̄ quidā. Rebus ſecuris eſt ſepe minata ſecuris.

Securus.ra.rū. dī ꝗſi ſeorſū a cura.⁊ dicitᷣ a ꝯpoſitione ſe ⁊ cura. Jnde ſecuritas.tatꝪ ſm Hug. Pap. vō dicit: Securus·non dubitans·firmus·munitus. Securus dī ꝗſi ſine cura.i. frigidus· p qđ inutile accipitᷣ. Et ponitᷣ differētia inter ſecurū ⁊ tutū Vn̄ ī greciſmo dicitᷣ. Eſt homo ſecurus a cura quacꝫ remotus. Sȝ vir in agmibus cōfidens eſt homo tutus. Et vide q₂ ꝗdā voluerūt dicē ſecuriter·p ſecure·ſꝫ impꝓprie Vn̄. Aſſere ſecure ſecuritᷣ penitus vre.

Secutus.ta.tū. participiū ꝺ ſequor.⁊ ſcribitur p.c.ꝙ̄uis ſequor ſcribatᷣ p.q. Nam ut dicit Priſcianus in.x. Verba deſinentia in quor mutant eā in cu.⁊ ſumētia·tum faciūt ſupinū.vt loqꝛ locutū·ſeqꝛ ſecutū.

Sedatus.ta.tū.placidus·lenis·tēperatus.

Sedes.dis.fe.ge. dī a ſedeo.des.⁊ ꝓducit ſe·licȝ ſedeo.des·eam corripiat. Vn̄. Dū ſup alta ſedes·caſum ꝓbet tibi ſedes. Sedes nō ē vniꝰ tm̄ ſꝫ multoꝝ· ſꝫ ſoliū ⁊ thronus vniꝰ tm̄. Jtē ſedes in ſingulari nūero ꝓprie ē regni·qđ grece thronos dī. Et idē nos dicimus ſoliū. Subſellia vō ceteroꝝ quaſi ſubſedia. Cathedre doctoꝝ. Jtem a

ſedes di ħ ſedecula.le.dimi.7 ħ ſedile.lis

Sedecim.cōponit a ſex 7 decem.7 dī ſedecim vel ſeſdecim. vt.x.abijciat. vel mutet in.s. Inde ſedenarius.ria.riū.

Seditio.onis.fe.ge.i. diſſenſio ciuiū. 7 dī a ſedeo.des.p cōtrariū. q2 ſeorſū alij eunt ab alijs. vel q2 ſedendo ſolent machinari. Alij dicūt q2 ſeditio ē diſcordia 7 diſſenſio aioꝝ. quā greci diaſtaſim vocant. Vñ ſeditioſus.ſa.ſū. qui ſeditionē facit. 7 diſcordiaz gignit. Et cor. di. Vñ in Aurora. De reditu ſpecies ſeditionis erat.

Sedile.lis.pe.pro. dī a ſedeo.des. Et ſunt ſedilia loca in quibus quis ſedere poſſit. Vnde.3. Reg.x° Et due man⁹ hinc atq3 inde tenentes ſedile.

Sedulus.la.lū.i.aſſiduus.intentus.bonus ſtudioſus.firmus.frequēs. Et dī ſedulus quaſi ſine dolo. q2 ex aīo 7 tota volūtate facit. Inde ſedule aduerbiū. Et hec ſedulitas.tatis.i.aſſiduitas.7 cor.du.

Seges.getis.fe.ge. dī a ſeco.cas.7 ſcd'm hoc ꝓprie dicit ſeges.matura.ſcilz meſſis. Vel ſeges dī a ſero.ris.7 ſcd'm ħ ſeges dī ſemen quia ſerit. Et illud in quo ſerit. ſcilz terra. Sed tranſlatiue ſemē etiā dī verbū dei. Vnde Luc.8° Semen eſt verbū dei. Et corripit ambas ſyllabas ſeges.

Segmentū.ti.neu.ge. dī veſtis muliebris 7 longa.cuius neceſſe eſt partem ſecare. 7 ea ſolent vti nubentes. Et ꝓprie eſt limbus ſiue faſciola. q̄ mulieribus indumētis in extrema pte cauſa ornatus aſſuit. Vñ Iuuenalis. Segmēta 7 longos habitus vt flāmea ſūpſit. Aliqñ aūt inuenit p particulis veſtimentoꝝ. 7 dicunt ſegmenta. quaſi ſecamēta. Inde ſegmētatus. ta.tū. tali veſte indutus. vel ornatus ſegmētis. Vñ 7 ſegmentata dī veſtis. q̄ ē q̄buſdaz ꝯonis. vel quaſi ꝑcalis ſegmentis ornata. Nā particulas cuiuſq3 materie abſciſas ꝑſegmenta vocamus.ſcd'm Hug. Papias vo dic: Segmēta ſūt faſcie quib⁹ faſciat caput. Item ſegmentū dī monile a collo in pectus dependens.

Segnis.ꝯ.t.7 hoc ne.i.piger.7 dicit a ſe.et ignis. quaſi ſine igne. ingenio carens.frigidus. ocioſus.p qd' inutilē accipim⁹. Vñ Heb.6° Vt nō ſegnes efficiamini. Inde ſegniter.aduer. Et hec ſegnicies.ciei. Et ħ ſegnicia.cie.i.pigricia.

Segor.quidaz locus eſt.7 acuitur in fine.7 interpretat loquela inutilis.

Segrex.gis.ois ge.i.nobilis.7 dicit a ſe.7 grex. q̄ſi ſeorſū a grege alioꝝ.7 cor.gre.

Seir.dictus ē quidā quia fuit hiſpidus 7 piloſus.quando enī natus eſt.totus ſicut pellis piloſus erat. Et idē dictus eſt Eſau i.rufus.ob coctionē.ſcilz rufe lentis.cuius edulio ꝓgenita ꝑdidit. Idē 7 Edom.ob rubore corporis dictus. quod latine ſanguineus dicitur.

Seiuga.ge.maximus currus Iouis. vide ſ.in biga.

Seiux.gis.dicunt boues nondū iugo cōiuncti.quaſi ſeorſū a iugo.7 dī a ſe 7 iugū.

Selectus.cta.ctū.i.ab alijs electus.

Selenos.dī lux noctis.ſcilz luna.7 dicit a ſele vel a ſile.qd' eſt lux.7 nox. Eadē 7 ſilenos dicit.7 acuit in fine.

Seleucus.ci.ꝓpriū nomē viri.triū ſyllabarū. Et ibi eſt diphthongus eu.vnde.e.7.u eiuſdē ſyllabe ſunt. Vñ in Aurora. Tūc a romana demetrius vrbe ſileuci.

Selinū dī apiū. A quo cōponit petroſelinū.hypoſelinū.oleoſelinū.

Sella.le. dī a ſedeo.des.q̄ſi ſeda.q2 ibi ſup ſedemus. Vñ hic ſellarius.rij.qui facit ſellas. Et ſellarius.ria.riū. ad ſellā ptinens. Et ſellarius. qui ſeſſurus portat ſellā. Itē īuenit hec ſella.p q̄dā muliere.in ꝓ Regū.

Sellio.onis.i.caballus.7 dicit a ſella.

Sellula.le.dimi.i.parua ſella.

Sellū.fuit quidā vir qui fuit cuſtos veſtiū ſacerdotū.7 acuit in fine.

Sem.filius Noe dictus eſt.7 ex preſagio poſteritatis nomē accepit. Ex ipſo enim patriarche.7 ꝓphete.7 apli.7 ꝓplus dei ꝓgreſſi ſunt. Ex eius quoq3 ſtirpe ē chriſt⁹ cuius ab ortu ſolis vſq3 ad occaſum magnum eſt nomen in gentibus.

Semen.inis.neu.ge.eſt qd' i agro ſpargit ad gignendū fructū. Itē ſemen eſt aīaliū qd' ſpargit ad gignendū fetū.

Sementis.tis.fe.ge.eſt ſemen frugum. vel tempus ſeminandi. vel dea ſementis. vel ipſe actus ſeminandi. Vñ ſemētin⁹.na.nū.

Semeſus.ſa.ſū.i.in media parte corroſus 7 comeſtus. ſemicomeſtus. 7 dī a ſemis. qd' eſt dimidiū.7 eſus. Et ꝑduc penl'. Vñ Virgilius in.3° eneī. Semeſam predā et veſtigia feda relinquūt.

Semianimus.ma.mū.et hic et hec ſemianimis.7 hoc me.i.ſemiuiuus.

Semibos.bouis.cōis ge.i.i media pte bos vt monotaurus. Et cor. penl'.tā nti q̄3 gti. Vnde Ouidius. Semiuirūq3 bouē.ſemibouēq3 virūq3.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Semicecus. ca. cũ. qui in parte eſt cec⁹ 7 in parte videt. vel qui non clare videt. 7 dĩ a ſemis. 7 cecus.

Semicinctiũ. ctij. eſt ȥona minus lata. ſicut cingulus cinctura lata. 7 dĩ a ſemis. 7 cinctus. q̃ſi dimidius cinct⁹: inde ſemicinctiũ dĩ. eo q̃ dimidiũ cingat. In glo. aũt Act. 19⁰ dicit̃ ſemicinctia veſtes ex vno latere dependẽtes. vel ȥone ſiue veſtes nocturne vel genus ſudarij q̃ hebrei vtũt̃ in capite.

Semicinctũ. cti. i. ȥona minus lata. q: dimidiũ cingit.

Semicors. dis. oĩs ge. i. dimidiũ cor hñs. 7 dicit̃ a ſemis. 7 cor.

Semideus. dei. penl̃. cor. i. dimidius deus. vel quaſi ſem⁹. i. imperfectus 7 nõ plen⁹ de⁹

Semiermis. mis. ꝯ. t. 7 hoc me. i. ex pte armatus.

Semifer. ra. rũ. i. in media parte fera. vt centaurus. 7 cor. mi.

Semihiulcus. ca. cũ. i. aliquantulũ hians aptus ex parte. 7 dĩ a ſemis 7 hiulcus.

Semilacer. ra. rũ. i. ex parte laceratus.

Semilongus. ga. gũ. q̃ſi medio modo longus.

Semiluniũ. nij. i. media luna.

Semimaris. coĩs ge. i. ſemimaſculus. vel imperfectus mas. ſcilȝ caſtratus. q̃ſi minus habens q̃ȝ mas. 7 cor. ma.

Seminariũ. nij. neu. ge. i. ſemen. vel cuiuſlibet rei exordium. vel vas in quo ponitur ſemen. 7 dicit̃ a ſemẽ. Et ſeminari⁹. ria. riũ. i. ad ſemen. vel ſeminatũ ptinẽs. vel exordialis. vel ĩitialis. Et hic 7 hec ſeminalis. 7 hoc le.

Seminecis. ꝯ. t. 7 hoc ce. i. ſemimortuus. vel necatus. exanimis inter mortuos 7 viuos

Seminiũbius. bij. maſ. ge. i. ſeminator verborum. Inde hec ſeminiuerbia. bie. i. verborum ſeminatrix. Vñ Act. 17⁰: Quid vult ſeminiuerbius hic dicere? Hug. aũt videtur dicere. Seminiuerbius 7 ſeminiuerbia. 7 tũc tenet naturã de ſemen. ſ; ſeminiũbius naturã tenet de ſemini. Pap. dicit: Seminiuerbius. i. ſeminans verba.

Seminiũ. nij. i. ſemen. vel cuiuſlibet rei exordiũ. vel lucrũ de ſemine.

Seminudus. da. dũ. i. nõ tot⁹ optus. 7 dĩ a ſemis. 7 nudus. 7 pducit nu.

Semipaganus. na. nũ. i. nõ ex toto vrban⁹ nec ex toto villanus. vel nec ex toto facetus. nec ex toto ruſticus.

Semipes. dis. maſ. ge. i. dimidi⁹ pes. 7 cor. penl̃. gti. Inde hic 7 hec ſemipedalis. 7 hoc dale. penl̃. pdu. mẽſura dimidij pedis. Et hec ſemipedalitas. tatis.

Semiplagiũ. gij. i. minus rete. vel adiũcte retibus linee reſtes. plage dicunt̃.

Semiplenus. na. nũ. penl̃. pd. i. dimidius.

Semipondius. dij. i. dimidiũ pondus.

Semiputatus. ta. tũ. i. ex parte putatus. 7 in parte nõ. Vñ Virgili⁹ i bucol̃. Semiputata tibi frondoſa vitis in vlmo.

Semirutus. ta. tũ. pe. cor. q̃ ex pte corruit.

Semis. oĩs ge. ĩdeclinabile. i. dimidi⁹. dia. diũ. 7 dĩ ab hemis. qd̕ ẽ dimidiũ. ſubtracta aſpiratione. 7 p ea poſita. s. Vñ q̃dã. Das tribus 7 ſemis ſolidis ego prodig⁹ emi. Item ſemis põt cõponi. a ſemis 7 as aſſis. 7 dĩ hic ſemis ſemiſſis. 7 ſic eſt dedi. 7 ponit̃ pro quadã menſura. Ponit̃ etiam pro quodã pondere. qd̕ cõſtat ex ſex vncijs. quaſi ſemis as. As eni cõſtat ex duodecim vncijs.

Semiſpatiũ. tij. gladius a media longitudine ſpate dictus.

Semita. te. i. dimidiũ iter. quaſi ſemis iter. Et eſt ſemita duorũ pedũ. ſcilȝ via adeo ſtricta vt alt̃ in tranſitu tranſire nõ poſſit. Et eſt ꝓprie ſemita hoĩuȝ callis ferarum 7 pecudũ. a calcãdo. vel a callo. Et eſt callis ꝓprie ſemita ſtricta 7 tenuis callo pecoruȝ pdurata. Tramites vo tranſuerſa ſũt in agris itinera.

Semitonus. ni. maſ. ge. 7 h̃ ſemitoniũ. nij. i. non plenus ſonus. 7 cor. to.

Semiuir. uiri. i. imperfectus vir. vel caſtrat⁹ 7 dicitur a ſemus. qd̕ eſt imperfectus. 7 vir. Põt etiaȝ ſemiuir cõponi. a ſemis. quod ẽ dimidiũ. 7 vir. q̃ſi dimidius vir. ſicut fuerũt centaurus. 7 monotaur⁹. 7 cor. penul̃.

Semiuiu⁹. ua. uũ. penl̃. pd. i. ex parte viu⁹. i. non totus mortuus.

Semiuocalis. ꝯ. t. 7 hoc le. dĩ a ſemis. 7 vocalis. Et ſemiuocales dicũt̃ quedã l̃re. q̃ſi imperfecte vocales. q: nõ habẽt ita bonã ſonoritatẽ. ſicut 7 vocales. Vñ ſemiuocaliter aduer. Et h̃ ſemiuocalitas. tatis. Dĩ etiã hec ſemiuocalis. lis. ſubſtãtiue. littera que cũ vocali facit voceȝ. quaſi ſema. 7 imperfecta vocalis.

Semiuſtus. ſta. ſtũ. 7 ſemuſtus. ſta. ſtũ. i. ex pte vſtus. 7 dĩ a ſemis. 7 vſtus. 7 ponit̃ ſemuſtus pro ſemiuſtus.

Semo. monis. maſ. ge. ſemihomo. ſiue ex pte homo. 7 dĩ a ſemis. 7 homo hominis qd̕ dixerũt antiqui. Et hoc fuit ad differẽtiã gti ſeminis. Vñ Martialis capella. Quoſq; hemitheos quoſq; latine ſemones dicunt.

Sempiternus.na.nū.i.ſemꝑ cum tempoꝛe
durans.vt mundus. quaſi ſemꝑ ęternus
Inde hęc ſempiternitas.tatis.
Semūculus.li.vel ſemiūculus.li.dimi.de
ſemo.monis.ſed melius di ſemūculus.qꝛ
formaṭ a ſemo.o.in.um.cōuerſa.⁊ addita
culus.ſcḋm regulas Priſciani.
Semus.ma.mū.i.imꝑfectus.nō plenarius
nō plenus. Profecto illud ſemū eſt.quod
vltra medietatē ⁊ citra ꝑfectionē eſt. Vñ
ſemitas.tatis.
Senaculū.li.locus vbi ſenatus congregaṭ
vel domus illa.
Senatus.tus.tui.dī a ſenex.⁊ natus.quaſi
ſenex natus vel natu.qꝛ in illa dignitate
eligebanṭ ſenes.ſaltē prudētia. Vel ſena/
tus dī a ſinēdo.quia ſenatores facultatē
agēdi dabāt: Nō enī ſine coꝝ licētia vlli
magiſtratui licebat aliq̇d agere. Et diciṭ
ſenatus etiā ipſe locus in quo cōueniunt
ſenatores. Vñ hic ſenatoꝛ.toris.qui habet
illā dignitatē. Vñ ſenatoꝛius.ria.riū. Et
nō q̄ ſenatuſdecretū quātū ad imediatā
cōpoſitionē cōponiṭ ex noib⁹.ſcꝫ ex gtō
ſenatus.⁊ noie q̄ḋ eſt decretū.ti. ſꝫ quātū
ad mediatā ꝯpoſitionē cōponiṭ a parti/
cipio.qꝛ ſenatuſdecretū ē illud ius q̄ḋ ē a
ſenatu decretū. Itē in ꝑdicta ꝯpoſitione
ꝑncipiū daṭ ei q̄ḋ eſt dignus.et hac ra/
tione dicimus.ſenatuſdecretū ⁊ magiſter
militū.qꝛ ſenatus eſt dignioꝛ ſuo decreto
cū poſſit illud cōdere ⁊ deſtruere.⁊ decli/
naṭ decretū.ſꝫ ſenat⁹ gtūs remanet inde/
clinabilis.vt ſꝫ ſenatuſdecretū ſenatuſde/
creti ⁊c̄. Et idē dicas de ſenatuſconſultū.
Senatores diciṭ magiſtratus ꝑplī.quaſi
ſeniores. Nā ſcḋm Acō.leges prius fiebāt
a ꝑplō eiuſq̄ interuētu.ſꝫ qꝛ aucto populo
cepit difficile cōuenire in lege cōdendo:
ideo elegit ꝑplꝰs centū ſenatores.vt.C.de
pe.here.l.vlṫ.vt ipſi vice ꝑplī cōſulerenṭ.⁊
quicq̇d ſtatuerēt lex eſſet. Senatores aūt
ſunt qui a principib⁹ ⁊ cōſulibus vſq̄ ad
viros illuſtres deſcenderūt. Et hi ſoli ſo/
lebant dicere ſñiam in ſenatu.quare etiā
cōſulē romanū vocamus ſenatorē magi/
ſtratus.vt.ff.de ſena.l.vlṫ.et Inſti.de in.
na.gen.⁊ ciui.§.lex eſt. Senatores etiā di
ci debent ſenatorū filij ⁊ nepotes ex filijs
nati.nō aūt nati ex filiabus.vt.l.liberos.
ff.de ſena.
Senatus.eſt cętus iſte honeſtim⁹ ſenatorū
q̄ centū erāt numero.vt dicit Acō. C.de
ſena.con.⁊ nomē cōſulis parificaṭ ſenatu.
principis.vtputa cum habeaṭ vice ꝑplī.⁊
ante impatorē ꝑ ꝑplm.⁊ poſt impatorem
per principem cōſtitutus fuit ſenatus.vt.
ff.de ori.iur.l.ij.
Senatuſcōſultū.ē q̄ḋ tm̄modo ſenatores
habito conſilio ꝑplis cōſulendo decreue/
runt.ſcḋm Iſidoꝝ.li.5⁰
Senatuſcōſultū romanū.alias ſepꝛinianū
oībus ciuitatib⁹ fideicōmiſſariā heredi/
tatē iubet reſtitui.⁊ in eam.⁊ ad eam oēs
actiones transferri.
Senatuſconſultū artificianū.alias artifici
lianū.quo caueṭ vt ꝑſides ꝓuinciarū co/
gnoſcāt i ꝓuincijs de libertate.licꝫ heres
non ſit illius ꝓuincię.
Senatuſconſultū claudianū tollendū ſta/
tuerat q̄ mulier libera ſuili amore capta
ſi ei denunciata eſſet a dn̄o ne cōmiſceret
ſeruo ſuo.⁊ iudex ſup ea cauſa āmonuiſſet
nec ipſa acquieſceret.ſubſtantiā ſuā ⁊ liber/
tatē amittebat.⁊ fiebat ſerua vel ancilla
dn̄i denūciantis.q̄ḋ quia viſū eſt miſera/
bile ⁊ indignū.ſublatū eſt.
Senatuſcōſultū lehoneanū eū coercet qui
ob inſtruēdā actionē uł teſtamētū.publi/
cā pecuniā acceperit.pactus ve fuerit. Itē
qui ꝑfecto teſtamēto legatū ſibi aſcribit.
Item heredē qui in exheredatione aut in
alicuius condēnationē legatū aſcribit.
Senatuſconſultū macedonianū habet lo/
cum.quando aliquis filiofamilias in po/
teſtate patris exiſtenti mutuo pecuniam
tradidit.qꝛ hoc ſenatuſconſultū ꝓhibuit
mutuā pecuniā dari filijſfamilias.ne one/
re debitoꝝ ꝑgrauati.eſſet occaſio machi/
nandi moꝛtē patri. Si aūt contra ſenatuſ
conſultū iſtud quis filiofamilias numos
tradiderit.traditos amittat.niſi ipſe fili⁹/
familias habeat caſtrenſe peculiū.vel q̄ſi
caſtrenſe. Eo enī vtiṭ.vt paterfamilias.
Senatuſcoſultū oꝛphitianū ad ſucceſſio/
nem matris inteſtare filias vel filios legi/
timos ſiue vulgo q̄ſitos vocat.niſi mater
ſit illuſtris.cuius filiū noīare ſpuriū ſatis
acerbū eſt.vocatq̄ ex teſtamēto nepotes
⁊ neptes.qui oīo ꝑferunṭ cōſanguineis ⁊
cognatis ſiue agnatis.
Senatuſconſultum pagaçianū ſtatuit vt
quādo ſcriptus heres rogatus eſt totam
hereditatē vel pluſq̄ dotantē reſtituere
alicui.liceat ſcripto heredi totius heredi/
tatis quartā partē retinere.q̄ caſu onera
hereditaria ſuſtineat inter ſe ⁊ illū cui he/
reditas reſtituitur.inter quē ⁊ ipſum cui

hereditatē reſtituit ſtipulatiōes ſolebāt interponi vt coīcent ꝓ rata parte lucrū ⁊ dānū.

Senatuſconſultū piſanianū·ut ſi pꝛegnę obnoxiꝰ ſiue ſeruus veniſſet qn̄ aiaduerſū ſit in eū ꝑaū venditoꝛ ꝑſtet emptoꝛi.

Senatuſcōſultū plautianū de liberi agnoſcēdis loquit̄ qui poſt diuoꝛtiū educant̄ ꝑ h̄ ꝑmittit̄ mulieri ſi putet ſe pꝛegnantē denūciare marito ſuo infra.xxv.dies vel xxx. poſt diuoꝛtiū· ita ꝙ niſi maritus cuſtodes miſerit·aut contrariū nunciauerit ex ſe eā nō eſſe pꝛegnatā ·cogatur partuȝ agnoſcē tāꝙ̄ ſuū· Si vō vi ipſa oppꝛeſſa fuerit·nullū hoc partui generat ꝑiudiciū.

Senatuſconſultū iulianū dicit̄ quo directā ſibi ſerui accipiunt libertatē cum illi a quibus libertates erant relictę a pꝛetoꝛe uocati noluut adeſſe.

Senatuſcōſultū ſyllecianū ⁊ claudianū punit ſeruos capite qui dn̄is ſuis cū vocarent· oīmodā opem vel auxiliū inquantū potuerūt nō tulerunt vel impenderūt· cū ipſi hoc uiderent ⁊ audirent.

Senatuſcōſultū tercuilianū·quo cauet̄ matri nō aue de teſta. ſucceſſione deferenda ut mater ingenua triū liberoꝝ ius habens ſi libertina quarto filio ſuccedit defuncto nō exiſtētibus ultimis liberis vel emancipatis·nec a patre·nec a matrę defūcti ſ̄ nouo iure.⁊ ſi ſolū unum peperiſſet·ſiue ſit ingenua ſiue libertina idē ius verſat̄. Vel ſenatuſconſultū tercuilianuȝ dr̄ cū matres vocant̄ ad hereditates filioꝝ ſenacōſul. tercul.ut Inſti. de teſta.ꝑ to.

Senatuſconſultuȝ traianū·alias caruianū ſtatuit ſi inter plures heredes infans ſit q̄ fari nō poſſit .⁊ ipſi rogent̄ ſeruū manumittere·nō ideo libertas intercidat·quia fari nō poteſt infans·nec ſeruuȝ pōt vendere·ſed extimatis partibꝰ ſeruū manumittant ſalua poꝛtione infantis.

Senatuſcōſultū damaſianū dicitur quo cautū eſt ſi abeſt illi iuſta cauſa qui libertatē debet .⁊ hoc pꝛonūciatū ſit ꝙ ꝑ inde libertas ei competit· ut ſi ab ipſo directe data eſſet.

Senatuſconſultū trebell̄.a nouo iure icrementū ⁊ foꝛmam hanc accepit·ut excluſo ſenatuſconſulto pagaciano liceat heredatē reſtituenti quartā partē retinere inter ipſum ⁊ fideicōmiſſariū ꝓ rata poꝛtione·dimiſſis actionibus cōtra coēm ſtipulationē.⁊ ſi totam hereditateȝ nolens reſtituerit·ad eum ⁊ in eum oēs transfert ſtipulationes.

Senatuſconſultuȝ turpilianū·quo ſtatuit̄ nequis publici iudicij crimen intentans ab accuſatione publici criminis cauſa oꝛdinata.i.poſt inſcriptionē ⁊ fideiuſſionē datam deſiſtat abolitione nō impetrata.

Senatuſconſultū velleianū inductū eſt in fauoꝛem mulierū· ſalȝ illarū quę leuitate ſua.⁊ ſexus fragilitate ſe ⁊ ſua obligant ꝓ alijs fideiubendo vel obligationem in ſe recipiendo ꝑ hoc in ſenatuſconſultū eis ſubuenit̄.⁊ concedit̄ vt ipſę indēnes ſeruentur ⁊ ſi cōueniāt̄ pꝛo tali obligatione poſſūt opponere exceptionē ſenatuſconſulti velleiani. Ceſſat aūt hoc ſenatuſconſultū cum mulier renūciauit vellei.⁊ omni auxilio.ff.e.ti.l.ult.

Senatuſconſultū noluſianū ſtatuit ꝙ qui impꝛobe in litē coeūt· aut quicq̄d ex condēnatione in rem ipſius redditū ſiue relatū ſit. l.iulia de pꝛiuata vi tenet̄.

Senatuſconſultū fauianū in diſſuetudinē abijt·introducēs adoptionē fieri per tres mares adoptantes·et tres intercedentes emancipationes.

Senatuſconſultū largitianū merito abrogatū eſt· latinā inducēs libertatē· qua q̄s moꝛte ſua recipiebat̄ extra libertatem.

Seneca.cę penl̄.coꝛ. ꝓpꝛiū nomen viri.

Senecia.cię.fę.ge. dicit̄ pilatura labioꝛum vel labiū·vel verbū ſenis.⁊ dicit̄ a ſenecio quod eſt aliquantulū ſenex. Vel ſenecia eſt illud rubꝛuȝ qd̄ eſt ſub aure piſcis·per quod diſcernit̄ an ſit recens an non. Alij dicunt ꝙ ſenecię dicunt̄ ſaliuę defluentes ꝑ genas ſenis·quas pꝛę ſenectute retinere nō poteſt.⁊ eas emittit ꝑ molares dentes qui canini.i. detractoꝛes dicunt̄· qd̄ congruit inuidis·de quoꝝ molaribus frequēs imundicia detractionis emittitur. Unde Hieronymꝰ in ꝓlogo Ezech. Sȝ vereoꝛ ne illud eis eueniat· qd̄ grece ſignius dr̄ ut vocent̄ fagolidoꝛos·hoc eſt·māducantes ſenecias. Itē ſm̄ Pap̄. Senecię herbę ſūt cito areſcētes·q̄ ꝑ macerias naſcūt̄.

Senecio.onis.i.aliquantulū ſenex.

Senecta.cte.⁊ hęc ſenectus.tutis·in eodem ſenſu. Et eſt ſenectus ſexta ętas·quę nullo annoꝝ numero finit̄· ſ̄ poſt q̄nqȝ ętates quātūcūqȝ vitę eſt· ſenectuti deputatur.

Senium vō eſt vltima pars ſenectutis· et dicit̄ a ſenus.na.nū.eo ꝙ ſit terminꝰ ſextę ętatꝭ.vel dicit̄ a ſenex. Unde Pſalmiſta.

Vſqꝫ in ſenectā ⁊ ſeniū deus ne derelin-
quas me. Itē ſenectū eſt ſupinū de ſeneo
ſꝫm antiquos. Et vt dicit̉ Sap̄. 4° Se-
nectus enī venerabilis ē nō diuťna. neqꝫ
annoꝝ numero cōputata. Cani autē ſunt
ſenſus hoīs. ⁊ ętas ſenectutis vita īmacu-
lata. qꝛ videlicꝫ in moribus ſenectus q̄dā
honeſtas eſt.
Senex. ſenis. maſ. ge. dicit̉ a ſenſus. quia ī
ſenibus ſolent ſenſus abūdare. qꝛ in anti-
quis eſt ſapiētia. ⁊ in multo tempoꝛe pru-
dentia. vt dī Iob. Vel p̄ cōtrariū. quia
ī eis ſenſus diminuūt̉. vñ dī ſenex. quaſi
ſe neſciēs. delirat enī ꝓpter nimiā ętatem.
⁊ eſt etymo. Vñ hic ſenioꝛ maſ. ge. ſicut et
ſenex eius poſitiuū. cꝫ ſuis antiqui dixerūt
hic ⁊ hęc ſenex. ⁊ hic ⁊ hęc ſenioꝛ. ⁊ hoc ſe-
ni°. ⁊ in ſuplatiuo ſeniſſimus. ma. mū. ſed
nūc caret ſuplatiuo. Et coꝛ. p̄mā ſenex. ſed
ſenus. na. nū. eā. pd. Vñ quidā. Facta no-
tanda ſenis volo verſibus edere ſenis. Et
a ſenex dī hic ⁊ hęc ſenilis. ⁊ hoc le. penul̉.
pd. i. res ſenis. vel ad ſenē ptinēs. ⁊ hęc ſe-
nilitas. tatis. ⁊ hęc ſenitudo. dinis. Et cō-
ponit̉ cꝫſenex. i. valde ſenex.
Sennaar. vallis latiſſima. in qua turris a
ſupbientibus ędificari ceperat. ſꝫm Hug.
Et Pap̄. dicit: Sennaar. locus eſt baby-
lonis. in q̄ fuit camp° duran. ⁊ turris quā
vſqꝫ in cęlū leuari conati ſūt. ⁊ acuit̉ ī fine.
Senones. galloꝝ q̄dā q̄ romā inuaſerūt. ⁊
coꝛ. no. Et nō q̄ galli ſenones ſunt franci.
Galli germani ſunt teutunici.
Senos. vel poti° ſynos. interp̄tat̉ ſenſus.
Senſibilis. ⁊ e. ⁊ hoc le. i. ſenſu pceptibile.
ſcilicꝫ aptū ſentire. vel aptū ſentiri. Inde
hic ⁊ hęc ſenſilis. ⁊ hoc le. penl̉. coꝛ. p̄ ſynco-
pam in eodem ſenſu. Item ſenſibilis etiā
ſꝫm aliā ſignificationē ſui v̄bi dī intelligi-
bilis. Quidā ponūt differentiā inter ſen-
ſibilis ⁊ ſenſilis. Vnde. Qđ ſentire pōt ⁊
ſentiri tibi ſit res Senſibilis. ſentire po-
tens eſt ſenſile tm̄.
Senſus. ſus. ſui. eſt quędā vis animę q̄ pa-
pit foꝛmas ī p̄ſēti materia. vel q̄ hō audit.
vel videt. vel tangit. ul̉ guſtat. ul̉ olfacit.
⁊ dicitur a ſentio. tis. Vel ſenſus dicitur
intellectus. ſꝫm aliā ſig̃tionē ſui verbi. Et
ſic ſumit̉. j. Ioānis vlť. vbi dī. Et ſcimus
quoniā fili° dei venit ⁊ dedit nobis ſen-
ſum, vt cognoſcamus deū veꝝ ⁊c̄. In qua
ſignificatione īuenit̉. ⁊ hoc ſenſū. ꝫ ſenſum
ꝓpꝛie attribuit̉ vocibꝰ. Senſus vō alijs
rebus. Et hinc ſenſuoſus. ſa. ſū. i. ſenſu ple-
nus. Itē a ſenſu dī hic ⁊ hęc ſenſualis. ⁊ h̄
le. i. ad ſenſū ptinēs. vel ſenſui. vel coꝛpori
deditus. vel ſenſu percipiēs. Inde h̄ ſen-
ſualitas. tatis. Itē a ſenſus. dī ſenſatus. ta.
tū. Et nō q̄ ſunt quiqꝫ ſenſus. ſcilꝫ audit°
viſus. guſtus. odoꝛat° ⁊ tactus. Tres ape-
riūt̉ ⁊ claudūt̉. duo ſemp̄ patentes ſunt.
Itē ſenſus dī q̄ñqꝫ aīa. qꝛ ſentit. quādoqꝫ
cuiuſlibet rei adiuentio. Sꝫ memoꝛia rei
īuentę recoꝛdatio.
Sententia. tię. ſꝫm Hug. eſt iudiciū ul̉ litis
deciſio. vel firma ⁊ indubitata reſponſio
vl aīaduerſio. vel ſenſus. ſine intellectus.
⁊ dī a ſentio. tis. Item ſententia quidam
coloꝛ rhetoꝛic° dī. ſcilꝫ breuis oratio aliq̄d
moralitatis generalit̉ cōpꝛehendens. vt
Obſequiū amicos veritas odiū parit. Vñ
ſententioſus. ſa. ſū. i. ſententijs plen°. Itē
ſꝫm Iſidoꝛum. ſententia eſt determinata
acceptio alterius partis cōtradictionis.
Sētētia ſꝫm Aço. in ſū. C. quō. ⁊ q̄ñ iudex
ſen. pſer. debet. q̄ñqꝫ pōt dici cuiuſcūqꝫ
orationis ſignificatio. q̄ñqꝫ ponit̉ p opi-
nione magiſtroꝝ. q̄ñqꝫ dī quicq̄d alicui
de re aliqua placet. q̄ñqꝫ eſt deportatio.
q̄ñqꝫ excoīcatio vel interdictū. ꝫ impꝛopꝛie.
qꝛ excoīcatio vel interdictū potius punit
quam finem cauſę imponit: ideo potius
pōt pena dici q̄ ſnīa ul̉ diffinitio. Q̄ñqꝫ
ſnīa dī qđ cūqꝫ iudicantis p̄ceptū. nō na-
turę. nō iuri. nō bonis moꝛibus contrariū.
Et ſꝫm hanc ſig̃tionem diſtinguit̉: Quia
ſnīaꝝ alia eſt diffinitiua. alia interlocuto-
ria. alia cōuentionalis. alia q̄ dī p̄ceptū-
alia multa. alia diſpenſationis.
Sententia diffinitiua. eſt diffinitio iudi-
cialis cōtrouerſię finē imponēs ex pꝛūciati-
tione iudicis dānatione vel abſolutionē
ꝯtinēs. Et hęc p̄ncipalē diffinit q̄ſtionē.
vt quādo auditis vtriſqꝫ partis allega-
tionib° cauſa tminat̉. ⁊ finis p̄ncipali ne-
gocio imponit̉. quā ſemel latā iudex reuo-
care non poteſt.
Sententia interlocutoꝛia. eſt ſententia ſe-
miplena. q̄ pfert̉ int̉ p̄ncipiū ⁊ finē cauſę
nō ſup p̄ncipali. ꝫ emergentibꝰ ⁊ inciden-
tibus q̄ſtionibꝰ. puta ſup libello offeren-
do. vel cōcipiendo. vel danda dilatione.
aut denegāda. ⁊ ſilibꝰ. p̄ncipali cā durā-
te, vt quādo iudex nō reſidēs p tribunali
int̉loquēdo int̉ ptes. ſine ſolennitate ſcri-
ptur̨ aliq̄d pꝛūciat đ plano. vel ſup aliq̄
incidēti. vel emergēti. extra pꝛimū intētū
principale. Et hanc pōt reuocare iudex

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ſiue ſit ordinarius·ſiue delegatus·ſiue ar-
biter·debet tñ cũ cauſe cognitione ferri·7
iudice cõcedente nõ ꝓcedente·iij.q.iij.§.
ſpaciũ.ſcḋm Goff.
Sententia cõuẽtionalis·ẽ amicabilis cõpo-
ſitio. vt qñ iudex cõuenit aliquẽ 7 cõmo-
net eũ·ne faciat cõtra cõuentionem.
Sñia ꝑ errorẽ lata·a q̃ nõ ẽ appellatũ·reuo
cat̃ ſi error ꝓbabilis poſtea detegat̃. vt
in.c.fraternitati. de fri. 7 male.
Sententiuncula.le.i.parua ſententia.
Sentes.tis.i.ſpina·vel arbor ſpinoſa·q̃ et
ſentix.ticis. vĩ. 7 vĩ a ſentio·q꞉ grauiter ſen-
tit̃ cũ pũgit. Vl' ſẽtes vĩ a ſitu·qḋ ẽ terra
inculta·in q̃ ſẽtes 7 ſpine naſcũt̃. Vñ Job.
30. Eſſe ſb ſẽtibꝫ delitias cõputabãt. Jñ
ſent⁹.ta.tũ. Et ſenticoſus.ſa.ſũ.i eodẽ ſen-
ſu·ſcilꝫ horridus·aſper.7 ſentibꝫ plen⁹·ſpi-
noſus. Vñ Terenti⁹ in eunucho. Video
ſentũ 7 ſqualidũ. Et ſentoſus.ſa.ſũ. 7 ſen-
tan⁹.ria.riũ. Et deſinit gtũs pluralis i iũ.
de ſẽtes.7 ẽ magi' i vſu i plr̃·q̃ i ſingulari.
Sẽtina.ne.penl'.pd.ẽ locus in naui·ad quẽ
vndiqꝫ cõfluũt aque.7 vĩ a ſentio.tis. q꞉
grauis fetor ibi ſentit̃.
Separ.paris.oĩs ge.i.ſeorſũ a pari.i.diſſi-
milis. Jnde hec ſeparitas.tatis.7 cor.pa.
Sepes.pis.fe.ge.i.munitio de ſpinis vl' li-
gnis·q̃ fit circa ſegetes·ad arcẽda pecora.
Fiũt etiã ſepes in obſidionibꝫ·vbi muri
nõ ſufficiũt·ad arcẽdos hoſtes. Et.pd.ſe.
Vñ Virgili⁹ Religio vetuit·ſegeti ꝯten-
dere ſepem. Jñ h ſepecula.le.7 ſepicula.le.
ambo dimi.i.parua ſepes.
Sephora.re.ꝓpriũ nomẽ mulieris. Et cor.
penl'. Unde in Aurora. Matrib⁹ aſtantes
grauidis ꝓhiba ſephora morti.
Sepia.pie. q̃dã piſcis dicta a ſepes·q꞉ q̃-
buſdã ſepib⁹ ẽ incluſa.7 habet i ſe quãdã
ſtrumã nigerrimi 7 amariſſimi ſucci ple-
nã·de q̃ fit optimũ incauſtũ. Vñ ſepia ꝓ
incauſto vel atramento ponitur.
Sepiola.le. dimi.i.parua ſepes.
Seps·indeclinale·vel ſeps ſepis· quidã
exiguus ſerpẽs·q̃ nõ ſolũ corp⁹. verũ etiã
oſſa veneno cõſumit. Jſte ſiqdẽ ſerpens·
qñ pũgit aliquẽ·facit carnẽ et oſſa ei⁹ ef-
fluere·ita q' ad minimũ puluerẽ redigũt̃.
vñ dictus eſt ſeps a ſepio.pis.qḋ ẽ clau-
do·vel ligo·ꝑ cõtrariũ·q꞉ apit 7 diſſoluit
oſſa et carnes vulneratas ab eo. Vñ Lu-
canus in 9° Oſſaqꝫ diſſoluẽs·cũ corpore
tabificus ſeps.
Septenarius.ria.riũ.vĩ a ſeptẽ. Et ſignt̃ ſe-
ptenarius ſũmam vniuerſitatis·q꞉ omne
tempus ſeptem diebus cõſũmat̃.
Septẽnis.ꝯ.t.7 h ne.i.ſeptẽ ãnoꝝ. Jñ hoc
ſeptẽniũ.i.ſpaciũ ſeptẽ annoꝝ.
Septẽtrio.trionis. vĩ qḋdã ſignũ·a ſeptẽ
ſtellis notabilioribus q̃ alie.habet enim
plures q̃ ſeptẽ. dicit̃ q̃ ſeptẽtrio·a ſeptẽ
ſtellis· quas vocant triones·q꞉ q̃ſi boues
aratorij ſemꝑ terũt arcã noſtri celi. Et cõ-
ponit̃ a ſeptem.7 trio trionis·qḋ eſt bos·
q̃ſi terio·q꞉ terrã terit· Vel q꞉ in q̃buſdã
regionibꝫ cũ bobus ſolẽt triturare framẽ-
tũ. vñ 7 quedam ſtelle dicunt̃ triones·q̃ſi
teriones·q꞉ ſemꝑ nobis apparẽt 7 terunt
aream noſtri celi. Vel trio grece latine vĩ
ſtella·qḋ cõponit̃ cũ ſeptẽ.7 vĩ ſeptẽtrio
a numero ſeptẽ ſtellaꝝ·q̃ſi ſeptẽ ſtelle·q꞉
illud ſignũ ſeptẽ ſtellis ẽ depictũ. Et nõ
q' duo ſunt ſeptẽtriones·ſcilꝫ maior 7 mi-
nor. Maior vt dicit Ariſtoteles·viginti
q̃ttuor ſtellas habet. Minor vero non niſi
ſeptẽ.7 gratia illius·alteꝝ ſignũ vĩ ſeptẽ-
trio. vel a ſeptẽ ſtellis notabilioribꝫ. Jtẽ
vtqꝫ vĩ plauſtrũ ſiue currus ſiue carrum
ꝓpt̃ diſpoſitionẽ ſtellarũ·ſꝫ h maius illud
minus. Jtẽ vtqꝫ ſcḋm fabulas vĩ vrſa vel
arctos·qḋ grece vĩ vrſa·ſꝫ hec maior·illa
minor. Jtẽ maior dicitur helice 7 caſina.
Minor dicitur cynoſura 7 arctophylax.
Et hinc tota iſta plaga mũdi dicit̃ ſeptẽ-
trio. Et etiam ventus principalis ab illa
plaga mũdi veniens·ſimilit̃ vĩ ſeptẽtrio.
Jnde hic 7 hec ſeptẽtrionalis.7 hoc ſe.ꝑ-
tinens ad ſeptẽtrionẽ·vel de ſeptẽtrione
exiſtens. Et hic ſeptẽtrionalis·ꝑ quodã
paralello·q꞉ illud ſignũ·ſcilꝫ ſeptẽtrionẽ
includit. Eadẽ cauſa vĩ arcticus. Jtẽ nota
q' trio idem eſt quod terrio.
Septẽ·nomẽ numerale·indecli.oĩs ge· Jñ
ſeptimus.ma.mũ. Et ſeptenus.na.nũ. Et
ſeptenarius.riũ.riũ. Et ſeptenarius.rij.
Septenus.na.nũ. vĩ a ſeptẽ. Vñ Geñ.7°
Ex oĩbus aĩantibus mũdis tolle ſeptena
7 ſeptena. Et ꝓducit penl'. Vñ in Aurora
vĩ. Septena nolunt luce quiete frui.
Septimana.ne. ſcḋm quoſdã vĩ a numero
dieꝝ·videlicet·a ſeptẽ.7 mane·qḋ eſt lux
q꞉ ſeptẽ luces vel dies in ſe continet·ſicut
ſcḋm eos hebdomada vĩ ab hepta·qḋ eſt
ſeptẽ.7 doas.qḋ eſt dies·q꞉ continet in ſe
ſeptẽ dies· Jñ ſeptimanari⁹.i.hebdoma-
darius. Et ſeptimanarius ria.riũ.
Septingenti.te.ta.i. ſepties centũ.7 vĩ a
ſeptẽ.7 centũ.7 mutat̃.c.in.g.

Septuageſimus.ma.mū. dī a ſeptuaginta. Et hec ſeptuageſima.mę.ꝑ illa dominica. in qua alleluia intermittit᷑.ꝛ cōplectit᷑ ſeptuagīta dies. vnde merito ſeptuageſima dicitur.

Septuagenus.na.nū. dicit᷑ a ſeptuagīta Inde ſeptuagenarius.ria.riū.

Septuaginta.numeri plr̄alis.oīs ge.et indecli.i.ſepties decē.ꝛ cōponit᷑ a ſeptem et gentos.quod eſt decem.

Septū.ti.neu.ge. dī locus circūcluſus. vt ſtabulū pecudū. vel ambitus.ꝛ dī a ſepio pis. Vn̄ Intra ſeptū tēpli.i. intra ambitū vel clauſuram.

Septunx.uncis.i.ſeptē vncię.

Septuſſis.ſę.ge.i.ſeptem aſſes. vel preciū ſeptē aſſium.

Sepulcrū.cri.ē locus vel tumulus in ꝙ defunctꝰ vel mortuus cōtinet᷑.ꝛ dī a ſepelio.lis. Sꝫ monumētū dī idē locus ſine corpore. Jn̄ hic ꝛ hec ſepulcralis.ꝛ hoc le.penl̄.pd. Et vt dicit Apuleius: Vitiū facit ꝙ poſt c.ponit aſpirationē in latinis dictionibꝰ. Vn̄ vitioſe aſpirat᷑ ſepulcrū.ꝛ pulcrū.

Sepulcrulū.li.dimi.i.paruū ſepulcꝝ.

Sepultura. ſm̄ Hoſt.qn̄qꝫ dī officiū qd̓ impendit᷑ ſepeliendis. qn̄qꝫ ipſa terra ad vſū ſepulturę deputata. qn̄qꝫ tūba marmorea vel lapidea. vel locus concauus in eccleſiaſtico cęmiterio factꝰ. in quo corpꝰ catholici requieſcit. Itē ſepultura eſt ius funerandi in eccleſię cęmiterio. ꝓueniens eccleſijs ex cōceſſione pontificis. Et nō ꝙ in tredecim caſibꝰ ꝓhibet᷑ eccleſiaſtica ſepultura. p̄ in pctō mortali publice decedenti.xiij.q.ij.non eſtimemus.2ᵒ latroni ꝛ furi.c. fures.de fur.3ᵒ ī adulterio occiſo.xxiij.q.v.placuit.4ᵒ in torneamēto occiſo.de tornea.c.j.5ᵒ raptori occiſo.c.ſuper eo.6ᵒ hęretico.xxiiij.q.ij.ſane.ꝓfertur.ꝛ.c.ſacris de ſepul.7ᵒ ſeipſū īterficiēti.c.placuit.ꝗall.8ᵒ excoīcato etiā minori.de ſen.exco.a nobis.ꝛ.c.ſacris.ꝗall.9ᵒ intdicto.de pe.ꝛ re.qd̓ in re.xᵒ publico vſurario.de vſur.q2 in oībꝰ.xjᵒ cōtēnenti cōfiteri ꝛ cōicare.c.oēs.de pe.ꝛ re.j2ᵒ in taberna occiſo xxiij.q.v.placuit.j3ᵒ ꝓprietario monacho.vel regulari.c.mona.de ſta.mona.ꝛ.c.cuꝫ ad monaſteriū.cū ſimilibꝰ.c.t.

Sequax.cis.oīs ge.i.diligēs ſecutor.qui ꝛ ſecutarius dī. Inde ſequaculꝰ.la.lū.i.aliquantulum ſequax.

Sequela.lę.pe.pd.i.mos.cōſuetudo.exemplum.ritus.ꝛ dī a ſequor ris.

Sequeſter.ſtri.qd̓ ꝛ tertię declinationis īuenit᷑.ſꝫ regulariter eſt ſecundę. Et dicit᷑ ſequeſter recōciliator.ꝙ diſcordes pacificat.ꝛ ꝙ certantibꝰ medius interuenit.qui apud grecos ameſos dī.apud quē pigra deponi ſolent.ꝛ dī a ſequēdo vel ſequor.eo ꝙ eius ꝙ electus eſt vtraqꝫ pars ſeqt᷑ fidē. Vn̄ Deutꝰ.5ᵒ. Ego ſeqſter ꝛ mediꝰ fui inter deū ꝛ vos. Jn̄ hec ſequeſtra.ſtrę.i.reconciliatrix.ꝛ ꝓprie certantes pacificās. Itē ſequeſter eſt is apud quē res litigioſa deponit᷑ a pluribus ꝛ ſequeſtrat᷑ ut ei ꝙ in cauſa vicerit reddat᷑.

Sequeſtrū.dicitur illud ſcriptū.qd̓ de ſequeſtratione cōficit᷑.ꝛ ſi ſit ex cauſa volūtaria.transfert poſſeſſionē in ſequeſtrū.

Sequeſtratio.eſt rei de qua agit᷑ ſepatio vel diſpoſitio vel poſſeſſionis interitio. Interim eni ꝙ res apud ſequeſtꝝ eſt.nec actor.nec reus poſſidet.vt.ff.de ſta.homi.l.libertus.

Sera.rę.ſę.ge.dī firmatura oſtij.ꝛ ꝓprie lignū qd̓ ex tranſuerſo obijcit᷑ ꝛ apponitur oſtio. Jn̄ hoc ſero indeclina. vel potiꝰ aduꝰ. licꝫ qn̄qꝫ ponat᷑ noīaliter.ſicut ꝛ mane. vt cū dī: Obſcurū ſero.pulcrū mane. Vel dī a ſero.ras. Claudit᷑ eni ſero cęlū.ſicut mane aperit᷑. vnde ꝛ nocte dī cęluꝫ clauſū.ꝛ die aptū.ꝛ ita ſero eſt.quaſi ſera cęli. Et hinc ſerus.ra.rū.i.tardus.extremus. Inde hęc ſeritas.tatis.i.tarditas. Itē a ſera dī hoc ſeruꝫ.ri.liquor ꝙ fluit de recenti caſeo dū p̄mit᷑. Et nota ꝙ ſeres ꝓpriū nomen ꝓpli cuiuſdā ē. Et ſerꝰ.ra.rū.ꝛ ſero aduꝰ.ꝓducūt ſe.ſꝫ ſero.ris.futuro ſerā.res.ꝛ hęc ſera.rę.ꝛ hoc ſerū.ri.ꝓ liquore caſei.ꝛ ſero.ras.cor.ſe. Vn̄ Ouidiꝰ de reme. Principijs obſta ſero medicina parat᷑ Cū mala ꝑ longas cōualuere moras. Itē alij verſus. Si far vere ſero creſcūt mea ſemia ſero. Fur obſtāte ſera nō furta facit niſi ſera. Sperne re pingue ſerū nō me facies niſi ſerū Illis ſiqua ſeres dabit ꝛ byſſum tibi ſeres.

Seraph.phis. dī ꝗlibet de ordine angelorū illorū ꝙ dicuntur ſeraphin. Et nō ꝙ ſeraphim ꝑ.m.ꝛ ſeraphin ꝑ.n. ita diſtinguūt᷑.ſicut ꝛ cherubim ꝛ cherubin.vide.ſ. in cherub.

Serenus.na.nū.i.letꝰ.hilaris.lucidus.clarus.tranquillus. Sꝫ ſerenū ad cęlū refert᷑ Trāquillū ad mare. Vn̄ quidā. Dic mare tranquillū.cęlū dic eſſe ſerenū. Inde hęc ſerenitas.tatis.

Seria.rię.i.olla.ꝛ dī a ſyria.quia in ſyria p̄

facta eſt. vel dicit̃ a ſerijs. quia vtilis eſt ⁊ neceſſaria. vel a ſerie. q2 ordine fit. Unde Releui oĩa dolia mea ⁊ oẽs ſerias meas. Inde hec ſeriola. le. dimi. i. pua ſeria. Vñ Perſius. Seriole veterum metuens eradere limũ.

Seres. ris. eſt quidã pplˀs. a quo dĩ hˀ ſericũ. q͛d vulgo dĩ ſera. q2 apud eos abũdãt vermes q̃ ſericũ egerũt. ſalz bombyces. a quibꝰ hˀ fila circũ arbores ducũt̃. Et hinc ſericus. ca. cũ. Et hec ſerica. ce. q̃da veſtis de ſerico. Et ſericatus. ta. tũ. i. ſerico ornatus vel intextus.

Series. riei. i. ordo. tenor. ⁊ dĩ a ſero. ris.

Serius. ria. riũ. i. vtilis ⁊ neceſſarius. Vñ Theodolus. Vt tua iam nr̃o poſtponas ſeria ludo. Et dĩ a ſerus. q2 ſerij ſeries neceſſaria ⁊ vtilia tractare ſolẽt. Inde ſerie aduer. i. vtilit̃. vel intente. ſedulo. ſtudioſe ex aĩo. Inuenit̃ etiã ſerio ablatiuus poſitus pro illo aduerbio ſerie.

Sermo. onis. ſicut dicit Pap. eſt duoꝝ uł plurimoꝝ collatio. quẽ greci dialogũ dicunt. Vel ſermo ẽ oratio humili ſtilo cõpoſita. hũanę locutioni finitiua. Vel ſermo eſt collocutio vnius pſonę ad aliam. Inde ſermũculus. li. dimi. i. puus ſermo.

Seron. ſepulcrũ. vel idolũ dicit̃.

Seros grece. oppidũ eſt. ⁊ dĩ latine ſerum. Vñ hic ſeres. ris. quidã populus.

Serotinus. na. nũ. i. tardus. vel tarde veniens. vel veſptinus. ⁊ dĩ a ſerus. Unde Geñ. 30. Factaq3 ſũt ea q̃ erant ſerotina Laban. ⁊ q̃ pmi tẽporis Jacob. Et nõ q͛ temporaneus imber dĩ in autũno vel in hyeme iactis ſemibꝰ nutriẽdis: Serotinꝰ ad incremẽtũ in vere vel in ęſtate. ⁊ cor. pe.

Serpedo. dinis. i. rubor cutis cũ mẽbroꝝ extantia. dictus a ſerpendo. eo q͛ ſerpat p membra. ⁊ producit penul̃.

Serpens. tis. dĩ a ſerpo. pis. eo q͛ multis ⁊ minutis ſquamaꝝ niſibus ſerpat ⁊ repat. Illa aũt q̃ q̃ttuor pedibꝰ nitunt̃. ſicut lacerti ⁊ ſtelliones. nõ ſerpẽtes. ſꝫ reptilia dicũt̃. Serpentes aũt illa reptilia ſunt. q̃ ventre ⁊ corpore reptãt. quoꝝ tot venena quot genera. tot pnicies quot ſpecies. tot dolores quot colores habent. Inde ſerpentinꝰ. na. nũ. Et nõ q͛ ſerpẽs habet q̃ttuor naturas. Prima ẽ. q͛ cũ ſenuerit. calligãt oculi eius. ⁊ ſi voluerit fieri nouus. abſtinet ſe a cibo donec pellis relaxetur. ⁊ inde coartat ſe vt ſenectutem ſuam deponat. Secunda eſt. cum venerit aquam bibere. in cubiculo ſuo venenũ deponit. ⁊ ſic aquã illitiet̃ bibit. Tertia ꝟo ẽ. ſi viderit hoiẽ nudũ timet. ſi viderit veſtitũ inſilit ĩ eũ. Quarta q̃ñ aliq̃s voluerit eũ occidere. totũ corpꝰ tradit ad penã. caput aũt ſuum cuſtodit. Unde Plinius dicit: q͛ ſi ſerpentis caput cũ duobus euaſerit digitis. nihilominus viuit. vnde totũ corpus obijcit p capite defendendo. Et eſt ſerpens ge. incerti. vel vt quidã volũt. cõis. ſicut bidens.

Serpẽtigena. nę. ge. cõis penul̃. cor. i. a ſerpente genitus.

Serpentulus. li. dimi. i. paruus ſerpens.

Serpillũ. li. q̃dã herba. q̃ ⁊ trifoliũ ⁊ pliolũ dicit̃. Unde Virgilius ĩ bucol̃. Allia ſerpillũ contũdit olenteſq3 herbas.

Serra. rę. fę. ge. eſt ꝑtenuis ferri lamina dentiũ mordacitate reſecãs q̃ attingit. ſm Pap. Et ſicut dicit Iſidorus. 14° etymo. Serrę nomẽ ꝺ ſono factũ eſt. i. a ſtridore: q̃ſi diceret. Ficticiũ nomẽ eſt a ſono. Vel dĩ a ſeco. cas. Vñ ſerrat ꝰ. ta. tũ. i. ſerra ſectꝰ.

Serrula. lę. dimi. i. parua ſerra.

Sertũ. ti. neu. ge. i. corona de floribꝰ inſertis ⁊ cõiunctis facta. Vñ ſertatus. ta. tũ. i. ſerto ornatus. vel coronatꝰ. Et ſertulũ. li. dimi. i. paruũ ſertum.

Seruitus. tus. tui. eſt conditio ſeruiendi. ⁊ dĩ a ſeruꝰ. Seruitiũ ꝟo ius vel actus ſuiẽtiũ. vel munꝰ Et ſm Iſidoꝝ. 5° etymo. Seruitꝰ ẽ maloꝝ hoĩuz poſtrema pęna. q̃ liberis oĩ ſupplicio grauior eſt. Nam vbi libertas perit vna. ibi pereũt ⁊ oĩa. Unde quidã. Nõ bene pro toto libertas vendit̃ auro. Hoc celeſte bonum pterit orbis opes. Et accipit̃ duobus modis ſeruitus ſalz pro latria. ⁊ p dulia grece. hoc eſt q͛ deo ⁊ hoĩbus cõpetit. ⁊ cor. vi.

Seruitus. ſm leges eſt ꝯſtitutio iuris gẽtiũ. q̃ quis ꝯ ius naturale alieno ſubijcit̃ dominio.

Seruitus pꝛedialis. eſt quędã conſtitutio qua pꝛediũ pꝛedio ſubiugat̃. Et ſeruitutes p̃diales. l. ex reales appellat̃. q̃ ſequunt̃ p̃dia. ⁊ eaꝝ ꝯſtitutio eatenus tenet. q̃tenꝰ expedit p̃dijs. i. ad fructꝰ eoꝝ papiẽdos.

Seruitutes ruſticę ſũt q̃ p̃dijs ruſticis debẽt. veluti iter. actꝰ. via. aq̃ductꝰ. aq̃ hauſtꝰ pecoris appulſus ad aquã. ius paſcendi. calcis coquẽdi. arenę fodiẽdę. quę tria vltima poſſũt dici noĩate ſeruitutes ruſticę ſꝫ ſupiora pꝛijs noĩbus carent. Nam iter eſt ius q͛ ex ędemea p agros tuos poſſũ in vicos publicos exire vel intrare. Sed

aquę hauſtus eſt· vt aquam haurire poſſim de puteo tuo.

Seruitutes vrbanę ſũt· quę prędijs vrbanis debentur· ſcilꝫ intuitu alicuius ędificij. Nam ędificijs ĩhęrẽt· veluti altius tollẽdi· aut nõ tollẽdi· ne deficiat luminibꝫ vel ꝓſpectu dom⁹ vicini. Itẽ ſtillicidiũ adũtẽdi vel nõ adũtẽdi ĩ tectũ vel ĩ areã vicini vt ſtillicidiũ tecti mei cadat in areã vł fũdum eius. Item vt liceat immittere vel proijcere tignum in parietem vicini.

Serula.lę.dimi.i.parua ſera.

Seruus.ui.maſ.ge. dicitur a ſeruando· qꝛ olim in bello capti· cũ iure poſſent occidi ſeruabantur.⁊ fiebant ſerui. Et ideo ſeru⁹ dicitur a ſeruando propter antiquã cõſuetudinem. Licet etiã quidã dicant modo ſerui· qui ſic ſeruati non fuerunt. Seruus ergo ex conditione ſeruitutis dicitur Item ſeruus in bello captus ⁊ ſeruatus. Famulus ex ꝓpa familia ſuoꝝ orť. Mãcipiũ ex hoſtibꝫ· q̃ſi mãcipatũ. vł q̃ſi manu captũ Idem eſt ſeru⁹ emptici⁹· q̃ ꝑcio emiť. Itẽ verna· ſiue vernaculus· in domo nutritus· qꝛ vernat.i.daret in domo. Et a ſeruus dĩ hęc ſerua.uę. Et ſeruus.ua.uũ. Et hĩ ⁊ hꝫ ſeruilis.⁊ hꝫ le.pe.pro. Inde hꝫ ſeruilitas.tatis. Et ſeruiliť.adũ. Et hꝫ ſeruitiũ. Inde ſeruitioſus.ſa.ſum.i.ſeruitio plenus. Itẽ ſeruus cõponitur Conſeruus.i. cum alio ſimul ſeruus.

Seruus eſt· qui de iure gentium vel ciuili dominio alieno ſubijciť. In hac parte et ius gentium ⁊ ius ciuile· detraxerunt iuri naturali. Et dicunť ſerui non a ſeruiendo ſꝫ a ſeruando. Impator enĩ vel princeps captos ab hoſtibꝫ qui ſerui ſunt capientiũ· vẽdere iubet.⁊ ꝑ hoc ſaluare.⁊ nõ occidere. Hoſtibꝫ enĩ captis ⁊ ſic in ſeruitutem redactis· hoc ſeruandũ eſt· quod vtile eſt.⁊ benignius viſum· ſcilicet eos omnes ſeruari ⁊ nõ occidi. Hoc enĩ benignitatis ẽ· ſed occidi crudelitatis: Ideo etiã dicta ſunt mancipia· quia ab hoſtibꝫ manucapiuntur. vt Inſti. de iure pſo.⁊.ff.de ſta.ho.l.libertus. Sunt etiã ſerui vernę· q̃ ſunt ex ancillis manentibꝫ in domo.l.ticię textores.ff.de le.j. Alij ſunt ſerui lecticarij qui faciunt lecticas.e.ti.

Seruus ordinari⁹ dicitur· qui alijs ſeruis eſt ꝓpoſitus· ſcilꝫ qui habet alios ſeruos ſub ſe quibꝫ pręeſt.⁊ ꝓcipit eis q̃d vult.

Seruus vicarius eſt· qui ſeruo ordinario ſubminiſtrat.

Seruus mediaſtinus vel medianus eſt· q̃ medium gerit actum· ſcilꝫ qui nec eſt ordinarius· nec vicarius· ſꝫ medius inť hos ⁊ illos connumerandus.

Seruus librarius· a libra dictus eſt· ſcilꝫ q̃ ponderibꝫ p̃eſt· ⁊ librę numorũ ⁊ ꝑmutatorũ cuſtodiã habet in domo dñi ſui.

Serui inſulani· alias inſularij· ſũt q̃ retinẽť in inſula.i.in domo· nec mittunť in agros nec in villam. Domus aũt diciť inſula· eo ꝙ inſunt ei habitatores· licꝫ inſula q̃nq̃ diciť in ſolo.i.mari ſita.

Serui villici ſunt· qui ad villã mittunť.

Serui victores ſũt· quos quis victos habet ꝑparandi cauſa.

Serui cubicularij dicunť· q̃ lectũ ⁊ cubiculũ dñi ſui procurãt· qui vulgo camerarij vocanť a camera.

Serui dedititij diciũť qui ĩ morte liberi.⁊ ĩ vita ſua ſerui ſunt· quoꝝ libertas ſublata eſt. vt Inſti. de liberti.§.libertinoꝝ.

Serui latini ſunt· qui a dñis erant manumiſſi vt in vita eſſent liberi.⁊ in morte ſerui.⁊ eoꝝ bona tanq̃ ſeruorũ ad dños deuoluebãť. vt in.§.ꝑall. Inſti. de liberti.

Serui atriarij vel atrienſes· ſunt illi q̃ atrij cuſtodiã faciunt.

Seruus corruptus dĩ ſeruus q̃ ꝑ alicuius inductionẽ factus eſt de bono malus· vel de malo deterior· ſcilꝫ in aĩa ⁊ corpore.

Seruus public⁹· dĩ tabellio· nõ qꝛ ſeruus ſed qꝛ publicũ exercet officiũ.ff.de adop.l.non aliter.

Seſſibilis.lis.ꝯ.t.⁊ hꝫ le. qꝺ aptũ eſt ad ſedẽdũ. vel ut q̃s ſedeat ſuꝑ illud.⁊ ꝑ syncopã ſeſſilis.le.idem.⁊ cor.penul. Vñ Perſi⁹ Exhalet vapida lęſuꝫ pice ſeſſilis obba. Et dĩ ſeſſilis· qꝛ apta eſt ſedere· habet enĩ fundũ amplũ.⁊ latũ.⁊ ita melius ſedet.

Seſſillus.la.lũ.i.paruus ſtatura· qꝛ nõ videť ſtare· ſꝫ ſedere.⁊ dĩ a ſedeo.des.

Seſſis.i.ſex oboli· vel preciũ ſex obolorum ⁊ diciť a ſex.⁊ as aſſis.

Seta.tę.fę.ge. diciť a ſus· qꝛ a ſue procedit in parte· uł a ſuo ſuis· eo ꝙ valeat ad ſuẽdũ. Inde ſetoſus.ſa.ſũ.i.plen⁹ ⁊ abũdãs ſeta. Inde ſetoſitas.tatis.

Setarius.ria.riũ.⁊ hoc ſetariũ.rij. qꝺ ⁊ ſetatiũ dĩ· inſtrumentũ purgandi farinã.

Seth· filius Adę.⁊ interp̃tať reſurrectio· eo ꝙ poſt fratris reſurrectionẽ nat⁹ ſit· q̃ſi reſurrectionẽ fratris ex mortuis ſuſcitaret Idẽ ⁊ poſitio· qꝛ de⁹ eũ ꝓ Habel poſuit.

Sethiniani quidaꝫ hęretici dicti a Seth

filio Ade· dicentes eum eſſe chriſtū.

Sethin· genus ſpinaꝝ eſt in heremo· ex q̄-bus fit lignum imputreſcabile· ſm Hugͦ. Et vt dī in Papia: Sethin ligna quāto accendūtˀ· tāto duriora efficiūtˀ. Jn hiſto-rijs aūt ſup Exo. dī. Sethin nomē ē mōtꝭ regionis. ⁊ arboris q̄ ſimilis eſt albe ſpine in folijs. ⁊ eſt leuiſſimū lignū incremabile ⁊ imputribile. ⁊ acuitˀ in fine.

Setula. le. dimi. i. parua ſeta.

Seuerus. ra. rū. i. auſterus· diſtrictus· rigi-dus· vel purus. ⁊ dicitur a ſatis ⁊ verus· quaſi ſatis verus· tenet enim ſine pietate iuſticiā. Cōtra illud Eccleſiaſtes. 7ͦ Noli eſſe iuſtꝰ multū. vbi diē glo. Sūmū ius ſūma iniuria eſt. Jtem ſup illud Jſaie. 30. Hec eſt via ābulate in ea· neqꝫ ad dextrā neqꝫ ad ſiniſtrā declinabitis. diē glo. Jn vtraqꝫ pte quicq̄d ſup modū ē· in vitio ē. Vel aūt dī ſeuerꝰ q̄ſi ſequēs vera· etymo. ē. Jn̄ hec ſeueritas. tatꝭ. i. auſteritas· rigor vel integritas iudicij· vl̄ vehemētia vltiōis

Seueriani· q̄dā heretici a Seuero exorti· vinū nō bibūt. vetus teſtamentū ⁊ reſur-rectionem non recipiūt.

Seuus. ua. uū. i. crudelis. Sed ſeuus in ira. Crudelis in ſanguine. Jn̄ hec ſeuicia· cie. ⁊ hec ſeuicies. ciei. i. crudelitas. Et ſeuus cōponitˀ. tamſeuus. q̄ſi ſeuus. i. valde ſeuus ⁊ producit ſe.

Sex· ab hex· ſubtracta. h. ⁊ pro ea poſita. s. diciē apud latinos· hi ⁊ he ⁊ hec ſex· oīs ge. indeclinabile. Jnde ſenus. na. nū. ⁊ ſe-narius. ria. riū. ⁊ hec ſenaritas. tatis. Et h ſenarius. rij. p illo numero. ⁊ pd. ſe ſenus.

Sexageſimus. ma. mū. diciē a ſexaginta. Et hec ſexageſima. me. dominica poſt ſe-ptuageſimā Et inchoatˀ a dn̄ica qua can-tatur. Exurge dn̄e· ⁊ terminatˀ in quarta feria poſt paſca· ſcilꝫ. Venite benedicti ⁊c cōplectēs octo hebdomadas ⁊ quattuor dies. ⁊ habet ſexaginta dies.

Sexaginta. oīs ge. pluralis numeri· inde-clinabile. i. ſexies decem. ⁊ diciē a ſex ⁊ gē-tos quod ē decem. Jnde ſexagenus. na. nū. ⁊ ſexagenariꝰ. ria. riū.

Sexangulus. la. lū. i. ſex angulos habens. Jnde ſexangulatus. ta. tū. Et ſubſtantiue dī hic ſexangulus. li. pro tali figura.

Sexennis. ⁊. e. ⁊ hoc ne. i. ſex annoꝝ. ⁊ diciē a ſex ⁊ annus. Jnde hoc ſexenniū nij. i. ſpa-ciū ſex annorum.

Sexqui. i. totū. Jnde p compoſitionē· hic ſexquipes. dis. i. totus pes· ſcilicꝫ mēſura vnius pedis. Jnde hic ⁊ hec ſexq̄pedalis. ⁊ hoc le. penˀ. prod. i. qui cōtinet menſuraꝫ totius vniꝰ pedis. Vn̄ Oratius. Proijcit ampullas. ⁊ ſexquipedalia verba. i. totuꝫ pedē obtinētia. Jn̄ hec ſexquipedalitas. tatis. Jtem ſexqui cōponitˀ cum alter. ⁊ fit ſexquialter. ra. rū. i. continens totū ⁊ totiꝰ medietatem. Vnde ternarius eſt ſexqui-alter binarij vel ad binariū· quia cōtinet ipſū totū ⁊ eiꝰ partē ſiue medietatē· ſcilꝫ vnū. Et cōponitˀ ſubſexquialtˀ. ra. rū. q̄ ab alio cōtinetˀ totꝰ ⁊ eiꝰ altera ps. vnde bi-narius eſt ſubſexquialter ternarij vel ad ternariū. Jtem ſexqui cōponitˀ ſexquiter-tius. tia. tiū. ⁊ ſexquioctauus. ua. uū. i. con-tinens aliud totū ⁊ eius tertiam partē. vt quaternariꝰ ternariū. vel continens aliud totum ⁊ eius octauam partem· vt noue-narius cōtinet octonarium. Et per com-poſitionē ſubſexquitertius. tia. tiū. ⁊ ſub-ſexquioctauus. ua. uū. i. qui ita cōtinetur ab alio. Et ſimiliter poteſt dici p cōpoſi-tionē· ſexq̄quartus. ta. tū. ⁊ ſexquiquītus ta. tū. ⁊ ſexquiſextꝰ. ta. tū. ⁊ ſic de ſimilibꝫ.

Sextarius. rij. duarum librarū eſt· qui bis aſſumptus dī bilibris· aſſūptꝰ quater fit greco noīe cerix· quinquies complicatus quinarē ſiue gomor facit· Adijce ſextum reddit congiū: Nam congius ſex metiē ſextarijs· et hinc ſextarij nomen tractum eſt. Et conſtruitˀ cū genitiuo. vt ſextarius vini. Et nota q ſextarius ſiue dicatˀ men-ſuratum· ſiue menſura· ſiue quantitas illi mēſure adiacens· ſiue aliquid aliud· ſemp eſt maſ. ge. ⁊ non neutri.

Sextertiū. tij. quoddā pondus duarū li-brarū ⁊ ſemis· quaſi ſemiſtertiū. Jnde ſe-xtertiarius. ria. riū. qui erogat ſextertium vel ad ſextertiū ptinens.

Sextilis. vide. ſ. in quītilis.

Sextupes. dis. maſ. ge. i. pediculus. ⁊ diciē a ſex. ⁊ pes· eo q habeat ſex pedes· Jnde ſextupedoſus. ſa. ſū. i. ſextupedibꝫ plenus.

Sextuplus. pla. plū. dicitur quaſi ſexqui-plus. i. continēs totū ⁊ plicā totius. i. me-dietatē. ⁊ diciē a ſex· ⁊ plica. Jnde hec ſe-xtupla. ple. i. totum ⁊ dimidiū· ſcilꝫ ſūma capitalis ⁊ dimidiū.

Sextus. ta. tū. nomen numerale ordinale.

S ante J

Siban diciē tertius menſis a martio· ſcilꝫ maius. ⁊ acuitˀ in fine.

Sibylla. le. interpretatˀ mens ſiue conſiliū

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

dei. ⁊ dicitur a ſios. quod eolico ſermone dī deus vel ſanctus. ⁊ bule conſiliū ſiue ſnīa. quaſi diuina ſententia vel dei mens. Et eſt nomen appellatiuū ſibylla. quaſi prophetiſſa. Sicut enī omnes viros prophetātes. prophetas vel vates dicim⁹. ita omnis femina prophetās ſibylla vocat᷑. Decē aūt ſibyllas aptiſſimis auctoritatib⁹ fuiſſe tradunt᷑: Quaꝝ pma chaldea vl' perſica fuit cui⁹ erat nomē ppū Sambethe. Secūda libyca. Tertia delphica. i tēplo delphici apollinis nata. q̄ troiana bella vaticinata eſt. Quarta italica. Quīta erythrea noīe Herophila in babylone orta. que grecis ilion petentibus vaticinata eſt perituraꝫ troiā. ⁊ Homeꝝ mendacia ſcripturꝝ. Sexta ſamia a ſamos iſula. q̄ dī Phēto. Septima cumana ab vrbe cumarū. que ⁊ dī amalthea ⁊ taraxandra et deiphobe ſm Virgiliū. cuius ſepulcrū adhuc in ſicelia monſtrat᷑. Octaua helleſpontia. in agro troiano nata. q̄ Solonis ⁊ Cyri tēporib⁹ fuiſſe memorat᷑. Nona phrygia. Decima tiburtina vl' poti⁹ egyptia. noīe Albunea Quarū oīuꝫ carmina offerūt᷑. in quib⁹ de deo ⁊ chriſto ⁊ gentib⁹ ſcripſiſſe vaticinādo manifeſtiſſime cōprobat᷑. Celebratior autē inter ceteras erythrea phibet᷑. quam eo tempore vaticinatā nōnulli ferūt. quo roma cōdita eſt. ⁊ ī iudea rex erat Achaz vel ſicut alij dicūt. q̄ ei ſucceſſit Ezechias. Hec ſane de chriſto queda manifeſta cōſcripſit: Cuius carmina in quodaꝫ greco codice inueniunt᷑ ita in capite habentia. ιησοσ χρειστοσ θεου υιουσ σωτηρ σταυροσ. quod eſt latine. Jeſus chriſtus filius dei ſaluator.

Sica. ce. fe. ge. dicit᷑ gladius breuis vel cultellus ex vtraqꝫ parte ſcindens ⁊ acutus quo maxime vtunt᷑ qui apud italos latrocinia exercent. Et vt dī. telū eſt in baculo abſconditū. Inde ſicarius. rij. q̄ ſicaꝫ defert. vel homicida. ⁊ pducit primā. Vñ Orati⁹ i libro ſmo. Qz mechus foret aut ſicarius aut alioquin. Item Act. 21°. Eduxiſti in deſertū quattuor milia viroꝝ ſicarioꝝ. ⁊ ſcribit᷑ p vnū. c. Pap. dic. Sicari⁹ dicit᷑. q2 ad ppetrādū ſcel⁹ ſit telis armat⁹.

Sicera. re. fe. ge. eſt oīs potio que extra vinū inebriare poteſt: Cuius licꝫ nomē hebreū ſit. tamē latinū ſonat. p eo q2 ex ſuco frumenti vel pomoꝝ efficiat᷑. aut palmaꝝ fructus in liquorē exprimant᷑. coctiſqꝫ frugibus. aqua pinguior. quaſi ſucus colat᷑. ⁊ ipſa coctio ſicera nūcupat᷑. Unde Luc. p°. Vinū ⁊ ſiceram non bibet.

Sicima. me. dicta eſt ſichen. q̄ nunc neapolis dicit᷑. ⁊ cor. ci. Unde in Aurora. Poſt Eſau pacem Jacob ſicimis manet exit.

Sichen filius fuit Emor. qui quandā vrbē edificauit quā ſuo noīe appellauit ſichen. hoc hebraice. latine dicit᷑ ſicima. me. Et eſt ciuitas ſamarie. Ipſa eſt nūc neapolis ciuitas ſamaritanoꝝ.

Sycophanta. te. i. falſus calumniator. vel viliū reꝝ appetitor. Fert᷑ tamē ſycophanta. apud grecos dici. fic⁹ comedēs. a ſycos quod ē fic⁹. ⁊ phagin quod ē comedē. Sꝫ hac ratiōe dī ſic falſus calūniator: Cuidā dño apud grecos miſſe ſunt ficus. quas latent᷑ quidā ſuus famulus comedit. et cepit calumniari aliū ⁊ accuſare. q2 ipſe eas comediſſet. Tūc dominus precepit aquā calidā bibi ab eo qui comederat ficus. q̄ bibita. ſtatim euomuit ficu᷑. vnde poſtea ſp dictus ē ſycophāta. i. ficus comedēs. ⁊ q2 falſe fuit calūniatus ſociū comediſſe eas. ideo inoleuit cōſuetudo. vt falſus calumniator diceretur ſycophanta.

Sycos grece. ficus dicit᷑ latine.

Siclus. genus eſt ponderis. De quo Iſidorus etymo. 16°. Sichel qui latino ſermone ſiclus corrupte appellatur: hebreuꝫ nomen eſt. habens apud eos vncie pondus. Apud latinos autē ⁊ grecos. quarta pars vncie. ⁊ ſtateris medietas. ⁊ drachmas appendens duas. Unde cū in litteris diuinis legitur. ſiclus. vncia eſt. Cum vero apud gentiles. tūc quarta pars vncie eſt.

Sycomorus. ri. arbor quedam eſt in folijs ſimilis moro. in alijs ficui. vnde ⁊ ficus fatua dicit᷑. Hanc arborē latini celſam vocant ab altitudine. quia non eſt breuis vt morus. Inde hoc ſycomoꝝ. ri. ⁊ hoc celſuꝫ pro fructu illius. Et producit mo. Unde quidā. Cum cōcauo morus moruqꝫ ſoror ſycomorus. Et facit gtīs pluralis ſycomoroꝝ. Inuenit᷑ tamē ſycomoꝝ p ſyncopam. p ſycomororū. ſic virū p viroꝝ. Vñ 2. paralipo. 9°. Tantāqꝫ copiam prebuit argenti in hieruſalem. quaſi lapidū. ⁊ cedroꝝ tantā multitudinē velut ſycomorū que gignūt᷑ in campeſtribus.

Siculus. li. rex fuit ſicelie. vñ illa tra dicta eſt ſicelia. Sicut eadem dicta eſt ſicana a Sicano rege. Item a ſicelia dicitur ſiculus. la. lum. penul᷑. correpta. patriū. Unde Oratius. Inuidia ſiculi nō inuenere tyrāni

Toꝛmentū maius ⁊c. Et h̄ ⁊ hec ſiceliēſis.
⁊ hoc ſe. Et hic ſicelides. dę. Inde h̄ ſicelis
dis. i. ſicelienſis. ⁊ declinat̄ patronymice.
Vnde Virgilius. Sicelides muſę paulo
maioꝛa canamus.
Sidon. fuit filius primogenitꝰ Chanaan
A quo dicti ſūt ſidones. Et hinc ciuitas
eorū in phenicia ſidon dicta eſt. Inde h̄
⁊ hęc ſidon. donis patriū. Et ſidonia. nię.
ꝓuincia adiacēs. Inde ſidonius. nia. niū.
Sidonꝗ interꝑtant̄ venūdātes Vl' lin/
gua phenicū. piſcis dı̄ ſidon. vn̄ a copia
piſciū ꝫ ſidon ꝑdicta ciuitas eſt dicta. Et
iterꝑtat̄ venatoꝛ. vel venatrix. Vn̄ Gen̄.
49º. Pertingēs vſqꝫ ad ſidonē. ⁊ pd. do.
Sidrach lı̄gua chaldęa. interꝑtatur decoꝛ
Sidus. deris. neu. ge. i. ſtella. vel (meus.
collectio ſtellarū in aliquo ſigno. ⁊ dı̄ ſic
a ſimul ſedēdo. Inde ſidereus. rea. reū. i.
res ſideri. vel ꝑtinens ad ſidus.
Syenes. ciuitas quedā ęgypti.
Siphon. phonis. maſ. ge. i. tuba. vel potiꝰ
concha. ſiue vas in quo mingebāt. in quo
cū vrina cadit facit ſibilatū. ⁊ ideo ponit̄
pro ſibilatu vrinę. vel pro bombo. Vnde
Iuuenalis. Effigięqꝫ deę longis ſiphoni/
bus iplent. Vel pōt h̄ teneri i. ꝓpo ſenſu.
Nā hmōi vaſa ſuſpendebāt mulieres ad
ſimulacrū pudicitię facientes qͣ̄qꝫ turpia
in templo eius. Siphon etiā vas dicit̄ q̄
vtunt̄ in oriente ad extinguendū ignem.
Sigalū. li. pe. coꝛ. quedā ānona vn̄ fit peſſi/
mus panis. pro q̄ q̄dā minus intelligen/
tes ſolent ꝓferre ſiliginē. ⁊ dı̄ a ſige. qđ ē
ſilētiū. vel ſilere. q꜡ videt̄ ſilere ⁊ tacere int̄
alias ꝓpter ſui vilitatē. vel pōt dici a ſi/
ligo. Vn̄ ſigalinus. na. nū. pe. pd. Et ſigali/
ceus. cea. ceū. Et ſigaleus. lea. leū. ⁊ ſigalo/
nius. nia. niū. Vn̄ terra illa q̄ tali annona
abundat. dicta eſt ſigalonia. lonię.
Sige. dı̄ ſilentiū vel ſilere. Inde hoc ſigeū
geı̄. ꝓmontoꝛiū iuxta troiā. Inde ſigeus
gea. geū. qđ qn̄qꝫ tātū valet quātū troia/
Sigena. nę. dicit̄ genꝰ piſcis. (nus.
Sigillū. li. neu. ge. dimi. a ſignū. dı̄ ſignuꝫ.
anuli. ⁊ illud qđ fit in cera litterarū ſignū.
eſt ſigillum.
Signifer. ra. rū. pe. coꝛ. i. ferens ſignū.
Signū. ni. neu. ge. i. nota. oſtentū. vexillū.
Signa dicūt̄ minoꝛa. oſtenta vo maioꝛa
Itē ſm̄ Pap. ſigna dicunt̄ argumēta ra/
tionis indicia. notę. cōiecturę. veſtigia te/
ſtimonia. Itē q̄dā ſtellę dicunt̄ ſigna. q꜡
eas nautę obſeruāt in gubernādis remi/
gijs. Itē ſignū ponit̄ qn̄qꝫ pro cuſtodia.
Vn̄ Eccl̄. 42º. Sup mulierē nequā. bonū
eſt ſignū. i. ſigīta cuſtodia.
Syllepſis. eſt diſſimiliū clauſularꝫ ꝑ vnū
ꝟbū cōglutinata cōceptio. ⁊ dı̄ a ſyn. qđ
eſt con. ⁊ lepſis. qđ ē ſumptio vel captio.
Silētiū. tij. neu. ge. ut dicit. nihil eſt. h̄ vbi
vox nulla eſt dı̄ eſſe ſilentiū. Similit̄ te/
nebrę nihil ſunt. h̄ vbi lux non eſt tenebrę
eſſe dicunt̄.
Silentiarius. rij. q̄ ı̄ palatio vel alibi ſilen/
tiū indicit. ⁊ eſt nomen dignitatis.
Silentiarij. idē ſunt qđ cōſiliarij vel ſecre/
tarij pꝛincipis qui ſelere debent ⁊ occul/
tare ꝓncipis cōſilia. vt. ff. de mino. l. verū
glo. iij. l. illud. C. de coll'.
Silex. licis. incerti generis. dı̄ duriſſimus
lapis qui ictu ferri ignē emittit. qui ⁊ fo/
carius dı̄. Et coꝛ. ſi. Vn̄ Virgilius in. 7º
eneı. Stabat acuta ſilex pręciſis vndiqꝫ
ſaxis. Itē coꝛ. penl'. gtı̄. Inde ſilicinus. na.
nū. pe. pꝛod. i. petroſus. Et ſiliceus. cea. ceū
i. res ſilicis. vel de ſilice exiſtens.
Silicernus. ni. quod ⁊ hꝰ ſilicernius nij dı̄
i. moꝛibūdus. i. ſimilis moꝛtuo. qͣ̄ſi ſilices
cernēs. i. ſepulcrū. Vel dı̄ ſilicernus. ſenex
vetus. incuruus ꝓpter ſenectutē. vicinus
moꝛti. ⁊ dı̄ a ſilex ⁊ cerno. eo ꝙ cōſideret
⁊ cernat terrā ⁊ ſilices. vel quia ꝓpter cur/
uitatē cernat trā ⁊ ſilices. Itē ſilicernꝰ po/
nit̄ qn̄qꝫ ꝓ firmo ⁊ duro vt ſilex. ut ı̄ Phy
ſiologo. Denuo ſi peccas ſilicernꝰ extas.
Siligo. ginis. fę. ge. eſt quoddā genus tri/
tici. ⁊ dı̄ a ſeligo. gis. eo ꝙ ſit ſelectum ab
alio. Nā in pane eius ſpecies eſt ꝑcipua.
Vn̄ qn̄qꝫ tenuiſſimus ⁊ puriſſimus flos
farinę dı̄ ſiligo. vnde fit nobiliſſimus pa/
nis. Et ꝓducit li. Vn̄ Iuuenalis. Sꝫ te/
ner ⁊ niueus molliqꝫ ſiligine factus. Inde
ſiligineus. nea. neū. ad ſiliginē ꝑtinēs. vel
de ſiligine factus.
Siliqua. ſicut dicit Hug'. genus eſt legu/
minis qđ poꝛci in africa comedūt. Itē ſi/
liqua dı̄ folliculus cuiuſlibet leguminis ⁊
purgamēti eius. Et coꝛ. li. Vn̄ Virgiliꝰ ı̄
ꝑ geoꝛ. Vn̄ pūꝰ letū ſiliq̄ quaſſante legu/
mē. Aut tenuis fętꝰ vicię triſtiſqꝫ lupini
Suſtuleri ⁊c. Itē ſiliq̄ dı̄ q̄dā arboꝛ. Vn̄
dicit Iſidoꝛus etymo. 17º. Silicon quaꝫ
latini coꝛrupte ſiliquā vocant: ideo a gre/
cis tale nomē accepit. eo ꝙ ligni eius fru/
ctꝰ ſit dulcis. Xylon quippe dicūt lignuꝫ
licon dulce. Inde hęc ſiliqua dı̄ fructus
eius qui colligit̄ ad opus poꝛcoꝝ. Et ſiliq̄

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

eſt viceſimaquarta pars ſolidi·uł quarta
pars aſſis. In hiſtoria ſup Lucã 15º dicit
ſic. Siliquas abũ porcorũ dixit. Et ẽ ſm
q̃ſdã ſiliqua fructus arboris ſonũ facientis
dum comeditꝛ. eſt autẽ genus leguminis
ſonoris folliculis ⁊ vacuis·qđ magis ven
trem onerat q̃ꝫ reficiat.
Syllaba.bę.fę.ge.i.cõphenſio litterarũ
⁊ dı̃ a ſyllabin grece·qđ dı̃ cõphendere
Inde ſyllabicus.ca.cũ. Itẽ ſyllaba cõpo-
nitꝛ cũ monos .⁊ dı̃ monoſyllabꝰ.ba.bũ.i.
vnius ſyllabę. Item cum dis·bis·tris. et
dicitꝛ diſſyllabꝰ.ba.bũ.⁊ biſſyllabus .ba.
bũ.i.duaꝝ ſyllabaꝝ. Triſſyllabus.ba.bũ.
i.triũ ſyllabaꝝ.⁊ ſcribũtꝛ p geminũ.s. Itẽ
a ſyllaba componitꝛ tetraſyllabus.ba.bũ.
i.q̃ttuoꝛ ſyllabaꝝ. Pẽtaſyllabus.ba.bũ.i.
quinqꝫ ſyllabaꝝ. Hexaſyllabus. ba.bũ.i.
ſex ſyllabaꝝ. Heptaſyllabus.ba.bũ.i. ſe-
ptẽ ſyllabaꝝ. Decaſyllabus.ba.bũ.i.decẽ
ſyllabaꝝ. Polyſyllabus ba.bũ.i.plurimũ
ſyllabarũ. Et inde monoſyllabicus.ca.cũ.
⁊c. Et hinc monoſyllabice·aduer.⁊ ſic de
alijs predictis.
Syllogiſmꝰ.mi.dı̃ a ſyn·qđ ẽ con.⁊ logos
ſermo·q̃ſi collectio ⁊ cõiunctio ſermonũ.
Inde ſyllogiſticꝰ.ca.cũ. Eſt aũt ſyllogiſmus
oratio·in q̃ q̃buſdã poſitis·neceſſe ẽ aliud
accidere p ea q̃ poſita ſunt. vt Oẽ aĩal eſt
ſubſtantia. ois hõ eſt animal. g̃ ois hõ eſt
ſubſtãtia. Hoc totũ ẽ oratio q̃dã·in qua
q̃buſdã poſitis.i.p̃miſſis duabus ꝓpoſitio-
nibus·neceſſe eſt p ea aliud ſeq̃.i.ꝯcluſio-
nẽ. Dis g̃ ſyllogiſmus cõſtat ex tribꝰ ter-
minis.⁊ duabus ꝓpoſitionibꝰ·q̃rũ prima
vocatꝛ maioꝛ·ſecunda ſcđo minoꝛ.
Siloa vel ſiloe·fons eſt ad radicẽ montis
ſion·q̃ nõ iugibus aquis·ſꝫ in certis horis
ebullit.⁊ p terrã concauã.⁊ antra ſaxi du-
riſſimi cũ magno venit ſonitu.
Silua.uę. eſt ſpiſſũ nemus ⁊ breue. ⁊ dı̃ a
ſilen·qđ eſt vaſtitas vel ſilentiũ·qꝛ ſilua ẽ
vbi loca vaſta ſunt .⁊ deſerta et ſilentio
plena. Silua etiã interdũ dı̃ ⁊ fructuoſę
arbores. ⁊ infructuoſę . Inde ſiluoſus.ſa.ſũ.i.
ſiluis plenꝰ. Sylua põt etiã dici a xylon
qđ eſt lignũ· q̃ſi xylua· eo qꝛ ibi ligna ce-
dantꝛ.⁊ ſic ſm aliquos ſcribitꝛ p.y.grecũ.
Silua cedua·eſt q̃ ad hꝫ vt cedatꝛ deputata
eſt.⁊ dı̃ apta cedi·qꝛ facile ſuccreſcit.
Silua paſcua·dı̃ quę paſcuis pecuduꝫ eſt
aſſignata. (ſumuntꝛ.
Silua palaris· eſt ex q̃ pali ad podimenta
Silueſtris.ꝯ.tre.⁊ hoc ſtre.i.res ſilueſtris. vel
ad ſiluam ptinens.
Syluius.uij.filius fuit Enee.⁊ dı̃ a ſylua·qꝛ
natus fuit in ſyluis.
Silurus.ri.paruus ⁊ minutus piſcis. Vñ
Iuuenalis. Fracta de merce ſiluros.
Siluula.lę.dimi.i.parua ſilua.
Sima· interptatꝛ curuũ. Vñ hec figura.σ.
vocatur apud grecos ſima·q̃ſi ſimũ.⁊ re-
p̃ſentat apud nos hꝫ elemẽtũ.s. Inde ſimus
ma.mũ.i.curuus. Et ꝓꝓe ſimꝰ ẽ q̃ naſũ ha-
bet recuruũ ſurſũ. Inde hec ſimia.mię.qđ dã
aĩal· qꝛ naſũ habet recuruũ. Inde ſimiꝰ.mia.
miũ.i.ad ſimiã ptinens· vel ſimilis ſimię.
Symmachus.chi.pe·coꝛ.i.cõpũgnãs.⁊ dı̃
a ſyn· qđ eſt con.⁊ machia·qđ eſt pugna.
Inde hec ſymmachia.chię.i.cõpugnatio
Symbolũ. li.eſt collectio ſermonũ.vt ĩ cõ-
ſilio·uł pecuniaꝝ. Vñ Prouẽ.23º Dantes
ſymbola cõſumentꝛ.⁊ dı̃ a ſyn· qđ eſt con.⁊
bolus morſellus· qꝛ q̃libet ponit ibi mor-
ſellũ ſuũ.i.pticulã. Paꝑ.ſcđo dı̃c: Symbo
la ꝓprie dicuntꝛ·q̃ñ a diuerſis p̃cij cõficitꝛ
in vnũ.vt ⁊ ꝯuiuiũ inde paretꝛ. Hic nota
qꝛ ſm theologos nomẽ ſymboli ſĩlitudinẽ
⁊ collectionẽ importat. Vnde a quattuoꝛ
collectionibus nomẽ ſymboli imponitꝛ. p̃
a collectione multoꝝ hoĩuꝫ in vnã fidem.
2º a collectione p̃dicãtiũ fidẽ·qꝛ oẽs apłi
collecti hãc regulã fidei ediderunt· ita qꝛ
vnuſquiſqꝫ qđ ſuuꝫ erat appoſuit. Vñ vt
tactũ eſt· ſymboluꝫ dı̃ a ſyn.⁊ bolus·quia
q̃libet poſuit ibi bolũ ſuũ.i. particulam.3º
quia ex diuerſis locĩ ſacrę ſcripturę colli-
guntꝛ ea q̃ credenda ſunt.vt in ꝓmptu ha
beantꝛ.4º qꝛ oĩa beneficia nobis diuinitꝰ
collata ibi colliguntur . Scias etiam qꝛ
quattuoꝛ ſũt ſymbola·ſcilicꝫ apłoꝝ·quod
ſecreto dı̃ in matutinis·in p̃ma ⁊ ĩ cõple-
torio·ſcilicꝫ : Credo in deũ patrẽ ⁊c. Iteꝫ
Nicenũ qđ dı̃ dñicĩ dieбꝰ alta voce poſt
euãgeliũ·qđ ĩcipit: Credo ĩ vnũ deũ. Itẽ
Athanaſij.qđ dı̃ in prima in dñicĩ diebꝰ
alta voce·qđ incipit: Quicũqꝫ vult ſaluꝰ
eſſe· Quartũ ſymbolũ ẽ iuri·ſcilꝫ p̃mꝰ titu-
lus de ſũ.trini.⁊ fi.catho. vt ait Iſidorus.
vij.li.ethymo.c.vij.in quo id qđ de fide ca-
tholica ⁊ ſũma trinitate in p̃dictis ſymbo-
lis continetꝛ confirmatꝛ ⁊ repetitꝛ.
Simia.mię.vide.ſ.in ſima.
Simila.lę.i.eſt flos farinę tenuiſſima· quę
⁊ ſimilago dicitꝛ·⁊ pollen·vel pollis.⁊ coꝛ.
mi. Vnde in Aurora. Sꝫ ſimilã ſpargat
oleo ſartagine frixã.
Similago. ginis.fę.ge.idẽ ẽ qđ ſimila .vel

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ſimilago dr̄ genus frugis. ⁊ ꝓducit la. Jn̄
ſimilagineus. nea. neū. de ſimilagine ex-
iſtens· vel ad ſimilaginē ꝑtinēs. Vn̄ Ecc̄.
39º. Panis ſimilagineus.
Similis. ꝯ. t. ⁊ hoc le. i. equalis· talis qualis
ille· quaſi ſimul ille. Et nō quando dicit̄
ſimilis illi· refert̄ ad vultū· ſ; ſimilis illius
refert̄ ad mores. Vnde ꝓpheta. Quis ſi-
milis tui in diis dn̄e?
Similitudo eſt cum ſm̄ aliquā ſpeciē viſā
imago exꝓmit̄· vel pingit̄· vl̄ format̄. Fi-
gura vero eſt cū impreſſione forme alicu⁹
imago exꝓmit̄· veluti ſi cera ex anulo effi-
giē ſumat. Jta dic̄ Pap̄. Vel ſimilitudo
eſt rerū differentiū cōparatio· ſm̄ Boetiū.
Similitudinarius. ria. riū. ꝑ ſimilitudinē
loquens· vel ad ſimilitudinē ꝑtinens.
Symma. me. ꝑ duo. m. i. camera. Vnde in
vita beati Silueſtri. Tarquynio i ſymma
prandente· vltio diuina manifeſtata eſt.
vbi quidā corrupte legunt ſima.
Symmiſta. ſte. i. cameraṙ⁹. ⁊ dr̄ a ſymma.
Vn̄ inuenit̄ Dauid ſymmiſta dn̄i. Vl̄ ſym
miſta cōpōit̄ a ſyn· qđ eſt con. ⁊ myſta. ſte.
qđ eſt ſecretarius· vel myſterij actor. Jn̄
ſymmiſta. i. cōſecretarius· myſterij ꝯſcius.
Simo. monis. fuit ꝓpriū nomen cuiuſdam
ruſtici a Terentio introducti. ⁊ interꝑtat̄
cōpugnās. ⁊ ꝑduc̄. o. in obliquis· ad diffe
rentiā noīs apl̄i· qđ corripit̄ in obliquis.
Jtē Simo vel Simon dictus eſt quidā
magus· quaſi cōpugnās· quia cum apl̄is
dei pugnabat.
Simon. monis. pe. cor. nomē ē Petri apl̄i
⁊ interꝑtat̄ audiēs· vel obediens. Et eadē
cauſa alius aplus dictus eſt Simon· ſed
ad diſtinctionē Simonis Petri· dictus
eſt Simon cananeꝰ de vico galilee cana·
vbi dn̄s aquā mutauit in vinū. Jpſe eni
eſt qui in alio euangeliſta dictus eſt ȩe-
lotes. Cana quippe ȩelus interpretatur.
Jnde ȩelotes. i. emulator. Interꝑtat̄ etiā
Simon· ponēs triſticiā. Predicta bn̄ cō-
uenīūt vtriqȝ· Simoni petro· videlicȝ· et
Simoni cananeo fratri Jude ⁊ Jacobi
minoris· qꝛ vtꝗȝ eoꝝ habuit obedientiā
ꝓceptorū ꝑ executionē· triſticiā afflictoꝝ
per paſſionē· ȩelū aīaꝝ ꝑ cōſtātē feruore.
Simonia eſt ſtudioſa cupiditas vel vo-
lūtas emēdi vel vendēdi aliꝗd ſpirituale
vel ſpiritnali annexū qđ ſpūale cenſetur.
⁊ dr̄ a Simone mago ꝗ fuit pm⁹ in nouo
teſtamēto hui⁹ ſceleris inuentor· ꝗ voluit
emere gratiā ſpūs ſancti a ſancto Petro

Sicut ⁊ Gieȩi in veteri teſtamēto voluit
vēdē gratiam ſanitatis· ſcilꝫ ſanitatē gra-
tis datā Naaman ſyro. Vn̄ ꝓpe vēditor
ſpūaliū dr̄ gieȩita a Gieȩi. Emptor vero
ſimoniacꝰ a Simone· vſu tn̄ vterqȝ dr̄ ſi-
moniacꝰ. Cōmittit̄ aūt ſimonia tribꝫ mo-
dis. ſcilꝫ ꝑ munus a manu· ab obſequio· a
lingua. Primū eſt pecunia. Secūdū ſeruit̄
indebita impenſa. Tertiū eſt fauor
Simoniacus. ca. cū. ꝗ facit ſimoniā. ⁊ dr̄ a
ſimonia. Et ſimonicꝰ. ca. cū. in eodē ſenſu.
qđ magis deriuat̄ a Simo monis. Jtē a
Simone dicti ſūt ꝗdā heretici ſimonici.
Hi dicūt creaturā a deo non eſſe· ſ; a vir-
tute quadā ſuperna creatam.
Simonides. dis. pe. cor. poeta ꝗdā fuit ly-
ricus. vn̄ ſimonida metra. Dauid etiam
dicꝰ ē ſimonides. Vn̄ dic̄ Hieronym⁹ i
ep̄la ad Paulinū. 7º. Dauid ſimonides
noſter· qꝛ ſcilꝫ lyrice ſcripſit apud hebreos.
ſicut Simonides apud grecos.
Symphonia. nie. i. cōſonātia· vel cōcordia
ſonoꝝ· vel vocū. ⁊ dr̄ a ſyn quod ē con· et
phonos qđ eſt ſonus. Jtē ſymphonia dr̄
qđdā inſtrumētū ꝓpter cōſonātiā vocū.
Jn̄ ſymphoniacꝰ. ca. cū. Et hic ⁊ hec ſympho-
niſta. ſte. canēs cū ſymphonia. Vel vt di-
cit Pap̄. Symphonia· vulgo appellat̄ li-
gnū cōcauū ex vtraqȝ parte pelle extenſa
quā virgulis hinc̄ inde muſici feriūt· fitqȝ
in ea grauis ⁊ acuti ex ꝯcordātia ſuauiſſi-
mus cātus. Jtē ſup illud Luc̄. 15º. Audiuit
ſymphoniā ⁊ choꝝ· dicit glo. Sympho-
nia· eſt diuerſarū ȩtatū ⁊ virtutum· velut
variarū chordarū indiſcreta concordia.
Symphonides. dis. penl̄. cor. dicꝰ ē Da-
uid· a muſico inſtrumēto· qđ ē ſymphonia
Vn̄ dicit Hieronymus i ep̄la ad. Pau-
linū. 7º. Dauid ſymphonides noſter. Hic
etiam dictus eſt ſimonides. vt. ſ. patuit.
Simplex. plicis. ōis ge. dicit̄ a ſine. ⁊ plica·
quaſi ſine plica vel partium varietate. et
cor. pli. Jn̄ ſimplicitas. tatis. Jtē ſimplex
aliquādo ſumit̄ in bona parte. i. ſine plica
malicie· ſine duplicitate· purus. Vnde de
Job dicitur. Erat vir ſimplex ⁊ rectus
Simplex in effectu. Rectus in intellectu.
Aliqn̄ in mala parte ꝓ idiota vel fatuo.
Et differt ſimplex a ſimplo· qꝛ ſimplex
eſt qđ caret parte. Sed ſimplū eſt quod
habet oēs partes eiuſdē generis ⁊ eiuſdē
ſpeciei ⁊ nature. vt elementum ignis ſim-
plū eſt· quia ꝗlibet pars eius ignis eſt. Et
quicꝗd conſtat ex partibus eiuſdē generi

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

cum toto ſimplū dicitur. Item ſimplum· quaſi tantūdē.i.non duplū vel triplū ⁊c. vt cū di·hoc eſt duplū illius vel triplū.⁊ hoc eſt ſimplum.

Sympſalma.matis.neu.ge.vel hec ſympſalma.me.i.conſonantia pſalmi·vel vocis copulatio in cātādo.⁊ dicit a ſyn·qḋ eſt con.⁊ pſalmus.

Simulacrū.cri.pe.cor.i.imago·effigies·et di a ſimulo.las.quaſi ſimulās aliud q̄ ſit.

Simultas.tatis.fe.ge.i.diſcordia·lis·inimicitie·cōtentio·dolus.⁊ proprie latēs odiū Vnde Leo papa.Ceſſent odia·deficiant ſimultates·oīa chriſti mēbra cōueniant.

Simultū.ti.quidā vmis in cornib⁹ arietū qui facit eos cornupetare.

Syn grece·latine dicit con. vel ſimul ſigt. Itē ſin cōiunctio cauſalis ul' cōfirmatiua· Item ſin quidā locus eſt in deſerto·qui ⁊ ſina di.Et interp̄tat ſina mandatū·quia legē ibi ſuſceperunt filij iſrael.

Synagoga·interpretat congregatio.⁊ eſt ꝓprie iudeoꝝ.⁊ dicit a ſyn·quod eſt con. ⁊ goge·qḋ eſt congregatio. Sed noſtra eccleſia.i.cōgregatio·cōuocatio iterp̄tat.

Synallepha·eſt abiectio vocalis i ſcāſione metri de fine dictionis·cū ſequens dictio incipit a vocali. vt apud Iuuenalē. Semꝑ ego auditor tm̄ nūq̄ȝ ve reponā. O enī abijcit de ego.⁊ hoc ꝓpter elegātiā vt tollat hiatus.⁊ ſic inducat ornatū. Itē ſynallepha aliquādo in proſa obſeruat. vt ſūmopere·magnopere.

Sinapis.pis.herba quedā.⁊ dicit a ſimil. ⁊ napus·eo q2 folijs ſit napo ſimilis. In ſinapi·indeclinabile.p ſemine illius herbe ⁊ cōfectione illius herbe·que fit ex illo.Et inde ſinapicus.ca.cū.pe.cor.⁊ pd.na.ſinapis. Vnde quidā. Sinapis cerebrū ſed purgat pectus iſopus.

Synaxis grece ſolēnitas·latine cōuentus di·a ſyn·qḋ eſt con.⁊ axis·qḋ eſt pſalmus quaſi pſalmoꝝ concurſus.

Syncategorema.matis.i.cōſignificatiuū. ⁊ pduc pe.nti·ꝫ cor.pe.gti.Vn̄ partes orationis alie a noie ⁊ verbo dicunt ſyncategoremata.i.conſigtiua·ſm dialecticos.

Sincerus.ra.rū.⁊ hic.⁊ hec ſinceris.⁊ hᷓ re. in eodē ſenſu.i.ſine cera·ſine mollicie·ſine flexibilitate·ſcilȝ purus·cōſtans·firmus·mundus·ſine vitijs.Et pduc.penl.Vnde Oratius in fine ſecunde ep̄le. Sinceꝝ niſi vas qḋ cūq3 infūdis aceſcit. Itē Virgili⁹ in moreto. Subſedit ſincere foramibuſq3 liquat Emūdata ceres. In ſinceritas.tatis. i.puritas·ſine fermento malicie ⁊ neq̄cie.

Sinciput.pitis.anterior pars capit. Vn̄. Sinciput anterior pars capitis di eſſe.

Syncopa·eſt ablatio de media dictione littere aut ſyllabe ꝯtraria epētheſi.vt Audacꝫ.p audacit.⁊ cōmorit .p cōmouerit.

Synchiſis·ē hyꝑbaton ex oī pte cōfuſus vt Tris notus arreptas in ſaxa latentia torquet. Saxa vocant itali medijſq3 in fluctibus aras.Eſt enī ordo.Tris ſcilȝ naues arreptas notus.i.ventus·in ſaxa torquet·q̄ ſaxa ī medijs fluctib⁹ latētia·itali vocant aras.ſm Donatum.

Synchronon.i.vnius tempori.⁊ di a ſyn· qḋ eſt con·vel ſimul.⁊ chronon·qḋ ē tēp⁹ q̄ſi vnius tēporis·vel ſimul ī eodē tēpore. Vnde Hieronymus in.ꝓlogo Oſee. Et Oſee ſynchronon Iſaie.i. cōtemporane⁹. quia eiſdē temporibus ꝓphetauerunt.

Synderesis·di ſupior pars rationis.

Syndiaſmos·ē eadē figura cū antitheta.

Syndicus·ē ꝓcurator vniuerſitatis ul' collegij pro certo ſalario ad iudicia cōſtitutus·ſcilȝ q̄ cauſam vniuerſitatis agit vel defendit.⁊ di q̄ſi ſinguloꝝ cauſam dicēs. Eſt enī ſyndic⁹ grece·defenſor latine. Nā officiū eius eſt agere vel defendere noie vniuerſitatis cauſas p̄ſentes vel emergētes.vt.ff.qḋ quiſq3 iuri.in rub.⁊ in glo.

Syndon.donis.fe.ge.di lineū amictoriū mulieꝝ q̄ humeri opiūt.⁊ q̄nq3 ſimplicit di.p lineo pāno.Vn̄ Matth.27. Et accepto corpore Ioſeph īuoluit illud ī ſyndone mūda.⁊ cor.pe.gti.Vnde in Aurora Qua veſtitus erat ſyndone nudus abit.

Sinedra·eſt idem qḋ cōceſſus.vt habetur in hiſtorijs.

Syntheſis ſm doctnale fit dupliciter. Vno modo eſt accidentis mutatio p̄cipue numeri in numeꝝ·ut Vnica facta fuit mulier q̄ fuit modo multe. Sȝ iſte modus nō eſt multū in vſu. Alio modo eſt mutatio de ſecūda pſona ad tertiam.vt Nobis pcc deus·noſtros lauet ille reatus.Vnde.Di ⁊ hinc ſpecies hec ſyntheſis eſſe.

Syngraphus. phi.di cōſcriptio.i.duorū inſimul ſcriptio.vide.ſ.in chirographus

Singultus.tus.tui.eſt ꝯtractio anhelitus cū difficultate.Vel ſm medicos·ſingultus eſt ſonus violente cōmotionis oris ſtomachi ex fumoſa eius diſpoſitione.ꝓueniens. Inde ſingultoſus ſa.ſū.i.ſingultibus plenus. Et ſingultim aduerbium.

Paſ. ꝺo ꝺicit: Singult⁹ ſuſpiriũ viſcez
pulſus ploꝛatio gemit⁹ triſticia planct⁹.
Et ſubdit: Singult⁹ ex ſtomacho fit aut
ex frigoꝛe aut ex frigido bibendo aut ex
multo cibo vel potu aut ex paruo.
Singulus.la.lũ.i. vnus vel vnicus. Sꝫ in
plurali accipit̃ diſtributiue. Vñ ſinguli
comedũt.i.ſeꝑatim ꝗlibet ꝑ ſe. vn⁹ ⁊ vn⁹
ꝑ ſe. Itẽ a ſingulus ꝺi hꝫ ⁊ hꝫ ſingular͛ ⁊ hꝫ
re. Iñ ſingularit̃. Et hꝫ ſingularitas.tatis.
Siniſtra.ſtrę. ꝺi a ſino.nis. q꜡ rẽ fieri ſinat.
Vel aũt ꝺi ſiniſtra ꝗſi ſine dextra etymo.
ẽ Iñ ſiniſter.ſtra.ſtrũ. ⁊ ſiniſter. ſtera.ſtez
i.a parte illa vl̃ malus cõtrari⁹ nociu⁹. Et
cõpat̃ ſiniſterioꝛ. ſiniſtimus qꝺ regularit̃
deberet eſſe ſiniſterrimus. Item a ſiniſter
ꝺi ſiniſterius.ria.riũ.i. ꝑ ſiniſtrã ꝺuct⁹. vl̃
ꝗ ſiniſtra vtit̃ ꝑ dextra vel econuerſo.
Syniugus.ga.gũ.i. eiuſdem iugi vel ſub
eodem iugo poſitus. vide. ſ. in cõiugus.
Synecdoche ẽ ſiḡtio pleni ītellect⁹ capax
ciꝫ plus minuſ ue ꝓnũciat aut eni totum
a ꝑte oſtẽdit vt Verbũ caro factũ eſt. Et
Eram⁹ in naui vniuerſę aīę centũ ſeptua-
gintaſex. Hic enĩ minus ꝺicẽs plus ſiḡt.
Aut ecõtra a toto ꝑtẽ vt Propt̃ paraſce-
ue iudeoꝛũ q꜡ iuxͣ erat ī monumẽtũ poſu-
erũt illũ. Et tulerũt ꝺñm meũ. ⁊ neſcio vbi
poſuerũt eũ ꝺñm ꝺicit cũ ſolũ ꝺñi coꝛp⁹
ꝗreret. Plus enĩ ꝺicẽs minus ſiḡt. Hug.
ꝺo ꝺic̃ ꝙ ſynecdoche ẽ ꝗdã figura cũ qꝺ
partis ẽ attribuit̃ toti: ⁊ ecõuerſo. Et eſt
etiã quidã coloꝛ rhetoric⁹ ⁊ appellat̃ apud
latinos ītellectio. Eſt enĩ intellectio toti⁹
ꝑ partẽ. vel partis per totũ. vel vnius per
plura vel pluriũ ꝑ vnũ cognitio.
Synodus.di.fę.ge.pe.coꝛ.i. cętus cõuent⁹.
comitatus congregatio. ⁊ ꝓpꝛie ſenũ vel
ꝑſbyteroꝝ qꝺ ſolent facere epiſcopi.
Sinon fuit ꝗdã ꝓditoꝛ. vide. ſ. in excedra
Synonymus.ma.mũ.i. vnius nominis cũ
alio. ⁊ ꝺicit̃ a ſyn quod eſt con vel ſimul.
⁊ onoma quod eſt nomen. Synonymũ
nomen eſt illud quod idem cũ alio noīe
ſignificat. Sunt aũt ſynonyma ꝗ ⁊ multi-
uoca ⁊ vniuoca ꝺicit̃ noīa.i. ꝺiuerſa noīa
pꝛincipalit̃ idẽ ſignificãtia ⁊ appellantia.
Iñ hꝫ ſynonymia. mię. id eſt vniuocatio.
Sꝫ quãdoqꝫ ponit̃ ꝓ ononymia hac ſili-
tudine q꜡ ſic ſynonymia ẽ ꝗñ idẽ ſub ꝺi-
uſis vocibꝫ ſignat̃ ita ononymia eſt ꝗñ
vna voce ꝺiuerſa ſiḡt̃. Et deſcribitur ſic
ſynonymũ. Synonyma ſunt plura noīa
idem ſignificantia tam in ꝓpꝛijs ꝗꝫ in ap-
pellatiuis. In ꝓpꝛijs vt Publius Coꝛne-
lius Africanus Scipio. In appellatiuis
latinis vt mucro gladius ſpata enſis.
Synopis. pidis. coloꝛ ꝗdã rubeus. ⁊ põt
ꝺici ſynopis quaſi ſanguis nobilis quia
ſanguineũ habet colorẽ. Et vt ꝺicit Iſi-
doꝛus in. 19° etymo. vbi agit de coloꝛibꝫ
Synopis inuẽta eſt pꝛimũ in ponto inſu-
la. vñ a ſynope vꝛbe ponti nomẽ accepit.
Species eius ſunt tres rubꝛa. ⁊ minus ru-
bens. ⁊ int̃ has media. Vnde Hieremię.
22°. Et facit laquearia cedrina pingitqꝫ
ſynopide. ⁊ coꝛripit pi.
Syntagma grẽci eſt.i. dogma ſtructura
oꝛdinatio. Vñ Hieronymus in pꝛologo
Geñ. Que ꝓpꝛiũ ſyntagma deſiderãt.
Syntaſis.taſis. vel ſyntaſeos.i. cõſtructio.
⁊ ꝺi a ſyn qꝺ eſt con. ⁊ ſtaſis. qꝺ eſt ſtãs
vel ſtatus quaſi conſtãs. ꝓpꝛie illa cõ-
ſtructio vbi voces ſimul ſtãt ⁊ cõgruũt cũ
intellectibꝫ vel ecõuerſo ſm̃ Hug. Paſ.
ꝺo ꝺic̃: Syntaſin grẽci ꝺicũt oꝛdinatio-
nẽ ſiue conſtructionẽ ꝺictionũ.
Synthetõ eſt quędã figura quando ſcilꝫ
ꝺuę oꝛationes iungunt̃ in vnã.
Syntoma.pe.pd. Syntomata.i. acciden-
tia febꝛibꝫ ſũt. vt doloꝛ capitis fluoꝛ na-
riũ vomitus impetus. ⁊ ſimilia.
Syntonomia vel ſyntomia.i. conciſio. et
ꝺicit̃ a ſyn qꝺ eſt con. ⁊ tomos quod eſt
ꝺiuiſio vel ſectio vel ceſio.
Syntonus.ni.pe.coꝛ. ꝺicit̃ a ſyn. ⁊ ton⁹ ꝗſi
totus ſonus vel duplex ſonus.
Sinus.nus.nui.maſ.ge.i. gremiũ collectio
veſtꝭ. Et ſinus palpebꝛa. Et ſinus recepta-
culũ maris ſcilicꝫ naturalis poꝛt⁹ vel litus
exeſum fluctib⁹. Vñ Act. 27°. Sinũ ꝺo
quendaꝫ conſiderabant habentẽ litus in
quẽ cogitabant ſi poſſent eijcere nauem.
Item maioꝛes receſſus maris ꝺicuntur
ſinus. Item ſinus altaris ꝺicebat̃ in quo
cõſumebant̃ igne quę ponebãt̃ ſuꝑ altare
Et in iſta ſignificatione accipitur Ezech.
43°. Et a ſinus ꝺi ſinuoſus.ſa.ſũ.i. ſinibus
plenus vel amplus dilatatus vel curua-
tus. Inde ſinuoſitas.tatis. Itẽ a ſinus ꝺi
hoc ſinũ.ni. vas in quo mulget̃ lac. pꝛima
ꝓducta. ꝗ in ſinus coꝛripit̃. Vñ Virgili⁹.
Sinũ lactis ⁊ hęc celiba ꝑape quot ãnis
Sinus Abrahę ſicut ꝺicit magiſter in hiſto-
rijs locus eſt in ſuꝑioꝛi margine inferni
aliquantũ habẽs lucẽ ſine oī pena mate-
riali in ꝗ erãt aīę ꝑdeſtinatoꝝ vſqꝫ ad de-
ſcenſũ chꝛiſti ad inferos. ꝗ locus ꝓpter ſui

tranqllitatē ſinus Abrahe dī. vt ſinū mari
dicimus. Et dicebatᷣ Abrahe. qꝛ ipſe fuit
prima via credēdi. Ipſe eni pm⁹ publice
pdicauit vnū deū tm̄ eſſe. Hūc tn̄ locum
vocauit Job tenebras. p tedio expectādi
dicēs: Straui lectulū meū in tenebris.
Syncygꝰ. ga. gū. i. cōiūctꝰ vel cōiugatꝰ. vñ
⁊ ꝓnoia dicūt ſyncyga uł ſyniuga latine.
a ſyn. qḋ ē con. ⁊ ſygū vel iugū. Jñ h̄ ſyn-
cygia. gie. i. cōiugatio. vñ ⁊ ꝓportionalis
cōiūctio elemētoꝝ vel nūeroꝝ dī ſyngy-
gia. Et eſt q̄dā plana. q̄dā cubica. i. ſolida
figura. ſ; hoc ad aliā ſcientiā ſpectat. Syn-
cygia etiā dī ſi pes extendatᷣ vltra nūerū
quattuoꝛ ſyllabaꝝ. Vñ ſyncygie dicūtᷣ
pentaſyllabi ⁊ hexaſyllabi pedes. Hi non
ſūt pedes. ſ; appellantᷣ pentaſyllabi ⁊ hexa-
ſyllabi. qꝛ vltra quiq; vel ſex ſyllabas nō
ꝓcedunt. Sed apud grecos dicūtᷣ ſyn-
cygie. quaſi q̄dā cōiūctiones vel declina-
tiones. qꝛ exquo menſuratio dictionis q̄
pes eſt. extenditᷣ vltra numeꝝ q̄ttuoꝛ ſyl-
labaꝝ. nō dī pes. ſ; ſyncygia. Papias do
dicit. Syncygia cōiuga ſyllaba. vt mei.
tui. ſui. vel ſapiens. ſapienter. ſapientia.
Sion. mons eſt in hieruſalē. ⁊ ſepe ponitᷣ p
ipſa ciuitate. Sion hebraice. latine inter-
ptatᷣ ſpeculuꝫ. vel ſpeculatio. qꝛ in ſublimi
cōſtructa eſt. ⁊ delonge venientia cōtem-
platᷣ vel ſpeculatᷣ. Hec ſepe eccleſiam mili-
tantē ſiḡt. in q̄ deū p ſpeculū ⁊ i enigmate
ſpeculamur. Dicitᷣ etiā aliquādo ſion. ma-
ter hieruſalē qꝛ ſion tāq; matᷣ. filiā hieru-
ſalē ꝓtegebat ⁊ defendebat.
Sipaꝝ. genus veli vnū pedē habens. quo
iuuare nauigia ſolent quotiens vis veli
langueſcit. quod ex ſeparatione extimatᷣ
dictum. ſm Papiā.
Sipariū. rij. dī cibus vel ꝑciū cantoꝛis. et
quicq̄d ante cantantē p ꝑcio ſuſpenditᷣ.
Siquis. ſiqua. ſiquod. uł ſiquid. i. aliquis.
⁊ habet grauē accentū. ſicut nequis.
Syracuſa. ſe. ciuitas ſicilie. Jnde ſyracuſa-
nus. na. nū. Vnde Act. 28ᵒ: Et cū veniſſe-
mus ſyracuſam. ⁊ pꝛoducit cu.
Syraſirim. liber q̄ dī cātica cāticoꝝ. vt dicᷣ
Hieronymꝰ in ꝓlogo ꝓuerbioꝝ. Syra-
ſirim. qḋ i lingua nr̄a v̄titᷣ cātica cāticoꝝ.
Syren. i. tractꝰ. ⁊ acuitᷣ i fine. Itē ſyren. nis.
⁊ tūc acuitᷣ ſy. ⁊ ꝓd. pe. gti. vide in ſyrena.
Syrena. ne. ⁊ h̄ ſyren. renis. ⁊ facit actm̄ ſy-
renē. vel ſyrena. ē monſtrū marinū. quod
dulcedine ſui cātus. nautas ad ſe trahit. ⁊
ſubmergi facit. Jnde ſyrenicꝰ. ca. cū. i. dul-

cis. ⁊ delectabilis. ⁊ affectiuꝰ ſeu attractiuꝰ
cātus ⁊ periculoſus. Itē ſyrene dicūtᷣ ſer-
pentes cū alis. qui plus currunt q; equi. ſ;
etiā volare dicūtᷣ. quarū tātū virus ē. vt
poſt moꝛſū ante moꝛs ſequatᷣ q; doloꝛ ſen-
tiatᷣ. ſm Hug. Jn glo. aūt Iſa. 13ᵒ: ſup il-
lud. Et ſyrene in delubꝛis voluptatū. dī ſic.
Syrene ſūt aīalia uł ſerpētes criſtati ⁊ ala-
ti. Vel vt alij dicūt. piſces marini i ſpecie
muliebꝛi. Iſidoꝛꝰ aūt. xiᵒ: etymo. vbi agit
de poꝛtētis. ſic dicit. Syrenes tres fingūt
fuiſſe. ex pte v̄gines. ⁊ ex pte volucres. ha-
bētes alas ⁊ vngulas. quaꝝ vna voce. al-
tera tibijs. t̄tia lyra canebat. que illectos
nauigātes ſuo cantu i naufragia trahebāt
Scdm̄ aūt veritatē meretrices fuerūt. q̄
qūcq; tranſeūtes ducebant ad egeſtatem
Has ficte ferunt inferre naufragia. Alas
aūt habuiſſe ⁊ vngulas dicūtᷣ. qꝛ amoꝛ et
volat ⁊ vulnerat. que ideo in fluctibꝫ cō-
moꝛaſſe dicūtᷣ. qꝛ fluctus. i. venerē crea-
uerunt. ⁊ ꝓducit hanc ſyllabā re.
Syria. rie. q̄dā ꝓuīcia. dicta a quodā indi-
gena. vel vt dicūt q̄dā: Syrin. fuit nepos
Abrahe ⁊ Cethure. a cuius noīe ſyria dicta
eſt. Et antiqui aſſyrios vocabāt. q̄s nunc
ſyros vocamus. Jñ ſyrius. ria. riū. ⁊ ſyrꝰ
ra. rū. Vñ ⁊ ſyrius lapis dicitᷣ. qui i ſyria
reperitᷣ. Et ſyriacus. ca. cū. de ſyria exiſtēs.
Vnde ⁊ ſyriaca dī vitis vel vua. vel qꝛ de
ſyria allata ē. vel quia nigra eſt. Inuenitᷣ
etiā Syrus pro ꝓpꝛio nomine.
Syrina. ſyrinatis. i. cauda veſtis feminaꝝ.
Syrina. etiā dī ſeries longa orationis. te-
noꝛē ſuū vſq; ad vltimū ſeruās. Syrina
etiā dī liber. vel reuolutio chartarū. qꝛ in
libꝛo ſunt multe reuolutiones ⁊ plicature
ſicut in cauda veſtis mulierū.
Syromates. tis. maſ. ge. i. gladius.
Syromaſte. tes. i. foꝛtitudo.
Syrophenīſſa. dicta ē mulier cananea gē-
tilis. Cananei eni quōdā iudeaꝫ incolue-
rūt. ſ; poſt diſperſi ſunt. Ex hac diſꝑſione
erat mulier iſta ex ſyrijs ⁊ pheniabꝫ oꝛta.
Vñ Marci. 7ᵒ: Erat autē mulier gētilis.
ſyrophenīſſa genere Item inuenitur ſy-
rophenix. cis. Vnde Iuuenalis. Terret
idumee ſyrophenix incola poꝛte.
Sirpa. pe. idem eſt quod ſarpa.
Syrtis. tis. fe. ge. dī a ſyren qḋ ē tractus. Et
ſūt ſyrtes loca ꝑiculoſa i mari. dicta ab at-
tractiōe arene i cumulos. Eſt v̄o ibi iequali-
tas mari ⁊ t̄re. ⁊ in vno loco eſt aqua pro-
fūdiſſima. in alio vadoſa. vñ periculū eſt

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

illac tranſire. ſm Hug. Papias vero dic. Syrtes tractus aquaꝝ rapaces ſcopuli ſup mare loca arenoſa vel arida accedūt ꝛ recedunt.

Syrtius.tia.tiū.i. attractiuus ꝛ ſpinoſus. et dicit a ſyren quod eſt tractus. Et hoc ſyrtū tū.i.ſpinetum.

Siſara interpretat futurū iudiciū vel gaudij excluſio vel eq̄ miſſio, ꝓpriū nomē cuiuſdā viri in libro Iudic. ꝛ cor. pe. Vñ i Aurora Currū deſeruit Siſara terga dedit.

Siſtarcia.cie. vas eſt repoſitoriū ſicut ſaccus vel pera. Et ſūt ſiſtarcie nautaꝝ dicte ꝙ ſint ſute. vel vaſcula in quibus portant cibi. Vñ.j. Reg. 9º. Panis deficit i ſiſtarcijs noſtris. Et iſta littera coiter habet in biblijs correctis. Quidā vero dicūt ciſtarcia. vñ ſm eos debet dici in ciſtarcis nr̄is. a ciſta ꝛ arca. Alij dicunt ꝙ a ſuo.ſuis. di hec ſitarcia. cie.i. ſubſtantia. et ꝓprie nautarū. eo ꝙ ſuta ſit. vel ꝙ ſit ſita.i. collocata Hoc videt ſentire Huguitio.

Syſtole.les. ꝛ ſyſtola.le. eſt correptio ſyllabe naturaliter longe cōtraria extaſi. ꝗ ſicut extaſis ꝓducit breuē ſyllabā. ita ſyſtole corripit lōgā. vt Aquoſus orion. cū orion ꝓducte dici debeat i penl. Et apud Catonē. Hoc vide ne rurſus leuitati crimine dānes. Vltima eni huiꝰ verbi vide corripit. cū ſit ſecūde ꝯiugatiōis ꝛ ꝓduci debeat.

Siſtrū.ſtri.neu. ge.i.tuba. ꝛ dī a ſiſto. ſtis vel dī ſic ab inuentrice. Vel ſiſtrū lingua egyptiaca dī tuba cū qua Iſis deſcribit Nam in hmōi ſacrificijs ea vtunt. Vñ.j. Reg. 18º legit. In tympanis letitie ꝛ in ſiſtris. ꝛ p̄cinebāt mulieres.

Sitis.tis.fe.ge. deſideriū bibendi. Vñ ſiticula.le. dimi. ꝑua ſitis. Et ſiticuloſus. ſa.ſū. ꝗ aſſidue ſitit. vel aliquātulū ſitiens.

Sytropodes. ſūt coquēdi cauſa vaſa fictilia cū tribꝰ pedibꝰ. ſm Pap. ꝛ videt ꝯponi a ſyn. qḋ ē con. ꝛ tris ꝛ pes. q̄ſi cū tribꝰ pedibꝰ vas. Quidā aūt dicūt citropodes a citra ꝛ pes. ꝗ pedes habet citra ſupiorē

Situla.le.pe.cor. reſtis eſt ꝗ aꝗ   (fabricā. trahit. vel potius ipſū vas. ꝛ dī a ſitio. ꝗ apta ē ſitiētibꝰ ad bibēdū. qḋ vas greci cadū vocāt. Itē ſitula.le. eſt qḋdā genus ſerpētis. Vñ ſitella.le. dimi.i. ꝑua ſitula.

Sitꝰ.tus.tui.i. repauſatio. vel ordinatio. vel repoſitio. vel modus. vel natura. vel vetuſtas vel humor. vel longitudo tēporis. vel negligētia. Nā negligētia ex vetuſtate ſeq̄tur. ꝛ dī a ſino.nis. Et ſitus.ta.tū. nomē.i. poſitus. ꝛ voluerūt ꝗdā ꝙ in hac ſignificatione ſitus deriuet a pono.nis. ꝑ afereſim. q̄ſi poſitus. ſꝫ afereſis non fit niſi in cōpoſita dictione. ſm Huguitionem.

S ante M

Smaragdꝰ. di. lapis ꝓcioſus. viridē hn̄s colorē. cui nihil viridius cōpat. Nā herbas q̄ꝫ virētes. frōdeſq̄ꝫ exuperat. Solo eni intuitu iplet oculos. nec ſaciat. Sculptoribꝰ q̄ꝫ gēmas. nulla gratior oculoꝝ refectio. reficiēs circa ſe viriditate repcuſſum aerē. Vñ ſmaragdinꝰ.na.nū. nomē poſſeſſiuū penl. ꝓd. Vñ in Aurora. Seq̄ꝫ ſmaragdinis miſcet vbiq̄ꝫ color. Inuenit etiā ſmaragdo. dinis. idē qḋ ſmaragdꝰ. ꝛ cor. penl. gti. Vñ ſmaragdineus.nea.neū. Vñ Apoc. 4º hn̄t quedā biblie. Et iris erat in circuitu ſedis ſimilis viſioni ſmaragdini Alie habent ſmaragdine. ꝛ tūc eſt nomē poſſeſſiuū.

Smigma. matis.neu.ge.ē qḋdā vnguētū vel cōfectio vnguēti. vel ſaponis. vel aliquorū aliaꝝ reꝝ boni odoris. Vñ Daniel. 13º Afferte mihi oleū ꝛ ſmigmata vt lauer. Inuenit etiā migma. ſꝫ aliud ſignificat. vide.s. Smirna.ne.fe.ge. aſie minoris ꝓuincia. et interpretatur canticum eorum.

S ante O

Sobna.ne. ꝓpriū nomen cuiuſdā viri. de ꝗ habet Iſa. 36º. Et ſobna ſcriba. ꝛ iterpretat ſedēs. vel ſedes. ſeu diuertens.

Soboles.lis.i. ꝓgenies. ſcilꝫ filiꝰ vel filia. ꝛ dī a ſuboleo.les. eo ꝙ ſuboleat.i. ſuccreſcat.

Sobrinus.ni.maſ.ge.i. filius ſororis. ꝛ dī a ſoror. q̄ſi ſororinus. Vñ hec ſobrina.ne. filia ſororis. q̄ſi ſororina. Et ꝑ cōpoſitionē hic cōſobrinus.ni.i. cognatus. Vel cōſobrini dicūt filij duarū ſoroꝝ. vel fratris ꝛ ſororis. q̄ſi cōſororini. Vñ hec cōſobrina.ne. ꝛ cor.

Sobrius.bria.briū.i. abſtinēs. ꝛ dī   (bri. a ſe. ꝛ bria. qḋ ē mēſura. q̄ſi ſebrius.i. ſecū habēs briā Vñ hec ſobrietas.tatis. Et differt a pudicus. Vñ quidā. Sobrius a mēſa. de lecto ſurge pudicus. Vñ ſobriolus.la.lū.i. aliquātulū ſobrius.

Soccus.ci.maſ.ge.ē qḋdā calciamētū comedoꝝ. ꝛ dī a ſaccus. eo ꝙ ſaccū habeat in ꝗ ꝑs plante imittit. ꝛ ꝑ metonomiā dī q̄ñq̄ꝫ comedus Vñ ſoccellꝰ.li. dimi.i. paruus ſoccus. Et ſoccatꝰ.ta.tū.i. ſoccis indutus. vel ſoccos habens.

Socer.ceri.maſ.ge.dī pater vxoris uł ma/
riti.ꝛ dī a ſocio.as. quia ſociat̄ genero uł
nurui.ꝛ ipſe ei. Inde ſocerinus.na.nū. Et
hec ſocrus.huius ſocrus.mater vxoris vel
mariti. Et ꝑ compoſitionem hic proſocer
ri.pater ſoceri vel ſocrus.q̄ſi ſecundus ſo/
cer.Et hec pſocrꝰ.mater ſocrus vel ſoceri.
Et cor.ſo.Vn̄ in grecismo.Eſt ſocer vxori
genitor.ſocrus genitrixq̧.

Socius.ꝓprie eſt in piculo.Collega in of/
ficio.Comes in itinere.Conſors in ꝑmio.
Sodalis in mēſa.vel in ſede.q̄ſi ſedalis.
Iſidorus etymo.x. dicit q̧ ſocij dicunt̄
ꝓpt̄ periculi aut opis ſocietatē.q̄ i vna ca
liga uł ſocco.vel ī vno veſtigio manētes.
ꝛ tūc ſociꝰ dī a ſoccꝰ.qđ ē calciamentū co/
mędorꝫ.vel dī a ſequor.queris. Iñ ſocia.
cię. Inuenit̄ etiā ſociꝰ.cia.ciū. Et corripit
primā.Vn̄ Ouidius de arte.Nō bene cū
ſocijs regna venuſq̧ manet. Iñ ſocietas
tatis.dī pax.fędus.ꝛ ſociorꝫ vnitas.

Sodalis.ꝯ.t.ꝛ hoc le.i.ſocius in menſa.vel
ſcutella.vel in ſymbolis. Inde hec ſodali/
tas.tatis.i.ſocietas.amicitia.Et hoc ſoda/
liciū.cij.pro eodē.Vnde Ouidius. Iure
ſodalicij qui mihi iūctus erat. Et ſodalis
pro amico dī.ꝛ cōpat̄. vnde inuenit̄ ſo/
dalicius.i.amicabilius.Et producit penł.

Sol.ſolis.maſ.ge.dī a ſolus.eo q̧ ſolus lu
ceat obſcuratis cunctis alijs ſiderībꝰ ſuo
ſplendore. Iñ hic ꝛ hec ſolaris.ꝛ hoc re.i.
res ſolis.vel ad ſolē ꝑtinēs. Et ſolanꝰ.na.
nū.penł.pd.poſſeſſiuū.Ex quo ſubſolanꝰ.
Et dicit̄ ſol.quaſi ſolus lucens.

Solaciū.cij.oblectamentū.leuamen.refri/
geriū.conſolamen.Solamen.inis.idem.

Solariū.rij.dī a ſol.q̄ſi ſolauriū.quia ſoli
ꝛ aeri.vel auris pateat.

Solax.lacis.eſt pecus multū depaſcens.

Solea.leę.fę.ge.dī a ſolū.eo q̧ ſoluꝫ pedis
tegat.vel q̄ ſolo terrę adhęret. Inde ſo/
leola lę.dimi.i.parua ſolea.

Solennis.ꝯ.t.ꝛ hꝫ ne.i.celebris.feſtiuꝰ. Iñ
ſolēnitas.tatis.Et hoc ſolēne.nis.p eodē.
Et cōponit̄ a ſoleo ꝛ annꝰ.q̄ ſolet eſſe ſin/
gulis annis.vel a ſolido.das.i.firmo.q̄
ſolidū ꝓpter religionē mutari nō debeat.
Et ꝑdicta vocabula ſcribenda ſunt ꝑ vnū
l.ꝛ duo.n.ꝛ nunq̧ ꝑ.m.et.p.

Solers.lertis.oīs ge.i.ſapiens.ingenio/
ſus.ſagax.cautus.ꝛ dicit̄ a ſolon.quod ē
totū vel multū.ꝛ ars.quaſi totus vel mul/
tus ī arte. Et ſm hoc pōt ſcribi per vnū.l.
Vel cōponit̄ a ſollicitus.ta.tū.ꝛ ars.quaſi
ſollicitus in arte ꝛ vtilis.ꝛ ſm hoc ſcribit̄
ꝑ duplex.l. Inde hec ſollertia.tię.i.ſollici/
tudo.vigilantia.aſtutia.ſagacitas.indu/
ſtria.ꝛ pdu.ſo.Vnde quidā.Exiguo pul/
crā ducit ſollertia vitā.i.ſapiēs ꝛ cautꝰ hō.

Sollicitus.ta.tū.i.curioſus.anxius.ꝛ com/
motus. Inde ſollicitudo.dinis.curioſitas
anxietas.

Solidus.da.dū.i.integer.firmus.ꝛ dī a
ſolido.das.qđ ē firmare.ītegrare.ꝛ qñq̧
ſyncopat̄.ꝛ dī ſoldꝰ.da.dū. Itē hꝫ ſolidꝰ
dī.ē qđdā pōdus.ꝛ dī ſolidus.q̄ nihil illi
deeſſe videtur. Solidū ꝯo integrū ꝛ to/
tū.veteres dicebāt. Ipſū.vel ipſe quoq̧
numiſima.a numa vocatur.vel nomiſima
q̄ noībꝫ ꝑncipū ꝛ effigie ſignet̄.Ab iītio
ꝯo vnū numiſma.vnꝰ argēteꝰ erat ſolidꝰ.
Apud latinos alio noīe ſextula dicit̄.q̄
vncia cōpleat̄ ſex ſolidis. Nūc vulgꝰ au/
reū ſolidū vocat.cuiꝰ tertiā partē dixerūt
tremiſſeꝫ.q̄ ſolidū faciat tremiſſis.Et nō
q̧ pro illo pondere dicēdū ē ſolidus.ꝛ nō
ſoldus.niſi ſyncopet̄ ī ſyllaba. Inde ſoli/
darius.ria.riū.ad ſolidū ꝑtinēs.vel ſcilicꝫ
ſolidos accipiēs.vel.p ſolidis ſeruiēs.

Solifuga.gę.penł.cor.quoddaꝫ aīal.eo q̧
fugiat diē.vt dicunt muſeraneus.qui eſt
aranię forma.

Soliloquiū.quij.neu.ge.i.ſolitariuꝫ elo/
quiū.ſcilꝫ cū nosipſi nobis ad īterrogata
reſpondemꝰ.Vn̄ quidaꝫ liber Auguſtini
dictus eſt ſoliloquiū.

Solyma.hieroſolyma dicta eſt corrupte
a poetis ſolyma. Iñ ſolymꝰ.ma.mū.Vn̄
Iuuenalis. Interpres leguꝫ ſolymorū et
magnus ſacerdos.

Soliſequiū uł ſolſequiū.quędā herba.ſcilꝫ
heliotropiū.q̄ ſe cōuērtēdo ſeq̄t̄ ſolē: Nā
ſole oriēte ꝛ occidēte flores apit ꝛ claudit.

Solitarius.ria.riū.i.cōſuetus.ꝛ dī a ſolitꝰ
Et hec ſolitudo.i.cōſuetudo. Itē ſolita/
rius pōt deriuari a ſolus.vide in ſolus.

Solitudinarius.ria.riū.i.cōſuetus.ꝛ dicit̄
a ſolitus. Itē ſolitudinarius.i.ſolitarius.
vel in ſolitudine cōmorans.vel ad ſolitu/
dinē ꝑtinens.ꝛ tunc dicitur a ſolus.

Solitudo.dinis.i.ſingularitas.deſertum.
ſolitaria manſio.ſiue locꝰ carens frequen/
tia hoīuꝫ.ꝛ dicitur a ſolus.

Solitus.ta.tū.i.frequens.aſſuetus.aſſiduꝰ
vſitatus. Et componit̄ inſolitus.ta.tū.i.
inconſuetus.

Solinagus.ga.gū.pe.cor.q̄ ſolus vagat̄.

Soliū.lij.neu.ge.regia ſedes.ꝛ dī a ſedeo.

quaſi ſediū a ſedendo. vel ſoliū dr̄ qˢi ſo-
lidū. q: de ſolidis lignis fiat. uꝉ dr̄ a ſolus
quaſi ſolius ſedes.
Soloe. q̄dā ciuitas int̄ greciā ꝛ barbariā.
Solecíſmus dr̄ a ſoloe ciuitate. vel a ꝑplo
illiꝰ ciuitatꝭ. q̄ ex vrbe ſoloe pfecti. cū apud
athenienſes cōmorarent̄ vt illoꝝ linguam
diſcere vellēt. ſuā partī ꝛ illoꝝ linguā cor
rūpebāt. vñ ꝛ libuit athenienſibꝫ vt illud
viciū ſolecíſmus vocaret̄. Vel a ſoloe ci-
uitate dr̄ ſolenſis. ſe. ꝛ h̄ ꝛ hec ſolecenſis. ꝛ
h̄ ſe. ꝛ cōponit̄ cū mos moris. ꝛ dr̄ h̄ ſole-
cíſmus. mi. quaſi mos ꝛ cōſuetudo ſolecē-
ſiū. Cū eni ſolecenſes in confinio grecie et
barbarie ſiti eſſent. parti barbaroꝝ more
pti grecoꝝ loquētes. liguā habebāt ꝯfuſā
Cū eni vtrāqꝫ vellēt ſibi defendē. vtrāqꝫ
corrūpebāt. Vi cū romā venirēt vt linguā
latinā addiſcerēt. eā maxime corrūpebant
vnde inoleuit cōſuetudo vt qᵒlibet viciū
in oratione. diceret̄ ſolecíſmus. qˢi mos ꝛ
cōſuetudo ſolecenſiū. Et eſt ſolecíſmus fi-
gura vel viciū qᵈ cōſiſtit in incompetenti
iunctura dictionū. Et vt Donatus dicit
Solecíſmus eſt viciū in cōtextu ꝑtiū ora-
tionis ꝯ̄ regulas artꝭ grāmatice factū. Int̄
barbariſmū aūt ꝛ ſolecíſmū h̄ inter eſt. q:
ſolecíſmus diſcrepātes aut incōſequētes
int̄ ſe dictiones habet. Barbariſmus aūt
in ſingulis ꝟbis fit. aut ſcriptis aut ꝓnun-
ciatis. vnde barbariſmus fit in dictione.
Solecíſmus in oratione. Vñ quidā. Eſt
barbariſmus cū dico dñā dñs. Eſt ſole-
cíſmus. vir mea ſponſa meus.
Solon. interꝓtat̄ totū vel multū.
Solſticiū. tij. i. ſtatio ſolis. Jn̄ h̄ ꝛ h̄ ſolſti-
cialis. ꝛ h̄ le. res ſolſticij. vel ꝑtinēs ad ſol-
ſticiū. Solſticiū eſt maxīa diei artificialis
ꝛ noctis inequalitas. ſiue ingreſſus ſolis in
capricornū vel ī cancrū. Et ſūt duo ſolſti-
cia. ſciꝫ eſtiuale ꝛ hyemale. Eſtiuale circa
feſtū ſancti Joannis baptiſte. Hyemale
circa feſtū natalis dñi.
Solū. li. i. terra. ꝛ dr̄ a ſol. q: ſoli pateat. Jn̄
h̄ ſolū. li. īferior pars pedis. q: eo terre ve-
ſtigia imprimimꝰ. Et q: terra firma eſt ad
ſuſtinendū: ideo dr̄ ſolū quicq̄d ſuſtinet
aliq̄d. vt Aqua eſt ſolum nauis ꝛ piſciū.
Aer eſt ſolū auiū. Celū eſt ſolum deoꝝ et
ſtellaꝝ. Et inde ſolū dr̄ pedis. q: totū mo-
lem corporꝭ portat. Et corripit. ſo. Vnde
Auianus. Aſtu vincit hō cuncta creata
ſolo. Sꝫ ſolus. la. lū. ꝓmā ꝓdu. Vñ. Fixū
pone ſolū breuē. longū mobile ſolum.

Solus. la. lū. i. ſine alio. ſingularis. Jn̄ ſoli-
tarius. ria. riū. i. ſingularis. Vñ heremite
dicunt̄ ſolitarij. q: ſoli in heremitario cō-
morant̄. Et ꝓduc̄ ſo. Vñ q̄dā. Nō facias
ſolus qᵈ fugit oīs homo.
Solutor. toris. eſt ille q̄ ſoluit. ꝛ dr̄ a ſoluo.
Soma. i. corpus. Jnde ſomatopeia.
Sōniū. nij. neu. ge. id qᵈ videt̄ in ſōno. Et
nota q̄ ſōniū qñqꝫ large accipit̄. ita q̄ ſit
genꝰ oīuꝫ ſōnioꝝ. Aliquādo ꝟo accipit̄ ꝓ
ſpecie ſōnij. Sūt eni q̄nqꝫ ſpecies uꝉ modi
ſōniandi. quaꝝ due nihil ſignt̄. ſciꝫ fan-
taſma ſiue viſū. ꝛ inſōniū. Sꝫ tres aliq̄d
ſignt̄. ſciꝫ oraculū. viſio. ꝛ ſomniū. Et eſt
inſōniū quotiēs ex aliq̄ cogitatione ꝛ cuꝫ
cura ꝓcedente naſcit̄ aliqᵈ ſōniuꝫ. ꝛ dr̄ ab
in ꝛ ſōnus. q: tm̄ ē in ſomno ꝛ partī euolat
ꝛ euaneſcit cū ſōno. Sꝫ cetera q̄ aliq̄d ſi-
gnāt. etiā poſt ſōniū ſbſiſtūt ī ſua ſigtiōe.
aut a ſua ſigtione. Fantaſma ſiue viſū eſt
cū aliquis ī principio ſōnij videt formas
diuerſas ꝛ varias ꝛ alienas a natura reꝝ.
Jn h̄ genere cōtinetur ephialtes.
Sōnolentus. ta. tū. i. piger vel ſōno plenꝰ.
Jn̄ ſōnolent̄ adū. Et hec ſōnolentia. tie. in
eodē ſenſu. Et in eadē ſigtione vel cōpo-
ſitione dr̄ ſomnolens. entis. oīs generis.
Sōnus. ni. maſ. ge. ipſa quies in dormiēdo
Et deſcribit̄ ſic. Sōnus eſt quies aīaliuꝫ
virtutū cū intētione naturaliū. Animales
virtutes dicunt̄ hic quīqꝫ ſenſus. ꝛ ratio.
ꝛ intellectꝰ. Sꝫ naturales virtutes dicūt̄
appetitiua. retētiua. digeſtiua. expulſiua.
Sed in ſōno quieſcūt aīales virtutes. Cū
eni dormit homo. nec videt. nec audit. nec
diſcernit. nec ītelligit. Sꝫ naturales vir-
tutes tūc intēdūt̄. nā in ſōno melior fit di-
geſtio ꝛ melius mutat̄ cibus. ꝛ ex h̄ ſeq̄t̄
q̄ melius appetit̄. Jtē a ſōnus hic ſōnulus
li. ꝛ ſōnellus. li. ꝛ ſōniculus. li. oīa dimi. Jn̄
ſōniculoſus. ſa. ſū. i. ſōno plenus. Et h̄ ſō-
niculoſitas. tatis. Et vt dic̄ Pap̄. Sōnꝰ
eſt qᵈ dormimꝰ. Somniū ꝟo qᵈ dormi-
entes videmus.
Somatopeia. eſt cū res incorporea intro-
ducit̄ ad loquendū. vt cū dicimus deos
ꝛ angelos loqui.
Sonipes. pedis. maſ. ge. dr̄ dextrarius. q:
pede ſonat terrā pcutiendo.
Sonorus. ra. rū. i. qᵈ ſonat. ꝟ ꝓprie bene uꝉ
grauit̄ ſonans. Jn̄ ſonore. adū. Et hec ſo-
noritas. tatis. i. ſonantia. ꝛ ꝓprie bona vel
grauis. Et cōponit̄ cōſonorus. ra. rū. i. cō-
ſonus. Et producit no-

Sons. ſontis. oīs ge. i. nocēs vel culpabilis. vitioſus. Et eſt metaphora tracta ab olla. Sic eni olla nō ſatis cocta vl' rimoſa ſi ꝑcutiat' mute ſonat ⁊ ꝑ ſonū vitiū eius apparet. ſic aliquis inſipiens nō inſtructus ſapiā vitioſus. ſcilꝫ ſi interrogat'. ſuo ſono ⁊ ſua reſpōſione vitiū ſuū manifeſtat ⁊ ꝓdit. Jn̄ ſonter adū. Et hec ſontia. tie. i. nocentia. Et ſonticus. ca. cū. i. nociuus. ⁊ cor. ti.

Sonus. ni. maſ. ge. eſt q̇cq̇d aure audit' vel auditu percipit'. Inde ſonulus. li. dimi. i. paruus ſonus.

Sophar. ꝓꝓriū nomē cuiuſdā viri. Et interpretat' diſſipatio. vel ſpeculū diſſipans.

Sophia. phie. fe. ge. i. ſapiā. ⁊ acuit' penul'.

Sophiſma. matis. ſermo īuolutus. vbi in falſis ſentētys ↄnexionis veritas manet. ⁊ cor. pe. gti. Jn̄ ſophiſmatic⁹. ca. cū. q̇ loq̇t' ꝑ ſophiſma. vel ad ſophiſmata ꝑtinens.

Sophiſta. ſte. in loquēdo deceptor. v̄boꝝ intricator. apparēs ſapiēs ⁊ nō exiſtēs. Jn̄ ſophiſtic⁹. ca. cū. pe. cor. i. fraudulentus deceptorius. Item ſophiſta qn̄qꝫ accipitur ꝓ ſapiente vel ſapiēter loquēte. ⁊ ꝑcipue apud antiquos.

Sophos grece. latine ſapiēs di. vel caut⁹ ſapienter dictus. ⁊ verſa. os in vs. dicit' h̄ ſophus. phi. i. ſapiens.

Sophronicus. ca. cū. pe. cor. i. prudens vel temperatus. ⁊ di a ſophrone. qđ interꝑtatur prudentia. vel tēꝑantia.

Sophroniū. nij. dicta eſt q̄daꝫ mulier diminutiue cū adulatiōe. q̄ſi prudētiūcula vel temperātiūcula. ⁊ eſt generi. fe. qꝛ qualitas vocis eſſentiā rei nō mutat.

Sopor. poris. i. ſomn⁹. Sꝫ ſopor leuis ſomnus. ꝑpetua quies. Itēꝫ ſopor ipſa quies ⁊ ſuauitas ⁊ quietudo ſomni. Vn̄ ſepe cōtigit ꝙ i aliq̄ ē ſōn⁹ in q̄ nō ē ſopor. ſꝫ in q̄cūqꝫ ē ſopor. ⁊ ſōn⁹. Jn̄ ſopor⁹. ra. rū. i. q̇et⁹ dulcis ſuauis. vel ſopit⁹. i. dormiēs. ⁊ cor. ꝑmā ſopor. Vn̄ Ouidi⁹ i. ꝗ 2⁹ epi. Queqꝫ tibi dederā vina ſoporis erant.

Soporifer. ra. rū. pe. cor. i. ſomnifer. ſoporē (ferens.

Sorbicies. ei. i. ſorbicio. Jn̄ ſorbiciuncula. le. et ſorbiciecula. le. dimi. ſm̄ Hug. Quidā dicūt ꝙ ſorbiciūcula eſt dimi. a ſorbicio. ſꝫ ſorbiciecula ē dimi. de ſorbicies. Et di ſorbiciūcula. liq̇dus cibꝰ q̇ de facili deglutit'. ſic ſolet fieri de farina. Vn̄. 2. Reg. 13⁹. Tulit ꝗ Thamar ſorbiciunculas quas fecerat.

Sorbus. bi. q̄dā arbor. ⁊ di a ſorbeo. eo ꝙ eius fructus habilis ſit ad ſorbendū. Jn̄ hoc ſorbū. bi. eiuſdē arboris fruct⁹. Sorbū etiam di cereuiſia vel potus qui ſit ex tali fructu vel etiam offa.

Sorbetū. ti. locus vbi ſorbi creſcunt. ⁊ di a ſorbus. Et h̄ ſorbariū idem eſt. vel locus vbi ſorba reſeruant'. vel etiā ipſa arbor.

Sordes. dis. fe. ge. i. putredo. metallorum ſcoria. ⁊ aliaꝝ reꝝ. Jn̄ ſordecula. le. dimi. i. ꝑua ſordes. Et ſordid⁹. da. dū. i. imūd⁹. ſordidatus. Vn̄ Ouidi⁹. Veſtes q̄s gerit ſordida lana fuit. Jn̄ h̄ ſorditas. tatis. Et ſordidulus. la. lū. i. aliquātulū ſordidus.

Soreth. interꝑtat' dilecta. genus eſt vitis optime. que vberes fructus facit. Soreth etiā eſt nomen cuiuſdā loci.

Sorex. cis. i. mus. ⁊ di a ſerra ⁊ rodo. quia rodit ⁊ in modū ſerre ꝑcidit. Jn̄ ſoriculus li. ⁊ ſoricillus. li. ab̄o dimi. ꝑua ſorex. Et h̄ ſoricetū. ti. locus vbi ſorices. abundant.

Sorica. ce. fe. ge. quilibet tumulus arenarū vel tranſlatiue cuiuſlibet rei congeries.

Soriſcula. le. vaſculū aq̄. ⁊ di a ſoros. qđ ē (aceruus.

Soritica. ce. ars vel argumētū phoꝝ. ⁊ di a ſoros aceruo.

Sorophag⁹. gi. pe. cor. q̄dā lapis ſic dict⁹. a ſoros. qđ ē ſepulcꝝ ⁊ phagin. comedere. qꝛ corpora defūctoꝝ cōdita in eo infra q̄dragita dies cōſumūt'. Et ponit' ꝓ ſepulcro ſimpliciter. Et ꝓ eodē īuenit' ſarcophagus. vide. ſ. in ſarcophagus.

Sorops. pis. di a ſoros. qđ eſt aceruus. Et dicunt' ſoropes. ceſpites.

Soror. roris. dicitur a ſemen. quaſi ab eodem ſemine. Proprie quidē ſorores ſunt. q̄ habent eundeꝫ patrē. ſꝫ diuerſas mrēs. Econtra. germane. eandē matrē. ſꝫ diuerſos patres. quaſi ab eandē matre manantes. Vel dicit' ſoror a ſolus. qꝛ ſola cū fratribꝰ in ſorte cognationis habeat'.

Sororcula. le. dimi. i. parua ſoror.

Sororius. ria. riū. ad ſororē ꝑtinens. et dicitur a ſoror. Et hinc. hic ſororius. rij. filius ſororis. Et ſororia. rie. filia ſororis. Et ſororius. maritus ſororis. vel frater vxoris.

Soros vel ſoron. dicit' ſepulcruꝫ vel archa in qua mortuus fertur vel recōdit'. Itē ſoros dicitur aceruus. ⁊ acuit penul'.

Sors. ſortis. fe. ge. qn̄qꝫ di ↄiectura. ut Iſta vetula ſcit multa de ſorte. Quādoqꝫ poſſeſſio. vt Hieruſalē fuit in ſorte Beniamin. Quandoqꝫ ſucceſſio tēporis ex naturali conditione. vel diuina diſpoſitiōe. vt ibi Cū dies abſceſſerit. noctēqꝫ ſors reduxerit. ⁊c. Qn̄qꝫ capitale. ut Quicq̇d accipiē

vltra ſortē vſura eſt. Qñqꝫ dı̄ caſus. Vñ Ouidı̄ꝰ meta. p̄. Primꝰ amor phebi da‑phne peneia‑quā nō Sors ignara dedit. Itē ſors dı̄ fortuna vel euentus rerū. Vñ Lucanꝰ in p̄. O miſeri ſortis ꝙ nō ī puni‑ca nati ⁊c. Itē ſors qñqꝫ īportat electionē ſm qꝺ dı̄. Apli fecerūt ſortem. Et cecidit ſors ſup Matthiā. Vñ. Sors fatuꝫ‑ſors augurū‑ſors ē capitale. Sorſqꝫ miniſte‑rū‑ſucceſſio tēporis ē ſors. Hug. dicit: ꝙ ſors dı̄ euentus‑vel pars‑vel fortuna‑ vel reſponſuꝫ‑ vel oraculū‑ qꝛ in q̇buſdā locis dabant̄ ꝑ ſortes reſponſa.

Sortialis. lis. ꝯ. t. ⁊ h̄ le. ad ſortē ꝑtinens.

Sorticula. le. dimi. i. parua ſors.

Sortilegus. ga. gū. pe. cor. q̇ futura legit. i. colligit ꝑ ſortes. ⁊ dı̄ a ſors ⁊ lego‑ Vel q̇ per creaturā aliquā diuinat̄. Iñ h̄ ſortile‑giū. gij. talis diuinatio.

Sortilegi vel ſortilegiſtę‑ſunt qui ſub noīe ficte religionis futura p̄dicunt.

Sortiuidus. da. dū. pe. cor. qui videt ꝑ ſor‑tes. ⁊ dicit̄ a ſors ⁊ video.

Soſpes. pitis. cois ge. i. ſanus‑ſaluꝰ‑ inco‑lumis‑ ſupſtes. ⁊ dı̄ a ſe. ⁊ ſpes‑ q̄ſi ſecū ha‑bens ſpem. Et inuenit̄ in neu. ge. Vñ Iuue‑nalis. Depoſitū tibi ſoſpes erit. Cū decli‑natione eſt tm̄ cois ge. tā ī ſingulari‑ q̄ in plurali. Sꝫ h̄ ſoſpita. tę. in ſingulari ē ge. fę. In plı̄ vō neu. ge. hñs tm̄ ntm̄ actm̄ ⁊ vtm̄. ⁊ ſic ē eteroclitū. vt pluralit̄ ſoſpita. actō hęc ſoſpita. vocatiuo o ſoſpita.

Soſtratus. ti. pe. cor. ꝓpriuꝫ nomen. Vnde Iuuenalis. li. 4°. Plaudente ⁊ madidis q̇ cātat Soſtratꝰ alis. Et. 2. Machab. 4°. Soſtratus autē p̄latus eſt cypris.

Soter‑ grecū nomen dei eſt. ⁊ interpretat̄ ſaluator vel ſalutaris.

Sotularis. laris. dı̄ a ſolea. Et inde ꝑ apo‑copam ſotular. larꝭ. neu. ge. ⁊ cor. pe. nti‑ſic ſpecular‑ Vñ ī doctrinali. His ſotular ſo‑cias ſpecular breuiabit origo. Et eſt ſotu‑lar‑genus calciamentoꝝ. Dicunt tn̄ alij ꝙ ſotular vel ſotularis nihil eſt‑imo dicēdū eſt ſubtelaris.

S ante P

Spaciū. cij. dı̄ diſtantia‑ vel interuallū‑ ul̄ intercapedo. Iñ hoc ſpaciolū. li. dimi‑ Et ſpacioſus. ſa. ſū. Iñ h̄ ſpacioſitas. tatis.

Spadix. dicis. fę. ge. Et h̄ ſpadica. cę. i. pal‑ma. Iñ h̄ ⁊ h̄ ſpadix. i. ſubrubeus‑ fuluus ſalꝫ colore palmę. Vñ ⁊ ſpadices dicunt̄ equi palmati. i. eq̄ fului ⁊ rubicūdi coloris ſic̄ palma‑ ul̄ q̇ palmę figurā ī cruribꝰ hñt.

Spado. donis. dı̄ eunuchus‑ caſtratus. et dı̄ a ſpadix. Itē ⁊ ſpadones dicūt̄ ſurculi vitiū fruge carētes‑ dicti ſic‑ eo ꝙ ſint ſte‑riles. Vel vt quidā dicūt‑ ſpado‑ dicit̄ a ſpata. i. gladio cū quo caſtrabant̄.

Spargena. nę. fę. ge. infantię initia.

Sparſoriū. rij. dı̄ id cū quo aliq̇d ſpargit̄.

Sparſus. ſa. ſū. i. diuiſis locꝭ poſitꝰ‑ varius‑ diuiſus. Et pōt eſſe nomen ⁊ participiū.

Sparte‑ ciuitas eſt lycanię. Et eſt eadē ci‑uitas ſparta ul̄ ſparte ⁊ lacedęmonia. Vñ lacedęmonij dicūt̄ ſpartani. Et dı̄ ſparta ul̄ ſparte a ſparto filio Phoronei. Inde ſpartanꝰ. na. nū. Et h̄ ſpartū. ti. genꝰ veſtꝭ qꝺ ibi factū ꝑmū fuit. Et inde h̄ ⁊ h̄ ſpar‑tiata. tę. patriū‑ ab illa ciuitate‑ vel ab alia vt dicit. Et videt̄ ꝙ ꝑducat a ſiue penul. cū ſit deriuatiū. Itē ſpartū iuenit̄ ꝓ frutice.

Sparus. ri. telū ruſticū miſſile. ⁊ dı̄ a ſpar‑go. gis. eo ꝙ ſpargat̄. i. mittat̄. Vñ ⁊ q̇dā piſcis dı̄ ſparus‑ qꝛ eiuſdē figurę ſit.

Spaſmus grece‑ latine dı̄ ſubita ꝯtractio partiū‑ aut neruoꝝ cū dolore‑ quā paſſio‑nem a corde dictā dixerūt‑ qꝛ i nobis ꝑn‑cipatū vigoris habet. Inde ſpaſmoſus. ſa. ſū. talem infirmitatē patiens.

Spata. tę. fę. ge. gladius eſt lōgꝰ ex vtraqꝫ ꝑte acutꝰ‑ vel ipſa eſt ⁊ rhōphea a paſſiōe dicta‑ qꝺ pathin grece dı̄. Iñ ſpatarius ria. riū. Et hic ſpatarius. rij. q̇ facit ſpatas vel vendit. Itē a ſpata dı̄ ſpatatus. ta. tū ſpatā habens‑ vel ſpata armatus.

Spatula. lę. fę. ge. armus dı̄. et ꝓprie in pe‑coribus. ⁊ dı̄ a ſpata‑ eo ꝙ lata ſit. Et ſpa‑tulę‑ rami vel folia vel fructꝰ palmaꝝ anteqꝫ aperiant̄ ad ſimilitudinē ſpatę dicūt̄. Vñ Leuit. 23°. Spatulas palmarū. Itē ſpa‑tulę grece‑ latine delitię dicūt̄. Et a ſpatu‑la‑ dı̄ ſpatuloſus. ſa. ſū. Et ſpatulatꝰ. ta. tū. q̇ magnas ⁊ diffuſas habet ſpatulas‑ vel delitioſus ſiue delicatus.

Species. ciei. i. pulcritudo ul̄ forma‑ ſm qꝺ dı̄. Species Priami digna ē impio. Itē ſpecies ꝓprie forma dı̄. ⁊ ꝓpria qualitas q̄ dinoſcit̄ ex cōuētu accidētiū ⁊ diſpoſitio‑ne ꝑtiū. Itē dı̄ ſpecies rerū manerıes‑ ſm qꝺ dı̄ Huiꝰ ſpeciei. i. huiꝰ maneriei herba ē ī horto meo. Itē ſpecies dı̄ ſubſtātia vel eſſentia Vñ in q̇dā collecta. Cōcede q̄ſu‑mus vt q̇ iā te ex fide cognouimꝰ vſqꝫ ad cōtēplandā ſpeciē tuę celſitudinis ꝑducā‑mur. Itē ſpecies dı̄ qꝺdā ꝑdicabile ī dia‑lectica: Et diffinit̄ ſic. Species eſt quod

Sons.ſont̄.oīs ge.i.nocēs vel culpabilis·vitioſus.Et eſt metaphora tracta ab olla.Sic̄ eni olla nō ſatis cocta uł rimoſa ſi p̄cutiať mute ſonat.⁊ p ſonū vitiū eius apparet·ſic aliquis inſipiens nō inſtructus ſapia vitioſus·ſalz ſi introgať·ſuo ſono ⁊ ſua reſpōſione vitiū ſuū manifeſtat ⁊ pdit Jn̄ ſonter adū. Et hec ſontia.tie.i.nocentia.Et ſonticus.ca.cū.i.nociuus.⁊ cor.ti.

Sonus.ni.maſ.ge.eſt q̄cq̄d aure audiť vel auditu percipiť. Jnde ſonulus.li.dimi.i.paruus ſonus.

Sophar·ꝓpriū nomē cuiuſdā viri. Et inť pretať diſſipatio.vel ſpeculū diſſipans.

Sophia.phie.fe.ge.i.ſapia.⁊ acuiť penuľ.

Sophiſma.matis.ſermo īuolutus·vbi in falſis ſentētijs ꝯnexionis veritas manet.⁊ cor.pe.gti. Jn̄ ſophiſmatic⁹.ca.cū.q̄ loq̄ť p ſophiſma.vel ad ſophiſmata ptinens.

Sophiſta.ſte.in loquēdo deceptor·vboꝝ itricator·apparēs ſapiēs ⁊ nō exiſtēs. Jn̄ ſophiſtic⁹.ca.cū.pe.cor.i.fraudulentus deceptorius. Jtem ſophiſta q̄nq3 accipitur p ſapiente vel ſapiēter loquēte.⁊ p̄cipue apud antiquos.

Sophos grece·latine ſapiēs di.vel caut⁹ ſapienter dictus.⁊ verſa·os in vs·diciť h ſophus.phi.i.ſapiens.

Sophronicus.ca.cū.pe.cor.i.prudens vel temperatus.⁊ di a ſophrone·qd̄ interp̄tatur prudentia.vel tempantia.

Sophroniū.nij.dicta eſt q̄daz mulier diminutiue cū adulatiōis·q̄ſi prudētiūcula vel temperātiūcula.⁊ eſt generi.fe.q2 qualitas vocis eſſentiā rei nō mutat.

Sopor.por|.i.ſomn⁹.S3 ſopor leuis·ſomnus·ꝑpetua quies. Jtez ſopor·ipſa quies ⁊ ſuauitas ⁊ quietudo ſomni. Vn̄ ſepe cōtigit q̄ i aliq̄ ē ſōn⁹ in q̄ nō ē ſopor·ſ3 in q̄ cūq3 ē ſopor.⁊ ſōn⁹. Jn̄ ſopor⁹ ra.rū.i.q̄et⁹ dulcis ſuauis.vel ſopiť⁹.i.dormiēs.⁊ cor. pmā ſopor. Vn̄ Ouidi⁹ i.ſ2⁹ epi. Queq3 tibi dederā vina ſoporis erant.

Soporifer.ra.rū.pel.cor.i.ſomnifer·ſoporē (ferens.

Sorbicies.ei.i.ſorbicio. Jn̄ ſorbiciuncula.le.et ſorbiciecula.le.dimi.ſm Hug. Quidā dicunt q̄ ſorbiciūcula eſt dimi.a ſorbicio·ſ3 ſorbiciecula ē dimi.de ſorbicies. Et di ſorbiciūcula·liq̄dus cibꝰ q̄ de facili degluťť·ſic̄ ſolet fieri de farina. Vn̄.2.Reg.13⁰.Tulit ḡ Thamar ſorbiciunculas quas fecerat.

Sorbus.bi.q̄dā arbor.⁊ di a ſorbeo·eo q̄ eius fructus habilis ſit ad ſorbendū. Jn̄ hoc ſorbū.bi.eiuſdē arboris fruct⁹. Sorbū etiam di cereuiſia vel potus qui ſit ex tali fructu vel etiam offa.

Sorbetū.ti.locus ubi ſorbi creſcunt.⁊ di a ſorbus. Et h ſorbariū·idem eſt·vel locus vbi ſorba reſeruanť·vel etiā ipſa arbor.

Sordes.dis.fe.ge.i.putredo·metallorum ſcoria.⁊ aliaꝝ reꝝ. Jn̄ ſordecula.le.dimi.i.pua ſordes. Et ſordid⁹.da.dū.i.imūd⁹.ſordidatus. Vn̄ Ouidi⁹. Veſtes q̄s gerit ſordida lana fuit. Jn̄ h ſorditas.tatꝭ. Et ſordidulus.la.lū.i.aliquātulū ſordidus·

Soreth·interp̄tať dilecta·genus eſt vitis optime·que vberes fructus facit. Soreth etiā eſt nomen cuiuſdā loci.

Sorex.cis.i.mus.⁊ di a ſerra ⁊ rodo·quia rodit.⁊ in modū ſerre p̄cidit. Jn̄ ſoriculus li.⁊ ſoricillus.li.abo dimi.pua ſorex. Et h ſoricetū.ti.locus vbi ſorices·abundant·

Sorica.ce.fe.ge.quilibet tumulus arenarū vel tranſlatiue cuiuſlibet rei congeries.

Soriſcula.le.vaſculū aq̄.⁊ di a ſoros·qd̄ ē (aceruus.

Soritica.ce.ars vel argumētū pboꝝ.⁊ di a ſoros acerуo.

Sorophag⁹.gi.pe.cor.q̄dā lapis ſic dic⁹·a ſoros·qd̄ ē ſepulcꝝ.⁊ phagin·comedere·q2 corpora defūctoꝝ cōdita in eo infra q̄dragita dies cōſumūť. Et poniť p ſepulcro ſimpliciť. Et p eodē ineniť ſarcophagus.vide.ſ.in ſarcophagus.

Sorops.pis.di a ſoros·qd̄ eſt acerуus. Et dicunť ſoropes·ceſpites.

Soror.roris.dicitur a ſemen·quaſi ab eodem ſemine. Proprie quidē ſorores ſunt·q̄ habent eundez patrē·ſ3 diuerſas mr̄es. Econtra·germane·eandē matrē·ſ3 diuerſos patres·quaſi ab eandē matre manantes. Vel diciť ſoror a ſolus·q2 ſola cū fratribꝰ in ſorte cognationis habeať.

Sororcula.le.dimi.i.parua ſoror·

Sororius.ria.riū.ad ſororē ptinens.et dicitur a ſoror. Et hinc·hic ſororius.rij.filius ſororis. Et ſororia.rie.filia ſororis. Et ſororius·maritus ſororis·vel frater vxoris.

Soros vel ſoron·diciť ſepulcruz vel arca in qua mortuus fertur vel recōdiť. Jtē ſoros dicitur acerуus.⁊ acuit penuľ.

Sors.ſort.fe.ge.q̄nq3 di ꝯiectura·ut Jſta vetula ſcit multa de ſorte. Quādoq3 poſſeſſio.vt Hieruſalē fuit in ſorte Beniamin Quandoq3 ſucceſſio tēporis ex naturali conditione·vel diuina diſpoſitiōe.vt ibi Cū dies abſceſſerit·noctēq3 ſors reduxerit.⁊c. Q̄nq3 capitale·ut Quicq̄d accipiť

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

vltra ſortē vſura eſt. Qn̄qʒ dī caſus. Vn̄ Ouidi⁹ meta. p̄. Prim⁹ amor phebi daphne peneia: quā nō Sors ignara dedit. Itē ſors dī fortuna vel euentus rerū. Vn̄ Lucan⁹ in p̄. O miſeri ſortis q̄ nō ī punica nati ꝛc. Itē ſors qn̄qʒ īportat electionē: ſm̄ qđ dī. Aplī fecerūt ſortem. Et cecidit ſors ſup Matthiā. Vn̄. Sors fatuꝫ: ſors augurū: ſors ē capitale. Sorſqʒ miniſterū: ſucceſſio tēporis ē ſors. Hug. dicit: q̄ ſors dī euentus: vel pars: vel fortuna: vel reſponſuꝫ: vel oraculū: q̄ in q̄buſdā locis dabant̄ p ſortes reſponſa.

Sortialis. lis. ꝯ. t. ꝛ h̄ le. ad ſortē ptinens.

Sorticula. le. dimi. i. parua ſors.

Sortilegus. ga. gū. pe. cor. q̄ futura legit. i. colligit p ſortes. ꝛ dī a ſors ꝛ lego. Vel q̄ per creaturā aliquā diuinat̄. Jn̄ h̄ ſortilegiū. gij. talis diuinatio.

Sortilegi vel ſortilegiſtę: ſunt qui ſub noīe fictę religionis futura predicant.

Sortiuidus da. dū. pe. cor. qui videt p ſortes. ꝛ dicit̄ a ſors ꝛ video.

Soſpes. pitis. cōis ge. i. ſanus: ſalu⁹: incolumis: ſupſtes. ꝛ dī a ſe. ꝛ ſpes: q̄ſi ſecū habens ſpem. Et inenit̄ in neu. ge. Vn̄ Juuenalis. Depoſitū tibi ſoſpes erit. Cū declinatione eſt tm̄ cōis ge. tā ī ſingulari: q̄ʒ in plurali. Sꝫ h̄ ſoſpita. tę. in ſingulari ē ge. fę. Jn plr̄i vō neu. ge. hn̄s tm̄ ntm̄ actm̄ ꝛ vtm̄. ꝛ ſic ē eteroditū. vt pluralit̄ ſoſpita. actō hęc ſoſpita. vocatiuo o ſoſpita.

Soſtratus. ti. pe. cor. ꝓpriuꝫ nomen. Vnde Juuenalis. li. 4°. Plaudente ꝛ madidis q̄ cātat Soſtrat⁹ alis. Et. 2. Machab. 4°. Soſtratus autē prelatus eſt cypris.

Soter: grecū nomen dei eſt. ꝛ interpretat̄ ſaluator vel ſalutaris.

Sotularis. laris. dī a ſolea. Et inde p apocopam ſotular. larj. neu. ge. ꝛ cor. pe. nti: ſic ſpecular. Vn̄ ī doctrinali. His ſotular ſocias ſpecular breuiabit origo. Et eſt ſotular: genus calciamentoꝝ. Dicunt tn̄ alij q̄ ſotular vel ſotularis nihil eſt: imo dicēdū eſt ſubtelaris.

S ante P

Spaciū. cij. dī diſtantia: vel interuallū: vl̄ intercapedo. Jn̄ hoc ſpaciolū. li. dimi: Et ſpacioſus. ſa. ſū. Jn̄ h̄ ſpacioſitas. tatis.

Spadix. dicꝭ. fę. ge. Et h̄ ſpadica. cę. i. palma. Jn̄ h̄ ꝛ h̄ ſpadix. i. ſubrubens: fuluus ſalꝫ colore palmę. Vn̄ ꝛ ſpadices dicunt̄ equi palmati. i. eq̄ fului ꝛ rubicūdi coloris ſic̄ palma: vl̄ q̄ palmę figurā ī cruribꝰ hn̄t.

Spado. donis. dī eunuchus: caſtratus. et dī a ſpadix. Jtē ꝛ ſpadones dicūt̄ ſurculi vitiū fruge carētes: dicti ſic: eo q̄ ſint ſteriles. Vel vt quidā dicūt: ſpado: dicit̄ a ſpata. i. gladio cū quo caſtrabant̄.

Spargena. nę. fę. ge. infantię initia.

Sparſoriū. rij. dī id cū quo aliq̄d ſpargit̄.

Sparſus. ſa. ſū. i. diuiſis locꝭ poſit⁹: varius: diuiſus. Et pōt eſſe nomen ꝛ participiū.

Sparte: ciuitas eſt lycanię. Et eſt eadē ciuitas ſparta vl̄ ſparte ꝛ lacedemonia. Vn̄ lacedemonij dicūt̄ ſpartani. Et dī ſparta vl̄ ſparte a ſparto filio Phoronei. Jnde ſpartan⁹. na. nū. Et h̄ ſpartū. ti. gen⁹ veſtꝭ qđ ibi factū ꝓmū fuit. Et inde h̄ ꝛ h̄ ſpartiata. tę. patriū: ab illa ciuitate: vel ab alia vt dicūt. Et videt̄ q̄ ꝓducat a ſiue penul. cū ſit deriuatm̄. Jtē ſpartū īueīt̄ p frutice.

Sparus. ri. telū ruſticū miſſile. ꝛ dī a ſpargo. gis. eo q̄ ſpargat̄. i. mittat̄. Vn̄ ꝛ q̄dā piſcis dī ſparus: q̄ eiuſdē figurę ſit.

Spaſmus grece: latine dī ſubita ꝯtractio partiū: aut neruoꝝ cū dolore: quā paſſionem a corde dictā dixerūt: q̄ ī nobis ꝓncipatū vigoris habet. Jnde ſpaſmoſus. ſa. ſū. talem infirmitatē patiens.

Spata. tę. fę. ge. gladius eſt lōg⁹ ex vtraqʒ pte acut⁹: vel ipſa eſt ꝛ rhōphea a paſſiōe dicta: qđ pathin grece dī. Jn̄ ſpatarius ria. riū. Et hic ſpatarius. rij. q̄ facit ſpatas vel vendit. Jtē a ſpata dī ſpatatus. ta. tū ſpatā habens: vel ſpata armatus.

Spatula. lę. fę. ge. armus dī. et ꝓꝓrie in pecoribus. ꝛ dī a ſpata: eo q̄ lata ſit. Et ſpatulę: rami vel folia vel fruct⁹ palmaꝝ anq̄ʒ aperiant̄ ad ſimilitudinē ſpatę dicūt̄. Vn̄ Leuit. 23°. Spatulas palmarū. Jtē ſpatulę grece: latine delitię dicūt̄. Et a ſpatula: dī ſpatuloſus. ſa. ſū. Et ſpatulat⁹. ta. tū. q̄ magnas ꝛ diffuſas habet ſpatulas: vel delitioſus ſiue delicatus.

Species. ciei. i. pulcritudo vl̄ forma: ſm̄ qđ dī. Species Priami digna ē imperio. Jtē ſpecies ꝓꝓrie forma dī: ꝛ ꝓpria qualitas q̄ dinoſcit̄ ex cōuētu accidētiū ꝛ diſpoſitione ptiū. Jtē dī ſpecies rerū maneries: ſm̄ qđ dī Hui⁹ ſpeciei. i. hui⁹ maneriei herba ē ī horto meo. Jtē ſpecies dī ſubſtātia vel eſſentia Vn̄ in q̄dā collecta. Cōcede q̄ſumus vt q̄ iā te ex fide cognouim⁹ vſqʒ ad cōtēplandā ſpeciē tuę celſitudinis pducamur. Jtē ſpecies dī qđdā ꝓdicabile ī dialectica: Et diffinit̄ ſic. Species eſt quod

p̄dicat̄ de pluribus differētibus numero in eo q̄ꝺ q̄d. Itē ſpecies dī accidēs ptīn̄/ ōīonis ī grāmatica. Et deſcribit̄ ſic maxīe ſꝫm q̄ꝺ nōis ē accidēs: Species ē original̄ diſpoſitio dictionis ꝑ quā fit ꝑmitiui et deriuatiui diſcretio. Dī etiā ſpēs occaſio vel cauſa. Jn̄ hec ⁊ hꝯ ſpālis ⁊ hꝯ le. ad ſpeciē ptinēs ul̄ ſpēm deſignās ⁊ ſingularꝫ ꝑpriꝰ vnicꝰ. Jn̄ hec ſpālitas. tatis. Et ſpālit̄ adū. i. ꝑ ſpecies. Itē a ſpecies dī ſpecioſus. ſa. ſū i. formoſus. pulcer. Jn̄ hec ſpecioſitas. tatis.

Specimen. inis. neu. ge. i. pulcritudo vel ſimilitudo. imago. ſignū. noticia. expimē/ tū. ⁊ cor. penul̄. tam nt̄ cꝫ genitiui.

Specificus. ca. cū. i. ſpecialis. diuiſus. vel fa ciens ſpeciem.

Speciūcula. le. dimi. i. parua ſpecies.

Specula. le. fe. ge. altus locꝰ aptꝰ ad circū/ ſpiciēdū. ſic habēt cuſtodes muroꝝ ⁊ vi/ neaꝝ. ⁊ dī a ſpecio. cis. q̄ꝺ eſt cōſiderare.

Specular. vel hꝯ ſpeculare. lis. locus altꝰ vn̄ q̄s ſpeculari pōt. Vn̄ feneſtrę ⁊ vehicula de q̄bus ſpeculamur. ſpecularia dicūt̄. Vn̄ Augꝰ in q̄dā ſermone. Solis radius pe/ netrat ſpecular. nec cū ingredit̄ violat. nec cum egreditur diſſipat. q: ⁊ in ingreſſu ⁊ egreſſu eius ſpecular integrū pſeuerat.

Specularis. ris. ꝯ. t. ⁊ hoc re. i. illuſtris. vel ad ſpeculā ptinēs. vel habilis ⁊ aptꝰ ad ſpe/ culandū. ⁊ dī a ſpecula vel ſpecülor. aris.

Speculū. li. neu. ge. dī a ſpecio. cis. q: ibi fę mina ſpeciē ſui vultus cōſiderat. Vel dī a ſplendendo. q: ſplendorē reddit.

Specus. ci. maſ. ge. ⁊ hꝯ ſpecus. cus. cui. ⁊ hoc ſpecus. coris. ⁊ hꝯ ſpecū. ci. ⁊ hꝯ ſpecu. indecli. in ſingulari. oīa ī eodē ſenſu. ſcꝫ foſſa facta ſub t̄ra q̄. ꝑſpici pōt. q̄ ⁊ antrū dī ⁊ ſpeleū ⁊ ſpelunca. Sꝫ antꝝ ⁊ ſpeleū grece. latine ſpelūca. ſcꝫ locꝰ cōcauꝰ. rupes cōcaua. Et nō ꝙ a ſpeleū deriuat̄ ſpelūca. Et deberēt ſpecus. cus. vel ſpecu. facere dtm̄ ⁊ abltm̄ plurales in ibus. tamen vſualiter faciunt in vbus. vt ſpecubus.

Specus. eſt altus locus ſupra terrā ꝑ quē ducit̄ aqua. ff. de riuis. l. j. §. ſpecus. Item ponit̄ ꝑ foſſa q̄ colligit̄ aqua. ⁊ eſt ampla ⁊ rotūda. ff. de aqua plu. arcen. l. ſup iter.

Spectacula. ſūt q̄ fiūt in loco vbi ludebāt comedi. ⁊ tragedi. vt dicunt greci. Et ha/ betur in Autē. de cōſulibus.

Sphera. re. i. rotūditas. ſiue corpꝰ ex oī pte rotūdū. ⁊ ē ſphera manēte diametro con tinua circa ipſū ſemicirculi circūductio. Et dī ſphera q̄ſi circulus rotūdus. Vn̄ ⁊ ro/ tūditas mūdi. dī ſphera mūdi. q: eiꝰ ſpēs ī rotūdū formata ē. Et q̄cq̄d rotūdū ⁊ vo/ lubile ē dī ſphera. a volubilitate ⁊ rotun ditate. vt pilę q̄bꝰ ludūt īfātes. Jn̄ ſphe/ ricus. ca. cū. i. rotūdus. ⁊ ſolidus ad modū ſphere. Et vt dicit Iſidorꝰ. Sphera cęli ē ſpēs q̄dā in rotūdū formata. cuiꝰ centrū t̄ra ē ex oībꝰ ptibꝰ ęq̄lit̄ cōcluſa. Sphera iſta ab oriēte ⁊ occidēte ſemel in die ⁊ no/ cte vertit̄. ⁊ tanta celeritate dī currere. vt niſi aduerſus p̄cipitē eiꝰ curſū aſtra curre/ rent q̄ eā remorarent̄. mūdi ruinā faceret. Jn̄ ſpherula. le. dimi. i. pua ſphera. pu[us] circulus. pua rotūditas. Eſt etiā ornamē/ tum candelabroꝝ. vel pomū cādelabri. in modū ſphere rotundū.

Sperma. matis. i. ſemen. ⁊ ꝑprie aīalīū.

Spermologus. gi. pe. cor. i. ſeminerbiꝰ. Et adiectiue pōt declinari. ſpmologꝰ. ga. gū

Spernax. cis. oīs ge. q̄ frequēt̄ alios ſpnit Jn̄ ſpernacitas. tatis. Et ſpernaculus. la. lū pe. cor. i. aliquātulū ſpernax.

Spes ſpei. fe. ge. dī a ſpero. ras. Et dī ſpes q̄ſi pes. eo ꝙ ſit pes ꝓgrediēdi. ⁊ eſt ety/ molo. Vn̄ ecōtrario dī deſperatio. Deeſt enī pes. nullaqꝫ ꝓgrediēdi facultas eſt. q: dū q̄ſqꝫ peccatū amat. futurā gloriam nō ſperat. Et caret gtō dtō ⁊ abltō pluralibꝰ ſꝫm vſū. Inuenit̄ tm̄ ſpebus. Vn̄. 2. Ma/ chab. 7ꝰ. Noli fruſtra extolli vanis ſpebꝰ Et nō ꝙ ſpes eſt certa expectatio futurę beatitudinis veniēs ex dei grā. ⁊ ex meritꝭ p̄cedētibꝰ. Sine meritis enī aliq̄d ſpare nō ē ſpes. ſꝫ p̄ſūptio dici pōt. Et ſcias ꝙ ſpes ſꝫm q̄ꝺ eſt paſſio nō eſt virtus. ſꝫ ſꝫm q̄ꝺ eſt in appetitu intellectiuę partis.

Spica. cę. fe. ge. dī a ſpecio. cis. q: d̄ ſtipu/ la ꝓſilit ⁊ apparet. Vel ſpica dī q̄ſi ſphe/ rica. q: rotūda ē. Et ſpica de maturis fru/ gibus dī abuſiue. Nā ꝑprie ſpica eſt cū ꝑ culmi folliculum. i. extremū tumorē culmi ariſtę adhuc tenues ī modū ſpiculi appa/ rent. Vn̄ ⁊ ſagittę ⁊ lanceę breues dicūt̄ ſpicula a ſpicarū ſilitudine. Jn̄ ſpicoſus. ſa. ſū. i. plenus ⁊ abūdans ſpicis. Inde hec ſpicoſitas. tatis. ſpicarū plenitudo ⁊ abun/ dātia. Itē a ſpica. dī ſpicatꝰ ta. tū. i. ſpicā hn̄s ul̄ ſpicis ornatꝰ. ul̄ ex ſpicis cōpoſitꝰ. Sicut in euāgelio legit̄. Vnguentū ſpi/ catū. q̄ꝺ de ſpicis aromatū fuit factū.

Spicula. le. dimi. a ſpica. i. parua ſpica. Et hꝯ ſpiculū. li. telū. ul̄ ſagitta. ul̄ breuis lācea ul̄ iaculū. q: adinſtar ſpicę acuit̄.

Spiculator. toris. i. carnifex q̄ portat ſpiculū

ad occidendū. ⁊ dicitur a ſpiculo.
Spidromū. mi. locus poſt domū ſecretus ſicut ad reqſita naturę. Idē dr̄ hypodro/ (mus.
Spina. nę. fę. ge. dr̄ a ſpica. ꝓpter acuitatē. Vl' aūt dr̄ ſpina. qſi pungendo ſanguinem trahens. etymologia. eſt. Iſ̄ ſpinoſus. ſa. ſū. i. ſpinis plenus. Inde hęc ſpinoſitas. tatꝭ. Itē a ſpina dr̄ hꝰ ſpinetū. ti. locus vbi ſpinę creſcūt. Et ſpineus nea. neū. i. de ſpinis factꝰ. vt Spinea corona. Itē ſpina. ē iunctura dorſi. ſic dicta. q2 ha/ beat radiolos acutos. Et ꝓdu. ſpi. Vnde Spinis ⁊ tribulis. purgare noualia de/ bet. Qui ſerit. ⁊c.
Spinax. nacis. fę. ge. tabula pꝑorū. q̄ ⁊ pi/ nax dr̄. in qua pꝑi figuras faciūt i ſuppo/ ſito puluere.
Spinifer. ra. rū. pe. cor. ferēs ſpinas.
Spinigena. nę. cōis. ge. i. de ſpinis genitꝰ.
Spinter. in dedi. neu. ge. vel ſpintꝰ teris. i. ꝑbibula. vel armilla. Et cor. penl'. gtī.
Spinterculū. li. dimi. i. paruū ſpinter.
Spinula. lę. dimi. i. parua ſpina.
Spinulētus. ta. tū. i. plenus ſpinis. Inde hęc ſpinulentia. tię.
Spinus. ni. fę. ge. arbor prunorum. quod quidam in maſ. ge. protulerunt.
Spira. rę. fę. ge. circulus non rediēs ad idē punctū. Vnde ⁊ reuolutiones ſerpentiū et funiū in naui. ſpirę dicunꝰ. Et ipſi funes nautaꝝ dicūꝰ ſpirę. q2 i ſpiris recolligūꝰ. vel dicunꝰ ſic. a ſparto vnde fiunt.
Spiraculum. li. aditus vel foramē. vel ali/ qd aliud ꝑ qd̄ ſpiratꝰ. Vn̄ ⁊ ſpiracula di/ cunꝰ oīa loca ꝑ q̄ pōt ferri ſpūs. q̄ greci vocant paronia. vel acarothea. Et ſpira/ cula dicunꝰ loca. ꝑ q̄ terra ſpiramē edit.
Spirator. toris. maſ. ge. qui ſpirat.
Spiritus. tus. tui. i. flatus. vl' angelus. vel anima ⁊ dicꝰ a ſpiro. ras. quia facit ſpi/ rare. vel quia ſpirat in corpore. Priſcianꝰ autem videtur velle ꝙ a ſpiritus deriue/ tur ſpiro. ras. Spūs aūt multipliciꝰ dr̄. Spūs eni qn̄qꝫ dr̄ aīa. Vn̄ Matth. 27º. Ieſus aūt iteꝝ clamās voce magna emi/ ſit ſpiritū. Qn̄qꝫ dr̄ ratio. Vn̄ ad Gal'. 5º. Caro ꝯcupiſcit adūſus ſpiritū. Qn̄qꝫ dr̄ ſpūalis itelligētia. Vn̄ 2 Cori. 3º. Littera occidit. ſpūs autē viuificat. Qn̄qꝫ reſpi/ randi actio. Vn̄ Hypocras. Si ſpūs fre/ quēs ſit. ſigt dolorē. ⁊c. Et Eccleſiaſtes 3º. Similiꝰ ſpirāt oīa. Item. Vnus ſpūs eſt oibꝫ. Qn̄qꝫ dr̄ ventus. Vn̄ Gen̄. 8º. Ad/ duxit ſpm̄ ſup terrā. Qn̄qꝫ dicꝰ ira vel indigntio. Vnde Gen̄. 6º. Nō ꝑmanebit ſpiritꝰ meꝰ in hoīe. Qn̄qꝫ dr̄ ſupbia. Vn̄ Eccleſiaſtes. xº. Si ſpūs ꝑtātē habentis aſcēderit ſup te. locum tuū nō dimiſeris. Qn̄qꝫ dr̄ ſpūſſanctus. Vn̄ Matth. 4º. Ductꝰ ē Ieſus in deſertū a ſpū ⁊c. Et nō ꝙ Michęę. 2º ſup illum textū. Vtinā nō eſſem vir habēs ſpm̄. dicit glo. Vbicūqꝫ in nouo vl' veteri teſtamēto. ſpūs ſine ad/ ditamēto pōiꝰ. i bona ꝑte accipiꝰ. Qn̄qꝫ ſpūs dr̄ hō. Vn̄ in pſalmo de hoīe dicꝰ. Spūs vadēs ⁊ nō rediens. Qn̄qꝫ idē ē qd̄ vita. Vn̄ Iob. 17º. Spūs meus atte/ nuabiꝰ ⁊c. Et ſpūs ⁊ āgelus aliqn̄ ſumūꝰ ꝓ eodē. Vn̄ ps̄. Qui facit angelos ſuos ſpūs. ſꝫ tn̄ differūt. q2 ſpūs dr̄ ſm̄ eſſentiā ſiue naturā, put aſſiſtit in pn̄tia dei. Sꝫ angelus inq̄tū miſtrat. miſſus ad iferiora q2 angelus iterꝑtaꝰ nūcꝰ. Et ſm̄ Iſidoꝝ oīs ſubſtantia incorporea dr̄ ſpūs. ſiue ſit bonus. ſiue malus. ſiue angelus. vl' diabo/ lus. Itē a ſpūs dr̄ hic ⁊ hęc ſpūalis. ⁊ hoc le. i. ad ſpm̄ ꝑtinēs. Et ꝑ ſyncopā dr̄ hꝰ ⁊ hꝰ ſpiritalis. ⁊ hoc le. Iſ̄ ſpiritaliꝰ. Et licꝫ vi/ deanꝰ idē ſigre. tamen differūt. q2 ſpūalia ad ſpiritū ꝑtinēt generaliꝰ. ſiue ad bonū ſiue ad malū. Sꝫ ſpiritalia ſunt bona quę ſpectāt ad ſalutē ⁊ ad vitā ęternā. Nō ꝙ ſpirituſſanctus quādo eſt vna dictio dr̄ de tertia ꝑſona in trinitate. Sed quādo ſunt duę partes ſpiritꝰ ſanctus dr̄ de ſpū cuiuſlibet viri iuſti.
Spiſſus. ſa. ſū. dicit cōpactionē in corpore ſolido ⁊ cōtinuo. ſcilꝫ ferro. lapide. vl' etiā in liquidis. vt lacte. melle. incauſto. Sed denſū in corpore raro ⁊ diſcreto. ut in luco nemore. ſilua. Vnde. Spiſſū de toto ſoli/ do dicet. ac illud Denſū dicaꝰ vbi locus opacus habeꝰ.
Splen. nis. maſ. ge. ē qdda itestinū aīalis a quo ꝓuenit riſus. ⁊ dr̄ a ſupplemento ex cōtraria parte iecoris ne vacuus exiſteret Iſ̄ ſpleneticus. ca. cū. i. ad ſplenē ꝑtinēs vel q̄ patiꝰ in ſplene. Vnde in gręciſmo dr̄. Cor ſapit. pulmo loquiꝰ. fel cōmouet irā. Splen ridere facit. cogit amare iecur.
Splēdidulus. la. lū. i. aliquātulū ſplēdidꝰ.
Splendificus. ca. cū. pe. cor. ⁊ ſplendificēs. tis. oīs ge. in eodē ſenſu a ſplendeo. Inde ſplendificentia. tię. i. claritas.
Splendona. nę. i. gladius. ⁊ dr̄ a ſplendeo des. eo ꝙ ſplendeat.
Spoletū. ti. penl'. pro. quędā ciuitas. Inde ſpoletanus. na. nū.

Spoliatoriū.rij.neu.ge.locus ſpoliandi.
Spoliū.lij.i.rapina. Et ſūt ſpolia ꝓuatorū exuuię ducū ⁊ diuitū. Inde h̄ ſpoliariū.rij locus vbi ſpolia reponūt᷑·vel exterior bal neoꝝ cellula.
Spoliatio.onis·ē a poſſeſſione rei imobi lis violenta ⁊ iniurioſa deiectio·vel rei mo bilis ablatio.
Sponda.dę.ꝑs lectuli vl̓ ſcrinij. Vñ hic ⁊ h̄ ſpondalis.⁊ h̄ le.ad spondā ꝑtinens.
Sponſus.ſi.maſ.ge.⁊ h̄ ſpōſa.ſę.dicunt᷑ a ſpōdeo.des. Nā olim ſpōſores ſibi inicē mittebāt cautiōes·i q̄bꝫ ſpōdebāt ſe inicē cōſentire i iura matrimonij.⁊ fideiuſſores dabāt: Vñ admiſſū eſt vt ſponſū dicamꝰ viꝝ a ſpōdendo.⁊ ſpōſam ſimilit᷑. Ergo ſpōſus ē·nō q: ꝓmittit·ſ; q: ſpōdet ⁊ ſpō ſiones dat ⁊ vult. Inde h̄ ⁊ h̄ ſpōſalis et hoc le.ad ſponſum vel ſponſam ꝑtinens. Inde ſponſalia dicuntur·q̄ in dote dan tur·vel a viro vel a femina.
Sponſalia ſūt futuraꝝ nuptiaꝝ cōuētio ⁊ repmiſſio.ff.e.ti.l.j.et.xxx.q.v.noſtrates.
Sponſalicia largitas·dī q̄d dat ſponſus ſpōſę ſine aīo tñ recōpēſandi ſ; oīo gratis vel ecōuerſo.⁊ iſta donatio dī contractus iure ciuili. Et illoꝝ ſūt quattuor·ſcilicꝫ ſti pulatio litterarū obligatio·cōtractꝰ em phyteoticus.⁊ ſpōſalicia largitas.vt i.§. ius autē gētiū. Inſti. de iu.na.gen.⁊ ciui. in glo.ſup verbo pone.
Sponſor.ſoris.i.fideiuſſor vel ꝓmiſſor. Vñ in epl̄a ad Heb.7°. Intantum melioris teſtamēti ſponſor factus eſt Jeſus.
Spontaneus.nea.neū.i.voluntarius.
Sporta.tę.q̄dā genꝰ vaſis iūceū vl̓ virgeū Inde h̄ ſportula.lę. Et ſportella.lę. dimi. Itē a ſporta dī ſportarius.rij. q̄ ſportas fac᷑. Et ſportariꝰ.ria.riū.ad ſportā ꝑtinēs.
Sportulę·ſunt ſalaria apparitorū.vel ſm̄ Acco. C.e.ti. forte apparitores iſta nō ſibi· ſ; ꝓ fiſco recipiebāt.⁊ illa reponebant᷑ in ſporta vel i aliq̄ ſīli vaſe vt corbe·in q̄ cō ſueuerunt aliq̄ portari.⁊ ita ſub tuta cu ſtodia fiſco cōſeruabāt᷑.⁊ ſic ꝯtinētia po nūt᷑ ꝑ cōtēt;ut. C.de ſpor.⁊ ſup.l.iij.i rub.
Spuma.mę.fę.ge.dī a ſpuo ſpuis·q: ſpu itur.i.extra ꝓijcit᷑. Sordes eni eſt vndaꝝ Vñ ⁊ muſtū ⁊ ea q̄ colligunt᷑ ſpuma mū dant᷑. Ita dicit Iſidorus etymo.13°.vbi agit de abyſſo. Inde ſpumoſus.ſa.ſum.i. plenꝰ ſpuma. Et ſpumula.lę. dimi.i. ꝑua ſpuma
Spungia.gię.fę.dī a ſpuma·eo q̄ ex ſpuma fiat·vel dī a fingere·quod ē nitidare·q: apta eſt ad tergendū.
Spurcicia.cię.fę.ge.i.imūdicia·feditas.
Spurcus.ca.cū.i.turpis·fetidus·imūdus. ⁊ dī a ſpuo.puis·q̄ſi ſputū ſcreās vl̓ ꝑuo cans·vel q̄ſi ſpuere cogēs·vel q̄ſi ſine pu ritate. Vnde ſpurcus nō tm̄ impurus·ſ; etiā ſeuus dicit᷑.
Spuridicus.ca.cū.pe.cor.i.imūda dicens.
Spurificus.ca.cū.i.imunda faciens.
Spurius.rij.maſ.ge.⁊ hęc ſpuria.rię. q̄ vel q̄ genitus vl̓ genita de nobili matre eſt.⁊ ignobili patre. Itē ſpurius patre incerto ⁊ matre vidua genitus appellat᷑·quaſi tm̄ ſpurcę vel ſpurij filiꝰ· q: muliebrē naturā ſpuriū veteres vocabāt. Vnde ⁊ hi q̄ nō ſūt de legitimo matrimonio·matrē potiꝰ q̄ꝫ patrē ſequūt᷑. Et dī ſpuriꝰ·q̄ſi imūdus ⁊ extra puritatem poſitus. Inde ſpurius ria.riū.i.ignobilis ⁊ degenerans. Vnde Sap.4°. Spuria vitulamina nō dabūt radices altas.i.degenerātia ⁊ nō natalia.
Sputū.ti.neu.ge.i.ſaliua.⁊ dī a ſpuo.

S ante Q

Squalidus.da.dū.i.aſper·ſordidus. Vñ ſqualidulus.la.lū.i.aliquātulū ſqualidus
Squalor.loris.maſ.ge.i.aſperitas·pollutio· ſordidatio.⁊ dī a ſqualeo.les.
Squama.mę.fę.ge.dī a ſqualeo.les.⁊ ē pi ſciū·ſerpentū.⁊ loricę. Vñ ſquamatꝰ.ta.tū. i.ſquamis abūdās. Et hęc ſquamata.tę. lorica ferrea ex lamis ferreis vel ęneis cō catenata ad modū ſquamę piſcī.⁊ ex ipſo ſplēdore ſquamaꝝ ⁊ ſīlitudine eſt dicta.
Squamula.lę.dimi.i.parua ſquama.
Squaroſus.ſa.ſū.i.aſper.vl̓ inęq̄lis.vel dī quaroſus·ſqualore vl̓ ſquamis corroſus.
Squarus.ri.maſ.ge.quidā piſcis.⁊ dicit᷑ a ſquama·q: ſquamis acutus ſit. Vnde et eius cute lignū polit᷑.
Squilla·genus eſt piſcis delicati·q̄d vul go dicit᷑ ſata.

S ante T

Stabilis.ꝯ.le.⁊ h̄ le.i.firmus·imobilis. Vñ hęc ſtabilitas.tatis.i.firmitas·imobilitas·
Stabulū.li.neu.ge. dī q̄ſi ſtatio boū· a ſto ſtas. Inde ſtabulariꝰ.ria.riū.ad ſtabulū ꝑtinēs. Et hic ſtabularius.rij. ſtabuli cu ſtos.vel eq̄ꝝ cuſtos ſiue ductor. Vel ſta bularius dī q̄ ſtabulū.i.domū cōmodat.
Stacten·genꝰ eſt ꝓcioſę reſinę.vel incenſū q̄d ex ꝓſſura manat. Et ē idedi. Pōt etiā declinari h̄ ſtacte huiꝰ ſtactes. Et ut dicit

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

q̄dā. Stacten idē eſt qđ mirrha ul' gutta
mirrhe arbori. Et ē grecū. Scđm aūt Pa-
piā Stacten eſt fructus cinnamomi.

Stadiū. dij. octaua pars miliarij. q̄ vtunt̄
greci in metiendis viarum ſpacijs. actore
Hercule. q̄ cū eſſet fortiſſim⁹ 7 nimiꝫ robo-
ris: fert̄ vno anhelitu centū vigītiquinqꝫ
cucurriſſe paſſus 7 quia ibi finem currēdi
fecit. ſtadiū a ſtando nūcupatū eſt. Inde
h̄ ſtadiolū. li. dimi. i. paruū ſtadiū.

Stagnū. ni. neu. ge. eſt aqua ſtās artificial'
piſces habens. 7 dī ſtagnū ab eo ꝙ aqua
ibi ſtet. nec diſcurrat. Ĩn̄ ſtagne⁹. nea. neū
7 ſtagnoſus. ſa. ſū. Et ſtagnarius. ria. riū.
ad ſtagnū ꝑtinēs. vel in ſtagno operans.

Stauros. interpretat̄ crux.

Stamen. inis. filū tele. ſcilꝫ orditura. 7 dī a
ſto ſtas. quia ſtantes ſolebāt texere. 7 tela
erecta ſolebat diſponi ſurſū pendens de
trabe. Inde ſtamineus. nea. neū. 7 cor. ſta.

Stannū. ni. eſt qđdā genus metalli. 7 dī a
q̄dā greco. ſcilꝫ ſtānatos. qđ ē ſepans 7 ſe-
cernēs. Mixta eni7 adulťata int̄ ſe ꝑ ignē
metalla diſſociat. 7 ab auro 7 argento. ęs
plūbūqꝫ ſecernit. Alia quoqꝫ metalla ab
igne defendit. Ĩn̄ ſtāne⁹. nea. neū. de ſtā-
no exiſtēs. Et ſtānoſus. ſa. ſū. i. ſtāno ple-
nus 7 abundans. Et ſtānarius. ria. riū. ad
ſtānū ꝑtinēs. ul' in ſtanno opans. Et hicꝫ
hęc ſtāneſis. 7 h̄ ſe. Et ſcribit̄ ſtānū ꝓ me-
tallo. 7 oīa ꝑdicta ab eodē venientia per
geminū n. Sꝫ ſtagnuꝫ ꝓ aq̄. ſcribi debet
ꝑ g. Vñ. Stans aqua dat ſtagnū. ſpeci-
eſqꝫ metallica ſtānū. G retinet pmū. vult
n. geminare ſecūdū. Itē in grecīſmo dicit̄
Eſt gńs ſpecies ſtannū. ſtans eſt aqua ſta
gnū. N duplici ſcribas pmū. cū gꝫ ſecū-

Staſis grece. latine dī ſtās ul' ſtat⁹. (dum

Stater. teri. maſ. ge. quoddā pondus. i. me-
dietas vncię appēdens aureos tres. 7 dī a
ſto ſtas. eo ꝙ trib⁹ ſolidis ſtet. Ĩn̄ h̄ ſtate-
ra rę. pōdus habēs drachmas quattuor. q̄
ſunt ſcrupuli duodecim. 7 pēſat ſolidos
tres. Itē ſtatera dī trutina. ſcilꝫ ꝑtica ex
trāſūſo ī libra poſita. ſic dicta. q: ex duab⁹
ſtatera lancib⁹ 7 vno ſtilo medio pēdeat
7 ſtet. Et ſtatera dī ſępe totū inſtrumētū
illud. Et cor. pe. gtī ſtater. Vñ ī Matthęo
debet cor. Inuenies in ore piſcis ſtaterē.
Sꝫ ſtatera. rę. ꝓducit pe. Vñ q̄dā. Sępe
minus ſtatere. lanx cōtinet ampla ſtatere
Et in grecīſmo dī. Libra ſtatera. ſtater eſt
quod librat̄ in illa.

Statio. onis. fę. ge. dī locus vbi naues ad
tēpus ſtāt. 7 dī a ſto ſtas. Sed portus eſt
naturalis 7 ꝑpetuus. Item ſtatio dī vita
pręſens. q: hic ad tēpus ſtamus. quia ſcđm
apl'm: Nō eni habem⁹ h̄ manētē ciuitatē
zc. Inde h̄ ſtatiūcula. lę. dimi. Et ſtatio-
narius. ria. riū. Et ſtatiuus. ua. uū. in eodē
ſenſu. Itē ſtatio dī vbi ſtat vnus exercit⁹
cōgregatus. Vñ. j. Reg. 14°. Veni 7 trāſ-
eamus ad ſtationem philiſtinoꝝ. Vnde.
Eſt ſtatio vita. ſtatio portus. ſtadiūqꝫ.

Stationarij. dicunt̄ milites q̄ vt aliciu te-
neāt ſtationē ſūt ꝯſtituti. Poſſūt etiā dici
libroꝝ vēditores. q: ſtationē faciūt ꝓ libris
vēdēdis. Itē dicūt̄ elemoſynariū q̄ſtores
vt in. c. cū ex eo. de pe. 7 re. vbi ꝓhibet̄ tali-
bus ꝑdicare. Et ponit̄ ibi forma de verbo
ad verbū eoꝝ q̄ tales dicere debent ꝓplō.

Statua. tuę. imago. ſimulacrū. 7 dicit̄ a ſto
ſtas. eo ꝙ repńſentet ſtatū alicuius.

Statuarius. ria. riū. ad ſtatuā ꝑtinēs. 7 dī
a ſtatua. Et h̄ ſtatuari⁹ rij. q̄ ſtatuas facit.
Et h̄ ſtatuariū. candela cū q̄ ſtatua cingit̄
7 circūdat̄. ul' crux. ul' altare. Vñ Zacha-
rię. xj°. Proijce illos ad ſtatuariū.

Statura. rę. i. ſtatus hoīs. ſcilꝫ eius magni-
tudo. Et ſtatura dī poſt iactū lapidis in
aquā vñ circuli fiūt in aqua redit⁹ ipſius
aquę. Vñ Lucan⁹. Et ſtatura redit. Pōt
etiam hoc eſſe participiū.

Status. ta. tū. ꝑticipiū ē de ſto ſtas. Qui-
dam tñ dicūt eſſe ſyncopatū. a ſtatutus.
Ĩn̄ ſtatus. tus. tui. ſubſtantiue dicit̄.

Status. eſt conditio hoīs in q̄ vt plurimū
poteſt. vt ait Plato.

Status liber. eſt libertas cōceſſa ſub cōdi-
tiōe. vt dicēdo: Lego ſeruo meo libertatē
ſi nauis ex aſia venerit. l. j. de ꝟ. obli.

Statutū. ē ius ab hoīe poſitū. ul' diſpoſitio
ex q̄ ius ꝓducit̄. Inſti. de iu. na. gen. 7 ciui.

Stenopathia. dicitur aſtrictum corpus
quod nec in ſudore relaxat̄.

Stella. lę. fę. ge. dī a ſto ſtas. q: videt̄ ſtare
Et ſcđm hoc ſtellę dicunt̄ ꝓprie q̄ ſūt in fir-
mamēto Et nō ꝙ ſtella dī q̄libet ſingularis.
Sidus dō plurium ſtellarum collectio.
Aſtrū. grādis ſtella vel grāde ſidus. Sꝫ
hęc noīa ſępe cōfundūt̄ apud autores. Ĩn̄
hęc ſtellula. lę. dimi. i. parua ſtella. Et ſtel-
leus. lea. leū. i. clarus. vel ad ſtellā ꝑtinens
Et ſtellatus. ta. tū. i. ſtellis circūdatus. vel
ad modū ſtellarū depictus.

Stellio. onis. maſ. ge. reptile ſimile lacertę
7 dī a ſtella. q: depictus eſt q̄buſdā ma-
culis ad modū ſtellarū. Vñ q̄dā. Stellio

nocte micat ſordens in luce dici.

Stellio etiã dĩ q̃ aio inconſtans ⁊ varius ẽ ỽbo vel facto. vel qui rem aliquam obligauit alicui. ⁊ deinde impignerat alij · nõ facta mẽtione de p̃. Et generalit̃ qđ in criminalib⁹ cauſis dicit̃ dolus · in ciuilibus dicit̃ ſtellionatus.

Stellionatus.ta.tũ.i.vari⁹ · fraudulentus · verſipellis · malefactor. ⁊ dĩ a ſtellio. Et hĩ ſtellionatus.tus.tui.i.maleficiũ · fraudulẽtia. verſutia.

Stema.matis.neu.ge.i.nobilitas · ul' ordo imaginũ nobiliũ · vel honor · vel dignitas vel corona · vel ornamentũ. Vñ Iuuenal'. Stemata quid faciũt? Stemata dicunt̃ etiã ramuſculi quos faciũt ĩ genere · cũ genus cognationũ partiuntur · ſicut ille pater · ille auus · ille proauus, ⁊c.

Stematon · tumor mollis carnis.

Stemon · eſt litus anguſtũ.

Stephan⁹.phani.grece · interp̃tat̃ corona. Sed hebraice norma. Fuit ỽo corona.i. principiũ martyrũ in nouo teſtamẽto · ſic' Habel in veteri. Vñ ⁊ ꝓtomartyr dicit̃. Fuit enĩ norma.i.exẽplar · vel regula alijs patiendi.

Stera.rę.fę.ge. dĩ pellicula in q̃ puer ĩuoluit̃ ⁊ morat̃. Vnde Macrobius. Sterę ſi ſubdit̃ herba deſiccabit eã. Inde ſtericus ca.cũ.ad ſterã ptinens · vel in ſtera patiẽs ⁊ infirmatus.

Stercus.coris.neu.ge. dĩ a ſterno.nis. q: ſternit̃ in agris · vel quia extergi oportet quicq̃d in ciuitate ſordidũ redũdat. Vel qđ verius eſt: Stercus dĩ a ſterten · qui ⁊ ſtercutius dictus ẽ · q: primus ſtercorãdi agri rationẽ induxit in italia. vñ ⁊ fimus dĩ · q: fiat mus.i.ſtercus. Jñ ſtercore⁹.rea reũ. Et ſtercoroſus.ſa.ſũ.i.ſtercore plen⁹. ⁊ inquinatus.

Sterilis.lis.⁊.t.⁊ hoc le.pe.cor.i.infructuoſus · infęcundus · nihil apt⁹ gignere · Inde hęc ſterilitas.tatis.i.infructuoſitas · infęcunditas.

Sternax.nacis.ois ge. q̇ facile ⁊ ſępe ſternitur vel ſternit.

Sterniũ.nij.neu.ge.loc⁹ apt⁹ ad ſternẽdũ

Sternon.onis. dĩ miles ad militiã cinct⁹.

Sternutatio.onis.eſt cũ inflatio a pectore exurgit · q̃ cũ aptos ad emanãdũ poros nõ ĩuenit · cerebrũ tangit. ⁊ cõgeſta per nares exiẽs · totũ caput ꝓtinus cõcutit. Ita dic' Greg⁹ in glo.ſup illud Iob.41. Sternutatio eius ſplendor ignis. ⁊ dĩ a ſternuto tas. Itẽ a ſterno.nis. dĩ hic ſternutus.ti. idem quod ſternutatio.

Sterquiliniũ.linij.i.ſtercus · vel loc⁹ plen⁹ ſtercore. ⁊ videt̃ cõpoſitũ a ſterc⁹ ⁊ linio.

Stibiũ.bij.vnguẽtũ · vel color noĩe ceruſa quo meretrices ⁊ ſolutę mulieres ſolebãt vti. Vñ.4.Reg.9. legit̃. Ieçabel ĩtroitu eius audito · depinxit oculos ſtibio.

Stibinus.na.nũ.me.pđ.eſt color ceruſeus vel habens colorẽ ſtibij vel onycini.

Stichos grece · latine dicit̃ verſus.

Stiga.gę. dĩ ſtimulus · q̃ſi ſtigulus.i.aculeus · cõpunctio. ⁊ incitatio · moleſtatio.

Stygeſtos.i.triſticia.

Stigma.matis.neu.ge.i.ſignũ · cicatrix · charact̃ · coctura · ĩuſtio q̃ fit calido ferro. Vñ ad Gal'.6. Stigmata dñi mei Ieſu chriſti in corpore meo porto. Inuenit̃ ⁊ ſtema p.e.ſȝ aliud ſig̃t. Vñ quidã. Stema gen⁹ dices · cocturam ſtigma vocabis. Materiã thema · ſeruãt genus hęc tria neutrũ.

Stigma · ẽ ſignũ vel inſtrumẽtũ q̃ brachia fabricenſiũ figurabant̃ · cui erat impreſſũ nomẽ imꝑatoris · facies ỽo eorũ nõ figurabant̃. vt.l.ſiq̇s. C.de pę. Et ſm Io.an. c.ſi iudex laicus.de ſen.exco.li.vj.

Stilbon.bonis.maſ.ge.i.mercuri⁹. ⁊ dicit̃ a ſtillans. ⁊ bonũ · quaſi ſtillãs bonũ. Et eſt ſumptum nomen a meliori parte ſui. Vel ſtilbon dĩ · q̃ſi ſtella boñ · quia eo ſurgente ſurgunt ⁊ paſtores. Et ſtilbon interp̃tat̃ velox · quia velox planeta eſt.

Stilla.lę. dĩ gutta. ⁊ dĩ a ſtiria · cui⁹ dimi. ẽ. Differũt tñ ſtilla ⁊ gutta · q: gutta ẽ q̃ ſtat · ſtilla q̃ cadit. Jñ ſtillula.lę.dimi.i.parua ſtilla. Et ſtilloſus.ſa.ſũ. qđ ⁊ ſtirioſus dĩ.

Stillicidiũ.dij.neu.ge. dĩ ſtilla cadẽs · vel locus vbi ſtillę cadunt. vel loc⁹ a quo vel ꝑ quẽ cadũt. ⁊ dĩ a ſtilla. ⁊ cado. Jñ ſtillicidioſus.ſa.ſũ. Vñ ꝓpha. Sicut ſtillicidia ſtillantia ſup terram.

Stilon · interp̃tat̃ longum.

Stilus.li.i.graphiũ. ⁊ dĩ a ſto ſtas · q: ſtat in cera. Et quicq̃d longũ ẽ ⁊ erectũ · dicit̃ ſtilus a ſtando · vel a ſtilon · qđ ẽ longum. Jñ ſtilatus.ta.tũ.i.ſtilo ornatus. ⁊ cor.ſti. Vñ. Pierijs tędet inſeruiſſe ſtilũ.

Stimicon · q̇dã paſtor · quaſi ſtilomicon. Stilon enĩ interp̃tat̃ longũ · micon celſum: inde ſtimicon quaſi longus ⁊ altus.

Stimulus.li. dĩ acule⁹ · cõpũctio · incitatio moleſtatio. ⁊ dĩ a ſtiga · q̃ſi ſtigulus. Jñ ſtimuloſus.ſa.ſũ. Itẽ hęc ſtimula dĩ quędam dea ſtimulorꝫ.

Stiopus·eſt iſlatio oris. Vñ. Nec ſtiopo tumidas intēdis rupe buccas·uł brachas

Stipa.pe.fe.ge. q̄dā pua arbor· vt dicunt ſcopa.⁊ dr̄ a ſtipo.pas. q: ex ea ſtipe ̄r tecta. Et hec ſepe ad fornaces ⁊ furnos calefaciendos colligit̄. Jñ h̄ ſtipula.le.dimi. Et hinc ſtipule dicūt folia uł vagine q̄bꝫ culmus ambit̄ ⁊ fulcit̄·ne pondere frugis cruet̄. Et ſtipule ipſi calami ſegeti. Dicūt̄ ̄g ſtipule·uł a ſtipula ꝓpt̄ paruitatē·vel a ſtipo.pas·q: fulciūt ⁊ circūdāt culmū. vel ab vſto·q̄i vſtule·q: collecta i meſſe vrūt̄ ꝓpter culturā agri. vel a palea·q: interdū pro palea ̄gſcindit̄ ſtipula.⁊ cor.pu.

Stipadiū.dij.i.ſcacariū.⁊ dr̄ a ſtipo.pas. q: hoib⁹ ludū ſpectātibus ſtipet̄. Et ſtipadiū·eſt genus menſe·quaſi ſtipendiū.

Stipatū.ti. q̄dā herba q̄ tātā ꝟtutē in radice habet vt fruſta carnis i cacabo ſparſa coaguler.

Stipatus.ta.tū.i.vallat⁹·circūdat⁹·fulcit⁹.

Stipendiū.dij.neu.ge. dr̄ lucꝝ·p̄ciū·fruct⁹ labori. Prope q̄dē ſtipēdiū dr̄ qd̓ dat̄ militibꝫ ſoldarijs,p p̄cio·ſic dictū a ſtipe pendenda. Antiq̄ eni ſoliti erāt pecuniā appēdere magis q̄ꝫ numerare: Jnde ſtipēdiarius.ria.riū. ad ſtipendiū ꝑtinens. Et hic ſtipendiarius.rij. ſtipendiū dans. vel potius recipiens.⁊ cor.i.ante.p.

Stipes.pitꝫ.maſ.ge.i.ticio.vel trūcus ligni q̄ ſuſtinet aliq̄d·q̄ſi ſtans pes·lignū infructuoſū·eo q̄ ſolūmodo ſtet ⁊ non fructificet. Et,pd.ꝑmā ſtipes.pitꝫ. Sꝫ ſtips.pis.fe.ge.corripit ſti. Stipes etiaꝫ dr̄ pſona a qua alij originē ducunt.

Stipiū.pij. vnguentū de vermeclbus.

Stips.pis.fe.ge.qd̓ dā gen⁹ pōderi·q̄ olim militibꝫ ſtipendiarijs diſtribuebat̄ pecunia. Et ponit̄ p obolo·q: obolus ſepe ſolet dari mendicis in elemoſynā: Jdeo ſtips q̄ñqꝫ dr̄ mēdicitas·q̄ñqꝫ elemoſyna vict⁹ Jnde hic ſtipus.pi.i.mendicus.

Stipulatio·eſt firma ꝟboꝝ cōceptio·qua quis aliq̄d ſe facturꝫ daturꝫ ve ꝓmittit alteri·ſup h̄ ipſū interrogāti. ⁊ dr̄ a ſtipulū qd̓ ē firmū. Denoiat̄ etiā a ſtipite. Conſtat aūt ſtipulatio ex interrogatione premiſſa.⁊ reſpōſione ſubſequēti·quēadmodū cōtradictio ex affirmatiōe ⁊ negatiōe Hocmodo: Promittꝫ vel dabis m̄ decē. ꝓmitto vel dabo tibi. Q̄ñqꝫ dr̄ ſtipulat⁹ ille q̄ ꝓmittit p ſtipulationē paſſiue. Vel ſic·Stipulatio·ē ſolēnis ꝓmiſſio facta interrogatiōe p̄cedēte ⁊ reſponſione ſequēte.

Stipulatio pura·eſt q̄ nec fit ſub cōditione·nec i die·ſꝫ pure.vt dicēdo·dabis hoc.

Stipulatio cōditionał habet fieri (dabo ſub conditione·hoc modo·ꝓmittis mihi dare centū ſi nauis ex aſia venerit.⁊ reſpōdes·ꝓmitto.

Stipulatio in die fit·hoc modo·dabis m̄ decē in kł.iulij.⁊ reſpondes·dabo.

Stipulatio aq̄liana ē q̄ nouat oēꝫ ꝯtractū vt ſic: Quicq̄d m̄ debes ex q̄cūqꝫ cā·idē m̄ ꝓmittis. ſi enī ex mutui datione m̄ debitor ſis·velimqꝫ acceptūꝫ ferre.i. p acceptilationē remittere·nō poterit res expediri niſi p obligationē q̄ in rē cōtrahit̄.

Stipus.pi.i.mendicus qui petit ſtipem.

Stiria.rie.fe.ge.gutta fluēs ⁊ cadēs ⁊ congelata. Et dr̄ gutta cū ſtat ⁊ pēdet·ſtiria cuꝫ cadit.⁊ dr̄ ſic a greco: Grece eni ſtiria gutta dr̄. Jtē ſtiria dr̄ arbor cuius fructus habet grana guttis ſimilia·q̄ ⁊ ſtorax.acis dr̄ q̄ſi ſtirax. Sꝫ ſtirax grece·ſtorax latine Vñ Geñ.43°. Modicū reſine ⁊ mellis ⁊ ſtirac. Vel ſm aliā litterā·ſtoracis.pe.pd. vbi dic glo: q̄ ſtoracis ē ſpecies reſine.

Stiricidiū.dij.ſtilla cadēs·uł loc⁹ vbi ſtille cadūt·uł locus a q̄ cadūt.⁊ p quē cadūt

Stiricus.ca.cū.i.ſtirilis.⁊ dr̄ a ſtiria.

Stirillū.li.neu.ge.i. barba capre.⁊ dr̄ a ſtiria·q: pendet ad modū ſtirie.i.gutte.

Stirps.pis.maſ.ge.i.radix·truncus. ⁊ dr̄ a ſto ſtas. Jñ hec ſtirps.pis.fe.ge.i.ꝓgenies·ꝓſapies·origo. Et ſtirpeus.pea.peū. Et ſtirpitus aduerbiū.i.radicitus.

Stiua.ue.fe.ge. dr̄ manica aratri·ſalꝫ cauda a poſteriori. Jñ ſtiuari⁹.ria.riū.ad ſtiuam ꝑtinēs. Et ſtiuarius.rij.⁊ h̄ ſtiuaria.rie.etiā dr̄·q̄ vel q̄ tenet aratrū p ſtiuam·vel q̄i ſtiuam facit.

Stiuula.le.fe.ge.dimi.i.parua ſtiua.

Styx ſtygis fe.ge.i.palus iſernalis.⁊ dr̄ a ſtygeſtos·qd̓ ē triſticia·eo q̄ triſtes faciat uł q: triſticiā gignat.⁊ ſepe ponit̄ p iſerno Jñ ſtygi⁹.gia.giū. Et h̄ ⁊ h̄ ſtygiał.⁊ h̄ le.

Stoa grece·latine dr̄ porticus.

Stoax.acis.fe.ge.i.ruina.⁊ dr̄ a ſtoa.

Stoicus.ca.cū.pe.cor.dr̄ a ſtoa·qd̓ ē porticus. Et ſunt ſtoici qui in ciuitate morant̄ Portic⁹ enī fuit athenis in qua picta erāt geſta ſapientū.⁊ viroꝝ fortiū hiſtorie·in hac porticu ſapiētes philoſophabāt̄.vñ ⁊ ſtoici dicti ſūt. Hāc ſectā vt dicūt·ꝑm⁹ Zenon inſtituit. Hi negant ſine virtute effici quēcūqꝫ beatū. Oē pctm̄ vniforme eſſe aſſerūt. Hi aīaꝫ cū corpe ꝑire dicunt.

Stoicida.de.femia in ſtoica ſecta valens.

Vel ſtoicida dĩ q̃ſi mollis ⁊ effemiat⁹ q̃ſi
Stoix.cis.fẽ.ge.i.ruina.⁊ dĩ a ſto. (ſignia
Stola.le.fẽ.ge.ẽ matronale operimẽtũ qd̃
coopto capite ⁊ ſcapula a dextro latere
in leuũ humeꝝ mittit᷑.⁊ dĩ a ſtolon ul᷑ ſto-
los. Idẽ ⁊ recinũ latino noĩe dĩ eo q᷑ di-
midia eius pars retro reijciat᷑ qd̃ vulgo
mauortẽ dicũt quaſi martẽ. Signũ eni ẽ
maritalis dignitatis ⁊ ptãtis ⁊ pacis vel
induſtrię eſt. Caput eni mulieris ẽ vir. Et
ponit᷑ q̃nq; pro ephot. Stola etiã vtunt᷑
diacones Jñ ſtolat⁹.ta.tũ.i.ſtola ornat⁹.
Et ſtolo.las.i.ſtola ornare.⁊ cor.ſto.
Stolia.lię.i.miſſio.⁊ dĩ a ſtolos vel ſtolon
Stolidus.da.dũ.i.ſtultus fatuus ſupbꝰ
inſipiẽs ſecors.⁊ dĩ ab extollo q̃ſi extol-
lidus q᷑ ſe extollat. Jñ h̃ ſtoliditas.tatis
Stolon ul᷑ ſtolos grece latine dĩ miſſio.
Stolus.li.maſ.ge.magna claſſis nauiũ. et
dĩ a ſtolon qd̃ ẽ miſſio q᷑ ꝑ mare mittit᷑.
Vnde Ambroſius ſup Egiſippũ. Vbi eſt
ſtolus nauiũ qui circueat freta.
Stomachus.chi.maſ.ge.i.os ṽtris.⁊ dĩ a
ſtomos grece quod os vocat᷑ latine eo q᷑
oſtiũ ṽtris ſit.⁊ cibũ recipiat.⁊ inteſtina
trãſmittat. Jñ ſtomachoſus.ſa.ſũ.i.iracũ-
dus furibũdus. Et ſtomaticus.ca.cũ.qui
infirmitatem in ſtomacho patit᷑.
Stomacula.lę.fẽ.ge.extũ interius.
Stomos grece os latine dĩ.
Storax eſt ſpecies reſinę.vide in ſtiria.
Storũ.rij.dĩ a ſterno.nis.eo q᷑ t̃rę ſternat᷑
Nõ dũ eni laneis ſtramẽtis reptis in his
Storiolũ.li.di.i.pũu ſtorũ. (accubabãt
Strabo.onis.maſ.ge.q̃ habet oculos obli-
quos q̃ ⁊ h̃ ſtrabo dĩ. Jñ h̃ ſtraba quod
vulgo dĩ ſtrauba. Vñ Gregori⁹ naçẽçe-
nus. Heretici m̃ videt᷑ ſiles oculis ſtrabi.
Stragilis.lis.pe.cor.coĩs ge.i.miles.
Stragulũ.li.vel hec ſtragula.lę.veſtis diſ-
color q̃ texta dĩ.⁊ manu artificis diuerſa
varietate diſtinguit᷑.⁊ dĩ a ſterno.vel a
ſtratũ q᷑ in ſtrato ⁊ amictu apta ſit. De q̃
dĩ Prouẽ.vlti. Stragulatã veſtẽ fecit ſibi.
Jñ ſtragulat⁹.ta.tũ.i.ſtragulo ul᷑ ſtragula
ornatus. Põt etiã ſtragula dici veſtis va-
riata vel varietate texturę diſtincta. Vñ
dicit Papias: Stragula veſtis pcioſa
plumario ope facta. Jn hiſtorijs aũt ſup
illud.4.Reg.8°. Cũq; veniſſet dies alt̃a
tulit ſtragulũ.⁊ infudit aquã.⁊ expandit
ſup faciẽ eius q̃ mortuo regnauit Açabel
ꝑ eo ſic dĩ. Stragulũ ꝓprie dĩ ſtratoriũ
qd̃ lecto vel ſedili ſupſternit᷑. Et dĩ ibi q᷑
Açabel pannũ ꝯfuſũ aqua impoſuit ſuper
Bẽnadab ad refrigerãdũ. Hebreus ha-
bet. Expandit ſup faciem ſtragulũ vt nõ
Açabel ſed Bẽnadab hoc feciſſe intelli-
gat᷑. Eteni mortuus ẽ rex ⁊ regnauit ꝑ eo
Açabel. Quidã exponũt hoc de obſeq̃o
mortui dicẽtes q᷑ Açabel mortuũ lauit
aqua.⁊ expandit ſtragulũ ſup faciẽ mor-
tui. Joſephus tamen plane dicit q᷑ alt̃a
die infuſo laqueo ſtrangulauit eum. Ad
hũc ſenſũ q̃dã litterã illã ſcilꝫ: Tulit ſtra-
gulũ ⁊c.referunt dicẽtes q᷑ Açabel veſtẽ
madefactã poſuit ſup faciẽ eius ſimulans
refrigerationẽ ſ; ſtatim effudit aquã ſup
os ei⁹ donec ſuffocaret eũ. Et cor.gu. Vñ
Alexãder. Texit᷑ ex lino cũ lana ſtragula
veſtis. Stragulũ etiã dĩ ſtatio caballi.
Stramen.inis.neu.ge.dĩ a ſterno.nis.q᷑
ante aĩalia ſternit᷑ vel ſup lectulũ quod ⁊
hoc ſtramentũ dĩ. A ſtramẽ dĩ ſtramine⁹
nea.neũ. Jtem ſtramentũ quãdoq; dicit᷑
inſellatura illud ſcilicꝫ quo equ⁹ vel aſin⁹
ſternit᷑.i.inſellat᷑. Et ſimiliter illud q̃ lect⁹
ſternit᷑.i.ꝑparat᷑ dicit᷑ ſtramentũ ſiue ſint
veſtes ſiue aliquid aliud.
Strata.tę.fẽ.ge.dĩ via publica et munita
quaſi pedibus vulgi trita.⁊ ẽ de lapidib⁹
ſtrata ⁊ parata.vnde ⁊ dĩ dilapidata.
Strates.i.pretor.⁊ dĩ a ſterno.nis.
Stratia.tię.i.militia. Jnde hic ſtratilates
ſtratilatis dux militię vel militũ.
Stratilios grece latine dicitur pretor ſꝫm
Papiam.
Stratodes.maſ.ge.i.miles vel ad militiã
accinctus.qui ⁊ ſternon dicit᷑
Stratores laguncularum.i.compoſitores.
Vñ Hieremię.48°. Mittã eis ordina-
tores ⁊ ſtratores lagũculaꝝ.
Stratores etiã a ſternendo dicunt᷑ q᷑ cu-
ſtodiẽtes in carcere reos cõdẽnatos pu-
niebãt. Vel ſtratores dicũt᷑ eſſe iſti q̃ ſta-
bulis vel equis ſtãtib⁹ in eis ꝑſunt.⁊ dĩ a
ſtratorio ſꝫm Hũ. Cꝯ ſtrato.li.rij.ĩ rub.
Stratoriũ.rij.i.ſtabulũ iumẽtoꝝ vel inſel-
latura. Vñ Joſeph⁹ in p̃ annaliũ. Rachel
hoc audiens poſuit idola in ſtratorio ca-
meli.i.ſub. Jtem ſtratoria dicũt᷑ lectiſter-
nia quę in lectis ſolent ſterni.
Stratus.ta.tũ.i.ſubiect⁹ in terra deiectus.
Stratũ.ti.neu.ge.qd̃ ⁊ hic ſtratus.tus.tui
dicit᷑.i.lectus. Vel ſtratũ dĩ quaſi ſtoria-
tum a ſtorijs in quibus antiq̃ cubabant
nõ dũ laneis ſtramentis reptis.
Stratũ dĩ generalit᷑ oẽ genus veſtis ul᷑ oẽ
indumẽtũ.vt ff.de ṽ.ſig.ſ; magꝭ ꝓprie ve-
ſtes cubiculares dicim⁹ ſtratũ a ſternẽdo.

Strena.ne.fe.ge.qđ vulgo dr̃ ſtrenna.ſcilꝫ qđ ꝓ dat̃ alicui in kal.vel in pmo die ãni vel ſeptimanę ꝓ bono omine. Jn̄ ſtrenoſus.ſa.ſū.q̇ ſępe dat vel accipit ſtrenã. Et ſtrenula.lę.dimi.i.parua ſtrena.

Strenuus.nua.nuū.q̇ libenter facit ſtrenã.ſcilꝫ largus.clarus.ſtrenis impiger.vtilis citus.fortis. Jn̄ ſtrenuitas.tatis. Et ſtrenicus.ca.cū.i.ſtrenis ul' ſtrenaꝝ cupidus.

Strepia.pię.i.cauda ſerpentis.

Strepit⁹.tus.tui.i.frequẽs ꝑlſi ſonit⁹ vel tumultus.

Stridulus.la.lū.i.ſonorus.

Stridor.doris.i.ſonus.ſtrepitus.

Strigilis.lis.pe.cor.i.patella ul' iſtrumẽtū quo pueri furant̃ vuas ⁊ ficus.vel inſtrumentū quo mūdãt̃ equi. Et inſtrumentū quo caro mundat̃ ⁊ ſudor corporis eradit̃ quod ⁊ ſtrigil dicit̃ ꝑ apocopã.

Strignos.fe.ge.q̇dã herba.ſcilꝫ vua lupina.q̄ latine ſalutaris dr̃.q: dolorẽ capitis ⁊ ſtomachi incẽdiū mitigat. Jdẽ ⁊ vua lupina dr̃.q: ſemẽ eius vuę ſimilis eſt.

Stringiria.rię.ul' ſtrãgiria.rię.fe.ge.eſt cõſtrictio vrinę.

Strix ſtrigis fe.ge.i.nocturna auis.a ſono vocis dicta.quando enĩ clamat ſtridet. Hęc auis a vulgo dicit̃ ama ab amando paruulos. Unde ⁊ lac prębere fertur naſcentibus.

Stroma.op⁹ varie ꝯtextū.⁊ dr̃ a ſtropha

Stromaciū.cij.i.cingulū varie cõtextū cū gemmis.

Strophas.phadis.quędã inſula.

Strophiū.phij.dr̃ cingulū.⁊ ꝓprie aureū cū gemis.⁊ dr̃ a ſtrophos.qđ ẽ conuerſio q: a poſteriori ꝑte couertit̃ anterior. Un̄ i hymno ſancti Joãnis baptiſtę. Prębuit hirtū tegimẽ camel⁹.artubꝫ ſacri ſtrophiū bidentes. Dicitur etiam ſtrophiū.palliū virginale. Sꝫ tropheū aliud ẽ. Un̄ Zonã dic ſtrophiū.palmã dic eſſe tropheū

Strophos grece.latine dr̃ cõuſio. Et inde cõponit̃ monoſtrophos.diſtrophos. Tetraſtrophos. Un̄ inuenit̃ Hęc oda ẽ monoſtrophos.hꝫ diſtrophos.hꝫ tetraſtrophos. Monoſtrophos dr̃ oda illa.q̄ tm̄ vnã metri varietatẽ habet. Sꝫ diſtrophos dr̃ oda illa.q̄ ſꝑ in ſecũdo ꝟſu repetit varietatẽ metri. Tetraſtrophos.q̄ in quarto.

Strophus.phi.maſ.ge.dr̃ deceptor.impoſtor.fraudator.⁊ dr̃ a ſtrophos. Et hꝫ ſtropha.phę.retorta ſnĩa.argumentatio varia fraus.deceptio.neq̄tia.calliditas.impoſtura. Jn̄ ſtropharius.ria.riū.fraudulẽtus.callidus.impoſtor.verſutus. Jtẽ ſtropha dr̃ cõuerſio ſimplex in cantilenis. Et cõpõit̃ antiſtropha.i.ꝯ cõuſionẽ ſimplicẽ

Stropha.ẽ cū fit mutatio de reſponſorio ad ꝟſū.vbi ẽ q̇dã cõuſio mutatę melodię ꝑoris. Antiſtropha.ẽ qñ finito ꝟſu reincipit̃ ipſū reſponſoriū.vel medietas eius. Unde cãtus hymnorum inuentus eſt per ſtrophaꝫ.⁊ antiſtropham.ad ſignum firmamenti notandum.et planetarum.qui contra cõuerſionẽ cęli voluũt̃. Un̄ quidã cantus ſolebant in eccleſia eſſe quos vocabãt ſtrophos. Un̄ Macrobi⁹ Jn ipſis hymnis deoꝝ ꝑ ſtrophã ⁊ antiſtropham metra canori verſibꝫ adhibebant̃.vt per ſtrophã rectus orbi ſtelliferi motus.ꝑ antiſtropham diuerſus vagoꝝ regreſſus ꝑdicaret̃. Jnde ſtrophula.lę.diminutiuū.i.parua ſtropha.

Strucio.onis.greco noĩe quoddam aĩal in ſimilitudine auis pennas habere videtur.tamẽ de terra altius nõ eleuatur.oua fouere negligit.ſed ꝓiecta tm̄modo fotu pulueris aĩant̃.vt vult Jſidorus. Et ponit̃ in fe.ge. Job.39⁰.vbi dr̃. Penna ſtrucionis ſimilis ẽ pennis herodij ⁊ accipitris quę derelinquit oua ſua in terra ⁊c̃.

Strues.ſtruis.i.cõpoſitio.cõgeries.collectio.aceruus lignoꝝ. Jn̄ ſtruecula.lę.dimi.i.parua ſtrues.

Struma.mę.i.gibbus in pectore.⁊ dicit̃ a ſtrues.quaſi ſtrues humorũ. Jn̄ ſtrumoſus.ſa.ſū.qui habet ſtrumam. Jn̄ hęc ſtrumoſitas.tatis.i.gibboſitas.

Structura.rę.dr̃ a ſtruo.uis.⁊ ſc̄m Papiã. Structurę ſunt ędificia.poſſeſſiones.

Strupus.pi.vel ſtropi.ſc̄m quoſdam ſunt vincula loro vel lino facta.quibus remi ad ſcalmos alligantur. De quibꝫ Liuius Cũq̄ꝫ remos iuſſit alligare ſtrupis.

Studium.dij.vt dicit Aꝑo.ẽ vehemens ⁊ aſſidua ad aliquam rem agendam cum ſumma voluntate applicatio.ex qua voluntate labor in opus defertur.⁊ ꝑdit laboris tędiū.verſū in oblectamentū. Jnde ſtudioſus.ſa.ſum.i.aſſiduus.perſeuerans.quaſi ſtudij curioſus.

Studiolū.li.dimi.i.paruū ſtudium.

Stultiloquus.qua.quū.q̇ ſtulta loquit̃.

Stultus.ta.tū.dr̃ quaſi extultus.ab extollo.lis.q: ſe extollit.vel etiã dr̃ ſtult⁹ quaſi ſtatim vltus. Proprie tamẽ ſtultus ẽ q̇ per ſtuporem non mouetur iniuria.ſęuitiã enim perfert.nec vltus eſt.nec vllo ignominię cõmouetur dolore.quia ſtultus eſt

hebetior corde ſicut q̄dã ait. Ego me eſſe
ſtultũ extimo· fatuũ eē nõ opinor. i. obtu/
ſis q̄ dē ſeſibꝰ nõ tñ nullis. Jñ ſtulticia. cię.
Stupa. pę. fę. ge. canabi ē ul' lini· dicta ſic a
ſtipo. pas. q꞉ ex ea rimę nauiũ ſtipent'. Jñ
ſtupeus. pea. peũ. i. de ſtupa exiſtens.
Stupor. poris. maſ. ge. eſt caſus memoriã ⁊
rationē auferēs. ⁊ linguã impediēs. ⁊ dr̄ a
ſtupeo. pes. Jnde ſtuporatꝰ. ta. tũ. i. ſtupe/
factus. Et ſtuperoſus. ſa. ſũ.
Stuprũ. pri. neu. ge. ē illicitus concubitus.
⁊ eſt ꝓprie in virgine vel in moniali. Vñ
Ouidius epi. Nec p̄ciũ ſtupri gēmas au
rũq꞉ popoſci.
Stupula. pulę. dimi. i. parua ſtupa.

S ante V

Suariũ. rij. neu. ge. locus vbi ſues ſtant.
Suaſibilis. ⁊. t. ⁊ h' le. i. aptus vel ꝯueniēs
ad ſuadendũ. Et ſuadibilis. le. idē. Vñ in
ep̄la beati Jacobi dr̄· q꞉ ſapiã q̄ deſurſũ ē·
eſt ſuadibilis. i. ad ſuadēdũ habil' paſſiue
Suauiũ. uij. i. baſiũ cũ ſaliua mixtũ. Vel
ſuauiũ dr̄· eo q꞉ ſit ſuaue.
Suauis. ⁊. t. ⁊ hoc ue. i. benignus· dulc̄· de/
lectabilis· iocundus. Jñ ſuauitas. tatis.
Subactꝰ. cta. ctũ. i. deuictꝰ· ꝓſtratꝰ· ſbiectꝰ.
Subater. tra. trũ. i. aliquãtulũ ater. i. niger·
Subbaſilicanꝰ. na. nũ. dr̄ a ſub ⁊ baſilicanꝰ
Et dicunt' ꝓprie ſubbaſilicani q̄ habitant
circa baſilicã. ⁊ ſub alis eius. ⁊ prod. ca.
Subcinericius. cia. ciũ. i. ſub cinere coctus.
Et licz. b. mutet' in. c. in cõpoſitiõe ſequēte
c. tñ in ſubcinericiꝰ nõ mutat'· ne a ſucus ⁊
cinis videat' cõponi.
Subdecanꝰ. ni. q̄ ſub decano ē. ⁊ deſignat
dignitatē in eccleſia. Jñ ſubdecania. nię.
dignitas ſubdecani. ⁊ produ. ca.
Subdiaconus latine· dicit' hypodiaconꝰ
grece· q̄ ideo ſic appellant'· q꞉ ſubiacēt p̄ce/
ptis ⁊ officijs diaconi. Oblationes eni ī
tēplo dñi a fidelibꝰ ipſi ſuſcipiũt. ⁊ dia/
cono ſuperponēdas altaribꝰ deferũt. Hi
apud hebreos nathinei vocant'. i. in hũili/
tate dño ſeruiētes. Et hinc h' ſbdiacona/
tus. tus. tui. i. officiũ vel ordo ſubdiaconi.
Subdolus. li. i. latēt' doloſus· aſtutus· ver/
ſipellis· varius.
Suber. beri. arbuſtula q̄dã vel cortex eius.
Suberatus. ta. tũ. vide. j. in ſubero.
Suberies. ei. dr̄ arbor ex qua cortex nata/
torius extrahit'· q̄ ſuber dr̄. Et dr̄ ſuberies
quaſi ſubedies· q꞉ fructus eius ſues edãt.
Et ſepe eadem arbor ſuber dr̄.
Subhircus. ci. dr̄ locꝰ ſb brachijs· vbi col/
ligit' ſudor. ⁊ dr̄ ſic· q̄ſi ſubtus habens hir/
cum. i. fetorem hirci.
Subiectio. onis. fę. ge. i. ſubiugatio· ſuppo/
ſitio. Jtē ſubiectio ſm q꞉ ſumit' in rhetori/
ca· fit: q̄ñ aliquid q̄rimus ab aduerſarijs
interponētes rationē. ⁊ poſtea qđ ē ratio
deſtruit qđ ſubijcit'· vt hic: Quid fugiaz
capiar· clamē nõ audiar· hoſtē aggrediar
vincar. Vel ſic. O miſer q̄d agas· deus ē
quem ſpernis· an ipſũ euitare putes terra
amiſq꞉? Deũ clam fugies· ſed nil latet hũc
falles ne· h' idē q̄ fuit ē ⁊ erit· ꝯditiõe tenet.
Subiugalis. lis. ⁊. t. ⁊ h' le. i. ſub iugo poſitꝰ
q̄ſi domitus· iugo aſſuetus. Vñ Matth.
24ᵒ. Jnuenietis aſinã ⁊ pullũ filiũ ſubiu/
galis. i. aſinę· quę fuit ſub iugo poſita.
Subiunx. gis. cõis ge. i. bos ſub iugo poſitꝰ.
Vñ quidã. Subq꞉ iugo poſitꝰ bos dicet'
tibi ſubiunx. ⁊ cor. penul' gti.
Subleſtus. ſta. ſtũ. i. triſtis· infirmus· mole
ſtus. Jñ hęc ſubleſtia. i. triſticia· moleſtia·
infirmitas· anxietas.
Subligar. garis. neu. ge. i. ſuccinctoriũ· ſcilicz
brachariũ. Vel ſubligar vocat' qđlibet
ligamen· vel ligula caligarũ· vel faſcia qua
ligant' inguina victimę· vel pantomimorũ
ne ſoluerent' in libidinē. vel ne coirent· Et
cor. li. h' pđ. ga. Et dr̄ ſubligar, p ſubligare
p apocopã. Vnde Juuenalis. Tirſũq꞉ te
nent ⁊ ſubligar acci ⁊c.
Sublimis. ⁊. t. ⁊ hoc ſublime. pe. ꝓđ. i. altꝰ
Cũ eni ſublimia aſpicimus· oculos quodã
modo diſtorquemus ⁊ diminuimus.
Sublinguiũ. uij. locus ſubtus linguã. Vel
ſublinguiũ dr̄ foliũ vel aliud qđ quis ſb
lingua ponit ⁊ cantat vt aues decipiat.
Subluſtris. ⁊. t. ⁊ hoc ſtre. i. parũ lucens· et
quaſi obſcurus.
Subnixus. xa. xũ. nomē. i. ſubiectus· ſuppo
ſitus· ſuffultus· humilis. Põt etiã eſſe par
ticipiũ. ⁊ tũc põt exponi ſicut ſubnitor.
Subregulus. li. i. paruus rex.
Subſelliũ. lij. ē ornamētũ equi ſub ſella po
ſitũ. Subſelliũ etiã dr̄ ſedes minorũ ſub
pede poſita. ⁊ iſeriꝰ ⁊ depſſiꝰ q̄ꝫ maiorũ ſe/
(des
Subſequiũ. quij. i. ſeruitiũ. ⁊ dr̄ a
ſubſequor. ris· quaſi ſubſequēs obſequiũ.
Subſiſtentia. tię. i. forma. ⁊ dr̄ a ſubſiſto.
ſtis· q꞉ ſub ſe ſiſtit fluxũ materię.
Subſolanus. ni. q̄dã vētꝰ q̄ ſub ſole naſcit'.
Subſtãtia. tię. fę. ge. dr̄ a ſubſto ſtas· quia
ſubſtat accidētibus. Jñ h' ⁊ hęc ſubſtãtial'
⁊ hoc le. ⁊ ſubſtãtialit' aduerbiũ. Et cõpo/
nit' cõſubſtãtialis. ⁊ h' le. Et cõſubſtãtialit'
aduerbiũ. i. eiuſdē ſubſtãtię. vt Filiꝰ dei

dr̃ patri cõſubſtãtialis. Et ſbſtãtia diuidit in primã ⁊ ſecũdã. Prima ſubſtantia vt Socrates. Secũda Homo vel aĩal. Itẽ ſbſtãtia diuidit i corporeã. vt Lignũ Et in incorporeã. vt Aĩa. Item ſubſtãtia diuidit in materiã·formã ⁊ cõpoſitũ·ſed hoc magis ad aliã ſcientiã ptinet.

Subſtãtiuus.ua.uũ.i.ſubſtãtiã vel ad modũ ſubſtantię ſignans vel ſupponens. vel modo ſubſtantię deſignans.

Subſtitutio· ẽ ſecũda cõditionalis inſtitutio· qꝛ inſtitutio dr̃ ꝑmus gradus. ⁊ ſubſtitutio ſecundus. Et licꝫ ſubſtitutiones in infinitũ de vno i aliũ poſſunt ꝓcedere: tamẽ oĩs inſtitutio q̃ fit poſt primã· dicit ſubſtitutio. ⁊ ſecundus gradus. Sicut ſecunde nuptię dicunt oẽs q̃ ſequũt ꝑmas

Et diuidit· qꝛ ſubſtitutionũ·alia ẽ directa alia obliqua. Et nõ differẽtiã inter verbũ directũ·obliquũ. ⁊ cõe. Vñ directũ ẽ·qđ ſigt vt ille cui relinquit vel in quẽ diſponit ſua manu recipiat. vt ẽ v̄bũ inſtituo. vt.ff. de here.inſti. Itẽ illud·heres eſto. vt ibidẽ. Sꝫ verbũ obliquũ ẽ·qđ ſigt vt ille in quẽ diſponit vel cui relinquit de manu alterius accipiat. vt ẽ verbũ reſtituo. facit l.inſtituta.ff.ad trebel. ⁊ ꝑ totum ti. Sed verbũ cõe ẽ quod vtrãqꝫ ſigtionẽ ſiue de manu ſua ſiue de alteriꝰ recipiat. vt ẽ v̄bũ ſubſtituo· ſic in.l.cẽturio.ff. de vulg. ſbſti. habet eni qñqꝫ directaꝫ ſignificationem quandoqꝫ obliquã.

Subſtitutio directa dr̃ cũ nullo mediãte quis capit hereditatẽ deficiẽtis.⁊ directe efficit heres ipſi teſtatori qui inſtituit eũ Inſti. de vulg.ſub.§.quo caſu.

Sub ſtitutio vulgaris dr̃· qꝛ de vulgo ⁊ a quolibet fieri põt·dũ tñ hic teſtm̃ facere ⁊ ille ex teſtamento cape poſſit. Et h̃ ſubdiuidit· qꝛ q̃dã ẽ vulgaris expſſa. ⁊ q̃daꝫ tacita. Subſtitutio vulgaris expſſa ẽ· q̃ fit verbis negatiuis hoc modo: Titiꝰ heres eſto. ⁊ ſi heres ille nõ ſit vel erit. Saiꝰ heres eſto. i.ſit. ſic eni inſtituo te m̃ Titiũ heredẽ. ⁊ ſi te noluerit·ul' nõ potuerit eſſe heres·ſit heres Seius. Subſtitutio vulgaris tacita· fit ꝑ v̄ba affirmatiua. veluti Cũ v̄o miles puberẽ ⁊ ipuberẽ heredes inſtituit.⁊ cõi v̄bo eos ſbſtituit· h̃ modo: Sei impubes. ⁊ Meui pubes· heredes eſtote·ul' ſũto·q̃s vnanimit' inicẽ ſbſtituo. Vel ſic.⁊ i idẽ redibit: Puberẽ ſexũ ⁊ ipuberẽ·heredes facio. ⁊ eos ſibi inicẽ ſubſtituo·q̃ ſubſtitutione colligo·qꝛ ſi vnꝰ non fuerit heres· vel ſi vnus moriat· alius i ſolidũ ſit. Et dr̃ vulgaris· qꝛ fit a q̃libet de vulgo·ſiue ſit in ptãte ſiue nõ. Et dr̃ tacita· qꝛ puberẽ tacite vulgarit' impuberi ſbſtituit· q̃ ſubſtitutio magꝭ eſſet pupillaris niſi ꝓpter adiunctã pſonam. ſed in milite talis ſubſtitutio pupillaris ẽ ꝓpter priuilegiũ militis· que ſubſtitutio q̃ntũ ad puberẽ· vulgaris eſt. q̃ntũ ad impuberẽ· pupillaris· qm̃ ſi pubes hereditatẽ adeat· ꝑ pte ſua euaneſcit ſubſtitutio priꝰ facta. ſꝫ ſi impubes hereditatẽ adeat· ꝑ pte ſua non euaneſcit· cũ eſt ſbſtitutio facta ꝑuſq̃ꝫ expleuerit pubertateꝫ· vñ ſub expreſſa pupillari cõtinet tacita vulgaris.ff.e.ti.l.nã hoc iure.

Subſtitutio pupillaris ẽ· q̃ ſoli pupillo ⁊ impuberi fit. Et ẽ etiã duplex· alia expſſa· alia tacita. Subſtitutio pupillarꝭ expſſa fit hoc modo: Iſte filius meus impubes heres eſto. ⁊ ſi heres non erit· aut ſi heres erit. ⁊ infra pupillarẽ ętatẽ deceſſerit· ille heres eſto. Hęc dr̃ expſſa ſubſtitutio· qꝛ in ea oĩa v̄ba exꝑmũt q̃ exꝑmi oportet.

Subſtitutio pupillaris tacita ẽ hęc. Filiꝰ meꝰ impubes heres eſto. ⁊ ſi iſte non erit ille heres eſto. Vel ſic. Quiſq̃s m̃ heres erit· ſit heres filio meo· hęc dicit tacita· qꝛ verba quędam non expreſſa ſꝫ tacite ſubintelligunt q̃ exꝑmũt in expſſa ſubſtitutione pupillari. Nã ꝑ hãc tacite itelligit qđ ſi filiꝰ deceſſerit in pupillari ętate· ille q̇ erit heres patri· erit heres filio. Et debẽt ille pupillares ſbſtitutiones ſolis pupill' in ptãte parentũ exiſtentibus. ⁊ ab ipſis parentibus fiũt· ꝑ qđ euidenter patet· qꝛ non a matre· ſꝫ a ſolo patre fiunt· cũ mater filios nõ habeat i ptãte. Sꝫ nũq̃ꝫ ſubſtitutus ex pupillari expſſa· repellit a matre pupilli. ⁊ ſubſtitutus ex tacita· repellitur a matre pupilli. ⁊ ſuccedit ipſi pupillo ꝓ mat'. Item qui ẽ ſubſtitutus ex pupillari ſbſtitutione fit heres ipſi pupillo. Ille v̄o q̇ ẽ ſubſtitutus ex vulgari· fit heres ipſi teſtatori. Item pupillaris tacita intelligitur eſſe vulgaris expreſſa· qua mater ſubſtituit pupillo. ⁊ h̃ ꝓpter priuilegiũ matris. Item eodẽ modo quando quis pupillo vel alij ſubſtituit ꝓpter adiunctã pſonã.

Subſtitutio pupillarꝭ cõpendioſa eſt quę fit v̄boꝝ cõpendio· q̃ v̄ba i pupillari expſſa ſũt ꝓlixiora. ⁊ ex h̃ dr̃ cõpendioſa. Et habet fieri hoc modo: Inſtituo Titiũ filiuꝫ meũ m̃ in heredẽ. ⁊ qñcũq̃ꝫ deceſſerit

ſine filijs ſubſtituo ei Seiū. vel ſic. Iſte filius impubes heres eſto. et quocūq; tempore deceſſerit. ille heres eſto. q̄ ſbſtitutio tm̄ locū habet ī milite. de hoc. in. l. p̄cibus C. de impu. et ali. ſubſti.

Subſtitutio breuiloqua ſiue reciproca. ē q̄ cōtinet duas vulgares ſubſtitutiones et duas pupillares ſubſtitutiones. vt cū duo impuberes inſtituti a parente. q̄ habet eos in poteſtate inuicē ſubſtituūtur h̄ modo. S. et T. filios meos impuberes mihi inſtituo heredes. et eos inuicē ſubſtituo. Vnde q: cōtinet exp̄ſſam pupillarē ſi aliquis p̄dictoꝝ deceſſerit in impuberi etate. mater impuberis decedētis oīo repellit᷑. et ſuccedit ſubſtitutus. Et hanc ſubſtitutionē lex appellat reciprocam.

Subſtitutio exemplaris vel exemplaria. eſt q̄ fit a parētib᷒ vtriuſq; ſex᷒ filio furioſo vel mētecapto. Et dī exēplaris. q: fit ad exemplū pupillaris ſubſtitutionis. quia ſicut pater ꝓuidet filio pupillo q̄ teſtari nō pōt de herede. ita ꝓuidet filio mentecapto vel furioſo. Et fit h̄ modo. T. filiū meū furioſū vel mentecaptū mihi heredem inſtituo. et ſi deceſſerit furioſus vel mente captus anteq; ad ſanā mentē peruenerit. ſubſtituo ei talē filiū ſuū vel frem vl̄ aliquē alienū ſi deficiat filius vel frater.

Subſtitutio obliqua ſiue non directa eſt fideicōmiſſaria. et eſt illa que fit p fideicōmiſſū. vt h̄: Quicūq; veſtrū ſine liberi deceſſerit. rogo vt eius portio ad ſupſtitem perueniat. Et qñ quis inſtituit heredem et eius fidei cōmittit. vt q̄cito poſſit eius hereditatē adeat. et eam alteri certe pſone cui et quando teſtator voluerit reſtituat. videlicet tali die vel ſub tali conditione. ſi deceſſerit ſine filijs. vt ſi forte in ea conditione fuerit. q̄ teſtator magis diligat eū et ex teſtamēto eius directo nihil capere poſſit. puta. q: directe et imediate capax nō eſt. qualis eſt ſpurius. ſaltē hoc modo aliquid capiat. et conſequat᷑ ex hereditate vel totā ipſā hereditatē. vt. C. ad trebell. q̄ſi p to. et. ff. e. ti. in mult. l. et in. c. rainūc᷒.

Subſtitut᷒ heres. vide. ſ. heres ſbſtitut᷒.

Subtegmen. inis. dī filum qd̄ in nauicula textoris ex trāſuerſo p telā diſcurrit. et dī a ſubtegendo. vel a ſubtexendo. quia ſub ſtamine in tela texit᷑ et tegit᷑. et cor. pe. gti.

Subtel. ima pars pedis medietas. Inde ſubtilis.

Subtela. le. i. deceptio. fraus. et dicit᷑ a ſub et tilia. q̄ſi ſubtilis tela. Dī etiā ſubtela in alio ſenſu. ſ. corrigia q̄ tēdit᷑ ſub cauda equi. et tūc dicit᷑ a ſub. et telon longū.

Subtelaris. ris. maſ. ge. dī q̄ſi ſbtalaris. i. calcaneus. Vel dī ſbtulari q̄ſi ſubtalaris q: ſb talo ē. et dī a ſb et tal᷒. Sotular aūt vel ſotularis nihil ē. vt quidā dicunt.

Subtercus. cutis. oīs ge. res exiſtēs ſb cute. Et ſuccus. cutis. ſilr̄. oīs ge. et in eodē ſenſu. Inde ſuccuticus. ca. cū. Et ſuccutane᷒. nea. neū. et ſubtercutanus. na. nū. omnia p re q̄ exiſtit ſub cute. Et cor. ꝑmā cutis: inde ſubtercutis. penul. cor.

Subtilis. et le. et h̄ le. penul. pd. i. acutus exilis aſtut᷒. et dī a ſubtel qd̄ ē ima ps pedis. Itē ſubtile. tenue. inualidū. leue. Itē ſubtilis. malicioſus. ſubdolus. ſcḋm Papiam.

Subtrinū. locus ē vbi ſub terra condunt᷑ alique ſpecies. vel ſuūtur.

Sububer. beris. cōis ge. vel h̄ ſububer. hec ſububeris. et h̄ re. dī a ſub et vber. Et dicūt᷑ ſububeres infantes. qui adhuc ſunt ſub vbere. et corripit be.

Subucula. le. fe. ge. camiſia. vel ſacerdotalis linea corpori penitus aſtricta. et dī ſic q: ſubijcitur alijs pānis Et ſubucula ē talaris et pedeſtris camiſia. ephot. ſuphumerale. Et cor. penul. Vñ q̄dā. Quod tunice ſuppono ſubucula dī eſſe.

Subudus. uda. udū. dī a ſub et vdus qd̄ ē madidus. q̄ſi nō pfecte madidus. vel perfecte humidus.

Subula. le. fe. ge. i. brocca ferrea. cū q̄ ſuunt᷑ ſotulares vel ſubtulares. Vñ in lege p̄cipit᷑. vt ſubula pforet᷑ auris ſerui. Exo. 21᷒. Et cor. bu. Vñ q̄dā. Eſt inſtrumētū ſubula ſutoris acutū.

Subulc᷒. ci. i. cuſtos ſuū. Vnde Virgilius. Venit et opilio. tarde venere bubulci.

Suburbana. ſunt circūiecta vrbis edificia quaſi ſub vrbe poſita. ſcḋm Iſidoꝝ.

Suburbiū. bij. neu. ge. dī a ſub et vrbs. Et dicūt᷑ ſuburbia burgi. q̄ ſunt iuxta vrbes. Vñ ſburbiū. q̄ſi locus ſub vrbe poſit᷒. ſiue burgus. Itē ſburbiū. alio noīe dī ꝓaſtiū

Succentor. toris. q̄ ī eccleſia poſt p̄centorē ſiue ꝑncipalē cantorē cōſequēter canēdo reſpondet. vel qui facit officiū principaliter in choro ſiniſtro.

Succeſſor. ſoris. dī q̄ locū p̄cedētiū occupat

Succeſſus. ſus. ſui. i. pſper et bonus euētus.

Succeſſio. quādoq; fit de capite in caput. et qñq; de gradu in gradū ſcḋm Azo. in ſū. de ſucceſ. edic. C. et ff. e. ti. l. j.

Succeſſio de capite in caput· ē cum deficiente p̄mo capite liberorũ· orit̃ ſecundũ caput agnatoꝝ. ⁊ iſto deficiente· ſuccedit tertiũ caput cognatoꝝ. ⁊ cognatis deficientibus· ſuccedit̃ q̃rto ordine· ꝑ vñ vir et mulier vel vxor. vt. C. in. ti. vnde vir ⁊ vx. Aut̃. ꝑterea.

Succeſſio de gradu in gradũ ē· q̃ñ plures ꝑſone ſunt ī eodē capite· in diuſis gdibꝫ· vna prior· altera poſterior. nã p̄ore repulſa ſpē vel repudiatiōe· ſequēs ſuccedit. vt ff. de ſucceſ. edic. l. j. ⁊ C. e. ti. ꝑ Azo. in ſũ.

Succidane⁹. nea. neũ. i. aptus ad ſuccidēdũ. ⁊ dī a ſuccido. Et ſucciſiuus. ua. uũ. in eodē ſenſu. Et h̄ ſucciſina. noꝝ. tm̃ pluralis numeri. i. fruſta illa· q̄ ſutor abſcidit de materia· q꞉ de ſolea ſubtus abſcindunt̃.

Succiduus. dua. duũ. i. ad ſubt⁹ cadendũ paratus. Vñ Claudianus Succidui titubant greſſus.

Succinctor. tori. maſ. ge. qui ſe ſuccīgit cauſa miniſtrandi· vel ſeruiendi.

Succinctorium. rij. neu. ge. dicit̃ illud quo ſuccingimur·

Succōtrarius. ria. riũ. dī a ſub. ⁊ ꝯtrarius. ⁊ mutat̃. b. in. c. ⁊ ſic debet ſcribi ꝑ duo. c. vel fit figure decōpoſite· a ſuccōtrarior. ari. q̄d cōponit̃ a ſb̄ ⁊ ꝯtrior. Et dicũt in dialectica ꝓpoſitiōes ſuccōtrarię· due ꝓpoſitiones ꝑticulares· eiuſdē ſubiecti ⁊ eiuſdē ꝑdicati· q̃rũ vna ē affirmatiua· et alt̃a negatiua· ut q̇dã hō currit· q̇dã hō nō currit.

Succuba. bę. cōis ge. q̇ vel q̄ ſuccũbit· vel ſuccubat. Itē ſuccuba· dī cōcubina· a ſuccũbēdo. Itē q̇dã demones dicũt̃ ſuccubi vel incubi. vide in piloſus.

Succuſſatura. rę. i. trotatura. Vnde illud: Gradarius eſt equus mollis īceſſus ſine ſuccuſſatura innitens.

Succitaneus. ⁊ ſuccitic⁹. vide in ſubterc⁹.

Sucidus. da. dũ. i. ſuco plen⁹· humidus· ul' imbut⁹. Vñ Iuuenal'. Qui ſucida nollet lana pati. i. tincta ſuco alicuius coloris.

Sucin⁹. ni. q̇dã gēma quã greci vocãt electrũ· ſcilꝫ fului ⁊ cerulei colorꝭ. Fert̃ arborꝭ ſucus eſſe. ⁊ ob id ſucin⁹ dī. A q̇buſdã vocat̃ arpaga· ab arpe· q̄d ē rapę· eo ꝙ attritus· paleas ſicͭ magnes ferrũ rapiat. Sꝫ hoc ſucinũ. ni. dī pyxis a ſuco ibi repoſito Vñ Iuuenalis. In cuius manibꝫ ſeu pinguia ſucina tricas. Quidã ſcribũt ſuccin⁹ ⁊ ſuccus ꝑ duo. c.

Sucula. lę. i. parua ſus. Vnde dicit Priſcianus in 3⁹. Sus cōe abiecta. s. aſſũpta cula facit diminutiuũ ſucula. (tia. tię.

Suculēt⁹. ta. tũ. i. ꝑ len⁹ ſuco. Iñ h̄ ſuculen

Suculus. li. dimi. i. parũ⁹ ſus. Vel pōt eſſe dimi. a ſucus. Iñ ſuculus. i. paruus ſucus. h̄ tunc quidã geminãt ibi. c.

Sucus. ci. maſ. ge. dī a ſacc⁹· eo ꝙ ſacco exprimat̃. vt ptiſana· apoçima· çoma. ⁊ ſũt greca iſta noīa. Vel ſucus dī a ſugo. gis. q꞉ ſugit̃. Iñ ſucoſus. ſa. ſũ. i. abũdãs ſuco. Inde ſucoſitas. tatis. Et. pd. p̄mã ſucus. Vnde in Aurora. In petra carnes poni ſucuſqꝫ iubent̃. Quidã tamē putant ſcribendũ ſuccus ꝑ duo. c.

Sudariũ. rij. i. facitergiũ q̄ ſudorem a facie tergim⁹. ⁊ dī a ſudo. das. Sudariũ etiaꝫ dī q̄d tenet̃ ſuper ceruical. Itē ſudariũ dī pãn⁹ ille in q̄ corpora mortuoꝝ inſuũt̃ ad ſepeliendũ. ⁊ tunc dī a ſuo ſuis.

Sudates. tis. q̄ facit ſudes. ⁊ dī a ſudes.

Sudatus. ta. tũ. i. ſudibꝫ armat⁹ vel ornat⁹ ⁊ dī a ſudes. vel ſudat⁹. i. ſudus. Pōt etiã ſudatus· a ſudo. das. deriuari. i. q̄ ſudorē emittit.

Sudes. dis. i. palus ul' partica q̄ t̃re īfigit̃ acuta. ⁊ dī a ſudus· q꞉ mundat̃ ⁊ purificat̃. Vñ Iob. 40. In ſudibꝫ ꝑforabit nares eius. Vel ſm q̄ſdaꝫ· ſudes dī a ſuo ſuis. q꞉ ſepes· q̄ſi cōſuta ſudibꝫ videt̃. eo ꝙ ſudes ex trãſuerſo ꝑ eã mittãt̃ ⁊ figãt̃ Et cor. primã ſudes nomen· h̄ ſudo. das. ⁊ ſudes verbũ ꝓd. eã. Vñ quidã. Trabs ⁊ acuta ſudes· ſed verbum dicito ſudes.

Sudus. da. dũ. i. ſerenus· mundus· purus ⁊ dī a ſub. ⁊ vdus. Propꝫ q̇dē illud tempus ſerenũ dī ſudũ q̄d venit poſt pluuiã Vnde ⁊ ver dī ſudũ. i. ſubudũ· quia poſt hyemem venit. Iteꝫ ſudus cōponit̃ ꝑſudus. da. dũ. i. valde ſudus. ⁊ prod. ſu.

Suetũ· vſitatũ· aſſiduũ· quotidianũ.

Suffibulatoriũ. rij. i. ſubligatoriũ.

Suffibulũ. li. i. ſubligaculũ.

Suffocatio. onis. i. ſtrãgulatio· ſuggillatio

Suffraganeus. nea. neũ. i. auxiliari⁹. ⁊ ꝓp̄e in v̇bis. Vñ epi dicũt̃ ſuffraganei alioꝝ epoꝝ· q꞉ debent eos iuuare· non ſolũ ope ſꝫ etiã v̇bis. ⁊ ſi nō poſſũt ope ſaltē v̇bis.

Suffragines. i. poplices· a ſub ⁊ fragus· q꞉ ſub fragis ſũt· ul' q꞉ ſubt⁹ frãgũt̃. i. flectũt̃ nō ſupra· ſicut in brachijs. ⁊ cor. gi.

Suffragiũ· eſt ꝓp̄e patrociniũ q̄d pręſtat aduocatus· aut cōſiliũ vel ſeruitiũ. xi. q. ij ſuffragia. Quqꝫ ponit̃ pro ſalario quod debetur aduocato ſm Azo. C. de ſuffra. Quqꝫ ē ꝯſenſus in ſcriptꝭ redact⁹· ſcilꝫ cũ dicit̃. Ego. N. noīo. B. in pręlatũ. Et ſic

ſumiť de elec.c.ꝑpetuo li.vj.Eſt etiã auxi/
liũ deprecationis,ꝑ aibus factũ.Et ſic ſũt
quattuor modi ſuffragãdi,ꝑ aiabꝫ·ad q̃s
oẽs alij reducũť·ſcilꝫ oro beatoꝝ hoĩuꝫ·ſi/
ue amicoꝝ·ieiuniũ·elemoſyna.ꝛ ſacramẽ/
tũ altariſ.Vñ.Miſſa·ꝑces·dona·ieiunia·
q̃ttuor iſta.Abſoluũt aias·q̃s purgãs de/
tinet ignis.Iteꝫ ſuffragia etiã diciť oro/
nes ſanctoꝝ·q̃s ꝑ nobis fũdũt ad deũ·et
rogationes q̃s,ꝑ chriſtianis eis fũdimus
ſcilꝫ Sancte petre·ora pro nobis.ꝛc.
Suffuſoriũ.rij.neu.ge.dĩ vas in q̃ eſt oleũ
q̇ ponit̃ in lucernis.Idẽ ꝛ infuſoriũ.Itẽ
ſuffuſoriuꝫ dĩ·ꝑ q̇ ꝑijciť ablutio calicis.
Idem ꝛ infuſoriũ ꝛ fuſoriũ.
Suffuſus.ſa ſũ.i.paꝝ vel ſubtus fuſus·
Suggeſtio.onis.i.ꝑſuaſio·cõſultatio.ꝛ ꝓ/
prie in malo.ꝛ dĩ a ſuggero.ris.Sugge/
ſtio etiã dĩ diabolica ꝑſuaſio ꝛ ꝯſultatio.
Suggeſtus.ſtus.ſtui.i.ſuggeſtio.Vł ſug/
geſtus.i.tribunal·vel ſedes ꝓncipis.ꝛ dĩ
a ſuggero.ris.q: ibi multa replicatio ve/
ſtiũ ꝛ pallioꝝ ꝛ tapetoꝝ ſƀ ꝓncipe geriť.i.
poniť.Vel q: dũ ꝓnceps ibi ſedet·multa
ei in aurẽ ſuggerũt.
Suggrũda.eſt vna ps tecti vniuſcuiuſq3
dom⁹ q̃ incũbit extremis capitibꝫ tigno/
rũ tectualiũ.vt.ff.de bis q̇ deiec.vel effu.
l.ſi ꝟo.§.ſi q̃tor ait.Et alias dĩ ſubgraui/
da·vel ſubgrandia.
Suinus.na.nũ.i.ad ſuem pertinẽs·vel res
ſuis.Inde ſuillus,la.lũ.i.porcinus.Vnde
Iſa.66:Qui comedebant carnẽ ſuillã.i.
ſuis.Itẽ diť Pap.q: ſuilli ſũt porci mari/
ni·ſic dicti·q: dũ eſcã q̃rũt·more ſuis ſub
aq̇s trã fodiũt.Itẽ ſuillus.i.paruus ſus.
Sulc⁹.ci.dĩ q̇ defoſſũ ẽ inť duas porcas.
ꝛ dĩ a ſol·eo q: ſulcus ſolẽ capiat.vel dĩ a
ſuo ſuis·q: vomere trãſuiť·uł q: q̃ſi ſuẽdo
fiũt ſulci.Inde ſulculus.li.i.paruus ſulc⁹.
Et ſulcoſus.ſa.ſũ.Et ƀ ſulco.conis.q̇ ſul/
Sulmo.monis.ẽ q̃dã regio·de (cos facit.
cui⁹ regionis oꝑpido·ſcilꝫ peligno natus
fuit Ouidi⁹.Vñ ipſe Ouidi⁹ diť.Sul/
mo m̄ patria ẽ gelidis vberrimis vndis.
Inde bic ꝛ bęc ſulmonẽſis.ꝛ boc ſe·illius
ciuitatis·vel ꝑtinens ad illã ciuitatẽ.
Sulphur.pburi.neu.ge.fomẽtũ ignis eſt.
q̇ tñ ſic ignẽ nutrit vt grauiſſimũ fetorẽ
exbalet.Inde ſulpbure⁹.rea.reũ.i.de ſul/
pbure exiſtẽs.Et boc ſulpburetũ.ti.loc⁹
vbi ſulpbur abundat.
Sumen.inis.i.minuta porcoꝝ exta·uł pin/
guedo q̃ eſt in vẽtre porci·vel poti⁹ porcę

fetę·q̇ tñ abdomẽ dĩ·q̃ſi abditũ omẽtũ.
Poniť tamen ꝓ q̃libet bono ferculo.Vñ
Perſi⁹.Calidũ ſcis ponẽ ſumẽ.Sumẽ dĩ
etiã tenerrim⁹ arboris cortex.ꝛ bic pubẽdo/
rũ ꝛ pubendariũ pilos ſumina dicim⁹.q:
ꝟt⁹ bũani ſemĩs illos ꝓfert.Sumen etiã
poniť ꝓ vmbilico.Vnde dicit Auicẽna
li.3° caplo de cauſis hydropiſis.Aſolit̃
infantes dũ ſũt i vẽtre·mingũt ex ſumine
ꝛ orti anteq̃ ligeť ſumen eis·mingũt etiã
ex ſumine·cum ꝓbibeť vrina ex illo latere
tendit ad veſicam.
Sũmanus.ni.maſ.ge.i.pluto·deus inferni
ꝛ dĩ a ſũmus.ꝛ manes·quaſi ſũmus ma/
niũ.i.infernaliũ.ꝛ ꝓducit etiã ma.
Sũma.mę.dĩ cõpendiũ totũ quadaꝫ bre/
uitate cõtinẽs·vel capitale.Inde ſumula
lę.dimi.i.parua ſũma.
Sumptus.tus.tui.i.diſpenſa·vel expenſa·
vel act⁹·vel paſſio ſumẽdi.Vñ ſumptuo/
ſus.ſa.ſũ.i.ſũptu plen⁹·ſcilꝫ multũ ſũptũ
exigẽs uł faciẽs.Inde ſũptuoſe.ſius.ſime
aduerbiũ.Et bęc ſumptuoſitas.tatis.
Sunamitis·captiua uł deſpecta interp̃tať.
Supellex.lis.fę.ge.dĩ ſubſtãtia uł facultas
ꝛ oẽ inſtrumẽtũ ꝛ ornamẽtũ domus.Et ẽ
eteroclitũ genere:nã in ſingulari ẽ ge.fę.
bęc ſupellex.In plurali ꝟo neutri·ƀ ſupel/
lectilia.Et vt diť Priſcian⁹.Antiq̇ dice/
bãt·ƀ ſupellectilis.lis.Inueniť etiã·ƀ ſu/
pellectile.lis.neu.ge.Et ſcribiť ꝑ vnũ.p.
cor.enĩ primã.Vnde Oratius in.5° Iam
dudũ ſplẽdet focus tibi mũda ſupellex.
Supab dicatiuus.ua.uũ.i.ſupnegatiuus.
Vnde ſupabdicatiua dĩ negatio q̃ addiť
negationi.ꝛ nibil coopať pluſq̃ ꝑcedẽs.
vt in vulgari ſolet dici:Ego non babeo
nibil·q̇ nõ plus valet·q̃ ſi diceret·ego
nibil babeo.
Supadultus.ta.tũ.ſuperexcretus dĩ.Vnde
j.Cori.7°.appellatur virgo ſuperadulta q̃
excreuit vltra ętatem pubertatis.
Supbus.ba.bũ.qui vult videri q̇ nõ eſt
i.ſupra q̇ ſit.Qui enĩ vult ſupgredi q̇
eſt·ſupbus ẽ.Inde ſupbe.bius.ſime.adũ.
Et ƀ ſupbia.bię.ſcilꝫ amor ꝓprie excellen/
tię·vel ſupgrediẽs elatio mẽtis de eo q̇
nõ eſt.Sed arrogantia eſt inanis gloria
de eo q̇ q̇ſq3 ẽ.De ſupbia naſciť arrogã/
tia.ꝛ nõ ecõuſo.Niſi enĩ ꝑceſſerit occulta
mẽtis elatio·nõ ſeq̇ť apta iactãtia laudis.
Supciliũ.lij.i.ordo piloꝝ q̇ eſt ſup oculos
Poniť etiã q̃nq3 ſupciliũ pro ſupbia·quę
in eo maxie apparet.Vñ ſupcilioſus.ſa.ſũ.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

i.ſupbꝰ ⁊ arrogās. Itē ſupcilioſus·triſtis ſeuerus·nubiloſus·qui ſemper incedit de/preſſo ſupcilio.

Suphumerale. vide. ſ. in humeralis.

Supliminare. ris. neu. ge. i. limē ſuperius. Jn̄ hic ⁊ hec ſupliminaris. ⁊ hoc re·ad ſuperli/minare pertinens.

Supernas. natis. cōis ge. i. ſupernuſ. na. nū. ſuperna colens. ⁊ dicit̄ a ſup.

Supſtes. ſtitis. i. ſenex·vel remanēs viuꝰ. vel vitā ducēs. ⁊ coꝛ. penul. gti.

Supſtitio. onis. fē. ge. damnū·vl̄ vana·vl̄ ſupflua religio. ⁊ obſeruatio·vel cultura idoloꝝ. ⁊ dr̄ ſic a ſupſtitibus. i. ſenibꝫ·qui multiſ ānis ſupſtites·p ętatē delirāt ⁊ errāt q̄dā ſupſtitione·neſcientes q̄ vetera colēt·aut q̄ veterū ignari addiſcant. vn̄ dr̄ ſic a ſupſtantibꝫ. i. a deis·qn̄ ſalꝫ de deis nō ti/menda timemꝰ. Jn̄ ſupſtitioſus. ſa. ſū. dr̄ falſus·vel vanus religioſus·vel idoloꝝ cultoꝛ. Vn̄ damnoſus vl̄ ſupſtitioſus dr̄·qui tota die p̄cabat̄ ⁊ imolabat·ut ſibi li/beri ſupſtites eſſent.

Superus. ri. maſ. ge. deus cęleſtis. ⁊ dr̄ a ſu/per. Et etiā ſuperus. ra. rū. adiectiue.

Supinus. na. nū. i. reuerſatus.

Suppar paris·oīs ge. i. ſubiectus pari. Jn̄ hec ſupparitas. tatis. ⁊ coꝛ. pa.

Supparus. ri. ⁊ pluralit̄ ſuppara. ſupparoꝝ. i. manica oꝛnatus cauſa ſup aliā ducta et criſpa. Et ponit̄ ſępe. p velo vl̄ replicatio/ne·vel ſūmitate veloꝝ. ⁊ p. d. p̄ma poſitio/ne. Unde q̄dā. Suppara nudatos cingūt anguſta lacertos. Itē Juuenalis. Sup/para veloꝝ periturus colligit auras.

Suppedaneus. nei. i. ſcabellū ſub pedibus ſic circa lectū ſolet eſſe ſcabellꝫ qd̓ habet vſū ſcrinij vel capſę. Vn̄ iam ex cōſuetu/dine qd̓libet ſcriniū vocat̄ ſuppedaneus. Idē ē pedaneus ⁊ ſuppedaneus. Et ſuppe/diū. i. ſubſidiū·auxiliū. Et ſm̄ Pap̄. ē ge. neu. Vn̄ dic̄ Suppedaneū·ſcabellū dictū q̄ ſub pedibꝫ ſit·hoc grece hypodion dr̄.

Suppetia. tię. fē. ge. ſuffragiū·ſbſidiū·auxi/liū. Suppetia·vel ſuppetię dicūt̄ p̄pe illa auxilia·q̄ maxime ab illis petūt̄·vel illis p̄cipue dāt̄ qui ſub alioꝝ detinēt̄ ptāte. Unde Auguſtinus 8ᵒ. de ciui·dei. Qui hinc deferūt noſtras petitiones·inde re/ferunt deorum ſuppetias.

Supplex. cis. oīs ge. q̄ ſupplicat·vel dānat̄. Nā q̄ damnat̄·ſupplex ē ⁊ humilis. Inde ſupplicat̄·adubiū. Et hec ſupplicitas. tatis. et facit genitiuū p̄lalē ſupplicū. ⁊ coꝛ. pli.

Supplicarij dicunt̄·q̄ ob aliquod delictū enoꝛme·in publicū deuoluūt̄ grariū·q̄ de/uolutio dr̄ bonoꝝ publicatio.

Supplicatio. onis. fē. ge. eſt petitio venię pꝛioꝛis erroꝛis. vel eſt q̄daꝫ benignitatis ipſius ſupioꝛis imploꝛatio.

Suppliciū. cij. i. tormentū·pęna. p q̄ ſuppli/cat̄. Et ſuppliciū. i. ſupplicatio. Moris enī erat antiq̄tus vt de rebꝫ ſupplicū. i. dāna/toꝝ·donaria. i. tēpla deoꝝ āpliarēt̄. ⁊ ideo ſupplicia ponūt̄ p ſupplicationibꝫ. Vn̄ et ſuppliciū dr̄ p̄prie cū q̄s ita dānat̄ vt bona eius cōfiſcent̄ ⁊ in publicū ad opus tem/ploꝝ vel fiſci redigant̄.

Supmus. ma. mū. i. ſūmꝰ. ⁊ dr̄ a ſup·qd̓ cō/pat̄·ſup ſupioꝛ ſupmus vel ſūmꝰ. Et coꝛ. p̄mā. Unde in Auroꝛa. Terga ſupꝛema dei regni conceſſa ſupꝛemi.

Supus. pa. pū. dr̄ p ſyncopā pro ſupinꝰ. ⁊ idem eſt quod ſupinus.

Sur·anguſtia dicit̄ ſm̄ Pap̄.

Sura. rę. dr̄ poſterioꝛ pars tibię ſalꝫ muſ/culus tibiaꝝ. ⁊ dr̄ a ſuo ſuis·qꝛ ſuit ⁊ vnit tibiā femoꝛi. Et ſępe ponit̄ p tibia. Vn̄ Judicū. 15ᵒ. Vt ſtupētes ſurā femoꝛi inſpo/nerent. Et Deutꝰ. 28ᵒ. Percutiat te dn̄s vlcere peſſimo in genubus ⁊ in ſuris.

Surcus. ci. maſ. ge. trūcꝰ q̄ manet poſt abſ/ciſionē arboꝛi. Vel ſurcꝰ·ramꝰ q̄ ab arboꝛe abſcidit̄ ⁊ gnālit̄ pro ramo ponit̄. Surcꝰ etiā dicꝰ ē Staciꝰ q̄ſi ſurſū canēs·qꝛ poſt Virgiliuꝫ inter ceteros poetas p̄ncipatū obtinuit. Jn̄ ſurculus. li. dimi. i. pūꝰ ſurcꝰ.

Surdus. da. dū. dr̄ a ſordes·q̄ſi ſurdidus a ſoꝛdibꝰ humoꝝ auribꝰ accepti. Et q̄uis multiſ caſibꝫ accidat·nomē tn̄ ęgri ex p̄di/cto vitio retinet. Inde hec ſurditas. tat. Et ſurdulus. la. lū. Et ſurdaſter·ambo dimi.

Surregulus. li. dimi. i. paruꝰ regulus·q̄ſi ſub regulo. Et ſigt̄ regulus multa. vide. ſ. in regulus.

Surreptio. onis. ē repentina ⁊ feſtina alicuius falſitatis ſuggeſtio.

Surrimus. mi. maſ. ge. i. hedus. ⁊ dr̄ a ſub ⁊ rimes·vl̄ rima·q̄ſi ſb māma adhuc exiſtēs.

Sus. ſuis. cōis ge. i. poꝛcus vl̄ poꝛca. ⁊ dr̄ a ſuo ſuis·eo q̄ eius ſetis ſuat̄. Vel dr̄ ſus a ſubigo. gis. eo q̄ paſcua ſbigat. i. t̄ra ſub/acta eſcas req̄rat. Unde p̄u. xiᵒ. Circulus aureus in naribus ſuis. i. poꝛcę.

Suſa. ſę. maſ. ge. quidaꝫ fluuius. Inde hec ſuſa. ſę ⁊ hec ſuſis. ſuſis. ⁊ hę ſuſę. ſarū. quę/dam ciuitas·quę iminet ſuſę fluuio. Vn̄ Heſter pꝛimo. Suſa ciuitas regni eius exoꝛdiū fuit. Item Heſter. 3ᵒ. Statimq̄

in ſuſis pependit edictū. Vnde ſuſis indeclinabile acuit' in fine. ħ ſuſis dtīs de ſuſe nō acuit' in fine. ⁊ ideo ſuſis in dtō ⁊ in ablatiuo pōt acui vel non acui.

Suſceptaculū. li. qđ ⁊ ħ ſuſceptabulū li dī i. dom⁹ ul' loc⁹ vbi alicui⁹ rei ſit acceptio.

Suſpēdiū. dij. neu. ge. dī eleuatio intētionis ad deū. Vñ Job. Suſpēdiū elegit aīa mea. Jtē ſuſpēdiū. i. ſuſpēſio. ſtrāgulatio. la(que⁹.

Suſpicio. onis. ſm Tulliū iportat opinionē mali qñ ex leuib⁹ indicijs pcedit. Et cōtingit ex trib⁹. p̄ ex ħ q̄ aliq̄s in ſeipſo malus ē. ⁊ ex ħ ipſo q̄ſi cōſcius ſue malicie de facili malū de alijs opinat'. 2° modo ex ħ q̄ aliq̄s male afficiat' ad alterꝫ. q: de īimico ex leuib⁹ ſignis q̄s mala opinat'. 3° ex longa expientia. Vñ ſm pħm ſenes ſūt maxime ſuſpicioſi. q: multotiēs experti ſunt alioꝝ defectus.

Suſurro. onis. maſ. ge. i. murmurator. ſententioſus. bilinguis. qui ⁊ hic ſuſurrus dī. Vnde Virgilius. Et lęto ſonū ſuadebit inire ſuſurro.

Suſurriū. rij. i. murmur. latēs. locutio. Vñ Job. 4° Et q̄ſi furtiue ſuſcepit auris mea venas ſuſurrij eius.

Sutilis. ꝯ. t. ⁊ hoc le. pe. cor. q̄ conſuta fuerit circa antiquos mores ſm quoſdā.

Sutor. toris. maſ. ge. qui ſuit. Jñ ſutrix mulier q̄ ſuit. Jnde ħ ſutricula. lę. dimi. i. pua ſutrix. Jtē a ſutor. ſutori⁹. a. ū. Et ſuti adū.

Sutrinū. ni. neu. ge. locus ad quem conueniūt ad ſuendum.

Sutura. rę. dī a ſuo ſuiſ. vt Jſta tunica habet bonā ſuturā. i. bene ſuta ē. Et pd. tu.

T ante A

T Si ſuperiorē finit ſyllabā neceſſe ē ſequentē q̄z ab ea incipere. vt mitto. attinet. Jtē quotienſcūq̄z. t. ponit' an̄. j. pura. ſequēte vocali. habet ſonū de. c. vt lectio. amatio. niſi p̄cedat. s. vt Saluſti⁹. ul' x. ut mixtio. vel aſpiratio intcidat. t. ⁊. j. vt corinthios. vel niſi differētia impediat. vt litiū.

Tabanus. ni. i. oeſtꝝ. aſilus.

Tabella. lę. dimi. i. parua tabula.

Tabellio. onis. maſ. ge. i. public⁹ ſcriptor. a portādis tabulis. in q̄bus ſcribebat' ante vſū chartę. Jdē ⁊ tabellarius. i. publicus ſcriba. quia ea tm̄ q̄ geſtis publicant' ſcribit. Et tabellarius. vel tabularius. vel tabellio. dī q̄ frequēter ludit cū tabulis. Et mobilit' inuenit' declinatū tabellariuſ. ria. riū. Et ħ tabellariū. rij. ſedes vel acerius tabellarū. vel locus vbi tabulę ſeruant'.

Tabellarius ſiue tabellio. ē publica pſona ſacramēto aſtricta ī ciuitate. vt rationes ⁊ acta in formā publicam redigat. a p̄ncipe ad hoc officiū deputatus ⁊ confirmatus. Vel ſic. Eſt perſona publica habens officiū ſcribēdi inſtrumēta ſup cōtractib⁹ vel alijs reb⁹ ad faciendū fidez ſup eiſdē. Et tabellionatus officiuꝫ p beneficij ſubtractionez appellatione poſtpoſita int'dici debet clericis in ſacris ordinib⁹ cōſtitutis. c. ſic. T. ne de. vel mo. Et dat ibi glo. rōnē. q: genus negociationis ē. Et finalit' tenet glo. q̄ in cauſa eccleſiaſtica ul' ſpūali poteſt exercere officiū. vt. c. qm̄. de pba. ⁊ xxvij. q. ij. multorū. Jtez tabellio debet eſſe req̄ſitus ⁊ rogat⁹. vt in ſpe. de inſtru. edi. §. ij. v. ħ pone. ⁊. §. iij. in prima columna. vt eſt glo. in verbo requiſitus. in de. romana. de iniur. Jtem tabellio compellit' cōficere inſtrumēta ſi roget'. Sꝫ ponemādato ſupioris nō vult cōficere q̄d erit? Reſpondet' q̄ priuat' officio tabellionat⁹ ſm Bal. i. l. prouidēdū. C. de poſtu. Et eſt ratio. quia eſt ſeruus publicus. hoc tamē limitatur. niſi vna cum officio notariatus habeat aliud officiū annexū. ⁊ illud p q̄nquennīū exercuerit. Tunc enī inuit⁹ rogari non poteſt. Caſus eſt vnicus ⁊ ſingularis vt ibi notat Angelus in. l. j. C. de tabul. li. x. Sed querit'. vtꝝ tabellio quādocūq̄z vult poſſit renūciare officio tabellionat⁹. Reſpōdet' q̄ nō. Ratio. q: nemo pōt renūciare ſuo officio niſi in man⁹ ſupioris cōcedētis. l. legātis. ff. de offi. p̄ſi. c. admonet. de renuc. Jtē punit' tabellio q̄ accipit aliq̄d etiā a ſpōte ſoluēte vltra ꝓpriū ſalariū. ſm Bal. in Aut. ħ hodie. C. de epiſ. ⁊ cle. Jtē ſcribēs falſū iſtrm̄ īmunitatis debet puniri pena ignis. Caſus ē i. l. j. C. de emu. cōceſ. li. x°. Et ſcribēs minutū inſtrumentū pdit manū. c. impialē. §. ſcriba. de pbibita alienat. p federicū. Jtem ſcribens inſtrumentū vſurariū eſt periurus. ⁊ nō pōt ampli⁹ cōficere. Et pōt pnūciari īfamis ſm Hoſti. in ſū. de vſuris. in fi. §. fi. v. q̄d de notario.

Tabellula. lę. dimi. i. parua tabella.

Taberna. nę. fę. ge. eſt proprie domuncula in qua panis ⁊ vinū ⁊ carnes coctę venduntur. ⁊ dicit' a tabulis quę ibi ſubſternūt' mercibus. Vel tabernę olim vocabantur ędiculę plebeoꝝ paruę ⁊ ſimplices ī vicis axibus ⁊ tabulis clauſę. dictę tabernę. eo

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ꝙ ex tabulis erant cōſtructe·que nūc 7 ſi
nō ſpeciē·nomen tñ priſtinū retinent. Jñ
hic tabernio. onis. q̄ frequētat tabernas·
vel q̄ ibi vēdit neceſſaria. Et h̄ tabernari⁹
rij.idē. Et h̄ tabernaria.rie. vxor taberna/
rij·ul' meretrix. Et tabernarius.ria.riū.
Tabernaculū.li.neu.ge.ē tentoriū in expe/
ditione:7 dī a taberna q̄ ē dom⁹ inatural·
imo ad tēpus durat·ſcilꝫ quouſqꝫ res ibi
vendūt. Et inde tabernaculū dī·ſcilꝫ q̄dā
māſio q̄ nō ꝓpria 7 nālis ē·ſic tētoria 7 ca/
ſtra militū in expeditiōe·q2 ea relinquēt
finito bello. vel q2 figunt modo h̄·modo
illic.7 mutāt.7 cū trāſmigrāte migrāt. Uł
tabernacula dicunt a tabulis·q2 de tabul
cōſtrui ſolēt·vel q2 tabulis 7 lignis ſolent
appendi 7 appēdūt funibꝫ. Et nō ꝙ taber/
naculū d̄ q̄ fit mētio Exo.26° Erat dom⁹
deo dicata·q̄drata 7 oblōgata·tribꝫ clau/
ſa parietib⁹·aq̄lonari·meridiano·7 occi/
dentali. Liber patebat introit⁹ ab oriēte:
ut ſole oriēte radijs ei⁹ illuſtraret. Taber/
naculū h̄ i duas ptes erat diſtinctū. Po/
ſterior ul' interior pars ad occidentē·decē
cubitis ꝓtendebat.7 ita q̄drata erat in lō
gū·ſcilꝫ 7 in latū.7 in altū decē cubitoꝝ. Et
hęc pars adytū dicebat·ul' ſanctūſancti·
ul' ſanctuariūſanctuarij·ul' ſcā ſanctorū.
Anterior ps ad orientē·viginti cubitis
ꝓtendebat q̄ cōis erat ſacerdotibꝫ. Et h̄
dicebat ſanctū ul' ſancta ul' ſanctuariū re/
ſpectu huius. Poſterior dicebat ſanctum
ſancti·q̄ſi ſanctū conſecutiuū ſancti. vt dī
ſęculū ſęculi·vel ſanctū ſcti.i.ſanctius ſcō.
vt dī·dñs dñoꝝ. rex regum. Erat aūt in
interiori ſanctuario arca cū hiis q̄ i ea repo
ſita erant.7 cū hiis quę erant ei ſuppoſita
Jn anteriori xō candelabrum ad auſtrū·
menſa ad aquilonem. Jn medio autē ve/
lū.i.nō longe ab adyto altare aureū tectū
tabernaculi nō cōcameratū·ſed planū ad
modū paleſtinę fuit quattuor opimentis
aptatū·ſicut dī in hiſtorijs ſup Exodū.
Tabernula.lę.dimi.i.parua taberna.
Tabes.bis.fę.ge.i.putredo·ſanies. Sꝫ ta/
bes q̄ ſtat quaſi ſtabes. Effluere tabe mor/
tuoꝝ eſt. Jñ h̄ tabecula.lę.dimi.i.pua ta/
bes. Et tabidus.da.dū.i.putrid⁹·piger·
deficiēs·tabe fluens. Jñ hęc tabitudo.7 h̄
tabiditas. Jtē inuenitur etiam tabi·tabo·
diptote formę in eodem ſenſu cū tabes·
Tabita hebraice·dorcas grece·puella ul' ca/
prea latine. Dñ Matth·5°. Tabita cumi
qd̄ interꝑtat puella ſurge ꝫm Hierony/
mū. Jn Marco tñ dicit. Tabita cumi·qd̄
interꝑtat puella dico tibi ſurge·ſed dico
tibi·nō ē de interꝑtatione·imo eſt additū
ab euangeliſta ad diſcretionē faciēdā·vt
oſtēdat ꝙ vocē ꝑdidit.7 virtutē voci ſuę
dedit chriſt⁹. Et pd.penl'. Dñ in Aurora.
Extitit in ioppe deuota puella tabita.
Tabula.lę.dī mēſa.7 dī a teneo.nes·q2 te/
net cibaria·h̄ ꝓprie menſa paupeꝝ·tabula
diuitū·quaſi tenabula·eo ꝙ teneat bolos
carniū 7 varia fercula 7 vaſa. Jtē tabula
dī alea in q̄ ludit p yrgis·calculis.7 teſſeri
Jtē tabula·latū lignū ſine latus aſſer. Jtē
tabula.i.tegula. Et tabulę in quibus ſcri/
bimus. Et in his ſignionibus dī a teneo.
nes. vel a tego.gis.q̄ſi tegula. Et a tabula
tabulatus.ta.tū.i.tabulis ornatus. Et hic
tabulatus.ti.et hoc tabulatū.ti. in eadem
ſignione·ſcilꝫ qd̄ ex tabulis ꝓſtratū ē.vel
paries ex tabulis· vel ędificiū ex coapta/
tis tabulis factū.
Tabularij ꝫm Accur. ſūt q̄ faciēdis publi/
cis inſtrumētis publice pſunt in ſingulis
ciuitatibus. vide.ſ.ſcribę tabellarij.
Tabulę teſtamēti inde vocatę ſunt·q2 ante
chartarū vſum in tabulis·tā teſtamēta q̄
eplę ſcribebāt·q̄ꝝ portitores tabellarij vo
cabāt ꝫm Jſidoꝝ li.5°. Et tabulę teſtamē
ti.ꝓpe ſūt teſtm̄ editū i ſcriptis ſignatū et
ꝑfectū. Sꝫ abuſiue etiā illa teſtamēta vel
tabulas appellamus q̄ falſa ſunt 7 viciata
ꝫm Azo.in ſū.C. de tabu.exhiben.
Taciturnus.na.nū.q̄ facile tacet. Jnde ta/
citurnitas.tatis. Et taciturnitas eſt q̄nqꝫ
habenda ꝓ confeſſione. Jtē tacitū eſt qd̄
nullatenus eſt expreſſū.q̄nqꝫ tñ tacitū hꝫ
ꝓ expꝛſſo. ff.ſi cer.pe.l.cū quid.7.c.gratū.
de offi.dele.
Taddęus.dęi.dict⁹ eſt Judas frater Ja/
cobi minoris.7 acuit penl'.
Talaris.7.t.7 hoc re·ad talos ptinens. vel
ad talos ptingēs.7 dī a talus. Unde ta/
laris tunica dī eo ꝙ vſqꝫ ad talos deſcen
dat. Et h̄ talare.ris. inſtrumentū volādi
talo alligatū·quo Mercurius vtebat.
Talentū.ti.neu.ge.quoddā pondus·quod
ſūmū eſſe ꝓhibet in gręcis. Nam nihil eſt
calco min⁹·nihil eſt talēto maius. Cuius
pondus variū apud diuſas gētes habet
Apud romanos eni talentū ē ſeptuagita
duaꝝ librarū. Et eſt talentū triplex·ſcilꝫ
minus mediū 7 ſūmū. Minus q̄nq̄gita·
mediū ſeptuagintaduaꝝ librarū·ſummū
centum viginti eſt.

Talio.onis.maſ.ge. ē eiuſdē rei recōpenſa/
tio·vindicta ſimilis delicto.vt Dens pro
dente·oculus.ꝑ oculo eruat᷑.Et ita ꝓpꝛie ē
īiurię recōpenſatio lex talionis·licȝ qn̄qȝ
dicat᷑ beneficij.Vn̄ in Papia di:Talio ē
cū id patit᷑ quiſqȝ qḋ fecit īiurię ul̄ bn̄ficij
Et ſm̄ h̄ diſtinguit᷑ duplex lex talionis·
ſalȝ vna ī bono·quā dictat lex naturalis.
De q̄ di Matth.7: Oia q̄cūqȝ vultis ut
faciāt vobis hoīes.7 vos facite illis.Et h̄
talio bonus eſt.Altera lex talionis eſt in
malo·quā dictat lex Moyſi Exo.21°.Et
Deut:19: Oculū.ꝑ oculo·dentē.ꝑ dente
ſupple reddet.Et hic dicebat᷑ lex talionis
ſalȝ·q: taliter recipiebat q̄liter faciebat.
Et hęc lex in ꝓcepto erat iudici·maxime
ſi exigebat᷑·h̄ iuriā patienti eſt ꝑmiſſa·q:
videlȝ ꝑmittebat᷑ ei q᷒ hanc vindictā pe/
teret·ſi tamen ex libidine vindictę hoc fa/
ciebat·mortaliter peccabat.Quia Leuit.
19°.di.Nō q̄ras vltionē nec memoꝛ eris
īiurię ciuiū tuoꝝ.

Talpa.pę.icerti ge. qḋdā aial ad ſimilitu/
dinē muris·q: ſit dānata ꝑpetua cęcitate
7 tenebri.Eſt enī abſqȝ oculis·ſemꝑ terrā
fodit.7 humū egerit.7 radices ſubter fru/
gibus comedit. Hanc gręci balphalacā
vocant.

Talus.li. di ſub cruribus 7 ſub talo calca/
neus.7 dicitur ſic propter rotunditateȝ.

Talus etiā di decius vel teſſer. Inde h̄ ta/
xillus li.dimi.i.paruus talus.Vn̄·Eſt ta/
lus decius·talus poſtrema pedis pars.

Tantalus·pater fuit pelopis·Et tantalus
auis·quā ardeā dicunt Inde hic tantali/
des.dę.penl̄.coꝛ.fili᷒ ul̄ nepos Tātali. Jn̄
h̄ tātalis tātalidis·filia vel nepti Tātali.

Tantus.ta.tū.di a tam. Jn̄ tātulus.la.lū.
A quo tantillus.la.lū.ambo dimi.i.mo/

Tātūdem neu.ge.grō tantūdē. (dicus.
actō tantūdem.7 non amplius.vt tantū/
dem valet hoc·quantū illud.

Tapetū.ti.neu.ge.7 h̄ tapes.pis.7 h̄ tapete
tis.in eodē ſenſu.Et ſūt tapeta quaſi ſtra/
pedia·eo q᷒ ꝑmū pedibꝫ ſubſternerēt᷑·qḋ
adhuc fit.Et.ꝑ.d.penl̄.Vn̄ Ouidius.Re/
gia tecta petunt·poſitiſqȝ tapetibus altis.
Inuenitur etiam h̄ tapeta.tę.Vn̄ Virgi/
lius 8°: ęnei·Armaqȝ crateras ſimul pul/
craſqȝ tapetas·

Tapinoſis·ē humilitas rei magnę·non id
agente.i.ſignāte ſentētia quod demōſtrat.
vt ſi mare vocetur gurges.Vn̄.Tapino/
ſim facies dicat᷑ ſi mare gurges.vt vult,

Donatus.Vel ſm̄ Iſidorū.Qn̄ imenſi/
tas diuina·vilibꝫ rebꝫ oſtendit᷑ vt.Ego
ſum paſtoꝛ.Et ego ſum vermis.

Taratantara·neu.ge.indeclinabile·nomē
ficticiū eſt.i.ex ſono quem facit dictū.Eſt
enī taratātara inſtrumētū quo farina co/
lat᷑.Et ē inſtrumētū cui᷒ ꝑcuſſione granū
defluit inter molas molendini.Et eſt clā/
goꝛ tubaꝝ.Vnde Ennius Ac tuba terri/
bili ſonitu taratantara dicit.

Tardiuſculus.la.lū.i.aliquantulū tardus.
7 ſępe recens.

Tarentum.ti.ciuitas q̄dā ē. Jn̄ tarētinus·
na.nū.Vn̄ Hieronim᷒ in ep̄la ad Pau/
linū ꝓ.Sicut Pythagoras mēphiticos
vates·ſic Plato ęgyptū.7 Architā tarēti/
nū.i.ſic Pythagoras adijt phos ęgypti·
ſic Plato adijt ęgyptū.7 Architā tarēti/
nū.i.quendā phm̄ q̄ dicebat᷑ Architha·et
tarentinus·a loco·quia erat de ciuitate ta
renta·quā Tarās neptuni filius cōdidit
7 nominauit.Et.ꝑ.d·penl̄.tarentinus.

Tarmus.mi.maſ. ge.ē vermis lardi. Inde
tarmoſus.ſa.ſum.i.tarmis plenus.

Tartarus.ri.in ſingulari maſ.ge.h̄ ī plurali
h̄ tartara.roꝝ.neu.ge.ꝓfundiſſim᷒ locus
infernorū.de q̄ neminē extraxit de᷒ Illic
ē fletus 7 ſtridoꝛ dētiū·horroꝛ tenebrarū·
tremoꝛ frigoꝛis Inde tartareus.rea.reuȝ.
7 tartarinus.na·nū.7 coꝛ.ta.

Taurea.reę.fę.ge.i.plaga·vel flagelluȝ ex
coreo tauri.

Taurinus.na.nū.di a tauruſ.Et hoc tauri/
nū.ni.quędā ciuitas ab abūdātia tauroꝝ
dicta.Jn̄ hic 7 hęc taurenſis.7 hoc ſe.

Taurus.ri.eſt bos iuuenis.7 ꝓpꝛie adhuc
nō caſtratus.Et tauri vocāt᷑ ſcarabei ter/
reſtres vel ſilueſtres iricio ſimiles. Item
taurus etiaȝ eſt vnū de duodecim ſignis
in circulo ȥodiaci.

Tautologia·eſt vitioſa repetitio eiuſdem
dictionis.vt Egomet ipſe.

Taxatio.onis.vide.ī.in taxo.xas·

Taxillus.li.eſt dimi.de talus·ſm̄ vtrāqȝ
ſigtionē tali.vn̄ taxillus·paruus talus.i.
poſtrema ps pedis.7 taxillus pu᷒ decius

Taxus.xi.maſ.ge.quoddā aial eſt. Et hęc
taxus·q̄dā arboꝛ venenata·7 amariſſimi
ſuci.Inde taxeus.xea.xeū.Et hoc toxicū
ci.quoddā genus veneni qḋ ex ſuco illius
arboris exprimitur.

T ante E

Tectū.ti.neu.ge.dicit᷑ pars dom᷒.Et ſępe

ponit̄ pro ipſa domo. ⁊ dī a tego. gis. Jñ tectorius. ria. riū. Jtē a tego. gis. dī tectus cta. ctū. i. coopertus.

Techna. ne. i. dolus. fraus. deceptio. ⁊ dī a technis. qḋ eſt aſtutia vl̄ factio. Jñ technoſus. a. ū. i. fraudulēt᷒. deceptori᷒. doloſ᷒

Technula. le. dimi. i. parua techna.

Teda. de. fe. ge. lignū lumīaribus vel luminibus aptū. Et qꝛ tede ⁊ faces ſolebāt ferri ardētes ante nubētes: ideo teda ponit̄ ſepe pro nuptijs vel coniugio. Jnde hec tedula. le. dimi. i. pua teda.

Tediū. dij. neu. ge. i. anxietas. angor. faſtidiū. ⁊ dicit̄ a tedeo. des.

Tedioſū. li. dimi. i. paruū tediū.

Tedioſus. ſa. ſū. i. faſtidioſus. tedio plenus

Tegella. le. dimi. i. parua tegula.

Tegellaria. rie. que ⁊ tegularia dī. ſcilz venefica. ſup tegulas ſacrificans.

Teges. getis. fe. ge. dī parua domus. que ⁊ tuguriū dī. ſcilz caſula quā faciūt ſibi cuſtodes vineaꝝ. vl̄ paſtores ad tegmē ſui. quaſi tegeriū vel tuguriū. Hāc ruſtici capanā vocant. eo ꝙ vnū tm̄ capiat.

Tegimē. inis. ⁊ h̄ tectura. re. ⁊ hinc tegimētū vl̄ tegumētū. ⁊ h̄ tegmē. oīa a tego. gis.

Tegula. le. dī a tego. gis. eo ꝙ tegat edes. Eadē ⁊ imbrex. cis. dī. qꝛ accipit imbres. Jnde tegularius. ria. riū. Et hic tegulari᷒ rij. qui tegulas facit. Et hoc tegulariuz rij. locus vbi fiunt. vel acerius. vel multitudo tegularū.

Tela. le. pro lōgitudine ſtamīū dicta. a telon. qḋ eſt lōgū. Jnde telarius. ria. riū. Et hoc telariū. rij. inſtrumentū texendi. Jtē tela. lo. ꝛc. eſt plurale de telū teli.

Tellus. luris. dī terra frugifera a tollendo dicta. qꝛ fructus eius tollimus. vel qꝛ fructus eius nos tollunt. i. nutriunt. vel quia nos tollit. i. portat ⁊ ſuſtinet. Et declinatur tellus in ſingulari numero tm̄ ſm vſum. ⁊ ꝓducit penl̄. gtī. Nō verſus. Humor humū reddit. terram terit vſus aratri. Eſtq̄ʒ ſolum ſolidū. tellus ſe tollit in altū.

Tellus. ludis. q̇dā locus rome. ſm Pap.

Tellurus. ri. maſ. ge. deus telluris. ⁊ ꝓd. pe.

Telo. onis. maſ. ge. dicit̄ a telon greco. Telonem hortoloni vocant lignū quo hauriunt aquā. a longitudine dictū. Hoc hiſpani ciconiā dicit. eo ꝙ imitet̄ auē illam roſtrū leuantē ⁊ deponentē. Hmōi lignū modo ſepe fit ſup puteos.

Telon grece. latine dī longū vel tributū.

Telongū. ngi. pe. ꝓd. i. tributū. ⁊ dī a telon greco. Et ꝓprie telongū dī tributū d̄ mercibus marinis circa litus acceptū. q̄ſi oīuz litoꝝ fiſcalis conductio. Vñ ⁊ telongū dī locus vbi recolligit̄ ⁊ exigit̄. ſcilicz vbi de merce ſua a nautꝫ emolimēta reddūt̄. Jbi enī vectigalis exactor ſedet. preciū rebus impoſiturus ⁊ voce a mercatorib᷒ flagitans. Et tale officiū habuit beat᷒ Mattheus. Vñ Matth. 9᷒. Et cū trāſiret inde Jeſus vidit hoīez ſedentē ī telongo noīe Mattheū. Jñ h̄ telongarius. rij. q̄ exigit ibi tributū. Et telonarius. ria. riū.

Telū. li. neu. ge. dī quicq̇d a longe iaci pōt vt lapis. martell᷒. ⁊ hmōi. ⁊ dī a telon. qḋ eſt longū. Vnde tela ꝓprie dicunt̄. quib᷒ hoſtē impugnam᷒. ſ arma quib᷒ nos defēdim᷒. ⁊ ideo recipiūt copulationē. arma ⁊ tela. Telū etiā abuſiue dī gladi᷒ Et telū dī dolor lateris. qꝛ corpus dolore trāſuerberat tanq̄ʒ gladi᷒. Et ꝓd. te. Vñ Ouidi᷒ epi. Heu patior telis vulnera facta meis

Temere. i. ꝑſumptuoſe. fatue. ſtulte. ſine cā ſine cōſilio. Jnde hec temeritas. tatis. i. ꝑſumptio. violētia. fatuitas. Et temerari᷒ ria. riū. i. ꝑſumptuoſus. audax. qui audet audēda. ⁊ nō audēda. Et diſtat inter audacem ⁊ temerariū. qꝛ temerarius eſt qui nō extimat piculū. Audax vo q̄ nō timet

Temeſis. ē vni᷒ cōpoſiti aut ſimplicis dictiōis ſectio. vna dictiōe vel plurib᷒ interiectis vt Septē ſubiecta trioni. Hoc cōpoſitū nomē ſeptētrioni diuidit̄. ⁊ īterponit̄ vna dictio ſcilz ſbiecta. Jtē Maſili portabāt iuuenes ad litora tanas. Hic ſimplex vbū diuidit̄. ſcilz maſilitanas. i. d̄ maſilia ꝓſs que eſt vrbs gallica. diuidit̄. ⁊ plures dictiones interponūt̄. ſcilz portabant iuuenes ad litora.

Temetū. ti. neu. ge. i. vinū. ⁊ ꝓprie bonū vinuz. Et dī temetū. q̄ſi tenens mentē. ⁊ eſt etymologia. Et cor. pe. Vñ quidā. Vina falerna merū temetū bacchuſq̄ʒ lieus.

Temo. monis. maſ. ge. lignū longū ⁊ extentū in aratro vel in carro. ad qḋ iugū ligat̄ Et temo dī gubernaculū nauis. ⁊ dicit̄ a telon. quod eſt longum.

Tempe. neu. ge. pluralis numeri. īdeclinabile. ⁊ tm̄ in ntō actō ⁊ vtō. ſunt loca temperata ⁊ delectabilia ⁊ inteſtalia. licꝫ ⁊ q̄libet loca delectabilia dicāt̄ tempe. ſicut ⁊ teſta dicūt̄ loca aſpa ⁊ inculta. ſm Hug. Pap. vo dicit: Tempe loca delectabilia ꝓprie. ſiue loc᷒ ameniſſimus ⁊ nemoroſus. pluralis numeri.

Temperantia.tie.fe.ge. eſt vna de ỽtutibꝫ cardinalibꝫ. Et ē tēperātia dominiū rōnis in libidinē ⁊ in alios aī motus. vel virtus aī refrenādi motus in nos impetū facientes. vt ſic nihil cupiamus.

Temperatio.onis. dī a tempero.ras. Et eſt temperatio rex·ſʒ temperantia aīoꝝ.

Temperatus.ta.tū.i.mãſuetꝰ· moderatus.

Temperies.ei.fe.ge. dī a tempero.ras.

Tempeſtas.ſtatꝭ.fe.ge. dī q̄ſi tēpus peſtis. ⁊ cōponit̄ a tēpus ⁊ peſtis. Quādoqꝫ etiā tēpeſtas dī tempꝰ. ⁊ tunc tempeſtas dicit̄ quaſi temporis ſtatus.

Tēpeſtiuꝰ.ua.uū.i.cōgruꝰ· vtilis·cōueniēs in tēpore ſuo veniēs.⁊ dī a tempeſtus.

Tempeſtus.ſta.ſtū.i.cōgruus. vtilis·conueniens·i tempore ſuo veniēs. ⁊ dī a tēpus.

Templarius.ria.riū.i. ad templū ptinens· vel templi cuſtos.

Templū.pli.neu.ge. ꝯponit̄ a tectū ⁊ āplū q̄ſi amplū tectū. De q̄ dicit Iſidorus.15° etymo. Tēplū nomē eſt generale.p locis eni q̄buſcūqꝫ magnis ātiq̄ tēpla dicebāt Et tēpla dicta· q̄ſi tecta ampla·ſʒ ⁊ locus deſignatus ad oriētē ad cōtēplationem tēplū dicebat̄·cuiꝰ partes quattuor erāt: ātica ad ortū ſolis·poſtica ad occaſū·ſiniſtra ad ſeptētrionē·dextra ad meridiē ſpe(ctans.

Temporeus.rea.reū. ⁊ tēporaneꝰ. nea.neū.i. ad tēpꝰ ptinēs· vel in tempore veniēs. ⁊ dicunt̄ a tēpꝰ. Et p cōpoſitionē intēporeus.rea.reū. ⁊ intēporaneꝰ nea.neū i.nō in tēpore veniēs. Inuenit̄ etiā tēporaneū.p pmaturū. Vnde Iſa.28°. Quaſi tēporaneū ante maturitatē autūni.i. ſm malū pmaturū· vel aliud hmōi.

Tēpus.poris.neu.ge. dī a tepeo·eo q tepeat ⁊ tēperet̄ viciſſim·humore·ſiccitate·calore frigore. Et dī tēpus multipliciter. Dī eni ſpacium ſiue mora in q̄ viuimꝰ. vt annus mēſis. Dī etiā tēpus aer vel q̄litas aeris ſm qꝺ dī Pulcrū tēpus eſt· vel nubiloſū tēpus ē. Dī etiā tēpus coemptio rex·ſm qꝺ ſolet dici·Charū tempus eſt.i. chara ⁊ difficilis eſt rex coemptio. Dī etiā tēpus oportunitas faciēdi aliq̄d·ſm qꝺ dī. Tēpus eſt vt legā.i. oportunū eſt vt legam· Dī etiā tēpus accidēs verbi·ſcilꝫ modus ſignādi. Et ſūt q̄nqꝫ tpa ỽboꝝ· ſcilꝫ pſens· pteritū impfectū·pteritum pfectū·pteritū pluſq̄pfectū. ⁊ futuꝝ. Itē a tēpꝰ dī hꝰ ⁊ hꝫ tēporalis. ⁊ hꝫ le. qꝺ in tēpore incipit ⁊ deſinit eſſe. Inde tēporaliter adū. Et hꝫ temporalitas.tatis. Itē tēpus eſt quędā ps capitis. de qua dicit Iſidorꝰ etymo. xiꝰ. Tēpora ſunt quę calauarię dextra lęuaqꝫ ſubiacent·q̄ ideo ſic nūcupant̄·q: mouent̄ ipſaqꝫ mobilitate q̄ſi tempora quibuſdā interuallis mutāt̄· quaſi diceret: Tempꝰ dī a tēpus.poris. Et dicit Hug. Nota q q̄dā idiotę.p illa parte capitis conſueuerūt dicē timpus p.i. qꝺ ſine dubio nihil eſt. Hoc etiā pōt pbari p textū pſalterij vbi dī. Et requię tēporibꝫ meis ⁊c. ⁊ exponit glo.p illa parte capitis dicens. Requie tempoꝝ ſōnus venit ad oculos·q: dū dormiūt tēpora grauari incipiūt. ⁊ cū ſēſerint ſibi grauari tēpora·iā iminet ſōnus.

Tempuſculū.li.dimi.i.paruū tempus.

Temulentus.ta.tū.i.ebrius·temeto plenꝰ. ⁊ dī a temetū· qꝺ ē vinū. ⁊ lentos plenū.

Tęnia.nię.fe.ge. dicitur vittarum extremitas depēdēs· diuerſoꝝ coloꝝ. Vittę ſunt q̄ crinibus inectunt̄·q̄bus fluētes religāt̄ capilli·ſic dictę·q: vinciāt. Item vitta eſt q̄ua corona vincit̄.tęnia extrema ps vittę qua dependent coronę.

Tenabulū.li.i. venabulū. ⁊ dī a teneo. nes eo q retineat aprū venientē.

Tenax.nacis.oīs ge.i. cupidus· auarꝰ· ſtringens· durus. ⁊ dī a teneo.nes. Inde hꝫ tenacitas.tatis. Et tenaculus.la.lū.i. aliquantulum tenax.

Tendicula.lę. ⁊ tēticula.lę.idē ſignt. Et ſūt inſidię quę tendunt̄ auibus· vel leporibꝫ vel etiam alijs aīalibus.

Tenebrę dicūt̄·eo q teneāt vmbras·nihil aūt ſūt tenebrę·ſʒ ipſa lucis abſentia tenebrę dicunt̄·ſicut ſilentiū nō aliqua res eſt ſʒ vbi ſonꝰ nō eſt ſilentiū dī·ſic tenebrę nō aliq̄d ſunt·ſʒ vbi lux nō eſt tenebrę ſunt.

Tener.ra.rū.i.mollis· fragilis·flexibilis.et dī a teneo.nes.p ꝯriū· q: vix ſe tenet. Inde tenellus.la.lū. dimi.i.aliquātulū tener.

Tenor.noris.maſ.ge.i.ſtatꝰ· pactū· cōditio·

Tenor etiā dī accētus· q: in platione vna ſyllaba magis tenet̄ q̄ alia.

Tenor litterarū·cōtinētia eſt ſcripturarum ex quocūqꝫ noīe cēſeant̄· ſiue fuerint apoſtolicę·ſiue impiales·ſiue ordinarię. Item tenor dī ipſa ſnīa litteralis· licꝫ rhetorice plurima ſcribant̄.

Tenſoriū.rij.neu.ge. dī a tendo.dis.ſū.eo q tendat̄ funibus ⁊ palis. ⁊ eſt idē quod tentoriū. Inde tenſum aduerbiū.

Tenſus.ſa.ſū.i. porrectus·leuatus· tentus.

Tentigo.ginis.fe.ge.i.extenſio vel erectio virilis mēbri. Vnde Iuuenalis. Rigide

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

tentigine vulue. Inde tentiginoſus.ſa.ſū i.luxurioſus·ſepe tentiginē patiens.

Tentoriū.rij. eſt tabernaculū ul' papilio. ⁊ dī a tēdo. dis.tū.eo ꝙ funibꝰ ⁊ pal' tēdat'.

Tenuis.⁊.t.⁊ h̄ nue.i.gracilis·ſubtilis·non ſpiſſus. Inde tenuitas.tatis.

Tenus nomē·eſt ſūma pars ſagitte. Item tenus eſt ꝓpoſitio ablatiuo caſui ſeruiēs. ⁊ eſt idē quod ꝑpe. vel iuxta. Poteſt etiā eſſe aduerbiū. Unde. Uult ſeruire tenus·tenus eſt pars ſūma ſagitte.

Tepor.oris.maſ.ge.i.calor paruus.

Tepidariū.rij.idē eſt qđ balneū·a tepore aque nomen trahens.

Tepidus.da.dū.calēs·recēs·iners·piger·inefficax. Inde tepidulus.la.lū.i. aliquātulum tepidus.

Teraphim exponit' i textu Iudic.17° vbi dī. Fecit ephot atq3 teraphim.i. veſtē ſacerdotalē ⁊ idola. S3 ſup Oſee.3° dicit Hieronymꝰ. Teraphim dicūt' figure vel ſimulacra q̄ hic intelligimus cherubin et ſeraphin. vel quelibet alia tēpli ornamenta.⁊ acuit' in fine.

Tertius.tia.tiū.nomen ē ordinale ſm̄ Priſcianū· q2 ordinē ſigt. vt ꝑmus·ſecundus·tertius·quartus.⁊ debet ſcribi p.t.

Terebinthus. thi.nomen grecū· arbor eſt generans reſinā reſinarū oīu3 ꝓſtantiorē.

Terebrū.bri.neu.ge.eſt īſtrumētū ꝑforādi· qđ alit' dī taratrū· q̄ſi teretrū· eo ꝙ lignū foret terēdo. Unī ⁊ dī terebrū·q̄i tereforū· vel quaſi trāſfor. Iñ h̄ terebellū.li. dimi.

Teredo. dinis.fe.ge. dī vermis corrodens lignū ⁊ comedēs. Unde hic temus.mi.⁊ h̄ temes·metis dī. Et ꝓduc' penl'.teredo.

Teres.ret. dī longus ⁊ rotūdus. vt haſta. Unde grecīſmꝰ. Dī haſta teres ꝓprie·pomūq3 rotundū. Et ſepe ponit' ſimplicit' ꝓ rotūdo. Et eſt oīs ge. Neutrū tamen in a·plurali numero non eſt in vſu.

Tergiuerſator.tor.i. deceptor·verſipellis.⁊ dī a tergiuerſor.ſaris· q2 aīu3 quaſi tergū huc ⁊ illuc vertit·ne qualis ſit intelligatur Iñ hec tergiuerſatio.onis.i. deceptio Et hic ⁊ hec tergiuerſabilis.⁊ h̄ le.i. deceptorius.⁊ habilis ad decipiendū.

Tergiuerſator dī q̄ i vniuerſo ab actione recedit·q̄ſi tḡū vertēs. vt i.c. vlt. de collu. detegen. in glo.iiij.⁊ ibi nota. Et differūt tergiūſator·ꝑuaricator.⁊ calūniator. Unī. Tergiuerſator deſiſtit· ꝑuaricator veru3 Occultat·ꝓfert calūnia falſum.

Tergiuerſatio q̄nq3 ē ꝯſutia ul' calliditas qua quis inducit aliū vt deſiſtat ab eius inq̄ſitione. ⁊ ſic capit' in.c. vlt.in glo. ꝑall'. q̄nq3 etiā ē fruſtratio·deluſio·ul' colludiū

Tergū.gi. neu.ge. dī a terra·q2 i eo ſupini iacemꝰ in t̄ra·qđ hō ſolus pōt·quia bruta aīalia in latere ul' in ventre iacēt.⁊ ideo in eis abuſiue dicūt' terga. Iñ tergoſus.ſa.ſu3. Itē a tergū dī h̄ tergus.gori. Et ſunt terga boū3. Tergora quadrupedū. Item terga dicūt' coria. Et inde tergoreus. rea. reū. Uel pōt dici tergū·a turgeo.ges.

Teriſtrū.ſtri.neu.ge.qđ dā genꝰ muliebris veſtis·ſubtilis ⁊ trite.⁊ dī a tero.ris. Uel dī a tego.gis.q2 in ꝑſtu corpora tegat feminar3 in vmbraculo·ſm̄ Hug. Glo.aūt ſup illud Geñ.38° Que depoſitis viduitatis veſtibus·accepit teriſtrū ⁊c. dicit. Teriſtrū erat velamē quo vtebant' paleſtine mulieres. Alij dicūt ꝙ teriſtrū veſtis erat tenuis ſicut ſunt vela q̄ delicate mulieres portāt i capitibꝰ ſuis. In Pap. aūt dī. Teriſtra·dicta ꝙ i ꝑſtate corpora tegant feminarū ſubtiliſſime cortine.

Terminus. ni. dī a terra· q2 terre mēſuras diſtinguit. Unī dī terminus·q̄ſi t̄re meta. Inde hic ⁊ hec terminalis. ⁊ h̄ le. Et pluraliter hec terminalia.liū. vel lior3·dicunt' feſta Termini·quē antiqui deū eſſe putauerūt. Et terminoſus. ſa.ſū.i. plenus terminis. Et termineus.nea.neū.ad terminū ꝑtinēs. Itē terminꝰ dī finis. Itē terminꝰ dī diffinitio. Et ꝯponit' in terminꝰ·ꝯterminꝰ.

Terminos ꝓximi aliq̄s tranſgredi q̄nq3 modis pōt. p̄ cū parochianū alterius ad ſepulturā admittit. 2° cū alterius ſubditū excoīcat vel interdicit. 3° cū alterius parochianū ad pniā3 recipit. 4° cū fidei cōtrariū ꝑdicat· 5° cum terminos ꝓceſſionū euellit.c.j. de ſepul.in glo.

Ternio.onis.maſ.ge. q̄ habet tres milites ſub ſe. Itē iactus triū pūctorū cum decijs dī ternio. Idem ⁊ trio trionis.

Ternus.na.nū. dī a ter ⁊ vnus·q̄ſi ter vnꝰ. Inde ternarius.ria.riū. Et hic ternarius. rij.talis numerus.

Terra.re.fe.ge. dicit' a tero.is.eo ꝙ aſſidue terat'.ul' a torreo.res.eo ꝙ ſiccitate torreat terra. Or aūt terra dī· quaſi trita raſtris· etymologia eſt. Inde terreus.rea.reū. dē terra exiſtens. Et terrenus.na.nū.in eodē ſenſu·ſcilic3 de terra natus·vel factus·vel terram inhabitans·vel terrenis deditus.

Terreſtris.⁊.t. ⁊ hoc terreſtre.i.dē terra exiſtens·vel terram inhabitans.

Terribilis.ꝯ.t.⁊ hoc le.i.metuendus· quaſi terrori habilis.

Terribuloſus.ſa.ſū.i.terrore plenus.

Terribulū.li.neu.ge.qđ daꝫ tormentū.⁊ dī a terreo.res.eo ꝙ reos terreat.

Terrigena.ne.cōis ge.i.de tra genit⁹. Vñ ꝓpħa. Quicꝫ terrigene filij hoīuꝫ. Et cor. ge. Terrigene etiā dicti ſunt gigantes·q: fabuloſe eos parens terra ſimiles ſibi genuerit. Antiq̄ tñ dicebāt terrigen⁹.na.nū

Territoriū.rij.neu.ge.i.modicus locus vel diſtrictus alicuius. Vel dī territoriū· q̄ſi tauritoriū.i.tritū bobus.⁊ aratro. Antiq̄ eni ſulco ducto. ⁊ poſſeſſionū ⁊ tritoriorū limites deſignabant.

Territoriū· eſt vniuerſitas agroꝝ iuxta. i. intra fines cuiuſcūcꝫ ciuitat̄.ab eo dictuꝫ ꝙ magiſtratus eiuſdē loci inter eos fines terrendi.i.amouendi· vel ſubmouēdi ius habet.ff.de v̄.ſig.l.pupillus.§.territoriū. Alibi ponit̄ ꝓ dioceſi.xvi.q.ij.c.i.đ cōſti. c.ij.li.vi.glo.in de.ne romam.de elec.

Terroſus.ſa.ſū.i.plenus terra. vt frumētū arenoſū·qđ etiā terrulentus.ta.tū.dī.

Terrula.le.dimi.i.parua terra.

Terrulētus.ta.tū.i.terra plen⁹.⁊ dī a terra ⁊ lētos. Et h̄ ⁊ h̄ ⁊ h̄ terrulēs.lētis.idē. Jn̄ terrulētia.tie. Et terrulent̄.tius.ſine.adū.

Terſus.ſa.ſū.i.mūdus·nitidus·eruditus.

Tertullus.li.ꝓpriū nomē cuiuſdā oratoris. De q̄ habet̄ in Aurora. Jnter quos Tertullus erat q̄ v̄ba colorat. Et geminat.l.

Tertullianiſte q̄dā heretici dicti a Tertulliano pſbytero africe ꝓuīcie ciuitatis carthaginēſis· qui dicit aiaꝫ imortalē eſſe·ſ; corporeā ꝑdicātes.⁊ aīas peccatorū hoīuꝫ poſt mortē ī demones cōuerti putantes.

Teſca· ſūt loca aſpera ⁊ inculta ⁊ inamena. Et habet tm̄ tres caſus· ſalicꝫ ntm̄ actm̄ ⁊ vocatiuū plurales.

Teſcua.oꝝ. dicūt̄ loca q̄b⁹ pecora caſtrāt̄.

Teſſera .vel teſſeron grece· latine dicitur quattuor. Et cōponit̄ cū decas·qđ ē decē. ⁊ dī h̄ teſſeredecas.cadis.pe.cor.i. q̄ttuordecim. Vñ inuenit̄ ꝙ Matthe⁹ diſtinxit gnātiones·q̄s enumerat in ꝓncipio euangelij ī tres teſſeredecades.i.in ter q̄ttuordecim. Sūt eni q̄dragintadue gnātiōes.

Teſſeredecadite·ſunt dicti q̄dā heretici·q: quartadecima luna·paſca cum iudeis obſeruandū concedunt.

Teſſera.re.fe.ge.i. vas vel menſura q̄libet. Teſſera etiā dī bellicū ſignū·uł tuba qua hoſtes denūciant̄ veniētes. Teſſera etiaꝫ accipit̄ ꝓ ſigno hoſpitalitatis. Accipitur etiā ꝓ talo. ⁊ ꝓ alea.⁊ ꝓ taxillis. Similit̄ etiā cū teſſeris ſolebat nūerus frumēti deſignari ⁊ ānone. Jtē teſſere dicūt̄ lapides quadrati ad modū taloꝝ vñ pauimenta ſternūt̄. Et teſſera genus frugi. Jnde hec teſſella.le.dimi. Et a teſſella hec teſſellula le.ſũr dimi. Et teſſellari⁹.ria.riū. Et teſſellarius rij. Et a teſſera teſſerari⁹.ria.riū· Et ⁊ teſſerari⁹ rij· ſcilꝫ ꝑpoſitus curie q̄ belluꝫ nūciat vel q̄ regis teſſeras portat· vel quicūcꝫ cū teſſeris aliq̄d agit. Et nō ꝙ teſſere ⁊ tali a q̄buſdā vocāt̄ lepuſculi· q: exiliēdo diſcurrūt. Jtē dicūt̄ iacula· a iaciendo ſm̄ Hugſ. Quidā vō dicūt ꝙ teſſere ſūt quadrati lapilli· a tetras.i. q̄ttuor dicte· q: q̄drate ſunt ex oībus partib⁹. Et ſcribitur ſm̄ antiquos ꝑ geminū.s.teſſera.

Teſſerinus.na. nū. dī a teſſera. Et dicunt̄ teſſerini agripenni·qui ad modū teſſeraꝝ ſunt quibus ludimus.

Teſſeron grece·latine dī quattuor.

Teſta.te.dī quaſi toſta·q: prius fit mollis poſtea toſta·q: deſiccat̄ dū coquit̄. Et dī teſta olla· vel etiā quicq̄d ex creta vel argilloſa terra coquit̄. Vnde quadā ſimilitudine dicit̄ teſta capitis.

Teſtabilis.lis.ꝯ.t.⁊ hoc le.qui pōt teſtari· ſcilꝫ teſtimoniū facere vel teſtamentū. Et cōponit̄ inteſtabilis.bile.q̄ non ē dignus vt in teſtē recipiat̄·uł vt teſtamētū faciat

Teſtatiū.tij.neu.ge. multe teſte.⁊ dī a teſta

Teſtamentuꝫ.ti. dī a teſtor vel teſtis·quia teſtibus eſt cōſcripta ⁊ cōfirmata voluntas. Ponit̄ etiā q̄ñcꝫ teſtamētū ꝓ pacto ⁊ placito.

Teſtamētū dī ideo ꝙ niſi teſtator mortu⁹ fuerit cōfirmari nō pōt· nec ſciri q̄d in eo ſcriptū ſit clauſum ⁊ ſignatū. Et eſt dictū teſtamentū· q: nō valet niſi poſt teſtatoris monumētū·ſm̄ Jſidoꝝ.li.5⁹. Et deſcribit̄ ſic: Teſtamētū·ē volūtatis noſtre ſentētia iuſta đ eo qđ q̄s poſt mortē ſuā fieri vult ff.e.ti.l.i. Et addit cū inſtitutione heredis Jnſti.de le.§.ante here.⁊ hoc de vniuerſo patrimonio.ut excludat̄ ſingulare relictū ⁊ codicillus. Et dī teſtamētū·quaſi teſtatio mētis· vel vltimū eulogiū ſeu vltima voluntas alias dictū·qua quis de rebus ſuis diſponit legatario legata aſſignāda. Et diuidit̄·quia aliud eſt teſtamentū nūcupatiuū qđ cōſiſtit in ſola nūcupatione teſtatoris·nō in ſolēnitate ſcripture·tamē ſeptē teſtes neceſſarij ſūt ⁊ hedū noīatio.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Inſti.e.ti.§.ſi. Aliud ē in ſcriptis conditū qđ ſimiliter exigit numeꝝ ſubſcriptiones ⁊ ſignacula ſeptē teſtiū. Itē teſtamēti aliā diuiſionē ponit. Iſidorus li. 5°. ſcilꝫ teſtamentoꝝ aliud iuri ciuilis aliud iuri p̄toriꝗ.

Teſtamētū iuris ciuilis ē teſtamētū ſeptē teſtiū ſigillo ſignatū ſbſcriptiōe firmatū qđ apud ciues fit. ⁊ inde dr̄ ciuile.

Teſtamentū iuris p̄toriꝗ eſt ſeptē teſtiū ſignis ſignatū. ⁊ dr̄ ſic. q2 fit apud p̄tores.

Teſtamentū holographū ē manu actoris totū conſcriptū. ⁊ ſubſcriptū. vñ ⁊ nomen accepit ab holon. i. totum. ⁊ graphos ſcriptura vel lr̄a. q̄ſi tota littera. ſꝫm Iſidoꝝ.

Teſtamentū irritū ē ſi ille q̇ teſtatus ē capite diminutus ē. vel captiuitate detent⁹ aut ſi nō rite cōtra legē factū ē.

Teſtamentū ruptū ideo vocatū eſt. q2 naſcente poſthumo. necꝫ exheredato necꝫ herede noiato diſrūpit᷑.

Teſtamētū ſurreptū ē qđ in fraudē heredū ſeu legatarioꝝ ⁊ libertoꝝ nō palā ꝓlatū eſt. qđ ſi nō latet. tñ ſi p̄dictis pſonis nō ꝓuidet᷑ ſuppreſſū videt᷑.

Teſtamentū inofficioſū ē qđ fruſtra liberi exheredatis ſine officio pietatis liberalis ī extraneas pſonas redactū ē. ſꝫm Iſidoꝝ.

Teſtarius. ria. riū. i. ad teſtas ptinens. vel q̇ facit teſtas. ⁊ dr̄ a teſta ſtę.

Teſtatus. ta. tū. qui facit teſtamentū.

Teſticulus. li. ē dimi. a teſtis. Teſticuli etiā in viro dicunt᷑ mēbra genitalia. q2 teſtāt᷑ hoīez marē eſſe. Jñ h̄ ⁊ h̄ teſticularis. ⁊ h̄ re. Et teſticuloſus. ſa. ſū. Et teſticulat⁹. ta. tū. qui habet magnos teſticulos.

Teſtilis. lis. ꝯ. t. ⁊ h̄ le. pe. ꝓd. dr̄ a teſta. vt opus teſtile. ul᷑ vas teſtile. i. fragile de teſta. ⁊ ſcribit᷑ p. ſt. Sꝫ textilis. lis. ⁊ hoc le. pe. cor. ⁊ texibilis. le. ⁊ hic ⁊ hec texilis. ⁊ h̄ le. in eodem ſenſu. ſcilꝫ qđ facile texit᷑. ⁊ dr̄ a texo. xis. p. x. vt textilis veſtꝭ vel ora. Vñ Eccł. 45°. Opus textile.

Teſtis. ſtis. cōis ge. dr̄ a teſtoꝛ. aris. q2 teſtat᷑ vel q2 teſtationi ⁊ cōfirmationi teſtamēti ſolet adhiberi. Jñ teſtimoniū. nij. Et hinc hic ⁊ hec teſtimonialis. lis. ⁊ hoc le.

Teſtu. neu. ge. indeclinabile. idem ē quod teſta. ⁊ dicit᷑ a teſta.

Teſtudinetū. ti. neu. ge. locus vbi teſtudines abundant.

Teſtudo. dinis. fe. ge. ē qđdā aīal. ⁊ dicit᷑ a teſta. q2 tegimine teſtę ſit coopta. Et ſunt quattuoꝛ genera teſtudinū. ſcilꝫ treſtres. marine. lutarię. i. ī ceno ⁊ paludib⁹ viuentes. fluuiales q̄ in dulci aqua viuūt. Tradunt quidā tardius ire nauigia teſtudinis pedē dextrū vehentia. Itē teſtudo dr̄ camera templi obliqua ⁊ curua. q2 in modū teſtudinis veteres tēploꝝ tecta faciebāt. ut celi imaginē redderēt. qđ cōſtat eē cōuexū. Talis curuatura dr̄ etiā lacunar qđ ſolebant facere antiq̇ ſub tignis. ⁊ ſup cameras. ⁊ ſup alia loca ꝓpt᷑ p̄dictā cauſā. Et etiā teſtudo dr̄ ſcutū. q2 ī modū teſtudinis ſit. Et teſtudo dr̄ cōuexio ſcutoꝝ curuata in modū teſtudinis. Inde teſtudineus. nea. neū.

Teſtula. lę. dimi. i. parua teſta.

Tęſus. ſa. ſū. i. odioſus. exoſus. faſtidioſus. vel fatigatus.

Teter. tra. trū. i. niger. vel ferus. ⁊ coꝛ. ꝓmā.

Tetranus. na. nū. i. prauus. tenebroſus.

Tetracolos. dicit᷑ qđ habet quattuoꝛ metri varietates.

Tetradebucolica. quędā ſpecies ceſurę. que attendit᷑ in quarto pede. qua maxime ſolent vti ſcribentes bucolica.

Tetragrāmaton. nomē dei dicit᷑. Hoc eſt quattuoꝛ litterarū. vide in ſabaoth.

Tetraidos. dr̄ a tetra. qđ eſt q̄ttuoꝛ. ⁊ idos qđ ē forma. quaſi formulę incenſi ī longitudinē poꝛrectę q̄ fiūt ex q̄ttuoꝛ pigmētis.

Tetrameter. tra. trū. vbi ſūt q̄ttuoꝛ metra. ſiue verſus conſtans ex quattuoꝛ metris i. pedibus. ⁊ coꝛ. pe.

Tetraonyma. vide in noma.

Tetraptotus. ta. tū. ē nomē habens quattuoꝛ diuerſaꝝ terminationū caſus.

Tetrarcha. chę. cōis ge. i. p̄nceps ſup quattuoꝛ. vel ſup quartā partē regni. ⁊ dr̄ a tetra. i. quattuoꝛ. ⁊ archos. i. princeps. Vñ ſꝫm Iſidoꝝ. Tetrarchę ſunt quartā partē regni tenentes. qualis fuit apud iudeam Philipp⁹. Et inde hec tetrarchia. chię. ei⁹ poteſtas.

Tetra grece. latine dr̄ quattuoꝛ. Inde hec tetras. tradis. i. quattuoꝛ.

Tetraſyllab⁹. ba. bū. i. quattuoꝛ ſyllabaꝝ.

Tetraſtrophos. vide. s. in ſtrophos.

Tetricus. ci. q̇dā mōs in ſabinia aſperrim⁹ ⁊ dr̄ a teter. Jñ tetricus. ca. cū. i. aſp. auſterus. obſcurus. triſtis. ſꝫm Hug. Vñ ſꝫm quoſdā deriuat᷑ a tetrico. cas. Vñ Alexāder nequā dicit. Tetricat quotiēs q̇s ſurgendo pigreſcit. Et ſic volūt ꝙ Eccł. 52°. ponat᷑ tetrices ꝓ vna dictione. Alij do dicūt ꝙ te trices ſunt due ptes. te. ꝓnomē ⁊ trices verbū. vide. j. in trico. cas. verbo.

Tetrido.dinis.i.nigredo.feritas.

Tencos.i.volumen.

Textilis.⁊ textulis.vide.s̄.in teſtilis.

Textor.toris.maſ.ge.dĩ q̇ facit pannũ. Jñ hec textrix.tricis. mulier q̄ texit pãnũ. Et dic̃ Priſcianus in xi° libro: X ãñcedente vnũ inuenio in tus pticipiũ.a textu.textus. Et ex hoc q̇dã modo ſcribunt miſtus p.s.

Textrina.ne.fe.ge.loc⁹ texẽtiũ.⁊ dĩ a texo.xis. Et hoc textrinũ.ni.idẽ.vl' locus vbi naues fabricant'. Et textrinus.na.nũ. Vnde Tobię.2° legitur de Anna.q' ibat q̇tidie ad textrinũ opus.⁊ pdu.tri.

Textus.tus.tui.ẽ liber continens doctoris tractatũ.ſine litterę vel ſnĩę expoſitione.⁊ dĩ a texo.xis. Et textus.ta.tũ.pticipium. Et hec textura.rę.

T ante H

Thabor.⁊ hermon.duo montes ſunt. Et interp̄tatur thabor.veniẽs lumen.ſeu aduentus luminis.

Thalam⁹.mi.maſ.ge.dĩ cubiculũ vl' camera vel coniugalis lectus ſponſi ⁊ ſpõſę.et dĩ a thalamos grece.qđ latine dĩ cubiculũ vel cõiugalis lectus.vel a Thalamone duce.q̇ cũ Romulo ⁊ alijs.ſabinã quãdã nobilẽ rapuit.⁊ reſponſũ ẽ oraculo eã deberet ei.⁊ q: fęlices fuerũt illę nuptię.inſtitutũ ẽ.vt ĩ oĩb⁹ nuptijs.thalami nomẽ iteret'. vel dĩ thalam⁹ a thelima greco.qđ latine dĩ voluptas.

Thalaſſũ.laſſi.i.mare.qđ ⁊ thalatũ dĩ. Jñ thalaſſus.ſa.ſum.i.marinus.

Thalia.eſt vna muſarum.

Thamar.q̇dã vidua erat.q̄ ĩterp̄tat' amaritudo.p viris mortuis. Eadẽ ⁊ cõmutãs. Mutauit enĩ ſe in habitũ meretricį.q̄ſi cũ ſocero ſuo cõcubuit.⁊ acuit' in fine.

Thamnus.interp̄tat' numerus.vel deficiens.ſeu necans facturam.

Thanatos.i.mortale vel mors. Jñ thanatus.ta.tuꝫ.i.mortuus. Et thanatos.inſula gallici oceani.dicta a morte ſerpentiũ.⁊ terra eius quocũq; gentiũ ĩuecta ſit.ilico perimit angues.⁊ acuit' tos.

Thare.interp̄tatur abactor.vel depulſor.ſeu nequam.aut nequitia.

Tharſis.acuit' ĩ fine.⁊ fuit Tharſis de genē Japhet.a quo ſilices deſcẽderũt. Vñ ⁊ ciuitas eorũ tharſis dicta ẽ.q̄ et tharſis dĩ.de qua ciuitate fuit Paul⁹ ap̄lus. Tharſus tharſi.vel tharſis.etiã vocat' quidam locus indię. Jñ hic ⁊ hec tharſenſis.⁊ hoc ſe. Et vt dĩ: Hebrei putãt generalit' mare vocari tharſis. Et interp̄tat' explorãs gaudiũ.

Thau.ẽ q̇dã lrã hebrea.quã nos.t.dicim⁹. Nã thau dicunt greci.thetã.⁊ a theta nos dicimus.t. Thau.dĩ eſſe adũ.admirantis. Ezech.9°. Signa thau ſup frõtes virorũ gementiũ. Jn interp̄tationib⁹ antẽ dĩ thau ſignũ.vel ſubter.vel ſignatus.vel ſupior. Et a thau.dĩ thauma.matis.i.admiratio vel miraculũ. Et hec thaumantias.cię.dicit' arcus celeſtis.ab admiratione ⁊ ſtupore admiratiũ dictus.vel thaumantias.quia fuit filia thaumantis.

Theatrũ.tri.neu.ge.ſpectaculũ vbicũq; fiat ſemicirculi figurã habens.in q̇ ſtãtes oẽs inſpiciũt.cuius forma prius rotũda erat.ſic ⁊ amphitheatri.ſed poſtea ex medio amphitheatro theatrũ factũ ẽ.ſic dictũ a ſpectaculo. Itẽ theatrũ dĩ pſtibulũ ⁊ lupanar.quia poſt ludos exactos.meretrices pſtituebãt' ibi. Jñ theatric⁹.ca.cũ. Et hic ⁊ hec theatralis.⁊ hoc le.ad theatrũ ptinens.⁊ cor.pe.

Thebet.i.ianuarius.⁊ acuit' in fine. (nãlit'.

Theca.cę.grece.latine.poſitio.repoſitoriũ quodcũq; ſit.eo q' ibi reponat' aliquid.

Thecnites.maſ.ge.vñ errãt q̇ dicũt.mulier thecnites.q: debet dici.mulier thecnitis.

Thema.matis.neu.ge.ẽ materia dictantis figura.normã.ſilitudo.forma.⁊ cor.pe.gtĩ

Theodocia.interp̄tat' diligens ſcrutatio verbo.vel myſteriũ diuinę ſcripturę.⁊ dĩ a theoro.vel theos.

Theodotion.fuit q̇dã trãſlator diuinoruꝫ librorum.

Theodorus.ri.ppriũ nomẽ viri cuiuſdã. Et cor.penl'.ſm cõeꝫ vſũ.licet inueniat' pduc. Vnde Iuuenalis. Lautorũ pueros artẽ docẽs theodorus. Ita etiã Heliodor⁹ inuenit'.penl'.pd.tñ ſm cõem vſũ corripit'.

Theodoſiani.⁊ gaianitę.heretici appellati a Theodoſio ⁊ Gaiano.q̇ tpibus Juſtiniani pncipis.ĩ alexãdria puincia populi puerſi electione.vna die ordinati ſũt epi. Hi errores Eutichij ⁊ Dioſcori ſequentes.calcedonẽſe pciliũ reſpuũt.ex duab⁹ vnã in chriſto naturã aſſerũt.quã theodoſiani corruptã.gaianitę incorruptã cõtẽdũt.

Theologus.ga.gũ.i.de diuinis loquẽs.vl' tractãs. Jñ hec theologia.gię.pel'.acuta.diuinitas.ſmo de deo. Jñ theologic⁹.ca.cũ.

Theononius.nia.niũ.i.maledicus.repbenſor⁹.⁊ dĩ a theonon.q̇ fuit q̇dã maledic⁹.

Theophania.vide.s̄.in epiphania.

Theophilus.li.maſ.ge.queꝫ deus diligit.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Etiā ē ꝓpriū nomen cuiuſdā. Et cor. penl. Vñ in Aurora. Theophile ſcribens vir chriſto mente ſubactus.

Theorema. matis. neu. ge. i. elegans. ⁊ di-ligēs verboꝝ apta deſcriptio. vel regula. Vñ regule geometrie dicūt͛ theoremata. q̄ſi aptiones. q2 aperiūt ⁊ illumināt mētē lectoris. Idem theoriſma. ⁊ ꝓduc. re.

Theoria. rie. vel theorica. ce. ſciētia q̄ tractat de inuiſibilibus. vel vita contēplatiua. Jñ theoricus. ca. cū. i. cōtēplatiuus. qui tm̄ cō-templationi vacat.

Theos grece. latine dicit͛ deus. Theos tñ apud grecos timor dī. Vnde deus dicit͛ theos. q2 timor oībus colentibus eum.

Theoſebia. bie. i. dei cult͛. ⁊ diuina pietas ⁊ dī a theos. deus. ⁊ ſebes. pietas.

Theoticos. i. diuinus. ⁊ dī a theos.

Theotocos. dei genitrix. q̄ſi tota diuina.

Therme. maꝝ. ſunt loca calida. ſcilꝫ balnea ⁊ dī a thermon. qḋ greci calorem dicunt. q2 caleant. vel domus vnctionis.

Theſaurus. ri. maſ. ge. i. auꝝ repoſitū. vl͛ lo-cus vbi aurū reponit͛. ⁊ dī a theca ⁊ aurū Jñ theſaurari͛. ria. riū. Et hic theſaurari͛ rij. qui theſaurū habet in ſui cuſtodia. Et theſauria. rie. eius dignitas.

Theſbites. interp̄tat͛ cōuertēs. vl͛ captiua-tor. ſiue feſtinus ad intelligendū. ⁊ ꝓd. bi.

Theſis grece. latine dī poſitio. Vñ theſis dī vocis poſitio. i. finis vl͛ depoſitio. Jnde theticus. ca. cū. i. poſſeſſiuus vel poſitiu͛ vt euandrius.

Theſſalus. li. q̄dā rex fuit. Jñ theſſalos q̄-dā ciuitas. Theſſala q̄dā regio. ⁊ theſſa-lonica q̄dā ciuitas dicta ē. Jñ theſſalus. la. lū. ⁊ theſſalic͛. ca. cū. Et hꝰ ⁊ hec theſſa-lonicenſis. ⁊ hoc ſe.

Theſtilis. ſe. ge. ꝓpriū nomē mulierį ruſticī Vnde Virgili͛. Theſtilis ⁊ rapido feſſis meſſoribus eſtu.

Thetys. tys. vel thetyos. ſe. ge. ṗma ꝓdu. i. mare. vel vxor oceani. Hec tethis tethis vel tethidis ṗma cor. i. mat͛ Achillis. Vñ Nō tethidi bacchū campo maritat ibi.

Thymos grece. latine dī mens.

Thiriatira. re. interp̄tat͛ illuminata. ſiue il-luminans. ⁊ cor. penul.

Thiria. interpretat͛ timens deū.

Tholomaida. iterp̄tat͛ ad mēſurā deducēs

Thomas. interp̄tat͛ abyſſus. vel gemin͛. ⁊ grece didym͛ dī. q2 quo plus ceteris du-bitauit. eo altius veritatē reſurrectionis (agnouit

Thop het. lata ⁊ ſpacioſa via. gehēna pauoris interpretat͛.

Thorath hebrei. latini legē appellāt. i. q̄nq3 libros Moyſi. Vñ Hieronym͛ ī ꝓlogo regū. Hi ſunt q̄nq3 libri Moyſi. q̄s ꝓprie thorath. i. legē appellāt. Et in interp̄tatio-nibus dī thorath. lex. vel pentateucū.

Thorax. acis. i. pectus. vel pars illa corpori anterior. q̄ eſt a collo vſq3 ad ſtomachuꝫ quā nos dicimus arcā. q2 ibi arcanū ſit. i. ſecretū quo cetera arcēt͛. Cuius eminētes pulpe. mamille dicūt͛. int͛ q̄s illa ps oſſea pectus dī. dextera. ⁊ leua coſte. Itē ⁊ tho-rax dī lorica. ⁊ ꝓprie illa q̄ tm̄ extendit͛ q̄ thoracē hoīs defēdat. Vñ Job. 41. Sub-ſiſtere nō poterit. nec haſta. nec thorax. Et deſinit actūs ſingularį i. em. ⁊ in. a. vt tho-racē vel thoraca. Et actūs pluralis in. es. vel in as. vt thoraces vel thoracas. Vnde Virgili͛ enei. x. Telaq3 trūcata viri ⁊ bis ſex thoraca petitū.

Thorus. ri. dī lectus. ⁊ ꝓprie q̄ ſolet eſſe de herbis. ſicut ī expeditiōe. vnde ⁊ dī ſic ab herbis tortis quibꝰ fit. vel q̄ accumbentiū humerį ſuperponit͛. Jñ hꝰ ⁊ hꝰ thoralis. ⁊ hoc le. Et hoc thoral vel thorale. lis. longa mapa. Vel etiā ſic dī. q̄cq̄d in lecto ſter-nitur. Jnuenit͛ torus ſine aſpiratione. vi-de. ſ. loco ſuo.

Thracia. cie. q̄dā ꝓuīcia. Jñ thrax. thracis. Et hic ⁊ hec thracenſis. ⁊ hoc ſe. Et thraci͛. cia. ciū. ꝓ quo ſepe inuenit͛ tracius. cia. ciū. hoīes vel ꝓpli illius ꝓuincie.

Threna. ne. i. lamētatio. Sicut enī hymn͛ eſt canticū leticie ⁊ laudis. ita threna ē cāticū lamenti ⁊ funeris. Jnde threnus. na. nū. i. lamētabilis. Et threnoſus. ſa. ſū. i. lamēto-ſus. Et threnicus. ca. cū. i. luctuoſus. Item hi threni. noꝝ. dī. vt Threni Hieremie. i. lamentationes.

Thraſo. ꝓpriū nomen. De quo Terentius in eunucho.

Thronus. ni. ꝓprie ſoliū regni ē. qui latine ſedes dī. Eſt aūt thron͛ ſedes regalis in qua ſedēt reges ꝓpter tutelā ſui corporis. Itē throni ſūt agmina angeloꝝ q̄ latino eloq̄o ſedes dicūt͛. ⁊ vocati throni. q2 illis conditor p̄ſidet. ⁊ p eos ſua iudicia diſponit

Thucys. interp̄tat͛ fortuna. Jnde quidam hiſtoricus grecus dict͛ eſt Thucydides. quaſi fortunatus.

Thuribulū. li. neu. ge. eſt vas ad thurifi-candū aptū. ⁊ dī a thure. Qꝫ aūt dī thu-ribulū. quaſi thuris bolus. i. morſellos cre-mans. etymologia eſt.

Thuricremulũ.li.i. incenſariuꝫ· quia in eo cremat̃ thus.⁊ dĩ a thus.⁊ cremo.mas.
Thuriſicina.nẹ. locus vbi thus efficit̃·vel etiã ſpargit̃·vel ſacrificat̃.
Thuriſex.ficis.dĩ ſacerdos vel incenſator.
Thus thuris·eſt arbor arabię imenſa atqꝫ ramoſa·leuiſſimi corticis·ramis ad aceris qualitatẽ·amygdalę modo ſuccũ aromaticũ ſũdẽs albũ.⁊ apud nos appellat̃ maſculus·eo ꝙ ſit nata rotundũ ad modũ teſticulorꝫ·reliquũ ꝟo planũ ⁊ pene ſcabroſum·minus optimũ. Adulteratur autem admixta reſina ⁊ gumi·ſed dinoſcitur ſua ꝓprietate: Nam thus igni appoſitũ ardẽſcit·reſina fumeſcit·gumi ꝟo liqueſcit. Et thus eſt ge.fẹ.ꝓ arbore·ſꝫ ꝓ fructu neu.ge. Hoc etiã dĩ libanũ a monte libano vbi colligit̃. Et nõ ꝙ ſm Hug.thꝰ dĩ a theos qđ eſt deus·q2 i ſacrificijs deorꝫ adolet̃.⁊ ſacrificat̃.⁊ ſm hꝫ habet aſpirationẽ. Vel dĩ a tundo.dis.q2 habile eſt ad tũdendũ ⁊ ſm hoc nõ aſpirat̃. Et a thus dĩ thureꝰ rea.reũ.⁊ thuridus.da.dũ.i. de thure exiſtens·vel ad thus ptinens·vel fumoſus. Vñ Hieronymus ſup Yſa. Vnuſquiſqꝫ alterius quęrat auxiliũ·faciẽ thuridã pallorem circũferens.
Thuſculũ.li.dimi.i.paruũ thus.

T ante I

Tyara.rẹ.ẽ pilleũ ſacerdotale Itẽ ſicut dĩc quędã glo.Exo.24º. Tyara·cidaris ⁊ mitra vocat̃·q2 caput põtificis tegebat ⁊ ornabat. Et.pd.pe. Vnde Ouidiꝰ meta.xiº. Tẽpora purpureis tentat velare tyaris.
Tyberias.adis.fẹ.ge.ẽ ciuitas facta ab Herode in noĩe Tyberij cęſaris· a qua ⁊ lacꝰ mare tyberiadis dĩ· oĩbꝫ indẹ ſalubrior. Vñ Joãnis.6º. Poſt hꝫ abijt Jeſus trãſ mare galileę·qđ ẽ tyberiadis. Et cor.penl̃. Et dĩ mare.i. lacus vel ſtagnũ aꝗ dulcis ꝗ fluit a iordane. Dĩ aũt ſtagnũ hꝫ mare· q2 videlicꝫ hebraico idiomate·aquarꝫ dulciũ cõgregatio appellat̃ mare. Dicit̃ autẽ mare galileę· ꝓpter regionẽ adiacentẽ·ꝗ ſic dicebat̃. Dĩ ꝟo mare tyberiadis·ꝓpter ciuitatẽ illã ꝗ ſita erat in ripa huiꝰ ſtagni. Et dĩ hoc mare ſiue ſtagnũ magis eſſe tyberiadis ꝗ̃ galileę·q2 ciuitas magis ſpecificat ꝗ̃ regio.
Tyberinus.ni.maſ.ge.dĩ fluuiꝰ romanus a Tyberino rege albanorũ in eo ſubmerſo dictus. Nã antea a colore aꝗ albula dicebat̃·eo ꝙ niuibꝫ albus fieret. Idem dĩ tyberi. vel tibris.bridis·ſimilit̃ a tyberino. ſꝫ tyberis in quotidiano ſermone·tybris i verſu dĩ· Inde tyberinus.na.nũ.⁊ pd.ri.
Tibia bię.i.crus.⁊ dĩ a tibin·qđ ẽ iũcus ꝓpt̃ longitudinẽ. Jñ hꝫ ⁊ hęc tibialis.⁊ hoc le. Et hoc tibiale.lis.illud qđ a brachis dependet ad tibias tegẽdas. Idẽ ⁊ alio noĩe dĩ tibricus·quaſi tibicus·eo ꝙ tibias tegat. Vl̃ dĩ a tibia.⁊ brachis·q2 a brachis vſqꝫ ad tibias ꝑueniat. Itẽ tibia ẽ qđdã muſicũ inſtrumentũ· q2 primũ de ceruinis et gruinis tibijs ⁊ cruribꝫ hinulorum fieret ſꝫ poſtea abuſiue vndecũqꝫ fieret. Jñ tibianꝰ.a.ũ.ad tibiã ꝑtinẽs·vl̃ tibias faciẽs
Tibicen.inis.qui canit cũ tibia.⁊ dĩ a tibia Tibicines etiã dicũt̃ fulcra biſurca·quibꝫ domus ſuſtentat̃·ꝗ aliter deſtines dicunt̃ Vñ Matth.9º. Et cũ Jeſus i domũ ꝑncipis veniſſet.⁊ vidiſſet ibi tibicines.i.lugubre carmẽ canẽtes. Antiq̃tus eni tales ad exeq̃as vocabãt̃·vt ſuo carmĩe viuos ꝓuocarent ad luctũ. Vñ legit̃ Hieremię 9º. Vocate lamẽtatrices. Et cor.pe.tibicines·ſꝫ in ntõ tibicen.pd.pe. Vnde quidã. Tibicen longo tubicẽ lyricen breuiãdo.
Tibicina nẹ.mulier ꝗ canit cũ tibia.
Tibin.i.ſcirpus·vl̃ genus vaſculi in modũ ſcrinij.⁊ ex virgulis agreſtibus contextũ.
Tiburtus ti. fuit q̃dã vir.de cuius noĩe ciuitas ſic dicta eſt·hęc tibur· huiꝰ tiburis. Jñ hic ⁊ hęc tiburis.⁊ hoc re.et hꝫ tibure huiꝰ tiburis.⁊ tiburtio.onis.⁊ tiburinꝰ.a.ũ.
Ticio.onis.fẹ.ge.eſt idem qđ torris.⁊ dĩ a torreo.res· quaſi torritio. Jñ ticionarius ria.riũ. Et hoc ticionariũ.rij. locus ignis vbi ticiones morant̃·vel inſtrumẽtũ mittendi ticiones in ignẽ. Pap.etiam dicit: Ticio vulgo dĩ puſtũ lignũ. Vñ Yſa.7º Cor tuũ non formidet a duabꝫ caudis ticionũ.
Ticon.i.mediũ.
Tigillũ.li.diminutiuũ.i.paruũ tignũ.
Tignũ.ni.neu.ge.dĩ a tego.gis.vl̃ a tegula Et dicũt̃ tigna·vel ipſa laquearia·vel ligna ꝗ ipſis laquearibꝰ illaqueant̃. Jñ tignoſus.ſa.ſũ.i.plenus tignis. Et tignatꝰ ta.tũ.i.tignis paratus vel ornatus. Et tignarius.ria.riũ.ad tigna ꝑtinẽs·vel q̃ tigna in tecto diſponit. Idem ⁊ ſarcitector. ſm Hug. Et Pap.dĩc. Tignũ a tegẽdo dictũ·Tecto eni iponit̃ vt i eo cętera ſupponant̃. Vñ ligna illa ꝗ aſcendũt ad cacumen ędificij directe.⁊ totũ tectũ ſupportant·tigna appellant̃.
Tigris.gris.vl̃ tigridis fẹ.ge. ſerpẽs dicta

ē ꝓpter velocitatē. Et ſilr̄ q̄dā fluuiꝰ dicitꝰ
ē tigris. vel tigridis. q: velox ē ſm̄ Hug.
De natura tigridis dicit Iſidorus .12°
etymo. Tigris inq̄t vocata ē ꝓpt̄ velocē
fugam. ita eni noiant perſe ⁊ medi ⁊ greci
ſagittā. Eſt eni beſtia varijs diſticta ma-
culis. ꝟtute ⁊ velocitate mirabilis. ex cuiꝰ
noie flumē tigris appellat̄. ꝙ is rapidiſſi-
mus ſit oīuꝫ fluuioꝝ. Has magis hyrca-
nia gignit.
Tilia. lie. q̄dā leuis arbor. ⁊ dī a telū. eo ꝙ
ſit vtilis ad vſū teloꝝ. Inde tiliatꝰ. ta. tū.
Et tilioſus. ſa. ſū. i. raſibilis. vel flexibilis.
vel ad tiliam ꝑtinens.
Tymalus. li. maſ. ge. q̄dā piſcis. ⁊ dī a tymoſ
quod eſt flos. q: fragrat. ſicut flos. Inde
tymalinus. na. nū.
Tymbręꝰ. dictꝰ eſt Apollo. a tymbra herba
q̄dā. q̄ abūdat in phrygia iuxt̄ tēplū eius.
Alij a loco ita appellatū putāt. ſicut litius
a litia. vel delius a delo.
Timęus. męi. liber q̄dā Platonis. ſic dictꝰ
a diſcipulo q̄dā eius Timęo noie.
Tymiama. matis. neu. ge. q̄dā herba ul' ſpēs
valde redolēs. qua i q̄buſdā locis vtunt̄
loco incenſi. ſm̄ Hug. Itē tymiama erat
q̄dā cōfectio diuſarū ſpēꝝ. quā ſacerdos
in altari tymiamatis adolebat. De qua dī
Exo. 30. Sume tibi aroma. ſtacten ⁊ ony-
cam. galbanū ⁊ thus lucidiſſimū. equalis
ponderis erunt oīa. facieſq; tymiama. Et
ꝓd. pe. nti. Unde in Aurora. Ex quo ſpi-
rat odor ⁊ tymiama frequens.
Tymiamaterū. rij. i. thuribulū. qđ ⁊ epity
mū dicit̄. ab epi. ⁊ tymꝰ. vel tymiama ſm̄
Hug. Uel ut q̄dā dicūt. Tymiamateria
dicebāt̄ vaſa in q̄bus tymiama ſeruabat̄
Et dī tymiamateria. a tymiama. ⁊ terion.
qđ eſt ſtatus. quaſi vas i q̄ ſtabat tymia-
ma. Uel dicūt̄ tymiamateria vaſa in q̄bꝫ
terunt̄ ſpecies ex q̄bus cōficit̄ tymiama. ⁊
tūc dī a tymiama. ⁊ tero. ris. Unū Hiere-
mię. 52°. Tulerūt hydrias ⁊ tymiamatia.
Timidus. da. dū. q̄ ſp̄ timet. Timens ꝟo
dī q̄ ad tēpus formidat ex cauſa. Similit̄
diſtinguit̄ pauidus ⁊ pauens. ꝑuidus ⁊
ꝑuidēs. ſupbꝰ ⁊ ſupbiēs. languidus ⁊ lan-
guens. furibūdus ⁊ furiēs. ⁊ ſimilia. Inde
hęc timiditas. tatis. Et ē timiditas aī vitiū
ſempiternū. qđ eſt etiā ſi timor nō ſit. Ti-
mor ꝟo eſt accidens. Atq; ſic Homerus
dicit. In Achille fuit aliquādo timor. ti-
miditas nunq̄. Uel dic ſm̄ Priſcianū. ꝙ
hmōi denoiatiua deſinētia i idus. demō-
ſtrant̄ habere in ſe ea ex q̄bus deriuant̄.
ut Herbidus. q̄ habet herbā. Timidus. q̄
habet timorē. Rabidus. q̄ habet rabiē ⁊c.
Tymo vel tymos. dī flos vel floreo. Inde
hoc tymū generaliter dī flos. Specialiter
tamē quędā herba dī tymū vel tymus. q:
talis flos valde redolet.
Tyminus. na. nū. i. floridus. vel dulcis ⁊ ſua-
uis. Inde hoc tyminū. dicit̄ mel ſuaue et
odoriferū.
Timor. oris. maſ. ge. dī a timeo. mes. Et eſt
timor accidens dolor mentis extrinſecus
ex aliqua accidēti actione. Et eſt timor ꝓ
tēpore. ſꝫ timiditas ē aī vitiū ſempiternū.
Et a timor dī timoroſus. ſa. ſum. i. plenus
timore. Et timoratus. ta. tū. Unde in Ac-
tibus aploꝝ. Uiri timorati. ⁊c.
Timotheus. diſcipulus Pauli fuit.
Tympaniſtria. ſtrię. fe. ge. q̄ canit cū tym-
pano. q̄ ⁊ tympanotria dī. Unū Plautꝰ.
Tympanotriaꝫ amat. Itē ꝓpha. In me-
dio iuuēculaꝝ tympaniſtriaꝝ. ſm̄ Hug.
Pap. ꝟo dic: Tympaniſtra. vel tympa-
niſtria. qui in tympano canit. cōe eſt ſicut
cithariſta ⁊ organiſta.
Tympanū. ni. quoddā inſtrumētū muſicū
ſcilꝫ pellis. ul' coriū ligno ex vna parte cō-
textū. ⁊ dī a tinnio. eo ꝙ tinniat. Uel dī
a tycon. qđ ē mediū. q: mediū eſt. Eſt eni
vna ꝑs media ſymphonię in ſimilitudine
cribri. ⁊ virgula percutit̄ vt ſymphonia.
Item tympanuꝫ dī meditulliū rotę in q̄
radij infigunt̄. vel circūferētia rotę.
Tina. ligna de quibus Salomon gradus
fecit in domo dn̄i. Incognita ſunt ligna
etiā peritioribus iudęoꝝ. vt dicit Pap.
Sꝫ ſup illud. 3. Reg. x°. Attulit ex ophir
ligna tina. dic glo. Imputribilia. ſpinoſa
in ſimilitudine albę ſpinę. tina cādida ſūt
⁊ rotunda.
Tinctor. toris. qui tingit. ⁊ dī a tingo. gis.
Inde tinctrix. tricis. mulier quę tingit.
Tinctricula. lę. dimi. i. parua tinctrix.
Tinea. neę. fe. ge. veſtimentoꝝ vermis. ⁊ dī
a teneo. nes. eo ꝙ teneat ⁊ inſideat quo-
uſq; corrodeat. Inde tineoſus. ſa. ſum.
Tinnulus. la. lū. i. tinniēs. ⁊ dī a tinnio. nis.
Itē tinnulus. li. ſonus liq̄dus. lenis. ⁊ pu-
rus. ſm̄ Pap. Unde Hieronymus in ꝓ-
logo Job. Interdū q̄q; rythmus dulcis
⁊ tinnulus fert̄ numeris lege ſolutis.
Tintinabulū. li. de ſono vocis nomē accepit
ſicut plauſus manuū. ⁊ ſtridor dētiū. ⁊ val-
uarū. Et cor. penl't. Unū in Aurora dicitur.

Aurea cū malis ſe tintinnabula iūgunt.
Typhonicus vent⁹. ſcḋm aliā trāſlationē dī
vēt⁹ tēpeſtiu⁹. ⁊ dī a typhos. qḋ ē inflatio.
Idē dī euroaquilo. ⁊ cor. pe. typhonicus.
Typhon. ꝓpriū nomē. frater Yſis fuit.
Typus. pi. i. figura. vel forma. vel ſtat⁹. vel
ſimilitudo. Vn̄. 2. Reg. 12⁰ Traduxit i ty/
po laterū. i. i ſimilitudine. Et typus dicit
q̄dā herba q̄ in aquis naſcit. ⁊ ab aq̄ inflat
Unde ⁊ ambitioſoꝝ hoīuz ⁊ ſibi placētiū
tumor. ⁊ ſupbia typus dī. Inde etiā eſt q̄
ab illa herba frigida. febres typi dicunt.
In̄ typicus. ca. cū. i. figuratiu⁹. In̄ typice
adū. i. figuratiue. Et etiā typica febris di-
quā quidam periodicā dicunt.
Tyrānicida. de. pe. pd. qui occidit tyrānū
Iñ h tyrānicidiū dij. i. tyranni occiſio.
Tyrānus. ni. i. fortis rex. ⁊ dī a tyro. qḋ eſt
fortꝭ. Oli eni reges ⁊ tyrāni nullā habebāt
differētiā. Unde fortes reges tyrāni di/
cebāt. Sꝫ poſtea accidit tyrānos vocari
peſſimos ⁊ improbos reges luxurioſe do/
minationis cupiditatē ⁊ crudeliſſimā do/
minationē i ꝑplis exercētes. a tyro qḋ eſt
anguſtia. q: anguſtiāt vel cruciant ſuos.
Inde tyrānicus. ca. cū. Et hec tyrānia. nie
Et h tyrānis. nidis. i. crudelitas. ſcḋm Hugo
Et ſcribit p duo. n. Item a tyrannus dī
hic tyrānulus. li. dimi. i. paruus tyrann⁹.
Tyriaca. ce. pe. prod. dī antidotū ſerpentū
quo venena pellūt. vt peſtis peſte ſoluat.
Tyro grece. latine dī fortis. vel anguſtia.
Et inde dī hic tyro. ronis. i. nouus miles.
nouiter electus ad militiā. q: fortis ad h
officiū ſolet elegi. vel q: ad adq̄rēdā ꝓbi/
tatē multū ſe anguſtiat. Item tyro dicit
q̄libet ignarus ⁊ rudis cū aliq̄d icipit ex/
ercere. Et pd. ꝑmā tyro pro milite. ſꝫ h ty/
rus. ꝑ regione eā cor. Unde. Pro regio/
ne tyro. pro forti milite tyro.
Tyrunculus. li. dimi. i. paruus tyro.
Tyrociniū. nij. noua militia. officiū tyronis
rudimentū. initiū. nouitas militie.
Tyrrhen⁹. ni. ꝓpriū nomen ē. Et nō q: Tyr/
rhenus ⁊ Lydius erant duo fratres. q̄bus
cū lydia regio nō ſufficeret. ꝓieceriīt ſor/
tes. quis eoꝝ cū parte ꝑpli exiret. ⁊ cecide/
runt ſup Tyrrhenū: qui cū parte lydoruꝫ
venit in tuſciā. ⁊ a ſuo noīe dicta eſt tuſcia
tirrhenia. ⁊ tuſci tirrheni. Similit ab illis
q̄ cum eo venerūt tuſcia dicta eſt lydia. ⁊
etiam tuſci lydi. Uel a noīe fratris. q: ſepe
nomē vnius fratris ponit ꝑ noīe alteri⁹.
Tirſus. ſi. maſ. ge. dī generaliter oīuꝫ olerū
ul' herbaꝝ medius frutex. ⁊ dī a tra. ⁊ ſurſū
q: a tra ſurſū cōſcēdit. Tirſus etiā dī ba/
cul⁹ ul' ram⁹ cū frōdib⁹. q̄ vtūt i ſacrificijs
bacchi. Uel tirſus. gen⁹ cymbali i modū
quadrate figure factū. q: ab vtraq3 parte
tenet. ⁊ tam apericdo q̄3 claudēdo ſonat.
Tyrus. q̄dā inſula. ⁊ q̄dā ciuitas phenicū
q̄ cōdita fuit a phenicib⁹. in qua optima
purpura tigit q̄ tyria dī. Ad hāc ciuitatē
loquit Yſaias. 23⁰ Et dī a tyro. qḋ ē fortꝭ
vel anguſtia. Unde ⁊ tyrus anguſtia int/
ꝑtat. Iñ tyrius. ria. riū. gentile vel patriū
Itē tyrus dī q̄dā ſerpens. Item tyrus dī
caſeus. ſed tunc eſt primitiuū.
Tiſis ul' potius ptiſis eſt vlceratio in pul/
mone ⁊ tumor. ſic dicta grece. q: ſit cōſum/
ptio corporꝭ totius. Inde ptiſicus. ca. cū.
pe. cor. tali infirmitate detentus.
Titan. tanis. maſ. ge. interꝑtat illumiātio.
ul' illuminās. Vn̄ dicti oli titanes ſūt q̄dā
fortiſſimi viri. q̄ſi illumiātores mūdi. ſcilꝫ
ſua ꝓbitate. Uel ſcḋm fabulas poetaꝝ iſti
ab irata cōtra deos tra. ad eius vtilitatē
creati dicūt. Vn̄ ⁊ titanes dicti ſūt a titā
greco. i. ab vltione. q: q̄ſi vlciſcēdo matrꝭ
tre cā. cōtra deos armati exiſteret. Et etiā
dicti ſūt gigātes. Et h titanus. ni. in eodē
ſenſu. Et inde titan ul' titanus dictus ē ſol
q: fuit de gnē titanoꝝ. ul' q: illumiāt mun/
dū. Inueit etiā h titan idedi. Vn̄ Iudic.
16⁰ Nec filij titan ꝑcuſſerūt eū. Et pd. pe.
gtī titanis. titana eni prod. ta. Unde Lu/
canus in ꝓ. Aer ⁊ longi voluēt titana la/
bores. Greca eni in an. creſcentia in gtō ꝓ/
ducūt. a. mediā ante. n. vt titanis. Et facit
actīs in. em. et in. a. titanem vel titana.
Titanis titanis ul' titaneos. q̄dam ciuitas
egypti vbi facta ſūt prodigia q̄ legit. Et
dī ſic a titanib⁹ q: eā edificauerūt titanes
Titanus. ni. eſt idē qḋ titan. Itē a titan dī
titanus. na. nū. ⁊ hec titania. nie. i. luna.
Titillicus. ca. cū. pe. cor. i. titillatione plen⁹
ſcilic3 qui incitat. vel qui incitat ad luxu/
riā. ⁊ dī a titillo. las.
Titillatio. onis. luxurie incitamētū. carnis
incitatio. inflāmatio.
Titubatio. eſt cū ego hinc inde duo cōtra/
ria ſciam. nec tn̄ alicui eoꝝ q: dubito cre/
dulitatē meaꝫ applico. vnde titubare dī
q̄s qn̄ ſuſpicionē habet ſup eo de q̄ con/
tendit. vt in. c. in nr̄a pſentia. de. renū. in
glo. iij. Etiā titubare eſt defectuoſe loqui
vel ignoranter. Inde titubās ꝑ ignorāte
habēdus eſt. C. de cōdi. indebi. l. vltī. ⁊ ff.
de li. ho. exhi. l. iij. §. is qui ar. c. dn̄s. de ſe/
cundis nup. vbi glo. pro et contra.

Titulus.li. dī a titan·qđ eſt ſol. vel illumi/
nās·q̄ſi titan⁹.i.illuminās·q: illuminat li/
brū. Sic enī ſol mūdū vel q̄cūq̨ obſcura
illumīat·ita titulus libꝛ.⁊ eius ſequentia
illuminat. Vel titulus dī a Tyto liuio q̄
ꝑm⁹ libꝛ ſuū p diſtinctiões diuiſit.⁊ ſin/
gl'titulū appoſuit. Vel dī titulus·quaſi
tetulus·a theta q̄ ē figura ſic facta q̄
olī in frontibꝫ dānatoꝝ impꝛimebat. Sic
enī ī illa figura reddebat hō noſcabilis·ſic
per titulū liber cognoſcit. Vn̄ ſic diffinit:
Titulus eſt breuis ānotatio coꝝ q̄ diffu/
ſius in ſequēti ope cōtinet. Titulus etiā
dī nota q̄ cā breuitatꝭ apponit dictionibꝫ
Titulus etiā dī īſcriptio uł ſignū laudis
⁊ honorꝭ·vel laus·q: olim in imaginibus
laudes nobiliū intitulabant.
Titulus q̄n̄q̨ ſignū dī·q̄n̄q̨ cā acquirēdi
dominij.q̄n̄q̨ ipſa eccleſia·ut titulus ſan/
cti Petri. q̄n̄q̨ clericat⁹. q̄n̄q̨ canonica/
tus in aliqua eccleſia·vnde dī q̄s intitu/
lari.i.clericali uł canonicari. Itē q̄n̄q̨ ac/
cipit p cauſa inhabili ad dominij trāſla/
tionem·vel pro locatione.vt.c.eccleſie ſcē.
ij.vt lite pen. Itē titul⁹ ē iuſta cauſa poſſi/
dendi qđ noſtrū eſt ⁊ ſic exigit iuſtus ti/
tulus in vſucapione.⁊ ꝑſcrip.c.ſi diligēti
de ꝑſcrip.⁊ glo.ſu.xvi.q.iij. Etiā titulus
poſſeſſori cauſā tribuit ꝑſcribendi.vt.c.i.
de ꝑſcrip.li.vi.⁊ eſt vnū de ꝑncipalibus
req̄ſitis ad ꝑſcriptionē. Dī etiā titulus
q̄n̄q̨ ordo eccleſiaſtic⁹ q̄libet dignitas uł
ꝑlatio. ⁊ ſic dī q̄s ītitulari in aliq̄ eccleſia
i.ordinari·ſm̄ Ber.in.c.dudū.de elec.ſup
ꝟbo intitulatā.et.ff.ſi cer.pe.in rub.
Titulus poſſeſſionis vel poſſedēdi eſt īitiū
poſſeſſiōis.⁊ cauſa quare q̄s poſſideat.vt
emptio·vēditio·donatio·ꝑmutatio·q: p
emptionē ⁊ ſimilia incipimus poſſidere.
Titus.ti. diſcipul⁹ fuit Pauli apli.⁊ iterp/
tat q̄rēs·uł bon⁹·ſeu lutū·ſiue etiā lutari⁹.

T ante O

Tobias.bie.q̄dā ſanctus vir·cui Raphael
archangelus reddidit viſum.
Toda.de.auis eſt·q̄ nō habet oſſa in tibijs
quia ſemꝑ eſt in motu.
Todinus.na.nū. dicit ille qui velociter to/
det.⁊ mouet ad modum todę auis.
Todonus.ni.i.gallus.⁊ dī a toda.
Tophus.phi.maſ.ge.dī lapis aſper ⁊ cau/
noſus.⁊ dī a todeo·q: ambulātes ſuper ſe
todet. Inde tophulus.li.dimi.
Toga.ge.dī quaſi tega.a tego.gis.q: vela/
mento ſui·corp⁹ tegat.⁊ cooperiat·ē palliū
puꝝ ⁊ forma rotūda etiā ⁊ fuſioꝛ ⁊ quaſi
vndante ſinu. Et erat olī cōis veſtis roma/
noꝝ. Vn̄ togatus.ta.tū.i.toga indut⁹. vel
togā hn̄s. Vn̄ ⁊ togatę dicebāt q̄dā co/
medię de vilibꝫ ꝑſonis a romanis factę·q̄
nullius erāt p̄cij. Et toga veſtis erat cōis
⁊ ideo vilis Vnde Iuuenalis. Impune
ergo mihi recitauerat ille togatas.
Togatos dicimus aduocatos·a veſte to/
ga noīatos·quā habebāt olim aduocati
diuiſam a ceteris·vt p hoc cognoſcerēt.
Togiferiū.rij.locus vbi ſcholaſtici diſpu/
tānt.⁊ videt cōponi a toga ⁊ ferio.
Togilla.lę.dimi.i.parua toga. Itē togil/
la dicit mantile.
Togripyriū.pyrij.i.pura toga.
Togula.lę.dimi.i.parua toga.
Tolerabilis.lis.ō.t.et hoc le.qđ valet vel
debet tolerari. Et componit intolerabilis
quod non valet vel debet tolerari.
Toles.lis.dī a tolus. Et toles ſūt tumoꝛes
circa vuā ſtātes.has vulgo p diminutio/
nē tuſillas vocāt.hę ī faucibꝫ ſolēt t̄geſcē.
Tollinū.tollini·lignū puteoꝝ·quo haurit
Tolus.li.maſ.ge.ſūmitas tēpli·emi/ (aq̄.
nēs rotunditas.ꝓpꝛię q̄dē tolus eſt velut
ſcutū breue·qđ in medio tecti ē·ī quo tra/
Tomaculū.li.neu.ge.dī a to/ (bes cocūt.
mos. Et dicunt tomacula·inteſtina ꝓpter
diuiſiones ⁊ ſectiones.
Tomos grece·latine dī diuiſio·vel ſectio·
vel inciſio. Vn̄ apud nos tom⁹.mi dī idē.
Et tomos etiā dī liber vel volumē·ꝓpter
multas diuiſiōes ⁊ replicatōes chartaꝝ.
Ton·dicit altitudo·vel totū.
Tonabulū.li.i.ſonus vel tintinabulū.
Tonitrus.trus.maſ.ge.⁊ h̄ tonitru indecli.
in ſingulari. In plurali h̄ tonitrua.truū·a
tonitru ablatiuo·addita.vm. Vn̄ Apoc.
19⁹. Et audiui vocē tonitruū magnoꝝ. Et
h̄ tonitruū.trui.neu.ge. Vnde Iob.26⁹.
Quis poterit tonitruū ei⁹ magnitudinis
intueri? Idem ſignt. Et cōponūt iſta tria
noīa a ton⁹.ni.qđ ē ſonus.⁊ terreo.res·q:
hmōi ſonus valde terret. Vn̄ Iſidorus
etymo.13⁹. Tonitruū dictū·eo q̄ ſon⁹ ei⁹
t̄reat. Nā ton⁹ ſonus dī·q: īterdū tā ḡuit
cōcutit oīa·ita vt celū diſcuſſiſſe videat·
quia cum procella vehementiſſimi venti
nubibus ſe repente īmiſerit·turbine inua/
leſcente exitumq̨ querente·nubem quam
excauauit impetu magno ꝑſcindit·ac ſic
cū horrendo fragore defert ad aures. Nec
mirari q̄s nō debet·cū veſicula q̄uis pua
magnum tamen ſonum diſploſa emittit.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Lux autē q̄ apparet ante tonitruū fulgor vocatꝰ: q̄ ideo ante videtꝰ. q̄ clarū lumē ē Tonitruū autē tardius ad aures puenit inſtar ſecuris arborē pcul cedētis. cuiꝰ q̄dē ſi cernis ictū q̄ȝ ad aures ſonitꝰ pueniat

Tonſa. ſe. dr̄ remus. qd̄ ⁊ hic tonſus dr̄. ſed potiꝰ tonſa. vel tonſus. dr̄ palmula remi que aquā pcutit. ⁊ dr̄ a tondeo des. vel a tundo. dis. q̄ſi tunſa. vel quaſi tunſus. eo ꝙ aquā tundat.

Tonſilla. le. dimi. i. parua tonſa. Tonſilla etiā dr̄ forpicula. Et tonſilla dr̄ vncus ferreus vel ligneus. ad quē in litore funes nauiū alligantꝰ. Vnde Enniꝰ. Tonſillas rapiūt cōfigunt litus ad vncos.

Tonſoriū. rij. idē eſt quod tonſtrina. ſcilicȝ locus vbi tondetꝰ.

Tonſor. ſoris. qui radit barbas. a tondendis capillis dictꝰ. Jn̄ tōſtrix tricꝭ. mutata tor in trix. ⁊ interpoſita. t. cauſa euphonie. Jnde hec tonſtricula. le. diminutiuū. Et hec tonſtrina. ne. officina. vel domus. vel locus in quo tondetꝰ.

Tonſula. le. dimi. i. parua tonſa.

Tonus. ni. maſ. ge. i. ſonus. ⁊ dr̄ a tono nas.

Toparcha. che. vel hic toparchꝰ chi. i. pnceps ſup totū. vel ſup aliquē locū. ⁊ dicitꝰ a topos qd̄ eſt totū vel locꝰ. ⁊ archos. qd̄ ē pnceps. Jn̄ h̄ toparchia. chie. penl. acuta. eius ptās. Vel toparchia pōt dici locus principatus. Vnde tres toparchie dicūtꝰ triū locoꝝ principatus.

Topaçius vł topaçion. gēma ē ex virenti genere. oīuꝫ colorē reſplēdens. inuēta pus in arabie inſula. ī qua trogodite pdones fame ⁊ tempeſtate feſſi. cū radices herbaꝝ effoderēt eā eruerūt. q̄ īſula poſtea nebulꝰ coopta tandē ⁊ a nauigātibus eſt inuēta. ⁊ ob hoc locus ⁊ gēma nomē ex eā accepit. Nā topaçim. trogoditaꝝ ligua ſigtionē habet grentis. Vn̄ ⁊ inſula dicta ē topaçius. vel lapis dictus eſt topaçius. Et vt dicit glo. Apocꝫ. 21ꝰ. Topaçiꝰ quo rarior eo preſtantior. Et habet duos colores ex auro ⁊ ethereā claritate maxime lucēs. cū ſplēdore ſolis tangitꝰ ſupans oīuꝫ gēmaꝝ claritatē. in aſpectū ſuū ſingularitꝰ puocās aſpicientes. Quē ſi polis obſcuras. ſi nature relinquis. clarior eſt. ⁊ nihil eo chariꝰ regibꝫ inter diuitias.

Topicus. ca. cū. i. localis. ⁊ dicitur a topos qd̄ ē locus Et hec topica. ce. Et plr̄ h̄ topica. coꝝ. p quodaȝ libro. in q̄ tractatꝰ de locis. Item topos vel ton. dr̄ totū. Jnde topicus. ca. cū. i. totalis. Vn̄ ⁊ pdictꝰ liber pōt dici topica. q̄ſi totalis. q̄ ibi de totis vel de locis oībꝫ tractatꝰ. ⁊ cor. pi.

Topos. dicitur totū vel locus.

Toragiū. gij. i. ornatus vel munitus.

Torcular. lari. neu. ge. vel h̄ torculare. ris. i. calcatoriū. ⁊ dr̄ a torq̄o. ques. q̄ ibi vue ⁊ oliue calcantꝰ. ⁊ extorte exp̄mūtꝰ. Dicūt tn̄ q̄dā ꝙ torcular dr̄ pprie plū. q̄ vue calcate exp̄mūtꝰ. Et pdu. penl. tā nti q̄ȝ genitiui.

Toreuma. matis. neu. ge. eſt tornatura. vel tornatū vas. vel quicq̄d dolatꝰ ⁊ tornatur ſiue vas. ſiue lectus. ſiue aliud. ⁊ dr̄ a torno. nas. Et eſt toreuma triū ſyllabaꝝ. Et cor. pmā. Vnde Prudētius. Fultra mero veterīqꝫ toreuma rore rigantꝰ.

Tormentū. ti. neu. ge. dr̄ quaſi torq̄mentū. a torqueo. eo ꝙ torquēdo mentē ineniat Jtē tormēta etiā dicūtꝰ inſtrumēta bellica ad dirimenda oppida ⁊ ciuitates. vel q̄ torqueant interius reſiſtentes. vel q̄ torqueant lapides ⁊ etiam tela.

Torneamenta dicūtꝰ q̄dā nūdine vel ferie ī quibꝰ milites ex edicto cōuenire ſolēt. ⁊ ad oſtenſionē viriū ſuaꝝ ⁊ audacie temere cōgregari vł cōgredi. vt. c. j. de tornea. Et cauſa prohibitionis eſt pi̇culū aiaꝝ ⁊ mors hoīuȝ inde puenies. vt ibidē notatꝰ

Tornus. ni. maſ. ge. quoddā inſtrumētū cū quo vaſa tornātꝰ. Jnde hic ⁊ hec tornatił. ⁊ hoc le. pe. cor. habile ad tornandū.

Torpedo. dinis. fe. ge. i. torpor. ⁊ dr̄ a torpeo. pes. ⁊ pdu. penl. nti. Torpedo etiā eſt quoddā genus piſcis. ſic dicta. q̄ corpus torpeſcere faciat ſiquis eā viuentē tāgat. Et narrat Plinius. Tāta eſt vis eius. vt etiam aura ſui corporis afficiat mentem et hominis membra.

Torpidus. da. dū. i. ſtupidus. Jnde torpidulus. la. lū. i. aliquantulū torpidus.

Torpor. poris. i. ſtupor. pigricia. torpedo.

Torquatus. ta. tū. i. torque ligatꝰ. ⁊ ornatꝰ. Et hinc quidā romanus dictus eſt Torquatus. q̄ ſingulari certamie quēdā gallū deuicit. eiqꝫ torquē aureū abſtulit.

Torquis. quis. maſ. ge. ⁊ hec torques quis fe. ge. i. ligamen tortū. vel aureus circulus circa collū. a collo vſqꝫ ad pectꝰ deſcēdēs ſic dictꝰ. q̄ tortus ſit. ⁊ ē ornamētū viroꝝ Et nō ꝙ torquis maſ. ge. eſt magis in vſu ſm̄ grāmaticos. ſꝫ h̄ torques in femio genē ſepe inuenitꝰ in theologia. Vnde Judic. 8ꝰ Preter torques aureas camelorū. Nota verſus differētiales. Pectori ē ſpinter. pp̄e

paritq̧ monile. Ornat⁹ colli ſūt torquis
auris iaures. Anulus ē manuū ſūt armil/
lę ſcapular. Atq̧ perichelides exornant
brachia nymphis.

Torrens.rentis.maſ.ge.eſt fluuius vel aqua
veniens cū impetu ex imbrib⁹ repentina-
magnū habens incremētū. ſ aduueniente
eſtate. calore ſolis torreſcit ⁊ areſcit ⁊ de/
ſiccatur. Vnde pph̄a. Conuerte dn̄e ca/
ptiuitatē noſtrā ſicut torrens in auſtro.

Torridus.da.dū.i.velox vel toſtus. Vn̄ i
hymno. Cui⁹ corp⁹ ſanctiſſimū ī ara crucis
torridū. Jn̄ hęc torriditas.tatis. ⁊ cor.pe.

Torris.ris.maſ.ge.dr̄ lignū ſemiuſtū.tractū
a foco ⁊ extinctū. ⁊ dr̄ a torreo.res. Jdē ⁊ h̄
ticio.onis.licz ſic dicat̄ etiā ī igne dū ardet
Vnde Amos.4°. Et facti eſtis quaſi tor/
ris raptus ab incendio. Jtē Zacharię.3°
Nūq̄d nō iſte torris erutus de igne eſt?
Jn̄ torriculus.li.dimi.i.paruus torris.

Torſores.i.tortores.vel cruciatores. ⁊ dr̄ a
torqueo.ques.

Torta.tę.fę.ge.ē qd̄dā gen⁹ cibi.ul̄ panis.
qd̄ vulgo ita dr̄. Jn̄ tortula.lę.dimi.i.pua
Tortio.onis.ē torquēdi actio.inte/ (torta
rior intestinorū afflictio Jdē ſigt̄ torſio. ⁊
vtrūq̧ deſcendit a torqueo.ques.

Tortores.i.torſores.

Tortuoſus.ſa.ſū.i.flexuoſus.vel iniurioſus.
extra rationē. Jnde hęc tortuoſitas.tatis

Tortus.tus.tui.i.torſio vel iīuria. ⁊ dicit̄ a
torqueo.ques. Et tortus.ta.tū.

Tor⁹.ri.maſ.ge.i.deflexio ⁊ pulpoſa extan/
tia carniū.ſicut circa collū ⁊ brachia. ⁊ dr̄ ſic
q: ibi viſcera torta videant̄. Jn̄ toroſus
ſa.ſū.i. pinguis. ⁊ toris plenus. ⁊ ſupbus.
Jnde hęc toroſitas.tatis. Jnuenit̄ etiam
thorus pro lecto. vide.ſ.loco ſuo.

Toru⁹.ua.uū.i.crudelis.terribilis. ⁊ dr̄ a tort⁹
⁊ vultus. eo q̧ ſit torto vultu ⁊ truculēto
vt Torua leęna. Jnde hęc toruitas.tatis.

Toſtus.ſta.ſtū.i.aſſatus. peruſtus. piſtus.
ſiccatus. ⁊ dr̄ a torreo.res.

Tot.oīs ge.pluralis numeri. ⁊ indecli. ⁊ dr̄
a ton vel topos. qd̄ eſt totū.

Totidē.i.eiuſdē numeri. ⁊ eſt indeclinabile
oīs ge.plr̄alis nūeri. ⁊ cōponit̄ a tot ⁊ idē.

Totus.ta.tū.dr̄ a tot. ⁊ ptinet ad magnitu
dinē.ut Totū corp⁹. Sz oē ad multitudi
nē.vt Ois hō. Jtē oē ī diuiſis ptib⁹ ponit̄
Totū ſine ptib⁹ debet eē diuiſis. nec a pte
integrat̄ differētia totius in rem nois cui
adiūgit̄. ſ nullā eius ptē cōprehendit. vt
Totus ſortes.i.ſortes ⁊ q̄libet ei⁹ ps. Oē

vo qualibet rē nois cui adiungit̄ cōpre/
hendit. Et pdu.to. Vn̄ quidā. Mandere
ſic totū melius q̧ pandere votū. Jnde h̄
⁊ h̄ totalis. ⁊ hoc le. Jn̄ h̄ totalitas.tatis.

Toxicū.ci.neu.ge.qd̄dā genus veneni.qd̄
ex ſucco taxi arboris exprimit̄.

T ante R

Trabilis.⁊.t.⁊ h̄ le. qd̄ ē trabis. vel qd̄ ad
trabē ptinet. ⁊ dr̄ a trabs. Et h̄ trabilis.i.

Trabaria.rię.fę.ge.nauis longa (trabs.
⁊ ſtricta. ⁊ dr̄ a trabs. Trabarię dicūt̄ mi/
nutę naues.q̄ ex ſingulis trabib⁹ cauāt̄.q̄
aliter litorarię dicūtur. vel cāducę. ex vno
ligno cauatę ⁊ factę. ⁊ dicūt̄ canducę. quia
a quattuor vſq̧ ad decē homines capiūt.

Trabea.bęę.fę.ge.ē gen⁹ veſtis impialis.q̄
ſoli impatores vtebant̄. ⁊ dr̄ a tranſbeo
beas. q̄ſi trāſbea. q: vltra alios beatū de/
ſigbat. Jn̄ trabeat⁹.ta.tū.i. trabea indut⁹.
Vn̄ legit̄ q̧ dn̄s nr̄ fuit indut⁹ trabea car/
nis.i. regia veſte carnis. Trabea etiaz dr̄
veſtis cōſulari. vt. C. de cōſul.l.j.li.xij. Tra/
bea etiā dr̄ portic⁹ tecta trabib⁹. Et pduc̄
pe.trabeatus. Vn̄ Ouidi⁹ 12°.meta. Di/
gnior ē q̄lis trabeati forma quirini.

Trabs.bis.fę.ge.dr̄ a trabo bis. q: ab vno
pariete trahit̄ ad aliū. Vel trabes dicūt̄
a trāſuerſo. q: in tranſuerſo poſitę vtroſq̧
parietes contingūt ⁊ continēt. Veteres
etiā hęc trabes pro trabs dicebant.

Tracon.conis.ē meat⁹ ſubtrane⁹. Vn̄ q̄dā
Terrarū tracones. aīalia dico dracones.
Vn̄ q̄dā putauerūt debere dici ī pſalmo
Dracones ⁊ oēs abyſſi. Sz tracones dr̄

Tractabilis.⁊.t.⁊ h̄ le.qd̄ de fa/ (coiter p.t
cili pōt tractari ⁊ duci. Jn̄ tractabilit̄ adū.

Tractatorij.erāt viri q̄ tractabāt ⁊ contre/
ctabāt.i. manib⁹ cōtigerūt ⁊ palpauerūt
aīalia publica ⁊ eq̄s ſacro vſui deputatos

Tractatorię dicūt̄ lr̄ę impetratę p licentia
vehendi aīalia. vel litterę datę licentię ad
tractādū ⁊ puniēdū crimioſos. ſm Accurſ
C.e.ti.in rub.

Tractatus.tus.tui.eſt vnius rei multiplex
expoſitio. eo q̧ trahat ſenſuz in multa. Et
fit ſpālit̄ ad ſemetipſū. Sermo vo altera
eget perſona. Verbū autē ad oēs Vn̄ dr̄
Verbum fecit ad populum.

Traditio.onis. fę.ge. ē humana cōſtitutio
cōſulēs cupiditati hoīuz. ⁊ dr̄ a trado.dis
Vn̄ ī Aurora. Tācq̧ nota loquens tradi/

Traditor.toris.i.pditor. vt (tione breui.
Judas fuit traditor.i.dator. vel pditor.

Traductio.onis.fe.ge.i.vltra ductio.ꝑpa/
latio.ſiue manifeſtatio. Vnde Sap.2º.
Factus eſt nobis in traductionē cogita/
tionū noſtraꝝ. Glo. Cogitatões noſtras
traduxit i luce. Itē mors dr̄ traductio.qꝛ
hoīes ab hac vita traducunt᷑. Vn̄ Sap.
xiº. Qui cū minuerent᷑ i traductionē infan/
tiū occiſoꝝ ⁊c. Itē traductio eſt q̇dā color
rhetoricus.⁊ fit cū aliq̄d nomē ꝑ ſuos ca/
ſus variat᷑. Et conuenit cū q̇dā ſchemate
qd̄ appellat᷑ poliptoton. Vn̄ grecīſmus.
Miſce per caſus vocem traductio fiet.vt
Si nihil in vita iocundius eſt tibi vita
Indecorem vitam pages virtute relicta.
Vel etiā fit in ꝯſonātia.vt Cur illā curas
que multas dat tibi curas.
Tradux.ducis.maſ.ge.i.ꝓpago.quod etiā
ꝑ originali peccato qd̄ Adā cōmiſit inue/
nit᷑.qꝛ ab ipſo in poſteros fuit tranſlatū.
ſicut de patribus filij ꝓpagant᷑. Et cor.pe.
gn̄.licꝫ duco.cis.ꝓducat primā. Pap. vo
dicit: Tradux ex altero ducta ꝓpago.ra/
dix.vel origo.
Tragedia.die.fe.ge.i.hircina laus.vl' hir/
cinus cātus.vel fetidus.⁊ dr̄ a tragos.qd̄
eſt hircus.⁊ oda cātus vel laus. Eſt enī de
crudeliſſimis rebus.ſic q̄ patrē vel matrē
interficit.vel comedit filiū.vel econuerſo.
⁊ hmōi. Vn̄ ⁊ tragedo dabat᷑ hircus.ſcꝫ
aīal fetidū.nō qꝛ nō haberet aliud dignū
premiū.ſed ad fetorem materie deſignan
dum. Et inde tragedus.da.dum. Et hic
tragedus.di.penl'.ꝓd.i. tragedie ſcriptor
Et hinc tragedicus.ca.cū. Itē a tragedia
dr̄ tragicꝰ.a.ū. Et differūt tragedia ⁊ co/
media.qꝛ comedia ꝑuatoꝝ hoīuꝫ cōtinet
facta. Tragedia regū.⁊ magnatum. Itēꝫ
comedia humili ſtilo deſcribit᷑. Tragedia
alto. Itē comedia a triſtibꝰ incipit.ſꝫ cum
letis deſinit. Tragedia ecōtrario. Vn̄ in
ſalutatiōe ſolemus mittere ⁊ optare tra/
gicū ꝑncipiū.et comicū finē.i.bonū ꝑnci/
piū ⁊ letum finem.
Tragelaphus.phi.penl'.cor.i.hircoceruus
nomen eſt compoſitū a tragos quod eſt
hircꝰ.⁊ laphos qd̄ ē ceruus.qui licet eiuſ/
dem ſpeciei ſit cū ceruo.villoſos tn̄ habet
armos.vt hirci.⁊ menta barbata.
Tragema.matis.neu.ge.idem eſt qd̄ vile
munus.vel modici valoris.
Tragiopa.pe.eſt auis maior aquila.
Tragos grece.latine dr̄ hircus.
Tragula.le.fe.ge.eſt genus teli.
Tragū.gi.neu ge.ē genus retis piſcatorij
qd̄ alit᷑ verticulū a vertendo dicit᷑.
Traha.he.genus eſt vehiculi.a trahendo
dicta.qꝛ rotas non habet. Vn̄ .j. Para/
lipo.20. Fecit ſup eos tribulas ⁊ trahas.
Sic etiā appellat᷑ illud īſtrumētū dētatū
qd̄ equꝰ trahit ſup trā de nouo ſeminatā
ꝑ ſemine recondendo ⁊ glebulis cōteren/
dis.vel inſtrumētū quod feno colligēdo
Traiectio.onis.i.vltra iactio. Et (aptat᷑.
ponit᷑ ꝑ mercium trāſportatione. Vn̄ Ecc.
37º. Cum negociatore de traiectione.cuꝫ
emptore de venditione tracta.
Trama.me.eſt filū inter ſtamen diſcurrēs
⁊ dr̄ a traho.his. Trama etiā dr̄ qd̄dam
inſtrumentū textriciū.quod inequale eſt.
Traiecticia.dr̄ pecunia q̄ locat᷑ vel ꝓmittit᷑
alicui ꝑ mare ad quēcūqꝫ locum tranſue/
henda vel deportanda.
Tramaricia.cie.fe.ge.q̇dā arbuſtula.⁊ dr̄ a
traho.his.eo qꝛ trahat errorē. Nā in qui/
buſdam locis ea terre diſtinguuntur.
Trames.itis.maſ.ge.dr̄ via pua ⁊ trāſuer/
ſa ꝑ agꝝ.⁊ dr̄ a traho.his.eo qꝛ trahat de
publica via.vel dr̄ a trāſmitto.tis.qꝛ trāſ/
mittit vſqꝫ ad aliā partē agri.vl' dr̄ a trāſ
uerto.eo qꝛ ꝑ trāſuerſū ducat.⁊ cor.pe.gn̄.
Tramis.tramis.maſ.ge.eſt extrema pars
veſtimenti.⁊ dr̄ a traho his.
Tramoſericus.ca.cū.pe.l'cor.i.habens tra/
mā ſericam. Vn̄ hec tramoſerica.ce.quedā
veſtis lineo ſtamine.ſcꝫ trama ſerica.
Tranquillus.la.lū.i.quietꝰ.lucidus.purꝰ.
⁊ dr̄ trāquillū.i.trāſiēs quiete.⁊ ꝑtinet ꝓ/
prie ad mare.ſicut ſerenū ad celū. Et ſcri/
bit᷑ ꝑ geminū.l.⁊ ꝓd.penul'. Vn̄ Ouidius
epi. Nec niſi tranq̇llo brachia crede mari
Tranſactio.onis.fe.ge.ē de re dubia.⁊ lite
incerta.nondū finita dato aliquo ꝓmiſ/
ſo vel retento.non gratuita pactio.vt i.c.
ſup eo.de trāſac. Et ē idē qd̄ compoſitio
inter aduerſarios.
Tranſalpinus.na.nū.i.vltra alpes exiſtēs.
Et inde trāſalpinor.naris.i.vltra alpes ire.
Trāſfuga.ge.cois ge.q̄ de vno exercitu fu/
git i aliū.⁊ corripit fu. Et inuenit᷑ etiā trāſ/
fugus.ga.gū.in eadē ſignificatione.ſicut cōfu/
ga ⁊ cōfugus.profuga ⁊ ꝓfugus.gā.gū.
Tranſitio.onis.fe.ge.i.vltra itio. Itē trāſi/
tio ē q̇dā color rhetoricꝰ ꝑ quē cōtinuamꝰ
dicta dicendis.vt Audiſtis q̄lē ſe ꝓbuit
iſte parēti. Nūc qualis ipſe fuit parēs au
dite viciſſim. Itē Dicto de noīe dicēdū
ē de vbo. Vel fit qn̄ breuit᷑ oſtēdit᷑ dictū
⁊ poſtea quid ſit dicendum.

Tranſitus.tus.tui.i.iter· via q̄ tranſiri pōt ꝛ dī a tranſeo.is. Et tranſitus.ta.tū.penl. cor. Unde Deut. 4º Tranſito iordane. Itē Act.19º. Tranſita macedonia.

Tranſlatio.onis.fe.ge.i.vltra latio·trāſportatio.ꝛ dī a trāſfero.fers. Itē tranſlatio.i. expoſito ſententie p aliā linguā.

Tranſlatio· ē de ſede ad ſedē facta cōmutatio.vt cū epūs de vna ſede ad aliā trāſfert. Unde qđ hic dī tranſlatio· alibi dī mutatio.vt.vij.q.j.mutationes.

Tanſlata legata dicunt q̄ teſtator legatario adēpto tranſfert in aliū·ſcilʒ auferēdo ab eo cui primo legauerat.

Tranſlator.toris.maſ.ge.qui de vna lingua verba tranſfert in aliam.

Tanſlatus.ta.tū.i.traductus·ſiue vltra ductus·trāſportatus.ꝛ dī a tranſfero.fers.

Tranſtrū.ſtri.neu.ge. dī a tranſuerto.tis. Et dicunt trāſtra tabule vbi ſedent remiges·q: in tranſuerſo nauis ſūt poſite. Vñ Ezech.27º. Tranſtra tua fecerunt tibi ex indico ebore.

Trapeta.te.fe.ge.ꝛ hoc trapetū.ti.i.mola oliuaria·ſcilʒ vbi oliue terunt. vel incus numulariorum·vel vas in quo herbe cōterunt ꝛ dī trapeta· quaſi terepeta· quia aſſidue petitur vt terat.

Trapezia. zie. vel trapezetū.ti. dicit menſa numulariorum.

Trapezeta.te.vl trapezita.te.in eodē ſenſu·ſcilʒ numularius vel menſarius q̄ pecuniā ſup menſam dinumerat. Unde Gregoꝰ in omel.epiphanie. Trapezitas multarū gentiū puincie ignorant.

Tredecim·ois ge. pluralis numeri· indeclinabile.ꝛ dicit a tres ꝛ decem.

Tredenus.na.nū. dī a tredecim. Et tredenarius.ria.riū.ꝛ tredecies aduerbiū.

Tremiſſis.ſis.maſ.ge.ē tertia ps ſolidi. Et dī tremiſſis· q: ter miſſus ſolidū facit.vel eſt nomē vncie certi pōderis ꝛ quātitatis.

Tremulentus.ta.tū.i.tremore plenus.

Tremulꝰ.la.lū.i.trepidꝰ.ꝛ dī a tremo. Itē tremulus.li. dī qdā arbor cuiꝰ folia ſp tremēt.

Trenarꝰ.ri.maſ.ge.ꝛ in pl'ali hec trenara.rorum.mōs ſiue vallis vbi deſceſus ē ad inferos· ꝛ ſepe ponit p ipſo deſceſu ad iferos.ꝛ p inferno. Inde trenarariꝰ.ria.riū. Et nō q qdā dicūt p eodē monte hic trenariꝰ ſed male.ꝛ cor.na.trenarus.

Treſſis.ſis.maſ.ge.i. tres oboli·vl pciū triū obolorum·vel triū aſſiū appreciatus.

Treuga.fe.ge.ē ſcriptio regal' vel ſecuritas pſtita pſonis ꝛ rebꝰ ad tepꝰ· diſcordia nō dū finita. vt de treu.ꝛ pac.c.j. Inde hic treugarius.rij. q̄ treugas facit inter aliquos. Et treugarius.ria.riū.ad treugā ptinens.

Triambos.i. triūphus· vl iudiciū triplex.

Triangulus.la.lū.i.tres angulos habens.ꝛ dī a tris.ꝛ angulus. Inde triangulatꝰ.ta.tū idē. Et ſbſtatiue dī triāgulꝰ p tali figura.

Triarꝰ.ria.riū. dī q̄ ē ſup tres ꝯſtituitꝰ·vl q̄ tertio loco ꝯſtituit i exercitu. Idē ē portitor.

Tribrachꝰ.chi. ē qdā pes cō- (ſignoꝝ dī. ſtās ex tribꝰ breuibꝰ ſyllabis.ꝛ dī a tris qđ ē tres.ꝛ brachos·qđ ē breue· qſi cōſtās ex tribꝰ breuibꝰ ſyllabis. vt dñs. Vñ. Pes tribrachus breuibus poſtulat ire tribus.

Tribul'.lis.ꝯ.t.ꝛ hoc le.i. de eadē tribu.ꝛ pd.bu. Vñ Oratiꝰ in epi. Ut cū pilleolo ſoleas cōuiua tribulis. Et inde cōponit cōtribulis. Sʒ tribulo.las.cor.bu. Vñ qdā. Nō hoīes tribules q̄s tu ſcis ēē tribules.

Tribulū.li.neu.ge.qđ ꝛ hec tribula inuenit: eſt inſtrumentū quo fruges terunt.ꝛ dī a tero.ris. Unde.j.paralipo.20. Fecit ſup eas tribulas ꝛ trabas.

Tribulus.li.maſ.ge. ē genꝰ ſpinarum. Unde Geñ.3º. Spinas ꝛ tribulos tra germiabit tibi. Et dī tribulus·q̄i tāgētes ſe tribulās

Tribunalis.lis.ꝯ.t.ꝛ hoc le.ꝛ hoc tribunal·vl tribunale.lis. dī ſedes iudic.ꝛ dī a tribunꝰ· qſi ſedes tribuni. vel locus i alto cōſtitutꝰ vñ vniuſi audire poſſūt. ꝛ dī ſic a tribuo is.q: inde a ſacerdote pcepta viuēdi tribuunt. Uel dī a tribus· q: tribus ad illam ſedē cōuocant. Et pdu.penl. tā nti q̄ gti.

Tribunal ſm Hoſt.ē locꝰ maiorum iudicū· q̄ habent merū imperiū ſm Azo.in ſū.C.de iur.om.iudi. vel eſt locus vbi iudex p tribunali ſedet·q̄ alias forus dī. de v.ſig.forus.ꝛ eſt glo.in.c.j.de re iudi.li.vj.

Tribunꝰ.ni.maſ.ge.dī a tribuo.is.eo q militibꝰ vl plebi iura·vl opē tribuat. Inde tribuniaꝰ.cia.ciū. Et hic ꝛ hec tribunalis.ꝛ hoc le. Et hic tribunatꝰ.tus.tui. dignitas vl officiū tribuni. Itē a tribuo.buis. dī hoc tributū.ti. Uel dicit tributū vel tribunus·a tribus·q: per ſingulas tribus·tributū exigebat· ſicut nūc p ſingula territoria. ꝛ cui pſoluebat· tribunus dicebat. Unde qui legit tributū·tribunus etiā dī ſm Hug. Sʒ in grecismo dī. At qui triginta ſub ſe tenet ille tribunus. Quicq; tributa legit ille tribunus erit. In glo.autē ſuper illud j.Machab.3º Et poſt hec conſtituit Iudas duces pplī·tribunos.ꝛ centuriones.ꝛ

pẽtacõtarchos ⁊ decuriones. vbi dicͭ glo.
Tribunos appellãt illos q̃ mille militib⁹
p̃erãt. q̃s greci chiliarchas vocãt. Centu/
riones q̃ centũ. Pentacõtarchos qui q̃n/
quaginta. Decuriones qui habent decẽ.
Vnde. Mille tribunus habet. grece chi/
liarcha vocatͬ. Centurio centũ bis quinq̃
decurio ducit. At q̃nquaginta pentacon/
tarchus habebit. Et cõponitͬ tribunus cũ
gtõ plebis. ⁊ dͥ h̃ tribunuſplebis. huius
tribuniplebis. Et nota q̃ aliud eſt tribu/
nuſplebis ĩ cõpoſitione. ⁊ aliud extra cõ/
poſitionẽ. q: extra cõpoſitionẽ põt venire
ꝓ tribuno cuiuſlibet plebis. ſ; in cõpoſi/
tiõe tribunuſplebis venit ꝓ illo ſolo qui
habebat tribunatũ in plebe romana.
Tribunuſplebis eſt plebeius magiſtratuſ
ſic dictus. q: populus romanus olim erat
diuiſus in tres ꝑtes. ⁊ ex ſingulis ſinguli
tribuni ꝓcreabantͬ. uͫ quia tribuni ſuffra/
gio conſtituebantͬ.
Tribun⁹ quiritũ .i. militũ erat rege exacto
ante dictatores q̃ p̃fuit equitib⁹. poſtq̃
partim ex plebe. ⁊ ꝑtim ex patrib⁹. alias
partibus iudiciũ militũ creati ſũt tribuni
cõſulari poteſtate.
Trib⁹. bus. bui. fe. ge. i. ꝓgenies. ⁊ dͥ a tris.
qđ ẽ tres. q: ĩ p̃ncipio romani trifarie fue/
runt a Romulo diſꝑtiti: In ſenatores.
milites. plebeios. q̃ trib⁹ nũc multiplicate
nomen priſtinũ retinẽt. Et facit trib⁹. tri/
bubus in dtõ ⁊ abltõ plurib⁹. Jn̄ tributi
penͭ. ꝓd. aduͥbiũ. i. ꝑ ſingulas trib⁹. vel de
tribu in tribũ. Vñ Oratͥ⁹ in li. ſmo. Pri/
mores ꝑꝑli arripuit ꝑꝑlmq̃ tributim.
Tributũ. ti. neu. ge. dͥ a tribuo. buis. Vel
ſm̄ Jſidoꝝ a tribu. eo q̃ ãtea ꝑ ſingulas
tribus exigebatͬ. ſicut nũc ꝑ ſingula terri/
toria. Sic aũt in tres partes diuiſũ fuiſſe
populum romanũ conſtat. vt qui p̃erant
in ſingulis ꝑtib⁹. tribuni dicerentur. Vñ ⁊
ſumptus quos dabant populi. tributa
nominauerunt.
Tributũ. ti. ẽ cẽſus qui p̃ſtatur ratione ſo/
lij ꝓprij a poſſidentibus. Dicitͬ autẽ tribu/
tũ ideo. q: militib⁹ tribuebatͬ. qui expe/
ditioni publice vacabãt. vnde et ſtipen/
diũ appellatͬ. vt. ff. de v̾. ſig. l. ager.
Tributari⁹. ria. riũ. q̃ ſoluit uͫ debet t̃butũ.
Tricha. che. fe. ge. i. deceptio. Et tricha. i.
meretrix. Et tricha. i. impedimẽtũ. Et tri/
cha. i. mora. Et tricha. i. radix. Et tricha. i.
inuolutio capilloꝝ.
Triceps. pitis. habens tria capita.
Trichorũ. ri. ⁊ h̃ trichoriũ. rij. i. locus iuxta
ignem cauſa prãdij. habẽs tres cameras
vel abſidas. ⁊ cor. cho.
Tridiniũ nij. neu. ge. i. dom⁹ trina ſeſſione
cõuiuãtiũ ordinata. Solebãt enĩ ãtiqui
in clinis comedere. et tres lectos vel tres
ordines lectoꝝ diſponẽ. Jn vno quoq̃
comedebãt dñs ⁊ dña. Jn ſecũdo fami/
lia. Jn tertio hoſpites. ⁊ talis domus di/
cebatͬ tridinium.
Tricolor. loris. vide. ſ. in color. loris.
Tricolos vel tricolon. vide. ſ. in colon.
Tricuſpis. pidis. cois. ge. dͥ a tris. ⁊ cuſpiſ
vt Tricuſpis lancea. q̃ habet tres cuſpi/
des. Et licet ĩueniatͬ in neutro genẽ. vt in
Ouidio: Poſitoq̃ tricuſpide telo mul/
cet aquas. h̃ tñ non eſt niſi per figurã. ſm̄
Priſcianum.
Tridens. dentis. maſ. ge. dͥ a tris quod ẽ
tres. ⁊ dens. q̃ſi tres habens dẽtes. Et in/
uenitͬ q̃nq̃ ꝓ creagra ſiue fuſcinula. et ſic
ponitͬ Nũeri. 4°. Jtẽ ꝓ ruſticano inſtru/
mento. ſicut ẽ furca ferrea vel aliqđ ſimile
cũ trib⁹ dentib⁹. ⁊ ſic ponitͬ. j. Reg. ij°.
Tridental. talis. neu. ge. quoddã vas. ⁊ dͥ
a tris ⁊ dẽs. q̃ſi tres pinnas ſicͭ tres dẽtes
habens.
Triduũ. dui. neu ge. i. ſpaciũ triũ dieꝝ.
Triẽnis. ⁊. e. ⁊ h̃ ne. i. triũ ãnoꝝ. Jn̄ triẽniũ
nij. ſpaciũ triũ ãnoꝝ. Vñ. 2. Machab.
4°. Et poſt trienniũ tempus miſit Jaſon
Menelaum.
Triẽs. entis. i. tertia ꝑs aſſis vel denarij. uͫ
alicu⁹ rei. uͫ vas. Sꝫ ꝓ vaſe videtͬ ꝯpo/
ni a tris ⁊ dens: inde triens. i. vas tres
pinnas. q̃ſi tres dentes habẽs. Vñ Per/
ſius Calidũ trientem excutit e manibus.
Trieris. ris. fe. ge. magna nauis. a trib⁹ ſeſ/
ſionib⁹. q̃ſi tres habens ordines remorũ.
quã greci durconẽ vocant. Vñ Jſaie 33°.
Neq̃ trieris magna trãſgredietͬ eũ. Jtẽ
Danielͬ xi°. Et veniẽt ſup eũ trieres. ⁊ ro/
mani. Et cor. e. Vñ q̃dã. Triplex remorũ
trieres mouet ⁊ iuuat ordo.
Trifaux. faucis. ois ge. et h̃ ⁊ h̃ trifaucis. ⁊
hoc ce. i. habens tres fauces. ⁊ tria ora. vt
Cerberus. ⁊ ianitor inferni. Vñ Virgili⁹.
Cerberus hinc ingens latratu regna tri/
fauci Perſonat. ⁊c.
Trifidus. da. dũ. vide. ſ. in fidus.
Trifoliũ. lij. eſt herba quã greci tripholon
vocant. q: ſit trinis folijs ꝑ ſingulas ãno/
tationes.
Triformis. mis ⁊. e. ⁊ h̃ me. i. triũ formarũ.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Triſurcifer.ra.rū.penult.cor. portarius qui habet tres furcas. vel inſtrumentū triſurcatum ad onus gerendū.

Triga.ge.fe.ge.i. currus Plutonis. ⁊ dr̄ a tris ⁊ iugū. q2 rapit hoīes de trib9 ɔ̄tatib9

Trigamus.ma.mū.q̄ vel que trib9 nupſit. Inde trigamia.mie.i.tres nuptie vl' proprietas qua aliquis dicit' trigamus.

Triginta.oīs ge.indecli. dr̄ a tris. ⁊ gētos. qđ eſt decē. quaſi ter decē. Inde trigies ⁊ tricies aduer.i.triginta vicib9. Et tricen9 na.nū. ⁊ trigenus.na.nū. Jn̄ tricenari9.ria. riū. ⁊ trigenarius.ria.riū. ⁊ triceſimus.ma mū. ⁊ trigeſimus.ma.mū. Inde hic ⁊ hec triceſimalis. ⁊ h' le. Et trigeſimalis ⁊ h' le.

Trigonū.ni.i. triāgulū. qđ in tres ducitur āgulos. ut ter tria. vel ter quattuor. vel ter ɋ̄nquaginta ⁊c. ſm̄ Pap. ⁊ cor.pe.

Trilibris.ɔ.t. ⁊ hoc bre.i.triū libraꝝ pōdus vel menſura. ⁊ pducit li. ſicut libra.

Trilinguis. vide. s̄. in bilinguis.

Trilix. vide. s̄. bilix.

Trimatus.tus.tui.pe.pd. ſpaciū triū ānoꝝ

Trimegiſtus. ſti. maſ.ge.i.ter maxim9. qui tres habet ſalȝ ptātes. vl' q̄ ter ē in ptāte eleuatus. ⁊ dr̄ a tris. ⁊ megiſtus. qđ ē maximus. Vn̄ Mercuri9 ob virtutē ⁊ multaꝝ artiū ſciam trimegiſtus.i. ter maxim9 nominatus eſt.

Trimenſis.ɔ.t. ⁊ hoc ſe.i.triū menſiū. quod aliter trimeſtris.ſtre. dr̄. Jn̄ trimenſe. dr̄ qđdā genus hordei. q2 ſatū poſt tres menſes colligit'. Nā vbi ppter aquā vel aliam cauſaȝ matura ſatio omiſſa ē. pſidiū ad h' petit' q cū neceſſitas cogit verno tpe ſemiat'. ⁊ celerit' colligit'. q2 poſt tres mēſes.

Trimus.ma.mū.i.triū annoꝝ. ⁊ dr̄ a tris et annus. q̄ſi trian9. Unde Geñ.15°. Sume inq̄t mihi vaccā triēnē ⁊ caprā trimā. Jn̄ trimulus.la.lū. ſm̄ Huguitionē.

Trinacria.rie.fe.ge.i.ſicelia. a trib9 mōtib9. ſalȝ pachyno. lilibeo. ⁊ peloro. Eadem dr̄ ⁊ triquatra. q̄ſi triquadra.i. in tres q̄dras diuiſa. ppter tres pdictos mōtes. Trinacria q̄ ē grecū. h' triquatra latinū. ⁊ eq̄pollent. Vn̄ Oratius in libro ſermo. Quid militib9 pmiſſa triquatra p̄dia ceſar. Jn̄ trinacrius.cria.criū. ⁊ trinacrin9.na.nū. et triquatrius.tria.triū. ⁊ triq̄trinus.na.nū. i.ſicelienſis.

Trinepos. eſt abnepotis filius.

Trinoctiū.tij.i.ſpaciū triū noctiū.

Trinodis.ɔ.t. ⁊ hoc de.i.triū nodoꝝ.i. tres habēs nodos. Jn̄ h' trinodiū.dij. Et pd.no. Unde Ouidius epi. Oſſa mei fratris clana pfracta trinodi.

Trinus.na.nū. dr̄ a tris ⁊ vnus. q̄ſi triun9. Jn̄ trinitas.tatis. q̄ſi triunitas. eo q ſit vnū totū in trib9 pſonis. Et trinarius.ria.riū.

Trio.onis.i.bos. quaſi terio.

Triphon.phonis. ppriū nomen viri. De q̄ habet'.j. Machab.15°. ⁊ pd.pe.gti. Unde in Aurora. Cōtra Triphonē tūc rex Demetrius ibat. Itē idē. Antiochū Triphō h' tēpore pdere captat. qđ multi dicūt. et tunc vltima nti acuit'. vt Salomon. Alij dicunt q penl' gti cor. ⁊ vltima nti grauat'. vl' Triphon.phonis. ſicut canon.nonis. ⁊ Simon.monis. Vel pōt declinari ſine.n. h' Tripho. ⁊ tūc gtūs pduc' penl'. Triphonis. ſicut Simo.monis. ſermo.monis.

Tripolis.lis.fe.ge. q̄dā regio. dicta a trib9 ciuitatib9. eo q habeat ſub ſe tres ciuitates. ⁊ cor.po. Jn̄ tripolitanus.na.nū. Et h' tripolitan9.ni. ſalȝ dn̄s vel epūs illius ciuitatis vel puincie ſiue regionis.

Tripos.dis.maſ.ge.i. menſa. vel ſcānū. vel aliud inſtrumētū tres habens pedes. Si eniȝ quattuor habet pedes. improprie dr̄ tripos. Itē ſm̄ Remigiū Tripos eſt q̄dā ſpecies lauri. ſic dicta. q2 trifida habet folia. vel q2 tribus radicibus adheret terre. Et ē cōſecrata Apollini deo diuinatiōis. q2 ſuppoſita capitib9 dormientiū vera fac' ſomnia apparere. vnde ⁊ ſepe ponitur pro imagine Apollinis. Vn̄ Priſcianus in p̄. Et epigrāmata q̄ egomet legi in tripode vetuſtiſſimo Apollinis. Sȝ cū ſit nomen arbori videt' q debeat eſſe ge.fe. alias ge.

Triptotus.ta.tū. nomē habens tres (maſ. caſus. vt Ieſus Ieſum Ieſu.

Tripudiū.dij.neu.ge.i.plauſus. ⁊ maxime ille q̄ ſolet fieri in triūpho pcutiendo trā pedibus. Vn̄ ⁊ p triūpho q̄nq3 dr̄. Et dr̄ tripudiū. quaſi terre podiū.i.plauſus. vel repcuſſio terre. Vel tripudiū cōponitur a terra. ⁊ pes pedis. quaſi plauſus ⁊ exultatio facta pcutiendo terrā pedibus. Sed ponit' ſimpliciter pro leticia ⁊ exultatione gaudio vel victoria.

Triremis.mis.fe.ge.i. nauis que tres ordines remoꝝ habet. Et pel'.pd. Vn̄ Orati9 in pma ep'la. Nauſeat vt locuples quem ducit pma triremis. Itē adiectiue ïuenit' h' ⁊ hec triremis. ⁊ h' me. Vn̄. 2 Machab. 4°. Date ſunt in fabricam nauiū triremiū.

Tris grece. latine dr̄ tria. Facit etiā actūs de tres. hos ⁊ has tres vel tris. ⁊ hec tria.

Triſtegũ. gi. di loc⁹ tricamerat⁹. Unde in
edificatiõe arce. vbi nos dicim⁹: Cenacu/
la 7 triſtega facies in ea. habet alia tranſ/
latio. Bicamerata 7 tricamerata. Habu/
it eni qnqz cameras. qs Aug⁹ etiã ꝓpter
ſentinã dicit ibi fuiſſe. de qbꝰ in hiſtorijs
plenius inuenitur.

Triſtis. ꝯ. t. 7 h ſte. i. meſt⁹. amarus. afflict⁹
7 di a tero. ris. qſi tritus ſtans. 7 e etymo.
Jñ h triſticia. cie. i. merorꝰ. lamẽtatio. flet⁹.
ploratus. Et cõponit triſtis: Subtriſtis.
ſte. i. aliquãtulũ triſtis. Ꝑtriſtis. i. valde
triſtis. Triſtiſonus. na. nũ. Et triſtific⁹ ca.
cum. penul. cor.

Tritheoite. dicti ſunt qdã heretici. q: ſicut
tres pſonas i trinitate. ita aſſerũt tres de/
os eſſe. contra illud qđ ſcriptũ eſt: Audi
iſrael dñs deus tuus vnus eſt.

Triticũ. ci. neu. ge. i. frumẽtũ. 7 di a tritura.
eo q puriſſimũ tũdat. vel q: gñũ eius te/
rit 7 cõmolit. Jñ tritice⁹. cea. ceũ. vt Iſte
panis e triticeus. i. de tritico.

Tritilis. lis. ꝯ. t. 7 hoc le. quod põt teri. vel
habile eſt ad terendum.

Triton. de⁹ maris a paganis di. vel di gen⁹
marine fere. 7 interptat ſonãs. vel terens.

Tritura. re. fe. ge. i. meſſis. 7 di a tero. ris. q:
teritur in area.

Tritus. ta. tũ. i. cõminutus. confractus. Jñ
hec tritio. onis. i. cõminutio.

Triuia. uie. i. diana. 7 dicit a tris 7 via. ꝓpt
tres eius vias. i. ptãtes. Eſt eni diana in
ſiluis. luna in celo. pſerpina in inferno.

Triuiũ. uij. cõponit a tris. 7 via. cũ q etiaz
ꝯponit bis 7 qttuor. 7 di h biuiũ. uij. h tri/
uiũ. uij. h qdruuiũ. uij. ſcilz locus vbi due
vel tres. vl qttuor vie ꝯueniũt. 7 tẽdũt ad
idẽ. Jñ h 7 h biuialis. 7 h le. h 7 h triuial
7 h le. h 7 h qdruuialis. 7 h le. qđ pertinet
ad biuiũ. triuiũ. qdruuiũ. Et biuiati. triui/
ati. qdruuiati. adũ. i. p biuia. triuia. qdru/
uia. Et nõ q grãmatica. dialectica. 7 rhe/
torica. dicit triuiũ qdã ſilitudine. qſi tri/
plex via ad idẽ. i. ad eloquẽtiã. Arithme/
tica 7o muſica 7 geometria 7 aſtronomia
dicũt quadruuiũ. qſi quattuor vie in idẽ
i. ad ſapientiã tendentes. Uñ 7 triuiales
dicunt qui docent vel qui ſtudẽt in triuio
ſicut quadruuiales qui in quadruuio.

Triũph⁹. phi. maſ. ge. i. victoria vl triplex
leticia. 7 di a tris. 7 phonos. qđ eſt ſonus
quaſi trin⁹ ſonus. i. triplex gaudiũ. quod
fiebat alicui pro ſubiugatione ciuitatis.
vel regionis. Nã reuertẽti. ſolebat totus
ꝑpopulus exire obuiã victori. cũz magna
exultatione 7 cum magno gaudio. 7 hec
erat prima leticia. Alia erat q omnes ca/
ptiui ſequebant vel pcedebãt currũ eius
ligatis manibꝰ eoꝝ poſt terga. Tertia leti/
cia erat. q erat ipſe indutus tunica Jouis
7 ſedebat in curru quẽ trahebãt quattuor
eq albi. Uñ Ouidi⁹. Quattuor in niueis
aureus ibis equis. Et cum tanto honore
ducebat ad capitoliũ. Hanc tñ moleſtiã
habebat. q: ponebat qdã ſeruus vna in
curru cũ eo. 7 ſp colaphiçabat triũphan/
tem. ne ipſe nimis ſupbiret. Et etiã ideo.
vt daret ſpes vnicuiqz quantũcũqz vilis
cõditionis eſſet pueniẽdi ad ſimilem ho/
norẽ ſi pbitas ſua mereret. Et dicebat ei
ſp: Gnotoſolitos. i. teipſũ cognoſce. Uel
triũphus di a greco triambos. i. a triplici
exultatiõe ei⁹ cui triũph⁹ dabat. vt dictũ
e. Uel triãbos di triplex iudiciũ: Jñ triũ/
phus. qi a triplici iudicio. Fiebat eni i ex/
hibitione triũphi triplex iudiciũ. pus eni
cõſulebat exercitus. 2⁹ ſenat⁹. 3⁹ ꝑplus. Et
ſi aſſentirent. habitũ erat iudiciũ triplex.
Jtẽ triũphus ꝓprie di plena 7 pfecta vi/
ctoria. quãdo ſcilz qs pfecte hoſtes vincit
Sicut trophẽũ quãdo ſolũ eos fugat.

Triũuir. qui ſup tres viros habet ptãtem.
nomen eſt dignitatis.

Triũuiri capitales dicũt. qui carceris ha/
bebãt cuſtodiã. qꝫ interuẽtu aĩadũtendũ
erat in quoſqz homĩes facinoroſos. quos
etiã dicimus ſtratores. a ſtringẽdo. quia
in carcere cuſtodiendos. et reos damna/
tos puniebant.

Troas. adis. fẽmĩa de troia. 7 cor. penl. gti.

Trochea. chee. i. torcular. vel rota modica
ſup puteũ. vel illud qđ apponit malo na/
uis. 7 di a trochos. qđ eſt rota. quia habet
rotulas p quas funes trahunt.

Trocheus. chei. eſt pes conſtãs ex longa 7
breui. vt Audit. 7 di a trochos. eo q cito
quaſi rota currat 7 voluat. Uel di a tro/
cho. q: ſicut troch⁹ cõſtat ex duabꝰ ptibꝰ
ſcilz vna groſſa 7 altera tenui. ita troche⁹
cõſtat ex duabus ſyllabis. ſcilz vna lõga
7 altera breui. Jnde trocheicus. ca. cũ.

Trochos grece. latine di rota.

Trochus. chi. maſ. ge. e inſtrumẽtũ q ludũt
pueri. 7 di a trochos. q: cito ad modũ ro/
te voluit. 7 ad modũ rote rotũdus e. Uñ
Cato. Trocho lude. Hic etiã aliter dicit
tropillus.

Trophinius. nij. penl. cor. ꝓpriũ nomẽ viri.

Trogodite. penul. pd. gens ethiopū. ideo dicti. q2 adeo veloces ſunt. vt feras curſu pedum aſſequantur.

Troia. troie. qdā ciuitas. 7 eſt ibi. j. duplex cōſonans. 7 dī a tros. Jn̄ troian᷒. na. nū.

Troigena. ne. cois. ge. natus de troia. vl' de troiano. 7 cor. ge.

Trophen̄. phei. i. ſpoliū ab hoſte in fugā cōuſo ereptū Et trophen̄. victoria de hoſte in fugā cōuerſo. et exultatio vel leticia ſiue honor q̄ dabat' alicui. ꝓpt' hoſtē in fugam conuſum. Et erat talis honor. q2 tot᷒ ꝑplus exibat ei obuiam. 7 cum leticia eū introducebat ī ciuitatē. Vn̄ q̄dā. Hoſtes in bellis qn̄ dāt terga trophen̄. Dicit'. zc.

Tropos grece. latine dicit' conuerſio.

Tropus. pi. maſ. ge. quidam cantus in eccleſia. a cōuerſione ſic dictus.

Tropicus. ca. cū. i. figuratiuus. 7 cor. pi.

Tropologia. gie. ē conuerſio ad aliquē. per ſcdā perſonā. vt Domini ē ſalus. et ſup ꝑplm tuū bn̄dictio tua. Et dī a tropos qđ eſt conuerſio. 7 logos ſermo. qſi ſmonis prius habiti conuerſio. Et ē eadē cū apoſtropha. Hugu. etiā dicit. q2 tropologia. eſt excuſatio vel ſenſus ſpūalis vel moralis. 7 figuratiua intelligentia. vel locutio. vel emēdatio vite. Jnde tropologic᷒. ca. cū. Et tropologice. adu. Et tropologico cas. 7 tropologico. cas. i. tropologice loqui. Pap. autē dicit. Tropologia. moralis iſtructio. ad inſtructionē 7 correptionē moꝝ. ſiue aptis. ſiue figuratis ſermonibus prolata.

Tropus. pi. figura moralitatis. modus loquēdi. vt cū aliquis loquit' metaphorice. vel periphraſtice. vel alio tali modo. ſm Huguitionem.

Tros. 7 Jlus. ſres fuerunt. 7 reges troiani.

Truculentus. ta. tū. i. plen᷒ trucitate. crudelis. aſper. ferus. 7 dicit' a trux. 7 lentos.

Truculentus. ta. tū. idem.

Trudes. dis. fe. ge. dī a trudo. dis. Et dicunt' trudes. fuſtes ferrati. ſcilz conchi. eo q2 trudant naues.

Trulla. le. fe. ge. i. bombus. vel ſibilus ani. 7 dī a trudo. q2 trudendo emittit'. Jtē trulla dī qđdaʒ vas fictile. Jtē trulla ē qđdā inſtrumētū cemētarioꝝ ferreū latū ad cōplanandū muꝝ. 7 ad lapides cū calce cōponēdos 7 cōiungēdos. q2 trudit 7 detrudit 7 intrudit calce vel luto lapides. Vn̄ Amos. 7°. Et ī manu ei᷒ trulla cemētarij.

Truncus. ci. i. ſine capite. ſcilz ſtatura arboꝛ inſiſtens radici. Truncus hoīs eſt media ꝑs corporis collo ad inguinē. Vn̄ Virgilius. Caput collo debit'. trūc᷒ coxis ſuſtinetur. Et genubus 7 crurib᷒ zc. Jn̄ trūc᷒. ca. cū. i. diminut᷒. ſemiꝑciſus. ſine capite.

Truta. te. quidā piſcis. 7 dī a trudo. q2 vim habet trudendi. vel q2 ſꝑ moret' obſtruſa.

Trutannus. ni. maſ. ge. dī a trudo. dis. eo q2 verbis ſuis trudat ad hoc q2 decipiat. Facit eni credi. qđ verū nō eſt. Jnde hec trutānia. nie. Et hic trutannulus. li. dimi. Et trutannicus. ca. cū.

Trutina. ne. i. ſtatera. ſcilz lingua libre. 7 dī a trudo. dis. q2 ſꝑ trudit' foras. vl' partica ꝑ tranſuerſū poſita. q2 trudat ſurſū. Jnde hec trutinula. le. 7 trutinella. le. ambo dimi. i. parua trutina.

Trux. cis. i. crudelis. auſter᷒. ferus. inexorabilis. horrendus. Et cor. v. ante. c. Vnde Ouidi᷒ epi. Mater eris tauro ſenior ipſe truci. Jtē Orati᷒ in ꝑma epla. Jre truces īimicitias 7 funebre bellū.

T ante V

Tuba. be. fe. ge. dī qſi tibia. q2 eſt ſimilis ei 7 in longitudine 7 in ſpecie. Vel tuba qſi tuſa. q2 tuba cōcaua eſt. Et nō q2 tuba legalis de q̄ habet' Nūeri. x° erat vt dicit Joſeph᷒: fiſtula cantatoria pene magnitudine cubiti. calamo capacior. ꝑhens in ꝑncipio latitudinē. q̄ cōueniebat ori ſuo ad ſuſceptionē ſpūs. q̄ hebraice dī aſora. Et ſicut dicit' in hiſtorijs. Tuba habebat quattuor vſus. ad vocandū multitudinē. ad mouēda caſtra. ad bella. ad feſta. Qn̄ eni ſolēne habebāt epulū. 7 dies feſtos. 7 kalēdas. clangebāt. Vn̄ in pſalmo. Buccinate in neomenia tuba. Vnde Legalis populū tuba clangore vocabat. Jn bellis caſtris. feſtiſqꝫ ſonora tonabat.

Tuber. beri. maſ. ge. i. fungus. 7 dī a tumeo mes. q2 ex tumore terre ꝓdeat. Vn̄ tubera quaſi tumera. i. qſi tumores terre. Et ponit' ſepe ꝓ tumore. 7 ꝓ pctō gnālit'. Vnde Terenti᷒ in adelphis. Colaphis ē tuber totū caput. Jnde tuberoſus. ſa. ſū. i. tuberibus plenus. inflatus. ſupbus. Jnde hec tuberoſitas. tatis. i. inflatio vel ſupbia.

Tubiangi. dicebāt' iudei illi q̄ ex alienigenis cōuocati ī auxiliū Jude venerant. Et dicebāt' tubiangi. quaſi tubis cōducti. Et ꝓducit ne. Hoc vult glo. 2. Machab. 12° ſup illud. Et venerunt in caratha ad eos qui dicunt' tubiangi iudei.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

Tubicen.cinis.maſ.ge.qui canit cum tuba ⁊ cor.penul.tam nti ꝗ̃ genitiui.

Tubicina.ne.fe.ge. mulier q̄ canit cū tuba.

Tucetū.ti.neu.ge. dr̄ cibus q̄ fit ex carniū contuſione ſicut ſalcicia eſt. Vn̄ Perſius. Sed grandes patine tucetaq; craſſa. Jn̄ hic tucetarius.rij.qui cibū illū facit.

Tucus.ci.genus eſt auis ſcilz cuculus.

Tudes.dis.vel tudatus.i.malleus. Unde tudatos dicimus illos qui habēt capita groſſata ad modū mallei groſſi.

Tugurīū.rij. dr̄ eſſe tectū qḋ rebus vrbanis vel ruſticis cuſtodiēdis eſt deputatū Vel dr̄ oē edificiū qḋ magis cōpetit ruſticis ꝗ̃ vrbanis edibus. ⁊ dr̄ q̄ſi tegulariū eo ꝙ tegat.ff.de v̄.ſig.l.domus.

Tullius.lij.ꝓ duo.l.ꝓpriū nomē cuiuſdam viri. Unde Lucanus in.7°. Tullius eloquij cuius ſub iure togaq;.

Tumentū.ti.neu.ge.dr̄ a tumeo.mes.q: in filo ul' tela tumeat nec ſubtilitatē habeat. Jn̄ tumentuoſus.ſa.ſū.i.tumēto plenus.

Tumidulus.la.lū.i. aliquantulū tumidus.

Tumidus.da.dū.i.inflatus ſupbus irat°. Jn̄ tumiditas.tati. Et differūt tumidus ⁊ tumēs q: tumidus eſt q̄ ſp̄ tumet. Tumēs v̄o qui ad tempus ex aliq̄ cauſa tumet.

Tumor.ori.maſ.ge.ē inflatio vel ſupbia cū motioue corpori vel iracundia. Jnde tumoroſus.ſa.ſū.i.tumoribus plen°. Jnde tumoroſitas.tatis.

Tumultuarius.ria.riū dr̄ a tumultuor.aris. Et hinc tumultuarij dicebāt milites vel pedites q̄ ꝑ ſolo tumultu ducebāt in ꝓliū vel q: ſubito ⁊ cū tumultu exeunt contra hoſtes ex impulſo venientes. Vn̄ ⁊ illud genus militie dr̄ tumultus. vel tumultuatio vel cōiuratio.

Tumultus.tus.i.ſeditio cōiuratio diuſoꝝ garritus quaſi tumor multus. Jnde tumultuoſus.ſa.ſū.i.tumultu plenus.

Tumulus.li.maſ.ge.mons breuis ul' ſepulcrū vel terra cōgeſta ſup̄ ſepulcrū.⁊ dicit' tumulus q̄ſi tumēs tellus. Jn̄ tumullulus li.dimi.i. puus tumulus. Et tumuloſus.ſa.ſū.i.tumulis plen°. Vn̄. Mons breuis eſt tumulus buſtū cōgeſtaq; tellus.

Tunica.ce.fe.ge. veſtis antiquiſſima appellata quia in motu incedentis ſonuz facit. ⁊ dr̄ a tonus q̄ſi tonica. Primū eni fuerūt pellicee tunice q̄bꝯ poſt eiectionē de paradiſo Adā ⁊ Eua induti ſunt. Jnde tunicella.le.dimi.i.parua tunica. Et tunicatus.ta.tū.i.tunica indutus vel tunicā habens. Et tunicoſus.ſa.ſū.i.tunicis plenus.

Tunicula.le.dimi.i.parua tunica.

Turba.be.i.turbatio.⁊ dr̄ a turbo.bas. Jtē turba eſt ꝓpl'i multitudo. Sz multitudo nūero fit. Turba tm̄ in loco. Poſſunt eni pauci in anguſto turbā facere. Et ē turba nomen collectiuū.⁊ poteſt recipe verbuz pluralis nūeri.⁊ adiectiuū ī plurali nūero ⁊ ī diuerſitate generis.⁊ h' ratione ſignionis. Unde Joannis.7°. Sz turba h' que nō nouit legem maledicti ſunt.

Turbella.le.i.turbatio.⁊ dr̄ a turba. Unde Aug° de ciui.dei. Vēm motū cordis ⁊ ſaluū oēſq; turbellas fluitare aſſerit.⁊ ꝑd.bel.

Turbidus.da.dū.dr̄ quaſi terbidus.i. tra cōmixtus ſcilz fece.⁊ dr̄ a turbo.bas.

Turbo.binis.maſ.ge.pe.cor. gti dr̄ a terra qḋ antiq̄ dicebant h' turben.binis. Et eſt turbo vel turben vertigo volubilitatꝭ ventoꝝ dictus a terra q: quotiens talis vēt° cōſurgit terrā ī circuitu mittit. Jnde turbineus.nea.neū.⁊ turbinoſus.ſa.ſū.

Turbulentus.ta. tū. ⁊ turbulens.tis.i. turbidus nō lucidus. Sz turbidū de natura Turbulentū v̄o fit ex accidēti. Jn̄ turbulēte ul' turbulēt' adū. Et h' turbulētia. tie.

Turdela.le.q̄dā auis quaſi maior turdus. ⁊ dr̄ a turdus cuius turdele ſtercus viſcū generare dicit' ſm̄ Hug.

Turdus.di.q̄daz auis.⁊ dr̄ a tardus eo ꝙ tarde volet ul' q: tarde ſe referat ſcilz ī fine autūni. Jnde turdin°.na.nū.penul'.ꝑd.

Turgidus.da.dū.i.inflat° tumidus irat°. Jnde hec turgiditas.tati. Et turgidulus.la.lū..i.aliquātulū turgidus.

Turgiolū.li.neu.ge.dr̄ vas iterius groſſū ⁊ turgidum.⁊ cor.o.

Turgor.gori.maſ.ge.i.tumor turgiditas.

Turma.me.fe.ge.ſocietas hoīuz.⁊ ꝓprie triginta ſcilz ala. Sz ala ꝯtinet triginta milites. Turma triginta pedites. Jnde turmatim aduerbiū ſicut a turba turbatim.

Turmella.le.dimi.i.parua turma.

Turmula.le.dimi.idem.⁊ cor.mu.

Turonis ciuitas ē.⁊ cor.pe.ſicut ligonis.

Turpiloquus.qua.quū.pe.cor.i.turpia loquēs. Jnde hoc turpiloquiū.quij.turpis locutio.

Turpilucrus.cra.crū.i.turpiter lucrū faciēs Jnde hoc turpilucrū.cri. turpis acq̄ſitio lucri.⁊ cor.lu.naturaliter.

Turpis.pis.ꝯ.t.⁊ hoc pe.i.informis.⁊ dr̄ a torpeo.pes.eo ꝙ torpeat Jnde turpitudo dinis.i.macula deformitas.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Turris.ris.fe.ge.dī a teres.retis. qḋ ē lon-
gū ⁊ rotundū. Et turres dicūt quaſi tere-
tes. q̄ꝛ longe ſint. ⁊ recte ⁊ ꝑcul rotunde
vident. licꝫ q̄nq̄ꝫ ſint quadrate. uł late. uł
dicūt a tueor.eris. q̄ꝛ ꝓbent defenſionē.
Jn̄ turritus.ta.tū.i. turribus plenus. ad
modū turris diſpoſitus.et ꝓd.penul. Et
turricula.le.dimi.i.parua turris. Jtē turris
gregis dicebat ſm̄ Hieronymū. loc⁹ vbi
Jacob greges ſuos pauit. nomen loco
inde relinquēs. Turris ꝟo cuſtodū dice-
batur vbi cuſtodes poſiti erant ad cuſto-
diam ꝓuinciaꝝ.

Turtur.turis.a ſono vocis nomen habet:
genus auis eſt. Jnde turturinus.na.nū.
penul.ꝓdu. Et declinat hic turtur turturis
epiceni generis. penul. gti cor. ⁊ ſub vno gnē
⁊ vno articulo comꝓhēdit aīalia vtriuſq̄ꝫ
ſexus. Pōt q̄ꝫ dici. Alba aquila. ⁊ vnus
turtur. tam ꝓ mare q̄ꝫ ꝓ femina.

Turturi. dicūt paſtores q̄ fiſtulis canūt.

Tus.turis. vide.s. in thus aſpirato.

Tuſcia.ſcie.q̄dā pars italie. a frequētia turis
⁊ ſacroꝝ dicta. Eadem ⁊ tirrhenia. a Tir-
rheno fratre Lydi. Jn̄ tuſc⁹.ca.cū.gētile.

Tuſſis.ſis.fe.ge.ē cōmotio pulmonis ex-
pirās cū ſonitu. ⁊ dī a tundo.dis. q̄ꝛ tun-
dit pectus. Vel dī a ton.i.ab altitudine.
q̄ꝛ a profundo pectoris veniat.

Tutamen.mis.i.tutamentū. ⁊ ꝓduc. penul.
nti. ſꝫ cor.penul. genitiui.

Tutela.le.fe.ge.i.defenſio. ⁊ dī a tueor.eris.
Et eſt tutela in liberū caput alicui⁹ q̄ ꝓpter
etatē nec ſe nec ſua defendere pōt. Tutela
dabat liberis patronus ſeruis.

Tutela ſm̄ Azo. in ſū. eſt vis ⁊ ptās in ca-
pite libero. ad tuendū eū q̄ ꝓpter etatē ſuam
ſponte ſe tueri nequit. a iure ciuili data ac
ꝑmiſſa. vt Jnſti. de tute. §. eſt aūt. Vis aūt
dico de facto. ⁊ ptās de iure. vt talis ſit tu-
tor q̄ ꝓpria imbecillitate nō impediat nec a
iuriſdictione repellat. q̄les ſūt pupillus. fu-
rioſus. ⁊ q̄ ꝑpetuo morbo laborāt. Jlli ꝓpter
imbecillitatē corporis vel aī. tutores eſſe
nō poſſunt. Sꝫ femīe q̄ꝫ q̄uis ſciāt res ad-
miniſtrare pupillares. ⁊ ad id expediēdū
vires habeant. tū a iure inſtitutionū non
admittunt.

Tutela teſtamētaria. eſt quādo pater dat
filio tutorē in teſtamento.

Tutela datiua eſt. quando vnus datus ē
tutor filio in teſtamēto. ⁊ vnus extātibꝫ
cōſanguineis idoneis ad tutelā iudex ex
officio ſuo dat tutorem.

Tutela legitima eſt. que defertur a lege ſm̄
quā nullus datus eſt.

Tutor eſt q̄ pupillū vel pupillā morte pa-
tris uł emācipatione ſui iuris factū uł factā
tuet. Differt autē a curatore. q̄ꝛ tutor dat
impuberi. curator ꝟo puberi. vel adulto
ſcilꝫ furioſo. ꝓdigo. ſurdo. muto ⁊ ſimilibꝫ. q̄
rebus ſuis ꝑeſſe nō poſſūt. Jtē tutor q̄nq̄ꝫ
dat a iudice. q̄nq̄ꝫ a teſtatore. Dat enim a
teſtatore. ⁊ cōfirmatur decreto iudicis vel
preſidis. Etiā dat inuito. ſꝫ curator nō niſi
volenti. ꝑterq̄ꝫ ad litem.

Tutor fiduciarius eſt q̄ pupilli emācipati
cuius pater q̄ eū emācipauit tutor erat le-
gitim⁹ eo patre mortuo tutelā accipit. cū
mortis tēpore erat in patris poteſtate.

Tutor legitimus ē q̄ lege ꝑcipiēte pupilli
nāciſcit tutelā. quales ſūt ꝓximi agnati et
cognati. Regulariter enī traditū eſt ſm̄
leges vt ad quē ſpectat emolimētū here-
ditatis alicuius pupilli. ad eūdē ꝑtineat
⁊ onus tutele eius. niſi forte ſit mulier que
bene vocat ad hereditatē morientis. nō tū
ad tutelā ſupſtitis. q̄ꝛ tutrix eſſe nō pōt.

Tutor onerarius. ē q̄ dat pupillo vt ipſū
defendat a vexationibꝫ alioꝝ. uł dat no-
uitatis grā. ut alios tutores inſtruat. c. ve-
nerabilē. de elec. in glo. ſup ꝟbo aduocati.
Vel honorarius dī. dat⁹ cā honoris. nō ad-
miſtrationis. ⁊ tales nō habent onus. vt
reges. principes. comites. barones. quibꝫ
dimittunt filij cauſa honoris: ideo illoꝝ tu-
tela vacationē nō ꝓſtat. Jnſti. de excuſa.
tuto. vel cura. §. Jtē tria onera.

Tutor teſtamētari⁹ dī q̄ ex teſtamēto dat
tutor filio a patre pupilli. ſcilꝫ qui actu ī
teſtamento noīat ⁊ aſſignat.

Tutor ſuſpectus ſm̄ Azo. in ſum. C. e. ti. dī
iſte q̄ moribꝫ talis eſt ut ſuſpect⁹ ſit. nō enī
facultas ⁊ pauptas. fraudulētia. uł callida
cōuerſatio in rebꝫ pupillaribus ſuſpectū
tutorē cōmendāt vel cōmittant.

V ante A

Vacca.ce.fe.ge.i.bos. ⁊ dī a va-
cillo.las. quaſi vacilla ⁊ debilis
reſpectu tauri. Vel vacca dī a
bos. quaſi boacca. ſicut a leo le-
na. ⁊ a draco dracena. Jn̄ vaccin⁹.na.nū.
Et hic vaccari⁹.rij. ⁊ hec vaccaria.rie. cuſtos
vaccarū. Et hec vacca. q̄dā ciuitas hiſpa-
nie. ab abūdātia vaccarū ita dicta. Vac-
ca etiā dī quedā ciuitas in india. Jn̄ vac-
ceus.cea.ceū. ⁊ hic ⁊ hec vaccēſis. ⁊ hoc ſe. Et
ſcribit ꝑ geminū. c. vacca. ⁊ ab eo deriuata

Vaccella.le. ⁊ vaccula.le. ãbo dimi.i. pua

Vacantia bona dicũť ea bona q̃ (vacca. dñm nõ habẽt. ul' q̃ fiſco ul' dominio alicui⁹ applicãť. Qḋ cõtingit multis modis Qñq3 ſi q̇s inteſtat⁹ decedit. ul' q̇ teſtari nõ põt. ul' faciat ꝓpť qḋ heres ſuus ei ſuccedere nõ põt. ul' etiã vbi alias de conſuetudine bona alicuius dominio applicanť. nam tunc dicunť vacare bona.

Vaccinia.nie.herba purpurei coloris.

Vacuna.ne.fe.ge. dea eſt vacationis ⁊ ocij. Vnde Oratius. Hec tibi dictabam poſt phanũ pulcre vacune.

Vadiũ.dij. ⁊ hoc vadimoniũ. nij.in eodẽ ſenſu. ſcilʒ pignus vel fideiuſſio.

Vadulũ.li. dimi.i. paruũ vadũ.

Vadũ.di.neu.ge.eſt loc⁹ breuis ⁊ hũilis in aqua. ⁊ dĩ a vado.dis.eo ꝙ ꝑ ipſũ poſſit vadi.i. deambulari pedib⁹. Jñ vadoſus ſa.ſũ. Et cor.va.vadũ. Vnde Ouidi⁹ epi. Ad vada meãdri concinit albus olor.

Vafer.fra.frũ.i.callidus ⁊ igenioſus verſipellis multiformis. ⁊ dicit a valde. ⁊ afer. q̃ſi valde afer.i.valde callid⁹. Nã afri valde ſolẽt doloſi eſſe ⁊ fraudulẽti. Vel cõponiť vafer a varius. ⁊ ferẽs. q̃ſi varia ferẽs. ſic hõ cautus. q̇ loquiť varijs modis.

Vagabũdus ẽ q̇ nõ habet domiciliũ. ſ3 hodie h̃ ẽ cras alibi.l.iiij. §.ꝓtor.ff. de dam. ĩfec. Sʒ q̃ſi vagabũdus ẽ q̇ h3 domiciliũ ſ3 raro moratur in eo. ⁊ vagať hinc inde.

Vagedaber hebraice rythm⁹ grece nũerus latine: Eſt liber Numeri. Vñ Hieronymus ĩ ꝓlogo regũ. Quart⁹ inq̇t vagedaber. quẽ Numeri vocam⁹ ⁊ acuiť in fine.

Vagetra hebraice dĩ tertius liber Moyſi ſcilʒ Leuiticus. Vñ dicit Hieronymus ĩ ꝓlogo regũ. Tertius vagetra.i. Leuitic⁹.

Vagina.ne.fe.ge.theca gladij. dicta q̃ſi bagina. q2 ĩ ea mucro ul' gladius baiulať. Jñ h̃ vaginarius.rij.q̇ facit vaginas. Et pd. pe.vagina. Vñ Ouidius meta. Pẽdenti nitidũ vagina diripit enſem.

Vagitus.tus. clamor infãtiũ. ⁊ dĩ a vagio.

Vagius.gia.giũ.q̇ genub⁹ ĩiũctis ãbulat.

Vagulus.la.lũ. dimi.i.aliquãtulũ vagus. ⁊ dĩ a vag⁹. Jtẽ vagula.le.dimi. dĩ iuuẽca q̃ vagať ꝑ campũ. Et hic vagulus.li.anulus. quia vagať in digito. ⁊ cor.gu.

Vagus.ga.gũ.i.erraticus. diſcurrens.

Valetulus.la.lũ. dimi.i.aliquãtulũ valens

Valetro.tronis.maſ.ge.i.gluto. ⁊ dĩ a valeo.les.ꝑ cõtrariũ. q2 paruũ valet. vel quia valet multũ in leccacitate. ⁊ pd.pe.gti.

Valgia.gie. fe.ge. dĩ a voluo.uis. q̃ſi volnia.i.retorſio. ꝓpe labior̃ obtorſio ẽ quã facimus cũ aliquẽ deridemus. Jñ valgio valgis.i.retorquere.

Validus.da.dũ.i.fortis. potẽs. robuſtus. Et cõparať. Jñ valide.dius.ſime.adu̇. Et ſepe ꝓferũť ꝑ ſyncopã. valdus. dior.ſim⁹ ꝓ validus. ⁊ validior.et valde ꝓ valide. ⁊ valdius ꝓ validius. Jtẽ a validus dĩ h̃ validitas.tatis. ⁊ ꝑ cõpoſitionẽ Jnualidus da.dũ.i.debilis.fragilis.nõ validus. Jñ h̃ inaliditas.tatis. Et h̃ inalitudo.dinis.i. debilitas. ĩbecillitas. ĩfirmitas. ⁊ cor. ꝑmã validus. Vñ Lucan⁹ in 6⁰. Adducit inalide robur facundia cauſe.

Valitudo.dinis.fe.ge.i.fortitudo. Et nõ ꝙ valitudo ĩueniť ꝓ ĩfirmitate. ⁊ ẽ tractũ ab illo funebri vale. qḋ dicebať mortuis. de q̊ vide in valeo.les. Vñ q̇dã dicũt valetudo p.e. Jñ valitudinari⁹.ria.riũ. ⁊ valetudinarius.ria.riũ.q̇ ſepe infirmať. vel q̇ ſepe participat valitudine. Et h̃ valetudinariũ. vel valitudinariũ.rij. domus in q̃ curãť egroti. Et licʒ cã differentie dici poſſet in vtraq3 tñ ſigtione dĩ cõpetenter valitudo p.i. Et nõ ꝙ.i.ãte tudo breuiať vt fortitudo. ꝓter valitudo. q̃ſi valetudo

Vallis.lis. fe.ge. dicitur a vallo.las. eo ꝙ vallata ſit mõtib⁹. Jnde valloſus.ſa.ſũ. Et h̃ ⁊ hec valleſtris. ⁊ h̃ ſtre. Et ꝑ cõpoſitionẽ hec cõuallis.lis.i.magna vallis. Vl' valles dicunť vbicũq3 ſunt humilia loca campor̃ ⁊ depſſa. q̃ſi vulſa. Hinc ⁊ cõualles. depſſa loca terrar̃ inter mõtes. Et nõ ꝙ ĩueniť vallis ſalinar̃. q2 ibi erãt putei ſal'.

Vallus.li.maſ.ge.i.palus. ⁊ dĩ a valid⁹. q̃ſi vallidus. Jñ hoc vallũ.li.cõcatenatura q̃ fit de palis ſup aggerẽ. Vel vallũ ẽ ipſe agger. ſcilʒ id qḋ mole terre erigiť. vt cuſtodia ꝓtendať. Et eſt vallũ inter murũ ⁊ foſſam. ⁊ dĩ a vallis.i.palis. quib⁹ vallis muniť. Vnde quidã. Vinetis vallus. ſed vallũ conuenit vrbi.

Valor.loris.maſ.ge.i.potẽtia. ſanitas. vigor

Valua.ue.fe.ge.i.oſtiũ. ⁊ dĩ a voluo.uis. Et vt diť Hug. Value ꝓprie ſũt q̃ reuoluũť intus. ⁊ ſũt duplices ⁊ replicabiles.

Vanga.ge.fe.ge. quoddã genus foſſorij.et dĩ a vagus. quia vagando fodit.

Vanidicus.ca.cũ.pe.cor.i.vana dicens.

Vanidus.da.dũ.i.van⁹. Et cõponiť euanidus.da.dũ.i.valde vanid⁹. Vñ Ouidius in 5⁰.meta. Pectora q̃ in tenues abeunt euanida riuos.

Vaniloquus.qua.quũ.i.vana loquẽs. Jñ hoc vaniloquiũ.quij. ⁊ cor.lo.

Vannꝰ.ni.inſtrm̃ ē de vimīe factū ī modū ſcuti·cribꝛū ſalꝫ. ⁊ eſt ge.fe. ſm̄ Papiam.
Vanus.na.nū.i.īanis·falſus·vacuus·irritꝰ venereꝰ.⁊ dī a venꝰ·q: venerei p̄cipue ſolent eſſe vani. Inde h̄ vanitas.tatꝭ.
Vapidus da.dū.i.īſipiēs·ſine ſapoꝛe. Iñ h̄ vapiditas.tatꝭ.i.inſipiditas.⁊ coꝛ.va.
Vapoꝛ.poꝛꝭ.maſ.ge.i.caloꝛ·fumus.⁊ dicit̃ a vapoꝛo.ras.
Vappa.pe.fe.ge.dī vile vinū·qḋ ḋ fece exprimit̃·vel exinanitio cū aq̄.⁊ ē fere nulliꝰ ſapoꝛꝭ.vñ ⁊ vappa ſepe dī inſipiditas. Et vappa dī ardelio·p̄digꝰ·ſupfluus·ſtultꝰ. leuis·q̄ īſipide ⁊ īdiſcrete diſpgit res ſuas et nullius pbitatꝭ ē. Et nō· ꝙ vappa.pd. a. añ.p.h̄ vapidus eaꝫ coꝛ.vñ credimꝰ ꝙ ſit dicēdū vappa p duplex.p.et ſic poſitiōe producit̃ pma.
Varica.ce.fe.ge.⁊ h̄ varix.cis.dī vena int̃ coxanea·q̄ ſi ledat̃.vel itinere vel paſſione·reddit hoīeꝫ curuū ⁊ inflatū.⁊ ex leſione facit poplices ⁊ coxas turgeſcere. Iñ varicoſus.ſa.ſū.i.curuus.
Varius.ria.riū.dī a via·q̄ſi viarius.i.non vnius vie·ſꝫ incerte ⁊ mixte ſnīe.⁊ diuiſus. Iñ h̄ varietas.tatꝭ.
Varus.ra.rū.i.curuus.⁊ pducit.ua.
Vaſallagiū.ſm̄ ſpe.in.ti.de feu.idē ē qḋ homagiū.qḋ eni in frācia dī homagiū·ī italia vocat̃ vaſallagium.
Vaſallus ſm̄ Hoſtꝭ.eſt ille q̄ tenet̃ ſeruitiū facē dn̄o occaſiōe feudi. Itē vaſallꝰ ē feudatariꝰ. Et ſm̄ vulgare p̄uīcialiū nobiles feudatarij vaſalli dicūt̃. Plebeius ꝟo hō medius nūcupat̃ ſm̄ ſpe. Et vaſallus nō pōt vendere feudū ſine volūtate dn̄i. Et dū vēdit·debet rogare dn̄m ſuū ꝙ ab eo recipiat.⁊ alterū emptoꝛē inueſtiet·qḋ ſi dn̄s denegat.⁊ cū exoꝛare nō pōt·det emptoꝛi alia bona ꝯ̄ualētia tali feudo īiuſte vēdito.de hoc in.c. q̄ in eccleſiaꝝ.de cōſti. ⁊ in vſi.feu.ꝑ to.
Vas vadis maſ.ge.i.obſes·uꝉ fideiuſſoꝛ.⁊ dī a vado.dis· q: dato vade·licet abire ⁊ vadere.⁊ coꝛ.a.ante.d.ſꝫ vado.dis.pd. pmā. Vnde quidam. Obſide ſine vade poſito prius ad tua vade.
Vas vaſis neu.ge.⁊ ē eterocditū nomē declinatione·q: in ſingulari numero ē tertie declinationis·ſꝫ in plurali eſt ſecūde. Vñ. Vas vaſis tertie dicas·ſꝫ vaſa ſecūde. Et dicūt̃ vaſa·quaſi veſca·a [illegible] ſiue a veſcendo·quia eſce in [illegible] (ſgit̃
Vas fictile·dī vas fictū ex t̃ra qḋ cito frā
Vaſa belli·dicūt̃ arma. Vñ. Hic belli vaſa que bellū poſtulat arma.
Vaſa ire·ſūt oēs peccatoꝛes.vt.xxiij.q.iiij. Nabuchodonoſoꝛ.
Vaſa papyria·dicūt̃ que de papyro ſūt facta.vide.ſ.in papyrus.
Vaſa paſtoꝛis appellat glo. Zacharie.xiº. perā.⁊ baculū·fiſtulā.⁊ ſibiliū ⁊c.
Vaſco.conis.coīs.ge.⁊ vaccꝰ.cea.ceū·dicūt̃ a vacca. Et ſūt vaſcones ⁊ vaccei q̄dā pp̄li dicti a vacca ciuitate hiſpanie·iuxta pireniū mōtē·a q̄ habuerūt pncipiū·vel quā olī poſſederūt. Et dicūt̃ vaſcones·q̄ſi vaccones.c.mutata ī.s. Inde h̄ vaſconia nie·regio eoꝝ. Et hinc vaſconiꝰ.nia.niū.
Vaſculū.li.diminu.i.paruū vas.
Vaſcus.ca.cū.i.vanus·nugatoꝛius.
Vaſtus.ſta.ſtū.i. magnus·ingēs·pfūdus. incultus·amplus· deſertus·ſolitarius. Iñ h̄ vaſtitas.tatꝭ.⁊ h̄ vaſtitudo.dinis.i.magnitudo·āplitudo·deſertū·ſolitudo. Sꝫ vaſtitas.ppe coꝛpoꝛꝭ·vaſtitudo·ſolitudo.
Vates.tis.coīs ge.i.ſacerdos·q̄nq̄ꝫ dicit̃ poeta·q̄nq̄ꝫ ꝓpheta diuinus. Et dicebant̃ vates poete·a vieo.vies·qḋ eſt ligare·eo ꝙ metra ligarēt pedibus ⁊ ſyllabis.⁊ ꝟba modis cōnecterent. Vates aūt dicebāt̃ ſacerdotes ⁊ diuini·a vi mentis·vel a video.des.q: futura videbāt.⁊ pd.va. Vñ Ouidius de reme. Parce tuū vatē ſceleꝛꝭ dānare cupido. Quidā dicunt ꝙ vates dī a vas vaſis.⁊ theos·quaſi vas dei·vel vas diuinū· vnde ſacerdos dī vates· q: cōtinet deū ꝑ ſanctimoniā. Itē diuini et ꝓphete dicitur vates·quia continere vident̃ deū ꝑ futuroꝝ p̄ſcientiā.
Vaticanus.na.nū.i.ꝓpheticus·⁊ tūc coꝛ.pe. Itē inenit̃ vaticanus.ni.ꝓ quodā monte vbi nutritus dī fuiſſe Iupit̃.⁊ prod.ca.
Vaticiniū.nij.i.diuinatio·ꝓphetatio.
Vaticinus.ni.maſ.ge.deus paganoꝝ.
Vaticinꝰ.na.nū.i.ꝓpheticꝰ.⁊ dī a vates.
Vatidicus.ca.cū.pe.coꝛ.i.ꝓpheticꝰ·diuinatoꝛ.

V ante B

Vbaldini ſūt hoīes certi.⁊ ſignant̃ clerici·vel canonici terre vel eccleſie alicuius·de quibus in.l.i.C.de col.illi.vbi dī·ꝙ collegiū vbaldinoꝝ nō pōt cōſtituē ſyndicū.
Vber.beri.neu.ge.i.māma.⁊ habet̃ totū in ſingulari.⁊ in plurali. Et dicūt̃ vbera·q̄ſi vuera·q: vuida ſūt ⁊ humoꝛe lactis ī modū vuarū plena. Et pd.v. Vnde Ouidiꝰ de arte in p̄ libro. Fertilioꝛ ſeges ē alienis ſemꝑ in agris. Vicinūq̄ꝫ pecus grandius

vber habet. Et in Cant. j. Meliora ſunt vbera tua vino. Jñ h vber. beri. i. abūdantia. fertilitas. Et hic 7 h vber. beri. cois ge. declinatione. ſ oīs cōſtructiōe. Et deſinit ablatiu⁹ in. e. tm̄. licꝫ p autoritatē īueniat̄ in. j. Et pōt poni cū maſculino. 7 feminino 7 neu. generib⁹. ſatis ꝓprie. ſic̄ 7 diues. 7 paup. ſed nō in oī ſua terminatione. qꝛ q̄litas actiua deſinētis i em. 7 forma pluralꝭ in es. nullo modo poſſunt neutro generi adaptari. vñ nihil ē. Habeo vberē pecus. vel vberes pecora. Vñ. Ré vel res. neutꝝ fugiūt. ſ cetera ſumūt. Et ē idē uber. quod abundans. Vñ Lucā. 12°. Hoīs cuiuſdā diuitis vberes fructus ager attulit. Inde vbere. 7 vberit̄ adū. i. abūdanter. copioſe Et h vbertas. tatꝭ. i. abūdātia copioſitas. Et vberoſus. ſa. ſū. i. abūdās. Jñ h vberoſitas. tatis. Itē ab vber dī vbert⁹. ta. tū. i. fructuoſus. abūdans. Jñ vbertim. aduerbiū. i. affluenter. abunde.

Vbertuoſus. ſa. ſū. i. fertilis. vbertate plen⁹ 7 dī ab vberto. taſ. Vñ Joſeph⁹. Dū placuiſſet Iſaac. vt iret ī egyptū vbertuoſaꝫ valde puīciā. Pōt etiā deriuari ab vber.

Vdus. da. dū. i. madid⁹. aliquātulū hūid⁹

V ante E

Vecors. cordis. oīs ge. i. demens. furioſus. q̄ſi ve habēs in corde. Jñ h vecordia. die. i. amentia. alienatio mentis. Et vecordit̄. adū. Inuenit̄ etiā h 7 h vecordis dis. 7 h

Vectatoriū. rij. dī inſtrumētū q̄ ali(de)quid portat̄. 7 dī a vecto. tas.

Vecticulari⁹. ria. riū. i. vectes faciēs. vel ad vectes ptinēs. Vecticulari⁹ etiā dī rapinoſus. ſicut dicimus aliquē vecticulariaꝫ vitā agere. q̄ furto 7 rapinis intendit.

Vecticulus. li. dimi. i. paruus vectis.

Vectigal. galis. neu. ge. pe. p. d. tā nti q̄ꝫ gti. i. tributū. Sꝫ vectigal dī illud tributū. qd̄ vehit̄ ab illo q̄ dat ad domū recipiētꝭ. Sꝫ tributū. qd̄ dat̄ nūcijs recipientis miſſis ad recipiendū. Vel vectigal ē tributū de reb⁹ vectis. vel p mare vel p terrā. Jñ h 7 h vectigalis. 7 h le. i. tributarius. q̄ ſoluit vectigal. vel q̄ dat 7 portat ad curiā dñi. vel ptinēs ad vectigal.

Vectis. tis. maſ. ge. dī illud ferrū qd̄ in firmatura oſtij vehit̄ huc 7 illud cauſa ſerādi vel reſerādi. Vñ ꝓpha. Vectes ferreos cōfregit. Et fac̄ actūs pl̄alis hos vectes. uꝉ vectis. Itē vectis appellat̄ diabolus metaphorice. Vñ Iſa. 27°. Serpentē vectem ꝛc. qꝛ durus ē 7 fortis. rigidus. 7 inflexibilꝭ ad modum vectis.

Vector. tori. maſ. ge. eſt portitor q̄ vehit. Et vectores ſūt nō ſolū q̄ vehūt. ſ etiā q̄ vehunt̄ in naui. ſm Azo. in ſū. C. e. ti. 7. ff. ad l. rhodi. de iac. Itē vectores poſſunt dici ſiue habeāt merces. ſiue nō. dū tamē opas ſuas mgro nauis exhibeant ad nauigādū Et ſūt q̄nqꝫ noīa q̄ ꝑſtat actū. 7 paſſionē. Vnde. Hoſpes zelotypus cōuiua vector alūnus. Actū ſiue pati ſ eodē noīe ſignt

Vectura. re. fe. ge. i. naulū. ſcilꝫ p̄ciū qd̄ dat̄ pro portatura. Jñ vecturari⁹. ria. riū. q̄ dat aliq̄d ad vecturā. uꝉ q̄ portat aliquid pro vectura. vel ad vecturā ptinens.

Vegetus. ta. tū. i. fortis. adultus. viuidus. validus. firmus. agilis. vigilans. integer. incorruptus. 7 dī a vigeo. ges.

Veha. he. fe. ge. eſt quoddā genus carri.

Vehemens. tis. oīs ge. i. furioſus. 7 dī a ve. 7 mēs. q̄ſi ve habens in mēte. Vel dī a ve qd̄ ē ſine. 7 mēs mētis. q̄ſi ſine mēte. Vel dī a veho. his. 7 mēs. q̄ſi q̄ vehit̄ a mente. Itē vehemēs q̄nqꝫ dī fortꝭ. vñ dicim⁹ aliquē hīe vehemētē cām. cū habeat fortiorē Jñ vehemēt̄ adū. Et h vehemētia. tie. i. amētia. Vel pōt dici vehemēs. quaſi ve adimēs. i. auferēs ve. i. malū vel dolorē a mente. 7 eſt etymologia. 7 cor. he.

Vehiculū. li. neu. ge. dī oē genus currus. et quicq̄d vtile eſt ad portanduꝫ. vt currus. nauis. uꝉ iumētū qd̄cūqꝫ qd̄ portare pōt.

Velabrū. bri. neu. ge. ē vas in q̄ oleū cōtundit̄. uꝉ in q̄ frumētū purgat̄. Itē velabrū dī qd̄ velis tranſit. Vel loc⁹ rome. ita dictus vbi obſonia vendebāt̄. Vel illud q̄ paſtilli vel hmōi cibaria velāt̄. Vñ Oratius. Cū ſcurris fartor. cū velabro oē macellū. Jñ velaber. bri. venditor minutarū reꝝ comeſtibiliū ī tali loco. uꝉ q̄ eas velat.

Velariū. vide. j. in velum.

Velamen. inis. neu. ge. i. indumētū. palliū. vel coopertoriū lecti.

Velamen oculorū. exponit̄ multis modis Geñ. 20. In hiſtorijs ſic dī. Hoc erit tibi in velamē oculoꝝ. i. ī memoriā verecūdie q̄ in mēdacio dephenſa es. Vñ ſubdit exponēdo: Et ideo q̄cūqꝫ prexeris memento te dephenſā. vel elegans eſt deriſio: Hoc erit in velamen oculoꝝ. i. preparationem funeris. qd̄ magnis expenſis ſolebat fieri maxime a iudeis. vel ad pepla emēda. vt tegas faciē ne ameris. Pecunia etiam dī velamen oculoꝝ. Vñ Ecc. 20. Encenia et dona excecāt oculos iudicū. i. velāt ꝓcōcupiſcentias. Andreas auteꝫ exponit ſic.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Vix tuũ vocaſti fratrẽ· ſic ſolẽt pudibũ-
de mulieres· ſ3 hoc.i.h᷒ vrbanitas loquẽdi·
facta ẽ tibi i velamẽ verecũdię. ⁊ ſine pi-
culo pōt eſſe ad eos q̃ tecũ ſũt· qui ſciũt ꝙ
vxor ei⁹ ſis· ſ3 nõ ad alios. ⁊ ne h᷒ ꝯſuma s
alijs ſimulare. ⁊ q̃ñ cꝫ ꝑrexeris memẽto
ꝙ iã ſis in h᷒ dephenſa.
Veles.litis.maſ.ge. Et dicũt velites penl'.
cor.expediti milites· ul' pedites leui arma-
tura· q̃ quõdaꝫ apud romanos ꝑlia inci-
piebãt. Et dicũt a volãdo· q̃ſi volites· ul'
a velocitate· vel a velũ ꝓpt' celeritateꝫ. Jñ
h᷒ ⁊ h᷒ velitaris. ⁊ h᷒ re. Et velitari⁹.ria.riũ.
Velifer.ra.rũ.pe.cor.i. vela ferens.
Velivolus.la.lũ.q̃d velis volat· vt nauis.
vel ꝑ q̃d velis volat' in mare. ⁊ cor. vo.
Vellus. velleri.neu. ge. dĩ ipſũ coriũ ouis·
vel arietis cũ pilis. ⁊ dĩ a vello.lis.q: olim
lanę vellerentur. ⁊ nõ tondebant'. Et ipſa
etiã lana floccus lanę dĩ vellus. ⁊ cor.le·
Vellerosus.ſa.ſũ.i. vellere plenus.
Velox.cis.ois.ge.i.celer Jñ hęc velocitas.
tatis. ⁊ eſt ꝓprie velocitas pedũ ⁊ corpoꝝ
vel etiã veloꝝ· ſ3 cerleritas animorum.
Velũ.li.neu.ge. dĩ a volo.las.q: q̃i ala vo-
lãtis extendit'. ⁊ nauẽ volare facit. Vnde
volare ⁊ nare reciproca ſũt.i.recipꝛ͛ce vnũ
ponit' ꝓ alio· q: nauis videt' habere alas
in remis ⁊ velis. ⁊ auis uidet' habere qua-
ſi remos ⁊ vela i alis Jtẽ inuenit' h᷒ velũ.li.
ꝓ eo q̃d ponit' ſup capita monachaꝝ. Jtẽ
velũ etiã reperit' pro illo quod in eccleſia
vel in tẽplis· vel etiã alijs domib⁹ exten-
dit'. ⁊ tũc dĩ a velo.las.q: obiectu ſuo ite-
riora domoꝝ velet. Et ꝓd.ꝓmã velũ. ⁊ ve-
lis ꝑlalis nũeri· caſus ablatiui· ſ3 velis ver
bũ.cor. ve. Vnde. Si tranſire velis maris
vndas· vtere velis. Jtẽ a velũ dĩ h᷒ ⁊ hęc
velaris. ⁊ hoc re. Et velarius.ria riũ.i. ad
velũ ꝑtinẽs. Et h᷒ velare.ris. Et h᷒ velariũ
rij.i. velũ· vel locus velo vmbrat'. Vnde
⁊ ſic dicebat' q̃dã locus in theatro· ad quẽ
recipiebãt' pueri poſt ludos· q: velũ ante
penderet vt eſſe ſecret⁹. Vñ Juuenal'. Et
regina ⁊ pueros inde ad velaria raptos·
Vena.nę.fę.ge. dĩ a venio.nis. q: ꝑ eã ſan-
guis venit ad cor. Vel dĩ vena a via q̃ſi
viena· q: eſt via ſanguinis. Vñ dicit Jſi-
dorus. Venę dictę ſunt· eo ꝙ vię ſint na-
tantis ſanguis· ſiue riui ꝑ corp⁹ oẽ diuiſi·
q̃b⁹ vniuerſa mẽbra irrigãt'. Jñ venoſus
ſa.ſũ.i. venis plen⁹. Et aliq̃ñ ponit' ꝓ tur-
pis· q: i macileto vena turpit' apparet. Et
ꝓd. ve. vena· ſ3 venis v̓bũ cor. ve. Vñ. Dic
puer vnde venis q̃ pergis turgide venis.

Venabulũ.li.neu.ge. dĩ a venor.naris. q: ve-
natui ſit habile· ul' q: veniẽtẽ apꝛ͛ excipiat
Venabilis.lis.ꝯ.t. ⁊ h᷒ le.i.ad venandũ ha-
bile· vel plauſibile. ⁊ dĩ a venor.naris.
Venalis.lis.ꝯ.t. ⁊ h᷒ le.res q̃ vendit' ul' ven-
ditioni exponit'. Vñ Orati⁹ in.2°.li. epi.
Laudat venales q̃ vult exdudẽ merces.
Venaticus.ca.cũ. dĩ ꝓprie canis q̃ inſequit'
feras. vel etiã dĩ carmen ſiue clamor.
Venatoriũ.rij.i.ferramẽtũ· ul' dĩ locus ve- (nãdi.
Venator.toris.maſ.ge.q̃ beſtias ve-
nat' vel inſeq̃t'. Jnuenit' etiã ꝓ deceptore.
Venatio· onis. vel venat⁹.tui. act⁹ venãdi.
Et eſt triplex· ſ3 oppreſſiua· arenaria. ⁊
ſaltuoſa. Oppreſſiua ẽ hoĩuꝫ· de q̃ dĩ: Ce-
pit Nemroth eſſe robuſtus venator corã
dño.i.extinctor ⁊ oppreſſor. Et ſic venator
ẽ hoĩuꝫ exactor ⁊ oppreſſor· q̃ aliquẽ vena-
tu opprimit. Arenaria ẽ q̃ fit i arena· vt cũ
q̃s locat opas ſuas vt pugnet in arena cũ
aliq̃ beſtia dentata. Hãc q̃ exercet· peccat
ꝯuit'· niſi eã exerceat gr̃a virtũ experiendaꝝ
vt. ff. de poſtu.l.i.§. Jtẽ ſenat⁹.et.iij.q.vij.
tria. v̓. infames. circa ꝓn. Saltuoſa ẽ q̃ fit
in ſiluis ⁊ ſaltibus ad capiendas feras· et
hęc eſt licita.
Venditio· eſt reꝝ cõmutatio atqꝫ cõtract⁹
ex cõueniẽtia veniẽs· q̃ſi venũdatio.
Venefex.cis.cõis ge.i. miſcens vel faciens
venenũ. Et ꝓdu. ne. ſ3 cor. fi. Jnuenit' etiã
venefic⁹ ca.cũ.in eodẽ ſenſu. Vñ ꝓpħa. Et
venefici. Vel ſm aliã litterã. Et veneficijs
incantãtis ſapiẽt'. Jñ h᷒ veneficiũ.cij. tale
maleficiũ. ⁊ ꝓducũt ꝓdicta. e. ante. f.
Veneficina.nę. fę.ge. dĩ loc⁹ vbi veneficia
exercent'. ⁊ ꝓducit.ci.
Venenat⁹. ta.tũ. ⁊ venenari⁹.ria.riũ. q̃ fac'
venenũ. Venenatũ ẽ i q̃ mixtũ ẽ venenũ
vt potio. Venenoſũ ẽ i q̃ natũ ẽ. vt herba
ſerpẽs. Venenaria mulier q̃ fac' venenũ.
Venenũ.ni.neu.ge. dĩ a vena· eo ꝙ per ve-
nas eat. Nõ eñi nocere pōt niſi ſanguinẽ
tetigerit. Oẽ aũt venenũ frigidũ ẽ. ⁊ ideo
aĩa q̃ ignea ⁊ i ſanguĩe ẽ· fugit venenũ. Et
dĩ venenũ· q̃ſi venas necãs. ⁊ ẽ etymolo.
Jnde venenoſus.ſa.ſũ.i. veneno plenus.
Veneripeta.tę. pe.cor.cõis ge.i. luxurioſus
ul' luxurioſa. ⁊ dĩ a ven⁹ ⁊ peto· q̃i venerẽ (petẽs.
Venerius.ria.riũ. ⁊ etiã ꝑ.e. vene-
reus.rea.reũ.inuenit'.i.luxurioſus.
Venetus· fuit quidã rex q̃ cõdidit ciuitatẽ
quã ex noĩe ſuo venetiã appellauit. Et pōt
declinari. venetia.tię. vel hę venetię. arũ.
Jnde venetus.ta.tũ.patriũ.penul'.cor·

Venia. nie.idē est qđ indulgētia. ſi p̄cedat
peccatū. Si ṽo nō p̄ceſſit peccatū.idē ē qđ
licētia. Vn̄ Oratius. Scimus ⁊ hāc veniā
petimuſq; damuſq; viciſſim. Itē Ecc. 25°
Nec des mulieri nequā veniā pdeūdi.i.
licentiā vel libertatē. ⁊ dī a venio.nis. q̄
venia venit a libertate dantis ⁊c.
Venialis.lis .ɔ.t. ⁊ h̄ le. dī a venia. Vn̄ ve
nialit̄ adū. Et h̄ venialitas. tat̄.qđ facile
pmeret̄ veniā. Et nō q̄ veniale dī tripli
cit̄.ſcilȝ veniale ex gn̄e.ut ṽbū ocioſū. Ve
niale ex cā.ut qđ ex īfirmitate uł ignorātia
gerit̄.qđ excuſationē quandā habet. Ve
niale ex euētu.ſic culpā p̄cedentē mortalē
cōfeſſio ſequēs venialē facit. vt dic̄ Am
broſius. q̄ relinq̄t̄ reatus tēporalis penę.
Venilia.lię. fę.ge.mari effluctuatio q̄ ad li
tus venit. Vn̄ Varro. Venilia est vnda
q̄ ad litus venit. Salaria q̄ ad lit᷒ redit.
Veniola.lę. dimi.i.parua venia.
Venter.tris. dī a vētus. q̄ ventū concipit
Quid ſit vent᷒. ⁊ in quo differat ab aluo
⁊ vtero. vide.ſ.in aluus.
Ventilabrū.bri.neu.ge. dī pala vētilandi.
Et cor.pe.nāliter. Vnde Matth. 3° Cui᷒
ventilabrū in manu ſua ⁊c.
Ventoſus.ſa.ſū.i.vento plen᷒.uł vēto īfla
tus.uł inſtabilis. vel ṽboſus.uł vanę lau
dis.⁊ glorię cupidus . ⁊ dicit̄ a vētus . Et
ventuoſus.ſa.ſū.in eodē ſenſu. Inde hęc
ventoſitas vel ventuoſitas.tis.
Ventoſa.ſę. qđdā vas p minuēdo ſangui
nem aptū.
Ventrale.lis.neu. ge.i.faſcia.uł ligatura vē
tris. vel cingulū circa ventrē.uł ȝona ſicut
lūbare circa lūbos . ⁊ renale circa renes. ⁊
dī a venter. Et h̄ ⁊ h̄ ventralis. ⁊ hoc le.
Ventriculus.li. dimi.i.paruus venter.
Ventriloquus.qua.quū.pe.cor. q̄ de vētre
vel p ventrē loquit̄.
Ventrina.nę. dicit̄ beſtia quę fert on᷒ circa
ventrem.⁊ producit tri.
Ventricoſus.ſa.ſū.⁊ vētroſus.ſa.ſū.magnū
⁊ groſſū habens ventrē. vel groſſus.
Ventus.ti.ſm Iſidor.13° etymolo.eſt aer
cōmotus ⁊ fortiter agitatus.⁊ dī a venio
nis.eo q̄ violentus ſit.⁊ violenter veniat
Non eni ſolū arbores. ſed etiam cęlum et
terrā mariaq; cōturbat. De vētis vide.ſ
in afric᷒. Itē a vēt᷒. vētulus.li.i.pu᷒ vētus
Venū.nomē indecli.ois ge.i.venalis. Iteȝ
venū est ſupinū huius ṽbi veneo.nis. vt
Frumentū mittit̄ venū.i. ad vēdendū.et
ſic venū est figurę decōpoſitę.ſ in pma ac
ceptione eſt figurę ſimplicis. Itē īuenit̄ h̄
venū.ni.i.venale vel vēditio. Vnde Am
broſius. Veno ⁊ empto viuit̄.
Venūdipinus.pini. maſ.ge. ⁊ hęc venūdi
pina.nę. q̄ vel q̄ vendit pira.⁊ cor.pi.
Venus.neris.fę.ge. dea amoris. uł pulcritu
dinis.uł ipſa pulcritudo.⁊ ſic dī a vena.i.
a ſanguine.q̄ ſanguis pulcritudinē creat
⁊ amorē.⁊ cor.pe. Significationes huius
nois venus in h̄ verſu cōtinet̄. Diua pla
neta. decor. fert̄ venus eſſe libido.
Venuſt᷒. ſta.ſtū.i. pulcer. decēs. ⁊ dī a ve
nus. Vn̄ hęc venuſtas.ſtatis. Et venuſtu
lus.la.lū.i.aliquātulū venuſt᷒. ſm Hug.
Pap. ṽo dicit: Venuſtus.i.ſapiēs. orna
tus. modeſtus. facetus. formoſus.
Vepiſcus. ſci.đ geminis filijs vno aborto
alter q̄ legitime natus fuerit vocat̄.
Vepręcula. lę .dimi.a vepres. remota.s. ⁊
addita cula. ſicut dicit Priſcianus in.3°.
Vepres. pris.uł h̄ vepris.pris. ſilr īuenit̄.
dī ſpina. Et dicūt̄ ſpinę vepres. q̄i vi prē
dentes. vn̄ a vis.⁊ prēdo. dis. dī cōponi.
vel est etymologia. Vn̄ q̄dā. Dicit̄ hinc
vepres. quia prendat vellera veſtes.
Ver veris. dī quarta ps āni . ⁊ dī a vireo.
res. q̄ viret. vel q̄ recedēte hyeme tellus
veſtit̄. uł viret herbis. ⁊ erūpit in flores.
Et pđ. penul̄. Vn̄ Ouidius de arte. Vere
prius taceant volucres ęſtate cicadę.
Verac᷒ cta. ctū.i. vere actus.i. ṽno tēpore
Veraculus.la.lū.i.aliquātulū verax. (arat᷒
Veratrū.tri.neu.ge.i.elleborꝫ. ⁊ dī a vires.
eo q̄ vires habeat. ⁊ pđ. pmā.ſ pe.nāliter
Verax.cis.ois ge.i.ſincerus. ſimplex (cor.
q̄ frequēter ⁊ ſępe dicit vex. Vn̄ h̄ veraci
tas.tatis . Et eſt verax in dictis. ſ verus
in factis. pprie loquendo.
Verbale nomē.ē illud qđ a ṽbo deſcendit
vt a coloro. inde color. reiecta.o. ⁊ honoro
inde honor. ſm Priſcianū.
Verbena.nę.penl̄. pđ. q̄dā herba cōſecrata
veneri. ⁊ dī ṽbena. q̄ſi veneris vena.
Verberaculū.li.i. flagellū. ⁊ dī a verbero.
Verber.beris.neu.ge.i.pcuſſio.uł flagellū.
vel īpetus particę librillę.uł ipſa librilla. ⁊
dī a ṽbero.ras. Vn̄ verberoſus.ſa.ſū.i.fla
gelloſus. vel cupidus.uł impetuoſus. vel
inciſus. Itē a ṽbero.ras. dī h̄ et h̄ ṽberal̄
et hoc le. q̄ aptus ē ad verberandū.
Verbero.ronis.maſ.ge. q̄ aliū verberat vel
qui dignus eſt verberari.
Verbigena.nę.penl̄.cor.i.genitus đ ṽbis.
Verbulū.li.dimi.i.puū ṽbū.uł vile ṽbū.
Verbū.bi.neu.ge.i.ſermo. et dī a verbero.
ras. q̄ in eius platione ṽberat̄ aer. vt ibi.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Verba mea auribꝯ pcipe dñe. Itē q̄dam pꝯlorationis p excellentiā dī v̾bū. q2 ferquētius in eius platione aer verberat̃ q̄3 in prolatione alterius partis. Itē verbū ponit̃ p deceptiōe. Vñ Ouidius. Verba dat oīs amās. Itē v̾bū.i. dei filiꝰ. vt Verbū caro factū ē. Vñ grecismꝰ. Hoc nomē v̾bū designat q̄ttuor ista. Deceptio p̾s ē 7 filius atq3 loq̄la. Inde verbosus.sa.sū. i.garrulus.nugax. Inde h v̾bositas.tatis

Verculū.li.pe.cor.dimi.i.paruū ver.

Verecundus.da.dū.q̄ verū etiā factū erubescit. 7 dī a vereor.reri. Inde verecūdia die. Et hinc verecundosus.sa.sū.

Veredus.di.mas.ge.i.equꝰ trahēs rhedā. Inde h veredarius.rij.i.auriga. Et veredarius dī nūcius. q2 vehit nūciū. Vñ Hest 8. Et eplē missē p veredarios q̄ p oēs puincias discurrētes ꝛc. Et veredus etiā ƀm quosdā dī auriga. Et inde veredarꝰ.ria.riū. ad veredū vel ad veredariū ptinens Et prod. penult. veredus. Vnde q̄dā. Est veredus equus vectās rhedā siue currū.

Verendus.da.dū.i.timēdus vel erubescēdus. Inde verēda dicūt̃ genitalia viroꝝ vel feminaꝝ ꝓpter verecundiā.

Veretrū.tri.neu.ge.pe.cor. dī a vir. q2 viri est tm̄. vel q2 ex eo virus emittit̃. q2 virus dī ꝓprie humor fluēs a natura viri. Idē 7 genitalia. a gignendo. 7 pudēda pro verecundia 7 inhonestate. q2 nō habet spēm decoris. sic 7 alia mēbra q̄ sūt in ꝓmptu.

Vergilia.lię.fe.ge. stella vel signū quod dī pleiades. Et dicūt̃ pleiades vergilię eo q2 vere oriāt̃. 7 ferueant. 7 splendeant.

Veridicus.ca.cū.pe.cor.i. vera dicens.

Veritas.tatis.fe.ge. est p quā manent īmutata q̄ sūt. vel fuerūt. vel futura sunt. vel q̄ dicūt̃. vel q̄ dicta sūt. vel q̄ dicent̃. Item nō q2 est veritas increata. de q̄ dic̃ christꝰ in euāgelio Joānis. Ego sū via veritas 7 vita. Item est veritas creata q̄ est triplex scilȝ veritas. vitę doctrinę 7 iusticię. Et de hac triplici v̾itate itelligit̃ qḋ dic̃ Gregoꝰ i Ezechiele. Si de veritate scādalū sumit̃ vtilius pmittit̃ nasci scandalū q̄3 q2 v̾itas relinquat̃. Et dī veritas. q̄si vera entitas 7 est etymologia. Et vt dicit Anselmus Veritas est rectitudo sola mente pceptibilis. Scđm vo Aug. veritas ē qua ostēdit̃ id qḋ est. Et verū est id qḋ ē. Itē veritas est adequatio rei 7 intellectus.

Veritus.ta.tu.i. verecūdatus. timens. 7 dī a vereor. Et facit actūs pluralis veritos. tas.ta. Et h veritas.tatis. declinat̃ substantiue. 7 tūc descēdit a verus. Et cor.pe. veritus 7 veritas siue sit adiectiuū. siue substātiuū. Vñ Job 32°. Veritꝰ sū indicare vob̄ scientiā meā Inuenit̃ etiā irreuerentꝰ.

Vermiculatꝰ.ta.tū.i. distinctꝰ. 7 variatus. 7 ē tractū a v̾miculis. q̄ rodētes ligna ranūculas ibi faciunt varias 7 distinctas. 7 quasi in modū lineę circūducūt. Sic 7 aurifabri faciūt protractiōes varias in metallis. Vñ Cant. p̄. Murenulas aureas faciemus tibi vermiculatas argento. glo. i. distinctas. 7 variatas. Alia trāslatio habet. Similitudines aurifabri faciemꝰ tibi cū distinctionibꝯ argēti ꝛc. Vel a vermiculo colore dī vermiculatus. q2 color ille tincturā variat 7 ab alijs distinguit. Itē vermiculatus pōt dici v̾miculis exaratꝰ.

Vermiculus.li.dimi.i. puus v̾mis. ƀm qḋ ponit̃. 2. Reg. 23°. ibi. Dauid aūt sedēs in cathedra sapiētissimus princeps int̃ tres: ipse est quasi tenerrimus ligni v̾miculus. vbi dicit mgr̄ i historijs. Cōpat̃ aūt Dauid vermiculo ligni q̄ teredo ul̾ terebella dī. q̄ mollis durū lignū pforat. vñ dū tangit̃ nil mollius illo. dū vero tangit. nihil durius. Sic Dauid in ꝓssuris 7 domi. 7 circa sbiectos māsuetior fuit cęteri i throno. 7 cōtra hostes nullus eo acutior. Et cōmendat̃ h Dauid in tribꝯ. scilȝ in sapiā et hūilitate 7 fortitudine. Item v̾miculus dī rubeus color. Nā gręci coccū. nos rubeū siue vermiculū dicimꝰ. Est vo v̾miculus tinctura ex siluestribꝯ frondibꝯ. in q̄ lana tingit̃ q̄ v̾miculū appellat̃. Itē dicit Pap. Vermiculȝ tinctura ad silitudinē

Vermis.mis.mas.ge. ē aīal qḋ ple (v̾mis rūq3 de carne vel ligno. ul̾ d̾ q̄cūq3 re terrena sine vllo cōcubitu gignit̃. licȝ q̄nq3 de ouis nascat̃. vt scorpio. Et sūt v̾mes aut terrę. vt scorpio. aut aquę. vt sanguisuga. aut aeri. vt aranea. aut frondiū. vt eruca. aut lignoꝝ. vt teredo. aut vestimētoꝝ. vt tinea. aut carniū. vt emigrareus. lumbricꝰ ascarię. costi. pediculus. pulices. lēdes. tarmus. catimus. vria. cimex. Et dī vermis a verrēdo. q2 nō vt serpēs aptis passibꝯ. ƀ squamaꝝ visibꝯ repit. q2 nō ē illi spinę rigor. ƀ in directū corpusculi sui ptes q̄dati porrigēdo cōtractas. ꝯhendo porrectas motū explicat. sicq3 agitatꝰ verrēdo plabit̃. Vl̾ dī v̾mis. q̄si v̾nis. q2 i vere exeat.

Verna.nę. famulus pulcer seruiēs. 7 dicit̃ a verno.nas. q2 vernat in domo militū seu diuitū pulcritudine vestū. Et hic v̾nula

le.ꝛ hicꝛ hec vernacula.le.dimi.ꝛ hic ver/
naculus.li.ꝛ h vernacula.le.i.famulus vel
famula.ꝛ ꝓpꝛie in domo natꝰ vel nata.vel
nutritꝰ vl' nutrita ſm Hug. Vñ Gen.14°.
di. q Abraã nũerauit expeditos vnacu/
los ſuos trecẽtos decẽocto. Itẽ verna eſt
ſeruus ex ancilla in domo natus. Jñ ver/
naculus dimi.eſt paruus ſeruus.

Vernꝰ.na.nũ.ad ver ptinẽs.vl' clarꝰ.ſplen/
didus.delectabilis. vt Vernꝰ dies.vnũ
tẽpus. Vñ Eccl.50. In diebꝰ vernis. Jñ
h ꝛ h vnalis. ꝛ h le.i eodẽ ſenſu.ꝛ pđ.na.

Veroſitas.tatꝭ.fe.ge.i.vitas.ꝛ di a veroſus

Verpus.pi.di tius digitꝰ.q alias di me/
diꝰ vl' ipudicꝰ. Et ſic di a verrẽdo podicẽ.
Percuſſit eñi deus iudeos in poſteriora.ꝛ
oꝑpbꝛiũ ſempitnũ dedit illis. Nã ſingul'
ãnis i crucifixione dñi emittũt ſanguinẽ
p poſteriora.quẽ cuꝫ medio digito repo/
nẽdo verrũt eo digito podicẽ. ꝛ idẽ dicꝰ
ẽ verpꝰ.qi verrẽs podicẽ. vñ adhuc ille di
gitus i oꝑpbꝛiũ oſtẽdit' iudeis.quẽ ſi aliq
iudeo oſtenderis.minꝰ vt fert' te diliget.
Hic Iuuenal'. Mediũq; oſtẽdẽt vnguẽ.
Hoc faciebat Demetriꝰ fortunę.ſalꝫ ꝓtẽ
debat ei mediũ digitũ i oꝑpꝛobꝛiũ ſicut fit
iudeis.p h eã cõtẽptibilẽ eſſe oſtẽdẽs. Et
hinc etiã ẽ q verpus inenit' p iudeo. Vñ
Iuuenalis. Queſitũ ad fontẽ ſolos dedu
cere verpõs.gloſandũ.i.iudeos.

Verres.ris.maſ.ge.di porcus cũ teſticulis
ꝛ di a vires.eo q magnas vires habeat.
Jñ verrinꝰ na.nũ.pe.pđ. Itẽ verres.ꝓpꝛiũ
nomẽ cuiuſdã viri. Inde ſit' verrinꝰ.na.
nũ. Et hę verrinę.naꝝ. quidã liber quẽ Ci
cero fecit contra Verrem.

Verriculũ.li. di illud cũ q domus purgat'.
vel qđdã genꝰ retis.vl' nauis piſcatoria.

Verruca.cę.fe.ge.di puſtula carnẽ ſuperce
dẽs.q etiã porrũ di. Et ponit' qñq; p qđdã
vehiculo. Jñ vrucoſus.ſa.ſũ.i.verrucis ple
nus.tuberoſus.vl' inequalis.incomptus.

Verſiculus.li.dimi.i.paruus verſus.

Verſil'.lis.ꝯ.t.ꝛ h le.pe.coꝛ.i.facil' ad vtẽdũ

Verſipellis.lis.ꝯ.t.ꝛ h le.i.aſtutus.ſubdolꝰ
malicioſus.deceptoꝛ.ꝛ di a vto.tis.ꝛ pell'.
qꝛ i diuiſis vultũ ꝛ mẽtẽ vtit.uel qꝛ dũ di/
uſis decipit modis i varias pelles ſe trãſ/
ũtit. Vñ ꝓu.14°. Et ꝓfert mẽdacia vſipell'

Verſus.ſus.ſui.actus vel paſſio vtẽdi. Di
vſus q cõſtat ex oꝛonibꝫ vſq; ad diſtin/
ctionẽ.et ipſa diſtictio. Et vſus q cõſtat
ex pedibꝫ Itẽ vſus inenit' p oꝛdine. Vñ.3.
Reg.7°. Septena vſuũ retiacula. Item
verſus.ſa.ſũ.ponit' ſepe pro adũbio q̄litatꝭ
vl' loci.ꝛ cõſtruit' cũ actõ.vt vſũ vl' verſus
ciuitatẽ.vl' illũ. Sꝫ ponꝰ ẽ ꝓpoſitio qñ re/
git caſuꝫ ſm Donatũ.ꝛ di a vto.tis. Itẽ
vſus.ſa.ſũ.põt deſcẽdere.a vergo.gis.ꝛ a
verro.ris.ꝛ tũc ſapit ſigtiões ꝓdictoꝝ v/

Verſutꝰ.ta.tũ.pe.pđ.i.aſtutꝰ.cõtoꝛ/ (boꝝ.
tus.ſbdolus.deceptoꝛ. ꝛ di a vto.tis. qꝛ
eius mẽs i q̄libet actu ad quãlibet fraudẽ
vtit'. Jñ h vſutia.tię.i.aſtutia.toꝛta ſnia.

Vertebra.brę.di a verto.tis. (deceptio.
Et ſũt vtebrę ſũmę oſſiũ ptes nodis groſ
ſioꝛibꝫ cõglobatę.ſalꝫ ipſę iũcturę oſſiũ.
qꝛ ad inflectionẽ mẽbꝛoꝝ vertũt'. vñ ſępe
cardo di vtebra.qꝛ vertit'.ꝛ coꝛ.te.

Vertex.ticꝭ.fe.ge.ea ps capitꝭ.q capilli col/
ligũt'.ꝛ ad quã cęſaries vertit'.ſalꝫ poſtre/
ma vel ſũma. Et nõ q vertex ſępe accipit'
p vtigo.qđ antiq dicebãt voꝛtex ꝛ voꝛ/
tigo. Vñ Sap.17°. Lignũ curuũ ꝛ voꝛti/
cibus plenũ. Itẽ vertex aliquãdo ponit'
pro toto capite.ꝛ coꝛ.penul'.genitiui.

Vertibulũ.li.pe.coꝛ.idẽ ẽ qđ vertebra.vel
illud inſtrumẽtũ cũ quo carbones vertũt'
in foꝛnace.ꝛ dicit' a verto.tis.

Verticoſus.ſa.ſũ.i.ſupbus.vel cuꝰ capilli
in vertice cõgirant'.

Vertigo.ginis.i.globꝫ.cõuolutio.congira
tio.qñ fit i tra a vẽto.ꝛ i capite a moꝛbo.
Jñ vertigineus.nea.neũ. Et vertiginoſus
ſa.ſũ.q vertiginẽ capitꝭ patit'. Et inuenit'
aliquando vertex p vertigine. Itẽ antiq
dicebãt voꝛtex ꝛ voꝛtigo ſm Hug. Iſi/
doꝛus ãũt.4°.etymo.dicit. Vertigo ẽ qñ/
enſcunq; ventus ſurgit ꝛ terrã in circuitu
mittit.ſic ꝛ in vertice hoĩs arterię ꝛ venę
vẽtoſitatẽ ex reſoluta hũectatiõe gignũt
ꝛ in oculis giꝝ faciũt. vñ ꝛ nũcupata eſt.

Vertũnus.ni.maſ.ge. di deus mercatoꝝ.
a vertẽdis mercibꝫ. Et ponit' ſępe pro foꝛo
Vñ Oratiꝰ Vertũnũ ianũq; liber ſpecta/
re videri. Itẽ vertũnus di deꝰ ꝑncipioꝝ
vl' ãni.vl' diei.vl' alterius rei.ꝛ di ſic a ver/
tẽdis ãnis vel diebꝫ vel alijs rebꝫ. Et ſępe
ponit' pro ipſo anno vel die.

Veru.neu.ge.indecli.in ſingulari.ſꝫ i pl'i h
veru a.hoꝝ veruũ.his et ab his verubꝫ ir/
regularit' ſic coꝛnibꝫ.ſꝫ ſm cõem vſũ facit
verubus. Et eſt veru iſtrumẽtũ ferreũ vel
ligneũ quo carnes aſſant'.

Veruex.cis.maſ.ge.i.aries.ꝛ di a vires.eo
q omibꝫ cęteris ſit foꝛtioꝛ. Vel di ſic.eo q
ſit vir.i.maſculus.vel qꝛ vermẽ habeat in
capite q eũ arietare facit. Jñ veruecinus.
na.nũ. Et pđ.pe.gti.veruex. Vñ i Auroꝛa
Victima veruece ſigt' quę dat' arę.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Uerus.ra.rū.i.nō falſus·certꝰ·equus·inſtꝰ. Et ꝑd.ꝑmā. Unde Proſper. Arta via eſt vere que ducit ad atria vite. Uerus amor chriſti·vera eſt cuſtodia legis.

Uerutus.ta.tū.pe.ꝑd.i. veru armatꝰ. Itē hoc verutꝰ.ti. dī qͦddā genꝰ pili. Iñ verutulꝰ.li.dimi. Et verutatꝰ.ta.tū.i. veruto armatꝰ

Ueſanus.na.nū.q̇ ē ſine ſanitate aī·ſicut vecors ſine corde. vt.ff.de ꝟ.ſig.l.male. Iñ veſania.nie.i.inſania.ꝛ producit ſa.

Ueſculentus.ta.tū.i. delitijs ꝛ veſcis plenus.ꝛ dī a veſcus. Inde hec veſculentia.tie.i.delitiaꝝ ſiue veſcoꝝ copia.

Ueſcus.ſca.ſcū.i.comeſtibilis·ul' ad veſcendū habilis·veſcabilis.ꝛ dī veſcor. vel veſcꝰ.ſca.ſcū.i.delitioſus·ḡ alis. Iñ veſculꝰ.la.lū.di. Ul' veſca cōponit' a ve·qͦd ē ſine·ꝛ eſca·inde veſca·q̄libet ꝑua comeſtibilia q̄ſi nō eſca. vel q̄ſi velut eſca·vel ꝑua eſca.

Ueſica.ce.fe.ge.q̄ſi vas aq̄·dī qͦddā iteſtinū vbi colligit' vrina·ſicut in vētre cibus. Uñ dicit Iſidorus. Ueſica dicta·q̄ſi vas aq̄·qꝛ ſicut vas aqua·ita de renibꝰ vrina collecta cōplet'.ꝛ humore diſtēdit'·cuius vſus in volucribꝫ nō habet'. Itē veſica dī eleuatio ꝛ inflatio cutꝭ·q̄ ſilit' plena ē aq̄ſi humori. Uñ Exo.xꝰ. Erunt in iumentis ꝛ hoībus vlcera ꝛ veſice turgētes. Et ꝑduc̄ pen. Uñ Oratius in ꝑͥ ſermo. Nā diſploſa ſonat quātū veſica pepedit.

Ueſicula.le.dimi.i.ꝑua veſica. Itē veſicula dī illa tenuiſ pellicula·veſice formā habēs q̄ eſt in gutture auis·i q̄ cibaria cōgregāt' De q̄ Leuiti.ꝑͥ. Ueſiculā ꝟo gutturis ꝛ plu

Ueſpa.pe.aīal ē exiguū ꝛ vo/ (maſ ꝑijcet latile aculeis venenoſū·qͦd ex aſinoꝝ carnibꝰ putridis naſci dī.ꝛ dī a vi.ꝛ pero.tis. vel paro.ras.eo qꝛ vi petat·vel vim paret Eſt ḡ aīal volatile valde violentū. Inde hoc veſpariū.rij.nidus veſparū.

Ueſpelio.onis.maſ.ge.dī ſepulcroꝝ violator·ſcilꝫ q̇ mortuos expoliat.ꝛ dī a veſtis ꝛ ſpolio.lis.vel a violo.las.ꝛ ſepulcꝝ·ul' a vebo.bis.qꝛ violat ſepulcrū.ꝛ ſepulti ve/

Ueſper.ris.neu.ge.ꝛ hic veſperus (ſtē vebit ri.ꝛ veſp.ri.ꝛ hic veſpugo.ginis.noīa ſunt vnius ꝛ eiuſdē ſtelle q̄ in nocte poſt ſolē apparet.ꝛ in mane aū ſolē. Uñ i mane dī lucifer·ul' phoſphoros. Et dicūt q̇dā qꝛ hoc nō pōt eſſe i eodē tēpore qꝛ eadē ſtella i ſero ſeq̇t' ſolē ꝛ i mane ꝑcedat·ſꝫ hoc cōtingit i diuſis tpibꝫ. Alij dicūt qꝛ mcuriꝰ ꝛ venꝰ cū ſint ſatellites ſol'·q̄nq̄ ſūt ita diſpoſiti vt venus ꝑcedat ſolē. ꝛ mercurius ſeq̇t'. vel ecōuerſo.ꝛ tūc vna illaꝝ ſtellaꝝ·ſalicꝫ illa q̄ ſeq̇t' ſolē videt' i ſero poſt ſolē·illa ꝟo q̄ ꝑcedit in mane videt' aū ſolē. Sꝫ quia ille due ſtelle ſūt ꝯſiles in ſplēdore ꝛ quātitate·credit' qꝛ eadē ſtella ſit ꝛ i ſero pꝰ ſolē ꝛ i mane aū ſolē. Aliꝰ aūt philoſophātibꝫ placuit qꝛ vna ꝛ eadē ſtella ſit·ſalicꝫ venꝰ q̄ in ſero ſeq̇t' ſolē.ꝛ in mane ꝑcedit ſolē.ꝛ i eodē tēpore āni·ē ꝟo altior ſole·aū q̄ cōtingit qꝛ inſil' veniūt ad occaſū·qꝛ venus eſt altior·diutius videt' in ſero q̄ ſol. Eadē ratiōe ꝛ citius videt' in mane·q̄uis eque cito motu diſcurrāt. Et ad hoc oſtendēdū ſatis familiare inducit' exēplū. Nā citꝰ videmꝰ aſcēdentia remota q̄ ꝓpinq̄. ꝛ diutius videmꝰ deſcendētia remota q̄ ꝓpinq̄ q̄uis eq̄ ꝛ pari motu icedāt. Dī ḡ venus i ſero·heſperꝰ.ꝛ veſꝑus.ꝛ veſp.ꝛ veſꝑugo·ſꝫ in mane lucifer vel phoſphoros.

Ueſpera.re.fe.ge.idē eſt qͦd heſpera·ſcilꝫ tēpus ꝛ hora q̄ ē int' diē ꝛ noctē·ul' int' noctē ꝛ diē. ꝛ dī ab heſpera·ſubtracta.h. ꝛ loco illiꝰ.u.cōſonāte poſita. Et nō qꝛ gtīs huiꝰ noīs·ſcilꝫ veſpere ponit' adūbialit' in euangelio Matth. Ueſpere aūt ſabbati.ꝛ ſiḡt in tēpore.ꝛ ad ipſū fit relatio ꝑ q̄ noīaliter poſitū qͦd ſeq̇t' q̄ illuceſcit in ꝑma ſabbati Sicut ad hoc nomē romā poſitū adūbialit' fit ꝯſilis relatio·cū dī: Iſte vadit romā q̄ eſt caput mūdi.ꝛ fit relatio ad nomē īfra poſitū·nō ex eo qꝛ ponit' adūbialit'·ſꝫ ex eo qꝛ eſt nomē ꝛ quādā vim noīs ibi retinet. Itē veſpera ꝛ veſperus diūſiclinia ſunt. Illud eni ſiḡt i ſingulari q̄ i plurali. Nā hec veſꝑe.raꝝ. ſiḡt illud tēpus i quo cātat' illud officiū. Hi veſperi.roꝝ.ipſū officiū. Ueſperi ſiq̇dē cantant'·ſꝫ veſpere pulſant'. Uñ. Ki.roꝝ.cātāt·re.raꝝ. tympana pulſant. Quidā tñ nō diſtinguūt int' veſꝑas ꝛ veſꝑos quātū ad officiū. Itē a veſꝑa ul' veſꝑus·dī hoc veſꝑeꝝ.ri.obſcuritas q̄ fit ex int'poſitione nubiū int' nos ꝛ ſolē ꝛ lunam quacūq̄ hora diei ul' noctis.ꝛ hoc veſpere ꝛ hoc veſp.ris·qͦd ſiḡt horā qua ſol incipit declinare ad occaſū. ꝛ durat vſq̄ ad crepuſculū. Et veſperi dtūs inenit' poſitus adūbialiter·ſicut ſorti vt dicit Priſcianꝰ in.i5. libro. Et hoc veſpe idedinabile.ꝓ hora pulſandi. Et licꝫ hec uocabula diſtincta ſint·tñ cōfūdūt' ſepe apud autores.ꝛ ꝓ ſe iuicem poſita inueniunt'.

Ueſperta.te.dī dea illius hore q̄ eſt int' diē ꝛ noctē.ꝛ dī a veſꝑa. Iñ veſptinus.na.nū Et hec veſptina.ne.i. cena in ſero i veſpera. ꝛ ꝑduc̄.penul'. Itē in qͣdrageſimo ſic dī. Eſt

veſperta dea· dicat᷑ ⁊ heſperus aſtrū.
Veſptilio. onis. epiceni ge. dicit᷑ auis ve/ſpere volans· auis lucifuga· muri ſilis. De hac aue dicit Baſilius in octaua omelia hexameron. Veſptiliones nō minuſ quadrupedes ſunt ꝙ̄ pēnatę· q̄s etiā ſolas ex auib᷒ oībus dētes habere cōſtat. ⁊ catulos ꝓcreare ferūt᷑. ⁊ in aere nō plumis· ſed quadā mēbrana pellicea vti ꝛc.
Veſpetū. ti. neu. ge. locus vbi veſpę abundant. ⁊ dī a veſpa. ⁊ producit penul᷑.
Veſpecula. lę. dimi. i. parua veſpa.
Veſta. ſtę. fę. ge. q̄dā dea paganoꝝ· ſ. ſalz t̄ra ⁊ dī a veſtio. ſtis. eo ꝙ veſtiat᷑ herbis ul᷑ varijs alijs reb᷒. Vel dī a vi. ⁊ ſtando· eo ꝙ ſua vi ſtet. Jn̄ h̄ ⁊ hęc veſtalis. ⁊ h̄ le. Et vt dī· deę veſtę ſeruiebāt virgines.
Veſtiarius. rij. q̄ p̄eſt veſtib᷒. ⁊ dī a veſtis Et h̄ veſtiariū. rij. loc᷒ vbi veſtes reponūt᷑ vel vbi induūt᷑. Et fac᷑ vtūs veſtiarie· vs in. e. Si aūt ſit ꝓpriū nomen facit vtm̄ in. j veſtiari· remota. vs.
Veſtibulū. li. pe. cor. eſt exterior ps domus ſicut eſt porticus. ⁊ dī a veſta dea· q̄ ē veſtę deę cōſecratū· ul᷑ q̄ veſtibulū ꝑus fuit factū in tēplo deę veſtę· vel q̄ in illa pte templi ſolet eſſe imago eius· quaſi veſtę ſedibulū· vel quaſi veſtę ſtabulū. Vel dī a veſtio. ſtis. eo ꝙ veſtiat domū. Vl᷑ ꝓp̄e ſic dī porticus in qua veſtimur. Vel dī a ve· qđ eſt ſine. ⁊ ſto· quaſi ſine ſtatione· q̄ introeūtes nō ſtant in illa pte neq̧ morāt᷑ ſꝫ tranſeunt in interiorē partē domus.
Veſtigiū. gij. neu. ge. dī ſignū pedis· prima planta expreſſū· dictū ſic· eo ꝙ vię p̄currentiū veſtigijs veſtient᷑. i. agnoſcāt᷑. Vn̄ ⁊ ſępe veſtigiū dicit᷑ ſignū.
Veſtimētū. ti. neu. dī oē illud qđ induimus.
Veſtis. ſtis. fę. ge. idem.
Veſtimenta interpolata dicuntur veteres veſtes iterū politę.
Veſtiplica. cę. pe. cor. mulier q̄ veſtes plicat
Vetellus. la. lū. i. vetulus. ⁊ dī a vetus.
Veteran᷒. na. nū. i. ſenex· detritus· emerit᷒.
Veterani ſūt milites emeriti. i. extra militiā ꝓpt᷑ ſua merita poſiti. C. de vetera. in rub. Et in legenda ſancti Martini. vbi dī· ꝙ impator p̄cepit ꝙ veteranoꝝ filij ſciētijs militaribus implicarent᷑.
Veterator. toris. maſ. ge. in malis inueniendis ⁊ ſtatuendis pſeuerās. ⁊ dī a vetero. ras· eo ꝙ ſit multi ⁊ veteris vſus i malicia inſidiator· callidus.
Veternū. ni. neu. ge. q̄dā infirmitas q̄ facit hoīez diu languere ⁊ pigrere. ⁊ iuuenē videri ſenē. ⁊ dī a vetus. Et ponit᷑ ſępe ꝓ pigritia. Vel etiā dī ſic q̄libet īfirmitas quā habent veteres ex conſuetudine· ſicut eſt obliuio· grauitas· guttoſitas. Vn̄ Orati᷒ Cur me funeſto ꝓperant arcere veterno. Jn̄ veternus. na. nū. ⁊ veternoſus. ſa. ſū. q̄ talē morbū patit᷑· ānoſus· vet᷒. Vn̄ Aug᷒ in Joāne i omel᷑. de nuptijs. Quid dicis ſerpēs veternoſe: Jtē Terēti᷒ i eunucho Hic ē viet᷒· vetus· vetnoſus· ſenex. Et ſic diſtingue. Vetus ē cōuitij· q̄ſi cōtēptibil᷑ Veternoſus ex morbo. Senex ętate. ⁊ eſt reuerentię. Jn grecismo autē dicit᷑: Nō veteri puerum ſimilem facit eſſe veternū. Dicas· qđ patit᷑ dicat᷑ q̄ſq̧ veternus.
Veteroſus. ſa. ſū. i. vetuſtus vel vetuſtate plenus.
Veteratus. ta. tū. i. antiquus.
Vetitus. ta. tū. i. ꝓhibitus. ⁊ dī a veto. tas. Et cor. pe. Vn̄ Proſper. Nō iuſtis vetitis abſtinuiſſe ſat eſt.
Vetulus. la. lū. i. aliquātulū vetus.
Vetus. teris. oīs ge. qđ antiq̄ dicebāt vet᷑ ra. rū. i. ſenex· antiquus. ⁊ dī a veto. tas. q̄ taliū eſt ꝓhibere a delictis. Et cōponitur ꝯuetus. ⁊ puet᷒. i. valde vetus. ⁊ cor. ve.
Vetuſtas. tatꝭ. i. ſeniū āntiq̄tas. Vn̄ Lucan᷒ in 4ᵒ: Huic qui veteris cuſtos famoſa vetuſtas
Vetuſtus. ſta. ſtū. i. ātiqu᷒. ⁊ cōpat᷑ vetuſtior. ſim᷒. Vn̄ Job. 15ᵒ. Multo vetuſtior es ꝙ̄ p̄res tui. ⁊ dī a vetus. Et cōponit᷑ ꝯuetuſtus ⁊ puetuſt᷒. i. valde vetuſtus
Vexillifer. ra. rū. pe. cor. i. ferēs vexillū.
Vexillū. li. dī a velū· q̄ſi ꝑ diminutionē· q̄ſi velulum. Jnde hoc vexillulū aliud dimi. Et vexillarius. ria. riū. i. ad vexillū ꝑtinēs vel vexillum portans.

V ante J

Via vię dī a veho. his. q̄ ꝑ eā aliq̄d vehit᷑ ⁊ portat᷑. Vel dī via· q̄ſi vehicula. Et eſt ꝓprie via q̄ pōt ire vehiculum. vn̄ ⁊ dī ſic ab incurſu vehiculoꝝ. ⁊ eſt nouē pedū· et capit duos actus. vt ꝑ cōtrariū veniētia iumēta tranſire poſſint. Jn̄ h̄ ⁊ hęc vialis ⁊ hoc le. Et hic viator. tori. Jtē via eſt ius eūdi· ābulādi· vehēdi vehiculū. ⁊ iumētū ducendi· ita ꝙ ille cui cōpetit ius vię poteſt illa facere.
Viaticū. ci. neu. ge. dī victus q̄ neceſſarius eſt in via ad expendēdū. ⁊ defert᷑ in via. ⁊ dī a via. Vn̄ ⁊ viaticū dī corpus dn̄i· q̄ dī a via. Vn̄ ⁊ viaticū dī corpus dn̄i· q̄ ꝓpoſitū ē nobis victus i via. Et hinc viaticus. ca. cū. in via neceſſarius. ⁊ delatus· ul᷑ in via ſuſtentatus.
Vibicoſus. ſa. ſū. i. vibicibus plēus.

Vibix.cis.i.frutex in petroſa tra. ul' minuta uirga. vel inciſio.7 veſtigiū qđ fit in carne ex virga. Et ponit' p qualibet inciſione. Et pđ.penul.gti.Vnde Perſius. Si puteal multa cautus uibice flagellas.

Vicaneus.nea.neū.i.uicinus Et componit' cōuicaneus.nea.neū.Vicanus.na.nū.idē.

Vicarius.rij.ſm Goff.eſt q̄ uices alicuius gerit.ſiue in officio cōtētioſo.ſiue nō contētioſo.ut.C.de offi.eius q̄ ui.gerit.p to. Et ſūt quattuor ſpecies uicarioꝝ. Quidā ſunt ꝑpetui ad parochiales eccleſias conſtituti.ut in.c.S.ꝑpetuus.de ſi.inſtru.et.c.extirpande.de ꝑben. Quidā nō ꝑpetui.ſ ad aliq̄s actus cōſtituti.ut tēporales.De q̄b i.c.ꝯuenit.de app.Et iſti dicūt' mercēnarij.vq.q.i.nihil. Quidā ſūt ſpāles nō ad curā.ſ ad certū locū.articulū vel actū cōſtituti.de q̄b i.c.tua.de offi.uica. Quidā.nec perpetui.nec ad curā.nec ad certū actū ſ gnāliter dāt' ad oīa.ut uicarij in curijs epoꝝ.De hoc glo.optima in cle.q̄ de eccleſijs.de offi.uica. Item uicarij dicunt' illi q̄ ut cuiuſcūq; uicē cōpleāt ul' gerāt ſūt cōſtituti.Vñ uicari9 dī q̄ſi uicē gerens.

Vicecomes ſm ſpe.c.ti. dī ille cui dñs temporalis cōmittit executionē iuriſdictiōis ſue in aliq̄b caſtri.7 ſic talē uocāt vulgarit' lōbardi 7 aliq̄ in p̄rimonio btī Petri.

Vicecomitiſſa.ſę.fę.ge.uxor vicecomitis.

Vicedominus ſm ſpe.c.ti.ꝑprie ſm iura eſt q̄ ꝑeſt reb episcopalib.lxx.diſ.colonus

Vicenus.na.nū.penul.pđ.i.res uiginti.vel ꝑtinēs ad uiginti.Vnde Judith p̄. Vicenoꝝ pedū ſpacio tendebat'.

Vices ul' uix in ntō.gtō uicis.ſ ntūs uix nō eſt in uſu.i.alternationes.7 dī a uinco.cis.

Vicia.cię.fę.ge.qđdā gen9 legumis.7 dī a uice.q: uice panis ea utūt' in q̄buſdā locis Vel uicia dī.quaſi uitioſa.q: mala ē. vel uicia dī a uictoria quā antiq̄ uiciaꝫ dicebant. Jn̄ uicia.quaſi uictorialis.q: uictores olim ea ſolebāt coronari. Jn̄ uicioſus ſa.ſū. Inuenit' ſ uitiū.tij.Vñ. Eſt uitium crimen.uiciū q̄ꝫ dicito ſemen.

Vicinia.nię.dī a uicinus.Et eſt uicinia pximitas locoꝝ.vicinitas ꝟo regio uicina ē.

Vicinus.na.nū.dī a uicus.Et ſ uicinus ni.7 ſ uicina.nę.ſbſtātiue.Et ſ uicinitas.tatis Et vicinulus.la.lū.Et pđ.pe.Vñ Ouidi9 de arte.Viciniūq; pecus grādius vber hꝫ Et dī vicin9.q̄ i vico natus.7 eſt etymo.

Vicini ſm Bar.in.l.ſi tertius.ff.de aq̄ plu.arcen.dicūt' quouſq; vox hōis exclamātis audiri pōt.l.i.§.eodē tecto.ff.ad ſyllei.et ītelligit' de voce cōi.nō nimis gracili.nec nimis tubali.ſicut vox tauri.Etiā dū clamās medio modo ſit.nec ī tecto ul' apice turris.nec in cellario.

Viciſſitudo.dinis.fę.ge.i.vicis altnatio.7 dī a vice. Jn̄ viciſſitudinari9.ria.riū.i.vicē ꝑhēs.vel vicē dñi vel alterius agens.

Vitiū.tij.i.crimen.vide in vicia.

Victima.mę.dī ſacrificiū p hoſtib victis ſicut hoſtia.p hoſtib vincēdis.Vñ q̄dā. Victima pro victis dat'.hoſtia p ſuperandis. Et erāt victima maiora ſacrificia q̄ꝫ hoſtię. Inde ſ 7 hęc victimalis.7 hoc le.

Victor.toris.maſ.ge.dī q̄ vincit 7 ſupat hoſtem. Jn̄ victrix.tricis.mulier quę vincit. Et hęc victoria.rię.quaſi vi 7 virtute acq̄ſita. Hoc eſt ꝟo ius gentiū.vim vi repellere. Nā turpe erat dolo. Jn̄ victorioſus.ſa.ſū.i.victoria plenus. Jn̄ ſ et hęc victorialis.et hoc le.Et nō q: palma notat laudem.belli victoria finem.

Victoriola.lę.dimi.i.parua victoria.

Victuarius.ria.riū.ad victū ꝑtinēs.7 dī a victus.Et hic 7 hęc victualis.7 hoc le.idē.

Victurus.ra.rū.eſt ꝑticipiū duoꝝ ꝟborū.ſcilꝫ de viuo.uis.7 vinco.cis.7 ſm ſ pōt diuerſa ſigre.ſicut 7 ꝑdicta verba.

Victus.tus.tui.dī a viuo.uis.7 dicit' ꝑprie victus.q: vitā tenet 7 ſuſtentat.Et victus noīe intelligit' oē illud qđ neceſſe eſt hoī ad viuēdū. Itē victus pōt declinari mobiliter.vt victus.cta.ctū.i.ſupatus.7 dicit' a vinco.cis.

Viculus.li.dimi.i.paruus vicus.

Vicus.ci.maſ.ge.dī villa extra ciuitatem. Prope vici.7 caſtella 7 pagi ſūt.q: nullā ciuitatis dignitatē habeāt.ſ vulgari hoīuꝫ cōuentu incolūt'.7 ꝑpter paruitatē ſuis ciuitatibus attribuūt'.Et dī vicus.quia ſit vice ciuitatis.vel q: habeat vias tm̄ ſine muris. Vici etiā dicūt' paruę habitatiōes ciuitatis a via cui inſident.vt Iſte ſtat in tali vico.i.in tali loco. Vię ꝟo ſunt inter vicos ipſa ſpacia.ſ maiora 7 latiora ſunt platęę. Et producit primā vicus. Vnde Oratius in epi. Quid vici pſūt aut horrea ſi metit orcus. Grandia cū paruis nō exorabilis auro.

Vidua.duę.dī q̄ſi viridua.i.a viro idua ta.i.diuiſa. Nā iduo.as.i.diuidere.ſeparere. Proprie q̄dē vidua dī q̄ cuꝫ viro diu fuit.nec circa conſortiū alterius viri poſt mortē p̄mi coniugis adheſit. Nā q̄ alteri p9 mortē p̄ori viri nupſerit vidua nō erit

Et inde vidu⁹.dua.duũ.Et viduo.duaſ.
i.viduã reddere.qd̓ fit cũ q̇s viꝝ alicuiuſ
occidit. Jñ uiduatus.ta.tuz.Et dĩ mulier
uiduata.deſolata.uiro nudata.

Vietus.ta.tũ.i.curuus.7 q̄ſi ligatus.7 dĩ a
uieo.es. Jtẽ uietus.i.uita tot⁹ euacuatus.
vel uietus dĩ a uia.i. debilis ĩ uia. ĩcurua/
tuſ.infractus eũdo. Vñ Terẽtius ĩ eunu/
cho. Vic ẽ uiet⁹ vetus veternoſus ſenex.

Vigil.lis.cõis ge.q̇ vel que uigilat. 7 ꝓprie
cã cuſtodię.7 dĩ a uigilo. Jtẽ uigil cõpo/
nit̃.puigil.i.valde vigil.7 coꝛ.penl̃.gti.

Vigilax.lacis.oĩs.ge.ad uigilandũ parat̃
q̇ ſepe vigilat. 7 multũ uigilare poteſt.

Vigiliũ lij.neu.ge.7 h̃ vigilia.lię.i eodẽ ſen
ſu.ſcilz uigilatio.ul̓ ipſi uigiles.7 hora ui/
gilib⁹ diſtincta ad uigilandum. Vigilia
etiã dĩ dies ꝓfeſt⁹.ſalicz ꝑm⁹ dies añ fe/
ſtũ.q2 tũc in ſero uigilię uacamus. Ponit̃
etiã uigilia ꝓ cura.cupiditate.pſeuerãtia.

Viginti.oĩs.ge.pl̄alis nũeri.7 indeclinabi/
le.7 cõponit̃ a bis.7 gẽtos qd̓ eſt decẽ.Et
dĩ uiginti.q̄ſi biginti.v.ꝓ.b.poſita. Jnde
uicies.adũ. Et uiceſimus.ma.mũ.uigetu/
plũ.Et cõponit̃ uigintiunus.na.nũ.

Vigoꝛ.goꝛi.maſ.ge.i.uiuacitas.uirtus.fir/
mitas.fortitudo.7 dĩ a uigeo.ges. Et hic
uigoꝛoſus.ſa.ſum.i.plenus uigoꝛe. Jnde
h̃ uigoꝛoſitas.tatis.

Vilis.lis.9.t.7 h̃ le.i.abiectus.deſpectus.7
dĩ a villa.q2 nullius vrbanitatꝭ eſt.Et cõ/
ponit̃ ꝯuilis.i.ualde uilis.Tãuilis.

Villa.lę.fę.ge.dĩ a vallis.q̄ſi vallata.eo q2
vallata ſit ſolũ vallatione valloꝝ.7 non
munitione muroꝝ. Jñ villanus.na.nũ.

Villicus.ci.maſ.ge.ꝓprie villę gubernatoꝛ ẽ
vñ dĩ villicus.q̄ſi villę cuſtos. Sz q̄ñqꝫ
villic⁹ dĩ diſpẽſatoꝛ vniu̓ſę dom⁹ 7 oĩuz
poſſeſſionũ 7 villaꝝ. Jñ h̃ villica.cę.vxoꝛ
villici.vel q̄ tale officiũ exercet.

Villoſus.ſa.ſũ.i.villis plenus.7 dĩ a villus

Villula.lę.dimi.i.parua villa.

Villũ.li.dimi.a vinũ.i.paꝝ vini.ul̓ paruũ
vinũ.ul̓ vinũ mixtũ cũ aqua. Et vt dicit
Priſcian⁹ in.2⁰.libro. Jn nus vel in na ul̓
nũ deſinẽtia ſi faciũt diminutiua.abiecta
n.duas aſſumũt.l. vt bonus.bellus.bona
bella.vinũ uillum.

Villus li.maſ.ge.dĩ pilus ul̓ flocculus lanę
de vellere ouis.ul̓ etiã floccus quoꝛũlibet
piloꝝ.7 maxime ſi eſt lõgus 7 dependẽs.

Vimen.inis.neu.ge.mollis virga 7 viridis
7 dĩ a vireo.res. vel ſic dĩ.eo q2 vĩ habe/
at multã viroꝛi. Natura eni ei⁹ talis ẽ.vt
etiã ſi arefactũ abluat̃ vireſcat.7 coꝛ.penl̃.
gti. Jnde vimineus.nea.neũ. Et hoc vi/
minetũ.ti.locus vbi vimina creſcũt. Et h̃
7 hęc viminalis.7 h̃ le.Et h̃ viminalis.lis
quidã mõs in romana ciuitate.ſic dictus
ab abundantia viminũ.

Vinaciũ.cij.neu.ge. dĩ poſterius vinũ.qd̓
etiã uinaceũ dĩ.7 ẽ q̄ſi fex totius vini.vel
illud qd̓ remanet poſt expreſſionẽ uini.7
ꝓijcit̃ ex. ſm Hug. Et Pap. dic̃. Vina/
cia ſũt q̄ remanẽt ĩ uuis q̄ñ ꝓmũt̃ a vino.

Vinaliũ.lij. vel potius in plurali tãtũ: hęc
vinalia.lioꝝ.vel liũ.dĩ feſtũ vini.

Vinaria.rię.fę.ge.dĩ cellariũ vbi vinũ re/
ponit̃.vel vendit̃.7 dĩ a vinũ.

Vinaria.ꝓprie ſũt toꝛcularia ſeu dolia 7 cę/
tera vaſa vini.q̄ etiã ad aliũ vſũ trãſferri
poſſunt. Et tandiu vinaria dicunt̃.q̄diu
vinũ habent.vt.ff.de ꝟ.ſig.l.vinaria.

Vinarij.dicunt̃ ebrioſi. Etiã vinarius eſt
hoꝛtus vbi creſcat vinũ.

Vinctus.cta.ctũ.i.ligatus.vinculatus.7 dĩ
a vincio.cis. Vinct⁹ etiã ꝑ ſe ſigt̃ cõpedit⁹
vel ligatus ex aliq̃. Ligatus aũt nõ tm̃ h̃
modo.ſꝫ etiã qualitercũqꝫ vinctũ indicat

Vinculũ.li.neu.ge. qd̓ 7 h̃ vinclũ.li. ꝑ ſyn/
copam dicit̃.i.ligamen.

Vindemia. mię.fę.ge.dĩ vuarũ collectio.

Vindex.cis.i.vindicatoꝛ vel coꝛrectoꝛ.

Vindicta.ctę.fę.ge.i.punitio.pena.ſuppli/
ciũ.vltio.7 dĩ a vindico.cas. Jtẽ vĩdicta
aliq̃ñ dĩ virga ꝑtoꝛi.ſcilz rudis.qua ſerui
ꝑcuſſi liberabãt̃.7 inde libertatẽ acq̇rebãt
7 tũc dĩ a vendico.q̄ſi vendicta.q2 vendi/
cat libertatẽ. Vñ Perſi⁹. An dñm igno/
ras niſi quẽ vindicta relaxat.

Vinea.neę.dĩ locus vbi vites plãtãt̃.7 dĩ
a vinũ.q2 ex vino ꝓceſſum eſt ad vineã.
Jtẽ vinea ul̓ vinetũ dĩ loc⁹ vitib⁹ cõſitus
7 abũdãs. Jtẽ uinea dĩ aliq̃ñ q̄dã machi/
na bellica.q̄ a q̇buſdã catus dĩ.7 dĩ tunc
vinea.q̄ſi viminea.q2 d̓ trabib⁹ 7 q̄ñqꝫ de
aſſerib⁹ fit.7 hoĩes intus latẽtes appꝛopin/
quãt muro ciuitatꝭ ad effodiẽdũ. Et ĩ iſta
acceptione ponit̃ Ezech.26⁰. vbi dĩ. Et
vineas 7 arietes tẽꝑabit ĩ muros tuos ⁊c
Jtem Lucanus in.3⁰. Tunc adoptata le/
ui procedit vinea terra.

Vinellũ.li.dimi.i.modicũ vinũ.vel vinuz
aqua mixtum.

Vineola.lę.dimi.i.parua vinea.

Vineus.nea.neũ.de uino exiſtens.ul̓ uino
imbutus.qd̓ 7 vinulus.la.lũ.dĩ.

Vinitoꝛ.toꝛi.maſ.ge.q̇ cuſtodit vineas.q̄ſi
vineatoꝛ. Vel vinitoꝛ dĩ q̇ calcat vuas.7
dĩ a vinũ.Et idẽ ꝑt dici.q̇ cuſtodit uinũ.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Et cor. pe. gti vnitor. ſ in gtõ eã ꝑduc̃.
Vinoferus. ra. rũ. i. vinũ ferens. ⁊ cor. penl.
Vinolent⁹. ta. tũ. i. uino plen⁹. ⁊ dĩ a vinũ. ⁊ lẽtos. Jñ h̃ vinolẽtia. tię. i. ebrietas. Vñ j. Petri. 4° Qui ambulauerũt in luxurijs ⁊ deſiderijs ⁊ vinolẽtijs ⁊ comeſationibꝫ.
Vinoſus. ſa. ſũ. i. uino plen⁹. ebri⁹. uł ebrioſ⁹ Et cõpac̃. cui⁹ ſuplatiũ Plaut⁹ ponẽs ait Quid opus eſt verbis vinoſiſſima eſt.
Vinũ. ni. dĩ a vit̃. q2 de vite ꝓcedit. uł dĩ a vena. q2 ei⁹ potus cito venas repleat ſanguine. Cr aũt dĩ vinũ. q̃i i vite natũ. etymol. ẽ. Et ꝓd. ꝑmã. Vñ Ouidi⁹ de reme. Vina parãt aiũ; veneri ſi plurima ſumas
Viola. lę. fę. ge. q̃dã herba odorifera. cuius flos ſilr nũcupac̃. Et cor. pe. Vñ i Aurora Nobilior violis vę tibi parue Joſeph.
Violaceus. cea. ceũ. dĩ a viola. vt vẽſ q̃ violacea. i. a viol' facta. uł q̃i colorẽ violę hñs
Violens. lentĩ. oĩs ge. ⁊ violentus. ta. tũ. in eodem ſenſu. i. crudelis. malus. vi plenus Jñ hęc violentia. tię. i. vis illata.
Vipera. rę. fę. ge. q̇d dã genus ſerpentũ. a vi ⁊ pario dictũ. eo q2 vi pariat. Nã crepat dũ venter eius ad partũ ingruerit. catuli nõ expectãtes maturã naturę ſolutionem corroſis eius lateribus vi erũpũt cũ matris interitu. Ferc̃ aũt q̃ñ maſculus ore inſerto viperę ſemẽ expuat. Jlla aũt ex voluptate libidinis in rabiem verſa. caput maſculi ore receptũ ꝑcidit: Jta fit vt parens vterq3 pereat. maſculus dum coit. femina dum parturit. quę ferc̃ ſine uulua eſſe. ſicut maſculus ſine uirga. Ariſtoteles in libro de mirabilibꝫ auditionibꝫ dicit: Vipa in coitu caput viperę ſecat. ꝑpt' h̃ ⁊ filij ſic mortẽ patris nõ ꝑtrãſeũtes. vẽtrẽ matris rumpũt. Ex vipera fiũt paſtilli q̇ tyriaci vocanc̃ a grecis. Jñ vipereus. rea. reũ. ⁊ viperinus. na. nũ. penl. ꝑducta.
Vir viri. dĩ a vireo. res. q2 viret in multis reſpectu feminę. vel a vi. q2 maior vis ẽ in uiris q̃3 i feminis. Et dicic̃ uir multis modis. ſcilz ętate. ſicut ille dĩ uir q̇ ꝑuenit ad virilẽ ętatẽ. Vñ. j. Cori. 13°. Cum aũt fact⁹ ſũ vir. euacuaui ea quę erãt paruuli. Vir etiam diſcernit ſexum. ut cum dicic̃: Dubiũ eſt an iſte ſit uir an femina. Vir etiã3 ponic̃ pro uirtuoſo. Et vir dicic̃ ꝑ marito. ſ cũ adiũcto. vt vir meus vel tu⁹. Vñ. Vir nõt ętatẽ. ſpõſũ. ſexũ. ꝓbitatẽ. Et cor. pe. gti. Vñ. Arma virq3 cano. Jtẽ vir cõpõic̃. ſ duũuir. ri. Triũuir. ri. Quadriuir. ri. Quiq̇uir ri. Sextuuir. ri. Septẽuir ⁊c.

ſcilz q̇ duos uł tres uł q̃ttuor ⁊c. viros h3 ſub ſua ꝑtãte. Jñ h̃ duũuirat⁹. tus. Triũuiratus ⁊c. talis dignitas vel officiũ.
Virago. ginis. fę. ge. mulier fortꝫ. q̃ agit uirilia. i. opa uirilia. ⁊ maſculini uigoris eſt. Antiquitus eñ fortes femię ita uocabãc̃. Eua tñ dicta ẽ uirago. q2 de uiro acta. i. facta. ⁊ aſſũpta eſt. ſcilz de coſta Adę. Vñ Geñ. 2° Hęc uocabic̃ uirago. q2 de uiro aſſumpta eſt. Jn hiſtorijs autẽ ſic dĩ. Virago acta a uiro. ⁊ ſũptũ nomẽ ei⁹ ẽ a uiri noĩe. Et hęc denoĩatio ſimiliter eſt in hebręo. Js eñ uir dĩ. Jnde denoĩac̃ illa. ut a uir uirago. Hoc nomen ꝓpriũ illius fuit. nũc oĩu3 eſt cõe. Et eius ſyncopatũ eſt uirgo.
Virgines dicũc̃ q̃3 diu ſũt in ĩtegritate natiuitatis ſuę. fractę aũt dicũc̃ mulieres.
Virat⁹. ta. tũ. i. uirilis. ⁊ fortis. ⁊ dicic̃ a uir. Vel uiratus. i. firmus. ſecurus. Chryſoſtomus ſuꝑ Matth. Mulier uirata non facile decipic̃. Et Ecc̃. 28°. Lingua trita mulieres uiratas deiecit. Alia littera habet fortes pro uiratas.
Virbius. bij. maſ. ge. i. bis uir exiſtẽs. ſcilz q̇ binas habuit uł habet vxores. Vł etiã q̇ bis fecit facta uiro digna. vel q̇ reſuſcitatus eſt. ut Laçarus ⁊ Hypolitus.
Vires. riũ. ꝑlis nũeri fę. ge. dicũc̃ q̃i uirides a uireo. res. Et ſũt tm̃ corporĩ. ⁊ prod̃ ui.
Viretũ. ti. neu. ge. locus uiriditate plenus. ſcilz uiridariũ. ⁊ producit re.
Virga. gę. fę. ge. dĩ a uireo. res. Et dicunc̃ virgę ſũmitates ramorũ ⁊ arboꝝ. q2 uirides ſunt. vel q2 uim habent arguendi. q̃ ſi lenis ẽ uirga eſt. ſi nodoſa ⁊ aculeata ſcorpio recte dĩ. q2 acuto uulnere in corpus infigic̃. Jñ ꝟgoſus. ſa. ſũ. i. ꝟgis plenus.
Virgilocentonas. vide i homerocẽtonas.
Virgilius Publius Maro ortus fuit pie Virgilio. matre ꝟo Maia. fuit ciuis mãtuanus q̃ ciuitas eſt venetię. Diuerſis in locis litteris opam dedit. Nã ⁊ cremonę ⁊ mediolani ⁊ neapoli ſtuduit. Adeo autem verecũdiſſimus fuit. ut ex moribꝫ cognomẽ acciperet: oĩ uita ꝓbat⁹. Scripſit Bucolica. Georgica. ⁊ Eneiden. Pręterea ⁊ octo libros hos: Cirnam. Etnam. Culicẽ Priapeũ. Catalectõ. Epigrãmata. Copã. Diras. Mortuus eſt i brũduſio. cui⁹ oſſa tranſlata ſũt neapolim. ubi ⁊ ſepultus eſt in uia puteolana. cuius ſepulcro additu3 eſt h̃ quod fecit epitaphiũ: Mantua me genuit. calabri rapuere. tenet nunc parthenope. cecini paſcua rura duces. Jtem

Ouidius. Mātua Virgilio gaudet Verona Catullo. Pelignę gentis gloria dicor ego. Jn̄ uirgilianus.na.nū.

Virginale.lis.neu.ge.et hoc virginal.lis in eodē ſenſu.illa ſecreta ps.ubi fit cōceptio Vn̄ Prudētius i hymnis. Crimine virginal intactū ab omni labe.ꝛ gn̄at gi.

Virgo.ginis.a vir dī.ab icorruptione.q̄ſi virago.qꝛ ignorat fęmineā paſſionē.ꝛ q̄ſi vir ſit.ꝛ virū agat ꝛ repſentet.ꝛ ē etymo. Vel virgo dī a vireo.qꝛ uiret ętate ꝛ flore uirginitatis. Jn̄ virgineus.nea.neū. Et h̄ ꝛ h̄ ꝟginalis.ꝛ h̄ le. Jn̄ virginalit̄ adū. Et h̄ virginalitas.tatꝰ. Jtē a ꝟgo dī hęc ꝟginitas.tatꝰ.ꝛ ē in carne corruptibili perpetua corruptionis euitatio. Vn̄ in grecismo dī. Virgo pudiciciā notat.ętatemq3 puella. Et tn̄ impprie.ꝓ virgine pone puella. Jtē virgo dī sextū ſignū in cęlo. dictū ſic.qꝛ cū ſol ad hoc ſignū venerit.terra nihil parit.ſicut virgo. Et intellige.nihil parit noui.generata tn̄ matureſcere facit.

Virgula.lę.dimi.i.parua uirga.

Virgulatꝰ.ta.tū.i.ꝟgul' ornatꝰ.ꝛ dī a ꝟga.

Virgultū.ti.neu.ge.i.multitudo uirgaꝝ.uł locus ubi multę uirgulę abūdāt.ut uiridariū.vel ipſa uirga. S3 uirgultū eſt quod a radice pullulat. Ramus qui ab ipſo robore arboris. Virga ꝟo q̄ de ramis.

Virgūcula.lę.dimi.i.parua virgo.

Viridariū.rij.dicit̄ locus ubi ſunt viridia. ſicut roſariū vbi roſę.apiariū vbi apes. armariū vbi arma.auiariū ubi aues.armentariū vbi armenta.

Viridis.dis.ꝯ.t.ꝛ hoc de.i.virore plenus. vel vi ꝛ ſucco. Jnde h̄ uiriditas.tatis.

Viridiū.dij.locus uiriditate plenus.

Virilię.arū.quędā ornamēta uiroꝝ q̄ olim portabāt i annis vel i collo.ꝛ dī a uirilis.

Virilis.ꝯ.t.ꝛ hoc uirile.penul.prod.ꝑtinēs ad uirū.vel res uiri. Jnde uiriliter aduer. Et hęc uirilitas.tatis. Et uirilis ponit̄ ꝓ fortis. Jnde uirilia.lioꝝ.pluralis numeri i'la mēbra uiroꝝ quibus mulieres carent.

Viror.roris.maſ.ge.i.uiriditas.

Viroſus.ſa.ſū.i.uiribus plenus.ꝛ dicitur a uires. Jtem uiroſus.ſa.ſū.i.venenoſus.et tunc dicitur a uirus.

Virtus.tutis.fę.ge.dicit̄ a uir.eo qꝛ uirorū ꝛ ꝓboꝝ ſit. Vel dī a uireo.res. Et eſt uirtus habitus animi optimus. Et ſunt uirtutes aię. Vnde quidā. Virtutes animę dic uires corporis eſſe. Jnde ꝟtuoſus.ſa.ſū.i.plenus ꝛ abundās uirtutibus. Et ſm ph̄m. Virtus eſt ultimū in re de potētia. Jtē dic̄ ph̄us in.xº ethicoꝝ. Virtutis ē delectari ꝛ triſtari.q̄bꝰ oportet ꝛ vt oportet. Nō iraſci eni in q̄bus oportet inſipiētis eſſe videt̄. Jdē in eodē. Virtutis p̄mium honor. Jtē virtus eſt q̄ habentē pficit.et opus eius bonū reddit. Et dī virtus.q̄ſi virū tuens.ꝛ eſt etymologia. Jtē ꝟtutes theologicę ſunt tres.ſ3 fides.ſpes.ꝛ charitas. Virtutes aūt cardinales ſiue politicę ſūt quattuor.ſ3 prudētia.fortitudo iuſticia.temperantia.

Virulentus.ta.tū.i.veneno plenꝰ.ꝛ dicit̄ a virus. Jn̄ h̄ virulētia.tię.i.veneni īfectio.

Virus.neu.ge.indēcli.i.venenū. Et ē aptotū. Et inuenit̄ tn̄ in nō actō ꝛ vtō. Et eſt ꝓprie virus humor fluens a natura viri.ſ3 ſemen. Vel ſm quoſdā virus dī a vi eo qꝛ cor penetret. Et producit primā.

Vis fę.ge.huius uis.dtō vi.actō vim.vtō o vis abltō a vi. Et plr̄ actō has vis ꝛ nō āplius. Et ꝓprie vis ai ꝛ corporis. Vires tn̄ corporis. Virtutes tn̄ ai. Vn̄. Corpꝰ habet vires.animis ē inſita virtꝰ. Vis in vtroq3 viuet.vis ratione caret. Et ponit̄ vis ꝓ ꝟtute ai.pro fortitudine.ꝛ uiolētia. vel coactione. Et ſm hoc vis ſic deſcribit̄: Vis eſt maioris rei impetus q̄ repelli nō pōt vel cui reſiſti nō pōt.ſupple cōmode.ff.qd̄ vi me.ve.cau.l.i.et.ij. Et eſt multiplex.

Vis cōpulſiua.eſt ꝑ quā cōpellit̄ quis ad faciendū illud qd̄ nō faceret ſi eſſet liberi arbitrij.nec ꝯpelleret̄.q̄ iponit neceſſitatē cōtrariā volūtati ſpōtaneę. Et ex hac vi oꝛit̄ actio.qd̄ me.cau.ff.e.ti.l.i.in fine.

Vis expulſiua.qn̄ q̄s eijcit̄ de poſſeſſione ſua. Et ſm iſtā inducit̄ interdictū vn̄ vi.ꝛ ē tn̄ reꝝ imobiliū.vel de his q̄ imobilibꝫ cohęrent.

Vis ablatiua.eſt reꝝ mobiliū.ꝛ h̄ inducit actionē vi bonorū rap.in rebꝫ mobilibꝫ. Eſt eni circa mobilia tn̄.vt.ff.de vi ꝛ vi.ar.l.i.ſi fūdus.ꝛ.§.ij.ꝛ Jnſti.vi bon.rap.§. ſ3 neduz talia. Per illā eni alicui bona ſua vel res ſuę violenter rapiūt̄.

Vis turbatiua.eſt quando quis turbat̄ in poſſeſſione ſua q̄ inducit interdictuz vti poſſidetis in rebꝫ ſoli.ſ3 in rebꝰ mobilibꝫ inducit interdictuz vtrobiq3.cum duo ſe poſſidere cōtendūt eandem rem.

Vis inq̇etatiua.ē q̄ itroducit int̄dictū qd̄ vi aut clam. Et dī inq̇etatiua.qꝛ non ſinit aliū vti re ſua q̇ete. vt arare uł aliq̇d facē vel q̄n alt̄ vult.alio inuito aliq̇d ędificare i ſuo ſolo.vel forte iam ędificauit.

Vis negatiua.eſt qn̄ res alicuius inq̇etat̄.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Vis publica ē q̄ fit cū armis. ſ vis ꝑuata q̄ fit ſine armis. Inſti. de publi. iudi. circa fi. i. §. itē lex iulia. d' vi ꝑuata. Vn̄ vis ꝑuata reū deponit ab ordine reni. i. multabit in tria pte bonoꝝ. ſ deportat' cū vis armata ꝓbat'. vt in glo. j. c. ij. de or. cog.

Vis ſine metus cadēs i cōſtantē viꝝ. ē metus ꝑęne ul' cruciat' ſine amiſſionis oīuꝫ bonoꝝ. ⁊ iſta excuſat niſi poſtea cōſenſeit vt in. c. de illis. ij. de ſpon. Alia eſt vis vel metus nō excuſans q̄ nō cadit in cōſtātē viꝝ. vt in. c. veniēs. ⁊. c. cōſultationi. e. ti.

Viſcus ſceris. neu. ge. dī a viſco. ſcis. ſ ītūs nō ē ī frequēti vſu. Viſcera nō tm̄ iteſtina vocam'. ſ q̄cūq ſunt ſub corio ⁊ latentia. Viſcus eſt int' cutē ⁊ carnē. Item viſcera dicunt' vitalia. i. circūfuſa cordis loca. q̄ſi viſcora. q: ibi vita. i. aīa cōtineat'. Itē viſcera capita neruoꝝ ex ſanguine ⁊ neruis copulata. Item lacerti ⁊ mures. q: ſic in ſingulis mēbris cordis loco ſunt. vt cor in media totius corporꝭ parte. Et appellāt' a noīe ſilīū aīaliū ſub tra delitēſcentiū. Idē ⁊ tori. q: illic viſcera torta videant'. Item īuenit' h̄ viſcus. ſci. maſ. ge. ⁊ h̄ viſcū. ſci. et eſt primitiuū. Et eſt viſcus vel viſcū gluten q̄ aues capiūt'. Et etiā illud vn̄ fit. qđ colligit' ī arborib ⁊ qđ eſt int' cutē ⁊ carnē. Jn̄ viſcoſus. ſa. ſū. i. tenax. viſco plenus.

Viſibilis. lis. ⁊. tā h̄ le. res apta videri. Jn̄ viſibiliter adū. Et hęc viſibilitas. tatis.

Viſpilio ul' veſpilio. onis. i. raptor. latro. ꝑdo. ⁊ dicit' a violētia. ⁊ pilo. q: pilū gerit. i. telū. ⁊ ſic aliīs violētiā igerit. Itē viſpilio dī q̄ vi ſpoliāſ. ⁊ tūc dī a vi ⁊ ſpolio

Viſus. ſus. ſui. actus vel paſſio vidēdi. Et eſt viſus ſpiritualior q̄ꝫ auditus. Et ponit' aliqn̄ viſus. p q̄libet ſēſu. velut cū dicim': Vide quō ſonet. oleat. ſapiat. caleat. ⁊ dī a video. Et h̄ viſū. ſi. i. res viſa. ul' phantaſma. ſomniū. oſtētū. Et viſus. ſa. ſū. adiec.

Vita. tę. fę. ge. dī a viuo viuis. vel dī vita ꝑpt' vigorē. ul' q: vim teneat naſcēdi ⁊ creſcendi. Vn̄ ⁊ arbores aīaꝫ vegetatiuā vel vitā dicūt' hre. q: gignūt' ⁊ creſcūt. Jn̄ h̄ ⁊ hęc vitalis. ⁊ h̄ le. Et inde vitalit' adū. Et hic Vitalis ſubſtātiue. p ꝓprio noīe viri.

Vitalia. liū. plis nūeri tm̄. i. inteſtina. q: ibi vita. i. aīa cōtinet'. Itē a vita vitula. lę. di.

Vitta. tę. fę. ge. i. faſcia q̄ caput (i. ꝑua vita. ſacerdotis ligat'. Itē vitta eſt q̄ crinibus innectit'. qua fluentes religantur capilli. Itē vitta eſt q̄ corona vincit'. Item vitta dī. q: ea pectus vincit' inſtar vitis ligatę. Jn̄ vittula. lę. dimi. i. parua vitta. Et vittatus. ta. tū. i. vitta vel vittis ornatus vel ligatus. Vnde Ouidius meta. Vitta coercuerat neglectos alba capillos.

Vitella. lę. q̄dā herba. ⁊ dī a vitis. q: ſic vitis quicquid ꝓximū habuerit apprehendat. ⁊ corimbos habet quos anulos vocant.

Vitellus. li. maſ. ge. dī morſellus ſiue meditulliū oui. Inuenit' in pl'i. h̄ vitella. lorū.

Vitiligo. ginis. ul' vituligo. fę. ge. eſt vimē cū quo vitis ligat'. ⁊ ponit' ſimplicit' pro ligatura vel impedimento.

Vitis. tis. fę. ge. dī a vicio. cis. q: vites vinciunt' ⁊ religant' int' ſe. ul' q: vim cito radicandi habeāt interius. Et nō q: ī grō pli. ſcilꝫ vitiū debet ſeruari. t. ī ſuo ſono cauſa differentię huius noīs vitiū vitij. Vitis vſum ꝑmus Noe inſtituit. Et ꝓducit vi.

Vitiū. tij. neu. ge. dī peccatū. dedecus. macula. ⁊ dī a vincio. cis. q: vincit hoīeꝫ. ⁊ ſic debet ſcribi p. c. ſm Hug'. Alij dicūt' q: vitiū dicat' a veto. tas. ſiue a vetādo. ⁊ ſic a vitiū dī vitio. tias. ⁊ ſic debet ſcribi p. t. et forte meli'. Itē uitia dicūt' in grāmatica q̄ in eloq̄o cauere debemus. vt vitia annexa barbariſmo. ⁊ ſoloeciſmo ⁊c. Et corri. vitiū primā. Vnde Oratius. Dibus eſt vitium cantorib inter amicos ⁊c. Inde vitiolū. li. dimi. i. paruū vitiū.

Vitricus. ci. maſ. ge. i. patrin' ul' patriaſter. ſcilꝫ qui vxorē ex alio viro filiū vel filiam habentē duxit. Et cor. penl'. Vn̄ Ouidius de reme. Vitricus ⁊ gladijs ⁊ acuta dimicet haſta. Inde vitrici'. cia. ciū. adiectiue.

Vitꝝ. tri. neu. ge. dictū eo q: in ſui ꝑſpicuitate trāſluceat. In alijs eni metallis q̄cq̄d intrinſecus ꝯtinet' abſcōdit'. In uitro ꝟo q̄libet liq̄r vel ſpēs qualis cōtinet' iterius talis exterius declarat'. atq ut ita dixeri oīs liquor in uitreo uaſculo clauſus patet Inde uitreus. trea. treū.

Vitulamen. nis. neu. ge. dī plāta illa infructuoſa q̄ naſcit' ad radicē uitis. ul' ubicūq dūtaxat nō ſit naturalis. ⁊ dī a uitis. Vel ut dicūt. q̄libet talis plāta ſic dī a uitulo. quia naſcatur in terra a uitulis arata. Vn̄ Sap. 4°. Spuria uitulamina nō dabūt radices altas. Et producit la.

Vitulus. li. ⁊ uitula. lę. dicūtur a uireo. res. q̄ſi a uiriditate. i. ab incorruptione. ſicut ⁊ virgo. Vitula q̄ parua eſt ⁊ nōdū enixa. Nā enixa iuuēca eſt aut uacca. Vel dicit' uitulus. a uita. q: ſit dignus uita. Jn̄ uitulinus. na. nū. Et nota q: uitula etiam dicit' quędam dea. ſcilꝫ letitię vel uictorię vel feſtum illius deę. vel exultatio victorię.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Jn̄ vitulor.lari.i.letari voce. Jtē vitula.le. vi quoddā inſtrumētū muſicū. Jnde vitulor.laris.i.cum vitula cantare.
Viuariū.rij.neu.ge. dicit̄ indago vbi fere incluſe ſunt. vel dicitur locus vbi piſces paſcūt̄.ꝛ impiguāt̄ ul' ſeruāt̄ vt ibi viuāt ſm Jo.an.in de.ne in agro. de ſta.mona.
Viuax.uacis. oīs ge.i. viuidus.fortꝫ. Jn̄ h viuacitas.tatꝫ. Et ut dicūt. Viuax igeniū. ſed viuidus eſt color oris.
Viuidus.da.dū.i.fortꝫ.agilis. ꝛ dī a viuꝰ.

V ante L.

Vlcus.ceri.neu.ge.i.apoſtema.ꝛ dī ab oleo les.q̄ſi olcus.q: fetet. Vulnus ad aiaꝫ refert̄. Vlcus ꝟo ad corporꝫ iiuriā. Jtē vulnus eſt corporis recēs plaga. Vlcus īnteratū vulnꝰ. Jtē vulnꝰ q̄d ferro vel fuſte vel lapide fit quaſi vi. Vlcus ꝟo q̄d per ſe naſcit̄ i cute.ſcilꝫ putredo ipſa q: oleat. Vn̄ q̄dā. Jllatū vulnus.inatū dī vlcus. Jnde vlceroſus.ſa.ſū.i.vlceribus plenus
Vlcea.cee.locus paſcue.
Vligo.ginis.fe.ge. naturalis humor terre ab ea nunq̄ꝫ recedēs.ſꝫ ei ſp̄ inherēs.quaſi inſepabile accidēs. Jn̄ vliginoſuſ.ſa.ſū .i. vligine plenus.ꝛ piguis. humidus.fecūdus. Vn̄ ager ꝓprie dī vliginoſus.q: ſp̄ viget. Humidus ꝟo dī.q: aliq̄n ſiccat̄.
Vlyſſes.ꝓpriū nomē cuiuſdā viri. Et facit vtrūs vlyſſes vel vlyſſe. Vn̄ Ouidiꝰ epi. Hāc tua penolope lento tibi mittit vlyſſe Jtē īuenit̄ h vlyſſeus.p vlyſſes. ꝛ vlyſſeꝰ ſea.ſeū.poſſeſſiuū. Sꝫ vlyſſeus poſſeſſiuū tetraſyllabū eſt. Vlyſſeus ꝟo ꝓpriū nomen triſyllabū.
Vllus.la.lū.i.aliq̄s.ꝛ ē penult̄.gtī coīs.tamē in proſa ſemp̄ debet acui vllius.
Vlna.ne.fe.ge.ſm q̄ſdā ē extenſio vtriuſq̄ꝫ manꝰ.ſm alios brachiū ul' cubitus.q̄d verius dī. Vn̄ Luc.7ꝰ. Accepit eū in vlnas ſuas.i. int̄ brachia ſua. Grece ꝟo vlneos ul' vlenos cubitꝰ dī. Jn̄ h vlna.ne. Et hec vlnula.le.dimi.i.pua vlna. Et h ꝛ hec vlnalis.ꝛ h le. Et vlnariꝰ.ria.riū.ad vlnā p̄tinēs.
Vltor.toris.maſ.ge.i.punitor.vindicator. Et vt dic̄ Pap. Vltor fac̄ ne ipune ſit facta iiuria. Defenſor ꝟo curat ne fiat iniuria. Jtem vindicator differt ab vltore.q̄d poteſt patere i vīdico.cas.vide ibi
Vltrix.tricꝫ.i. punitrix. vindicatrix. Et eſt ge.fe.in ntō actō ꝛ vtō ſingulari. Jn alijs ꝟo caſib; ē ge.oīs.ꝛ fac̄ ablm̄ in.e.vel i.j.
Vltroneꝰ.nea.neū.i.ſpōtaneus.ul' vlterior.
Vltus.ta.tū. dicit̄ ab vlciſcor.ſceri. Vnde ꝓpha. Et in noīe dn̄i q: vltus ſū i eos. Et ſepe accipit̄ in paſſiua ſignificatione.vt Vltus i.vindicatꝰ. defenſus. Et cōponit̄ inultus. ta.tū.i.non vltus.
Vlua.ue.fe.ge. herba eſt paluſtris. Jn̄ vl- (uoſus.ſa.ſū.
Vlula.le.fe.ge.q̄dā auis noctua q̄ flere uidet̄. Vn̄ dicūt eā ſic dici ab oleagi.i.a ficto fletu. Vn̄ Jſaie.13ꝰ. Et reſpondebūt ibi vlule i edib; eius. vbi dic̄ glo. Vlule aues ſunt magnitudinis coruine q̄ figētes roſtꝝ in lutū horrende ſtrident.
Vlulatus.tus.tui.i.fletus.meror.lamentū.

V ante M

Vmbilicus.ci.pe.pō.ē medius locꝰ corporis ſic dicꝰ eo q: ſit vmbo iliorꝝ. vn̄ ꝛ vmbo appellat̄ locus in medio clypei a q̄ dependet. Ex vmbilico eni infans in vtero pendet.ꝛ ex eo etiā nutrit̄. Et nō q: luxuria viris ē in lūbis. ꝛ feminis in vmbilico. Vn̄ dicit Gregꝰ q: viris luxuria in lūbis ſit. femīs i vmbilico: Teſtat̄ dn̄s q̄ de diabolo ad ſanctū Job loq̄t̄ dicēs: Virtus eiꝰ in lūbis eius.ꝛ fortitudo eius i vmbilico vētris eius. Jtē ſcias q: iſans i vētre matris mingit p̄ vmbilicū.vide.ſ.in ſumen.
Vmbra.bre.fe.ge.dī aer carēſ ſole.ſic dicta q: fit cū ſolis radijs aliq̄d obijcit̄. Jn̄ vmbraticus.ca.cū.pe.cor. Et h vmbraculū.li. Et vmbroſus.ſa.ſū. Jn̄ vmbroſitas.tatis
Vmbratilis.ꝯ.ꝛ.ꝛ hoc le. dī ab vmbra.ſm Hug. Sꝫ magis videt̄ deriuari a verbo vmbro.bras.ꝛ cor.penl't.ſicut ſorbilis.
Vmbrella.le.dimi.i.parua vmbra.

V ante N

Vnanimis.ꝯ.ꝛ.ꝛ h me.ꝛ vnanimꝰ.ma.mū. i.vnius ai. Jn̄ vnanimit̄ adū. Et hec unanimitas.tatꝫ.i.ai vnitas.concordia.
Vncia.eſt duodecima pars aſſis.vt Nati ex cōcubinis in domo ſuccedūt in duab; vncijs.i. in duab; ptib;.xij. partiuꝫ aſſis ſi alij legitimi nō ſupſunt.
Vnanulus.li.dimi.i.paruus vncinus.
Vncinus.ni.pe.pd.vide in vncus.
Vnciola.le.dimi.i.parua vncia.
Vnctus.cta.ctū.i.perfuſus vel linitus pinguib;.ꝛ dī ab vnguo.gis. Jnde hec vnctura.re.i.vnctio. Et hoc vnctum.cti.
Vncus.ca.cū.i.curuus. ꝛ dī ab vnco.cas. Et hic vncus.ci. dī inſtrumētū curuū ad aliq̄d capiendū. Et hic vncinus.ni.idem. Jtē Amos.8ꝰ. Et ecce vncinū pomorꝝ. Et dicūt q̄dā q: vncinus dī ab vncus. Alij dicūt q: deriuat̄ ab vnco.cas.hecē dimi.

de vnic⁹ niſi q̃ ad vocē. hͤ eidē qḋ vnicus.
Vñ. Vnco dat vncinos ⁊ eos nō pcutit
vncus. Nā aūt dī vncinus. q̄ſi vngue ce/
dēs. etymologia ē. Et ↄponiť aduncꝰ. ca.
cū. i. recurnus. Jñ aduncꝰlus. la. lū. Obun
cus. ca. cū. Subūcus. ca. cū. i. aliquantulū
Vnda. de. fe. ge. ſupior ps (curuus vl' paꝝ
aque. ſcilꝫ ſupior liqr̄ q ſp ī motu ē. ⁊ dī ab
eo is. Sꝫ aq̄ ē ſtatiua ⁊ ſine motu equal'.
Vñ aq̄ dī q̄i eq̄. Sꝫ vnda p ſe nō ē aq̄. ſꝫ
aq̄ in q̄dā motu ⁊ agitatiōe. q̄ſi ab eūdo
⁊ redeūdo vnda vocata ē. quaſi eūda. q:
ſp ē in motu. Jñ vndoſus. ſa. ſū. i. plenus
⁊ frequēs vndis. Jñ hͤ vndoſitas. tatis.
Vndecēnis. nis. ↄ. t. ⁊ hͤ ne. i. vndecī ānoꝝ.
Jñ hͤ vndecēnīū. nij. ſpaciū vndecī ānoꝝ.
Vndecim. pluralis numeri. ⁊ īdeclinabile
nomē numerale. ex vnū ⁊ decē cōponiť.
Vndenus. na. nū. dī ab vndecī. Et vndena
rius. ria. riū. Et vndenariꝰ. rij. p illo nūero
Et vndecimus. ma. mū. ⁊ pd. de. vndenꝰ.
Vndula. le. dimi. i. parua vnda.
Vnguētū. ti. neu. ge. ſm Pap. dī oē qḋ ex
cōi oleo cōfectū. ſpecieꝝ cōmixtiōe augeť
odoris iocūditatē ſumēs ⁊ lōge redolēs
Jtē hͤ vnguen. inis. idē qḋ vnguētū. Jñ
vnguētariꝰ. ria. riū. i. ad vnguētū ptinēs.
Et dicūt q̄dā q vnguētū ⁊ vnguen deri/
uenť ab vngis ſecunda pſona de vnguo.
⁊ ſic nō habet. u. poſt. g. Alij dicunt ⁊ me/
lius. q vnguētū ⁊ vnguen deriuēť a pma
pſona. ſcilꝫ vnguo. vñ habēt. u. poſt. g.
Vnguis. guis maſ. ge. a greco trahit origi/
nē. Onyx enī grece. vnguis dī latine. Jñ
hͤ vngula. le. Et eſt vnguis hoīuꝫ ⁊ auiū.
Vngula ꝟo alioꝝ aīaliū. Vel vnguis dī
ab vnguo. gis. q: eo ſolemus vngere. Jtē
vngula diciť genus tormenti. q: effodiat
Jdē ⁊ fidicula. a fides. q: hac rei torquēť
in eculeo vt fides īueniať. Jtē ab vngula
dī vngulatꝰ. ta. tū. q̄ magnas hꝫ vngulas
Vngulus. li. maſ. ge. anulus gēmatꝰ. ⁊ dī ab
vngula. q: ſic ūgula carni. ita gēma anulo
Vnicolor. loris. oīs ge. i. vnīꝰ coloris. (accigiť.
Vnicordia. die. fe. ge. i. concordia.
Vnicornis. nis. ↄ. t. ⁊ hͤ ne. i. habēs vnū cor/
nu. ⁊ dī ab vnus. ⁊ cornu. Et ſubſtātiue hͤ
vnicornis. nis. aīal habens vnū cornu in
frōte. qḋ ⁊ monoceros ⁊ rhinoceros dī.
Vñ pph̄a Et a cornibꝰ vnicorniū hūilita/
Vnicors. dis. oīs ge. i. vnīꝰ cor/ (tem meā.
dis. ſcilꝫ cōcors. Jñ vnicordiť adū. Et nō
q āntiqꝰ dicebať hͤ ⁊ hͤ vnicordis. ⁊ hͤ de.
Vnicuba. be. pe. cor. i. vnīꝰ viri vxor. q̄ſi cū
vno cubans.

Vniformis. ↄ. t. ⁊ hͤ vniforme. i. vnīꝰ forme.
Jñ vniformiť adū. Et hͤ vniformitas. tatis.
Vnigamus. ma. mū. q̄ vni tm̄ nupſit. ſcilꝫ
q̄ vl' q̄ habuit vl' habet vnā vxorē. vl' vnū
maritū. Jñ hͤ vnigamia. mie. i. vne nuptie
vl' ꝓprietas q̄ aliq̄s dī vnigamꝰ. ⁊ cor. ga.
Vnimāme. vide. ſ. in amaçones.
Vnimodus. da. dū. i. vnius modi.
Vnio. onis. maſ. ge. lapis ē p̄cioſus. ⁊ dī ab
vnus. q: tm̄ vnꝰ ⁊ nūq̄ꝫ duo vl' tres ſil' re/
periūť. Jtē vnio īueniť etiā p ſtella. ⁊ pro
pūcto. Et hͤ vnio. onis. dī p cōiunctione
vel cōgregatione. ⁊ tūc dī a vnio. nis. Jn
Papia dī. Vniones q̄dā margarite ſūt.
Vniuſmoris. nomē cōpoſitū oīs ge. ⁊ īde/
clinabile. i. cōcors. ut Jſti hoīes ſūt vniuſ/
moris. i. cōcordes ⁊ vnanimes. Vñ in pſal/
mo. Qui habitare fac vniuſmoris domo.
Vnitiuus. ua. uū. i. cōiūctiuus. cōgregatiuꝰ
Vniuerſalis. lis. ⁊ hͤ le. diciť ab vniūſus. ſa.
ſum. Et differt vniuerſale a p̄dicabili ſm
logicos. q: vniuerſale diffiniť p eſſe. p̄di/
cabile p dici. Predicabile enī eſt qḋ aptū
natū eſt de pluribꝫ dici. Vniuerſale autē
eſt qḋ aptū natū eſt eſſe in pluribꝫ. Pre/
dicabile etiā ſiue vniūſale diuidiť p genꝰ
differētiā. ſpeciē. ꝓpriū. ⁊ accidēs. de quibꝫ
Vniūſitas ſm Vgō. ē plu/ (Porphiriꝰ ⁊c.
riū choroꝝ inter ſe diſtātiū vno noīe ſpe/
cialiter eis deputata collectio. Eſt etiam
ſtudiū vniuerſale priuilegiatū.
Vniuira. re. pe. cor. vnius viri vxor. vl' mu/
lier vnū virum habens.
Vniuocus. ca. cū. dī ab vnus. ⁊ vox. Et dī
vniuocū. qḋ vna voce tm̄ vnū ſigt. ⁊ cor.
vo. ſm Hug. Scḋm ꝟo logicos Vniuo
ca ſūt. q̄ꝝ nomē ē cōe. ⁊ ſm illud nomē rō
ſubſtātie ē eadē. vt nomē aīalis ē cōe hoī
et boui. ⁊ ſiliť diffinitio eiꝰ ſm illud nomē.
Dicimus enī Hō ē aīal. Bos eſt aīal. ⁊c.
Vns vncis maſ. ge. i. vncia. ⁊ dī a vincio.
cis. q: vniūſitatē minoꝝ pōdeꝝ ſua vnita/
te vincit. i. cōplectiť. Cōſtat ꝟo ex drach/
mis octo. i. ſcrupulis vigintiq̄ttuor. qḋ ⁊ p/
inde legitimū pōdus hꝫ. q: nūerꝰ ſcrupu/
loꝝ eiꝰ horas diei noctiſq̄ꝫ metiť. vel q: li
brā efficit duodecies cōputata. Et idē dī
hͤ vncia. cie. Jtē vncia vel vns cōponiť. hͤ
q̄ncuns. ſeptus. decuns. Jteꝫ vncia cōpo/
niť ſemiuncia. i. dimidia vncia.
Vnus. na. nū. diciť quaſi enus. ab ena grece
qḋ latine dī vnus. Jñ vnicꝰ. ca. cū. i. ſolus
ſingularis. Vnus ex multiſ dī. Sꝫ vnicus
ſolus eſt. Jtē vnus nūerať. Vnicꝰ ꝟo ītra
nūeꝝ finiť. Jtē vnꝰ ad nūeꝝ ptinet. Solꝰ

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

vo de multis intelligit᷑. Jn̄ h᷑ vnitas.tis. Jtē iſte abltīs vna ponit᷑ aduerbialit᷑. et tūc acuit᷑ in fine. vt vna.i.parit᷑ vel ſimul. Et ſigt vna comitatū. vt vna pficiſcunt᷑. Parit᷑ vo ſigt equalitatē. vt viā parit᷑ cū illo ducit. Jtē ⁊ ab vnus cōponit᷑ vniformis. vnicolor. ⁊ multa alia. de quibꝫ vide locis ſuis. Et nō. q᷑ vnus quēqꝫ ſigt vnitatē aīoꝝ. Vn̄ Act. 4°. Multitudinis autē credentiū erat cor vnū. ⁊ aīa vna in dn̄o. Et ſm h᷑ poſſet dici in plī. Jſte mulieres ſūt vne.i.vnanimes. Et corda vr̄a ſūt vna i.vnanima. Vnde Lucan°. Fecerūt neſſ.s in ptibꝫ vnis.i.vnius aī ⁊ volūtatꝫ. Silr᷑ pōt in plurali declinari. vnus. qn̄ ponit᷑ cū qbuſdā noībꝫ q̄ tm̄ in plāli declinant᷑. vt Vne arma. vne nuptie. ⁊c. Jtē nō. q᷑ vn° facit gtm̄ vni°. ⁊ dtm̄ vni. ſm modernos. tm̄ apud āntiq̄s mobilit᷑ declinat᷑. vni vne vni. dtō vno vne vno Sicut alij alie alij alio alie alio. Et ita itelligas de alijs noībus. q̄ declināt᷑ ſm modernos. ſm modū pnominū ſecūdi modi. vt vnus. tot°. ſolus. nullus. alter. alius. vter. alteruter. neut᷑. vterqꝫ. ⁊ cetera.

V ante O

Vocalis.lis. ⁊ h᷑ le. dī a vox. Et h᷑ vocalis.lis. littera. q̄ p ſe vocē facit. ⁊ ſine q̄bꝫ ſral᷑ vox pferri nō pōt. Et ſūt qnqꝫ. ſalꝫ. a.e.i.o.v. Et nō. q᷑ vocalis.lis ⁊ etiā vox vocis pd.o.añ.c. vt patet in h᷑ verſu. Ab cū vocali. reliq̄s vult.a. ſociari. Dr. vitioſū ē illud. Perimit ſynallepha vocalē.

Vocatiuus.ua.uū.i.aptus ad vocādū. vel vocationē deſignās. ⁊ dr̄ a uoco.cas. Jtē vtūs. dictus eſt q̄dā caſus. q᷑ p eū aliquē vocam°. vt O virgili. Dī etiā ſalutatori° q᷑ p eū ſalutam°. vt Salue.o. Enea. q̄ tm̄ ſp ſecunde pſone adiūgit᷑. Nā reliq̄ caſus nominū tertie ſūt pſone. pp̄e tamē p figurā adiūgūt᷑ aliqn̄ cū p̄ma vel ſecūda pſonis vt Ego Joānes ſcribo. Tu petre ul᷑ petrus ſcribis.

Vola.le.fe.ge. ē media ps manus vel pedis. Jtē vola in auibꝫ ē media ps alaꝝ. quaꝝ motu penne agitantur.

Volemus.mi. qͦdā genus piri. q̄ fac᷑ pira adeo magna. q᷑ vix in vola poſſūt indui vt bene impleāt illā. Jn̄ hoc volemuꝫ volemi. fructus eius.

Volitio.onis.i.voluntas.

Volpiſcus.ſci. dī vir nobiliter natus.

Volucer maſ.ge. h᷑ volucris. ⁊ h᷑ volucre.i. velox. ⁊ dicit᷑ a volo.las. Vn̄ Hieremie 12°. Conſumptū eſt aīal ⁊ volucre. Et hec volucris hui° volucris.i.auis. Jnuenit᷑ tm̄ qnqꝫ h᷑ volucer vel volucris p..ne i maſ.ge. Et cor. nāl᷑ penl᷑. Vn̄ Pruden°. Cōſūunt volucres victū ⁊ inde fore viles. Et āntiq̄ dicebāt h᷑ ⁊ h᷑ volucer ul᷑ cris. ⁊ h᷑ cre.

Volumē.inis.neu.ge.i.reuolutio. ⁊ dicit᷑ a voluo.uis. Vn̄ liber dī volumē pp᷑ multas reuolutiones chartarū. ⁊ prod.lu.

Volūtas.tatꝫ.fe.ge. ē deſideriū. nōdū adepte rei. Et ē volūtas tm̄ i bonis rebꝫ. Nā in malis ⁊ flagicioſis factis pp̄ie cupiditas dī. nō volūtas Jn̄ volūtarius.ria.riū ⁊ volūtatiu°.ua.uū. Et vt dī in.3°. de aīa. Jn rōne ē volūtas. Et ſcribit᷑ p.n. ⁊ nō.p.

Voluptas.tatꝫ.fe.ge.p.p. ē rei adepte delectatio bone ul᷑ male. ⁊ pp̄ie carnalis delectatio. Jn̄ voluptuoſus.ſa.ſum. Et voluptuarius.ria.riū.i.delectabilis. Et voluptuarie aduer.i.ſm voluptatē. Et inenit᷑ voluptas.p delectatione bona vel mala.

Volutabrū.bri.neu.ge.penl᷑.nāl᷑ cor.i. voluptatio aproꝝ. ul᷑ loc° cenoſus vbi porci voluūt᷑. ⁊ videt᷑ cōponi a voluo ⁊ aper. q̄ſi voluptabꝫ. q᷑ ibi apri ul᷑ porci voluūt᷑. Et p trāſlatione dī volutabrū q̄libet cenoſitas vel turpitudo i q̄ hō īuoluit᷑. vt dī. Jn volutabro vitioꝝ. Vn̄.2. Petri.2°. Contigit eis illud pūbij: Canis reūſus ad ſuū vomitū. ⁊ ſus lota in volutabro luti.

Voluus.ui.maſ.ge. quedā herba. q᷑ radix eius ſit volubilis. ⁊ rotunda. Vel genus fungoꝝ rotundoꝝ. ⁊ volubiliū.

Vomer ul᷑ vomis vomerꝭ. dens ē aratri. ul᷑ ferꝝ qͦd īfigit᷑ dētali. ⁊ dī a vomo.mis.co q᷑ euomat trā. ul᷑ q᷑ humū eruat ul᷑ feriat. Vn̄ Jſaie.2°. Et cōflabūt gladios ſuos i vomeres. Et cor.penul᷑.gti.h᷑ pdu.p̄mā.

Vomita.te.fe.ge.i.vomitus vel nauſea vel genus apoſtematis. quo emittuntur inteſtina. ⁊ dī a vomo.mis.

Vomitū.tij.neu.ge.i.vomita vel vomit°.

Vomex.icis.pe.cor.i.vomeris ſūmitas.

Vorax.cis.oīs.ge.i.guloſus. gluto. edax. ⁊ dī a voro. Et h᷑ vorago.ginis.i.edacitas guloſitas. Et q᷑ guloſus ⁊ vorax oīa ↄſumit: ideo vorago trāſūptiue ſumit᷑ p conſūptione et deſtructiōe. Qͦd eni cōſumit᷑ ⁊ deſtruit᷑. q̄ſi deuoratū videt᷑. vñ dī vorago ciuitatis. pro ruina vel deſtructione Jtē q᷑ hō vorax q̄ſi nō pōt impleri abis: ideo vorago ponit᷑ pro loco profūdo et inſaciabili et inexplebili. ſicut eſt baratꝝ.

Vorator.toris.maſ.ge.i.vorax.

Vortex ticis nodus. vel eminētia globoſa

que ad modum verticis apparet in ligno. Vñ Sap. 14°. Lignũ caruũ ⁊ vorticib⁹ plenũ. Itẽ vortex appellat̃ circularis reuolutio aq̃. ſicut ſolet fieri ex nimio ĩpetu aque ⁊ vbi ſunt magne fouee ĩ aqua. Vñ Ouidius meta. Vorticib⁹ q₃ frequẽs erat q̃ viperin⁹ amnis. Et ẜm antiquos vortex inuenit̃ p vertex. vide in vertex.

Votũ. ti. neu. ge. i. deſideriũ. ul' pmiſſio. Iñ votiuus. ua. uũ. i. voto plenus. ul' aſtrict⁹ vel voto pmiſſus. et dĩ a voueo. ues. a q̃ etiã votus. ta. tũ. i. pmiſſu₃. Et cõponitur cõuotus. ta. tũ. Itẽ nõ q' votũ ẽ teſtificatio ſpontanee pmiſſionis. q̃ deo. ⁊ de his q̃ dei ſunt pprie fieri debet. Eſt aũt h̃ diffinitio pfecta. q₂ põnit ⁊ pmiſſionẽ. que ẽ eſſentialit' votũ. ⁊ tangit volũtatẽ. in h̃ q' dic̃. ſpõtanee. q̃ ẽ cã obligationis. ⁊ cõfirmationẽ vltimã pmiſſionis q̃ alias indu dit. ĩ hoc q' dic̃ teſtificatio. ⁊ voti ẽminũ q̃ ẽ act⁹ ad alterũ. ĩ h̃ q' dic̃. qd' debet deo fieri. ⁊ materiã in h̃ q' dicit. qd' ẽ de his q̃ dei ſũt. Vel votũ ẽ alicui⁹ boni cũ deliberatione facta pmiſſio. vel deo facta pollicitatio. xxvij. q. j. de viduis. ij. Et dĩ boni q₂ de malo nec etiã de re bona ſine deliberatione. nõ pcedit obligatio. Nã de malo q̃s nõ obligat̃. q₂ in male promiſſis reſcinde fidẽ. ⁊ in turpi voto. muta decretũ xxij. q. iiij. in malis. Dĩ cũ deliberatiõe. q̃a votu₃ qd' ex facilitate aĩ poti⁹ q̃₃ ex arbitrio diſcretiõis emittit̃. nõ ẽ vſq₃ q̃ q₃ obligatoriũ. ut. c. veniẽs. e. ti. Et ẽ triplex votũ. Primũ neceſſitatis. qd' q̃s neceſſario in baptiſmate pmittit. vt abrenũciare diabolo ⁊ pompis eius. tenere fide₃. ſeruare decalogũ. de con. diſ. iiij. c. p̃mã. Secũdũ ẽ uolũtatis. qd' aliq̃s uolũtarie emittit ſup his ad q̃ ãte uotũ nõ tenet̃. ut ẽ uotũ ↄtinẽtie. abſtinẽtie. ⁊c. Tertiũ ẽ uotũ mixtũ ex his duob⁹. ſ. al₃ parti neceſſitatis. ⁊ parti volũtatis. S₃ uotu₃ uolũtariũ ẜdiuidit' in uotũ ſolẽne ⁊ ſimplex. Unde ſimplex eſt cui nulla ſolẽnitas adhibet̃. Solũ aũt votũ cõtinẽtie ſolẽnizat̃. Et nõ. q' uotũ ſimplex ĩpedit matrimoniũ ↄhendũ ẜ nõ dirimit iã ↄtractũ. Votũ ſolẽne ĩpedit cõtrahẽdũ. ⁊ dirimit iam contractum.

Vox. cis. fe. ge. ẽ aeris a lingua pcuſſio. q̃ p q̃ſdã arterias gutturis ab aĩali pfert̃. ⁊ dĩ a voco. cas. ⁊ pd. o. ãte. c. ẜ uoco. cas. cor. o. añ. c. Vl' ẜm q̃ſdã dĩ a boo. as. mutata. b. i. u. ⁊ vltima. o. ẜtracta. ⁊ addita. x. Et dĩ ẜm Pap. vox. q₂ voluntatẽ aĩ anũciet. q₂ voces ſũt note earũ q̃ ſũt in aĩa paſſionũ.

Et vox cõponit̃ Equiuocus Uniuocus. Multiuocus ca. cũ. i. ſynonymus.

Vpupa. pe. fe. ge. auis q̃dã ſpurciſſima criſtis extenſis galeata. ſp in ſepulcris cõmorans. Hãc greci vpupã appellãt. q₂ ſtercora humana comedat. ⁊ fetenti paſcatur fimo. Et cor. pe. Unde Alex. Cum fultis vpupis q̃ petunt excelſa volando.

V ante R

Vr. ligua chaldaica ignis ul' flãma dĩ. Vel ẜm Remigiũ. Vr interp̃tat̃ lumẽ ul' ignis. ſeu incendiũ. vel feneſtra. Et nõ q' glo. exponẽs illud Iſa. 29° Qui redemit Abraã de igne chaldeoꝝ ⁊c. dicit: Legit̃ ẜo chaldeos Aram ⁊ Abraã in ignẽ piciſſe. eo q' nollent vr. i. ignẽ colere. Arã ibi expirauit. Abraã ẜo illeſus exiuit. Vñ Geñ. 15°. Ego dñs q̃ eduxi te de vr chaldeoꝝ.

Vranus. ni. i. celũ. ⁊ dĩ ab vr. qd' ẽ ignis. q₂ igneũ eſt. Iñ vranicus. ca. cũ. i. celeſtis. Et vrani⁹. nia. niũ. ĩ eodẽ ſenſu. Et h̃ vrania nie. q̃dã muſa q̃ſi celeſtis. q̃ ⁊ vrane. nes. dĩ.

Vranuſcopus. pi. pe. cor. q̃dã piſcis. ⁊ dicit̃ ab vranus ⁊ ſcopim. qd' eſt intendere vel ſpeculari. eo q' habeat oculum in capite q̃ ſemp intendit verſus celũ.

Vrbanus. na. nũ. i. ciuis pprie romanus. ul' curial'. Et ẜm h̃ cõpat̃. Iñ vrbanitas. tatis. i. curialitas. Et cõponit̃ Inurban⁹. na. nũ. i. ruſticus. Inde h̃ iurbanitas. tatis.

Vrbeuet⁹. q̃dã ciuitas ẽ. de q̃ vide. ſ. in or. Vrbs vrbis fe. ge. dĩ ab orbe. i. (bũinei. rotũditate. q₂ antiq̃ ciuitates ĩ orbe faciebãt. vel ab vruo parte aratri q̃ muri deſignabãt. Locus enĩ future ciuitatis ſulco deſignabat̃ cũ aratro. qd' ⁊ taur⁹ ⁊ vacca trahebant. Itẽ ſola roma p excellentiã vrbs dĩ. Cetera ẜo oppida dicũt̃ cũ adiuncto vrbs. vt vrbs Bononia. vrbs Baſilea. Oppidũ ad habitatores ptinet. Ciuitas ad leges. Vrbs ad vtrunq₃. Et gtĩis format̃ a ntõ interpoſita. j. vt vrbs vrbis.

Vrbana predia. oĩa edificia dicuntur. non ſolũ ea que ſunt in ciuitatib⁹ vel oppidis conſtituta. ẜ etiã in rure. niſi forte ſtabula ſint. q₂ locus non facit predia vrbana ſed materia. vt. ff. de ẜ ſig. l. i.

Vrceus. cei. vas aquaticũ. ⁊ dĩ ab orce qd' eſt recipere. q̃ſi orceus. Unde Marci. 7°. Baptiſmata vrceoꝝ ⁊ calicũ.

Vredo. dinis. fe. ge. dĩ vẽt⁹ vrẽs ul' ardẽs. vel corruptio ex vrẽte vẽto pueniẽs q̃ſi ſtates ſegetes aduſte videntur in campo. Et produ. penult'. nti. ẜ cor. pe. genitiui.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Vria.riȩ.fȩ.ge.ꝺi.ꝺomis caulis.vel porri.et ꝺi ab vro.ris.q: vrit.⁊ cor.penul.

Vrias.ꝓprium nomē.⁊ iterp̄tat̄ lux mea ꝺei.

Vrica.cȩ.pe.cor.idem eſt quod vria.

Vriel.iterp̄tat̄ ignis ꝺei. Sic eni legimus apparuiſſe ignē i rubo.ſic legim⁹ etiā ignē miſſū ꝺeſup ⁊ ipleſſe qꝺ̄ ꝓceptū eſt.

Vrina.nȩ.fȩ.ge.ꝺi ab vro.ris.eo q vrat.uł q: vſta ſit.uł q: renibus egreꝺit̄.q̄ vulgo lotiū vocat̄.q: ea lota veſtimēta munda efficiāt̄. Vñ h̄ vrinaria.riȩ. Et h̄ vrinariuꝫ rij.vas aptū aꝺ recipienꝺū vrinā.qꝺ̄ ⁊ h̄ vrinale.lis.ꝺi. Et vt ꝺicit Iſiꝺorus. Iuꝺicio vrinȩ a renib⁹ egreſſȩ ſalus uł egritudo futura monſtrat̄.

Vrinula.lȩ.ꝺimi.i.parua vrina.⁊ cor.nu.

Vrna.nȩ.fȩ.ge.ꝺi q̄ꝺā menſura quā qꝺā q̄rtariā vocāt. Itē vrna ꝓprie ē vas qꝺ̄ pro cōꝺēꝺis ꝺefūctoꝝ cinerib⁹ aꝺhiberi ſolet De q̄ ꝺi. De celo tegit̄ q̄ nō habet vrnā. Inde vrnula.lȩ.ꝺimi.i.parua vrna.

Vrſus.ſi.fert̄ ꝺict⁹.q ore ſuo formet fetus quaſi orſus. Nā aiūt eos informes generare partus.⁊ carnē quāꝺā quaſi quoꝺꝺā fruſtū parere.quā mat̄ lambēꝺo i mēbra cōponit.ſꝫ h̄ imaturitas part⁹ facit.ꝺeniq꜄ triceſimo ꝺie generat vñ euenit vt p̄cipitata fecūꝺitas iformis p̄creet̄. Itē vrſoꝝ caput iualiꝺū ē.vis maxima in brachijs ⁊ lūbis vñ erecte iſiſtūt. Vł pōt ꝺici vrſus ab vrgeo.ges.q: fortiter vrget.i.ſtringit quē apprehenꝺit. Inde vrſulus.li.⁊ h̄ vrſellus.li.⁊ vrſiolus.li.⁊ vrſiculus.li.omnia ꝺimi. Et h̄ vrſa.ſȩ.⁊ hic ſimiliter vrſula.lȩ ⁊ hȩc vrſella.lȩ.⁊ vrſiola.lȩ.⁊ vrſicula.lȩ. Itē ab vrſus ꝺr̄ vrſeus.ſea.ſeū.⁊ vrſinus na.nū.⁊ vrſarius.ria.riū. Et h̄ vrſarius.rij canis aptus aꝺ capiēꝺū vrſos.vel homo ſiue canis qui venat̄ vrſos.

Vrtica.cȩ.fȩ.ge.queꝺā herba ꝺicta ab vro.eo q tact⁹ ei⁹ corp⁹ aꝺurat. Eſt ꝺo igneȩ naturȩ.⁊ tacta purit. Et pꝺu.penul. Inꝺe h̄ vrticetū.ti.loc⁹ vbi abūꝺant vrticȩ. Et vrticinus.na.nū.penul.pꝺ. Et vrticarius rin.riū. Et vrtico.cas.i.vrticis inuoluere.

Vrus.ri.maſ.ge.ꝺi bos ſiluestris.

Vruū.ui.pars aratri quȩ plicat̄.

V ante S

Vs.interp̄tat̄ cōſiliator. Eſt eni q̄ꝺā terra gentiliū. Vñ ꝺicit Gregorius.ſup illuꝺ Iob. Vir erat in t̄ra vs noīe Iob. Quis neſciat q vs ſit terra gentiliū?

Vſia vſiȩ.fȩ.ge.i.eſſentia.vñ ⁊ vſia ꝺr̄ ſubſtātia.⁊ ꝓprie cōpacta ex materia ⁊ forma Itē vſia ꝺi q̄libet forma ⁊ qꝺ̄libet acciꝺēs q: qꝺ̄libet acciꝺēs vere ꝺi.cū eſt in ſua natura.⁊ p ſe intellectū itelligat̄ iuariabilicꝫ variet̄ tactu ꝺiuerſoꝝ ſubiectoꝝ.moꝺo intenꝺenꝺo.moꝺo ꝺiminuēꝺo. Inꝺe hic ⁊ hȩc vſialis ⁊ hoc le.⁊ acuit penul.

Vſticiū.cij.neu.ge.genuſ quoꝺꝺā tincturȩ ⁊ ꝺi ab vro vris.q: ex vſto eſt.

Vſtrina.nȩ.fȩ.ge.pe.pꝺ.ꝺi locus vbi comburunt̄ corpora.⁊ ꝺi ab vro.ris.

Vſtus.ſta.ſtū.i.cōbuſtus.⁊ ꝺi ab vro.ris.

Vſtura.rȩ.fȩ.ge.i.cōbuſtio.⁊ ꝺi ab vro.ris.

Vſucapio.onis.eſt acq̇ſitio ꝺominij vtilis ꝺirecta rei alienȩ p continuationē poſſeſſionis tēpori lege ꝺiffiniti.i.p ſpaciū temporis a lege ꝺiffinitū.ff.e.ti.l.ij.

Vſufructuarius.eſt q̇ fruit̄ ⁊ vtit̄ reb⁹ alienis ⁊ rei ꝺominio.ſalua tamen ſubſtantia rerū.ff.ꝺe ſeruitu.l.in iure cōi.

Vſufruct⁹.eſt ius vtēꝺi.fruēꝺi alienis reb⁹ ſalua ſubſtātia reꝝ.vt.ff.ꝺe vſufruc.l.i. Et eſt ius in corpore q̇ ſublato ⁊ ipſū tolli neceſſe eſt. Deſtructa eni ꝺomo.ꝺeſtruitur ⁊ vſufructus q̇ habet̄ in ea.vt.ff.e.ti.l.ij.

Vſura.rȩ.fȩ.ge.ē icremētū pecuniȩ mutuatȩ ab vſu ȩris ꝺebiti ꝺicta. Vñ vſurari⁹ ria riū. Et h̄ vſurarius.rij. Nō Hieronymus ſup Ezech.ſic ꝺicit: Putāt aliq̇ vſurā tm̄ eſſe in pecunia.ſꝫ intelligant vſurā vocari ſupabunꝺantiā.ſcꝫ quicq̇ꝺ ē ſi ab eo qꝺ̄ ꝺeꝺit plus eſt.vt ſi in hyeme ꝺemus ꝺecē moꝺios.ut in meſſe vnꝺecim recipiamus Hoc tm̄ ſic ē intelligenꝺū.ſi plus valeāt i meſſe vnꝺeci moꝺij ſm̄ cōe foꝝ q̄ꝫ i hyeme ꝺecē.alias ſi fiat cōmēſuratio ꝺati ⁊ accepti aꝺ valorē pecuniȩ.nō erit vſura.ſeꝺ eq̄lis cōmutatio. Itē nō q res q̄ꝺā ſūt q̄ꝝ vſus ē ipſa coꝝ cōſūptio.q̄ nō habēt vſufructū ſm̄ iura. Et iꝺeo ſi talia fuerint per vſuraꝫ extorta.puta ꝺenarij.triticū.vinū aut aliq̇ꝺ hmōi.nō tenet̄ hō aꝺ reſtituēꝺū niſi iꝺ qꝺ̄ accepit.q: iꝺ qꝺ̄ ꝺe tali re erat acq̇ſitū.nō ē fruct⁹ hui⁹ rei.ſꝫ hūanȩ inꝺuſtriȩ.niſi forte p ꝺetentionē talis rei ali⁹ ſit ꝺānificat⁹ amittēꝺo aliq̇ꝺ ꝺe ſuis bonis.tūc ꝺo tenet̄ aꝺ recōpenſationē ſui nocumēti. Queꝺā ꝺo ſūt res q̄ꝝ vſus non eſt eaꝝ cōſūptio.⁊ talia habēt vſufructū.ſic ꝺomus.ager.pratū.⁊ alia hmōi. Et iꝺeo ſi quis ꝺomū alterius aut agrū p vſuram extorſiſſet.nō ſolū teneret̄ reſtituē ꝺomuꝫ ac agrū.ſꝫ etiā fructus inꝺe pceptos.quia fructus ſūt reꝝ quaꝝ ali⁹ eſt ꝺñs.⁊ iꝺeo ei ꝺebentur.

Vſura ſicut coīter ꝺi.eſt quicq̇ꝺ p̄ter vſuꝫ

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ſorti accidit vel accedit. ſm Goff. xiiij. q. iij. plerique. Et addit ipſe ītētiōe ul' pacto pcedēte. Sola enī ſpe ul' expectatiōe vitiū vſurariū cōtrahit'. vt. c. i. et. c. cōſuluit. de vſuris. et. xiiij. q. iij. ſi feneraris. Et h' cū principalit' habet' ſpes. et expectatio lucri. alias ſi ob charitatē moueat' q̄s ad mutuandū et ſecūdario ſperet de aliq̄ retributione nō putat' vitioſū. ar. ad h'. lxxxij. diſ. in ſingulis. et. lxij. diſ. ſi officia. lxi. diſ. q̄d pderit. ſm Goff. Itē vſura eſt vbi plus recipit' q̄z datū ē. Et diffinit' ſm Azo. C. e. ti. ſic. Vſura ē qd' ꝓpt' vſū rei cōceſſe dat'. Vt notant' cōceſſe qd' valet idē ſicut datē ul' mutuatē. Vñ vſura dī ab vſu et es eris quaſi vſu eris. i. vſu eris data. ſcilz pecunie. cū noīe pecunie quicq̄d hoīes habeant cōtineat'. i. q. iij. c. totum.

Vſurpatio. ē interruptio vſucapionis. vt l. ij. Et nō in rub. ff. vſucapio. et vſur. dicit ibi text'. q' oratores vſurpationē frequētem vſum vocant.

Vſurula. le. dimi. i. parua vſura.

Vſus. ē ius vtendi rebus alienis. ſalua rerū ſubſtantia. ꝓprietate. et dominio.

Vſus. ſa. ſū. i. exercitatus. vſuz alicuius rei habens. et dī ab vtor. teri. Et h' vſus. hui' vſus. i. aſſiduitas. exercitiū. ꝯſuetudo. Vñ Pamphilus. Vſus et ars docuit q̄ ſapit oīs hō. Et cōpōit' cū fruct'. et dī vſufruct' i. illud qd' ſuſcipit' ex agro ad vtendū. Et nō q' vt dic' Orati' i poetria. Multa renaſcent' q̄ iā cecidē cadētq̄. Que nūc ſunt ī honore vocabula ſi volet vſus. Que penes arbitriū eſt et ius et forma loquendi.

V ante T

Vtenſilis. lis. et h' le. i. ad vtendū aptus. vel neceſſari'. et dī ab vtor. teris. Vel vtēſilia dicunt' in domo vſibus neceſſaria. ſcilicet ſupellectilia. et cor. ſi. vtenſilis.

Vter. tris. et hi vtres vtriū vtrib' maſ. ge. vas vinariū. et dī ab vter'. q' aliq̄d itrinſecus habeat. vt mēbra et viſcera. ſicut vt' ventris. vel q' ad modū vteri amplus ſit et inflatus. Et ſūt vtres ꝓprie d' corio. Vñ pſalmiſta. Sicut vter in pruina.

Vter. tra. trū. gtō vtri'. dī a vtor. teri. Et ē vter idē qd' q̄s. Sz vt' ꝓprie dī de duob'. Quis de plurib' q̄z d' duob'. Vñ vt' fac' interrogationē d' duob' tm̄ diuidue. ut vt' iſtoꝝ legit. Quis vero de pluribus q̄z de duobus. vt quis iſtoꝝ triū vel quattuor legit. Pōt tamē et q̄s dici de duob'. licet nō ita ꝓprie ſicut vter. Sz vter nunq̄z dī niſi de duob' tm̄. Et nō q' qdlibet cōpoſitū ab vter dī tm̄ de duob'. ſicut et vter.

Vterinus. na. nū. pe. pd. dī ab vter'. Et ſūt vterini. qui ex eodē vtero. et diuerſis patribus ſunt geniti. q' vterus tm̄ mulieris eſt. Et cōponit': Couterinus. na. nū.

Vterque. vtraque. vtrūque. gtō vtriuſque. i. iſte et ille. vnus et alt'. et dī ab vter. et que. ul' ſyllabicat'. Et nō q' vtraque acuit penul'. ꝓpter cōſortiū maſculini et neutri. in q̄bus de neceſſitate penul'. acuit'. vt vterque. vtrūque.

Vterus. teri. maſ. ge. dī ab vter. Et ē ꝓprie mulierꝫ. ſcilz loc' cōceptiōis. q' duplex ſit et in vtraque pte ſe in duas ptes diuidit. q̄ in diuerſū diffuſe ac replete circūplicant'. Vel dī vterus. q' interius impleat' fetu.

Vtilis. lis. cō. t. et h' le. i. proficuus. et dicit' ab vtor. teris. Inde hec vtilitas. tatis.

Vti poſſidetis. ē qddā intdictū. cū poſſeſſor inquietat' a nō poſſidēte vt iudex p ipſo dat ſniaz. Si vn' fuerit. tunc pnūciare habet i ſingulari nūero. vt ita poſſideas. vt poſſides. ſi aūt plures. tūc debet pnūciare in plī nūero. vt vti poſſidetis. ita poſſideatis. Hodie tm̄ honorificā cum hoīes vni tm̄ loquūt' plali ſmone vtūt' dicētes. bñ veneritis. trāſite bñ. Et ceperūt iſti honorabiles voces a Iulio ceſare. Vnde et illud dī nos duo turba ſumus. h' Azo. in ſū. C. e. ti. et vide glo. antepenul'. in. c. licz. de pba.

V ante V

Vua vue. dī ab humeo. q' intrinſec' hūore plena ē. et ſucco. et pinguedine. Et eſt vua ipſū totū cū racemis et acinis. Itē ſm aliq̄s vua dī multoꝝ granoꝝ adunatio. Racemus dī vnū granū. Botr' dī cōgregatio vuaꝝ. Glarea dī hūor racemi. Vinaciuz dī folliculus i q̄ glarea cōtinet'. Arillus ē granellū qd' ē in racemo. qd' alio noīe dī acin'. Vua etiā dī illud carneū qd' ē in ore q' pendet ad modū vue. et ſp eſt humida. In vuula. le. dimi. i. parua vua.

Vua paſſa. ē vua exiccata. et fit multimodis. Vñ Alexāder neque. Dāt vuas paſſas di banus fumaria pbgb'. Succiduū reliq̄s potiores ſol parit vuas.

Vua pcoqua ul' pcox. dī vua pmatura. q' coq̄t' a ſole. i. añ alias ad maturitatē pduc̄t'.

Vuidus. da. dū. i. humidus. Sz humidū eſt quod exterius habet humorē. Vuidū quod interius. et dī ab vua.

Vulcan'. ni. maſ. ge. i. ignis. vel deus ignis. dictus ſic a volo. las. q̄ſi volās cādor. vel q̄ſi volicanus. quia p aerē volet et canus

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

videt᷑. Jn̄ vulcanius.nia.niū. Et hec vulcanalia.lioꝝ. vel liū.i.festa Vulcani.

Vulgus.gi.i.plebs·passim inhabitās multitudo.⁊ dī a volo.uis. eo ꝙ vnusquisqꝫ faciat qd̓ vult Jn̄ vulgosus.sa.sū.i.vulgo abūdans. Et h̓ ⁊ hec vulgaris.⁊ h̓ re. Jn̄ vulgarit᷑ adū. Et h̓ vulgaritas.vt Jste loquit᷑ vulgariter.i.sicut vulgus.⁊ nō lr̄alit᷑. Et vt dicit Priscian⁹. Vulgus tā mas.qꝫ neu.īuenit᷑. Vn̄ Job.25°. Et vulgū pauperē spoliauerūt. Tn̄ apud modernos pelagus ⁊ vulgus in singulari sūt ge.neu. in plurali ꝺo ge.mas. Et iste ablatiu⁹ vulgo sepe ponit᷑ aduerbialit᷑.i.vbiqꝫ·uꝉ ꝑ vulgū ⁊ non debet acui in fine.

Vulnificus.ca.cū.pe.cor.i.vulnus faciens.

Vuln⁹.neri.neu.ge.dī plaga corpori·q̄ ferro uꝉ fuste vel lapide fit.⁊ dī ab vro·eo ꝙ vrat·vel dī a vi·q꞉ inferat᷑ vi. Vlcus ꝺo dī·q꞉ ab interioribus ꝓcedit.vide in vlc⁹

Vulpes.pis.fe.ge.dī q̄si volupes·ē eni volubilis pedib⁹.⁊ nūqꝫ rect̄ itinerib⁹·sꝫ tortꝫ anfractib⁹ currit·vtpote aīal fraudulētū insidijs decipiēs: Nam dū nō habuerit escā·fingit mortē·sicqꝫ descēdētes q̄si ad cadauer aues·rapit ⁊ deuorat·sicut dicit Jsidorus in.12°. etymo. Jnde hec vulpecula.le.dimi.i.parua vulpes.

Vulpinus.na.nū.pe.pd.i.res vulpis·uꝉ ad vulpem ꝑtinēs.⁊ dī a vulpes.

Vulteius.tei.ꝓpriū nomē trisyllabū ē·sicut Gai⁹ dissyllabū. Jn vtō aūt vultei dissyllabū·sicut gai monosyllabū.⁊ est ibi.j. cōsonās. Vnde Orati⁹ in ꝑ epi. Dur⁹ ait vultei nimis attentusqꝫ videris.

Vultur.turi.mas.ge.⁊ h̓ vulturius.rij.⁊ hic vulturi.ris.ꝓ eadē aue rapaci. Vn̄ Enni⁹ Vulturis in siluis miserū mandebat homonē. De qua dicit Jsidorus.12° etymo. Vultur a volatu tardo nomiatus putat᷑: Nā ꝓ magnitudine corporis ꝓpetes volat⁹ nō habet. Hos q̄dā dicūt cōcubitu non misceri.⁊ sine copula concipe ⁊ generare natosqꝫ eoꝝ pene vsqꝫ ad cētū ānos ꝓcedere. Vultures sic̄ ⁊ aquile vltra marina sentiūt cadauera. Altius quippe volātes·multa q̄ ex montiū obscuritate celant᷑·ex alto illi cōspiciūt.

Vulturnus.ni.vētus q̄dā.vide.s̄.in afric⁹.

Vultus.tus.tui.dī a volo.uis·q꞉ ꝑ eum aīi voluntas ostēdit᷑. Scdm eni volūtatē aīi in varios mot⁹ mutat᷑. Et differt a facie: nā facies simplicit᷑ accipit᷑ ꝓ vniuscuiusqꝫ nāli aspectu·q̄ nō leuit᷑ mutat᷑. Vultus aūt aīoꝝ q̄litates sig̃t·q̄ ī varia mutat᷑.⁊ int̄dū affectione aīi·modo let⁹·modo tristis apparet. Vn̄ vultuosi dicūt᷑ tristes·vel qui sepe vultū mutāt. Vnde Ecc.19°. Ex visu cognoscit᷑ vir.⁊ ab occursu faciei cognoscit᷑ sensatus ꝛc. Dicimus etiā·vultū celi.⁊ maris·q꞉ cōmutantur. Dicitur etiam vultuosus.sa.sū.i.pulcer·formosus.

Vulua.ue.dī quasi valua.i.ianua ventris·vel q꞉ semē recipiat·vel ex ea fet⁹ ꝓcedat. Vnde Job.x°. Quare de vulua eduxisti me. Vulua etiā dī sumen suis. Vn̄ Oratius in epi. Cū sit obesus nil meli⁹ turdo nil vulua pulcrius ampla.

Vulula.le.dimi.i.parua vulua.

V ante X

Vxor.oris.fe.ge.dī ab vnguo.gis.q̄i vnxor. Antiq̄tus eni nubētes puelle iungebat᷑ chrismate.⁊ venieb āt ad limē mariti.⁊ postes āñqꝫ īgrederet᷑ ornabāt se lineis vittis.⁊ oleo inūgebāt᷑. Trib⁹ aūt de causis ducit᷑ vxor.ꝑma cā ē ꝓlis. Vn̄ Gen̄.ꝑ Et benedixit eis dicēs: Crescite. ⁊ multiplicami. Secūda causa adiutoriū. Vn̄ Gen̄. 2°. Nō ē bonū hoiē esse solū·faciam⁹ ei adiutoriū sile. Tertia cā inocētie. Vn̄ dic̄ apl̄us.j.Cor.7°. Si q̄s ē nō cōtinēs·nubat in dn̄o. Jtē ab vxor dī vxorius.ria.riū.ad vxorē ꝑtinens·vel vxori deditus.⁊ volūtati vxoris ex toto subditus.

X ante Al vel E

X Littera·multis añ christi aduētū seculis extabat·non vt plures somniāt·dicentes: vsqꝫ ad tempus Augusti.x.in vsu non fuisse apud latinos.⁊ digne hoc tempore quo christi nomen inotuit assūptā esse q꞉ ī figura cruc̄ christi scribit᷑. Christ⁹ etiā ea littera scribi maxie tāqꝫ barbari errāt: ignorantes cum in alijs·tū in hac re grāmatici. Neqꝫ eni.x.neqꝫ.p.neqꝫ.c.quicqꝫ ad sonū christi facit. Sꝫ cū nō didicerint greca·ex q̄b⁹ oīs nostra doctina manauit·nesciūt etiā latina. Scribit᷑ eni apud grecos christus·his litteris·XPC·q̄ꝝ ꝑma ch.secūda.r.tria.s.ē.q̄si latine ita scriberet᷑ chrs Jllud barbari nesciētes·putauerūt ꝑ.x. qd̓ apud grecos.xi.dī·scribi debere·cū tn̄ ꝑ.ch. vt sic·christus·scribi debeat.

Xandic⁹·macedonū lingua·aprilis mēsis.

Xeniū.nij.dī ꝑuū mun⁹.vel qd̓cūqꝫ mun⁹ qd̓ mittit᷑ alicui.⁊ dī a xenos qd̓ ē peregrinū. Pap.dic̄. Xenia·ꝓmia·dona·munera (beneficia.

Xenocrates·nomē ē cuiusdā.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

Xenodociũ.cij.locus in q̃ paupes ⁊ peregrini ſuſcipiunt ⁊ cõuerſant. vt hoſpitale. vel ipſa collectio vel ſuſceptio pauperũ ⁊ pegrinoꝝ.⁊ dĩ a xenos qḋ ē pegrinũ Jñ h̃ xenodociolũ.li.dimi. Et h̃ xenodociarius.rij.⁊ hec xenodociaria.rię.i.xeno.

Xenophon.onti.ꝓpriũ nomē (docꝗ cuſtoſ. cuiuſdã oratoris Platonis condiſcipuli.

Xenos.i.pegrinũ ul' ſeſus.⁊ accẽtuat' ī fine

Xenotrophiuz.phij.neu.ge.locus venerabilis.ſciliꝫ hoſpitale vbi paupes ⁊ peregrini cõuerſant'. Jñ h̃ ⁊ h̃ xenotrophita.tę.qui vel quę cuſtodit xenotrophiũ.

Xerophag⁹.ga.gũ.pe.cor.i.ſicca comedēs ⁊ dĩ a xeros.qḋ ē ſiccũ.⁊ phagin comedē. Jnde h̃ xerophagia.gię.pe.acuta.i.cibꝰ ſicc⁹.ſicca comeſtio.vel abſtinetnia ciboꝝ humētiũ. Vñ ⁊ qḋdã genus ieiunioꝝ ſic dĩ.q: q̃buſdã ſiccis eſcis hoies tũc vtũt'.

Xerolibya.bię.vel xerolibyes byei.i.ſicca libya.q̃dam regio africę eſt.

Xerolaphus.phi.pe.cor.i.ſicc⁹ ceruus.ſic gneus vel ligneus.⁊ dĩ a xeros qḋ eſt ſiccus.⁊ laphus quod eſt ceruus.

Xeromyrũ.ri.neu.ge.i.ſiccũ vnguentũ.q̃ſi manibꝰ cõfectum.

Xeron vel xeros.i.ſicciꝫ.⁊ acuitur in fine. Vnde in grecismo dĩ. Dic xeron ſiccũ.ꝓbat illud xerophagia.

Xeropellina.nę.i.pellis.ſiue veſtis vetus ſicca.⁊ ꝑſa.detrita.⁊ dĩ a xeron qḋ ē ſiccũ ⁊ pellis. Jnde xeropellinus.na.nũ.i.vetus.ſiccus.ꝑſus.detrit⁹.vilis.vt Xeropellinas veſtes donauit illi. Quidam dicunt xeropellonia.

Xeroſtate grece.latine dĩ diſciplina.

Xerxes.rex perſarum fuit.

X ante J

Xylobalſamũ.mi.dĩ lignũ ul' cortex balſami.ul' liq̃r emanãs d' ligno eius trito. Nã arbor balſam⁹.lignũ ei⁹ xylobalſamũ dĩ. fruct⁹ ſiue ſemē carpobalſamũ.ſucc⁹ opobalſamũ.qḋ ideo cũ adiectione ſig̃t'.co ꝙ ꝑcuſſus ferreis vngulis.cortex ligni ꝑ cauernas eximij odori guttas diſtillat. Cauerna enĩ greco ſmone ope dĩ. Vñ balſama ſi pura fuerint.tãtã vim habēt.ut ſi ſol excãduerit.ſuſtineri nõ poſſunt in manu.

Xylocaſia.ſię.i.lignum caſię.⁊ debet ſcribi per vnum.s.ſicut ⁊ caſia caſię.

Xylophagus.ga.gũ.pe.cor.i.lignũ comedēs. Jñ h̃ xylophag⁹.gi.vermis ligne⁹.

Xylon grece.latine dĩ lignum.

Xirobalſamũ.mi.i.fruct⁹ ul' ſemē balſami. vel liquor q̃ fit ex eius fructibꝰ vel ſemine.

Xirophagus.gi.⁊ hec xirophaga gę.⁊ mobiliter.xirophagus.ga.gũ.qui vel quę ul' quod fructus tm̃ comedit.

Xiromirrhũ.rhi.i.fruct⁹ mirrhę.vel aroma ſeu mixtura mirrhę ⁊ aloes vnde mortuorum corpora cõdiunt' ne putreſcant.

Xiros.i.fructus.

De y

Ypſilon greca lr̃a ē.q̃ latine.y.flatile.vel purũ vocari pōt. Vtimũ aũt ea in gręcis tm̃ dictiõibꝰ.⁊ his q̃ꝗ quę ex grecitate ad latinos trãſmigrarũt.nõ tamē oibꝰ.ſ; quę ⁊ apud grecos ꝑ.y.ſcribunt'. Quã quidē.y.pſilon litterã nos hic non ponim⁹ ſm alphabeti verſũ.ſic pleriq; ceteri.eo ꝙ initio dictionis poſita.ſp expoſcit.h.aſpirationē ante ſe poſitã. Eſt enĩ regula grecoꝝ grãmaticoꝝ. Oē.y.pſilon in ꝑncipio poſitũ aſpirat'. Quapꝑter ea q̃dē vocabula.y.initio habentia.poterit quiſq; in.h.aſpiratione quęrere vbi ⁊ expoſuimus.

Z ante A

Zabulon.fuit filius Lię. Et interpretat' fluxus ſanguinis.filius noctis.odor ſuauitatis.habitaculum pulcritudinis.vel fortis.

Zabulon.i.cõtrarius.ul' trãſgreſſor. Jpſe ẜo ē diabolus. Jñ çabulin⁹.na.nũ. Et ꝑ ꝯpoſitionē çabuligena.nę.i.çabulo genit⁹

Zacharias.iterꝑtat' memoria dñi.ſiue auxiliũ. Septuageſimo ẜo ãno deſolationis tēpli cõpleto Zacharia ꝑdicãte.memoratus ē dñs ꝑpli ſui.⁊ iuſſo Darij.reuſus ē dei ꝑpls.⁊ reędificata ē vrbs ⁊ tēplũ.

Zacheus.interꝑtat' iuſtus.vel iuſtificatus ⁊ eſt ſyrũ nomen.non hebręũ.

Zelata.i.grando. Vnde çelatã gēmã dicimus.q̃ inſtar grandinis magna eſt.

Zambri.interꝑtat' lateſcēs vel amaricãs. Propꝛe ẜo nomē ab amaritudine ē illi figuratũ.q: peccando amaricauerit ꝑplm.

Zama.genus mõſtri. Et çama etiã q̃nq; ꝑ fraude.⁊ ꝑ qualibet deceptione ponit'.

Zair.i.aprilis menſis.

Z ante E

Zeb lupus interꝑtat'. Vnde çebe.hoſtia lupi.quã lupus ſuffocauit.

Zebedeus.iterꝑtat' donat⁹.ſiue flēs. Hic fuit pater ſanctorum Jacobi ⁊ Joannis euãgeliſtę apoſtolorum.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Zebub·interꝑtaᷣ muſca. Jn̄ belzebub·vir
muſcaꝝ dicitᷣ.
Zeloſus.ſa.ſū.i.zelo plenus.
Zelotes.tis.i.emulator·q̄ noīe dictꝰ ē Si-
mon apl̄us·q̄ ꝛ cananeꝰ dictus eſt·a vico
galileȩ cana·vbi aquas dn̄s conuertit in
vinū. Cana verꝰ zelus interpretatᷣ.ꝛ inde
cananeꝰ.i.zelotes. Et nō q̄ꝛ zelus dī aliq̄n
amor viri in vxorē·ꝓ q̄ nō pōt ſuſtinere
ut alij miſceatur·vn̄ vir dī zelotes. Et ſm̄
h̄ dn̄s dī zelotes·q̄ꝛ nō ꝑmittit aīaȝ ſibi
deſpōſatā fornicari poſt deos alienos.
Zelotypus.pa.pū.i.zelo plenus·ſcilȝ inui-
dioſus ul̄ ſuſpicioſus.ꝛ accipitᷣ tā i actiua
q̄ȝ i paſſiua ſignatione. Dī ꝟo zelotypꝰ·de
cuiꝰ fortuna inuidetᷣ ſibi ul̄ alij. Et bī ſuſpi-
cioſus ꝛ zelotypꝰ·qui de fortuna alterius
inuidet ei ul̄ alij.ꝛ ē ſuſpicioſus. Vn̄ ille hō
dī zelotypꝰ·q̄ ſuſpicionē habet de vxore
ſua·ſcilȝ q̄ cū cruciatu mentis ſuȩ caſtitatē
ſeruat vxoris.ꝛ ille tūc dī zelotypꝰ. Siliᷣ
ꝛ vxor dī zelotypa·q̄ ſuſpicionē habet de
viro. Vn̄ Eccl̄.25º. Dolor cordis ꝛ luctus
mulier zelotypa. Jn̄ h̄ zelotypia.pię.i.in-
uidia·ſuſpicio contra vxorē. De q̄ agitᷣ in
libro Numeroꝝ. Dī etiā q̄nq̄ȝ zelotypia
mechia. Et zelotypus mechus.ꝛ cor.ty.
Zelus.li.maſ.ge.i.inuidia·ul̄ amor·ul̄ feruor
ſiue bonꝰ·ſiue malus. Sicᷣ eni zelus accipi
pōt in bono·cū q̄s nitiᷣ ea q̄ bona ſūt imi-
tari·ſic ꝛ in malo cū quis dolet aliū ſe eſſe
meliorē. Dī ḡ zelus·inuidia·amor·emula-
tio·ſuſpicio·ſiue in bono·ſiue in malo.
Zephyrus grȩce·latine dī florēs·q̄ꝛ flores
ꝛ germīa eiꝰ flatu viuificātᷣ·q̄dā ventus eſt
ꝛ cor.pe. Hic alio noīe dī fauonius.
Zeta.tȩ.fȩ.ge.i.camera·cōclauis·ſeceſſus.
Vn̄ in paſſione beati Thomȩ apl̄i inueniᷣ
Zetas hyemales.ꝛ zetas eſtiuales. Sed
zeta·neu.ge.indecli.nomē eſt cuiuſdā lr̄ȩ
ſm̄ Hug. Pap. ꝟo dicᷣ: Zetȩ hyemales
i.domus hyemales·quas calidas facit ſb-
ducta flāma. Zetȩ eſtiuales·q̄s frigidas
facit ſubducta aqua. Zetȩ domꝰ q̄ ſubtꝰ
pedes habent aquas.
Zeugma·eſt tertia ſpecies allothētȩ.ꝛ de-
ſcribitᷣ ſic a Donato: Zeugma ē vnīꝰ ꝟbi
cōcluſio·diuiſis clauſulis apte ꝯiūcta. Et
habet fieri trib᷒ modis ſm̄ Jſidoꝝ·ſcilȝ a
ſupiori·q̄n ꝟbū ꝑmittitᷣ.vt Legit ſortes ꝛ
plato. A medio·q̄n interponitᷣ. vt Hebrȩi
ſūt ꝛ ego. Ab iferiori·q̄n ꝟbū ſupponitᷣ·ut
Tu q̄d ego ꝛ ꝓplus mecū deſideret audi.
Beda dicᷣ. Zeugma.i.cōcluſio·dī figura
q̄n multa p̄cedētia·aut vno ꝟbo·aut vna
ſnia cōcludūtᷣ. Verbo.vt Apl̄s ait: Ois
amaritudo.ꝛ ira.ꝛ indignatio.ꝛ clamor.ꝛ
blaſphemia·tollatᷣ a vob. Snīa·vt: Qui
ingreditᷣ ſine macula.ꝛ opatᷣ iuſticiā·q̄ lo-
quitᷣ veritatē ꝛc.ad vltimū cōcludit: Qui
facit h̄·nō cōmouebitᷣ i etnū. Alexāder aūt
dicᷣ. Zeugma ē q̄n idē ꝟbū ul̄ adiectiuū
ad diuſa ꝑtinet·ita q̄ꝛ cū vno ꝯſtruitᷣ im-
ꝓprie·vt cū dī: Hic illius arma·hic illius
currus fuit. Similiter hic eſt zeugma. Et
Apollonius ſcribit ꝛ ego.
Zezabel·interꝑtatur fluxus ſanguinis.vel
fluēs ſanguinē·ſ melꝰ vbi eſt ſterq̄linū.

Z ante J vel Y

Zymos vel zyma grȩce·latine dī fermen-
tum. Jnde azyma.mȩ.
Zinzala·pua muſca ſcilȝ culex. Jn̄ h̄ zinza
larium.rij.canopeū ad eas arcendas.
Zinziber.beris.neu.ge.quędā ſpecies aro-
matis ꝛ corripit penl̄.genitiui.
Zios·vel zius·dī q̄dā menſis·ſcilȝ maius.
Zizaniū.nij.neu.ge.ꝛ h̄ zizania.nię.fȩ.ge.
i.ſeges·vel herba pueꝛſa·ſcilȝ loliū·vt di-
cunt Et ponitᷣ q̄nq̄ȝ ꝓ ſorde oīuȝ ſegetū.
Zodiaci grȩce·latine aīalia vel ſigna ſig̃t.
Jn̄ h̄ zodiacus.ci.penl̄.cor.aīalis circulus
vel ſignifer·q̄ꝛ in eo ſūt duodecī ſigna no-
mib᷒ aīaliuȝ nūcupata·q̄ꝛ ſol intrans illa
ſigna·ꝓprietates aīaliū ſortitᷣ·vel q̄ꝛ ſtellȩ
in ſignis i figuris aīaliū diſpoſitȩ ſūt. Jn̄
zodiacꝰ.cea.ceū. Jſta aūt ſūt noīa duo-
decim ſignoꝝ zodiaci: Aries·taurus·ge-
mini·cācer·leo·virgo·libra·ſcorpio·ſagit-
tarius·capricornꝰ·aq̄rius·piſces. Vnde.
Zodiacū ſigna totū claudūt duodena.
Zona.nȩ.fȩ.ge.ē cingulū et ꝓprie latū. Vn̄
ꝛ zona dī lata portio tr̄ȩ calida ul̄ frigida
vel tempata ex ꝓpinq̄tate vel remotione
vel media ꝓximitate ſolis. Jn̄ zonarius
ria.riū.ad zonas ꝑtinēs.vel zonas faciēs
Et ꝓdu.zo. Vnde Clopꝰ. Artorcā zonā
ſtipulis ꝛ vimine trūcat. Jnde zonella.lȩ
ꝛ zonula.lȩ.amb᷒ dimi.i.pua zona.
Zonifragiū.gij.i.fractio zonȩ.
Zorobabel·apud hebrȩos ex trib᷒ itegriſ
noīb᷒ dī eſſe ꝯpoſitū.zo iſte·ro magiſter.
babel ꝓprie babyloniam ſonat. Et efficitᷣ
nomē·zorobabel.i.iſte magiſter de baby-
lone Jn̄ babylonia eni ortus ē. vbi et p̄n-
ceps gētis iudęȩ extitit.ꝛ acuit vltimā.
Zoticus.ca.cū.i.vitalis.ꝛ cor.penl̄.
Zoſimus.ma.mū.i.viuax·vel viuidus.

Finit prima pars huius vocabularij.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg